

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele.

Læs mere om fordele og sponsorat her:

<https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskerens Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

Tidsskrift til kristelig Oplysnings og Opbyggelses Fremme

Udgivet af

Ansgarius-Foreningen

Redigeret af

G. SCHERZ C. SS. R.

82. Aargang.

K Ø B E N H A V N
FREMMEDESPROG-TRYKKERIET „ATHENE“
1934

1. Aktstykker.

Fastemandat f. Danmarks Apost. Vikariat	129
Betingelserne for Jubilæumsafladen	146
Den h. Faders Kroningsdag	146
Biskoppeligt Hyrdebrev (om Familien).....153. 178. 212.	237
Eucharistisk Taksigelse Verden over	236
Et Budskab til Førstkommunikanterne.....	345
Jubelaarets Udvidelse.....	369
Jubelaaret og den katholske Verden	470
En Hilsen fra Kardinalstatssekretær Pacelli.....	1073
Udnævnelser	1235

2. Opbyggelige Indledninger.

Andreasen, P.:

Manasse, Judæ Konges Bøn (overs.).....	177
Trinitatis Tanker.....	521

Klug, J.:

Korset paa Kirkegaarden.....	1074
------------------------------	------

Küpferle, F.:

Hvor ligger Himlen?	27
Alle Kristnes Genforening.....	49
St. Ansgar og vor Tid.....	81
Gavner det hyppige Skriftemaal?	105. 132. 159
Forløsningen og Menneskehjertet	209
Hvorfor kom vor Forløser saa sent til os?	233
Skal Forløsningen forstås aandeligt eller ikke?.....	257
Er Forløsningslæren grusom Blodtheologi?.....	283
Vor Frelsers Jesu Christi Paasketriumf	312
Virker Forløsningslærens Grundtanke demoraliserende?	347
Er Cølibatet forældet?	372
Mister Kristendommen efterhaanden sin indre Kraft?.....	333
Hvorledes opstod Religionen?.....420. 468. 546.	593
Udsend din Aand	490
Er Kristendommen egoistisk?	619. 665. 689
Er Kyskhed mulig?.....713. 737.	761
Kan man opofre den h. Kommunion for andre?	785
Hvad er den gode Hensigt?	834
Dræber Askens Livsglæden?	857. 882. 906
Er Ydmyghed Selvnedværdigelse?	929
Kirkevielsesfest.....	953
Er Ydmyghed Hykleri?	977
Den kristne Ydmygheds Fjender.....	1001
Ydmyghedens Særkende.....	1097
Kan man være for ydmyg?.....	1121
Advent	1169
Lad dit Rige komme	1193
Bered Herrens Vej.....	1217
Tidens Fylde	1243

IV

<i>Mauriac, Fr.:</i>	
Christi evige Budskab	833
<i>Minimus in regno cælorum:</i>	
»Se, jeg sender min Engel...«	617
<i>Pichler, A.:</i>	
»Regni ejus non erit finis«	1049
Et lykkeligt Aar?	1281
<i>Scherz, G.:</i>	
Hvad vi maa tænke paa	1
I Korsform	25
Folket jublede, og Jesus græd	281
Som nedfor til Helvede	307
Mod Mørkets Magter i lyse Nætter	417
»Som de stirrede efter ham...«	441
Tre hellige Kvinder om Jesu Hjerte	569
Petri Appel til vort Aarhundrede	641
Da Vor Frue gik hjem	809
Hvordan de gik ud i Alverden	1025
<i>Uden Forfatternavn:</i>	
Rorate, cæli	1195

3. Afhandlinger, større Artikler og Revuer.

<i>Anonymus Nomenlos:</i>	
Skolebørn og Skolebøger	651
<i>Ansgariusforeningens Bestyrelse:</i>	
Lad os udvide	465
<i>Armfelt, Gustaf:</i>	
Några julminnen från Sverige	1264
<i>Ballin, K.: se J. J. Schons.</i>	
<i>Ballin, O.:</i>	
Sankt Norbert	570. 605
<i>Benzon, C.:</i>	
Ny Kirke i Brønshøj	505
<i>Bichlmair, G., S. J.:</i>	
Fra Trossplittelse til Trosenhed	66. 89
<i>Brems, Joseph, vic. apost.:</i>	
Kong Albert	187
Ungdom og Vantro	309
Jul i Belgien	1261
<i>Bruhn, Rose:</i>	
Jul under Tropehimmelen	1269
<i>Chauvin, C.:</i>	
Til Frihed skal man opdrages	668
<i>C. H.-S.:</i>	
Genforeningen med Østens Kirker	110
En kort Oversigt	141
Helte paa Havet	353
Katholske Universiteter i vor Tid	471
Marchesa de Trombetta Montesquiou	696
St. Birgittas Bon	791
Sovjetruslands Optagelse i Folkeforbundet	993
Helte og Martyrer i Spanien	1154
<i>Claville-Simonsen, A.:</i>	
En svensk Sandhedssøgerske	1290
<i>Corrente del Mare:</i>	
Sigrid Undsets »Elleve Aar«	1219

<i>Czyz, Pastor:</i>		
Juleskik i Polen	1265	
<i>Devaud, E.:</i>		
Lærer og Elev	788	
<i>Eschricht, Aug.:</i>		
For Koralens Venner	195	
<i>Federer, Heinr. (ved E. Borre):</i>		
Fra Irlands Trængselstid	168. 200.	223
<i>Fischer, M.:</i>		
Om Sygdom og Død		1200
<i>F. F. M.:</i>		
Adolf Hitlers Rige i religiøs Belysning		319
<i>Hafstrøm, H. K.:</i>		
Klosterkirken		1014
(Se C. C. Martindale og C. Tinhofer).		
<i>Hammermüller, J.:</i>		
I fremmede Spejle	72.	94
<i>Hansen, Johs.:</i>		
Da Holbergs Skolekammerat blev Katholik		445
Pastor Johannes Hillebrand		742
<i>Hansen, Niels, cand. mag.:</i>		
En mindeværdig Samtale	247.	268
Verdens Religioner		432
Indledende Oversigt	497.	528
Kinas Religioner	934. 960.	988
Pater Menzinger		842
Jul i Danmark		1265
<i>Hoffmann, Aug.:</i>		
Som Biskop, Anatom eller Geolog?		573
<i>Holstein-Ledreborg, J., Lensgreve:</i>		
»Tendens« (Brudstykker af Talen)	13.	34
Tilbage til Arnen		331
Dollfuss		1006
Julefred		1247
<i>Hollen, S.:</i>		
Kirkeklokkernes Pilegrimsfærd		327
<i>Hutten, Maria von:</i>		
En moderne Legende		1208
<i>Jensen, Bernh.:</i>		
Fra Skolebogsudvalgets Betænkning		716
<i>Jensen, Hedv.:</i>		
Mere end Drømme	433.	452
<i>Jørgensen, Johs., se J. Sønderup.</i>		
<i>Martindale, C. C., S. J., (ved H. K.-Hafstrøm):</i>		
Den hellige Messe:		
Hvorfor taler han saadan?		11
Hvad foretager han sig med Bogen?	261.	294
Hvad foretager han sig med Brødet og Vinen?		350
Hvad er Messeofferet?		579
Hvorledes foregaar Præstens Offer?		798
Hvorledes ender Messen?		1004
<i>Menzinger, A., S. J.:</i>		
Sang og Spil i Norden		378
Den ærværdige P. Marzellan Champagnat	648.	671
Omkring Fanø-Mødet		909
Hvordan ser vi paa Oxford-Gruppe-Bevægelsen?		1147
<i>Michel, J.:</i>		
Hvorledes St. Georg besejrede Dragen	740.	778
<i>Müller, Biskop Johannes Erik:</i>		
Jul i Altbayern		1263

VI

<i>Nielsen, E.:</i>		
Med en Sygeplejerske paa Hushesøg	381.	399
I de Gudløses Land	864.	887
Heroisk Kristendom	913.	946
<i>Nørregaard, M. K.:</i>		
Eksistentiel Kristendom		1076
<i>Olsen, A. M.:</i>		
Langfredagslegender		291
<i>Osterhammel, M.:</i>		
Præst gennem 50 Aar. Provikar, Pastor P. Schreiber		214
Lidt jydsk Kritik i Anledning af Pastor Schindlers Kritik		1183
<i>Perch, J. P.:</i>		
Katholsk Litteratur i Skandinavien	837.	868
Johannes Jørgensen om Ørkenens Helgen		932
<i>Peregrinus:</i>		
Katholicismen paa Grønland		770
<i>Pichler, A.:</i>		
Katholske Klostre paa protestantisk Basis		812
»Hvor er Jesu Christi Kirke?«		1029
Kætteren fra Eisleben		1054
Pavens og Hitlers Ufejlbarehed	1150.	1179
Jul i Sydtyrol		1267
<i>Pierre l'Ermite:</i>		
Tre smaa »Postfrøkenene«		630
<i>Rechnagel, P.:</i>		
En svensk Konvertit		70
Konvertiter og Konversioner		118
Pendulpræsten og Radiopræsten		405
En Czar, som blev Enboer		892
Den spanske Revoltes Sammenbrud		1036
Eucharistiens Triumf i Sydamerika		1057
Sidste Nyt fra Meksiko		1079
<i>Roches, Jacques des:</i>		
En Dag af Pavens Liv		643
<i>Rosenörn-Lehn, E.:</i>		
Nanna Glahn in memoriam		31
Bethlehems Helgener		1256
<i>Scherz, G.:</i>		
Sterilisation og Racehygiejne		38
Det sidste Bolværk		52
Den uforfærdede Kardinal		107
Hvorfor katolske Skoler?		134
En Sovjetfæstnings Fald		189
»Theologiens Fyrste« og vor Tid		218
Troen og Folkeskikke		264
Hvor han opstod fra de døde		315
Inden Don Boscos Kanonisation		335
En underlig Lov		375
En gribende Dagbog		402
Tyske Protestanter skriver til Rom		423
Spaniens Genrejning		450
Passionsspillet i Oberammergau		493
»Han sidder og tæller Perlerne i sin Rosenkrans«		523
Pavens Ord om Tyskland		552
Naar vi bliver gamle		596
Naar kommer Christus igen?		622
Sporten kan og bør kristnes		691
Til hvad Gavn er Sterilisation?		720
For Sogn og Menighed i 25 Aar		745
Den lille, kristne Kæmpe		764

VII

Pater Menzinger	844
»En Helgen, der blev Statsmand«	845
Myrepaterens sidste Bog	860
For tyve Aar siden	885
En af Vikingernes Æt	896
Jesuiter i Norden	917
Pater Georg af Sachsen	921
Prior Poul Emmanuel	941
Omkring Affæren i Horsens	963
Den eucharistiske Kongres i Buenos-Aires	980
Ægtefødt, uægtefødt	1009
Hvorfor gjorde de det?	1026
Den hellige Sebastian fra Wedding	1051
Den tyske Socialisme	1081
Medicinaldirektøren taler	1123
Horsenssagen afsluttet	1136
Flv. Kardinalstatssekretær Pietro Gasparri †	1145
Naturen løser et Ægteskabsproblem	1176
Den gode Synder	1197
Kommunismen — en aandssvag Tro	1204
Bogen om Chresten Skikkild	1228
Aaret 1934 efter Christi Fødsel	1284
<i>Schmiderer, Gaud.:</i>	
Jul i Salzburg omkr. 1875	1266
<i>Schons, J. J., O. S. B.:</i>	
Et Klosters Indsats (ved <i>K. Ballin</i>)	62
<i>Sønderup, Jens:</i>	
Var Herrens Vingaard inden for Gærdet?	56. 84
Et Ord forud (<i>Johs. Jørgensen</i>)	56
<i>Tilskuer:</i>	
Sejrherrer og besejrede	701
Fra Kirkekampen i Tyskland	1039
Kirkens trange Kaar i Tyskland	1225
<i>Tinhofer, C.:</i>	
Det rige Fiskedræt (ved <i>H. K.-Hafstrøm</i>)	509
<i>Verkade, W., O. S. B.:</i>	
Käthe Muszlers Himmelfart (ved <i>A. Eschricht</i>)	1086
<i>Vick, W.:</i>	
Fra hinsides »Dammen«	534
<i>Viribus unitis:</i>	
Den eucharistiske Kongres i Sydamerika	275
<i>Waldeck, H. S.:</i>	
Engelen Rosmitis Taarer	557
<i>West, Birgitte:</i>	
Korsvejsbetragtninger	287
Vilhelm Grønbech	1110
<i>Wevers, Steph.:</i>	
Den stille Vandring	322. 357
Jul paa »Hellig-Land-Stichting« i Holland	1267
<i>Uden Forfatternavn:</i>	
Juletaler	8
Strejflys fra Rædselsdagene i Tyskland	748
Hvad nordiske Læger mener om de katholske Søstre	1133
Film og Theater:	
»La Maternelle« (<i>E. O. N.</i>)	246
Filmens Farer (<i>B-e</i>)	396
»Djævletigeren« (<i>G. Scherz</i>)	410
Moralligaens Kamp (<i>G. Scherz</i>)	774. 796
Dirty-Films (<i>H. K.-H.</i>)	991
»Præster« paa Betty Nansen-Theatret (<i>S. P. Fornjotur</i>)	1160

VIII

Katholske Missioner:

Eskimoernes Apostel (<i>P. Rechnagel</i>)	115
Seibo Shimai Kvai (<i>P. Rechnagel</i>)	138
Belgisk Kongo (» <i>Kath. Missionen</i> «)	166
Helte under Sydkorset (<i>K. Pauli S. J.</i>)	193
Verdens Kamp mod de nedbrydende narkotiske Gifte (<i>C. H.-S.</i>)	240
Indfødt Gejstlighed i Missionerne (<i>P. Rechnagel</i>)	430
Asien (<i>P. Rechnagel</i>)	475
Afrika (<i>P. Rechnagel</i>)	624
Kors og Halvmaane i Vestafrika (<i>C. H.-S.</i>)	628
Missionsliv i det mørkeste Afrika (<i>C. H.-S.</i>)	674
Buddhismen paa Sydhavsøerne (<i>C. H.-S.</i>)	895
Den katolske Jødemission (<i>Fideskorrespondence</i>)	815. 849
Indianermissionen i Sydamerika (» <i>Kath. Missionen</i> «)	1062
Katholicismens Forposter i Centralasien (» <i>Kath. Missionen</i> «)	1296

Fra Kirkens Fortid:

Fandtes der Herreklostre i Middelalderen (<i>J-n. J-n.</i>)	549
En Bispeskikkelse fra den dansk Middelalder (<i>Bernh. Jensen</i>)	601
Hvad forvoldte den katolske Kirkes Undergang i Danmark? (<i>Dr. A. Otto</i>)	626
Reformationtidens Kampe begynder (<i>N. P. Nielsen</i>)	655
Katolske Minder paa Lolland-Falster (<i>A. Kann</i>)	818
Hellig Olavs Kilde paa Lolland (<i>A. Kann</i>)	899
Trefoldigheds Kilde i Kappel Sogn (<i>A. Kann</i>)	1017
Kirken med det mærkelige Taarn (<i>A. Kann</i>)	1065

Kirke og Kunst:

Billedhugger A. Theilmanns Alter paa Farumgaard	121
Billedhugger Axel Theilmann (<i>P. Rechnagel</i>)	938
Kunstmalerinde Birgitte West (<i>P. Rechnagel</i>)	984
Maleren Mogens Kai Nørregaard	1032
Maleren Vilhelm Wils (<i>P. Rechnagel</i>)	1100
Birgitte Wests Billeder i Randers (<i>P. Schindler</i>)	1106. 1128. 1156
Chresten Skikkild (<i>Birgitte West</i>)	1172
Malerinden Susette C. Holten (<i>G. Scherz</i>)	1250

Paa Lytterpost (*Ignatius*)

Katolsk Musik	407
»Arvelighedens Grundlove«. — Jerusalems Erobrer	408
Hedensk Ungdomsfest. — »Vor Kirkesang gennem Tiderne«. — »Jesuitterne ved Pekinghoffet	513
Skilsmisse. — Badestedet Løkken	537
»Gry eller Skumring for Kirken?«	538
»Danske Byer som Mærkepæle for den økonomiske Udvikling«	609
Katolsk Kirkemusik. — »An unofficial Parliament«. — »Die Oberammergauer Passionsspiele«	610
Taknemmelighed. — »Kirkens Stilling i Tyskland«	704
En Pragtrusting og dens Ejer. — »Midsommerdagen og dens Skikke«	705
»Spanien efter Diktaturets Fald«	727
Poul Helgesen	753
»Kongevalget i Rye 1534«	780
»Cæciliaforeningen«. — »Kunsten at rejse og at se«	781
Unitarkongres	874
Relikviedyrkelse	949
»Skønlitteraturen og Kirken«	1234

Presse-Rundskue (*A. Menzinger S. J.*)

Den forbudne Kalk	163
St. Peter som fremmed i Peterskirken	272

IX

Kirkelige Konfirmander. — Pastor Kaj Munks 8. Rejsebreve . . .	333
Lovforslaget om aandsvages Sterilisation	334
Paaske-Basuner	400
Atomer og Moskoviter	555
Evangeliet til Spanien	581
Præsteuddannelsen og Universitetet	608
De katholske Feriebørn	676
Köln, den katholske Højborg	677
Kristeligt Dagblad og Sovjet	678
Fællesfront	726
»Tvangsbundne« katholske Værdier	750
Uden Ceremoniel	872
Jesuitiske Kongemord	1104
Allehelgensandagterne	1105
Folkeskolen og det seksuelle Spørgsmaal (A. Pichler C. SS. R.) .	823

4. Mindre Artikler.

<i>St. Bernhard af Clairvaux:</i>	
Hil Dig, Havets Stjerne!	443
<i>Blicher-Simonsen, R.:</i>	
Katholsk Filosofi	29
<i>Borre, N.:</i>	
Sterilisation af aandsvage	477
<i>Butler, C.:</i>	
Rosenkransen	956
<i>C. H.-S.:</i>	
Katholsk Liv i Finland	198
Kristent Mod	657
Kong Alexander og den katholske Kirke	1084
<i>Elsborg, D.:</i>	
Pastor Adolf Brems' 25 Aars Præstjubilæum	162
<i>Eschricht, A.:</i>	
Ad Kirkesangens og Liturgiens Vej	60
Det internat. kath. Kirkeemusik-Stævne i Aachen	380
<i>Haase, Leander, O. S. B.:</i>	
Ti Aar i Sverige	915
<i>Hafstrøm, H. K.-:</i>	
Dirty-Films	991
<i>Hansen, Niels. cand. mag.:</i>	
Nordiske Katholiker i New York	197
Øm Kloster	1060
Katholske Tanker om Kærlighed	1223
<i>Hoffmann, A.:</i>	
Niels Steensen	503
<i>Holstein-Ledreborg, J., Lensgreve:</i>	
Damptromlen arbejder	448
»Gaa ind til Valhal«	811
<i>Kiærulff, H. D. T.:</i>	
Hertug Knuds Division	560
<i>Langhorne, Rich.:</i>	
De forløstes Død	286
<i>Licari, Natale:</i>	
Ave Maria, Hyldest- og Begæringsbøn	1196
<i>Menzinger, A., S. J.:</i>	
Mammut-Bogen	428. 486

X

<i>Nielsen, E.:</i>	
Familiens Mysterium	144
Magelig Kristendom	245
Eva Lavallière	577
Hvad Gud har sammenføjet —	1112
<i>Pedersen, Sophus:</i>	
Pastor Frans Pohl	216
<i>Peregrinus:</i>	
En ny Skoleaffære	1013
<i>Pichler, A.:</i>	
Den lyseste af alle Nætter	1245
<i>Rechnagel, P.:</i>	
Den hellige Johanna Antida Thouret	84
Charles Maurras' Idéer	222
Helgener og Salige	243
Guds Moders Portner	501
Kirkefølgelsen i Meksiko	948
<i>Scherz, G.:</i>	
Beretningen om Ansgariusforeningens Virksomhed i 1933	455
Hvorhen gaar den tyske Protestantisme?	532
Et Efterspil efter Christi Legems Procession	680
<i>Seemann, M.:</i>	
»Barnet forstaar det jo ikke«	356
<i>Stabelh, Verner:</i>	
Hvad gøres i Danmark for Jødernes Omvendelse?	920
<i>Sønderup, Jens:</i>	
Religiøs Ekstase eller Sensations-Ekstase	969. 1022
<i>Uden Forfatternavn:</i>	
Moderne Dans	42
Konvertiter og Konversioner	74
Kirken i Sverige	96
I hvilken Alder bliver kath. Børn firmet?	98
Lord Halifax' Død	143
Pintseanden lever endnu	514
En Martyr fra den franske Revolutions Dage. Pierre René Rogue	536
Et Hyrdebrev, som ikke blev oplæst	724
Strejflys fra den religiøse Situation i Tyskland	944
To Lægers Syn paa Søstrene	1114
Advents brev	1203
Kirkehad i Meksiko	1222

5. Digte.

Legende (<i>Thor Lange</i>)	259
Libera nos (<i>Thor Lange</i>)	282
St. Johannes Damaskenus's Paaskekanon	306
Mariaskjold. Visø fra Middelalderen	419
O, du Salighedens Skær, opfyld med din Glans enhver! (ved <i>R.</i>)	489
Majandagt (<i>J. Skeby</i>)	527
Ave, verum corpus (<i>Thor Lange</i>)	545
Lovsang (<i>Holger K.-Hafstrøm</i>)	671
Kristelige Stavrim (<i>J. Skeby</i>)	881
Sancta Maria av Averbode (<i>J. H. O. Djurhuus</i>)	905
Julehelg (<i>K. Kjelstrup</i>)	1242
Andagt (<i>Anton Juulsen</i>)	1283

XI

6. Nye Bøger.

Alcott, Louisa M.: Pigebørn	1234
Almanach Catholique Français 1934	245
American Catholic Who's Who (G. Scherz)	996
Andersson, Otto: Musik och Musikinstrument (A. Menzinger)	378
Andreasen, Dr. P.: Sandhed og Sagn i d. g. Test. (S. Wewers) 435.	1274
Annuaire pontifical catholique	730
Attwater, Donald: The Catholic Encyclopædic Dictionary (G. Scherz)	338
Bahr-Bergius, Eva v.: Min väg tillbaka til kristendomen	70
Ballin, K.: Katholsk Hedningemission (F. F. Maurer)	633
Barthier-Madelin, G.: Saint Christophe (G. Scherz)	1091
Benson, R. H.: Det usynlige Lys (H. K.-Hafstrøm)	971
Bessodes, M.: Saint Roch, Historie et legendes (G. Scherz)	852
Bierney, Hoffman: Det blaa Lyn	1234
Blatt, Franz: Oldtidskulturens Undergang (P. Schindler)	408
Blüml, R.: I. Seipel, Mensch, Christ, Priester in seinem Tagebuch.	402
Bonsirven, J.: Moderne Jødedom	1139
Buck, P. S.: Østenvind—Vestenvind (Corrente del Mare)	1067
Buckdahl, J.: Det europæiske Menneske (P. Schindler)	44
Burg: Hvad sier bibelen og trad. om Barnedåpen? (A. Menzinger)	729
Buur, Chr.: Bidr. til Undervisningens Hist. i Middelald. (A. Otto)	583
Cabrol, Dom F.: Saint Benedict (Niels Hansen, cand. mag.)	1020
Chauvin, Abbé A.: Jeunesse et liberté (G. Scherz)	668
Christian, M.: L'esprit chrétien dans le sport	691
Dahl, Valborg: Lykke	1233
Danemarie, J.: The mystery of stigmata etc. (G. Scherz)	539
Devaud, E.: Pour une école active (A. Pichler)	801
Ellis, Edward S.: Paa Flugt	1233
Faulhaber, Kard.: Kristend. inför Jud.-Germ. Problemet (G. Scherz)	1186
Filmstudientage, Int. Kath., Sekretariat d. I. K. F. (G. Scherz) ...	683
Fischer, M.: Katholische Krankenseelsorge	1200
Foreman, Elisabeth Lewis: Unge Fu	1234
Forst-Battaglia: Kath. Leistung in der Weltliteratur	802
Freuchen, Peter: Knud Rasmussen	1233
Froberg, H.: Den virkelige Verden (E. Nielsen)	123
Georg, J. E.: Eheleben u. Kindersegen (G. Scherz)	1177
Goyau, G.: L'église et la guerre (G. Scherz)	826
Gørdsted Møller, E.: Nico som Ovdager	1233
Hansen, N., cand. mag.: Lille katholsk Ordbog (E. Rosenörn-Lehn)	681
Harthern, E.: En Jøde rejser til Palæstina (Corrente del Mare) ...	1165
Herwig, Fr.: Den hellige Sebastian fra Wedding (G. Scherz)	1051
Historisk Samf. f. Aarhus Stift, Aarbogen for 1934 (Niels Hansen)	1060
Ill. dansk Konversationsleksikon (M.-L.)	296. 362. 561. 754
Ill. dansk Litteraturhistorie (Niels Hansen, cand. mag.)	1043
Juel, A.: Glæden, Sorgen og Lykken (H. K.-Hafstrøm)	708
Julekærten 1934 (—z)	1274
Juulsen, Anton: Digte (G. Scherz)	1299
Jørgensen, Johs.: Charles de Foucauld (P. H. Perch)	932
Kaos — af ukendt Forfatter (En Protestant)	610
Karrer, Otto: Seele der Frau (G. Scherz)	337
— 1. Heiliger, starker Gott. — 2. Gottesminne. — 3. Bleibet in meiner Liebe (G. Scherz)	458
— Das Religiöse in der Menschheit (G. Scherz)	515
Katholsk Haandbog for Danmark 1934 (M.-I.)	226
Keilhacker, M.: Le maître Idéal (A. Pichler)	755
Kimer, I Klokke (—z)	1274
Kirchhoff, K. O. F. M.: Die Ostkirche betet (A. Pichler)	1166
Kirchulff, H. D. T.: Kors og Kanoner J. Holstein-Ledreborg)	250
Knab, O. M.: Kleinstadt unterm Hackenkreuz	1227

Koch, L., S. J.: Jesuitenlexikon (<i>G. Scherz</i>).....	917
Krohn M.: Vore Fædres Tro.....	457
Latz, Leo J.: The Rhythm of Sterility and Fertility (<i>G. Scherz</i>)....	1178
Lauesen, Marcus: Kætteren fra Eisleben (<i>A. Pichler</i>).....	1054
Lesourd, Paul: »La vraie figure du Père de Foucauld (<i>A. Pichler</i>)	1299
Licari, Natale: Grandeurs Mariales étudiées dans l'Ave Maria.....	1196
Lutz, A. J., O. Pr.: Martin Luther (<i>A. Nissen</i>).....	538
Mammut-Bogen: Uddøde Dyr (<i>A. Menzinger S. J.</i>).....	428
Martindale, C. C., S. J.: Antikrist, ov. af H. D. T. K. (<i>A. Pichler</i>)..	950
Mauriac, Fr.: Le Mystère Frontenac (<i>E. Nielsen</i>).....	144
Metzler, Joh.: Der norwegische Konvertit J. D. Rasmus (<i>G. Scherz</i>)	803
Michel, J.: Saint Georges, Patron des Scouts.....	740
Monceaux, Poul: St. Jerome the early years (<i>G. Scherz</i>).....	123
Muckermann, H.: Grundriss der Rassenkunde (<i>G. Scherz</i>).....	825
Nielsen, N. P.: Livet i Birgittinerklostret i Maribo (<i>G. Scherz</i>)....	584
Nissen, A.: Paverækken (<i>N. Hansen, cand. mag.</i>).....	1139
Nørlund, Poul: De gamle Nordbohygder ved Verdens Ende.....	771
O'Neill, G.: Golden Years on the Paraguay (<i>G. Scherz</i>).....	682
Otto, A., Dr. phil. S. J.: Compañía de Jesús (<i>A. Nissen</i>).....	295
Peacey, E.: Saint Birgitta of Sweden (<i>G. Scherz</i>).....	791. 802
Pfleger, K.: Geister, die um Christus ringen.....	1197
Pierami, Abbé B.: Vie du Serviteur de Dieu Pie X (<i>G. Scherz</i>) ..	885
Pradel, H.: Pour leur beau métier d'homme (<i>A. Pichler</i>).....	801
Randenborgh, Elisabeth von: Og min Dag blev ny (<i>Corrente del Mare</i>)	1211
Régnier, P.; Hvad Gud har sammenføjet (<i>E. Nielsen</i>).....	1112
Roos, Heinrich S. J.: Pius X (<i>A. Pichler</i>).....	1186
Ritter, E.: Katholisch-konservatives Erbgut (<i>G. Scherz</i>).....	384
Rumpf, M.: Religiøse Volkskunde ³ (<i>G. Scherz</i>).....	264
Samlinger til Jydsk Historie og Topografi (<i>J-n. J-n.</i>).....	549
Scaglia, S. O. Cist.: Manuel d'Archeologie Chretienne (<i>G. Scherz</i>)..	1064
Schilgen, Harry, S. J.: In der Schule Loyolas (<i>G. Scherz</i>).....	524
Schindler, P.: Bøn og Gerning.....	44
— Chresten Skikkild (<i>G. Scherz</i>).....	1228
Schmidtmayer, M.: Kinder auf Gottes Wegen (<i>G. Scherz</i>).....	1090
Schneider, El.: Handbuch der weiblichen Jugendpflege (<i>G. Scherz</i>)	972
Schreiber, Prof. G.: Wallfahrt u. Volkstum (<i>G. Scherz</i>).....	1019
Sick, I. M.: Elskov.....	1223
Skeby, Jørgen: Kristenkors og Hagekors (<i>G. Scherz</i>).....	384
Smidt, C. M., og Kr. Isager: Øm Kloster (<i>Niels Hansen, cand. mag.</i>)	1185
Sombart, W.: Der deutsche Sozialismus (<i>G. Scherz</i>).....	1081
Staatslexikon — Herder (<i>G. Scherz</i>).....	42
Stolpe, Sven: Den kristna Falangen (<i>E. Nielsen</i>).....	913
Strange, Asger: Hvor er Jesu Christi Kirke? (<i>A. Pichler</i>).....	1029
Svensson, Jón: Wie Nonni das Glück fand (<i>N. H.</i>).....	1187
— Guido, der kleine Bote Gottes (<i>N. H.</i>).....	1299
Lexikon für Theologie u. Kirche — Herder (<i>C. B.</i>).....	145. 1165
Thomas af Aquin: Summa theologica: (<i>G. Scherz</i>)	
Verl. A. Pustet: Gottes Dasein u. Wesen.....	221
— Die Menschwerdung Christi.....	901
Verl. A. Kröner: Gott u. Schöpfung.....	222
Thompson, Francis: Himlens Hund (<i>A. Pichler</i>).....	1298
Thurston, Herbert: Beauraing and other Apparitions (<i>Niels Hansen</i>)	1211
Ude, Prof. Dr. J.: Die Autorität des h. Thomas v. Aquin (<i>G. Scherz</i>)	250
Undset, Sigrid: Etapper.....	18
— Elleve Aar.....	1219
Wasmann, Erich: Die Ameisen, Termiten u. ihre Gäste (<i>G. Scherz</i>)	860
Webb, Geoffroy: The liturgical altar (<i>G. Scherz</i>).....	479
Weilbach, Fr.: Frederik IV's Italiensrejser (<i>P. Schindler</i>).....	19
Will, Josef, S. J.: Handbuch der Katholischen Aktion (<i>G. Scherz</i>)..	852
Wintersig, Athanasius: Liturgie und Frauenseele (<i>K. Ballin</i>).....	171

XIII

7. Brevkasse.

Katholsk Filosofi (<i>Gordon Johansen og Pastor H. Messerschmidt</i>) .	126
Reformations-Præsterne (<i>P. Severinsen og J. Sønderup, M. Sp.</i>)	150. 206. 251
Dansk Korsvej (<i>A. Hoffmann</i>)	367
Mammutbogen (<i>Hans Kyrre og A. Menzinger S. J.</i>)	486
Om Pauluskredsen (<i>H. K.-Hafstrøm og Red.</i>)	519
Niels Steensen (<i>J. Windfeld-Schmidt</i>)	542
En Moders Skæbne (<i>El Hansen</i>)	638
St. Knuds Gilde i Odense (<i>F. D. Steidl</i>)	638
Gratis Ferierejse (<i>P. Ballin O. Præm.</i>)	711
Gudstjenestelisten i Dagspressen (<i>J. H.</i>)	759
Den lille, kristne Kæmpe	807
Birgittinernes Orden	855
Pater Menzinger	877
Prior Poul Emmanuel en Cykeltyv (<i>Maristbrødrene</i>)	974
En ny Skoleaffære	1047
Vilhelm Grønbech (<i>Red.</i>)	1143
For eller imod Kommersreuth (<i>Carl Lindberg Nielsen — (Red.)</i>)	1180
Horsenssagen afsluttet	1190

8. Fra Hovedstad og Provins.

Fra Vikariatet:

Nytaarsmodtagelsen hos Biskoppen	20
Nye Sognegrænser	277
Hvornaar finder Firmelsen Sted?	339
Fælleskommunion for Ruslands ulykkelige Børn	339
Firmelsens Sakramente	385
Theresiana	411
Biskoppens Bortrejse	878
Biskoppens Hjemkomst	927
Oratio imperata	951
Udnævnelse af Lærer Unger Geddey	1091
Udnævnelser	1235

København:

Passionsandagten i Jesu Hjerter Kirke	17
Transmissionen af Klokkeklengen fra Bethlehem	21
Hr. Julius Olsen	21
Kard. Innitzers Tak	45
Julefest i St. Antoni Menighed	46
Fællesrejsen til Oberammergau 76. 122. 391. 404. 481.	585
Et Hundreedaars Minde	77
St. Josefs Hospital udvidet (—z.)	95
Et Forslag (<i>Et Par københavnske Sognepræster</i>)	100
P. Hénusse's Taler	101
P. Hénusse: Moderne Diktatur (<i>E. O. N.</i>)	124
Haydn Aften paa St. Knuds Skole	127
St. Antoni Distrikt	147
Haydn Aften i St. Knuds Skoles Festsal (<i>A. E.</i>)	171
Første Menighedsmøde 173.	231
Radioklubberne	202
Præst gennem 50 Aar, Provikar Pastor P. Schreiber	214
Ansgariusforeningen	229
St. Ansgars Skolehjem paa »Sølyst«	254
Pastor Pohls Billede	252

XIV

Kath. Ungdomsmøde ved Jesu Hjerter Kirke	278
Fra Verden til Klosteret (<i>R. P.</i>)	297
Et Citat som Citater er (<i>Red.</i>)	363
Til Exercitier i Ordrup	385
Sogneglæder	411
Ansgariusforeningens Generalforsamling	459
Kirkekoncert (<i>Olav Segalt</i>)	460
Oberammergau-Rejsen (<i>S. P. F.</i>)	481
Valfarten til Lourdes (<i>S. P. F.</i>)	482
Ridder af Gregoriusordenen	482
Ny Kirke	505
Kardinal Faulhaber modtager Deltagerne i Oberammergaurejsen	585
Christi Legems Procession	588
Ungdomsforbundets Generalforsamling	612
Gennem 75 Aar i Kærlighedens Tjeneste	613
Mariakongregationen »Stella Maris»	635
De gamles Skovtur til Trørødhus	635
Katholsk Ungdoms Værn	636
Fra Skolebogsudvalgets Betænkning	716
Montfortanerordenens Generalforstander	731
Rygaard i Retræternes Tegn	731
Amerik. Katholiker besøger Skandinavien	731
For Sogn og Menighed i 25 Aar	745
Fælleskommunionen blev hans Vandringsbrød	756
Valfarten til Lourdes	781
Til Minde om en ung Pige	783
Kejserprinsen i København	827
Pater Menzinger	842. 902
En anonym Gave	876
Ungdomsstævnet paa Rygaard (<i>S. P.</i>)	876
En af Vikingernes Æt	896
B. Jetmars Kristusbillede (<i>A. Menzinger S. J.</i>)	950
Grosserer Osterhammel 80 Aar	951
Pastor Pohls Begravelse	996
Klosterkirken	1014
Lysbilledforedragene	1021
Pater Menzingers Sangerdreng (<i>H. B.</i>)	1023. 1067
Pontifikalmessen den 14. Oktober (<i>H.</i>)	1068
Basaren i Stenosgade	1069
To Menighedsmøder i Rosenkranssognet (<i>V.</i>)	1116
Liturgisk Aften i St. Ansgar	1119
Medicinaldirektøren taler	1123
Gregoriansk Aften i St. Ansgars Kirke (<i>A. Menzinger S. J.</i>)	1141
Benediktineroblater (<i>N. Th. Hansen</i>)	1140
De katholske Hospitaler	1187
En ny Mariakongregation ved St. Ansgar	1235
»Kvinden katholsk og juridisk belyst»	1236
Mission i St. Annæ Menighed	1236
Fortjenstmedaljen til en katholsk Kvinde	1237
Mariakongregationernes Jubilæum	1237
Fra Propagandakollegiet	1275
Den anden Gregorianske Aften i St. Ansgars Kirke (<i>A. E.</i>)	1275
St. Michaels Klubs nye Program	1300

Academicum Catholicum:

Juleoratoriet 20 — Programmet 103. 879 — Pastor Schindlers Foredrag (*P. R.*) 172 — Sommerrejser 202 — Socialreformen 297 — Det gamle Løgumkloster og Cisterciordenen 339 — Skriftemaal blandt Protestanter (*R.*) 480 — Ved Saisonens Slutning (*E. O. N.*) 540 — Generalforsamling (*E. O. N.*) 585 — Lektor E. Frederiksen

XV

om Grundtvig (P. R.) 924 — Afsked i A. C. 974 — Rusgilde (*Corrente del Mare*) 1021 — Studieaftener 1070

D. K. K. F.: ·

Nytaarsfest (H. K.-H.) 45 — Reformationen og Modersmaalet (E. M. Steiner) 227 — Ungdomsfest (C. Th.) 562 — Vilhelm Grønbech 1110

Katholsk Klub:

Holstein Ledreborg: Praktisk Katholicisme..... 77

Inds. til St. Ansgars Fond.. 483. 517. 541. 563. 586. 613. 635.

660. 685. 711. 732. 803. 856. 902. 974. 1021. 1188. 1277

Fra Provinsen.

<i>Aalborg</i>	10 Aar i Korets Tjeneste.....	1117
	Menighedsliv i Aalborg.....	1276
<i>Aarhus</i>	Helligtrekongersspil (B. N.).....	78
	50 Aar i sin Ordens Tjeneste.....	277
	»Guldblokkerne«.....	1212
<i>Bornholm</i>	»Neu Deutschland« paa B. (Kl.).....	756
	Julegaver.....	1215
	Bornholm 1934.....	1300
<i>Dalum</i>	Christi Legems Procession.....	611
	Fynsk katholsk Stævne.....	709
	A. Th. Amann 70 Aar.....	1276
<i>Farum</i>	Indvielse af Ursulinernes nye Kapel paa Farumgaard	121
<i>Fredericia</i>	Broder Paul paa Vikingetogt.....	437
	Christi Legems Procession.....	709
<i>Haraldsted</i>	Valfarten.....	611. 659
<i>Helsingør</i>	Fattig for de fattige.....	562
<i>Holbæk</i>	Den første Christi Legems Procession (F. J.).....	586
<i>Horsens</i>	Ny Kostskole.....	21
	Opraab (<i>Maristbrødrenes Kostskole</i>).....	99
	St. Ansgars Skolehjem.....	251
	St. Ansgars Kapel paa »Sølyst« indviet.....	297
	Christi Legems Procession (<i>Jens Jyde</i>).....	612
	Skoleindvielse.....	710
	Pastor Johs. Hillebrand.....	742
	Omkring Allæren i Horsens.....	941. 963. 1136
<i>Hvidovre</i>	Christi Legems Procession. (G. K.).....	634
<i>Hørsholm</i>	Pionér i H.....	1116
<i>Kolding</i>	Menighedsfest.....	101
	Munter Fest (J. O.).....	230
	Nyt fra K. (-p).....	659
	Basaren.....	1116
<i>Maribo</i>	Et polsk Mysteryspil (L-r).....	147
	Et Passionsspil (-t).....	386
	»Støt den katholske Presse« (C. S.).....	658
<i>Nakskov</i>	Thor Lange og Kirken.....	148
<i>Nyborg</i>	Katholsk Sommerferie.....	710
<i>Nykøbing F.</i>	Birgittakredsen.....	1166
<i>Odense</i>	Pater Resch har en god Presse.....	278
	Mission i Odense (<i>Korsridder</i>).....	364
<i>Randers</i>	Menighedsfest (K. F. M.).....	125
	Birgitte Wests Billeder (P. Schindler)....	1106. 1128. 1156
	Kirkemalerierne.....	1183. 1213
<i>Ringsted</i>	Emil Klint † (A. Wijnen).....	1091
<i>Roskilde</i>	En Pionér.....	973
	Julekoncert.....	1237
	Kostskolen i Roskilde.....	1301
<i>Rønne</i>	Sr. Alfonsa †.....	1277

XVI

Silkeborg	Fra Menigheden	684
	Foredrag og Fester	1237
Svendborg	Pastor Pohl og Svendborg (<i>Svendborgenser</i>)	1068
Sønderborg	Over 100 km til Kirke og Undervisning	1187
Thorshavn	Nye Kirke og Skole	93
Vejle	Kammerherre H. Scavenius' Sølvbryllup	45
	Ungdomslokalet	78
	For Ungdomssagen	437
	Basaren	483
	For »Sølyst«	516
Øm	Klostrets Ruiner	563
Grønland		770

9. Fra den vide Verden.

Fra hele Verden :

Det hellige Aar		21
Det hellige Aar blev besluttet i sidste Øjeblik		126
Den største mandlige Orden		301
Kristendommens Stilling		565
Historisk Oversigt over Jordens Kristne		686
Gudløshed er en Ægteskabshindring		1045
En uhyggelig Statistik		1189
Christi Legems Korstog		1302

Afrika: Katholske Missioner i Afrika 624 — Missionsliv i det mørkeste Afrika 674.

Belgisk Kongo: Katholsk Mission 166.

Sydafrika: Katholicismens Stilling 141.

Vestafrika: Kors og Halvmaane 628.

Amerika:

Argentina: Den euch. Kongres i Sydamerika 275 — Eucharistiens Triumf 1057.

Brasilien: Katholicismens Stilling 141 — En Forfatning i Tillid til Gud 926 — Brasilien hylder Kardinallegaten 1093.

Chile: Læger mod seksuel Undervisning 1189.

Kanada: Katholikerne stærkest i K. 149 — To Helte 517 — Kath. Skandinaver i K. 614 — Bønnebog paa Eskimoisk 998.

Meksiko: Kulturkampens Opblussen 99 — For Trosfriheden 542 — Religionsforfølgelserne 565 — Kirkefølgelserne 805. 1079 — Flygtninge fra M. 1189.

Nordamerika: Eskimoernes Apostel (*P. R.*) 115.

Sydamerika: Johs. Jørgensen i Chile og Uruguay 125 — Indianermissionen 1062.

U. S. A.: Filmsindustriens Umoralitet 47 — Konvertiter 118 — U. S. A., Rusland og Paven 142 — Nordiske Katholiker i New York 197 — Kirkens Kampe og Vækst 203 — Filmskampen 685 — En Ærkebiskop mægler 735 — Katholsk Radiovirksomhed 927 — En Gave afslaaes 1118.

Australien og Sydhavsøerne:

Eucharistisk Kongres i 1936 485 — Buddhismen paa Sydhavsøerne 895.

Asien:

Forindien: Biskop d'Herbignys Rejse i Østen 204. Massekonversioner 121 — Jordskælv - Kath. Kongres 475.

Bagindien: Biskop Tong - Gymnasium - Søstrene af Heydtheusens Selskab 476.

XVII

- Japan*: Katholske Sympathier 120 — Seibo Shimai Kvai 138
Katholikernes Antal 477.
- Kina*: Marconi i det kath. Universitet i Peking 149 — Den apostoliske Præfekt i Tsitsikar myrdet 149 — En Opiumsrygers Skyld og Sone 242 — Banditers Røveri - St. Bernhards Missionærer - Vaccine mod Plettyfus - Mgr. Imhofs Død 477.
- Korea*
Siam
Syrien Udvandringsbevægelse 477.
Kongeriget 663.
Konversionsbevægelse 735.
- Belgien* Kong Albert 187 — Rekviem-Messer for Kong Albert 301 — Rex-Bevægelsen 564 — De unge Pigers Parade 758.
- England* Catholicismens Stilling 141 — Kong Edvard VII Katholik? 204 — Lord Halifax 206 — Sir Conan Doyle om Medier 300 — »Vor Frelses Liv«, af Dickens 462 — To Dødsfald 485 — Kæmpeprocession 589 — Chester-ton og Belloc Gregoriusriddere 590 — Kardinal Bourne 829 — Bernhard Shaw og Boghandlerne 1302.
- Finland* Katholsk Liv 198 — Finlands Biskop modtager Viel-sen 342.
- Frankrig* Elsass, den største Missions-Planteskole 22 — Togulyk-ken i Lagny 46 — Kirkens store Resultater - Radio-taler P. Lhande S. J. 102 — Catholicismens Stilling 142 — En Radiosejr 365 — Mirakuløs Helbredelse i Lourdes 615 »Kateketernes Værk« 757 — En dygtig General og tro-fast Katholik 804 — Den store Chartreuse 805 — En genial Kvinde 806 — 896 Læger overværer Arbejdet i Lourdes 997 — Mod Frimurerne 998 — Katholske Frontkæmpere fra alle Lande 1046 — Raymond Poin-caré 1069 — Barthou og de franske Katholiker 1093 — 88 fastslaaede mirakuløse Helbredelser paa et Aar 1303. Pater Wewers har taget Doktorgraden 125 — Den stille Vandring 322—357 — Katholsk Kongres 734.
- Holland*
- Irland* Catholicismens Stilling 141 — Irlands store katholske Fører død 174 — Et Kæmpemøde 735 — Irlands stør-ste Pilegrimstog 828 — Fjendtligheder i Nord-Irland 1303.
- Island* Fra det katholske Island 299.
- Italien* Catholicismens Stilling 142 — Søndagshvilen 342 — Konkordatets Velsignelse 484 — Katholsk Ungdoms Stil-ling 637 — Mussolini om det nye Testamente 732 — Konfessioner 759 — Papini om Kristendommen og det moderne Liv 853 — Luigi Pirandello, Nobelpristageren 1167. Helligt Aar for de orthodoxe 22.
- Jugoslavien*
Lettland
Litauen
Norge Oxfordbevægelsen 342.
Katholsk Aktion 1069.
Ny Menighedsinddeling 79 — Katholsk Fortid vaagner 173 — Festdag i Oslo 174 — Den kath. Kirke i Norge i 1933 299 — St. Olavs Kirke i Oslo 366 — St. Olavs Kirke i Trondhjem 388 — Katholske Stavkirker 412 — St. Olavs Forbund 589 — Feriekoloni truet af Brand 735 — Norske Kvinders Katholske Forbunds 4. Lands-møde 1045 — Fra Kristianssund 1167 — Mgr. K. Kjel-strup fylder 60 Aar 1278 — Biskop Mangers Hyrdebrev mod Fosterdrab 1278.
- Polen* Polens Primas og Pressen 663 — Et Bønskrift og en Formaning 707 — Nyt fra Polen 1118.
- Portugal* Mgr. Ciriaci, apost. Nuntius i Lissabon 102 — En Hel-gen, der blev Statsmand.

XVIII

Rom og Vatikan- staten

Pavens Juletale til Kardinalkollegiet 8 — Helgenkaaringer 22 — Historiske Kirker forsikrede 47 — Det hellige Aar blev besluttet i sidste Øjeblik 126 — Ny Rektor for Pavens Universitet 173 — Den hellige Time i Peterskirken 301 — Ved det hellige Aars Afslutning 302 I Tillid til Forsynet 339 — Kath. Kvinders store Kongres 340 — Verdenskirkens øverste Ledelse 341 — En hellig Lærer 365 — Helligaarets Afslutning 386 — Den tavse Blomst 387 — Kvindeligaens Audiens hos Paven 411 — Folkeforbundet og Rom 414 — Verdenspressens Repræsentanter hos den h. Fader 438 — Pavens Ferie 438 — Illustreret pavelig Encyklika 439 — To Helte 517 — Lidelsens Dag 541 — En Ordensstifterinde erklæret salig 563 — Foreningen for Troens Udbredelse 587 — Nye Kardinaler 614 — Den store kath. Presseudstilling 783 — Missionernes Pave 827 — Marias Optagelsesfest for 400 Aar siden 828 — Havet, Bjerget, Firmamentet 830 — Pius XI i Castel Gandolfo 831 — Dollfuss' sidste Besøg i Vatikanet 854 — Den h. Fader beroliger den tyske Ungdom 925 — Pater Josef Gianfranceschi død 925 — Helligaaret i Film 997 — Bønnen bog paa Eskimoisk 998 — Paven atter i Vatikanet 1022 — Radiohilsen paa Missions søndagen 1022 — Ny dansk Præst 1142 — Fra Kard. Gasparri Liv 1213 — Fra Propagandakollegiet 1275.

Rusland

Kath. Præster som Fanger 413 — Rød Paaske 485 — Religionens Sejrgang 564 — Rædsler 758. 998 — Nye Forfølgelser 1143 — Religion i Rusland 1303.

Skandinavien

Amerikanske Katholikers Besøg — 731.

Skotland

Katholicismens Stilling 141.

Spanien

Frihedsskvadronører 119 — Spaniens kommende Mand 252 — Højtideligheder i Sevilla i den stille Uge 302 — En Avisstrejke 390 — Storslaaet Velgørenhed 566 — Katholsk Socialarbejde 614 — Fremskridt 734 — To interessante Konversioner 830 — Spaniens Katholiker mod Voldsgerninger i Tyskland 925 — Den spanske Revoltes Sammenbrud 1036 — Marxister forsvare Demokratiet 1094.

Svejts

Einsiedeln 518.

Sverige

Kath. Kirke 96 — Den franske Skole i Stockholm 230 — Et 150 Aars Jubilæum 438 — Grundstensnedlæggelse i Örebro 461 — Højtidstimer i Kirkeruiner 733 — Til Minde om St. Birgitta 758 — Svensk Ungdomsfører død 804 — Kapelindvielse i Stockholm 829 — To nye svenske Præster 903 — Ti Aar i Sverige 915 — En svensk Præsts gaadefulde Oplevelser i München 1142 — Pater Georg af Sachsen i Sverige 1167 — Liberalkatholsk Kirke 1302.

Tyskland

Dom over Pater Brodesser, Pastor M. Stonder, Pastor Kuhler - Forbud mod den konfessionelle Pressehvervning - Oberammerngau 23 — Den uforfærdede Kardinal 107 — Prof. Karl Adam suspenderet — Berlins nye Biskop 148 — Rosenbergs »Det 20. Aarh.s Mythe« paa Index 203 — Katholikerne i T. 205 — Tyskland bandlyser Frimureriet 254 — Adolf Hitlers Rige i religiøs Belysning 319 — Det er Hedenskab og Frafald fra Christus... 340 — 38000 Mænd paa Bodsvalfart 342 — Af Biskop Bares' Langfredagsprædiken 387 — Statsministeren og Kardinalen 389 — Gribende Paveord til

XIX

Tysklands kath. Ungdom 390 — De kath. Studenterkorporationer 413 — Den kath. dramatiske Kunst 414 — Tyske Protestanter skriver til Rom 423 — Damp-tromlen arbejder 448 — Den kath. Presse 461 — Kath. Ungdom 514. 587 — Interdiktet over Traunstein fornyet 517 — En aflyst Radioudsendelse 542 — Prof. Schmidlin afskediget 564 - Seersken i Konnersreuth 565 - Kath. Ung. 587 - Christi Legems Procession 588 - Kirke og Stat 637 - En frimodig Tale 660 - Et Efterspil efter Christi Legems Procession 680 — Præsidenten for Berlins kath. Aktion skudt - Kirken i Tyskland 687 — Sejrherre og hesejrede 701 — Et Hyrdebrev, som ikke blev oplæst 724 — Biskop Bares om Dr. Klausener 733 — Strejfflys fra Rædselsdagene 748 — Nordens Katholiker vinde Terræn i Tyskland 783 — Kardinal Faulhaber om Oberammergau 854 — Fra Rengøringen i Tyskland 878 — Den h. Fader beroliger den tyske Ungdom 925 — Fængslet - Valfarter og Processioner - Den konfessionsløse Skole - Landsskoleåret - Forbudte Blade 944 — Fra Kirkekampen 1039 — Katholicismens Fremgang 1094 — Pater Georg af Sachsen 1167 — Sømandsmissionens Kongres 1189.

Østrik

De østrigske Biskoppers Jule-Hyrdebrev 10 — Katholicismens Stilling 142 — En Sovjetfæstnings Fald 189 — En Strøm af Tilbagevendende 341 — En Kristens Ord til overvundne 414 — En Forfatning i Troens Tegns 484 — Christi Legems Procession 588 — Dollfuss 764. 1006 — Dollfuss' sidste Besøg i Vatikanet 854 — Et kath. Universitet i Salzburg 902.

10. Aarsberetninger, Kollektter o. a.

Vincentforeningen for Herrer	228
— — Damer, Rosenkranssognet	298
— — — St. Ansgars Sogn	410
— — — Sakramentsognet	436
Mødreforening i Ordrup	461
St. Josephs Børnehavn (<i>Cay Benzon</i>)	683
Kath. Skoledrenge Ferieophold paa »Allerslev Kloster«	853
Jesu Barndomsforening	1143
Elisabethforeningens Kollekt	1300
Juleindsamling	1191

11. Døde (in memoriam).

Nanna Glahn in memoriam (<i>E. Rosenörn-Lehn</i>)	31
Hs. Excellence Biskoppen om Kong Albert	187
Kardinal Ehrle † (<i>A. Menzinger S. J.</i>)	360
Broder K. Seppeler † (<i>Alfr. Silcowitz</i>)	540
Arne Skovborg Hansen in memoriam	634
Pastor Felix Schmitt (<i>P. D. Steidl C. SS. R.</i>)	679
Pater Theodor Stephan Tembories (<i>Th. Fr.</i>)	821
Pastor Frantz Pohl (<i>B. J.</i>)	957
Sven Aage Rasmussen (<i>H. K.-H.</i>)	959
Emil Klint † (<i>J. Wijnen</i>)	1091
Flv. Kardinalstatssekretær Pietro Gasparri † (<i>G. Scherz</i>)	1145

12. Billeder.

Portrætter:

Kong Albert af Belgien	188
Czar Alexander I	893
Jacq. d'Arnoux	914
Don Bosco	336
Pastor Adolf Brems O. Præm.	162
Biskop Vilhelm Cobben	199
Forbundskansler Dr. Dollfuss	765
Kardinal Franz Ehrle S. J.	361
Moder Elisabeth	1291
Biskop Johannes von Euch	77
Kardinal Michael Faulhaber	108
Kardinal Pietro Gasparri	1146
Pater Georg af Sachsen	922
Pastor Johannes Hillebrand	743
Lensgreve Josef Holstein-Ledreborg	897
Fru S. C. Holten, f. Skovgaard	1250
Johannes Jørgensen	1077
Hs. Sorte Majestæt Kong Kahaja	625
Pater A. Kerckhoff	973
Pater Fr. Klar C. SS. R.	746
Dr. Erich Klausener	733
Pastor Klemp	216
Den h. Konrad af Parzham	502
Pater Menzinger og Prælat Menzinger	877
Pater A. Menzinger	902
Carl Nielsen (<i>S. C. Holten</i>)	1255
Mogens Kai Nørregaard	1033
Kardinalstatssekretær Eugen Pacelli	982
Pastor Frantz Pohl	252. 958
Godslæge Sven Aage Rasmussen	960
Gil Robles	253
Prof. Oliveira Salazar	847
Pastor Felix Schmitt	679
Provikar, Pastor Peter Schreiber	215
Skikkild i sit Atelier	1172
Chresten Skikkild i hans 35. Leveaar	1229
Joakim Skovgaard	1252
P. C. Skovgaard (<i>Vermehren</i>)	1251
P. C. Skovgaards Hustru	1251
Susette Cathr. Skovgaard	1253
Niels Steensen	504
Pater Th. Steph. Tembories O. S. C.	822
Billedhugger Axel Theilmann	939
Marchesa de Trombetta	697
Pater Turquetil	116
Birgitte West	985
Vilhelm Wils (Prof. <i>Utzon Frank</i>)	1100

Fra Kunstens Rige:

Maria med Barnet og Isaias	3
Jesu Fødsel. Mosaik	4
Anna, selvtrædie, fra Odensealteret	5
Brudstykke af siddende Madonna med Barn	5
Filippo Lippi: Jesu Fødsel	6
Maurice Denis: Maria i Skolen	7
Englenes Tilbedelse	7
Det nye Alter i Farum	121
A. Dürer: Smerternes Mand og Krigsknægten	259

Birgitte West: 12. Station: Jesus dør paa Korset	288
14. — Jesus lægges i Graven	289
Moretto: Den opstandne Frelser og hans Moder	305
Fra Angelico: Christus i Dødsriget	308
Marias Hoved fra Hennemtavlen	418
F. Lippi: Madonna	419
Christus, som farer til Himlen	442
Bernardino Luini: Madonna med Jesusbarnet	444
A. Führich: Madonna	527
Juan de Juanes: Ave verum corpus	545
St. Norbert, Eucharistiens Forsvarer	571
Elo: Nicolaus Steno	574
Windfeldt-Schmidt: Nicolaus Steno	576
Pave Pius XI. Mindeplade om Helligaaret, af Prof. Mistruzzi ..	642
St. Birgitta som Pilegrim (Kobberstik af Pheysens, 1650)	793
Evighedslampen i Rosenkranskirken	940
Birgitte West: St. Michael	954
Udsnit af »Vismændenes Tilbedelse«	986
Sideskib i en romersk Kirke. Pastel af M. K. Nørregaard	1034
Udsnit af Johannes-Statuen	1066
C. Springer: Alle Sjæles Dag	1074
To Typer af V. Wils	1101
Birgitte West: Hellig Tre Kongers Tilbedelse	1107
Helbredelserne	1129
Ægteskabsbrydersken	1131
Skikkild: Christi Fødsel	1174
Mariæ Bebudelse	1175
Kirkemalerierne i Randers	1213
Skikkild: Jonas-Tegnet	1228
Fire Relieffer	1231
M. Schiestl: Et Barn er født os	1241
S. C. Holten: Flugten til Ægypten	1254
S. Koninck: Den h. Hieronymus	1257
Fra Hovedstad og Provins:	
Thorshavn: 1) Kirkens Interiør 2) Nybygningen set bagfra 3)	
Kirken	93
St. Ansgars Skolehjem paa »Sølyst«	298
St. Antoni Kirke i Brønshøj	507
Tilbedelseskirken og Klosteret paa Jagtvej	1015
Tirsted Kirkes Indre	1065
St. Mariæ Kor i Aalborg	1117
Sigrid Undsets Barndomshjem i Kalundborg	1221
Fra den vide Verden:	
Thorens, den h. Frans af Sales' Fødeby	31
Bjergetegnene omkring Thorens	31
Søen ved Annecy	32
Abbediet St. Peter af Solesmes	63
Trækirken	115
Den ældste Kvinde i Pater Turquetils Menighed	116
Jesu Hjertes Kapel i Ponds Inlet	117
Oberammergau Passionsspil	122
Japansk Billede	139
To indfødte Høvdinge fra Kongo	167
Katechumen-Skaren	168
Kirkepladsen og Façaden af den h. Gravs Kirke	315
Gravkapellet i Kirken	316
Englens Kapel	317
14. Station	318
Den stille Vandring	323
St. Olavs Kirke i Oslo	366

St. Olavs Kirke i Trondhjem	388
St. Torfinns Kirke, Hamar	389
St. Laurentii Kirke, Drammen	412
St. Birgittas Kirke, Frederikstad	413
Et gammelt, berømt Observatorium	476
Oberammergau: Apostlen Johannes	493
Maria Magdalena	494
Kong Herodes	495
Maria Einsiedeln	518
Et Hjørne af Kapitelsalen i Averbode	607
St. Pouls Kirke, Bergen	661
Valfartskapellet St. Olav paa Stiklestad	661
Vor Frue Kirke, Tromsø	662
Vor Frue Kirke, Porsgrund	662
Erik Ejegods Kapel i Macagno ved Lago Maggiore	698
Castel Gandolfo	831
Semonow Kloster før og efter Sprængningen	1205
Birgittas Hus i Rom	1292
Birgittinernes Hus paa Via delle Isole	1293
Klostergaarden paa Via delle Isole	1294
Hvilehjemmet i Djurshølm	1294

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

82. Aargang

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kroner Kvartalet (inclusive Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 St., København K. Telefon: Palæ 3762, Kl. 13-16). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kroner aarligt. — Redaktør: Pater G. Scherz, Hans Bogbinders Allé 2, København S; Telefon Amager 3202; bedste Træffetid Kl. 13½-14½.

Nr. 1

Søndag den 7. Januar

1934

INDHOLD: Hvad vi maa tænke paa! — Maria og Barnet. — Jule-taler. — Hvorfor taler han saadan? — »Tendens«. — Passionsandagten i Jesu Hjerter Kirke Søndag d. 7. Januar. — Nye Bøger. — Fra Hovedstad og Provins. — Fra den vide Verden. — Avertissementer. — Kirkelig Kalender. — Ugens Messebønner.

Hvad vi maa tænke paa!

Naar den katholske Kirke i Dag fejrer Familiens Fest, kredser vore Tanker først og fremmest om Hjemmet i Nazareth, alle Familiens Forbillede og Ideal. Vi husker, at den »Retfærdige« var Fader i dette Hjem og udøvede sin Husbondmyndighed ved at gavne, tjene, værne og forsørge. Vi tænker paa, at »Herrens Tjenerinde« var Moder i denne Familie; en Moder, som hendes Søn aldrig glemte, som skjulte sig paa Glædens og Ærens Dag, men viste sig paa Smertens Vej; en Moder, hvis Øjne endnu Sønnens bristende Blik paa Korset søgte, hvis Navn var blandt de sidste Ord fra hans i Døden brændende Læber. Barnet i denne Familie var selve Gud, og kan man sige noget bedre om et Barn, end det, som blev sagt om denne Dreng: »Han tog til i Visdom og Alder og Naade for Gud og Menneskene«? Sandelig, alle Familiens straalende Forbillede, hvert kristent Hjem maa dannes i dets Billede og Lignelse.

Men er Nazareths Forbillede ikke for højt, har Naza-

reths Aand nogen Sinde formaet at paavirke og præge ægteskabelige Forbindelser? Knud Lavard-Dagen minder os om, at der har eksisteret ægte kristne Familier; den minder os om et Ægtepar, Bodil og Erik Ejegod, der døde paa Valfarten til det hellige Land, som om de vilde formane alle andre Ægtefæller til at vandre i Fællesskab mod det hellige Land hinsides Stjernerne. Knud Lavards eget Ægteskab med Ingeborg var saa lykkeligt og velsignet, at Historien — intet fortæller om det. Det skænkede Danmark foruden tre Døtre en Søn og Konge, som førte Landet sin lykkeligste Tid i Møde og lod enhver bygge og bo i Fred. Det skænkede Kirken Helte og Helgener, og kan man ønsig noget bedre, end at Familien fostrer fromme og stærke Naturer til Gavn og Glæde for Himmel og Jord?

Fra Oldtid og Middelalder gaar Tankerne uvilkaarligt til vore Dage og falder paa dem, der ikke vil stifte Familie, og paa dem, der ikke kan stifte Familie. Hvad skal vi tænke om de første, som foretrækker en gold, egoistisk og selvglad Tilværelse fremfor en jublende Børnesflok? Som er bange for Ofre og ikke anerkender Guds kærlige Forsyn? Disse Mennesker vurderes heldigvis mere og mere efter Fortjeneste som Folkenes Ruin og Nationernes skadeligste Elementer, og man kan paa en Dag som denne kun nære det inderligste Ønske om, at Lovgivning og Folkestemning mere og mere maatte vende sig imod dem, ligesom Lovgivning og Folkets Sindelag mere og mere burde støtte det ægte kristelige Hjem, hvor man virkelig elsker Familien og ikke den lumpne Nøjsomhed, der tror at kunne fange de fleste af Livets Glæder ved kun at nyde.

Men der gives en stor Flok, som gerne vilde stifte Familie, og som vilde være velegnede dertil, men de kan ikke, Krisen tillader ikke, at de gifter sig, Livet har forment dem Adgang til et eget Hjem, til Ægteskabet. De har alle, paa en Dag som denne, vor Sympati, og Dagens Bøn gælder dem. Dagens Bøn er: Giv os flere unge, som erkender Livets Hellighed! Gør dem stærke til at bære Livets Byrder! Send os Førere, der skaffer mere Arbejde, saa Hjem kan bygges! Giv alle, der har Magt og Myndighed dertil, at forstaa, hvor mange gode Gerninger de udfører

paa een Gang, naar de hjælper med til at stifte en god, katholsk Familie. Giv, at sund, naturlig Opdragelse mødes med den dybe kristne Aand, som alene opdrager Helte og Helgener, og lad deres Længsel stilles, som attraar Familie og Hjem!

—2.

Maria og Barnet.

I Bethlehems Stald, hvor Englene lovpriser Gud, Hyrder og Konger tilbeder den nyfødte Forløser, skyder ogsaa Mariadyrkelsen sine første sarte Spirer. Kan det være anderledes? Det er jo

Maria, som gennem 9 Maaneder har nærret Guds Søn med sit Blod og nu paa hele Kristenhedens Vegne modtager det nyfødte Barn, svøber det og lægger det i Krybben, lader sit Skød være

Højsædet, hvorfra den lille Konge modtager de Besøgende; paa hendes Arme skjuler Barnet sig for Fjender og flygter til Ægypten. Hvad er Mariadyrkelsen derfor andet end Jule-natsoplevelsen under forskellige Former, fortsat gennem Tiderne? Ligesom Hyrderne og Kongerne kom de efterhaanden alle: unge og gamle,

Grækere, Romere, Germanere, Negre, Kinesere, Digttere, Forfattere, Theologer, til Barnet paa Marias Skød, saafremt Vranglæren ikke forment dem det og künstigt skilte ad, hvad Gud har sammenføjet.

At det forholder sig saaledes, iagttager vi bedst ved et flygtigt Blik i Kunstens Rige. Bethlehemsgruppen, Modøren

Maria med Barnet og Isaias.

Profeten viser her, ligesom i sin Bog, hen til den Jomfru, som har født en Søn. Læg Mærke til den antike Stils Klarhed, til Gudsmoders monumentale Værdighed, understreget ved den staaende Figurs mere bevægede Rytme.

Jesu Fødsel. Mosaik i Martorana, Palermo, 13. Aarh.

Barnet ligger paa en kirkelignende Bygning. Maria rækker det ud mod os. Stjernen og Engle forkynder Guds Fødsel, Hyrder og St. Josef tilbeder ham. Forneden Fremstilling af Genfødselsens Sakramente.

og hendes guddommelige Barn, har været de tusinde Talenters Oplevelse, som de tolkede i Sten, Marmor, paa Lærreder og Papir. Der findes ikke ret mange Bambinofremstillinger: Barnet alene i eller udenfor Krybben; utallige er derimod Madonnabillederne, hvor Moder og Søn paa samme Tid fængsler den Beskuendes Øje og Sind. En kort Gennemgang kan vise det; nogle faa Billeder, som from Kunst til forskellige Tider i vidtforskellige Lande har

skabt, illustrerer bedre end mange Afhandlinger, hvad ægte kristen Tro er og kræver.

Lad os først stige ned i Katakomberne. I Priscilla-Katakomben fandtes i sin Tid et Billede af Maria med Barnet, og staaende foran dem, Profeten

Isaias. Billedet stammer fra den første Halvdel af det andet Aarhundrede. Det naar altsaa næsten op til de apostoliske Tider. Det maledes, medens Kristenforfølgelserne rasede og hele den kristne Kultur endnu laa i væl-

Claus Berg.

Anna, selvtredie, fra Odensealteret, ca. 1320.
En livfuld Gruppe, alt er Bevægelse, som de omkringstaaendes Deltagelse og Klædernes Foldekast understreger.

Brudstykke af sidd. Madonna m. Barn.
Nordfransk, ca. 1320. Himmeldronningen skildres her som den rene, unge Kvinde i Leg med Barnet. Det dogmatiske træder tilbage.

dige Veer. Fremstillingens Indhold viser endog tilbage til Tiden før Christus. Isaiasskikkelsen foran Kvinden skal jo ikke minde om andet end hint Profeti, hvor den gamle Profet skuede en Jomfru, som skulde undfange en Søn.

En anden Kunstretning, som vi bringer et Billede af, og som i vor Tid paaskønnes mere og mere, er den byzantinske. Den udprægede Kultur, som opstod omkring Kejsershoffet i Konstantins By og Ravenna, førte den oldkirkelige Kunst sejrrig videre og opfandt den hieratiske Art at male paa, der elsker den præcise og anskuelige Symbolik, giver Afkald paa Rumvirk-

ningen og undgaar den plastiske Fremstilling; Mosaikens Skønhed bliver nu aabenbar for alle. At denne Tid ogsaa havde sine særegne Gudsmoderbilleder, som de russiske Ikoner har bevaret indtil vore Dage, er kun naturligt. Ogsaa i Vesten kender det kristelige Folk endnu mange af den Tids Billeder, f. Eks. Naadebilledet: Maria af den stedsevarende Hjælp, som er meget udbredt. Vort Billede stammer fra Martorana i Palermo fra det 12. Aarhundrede.

Filippo Lippi.

Jesu Fødsel. Maria tilbeder sit guddommelige Barn.
Et Billede, skønt i sin dybe, inderlige Følelse og de rige maleriske Værdier, men uden de gamle Himmelfugt.

Gothikkens Madonnabillede finder vi maaske bedst og skønnest over Kirkeportaler eller paa vældige Piller, som støtter dristige Hvælvinger og belyses af de herlige Vinduers farveprægtige Blyruder. Det er den jomfruelige, ungpigeagtige Moder med de smalle Ansigtstræk kronet af en høj Pande, som bærer sit Barn eller breder sin Kappe over det. Det er den Guds Moder, som Riddere og Troubadourer knælede for, som Skolastikens Tænkere fandt skøn, og som

Maria i Skolen.

Maurice Denis.

ogsaa frydede Mystikerens Hjerte og Gemyt. Med det stigende Herredømme over de kunstneriske Midler tiltager Kunstværkerne i Livfuldhed. Der opstaar et rigt Sammenspil af Figurerne (se Claus Bergs Plastik).

Saa kom Renaissance og lagde sin Form og Farvepragt ned foran Jomfrumoderen. Gothikens begyndende Realisme og Humanisme udfolder sig nu. Mange af Renaissance's Madonnaer er ganske vist ikke andet end skønne Kvinder i religiøse Attituder,

Englenes Tilbedelse.

i det mindste er det overnaturlige, ophøjede, traadt tilbage til Fordel for det menneskelige. Men de bedste af dem har med Rette erobret det kristne Folks Hjerter. Hvad en Raffael har skabt af moderligt smilende Typer, kan ikke mere tænkes fjernet fra Kunstens Helligdom.

Til sidst bringer vi et Billede, som tilhører vor Tid. Den franske, katholske Kunstner Maurice Denis fører Guds Moder ind i en Skole og lader hende fremvise sit Barn for de smaa Elever til Tilbedelse. Denis er Elev af Gauguin og dog en Modsætning til ham baade af religiøse Grunde, og fordi Mesteren hadede den symbolske Indhold- og Idéelskende Retning, som Disciplen gik over til; han forblev Impressionismen tro.

Og til Slut en moderne Kunstner fra Kina, som viser os, hvordan asiatiske Folk ikke blot modtager Evangeliet, men ogsaa gennemtrænger det med deres særlige Kultur og Aand. Den kunstneriske Form er en anden, men under Formen finder vi den samme Tro og de samme Følelser for Jesus og Maria.

W—z.

Juletaler.

Pavens Juletale til Kardinalkollegiet.

Pave Pius XI's Juletale i Aar til Kardinalkollegiet og den pavelige Hofstat varede ca. 20 Minutter og var i Modsætning til de foregaaende Aar i Hovedsagen upolitisk. Først talte Paven om Jubelaarets heldige Forløb og om de 3 Maaneder, der endnu var tilbage. Derefter sagde den hellige Fader, at han ikke vilde holde en Tale om den almindelige, internationale Stilling, men meget hellere vilde tale ud med sine nærmeste Omgivelser. Det var en faderlig Pligt, som han maatte svare til, naar Sønnerne ventede det. Som Christi Statholder vilde han vejlede de troende i deres Bedømmelse af Sterilisationen, et Ord, som fik Paven til at tænke paa, at den allerede var bragt i Anvendelse i nogle Stater og nu skulde lovfæstes paa ny. Saa sent som 1931 havde det Hellige Officium udsendt et Dekret om dette Spørgsmaal, og han selv havde ogsaa behandlet det i sin Encyklika »Casti connubii«, som — Gud være lovet — havde faaet en god Modtagelse. I disse Dokumenter stod, hvad Kirken tænkte om disse Problemer.

I denne Tid, der var saa fuld af Modsætninger, Forhandlinger, Konflikter og Modsigelser, vilde Christi Statholder i øvrigt afholde sig fra at udkaste et Fremtidsperspektiv. Han mindede om Napoleon I's Ord, at til Krig, som Paven i øvrigt i sine daglige Bønner søgte at værne

Nationerne mod, behøvedes Penge, mange Penge. Analogt med disse Ord opfordrede Christi Statholder tre Gange de troende til Bøn, idet han henviste til Frelserens Ord om, at man altid skulde bede og aldrigophøre dermed.*)

»Kan vi fejre en glad Jul?«

I »Kölnische Volkszeitung« af 24. Dec. stillede Feiburgerbispens, Dr. Wilhelm Burger, Spørgsmaalet: »Kan vi fejre en glad Jul?« Han svarer ret optimistisk; vi gengiver det vigtigste af hans Svar, fordi det viser, hvilke Sider i det nye Tyskland det er, som faar mange tyske Katholiker til at se med Velvilje paa det nye Regime:

»Kan vi fejre en glad Jul?

Vi glæder os over, at det nye Tyskland i sine Grundtræk er kristeligt, at vort Folk ikke vil vide noget af en artsbestemt germansk Religion og en Nationalkirke, men derimod fejrer Julen paa gammel Fædrevis og bekender sin Tro paa den menneskeverdne Gudssøn og Verdens Forløser.

Vi glæder os over, at de tyske Lande har undertrykt den gudløse Bolshevisme, som ikke kender nogen Jul, men oven i Købet animerer den russiske Ungdom til at forhaane denne Kristenhedens helligste Fest ved karnevalsagtigt Gøgl.

Vi glæder os over, at saa meget ukristeligt og umoralsk, saa meget Smuds og Juks er fejet ud af det offentlige Liv i Tyskland, og at Familielivet atter værdsættes som Arne-stedet for og Kilden til Folkets Liv.

Vi glæder os over, at den usunde Splittelse og Partideling, som næsten er blevet til et Ordsprog hos det tyske Folk, er blevet overvundet, og at endelig den store kristelige Tanke om Folkefællesskab er ved at blive Virkelighed.

Vi glæder os over, at vort Folk har faaet en stærk, myndig Ledelse, og at den egoistiske Individualismes og Liberalismes Tidsaad er knust.

Vi glæder os over, at der i vort Folk er ved at opstaa en korporativ Samfundsorden, som betyder Haab og Redning for Tysklands økonomiske Liv.

Vi glæder os over, at den nye Rigsregering virksomt bekæmper Arbejdsløsheden og gennem en ordnet Arbejdstjeneste opdrager Ungdommen til Arbejdet og holder den borte fra Gaden.

Vi glæder os over, at Førerens Ord: »Fællesnytte gaar forud for Egennytte«, klinger gennem de tyske Lande og kalder Folkene frem til virksom Vinterhjælp.«

*) »Osservatore Romano« af 30. Dec. tolker Pavens Tavshed som en svær Anklage mod Menneskenes Lidenskab og Uenighed, der umulliggør Pavens Dommerembede og tvinger ham til at tie og bede.

De østrigske Biskoppers Jule-Hyrdebrev.

Overordentlig Opsigt vakte det Hyrdebrev, som de østrigske Biskopper udsendte d. 21. Dec.; det er et kirkeligt og politisk Aktstykke af allerførste Rang. Efter at have henvist til Jubelaaret, som bragte Østrig den straalende Katholikentag, der vedblivende sætter Spor i Østrigs katolske Liv, udtrykker Biskopperne deres Glæde over Dollfuss-Regeringens Kurs, som ogsaa den Hellige Fader har udtalt sin uforbeholdne Anerkendelse af. Biskopperne taler om Statens Autoritet, som de vil støtte, og berører saa Broderstriden mellem Tyskland og Østrig:

«En usalig Strid har rejst en Skillemur mellem Østrig og Tyskland. Hvorledes det er kommet dertil, er det ikke paa sin Plads at udtale sig om her. Men eet er sikkert: Vi Østrigere har ikke fremkaldt denne Strid. Broderkrigen er blevet paatvunget os. Vi har atter og atter rakt Haanden til Fred, og vi rækker den stadig frem, indtil den bliver modtaget i Forsoningens Aand. Men sand, varig Fred kan kun hvile paa Retfærdighedens Grundlag; og naar Østrig for sig selv forlanger fuld Stats-Uafhængighed og Ret til uforstyrret at forvalte sine egne Anliggender, saa fordrer det kun den Ret, som enhver suveræn Stat maa fordrer, en Ret, som den ikke kan prisgive uden at prisgive sig selv, forraade sine berettigede Egen-Interesser og miskende de historiske og nationale Forhold. Dog, den Strid er ikke udelukkende af politisk Karakter, men har sit Udspring i Nationalsocialismens religiøse Tankegang.»

Men af største principielle Betydning er de Grundsandheder, som Episkopatet mener sig tvunget til at opstille mod Nationalsocialismens religiøse Ideer. Lignende Ord har ganske vist lydt før fra en østrigsk Bispestol, da Dr. Gföllner af Linz fordømte Nationalsocialismen; men da det nu er alle Biskopper, og de har valgt et Tidspunkt, hvor efter Hyrdebrevets egne Ord, »Alverden ved, hvor spændt Forholdet er mellem Stat og Kirke i Tyskland, og til hvor alvorlige Bekymringer det giver Anledning«, faar deres Ord en særlig Betydning.

Over for Nationalsocialismens Lære opstiller Østrigs Episkopat følgende fire Grundsætninger:

Første Grundsætning: Menneskeheden er een stor Familie bygget op paa Retfærdighed og Kærlighed. Derfor fordømmer vi det nationalsocialistiske Racevanvid, som fører til — ja maa føre til — Racehad og Konflikter mellem Folkene; ligeledes fordømmer vi den ukristelige Sterilisationslov, som staar uforenelig med Naturlovene og den katolske Kristendom.

Anden Grundsætning: Den sande, kristelige Nationalisme er villet af Gud og bliver billiget af Kirken, thi Kærligheden til sit eget Folk og Hengivenheden for Fædrelandet er nedlagt i Menneskets Natur. Derfor prædiker vi den kristelige Patriotismes Dyder, fordømmer Forræderiet mod Fædrelandet og fordømmer den radikale Race-Antisemitisme.

Tredie Grundsætning: Nation og Stat er to forskellige Ting, og Staten er over Nationen. Derfor fordømmer vi det yderlig-gaaende Nationalitetsprincip, forsvarer vort Fædrelands historiske Ret og hilser Udøvelsen af den østrigske Tanke.

Fjerde Grundsætning: Over al Nationalitet staar Religionen, som ikke er national, men overnational. Religionen formaar at forædle ethvert Folk. Den tjener derfor ethvert Folk til Velsignelse. Ethvert Folks sande Kultur har sit Udspring i den og fremmes gennem den. Religionen er ikke henvist kun til enkelte Folk, men er kaldet til at bringe alle Folk Frelsens Budskab samtidig med, at den hjælper til at formidle det jordiske Velfærd. Derfor fordømmer vi alle Ideer og Bestræbelser, som ifølge deres Natur maa føre til en national Kirke og i sidste Instans til et aabent Brud med den katholske Kirke.

Disse »Grundsandheder« er ikke til at misforstaa og vil ogsaa blive hørt i Tyskland, hvor de tyske Biskopper endnu ikke har trukket deres Forkastelse af mange af Nationalsocialismens religiøse og moralske Ideer tilbage, men i Fredens Interesse dog hellere fremhæver det, som forener, end det, som skiller ad.

Hvorfor taler han saadan?

Af C. C. Martindale S. J.

Før jeg begynder at forklare, hvad Præsten foretager sig ved Altret, maa jeg forklare, at alt, hvad han siger der, bliver sagt paa Latin. Latin er det Sprog, som blev talt i Rom paa den Tid, da Kirken voksede op i denne By, og det er blevet talt af de katholske Præster i det vestlige Vesten lige siden da. Det vil ikke være rigtigt at sige, at Præsterne taler Latin under Gudstjenesten overalt, hvor den katholske Kirke eksisterer, for der er mange forskellige Lande i Østen, hvor de Kristne er unerede med Paven, den katholske Kirkes Overhoved i Rom, og ikke anvender Latin under Gudstjenesten. Men eftersom jeg hovedsagelig skriver for Kristne i Europa, Amerika, Indien, Afrika og Australien, vil jeg gerne forklare, hvorfor Latin bruges under Messen i disse Lande.

Den første Aarsag er, at da man holdt op at bruge

Græsk i Kirken, begyndte man at bruge Latin baade i Rom, i Italien og overalt, hvor de romerske Missionærer drog hen. Og det har man gjort lige siden. Og det har vist sig at være meget praktisk. Der er f. Eks. den Fordel, at paa Latin skifter Ordene ikke Betydning, hvad de gør i alle andre Sprog. Medens et latinsk Ord som *dux* betyder Anfører og betyder det samme endnu, betyder Ordet paa Dansk nu kun den flinkeste i Klassen. Vi kan saaledes være sikre paa, at de latinske Ord vedbliver at have samme Mening, og naar Præsten bruger latinske Ord, er vi sikre paa, at det, han siger, ikke en Gang har haft en anden Betydning.

Men maaske man vil finde det mere betydningsfuldt, at hvor som helst en Katholik rejser hen, vil han altid forstaa Messen, hvor den bliver læst. Jeg har læst Messe i Bjergene i Nordafrika, hvor der var Franskmand, Italiener, Englændere og Arabere, og de forstod alle Messen udmærket, fordi de alle var Katholiker, der var vant til den latinske Messe. Jeg har læst Messe i Fangelejrene under Verdenskrigen, hvor der var Englændere, Belgiere, Tyskere, Østrigere og Polakker til Stede, og alle kunde de følge med under Messen. Og her i Sydafrika, hvor jeg skriver dette, læser jeg stadig Messe for Zuluer, Matabeler og Mashonaer, der ikke forstaa et Muk af mit Modersmaal, men Messen siger de højt sammen med mig. Det er saa rart paa Rejse ikke at behøve at hakke og stamme sig gennem Gudstjenesten paa alle mulige Tungemaal.

Hvis man saa stadig indvender, at det ikke er let Ord for Ord at følge, hvad Præsten siger, saa være dette indrømmet, men i alt Fald forstaa man nok til at fatte, hvad han foretager sig, og hvis man følger disse Kapitler til Ende, vil man ogsaa forstaa, at det er langt vigtigere at følge Præstens Handlinger end hans Ord — men det maa vente lidt.

Naar Præsten kommer ind i Kirken, bærer han Kalken, hvori Vinen skal hældes, og en lille Disk med Brødet paa. Brødet er en rund, tynd Skive af rent Mel. Først er Disken og Kalken dækket med et Slør, for at Støv og Fluor ikke skal forurene dem. Præsten stiller dem midt paa Altret og breder et lille, firkantet Klæde under dem. Derpaa aabner han Bogen og gaar ned for Altertrinen, der fører op til Altret. Medens han staar der, beder han om, at han maa blive værdig til at udføre Messen. Hvorfor gør han det? Naturligvis sørger han daglig for at holde sig værdig til sin Gerning, men i dette Øjeblik, da han skal til det, kan han nok ønske sig et sidste Øjebliks Forberedelse, ligesom vi i sidste Øjeblik trækker ned i Vesten, retter Ryggen og trækker Vejret dybt, før vi gaar ind til en Au-

diens. Skal vi tale med en Mand, der har vort Ve og Vel i sin Haand, kommer vi ikke tilfældigt daskende ind — vi tager os sammen og fører os ordentligt.

Man ser Præsten bøje sig dybt, som han staar dér, og slaa sig tre Gange for Brystet. Han beder Gud om Forladelse for de Synder, han kan have begaaet, og saa bøjer Messetjeneren sig og gør det samme i hele Menighedens Navn. Vore Synder er jo en tung Byrde, som nok kan bøje vor Ryg, ja selv de tilgivne Synder kan veje godt til, naar vi mindes dem. Det er en ganske naturlig Ting at slaa sig for Brystet, som Præsten gør. Er der noget, vi er stolte af at have udført personligt, falder det os svært naturligt at slaa os for Brystet og sige: »Det var mig, forstaar I, som gjorde det,« ligesom nogle Mennesker lægger Haanden paa Hjertet, naar de rigtigt vil bedyre, at det er den rene, skære Sandhed, de siger.

Vi slaar os for Brystet, naar vi bekender vore Synder, fordi vi mener, at det virkelig var »mig«, der syndede — at jeg føler, jeg burde straffes — og jo mere oprigtigt, jeg mener alt dette, jo lettere kan jeg bede Gud tilgive mig.

Naar Præsten saa har bedt om Guds Tilgivelse for sig og os alle, gaar han op ad Trinene til Altret, bøjer sig dybt over det og beder igen. Endnu en Gang beder han om, at han maa udføre Altertjenesten, som han skal, for de Martyrers Skyld, hvis Relikvier er begravet i Alterstenene — for i ethvert Alter er der en Altersten, og i denne flade Sten er der Dele af en Martyrs Legeme. Jeg nævnte, at i gamle Dage blev de, der dræbtes for Troens Skyld, begravet i Katakomberne. De blev begravet i Stenkister, og Messen blev læst over disse Stenkister. Derfra stammer det, at Katholikerne, selv om de ikke har en hel Kiste med en Martyr i, i det mindste har en Sten med en Udhulning, i hvilken en Relikvie af en Martyr opbevares.

Derpaa gaar Præsten til Bogen.

Ved *Holger K.-Hafstrøm*.

„Tendens“.

Brudstykker af Lensgreve Joseph Holstein-Ledreborgs Tale ved Ansgariusforeningens Pressemøder.

Der findes i Verden kun meget faa virkelig lykkelige Mennesker. Med et fremmed Ord kalder man dem for Analfabeter. Nu til Dags kan imidlertid næsten alle Mennesker, alle hvide Mennesker i alt Fald, baade læse og skrive. Om dette er godt eller ondt, afhænger af, om det,

der læses og skrives, er godt eller dårligt. Da det er det, der skrives, der ogsaa læses, kan vi indskrænke os til at undersøge, af hvilken Kvalitet det, der læses, er.

Den første Avis.

Man siger, at Fanden altid gør et Modtræk mod enhver af Guds Handlinger. Hvor »Vor Herre« bygger en Kirke, der bygger Fanden et Kapel lige overfor, og det er Kroen; og det fortælles, at da Bibelen udkom paa Tryk den første Gang, da startede Fanden den første Avis.

Af 100 Mennesker, der læser, læser de 10 noget opbyggeligt, de 20 noget lærerigt og de 70 noget underholdende; men alle 100 læser de Aviser.

Det gør de, fordi Aviserne netop indeholder den Foderblanding, der svarer til den oven anførte Fordeling. Naar nu Aviserne saaledes er bleven det aandelige Normalfoder for Befolkningen, saa er det af største Vigtighed, af hvilken Kvalitet dette Næringsmiddel er.

Blandingen er saa nogenlunde den samme i alle Aviser, og man skulde derfor tro, at det var nok, naar der fandtes een Avis.

Tendensen.

Det vilde ogsaa være rigtigt, dersom der ikke kom noget andet til, og dette andet er Tendensen. Et Bladforetagende bestaar af to Hovedingredienser, nemlig Forretning og Tendens. Hos nogle er det ene mere fremherskende, hos andre det andet; men til Stede er de nødvendigvis begge to i alle Tilfælde.

For Læserne er det Tendensen, det kommer an paa. Den behøver ikke at være erklæret, at være aabenlys; men den er der, og den er virksom.

»De læser med Kritik«.

Jeg ved nok, at der er Folk, der siger ikke at lade sig paavirke af deres Blads Meninger og Anskuelser. Det er de hævet over, de læser med Kritik. Det kan være, at de læser med mere eller mindre Kritik, de fleste gør det ikke, men der er ingen, der Dag ud og Dag ind kan læse det samme Blad uden i højere eller ringere Grad at blive præget af dets Syn. Vi Mennesker er nu engang afhængige af de Forhold, vi lever under. Af vore Boligforhold, af hvad vi spiser, og hvad vi drikker, af vor Omgang og ikke mindst af, hvad vi læser.

Læg blot Mærke til Folks Maade at tale paa, og De vil se, i hvor høj Grad mange Menneskers Sprog og Udtryksmaade ligner deres daglige Blads. Et lille, uskyldigt Eksempel: Da »Politiken« i sin Tid opfandt Ordet Bil i Stedet

for Automobil, var der mange, der ikke vilde bruge Ordet, dels fordi de syntes, at det var Pattebarnesprog, og dels fordi det netop var »Politiken«, der havde fundet paa Ordet. Men »Politiken« blev konsekvent ved med at skrive »Bil«, de andre Blade fulgte tøvende efter, og nu siger vi allesammen »Bil«, og det ikke blot i Danmark, men ogsaa i Norge og Sverige.

De kan ikke spise Løg hver Dag uden at komme til at lugte af Løg, og De kan ikke læse en Avis hver Dag, uden at man kan mærke det. Kan De det ikke selv, saa kan De være vis paa, at andre kan det. — —

Pressens Magt.

Heri er det, at Pressens Betydning ligger. Det er den umærkelige, men stadige Sindets Paavirkning, der giver Pressen den Magt, som den har. Det er derfor denne Paavirkning, som det kommer an paa, naar vi skal bedømme, om et Blad er godt eller daarligt.

I al Almindelighed kan man sige, at ingen Mennesker kan undvære Hjælp udefra. Det er en Nødvendighed, hvis man ikke vil stagnere. Mennesket er et Hjorddyr og egner sig ikke til at vandre alene rundt i Ørkenen, heller ikke den aandelige Ørken. Ellers bliver det let til et af Ørkenens Dyr — med en eller to Pukler, alt efter Omstændighederne.

Religionens Surdejg.

Men naar dette er Tilfældet i al Almindelighed, saa er det i fremragende Grad Tilfældet paa det vigtigste Omraade, det religiøse.

Det er blevet en moderne Floskel at sige, at Religionen skal man holde uden for det daglige Livs Gøremaal. Religion for sig og alt andet for sig — efter den bekendte Opskrift om Overskæget. Det kan man ikke, og det maa man ikke, dersom Religionen skal være det for et Menneske, som den ifølge sin Natur bør være.

I Vor Herres Lignelse om Surdejgen har vi den bedste Definition af Forholdet mellem Mennesket og dets Religion. Man kan ikke tage Religionen med, naar man gaar i Kirke, og lade den blive hjemme, naar man gaar til sin Arbejdsplads. Der er dem, der kun tager Religionen frem Lørdag Aften, til Brug for Søndagen, og Søndag Aften bliver den saa stillet pænt til Side med Fluenet over, til næste Lørdag. Det duer ikke. Det er slet ingen Religion, det er en Søndags-Spadseredragt, ikke andet. Og saa tyes der naturligvis til den i Sygdomstilfælde og anden Nød! Det er som Matrosen, der faldt ned fra Masten, og saa raabte han:

»Herre Gud, hjælp mig!« Men da han i det samme fik fat i en Tovende, saa sagde han: »Ja, Tak, nu kan jeg selv.«

Det katholske Blad.

Har vi slaaet disse to Ting fast — for det første, at Religionen skal gennemsyre et Menneske, og for det andet, at den Presse, man læser, har den Egenskab, at den paavirker vor aandelige Indstilling, saa følger heraf uomtvistelig, at det er af Vigtighed, at vi har en Presse, et Blad, der har den rigtige Tendens i religiøs Henseende, kort og godt, at vi har et godt katholsk Blad. — Saa godt som muligt og saa katholsk som muligt. Det har vi, vi har flere, og det vigtigste, vort Hovedorgan, er »Nordisk Ugeblad«.

De Opgaver, der paahviler et saadant Blad, er af forskellig Art. De nærmestliggende er af oplysende Natur. Bladet maa holde sig underrettet om alt, hvad der sker i Verden, som paa den ene eller den anden Maade staar i Forbindelse med det kirkelige Liv og maa bringe alt dette til Læsernes Kundskab paa en saadan Maade, at de faar det rigtige Indtryk deraf.

Brutalitetsens Tid.

Vor Tid er en Tid i Bevægelse.

Ved Verdenskrigen afbrødes den rolige Udvikling, og naar man før saa nogenlunde kunde regne sig til, hvad der vilde ske i den nærmeste Fremtid, saa kan man nu ikke engang gætte sig dertil.

Eet er paaafaldende. Det religiøse Spørgsmaal er rykket i Forgrunden. Den Brutalitet, der, siden 1914, kendetegner alt, hvad der sker, gør sig ogsaa gældende paa dette Omraade. Før arbejdede de Gudløse under Tolerancens Skalkeskjul, nu har de kastet Masken. Ogsaa i Danmark træffer man paa Gaderne Optog, der aabenlyst haaner Gud.

Religionen i Defensiven.

Men Religionen er tvunget ud i Defensiven og de Angreb, der rettes mod den, er utallige. Ægteskabet angribes, og løse Forbindelser sættes i Stedet. Hvad enten det nu er Ægteskab paa Opsigelse eller Kammeratægteskab eller Week-end-Ægteskab eller Samvittighedsægteskab eller hvad det hedder alt sammen — kært Barn har mange Navne.

Mennesket sættes i Guds Sted som Herre over Liv og Død. Fosterdrab og Medlidenhedsdrab fremstilles som naturlige og tilladelige Handlinger, hvis Lovfæstelse kræves og paa sine Steder endog skal være fuldbyrdet. I Guds Løvs Sted sættes Menneskelighedens — Humaniteten.

Naar i et Land Kirkerne lukkes, og Munke og Nonner fordrives, saa fremstilles det som en Sejr for Nutids klare Dag over Middelalderens mørke Nat. Den katholske Kirkes fordummende Virksomhed, Præsternes Velleved og Jesuiternes Falskhed er næsten blevet til Ordsprog ved at gentages tankeløst eller med Hensigt utallige Gange. Det er nødvendigt, at alle saadanne Skrøner gendrives og gendrives atter og atter, saa ofte de gentages.

Kirken og den sociale Forsorg.

Sandheden er jo den, at før nogen tænkte paa social Forsorg, saa udøvede Kirken denne i vidt Omfang. Ved Klosterets Port kunde den sultne gratis hente Mad, i Klosterens Hospitaler blev de fattige plejet, og i Munkenes og Nonnernes Skoler fik Børnene Undervisning, længe førend Staten tænkte paa at yde Hjælp i saa Henseende.

Den Indflydelse, som Kirken derved vandt over Sindene, har i mange Tilfælde været Aarsagen til, at Staten tog sig af Sagen, indtil netop denne Statens Indgriben er bleven en Fare for Religionen.

Karteuserne, »Likørmunkene«, som de foragtelig kaldtes, havde, før de blev fordrevet fra Frankrig, et aarligt Almissebudget paa ca. 8 Millioner Francs.

Det var jo netop disse Penge, der stak den franske Stat i Øjnene. Dem vilde den selv tjene og saa begyndte den, da den havde fordrevet Munkene, selv at lave Likør og udsendte den under Etiketter, der i den Grad lignede de gamle originale Etiketter, at kun den sagkyndige ved Hjælp af en Lupe kunde skelne dem fra hinanden. Desværre for Staten behøvede man kun een Gang at smage den forfalskede Likør for aldrig mere at begaa Fejltagelsen.

Og alle disse Usandheder om Kirken og dens Tjenere gentages saa længe, at selv Katholiker til sidst tror paa dem og vemodigt undskylder dem med, at denne Verdens Børn er klogere end Guds Børn.

Det kan der jo desværre ofte være noget om; men det er ikke en Tilstand, man skal være glad ved og slaa sig til Taals med. Man skal tværtimod søge at lære af de klogere.

(Sluttes.)

Passionsandagten i Jesu Hjerter Kirke Sønd. d. 7. Januar.

Den syvende Januar 1924 blev Sangene ved St. Knud Hertugs Passions- og Translationsfester for første Gang siden Reformationen sunget i en dansk katholsk Kirke. Det er saaledes en Slags Jubilæum, der fejres Søndag Aften, naar Hymnerne og Sekvenserne for 10. Gang skal lyde i Jesu Hjerter Kirkes højtidsfulde Rum. Og som hin Aften i

1924, hvor Katholiker og anderledes Troende, historisk Interesserede og Musikmennesker forenedes i Glæde over den genfundne middelalderlige danske Sang, bør Kirken paa *Søndag Aften Kl. 18* være fyldt til sidste Plads.

Aar efter Aar har Kirkens Kantor, Pater Menzinger, som kyndig Koralkender, med Begejstring ledet Knud Lavard Sangene ved de smukke Passionsandagter til den danske Helgens Ihukommelse. Da Pater Menzinger er afrejst til det internationale Stævne for katholsk Kirkemusik i Aachen, har Kantoren ved St. Ansgars Kirke, Hr. Kurt Thomsen, velvillig overtaget Ledelsen paa *Søndag Aften*.

Man har ved de sidste Passionsandagter savnet de trykte Tekster, som er og bliver noget væsentligt for at følge med i Sangenes Ord. Disse Tekster er nu optrykte, saa alt, hvad der bliver sunget ved St. Knuds Andagten, findes paa de Tekstprogrammer, der vil blive uddelt i Kirken. *A. E.*

NYE BØGER.

Sigrid Undset: Elapper. Ny Række. (Aschehoug, Oslo.) 224 S.

Der er to Felter, Forf. suverænt behersker: Middelalderens Mennesker og menneskelig Videnskab. Derfor behersker hun ogsaa det Felt, der hedder Helgener, saa sandt som Hellighed er Lidenskab mod Gud.

Bag denne Bogs Afhandlinger ligger en imponerende Belæsthed, en virkelig Lærdom; intet i den er Gætværk eller blot Intuition, men fin, ofte raffineret Intuition, baseret paa Læsning af Folianter af Tekster, selv de sværeste som Raimundus Lullus'.

Den, der af Historie forlanger Forstaaelse og ikke blot Redegørelse for Fakta, maa glæde sig over Forf. Naar hun har tegnet en Person, en Tid, ser man med denne Persons Øjne, lever man med i hin Tid — indefra; og saa er al yderligere Forklaring overflødig.

Forf. er stadig i Offensiven — og det gør godt at mærke. Hun har intet at undskylde, intet at forsvare — myndigt forklarer hun — baade godt og ondt i hine sære Aarhundreder; med Vid, ofte med Ironi, af og til med Pathos, men altid med Kraft og uden Mulighed for Indsigelse, lader hun os vide, at saadan var det. Vi ser det for os, og vi tror det.

Paver og Riddere, Munke og Syndere, Helgener og Muhamedanere, Jøder og Lærde og stærke Kvinder passerer i Procession for vort Blik paa den uforkrænkelige Kirkes Guldgrund. Aldrig Vaklen, aldrig Frygt, aldrig Usikkerhed i Tegningen — faste, klare, enkle Profiler, slaaende, af og

til drastiske Eksempler, Paralleller til Nutiden og mesterlige Citater af gamle Skrifter . . . Forf. nedlader sig ikke til at polemisere og udelukker med sin Aandsmyndighed al Diskussion; de, der ikke har forstaaet Middelalderen, er Stakler, hvis Livsforklaring er hullet; og de, der prøver at rationalisere, Liberalisterne og Pseudovidenskaben fra det XIX Aarh., er blot at ynke som Dilettanter . . .

Man griber sig Gang paa Gang i at tænke: Hvilken Styrke — hos en Kvinde! Intet Under, naar Kvinden hedder Sigrid Undset. —

Skriftet omfatter baade historiske Skildringer — Biografier — i Ramme af Studier over Datidens religiøse Kaar og Redegørelse for Nutidens katholske Standpunkt til de saa haardt omdebatterede Livsproblemer.

Grundtanken i hendes Syn paa katholsk Ethik er den: at Kirken aldrig er gaaet paa Akkord angaaende de af Christus aabenbarede Principper, men at slette Tjenere i dens Rækker ofte har krænket Principperne uden derfor at benægte dem — medens Reformationen benægtede Principperne efter at have brudt dem og for at kunne bryde dem.

Dette er aldeles rigtigt set, og det er modigt sagt — vore Modstandere berøves ved denne Redelighed al Ret til at pege paa Kirkehistoriens mørke Pletter, og de belæres om de Lys, der skinnede selv i de dunkleste Tider. Denne Forf.s ranke Integralisme, der afskyer enhver Minimalisering, giver Styrke og Slagkraft; takket være den er Bogen saa styrkende at læse. Dette er en Bog, man skal eje, og som skal slides op ved Udlaan.

Fr. Weilbach: Frederik IV.s Italiensrejser. (Levin & Munksgaard.)

Bygherren til Frederiksberg og Frederiksborg Slotte, den kunstglade, bigame og udanske Oldenburger har to Gange besøgt Italien og levet Maaneder igennem i Rom. Med Flid, Omhu og sart Kildeapparat, i fornemt Udstyr og godt illustreret beretter Forf. om Rokokko-Majestæten Indtryk af det katholske Land. Sært, at en Konge, der af den lutherske Gejstlighed lod sig vie til to Kvinder paa een Gang, og hvis Dyd var mindre grundfæstet end hans Idé om egen Stormægtighed, kan hænge i den Grad i den ærkelutherske Fraseologi, at han finder Processioner latterlige og i det hele taget intet begriber af Catholicismen. Han elsker Musik, tildels Billeder, slet ikke Bøger og allermost Spielereyen og Kuriositeter, Slotte, Hover og Heste; han gouterer en Messe med 50 Instrumenter i Al Gesù, men overfor Kirkens Lære og Liv staar han protestantisk stejlt med et Non credo. Angaaende Antikviteter er han totalt uvidende, saa han (i sin Notérkalender) kalder Kolossæum St. Coliseo. Et Intermezzo under den ziirlige

Konges Rejse er Forelskelsen i den adelige Dame i Lucca og det senere Besøg hos hende i Klostret; paa dette Punkt korrigerer Forf. Børge Jansens Roman om »Krucifikset paa Rosenborg«.

Bogen giver et ægte, plastisk og interessant Billede af en Tid, der forenede Bigotteri og Usædelighed, og som blot var angst for eet eneste: Katholicisme. *Peter Schindler.*

FRA HOVEDSTAD OG PROVINS.

Det apostoliske Vikariat. Nytaarsdag Kl. 12^{1/2} modtog Hs. Excellence Biskoppen Sognegeistligheden. — 17 Præster var mødt — Redaktørerne for K. U. og N. U., Kirkeforstanderne for de københavnske Sogne, Vikariatets Regnskabsfører og Bestyrelsen for »Katholsk Klub« i Anledning af det nye Aars Begyndelse. Provikar Pastor P. Schreiber ønskede Biskoppen Guds Velsignelse og Kraft til fremdeles at lede Vikariatet med fast Haand. I Kriselider som dem, vi lever i, vil det altid komme til Brydninger, ogsaa inden for Kirken, idet Ungdommen vil frem med nye Planer og Ideer. Biskoppen forstod Ungdommen, som det sidste Hyrdebrev ogsaa viste. Den trængte til en fast Ledelse; de gamle skal lære de unge, ellers løber det unge Føl løbsk. I sit Svar fremhævede Biskoppen, at han for Præsternes Vedkommende altid vilde holde sig det Ord efterrettelig, han havde sagt ved Bispevielsen i Averbode: Han vilde være god imod den. Biskoppen takkede for Menighedens Medarbejde og pegede paa de tre Programpunkter for Aarets Arbejde, som var at finde i Dagens Epistel: Sobrie, juste, pie. Vi skulde leve tugtigt, retfærdigt og gudeligt i denne Verden!

Kbhvn. A. C. Tilstrømningen til Jule-Oratoriet d. 19. Dec. kunde maaske have været livligere. Men Juletravlheden bærer vel Skylden for, at man ikke kunde melde helt udsolgt. I øvrigt var der godt besøgt, og Tilhørerne, blandt hvilke saas flere Præster, gik ikke Glip af noget: Recitation og Sang hørtes udmærket. Akademiet skildrede Forjættelserne og Profetierne, som de i Tidens Løb udvikledes og sluttede Kredsen tættere og tættere om den historiske Begivenhed, som kulminerede i Marias Lovsang og Jesu Fødsel. I Recitationen indflettedes forskellige Salmer: »O, Bethlehem, du Julestad«, af Johs. Jørgensen, »Blomstre som en Rosengård«, af Grundtvig, »Ved dybest Midnattide«, af Pastor Schindler, »Det kimer nu til Julefest« etc. Recitation og Sang hørtes udmærket, og vi tvivler ikke, at den rette Julestemning indfandt sig hos mange, der havde afset Tid til denne Aften midt i Juletravlheden.

— — Der skulde en livlig Fantasi til at faa Bethlehemsstemning ved **Transmissionen af Klokkeklengen fra Bethlehems Fødselskirke**. Tonerne gik godt igennem, og Højkommissærens Tale, som kort og nøgternt forklarede Fødselsgrottens lokale Forhold, skuffede heller ikke. Og dog har der vist ikke været mange, som følte sig tilfredsstillet eller syntes, at Udbyttet stod i noget rimeligt Forhold til de store Forberedelser, som denne Transmission utvivlsomt har krævet. Mon Radiofonien ved saadanne Lejligheder ikke skulde forberede Lytterne ved Tale, Digt og Musik, som svarer til Øjeblikket, og derved bringe Udsendelsen i en tankevækkende Sammenhæng; ellers synes de Par Lyde alt for fattige.

— — Den 1. Januar fejrede en af Kbhvns. kendte og fortjente Katholiker, Hr. **Julius Olsen**, Mohns Bogtrykkeri, 25 Aars Dagen for Forretningens Overtagelse. Hr. Olsen, som gennem mange Aar ogsaa har trykt »Nordisk Ugeblad«, har ved sin Dygtighed og Troskab mod Kirken vundet manges Sympathi, og vi vil — siden Hr. Olsen har ønsket at fejre Dagen i Stilhed — i alt Fald post festum ønske til Lykke!

Horsens. Tirsdag d. 2. Januar aabner Maristbrødrene en **ny Kostskole** i den fra Horsensstævnet kendte Villa »Sølyst« ved Horsens Fjord. Det vil altsaa sige, at der overtages 22 tomme Værelser, som først skal møbleres. Ved saadanne Lejligheder plejer der at gaa Bud til alle vore Læsere og Læserinder, om de ikke vil se efter i deres Stuer eller paa Loftet, finde et Bord, Stole, en Kommode eller lign. og forære dem til den nye Skole. Vi tror, at Tiden er gunstig for denne Bøn — der er Udsalg og Oprydning alle Vegne — og det nye katholske Horsenshjem ønsker mange Flyttelæs af nyttige Nytaarsgaver.

FRA DEN VIDE VERDEN.

Rom. I Rom og England har der i nogen Tid verseret Rygter om, at det hellige Aar vilde blive forlænget, fordi Bestemmelsen om det hellige Aars Afholdelse blev taget saa pludselig, og en Ikke-Forlængelse vilde volde Vanskeligheder i meget fjerntliggende Lande, der kun vilde faa kort Tid til Raadighed til at arrangere Pilegrimstog. Fra utallige Arrangører af Pilegrimstogene er der i den sidste Uges Tid indløbet Forespørgsler til Rom, om det hellige Aar blev forlænget, hvorfor Hellig-Aars-Komitéen i Rom har faaet Autorisation til at bekendtgøre, at Forordningerne givne i den pavelige Bulle »Quod Nuper« forbliver ufor-

andrede. Denne Bulle fastsætter det hellige Aar til at gælde fra den 2. April 1933 til den 2. April 1934.

— — **Helgenkaaringer.** Den salige Louise de Marillac vil blive helgenkaaret den 11. Marts 1934. Hun var St. Vincent af Pauls største Støtte ved Grundlæggelsen af Kærlighedssøstrenes Orden. Hun døde i 1670 og blev beattificeret i 1920.

Den sidste Helgenkaaring i Jubelaaret finder Sted Paaske-søndag 1934, hvor den salige Don Bosco vil blive helgenkaaret. Han døde for henvend 46 Aar siden og blev beattificeret i Maj 1929. Blandt de mange, som har kendt og talt med ham, er den nuværende Pave, som i flere Dage levede sammen med ham og førte lange Samtaler med ham, samt Hs. Em. Kardinal Bourne, der som ung Student hørte den salige Don Bosco og senere besøgte ham i Turin. Ved sin Ordination udbad han sig en særlig Gunst — Talekunstens Gave. Da hans Legeme for faa Aar siden blev gravet op, var hans Tunge og den ene Lunge endnu ubeskadiget.

Frankrig. I Strassburg afholdt det franske Præstemiſsionsforbund, som tæller 20,000 Medlemmer, sin anden Miſsionskongres, hvori deltog 500 Delegerede fra 57 Diocesser. Prof. A. Schmidlin oplyste i en Tale, at Elſass var den største Miſsions-Planteskole i Verden. Landets 840,000 Katholiker havde for Tiden 1 pavelig Deſegat, 13 apostoliske Vikarer, 16 apostoliske Præfekter, 700 Miſsionspræſter, 300 Brødre, 500 Søſtre, 300 Novicer, 11 apostoliske Skoler med 900 Miſsionsaspiranter.

Serbien. Den serbisk-orthodokse Patriark Barnabas og Synoden har udskrevet et »helligt Aar« for de orthodokse. Dette »hellige Aar« skal vies til Bod. De orthodokse har ſaaledes fulgt den hellige Fadere Ekſempel. Det katholske Blad »Nova Revija« henviser til, at det Hyrdebrev, ſom den serbiske Patriark har udsendt i denne Anledning, i væſentlig Grad afviger fra de tidligere Hyrdebrev, ſom er blevet udsendt af den orthodokse Kirkeſ geſtlig Overhoved. Tidligere lod Patriarken nemlig ingen Lejlighed gaa hen uden offentligt at angribe den katholske Kirke, men denne Gang giver han Afkald paa ethvert Angreb og formaner de troende indtrængende til et religiøſt indre Liv.

Tyskland. Efter den opſigtsvækkende Dom over den i hele Ruhrdiſtriktet højt agtede Ruhrkapellan Dr. Klinkhammer, der fik 6 Maaneder for en Ytring fra Prædikeſtolen, om hvilken man i allerværſte Fald kun kan ſige, at den var uforsigtig, melder »Berliner Tageblatt«, at Pater Brodeſſer fra Eſſen ſtod anklaget for Domſtolen i Dortmund, fordi han i en katholsk Religionſtime i en privat Læreanſtalt ſkulde være kommet med fornærmende Udtalelſer

mod Rigskansleren og Dr. Göbbels under en Samtale med Eleverne. Pater Brodesser blev idømt 5 Maaneders Fængsel.

Retten i Nordhausen har idømt den katolske Præst M. Stonder een Maanedes Arrest, fordi han fra Prædikestolen skal være kommet med Udtalelser, som blev udlagt som rettede imod Føreren.

— — Den nationalsocialistiske Distriktsleder i Essen, Florian, har udstedt Forbud mod den »konfessionelle Pressehvervning«; det betegnes som »Folkefordærv og Forræderi mod den tyske Enighed«, naar man opfordrer til at læse kun katolske eller protestantiske Blade. Der gives kun »een tysk Presse«.

— — Det meddeles, at blandt de tre katolske Gejstlige, som af det bayerske politiske Politie er blevet arresteret »grundet paa Udbredelse af tysk fjendtlige Efterretninger«, er den højt ansete Præst Kuhler, Lederen af »Katholsk Aktion« i Bayern. Som bekendt beskyldes de tre bayerske katolske Gejstlige for at have udbredt usande Rædsels-efterretninger.

— — De forskellige Data for Passionsskuespillenes Opførelse i Oberammergau i 1934 er nu fastsatte. Den sædvanlige 10-Aars Periode er blevet brudt for at fejre 300-Aaret for Skuespillenes første Opførelse. Skuespillene begynder den 27. Maj 1934, og derefter vil der blive givet Forestillinger i Juni: 3., 11., 17. og 25.; i Juli: 1., 4., 8., 11., 15., 18., 22., 25. og 29.; i August: 1., 5., 8., 13., 15., 19., 22., 26. og 29.; i September: 3., 5., 10., 12. og 16. Rigsbanerne har lovet store Prisreduktioner.

P. Pauli agter at holde

4 Foredrag i St. Knuds Skoles »Røde Sal«.

Tirsdag d. 9. Januar Kl. 20: »Det almindelige Præstedømme«.
 » d. 16. » » »: »Det hierarkiske Præstedømme«.
 » d. 30. » » »: »Apostlenes Efterfølgere«.
 » d. 6. Februar » »: »Biskoppernes Biskop«.

Sakramentskirken. Søndag d. 7. Januar Kl. 18 foretager de katolske Familier i Anledning af den h. Families Fest den højtidelige aarlige Fornyelse af deres Indvielse til den hellige Familie i Nazareth.

Marlakongregationen: »Det gode Raads Moder« har Møde i St. Ansgars Kirke Tirsdag d. 9. Kl. 19¹/₂.

St. Michaels Klub. Første Klubaften i Januar er bortfaldet paa Grund af Nytaarsdag.

Nytaarsfest Mandag d. 15. Jan. Kl. 20. Foredrag af Pater Nøsen. — Festen 2 Kr.

Conventus missionariorum hauniensium erit die 9. Febr. hora 16¹/₂ ad St. Josephum.

Ungdomsbasaren holdes den 4. og 5. Febr. i St. Knuds Skoles Lokaler. Gaver modtages med Tak af Pastor P. Nøsen, Stenosgade 4, Telf. Vester 2628.

Kirkelig Kalender.

Jan.
7. S. Søndag i Oktaven. —
Den h. Families Fest.	Jan.
14. S. 2. Søndag e. Epiphani.
8. M. 3. Dag i Oktaven.	15. M. Paulus Eremit.
9. Ti. 4. » » »	16. Ti. Marcellus I.
10. O. 5. » » »	17. O. Antonius.
11. T. 6. » » »	18. T. Petri Stol i Rom. *)
12. F. 7. » » »	19. F. Knud, Konge af Danmark.
13. L. Oktav af Herrens Aabenbarelse.	20. L. Fabian og Sebastian.
*) Den internationale Bedeu-
deuge begynder.

Jan. **Ugens Messebønner.**

7. S. **Den h. Families Fest** (76—123); 2. *Sæt Bønner*: Søndag i Oktaven (77—112), 3. *Sæt Bønner*: Oktaven (72—107). Hellig tre Kongers Præfation (515—35).
8. M. Søndag i Oktaven (81—112); 2. Oktaven (72—107), 3. Gudsmoder (64—101). — *Eller*: 3. Dag i Oktaven (72—107); 2. Søndagen (77—112), 3. Gusmoder (64—101).
9. Ti. 4. Dag i Oktaven (72—107); 2. Gudsmoder (64—101), 3. For Kirken eller for Paven ([123, 122]—[107]).
10. O. 5. Dag i Oktaven, som Tirsdag.
11. T. 6. Dag i Oktaven (72—107); 2. Hyginus ([5]—[5]), 3. Gudsmoder.
12. F. 7. Dag i Oktaven, som Tirsdag.
13. L. Oktav af Hellig tre Kongers Fest (83—116).

Af Sidetallene i Parenthes gælder det *første* den ny Udgave af Messebogen (1926), det *andet* den gamle Udgave (1907). Er der kun anført eet Tal i Parenthesen, gælder det den ny Udgave.

Rosenkranssognet. Kongregationen »**Maria Rosenkransdronning**« har Møde Mandag den 8. Januar Kl. 20 i Institut Jeanne d'Arc, Frbg. Allé 74.

Søndag den 14. Januar Fælleskommunion i Rosenkranskirken i Messen Kl. 8.

Rosenkranssognet. Juleindsamlingen i December Maaned indbragte 765 Kr. 75 Ø., som uddeltes i Pengegaver til 66 Familier og enligstillede.

Alle Bidragydere bedes herved modtage vor hjerteligste Tak.
Komitéen.

Mariakongregationen for Mænd har Fælleskommunion Søndag den 7. Januar Kl. 8^{1/2} i Jesu Hjerte Kirke.

Jesu Hjerte Kirke, Stenogade. Sunday, Jan. 7th. Mass with English Sermon at 11⁰⁰ A M.

D. K. K. F.s Læsekreds.

Nye Deltagere (ogsaa Ikke-Medlemmer af Forbundet) kan fra 1934 optages i Læsekredsen. Følgende Tidsskrifter cirkulerer »St. Olav«, »Credo« og »Fraenland«, desuden nyere katholske Bøger (skandinaviske, tyske, engelske og franske). Kontingentet er 2 Kr. aarlig. Indmeldelse (med Angivelse af, om alle 3 Tidsskrifter og Bøger paa fremmede Sprog ønskes) modtages — indtil 15. Jan. — af Biblioteksassistent Frk. G. Strøm, Sdr. Ringgade 6, Aarhus.

FREMMEDESPROGFRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN).

Svanemosegaardsvej 4. Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.

Færdig fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

82. Aargang

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kroner Kvartalet (inclusive Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 St., København K. Telefon: Pa:æ 3762, Kl. 13-16). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kroner aarligt. — Redaktør: Pater G. Scherz, Hans Bogbinders Allé 2, København S; Telefon Amager 3202; bedste Træffetid Kl. 13¹/₂—14¹/₂.

Nr. 2.

Søndag den 14. Januar

1934

INDHOLD: I Korsform. — Hvor ligger Himlen? — Katholsk Filosofi. — Nanna Glahn in memoriam. — »Tendens«. — Sterilisation og Racehygiejne. — Moderne Dans? — Nye Bøger. — Fra Hovedstad og Provins. — Fra den vide Verden. — Avertissementer. — Kirkelig Kalender. — Ugens Messebønner.

I Korsform.

At vor Martyrkonge Knud var en Kampens Mand, ja en kristnet Viking paa Kongetronen, kan lige saa lidt være tvivlsomt, som hans Fortjenester for Christi Kirke i Danmark. Men da han hin 10. Juli 1086 til sidst segnede efter en kamphed Dag, da Spydets trængte ind i hans Side og gennemborede ham, efter at et Stenkast i Forvejen havde ramt hans Tinding, saa Blodet flød, da fik han udrettet endnu mere: Han viste, hvordan man som Kristen kan taale, tilgive, lide og bede. Efter at han havde omfavnet og kysset sin haardt saarede Broder Bent, lagde han sig paa Gulvet foran Altret, udstrakte Hænderne i Korsform og udaandede, idet han paakaldte Jesu Navn og overgav sin Sjæl i sin Skabers Hænder.

Kunde jeg tegne, da vilde jeg vælge denne Scene til den internationale Bedeuges Mærke herhjemme, fordi den viser, hvordan man trods alle Modsætninger, midt imellem svirrende Spydcast og blinkende Sværd, dog kan beholde Evnen til at bede, bede for hverandre.

Det lader sig jo ikke nægte, at Forudsætningen for den internationale Bedeuget er den dybe Splittelse inden for Kristenheden; et eneste Blik paa nedenstaaende Liste om Formaalet med vore Bønner kan fortælle derom. Bag alle disse Navne: Orientalere, Anglikanere, Protestanter etc. gemmer sig Religionssystemer, som er i Strid med hinanden, Verdensanskuelsers Kamp, ja Religionskrige, som har ødelagt hele Folk. Gud ske Lov, at vi nu kan bede for hverandre, at hele den kristne Verden nu vil strække Millioner Hænder mod Himlen og bede om Fred og Genforening. Jo mere man føler, at Splid og Tvedragt ligger som en Mare paa Kristenheden og Verden, desto inderligere vil man bede om: at alle maa vorde eet! Ikke mindst vil vi tænke paa vort eget Land og bede, at Danmark maa slutte sig til den ene Hjord og ene Hyrde.*)

Lad os bede.

18. Jan. om, at alle udenforstaaende maa vende tilbage til Christi ene Hjord. Fader vor. Hil dig, Maria.
19. Jan. for Protestanterne i Europa, særlig i Skandinavien.
20. Jan. for Orientalernes Tilbagevenden til den katholske Enhed.
21. Jan. for Anglikanerne i England.
22. Jan. for alle Kristne i Amerika.
23. Jan. for de daarlige og frafaldne Katholiker.
24. Jan. for Jødernes Omvendelse.
25. Jan. for Hedningernes Omvendelse.

Antifon og Bøn.

At alle maa være eet, ligesom du, Fader, er i mig og jeg i dig, at ogsaa de maa være eet i os; for at Verden maa tro, at du har sendt mig. (Joh. 17, 21.)

Ø. Jeg siger, du er Petrus.

R. Og paa denne Klippe vil jeg bygge min Kirke.

Herre Jesus Christus, du, som har sagt til dine Apostle: Fred lader jeg eder, min Fred giver jeg eder, se ikke paa mine Synder, men paa din Kirkes Tro, og giv den efter din Vilje Fred og Enhed, du, der lever og regerer som Gud fra Evighed til Evighed. Amen.

*) N. U. vil i næste Nr. især beskæftige sig med Bedeugets Problemer.

Hvor ligger Himlen?

Det Spørgsmaal har beskæftiget de Kristnes Tanker mangfoldige Gange, uden at man dog kunde finde et sikkert Svar derpaa. Ganske vist ved vi jo med absolut Sikkerhed, at alle de Mennesker, som har elsket og adlydt Gud i det jordiske Liv indtil det sidste, efter Døden i Himlen skal staa Ansigt til Ansigt med ham, der er den uendelige Skønhed og Godhed, og ved dette Syn nyde den sande, fuldkomne og evigvarende Salighed. Men hvor dette Sted er, hvor det himmelske Paradis ligger, derom eksisterer der ingen klar Lære i Skriften eller nogen kirkelig Afgørelse, og det maa derfor søges oplyst ad andre Veje.

Lad os ikke opholde os ved de Tilfælde, hvor Bibelen bruger Ordet »Himmel« om Luftens Rige, Fuglenes og Skyernes Tilholdssted; heller ikke ved dem, hvor »Himmel« betyder det samme som Stjerneverdenen med dens Kræfter, Love og straalende Skønhed. Her er Ordet jo ikke noget Problem. Men Vanskelighederne begynder straks i det Øjeblik, man ikke længere tænker paa den fysiske Himmel, men den Realitet, der spiller en saa stor Rolle i vor Religion, d. v. s. paa det Sted, hvorfra Menneskene i Følge den h. Skrift fik guddommelige Aabenbaringer; det Sted, hvor vor herliggjorte Frelser opholder sig nu sammen med sin hellige Moder, som ligeledes med Legeme og Sjæl befinder sig i Himlen; det Sted endelig, hvor den allestedsnærværende Gud lader sig til Syne for Engle og de Menneskers Sjæle, som er gaaet ind til det evige Liv.

Nu er det jo givet, at der maa være et saadant Sted, og ingen fornuftig Kristen kan være i Tvivl derom. Men da Aabenbaringen ikke med Bestemthed har udtalt sig om, hvor det ligger, har Opfattelserne i Tidens Løb været noget skiftende desangaaende. Saa længe Læg og Lærd troede, at den berømte græske Astronom og Mathematiker Ptolemaios havde Ret med sin Antagelse, at vor Jord var Verdens Midtpunkt og omgivet af koncentriske Sfærer, som med jævn Hastighed bevægede sig omkring den, sluttede Kirkefædrene og Theologerne sig til denne astronomiske

Hypothese, — ligesom nu skulde Kirkens Mænd jo ogsaa dengang være i Kontakt med deres Samtids aandelige Strømninger, — og hævdede udfra denne urigtige Opfattelse, at Himlen befandt sig over den øverste af disse Sfærer.

Den nyere Tids Videnskab er nu angaaende vort Verdenssystem kommet til helt andre Resultater. Denne Omstændighed benyttedes saa af nogle (der vistnok selv er ganske uskyldige i Forskningens Fremskridt) til meget overlegne Vittigheder om de gamle Theologers barnagtige Forestillinger. Disse Spottere glemmer inidlertid fuldstændigt, at man med samme Ret kan gøre Fortidens Naturforskere og Læger latterlige, og de mærker heller ikke, at vore Dages Theologer gør lignende Forsøg og faar høje Lovord derfor, selv om det kun drejer sig om den moderne Videnskabs Hypoteser, ikke om sikre Kendsgerninger. (Forleden vilde f. Eks. O. Larsen bruge Kants filosofiske Umuligheder til Klarlæggelse af theologiske Problemer.) Dog ligefrem ubegribelige er hine vantro Mennesker, der ikke kan skelne mellem Theologi og Astronomi og mener, at med det ptolemæiske Verdensbilledes Fald falder ogsaa den guddommelige Aabenbaring om Himlen. Nej, de Ord, der har kundgjort os Himlens Eksistens, men været tavse om dens Beliggenhed, mister ikke noget af deres Sikkerhed og Kraft, fordi Astronomiens, en menneskelig Hjælpevidenskabs Opstillinger, som Theologerne i sin Tid mente at kunne tage til Indtægt for deres egen Videnskab, viste sig at være uholdbare.

For Tiden er det nu saaledes i den katholske Kirke: Nogle Theologer paastaar, at det er ganske umuligt at afgøre, hvor Himlen er. Den er dér, siger de, hvor en Sjæl ser Gud Ansigt til Ansigt. Naar Christus ved sin Himmelfart blev hævet opad, og naar en Sky tog ham bort fra Apostlenes Øjne, saa skal dette kun være et Symbol paa den for vor Frelser begyndende Salighed. I denne Opfattelse er Himlen nærmest kun en Tilstand, om hvilken man ikke skal spørge, hvor den realiseres.

Andre Theologer kan ikke slaa sig til Ro med denne Forklaring. De foretrækker derfor at lade den menneskelige Skarpsindighed gøre et Forsøg og undersøge, i hvilken Retning Skriftens Udtalelser om Himlen tyder, og hvad der

samtidig maa siges at være i Overensstemmelse med Videnskabens paalidelige Anskuelser. Ad denne Vej naar man nu frem til forskellige Muligheder eller Hypoteser. Men da det jo kun har ringe Betydning at vide, hvor Himlen ligger, derimod meget stor at sørge for, at man med Guds Naades Hjælp gør sig værdig til at blive optaget i den, skal vi ikke dvæle ved disse Tankeeksperimenter.

F. K.

Katholsk Filosofi.

Da endnu intet Referat af Pastor Messerschmidts Foredrag om Aarsagsbegrebet hidtil er fremkommet i Ugebladet, føler jeg — som Tilhører — Trang til et lille Forsøg paa at afhjælpe Mangelen. Foredraget maatte nemlig for enhver filosofisk interesseret betyde en stor Oplevelse.

Foredragsholderen begyndte med en kritisk Gennemgang af Humes, Mills og Kants Opfattelser.

For Humes Vedkommende forekommer det mig, at det interessanteste Punkt i Kritiken var Paavisningen af, at H. forveksler et Tegn paa Aarsagssammenhængen — nemlig den regelmæssige Følgen i Rum og Tid — med selve Aarsagssammenhængen.

Kritiken af *Mill* formede sig som en Paavisning af, at han kører i Ring, idet han mener at paavise Aarsagssætningen ved Hjælp af Induktionsmetoden, skønt han samtidig benytter Aarsagssætningen som Fundament for denne Methode.

Kritiken af *Kant* drejede sig især om den Modsigelse, han gør sig skyldig i, naar han paa den ene Side hævder, at Aarsagssætningen er gyldig, fordi den afhænger af vor Aands Natur, og paa den anden Side erklærer, at vi ikke er os Eksistensen af noget bevidst, ikke heller vor egen Aands Eksistens; han kan følgelig ikke have Ret, naar han taler om reale Betingelser for et Noget, der ikke eksisterer.

Efter denne Gennemgang af Hovedpunkter i den filosofiske Udviklingsgang (om det for Resten tør betegnes som en Udvikling!) — vendte Taleren sig til den moderne Fysik og paaviste, at der paa ingen Maade er rokket ved Aarsagssætningen, men kun ved Aarsagsbeskrivelsen, og at Fejltagelsen beror paa disse to Begrebers Forveksling. (Jvfr. Hume.) —

Sidste Del af Foredraget drejede sig om den aristoteliske Filosofi. Pastor M. paaviste, hvorledes vi ud fra vor indre Erfaring nødvendigvis kommer til Erkendelse af Aarsagssætningens Gyldighed. — I Kraft af vor indre Oplevelse ved vi, at vi er. Vi ved tillige, at vor Væren ikke er en andens Væren (eller Opleven), at vort Jeg altsaa er Substans, idet der nemlig ved Substans maa forstaas et eksisterende, forskelligt fra andre ved at eksistere for sig. (Høffding har ikke været klar over, at det er dette Substansbegreb, det drejer sig om, og har derfor — eller *bl. a.* derfor — kritiseret Opfattelsen af Sjælen som Substans under falsk Forudsætning.)

Men vi oplever ikke blot vor Væren, men ogsaa vor Virken, nemlig i vor Tænken, Villen etc. — Vi oplever da ogsaa selve Aarsagsforholdet, naar vi lader os bestemme af vor Erkendelse, vor Indsigt, eller danner os en Overbevisning paa Grundlag deraf.

Vi oplever endvidere, at Aarsagssammenhængen bestaar i en Virksomhed, der har Virkningen til Følge, og at Aarsag og Virkning (i Modsætning til Humes Opfattelse) bestaar samtidig, idet vi nemlig fastholder Præmisserne, mens Konklusionen drages.

Ogsaa Kants Opfattelse er hermed gendrevet, idet vi oplever, hvorledes Aarsagsbegrebet har sin Oprindelse i Erfaringen, ikke i en medfødt Disposition.

Summa summarum: Vi naar til Erkendelse af Aarsagssætningen ved at gaa ud fra, at alt — saaledes som vi i vort Indre erfarer det — maa have sin Grund.

Til Slut paaviste Foredragsholderen, hvorledes vi anvender dette, ogsaa hvad Erfaringen om den ydre Verden angaar, og hvorledes det ogsaa her altid er Muligheden eller Umuligheden af noget, der bliver afgørende for vor Aarsagsopfattelse. — Alt, hvad der er til, maa — forstaar vi altsaa — være bevirket eller have en Aarsag.

Vi har saaledes et »lille Lys« — der kan vejlede os, »om end kun Skridt for Skridt« — »fra Mørket til Lyset«.

Desværre var Flertallet af Deltagerne i Diskussionen ensidigt fysisk interesserede, saa at det blev en Strid om visse fysiske Tilstande, ikke om disses filosofiske Side. — Kun Professor Jørgen Jørgensen slog ned paa det filosofiske Centrum. — Men for de mere tænkende og mindre talende var Aftenen som sagt en god Oplevelse — omend anstrengende!

Med Tak for Optagelsen af dette kun lidet indgaaende Referat, der dog forhaabentlig er bedre end intet —

Ragnhild Blicher-Simonsen.

Nanna Glahn in memoriam.

Faa Dage før Jul, d. 16. Dec., døde Nanna Glahn. Iblandt den nulevende katbolske Generation her i Landet er der vist ikke ret mange, der ved, hvem hun var, og dog vil vi maaske, naar vi selv engang kommer paa den anden Side af »Taage-

Thorens, den hellige Frans af Sales' Fødeby. Paa Slottet opbevares endnu Biskoppens Kors, Mitra og Breviar.

sløret«, opdage, at vi danske Katholiker skyldte hende meget. Afdøde Biskop von Euch sagde i sin Tid til mig: »Hils Nanna Glahn, naar De skriver, og bring hende min Tak for, hvad hun gør for den danske Mission: hendes Bøn er mere værd end store Pengegaver.«

Bjergeggen omkring Thorens.

I korte Træk var Nanna Glahns Liv følgende: Hun var født midt i Halvtredserne af forrige Aarhundrede som Datter af Oberst Glahn og kom efter sin Moders tidlige Død i Huset hos Skolebestyrerinde Frøken Bøving i Svendborg. Frøken Bøving var en intelligent og højt kultiveret Dame, som min Moder satte stor Pris paa; hun kom ofte ud til Hvidkilde, og den lille Nanna Glahn fulgte med og blev mine ældre Søstres Legekammerat og Veninde for hele Livet. Hun var alvorlig, from, pligtopfyldende og kærlig, og ved Siden deraf

den muntreste Vildkat og Spilopmager. Det blev et Savn for mine Søstre, da Oberst Glahn giftede sig med Frøken Bøving, og Nanna saaledes kom til at bo i København.

Nanna fuldendte nu sine Studier og var i en Aarrække ansat ved Frøken Zahles Skole. Hun stod i stadig Brevveksel med min Moder og mine Søstre og var i Ferierne en kærkommen Gæst baade paa Hvidkilde og hos mine Søstre paa Kærsgaard og Knuthenborg. Da min Moder og tre af mine Søstre blev Katholiker, nærrede Nanna ikke den i de Tider saa almindelige Gru og Rædsel for at lære Katholicismen at kende. Pater v. Geyr S. J. underviste hende og optog hende i Kirken, og for yderligere at trænge ind i Kirkens Liv og tilegne sig dens Aand tilbragte hun længere

Søen ved Annecy, Byen, hvor den hellige Frans er begravet.

Tid i et katholsk Hjem i Tyskland. Derefter fulgte Klosterkaldet.

Nannas Stedmoder var dengang død, men hendes Fader levede endnu; han blev meget gammel. Det var store Ofre, Nanna maatte bringe; ikke blot den gamle Fader, men en stor og kærlig Familie- og Vennekreds maatte hun forlade og selve Fædrelandet. Hun var lille, spinkel, fin og sart af Helbred og kunde derfor ikke indtræde i nogen aktiv Orden, men fandt sit Klosterhjem hos Visitandinderne, den af St. Frans af Sales stiftede »Marie Besøgelses Orden«, der ganske særligt tager Sigte paa svagelige Kvinder! Da Ordenen ikke har noget Hus her i Danmark, rejste hun til Frankrig og indtraadte i Klosteret i Ornans. Hun fik Ordensnavnet Søster Marie Emanuele. Det var sidst i Halvfemserne, hun gik i Kloster.

I Begyndelsen af vort Aarhundrede tog Religionsforføl-

gelsen i Frankrig. Visitandinderne fra Ornans blev fordrevet og maatte i henvend tyve Aar være landflygtige Gæster hos nogle af deres Ordenssøstre i et stort Kloster i Norditalien. Først for en halv Snes Aar siden vendte de tilbage til Frankrig og grundede nu et selvstændigt lille Kloster i Savoyen.

Her besøgte jeg Nanna for godt tre Aar siden. Savoyen, ikke mindst Egnen omkring Annecy er »et helligt Land.« Ved den vidunderskønne Bjergsøs skovklædte Bredder færdedes St. Bernard og hans Brødre, St. Frans af Sales og St. Chantal og nys den lille Anne de Guigné. Fra Annecy naar man paa en Times Tid med Automobil til Thorens, St. Frans af Sales Fødested, en lille Landsby langt ude i Bjergene. Man beder i Kirken, hvor Helgenen blev døbt, og saa skraar man over Landsbygaden til en uanselig, hvidkalket Bygning, der mest ligner en gammel omlavet Bondegaard; det er »la Visitation«.

I det lille, yderst fattige Taleværelse mødte jeg Nanna, som jeg ikke havde set i fyrretyve Aar. Inde bag Gitteret stod hun og prøvede at se paa mig med sine næsten blinde Øjne. Hun prøvede at tale Dansk, men vi maatte slaa over i Fransk; saalænge hun havde sit Syn, kunde hun *skrive* Dansk, men hun kunde ikke mere *tale* det med Lethed. Det var en velsignet Time, vi tilbragte sammen, »Hjerte ved Hjerte«, tror jeg, Fransk mændene vilde sige. Da forstod jeg til fulde, hvad hendes Offerliv var værd. Sin Blindhed ofrede hun til Gud for at nedbede Naadens Lys for de aandeligt blinde i hendes fjerne Fædreland. De mange Savn i det fattige Kloster ofrede hun for at vinde aandelig Rigdom for sine Landsmænd; Bjerglandets bidende Vinterkulde, som de fattige Søstre ikke havde Midler til at afbøde, ofrede hun for at nedbede himmelsk Varme i danske Hjerter. Og hvor var hun glad, den lille gamle Nonne! Hun lo og spøjte; bag Gitteret forekom hun mig som en lille bitte kvidrende Fugl — »*gate comme un pinson*«.

Saa satte vi hinanden Stævne i Himlen og sagde Farvel; ganske kort efter blev hun syg og kom sig ikke mere. I de tre Aar, hendes Sygdom lænkebandt hende, var hun uforandret munter og taalmodig; hun var til Glæde og til Opbyggelse for hele Klosteret. Det var hende et Savn, at hun ikke mere kunde læse »Ugebladet« og Brevene her fra Danmark, for hendes Hjerte havde igennem de mange Aar altid fulgt med i Missionens Udvikling og Gang herhjemme. Nu følger hun det alt sammen med sin Bøn deroppe i Himmelhjemmet. R. I. P.

Erikke Rosenørn-Lehn.

„Tendens“.

Brudstykker af Lensgreve Joseph Holstein-Ledreborgs Tale
ved Ansgarlusforeningens Presse møder.

(Sluttet.)

Den røde Traad.

Men vigtigere end positive Oplysninger er Tendensen. Den er som den røde Traad, der skal gaa igennem det hele.

Ved De, hvorfra Udtrykket om den røde Traad stammer? Det stammer fra de Tove, man anvender ved Bjergbestigninger. Paa farlige Steder binder Bjergbestigerne et Tov imellem sig, for at den ene kan støtte den anden. Det skal være gode og solide Tove, da Menneskeliv jo kan afhænge af, om Tovet holder i det kritiske Øjeblik. I de rigtige Tove er der derfor anbragt en rød Traad, der løber imellem Kordelerne. Naar man skal anskaffe et Tov, saa drejer man det fra hinanden, saa at man kan se ind i det, og er den røde Traad der, saa er det godt, er den der ikke, saa skal man ikke stole paa det.

Saadan er det netop ogsaa med et Blad. Er den røde Traad, den rigtige Tendens der, saa er det godt, ellers duer det ikke.

Hvordan ytrer Tendensen sig da?

Den ytrer sig i Maaden at skrive paa. Det er Kuløren paa Artiklerne, der gør det, ligesom det er Tonen, der udgør Sangen. Den Side af Sagen kan man let overbevise sig om ved at læse den samme politiske Tale refereret i to forskellige Partiorganer.

I det ene er det »vor Partifælles vægtige og saglige Indlæg«, i det andet »Hr. N. N.'s vage og periferiske Bemærkninger«. Men det kender vi vist allesammen.

Men hvad kan det nytte, at et Blad har den rigtige Tendens og giver de bedste Oplysninger, naar der ikke er nogen, der læser Bladet?

Sit politiske Partiblad holder man, sit Sportsblad læser man; men det kirkelige Blad, det hverken holder eller læser man. Ja, er det Løgn, hvad jeg siger?

De mest kritiske.

De mest kritiske over for Bladet er dem, der ikke holder det og aldrig læser det. De ved allesammen lige paa en Prik, hvordan det skulde være, og hvorledes de selv skulde kunne gøre det meget bedre. Det er kun Skade, at de ikke er enige. En synes ikke om Formatet, en anden ikke om Indholdet. En synes ikke, at det er lærd nok,

en anden kunde ønske det mere populært. En vil have mere kirkeligt Stof, en anden mere verdsligt og saa fremdeles.

Ja, dersom vi kunde faa hver sit Blad med hver sin Redaktør, saa var det maaske muligt at gøre alle tilpas; men det lader sig nu engang ikke gøre.

Det er saa menneskeligt at tro, at man selv kunde gøre al Ting bedre. De fleste tror jo ogsaa, at om de havde været »Vor Herre«, saa havde de indrettet Verden paa en langt bedre Maade. Men Kritik alene kan ikke gøre det. Det er ikke nok. Enhver Forbedring kræver Arbejde, kræver, at man tager Haand i med. Kun de, der gør det, har Ret til at kritisere andres Arbejde.

Der er nok at gøre, og der er Brug for alles Arbejde. Lad dem, der kan skrive, skrive i Bladet, og dem, der skal bruge en Annonce, lad dem annoncere i Bladet. Saa skål vi tage Hensyn til disse Annoncer og købe hos dem, der annoncerer i Bladet, det støtter Bladet.

Praktiske Raad.

Hvad skal vi gøre, hvad skal vi hver især gøre for at naa til en saadan Udbredelse af »Nordisk Ugeblad«, at den svarer til vore Kræfter og vort Antal?

Først og fremmest skal vi holde Bladet. Har nogen ikke Raad til at holde det alene, saa kan han holde det sammen med andre. En Kreds kan slaa sig sammen om at holde Bladet, og saa kan det i Ugens Løb cirkulere. Den, der derimod har godt Raad, han kan hjælpe andre til at holde Bladet. Eller han kan f. Eks. holde et Eksemplar foruden sit eget, og det kan han laane ud eller lade gaa rundt.

Saa skal vi læse Bladet. Det er hændt mig, at jeg har spurgt Folk, som har kritiseret Ugebladet, hvad det da var, de havde imod det. Naar de saa kun har haft vage og ubestemte Indvendinger at fremkomme med, saa har jeg taget et af de sidste Numre for at gennemgaa det med vedkommende, og saa har det vist sig, at han slet ikke havde læst det, ja at han saa godt som aldrig læste det.

Men vi skal læse Bladet, fordi det i Virkeligheden er et godt Blad, og fordi Bladets Mission er forspildt, naar vi ikke alle læser det. Undskyldningen med, at vi ikke har Tid til at læse det, duer ikke. En alvorlig Samvittighedsransagelse i saa Henseende vil vise, at der har været Tid nok, Tid, der havde været bedre anvendt ved at læse Ugebladet, end den var ved det, vi har brugt den til.

Saa skal vi agitere for Bladet, og det er navnlig Kvindernes Arbejde. Her er det nemlig frem for alt det, man

kalder Husagationen, det kommer an paa. Jeg mener ikke, at de kan gaa fra Hus til Hus og sige »Hold Ugebladet«. Det vilde nemlig heller slet ikke nytte noget, det vilde maaske endda snarere irritere.

Et lille Eksempel.

Jeg skal tillade mig at give et lille Eksempel paa, hvordan jeg kunde tænke mig, at man skulde bære sig ad. Hansens, der bor henne i Jernbanegade, de holder Nordisk Ugeblad og er flittige Læsere af Bladet, men de ved, at Rasmussens i Møllegade, de holder ikke Bladet.

Saa en Dag gaar Fru Hansen hen og besøger Fru Rasmussen, og i Samtalens Løb siger hun saadan ganske tilfældigt: »Det var forresten en dejlig Artikel af »F. K.«, der stod i Ugebladet sidste Søndag, læste De ikke den?« Nej, den har Fru Rasmussen da ikke læst, for det er jo da saa kedeligt, at Rasmussen han holder ikke Bladet.

»Men, søde Fru Rasmussen,« siger Fru Hansen saa, »holder De ikke vores Blad? Det er da ellers saadan et dejligt Blad — men De maa saamænd gerne laane mit Eksempel; men jeg maa endelig have det igen, saa De passer nok godt paa det.«

Paa Hjemvejen gaar Fru Hansen saa hen og besøger Fru Petersen paa Østergade. Petersens holder heller ikke Bladet. I Samtalens Løb siger Fru Hansen saa: »Jeg maatte saamænd laane Fru Rasmussen henne i Møllegade mit Ugeblad i Dag. Rasmussens holder jo nemlig ikke Bladet. — De Mennesker er nu vist heller ikke saadan stærkt litterært interesserede,« tilføjer hun efter en lille Pause.

Og saa taler man ikke mere om det.

Otte Dage efter gaar Fru Hansen saa hen til Fru Rasmussen for at hente sit Ugeblad og benytter Lejligheden til at drøfte Artiklen, for Fru Rasmussen skal jo ikke dø i Synden, hvis hun ikke har læst den.

Da Fru Hansen gaar, saa siger hun til Fru Rasmussen: »De maa saamænd gerne laane mit Ugeblad engang imellem, søde Fru Rasmussen; det er saadan et godt Blad. Ikke osse?«

Paa Hjemvejen gaar Fru Hansen igen ind til Fru Petersen paa Østergade, og i Samtalens Løb siger hun ganske en passant: »Jeg var saamænd inde hos Rasmussens i Møllegade og hente mit Ugeblad, som jeg havde laant dem; men nu tror jeg for Resten nok, at de selv vil holde det, for de synes jo saa vældig godt om det.«

Naar Fru Hansen gaar, saa glemmer hun sit Ugeblad hos Petersens.

Saa er der Foreningerne.

Jeg ved ikke, hvor mange Foreninger der har Bladspørgsmaalet paa deres Program. Dem, der ikke har det, vil jeg anmode om omgaaende at indkalde til en ekstraordinær Generalforsamling for at indsætte denne Sag i deres Program.

Naar saa hele Menigheden slutter sammen om sine Præster og sammen med dem arbejder for Ugebladets Udbredelse, saa skulde det være mærkeligt, om vi ikke i Løbet af kort Tid skulde se et Resultat.

Det er en alvorlig Tid, vi lever i, og med kort Varsel kan vi komme til at staa over for Kampe og Prøvelser, der kræver vor hele Styrke. Det er for sent at smede Vaabnene, naar Fjenden staaer for Murene. Det bedste Vaaben, et uundværligt Kampmiddel i vor Tid, er og bliver en god og indflydelsesrig Presse.

Vi kan ikke allesammen faa det nøjagtigt, som vi gerne vilde have det. Vil vi naa noget, maa vi holde sammen. Vi maa slutte op i Rækkerne og staa Skulder ved Skulder. Den stærke maa støtte den svage, saa bliver vi allesammen stærke. Særstandpunkterne maa vige, og det fælles Maal maa være Hovedsagen. Enhver skal bære sin Sten til Bygningen; men det maa være Sten, der passer i Muren.

Hvorfor tror De, at Soldaterne gaar i Trit? Det er, fordi Takten i Fodslaget ligesom trækker alle med i en ensartet Rhythme. Lad os faa Trit, Fodslag, over det hele, saa er vi ved Maalet, førend vi tænker over det.

Kraften kommer fra Mulden.

Det er min Overbevisning, at det er fra Provinsen, vi skal vente den Fornyelse og Støtte, vi trænger til. I altfor høj Grad har man her i Landet koncentreret al Ting i København og rettet Blikket mod Hovedstaden. Hovedstaden skal i et Land være som Hjertet i Legemet, og Provinsbyerne er Pulsene rundt om i Lemmerne. Men naar en Hovedstad bliver for stor, saa tærer den paa Landet og formaar ikke at opfylde sin kraftfordelende Opgave.

En Hovedstad er i Virkeligheden slet ingen Nødvendighed for et Land. Svejts har ingen Hovedstad, men mange desto højere udviklede Provinsbyer. Kraften kommer ikke fra Byerne, men ude fra Landets Muld, og da Provinsbyerne staaer i en langt intimere Forbindelse med Landet end Hovedstaden, saa er de ogsaa nærmere ved Kraftkilden, og til Gengæld virker deres kraftfordelende Pulsslag langt ud i Landbefolkningen.

Det er denne Forbindelse med Landbefolkningen, der gør, at jeg lægger saa stor en Vægt paa Arbejdet i Pro-

vinsbyerne. Først gennem en mere inderlig Forbindelse med Landbefolkningen vil vi opnaa ikke mere at staa som en Slags fremmede her i Landet.

Derfor er det Provinsen, vi maa sætte vort Haab og vor Lid til, for det er dér, Arbejdet skal gøres, og det skal gøres saa godt og saa kraftigt, at det kommer til at sætte sit Præg paa det hele. Men Forbindelsesledet mellem Provinsen og Centralen i Hovedstaden, det er fremfor alt »Nordisk Ugeblad«, og derfor er det, jeg siger til Dem: Brug dette Blad, gør Deres Arbejde gennem dette Blad og støt dette Blad!

Sterilisation og Racehygiejne.

I sin Juletale omtaler den Hellige Fader vor Tids Bestræbelser for at umuliggøre sygeligt eller arveligt belastet Afkom. Ingen kunde være i Tvivl om, at Pavens Ord især var rettede mod den Sterilisationslov, som den 14. Juli 1933 blev vedtaget i Tyskland, og nu, den 1. Jan. 1934, er traadt i Kraft. Hvad denne »Lov til Beskyttelse mod Arvesygdomme i Efterslægten« gaar ud paa, er almen kendt. Hvor Videnskaben anser det for sandsynligt, at Afkommet vil komme til at lide af svære aandelige eller legemlige Mangler, og et Andragende om Sterilisering stilles enten af vedkommende selv eller Lægen, Anstaltens Leder etc., skal Arvesundhedsdomstolene kunne dømme til Tab af Forplantningsevnen, ikke som Straf, men af racehygiejnisk Grund. Ret grundigt har Aviserne allerede udregnet, at omtrent 400,000 Mænd og Kvinder vil komme til at miste denne Evne, hvoraf Halvdelen lider af medfødt Aandsvaghed. Tab og Vinding er blevet gjort op i rede Penge, thi medens hele Sterilisationen af dette Tusindtal koster den tyske Stat 14 Mill. Mk. (40 Mk. pr. Mand og 50 Mk. pr. Kvinde), yder den nu hvert Aar til Tyskere med arvelige Sygdomme mindst 350 Mill. Mk. — efter Professor Lenz — eller henved 1 Milliard — efter Professor Burgdörfer. (»Politiken« 21.-12.-33.) Og saa har man slet ikke nævnt den fysiske og aandelige Elendighed, som Verden bliver fri for ved saa mange arveligt belastede Stamtræers Sterilisation, hedder det sig.

Hvorfor vender Kirken sig saa alligevel mod saa heldvarslende Love?

Pavens Juletale henviser til Encyklikaen om Ægteskabet, hvor der opgives de principielle Grunde for Sterilisationens Uforsvarlighed. »Disse Racehygiejnikere,« hedder

det dér bl. a., »glemmer fuldstændig, at Familien et et helligere Gode end Staten, og at de enkelte Mennesker fødes til denne Verden ikke i første Række for Jorden og Tiden, men for Himlen og Evigheden.« Deraf slutter Paven:

»Angaaende Statsmyndighederne er der at sige, at de ikke har nogen direkte Magt over Undersaatternes Lemmer. Hvor der ikke foreligger nogen Skyld eller nogen Grund til Legemsstraf, kan de aldrig, hverken af racehygiejniske eller nogen som helst andre Grunde, direkte krænke eller angribe Legemets Førlighed. Dette er ogsaa den hellige Thomas af Aquinos Lære.«

Ikke engang det enkelte Menneske selv har nogen anden Bestemmelsesret over sit Legemes Lemmer end den, der svarer til disses naturlige Opgaver og Maal:

»De maa derfor ikke ødelægge, ikke lemlæste dem eller paa anden Maade gøre dem uskikkede til deres naturlige Funktioner, medmindre der i visse Tilfælde ad anden Vej ikke kan sørges for hele Legemets Vel. Dette er Kristendommens Lære og samtidig en sikker Erkendelse, som den menneskelige Fornuft ved sin egen Indsigt er naaet til.«

Naar Rom vender sig saa bestemt mod Sterilisationen af racehygiejniske og eugeniske Grunde, har det selvfølgelig nøje overvejet sin Stilling og sat sig grundigt ind i Problemerne. Heller ikke fra Kirkens Side ønsker man sygeligt Afkom, man vælger kun andre Veje til samme Maal. Den katolske Moral har ydermere intet at indvende imod Sterilisation paa medicinsk Indikation, d. v. s., naar Ufrugtbarheden er nødvendig for at redde Livet eller Sundheden. Kirken tilkender ogsaa Staten Ret til at fradømme Forbrydere deres Forplantningsevne, baade ved Sterilisation og Kastration, saafremt denne Handling tænkes udført som Straf og ikke i raceforbedrende Øjemed.

Men Sterilisation paa Grund af sygelige og abnorme Anlæg og af racehygiejniske Grunde forkaster vi, om man end taler aldrig saa højt om, at det kirurgiske Indgreb er smertefrit, at Sundheden ikke lider Skade derved, at mange Anstalters Fanger faar deres Frihed tilbage, at Statens finansielle Byrder formindskes etc.

Katolske Forskere ser nemlig endnu mere end disse iøjnefaldende Fordele. De lægger Mærke til den almindelige Usikkerhed, som endnu præger Arvelighedslæren, og som viser sig, saa snart det skal bestemmes, hvem der falder ind under Sterilisationstvangen, hvilke Anomalier og Abnormiteter der skal og kan rammes af Kirurgens Kniv. Beethovens Far f. Eks., som var en svær Alkoholiker, havde sikkert ikke fundet Naade for Racehygiejnen, og dog havde

han en genial Søn. Denne Usikkerhed indrømmes — saafremt man ser bort fra de svære, oplagt arvefarlige Tilfælde — ogsaa af andre Videnskabs-Repræsentanter, eller man gætter sig til den af deres modstridende Erklæringer. Professor *H. Muckermann* henviser til Psykiateren Dr. *Hans Luxenburger* i München, som tilstaar, at der endnu ikke kan træffes en paalidelig Afgrænsning af de Anomalier, hvor Tvangsterilisation vilde være forsvarlig. Den ene Professor regner med, at den nye tyske Lov vil befri Staten for en Milliard Udgifter til syge Tyskere, den anden med kun en Trediedel af Summen. Snart læser man, at ca. 400,000 Tyskere vil rammes af den nye Lov; Professor *Lenz* derimod vurderer i den Korrespondance, som udgives af Oplysningsafdelingen for Befolkningspolitik, at Tyskland har ca. 6 Millioner aandssvage (»geistig Minderwertige«), 250,000 sindssyge og 75,000 Idioter. Den engelske Professor *Punnet* fra Cambridge, Specialist inden for Eugenik og Arvelighedslære, har regnet ud, at for at forandre Forholdet: 1 abnorm for hver 100 Mennesker til at gælde: 1 abnorm for hver 100,000 Mennesker, vil det være nødvendigt at foretage Sterilisation gennem 216 Generationer.

Denne Usikkerhed indrømmes ogsaa af den Kommission, som planlagde den danske Sterilisationslov af 1. Juni 1929, skønt den i øvrigt anbefaler Sterilisation som Middel til at afholde Personer fra at begaa Forbrydelser eller mod psykisk abnorme Personer, der er anbragt paa Anstalter og herefter kan nyde større Frihed samtidig med, at Samfundet har større Garanti mod sygeligt og psykisk abnormt Afkom. Ganske bestemt tager denne Kommission Afstand fra Sterilisation af racehygiejniske Grunde. Rigsadvokat A. Goll siger derom (»Politiken« 9.-6.-33):

»Den fraraader for Tiden at lovgive paa dette Omraade, da Videnskaben er saare langt fra at være naaet til Klarhed over de her bestemmende Arvelighedslove for Menneskers Vedkommende.«

Efter Rigsadvokatens Mening aabner saadanne Love, som de f. Eks. allerede er gennemførte i enkelte Stater i Amerika siden 1907, Døren paa vid Gab for Vilkaarlighed.

»Enten vil man over for den enkelte Defekttilstand og dens Indehaver anse den blotte Mulighed for Tilstandens Arvelighed for nok til at begrunde hans Sterilisation, og vi faar da en Sterilisationsprocent, ikke paa 40, 30 eller nogle ganske faa Procent, saaledes som den virkelige Arvelighedsprocent hjemler, men paa 100% — eller man vil omvendt knytte sig til, at Muligheden, ja Sandsynligheden af sundt Afkom trods Defekttilstanden ikke kan benægtes, og

Sterilisationsbeføjelsen vil da kun blive brugt i nogle ganske faa Tilfælde, om overhovedet, og saaledes blive uden praktisk Værdi.«

Men bortset fra disse Grunde: Sterilisation er fremfor alt et moralsk og juridisk Spørgsmaal! Har den statslige Øvrighed overhovedet Ret til at løse befolkningspolitiske Opgaver ved Hjælp af naturstridige Midler? Nej, den har ikke, da det her drejer sig om en i sig selv uretfærdig og unødvendig Legemsbeskadigelse. De tilsigtede Resultater kan ogsaa opnaas gennem andre, moralsk-forsvarlige Midler, der maaske kræver længere Tid og større sædelig Kraft, men samtidig rykker Ondet op med Rode.

En Tilsidesættelse af Naturloven og Moralen maa nødvendigvis hævne sig. Man maa med Rette være bange for større seksuelle Forvildelser, idet de steriliserede uhindret kan hengive sig til deres Kønndrift, som, da Afkom jo er udelukket, løses fra den Ansvarsfølelse, Naturen selv hæmmer og tæmmer med. Det er heller ikke udelukket, at Kønssygdommene vil tiltage, og en Underminering af Folkets Sundhed vil da være Følgen.

»Central Association« for mentalt Velfærd i England, som i de sidste 10 Aar har behandlet ikke færre end 34 000 Tilfælde af mentalt defekte, kommer til det Resultat, at den Skade, Sterilisationer vil afstedkomme, er større end den ubetydelige Reduktion i den aandelige Defekt, som vil kunne noteres. Det vilde betyde at slippe de aandelige defekte løs, som nu er afsondrede. Spørgsmaalet om Sterilisation som et Hjælpemiddel var blevet forelagt adskillige Specialister, der saa godt som alle havde udtalt sig imod denne Fremgangsmaade.

Et kirurgisk Indgreb er et altfor letkøbt Lægemiddel mod Onder, som dybest set er af moralsk Natur. Man slipper derved saa behageligt ud over den mere radikale Kur, som fjerner eller beskæftiger sig med Aarsagerne. Hvorfor ikke hellere — end at erklære Samfundet Fallit paa dette Punkt — af alle Kræfter kæmpe for en Forbedren af Folkets sociale Kaar, for dygtigere Fødselshjælp, Forebyggelse af Syfilis, Maadehold i Brugen af Alkohol, for Kyskhed baade for gifte og ugifte?

Man maa ikke glemme, at Respekten for Liv og Legeme, engang krænket, snart kan blive helt afskaffet, og det paa den mest uhyggelige Maade. Vor eneste Ret til Sterilisation er jo den stærkeres Magt over den svagere; »vi vælger altsaa at vende tilbage til Junglens uskrevne Love, hvor Naturen fordrer Øje for Øje og Tand for Tand. Vilde Sterilisationen saaledes ikke blive en Milepæl paa Vejen til Dødskamret, hvor vi ved Kloroform vil skille os af med de uhelbredelig syge, med de sarte og

svage og alle dem, som er en Byrde for Staten?» («Universe».)

Man maa af det foregaaende som sagt ikke drage den Slutning, at den katholsk orienterede Befolkningspolitik tager det saare let med Abnormitetsproblemet. Tvært imod! Vi bør, vil og kan arbejde paa en Løsning; men vi finder Løsningen i den Kendsgerning, at Naturen selv, hvor dens Frugtbarhed ikke hæmmes og den naturlige Udvælgelse ikke hindres, udelukker en Vanslægtning af Befolkningen. Hvad var der ellers blevet af Menneskeslægten, hvis den først skulde have ventet til Loven af 1. Jan. 1934? Bare vi Mennesker selv ikke tager de abnormes Parti paa de normales Bekostning, hvad der især sker ved Fødselsbegrænsning, hvor virkelig sunde, dygtige Mennesker ved en umoralsk Propaganda unddrages Formeringsprocessen og øger de usundes Chancer, eller naar man forener Lige-gyldighed for sociale Misligheder med overdreven Omsorg for abnorme. Vi forlanger den strengeste eugeniske Samvittighedsransagelse før Ægteskabet, Undervisning baade fra religiøse og biologiske Synspunkter, en social Nyordning efter Retfærdighedens og Kærlighedens Principper!

Det er givet, at en Lov, som den tyske, maa føre mange Katholiker i alvorlige Samvittighedskonflikter. Sagen er jo, at hvor en Stat aabenlyst overskrider sin Kompetence, og en Lov er sikkert uretfærdig, er Statsborgerne ikke bundet i Samvittigheden til den. Men vil de Tusinder af Sundhedsdomstole og Oversundhedsdomstole, som begyndte deres Virksomhed den 1. Januar og eventuelt kan idømme Tvangssterilisation, tage Hensyn til Samvittighederne? Det er et af Nytaarsspørgsmaalene til 1934. — —z.

Moderne Dans?

Nedenstaaende Redegørelse er hentet fra Herderforlagets »Staatslexikon«, hvis 5. Bind er udkommet. Hvor righoldig denne Encyclopædi er, og hvordan den beskæftiger sig med de mest moderne Problemer paa en saare praktisk Maade, faar man alene ved dette lille Afsnit et Indtryk af, skønt det kun gengiver en Del af hele Artiklen om Dans, nemlig Dansens moralske Side.

Dans er i sig selv moralsk set hverken god eller slet (den er indifferent); som et naturligt Udtryk for Glæde eller Lystighed er den harmløs og uskyldig. Kristendommen er en Glædens Religion; dens Bevæggrunde til Glæden kan ikke overtræffes af noget. Dans, som et Mittel til at sætte Liv i et Selskab, er ligeledes indifferent. Gud vil jo som Regel, at Ægteskab skal indgaas, og følgelig billiger han ogsaa den Vej, som fører til Ægteskab, altsaa Selskaber,

som muliggør, at Mennesker af de to Køn kan lære hinanden at kende.

Dans er ifølge sin Natur god, naar den gennem rhythmiske Legemsbevægelser giver et kunstnerisk Udtryk for en sjælelig Tanke, men Forudsætningen er, at Kunsten er sand, ægte og ren, thi kun denne Kunst er Mennesket værdig og svarer til de moralske Love. En Kunst, som støder an mod de moralske Love, er ingen Kunst, da den saarer det dybeste og bedste i Mennesket.

Set ud fra et kristeligt, moralsk Standpunkt maa man betegne følgende Slags Dans for forkastelig:

a) Al Dans, som er baseret paa pantheistiske, marialistiske eller rent æstetiske Ideer. Legemsskønhed er ikke det højeste Gode. Højere staar Sjælens Skønhed, som aldrig maa sættes paa Spil af Hensyn til Legemskultur. Kun en smuk Sjæl kan give Legemet den højeste Grad af Skønhed.

b) De fleste moderne Danse støder i deres nuværende Form, og som de i Virkeligheden udføres, an mod Blufærdigheden. En Handling kan være umoralsk i sig selv, eller fordi den indeholder en stor Fare. Men enhver er forpligtet til ogsaa at undgaa den direkte Fare for at saare Sømmeligheden, og en Del moderne Danse indeholder denne store Fare. Mange førende Dansere hylder den sanselige Dans og Erotiken.*) Ofte bliver Erotiken oven i Købet sat som den højeste Nydelse ved Dansen, al Bejlen til hinanden, al Undgaaen hinanden for atter at finde hinanden, bruges som et rent og skært Middel til at vække visse Lidenskaber.

Ved den moderne Dans ligger der ligeledes en Fare i den Maade, hvorpaa de dansendes Legemer intimt berører hinanden og snyder sig ind til hinanden. Denne Fare bliver særlig stor, naar al Skamfølelse tilsidesættes, som det ofte er Tilfældet paa offentlige Dansesteder. Ogsaa de Forhold, hvorunder Dansen ofte foregaar, og som ægger Sanserne, forøger den moralske Fare.

De dannede og toneangivende Kredses Forpligtelse ligger ikke alene i at fornægte den daarlige Danseform, men ogsaa i at arbejde med til at skabe uanstødelige, smukke

*) Emil Lardie skriver: »Videnskabsmanden siger: Kunstens Hovedindhold, dens Element, dens Ild, kort sagt Kunstens Væsen er Sanselighed, og oven i Købet Sanselighed i højeste Potens... Erotiken er Brændpunktet i Livet.« Ernst E. Stern skriver: »Aldrig kan Dansen anskueliggøres (sanseliggøres) renere og mere stilfuldt, end naar den utilsløret viser os det velskabte Legeme. Ogsaa denne Fase vil komme i Dansen...« Og den berømte russiske Danserinde Anna Pawlowa siger: »Jeg har min egen Anskuelse om Uanstændighed. Jeg tror, at naar man hører en lokkende Melodi og ser de glade Par danse, er det uanstændigt at staa og udøve dystre Kritik.«

Danse. De skal benytte det værdifulde, som ligger i de nye Danses Bevægelser, uden at lægge falske filosofiske Systemer til Grund og uden at overdrive det sanselige, for derigennem ogsaa i Dansen at lade kristelig Moral komme til sin Ret. Den katholske Verdensanskuelse er den højeste og mest indholdsrige, og den formaar ogsaa at give Dansen virkelig smukke og glade Former.

NYE BØGER.

Jørgen Bukdahl: Det europæiske Menneske. (Ascheh.) 236 S. Kr. 6,50.

Efter i tykke Bind at have analyseret dansk og norsk nutidigt Aandsliv, er Forf. kommet til Sverige. Han begynder sine Studier med en Samling Essays over Tegnér, Bispen, der var mere Græker og Tysker end Svensker, og mere Æsthetiker end Præst — Skønaanden, der forbandt to Tidsalдре.

Forf.s Belæsthed er imponerende, den synes at omfatte alt mellem Homer og Tegnér, mellem Platon og Kant. Hans Stil er hverken Talesprog eller Skriftsprog, det er det tænkte Sprog, som vi kender det fra Kierkegaard — men hverken saa dybt eller saa klart.

Tegnér tjener ham kun til Staffeli for egne Betragtninger over Vesterledens gradvise Undergang i Diktaturernes Barbari; mod Stalin, Mussolini og Hitler véd han kun en Medicin: Grundtvig, Tegnér og Wergeland. Men er det ikke at stille Fortid og Papir op mod Nutid og Realitet? Bogen er fuld af Fortvivlelse over at se det, der for os var Kultur, gaa under; men den er raadvild, den ser ingen reel Redning. Bl. a. fordi den i Kristendommen kun kender to Poler: Jerusalem og Athen — ikke den tredie: Rom. Forf. synes at glemme et Fænomen, der en Gang, midt under en tidligere »Undergang des Abendlandes« reddede vestlig Civilisation: Benedikt og Gregor, Cassino og Rom, Klostret og Kirken.

I Tillid til de to — og ikke til tegnérsk Dannelse — fortsætter vi med at virke Religion og Kultur, til de skyder Taget af vor Celle og fylder Koret med Giftgas.

Og saa stoler vi paa, at vore Eftersølgere en Dag om 100 Aar kommer og udgraver vor Produktion af vor knuste Samtids Ruiner. Navigare necesse est, citerer Forf. — ja, men ingen Sejlsads er sikrere end Færden ombord paa Petri Skude.

Peter Schindler.

Peter Schindler: Bøn og Gerning. 39 S. 85 Øre.

Pauluskredsens første Skrift er i sit ydre Udstyr enkelt og beskedent, som vore religiøse Pjecer plejer at være. I

det første Afsnit har Forfatteren paa 6 Sider samlet »Guds Ord om Bøn«. Alle de vægtige Sætninger om Bønnen, der staaar i det Nye Testamente, findes her og taler deres eget gribende Sprog. Derefter besvares Spørgsmaalet: »Hvad er Bøn?«, og udvikles logisk fremadskridende »Bønnens Grader«, »Tid og Sted« etc. Her er et gyldent Ord: »Pur er din Bøn, naar den ikke siger mere, end du kan staa ved.« Under »Hæmninger og Hindringer« vil nok den ene eller anden Læser savne et godt Ord eller maaske snarere et praktisk Raad mod Adspredelsen under Bønnen. — Anden Del: »Kærlighedens Gerninger« er nok den mest originale af hele Pjecen. Under Henvisning til den paulinske Tanke, at »vor Fader i Himmelen har adopteret os som sine kære Børn«, lærer Forfatteren sine Læsere, hvorledes ogsaa de kan og skal »adoptere« deres ulykkelige Brødre og Søstre. Den tredje Del, som handler om ubønhørt Bøn, giver Svar paa den saa ofte — højlydt eller stille fremsatte Klage: »Jeg faar ikke, hvad jeg beder om!« Ogsaa den vækker til Eftertanke og Selvransagelse. *K. Harmer C. SS. R.*

FRA HOVEDSTAD OG PROVINNS.

København. Pastor v. Kettenburg har modtaget **Kard. Innitzers egenhændige Tak** for den Pengegave til de nødlidende i Rusland, han herfra havde sendt til Kardinalen, der særlig ivrigt tager sig af deres Sag. Kard. skriver: »Herzliches »Vergelt's Gott« für die gütige Spende von 50 dän. Kronen für die Hungernden in Rußland und Gottes Segen den edlen Spendern. † Th. K. Innitzer. 15. Dez. 1933.« (Et hjerteligt »Gud lønne det« for den milde Gave paa 50 danske Kr. til de nødlidende i Rusland og Guds Velsignelse over alle ædle Givere!)

— — Paa Hotel Phønix afholdt D. K. K. F. den 4. Januar sin aarlige **Nytaarsfest**, der i sin smukt afbalancerede Blanding af Alvor og Munterhed var et Mønster for katholske Fester. Hs. Excellence Biskoppen kastede ved sin Nærværelse yderlig Glans over Aftenen, hvori deltog ca. 200 Medlemmer og Gæster.

Der indleddedes med en broget og fornøjelig Underholdning, hvoraf Anmelderen saa nøjagtig en Tredjedel, idet de to Tredjedele var usynlige paa Grund af Scenen, der ikke var hævet over Gulvet. Men selv dette Tredjedelstværnsnit, som i øvrigt bød paa en munter Optakt, danset af 7 unge Piger, Enakteren »Tilfældigheder«, Stepdans, Sange, Digte og Recitation, gav Indtrykket af, at D. K. K. F. rummer en glad og frisk, talentfuld Ungdom.

Efter at Poesien var kommet til sin Ret, samledes man ved lange Borde til Smørrebrød, Øl og Kaffe. Taler og Sange vekslede. Hs. Excellence lykønskede Ligaen til de store Resultater og opfordrede Medlemmerne til ikke at tabe Modet, men arbejde energisk videre. »Danskerne har,« sagde Hs. Excellence, »stor Sans for Skønhed og Etikette, mere end mine Landsmænd Flamlænderne — til Gengæld kunde jeg ønske Danskerne mine Landsmænds barnlige Tro.«

H. K.-H.

— — **Brønshøj.** Tredie Juledag samledes saa mange af **St. Antoni Menighed**, der var Plads til — henved 70 — til Julefest i Præsteboligen. Der blev vist tre kønne Juletableauer, som Damer og Herrer af Menigheden havde forberedt med megen Omhu og Fantasi. Man tog nu Plads omkring Kaffebordene i Forsamlingsalen. Tre Herrer udførte et stemningsfuldt Citherspil, og Pastor Benzon holdt Juletale, fortalte siden Træk af Menighedens Historie og oplæste nogle Fortællinger. Der vil fra nu af blive holdt Menighedsmøde en Gang om Maanedn.

Dagen efter blev der samme Steds holdt Julefest for henved 50 Børn.

Vejle. Den 14. Januar 1934 kan den overordentlige Gesandt og befuldmægtig Minister i Haag, Kammerherre Harald Scavenius og Frue, født Steensen, fejre deres **Sølvbryllup**. Parret blev for 25 Aar siden viet i det lille kath. St. Norberts Kapel her i Vejle af Hs. Excellence Biskop Brems, der dengang var Sognepræst i Vejle.

FRA DEN VIDE VERDEN.

Frankrig. Natten efter Togulykken i Lagny, som ligger i Dioceset Meaux, tilbragte Biskoppen, Msgr. Lamy, mange Timer med at yde de saarede Religionens Trøst og velsigne de døde. Med Taarer i Øjnene gik han rundt blandt de stakkels Ofre. En Korrespondent for »La Croix« siger, at »dette triste Syn for den tidligere Sergent Lamy maa have været en Fornøjelse af Krigens Drama, hvor han selv baade var et Offer og Trøsteren.« Ifølge en Hærberetning blev Sergent Lamy af det 200. Infanteriregiment, i en haard Kamp i 1914, saaret af 2 Kugler, som splintrede Knoglerne i hans Fod, og dog havde han Energi nok til at slæbe sig rundt til de Kammerater, som var dødeligt saarede, for at give dem Religionens Trøst. Dengang var den unge Sergent Præst og kæmpede under den franske Værnepligtslov. Den triste Nat hin Lørdag maa have vakt gribende Minder hos Biskoppen af Meaux.

Rom. Historiske Kirker forsikrede. Rom har ladet to af sine mest berømte Kirker forsikre. St. Pauls Kirke, som ligger uden for Murene, og hvorunder ifølge Overleveringen Apostlens Legeme blev begravet efter Martyr-døden, er blevet forsikret for 1.650.000 Pund Sterling. Mon-signor Borgongini Duca, pavelig Nuntius i Italien, har ordnet Assurancen med et italiensk Selskab til en Præmie af 1⁰/₀. Kirken Santa Maria Maggiore er blevet forsikret for 2.500.000 Pund Sterling. De to forsikrede Kirker er blandt de fem Valfartskirker, som skal besøges af alle Pilegrimme i Rom i Jubelaaret. St. Pauls Kirke er den største og mest værdifulde, men Santa Maria Maggiore har flere Kunstskatte paa Væggene og i Kapellerne.

U. S. A. Ved en Konference, som »National Catholic Welfare Conference« holdt i Washington i Forbindelse med den aarlige Biskops-Konference, beskæftigede man sig særlig med 2 Punkter. Først blev der udfærdiget en Henvendelse til alle amerikanske Borgere om at støtte Præsident Roosevelts nationale Genrejsningsplan, og dernæst oprettedes der en Komité paa fire Biskopper, som skulde skride ind imod Filmsindustriens Umoralitet. Man vil ogsaa tilvejebringe et Samarbejde med de europæiske Biskopper for at dæmme op for den voksende Umoralitet.

St. Ansgars Kirke. Mandag den 15. Jan. Kl. 8¹/₄: **Levit-Reqüiem** for de her i Byen begravede italienske Soldater.
Fredag d. 19. Januar, Kong Knuds Fest, Kl. 8¹/₄ Højmesse.

Katholsk Radioklub for Aarhus og Omegn afholder Fredag den 20. Januar 1934 ordinær Generalforsamling i katholsk Præstegaard, Ryesgade 26, Aarhus. Dagsordenen er følgende: 1. Valg af Dirigent. 2. Formandens Beretning. 3. Aarsregnskab. 4. Aarsberetning. 5. Ekstraordinær Valg af Formand. 6. Valg af Sekretær, Suppleant og 2 Revisorer. 7. Eventuelt. Da det gælder Klubbens fremtidige Arbejde henstiller Bestyrelsen til alle Medlemmer at møde.
pr. **Katholsk Radioklub**
for Aarhus og Omegn.
Fritz Nielsen.

P. Pauli agter at holde

følgende **Foredrag** i St. Knuds Skoles »Røde Sal«.

Tirsdag d. 16. Januar Kl. 20: »Det hierarkiske Præstedømme«.

» d. 30. » » »: »Apostlenes Eftersølgere«.

» d. 6. Februar » »: »Biskoppernes Biskop«.

Pater **Th. Henusse S. J.**, er kommet til København og agter at blive her adskillige Uger. De første to Konferencer holder Pateren i St. Ansgars Kirke over Emnet: »**Le sens de la vie**«. Torsdag d. 11. Jan. og Tirsdag d. 16. Jan. Kl. 20¹/₄. Senere vil P. H. tale om et saa aktuelt Emne som moderne Diktaturer.

En proper ung Pige, som holder af Børn, kan faa Plads til 1. Februar. Henvendelse efter Kl. 18 *Ellen Paatz*, Amagerbrogade 145², Telf. Amager 8508.

Kirkelig Kalender.

Jan.	Jan.
14. S. 2. Søndag e. Epiphani.	21. S. Søndag e. Epiphani.
15. M. Paulus Eremit.	22. M. Vincents og Anastasius.
16. Ti. Marcellus I.	23. Ti. Raymund af Pennafort.
17. O. Antonius.	24. O. Timotheus.
18. T. Petri Stol i Rom. *)	25. T. Pauli Omvendelse.
19. F. Knud, Konge af Danmark.	26. F. Polycarp.
20. L. Fabian og Sebastian.
*) Den internationale Be-
deuge begynder.	27. L. Johannes Chysostomus.

Jan. Ugens Messebønner.

14. S. **2. Søndag e. Epiphani** (85); 2. *Sæt Bønner*: Hilarius ([42]), 3. *Sæt Bønner*: Felix af Nola (785).
 15. M. Paulus Eremit (785—618); 2. Maurus.
 16. Ti. † Marcellus I (787—620); 2. Gudsmoder (64—101), 3. For Kirken eller for Paven ([123, 122]—[107]).
 17. O. Antonius (788—621).
 18. T. Petri Stol i Rom (788—621); 2. Paulus, 3. Prisca.
 19. F. Knud, Konge af Danmark (792—625); 2. Marius og Lidelsesfæller.
 20. L. Fabian og Sebastian (794—626).

Af Sidetallene i Parenthes gælder det første den ny Udgave af Messebogen (1926), det andet den gamle Udgave (1907). Er der kun anført eet Tal i Parenthesen, gælder det den ny Udgave.

Anm. Paa de med † mærkede Dage kan Præsten efter frit Valg læse Sjælemesser og andre Votivmesser, hvorfor man paa disse Dage ikke kan regne med, at de her angivne Messer læses.

St. Ansgar. Kongregationen for Mænd holder Møde i Kirken Torsdag d. 18. ds. Kl. 20. Derefter Samvær i Salen med vigtig Dagsorden: Styrelsesvalg m. m. Alle Mænd, baade ældre og yngre, som har Interesse for Sognets Kongregationsarbejde, er velkomne.

Mariakongregationen for unge Mænd (Jesu Hjerte Kirke): Fælleskommunion Søndag d. 14. ds. Kl. 8½ pr.

Rosenkranssognet. Kongregationen »Maria Rosenkransdronning« har Fælleskommunion Søndag den 14. Januar i Messen Kl. 8.

St. Franciskus' III Orden holder Møde den 19. Jan. Kl. 20 i St. Knuds Kapel.

St. Michaels Klub. *Nytaarsfest Mandag d. 15. Jan. Kl. 20.* Foredrag af Pater Nøsen. — Festen 2 Kr.

Ordруп. Mandag d. 15. Jan. Kl. 20 er der Møde for **Mændenes og Ynglingenes Kongregation.**

Juleindsamlingen i St. Ansgars, St. Andreas og Sakramentskirkens Sogn i December Maaned indbragte 1365 Kr., som uddeltes i Pengegaver til 118 Familier, enligstillede og skjult Nød. Alle Bidragydere bedes herved modtage vor hjerteligste Tak.
Komitéen.

FREMMEDESPROGTRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN), Svanemosegaardsvej 4. Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.
Færdig fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

82. Aargang

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kroner Kvartalet (inclusive Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 St., København K. Telefon: Palæ 3762, Kl. 13-16). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kroner aarligt. — Redaktør: Pater G. Scherz, Hans Bogbinders Allé 2, København S; Telefon Amager 3202; bedste Træffetid Kl. 13¹/₂—14¹/₂.

Nr. 3.

Søndag den 21. Januar

1934

INDHOLD: Alle Kristnes Genforening. — Det sidste Bolværk. — Var Herrens Vingaard inden for Gærdet? — Ad Kirkesangens og Liturgi-ens Vej. — Et Klosters Indsats. — Fra Trossplittelse til Trosenhed. — En svensk Konvertit. — I fremmede Spejle. — Konvertiter og Konver- sioner. — Til Passionsspillet i Oberammergau. — Et Hundredaars-Minde. — Fra Hovedstad og Provins. — Fra den vide Verden. — Avertissemen- ter. — Kirkelig Kalender. — Ugens Messebønner. •

Alle Kristnes Genforening.

Som et enkelt beskedent Bidrag til igen at faa forenet, hvad der er revet fra hinanden, er de følgende Betragt- ninger tænkt. De dvæler ved en Side af Christi Kirke, som ofte er blevet misforstaaet og derfor har været Anledning til Adskillelse og Splittelse.

Christi Rige er ikke af denne Verden (Joh. 18, 36), men alligevel af sin Stifter blevet stillet midt i den. Det hellige skal altsaa komme i Kontakt med det uhellige, der findes i denne Verden, og Christi Sandhed og Naade har den Be- stemmelse ved en langsom aandelig Proces uden Tvang at vinde denne Verdens Børn for Gud og hans Rige. Gud- dommeligt og menneskeligt forener sig altsaa til en Enhed, til en aandelig Organisme, hvori ikke blot det hellige og stærke raader, men ogsaa det menneskelige med al sin Utilstrækkelighed og Skrøbelighed gør sig gældende. I saa Henseende ligner Kirken meget Christus selv, der i sin Person forenede den guddommelige Natur med den men-

neskelige; og den ligner ogsaa den hellige Skrift, der ligeledes bestaar af to Elementer: Guds Tanker og det menneskelige Sprogs meget ufuldkomne Klædebon. Af denne Grund er Kirken undergivet Tidens Foranderlighed, idet det iboende guddommelige Liv i den ene Periode med overvældende Kraft griber og gennemtrænger alle Forhold og i en anden ligesom tynges af det jordiske Elements Vægt, trænges tilbage og bliver næsten usynligt. Noget lignende skete paa den hellige Langfredag, da Christi Guddomsherlighed næsten ikke mere var til at faa Øje paa.

Paa denne Maade bliver Christi Kirke ufejlbar og fejlbar tillige. Ufejlbar i Kirken er Guds og Jesu Christi Aand, som lever i den og levendegør den, som vaager over den og leder den under Sandhedsforkyndelsen og Uddelingen af Christi Naadeskatte. Umistelig og uforanderlig er derfor den guddommelige Sandhed, som Herren har betroet sine Apostle og deres retmæssige Efterfølgere i Embedet. Af Bevidstheden om denne den Helligaands Nærværelse og Bistand og om Christi øvrige Forjættelser øser Kirken sin Kraft og Ukuelighed under Forfølgelser, sin Tillid og sit glade Haab under Udførelsen af sit Arbejde, og derfra faar den ogsaa altid sin sikre Orientering, naar andre i Tidens aandelige Forvirring lader sig rive med af en eller anden Modeopfattelse. Det guddommelige Element giver endelig ogsaa Kirken det konservative Præg, som alle de ikke kan fordrage, der kritikløst bøjer sig for ethvert nyt Paafund.

Men Kirken er ogsaa fejlbar, d. v. s., ved Siden af de gode er der ogsaa daarlige Medlemmer, og det lige op til de højeste Steder. Syndere er jo ikke udelukket fra den, siden Herren sammenligner sit Rige paa Jorden med en Mark, hvor Hvede staar Side om Side med Klinte, og med et Garn med gode og daarlige Fisk. »Der maa komme Forargelser,« siger den samme Frelser (Mt. 18, 7). Og disse Forargelser bevirker, at Kirkén i sin historiske Tid ligner et hemmelighedsfuldt Halvmørke, der lige er lyst nok til, at man kan øjne den Helligaands og Christi Nærværelse og Virksomhed, men hvor der ogsaa er Skygger nok til at skjule det guddommelige i Kirken for et Øje, der ikke er uhildet.

I det 20. Aarhundrede, der jo endnu staar under den vantro Oplysningstids Indflydelse og Paavirkning, kan saa mange udenforstaaende ikke se Kirken rigtigt, ej heller bedømme den retfærdigt, fordi de kun stifter Bekendtskab med den udefra, ikke indefra, og derfor ikke personlig erfarer, hvad en levende Tro aabenbarer Kirkens Børn om Aandens Virken. Heller ikke vor Tids religionshistoriske eller kritiske Metoder naar frem til Kirkens egentlige Kærne, fordi den videnskabelige Undersøgelse er ude af Stand til med sine Midler direkte at gribe det guddommelige Element i Kirken. Staar man endelig som afgjort Fjende over for den ene, hellige, katholske og apostolske Kirke, saa er det givet, at man kommer til at undervurdere dens Livskraft og Skønhed. Det er jo kun Kærlighed, der til Fuldkommenhed kan fatte de Værdier, som er gent i en Person eller i et Samfund af Personer.

Man forstaar let, hvor store Hindringer, der ligger for en kirkelig Samling i de lige nævnte Momenter. Men til Trods for alt dette kan man dog ogsaa iagttage noget meget ejendommeligt, noget, som gentager sig fra Slægtled til Slægtled: heller ikke den fremmede og udenforstaaende kan nemlig i sin Sjæls inderste Helligdom staa ligegyldigt eller neutralt over for den katholske Kirke. Han maa tage Stilling til den, enten for eller imod. Han føler denne Institution som et Angreb paa det centrale i ham selv, eller ogsaa som en stadig Opfordring til at skaffe sig større Klarhed over dens Væsen og de dybere liggende Værdier i den.

Hvis der altsaa efter denne Redegørelse virkelig skal være Tale om, at alle Kristne maatte finde hinanden igen i Kirkens Enhed, saa stiller de ovenfor skildrede Forhold dem over for følgende Opgaver:

De, som staar udenfor, maa ikke længere overse, at Guds Rige her paa Jorden aldrig er fuldkomment. Hver Dag indtil Herrens Genkomst skal vi jo bede: »Lad dit Rige komme«. Riget maa først komme, det er endnu ikke til Stede i sin endelige Skikkelse. Den endelige Tilstand er et Ideal, som ligger i Fremtiden. Den kan anes af den levende Tro, ventes med længselsfuldt Haab og gribes af den selvforbyggende Kærlighed. Dette Ideal er en mæg-

tig Faktor i alle religiøse Naturers Sjæleliv, men det hører Evigheden til. I Kirkens historiske Udviklingstid, maa man regne med at opdage Svagheder ikke blot hos Faarene, men ogsaa hos Hyrderne, ellers naar en søgende Sjæl aldrig hjem til det Hus, vor Frelser kalder sin Kirke.

Katholikerne derimod, der jo uforskyldt er, hvor de er, maa lægge sig paa Sinde, at de ikke ved at give Forargelse vanskeliggør Hjemvejen for de andre. Desværre er det ikke saa sjældent, at de ved et daarligt Eksempel gør netop dette. De glemmer den Trusel, som Herren udtaler med de Ord: »Ve det Menneske, ved hvilket Forargelsen kommer« (Mt. 18, 7). Gid de dog vilde huske, at endnu den Dag i Dag gælder den Formaning, som Paulus rettede til Menigheden i Korinth: »Giv hverken Jøder, Hedninger eller Guds Kirke Anstød, saaledes som ogsaa jeg følger mig i alt efter alle, idet jeg ikke søger min, men alles Gavn, saa de maa blive frelst« (1. Kor. 10, 32).

Paa denne Maade kan vi komme Virkeliggørelsen af det store Ønske om alle Kristnes Genforening et Skridt nærmere.

F. K.

Det sidste Bolværk.

»For Katholicismen (i Tyskland) er det trods haardt Tryk lykkedes at bevare sin religiøse Selvstændighed ved Afslutningen af Konkordatet. Selv for Protestantismen, hvis kirkelige Organisation er knækket sammen for Diktaturets Magtsprog, er den katholske Kirke blevet det eneste Haab som sidste Bolværk mod en plebejisk Aand, der altid har været aandelig fintdannet Tyskhed fremmed.«
(Berlingske Aften, 10. Jan. 1934.)

Det sidste Bolværk! Er dette ikke det rigtige, rammende Udtryk for Kirkens Betydning ogsaa for hele den ikke-katholske Kristenhed? Naar som helst ikke-katholske Trossamfund kæmper for kristelige Værdier, har de den bedste Garanti, den fasteste Støtte ikke i deres egen Lære og Organisation, men i den katholske Kirkes Trossautoritet, i Moderkirkens fine Instinkt for alt, hvad der hører Kristus til, i dens uforsonlige Holdning mod alle Kristusfjender.

Vi er ikke blinde for, at de troende Protestanter i Tyskland for Tiden fører en heroisk Kamp for deres Samvittighed. De »Tyske Kristnes« gode Rigsbiskop føler sig vist ikke mere hyggelig til Mode i sin nye Prælatværdighed; de kirkelige Kommissærers Tid lader ogsaa til at være forbi; Hundreder, ja, Tusinder af Prædikanter har sluttet op om Præsternes »Notbund«.

Paa den anden Side overser vi heller ikke den Spænding, som trods Konkordatet med Rom endnu præger den katholske Kirkes Forhold til det tredje Rige eller i alt Fald til mange af dets Organer. Vi kender de meningsløse Domme mod katholske Præster, som den sidste Tid har bragt, vi ved, at Kard. Faulhabers Taler paa selveste Görings og Essers Foranledning ikke maatte refereres i bayerske Blade etc.

Men derfor er det dog ikke mindre slaaende at iagttage, hvor skæbnesvangert det er, at Protestantismen mangler en kirkelig Autoritet, og hvor hjælpeløst dens Kirkeskib driver rundt paa Tidens vilde Vover; med hvor fast Haand derimod Petri Skib styres gennem alle Storme. For Aar tilbage har den katholske Kirke allerede gennem sine Biskopper tilbagevist alt Racehedenskab i »den germanske« Moral og Religion, saa enhver Katholik vidste, hvad der i den nye Bevægelse var uforeneligt med Christi Evangelium. Nazismen har saa godt som ingen religiøs Forvirring bragt i den katholske Lejr. Protestantismen har aldrig i sin Helhed bestemt og klart taget Afstand fra de nyhedenske Racetanker. Mange af dens Præster stillede sig uden Forbehold til Disposition for den religiøse Nazisme, som dannede flere mere eller mindre radikale Trosgrupper; Begivenheder som de i Sportspaladsets skulde der til; højeste kirkelige Embedsmænd skulde staa som Talsmænd for ikke-kristne Tendenser, for at faa de troende til at se klart og ruske de ubestemte op.

De protestantiske Superindenter blev fejlet væk; mange gamle og kendte Navne, som der endnu for et Aar siden tilkom Førerrang, findes ikke mere, paa den kirkelige Liste. Ingen vovede derimod at røre ved de katholske Biskopper; ja, selv om saa var, de staaar i Dag mere end nogen Sinde som Folkets Førere, og baade Katholiker og anderledes-

tænkende har aldrig lyttet saa opmærksomt til deres Taler som nu.

Hvori mon denne Forskel ligger? Dybest set i Mangelen paa et sundt Kirkebegreb paa protestantisk Side. Dette »de Helliges Samfund, hvori Evangeliet læres rigtigt og Sakramenterne forvaltes rigtigt« (Confessio Augustana), hvor enhver skal læse sig til sin Tro i den hellige Skrift, denne »Hjerternes Forening i een Tro« svigter altsaa, naar som helst den skal vise, at den kan staa i Tidens Storme. Og paa den anden Side, netop i saadanne Tider viser den katolske Kirke sig som Huset paa Klippen, det faste, det eneste Bolværk, som trodser alle Tidens Uvejr.

Dette gælder jo ikke blot de kirkepolitiske Fægtninger, som for Tiden udkæmpes. Der er f. Eks. Troen paa Jesus Christus, Gud og Menneske! Er det mon den protestantiske Kristenhed, som værner om den? I 1935 bliver det 100 Aar, siden J. D. Strauss udgav sit »Leben Jesu kritisch bearbeitet« i Tübingen, som vilde gøre Herrens Liv til en Mythe. Disse 100 Aar er ikke gaaet sporskudt hen over Protestanternes Christustro. Et helt Vandfald af liberale, rationalistiske Skoler har undermineret denne Tro, og naar man i Dag hører en protestantisk Prædikant, kan man aldeles ikke være sikker paa, at Manden tror paa »Jesus Christus, Guds eenbaarne Søn, undfanget af den Helligaand, født af Jomfru Maria« etc. Hvor bestemt har derimod den katolske Kirke afvist alle Angreb paa Kristus, f. Eks. i Modernismens Dage!

Kirken er det sidste Bolværk for Bibeltroen!

Klart og utvetydigt holder vi Katholiker fast ved Inspirationen og bekender, at Bøgernes Bog er Guds sande og ufejlbare Ord. Man læse Pave Pius X's Encyklika Pascendi fra 1907, og man vise os lige saa bestemte Ord om Bibelen, udtalt paa Protestanternes Vegne! Den mest opløsende Bibelkritik har berøvet Skriften sin Hædersplads netop blandt hin Mands Tilhængere, der roste sig af at have trukket Biblen frem under Bænken.

Kirken er det sidste Bolværk for det kristne Ægteskab! Af 7600 Ægteskaber, som i 1931 blev indgaaet i Hovedstaden, er 1388 blevet opløst igen ved Skilsmisse; Separationstilfældene er altsaa ikke medregnet. Disse

fraskilte i København, hvortil der kommer 2472 i hele det øvrige Land, kan vies igen! Ja, de kan vies af protestantiske Præster! Hvad har derimod Pave Pius XI saa smukt skrevet i sin Encyklika: *Casti connubii*? »Troskab kræver først og fremmest Ægteskabets absolute Enhed«, og at dette ikke er tomme Ord, ved alle. Men hvor ligger saa det sidste Bolværk for Ægteskabets Uopløselighed og vedvarende Enhed?

Den katholske Kirke er det sidste Bolværk mod den hvide Død! Hvad siger Paven om den moderne Børnebegrænsning? *»Enhver Brug af Ægteskabet, hvorved man med Vilje og forsættelig berøver den naturlige ægteskabelige Akt dens Evne til at vække nyt Liv, er Brud paa Guds og Naturens Lov, og alle, der gør sig skyldige i sligt, besmitter deres Samvittighed med svær Syndeskyld.«* Og hvad siger Lambethkonferencen af 1930, den anglikanske Kirkes højeste Myndighed, som maa anses for den mest konservative Protestantisme i Verden? Den kender »Nødtilfælde« og »vigtige Grunde«, hvor det skal være tilladt at handle mod Naturen! Hvor ligger det sidste Bolværk for Naturens Orden?

Den katholske Kirke er det sidste Bolværk, som værner om Livets Hellighed! Hvor er den Kirke, der sluttet og med al Konsekvens og Energi afviser Fosterdrab, den saakaldte Euthanasi under hvilken som helst Form eller Sterilisationen i alle de Tilfælde, hvor det ikke drejer sig om at bevare Liv? Der er kun en eneste Kirke, den, som har sit Midtpunkt i Rom!

Siger vi alt dette med et stolt og hovmodigt Sind? Vi tror det ikke! Det er saa let at se, hvor meget godt der findes blandt protestantiske Kristne, hvor mange ædle Kristne der findes blandt dem. Og vi, der er indenfor Kirken, staar der ikke af vor egen Fortjeneste, men af Guds Naade, som vi oven i Købet tit misbruger. Men derfor er vi alligevel Medlemmer af Christi ene sande Kirke, og vi bekender det, for at saa mange som muligt kan blive opmærksomme paa, at Jesus Christus har stiftet én Kirke, som staar paa Petri Klippe og alene trodser alle Storme. Og at den, der vil høre til den, kan lignedes med den for-

standige Mand, »som byggede sit Hus paa Klippegrund. Regnen skyllede ned, Oversvømmelserne kom, Vinden blæste og stormede ned paa det Hus, men det styrtede ikke, for det var grundfæstet paa Klippen.« —z.

Var Herrens Vingaard inden for Gærdet?

Et Ord forud.

For mange Aar siden hændte det mig at følges fra det kgl. Bibliothek med en af de mest begavede Mænd, der har levet i min Tid — Edvard Lehmann. Han var den Gang Professor i Berlin og havde dernede faaet et Indtryk, som forfærdede ham, i den tyske Protestantismes Opløsning. Han talte til mig derom, og da vi naaede Marmorbroen, hvor vi skulde skilles, standsede han, ordnede den store Bogpakke, han som sædvanligt slæbte paa, bedre ind under højre Arm og sagde saa, lidt utaalmodigt, fordi jeg ikke bidrog noget videre til Samtalen:

— Ja, hvad mener De, Jørgensen? Hvad er det, der sker?

Og jeg kunde ikke lade være med at give ham det Svar, der uvilkaarligt kom mig paa Læben:

— Det, der sker, er forudsagt i Evangeliet: *Enhver Plantning, som min himmelske Fader ikke har plantet, skal oprykkes med Rode.* (Math. 15, 13.)

Assisi, Apostlen Andreas' Dag, 30. Nov. 1933.

Johannes Jørgensen.

*

Et Spørgsmaal til syv Præster.

Den kirkelige Forvirring i Danmark er nu naaet til det Punkt, at 7 Præster i den danske Folkekirke har udsendt en Piece, hvis Titel dannes af Spørgsmaalet: »Hvorfor er Gærdet nedrevet omkring Herrens Vingaard?« Mærkeligt nok synes Forfatterne ikke at ville besvare selve det Spørgsmaal, de stiller, men holder sig i Almindelighed til at bekræfte, at Gærdet er nedrevet. —

Det forekommer mig at være af stor Vigtighed, at man, inden man overhovedet stiller Spørgsmaalet: Hvorfor Gærdet er nedrevet? og beviser, at det virkelig er nedrevet, da

faar klaret, om det var Herrens Vingaard, der var inden for det nedrevne Gærde?

Forfatterne gør et Tilløb hertil ved straks at stille Spørgsmaalet: Hvad er Kirken? — men desværre bliver det kun ved Tilløbet, idet man blot henviser til den augsburgske Konfessions Artikel VII, hvori det hedder: »Kirken er de Helliges Samfund, hvor Evangeliet forkyndes rettelig, og Sakramenterne forvaltes rettelig«. Bortset fra, at man maa give de 7 ubetinget Ret i, at »saa længe det Spørgsmaal bliver trængt tilbage, ligger alt det, som angaar Kirkens Liv og Lære, hen i en eneste Taage, hvori der ikke skimtes nogen Vej frem«, saa synes Forfatternes Besvarelse af dette vigtige Spørgsmaal præget af stor Ensidighed og Overfladiskhed, som daarligt harmonerer med den Alvor, som disse Præster sikkert er besjælet af, naar de beskæftiger sig med saa vigtige Ting som det i Pjecen omhandlede.

Og da kommer vi igen til det — efter min Mening — altoverskyggende Spørgsmaal i denne Forbindelse: Var det Herrens Vingaard? Var den danske Statskirke, der i 1536 af den verdslige Øvrighed, af Kongemagt og Statsmagt blev oprettet, der ved Hjælp af verdslig Vold og Magt anbragte sig paa den fordrevne katholske Kirkes Plads, der i Stedet for Paven i Rom fik den verdslige Konge til øverste Biskop og Overhyrde, der efter Religionsfrihedens Indførelse fik en Kirkeminister til øverste Myndighed — var det Herrens Vingaard? Var »den danske Folkekirke en Vingaard, som Herren selv i Naade« havde plantet i vort Folk? — eller var — og er den danske Folkekirke blot og bart Menneskeværk, som »det for mange ser ud«, »bygget paa en Løgn og ikke paa Sandhedens Ord«? Det er naturligvis det nemmeste slet ikke at stille dette Spørgsmaal, men blot som de 7 gaa ud fra, som en Selvfølge, at Grundlaget er i Orden, at det er »en sand Herrens Kirke« og ikke »en frafalden Kirke under Guds Vrede«; men saa bliver Spørgsmaalet: »Hvad er Kirken?« jo alligevel trængt tilbage, og det hele ligger fremdeles »hen i en eneste Taage«.

Det er allerede betænkeligt, at de 7 Præster i Pjecens første Afsnit erklærer, at det kan ikke siges bedre og klarere, hvad Kirken er, end det er sagt i den augsburgske Konfession, og i næste Afsnit priser Luther, fordi han skød »den evangeliske Kirke ind under Statsmagtens Orden og Beskyttelse«. Ved denne Indledning, hvor de 7 gør sig al mulig Umage for at fastslaa deres ubetingede Lydighed og Ærbødighed overfor Lutherdom og Statskirkesystemet, mister Kravet om biskoppelig Magthævdelse og Autoritet sin Styrke og bidrager blot til at gøre Forholdene inden for

Folkekirken endnu mere forvirrede. Dog bør det billigvis indrømmes, at det ikke er første Gang, at Statskirkefolk har forsøgt at forene Luthers Lære om »det almindelige Præstedømme« med Kravet om et kirkeligt Overhoved eller en kirkelig Domstol, som kunde afgøre alle opstaaende Stridsspørgsmaal om Religionen, som der jo var mange af, trods det, at — som Kirkehistorikeren Pontoppidan beretter — de verdslige Fyrster »fra Reformationens Begyndelse alvorligt forbød den utidige Controverseren og Disputeren om Religionssager«.

De syv Præster skriver, at deres »lutherske Fædre fornyede Kirken ved at vende tilbage til det oprindelige Evangelium«. Maa jeg spørge: Hvor langt skal man vende tilbage for at finde det oprindelige Evangelium? Var det nok at vende tilbage til Ansgar? Eller hvis det ikke var saa langt tilbage, hvilken Forskel var der da mellem den Lære, Ansgar forkyndte for Nordens Folk, og den Lære, Kirken prædikede i det 15. og 16. Aarhundrede? Men var det længere tilbage, at det oprindelige Evangelium fandtes i den katholske Kirke, var det da maaske ikke Kristendom, Ansgar prædikede for det danske Folk? Var det først ved »Reformationens« voldelige Indførelse i Danmark, at vore Forfædre blev omvendt til Kristendommen? Skal vi tilbage til Gregor den Store eller til de første Apostle? I sidste Tilfælde: Hvordan kan man da bygge paa den hellige Skrift, som i saa Fald maa være samlet af Hedninger? da det jo er bevisligt, at det er den katholske Kirke, der i det tredje og fjerde Aarhundrede samlede det nye Testaments Skrifter og bevarede disse gennem tusinde Aar. De 7 skriver, efter at have citeret det før nævnte fra den augsb. Konfession: »Guds Ord og Sakramenter er altsaa den eneste sande Kirkegrund«. Javel, men Luther skrev saa sent som i 1528, at der »i Pavedømmet findes mangt et kristeligt Godt: den rette Daab, det rette Alterens Sakramente, den rette Nøgle til Syndernes Forladelse, det rette Prædike-Embede, den rette Katekismus, nemlig de 10 Bud, Trosartiklerne, Fadervor«. Hvordan kan dette hænge sammen med, at »vore lutherske Fædre« maatte »vende tilbage til det oprindelige Evangelium«. Er Forklaringen den, at de 7 er mere lutherske end Luther selv, næsten ligesaa langt ude som Luthers fortrolige Ven og nære Medarbejder, Nicolaus Amsdorff, hvem man kaldte for »den anden Luther«? Han skrev nemlig engang i Fortalen til Luthers Skrifter: »Før Luthers Tid har ingen, end ikke de bedste og helligste M: ke, vidst, hvorledes man kunde blive fri for Synden, komme i Himlen og blive salig.«

Er det da aldrig med en Tanke faldet de 7 Præster ind at søge tilbage til den danske Statskirkes Oprindelse? Under-

søge, om det ikke skulde være her, Kræftskaden fandtes, og ikke give »det biskoppelige Embedes Forfald« hele Skylden? Nej, det er ikke faldet dem ind, og derfor bliver ogsaa Pjecens Indhold som Helhed goldt og negativt. Man vil hæve det biskoppelige Embede, men hvorledes vil man gøre det, naar man samtidig berømmer Kirkens Lydighed under Staten. Man forlanger, at Biskopperne skal afskedige de Præster, der ikke følger »Kirkens Tro og Lære«, men samtidig holder man paa Skriftens Autoritet — som om ikke alle Folkekirkens Præster — Pastor Otto Larsen indbefattet — gør det. Hvad sagde for øvrigt Luther ikke selv: »Hvorfor skulde vi ikke have Magt til at smage og bedømme, hvad der er ret og uret i Troen? Vi har alle Troens Aand.« Vil de 7 nu endelig bryde med Luthers »almindelige Præstedømme«? Nej, man vil oven i Købet, at Præsten skal være »Biskop i sit eget Sogn«, og »Lægfolk i Menigheden kan i Nødstilfælde blive »Nødbiskopper« !!

Det er træffende sagt om »Reformationen«, at den bragte meget godt og meget nyt, men det nye var ikke godt, og det gode var ikke nyt. Alt, hvad man indførte af nyt, var Menneskeværk og Menneskepaafund, men det gode var det, man beholdt med fra den katolske Kirke. — Den danske Statskirke, som Chr. III og Bugenhagen stablede paa Benene, var typisk Menneskeværk. Tvivler man derpaa, saa læs blot den fortrolige Brevveksling mellem Kongen og Bugenhagen (udgivet 1852—55), og mon ikke selv den mest haardkogte Lutheraner maa indrømme, at det lugtede for meget af Forretning og Geschiæft, af Smør, Sild og kontante Penge? Naa ja, Kongen havde jo netop disse »Reformatorer« at takke for de Midler, ved hvilke han viste sig erkendtlig og rundhaandet, thi de havde jo givet Konger og Fyrster det Raad, at berige sig med Kirkegodserne og »annamme dem under Kronen«. De 7 Præster kan formodentlig ikke som studerede Theologer være uvidende om den historiske — af alle redelige Historikere anerkendte — Kendsgerning, at Reformationen her i Danmark blev gennemført væsentligst af den Grund, at Statsmagten — som Slotspræst Oscar Geismar for ikke længe siden skrev i en Kronik — havde faaet Kig paa Kirkegodset. Baade Kongen og »Reformatorerne« tog sig god Betaling for »det evangeliske Lys«, de skænkede det danske Folk. Men var da ikke vore Forfædre glade og modtagelige for den ny Lære? Kan man sige, at Lutherdommen blev paa tvungen vore Forfædre? Dertil maa svares, at naturligvis maatte det hos den store, brede Befolkning, ja, vi kan godt sige: uvidende Masse, blive modtaget med Velvilje, at Skriftemaalet og mange andre for den menneskelige Natur besvæ-

lige Ting blev afskaffet, og den lutherske Lære om »det alm. Præstedømme« og Afskaffelse af Autoriteten maatte ganske naturlig blive hilst med Tilfredshed. Hvad det sidste angaar, da er det jo ikke sikkert, at Begejstringen havde været saa stor, hvis man havde vidst, at Paven i Rom blot blev erstattet med en Pave i København. Og, skønt vi véd meget lidt paalideligt om »Reformationen«s Forløb her i Landet, saa er det dog en Kendsgerning, at det tog forbausende lang Tid at udrydde den »fæle Papisme«, skønt det under Dødsstraf var forbudt at være Katholik. Det kunde tyde paa, at Begejstringen for Lutherdommen hurtig var kølnet. Paa den anden Side er det aabenbart for enhver Sandhedssøgende, at Løsrivelsen fra Moderkirken og Nedbrydningen af Respekten for Kirke og Autoritet førte til forfærdelige Tilstande. Men de 7 Præster er, lige saa vel som de fleste andre protestantiske Theologer, slagne med Blindhed og kan ikke se, at den Tilstand — som de 7 slet ikke skildrer med for mørke Farver — kan er den simple Følge af, at Guds Kirke og Guds Naademidler blev forkastede, og Menneskeværk og Menneskepaafund blev sat i Stedet. *J. Sønderup, Fredericia.* (Sluttes.)

Ad Kirkesangens og Liturgiens Vej.

Hvor divergerende end danske Katholiker og Protestanter i Meninger og Forudsætninger kan staa overfor religiøse Spørgsmaal, saa er der ét Felt, hvor de i de senere Aar kan mødes i fælles Interesse og Sympathier. Dette Felt er den hellige almindelige Kirkes Liturgi og Sang.

Den Bestræbelse, som har rejst sig for at give den danske Folkekirkes Gudstjeneste en rigere Liturgi, har sit Udgangspunkt fra Musikforskeren Thomas Laub, hvis Kærlighed til Oldkirkens Sang lod ham skrive de afsluttende Ord om Koralen i sit bekendte Værk »Musik og Kirke«: »Intet Forsøg paa Fornyelse af Liturgi kan gaa uden om den, af den maa læres, og af den maa øses.« Det lykkedes Laub ved at bearbejde det 3. Credo med dansk Tekst at faa denne gregorianske Melodi indført ved Søndags-Gudstjeningen i mange Kirker, ligesom ogsaa hans Tonesætning til Nadverliturgien, der er bygget over oldkirkelige Melodier.

Hvad Laub begyndte, bragte hans mange Elever videre. En af hans kæreste Disciple, vort Lands Sanginspektør,

Magister Mogens Wøldike, har fornylig, — som før omtalt i N. U. — i en af de sidste Sangbøger for Kommuneskolen, skrevet Lovord om Koralen, mens tre Dele af Gradualets Messer, et Kyrie, Sanctus og Agnus Dei med Nodebilag har faaet Plads i Sangbogen. Nu kan altsaa Børnene lære, hvordan de oldkirkelige Melodier skal synges!

Ved ugentlige Andagter mødes en Kreds af theologiske Studenter, for hvem det virkeligt er gudstjenesteligt Liv at synge de gregorianske Melodier. Dette »Theologiske Oratorium« har, under Medvirkning af Professor Erik Abrahamsen, udgivet en fortræffelig lille Bog »Bibelske Salmer i Udvalg med oldkirkelige Melodier«, som hurtigt har opnaaet et andet Oplag. Pater Dominicus Johner havde ved sine Koralkursus i Fjor ingen ivrigere Tilhørere end Medlemmer af det »Theologiske Oratorium«. —

Med Præster fra Folkekirken mødes theologiske Studenter og Lægfolk ved den Retraite, som i de sidste to Aar har været afholdt i det fordums Carmeliter Kloster i Helsingør. I disse saakaldte »Stille Dage« bliver saa godt som alt, baade ved Højmassen, ved enkelte af Dagens Tidebønner, ved Kompletoriet om Aftenen, sunget paa Melodier fra det romerske Graduale og Vesperale. Forhenværende Sognepræst, Joh. Bruun, der er velkendt blandt Katholiker for sin Oversættelse af Dom. Johners »Gregoriansk Koral«, fungerer ved Højmassen med to andre Præster, medens samtlige liturgiske Tjenester ledes af Pastor Bruun som Liturg.

Paa en sjælden smuk Maade viste Interessen sig fra protestantisk Side for vor hellige Kirkes Messe ved to Artikler i det i 1929 udkomne Tidsskrift »Kirken«. Paa en Fremstilling af Messen, som var udarbejdet af Pater Ludv. Günther S. J., til hvem Forfatteren havde henvendt sig, gav den ene af Tidsskriftets Redaktører, Bibliothekar ved det kgl. Bibliothek, Holger Larsen, en oplysende, meget smuk Forklaring af Messen, som, selv om den var beregnet til Oplysning for lutherske Kristne, ogsaa maatte glæde og tilfredsstille enhver troende Katholik. —

Gennem den liturgiske Bevægelse i Folkekirken gaar en Længsel, Længselen efter den Liturgi og den Sang, som var Kirkens egen fra dens første Tider til nu —

A. Eschricht.

Et Klosters Indsats.

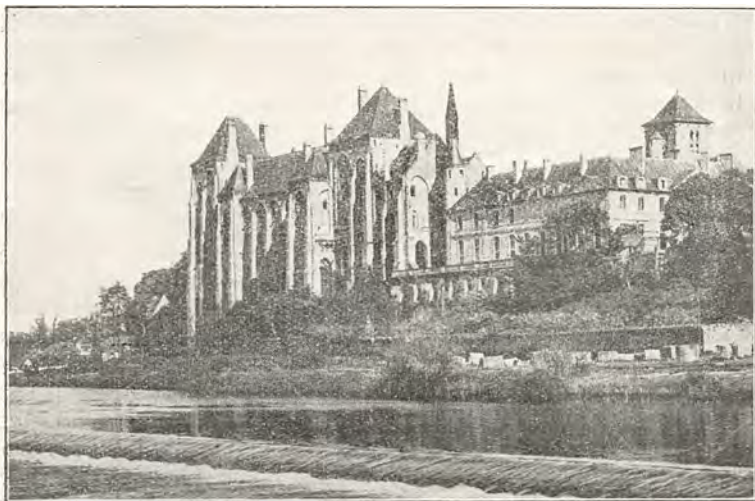
Benediktinerkongregationen i Frankrig gennem 100 Aar.

Den lille Landsby Solesmes har i to lange Perioder spillet en stor Rolle i Frankrigs religiøse Liv. Den første begyndte Aar 1010, da Grev Godefroi de Sablé byggede et Benediktinerkloster. Det var ganske vist blot et Priorat og stod under Abbeden af St. Pierre de la Couture i Mans; men det kom snart til at øve en stor Indflydelse paa den religiøse Udvikling i Frankrig. Munkenes Iver støttedes ved Stifterens storslaaede Gaver af bebygget og ubebygget Jord, Enge, Skove og Gaarde. Efter at Lægmandsregimentet gennem nogle Aar havde bragt Klosterets Tugt i Forfald, fandt det i Aaret 1657 tilbage til sin oprindelige Aand og Iver. Da tog de videnskabelige Sysler et mægtigt Opsving. I Forening med den nyvakte religiøse Begejstring vaagnede en iøjnefaldende og stadig voksende Interesse for Gudstjenestens ydre Former og for Granskningen af Liturgiens Udvikling. Men 1790 gjorde Revolutionen brat Ende paa Munkenes Arbejde. Da ingen af dem vilde aflægge Konstitutionseden, blev Kirken lukket, Klosteret solgt og Munkene nødsaget til at gaa i Landflygtighed. Her levede de i stor Fattigdom og Ensomhed deres sidste Dage, trofaste mod Frelserens Lære ogsaa i Modgangens Dage.

Over et Hundrede Aar senere, den 14. December 1832, besluttede en ung Præst, Prosper Guéranger, at købe det gamle Kloster. Hans Mening var dér sammen med en lille Gruppe af Præster og Lægfolk at vække St. Benedikts Aand til Live igen. Faa Dage senere blev Købekontrakten ordnet, og Solesmes traadte dermed for anden Gang frem blandt de Steder, der maa anses for det katholske Livs mest fremragende Planteskoler og rigeste Kilder.

Allerede som Barn var Guéranger knyttet til det gamle Kloster. Han er født den 4. April 1805 i Sablé-sur-Sarthe og tilbragte saa at sige hele sin Ungdom under den gamle Bygnings Tag og i dens nærmeste Omegn. Hans Far blev 1807 ansat som Leder af en Kostskole, som paa den Tid havde til Huse i det gamle Priorat. Tretten Aar gammel blev han sendt til Kollegiet i Angers for at afslutte de humanistiske Studier, og derefter studerede han i Le Mans Filosofi og Theologi. Han var en meget begavet og flittig ung Mand og altid beredt til at hjælpe de medstuderende, navnlig naar det drejede sig om hans specielle Interesser: Historie, Kirkefædrenes Skrifter og Kirkens ældgamle Skikke. Da han var 22 Aar gammel, blev han viet til Præst og var derefter nogle Aar Sekretær hos Biskop-

pen af Le Mans. Her fandt han rigelig Tid til at fortsætte sine Studier, og den gamle Biskops store Viden førte ham bedre end mange Bøger og Manuskripter ind i Frankrigs gamle katholske Traditioner. I Løbet af faa Aar modnedes hans Plan om at skabe et nyt Ordenssamfund efter Sankt Benedikts Regel. Hans Ønske var, at dette skulde begyndes i hans Barndomshjem, Solesmes' ærværdige Klosterbygning. Biskoppen tilskyndede ham dertil, og da det gamle Kloster netop paa den Tid blev udbudt til Salg, tøvede Guéranger ikke med omgaaende at realisere Planen. Han købte Klosteret i December 1832 og fik endnu i samme

Abbediet St. Peter af Solesmes.

Maaned Biskoppens Godkendelse af det nye Klostersamfunds Regler. Den 11. Juli 1833 forlod en lille Procession med 5 Præster og 2 Lægfolk i Spidsen Landsbyens Kirke for under Udfoldelse af det gamle kirkelige Ceremoniel at tage Kirke og Kloster i Besiddelse.

Dermed begyndte en ny benediktinsk Epøke for Frankrig. Munkenes Klogskab, Energi og religiøse Begejstring rygtedes snart over hele Frankrig og ud over Landets Grænser. Vel bragte de første Aar mange og store Vanskeligheder, Savn, Forfølgelser og Skuffelser; men den, som vil vandre under Korsets Flag, maa jo ogsaa gaa Korsets Vej. I Løbet af nogle faa Aar var Klosteret vokset og dets Eksistens sikret saa godt, at den Apostoliske Stol godkendte denne nye Benediktinerkongregation. 1837 stadfæstede Pave Gregor XVI Bestemmelserne, efter hvilke Munkenene i Solesmes vilde føre deres Liv. Den 26. Juli samme

Aar aflagde Prioren Ordensløfterne i St. Pauls Basilika i Rom, og 1. September blev Klosteret i Solesmes et Abbedi, der skulde staa under den hellige Petrus' Beskyttelse. Den nye Kongregation blev saaledes Arvtageren af de gamle franske Kongregationer (Cluny, Saint Maur og Saint Vannes). Guéranger blev Solesmes første Abbed og Kongregationens Leder. Hermed var den nye Benediktinerstiftelses ydre Forhold bragt i Orden, og Guéranger begyndte nu at forme og fuldkommengøre den indre Aand, som det hele skulde bygges paa. Dag for Dag lærte Guéranger sine Munke, at det var den enkeltes Opgave ved Betragtning, Bøn og Studium at sætte sig ind i alt, hvad der vedrører Guds sande Dyrkelse. Sammen skulde de tjene Gud i Fattigdom og Lydighed, i Kyskhed og Selvfornægtelse. I Kirkens Naademidler skulde de finde den nødvendige Styrke, Opmuntring og Udholdenhed. Deres Hovedopgave skulde være Studiet af Kirkens Liv og Lære. Og navnlig skulde de granske Kirkens Liturgi og udøve de liturgiske Funktioner paa værdig og nøjagtig Vis. Og alle de aandelige Goder, som Munkene enten hver især eller i Fællesskab ved ihærdigt og maalbevidst Arbejde naaede til, skulde de bringe til de troendes Kendskab og Oplysning.

Dom Guéranger forstod i Sandhed at indpode disse Grundsatninger i sine Munke i en saadan Grad, at de endnu den Dag i Dag er lige levende og virksomme baade i Solesmes og i de Klostre, som Solesmes har grundlagt. Der findes ikke mange Ordenssamfund, der dyrker Liturgien med saa stor Iver og paa en saa ædel Maade som Solesmes. Stor Anseelse nyder deres videnskabelige Arbejder, som omfatter talrige Grene af den kirkelige Videnskab. De fremdrog og samlede Kilder til Kirkens og Liturgiens Historie, og paa mange Punkter gik de ad nye Veje i Videnskaben, dog ikke altid uden Modstand og Mistæneliggørelse. Dette sidste er navnlig Tilfældet paa Kirke-musikens Omraade, hvor Solesmes vel nok har spillet den største Rolle i det sidste Aarhundrede. Heller ikke de andre Videnskaber undgik Munkenes Interesse. Men i al denne videnskabelige Syssel voksede ogsaa det indre religiøse Liv i den franske Benediktinerkongregation. Herom vidner ikke mindst de talrige Grundlæggelser og den stadige Fremgang, som hverken den kirkefjendtlige Politik i Frankrig eller Krigs- og Krisetid har kunnet standse.

Da Dom Guéranger den 30. Januar 1876 døde, sørgede ikke blot hans aandelige Sønner, men ogsaa talrige, taknemmelige Venner og Beundrere i Frankrig og i andre Lande. Hans Munke begravede hans Legeme i Klosterets Kirke, men hans Sjæl lever videre og virker stadig iblandt

dem. Paa det store Generalkapitel, som afholdtes den 11. Juli 1933 i Solesmes, viste det sig, at det lille Træ, som Guéranger med saa meget Mod og Klogskab havde plantet i Solesmes' gamle Have, var vokset op til et mægtigt Træ. Elleve Abbedier og Priorater hører nu til den franske Benediktinerkongregation, som tæller 1093 Medlemmer. Klostrene ligger i Frankrig, England, Spanien, Luxembourg, Holland, Brasilien, Kanada og Meksiko. Desuden har en hel Række Nonneklostre med 310 Benediktinerinder sluttet sig til den franske Benediktinerkongregation.

Nogle andre større eller mindre Ordenssamfund skylder direkte eller indirekte Munkene i Solesmes deres Oprindelse. Brødrene Maurus og Placidus Wolter lærte hos Dom Guéranger den Aand at kende, som senere kom den tyske Beuronerkongregation til Gode. Det samme er Tilfældet med den berømte Prædikant, Père Lacordaire, som stiftede den franske Dominikanerprovins.

Det skal endnu nævnes, at det altid havde været Dom Guérangers Ønske at genoplive det benediktinske Liv i Frankrigs ældste Kloster Saint Maur de Glanfeuil. Det lykkedes ogsaa at sende Munke dertil, og Klosterets Abbed blev Edouard de Coetlosquet. Desværre maatte Munkene faa Aar derefter gaa i Landflygtighed og levede i Belgien, indtil de kunde drage ind i det Kloster, Familien de Coetlosquet havde ladet bygge paa en Bjergtop ved Byen Clairvaux i Luxembourg. Her i dette Abbedi*) fortsættes Solesmes' Traditioner i den stadig vedvarende Gudsdyrkelse. Over 100 Munke hører nu til dette Kloster, og Tilstrømningen er stadig meget stor. For kort Tid siden drog fra dette Kloster en lille Skare Munke til Rom for dér at studere den hellige Skrift. Den Hellige Fader har betroet disse Munke den ansvarsfulde Gerning at virke med ved Revisionen af Kirkens officielle Bibeludgave »Vulgata«. Samtidig med, at disse Munke fortsætter deres liturgiske Klosterliv i den hellige Stad, vil de tjene Guds Stedfortræder paa Jorden ved Arbejdet for den hellige Skrift.

Efter *J. J. Schons* O. S. B.
Ved K. Ballin.

*) I dette Kloster grundedes 1910 »Bønforeningen for Nordens Omvendelse«, som nu tæller over 70,000 Medlemmer rundt om i hele Verden. Lederen her i Danmark er Pastor Cay Benzon, St. Antonikapel, Brønshøj.

Fra Trossplittelse til Trosenhed.

Georg Bichlmair S. J.

»Arven« fra det 16. Aarhundrede, Reformationen med alle dens Følger, tynger stadig paa Europas Folk. De bedste Kristne fra alle Lejre føler Splittelsen som en Anklage, fordi Christi Bøn om een Hjord og een Hyrde ved Menneskers Skyld ikke blev opfyldt. Nedenfor refererer vi Dele af en Tale, som blev holdt i Wien Sept. 1933 i Anledning af den tyske Katholikentag.

En bekymret Moder.

»Som en omsorgsfuld, bekymret Moder længes og stræber denne hellige Forsamling efter, at der ikke maa findes Splittelse inden for Bærerne af Kristennavnet, saa der kun hersker eet Sprog, een Tro og eet Sindelag blandt Folkene paa samme Maade, som alle anerkender een Gud og een Frelser. Og i Tillid til Guds Barmhertighed haaber den, at de (Protestanterne) vil vende tilbage til Troens, Haabets og Kærlighedens hellige, frelsebringende Enhed.«

Det er snart 400 Aar siden, at Kirken paa Tridentiner-konciliet paa den varmeste Maade gav Udtryk for dette Sindelag og dette Haab. Det er ligefrem de Afskedsord, — nej, Gensynsord, — som Moderkirken gav sine bortdragende Børn med paa Vejen. Endnu den Dag i Dag staar Moderen dér og betragter fuld af Sorg og Bekymring den Skæbne, som møder Børnene, der drog bort. Hun beder og venter paa deres Tilbagekomst og haaber paa Guds Barmhertighed. Hvor længe vil dog denne Adskillelse endnu vare? Skal der aldrig bygges Bro over denne skæbnesvangre Kløft? Kirken kan ikke tro paa en saa frygtelig Fremtid, fordi den ikke vil høre op med at haabe.

Reformen af Hoved og Lemmer.

Dengang genlød Europa af Raabet om en Reform af saavel Kirkens Hoved som dens Lemmer. Dengang var der mange lamme og syge og svagelige Lemmer paa Christi mystiske Legeme. Ligesom den økonomiske Nød i vore Dage hviler tungt paa hele Verden, saaledes hvilede ogsaa dengang en tung religiøs og moralsk Nød knugende over Jordens Folk. Ingen, hverken de verdslige eller de gejstlige Fyrster, endsig Folkemasserne, vilde gøre det første Skridt til den haardt tiltrængte Reform, fordi ingen i Grunden vidste, hvor det var mest formaalstjenligt at begynde. Men eet stod fast: hvad den øverste Leder af Augustinerordenen tilraabte Fædrene paa Laterankonciliet i 1512: »homines oportet per sancta mutari, non sancta per homines,« Menneskene maa forandres gennem det hellige, og ikke

det hellige gennem Menneskene. Her skiltes de vesteuropæiske Folks Veje: nogle arbejdede paa at reformere sig selv gennem en ny, mere levende Opfattelse og ved at trænge dybere ind i de overleverede Tros- og Naadeskilder, andre angreb de overleverede Trossandheder paa de væsentligste Punkter og sprængte, maaske stik imod deres oprindelige Hensigt, Christi synlige Kirkes Enhed. Dette var den umiddelbare Aarsag til den saa beklagelsesværdige Trossplittelse.

Har Kirken reformeret sig selv?

Mere end 400 Aar er henrundet siden denne store Ulykke. Har den katholske Kirke virkelig gennemført de Reformbeslutninger, som blev vedtaget paa Tridentinerkonciliet? Uden at være anmassende, men opfyldt af den inderligste Tak til Gud for hans Barmhjertighed, kan vi i Dag svare: Ja, den har gjort sig alvorlige Anstrengelser for at gennemføre dem. Den romerske Kurie er reformeret, den højere og lavere Klerus er reformeret, Klostrene er reformeret, de troende Massers religiøse Liv er reformeret. De religiøst og moralsk set uheldige Tilstande, som dengang med Rette stødte alle ivrigt stræbende Mennesker, er hævet. Ganske vist trænger den katholske Kirke ogsaa i Dag til Reform. Den vil altid, saa længe den eksisterer, blive ved at være, som den er tænkt af sin guddommelige Stifter: et Samfund af stakkels Syndere, som vil helliggøre sig ved deres Forlørsers Naadekraft. Men om vi end ransager vor katholske Samvittighed saa grundigt, vi vil, saa har vi dog i den historiske Sandheds Navn over for Tilhængere saavel som Modstandere Lov til at bekende: den katholske Kirke af i Dag staar i Sammenligning med tidligere Tider lutret og rensat. De sidste 400 Aars Kirkehistorie viser umiskendeligt en stadigt stigende moralsk Kurve. Som Bevis for denne Paastand behøver vi kun at pege hen paa de sidste Aarhundreders herlige Helgenskikkelser.

Frukt i Taalmodighed.

De Fordringer, som ved den religiøse Revolutions Udbrud blev stillet altfor tidligt og med altfor stor Voldsomhed, staar i Dag afklaret og reduceret til deres organiske Maal, midt i den kirkelige Bevidsthed. Dengang kæmpede Lægfolk mod det hierarkiske Præstedømme, nu opfordrer Paven alle Lægfolk højtideligt og indtrængende til Medarbejde. Dengang forkastede man Præstevielsen til Fordel for det almindelige Præstedømme. I Dag er det Kirken selv, som med Eftertryk, og hver Gang der byder sig en Lejlighed dertil, freinhæver Tanken om et almindeligt

Præstedømme. Dengang lød Raabet: ikke ydre Gernings-hellighed, men indre Fromhed; i Dag øser Kirken mere end nogen Sinde af den hellige Eucharistis Mysterium. Dengang rejste man den Bebrejdelse: Christus og hans Forløserværk er næsten glemt af Kirken; i Dag straalder den eneste Forlørsers Billede i det allerhelligste Hjertes Symbol, og Katholiker dør med de Ord paa Læberne: Leve Christus, vor Konge. Dengang mente man at skulle hente Bibelen frem under Bænken, nu sporer man en stærk katholsk Bibelbevægelse. Ja, der hersker stor »positiv Reformation« i den katholske Kirke af i Dag, og vi staar paa mange Punkter dog kun ved Begyndelsen af denne nye, mægtige Bevægelse. Kirken tænker ud fra Guds evige Tanker; den kan vente, til Tiden er inde, og den bærer Frugt gennem sin Taalmodighed.

Ingen Grund til Adskillelse.

Vi Katholiker vil aldrig anerkende Løsrivelsen i det 16. Aarhundrede som objektivt berettiget og nødvendig. Vi benægter ikke, at uheldige Tilstande inden for Kirken i den Tid gav Anledning til Trossplittelse, selv om den objektive Historieskrivning ogsaa paa dette Punkt har tilbagelæst tidligere Overdrivelser. Men nu er der ikke længere Grund til at skille sig ud fra Kirken. Derfor siger vi aabent til hele Kristenheden: Vi Katholiker føler den bestaaende Trossplittelse som et højst smerteligt Onde, som en alvorlig Forargelse for Hedningeverdenen, som vi dog skal bringe Glædesbudskabet, og som værende i aaben Modstrid med Skriftens Ord: een Tro, een Daab, een Aand, een Kirke. Hverken i Himlen eller paa Jorden er vi i Stand til at finde nogen Grund, som objektivt retfærdiggør denne Splittelses Bestaaen.

Et blødende Saar.

Særlig smerteligt lider vi Katholiker under denne Trossplittelse, naar vi ser, at der hos kristelige Menigheder uden for den katholske Kirke findes inderlig Christuskærlighed og ægte Fromhed. Ja, hvis vi ude omkring kun saa Van-tro og Umoralitet, saa kunde vi nøjes med den almindelige Beklagelse og Medlidenhed, som vi føler over for vor egen Kirkes lamme og døde Lemmer. Men at se, at Mennesker, som er døbt i den treenige Guds Navn, som tror paa Guds Aabenbarelser, som stoler paa Christi Forløsernaade, som er opfyldt af Christi Kærlighed, dog ikke kan finde Vej til Christi Fold, ja, at de somme Tider misforstaar os og tillægger os en Holdning, som de ikke mener at kunne forsvare over for Gud og deres egen Sam-

vittighed, denne Iagttagelse tilføjer den katholske Sjæl et Saar, som aldrig vil høre op med at bløde.

Protestantismens Mission.

Naar jeg i Historien følger den Skæbne, som har ramt hine kristne Menigheder, som under Paavirkning af det 16. Aarhundredes religiøse Revolution skilte sig ud fra den katholske Kirke, indrømmer jeg gerne, at de har bibeholdt meget religiøst og kristeligt Arvegods. Som Kirkefædrene allerede sagde, udfører Gud sine Planer ikke alene gennem Kirken, men ogsaa gennem Kirkens Modstandere, de rettroende saavel som de vrangtroende. Set i dette Lys staar det hævet over enhver Tvivl, at Protestantismen i Aarhundredernes Løb har ydet værdifulde religiøse Tjenester. Gennem sin vaagne og skarpe Kritik løser den Opgaven som Kirkens udvendige Samvittighed. Hvad Katholiker af Ærbødighed, Kærlighed eller mange Gange af overdrevent Hensyn ikke nænner at sige eller ikke mener at kunne sige, det siger den over for katholske Svagheder klartseende Modstander. Hans altid frygtede Angreb bevirker, at Christi Brud ikke slumrer ind af Svaghed, Træghed eller Selvsikkerhed, og at Mangler og altfor haardnakkede Fastholden ved det overleverede bliver overvundet. Vi tager Alstand fra det Overmaal af Subjektivisme, der findes i Protestantismen, og giver den Skyld for at være Roden til talløse aandelige Onder, men til Trods herfor er det givet, at netop denne overdrevne Subjektivisme har gjort os meget mere sinitfølende og meget mere retfærdige over for den i Gud forankrede Enkeltpersons Samvittigheds Fordringer og Rettigheder — ogsaa og netop dér, hvor denne Samvittighed er gaaet vild. Vi beklager den ofte overdrevne protestantiske Bibelkritik og giver den Skyld for i mange Tilfælde at have virket opløsende og aabnet Vej for Vantroen, men dette skal ikke hindre os i at anerkende, at den ogsaa har ydet værdifulde Bidrag til bedre Forstaaelse af den hellige Skrift. Ingen katholsk skriftlærd vil i Dag give Afkald paa de tekstkritiske og introducerende Hjelpearbejder, som foreligger fra protestantisk Hold. At anerkende disse Kendsgerninger vil dog ikke sige det samme som at gøre nogen Indrømmelse over for Protestantismen, men kun at yde Sandheden Retfærdighed.

Protestantismens Brøde.

Saa tilbøjelige, som vi Katholiker imidlertid end er til i Retfærdighedens Navn at anerkende Protestantismens frugtbare Opmuntringer og positive Ydelser, saa overser vi dog ikke, hvilket frygteligt Saar den har bibragt

Christi mystiske Legeme. Dette Saar er Splittelse og fremadskridende Ødelæggelse. Der skal ikke her tales om en enkelt Persons Skyld, men kun om det protestantiske Princip, der bærer den fremadskridende Opløsning i sig som en Dødskim. (Sluttet.)

En svensk Konvertit.

En nylig udkommen Bog »Min väg tillbaka till kristendomen« af Eva v. Bahr-Bergius (Uppsala 1933. 87 S. Almqvist & Wiksell) skildrer Forfatterindens religiøse Udvikling fra Ungdommen indtil hendes Optagelse i den katolske Kirke. Bogen fortjener en varm anbefaling.

Eva von Bahr-Bergius voksede op i et godt protestantisk Hjem, som dog var lidet religiøst betonet. Fra Barndommens Kirkebesøg husker hun kun ét i en katolsk Kirke, i Stockholm, som gjorde et uudsletteligt Indtryk paa hende; en af hendes Barndomsveninder var Katholik, men øvede ingen videre Indflydelse. Selv vidste hun ikke andet om den katolske Kirke, end hvad hun havde lært i Skolen og af Romaner og var opfyldt af Foragt for dette »Spøgelse«.

Sin Konfirmation i fjorten Aars Alderen tog hun alvorligt nok; men snart efter vakte hendes Kritik, og hun forlod Kristendommen; i øvrigt var hun tryk; den Formodning, at naar man bare levede som et nogenlunde »hyggeligt« Menneske, behøvede man ingen Ængstelse at nære for det tilkommende — om det nu fandtes.

Nogen Uvilje følte hun dog aldrig mod Kristendommen; hun havde erfaret, at de Mennesker, hun udelt kunde beundre, altid bares af en varm kristen Tro. Særligt Indtryk gjorde Poul la Cour paa Askov Højskole; hun forsøgte endda, greben af Stemningen paa Askov, at forene sig med deres Tro, men indsaa snart, at det var hende umuligt.

Et andet Forsøg paa at nærme sig Kristendommen gjorde hun i 27 Aars Alderen, da hun studerede i Uppsala, men det strandede paa Grund af Protestanternes uklare Linier i Tale og Skrift. Hun læste her ogsaa Kants »Kritik der reinen Vernunft«, som nok ydermere styrkede hende i den dengang raadende relativistiske Livsanskuelse, og hun var overbevist om definitivt at have vendt Kristendommen Ryggen. Hvad den katolske Kirke angaar, faldt det hende ikke ind at undersøge den nærmere, saa fast var den Foragt grundet, som hun havde tilegnet sig gennem de Bøger, hun i sin Ungdom havde læst.

Verdenskrigen gav hendes optimistiske Livsanskuelse et svært Stød, men dette neutraliseredes dog for en Tid af

de Indtryk, som mødte hende ved Brunsvik Folkehøjskole. Her traf hun ogsaa den Mand, som senere blev hendes Ægtefælle. Han havde været Jesuit, men var blevet løst fra sit Løfte under Moderniststriden 1908. Hans — til hendes Forbløffelse — saare gunstige Udtalelser om den katholske Kirke bragte hende til at revidere sine Meninger derhen, at Kirken sikkert havde været aldeles udmærket for sin Tid, skønt den nu var et overstaaet Stadium. Da hun i 1917 ægtede Niklas Bergius, var hun overbevist om, at hun var ligesaa frigjort fra den katholske Kirke, som hun var fra Statskirken, men hun opdagede snart, at dette ikke var Tilfældet. Da han under et Ophold i København 1918 forsonedes med Kirken, var hun overbevist om, at det var det bedste, der kunde hænde. At hun selv skulde gaa samme Vej, faldt hende ikke ind, saa overbevist var hun om, at Religion er noget individuelt, en »privat Sag«, som det nu hedder.

Efter at være klar af de værste Fordomme begynder hun saa smaat at fange Vinden, men om at lægge en bestemt Kurs an er der ikke Tale. I Keyserlings Beskrivelse af indisk Religion ser hun sin egen Anskuelse om, at Religionsformerne kun er forskellige Metoder til at komme i Berøring med det oversanselige. Det er ligegyldigt, hvilken Methode man anvender, blot man naar Resultatet. Hun læser Heilers store Bog »Der Katholizismus« af 1923 og lærer at forstaa den folkelige Katholicisme og den katholske Mystik. Heilers Kritik interesserede hende mindre, hendes Mand kunde ogsaa imødegaa den paa tilfredsstillende Vis.

Efterhaanden fremtraadte Livets Meningsløshed stærkere for hende, og en Tro paa »Værdiernes Bestaaen« efter Høffdings Recept kunde hun ikke finde nogen Husvalse i. Hun gjorde sig nu for første Gang bekendt med katholske Forfattere, og det slog hende, hvor meget klarere de var i deres Fremstilling end de protestantiske, hun hidtil havde læst. Nu fik hun klare, bestemte Svar, netop det, hun i sin Ungdom havde savnet, naar hun søgte at nærme sig Kristendommen. Hvad der mest forhalede hendes Konversion, var Relativismen, som ikke lod hende betragte denne Religion som den eneste Sandhed. Men det var givet, at vi ikke kunde handle som Inderne; for os er en Tro, som ikke holdes for sand, umulig. Hun taler ikke her om Tro i Betydning af Fortrøstning, i hvilken Betydning Ordet »Tro« aldrig burde anvendes, da det kun udvisker de klare Begreber. Naar Protestanter taler om Tro som det ene nødvendige, forstaaer de derved, hvad Katholiken kalder Haab og Kærlighed. Hvad var det i øvrigt, der tiltrak hende, ved Kirken? Dels gjorde Kirkens Helgener et

stort Indtryk paa hende, og dertil kom saa, at Læsning af Evangelierne ikke var hende tilstrækkeligt til at kunne tro paa Christi Guddom. Men i sine katholske Bøger havde hun læst, at Evangelierne ikke er Kirkens eneste Støtte, men at det tværtimod er Kirken, der støtter Evangelierne.

Vi gengiver her nogle Citater, som bedre end andet kan anbefale den lille Bog:

»Fra protestantisk Side siges det undertiden, at Katholiken tror mere paa Kirken end paa Gud. En saadan Ytring er fuldstændig meningsløs. Katholikens Tro paa Kirken hviler altid paa hans Tro paa Gud. Han tror kun paa Kirken, fordi han tror, at den er Guds Organ paa Jorden. Naar han i Lydighed bøjer sig for Kirken, er det for Gud, han bøjer sig, og derfor kan han aldrig føle en saadan Underkastelse som noget fornedrende.«

»I sin lille Bog »The catholic church and conversion« skriver Chesterton: „Det er umuligt at være objektiv imod den katholske Kirke. I samme Øjeblik man ophører at forarge sig over den, føler man sig dragen til den. I samme Øjeblik man ophører at rakke den ned, begynder man at lytte til den med Glæde. I samme Øjeblik man forsøger at yde den Retfærdighed, begynder man at elske den.“«
Saaledes kom Eva von Bahr-Bergius Kirken stadig nærmere og blev optaget i den paa Kyndelmisse, den 2. Februar 1930. P. R.

I fremmede Spejle.

Om den katholske Kirke hersker der selv i den lærde Verden de mærkeligste Anskuelse, og Uvidenheden er ikke ringe, saa Dr. A. Th. Jørgensen ser ganske rigtigt, naar han siger, at de katholske Præster ofte er bedre underrettet om Protestantisme end de protestantiske Præster om Catholicisme. Men i den nyere Tid har Forfattere uden for vor Kirke i ærlig og redelig Gransken fremsat Tanker og Anskuelse, som ofte paa en smuk og udtryksfuld Maade viser en bedre og grundigere Forstaaelse af Kirkens Lære og Mening. Naar vi i det følgende gengiver nogle Citater, vil vi selvfølgelig ikke identificere os med hver Sætning og Tanke, men kun vise Kirken i fremmede Spejle.*)

Kirken.

»Den romersk-katholske Kirke er maaske den vældigste Institution, der er skabt af Mennesker — sindrigere, varigere, fuldkomnere og mere omfattende end noget, Verden har set. Som et Vand, der antog den faste Strøms

*) Saafremt vore Læsere sender os flere af den Slags Citater om kath. Emner af skandinaviske Forfattere vil vi gerne bringe dem.

Form for snart to Tusinde Aar siden, efter at Oldkirken med Romermenigheden i Spidsen havde hævdet sig over for Marcionisterne og Gnostikerne, har den banet sig Vej, voksende til en Flod, stadig under sit Løb optagende nye Strømme, Aaer og Floder i sig og bredende sig som et Hav til alle Sider. Den opsugede og omformede, hvad den mødte paa sin Vej, saa den nu bestaar af et mangedobbelt Indhold: Primitiv Folkereligion, stiv Lovreligion, politisk Retsreligion, fornuftmæssig Theologireligion, esoterisk Mysteriereligion, evangelisk Frelsesreligion og sublim Mystik. Og den tog alle disse Udtryksformer i sin Tjeneste: Askese og Offerkultur, Skriftemaal, Aflad, Præstedømme, Pavedømme, Munkevæsen, Liturgi, Sakramentslære, Christustro, Helgen- og Madonnadyrkelse, Kunst, Filosofi og Videnskab. Kirkens stadige Problem har været dens paa engang hævdede Enhed og Universalitet, og Bestræbelserne for at løse det har unægtelig skabt et organisatorisk Mesterværk. Denne Kirke sidder inde med en større Sum af menneskelige Erfaringer end nogen anden jordisk Institution. Den kender det laveste Verdslige og det højeste Aandelige, den smidigste Organisationsteknik og den naiveste Hjerterørelse. Den forstaar ikke blot Menneskene i deres Synd, men i deres Svaghed. Det katholske Kirkeaar frembyder da ogsaa Billedet af et vældigt Drama, et helligt Skuespil, hvis Indhold og Udstyrelse er lige mangfoldigt og imponerende, og som under Ledsagelse af en tusindtunget Mysterieliturgi er af en betagende Virkning.

Staternes ødelæggende Krigs- og Fredspolitik, Videnskabens Utilstrækkelighed, den kulturløse Mekanisering, hele det moderne Livs Uro, Overfladiskhed og uendelige Tomhed, alt tilsammen vækker hos alvorlige eller lidende Mennesker en Utilfredsstillelse, der atter afføder en religiøs Trang. Og hvem eller hvad kan da byde denne det, som den katholske Kirke formaar at byde?«

(*Chr. Reventlow: Breve fra Skærsilden S. 86.*)

Bibelen i Middelalderen.

»I Virkeligheden har næppe nogen anden Tidsalder levet saa stærkt med Bibelen som Middelalderen. Ogsaa Pavedømmets fuldtro Mænd satte Bibelen højt. Man kan tage den ene efter den anden af Middelalderens store kirketro Skikkelser, — alle læser de Bibelen, alle priser de den og arbejder med den. Paa Bibelens Grund vil de staa; den øser de af.«

»I Hovedsagen var det Munkene, som udførte det enorme bibelske Afskrivningsarbejde gennem ca. 1000 Aar. Netop som luthersk Kristen, der elsker Guds Ord, føler jeg mig i Taknemmelighedsgæld til Middelalderens skiftende Munke-

slægter. Jeg erkender villigt, at jeg staar i den dybeste Taknemmelighedsgæld til de Tusinder af fromme, flittige Munke, som gennem Aarhundreder sad bøjet over Pergamentet for at række Guds Ord videre til kommende Slægter. Naar Benediktinerne sang: »Lad os glade inddrikke Aandens nøgterne Rus« (»læti bibamus sobriam ebrietatem spiritus«), saa er det et herligt Udtryk for Længsel efter kristelig Vækst og Fylde. Men inddrikker man »Aandens Rus« gennem andet end Guds hellige Ord, saa bliver det netop ikke en nøgtern Rus. Derfor bar og gennemtrængte ogsaa Guds Ord Munkens daglige Liv.«

(*Skovgaard-Petersen, Biblen gennem tusind Aar.*)

Reformationen.

»Vi levde i alle måter middelalderens liv den gang reformationen blev oss påtvunget 1536. Våre folkeviser stod i sin kraft, og åndelige sanger på folkets mål har ved siden av liturgien været sterke bånd, som knyttet almuen til »moderkirken«. Reformationen innførtes jo med tvang, og det blev et voldsomt brudd i den kirkelige utvikling. Dyrerbare minner om gammel gudstjenstlig skikk er bare i ynkværdig ringe tall ved et tilfælde bevart til våre dager.«

(*O. M. Sandvik i: Norsk Korallhistorie.*)

»Deene dygtige Disputator *) kunde dog intet udrette, da Argumenter ikke længere gjaldt, men Smædeord og Vold var traadt i deres Sted. I ethvert Tilfælde var det rigtigt, at der ikke kunde være Tale om Forhandling med Kæetterne. Af de danske Reformatorers Kampskrifter ses, at Skældsord faldt dem lettere i Pennen end Argumenter.«

(*W. Norvin i: Københavns Universitet i Middelalderen.*)

Ved *J. Hammermüller.*

Konvertiter og Konversioner.

Konvertiter i 1933. »Catholic Directory of England« for Aaret 1934 meddeler, at i 1933 konverterede 12 288 i selve England, hvilket er 126 flere end i det foregaaende Aar. Af kendte Konvertiter anføres i øvrigt: Ærkebiskoppen i den orthodoxe russiske Kirke i U. S. A., Alexandroff Wladimir, — Den japanske Gesandt i Warschau Hiruku Kawai (paa Dødslejet), — Forfatteren Arnold Lunn, Søn af Sir Henry Lunn, — Den anglikanske Vikar fra Agnes-Kirken i Cardiff, Pastor

*) Dr. Stagefyr, saaledes kaldtes den tyske Franciskauer Nikolaus Herborn, der i Reformationstiden blev sendt til Danmark for at forsvare Troen herhjemme. Han skrev en klar Gendrivelse af Lutheranismen.

Thomas, — Den berømte Havekulturspecialist Frk. Helene Colt, — Den engelske Gejstlige fra Worcester Kollegiet i Oxford, Digteren William Force Stead, — Frk. Bidwell, Datter af fhv. anglikansk Biskop i Ontario, nu Rektor for den anglikanske Kirke i Kent, — Katharina Beryl Gellagher, Søster til Lord Inniquin, — Professor ved Universitetet i Detroit, John Adrian (optaget af Biskoppen af Menevia), — Vice-Admiral i den engelske Flaade Robert Hornell, — Den anglikanske Gejstlige H. Cheesman, tidligere anglikansk Vikar i Collaton, Paignton, — den anglikanske Gejstlige Th. Whitten, efter at have været anglikansk Gejstlig i 31 Aar, — Oberst Horace A. Mann og Frue i Washington, der ledede den republikanske Valgkampagne for Sydstaterne 1928, — den tidligere Forstander for de anglikanske Cowley Fædre i Bombay, K. O. Carter.

Intelligensen paa Vej til Rom.

Et Chicago-Blad — Our Sunday Visitor — bragte i Maj 1933 en længere Artikel om moderne Konversioner: »Den høje Intelligens paa Vej til Rom.« For Englands Vedkommende omtaler den først Kardinal Newman, Kardinal Manning og Msgr. R. Hugh Benson og flere andre fra forrige Aarhundrede. »Men«, hedder det siden, »det er vort Aarhundrede, som er særlig rigt paa engelske Konversioner, særlig blandt Forfattere. For at holde os til de mest kendte, har vi: Rev. C. C. Martindale S. J., Rev. Ronald Knox, Maurice Baring, Alfred Noyes, Evelyn Vaughan, Enid Dinnis, Sheila Kaye-Smith, Shane Leslie, Compton Mac Kenzie, D. B. Wyndham Lewis, Frances Chesterton, Rev. Owen Dudley, Rev. Vernon Johnson og den uforlignelige Gilbert Keith Chesterton, fulgt, sidste Aar, af den berømte Doktor William E. Orchard, non-conformistisk Præst, Forfatter og Prædikant.« Fra Skandinavien nævnes Johs. Jørgensen, Sigrid Undset, Lars Eskeland og Eva Bahr-Bergius.

En Fritænker kommer tilbage.

Den frafaldne Præst Anton Krenn, som i Aarevis har kæmpet mod Kirken som de østrigske Socialisters Forbunds-fælle, er vendt tilbage og har udgivet en Bog, hvori han gør Rede for sin Omvendelse. Rusland blev ham en tydelig Lære.

»I dette Land sejrede den mest yderliggaaende Socialisme, og aldrig har Arbejderstanden haft haardere Slave-lænker at slæbe paa end netop i dette Land. Intet Land har gennemført Fritænkerkravene saa radikalt som Rusland, og i intet Land er Masse-Elendigheden og Masse-Nøden vokset saa uhyggeligt som netop her.« Om Fritænkeriet siger han:

»I Frihedens Navn var man draget ud, og det uværdigste Slaveri blev Resultatet. Forfatteren af dette Skrift søgte sammen med Tusinder ligesindede efter Sandheden og fandt Løgner, thi overalt, hvor Sandheden havde faaaet Menne-skene tilbage til Gud, maatte den benægtes. Han søgte Sandheden og fandt et Slaveri af forhædede og forbenede Anskuelser.« -- Til sidst beder A. K. Gud og Mennesker om Tilgivelse:

»Vildfarelsen i sig selv er endnu ingen Skam, men principielt at holde fast ved Vildfarelsen er en Forbrydelse. Vore Vildfarelser forpligter os til større Troskab og Hengivenhed over for Gud og hans Kirke. Ud fra denne Erkendelse tilbagekalder Forfatteren alt, hvad han har skrevet og lært andre i de Aar, han var Fritænker, og beder ydmygt Gud om Tilgivelse. Men Fritænkerne besværges han endelig at vende om.«

Til Passionsspillet i Oberammergau.

Som bekendt fejrer Oberammergau i Aar 300-Aarsdagen for Passionsspillet's Førsteopførelse, og i denne Anledning vil den smukke, lille Landsby i de bayerske Alper sikkert være Maalet for mange Ferierejsende. Danske Katholiker har før i Tiden gennemført Fællesrejser til Oberammergau, saaledes i 1920 hele tre, og med Henblik paa de gode Erfaringer fra den Gang har »Nordisk Ugeblad« efter Samraad med Hs. Exc. Biskoppen, der, saafremt Tiden tillader det, gerne vil bæere Færden med sin Deltagelse, og i Samarbejde med »American Express«, som er eet af de tre store Rejsebureauer, som har sikret sig Førsteret til Arrangementerne i Oberammergau, planlagt en **Fællesrejse til Passionsspillet**. Rejsen skulde starte paa en Lørdag midt i Juli, og Deltagerne rejser samlet til Oberammergau. Under Hensyn til, at Turen for de allerfleste er en ret sjælden Oplevelse og skal gennemføres i deres Ferietid, hvor de maa samle Kræfter for et nyt Arbejdsaar, deler Selskabet sig derefter i to Grupper, hvoraf Gruppe I rejser hjem via Nürnberg—Berlin og faar en samlet Rejse paa 8 Dage, medens Gruppe II rejser til et smukt og roligt Sted i Tyrol, hvor der er nogle Dages Ferieophold, og hvorefter der fortsættes via Salzkammargut—Wien—Berlin til København. Gruppe II.s Rejse varer ialt 15 Dage og er beregnet til ca. 400 Kr. (de sædvanlige Udgifter for Kost, Logis og 3. Kl.s Billet iberegnet). Gruppe I.s Rejse er beregnet til ca. 100 Kr. Nærmere Meddelelser vil fremkomme i et af de første Numre.

Et Hundreedaars-Minde.

Den 21. Januar er det 100 Aar, siden der fødtes Theodor D. A. P. von Euch en Søn, Johannes von Euch, der skulde blive Danmarks første katholske Biskop efter Reformationen. Mange vil da med Taknemmelighed tænke paa den Fremgang, det katholske Danmark oplevede under hans Ledelse, og ære hans Minde ved from Forbøn.

Biskop Johannes v. Euch.

Fra Hovedstad og Provins

København. »Men den syvende Dag hvilede Gud. . og Gud saa alt, som han havde skabt, og det var saare godt. — Det er længe siden dette blev sagt!« Saaledes begyndte Lensgreve J. Holstein-Ledreborg sit grundige og fængslende Foredrag om »Praktisk Katholicisme« for »**Katholsk Klub**« Onsdag d. 10. Jan. paa Hotel Phønix. Grunden til, at Verden var af Lave, var især den materialistiske Indstilling, ifølge hvilken de ydre Forhold beherskede de indre. Vi Katholiker skulde kunne magte de ydre Forhold! Praktisk Katholicisme skulde vise sig i Vincentsforeningen; i vor Opfattelse af Ægteskabet, som maatte være forskellig fra den Sengevarmeliderlighed, som Kærligheden ofte blev gjort til; i Forholdet til Forretningsfolk og Tjenestefolk.

Yderst interessant var Redegørelsen for de politiske Partiers Stilling til de Problemer, der ligger os mest paa Hjerte: Religion, Skole, Ægteskab. Tilsidst fattedes Talens Tendens sammen i to Smaatræk fra Livet: Ved en Modtagelse hos Kurfyrsten i Mainz lagde denne Mærke til at en Mand ikke straks gav sig til at hilse paa Værten, men først gik hen og dvælede en Stund for sig selv. Spurgt om, hvad han havde gjort, svarede han, at han havde forrettet en Pligtbøn. »Denne Mand skal jeg betro mine Penge til«, sagde Kurfyrsten, og denne Mand var Grundlæggeren

af Dynastiet Rothschild. Det andet Træk var fra Pastor Neuvels Liv, den nidkære Præst, hvis Minde Gang paa Gang bliver genopfrisket. Lensgrevens Bedstefader saa ikke med Glæde paa sin Hustrus og Børns katholske Religion. Bl. a. gav han Udtryk for sin Modvilje ved at befale, at Præsten, naar han kom kørende til det lille Kapel i Ledreborg, ikke maatte benytte Hovedporten. Men een Gang fik han Respekt for Præsten. Det var da Pater Neuvel efter Messen kom til Frokost. Pastoren stillede sig før Maaltidet ugenert og i sin fulde Højde hen, slog et stort Korstegn over sit brede Bryst og bad sin Bøn uden Hensyn til Omgivelserne og det samme gjorde han efter Maaltidet. Da var den gamle Greve imponeret.

Aarhus. Paa de uskyldige Børns Fest samt den h. Families Fest opførtes et **Helligtrekongersspil**, »Juletoner«. Spillet bestod af katholske og danske Salmer, som dels blev deklameret eller sunget af Børn og Voksne. Skuespiller Miskow Markwarth, som havde samlet og instrueret det, viste ved sin levende Interesse og Samarbejde med os den rette Aand, som skal bære saadant et Spil. Det nye Lysanlæg paa Scenen kom rigtig til sin Ret. At Spillet ogsaa har fremkaldt smukke Stemninger og Følelser hos Anderledestroende, viser de smukke Referater, som baade »Aarhusposten« og »Aarhus Stifttidende« bragte. *B. N.*

Vejle. Da Redaktøren af »Nordisk Ugeblad« for nogle Maaneder siden var i Vejle, beundrede han vort smukke Ungdomslokale og bad de unge skrive noget i »Nordisk Ugeblad« om det. Vort Ungdomslokale er lige blevet udvidet, og naar man træder ind, er det de smukke, moderne Farver, som tiltrækker Øjet. Æren for dette Arbejde tilfalder Pastor Vervoort fra Nyborg, som har været Kapellan i Vejle, og som i fire Dage har været her og malet Lokalet. Pastoren bedes gennem disse Linier modtage vor hjerteligste Tak! Sognepræsten lod senere Lyset modernisere ved Funkis-Lamper, og vor Trosfælle J. Anker murede foran Varmeapparatet en dejlig Kamin, som Maskinlærling R. Reinl smykkede med et fikst lille Gitter. Ild i Kaminen har vi ogsaa: en lille rød Lampe skjult under nogle brændte Træknuder, og ovenover en rigtig gammeldags Vandkedel, som »dingler« i en sort Kæde over »Ilden«. Et herligt Hjem for os unge! Nytaarsaften sad vi omkring Kaminen, og da vi igennem Radioen hørte Raadhusklokkerne forkynde det nye Aar, rejste vi os op, og Pastor Op de Coul nedbad Guds Velsignelse over det nye Aar. — For Tiden forbereder vi en Ungdomsbazar, som agtes afholdt til Foraaret. I Vejlenesere, som sidder spredt rundtom i Landet, tænk engang imellem paa jert gamle Sogn og send os et

»Livstegn« i Form af en lille Gave til Bazaren! Maatte mange unge i Vejle igennem vort nye Ungdomslokale finde Vejen tilbage til Kirken, da føler vor Sognepræst Op de Coul sig rigeligt belønnet for sit store Arbejde for Vejles katholske Ungdom.

Tonny.

FRA DEN VIDE VERDEN.

Norge. Med Dekret af 1. Januar 1934 har Biskop Jacob Mangers offentliggjort en delvis ny Menighedsinddeling i Oslo Apostoliske Vikariat, som fastlægger Grænserne for de enkelte Sogne. Oslo Apostoliske Vikariat har herefter 14 Sogne med tilsvarende Kirker og Kapeller, nemlig: St. Petri Menighed i *Halden*. St. Birgittas Menighed i *Fredrikstad*. St. Halvards Menighed og St. Olavs Menighed i *Oslo*. St. Laurentii Menighed i *Drammen*. Jesu Hjerter Menighed paa *Stabekk*. Vor Frue Menighed i *Porsgrunn*. St. Franciskus Xaverius Menighed i *Arendal*. St. Ansgars Menighed i *Kristiansand*. St. Svithuns Menighed i *Stavanger*. St. Pauls Menighed i *Bergen*. St. Josefs Menighed i *Haugesund* og St. Torfinns Menighed i *Hamar*. I *Tønsberg* skal et Sogn snarest oprettes, og imidlertid faar Hospitalspræsten Jurisdiktionen over Distriktet. Foruden disse Sognekirker har Vikariatet St. Dominikus Kirke i *Oslo*. et Jesu Hjerter Kapel i *Ullern* og et St. Halvards Kapel i *Syilling*. Mellem-Norges Kirkedistrikt ejer St. Sunnivas Kirke i *Molde* og St. Olavs Kirke i *Trondhjem* og desuden et Kapel i *Kristianssund*, som endnu ikke har til Huse i egen Bygning. Nord-Norges Kirkedistrikt omfatter Vor Frue Kirke i *Tromsø*. St. Sunnivas Kirke i *Harstad*. St. Michaels Kirke i *Hammerfest*. Fælles for alle er St. Olavs Valfarts Kapel i *Stiklestad*.

P. Pauli agter at holde følgende **Foredrag** i St. Knuds Skoles »Røde Sal«.

Tirsdag d. 30. Januar Kl. 20: »Apostlenes Efterfølgere«.

» d. 6. Februar » »: »Biskoppernes Biskop«.

Der er modtaget med Tak 10 Kr. til de nødlidende i Rusland under Mærket H. R.

Fr. Ronge.

Den nye Kostskole, som Maristbrødrene har overtaget ved Horsens, har følgende Adresse: **Maristbrødrene, Sølyst, Horsens.**

Katholsk Arbejdsanvisnings Bureau.

Plads tilbydes:

Plads søges:

en flink Barnepige fra Kl. 9—4 af ung Mand ved hvad som helst, hver Dag. paa Sjælland.

Ansøgning med ev. Anbefalinger sendes sammen med Paa-tegning af Deres Præst til B. Jetmar, Nørre Søgade 13, Kbh. K. Telf. Byen 8626.

Kirkelig Kalender.

Jan.	Jan.
21. S. 3. Søndag e. Epiphani.	28. S. Septuagesima - Ansgar.
22. M. Vincents og Anastasius.	29. M. Frans af Sales.
23. Ti. Raymund af Pennafort.	30. Ti. Martina.
24. O. Timotheus.	31. O. Petrus Nolascus.
25. T. Pauli Omvendelse.	1. T. Ignatius.
26. F. Polycarp.	2. F. Marias Renselse.
27. L. Johannes Chrysostomus.	3. L. ANSGAR.

Jan. Ugens Messebønner.

21. S. 3. Søndag e. Epiphani (89); 2. Sæt Bønner: Agnes (796).
 22. M. † Vincents og Anastasius (797—629); 2. Gudsmoder (65—101),
 3. For Kirken eller for Paven ([123, 122]—[107]).
 23. Ti. † Raymund af Pennafort (797—669); 2. Emerentiana ([61]—
 [61]), 3. Gudsmoder (64—101).
 24. O. Timotheus (798—630).
 25. T. Pauli Omvendelse (799—631); 2. Petrus.
 26. F. Polycarp (804—665).
 27. L. Johannes Chrysostomus (805—637).

Af Sidelallene i Parenthesen gælder det første den ny Udgave af Messebogen (1926), det andet den gamle Udgave (1907). Er der kun anført eet Tal i Parenthesen, gælder det den ny Udgave.

Anm. Paa de med † mærkede Dage kan Præsten efter frit Valg læse Sjølemesser og andre Volivmesser, hvorfor man paa disse Dage ikke kan regne med, at de her angivne Messer læses.

Gennemgang af Troslæren for Katholiker og Ikke-Katholiker hver Tirsdag Aften Kl. 20 pr. Bredg. 64¹. Første Aften Fredag d. 26. ds. Deltagere bedes melde sig forinden hos Pastor Knud Ballin, Bredg. 64, Palæ 59 (bedst 5—7; ikke Torsdag).

Lø Père Henusse S. J. donnera une conférence à Grundtvigs Hus (Stuiestræde 38) lundi le 22 janvier à 20 h. 15 sur les »Dictatures modernes«. Droit perçu à l'entrée: 50 Øre.

St. Ansgars Kirke: Dimanche le 21 janvier à 11 h. 30 messe basse avec sermon en français par le Père Henusse S. J.

Mariakongregationen »Stella maris« holder Møde i Rosenkranskirken Mandag den 22. ds. Kl. 20.

St. Marla Kostskoles Velyndere og Venner meddeles herved, at de maanedlige og andre Bidrag kan sendes til Giro 30847.

Vi trænger til Sangere!

Herrer, der har en god Sangstemme og ikke i Forvejen er tilsluttet et af vore Kirkekor, bedes saafremt de vil syngte til Guds Ære og for Guds Løn, indmelde sig i St. Annæ Kirkes Sangkor ved Henvendelse til Pastor Fr. Klar, Hans Bogbinders-allé 2.

Brønshøj, St. Antoni Skole, savner i høj Grad et Harmonium (eller Klaver) til Støtte for Sangundervisningen, som uden instrumental Bistand bliver alt for trættende for Sang-Læreren.

Maaske findes der et eller andet Sted i Vikariatet et Instrument, som staar ubenyttet hen, og som man var villig til enten at skænke os eller overlade os for billige Penge. Henvendelse herom modtages med Tak af Pastor C. Benzøn, Frederikssundsvej 225, København, Brønshøj, Telf. Bella 1700.

FREMMEDESPROGFRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN),

Svanemosegårdsvej 4. Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.

Ærtdig fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

82. Aargang

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kroner Kvartalet (inklusive Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 St., København K. Telefon: Palæ 3762, Kl. 13-16). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kroner aarligt. — Redaktør: Pater G. Scherz, Hans Bogbinders Allé 2, København S; Telefon Anager 3202; bedste Træffetid Kl. 13¹/₂—14¹/₂.

Nr. 4.

Søndag den 28. Januar

1934

INDHOLD: St. Ansgar og vor Tid. — Den hellige Johanna Antida Thouret. — Var Herrens Vingaard inden for Gærdet? — Fra Trossplittelse til Trosenhed. — Kirken paa Færøerne. — I fremmede Spejle. — St. Josefs Hospital udvidet. — Kirken i Sverige. — I hvilken Alder bliver katholske Børn firmet? — Kulturkampens Ophlussen i Mexiko. — Opraab. — Et Forslag. — Fra Hovedstad og Provins. — Fra den vide Verden. — Avertissementer. — Kirkelig Kalender. — Ugens Messebønner.

St. Ansgar og vor Tid.

Der er visse Lighedspunkter mellem de Forhold, Nordens Apostel forefandt paa sin Arbejdsmark, og vore Dages almindelige Situation. Det onde i Verden førte paa Ansgars Tid en fortvivlet Kamp mod det gode, som Kristendommen vilde give og bringe. Flere Gange saa det ud, som om hans heltemodige Anstrengelser ikke kunde faa Bugt med alle de Vanskeligheder, han mødte ved hvert Skridt fremad. Vennerne døde og Fjenderne ødelagde omtrent alt, hvad der var bygget op. Saadan var det altsaa denne Gang. Og nu?

I sin sidste Juletale til Kardinalerne vilde Pius XI ikke berøre den øjeblikkelige politiske Situation i Verden, fordi den er saa sørgelig. Pavens Tavshed var en højlydt Anklage mod de Lidenskaber, den Egoisme og de Modsætninger, som til Stadighed stiller sig i Vejen for Fred, Endrægtighed og Velfærd rundt omkring i Landene.

Dog ikke blot Kirkens øverste Hyrde er bekymret. I alle Samfundslag er der klart seende Mennesker, der for-

staar at tolke Tidens Tegn og derfor bliver opfyldt af den pinefulde Fornemmelse, som vi kalder Angst og Frygt for endnu større Ulykker i Fremtiden. Snart virker disse Følelser som et Mareridt, der lammer al Aktivitet, snart som en Opfordring til Flugt fra det hele, fra alt det onde i Verden. — Har vi Lov til at give efter for disse Stemninger? Ligger Sandheden i den Retning, i hvilken de mørke Tanker peger? Hvem eller hvad er det, der sejrer i denne Verden, det onde eller det gode?

For den rette Kristen er der kun eet Svar at give og kun een Ting at gøre. Vi maa efterligne Ansgars Eksempel og have den urokkelige Overbevisning, at i det lange Løb bliver det det gode, der bærer Sejren hjem fra Jordelivets Slagmark. Selv om de onde Magter og Oplevelser blev endnu mere triste og sørgelige, denne vor Tro paa det godes Sejr maa paa ingen Maade vakle.

Dette Syn paa Øjeblikkets Vanskeligheder har sin sikre Grund og faste Basis i to Kendsgerninger. For det første er alle Menneskers Sjæle skabte i Guds Billede; det vil bl. a. sige: for det gode. Kun det gode svarer til vor Natur og tilfredsstillende en fornuftig Tankegang. Det onde er ikke blot en Fjende af Gud, men ogsaa unaturligt og ufornuftigt, set fra et rent menneskeligt Synspunkt. Nu er det jo ganske vist rigtigt, at det onde Begær er en frygtelig Magt i den faldne Menneskeslægt. Evnen til at se og erkende det sande, det rette og virkelig gode er meget formørket, og den menneskelige Viljes Svaghed er som oftest ligefrem forfærdende. De onde Magter i Verden har derfor stærke Forbundsfaller i vort eget Indre. Men alligevel er dog ikke alt godt udvisket i den arvelig belastede Slægt. Menneskets naturlige Lighed med Gud, d. v. s. den udødelige Aand med Forstand og fri Vilje samt dens moralske og religiøse Anlæg er tilbage endnu, og disse Goder skal vi regne med. For ligesom et Pendul trods voldsomme Svingninger altid vender tilbage til sin Hvilestilling, saaledes søger ogsaa forvildede Mennesker, naar de er blevet træt af det onde, igen hen til det gode, som de er skabte for.

Det er nu det ene lyse Moment i den mørke Situation. Det andet og betydeligere er hin evig mindeværdige Kendsgerning, at den almægtige Gud, vor harmhjerterige Fader i

Himlen, som ogsaa i den yderste Nød har Trøst og Hjælp til os, i Tidens Fylde har sendt sin egen Søn til os og gennem Troen fremstillet ham som et blodigt Sonoffer for vore Synder, ja ikke blot for vore, men for hele Verdens. Alle Vanskeligheders Løsning i Menneskers Verden og Historie er altsaa til syvende og sidst altid Jesus Christus.

Med hans Konime og Frelsergerning er det ondes Magt i Princippet brudt, og alle nødvendige Midler til at overvinde det staar parat. Vi ved ogsaa allerede nu med fuldkommen Sikkerhed, hvordan Slutresultatet af Opgøret mellem det gode og det onde i Verden vil blive. For længe siden er det blevet forudsagt, at alle Christi Fjender lægges som en Skammel for hans Fødder. (Ps. 109.)

I Mellemtiden er det derfor alle Kristnes Opgave urokkeligt at holde fast ved deres Tro paa det godes Overlegenhed og med Mod og Styrke at tage Kampen op mod det onde, hvor de møder det. Gør enhver det gode og lader ingen af os sig forføre af det onde for sin egen Person, kan vi være sikre paa, at dette Eksempel virker og hjælper ogsaa andre, baade svage og faldne, til en Sejr.

Samtidig med at vi selv gør, hvad vi kan og skal, bør vi ogsaa bede Gud om i Stedet for os at udføre, hvad vi ikke kan. Derfor var det, at Pius XI i sin Juletale sagde og tre Gange gentog: Bed altid og hold ikke op dermed!

For 1100 Aar siden tabte Nordens store Apostel ikke Modet trods alle Trængsler og Skuffelser. Han vidste jo, hvem der havde sendt ham, og hvad han kunde sætte sin Lid til. Det var paa den ene Side den Sandhed, at Gud har skabt denne Verden helbredelig. (Der er altsaa en naturlig god Kærne tilbage ogsaa i de daarligste Mennesker.) Og paa den anden Side den Kendsgerning, at det onde, som breder sig i Verden, i Princippet er overvundet ved Christi Korsdød, og i Realiteten til daglig overvindes dér, hvor der arbejdes sammen med hans Naade. — Det er ogsaa vor Tro, vort Haab og vor Sejr.

F. K.

Den hellige Johanna Antida Thouret.

Den Hellige Fader har den 14. Januar kanoniseret Caritas-Søstrenes Ordensstifterinde Johanna Antida Thouret. Jeanne Antide Thouret blev født 1765 i Sancey le Long i Diøceset Besançon og stammer fra en jævn, men meget from Familie. Hun havde saaledes let ved at besejre Faderens Modstand, da hun meldte sig til Optagelse blandt Vincentssøstrene. Men den store Revolution 1789 udbrød, inden hun endnu havde aflagt Løfterne. Jeanne Antide saa i denne Kendsgerning blot en Grund mere til at fordoble sine Anstrengelser i Næstekærlighedens Tjeneste. Trods Tidens Ugunst, ja paa Trods af al sund Fornuft grundede hun de barmhjertige Søstres Institut i Besançon, som hun helt fyldte med Vincent af Pauls Aand. Med sin lille Kreds viede hun sig til unge Pigers Opdragelse samt Syge- og Fattigpleje. Da der atter herskede Fred i Kirken, begav hun sig til Napoli, hvor hun døde efter at have grundlagt et blomstrende Hus og Noviciat.

Jeanne Antides Værk var beundringsværdigt. Hun overstod den franske Revolution med største Heltemod, hun kendte den hjemlige Nød og vidste om Menneskenes Sjælekvaler. Og hun vidste, at man ofte lettest læger den sjælelige Nød, naar man først bringer Lindring for de legemlige Smerter og Savn. Saaledes blev hun alle fattige, forladte, faderløse og syge en sand Moder. Hun udrettede det utrolige, og hendes Ordensfamilie fortsatte med stort Held hendes Værk. Caritas-Søstrene har alene i Italien over 600 Huse, som er Midtpunkter for al Slags Barmhjertighedsgerninger.

P. R.

Var Herrens Vingaard inden for Gærdet?

(Sluttet.)

I Fortalen til en dansk Oversættelse af Luthers Huspostil skrev Oversætteren Peder Tidemand i 1564 (28 Aar efter Reformationen) bl. a. følgende: »Derfore see vi og, at alle Synder formere sig og ere nu i disse 34 Aar (?) siden Evangelium kom op i Danmark, paa det højeste, meget mere end de vare nogen Tid tilforn. Fordi at siden Dan-

mark blev Danmark, brugtes der aldrig saadanne grove Laster som paa denne Dag; thi Gjerrighed, Aager, Ukyskhed, Blodskam, Fraadseri, Drukkenskab, Banden, Formaledidelser have paa det næste Overhaand hos den menige Mand. Det er saa den Stund vi have havt Evangelium, ligesom Djævelen have besat Menneskene.« — Peder Tidemand tilføjer: »Det er den Taknemlighed der vi bevise Gud fordi han befriede os fra Pavens Vildfarelse og Forblindelse«! — Den gode Peder Tidemand glemte — ligesom de 7 — at søge Aarsagen til Tidens Fordærv, hvor den var at finde. Men disse bitre Betragtninger kunde suppleres med mangfoldige andre af samme Karakter. Den førnævnte Erik Pontoppidan, som i Midten af det 16. Aarhundrede var Kgl. Dansk Hofpræst og Universitetets Prokansler, giver i sin Kirkehistorie et meget mørkt Billede af den »evang. lutherske« Kirkes første Aarhundrede. Han minder om den af Kong Christian IV i 1629 udstedte »Forordning om Kirke Embede og Myndighed«, hvori Kongen skriver, at »Ondskab dagligen tiltager, saa at man udi dette klare evangeliske Lys, som udi disse Riger og Lande saa rigeligen haver været optændt, fast har anstillet et skødesløser, forargeligere og ugudeligere Levnet end paa de Steder, hvor den gode Guds Vej og Villie ikke saa klarligen har været aabenbaret og bekjendt«. Hertil bemærker Pontoppidan: »Det vil jo med andre Ord sige: Folk er værre nu, end under selve Pavedømmet.« I 1609 klager de forsamlede samtlige danske Biskopper over, at man fandt Personer, som i »en Alder af 40 eller 50 Aar endnu ikke kjendte nogen Deel af Religionslæren«. Og det var endda 72 Aar efter, at »det evangeliske Lys« var blevet tændt i Danmark. Om Aarsagerne til disse Tilstande anfører Pontoppidan, at Kirkens Tjenere besad store Mangler. De katolske Præster og Munke havde man jo enten forjaget eller hængt, og til Erstatning for dem havde man »Skriver, Forvaltere, Karle og Tjenere, som kunde læse i en Bog. Disse Folk bestege nu Prædikestolen, for at oplæse et Stykke af Huuspostillen«. Det var noget af det »almindelige Præstedømme« og det, man kaldte for »Reformation« i vort Land. Pontoppidan havde sandelig Ret i, at »det i alle Ting er lettere at nedbryde, end at opbygge, thi det første kan ogsaa en Fusker gøre, men det sidste forstaar kun Mesteren«.

Det vilde dog være forhastet at slutte heraf, at de, der prædikede denne nye Lære, manglede den rette Dygtighed dertil. Nej, akkurat de samme Virkninger fremkaldte Luthers Lære i selveste Tyskland, ja i Wittenberg, hvor saa store Mænd som Luther selv, Melancthon, Bugenhagen og flere prædikede. Og de skulde vel nok være i Besiddelse

af den rette Dygtighed. Nej, lad os ikke forledes til at tro, at det blot var Prædikeembedet, eller Prædikantens Udygtighed, der var Skyld i den protestantiske Kirkes dybe Forfald, saavel i Aarene efter Kirkeomvæltningen som i vore Dage. Lad os aldrig — som desværre de 7 gør — standse paa Halvvejen, men ikke helme, før vi har fundet den virkelige Aarsag, den er jo dog ikke saa vanskelig at faa Øje paa.

Naar de 7 Præster i deres Skrift peger paa, hvilken mægtig Betydning det har haft for den »evang. lutherske Kirke«, at den stod under Statsmagtens Beskyttelse, saa har de ubetinget Ret. Uden Statsmagten var denne Lære maaske ikke blevet 10 Aar gammel i vort Land, ja havde efter al Sandsynlighed slet ikke faaet Indpas. Den Dag, Staten havde taget sin beskyttende Haand væk, var den ramlet sammen som et Korthus; uden det Gærde, som den verdslige Magt har dannet omkring den lutherske Kirke, vilde den snart forfalde og synke i Grus, fordi den ikke er bygget paa Klippen, men paa Sand. Og det er et i Længden usolidt Fundament. Men naar Statsmagten gennem 3—400 Aar ved Hjælp af sin Styrke og Magt opretholder denne Lære og udelukker al anden, under Trusel af de sværeste Straffe, da er det givet, at der skal lang Tid til efter Religionsfrihedens Indførelse — mens Folkekirken stadig opretholdes af Staten — inden det danske Folk naar frem til Sandhedens Erkendelse. 300 Aar under tvungen Lutherdom skal nok sætte sine Spor.

Da Luther uden nogen som helst Aabenbaring og Bemyndigelse fra Gud prædikede Oprør imod Kirken, hævdede sine private Meninger om Ret og Sandhed og om Bibelfordets rette Forstaaelse, saa maatte jo konsekvent følge deraf, at enhver anden Privatmand havde samme Ret til at hævde sine Ideer. Oven i Købet var det jo Friheden, Luther prædikede: »Hvorfor skulde vi ikke have Magt til at smage og bedømme . . .« Men hvad førte det til? Kort sagt: Luther maatte dybt beklage, at Resultaterne af hans Forkyndelse af den nye Lære (Retfærdiggørelse ved Troen alene, Ophævelse af Kirkeautoriteten, den frie Bibelfortolkning og det almindelige Præstedømme) blot førte til, at Folket kunde selv og »rendte med deres Hoved mod Skriften, efter at de ere blevne oplyste af os, saa at alle ere vore Lærere, og enhver vil forstaa alt«. Ja, Folket drog den logisk rigtige Konsekvens af den ny Lære, at det slet ikke var nødvendigt med Præster. Der skulde jo ingen Mellemmænd være. Luther fortæller selv: »Da Visitatorerne henvendte det bebrejdende Spørgsmaal til Bønderne: Hvorfor de ikke vilde lønne deres Sognepræst, medens de dog

underholdt deres Fæhyrde? svarede Bønderne: »Ja, en Fæhyrde kan vi ikke undvære!«

Saa slog Luther Kontra. Alle de skønne Prædikener om Bibelens Autoritet og det almindelige Præstedømme blev lagt paa Hylden. Nu lød det tværtimod: »Vi fordømmer dem, der lærer anderledes!« En Kirke rejstes, udrustet med alt dertil hørende: Prædikanter (Præster), Superintendenter (Biskopper), og Staten dannede et forsvarligt Gærde omkring Kirken, ja, satte endda — som de 7 meget rigtigt bemærker — Pigtraad paa Gærdet. Borte var Friheden, den personlige Overbevisning og »det er ikke raadeligt at handle mod sin Samvittighed«. De danske Præster, f. Eks., kom ikke til at mangle en Foresat; de fik en dansk »Christi Stedfortræder« i den verdslige Konge. I den Tale, hvormed Sjællands Biskop Bagger indleder det af Christian V approberede Kirke-Ritual, hedder det: »Det er billigt at ihukomme, hvorledes den guddommelige Majestæts allerhelligste Vicarius, vor fromme Konge har sørget for vore Kirker ...« Maa jeg spørge: Har nogen Pave i den katholske Kirke nogen Sinde kunnet overgaa denne Titulatur? Og her maa jeg tillige spørge de 7: Hvorfor taler man om, at det biskoppelige Embede atter skal hæves, naar Sandheden dog er den, at under »de gode Kaar« var det Kongen og ikke Biskopperne, der var Kirkens ubestridte Herre, ja »guddommelige Majestæts allerhelligste Vicarius«? Hvorfor ikke forlange denne Tilstand indført igen? Den praktiske Side derved er jo indlysende, thi hvordan skulde en halv Snes Biskopper kunne optræde som en enig Autoritet? — Naar den danske Folkekirke eller Statskirke i Dag befinder sig i Opløsningstilstand, da er det indlysende, at det skyldes to Aarsager: 1) Autoriteten er borte, der er ingen Styrelse, end ikke saa megen, at man kan afskedige en Præst, der aabenbart fornægter Kristendommens Sandheder. Skibet sejler for Vind og Vove uden Styrmand eller Kaptajn. Statsmagten (Kongen), »den guddommelige Vikar« har baade taget Pigtraaden væk og lavet brede Ind- og Udkørselsporte. 2) Uden Statens Beskyttelse kan Folkekirken ikke bestaa, fordi den er bygget paa verdslig Magt i ydre Henseende og paa Løgn i indre Henseende. Saa snart Staten tager Pigtraad og Gærde bort, kommer Forvirring og Opløsning. Hvordan staar de protestantiske Kirker ikke overalt: raadvilde og uden Standpunkter over for Tidens store, alvorlige Spørgsmaal, adspiltet i Hundreder af Sekter og Partier. — Det er paa den Maade, man dér har praktiseret Vorherres Ord om een Hjord og een Hyrde.

Det er ubetinget rigtigt, hvad de 7 skriver: »At Kirken maa have sine bestemte Grænser i Læren, følger ganske

naturligt baade af Troens Væsen og Kirkens Væsen. Man kan ikke bekende Troen paa det, som man bygger sin Sælgelighed paa, uden samtidig at bekende, hvad man forsøger og fordømmer. Hvis Troen kun var en Mening eller Formodning, kunde man jo sige: »Det er nu min Mening; men den er rimeligvis forkert. Det kan godt være, at den modsatte Mening er lige saa rigtig.« Det kunde ikke være udtrykt væsentlig bedre af en Katholik, men — det kan bare ikke anvendes paa den protestantiske Kirke i Almindelighed og paa den danske Folkekirke i Særdeleshed, fordi, trods alle kunstige Gærder med Pigtraad, saa var jo den frie Bibelfortolknings Rovdyr sluppet løs. Og hvordan vilde man indfange og binde det igen? En haabløs Opgave. Det lader sig ikke gøre, om saa syv Gange syv og halvfjerdsindstyve Gange syv protestantiske Præster vilde forsøge derpaa. Nej, der gives kun een eneste Vej: Tilbage til »det oprindelige Evangelium«!

Og skulde det være helt umuligt at komme paa Talefod med de syv Præster? Mon nogen tør hænægte, at det er Tidens Alvor, der taler ud af den Pjece, de har udsendt? Hvor uenig man end kan være med dem i Konklusionen, saa maa man billigvis indrømme, at deres Tale er meget forskellig fra den, man ellers hører fra danske Folkekirkepræster; thi dér møder man sandelig ikke Krav om Autoritet. Dog maaske er Længselen derefter større, end man antager. Andre Foreteelser i den sidste Tid, saasom Kravet om Genindførelse af Skriftemaalet, mere Liturgi o. s. v., kunde tyde derpaa.

Men hvorfor ikke gøre Skridtet fuldt ud? Hvorfor nøjes med smaa katholske Lapper paa Protestantismens ormædte Klæder? Hvorfor ikke i Stedet for blot at kræve større Magtudfoldelse fra Biskopper, som slet ikke er Biskopper, kræve — hvad Henrik Pontoppidan spaar i sin sidste Bog vil ske — at »Folkekirkens magelige Stolesæder« maa »blive afløste af de katholske Bedeskamler«? Der gives kun eet af to: Enten fremad paa Fornægtelsens Vej eller tilbage til Moderkirken. Alt det andet er kun Halvhedernes eller Inkonsekvensernes Skraaplan. Det skal forblive en evig Sandhed, hvad ogsaa de 7 Præster hævder efter en af den katholske Kirkes hellige Fædre, Biskop Cyprianus:

Uden for Kirken er der ingen Frelse!

Jens Sønderup, Fredericia.

Fra Trossplittelse til Trosenhed.

Georg Bichlmair S. J.

(Sluttet.)

Nu taler jeg ikke mere om den ene store Løsrivelse i det 16. Aarh. Jeg mener Protestantismens egen Sønderlemmethed og Splittelse. Det gaar ikke an, at vi Katholiker med korslagte Arme, og maaske oven i Købet med en Følelse af Overlegenhed, for ikke at sige Skadefryd, ser til med den Motivering: Det er et indre Anliggende, som angaar den anden Konfession; det kommer ikke os ved. Jo, det kommer netop os ved i meget høj Grad, og vi bør føle os medansvarlige for denne Ødelæggelse. Christi Formaning »Vær enige« maa mane os til ikke at hvile. Tanken om een Hjord og een Hyrde bliver ellers et altfor blegt Ideal, jo tydeligere Sønderlemmelsen viser sig. Den katholske Kirke vilde ikke mere føles som noget enestaaende, forskelligt fra alt, og vilde blive klassificeret som Sekt eller Konfession blandt de andre Sekter og Konfessioner. Jo mere den kristne Tro forsvinder som Følge af den fremadskridende Opløsning, jo hastigere vokser den anarkistiske Vantro og sekteriske Overtro.

Som et glædeligt Tegn, som et Glimt af Haab for Fremtiden kan det noteres, at mange Kredse inden for Verdens-Protestantismen allerede i Dag føler den religiøse Unighed som et beskæmmende Onde.

Økumeniske Møder.

For første Gang i disse 400 Aar har man i de sidste 10 Aar gjort alvorlige Forsøg paa gennem en Slags Koncilium at naa til Enighed inden for Verdensprotestantismen. I August Maaned 1925 afholdtes i Stockholm den »almindelige Verdenskonference for protestantisk Kristendom«, som blev overværet af over 500 Repræsentanter fra 37 forskellige Folk og 31 forskellige Kirkesamfund. Nøjagtig 2 Aar senere aabnede man i Lausanne en »Verdenskonference for Tro og Forfatning«, hvortil 450 Deltagere fra henvend 90 Kirker havde givet Møde. Det var at forudse, at den katholske Kirke vilde afslaa Indbydelserne til disse to Konferencer. De Forhaabninger, som blev knyttet til disse Konferencer, er ikke gaaet i Opfyldelse og kunde ikke opfyldes.

Praktiske Resultater.

Og dog vilde det være forfejlet, hvis man vilde frakende disse mislykkede Enighedsforsøg enhver positiv Værdi. Stockholm og Lausanne modnede værdifulde Erkendelser. Først

blev man klar over, i hvilke Lande Længslen efter Enighed var stærkest og svagest: stærkest i England og Amerika, svagest hos Protestanterne i Tyskland og hos Orthodoksien i Orienten.

Men den værdifuldeste Lære, som Lausanne har givet, er vel nok den, at gennem Verdenskonferencer, som er sammensat af de mest forskellige Kirker og Sekter, kan Kirkens Enighed ikke naas.

Fremtidsudsigter.

Gerne tegnede jeg Udsigterne til, at store protestantiske Kredse i den nærmeste Fremtid vilde blive forenede med den katholske Kirke, lysere, end de i Virkeligheden er. Men jeg mener ikke, der er nogen Grund til at vugge sig i utopiske Enighedsdrømme. Mange Arbejder er dog baade i Ord og i Skrift sat i Gang fra begge Sider: ærlige, famlende Forsøg, som kæmper med haard Modstand og med endnu mere Ligegyldighed. Men hvor en Glød ulmer omend nok saa svagt, maa vi vogte os for at slukke den. Spørgsmaalet om Trosenhed falder ikke mere til Ro ude omkring blandt de anderledestroende.

Frem for alt konstaterer man en dyb, oprigtig og alvorlig Kamp om Kirken. Stærkest i angelsaksiske Kredse. Der er det, den nyvakte Oxfordbevægelse, som i det mindste til Dels stræber alvorligt efter en Genforening med Rom. Den har ganske vist stærke nationale og gamle nedarvede Fordomme at kæmpe imod.

Ved Kærlighed til Enhed.

Hvorledes skal vi Katholiker forberede Vejen for Enighed i Troen? Hovedopgaven er og bliver den utrættelige og handlekraftige Kærlighed, hvormed vi maa møde de anderledestroende. Troen tænker paa og maa tænke paa, at ikke et Gran af den kristne Sandhed gaar tabt eller bliver fordunklet. Og Kirkens Dogmer er som dybe Grave og høje Mure, som skal beskytte den mod Forvildelser. Men Kærligheden sætter over alle Grave og Mure og vinder de anderledestroendes Hjerter — længe før Tanken er overbevist.

Men ingen Uklarhed.

Dog maa selv den stærkeste Kærlighed aldrig bevirke, at vi betjener os af uærlige og tilslørede Midler. Vejen til Enhed fører kun til Rom og over Rom. At fremme Trosenheden vil sige at hjælpe den anderledestroende til at blive katholsk. Det er en Uærlighed, som man med Rette maatte tage os ilde op, hvis vi paa nogen som helst Maade vil tilsløre eller fortie dette Maal. Men dermed være ikke

sagt, at vi, hvor vi blandt anderledestroende træffer søgende Mennesker og Mennesker, der kæmper for at naa frem til den rette Tro, skal slynge dem dette groft og brutalt i Ansigtet: Trosenheden er ikke et Problem, I maa simpelthen blive Katholiker. Selv om Bekendelsen til den rette Tro objektivt set og for den »fødle« Katholik ikke betyder noget Problem, saa drejer det sig for en udenfor staaende, og navnlig for et Menneske, der kommer fra: Protestantismen, om det sværeste og mest smertelige Spørgsmaal.

Og Diskussioner?

Erfaringen har vist, at store Genforeningskongresser, lange offentlige Diskussioner ikke har ført til Maalet. Derimod kan religiøst-konfessionelle Samtaler i en snæver Kreds, i enkelte Grupper eller ved Familieaftener, i Bibelkredse eller i Tilslutning til en opløftende liturgisk Højtidelighed virke meget fremmende. Men den anderledestroende maa altid føle en Atmosfære af oprigtig Sympathi og ægte Kærlighed. Vi maa tale det Sprog med ham, som han forstaar, og give ham Svar paa de Spørgsmaal, han stiller os.

Samarbejde uden Sammenblanding.

Vigtigere og nyttigere end at søge en fælles religiøs Basis er et daadkraftigt Samarbejde mellem troende, overbevisningstro Katholiker og Protestanter, hvor Grundtanken er praktisk Hjælp til Næsten og Kamp mod Vantroens og det almindelige Forfalds Magter. Med Rette skrev for nogle Uger siden den kirkelige Anmelder for Ærkediooceset Köln i en Artikel, hvori Forbudet mod de saakaldte Fællesgudstjenester blev offentliggjort: »Et Folks Enhed og Styrke fremmes paa ingen Maade ved at forvirre de religiøse Begreber og ved at sammenblande Forskelligheder i Gudstjenesten, men derimod ved indre ligevægtige og religiøst set stærke Mennesker, som er det, de er, helt, men som netop derfor bedst forstaar, med virkelig personlig Langmodighed og Ærbødighed overfor andres ærlige religiøse Overbevisning, principielt at fornægte enhver Sammenblanding af religiøse Opfattelser og religiøse Øvelser«.

Den bedste Propaganda.

Der findes en katholsk Propaganda for Trosenheden, som uden Skrifter og uden Ord udfolder sig paa den allermest virksomme Maade: det ægte katholske Liv i Kirken, hentet fra Mysteriets Dybder. P. Lippert beskrev engang paa sin mesterlige Maade denne Art for Propaganda: »Alle Steder, hvor en Straale af vor Tro trænger ind i en Menneskesjæl, glæder vi os over. Dog er vor Propaganda ikke uædel Zelotisme, som piner sine Medmennesker, indtil de

under Paavirkning af ydre Pres forraader deres Samvittighed; ikke et forbryderisk Tryk, som udnytter Menneskets Nød til at fange Sjæle; ikke en ukristelig Intrige, som ved giftige Ord lægger an paa at faa Kærligheden og Tilliden til at visne hos de anderledestroende, og som sætter ham i Forbindelse med sine Trosfæller i Haab om, at en saadan rodløs Sjæl ogsaa vil glemme sin gamle Tro. Alt dette kalder man Proselytmageri — en hæsliq Ting! Men en sand Propaganda; de virkelig apostoliske Hjerter vil ved Indsigt i Sandheden og Uforligneligheden, ved Elskværdighed, ved Naadeskraften, som den sande Religion giver, ved den Trøst og Kraft, som strømmer ud fra den, vinde Næsten for den sande Religion. Denne Propaganda-Aand er katholsk, og vi skammer os ikke ved den«.

Lykken længes.

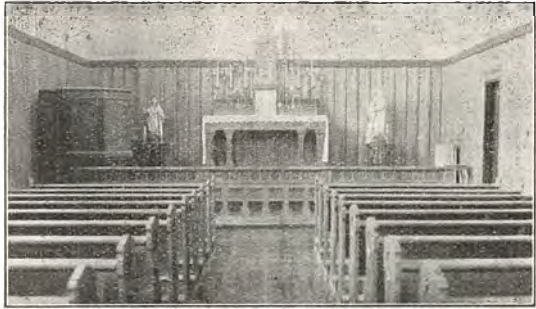
En dyb katholsk Lykkefølelse, som hviler i den sikre Besiddelse af den ene aabenbarede Sandhed, næret af det levende Samkvem med den mystiske Christus, skal straale ud fra os, hvor vi bevæger os, hvor vi taler, hvor vi handler. Ud fra denne Lykkefølelse og brændende Længsel efter, at vi alle maatte være eet og lykkelige med os i Christus i hans hellige Kirke, siger vi af et oprigtigt Hjerte og med ægte Kærlighed til vore Brødre og Søstre: »Brødre og Søstre i een Forløser Jesus Christus, vort inderligste Ønske er, at vi igen bliver eet, som vi var det fordem, at vi maatte meddele jer den Lykke og den Sikkerhedsfølelse, vi ejer ved at være Lemmer paa den katholske Kirke, at vi sammen med Jer maatte ofre ved den liturgiske Højtid, at vi ved jer Side maatte træde hen til det hellige Gæstebud, som Herren bereder os, at I maatte faa Del i den indre Fred og sjælelige Befrielse, som vi øser af i Bodens hellige Sakramente.

Brødre og Søstre, tænk engang alvorligt efter. Behøver der virkelig at være en Adskillelse? Er den Mur, som rejser sig mellem os virkelig uoverstigelig? Vi Katholiker kan aldrig tro herpaa. Vore Gudshuses Døre staar vidt aabne for jer, og endnu mere aabne er vore katholske Hjerter. Vi Katholiker beder for jer. Bed I med os, som Brødrene og Søstrene i Kristendommens Urtid har bedt ved den liturgiske Højtidelighed: Fader i Himlen: »ligesom dette brudte Brød var blevet spredt paa Bjergene og er blevet føjet sammen igen, saaledes lad ogsaa Din Kirke fra Pol til Pol blive føjet sammen i dit Rige, thi din er Æren og Magten ved Jesus Christus i al Evighed«. (Didache 9,4)

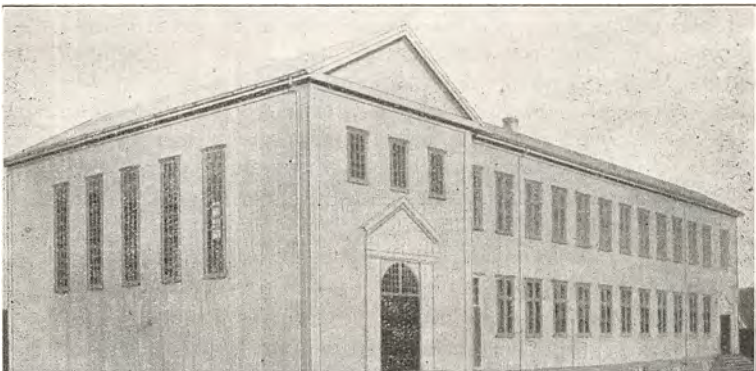
Kirken paa Færøerne.

Det tager Tid at faa Fotografier fra Thorshavn, og derfor er vi først nu i Stand til at vise vore Læsere nogle Billeder af den nye Kirke og Skole paa Færøerne. 1)

Kirkens Interiør. En Færing, Arkitekt Torgard, har bygget den og sørget for, at Prædikestolen, Kommunionbænken og Bænkene er holdt i færøisk Stil. 2) Nybygningen set bagfra; man lægger Mærke til de 2 Sidefløje, hvoraf den ene, Vestfløjen, rummer Kirken, medens Østfløjen og

Façaden er bestemt til en Hus-holdningsskole for unge Piger og til Søstrenes Boliger. 3) Kirken er en stor Træbygning, 14 m lang og 7 m bred, og ligger paa en Forhøjning, saa den kan ses langvejs fra. Vi takker Pastor Ths. King, der har sendt os Billederne.

I fremmede Spejle.

Skolastiken.

»Det middelalderlige Verdensbillede havde hos dens Filosofer taget Form af en gotisk Domkirke; de samlede og organiserede Tidens Viden i et kunstfærdigt System, hvis enkelte Led var nittet sammen til en smidig og uigennemtrængelig Ringbrynje. Fast og gennemsigtig hvævede den skolastiske Himmel sig over Lenstidens Samfund. Den blev stormet af en ulykkelig og fanatisk Slægt. Skolastikerne havde anvendt tre Aarhundreder paa at fordøje nogle Skrifter af Aristoteles; disse Mænd brugte mindre end en Menneskealder til at forsluge sig paa Platon. Middelalderens Forskere havde først anbragt ethvert Element af deres Viden i den logisk afbalancerede Tankebygning efter en penibel Prøvelse og en haarfin Diskussion; Renæssancen veg ikke tilbage for de vildeste Hypoteser. Kommer man fra Læsningen af en Thomas af Aquino til en Pico della Mirandola eller Vanini, tror man at være faldet fra Krystalhimlen ned i en Atmosfære af Taage og Uvejre. De tapre og geniale Forfattere, som bar Renæssancetidens Tænkning, maa vi indrømme, gør for det meste paa os Indtryk af at have haft en Skrue løs. Følgen af denne kolossale Revolution blev efter Giganternes Udmattelse en almindelig Nedslaethed og Tvivl; Mennesket, som i Middelalderen havde følt sig i guddommelig Varetægt, og som en kort og bevæget Tid havde indbildt sig at være Guddommens Genbillede eller jævnbyrdige, saa sig nu forladt af Guder og Mennesker.«
(Paul V. Rubow, Litterære Studier.)

Cølibatet

»En fuldkommen Aand han ikke tænkes seksuelt bestemt. Den er hverken han eller hun, men maa være kønslig frigjort og uafhængig. Og det første sunde, normale Menneskes bevidste Bekendelse til Cølibatet var derfor den første store — aldrig i Storhed af nogen teknisk Opfindelse eller videnskabelig Opdagelse overgaaede — Sejr, som Mennesket vandt over Naturen. Den bevidst valgte »hellige Afholdenhed« var Tankens Sejr over Driften, Aandens Sejr over Kødets, det Eviges Sejr over Verden.«

(Chr. Reventlow, Breve fra Skærsilden, S. 43.)

Klosterliv.

»Den, der gaar i Kloster, vil altid blive fulgt til Dørs med Bebrejdelser. Det vil blive foreholdt ham, at han unddrager sig sine Samfundsplichter og ikke saaledes bør manifestere sin Ugidelighed, sin Mangel paa Foretagsomhed. Og dog vil der til denne Handling kunne kræves en

langt større Viljesanspændelse, en Udfoldelse af en langt kraftigere aandelig Energi end til Deltagelse i »Livet«, til Tilfredsstillelse af Lyst- og Magtbegær. Og hvis der under denne Tilbageholdenhed, denne sociale Askese, gennem en indre Fordybelse og Samling naas til Overvindelse af det »æsthetiske« og en Udvikling ud over det »ethiske« Stadium og ind til det »religiøse«, saa viser den historiske Erfaring, at hvor dette Stadium kan fastholdes og realiseres, er der skabt et Energicentrum, som i Styrke overgaar alle andre. Resultaterne af de store, religiøse Personers Liv og Virksomhed er jo Udstraalinger fra en saadan indre Kraftkilde.« (Chr. Reventlow, Breve fra Skærsilden, S. 101.)

Kirkens Enhed.

»For at forstaa Catholicismens afvisende Holdning maa man gøre sig dens Stilling til de andre kristne Religioner klar. De protestantiske og reformerte Kirker tager i Følge deres Oprindelse ikke Sigte paa Kirkens Enhed. Det er derfor i sin Orden, hvis de hver for sig anerkender andre Kirker ved Siden af sig. Catholicismen derimod har altid været og opfatter sig den Dag i Dag som den hellige, almindelige Kirke; den kan derfor ikke uden at modsige sig selv anerkende andre. Den kan — ud fra sine ledende Idéer — ikke blot ikke anerkende de andre Kirker, men den maa betragte dem som Magter, der svigtede den i den frygteligste Krise, den nogen Sinde har gennemlevet; den kan aldrig anerkende dem, der forlod den. Catholicismen maa derfor afvise den broderligt udstrakte Haand og afvente den Dag, den atter tilbydes i sønlig Ærbødighed.«

(Preben Bille Brahe: Fløjtespil og Klagesang.)

Ved J. Hammermüller.

St. Josefs Hospital udvidet.

Søndag den 14. Januar foretog Provikar Pastor Schreiber Indvielsen af St. Josef Hospitals nye Fløj ud mod Kapelvej. Nybygningen, som er opført under Arkitekt Claudius Hansens Ledelse, er et Mønster paa praktisk Indretning, som tilfredsstiller de mest moderne Krav, og St. Josefs Hospital rykker dermed frem blandt de første her i Landet. Den nye Fløj ud mod Kapelvej rummer i Kælderetagen smukke Opholds- og Spiseværelser for baade Mænd, Kvinder og unge Piger, der arbejder paa Hospitalet. I Stueetagen er der indrettet en ny pragtfuld Røntgenafdeling, som staar under vor bekendte hjemlige Specialist, Dr. Edv. Collins Ledelse. Fra det store Venteværelse fører Døre ind til Overlægens Kontor, Røntgenbehandlingen og Undersøgelses-

salen med store, moderne Apparater. I det fjerne høres sagte Motorsusen, gennem en hushøj Luftsakt suges Luften ned til denne Etage og gør Opholdet sundt og behageligt. Paa første Sal er indrettet et Røntgenlaboratorium samt Fællesstuer og Enestuer, de sidste med en lille Forstue til et Skab. — Fællesstuerne fører ud til rummelige Altaner. I Fløjen ud mod Rantzausgade giver første Sal Plads til Øjnlæge Dr. med. Edmunds Afdeling, Dr. med. Monbergs orthopædiske Afdeling og til Fødselsafdelingens smukke smaa Vuggesenge. I Stue- og Kælderetagen er den nye Diatermi- og Finsen-Afdeling indrettet, som hører til det bedste, der overhovedet findes paa dette Omraade.

Lad os til Slut endnu fremhæve: den nye Elevator, Hospitalet har faaet, og som kører direkte ned til Gaardens Plan; en Forbindelsesgang, der slutter Kvadraturen, saa man under Tag kan komme rundt i hele Hospitalet; en ny Sektionsstue, som Lægerne har faaet, og en egen Forbrændingsovn, hvor alt Affald fra Køkken og Stuer etc. straks forbrændes. Mest original og til Glæde for Patienter og Læger er en Slags Promenade med Liggehal oppe paa Taget. Alt i alt et Arbejde, som Bygmesteren, Søstrene og Lægerne har Ære og Glæde af, men som utvivlsomt ogsaa volder Forstanderinden, Sr. Maria Radegundis, mange økonomiske Bekymringer.

— 2.

Kirken i Sverige.

»Credo«s Januarnummer bringer foruden flere udmærkede Artikler bl. a. »Georg Brandes og Katholicismen«, »I den hellige Johannes af Korsets Fodspor«, »Helligaarets fire Valfartskirker«, sine ypperlige Oversigter over katholsk Liv i Norden. P. Menzinger skriver om »Det danske Vikariat i 1933«, og Bertil Bodström giver en »Svensk Kyrkokrønika 1933«. Med Redaktørens Tilladelse vil vi i Korthed referere, hvad der mest har optaget vore Trosfæller hinsides Sundet i 1933. Det Hellige Aar er blevet fejret ved en biskoppelig Skrivelse og en Valfart til Vadstena i August Maaned. I Örebro lagdes Grundstenen til en ny Kirke, og det katholske Skaane fik et nyt Centrum i Bromölla, hvor der kunde indvies et nyt Kapel. Malmö har faaet nye og bedre Lokaler til sit Børnehjem, hvor katholske Børn nu kan være og gaa i Skole og forberede sig til de hellige Sakramenter. I Gävle, Norrland, kunde Biskoppen indvie et Kapel paa St. Elisabeths Hospital. Flere Steder holdes der nu regelmæssig Gudstjeneste, saaledes i Sundsvall, Borås og i Lund, hvor Messen kan glæde sig ved udmær-

ket Besøg ogsaa fra Protestanternes Side, hvad man maa være dobbelt glad for, naar man tænker paa, at den studerende Ungdom derved faar Lejlighed til at blive bekendt med Kirken. En særdeles venlig Modtagelse fik Pater Pri-billa S. J., den berømte Genforeningsapostel, da han i Efter-aaret besøgte Sverige. Indbydelsen var udgaaet fra Studenterne i Lund. Han holdt Foredrag i Stockholm og Göteborg; den Theologiske Forening kaldte ham til Uppsala. At Sveriges Statskirke tæller en Række katolsk interesserede Præster, er bekendt. En af dem viste sin Sympathi aabent, oven i Købet paa en Søndag, da Luthers 450 Aars Fødselsdag skulde fejres, og der tilfældigvis holdtes Messe i Visby paa Gotland.*)

Dog har ogsaa katolskfjendtlige Tendenser og Stemninger gjort sig gældende, som aabent traadte for Dagen i Striden om den franske Skole. Derom hedder det i »Credo«:

»Aarsagen dertil var, at Forstanderinden ved denne Undervisningsanstalt under en Rejse var blevet opholdt i sin Kongregations Moderhus i Chambéry for senere at faa Beskæftigelse et andet Sted. Det er allerede blevet betonet, at dette Skridt besluttedes og foretoges af Kongregationens egen Ledelse. Men den anti-katolske Presse i Sverige havde sin egen Fortolkning af det skete og rettede sin Vrede mod den apostoliske Vikar i Stockholm. Det gik saa vidt, at denne til sidst maatte søge juridisk Assistance for at forsvare sig mod Avisernes Uvederhæftigheder. Rekorden i Tarvelighed blev maaske slaet af en Artikel i »Forsamlingsbladet«, forfattet af Pastor Oskar Krook. Her fremførtes en hel Række Urigtigheder med en Sikkerhed,

*) Vi læser derom under Overskriften »En Sag, der vækker Opsigt« i Horsens Avis 11.12.33: »Det har i Sverige vakt adskillig Opsigt, at en Sognepræst paa Gotland, Kaare Skredsvik, forleden Søndag overværede en katolsk Messe i Visby i Stedet for at følge et Paabud, som Biskop Rundgren havde givet, om at fejre 450-Aarsdagen for Luthers Fødsel. Skredsvik angribes voldsomt, og man siger, at han med de stærke katolske Følelser og Sympathier, han udviser — hans Børn er forøvrigt Katholiker — ikke kan blive staaende som Præst i den svenske Kirke. Paa et direkte Spørgsmaal, om han er Katholik, svarer Skredsvik, at han er Kristen og tjener den Kirke, som Ansgar førte til Sverige, som Sankta Birgitta gav Indhold, og som St. Erik tjente. Den svenske Kirke er nu i Opløsning, hævder han videre, og han haaber, at den Dag kommer, da den finder tilbage til sig selv. Den, som vil gøre et Forsøg paa at forstaa mig, vil nok ogsaa forstaa, hvordan jeg kan forblive i den svenske Kirke. Ingen protesterer mod, at kommunistiske Atheister er Kirkeraadsmødlemmer, ingen reagerer mod, at en svensk Præst i Realiteten kan være Hedning, men hvis en Præst føler sig tiltrukket af den stærke Kristendom, som rummes i den katolske Kirke, da er Kritiken straks ude. . . .«

som kunde tyde paa virkeligt Kendskab til Sagen. Blandt andet blev det paastaet, at der skulde herske indre Stridigheder inden for den katholske Kirke i Sverige. Enhver, der kender til Sagerne, ved, at netop det modsatte er Tilfældet, at godt Samarbejde og gensidig Fortrolighed præger vort kirkelige Liv. Dette ikke mindst paa Grund af Biskop Müllers store Konsolideringsarbejde, som har vundet alles Beundring og Tillid. At dette vor Biskops tiaarige Arbejde blev udsat for Modstandernes Mishag, er kun et nyt Bevis paa dets Betydning.«

I hvilken Alder bliver katholske Børn firmet?

Den østrigske Bispekonference har udstedt en Forordning, som er et aktuelt Bidrag til det saa ofte drøftede Problem: Hvornaar skal Børn firmes? Her er den: »Intet Barn maa, før det har naaet Fornuftens Brug, — altsaa som Regel ikke før det er fyldt 8 Aar — firmes, undtagen naar det er alvorlig sygt, eller naar Biskoppen af tilstrækkelig vigtige Grunde anser det for passende.

Intet katholsk Skolebarn maa gaa ud over den skolepligtige Alder uden at være firmet; Sognepræsterne og Katecheterne skal i Forening med Forældre og Lærere samvittighedsfuldt sørge for dette.

Da Vanskelighederne med Hensyn til den tidlige Førstekommunion endnu ikke overalt er fuldstændig overvundne, vilde en Forordning med Hensyn til Firmelsens Modtagelse før den første hellige Kommunion skaffe nye Vanskeligheder og vække Forundring eller maaske Modstand blandt Forældrene; maaske kunde ogsaa den fuldstændige Indlevelse i den tidlige Fælleskommunion blive hindret. Hos os bliver Børnene derfor som Regel først firmet, naar de har aflagt det første Skriftemaal og modtaget den første Kommunion. Undtagelsesvis kan dog et Barn ogsaa før den første h. Kommunion blive ført til Firmelsen, naar Sognepræsten eller Katecheten i Forstaaelse med Biskoppen holder det for passende; men ogsaa i dette Tilfælde skal Firmelsen forberedes ved en passende Undervisning og Skriftemaal.

Det anbefales, at Børnene, naar de har skriftet og modtaget den første Kommunion, om muligt endnu i samme Aar modtager Firmelsen; altsaa i det 8. eller i det mindste 9. Leveaar.«

Kulturkampens Oplussen i Mexikø.

De nyeste Undersøgelser af Lovgivningen i de mexikanske Forbundsstater viser, at Sjælesorgen for 15.012.573 Personer ifølge Lovene, som indskrænker Antallet af Gejstlige, maa udøves af kun 1024 Gejstlige i et Omraade paa 1.969.164 Kvadratkilometer. Om ogsaa visse Stater er mindre skrappe i Indskrænkningen af Klerus end andre, kan det dog i Almindelighed siges, at der i hele Mexiko ikke er et eneste Omraade, hvor det tilladte Antal Gejstlige svarer blot tilnærmelsesvis til de mest elementære Fordringer. I Spidsen for Forfølgelsen staar Staten Tabasco, som tillader 1 Præst for 224.168 Sjæle; Staten Chiapas tillader 4 Præster for 528.654 Sjæle. Vera Cruz med 1.376.163 Indbyggere tillader 13 Præster Udøvelse af præstelige Funktioner.

Hvorledes disse Tal paa Grund af det vidtudstrakte Omraade virker, siger nogle Exempler: To Gejstlige i det nedre Kalifornien maa passe et Omraade paa 133.095 Kvadratmil, medens de 4 Gejstlige i Chiapas maa udøve Sjælesorg i et Omraade paa 74.415 Kvadratmil; Tabascos eneste Præst staar overfor et Omraade paa 25.537 Kvadratmil.

»Universe« (London) meddeler, at den mexikanske Regering har indskærpet alle ikke-anerkendte Præster, at de under Dødsstraf ikke maa læse en eneste Messe. Ærkebiskoppen af Mexiko har faaet Paabud om, at han maa fungere som den eneste Præst ved sin Kathedralkirke, og da han indgav Ansøgning om at faa anerkendt en Vikar i Tilfælde af Sygdom, blev det pure nægtet ham. Katholske Kirker bliver lukket og eksproprieret og overladt til Jøder eller Protestanter. Jøderne vil ombygge den dem overladte Jesus- og Mariakirke i Mexiko-City til en Synagoge.

O p r a a b .

Hundreder og atter Hundreder af katholske Børn gaar tabt for vor hellige Kirke, fordi de bor saa langt borte fra en Kirke, at det er umuligt at give dem ordentlig katholsk Religionsundervisning, og fordi de ved sjældent eller aldrig at komme i Kirke bliver helt fremmede for den, dens Guds-tjeneste og all, hvad der hører den til. Denne Tilstand er som en Række stadigt blødende Saar for vor hellige Kirke.

Men nu har Maristbrødrene, Skolebrødrene, paataget sig at grundlægge et Skolehjem paa Ejendommen »Sølyst« ved Horsens, en meget stor Villa med tre Tønder Land Have til og kun en halv Times Gang fra Kirken og Skolen i Horsens. Paa dette skønne Sted vil de nu modtage kathol-

ske Drengene til Undervisning og Opdragelse. Her vil Drengene grundigt kunne lære vor katholske Tro og Kirke at kende, og her vil Brødrene samtidig med Skolefagene lære Børnene praktiske Ting, saa de bliver kendt med den nødvendigeste Husgerning og Madlavning, med Havedyrkning, Pasning af Husdyr, Indretning af de almindeligste Maskiner, Idræt, Selskabslege o. s. v.

Brødrene stoler paa Guds Hjælp til dette ret store og dristige Foretagende, men de beder alle dem, der elsker Kirken og Sjælenes Frelse, om at ville hjælpe dem. Hjælpen kan bestaa i Pengebeløb eller i Bidrag til en eller flere Drenges Ophold paa Skolehjemmet, eller i, at man indsamler Penge, sender Tøj, Møbler, Sengeklæder, Bøger, Fødevarer eller syer Tøj, Linned, Haandklæder, Overtøj o. l.

Der skal indrettes et Kapel i Skolehjemmet. Om Sommeren vil Sølyst i Ferietiden tillige kunne bruges til aandelige Øvelser for Herrer.

Hs. Excellence Biskoppen har givet Foretagendet sin Velsignelse. Mange, mange Drengene er ved at glide længere og længere bort fra Gud og hans hellige Kirke. Hjælp os med at redde dem, inden det er for silde!

<i>Joh. Hillebrand,</i>
Horsens.	<i>Joseph Koch S. J.,</i>
Aarhus.	<i>M. Osterhammel,</i>
Randers.
<i>E. Brentegani,</i>
Aalborg.	<i>W. Op de Coul,</i>
Vejle.	<i>P. A. Jensch,</i>
Silkeborg.
<i>A. J. Druyts,</i>
Esbjerg.	<i>J. v. Rijkevorsel,</i>
Kolding.	<i>L. Wolff S. C.,</i>
Haderslev.
<i>P. Aug. Ammerlaan O. M. C.</i>
Aabenraa.	<i>H. Messerschmidt,</i>
Sønderborg.	

† *Jos. Brems,*
vic. apost.

Et Forslag.

For den, der efter et stort forberedende Arbejde holder Fasteprædikener, er det ikke meget opmuntrende eller glædeligt at se ned paa mange tomme eller halvtomme Kirkebænke. Paa den anden Side kan man jo heller ikke saa godt vente og forlange, at Kirkegængerne skal komme baade her og der til Møder og Andagter baade Søn- og Hverdage. — Har man været til Kongregationsmøde én Dag og maaske til et andet Foreningsmøde eller en anden Andagt paa andre Dage i Ugens Løb, saa vilde det jo være temmelig meget af det gode ogsaa at skulle indfinde sig til Fasteprædikener Søndag Eftermiddag og maaske ogsaa til Korsvejsandagt Fredag Aften.

Derfor fremsættes her *et Forslag* i Form af *et Spørgsmaal*:
 Var det ikke muligt og rimeligt, at *Kongregationer* og lig-
 nende *Foreninger* i *Fastetiden* *suspenderede* deres *Møder* i
 Ugens *Løb* og opfordrede deres *Medlemmer* til i *Stedet*
 derfor hellere at *overvære* *Fasteprædiken* og *Fasteandagt*
Søndag Eftermiddag, helst i deres respektive *Sognekirker*?
Et Par københavnske Sognepræster.

Fra Hovedstad og Provins

Kbhvn. P. Hénusse talte ved sin Konference i St. Ansgar d. 11. og 16. Jan. om »Le sens de la vie« — Livets Mening. Pateren gik ud fra Spørgsmaalet: »Er Livet værd at leve?«, som en amerikansk Forfatter havde rejst. Svaret ahang af, om man krævede det jordiske Liv som et i sig selv afsluttet Hele eller bekendte den kristne Lære.

Almindelige Vendinger i vor Tid er saadanne som: »At leve sit Liv; jeg vil leve mit Liv; vi har Ret til at leve vort Liv etc.« Paa den Maade søger mange Lykken, men forgæves. Det er ikke Theologerne eller Moralisterne, der forbyder dette: at finde Lykken i intensiv Nyden af »dette ene Liv«; det er Livet selv. Vi maa bøje os for dets Love, ellers hævner det sig til sidst og kræver sin Ret.

For at Livet skal faa Betydning og blive værd at leve, maa vi fatte Ordningen af det umaadelige Kunstværk, som Verden er, og finde vor Plads i samme. Vi maa indse, at dette Liv ikke er en afsluttet Enhed, men Begyndelsen til en uendelig Udvikling; et Væsen, een Gang indtraadt i Verdensordenen, træder aldrig ud deraf. Og spørger vi, hvorledes vi da skal handle, for at Livet bliver værd at leve, lyder saavel det guddommelige som Erfaringens Svar: Hold Budene. Og søger vi at leve et endnu rigere Liv, saa lyder det mærkelige Svar: giv Afkald paa Livet; den absolutte Modsætning til al Tale om at: leve sit Liv P. R.

Kolding. Søndag den 7. Januar var ca. 100 af St. Michael Kirkes Menighed samlede i Skolens Sal til en overmaade vellykket **Menighedsfest**. Festen bar et ægte katolsk Præg — delt mellem Alvor og Spøg.

Festen indledes med en smuk Tale af Pastoren — og saa gik Tæppet for et morsomt Lystspil »Trylleskoven«, der blev opført af Skolebørnene, hvilket Søstrene høstede stor og velfortjent Ære af. Derefter holdt Redaktør Sønderup et interessant Foredrag med Titlen: »Danmark og Ka-

tholicismen«, hvorefter Pastor Rijkevorsel talte kønne og sande Ord til os. Saa kom Aftenens fornøjelige Punkt, der blev danset om Juletræet og leget Sanglege, alt efter en mægtig fin Musik. Oven paa Anstrengelserne fulgte det mere materielle, Kaffebordet.

Sidste Punkt paa Dagsordenen var nogle muntre Historier, fortalt af Kriminalbetjent Kallan, som jo nu til manges Sorg forlader Kolding. Tilsidst sang vi: »Fast skal min Daabspagt evig staa«.

B.

FRA DEN VIDE VERDEN.

Rom. Den hidtidige apostoliske Nuntius i Prag, Msgr. Ciriaci er blevet udnævnt til apostolisk Nuntius i Lissabon.

Frankrig. I en Tale, som Kardinal Verdier holdt for Præsterne i Paris i Anledning af Aarsskiftet, betonedede han de store Resultater, som Kirken havde opnaaet i Paris og Frankrig afvigte Aar, takket være de katholske Lægfolks og Præsternes trofaste Arbejde. Religionen er i Dag mere værdsat i Frankrig end nogensinde før.

— — Da den franske Regering har forbudt alle religiøse Foredrag fra Statsstationen Radio-Paris, sandsynligvis for at hævde Statens Grundsætning om »Religions-Neutralitet«, eller nærmest hvad Logebrødrene forstaaer derved, holder den verdenskendte Radiotaler P. Lhande S. J. sine Foredrag gennem Radiostationen i Luxembourg, som beredvilligt har stillet sig til Paterens Disposition. Pater Lhande lader hver Lørdag sine Foredrag optage paa Plader, som saa om Søndagen traadløst udsendes over hele Verden. Det franske Ministeriums Beslutning har i fransk-katholske Kredse vakt stor Misstemning.

Ægtepar søger Plads, om muligt hos katholsk Arbejdsgiver i By eller paa Land, ved Renholdelse af Kirke, Skole el. lign., ogsaa gerne ved Mark- eller Havearbejde. Helst hvor lille Lejlighed medfølger eller kan anvises i Nærheden af Kirke eller Kapel. Billet mrk. »Ægtepar« modtager Bladets Ekspedition.

Mariaforeningen vil ogsaa i Aar efter bedste Evne komme trængende Førstkommunikanter og Firmander til Hjælp. Men paa Grund af de stærkt begrænsede Midler kan denne Hjælp kun ydes i meget ringe Omfang. Skemaer, som den ansøgendes Forældre eller Værger selv maa afhente hos undertegnede (Form. 9—10 eller Eftm. 3—4, Onsdag undtagen), maa ligeledes udfyldes og afleveres af dem *inden Søndag d. 18. Febr.* enten hos Fru Mariboe (Hellerup, L. Strandvej 1, St.) eller hos Frk. Ronge (Lykesholms Allé 14 C) eller hos undertegnede.

Sammensteds modtages Indmeldelse i Foreningen (Aarsbidrag 4 Kr. og derover), som i høj Grad trænger til nye Medlemmer, dersom den ogsaa i Fremtiden skal kunne fortsætte sin Virksomhed.

Bredgade 64
d. 22. Januar 1934.

Pastor v. d. Kellenburg
Sognepræst ved St. Ansgar.

Academicum Catholicum.

Foraarssemesteret 1934.

Tid	Emne	Taler
Onsdag
d. 7. Febr.	L'art pour l'art
Tendenskunst	Pastor Peter Schindler
Onsdag
d. 21. Febr.	Charles Maurras	Professor
Dr. Viggo Brøndal
Onsdag
d. 7. Marts	Socialreform	Ekspeditionssekretær cand.
polyt. et jur. Gunnar Hagen
Onsdag
d. 21. Marts	Offentligt Møde.	Program offentliggøres
senere
Onsdag
d. 11. April	Straf og Skyld	Landsretssagfører Dr. jur.
Lektor Stephan Hurwitz
Onsdag
d. 25. April	Skriftemaal og Sjælesorg	Stiftsprovst, Dr. theol.
H. Fuglsang-Damgaard
Onsdag
d. 16. Maj	Bøn, Bønhørelse og
Overtro	Pater
Fr. Kùpferle S. J.
Onsdag
d. 30. Maj	Generalforsamling.	

Møderne holdes i »Vesterhus«, Vestervoldgade 115^a, og begynder Kl. 20.

Gæstekort à 1 Kr. (for hele Semesteret 5 Kr.) udstedes af Administratores efter Henvendelse fra et Medlem. — Pastor Peter Schindler vil i dette Semester lede en Studiekreds, hvormom særskilt Meddelelse vil fremkomme.

Administratores: Formand: Pastor Knud Ballin, Bredgade 64, K. Palæ 59 (træffes bedst 17—18. dog ikke Torsdag).

Sekretær: Stud. mag. Ellen Nielsen, Falkoneralle 44, F. (træffes bedst Mandag efter Kl. 19).

Kasserer: Stud. jur. Svend Erik Odgaard, Ø. Farimagsg. 10^a th., Ø. Byen 1149 x (Kl. 18—19).

Enhver katolsk Akademiker bør være Medlem af A. C.

Das **Fest deutscher Katholiken** findet Sonntag d. 4. Februar um 19^h im Festsaal, Hans Bogbinders Allé 2 statt. Der deutsche Gesandte, Freiherr Herbert v. Richthofen, hält eine Ansprache. Im übrigen: Lieder zur Laute, humoristische Lieder u. Vorträge. »Ein musikalischer Kaffeeklatsch« etc. Eintritt à 1 Kr. (50 Øre für Kinder). Karten erhältlich bei Fr. J. Schodek, Vestervoldg. 115 u. pr. Fernruf: Am. 3202.

St. Mariæ Kostskole. Ved Lodtrækningen d. 21. Jan. blev følgende Numre udtrukne: A 691 — C 134 — D 074 — C 600 — B 522 — B 400 — C 246 — C 072 — D 055 — C 231 — D 043 — C 185 — D 053 — D 084 — C 219 — C 252 — C 249 — C 395 — C 221 — C 743 — A 934 — A 617 — B 769 — B 051 — C 496 — D 045 — C 390 — D 256 — B 436 — B 015 — C 296 — B 546 — C 953 — B 170 — B 121 — A 678 — D 107 — C 647 — A 828 — C 093 — D 300 — A 468 — B 181 — D 437 — A 908 — D 465 — C 504 — D 832 — C 030 — B 195 — D 597 — B 332 — D 608 — B 739 — C 208 — B 736 — B 319.

Kirkelig Kalender.

Jan.	Febr.
28. S. Septuagesima - Ansgar.	4. S. Sexagesima. — Kyndelmisse.
29. M. Frans af Sales.	5. M. Agatha.
30. Ti. Martina.	6. Ti. Titus.
31. O. Petrus Nolascus.	7. O. Romualdus.
1. T. Ignatius.	8. T. Johannes af Matha.
2. F. Marias Renselse.	9. F. Cyrillus af Alexandria.
3. L. ANSGAR.	10. L. Oktav af Ansgar.

Ugens Messebønner.

- Jan.
28. S. **Ansgar, Værnehelgen for det apostoliske Vikariat Danmark** (821—653); 2. *Sæt Bønner*: Septuagesima (101—137). Slutningsevangelium: Søndagens.
29. M. Frans af Sales (807—638).
30. Ti. † Martina (807—639); 2. Gudsmoder (64—101); 3. For Kirken eller for Paven ([123, 122]—[107]).
31. O. Petrus Nolasco (807—639).
1. T. Ignatius (808—640).
 2. F. **Marias Renselse** (810—641).
 3. L. **Ansgar** (821—653).

Af Sidetallene i Parenthes gælder det første den ny Udgave af Messebogen (1926), det andet den gamle Udgave (1907). Er der kun anført eet Tal i Parenthesen, gælder det den ny Udgave.

Anm. Paa de med † mærkede Dage kan Præsten efter frit Valg læse Sjælemesser og andre Motivmesser, hvorfor man paa disse Dage ikke kan regne med, at de her angivne Messer læses.

St. Ansgars Kirke.

Søndag d. 28. Jan. fejres den h. Ansgars Fest. Kl. 10: Pontifikalmesse, Kl. 17: Festandagt m. Prædiken og Procession med den h. Ansgars Relikvier.

Lørdag d. 3. Febr. Blasiusvelsignelse efter hver Messe.

Tirsdag d. 6. Febr. Kl. 8¹/₄ læses d. h. Messe for Mødreforeningen.

Søndag d. 28. Jan. afholdes Kollekt for Ansgarius-Bonifaciusforeningen.

Ansgariusforeningens Generalforsamling holdes Mandag d. 26. Februar.

Dagsordenen freikommer senere.

Gennemgang af Troslæren for Katholiker og Ikke-Katholiker hver Fredag Aften Kl. 20 pr. Bredg. 64¹. Første Aften Fredag d. 26. ds. Deltagere bedes melde sig forinden hos Pastor Knud Ballin, Bredg. 64, Palæ 59 (bedst 5—7; ikke Torsdag).

Immaculatakongregationen har Fælleskommunion Søndag den 28. Januar Kl. 8¹/₂ i Jesu Hjerter Kirke.

St. Ansgar. Kongregationen for Mænd holder Møde Torsdag d. 1. Febr. Kl. 20. Derefter Samvær i Salen.

Ordруп. Mandag d. 29. Jan. Kl. 20 er der Møde for **Mændenes og Ynglingenes Kongregation**. Efter Kirkemødet Foredrag i Salen. Emnet: Reformationens Indførelse i Danmark.

FREMMEDESPROGTRYKKERIEIET »ATHENE» (ALB. HANSEN).

Svanemosegaardsvej 4. Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.

Færdig fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

82. Aargang

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kroner Kvartalet (inclusive Porlo) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 St., København K. Telefon: Palæ 3762, Kl. 13-16). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kroner aarligt. — Redaktør: Pater G. Scherz, Hans Bogbinders Allé 2, København S; Telefon Amager 3202; bedste Træffetid Kl. 13¹/₂—14¹/₂.

Nr. 5.

Søndag den 4. Februar

1934

INDHOLD: Gavner det hyppige Skriftemaal? I. — Den uforfærdede Kardinal. — Genforeningen med Østens Kirker. — Eskimoernes Apostel. — Konvertiter og Konversioner. — Kirke og Kunst. — Fællesrejsen til Oberammergau. — Nye Bøger. — Fra Hovedstad og Provins. — Fra den vide Verden. — Brevkasse. — Avertissementer. — Kirkelig Kalender. — Ugens Messebønner.

Gavner det hyppige Skriftemaal?

I

»Se, dette Barn er bestemt til Fald og til Opstandelse for mange i Israel og til et Tegn, som vil blive modsagt.«
Simeons Profeti, Luk. 2.

Dette meget praktiske Spørgsmaal kan nok sætte Katholikens Sind i Bevægelse, fordi man snart hører et bekræftende, snart et benægtende Svar i denne Sag, der berører os saa stærkt. For dem, der bor langt borte fra en Præst, eksisterer Problemet ikke i saa høj Grad som for alle de andre, der med Lethed kan benytte sig af Bodens hellige Sakramente. De sidstnævnte bør kende Kirkens Syn paa Sagen, dvs., de bør vide, hvad Paverne og Biskopperne mener om Spørgsmaalet, fordi disse jo er kompetente i den Slags Ting og har Ansvar for den kristne Lære og det kristne Fromhedslivs sunde Trivsel.

1. Er nogen tilbøjelig til Skrupler, saaledes at det hyppige Skriftemaal vilde forøge den indre Uro og Forvirring, i Stedet for at bringe Fred, fraraades de naturligvis.

Men det er godt at spørge en Præst om, hvordan man skal forholde sig. Foruden dette Tilfælde, hvor det drejer sig om en sygelig Sjælstilstand, kunde man ogsaa tænke paa følgende Mulighed: Naar et Skriftebarn møder med saadanne Mangler i sin Forberedelse, at Sakramentets Virkekraft derved hindres, kan det hyppige Skriftemaal selvfølgelig heller ikke gavne.

Eksempler skal tydeliggøre, hvad der her sigtes til. Lad os antage, at nogen gaar til Skrifte uden rigtig Tro paa, at Boden er det Naademiddel, hvorved Christus vilde muliggøre en Udsoning mellem Gud og den Kristen, der efter Daaben har syndet igen; eller hvis nogen slet ikke ønskede eller ventede sig Tilgivelse for de begaaede Synder og Eftergivelse af de derved fortjente Straffe, ej heller Naadehjælp for Fremtiden, men gaar af helt andre Grunde ind i Skriftestolen; og endelig hvis nogen slet ikke angrede sine Synder og heller ikke for Alvor vilde bryde med dem, ja, saa indser jo enhver let, at den Slags Skriftemaal kun kan skade, ikke gavne, siden de er Helligbrøde.

2. I alle andre Tilfælde gælder, hvad hele den katolske Kirkes Biskopper gennem deres Katekismer lærer, og Kardinal Gasparri i sin Verdenskatekismus kortelig sammenfatter. Paa Spørgsmaalet om, hvorfor Kirken i sine Bud om det aarlige Skriftemaal og Paaskekommunionen tilføjer Ordene »i det mindste een Gang om Aaret,« svarer han: »Kirken tilføjer Ordet ‚mindst‘ i de to Bud for at tilkendegive, at det er meget gavnligt og Kirkens store Ønske, at de troende skrifter oftere, selv om de kun har tilgivelige Synder eller svære, som allerede er skriftet og tilgivet . . .« Ogsaa paa andre Steder opmuntrer Kardinalen til hyppigt Skriftemaal.

Det er nu den Praksis, som Kirken alt før gennem flere Pavers *) Mund har anbefalet i den saakaldte »Romerske Katekismus«, der blev udsendt paa Tridentiner Konciliet Foranledning. I denne Bog kan man læse: »Man bør betænke, at jo svagere vi Mennesker er, og jo større Tilbøjelighed til Sjælens Sygdom, d. v. s. til Synden, vi har, desto

*) Den sidste, der gjorde det, var Pius XI.

mere og hyppigere trænger vi til Medicin. Men Bodens og Alterets Sakramenter er Lægemedlerne for den syge Sjæl. Dem skal det troende Folk altsaa bruge saa ofte som muligt.« (4. Del. 14. Kap. n. 23.)

Hvad Kirken saaledes i mange Aarhundreder har opfordret til, blev belønnet med de glædeligste Resultater. Den lange Erfaring har godtgjort, at det hyppige og gode Skriftemaal er til største Velsignelse for alle de Kristne, som gerne vil opnaa, hvad vor Frelser opstiller som Maal for det kristne Fromhedsliv. »Vær fuldkomne, som jeres himmelske Fader er fuldkommen«, siger han i Bjergprædikenen (Mt. 5, 48). Ligemeget om man endnu staar ved Vejens Begyndelse og maa føre en bitter Kamp mod de syndige Tilbøjeligheder, eller om man befinder sig paa det Stadium, hvor Hovedarbejdet kan bruges til at blive ligedannet med Christus, idet vi øver os i hans store og mest fremtrædende Dyder, eller om man i Bønnens Liv er naaet til en saa stor Fortrolighed med Gud, som man overhovedet kan naa frem til her paa Jorden: paa alle disse tre Trin har det hyppige Skriftemaal en meget stor Betydning for Sjælens rette og sikre Trivsel. F. K.

Den uforfærdede Kardinal.

Titelen hentyder til ingen anden end Kardinal Michael Faulhaber af München, Tysklands store Kirkefyrste i Ordets allerbedste Forstand. I de religiøse Brydninger omkring den tyske Racetrosbevægelse og i den kirkepolitiske Spænding, som ledsager Konkordatets praktiske Fortolkning — forhaabentlig kun et forbigaaende Fænomen — er Kardinalen den allerypperligste Fører. Naar det gælder Kirken og dens Lære, er han ikke vejet en Fods Bredde tilbage, skønt hans Palæ i Ugevis har været omgivet og truet af S.-A.-Folk, skønt Statsminister Esser allerede havde givet Ordre til hans Fængsling, som kun ved Berlins Mellekomst forhindredes paa Foranledning af General v. Epp. Dermed være ikke sagt, at de andre tyske Biskopper og Kardinaler ikke staar paa deres Post. Hver eneste Dag bringer Vidnesbyrd om, hvordan de allerfleste af dem griber roligt og maadeholdent, men dog klart og bestemt ind i Problemerne, for saa vidt de berører katholske Interesser. Kardinal Schulte har vendt

sig mod Forsømmelsen af Søndagsgudstjenesten paa Grund af Sportøvelser eller lignende; Biskop Sproll af Rottenburg understregede Kirkens positive Indstilling til Staten, men fremhævede ikke mindre stærkt: Man maa adlyde Gud mere end Menneskene. Kardinal Bertram af Breslau, Biskoppen af Paderborn og flere andre forbød katolske

Kardinal. Michael Faulhaber.

Foreningers Opløsning uden Ordinariatets Samtykke, og at der blev givet Meddelelser om Gudstjenesten til katholskfjendtlige Aviser.

Men den største Opmærksomhed vakte utvivlsomt Kardinal Faulhabers Adventsprædikener, hvor den forhenværende Eksegese professor tilbageviste Angrebene paa det gamle Testamente og talte imod Race-troen; hele Verden lyttede til dem. Det blev rigtignok Kirkebladene og Pressen forbudt at referere dem, og da Kirkebladet for Dekanetet

Siegen i Westfalen alligevel bragte dem, blev det forbudt for en Uge paa Grund af »en statsfjendlig Artikel«.

Nu allersidst har Kardinalens Silvestertale vakt Forargelse i alle de Kredse, som ønsker at erstatte Kristendommen med den gamle, nordisk-germanske Religion. Her er nogle Sætninger af hans Tale:

»Enten vil det tyske Folk være kristent, eller det vil slet ikke være. Et Tilbagefald til det gamle, germanske Heden-skab vil være Begyndelsen til Enden for vort Folk.

Hvorledes har det da set ud hos de gamle Germanere i de før-kristne Tider? Den tyske Videnskab har Ry for at øse af sande Kilder og ikke at lade sig nøje med Formodninger. Ogsaa i den tyske Oldtidskundskab skulde Roman- og Eventyrdigterne blive hjemme. Heldigvis ejer vi en værdifuld historisk Kilde i den romerske Historieskriver Tacitus' Værk »Germania« om Tilstandene hos de gamle Germanere.

En Kendsgerning er det, at de gamle Germanere hist og

her bragte Menneskeofre og var hengivne til en vild Overtro. En Kendsgerning er det, at de i ubændig Krigslyst førte evige Borgerkrige og, som alle Naturfolk, betragtede Blodhævnen som en moralsk Pligt, ligesom ogsaa Slaveriet blev praktiseret.

Lyspunktet i de gamle Germaneres Moral er Mandens Troskab, særlig Hirdmændenes mod Føreren, Gæstevenskabet og deres ophøjede Opfattelse af Ægteskabet og den ægteskabelige Troskab. Og dog kan der ikke være Tale om egentlig Kultur hos de før-kristelige Germanere, sammenlignet med den højt udviklede Kultur, som fandtes hos de sydeuropæiske og de asiatiske Folk paa samme Tid og i Aarhundreder før.

To historiske Kendsgerninger maa ikke overses:

Den Kendsgerning, at Germanerne først ved Omvendelsen til Kristendommen blev eet Folk efter tidligere at have været sammensat af 50 forskellige Folk, hvoraf de fleste nu er forsvundet ud af Historien.

Endvidere, at de germanske Folk først ved at gaa over til Kristendommen udviklede kulturskabende Kræfter; gennem Heltekvadene fra det 8. Aarhundrede og navnlig i deres aandelige Sange i det 9. Aarhundrede blomstrede en gammel højtysk Litteratur op.

Hvorledes stiller Kristendommen sig til den germanske Race?

... Racen er Naturens Resultat, Kristendommen er Aabenbarings Resultat, altsaa en overnaturlig Indretning. Race er Forbindelse mellem Folket, Kristendommen er først og fremmest Forbindelse med Gud. Race er folkelig Sammenslutning og Udelukkelse, Kristendommen er et Verdensbudskab til alle Folk. Evangeliet skelner skarpt mellem dem, der er født af Blodet, og dem, der er født af Gud. Vi er ikke blevet forløste ved tysk Blod. Vi er blevet forløste ved den Korsfæstedes kostbare Blod«.

Yderst vred vendte Grev Reventlow, Udgiveeren for »Reichswart«, det nationalsocialistiske Organ for den Tyske Trosbevægelse, sig mod denne Tale i en Artikel med Overskriften: »Der Kardinal probiert einmal«. Greven beskylder deri den kristelige Kirke for at have været et Splidens og Hadets Element, hvis Stræben altid gik ud paa at ophidse Folkefællerne mod hverandre; Talen havde været et Brud paa Konkordatet, Indblanding i Statens Affærer etc.

Ogsaa Dr. Alfred Rosenberg, Chefen for Nazismens Udenrigsdepartement, reagerede: hvis Prælaten vilde sammenligne Kommunismen med Germanismen, »saa maatte man spørge det tyske Folk, hvorlænge det vilde blive ved med at finde sig i en saadan Tale«. »Alle disse Herrer«, tilføjede han, »burde gaa til Rigskansleren og takke ham for, hvad Herr Hitler har gjort for den tyske Nation og

for begge de kristne Konfessioner saavel som for den Kendsgerning, at de endnu har Lov til at prædike.

Uforstyrret fortsætter Kardinalen imidlertid sin Kamp for Kristendommen og Ret, og hans stærke Haand har nu sidst igen vist sig i Anledning af en af de meningsløse Anholdelser, katholske Præster især i Sydtyskland har været Genstand for*). Kardinalen har udstedt Interdiktet over Byen Traunstein. Som man ved, er denne Kirkestraf den sværeste; den rammer ikke blot Enkeltpersoner, men hele Menigheden, og bestaar deri, at der ikke maa holdes Gudstjeneste og ikke meddeles Sakramenter. Anledningen til dette alvorlige Skridt var, at Dekan Stelze i Traunstein blev fængslet, fordi han paa Helligtrekongersdagen havde holdt en Prædiken mod den saakaldte »tyske Religion«. Man overførte den agtede og ansete Præst i en Koncentrationslejr. Kardinalen forbød derefter enhver højtidelig Gudstjeneste; der maa kun læses en stille Messe og høres Skriftemaal, og denne Tilstand skal vare saa længe til Dekanen er vendt tilbage til sit Sogn. De sidste Efterretninger gaar ud paa, at han er nu blevet løsladt. —z.

Genforeningen med Østens Kirker.

De orthodoxe Kristnes Tilbagevenden til Moderkirken er et af de inderligste Ønsker, vor Hellige Fæder nærer. Allerede d. 12. Nov. 1923 opfordrede han Orientaleerne, i Anledning af Martyrbiskoppen Josaphat af Plocks Minde-dag, til Genforening. I 1924 fik Benediktinerens General-abbød Paalæg om at grundlægge en særlig Kongregation til Unionens Fremme (Patres unionis i Amay ved Maas-floden). Det Orientalske Institut i Rom fik en russisk-slavisk Afdeling. Den 8. Sept. 1928 udsendtes Encyklikaen til Fremme af de orientalske Studier (Rerum orientalium), og 1929 paabegyndtes Kodifikationen af den orientalske Kirkeret. Vi bringer nedenfor Brudstykker af en Tale, som Ærkebiskop Dr. Saric af Sarajewo holdt paa Christus-Kongressen i Mainz.

Vi har meget tilfælles.

»Ex Oriente lux.«. Fra Østen kom Evangeliets Lys til Vesterleden. Først senere skilte det sørgelige Skisma Millioner og Millioner af retroende Kristne fra det af Gud bestemte Enhedscentrum i Rom. Som en orthodox Præst

*) Bl. a. blev Forstanderen for Præsteseminariet i Freising Hossberger dømt til 8 Maaneders Fængsel, fordi han — i en privat Samtale, ifølge et Vidnes Udsagn — skulde have gjort Nazi ansvarlig for Rigsdagsbranden, hvad Præsten dog bestemt benægtede. En lignende Dom ramte forleden en Sognepræst og to Kapellaner i München, fordi den første ved Aftensbordet fortalte om, hvad en Kommunist havde meddelt ham om Grusomheder i Koncentrationslejrene etc.

de blandt tusind Troselærdomme de 996 tilfælles
 Sættelser, kun i 4 Punkter afviger de fra de kan-
 oniske. Hvor nære er os dog Østens fraskilte
 Kirker, der tænker paa den centrale Gudstjeneste, paa
 de syv Sakramenter, Mariadyrkelsen, paa Ær-
 telserne og Helgenerne. Ligeledes med Hensyn til den
 ældste Traditioner og de fleste andre Tros-
 lærdomme kan fastslaa Overensstemmelse i Troselæren
 mellem Øst og Vesterland, navnlig med Henblik paa de
 væsentligste Punkter i Liturgien og i ældre Kirkefædres
 Læresætninger i de første Aarhundreder, men delvis
 og i senere Tider.

Skilt og splittet.

I den Tid af Verdenskrigen fandtes der 26 autonome
 (selvstændige) og fra Rom skilte, orientalske Kirkesamfund.
 Ved den nye Folkegruppering efter Krigen forhøjedes Tal-
 let til 37. De tilhører fem forskellige Grupper med hver
 sin Ritus (*).

Mellem disse fraskilte Kirker findes ikke et eneste, for-
 pligtende Baand. Det er f. Eks. aldrig lykkedes de for-
 skellige selvstændige Grupper inden for den byzantinske
 Ritus at blive enige angaaende Tros- eller Disciplinar-
 spørgsmaal. Og endnu større Splittelse er der inden for
 Kirker med forskellig Ritus. De behandler hverandre gen-
 sidig som Skismatikere og Hæretikere.

Den praktiske Kristendoms Forfald.

Foruden Splittelsen inden for de kristne Menigheder i
 Østen kan vi som den anden daarlige Frugt af Skisma og
 Hæresi nævne, at den praktiske Kristendom er aftaget, og
 ganske særlig, at Baandet er løsnet mellem Hyrde og Hjord.

Næsten i alle ikke-unerede Kirker er den øverste Auto-
 ritet ikke koncentreret i en enkelt Mands Haand, men
 ligger hos Forsamlinger, i hvilke Lægmænd har Flertallet.
 Desuden blander Civilmagten sig ind i de allermindste
 Spørgsmaal, og Biskopperne er langt fra uafhængige.

Den lavere Gejstlighed lider af to Mangler: Uvidenhed
 og Fattigdom. Familiesorger hindrer i høj Grad den gifte
 orientalske Præst i værdigt at udøve sit gejstlige Kald. De

*) Tallene i Parenthes angiver, hvor mange unerede Kristne der be-
 nytter samme Ritus.

Byzantinsk Ritus: 144 Millioner i 12 autonome Kirker (7 Mill.).

Armenisk Ritus: 3 Millioner (115,000).

Syrisk Ritus: 80,000 i 1 autonom Kirke (45,000).

Kaldæisk Ritus: 440,000 (507,000).

Koptisk Ritus: 5 Millioner (45,000).

Den maronitiske Ritus (ca. 375,000) udøves udelukkende af Ka-
 tholiker.

ikke ret talrige Præsteseminarier udsender for faa Præster og slaar desuden i høj Grad af paa den virkelig kirkelige Opdragelse. Afhængig af de troendes Gaver, som Gejstligheden er, nøjes den med at udøve Gudstjenesten og meddele Sakramenterne, som man har været vant dertil, i dette eller hint Sogn. Folkets religiøse Undervisning bliver som Følge deraf stærkt forsømt, og sammen med denne Uvidenhed slappes det kristelige Liv mere og mere. Hos den dannede Klasse gør Materialisme og Atheisme sørgelige Fremskridt.

Paverne og Genforeningen.

Vi skal her kun ganske kort minde om de besværlige og for Paverne meget kostbare Forhandlinger med de byzantinske Kejsere, som paa Koncilierne i Lyon (1174) og Firenze (1439) førte til en desværre kun kortvarig Union. Lad os endvidere minde om Unionens store Venner paa Pavestolen, Urban VIII og Benedikt XIV, samt henvise til Pius IX's veltalende Appel til de ikke-unerede Biskopper Aftenen før det Vatikanske Koncil; ligeledes til Leo XIII's kærlige Skrivelse »Præclara« af 20. Juni 1894, som blev saa foragteligt besvaret af Patriarken Anthimos VII og Østens øvrige skismatiske Biskopper. Allerede Pave Gregor den Store havde opstillet følgende Grundsætning: *»Forskellen i de rituelle Skikke skader ikke Kirken, hvis kun Trosenheden forbliver sikker.«*

Hvor ofte har ikke Paverne opfattet det paa samme Maade. Gregor X, Eugen IV, Benedikt XIV og Leo XIII bekræfter denne Opfattelse ikke alene med Ord, men endnu mere ved deres Gerninger. Det er saaledes med Urette, at Orientalerne frygter for at miste deres religiøse Skikke ved at vende tilbage til den romerske Enhed. Allerede den unerede Orientalers Stilling beviser det modsatte.

Masseunion?

I den første Tid efter Skismaet kunde man af vægtige Grunde gøre sig Haab om, at de skismatiske Grækere i samlet Flok vilde vende tilbage til Roms Moderkirke. Og det Eksempel, som kunde have været givet af en saa talrig Mængde af Grækere og Slaver, tilhørende den byzantinske Ritus, kunde sikkert ogsaa i høj Grad have bevirket, at de øvrige fraskilte vendte tilbage. Men jo mere Skismaet formedes i Rum og Tid, og jo mere de fraskilte Kirkesamfund voksede i Antal, desto mere problematisk blev denne Masseunion. Og nu kan man ikke længere regne med, at alle de fraskilte østerlandske Kirker paa samme Tid vil vende tilbage til den katholske Enhed. Kun en

ganske særlig mægtig Naade fra Guds Side vilde kunne bevirke det, men ikke uden de interesseredes beredvillige Medvirkning.

Enkelte Konversioner.

At en eller anden skismatisk Landskirke skulde vende tilbage til Rom i en overskuelig Fremtid, er efter Janins*) Mening kun muligt under den Forudsætning, at Civilmagten vilde forlange denne Forbindelse, og selv da mener han, at Udfaldet vilde blive tvivlsomt.

For Tiden kan man kun regne med Genforening af enkelte Personer, Familier og mindre Grupper eller Sogne, saaledes som det til vor store Glæde fandt Sted for nogen Tid siden hos de malabariske Kristne i Indien og i Transjordanien. Men ogsaa dér maatte man kæmpe med mange forskellige Vanskeligheder. Til de mere eller mindre almindelige Hindringer hører Hadet mod den katholske Kirke, Nationalismens nøje Forbindelse med Sekterne og de theologiske Vanskeligheder. Dertil kommer, at i mange Lande sætter de civile Love sig imod en saadan »Gaaen over til Rom«, og at de med den katholske Kirke genforenede bliver boykottede.

Vanskeligheder.

Det i Aarhundreder nedarvede Had mod »Latinerne« og alt, hvad der har med dem at gøre, er ganske vist ved at forsvinde, særlig i mange Kredse af Folket. Og dog gaar mange af Førerne blandt de fraskilte saa vidt, at de ikke engang anerkender Gyldigheden af den katholske Kirkes Sakramenter. Til disse Førere hører ikke alene de kirkelige Dignitarer, men ogsaa mere indflydelsesrige og toneangivende Lægmænd og Skribenter. Særlig de sidstnævnte forstaaer i den Grad at identificere Religionen med de nationale Traditioner, at en Venden sig bort fra Skismaet eller blot fra den forældede julianske Kalender, for mange af de fraskilte vil være ensbetydende med, at de maa opgive deres Nationalitet.

De katholske Missionærers Genforenings-Methodes.

Aldrig har den katholske Kirke opgivet Haabet om at faa de fraskilte Børn tilbage. Det bekræfter Historien. For at opnaa dette Maal har de katholske Missionærer særlig anvendt tre Methodes: 1) Latinisering, 2) Oprettelse af

*) »Les Églises orientales et les Rites orientaux« (1926).

unerede Kirkesamfund og 3) den saakaldte personlige Tilslutnings Methode.

I Middelalderen holdt man sig særlig til Latiniserings-Methoden. I Syrien og ogsaa paa Øerne i Arkipelaget kunde man derved danne katholske Menigheder med latinsk Ritus, og disse Menigheder forblev trofaste mod den romerske Kirke. Men det drejede sig stadig om meget smaa Mindretal.

Nu til Dags anvendes næsten udelukkende den anden Methode: Oprettelsen af unerede Kirkesamfund, som er Paven underlagte og dog har deres egen Ritus og deres eget Hierarki. Disse unge Kirkesamfund tæller allerede otte Millioner Medlemmer. Orientalerne kan paa den Maade bedre erkende Forskellen mellem den katholske Kirke og et nationalt fraskilt Kirkesamfund; de kan ved Øjensyn overbevise sig om, at Rom ikke rører ved deres religiøse Ritus.

Mere vanskelig er den tredje Methode, til hvilken man delvis holdt sig i det 17. og 18. Aarhundrede; af de enkelte fraskilte forlangtes der kun Bekendelsen af den katholske Tro, uden at de var forpligtede til at træde ud af deres eget Samfund. Saaledes prædikede tidligere Jesuiter og Kapucinere i Skismatikernes Kirker, læste Messe og uddelte Sakramenterne paa katholsk Vis, med Tilladelse af de fraskilte, østerlandske Biskopper. Denne Methode støder dog an mod Propagandaens for Tiden meget strenge Forordninger mod »communicatio in sacris« (Deltagelse i ikke-katholsk Gudstjeneste), rent bortset fra de moderne fraskilte Hyrders mindre venlige Indstilling.

I de katholske Klosterskoler og karitative Anstalter har der særlig i de senere Aartier hersket et indirekte, men saa meget mere virksomt Apostolat blandt den ikke-unerede Befolkning. I disse med stor Taklthed ledede Skoler og Hospitaler bortfalder saa mange Fordomme paa Grund af det inderlige Forhold mellem Lærere og Elever, mellem Lederne og deres Plejebørn.

Lad os slutte dette Referat med den nyere pavelige Tilføjelse i Allehelgen Litani: »At du (o Herre) vil føre alle vildfarende tilbage til Kirkens Enhed, . . . vi beder dig, bønhør os.«
Ved C. H.-S.

Eskimoernes Apostel.

Danmarks afdøde Polarforsker Knud Rasmussen kom paa sin store Slæderejse til Alaska og Beringstrædet ogsaa til de katholske Missionærens Stationer og taler bl. a. om Eskimoernes Apostel, Fader Turquetil, hans Kirke i Chesterfield, og hans Arbejde, som han anerkender. »Osservatore Romano« har bragt en interessant Beretning om disse nordligste Missioner, som vi benytter til vor korte Fremstilling.

»Oblater af den hellige Jomfru« sendte allerede i 1845 Repræsentanter til det vestlige Kanada. Saaledes besøgte Pater Grollier Eskimoerne i Mackenzie, og Pater Gaste gjorde 1868 interessante Studier blandt Eskimoerne. Andre Missionærer var Pater Clut og Pater Lecorre, som besøgte Alaska, og Pater Lacasse, som ogsaa har gennem-

forsket Labrador (1875). Egentlige Missioner i Barren-Lands (Britisk-Nordamerika, Distrikt Mackenzie), blev først grundlagt af Msgr. Turquetil og Msgr. Fallaize, efter at en hel Række yngre Præster fra Ordenen var faldet som Ofre for deres Missionsgerning i disse Egne. Af de 32,000 Eskimoer hører nu de 8000 ind under deres Jurisdiktion.

„Det, som mest af alt optog os og virkelig gav os en Fornæmmelse af By, var en Trækirke ved Bredden af en lille Sø. Den havde et slankt Taarn, der ragede op over de øvrige Bygninger, og i samme Øjeblik, vi kom ud paa Søen, slog en dyb, rungende Klang os i Møde. Lyden af Klokkerne gjorde et stærkt Indtryk paa os; det var, som om vi pludselig dukkede op efter et Naturliv paa tusinde Aar og nu stod midt inde i Kristendom og Civilisation.“ (Kn. Rasmussen: Fra Grønland til Stillehavet.)

P. Fallaize, som siden 1919 har opsøgt alle Steder i Eskimoegnene, er Apostolisk Vikar over Mackenzieområdet; det er indtil i Dag lykkedes ham at grundlægge 3 Stationer med et Hospital og en Skole i Aklavik. Endvidere lykkedes det ham at omvende 80 Eskimoer. Vikar Turquetil, som nu har Hudson-Bay-Området, vilde allerede i 1902 opsøge dette Distrikt, men efter at have foretaget en 800 Kilometer lang March, havde han kun mødt 5 Eskimoer. Da han blev alvorlig syg, gentog han først i 1906 Missionsforsøget og fortsatte dermed alle de efterfølgende Aar indtil 1933. Vikar Turquetil har i dette

Pater Turquetil.

Tidsrum grundlagt 432 katolske Stationer med 584 Katekumener. I Hudson-Bay lykkedes det ham af 1778 Eskimoer at omvende de 57 $\frac{0}{10}$.

Hans Vikariat er maaske det mest vidtstrakte og ganske afgjort det nordligste i Verden, da hans Jurisdiktion strækker sig til Nordpolen, og den nordligste Station i hans Vikariat ligger paa den 73. Breddegrad. Paa en af disse Stationer, Chesterfield, mødte Knud Rasmussen Fader Turquetil og skriver derom: »Den lille Kirkeklokke, der havde modtaget os saa stem-

ningsfuldt ved Ankomsten, tilhørte en katolsk Mission, der lededes af en Fader Turquetil i Samarbejde med to yngre Præster, alle Jesuiter af Oblatbrødrenes Orden, højt kultiverede og yderst interessante Mænd. De aabnede deres Hus for os med den største Gæstfrihed, og jeg tilbragte mange, lærerige Aftener i deres Selskab. Fader Turquetil, der var en lærd Mand og talte Eskimoisk med samme Lethed som Latin, havde tilbragt en Menneskealder i disse Egne og nød stor Tillid blandt den indfødte Befolkning. De døbtes Tal var ikke mange, men ikke desto mindre var Kirken fuld af Tilhørere hver Søndag. Efter Kirketid var der aabent Hus for hele Menigheden, og da var der navnlig stor Trængsel om et stort Billardbord, der stod i Kirkerummet til fælles Afbenyttelse. Paa denne selskabelige og utvungne Maade knyttede Præsterne Befolkningen til sig, og Folk gik ud og ind i Præstegaarden, ganske som om de var hjemme. Fader Turquetil var blandt me-

Den ældste Kvinde .
i Pater Turquetils Menighed.

get andet en god Fortæller, og da han havde opholdt sig blandt Indianere og Eskimoer i over tredive Aar, var der Kilder nok at øse af. Missionsbiskoppen fortalte smilende, da han i December Maaned opholdt sig i Rom, at paa den anden Side af hans Mission findes ingen indfødte; paa dette arktiske Sted havde de truffet Jordens nordligste Beboere. Det vanskeligste for denne Biskop er ikke at finde Missionærer, som kan leve paa disse Himmelstrøg, hvor Temperaturen ofte falder indtil 50° under Nulpunktet — langt snarere er der en Kappelstrid mellem

Jesu Hjertes Kapel i Ponds Inlet.
Verdens nordligste Missionsstation.

de unge Missionærer efter at komme saa højt op mod Nord som muligt; — nej, det vanskeligste Problem er at faa besørget Sjælesorgen, som kun kan varetages i Maanederne Juli—September, hvor det ellers tilfrosne Hav er sejlbart. I disse Maaneder er Sejlads mulig, men alt andet end let. Skibet, som for det meste er en lille Isbryder, maa sno sig mellem Isbjerger, som ofte ikke kan skimtes paa Grund af Taage. Man kan let tænke sig, hvor farefulde disse Togter maa være.

For at gøre Sjælesorgen saa billig som muligt købte Biskoppen først et lille Skib, »Hellige Teresia«, med hvilket han i Sommeren 1932 vilde gøre en Rundfart til de ham underlagte Missionsstationer. Men det viste sig, at Motoren altfor hurtigt blev opslidt, og de kom ud for en 11 Dages Sejlur, før de naaede tilbage til deres Udgangspunkt. Missionærene i de to nordligst liggende Missionsstationer fik det Aar ikke Besøg af deres Biskop og heller ikke den for Vinteren nødvendige Proviant eller Posten udefra, som de kun modtager denne ene Gang om Aaret. Heldigvis er Missionærer vant til Ofre og Forsagelser og er tilmed dygtige Jægere. For nogen Tid siden har Biskoppen købt sig et større Skib, som han har givet Navnet »Pius XI«. Det kan benyttes baade som Motor- og som Sejlskib. Med dette Skib har Biskoppen afvigte Sommer foretaget den Rundfart, som ikke kunde gennemføres i 1932. Denne Gang lykkedes Ekspeditionen, selv den nordligste Station,

som er viet til det allerhelligste Hjerte, »Ponde Inlet«, blev naaet. Efter at Rundfarten var endt, naaede Biskoppen helt frem til Baffin Bay og læste paa den 78. Breddegrad den hellige Messe. Resultatet af denne Rundrejse er blevet, at der i Repulse-Bay paa Polarkredsen er oprettet en Missionsstation under Navnet »Vor Frue i Sne«.

Konvertiter og Konversioner.

I rammeste Alvor.

To af hinanden uafhængige Anerkendelser er for nylig blevet den katolske Kirke til Del. Den ene hidrører fra Sir Henry Lunn, Birmingham, som i en Adresse, der ellers indeholder Udtalelser, vi Katholiker maa beklage, siger:

»En Bekendt, der for kort Tid siden er gaaet over til Rom, sagde nogle Maaneder før sin Konversion til mig: »Deres methodistiske Venner interesserer sig slet ikke for min Frelse; Deres anglikanske Venner er lidt mere interesserede, men enhver romersk Katholik, jeg har mødt, forsøger i rammeste Alvor at overbevise mig om Sandheden i den Tro, han bekender sig til.« Dette er en alvorlig Sag, som maa tages i Betragtning.«

Den anden Anerkendelse fremkommer i »Journalist's Note-book«, udgivet af »Church Times«:

»Vi diskuterede forleden Aften, hvad der laa til Grunde for, at nogle af vore Bekendte var gaaet over til den katolske Kirke. Man mente, at medens den romersk-katolske Kirke flittigt arbejdede paa at konvertere Menneskene, var hverken den engelske Kirke eller Non-Konformisterne virkelige Menneskefiskere. Selvfølgelig blev der ogsaa bemærket, at en stor Del af dem, der konverterede, kom fra andre Trossamfund og kun forholdsvis faa fra de Kredse, som staar fuldstændig ligegyldige overfor Religion. Dette er ogsaa sandt. De slappe Katholiker hører for det meste helt op med at have nogen Religion, men kun meget sjældent gaar de over til at blive Protestanter eller Anglikanere.«

Konvertiter i Amerika.

For Amerika beregner ovennævnte Chicago-Blad, at af 3000 amerikanske Konvertiter var 372 protestantiske Gejstlige, af hvilke 135 blev katolske Gejstlige. Blandt Lægmænd taltes 115 Læger, 126 Advokater, 45 dels aktive, dels forhenværende Kongresmedlemmer, 12 Guvernører og Ex-Guvernører, 180 Officerer af Hær og Flaade samt 206 Forfattere, Musikere og andre paa kulturelt Omraade frem-

ragende Personligheder. Fra Aarhundredskiftet gør en stedse stærkere Bevægelse hen til den katholske Kirke sig gældende. Blandt de fremragende Konvertiter nævnes Orest Brownson, tidligere en bekendt puritansk Theolog; samt den meget skattede Litterat og Præsident for de to Universiteter i Kenyon og Habart, Kent Stole; den kendte Jurist Peter Burnett; Astronomen Alfred Doolittle, Viceadmiral Benson og den kendte Forfatter og Professor i Historie ved Universitetet i Columbia, Carlton J. H. Hayes; og Selden Delay, en berømt protestantisk Præst fra New York, som nu studerer ved Beda-Kollegiet i Rom.

Frihedsskvadronører.

Fritænkernes bedste Ord er »Frihed«, som de ikke bliver trætte af at gentage, naar de skal begrunde deres Mangel paa Religion; men fra Tid til anden har man Lejlighed til at se, hvor tynd og uærlig en Floskel deres Frihedsbegreb er. Vi herhjemme tænker da paa, hvor veltilfreds selveste G. Brandes kunde være med Præstefølgelsen i Frankrig. Hermed følger et Eksempel fra Spanien.

For nylig døde den katalanske Republiks første Minister Oberst Macia. Skønt Revolutionær var han dog blevet Kristen; men det stadige Samarbejde med det revolutionære, kirkefjendtlige Venstreparti gjorde, at han i de sidste Aar gik over til Laicismen, d. v. s. antog en religiøs-liberal, antikirkelig Tænkemaade. Dette var selvfølgelig en mægtig Triumf for Kirkens Fjender. Men i de sidste Timer, han levede, forsonede Præsident Macia sig atter med Gud. Før han blev opereret, modtog han, meddeler de spanske Aviser, tro mod Kirkens Bud, de hellige Sakramenter og udtalte udtrykkelig, at han ønskede en kirkelig Begravelse. Da Macia døde, holdt han i sine Hænder et Krucifiks, han engang havde faaet af sin Søster.

Dette var uudholdeligt for de Kirkens Fjender, som stod ham nær. Til at begynde med tav de stille hermed, selv i deres Presse. Paa Befaling af et Medlem af den katalanske Regering fjernede man fra den dodes Hænder Krucifikset, som han i sine sidste Dage havde æret med saa stor Hengivenhed. Allerede nogle Dage før Macia døde, havde Regeringens Medlemmer stik imod Macias og hans Families udtrykkelige Ønsker besluttet under ingen Omstændigheder at lade ham kirkelig begrave. Over for Begravelsesinstitutionen Santiago Marco, som ogsaa udsmykkede Kapellet i Generalidadesbygningens St.-Georg-Sal, udtalte man det Ønske, at der ikke blev givet Tilladelse til Tilstedeværelsen af noget Krucifiks eller noget som helst andet kristeligt Billede eller Symbol. 2. Juledag overførtes Kisten fra Hjemmet til Regeringsbygningens Forhal, hvor

man havde indrettet et ganske enkelt Kapel. Palæet, hvori Præsidenten havde levet, blev omringet af Medlemmer af »Escuadra« for at forhindre, at Folket paa en eller anden Maade kom til at tage Del i Begravelseshøjtidelighederne. Det saa en kort Tid ud, som om Højtideligheden skulde foregaa for lukkede Døre, men da de Efterladte saa de trufne Forholdsregler og den udkommanderede Escuadra, gav de Ordre til straks at aabne alle Palæets Døre, saa i det mindste de nærmeste Omgivelser kunde synge de liturgiske Sange med. Saaledes havde de Tusinder af Katholiker, som havde forsamlet sig, den Tilfredsstillelse at se en Skare Præster gaa efter Baaren, da denne fra Privatboligen blev overført til Generalidadsbygningen. Men derefter blev ogsaa enhver offentlig Repræsentant for Kirken omhyggeligt afvist.

Katholske Sympathier i Japan.

Som meddelt i Nr. 3 har den japanske Gesandt i Polen, Hirontei Karai, paa Dødslejet modtaget den h. Daab. — I et Brev fra P. Leonhard Tibesar læser vi om den Forbløffelse, det har vakt i Japan, at en adelig Frøken af Huset Tivasaki har givet Afkald paa Verden og er blevet optaget blandt Trappistsøstrene i Hokkaido. — Den 4. December f. A. døbttes i Bryssel to Døtre af den japanske Gesandt i Paris, M. Sato. M. Sato har været Japans Repræsentant i Belgien. Kort før Afrejsen til Paris modtog hans to Døtre, den 21-aarige Fusako Sato og den 19-aarige Mitsuko Daaben og faa Dage derefter Kommunionens og Firmelsens hellige Sakramenter. De højtidelige Ceremonier fandt Sted i Nuntiaturets Kapel i Bryssel*). Begge har de fuldendt deres Studier ved »Damerne af det helligste Hjerte«s Kollegium først i Tokio og senere i Bryssel. — I Juni forrige Aar gik en Datter af den japanske Generalkonsul i São Paolo i Brasilien over til Katholicismen. Disse Konversioner har vakt berettiget Opsigt i den japanske Selskabsverden.

Konvertit — ved at blive slaaet i Jorden.

En Salesianer fra Madras har omvendt en Mand ved at slaa ham ned. Missionæren kom en Dag hurtigt cyklende paa Vej til en uden for Byen liggende Station, da en Ko pludselig stillede sig i Vejen for ham. Han forsøgte behændigt at slippe uden om den, men kom ved denne Manøvre til at vælte en Fodgænger, en Hedning.

Missionæren sprang straks af Cyklen for at yde Hjælp til Manden, som havde faaet Hovedet beskadiget. Han

*) Écho de Paris henviser i denne Forbindelse til, at den katholske Religion nyder stor Anseelse og Sympathi i Japans øverste Kredse.

bragte ham til sit Hjem, hvor han plejede ham kærligt, til han var rask. Men da han var blevet rask, bad han om Daaben. Missionærens kristelige Barmhjertighed havde besejret Hedningen.

Massekonversioner i Indien.

For nylig ansøgte 27 Landsbyer i Indien Ærkebiskoppen af Madras om at blive optaget i Kirken. De sendte en Delegation, som efter Landets Skik først vaskede Ærkebiskoppens Hænder og derefter overdryssede ham med Blomster og vellugtende Essencer. I dette Dioces, som ellers lider saa stærkt under Præstemangelen, er der netop ankommet 13 Salesianerpræster og Skolastikere af Don Boscos Orden. En Del af disse nye Kræfter vil Ærkebiskop Mederlet straks indsætte i denne Egn, hvor de ovenfor nævnte Byer er beliggende. *P. R.*

Kirke og Kunst.

Billedhugger A. Theilmanns Alter paa Farumgaard.

Det nye Alter i Farum.

Indvielsen af Ursulinernes nye Kapel paa Farumgaard fandt Sted Tirsdag den 23. Januar. Hs. Excellence Biskop Brems ankom et Kvarter før 10, og ledsaget af Søstrene begav han sig i højtidelig Procession sammen med sin Sekretær, Pastor Andreasen og Søstrenes Huskapellan, Pastor Paulick til Kapellet. Excellencen velsignede Indgangsdør og de udvendige Mure under de rituelle Bønner,

mens Orglet præluderede for Menigheden, der allerede havde taget Plads i Kapellet.

Altret er et Arbejde af Billedhuggeren Aksel Theilmann. Det er udført af ubehandlet dansk Egetræ med forgyldte Udskæringer. Nederst ser man Kors og Torne som Symbol paa Jordelivet. Over Offerbordet staar Guds Bolig, Tabernaklet, mellem Menneskenes Boliger og fra disse fører en rigt ornamenteret Bue op til Himlens Porte over hvilke Livets Træ, Korset, skyder op.

Fællesrejsen til Oberammergau.

Vi er nu i Stand til at give vore Læsere de vigtigste Oplysninger om den planlagte Fællesrejse til Passionsskuespillene i den sydbayerske Alpeby, som i Aar sikkert vil blive besøgt af mange Hundredtusinder af Turister. Rejsen er planlagt med det tredobbelte Maal for Øje: At lade saa mange som muligt faa Del i vor Tids mest gribende religiøse Skuespilkunst; at give Deltagerne nogle Dages Feriehvilte i Tyrols herlige Bjerge og at lære Mellemeuropas største Kulturcentre at kende paa en Tid, hvor de paa Grund af politiske, sociale og religiøse Brydninger staar i Verdensinteressens Midtpunkt.

Hvornaar gennemføres Turen? Rejsen varer fra Søndag d. 22. Juli til Søndag d. 29. Juli for den første Gruppes Vedkommende (Se N. U. Nr. 3), og fra d. 22. Juli til Søndag d. 5. August for den anden Gruppe.

Hvorhen gaar Rejsen? Begge Grupperne tager d. 22. med Morgentog til Berlin og derfra straks videre til München, hvor de tilbringer hele Mandag og Tirsdag Formiddag med at bese den skønne By, Tysklands Athen. Om Eftermiddagen fortsættes Rejsen til den idylliske lille Bjergby Oberammergau. Onsdag d. 25. overværes Passionsspillet fra Kl. 8—18 med en to Timers Pause. Torsdag Morgen skilles saa de to Grupper; Gruppe I tager over München til Nürnberg og derfra til Berlin. Begge Byer beses Fredag og Lørdag. Søndag d. 29. overværes den hellige Messe i Berlin, og saa gaar det hjemad. — — Gruppe II tager fra

Oberammergau først til Garmisch-Partenkirchen, hvor der er Lejlighed til at komme paa Zugspitze, Tysklands højeste Bjerg. Derefter rejser den via Innsbruck til Zell am See, et af Tyrols smukkeste Steder; rundt om Søen staar Bjergene paa Vagt. Der tilbringes et Par rolige Dage i de vidunderligste Naturomgivelser. Over Salzburg og Ischl køres der saa til Linz, og derfra tages gennem den berømte Wachau, paa Donaufoden til Wien. Baade denne By og Berlin bliver besøgt, inden Gruppen igen er i København d. 5. August om Aftenen.

Prisen er som allerede sagt i sidste Nummer meget billig, naar man tager Hensyn til det, som bydes. For 8 Dagesturen er den ca. 300 Kr., og for 14 Dagesturen lidt over 400 Kr. Deltagere i Turen bedes melde sig hos Kontorchef Warming, American Express, Amagertorv 23¹, Tlf. 9233, hvor man ogsaa kan faa nærmere Oplysninger.

NYE BØGER.

Herluf Froberg: Den virkelige Verden. Buscks Forl. 134 S. Kr. 6.

Efter denne Debutbog kan F. placeres i Rækken af de moderne, ukirkelige Mystikere, som har ophøjet den mystiske Oplevelse til et Maal i sig selv for det religiøse Liv (Grønbech, Anker Larsen, Ludvig Feilberg).

Dette er jo ganske imod katolsk Tankegang, og derfor maa ogsaa de Konsekvenser, F. drager, f. Eks. Krav om Kirkens Afmaterialisering, om et frireligiøst Krist-Discipelskab, forekomme os Katholiker ganske vilde og stridende mod den sunde Fornuft, som altid har raadet i Kirken. Hvor han ikke er hildet af denne Vildfarelse, overrasker han ved et psykologisk Skarpsyn over for det moderne Aandsliv, der er ganske usædvanligt og tydeligt paavirket af katolsk Tankegang.

Anlægger man derimod en æsthetisk Maalestok paa Evighedsoplevelsen og dens Frugter (som det f. Eks. er sket i Frankrig af Marcel Proust; o. fl.), kommer der mere Mening i Tingene, og man ønsker blot, at F. selv havde forstaaet dette bedre og ikke forgrebet sig paa Katholicismen, men givet sin Oplevelse i ren kunstnerisk Form; hans friske, kraftige og humoristiske Stil vidner om usædvanlige Evner hertil. Og det vilde være Synd, om de skulde spildes i taaget Religiøsitet i Stedet for at omsættes i virkelige Værdier.

E. N.

Paul Monceaux: St. Jerome the early years. London. Sheed & Ward. 187 S. 6 sh.

St. Augustins store Tidstælle, Kirkefaderen Hieronymus, hvis Bibeloversættelse — Vulgata — har udøvet den aller-

største Indflydelse paa europæisk Liv og Tanke og endnu den Dag i Dag er Kirkens officielle Oversættelse, var en af Kirkens allerstørste Lærde, en frygtet Modstander, en uforlignelig Brevskriver, en glimrende Fortæller. Som Helgen maatte han føre en frygtelig Kamp med sin iltre, lidenskabelige Natur, saa Vejen til Altret var mindre rosenstrøet for ham end for nogen. Den foreliggende Bog skildrer, støttet til de bedste og nyeste Kilder, denne vældige Personlighed, som har beskæftiget baade Legende og Malerkunst. Bogens Fortrin er ved Siden af videnskabelig Lødighed især en fængslende Stil, som gør Læsningen til noget af det mest spændende, saa meget mere, som Bibelgranskeren i sin Ungdom — og her fortælles om hans Livs første 30 Aar — og endnu som Præst og Munk maatte slaas med Livets brændende Problemer: Hidsighed og Vrede, Kødets Begæringer og Verdens Lyst, som forfulgte ham ind i selve Ørkenen. Monceaux skildrer kun Manden og Helgenen i sin Vorden, men har vi læst Bogen, saa har vi lært en af de mest originale og gigantiske Helgennaturer at kende, Kirken har fostret.

—z.

Fra Hovedstad og Provins

Père Hénusse S. J.: Moderne Diktatur.

Billedsalen i Grundtvigs Hus kunde næppe rumme de mange Tilhørere, hvoriblandt saas Hs. Excellence Biskoppen, Pastor v. Kettenburg, Legationssekretær Edouard Hansen, Hofdame Utke Ramsing, Redaktør Franz v. Jessen, Professorerne P. O. Pedersen og Viggo Brøndal o. fl.

Med glimrende Talekunst, der hele Tiden holdt Tilhørernes Interesse fast, udviklede Pateren Forholdet mellem Diktatur og Parlamentarisme og fastslog, at naar alle Fordele og Ulemper toges i Betragtning, maatte Parlamentarismen siges at være den ideale Regeringsform — naar alt gaar godt i Samfundet, men ikke i Krisetider, hvor det naturlige var, at een tog Ledelsen, saaledes som det skete i det gamle Rom; saa snart Faren var afværget, vendte Diktatoren tilbage til sit borgerlige Erhverv. Saaledes under Verdenskrigen, da General Foch fik Overkommandoen over de Allieredes Hære. Baade Italien og Tyskland havde været paa Afgrundens Rand, da Mussolini og Hitler havde tilbudt at tage Førerskabet. Vor Tids Diktatur er altsaa ligesaa berettiget som Romernes — i Princippet.

For en Katholik er imidlertid det Spørgsmaal, der in-

teresserer: Hvad tænker Kirken om disse Ting? og Svaret bliver: Kirken tænker endnu ikke noget herom; den lader Idéer og Fakta udvikle sig og modnes. Først da sammenligner den Resultatet med sine evige Principper. Og det moderne Diktatur medførte een Fare: at Staten vurderes højere end Mennesket. Al Staten bliver betragtet som det højeste Gode, vil Rom aldrig billige. Fædrelandskærlighed er en stor Dyd, men ikke den højeste.

Kirken betragter Hitler og Mussolini, og måske siger den en Dag — Nej. E. O. N.

Menighedsfest i Randers.

Søndag den 7. Januar fejrede Randers katholske Menighed sin Julefest paa Skydepavillonen. Festen, som havde vundet stor Tilslutning, blev ledet af Slagtermester H. Melchior. Af øvrige Talere kan nævnes Pastor Sauter, som overbragte en Hilsen fra Sognepræsten, der paa Grund af Sygdom var forhindret i at deltage. Festen forløb fornøjeligt og hyggeligt med Kaffebord, Lotteri og Dans for de unge til Kl. 1.

K. F. M.

Fra den vide Verden

Johannes Jørgensen i Chile og Uruguay.

Den 18. Januar modtog Professor Johannes Jørgensen i sit Hjem i Assisi to Ungdomsførere for den katholske Aktion i Chile og Uruguay: Edoardo Frei, Præsident for den chilenske katholske Ungdoms Nationalraad, og Antonio Rolando Grasso, Delegeret for Uruguay ved den første spansk-amerikanske Kongres for katholske Studenter.

De kom for at takke paa deres Landsmænds Vegne for, hvad de havde modtaget gennem vor store Digtters Skrifter. Saaledes som det ogsaa er Tilfældet i vort eget Land, er der i Sydamerika opstaaet præstelige Kaldelser i hans Værkers Spor.

Pater Wevers har taget Doktorgraden.

Vor kendte Medarbejder, Pater St. Wevers, har nu i dette Efteraar efter flere Aars Studium ved Universitetet i Nijmegen taget Doktorgraden i Bibelvidenskab. Han skal ogsaa i Fremtiden hellige sig til de bibelske Studier. Desuden er P. Wevers traadt ind i Redaktionen af Tidsskriftet 't H. Land, som Montfortanerpræsterne i Nijmegen udgiver. Vi ønsker P. Wevers hjertelig til Lykke og Guds Velsignelse til hans fremtidige Virksomhed!

»Det hellige Aar« blev besluttet i sidste Øjeblik.

Biskop Cowgill af Leeds meddeler i sit Adventsbrev følgende: »Da vi for kort Tid siden fik tilstaaet en privat Audiens hos den Hellige Fader, sagde vi til ham, at han maatte være blevet inspireret af den Helligaand, da han forkyndte dette Aar som Jubilæumsaar, og hans Svar var: »Ja, det tror jeg ogsaa. Jeg havde næsten helt bestemt mig til ikke at tage noget Hensyn til Jubilæet paa Grund af Usikkerheden angaaende Datoen for Vor Frelzers Død, og saa, tre Dage før min Jule-Henvendelse til Kardinalerne, fattede jeg ganske pludselig min Bestemmelse.«

BREVKASSE

Katholsk Filosofi.

I Anledning af Frk. Blicher-Simonsens Referat »Katholsk Filosofi« i Nordisk Ugeblad af 14. Januar 1934 vilde jeg gerne gøre en lille, pudsig Bemærkning.

Pastor Messerschmidt sagde en Del om Fysik. Bl. a. viste han, at det Postulat, hvorpaa den specielle Relativitetsteori hviler, ved ganske elementære Betragtninger fører til urimelige Konsekvenser. Dette er rigtigt. Pastor Messerschmidt uddrog heraf den Slutning, at Postulaterne ikke er gyldige. At dette ikke er berettiget, ses af, at Postulaterne udtrykker en experimentelt fastslaaet Kendsgerning. Forsøgene blev udført af den amerikanske Fysiker Michelson i 1881. Dette syntes Pastor Messerschmidt ikke at vide. Men det viser, populært udtrykt, at Naturen ikke er saa simpel, som man tænker sig. Anderledes udtrykt: Den rene Tænkning fører ikke altid til rigtige Resultater, naar det drejer sig om Naturfænomenerne.

Aarsagssætningen anvendes imidlertid paa Naturfænomenerne. Det synes saaledes uberettiget at udlede den ved ren Tænkning, som Pastor Messerschmidt gjorde. Eller kort sagt: Naar han kan tage fejl den ene Gang, hvorfor saa ikke ogsaa den anden? Hermed være ikke sagt, at Aarsagssætningen ikke gælder, den maa vel betragtes som et Axiom.

Gordon Johansen,
stud. polyt.

Vi har forelagt ovenstaaende for Pastor H. Messerschmidt og har modtaget følgende Svar:

I mit Foredrag i A. C. om Aarsagssætningen har jeg sagt, at den specielle Relativitetssætning hviler paa den Antagelse, at man kan sammenligne to bevægede Legemers Hastighed uden at benytte sig af en fælles Maale-Eenhed; og denne Antagelse har jeg betegnet som absurd, fordi den er i Strid med selve Begrebet at maale. Denne Paastand kan ikke tilbagevises ved at henvise til nogen »Kendsgerning« — hvad der turde være indlysende.

Det er ikke sandt, at der »experimentelt er fastslaaet noget som Kendsgerning« ved Michelsons Forsøg (som jeg er meget godt inde i). Udfaldet af hans Forsøg kan forklares — og er af de største Fysikere blevet forklaret — paa ganske forskellig

Maade; desuden er Forsøgets Paalidelighed draget i Tvivl af forskellige. Iøvrigt gør Lorentz udtrykkelig opmærksom paa, at Udfaldet i alle Tilfælde maa forklares kausalt. Følgelig kan det ikke bruges til at støtte en Theori, der ikke vil anerkende Aarsagssætningen. Henvisningen til Michelsons Forsøg er ogsaa utilbørlig (i denne Sammenhæng), fordi Einstein klart og tydeligt har sagt, at Relativitetstheorien ikke har nogetsomhelst med *Naturforegangene* som saadan at gøre, idet den er en Theori om *Beskrivelsen* af Naturforegange. Jeg anførte flere saadanne Udtalelser af Einstein i mit Foredrag.

Det sidste Afsnit af Hr. Johansens Indlæg viser, at han slet ikke har forstaaet noget af *Aarsagsproblemet*. Jeg undlader derfor at komme ind paa hans sidste Udtalelser. Det paahviler altsaa stadig Hr. Johansen at paavise, hvilken »ene Gang« jeg har taget fejl. I Diskussionen efter Foredraget kom ingen ind paa min Paastand, at det *lankemæssige* Grundlag for den specielle Relativitetssætning er uholdbart. Da N. U. ikke er Stedet for en saadan Diskussion, maa De gerne skrive til mig personlig; jeg er til enhver Tid villig til at lade mig belære certis rationibus (for at tale med Luther).

Hubert Messerschmidt.

Haydn Aften paa St. Knuds Skole.

Til Fastelavn agter St. Knuds Skoles mindre Elever — i Hovedsagen Jesu Hjerter Kirkes Drengkor — at foranstalte en **Haydn Aften**. Det er lige 125 Aar efter Mesterens Død (5. Maj 1809). Hovednumret bliver **Børnesymfonien**. Den er blevet spillet adskillige Gange her i Byen i de senere Aar. St. Knuds Skoles Opførelse af den vil adskille sig fra de gængse ved at Symfonien indledes med et **Syngespil**, hvor Symfoniens Instrumenter introduceres: Trompet, Tromme, Triangel, Bjældestang, Nattergal, Vagtel, Gærdesmutte, Gøg, Klokkespil, Skralde og Skovdjævel, foruden Violiner og Klaver. Nogle vil blive underkastet en Prøve, om de kan bruges; Skovdjævlen spreder Skræk og Rædsel mellem Spillerne og skræmmer Gøgen bort, der var blevet lokket med Sang, og først indfinder sig igen, da man begynder paa selve Symfonien. — Aftenen begynder med et lille Elevforedrag om Haydn, derefter følger nogle Haydn'ske Sange, deriblandt »Lob der Faulheit«, og saa vil en Elev fra 4. Underklasse (Violin) spille den berømte »Øksenuet«, et Stykke, som Haydn komponerede til en Slagter, hvis Datter skulde have Bryllup, og som han fik en levende Økse for som Honorar. — Aftenen bliver sikkert fornøjelig. *A. Menzinger S. J.*

A.C. Onsdag d. 7. Febr. indleder Pastor Peter Schindler en Diskussion om »L'art pour L'art — Tendens-kunst«. Gæstekort Kr. 1,00. **Studiekredsen** begynder Onsdag d. 14. Febr. Administratores.

Katholsk Klub afholder Medlemsmøde paa Hotel »Phoenix« Onsdag d. 7. Febr. Kl. 20 pr. Hr. Assistent H. Valeur Faussbøll taler over Emnet: Betragtninger over katholsk Skolevæsen.

Eusebii Historia Eccl. søges tilkøbs, helst i Ed. Hemmer & Lejay. Henvendelse m. Pris til Pastor Schindler, Telf. Ryv. 1951 v (17—18).

Kirkelig Kalender.

Febr.	Febr.
4. S. Sexagesima. — Kyndelmisse.	11. S. Quinquagesima.
5. M. Agatha.	12. M. Serviterordenens syv Grundlæggere.
6. Ti. Titus.	13. Ti. Ferialdag.
7. O. Romualdus.	14. O. Askeonsdag.
8. T. Johannes af Matha.	15. T. Ferialdag.
9. F. Cyrillus af Alexandria.	16. F. Ferialdag.
10. L. Oktav af Ansgar.	17. L. Ferialdag.

Febr. Ugens Messebønner.

4. S. I Hovedmessen: **Kyndelmisse** (810—641); 2. *Sæt Bønner*: Sexagesima (106—146), 3. *Sæt Bønner*: Andreas Corsinus (825—657); Slutningsevangelium: Søndagens — I de øvrige Messer: **Sexagesima** (106—146); 2. Andreas Corsinus (825—657), 3. Ansgars Oktav (821—653).
5. M. Agatha (826—658); 2. Ansgars Oktav (821—653).
6. Ti. Titus (828—659); 2. Ansgars Oktav (821—653).
7. O. Romualdus ([53]—[53]); 2. Ansgars Oktav (821—653).
8. T. Johannes af Matha (829—660); 2. Ansgars Oktav (821—653).
9. F. Cyrillus af Alexandria (829—669); 2. Ansgars Oktav (821—653), 3. Apollonia ([56]—[56]).
10. L. Oktav af Ansgar (821—653); 2. Scholastica (830—667).

Af Sidetallene i Parenthes gælder det første den ny Udgave af Messebogen (1926), det andet den gamle Udgave (1907). Er der kun anført eet Tal i Parenthesen, gælder det den ny Udgave.

For Fremtiden vil alle Kongregationsmeddelelser blive samlet under Mærket M.-K. (M. = Møde, F.K.: Fælleskommunion).

M.-K. Rosenkransk. »Stella Maris« M.: Mand. 5. Febr. Kl. 20. Samvær hos Maristbrødrene. F.K.: Sønd. 4. Febr. Kl. 8. — »Maria Rosenkransdronning« M.: Mand. d. 5. Febr. Kl. 20 i Institut Jeanne d'Arc. F.K.: Søndag d. 11. Febr. i Rosenkransk. Kl. 8. — **Jesu Hjerter** K. M.-K. f. Mænd F.K.: Sønd. 4. Febr. Kl. 8^{1/2}.

Søndag d. 4. Febr. Kyndelmisse (Lysenes Indvielse) begynder Gudstjenesten i St. Ansgars Kirke Kl. 9^{1/2}; Rosenkransk. Kl. 10 (Kl. 17 Kompletorium). St. Annæ K. Kl. 9^{3/4}; Sakramentsk. Kl. 10; Jesu Hjerter K. Kl. 10; St. Josephs K. Kl. 9; St. Andreas K. Kl. 9^{3/4}; Tilbedelseskirken Kl. 8 Kærte-Vielse, Uddeling af Kærterne; St. Knuds Kapel Kl. 9^{3/4} (tysk Gudstj.); St. Antoni Kapel Kl. 9.

Jesu Hjerter Kirke, Stenosgade. Sunday, Febr. 4th. Mass with **English Sermon** at 11³⁰ A. M.

Tirsdag d. 6. Febr. Kl. 20: Foredrag om »**Biskoppernes Biskop**« i St. Knuds Skoles røde Sal af P. Pauli. Alle er velkomne.

Bønforeningen for de nordiske Rigers Tilbagevenden til den katolske Tro. Fælleskommunion for Medlemmerne Søndag 4. Februar Kl. 8 i St. Ansgars Kirke. Pastor K. Ballin læser Messen og holder en kort Præd.

C. Benzon, Leder af Foreningen i Danmark.

Das **Fest deutscher Katholiken** findet Sonntag d. 4. Februar um 19^h im Festssaal, Hans Bogbinders Allé 2 statt.

FREMMEDEPROGTRYKKERIE »ATHENE« (ALB. HANSEN), Svanemosegaardsvvej 4. Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.
Færdig fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

82. Aargang

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kroner Kvartalet (inclusive Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 St., København K. Telefon: Palæ 3762, Kl. 13-16). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kroner aarligt. — Redaktør: Pater G. Scherz, Hans Bogbinders Allé 2, København S; Telefon Amager 3202; bedste Træffetid Kl. 13¹/₂—14¹/₂.

Nr. 6.

Søndag den 11. Februar

1934

INDHOLD: Fastemandat. — Gavner det hyppige Skriftemaal? II. — Hvorfor katholske Skoler? — Seibo Shimai Kvai. — En kort Oversigt. — Lord Halifax' Død. — Familiens Mysterium. — Nye Bøger. — Den h. Faders Kroningsdag. — Fra Hovedstad og Provins. — Fra den vide Verden. — Brevkasse. — Avertissementer. — Kirkelig Kalender. — Ugens Messebønner.

FASTEMANDAT

FOR DANMARKS APOSTOLISKE VIKARIAT.

I. Fastebudet — som kun tillader een fuldstændig Mættelse, eet mindre Maaltid og om Morgenen en Smule Brød*), men udelukker al anden Spise — gælder for alle Dage af den 40 Dages Fastetid med Undtagelse af Søndagene, desuden for alle Tamperdage og for Vigilie-Fastedagene før Pinse, før Marias Optagelse (∴ den Søndag, Festen fejres offentlig), før Alle Helgen og før Jul. For Vigilierne før Paaske og Jul (∴ Paaskelørdag og Juleaftensdag) gælder den Bestemmelse, at baade Faste- og Abstinenspligt paa disse to Dage ophører fra Kl. 12 Middag. Forpligtede til at faste paa disse Dage er alle, som er fyldt 21 Aar, men endnu ikke har begyndt det 60. Aar. Fastedagene skal hver Gang Søndagen forud forkyndes fra Prædikestolen.

*) Theologerne regner indtil 60 Gram.

II. Abstinensbudet, som forpligter alle, der er fyldt 7 Aar, til at afholde sig fra at spise Kød, men ikke Kød-suppe, gælder for Askeonsdag, Onsdagene i Fasteliden, alle Tamperdage, alle Vigilie-Fastedage (jfr. dog Nr. I) og Aarets samtlige Fredage (jfr. dog Nr. III). De øvrige Dage tillades Nydelsen af Kødspiser med den Indskrænkning, at paa samtlige paabudte Fastedage er det kun tilladt at nyde Kød een Gang, nemlig ved Hovedmaaltidet. De, som paa Grund af Alder eller ved Dispens er fritagne for at faste, er ogsaa fritagne for Abstinenspligten, naar Fastedagen ikke ellers er Abstinensdag.

III. Abstinenspligten bortfalder paa alle paabudte Festdage.

IV. Spiser, der er tilberedt med Flæsk, Fedt eller Blod og enten slet ikke eller kun i uvæsentlig Grad indeholder Køddele, kan nydes hver Dag med Undtagelse af den hellige Langfredag. Paa denne Dag forbydes ogsaa Kød-suppe.

V. Følgende Personer er — undtagen paa Langfredag — aldeles fritagne for Abstinens: a) Militærpersoner i aktiv Tjeneste og, saafremt de fører egen Husholdning, ogsaa deres Hus- og Bordfæller. b) Gæstgivere og Spiseværter og deres Gæster, samt hvem der jævnlig faar Mad fra offentligt Spisested, Handelsbetjente, Svende, Lærlinge, Arbejdere og andre, som er i Kost hos Ikke-Katholikker. c) De af Ikke-Katholikker indbudte Gæster. d) Familie-medlemmer og Tyende i Hjem, hvor enten Mand eller Hustru ikke er Katholik. e) Fattige, rejsende og Kurgæster paa offentlige Bade- eller Kuranstalter.

VI. Alle Sognepræster har, og alle øvrige af Os approberede Skriftefædre meddeles der herved Myndighed til i paatrængende Tilfælde — naar det nemlig kræves af andet og mere end blot overdrevent Hensyn til legemligt Velvære — at forandre Faste- og Abstinensbudet for enkelte troende til en eller anden from Gerning; dog kan kun Sognepræster eller Rektorer gøre Brug af denne Fuldmagt udenfor Skriftemaalet. Sognepræsterne har ydermere Ret til at dispensere en hel Familie ad Gangen.

VII. Af Hensyn til, at Faste- og Abstinensbudets oprindelige Strenghed for alles Vedkommende er mildnet, skal alle Troende, som er i Stand dertil, i Fastetiden nedlægge en Almisse i de Bøsser, som dertil bliver at anbringe i alle Kirker og Kapeller med Paaskrift: Faste-Almisse. Bøsserne skal anbringes paa et bekvemt og let synligt Sted. Disse Fastealmitter, som kommer Vikariatets kirkelige Anstalter til Gode, skal indsendes til Vikariatet straks efter Fastetidens Ophør. Er nogen ikke i Stand til at yde en saadan Almisse, skal han hver Søndag i den hellige Fastetid bede den smertefulde Rosenkrans for Kirkens Anliggender.

VIII. I Overensstemmelse med Den kirkelige Lovbogs Canon 1346 og det hellige Tridentiner-Koncils Bestemmelser (S. XXIV de ref. c. 4) forordner Vi, at der i samtlige Sognekirker i den hellige Fastetid skal holdes en særlig Fasteandagt, bestaaende af Prædiken, Salmer og Bønner; den nærmere Udformning henstilles til Sognepræsterne. Disse Andagter skal slutte med sakramental Velsignelse og Prædikenerne have Menneskets sidste Ting eller Frelserens Lidelse og Død eller et andet dermed beslægtet Emne til Genstand. — Paa Søgnedagene i Fastetiden bliver under eller efter Skolemessen den smertefulde Rosenkrans eller andre passende Bønner at forebede for Kirkens Anliggender.

IX. I de saakaldte lukkede Tider, d. e. fra Askeonsdag indtil Første Paaskedag og fra Første Adventssøndag til Første Juledag inkl., maa ingen højtidelige Bryllupper — d. v. s. Messebryllupper — finde Sted. I Faste- og Adventstiden bør de troende endvidere afholde sig fra alle Danse og andre støjende offentlige Forlystelser.

X. Fristen for Opfyldelsen af det kirkelige Bud om Paaske-Kommunion fastsættes i Medfør af pavelig Fuldmagt at vare fra Palmesøndag indtil Christi Himmelfart og for Katholikker, som har særlig langt til Kirke, indtil Anden Pinsedag. I Overensstemmelse med Den kirkelige Lovbogs Canon 850 § 3 tilraades det de Troende at opfylde

deres nævnte Paaskepligt hver i sin Sognekirke, og hvem der har opfyldt den i et fremmed Sogn, har at underrette deres egen Sognepræst om, at de har opfyldt Kirkens Bud.

Dette Fastemandat saa vel som Hyrdebrevet oplæses i alle Vikariatets Kirker og Kapeller paa Søndagen *Quinquagesima* og 1. Søndag i Fasten.

København, den 2. Februar 1934.

† JOSEPH,
Titular-Biskop af Roskilde,
Apostolisk Vikar for Danmark.

Gavner det hyppige Skriftemaal?

II

Naar Kirken anbefaler det hyppige Skriftemaal saa indtrængende, som vi saa sidste Gang, er det med det samme indlysende for enhver god Katholik, at det her maa dreje sig om et betydningsfuldt Hjælpemiddel til Fremme for det aandelige Liv. Det er jo den Helligaand selv, der oplyser og tilskynder Kirken i dette Tilfælde. Men det kan godt være, at den enkelte ikke uden videre er klar over Rækkevidden af det givne Raad og over Gavnligheden af Bødens Sakramente.

Lad os derfor i al Korthed skildre Skiftemaalets store psykologiske Værdier, selv om der ikke kan siges noget nyt for dem, som ved dets rette Brug for længst har opdaget, hvor stor den Velgerning er, Guds Visdom og Godhed derved har vist baade den enkelte og hele det kristne Samfund.

Skriftemaalet imødekommer først og fremmest en naturlig Trang i os. En Sjæl, der føler sig betynget af Syndsbevidsthed, vil gerne udtale sig om sin indre Nød. En Bekendelse virker nemlig lettende, befriende og rensende. Man har en Fornemmelse, som om allerede ved en Samtale med en sjælekyndig Læge det skjulte Sygdomstofs Udskillelse er paabegyndt.

Syndsbekendelsen føles endvidere som Angerens Krone og Blomst og derfor ogsaa som en Slags Garanti for dens Alvor, siden man jo ikke viger tilbage for den Yd-

mygelse, som altid er forbundet med, at man maa anklage sig over for et andet Menneske for sine egne Skrøbeligheder, selv om vedkommende staar som Guds Stedfortræder og er forpligtet til fuldkommen Tavshed.

Bodens Sakramente tilfredsstiller endnu andre Ønsker, som en menneskelig Sjæl kan have i det jordiske Liv. Paa alle Trin af den aandelige Vækst kan der indtræffe Tilfælde, der snart bestaar i fuldstændig Raadvildhed, snart i uforklarlige indre Lidelser og meget pinefulde Fristelser. Her giver Præsten, der jo ikke blot er Dommer i Skriftestolen, men ogsaa Lærer og Læge, den tiltrængte Vejledning, Trøst og Fred.

De hidtil anførte Værdier for Sjælens Liv og Sundhed har navnlig den moderne Psykologi opdaget igen og anerkendt. I Psykoanalysen spiller Skriftemaalet en meget stor Rolle, ja, man bør tilføje: en betænkelig stor Rolle.

Desuden rummer det hyppige Skriftemaal ogsaa store Fordele, naar man ser paa det ud fra et pædagogisk Standpunkt. Den forberedende Samvittighedsransagelse giver en stadig klarere Selverkendelse, skærper Samvittighedsfuldheden og forøger Ansvarsbevidstheden. Anger og Forsæt samt Vilje til effektiv Sonebod, som er det vigtigste ved vor Forberedelse, dæmper mægtigt op mod Tilbagefald. Af den Grund kan man let forstaa, hvorfor Mennesker, som føler stærk Attraa efter fuldkommen sjælelig Renhed, kun kan falde til Ro, hvis de regelmæssigt og med korte Mellemlum skrifter deres tilgivelige Synder, for derved at overvinde ogsaa mindre Svagheder i deres Natur og faa sig til faktisk og praktisk at udøve en hel Række kristelige Dyder, navnlig da oprigtig Ydmyghed og barnlig Hengivenhed mod Gud.

Betragter man endelig Skriftemaalet fra et socialt Synspunkt, saa er det en historisk Kendsgerning, at det altid har været et stærkt Værn og en fortrinlig Støtte for Statens og Kirkens Love, en tilforladelig Raadgiver for Nationernes Samvittighed og en vigtig Faktor for Moralens, Redelighedens og Ordenens Bevarelse og Fremgang.

F. K.

Hvorfor katholske Skoler?

Kampen for Religionsundervisningen, foranlediget af et paatænkt ministerielt Cirkulære, som vil gøre Undervisningen til Kundskabsmeddelelse uden religiøs Paavirkning, har ogsaa skærpet ikke-katholske Øjnes Blik for den kristelige Skoles Værdi og derved naturligvis ogsaa for den konfessionsbestemte Skoles Betydning. Vi har hørt Udtalelser, som fortjener vor anerkendende Tilslutning, saaledes naar Biskop Rud siger, hvad der vil ske, hvis Cirkulæret føres ud i Virkeligheden:

»Da maa Friskoler, Menighedsskoler eller Privatskoler blive Tilflugt for de Forældre, som ikke for nogen Pris vil have deres Børn under en Paavirkning som den, Udvalget ønsker at gøre raadende i Folkeskolen«,

eller som forhenværende Kirkeminister Bruun-Rasmussen, Aarhus, udtaler:

»Hvis det kommer dertil, at Børnene ikke i Skolen opdrages til at lyde Herrens Befalinger, maa Kirken ophøre med at døbe Børn. Hvis Religionsundervisningen ikke tager Sigte paa en saadan Opdragelse — og Cirkulæret rummer en Fare herfor — saa maa Menighederne selv skaffe Børnene denne Undervisning, og saa vil den store Skolekamp i Danmark være inde.«

»Den store Skolekamp«! Ja, har vi Katholiker ikke for længst maattet føre den? Har vi ikke for vor Samvittigheds Skyld med Opbud af alle Kræfter, under store Savn oprettet og underholdt vore Sogneskoler? Tit og i lang Tid uden nogen som helst Støtte fra det offentlige?

Ved en konfessionel Skole forstaar vi en Skole, hvor Børn af samme Konfession og Verdensanskuelse undervises og opdrages af Lærere, som af Overbevisning tilhører samme Religion og er i Stand til at lægge deres religiøse Anskuelse til Grund for Børnenes Opdragelse ligesom det katholske Hjem selv. Der gives noget, som hedder Opdragelsens Aand, og denne kan paa den katholske Skole kun være den katholske Aand.

Kommuneskolen kan ikke tilfredsstillе os i denne Henseende, da den er lutherpræget, baade i det, hvad den giver, og hvad den ikke giver. For Religionsundervisningens

Vedkommende er dette ganske klart. Cirkulæret af 6. April siger desangaaende: »Formaalet for Skolens Religionsundervisning er først og fremmest: i kristelig Aand at udvikle Børnenes religiøse Sans og opdrage den religiøse Følelse til en Livsmagt, der giver det sædelige Liv Kraft. Hovedsagen ved Undervisningen er derfor den personlige Paa-virkning, som den Lærer, der selv lever sit Liv paa Kristendommens Grund, kan øve paa Børnenes Hjerter- og Viljesliv. Men til Livets sunde Vækst er Tilegnelse af en sand kristelig Erkendelse nødvendig«. Dette Maal vil Forordningen, der henvender sig til alle Skoler udenfor København, naa paa den evangelisk-lutherske Bekendelses Grundlag. Men er den lutherske Bekendelse Fundament i Religionsundervisning, er det klart, at den øvrige Undervisning ogsaa maa være i Overensstemmelse med den, og at Kommuneskolen derfor heller ikke for de andre Fags Vedkommende kan være det katholske Barns Skole!

Vi kan ikke undvære katholske Folkeskoler, hvor baade Religions-, Historie- og al anden Undervisning gives i Overensstemmelse med Kirkens Lære og Praksis. En Skole, hvor Religionsundervisning er ene om at danne Barnets Hjerter, Vilje og Forstand hen til Christus, er kun et kummerligt Surrogat for Bekendelsesskolen, og gives Undervisningen af troslygegyldige eller trosfjendtlige Lærere, kan det hele let blive et religiøst Kaos. Hvad nytter den helligste Begejstring for Christus og hans Kirke i Religionstimen, naar Historieundervisningens Tendens maaske betragter den katholske Kirke som et Forfaldsprodukt, det store Frafald fra sand Kristendom? Hvad gavner den mest gribende Fremstilling af Guds Visdom og Godhed, hans skabende Magt og Hensigters Hellighed, naar Naturlæreren maaske hælder til en Materialisme, der benægter Guds Visdom i Naturen og forklarer Verden med Tilfældets lunefulde Spil? Der kan umuligt komme en konsekvent og fast Overbevisning, en virksom kristen Personlighed, ud af en Skole, der forvirrer Børnene og fra Time til Time skifter sit Syn paa Livets højeste og helligste Goder.

Der er ganske vist i vor Tid Tendenser oppe, som bekæmper den konfessionelle Skole og lærer, at Skolen maa være Statens Monopol. Staten er den højeste Instans

og alle Værdiers Samlepunkt, den har Ret til at bestemme, paa hvilken Maade Børn skal opdrages, siges der. Men Kirken har paa dette Punkt med Rette hævdet Forældrenes Ret fremfor Statens til at bestemme over Børnenes Opdragelse. I Encyklikaen »Casti Connubii« hedder det:

»Men nu er det aldeles sikkert, idet baade Naturloven og Gud paabyder det, at denne Ret og Pligt til Børnenes Opdragelse tilkommer frem for alt dem, der begyndte Naturens Værk ved at skænke Barnet Livet, og hvem det derfor maa være forbudt at slippe det begyndte i halvfærdig Tilstand, hvorved de vilde prisgive det til sikker Undergang.«

Skolen kan da ikke være andet end Hjemmets Medhjælper ved Opdragelsen, en Hjælp, som især maa befæste det helligste, kristne Forældre giver deres Børn i Arv. Hvor Kirken i vor Tid forhandler med Staterne, sikrer den derfor frem for alt den katholske Opdragelse ved katholske Skoler. Baade i Laterantraktaten og i Rigskonkordatet blev denne Ret højtidelig hævdet og anerkendt.

I Italien, hvor den katholske Religion gennemtrænger det offentlige og private Liv, var det fra katholsk Side ikke nødvendigt at sikre Privatskolen særlige Rettigheder, skønt Mussolinis Stat principielt ogsaa anerkender kirkelige og af Ordenssamfund ledede Privatskoler. Den bedste Garanti for, at alle Skoler tilfredsstiller Kirkens Krav, findes i Laterantraktatens monumentale Sætning:

»Italien betragter Undervisningen i den kristelige Lære i den af den katholske Tradition overleverede Form som Grundlag for og Krone paa al offentlig Undervisning.«

Rigskonkordatet derimod indeholder nøjagtige Paragraffer, som anerkender og beskytter den konfessionelle Skole:

»Loven om Bibeholdelsen og Nyindretningen af katholske Skoler staar ved Magt. I alle Menigheder, i hvilke Forældre eller andre opdragelsesberettigede ansøger derom, vil der, saafremt dette lader sig gennemføre i Overensstemmelse med de af Staten for ordnet Skolevæsen udstedte Forskrifter, under tilbørligt Hensyn til de stedlige skoleorganisatoriske Forhold, blive oprettet katholske Folkeskoler, naar der melder sig et tilstrækkeligt Antal Børn«. Art. 23.

»Ved alle Folkeskoler ansættes kun Lærere, der bekendt sig til den katholske Kirke og yder Garanti for at kunne staa Maal med de specielle Krav, der stilles af den katholske Skole«. Art. 24.

Ordener og religiøse Kongregationer er berettigede til inden for de almindelige Love og lovmæssige Betingelser at

oprette og lede Privatskoler. Privatskolerne nyder samme Betingelser som Statsskolerne, for saa vidt de, hvad Læreplan angaar, opfylder de lovbefalede Forskrifter, der stilles.« Art. 25.

Ogsaa ud fra rent pædagogiske Synspunkter kommer man til at anerkende Bekendelsesskolens Værdi. Stadig mere bliver man i vor Tid opmærksom paa, at en dybere Dannelse kun kan opnaas, naar Opdragelsesfaktorerne arbejder sammen, saa godt som det overhovedet er muligt. Skole, Forældre, Familie, Kirke og Menighed: alle maa de bidrage deres til at forme det unge Menneske. Denne Enhed og Samdrægtighed bliver skæbnsvangert forstyrret, naar allerede det lille Barn mærker Verdensanskuelsernes Sammenstød og Kampe. Og dette er uundgaaeligt, naar Læreren hylder andre religiøse Anskuelser end Barnets Forældre. En Folkeskolelærer er jo den store Autoritet for Barnet; hans kristelige eller ukristelige eller i alt Fald ikke-katholske Sindelag kan og vil gøre sig gældende ikke blot i Religionstimen, men ogsaa i Historie, Naturlære, Sprog, Dansk, ja til syvende og sidst, hvor som helst han ønsker det. Kan man forlange af et troende Forældrepar, at de betror det kostbareste, de har, til Lærere, som i bedste Fald ikke kender noget til deres Konfession?

Kirken forlanger derfor ogsaa den katholske Skole med al Bestemthed og forbyder Skolegang i ikke-katholske, neutrale eller blandede Skoler. Det kan være gavnligt at citere de Canones i Kirkelovbogen, som gælder for den katholske Skole:

Forældrene er paa det strengeste forpligtede til efter Evne at sørge for Børnenes saavel religiøse og moralske som legemlige og borgerlige Opdragelse, og ogsaa at træffe Omsorg for deres timelige Vel«. (Can. 1113.)

»De troende skal alle fra Barndommen undervises saaledes, at man ikke blot undgaar at lære dem noget imod den katholske Religion og ærbare Sæder, men at den religiøse og moralske Undervisning indtager den første Plads«. (Can. 1372,1.)

»Katholske Børn maa ikke gaa i ikke-katholske, neutrale eller blandede Skoler, som ogsaa er tilgængelige for Ikke-Katholiker. Stedets Biskop alene har efter den apostoliske Stols Instruktioner Lov til at afgøre, under hvilke Omstændigheder og Forsigtighedsregler mod Fare for Frafald, Besøg i saadanne Skoler kunde tolereres«. (Can. 1374.)

Gennemlæser man disse Paragraffer, kan man ikke være i Tvivl om, hvor alvorlig en Sag den katholske Skole er, og hvor meget den ligger Kirken paa Hjertet. Man vil forstaa, hvorfor vi Katholiker bringer de store Ofre, som er nødvendige for at opretholde vore Skoler. Man vil, naar man selv er Katholik, fatte Forsætter om at støtte dette vor Tros vigtigste Bolværk mere end hidtil. Men over for de statslige og kommunale Myndigheder kan vi, støttet til Naturretten og den danske Grundlov, ikke blive trætte af at gentage: Vore katholske Folkeskoler er lige-saa nødvendige som de kommunale og har derfor Krav paa samme Støtte.*) —z.

Seibo Shimai Kvai.

Vi er i Japan vant til de skarpeste Modsætninger; men er end Sammenblandingen af Øst og Vest i sine rent materielle Udslag ofte komisk, betyder det dog intet ved Siden af Virkningerne paa det aandelige Omraade, hvor ældgammelt og supermoderne blandes i et vildt Kaos og skaber en Usikkerhed, til Tider Letsindighed over for alle Livets vigtige Spørgsmaal, som i det lange Løb maa virke katastrofalt.

Særlig blandt de unge Piger gør en mægtig Krise sig gældende. For ikke længe siden hed det: »Lydighed er Kvindens Væsen; først Lydighed mod Faderen, saa Lydighed mod Manden, endelig Lydighed mod Sønnen.« Men nu beskæftiges Titusinder i Storbyernes Kontorer, Varehuse og lignende. Hele den gamle Verden er sunket sammen for deres Øjne, og nu søger de efter nye Veje for Livsanskuelse og Livsførelse, en Søgen, som desværre ofte fører dem vild og ind i mange moderne Giftidées. Et lille Eksempel: Den 7. Januar 1933 rejste den 23-aarige kvindelige Student, Misko Ueki fra Pige-gymnasiet »Jissen« i Tokio, sammen med sin 20-aarige Veninde, Masako Tomita fra samme Skole, ud til Øen Oshima for at bestige Mihara-Vulkan. Pludselig satte Misko sig til at skrive et Afskedsdigt og forklarede sin Veninde, at nu sprang hun ned i det rygende Krater. Hun aftvang dog først Veninden det Løfte at tie i 5 Aar med det, der var sket, og gjorde saa Dødsspringet. Masako vendte alene tilbage til Tokio. Men

*) I en senere Arikel vil vi samle nogle af de vigtigste Oplysninger om de kaffessionelle Skolers Kaar i andre Lande.

hun kunde ikke holde ud at bære alene paa sin frygtelige Hemmelighed og betroede sig til en af sine Klassekammerater, Kiyoko Matsumoto. Denne tvang Masako til ogsaa at føre hende til Krateret, ellers røbede hun Hemmeligheden. Den 12. Februar sprang ogsaa Kiyoko i Krateret. Nu blev Politiet opmærksomt paa Sagen, og Begivenhederne blev refereret i alle Aviser. Følgen blev, at i Løbet af faa Maaneder havde mere end 200 Mennesker styrtet sig i Krateret. En katolsk Præst havde Lejlighed til at tale med nogle af de studerende fra »Jissen«-Gymnasiet, og de forklarede, at de fleste af deres Kammeraters Hjerner var fulde af kommunistiske Idéer.

Dette er nu ikke ensbetydende med, at hele den japanske kvindelige Ungdom er fordærvet. Ofte drejer det sig kun om Ofre for den kommunistiske Propaganda eller om Foreteelser, der kendetegner et

Overgangsstadium og Trang til at finde nye Veje og nye Former, en Længsel efter at komme bort fra den nedværdigede Stilling, i hvilken Hedenskabet stadig holder den japanske unge Kvinde. Mange af disse unge Piger vil det bedste, og der er Titusinder af unge japanske Piger, som interesserer sig for Kristendommen. Men for mange er det svært, ja, næsten umuligt at blive Katholiker. Dels kniber det for mange med Tid til det lange Katekismusstudium, dels lægger Ægteskabsspørgsmaalet, som hovedsagelig afgøres af Familien, mange Hindringer i Vejen.

Det var derfor som en Himlens Gave, da »Gudsmoders Søsterforbund« (Seibo shimai kvai) for tre Aar siden dannedes. Gennemtrængt af den moderne Ungdomsbevægelses Aand søger den at sammenslutte saa mange japanske Piger som muligt i en stor »Forening til Karakterdannelse« og saaledes holde dem i en kristelig Atmosfære, yde dem Be-

Foranlediget af Selvmordsepidemien bragte en jap. Avis ovenst. Billede, som illustr., hvordan den unge Pige staar over for Valget mell. Kommunisme, Selvmord og Lidenskabens Rus.

skyttelse og Støtte og ogsaa uden Daaben give dem en fastere Forbindelse med Kirken. Organisationen er bygget efter Cellesystemet, saaledes at 5—10 Piger danner en Gruppe under en Gruffefører, som atter staar under en Kredsfører, der sammen med Missionærene skal lede Foreningen i de rette Baner. Samme Formaal tjener Foreningsbladet »Liljen«. Foreningen, som tæller flere Hedninger end Kristne, har udbredt sig med stor Hast og efter Metoder, der undertiden minder om de urkirkelige. Det viser et Par Eksempler, som en af Lederne fortæller:

»En Dag kom en Kredsfører til mig og sagde: »Shimpusama, i Morgen har jeg fri, har De noget Arbejde til mig?« — »Ja, det kan De tro,« svarede jeg, »i Okubo, 2 Stationer herfra, skal der være en hedensk Pige, som interesserer sig for »Gudsmoder-Søstrene«s Forening. Tag engang derhen. Jeg ved ganske vist ikke, hvor hun bor, eller hvad hun hedder, men hos en vis Konditor Sato kan De sikkert faa det at vide.« Kredsføreren gik. Først besøgte hun Gruppen i Nabobyen, og da der var meget at gøre dér, kom hun først om Aftenen ved 6-Tiden til Okubo. Her opsøgte hun først Konditor Sato, som hun fandt efter nogen Søgning. Til sidst lykkedes det hende ogsaa at finde frem til den omtalte unge Pige, som netop havde Besøg af to Veninder. De hentede endnu en Veninde og gik alle om Bord i en Baad og sejlede ud til Yoshiro-Bugten, hvor de endnu samme Aften grundlagde en Gruppe af hedenske Mariabørn i en Landsby, hvortil der aldrig kom nogen Missionær.

Vi vilde ogsaa saa gerne have haft en »Celle« i Lærerinde-Seminariet, men alle Forsøg paa at trænge derind mislykkedes. Saa fandt vi paa en List. En af Kredsførerne bad en af Lærerinderne ved Seminariet om Undervisning i Klaverspil. Paa denne Maade kom hun ofte ind i Lærerinde-Seminariet. En Dag hørte hun, at Eleverne havde skrevet en Stil over Emnet: »Mit Livsideal«. Blandt andet havde en af Eleverne skrevet, at hun helst vilde flytte ud som Eneboerske og være alene med Gud i Betragtning og Bøn. — Forbindelsen blev hurtigt knyttet med denne Elev. Hun blev Mariabarn og grundlagde en stor Gruppe i Skolen. Desværre havde hun ingen Tid tilovers til at studere den katolske Religion, da hun af alle Kræfter læste til Eksamen. Efter sin Eksamen kom hun til en Provinsby som Kommuneskolelærerinde. I Sommerferien blev hun pludselig syg og bragt til et Hospital i Akita. Her var en af Sygeplejerskerne ogsaa et »hedensk Mariabarn«. Hun fortalte mig straks om den syges Indlæggelse, og da det blev værre med Sygdommen, modtog den unge Lærerinde Daabens hellige Sakramente. En halv Time

senere døde hun. Gid Himlens Dronning vilde hente mange af sine hedenske Børn op til Himlen paa denne Maade.«

Bevægelsen er endnu paa Forsøgsstadiet; men man tør vente sig meget af den. Det japanske Folk har altid siden sit Møde med Kristendommen haft en særlig Kærlighed til Guds Moder.

P. R. (Efter Kath. Miss.)

En kort Oversigt.

»Universe« har ved Aarsskiftet bragt en Oversigt over Katholicismens Stilling i Verden, hvorefter vi bringer nedenstaaende Uddrag.

England. Som det allerede er blevet antydnet, skal det næste Skridt i England være at samle alle katholske Kræfter direkte under Biskoppernes Ledelse, med andre Ord, at oprette en vidtforegret national katholsk Aktion. Maaske man saa ogsaa i England kan opleve at se en Organisation i Lighed med den store National Catholic Welfare Conference, som findes i De Forenede Stater, med biskoppelige Direktører til at lede alle Afdelinger inden for den katholske Aktion. Der dannes stadig nye Foreninger og Organisationer, og de allerede bestaaende fordobler deres Iver for den katholske Sag.

Syd-Afrika. En N. C. W. C. er blevet oprettet uden »Raceforskelle« med Hensyn til de indfødte Katholiker.

Skotland arbejder hen mod samme Maal. Tusinder af unge Mænd skal næste Aar mødes for at grundlægge C. Y. M. S. og for at lægge Planerne til et ensartet Arbejdsprogram. En anden Ting, som ogsaa virker opmuntrende, er, at den nystiftede Forening for katholske Mødre, som tæller mere end 10.000 Medlemmer, viser sig at være en Sukces og danner et Bolværk mod Fødselskontrollens Forkæmpere.

Irland. Adskillige Medlemmer af det irske Hierarki har advaret Irland mod Kommunisterne, som truer det. Dublin har to »røde« Centre, men det er netop i Dublin-Diöceset, at der i Aar er blevet opført en »Regn« af Kirker. Mon Irlands Kommuniste tæller saa mange Tilhængere, som der er Medlemmer i »Den hellige Families Kongregation« i Limerick — næsten 10.000 — alle fromme, praktiserende Katholiker?

Brasilien tog i Tide Lære af Begivenhederne i Spanien. Under Ledelse af Præsterne er der blevet dannet en katholsk Vælgerforening for at tage Kampen op imod enhver anti-religiøs Paragraf, som maatte blive foreslaaet af den

nye Forfatning. Repræsentanter fra henved 400 Selskaber vil sørge for, at den katolske Valgstyrke er vel organiseret og forberedt paa straks at gribe ind.

Østrig lover en god katolsk Udvikling, skønt det er ude for en alvorlig økonomisk Krise. Dr. Dolfuss, som fortsætter Mgr. Seipels udmærkede Arbejde, lægger Grundvolden til en kristen Stat ved i Praksis at udføre alle Principperne fra »Rerum Novarum« og »Quadragesimo Anno.« Gudløse Bøger er blevet bandlyste fra Skolerne, og Regeringen har paabudt Religionsundervisning i alle Skoler.

Frankrig fortsætter med at være venlig stemt overfor Kirken, og kendte Katholiker viser stor Hengivenhed i Troen. Antallet paa dem, der melder sig til Præsteseminarierne er stadig stigende. Alene i Diøceset Paris er Antallet paa Seminarister siden 1926 steget fra 620 til 820. Særlig bemærkelsesværdigt er, at en Katholik blev valgt til at repræsentere 400.000 franske Jernbanemænd i Ministeriet. Tidligere var denne Stilling altid blevet besat med en Kandidat fra Arbejderforbundet, en Organisation, som efterhaanden var blevet noget anti-religiøs og led under Følgerne heraf. En Styrke paa mere end 2.000.000 Katholiker er blevet dannet ved at sammenslutte Ligue Patriotique des Françaises og Ligue des Femmes Françaises.

Italien. Her arbejder Kirke og Stat i god Forstaaelse. Den alvorlige Friktion, som opstod for nogle Aar siden, fremkaldtes hovedsagelig paa Grund af Spørgsmaalet om at værne Ungdommen; for nogle Uger siden udnævnte Opdragelsesministeren sammen med de kirkelige Myndigheder 544 Kapellaner for »Balilla«, den fascistiske Ungdomsorganisation. Et andet Eksempel paa det gode Forhold kan vi nævne: Dengang 100 italienske Flyvere skulde flyve over Atlanten, lod de deres Maskiner velsigne, ligesom de ogsaa selv modtog Velsignelsen. Da de kom til Chicago efter deres straalende Bedrift, førte General Balbo dem ind i »The Holy Name«-Katedralen for at synge et »Te Deum« som Tak.

U. S. A.—Rusland og Paven. Naar Russerne ser hen til U. S. A., er der meget, der kan trøste og opmuntre dem. Mange var ængstelige, da Præsident Roosevelt stod for at anerkende Sovjetregeringen. Da saa Anerkendelsen forelaa, viste det sig, at Præsident Roosevelt frem for noget andet havde forlangt, at de i Rusland bosiddende Amerikanere skulde nyde fuld Religionsfrihed i Lighed med den, de nød i deres eget Land. Ligesom for at forberede Rusland paa de Indrømmelser, de efterhaanden vilde blive nødt til at

gøre, erklærede Præsidenten ved et katholsk Møde, at Nationer, som forsøgte at kvæle Troen paa en almægtig Gud, før eller senere vilde opdage, at de forgæves kæmper imod noget i den menneskelige Race, som ikke kan dø — »noget, som i ethvert Aarhundredede har vist sig at være det vigtigste for stadig Fremgang«. Mange fandt i Præsidentens Aabningstale megen Lighed med »Quadragesimo Anno«.

For første Gang i 28 Aar er en Katholik, General-Postdirektør James A. Farley, blevet Medlem af det amerikanske Kabinet.

»Catholic Evidence Guild« gaar sin Sejrsgang gennem Staterne; 7 Dioceses har nu deres udendørs Talere.

Ved C. H.-S.

Lord Halifax' Død.

Lord Halifax, hvis Livs kæreste Tanke det var at genføre sin egen Kirke med den katholske, døde den 19. Januar i sit Hjem, Hickleton Hall, Doncaster, 94 Aar gammel. Ved hans Død er en af de mest kendte Skikkelser inden for »High Church« forsvundet.

Lord Halifax hed oprindelig Charles Lindley Wood, hans Moder var en Datter af Lord Grey, han blev opdraget i Eton og Oxford og er Fader til Lord Irwin, tidligere Vicekonge i Indien. Han blev af Dronning Victoria udnævnt til Kong Edwards Adjutant, medens denne endnu var Prins af Wales. Lord Irwin, som nu er Undervisningsminister og venligsindet over for Katholikerne, arver Grevskabet Halifax.

I 1921 besøgte Lord Halifax Kardinal Mercier i Malines med det Resultat, at Kardinalen indvilligede i at modtage nogle Anglikanere, der ligesom Lord Halifax selv med Iver arbejdede hen paa en intimere Forbindelse mellem Rom og Canterbury. Mødet gav ikke straks haandgribelige Resultater. Men Lord Halifax fastslog, at det gav store Muligheder for en Overenskomst, og han tilføjede: »Hele Spørgsmaalet om vor Tilknytning til Rom er saa vidtstrakt og saa indviklet, og Spørgsmaalene om Lære og Fortolkning, som det vil være nødvendigt at faa opklaret, er saa talrige, at mange lignende Møder, efter al Sandsynlighed af mere autoritativ Karakter, maa afholdes, før vi kan gøre os Haab om at gøre noget virkeligt Fremskridt med Hensyn til gensidig Forstaaelse«. Han fortsætter med at haabe, at Møderne vil fremkalde »en brændende Iver efter Genoprettelse af den katholske, apostoliske Enhed«.

Kardinal Mercier talte i et Brev til Ærkebiskoppen af Canterbury om de Vanskeligheder, man stødte paa fra begge Sider, men hans Brev lukkede ikke alt Haab ude. »Tro mod vor oprindelige Hensigt«, siger han, »maa vi skaffe frem i Lyset alt det, som kan virke med til en Genforening, og sætte alt det til Side eller udskyde til en senere Afgørelse alt det, som staar hindrende i Vejen.«

Saaledes sluttede Møderne i Malines. Kort Tid efter blev Kardinal Mercier dødssyg. Lord Halifax besøgte ham under hans Sygdom, og Kardinalen gav Lorden en Ring som Tegn paa deres Venskab. Den almindelige Mening blandt de engelske Katholiker var imod disse Samtaler, fordi man frygtede, at de holdt mange Anglikanere tilbage fra den personlige Konversion og forhindrede dem i at gaa hele Vejen til Rom. Der var en dyb Tragik over Lord H.s Liv: at han viste mange Vejen til Rom, men ikke selv døde som Kirkens Søn. R. i. p.

Familiens Mysterium.

François Mauriac, en af det moderne Frankrigs mest omtalte katolske Forfattere, er født 1885. Han har en lang Række Romaner bag sig, af hvilke tre er oversat til Dansk: »Kysset til den spedalske«, »Maria Cross« og »Ormebolet« (Norsk). For kort Tid siden er han blevet Medlem af det franske Akademi. Hans sidste Bog »Le Mystère Frontenac«, Familiens Mysterium og Samlivets Vanskeligheder, er helt gennemtrængt af katolsk Tankegang og vil glæde mange, der hidtil har betragtet hans Forfatterskab med nogen Ængstelse. Vi bringer et lille Brudstykke af den.

Udstrakt paa Ryggen laa Jean-Louis og saa op i Loftet, der blev svagt oplyst af Natlampen. og han følte sin Afmagt til at forandre noget som helst ved andres Skæbne. Han gav efter for en svimmel Følelse af Ensomhed og Angst.

Men pludselig kom han i Tanker om, at han havde glemt at bede sin Aftenbøn. Og saa gjorde den voksne Mand nøjagtig det samme, som han vilde have gjort i Tiaarsalderen, han stod lydløst op af Sengen og lagde sig paa Knæ ved Hovedgærdet med Ansigtet gemt i Lagenet. Intet Aandepust forstyrrede Stilheden; intet røbede, at en Hustru og et lille Barn laa og sov i dette Værelse. Luften var tung og fuld af blandede Dufte, for Madeleine var bange for frisk Luft som alle Folk fra Landet, og hendes Mand havde maattet vænne sig til ikke mere at have Vinduet aabent om Natten.

Han begyndte med at paakalde Helligaanden: »Veni, sancte Spiritus, reple tuorum corda fidelium et tui amoris ignem accende . . .« Men mens Læberne udtalte den vidunderlige Bøn, var hans Opmærksomhed kun henvendt paa denne Fred, som han kendte saa godt, og som vældede frem i hans Indre som en Flod, der bryder frem: ja, levende, overstrømmende, erobrende som Havet ved Flodtid. Og af Erfaring vidste han, at han ikke skulde prøve paa at overveje eller give efter for den falske Ydmyghed, som siger: »Det betyder ikke noget, det er bare en overfladisk Følelse.« Nej, ikke sige noget, kun tage imod; al Angst var forsvunden. Hvor var det taabeligt at tro, at det Resultat, der kunde konstateres af vore Anstrengelser, havde det allermindste at betyde . . . Det, det kom an paa, det var selve denne fattige Anstrengelse for at holde Stangen paa Plads, for at rejse den paa ny — især rejse den paa ny . . . Og vore Handlingers ukendte, uforudsete, ubegribelige Frugt skal en Dag komme frem i Lys, denne Nedfaldsfrugt, som vi samler op og knapt tør vove at tilbyde . . .

Han ransagede kort sin Samvittighed: jo, han kunde godt gaa til Kommunion næste Morgen. Saa gav han sig hen i Bønnen.

Ved E. N.

NYE BØGER.

»*Lexikon für Theologie und Kirche*«. Ny bearbejdet Udgave ved Biskop Buchberger. Herder & Co., Freiburg im Breisgau. 1056 Spalter.

Intet Leksikon kan indgive større Tillid end dette. Det har de allerypperste Medarbejdere, alle Specialister. Nærværende 5. Bind har sat over 300 Penne i Gang. Det er udstyret med 10 Tavler, 20 Kortskitser og 126 Billeder.

Særlig bør nævnes Artiklen *Jesus Christus* (17 Spalter) af Professor Kösters i Frankfurt a. M. og *Jerusalem* (14 Spalter) af Dr. Mader, Direktør for det orientalske Gørres-Institut i Jerusalem. Stoffet er overordentlig velordnet. Hver Gang, der er Lejlighed til det, gives der statistiske Oversigter. I Artiklen om Jesuiterordenen faar man f. Eks. en nøje Opregning af alle Jesuiter i Verden, inden for hver Provins og hver Underafdeling (Præster, Skolastikere og Lægbrødre udgør i Begyndelsen af 1933 22,936). I apologetisk Henseende er Værket særlig værdifuldt paa Grund af Oplysningernes Fylde og den konsekvente Objektivitet, som præger Artiklerne, f. Eks. »*Inquisition*« og »*Hexen*«. Et lille tilfældigt, men interessant Udpluk af Artiklen om

Heksene: Pave Gregor VII forbød i en Skrivelse til Kong Harald, at man i Danmark lod Kvinder henrette for Trolddom. Vi har tidligere gentagne Gange fremhævet dette Leksikons imponerende *Alsidighed*. Dette skal derfor her blot nævnes. Et lille Eksempel, der viser med hvilken Omhu, der arbejdes: Den gamle Bispeby paa Island, *Hólar*, har ogsaa fundet sin Plads i Spalterne. C. B.

Den h. Faders Kroningsdag.

Den 12. Februar er der gaaet 12 Aar, siden vor hellige Fader Pave PIUS XI højtideligt blev kronet i St. Peters Kirke i Rom.

Den katholske Kristenhed kan ikke noksom takke det guddommelige Forsyn, som i denne vanskelige Tid har betroet Kirkens Ledelse til en saa klog og maalbevidst Overhyrde.

Med alle Kirkens trofaste Børn vil ogsaa de danske Katholiker i kærlig Taknemmelighed mindes vort Overhoved. Derfor skal der Søndag den 11. Februar indlægges ORATIO PRO PAPA og efter Højmessens synges TE DEUM coram Ssmo. exposito.

Før Oplæsningen af Hyrdebrevet skal de Troende gøres opmærksom paa denne Begivenhed og opmuntres til at bede for vor hellige Fader.

København, d. 5. Februar 1934.

† JOS. BREMS
Apost. Vikar.

Fra Hovedstad og Provins

Betingelserne for at vinde Jubilæumsafladen.

(Fra Vikariatet). Betingelserne for dem, der i det danske Vikariat kan vinde Jubilæumsafladen, er følgende:

For Ikke-Ordensfolk: Foruden de almindelige Betingelser, nemlig Modtagelsen af Bodens og Alterets Sakramente, skal de 4 Gange besøge deres Sognekirke eller et offentligt Oratorium og der bede i den h. Faders Hensigt, nemlig for den katholske Kirkes Fremgang, for Vildfarelsernes Udryddelse, for Enighed mellem Fyrsterne, for Ro og Fred i det menneskelige Samfund.

For Ordensfolk: Foruden de almindelige Betingelser skal de 4 Gange, saa vidt muligt i Fællesskab, holde Korsvejsandagten og hver Gang bede i den h. Faders Hensigt.

København, i Januar 1934.

† JOS. BREMS
Apost. Vikar.

St. Antoni Distrikt.

Som første Skridt henimod Oprettelsen af det nye Sankt Antoni Sogn har Sakraments-Sognet givet Afkald paa Kirkeskatten fra Trosfæller, der bor inden for Sankt Antoni Distrikt, under Forudsætning af, at den indbetales til St. Antoni Kirke, Brønshøj.

St. Antoni Distrikt omfatter Ballerup, Skovlunde, Herlev, Husum, Brønshøj, Ulterslev, Buddinge og Søborg. Distriktet begrænses ind mod Byen fra Søborg (Søborghus Kro) af følgende Linie: Frederiksborgvej, Tomsgaardsvej, Hulgardsvej, Borups Allé til Grøndalsaaen og langs denne til Godthaabsvej. Grænsen mod Rosenkranssognet er: Godthaabsvej, Sallingvej og Slotsherrensvej.

Et polsk Mysteryspil.

Den nye St. Birgittasal i Maribo, der blev indviet i Oktober, har for længst vist, hvilken Betydning den har for Menigheden. Der var ved Nytaarstid Juletræ for St. Josef Søstrenes Skole og Menigheden, ved hvilken Lejlighed den var fyldt til sidste Plads. De følgende to Søndage var der henholdsvis paa Dansk og Polsk Opførelse af Julespil ligesom Frk. Lis Strater Nielsen spillede »Emilies Hjertebanken« og læste »Fru Fagerberg«. Endelig Søndag d. 21. blev der holdt en afsluttende Aften, hvor det polske Mysteryspil og den danske Julekomedie samt et Par muntre Sketchs opførtes, atter for stormende fuldt Hus. Dilettanterne klarede Rollerne godt. De er alle Elever i St. Josef Søstrenes Skole. Det polske Julespil er fra Tiden omkring 1320 og i skiftende Oprin viste det, hvorledes Hyrderne, Herodes og de hellige tre Konger modtog Budskabet om Jesu Fødsel. Det mundede ud i, at alle i skiftende Scener samles for Betlehems Konge og tilbeder ham. Ind i mellem forekommer pudsige Oprin. Spillet var rørende, Dødens Engel nedmejer til sidst Herodes, der vilde dræbe Jesusbarnet, og en grinende sort Djævel løb bort med den grumme Konges Lig. Pastor Klessens forklarede Spillet paa Dansk for de danske Tilskuere og understregede dets helt igennem middelalderlige og slaviske Oprindelse. Kostumerne var farverige. Baade Pastor Klessens og St. Josef Søstrene har haft et stort Forarbejde, og det mægtige Bifald, der lød, var ogsaa en Hyldest til dem.

Det smukke og rørende danske Julespil var fra vor Tid og viste, hvorledes Julestemningen og Julefreden ogsaa ved Menneskers Godhed kan naa til de ensomme og fylde dem med Glæde. Ogsaa dette Spil hilstes med stor Hyldest.

— Dagbladene meddeler, at Redaktør N. P. Nielsen i Fastetiden i Birgittasalen begynder paa en Serie Foredrag

— i alt 6 — om den hellige Birgitta og Birgittinerne i Maribo Kloster, hvis Udgravning har gjort Bigittinerordenens Historie højaktuel i Maribo. L—r.

Thor Lange og Kirken.

Søndag den 28. Januar holdt Birgittakredsen Møde i Nakskov med Pastor Schindler som Taler. Pastoren fortalte paa sin sædvanlige fængslende Maade om den bekendte Digter Thor Lange. Taleren fremhævede især Thor Langes store Fædrelandskærlighed til det lille Danmark, som han aldrig kunde glemme, hans smukke Poesi samt hans stærke Dragen mod den katholske Kirke. Kort sagt var det et tankevækkende Foredrag, der paahørtes med stor Interesse af alle. — Efter Mødet afholdtes Generalforsamling, hvor der valgtes to nye Bestyrelsesmedlemmer. S.

FRA DEN VIDE VERDEN.

Prof. Karl Adam suspenderet.

Katholikerne i Stuttgart fejrede det hellige Aar i Stadthalle d. 21. Januar. 4 Dage forinden var alle Adgangskort til Kæmpehallen bortrevet. De katholske Ungdomsforeninger mødte til Festen med deres Faner og i Uniformer med Skulderremme. De grupperede sig med deres Faner omkring Talerstolen. Først talte Biskop Sproll af Rottenburg, som sluttede med at sige: »Vi ønsker ingen Nationalkirke, for Christus har ikke ønsket nogen.« Derefter holdt Universitetsprofessor Karl Adam fra Tübingen Festtalen og sagde bl. a.: »Biologisk set er denne saakaldte »Tyske Trosbevægelse« ingen Bevægelse hen til Troen, men til Overtroen, til den forgiftede Vrangtro paa den tyske Aands guddommelige Natur.« Da de unge efter Mødet var i Færd med at stille op i Kolonner, forlangte Politiet, at Skulderremmene skulde fjernes, og Fanerne foldes sammen. De unge vægrede sig delvis ved at adlyde Politiets Befaling og blev som Følge deraf drevet fra hinanden. De unge forsøgte gentagne Gange at samle sig for at danne et Tog, men Politiet fik dog til sidst Overtaget. — Prof. K. Adam er af Kultusministeren blevet suspenderet fra sit Embede, men efter en Formaning hævdes Suspensionen igen.

Berlins nye Biskop.

Pave Pius XI har udnævnt den hidtidige Biskop i Hildesheim, Dr. Nikolaus Bares, til Biskop Christian Schreibers Efterfølger som Biskop i Berlin, en saare vigtig Stilling i Kirkens Forhold til Staten. Kyndelmissedagen blev

Dr. B., efter at han havde aflagt den af Konkordatet forlangte Ed, introniseret i St. Hedvigs Kirke i Berlin.

Biskop Bares er 63 Aar, født i Eifel og Søn af jævne Bønder. I 1895 blev han præsteviet, var Kapellan i Koblenz, hvor han særlig var Sjælesørger for Ungdommen, og blev senere ved Triers Præsteseminarium Professor i det Nye Testaments Eksegese. Biskop Bares har været med til at forme den tyske Katholicisme, han var bl. a. Medstifter af det kath. Akademikerforbund. Han er en betydelig Theolog, en erfaren Universitetslærer og en stor Prædikant og Sjælesørger.

Katholikerne stærkest i Kanada.

Ifølge Opgivende fra Dominions statistiske Bureau andrager Tallet af Katholiker i Kanada 4,285,000; den uerode Kirke, som er den næststørste Kirke, tæller 2,017,400 Sjæle, den anglikanske Kirke 1,635,000 Sjæle. Katholikerne er altsaa langt den stærkeste Befolkning, men den er ogsaa Kanadas ældste, kultiveret af de franske Jesuitter.

Marconi i det katholske Universitet i Peking.

Opfinderen Marconis Besøg i det katholske Universitet i Peking blev en stor Oplevelse saavel for de Kristne som for Hedningerne. Talrige hedenske Studenter fyldte Universitetets Aula. Rektor, Dr. Murphy, bød Marconi Velkommen som Repræsentant for Videnskaben og den katholske Tro. Dr. Murphy udtalte blandt andet: Gennem 600 Aar har Pavernes Stemmer lydt i dette Land, men siden De i Vatikanet indrettede den traadløse Radiostation, har vi Missionærer i det fjerne Østen med usigelig Glæde virkelig hørt vor hellige Faders klare, kraftige Stemme, som har nedbedt saa megen Velsignelse over os og indgydt saa mange af os fornyet Mod. Marconi takkede for den straalende Modtagelse og udtrykte Haabet om, at Forholdet mellem Kina og Pavestolen maatte blive lige saa hjerteligt, som Forholdet nu var i Italien mellem Stat og Kirke. Efter Højtideligheden trak Marconi sig tilbage til Universitetets lille Kapel for at bede, og det gjorde et uudslætteligt Indtryk paa Hedningerne at se denne store Lærde i dybeste Ydmyghed tilbede Alterets helligste Sakramente.

Den apostoliske Præfekt i Tsitsikar myrdet.

Fra Rom er indløbet Meddelelse om, at den apostoliske Præfekt i Tsitsikar i Mandschuriet, Pater Eugen Imhof, er blevet myrdet under et røverisk Overfald paa den transsibiriske Ekspres. P. Imhof, som tilhørte Missionselskabet i Bethlehem, var siden den 11. Januar 1932 Præfekt i Tsitsikar. Under hans Ledelse tog Missionen et saa stort Opsving, at man i Foraaret kunde notere 1769 Konversioner.

BREVKASSE

Reformations-Præsterne.

Fra Pastor P. Severinsen, Bringstrup pr. Ringsted har vi modtaget følgende:

I Nordisk Ugeblad S. 85 skriver Hr. Jens Sønderup om den danske Reformation:

»De katholske Præster og Munke havde man jo enten forjaget eller hængt, og til Erstatning for dem havde man »Skrivere, Forvaltere, Karle, og Tjenere, som kunde læse i en Bog. Disse Folk bestige nu Prædikestolen for at oplæse et Stykke af Huspostillen.«

Da disse Ord nu er sluppet igennem Redaktionens Censur, henstiller jeg, at det oplyses, at ikke et Ord heri er rigtigt. Der kan ikke eftervises et eneste Eksempel paa, at saadanne Folk blev Præster. Saa vidt vi kan se, blev praktisk talt *alle* Præsterne fra den gamle Tid siddende som evangeliske Præster, og Postillerne til at læse op af blev lavet netop til Hjælp for disse Præster fra den gamle Tid.«

Vi har forelagt ovenstaaende for Hr. J. Sønderup, som oplyser følgende:

»Jeg beklager, hvis det ikke fremgik tilstrækkelig tydeligt af min Artikel, at de omhandlede Bemærkninger er Citater fra kgl. dansk Hofpræst og Universitetsprokansler Erik Pontoppidans Kirkehistorie. Det forekommer mig lidet troligt, at der ikke skulde være et sandt Ord deri, men at det skulde være det pure Opdigt, hvad Pontoppidan beretter. Det forekommer mig ogsaa, at jeg i »Kirkehistoriske Samlinger« har truffet paa flere Eksempler, der bekræfter Pontoppidans Fremstilling, — bl. a. er det dog vitterligt, at det i Chr. III's Kirkeordinants paalægges Biskopperne, at de »fittelige skulle i Hjemmet forelæse Evangeliet for deres Karle og Tjenere, for at der af deres Midte efterhaanden ogsaa kunne udvælges gode Prædikanter«, — saa maaske kan vi senere komme tilbage til dette specielle Spørgsmaal om Reformationens Præster, hvor de rekrutteredes fra.«

Amager. De unge Pigers **Fastelavnsfest** Søndag d. 11. Febr. Kl. 19 i Festsalen, Hans Bogbindersallé 2, med Musik, Sang, muntre Viser, Komædie etc. Billetter à 1 Kr. faas hos Portneren.

Marlaforeningen vil ogsaa i Aar efter bedste Evne komme trængende Førstkommunikanter og Firmander til Hjælp. Men paa Grund af de stærkt begrænsede Midler kan denne Hjælp kun ydes i meget ringe Omfang. Skemaer, som den ansøgendes Forældre eller Værger selv maa afhente hos undertegnede (Form. 9—10 eller Eftm. 3—4, Onsdag undtagen), maa ligelædes udfyldes og afleveres af dem *inden Søndag d. 18. Febr.* enten hos Fru Mariboe (Hellerup, L. Strandvej 1, St.) eller hos Frk. Ronge (Lykesholms Allé 14 C) eller hos undertegnede.

Sammesteds modtages Indmeldelse i Foreningen (Aarsbidrag 4 Kr. og derover), som i høj Grad trænger til nye Medlemmer, dersom den ogsaa i Fremtiden skal kunne fortsætte sin Virksomhed.

Bredgade 64
d. 22. Januar 1934.

Pastor v. d. Kettenburg
Sognepræst ved St. Ansgar.

Fasteprædikener i Fastetiden:

- St. Ansgars Kirke.** Hver Sønd. Kl. 17: P. J. Wolfisberg S. J. (Emne: Apokalypsens 7 Breve, faas paa Tryk).
St. Andreas Kirke. Hver Sønd. Kl. 17: P. J. Wegener S. J.
St. Annæ Kirke. Hver Fred. Kl. 20: P. R. von Poquet. C. SS. R.
Sakramentskirken. Hver Sønd. Kl. 18: Pastor Fr. Ronge.
Rosenkranskirken. Hver Sønd. Kl. 17: P. Fr. Jaworski C. SS. R.
Jesu Hjerte Kirke. Torsd. Kl. 20: P. U. Sialm S. J. Hver Sønd. Kl. 18: P. P. Nøsen S. J.
St. Knuds Kapel. Tyske Fasteprædikener hver Torsdag Kl. 20: P. G. Scherz C. SS. R. (m. Korsvejsand.)

Korsvejsandagt. Torsdag: Jesu Hjerte Kirke Kl. 20 med Prædiken. Fredag: St. Ansgars Kirke Kl. 20, Rosenkranskirken Kl. 19 $\frac{1}{2}$, St. Annæ Kirke Kl. 20, St. Andreas Kirke Kl. 19 $\frac{1}{2}$. Sakramentskirken Kl. 20, St. Josefs Kirke Kl. 19 $\frac{1}{2}$.

Askeonsdag d. 14. Febr. St. Ansgars Kirke: Kl. 9 Askevielse og Højmesse. Sakramentskirken: Askeuddeling i Forbindelse med hver af Messerne. Kl. 8 Højmesse. Rosenkranskirken: Askevielse og Højmesse Kl. 8. — I andre Kirker Askeuddeling i Forbindelse med de sædvanlige Messer.

Conventus missionariorum hantiensium erit die 13. hjs. hora 4 $\frac{1}{4}$ ad Immaculatam.

Basar paa Midfaste-Søndag i Aarhus.

Efter tre Aars Pause kalder Menigheden atter til Basar »Til For- del for sit Arbejde for Børnene og blandt de unge i Byen og paa Landet«. Allerede om 14 Dage startes den store Bortlodning. (Lykkesedler à 25 Øre), hvortil mange nyttige Gevinster forventes skænket af vore Venner, hvor de end opholder sig. Formaalet er jo saa udpræget apostolisk, og Trangen saa stor, at vi haaber paa almindelig Tilslutning ogsaa denne Gang. J. K.

A.C. Onsdag d. 14. Febr. Kl. 20: 1. **Studieaften ved Pastor Peter Schindler** over 1) Katakombe-Forskningens Stilling i Nutiden. 2) Bevismaterialet for Petri Liv, Død og Grav i Rom. Det bliver ialt 6 Studieaftener, der holdes i vore Lokaler, Vestervoldg. 115³, som Regel med 14 Dages Mellemrui. Foredragene illustreres ved Kort, Snitplaner og Diagrammer, som Frk. B. West har tegnet. — Adgang har enhver, der er interesseret og vil følge alle Aftenerne. Af Hensyn til Omkostningerne sættes som Betingelse, at man køber de to Teksthæfter. — Kr. 2,50 for Ikke-Medlemmer. Kr. 1,50 for Medlemmer.

Haydn-Aften paa St. Knuds Skole

Søndag d. 11. og Mandag d. 12. Februar (50 Øre).

Generalprøve **Fredag d. 9. Febr.** (25 Øre). Hver Gang Kl. 19.

Adgangskort faas hos Portneren.

(Haydn'ske Sange, Syngespil, Børnesymfoni).

D. K. K. F.'s Foredragsaften Tirsdag d. 20. Febr. Kl. 20 taler Redaktør F. von Jessen i »Danske Kvinders katolske Forbund« om »Brydningen ved vor Grænse«. Der er vist ikke mange herhjemme, der har større Kendskab til dette Emne end Redaktør von Jessen, der i over en Menneskealder har beskæftiget sig med sønderjydske Forhold, og iøvrigt er en kendt og skattet Foredragsholder. Vi haaber vore tilsluttede Foreningers Medlemmer vil møde talrigt den Aften i den røde Sal i Stenosgade. Gæster er velkomne.

Kirkelig Kalender.

Febr.	Febr.
11. S. Quinquagesima.	18. S. 1. Søndag i Fasten.
12. M. Serviterordenens syv Grundlæggere.	19. M. Ferialdag.
13. Ti. Ferialdag.	20. Ti. Ferialdag.
14. O. Askeønsdag. *)	21. O. Tamperdag. *)
15. T. Ferialdag.	22. T. Petri Stol i Antiochia.
16. F. Ferialdag.	23. F. Petrus Damiani. — Tamperdag. *)
17. L. Ferialdag.	24. L. Matthias. — Tamperdag. *)
*) Fastetiden begynder.	*) Faste- og Abstinensdag.

Febr. Ugens Messebønner.

11. S. **Quinquagesima** (112—153); 2. *Sæt Bønner*: Vor Frue af Lourdes (831); 3. For Paven. Slutningsev.: Festens (833).
12. M. Serviterordenens syv Grundlæggere (834—670); 2. For Paven ([122]—[107]), i Anledning af Aarsdagen for vor hellige Fader Pius XI's Kroning 1922.
13. Ti. † Ferialdag, foregaaende Søndags Messe (112—153) uden Tractus og *Credo*; 2. Om de helliges Forbøn ([120]—[105]), 3. For alle afdøde troende (1140—[113]), 4. Efter frit Valg; alm. Præfation.
14. O. **Askeønsdag** (117—159); 2. Valentin (837—668), 3. Om de helliges Forbøn. Indtil Passions søndag tages hver Dag *Fastens Præfation* (516—36), hvis ikke en anden er angivet.
15. T. Ferialdag (129); 2. Faustinus og Jovita (838), 3. Om de helliges Forbøn.
16. F. Ferialdag (131); 2. Om de helliges Forbøn, 3. For de levende og døde ([125]).
17. L. Ferialdag (136); 2. og 3. som Fredag.

Af Sidetallene i Parenthes gælder det første den ny Udgave af Messebogen (1926), det andet den gamle Udgave (1907). Er der kun anført eet Tal i Parenthesen, gælder det den ny Udgave.

Anm. Paa de med † mærkede Dage kan Præsten efter frit Valg læse Sjælemesser og andre Volivmesser, hvorfor man paa disse Dage ikke kan regne med, at de her angivne Messer læses.

NB. Fastetidens Ferialmesser (Hverdagsmesser) findes ikke i den gamle Udg. af Messebogen, hvorfor der indtil videre kun vil blive henvist til den ny Udg., der indeholder alle de smukke Messer saavel paa Latin som paa Dansk.

M.-K. St. Ansgar K. »Det gode Raads Moder« M.: Tirsd. d. 13. Febr. Kl. 19¹/₂. — **Rosenkransk.** »Maria Rosenkransdronning« F.K.: Sønd. d. 11. Febr. Kl. 8.

Fredag d. 2. Februar er

Mère M. Delfina du Sacré-Coeur

afgaaet ved Døden i Assumptionssøstrenes Moderhus: Val N. Dame, Antheit Belgien.

R. i. p.

FREMEDSPROGTRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN),
Svanemosegaardsvej 4. Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.
Færdig fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

82. Aargang

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kroner Kvarlalet (inclusive Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 St., København K. Telefon: Palæ 3762, Kl. 13-16). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kroner aarligt. — Redaktør: Pater G. Scherz, Hans Bogbinders Allé 2, København S; Telefon Amager 3202; bedsle Træffetid Kl. 13¹/₂ - 14¹/₂.

Nr. 7.

Søndag den 18. Februar

1934

INDHOLD: Biskoppelig Hyrdebrev. — Gavner det hyppige Skrifte-
maal? III. — Pastor Adolf Brems' 25 Aars Præstjubilæum. — Presse-
Rundskue. — Katholske Missioner: Belgisk Kongo. — Fra Irlands
Trængselstid. — Nye Bøger. — Fra Hovedstad og Provins. — Fra den
vide Verden. — Avertissemønter. — Kirkelig Kalender. — Ugens
Messebønner.

Biskoppeligt Hyrdebrev.

Joseph

ved Guds Barmhertighed
og

den Apostoliske Stols Naade

Titular-Biskop af Roskilde,
Apostolisk Vikar for Danmark.

Til det Apostoliske Vikariats Klerus og Troende.
Hilsen og Velsignelse i Vor Herre Jesus Christus.

Højtelskede i Herren!

»Hvor fyldes ikke vort Faderhjerter med Frygt, naar vi fra St. Peters Stol skuer ud over Verden og ser, hvorlunde den kristne Religion overalt forfølges og bekæmpes paa den mest hadefulde og udholdende Maade. Med Vold og

med List søger man at bryde enhver Forbindelse mellem Himmel og Jord og sætte Mennesket i Guds Sted. Ja, mange Steder har Mennesket alt taget Sæde i Guds hellige Tempel, erklæret sig selv for Gud og gjort Krav paa Hyldest og Tilbedelse. I Sandhed, man skulde tro, at de sidste Tider var nær, og at Fortabelsens Søn, hvorom Apostelen taler, allerede havde rejst sin Kongestol og svinger sit Scepter over de vildfarne Slægter.«

Dette smertelige Suk fra Pius X's förpinte Faderhjerte vælder ogsaa frem fra Vort eget i denne Stund, — thi de religiøse og moralske Tilstande i Verden har ingenlunde forbedret sig i de 30 Aar, der er henrundet, siden ovennævnte Ord lød fra Christi Statholders Læber — tvertimod, de er blevet om muligt endnu værre, end de dengang var.

Men Pius X paapegede ikke blot Menneskeslægtens moralske og religiøse Vunder og Saar, men som værdig Stedfortræder for Ham, der er den store Sjælelæge, anviste han ogsaa de eneste helsebringende Midler til at læge hans som vor Tids smertende Onder. Blandt disse Midler er der især et, som er af den allerstørste Betydning, og som Vi derfor ved dette Hyrdebrev agter at lægge Eder alle alvorligt paa Sinde, nemlig: Familielivet — det ægte, sande, kristne Familieliv. Familielivet i Overenstemmelse med Guds og Hans hellige Kirkes Love og Forskrifter. Familielivet, saaledes som det levedes af den hellige Familie i Nazareth.

Om selve Familielivets bydende Nødvendighed for saavel Stat som Kirke kan der naturligvis ingen Tvivl være, og Vi skal derfor ikke gaa nærmere ind paa dette Punkt. Derimod synes en saare stor Del af Menneskeslægten langt fra at mene, at Efterlevelse af det kristne Familieideal er nødvendigt for Statens og Kirkens Fremgang og Velfærd — saasandt dette i de fleste Lande og af de fleste Mennesker trædes under Fod og foragtes. — Førend Vi gaar over til en indgaaende Skildring af det kristne Familieideal, kan det derfor have sin praktiske Betydning ganske kort at understrege, hvor nødvendigt det er for saavel Stat som Kirke, at dette holdes i Hævd og efterlevs af enhver Familie.

Hvad Staten angaar, er den ifølge sin Natur i det store og hele bygget op af Familier under en fælles lovgivende, udøvende og dømmende Myndighed, hvad enten denne sidste repræsenteres ved en Konge eller ved et Parlament med en Præsident i Spidsen; og denne Stats Formaal er dens Borgeres fælles Gode. Men dette Endemaal kan kun opnaas ved samvittighedsfuldt, udholdende Medarbejde fra disses Side. Men kun de Borgere, der i deres Barndom og Ungdom har lært og i deres eget Hjem opfylder og af Fa-

miliens øvrige Medlemmer ogsaa kræver opfyldt Pligterne overfor Gud og Næsten, vil være i Stand til at medarbejde til Samfundets fælles Vel paa den nys nævnte Maade.

Med Rette skrev de tyske Biskopper derfor ogsaa i et fælles Hyrdebrev, som de udsendte kort før Verdenskrigen: »Er Familien syg, opfylder den ikke sine Pligter overfor Gud og Næsten — da er hele Nationen syg; forfalder Familien, da gaar ogsaa hele Nationen, hvoraf den er en Bestanddel, til Grunde. Ingen Velstand, ingen Civilisation, ingen Hærmagt kan hindre dens Undergang.«

Og som det gaar med Staten, saaledes gaar det ogsaa med Kirken. Denne har til Opgave at føre Menneskene til den evige Salighed; men Vejen dertil gaar gennem Opfyldelsen af Hans Vilje, der har kaldt sig selv Vejen, Sandheden og Livet. Men at denne Vej ikke vandres og ikke kan vandres — og at dette Endemaal ikke kan naaes af Mennesker, der ikke holder selve det kristne Familieideal i Ære, er selvindlysende. Om Kirken saavel som Staten skal naa det Maal, den ifølge Guds og Naturens Bestemmelse har, maa det kristne Synspunkt paa, og den kristne Opfattelse af Familien derfor deles af Kirkens og Statens Medlemmer og trofast efterleves i det daglige Liv.

Men hvad er da den kristne Opfattelse af Familien, af dens Rettigheder og Pligter?

Som Svar paa dette Spørgsmaal vil Vi nu gøre Rede for Familiens Oprindelse og dernæst for dens Endemaal og endelig for de Midler, ved hvilke dette kan naaes.

Familiens Oprindelse:

Mange og saare forskellige Theorier er der i den nyere Tid blevet opstillet angaaende Familiens Oprindelse. — Vor Opgave er ikke her at gendrive disse, saa meget mere som de alt er blevet gendrevet og domfældte i den hellige Skrift af Apostlen Paulus, der om Ophavsmændene til disse Theorier siger, at de »ved deres Uretfærdighed forholde Sandheden ved Uretfærdighed Hvorfor de ogsaa ere blevne forfængelige i deres Tanker, og deres uforstandige Hjerte er blevet formørket. Der de sagde sig at være vise, blev de Daarer« (Rom. I, 18—22).

Lovet være Herren, Højtelskede, at Familiens Oprindelse er en anden og højere end den, hine saakaldte Videnskabsmænd hævder! Thi fra Guds Skaberhaand er Familien fremgaaet i Tidernes Begyndelse. Medens Morgenrøden lyste over nyløbte Verdener, skabte Han Mennesket i sit Billede og efter sin Lignelse — Mand og Kvinde skabte Han dem — fjøede deres Hænder sammen og lod dem love hinanden Troskab for Livet — i Glæde og Sorg, i Modgang og Medgang, i ondt og i godt. »Derfor forlader Manden sine

Forældre og bliver hos sin Kvinde, og de to bliver til ét Legeme.« (1. Mos. II, 24.) Og denne Pagt mellem Mand og Kvinde, hvorved Familien blev grundlagt, har Christus, Vor Herre, i det Nye Testamente yderligere ophøjet og gjort til et Sakramente, ja sammenlignet den med den hellige, mystiske Forbindelse, der raader mellem Guds hellige Kirke her paa Jorden og dens usynlige Overhoved i Himlen. Noget saare højt og usigeligt helligt er Familien derfor allerede ifølge sin guddommelige Oprindelse, rundet som den er af den almægtige, evige Guds Skaberhaand i Tidernes Morgen, og signet og viet af Guds eenbaarne Søn i Tidernes Fylde.

Familiens Endemaal og Bestemmelse:

Men ikke mindre hellig og ophøjet er Familien, hvis man ser hen til det Maal, dens guddommelige Grundlægger og Helliggører har haft for Øje, da Han grundlagde og signede den. Dette Formaal er klart udtrykt i Skabelsesberetningen i første Mosebog, hvor Gud Herren siger til vore første Forældre: »Vorder frugtbare og mangfoldige, opfylder hele Jorden og gører den Eder underdanig.« (1 Mos. I, 28.) Han, som ved sit bydende »Bliv« havde fremdraget Vredensaltets utallige Kloder af Tomhedens gabende Svælg, ophøjer Familien til at vorde delagtig i denne sin mægtige Skabergerning ved at give den Evne og Magt, Bud og Befaling til at forplante Menneskeslægten, at den maa udbrede sig over den ganske Jordens Kreds.

Og denne i sig selv uendeligt ophøjede og hellige Mission bliver om muligt endnu mere ophøjet og hellig, naar vi tager i Betragtning, at for Kirken og Staten er Familien, hvad Frøkorntet er for Planten, Roden for Træet, Kildens Vandaare for Flodens rindende Strømme, Grundvolden for Paladsets Taarne og Tinder.

Saa lad det da aldrig gaa Eder af Minde, Forældre og Ægtefæller, at Familien, hvis Overhovede I er, er af guddommelig Oprindelse, og at hellig, Vi fristes næsten til at sige guddommelig, er dens og dermed ogsaa Eders Mission — en Mission, der, om den udøves paa rette Vis, nedkalder Guds rigeste Velsignelse over Eders Hjem og faar Kirke og Stat til at blomstre frodigt og skønt.

Vi vil derfor nu gaa over til at betragte, hvorledes denne Mission skal udøves paa rette Maade.

Midlerne:

En afdød, dansk Professor har engang sagt, at Vejen til Lykken bestaar ikke i at gøre, hvad man har Lyst til, men i at følge en objektiv, gyldig Ordning. Vi gør af ganske Hjerte disse Ord til Vore ogsaa med Henblik paa Familien.

Først da vil Familien blive i Stand til at opfylde sin høje og hellige Mission til Kirkens og Statens Velfærd og Trivsel, naar dens Medlemmer ikke lever efter egne private Lyster og Tilbøjeligheder, men trofast og samvittighedsfuldt opfylder de dem paahvilende Pligter. — Disse Pligter er mange og forskelligartede; der er Pligterne overfor Gud ved Overholdelse af Hans og Hans hellige Kirkes Bud, endvidere Pligten til indbyrdes Samdrægtighed og Hengivenhed og den dermed forbundne Pligt til Selvbeherskelse; endelig er der Mandens særlige Pligter som Ægtefælle og Fader og Kvindens Pligter som Hustru og Moder og til allersidst Børnenes Pligter.

Familiens Pligter overfor Gud og Kirken:

Det er Gud, som har skabt det enkelte Menneske; det er Gud, som har indstiftet Familien og givet den dets op-højede Maal; det er Kirken, som med guddommelig Magt og Myndighed har erklæret Familiens Overhoveder for rette Ægtefolk at være — derfor har Gud og Kirken ogsaa Ret — hel og fuld Ret til at give Love og Forskrifter for Mennesket og Familien som saadan, og disse har følgelig den strengeste Pligt til omhyggeligt og samvittighedsfuldt at efterleve disse af Gud og Kirken givne Love og Forskrifter. Her gælder ingen Undtagelser, ingen Undskyldninger. Hensynet til, hvad Gud og Kirken befaler, maa komme først. I en Familie, som er sig denne Pligt bevidst, bliver der derfor ofte talt om religiøse Emner. Der læser man Bibelhistorien og Evangeliet; Helgenernes Levned og anden religiøs Læsning bliver holdt i Ære. De kirkelige Festsdage bliver omtalt og forklaret; og da disse Festsdage fejres til Minde om de store Tildragelser i vor kristne Tro, lærer Børnene let og uden egentlig Undervisning Troens Indhold at kende, og følgelig ogsaa de dermed for en Kristen forbundne Forpligtelser. Saaledes bliver Familien en Lærskole for solid Religiøsitet og overbevist Pligtfølelse.

Paa den Maade har Børnene allerede lært Grundbegreberne i den kristne Tro, naar de kommer i Skole, og denne kan da bygge videre paa, hvad de har lært i Hjemmet.

I en saadan Familie bliver der bedt i Fællesskab; sammen gaar man i Kirke; sammen knæler man ved Herrens Bord, og sammen gaar man til Andagt; og dette Fællesskab i Opfyldelsen af de religiøse Pligter bliver til en Trang, en Vane, der foraarsager gensidig Styrke og Opmuntring og bereder varig og fælles Glæde af den reneste Art.

Blandt denne første Gruppe af Pligter, som Vi kun har omtalt i al Almindelighed, er der en, Vi især ønsker at

understrege, og som Vi derfor her vil omtale udførligere, nemlig: Søndagens Helligholdelse.

Efter den hellige Families Exempel skal Familien helligholde Søndagen: 1) Som Herrens Dag, 2) som den kristne Hviledag, 3) som en Festdag for Familien.

Som Herrens Dag:

»Kom Sabbaten i Hu, at Du helligholder den.« (2 Moseb. XX, 8.) Saaledes lød Guds Befaling allerede i den gamle Pagt til Israels Folk. Apostlene har overført denne Forpligtelse fra den sidste til den første Dag i Ugen, men Budet som saadant er iøvrigt forblevet uforandret med Hensyn til sin Forpligtelse, — ja det er snarere blevet yderligere skærpet ved det første og det andet Kirkebud: »Du skal helligholde de paabudte Festdage. Du skal paa alle Søn- og Festdage med Andagt bivaane den hellige Messe.«

Ligesom den hellige Familie hver Sabbat trofast gik hen i Synagogen for der at deltage i Salmesangen og opmærksomt høre paa Fortolkningen af de mosaiske og profetiske Skrifter, saaledes bør ogsaa hver kristen Familie om Søndagen begive sig hen i Herrens Hus for at overvære det hellige Messeoffer, deltage i Salmesangen og høre Udlægningen af Dagens Evangelium. Familien maa aldrig, medmindre meget tvingende Grunde foreligger, undlade at gaa i Kirke om Søndagen, thi der bliver det religiøse Liv, som ved mange materielle Bekymringer er blevet mere eller mindre svækket i Ugens Løb, vederkvæget og styrket. Gennem Bønnen, Prædiken og Sakramenterne faar man friske Kræfter for den kommende Uge. I Kirken føler Menigheden sig som een stor Familie. Rang og Stand forsvinder; rige og fattige, store og smaa, alle knæler i den samme Skriftestol, ved den samme Kommunionbænk, foran det samme Alter. Alle føler sig som Børn af en og samme himmelske Fader, og af samme Moder: Kirken, og er delagtige i de samme Naadegaver.

Men Familien skal overvære den hellige Messe med Andagt. — Man gør bedst i at forene sig med Præsten ved Alteret og betragte de forskellige Handlinger især ved Ofertoriet, Konsekrationen og Kommunionen, idet man ved Hjælp af Messebogen beder sammen med Præsten. Messebogen er for mange endog uundværlig, da de ellers udsætter sig for frivillig Adspredelse. Man skal høre en hel Messe og derfor ikke komme for sent. Det er næsten altid de samme, som kommer for sent, idet de stoler paa: »At det haster ikke saa meget« eller, at der er »Tid nok«. Og hvorfor, naar Tid og Lejlighed gives, ikke høre flere Messer? Det vilde være en smuk Fyldestgørelse for andre, der

uden lovlig Grund forsømmer denne strenge Pligt, og det vilde blive en Kilde til rig Velsignelse. Og lad Os tilføje, hvorfor ikke ogsaa paa Hverdagene overvære den hellige Messe? Vi havde haabet, at en af Frugterne af den første danske, eukaristiske Kongres skulde være, at mange flere vilde overvære Messeofferet i Ugens Løb. Desværre staar Kirkerne for det meste tomme paa Hverdagene, skønt der læses Messer fra Kl. 6—8; og dog kan Vi for dem, der ikke skal paa Værkstedet eller paa Kontoret eller har meget husligt Arbejde om Morgen, ikke finde nogen formildende Omstændighed, der kan tjene som Undskyldning for ikke at udøve dette frugtbare Apostolat til Gavn og Velsignelse for dem selv og til aandelig Hjælp for andre. Vi opfordrer derfor Præsterne til ofte at anbefale til deres Sognebørn den hyppige Overværelse af Messen i Ugens Løb, som det bedste Middel til at opnaa Guds Hjælp og Velsignelse.

(Fortsættes.)

Gavner det hyppige Skriftemaal?

III

Da Pius V i 1566 udsendte den romerske Katekismus, indeholdt denne en interessant Bemærkning om Datidens Forhold: »Al Hellighed, Fromhed og Interesse for Religion, som Gud ske Lov endnu er bevaret i vore Dages Kirke, skyldes for en stor Del Skriftemaalet. Dette er vel nok alle gode Menneskers Overbevisning« (II 5. n. 36). Men da alt godt og heldbringende i denne Verden har Fjender, saa kan det ikke være paafaldende, at ogsaa Skriftemaalet, de kristne Dyders Bolværk, og navnlig da det hyppige Skriftemaal, har været Genstand for Angreb. Lad os derfor i al Korthed fremstille, hvad der er sket i saa Henseende:

1. I 1518 forsøgte Luther at bortskræmme Folk fra Bodens Sakramente. »Paa ingen Maade,« sagde han, »skal du driste dig til at skrifte tilgivelige Synder, ikke engang alle Dødssynder...« Leo X satte denne Lære paa Listen over Luthers 41 Vildfarelser, og Tridentiner-Konciliet erklærede: »Hvis nogen lærer, at man ikke har Lov til at skrifte tilgivelige Synder, saa er han ekskommuniceret.« Som katolsk Lære fastsloges derimod: Af gode Kristnes Skik godtgøres det, at det er rigtigt og gavnligt at skrifte tilgivelige Synder (dvs. saadanne, som ikke berøver os det

øvernaturlige Liv, og som vi oftere gør os skyldige i), skønt de ogsaa paa mange andre Maader kan tilgives.

2. I den saakaldte Oplysningstid holdt Biskop Ricci af Pistoja i Italien (1786) en Diöcesansynode, som fuldstændig var præget af Gallikanismens og Jansenismens Aand og vilde reformere Kirken efter de dengang moderne Idéer. Denne Forsamling udtalte som sit Ønske angaaende Skriftemaal af tilgivelige Synder, at man ikke saa ofte skulde benytte sig af det, for at den Slags Skriftemaal ikke skulde blive alt for foragtelige. Pius VI svarede i en dogmatisk Konstitution, at denne Lære var en ubegrundet og fordærvelig Afvigelse fra den almindelige Opfattelse i Kirken og i Strid med de Helliges og fromme Kristnes Praksis, der var godkendt af Tridentiner-Konciliet.

I Virkeligheden er det ogsaa meningsløst at ville indskrænke Kirkens Nøglemagt til Absolution for svære Synder alene. Hvis Christus vor Frelser havde indstiftet Sakramentet paa denne Maade, at tilgivelige Synder ikke skulde udslettes derved, saa vilde enhver, der gaar i Skriftestolen, med det samme røbe, at han eller hun har begaaet Dødssynder, og den Vanskelighed, som ligger i Syndsbekendelsen, vilde blive meget større, ja, saa stor, at mange ikke mere kunde faa sig til at gaa til Skrifte.

3. I det 19. Aarhundrede begyndte nogle franske Præster at vægre sig ved at høre Ordenssøstres Skriftemaal og saaledes nægte dem den Forøgelse af den helliggørende og hjælpende Naade, som Absolutionen bringer. Grunden var, som man kan tænke sig, denne: Søstrene har som oftest, paastod de, kun tilgivelige Synder at skrifte og gainle, som de allerede har faaet Absolution for. Den apostoliske Stol lod i 1839 de nævnte Præster forbyde i en saa vigtig Sag at følge deres eget Hoved og forlangte, at de nøje skulde holde sig til den af Kirken foreskrevne Praksis, siden jo alle vidste, at en angerfuld Bekendelse af tidligere Synder og mindre Forseelser gav Ret til at modtage Absolution. For en Sikkerheds Skyld har denne Afgørelse ogsaa fundet Plads i den nye Kirkelov (Can. 902).

Det kan jo ikke være tvivlsomt, at Gud æres ved en saadan Ydmyghedsøvelse, hvor et syndigt Menneske paa ny angerfuldt anklager sig for tidligere skriftet Ulydighed

mod Gud. For skønt denne er tilgivet, kan den dog ikke gøres usket. I al Evighed vil den staa som en beklagelig Kendsgerning baade i Guds og vor egen Bevidsthed. Og som Gud i sin Tid flere Gange gentog sit Løfte til Abraham om Velsignelse og Frelse, saaledes kan han i sin Barmhertighed ogsaa gentage sit Løfte til os om ikke at ville bruge sin Ret til at straffe os for vore Synder. Denne Gentagelse giver os større Beroligelse og Fred. Desuden bør man aldrig glemme, at Gud ikke tilgiver ved Ord alene. Ved Absolutionen taler han nemlig nærmest saaledes til den angrende Synder: »Jeg skænker dig min Naade, som er Tegn paa og, for saa vidt det er nødvendigt, ogsaa Aarsag til Syndernes Forladelse«. Samtidig eftergives endvidere altid noget af den timelige Syndestraf, som ved det tidligere Skriftemaal af samme Synd ikke blev ophævet helt.

4. Det var nu Sakramentets ydre Fjender: Misforstaaelser, Spidsfindigheder og Lidenskab har kaldt dem frem til Kamp mod vor Frelsers Paaskegave til sin Kirke. Foruden dem er der ogsaa indre Modstandere, nemlig Dovenskab og meningsløs Frygt, en falsk Skamfølelse og Hovmod. Da de er tilstrækkelig kendte, trænger de ikke til nærmere Omtale. Bare vi ikke lader os narre af dem!

For Boden eller Skriftemaalet er noget af det helligste, vi ejer i den nye Pagt, et helligt Sakramente, som i Virkekraft overgaar alle ikke-sakramentale Midler til Syndsforladelse, fordi Kristi egen Haand løser os fra Sydens og Straffens Lænker ved det, efter at vi under den Helligaands Bistand paa en omfattende og systematisk Maade har gjort os værdige dertil. Hvis vi benytter Skriftemaalet og Altrets Sakramente, saaledes som de to Naademidler fortjener det, — Boden som en Slags Forberedelse til og Kontrol efter den hellige Kommunion — saa staar meget snart alt, hvad der rører sig i vort Indre under deres Indflydelse og Velsignelse. De bliver Midtpunkt for hele det aandelige Liv og gør Sjælen i Løbet af ganske kort Tid hellig, fordi den fører et sakramentalt og liturgisk Fromhedsliv.

F. K.

Pastor Adolf Brems' 25 Aars Præstjubilæum.

Naar Pastor Brems den 21. Februar fejrer sit 25 Aars Præstjubilæum, kan han se tilbage over fem og tyve Aars trofast og ihærdigt Arbejde for Guds Sag og Guds Kirke, fem og tyve Aars sand Opofrelse for sin Gerning og fem og tyve Aars uegennyttig Virke for sine Sognebørn,

Pastor Adolf Brems O. Præm.

som fra adskillige af Danmarks Byer vil sende ham mange taknemmelige Tanker paa Mindedagen.

Pastor A. Brems er født i Herck la Ville d. 27. Februar 1882 og indtraadte i Averbode i 1903. I 1905 aflagde Pastoren Løfterne og blev d. 21. Februar 1909 præsteviet.

Den 18. December 1910 betraadte han dansk Grund. Dette er Pastorens personlige og »historiske« Data, som man kan læse sig til.

Men hvad man ikke kan læse sig

til og heller ikke tilfulde formaar at fæstne paa Papiret, er, hvor velsignelsesrig hans Gerning har været iblandt os — een lang, levende Prædiken, eet stort, straalende Eksempel paa Kærlighed og Opofrelse, et Eksempel, der staar trykt i hans Sognebørns Hjerter.

En underlig betagende Stemning bemægtiger sig en, naar man tænker tilbage paa de yderst spartanske Forhold i Vejle, da Pastor Brems i sin Tid kom dertil, og mindes det mægtige Arbejde, der var gjort for dog at bringe Kirken saa vidt. Hs. Excellence Biskop Brems, Vejles første Sognepræst, var en stor Arbejdskraft, og med Bedrøvelse modtog Menigheden Budskabet om, at Pastoren skulde rejse, men en Trøst i Sorgen var det dog, at man fik Lov at beholde Sognepræstens Broder, »lille Pastor Brems«, som man kaldte ham.

Pastor Adolf Brems blev udnævnt til Sognepræst, og tung var Arven at løfte efter Hs. Excellence, ikke mindst

fordi den nye Kirke endnu kun var under Opførelse og Midlerne til dens Fuldførelse meget smaa. Med utrolig Energi tog Pastor Brems fat paa Opgaverne, først og fremmest Kirkens Fuldførelse, og snart stod den smukke lille Kirke færdig til usigelig Glæde for Katholikerne i Vejle.

Men Kræfterne slog ikke til, Pastor Brems ligefrem sled sig op, og det blev nødvendigt for ham at søge Rekreation, og atter maatte den lille Menighed i Vejle sige Farvel til en kær Sognepræst.

Men Minderne lever om den gode, opofrende Sjølehyrde, lige kærlig og forstaaende, hvad enten det var Sygdom og Nød i Hjemmet, der skuldes lindres og afhjælpes, eller det var Sjælen, der trængte til en forstaaende Vens Hjælp.

I 1923 tvang alvorlig Sygdom P. Brems til en lettere Post. Han blev Hospitalspræst først i Randers, dernæst i København. Men ogsaa her har Pastor Brems nok at tage Vare paa baade overfor syge og raske.

I Anledning af 25 Aarsdagen bringer vi Pastor Brems vore bedste Ønsker ledsaget af en dybtfølt Tak for de dejlige Minder, den katholske Menighed i Vejle har i Eje, samtidig med at vi sender en Tak til Ham, som sendte os »lille Pastor Brems«, med Bøn om, at Han vil holde sin beskyttende Haand over denne sin Tjener, som har været saa tro i sin Gerning, og som paa sin stille, fine Maade bragte Kærlighedens Evangelium til søgende og fattige Sjæle.

Dagmar Elsborg.

Presse-Rundskue.

Den forbudne Kalk. Berlingske Tidendes Kirkeside af Søndag den 24. og 4. Febr. beskæftiger sig med »Nadveruddelingen i den katholske Kirke«. Der paastaas, at de Begrundelser, som almindeligvis anføres for Kalkens Forbud, ikke findes i de officielle kirkelige Udtalelser, tilmed at kun Kirkemøder kan give saadanne officielle Svar. Begge Dele er urigtige. Koncilsdekreterne og *Canones* nøjes ganske vist i Reglen med at nævne Sagen uden videre Begrundelse. Men sker ikke dette ogsaa i al verdslig Lovgivning, og har det ikke sin simple Grund i disse Dokumenters autoritative Karakter? Vil man finde Begrundelserne, maa man blade henholdsvis i Rigsdagsbetænkningerne eller i Koncilsakterne, der findes paa ethvert stort Bibliothek. Men selv om vi gik med til den gamle gallikanske og reformatoriske Overvurdering af Kirkemødernes Myndighed og saa bort fra alle pavelige Kundgørelser, alle Katekismer og af Kirken godkendte Lærebøger i Theologi, der dog alle,

omend i folkelig Grad, maa betragtes som autentiske Udtalelser om vor Tro, vilde vi kunne pege paa et Dokument, der i hvert Fald kommer en Koncilsudtalelse meget nær, nemlig *Catechismus Romanus* eller »Tridentiner-Konciliets Katekismus«, som paa Foranledning af Konciliet blev udgivet af Pave Pius V i Aaret 1566 og skal tjene som Vejledning for Sognepræsterne i deres daglige Kristendomsforkyndelse. Der nævnes i anden Del 4. Kap. 54. Spørgsmaal følgende Grunde for Forbudet mod Kalken: 1) Faren for at spille den konsekreerede Vin, navnlig ved Massekommunioner. 2) Faren for at ved længere Opbevaring til Sygekommunion Vinens Skikkelse fordærves og bliver til Eddike. 3) At ikke faa nærer Modvilje mod overhovedet at drikke Vin, saa det, der giver Sjælen Frelse, skader Legemet. 4) At der er mange Egne, hvor man kun med største Besvær kan fremskaffe den til Altergangen nødvendige Vin. 5) Navnlig at man ved Kommunion under Brødets Skikkelse alene tager Afstand fra deres Vildfarelse, som nægter, at Jesus er helt til Stede under hver Skikkelse for sig.

Tridentiner-Katekismus nævner ikke Modviljen mod at drikke af samme Kalk og den dermed givne Smittefare. Disse Grunde havde det 16. Aarhundrede med sine primitive hygiejniske Begreber mindre Forstaaelse for.

Hovedgrunden, nemlig Afstandtagen fra en hæretisk Vildfarelse, finder vi allerede i det 5. Aarhundrede, hvor den mærkelig nok førte til den modsatte Kommunionpraksis, idet Nydelsen af begge Skikkelser blev foreskrevet. Dette gjorde Pave Leo I og noget senere Pave Gelasius, for derved at protestere mod Manikæernes Lære om, at Vinen var Djævelens Værk, og gøre dem det umuligt i Smug at gaa til Alters i katholske Kirker. Protestanterne har taget disse Dekreter til Indtægt, som om de nævnte Paver derved stemplede »Brødkommunionen« som hæretisk. Men det er ikke Kommunionen under én Skikkelse, som man derved vilde komme til Livs, men Manikæernes Misbrug deraf. Da Kirken i det 16. Aarhundrede for at imødekomme Kejser Ferdinand, Hertugen af Bayern, ja selv Petrus Canisius' Bønner forsøgsvis tillod Kalken for Sydtyskland, var det med det udtrykkelige Forbehold, at der derved ikke var gjort nogen dogmatisk Indrømmelse m. H. t. Jesu Nærværelse under hver Skikkelse for sig.

Det Spørgsmaal der interesserer Berlingske Tidendes Kirkeside, er imidlertid ikke saa meget, hvorfor Kirken forbyder Kalken, men hvorfor den tillader, ja foreskriver den for den »administrerende Præst«. Der paastaas, at »herom siges der heller ikke noget«.

Det vilde være lettere at drøfte dette Spørgsmaal med en Hussit end med en protestantisk Theolog. Hussiten er

vel stædig i sin ensidige Skriftfortolkning, men han har dog samme Grundsyn paa Nadveren: at den ikke blot er et Maaltid, men ogsaa et Offer. Protestanten derimod nægter Nadverens Offerkarakter. Derved kommer Spørgsmaalet til at dreje sig ikke blot om Kommunionens Praksis, men om selve Nadverens Væsen og Mening. For Protestanten er Nadveren kun Kommunion; derfor henfører han alle Jesu Udtalelser om Eucharistien til Nadvernydelsen og kommer saaledes nødvendigvis til at hævde Dobbeltkommunionens Nødvendighed.

Men Udgangspunktet er forkert. Nadveren er først og fremmest et Offer, den ublodige Fornyelse af Jesu Korsdød. Dette Offer har Jesus indstiftet under Brødets og Vinens Skikkelser. Denne dobbelte Skikkelse skal, som Tridentinum siger, være »et Symbol«, en billedlig Fremstilling af Jesu Korsdød. Den virkelige Adskillelse af Jesu Legeme og Blod, altsaa hans Død, udtrykkes i Messen ved en symbolsk Adskillelse, idet i Kraft af Ordene under Brødets Skikkelse Legemet bliver nærværende, under Vinens Skikkelse Blodet. Messen kan kun fejres under dette Dobbelt-symbol. Naar den celebrerende Præst ogsaa drikker Kalken, er dette en Selvfølge. Hvad skulde der ellers ske med den konsekreerede Vin?

Til Nadveren som Maaltid er Kalken ikke væsentlig. Jesu Ord: »Drikker alle deraf«, betyder kun, at alle Apostlene skal benytte sig af samme Kalk, eller maaske snarere, at dette sidste Nadverbæger, der efter Jødernes Skik ikke var forpligtende, undtagelsesvis skulde drikkes af alle tilstedeværende efter Herrens ganske udtrykkelige Befaling. I hvert Fald er Ordene sagt til Apostlene alene, til en lukket Kreds under ganske bestemte Omstændigheder — ikke til en Folkemængde eller alle Disciplene i Flæng. Ordene er sagt til de samme, der ogsaa fik at høre: »Gør dette« d. v. s. det, som jeg har gjort, »til min Ihu-kommelse«. Ligesom ved dette Bud Apostlene og kun disse og deres Efterfølgere har modtaget Fuldmagten til at frembære det eucharistiske Offer, saaledes forpligter de førstnævnte Ord kun de samme Mennesker, og dem kun, naar de gør dette d. v. s. frembærer Messeofret.

Men vi skal alle nyde baade Jesu Kød og Blod. Dette gør vi imidlertid allerede ved at modtage Kommunionen under én Skikkelse. Thi »Christus, som opstod fra de døde, dør ikke mere« og er derfor helt og udelt til Stede under hver Skikkelse. At spise Jesu Kød og drikke hans Blod er, som den h. Thomas siger, ikke nødvendigvis to forskellige Handlinger. Ligesom Sjælens Sult og dens Tørst ikke er to forskellige Tilstande, men én og samme Trang, én og samme Længsel, saaledes er ogsaa den Spise

og den Drik, der skal tilfredsstillende denne Fornødenhed, én og samme Ting og én og samme Mættelse. Udfra denne Opfattelse kan vi forstaa, hvorfor allerede Jesus siger: »Hvo, som spiser dette Brød, skal leve i Evighed« — noget, han efter protestantisk Nadvertheologi ikke maatte sige. Vi kan forstaa, hvorfor Kirken allerede fra de ældste Tider betragtede sig stillet frit med Hensyn til de to Skikkelser. Saaledes fandtes i Oldkirken Kommunion under Brødets Skikkelse som Hjemmekommunion, som Sygekommunion, for Eneboere og i Liturgien paa Langfredag, ligesom man ogsaa gav Børnene Kommunionen under én Skikkelse, Vinens. Skønt man indtil det 13. Aarh. i Regelen holdt sig til Dobbeltkommunionen, har man aldrig betragtet denne som en Salighedssag, og Kirken har aldrig misbilliget Kommunionen under Brødets Skikkelse alene. Om Nadveren skal nydes under én eller begge Skikkelser, er en Sag, der hører ind under den kirkelige Disciplin og Lovgivning, og Kirken, som af Herren har faaet Fuldmagten til at binde og løse, har ved Forbudet mod Kalken ikke gjort sig skyldig i nogen Anmasselse.

A. Menzinger S. J.

Katholske Missioner: Belgisk Kongo.

Hans Exc. Mgr. Dellepiane, som fra 1930 har været Apostolisk Delegat i Belgisk Kongo, er for kort Tid siden vendt tilbage til Italien. Under sit Ophold i Kongo har han besøgt alle Missioner i sin Jurisdiktion, — en Rejse paa 5650 Mil — og fortæller nu om sine Indtryk og Iagttagelser. Overalt blev han modtaget paa det hjerteligste af Missionærerne og de koloniale Autoriteter og med stormende Begejstring af det katholske Folk. Det fremgaar af hans Udtalelser, at Omvendelserne har taget betydeligt til i Løbet af de sidste ti Aar. Iøvrigt gaar Missionærerne frem med stor Forsigtighed. Det er ikke nok, at Katekumenerne kan Katekismen og ønsker Daaben; de maa gennemgaa en Prøvetid paa 2½ Aar, en nødvendig Forholdsregel, naar man vil sikre sig, at den indfødte er i Stand til at vise Udholdenhed, en Dyd, som ikke er alt for hyppig blandt Negrene.

Naar der spørges om Midlerne til at komme i Kontakt med Masserne, saa indtager Karitasarbejdet og Skolerne første Plads. Endvidere udgør Katekisterne en uundværlig Hjælp, som Missionærerne fra første Færd har forstaaet at skaffe sig, saa de nu ejer en veritabel Hær af dem, hvis Arbejde simpelthen er vidunderligt. Et andet Middel af første Rang er Kendskabet til de indfødte Stammers Sprog,

Sæder, Skikke og Historie. Dette har Missionæerne i belgisk Kongo altid lagt Vægt paa, med det Resultat, at de ofte af de indfødte anses for deres egne, da de taler deres Sprog fuldkomment og til Bunds kender alt, som angaar dem.

Selvfølgelig mangler Vanskelighederne ikke: den hedenske Aand, visse Sæder, overtroiske Skikke, Troldmændenes Indflydelse, nogle Steder Polygami, og her og der protestantiske Sekters Arbejde. Men disse Hindringer er ikke uovervindelige og vil sikkert tabe i Kraft efter som Missionæernes Indflydelse gør sig gældende i Befolkningen.

Missionerne gør, som nævnt, kraftigt Fremskridt. I 1930 fandtes 741902 Kristne og 508187 Katekumener; i 1933 var Tallet steget til 1081957 Kristne og 754058 Katekumener. Det kristne Liv er overalt tilfredsstillende, Utroskab og Fræfald er kun Undtagelser. Man maa være klar over, at det drejer sig om nyomvendte Kristne fra Stammer, som har været nedsunkne i Aarhundreders Slaveri og Hedskab; Kristne, som ofte bor midt i en hedensk Befolkning, Hundreder af Kilometer fra Missionen: man maa sige, at disse Kristnes Iver og Nidkærlighed, som tit kunde tjene deres europæiske Brødre til Forbillede, er et Naadens Under.

Hvad den katholske Gudstjeneste angaar, øver den en fængslende Indflydelse paa dem, og en af Grundene til Protestanternes ringe Fremgang er deres næsten fuldkomne Mangel paa Liturgi og deres Gudstjenestes Fattigdom.

Hvad Skolerne angaar, befinder Missionerne i belgisk

To indfødte Høvdinge fra Kongo ved Porten til Helvede. Stedet, som Stanley døbte, er ikke nær saa frygteligt som Navnet; det er en Vej mellem Klipper. De indfødte Høvdinge fra denne Egn er alle inkarnerede Polygamister, og det er ikke let at omvende dem til Kristendommen. Sidste Aar bad dog to om Daaben, inden de døde.

Et Udsnit af Katechumen-Skaren i Bobo Dioulasso.

Kongo sig i en privilegeret Stilling, som tillader dem at give hele Ungdommen en Undervisning efter den katolske Religions Principper, fordi alle Skoler i Kolonien og de to Mandatomraader er i Hænderne paa Missionærene eller Kongregationerne. Paa Skolevæsenets Omraade har Missionerne gjort et stort Arbejde, med det Resultat, at de Indfødte i Kongo har en sand Passion for at læse.

Til Uddannelse af indfødt Klerus findes 19 mindre Seminarier med 834 Elever og 4 store Seminarier med 110 Elever. Hvad angaar indfødte Ordensbrødre og Søstre, er det et vanskeligere Spørgsmaal i saa unge Missioner, men der findes dog allerede en Del, og Tiden synes at love Fremskridt i saa Henseende. Af »katholsk Aktion« findes der saa godt som intet; derimod har man en udmærket Presse, som af de Indfødte modtages med stor Sympathi og livlig Interesse.

Den Ap. Delegat slutter med at udtale sin Beundring over Missionærernes Iver og Dygtighed og sin Glæde over det udmærkede Forhold, der bestaar mellem Kirken og de belgiske Autoriteter.

Fra Irlands Trængselstid.

Svejtserpræsten *Heinrich Federer* (1866—1928) er en af Tidens største katolske Fortællere og Romanforfattere. »Berge und Menschen«, en Roman, »Das letzte Stündlein des Papstes«, en Novelle, samt flere andre Bøger fra hans Haand vil sent glemmes. I det følgende bringer vi en herlig Scene fra den lille Bog: »Patria«, om Tiden før Emancipationen i Irland; Scenen foregaar paa Universitetet i Dublin, og vi oplever, hvorledes de dumdristige »Eichelbuben«, et hemmeligt Forbund af irske Studenter, der kæmper for Landets Frihed, ved den store Eksamen kommer i aandelig Fægtning med deres Magister og sejrer.

— I de følgende Dage fandt de afsluttende Eksaminer ved Universitetet Sted. Emmet og hans Ven optraadte velbørstede, med det stride Haar smukt salvet, med lystige

Øjne og vaagne Sind, som havde de en lang Syvsovernats Vederkvægelse bag sig. Den ene kunde meget, den anden lidt, for dem alle var det jo kun en Parade-Overhøring for to Semestre. Eminent i alt Fald vidste alt og mer, end han skulde; ingen Professor kunde komme ham til Livs.

Imellem Tilhørerne var ogsaa den kortbenede Dr. Curran med sin Følgesvend, den unge Daniel O'Connell, ved sin Side. Denne rakte Emmet sin brede, røde Kelterhaand, idet han ønskede ham til Lykke. Emmet takkede nedladende. Nu hørte man Raslen af Silkefoer og Kjoleskøder, alle strakte Hals, og man saa en lille buttet, køn Dreng træde op paa Podiel, hvor han først frygtsomt, saa lidt stærkere og til Slut med almægtig Sikkerhed deklamerede en Hymne til Havet. Han skulde have talt om Ø-Riget, men hvorledes skulde han der med sit beklemte, irske Hjerte prunke og prale? Nej, hellere Havet, det frie Hav, som stadig frembyder tusinde Veje for Haabet og tusinde Stier til Flugt og Befrielse, ak, og tusinde Friheder at leve og kæmpe for. Havet, det skønne, graablaa, søvglinsende Hav omkring Irland, denne uhyre Tumleplads for enhver Art af herlig og grim Natur, leende ad de smaa Mennesker med deres Skibskolusser og blæsende dem alle omkuld i et Aandepust af Ærgrelse eller Humor. Tag du dette Hav!

Og Tom gjorde det, og nu bruste det ind i den op-hedede Sal som fra et stort Hav, og Vindene strøg ind og forfriskede alle de røde, koghede Hoveder lige fra Rektor magnificus til den værdige Pedel ved Døren. »Hurra, hurra!« lød det til Slut, og som det besungne Hav skyllede Rosens Bølger henover den lille Digterhelt. Ved Udgangen vilde alle indrette det saadan, at de netop i Døren kunde træffe sammen med Deklamatøren for at se ham nær ved og maaske kunne rive en Traad af Skærfet eller en Lok af Haaret til evig Erindring. Saa opstod der da en frygtelig Trængsel ved Porten og mange utrøstede Martyrer, thi Tom var paa sine graciøse smaa Feststøvler smuttet ud af Professorporten.

Emmet og O'Connell mødtes paa Vejen til Bakkalaureat-salen. De vilde overvære, hvorledes man endnu dér prøvede paa Liv og Død. Thi denne de modnes, de færdiges Eksamen — de, som endnu kun behøvede to store, vidunderlige Bogstaver for med Glans og Kraft at kunne skride ud i Livet, det vidunderlige B. A. — Bachelor of Arts — varede altid længere end de andre, til langt over Middag. Undervejs mødte de ogsaa Thomas. Daniel trykkede hans Haand: »De bliver en stor Digter engang, derom tvivler jeg ikke,« sagde han ganske roligt. Men Emmet saa vredt paa Vennen og sagde: »Sikkert var det smukt. Men hvorfor Havet? Havet er neutralt, eller engelsk! Ja, det er

endnu mere engelsk end den faste Jord. Du har løjet tykt om dit frie Hav. Havde du blot haft Mod til at besynge vor Jord. Fædrelandet og dets arme, men tapre Nybyggere med deres Forhaabninger! Men siden Horats, der kastede Skjoldet bort, er alle Digtere fejge!»

»Moore har alligevel handlet rigtigt,« genmælede Daniel fast. »Vilde det have vist et klogt og trofast Sindelag mod vort Hjem, om vi havde ærgret vore Modstandere, hvor det intet nytter og ikke er nødvendigt? Vore almægtige Modstandere? Har Moore ikke netop i Billedet af Havet besunget Friheden saa kækt, som han ellers ikke havde turdet? Enhver Irer i Salen har forstaaet Digteren lige ind i Hjertet.«

»Ja, bare altid tilhulle alt og tale i Billeder og handle i Billeder. Saa bliver vi ogsaa nok fri kun i Billeder,« svarede Emmet gnavent.

»De har Uret, Emmet, og nu overdriver De ganske.«

»Og De, O'Connell, med Forlov, er frygtsom som de fleste. Men de frygtsomme har endnu aldrig befriet et Folk.«

»Og De, med Forlov, er dumdristig som de færreste. Men de dumdristige har altid kun bragt Folket endnu større Lidelser.«

»Stille, mine Venner, nu er vi der,« sagde Fitzherber. »I Dag maa vi være beskedne.«

»Endnu et Kvindeskørt,« spottede Emmet.

De smuttede sagte mellem de tætte Grupper i Salen til et Sted, hvorfra de havde Udsigt til Slutkampen. Det maatte være Jac Kentrys Tur nu, thi Klokken gik mod 1, og Kandidaterne blev eksamineret i alfabetisk Orden. Man holdt ham fast i det sidste Fag: Nationalhistorie og Verdenshistorie.

Der stod han jo, den kære »Eichelbub« fra Kentry, en By, som talte 100 Sjæle og i det mindste 20 Krigshelte. Han selv saa ikke soldateragtig ud, men var spinkel og smalbrystet, med et blegt, sygeligt Træk i Ansigtet. Hans Øjne laa dybt inde bag Brillerne, og den lige Pande saa anstrengt og furet ud af den evige Tænken. Man saa straks, at han var det fødte Talent for Pen og Blæk. Med intet andet vilde han kunne regere, men med det storartet

Der herskede en sælsom trykket Stilhed i Salen mellem hvert Spørgsmaal og Svar. Alle vidste, at denne Bachelor straks efter Eksamen vilde grundlægge en irsk-national Avis, at han allerede ofte havde skrevet bitre Artikler mod England og nok havde forfattet alle Forbundets klassiske Opraab, som man ofte tidligt om Morgenens fandt oplæbet paa Lygtepæle og Gadehjørner i Dublin, og som slyngede Regeringen saa uforskammede Sandheder i Ansigtet, at Politiet over Hals og Hoved maatte efterspore dem, som var det en Helvedesmaskine.

(Fortsættes.)

NYE BØGER.

Athanasius Wintersig: »Liturgie und Frauenseele.« (»Ecclesia orans«)
Bd. XVII, Herder, XXIII + 160 S.

Benediktinerne i Maria Laach har med ualmindeligt Held søgt i sine smaa Bind »Ecclesia orans« at indføre en større Kreds af Mennesker i Kirkens Liturgi, ikke blot ved historisk at forklare Oprindelsen og Udviklingen, men navnlig ved en Analyse af Liturgiens Tekster at lære Lægfolk gennem Liturgien at forøge deres personlige Fromhed og uddybe deres Gudsforhold. En af de skønneste Bøger i saa Henseende er Bogen om »Liturgien og Kvindesjælen«. Har man fra mange Sider ment, at Kirken ikke var naaet ud over det gammeltestamentlige Syn paa Kvinden, saa maa man, efter at have læst denne Bog, i høj Grad revidere sin Opfattelse. Her bliver vi stillet over for den bedende Kirkes Tekster, som fremstiller for os Kvinden, der vier sit Liv til Gud som Jomfru i Kærlighedens Tjeneste, og Kvinden, der knytter sig til Manden i et helligt Ægteskab. Begge disse ophøjede Kald knytter Forf. sammen i følgende Ord: »Her er det afgørende de Anlæg og de Naadegaver, som enhver af dem har faaet af Guds Haand. Den ene er kaldet til den umiddelbare Gudsdyrkelse, hvad den anden viger tilbage for; den anden vælger den middelbare Gudsdyrkelse, som synes den første, maalt med hendes eget Kald, ikke at være Gud tilstrækkelig nær. Men begge, baade Kvinden, der vier sit Liv i Jomfruelighedens Stand, og Kvinden, der lever i ægteskabelig Stand, modtager i sidste Instans deres Lys og deres Liv fra Christus selv, fordi de begge, om end i forskellig Nærhed og Intensitet over for Christus, lader sig forme og opfylde af det kvindelige Væsens Urbillede.« Bogen slutter med en fin og gribende Skildring af Maria, Jomfru og Moder. K. B.

FRA HOVEDSTAD OG PROVINNS.

Haydn-Aften i St. Knuds Skoles Festsal.

Sønd. d. 11. Febr. gav Jesu Hjerter Kirkes Drengkor under den utrættelige Leder, Pater A. Menzinger, en »Haydn-Aften«, der var udmærket besøgt. Over en Dekoration af grønne Palmer, lige ved Scenen i Skolens Festsal, hang Wienermesterens Billede, og det var som om Fader Haydn velvilligt smilende saa ned paa en af Skolens unge Elever, der flinkt fortalte om hans arbejdsomme Musikerliv, derefter paa en Skare »Fastelavnsdrenge«, som i lige Række stod paa Scenen og med friske, rene Børnестemmer sang flere

af hans Canzonetter og Kanons. Megen Applaus fulgte paa den ottestemmige Kanon »Et godt Raad«, hvad der var vel-fortjent, saa imponerende sikkert og morsomt som den blev foredraget.

Ikke mindre Hyldest modtog en ganske lille af Fru Musica udvalgt Violinist for sin talentfulde Udførelse af »Okse«-Menuetten. — Nu begynder Præmisserne til Børnesymfonien. Smaa Nisser bragte Noder og Nodepulte. Sang-fugle, Skovtrolde og andre medvirkende kom med Instru-menterne. En ung Haydn, klædt i Silke, med Pudderparryk, mønstrede sit Ensemble morsomt paa en Art Generalprøve, hvor hver Fugl, fra den lille Gærdesmutte til den Solist, der med sin smukke Barnerøst kaldte paa Gøgen, alle som en udmærkede sig ved et sikkert Replikskifte, musikalske Indsatser og frem for alt ved et straalende, sundt Humør.

Man maatte i Sandhed være uimodtagelig, om man ikke kunde glæde sig ved dette nydelige, muntre Syngespil! — Men over de grønne Palmer straalende Haydns Ansigt, da Børnesymfonien blev spillet med al dens tilhørende Mun-terhed og Festivitas. — A. E.

Pastor Schindlers Foredrag i A. C.

Ved Mødet i A. C. 7. Febr. talte Pastor Schindler om Spørgsmaalet »Tendenskunst eller L'art pour l'art?« Tendenskunst kendetegnedes som hæmmet Kunst. Dette be-høvede ikke at være af det onde: Oldtidens og Middel-alderens Kunst var anvendt Kunst, foreskrevet af bestemte Formaal. Men i øvrigt mente Pastor Schindler, at Kun-sten var suveræn, dog under Ansvar, og ukrænkelig. Men man maatte være klar over, at i sig selv tilladelig Kunst kunde, af pædagogiske Grunde, faa en utilladelig Anbrin-gelse. Tendenskunst fremkom, naar man begik det Barbari at blande sig i Kunstnerens Indre, saa han gengav sine Indtryk falsk: Tendenskunst var bevidst Aandsforfalskning. De, der foraarsagede denne, var almindeligvis Religionens Tjenere, Samfundsklasser etc. Dilettantismen, som forfal-sker Kunsten ved ukunstneriske Midler, bærer ogsaa stor Skyld. A priori var intet Emne ukunstnerisk, thi Kunsten er hverken religiøs, national, social el. l.; men Kunstneren kan være det.

I Diskussionen deltog Professor Kuhr, som imødegik Foredraget paa visse Punkter, idet han mente, at Pastoren bl. a. havde taget lidt for voldsomt Parti imod Tendens-kunsten og ikke ydet den filosofiske Betragtning fuld Ret-færdighed.

For Diskussionen havde det maaske været en Fordel, om Foredraget havde rummet flere saglige Enkeltheder, end Tilfældet var. P. R.

Det første Menighedsmøde i Brønshøj.

Brønshøj. Sankt Antoni Menighed havde Fredag den 2. Februar Besøg af Hs. Excellence Biskoppen, som under Andagten i Kirken talte hjerteligt og indtrængende til den unge Menighed og derefter deltog i Menighedsmødet i Forsamlingsalen. Ved Kaffebordet talte Pastor Hansen først for Biskoppen, derefter for Menighedens store Velgører Murermester A. V. Günther. Frk. Jankovic fra Statsradiofonien udførte en Række pragtfulde Violin-soloer med Klaverledsagelse af Fru Jankovic. Hr. cand. pharm. Wolfbrand sang til Guitar-Akkompagnement, og Hr. Börschel udførte forskellige kvikke og morsomme Musikstykker paa Guitar. Der blev sunget baade alvorlige og fornøjelige Fællessange, og Stemningen var fortræffelig. Biskoppen tog for anden Gang Ordet og udtrykte sin Glæde over Menighedens gode Udvikling. Pastor Benzon fortalte derpaa om det opofrende Arbejde, som udføres af adskillige Medlemmer af Menigheden, ikke mindst af dem, der bringer Sognebladet (St. Antoniblad) rundt til Hjemmene.

Til Menighedsmødet var der ikke Adgang for Ungdommen (under 30 Aar). Derfor holdes en Ungdomsfest d. 13. Februar, til hvilken saavel unge Kvinder som unge Mænd i St. Antoni Distrikt indbydes.

FRA DEN VIDE VERDEN.

Ny Rektor for Pavens Universitet.

Til Rektor for det Gregorianske Universitet i Rom har Hans Hellighed udnævnt Pater Mac Cormick S. J. Den nye Rektor er født i Brooklyn i U. S. A. Aar 1880 og traadte i Aaret 1903 ind i Jesuiterordenen i Ordensprovin- sen Maryland-New York. Fra 1919 til 1921 opholdt Pater Mac Cormick sig i Rom, hvor han besøgte det højere Kur- sus for Theologi ved det Gregorianske Universitet og dér opnaaede Graden »Magister aggregatus«, efter at han i Ame- rika allerede var bleven »Magister artium«. Efter sin Hjem- komst til U. S. A. fungerede han først som Professor i Theologi og senere som Studierektor i Scholastikatet i Woodstock.

Katholsk Fortid vaagner i Norge.

»St. Olav« bringer i sit sidste Nummer Meddelelse om en interessant Udgravning paa Kapittelhøjen ved Klosteret Gjemso ved Havsund, hvor en berømt Sagn-Nationalhelt, Gregorius Dayson, Søn af Dag Eiligson, i Midten af det

12. Aarhundrede blev bisat efter at være faldet i Kampen om den norske Kongetrone. Denne berømte Kapitelhøj er sammen med Gjemsø-Klosteret i Reformationstiden blevet lagt i Ruiner, og nu gør de norske Katholiker sig igen Umage for at gøre disse gamle Sagnsteder og Klostre med Nationalheltenes Begravelsespladser til Genstand for Fædrelandets Interesse.

Festdag i Oslo.

I Juletiden havde St. Halvards Menighed i den norske Hovedstad en Oplevelse: den første Franciskaner, Hollænderen P. Notenboom, blev indsat som Sognepræst i Kirken, som var fyldt til sidste Plads, blandt andre var der mødt mange Medlemmer fra St. Olafs Menighed. I Dominikanernes Navn bød Pater Alby P. Notenboom Velkommen til det høje Nord. Biskop Mangers foretog den højtidelige Indsættelse og udtrykte sin og Menighedens Glæde ved at modtage en Søn af den hellige Franciskus og bad Menigheden om med Kærlighed at modtage denne dens Fører paa Vejen til det himmelske Paradis.

Irlands store katholske Fører død.

I Belfast (Nordirland) er i disse Dage Josef Devlin død. Han var den yngste og den sidste endnu levende af de store irske Førere. De sidste ti Aar, siden Grundlæggelsen af den irske Fristat, arbejdede han særlig for de fattige katholske Irer i Nordstaterne, og meget udrettede han for disse, bl. a. Bibeholdelsen af de katholske Skoler. Ofte satte han Livet paa Spil, naar Modstanderne skæbte ham efter Livet, men altid undslap han deres Anslag. I Parlamenterne i London og Belfast har han faaet gennemført mange Lettelser for fattige irske Kvinder og Børn, f. Eks. Forbudet mod Børns og Kvinders Arbejde. Ved sin mandige, uforfærdede Optræden aftvang han selv sine Modstandere uhyre Agtelse, hvilket særlig viste sig ved hans Begravelse. I St. Peter i Belfast var næsten alle store engelske og irske Parlamentarikere og Statsmænd repræsenterede. Lord Craigavon og de Valera, og Nord- og Syd-Irland stod den Dag sammen ved hans Baare. Kardinal Mac Roray fra Armagh, Biskopperne fra Down, Cook og Glongher og 250 Præster fulgte Kisten. Belfast' Gader var fyldte med Hovedstadens fattige, da den afdødes Venner paa deres Skuldre bar Kisten gennem Byens Gader til Kirkegaarden.

Adoption. En velskabt, nyfødt Dreng ønskes bortadopteret til en god katholsk Familie. Vederlagsfrit. Bill. mrkt.: »Baby« bedes sendt til Redaktionen.

St. Ansgars Kirke.

Fasteandagterne holdes hver Søndag Eftm. Kl. 17 med Prædiken af højærv. P. J. Wolfisberg, S. J. over Emnet: Apostlen Johannes' Breve til de syv Menigheder«.

Da den h. Petrus' Ord om den h. Paulus' Breve, at i disse »nogle Ting er vanskelige at forstaa, hvilke de ukyndige og ubefæstede fordrejer ligesom ogsaa de øvrige Skrifter, til deres egen Fordærvelse« (2. Petr. 3,16) ganske særlig maa finde Anvendelse paa den h. Johannes' hemmelighedsfulde Aabenbaring, gælder det om, ligeoverfor mange af Nutidens Sekterere at faa en sund og paalidelig Fortolkning i fuld Overensstemmelse med den katholske Kirkes Lære. Thi Kirken, som er »Sandhedens Støtte og Grundvold« (Tim. 3,15) har jo alene faaet sin guddommelige Stifters Forjættelse om Helligaandens vedvarende Bistand (Joh. 14,16) og dermed Ufejlbarehedens Naadegave.

De Troende opfordres derfor til talrigt at indfinde sig til disse Fasteprædikener og derved modtage Belæring, Opmuntring, Trøst og Vejledning.

»Annammer med Sagtmodighed det eder indplantede Ord, som kan frelse eders Sjæle« (Jak. 1,21). Dette er jo Fasteprædikenernes Formaal.

Brevenes trykte Tekst kan faas ved Kirkedøren for 10 Øre.

Sognepræsten ved St. Ansgar.

Fastepredikener i Fastetiden:

St. Ansgars Kirke. Hver Sønd. Kl. 17. P. J. Wolfisberg S. J. (Emne: Apokalypsens 7 Breve, faas paa Tryk).

St. Andreas Kirke. Hver Sønd. Kl. 17: P. J. Wegener S. J.

St. Annæ Kirke. Hver Fred. Kl. 20: P. R. von Poquet. C. SS. R.

Sakramentskirken. Hver Sønd. Kl. 18: Pastor Fr. Ronge.

Rosenkranskirken. Hver Sønd. Kl. 17: P. Fr. Jaworski C. SS. R.

Jesu Hjerte Kirke. Torsd. Kl. 20: P. U. Sialm S. J. Hver Sønd. Kl. 18: P. P. Nøsen S. J.

St. Knuds Kapel. Tyske Fastepredikener hver Torsdag Kl. 20: P. G. Scherz C. SS. R. (m. Korsvejsand.)

Tilbedelseskirken (Jagtvej) Fastepredikener ved Pastor Schindler. Søndag Aftnerne Kl. 19.

Aarhus. Fastepredikenerne holdes i Aar hver **Onsdag** Aften Kl. 20. **Korsvejsandagten** hver Søndag Aften Kl. 19.

Ansgariusforeningen

afholder ordinær Generalforsamling

Mandag d. 26. Febr. Kl. 20

i Forsamlings salen Bredg. 67 o. G.

Dagsorden: 1) Formanden aflægger Beretning, 2) Kassereren forelægger Regnskabet, 3) Valg af Bestyrelsesmedlem, 4) Eventuelt.

Katholsk Arbejdsanvisnings Bureau.

Plads tilbydes:

Plads søges:

en Kone ved Husgerning fra 8—6 kendt m. Madlavning; to Barnepiger (en fra 1/4, en straks); en dygtig Husjomfru, kendt m. alt vedrørende stor Landhus-holdning til 1/2.

en Læreplads m. Kost og Logis til en ung Mand i Horsens; ung Mand tilbyder Enetimer i Sprog; ung Mand søger nogle Timer ved Kontorarbejde, eller Lager.

Ansøgning med ev. anbefalinger sendes sammen med Paa-tegning af Deres Præst til B. Jetmar, Nørre Søgade 13, Kbh. K. Telf. Byen 8626.

Kirkelig Kalender.

Febr. 18. S. 1. Søndag i Fasten. 19. M. Ferialdag. 20. Ti. Ferialdag. 21. O. Tamperdag. *) 22. T. Petri Stol i Antiochia. 23. F. Petrus Damiani. — Tamperdag. *) 24. L. Matthias. — Tamperdag. *) *) Faste- og Abstinensdag.	Febr. 25. S. 2. Søndag i Fasten. 26. M. Ferialdag. 27. Ti. Gabriel Possenti. 28. O. Ferialdag. 1. T. Ferialdag. 2. F. Karl den Gode. 3. L. Ferialdag.

Febr. Ugens Messebønner.

18. S. 1. **Søndag i Fasten** (140—174); 2. *Sæt Bønner*: Simeon [5]—[5]), 3. *Sæt Bønner*: Om de helliges Forbøn ([120]—[105]).
19. M. † Ferialdag (145); 2. Om de helliges Forbøn ([120]), 3. For de levende og de døde ([125]).
20. Ti. Ferialdag (149); 2. og 3. som Mandag.
21. O. Tamperdag (153—181); 2. og 3. som Mandag.
22. T. Ferialdag (158); 2. Petri Stol i Antiochia (789), Slutningsevangelium: Festens (974). — *Eller*: Petri Stol i Antiochia (788—621); 2. Ferialdagen (159), Slutningsevangelium: Ferialdagens (160—184).
23. F. Der kan i Dag vælges mellem 3 Messer:
- a) Ferialdagen (162); 2. Petrus Damiani (839), 3. Vigilien til Apostlen Matthias's Fest ([2]), Slutningsevangelium: Vigiliens ([3]).
- b) Vigilien ([1]—[1]); 2. Petrus Damiani (839—675), 3. Ferialdagen (162), Slutningsevangelium: Ferialdagens (164—187).
- c) Petrus Damiani (839—675); 2. Ferialdagen (162), 3. Vigilien ([2]—[2]), Slutningsevangelium: Ferialdagens (164—187).
24. L. Matthias, Apostel (839—675); 2. Ferialdagen (167), Slutningsevangelium: Ferialdagens (175)—194).

Af Sidetallene i Parenthes gælder det *første* den ny Udgave af Messebogen (1926), det *andet* den gamle Udgave (1907). Er der kun anført eet Tal i Parenthesen, gælder det den ny Udgave.

Anm. Paa de med † mærkede Dage kan Præsten efter frit Valg læse Sjælemesser og andre Volivmesser, hvorfor man paa disse Dage ikke kan regne med, at de her angivne Messer læses

NB. Fastetidens Ferialmesser (Hverdagsmesser) findes ikke i den gamle Udg. af Messebogen, hvorfor der indtil videre kun vil blive henvist til den ny Udg., der indeholder alle de smukke Messer saavel paa Latin som paa Dansk.

M.-K. Rosenkransk. »Stella maris« M.: Mand. d. 19. Febr. Efter Mødet Samvær hos Maristbrødrene.

St. Franciskus' III Orden holder Møde den 20. Febr. Kl. 20 i St. Knuds Kapel.

Benediktineroblaterne holder Møde Torsdag d. 22. ds. Kl. 20 i Rosenkranskirken.

St. Michaels Klub. Familieaften Mandag d. 19. Febr. Kl. 20. P. Menzinger taler om de katolske Missionsstationer. Alle Klubbens Medlemmer og alle Medlemmer af »St. Michaels Missionskreds« er velkomne. Der bliver trukket Lod om et kinesisk Stykke.

FREMMEDESPROGTRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN).

Svanemosegaardsvej 4. Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.

Færdig fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

82. Aargang

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kroner Kvartalet (inclusive Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 St., København K. Telefon: Palæ 3762, Kl. 13-16). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kroner aarligt. — Redaktør: Pater G. Scherz, Hans Bogbinders Allé 2, København S; Telefon Amager 3202; bedste Træffetid Kl. 13¹/₂—14¹/₂.

Nr. 8.

Søndag den 25. Februar

1934

INDHOLD: Manasse, Judæ Konges Bøn. — Biskoppeligt Hyrdebrev. — Hs. Exc. Biskoppen om Kong Albert. — En Sovjetfæstnings Fald. — Helte under Sydkorset. — For Korstens Venner. — Nordiske Katholiker i New York. — Katholsk Liv i Finland. — Fra Irlands Trængselstid. — Fra Hovedstad og Provins. — Fra den vide Verden. — Brevkasse. — Avertissementer. Kirkelig Kalender. — Ugens Messebønner.

Manasse, Judæ Konges Bøn, der han holdtes i Fangenskab i Babylon.

Nedenstaaende Bøn stammer ikke fra Skriftens Bøger, skønt den er vedføjlet mange Bibeludgaver. Som en gripende Syndsbekendelse egner den sig især for Fastetiden.

Almægtige Jahve, Du vore Fædres Gud, Du Abrahams, Isaks og Jacobs Gud, Du, deres retfærdige Afkoms Gud.

Du, som har skabt Himlen og Jorden og al deres Pragt, Du, som har lagt Havet i Lænker ved Dit Vældes Ord, Du, som har tillukket Afgrundens Dybder og forsegleet dem med Dit frygtindgydende og prisværdige Navn.

Du, hvem alle Ting frygter, og for hvis Aasyn alt det skabte skælver, efterdi det ej mægter at skue Din Herligheds Straaleglans eller modstaa Din truende Vrede mod Syndere.

(Og dog er Din Barmhertighed grænseløs, uudgrundelig og svanger med Løfter, thi Du, o Herre, er saare ophøjet, naadig, langmodig og fuld af Miskundhed og Medynk med Menneskenes Ondskab.)

Du, Jahve, ifølge Din mægtige Godhed, har lovet dem Bod og Førladelse, der syndet imod Dig, og formedelst

Din Miskundheds Rigdom har Du anordnet Ang'ren til Frelse for Syndere.

Jahve, Du Gud for de fromme, forordnet ej Boden for disse, for Abraham, Isak og Jacob, som ingentid syndede mod Dig, men for mig, som er Synder, har Du indstiftet Angeren, thi talrigere er mine Synder end Havbreddens Sandskorn.

Mangfoldiggjorte er mine Misgerninger, Jahve. Mangfoldiggjorte er mine Misgerninger, og ej er jeg værdig at løfte mit Blik og beskue de himmelske Høje formedelst mine Misgerningers Mængde.

Jeg er krøget af tyngende Jernkæders Mængde og mægter end ikke at løfte mit Hoved ej heller at drage mit Aande, thi opflammet har jeg Din Vrede, og ondt har jeg gjort for Dit Aasyn.

Din Vilje gjorde jeg ikke og overholdt ej Dine Bud. Afskyelige Ting har jeg gjort og mangfoldigt Dig krænket.

Saa bøjer jeg da nu for Dig mit Hjertes Knæ og beder Dig om Naade.

Jeg har syndet, Jahve, syndet, og erkender al min slette Vandel. Derfor beder jeg Dig bønligt, tilgiv mig, Herre, tilgiv mig og lad mig ikke gaa fortabt med samt min Brøde.

Døm mig ikke i Din Vrede til en Straf, der evigt varer, og forvis mig ej til Jordens dybe Grunde; thi Du er en Gud, en Gud for dem, der angrer, og imod mig vise Du Din Godheds Fylde; ufortjent Du vil mig frelse i Din store Miskundhed; derfor vil jeg prise dig hver Dag, jeg lever, Himlens Magter højt Dig love, Din er Æren nu og altid. Amen.

Oversat af P. Andreasen.

Biskoppeligt Hyrdebrev.

(Fortsat.)

Som den kristne Hviledag.

Søndagen skal af Familien helligholdes som en Hviledag for Legeme og Sjæl. Ved Søndagsbudet tilsigtede Gud ikke alene sin Ære, men ogsaa Menneskets Vel, thi Søndagen er ikke blot Herrens Dag, men ogsaa Menneskets Hviledag. Baade Sjæl og Legeme trænger til Hvile og Adspredelse. Faar Aanden ikke den tiltrængte Hvile, vil Legemet lide derunder, og hvis man nægter Legemet den fornødne Hvile, vil ogsaa Aanden lide derunder. Ved Budet om Søndagshvilen har Gud tilfredsstillet begge Krav.

Paa Sinai befalede Gud: »Kom Sabbaten i Hu, at du helligholder den. I seks Dage skal Du arbejde og gøre alt dit Arbejde. Den syvende Dag er en Hviledag for Herren din Gud; da skal Du ikke udføre noget Arbejde, hverken Du eller din Søn eller din Datter, din Tjener eller din Tjenestepige, dit Lastdyr eller den fremmede, der er indenfor din Dør. Thi i seks Dage gjorde Herren Himmelen og Jorden og Havet og alt, hvad der er i dem: og paa den syvende Dag hvilede Han; derfor har Herren velsignet Sabbaten og helliget den.« (2. Mos. XX, 8—11.)

Lad os nærmere undersøge det guddommelige Forsyns Plan. Kun ganske faa rige eller bedrestillede Familier behøver ikke at arbejde for det daglige Brød og er følgelig ikke saa godt i Stand til at forstaa Guds Visdom ved Indstiftelsen af Søndagshvilen. Men spørg Landmanden, Arbejderen, Købmanden, Kontormanden, hvad han mener om den ugentlige Hviledag. Selv fraset Søndagens religiøse Side vil de alle indrømme, at denne Hviledag er absolut nødvendig. Nattehvilen kan være tilstrækkelig fra den ene Dag til den anden, men efter nogen Tids Forløb er den utilstrækkelig. Efter seks Dages Arbejde er en hel Hviledag nødvendig for fuldtud at genoprette den daglige Kraftudtømmelse.

Religionshadet har paa dette Omraade villet indføre Forandringer; men Overtrædelsen, Vanhelligelsen af Søndagshvilen har hævnnet sig og ganske klart bevist den guddommelige Anordnings Visdom.

Søndagshvilen giver ogsaa Vederkvægelse for Aanden. Den menneskelige Aand trænger til Hvile ligesom Legemet. Buen kan ikke forblive spændt hele Tiden. »Store Gud,« udbryder en kendt Taler: »Hvad vilde der blive af os, undertrykte som vi er af saa mange Begæringer og Lidenskaber, hvis ikke Søndagen skænkede os en velgørende Hvile, løftede os op fra det jordiske og lod os tænke paa noget bedre og højere! Det aandelige Liv vilde visne hen, Hjertet blive ude af Stand til at vurdere de højere Goder, og Sjælen trælunden til Jorden.«

Efter seks Arbejdsdage trænger Sjælen altsaa til Hvile og Samling, til at øse Næring af de kristne Trossandheder og opmuntres paa Vejen til Himmelen.

Som en Festdag for Familien:

Søndagen bør ogsaa styrke Familielivet. Med Henblik paa denne kan Familien i Sandhed sige: »Denne er Dagen, som Herren har gjort, lad os frydes og glædes paa denne!« (Ps. CXVII, 24.) Hvis du holder af din Familie, hvis du ønsker, at den skal være en Helligdom, hvori barnlig Ærefrygt, beredvillig Lydighed, forekommende Kærlighed,

uskyldig Glæde og hjertelig Omgang blomstrer, saa overhold Søndagen.

Hvor og hvornaar skal Familiens forskellige Medlemmer lære deres gensidige Pligter at kende og faa Lyst til ædelmodigt at efterkomme dem om ikke i Kirken om Søndagen under Forkyndelsen af Guds Ord? Mangen en Familiefader har med Skade og Skam maattet erfare Sandheden heraf. Han begyndte selv at forsømme Messen, og saa glemte hans Familie ogsaa Vejen til Guds Hus; og nu ser han, hvorledes han bliver straffet ved de opvoksende Børns Modstand og Udskejelser. Hvor skulde de ogsaa have lært deres Pligter? Den vordende unge Mand rejser sig mod sin Fader; den unge Pige lader sig ikke mere sige noget af sin Moder. De ønsker ikke, som de siger, at blive tyranniserede af deres Forældre. Faderen, som mente, han kunde bygge sit Hus uden Gud, er ikke længere Herre i sit eget Hus. Ved egen Arne bliver hans Myndighed haanet og ringeagtet. »Medmindre Herren bygger Huset, da arbejder de forgæves, som vil opføre det; medmindre Herren bevarer Byen, da vaager og han forgæves, der er ansat som Vægter.« (Ps. CXXVI, 1—2.) Manden har forbudt sin Hustru at gaa i Kirke. Hvem kan da foreholde hende den ægteskabelige Ærbarhed og Troskab overfor Ægtefællen og den moderate Aarvaagenhed overfor Børnene? Saaledes hævner Søndagens Vanhelligelse sig paa Mand og Hustru, paa Børn og huslig Lykke. Omvendt vil Søndagens Helligeholdelse styrke Familiebaandet, befæste Forældrenes Myndighed og opvække den gensidige Kærlighed.

Pligten til indbyrdes Samdrægtighed og Hengivenhed.

Den indbyrdes Samdrægtighed og Hengivenhed er af den allerstørste Betydning for at bevare Freden og Roen, Harmonien og den gode Forstaaelse mellem Forældrene og Børnene, mellem Forældrene indbyrdes og ogsaa mellem Børnene indbyrdes. Denne indbyrdes Samdrægtighed og Hengivenhed kræver:

Fællesskab i Arbejdet.

Ved Fællesskab i Arbejdet tænker Vi ikke saa meget paa Arbejdet indendørs. Tidligere var det ofte saaledes, at Sønnen blev ved Faderens Fag og arbejdede sammen med ham baade inden for og uden for Hjemmet og fandt netop deri et forebyggende og beskyttende Middel mod slet og fordærvelig Omgang. Tiderne har medført, at de fleste unge Mænd og Kvinder maa søge deres Arbejdsmark uden for Hjemmet. Ved Fællesskab i Arbejdet forstaar Vi derfor, at alle, som hører til den samme Familie, arbejder med det samme fælles Maal for Øje, nemlig: hele Familiens Fremgang og Velfærd.

Faderen bør huske, at han ikke arbejder for at tjene Penge til sig selv, men til sin Familie. Tanken herom skal følge ham under hans Arbejde og især paa Lønningsdagen. Husmoderen maa til Gengæld søge ved Flid og Sparsommelighed at forbedre Familiens Kaar. Børnene bør føle sig lykkelige, naar de kan afgive den første, ved eget Arbejde fortjente Løn, og skal alvorligt stræbe efter at efterligne Faderens Flid og Energi, idet de saaledes efter Evne søger at blive dygtige Fagmænd for at kunne hjælpe til at bære Familiens Byrder. Paa denne Maade er der Fællesskab i Arbejdet; Enighedens Baand knyttes fastere; Velstanden forøges; og man kan lægge lidt tilside til den Dag, da der muligvis kommer Modgang eller Børnene skal sætte Bo.

Under det daglige Arbejde kan der naturligvis gøres forskellige Opfattelser og Synspunkter gældende med Hensyn til dette. Men til Strid og Uenighed bliver det aldrig, takket være den gensidige Forekommenhed og Forstaaelse. Mand og Hustru vil støtte hinanden i trofast Pligtopfyldelse, og i Børnenes Nærværelse er de altid enige.

Børnene lærer ligeledes Fordragelighed og søger at glæde deres Forældre og Søskende indbyrdes ved Tjenstvillighed og Eftergivenesshed. Sker det, at der opstaaer Gnidninger, da er et Blik fra Faderen eller et beroligende Ord fra Moderen nok til at stemme til Eftergivenesshed.

Fællesskab i Glæde og Sorg.

I Familien bør der raade en frodfyldt og saavidt mulig glad og fortrolig Aand. Thi den hjemlige Lykke og Harmoni bestaar fremfor alt i den hjertelige Hengivenesshed, som omfatter alle dens Medlemmer, og i den fortrolige Omgang mellem Forældrene og Børnene indbyrdes. Faderen bør altid og i alt ofre sig for sit Hjem; og Moderen maa bestrænge det som sin Pligt at gøre Hjemmet behageligt. Den største Lykke er her for Børnene at se Faderens Tilfredsheds og Moderens Smil og føle den gensidige Forekommenhed. Naar der er Tid og Raad, holder man Fest eller tager ud i Fællesskab. Man kender og forlanger ingen andre Adspredelser. Man vilde skamme sig ved udenfor Familien at deltage i dyre Fornøjelser, som overstiger dennes økonomiske Evner.

I en saadan Familiekreds bliver Ungdommens Tilbøjelighed til overdreven Fornøjelse og udendørs Adspredelse dæmpet. De unge bliver hindret i en altfor fortrolig Omgang med Personer af det andet Køn, indtil den Tid kommer, hvor de bliver kaldet til at stifte en ny Familie. Og er den Tid kommen, da maa Forældrene træffe de nødvendige Forholdsregler. De skal beflitte sig paa at give deres Sønner og Døtre den rette alvorlige Opfattelse af

Ægteskabet, nemlig: at det er et Sakramente, et Billede paa Foreningen mellem Christus og Hans Kirke, og at Manden skal elske sin Hustru, som Christus elsker sin Kirke, og Hustruen skal være sin Mand hengiven, som Kirken er Christus hengiven. Bliver Stiftelsen af den nye Familie forberedt saaledes, da er den ogsaa sikker paa Guds Velsignelse.

Mennesket søger Fornøjelse og Glæde, men det var ogsaa Guds Mening, da Han skabte Adam, thi Han skabte ham i Paradisets Overflod, skabte ham udødelig og i en Tilstand af jordisk Lykke, som kun kunde blive overtruffet af Himmels Lykke. Desværre lever vi, Adams Børn, ikke i et Paradis, men i en Taaredal. Alligevel findes Trangen til Glæde og Adspredelse stadig i Mennesket. Mange søger denne Glæde i Udsvævelser og sanselige Forlystelser. De søger den i et Liv uden for Hjemmet, i nedværdigende Adspredelser og i syndige Forlystelser. Men denne udskejende, verdslige Glæde er som en Giftplante, dens Blade og Blomster er vel smukke, men i Blomstens Kalk fjæler Døden sig. Disse verdsligsindede vil engang med Skriftens Ord klage udbryde: »Vi have udmattet os paa Uretfærdighedens og Fordærvsens Veje, trælsomme Veje have vi vandret, men Herrens Vej have vi ikke kendt.« (Vis. V, 7.) Og med Salomon vil de sukke: »Forfængelighedernes Forfængelighed og alt var Forfængelighed!« Give Gud, de ikke for sent maa komme til denne Erkendelse. Men stadig trives paa Jorden den sande Glædes ædle Blomst, som dufter og straaler i liflige Farver, men uden Gift i sit Indre. Hvor trives den? I Hjemmets skærmende Abildgaard. Det er den Familieglæde, der har Gud selv til Ophav. Denne Glæde er det, Skriften taler om, naar den siger: »Glæd dig ved din Ungdoms Hustru . . . find din Glæde i hendes Kærlighed!« (Salomons Ordsprog V, 18.)

En stor Prædikant har engang sagt følgende træffende Ord om Hjemmet: »Hjemmet er det Sted, hvor Ærbarhedens uskyldige Glæde bor, hin skønne Plet, hvor hvert ufordærvet Hjerte banker af den reneste Glæde. Jeg spørger uden Frygt for at blive modsagt: hvo iblandt Eder ved ikke af Erfaring, at et Kvarters Tid tilbragt i Familiekredsen ved en Faders og Moders, ved Brødrers og Søstres Side, skænker mere Glæde end al verdslig Adspredelse?«

Disse Ord er ikke nogen Overdrivelse. Man nyder Aandens og Hjertets Glæde i en god Familie. Den sande Glæde og Lykke bestaar ikke, saaledes som Verden mener, i en vild Rus af Fornøjelser. Den bestaar i den gensidige Fordragelighed, den gensidige Kærlighed og det gensidigt opofrende Sindelag og det glade Sinds uskyldige Munterhed.

Familieglæde er ogsaa virkelig Glæde.

Vi tænker her ikke saa meget paa den overnaturlige Glæde, der er en Frugt af Helligaanden og stammer fra en god Samvittighed, som paa den rent naturlige, menneskelige Glæde. Den menneskelige Glæde kan have en saare forskellig Oprindelse; der er Synderens Glæde, der har Lasten som Aarsag; andres Glæde stammer fra Rigdom paa jordisk Gods; andres igen har sin Rod i lyse, lykkelige, harmoniske Familieforhold. Denne sidste er den sande Glæde. Synderens Glæde fortjener ikke vor Opmærksomhed; den er en Slags Sindssygdом, som han skal bøde for enten her paa Jorden eller hisset i Evigheden. Glæden derimod over en Stilling, et Embede, som man har erhvervet ved hæderlige Midler, over Velstand og Formue, som man har tilegnet sig ved personlige Anstrengelser, har derimod en vis Berettigelse, og vel at mærke i samme Forhold, som man derigennem har indlagt sig Fortjeneste overfor sin Familie, sit Folk og sit Land. Dog har al Medgang i disse jordiske Ting Skyggesider. Det kan vække Skinsyge hos dem, der er misundelige over andres Medgang. Er nu en saadan Glæde og Tilfredshed i sig selv i Stand til at mætte Menneskenes Trang til Lykke og Glæde? Den ligner det Vand, om hvilket Frelseren sagde, at hvo, som drikker af dette Vand, vil atter tørste. (Johs. IV, 13.) Thi den sande, menneskelige Glæde findes kun i Familielivet med dets særegne fredfyldte Velbehag og stille Tilfredshed. Vor Familie er vort Hjem, der befinder man sig godt. Der finder man Hvile efter Arbejdet. De, der af Erfaring har lært denne Familielykke at kende, finder deri en saadan Tilfredsstillelse, at al anden Fornøjelse synes dem smagløs og ubetydelig. Prøvelse og Glæde vækker fælles Deltagelse og Genklang i alle Hjerter. Der er det virkelig saadan, at »da er ved Glæden man dobbelt glad, og Sorgen saa tung kun halvt at bære«.

Det er denne Velsignelse, den Hellige Skrift lover den gudfrygtige Familiefader: »Se saalunde bliver den Mand velsignet, som frygter Herren.« (Ps. CXXVII, 4.)

Familieglæden er varig Glæde.

Fælles for alt jordisk er Forgængelighed. Dette gælder ogsaa med Hensyn til Glæde og Nydelse. Dog er den huslige Glæde af saare lang Varighed og taber aldrig helt sin Tillokkelse. Tænk Dem en Mand, som har naaet sit Livs Aften. Hans Øje er blevet mat, hans Gang vaklende, hans Tanker uklare. Han har tabt Interessen for alt, hvad der foregaar omkring ham. Han kan end ikke huske fra den ene Dag til den anden. Vil man vække nyt Liv i ham, vil man faa hans Øjne til at straale, vil man genopfriske hans

Hukommelse, skal man blot udspørge ham om hans Familie, hans Ungdom, hans Fædrenehjem; straks vil han med alle Tegn paa Tilfredshed begynde at fortælle om sine Ungdomsminder og berette utallige Smaatræk fra Livet i Barndomshjemmet. Begivenhederne fra i Gaar er glemte; men Minderne fra Barndomshjemmet staar endnu skarpe og klare for hans svækkede Hjerne. Hvorledes forklare dette om ikke derved, at Familielivet har efterladt saa dybe Indtryk, at Tiden ikke har kunnet udviske dem.

Søg derfor, kære Forældre, Eders Adspredelse indenfor Hjemmets Vægge i lykkeligt Samvær med Eders Børn. Erfaringen vil belære Eder, hvor ren, hvor sand, hvor vedvarende denne Lykke er.

Fællesskab i Sorg.

Familien skal ikke blot være fælles om Glæden, men ogsaa om Sorgen. *Sorg og Ufred i en Familie kan skyldes Karakterfejl* hos et eller andet Medlem af Familien, Karakterfejl, som ved gensidig Hjælp og Støtte kan blive fjernet.

Der gives melankolske, tungsindige, gnavne Karakterer, som har en særlig Evne til at se sort paa alting. Deres mørke Tanker, deres triste Livssyn, deres misfornøjede Sind, deres bitre, bidende Bemærkninger ødelægger Glæden og forstyrrer Freden i Hjemmet. Kan en Ting ses fra to Sider, kan man være sikker paa, at de vil betragte den fra den mørkest mulige. De gør sig stadig unødvendige Bekymringer, frygter en eller anden Fare, et eller andet Uheld. Man kan med Sandhed sige om saadanne Mennesker, at de er bange for deres egen Skygge.

En saadan melankolsk Karakter virker tyngende og trykkende i en Familie. Enhver glad Følelse bliver kvält baade hos Ægtefællen og Børnene. Er Vedkommende ikke til Stede, vil Glæden ganske vist bryde frem hos de øvrige Medlemmer af Familien, men den dør bort i samme Øjeblik, han eller hun træder over Tærskelen. Familielivet i saadan et Hjem er trist som en taaget Efteraarsdag. Den anden Ægtefælle søger ved alle mulige Midler at skabe lidt mere Glæde i Hjemmet, men alt forgæves. Træt af disse Forhold søger Resten af Familien omsider uden for Hjemmets Vægge den Glæde og Adspredelse, der bliver nægtet dem hjemme. Hvor megen Elendighed er ikke denne Karakterfejl Aarsag til! Hvor sande er ikke disse Ord af den hl. Skrift: »Som Møl i en Klædning og Trøske i Træet, saaledes skader ogsaa Tungsindighed Menneskets Hjerter.« (Ordsp. XXV, 20.), og »Et glad Hjerter skænker blomstrende Leveaar; men et nedtrykt Sind tørrer Benene ud.« (Ordsp. XVII, 22.). Disse tungsindige, melankolske Karakterer

skulde stadig mindes Pauli Ord: »Glæder Eder altid i Herren! Atter siger jeg: Glæder Eder!« (Phil. IV, 4.)

En anden Kilde til huslig Sorg er de mistænksomme Karakterer. Den mistænksomme tror, at der altid ligger onde og fjendtlige Hensigter bag ethvert Ord og enhver Handling, overalt ser han Sammensværgelser imod sig og tror bestandig, man vil ham til Livs.

Megen huslig Sorg forarsages af skinsyge og misundelige Karakterer blandt Familiens Medlemmer. For nogle er Skinsyge og Misundelse blevet til en anden Natur, saaledes at den straks antændes ved et venligt Blik, ved et kærligt Ord til andre. I Begyndelsen aner man ikke altid denne grimme Tilbøjelighed. Den er ligesom det lille Insektæg, der er nedlagt i Frugtblomsten. Frugten dannes, den udvikler sig, og man aner ikke, at den er ormstukken. Først naar Frugten falder af før Tiden, opdager man den uvelkomne Gæst og dens Ødelæggelsesværk. Naar endelig Skinsygen aabenlyst viser sig, varer det ikke længe, førend der opstaar store Vanskeligheder, for Eks. Fornærmelser i Ord og Handling, eller kold Tilbageholdenhed. Forgæves vil den, der er Genstand for Misundelse og Skinsyge, passe paa sig selv for at undgaa den mindste Anledning; forgæves vil han eller hun vise alle Tegn paa Forekommenhed og Høflighed. Det hjælper ikke. Den skinsyge og misundelige vil, saa mærkeligt det end lyder, kun blive bestyrket i sin fejlagtige Dom. Denne Kamp mellem Kærlighed og Skinsyge bringer endelig den uskyldige Part til Fortvivelse. Gud bevare hver Ægtemand for en skinsyg Hustru og hver Hustru for en skinsyg Mand!

En fjerde betydelig Karakterfejl er Hidsighed og Vrede.—Skal Ægtefællerne leve i Fred og Endrægtighed, maa de ikke blive vrede og hidsige, hvis de ikke kan faa ethvert Lune, enhver Tilbøjelighed tilfredsstillet. Begge har de deres egen Karakter. De maa først lære at forstaa hinanden, saa vil de langt lettere være i Stand til at bære over med hinanden, og de skarpe Kanter i Karakteren vil efterhaanden afslibes. Giver man efter for Vreden, opnaar man derved kun at skabe Vrede og Bitterhed hos dem, man har ladet dem gaa ud over, med mindre Manden giver Afkald paa al Myndighed, eller Hustruen tier i heltmodig Taalmodighed; og selv da vil der i Hjemmet herske en trykkende Atmosfære, som især vil pine Børnene og holde dem saa meget som muligt borte derfra. For hvor mange Forældre mislykkes ikke Opdragelsen af deres Børn, netop fordi de blev vrede og hidsige, naar Børnene havde forset sig. De, der lider af denne Karakterfejl, bør nøje overveje følgende Skriftsteder:

»Stenen er tung og Sand er tyngende; men tungere end

begge er en Daares onde Lune.« (Ordsp. XXVII, 3.) — »Vær ikke i dit Hus som en (brølende) Løve, dine Husfæller til Fordærvelse og til Undertrykkelse for dine undergivne.« (J. S. Visd. IV, 35.) »Hvor meget bedre er det at formane end at hengive sig til Vrede og derved forhindre Synderens Bækhendelse.« (J. S. Visd. XX, 1.)

»Intet Hoved er giftigere end Slangens Hoved, og ingen Vrede er hæftigere end en Kvindes Vrede. At leve sammen med en Løve eller en Drage er lettere end at leve sammen med en ond Kvinde.« (J. S. Visd. XXV, 22—23.)

»I Fædre, ophidser ikke Eders Børn til Harme, for at de ikke skal blive modløse.« (Col. III, 21.) — »I Herrer skulle handle ligesaa imod Eders Tjenestefolk, og lade Trusel fare, vidende at I selv have Eders Herre i Himlene, og Personsanseelse er ikke hos ham.« (Eph. VI, 9.)

Skal man omgaas en Person med en hidsig Karakter, maa man lære at tie eller give et taalmodigt Svar: »Daaren forraader straks sin Vrede: men den, der skjuler sin Fornærmelse, er klog.« (Ordsp. XII, 16.) — »Et sagtmodigt Svar afvæbner Vreden; haard Tale opirrer Vreden.« (Ordsp. XV, 1.)

Sorg og Ufred i Familien kan ogsaa foraarsages af Mangel paa Overbærenhed med hinandens Fejl.

Enhver, selv den bedste, har ved Siden af sine gode Egenskaber ogsaa Ejendommeligheder, Vaner, Maader at handle eller tale paa, som mishager andre. Enhver er underkastet denne Ufuldkommenheds Lov. Men raader der den rette Kærlighedens Aand i Familien, skrider man let hen over det, thi: *Kærligheden taaler alt*. Man undgaar med Vilje at lægge Mærke til disse Ubehageligheder, eller man undskylder dem, og indretter sig efter dem. Men er Kærligheden svag og egoistisk, føler man stadig disse Ubehageligheder, man finder dem frastødende, man bliver ufordragelig og skaber derved Ufred og Strid. Man klager bestandig over den anden Part, medens man burde anklage sig selv for Ufordragelighed og huske paa sine egne Fejl. Saa-danne Mennesker har ikke forstaaet Apostlen Pauli Ord: »Bærer hverandres Byrde; thi saalunde opfylder I Christi Lov.« (Gal. 6:2).

En anden og yderst sørgelig Kilde til Sorg og Ufred i Hjemmet er ægteskabelig Utroskab, som vi dog ikke her skal omtale nærmere, ligesaa lidt som Uærlighed, Drikfædighed o. lgn., der ofte ikke blot foraarsager Sorg og Ufred i Hjemmet, men ogsaa dettes fuldstændige Undergang og Opløsning.

(Sluttes).

Hs. Excellence Biskoppen om Kong Albert

Belgiens Befolkning har gennem Aarhundreder været en af Kirkens mest trofaste, og hele den katolske Verden kender den Betydning, dette forholdsvis lille Hjørne af Europa har for den katolske Kirke. Synlige Vidnesbyrd derom har al Verden i de religiøse Kunstens Mesterværker, der er blevet til i Flandern, i fremragende Kirkens Mænd som til Eksempel vore Dages storladne Skikkelse, Kardinal Mercier, i verdensberømte Højskoler som Universitetet i Louvain, der indtager en fremskudt Hædersplads blandt moderne Arnesteder for den katolske Videnskabs hellige Ild. Belgien, Europas tættest befolkede Land, er med sine 8 Mill. Indbyggere saa godt som rent katolsk; ud over 75,000 Jøder og 70,000 Protestanter er alle Katholiker. Landets Indsats i Missionsarbejdet er meget stor, ifølge Opgørelser fra 1927 har ikke færre end 1600 Præster og Brødre samt 1150 Søstre ofret deres Gerning til Arbejdet i Herrens Vingaard, en Virksomhed, som særlig i belgisk Kongo har baaret de skønneste Frugter, saaledes som »Nordisk Ugeblad« har fortalt i et af de sidste Numre. Da ogsaa den katolske Kirke i Danmark ved sin belgisk fødte Biskop og det Missionsarbejde, som belgiske Ordensfolk gennem mange Aar har udført herhjemme, har nydt godt af Belgien, har vi bedt Biskoppen om at udtale sig om Kong Albert og den katolske Kirke i Belgien.

»Har Deres Excellence kendt Kongen personlig?«

»Flere Gange har jeg talt med Kongen, ligesom jeg ogsaa gentagne Gange har haft Lejlighed til at høre om Kongen fra hans nærmeste Omgangskreds. Da Kongen i 1928 besøgte København, havde jeg den Ære at hilse paa Majestæten ved Taflet, ligesom jeg ogsaa blev modtaget i Privataudiens. Jeg mindes Kongens anerkendende Ord om den belgiske Klerus, som han var stolt af, blandt andet talte han netop om, hvor opofrende den virker blandt Negrene i Centralafrika.«

»Man har Indtryk af, at Kong Albert var en meget religiøs Natur!«

»Absolut, det kan der ikke være Tvivl om. Det bel-

giske Kongehus har i det hele taget givet Kirken mange trofast hengivne Sønner og Døtre. Grunden til Kongens religiøse Liv lagdes af hans Moder, den fromme Prinsesse Maria af Hohenzollern-Sigmaringen, der har givet ham en udmærket Opdragelse. Hans Religiositet var præget af al-

Kong Albert af Belgien.

vorlig Mandighed og viste sig ikke blot ved Deltagelse i offentlige kirkelige Festligheder og Ceremonier, men Kongens dybe Tro aabenbarede sig i de store Taler, han holdt til sit Folk, ofte under svære og skæbnetunge Situationer; da henviste han gerne til Guds Forsyn og Hjælp. Den viste sig ogsaa, naar han stille og jævnt gik til Skrifte i en Landskyrke midt blandt Omegnens Bønder.«

»Var Kongen afholdt blandt hele det belgiske Folk, uanset de sociale og nationale Modsætninger?«

»Ubetinget. Alle respekterede Kongens Retskaffenhed og tapre Holdning. Han vandt enhver ved sit gode Hjerte, thi trods det virile i Væsenet aabenbarede det gode Hjerte sig i hver Samtale. Man ikke blot respekterede, men elskede ham.«

»Mener Biskoppen, at den unge Konges Tronbestigning vil bevirke Forandringer i Forholdet til Kirken?«

»Sikkert ikke! Kong Leopold er en meget alvorlig og dybt-tænkende religiøs Natur; han kan sammen med sin Dronning glæde sig ved Befolkningens Sympathi. Dronningen er i saa høj Grad blevet eet med det belgiske Folk, at jeg ikke betænker mig paa at sige, at ingen bedre kan bestige Tronen.«

»Kan Kirkens Kaar i Belgien betegnes som gunstige?«

»Ja, hvad angaar det kulturelle Liv, ved De jo selv, hvor blomstrende det er i mange Henseender. I den indre Politik findes der jo ganske vist et antiklerikalt liberalt Parti, men sammen med det katolske Parti, som er det største, danner det Regeringen. Endvidere findes i Belgien det kristelig-demokratiske Parti, som helt staar paa katolsk Grundlag.«

Saa vidt Hans Excellence Biskoppen, hvis Ord ikke blot er et Udtryk af Følelse ved Kong Alberts tragiske, ensomme Død, men bundet i et nøje Kendskab til Forholdene.

En Sovjetfæstnings Fald.

Det var i Hernals, en af Wiens Forstæder, i April 1927. Foraarssolen skinnede paa Pladsen og Parken foran den store Marienkirche, som hæver sit smukke Spir højt over de 4- og 5-Etagers Bygninger, som giver Husly for Bydelens henved 70,000 Mennesker, mest rekrutterede fra Smaaborgerne og Arbejdernes Kredse. Kirkeportalerne stod aabne, og jævnlige saa den ene eller den anden sit Snit til at smutte ind og aflægge et lille Besøg foran det Allereheligste. Da bliver Dørene pludselig revet op, hujende stormer 3 Pigebørn i 12-13 Aars Alderen ind, og inden de andægtige Besøgende fik tænkt sig rigtigt om, hvad Hensigten var, havde Børnene slynget nogle Sten mod Højalteret og

revet Blomsterne ned, for straks derefter at forsvinde, mens de raabte »Freundschaft!«

Det var i den østrigske Marxismes eller bedre Kommunismes Velmagtsdage.*) »Freundschaft« var Hilsenen for de socialistiske Ungdomsforeningers Børn og Unge, en Forening, som førte det smukke Navn: »Kinderfreunde«, men i øvrigt mest viste sit Venskab for Børnene ved at afkristne dem efter de bedste russiske Forbilleder. Hændelser som dem, vi lige har nævnt, hørte til Dagsordenen. Man har set Børn kaste Sten eller skyde til Maals efter et Vejkors; unge Mennesker, der kom fra Skriftemaal eller den hellige Kommunion, blev overfaldet af deres Kammerater, saa Politiet maatte skride ind.

Organisatorerne inden for Bevægelsen var Mestre i at benytte Gudløshedspropagandaens Midler i alle Nuancer og Skålaer. Religionsundervisningen blev indskrænket i de kommunale Skoler. Henrykt meddelte »Der Abend«, at nu blev der igen givet 400 Religionstimer færre om Ugen i Wien. Bønnen før og efter Undervisningen blev afskaffet, Krucifikserne fjernedes fra deres gamle Pladser. Kateketernes Stilling var ynkværdig, roligt maatte de finde sig i de største Frækheder fra de ophidsede og opagiterede Ungers Side. Da en Kateket engang i Juletiden talte om Menneskevordelsens Hemmelighed, rejste et Barn sig og sagde frækt: »Og Ordet er blevet Kalvekød.« Kirken fremstilledes som Kapitalismens Tjenerinde. Daab, Firmelse, religiøse Fester erstattedes med verdslige Ceremonier. De gamle Salmer og Skikke fik socialistisk Indhold, det fritænkeriske Fader vor f. Eks. begyndte: »Jord, vor Jord, du er vor Himmel«. Christi Legemsfest forvandlede til »Proletarbarnets Dag«, og gik Kirkeprocessionen syngende og bedende gennem den ene Gade, kunde man være sikker paa, at »Kinderfreunde« holdt Optog i den parallelt løbende Gade, hvorfra Orkestrenes revolutionære Marcher overdøvede de troendes Hymner, naar de to Tog saa hinanden gennem Tværgaderne.

Man maa endelig ikke tro, at det her kun drejede sig om smaa, isolerede Grupper inden for Partiet. Ved Hjælp af en skrupuløs Agitation, Tvang og Løfte om materielle Fordele, som betalles af Kommunens Kasse, blev efterhaanden Titusinder af Børn og Unge indrullerede i den gudløse Garde. I 1930 havde Foreningen »Kinderfreunde« 100,540

*) Da de østrigske Socialdemokrater selv betegnede deres Program som 90 % kommunistisk og under Henvisning hertil erklærede et særligt kommunistisk Parti i Østrig for unødvendigt, er vor Paastand fuldtud korrekt.

Voksne; som skulde hjælpe med til at »opdrage« 90,000 Børn gudløst.

Haand i Haand dermed gik Frafaldspropagandaen blandt de Voksne; ligefrem rystende Tal og Resultater kunde denne Propaganda opvise. I Aarene 1919-32 forlod 158,930 Kirken alene i Wien. Naar vi læser disse Tal, maa vi ganske vist vogte os for deraf at slutte os til hele Østrigs religiøse Tilstand, eventuelt se ned paa det, som Farisæere altid vil have let ved at gøre. Afgørende for et Lands Religiositet er ikke Situationen under en Frafaldskampagne, som skyller mange raadne Elementer op til Overfladen, men hvorvidt Befolkningen i et Land staar fremmed eller ligegyldig over for Kirken. Langt frygteligere er f. Eks. den Kendsgerning, at 55 % af U. S. A.s Indbyggere ikke er døbt, eller at Kirkerne i et Land staar tomme og Folk ligegyldige, selv om ingen Forfølgelse endnu har aabenbaret det indre Frafald.

Desuden har Krisen og Elendigheden efter Verdenskrigen, der lemlæstede Østrig, sikkert beredt Jordbunden. Men Frafaldet havde aldrig antaget større Dimensioner, hvis ikke Socialkommunisterne uden Skrupler havde udnyttet Nødtilstanden til Kamp mod Religionen. Det ses bedst deraf, at Frafaldet var størst i 1927, da de følte sig stærke nok til et revolutionært Kupforsøg, medens det i det sidste Aar er blevet afløst af en Konversionsbevægelse, som førte Tusinder tilbage. Ve den Arbejder, der i den Tid bekendte sin religiøse Overbevisning frit, han kunde være sikker paa Boykot paa Arbejdspladsen. Vilde man have Bolig i de nye Bygningskomplekser, som Kommunen lod opføre for Skatteborgernes Penge, disse revolutionære Fæstninger, som nu er blevet rædselsfulde Grave for Hundreder af ulykkelige og vildledte Ofre, maatte man helst skaffe Bevis for, at man havde meldt sig ud af Kirken. Dette var i endnu højere Grad Tilfældet, naar man søgte en Stilling i Magistraten, ved Sporvejene eller en hvilken som helst kommunal Institution. Dertil kom Kampen mod Ægteskabet, Moderskabet, den kristelige Karitas etc.

Man veg ikke tilbage for den gemeneste Agitation. Da Dr. Seipel i 1927 med fast Haand afværgede det Putschforsøg som førte til Ildspaaættelse af Wiens Justitspalads, blev han forfulgt og raket ned paa den gemeneste Maade. »Blodprælaten« kaldte de ham, skønt Førerne selv senere, ved hans Bære, i Ærbødighed anerkendende bøjede sig for hans ædle Storhed, ligesom hans Dagbøger jo ogsaa viser, hvorledes denne store Statsmand samtidig var en from og inderlig Præst som kun faa. Men dengang kaldtes han »Blodprælat«, og under dette Slagord førtes en hadefuldst Kampagne mod Kirke og Kristendom, som ramte Dr. Seipel i Hjertet.

Wien var blevet en Forpost for Sovjetrusland i Mellem-europa, og denne gudløse Magt i Østrig syntes saa rodfæstet, at intet kunde rokke den. Den havde skabt sig saa faste Organisationer, hvor Jerndisciplin holdt alle sammen, villige og uvillige. Dens Presse udviklede sig mere og mere, baade den store »Arbeiterzeitung« og dens mindre, folkelige Aflæggere. Fagorganisationerne var almægtige; mangel en Regering maatte bøje sig for deres Diktat.

Og alligevel — den stolte Bygning var bygget paa Sand. Dens Materialisme frastødte efterhaanden flere og flere. Man fik Afsky for den ugudelige Agitation, som gjorde Arbejdermasserne til et Bytte for Fritænkeriet. Førerne viste sig at være Egoister. De kristelige Arbejderorganisationer tog til i Medlemsantal. Ude paa Landet rejste man sig med Harme mod Klassekæmperne, som ikke engang magtede at forbedre de ydre Levevilkaar. Deltagerne paa den sidste Katholikentag i Wien blev slaaet af det aandelige Frafald blandt Socialdemokraterne. Der var ingen Begejstring at spore, ikke engang blandt organiserede Tilhængere. Ideen var der ikke mere. I store Skarer forlod Tilhængerne de marxistiske Organisationer. Gang paa Gang viste Førerne sig villige til at indgaa Kompromis med Forbunds-kansleren; disse engang saa hensynsløse Førere, der med haard Haand havde holdt hver Minoritet nede og aabent havde vedkendt sig Proletariatets Diktatur; nu var de glade for hvert venligt Ord og klamrede sig til hvert Løftes Halmstraa. Kansleren vilde dog ikke alliere sig med en døende Verdensanskuelse, saa venligt han end — og med ikke ringe Held — indbød Arbejderne til Samarbejde.

Det stod dog forlængst klart, at Socialkommunismens mest radikale Elementer ikke vilde opgive Positionen uden Kamp. Derfor havde de i mange Aar organiseret deres »Schutzbund«, forsynet det med Geværer, Maskingeværer og Haandgranater og opført saakaldte »sociale« Bygninger med bombesikre Rum bag Betonmure og Staalplader, ligesom de misbrugte Kirkegaarde, Skoler og Hospitaler som Gemmesteder for Vaaben, og det længe inden Parlamentarismen i Østrig havde sat sig ud af Spil.

Da den ogsaa herhjemme kendte Regeringsraad, Professor Foltin i 1928 sammen med en dansk Rejsefælle kørte forbi Floridsdorfs kommunale Huskarreer, sagde han disse Ord: »Hier wird's einmal losgehen.« Nu er det gaaet løs, ganske vist kun for nogle Dage, men Strømme af Blod har tegnet Revoltens Vej, ogsaa sagesløse Menneskers Blod. Disse Dage er nu forbi, og brudt ned er ogsaa en af Materialismens og Gudløshedens Højborge i Mellemeuropa. Man kan nu trygt haabe, at Østrig efter Befrielsen for det bolschevikiske

Mareridt vil gaa fredelige og lykkelige Tider i Møde, i alt Fald staar Kansler Dollfuss, hvis Popularitet er enestaaende i Østrig, fastere end nogen Sinde før, og hans Navn er Garanti for en kristelig og katholsk Kurs i Encyklikaen »Quadragesimo anno«s Aand.

—z.

Helte under Sydkorset.

Der har altid staaet Gny om Reduktionerne i Sydamerika. Baade Ven og Fjende har skrevet og talt for og imod hine Missionsmetoder og Organisationer, som er vokset frem af store Mænds altomfattende Hjerter. Den 21. Januar lød der dog fra Rom en Stemme, som sikkert bliver hørt, naar der er Tale om Reduktionerne. Den Dag var 300 Pilegrimme fra Sydamerika, sammen med den pavelige Nuntius i Buenos Aires, Ærkebiskop Cortelli, og Argentinas Gesandt ved Pavehoffet, samlet i Peterskirken for at hylde tre Martyrpræster, P. Rochus Gonzales, P. Rodriguez og P. Portillo, som for godt 300 Aar siden led Døden for Christus, hvis Rige de havde udbredt blandt Indianerne i Reduktionerne, og til hvem Pius XI for første Gang vilde bede om Aftenen paa Saligkaaringsdagen.

Den ene af disse Martyrpræster, P. Rochus Gonzalez, var vokset op paa Sydamerikas Muld som Ætling af en berømt spansk-amerikansk Familie. Han gav Afkald paa sin Families Gods og Kirkens Hædersstillinger for at arbejde blandt de stakkels Indianere. Ofrets Betydning og Størrelse kan næppe værdsættes højt nok af det 20. Aarhundredes Børn. Naar man kommer fra en højtstaaende, kultiveret Familie, naar dette Livs Behageligheder og Nydelser kunde have hørt til det daglige Brød, kræves der umaadelig stor Begejstring for Christus for at ville omgaas vilde, raa, uciviliserede Mennesker. Naar man ikke engang fanges ind af en Domkirkes opadstræbende Søjlers Skønhed og den opløftende, højtidelige Gudstjeneste med mange Ministranter og en stor Menighed, naar man afslaar at blive Biskoppens Generalvikar og med glad Offervilje giver Afkald paa Samkvem med aandeligt interesserede Venner for kun at færdes blandt Naturmennesker, hvis Interesse samler sig om Bue og Pil, om Jagtudbytte og Markens tarvelige Jamsfrugt, maa der virkelig en Apostel Paulus' Kærlighed til for at kunne være »alt for alle«. I 18 Aar førte P. Gonzalez et Offerliv blandt sine Indianere; i 18 Aar øste han Styrke til sin Heltegerning af den hellige Messe og hentede sig Kraft hos sin Herre og Mester, som

i Hverdagens hellige Morgentime syntes at sige til ham: »Gaa ud og prædik! — Jeg er hos dig!«

Ydre Vanskeligheder kan knække et Menneske og faa det til at ligne en stækket Fugl. Dem bukkede P. Gonzales ikke under for. Da en Kazik engang truede Pateren med at slaa ham ihjel, hvis han vilde prædike en ny Gud i det Omraade, hvor han alene var den Gud, alle skulde dyrke og tilbede, og da andre udslyngede de værste Trusler mod ham, lod han sig ikke skræmme. Hans Elskværdighed, Fasthed, Bestemthed og Mod afvæbnede Fjenderne.

Indre Lidelser kan derimod være som Helvedes Kvaler. Selv om P. Gonzales havde gjort sig fortrolig med den Regel i sin Orden, der opfordrer alle til at holde ud, ogsaa naar man ikke føler aandelig Trøst, selv om han var klar over den uskrevne Lov: hvor der er megen Modgang og Lidelse, kan jeg trygt stole paa Guds særlige Velsignelse, blev han dog grundet paa en Hjertesygdom ofte plaget af Angst og Skræk. Han, der dristigt og frimodigt forsvarede Indianerne mod Spaniernes Overgreb, blev pint af Skrupler og Ængstelser, saa han mente at skulle gaa fra Sans og Samling og skrev til sin Provincial: »Mit Hovede værker; men jeg holder ud, selv om jeg skulde dø 1000 Gange!«

P. Gonzales førte Christi Sag fra Sejr til Sejr. Den ene Reduktion efter den anden blev grundlagt, og Guds Tempel rejst i Tusinder af Indianerhjerter. Men saa skete der noget frygteligt. En frafalden Katholik — ja, er det ikke netop Renegaterne, som forfølger Kirken, deres Moder, med større Had end selv Kirkens værste Fjender? — indgav en Høvding den Ide, at han ville udsætte sig for forfærdelige Farer, hvis han blev Kristen og tillod, at hans Folk blev det. Disse lumske Paastande var Anledningen til, at P. Gonzales og hans to Fæller blev overfaldet og myrdet. De tunge Køller, der ramte Ofrenes Hoveder, gjorde det af med dem og tilintetgjorde tre ædle Mænds Liv, som ofrede sig for Sjælenes Frelse.

Værst gik det dog med P. Portillo. Han anede Uraad, men vilde ikke flygte for Snigmorderne. De greb ham, rev hans Klæder af ham, slæbte ham med lænkebundne Hænder over Sten og gennem Tjørnekrat for til sidst at lade ham ligge i Skovtykningen som Bytte for Rovdyrene.

Saaledes døde i 1628 disse Helte for Christi Rige og Sag. Det kan godt være, at ingen af dem betyder noget i Verdens Øjne, eller at mange kun vil lægge Mærke til P. Gonzales' Arbejde og Ofre, fordi han gav Afkald paa Verdens højeste Goder. Det maa i alt Fald indrømmes, at Jesu Selskabs Kataloger og Indberetninger ikke siger meget om P. Gonzales' to Fæller; P. Gonzales alene kaldes Uruguays Apostel, medens de to andre indtil nu har væ-

ret skjult under et Kors med den simple, enkle Bøn: »Requiescant in pace!«

Men alligevel staar i Dag de tre frem. Ogsaa trofast Pligtopfyldelse i Dagliglivets Modgang er stor i Guds Øjne. Det har den 21. Januar 1934 givet Bevis for, da Christi Stedfortræder tilkendte dem Sejrspalmen og hilste dem med et: »Flores martyrum, orate pro nobis!« — »Martyrblomster, bed for os!«

K. Pauli S. J.

For Koralems Venner.

Da Pater D. Johner 1908 udgav sin Bog om Messens »Proprium«, de vekslende Sange paa Aarets Søn- og Helligdage, modtoges den med enstemmig Anerkendelse af alle liturgisk interesserede Kristne. Hertil føjedes Ønsket om et lignende Værk, omhandlende Messens »Ordinarium«, dens faste Sange, der efter den første Sang, »Kyrie«, med et fælles Navn er kaldt »Kyrialet« (*). — Dette Ønske er nu opfyldt, og den katolske Kirkes Litteratur er bleven et udmærket Værk rigere.

»Raabet om Guds Forbarmelse er saa gammelt som Menneskesjælen selv.« Med disse Ord indleder Pater Johner »Kyriets« Historie. Da Kyrie er et Udtryk for den religiøse Sjæl, findes det allerede i de hedenske Riter til Ære for Solguden. — »Efter de apostoliske Konstitutioner (omkring 400) blev der i den Bøn, som Diakonen bad for alle Stænder, først af et Børnekor, derefter af hele Folket atter og atter indskudt Bønraabet »Kyrie eleison«. Saaledes lagdes Grunden til Litaniet.« — Dom. Johner paapeger Sjælemessens Kyrie som det eneste, der har bevaret denne Form, hvor de otte Anraabelser synges paa samme Melodi — kun det 9de faar en ny og rigere.

Gloria synges allerede i det 2. Aarh. som Morgensang i Orienten, 2 Sekler derefter bliver det oversat fra Græsk til Latin og indlemmes i Messens Liturgi ved Guds-tjenesten i Rom den hellige Julenat; men først i det 11. Aarh. faar Præsterne Lov til oftere at istemme denne Englenes Sang, hvilket hidtil var forbeholdt Paven og Biskopperne. — Sanctus har fra Kirkens første Tider haft den fornemste Plads blandt Messesangene. »Dertil kommer dens høje Alder. Efter Liber Pontificalis har Pave Sixtus II i Begyndelsen af det 2. Aarh. bestemt, at Præsten med Folket (udhævet af Forf.) under Kanon skulde synges

*) Pater Dominicus Johner O. S. B.: Erklarung des Kyrialet. Verlag: Fr. Pustet. Regensburg. 128 S. Mk. 2,50.

det tredobbelte Sanctus.« Vi oplyses ogsaa om, at den ikke mangler i nogen Liturgi, hverken i den gallikanske, syriske, græske eller orientalske. — *Agnus Dei* kommer derimod først Aar 700 ind i den romerske Liturgi, dens nuværende Slutning »*Dona nobis pacem*« 5 Aar senere i Frankrig, »for,« som Pave Innocens sagde, »de Stridigheder maatte ophøre, hvilke Kirken var udsat for.«

Pater Johner vier Trosbekendelsen og dens Tonesætning to hele Kapitler. Das Credo — dets Historie. Die Credo — Gradualets 4 faste Credo og de tre ad libitum. I det nicænske Symbols Historie er der to Aarhundreder, hvor det, efter at være kommet ind i den romerske Messe ved Aar 800, atter forsvinder. Først 1014, under Pave Benedikt VIII, faar Credo for bestandig sin Plads i den romerske Messeliturgi foran Offertoriet. — Efter en dyb, saare skøn Betragtning af Credoets Trossætninger giver Pater Dominikus følgende Billede af Tonesætningen: »Den melodiske Forskel er ikke større end mellem de Søjler, der bærer en prægtig Domkirkes Buer. De har ofte den samme Form og giver kun deres Kapitæler et forskelligt Smykke. Ingen af dem kan undværes, og som de i Fællesskab bærer Bygningen, saaledes er hver eneste af Credos Trossætninger guddommelig Sandhed, og alle staar til hverandre i en organisk Helhed.« »Credo er ogsaa i sin Melodi rolig som Sandheden, fjern fra Fanatisme, lys og klar som det Lys, der kommer fra Himlen.« I Tilslutning hertil staar den prægtige Forklaring af Credo I, II, III og IV. (Over for Credo VI ad libitum forholder Forfatteren sig absolut kritisk.)

Et meget interessant Kapitel handler om de 18 Messer i det romerske Graduale. Sangenes melodiske Opbygning, Tonearternes Indflydelse, Melodiernes Alder og Historie beskrives med videnskabelig Indsigt ved Siden af en Begejstring, der lyser af Kærlighed til den gregorianske Koral. Kærligheden gør dog ikke Forfatteren blind for Melodiernes forskellige Værd. I Forordet til »Die Sonn- und Festtagslieder« skriver han: »Det vilde være mærkeligt, om der mellem Korallens rige Melodiskatte fandtes lutter fuldtud værdifulde Perler.« Som en saadan betragter P. J. ikke Gradualets femte Messe; om dens Gloria citerer han Rassegna gregorianske Dom: »En af de uheldigste Melodier i det Vatikanske Graduale, som man smuglede ind i sidste Øjeblik.« — Men forud for Paaskemessens Gloria udbryder Beuroner-Abbediets Prior og Forsanger: »Det er for Sangerne som for Hørerne en Fryd, hver Gang denne Melodi atter lyder i sin betagende Paaskejubil.« — »En alvorlig Sang« kaldes *Agnus Dei* i den anden Messe. »Den søger at rejse sig og falder bestandig tilbage, eller den føles som trykket ned af en tung Byrde, især ved Ordet *peccata*.«

Disse smaa fromme Bemærkninger giver som et Indblik i Melodiens Sjæl; ved Siden af de liturgiske Forklaringer bliver de et uvurderligt Fingerpeg til Sangenes Foredrag.

Interessant er Forfatterens Omtale af de forskellige Messetroper, f. Eks. Tropaen til anden og fjerde Messes Kyrier. Om den ottende Messe oplyser Dom Johner, at dens Navn ikke henhører til en Trope sunget til Kyriet, men kommer af, at Franciskanerne i det 17. Aarh. sang hele Messen i Votivmessen til Ære for de hellige Engle.

I Slutningen af sin Bog kommer Forfatteren ind paa det aktuelle Spørgsmaal: Menighedens Deltagelse i Messens Sang. Han slutter sig her til, hvad Pave Pius X skriver i sit *Motu proprio* 22. Nov. 1903: »Især skal man bære Om-sorg for, at den gr. Koralt atter bliver indført i Menigheden, for at de troende, som Tilfældet var i fordums Dage, igen kan tage aktiv Del i Gudstjenesten.« Rigtignok viser Historien (som anført i Bogens Begyndelse), at Menighedens Medvirken ophørte, da Melodierne fik en mere vanskelig kunstnerisk Form, saa Folket til sidst ikke kunde synge dem. Pater Johner mener, det gælder om at adskille de vanskelige af Kyrialets Sange fra de lettere tilgængelige. »Med god Vilje og Kærlighed til Liturgien vil Folket saa efterhaanden tilegne sig Flertallet af disse Melodier.«

Om Indstuderingen af Messens Liturgi giver Forfatteren mange praktiske Vink, ikke mindst i det prægtige Kapitel X med Overskriften »Responsorierne«. »Keine Kleinigkeit«, kalder Pater Dominikus Messesvarene. En alvorlig Tale om, hvad vi svarer paa, og hvordan Svaret gives.

Et Kapitel, der som i en Sum rummer det benediktinske Valgsprog: »Ut in omnibus glorificetur Deus« — (At Gud maa blive forherliget i alt). *Aug. Eschricht.*

Nordiske Katholiker i New York.

Som i Fjor og mange Aar før vil undertegnede gerne bede om en lille Plads i Ugebladet til Omtale af skandinavisk katolsk Virksomhed i New York. Anledningen er, at *St. Ansgar's Scandinavian Catholic League of New York* med sædvanlig Præcision har udsendt sin smukke, 32 Sider store Aarsberetning, der som saa ofte før bringer en Del Stof af Interesse. Alle og enhver synes at kunne faa den at læse, thi Redaktionen lover, at den vil blive tilsendt, hvis man sender en Anmodning derom. Adressen er 329 *West 108th Street New York City.*

Af størst Interesse i Aarsberetningen er næsten den ud-mærkede Oversigt over det foregaaende Aars kirkelige Be-

givenheder, i de nordiske Lande, saa meget mere som saadan Oversigt ikke gives i vore hjemlige Organer, i hvert Fald ikke i saa fyldig Skikkelse som her. Vi mindes der- ved om mange Begivenheder, som vi maaske nok, for Størstedelens Vedkommende, hørte om, da de skete, men som er bleven slettet ud af Erindringen ved mangt og meget, der siden har optaget vor Opmærksomhed. Mon adskillige ikke har glemte, at vi den 1. April ved Pater Suhrs Ordination i Luxembourg fik den første dansk-fødte Benediktiner siden Reformationen, at der er aabnet et St. Annæ-Hjem for gamle Mennesker ude i den sydlige Del af København, at Søstrene i Rønne har oprettet et Pensionat for baade Sommergæster og fastboende, at der er indviet en Kirke i Taastrup med Plads til 300 Mennesker, at en af Præsterne fra Færøerne har været i København og fortalt om, hvor udmærket en Begyndelse paa katolsk Virksomhed der er gjort paa de fjerne Øer, hvor Forsøget for 50—60 Aar siden ganske mislykkedes, o. s. v. Ogsaa fra de andre nordiske Lande faar vi mange interessante Nyheder at høre. Den eneste finsktalende Præst af finsk Herkomst er Mgr. Carling, Konvertit fra 1904 og præsteviet 1911. Under Overskriften *In memoriam* finder vi smukke Mindeord om Pastor Johannes Frederiksen, Pater Breitung, Moder Brigitte, Søster Clementia paa Island, Pater Wessel i Stockholm, Moder Sabina, 85 Aar gammel, i Malmø, Pater Stang, som døde i München, hvilken sidste de, der havde Tilknytning til det ophævede St. Andreas Kollegium, maaske vil mindes, o. s. v. — — Ligaen i New York har holdt syv Møder i det forløbne Aar og synes at arbejde med Lyst og Iver under Ledelse af sin energiske Præsident Viggo Rambusch, Søn af danske Forældre, som for mange Aar siden drog til Amerika. Ligaen søger især ved Udbredelse af katolsk Litteratur paa de nordiske Sprog at udbrede Kendskabet til den katolske Kirke blandt Landsmænd.

Niels Hansen, cand. mag.

Katolsk Liv i Finland.

»Credo«s Februarnummer indeholder foruden et Digt om St. Guilmund, P. Menzingers Artikel »Katolsk Frelsessvighed«, P. Vérnooys »Några Tankar kring de Kristnes Återöppnande«, Rejseindtryk fra Tjekkosllovakiet og Mgr. Landriens' Afhandling om Johannes af Korset m. m., ogsaa 2 Artikler om Finland, hvoraf vi bringer et Uddrag.

Den hidtidige apostoliske Vikar i Helsingfors, Msgr. Biskop J. M. Buckx, er efter 12 Aars Arbejde i Missionen blevet forflyttet til Holland. Missionsarbejdet i »de 1000 Søers

Land« er svært. Det er lykkedes Biskop Buckx at oprette to nye Menigheder i Terijoki og Åbo; Missionspersonalet er blevet udvidet med hollandske Præster og Søstre, og i Stedet for den under Krigen nedlagte Kirkeskole i Helsingfors, er der nu blevet oprettet en ny. Endvidere har Biskop Buckx faaet udvirket, at der nu i Finland udgives et katholsk Tidsskrift paa Finsk.

Som Biskop Buckx Efterfølger i Embedet har Propagandakongregationen udnævnt Præsten af Åbo, Pater Vilhelm Cobben, som stammer fra Holland, og som d. 19. April 1924 blev præsteviet af Biskoppen af Breda, Msgr. Hopmans. Han hører ogsaa til Jesu Hjerter Præsternes Orden. P. Cobben virkede først et Aar som Kapellan i Terijoki, derefter et Aar i Viborg, og den 10. Oktober 1926 kom Pateren til Åbo som Sjælesørger for den derværende nye Menighed. I 1929 blev det apostoliske Vikariat indregistreret som Religions-samfund i Finland, og Åbo blev ved denne Lejlighed forfremmet til en selvstændig Menighed, omfattende Åbo og Bjørneborgs Len samt Åland.

Biskop Vilhelm Cobben.

P. Cobbens Forflyttelse til Helsingfors sker paa et Tidspunkt, hvor den finske Regering netop er traadt i nærmere Forbindelse med Pavestolen. Den finske Finansminister, R. Witting, ledsaget af Johan Dahlstrøm, har lige været i Audiens hos Paven for at takke for Pavestolens Hjælp under Rekonstruktionsarbejdet, samt for at takke for den Assistance, der ydes de finske Studenter, der arbejder i det vatikanske Bibliothek, og endelig for at takke for den pavelige Udsendings Deltagelse i Festlighederne ved den finske Præsidents 70 Aars Fødselsdag. Den finske Minister blev først modtaget i den lille Tronsal, men efter den formelle Præsentation, blev de Audienssøgende ført ind i Pavens private Bibliothek, hvor Hans Hellighed underholdt sig med dem i nogen Tid. — Efter den pavelige Audiens blev alle modtaget af Kårdinal Pacelli.

C. H.-S.

Fra Irlands Trængselstid.

(Fortsat.)

Men man vidste ogsaa, at Trinity College fra højere Steder havde faaet et Vink om, at dette farlige Menneske, som man forgæves havde prøvet paa at lokke med de fedeste Sinecurer, for enhver Pris skulde fældes, ligesom den stakkels Middleghor var blevet det Dagen før. Og Magistrerne gjorde ærligt og redeligt, hvad de kunde. Det var et rent Sørge spil. Helten alt for stærk, Fjenden alt for svag, og alligevel skulde Helten i femte Akt ligge dræbt ved et eller andet durkdrevent, modbydeligt scenisk Trick.

Jac Kentry havde hele Eksamensugen igennem, lige til denne Lørdag, løst sine Opgaver paa en uangribelig, skarp-sindig Maade. Det kunde der ikke rokkes ved. Paa samme Maade havde han klaret sig fint i det mundtlige i alle Fag. Pascals Keglesnit og de astronomiske Forskelle mellem Tycho Brahe og Newtons Metoder, havde han mønstergyldigt gjort Rede for, saadan at mangen en uskolet, kvindelig Tilhører nu ogsaa troede at kunne forstaa et saa vanskeligt Emne og nikkede bravt. Saa havde han uforberedt oversat adskillige Kapitler af Thukydid, havde ført en velovervejede latinsk Samtale med Dr. Marsen og forklaret Thesen om Bacons Opfattelse af Dyresjælen indtil mindste Enkelthed. Nu i det sidste Fag, Verdenshistorie, gik han gennem Oldtiden, ikke som en almindelig Handelsrejsende, men som en Grosserer med en vældig Omsætning, og havde allerede givet Professoren, der med aabenlys Fortvivlelse og Besvær fulgte efter ham, et Par Næsestyvere.

I det Øjeblik, da Emmet endelig fik Øje paa ham, skildrede Kandidaten med skarp Røst den yngre Cato, og efter at have vendt og drejet Stoikeren i alle Retninger og betragtet ham fra alle Sider, sluttede han med følgende tørre Sætning: »Han var forresten Kulturhistoriens første store Hykler».

Der opstod en voldsom Ophidselse. Alle disse Papirhistorikere stirrede paa den unge Mand, som var han forrykt. »Hvorledes vil De bevise Deres mildest talt dristige Paa-stand?«, spurgte Dr. Calven nu skarpt. »Cato,« svarede Kentry, »har altid ført Dydens Tale, i hans Taler læser man i hver Linie *Virtus* og *Probitas*. Og alligevel fortæller allerede Sallust, at han har drevet Aager, og Terenz og Catull spotter over hans Halstarrighed. Han saa altid tilbage, ret som det er konservativ og gerrig Skik. Naar han talte om Frihed, spillede han Komædie. Cæsar tænkte meget friere og sejrede derfor, som de friere tænkende altid vil gøre. Det er Verdens Gang«

Rektor hostede, Emmet vilde helst have klappet i Hænderne.

»At en friere, en mere demokratisk Aand sejrede i Cæsar, det forvandt den gamle Knark aldrig. Han tog sig af Dage i Utika, og det kostede dertil hverken Læge eller Apotheker«. Det suste og bruste gennem Salen. Den irske Humor!

»Maa vi være fri for Vittigheder, det er en alvorlig Time, Hr. Kandidat, se Dr. Calven med en unaturlig tynd, høj Stemme.

»Det er mit Alvor, ærede Doktor Calven, Cato var en stor Gnier og ejede ikke Næstekærlighed. Men uden Kærlighed gives der ingen sande Helte. Tacitus, fra hvem jeg har alt, sagde tydeligt, hvorledes Cato behandlede Slaverne som Træstykker eller Stenklumper, som gaves der to Slags Mennesker, eller egentlig kun een, nemlig de regerende. Og naar han var færdig med Pisen, gik han hen og skrev videre om *Virtus* og *Probitas*. Hr. Professor, jeg paastaar, Cato var Kulturhistoriens første store Hykler«.

Det virkede storartet. Næsten alle Tilhørerne nikkede og troede ham. Rektor hostede eftertrykkeligt. Dr. Calven bed sig i Tungen af lutter Ærgrelse. Han havde lidt et Nederlag, det var utvivlsomt. Endelig fik han Mælet igen:

»Det er Deres personlige Mening, men det er jo svært selv for graanende, belæste Historikere at forklare en Person ud af Aarhundreders Kaos. Min Søn! En ungdommelig Ildebrand! Lad os straks gaa videre til Middelalderen«.

Med denne fortvivlet frække Gestus tvang han sin Elev ind i Folkevandringens dystre Taager, derefter gennem Richard Løvehjertes Helteliv og de gyldne Togter efter det nyopdagede Kontinent i Vesten. Men overalt var Kentry hjemme: Under frankiske Ege, galliske Popler, italienske Oliven, i Fjordene og de skotske Klaner. Han rystede saa at sige Middelalderen ud af sit Hovede, som en kraftig Bonde med en let Rysten tømmer et overmodent Frugttræ ned paa Jorden. Der ligger det, kom og spis.

Hist og her blandt Gæsterne lød det: Han skulde skrive vor Historie, saa vilde det blive et Værk! Snarere et Bibliothek! En Verden af Bøger! Saaledes steg den hurtige, irske Beundring.

Dr. Calven trak nu sin Elev ind i den nyere Tid, i dette Trosstridighedernes underfundige og vanskelige Aarhundrede. Men om Kentryerne siger man, at de er saa listige som en Kat og en Mus tilsammen, og Knøsen vejrede Faren. Saa ofte Dr. Calven nu med et Spørgsmaal vilde drage bort fra Middelalderens Gemytlighed, sprang Kentry med et listigt Sidespring igen tilbage. Calven kunde opgive Theser fra den allernyeste Tid, den opfindsomme

Gavtyv forstod straks at trække den Side frem, som vendte imod Middelalderen. Kentry var dog ikke nogen lumsk Fyr. Af og til forsmaaede han overlegent at smutte bagved Henrik d. VIII eller »Jern-Wilhelm«. Saa tog han straks Spørgsmaalet ved Hornene, men vendte og drejede det til noget ganske harmløst, klippede behændigt Kløer og Næb af, og gjorde det saa uskyldigt, at der egentligt kun blev et Dukkehovede tilbage at bekæmpe. (Sluttet.)

Fra Hovedstad og Provins

Sommerrejser.

Academicum Catholicum indbyder til en Selskabsrejse, som skal føre Deltagerne til de vilde Abruzzer. Rejsen, som vil byde paa smukke Naturindtryk i Italiens Bjerge, paa Folkeliv og de væsentligste Seværdigheder i Rom og Firenze, kommer til at strække sig fra d. 30. Juni Midnat til d. 21. Juli og fører Deltagerne over Berlin—Kufstein—Verona til Rom. Derfra gaar det via Avezzano-Celano til Aquila, som bliver Hovedkvarteret, hvorfra Udflugterne i Bjergene foretages, for til sidst over Firenze—Bologna og Trient og München at afsluttes i Kbhvn. Rejsens Leder bliver Pastor P. Schindler. Prisen for hele Turen er — alle de almindelige Udgifter for Kost, Logis og Transport iberegnet — 775 Kr. Indtegning maa ske senest 1. Maj 1934 til Rejsens Leder: Kbhvn. Ø, St. Kjelds Gade 1, Ryvang 1951 v, hvor man ogsaa kan faa nærmere Oplysninger. — — — Cooks Rejsebureau meddeler, at der i Dagene 9.—10. Juli 1934 vil blive afholdt en international Kongres for katolske Doktorer i Paris, som bl. a. byder paa en Modtagelse hos Kard. Verdier og en Automobiltur, som fører over Chartres—Solesmes—Lisieux. Alle Oplysninger faas gennem Bureauet. — — — Pax Romana indbyder de katolske Studenter til en international Valfart til Rom i den stille Uge fra Skærtorsdag til Torsdagen i Paaskeugen. Anmeldelser modtages af Generalsekretariatet i Freiburg i Schweiz, hvor der ogsaa gives nærmere Oplysninger.

Radioklubberne.

Det samlede Medlemstal for ^{31/12} 1933 blev 501. Hovedbestyrelsen retter herigennem en Tak til alle dem, som fulgte Opfordringen her i Bladet og i Sognebladene til Ind-

meldelse mod Betaling af Minimumsbeløbet for Resten af 1933.

Det er Hensigten, at samtlige Medlemmer efterhaanden tilsluttes den nærmeste katolske Lokalklub, hvorfor alle de nye Medlemmer efterhaanden vil faa Henvendelse fra den Lokalklub, hvortil de efter Bopælen naturligt hører.

Opmærksomheden henledes paa, at Valgene saavel til Radioraadet som til Bestyrelsen for »De upolitiske danske Radioklubber« foregaar ganske automatisk gennem Organisationen.

Bestyrelsen.

Fra den vide Verden

Rosenbergs: »Det 20. Aarhundredes Mythe« paa Index.

Den hellige Ritus-Kongregation har offentliggjort to Dekreter, ifølge hvilke A. Rosenbergs Arbejde: »Det 20. Aarhundredes Mythe« og E. Bergmanns Arbejde: »Den tyske Nationalkirke« er blevet sat paa Index.

Om Rosenbergs Arbejde udtaler Dekretet: Bogen udtaler sig foragtelig om alle den katolske Kirkes Læresætninger samt om Grundlaget for selve den kristne Tro, som den helt og holdent forkaster. Den forfægter en foregiven Nødvendighed af at grundlægge en ny Religion eller en tysk Kirke og forkynder i Indledningen: »at i vor Tid opstaar der en ny mythisk Tro, en mythisk Blodstro, en Tro, som bliver støttet af den mest oplyste Videnskab, som fastslaar, at det nordiske Blod er hin Hemmelighed, gennem hvilket de gamle Sakramenter bliver tilintetgjort og overvundet«.

Bergmanns Arbejde forkastes bl. a. fordi det stiller Blod og Afstamning, under Fællesbetegnelsen »Race«, i Forgrunden og paastaar, at denne er det eneste Element, der betegner kulturelt Fremskridt. Arbejdet udtaler den Anskuelse, at man burde indføre en ny Religion, Troen paa en personlig Gud burde erstattes med ren Gudløshed eller med Pantheisme. Forfatteren forfægter ydermere en overdreven og i enhver Henseende radikal Nationalsocialisme, som staar i aaben Modstrid med Dogmerne og den kristelige Kultur.

Kirkens Kampe og Vækst i De Forenede Stater.

Ifølge Meddelelser fra Msgr. Bernard Fay, Medlem af det katolske Institut i Paris, en Mand, der er meget fortrolig med de religiøse Forhold i Amerika, er den kathol-

ske Kirke i De Forenede Stater i stadig Vækst. I Begyndelsen af det 18. Aarhundrede fandtes der kun nogle faa tusinde Katholiker i Amerika, og disse var hovedsagelig samlede i Maryland. Men de store irske Indvandringer i 1840 gav det katholske Liv stærke Impulser. I 1875 var 7 Millioner af De Forenede Staters 42 Millioner Indbyggere Katholiker; i 1926 fandtes 17 Millioner blandt 120 Millioner Indbyggere. Og i 1933 var dette Tal steget til 20 Millioner Katholiker blandt 130 Millioner Indbyggere. Den amerikanske Catholicisme har haarde og store Fjender at kæmpe og arbejde imod, først og fremmest Racehadet, og dernæst de protestantiske Sektors Misundelse. Den sektariske Spittelse inden for den reformerte Kirke i Amerika i Forbindelse med de Konkurrencestridigheder, der findes inden for Præstestanden, har faaet mange alvorligt Troende til at gaa over til den katholske Kirke. Catholicismens værste Fjende i Amerika er en kæmpende Atheisme, som visse Kredse støtter systematisk.

Kong Edward VII Katholik?

Maurice Leahy, en personlig Ven af afdøde Lord Halifax har i »Catholic Times«
offenliggjort nogle Erindringer om Lord Halifax. Heri omtales ogsaa Kong Edward VII's Stilling til den katholske Kirke. Kong Edward og Lord Halifax var knyttet til hinanden med de stærkeste Venskabsbaand, saa Lorden kendte den dybere Grund til de vese- rende Rygter om, at Kong Edward var død som Katholik. Lorden forsikrede: Jeg kendte den Mand (Kongen), og jeg er sikker paa, at han i sit Hjerter var Katholik, da han døde. Da Kongen laa for Døden, vilde han ikke høre Tale om gejstlig Bistand fra Biskoppen af Canterburys Side, men forlangte, at man tilkaldte en katholsk Militærkapellan, som var en personlig Ven af Kongen, og som nedstammede fra en meget kendt Familie i Northumberland. Paa Kontinentet havde Kongen praktisk bekræftet og tilkendegivet sin Forkærlighed for Catholicismen. Kongen stod saaledes den katholske Kirke, hvis Overhoved han ogsaa besøgte i Rom, langt nærmere end den anglikanske, og hans Stilling til sidstnævnte viste sig klart i en Bemærkning, han engang kom med til Lord Halifax: »Jeg tror, at jeg omtrent staar overfor den engelske Kirke, som Sultanen overfor sin Kirke i Tyrkiet.«

Biskop d'Herbignys Rejse i Østen.

Paa en Rejse til Østens Kristne besøgte Biskop d'Herbigny ogsaa den orthodoxe Patriark Miron Christea i Bukarest. Patriarken skildrede for ham den triste Forfatning, hvori hans Klerus befandt sig »For nylig modtog jeg en Adresse-

underskrevet af talrige Stipendiater fra vore Seminarier. Adressen begynde: „Vi er alle Atheister, hvorfor vi finder det kedeligt længere at tvinge os til gejstlige Studier.“« Patriarken klagede nu over, hvor stærkt Rationalismen og Vantroen havde vundet Indpas hos Theologerne og Præsterne, og over talrige, kedelige Følger af Præsteægteskabet, som ganske vist var tilladt, men ikke altid heldigt for Sjælesorgen. Nogle Uger tidligere havde Patriarken i Senatet godtgjort, at Klerus var »uden Viden uden Fromhed, ja ofte oven i Købet uden Tro.« Ogsaa den melkitisk-dissidente Patriark i Antiokia, Gregor IV, som modtog Biskop d'Herbigny overordentlig venligt og imødekommende, har store og tunge Sorger: af 12 Metropoliter i hans Patriarkat har han over for mange grundet Mistanke om Frimureri. Den græsk-orthodokse Patriark af Jerusalem, Damianos, traf Biskop d'Herbigny ikke, men man viste ham Patriarkens Synodalsalon, og her saa man ikke et eneste religiøst Tegn, men over Patriarktronen hang et stort Billede af Kong Edward VII, og paa Væggen Portræter af Georg V, Dronningen, Lord Kitchener og andre Personligheder. Man mærkede tydeligt Englands store Indflydelse paa den orthodoxe Kirke. »Paven og Patriarken« af Alexandria, Meletios Metaxakis, var ikke saa imødekommende som de andre orientalske Kirkefyrster, som d'Herbigny besøgte; han fremkom oven i Købet i Samtalens Løb med den gamle Paastand, at den romerske Kirke alene bar Skylden for Orientens Adskillelse fra Occidenten, til sidst sagde han med Eftertryk: »Fremtiden tilhører Englands og De Forenede Staters Kirke, Protestanterne. Der ligger vort Haab, thi gennem vor Protest imod Rom er vi selv Protestanter — de første Protestanter.«

Katholikerne i Tyskland.

Hele den Formue, som den tidligere »Volksverein für das katholische Deutschland« har ejet, d. v. s. samtlige Bygninger, Driftsindretninger, Maskiner. Bibliotheker, likvide Midler og Fordringer er blevet inddraget til Fordel for den præjsiske Stat. — Rigskansleren har modtaget Kardinal, Ærkebiskop Schulte af Köln i en to Timer lang Audiens. — Statspolitiet har indtil videre forbudt de konfessionelle Ungdomsforeninger enhver samlet offentlig Fremtræden; de maa ikke føre Vimpler eller Faner, ikke bære noget Klædningsstykke eller Tegn, som tilkendegiver deres Foreninger, ligesom al Sport er blevet dem forbudt. — De to store katholske Studenterforeninger CV. (Kartellverband der farbentragenden katholischen deutschen Studentenverbindungen) og KV.s (Katholische Burschenschaft) Førere er kommet overens om i National-Socialismens Aand at ophæve alle konfessionelle Skranker, saaledes at fremtidig hver tysk Student,

der deltager i det tyske Studenterliv, kan blive Medlem i de Korporationer, der er tilsluttet disse to Foreninger. — Den Hellige Fader og Kard. Pacelli har sendt Lykønskings- og Sympathitelegrammer i Anledning af Attentatforsøget mod den ærkebiskoppelige Residens i München.

Hvorfor Lord Halifax ikke gik helt over til Katholicismen.

Sekretæren for det katholske Digterakademi, Maurice Leahy, beretter i sine Erindringer om Lord Halifax om en Samtale, som Lorden havde med Kardinal Mercier efter Møderne i Mecheln. Kardinal Mercier sagde til Lorden: »Jeg tror, De snart vender tilbage til os« (d. v. s. til Kirken). »Gør jeg det,« svarede Lord Halifax, »tror jeg ikke, jeg gavner nogen dermed, for Halvdelen af det engelske Folk vilde sige: »Det har vi ventet længe,« og den anden Halvdelen vilde sige: »Det er meget beklageligt, men Manden er ogsaa 86 Aar gammel.« — »Lord Halifax døde da ogsaa som Medlem af den anglikanske Kirke, endskønt han anerkendte Petri Stedfortræder i Rom. Han døde i Haabet og Drømmen om en endelig Genforening med Rom,« slutter Maurice Leahy sine Erindringer om den store Forkæmper for Genforeningen.

BREVKASSE

Reformationspræsterne.

Vi har modtaget:

I Nordisk Ugeblad, Side 150, skriver Pastor Severinsen, Bringstrup pr. Ringsted ... »Saa vidt vi kan se, blev praktisk talt alle Præsterne fra den gamle Tid siddende som evangeliske Præster, og Postillerne til at læse op af blev lavet netop til Hjælp for disse Præster fra den gamle Tid.«

Peder Palladius skriver:

Om at gaa til Sakramentet (Af »En Visitats Bog«). Det tredie som i skulle gøre udi eders sognckircke, skale eders høye alter minde eder paa; det er, at i skulde gaa til sacramentit oc lade eder berette tit oc offte, som ordene liude: saa tit som i dricke, gør det i min hukommelse! Tilforn vaare wi aff paaffuen oc munckene forbundne til een tid om aaret, som vaar til paaske tid, oc da haffde de skammelige oc skendelige røffuet oc stolet fra oss den ene part af det høyuerdige sacrament, som vaar Jesu Christi velsignede blod, oc gaffue oss klart vand at dricke for blod; *nu er de tyffue uddressne af landit, oc en part ophengde*, oc i haffve faaet det hele oc holdne sacramentis begge parter igen; dersom i nu forsømme, da er det eders egen skyld.«

(Haandbog i den danske Litteratur, udg. af Sigurd Müller, 3. Udg., Kbhvn. 1891, Side 91.)

M. Sp.

Eksercitier for Herrer

vil finde Sted i St. Andreas Præstegaard i den stille Uge fra Onsdag d. 28. Marts Kl. 20 til Paaskesøndag Morgen d. 1. April. Vedderlaget er 10 Kr. Anmeldelse med nøjagtig Adresse bedes i god Tid sendt til Pater M. Spaus, Mosehøjvej. Charl.

Nedenstaaende Mariakongregationer indbyder herved unge Piger til lukkede **Exercitier i Assumptionsklostret »Rygaard«**, Bernstorffsvej 54, Hellerup, fra Tirsdag den 27. Marts Kl. 19 til Paaskelørdag d. 31. Form.

Deltagelse bedes meldt til Frk. Marie Wissum, Strandboulevard 105¹, Kbh. Ø., senest den 24. Marts.

Apostlenes Dronning.

Fredens Dronning.

Den ubesmittede Undfangelse.

Maria Rosenkransdronning.

St. Vincents Kollekt. I St. Ansgars-, Sakraments-, Rosenkrans- og Jesu Hjerte Kirke holdes Kollekten d. 3die Søndag i Fasten (4. Marts) til Fordel for Vincentsforeningen for katolske Damer (katolsk Menighedspleje). Vi lever i en knugende Krisetid, som mærkes føleligt ogsaa i vor Forening, hvor Indtægterne formindskes ved Bidragydernes svigtende Evne. Vi beder derfor indstændigt om Støtte til vort Arbejde ved denne Kollekt, for at vi derigennem kan komme vore nødlidende Trosfæller til Hjælp.
Styrelsen.

St. Michaels Klub. Familieaften *Mandag d. 5. Marts Kl. 19³⁰* mødes vi i St. Knuds Kapel i Tilslutning til Nordens Bønforening, hvori alle Medlemmer af St. Michaels Klub er indmeldt. Derefter det sædvanlige Møde i Klubbens Lokaler, hvor Pastor Benzon vil understrege Betydningen af den vedholdende Forbøn for vor danske Mission herhjemme. »Bønnen er det Værktøj, hvormed Kirken bygger sit Rige«.

Bønforeningen for de nordiske Rigers Tilbagevenden til den katolske Tro. Mandag d. 5. Marts Kl. 19.30: Andagt i St. Knuds Kapel for Medlemmerne m. Præd. af Pastor C. Benzon. Man opfordres indtrængende til at slutte sig til denne Forening, der gennem Bøn søger at støtte Kirkens Arbejde i Norden og i det danske Vikariat. Indmeldelse sker hos Pastor Benzon, Frederikssundsvej 225, Kbhvn., Brh.

En ærlig Bydreg med egen Cykle søges; 14—15 Aar; 12 Kr. ugentligt; fra Kl. 9—17 hver Dag. Henvendelse til Eva 2582 x.

Ansgariusforeningen afholder ordinær Generalforsamling

Mandag d. 26. Febr. Kl. 20

i Forsamlings salen Bredg. 67 o G.

Dagsorden: 1) Formanden aflægger Beretning, 2) Kassereren forelægger Regnskabet, 3) Valg af Bestyrelsesmedlemmer, 4) Eventuelt.

Katolsk Haandbog for Danmark 1934

er udkommen med nyt Billede (Farvefotografi) af Hs. Excellence Biskop J. Brems. Uundværlig Haandbog for enhver, der interesserer sig for og beskæftiger sig med katolske Forhold. Bringes: Oplysninger om alle katolske Kirker og Foretagender indenfor Vikariatet. Udgivet af **Ansgariusforeningen**, hvis Medlemmer faar Bogen frit tilsendt. **Pris 2 Kr.** Faas ved alle Kirker — og i København i Menighedskontoret, Bredgade 64 St., samt Katolsk Boghandel, Stenogade 3.

Kirkelig Kalender.

Febr.		Marts.
25. S.	2. Søndag i Fasten.	4. S. 3. Søndag i Fasten.
26. M.	Ferialdag.	5. M. Ferialdag.
27. Ti.	Gabriel Possenti.	6. Ti. Perpetua og Felicitas.
28. O.	Ferialdag.	7. O. Thomas af Aquino.
1. T.	Ferialdag.	8. T. Johannes af Gud
2. F.	Karl den Gode.	9. F. Francisca af Rom.
3. L.	Ferialdag.	10. L. 40 Martyrer.

Febr. **Ugens Messebønner.**

25. S. **2. Søndag i Fasten** (173—192); 2. *Sæt Bønner*: Om de helliges Forbøn ([120]—[105]), 3. *Sæt Bønner*: For de levende og de døde ([125]—[110]).
26. M. † Ferialdag (177); 2. og 3. som Søndag.
27. Ti. Ferialdag (181); 2. Gabriel Possenti.
28. O. Ferialdag (185); 2. og 3. som Søndag.
1. T. Ferialdag (189); 2. og 3. som Søndag.
2. F. Ferialdag (194); 2. Karl den Gode (842). *Eller*: Karl den Gode (842—680); 2. Ferialdagen (194), Slutningsev.: Ferialdagens (197). — Hvis der i Dag — den første Fredag i Marts — efter Messen holdes en særlig Andagt til Jesu Hjerte, kan der læses den ny *Jesu Hjertes Messe* med Ihu-kommelse af Ferialdagen (194) og dennes Evang. som Slutningsev. (197).
3. L. Ferialdag (199); 2. og 3. som Søndag.

Af Sidelallene i Parenthes gælder det *første* den ny Udgave af Messebogen (1926), det *andet* den gamle Udgave (1907). Er der kun anført eet Tal i Parenthesen, gælder det den ny Udgave.

Anm. Paa den med † mærkede Dag, kan Præsten læse Sjælemesse, hvorfør man paa denne Dag ikke kan regne med, at den her angivne Messe læses.

M.-K. for Mænd St. Ansgars Sogn. M.: Torsd. d. 1. og 15. Marts Kl. 20. F. K. afholdes Sønd. d. 11. Marts Kl. 8. — **Jesu Hjerte K.** »Immaculata« F. K.: Sønd. d. 25. Febr. Kl. 8^{1/2}.

Herre - Vincentsforeningens Generalforsamling afholdes den 4. Marts efter Højmessens i Sakramentskirken. Medlemmerne og alle i Menighedsplejen interesserede er venligst indbudte.

A.C. Onsdag d. 28. Febr. Kl. 20: **2. Studieaften ved Pastor Peter Schindler** over 1) Katakombe-Forskningens Stilling i Nutiden. 2) Bevismaterialet for Petri Liv, Død og Grav i Rom.

At

Fru **Hermandine Hansen**, f. Grulich

er afgaaet ved Døden Fredag d. 16. Februar, bekendtgøres herved af de efterladte.

Den kære afdøde anbefales til Menighedens Forbøn.

R. i. p.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

82. Aargang

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kroner Kvartalet (inclusive Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 St., København K. Telefon: Palæ 3762, Kl. 13-16). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kroner aarligt. — Redaktør: Pater G. Scherz, Hans Bogbinders Allé, København S; Telefon Amager 3202; bedste Træffetid Kl. 13¹/₂—14¹/₂.

Nr. 9.

Søndag den 4. Marts

1934

INDHOLD: Forløsningen og Menneskehjertet. I. — Biskoppeligt Hyrdebrev. — Præst gennem 50 Aar. — Pastor Frans Pohl. — »Theologiens Fyrste« og vor Tid. — Charles Maurras' Idée. — Fra Irlands Trængselstid. — Nye Bøger. — Fra Hovedstad og Provins. — Fra den vide Verden. — Avertissementer. — Kirkelig Kalender. — Ugens Messebønner.

Forløsningen og Menneskehjertet.

I.

Afslutningen af det hellige Aar, som skulde minde os om Forløsningens store Hemmelighed, nærmer sig. Da kan det have sin Betydning i al Korthed at klarlægge nogle Sider i dette Mysterium, som i den senere Tid har vakt Opmærksomhed og mange Steder været Diskussionsemne. En dybere Forstaaelse af, hvad vi for Tiden mindes, vil forøge Ærbødigheden for vor Frelasers Person og Taknemmeligheden for hans Gerning. Lad os i Dag begynde med at spørge, hvilken Rolle Tanken om en Forløsning har spillet i Menneskenes Historie.

Næsten alle Religioner taler om Forløsning. Det tyder paa et Savn og en Trang i det menneskelige Hjerte. Ogsaa mange filosofiske Systemer har forsøgt at finde et Svar paa det Spørgsmaal, som næsten i hvert Slægtled dukker op paa ny og i en ny Form: »Hvorledes kan vi Mennesker blive fri for Nød og Ulykker, for Sygdom og Død, og hvordan kan Synd og Skyld tages fra os igen?« Saaledes kan man nemlig med klare Ord udtrykke,

hvad der ofte som ubestemte Ønsker rører sig paa Bunden af vor Sjæl.

Besvarelserne af disse pinefulde Spørgsmaal har været af meget forskellig Værdi baade i religiøs og moralsk Henseende. Hvad de duede, og i hvor stort et Omfang de har kunnet tilfredsstille den lidende Slægt, har altid været bestemt af, hvilken Opfattelse en Religionsstifter eller Filosof havde af Lidelsen og Syndens Væsen, og hvor rent Gudsbegrebet i det paagældende System var og er.

Ganske særlig paafaldende maa det i denne Forbindelse være, at de Filosooffer, som fordybede sig i Forløsningsproblemet, gennemgaaende mente, at vi Mennesker kan befri os selv fra, hvad der tynger paa os. De søgte en Løsning i flere Retninger. Mange lærte en Frelse ad Fornuftens og Erkendelsens Vej. Nogle faa øjnede en Mulighed for en saadan i Pligtopfyldelse og Selvfornægtelse. En tredje Gruppe anbefalede at virkeliggøre Humanitetsidealet, d. v. s. at arbejde for et smukt og kraftfuldt Liv, der er sig selv nok. Meget kendt i vore Dage er endelig Marxismens Forsøg paa at fjerne al timelig Nød ved samfundsøkonomiske Foranstaltninger, Teknik og Videnskab. Hvor meget eller hvor lidt af indre Fred og Befrielse Menneskene har opnaaet ved at følge disse Raad, fremgaar vist bedst af de Skuffelser, som de har oplevet hidtil. De rigtige og gode, men ensidige og ufuldstændige Momenter, der kan være i de nævnte Systemer, vil vi genfinde paa deres rette Plads, naar vi skal tale om den kristne Forløsningslære.

Et større Publikum end Filosoofferne har Religionsstifterne kunnet henvende sig til. De sidstnævnte hævdede i Modsætning til Videnskaben i Reglen, at Slægten ikke kan frelse sig selv, men maa faa Hjælp udefra, eller med andre Ord: den trænger til en Frelser, en Mægler mellem os og Guddommen. I dette Grundsyn har Religionerne utvivlsomt Ret og viser deres Overlegenhed over Filosofien. Men der er ogsaa mange Vildfarelser her, saa det ikke er Umagen værd at inklade sig paa Enkeltheder. Kun i store Træk skal det fastslaas, at den omtalte Frelser i de primitive og orientalske Religioner og i Hellenismen er en Sagnfigur, en mytologisk Skikkelse (et Dyr, en Gud, et Menneske, en Gud i et menneskeligt Skin-

legeme), medens han i de andre Tilfælde er en eller anden historisk Person, der enten selv uden Bevis har udgivet sig for at være den ventede Befrier eller af utilstrækkelige Grunde blev anset for en saadan og saa udstyret med Mythologiens Pynt og Glans.

Sammenligner man nu med disse Forestillinger, der alt-saa ikke har deres Rod og Grund i Bibelen, den katholske Lære om Forløsningen, saa opdager man nogle svage Lighedspunkter for det meste i Biting, men en meget stor Forskel i Sagens egentlige Kerne og inderste Væsen. Frelsen udefra ved en, der maa komme (nemlig ved den menneskeblevne Guds Søn), er i Kristendommen strengt gennemført, medens de andre Religioner ikke holder tilstrækkelig fast ved denne Tanke. Det er den første Forskel. Den anden beror paa, at vi Kristne har et overnaturligt orienteret Synds begreb, eller med andre Ord: Vi siger, Synden er en bevidst og frivillig Overtrædelse af en Lov, som Gud, vor Skaber, højeste Herre og kærligste Fader har givet, og den medfører som Straf bl. a. Tab af overnaturlige Goder, som vi uden Aabenbaring slet ikke kender eller aner, men som er tiltænkt os af Guds uendelige Godhed. De andre Religioner derimod har ganske umulige Opfattelser af Synden; de gør nærmest Gud selv til dens Ophav og direkte Aarsag. Den tredje og igen fundamentale Forskel viser sig deri, at Christus giver os de overnaturlige Gaver tilbage, som Slægten ved sin Synd har sat over Styr.

Paa denne Maade har Frelsen i den kristne Religion to Sider. Den er Menneskeslægtens Befrielse fra en ved Synden fremkaldt Tilstand af brødefuld Mangel og Fattigdom og af Trældom under onde Aanders tyranniske Herredømme. Denne negative Side af Christi Gerning kaldes »Forløsning«. Den anden bestaar saa i Genoprettelsen af det oprindelige Venskabsforhold mellem Gud og Mennesket ved, at det manglende højere Liv og tilsvarende Udstyr blev generhvervet os ved Christi Fortjenester (det positive Moment »Forligelse«).

Hvem der ser nøjere til, vil opdage, at Afstanden mellem den katholske Opfattelse og de ikke-bibelske Forløsningstanker er større end den mellem Himmel og Jord.

F. K.

Biskoppeligt Hyrdebrev.

(Fortsat.)

Ogsaa Børnene kan være en Kilde til Sorg og Ufred i Familien.

Fyldes end Forældrenes Hjærte med Glæde ved Barnets Fødsel, blandes denne Glæde dog snart med Bekymringer for Barnets Fremtid, Bekymringer, som ikke sjældent viser sig at have været berettigede. Indtil Barnet kommer til Skels Aar og Alder, er det især Bekymringer for dets Sundhed og Helbred, der opfylder Forældrenes Hjærter, Bekymringer til hvilke ogsaa Jomfru Maria og den Hl. Joseph har kendt, da de erfarede, at Kong Herodes stræbte det nyfødte Jesus-Barn efter Livet.

Men er Forældrene end saa heldige ikke at faa Sorger og Bekymringer af deres Børn, saalænge disse endnu er ganske smaa, saa vil dog Børnenes Opdragelse uundgaeligt føre dem med sig.

Der kan pludseligt hos Barnet vise sig en Tendens til Dovenskab, til Ulydighed, til Ligegyldighed i religiøs Henseende. Den barnlige Aabenhjærtethed og Tillid til Forældrene forsvinder, Kærligheden synes at være borte. Med hvilken Sorg og Bekymring leder og søger Forældrene ikke efter Aarsagen dertil og finder den maaske aldrig; og Barnets Opførsel bliver en Kilde til vedvarende og tiltagende Sorg for den. Men selv om Forældrene finder Aarsagen til dette Omslag i Barnets Følelsesliv, er Bekymringerne ikke dermed forbi. Er Tendenserne nedarvede, kan det koste en aarelang Kamp at faa dem udryddet, om det nogensinde helt lykkes. Delvis lettere, men dog ikke uden Bekymringer, er det at fjerne saadanne Tilbøjeligheder, naar de skyldes daarlige Kammerater, daarlig Læsning o. lign. Saa kommer Tiden, da Børnene skal i Skole, og nye Bekymringer og Sorger melder sig, hvad enten disse er af rent følelsesmæssig Art (f. Eks. hvis Barnet skal sendes bort til en Kostskole) eller af økonomisk eller moralsk Art.

Kommer saa Tiden, da Børnene skal vælge sig en Livsstilling, følger dermed mange og langvarige Bekymringer. Grundet paa Familietraditioner eller indhentet Livserfaring ønsker Forældrene, at deres Børn skal vælge én Vej, medens disse foretrækker at vælge en anden.

Men selv om der bliver Enighed om Valget af Livsstilling, er Bekymringerne og Sorgerne endnu langt fra forbi for Forældrenes Vedkommende. Hvorledes vil Børnene arte sig i moralsk Henseende. Vil de holde sig til Dydens og Ærbarhedens Kongevej, eller vil de vige af ved en af de utallige

Sideveje, der er ligesaa farlige, som de er indbydende, Veje hvorom Skriften siger: »Der er Veje, som Mennesket synes om, men de fører til Døden.« (Ordsp. XVI, 25.)

Underlige er de Fænomener, man undertiden kan iagttage i denne Henseende. Sommetider ser man unge Mænd og Kvinder, der stammer fra irreligiøse og i moralsk Henseende ret lavt staaende Familier, være besjælede af en ægte, levende Kristentro og føre en mønsterværdig Livsvandel; medens Unge, der stammer fra gode, kristne Familier, kommer paa Afveje, hører op med at gaa i Kirke og til Sakramenterne, indgaar borgerligt Ægteskab og bliver ved deres forargelige Liv til Sorg og Skam for hele Familien.

Derfor, kære Forældre, send ikke Eders Børn udenfor Hjemmets skærmende Vægge, uden at I ved, hvor I sender dem hen, og hvilken Omgangskreds de dér vil have. Bed meget for dem, især til den Hl. Familie. Guds Moder og d. Hl. Joseph ved, hvad det vil sige at miste et Barn. I tre Dage søgte de overalt i Jerusalem efter Barn-Jesus. Bed dem om, at de vil vaage over Eders Børn, naar I ikke er i Stand til at staa ved deres Side; bed dem om, at I maa blive bevarede for et saadant Tab, som det de kender af Erfaring, og som voldte dem saa bitre Taarer ... En sidste Kilde til Sorg for Forældrene er Børnenes Sygdom og Død. Hos nogle Børn kan Sygdommen bestaa i et misdannet Legeme, de har haft fra Fødslens af eller paadraget sig ved en Ulykke, og som gør Legemet hjælpeløst eller Forstander uvirksom for hele Livet. For Haandværk eller Aandsarbejde er de uskikkede. Hvilken Sorg for Forældrene! — Andre Børn kan lide af hentærende eller uhelbredelige Sygdomme, som hensætter baade Forældrene og Børnene i en stadig bedrøvet Sindsstemning.

Kun ganske faa Familier bliver forskaanet for alvorlige Sygdomme, og det hører til Undtagelserne, at Dødens Engel ikke overskrider Hjemmets Tærskel, medens Forældrene endnu lever, og den kan komme netop, naar man haabede at høste Frugterne af en god Opdragelse. Det er kun en fattig Trøst at vide, at lignende Sorger rammer saa mange andre Familier; den mægter ikke at dulme Sorgen og lindre Savnet.

Men sker det, kære Forældre, at I kommer til at staa sørgende og grædende ved Eders Søns eller Datters Baare, da løft Eders Blik til Guds hellige Moder, der sidder ved Foden af Golgathas Kors med sin Søns afsjælede Legeme paa sit Skød. Der vil I finde Medfølelse og Forstaaelse, Lindring og Trøst.

For at bevare Freden i den kristne Familie, maa alle Familiens Medlemmer endvidere øve sig i *Selvbeherskelse*.

Vor guddommelige Frelser, som levede et saa fredfyldt

Liv i Nazareth, vil, at der skal herske Fred i enhver Familie. Hans Hilsen til Apostlene var altid: Fred være med Eder! Og da Han sendte dem ud paa deres første Missionsrejse, gav Han dem følgende Befaling: »Naar I kommer ind i en By eller Landsby, da skulle I undersøge, hvem der ere værdige til at give Eder Husly; og bliver der, indtil I drage bort. Men naar I nu gaae ind i et Hus, da hilser det, idet I sige: Fred være med dette Hus! og dersom dette samme Hus er værdigt dertil, da kommer Eders Fred over det; er det derimod ikke værdigt, vender Eders Fred tilbage til Eder igen.« (Math. X, 11.)

I sin Afskedstale siger Frelseren: »Fred efterlader jeg Eder, min Fred giver jeg Eder; jeg giver Eder ikke, som Verden giver.« (Joh. Ev. XIV, 27.) Og i sin ypperstepræstelige Bøn bad Han, at alle, som vilde komme til at tro paa Ham, maatte være eet, ligesom Han, Sønnen, var eet med Faderen. (Joh. Ev. XVII, 21.)

Hvorledes opnaas nu denne Enighed, denne Fred? Ved beredvillig og bestandig Selvbeherskelse i Følelse, i Tale og i Handling.

(Sluttet).

Præst gennem 50 Aar.

Provikar, Pastor Peter Schreibers Jubilæum.

1884 — 8. Marts — 1934.

Kære Ven!

Er det virkelig sandt, at du for 50 Aar siden blev præsteviet i den ærværdige Laterankirke i Rom? Man skulde forsværge det, saa livsfrisk du er den Dag i Dag, om ikke Dokumenter i Rom og København og min egen Ringhed, som med mange andre var til Stede ved Højtideligheden, kunde bevidne det.

Jeg erindrer endnu tydeligt din store Glæde over, at du nu stod ved det Maal, som dit apostoliske Hjerte saa inderligt havde længtes efter og omhyggeligt forberedt dig til. Hvad dit Hjerte og din Sjæl rummede og tænkte paa, var jo alt for meget til, at du ikke maatte give det til Kende i Ord, navnlig til dem, som stod dig nær.

Den 8. Marts 1884 var en stor og hjertegribende Dag for dig, og der fulgte mange lignende efter den. Det var, som om Rom nu kom til at betyde mere for dig, da du ved Præstevielsen blev inderligere knyttet til Kirkens En-

hedscentrum. Du benyttede derfor din sidste Tid i Staden til at suge den sidste og største Næring af dit Ophold der, idet du lod Oldtiden, Middelalderen og den moderne Tid med alle deres storladne Begivenheder og alle de minde-
rige Steder med en Styrke som aldrig før drage forbi dit Blik og aflejre sig dybt i din Sjæl. Da du saa forlod det udødelige Rom, det lykkelige Rom, som havde set saa mange trofaste Sønner og Døtre bevidne det deres Kærlighed ved at dø for Troen, og saa mange andre, som ikke helmede, før Rom, deres Længsles Maal, var naaet, Rom endelig, der samler alle Landes og Folkeslags Bispekirker til den ene Kirke, ja, saa havde du følt Kirkens Hjerteslagsaadan, at din Kærlighed til den aldrig kunde svinde, og du med Begejstring kunde drage hjem til dine Landsmænd for at virke med til paa ny at knytte de brustne Traade mellem Danmark og Roma.

I Dag kan du, som Guds Miskundhed kaldte til og gav Præstens Gerning, se tilbage paa næsten 50 Aars Virksomhed, der ogsaa gik ud paa at genføde det danske Folk til Ansgars Tro, et Kæmpearbejde, der kræver mange Aartier, maaske flere Aarhundreder. Heldigvis var du ikke ene om det; en Hær af fromme og dygtige Præster har viet sig samme Gerning. Men du har arbejdet med de Kræfter og Evner, Gud stillede til din Raadighed, og de var ikke faa. Du fulgte ogsaa redebon dine Foresattes Ønsker, naar der anvistes dig et Virkefelt. Snart maatte du arbejde her, snart der, saa der næsten ikke findes den Missionsstation (Island indbefattet), hvor du ikke har haft Lejlighed til at vise din Iver. Du syntes selv til Tider, at du i dine yngre Aar blev forflyttet vel tit, en Tanke, der fik dig til med

Provikar, Pastor Peter Schreiber.

Lune at kalde dig selv for »Puttekapellan«. Du var dog klog nok til at forstaa, at disse Forflyttelser fra Sted til Sted var dikteret af, at dine Foresatte maatte tage Hensyn til hele Vikariatets Fornødenheder og dets Vækst og Trivsel, hvorfor du ogsaa som rigtig Mand, hurtigt og uden Betænkning gjorde det Sted, du kom til, til Verdens Centrum for dig.

Det er derfor heller ikke til at undres over, naar vor nuværende Biskop som en Slags Belønning for de Ubehageligheder, der er forbundet med alt for hyppige Forflyttelser, for 2 Aar siden udnævnte dig til Provikar, en Stilling, du forøvrigt var egnet til paa Grund af din klare Tanke og sunde Sans.

Vi er glade over endnu at have dig i vor Midte. Gud ske Lov, du ikke røg i Luften, fordi Lunten virkede lidt tidligere end beregnet, da du vilde skaffe Missionen i Reykjavik sin egen Brønd og havde lagt en Mine i Klippegrunden, hvorunder Vandet rislede og suste. Dog Brønden fik man med det dejligste Vand, men agér nu endelig ikke Ingeniør paa den Maade een Gang til; det kunde blive din Bane, og mange, ikke mindst din Ven, vilde sørge.

Og hermed slutter jeg mine Mindeord i Anledning af dit 50 Aars Jubilæum, idet jeg paa egne og manges Vegne udtaler: Gid Vorherre vil skænke vor Provikar en Del velsignede Aar endnu, en salig Død og Himlen som Arv.

Til Lykke, kære Provikar og Ven, og en uforglemmelig 8. Marts 1934 være din Lod.

Randers, i Februar 1934.

M. Osterhammel.

Pastor Frans Pohl.

1854—1934.

Den 9. Marts fylder Højærværdige Pastor Frans Pohl 80 Aar, han er altsaa det danske Vikariats ældste Præst. Der er skrevet pro et contra, om Titlen »Højærværdig« skal benyttes om vore Præster. I dette Tilfælde tror jeg dog, at alle, som kender Pastor Pohl, er enige om, at han er »Højærværdig« — den eneste, der vil protestere, er Pastoren selv.

Pastor Pohl er født i Fredericia. I Meppen fik han sin

første Uddannelse og fuldendte sine Studier i Rom med Udmærkelse. I Rom blev han ogsaa præsteviet den 20. April 1878, og i Rom frembar han første Gang det hellige Messeoffer den 21. Maj 1878.

Efter nogle Aars Kapellanvirksomhed blev han i 1887 Sognepræst i Odense, hvor han virkede til 1892. Dette Aar blev han forflyttet til Svendborg, hvorfra han i 1919 forflyttedes til Nyborg. Her virkede han til 1926 og blev derefter af Hs. Excellence Biskop Brems kaldt til København, hvor han blev Medlem af det biskopelige Raad.

Pastor Pohl, der nu bor hos Biskoppen, kan se tilbage paa et langt og virksomt Liv i Kirkens Tjeneste. Mange Konvertiter vil paa hans Fødselsdag takke ham for hans grundige Undervisning, ved hvilken de fandt tilbage til Moderkirken; trods sin høje Alder underviser Pastor Pohl stadig i vor hellige Religion.

Pastor Pohl er en stille, inderlig Mand. Flere Aar efter, at han var rejst fra Svendborg, sagde et af hans derværende Sognebørn:

»Pastor Pohl virkede mere ved sit stille Eksempel end ved store Gestus.« At se ham ved Alteret, paa Prædikestolen eller i hans daglige Færden virkede som en ordløs Prædiken. Hans Prædikener var aldrig lange, men Ordene var indtrængende og overbevisende, og man følte den varme Kærlighed, han nærrede til vor guddommelige Frelser. Priorinden i Nyborg udtalte en Dag: »Pastor Pohl er en hellig Præst,« og med Fare for, at Pastoren vil ryste energisk paa Hovedet, kan jeg kun bekræftende sige: Paa mange har hans gode Eksempel gjort et lignende Indtryk. Han er en Mand af stor Viden, med en udpræget historisk Sans, med en dyb Respekt for det nedarvede, baade kirkeligt og nationalt set.

I sin 56-aarige Præstegering har han virket den længste Tid paa Fyen, deraf 27 Aar i Svendborg, og man vil forstaa, at Pastor Pohls Navn uløseligt er knyttet til Svendborg Menighed. Ja, jeg tør næsten paastaa, at alle Svendborgensere kendte den katholske Præst og hilste ham, naar de mødte ham. Han nærrede stor Kærlighed til Naturen og var en ypperlig Fodsportsmand; ogsaa Dyr holdt han meget af, særlig Duer, og hver Dag ved Middagstid kunde man

Pastor Frans Pohl.

se disse fjedrede Væsener flyve til hans Dør for at blive fodrede.

Pastor Pohls Venner og Elever vil sikkert paa hans 80 Aars Fødselsdag sende deres gamle Sjælesørger en kær- lig Tanke og en Tak for alle de Velgerninger han i Stilhed har udført. Maatte Gud lønne ham og forunde ham en fredfyldt Livsaften og engang Herlighedens Krone.

Sophus Pedersen.

„Theologiens Fyrste“ og vor Tid.

Den, der har læst P. V. Rubows Ros af Skolastiken («I fremmede Spejle», N. U. No. 4), har faaet et Vidnesbyrd om, at der nu blæser en for Middelalderens Tænkning gunstigere Vind end for blot 20 eller 30 Aar siden. Skolastiken var før ensbetydende med Spidsfindighed og Formalitet; nu sammenligner man det middelalderlige Verdensbillede som oftest med den gothiske Domkirkes fint genemtænkte Konstruktion; man anerkender hin Tids systematiske Viden, »hvis enkelte Led var nittet sammen til en smidig og uigennemtrængelig Ringbrynje«. Man er ikke mere saa sikker paa, at Renæssancens Tænkning betød et virkeligt Fremskridt, men kan tværtimod mene: »Kommer man fra Læsningen af Thomas af Aquino til en Pico della Mirandola eller Vanini, tror man at være faldet fra Kry- stalhimlen ned i en Atmosfære af Taage og Uvejre«.

Af saadanne Vidnesbyrd findes, ogsaa paa ikke-ka- tholsk Side, saare mange, især er man blevet opmærksom paa St. Thomas' Værker. Afdøde Rektor Prof. Birck var f. Eks. ud fra sine socialpolitiske Studier levende interesse- ret i hans Metoder og Tanker. En Rudolf Eucken sagde om »Summa«: »En andægtig Stemning gennemtrænger det hele; som i en vældig Domkirke stiger man fra Verdens For- gaard op til det Hellige for at stedes for det Allerhelligste.« Og den berømte Retslærde E. v. Ihering blev helt ulykke- lig over ikke at have kendt St. Thomas før: »Undrende spørger jeg mig: Hvor var det dog muligt at saadanne Sandheder, efter at de een Gang var udtalte, fuldstændig kunde gaa i glemme i den protestantiske Videnskab? Hvor mange unyttige Veje kunde jeg ikke have sparet mig, dersom jeg havde taget Hensyn til dem. Jeg vilde maaske slet ikke have skrevet min Bog, hvis jeg havde kendt dem, thi alle dens Grundtanker, som det var mig især om at gøre, fin- des allerede hos hin vældige Tænkner, udtalt i fuldendt Klar- hed og i en prægnant Fatning«.

Paa katholsk Side er denne Sympathi for middelalderlig Visdom forlængst blevet til varm Begejstring; en stor Bevægelse, Nyskolastiken, har taget Fart. Pave Leo XIII kaarede allerede Thomas af Aquino til Kirkens ypperligste Lærer; Løwens filosofiske Institut er blevet til mange skolastiske Lærestole, Professorer og Bøger, og de 24 Læresætninger, som Studiekongregationen d. 27. Juli 1914 opstillede som den katholske theologiske Forsknings Basis, er forlængst gaaet over i den almindelige Bevidsthed.

Thomas af Aquino er altfor meget kendt til at behøve en Introduktion hos katholske Læsere. Han er os den store Helgen, der trods Lærdom og Hæder forblev en ydmyg Munk, hvis ædle Sind endnu viser sig i den rørende Bøn paa Dødslejet ved Modtagelsen af Vandringsbrødet:

„Jeg modtager dig, min Sjæls Forløsningspris. Af Kærlighed til dig har jeg studeret, vaaget Nætter igennem og anstrengt mig, dig har jeg prædiket, om dig har jeg undervist. Aldrig har jeg talt imod dig. Jeg holder heller ikke haardnakket fast ved mine Anskuelse, og skulde jeg have udtalt mig urigtigt om dette Sakramente, underkaster jeg mig den Dom, som vil blive fældet af den hellige romerske Kirke, i Lydighed mod hvilken jeg nu drager bort fra denne Verden“.

Men vi ærer i Thomas ogsaa Middelalderens og maaske hele den kristne Tids største Tænkter, der i sin »Summa theologica« sammenfattede, hvad Aander før ham havde tænkt og gransket, om Gud, Sjæl, Dyd og Moral, Kristus og Kirke; han støbte det om til et vældigt System, der lige saa meget begejstrer paa Grund af sin Klarhed og Harmoni som paa Grund af Bevisernes Kraft. For nogle Aar tilbage brugte Prof. Bullough ved Universitetet i Cambridge den Sætning: »Post Summam Thomae nil restat nisi gloria Dei«. (Efter den hellige Thomas' Summa er intet andet tilbage end Guds Beskuelse). Lignende har mange følt ved Læsning af »Summa«. Vi minder blot om Henrik Suso, der kaldte Thomas: »Det klare Lys, den kære Thomas, Læreren«, vi tænker især paa den Hæder, som allerede ved Kanonisationen blev Thomas til Del i 1323, da Pave Johannes XXII udtalte de skønne Ord: »Han har virket saa mange Mirakler, som han har skrevet Artikler«.

Hvilken Indflydelse »Summa theologica« har haft paa Middelalderens Aandskultur og paa Theologien og Filosofien siden, kan det ikke være vor Opgave at vise; men den er saa overvældende stor, siger Fr. Ehrle, at »den theologiske Summas Skæbne ogsaa er den kirkelige Videnskabs Skæbne«. Og dette gælder ikke blot for den vestlige, men til Dels ogsaa for den østlige Kirke. Ja, skæbnetung har Summaens Betydning været ikke blot der, hvor den læstes og kommenteredes, men ikke mindre, hvor den glemtes; det er jo i Dag tilstrækkeligt godtgjort, at Luther

ikke kendte ret meget til den egentlige Skolastik; udrustet med St. Thomas' aandelige Værktøj vilde han ganske anderledes have mødt de sjælelige Kampe, som fældede ham.

Men mere end Lovtaler kan een Kendsgerning markere Skolastikens Fremgang i vor Tids katholske og i store ikke-katholske Kredse: Det er nu alle Nationens Stræben at have Thomas' Hovedværk paa deres Modersmaal. De færreste aner, hvor vidt denne Bevægelse allerede er naaet. Det er ikke blot Hovedsprogene, der har besørget saadanne Udgaver, saasom Engelsk, Fransk og Tysk. Ogsaa Hollænderne, Tjekkerne og Grækerne er kommet med, og mest interessant er det maaske, at selv det fjerne Kina har sin Thomas paa Kinesisk. Den pavelige Delegerede i Peking har tilskyndet til denne Udgave, som, saa mærkeligt det end lyder, ikke er den første, men kan støtte sig til den Oversættelse, Jesuiten Ludovici Buglio allerede i det 17. Aarhundrede udarbejdede.

Dengang var Ordenens Missionærer under Pater Matteo Riccis Førerskab ved at erobre Kina for Christus. For at vinde den dannede Klasse og for at faa Præster, der stod paa Højde med hele den øvrige kinesiske Kultur, vilde man give dem Vestens Bøger i Hænde. En vældig Hindring taarnede sig da op i det latinske Sprog, og Pave Paul V tillod derfor ogsaa i 1615, at Kinesisk blev det liturgiske og theologiske Sprog. Saa glædelig denne Tilladelse end var, stillede den dog Missionærerne overfor vældige Opgaver: uden Ordbog eller Grammatik skulde de oversætte de tanke-dybeste Værker til Verdens vanskeligste Sprog. Pater Buglio gennemførte dette Hverv; han oversatte baade Breviar, Missale og Rituale, og til sidst satte han Verden i Forbavselse med sit Hovedværk: Summas Oversættelse. Desværre blev Udgaven i sin Tid ikke benyttet og snart glemt, da Missionen hærgedes af de sværeste Storme. Men nu foreligger den nye Udgave i 9 Bind med 1694 Sider — og saa er det unge Kina ikke engang tilfreds med den; der er allerede Ønsker fremme om Thomas paa Nutidens moderne kinesiske Sprog for at bringe saa mange som muligt i Berøring med hans Aand.

Men lad os fra vor Udflugt til Asien vende tilbage til Europa, til de Udgaver, som kan have mere umiddelbar Betydning for os. Der er den franske Udgave, som udkommer under Dominikanergeneralen Pater M. Gillets Patronat og er sin Fuldendelse nær. Den redigeres af en Række Dominikanerprofessorer fra tre Ordensprovinser. Hver Traktat blev bearbejdet af en Fagmand; der udgives baade den latinske Originaltekst og den franske Oversættelse, forklaret med Noter og Kommentarer. De smukke Bind i Størrelse 10 × 17 cm er indbundet i forskellige

Farver for at kendetegne de enkelte Afsnit. 27 Traktater i 32 Bind er allerede udkommet, hvert paa 300—400 Sider, deriblandt Traktaterne om Gud, Religion, Skabelsen, om de menneskelige Handlinger, om Synd og Naade, Kardinaldyder, Ægteskab og Bod etc.

Medens det store franske Værk gaar sin Fuldendelse i Møde har ogsaa Tysklands Katholiker besluttet sig til at oversætte Summa. Forlaget, som har paataget sig Udgaven, er Anton Pustet i Salzburg, hvis aktive Direktør Dr. Stepan for nogle Dage siden er blevet udnævnt til Leder af den patriotiske Front under Dr. Dollfuss. Tyske og østrigske Dominikanere og Benediktinere mødes i fælles Arbejde for at skænke deres Folk Middelalderens og hele Kirkens store Aandskæmpe paa Modersmaalet. Værket er beregnet til 36 Bind samt to Tillægsbind, hvert paa ca. 500 Sider, og bliver i Formatet 12×20 cm, omtrent som den franske Udgave, alt paa fint Papir. Der findes baade den latinske og tyske Tekst i en fremragende Oversættelse. Dette maa fremhæves saa meget mere, som de moderne romanske og engelske Oversættelser i denne Henseende ikke bereder Vejen ret meget. Paa Grund af deres nære Slægtskab med Latinen har de lettere ved at overtage mange Udtryk næsten ordret fra Originalen, hvor den germanske Sprogstamme volder langt flere Vanskeligheder. Denne Thomas-Udgave er et Mesterværk og har allerede vakt saa stor Begejstring, at hele det første Oplag er aftaget af Subskribenter. Ogsaa mange Lægmænd interesserer sig for den; de tiltrækkes af Oversættelsens klare Sprog, Forstaelsen lattes af udførlige Kommentarer, som udmærket fører ind i Skolastikens Tankeverden, og en fuldstændig Navne- og Realfortegnelse, som findes i hvert Bind.

Det første Bind*), som nu foreligger, handler om »Guds Tilværelse og Væsen« og omfatter de første 13 Quæstiones. Alle Problems Problem rulles her op, et Problem, hvis Løsning er vigtig ikke mindst i vor Tid, hvor Mennesket har vendt sig fra Gud og i Selvforgudelse dyrker det menneskelige og det undermenneskelige. Lad os haabe, at denne bliver den store Vejviser, det klare Lys. Oversættelsen vil sikkert ogsaa finde Vej til et eller andet Hjem i Skandinavien.

Saare betegnende er det, at man nu ogsaa kan faa »Summe der Theologie« i Lommeudgave. Det kendte Leipziger Forlag Alfred Kröner har formaaet J. Bernhart til at udgive Summa paa Tysk i to Bind, hvoraf det første,

*) Thomas von Aquin: Summa Theologica, 1. Bd., Gottes Dasein und Wesen, Anton Pustet, Salzburg, 1934, 544 S., uindb. Mk. 6.40.

som omhandler »Gud og Skabelsen«^{*)} allerede er udkommet, medens det andet Bind, som vil beskæftige sig med Moral, Jura, Stat og Samfund, skal udkomme i nærmeste Fremtid. Naar man betænker, at det første Bind med sine 534 Sider kun koster 4 Mk., opfylder »den middelalderlige Filosofis Hovedværk« her — i økonomisk Henseende i alt Fald — alle Betingelser for at blive en Folkeudgave. Hvad den sproglige Side angaar har Oversætteren resolut dannet mange nye Ord for at finde Udtryk for Skolastikens Ideer, men de er sjældent vanskeligere at forstaa end de Fremmedord, de erstatter, snarest lettere. For at spare Plads har Oversætteren for enkelte Partiers Vedkommende nøjedes med Thomas' positive Ideer alene og udeladt de Indvendinger, han — efter sin Methode — altid begynder en Drøftelse med. En Indledning paa over 70 Sider indfører ikke blot i Skolastikens Tanker, men tegner ogsaa Thomas' Skikkelse klart og varmt. Man kan roligt paastaa, at den thomistiske Filosofi og Theologi med denne Udgave har gjort et Fremstød i de brede Masser. Den erstatter ikke de andre Udgaver og er maaske, hvad den sproglige Klarhed angaar, heller ikke saa stort et Kunstværk, som den Udgave, vi før omtalte, men den er et vigtigt Tegn paa, at man nu vil hæve gamle, kostbare, indtil nu skjulte Skatte.

—z.

Charles Maurras' Ideer.

Da det er umuligt her indgaaende at referere det fylde Foredrag, Professor Dr. phil. Viggo Brøndal holdt om Charles Maurras ved Mødet i A. C. 21. Februar, maa vi nøjes med at give nogle enkelte Træk, som er af særlig Interesse, angaaende Lederen af Action Française.

Professoren skildrede først Charles Maurras' Liv. Han er født i Provence i Byen Martique 20. Apr. 1868 og føler sig i sit senere Liv som Provençaler og Provinsens Talsmand i Kamp mod den vidtdrevne Centralisation, som skabtes paa Grundlag af en Inndeling paa tværs af alle naturlige og folkelige Forhold. Som Forfatter og Kunstner er han en Sprogets og Tænkningens Mester, gennemført intellektuel og en Fjende af al Sentimentalitet og Romantik. Hans Forbillede er den hellenske Aands Klarhed, repræsenteret af Personligheder som Aristoteles og Dante, og bittert bekæmper han Protestanter, Socialister og Romantikere, som han hævder, nedbryder Staten og Ordenen og fremmer Anarkiet.

^{*)} Thomas v. Aquino: Summe der Theologie, udg. af Joseph Bernhart, 1. Bd., Gott und Schöpfung, Alfred Kröner, Leipzig 1935, indb. Mk. 4.

Paa sociologisk Omraade, som har hans særlige Interesse, bygger han paa Auguste Comte: Samfundet er det tilgrundliggende for alt. Han følger Positivismens og Determinismens Princip og har den Lighed med Karl Marx, at han vil lære af Historien og tror paa Revoltens Værdi, men skiller sig fra ham ved ikke at lægge Vægten paa det økonomiske, men paa det politiske: politique d'abord! Tradition og Arv, opfattet ikke racemæssigt, men som noget socialt, bør være Samfundets faste Grund, og i Forbindelse hermed er han en varm Forsvarer af Katholicismen. (Men ikke af Kirken og vor hellige Tro.) Decentralisation, Hærens Ukrænkelighed (i Forb. med Dreyfus-Affæren) og integral Nationalisme, dette er hvad han har ført Kampagne for.

Hans Stilling til Kirken er mærkelig. Som traditions- og samfundsbevarende Kraft, dybt rodfæstet i det franske Folk og dets Historie, er den ham uundværlig og har i ham en ivrig Fortaler; men paa Grund af sine Principer ser han ikke en guddommelig Institution i den; den har sin Grund i Samfundet. Han kæmper mod den antiklerikale Retning, som fremkalder Anarkiet, mod de liberale Katholiker, som forbinder sig med det, og mod de kirkelige Myndigheder, som han mener bør anerkende ikke-troende som Kirkens Forsvarere, naar de ønsker det, hvilket Kirken selvfølgelig ikke kan.

Afsluttende kan han karakteriseres som en Personlighed af udpræget æsthetisk Inspiration med den hellenske Klarhed som Forbillede, Kunstværker og Fædrelandet som Maal. I sin faste, klare Form og skarpe Ironi og Sarkasme er han Ophavsmanden til en Idefanatisme af en Styrke, der kan maale sig med Islams, og som har paavirket mange ogsaa uden for hans eget Land.

Som bekendt er han i Kirkens Band, og Gud ske Lov for det!

P. R.

Fra Irlands Trængselstid.

(Sluttet.)

Aah, det var en Nydelse at overvære denne kostelige Tagfat mellem Professor og Student, hvor den ene stadig greb til: »Nu, nu har jeg dig!« — og den anden stadig undveg og drejede ham en Knap.

Magisterens Mod sank. Han greb efter nye Tanker og var ved at stikke den anden ihjel af lutter afmægtig Harme. Men da hørte han igen Magnificensen hoste og saa igen Skyggen af en bred Haand over sig, en Haand, der mere og mere knyttedes til en mægtig, truende, autoritativ Næve.

Saa tog han sig sammen endnu engang og spurgte med dødsforagtende Frækhed: »Hvor ofte, Hr. Jac Kentry, har Irland gjort Oprør mod England eller rettere deltaget i aabent Mytteri?«

Nu følte den adspurgte sig fortabt. Han var ogsaa træt og vendte sig som en jaget Hjort bort fra denne Jagthund til de tætte Rækker af fornemme Tilhørere langs Væggene, som søgte han et Smuthul et eller andet Sted mellem en god, gammel Herre og en patriotisk Jomfru.

»Vær dog stille, Emmet, for Guds Skyld, vær stille,« hviskede Tom sagte, da han hørte sin Vens tiltagende Stønnen.

Men se nu dér — nej, denne Kentryer er ikke slaaet ihjel. Se, hvor de runde, dybe Øjne atter funkler bag Brillerne. Hvor snu! Han har opdaget en Udvej. — Højtideligt begyndte Studenten: »Allerede i gamle Dage under de 5 Stammehøvdinge laa de keltiske Stammer i evig Strid med hinanden. De elskede Krig og krydsede gerne Klinge med hinanden. Berømt er ogsaa Feltoget i det 6. Aarhundrede efter Christi Fødsel . . .«

»Hr. Kandidat! kom nu engang ud i Nutidens fulde Lys. Jeg spørger: Hvor ofte har Ierne siden deres fuldstændige Underkastelse under Hendes Majestæt Elisabeth den Sejrrige — hvor ofte har de gjort Mytteri mod deres retmæssige Hersker?«

En lille Pause. Studenten samler sig, han opgiver Kampen. Lyt! Gennem den vældige Sal lyder det pludselig ganske tørt: »Gjort Mytteri aldrig, saavidt jeg ved.«

Hundrede sagte Bravoer fra Bænkene og fra Væggene. Og et Dusin højlydte »Ej, ej« og »Ja, saa« fra Professorkollegiet foran.

»Jeg forstaar Dem ikke rigtigt, Herr . . .«

»Aa, De forstaar mig udmærket, men jeg kan jo godt sige det endnu engang: Irland har aldrig gjort Mytteri mod England, men mange Gange har det været i Oprør, omtrent som naar en ædel Hest stejler og slaar ud, naar man trykker den Sporerne for dybt i Flanken, eller naar for mange og for grusomme — Herrer vil sætte sig i Sadlen.«

»Vi skriver endnu ikke nogen politisk Artikel, min kære Søn!« bemærkede Dr. Calven, inderlig glad over denne Vending, idet han nu stærkt følte, at han havde Overtaget. »Forklar De mig hellere den statsretslige Side af »Penal Laws«.« Næppe var dette fordømte Ord udtalt, før det ogsaa besvaredes af en dump Støj fra 60 eller 70 Par Sko eller Albuer i Elevværelset. Det lød som en Trusel om et sig sikkert nærmende, men endnu fjernt Tordenvejr. I denne Titel: »Straffelove« laa et Hav af tappert Irlænderblod; op fra den strømmede en Skov af Kors, Galger

og Skamstøtter, bredte sig en By af Fængsler, klirrede en Flaade af Galejer og Fodlænker, skreg en Orkan af Eder, og sammen med alt det steg Tavsheden fra Kæmpekirkegaarden over et helt Folk, der var bragt til Tavshed.

»Den statsretslige Side af »Penal Laws«,« krævede Professoren, skarp som en Syl.

»Penal Laws« har ingen statsretslig Side! De har altid betydet en svær Synd mod Retfærdigheden.«

»Kan De virkelig ikke give en juridisk Deduktion af f. Eks. Lovenes Paragraf 3 og 4?«

»Nej,« klang det tørt gennem Dødsstilheden.

»Heller ikke, hvis det koster Dem Bachelor of Arts?« lød det giftigt.

»Nej,« svarede Studenten uendelig foragteligt.

Der blev uroligt som før en Domsafsigtelse. Men pludselig lød gennem al Hvisken og Skubben et Raab: »Leve Manden fra Kentry« — udbragt af den skønneste Stemme i Dublin. Alle kendte den. Sir Emmet! Og nu brusede en Flod af »for« og »imod« gennem Salen, Professorerne rettede paa Brillerne, Kandidaterne samlede sig vaabenduelige i Grupper, Pedellen løb omkring, og denne Sal med sin mangeaarige, pedantiske Ordning truede med at udvikle sig til en Spektakelscene af værste Art. I dette Øjeblik smuttede en Mand gennem den forvirrede Forsamling hen til Rektor, bukkede dybt og rakte ham under mange Ord et Brev og en Avislap. Paa Magnificensens trøstesløse Ansigt sitrede et næsten befriende Smil. Hans Udtryk blev paa een Gang modigt og beslutsomt, han ringede heftigt med Kathederklokken og sagde, da der var blevet nogenlunde stille: »Jeg beder om Ordet! — Er Master Edward Fitzherber til Stede?«

»Her,« svarede den lange, leddeløse Lømmel med de to uskyldige Forglemmigejøjne. Med raske Skridt stillede han sig foran Rektor.

»Kender De denne Avis og dette Brev?«

»Ja,« svarede Edward fattet. Efter Kentrys smukke Heltedaaad frydede det ham at vise sig ligesaa modig.

»Mine Herrer,« vendte nu Rektor sig til hele Forsamlingen, idet han hævede Haanden med Papirerne, »her staar skrevet og trykt, at Irland skal gøre som det forrykte Frankrig, altsaa halshugge Kongen og Dronningen og de højvelbaarne Børn — sit venia verbo! —, styrte Adelen og Gejstligheden og lade Danton og Robespierre herske i Parlamentet. — Læs!«

Der opstod en vældig Larm, hvor Afskyen og Skrækken for en saadan Fremtid oversteg alt andet. Man trængte sig ud af Dørene for i det frie bedre at kunne give sine Følelser Luft.

»Gaa,« raabte Rektor mildere gennem Larmen til den afslørede Tolk, »gaa og stil Dem ved Øvrighedens Port, dér venter man Dem. Og give Gud, at De maa kunne staa til Ansvar for Deres Bedrag i Gaar og ud af alt dette drage en Lære for hele Deres Liv.«

»Det kan jeg,« svarede Edward uden Anger og gik langsomt Gendarmerne i Møde. Thi Politiet maatte ikke betræde den akademiske Grund. Alle saa efter ham, mens han frejdigt, ja næsten tilfreds drog til Fængslet. Han søgte med Øjnene Emmet, som Vennerne vilde skjule. Men Emmet rev sig voldsomt løs, sprang heftig ud paa Gaden og sagde til den arresterede Kammerat: »Kære, kære, nu vilde jeg allerhelst være i dit Sted. Hvor er min Bøddelknægt? Dér vil jeg være.« Da glemte den lange Fyr sine Lidelser og alle Besværligheder og gik endnu mere oprejst sin Æresvej ud i Mørket. — Dommen blev mild. Jac Ken-try blev forvist fra Irland, Fitzherber anbragt i Garnisonen i Kapstaden og Emmet dømt til 8 Dages streng Arrest.

Men i Eksamenssalen tog Rektor Baretten af, istemte Sangen: *God save the King*, som det er Skik og Brug. Endnu var vel ca. 300 Personer til Stede, men Hymnen lød tynd og fattig i Salen, som sang bare fire blegsottige Pigebørn og en ældgammel, hæs lille Kone. Og denne gamle Kone hed vel: Bedstemor Tradition. —

Oversat af E. Borre.

NYE BØGER.

Katholsk Haandbog for Danmark. 1934. Udgivet af Ansgariusforeningen. 98 Sider. Kr. 2. — Tilsendes frit Foreningens Medlemmer.

I den sædvanlige Form har *Ansgariusforeningen* udsendt 7. Aargang af *Katholsk Aarbog for Danmark*, men denne Gang rigtigere kaldt den *Haandbog i Stedet for Aarbog*, eftersom den ikke har kunnet udgives hvert Aar.

Haandbogen er denne Gang udstyret med et smukt og vellignende Farvefotografi af Hs. Excellence Biskoppen (Fotograf: Søren Kruse, Cliché: Tutein & Koch). Alene for dette interessante og moderne Fotografis Skyld er det værd at anskaffe Bogen. Endvidere findes der et Billede af Biskop Johannes v. Euch i Anledning af Hundred-Aaret for dennes Fødsel. Den tredje Illustration er en Samling Billeder af nye Kirker fra Biskop Josef Brems's første Tiaar.

Haandbogen — der er redigeret af Johannes Hansen — giver alsidige Oplysninger om hele den nuværende Tilstand i Vikariatet. Først og fremmest giver den en Fortegnelse over alle Kirker og Kapeller, Præster, Forvaltnings-

raad, Gudstjenester, Hospitaler, Skoler, Bibliotheker o. l. Endvidere finder man Oplysninger om alle Foreninger og Broderskaber i hele Vikariatet samt en udførlig Legat-Liste.

En Sammenligning med den forrige Udgave viser Udviklingen i Vikariatet. Siden 1929 har følgende Byer faaet erstattet et Kapel med en Kirke: Aakirkeby (1932), Dalum (1931), Helsingør (1930), Slagelse (1931); i Farum, Pindstrup, Taastrup, Hvidovre er der opført Kapel eller Kirke. Katholikernes Antal i Danmark var i 1933 25,702, hvoraf 7800 i Hovedstaden. I Modsætning til forrige Udgave er der denne Gang anført Tallene for de 5 Sogne i Kbhvn. Det samme kunde ogsaa ønskes for Provinsens Vedkommende; selvom der ikke kan opgives nøjagtige Tal, vilde omtrentlige Tal dog have sin Interesse ved Sammenligningen mellem de enkelte Sogne. En hastig Sammentælling giver til Resultat, at der i Øjeblikket virker ca. 82 Præster i Vikariatet, hvilket gennemsnitlig giver ca. 320 troende for hver Præst. I Navneregisteret vilde det være praktisk, at alle afdøde betegnedes med et Kors efter Navnet.

Foruden alle disse Oplysninger om de nuværende Forhold giver Haandbogen ogsaa mange historiske, hvoraf en Del ikke findes trykt andre Steder. Af særlig Betydning er den ved de fleste Byer anførte Fortegnelse over tidligere Sognepræster.

Endelig finder vi de sædvanlige praktiske Bestemmelser angaaende Daab, Ægtevielse, Kirkeskat o. l. Endvidere en Artikel om »Nordisk Ugeblads Maal og Veje« af Redaktøren, Pater G. Scherz. N. U. er i 1933 blevet udvidet med 200 Sider, saaledes at det i alt er naaet op paa 1288 Sider.

Katholsk Haandbog er et Værk, som man maa ønske stor Udbredelse; det bør ikke savnes i noget Bibliothek eller Foreningslokale. Enhver, der interesserer sig for Kirkens Udvikling i Danmark, vil have Glæde og Nytte heraf. Der kan ikke være Tvivl om, at der ligger et Kæmpearbejde bag disse Hundreder og atter Hundreder af Tal og Oplysninger, som man maa være Kompilatoren taknemmelig for. Men den bedste Tak ligger sikkert deri, at den smukke blaa Haandbog sikkert vil glæde og gavne mange. —

M—l.

FRA HOVEDSTAD OG PROVINS.

Reformationen og Modersmaalet.

Tirsdag d. 20. Februar holdt D. K. K. F. Møde med Hr. Redaktør Franz von Jessen som Foredragsholder. Det prægtige Foredrag burde refereres in toto. Det var baaret af en stærk og varm Fædrelandskærlighed, og det fik, som D. K. K. F.'s Formand bagefter udtrykte det,

Strengt til at klinge i vore Hjerter. Emnet var: »Brydningen ved vor Grænse«, og, som Redaktøren fremhævede, havde dette ikke mindst Interesse for os, thi overalt har den katholske Kirke staaet paa de undertryktes Parti.

Næsten alle store aandelige Bevægelser har vi faaet fra Tyskland: Kristendommen, Reformationen — en Fyrstebevægelse, Romantiken — en aandelig Elitebevægelse, og Socialdemokratiet — en økonomisk Underklassebevægelse.

Reformationen var af afgørende Betydning for Sønderjylland. *Det er en Misforstaaelse, at Reformationen har gengivet Modersmaalet sin Plads i Kirken. For Altret var Sproget altid før Latin, men paa Prædikestolen og i Skriftestolen har Modersmaalet været i Højsædet.* Dette betød, at de katholske Præster havde betjent sig af *Dansk, Frisisk og Plattysk.* Reformationen blev modtaget med dyb Bekymring af det kristne Folk, men det gjaldt jo Bud fra oven. Siden da har Menighedssproget været Tysk, og det menige Folk forfærdedes, hvis Præsten talte paa Dansk i Kirken. En naiv Bondekone sagde for nylig til en Præst: »Er De nu ogsaa vis paa, at det er lige saa godt for Vorherre, at De taler paa Dansk som paa Tysk?«

Til Slut uddybede Redaktøren nærmere, hvilken Betydning Mindretalslovgivningen havde for Sønderjylland, idet vi ved at give Befolkningen, der er tysksindet, tyske Folkeskoler, Lærere og Præster, selv gør alt for at opdrage et Mindretal. De lever i et Drivhus, hvor Danmark er Fyrmester. Vi betaler i Tusindvis af Kroner for at oplære dem i Tysk, og de har et stærkt Folk med en Fører at se hen til, en Fører der bestemmer Ro og Fred. Vi har intet, vi lader det gaa, som det kan. Til Gengæld herfor betaler Tyskland saa for de dansksindede Syd for Grænsen, men disse er i Forhold til Tysklands Befolkning kun et Fnug.

Efter at have afsunget »Slumrer sødt i Slesvigs Jord« skiltes man ivrigt diskuterende Problemerne om vort elskede Sønderjylland.

E. M. Steiner.

Vincentforeningen f. Herrer. Indtægt og Udgift i 1933.

(Beløbene afrundet til hele Kroner.)

Lokalraadet: Indtægt: Kollekt ved 4 Generalmøder	116
Indvundne Renter.....	5 121
Kassebeh. 1. Jan. 1933	<u>142</u>
	<u>263</u>
Udgift i 1933:	32
Kassebeholdn. 1. Jan. 1934	<u>231</u>
	<u>263</u>

Konferencerne	Ansgar	Maria	Anna	Joseph	Andreas	Ialt
<i>Indtægt i 1933:</i>						
Kollekter ved Møderne	35	75	128	290	166	694
Fra passive Medlemmer	55	88	36	191	40	410
Gaver	—	320	65	5	5	395
St. Antoniusbøssen	442	138	157	205	44	986
Kransekort	15	15	15	15	15	75
Renter	—	—	—	1	2	3
Fra Lokalraadet	—	—	—	—	—	0
Ialt Indtægt	547	636	401	707	272	2563
Kassebeholdn. 1. Jan. 1933	80	10	—	200	161	451
Balance	627	646	401	907	433	3014
<i>Udgift i 1933:</i>						
Hjælp i Naturalier	110	80	56	154	30	430
» til Klæder	—	5	9	—	—	14
» » Brændsel	17	68	—	4	10	99
Kontant Hjælp	238	175	145	493	145	1196
Husleje-Hjælp	79	101	95	20	—	295
Syge-Hjælp	—	5	37	25	—	67
Begravelseshjælp	—	—	—	10	—	10
Nordisk Ugeblad	90	90	36	102	4	322
Sjælemesser	3	—	3	4	—	10
Ferieoph. for Skolebørn	10	—	10	10	—	30
Diverse	10	—	10	26	48	94
Ialt Udgift	557	524	401	848	237	2567
Kassebeholdn. 1. Jan. 1934	70	122	—	59	196	447
Balance	627	646	401	907	433	3014
Medlemsantal						
Aktive Medlemmer	3	5	4	10	10	32
Passive do.	9	11	14	14	2	50
	12	16	18	24	12	82
Bibliotekerne						
Antal Bind	388			1479		
Udlaan	551			850		

Angariusforeningen.

Mandag d. 26. Februar var der indkaldt til Generalforsamling, som Formanden, Kontorchef Thorkilsen, aabnede Kl. 20²⁰, idet han — støttende sig til A. F.'s Love § 3, som siger: »Adgang til Generalforsamlingen har ethvert

Medlem af Foreningen«, forlangte, at alle Ikke-Medlemmer skulde forlade Salen. Der udspandt sig derefter et Replikskifte om det berettigede i Formandens Krav, men da denne fastholdt sin Henstilling, og den ikke blev efterkommet, aflyste Formanden Generalforsamlingen Kl. 20³⁵ og udsatte den indtil videre.

Munter Fest i Kolding.

Søndag den 11. Febr. havde Sognepræsten indbudt til Menighedsfest i Skolens Sal; ca. 80 var mødt. Efter Sognepræstens Velkomstord opførtes de smaa Dilettantkomedier »Lotterigevinsten« og »Charleys Tante«. Livligt Bifald lønnede dem. Saa blev Katten slaet af Tønden, og ved 11-Tiden sad vi alle bænkedede omkring de pyntelige Borde og lod Kaffen og Kagerne vederfares Retfærdighed. Smed Andersen talte for Dilettanterne og rettede en særlig Tak til Lederen, Maler Andersen. Til Slut manede Pastoren til ikke at glemme at takke Gud og meddelte derefter som sædvanlig den præstelige Velsignelse. J. P.

FRA DEN VIDE VERDEN.

Den franske Skole i Stockholm.

Vi har i sin Tid meddelt vore Læsere det vigtigste angaaende Uroen omkring den franske Skole i Sveriges Hovedstad, hvor statslige Myndigheder sammen med Pressen og den franske Gesandt fremtvang Mlle Roulliers foreløbige Forbliven som Forstanderinde for Skolen. Nu har Moderhuset i Chambery og Foreningen »Beneficentia«, som ejer Skolen, paa ny forlangt Mlle R.s Tilbagetræden. Bladene gentager deres meningsløse Paastande om »katholsk propaganda«, og bl. a. rettede ogsaa Statsraad Engberg et Angreb mod den svenske Biskop Müller.

Herpaa svarer den apost. Vikar i en Artikel i »Hemmet och Helgedomen« af 15. Feb. ret udførligt, idet han bl. a. siger:

»En katholsk Biskops Magt er ikke saa ubegrænset, som udenforstaaende ofte synes at mene — den er begrænset af Love, Ordensregler, andres Ret og Samvittigheden. Chambery, hvorunder Mlle Roulliers hører, ligger udenfor mit Magtomraade. Samvittigheden forbyder mig at gribe ind i Moderhusets respektive Foreningen »Beneficentia«s og dennes Medlemmers Rettigheder. Moderhuset og Foreningens Majoritet maa afgøre Sagen. Tillid til en Skoles Bestyrerinde kan ikke fremkaldes paa Kommando.«

St. Michaels Klub. Familieaften. Mandag d. 5. Marts Kl. 19³⁰ mødes vi i St. Knuds Kapel i Tilslutning til Nordens Bønforening, hvori alle Medlemmer af St. Michaels Klub er indmeldt.

Eksercitler for Herrer

vil finde Sted i St. Andreas Præstegaard i den stille Uge fra Onsdag d. 28. Marts Kl. 20 til Paaskesøndag Morgen d. 1. April. Vederlaget er 10 Kr. Anmeldelse ined nøjagtig Adresse bedes i god Tid sendt til Pater M. Spaus, Mosehøjvej, Charl.

St. Ansgars Kirke. Tirsdag d. 6. Marts Kl. 8¹/₄ læses Mødreforeningens stiftede Messe for afdøde Sognepræst, Pastor Johs. Braun.

Jesu Hjerter Kirke, Stenosgade. Sunday, March 4th, Mass with English Sermon at 11³⁰ A M.

For en ny Kirke i Sønderborg. Det meddeles os, at A. C. den 21. Marts agter at arrangere en Underholdning til Fordel for den nye Kirke i Sønderborg. Der vil blive holdt et Lysbilledforedrag af Arkitekt ved Nationalmuseet C. M. Smidt om Løgum Kloster, Forfatteren Poul Hedemann vil læse af H. C. Andersen, der vil være Musik og Sang. Nærmere Program i de følgende Numre af Ugebladet.

A.C. Onsdag d. 7. Marts Kl. 20 taler Ekspeditionssekretær, cand. polit. et jur. Gunnar Hagen om *Socialreformen*. Gæstekort faas som sædvanlig. Administratores.

Katholsk Ungdomsstævne

i København Søndag d. 11. Marts.

Kl. 18 Ungdomsgudstjeneste i Jesu Hjerter Kirke. *Hs. Exc. Biskop Brems* holder Andagten. Pater *P. Nøsen* prædiker. Kl. 19: Festmøde i St. Knuds Sal, Stenosgade 4. *Hs. Exc. Biskoppen*: Hvad vi venter af vor Ungdom. *Cand. mag. Frk. Blicher-Simonsen*: Spejlet. *Frk. Marie Wissum*: Marguerite Lequeux. *Lærer H. D. T. Kiærulff*: For 700 Aar siden — og nu. Kaffebord. — Opførelse af »*Enetale*« af A. Malrille og »*Relsscene*« (Munter Bagatel). Pater *Nøsen*: D. K. U. F. s Pianer for 1934. Pater *Bender*: En Appel til vor Ungdom. Billetter à 50 Øre faas ved Kirkerne og gennem Ungdomsforeningerne.

Sangbog for danske Katholiker medbringes.

Hjertelig Tak for at udvist Opmærksomhed i Anledning af mit 25 Aars Præstjubilæum. L. A. Brems.

Til Referatet om det første **Menighedsmøde i Brønshøj** (N. U. Nr. 7) har Pastor Benzon bedt os tilføje, at Sognepræsten Pastor Ronge paa Grund af Sygdom var forhindret i at være tilstede ved dette Møde, hvad der blev beklaget saa meget mere, som det var det første Menighedsmøde i Sakraments sognets nye Distrikt. Endvidere var det Pastor Benzon, der talte for Hs. Excellence Biskoppen.

St. Vincents Kollect. I St. Ansgars-, Sakraments-, Rosenkrans- og Jesu Hjerter Kirke holdes Kollecten d. 3die Søndag i Fasten (4. Marts) til Fordel for Vincentsforeningen for katolske Damer (katholsk Menighedspleje).

Bønforeningen for de nordiske Rigers Tilbagevenden til den katolske Tro. Mandag d. 5. Marts Kl. 19,30: Andagt i St. Knuds Kapel for Medlemmerne m. Præd. af Pastor C. Benzon.

Smukt Broncekrucifiks billigt til Salg, udstillet i Studiestrædes Udstillingshal.

Adoption. En velskab, nyfødt Dreng ønskes bortadopteret til en god katolsk Familie. Vederlagsfrit. Bill. mrkt.: »Baby« bedes sendt til Redaktionen.

Kirkelig Kalender.

Marts.

4. S. 3. Søndag i Fasten.
5. M. Ferialdag.
6. Ti. Perpetua og Felicitas.
7. O. Thomas af Aquino.
8. T. Johannes af Gud
9. F. Francisca af Rom.
10. L. 40 Martyrer.

Marts.

11. S. 4. Søndag i Fasten.
12. M. Gregor den Store.
13. Ti. Ferialdag.
14. O. Ferialdag.
15. T. Ferialdag.
16. F. Ferialdag.
17. L. Patrick.

Febr.

Ugens Messebønner.

4. S. 3. Søndag i Fasten (208—205); 2. Sæt Bønner: Casimir (845—684), 3. Sæt Bønner: Lucius I (846—684).
5. M. † Ferialdag (213); 2. Om de helliges Forbøn ([120]), 3. For de levende og de døde ([125]).
6. Ti. Ferialdag (218); 2. Perpetua og Felicitas (846). — *Eller*: Perpetua og Felicitas (846), 2. Ferialdagen (218); Slutningsev.: Ferialdagens (220).
7. O. Ferialdag (222); 2. Thomas af Aquino (846). — *Eller*: Thomas af Aquino (846—684); 2. Ferialdagen (222); Slutningsev.: Ferialdagens (224).
8. T. Ferialdag (227); 2. Johannes af Gud (848). — *Eller*: Johannes af Gud (848—686); 2. Ferialdagen (227); Slutningsev.: Ferialdagens (229).
9. F. Ferialdag (231); 2. Francisca af Rom (849). — *Eller*: Francisca af Rom (848—686); 2. Ferialdagen (231); Slutningsev.: Ferialdagens (233).
10. L. Ferialdag (238); 2. 40 Martyrer (849), 3. Om de helliges Forbøn. — *Eller*: 40 Martyrer i Sebaste (849—687); 2. Ferialdagen (238), 3. Om de helliges Forbøn; Slutningsev.: Ferialdagens (245).

Af Sidetallene i Parenthes gælder det første den ny Udgave af Messebogen (1926), det andet den gamle Udgave (1907). Er der kun anført eet Tal i Parenthesen, gælder det den ny Udgave.

Anm. Paa den med † mærkede Dag, kan Præsten læse Sjælemesse, hvorfor man paa denne Dag ikke kan regne med, at den her angivne Messe læses.

Husk **Exercitier** for unge Piger i Assumptionsklostret, Rygaard 27.—31. Marts.

M.-K. Rosenkransk. »Maria Rosenkransdronning« **M.**: Mand. d. 5. Marts Kl. 20 i Institut Jeune d'Arc, Frb. Allé 74. **F. K.**: Sønd. 11. Marts i Rosenkransk. Kl. 8. — »Stella maris« **F. K.** Sønd. d. 4. Marts Kl. 8. **M.**: Mand. d. 5. Marts. Efter Mødet Samvær hos Maristbrødrene. — **Jesu Hjerter K.** for Mænd **F. K.**: Sønd. d. 4. Marts Kl. 8^{1/2}.

Vor kære, gode Tante, fhv. Vagthef ved Telegramafdelingen,

Frk. Eline Martine Møller

sov stille ind den 14. Februar 1934, i sit 80 Aar.

R. i. p.

Paa Familiens og egne Vegne
Louise Møller.

Den kære afdøde anbefales til de troendes Forbøn.

FREMMEDESPROGTRYKKERJET »ATHENE« (ALB. HANSEN)
Svanemosegaardsvej 4. Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.
Færdig fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

82. Aargang

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kroner Kvartalet (inclusive Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 St., København K. Telefon: Palæ 3762, Kl. 13-16). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kroner aarligt. — Redaktør: Pater G. Scherz, Hans Bogbinders Allé, København S; Telefon Amager 3202; bedste Træffetid Kl. 13½-14½.

Nr. 10.

Søndag den 11. Marts

1934

INDHOLD: Hvorfor kom vor Forløser saa sent til os? — Eucharistisk Taksigelse Verden over. — Biskoppeligt Hyrdebrev. — Verdens Kamp mod de nedbrydende narkotiske Gifte. — Helgener og Salige. — Magelig Kristendom. — Film. — En mindeværdig Samtale. — Nye Bøger. — Fra Hovedstad og Provins. — Fra den vide Verden. — Brevkasse. — Avertissementer. Kirkelig Kalender. — Ugens Messebønner.

Hvorfor kom vor Forløser saa sent til os?

Fra Tid til anden hører man det Spørgsmaal: »Hvorfor kom vor Frelser ikke tidligere?« Det er to Slags Menneſker, der spørger paa denne Maade. Nogle gør det i en bebrejdende Tone, som om Gud havde gjort Uret ved at vente, til Tidernes Fylde var inde.

1. Det er imidlertid de spørgende, der fortjener Dadel, fordi de taler ud fra en uholdbar Forudsætning. De mener nemlig, at Christus kun kunde frelse sine samtidige og dem, der levede efter ham. Men Guds Søns frelsende Kraft er ikke afhængig hverken af Tiden eller Rummet. Alle Slægtled mellem Adam og Christus kunde, som vi, faa Del i Korsets Sone og Fortjenester, hvis bare de levede efter deres Samvittighed og satte deres Tro og Lid til den lovede Messias.

Een Ting maa nemlig ikke glemmes. Ligesom Erindringen om en gylden Tidsalder i Begyndelsen af Menneſkeslægtens Historie og om en ældgammel Syndeskyld

som Kilde til al Elendighed paa Jorden var alle Nationers fælles Eje, saaledes var ogsaa den Forventning fælles aandelig Arv, at en Frelser engang i Fremtiden vilde tage den nuværende Verdens Onder og Ulykker bort og bringe det tabte Paradis tilbage igen. Medens vi Nutidsmennesker altsaa ser tilbage i Tiden, skulde Fortiden se fremefter, hen til ham, som er alle Tiders og Hjerters Midtpunkt.

Ganske vist fik Grundtankerne i den førkristne Tids Forventning (de var de samme alle Steder) efterhaanden ret forskellig Form paa Grund af den indtrædende Udvikling. Dels blev de forvansket af Mythologien, dels misbrugt af politiske Bestræbelser, dels har de ogsaa undergaaet store Forandringer til det værre som Følge af det forskellige religiøse og moralske Standpunkt, som Folk og Stammer i det lange Løb kom til at indtage. Men selv om Haabet paa en Frelser hist og her gik tabt, saa kunde dog ethvert Menneske i Kraft af det Lys og den Naade, Gud for den lovede Messias' Skyld altid gav, frelse sin Sjæl ved at adlyde Herrens kaldende Naade og trofast følge sin Samvittigheds Bud.

Det er altsaa ganske sikkert, at Tidspunktet for Christi Komme i og for sig er ligegyldigt, og derfor er det allerede af denne Grund uberettiget at komme med Bebrejdelser mod Gud.

2. Imidlertid er der ogsaa andre, der stiller ovennævnte Spørgsmaal, ene og alene fordi de interesserer sig for alt, hvad der vedrører deres Herre og Frelser Jesus Christus. Dem bør der svares, at Forløseren ikke kom straks efter Syndefaldet, for at Slægten først kunde komme til en klar Erkendelse af, hvor afmægtig den var i sig selv, og hvor meget den trængte til Hjælp fra Gud; og han kom saa i Tidernes Midte eller Fylde, fordi Længslen efter ham nu var ganske almindelig, og Verden var forberedt til hans Komme.

Vi plejer ikke at ænse Guder, hvis Værdi vi ikke kender af egen Erfaring. Denne Skæbne vilde Guds Visdom afværge fra Forløsningen og gav derfor den faldne Slægt flere Tusinde Aars Tid til at forstaa og føle, hvilken umaadelig Ulykke Synden havde bragt over den. Selve det Gamle Testaments Beretning f. Eks.

om Jakobssønnerne er et rystende Bevis paa den Magt, det onde havde over de udvalgte. Ved saadanne smertelige Erfaringer blev Menneskene ydmyge, de søgte Hjælp ikke i deres egne Kræfter, men hos Gud, og gentog med stadig stigende Inderlighed deres Bøn om Frelserens Komme. Denne indre Nød og Længsel var i den sidste Tid før Christi Fødsel saa stor, at alle, som ikke helt var hjemfaldne til moralsk Fordærvelse, med Begærlighed greb hans Sandhed og Naade, da den endelig blev tilbudt dem.

Foruden ved ydmyg Syndsbevidsthed skulde Jorden endnu paa anden Maade berede Herren Vej. Den græske Videnskab, navnlig da den græske Filosofi, skulde benyttes som en Lysestage, hvori Evangeliets Lys skulde sættes, og ogsaa Romernes Indsats i Verdenshistorien skulde tjene Christi Frelsergerning: Eet Rige, eet Sprog, een Fred skulde beherske Middelhavslanene Julenat, da Englene sang om Barnet over Bethlehems Marker. Den Hjælp lettede Christi Sendebuds Arbejde ganske øjensynligt. Hvilken Glæde og Trøst, hvilken Ære og Anerkendelse er det ikke for os, at Gud lader os yde smaa forberedende Tjenester ved denne hans største Gerning uadtil! Da Verden blev skabt, var vi ikke med. Da den skulde forløses, krævede Gud Slægtens Medvirken!

Jævnside med disse menneskelige Forberedelser traf ogsaa Gud sine indledende Foranstaltninger. En lang Række Profeter sendtes som Christi Forløbere med stadig tydeligere Oplysninger om, hvordan han skulde se ud, og hvorledes hans Optræden vilde blive, naar han engang personlig viste sig paa vor Jord. Da Forløsningen skulde ske paa en ganske uventet og meget hemmelighedsfuld Maade, trængte vi Mennesker til Kendetegn, hvorved vi med absolut Sikkerhed kunde udelukke enhver Fejltagelse. Dem fik vi ved Profeternes Spaadomme om Frelserens Tid og Sted, Slægt og Moder, Lære og Mirakler, Lidelse og Død, Opstandelse og Himmelfart, Sejr og Rige.

Af disse Grunde kom Frelseren altsaa ikke før. Han kom heller ikke senere, for at vort Haab ikke skulde sættes paa en altfor haard Prøve, og for at flere Mennesker skulde kunne glæde sig ved hans Lære og Eksempel og faa Del i den Rigdom paa Naade, der blev overstrømmende med Christi Menneskevordelse.

F. K.

Eucharistisk Taksigelse Verden over.

For at mindes vor Forløser's Indstiftelse af den hellige Eucharisti og af Præstedømmet har den hellige Fader besluttet, at der i alle katholske Kirker Verden over skal holdes nogle Andagtstimer til den hellige Eucharisti med Taksigelse. Andagternes Afholdelse er foreløbig ansat saaledes:

Torsdag den 15. Marts vil Hans Hellighed i Peterskirken sammen med Roms samlede Klerus holde en Times Tilbedelse foran Alterets helligste Sakramente.

Torsdag den 22. Marts vil Hans Hellighed sammen med Roms Lægfolk holde en Times Tilbedelse foran Alterets helligste Sakramente og bagefter lede Afsyngelsen af en Taksigelseshymne.

Passionssøndag holdes i alle katholske Kirker Verden over en Tilbedelsestimer. En fælles Ihukommelse vil blive organiseret af den Internationale Eucharistiske Kongres-Komité.

Skærtorsdag opfordrer Hans Hellighed Klerus og Lægfolk til at modtage den hellige Kommunion som Oprejsning og Tak til vor Forløser for Indstiftelsen af den hellige Eucharisti. Paven selv vil foretage denne Taksigelsens og Oprejsningens Handling i Forening med hele Verden.

Tanken om disse Tilbedelsestimer er blevet fremsat af den italienske eucharistiske Kongres-Komité ved denne Komité's afsluttende Møde for Aaret 1933. Forslaget omfattede til at begynde med kun Italien, men den hellige Fader udvidede Tanken til at omfatte alle Katholiker Verden over.

* * *

I Tilslutning til Pavens Ønske har Hs. Exc. Biskoppen den 3. Marts for Danmarks Vedkommende forordnet, at alle Vikariatets Præster skal mindes Præstedømmets Naade og Pligter ved en Times Tilbedelse foran Tabernaklet, Torsdag d. 15. Marts. Søndag den 18. Marts skal det Allerehelligste udstilles i alle Sognekirker og offentlige Kapeller fra Højmessens Slutning indtil Aftenandagten. Det skal lægges de Troende paa Sinde, at de paa denne mindere Højtidsdag af ganske Hjerte takker vor Gud og Frelser for

den uendelige Kærlighed, Han har vist os ved Indstiftelsen af Messeofret og den hellige Kommunion, ligesom alle bør modtage Alterets Sakramente og tilbede det Allerhelligste. Biskoppen skriver til sidst:

»Efter den Hellige Faders Opfordring vil vi alle, Præster saavel som Lægfolk, tage vor Tilflugt til Gud for at nedbede Hans Velsignelse over Kirken og dens Overhoved. I særlig Grad vil vi bede for vor Ungdom, at den trofast maa holde den Faneed, den engang har svoret ham, der er Ungdommens Konge og lysende Forbillede. Endvidere opfordrer vi Præsterne til, saavidt der ikke paahviler dem andre Forpligtelser, den 18. eller den 19. Marts at frembære det hellige Messeoffer for vor hellige Kirkes Sag her i Landet. Endelig opfordrer vi Præsterne til i Fasteprædikenerne at opmuntre de Troende til at efterkomme den Hellige Faders Ønske om at fejre disse to store, minderige Højtidssage paa den ovenfor beskrevne Maade.«

Biskoppeligt Hyrdebrev.

(Sluttet.)

Selvbeherskelse i Følelser.

For at bevare Freden og Enigheden i Hjemmet skal man beherske sine Følelser. Derfor formaner Guds Ord os ogsaa: »Vaag over dit Hjerte med Omhu.« (Ordsp. IV, 23.), og Apostlen Jakob siger med Rette: »Hvorfor opstaar der saa mange Stridigheder iblandt Eder? Mon ikke formedelst Eders Begæringer, der fører Krig i Eders Lemmer.« (Jak. IV, I.) Meningen er: Grunden til al den Splid og Uenighed, der hersker mellem Eder, er Eders ubeherskede Lidenskaber, I vil hver især have Ret, I er hovmodige, I er magtskyge, I er begærlige.

Desværre findes der mange saadanne Familier, i hvilke, der ikke raader Enighed mellem Ægtefællerne indbyrdes eller mellem Forældrene og Børnene. Aarsagen dertil er Misundelse, Skinsyge, onde Tanker, Hidsighed o. s. v. Man hverken kan eller vil bære over med hinanden; og Resultatet er, at Freden og den gode Forstaaelse forsvinder. Enhver vil have Ret, og ingen vil give efter. Herrens Befaling til Kain: »Din Lidenskab være dig underkastet, og du herske over den« (1 Moseb. IV, 7.) gælder ogsaa for de enkelte Medlemmer af enhver Familie. Derfor burde Ordene: »Overvind dig selv« staa prentet over Døren til ethvert Hjem. Det burde ogsaa være Hovedprincippet ved Opdragelsen af Børnene, og Forældrene skulde lægge for med et lysende Eksempel paa Maadehold og Selvbeherskelse.

Husfællernes Karakterer er ofte vidt forskellige. En Søn er hurtig til at opfatte, rask til at tage en Beslutning og hastig til at bringe den til Udførelse. Men der er Fare for, at han bliver overfladisk og ubesindig. En anden Søn derimod opfatter langsomt, kan aldrig træffe en Afgørelse og langt mindre bringe den til Udførelse. Fred og Forstaaelse mellem to saa vidt forskellige Naturer bliver kun mulig ved gensidig Taalmodighed og Overbærenhed, der har sin Rod i en gennemført Beherskelse og Skoling af egne Lyster og Tilbøjeligheder.

Selvbeherskelse i Tale.

Vil man Fred og Ro i Familien, maa man ogsaa forstaa at beherske sin Tunge. Apostlen Jakob siger meget træffende angaaende dette Emne: »Se hvor liden en Ild kan antænde en stor Skov. Ogsaa Tungen er en Ild, en Verden af Ondskab. Den besmitter det ganske Legeme, og sætter Slægt efter Slægt i Brand, selv sat i Brand af Helvede. Thi al Natur, baade Dyrs og Fugles, baade Ormes og Havdyrs, tæmmes, og er tæmmet af den menneskelige Natur, men Tungen kan intet Menneske tæmme; det ustyrlige Onde, fuld af dødbringende Gift. Med den velsigne vi Gud og Faderen, og med den forbande vi Menneskene, som er gjorte efter Guds Lignelse. Af den samme Mund udgaar Velsignelse og Forbandelse. Mine Brødre! dette bør ikke saa være. Mon en Kilde kan udgyde af samme Væld sødt Vand og beskt? Mon et Figentræ, mine Brødre! kan give Oliver, eller et Vintræ Figen? Saa kan ingen Kilde give salt og sødt Vand.« (Jak. III, 5—12.) Tag altsaa Vare paa din Tunge! Er du af Naturen hidsig, saa ti stille, saasnart du mærker, Vreden begynder at stige op i dig. Det er altid bedre at tie stille end at tale, naar man er vred og ophidset, thi som Apostlen Jakob siger: »En Mands Vrede udretter ikke det, som er ret for Gud.« (Jak. I, 20.) Fornærmer nogen dig, saa svar ikke igen i samme Tone. Det gaar med et fornærmeligt Ord som med en Gnist: »Blæser du paa den, flammer den op som Ild; men spyttter du paa den, da gaar den ud, og begge kommer dog af samme Mund.« (J. S. Vis. XXVIII, 14.) Naar nogen derfor bebrejder dig noget eller fornærmer dig, saa ti helst eller svar i alle Tilfælde med Sagtmodighed, hvis du tager til Genmæle. Thi svarer du med vrede og ophidsede Ord, opstaar der blot Strid.

Undgaa ligeledes en anden Fejl, nemlig den altid at ville have Ret. Hvor megen Splid og Uenighed vil du da ikke undgaa! Er du tvunget til at leve sammen med Mennesker, der lider af denne Fejl, saa giv dem Ret? Du taber intet derved, tværtimod du vinder. Hvor sande er ikke disse Ord af

den Hl. Frans af Sales: »Hvad kan du købe for al den Ret, du pukker paa? Intet! Men ved kun én Gang at afstaa din Ret kan du købe Himlen.«

Undgaa fremfor alt at omtale hverandre ufordelagtigt, enten saa den Person, der omtales ufordelagtigt, er til Stede eller ej, thi man udretter aldrig noget godt derved, men foraarsager tværtimod meget ondt. Derfor siger den Hellige Skrift ogsaa med Rette: »Øretuderer og den, som er tvetunget, skal man forbande, thi saadanne have bragt Forbandelse over mange, som holdt Fred med hverandre.« (J. S. Vis. XXVIII, 15.) Behersk derfor din Tunge! Vær langsom til at tale! Og lad din Tale være gennemsyret af Mildhed og Kærlighed.

For at bevare Freden og Kærligheden i Hjemmet skal man endvidere beherske sig i sin Omgang med andre. »Det er en Pligt for os stærke,« siger Apostlen Paulus, »at bære over med de svages Skrøbeligheder og ikke gøre, hvad der behager os selv. Hver især af Eder skal gøre sig vellidt af sin næste, idet han søger hans Bedste. Thi heller ikke Christus rettede sig efter sit eget Behag.« (Rom. XV, 1—5.)

Denne Regel tager først og fremmest Sigte paa dem, der hører til samme Husstand. At behage nogen vil sige at undgaa, hvad der kan saare og krænke andre og gerne opfylde deres Ønsker, kort sagt være forekommende og tjenstvillig. Hvor skønt, hvor harmonisk, hvor fredfyldt er ikke et saadant Hjem! Børnene forekommer Forældrenes Ønsker og er glade, blot de kan gøre noget for dem. Men omvendt, hvor trist er der ikke i et Hjem, hvor der ikke raa-der en saadan Forekommenhedens Aand! Man adlyder kun ugerne; man har intet tilovers for hinanden, men søger saa vidt muligt at unddrage sig enhver Byrde og læsse den over paa andre. Ogsaa i denne Henseende gælder Apostlen Jakobs Ord: »Er nogen vis og forstandig iblandt Eder, han vise ved god Omgængelse sine Gerninger i vis Sagtmodighed. Men huser I bitter Avind og Rænkesyge i Eders Hjerter, da roser Eder ikke og lyver ikke mod Sandheden. Dette er ikke den Visdom, som kommer ovenfra, men en jordisk, kødelig, djævelsk, thi hvor der er Avind og Rænkesyge, der er Forvirring og al ond Handel. Den Visdom derimod, som kommer ovenfra, er først ren, dernæst fredsommelig, mild, føjelig, fuld af Barmhertighed og gode Frugter, upartisk, uden Skrømt. Men Retfærdighedens Frugt saas i Fred for dem, som stifte Fred.« (Jak. III, 13—18.)

Højtelskede i Herren! Vi har nu i Fællesskab betragtet nogle af Familiens Pligter; Tid og Plads tillader desværre ikke at omtale de særlige Pligter, der paahviler de enkelte Medlemmer af Familien. Skænker Gud os Liv og Kræfter, vil Vi muligvis ad Aare behandle dette Emne i et nyt Hyr-

debrev. Men Eder, Højtelskede, skænke Gud Den Almægtige ved samvittighedsfuld Opfyldelse af Eders Pligter overfor Ham og Hans hellige Kirke og ved trofast Fællesskab i Arbejde og Syssel, i Glæde og Sorg den Fred i Eders Hjem, Apostlen taler om i Brevet til Philippenserne, den Fred, som overgaar al Forstand, og som skal bevare Eders Hjerter og Eders Tanker i Christo Jesu, Vor Herre.

København, Hellig Knud Konges Fest, 1934.

† JOSEPH,
Biskop, Apostolisk Vikar.

Verdens Kamp mod de nedbrydende narkotiske Gifte.

Alt længe har Lægerne og den videnskabelige Verden haft Øjnene aabne for Opiaternes og Kokainens snigende Onde, som i umindelige Tider har undermineret Østerlandenes Folk, og som nu ogsaa har faaet et fortvivlende godt Tag i Vesterledens civiliserede Mennesker. I 1909 begyndte man i Shanghai et Felttog mod dette Onde; ved en Verdenskonference i Haag i 1912 blev Traktater sat op for de forskellige Lande, og endelig i 1919 blev disse Traktater ratificerede i Versailles.

Det blev betroet Folkenes Forbund at tilvejebringe en effektiv Kamporganisation — men hvorledes skulde man komme Ondet til Livs? Man saa tre Muligheder: 1) ved at indskrænke Udplantningen af nye Opiumsplanter og føre Kontrol med Grundstofferne (Raa-Opium og Kokablade), saaledes at Fremstilling kun kan ske til medicinske og videnskabelige Formaal, 2) ved at overvaage Giftenes Fordeling ved Grænserne, med andre Ord ved at dæmme op for al Uds mugling, 3) ved at indskrænke den fabriksmæssige Fremstilling. Folkenes Forbund maatte dog snart sande, hvor store Vanskeligheder denne Opgave bar i sig; allerede ved den første Konference viste det sig, at 13 af de 14 Medlemmer af den nedsatte Kampkomité traadte i Brechen for de Virksomheder, der fremstillede Giftene. Endelig i 1926 iværksatte den katolske Repræsentant for Italien, Cavazoni, et meget kraftigt Propaganda-Arbejde mod disse uhyggelige narkotiske Midler, og i 1929 besluttede Repræsentanter fra 57 forskellige Stater enstemmigt at gaa haardbændet frem mod de Fabriker, der fremstillede de giftige Præparater, og som tjente Millioner af Pund ved at nedbryde deres Medmennesker baade legemligt, aandeligt og moralskt. Hvert Land skulde aarlig til Folkenes For-

bund indsende en Fortegnelse over, hvilke Mængder man behøvede udelukkende til medicinske og videnskabelige Formaal, vedlagt en Liste over de Fabriker, der leverede Præparaterne. Alle ikke opgivne Fabriker skulde forbydes. Denne Plan, der syntes at give den fornødne Sikkerhed, svigtede dog paa et meget væsentligt Punkt, idet man ikke forlangte de forhaandenværende Mængder af Giftene konfiskerede, saaledes at de tilstedeværende Mængder langt overskred, hvad Læger og Videnskab havde Brug for. Et andet næsten uovervindeligt Punkt var Udsmuglingen. Det er klart, at i et Tilfælde, hvor Fremstillerne af disse Gifte staa over for at miste en kæmpemæssig, stadig voksende Indtægtskilde, vil de forsøge alle Veje for at faa deres Varer udsuglede, ligesom de ulykkelige Forbrugere vil betale, hvad det skal være for at komme i Besiddelse af en Narkose, som for en Tid hensætter dem i en behagelig, delvis passiv Tilstand. Det er altsaa ikke svært for Fremstillerne at finde Smuglere, ja, da Fortjenesten er svimlende, kan endog hovedrige Smuglerdynastier opretholde Filialer i alle Verdensdele. En Smugler kan tjene indtil 2000 Dollars paa eet Kilogram Morfin, saa selv den fattigste Grænsebeboer, der med Held udsugler Giftene, efter kort Tids Forløb maa blive en holden Mand. Et i Østen meget brugt narkotisk Middel, Heroin, koster i Handelen ca. 2300 Kr., men gennem Udsugning ca. 100,000 Kr. — som man vil se en ganske usandsynlig Fortjeneste. Dertil kommer Mængden af Varer. 1929 fastslog svejtsiske Læger, at der fremstilledes aarligt ca. 3750 kg Morfin i Svejts, men kun 72 kg brugtes i Medicinen!

Den katholske Kirke er dog den første, der er begyndt Kampen mod disse Gifte. Det er Kirkens Missionærer, der heltmodigt har taget Kampen op i en stille, ube mærket, men energisk og sejt Sjælesørgergerning. Den hellige Stol har altid grebet med jernhaard Haand om denne Last og Dødsynd, men mod Synderne selv har den været en kærlig, hjælpende, forstaaende Moder, ligesaa overbærende, taalmodig, som ubøjelig, og Ærkebiskopperne i de forskellige Lande har altid, efter Instruktioner fra den hellige Stol, af yderste Evne støttet de Regeringer, der for Alvor gik til Felts mod Lasten. Ved Konciliet i Shanghai i 1924 blev der til sidst indført en kinesisk kirkelig Opiumslov, i hvilken Udplantning, Handel og Brug af de narkotiske Gifte blev erklæret for utilladelig paa Grund af det uhyre Misbrug. Loven fastsætter, at Opium kun er tilladt efter Lægens Forordning og for dem, der uden Dødsfare eller svær Skade ikke mere kan undvære det. Ude omkring paa Landet saa man hurtigt Virkningen af denne Lov. I mange Egne, hvor Opium blev dyrket, holdt de kristnede Kinesere op med

Dyrkningen, og uvægerligt voksede disse Familier i Velstand, medens man paa Grundene ved Siden af stadig fortsatte Dyrkningen, og Familierne sank mere og mere ned i Elendighed. I det apostoliske Vikariat Ichang har Franciskanerne oprettet en Helbredelsesanstalt, hvor Vanerygerne kan vænnes fra deres Last. Straks ved Indlæggelsen tages alt Opium fra dem, og der holdes en Slags aandelige Exercitier med den syge. Efter Helbredelsen udskrives Patienterne, men forbliver dog en rum Tid efter Udskrivningen under Missionærernes Opsigt — og det kinesiske Folk er inderlig taknemmelig for dette Missionærernes store Arbejde.

Men Ondet kan man dog først komme rigtig til Livs, naar den offentlige Mening bliver klar over, hvilken Svøbe denne Last er, og følgende sin Samvittigheds Stemme tager Afstand fra den. — Saa har de ledende Mænd først deres stærkeste Rygstød i Kampen for Menneskehedens Vel.*) Nedenfor fortæller vi efter »Kath. Missioner« et Træk fra Kina om en Opiumsrygers

Skyld og Sone.

Markus Ki var Fader til en stor Familie og en from Kristen. Hans Familie var allerede i 1650 blevet omvendt af Jesuiter fra Peking. Han selv var den øverste i en lille Menighed paa 60-70 Medlemmer. I sit 40. Aar blev han syg og faldt i Hænderne paa en Kvaksalver, som foreskrev ham Opium som Helbredelsesmiddel. Han røg og blev rask, og som en god Kristen lagde han Piben bort og heligede alle sine Kræfter til sine Pligter som Fader og Menighedsforstander. Men den ulykkelige kendte ikke Giftens Magt. Efter knapt otte Dages Forløb meldte den forfærdelige Opiumstrang sig. Hans Hjerte og Nerver skreg efter Tilfredsstillelsen. Markus Ki kæmpede imod, men hans Lemmer begyndte at ryste, og hans Hjerte bankede, som skulde det sprænges. Markus Ki gav op — han greb Piben og blev dens Slave. Til at begynde med slog Missionæren sig til Ro med Markus Ki's Løfter. — Saa fordrede han Resultater — de udeblev — og til sidst maatte Missionæren ekskommunicere den ulykkelige. Naar hele hans lille Menighed og Familie, lige til hans 6-aarige Datter, knælede ved Kommunionbænken, maatte han, Forstanderen, Faderen, blive siddende fortvivlet og grædende paa sin Plads i Kirken. —

*) I Belgien har de kath. Studenters Forbund (Aucam) stiftet et »Universitetsforbund mod Misbrug af narkotiske Midler«. Ligeledes har den »Katholske Forening for internationale Studier« faaet stor Indflydelse ved Folkeforbundet.

30 Aar gik paa denne Maade. — »Jeg har kun eet Haab om Redning: Martyriet,« sagde Markus Ki, »uden det vil Himlens Porte altid være lukkede for mig.« — I Aaret 1900 brød Bokseropstanden løs. Markus Ki blev forraadt af nogle Venner, og han og hele hans Familie blev anbragt paa en Kærre for at blive ført til Retterstedet. Venner og Bekendte besvor ham at frakende sig sin Tro, og hans egen Søn raabte til ham: »Far, hvad skal jeg gøre?« — »Dreng, forbliv tro mod din Gud; se op til Himlen. Himlens Port staar os nu aaben. Hellere Død end Fra-fald.« Saaledes talte Opiumsrygeren! — Man kørte af Sted. Paa Vejen sagde hans Barnebarn: »Bedstefar, hvor skal vi hen?« — »Vi skal hjem, mit Barn.« — Ankommet til Retterstedet bad han om at maatte være den sidste, der led Døden, for at være sikker paa, at ingen faldt fra. »Luk Øjnene,« sagde Oldingen, »og frygt ikke, kære Børn. Gud venter os. Om faa Øjeblikke er vi alle hos ham.« — En efter en faldt hans Kære for Bøddelens Haand. »Afsværg din Tro,« raabte Skarpretteren til den 11-aarige Barbara, men hun lo kun haanligt af ham, skjulte Ansigtet i sine Hænder og sank gennemboret til Jorden. — Den sidste Fristelse: »Afsværg din Tro!« Men Markus Ki tav. Alle var forblevet tro mod deres Gud. Som den sidste bøjede han sit Hoved og faldt for Skarpretterens Sværdbug. — Opiumsrygeren havde sonet sin Svaghed med Blod.

C. H.-S.

Helgener og Salige.

Den 4. Marts blev Stifterinden af Kongregationen »Alterens Sakramentes og Kærlighedens Tjenerinder«, **Søster Maria Michaela af det helligste Sakramente**, helgenkaaret i Peterskirken. Hvo sig selv fornædret, skal op-højes! Maria Michaela var, førend hun aflagde sit Verdensnavn, kendt i Madrids fornemme Verden som Maria Doleres Michela Desmaisieres Lopez de Castillo, Vicomtesse af Jorbalan, og hendes Moder var Æreshofdame hos Dronning Maria Louise. Fra denne sociale Rang steg hun saa ned for at blive faldne Kvinders Tjenerinde og Plejesøster.

Allerede som Barn nærede hun Kærlighed og Omsorg for de fattige, og for bedre at kunne hjælpe kaldte hun selv en Forening til Understøttelse af fattige og trængende Ordenssøstre til Live. Mod de Farer, som hendes Stands Forpligtelser førte med sig, rustede hun sig altid forud ved legemlige Bodsøvelser, og Ægteskabstilbud afviste hun, da hendes Liv skulde tilhøre Gud alene.

Sin karitative Virksomhed fortsatte hun under et fem-

aarigt Ophold i Paris og bevirkede ved sit Eksempel og sin apostoliske Aand bl. a. to protestantiske Familiers Konversion. Sin Styrke fandt hun særlig i en ivrig Andagt til det allerhelligste Sakramente; allerede dengang kunde hun tilbringe hele Nætter foran Tabernaklet. Da hun vendte tilbage til Madrid, genoptog hun dér sit social-karitative Arbejde, hvor hun mødte lignende Vanskeligheder som Don Bosco, nemlig fra sin egen Kreds. Forholdene viste hende efterhaanden, hvor hendes egentlige Opgave laa: at afstaa fra Indtræden i en bestaaende Orden og danne en ny Kongregation. Selve Hoffet gav hende sin Bistand, og Ærkebiskop Claret, Dronning Isabellas Skriftefader, bød hende kirkelig Støtte. Faa Aar efter besad Ordenen to Huse, og i 1865 forelaa den pavelige Approbation. Moder Maria Michaela stod netop i Begreb med at rejse til Rom i denne Anledning, da rygtedes det, at Pesten var udbrudt i Valencia. Didhen drog hun da, hvorfra andre flygtede, for at tage sig af de syges Pleje — og selv falde som Offer for Soten. Den 24. August 1865 endte hun sin opofrende Gerning og aflagde sin Ordensdragt for at bytte den med Hellighedens Smykke.

Otte Dage før Maria Michaelas Kanonisation saligkaaredes hendes Skriftefader, den ærværdige P. **Anton Maria Claret y Clara**, Stifter af Kongregationen »Sønnerne af Mariæ ubesmittede Hjerte«. Han er født 24./12. 1805 i Sallent, ikke langt fra Lourdes, som Søn af en fattig Væver, hvis fromme og energiske Aand og Haand opdrog ham til en god Katholik og dygtig Væver, men heller ikke satte sig imod, at Sønnen bestemte sig for den gejstlige Løbebane. Hans tidlig modne Karakter hjalp ham til at naa Maalet førend sine Studiefæller; den 13. Juni 1835 modtog han Præstevielsen. Som Kapellan i sin Hjemstavn vandt han hurtigt Folkets oprigtige Ærbødighed; men snart drog han ud i Verden, i Hedningemissionen.

Inden længe erkendte han dog, at han var bestemt til en anden Opgave, nemlig Mission i Hjemlandet, og for at mangfoldiggøre denne Virksomhed grundede han i 1849 sin Orden, som nu er overordentlig talrig og udbredt i mange Lande. I 1850 kaldte Paven ham til den ærkebiskoppelige Stol i Santiago paa Cuba. Diøceset lignede en i Aaringer ubehandlet Brakmark, men under Ærkebiskop Claret oplevede Cuba et aandeligt Foraar, saa Pius IX følte sig foranlediget til at sende den ivrige Overhyrde sine personlige Lykønskninger.

Biskop Clarets Virksomhed var mangesidig; han optraadte som Slavernes Beskytter, oprettede Sparekasser, Landbrugsskoler, kemiske og fysiske Laboratorier, Bibliotheker m. m. Med alt det ansaas han for en Helgen, og

hvor han kom, flokkedes Folk i tusindvis om hans Prædike- og Skriftestol. Han vandt sig derved mange Fjender; Snigmordere kom for at ombringe ham i Skriftestolen; men de tog fejl og skriftede og levede siden et fromt Liv. Til sidst blev han dog alvorligt saaret ved et Attentat og maatte for at bevare Livet vige for Sømmensværgelsen. 1860 vendte han hjem til Spanien, hvor han blev Skriftefader for Dronning Isabella. Ved Hoffet levede han meget tilbagetrukkent. Desto mere virkede han i Hovedstadens Sjælesorg som Præst for alle; prædikede, underviste og meddelte Sakramenterne. 10000 Prædikener har han holdt, og 200 Skrifter har han efterladt sig. Paa Hjemrejse fra Vatikanerkonciliet ramtes han af et Slagtilfælde og afgik ved Døden i Klosteret Front-Froide 24. Oktober 1870 efter med al Iver at have virket for Definitionen af Dogmet om den pavelige Ufejlbarhed og set sit Arbejdes Frugt.

Foruden Moder Michaelas Kanonisation vil Marts Maa-
ned rimeligvis se fire andre, idet den salige Conrad af
Parzham sandsynligvis vil blive kanoniseret 19. Marts.
Paa samme Dag vil tre andre Salige blive kanoniseret:
den salige Margheritta Redi, Karmelitesøster fra Flo-
rens, den salige Joseph Cottolengo, Grundlægger af
Piccola casa della divina Provvidenza i Turin og den salige
Pompilio Perrotti. P. R.

Magelig Kristendom.

Joseph Folliet har i »Almanach Catholique Français«
for 1934 givet et saa ypperligt Billede af Kristendommen
i den franske Folkevisé, af de Typer, som nok skal vogte
sig for at blive for fuldkomne, at vi ikke kan nægte os
at gengive det her.

Den gamle franske Folkevisé er dybt kristelig. Men den
jævne, folkelige Kristendom, man møder her, er ikke sær-
lig ophøjet. Det er ikke Martyrernes Tørst efter at blive
malet som det eucharistiske Korn under Løvernes Tænder,
heller ikke Eneboernes fastende, vaagende og bedende Kris-
tendom, som Regel ikke engang den, der fik Ridderstanden
til at føle sig som Kirkens og de svages Beskytter. Man
kunde kalde det en epikuræisk Kristendom. Kirken bestaar
jo ikke blot af Helgener, der styrter paa Hovedet ind i
Himmeriges Rige; der er ogsaa det jævne Folk, som kom-
mer i Himlen ad jævne Veje, naar kun den guddommelige
Barmhjertighed skubber lidt til Vægten. De har hverken
store Synder eller store Dyder, men lunkne er de dog ikke,
for de har en levende Tro, Pligtfølelse og ganske lidt Næste-

kærlighed. Det er dette Kirkens Fodfolk, som har digtet de franske Folkeviser.

Deres Kristendom er den gammelfranske Bondes, Borgers, Haandværkers; han holder af at »ryge en Pibe Tobak og se til sine Roser«; omend lidt paaholden, saa nægter han ikke at give en Haandsrækning eller en Skive Brød. Han spiser og drikker godt, men holder Faste i Fastetiden og Abstinens om Fredagen, ikke uden at mukke lidt. Han tror jævnt og fast, men besværer sig ikke med Theologi, Askese eller Mystik. Han kommer til Messen om Søndagen, men falder i Søvn, hvis Prædikenen bliver for lang. Sognepræsten respekterer han, men kan ikke altid dy sig for at kritisere ham. Han gaar ikke af Vejen for en uarstig Historie undtagen i Kvinders og Børns Nærværelse. Af og til prygler han Konen, men ender alligevel med at gøre, som hun vil. Han er visselig ingen Helt, men heller langt fra nogen Slubbert eller Pjalt; i ydmyg Resignation tager han mod Guds Vilje, selv om den er det haarde Kors. Hans Frygt for Helvede er større end hans Længsel efter Himlen; men han er dog ikke længe om at træffe sit Valg, maaske med en hemmelig Forkærlighed for Skærsilden.

Betragt ham, naar han spadserer i sin Have Søndag Eftermiddag efter Vesper: han indaander den gode Lugt af Jord, betragter forelsket sine Blomster, fjerner lidt Ukrudt. Han føler en Tilfredshed, en lykkelig Ro, som er en — ganske vist meget fjern — Analogi til den hellige Frans' Glæde over Skabningen. Opdager han en frodig Fandens Mælkebøtte, river han den harmfuld op — og kyler den over Muren ind til Naboen.

Maaske er det en Kristendom, der virker gammeldags i vore Tider, som kræver Heltemod og Kamplyst. Men hvor er den alligevel fortryllende i al sin ydmyge Menneskelighed — denne Menneskelighed, som vor Frelser har løftet op til en Plads i Guds Faderhjerte. Ved E. N.

FILM.

»La Maternelle«, Grand-Theatret:

Denne Film viser os det daglige Liv i en parisisk Børnehave i Fattigkvartererne. »La Maternelle« — den moderlige — er Tilnavnet til den unge Pige Rose, der bliver en elsket og tilbedt Mor for de snavsede forsømte Unger, hvis Barnesind ofte er blevet forgiftet af de Ting, de har været Vidne til i deres »Hjem«. Rose forstaar at tilfredsstille deres brændende Tørst efter Kærlighed. En lille Pige, hvis Mor er Skøge, tager hun til sig, og da hun til sidst forloves med

Inspektøren, vil Barnet drukne sig i fortvivlet Skinsyge. Det er en overordentlig gribende Film, som ogsaa Katholiker kan se med Glæde, den er fri for enhver Tendens, søger kun at give Børnene, som de er, og at vise et af Kvindearbejdets kønneste Virkefelter.

E. O. N.

En mindeværdig Samtale.

Ligesom de ovre i Skotland synes at have levnet Uhyrer, der hører svundne Perioder af Jordens Liv til, saaledes har de i Norge endnu levende Eksemplarer af en Menneskerace, der er uddød her i Danmark for mange Aar siden. Det er Mødet med et saadant Menneske, den kendte norske Højskolemand og Katholik *Lars Eskeland* overordentlig fornøjeligt skildrer i *St. Olav*. Jeg tillader mig — med Tak paa Forhaand — at gengive denne Samtale for vort Ugeblads Læsere. Han kalder sin Oplevelse: En Retledning, som jeg fik St. Rafaels Dag.

Niels Hansen, cand. mag.

Det var paa et Hotel i Oslo nu sidste 24. Oktober. Jeg var lige kommen og var noget træt — jeg havde arbejdet det meste af Dagen paa Universitetsbibliotheket. Men det var for tidligt at gaa i Seng, Klokken var kun 20^{1/2}. Jeg satte mig til at læse i en Avis. Da bankede det paa Døren, og ind traadte en ældre, sortklædt Dame. Hun hilste venligt og sagde sit Navn og bad ogsaa meget om Undskyldning, fordi hun kom saa sent om Aftenen. Men hun havde længe ønsket at hilse paa mig og syntes, hun burde det nu, da hun havde hørt, jeg skulde blive her nogle Dage. Jeg takkede for Æren, og hun begyndte straks at tale om en Gang for mange Aar siden, vi havde mødt hinanden paa Voss. Et uklart Minde derom steg op i min Erindring.

»Der var vidunderlig dejligt paa Voss,« sagde hun. Og jeg gav hende ganske Ret heri. Fagrere Bygd troede hun ikke, der fandtes i Landet. Ej heller dejligere Vejr eller sundere Luft. Og herligere Mennesker. Hun havde været paa Voss ikke saa faa Gange siden og altid befundet sig udmærket.

»Og De klarer Dem godt, Hr. Eskeland?«

»Jo Tak, nu kan jeg ikke klage.«

»Det var da dejligt.«

Paa een Gang bøjer hun sig henimod mig og griber min Haand: »Men nu maa De komme over til os igen, Hr. Eskeland, til os Lutheranere.«

Det gav et Sæt i mig, saa brat og uventet dette kom. Svaret fór ogsaa mig saa brat ud af Munden, at hun trak sig tilbage: »Nej, Frue, er det det, De vil mig, saa er det bedst, vi slutter Samtalen med det samme, for det er lige-saa ugørligt som at gaa til Maanen, ja mere end det.«

»Det skal da for Resten ikke længere være saa umuligt at komme til Maanen,« sagde hun teinmelig spagt.

»Muligvis. Men for mit Vedkommende lader det sig næppe gøre. Og hvad Lutherdommen angaar, kan det slet ikke lade sig gøre at vende tilbage til den igen.«

»Men det maa da være en stor Lidelse for Dem, Hr. Eskeland, at være Katholik nu, da De ved, hvad det er.«

»Langt fra. Tværtimod.«

»Jo, De l i d e r. Det maa jeg tro.«

»De maa tro det, jeg siger, Frue, saafremt vi skal tale saanmen.«

»Men jeg kan ikke forstaa det efter den høje Mening, jeg har haft om Dem. Jeg ved bestemt, at Krogh-Tonning bittert angrede, at han var bleven Katholik.«

»De tager fejl, Frue. Han angrede det aldrig.«

»Nej, det er Dem, der tager fejl. Jeg har det fra hans nærmeste.«

»I saa Tilfælde har de ikke forstaaet ham, de, som har fortalt Dem noget, der er saa langt fjernet fra Sandheden. At han i nogle Henseender havde det strengt, efter at han var blevet Katholik, det er der ingen Tvivl om. Det er hændt flere end ham; kanske det gaar de fleste saadan. Men det er sandelig heller ikke for at faa gode Dage, man gaar over til den katholske Kirke, og mindst af alle kunde Krogh-Tonning vente, at det vilde blive Følgen af hans Overgang. Det er noget, de fleste vil kunne sig sig selv. Han tog sit Kors op og bar det i Troskab.«

»Nej, Hr. Eskeland, De har Uret. Krogh-Tonning angrede virkelig, at han blev Katholik; han led bitterligt, fordi han saa, at han havde taget fejl.«

»Dersom nogen har fortalt Dem det, Frue, saa har vedkommende ikke haft Anelse om, hvad de talte om, eller ogsaa har de troet saaledes, fordi de ønskede, det skulde være saaledes, og De selv med dem! Men er De saa venlig at ville tænke roligt over dette, maa De snart kunne indse, at De har troet galt. For det er ikke noget Fæ, vi taler om, men en af de ædleste og bedste, vi kender, foruden at han var sin Tids største Theolog i Norden. De maa da kunne skønne, at det ikke har været i Tankeløshed, at han traadte over til den katholske Kirke. Men hvis han havde set, at han havde taget fejl, maa baade De og andre tro saa godt og stort om ham, at han i saa Fald havde sagt Kirken Farvel. Den samme Samvittighedsfuldhed og Sandhedstrang, som drev ham ind i Kirken, maatte atter have drevet ham ud af den.«

»Han kunde jo ikke komme ud — han vilde have været udsat for utaalelig Forfølgelse.«

»Hvad siger De? Forfølgelse? Hvem skulde forfulgt ham? Og hvorledes skulde det have ladet sig gøre?«

»Man skyr jo intet Middel.«

»Hvem?«

»Den katholske Kirke vel.«

»Og saadant noget tror De? Men var det virkelig saa galt, saa maa De da kunne indse, at Kirken havde hverken nogen tænkelig eller utænkelig Lejlighed til at gøre Krogh-Tonning noget — en norsk Borger. Nej, det var, da han traadte ind i den katholske Kirke, han kom ud for lidt af hvert; det vidste han og regnede med. Men ved at gaa ud af Kirken vidste han og alle andre, at han intet risikerede. Tværtimod. Han vilde være bleven fejret ikke alene i vort Land, men alle Vegne, saa langt som Protestantismen rækker. Det hører der ikke meget til at regne ud.«

Hun tier.

»Men hvis De tror, at nogen vilde og kunde forfølge Krogh-Tonning, fordi han gik ud af den katholske Kirke, kan De saa virkelig for Alvor tro, at han vilde lade sig hindre i at gøre det, som han ansaa for rigtigt, og døve sin Samvittighed blot af Skræk for Forfølgelse? Skønner De ikke, at den, De vanærer mest med saadan Tale er Krogh-Tonning selv? Hvad blev der saa af hans Redebonhed til at tage sit Kors op og følge Christus efter? Hverken De eller nogen anden har mindste Ret til at tænke saaledes om Krogh-Tonning. Han var ikke alene en stor Theolog, han var det, som er mere værd: en stor Kristen. Ingen skal faa Lov til at tage den Ære fra ham.«

»Selvfølgelig ikke. Men jeg ved ganske sikkert, at han angrede det Skridt, han havde taget. Og jeg haaber ogsaa oprigtigt, at De selv ogsaa nu ser, at De har taget fejl. Jeg respekterer Deres Ærlighed. Men fejl kan jo alle tage, det er menneskeligt.«

»Ja, men tror De, jeg er ærlig, maa De tro det, jeg i dybeste Alvor siger. Og jeg har sagt og siger, at jeg hverken har angret eller angrrer, at jeg er blevet Katholik. Jeg kan ikke gøre det om, kan aldrig blive hverken Lutheraner eller gaa over til nogen anden Sekt. De forstaa vistnok, at det ikke var for Fornøjelse, jeg blev Katholik, eller for at vinde noget, som hører denne Verden til. Jeg havde en lang og tung Vandring til den katholske Kirke.«

»Det tror jeg. Men netop derfor vil De blive en saa meget bedre Kristen, naar De nu kommer over til os igen. Hvad De nu end siger og tænker, stoler jeg fuldt og fast paa, at De ikke længere kan blive staaende i den katholske Kirke. De kan ikke være blind, De maa da kunne se, hvad Selskab De er kommet i.«

(Sluttet.)

NYE BØGER.

Univ.-Prof. Dr. Johannes Ude, Die Autorität des hl. Thomas von Aquin als Kirchenlehrer und seine »Summa Theologica«.
A. Pustet, Salzburg, 1933, 208 S. — Mk. 4,60.

Professor Ude er ikke ukendt i Danmark, mange husker endnu hans kraftfulde og fængslende Taler, der forklarede Kristendommens Stilling til det seksuelle Problem; Formens Skønhed i hans Tale kappedes med Tankens Klarhed. Denne Professorens klare, logiske Maade at drøfte Problemer paa skyldes, — ifølge hans egen Erklæring — at han er gaaet i Lære hos Kirkens klareste og mest systematiske Tænkter, hos Thomas af Aquino. Prof. Ude er en fanatisk Thomist, og i den foreliggende Bog lægger han aldeles ikke Skjul paa sin Kærlighed. Bogens første Del viser, i hvor høj Grad Kirken betragter Thomas' Summa som sit System, som ikke blot faar rosende Bekræftelse og Anbefalinger, men ligefrem er Kirkens officielle Theologi og Filosofi og derved frembyder en Sikkerhed, som ingen anden Lære kan rose sig af. Hvorfor dette er Tilfældet forklarer bedre end alle Udtalelser af f. Eks. Leo XIII eller Pius X Bogens anden Del, hvor der gives en Oversigt over Summas Dele, Afsnit og Kapitler. Det er i Sandhed en Gang over Bjerge, hvor den ene storslaaede Udsigt afløser den anden. Har man nogensinde været i Tvivl, om der var Logik og Konsekvens i Troslæren, konstaterer man med Fryd i Hjertet, at Troens Mysterium ogsaa er Forstandens herligste Aabenbaring. Bogen maa anbefales som en udmærket Vejledning i at vurdere og læse Thomas' store Værk.

—z.

H. D. T. Kiærulff: »Kors og Kanoner«. København 1934. Pauluskredsens Skrifter. 1. Serie. Nr. 2.

En lille Bog i smagfuldt Udstyr, let læselig og let forstaaelig ogsaa for den ulærde. Det er det første umiddelbare Indtryk, man faar af Skriftet. Forfatteren har aabenbart lagt stor Vægt paa at gøre det saa populært som muligt, og her kan man maaske nok indvende, at han i nogen Grad har overdrevet denne sin Bestræbelse. Ogsaa en mere dybtgaaende Behandling af Emnet vilde utvivlsomt have været tilgængelig for enhver.

Forfatteren pointerer først, hvad han ikke vil tale om. Han taler ikke om de Forsyndelser, som kristne Fyrster, ogsaa Kirkefyrster, kunde have gjort sig skyldige i mod Freden, og ej heller vil han indlade sig paa en theoretisk Diskussion om Christi Ord om Fred og Sværd.

Det er Kirkens Lære om Krig og dens Tilladelse, der er Emnet. I en historisk Oversigt fra Urkirkens Dage

til vor Tid paavises derefter, hvorledes Kirken altid i Principet har hævdet det samme Standpunkt, om den end naturnødvendigt har lempet sine Anvisninger efter de skiftende Tider. Magtens Fordeling, det kulturelle Stade og de religiøse Forhold maatte til hver Tid gøre deres Indflydelse gældende og kræve en forskellig praktisk Indstilling.

Som Kvintessensen i Kirkens Lære om Krigens Berettigelse anfører Forfatteren de kendte i St. Thomas' Skrifter begrundede 9 Punkter: 1. Kun den suveræne Myndighed kan erklære Krig. 2. Krigen skal have en retfærdig Aarsag. 3. Den krigsførende skal have et rent Motiv. 4. Uretten maa kun være paa den ene Side. 5. Den maa være aldeles klar. 6. Krig er først lovlig Udvej, naar alle andre Midler har svigtet. 7. Man skal være overbevist om, at Krigen vil føre til Rettens Sejr. 8. Krigen skal føres uden unødigt Ødelæggelse og saaledes, at den ikke-kæmpende Befolkning skaanes. 9. Sejren skal udnyttes med Maadehold. Dette har gennem Tiderne været Kirkens Standpunkt. Ikke altid ens formuleret og modificeret efter Forholdene; men altid som Grundlag det samme.

Dette er Kirkens Retsstandpunkt; men i et sidste Kapitel gør Forfatteren opmærksom paa, at Kærlighedens Evangelium til den døbte Kristen stiller større Fordringer, og medens Retfærdigheden er Loven for Samfundene, saa er Kærligheden Loven for det enkelte Menneske. Kun den kristne Næstekærlighed kan bringe Christi Fred og kun i Christi Rige — naar Christus hersker. Det er en Bog, som man kan anbefale enhver at læse, der i en fredløs Tid søger et klart Standpunkt i dette Spørgsmaal, lige langt fra blødsøden Sentimentalitet og krigerisk Helteposition. Som en Forberedelse til en mere indgaaende Fordybning i Emnet vil den være vel egnet.

J. H—L.

FRA HOVEDSTAD OG PROVINS.

St. Ansgars Skolehjem paa »Sølyst«.

I Begyndelsen af Februar inviterede Broder Paul Emmanuel Horsens-Pressen ud til »Sølyst«, som i Fremtiden skal føre Navnet St. Ansgars Skolehjem. Baade »Horsens Socialdemokrat«, »Horsens Avis« og »Horsens Folkeblad« efterkom Indbydelsen og skrev yderst anerkendende og lange Anmeldelser i Anledning af Skolehjemmets Aabning. Bladene viste stor Interesse for Maristbrødrenes Kongregation og dens Virksomhed i Folkeskoler, Realskoler, Vajsenhuse, Handelsskoler etc. De fremhævede Hjemmets smukke Beliggenhed, den herlige Park og Have med mange Frugttræer, de 22 Værelser, som er bestemte til at huse Dren-

gene m. m. Især er de dog imponerede af den grundige Undervisning, Børnene vil faa, ikke blot i almindelige Skolefag, men paa Forlangende ogsaa i Sprog, saasom Tysk, Engelsk og Fransk, i Musik, i Sløjd og ikke mindst i den praktiske Husgerning, som lave Mad, passe Husdyr, gøre Havearbejde, opstille Regnskab etc. »Vi vil opdrage sunde og gode Mennesker med ranke Karakterer,« siger Forstanderen, Broder Paul Emmanuel, »og hele vort Arbejde bliver gjort ud fra Ordet: Vi stoler paa Guds Forsyn.« Der kan ikke være Tvivl om, at der findes de bedste Betingelser for et gavnligt Arbejde paa det gamle »Sølyst«. Alle, som har Interesse for Hjemmet, kan paa Forlangende faa tilsendt et fyldigt ill. Prospekt over Skolens Arbejde. Henv.: St. Ansgars Skolehjem, »Sølyst«, Horsens. Tlf. Horsens 2115.

Pastor Frans Pohl.

Pastor Pohls Billede.

Ved en hel Kæde af Ubeld og Fejltagelser kunde det ske i vort sidste Nr., at Pastor Pohls Billede, som alle sikkert har set, blev forvekslet med Pastor Klemps. Vi har ladet os fortælle, at Pastor Pohl har moret sig kongeligt over Forvekslingen; han har maaske i den set en Himlens Straf, fordi vi vilde drage hans Billede frem til offentlig Beskuelse. Men vi vil alligevel ikke lade os afskrække, og idet vi nu bringer det rigtige Billede, glæder vi os over at kunne sige til Lykke for anden Gang.

FRA DEN VIDE VERDEN.

Spaniens kommende Mand.

Efter et længere Møde i Førerens Hus besluttede den katholske Folkeaktion sammen med Agrarerne i Slutningen af Marts at tilstille Ministeriet Lerroux et Mistillidsvotum, og Gil Robles fik det Hverv at give Udtryk for Mistilliden i Parlamentet, naar han holdt det for rigtigt. Dette er nu sket, og den spanske Ministerpræsident Lerroux har Torsdag 1. Marts overrakt Statspræsidenten Kabinetets Demissionsbegæring. Ganske vist har han paa ny dannet et Kabinet, som betyder et Ryk til højre, men Løsningen er mere eller mindre provisorisk.

Swagheden ved Ministeriet Lerroux var, at de egentlige Sejrherrer, de kath. Grupper, ikke var repræsenterede; men under Gil Robles' Førerskab gav de ham en fair Chance og en fuldt loyal Handlefrist. Han har ikke bestaaet Prøven: Dels skred han ikke kraftigt nok ind mod den marxistisk-revolutionære Agitation, og paa den anden Side skuffede han de i Forvejen smaa Forventninger fra katholsk Side.

Særlig Opmærksomhed vakte Regeringens Optræden angaaende den pavelige Nuntius, Mgr. Tedeschinis' Tale i Anledning af Aarsfesten for den h. Faders Krøning. Han talte her om Kirkens og Spaniens Smerte og Lidelse under de nuværende Forhold i religiøs Henseende; men efter tre Dages Forløb mente Regeringen at maatte gøre Indsigelse ved den h. Stol. Kirkerne, hed det, er Statsejendom og overlades kun Kirken til religiøse Handlinger og ikke til politiske, og for en saadan an-

Gil Robles.

— saa de den anførte Tale. Denne Mangel paa Forstaaelse — i Forbindelse med en mindre heldig Fremgangsmaade — har bidraget sit til at svække Tilliden paa katholsk Side.

Gil Robles er født i Salamanca 1898 som Søn af en Professor i Retsvidenskab og erhvervede 1922 den juridiske Doktorgrad i Madrid. Snart traadte han ind i Redaktionen af »El Debate«, hvor han hurtigt indtog en ledende Stilling. Hans Opmærksomhed optages hovedsageligt af agrarpolitiske Problemer. For Primo de Riveras Diktatur nærrede han i Begyndelsen megen Sympathi, men følte sig forholdsvis hurtigt skuffet i sine Forventninger. Under Valgene i April 1933 taltes han blandt de monarkistiske Valgkandidater, men erklærede dog trods al Troskab mod Kongehuset aabenlyst, at de lavere Befolkningslags sociale For-

dringer ikke maatte bringes som Offer for det monarkistiske Systems Opretholdelse. Senere, da han blev klar over den nye Forfatnings helt igennem laicistiske Karakter, forlod han Cortes og dannede med sine Venner »Accion popular«, som nu indtager en magtfuld, førende Stilling.

Tyskland bandlyser Frimureriet.

Tyskland har fulgt Italiens Eksempel ved at knuse Frimureriet i Erkendelse af, at det er et Forsøg paa inden for Staten at oprette en Stat, som stræber hen imod at beherske førstnævnte. »Times« skriver herom:

Frimureriet, som vi her hos os har kendt i over to Hundrede Aar, bliver undertrykt i Tyskland af Nazi-Regeringen; og de tre tyske store Loger, med hvilke vi for nylig atter er traadt i venskabelig Forbindelse, noteres ikke i Udgaven »Aarvog 1934«.

BREVKASSE

Reformationspræsterne.

Da en Læser ønsker nærmere Oplysninger om Peder Palladius, der i sin Visitatsbog hævder, at de katolske Præster blev uddrevet eller ophængt, bringer vi dem her efter Ill. dansk Litteraturhist. Bd. 1.:

Peder Palladius blev født 1503 i Ribe, Faderen var en jævn Bondemand. Vi ved næsten intet om ham, før vi finder ham i September 1531 immatrikuleret ved Universitetet i Wittenberg, hvor han i seks Aar hørte Luther og Melancton og vandt deres Venkskab. Efter at have erhvervet den theologiske Doktorgrad vendte han 1537 tilbage til Danmark.

I en Alder af kun 34 Aar viedes han i September 1537 af Johannes Bugenhagen til Biskop over Sjællands Stift og blev samtidig Professor i Theologi ved Universitetet. Med største Energi, Liv og Lyst kastede han sig ud i sin Embedsvirksomhed, idet han straks tog fat paa en omhyggelig Visitation af hele det udstrakte Stift, saa at Biskoppen i Tidsrummet fra 1537 til 1543 naaede rundt til alle sit Stifts 390 Sognekirker. Hvert Sted talte han indgaaende til Præst og Menighed, underviste, rettede og formanede.

Som en Forberedelse til disse Embedsrejser, en Vejledning for ham selv i hans Gerning og et Grundlag for en væsentlig ensartet Fremgangsmaade ved dens Udførelse, fremstod den berømte Visitatsbog, der er et af den danske Litteraturs Klenodier.

Visitatsbogen, der af Palladius næppe var bestemt til Offentliggørelse, er til Stede i en Afskrift fra det 17. Aarh., som 1806 blev genfundet paa det kgl. Bibliothek i København.

I Anledning af Provikaren Pastor P. Schreibers Jubilæum holdes der Sønd. d. 11. Marts Kl. 9 Levitmesse i St. Josefs Kirke.

Lejlighed i Villabyen. En Lejlighed i Dronning Elisabeths Allé 3, Sundby, bestaaende af 3 Værelser med Pigeværelse og Altan er til Leje. Henvendelse til Hr. A. Prüser, Højdevangsalld 29. Amager 4320.

Fasteprædikener i Fastetiden:

St. Ansgars Kirke. Hver Sønd. Kl. 17. P. J. Wolfisberg S. J.
St. Andreas Kirke. Hver Sønd. Kl. 17: P. J. Wegener S. J.
St. Annæ Kirke. Hver Fred. Kl. 20: P. R. von Poquet. C. SS. R.
Sakramentskirken. Hver Sønd. Kl. 18: Pastor Fr. Ronge.
Rosenkranskirken. Hver Sønd. Kl. 17: P. Fr. Jaworski C. SS. R.
Jesu Hjerte Kirke. Torsd. Kl. 20: P. U. Sialm S. J. Hver Sønd.
 Kl. 18: P. P. Nøsen S. J.
St. Knuds Kapel. Tyske Fasteprædikener hver Torsdag Kl. 20:
 P. G. Scherz C. SS. R. (m. Korsvejsand.)
Tilbedelseskirken (Jagtvej). Hver Sønd. Kl. 19: Pastor Schindler.

„Katholsk Børnehjælpsdag“.

Saa staar vi atter paa Tærskelen til St. Elisabethforeningens store Dag, som Overskriften saa betydningsfuldt henviser til, og det med Rette. — Basaren er Foreningens vigtigste Indtægtskilde, den Kilde, hvoraf vi skal øse for at kunne antage og opdrage Menighedens forældreløse og daarligt stillede smaa Piger og Dreng.

Glem dem derfor ikke, men kom og aflæg Basaren et Besøg Palmesøndag den 25. Marts fra 9—19 og Mandag d. 26. fra 10—15. i Skolelokalerne Bredgade 69 St. o. G. Bordene bugner af mange smukke og nyttige Ting. I Tombolaen prøver man Lykken med et overraskende Resultat, og man bliver imponeret af Restauranten. — Kom! Det er en god Forberedelse til Paaskefesten at hjælpe Børnene, Herrens Yndlinge, og saaledes opnaa Guds rigeste Velsignelse.

S. M. D. M. Ordinær Generalforsamling afholdes Torsdag d. 15. Marts Kl. 20 i Skolens Lokaler, Boyesgade 8 A. — Dagsorden og Regnskab er tilsendt Foreningens Medlemmer sammen med »Bindestregen« — Efter Generalforsamlingen kammeratligt Samvær ved en Kop Kaffe. — Alle Medlemmer opfordres indtrængende til at møde.
Styrelsen.

Ungdomsbasaren i Aarhus

til Bedste for Arbejdet for vorc Børn og blandt de unge i Byen og paa Landet afholdes Søndag d. 11. Marts Kl. 16—22 og Mandag d. 12. Marts Kl. 19—22 i Forsamlingssalen, Ryesgade 24. — Adgang: 25 Øre. Basaren aabnes Søndag Etermiddag Kl. 16. To 25-Øres Tombolaer, Udsalgsbod, Fiskedam, Kaffe og Kager, Desserter. **Program:** Søndag Kl. 16: Kirkekolet synger. Kl. 17: Koncert. Kl. 20: Lejrbaal. Kl. 21: Sketch. — Mandag Kl. 19: Basaren aabnes. Kl. 20: Elever fra Fru Egdøs Balletskole optræger. Kl. 21: Lodtrækning. Alle er velkomne!

Katholsk Haandbog for Danmark, 1934,
 er udkommen. Pris Kr. 2,—.

Møbleret Værelse med Sol, Centralvarme og Bad til Leje for en Dame. Henvendelse efter Kl. 17.

O. Knudsen, St. Michaelsgaard, Australiensvej 32 III.

Katholsk Arbejdsanvisnings Bureau.

Plads tilbydes:

Plads søges:

en Læreplads m. Kost og Logis til en ung Mand i Horsens; ung Mand tilbyder Enetimer i Sprog; ung Mand søger nogle Timer ved Kontorarbejde, eller Lager.

Ansøgning med ev. Anbefalinger sendes sammen med Paa-tegning af Deres Præst til B. Jetmar, Nørre Søgade 13, Kbhn. K. Telf. Byen 8626.

Kirkelig Kalender.

Marts.		Marts.
11. S. 4. Søndag i Fasten.		18. S. Passions søndag.
12. M. Gregor den Store.		19. M. JOSEPH, Jomfru Marias
Brudgom.
13. Ti. Ferialdag.		20. Ti. Ferialdag.
14. O. Ferialdag.		21. O. Benedikt.
15. T. Ferialdag.		22. T. Ferialdag.
16. F. Ferialdag.		23. F. Marias syv Smerter.
17. L. Patrick.		24. L. Gabriel, Ærkeengel.

Marts. Ugens Messebønner.

11. S. 4. Søndag i Fasten (247—218); 2. Sæl Bønner: Om de helliges Forbøn ([120]—[105]), 3. For de levende og de døde ([125]—[110]).
12. M. Ferialdag (252); 2. Gregor den Store (850). — *Eller*: Gregor den Store (850—688); 2. Ferialdagen (252); Slutningsev.: Ferialdagens (255).
13. Ti. † Ferialdag (257); 2. og 3. som Søndag.
14. O. Ferialdag (262); 2. og 3. som Søndag.
15. T. Ferialdag (270); 2. og 3. som Søndag.
16. F. Ferialdag (274); 2. og 3. som Søndag.
17. L. Ferialdag (281); 2. Patrick (852). — *Eller*: Patrick (852—689); 2. Ferialdag (282), Slutningsev.: Ferialdagens (283).

Af Sidetallene i Parenthes gælder det første den ny Udgave af Messebogen (1926), det andet den gamle Udgave (1907). Er der kun anført eet Tal i Parenthesen, gælder det den ny Udgave.

Anm. Paa den med † mærkede Dag, kan Præsten læse Sjælemesse, hvorfor man paa denne Dag ikke kan regne med, at den her angivne Messe læses.

St. Ansgars Kirke. Lørdag d. 17. Marts Kl. 8¼: Pontifikal-Requiem for Biskop Johannes von Euch.

Husk **Exercitier** for unge Piger i Assumptionsklostret, Rygaard, 27.—31. Marts.

M.-K. St. Ansgars K. »Det gode Raads Moder« M.: Tirsd. d. 13. Marts Kl. 19¼. — **Rosenkransk.** »Maria Rosenkransdrone« F. K.: Sønd. d. 11. Marts Kl. 8.

Husk **Eksercitier for Herrer** i St. Andreas Præstegaard 28. Marts—1. April.

Conventus missionariorum hauniensium erit die 13. hjs. hora 4¼ ad S. Rosarium.

A.C. Onsdag d. 14. Marts Kl. 20: 3. Studieaften ved Pastor Peter Schindler.

Offentligt Møde

til Fordel for St. Pauls Kirke i Sønderborg. Onsdag d. 21. Marts Kl. 20 i St. Knuds Sal (Stenosg. 4) Foredrag (m. Lysbilleder) om Løgumkloster af Arkitekt ved Nationalmuseet C. M. Smidt. — Recitation af H. C. Andersen ved Forfatteren Poul Hedemann. — Musik og Fællessang. — Adgangskort à 1 Kr. faas i Katholsk Bøghandel, Stenosgade 3, hos Pastor Ballin, Bredg. 64 og ved Indgangen.

FREMMEDESPROGTRYKKERIEET »ATHENE« (ALB. HANSEN)
Svanemosegaardsvej 4. Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.
Færdig fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

82. Aargang

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kroner Kvartalet (inclusive Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 St., København K. Telefon: Palæ 3762, Kl. 13-16). — Under Korsbaand (i Konvolu!) til Udlandet 20 Kroner aarligt. — Redaktør: Pater G. Scherz, Hans Bogbinders Allé, København S; Telefon Amager 3202; bedste Træffetid Kl. 13¹/₂—14¹/₂.

Nr. 11.

Søndag den 18. Marts

1934

INDHOLD: Skal Forløsningen forstaas aandeligt eller ikke? — Løgende. — Hvad foretager han sig med Bogen? — Troen og Folkeskikke. — En mindeværdig Samtale. — Presse-Rundskue. — Den eucharistiske Kongres i Sydamerika. — Fra Hovedstad og Provins. — Avertissementer. — Kirkelig Kalender. — Ugens Messebønner.

Skal Forløsningen forstaas aandeligt eller ikke?

1. Da Synet af Verdenskrigens Ødelæggelser og Rædsler efterhaanden aabnede Europas Øjne for det vanvittige i Nationernes gensidige Nedslagtning, begyndte man ogsaa at søge en Sydebuk, der skulde undgælde for Brøden. Det varede da heller ikke længe, før det hed sig: »Det er Kristendommen, der har svigtet.« Beskyldningen kom fra en Side, som ellers slet ikke brød sig om Christus og hans Værk. Men saa snart det gælder om at kritisere og navnlig da om at aflaste sin egen Samvittighed, erindrer saa mange paa een Gang igen, at der eksisterer noget, der hedder Kristendom.

Det er nu rigtigt nok, at den Kristendom, der skulde være ansvarlig for det blodige Drama af 1914—18, ved gode Raad har været medvirkende ved alt, hvad der i 1900 Aar er udrettet af gavnligt for Samfundslivet i Europa og (direkte

eller indirekte) hjulpet med, saaledes at allerede Augustinus engang sagde: Hvis Kristendommen ene og alene havde den Opgave at tilvejebringe og forøge jordisk Velstand og Fremskridt, kunde den næppe have bidraget mere til Lykke og Fred, end den nu gør, da alle disse Goder kun er en Tilgift. Dens egentlige Bestemmelse er jo noget aandeligt i Følge Christi Ord: »Søg først Guds Rige og hans Retfærdighed, saa skal alt andet gives i Tilgift.«

Den ovenfor nævnte Beskyldning lider altsaa af to Fejl. Den ene er den urigtige Forudsætning, at Kristendommen virker automatisk og vil tvinge os til Lykke og Fred. Den anden er den skæbnesvangre Opfattelse, som desværre mange har, at Christi Religion skal gøre Ende paa Livets Kamp og forskaffe os et jordisk Paradis, hvori vi uden Besvær nyder denne Verdens Goder. Denne Forestilling er os ligesom medfødt, og enhver kan let iagttage hos sig selv, at han inderst inde ønsker sig et Paradis i dette Liv og en Himmel i det andet, medens Guds Forløsningsplan gaar ud paa Befrielse fra Synd, Tilegnelse af den oprindelige Visdom og Viljens Herredømme over det lave i os ved, at vi sammen med Christus gaar Korsets Vej, der saa fører til Evighedens Paaskemorgen. At det er dette Samarbejde mellem Frelseren og hver enkelt Menneskesjæl, der bringer Lykke og Fred, var den Erkendelse, som Gud i sin Tid ved et langvarigt Opdragelsesarbejde vilde føre det israelitiske Folk frem til. Hvor denne Erkendelse findes, er der saa Modenhed og den virkelige Forstaaelse af Christi Hensigt og Maal.

2. Det er meget interessant og lærerigt at følge de enkelte Skridt, som Gud i sin Undervisning om den tilsagte Frelse lod sit Folk gøre, efter at han paa Abrahams Tid havde begyndt at indfri sine i Paradiset givne Løfter. Man kan skelne tre Stadier i Udviklingen.

Paa det første Trin, i Folkets Ungdomstid, er Forløsningsstanken endnu politisk farvet og holdt inden for den lille Nations Grænser. Man forstaar let, hvorfor det maatte gaa saaledes. Efter at Gud nemlig paa en saa storslaaet Maade havde ført Israeliterne ud af Ægyptens Trældom, fik de som første Opgave det

Smerternes Mand og Krigsknægten.

A. Dürer.

Legende.

(Russisk Motiv.)

Barn Jesus lod en Have gro
af rige, røde Roser fuld,
hver Blomst han plejed ømt og tro,
hver Blomst en Glorie bar af Guld.

Og Israels Børn til Gæst han bød,
der Haven stod i fejrest Pragt;
de kom og brød hans Blomster, brød,
til alt var brudt og ødelagt.

De lo: Hvad Krans kan nu Du faa,
naar ingen Roser mer Du har?
— I lod de skarpe Torne staa
til Pryd for mig — var Christi Svar.

I Kroneform de flette lod
den blomsterløse Rosentjørn;
kun Roser af hans eget Blod
ham levnet blev af Israels Børn.

Thor Lange.

Hverv (over for Hedningernes Forventninger om en Frelser) at lade Troen paa den ene, sande og trofaste Gud, der har skabt Himmel og Jord, blive den stærke Klippegrund, som engang i Fremtiden kunde være den rette Basis for en mere aandelig Messiasforventning. Foreløbig stod derfor »Befrielsen« fra hedenske Nabonationers Aag i Forgrunden, og »Herrens Dag«, der senere skulde bringe en fuldkommen og varig »Befrielse«, opfattedes som Herrens Dom over alle hedenske Nationer.

Det andet Trin i Udviklingen skulde skille det Israeltiske Messiashaab af med de politiske og nationale Tilsætninger fra den første Periode og bane Vej for en mere religiøs og moralsk Opfattelse af Messiasriget og Forløsningen. Anledningen til dette store Fremskridt var Folkets Troløshed mod den Pagt, det havde sluttet med Gud paa Sinai-Bjerget. For nu begyndte Profeterne at true med, at »Herrens Dag« nok skulde bringe en Forløsning, men af en anden Art, end de hidtil havde tænkt sig den, nemlig ved at udskille alle ugudelige, lige meget om de var Hedninger eller Jøder, fra Guds Rige, da dette kun skulde bestaa af retfærdige. De forhædede skulde forkastes; de, som omvender sig, skulde lures og forløses. Dermed var det klart, at Skillevæggen mellem Israel og Hedningerne maatte falde, og at Forløsningen ikke længere var et Naadeprivileg for et enkelt Folk som en Helhed, men en Guds Gave til det enkelte Menneske, der lytter til Guds kaldende Naade og omvender sig til Herren. Slutresultatet af denne Periode var altsaa den vigtige Erkendelse, at Frelsen, fordi den kun er religiøs og moralsk betinget, ikke nationalt, paa den ene Side nok bliver tilbudt alle Folk og Nationer, men paa den anden Side dog ogsaa er en Gave til det enkelte Individ, fordi kun den enkelte, der vil opfylde Betingelserne, kan blive forsonet med Gud.

Nu var Jøderne modne til at erfare, paa hvilken Maade angerfulde Mennesker kunde befries fra Synd og Skyld. Profeten Isaias forkyndte (Kap. 53), at Gud havde valgt en Vej, paa hvilken hans barmhjertige Kærlighed, der gerne vilde forløse, og hans strenge Retfærdighed, der krævede en Sone og Oprensning, skulde

møde hinanden. Den Allershøjeste vilde lægge den ulydige Slægts Synd paa den lovede Frelseres Skuldre og tage imod hans frivillige Lidelse og Død som en Sonebod for vor Brøde. Hvem der altsaa vil blive frelst, maa høre paa den kommende Messias og gøre, hvad han forlanger.

Disse Oplysninger fik Israeliterne paa Udviklingens tredje Trin. Hvad Isajas saaledes har forudsagt, er nøjagtigt det samme, som Evangelierne og Apostlenes Breve lærer. Jesus er den gode Hyrde, der giver sit Liv for sine Faar, for at de kan eje Livet i Fylde. Han er ogsaa Vejen og Sandheden, der bestemmer, hvordan man kan komme i Besiddelse af Korsets Frugter. »Gør Bod, Himmeriget er nær,« var hans Betingelse. Desværre viser det nye Testamente ogsaa, at der kun var forholdsvis faa ydmyge og fromme Sjæle, der dengang ventede en Messias af den Art. Den store Mængde med sine Førere i Spidsen var gledet ned fra det aandelige Stade og tilbage i gamle politiske og nationale Fordomme og gik derfor fortabt.

Det svarer nu fuldkomment til et sørgeligt Fænomen i vore Dage. I 1900 Aar har vi Kristne hørt Herrens Ord: »Hvis nogen vil komme efter mig, da maa han fornægte sig selv, daglig tage sit Kors og følge mig«, ellers »kan han ikke være min Discipel« (Luk. 9, 23. 14, 27). Men hvem kan tælle de mange døbte, der bestemt nægter at gaa Naadens Vej? En saadan Frelser frabeder de sig! Men hvor de vil komme til at fortryde det! F. K.

Hvad foretager han sig med Bogen?

Af C. C. Martindale S. J.

Naar Præsten gaar op ad Altertrinene, begynder Messen rigtigt. Men selv denne Hoveddel deles i to Afdelinger. Den første bestaar af Bønner og Læsning af den hellige Skrift, og den anden bestaar af det, Christus befalede os at gøre til hans Minde. Naar vi kommer saa vidt, skal vi gøre omhyggeligt Rede derfor.

I de første Tider var det kun tilladt de døbte Katholiker at overvære anden Del af Messen. Alle andre blev sendt bort. Dette skete, fordi de Kristne syntes, at denne anden Del var saa ophøjet, at kun de, som var blevet

fuldt undervist og døbt, burde være nærværende. I vore Dage er det tilladt alle at være til Stede under hele Messen.

Dengang varede den første Del af Messen ogsaa meget længere end nu. Det var under denne Del, at baade de, som var Katholiker, og de, som forberedte sig til at blive det, blev underviste i Troen. Præsten oplæste Dele af det gamle og nye Testamente og forklarede Teksten. Oplæsningen skiftede med Salmer og Bønner til Gud om alt, hvad der laa de Kristne paa Hjerte. Men i Tidens Løb er meget af dette skaaret bort.

Lidt efter lidt vil alle være i Stand til at følge hver lille Del af Messen i »Messebogen«, som indeholder de Ord, Præsten læser under Messen. Men det vil være kløgt til at begynde med at holde sig til Hovedpunkterne.

Først gaar Præsten til den højre Side af Alteret og læser et Vers eller to af Davids Salmer eller lignende. Det er de Vers, som blev sunget af Koret, dengang da Messen altid var en Messe med Sang. Nu bliver der kun sunget ved højtideligere Messer, som f. Eks. om Søndagen (hvis der da er Folk nok til at danne et Kor. Godt vilde det være, om alle i Kirken blev vænnet til at synge, og ikke blot Koret. Men naturligvis kræver det Tid at lære det).

Altsaa den første lille Del, som Præsten læser, er i Virkeligheden det, Koret sang, mens Præsten kom ind i Kirken. Mens den læses, er det godt at tænke paa, at man nu skal til at deltage i en hellig og mystisk Gudstjeneste. Derefter gaar Præsten for Midten af Alteret og anraaber Gud om Forbarmelse. Tre Gange siger han de Ord, som betyder »Herre, forbarm dig« — derefter tre Gange »Christus, forbarm dig« og endelig tre Gange til »Herre, forbarm dig«. I Virkeligheden beder han disse Bønner skiftevis med sin »Massetjener«, en Mand eller Dreng, som svarer paa Præstens Bønner. Messetjeneren gør dette i hele Menighedens Navn, altsaa ogsaa i dit Navn. Du beder altsaa ogsaa Gud om Forbarmelse. Hvorfor?

Ja, som jeg allerede har antydnet, hvis du vil besøge nogen, du har Respekt for, tørrer du dine Ben ordentligt af paa Maatten og kigger efter, at du ser ordentlig ud i Tøjet. I alt Fald forvisser du dig om, at du er passende klædt paa. Selv om det er en god Ven, du besøger, og du ved, du er velkommen, saa braser du jo ikke lige ind i hans Stue, men kommer ordentligt og høfligt. Nuvel! Vore Sko og vort Tøj kan vi selv sørge for at holde rent, men vore Sjæle kan kun Gud rense. Derfor anraaber vi Gud om Medlidenhed og Barmhjertighed, før vi træder frem for ham. Denne Bøn kaldes Kyrie — Herre — det første Ord i »Herre, forbarm dig«. Som Regel fremsiger Præsten paa samme Sted en Hymne, kaldet »Gloria in ex-

celsis«, hvilket betyder »Ære være Gud i det høje«. Det er en meget gammel Hymne — det er selve de Ord, Hyrderne hørte Englene synge Julenat. Kun naar vi ved, hvem han er, hvad han har gjort, og naar vi har erkendt hans Højhed, kan vi ære Gud.

Hvis du møder en, som du ikke kender noget videre til, siger du bare »God Dag« eller noget i den Retning. Men hvis du er klar over, at han har Mesterskabet i Boksning, eller det er et Menneske af Indflydelse, eller han er Minister eller saadan noget, saa former du dine Ord ganske anderledes. »Til Lykke med den sidste flotte Kamp« eller »Tak for, hvad De har udrettet for os« eller »Det er mig en Ære«, eller hvordan det nu kan flaske sig. Besøgte du en saadan Mand, vilde du pænt blive staaende op, til han havde bedt dig tage Plads, ligesom du ikke vilde nøjes med et Knips til Hatteskyggen, hvis du mødte ham paa Gaden.

Saaledes vil du ogsaa, naar du skal stedes for Gud i hans Kirke, ligesom kaste et sidste Blik paa dig selv for at se, om du er helt all right, og bede om Tilgivelse, hvis du ikke er det (og hvem er for Resten det?), og derpaa vil du vise din Ærbødighed for ham, du nu er under Tag hos, ved at hylde ham og anerkende hans Ophøjethed. »Kyrrie«, som Anraabelsen om Guds Forbarmelse kaldes, er altsaa netop det rette at begynde med, og ligesaa »Gloria«. Man kan tænke paa dette, mens Præsten fremsiger selve Ordene. Naar »Gloria« undertiden udelades, er det, fordi Jubelen i denne Hymne paa visse Dage ikke stemmer overens med Messens øvrige alvorlige Karakter, f. Eks. i en Dødsmesse.

Efter paa denne Maade at have vist almindelig religiøs »Velopdragenhed«, vender Præsten sig mod Menigheden og siger nogle Ord, som betyder »Herren være med eder.« Det betyder, at nu tager vi fat, og Vorherre er rede til at høre paa, hvad du har at sige ham.

(Du lægger Mærke til, at før Præsten vender sig for at rette Ordene til Menigheden, bøjer han sig og kysser Alteret. Det kan være, du synes, det ser sært ud, men Messens Ord og Handling stammer fra Syden, og Sydlændinge er mere tilbøjelige til at vise deres Følelser udad til, end vi er — og de følte en saadan Ærbødighed for Alteret, at de ikke uden videre vendte Ryggen til det — de kyssede det først. I gamle Dage udtrykte man ikke blot Kærlighed, men ogsaa Ærbødighed ved et Kys, ligesom vi kysser Biskoppens Ring. I Udlandet kysser man ogsaa ofte en Dames Haand, fordi man synes, det er mere ærbødigt end at staa og trykke den.)

Saa gaar Præsten tilbage til Bogen og læser een eller flere Bønner. Hver af disse indeholder en Bøn om et eller andet. De ender altid med Ordene »Ved Vor Herre

Jesus Christus, din Søn, som med dig lever og regerer i Helligaandens Enhed, Gud i Evigheders Evighed. Amen«. Saaledes siger vi, fordi vi ikke forventer at modtage noget af Gud undtagen ved hans Søn, vor Herre Jesus Christus, hvis Navn vi bærer som »Kristne«. »Amen« siger Messetjeneren paa hele Menighedens Vegne, og det gamle Ord betyder »Saadan være det!« — »ja — vi er alle enige derom — vi mener alle det samme, og det er vort fælles Ønske.«

Imens vil det være fornuftigt at tænke paa, hvad der særlig ligger dig paa Hjerte, og bede Gud derom ved Jesus Christus.

Efter disse Bønner læser Præsten, stadig staaende ved Bogen paa Alterets højre Side, en Del af den hellige Skrift, taget rundt omkring fra — kun ikke fra Evangelierne. Dette minder os om, at hele denne Del af Messen i gamle Dage bestod af Belæring, givet til Folk, som endnu ikke forstod den kristne Lære, eller som trængte til at forstaa den bedre, hvad vi for Resten allesammen gør til vore Dages Ende.

Hvis du ønsker at foretage dig noget særligt under Op-læsningen af Epistlen, som den kaldes, fordi den oftest er taget fra St. Pauli Epistler = Breve, er der god Mening i at bede Gud oplyse dig om alt, hvad det er hans Vilje, at du skal vide om den kristne Tro. Gud ønsker — endog inderligere end du selv — at du maa kende Kristendommens Lære.

(Sluttet.)

Troen og Folkeskikke.

»Her er en Karl, som nylig er kommen fra København; han har slet ingen Tro: han tror ikke en Gang, at Doctor Morten har forordnet, at man skal æde Gaas Mortens Aften«. Disse morsomme Sætninger findes gengivet i en Kronik af Dr. phil. Henrik Ussing (Politiken, den ¹⁴/₁₂ 1933), som anmelder det store folkloristiske Værk »Fester og Højtider i gamle Dage«, Kredslæge I. S. Møller i Kalundborg har afsluttet i Fjor. Udraabet stammer fra det 18. Aarhundrede; det skal vise, hvorledes Byerne i Modsætning til Landet den Gang allerede foragtede eller afskaffede Folkeskikke. Jeg havde egentligt ventet mig Vidnesbyrd, om og paa hvilken særlig Maade Lutherdommen her i Skandinavien havde formaaet at sætte sit Præg paa Folkets Liv og Skikke. Først naar Folkets Hjerte og Fantasi ivrigt sysler med en Sandhed og fremsætter den paa sit varme Sprog, kan man være sikker paa Idéens fuldstændige Sejr: Hvor er altsaa de specielt protestantiske Folkeskikke? Jeg fandt

ingen i omtalte Kronik, men maatte nøjes med ovennævnte ganske periferiske Hentydning til Mortensgaasen.

Dermed vil jeg ikke sige, at saadanne Skikke slet ikke findes, men de er utvivlsomt et Faatal sammenlignet med det Flor af Ceremonier, Velsignelser, Skikke, Vedtægter, hvormed den katolske Kirke har smykket Folkelivets Have. Et eneste Blik i det romerske Rituale er tilstrækkeligt til at overbevise os om de mange Maader, hvorpaa Kirken træder ind i det daglige Liv.

Fra et videnskabeligt Standpunkt kommer en Bog, som en protestantisk Forfatter har skrevet, til samme Resultat.*) Som et Motto for sit Arbejde har Forfatteren valgt Tertullians Udraab: *O testimonium animae naturaliter christiana: O Vidnesbyrd om, at Sjælen af Natur er kristen!*; han kunde næppe have fundet et bedre Valgsprog som Indledning til en stor Bog om religiøse Folkeskikke. Er vi fra Naturen disponerede til Kristendom, saa vor Menneskenatur længes, ja ligefrem skriger efter Christi Lære og Bud, Sakramenter og Sakramentalier, da er det klart, at den ægte Kristendom paa sin Side maa kunne tilfredsstille dette Menneske, det hele Menneske med Legeme og Sjæl i skøn Harmoni; en Religion, som foregiver at henvende sig til »Aanden« alene er paa denne Klode lige saa umulig som Materialismen i Renkultur.

En Bog som denne tilskynder til mange nyttige lagttager. Man ser ikke blot hvor rig og universel den katolske Religiositet er, men ogsaa hvor stærkt den vokser sammen med Livet. Trosartiklerne, Kirkens Bud og Sakramenterne er som de store Søjler, hvorpaa alt Kristentliv hviler, men ogsaa Sakramentalierne, Helgendyrkelsen, Forbønnen for de afdøde har paa mangfoldige Maader taget Folkets Hjerter og Gemyt i Besiddelse. Det aandelige har taget Bolig i det legemlige og bor der sikkert og solidt, maaske Aarhundreder efter, at Troen selv gik tabt. »Det er ofte blevet betonet, hvordan Bondens Religion ligesom hele hans Liv er indfattet i Sædvaner og bæres af Skikke, man maa sige: gaar op i Skik og Brug. Vil man tale om Religion, saa maa man tale om hans Skik«. De religiøse Skikkes Styrke ligger ogsaa deri, at de tilfredsstiller en Trang til at gøre noget, være virksom. Folket elsker, hvad der er dramatisk, rigt paa Former og Farver. Det vil gerne være Tilskuer, men endnu hellere Medspiller. »Deri ligger jo ogsaa det folkelige i hver Ritus i Modsætning til andre Arter af Gudstjeneste og fromme Livsytringer, at der her hersker bevæget, virksomt religiøst Liv«.

*) Rumpf Max, *Religiøse Volkskunde*, W. Kohlhammer, Stuttgart 1933, XV—475 S. 12 Mk. indb.

Denne Trang imødekommer Kirken. Derfor bl. a. de Tusinder Valfartssteder rundt omkring i Verden, som Folk iler til, alene eller i Processioner; man viser sin Bodfærdighed ved at bære tyngende Sten eller grove Trækrucifiks eller gaar Knæ paa Korsvejen. Kirken velsigner Palmer, Lys og Urter, lader dem fordele blandt de troende, og Folk bærer dem hjem, gemmer dem, bruger dem til bestemte Tider hjemme eller i det fri. Intet er for ophøjet til, at det ikke ogsaa stiger ned i det daglige Liv og faar Form; om det saa er Passionshistorien, der opføres paa Scenen.

Er dette Aandens Fornedrelse? Man siger ja.

»Den katholske Lære tager Sanserne fangen, hypnotiserer dem ved dens Gudstjeneste, dens Kirkeudsmykning, dens Ceremonier. Det er indrømmet. Men der er ingen skønnere Opgave her i Menneskelivet end fange Sanserne, der altid søger nedad, og som ellers lokker alt, hvad der virker paa dem, ned til Jorden, til Materialismen, for højere overnaturlige Ting. Og dette er den katholske Kirkes Hensigt ved det udvortes i dens Gudstjeneste.« (Hansjakob).

At Kirken naar sin Hensigt, viser bedre end mange andre Beviser, den lille Erindring, en Mand husker fra sin Barndom:

»Lige bag vort Hus fandt jeg hver Dag i en Kapelniche den i Træ udskaarne Ecce Homo, som eltertænksomt støttede sit Hoved med de bedrøvede Øjne i sin højre Haand og saa forskende paa Beskueren. Saa tit jeg dér i Ensomheden stod foran ham og betragtede ham gennem Gitteret, kunde jeg bilde mig selv ind, at det ikke var nogen Fornærmelse naar jeg stak ham en lille Buket Blomster i den Haand, som engang havde holdt om et Scepter.«

Det er givet, at den saakaldte Dannelse i vor Tid ofte ikke mere forstaar Folket paa dette Punkt, og Folket paa sin Side har en vis Skyhed for at vise sine Følelser. Man kalder for Overtro, hvad i Virkeligheden er Fromhed paa en praktisk, folkelig, poetisk, dagligdags Maade.

En protestantisk Bondekone beklager sig derover hos sin Præst: »Hvad jeg holder for Overtro har altid været mig forhadet, og det har man aldrig fundet sig i hos os; men naar det drejer sig om gamle Skikke og Vedtægter, da er de slet ikke at foragte. Naar man f. Eks. ved en Begravelse bærer Kisten ud af Huset og sætter den tre Gange skraat over Tærkslen, da skal dette betyde Korsets Tegn, og man siger dermed: Gud velsigne din Udgang fra denne Verden. Eller naar Bruden ved et Bryllup skal bede Bordbønnen for, da er det et Tegn paa, at Kvinden i Huset skal skalte og valte og sørge for Maaltidet. Det er sikkert ingen Overtro.«

Dog skal det ikke nægtes, at Folkeskikke ogsaa kan føre til Misbrug og grove sanselige Anvendelser, der ikke er langt fra Overtro. Saaledes fortælles om den Tro i visse Egne i Middelalderen, at Messeklæder og -Redskaber hjalp mod Kvindelidelser, eller at der blev raadet Kvinder som Middell mod deres Sygdom ikke at overvære Messen, førend Præsten havde lukket Messebogen.

Mærkeligt er det, at Bogen frakender Alterets Sakramente Popularitet og Folkelighed idet den henviser til de troendes passive Deltagelse ved Messen, til det latinske Sprog, etc. Vi synes tværtimod, at netop Alterets Sakramente spiller den største Rolle i den folkelige Religiositet, allerede i Barnets Leg, i den første Kommunion, i Udtryk og Talemaader hentede fra Messen, i forskellige Skikke og Maader at overvære Messen paa, i Folkets Deltagelse, naar Vandringsbrødet bringes til den døende, etc. Iøvrigt kan denne Passivitet ved Messen, som en Outsider konstaterer, maaske tages til Indtægt af den moderne liturgiske Bevægelse, som netop stræber efter en mere aktiv Deltagelse.

Meget interessant er det, hvorledes Protestantismens Stilling til det folkelige bedømmes. Egentlig folkelig Sympathi samler sig kun om Bibelen, den protestantiske Præstegaard og til en vis Grad om Salmesangen. Ellers har den haft langt sværere ved at slaa Rødder i Folket og modstaar derfor heller ikke Tiden saa godt. Forfatteren mener, at den Laisering og Sækularisation, som satte ind med det 19. Aarhundrede, selvfølgelig krævede sine Ofre i begge Konfessioner, men i protestantiske Egne dog uforholdsmæssig tidligere; han taler om en 20—50 Aars Mellemlum.

Forfatteren mener, at den moderne Tids tekniske Fremskridt, det større Kendskab til Naturen, virker ødelæggende paa de gamle Skikke og Troens Tillid til Gud; der anføres som Eksempel en Sakristans snusfornuftige Ord ved en Bededags-Procession:

»Ved en Menigheds Bedegang paa Grund af stor Tørke over Markerne overser Sakristanen trods et Vink af Præsten en bestemt Ager. Senere bliver han irettesat i Sakristiet for sin Forseelse, men han retfærdiggør sig med de Ord: »Der hjælper det ikke. Der maa »Kunst« (d. v. s. Kunstgødning) til.«

Mon den Slags Ræsonnementer kun findes i en teknisk fremskreden Tidsalder? Ogsaa det religiøse Sind har til alle Tider vidst, at man først af al Kraft maa bruge naturlige Midler til Maalet; den Dreng, der i gamle Klosterskoler var dum og doven, har sikkert ikke ventet at faa et Raad

om Bøn eller en Henviſning til Guds Naade, naar hans Lærer løftede Haanden, men ſnarere noget andet.

Bøger ſom diſſe faar en til at tænke paa, hvor vigtig den folkelige Side af vor Kristendom er, og hvor godt det hjælper at prente de gamle Skikke dybt ind i Folks Bevidsthed. Man ſtarter nu i Rom et Felttog for at indføre et Kors i hver Familie. Man vil ogsaa i det ydre igen ſætte et kristeligt og katholsk Præg paa Hjem og Familie, man ſætter overhovedet Pris paa religiøſe Skikke. I Sandhed en ſund og værdig Opgave, ſom fortjener vor Sympathi. Man vil maaske indvende, at den danſke Karakter ikke egner ſig dertil. Men lad mig derpaa ſvare: det er forbavſende, hvor ſejglivet netop de gamle katholske Folkeſikke herhjemme holdt ſig længe efter Reformationen, og hvis vi kun fik Halvdelen af de Folkeandagter, religiøſe Skikke, Billeder og Valfartssteder tilbage, ſom vor danſke katholske Middelalder havde, vilde vi derfor ikke være mindre danſke og ſikkert mere katholske. —z.

En mindeværdig Samtale.

(Sluttet.)

»Mener De, jeg er kommet i for daarligt Selskab, ſaa ſætter De mig alt for højt. Men der er gode og daarlige Mennesker i alle Samfund. Og hvis De tror, jeg mener, at alle Katholiker er Engle, ſaa tager De højlig fejl. Jeg vidſte det lige ſaa godt før, ſom jeg ved det nu, at de er Mennesker, og det maatte de være, hvis de ſkulde paſſe for mig. Men jeg vidſte det ikke ſaa godt før, ſom jeg ved det nu, hvor ſtor Forſkel der kan være paa Mennesker. For jeg havde aldrig før ſet nogen, der ragede ſaa højt op i Henseende til Fuldkommenhed, ſom jeg nu har ſet det i den katholske Kirke.«

»Jeg har ogsaa truffet meget gode, ja aldeles ſtorartede Katholiker i Udlandet. Men de er faa, meget faa er de, Hr. Eskeland. De fleſte ſtaar lavt, overordentlig lavt, ikke mindſt Præſterne.«

»Det var en haard Dom. Hvem har givet Dem Ret til at dømme ſaaledes? For det er mig ganſke tydeligt, at De kun dømmer efter ondſkabsfuld Snak.«

»Nej, jeg har Ret til at ſige, ſom jeg gør, for jeg taler af Erfaring. Jeg har rejſt meget, ſkal jeg ſige Dem.«

»Saa har De ikke brugt deres Øjne godt.«

»Jo, jeg har, og jeg taler ſandt, *Den katholske Kirke er et Helvede paa Jorden.*«

Harmen bruſede op i mig, og jeg havde paa et hængende Haar ſvaret ſkarpere igen, end godt var, men tog

mig i det og sagde blot: »Frue, lad os slutte denne Samtale. Mig saarer De blot, og De gør Dem heller ikke selv noget godt. Desuden er det sent nu, og jeg vil gerne sove; jeg har meget at gøre i disse Dage.«

»Ja, jeg skal ogsaa sove. Men jeg vilde saa gerne gøre mit Bedste for Dem, Eskeland. Jeg tror saa godt om Dem, og jeg har bedt meget for Dem.«

»Det siger jeg Tak for. Saa har De gjort en god Gerning. Og det bliver ikke uden Velsignelse. For noget bedre kan det ene Menneske ikke gøre for det andet end af Hjertet bede for det. I dette Stykke er vi vist enige.«

»Ja, vi er. Jeg tror paa Forbønnen.«

»Det er godt at høre. Der kommer altid noget godt ud af Forbønnen, maaske ikke det, vi netop ønsker, men i saa Fald noget meget bedre.«

»Ja, men jeg tror dog, De kommer tilbage, jeg er vis paa det.«

»Men hvorledes kan De tænke Dem det, Frue — efter denne Samtale?«

»Fordi jeg véd, at alle vil søge bort fra den katholske Kirke, og det meget snart. Det vil gaa hurtigt, skal jeg sige Dem. Hele den katholske Kirke skal snart ødelægges i Bund og Grund. Maalet er fuldt. Den skal ikke faa Lov til at eksistere mere paa Jorden.«

»Tror De virkelig i fuldt Alvor, at den katholske Kirke nogen Sinde kan gaa til Grunde?«

»Ja, det er jeg overbevist om. Jeg véd det.«

»Hvordan véd De det?«

»Af alt det, som gaar for sig i Verden.«

»Men hvordan bliver det saa med Herrens Ord om, at hans Kirke aldrig skal gaa til Grunde?«

»Den katholske Kirke er ikke Christi Kirke.«

»Hvor er saa Christi Kirke — den maa da vel være til?«

»Den lutherske -- og de andre.«

»Alle andre? Har Christus mange Kirker?«

»Der er Enhed i Mangfoldigheden.«

»Ja, i Protesten, og ikke heller altid dér. Men hvad er Enheden i Troen? De ved ligesaa godt som jeg, at den findes ikke. Selv om de er aldrig saa enige, naar der skal siges nej til den katholske Kirke, hvad hjælper det, naar de er uenige om alt det, de skal sige ja til, om alt det, Christus siger, og om Christus selv? Luther fordømte de andre og mente, at kun han havde Ret. Og Striden har været bitter og er bitter, oven i Købet inden for Væggene i hver af disse Kirker. Vi kan bare tænke paa vort eget Land eller paa Danmark, vi behøver ikke at gaa længere. Er da Christus uenig med sig selv?

»Christus? Det er da Kirken, vi taler om.«

»Men har Christus ikke gjort sig til eet med Kirken?

»Jeg er Vintræet, I er Grenene.« Og har han ikke sat sin Kirke til Vejviser og Læremester for alle Folkeslag og Tider og bedt os om at høre paa dens Røst og lovet, at han vil være med dem alle Dage indtil Verdens Ende? Hvorledes kan det da gaa til, at den deler sig i mange Grupper, der strides om alle Ting, ja, om ham selv — hvorledes kan det gaa til, naar det er disse Grupper, der skal være Christi Kirke?»

»Vil De virkelig sige, at de protestantiske Samfund ikke er Kristne?«

»Langt fra. De er Kristne, for saa vidt de har bevaret den Arv, de tog med fra den katholske Kirke. Og den lutherske Kirke har meget tilbage, men har ogsaa skilt sig ved meget, ja sørgelig meget.«

»Ja, ved Overtroen.«

»Naar en stor Del af det, som Herren overgav Apostlene, er Overtro, saa maa vel hele Kristendommen være Overtro.«

»Det var Paverne, som ødelagde Kirken ved Overtro og antikristelige Foranstaltninger.«

»Mærkelige Mænd, som formaaede at tilintetgøre Christi Løfte om, at Helvedes Porte ikke skulde overvælde hans Kirke.«

»Men Reformationen kom jo.«

»Da alt var ødelagt. Men man kan da ikke bygge Kristendommen paa antikristeligt Grundlag, saa der maa jo være noget galt i det, De siger.«

»Vi bygger paa Christus. Men Katholikerne holder os jo ikke for Kristne.«

»Det er Opdigt. Jeg har aldrig hørt nogen sige saa. Men De og andre taler, som om Katholikerne skulde være værre end Hedninger. Saadan gør ikke alle Protestanter, mange taler godt om os.«

»Og De tror, at en Protestant kan være en god Kristen?«

»Det har jeg aldrig tvivlet om. Hver oplyst Katholik ved, at der kan være gode Kristne blandt Protestanterne og daarlige blandt Katholikerne.«

»Hvorfor fandt De det da nødvendigt at blive Katholik?«

»Fordi jeg i den katholske Kirke fandt det, jeg søgte — hele Sandheden og al den Styrkelse og Livshjælp, som jeg saa haardt trængte til og ikke kunde faa eller finde andet Steds.«

»De har ikke søgt ret.«

»Jeg hører, De siger det. Men jeg saa ingen bedre Udvej.«

»Den katholske Kirke har ikke mere at give end den lutherske.«

»Umaadelig meget mere. Man kan jo blot tænke paa Sakramenterne.«

»Vi har de rette Sakramenter.«

»De har Daaben. De har ikke flere i deres fulde Storhed.«

»Jeg ved, at det siger Katholikerne. Men De, Hr. Eske-

land, maa da allerede have set, at et af disse saakaldte Sakramenter er blevet til den værste Forbandelse.«

»Det er forfærdeligt, at De kan tale saaledes, Frue. Jeg har erfaret, at de er alle til den største Velsignelse.«

»Skriftemaalet er da en Sjælesot, en Besmittelse.«

»Det er en Lægedom og Renselse saa stor, at kun faa Protestanter kan have en Anelse derom. Men jeg ved, der er nogle, der kan. Og det var Skriftemaalet mere end noget andet, der drog mig til den katholske Kirke.«

»Det er naturligvis mest skadeligt for Kvinder; de bliver helt ødelagt.«

»Skriftemaalet er selvfølgelig til lige stor Lægedom og Renselse for Kvinder som for Mænd.«

»Saa skulde De læse Chiniqy.«

»Hvem?« (Jeg fik ikke fat i Navnet efter den Udtale, hun anvendte.)

»Han hedder Chiniqy: det er en af de største Mænd i nyere Tid. Mange regner ham næsten for ligesaa stor som Luther. Han har afsløret Uhumskheden i den katholske Kirke paa en aldeles knusende Maade. Ham maa De dog læse!«

»Jeg har læst ham, Frue — baade ham og Marta Steinsvik og andre af samme Slags meget mere, end de fortjener. Man burde ikke læse saadan Smudslitteratur. Man ved jo godt, at der altid er dem, der føler sig fristet til at kaste Smuds paa det, som er stort, og det største, som findes, kan da heller ikke gaa Ram forbi. Mærkeligt er det kun, at fornuftige Folk tager Hensyn til sligt.«

»Det er dog Sandhed. Jeg har det fra mange Kvinder selv.«

»Saa har De truffet slette Kvinder. I Stedet for at lytte til Løgn og Vaas skulde De hellere høre efter gode Menneker, og de vil med Harme protestere mod disse skamløse Beskyldninger fra Chiniquys og andre Smudsskribenters Side.«

»Men jeg har jo selv erfaret det paa mine Rejser.«

»Og De vover at paastaa, at De selv har »erfaret« det, De, som aldrig har været Katholik eller haft nogen Skriftefader.«

»Jeg har lagt Mærke til disse ulykkelige Kvinder og hørt deres Klager.«

»Saa maatte andre vel ogsaa have lagt Mærke til sligt. Jeg med.«

»Nej, De er af de allersidste, som forstaar saadant noget. Man dølger det for Dem.«

»Vanvid! Lad os slutte denne Samtale, Frue. Jeg vil have Fred for al den Ondskab.«

»Ja, vi skal slutte. Jeg forstaar saa godt, det kan saare Dem. Men det var af Godhed for Dem, jeg opsøgte Dem. Jeg ønskede af et oprigtigt Hjerte, at De skulde være en af de første og ikke en af de sidste, som reddede sig

ud af den katholske Kirke, før den styrter sammen og ud-slettes af Jorden.«

»Er det snart, det skal gaa for sig — i vor Levetid?«

»Senest om to Aar.«

»Det sømmer sig ikke at spøge med saa alvorlige Ting, Frue.«

»Det er mit fulde Alvor, og jeg ved, hvad jeg siger. Og mange andre ved det ogsaa. Der sker nu større Ting i Verden, end De synes at ane. Der er store kristelige Bevægelser, som kommer til at gaa hele Verden over, og de vil ødelægge hele den katholske Kirke, før to Aar er omme. Ja, allerede før Jul i Aar vil vi faa at se de første tydelige Tegn i den Retning.«

»Ogsaa her i vort Land?«

»Ja, ogsaa her i vort Land. Det varer ikke to Aar, før alle katholske Præster med deres Damer, de saakaldte Søstre, maa fortrække fra Landet med al deres Habengut. De kan være fuldt overbevist om, at alt vil gaa, som jeg siger.«

»Det er temmelig vanskeligt for mig at bevare Alvoren, og jeg tror heller ikke, det i dette Tilfælde er nødvendigt. Men for Morskabs Skyld: lad os nu, før vi siger God Nat, skrive disse Deres Spaadomme op, og saa sætter De Deres Navn under. Vi udfærdiger to Eksemplarer og gemmer hver sit. Lever vi saa længe, mødes vi om to Aar. Saa skal vi se, hvor sandt De har talt.«

»Det behøves ikke. Jeg skriver det op her. (Saa bankede hun med et Par Fingre paa Pandeskallen.) Og det vil gaa aldeles, som jeg siger.«

»Men jeg vil skrive det op. Og lever vi, saa mødes vi om to Aar.«

»Saa mødes vi om to Aar.« — — —

Jeg fortalte denne Samtale Dagen efter til et Par Venner. »Du maa skrive det op, mens du husker det klart,« sagde de. »Det vil jeg gøre,« sagde jeg.

Og her er de altsaa.

Lars Eskeland.

Presse-Rundskue.

St. Peter som fremmed i Peterskirken. I Dagens Nyheder af ²⁵/₂ har Digteren, Pastor Kaj Munk skrevet en Kronik, en Sketch med St. Peter som Hovedfigur; den anden Person er Digteren selv. At den er skrevet med Fantasi, vil ingen benægte. Om det er Kunst og Poesi altsammen, er et andet Spørgsmaal.

Paa et Torv i Rom møder Kaj Munk en Fisker fra Vedersø Klit, Simon Poulsen. Først længere hen i Stykket

hører vi, at han »ligner« Simon Poulsen »stærkt«. Man forstaar derfor til at begynde med ikke rigtigt, hvorpaa Kaj Munk genkender denne Landsmand, tilmed da denne taler Hebraisk og siden, da Kaj Munk ikke kan følge med i det, gaar over til Græsken. Endelig, da Manden taler Jydsk »med semitisk Biklang i S-Lydene«, netop da erkender Kaj Munk, at det ikke kan være Simon Poulsen. Kaj Munk opstiller saa den »Gisning«, ikke at det er en Jøde, men at den fremmede maa være en Vestjyde, der for mange Aar tilbage er draget til Rom, er blevet Munk og har studeret til Præst dér. Konvertiter fra Vestkysten, der gaar i Kloster, turde ellers være et saa sjældent og sært Fænomen, at man bør antage, at det nok havde været Samtaleemne paa vestjydske Præstegaarde — ogsaa i det afsides Vedersø — saa det er lidt usandsynligt, at Kaj Munk skal nøjes med en Gisning her.

Nu kommer det mærkelige. Denne »Vestjyde« har endnu i Aftes talt med Henning Klyne, som Kaj Munk selv har begravet for 8 Aar siden. »Vestjyden«, der har forsnakket sig, aflægger da ogsaa nu sit Incognito. Han er Simon Peter, Herrens Apostel. Der følger en temmelig banal Samtale om Biler og Roture paa Middelhavet og lignende. Og saa kommer Tendensen, for hvis Skyld der er opbudt saa megen barok Opfindsomhed. Kaj Munk »interviewer« St. Peter: om han nu ogsaa virkelig ligger begravet i Peterskirkenes Krypt. »Et Net af Rynker« lægger sig over Peters Ansigt. »Næh, det kan jeg saamænd ikke huske; det har jeg aldrig regnet for andet end en ganske uvæsentlig Ting. Der begynder at gaa Theologi — protestantisk Theologi — i Sketchen! Et Sammenstød med en Politibetjent, der napper en Tigger, fordi denne har modtaget en gammel romersk Mønt af Peter, ender med Apostlens Sejr, men giver Anledning til følgende Replik: »Han rev sig i venstre Arm og lo: Dette her vilde Paulus ikke have syntes om!« Hvad er det, Paulus ikke vilde have syntes om? Petri venstre Arm, eller Politibetjenten, eller Almissen? — Paulus hævder jo Troen alene imod Gerningen!

Omsider havner de begge i Peterskirken. Medens Kaj Munk er grebet, er Peter fuldstændig desorienteret. Han peger paa Højalteret: »De vil da ikke til at ofre Mennesker paa det der?« . . . Er det da ikke Jupitertemplet dette her?« Da Paven bæres ind under Folkets Jubelraab, mener han, det er den romerske Kejser! Da han bæres ud, og Jubelen stiger endnu højere, faar Peter Latterkrampe, og da det er gaaet over, er der et »løjerligt fjoget, næsten aandssvagt Udtryk over hans Ansigt«: »Herre, tag mig hjem igen, jeg er blevet saa sært fortunlet i mit Hoved.«

En »intelligent« Kardinal, der har lagt Mærke til de to,

kommer og spørger: »Hvem var den fremmede, der var med Dem i Kirken? Munk svarer: »Spørg ham selv!« Men da er Peter forsvundet — til Held for Kardinalen, der »usigeligt lettet« gaar »ind i sit Rige igen«. —

Jeg kender en anden Skildring af St. Peter som Fremmed og desorienteret i sin egen Kirke — ogsaa af en protestantisk Præst! Den findes i Dr. phil. F. L. Østrups Skuespil »Petrus« (Kirkeligt Samfunds Forlag. København 1932). Simon, Jonas' Søn aner, at Simon ikke er hans virkelige og endelige Navn og leder efter sit rette Navn. Han faar under mærkelige Omstændigheder, som det vilde føre for langt at komme ind paa her, et Syn, der ogsaa fremføres paa Scenen. Man ser Peterskirken Indre med Indskriften *Tu es Petrus* oppe under Kuplen. Kirken er fuld af Mennesker. Simon staar mellem dem. Han forstaar intet af det hele og stiller Spørgsmaal til én ved Siden af ham, der forekommer denne ubegribelige: Hvad det er for en Kirke? Hvem der hviler i denne Grav? Hvad »Apostelfyrsten« var for en Hersker? Hvad hans Navn var? Medens den anden peger op i Kuplen og Simon læser Petri Navn, bæres under Evvivaraab Paven ind. Simon udbryder: »Se, hvilken Olding, en Hersker! . . . Er det et Menneskes Aasyn? Ja saadan maa en Gud-sendt Hersker se ud! Hvor kan nogen staa ret paa sine Fødder overfor ham? (Han ser Folk knæle.) Ja, det forstaar jeg. Her tvinger en usynlig Magt alle i Knæ. (Han knæler. Paven gør velsignende Korsets Tegn. Toget skrider videre. De knælende rejser sig.) Manden ved Simons Side belærer ham om, at det er Petri Efterfølger. »Petrus er død, og dog dør han aldrig, han lever i sine Efterfølgere. Riget, bygget paa ham, kan selv Dødsrigets Porte ikke true. Og derfor arver enhver af hans Efterfølgere den fulde Magt.« — Simon staar stadig overvældet og forvirret, da Manden spørger ham: »Hvad er dit Navn?« »Det er Simon, Jonas' Søn.« »Det var da mærkeligt. Eller maaske du vil have mig til Bedste?« »Hvad er det, der er mærkeligt?« »At du bærer selve Petrus' Navn!« Visionen forsvinder. Simon kommer til sig selv igen og holder det hele for en Drøm eller et Gøglebillede, indtil han møder Messias selv. Da kommer han tilbage til sine Venner og udbryder: »Han er der — Christus — Han har sagt mig mit Navn — *Tu es Petrus*«.

Si duo vident idem, non est idem. Naar to ser det samme, er det dog ikke det samme. A. Menzinger S. J.

Den eucharistiske Kongres i Sydamerika.

I alle Argentinas Kirker kunde man det sidste Aar høre Bønnen for den 32. internationale eucharistiske Kongres, som skal finde Sted til Efteraaret, 10.—14. Oktober 1934. Stor er Begejstringen i Buenos Aires, den første By i Sydamerika, som opnaar denne Ære; stort bliver ogsaa Arbejdet, som skal gøre denne Kongres til »den smukkeste af alle, som hidtil har fundet Sted.«

Byens Ærkebiskop, Msgr. Santiago Capello, har forlængst indsat den Komité, som skal organisere Kongressen, under Ledelse af Msgr. Daniel Figueroa; den har Sæde i en stor Bygning, som man i dette Øjemed har erhvervet i en af Buenos Aires kendteste Gader, Avenida Alvear. Her modtages Deputerede fra hele Argentina ligesom fra Brasilien, Uruguay, Paraguay, Chile og Bolivia. Endvidere har Komitéen straks tilsluttet Centralen alle større Foreninger, som findes i Landets Sogne. Maria-Kongregationerne, som er meget udbredte, Bønnens Apostolat, Christi Legems Korstog etc. har faaet Direktiver fra Centralkomitéen om, hvad man ønsker fra deres Side. Til Børnenes Messe vil man samle 50 000 Børn; de skal være klædt i hvidt med gule Skærf og et rødt Kors paa Brystet.

Kongressens vigtigste Begivenheder skal finde Sted i en stor Bygning, som man allerede er i Færd med at opføre paa en Grund i Puerto Nuovo, som man har faaet gratis overladt fra privat katholsk Side. Massemøderne vil blive holdt i den pragtfulde Palernopark (officielt: Parque del Tres de Febrero), som er $3\frac{1}{2}$ Million Kvadratmeter stor, og hvis prægtige Alléer og Blomsteranlæg ikke staar tilbage for Størrelsen. De mægtige Omkostninger, som Kongressen medfører, og som nu anslaaes til 7 Mill. Pesos, skal dækkes ved Salg af Kongrestegn og Flyveblade, samt ved Kollektor i Kirkerne o. l. Angaaende Deltagernes Befordring har man truffet Aftaler med alle Turistagenturer og Dampskibslinier. Nogle europæiske Lande vil udruste store Skibe, der bliver indrettede som Hoteller, saa Pilegrimmene kan bo ombord under Kongressen.*)

For at fremme den aandelige Forberedelse har man

*) Fra Cooks Rejsebureau har vi modtaget Meddelelse om, at Selskabet arrangerer en Grupperejse for Deltagere i ovennævnte Kongres 21. Sept.—1. Nov.; Afrejse fra Bordeaux paa Sud-Atlantiques hurtiggaaende Damp *»Messilia«*. Ophold i Buenos Aires fra 6.—14. Oktober; Ophold med Udflugt i flere Byer undervejs. Priserne for de 3 Klasser: 1425 — 2000 — 3480 Kr. — — Tyske Katholiker rejser d. 10. Sept. fra Bremen og er tilbage d. 10. Nov. Næsten alle europæiske Lande vil blive repræsenterede paa Kongressen i særlige Grupper.

Landet over opbudt et »Eucharistisk Korstog«, som kendetegnes ved Opfordring til hyppig Kommunion og Udbredelse af Flyveskrifter. Endvidere afholdes der i de sydamerikanske Lande eucharistiske Landskongresser, som nyder stor Tilslutning; i Rosario deltog 50 000 Mennesker i Processionen, i Cordoba 120 000.

Man haaber paa flere og store Resultater af denne Kongres. N. U. Nr. 36 bragte en Oversigt over de forskellige sydamerikanske Staters Stilling til Kirken, som ikke fandtes at være lys. Grunden er delvis, at der findes ikke saa lidt vanemæssig, overfladisk Kristendom blandt Befolkningen, og især at Liberalisme og Frimureri fører en hadefuld og delvis heldig Kamp mod den katholske Kirke. Kirken bliver saaledes paa ingen Maade støttet pekuniært af Staten, og sørger de troende selv for deres Kirke ved Gaver, Legater etc., hedder det sig straks, at Kirken beriger sig, og det forbydes ved Lov. I flere Stater f. Eks. i Argentina og Uruguay maa Religionsundervisningen ikke finde Sted i Skolerne.

Forbudet mod Religionsundervisningen i Argentinas Skoler er saa meget farligere, som den kommunistiske Fare truer, og Kommunismen allerede har faaet godt Tag i Arbejderne i de store Byer ved La Plata. Hvorledes skal Ungdommen uden religiøs Oplysning kunne modstaa denne Paavirkning? Kampen gælder fra katholsk Side først og fremmest en bedre Skolelov.

Heldigvis er det katholske Element i Familierne stærkt; især ved Indflydelse fra Kvindernes Side. Deres store Centralorganisation i Argentina »Liga Argentina des Damas Catolicas« maa fremhæves som et af de vigtigste Led i den katholske Aktion. Den vaager over katholsk Tradition, tager sig af Førstkommunikanternes Forberedelse, og Institutionen »Coja Dotal des Obreras« yder Fabriksarbejdersker Hjælp til Udstyr og holder Aftenskoler med Hovedvægt paa Husholdningsundervisning. Ialt raader Organisationen over 20 Anstalter indbefattende Sygepleje for Børn, Aandsvage etc. En lignende social Betydning har Maria-Kongregationerne naaet. De besøger regelmæssigt fattige og syge og tager sig af deres Børn. Til Kvinders religiøse Videreuddannelse tjener »Centrum for de religiøse Studier«, som giver grundig Undervisning i Moral, Dogmatik, Kirkehistorie, Psykologi, Filosofi, Apologetik, Latin, Litteratur, Sociologi, Anthropologi etc., saa man uden Overdrivelse kan tale om et kvindeligt Universitet.

Siden Dr. Terras Kap gav Indledningen til en Forfatningsreform i Uruguay, er dette Land, som hidtil var Kommunisternes Eldorado, blevet rensat for disse, og man er gaet i Gang med en planmæssig Bekæmpelse af Arbejds-

løsheden, Kommunismens bedste Ven. Iøvrigt er det et Gode, at Kommunismen i Sydamerika er en Indførselsartikel, som hovedsagelig trives i de store Havnebyer, over hvilke Indvandringen foregaar; og denne er nu for en stor Del stoppet.

I Chile gør et religiøst Opsving sig gældende, særlig indenfor den mandlige Ungdom; Gejstligheden siger, at man næppe behøver at opsøge den; den kommer af sig selv. Til Gengæld raser de slette Elementer desto værre; men som et Værn mod Omvæltninger er der i den senere Tid opstaaet, hvad der før, navnlig i Chile, savnedes haardt, nemlig en kraftig Middelklasse, hvis godt formerede og udrustede »Guardia Civil« skal holde Kommunist- og Militærrevolter nede.

Heller ikke i Ecuador, hvor Regeringen er meget kirkefjendsk, følges den af Folket som Helhed; om Søndagen er alle Kirker overfyldte, og mindst Fjerdeparten af Deltagerne er mandlige. I Fjor valgtes en religiøst sindet Præsident; men en Revolution satte Folkets Vilje ud af Kraft.

Saaledes mangler Kirken ikke Tilslutning og Basis for en gavnlig Virksomhed; og at alle Muligheder maa frugtbargøres, alle Kræfter udnyttes og mange Fjender blive omvendte, det er, hvad Sydamerika og Kirken venter af den eucharistiske Kongres.

Viribus unitis.

FRA HOVEDSTAD OG PROVINS.

Nye Sognegrænser.

Under 22. f. M. har Hs. Excellence Biskoppen foretaget en Forandring af Grænserne mellem Sakramentssognet og Rosenkranssognet i Vanløse, saaledes at den nordlige Del for Fremtiden skal høre til Sakramentssognet. Grænsen mellem de to Sogne bliver: Fra Rødovre Kommunes Grænse ad Ledagervej, Lindersvold Allé, Godthaabsvej til Sallingvej og videre som hidtil.

50 Aar i sin Ordens Tjeneste.

Den 19. Marts kan Søster M. Amalie i Aarhus fejre sit 50 Aars Profesjubilæum. Søsteren er kendt fra sin Virksomhed som Skolelærerinde i København og Fredericia og ikke mindre i Odense, hvor hun gennem 10 Aar har virket som Forstanderinde og taget sig af syge og fattige. En af hendes Patienter fra denne Tid har anmodet os om at faa optaget en Tak til Søsteren, som sikkert er Udtryk for manges Hjertelag: »Jeg takker Dem, kære Søster, for alt,

hvad De har gjort for mig; jeg vil ogsaa paa denne Dag være med Dem, lige fra Kommunionen, og jeg vil aldrig glemme Dem i mine Bønner«. Hjertelig til Lykke!

Pater Resch har en god Presse.

Alle fynske Aviser, »Fyns Socialdemokrat« ikke undtaget, har i Anledning af P. J. Resch' C. S. S. R., 60 Aars Fødselsdag d. 12. Marts bragt hans Billede og mange anerkendende Ord. Det hedder saaledes i »Fyns Tidende«: »Omend de 60 Aar ikke er gaaet sporløst hen, hvilket ogsaa de graa Haar bærer Vidnesbyrd om, har Pastor R. endnu bevaret et stort Overskud af sin Ungdoms Kraft og Arbejdsevne, hele hans Person udtrykker Kraft, Klogskab og Godhed«. Især fremhæves Pastorens praktiske Sans og dybe sociale Forstaaelse.

Katholsk Ungdomsmøde ved Jesu Hjerter Kirke.

Søndag d. 11. Marts var en stor Skare unge samlet til Andagt i Jesu Hjerter Kirke. Gudstjenesten indlededes med P. Nøsens kraftfulde Formaninger, hvorefter Hs. Excell. Biskoppen holdt en højtidelig Pontifikalandagt, assisteret af P. Rektor og P. Groeteclaes, medens Præsterne Benzon, Ballin, Andreasen, Quadvlieg, Wegener, Poquet og Hake var tilstede i Koret. Derefter samledes alle i St. Knuds Salen, som blev stuvende fuld. Som første Taler skildrede Frk. M. Wissum den unge belgiske Pige Margrit Lequeuxs Liv, et Mønster for vore Dages Ungpige. Cand. mag. Frk. Blicher-Simonsen talte over Emnet »Spejlet«, d. v. s. mod Forfængeligheden. Lærer Kiærulff mindede om Ordnerens Fortjenester og Maade at arbejde paa. Biskoppen henviste til Hitlerungdommens Begejstring for deres Fører og opfordrede vore katholske unge til at vise en større Begejstring for deres guddommelige Fører Christus. Derefter gik man til Kaffebordene, to smaa Stykker opførtes, Pastor Benzon afholdt en skriftlig Afstemning om, hvad Ungdommen ønskede at læse i »Katholsk Ungdom«. Pastor Nøsen fortalte om Planerne for 1934, som gik ud paa et stort Ungdomsstævne i Farum til Sommeren, dog kun for unge, en Basar til Fordel for Ungdomsbladet, og et større Møde i Juletiden. P. Bender rettede en smuk Appel til de unge. Særlig Anerkendelse fortjener Spejdernes Orkester under Ledelse af Tropsfører H. Fausbøll.

Die 18. Martii, Dominica de Passione, in Missa, post quam habenda est Expositio Ssmi ab Ordinario praeschripa, dicitur 3. Oratio de Ssmo Sacramento sub altera conclusione, juxta Rubricas. (Cf. Directorium pag. 64). R. D.

Alle, der har vist mig Opmærksomhed i Anledning af mit 50 Aars Præstlejubilæum, bedes herved modtage min hjerteligste Tak.
Pastor P. Schreiber.

Alle, der har haft den Venlighed at mindes mig paa 80 Aars Fødselsdagen, bedes modtage min hjerteligste Tak.

Valby, d. 12. Marts 1934.

Fr. Pohl.

Husk **Exercitier** for unge Piger i Assumptionsklostret, Rygaard, 27.—31. Marts.

Husk **Eksercitier for Herrer** i St. Andreas Præstegaard 28. Marts—1. April.

Støt den katholske sønderjydske Sag!

Offentligt Møde til Fordel for St. Pauls Kirke i Sønderborg, Onsdag d. 21. Marts Kl. 20 i St. Knuds Sal (Stenosg. 4) Foredrag (m. Lysbillede) om Løgunkloster af Arkitekt ved Nationalmuseet C. M. Smidt. — Recitation af H. C. Andersen ved Forfatteren Poul Hedemann. — Musik og Fællessang. — Bl. a. byder Programmet paa Fr. Schuberts Sonatine Nr. 1 D-dur udført af Pianisten Hr. Carl Vorm og Violinisten Hr. Niels Borre. Adgangskort à 1 Kr. faas i Katholsk Boghandel, Stenosgade 3, hos Pastor Ballin, Bredg. 64, og ved Indgangen.

Husk Elisabethforeningens Basar,

som afholdes Palmesøndag d. 25. Marts, fra 9—19 og Mandag d. 26. fra 10—15 i Skolelokalerne, Bredgade 69 St. o. G.

Gaver modtages af: *Pastor v. d. Kellenburg*, Bredgade 64³. Fru *Osterhaimmel*, Frederiksborgg. 54³. Frk. *H. Zimmermann*, Frederiksborgg. 54³. Frk. *F. Stratbøcker*, Jægersborgallé 19, Charl.

Hvem husker Pastor Johansen?

Præsten med det store og varme Hjerte for de smaa i Samfundet, især de forældreløse Børn, »Elisabethbørnene«, som han kaldte dem. — Palmesøndag var Pastorens store Haab, en sand Fstedag for ham — da var det nemlig Elisabethforeningens Basar — for de forældreløse og forsømte smaa. Jeg kommer til at tænke paa Pastoren, fordi Palmesøndag i Aar netop falder paa hans 83-aarige Fødselsdag — og fordi vi ogsaa i hans Navn vil opfordre til at støtte Basaren ved Gaver og Besøg til Gavn og Glæde for mange smaa. *Et Medlem af Elisabethforeningen.*

Smukt Broncekrucifiks billigt til Salg, udstillet i Studiestrædes Udstillingshal.

Ung Mand søger Plads som Gartner, Havemand, Chauffør, Sygelærer eller hvad som helst til 1. April.

G. K. Sørensen, Gartner. Haandværkerhøjskolen, Haslev.

Min kære Hustru

Ebba Aagaard, f. Rasmussen
døde den 9. Marts 1934.

R. i. p.

Paa Børns og egne Vegne
Knud Aagaard.

Organist ved Jesu Hjerte Kirke.

Den kære afdøde anbefales til Menighedens Forbøn.

Kirkelig Kalender.

Marts.	Marts.
18. S. Passionssøndag.	25. S. Palmesøndag.
19. M. JOSEPH, Jomfru Marias
Brudgom.	26. M. Ferialdag.
20. Ti. Ferialdag.	27. Ti. Ferialdag.
21. O. Benedikt.	28. O. Ferialdag.
22. T. Ferialdag.	29. T. SKÆRTORS DAG.
23. F. Marias syv Smerter.	30. F. LANGFREDAG.
24. L. Gabriel, Ærkeengel.	31. L. PAASKELØRDAG.

Marts.

Ugens Messebønner.

18. S. **Passionssøndag** (286—237); 2. Cyrillus af Jerusalem (852—695). 3. (kun i Højmesse): Til det allerhelligste Sakramente ([119]—[104]).
19. M. Joseph, Jesu Plejefader (853—693); 2. Ferialdagen (291), Slutningsev.: Ferialdagens (293).
20. Ti. † Ferialdag (295); 2. For Kirken eller for Paven ([123, 122]—[107]).
21. O. Ferialdag (300); 2. Benedikt ([53]). — *Eller*: Benedikt ([53]—[53]); 2. Ferialdagen (300), Slutningsev.: Ferialdagens (302).
22. T. Ferialdag (305); 2. som Tirsdag.
23. F. Ferialdag (310); 2. Marias syv Smerter (867), Slutn.-ev.: Festens ([89]). — *Eller*: Marias syv Smerter (866—243); 2. Ferialdagen (311—244), Slutn.-ev.: Ferialdagens (312—249).
24. L. Ferialdag (314); 2. Gabriel (855), Slutn.-ev.: Festens ([84]). — *Eller*: Gabriel, Ærkeengel (855—690); 2. Ferialdagen (314), Slutn.-ev.: Ferialdagens (316).

Af Sidetallene i Parenthes gælder det første den ny Udgave af Messebogen (1926), det andet den gamle Udgave (1907). Er der kun anført eet Tal i Parenthesen, gælder det den ny Udgave.

Anm. Paa den med † mærkede Dag, kan Præsten læse Sjølemesse, hvorfor man paa denne Dag ikke kan regne med, at den her angivne Messe læses.

M.-K. Rosenkransk. »Stella maris« M.: Mand. d. 19. *Eller* Mødet Samvær hos Maristbrødrene. — **Jesu Hjerter K.** »Immaculata« F. K.: Sønd. d. 18. Marts Kl. 8¹/₂.

St. Franciskus' III Orden holder Møde den 20. Marts Kl. 20 i St. Knuds Kapel.

St. Michaels Klub. Efter Passionssøndag bortfalder Klubaftenene.

Mandag efter Paaske Klubaften hos Frk. Anker, Stenosg. 2.

Benediktineroblaterne afholder Møde d. 21. ds. Kl. 20 i Rosenkirkkirken. Meddelelse af den pavelige Velsignelse.

Fhv. Indehaver af Katholsk Bogsalg,

M. Holm

er afgaaet ved Døden Onsdag d. 7. Marts.

Begravelsen har fundet Sted paa Ordrup Kirkegaard, katholsk Afdeling.

Hans Sjæl anbefales til de troendes Forbøn.

M. Spaus, Sognepræst.

FREMMEDESPROGTRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN).

Svanemosegaardsvej 4. Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.

Færdig fra Redaktionen Tirsdag Aften. fra Trykkeriet Onsdag.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

82. Aargang

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kroner Kvartalet (inclusive Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 St., København K. Telefon: Pa:æ 3762, Kl. 13-16). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kroner aarligt. — Redaktør: Pater O. Scherz, Hans Bogbinders Allé, København S; Telefon Amager 3202; bedste Træffetid Kl. 13½-14½.

Nr. 12.

Søndag den 25. Marts

1934

INDHOLD: Folket jubled, og Jesus græd. — Libera nos. — Er Forløsningslæren grusom Blodtheologi? — De forløstes Død. — Korsvejsbetragtninger. — Langfredagslegender. — Hvad foretager han sig med Bogen? — Nye Bøger. — Fra Hovedstad og Provins. — Fra den vide Verden. — Avertissementer. Kirkelig Kalender. — Ugens Messebønner.

Folket jubled, og Jesus græd.

Folkemængdens Begejstring hin første Palmesøndag, da de ledsagede Jesus fra Bethanien til Jerusalems Tempel, var utvivlsomt ægte. Der var ikke Tale om et omhyggeligt tilrettelagt Triumftog, som en dygtig Festkomité havde arrangeret. Den spontane Hyldest, de afrevne Grene og de improviserede Tæpper, som Folket bredte ud paa Vejen, og ikke mindst Børnenes Raab til midt i Tempels Forgaard vidnede om en uimodstaaelig Feststemning, saa Jesus kunde sige: »Dersom disse tier, vil Stenene raabel«

Hvorfor græd Herren da alligevel, da han nærmede sig Byen og betragtede Sions Mure og Tempel? Jesus lod sig ikke blænde af den ydre Glans. Han hørte i det fjerne hint: Korsfæst ham, som skulde afløse Hosiannaraabet. Han vidste, at Folket og især dets Førere var imod ham, han fattede, at meget af Jubelen gjaldt en jordisk Drøm om en Messias-konge, en Drøm, han ikke vilde realisere.

Han erkendte, hvor skrøbelig Menneskegunst er, som kan forbande, hvad den først har velsignet, og hade, hvad den først har elsket.

Og dette dybe Blik, denne synske Klarhed har Kirken bevaret efter sin Herre og Mester; derfor lader den sig ikke forføre af Tidens Aand, om den raaber aldrig saa højt. Saa mange moderne Strømninger og Modeanskuelser kommer os i Møde med en Elan, der søger sin Lige. Og mange af vore Tidsfæller lader sig rive med og ser ned paa de »reaktionære«, de »dogmebundne«, der ikke tør holde Trit med Fremskridt og Ungdom.

Kirken lader sig ikke lokke af Nationalismens Fraser, men lærer uforandret alle Menneskers Broderskab og Samhørighed, fordi den øjner Egoismen bag alle de skønne Talemaader. Kirken bøjer sig ikke for Racetro og Blodsdyrkelse, men hævder Aandens Primat og fordømmer Materialisme og det moderne Hedenskab. Kirken gaar ikke med til Børnebegrænsning og Sterilisationsplaner, fordi den ved, at Synden mod Naturen er den allerfarligste, selv om den kommer med alle mulige Undskyldninger og Udflugter. Kirken ved, og vi bør ogsaa vide det, at alle disse Bestræbelser, ja hele Menneskekulturen, Menneskebegejstringen, Menneskekærligheden kun er det rene Gøgl, naar de fører til Synd, gør Oprør imod Gud og hans hellige Lov og forkaster den ene, der var sendt til at frelse os ved sit eget Blod.

—z.

Libera nos.

*Herre, frels os fra det Onde
i os selv og udenom;
ingen Sjæl maa gaa til Grunde,
siden Du til Verden kom.*

*Dine gyldne Vunder gløde,
lad det Guld for hver slaa til!
løskøb Levende og Døde,
Herre, hjælp! Du kan og vil!*

Thor Lange.

Er Forløsningslæren grusom Blodtheologi?

Guds Søn, Jesus Christus, blev Menneske for paa ny at knytte Baandet mellem Himlen og Jorden. Af den Grund ventede der ham en dobbelt Opgave. Som Profet maatte han lære Menneskene igen at tænke, som Gud tænker. I Paradiset, før Synden havde formørket Erkendelsesevnerne, gjorde de det. Som Hyrde eller Konge maatte han dernæst ved Bud og Raad styrke den menneskelige Vilje og lede den, saa den igen ønskede og attraaede det, Gud vil og attraar. Saaledes havde det nemlig været Tilfældet, inden Ulydigheden mod Gud havde bibragt vor Vilje det dybe Saar og den sørgelige Svækkelse, som blev vor store Skam. Som Ypperstepræst endelig maatte han ved sit Offer paa Korset yde os Hjælp til igen at kunne være som Gud. Den helliggørende Naade, som Adam og Eva mistede for hele Slægten, er jo ifølge Petri Ord en Delagtiggørelse i den guddommelige Natur.

Som man let kan se, er Præstedømmet den grundlæggende Del i Christi tredobbelte Fuldmagt. For først naar vi har faaet det oprindelige højere Liv samt dets Evner igen, kan der være Tale om en højere, overnaturlig Virksomhed i vor Forstand og Vilje. Netop mod denne aldeles fundamentale Side i vor Frelseres Gerning rejste sig nu de værste Fjender: Pelagius i Oldtiden, mod hvilken Augustinus kæmpede som en Løve; Socinianerne i det 16. Aarhundrede, som Reaktion mod den lutherske Opfattelse af Forløsningen, og endelig vor egen Tids Rationalisme. Den sidstnævntes Angreb har bevirket, at der i vide Kredse er opstaaet Tvivl, og at den kristne Glæde og Taknemmelighed, Tillid og Fred har forladt Hjerterne. Disse ligner nu mange Steder hærget Land med Ruiner fra en lykkeligere Tid.

Lad os i Dag drøfte en af Rationalismens Indvendinger mod den katholske Forløsningslære, som for øvrigt er Skriftens egen: »Det strider mod al Ret og Retfærdighed,« siger man, »og er desuden blodig Grusomhed at straffe en uskyldig i Steden for den skyldige. Hvis

altsaa den ganske uskyldige Jesus fra Nazareth har lidt Døden paa Korset for andre og i deres Sted, saa er dette en ligefrem umoralsk Tankegang.« Det er unægtelig stærke Ord, Rationalismen her bruger; dog er heldigvis de Tanker, som de skal være Udtryk for, ikke slet saa stærke. De bygger nemlig i Virkeligheden paa uholdbare Forudsætninger og røber stor Uklarhed.

Straf i Ordets egentlige Forstand tildeles kun en skyldig. Christus er derfor aldrig nogen Sinde blevet »straffet« paa denne Maade. Naar han paatog sig Smerter, Ydmygelser og Døden for os og i vort Sted, saa blev han der ved hverken en skyldbetyngt eller strafværdig Misdæder i sig selv eller i Guds og Menneskers Øjne, men han gjorde, hvad der ikke saa sjældent sker blandt Mennesker: for at opnaa et eller andet højere Gode finder netop de bedste sig i store fysiske Lidelser.

Allerede som Børn hørte vi i Oldtidens Historie om Athens Konge Kodros, der afværgede en stor Ulykke fra sit Folk ved at ofre sit Liv for det. Dorierne havde nemlig tilføjet Athenienserne et slemt Nederlag og hærgede deres Land. I sin Fortvivlelse spurgte Kodros det dølfiske Orakel om, hvordan den nødstedte By kunde reddes. Der kom det Svar, at Athenienserne vilde sejre, hvis deres Konge faldt for Fjendehaand. Dorierne blev imidlertid bekendt med denne Besked og udstedte et strengt Forbud mod at dræbe Kodros. Dog denne klædte sig ud som Tigger, sneg sig ind i Fjendernes Lejr og begyndte en Ordstrid, hvorunder han blev slaet ihjel. Saa snart det rygtedes, hvem den faldne var, trak Dorierne sig rædselslagne tilbage, og Athen var befriet ved sin Konges Død. Efterverdenen har ofte genfortalt denne Bedrift fra Sagntiden, og store og smaa har opfattet den som en Heltedaad, der førtjener Beundring og Ros.

Men naar Christus af Kærlighed til Gud og os Mennesker hengiver sit Liv for sine Faar — »ingen tager det fra mig,« erklærer han selv, »jeg hengiver det af mig selv« (Joh. 10, 18) —, saa skal denne Heltegerning være Uret og Grusomhed! Sund Sans protesterer uvilkaarlig mod en saadan Opfattelse. Den bliver ogsaa kun mulig ved, at man i Strid med den historiske Sandhed paastaar, at Chri-

stus mod sin Vilje blev tvunget til at yde Sonebod og Oprejsning, eller mod sin Vilje havde faaet Befaling til at lide Døden for os.

Heller ikke de ydre Omstændigheder ved Christi store Offer paa Korset giver Anledning til nogen berettiget Kritik. Det var ikke Faderen, der dræbte sin Søn; det var heller ikke Christus, der tog sig selv af Dage. Men det var Fjender, der berøvede ham Livet. Gud hindrede ganske vist ikke, at det skete, skønt han kunde; og Christus fandt sig ogsaa frivillig deri for paa denne Maade at fuldbyrde sin store Gerning, nemlig paa ny at sammenfatte alle Ting i Himlen og paa Jorden.

Fra Guds Side er der altsaa ikke Spor af Uretfærdighed og Grusomhed i Langfredagens hemmelighedsfulde Drama. Derimod er der andre, som aldrig i Evighed vil kunne nægte i allerhøjeste Grad at have dyrket en Slags grusom Blodtheologi. Til dem hører ikke blot de Jøder og Hedninger, som for 1900 Aar siden forgreb sig paa Christi Person, men desuden ogsaa alle de, der ved Frafald og anden svær Synd, »for saa vidt det staar til dem, korsfæster Guds Søn paa ny og udsætter ham for Spot«. Den Forbrydelse raaber til Himlen om Straf og skal nok faa, hvad den fortjener. Der er jo sørget for, at ingen løber fra sin Dommer!

At den hellige Trefoldighed, der ad mange andre Veje kunde frelse Slægten, netop valgte den umaadelig pinefulde og ydmygende Død paa Korset, er sket af vigtige Grunde: Christus vilde yde den guddommelige Retfærdighed et overflydende Maal af Oprejsning og Fyldestgørelse. Endvidere vilde han paa en uovertræffelig Maade vise sin Kærlighed til os Mennesker og vække et stort Had mod Synden i vore Hjerter. Endelig ønskede han, at Syntet af hans Lidelser skulde forøge Modet og Viljens Kraft i os, naar det gælder om at holde ud og vinde Sejren i Livets Kamp, Modgang og Trængsler. — Denne kortfattede Begrundelse giver Stof til dybe Betragtninger for hele Livet.

F. K.

De forløstes Død.

Nedenstaaende Bønner er skrevet af den salige Richard Langhorne, efter at han var blevet gjort bekendt med, at han var dømt til Døden. R. L. blev 1678 beskyldt for Meddelagtighed i »Krudtsammensværgelsen« og fængslet. Efter 8 Maaneders Fængselsophold dømtes han uden Beviser til Døden og henrettedes paa Tyburn d. 14. Juli 1679.

1.

Man har fortalt mig, jeg skal dø. O kærkomne Budskab!

Fryd dig, min Sjæl, for du har ingen Grund til at frygte, din Jesus er jo død for dig; han har betalt Løsepenge for dig; han har løskøbt dig med sit Liv; han har gjort Fyldest for dine Synder; han har købt Paradiset til dig; han har antaget dig som sin Broder; han har antaget dig som sin Faders Søn, han har rensed dig ved sit Blod; han har givet dig sit Legeme som Sikkerhed; paa sit Kors har han erklæret dig for sin Moders Søn; og nu giver han dig sit Kors at bære som Tegn paa, at du er en af hans.

2.

Man har fortalt mig, jeg skal dø. O lykkelige Budskab! Vær glad, o min Sjæl.

Og fryd dig i Jesus, din Frelser. Hvis han vilde din Fortabelse, vilde han saa have hengivet sit Liv for dig? Vilde han have ventet paa dig med saa megen Taalmodighed og givet dig saa lang Tid til Bod? Vilde han have kaldt paa dig med saa megen Kærlighed og oplyst dig ved den Helligaands Lys? Vilde han have draget dig til sig med saa megen Kraft og overøst dig med saa mange Naadegaver? Vilde han have givet dig saa mange gode Begæringer; vilde han have sat Forudbestemmelsens Segl paa dig og iklædt dig sit eget Klædebon? Vilde han have givet dig sit eget Kors — og givet dine Skuldre Kraft til at bære det med Taalmodighed?

3.

Man har fortalt mig, jeg skal dø. O glade Budskab!

Kom, min dyrebare Sjæl, hør, din Jesus kalder dig. Han bad for dig paa Korset; dér udstrakte han sine Arme for at tage imod dig; dér bøjede han sit Hoved for at kysse dig; dér udbrød han med sin magtfulde Røst: Fader, tag imod ham, han er min; dér aabnede han sit Hjerte for at give dig Adgang; dér hengav han sit Liv for at købe Livet til dig.

4.

Man har fortalt mig, jeg skal dø. O lykkelige Meddelelse!
Jeg skal forlade Jorden for Himlen, mit jordiske Fængsel for Frihed i Glæde; min Landflygtighed for det Land, der er beredt mig.

Jeg skal gaa over fra Tid til Evighed; fra Elendighed til Lyksalighed; fra Foranderlighed til Uforanderlighed; fra Død til Udødelighed.

Jeg skal forlade, hvad jeg ejer her paa Jorden, for at eje min Gud; for at glæde mig i Jesus; for at samtale med Engle og Helgener.

Jeg skal drage bort for at fylde min Aand med Lysets Strømme; min Vilje med Fredens Fylde; min Tanke med Summen af alt godt; mine Sanser med Overflod af Glæder.

Jeg skal drage hen, hvor jeg finder alt det, jeg kan ønske mig, intet, jeg behøver at frygte.

Jeg skal ikke længere savne noget Gode; Gud skal være helt og udelt min og skal være helt min i al Evighed.

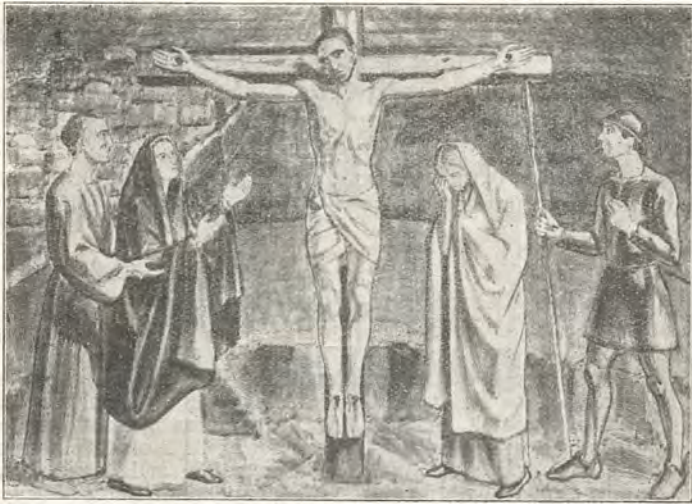
Korsvejsbetragtninger.

Vi har bedt Malerinden Frk. Birgitte West om at overlade os nogle Billeder af den Korsvej, hun har malet til Kapellet i Trørød, der, saavidt os bekendt, er den første Korsvej, malet af en dansk katholsk Kunstnerhaand. Frk. West har været saa venlig at ledsage Billederne med nogle forklarende og vejledende Betragtninger.

Christus har paa sin Smertens Gang aldeles skjult sin Guddoms Glans — han bruger ikke noget af sin guddommelige Magt for at lindre Lidelserne, han vil lide helt ud. Man kan sige, at den guddommelige Bevidsthed om Frelseværkets Betydning, om alle Slægters Synd og Udsoningen med Faderen kun virkede en endnu større overmenneskelig Vilje til at lide og sone. Christus staar over for den evige Fader som Repræsentant for Menneskeslægten — han er her Menneskesønnen, der lider, soner. Ingen Tabors Herlighed omstraaler ham, ingen Engle tjener ham eller forsvarer ham, han er Smerternes Mand. Jøderne beder om Tegn, saa vil de tro; men de faar intet. Nederlaget er tilsyneladende fuldstændigt: »Han blev regnet blandt Forbrydere«. — Disse Tanker har gjort, at jeg ikke har givet Christus Glorie -- og følgelig heller ikke de andre hellige Personer — i min Fremstilling af Korsvejen i Trørød Kapel. Ingen skal kunne undskylde sig og sige: »Han kunde jo sagtens, som var Gud — men for os stakkels Mennesker er det anderledes drøjt.«

Christus staar for Domstolen. Anklageren dirrer af Had — Christus er ham en Torn i Øjet, fordi han er uforenelig med Magtbegær, Selvforherligelse og Hovmod — alt det, der stænger for Sandhedens Lys. Christus skal ryddes af Vejen, saa Farisæren selv kan beholde Magten over Folket; med al sin Veltalenhed sætter han ind for at vende Dommen efter sit Ønske.

Paa Dommersædet sidder Repræsentanten for det vældige romerske Rige — for denne Verdens Magt. Han ser ingen Skyld hos Christus, og dog dømmer han en uret-

12. Station: Jesus dør paa Korset.

Birgitte West.

færdig Dom, fordi Sandheden for ham er afhængig af hans eget Velvære; han vil ikke risikere noget for sin egen Person, fejsk som han er. — Christus staar sagtmødig som Offerlammet og venter den Dom, som han — der er selve Sandheden — kender i Forvejen. I Tankerne gennemløber han alle Tiders Handlen mod Sandheden, al Frafald fra Sandheden, som han nu skal sone med sin Død; det er Aandens Verden, de evige Værdier, der her skal kæmpes for — lides for. — Vi er de, som ser til; vore Frafald fra Sandheden, vore Synder er det, som raaber: »Bort med ham, korsfæst ham!« Hver Gang vi foretrækker Verden for Christus, raaber vi: »Giv os Barabbas fri«. (Derfor har jeg kun medtaget de Personer, der er nødvendige til Forstaaelse af Scenerne — og saaledes vil Beskueren selv fuldende Billederne.)

Korset lægges paa Christus, Korsbyrden begynder gen-

nem Byens Gader. Vi følger, vi ser til — eller græder vi over vore Synder . . . ?

Vi ser, det tunge Kors er ved at tvinge ham i Knæ — han kæmper for at holde Ligevægten.

Ved Byens Udkant staar Jomfru Maria — hun vidste, at vi vilde komme denne Vej med hendes Søn. Overvældet af Smerte ved Synet af ham rækker hun Hænderne ud imod ham, som vilde hun hjælpe, vilde hun støtte, — de Hænder har altid været villige til at hjælpe; de Hænder har støttet Sønnen ved de første Barneskridt. — Nu skub-

Birgitte West.

14. Station: Jesus lægges i Graven.

ber Soldaten dem brutalt til Side, Christus vil ikke søge menneskelig Trøst — han gaar maalbevidst sin tunge Vej til Frelse for os. — Lige uden for Byporten møder vi Simon fra Kyrene — han har sin Segl i Bæltet — han kommer nok lige fra Marken. En af Soldaterne griber ham og tvinger ham til at bære Korset et Stykke, saa den segnefærdige Christus kan slippe saa længe — Soldaten maa støtte ham, saadan vakler han.

Ret lang Tid varer det dog ikke, før Christus maa bære Korset igen; men nu springer Sveden frem paa hans Pande og blander sig med Vejens Støv og Blodet fra Tornekronens Saar, saa han knap kan se. Veronika, der er kommen gaaende imod os, ser det — iler til; denne modige og gode Kvinde faar tørret Christi Ansigt, inden nogen Soldat kan forhindre det.

Videre gaar det ned ad Bakken, ad den stenede Vej.

Nu er vi snart helt nede i Dalen. Men da snubler Christus og falder paa sine Knæ med Korset over sig; to Soldater befrier ham for Korset, saa han kan rejse sig igen.

Møjsommeligt slæber Christus sig med Korset op ad Golgathas Høj. Nogle Kvinder kommer gaaende, paa Vej til Byen, den ene har en lille Dreng ved Haanden. — Ved det frygtelige Syn, der her møder dem, bryder de ud i Skrig og Graad; Drengen gemmer sig i sin Mors Skørter: Han, de havde beundret, set op til, han, som gjorde alle Ting vel, kommer, som var han en Forbryder. For sidste Gang taler Christus til Kvinderne — og til os, der gribes ved Synet af Christi Lidelse og Forsmædelse, for at faa os til at forstaa, hvad der er Skyld i denne uretfærdige Dom, i denne bitre Time, saa vi kan gøre Bod, inden det er for sent.

Vejen bliver stadig mere møjsommelig; nu er Bakkens Top snart naaet; men endnu en Gang styrter Christus til Jorden, næsegrus ligger han — for udmattet til selv at rejse sig, en Soldat maa hjælpe ham op, en anden tager Korset, som Christus har maattet slippe.

Saa er vi kommet til Stedet. Fra Højen ser vi Jerusalem, der forkastede sin Frelser; vi ser Olivenlundene, der var Vidne til Herrens Bøn. — Paa Jorden foran os ligger Korset parat til at modtage sin Byrde. Soldaterne tager Klæderne fra ham og rækker ham bedøvende Drikke. — Mange har døvet deres Samvittighed, søgt Lindring for Sorg og Smerte paa den Maade; men Christus, som ser vore Synders hele Grufuldhed, som lider under dem mere, end nogen anden har lidt, vil med fuld Bevidsthed staa Ofrets Lidelser ud — han vil ikke drikke sig Lindring til.

Saa lægger de ham paa det haarde Kors og gennemborer hans Hænder og Fødder med tykke Nagler — de Hænder, der aldrig har gjort andet end godt — disse gode og kærlige Hænder, der helbredte, velsignede — og disse Fødder, der har vandret Mil efter Mil for at opsøge de fortabte Faar. Det er Verdens Tak til Verdens Frelser: Nu kan han da ikke mere gaa omkring og forstyrre Samvittighederne. Men hans dyre Blod vælder frem og væder Jorden, renses, helbreder; den Dag i Dag rinder det i syv-foldige Naadestrømme. Alt, hvad hans Fjender gjorde for at haane og hindre, bliver vendt til Naade for os, der tror, der angrr.

Saa bliver Korset rejst, og Mørke breder sig over Jorden; den brændende Sol, der ellers har skinnet hele Dagen, gemmer sine Straaler i Sorg og Medlidenhed med den blødende Frelser. — Alt er fuldført — nu mangler blot selve Døden. Christus befaler sin Sjæl i Faderens Hænder. Jomfru Maria, der har været med i Følget lige siden Mødet, rækker sine Hænder op mod ham — kunde hun dog

mindske hans Kval; men hun staar magtesløs, hun kan kun ofre sammen med Sønnen, belært af Sønnen, al sit Moderhertes Smerte. Den Discipel, Christus elskede, støtter hende ganske varsomt — han har jo nu faaet Sønnens Pligt og Ansvar for Christi Moder. En anden, som elsker Christus, og som har modtaget saa megen Naade, staar under Korset i de svære Timer, det er Maria Magdalena. Hun er helt ude af sig selv af Sorg. Det er hende, som stod hun ved sin Faders Død, det er hendes bedste Ven, der gaar bort fra hende, hendes Trøst, hendes Styrke i det nye Liv, hendes Frelser — hun kan kun græde. Soldaten, der ser til, gribes af en underlig Højtid. Troen dæmrrer for ham: »Sandelig, han er uskyldig, han er Guds Søn — og ham har jeg sømmet fast paa det grufulde Kors!« Soldaten slaar sig for Brystet i Sorg over sin Meddelagtighed i Herrens Død.

I det milde Aftenlys kommer Josef og Nikodemus og hjælper Johannes med at tage den døde Ven ned af Korset. Varsomt, varsomt tager de de grumme Nagler ud af Saarene, løfter ham nænsomt ned af Korset og lægger ham i den smertefulde Gudsmoders Skød: hendes Glædes Aarsag, hendes Ungdoms Jubel skal nu igen hvile i sin Moders Arme — men Glæden er død. — Maria Magdalena stirrer med taarefyldte Øjne paa Christi gennemborede Haand — den højre Haand, som saa tit har velsignet hende — den er stiv og blodig, og hun forstaar, at det er vore Synder — vor Utaknemmelighed, der har gjort det.

Endelig har de faaet Christi Legem svøbt i det fine, rene Ligklæde. Josef og Johannes bærer ham forsigtigt, langsomt ind i Josefs Olivenhave, der ligger lige i Nærheden. Sorgen tynger dem mere end Byrden, de bærer — de forstaar endnu ikke noget af det altsammen. — Maria Magdalena overvældes af Afskedens Smerte. — Kun for Guds Moder dæmrrer den Vished: »Allerkæreste Søn, vi ses igen!« — Vi tilbeder og lovpriser, fordi du ved dit hellige Kors har forløst Verden. *Birgitte West.*

Langfredagslegender.

En rig Krans af Sagn og Legender, som alle bærer Folkepoesiens umiskendelige Stempel, snor sig om Korset paa Golgatha. De hidrører ikke fra et enkelt Folk; men alle kristne Folk i Verden har digtet med paa dem. Jævne og ukunstlede er de, men af stor Interesse, netop fordi de er udsprunget umiddelbart af Folkesjælen.

Et svejtsisk Sagn giver følgende Forklaring paa Krist-

tornens Fremkomst: Da Jesus paa Palmesøndagen holdt sit Indtog i Jerusalem, strøede hans Tilhængere Palmegrene for ham og hilste ham med Jubelraab. Men da hans Fjender snart efter fik Overtaget og raabte: »Korsfæst ham!«, da voksede der Torne frem paa det Træ, hvorefter man havde skaaret Palmegrene, og saaledes opstod Kristtornen.

I Tyrol fortælles, at det var Pilekviste, de romerske Soldater havde taget til Jesu Hudstrygning. Da nu Frelserens Blod flød under Bøddelens Slag, bøjede Træet af Medlidenhed sine Grene dybt mod Jorden, og saaledes opstod Sørgepilen.

I Ungarn fortælles Sagnet om Æspen saaledes: Da Kristus skulde korsfæstes, vægrede alle Træer sig standhaftigt ved at give deres Ved til dette forsmædelige Formaal. Egetræet ydede den tapreste Modstand; Pilen vendte og drejede sig til alle Sider og undgik saaledes Bødlernes Hænder; Granen forsvarede sig med sine Naale; Æspen alene var værgeløs og maatte give sit Ved. Da Jesus nu hang paa dens Stamme, gik der en Gysen igennem den, og siden er Æspen dømt til at skælve ved det mindste Vindpust indtil Tidernes Ende.

I Rhinlandet siger man derimod, at det var af Pebertræet, Christi Kors blev tømret. Dengang var Pebertræet et Træ af anselig Størrelse; det ragede endog op over alle andre Træer; men til Straf for Bøddeltjenesten, det ydede, blev det mindre og mindre og skrumpede til sidst ind til en uanselig Busk.

Fra Østrig stammer følgende Fuglesagn: Næsten alle Fugle var bedrøvede over, at Jesus paa Korset led Tørstens Kvaler; men kun Lærken bragte ham Hjælp, idet den bar Vand til ham i sit Næb. Til Tak for denne Kærlighedsgerning fik Lærken sin høje Flugt, sit glade Sind og sin skønne Sang. Tre Fugle var der, som ikke var rørte over Herrens Lidelse; det var Glenten, Kragen og Brokfuglen. Til Straf derfor maa de manges en Sommerdag skriges af Tørst.

Belgien har et Sagn om Svalen: Da Jesus hang paa Korset og kæmpede med Døden, fløj et Svalepar muntret kvidrende forbi. Da sagde Herren, at Svalerne som Straf for deres Ligegyldighed over for hans Lidelse aldrig skulde sidde paa en grøn Gren, og siden flyver Svalerne rastløst frem og tilbage og søger Føde.

I Rumænien fortælles noget lignende om Spurvenerne; de fløj nysgerrige og udeltagende om Korset og skreg: »Han lever endnu! han lever endnu!« Da sagde Herren: »Ganske smaa skal I blive; I skal kun leve af de Brødsmuler, I samler op ved Vejen, og Menneskene skal forfølge jer!«

Saaledes blev Spurven Proletaren blandt Fuglene, og den kan ikke mere løbe, kun hoppe.

I Danmark og Norge fortælles, modsat det belgiske Sagn, at Svalen havde Medlidenhed med Jesus, da han pintes af Tørst, og udraabte: »Sval ham! sval ham!« Ved samme Lejlighed raabte Viben derimod til Bødlerne: »Pin ham! pin ham!« Siden maa Viben rastløst forsvare sine Unger mod Rovfuglene, og dens Æg stjæles ud af Reden.

I Frankrig er der et prægtigt Folkesagn om Skaden og Rødhalsen: Da Jesus hang paa Korset, kom der to Fugle flyvende og satte sig ved hans Hoved. Den ene var en Skade, som dengang var den smukkeste af alle Fugle. Men den var lige saa ond, som den var smuk, og den gik saa vidt i sin Ondskab, at den spottede den korsfæstede Kristus. Den anden Fugl var lille, og dens Fjer var graa og uanselige. Frygtsomt nærmede den sig Frelseren og udstødte nogle klagende Toner, og saa begyndte den at trække Tornene ud af den Korsfæstedes Pande med sit Næb. Fra Frelserens Øje faldt der en Taare, som Fuglen aftørrede med sin Vinge. En Blodsdraabe, som fulgte med en af de udtrukne Torne, faldt paa Fuglens Bryst og Strube, og saaledes fik Rødhalsen sin Farvetegning. Herren vendte sig nu til den og sagde: »Fordi du har vist mig Medlidenhed, skal du til alle Tider være velsignet. Lykke og Glæde skal følge dig overalt, og Menneskene skal kalde dig Vor Herres Fugl.« Men til Skaden sagde Jesus: »Fordi du har vist, at du intet Hjerte har, vil jeg berøve dig din Fjerkrone og de skønne Farver, som du er saa stolt af. Dine Fjer skal herefter have Sorgens og Ulykkens Farve, og du skal være foragtet af alle.«

Om Korsnæbben fortæller et smukt Sagn fra Tyrol, at dets Næb fik sin ejendommelige Form, da Fuglen fuld af Medlidenhed anstrengte sig for at drage Naglerne ud af Frelserens Hænder og Fødder. Det lykkedes den ikke, og den beholdt for stedse de korsvis bøjede Næbspidser; men den er meget yndet af Menneskene, og i Tyrol er der næppe en Hytte, hvor ikke en Korsnæb har sin Rede.

Om det saa er den foragtede Edderkop, saa har ogsaa den faaet tildelt sin Rolle i Langfredagsagnene. Et smukt italiensk Sagn fortæller, at da Frelserens Fødder var genemborede, og Blodet flød ud af deres Saar, kom der Sværme af Fluere flyvende og plagede Herren. Det saa en Edderkop, og straks begyndte den at drage et Net over Jesu Fødder for at holde Fluerne borte. Da denne Barmhertighedsgerning var udført, trak Edderkoppen sig tilbage paa Korsets Stamme; men Frelseren lod et lyst Kors fremkomme paa det medlidende Dyrs Ryg, og saaledes opstod **Korsedderkoppen.**

Ved A. M. O.

Hvad foretager han sig med Bogen?

Af C. C. Martindale S. J.

(Sluttet.)

Efter Epistlen vil du se, at Messetjeneren bærer Bogen om til den anden Side af Alteret — til venstre Side, set nede fra Kirken — og dér læser Præsten et Stykke af Evangelierne, det er Beretningen om vor Herres Liv, Død og Genopstandelse, skrevet af St. Matthæus, Markus, Lukas og Johannes. Før Præsten begynder Oplæsningen, gør han to Ting, som er værd at lægge Mærke til. Først, idet han gaar fra den ene til den anden Side, bøjer han sig dybt og beder Gud hjælpe sig, at han maa læse Evangeliet godt og rigtigt — dermed mener han at læse og udlægge det ret. Om Søndagen i hvert Fald og ved Hovedmessen hver Dag, hvor der kommer flest Folk, udlægger han Evangeliet fra Prædikestolen — det er Prædikenen. Men ved de korte Messer, saadan som dem, vi nu særlig tænker paa i Øjeblikket, prædiker han som Regel ikke. Den anden Ting, han foretager sig, lige før han begynder Læsningen, er, at han tegner sig med Korsets Tegn paa Pande, Læber og over Hjertet. Disse tre Korstegn betyder: »Christus i min Tanke« — at jeg maa tænke det, som laa Christus paa Sinde. »Christus paa mine Læber« — at jeg maa tale, som Christus talte. »Christus i mit Hjerte« — at jeg maa elske, hvad Christus elskede.

Det er en skøn og dyb Tanke. Derefter læser Præsten Evangeliet og kysser til Slut Bogen.

Hvorfor bliver Bogen baaret fra højre til venstre Side af Alteret? Fordi det i gamle Dage var Skik, at alle Oplæsninger undtagen Evangeliet blev oplæst fra et højt Stade eller en Pult til venstre for Præsten, naar han saa ned mod Kirken, hvorimod Evangeliet blev læst fra en Pult til højre — den ærefuldeste Side set fra Præstens Side. Da senere Messen begyndte at blive læst helt igennem fra Alteret, blev Epistelen og Evangeliet ikke mere læst fra Pulpiturer, men fra Alterets to Sider. Under Evangeliets Oplæsning staar alle op som for at vise, at de er aarvaagne og hører efter og er rede til at forsvare Evangeliets Sandhed, om fornødent.

Paa Søndage og større Festdage gaar Præsten derefter til Midten af Alteret og fremsiger »Credo«, d. v. s. »Jeg tror« — altsaa Trosbekendelsen. Dermed erklærer vi højtideligt over for Gud, at vi tror alt, hvad han har lært os gennem den hellige Skrift, ja hele Kristentroen, som Kirken har lært os den, den Kirke, som Christus selv grundlagde. Naar Præsten læser: »og paa Jesus Christus . . . som har

paataget sig Kød (det vil sige vor menneskelige Natur) ved Helligaanden af Jomfru Maria og er bleven Menneske«, saa knæler vi for at vise, at vi er taknemmelige for Guds Kærlighed, som fik ham til at stige ned og blive som vi — og vi paa vor Side er rede til ydmygt at adlyde hans Lov og Lære. Som Regel staar Katholiker op under Trosbekendelsen for at vise deres Ærbødhighed og redbonne Vilje til at staa ved deres Tro til alle Tider.

Naar Credo (eller, hvis det ikke læses, Evangeliet) er læst, er den første Del af Messen forbi.

Præsten begynde med at staa ved Altertrinenes Fod, som om han følte sig uværdig og næsten undsaa sig for at gaa helt op til Alteret. Han bad om Tilgivelse for sine personlige Synder og steg saa op ad Trinene for at begynde paa Messen. Endnu engang anraabte han Gud om Forbarmelse og gav Udtryk for sin Ærefrygt og Respekt for den Gud, som han og Menigheden skulde til at tilbede. Saa fremførte han sine Bønner for Gud, stolende paa, at de kun vilde blive ham tilstaaet, hvis det var til hans eget Bedste. Derefter læste han af Skriften baade inden for og uden for Evangelierne. Endelig samlede han paa Søn- og Helligdage det hele til en Bekendelse af Troen, som Gud har lært os den, og som vi er rede til at efterleve den.

Ved *H. K.-Hafstrøm*.

NYE BØGER.

Dr. phil. Alfred Otto S. J.: »Compañía de Jesús«, København 1934.
Paulus-Kredsens Skrifter. 1. Serie Nr. 3. 32 S.

Efter at have vist os det for Jesuiterordenen typiske Christusbillede fører Forfatteren Læseren gennem et Par Lignelser fra »Exercitiebogen« frem til Ordenens Stifter og behandler derefter Ordenens Vækst og Arbejde fra den første spæde Begyndelse. Derefter følger et kosteligt Afsnit »Beskyldninger«, hvoraf det fremgaar, at det bl. a. er Jesuiterne en udsøgt Fornøjelse at forgive Paver, Kardinaler og Fyrster samt tilskynde deres Medborgere til lignende og andre lige saa ædle Bedrifter. Dr. Otto slutter Stykket med en Bemærkning, der stammer fra Jesuiten Albertis haandskrevne Satire fra 1634 i Rigsarkivet i München »Singularis sanctimonia Jesuitarum«, hvorefter det var Jesuiterne, der forførte Eva til at bide af Æblet og derved kort sagt blev Skyld i al Verdens Ulykker. Afsnittet »Banlyst«, der nu følger, giver en udmærket Oversigt over de mange forskellige Forfølgelser og Angreb, som Ordenen igennem Tiderne har været og stadig er udsat for. For Fuldstændighedens

Skyld maa vi dog bemærke, at vi ikke helt kan faa den lærde Forfatters Fremstilling af Kontroversen med Dominikanerne til at rime med Pastors og Seppelt-Löfflers. Efter derpaa at have omtalt Ordenens Arbejde i Kulturens Tjeneste følger der et fortræffeligt Afsnit om Ordenens Organisation. Bogen fortsætter derefter med at behandle Lydighedsløftet og Askesen, som den er nedlagt i den saa verdensberømte »Eksercitiiebog« for saa at slutte med en Oversigt over Ordenen og dens Arbejde i Nutiden. — En i alle Maader interessant og letlæselig Piece. A. N.

III. dansk Konversationsleksikon, I (495 S.) og II (487 S.). Berlingske Forlag. Pris pr. Bind Kr. 2,50.

Siden Udgivelsen af første Bind af Berl. Tidendes Leksikon er der sket den Forandring, at der nu findes to katolske Medarbejdere ved Værket, Sognepræst, Pastor Bernh. Jensen og Professor Johannes Jørgensen. Denne Forandring maa selvfølgelig modtages med Glæde af enhver Katholik; i andre Konversationsleksika maa vi jo ofte se katolske Emner behandlede af Ikke-Katholiker, hvilket som bekendt sjældent giver de bedste Resultater. Det er da ogsaa kun rimeligt, at katolske Emner behandles af kath. Fagmænd, ligesom f. Eks. musikalske Spørgsmaal behandles af Fagmænd i Musikvidenskab.

I sin Helhed synes dette Leksikon at bringe ikke saa lidt Stof, særlig i Forhold til den usædvanlig lave Pris. Der er dog taget temmelig meget Hensyn til Teknik og Sport; naar der ofres 28 Sider paa Automobilteknik, -Trafik o. l., maa det ske paa Bekostning af andre Artikler. Til Sammenligning kan nævnes, at Asien, »den største Verdensdel«, maa nøjes med 9 Sider. — Billedstoffet er rigt og bringer mange interessante Fotografier, f. Eks. af Balbos Eskadreflyvning over Atlanterhavet 1933. Aktualitet præger i høj Grad hele Værket.

I andet Bind er de katolske Medarbejdere dog endnu ikke repræsenterede. Artikler som Askeonsdag, Augustinus, Augustinermunke, Beatifikation o. l. vilde utvivlsomt have været en Opgave for de nye Medarbejdere. Man faar bl. a. at vide, at Askeonsdag er Onsdagen efter Sexagesima i Stedet for efter Quinquagesima. — Af Pave Benedikt XV findes derimod en sympathisk Skildring, hvori omtales hans Fredsarbejde og Kodifikationen af Kirkeretten.

Vi glæder os til at se Resultatet af det katolske Medarbejderskab i de følgende Bind og vil næste Gang omtale tredje Bind.

M---I.

FRA HOVEDSTAD OG PROVINS.

Socialreformen.

Paa Mødet i A. C. den 7. Marts talte Ekspeditionssekretær Gunnar Hagen om Socialreformen. Foredraget gav først et løseligt Rids af Tidens Udvikling: Fra først af var det den katholske Kirke, som udøvede den sociale Forsorg, siden blev det paatrængende, at Staten tog sig deraf. Socialreformen af 1891 byggede paa Almisseprincippet og gav den meste Hjælp som Fattighjælp med strenge Retsvirkninger; i Tidens Løb revideredes den, særlig paa Basis af Forsikringssystemet, som skulde opdrage Folket til Selvhjælp og lette Byrderne; men der opstod mange Vanskeligheder i Administration og Økonomi. Den ny Sociallov bygger paa Retsprincippet, Forsikringssystemet er stærkt udviklet og kun en ringe Del af Forsorgen gives i Form af Fattighjælp med strenge Retsvirkninger; dernæst er Administrationen simplificeret og Økonomien forbedret. En Forbedring af stor Betydning er det, at Anstalterne er lagt under Staten, medens det før var Kommunen, der skulde udrede Omkostningerne. Selve Sociallovens Gennemførelse antages at kræve 230 Millioner om Aaret. Omkostningerne maa betragtes som Samfundets Forsikring imod Kommunismen.

Fra Verden til Klosteret.

Søndag d. 18. ds. var der atter en straalende Festdag hos St. Josef Søstrene paa Strandvejen. 11 Søstre iførtes Ordensdragten, deriblandt en ung Søster fra Island, 11 aflagde deres første Løfter og 8 de evige Løfter.

Kl. 7 læste Hs. Exc. Biskoppen den tidlige Messe. I sin Prædiken talte han »om den Lykke at kunne leve i Kloster. Selv om hele Verden vilde staa til vor Raadighed — alt er dog forgængeligt! Men i Klosteret, hvor man daglig lever efter Guds Vilje, om man arbejder paa Hospitalet eller paa Skolen eller i Køkkenet eller Vaskehuset, nyder man rene Glæder og gør en Gerning, der maaske er ringe i Menneskers, Øjne, men stor i Guds Øjne.«

Sikkert har den hellige Josef med Glæde set ned paa sine Døtre. Maatte alle de nye Søstre nu virke til Guds Ære og til Gavn for Kirken i vort Land. R. P.

St. Ansgars Kapel paa »Sølyst« indviet.

Mange Mennesker var strømmet til, da Maristbrødrenes nye Kapel paa »Sølyst« blev indviet Søndag d. 11. Marts af Sognepræsten, Pastor Hillebrand, assisteret af Kapellanen, Pastor Geertz Hansen, der endnu Aftenen i Forvejen havde hjulpet Brødrene med at lægge sidste Haand paa Værket.

St. Ansgars Skolehjem paa »Sølyst«.

Pastor Hillebrand holdt en hjertelig Prædiken under Messen Kl. 10; efter Forvandlingen tændtes den evige Lampe for allerførste Gang. Efter Messen spredtes Gæsterne for at bese Hjemmet, hvorefter alle igen til sidst samledes omkring Kaffeboardene; der holdtes Taler af Sognepræsten, Prioren, Købmand Walther, Direktør Hansen og Broder Paul Emmanuel. Kapellet er ret stort, med sit smukke Alter og pragtfulde Baldakin gør Rummet et saare festligt Indtryk. Hjemmet, der til en Begyndelse har 8 Elever, venter i den nærmeste Fremtid Tilgang af flere nye.

Menighedspleje i Rosenkranssognet.

*Aarsberetning for St. Vincentsforeningen for katholske Damer.
1. Januar—31. December 1933.*

Foreningen talte 43 Medlemmer, 13 aktive og 30 passive. 53 Familier og enligstillede er blevet understøttet, og der er aflagt 112 Besøg i Hjemmene. Paa Systuen forfærdigedes 54 nye Klædningsstykker, desuden har der været en Del Omsyning og Reparation af brugt Tøj. — Af Gaver har vi faaet 156 Brugs- og Beklædningsgenstande, desuden 2 Barnesenge, 1 Barnevogn og 5 Sangbøger. — Vi deltog i Retraiten og Fælleskommunionen paa Østerbro og i den fælles Paaskekommunion, som afholdtes i Rosenkranskirken. — Til den fælles Skovtur fik vi Lov at indbyde 15. Vor Sognepræst, Hr. Pastor B. Jensen, havde venligst henvendt sig til 5 Bilejere i Sognet. Med elskværdig Imødekommenhed kørte de Deltagerne til og fra Trørød. — I Sommerens Løb var først 3 Smaabørn 14 Dage i Trørød, senere tilbragte 12 Skolepiger 3 Ugers Ferie derude. — I Februar og November holdt Vincentsforeningen Aftensammenkomst i Institut Jeanne d'Arc, og i December deltog vi i den fælles Julefest paa Østerbro.

Alle, der har ydet Foreningen Hjælp, bedes herved modtage en hjertelig Tak. Pengebidrag, brugte Klædningsstykker, Fodtøj og lign., modtages med Tak paa Systuen, Boyesgade 8, 1. Sal, Torsdag Kl. 13,30--16.

<i>Indtægter:</i>	Kr. Ø.	<i>Udgifter:</i>	Kr. Ø.
Kassebeh. 1. Jan. 1933.	58 32	Indkøb til Systuen	84 67
Aarlige Bidrag:		Mælkebilletter	29 50
Fra akt. Medlemmer	76 00	Fødevarer	237 69
» pass. »	190 00	Spørvognsbilletter	19 40
Kollekten	40 00	Skotøj	10 00
Gave	50 00	Brændsel	5 00
Renter	1 97	Det Ny Testamente	2 00
Modt. fra Hovedkassen	350 00	Frimærker	70
		Rengøring	5 00
		Messestip.	3 00
		Kontant Hjælp	150 50
		Indbet. til Hovedkassen	190 00
		Til Juletræet	4 00
		Kassebeh. 1. Jan. 1934.	24 83
	<u>766 29</u>		<u>766 29</u>

FRA DEN VIDE VERDEN.

Fra det katolske Island.

Sagøens Katholicisme kan se tilbage paa et frugtbart og virksomt Aar. Islands Apostoliske Vikariat skal nu til at have sin tredje Station, idet de belgiske Francis-kaner-Missionssøstre har truffet Forberedelse til at bygge et Hospital og en lille Kirke i Stykkisholm paa Vestkysten. Det gamle Hospital i Reykjavik udvider, idet der i Fjor blev lagt Grundsten til en Nybygning ved Siden af; det vil sikkert blive en imponerende Bygning. Forstanderinden for dette St. Josephs Hospital i Reykjavik, Sr. M. Viktoria, er trods sin høje Alder — hun kunde for nylig fejre sit 50 Aars Profesjubilæum — i fuld Aktivitet, og Island haaber at maatte beholde hende i mange Aar endnu. Missionen gaar i øvrigt sin vante Gang. Skolerne i Reykjavik saavel som i Havnefjord kan næppe tage de mange Børn, der ønsker Undervisning, Menigheden vokser roligt og naturligt, og der er al Grund til at se Fremtiden fortrøstningsfuldt i Møde.

Den katolske Kirke i Norge i 1933.

Under denne Titel skriver Mgr. Kjelstrup i »Credo«s Martshefte, som bl. a. indeholder en interessant Artikel om det internationale kath. Kirkemusikstævne i Aachen fra P. Menzingers Haand, om, at den administrative Tredeling i de kirkelige Distrikter Syd-, Mellem- og Nordnorge viser sig at gavne Kirken i det vidtstrakte Land. I den nord-

lige Del med Tromsø som Centrum rører sig et rask Liv under Fædrene af den »Hellige Families Kongregation«s Ledelse. Picpusfædrene i Mellem-Norge har kunnet aabne en ny Station i Kristianssund, en By paa 15,000 Indbyggere. I samme By ventes det, at St. Karl Borromæus-Søstrene snart skal aabne et Hospital, som sikkert vil blive Mage til den højmoderne Klinik, de i 1933 fik rejst i Molde. I Oslo Apostoliske Vikariat har store Omflytninger fundet Sted: Maristpatrene, Biskoppens egen Orden, opgav Sjælesorgen i Stavanger og Haugesund og fik overdraget Jesu Hjerter-Menigheden i Stabekk. Dominikanerne, som i Forvejen betjener St. Dominikus' Kirke i Oslo, har overtaget den gamle Bispestad Hamar, hvor Ordenen allerede i Middelalderen havde et Kloster, og fra Hamar holdes nu ogsaa Gudsjeneste i Lillehammer og Gjøvig. St. Halvards Menighed i Oslo blev betroet til Franciskanerne. Menigheden i Haugesund har faaet en ny, smuk Kirke i Stedet for det gamle, lille Kapel. Men den største Forandring skete i Oslo, idet den gamle St. Olavs Præstegaard fra 1858 ombyggedes og blev en Bispegaard med 3 Etager med Plads til Foreningslokaler etc.

Sir Conan Doyle om Medier.

Fra en Brevveksling i »The Universe« angaaende Sir Conan Doyle og Spiritismen tager vi følgende interessante Brev:

»Paa en Forelæsning, som afdøde Sir Conan Doyle gav paa Londons Universitet, bad en Student ham udtale, hvor stor en Procentdel Medier han antog var Bedragere. Han prøvede at undvige. Studenten fastholdt sit Spørgsmaal og sagde: Jeg vilde gerne bede om et klart Svar paa et klart Spørgsmaal! Sir Conan Doyle svarede endelig: Jeg er forberedt paa at indrømme, at 99⁰/₁₀₀ af de professionelle Medier er Bedragere. Saa fortsatte han med at forfægte den ene Procents Ægthed. Enhver, som overværede Forelæsningen, kan bekræfte dette.

Jeg vil tilføje følgende: I sin »Spiritismens Historie« (History of Spiritualism) vil Sir A. Conan Doyle kun indrømme en meget lille Procent bedrageriske Medier. I sit senere Værk »Det ukendtes Grænse« (The Edge of the Unknown) tilstaar han, at Procentdelen af Bedragerier er større, end han havde ventet; skønt han stadig hævder Troværdigheden af visse Personers Paastand om at besidde psykisk Kraft — — — er de dog blevet afslørede.

Hvem ved, hvad der kunde være sket, om Sir Arthur Conan Doyle havde levet lidt længere?

St. Dominici Priorat.
London, N 10.

A. Knapp.

Den største mandlige Orden.

Jesu Selskab har udgivet sin Aarbog 1934, ifølge hvilken Selskabet nu tæller 23 673 Medlemmer, d. v. s. 737 flere end sidste Aar. Interessant er det at se, at de amerikanske Stater møder med de fleste nye Medlemmer, nemlig 210. Jesuiternes store Indsats i Missionsmarken viser bl. a., at de har givet Kirken 1058 Martyrer; hver 6. Præst er Missionær, og $\frac{1}{8}$ af den hedenske Verden er tildelt dem som Arbejdsfelt. I Jesuiternes Missioner findes ialt 41 Hospitaler, 8 Spedalskhedsanstalter, 133 ambulante Stationer, 8 Universitetskollegier, 47 Seminarier, 3800 Skoler med 280 000 Elever, 15 Trykkerier, 50 Blade, 6 Observatorier. Endvidere findes der 6 Seminarier, som uddanner ialt 351 indfødte Præster, nemlig 226 Indere, 30 Javanesere, 76 Kinesere og 19 fra Madagaskar.

Rekviem-Messer for Kong Albert.

Alverden over er der blevet læst Rekviem-Messer for Kongen af Belgien med stor Deltagelse af de forskellige Landes og Byers Regenter. I Rom læstes paa Begravelsesdagen Messe i den kongelige Kirke, i Gesù-Kirken og i Santa Maria degli Angeli, hvilke overværedes henholdsvis af Kongen og Dronningen af Italien, Kurie-Kardinalerne og det pavelige Hofs Dignitarer samt Mussolini og de statslige Myndigheder. Den hellige Fader overværede Rekviem-Messen i det Sixtinske Kapel.

Hans Majestæt Kongen af Danmark og Island overværede sammen med Kongen af Siam Messen i Notre Dame de Bon Voyage i Cannes.

I København celebredede Hs. Exc. Biskoppen paa Begravelsesdagen en Rekviem-Messe, der overværedes af Drs. kongelige Højheder Kronprins Frederik og Prins Knud.

Den hellige Time i St. Peterskirken.

Torsdag Aften d. 15. Marts holdtes den hellige Time i Rom til Minde om Præstedømmets Indstiftelse for 1900 Aar siden. Foruden den hellige Fader tog hele den romerske Sæcular- og Regularklerus Del i Andagten. 10 000 Præster og Theologistuderter fyldte Peterskirkens vældige Hovedskib og Apsis. Kl. 18 blev Paven baaret ind paa Sedia gestatoria gennem den tavse Forsamling, ledsaget af Kuriekardinalerne og Kardinalerne Verdier, Hlond og Lienart. I Apsis havde foruden Roms Sognepræster 40 Ærkebiskopper og Biskopper taget Opstilling. Efter Kard. Laurentis Prædiken og den stille Tilbedelse meddelte Paven den eucharistiske Velsignelse, og Mindehøjtiden sluttede med en begejstret Hyldest til Hs. Hellighed.

Ved det hellige Aars Afslutning.

I en Konsistoriumstale 5. Marts gav Paven Udtryk for sin dybe Taknemmelighed over det hellige Aars Forløb. Utallige var de Kristne, som var draget til Rom, ikke blot for at vinde Afladen, men endnu mere for i denne viede Stad sammen med ham at overveje de vidunderlige Kendsgerninger og Begivenheder, ved hvilke vor Forløser for 1900 Aar siden kaldte alle til Frelsens Vej. Ikke tøjlesløse Klassekampe eller nationale Stridigheder, men en og samme Fromhed, en og samme Religion var det, som forenede alle disse Samfundslag og Folkeslag i broderlig Kærlighed og bekræftede, at Begærligheden efter jordiske Ting skiller, men Længslen efter de himmelske Goder forener.

Paven meddelte derefter, hvem der skulde forestaa Lukningen af de hellige Porte i de fire Patriarkalbasilikaer. Paven selv vilde foretage Ceremonien ved den vatikanske Basilika; paa samme Dag skulde Kardinal Granitto Pignatelli lukke de hellige Porte i St. Pauls Basilika, Kardinal Macelli-Selvaggiani i Lateranbasilikaen og Kardinal Angelo Maria Dolci i Santa Maria Maggiore.

Højtideligheder i Sevilla i den stille Uge.

Det, der ikke var muligt sidste Aar i Spanien, nemlig i Anledning af den stille Uge at afholde de berømte Sevilla-Højtideligheder, hvori Sevillas By-Autoriteter tager Del, bliver i Aar til Virkelighed. Byraadet har vedtaget, at Højtidelighederne Skærtorsdag og Langfredag skal finde Sted. Tribunerne bliver atter rejst i Hovedgaderne, hvor de forskellige Lavsprocessioner skal passere forbi, og Pladserne udlejes allerede nu. Selv Bagerlavet, som hidtil har forholdt sig saa passivt, har i Aar anmeldt sin Deltagelse i Processionen.

(*Kath. Kirchenblatt. Berlin.*)

Alt vedrørende **Paaskenumret** skal være Redaktionen i Hænde senest Palmesøndag Aften.

Reverendi Dni Missionarii ut vascula ad sacra Olea bene purificata ac nitida quantoculus mittant, rogantur. Vlc. ap.

Pensionat »Solhem«, Tyringe. Telf. 140 modtager Paaskegæster, pr. Dag 5,50 incl. fuld Pension. Centralvarme. Dansk Indehaver.

Katholsk Arbejdsanvisnings Bureau.

Plads tilbydes:

Plads søges:

En dygtig Husjomfru, kendt m. som Portner, Vicevært samt flere alt vedr. Husholdning; en Barne- ved hvad som helst. pige (København).

Ansøgning med ev. anbefalinger sendes sammen med Paa- tegning af Deres Præst til B. Jetmar, Nørre Søgade 13, Kbhn. K. Telf. Byen 8626.

Gudstjenesten

Palmesøndag (= P.S.), Skærtorsdag = (S.T.), Langfredag (= L.F.),
Paaskelørdag (= P.L.),

St. Ansgars Kirke. P.S. 9¹/₂ højtidelig Pontifikal-Palmevielse, Procession, Høj m., Lidelseshist. 17 Fastepræd. — S.T. 9 Pontifikalm. de h. Oliers Indvielse, Procession. 15 foretager Biskoppen den højt-Fodtvætning. 17 Andagt til det allerh. Sakram. m. Præd. — L.F. 10 Pontifikal-Gudstjen Lidelseshist. Forbønner, Korsets Hyldning, Procession, Præsanktifikatm. 17 Andagt m. Præd. — P.L. 7 Ildens og Paaskelysets Indvielse, Profetier, Døbevandets Indvielse, Allehelgenslitani, hvd. 8¹/₂ Høj m. Vesper.

Jesu Hjerter Kirke. P.S. 9¹/₂ Palmevielse og Procession; 10 Høj m. Oplæsning af Lidelseshist. 18 Fastepræd. og Andagt. — S.T. 7 Levitmesse. Tilbedelse hele Dagen. 18 Præd. og Andagt. — L.F. Liturgisk Gudstjen. 10. 18 Præd. og Andagt. — P.L. begynder Ceremonierne 7, Levitmesse hvd. 8.

St. Knuds Kapel. P.S. 8¹/₂ Sangmesse m. Lidelseshist. — S.T., L.F. og P.L. ingen Gudstjen.

Den evige Tilbedelses Kirke (Jagtvejen) P.S. 8 Palmevielse, Proc., Høj m. Præd. 19 Fastepræd. — S.T. 8 Høj m. Proc. — L.F. 8 Præsanktifikatm. 19. Fastepræd. — P.L. 8 Liturgisk Gudstj.

Immaculatakirken. P.S. 7 st. Messe, 9¹/₂ Palmevielse, Procession, Høj m. Præd. 14¹/₂ Vesperandagt. — S.T. 7 Høj m. 18 Andagt til det allerh. Sakram. — L.F. 7 Gudstjen. 14¹/₂ Korsvej. — P.L. 7 Gudstjen.

Sakramentskirken. P.S. 8 stille Messe. 9¹/₂ Palmevielse, Høj m. Oplæsning af Lidelseshist. 18 Fasteandagt m. Præd. — S.T. 8 Høj m. 18 Sakraments- og Gethsemane-Andagt m. Præd. — L.F. 9 Præsanktifikatm. 18 Andagt m. Præd. P.L. 7 Paaskelysets og Døbevandets Indvielse, hvd. 8¹/₂ Høj m. Vesper.

St. Antoni Kirke. P.S. Ingen stille Messe. 9 Palmevielse og Høj m. — S.T. 8 Høj m. — L.F. 10 Gudstj., 18 Andagt m. Præd. — P.L. 7 Ceremonierne begynder

St. Josefs Kirke. P.S. 9 Palmevielse og Høj m. 15 Andagt. — S.T. 6¹/₂ Høj m, Tilbedelse hele Dagen. 19¹/₂ Andagt. — L.F. 9 Præsanktifikatm. 15 Korsvej. — P.L. 6 Ildens og Paaskelysets Indvielse, Litani, hvd. 7¹/₂ Høj m.

Rosenkranskirken. P.S. 8 st. Messe. 10 Palmeindvielse, Høj m. Oplæsning af Lidelsesh. 17 Præd. og Andagt. — S.T. 7 Høj m. 17 Præd. og Andagt til det allerh. Sakr. — L.F. 10 Gudstjen. 17 Fastepræd. — P.L. 7 Gudstjen. Høj m. ca. 8¹/₂.

Assumptionsskapellet (Rygaard, Bernstorffsvej 54, Hellerup) S.T. 7 Høj m. — L.F. 7¹/₂ Præsanktifikatm. — P.L. Ceremonierne og Høj m. ca. 7¹/₄.

St. Annæ Kirke. P.S. 6, 8 og 11¹/₂ st. Messe. 9¹/₂ Palmevielse Høj m. Lidelseshist. 18 Andagt. — S.T. 8 Høj m. 18 Andagt til det allerh. Sakr. m. Præd. — L.F. 10 Gudstjen. 18 Korsvej m. Præd. — P.L. Ceremonier 7 og Høj m. ca. 8¹/₂.

St. Andreas Kirke (Ordrup). 9¹/₄ Palmevielse, Høj m. Oplæsning af Lidelseshist. 17 Fastepræd. og Andagt. — S.T. 8 Høj m. 19 Andagt. — L.F. 10 højtid. Gudstjen., Korsets Hyldning og Præsanktifikatm. 18¹/₂ Præd. og Andagt. — P.L. Ceremonierne 7, Levit. hvd. 8¹/₄.

St Hans Kapel (Hørsholm). S.T. 9.

Paaskekommunionen. Med Palmesøndag begynder Tiden for den pligtmæssige Modtagelse af den hellige Kommunion.

Den stille Uges Liturgi. Foredrag og Demonstration (Grammofonplader) ved Pastor K. Ballin Mandag d. 26. ds. Kl. 20 i St. Ansgars-Salen, Bredg. 67 o. G. *Alle er velkomne!*

Kirkelig Kalender.

Marts.	April.
25. S. Palmesøndag.	1. S. 1. PAASKEDAG.
26. M. Ferialdag.	2. M. 2. PAASKEDAG.
27. Ti. Ferialdag.	3. Ti. 3. PAASKEDAG.
28. O. Ferialdag.	4. O. i Oktaven.
29. T. SKÆRTØRS DAG.	5. T. i Oktaven.
30. F. LANGFREDAG.	6. F. i Oktaven.
31. L. PAASKELØRDAG.	7. L. Hvide Lørdag.

Marts. Ugens Messebønner.

25. S. Palmesøndag (319—251).
 26. M. Ferialdag (354—287); 2. For Kirken eller for Paven ((123, 122)—[107]).
 27. Ti. Ferialdag (358—289); 2. Johannes af Damaskus (860—699).
 28. O. Ferialdag (373—297); 2. Johannes af Capistrano (863—703).
 29. T. Skærtorsdag (392—306).
 30. F. Langfredag (404—319).
 31. L. Paaskelørdag (433—348).

At Sidetallene i Parenthesen gælder det første den ny Udgave af Messebogen (1926), det andet den gamle Udgave (1907). Er der kun anført eet Tal i Parenthesen, gælder det den ny Udgave.

Eksercitier for Herrer

vil finde Sted i St. Andreas Præstegaard i den stille Uge fra Onsdag d. 28. Marts Kl. 20 til Paaskesøndag Morgen d. 1. April. Vedtagelsen er 10 Kr. Anmeldelse med nøjagtig Adresse bedes i god Tid sendt til Pater M. Spaus, Mosehøjvej, Charl.

Nedenstaaende Mariakongregationer indbyder herved unge Piger til lukkede **Exercitier i Assumptionsklostret »Rygaard«**, Bernstorffsvej 54, Hellerup, fra Tirsdag den 27. Marts Kl. 19 til Paaskelørdag d. 31. Form.

Deltagelse bedes meldt til Frk. Marie Wissum, Strandboulevard 105¹, Kbh. Ø., senest den 24. Marts.

Apostlernes Dronning.
 Den ubesmittede Undfangelse.

Fredens Dronning.
 Maria Rosenkransdronning.

Kollekten i de fire Kirker til Fordel for Vincentsforeningen (katholsk Menighedspleje) indbragte 268 Kr. 53 Øre.

St. Ansgars Kirke	Kr. 99,05
Sakraments Kirken	» 69,48
Rosenkrans Kirken	» 35,00
Jesu Hjerter Kirke	» 65,00

Kr. 268,53

Alle, der har bidraget til det gode Resultat bedes modtage vor hjerteligste Tak.

Ungdomsbasaren i Aarhus: Udtrukne Numre.

Lykkesedlerne: A 84. 102. 179. 206. 208. 377. 395. 467. 495. 617. 664. 729. 784. 887. 897. 994. — B 13. 57. 145. 205. 272. 324. 409. 571. 585. 655. 750. 807. 846. 906. 994. — C 37. 183. 185. 213. 258. 319. 342. 493. — D 192. — **Særlige Bortlodninger:** Babydukke 28, »Bitten« 55 (orange), Dukkevogn 49, »Jens« 15 (rød), Ampel 31, Rygebord 055, Kagestel 93 (graa), Entré. (Søndag) Serie 2 A 091, (Mandag) Serie 3, D 002. Nittergevinsten: E. Kjær, Norsgade 15.

Hjertelig Tak til alle, der har støttet os.

Komitéen.

FREMMEDESPROG-TRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN)
 Svanemosegaardsvej 4. Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.
 Færdig fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

82. Aargang

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kroner Kvartalet (inclusive Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 St., København K. Telefon: Palæ 3762, Kl. 13-16). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kroner aarligt. — Redaktør: Pater G. Scherz, Hans Bogbinders Allé, København S; Telefon Amager 3202; bedste Træffetid Kl. 13¹/₂—14¹/₂.

Nr. 13.

Søndag den 1. April

1934

INDHOLD: Den opstandne Frelser og hans Moder. — St. Johannes Damaskenus's Paaskekanon. — Som nedfor til Helvede. — Ungdom og Vantro. — Vor Frelsers Jesu Christi Paasketriumf. — Hvor han opstod fra de døde. — Adolf Hitlers Rige i religiøs Belysning. — Den stille Vandring. — Kirkeklokkernes Pilegrimsfærd. — Tilbage til Arnen. — Presse-Rundskue. — Inden Don Boscos Kanonisation. — Nye Bøger. — Fra Hovedstad og Provins. — Fra den vide Verden. — Avertissementer. — Kirkelig Kalender. — Ugens Messebønner.

Den opstandne Frelser og hans Moder.

Moretto.

St. Johannes Damaskenus's Paaskefanon.

Det er Opstandelsens Dag! Lad os juble, o Menneskehed! Paaske, vor Herres Paaske! Thi fra Død til Liv, fra Jorden til Himlen har Christus vor Herre ført os, og vi synger en Sejrsfang.

Lad os nu drikke den nye Drik, ikke det Vand, der blev skabt af den golde Kilde ved et Under; men af Udødelighedens Kilde har Christus vederkvæget os i den Grav, hvor vi holdes bundne.

O gid, paa Guds Borg, Profeten Habakuk maa staa ved vor Side og pege hen paa den Lysets Engel, der klart forkynder: I Dag er det Frelsens Dag for Verden; thi Christus er opstanden som den almægtige Herster.

Lad os staa op i den aarle Morgen og frembære ikke vellugtende Salver, men Lovsang for vor Herre, og vi vil da faa at se Christus, der skænker os alle Liv og stiger op for os som Retfærdighedens Sol.

Du nedsteg til Jordens dybeste Dyb og brød det Lukke, der evigt holdt indespærrede de lænkebundne, o Christus, og paa den tredie Dag, som Jonas af Hvalens Bug, steg du op af Graven.

Han, der reddede Mændene ud af Ovnen, blev selv et Menneske og led Døden, og ved sin Lidelse inklædte han de dødelige Uforkrænkelsehed, han, der alene var vore Fædres velsignede og højtlovede Gud.

Dette er Guds udvalgte og hellige Dag, denne den første Dag i Ugen, Dagenes Dronning, festernes fest og alle Søndages Søndag, paa hvilken vi lovsynger Kristus i Evighed.

Straal, o straal, du nye Jerusalem! thi Guds Ære har ladet Lyse sit Afsyn over dig. Dans og vær glad, Sion. Og du hellige Kvinde, glæd dig, du Guds Moder, over din Søns Opstandelse!*)

Som nedfor til Helvede.

Gravens Stilhed dækkede Christi hellige Legeme hin store Paaskeabbat efter Langfredagens Smerter; men Herrens, Forløserens, Sjæl steg efter Døds- og Sejrsraabet: »Det er fuldbragt« ned til Forhelvede, til »limbus Patrum«, for at forkynde den gamle Pagts rettærdige, at Forløsningens Stund var inde. Hvilken vældig Hærskare maa ikke have ventet paa Christi Komme, hvilken hellig Forsamling af Mænd og Kvinder, som i Haabet paa Christus havde virket deres Sjæls Frelse og nu skulde vende hjem. De havde i dunkle Billeder og Profetier anet den kommende Frelser; nu saa de ham i al hans sejrrige Magt og majestætiske Klarhed. De havde længtes efter at se Satans Nederlag, nu fik de Bud om hans Ydmygelse. De havde i Aarhundreder og Aartusinder biel paa Befrielsen, og nu kom deres Befrier og førte dem ud af Fængslet. Vil man forestille sig og føle en dyb Paaskeglæde, kan man næsten ikke gøre

*) Ved en »Græsk Aften« i Glyptotheket forr. Aar sang Mag. Mogens Wøldikes Drengekor ovenst. Paaskekanon af den h. Johannes af Damaskus. Melodierne hertil var transskriberede af Prof. Dr. phil. Carsten Høeg, der interesserer sig levende for den byzantinske Kirkemusik og har studeret de gamle Haandskrifter i Klosterne paa Athos og Sinai. Prof. Høegs Oversættelse, der er foretaget efter et græsk Haandskrift fra det 13. Aarh., offentliggør vi her med Professorens Tilladelse, for hvilken vi bringer vor bedste Tak. — Ved Kanon forstaas i den græske Liturgi en særlig Digform, bestaaende oprindeligt af 9 Oder; den anden er dog hyppigt udeladt, saaledes ogsaa her. Til hver af Oderne svarer bestemte Cantica fra det gamle og det ny Testamente.

Christus i Dødsriget.

Fra Angelico.

bedre end i Aanden at stige ned i denne »limbus Patrum« og høre og se deres Jubel, begyndende fra det første Menneskepars Salighed til Patriarker, Profeter, til Johannes Døberen.

I Dantes »Divina Commedia« fortæller Digterens Fører, hvor herlig en Dag det var, da Christus kom ned til den gamle Pagts retfærdige og forkyndte Sejren:

*»End var jeg ny paa Stedet, hvor vi stande,
da ned til os jeg saa en Mægtig stige;
med Sejrens Tegn kronsmykket var hans Pande.
Vor første Fader drog fra dette Rige
han med sig bort, samt Abel, Noahs Skygge,
Moses, der Loven gav og lød tillige,
og Abraham og David, Tronens Smykke,
og Israel med Fader og med Sønner,
samt Rachel, hun, hans dyrt fortjente Lykke,
og mange fler med Salighed han lønner . . .«*

Fra Angelico har med sin rene, fromme Kunst skildret dette Øjeblik, hvor »Limbus'« Porte slaas op, og den Opstandne staar Ansigt til Ansigt med sine tro Tjenere. Den vedføjede Skitse giver et Indtryk af de forløstes Hærskare, der drager Forløseren i Møde. Satans Magt er brudt, Forhelvedes Porte næsten knuser Djævelen, de onde Aander er paa Flugt kun med de Sjæle i deres Favn, som selv har hengivet sig til dem.

Vidunderligt og kraftigt er det Billede, som Cyrillus af Alexandria tegner i sine Katekeser. Biskoppen holdt den 14. Katekese, hvoraf vi tager nedenstaaende Citat, i selve den hellige Gravs Kirke i Jerusalem i Aaret 448 eller 449, altsaa paa en Tid, hvor Kejser Konstantin, Kirkens Byggherre, endnu levede. Ligesom hele den øvrige Katekese maa have grebet Tilhørerne dybt, da de hørte Biskoppens lødige Ord netop paa Opstandelsens Sted, saaledes ogsaa hans Henvisning til Christi Nedfart til Underverdenen:

»Døden blev skrækslagen, da den saa en fremmed komme ned i Underverdenen uden at være bundet med Dødens Lænker. I Dørvogtere, hvorfor fór I sammen ved dette Syn? Hvem frygtede I mod Sædvane? Døden frygtede og forraadte ved sin Flugt sin Frygtagtighed. Da ilede de til, de himmelske Profeter, Lovgiveren Moses, Abraham, Isak og Jakob, David og Samuel, Isaias og Johannes Døberen, som havde bevidnet: »Er det Dig, som skal komme; eller kan vi vente nogen anden?« (Matth. 11, 3). Forløste blev alle retfærdige, som Døden havde opløst. Saaledes sømmede det sig nemlig, at de udmærkede Herolder blev forløst af den Konge, som de havde forkyndt. Enhver af de retfærdige sagde dengang: »Død, hvor er din Sejr; Underverden, hvor er din Brod?« (Os. 13, 14 — 1. Kor. 15, 55), thi Sejrens Ophavsmand har befriet os.«

— z,

Ungdom og Vantro.

Naar Hs. Exc. Biskoppen overlader nedenstaaende Betragtning til vort Blad, er vi særlig i denne Tid, hvor Hundreder af vore unge snart forlader Skolen eller forbereder sig til Modtagelsen af Firmelsens Sakramente, taknemmelige for en Henvisning til de Farer, der truer dem.

Den Mangel paa religiøs Interesse, der findes hos en stor Del af vore Dages Ungdom, skyldes ofte, at den er vokset op i fuldstændig gudløse Omgivelser, hvor de unge

enten slet intet har hørt om Religionen eller har faaet den fremstillet paa en saadan Maade, at de kun kan faa Foragt for den. Derfor er det forkert, naar man uden videre paastaar, at de unge stiller sig fjendtligt over for Religionen, fordi denne vil forhindre dem i at følge deres Lyster og Tilbøjeligheder.

Anderledes forholder det sig, naar der er Tale om unge, der i deres Barndom har faaet en god, kristen Opdragelse, men senere falder fra. Saadanne Frafald er maaske nok forstaaelige, men berettigede er de ingenlunde. Troen er en Guds Gave, og Gud tager ikke denne Gave tilbage, medmindre man gør sig ganske uværdig til den. Denne Uværdighed har som Regel ikke sin Rod i Forstanden, men i det moralske Liv. Thi det er urimeligt at paastaa, at et ungt Menneske, der i Gaar var overbevist om Kristendommens Sandhed, men i Dag har mistet denne Overbevisning, har tabt den udelukkende paa Grund af intellektuelle Vanskeligheder. Nej, Grunden til et saadant Frafald maa søges andet Steds. Vil en saadan ung Mand eller Kvinde, der har mistet sin Barnetro, være fuldstændig ærlig over for sig selv, maa han eller hun indrømme, at det ikke var Fornuften, men Lidenskaberne og de onde Tilbøjeligheder, der var Skyld i Frafaldet. Hvor sandt er ikke det gamle franske Ordsprog, at Hjertet har Grunde, som i Hjernen ej bunde. . . . Der kræves ikke noget særlig stort Kendskab til Ungdommen for at indse Sandheden af dette. Taber de unge Troen, sker det næsten altid i de Aar, Lidenskaberne begynder at vaagne. Disse Lidenskaber vil — om de ikke bliver bastet og bundet — uvægerlig føre de unge paa Afveje i moralsk og sædelig Henseende, og der opstaar derved en skarp Modsætning mellem det Liv, de lever, og det, Religionen — gennem deres Samvittighed — byder dem at leve. Denne Kontrast bliver i Længden uudholdelig, og da de ikke vil give Afkald paa Tilfredsstillelsen af deres Lyster og Tilbøjeligheder, skaffer de sig ved et eller andet »videnskabeligt« Angreb paa Religionen af med denne. Hvor taabeligt! og samtidig: hvor sørgeligt! Den kristne Religion, den, hvortil nogle af Menneskeslægtens største Tænkere har bekendt sig, vover saadanne unge, det være sig Gymnasiaster, Studen-

ter eller Lærlinge, at fordømme i Videnskabens Navn! Og saa ved de dog inderst inde alt for godt, at der ingen Mod-sætning er mellem Religionen og den sande Videnskab — men tværtimod den skønneste Harmoni. Modsætningen, Disharmonien bestaar mellem de utøjlede Lidenskaber og Religionen, for saa vidt som de unge ikke vil nøjes med den Tilfredsstillelse af Lidenskaberne, som Religionen til-lader. Man vil ikke længere bede sit *Credo*, fordi man ikke længer vil overholde de ti Guds Bud.

Da den franske Filosof Littré laa paa sit Dødsleje, sagde han til den Præst, der skulde berette ham: »Jeg vilde give al min Kundsab og Viden for aldrig at have syndet mod Lyset.«

Den, der giver Afkald paa sin Tro for at følge sine slette Tilbøjeligheder, forsmaar med Vidende og Vilje Sandheden og ofrer den paa sine Lidenskabers Alter; og disse Lidenskaber vil stadig vokse sig større og stærkere og blive en næsten uovervindelig Hindring for Troens Tilbagevenden i en saadan Sjæl.

Denne Vantro vilde være forstaaelig — om end ikke tilgivelig — hvis den blev gennemført ogsaa paa andre Punkter; men det gør den ikke; tværtimod! Den unge Mand eller Kvinde har ikke længere sin Skriftefader eller sin Sognepræst at ty til og raadspørge i vanskelige Tilfælde — og saa henfalder de til den blindeste Overtro og søger maaske Raad og Vejledning hos en eller anden Spaakvinde, ja hengiver sig maaske endogsaa til Spiritisme, Theosofi og lignende. Kvaksalvere og Humbugmagere indtager den Plads, der tilkommer Christus alene, og Evangeliet maa vige Pladsen for den første den bedste Bog. Stakkels, stakkels unge, der forlader Lysets Fyrste og giver sig Mørkets onde Magter i Vold! I Sandhed, de har solgt deres Førstefødselsret for en Ret Linser. . . . Det er næsten umuligt at bringe saadanne unge paa ret Køl igen; thi de, der haardnakket modstaar Sandheden, vil til sidst blive for-smaaet af denne, saa sandt Skriften siger: »Farer ikke vild, Gud lader sig ikke spotte; thi hvad et Menneske saar, det skal han og høste.«

Hvilken sørgelig Høst! De intellektuelle og moralske Kræfter svækkes. Følelseslivet forsimples og forraaes. Vil-

jen bliver slap og svag og uden Kraft til at søge bort fra Synden og Lasten. Hvilket sørgeligt Vrag af det, der engang var bestemt til at være en Bolig for Helligaanden!

Og dog er der endnu Haab om Frelse for saadanne ulykkelige Mennesker, saa sandt Guds Naade og Guds Kærlighed er uden Maal og Grænser. St. Augustins Omvendelse er et slaaende Eksempel herpaa. Derfor vil vi heller ikke miste Haabet om, at saadanne stakkels unge endnu kan blive frelst, men trofast bede til hende, der er Syndernes Tilflugt og naadige Forbederinde for Guds Trone, at hun maa opnaa Omvendelsens og Genrejsningens Naade for os.

† *Jos. Brems,*
vic. apost.

Vor Frelasers Jesu Christi Paasketriumf.

Som vi alle ved, mente de vantro Jøder i sin Tid at kunne knuse vor Frelser paa en saa grundig Maade, at kun Mindet om et stort Nederlag vilde blive tilbage efter ham. Langfredagens virkelige Resultat forelaa imidlertid først Paaskemorgen, og herefter var det store Opgør mellem Christus og hans samlede Fjendeskare endt med en evigvarende Triumf for ham og med et skammeligt Nederlag for Modparten. Dette Billede har aldrig siden forandret sig.

Indtil Dato minder det Skue, Vantroen frembyder, om det Løfte, Gud Herren gennem Moses gav alle dem, der er lydige mod ham indtil Døden: »Naar dine Fjender rejser sig imod dig, skal Herren slaa dem paa Flugt foran dig; ad een Vej skal de drage ud imod dig, men ad syv skal de flygte for dig.« (5. Mos. 28, 7). Farisæerne og Saddukæerne, Herodianerne og Repræsentanter for det hedenske Rom, der ellers var saa inderlig uenige om alt, drog i forunderlig Samdrægtighed ud mod Jesus af Nazareth, men efter at Vagten fra Graven Paaskemorgen havde meldt, at den døde havde forladt sin Grav, og en Engel samt et Jordskælv havde slaaet dem selv til Jorden, saa de besvimele, har Vantroen ganske vist nægtet Christi Opstandelse (hvad skulde den ogsaa ellers gøre?), men for-

søgt at løbe ad saa mange Veje fra Kendsgerningen, at de stadig skiftende Hypotheser, der skulde forklare Opstandelsestroens Opstaaen, blev til Topmaalet af Absurditet og Selvmodsigelser og derved et nyt Bevis for Sandheden af Paaskebudskabet.

Men lad Christi Fjender bare blive ved med at rende Hovederne mod en historisk Kendsgernings Klippevæg. Den opstandne kommer jo engang igen og skal saa nok overbevise ogsaa dem om, hvad der har været Virkelighed og hvad Selvbedrag. I Mellemtiden vil vi glæde os over den store Triumf, vor Frelser fejrede paa alle Højtiders Højtid, den hellige Paaskedag.

Der er imidlertid saa meget at glæde sig over, at vi her maa nøjes med flygtige Antydninger. Tænker man paa Christi Person, mærker man hurtigt, at vor Frelser valgte Paaskedagens tidlige Morgenstund til at sætte Slutstenen og Kronen paa sin største Gerning, Slægtens Forløsning ved sit Offer, og at løse Seglene paa Langfredagens gaadefulde Bog, saa alle, som ikke er blinde eller onde, kan se, at Korset ikke er en Taabelighed eller Forargelse, men Livets Træ.

Liv bragte det ham selv. For som Løn for Lidelse og Død gav Faderen ham Magt til paa den tredje Dag efter Døden uden fremmed Hjælp at forene Sjæl og Legeme igen og i herlighedsfuld Skikkelse at forlade sit Hvilested. Fornedrelsens Tid var dermed sluttet og Ophøjelsen til den fulde Guddomsherlighed begyndt. De faa jordiske Aar i Ydmyghed og Lydighed blev nu afløst af de utallige paa en Kongetrone med Herskermagt over Himmel, Jord og Underverden.

Aldrig bør man glemme, at Langfredag ikke er det sidste Ord i Christi Sag, men Paasken. Derfor er ogsaa Herrens Opstandelse det fundamentale Dogme i vor hellige Religion, og efter Christi Befaling blev det af Apostlene gjort til Basis og Udgangspunkt for deres Forkyndelse. Alle, der vilde høre Evangeliet, skulde straks kunne forstaa, hvad det er, der venter dem, som slutter sig til Christus og ved Sakramenterne bliver en Enhed med ham som Grenene med Vinstokken og saaledes lever og dør i

ham. De er jo kaldet til at faa Del i Christi egen Herlighed som hans Medarvinger.

Men der er mere endnu. Opstandelsen kaster ikke blot Lys over Kristendommens inderste Kerne og sluttelige Bestemmelse, den peger ogsaa tilbage og er Indfrielsen af altafgørende Løfter, som Herren havde givet under sin offentlige Virksomhed. Hans Taler og de ledsagende Undergørelser havde jo til Hensigt Skridt for Skridt at løfte Sløret for den største Hemmelighed i Gud, nemlig at den ene guddommelige Natur ejes af tre Personer, hvoraf Jesus af Nazareth var den anden. Som Hovedbevis for denne Læres Rigtighed havde Herren flere Gange lovet det store Mirakel ved sin egen Person: Opstandelsen fra de døde. Hele hans Lære og Virksomhed var saaledes sat paa dette ene Kort.

Paaskemorgen førte saa det meget omtalte og ventede Hovedbevis for Christi Guddom. Opstandelsen omgiver altsaa ikke blot de tidligere Aars Arbejde med Herlighedens Straaleglans, men er samtidig den absolute Garanti for, at Jesus, som »i sin menneskelige Natur er født af Davids Slægt, hvad hans helliggørende Aand angaar, er Guds mægtige Søn« (Rom. 1, 3—4). Og da Apostlene drog ud med Paaskebudskabet, kunde de med urokkelig Sikkerhed sige til deres Tilhørere: »Vi har forkyndt jer vor Herres Jesu Christi Magt og Nærværelse, ikke som Eftersnakere af snildt udtænkte Fabler, men som Øjenvidner til hans Herlighed« (2. Petr. 1, 16).

»Lovet være derfor Gud, vor Herres Jesu Christi Fader, som i sin store Barmhjertighed ved Jesu Christi Opstandelse fra de døde har genfødt os til et levende Haab, til en uforgængelig, ubesmittet og uvisnelig Arv, som opbevares til os i Himlen« (1. Petr. 1, 3—4). Med hele Kirken paa den vide Jord vil vi derfor synge: »Dette er Dagen, som Herren har skabt, Dagen med Himmerigs Glæde; Dagen, der frelser, hvad før var fortabt. Lad os da juble og kvæde: Alleluja, Alleluja!«

F. K.

Hvor han opstod fra de døde.

»Da kom der et stærkt Jordskælv, for en Engel fra Herren steg ned fra Himlen, traadte hen, væltede Stenen bort og satte sig paa den. Synet af ham var som et Lyn og hans Dragt hvid som Sne.« Matth. 28.

De hellige Steder, hvor Paaskemysteriet fuldbyrdedes, har fra de ældste Tider været søgt og elsket af fromme Kristne, og de er derfor ogsaa historisk saa godt bevidnede, som faa i denne Verden. Selv efter

Jerusalems Ødelæggelse i Aaret 70 bevaredes Erintringen om dem levende, saa Kejser Hadrian, da han vilde gøre Jerusalem til en heidensk By, nøje vidste, hvor han skulde rejse sit Venustempel for at ramme de Kristne i Hjertet. Og siden

Konstantin den Store byggede sin prægtige Basilika over Golgatha og den hellige Grav, kunde Mindet slet ikke tabe sig, selv om de største

Storme har hærget den hellige By.

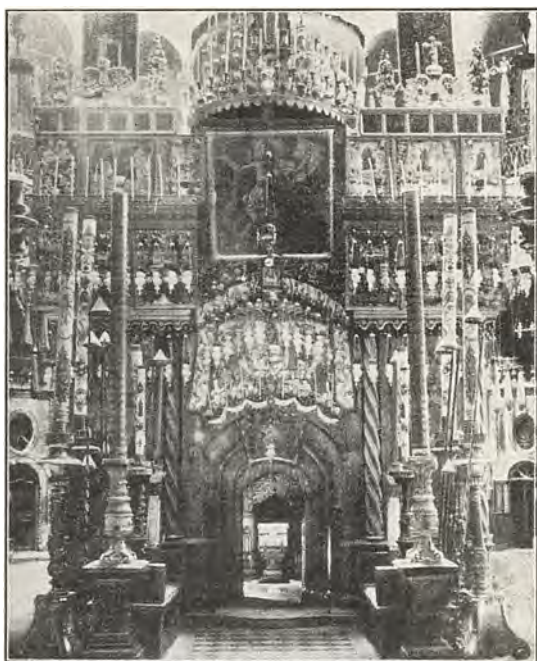
Gravkirken er Jerusalems største Helligdom — den omslutter Golgathahøjen og Frelserens Grav. Pladsen foran Kirken er en

brolagt Gaard, der maaler 17 m fra Øst til Vest og 25 m fra Nord til Syd. Façaden, der stammer fra Korsfarernes Tid, bestaar af to Portaler — den højre har dog været tilmuret siden 1808 — og oven over disse to Vinduer. Med hellig Gysen træder vi ind i Helligdommens Indre — og bliver staaende skuffede og raadville. »Foran os ligger et uregelmæssigt, daarligt oplyst Rum, som ender

Kirkepladsen og Façaden af den h. Gravs Kirke. Den smukke Portal med de to Døraabninger, hvoraf den ene har været tilmuret i det sidste Aarhundrede. Til venstre det afstumpede Klokketaarn. Kuplen hæver sig over Dømherrernes gamle Korbygning.

i en høj Beskyttelsesmur, til højre og venstre mørke Gange. Med Forbavselse ser man til venstre for Indgangen nogle snakkende muhammedanske Vogtere sidde paa en Divan. Et Par Skridt foran os ligger en sort Marmorsten, ovenover hvilken der er hængt en Række Lamper; det er Salvelsesstenen, paa hvilken Jesu afsjælede Legeme blev lagt, da Nikodemus salvede det før Begravelsen. Hvor mange Millioner Kristne har ikke kysset denne Sten! Til højre fører

Gravkapellet i Kirken.

Gravrummet hang oprindelig sammen med den naturlige Klippevæg; i det 4. Aarhundrede blev det skilt herfra, og Haven er siden dengang forsvundet under Kirkens almindelige Niveau.

to Trapper op til Kalvariebjerget. Vender vi os til venstre og træder ind i den egentlige Gravkirke, ser vi en massiv Rundbygning med en mægtig Kuppel oplyst gennem et eneste stort Vindue i Kuppelhvelvingen. I det inderste Rum af Rotunden staar 18 massive Søjler og derover to Gallerier hver med 18 Buer. Omtrent midt i Kirken under Kuplen er Christi Gravkapel, en firkantet Bygning, som er kronet med en løgformet Kuppel med et plumpt Galleri, som gaar hele Vejen rundt. Denne Bygning stammer fra Aar 1801 og er af græsk Oprindelse. Façaden har som Prydelse 4

snoede Søjler og 3 Opstandelsesbilleder, af hvilke det øverste tilhører Latinerne, det midterste Grækerne og det nederste Armenerne. Gravkirken er fælles Eje for Latinerne, Grækerne og Armenerne, medens Kopterne og Jakobitterne har deres Kapeller i Nærheden.

Gennem en smal Dør træder man fra Østsiden ind i et lille Forrum, det saakaldte Engelkapel: paa denne Sten sad Englen, som forkyndte de fromme Kvinder Jesu Opstandelse. For at komme ind i det egentlige Gravkammer maa vi bukke os dybt; den lille lave Port er kun 1,33 m

høj. Det hellige Rum er 2 m langt og 1,93 m bredt, og der er kun Plads til en 3—4 Personer ad Gangen. Til højre er Stenen, paa hvilken Jesu Legeme hvilede fra Langfredag Aften til Opstandelsen Paaske-morgen. Stenen selv er 0,66 m høj, 1,89 m lang og 0,93 m bred og hænger sammen med den naturlige Klippevæg; dette kan dog ikke ses, da Væggen er beklædt med hvidt Marmor. Biskop Arkulf har endnu i det 7. Aarhundrede set den nøgne Klippe uden Beklædning. Da selve Stenen kun er lidt over en halv Meter høj, bliver der lagt en Alterplade over den, naar den hellige Messe skal celebreres. Om Dagen fjernes denne Plade. Lige fra den tidligste Morgenstund frembæres her det hellige Messeoffer, og enhver Præstepilegrim er lykkelig over blot een Gang at kunne frembære det hellige Offer paa dette Sted.

Det højhellige Rum oplyses af 43 kostbare Lamper, hvoraf 13 tilhører Katholikerne (Latinerne), 13 Grækerne, 13 Armenerne og 4 Kopterne. I denne Kristenhedens Helligdom er Opstandelsesunderet sket. Tusinder af Mennesker af alle Nationer og fra alle Lande knæler aarligt her og

Englens Kapel.

Det var her, Englen sad paa den væltede Sten og talte til de fromme Kvinder. Et Brudstykke af denne Sten er indfattet i en af Marmor-søjlerne, som hæver sig i Midten.

kysser Gulvet og Stenen, som allerede Millioner før dem har vædet med deres Taarer.

Lige overfor Gravkapellet begynder den græske Hovedkirke, som kaldes Katholikon; den anvendes af de græske Munke under deres Korbønner og er intet andet end den tidligere Korsfarerkirkes Hovedskib. Til højre for Gravkapellet udenfor Gravkirkens Kuppel kommer man ind i den hellige Maria Magdalenas Kapel. Bag Magdalena-Alteret fører fire Trin til den lille Kirke »Vor Frue« eller »Jesus viser sig for sin Moder«. Her opbevares det Aller-

14. Station.

Her er Graven, hvori Jesu afsjælede Legeme hvilede to Nætter og en Dag før sin herlighedsfulde Opstandelse. Klippen, hvormed Graven er sammenhængende, findes endnu under den store hvide Marmorflise.

med de stemningsfulde Linier, hvormed Johannes Jørgensen i »Jorsalafærd« skildrer sit Besøg ved den hellige Grav:

»Og saa er det min Tur at gaa ind — at bøje mig under den lave Dør — at knæle ved den graa Marmorplade, som dækker den helligste af alle Grave. Du knæler som under et Loft af gyldne Lamper — og ser du op, ser du paa Muren over Graven et stort Billede af den Opstandne, malet paa en Grund af Guld . . . Her var Josef af Arimathæas nye

helligste, foran hvilket Franciskanerne forretter deres Korbønner. Bag denne lille Kirke ligger det lille usunde Kloster, som siden det 13. Aarhundrede har tjent som Bolig for de Graabrødre, som forretter Tjeneste i Gravkirken. Takket være den østrigske Kejser Franz Josef I's Gavmildhed har Munkene siden 1869 en lille Terrasse, som ganske vist er omgivet af de omkringliggende Huses høje Mure, men dog alligevel giver Munkene Lejlighed til at trække frisk Luft og se et Stykke blåa Himmel. Hver Dag Kl. 4 om Eftermiddagen holder Franciskanerne en højtidelig Procession til Gravkirkens forskellige Helligdomme, og i disse Processioner kan ogsaa de Troende deltage.

Lad os afslutte vort lille Besøg ved Christi Grav

Grav, hvori endnu ingen havde hvilet — her stedede de Jesus af Nazareth til Hvile og rullede Stenen for Graven og gik bort med Graad, fordi nu var altsaa alt forbi . . .

Og i Steden var det alt, som begyndte. Hjerternes Hjerte, det sande *Cor Cordium*, kunde ikke høre op med at slaa. En Aprilmorgen for nitten Aarhunderer siden talte en Engel til tre Kvinder: »Han er ikke her; han er opstanden.«

Og siden knæler Menneskeheden ved denne Grav, kysser denne Sten, græder mod dette Marmor — fordi den ikke er en Grav som Dantes eller Napoleons, Goethes eller Oehlenschlägers —

Fordi den er tom.«

Adolf Hitlers Rige i religiøs Belysning.

Saa meget godt end det religiøse Sind opdager i det nye Tyskland, f. Eks. Kampen for et sundt Familieliv og mod Smuds og Umoral, for en stærk Bondestand, Folkets Enhed etc., giver det øjeblikkelige Forhold mellem Kirke og Stat dog baade Paven, tyske Kardinaler og Biskopper Anledning til en vis Bekymring. »Deutsche diplomatisch-politische Korrespondenz« af 9. Marts 1934 benægter ganske vist i en særlig Artikel: »Katholizismus und drittes Reich«, at den øjeblikkelige Spænding skulde have nogen større Betydning, og skriver:

»Den *modus vivendi*, som var mulig i det fascistiske Italien indenfor en vis Tid efter Konkordatets Afslutning, vil ogsaa kunne realiseres i Tyskland under en Form, der passer til de tyske Forhold.«

Der henvises — som et Bevis for Myndighedernes ærlige Vilje — ogsaa til den Straf paa 9 Maaneders Fængsel, som Hurtigdommeren idømte en Student, der den 1. Marts i St. Hedwigs-Kirke under Kommunionuddelingen prøvede paa at rive Ciboriet ud af Præstens Hænder, hvorved nogle Hostier faldt til Jorden. Alt dette kan dog ikke skjule Situationens Alvor. Den fremkommer især ved meningsløse Domme mod Præster for en eller anden Ytring, ved de hedenske Bestræbelser omkring Rosenberg, den nysudnævnte Verdensanskuelsesmester, ved Statens Totalitetskrav ogsaa paa andre end politiske Omraader, ved den katholske PresSES ufri Stilling, men last not least ved Biskoppernes Væg-ring ved at lade de katholske Ungdomsorganisationer gaa op i Hitlerungdommen. Hvorledes Forholdet mellem Stat og Kirke i Tyskland vil udvikle sig i de kommende Maaneder, er det vanskeligt at sige noget bestemt om. Blandt tyske Katholiker møder man baade alvorligt bekymrede,

men ogsaa lyst dømmende Meninger. De sidste især blandt »Arbeitsgemeinschaft katholischer Deutscher«, som tilsigter en fuldstændig Opgaaen i Nazismen. I det efterfølgende fortæller en gammel Bekendt af »Nordisk Ugeblad«, som de sidste Aar har boet i Tyskland, hvorledes han ser paa Forholdene:

Her i Ugebladet omtaltes for nylig Kardinal Faulhabers Prædikener om Jødedømmets Betydning i Frelsens Historie og om Kristendom og Tyskhed. Kardinalen rørte her ved meget vitale, aktuelle Sider ved den nye tyske Bevægelse.

I Udlandet har man stor Vanskelighed ved at forstaa adskillige af disse Fremtoninger, og mange inden for Rigets Grænser staar tvivlende over for samme.

I nedenstaaende Linier skal en i politisk Henseende aldeles udenforstaaende prøve paa ud fra et fleraarigt Kendskab til Forholdene at gøre Rede for, hvad der er Hovedsagen, og hvad der er Biting, hvad der for os Katholiker synes at være godt, og hvad ondt paa det nuværende Stadium.

Der er faktisk sket en stor Forandring — ogsaa rent udadtil. At se alle disse unge og ældre Mennesker i brune Dragter og høje Støvler, høre dem knalde Hælene sammen, naar de hilser, og med udstrakt Haand raabe: »Heil Hitler«, er allerede højst mærkeligt. Denne for mange frastødende Hilsen, denne militære Aand, disse stadige Øvelser og Marcher ved Dag og Nat vanskeliggør vistnok den udprægede Fredspolitik, som Regeringen vil føre. I Udlandet forstaa man næppe, at disse Krafttyringer delvis kun er Udslag af den tyske Smagsretning, som føler sig vel paa Kasernegaarden, og hvis største Lyst er at defilere i Parademarch.

Her har Hitler saa at sige taget den tyske Ungdom om Hjertet — den vil bære Uniform og Snore og Livrem, trampe med Støvlerne og knalde med Hælene, naar de »staar ret«. Desuden er Tyskland et eneste vældigt Overflødighedshorn af kraftige, unge Karle — og hvor skal de alle hen, hvis de ikke puttes i Uniform og i Geled? Dette — som endnu ikke er ensbetydende med at være rigtig Soldat, thi Vaaben fører de ikke — har vist sig at være klogt gjort af Hitler. Han har derved faaet dem bort fra Gaden og Kommunismens Indflydelse.

Maa jeg for en Tydeligheds Skyld paastaa følgende:

1. Med Religion har Hitlers Virksomhed og Interesser foreløbig intet at gøre, ikke imod, snarere for Kirken, thi han vil have Ro fra den Side og staar med en høflig Gestus (Konkordatet) aldeles afsides.

2. Udenrigspolitikken har foreløbig heller ikke den Betydning i Hitlerianismen som Indenrigspolitikken og de so-

cialle Problemer. Derfor kaldes den en »Verdensanskuelse«. Den slutter. Forlig med alle Lande, prædiker Fred og bygger først og fremmest inden for Folket en større Enhed.

3. Denne Enhed ophæver alle »Stater« inden for Riget, noget, som var højst tiltrængt. Den søger at jævne Standsforskellen, at bekæmpe Socialdemokratiet og Kommunismen indefra, d. v. s. med deres egne gode Tanker, rensed for Klassehad. Den søger at bringe Arbejde og at beskæftige Ungdommen. Denne Forening af Respekt for historiske Minder, Kærlighed til Hjemmet og Omsorg for vide Kredse ud fra en social Aand (Volksgenossen) er vistnok det bedste i Hitlers Planer. Dette har gjort ham til Folkehelt.

4. En Særhed i Hitlerianismen er dens Bestræbelser for »en god Race«. Overdrivelserne er jo iøjnefaldende og har vist sig at være politisk set i høj Grad ukloge. »Den politiske Sans,« har Rigspræsidenten engang skrevet, »mangler os Tyskere fuldstændig.« Ja, den politiske Finfølelse, denne Smidighed og Selvbeherskelse, som f. Eks. Englænderne ofte har vist sig i Besiddelse af, mangler den tunge, flittige, stærke og lærde Tysker saa ofte til Skade for sig selv. Paa den anden Side maa det indrømmes, at jødiske Forfattere og Politikere, baade i den litterære Presse (her i Landet Brandesianismen) og i de marxistiske Retninger, ikke har hersket til Folkets sande Vel. Under den nuværende voldsomme Reaktion imod jødisk Aand har desværre mange lærde, fintfølende og godgørende Jøder maattet lide.

De eugeniske Bestræbelser — altsaa Fjernelse af skadelig Arveanlæg — er sikkert overordentlig velmente, men deres Praksis staar endnu under Debat. Vi bør ogsaa huske paa, at Tyskland for største Delen er protestantisk, og at mange inden for Hitlerianismen raadende Personligheder har Vanskelighed ved at følge rent kirkelige Vejledninger. Det bliver Katholikernes, fremfor alt Biskoppernes Sag, at tale og handle.

5. Dette gælder ogsaa over for Ungdommens Opdragelse og Foreningernes katholske Karakter. Nu, da det katholske Parti i Parlamentet — Centrum — mangler — dels overrasket af Begivenhedernes Magt — maa Biskopperne optræde og søge at faa Konkordatets Bestemmelser udlagt saaledes, at Kirkens Indflydelse ikke indskrænkes alt for meget. Efter min Mening har de katholske Studenterkorporationer handlet urigtigt ved at falde til Føje for Folk, som intet Begreb har om det katholske Livs Værdier.*) Bedre staar det til med andre Medlemmer

*) Førerne for de to store katholske Studenterkorporationer CV. og KV. havde paa egen Haand afgivet den Erklæring, at man fra nu ogsaa

af katolske Ungdomsforeninger. Endnu i Aftes besluttede i min Nærværelse en Skare Elever fra Bygningshøjskolen, prægtige, unge Mænd, aldrig at bøje sig for de officielle Angreb paa konfessionelle Foreninger, men netop nu at holde sammen under en eller anden Form. Her er endnu meget i Gære, og uden Tvivl vil Hitlerianismen endnu faa hældt meget koldt Vand i deres skummende Vin.

6. Kirken har i og for sig større Frihed her end i mange andre Lande. Den nye Stat vil have Ungdommen til fælles Øvelse og opdrage den i national-socialistisk Aand, altsaa til fædrelandskærlige og sociale Tanker. Dette har Biskopperne anerkendt som berettiget. Nye Former for religiøs Vejledning maa og vil nok komme, thi anti-religiøs er Hitlerianismen som Helhed ingenlunde. At der er Skyer paa den kirkelige Fredshimmel, kan ikke nægtes. Thi netop Hovedorganet: »Der völkische Beobachter«, taler et voldsomt Sprog, og Lederen, Alfred Rosenberg, tillader sig at angribe Kardinal Faulhaber og i det hele Kirkens Livssyn. Men disse Angreb maa ikke bebrejdes Nationalsocialismen som Helhed. Det vilde jo være underligt, hvis ikke Kirken — Staden paa Bjerget — vilde være udsat for Angreb fra den ene eller den anden Side. For Tiden er Tyskheden og den germanske Oldtid paa Mode.

7. Dette sidste gælder langt mere de protestantiske Kirker, som nu er tvangsforenet til en Rigskirke med uniformerede Biskopper, hvis Trosbekendelse vi gerne vilde vide. Foreløbig er deres Forkyndelse nærmest en Lovprisning af den »nye Luther«, den »nye Siegfried« (Hitler!), den tyske Sendelse, den tyske Bevidsthed i de tyske Hjerter med den tyske Aand og den tyske Hilsen o. s. v. Bavl altsammen! Den Overtyskhed er patologisk, den vil ikke gavne Evangeliet. Men vor hellige Kirke berøres ikke af dette Skumsprøjt omkring dens Klippebygning.

F. F. M.

Den stille Vandring.

En natlig Procession gennem Amsterdam.

Sidste Nat var jeg med til den mærkelige Procession, som hvert Aar i Marts Maaned holdes i Hollands Hovedstad. For Aar tilbage — det bliver efterhaanden ret mange

vilde optage ikke-katolske Student-r og dermed opgive Korporationernes konfessionelle Grundlag. En Del Studenter har protesteret mod dette.

— omtalte jeg denne saakaldte »stille Vandring« i et Foredrag i Højskolen i Stenosgade. Kun ganske enkelte af »Nordisk Ugeblad«s Læsere vil huske dette Foredrag; i øvrigt er jeg nu som Øjenvidne i Stand til at fortælle noget mere om dette mærkværdige Optog, saa det forhaabentlig vil interessere flere.

Processionens Oprindelse.

Hele denne Procession er i Grunden en Hyldest til Alterets allerhelligste Sakramente. I en gammel Krønike er Mindet blevet bevaret om et Under, som skal have fundet Sted i Amsterdam den 16. Marts 1345. Det er en ret ind-

Efter den indledende Aftenandagt forlader Deltagerne fra Nijmegen og Omegn Canisiuskirken og begiver sig til Banegaarden.

viklet Historie om, hvordan Alterets Sakramente efter at være blevet kastet i Ilden holdt sig uberørt af Flammerne og omsider af Præsteskabet paa højtidelig Maade blev bragt tilbage til Kirken.

Kan hælde, at den detaljerede Beskrivelse, saaledes som den forefindes i det gamle Dokument, vilde irritere mange moderne Menneskers kritiske Sans og lokke nedsettende og taabelige Ytringer frem om den »mørke« Middelalder. Saa meget er sikkert, og dette indrømmer selv fremragende ikke-katholske Historikere, at kun meget faa Hændelser fra saa ældgamle Tider, selv Hændelser samtidig med dette Under, er stadfæstet gennem saa udførlige skriftlige Vidnesbyrd som Sakraments-Miraklet i Amsterdam. I øvrigt fik dette Jærtegn straks et saa vældigt Ry, at det var af overordentlig stor Betydning for Byen Amsterdams Blomstring og Udvikling. Saaledes kom i Aaret 1482 Ærkehertug Maximilian, senere Kejser af Østrig, som Pilegrim

til Amsterdam og skænkede sin Krone til Byens Vaaben. Henved hundrede Aar senere gæstede ogsaa Kejser Karl V Amsterdam som Pilegrim.

Lige fra de første Aar efter den mirakuløse Hændelse blev Aarsdagen for Miraklet fejret ved en højtidelig Procession, der bevægede sig ad de samme Veje og Stræder, som Præsterne havde fulgt, da de bragte den hellige Hostie tilbage til Kirken. Forestil Dem dette pragtfulde Optog, hvori baade kirkelige og verdslige Autoriteter, alle Stænder og alle Samfundsklasser tager Del, andægtigt bevæge sig frem med smældende Faner, indhyllet i Røgelseskyer, med Sang og Musik, saaledes som den berømte hollandske Maler Der Kinderen har forevigtet det i det amsterdamske Begijnhof's Kapel.

Fra Procession til stille Vandring.

Aaret 1578 bragte os den religiøse Omvæltning. Calvinismens salte Bølger skyllede hen over vort lave Land. Kold og livsfjendtlig, som selve Døden, gav den sig til ligesom i Blinde at meje den ældgamle, nederlandske katolske Kultur ned. Om Procession kunde der ikke mere være Tale. Allerede Aaret efter, i 1579, blev der udstedt formelt Forbud mod at pynte Husene langs Processionsvejen. Dette havde Amsterdammerne nemlig gjort, for at den berømte Aarsdag ikke skulde gaa ubemærket hen. Katholikerne blev nødt til at celebrere Eucharistien paa Kvistværrelser og i Kælderrum — men ligesom for de Kristne i Katakomberne var Alterets Sakramente i disse Trængselsaar ogsaa deres Livskilde. Derfor kunde og vilde de ikke glemme Sakramentsmiraklet, og de blev ved med i Smug og i ganske smaa Grupper at holde Sakramentsgang ad den gamle Processionsvej. Processionsforbudet er blevet holdt vedlige indtil den Dag i Dag. Trods den store Rolle, Katholikerne i de sidste Aar har spillet i den hollandske Politik, er det ikke lykkedes dem at rokke ved denne gamle Bestemmelse fra Undertrykkelsens Dage. Det er nærmest et patologisk Fænomen hos vore kalvinistiske Landsmænd, at de straks faar Feber, naar vi taler om Processionen.

Saaledes er det gaet til, at den forhenværende Sakramentsprocession efterhaanden er blevet til den nuværende stille Vandring. I Gaar fortalte en Amsterdammer mig, at naar Venner mødte hinanden i Oktav-Ugen efter den 14. Marts, spurgte de hinanden: »Har du holdt din Vandring? Skal vi saa følges ad?« Dagen og Tiden blev aftalt, enten en sen Aftentime eller en tidlig Morgentime. Og paa den aftalte Tid kunde man se to, tre eller flere Mennesker tavse gaa Side om Side ad Kalverstraat (en Forvanskning

af Kalvarienstraat — Amsterdams Strøg), over »den Dam«, langs det kongelige Palads, over Broer, ad krogede Stræder, indtil de atter kom til Udgangspunktet, nemlig »det hellige Sted«, hvor i det fjortende Aarhundrede Miraklet var sket, og hvor der senere var blevet rejst et Kapel. I sidste Aarhundrede blev dette Kapel nedrevet (her var atter anti-papistiske Tendenser med i Spillet) for at skaffe Plads for stive, moderne Forretningshuse.

Begejstringen smitter.

Det skete, at Amsterdammere paa Grund af deres Embede eller Forretning kom til at bosætte sig i Provinsen. I deres Hjemve spillede Længslen efter det »hellige Sted« og den stille Vandring en ikke ubetydelig Rolle. De vænede sig saa til i Fastetiden at rejse ind til Hovedstaden for at holde den Bods- og Bedegang, de var vant til fra deres Barndom. Efterhaanden fik de nogle Venner med. Saa blev det til smaa Grupper. I forskellige Byer dannedes en eucharistisk Forening, der kaldte sig »Foreningen af det hellige Sted«, og disse Foreninger blev begejstrede Arnesteder for den ældgamle Sakramentsprocession i Hovedstaden. Det er nu henvend 50 Aar siden, at denne Bevægelse greb om sig i hele Landet. Tilstrømningen voksede fra Aar til Aar. Et Par Hundrede Mænd blev til et Par Tusinde, og i de sidste Aar er der omtrent 50,000 Mænd, der hvert Aar holder den »stille Vandring«. Den mægtige Tilstrømning gjorde en Organisation nødvendig. Det beundringsværdige ved denne Organisation er, at den næsten ikke mærkes, og at det er lykkedes den at bevare det gode, gamle Præg, der altid har kendetegnet denne mærkelige Procession. Hvad der i Reformationsdagene er gaaet tabt af ydre Pragt, føles ikke længere som et Savn, for det er blevet erstattet af forøget Inderlighed og mere intensiv Aandsamling. En ejendommelig Bestemmelse ved den »stille Vandring« er, at det udelukkende er Mænd, der maa tage Del i den; Kvinder og Børn er udelukket.

Som særlig Intention for vore Bønner blev der i Aar i Programheftet nævnt: »Alle Kristnes Enhed«.

Paa Vej til Hovedstaden.

Natten mellem Lørdag og Søndag skulde tre Ekstratog ved 12-Tiden føre Deltagerne her fra Nijmegen og de omliggende mindre Byer og Landsbyerne til Amsterdam. Klokker halv elleve samledes vi i Byens største Kirke til Andagt. Under Andagten blev vi gennem en Prædiken sat i den rette religiøse Stemning. Efter Velsignelsen drog vi til Stationen. Folk fra Landet med deres slæbende Gang og deres ejendommelige Dialekt dannede tætte Klynger. Folk

fra samme Sogn, Herrer fra samme Forening prøvede at holde sammen. Jeg lod mig bære af Strømmen, viftede med Haanden til en bekendt, løftede paa Hatten for at besvare en Hilsen. »Har De Deres Selskab?« er der en, der spørger. »Mit Selskab er dem allesammen.« Jeg vilde nemlig ikke slutte mig til en bestemt Gruppe for bedre at kunne opleve Fællesskabet. I Kupéen traf jeg sammen med en Journalist, en Lærer, en Vært og en Pressefotograf. Næppe havde Toget taget Fart, før vi var i Gang med Salmesang og Bøn. Og mens Toget stampede af Sted, og Vinden hysterisk susede mod de mørke Ruder, lød fra den ene Nabokupé: »Hil dig Maria, fuld af Naade . . .« og fra den anden: »Ære være Faderen og Sønnen og den Helligaand.« — Saaledes vekslede Litanier, Rosenkranse og Salmer. — Det følte, som om Toget løb løbsk — det galopperede som rasende gennem Mørket — endogsaa de største Stationer, saasom Utrecht og Amersfoort, fløj Jernuhvret forbi med vældigt Rabalder, saa det drøned og klirrede længe efter. Det lignede mest en Fart mod Død og Evighed. Men Pressefotografen, som var færdig med at lave sin »Blitz«, havde genoptaget sin Rosenkrans og bad ligesaa gudhengivent som vi andre: »Bed for os Syndere, nu og i vor Dødstime. Amen.«

Amsterdam. Allerede. Det var meget hurtigt. Paa anden Perron staar et tomt Tog med alle Døre aabne paa vidt Gab. Det var det første Ekstratog fra Nijmegen. Folk stiger ud. Ingen siger et Ord, i hvert Fald ikke saa højt, at det høres. Tavs glider den mørke Masse ud fra Hovedbanegaarden. Selv Taxa-Chaufførerne uden for Banegaarden bliver pludselig smittet af Tavsheden. Der gives ingen Ordre, ingen Signaler. Programmæssigt danner vi Rækker paa fire. Pressefotografen er forsvundet med sin Kasse og sin »Blitz«, saa vi er fire tilbage. Og saa skyder vi langsomt frem, naar de fire, der gaar lige foran os, gaar frem og standser, naar de standser. Klokken er halv tre — kun en enkelt Vogn svinger om Hjørnet ind til Banegaarden — og ganske faa nysgerrige standser et Øjeblik paa Fortovet. Den egentlige »stille Vandring« skal først begynde, naar vi kommer i Nærheden af »Begijnhof«. Dog er der ingen, der siger noget. Hvad skulde man sige? Vi er kommet for at bede. Hvorfor saa ikke gøre det med det samme? Politibetjenten standser sin Bil. Saa spørger han med dæmpet Stemme, om vi vil holde inde et Øjeblik for at lave et Hul i Rækken, hvor han kan smutte igennem. Politibetjentene, som staar sammen hist og her i smaa Klynger, er alle Katholiker; de har tilbudt at gøre frivillig Tjeneste. De er vistnok selv grebet af den almindelige religiøse Stemning.

(Sluttes.)

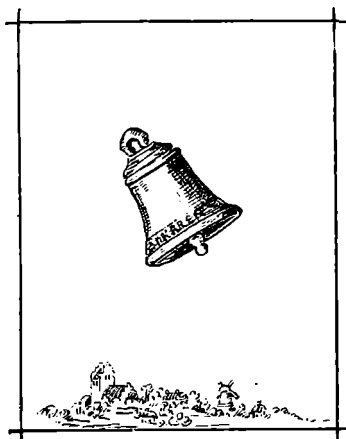
Steph. Wevers.

Kirkeklokkernes Pilegrimsfærd.

Paaskefortælling.

Nedenstaaende Fortælling har afdøde Kunstmalerinde Frøken Sofie Holten oversat fra Fransk. Den har vistnok staaet i »La Croix« for mange Aar siden; om den er af Pierre l'Ermite, ved jeg ikke, men den kunde ligne ham. Jeg tror, Sofie Holten frit har føjet Danmarks Navn ind et Sted i Fortællingen, og at hendes varme, danske Hjerte gerne havde kaldt Klokken Karen eller Kirsten i Stedet for Françoise og ønsket, at det var en af de gamle, danske Landsbykirker, Skuldelev eller Torning, hvis Dør atter aabnede sig ved Pavens Velsignelse.

Erikke Rosenörn-Lehn.

I den tidlige Morgendæmring Paaskelørdag stod Paven i sit Vindue og velsignede Klokkerne.

Alverdens Kirkeklokker rejser som bekendt paa Pilegrimsfærd til Rom i den stille Uge; ingen vilde holde af at udeblive, for en Klokke, som ikke er velsignet af Paven, ringer slet ikke, eller den ringer yderst slet.

Klokkerne iler af Sted i stærk Fart, da de ofte har en meget lang Vej, og det er nødvendigt, at de er tilbage i Kirketaarnene til det første

Allelujaslag Paaskelørdag. Man ser dem hverken komme eller drage bort igen, for deres Vej ligger højt oppe, oven over Skyerne, og derop naar vort Øje ikke. Men Visheden for, at de virkelig har været i Rom, faar vi Paaske-Morgen, for saa fortæller de os en Uendelighed af Ting, som kun læres i Rom.

Lige fra Daggry, ja, allerede lidt før, fra det Øjeblik, da de sidste svindende Stjerner bebuder Solens Komme, staar Paven paa sin Plads og strør Korstegn paa Korstegn ud over Klokkerne, saa det er et helt Mirakel, at hans Haand ikke trættes af at velsigne.

Alverdens Klokker! I San Damasusgaarden og over Vatikansnets Tage er der som en uafbrudt Flagren af store, graa Fugle med Sølv- og Guldreflekser. De kommer og gaar i talløse Flokke, som opfylder Himmelrummet. De kommer ilende fra alle Verdenhjørner hen imod denne velsignende Haand, som venter dem. Hvor langt, langt

borte fra Rom de end kommer, og langt, langt borte den ene end er fra den anden, saa ender de dog alle deres Flugt i dette fælles Midtpunkt, i dette i Forhold til Verdensaltet saa lille bitte Punkt. Thi her er Verdens Midtpunkt. Her mødes de, her løber de hinanden paa Ærmet i al Venskabelighed: de allerstørste Kirkeklokker, hvis Røst er som en hel Torden, og som ti Mand maa hænge sig ved, naar de skal sættes i Bevægelse, mødes her med de ganske smaa Klosterklokker, som en Lægsøster kimer sagte med, blot hun med Fingerspidserne rører Klokkerebet. Nogle Klokker kommer fra den romerske Kampagne, andre fra Umbriens smaa Bjergbyer, atter andre fra Øerne i det store Stille Hav. Nogle har endnu en Smule Sne paa Siderne; de kommer fra de vældige Søers Land helt oppe ad Nordpolen til. Fra Kina, Brasilien, Irland, Tyskland, Danmark, Frankrig, Amerika, alle Vegne fra kommer de.

Og dog er der ingen, der ser dem; hverken de store Folkeskarer, som strømmer ind i San Pietro, eller Gardisterne, som marcherer frem og tilbage, ja, om det saa er Kardinalerne, saa hverken ser eller hører de dem, ingen — uden Paven.

Paven genkender dem alle; her er Klokkerne fra den gamle Verden, ældgamle Klokker med gotiske Indskrifter, og hvis Bronze er helt mørk af Ælde. Hvor mange Gange har de ikke ringet til Barnedaab og Ligfærd og som Stormklokker forkyndt Krig! Klokker, hvis Støbere og Faddere er døde for Aarhundreder siden! Klokker, som har set, ja, hvem ved hvor meget dø, og selv lever de endnu og ringer endnu, ringer for Gud og for Paven. Og Paven velsigner de gamle Klokker fra fordums Dage, de gamle, tro Klokker.

Der er ogsaa unge Klokker, hvis Metal endnu lyser i sin hele Glans, Klokker, som lærer hinanden at lave Klokkespil (somme Tider slaar de lidt ved Siden af, men til andre Tider spiller de, saa, at de ligefrem vækker Menne-skene). Og Paven velsigner de nye Klokker, ogsaa de glade Klokker. De rige kommer Side om Side med de fattige; der er de dem, som paa deres Daabsdag har været pyntet med de fineste Kniplinger, og i hvis Bronzekjole de dejligste Helgenbilleder er indvirket; de kommer i Følge med deres Søster, hvis Klokkeskørt er ganske glat, den allermindste Landsbyklokke, ja, selv med Klokken fra den lille Trækirke, hvor Negrene beder.

Og med den samme Kærlighed velsigner den samme Haand dem alle. Saa følger Pavens Tanke de usynlige rejsende paa deres Hjemfart; han ser dem styre hen over Bjerge, Floder og Have, medbringende Paaskevelsignelsen til Byer og Marker, som de flyver henover. Han ser dem

flyve ind ad de blomsterkransede Glamhuller i de store og smaa Kirketaarne, der om faa Øjeblikke vil skælve ved den altovervældende, glade Klokkeringning.

Klokkernes overstrømmende Glæde fylder Pavens Hjerte, og han takker Gud.

* * *

Og dog var der ligesom en lille Skygge paa hans Pande. Nu og da var det, som om hans Øjne standsede midt i et Smil, som om han ventede — ventede en bestemt Klokke, som ikke kom . . .

Det var meget, meget længe siden, den var blevet støbt, mange Aarhundreder. Men de gamle i Sognet, de kendte Historien. De kunde endnu pege paa den Mark, hvor Støbeovnen havde staaet, og Hullet, hvor Støbeformen var blevet dannet. Deres Bedsteforældres Bedsteforældre havde set det og vist, hvor Plovfurerne var blevet trukket for at indhegne Stedet. Klokkestøberen var kommet fra Paris, og hele Landsbyen, hele den lille Afkrog af Frankrig, havde set Klokken, deres Klokke, blive støbt. Dette Metal, der som en Sølvstrøm flød i deres egen Jord, var det ikke de fattiges Femører og de riges Dalere? Var det ikke hele Egnens Tro? Saa havde man bragt den færdige Klokke til Kirken paa en lav Kærre, smykket med grønne Grene, højtideligt trukket af de smukkeste Okser. Den var blevet døbt og med stort Besvær hængt op i det Taarn, der var blevet bygget til den; der skulde den nu holde Vagt som fordums Vægteren.

»Françoise« hed den som en hæderlig Landsbypige, og en saadan var den; aldrig havde hun gjort andet end sin Pligt: syngte, græde, bede, alt efter, hvad Lejligheden bød.

I Klokkestøberens Ungdomstid var Kirken alt for lille om Søndagen, og under Højmessens maatte Mændene tit stuve sig sammen i Vaabenhuset. Men lidt efter lidt kom der Huller i de troendes Rækker. Først var det kun et Par Pladser, der stod tomme, saa en hel Bænk — saa de fleste Bænke — ja, der kom den Dag, da der paa de øde Kirkebænke kun sad et Par gamle Kvinder og bad deres Rosenkrans. Til Slut lukkedes Døren, Nøglen rusted i Laasen, og Mosset satte sig som smaa, bløde Puder paa de Stenfliser, der var hulede af Forfædrenes Fjed.

Klokken der højt oppe i Taarnet ringede ikke mere.
Den var død.

* * *

Men i Rom fortsattes Kirkeklokkernes Procession, tættere og tættere, alt som Tiderne skred frem. Det var virkelig hele Verden, som defilerede forbi denne Oldings vel-

signende Haand. Klokkerne repræsenterede alle Folkeracer, alle Folkeslag, selv dem, der indbyrdes var hinanden fjendtlige; men her var der ingen Strid, ingen Uorden; de stærke knuste ikke de svage. Et Blik af Paven var tilstrækkeligt til at standse den Klokke, som skyndte sig for meget eller trængte sig frem paa Bekostning af den, som var lidt sen i Vendingen. Paven hørte deres Sang, naar de drog bort med Velsignelsen, og den Koncert, som da opfyldte Himmelrummet, var noget af det mest vidunderlige.

Det var sikkert i en saadan Nat som denne, hvor Stjernerne nu langsomt slukkedes, at Scipio troede at høre, eller maaske hørte, Harmonien af alle Verdens Stjerner, der drejede sig om Solen. Men det, som Paven hørte, var en tusinde Gange skønnere Harmoni, for det var Sjælenes, Millioner af Sjæles, fra alle Tider og alle Lande, forenede i een og samme Lovsang. Stemmerne, utallige og forskellige som de var, smeltede her sammen i et eneste overjordisk Alleluja

* * *

Imidlertid fyldte de troendes Mængde San Pietros store Basilika. Ringerne stod paa deres Post — om et Øjeblik skulde »Gloria« tone triumferende ud over Mængden.

Alle Kirkeklokkerne var draget bort. Tiden var omme. Og dog syntes Paven endnu at vente. Een Klokke manglede, een Tone fattedes i den store, vidunderlige Harmoni. Han smilede ikke længere; han bøjede sig lidt ud ad Vinduet og saa op imod Horisonten i Retning af Alperne, — og saa lukkede han ganske langsomt Vinduet.

»Hellige Fader, luk op for mig!« Det var den stakkels franske Kirkeklokke, Klokken fra den forladte Kirke, som kom og bankede paa. Hvordan mon den var kommet? Hvordan var den sluppet forbi alle sine Fangevogtere? Men her var den nu. Helt rusten var den og med Spor af brutale Hammerslag paa sin glatte Skikkelse. Den kunde slet ingen Ting mere, ikke engang ringe — men den var der, og straks aabnedes Vinduet paa vid Gab.

»Hellige Fader, velsign mig,« hviskede Klokken saa sagte, at man maatte være Pave for at høre det. Men Paven hører altid. Han stod oprejst med straalende Ansigt. Han rakte sin Haand ud over Klokken og gav den et stort Korstegn; og han bøjede sig ned til den stakkels forladte, forfulgte Klokke, og hvad han ikke havde gjort for for nogen af de andre, det gjorde han for den: han trykkede sine Læber faderligt mod dens rustne Metal.

»Alleluja!« sang Klokken, da den følte Pavens Kys.

Rusten var faldet af, og fine Sølvreflekser gled hen over Bronzen. Den var opstanden, den var levende, og

alle Frankrigs Klokker kimedede i den, baade Notre Dame, Lourdes, Saint Martin og Domremy. San Pietros store Klokker drønedede, men Paven lyttede endnu efter det Alleluja, som fjernede sig deroppe i Skyerne; denne Klokkes Alleluja, medens den skyndte sig tilbage til sit Kirketaarn.

* * *

I Bretagnes Hegn og i Flanderns og Provences Enge vaagnede Fuglene og de smaa Violer. Solstraalerne forgyldte Tage og Træer. En blid Vind bar en Duft af Haab og Forsoning med sig. Alt dette Lys, al denne Glæde dalede ned fra Kirkeklokken, som ilede forbi oppe under Himlens Blaa, Paaskeklokken, som kom tilbage fra Rom. Og den gamle Kirkes gamle Dør aabnede sig.

Tilbage til Arnen.

En af de første Forkæmpere for Kvindesagen, vi kender, er vel Plato, der forlangte, at Statens Embeder ogsaa skulde besættes med Kvinder. Cicero protesterer mod Kvindernes aandelige Undertrykkelse, og Seneca gør Statens Ve og Vel afhængig af Kvindernes Stilling.

Dog opnaar Kvinden først med Kristendommens Indførelse den hende tilkommende Stilling i Samfundet.

Christus gør ingen Forskel paa Mand og Kvinde.

I den første Tid, medens læge havde Tiltræde til Kirkekoncilerne, havde ogsaa Kvinderne Stemmeret. Kvindeklostrene stiftedes, organiseredes og lededes selvstændigt af Kvinder. Klosterskolerne havde en høj Standard, og deres Afskaffelse ved Reformationen var til stor Skade for de unge Pigers Uddannelse.

Man behøver blot at nævne Navne som den hellige Brigid af Irland, der levede i det femte Aarhundrede, og den hellige Katharina af Siena i det femtende for at vise, hvilken Stilling Kvinderne havde indenfor Kirken i de Tider.

Medens Maalene for Kvindebevægelsen i ældre Tid navnlig var af social Art, blev de med Tiden mere og mere politisk prægede.

Valgretten blev til en Slags Fanemærke.

Den moderne Kvindebevægelse begyndte i Amerika for hundrede Aar siden med smaa lokale Foreninger.

Først kom Kvindernes Invasion i Skoler, Kollegier, senere i Universiteterne og saa i de deraf betingede Stillinger. Derefter fulgte saa Kampen for Valgretten.

Med Industriens moderne Udvikling flyttedes meget af det Arbejde, der tidligere udførtes i Hjemmene, og navnlig

forrettedes af Kvinder, til Fabrikkerne, og den naturlige Følge var, at Kvinden søgte Arbejde udenfor Hjemmet.

Saa opstod Konkurrencen og den økonomiske Kamp mellem Mand og Kvinde. Derved lededes Kvindebevægelsen fra det intellektuelle Omraade ind paa det økonomiske.

Kvinden krævede Ret til at indtage en Stilling, der var lige med Mandens, ogsaa udenfor Hjemmet. Et saadant Krav kan i mange Tilfælde uden Tvivl være berettiget; men Kvindens Arbejde udenfor Hjemmet er ikke ligeberettiget med hendes Arbejde i Hjemmet. Det mindre maa vige for det større. Her begyndte Konflikten. Man forvekslede, hvad der var det vigtigste og det mindre vigtige.

Kvindens Arbejde udenfor Hjemmet behøver ikke at komme i Strid med hendes Pligter; men naar det gør det, er det af det onde.

Bevægelsen udartede i Krav om Frigørelse for Kvindens fundamentale Forpligtelser og Ret til naturstridige og umoralske Handlinger.

Man gjorde Ægteskabet til et rent økonomisk Problem og Barnet, som er Naturens Formaal, blev for mange et mere eller mindre nødvendigt Onde.

Saa kom Reaktionen.

De bedste blandt Kvindesagens Forkæmpere saa, hvor det bar hen, og arbejder nu for at redde Idealerne.

I 1933 har der i Paris været afholdt en Kongres, ved hvilken 22 Nationer var repræsenterede, og som anbefaler Oprettelsen af Komiteer i hvert Land for at vække den offentlige Mening til Erkendelse af de Farer, der er forbundet med, at Mødre er tvungne til at arbejde langt borte fra deres Hjem.

Det vilde føre for vidt, selv i Udpluk, at komme ind paa de utallige Indlæg fra alle de Lande, som i den senere Tid er fremkomne om dette Emne.

De er alle prægede af Parolen »Tilbage til Arnen«.

Et Foredrag, som Miss Alice Curtayne har holdt i Dublin om »Kvindens Renaissance« optrækker Retningslinien for Fremtidens Arbejde klart og uforfærdet. Den kendte Forfatterinde kommer til følgende Konklusion:

Maskulinitet er blevet Idealet for den moderne Kvinde. Hun er opdraget til at tro, at en Profession eller Karriere er betydelig vigtigere end Ægteskab eller husligt Arbejde. Saa opstaar Kampe mellem Kønnene.

Men enhver Kvindes naturlige Maal er Ægteskabet, der som hun ikke har et religiøst eller socialt Kald eller er et Geni af første Rang.

Hvis Feminismen betyder ødelæggende Rivalitet mellem Kønnene, en vanvittig Egoisme eller Hjemmets Undervurdering, saa vil vi ikke have noget dermed at gøre; men

dersom Feminismen betyder en stadig højere Udvikling af den kvindelige Natur, dens Voksen i Anseelse og Frihed, da skulde vi ønske at se den i vort Land, som den er set forud i de mest ophøjede Eksempler paa denne Renaissance.

Det er saa klart og tydeligt sagt, at Kommentarer er overflødige

Grundloven for Mand og Kvinde blev givet ved Paradisets Port af Herren selv og den gælder den Dag i Dag trods Valgret og Maskiner og all saakaldet Fremskridt.

Guds Lov er Naturens Lov, og den, der strider mod Naturen, maa gaa til Grunde. Idealet er den højest mulige Udvikling paa Naturens Grundlag — enhver Modsætning fører til Ødelæggelse.

J. H.-L.

Presse-Rundskue.

Kristeligt Dagblad af 20./3. meddeler Antallet paa **kirkelige Konfirmander** i Marts-April. Det bliver 5,205 kirkelige Konfirmationer i København og 17,646 i Provinsen; altsaa i hele Landet 22,851. Dertil følger Bladet en interessant Sammenligning med Tallene for borgerlig »Konfirmation«. »Der skal i Storkøbenhavn afholdes borgerlig »Konfirmation« den 8., 15. og 22. April, og Formanden for borgerlig Konfirmation, Hr. T. Vogensen, meddeler, at der ved disse Fester vil blive fejret op mod 450 unge. Endvidere holdes der Ungdomsfester i Aarhus (31 Deltagere) og følgende Byer, hvorfra Tallet endnu ikke kendes: Aalborg, Horsens Fredericia, Esbjerg og Odense. I Fredericia var der som bekendt i Fjor kun én borgerlig Konfirmand.« — Ved Efteraarets Konfirmationer var der godt 17,000 kirkelige Konfirmander og godt 600 borgerlige.

»Den store Tilslutning til den kirkelige Konfirmation,« slutter Bladet, »er et interessant Tidens Tegn, der sikkert ikke alene skyldes den almindelige Kendsgerning, at de fleste Hjem lader Børnenes Konfirmation finde Sted om Foraaret. I hvert Fald vidner Tilslutningen om, at Befolkningen ikke ønsker at bryde Forbindelsen med Kirken.«

Som Forholdene nu er, betragter ogsaa vi Katholiker den protestantiske Konfirmation med Interesse og ser deri, trods alle Forbehold, en religiøs og kirkelig Værdi. Modsætningen til og Konkurrencen med den borgerlige Konfirmation har gjort den kirkelige Konfirmation til en betydningsfuld Bekræftelse af Kristendommen mod Fritænkeriet og derved givet den et nyt Indhold.

I Jyllandsposten 11./3. læser vi **Pastor Kaj Munks 8. Rejsebrev**. Det er en livfuld, impressionistisk Skildring

af det trefoldige Rom, »Oldtidens, Middelalderens og Nutidens Rom« — Kejsernes, Pavens og Mussolinis havde været mindre tendentiøst og mere sandfærdigt, alt eftersom Pave Pius XI's Rom vel ogsaa nok er Nutidens Rom. Kaj Munk føler sig øjensynlig ikke helt vel tilpas ved Synet af alt det meget gejstlige Fløjl, de Præster, Præster og atter Præster og de »røde Jesuiter«; — undertegnede, der selv er Jesuit, har aldrig set nogen rød Jesuit. Kaj Munk mener de rødklædte theologistuderende fra Collegium Germanicum, som ledes af Jesuiterne.

Atter nævner Kaj Munk Fiskeren fra sidst, St. Peter. Han faar et mærkeligt Skudsmaal. At han »ikke forstod synderligt af den farlig megen Storhed« — de hedenske Kejseres nemlig — er tilgiveligt; at »da de kom, de Søjlers Herrer, og trak ham bort til at dø, at han forstod det«, er opbyggeligt. Men at »han var krumbøjet af . . . Oplevelser, der strengt taget egentlig laa over hans Horisont«, det skurrer i en Katholiks Øren. Hvorfor skal St. Peter altid dukkes, hvorfor skal han være Undermaaler, han, paa hvis Hoved Herren havde lagt de store Løfter og Forjættelser, han, der mindst ligesaa meget som de andre Apostle havde modtaget den Helligaand og altid var optraadt som deres Fører?

I Peterskirken fornemmer Kaj Munk »Middelalderens Halv-mørke«. Hvor hensynsfuldt sagt? »Alle Vegne Altre, alle Vegne Sjælemesser« — lidet sandsynligt nu i Faste-tiden! »En Kardinal i sin violette Kaabe« — Kardinalerne plejer at være røde — »er saa fornem, at han ikke behøver at knæle for det Alter (med Christi Legeme)«, han gaar forbi. »Et flygtigt Nik slaar til.« — Mon det virkelig var Sakramentsaltret, Prælaten kniktede for? —

Kaj Munk har Medlidenhed med »en Procession af Præster, nette Mandfolk, der aldrig har ejet en Kvinde«. Han kan ikke nægte sig at tilføje: »Og hvis de har, er det Synd«. Protestanten har ondt ved at tænke sig Cølibatet uden Fald. Og dog ejer den katholske Præst saa meget, at han med Guds Naades Hjælp kan undvære Kvinden! Men for Kaj Munk er alt dette »Middelalder, Fortid, fjernere end Oldtiden«. Midt i dette Mørke »sender en ung Pige ham et sortøjet Smil«. Det virker befriende, forløsende; »det er Dagen, Livet!« — Mon Kaj Munk er moden til Pavernes Rom?

Fædrelandets Fædre er rørende enige om at anbefale **Lovforslaget om aandssvages Sterilisation**. Kun konservative Præster er — til Forargelse for Politiken og Socialdemokraten — betænkelige ved dette Indgreb i den naturlige Orden. Det er dog ikke blot konservative Præster — og os Katholiker — der tænker saadan. Gamle

Bernard Shaw udtaler i et Interview med Berlingske Tidende 10./3. følgende: ». . . Sandheden i Øjnene, hvem er i Stand til at træffe Afgørelsen i Praksis. De værste Udskud af Menneskeslægten har som oftest sunde og begavede Slægtninge. Det virkelige Spørgsmaal er derfor: Skal Sterilisation være et Indgreb, som Samfundet anerkender, eller skal det være en Forbrydelse, som fremtidige Fædre og Mødre gør sig skyldige i blot for at unddrage sig Samlivets besværlige Følger? . . . Mener De, at den Tid vil komme, da Principper, der gælder til Fremavlen af de bedste Husdyrracer, vil blive overført paa Menneskeheden? — Det er muligt, at Raceudvælgelsen kan praktiseres paa en intelligent Maade, men hold for Himlens Skyld Kreaturopdrætterne udenfor!«

A. Menzinger S. J.

Inden Don Boscos Kanonisation.

Paa skedag højtideligholdes Kanonisationen af Don Bosco, den italienske Fattigpræst fra Turin, som ved Midten af forrige Aarhundrede stiftede Salesianernes Orden til Opdragelse og Uddannelse af fattige Børn — en Orden, som har bredt sig over hele Verden i Instituter og Missionsselskaber.

Som bekendt har Johannes Jørgensen skrevet Don Boscos Levnedsløb — en Bog, der ogsaa i Italien har fundet den videste Udbredelse og Yndest.

*

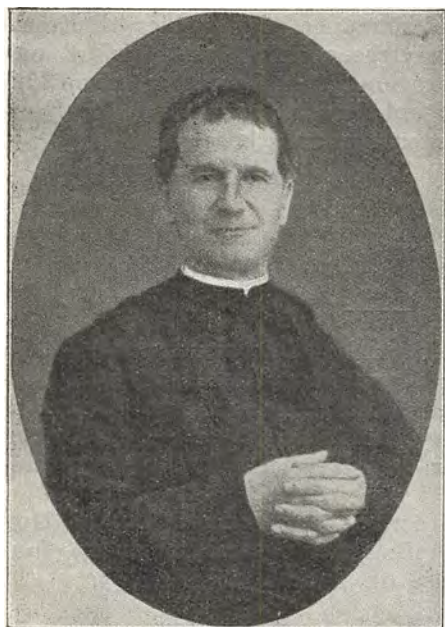
Kanonisationen, der falder sammen med det ekstraordinære hellige Aars Ophør, vil faa en ganske overordentlig højtidelig Karakter.

Man kan allerede nu fastslaa, at Don Boscos Kanonisation vil blive den største Højtidelighed, som Historien mindes for en Søn af Italien, der hæves til Altrenes Ære. I Sammenligning synes alle de andre Højtideligheder, som vi i sja mange Aar har været Vidner til, næsten at blegne, blot man tænker paa det Skue, Rom vil frembyde i Paaskeugen med Tilstrømningen fra alle Jordens Egne af de Hærskarere, som kæmper under den ydmyge Fattigpræsts Bannere.

Sammen med Salesianerne selv vil vi faa at se en endeløs Skare af Elever og Eks-Elever og Samarbejdere, som alle tilsammen danner een stor Familie paa 300,000 Individuer spredt overalt i alle Nationer. Man føje hertil

den kvindelige Hær af Maria-Auxiliatrice-Søstrene, og alt i alt vil vi komme til et overvældende Resultat, det vil blive som et Hærskue over Don Boscos Høst, som blev indledet for 93 Aar siden med et eneste Korn samlet op ved Vejkanten.

Det er umuligt i Øjeblikket at anslaa nøjagtigt, hvor mange der kommer — de 90 Inspektorater, i hvilke Ordenen er inddelt, sender alle Repræsentanter, men kun en

Don Bosco.

Del har kunnet opgive det nøjagtige Antal Pilegrimme — og det overstiger allerede Legio!

Vil de alle kunne komme ind i San Pietro? Løst anslaaet synes dette paa Forhaand umuligt, og det er sandsynligt, at mange maa give Afkald paa at overvære denne Ceremoni, der allerede er blevet kaldt den salesianske Paaske. Det bliver naturligvis Værterne for de fra Provinserne og Udlandet kommende, der paalægger sig dette Offer.

Hermed nogle Tal. De talrigste Grupper fra Europa er dem fra Frankrig og Spanien med 2500 Personer hver. Man tænke sig, at

blot i Spanien findes der 150 salesianske Instituter. Særlig organiseres. Fra Østrig kommer 350 Elever; Pilegrimstog er under Dannelse fra Belgien, Holland, Tjekkosllovakiet, Jugoslavien, Tyskland og England.

Asien sender Ungdomstog fra Calcutta, Madras og Bombay under Ledelse af en salesiansk Ærkebiskop. Andre Indiere kommer fra Assam. Endvidere Repræsentanter fra Shinkow og Shanghai i Kina, Tokio og Miashaki i Japan.

Det latinske Amerika, hvor Patagonien fra 1879 modtog Civilisationen gennem de italienske, salesianske Missioner, kommer med det store Pragtskib Neptunia, der næsten helt og holdent er til Dispositio for Argentina, Peru, Bolivia og Uruguay.

Et andet Skib bringer over 2000 brasilianske Pilegrimme med 7 Biskopper og Ærkebiskopper — alle Salesianere.

Men hvad skal man saa sige, naar man tænker paa alle de Skarer, der strømmer hid til Rom fra Italiens Provinser? Siciliens Bispe-Stifter kommer i Pilegrimstog med Ekstra-Skibe — ligeledes fra Napoli, Castellamare og Caserta.

Latium er saa nær, saa der hører ikke meget til for at faa Don Boscos Tusinder af hengivne trofaste til at komme til Stævnet; desuden kommer de fra Sardinien under Ledelse af Ærkebispem af Cagliari, fra Abruzzerne under Ledelse af Ærkebispem af Aquila.

Umbrien, Markerne og Toskana kommer hver med Hundreder af Elever, Ligurien med mange Instituter fra Genua, San Pier d'Arca og Alassis. Det samme er Tilfældet med La Spezia, Emilia, Veneto og Venezia Giulia.

Remonte kommer med en stor Stiftspilegrimsfærd, Lombardiet ligeledes under Ledelse af Ærkebispem af Milano, Kardinal Schuster. —

Efter Kanonisationshøjtideligheden menes det, at Paven i Procession vil drage ud paa Peterspladsen, De fire hellige Porte vil blive lukket samtidig. — De tre Kardinaler, der skal lukke Portene i San Paolo, Santa Maria Maggiore og Laterankirken, er allerede designeret. Som bekendt er det Paven selv, der lukker den hellige Port i Peterskirken.

NYE BØGER.

Otto Karrer: Seele der Frau, Ideale u. Probleme der Frauenwelt.
80, 224 S. Tekst og 15 Bill., indb. Mk. 4,80, Verlag Ars Sacra,
München 13, Friedrichstr. 18.

Jeg kender ingen Bog, der saa let, tankevækkende og grundigt sætter Læseren ind i vor Tids Kvindeproblemer, set med kristne Øjne, som Otto Karrer's Bog om »Kvindens Sjæl«. Det er desuden en billig og saa smukt udstyret Bog, som Tysklands mest kendte Kunstforlag plejer at udgive dem. De enkelte Kapitler er i Grunden ikke andet end Foredrag, som Forfatteren har holdt for katolske Kvinder i Svejts, og de fornægter ikke deres Oprindelse, fængslende som de er og altid med et praktisk Maal for Øje. Karrer gaar ikke af Vejen for noget af de moderne Problemer, som interesserer alle: den kvindelige Naturs specielle Anlæg, Ægteskabet og Ægteskabets Krise, Børnetrætheden, de ugiftes Kamp, Venskab, Sport, Forførelse af »Medlidenhed«, Kvindens Erhverv etc., alt finder en sjælekyndig lagttager, en

mild Dommer og en klar Raadgiver i Forfatteren. Man kan vist ikke lægge en bedre Bog i den moderne Kvindes Haand, som lader hende forstaa sin egen Natur og dens Krav, end denne. Der er noget saa frisk over Karrers Indsats for naturlig Selskabelighed og imod usundt Snerperi, i hans aabne Blik for alle moderne Problemer og Ejenommeligheder. Der er noget saa lødigt over disse Kapitler, som kender Encyklikaens Fundamentalsætninger til Bunds, men med Flid og Forstand ogsaa har samlet alt, hvad Verdens Liv og Lære har kunnet fastslaa om dette Emne. En af de fortræffeligste Bøger, som eksisterer om disse Emner, og som maa anbefales alle, der vil se sundt paa dem!

—z.

The Catholic Encyclopædic Dictionary, udg. Donald Attwater, London, Cassell and Company, 576 S., 25/sh.

Mange af vore Læsere kender den »Lille Katholske Ordbog« af cand. mag. Niels Hansen, som i de sidste ni Maaneder har været offentliggjort i Sognebladet. Kort og klart faar man der Besked om de vigtigste katholske Begreber og Udtryk. Fra dette og til de store katholske Konversationsleksika er der et anseligt Spring, men der gives heldigvis mellemstore Værker. Eet af dem er det statelige Bind, som vi her anmelder, et Leksikon i Storoktav. Leksikonet har paa sine 592 Sider Plads til 5272 Artikler. Bogen giver Oplysning om dogmatiske, liturgiske, apologetiske og bibelske Ord og Ideer, om kirkelige Forhold i de forskellige Lande. Derimod kommer den af Pladshensyn ikke saa meget ind paa biografiske, historiske Redegørelser. Alt siges saa kort og sammentrængt som muligt, og Hovedvægten er lagt paa det praktiske Livs Fornødenheder uden at tage alt for meget Hensyn til Oplysninger af ren theoretisk Interesse. Saaledes fremhæves de Bestemmelser om Messe og Kommunion og Gudstjeneste etc., som den praktiserende Katholik trænger til. Vranglærdomme karakteriseres og beskrives saa klart og godt, at Skildringen i sig selv bliver en Gendrivelse uden mindste Polemik. Med særlig Interesse er østerlandske Riter behandlet, ligesom der tages tilbørligt Hensyn til alle liturgiske Ting. Ved hvert Land faar man en kort, overskuelig Beskrivelse af den religiøse og katholske Situation. En saare nyttig Bog, som den lave Pris og den praktiske Art sikrer velfortjent Udbredelse. En Liste over Forkortelser og de vigtigste katholske Bøger forhøjer Brugbarheden.

—z.

FRA HOVEDSTAD OG PROVINSM.

Hvornaar finder Firmelsen Sted?

Fra Vikariatet. Hs. Excellence Biskoppen agter at meddele Firmelsens Sakramente i de kommende to Maaneder paa følgende Tider og Steder: Søndag d. 8. April begyndes i St. Annæ Kirke, Amager. Derefter fortsættes: d. 15. April i St. Ansgars Kirke, Kbhvn; d. 22. April i Rosenkranskirken, Frederiksberg; d. 29. April i Sakramentskirken, Nørrebro; 6. Maj i Nyborg; 13. Maj i Ringsted; 2. Pintsedag i St. Ansgars Kirke igen for Voksne.

Fælleskommunion for Ruslands ulykkelige Børn.

Siden 1931 er der af katholske Børn hvert Aar d. 8. Maj — efter Henstilling fra den franske Præst H. Deville — blevet holdt en Fælleskommunion for Ruslands nødlidende Ungdom, at den snart maatte blive befriet for Gudløshedens Tryk. Hs. Exc. Biskoppen har givet sin Anbefaling til, at denne Kommunion ogsaa holdes i det danske Vikariat.

Det gamle Løgumkloster og Cistercieordenen.

Den 21. Marts foranstaltede Academicum Catholicum en Aften til Fordel for St. Pauls Kirke i Sønderborg, som Pastor Messerschmidt agter at opføre. Arkitekt ved Nationalmuseet C. M. Smidt holdt et Lysbilledforedrag om Løgumklostret og Cistercieordenen. Under et Bombardement med Aarstal, Bisperækker og Grundplaner fik man pragtfulde Billeder af Løgumkloster og Kirke og en ligesaa indgaaende som interessant Skildring af Bygningernes Tilblivelse i de skiftende Tider. Foredraget blev holdt med en Kraft og Varme, som kun den ejer, for hvem den Sag, han taler om, er en Livsopgave. Der fulgte et bedaarende Musikstykke, udført af Hr. Niels Borre og Hr. Carl Worm; derefter en gribende Oplæsning ved Hr. Poul Hedemann. I Forbindelse med Aftenen blev der holdt et Lotteri, hvis Storgevinst var et fire Værelses Blokhus, bygget af selveste Pastor Messerschmidt, for stort til at kaldes Dukkestue, men dog for lille til den lykkelige Vinder til at bo i.

FRA DEN VIDE VERDEN.

I Tillid til Forsynet.

Den 19. Marts 1934 kanoniseredes den salige Joseph Cottolengo, Stifteren af Piccola Casa della Divina Provvidenza i Turin. Han blev født i Piemont 3. Maj 1786, af god — og velhavende — katolsk Familie. Han var den ældste af

12 Søkende, hvoraf 4 blev Præster. Efter sin Præstevielse, som han modtog i 25 Aars Alderen, tog han Doktorgraden i Theologi og blev Medlem af Kannike-Samlaget »Corpus Domini«. Anledningen til det Værk, som særlig skabte hans Berømmelse, viste sig, da en fransk Familie, som kom rejsende til Turin, trods livsfarlig Sygdom ikke kunde finde Optagelse paa noget Hospital. Don Cottolengo grundede da et Hospital, hvor alle Syge kunde finde Optagelse, og dannede Kongregationer af Damer og unge Piger til Sygeplejen. Hospitalet, som begyndte i to Stuer, huser i Dag 7000 Personer. Fattig som han var, satte han hele sin Lid til det guddommelige Forsyn, som gav hans Hospital Navn, og mange er de Hændelser, der viser, hvorledes hans Tillid aldrig blev skuffet. Han døde 30. April 1842 i sin Broders Hus i Chieri, 56 Aar gammel. (Se Johs. Jørgensen: »Don Bosco«.)

Katholske Kvinders store Kongres i Rom.

Fra d. 26. Marts—7. April holdes i Rom under Fru Steenberghe-Engeringhs Præsidium den internationale katolske Kvindeligas 9. Kongres. Da Kongressen falder sammen med Jubelaarets Afslutning og desuden forskellige Ungdomsafdelinger har anmeldt deres Deltagelse, regner man med stor Tilslutning. Hovedemnet for Møderne er Pave Pius XI's Rundskrivelse af 31. December 1929 om Ungdommens kristelige Opdragelse. I øvrigt vil ogsaa de 10 Studieudvalg forelægge Resultaterne af deres Arbejde siden den sidste Samling for 4 Aar siden. Fra Danmark deltager Hofdame A. Utke Ramsing, Fru Esther Bredholt og Frk. Stampe-Pedersen i Kongressen.

Det er Hedenskab og Frafald fra Christus . . .

Som bekendt blev alle politiske Førere og Foreningsfunktionærer i Tyskland d. 25. Februar taget i Ed for Hitler og Nazismen. Den officielle nazistiske »Westdeutscher Beobachter« skriver i denne Anledning, idet den henviser til Rosenbergs næsten samtidige Udnævnelse til Forskynder af Nazi's Verdensanskuelse, at denne Anskuelses Totalitetskrav nu maatte staa klart for alle. »Et saadant Totalitetskrav udelukker principielt enhver anden Verdensanskuelse.« Hvem der havde aflagt Eden paa Hitler, var dermed blevet »Blodreligionens Stridsmand og Prædikant«. Svaret paa denne Udfordring kom fra den gamle Kardinal Schulte, Köln, der d. 11. Marts lod oplæse et Hyrdebrev i alle Kirker, hvori der bl. a. stod:

»Det er Hedenskab og Frafald fra Christus og Kristendommen kun at se det væsentligste i Religionen i det, som Blod og Race foregiver at fordre. Hvor uforlignelig højt over en saadan

Blods- og Race-Religion staar ikke Christi Religion, vor Herre og Frelsers Glædesbudskab. 2000 Aars Historie bevidner, at Petrus talte sandt, da han sagde: »Herre hvorhen skal vi gaa. Du alene har det evige Livs Ord« (Johs. 6,68). —

»Det er Hedenskab og Frafald fra Christus og Kristendommen, naar man i Dag forkynder, at »Blod og Ære alene skal udgøre Meningen med vort udødelige Liv«, at de hellige Naademidler, som vor guddommelige Forløser har indstiftet til vor Frelse, kan erstattes ved at holde en bestemt Art menneskeligt Blod rent, nemlig ved det saakaldte »nordiske Blods Mysterium«.

»Det er Hedenskab og Frafald fra Kristendommen, naar man lader haant om Arvesynden, som siden vore Stamforældres Syndefald arves videre til alle Mennesker, og naar man ikke længere vil vide noget af, at vi som syndige Adamsbørn alle behøver Forløsningen gennem Christus og hans hellige Blod.«

En Strøm af Tilbagevendende.

En Følge af Marxismens Nederlag i Østrig er, at en sand Strøm af Frafaldne vender tilbage til den katolske Kirke: nu, da den Samvittighedstvang og det materielle Pres, som det trosfjendtlige Socialdemokrati udøvede, er faldet bort, vender Tusinder konfessionsløse i store Skarer tilbage til Troen. For at undgaa, at ikke- eller daarligt disponerede Personer bliver for hurtigt optaget, maatte det ærkebiskoppelige Ordinariat i Wien forordne, at de, der vendte tilbage til Kirken, skulde modtage en speciel Undervisning før Optagelsen. Det østrigske Episcopats Opraab om Fred, Retfærdighed og Næstekærlighed bidrager ikke saa lidt til denne Omvendelse (23. Febr. 1934). Heri hedder det:

»Vi, Østrigs Biskopper, hæver atter vore Stemmer for, at de sociale Forhold, som i sin Tid ikke tillod en sand Forbedring indenfor mange Arbejderklasser, nu bliver planmæssigt forandrede. For alle Samfundslag indenfor den arbejdende Befolkning maa der skabes social Ligeberettigelse og Værdsættelse. De skal have Mulighederne for at sikre deres jordiske Velfærd og forme delte, saaledes at de ogsaa kan opnaa at leve et lykkeligt Familienliv. Derfor maa man ogsaa tage energisk fat paa at finde en Løsning paa Arbejdsløshedsproblemet.«

Verdenskirkens øverste Ledelse.

Den pavelige Aarvog foreligger nu. Ifølge denne er der nu i det hellige Kollegium 56 Kardinaler, d. v. s. 3 flere end sidste Aar; Halvdelen heraf er Italienerne, og 23 residerer i selve Rom og hører til Kurien. Af Kuriekardinalerne er de 20 Italienerne og 3 Udlændinge, nemlig Kardinal Lepicier, en Franskmand, Kardinal Segura, en Spanier og Kardinal Ehrle, en Tysker. Af de 28 udenlandske Kardinaler

er 6 franske, 4 amerikanske, 4 tyske, 3 spanske, 2 polske og 1 fra hver af efterfølgende Lande: Belgien, Irland, Ungarn, Østrig, Portugal, Kanada, Brasilien, England og Tjekkoslaviet. Af de 56 Kardinaler er 6 Biskopper, 47 Præster og 3 Diakoner. Den ældste er Kardinal Ehrle, som er 88 Aar, og den yngste er Kardinal Goncalves, som er 45 Aar. 60 Biskopper og Ærkebiskopper er døde i 1933, mens der er blevet indsat 100 nye. Der er oprettet 7 nye Diocæser. 37 Stater er repræsenteret ved Vatikanet, 12 ved Ambassadører og 25 ved Legationer.

Finlands Biskop modtager Vielsen.

I Jesu Hjerter-Præsternes Juvenat i Holland blev paa St. Josephs Dag den nye Biskop af Helsingfors, Msgr. Cobben, viet til Biskop af Biskoppen af Breda, Msgr. Hopmans. Den nye Biskops Fødeby, Arnhem, har skænket den apostoliske Vikar for Finland en meget smuk Bispestav.

Oxfordbevægelsen i Letland.

I Riga har den evangelisk-lettiske Landskirke under den evangeliske Biskop Pölchau's Forsæde afholdt en Landsynode. Efter at have talt om det evangeliske Hjælpearbejde blandt de baltiske Russere og orthodoxe holdt Provst Theodor Becker fra Mitau en Tale, hvori han behandlede Oxfordbevægelsen i Letland (Riga). Som Grund anførte han den evangeliske Kirkes Slaphed, men han fremhævede, at man paa ingen Maade skulde staa fjendtligt overfor denne Bevægelse (som om den vilde føre til den katolske Kirke), thi den virkede kun ansporende paa den evangeliske Kirke. Naar man blot undgik de Farer, som Bevægelsen rummede, kunde den kun være til Velsignelse.
(*Kath. Kirchenblatt*)

Søndagshvilen.

I sin Egenskab af Korporationsminister har Mussolini udsendt et Cirkulære til samtlige Præfekter inden for Handel og Industri om at sørge for, at Søndags- og Festdagshvilen bliver gennemført. I dette Cirkulære erklærer Il Duce, at Søndagshvilen først og fremmest er et Middel for de arbejdende Klasser til moralsk at højne sig i Samklang med den ethisk-religiøse Ordens Forskrifter, som Regeringens Socialpolitik er inspireret af.

38000 Mænd paa Bodsvalfart.

Større end nogen Sinde har i Aar den Bodsvalfart været, som Kølns katolske Mænd plejer at holde i Natten fra Lørdag til Passions søndag. Tusinder og Titusinder fra selve

Byen og Omgivelsen samledes efterhaanden og drog med Kardinal Schulte og Gejstligheden i Spidsen syngende og bedende gennem den stille Nat til Kalker Kapelle, Naadebilledet af den smertefulde Guds Moder; til sidst samledes alle i Domkirken og modtog den hellige Kommunion, det ene Tusind efter det andet. Det var, som om det katholske Vesttyskland inderligere end nogen Sinde vilde forny sin Troskabsed til Christus og Kirken.

„*NORDISK UGEBLAD*“ ønsker sine Læsere en glædelig og velsignet Paaske.

Gudstjenesten i Paaskedagene.

1. Paaskedag = 1. P. — 2. Paaskedag = 2. P.

St. Ansgars Kirke. 1. P. 6 Korsets Optagelse. Procession, Levitm. og Præd. 8 st. Messe. 10 Pontifikalm. og Præd. 17 Festand. — 2. P. 8 st. Messe. 10 Højm.

Jesu Hjerter Kirke. 1. P. 6, 7, 7½ st. Messe. 8½ Sangm. m. Præd. 10 Levitm. m. Præd. 19½ Festand. — 2. P. 6, 7, 7½, 8½ st. Messe. 10 Højm. 19½ Festand.

St. Knuds Kapel. 1. P. 8½ Sangm. m. Præd. 10 Højm. m. tysk Præd. — 2. P. 8½ Sangm. m. Præd.

Den evige Tilbedelses Kirke (Jagtvejen). 1. P. 8 Højm. m. Præd. 18 Festand. — 2. P. 7½ Sangm. 18 Festand.

Immaculatakirken. 1. P. 6½ Korsets Optagelse. Kommunionuddeling uden Højm. 9 Højm. 15 Vesperand. — 2. P. Højm.

Sakramentskirken. 6 Korsets Optagelse, Procession og Højm. 8 st. Messe. 10 Levitm. m. Præd. 18 Festand. — 2. P. 8 st. Messe. 10 Højm. og sakr. Velsignelse. Aftenand. bortfalder.

St. Antoni Kirke. 1. P. 8 st. Messe. 10 Højm. m. Præd. 2. P. 9 Højm.

St. Josefs Kirke. 1. P. 6 Korsets Optagelse og Messe. 9 Højm. m. Præd. 15 Festand. — 2. P. 7½ st. Messe. 9 Højm. 14½—15½ And.

Rosenkranskirken. 1. P. 6 Korsets Optagelse, Præd. Sangm. 8 st. Messe. 10 Levitm. m. Præd. 17 Festand. — 2. P. 8 st. Messe. 10 Højm.

Assumptionskapellet. 1. P. 8½ Højm. 11 st. Messe. 17 sakr. Velsignelse. 2. P. 8½ Messe.

St. Annæ Kirke. 1. P. 7 Korsets Optagelse, Sangm., Fælleskomm. 9 Børnegudst. 10 Højm. m. Præd. 18 Festand. — 2. P. 8 og 9 st. Messe. 10 Højm. m. Præd. 18 Festand.

St. Andreas Kirke (Ordrup). 1. P. 6 Korsets Optagelse. Højm. m. Præd. 8 st. Messe. 10 Højm. m. Præd. 17 Festand. — 2. P. 8 st. Messe. 10 Højm. 17 Festand.

St. Hans Kapel (Hørsholm). 1. P. og 2. P. 9 Højm.

St. Nikolai Kapel (Hvidovre). 1. P. 9 Højm. m. Præd., sakr. Vels.

St. Pauls Kirke, Taastrup. 1. P. 10 Højm. m. Præd. 16½ And.

NB. Ligesom i Fjor vil der Paaskeøndag under Messerne i de fem københavnske Sognekirker i Stedet for den sædvanlige Kollekt bliye afholdt en offentlig Indsamling til Bestridelse af Kirkernes Udgifter til Lys.

Kirkelig Kalender.

April.

1. S. 1. PAASKEDAG.
2. M. 2. PAASKEDAG.
3. Ti. 3. PAASKEDAG.
4. O. i Oktaven.
5. T. i Oktaven.
6. F. i Oktaven.
7. L. Hvide Lørdag.

April.

8. S. Hvide Søndag.
9. M. MARIAS BEBUDELSE.
10. Ti. Ferialdag.
11. O. Leo den Store.
12. T. Ferialdag.
13. F. Hermenegild.
14. L. Justinus.

April.

Ugens Messebønner.

1. S. 1. Paaskedag (546—392).
2. M. 2. Paaskedag (550—396).
3. Ti. 3. Paaskedag (555—401).
4. O. i Oktaven (559—405); 2. Isidor ([42]—[42]).
5. T. i Oktaven (563—408); 2. Vincents Ferrerius (873—705).
6. F. i Oktaven (568—410); 2. For Kirken eller for Paven ([123, 122]—[107]).
7. L. Hvide Lørdag (572—412); 2. som Fredag.

Af Sidetallene i Parenthes gælder det første den ny Udgave af Messebogen (1926), det andet den gamle Udgave (1907). Er der kun anført eet Tal i Parenthesen, gælder det den ny Udgave.

M.-K. Rosenkransk. »Stella maris« F.K.: Sønd. d. 1. April (1. Paasked.) under Messen Kl. 6 Morgen.

Jesu Hjerter Kirke, Stenosgade. Sunday, April 1st. Mass with English Sermon at 11³⁰ A.M.

St. Michaels Klub. Klubaften Mandag d. 9. April i Vesterhus, dernæst Mandag d. 23. April. Mandag d. 7. Maj hos Formanden Frk. Anker, Stenosg. 2, efter Majandagten Kl. 7^{1/2} i Jesu Hjerter Kirke.

A.C. Onsdag d. 4. April Kl. 20: 4. Studieaften ved Pastor Peter Schindler.

Opmærksomheden henledes paa det lille Hæfte: »Det kirkelige Ceremoniel ved Biskoppens Modtagelse samt Bønner ved Meddelelsen af Firmelsens hellige Sakramente«. Hæftet indeholder alle de ved nævnte Lejlighed forekommende rituelle Bønner paa saavel Latin som Dansk. Faas gennem Katholsk Menighedskontor, Bredg. 64 samt kath. Boghandel, Stenosgade.

Hvad skal jeg give Firmanderne?

Fremfor alt »**Det ny Testamente**«, — for da giver jeg dem Bøgenes Bog, den ærværdigste, helligste og sandeste Bog, Hellegaandens Brev til os. — Det er en Bog de unge bør eje hele deres Liv igennem — fordi det er en velegnet og netop for Ungdommen beregnet, letlæselig Bog — fordi det trods sit nydelige Udstyr er en af de billigste Gaver; det kan faas for (1. og 2. Bind tilsammen): Kr. 3, 3,50 og 6; (eet Bind alene): Kr. 1,60, 2, 4,50.

Dernæst nævner vi: Messebogen — Sakramentsbogen — Rauschens Lærebog i den kath. Religion — Johs. Jørgensens: Frans af Assisi, Jorsalafærd og Don Bosco — Niels Hansens: Danske Helgener — Pastor Schindlers: Katholicisme og Katholsk Kristendom — Pater Lutz: Den katholske Religion — Kristi Efterfølgelse — Philothea — Dewalds: Vejledning i katholsk Trosliv — R. H. Bensons Bøger — og mange flere, som kan findes i Katholsk Boghandels Katalog.

FREMMEDSPROG-TRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN).

Svanemosegaardsvej 4. Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.

Færdig fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

82. Aargang

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kroner Kvartalet (inclusive Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 St., København K. Telefon: Palæ 3762, Kl. 13-16). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kroner aarligt. — Redaktør: Pater G. Scherz, Hans Bogbinders Allé, København S; Telefon Amager 3202; bedste Træffetid Kl. 13¹/₂—14¹/₂.

Nr. 14.

Søndag den 8. April

1934

INDHOLD: Et Budskab til Førstkommunikanterne. — Virker Forløsningslærens Grundtanke demoraliserende? — Hvad foretager han sig med Brødet og Vinen? — Helte paa Havet. — »Barnet forstaar det jo ikke.« — Den stille Vandring. — Kardinal Ehrle †. — Nye Bøger. — Fra Hovedstad og Provins. — Fra den vide Verden. — Brevkasse. — Avertissementer. — Kirkelig Kalender. — Ugens Messebønner.

Et Budskab til Førstkommunikanterne.

I Anledning af 1900-Aars Jubilæet for Eucharistiens Indstiftelse har den vatikanske Radiofonistation udsendt et Budskab til Børnene, som vi her lidt forkortet giver; det passer ogsaa til Hvide Søndag.

Kære Børn!

Vi skal meddele Eder en stor og god Nyhed.

Naar Forløsningens hellige Aar nu afsluttes her i Rom, ønsker den hellige Fader, Paven, at man hele Verden over skal mindes Indstiftelsen af Alterens helligste Sakramente og Præstestanden, Indstiftelsen af dette Alterens helligste Sakramente, som faar alle gode Børns Hjerter til at skælve, fordi det er det Sakramente, de modtog paa deres første Kommunionssdag.

Mine kære Børn: I véd, at da vor Frelser indstiftede den hellige Eucharisti i Nadversalen i Jerusalem for 1900 Aar siden, havde han sine store Venner hos sig, sine Apostle — men han savnede sine smaa Venner, Børnene.

I Dag kalder Paven, Jesu Stedfortræder her paa Jorden, paa Jesu smaa Venner, for at de skal være til Stede i de

nye Nadversale, som vore Kirker er. Der skal de i Aanden, knælende for den Jesus, de har modtaget i den første hellige Kommunion, opleve hin hellige Nadver, som var den allerførste Kommunion, der fejredes i denne Verden, og bevidne Frelseren deres dybe Taknemmelighed og inderlige Kærlighed. Med Begejstring vil I sikkert følge Pavens Indbydelse!

Tænk, kære Børn: skjult i den hellige Hostie er jo den samme Jesus, som i al den Tid, han vandrede her paa Jorden, elskede Børnene saa højt, den Jesus, som sagde: »Lad de smaa komme til mig, thi Himmeriges Rige er deres«; den Jesus, som kærtegnede dem, tog dem paa sine Arme, velsignede dem . . .

Og tænk ogsaa paa, at under den hellige Messe fornyer Frelseren sit Offer fra Kalvaria og giver os derigennem uendelige Goder; og at han i den hellige Kommunion forener sig med os, gør sig til eet med os, giver os Pant paa Paradisets Herlighed, og lader eder føle sit eucharistiske Hjertes inderlige og guddommelige Kærlighed, ligesom i sin Tid Børnene i Palæstina.

Tak ham derfor, som I véd, I kan gøre det ved at elske ham af alle eders Kræfter.

Men, mine kære Venner, Sønnen maa ledsage eders Taksigelser — trøst den guddommelige Frelser; lad eders Kærlighed faa ham til at glemme alle Fornærmelser, som er tilføjet ham i hans helligste Sakramente og i hans Præster, og bed ham om at lade mange Præster fremstaa af eders Rækker.

Bliv ogsaa I hans Apostle, og før dem, som har fjernet sig fra ham, tilbage til eders Ven i Himlen, saa alle tilbeder ham, saa alle modtager ham i den hellige Kommunion.

Men vi vil endnu mere af eder, og vi vil det paa en særlig Maade: I skal bede for de smaa Hedningebørn, at de maa faa den Naade at modtage Daaben, saa de ogsaa kan modtage den første hellige Kommunion. Søg at opnaa en saa stor Naade ved den helligste Jomfrus Forbøn. I dette 1900 Aars Jubilæum for hendes Værdighed som hele Verdens Moder vil hun høre eder, denne gode Moder, om hvem en lille Dreng, der døde 12 Aar gammel, har sagt: »Hun er bedre end alle Mødre tilsammen.« Kære Børn! I kan svare paa denne Appel ved en levende og fælles Begejstring. Dette skal være eders Korstog for Jesus.

Virker Forløsningslærens Grundtanke demoraliserende?

Rationalismen har meget at udsætte paa den katholske Forløsningslære. Men dens Indvendinger er sædvanlig af en saadan Art, at der er blevet sagt: »Svar eller Gendrivelse fortjener de ikke, derimod stor Medlidenhed.« Kun en sjælden Gang røres der ved en Side af Guds Værk, der maa drøftes mere indgaaende for at blive forstaaet til Fuldkommenhed.

Lad os tage et Eksempel. Man har gjort gældende: »Naar jeg har fornærmet Gud, saa maa jeg give en Undskyldning og gøre godt igen, hvad jeg har fejlet. Det gaar ikke an at lade en fremmed, i vort Tilfælde Jesus Kristus, gøre det i mit Sted. Det er meningsløst ikke at ville respektere denne ganske naturlige Tankegang. Gør man det alligevel ikke, følger straks en anden Meningsløshed i den førstes Kølvand: Jeg tilregner mig selv fremmede Fortjenester uden eget Arbejde eller med andre Ord, jeg pyn-ter mig med fremmede Fjer, hvad der strider mod de ganske elementære Moralbegreber.« Det er altsaa dette, der skal bevise Forløsningslærens nedbrydende Karakter.

Paastandene bør efterses i Sømmene. »Den skyldige skal selv gøre godt igen, hvad han har fejlet«, var den første Del af Indvendingen. — Ja, det mener vi jo allesammen, hvis og for saa vidt han kan det. Men hvis han nu ikke kan, hvad saa? Nytter det noget at stille et Krav, der ikke kan opfyldes? Har nogen i Landet en Milliongæld, men kun nogle faa Kroners Formue, saa kan man opbyde hele Kongerigets Hærsstyrker imod ham, Kreditorerne faar alligevel ikke deres Penge. Saadan forholder det sig efter Christi Lære med Synden. Vi er kommet i en paa en Maade uendelig stor Gæld hos Gud, men er ganske ude af Stand til at udrede de Penge, vi skylder. (Smln. Mt. 18, 23—34).

Men fordi vi ikke har noget, derfor er det ikke Gud forbudt hverken uden videre at frafalde sine Krav og tilgive den skete Uret eller at tage imod en Æresoprejsning fra

en anden Side i den skyldiges Sted. Indtil Dommedag vil Rationalismen ikke kunne føre Bevis for, at det er umuligt eller utilladeligt for Gud. Men i 1900 Aar har det været Menneskenes største Glæde, at den Allershøjeste vilde vise os den Barmhjertighed at lade Christus træde i vort Sted.

Den næste Del af Indvendingen gik ud paa, at Kristus var en fremmed i vor Slægt. Er det rigtigt? Er han ikke Ben af vore Ben og Kød af vort Kød? Er han ikke vor fælles Broder og, som Paulus siger, den førstefødte blandt de mange Brødre og derfor ogsaa hele Slægtens Hoved? Nej, ved Forløsningen stod Jesus over for Gud ikke som en fremmed, der ikke kommer os ved, men som Slægtens virkelige Repræsentant i den overnaturlige Verdensorden, paa lignende Maade som Adam i sin Tid repræsenterede os allesammen og bragte Synden over sig og sine Efterkommere. Derfor sammenligner Skriften de to med hinanden og taler om den første og den anden Adam. Heraf følger, at Christi Fortjenester ligesom er hele Familiens Eje og store Skat. Er vi Medlemmer af denne Familie, har vi Del i alt, hvad der tilhører den, og øser saa at sige af en fælles Kasse. Som Adams Arveskyld svarer til Christi Arvegods, saaledes bliver Christi Fortjenester i en vis Forstand vore Fortjenester. Blot man husker Skriftens Lære om dette Forhold, saa har den Indvending, at Kristus er en fremmed for os, mistet sin Brod.

Men selv om det var sandt, at vi pyntede os med fremmede Fortjenester, som det er blevet sagt, saa sker det dog ikke paa den Maade, at vi selv er fuldstændig passive og fritaget for alle personlige Anstrengelser, for Arbejde, Kampe og Ofre; dette var som bekendt Luthers og Kalvins vrang Opfattelse af Forløsningen. Ifølge den katholske Lære kræves det af os, at vi yder, hvad vi selv kan.

Da vi nu er kommet til et Punkt, der danner Hovedforskellen mellem Katholicisme og Protestantisme, er det godt at være fuldstændig klar over, hvilke Anskuelse man kan møde, og hvor Sandheden ligger.

Der er noget, der kaldes den ensidige Moralisme. Dette System hævder, at Gud har skabt os og givet os fri Vilje. Dermed er Guds Virksomhed foreløbig afsluttet. Nu

kommer Turen til Mennesket. Alene, uden Guds Naades Hjælp, skal vi bruge vore Kræfter og derved opnaa Syndsforladelse og vinde det evige Liv. Til Slut kommer Gud igen, kræver os til Regnskab og undersøger, om vi har overholdt hans Lov. Her er der altsaa ikke Brug hverken for det guddommelige Forsyn eller for en Frelser. Ydmyghed og Tillid til Gud er ubekendte Begreber, og af Kristendom er der saa godt som ingen Ting tilbage.

Over for denne Yderlighed staar en anden: den ensidige Mysticisme. Den lægger al Frelse udelukkende i Guds Haand. Da Arvesynden har berøvet os Friheden, er vi ikke i Stand til en eneste religiøs eller moralsk Handling. Vi kan ikke gøre noget som helst for vor Frelse. Gud maa gøre det hele alene. Han maa frembringe den Trosvished i os, at vore Synder for Christi Skyld er os forladte. Denne Tro gør saa baade retfærdig og salig. Det var Luthers og Kalvins Lære. Den var tænkt som en Protest mod, at Kirken skulde være Mellemed mellem Gud og Mennesket, og mod »Gerningshellighed«. I dette System har vi Passivitet i Renkultur, i alt Fald som Theori.

Midt imellem de to Yderligheder staar Catholicismen med Skriftens Lære om et vidunderligt og hemmelighedsfuldt Samarbejde mellem Guds Naade og de menneskelige Kræfter. Retfærdiggørelse og Saligheden beror paa to Faktorer, en guddommelig og en menneskelig. Den guddommelige har Primatet; den begynder al Virksomhed for Sjælens Frelse, den følger hele Tiden, og den afslutter Livet. Vor egen Indsats derimod bestaar i, at vi ikke afviser Guds Naade, men griber og udnytter den, bevarer og forsvarer den.

Dette, at Christus er død for alle Mennesker, betyder nemlig langtfra, at den enkelte allerede derved er i Besiddelse af hans Naade. Hvis jeg for min Person vil tilegne mig Forløsningens Frugter og beholde dem, er jeg nødt til at antage Christi Tro ubeskaaret, jeg maa holde Herrens Bud, bruge de hellige Sakramenter og adlyde Christi ene Kirke. Erfaringen viser, at hver især af disse fire Betingelser kan medføre store Anstrengelser og Ofre for den menneskelige Svaghed.

Jeg er endvidere nødt til med Taalmodighed at bære

Livets mangfoldige Genvordigheder, Smerter og til sidst Døden for at blive ligedannet med min Frelser og sikre mig en herligere Krone i Himlen. Har jeg syndet igen efter Daaben, er jeg desuden nødt til at afsone en Del timelig Straf, selv om jeg har faaet Syndsforladelse i Bodens Sakramente og udført den paalagte Bod. Saadan er det bestemt af den retfærdige Gud, med mindre jeg ved Aflad har faaet Straffens Konto ned.

Men lige meget, om jeg lider uden Skyld eller med Skyld, mine Gerninger og Lidelser har kun Evighedsværdi i Kraft af Christi Naade, der begynder og fuldender alt, hvad der skal have Betydning for Himlen.

Hermed er det nu tilstrækkeligt godtgjort, at Beskyldningen om, at Forsoningslæren virker demoraliserende ved at fremme Passivitet, i hvert Fald ikke kan ramme den katholske Fremstilling. For naar den katholske Kirke forkynder sine Børn, at vi er frelst ved Troen og af Naade, glemmer den ikke at tilføje det Ord, Herren selv gentagne Gange har indskærpet: »Hvis nogen vil komme efter mig, da maa han fornægte sig selv, daglig tage sit Kors og følge mig.« (Luk. 9,23.)

F. K.

Hvad foretager han sig med Brødet og Vinen?

Af C. C. Martindale S. J.

Nu begynder den anden Del af Messen, eller rettere sagt den egentlige Messe, hvilket vil fremgaa af det følgende: Først maa vi erindre, at vor Frelser Aftenen før hans Arrestation og Død samlede sine nærmeste Venner, Apostlene, i et stort Værelse, hvori de spiste det, vi kalder »den sidste Nadver«. Derefter tog han noget Brød, velsignede det, brød det i smaa Stykker og gav dem det at spise. Derpaa tog han et Bæger, hældte Vin og Vand i det (i gamle Dage blandede man næsten altid Vinen med Vand), velsignede det og rakte dem det. Idet han gjorde disse to Ting, sagde han nogle Ord, som vi senere maa omtale. Og da det var gjort, sagde han: »Gør dette til min Ihukommelse«. Denne Befaling adlyder vi Præster, hver Gang vi læser Messe.

Derfor begynder Præsten med at gøre baade Brød og Kalken rede. De husker, han bar den tomme Kalk ind og

over den en lille flad Gulddisk med Brødet paa. Det havde Form af en tynd Skive — Oblaten — og var lavet af rent Mel og Vand. Disse har staaet midt paa Alterbordet, dækket af et Stykke Silketøj. Dette tager Præsten nu af og hæver Disken — eller Patena'en — med Oblaten, som om han vilde sige til Gud: »Se, her er det Brød, med hvilket vi nu vil gøre, hvad Christus gjorde, det, han befalede os at gøre til hans Ihukommelse. Derefter lader han Oblaten glide ned fra Patenen paa et rent, firkantet Stykke Lindug, der er bredt ud midt paa Alteret. Derefter bærer han Bægeret — Kalken — hen til Siden og kommer lidt Vin og et Par Draaber Vand i den. Vinen og Vandet bringer Messetjeneren ham. Naar der er to Messetjenere, bringer den ene Vinen, og den anden Vandet. Saa bærer han Kalken tilbage til Midten og ofrer den til Gud, ligesom han gjorde med Brødet.

Naturligvis vil man efter et saadant Offer ikke falde paa at tage Brødet og Vinen tilbage igen og bruge det til nogetsomhelst andet.

Det kan maaske se underligt ud, at Præsten derefter gaar hen til Siden igen og vasker sine Fingre i Vand, som Messetjeneren hælder over dem. Det hænger saadan sammen, at i gamle Dage plejede Menigheden at bringe alt, hvad de havde samlet i Ugens Løb som Gaver til de fattige, og saa tog Præsten først saa meget Brød og Vin fra, som han skulde bruge til Messen, hvorpaa han lagde alt det andet til Side til Fordeling blandt dem, der trængte til det. Man kan nok forestille sig, at efter at have haft alle Slags gammelt Tøj, Fodtøj og Grøntsager i Hænderne, kunde han godt trænge til at faa vasket Hænder!

Nu behøver han det ikke, men den gamle Skik lige at tvætte Fingerspidserne er blevet bevaret.

Efter dette gaar han tilbage til Midten igen og ofrer igen Brødet og Vinen til Gud, nærmest som om den lille Vasken Hænder bare var en lille Afbrydelse, og han nu gerne vilde vise Gud, at han ikke havde glemmt, hvad det egentlig var, han var i Færd med, nemlig at ofre det Brød og Vin, der skulde bruges til Messen.

Imedens dette foregaar, kan du bede Gud om at hjælpe dig med at holde ikke alene dine Hænder, men ogsaa dine Læber, dine Tanker og dit Hjerte rent. Du kan ogsaa frembære dit eget og dine kæres Liv og Død for Gud og anbefale dem til hans Varetægt og Velsignelse.

Præsten siger netop, idet han vender sig om: »Bed, mine Brødre, at mit og jert Offer maa være Gud velbehageligt«. Her har vi et nyt Ord: Offer, som vi skal forklare om lidt.

Efter disse Ord vender Præsten sig igen mod Alteret og læser sagte et Par korte Bønner og ender med at takke Gud.

Læg Mærke til, at han allerede har sagt Gud, at vi er

bedrøvede over vore Synder, og at han har ydmyget sig for Gud og prist ham og bedt Gud om, hvad vi trænger til, saa der er i Virkeligheden ikke andet tilbage nu end at *takke* ham for hans Godhed mod os, og det er en god Ting at takke Gud. Hvem har ikke noget at takke Gud for?

Selv, naar Tilværelsen ser meget sort ud, kunde det dog være værre. Ja, selv naar vi ikke kan se, at Forholdene kunde blive værre, end de er, maa vi huske, at dette »Liv« ikke er Enden paa alting, men vi har en Himmel foran os med sand, uendelig og uformørket Lykke, og vi kan takke Gud, at han har ladet os blive kristne Mennesker og Katholiker, der kender Vejen til Himlen og ogsaa er i Stand til at modtage Styrke fra ham til at modstaa Frestelser og sørge over vore Synder, hvis vi falder, og klare os bedre næste Gang.

De første Kristne var saa betagede af Guds Godhed og saa taknemmelige for at være Kristne, selv da det kunde koste dem dyrt, ja selve Livet, at være det, at de gav Messen Navnet Eucharisti — Taksigelse — før de brugte Navnet *Messe*.

Nu i vore Dage er Folk vant til i det mindste at ofre Penge, skønt Penge som Gave betragtet er mindre værd end Kærlighed og Tjenersind. Pengene bliver fordelt blandt forskellige Godgørenhedsvirksomheder, i hvilke den paagældende Kirke er interesseret. Jo fattigere Folk er, jo mere rundhaandede plejer de at være, og ofte koster det dem mere at give nogle faa Ører, end det koster rige Folk at ofre en Pengeseddel.

Naar Præsten har endt denne Del bøjer han sig dybt for Gud og siger: *Sanctus*, et Ord, der betyder hellig. Dette Ord siges tre Gange: Hellig, hellig, hellig, Hærskarernes Gud! Himle og Jord er opfyldt af din Herlighed — Hosanna i det høje! Velsignet være han, som kommer i Herrens Navn — Hosanna i det høje! Imedens ringer Messetjeneren tre Gange med en lille Klokke.

Disse Ord kan synes mærkelige. Men de gaar tilbage Hundreder af Aar før Christus og findes i Brudstykker hos de jødiske Profeter.

Med Ordet »hellig«, der siges tre Gange, menes, at Gud, hvem vi har bedt til, og til hvem vi har fremsat vore Bøgøinger, og for hvem vi har bekendt, at vi har syndet, er høj og hellig udover, hvad Ord formaar at udtrykke.

Jøderne kaldte ogsaa Gud: Hærskarernes Herre, fordi de følte, at han beskyttede dem, naar de drog ud i Krig. Men vi kan lægge mere i disse Ord, naar vi siger dem. — Vi kan mindes, at Gud er Herre ikke alene over os Mennesker, men ogsaa over talløse Engle og Aander, som alle deltager i den evige Kamp mellem godt og ondt — og

Præsten beder da ogsaa i denne Del af Messen om, at vore Stemmer og Lovprisning maa forenes med deres.

Raabet »Hosanna« var ogsaa et jødisk Udtryk og betød saa nogenlunde det samme, som et »Leve« gør — et Hyldestraab, som vi opsender »i det høje«.

Der forekommer ogsaa ofte i Messen et andet jødisk Udraab: Alleluja, der betyder: Herren være lovet. Dette viser, at vi tror, at Gud først aabenbarede sig for Jøderne og gav dem en Slags »Forskole«, og dette glemmer vi ikke.

Senere oplærte han os mere fuldkomment gennem Jesus Christus, og det er hans Komme, vi hentyder til i de næste Ord.

Han kommer »i Herrens Navn«, saadan som vi siger om en eller anden stor Mand, at han kommer »i Kongens Navn«, det vil sige, han repræsenterer Kongen.

Men vor Herre gør mere end at repræsentere Gud — han er Gud. Klokkerne ringer for at lade dem, der staar langt fra Alteret, vide, at nu kommer den højtideligste Del af Messen.

Ved *Holger K.-Hafstrøm*.

Helte paa Havet.

Naar vi gengiver nedenstaaende Hændelser, er Meningen kun at lade en Stand, der saa ofte, grundet paa Fordomme, bliver miskendt, vederfares Retfærdighed, og fortælle om nogle af dens ypperste Repræsentanter. Skildringen kan være et Modstykke til de ynkelige Figurer, som Præster ofte spiller i Filmen eller paa Scenen.

Den 4. Juli 1898 mødte den franske Dampers »Bourgogne« paa sin Rejse fra Amerika til Frankrig i Nærheden af Ny-Skotland en engelsk Koffardifarer. Paa Grund af en uhyggelig tæt Taage, som skjulte alt, saa ingen af de to Skibe hinanden, saa de med fuld Kraft stødte sammen. Virkningen var frygtelig. »Bourgogne«, der havde 716 Passagerer ombord, begyndte øjeblikkelig at synke. Redningsbaadene blev straks sat ud. Alle trængte paa; enhver vilde være den første ved Baadene og forsøgte med Næveslag og Knive at støde de andre bort for at redde sit eget Liv. Menneskene syntes forvandlede til vilde Dyr, uden Kærlighed og Medlidenhed, uden Skaansel og Hensyn over for andre, kun med Tanke for sig selv. 4 Præster, der var ombord paa det synkende Skib, dannede en Undtagelse. Tre af dem, Pater Floorisone, Pater Merlin og Pater Baumann, var Dominikanere; den fjerde, Pastor Kessler fra Köln, var Verdenspræst og Sognepræst for St. Josef-Menigheden i New York. Medens de fleste Passagerer i For-

tvivlelse trængte sig frem til Redningsbaadene, forblev disse fire Præster roligt paa Dækket, talte opmuntrende Ord til de til Døden viede og meddelte Syndsforladelse til alle Sider, indtil de selv sammen med 549 andre fandt Døden i Havet.

*

Den 4. August 1906 led den italienske Damper »Sirio« paa Vej fra Genova til Brasilien Skibbrud paa en skjult Klippe paa Spaniens Østkyst ved Hormigasøerne. Skibet begyndte hurtigt at synke. Redningsbaadene blev sat ud, og nu udspilledes de frygteligste Scener mellem de fortvivlede Passagerer, som med Knive og Stokke drev de svagere tilbage fra Baadene for selv at redde sig en Plads og Livet. Selv i Havet rev Mændene brutalt Redningsbælterne fra Kvinderne, som da led Druknedøden. Heldigvis befandt der sig flere Skibe i Nærheden, og 522 Mennesker blev reddede, medens 250 druknede. Blandt Ofrene var Biskoppen af Paolo i Brasilien, Josef Camargo Barros. Medens alle styrtede til Baadene, blev han roligt ombord paa Skibet, samlede Kvinder og Børn om sig og forberedte dem til Døden. Da Skibet sank, og Bølgerne naaede de ulykkelige Dødsdømte, kunde man endnu høre en Munk bede for de druknende. Han selv fandt ogsaa Døden i Bølgerne.

*

*

*

I Aaret 1907 skete der i Hoek van Holland en frygtelig Skibsulykke. Stormen slyngede en stor Damper ind paa den yderste Havnekaj i Maasmundingen og slog Damperen til Vrag. Paa Grund af den høje Sø var Redningsarbejdet yderst farligt, og det varede 48 Timer, inden alle overlevende var bragt i Sikkerhed. I »De Heraut«, den nederlandske-reformerte Kirkes Tidsskrift, kunde man læse følgende:

»Det er mærkeligt, at den eneste, der tog med ud paa Redningsarbejdet for at yde de ulykkelige Stakler ombord paa Vraget aandelig Hjælp, var en katolsk Præst. Vi kan kun udtale vor Beundring for denne katolske Præsts Mod. Han i det mindste var klar over, at i en saadan Angst behøver ikke alene Legemet, men ogsaa Sjælen Hjælp. . . Denne Optræden fra en katolsk Præsts Side er ikke enestaaende. Vore Soldater i Atjeh (den nordvestlige Del af Sumatra) taler med den største Beundring og Kærlighed om en Præst, som deler deres Farer, som sørger for deres aandelige Fornødenheder, og som plejer deres syge.«

I samme Anledning skrev ogsaa det jødiske Blad »Weekblad voor Israelitische Huisgezinnen«. Bladet beklager, at

ikke en eneste Rabbiner ansaa det for nødvendigt at vise sig paa Ulykkesstedet. Den Paastand, at man ikke vidste, om der befandt sig Jøder ombord paa Ulykkeskibet, holder ikke Stik, og Bladet udtaler:

»Præsten fra Gravezande vidste heller ikke, om der var Katholiker blandt de ulykkelige, og dog jog han af Sted til Ulykkesstedet; det var ham lige meget, til hvilken Religion de ulykkelige bekendte sig, selv Jøder kunde i Dødstimen trænge til hans Ord. — Jeg føler dyb Ærbødighed for denne katholske Gejstlige, og i dette jødiske Organ bringer jeg ham min Hyldest.«

*

Den 15. April 1912 stødte Verdens største Skib »Titanic« paa sin Rejse fra England til Amerika pludselig om Natten i fuld Fart mod et svømmende Isbjerg og led saa haardt Havari, at det hurtigt sank. 1683 Mennesker fandt ved denne Lejlighed Døden. Bladet »America« fortæller herom:

»Alle overlevende, med hvem vi har talt, beretter om et overordentlig gribende og trøstende Syn, som de blev Vidner til. Benediktiner-Pater Josef Peruschitz fra Scheyern (Bayern) og Pater Byles fra England var, da Katastrofen indtraf, og Kvinder og Børn var bragt i Baadene, straks ved Haanden for saa vidt muligt at hjælpe alle. I Begyndelsen var ikke alle klar over Faren, men da den gik op for dem, og Ophidselsen tog til, tryglede de alle med brændende Iver Præsterne om Hjælp. Pater Byles trøstede de engelsktalende Passagerer og meddelte Syndsforladelsen til de mange Katholiker, der var med ombord, og som enten knælede rundt omkring ham, eller, naar de ikke kunde komme ham nær, raabte paa ham. Hans rolige Selvbeherskelse smittede de andre, naar han velsignende og udtalende Syndsforladelsens Ord gik omkring iblandt dem og opfordrede dem alle til Bøn. Da den sidste Baad var sat ud og havde fjernet sig fra »Titanic«, kunde Menneskene i Baaden ganske tydeligt se, hvorledes begge Præsterne bad Rosenkransen for, og de hørte tydeligt, hvorledes et stort Antal af de knælende Passagerer svarede. Den knælende Mængde blev stadig større og større, jo mere man nærmede sig det Øjeblik, da Skibet maatte synke. Saa slukkedes Lyset, saa man i sidste Øjeblik intet kunde se, men man hørte hverken Jammerskrig eller Rædselsraab. Kun Bønnens fredfyldte Stemmer hørtes i Natten, da Skibet forsvandt i Bølgerne. Alle Reddede erklærede, at dette højtidelige og ophøjede Billede aldrig vilde gaa dem af Minde, disse Slutningsscener i

bedende Hengivenhed. De redningsløst fortabte anraabte Gud, medens Guds Stedfortræder med velsig- nende, opløftede Hænder meddelte Velsignelsen og Til- givelsen. Enhver, der havde set dette Syn, talte derom med ærbødig Gysen, og mange kunde endnu i Erin- dringen derom ikke tilbageholde deres Taarer.«

Ved C. H.-S.

„Barnet forstaar det jo ikke.“

Bang — Døren til venstre blev knaldet i — Lufttrykket vidnede om Vrede og Harme.

Bums — Døren til højre blev knaldet i — Tonen var vred, fuld af Ophidselse og Raseri.

Tove staar alene i Værelset, og Luften dirrer endnu af haarde Ord. Tove er saa alene som aldrig før i sit tre- aarige Liv, og Tove fryser pludselig. Hun ser raadløs først paa den ene Dør, saa paa den anden. Den til højre betyder Mor, og den er sløjet i med en Lyd, som har gjort hendes lille modtagelige Barnesjæl ondt — den til venstre hedder Far, og dens Knalden var ikke mindre smertelig.

Hvad Far og Mor egentlig har sagt til hinanden, har Barnet ikke forstaaet, men det har følt, at denne Verden, Far og Mor, paa hvilken hendes lille Personlighed har hvil- let som paa et trygt Fundament, er blevet splittet og staar fjendtligt over for hinanden. Og det er mere, end saadan en lille Sjæl kan staa for.

I Grunden er hun slet ikke bedrøvet, endskønt hun er lige ved at græde. Det staar og presser paa derinde lige bag ved Øjnene og kan bryde frem, hvad Øjeblik det skal være. Men det er mere end ren og skær Angst for de vrede Ansigter — det er Raadløshed, næsten noget nær Fortvivelse — fordi denne treaarige Verdensanskuelse plud- selig er brudt sammen, denne Verdensanskuelse, som netop var bygget op paa den uløselige Dobbeltpagt, Far og Mor.

Udenfor gaar en Dør — saa en til; hvisskende Ord naar til hende, hun føler, mere end hun ved — at Forældrene taler med hinanden derude — det trøster hende lidt — og dog —

Senere kommer Forældrene igen ind i Værelset. »Aa,« siger Fruen halvhøjt, »vi burde have sendt Barnet ud først.« Saa ser hun paa sin Mand, og i hendes Øjne spil- ler et lille, usikkert Smil — hun skammer sig lidt, hun ved ikke rigtigt hvorfor, thi Barnet har store, meget alvor- lige Øjne.

»Gaa ud til Frøkenen,« siger Moderen. »Nu skal du

spise og saa i Seng.« Tove giver dem begge et Kys og gaar stille ud.

Manden har sat sig ved sit Skrivebord. Hans Hustru gaar hen bag ved ham. Forsigtigt stryger hun ham gennem Haaret, som vilde hun forsikre sig selv og ham, at nu var alt godt igen.

»Barnet var ganske forskrækket,« sagde hun saa ligesom hen for sig selv, »men heldigvis forstaar hun jo endnu ikke saadant noget.« Saa gaar hun over for at sige Godnat til Tove.

Barnet ligger i sin Seng og beder: »Kære Gud — og beskyt Far — og Mor.« Og imellem de to Ord gør hun et lille Ophold, som om hendes Tanke ikke saa hurtigt kan skabe Forbindelsen mellem disse to Begreber, som engang har udgjort et Hele i hendes Følelsesliv. Denne Helhed var brudt — forsvundet for altid — altid vil der opstaa denne lille Pause imellem de to Ord: Far og Mor. »Barnet har jo heldigvis ikke forstaaet det.« Men det har følt det saa meget dybere. Det behøver ikke altid at være de store Begivenheder, som pludselig tilintetgør et Verdensbillede. Og en Barnesjæl er meget fintfølelse over for de Toner, der ligger imellem de udtalte Ord — de Toner, over for hvilke vi voksne, kolde Mennesker ikke mere er lydhøre nok.

M. Sæmann.

Den stille Vandring.

En natlig Procession gennem Amsterdam.

(Sluttet.)

Gennem Amsterdam ved Nattetide.

Det var da godt, at vi straks kom i Gang, for det er en frisk Foraarsnat. Kulden bider gennem min tykke Frakke. Jeg trækker mit Halstørklæde op og vinder det en ekstra Gang om Halsen, saa forsvinder Hænderne atter langt ned i Frakkelommerne. Saadan gaar de fleste. For ikke engang Rosenkransen maa bæres synlig, det vilde ligne en Procession og være strafbart efter Loven. Derfor skal de, der vil bede Rosenkransen, gaa med i det mindste den ene Haand i Lommen. Der indtræffer en længere Standsning. Vi staar fem, ti, tyve Minutter paa samme Plet. Saa langt man øjner fremad, er der Mænd, og vender man sig om, ser man intet andet end Hatte og Kasketter. Alle staar ganske roligt. Ingen spørger, hvad det betyder, ingen viser Tegn til Utaalmodighed. Alle staar de og ser enten op paa Stjernehimlen eller ned i Jorden; alle er besjælede af en Evigheds-tanke og beder. Lige ved Siden af os lynet det pludseligt.

Det var en Magniumsbombe, der eksploderede. Vor Ven Pressefotografen har set en Chance til at slaa sit Slag.

Endelig kommer der Bevægelse i den endeløse Stribe af Skygger. Intet Lettelsens Suk. Naar ens Formand flytter sig, gaar man efter ham, som om de tyve Minutters Holdt hørte med til Programmet. Enhver ved, at foruden de 2500 fra Nijmegen, er der lige saa mange Tusinder fra andre Byer — selv om det i de sidste Aar er blevet Skik, at Amsterdam, Utrecht og Haarlem holder deres Vandring særskilt, otte Dage senere, fordi det ellers ikke kunde naas paa een Nat. Vi defilerer over »Den Dam«, langs det kongelige Palads. Her skal der efter Programmet bedes fem Fader vor og fem Hil Dig Maria for Dronning og Fædreland. Saa atter ind i Gader og Stræder. Hvor er de graa Façader med de sorte Ruder grimme om Natten. De, der sover bag de haarde Gavle, kan trygt sove videre. Den Masse, der strømmer forbi nede paa Gaden, tænker ikke paa at lave Revolution. De gentager Jesu Bøn: »Fader, at de maa være eet, ligesom Du og jeg er eet.« De beder Gud om at velsigne Statsoverhovedet og Fædrelandet. Der er da heller ikke et eneste Vindue, der aabnes, ingen nysgerig, der trækker Gardinet til Side. Hist og her blinker en Lysreklame — Peka — Hønsfoder, eller Amstel-Bier (Øl). Det minder om en, der taler i Søvne. Foruden Hoteller og Lunchrooms, der har Fordel af at bekendtgøre, at de har aabent fra Kl. 4 Morgen, er der flere Forretninger, der hele Natten igennem lader Lysene brænde i Udstillingsvinduerne. Privatfolk har endog anbragt en Jesus-Statue eller en Madonna mellem Gardinerne og Vinduet i en Krans af Blomster og Lys. For nogle Aar siden har »den stille Vandring«s Bestyrelse frabedt sig den Slags velmente Sympathitilkendigelser, fordi det hos anderledestroende kunde fremkalde ovennævnte Anti-Processionsfeber, men hovedsagelig fordi man vilde holde fast ved den Stiltfærdighed, som nu engang er den »stille Vandring«s Kendemærke. — En Dør aabnes, nogle unge Mennesker lukkes ud, de unge Piger er i slæbende Balkjoler. Mændene ser frem for sig; disse unge Mennesker bevæger sig i Livets Periferi, vi derimod søger at trænge ind til Centrum, dér hvor Lyset fra Evigheden falder lodret: »Og led os ikke udi Fristelse, men frels os fra det onde.«

Vi er naet hen til en Bro, der slaar Bue over en af Amsterdams karakteristiske Kanaler (Gracht). Vandet er blikstille; de elektriske Lys spejler sig uforstyrret i Vandfladen. I Programhæftet staar, at Pilegrimmene her skal bede for de søfarende og de forliste. Ingen gør os opmærksomme herpaa, men jeg er vis paa, at alle her har bedt: »Herre, skænk dem den evige Hvile og lad Dit Lys lyse

for dem.« Og Tanken svinger sig op til det evige Hjem, hvor vi engang skal mødes »med alle Helgener tilsammen«.

Naar man saaledes ved Nattetid drager bedende af Sted mellem bedende Mennesker, falder Tidens og Afstandens Skranker. Da ser man pludselig for sig Folk, som man i aarevis ikke har set eller tænkt paa. Jeg ser mig atter som Ministrant med Røgelseskar eller Klokke foran Sakramentet, som af vor gamle, graahaarede Sognepræst under Baldakinen bæres fra Landsbyens Kirke til Sognets Udkant, mens Folk beder og synger, og en Slags Kanoner affyret i det fjerne. Mine Søstre er med som smaa hvidklædte Piger, der strør Blomster foran Sakramentet; min Moder er med blandt Kvinderne; hun bærer den tredie Ordens Medalje i en Sløife om Halsen, mens Fader kommer langs bagude med den grove Rosenkrans i Haanden, i Følge med Mænd fra Nabolaget. — Saa er jeg paa Vej fra Ringsted til Haraldsted. Køer græsser saa fredeligt paa et Tæppe af grønt og gult, Vinden morer sig med at vugge Rugen, over hvilken Lys og Skygge leger Tagfat ligesom paa et bølgende Hav, og Røster, klare som selve Luften, synger: »Drager frem, drager frem paa vor fromme Færd — Signe Gud vor Vandring, gør den skøn og skær.« Med eet staar jeg paa en Høj og ser de samlede skandinaviske Pilegrimme komme nede fra Mälaren op til det improviserede Alter, hvor den svenske Biskop straks vil læse Messen til Tak for St. Ansgars første Komme til Sverige. Ogsaa dér stod vi Side om Side som fremmede for hverandre og dog ikke fremmede, for vi bad sammen alle for alle. Nej, Tid og Sted og Nationalitet spiller ingen synderlig stor Rolle, naar man betragter sig selv som et Led — et ganske enkelt og underordnet Led i Menneskeslægtens store Procession, der er paa Vej til Evigheden. Det er den Tanke, der giver Livet sin Charme, at vi alle er eet, og mere og mere skal vi uddybe Bevidstheden i os om, at vi er en Enhed, der »gennem de fagre Riger paa Jorden gaar til Paradis med Sang.« —

Rent uvilkaarligt er vi kommet til at gaa i Takt, og Saalerne slaar mod den blanke Asfalt, indtil Brosten bryder Rhythmen, og vi atter passerer en Bro. Her skal bedes for Kirken, Paven og Enheden blandt de Kristne. Klokken er fire, da vi kommer tilbage til Udgangspunktet, Begijnhof. Den »stille Vandring« er til Ende. Nu skal vi til St. Willibrords-Kirken, et pragtfuldt Rum, hvor der er Plads til alle halvtredje Tusinde Mand. Et Par Hundrede maa dog nøjes med Staapladser. I to Timer varer Guds-tjenesten. Den ene Messe celebreres efter den anden. Fire-fem Præster bliver hele Tiden ved med at uddele den hel-lige Kommunion, for saa godt som alle Mand var fastende og vilde til Kommunion. Saa runger Sangen for sidste

Gang. »Lovet være Jesus Christus — i al Evighed -- Gud, vi lover dig, Herre, vi priser dig.« Man mærker slet ikke paa Sangen, at de fleste af disse Mænd har været paa Færde siden Klokken otte eller ni den foregaaende Aften, og at de begav sig paa Vej lige efter at være kommet fra deres Arbejde, deres Kontorer eller deres Fabriker.

Klokken er seks, inden jeg faar Lejlighed til at læse Messe ved St. Lidvins Alter (en Helgeninde fra Schiedam). Endnu knælede en Del Mænd foran Alteret og slog Kors, da jeg begyndte at bede »Lætare Jerusalem«.

Det var denne højtidelige Nats festlige Afslutning. Ved 7-Tiden var alle Hoteller og Lunchrooms mellem Kirken og Banegaarden optagne. Der blev drukket en Kop Kaffe, spist et Stykke Mad, og saa vandrede den ene Flok efter den anden til Begijnhof for at se De Kinderens ovenfor omtalte Maleri og derfra til Banegaarden.

Solen stod lige op. Maagerne fløj saa morgenfriske over Kanalen og tiggede deres Frokost, mens Gadesælgerne — en hel Sværm af Gadesælgere, paastod, at Kvatta-Chokolade var den bedste, og at de sidste ti Stykker kunde faas for 25 Cents.

I Toget blev der bedt endnu en Rosenkrans. Saa kom Cigarerne frem, og i et Nu stod alle Kupéer i Røg.

Denne karakteristiske hollandske Pilegrimsfærd hører Fortiden til, men for mange er den et smukt Led i Livets Vandringsfærd.

Steph. Wevers.

Hl. Land. Nijmegen. Holland.

Kardinal Ehrle †

31.-3.-34.

Paaskelørdag den 31. Marts døde i Rom Kardinal Franz Ehrle S. J., 88 Aar gammel. Han var født den 17. Okt. 1845 i Isnay (Württemberg) og indtraadte 1861 i Jesuiterordenen. Den lærdes Løbebane blev hans Livsvej. Hans Fag var Skolastikens og Middelalderens Historie. Efter at have vakt Opmærksomhed ved en Række Artikler i »Stimmen aus Maria Laach« (nu »Stimmen der Zeit«), der var retningsgivende for den af Leo XIII 1879 indledte Fornyse af de skolastiske Studier, blev han 1890 kaldt til Rom som Konsulent ved det Vatikanske Bibliothek. 1895 blev dets Ledelse betroet til ham. Da Verdenskrigen tvang ham til at forlade Italien, blev han 1916—19 Redaktør for »Stimmen der Zeit«. Hans Efterfølger ved det Vatikanske Bibliothek blev som bekendt den nuværende Pave. 1919 vendte Ehrle tilbage til Rom som Professor ved Bibel-

instituttet og det Gregorianske Universitet. 1922 kaaredes han, sammen med Dominikanergeneralen Frühwirth, til Kardinal.

Ehrles Navn er for stedse knyttet til det Vatikanske Bibliothek. Han har moderniseret »*Vaticana*«. Uovertruffent er det Haandbibliothek, han har indrettet til Brug for de lærde, der arbejder paa Bibliotheket. Det lykkedes ham at indlemme Barberini- og Borghese-Bibliothekerne og derved forøge *Vaticanas* Skat af værdifulde Haandskrifter. En Bedrift, som man ikke venter af en boglærd, var hans Opfindelse af en Fremgangsmaade til at udbedre og bevare gamle Haandskrifter. Den er nu indført i alle store Bibliotheker Verden

over. Den gaar i det væsentlige ud paa at overklæbe de skrøbelige Haandskriftsblade med et særligt, tyndt og gennemsigtigt Silkestof. Det er i Grunden Ehrle, der har »aabnet« *Vaticanas* Skatte for den lærde Verden. Et Utal af Forskere fra alle Lande har hos Ehrle fundet kyndig, forstaaende og deltagende Vejledning og er blevet hans Venner.

Kardinal Franz Ehrle S. J.

Et storslaaet Vidnesbyrd om hans Position i den lærde Verden er det Festakademi, som Pave Pius XI lod afholde d. 5. Nov. 1925 for at fejre Kardinalens 80. Fødselsdag. Ved denne Lejlighed overrakte Paven egenhændig Kardinal Ehrle et Kæmpefestskrift paa 2200 Sider i 5 Bind: »*Miscellanea Francisco Ehrle*«, med Bidrag af 82 lærde, baade katolske og ikke-katolske, fra hele Europa og Amerika. Harnack kalder *Miscellanea* for et »Monument for en Mand, hvis Liv og Virksomhed som Forsker er et Forbillede, et Monument for en Mand, der, for saa vidt som han tilhører en meget omstridt Orden, ved sin blotte Personlighed har tilintetgjort en betydelig Del af de Fordomme, denne Orden er belastet med. »Der er meget,« fortsætter Harnack, »vi ærer og elsker hos Kardinal Ehrle, men ligesaa meget, vi skylder ham Tak for. Vi ærer og

elsker hans helstøbte Personlighed og hans Redelighed og Uheldethed i videnskabelige Spørgsmaal. Hvad Takken angaar, gælder den i lige Grad Bibliothekaren og Forskeren. Vi takker Bibliothekaren for de Skatte, han har samlet, bevaret og meddelt, og Forskeren for hans værdifulde Arbejde paa saa godt som alle Historieskrivningens Felter, lige fra Haandskrifttydning til de højeste historiefilosofiske Undersøgelser.« (Deutsche Literaturzeitung 2. 5. 1926.)

Af endnu større Vægt for os Katholiker er de Ord, med hvilke hans mangeaarige Medarbejder og Ven Professor Martin Grabmann (München) har karakteriseret ham: »Kardinal Ehrle er en Personlighed, der forener en stor Rigdom paa de mest subtile, frugtbare og grundige Forskningsresultater med vor hellige Religions Dybde, Sikkerhed og Inderlighed. Saaledes er han i vor af politiske og økonomiske Kampe gennemrystede Tid blevet en Vejviser til en højere Verden, hvis Værdier vil bestaa urørte af alle Omvæltninger.«

A. Menzinger S. J.

NYE BØGER.

III. dansk Konversationsleksikon. Berlingske Forlag, 3. og 4. Bind, 493 og 493 Sider. Kr. 2,50 pr. Bind.

Tredie Bind af Berlingske Tidendes Leksikon omfatter Artiklerne Berlin—Braga. Af større Artikler kan nævnes Berlin, Bier og Biavl, Billedtelegrafi, Bismarck, Bogbinderi, Bogtrykkerkunsten, Boksning, der indledes med følgende Citat fra Homers Iliade, som, efter Forf.s Mening, godt kunde gaa ind i et moderne Referat af et Boksestævne: Først deres vældige Næver til Dyst de løfted i Vejret, foer saa hinanden til Livs og mænged de dygtige Hænder, vildt fra Kæberne lød de klaskende Drag, medens Sveden randt ad Lemmerne ned. Da hæved sig stærken Epeios højt, og sin spejdende Fjende paa Kinden han slog, saa han ikke mægted paa Ben at staa, brat segned de kraftige Lemmer.

Artiklen »Bilig« giver en udmærket Skildring af Udviklingen fra Jordhulen og Klippegrotten til Boligselskabernes mægtige sol- og luftrige Karréer i vore Dage. Fire Karré-Planer viser tydeligt Forskellen paa den gamle Bebyggelse i den indre By og »Solgaarden« med stor solrig Gaard med Legepladser. —

Blandt de farvelagte Billeder findes en Gengivelse fra Gutenbergs 42-liniede Bibel. De øvrige Illustrationers Antal er saa stort, at der er mere end een Illustration for hver Side. Til Berlin, Bethlehem, Bogbind, Bogtrykkerkunsten, Bornholm findes gode Billeder. — Af Pastor Bernh. Jensen er der bl. a. følgende Artikler: Birgitta, Bod, bod-

færdig, Bods dage, Bonifatius (Paverne), som — i Overensstemmelse med Leksikonets Princip — giver ganske korte, men klare og konkrete Oplysninger og Definitioner.

Fjerde Bind omfatter Artiklerne Bragança — Carta. Af større og interessante Artikler findes der bl. a. følgende: Brandkatastrofer (med 8 Ill. og en farvelagt Planche), Brandslukningsredskaber (ligeledes med mange Ill.), Bro (20 Ill.), Bygningskunst. Et af de bedste Eksempler paa Værkets praktiske og moderne Indstilling er de to Fortegnelser over Bølgelængder, ordnede ikke blot efter Bølgelængdernes Talværdi, saaledes som det oftest ses, men ogsaa alfabetisk efter Stationernes Navne.

Af Pastor Bernh. Jensen findes bl. a. følgende Artikler: Biskop Joseph Brems (med Portræt), Breviar, Bruno, Brystkors (med Billede af Kardinal van Rossum), Calixtus I, Canisius, Giovanni fra Capistrano. — Ogsaa dette Bind er forbavsende rigt illustreret og interessant og livligt redigeret, saaledes at det ikke blot er en nyttig Haandbog, men ogsaa en underholdende Bog, man med Udbytte læser i en ledig Stund.

M-l.

FRA HOVEDSTAD OG PROVINS.

Et Citat som Citater er.

I »Katholsk Haandbog« for 1934 har undertegnede skrevet om den katholske Presses Opgave i Danmark, og til nærmere Overvejelse ogsaa citeret enkelte af vore mest kendte og erfarne Personligheders Udtalelser. Der henvises til Biskoppens Erklæring om, at »Nordisk Ugeblad« er den danske Katholicismes Hovedorgan, til Lensgreve Holstein Ledreborg, der kaldte det for Bindeleddet mellem Hovedstaden og Provinsen (altsaa herhjemme i Danmark og for saa vidt Hovedstad og Provins er katholsk, for ikke at blive misforstaaet!) og last not least ogsaa til cand. mag. Niels Hansen, der skriver: »Bladets første Opgave er naturligvis at være Katholikernes og ganske særlig det Apostoliske Vikariats officielle Organ. At være et Bindeled mellem Katholikerne i alle Lande og ganske særlig dem her i Danmark. At orientere sine Læsere i Samtidens aandelige Rørelser«. Det sidste Citat stammer fra Niels Hansens Artikel i »Nordisk Ugeblad« af 11. Juni 1933 og er selvfølgelig et »løsrevet« Citat; Citater maa nemlig i de allerfleste Tilfælde læsrives, ikke engang Niels Hansens fortræffelige Artikler kan citeres i deres Helhed. Spørgsmaalet er saa blot, om en normal Gennemsnitslæser kan forstaa den oprindelige og rigtige Mening. I denne Henseende var Citatet ikke til at misforstaa; enhver uhildet Læser vil sikkert

forstaa det saaledes, at vi gennem »Nordisk Ugeblad« hører fra og om andre Katholiker i Provins, Hovedstad og den vide Verden, at disse andre eventuelt hører om os, saaledes at der herigennem etableres Fællesskabets aandelige Forbindelse, noget ganske selvfølgelig for et Organ, der skal repræsentere den katholske Presse. Hvordan i Alverden skulde Citatet ellers forstaaes? Alligevel skurrede dette i »Katholsk Ungdom«s Øren, som det fremgik af en Bemærkning allerede i No. 6, hvor Citalet blev endnu mere »løsrevet« idet det kun refereredes halvt og derefter fandtes en »Ubetydelighed for stærkt«. Dette skulde vi dog ikke have taget Hensyn til, hvis det stakkels Citat ikke paany var blevet angrebet i No. 7 i Tilslutning til et Indlæg fra Niels Hansen og blev kaldt baade uheldigt, grinagtigt og urimeligt.

Maa vi blot oplyse vor ærede Kollega om, at den Slags »Uheld« og »Grinagtigheder« er ofte forekommende Tilfælde i den almindelige Maade at tale og skrive paa, det kan ogsaa være Læserens Skyld, naar de misforstaaes. Men derfor skal vi gerne unde ham Morskaben over det »grinagtige« — paa den Maade kan der endda blive to om Morskaben!

Red.

»Mission« i Odense.

Eksercitier er ikke nogen Sjældenhed her hjemme, aabne eller lukkede holdes de for de forskellige Stænder. En Mission sonderer ikke i nogen Standsinddeling, den omfatter en hel Menighed paa een Gang lige fra Sognepræsten til Skolebarnet. En saadan Mission afholdtes i Odense i Dagene fra d. 16. til den 25. Marts. Den har virket som en Aandsfornyelsens Højskole for alle Deltagerne. Der holdtes om Formiddagen Foredrag for Skolebørnene og om Aftenerne for de voksne. Et enkelt Foredrag var forbeholdt Ungdommen, et var særlig for gifte Kvinder, et andet for gifte Mænd. Søndag d. 18. var der Fælleskommunion for Ungdommen — ogsaa Skoleungdommen, d. 25. for alle andre.

Mission betyder Sendelse. — Sendt af Gud vilde Missionspateren minde om og vise hen til de af Herren tildelte Talenter, advare mod at bringe dem i »Sikkerhed.« De maatte frem, bruges, der maatte arbejdes og aagres med dem. Stærkest Indtryk gjorde vel nok Foredraget Fredag Aften d. 23. Kirken var overfyldt. Medens det Allerselligste var udstillet, talte Pateren om, hvorledes Adgangen til at benytte Alterets Sakrament var et af de mest værdifulde Talenter, den mest ubegribelige Realitet, som kun Gud kunde udfinde. Der er ingen Tvivl om, at Tro, Haab og Kærlighed strømmede op mod Frelseren, da han den Aften fra Monstransen sendte sin Velsignelse ud over Tilhørerskaren.

Ved Afslutningen den 25. Marts blev et Missionskors

med Inskription indviet og af hvidklædte Piger baaret ned i Kirken, hvor det blev ophængt som et Minde om Missionen, der herefter sluttede med Te Deum og sakramental Velsignelse. — Og nu Resultatet. — Ja det rent foreløbige kan opgøres i 339 Skriftemaal i Missionsdagene og langt flere Kommunioner. At der i Dag, Paaskedag, er uddelt over 400 Kommunioner her i Odense, staar sikkert i Forbindelse med Missionens velsignelsesrige Resultater, de blivende.

Tak! Pater Resch, for al den Velsignelse, De øslede paa os. Maatte Gud velsigne Dem og Deres Gerning blandt os.

Korsridder.

FRA DEN VIDE VERDEN.

En hellig Lærer.

Pompilio Maria Pirotti, som kanoniseredes samme Dag som den salige Joseph Cottolengo, blev født 20. Sept. 1710 i Monte Calvoirpine. Han indtager samme Stilling blandt sin Tids store Personligheder som St. Paul af Korset, St. Leonhard af Porto Maurizio og andre. Han minder i sin Ærbødighed for det hellige Kors og den hellige Jomfru saavel som ved den hyppige Modtagelse af den hellige Kommunion om St. Alfonsus. 15 Aar gammel indtraadte han i Piaristordenen, hvor han gjorde sig bemærket saavel ved theologiske Kundskaber som ved Fromhed. I 1728 aflagde han Profes og var først Lærer, førend han modtog Præstevielsen. Hans Virkefelt omfattede Abruzzerne, Neapel og Apulien, og han blev hverken sparet for Forfølgelser, Fængsel eller Landsforvisning. 15. Juli 1766 døde han, endnu ikke 56 Aar gammel. 1890 blev han beatificeret af Pave Leo XIII, og nu har Pius XI optaget den fremragende Missionær i Helgenernes Tal.

En Radiosejr.

Paa Foranledning af Journalist Guernier har Deputeretkammerets Kommission taget følgende Beslutning angaaende religiøse Foredrag i den franske Radio:

»Kammeret opfordrer Regeringen til at give Tilladelse til Radioudsendelse af religiøse og politiske Foredrag under Forbehold af, at der i disse ikke fremsættes polemiske eller personlige Angreb, som kan støde an mod den offentlige Orden eller den gode Tone.«

Beslutningen blev vedtaget af alle Stemmer undtagen af to socialistiske og Radikalsocialistiske. Denne Beslutning er et positivt Resultat af Kardinal Verdiers kraftige Protest

mod den daværende Regering Daladiers Bestemmelser. I den fransk-protestantiske Kirkes Navn havde dens Præsident Marc Boegner sluttet sig til Protesten.

St. Olavs Kirke i Oslo.

Efter at Oskar I af Norge ved Loven af 1845 havde indrømmet i alt Fald delvis Religionsfrihed, ønskede den daværende Apostoliske Vikar J. L. Studach at bygge en katolsk Kirke i Hovedstaden. Redemptoristerne P. Schroth og Jentsch, som Revolutionen i 1848 havde fordrevet fra Østrig, blev sendt ud paa Samlerejse, og 1856 kunde den smukke **St. Olavs Kirke**, som vi her bringer et Billede

af, rejses. Ved særlig Imødekommenhed fra »St. Olav« Side er vi i Stand til i de følgende Numre at vise vore Læsere en Række Billeder af norske k atholske Kirker. Vi bringer herved vor Kollega i Oslo vor bedste Tak.

BREVKASSE

Hr. Redaktør!

I Ugebladet Nr. 12. d. A. staar der om Frk. B. West's Korsvej, at det maaske er den første Korsvej af dansk Kunstnerhaand.

Alb. K uchler († 1886) har i det mindste malet en Korsvej (14 Stat.), bestilt til en Kirke i Amerika, men den blev ødelagt ved en Ildebrand paa Toldbodlageret i New York. — Har Pastor Frederiksen ikke ogsaa malet en Korsvej? Jeg tror det næsten!

A. Hoffmann.

Til vore Postabonnenter.

Ved en Fejl fra Postvæsenets Side har de af vore Abonnenter, som ikke modtager N. U. fra de respektive Kirker eller direkte fra Ekspeditionen, ikke faaet Paaskenumret f r efter 1. Paaskedag. Da v r Trykkeri indleverede Bladene rettidigt, d. v. s. paa Grund af Helligdagene allerede Onsdag i den stille Uge inden Kl. 13, har Ekspeditionen indgivet Klage over denne Forsinkelse. Samtidig beder vi vore Abonnenter i Fremtiden straks henvende sig til deres Postkontor, saafremt de ikke modtager Bladet i rette Tid.

Hvide Søndag.

St. Ansgars Kirke. 7 st. Messe. 9 højt. Messe m. Børnenes første h. Komm. 11 st. Messe. 17 Festand. m. Pr ed.

Sakramentskirken. 7 st. Messe. 9 højt. Messe m. Børnenes første h. Komm. 17 Festand. m. Pr ed.

Rosenkranskirken. 8½ Børnenes første h. Komm. 10 st. Messe. 17 Festand. m. Pr ed. og Te Deum.

St. Annæ Kirke. St. Messe 6, 7 og 11. Pr elatmesse m. Firmelse 9. Andagt 16.

St. Antoni Kirke. 8 st. Messe. 9 Sangm. m. Børnenes første h. Komm. 18 Andagt m. Pr ed.

St. Knuds Kapel. Gudstjeneste Kl. 8.

Aftenunderholdning paa Institut Saint Joseph

Fred. d. 13. — L rd. d. 14. — Mand. d. 16. April

Kl. 19,30. (Medvirkende: Nuværende og forhenværende Elever). Børnesymfoni udført af 5 U. — Opl sning af Skuespillerinde Gudrun Bonnesen: »Blomsterfesten i Tokio«. — Fransk Operette. — Billetter   1 Kr: faas paa Skolen — kan ogsaa reserveres pr. Telefon.

Conventus missionariorum haunlensium er it die 10. hujus hora 4½ ad SS. Sacramentum.

Et brugt **Harmonium**, helst gratis, søges til Kapellet i Hadsten; det behøver ikke at være ret stort. Nærmere Besked ventes af Pr esterne i **Aarhus**, Ryesgade 26.

Ved Vincentsforeningens Exer citier paa Østerbro blev en Paraply forbyttet. Henvendelse bedes foretaget til Tlf.  bro 4034 y, hvorefter jeg selv vil foretage Ombytningen.

Kirkelig Kalender.

April.
8. S. Hvide Søndag.
9. M. MARIAS BEBUDELSE.
10. Ti. Ferialdag.

11. O. Leo den Store.
12. T. Ferialdag.
13. F. Hermenegild.
14. L. Justinus. | April.
15. S. 2. Søndag e. Paaske.
16. M. Ferialdag.
17. Ti. Anicetus.
18. O. JOSEPH, KIRKENS
VÆRNEHELGEN
19. T. i Oktaven.
20. F. i Oktaven.
21. L. Anselm. |
|---|---|

April. Ugens Messebønner.

8. S. **Hvide Søndag** (575—414).
 9. M. **Marias Bebudelse** (858—697). — Til *Introitus* tilføjes to *Alleluja* og til *Offerorium* og *Communio* eet *Alleluja*, og i Stedet for *Graduale* læses fire *Alleluja* med tilhørende to Vers. — Saaledes paa alle Fester i Paasketiden.
 10. Ti. † Ferialdag (576—414); 2. Gudsmoder ([90]—[94]), 3. For Kirken el. f. Paven ([123, 122] — [107]).
 11. O. Leo den Store (873—706).
 12. T. † Ferialdag (576—414); 2. og 3. som Tirsdag.
 13. F. † Hermenegild (873—706); 2 og 3. som Tirsdag.
 14. L. Justinus (874—707); 2. Tiburtius, Valerian og Maximus.

Af Sidetallene i Parenthes gælder det *første* den ny Udgave af Messebogen (1926), det *andet* den gamle Udgave (1907). Er der kun anført eet Tal i Parenthesen, gælder det den ny Udgave.

Anm. Paa den med † mærkede Dag, kan Præsten læse Sjælemesse, hvorfor man paa denne Dag ikke kan regne med, at den her angivne Messe læses.

M.-K. »Maria Rosenkransdron. **M.:** i Institut Jeanne d'Arc, Frb. Allé 74, Mand. d. 9. April Kl. 20. Sønd. d. 15. April F. K.: i Messen Kl. 8. — **St. Ansgars K.** »Det gode Raads Moder« **M.:** Tirsd. d. 10. April Kl. 19¹/₂.

Højtidelig Optagelse afholder M. K. Stella Maris d. 9. April Kl. 20 i Rosenkranskirken. Festtale ved en Pater S. J. Adgang for alle.

Katholsk Klub holder Møde paa Hotel Phønix Onsdag d. 11. April 1934 Kl. 20. Foredragsholder: Pater J. Bender S. J. Emne: Den katholske liturgiske Bevægelse. Gæster kan medtages. *Bestyrelsen.*

A.C. Onsdag d. 11. April Kl. 20: Landsretssagfører, Dr. jur., Lektor *Stephan Hurwitz* indleder en Diskussion hvori vil deltage bl. a. Prof. O. H. Krabbe og P. Kùpferle om »Straf og Skyld« (Bør f. Eks. Fosterdrab altid medføre Straf?). Gæstekort som sædv. Vore Medlemmer opfordres til talrigt at give Møde. *Administratores.*

Elisabethforeningens Basar indbragte 2654 Kr. 36 Øre. Gevinsterne faldt paa følgende Numre: Dukke Elisabeth Nr. 31 — Dukke Therese 76 — Fæstningen 57 — Paaskeægget 42 — Sølvskæen 46 — Maleriet 34 — Thebordet 90 — Uret 7 — Natkjolen 170. — De heldige Vindere har allerede modtaget Gevinsterne. En hjertelig Tak til alle Elisabethforeningens trofaste Venner, som aldrig svigter Palmesøndag.

FREMMEDESPROG-TRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN). Svanemosegaardsvvej 4. Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x. Færdig fra Redaktioren Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag. Afleveret til Postvæsenet Torsdag d. 5. April.

Nordisk Ugeblad

for katolske Kristne

82. Aargang

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kroner Kvartalet (inclusive Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 St., København K. Telefon: Palæ 3762, Kl. 13-16). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kroner aarligt. — Redaktør: Pater G. Scherz, Hans Bogbinders Allé, København S; Telefon Amager 3202; bedste Træffetid Kl. 13¹/₂—14¹/₂.

Nr. 15.

Søndag den 15. April

1934

INDHOLD: Jubelaarets Udvidelse til hele den katolske Verden. — Er Cølibatet forældet? — En underlig Lov. — Sang og Spil i Norden. — Det internationale katolske Kirkemusik-Stevne i Aachen. — Med en Sygeplejerske paa Husbesøg. — Nye Bøger. — Fra Hovedstad og Provins. — Fra den vide Verden. — Avertissementer. — Kirkelig Kalender. — Ugens Messebønner.

Jubelaarets Udvidelse til hele den katolske Verden.

Straks efter Jubelaarets Afslutning 2. Paaskedag, som vi omtaler andetsteds i Bladet, har den Hellige Fader den 4. April 1934 udsendt en apostolisk Skrivelse (dateret den 2. April 1934), hvis Begyndelsesord er: »Quod superiore anno«, »Jubilæet forrige Aar«; heri udvider hans Hellighed Jubelaaret til at gælde for hele den øvrige Verden.

Paven takker først Gud for det vellykkede og herlige Forløb, Helligaaret fik, og for de talløse hellige Frugter, det har modnet i alle Sind. Forbi hans indre Blik vandrer endnu de store Pilegrimsskarer fra alle italienske Provinser, men ogsaa fra al Verdens Lande og Nationer, Mænd og Kvinder, unge og gamle, Arbejdere, som maa tjene til Livets Ophold, Repræsentanter for de ædleste Slægter og Statsmænd; endnu synes han at høre, hvorledes Roms ældgamle Templer, ja, selv Veje og Gader, genlød af fromme Hymner. Mange kom endog efter Fædrenes Skik til Fods til Rom, og alt dette er saa meget mere beundringsværdigt,

som den økonomiske Krise sikkert har tynget mange. Uden Hensyn til Vejens Længde eller Rejsens Besvær samledes de i Rom for at ære St. Peters Grav, frembære deres sønlige Hilsener for den Hellige Fader og vinde Jubilæums-afladen.

Alligevel kunde ikke alle faa deres Længsel efter at komme til Rom stillet og faa Del i de ekstraordinære Naadesbevisninger; derfor anser den Hellige Fader det for gavnligt at udvide Jubelaaret til at gælde hele den øvrige Verden. Al Verdens Jubilæum skal vare fra Hvide Søndag 1934 til Hvide Søndag 1935. Gejstligheden, og især Biskopperne, skal nu tilskynde de troende til at benytte de ekstraordinære Naademidler, som Kirken stiller til deres Raadighed. Og især skal der sørges for passende Lejlighed til Exercitier og Missioner.

Jubilæet skal være et Bønnens Felttog Verden over, og Bønnens Maal skal være det samme som i Fjor: Først og fremmest Bøn efter Pavens Hensigt; endvidere for Kirkens Frihed og for Fred, Enighed og sandt Velfærd blandt alle Folkeslag. Især bør vi bønfalde Herren om vedholdende og stadig større Fremgang for Missionerne og om alle fraskilte Brødres Tilbagevenden til Christi ene Kirke og Faarefold. En ganske særlig Hensigt maa det ogsaa være højtideligt, inderligt og fromt at sone den Uret, som de kæmpende Atheister og de Gudløse tilføjer den guddommelige Majestæt, idet de søger at rive Religionens Trøst ud af Menneskers Hjerter og at berøve dem det kristne Samfunds Velsignelser. I dette Øjemed vil Hans Hellighed ogsaa selv overvære en Soneandagt i St. Peter; herom vil der senere fremkomme nærmere Bekendtgørelse.

Bullen forkynder derefter de Betingelser, som skal opfyldes for at vinde Jubelafladen: Foruden at modtage Bodens og Alterens Sakramenter skal de troende aflægge 12 Besøg i 4 Kirker, som hver Biskop udpeger i sit Stift. Det skulde helst være Kirker og Kapeller, hvor det Allerseligste opbevares. Hvor der ikke findes 4 Kirker paa et Sted, kan Biskoppen lade Besøg i 3, 2 eller 1 Kirke være tilstrækkeligt.

De Bønner, som skal bedes ved disse Besøg, er de samme, som i Bullen »Quod nuper« var foreskrevet under Kirkebesøgene i Røms Basilikaer i Fjor.

»Men for at de Bønner, der opreendes under disse hellige Besøg, ogsaa i højere Grad maa vække og henlede Opmærksomheden paa Mindet om den guddommelige Forløsergerning og især om Vor Herres Lidelse, forordner og bestemmer Vi følgende: Foruden de Bønner, som den enkelte efter sin egen Andagt retter til Gud, skal man foran et Sakramentsalter bede »5 Fader vor, Hil dig, Maria og Ære være Faderen« og endnu eet i Vor Mening; alle skal saa foran den korsfæstede Frelasers Billede tre Gange sige Trosbekendelsen og een Gang Skudbønnen: Vi tilbeder dig, Kristus, og lovpriser dig osv. eller en lignende; derpaa skal de foran den salige Jomfru og Guds Moder(s Billede) til Minde om hendes Smærter syv Gange bede Engelens Hilsen: »Hil dig, Maria« og een Gang tilføje den lille Bøn: »Præg, o Moder, i mit Hjerte o. s. v.«*) eller en anden lignende; til sidst skal de samles ved Sakramentsalteret og dér andægtigt bekende den katholske Tro, idet de anvender den almindelige Trosbekendelse.«

Kirkerne kan enten besøges paa een og samme Dag eller paa forskellige Dage, lige meget i hvilken Rækkefølge. Naar de troende har aflagt deres første Besøg og forladt Kirken, kan de straks gaa ind igen og saaledes aflægge det andet og tredie Besøg.

Det er ogsaa tilladt at aflægge Kirkebesøgene uden for sit eget Sogn, naar blot Besøgene aflægges i de af Biskopperne bestemte Kirker. Jubelafladen kan vindes lige saa mange Gange, Betingelserne opfyldes. Og man kan vinde den baade for sig selv og for de afdøde.

Særlige Forskrifter gælder for den orientalske Kirke, for Søfolk og andre sejlende, som, i Fald der findes et Kapel om Bord paa Skibene, kan aflægge Besøgene dér eller i modsat Fald i et hvilket som helst Guds Hus, hvor de gaar i Land. Endvidere har Biskopperne Fuldmagt til at indskrænke Kirkernes og Besøgenes Antal eller helt at forandre Besøgene til andre Fromheds- og Barmhjertighedsgerninger for alle dem, der er forhindrede i at aflægge Besøgene. Hertil regnes særlig Nonner og Ordenssøstre, kvindelige Medlemmer af en tredie Orden, gifte og ugifte Kvinder, som lever i et kvindeligt Institut, syge og Hospitalspersonale m. fl.

Til Slut meddeles der Skriftefædrene en Række særlige Fuldmagter.

*) Salmebog Nr. 189, 6. Vers.

Er Cølibatet forældet?

Der har været Tider, da man kaldte Cølibatet for baade en Skam og en Skade. En ordentlig Mundfuld, ikke sandt? Vore Dages Modernisme er mere forsigtig og nøjes med at bemærke, at det er en forældet Institution. Er den Paastand nu bedre og mere rigtig end den første? spørger man uvilkaarligt. Vi maa svare, at den er ganske umulig, og vi skal ogsaa bevise, hvorfor.

Som bekendt er der i denne Verden visse Ting, som ikke kan miste deres Ungdomsfriskhed, f. Eks. Sandhed, en pletfri Karakter, Sjælens Adel og Skønhed. De ældes aldrig, virker om hundrede Aar lige saa betagende som nu og er til uundværlig Gavn for alle. Da nu den Kirkelov, der afskærer den katholske Præst fra Giftermaal og erklærer, at alt, hvad der vilde stride mod den ugifte Stands Kyskhed, hos ham ikke blot vilde være Synd, men samtidig Helligbrøde, kun er en Virkeliggørelse af et Ideal, som vor Tros Ophavsmand og Fulden-der Jesus Christus selv har opstillet, saa kan denne Lovs bærende Tanke og egentlige Sjæl aldrig miste sin Værdi og Betydning og ungdommelige Kraft.

Med Lethed kan enhver forvise sig om, at Christus (Math. 19, 12, 29.) og hans Apostle (I. Kor. 7, 7 f. 38, Aab. 14, 4) har lært den Sandhed, at det frivillige Afkald paa Ægteskabet for Himmeriges Skyld staar højere i Guds Øjne og er mere fortjenstlig end den gifte Stand, skønt Ægteskabet af samme Herre og Frelser er ophøjet til et Sakramente. En af Aarsagerne dertil er den Kendsgerning, at den ugifte kan tjene Gud bedre og friere end den gifte. (I. Kor. 7, 32. slg. II. Tim. 2, 4.) Men den dybeste Grund til Cølibatets store Betydning for Gejstlige med de højere Vielser maa søges i deres Forhold til det eucharistiske Offer. Allerede af hedenske Præster blev det krævet, at de frembar deres Offer i Renhed og Kyskhed. (Cic. De leg. 11, 8). I den gamle Pagt var det Præsterne forbudt, saa længe de gjorde Altertjeneste i Teltet eller i Templet, at bo sammen med deres Hustruer, fordi ægteskabelig Omgang med dem vilde have medført

kultisk Urenhed for Præsterne. (III. Mos. 15,16. slg. II. Mos. 19,15. I. Sam. 21,5.) Da nu den nye Pagts Offer, den h. Messe i Hellighed og Ophøjethed uendelig højt overgaar alle andre Ofre, saa er det et indlysende Sømmelighedskrav, at de Mænd, som forretter denne Offertjeneste, overgaar deres Forbilleder ved endnu større Afholdenhed og Fuldkommenhed, d. v. s. ved det bestandige Cølibat.

Saaledes gaar altsaa selve Skriften overfor alle Angreb, som nogen Sinde er blevet rettet mod denne Institution, med Christi Lære og Eksempel i Borgen for, at den er mulig og gennemførlig, at den er moralsk tilladelig og god, ja, at den staar højere end Ægteskabet, naar man sammenligner Stand med Stand. Alle Indvendinger kan altsaa ikke være andet end menneskelige Vildfarelser.

Ud fra denne sikre Basis kan vi nu gaa et Skridt videre og hævde, at Cølibatet ikke blot ikke er forældet, men tværtimod har en særlig betydningsfuld Opgave at løse netop i vore Dage. Det er den paaatrængende nødvendige Modvægt mod Tidens moralske Forfald. Det er en Sone og Oprejsning for de mange kødelige Udskejelser i Verden. Det er en Mindelse om, at Evangeliets Aand kræver Kamp mod Kødets Lyst af alle dem, der ikke blot vil være Kristne af Navn, men af Gavn.

Ja, Cølibatet baner Præsten Vej ved det Arbejde han er sat til at gøre. Ved dets Hjælp kan han fuldtud svare til sit Kald og være Verdens Lys og Jordens Salt. Kirkehistorien har belyst dette Forhold paa en drastisk Maade. Der har, som bekendt, været Perioder, da ikke alle Præster overholdt Cølibatsloven, som de skulde. Følgen var, at de hurtigt kom til at føle sig som en Slags anden Klasses Gejstlighed. Gik de op paa Prædikestolen for at tale, som de bør, om Christi Eksempel og Raad angaaende Afholdenhed og Selvfornægtelse, kunde de læse paa deres Tilhøreres Ansigter den Indvending: »Præst, du gør ikke selv, hvad du opfordrer os til!« Kom de ind i Skriftestolen, opdagede de, at Skriftebørnene ingen rigtig Tillid havde til dem; hvis Folk overhovedet kunde faa sig til at gaa til Skrifte hos dem. Allerværst var det, naar de forrettede Altertjenesten, der, som vi sagde, gør Krav

paa Præstens hele Opmærksomhed og Interesse, hele hans Kærlighed og Hengivelse. Saa Menigheden en saadan Præst færdes ved Offerstedet mellem Guds Engle, der usynlige er til Stede, og tage Englenes Brød i sine Hænder, uden ved sin Kyskhed paa Legeme og Sjæl at ligne dem, saa dukkede det ængstelige Spørgsmaal op i Hjerterne: »Kan han være den Talsmand for os hos Gud, der finder den Allershøjstes Sympati og Naade? Maa vi ikke snarere frygte, at han nedkalder Guds Vrede over os?« Dette var Folks Tanker om ikke-overholdt Cølibat.

Ikke slet saa galt vilde Tilfældet blive, hvis Kirken gav Lov til, at Præster indgik Ægteskab. De lige antydede Synder vilde dermed bortfalde, men Sømmelighedens Krav alligevel ikke være opfyldt. Dertil vilde endnu andre Ulemper komme: Sjælesorgen, de kirkelige Rettigheders Forsvar og andre vigtige gejstlige Pligter er i Længden forbundet med saa store Vanskeligheder, at gifte Præster af Hensyn til deres Familie næppe vilde paatage sig dem. Desuden vilde en gift Præstestand meget hurtig igen føre til, hvad ældre Tider har maattet beklage: Kirkelige Embeder vilde blive arvelige i Præstefamilier; kirkeligt Gods bruges til Fordel for Hustru og Børn; de kirkelige Interesser og de fattige forsømmes.

Nej, Cølibatet er ikke forældet! Det fremgaar tydeligt nok af det hidtil sagte. Men ogsaa dets Angribere er et Bevis paa dets Betimelighed. De bekæmper det jo ikke for at gavne Kirken og befri den for et Onde, men for at svække dens Kraft ved at franarre den et stærkt og vigtigt Vaaben. De Argumenter, Fjenderne bruger i denne Kamp, røber tydeligt denne Tendens. Enten beviser de nemlig slet ingenting, eller, hvis de beviser noget, rammer de ikke Sagens Kerne; ofte er der ikke andet end Bagvaskelser og Fornærmelser.

Paa det ovenfor stillede Spørgsmaal svarer vi altsaa: Nej, forældet er Cølibatet bestemt ikke, men hvis vi ikke havde det, maatte Kirken hurtigst muligt indføre det!

F. K.

En underlig Lov.

Som bekendt skal der endnu i Aar, vistnok fra 1. Oktober at regne, gennemføres en Lov, som giver lettere Adgang til Sterilisation end Loven af 1929. Den 28. Februar forelagde Socialminister Steincke et Forslag desangaaende. Sterilisationen af aandssvage skal herefter kunne foretages fra det 18. Aar (nu fra det 21.). Det er ikke længere nødvendigt at anbringe den aandssvage paa en Anstalt. Paa hver Aandssvageanstalt skal Ledelsen i Fremtiden kunne gøre Indstilling til et særligt Nævn om Foretagelse af Sterilisation, naar de paagældende paa Grund af Aandssvaghed skønnes ikke at være i Stand til at opdrage deres Børn paa forsvarlig Maade eller med eget Arbejde at forsørge dem, eller naar den aandssvage ved Sterilisation vil kunne faa større Frihed. Enhver aandssvag faar en Værge, hvis Tiltrædelse til Sterilisation er en Betingelse. Hvis Nævnet, som bestaar af en Dommer, en Læge og en Socialpraktiker, ikke kan blive enigt om Sterilisation, skal Socialministeren træffe Afgørelsen.

Alt i alt et nyt, stort Fremstød mod den Moral, som kræver Respekt for Liv og ikke anerkender anden Herre over Liv og Lemmer end Gud. Loven gives selvfølgelig i Humanitetens Navn, og vi kender alle de Grunde, som skal forsvare Sterilisationen af aandssvage*). Det stakkels defekte Afkom skal ikke udsættes for Livets Kamp og Elendighed. De aandssvage Forældre selv skal bevares for Forsørgernes Byrder. Samfundet bliver fri for de store sociale Byrder, og den sunde, intelligente Del af Befolkningen behøver ikke mere at nære Frygt for at blive overfløjet af Undermaalerne, der formerer sig hurtigere.

Loven vil altsaa fremtrylle det nye Idealsamfund: alle defekte sygelige, epileptiske og aandssyge uddør. Kun de mentalt sunde, de legemlig kraftige sætter Børn i Verden, og hvem ved, om de saa ikke er paa Vej til at blive Overmennesker. Samfundet kan hjælpe dem paa det bedste, fordi der saa spares vældige sociale Udgifter. Et Leve for de gode, sunde, kraftige, intelligente, som nu alene kan formere sig!

Og saa er Sandheden den, at de sunde, kraftige, intelligente slet ikke vil leve! De vil ikke formere sig, de er i Tusindvis blevet enige om at uddø! I Sandhed en underlig Lov, som skal værne om et Samfund, der har lagt Øksen ved sin egen Rod! Eller bedre: tragisk, saa dybt tragisk, som Synden mod Dekalogen altid er i sine yderste

*) Se N. U. Nr. 3.

Konsekvenser: Da lemlæster den saakaldte intelligente og sunde Samfundsklasse — som mangler den vigtigste Forudsætning for at leve, nemlig Viljen — de saakaldte aandsvage — som i alt Fald endnu har Naturinstinkterne i Behold —, og det kalder man for at forædle Racen og hæve Kulturen!

Lad os sige det frit og uden Omsvøb: denne højt intelligente, sunde og kraftige Befolkning eksisterer slet ikke mere, den er en Saga blot. Livsleden æder paa dens Knogler og Marv. Døden sidder den i Nakken. Folkets kyndigste Mænd dokumenterer det allerede. De tilføjer ganske vist, at det er Krisens Skyld, skønt det er vitterligt, at Overklassen forskrev sig til den hvide Død i sine Velmagtsdage og længe før Krisen, og de brede Masser fulgte først efter, da deres Kaar havde forbedret sig betydeligt. Men lige meget, om det er Krisen, der har Skyld, eller ej, naar Menneskeheden faktisk er dødssyg; og det er den, ogsaa herhjemme: hør Udtalelser fra kyndig Side:

Skoledirektør Thorkild Jensen skrinlægger selv med et Suk alle Planer om nye Skoler, fordi det gaar tilbage med Børnetallet:

»Det er en skøn Drøm, men kun en Drøm. Jeg tror ikke paa flere Skoler i København.«

»Ikke?«

»Nej. End ikke i Yderdistrikterne. Ogsaa derude gaar Børnetallet ned.« (Interview i Pol. 13. 11. 33.)

Viceskoledirektør Svane fremsætter den sørgelige Kendsgerning i tørre Tal:

»Om ca. 7 Aar vil vi i Københavns Kommuneskoler have ca. 11,000—12,000 færre Elever. Dette svarer til ca. 400 Klasser. . . . Efter de Tal, man regner med, vil Elevantallet i hele Danmark være formindsket med ca. 50,000 i 1940.« (Ekstrabl. 17. 8. 33.)

»Storken flyver uden om Sengeløse,« skriver »Dagens Nyheder« (d. 3. Oktober 1933) hvor der kun fødtes 6 Børn i 1933 mod før i Tiden 25—30, og hvor den første Klasse samme Aar mødte med 7 Elever, medens det normale er en Snes Stykker. Saaledes er det i mange af Københavns Nabo-sogne, de yngre Hold bliver faatalligere, de ældre faar Flertal.

Fagmanden i Statistik, Prof. J. Warming, øjner med Rette Faren for, at Folket ældes:

»Samfundet vil fuldstændig skifte Karakter, hvis Folketallet gaar i Staå. En Dæmper lægges paa alt Initiativ og alle Fremskridt, naar der ikke skal bygges ret meget, og naar man forsigtigt maa tilpasse enhver ny Fabrik, for

Eksempel, til den eksisterende Afsætning og aldrig mere tør bygge rigeligt i Tillid til, at Slægterne vokser.« (Dag. Nyh. 9. 12. 33.)

Saaledes kunde man blive ved med Tal og Eksempler, men hvad der er en aabenlys Kendsgerning, trænger ikke til Bevis, og er det sandt, at en Familie mindst skal have tre Børn, for at Stammen kan bevares, da behøver vi jo blot at se os lidt om for at konstatere, hvor mange der ikke mere har Vilje til at leve og forny sig!

Nej, den Sterilisationslov er og bliver en underlig Lov, naar det alt overskyggende Problem i et Samfund — den hvide Død — næsten omhyggeligt glemmes og ties ihjel eller undskyldes og forklares, og en døende Kaste imidlertid hvæsser Kniven for at skære Livstraade over i Kulturens Navn. Man kan sige om Hitler, hvad man vil, han agter dog i alt Fald ikke at gennemføre sin Sterilisationslov uden samtidig at bekæmpe Børnebegrænsningens Degeneration. Han udfolder en storstilet Agitation for at fremme Folkets Levevilje. Men en Raceforbedringslov uden at øge Folkets Levevilje som vor er jo den reneste Molbohistorie skrevet i en Rigsdagstidende, et degenerende Samfunds Forsøg paa at skaffe sig en rolig og blid Dødstime. Og saa tror jeg i Tillid til Naturens Kraft ikke engang, at det vil lykkes, fordi Naturen jo ikke uden videre lader dem fare i Fred, der forsynder sig mod Skaberens Lov. Prof. J. Warming har haft samme Tanke, da han blev spurgt: Kender De noget Middel mod Børnebegrænsningen?

»Kun eet, som er virkelig effektivt. Det virker af sig selv: Naturens Straf til dem, der ikke vil opfylde Livets hellige Bud. Efterhaanden erfarer Kvinderne, at pinefulde Lidelser og Sygdomme, Ufrugtbarhed, ja, Døden følger i Forsyndelsernes Fodspor. Selv Rusland vender sig nu mod Børnebegrænsningen efter i Aarevis at have legaliseret Fosterfordrivelse og sat den i System.«

Og saa har vi slet ikke tænkt paa den Gud og Herre, der straffer Forældrenes Synder paa Børn og Børnebørn. Men det er maaske ogsaa bedre at huske ham som den, der velsigner de retfærdige indtil de fjerneste Slægter, og derfor vil vi hellere slutte med en Henviisning til de velsignede og det med et Citat fra Lisbeth Burgers Bog: »40 Jahre Storchentant«, som paa Dansk har faaet den lidt uheldige Titel: »Mødre«:

»Ganske stille, som en første Anelse om Vaargryet, drager en ny Forstaelse gennem Verden. Der findes endnu fine, sande Ægteskaber. De er kun faa, men de findes. Og de vil virke som Surdejgen, naar de bevarer sig rene og

trofaste. Ud fra disse vil Forstaaelsen af højere Værdier, en Stræben mod nye Idealer forplante sig til Folkets Maser. Deres Tal vil forøges, naar de faa blot holder ud. Paa disse, de faa trofaste, hviler vort Folks Fremtid og Skæbne. — Derfor skulde disse ogsaa i første Linie støttes og værnes, saa deres Livskraft ikke kvæles. Børn af saadanne Familier vil modtage og sprede den sande Kærlighedens Aand; de vil bringe den store Advent til vort Folk.« *)

—z.

Sang og Spil i Norden. **)

En Lækkerbisknen for Musikmennesker, men ogsaa den menige Katholik, der interesserer sig for gammel Musik, vil faa rigt Udbytte af Bogen. Straks Bogens første Afhandling: »Nordisk Musikkultur i äldsta Tider« af Udgiveren Otto Andersson, Professor ved Åbo Akademi, vækker Læserens Interesse. Den fortæller først og fremmest Lurerens gaadefulde Historie. Men Lurperioden, Bronzealderens højtstaaende Musikkliv, aarløses af et langt goldt Tidsrum, hvis Toner — thi heller ikke disse Mennesker har formodentlig kunnet unddrage sig Tonernes Magt — ikke har efterladt sig andet Spor end spredte Citater hos romerske Forfattere. De ved at fortælle, at »Barbarerne« — Folkeslagene mod Nord — brugte Harper og Krigshorn. Noget senere berettes ogsaa om Sang — just ikke smigrende. En Araber besøgte c. 900 Slesvig og hørte Nordboerne synge. »Værre Sang«, skrev han, »har jeg aldrig hørt. Den bestaar i en Brummen, som kommer fra deres Struber og lyder som Hundenes Tuden, blot endnu mere dyrisk«. Adam af Bremen skriver ca. 1000 om Sange, der blev sunget ved en hedensk Offerfest i Uppsala, og finder dem »skammelige«. Det fremgaar ikke af Citatet, om han mener Melodierne eller Indholdet eller begge Dele. Ifølge Beowulf-Kvadet c. 700 brugte Kæmperne Sang og Harpespil til at opildne hverandre til Kamplyst. Tacitus beretter om Fællessang, under hvilken Barbarerne holder Skjoldene op for Munden for at forstærke Tonen. Vikingerne var vist dygtigere til at

*) Anm. Og da kunde vi begynde med en anden underlig Lov, Socialreformen, som tænker paa alt og paa alle, kun ikke eller knapt nok paa hine Fædre og Mødre, der gør deres Pligt mod Fædreland, Samfund og Familie, men ikke faar den allermindste Haandsrækning fra Statens Side. Men nok om det!

**) Nordisk Kultur XXV: Musik och Musikinstrument, utgiven Otto Andersson (Stockh. Albert Bonniers Forlag, Oslo H. Aschehoug & Co.s Forlag, Københ. J. H. Schultz Forlag. 181 Sider. 1934. Kr. 7,25).

ødelægge Musikinstrumenter i fremmede Lande end til at føre dem med sig hjem for at berige deres egen Musikkultur dermed. Dog synes Vikingetogene at have haft den musikalske Betydning, at de har givet Harpen dens store Udbredelse i Nordvest-Europa.

Da Kristendommen kom, eksisterede der en nordisk Musikkultur. Men den synes i høj Grad at have været knyttet til hedensk Offerkult og gennemtrængt af Overtro. Man tilskrev selve Tonerne, saavel de sungne som de spillede, Trolddomsmagt. Kristendommen kunde ikke stille noget op med denne hedenske Musik, men betragtede den nærmest som en Hindring for Evangeliets Forkyndelse. Det blev et Brud paa den musikalske Udvikling. En ny, overlegen Musikkultur — den gregorianske Sang — vandt Indpas og fortrængte den gamle.

Der var dog to Ting, der reddedes. For det første: Dur-Skalaen, som synes at være af nordisk Oprindelse. Angul Hammerich kan forsaa vidt have Ret, naar han erklærer den udpræget durfarvede Melodi til Knud Hertugs Vesperhymne »Gaudet mater« (»Hvor herlig er en Helgens Død« Salmebog N. 246) for at være af nordisk Herkomst. For det andet: Flerstemmigheden, — der maaske fandtes i Norden allerede i Lurtiden og sikkert er bevidnet fra Tiden omkring Aaret 1000, altsaa inden Flerstemmigheden fremtraadte i Kirkemusiken.

Saaledes kunde der fortsættes med interessante Udpluk; men vi nøjes med Overskrifterne: Sveriges, Norges och Danmarks kyrkomusik (C. A. Moberg), Kyrkomusiken i Finland under medeltiden (T. Haapanen). Middelalderens Musikinstrumenter (H. Panum, Orglar i Norden under medeltiden (C. F. Hennerberg), Folkemusik i Danmark (H. Grüner Nielsen), Den svenska Folkmusiken under medeltiden (T. Nordlind), Nordisk folkemusik i Finland (O. Andersson), Norsk folkemusikk (O. M. Sandvik), Folkelig Sang og Musik paa Island (B. Thorsteinsson), Færøske Folkemelodier (H. Grüner Nielsen), Folkmusiken i Svensk-estland (O. Andersson). Dertil kommer — en Sjældenhed! — to meget omhyggeligt udarbejdede Registre, et litterært og et sagligt.

Forfatterens Navne borger for Afhandlingernes videnskabelige Lødigheid, og det er langt fra blot Illustrationerne, der gør Læsningen fornøjelig, selvom der selvfølgelig er Afsnit, i hvilke det theoretiske er det fremherskende. Nej, der er næsten ikke noget at klandre paa. Kun et Par Smaa-ting. Side 26 har C. A. Moberg næppe Ret, naar han bringer Koralrytmens Overgang til lige lange Tidsværdier i Forbindelse med den flerstemmige Musiks *Cantus firmus*. Det er i hvert Fald ikke disse langtrukne Toner, der bliver

til det tolvte Aarhundredes og ogsaa *Vaticanas* ensartede Rytme. S. 27 snubler man over Sætningen: »vars första munkar troligen kommo från St. Albans kloster i närheten av London. Ansgar kom fra Ny Korvej! S. 34 og 35 stiller C. A. Moberg sig skeptisk overfor Spørgsmaalet om »nordiska musikskapelser« og mener, at »alla hittills som typisk nordiska angivna drag sakna varje som helst beviskraft.« Herimod kan man gøre gældende, at i det mindste de fleste Folkevisers Melodier er »nordiska musikskapelser«, og indenfor gregoriansk Musik er Angul Hammerichs Formodning om nordisk Oprindelse af i hvert Fald to Melodier næppe ugrundet, nemlig den allerede nævnte Vesperhymne »*Gaudet mater*« og Sekvensen »*Diem festum veneremur*«, begge fra *Officium Sancti Canuti Ducis*.

A. Menzinger S. J.

Det internationale katolske Kirkemusik- Stævne i Aachen.

I »Credo«s Martshæfte har Pater A. Menzinger S. J. skrevet en interessant og oplysende Artikel om dette Stævne 5.—8. Januar, ved hvilket Pateren selv repræsenterede »Dansk Musik« ved sit Credo til »Missa in hon. S. Canuti Ducis«. Det er ikke smaa Tal, der nævnes i denne Beretning: 65 Komponister fra 12 forskellige Lande i alt med ca. 100 Kompositioner! Alle disse Arbejder blev udført af de stedlige Kirkekor og Musikforeninger med Domkirkekoret i Spidsen. Om dette Kor, der er grundet af selve Karl den Store og altsaa kan bygge paa en 1100-aarig Tradition, skriver Artiklens Forfatter: »Man skal have hørt disse 72 Drengene under Domkapelmester Rehmanns Ledelse. Bedre Musikkultur kan næppe tænkes. Da Domkoret udførte Indledningsaftenens store Koncert, vidste man ikke, hvad man skulde beundre mest — Tonernes Renhed eller Stemmernes Omfang og Udholdenhed.« — Ogsaa nævner Pater Menzinger som en af Stævnets skønneste Oplevelser, da disse Børn istemte Hellig Tre Kongers Feste »Graduale« umiddelbart efter et Gloria, henhørende til den moderne »skønhedsvragende« Musik, der havde fundet sin Plads her som ved Stævnet i Frankfurt forrige Aar, uden dog at præge Aachen-Stævnet i nævneværdig Grad: »Glædeligt var det at se, eller rettere at høre, hvorledes for adskillige begavede Komponisters Vedkommende den nye Vin, der endnu for et Par Aar siden var i voldsom Gæring, nu var ved at blive afklaret uden at miste sin Fyrlighed.«

I Modsætning til den ældre katholske Kirkemusikforening »Cæciliaforeningen« befatter »Internationale Gesellschaft für neue kath. Kirchenmusik« sig ikke med gammel Musik. Den kalder først og fremmest paa Komponisterne. Det er en international Bevægelse, hvor hver Nation ved Sammenligning med andres Frembringelser skal blive sig det værdifulde i sit Særpræg bevidst. Artiklens Forfatter sammenligner Aachen-Stævnet med et stort Fuglebur med mange Slags Fugle, der hver sang med sit Næb — »dog ikke samtidigt«. —

Ikke alene den liturgiske Musiks Fornyelse, ogsaa al gejstlig Musikdyrkelse betragter Selskabet som sin Opgave. Det søger bl. a. at skaffe Oratorier, Madrigalsang og religiøs Instrumentalmusik Indpas i Koncertsalen. Her finder Pater Menzinger egentlig, Stævnets Tyngdepunkt kom til at ligge. Blandt »de herlige Mesterværker, der talte til Hjertet«, nævnes en »Concerto gregoriano« for Soloviolin og stort Orkester, bygget over gregorianske Motiver. Den skyldtes den geniale unge Italiener Respighi (af hvem der for nylig ved en Radiokonzert herhjemme blev spillet en prægtig Udsættelse for Orkester af Bachs c-moll Orgelpassacaglia).

Naar Pater Menzinger i sin smukke Artikel lader Aachen-Stævnet drage forbi Læserens Blik, saa er der et Sted, hvor mange særlig vilde sige: »Gid jeg havde været med«. Det er de 9 Dages stemningsfulde Aftenandagter, »Filippo Nerinovenen« — foranstaltede af den stedlige »Cäcilienverein« — hvor der fremførtes Korværker af Stævnets Komponister efter Menighedssang og liturgisk Prædiken i Stil med Filippo Neris Oratorie-Sammenkomster i det gamle Rom. A. E.

Med en Sygeplejerske paa Husbesøg.

»La Maternelle« har gjort stormende Lykke blandt Filmens Publikum og fortjener ogsaa Succes. Mon saa ikke vore Læsere vil blive glade for nedenstaaende autentiske Beretninger, som den kendte franske Forfatterinde Madeleine Prentout har skrevet til »Études« 20. 2. 34. De viser, hvorledes et Kvindehjerte bringer Solskin ind i mange smaa Menneskeskæbner og selv bliver lykkeligt derved — og kan maaske være vejvisende for hendes Søstre i Danmark,

1. Sygeplejerske Frk. Bernard er forfærdelig træt i Dag, og saa forekommer hendes Gerning hende endnu tungere end ellers: Kampen for at redde Livet for alle disse Stakler, imod usunde, overfyldte Lejligheder, mod Drikkeriet, Folks Uvidenhed og Stædighed. Sidste Nat er desuden et

lille Barn blevet trykket ihjel i Forældrenes Seng, og hun havde dog saa mange Gange tilbudt dem en Vugge! — Det er i et trist, graat Kvarter, hun skal paa Besøg i Dag; Nr. 120, 3. Baghus, til venstre. »Ork, Frøken,« siger Fru Buzeux, »den lille har det saamænd storartet nu, kan De tro!« Og hun udbreder sig i en detailleret Fortælling om den lille, Familiens Nr. 6, der troner paa hendes Skød med en ældre Brors Matroskrave fungerende som Hagesmæk. Hvilken elendig Bopæl for saa talrig en Familie! Et eneste snævert Værelse med et mørkt Aflukke ved Siden af, hvor den ældste Søn sover efter Dagens haarde Slid; under en Seng ligger Husets Brændselsbeholdning; een Kommode rummer hele Familiens Garderobe. De mindre Børn sover i Køjer. Denne Sammenstuvning hindrer dog ikke i mindste Maade, at der ogsaa opdrættes Marsvin; de smaa, hvide Dyr, der mylrer rundt mellem hverandre omkring et saare nødvendigt Møbel, er det mest uplettede, der findes her! Mens Frk. Bernard gaar ned ad Trappen, hvis Stenafsætter røber, at Huset engang har kendt bedre Dage, overvejer hun, om hun skal søge at skaffe Familien en lille ny Lejlighed, hvor Lejen ikke er altfor høj; men hvilken Vært vil have en Flok støjende Unger, der mangler enhver Respekt for en fin, nymalet Trappeopgang? Det vil vist blive vanskeligt for hende at finde.

2. Paa en Fjerdesal modtages Frk. Bernard af Husfaderen, der er hjemme paa Grund af Sygdom. Han laver Middagsmaden, gør rent i Huset, passer Rollingerne, mens Konen er paa Fabriken. Frk. Bernard bemærker med Forbavselse, at der paa Væggen hænger et tarveligt Fotografi af den konservative Rigsdagsmand. Det var dog mærkeligt, Hr. Turquet siges ellers at være Socialist. »De er forbavset, Frøken, hvad? Jeg skal sige Dem, han har været med i Krigen, og det har jeg ogsaa . . .« I en Krog af Stuen ligger en lille Dreng paa Knæ; de strittende Ører og det flakkende Blik røber et nedarvet Anlæg for Alkoholisme. »Ja, Ferdinand har været uartig, han har ikke faaet andet end Vand og Brød i Dag, og nu skal han staa i Skammekrogen; det er bedre, end hvis jeg prygler ham, saa kunde jeg snart komme til at knække noget, og saa har man straks Vrøvl med Politiet, naar de opdager, at han arbejder, skønt han ikke er fyldt tretten Aar.« Ak! disse Afstraffelser, som Forældrene praler af! I Gaar var der en Kone, der sagde: »Jamen, Frøken, jeg glemmer skam ikke at opdrage paa ham, den slemme Knægt; forleden dunkede jeg ham imod Gulvet, saa Blodet flød . . .« Det er desværre ikke isolerede Tilfælde; ingen Dag gaar hen, uden at Frk. Bernard — forgæves — taler saadan en lille Martyrs Sag og til Tak faar et overrasket og lykkeligt

Blik fra Ungen. Den lille Fyr her, Robert, kommer kun af og til i Skole. Man har jo saa tit Brug for ham derhjemme! Naar den dovne og fordrukne Husfader er »i Haven«, naar Moderen er paa Arbejde, saa er det ham, der maa vaske op, give lille Søster tørt paa — og med hvilken Færdighed han gør det! Sidste Gang, Moderen laa i Barselseng, var det ham, der maatte tage sig af Husholdningen, aldrig Manden. Ja, Manden! Otte Dage efter den lilles Fødsel var det ham, der laa til Sengs og med grødet Stemme beskyldte sin Kone for at være forsømmelig. Konen, der havde forladt Sengen, forklarede: »Han er syg, saa lod jeg ham faa Pladsen!« Den stakkels Kone bøjer sig over Babyen, den ottende, med et Smil saa straalende henrykt som hos en lykkelig ung Mor, der kærtegner sin førstefødte.

3) Det er forbavsende, hvilke Hjælpekilder Fattigfolk egentlig har midt i Modgangen, tænker Frk. Bernard tit. Hvor er det let at gøre dem en Glæde! Sikke Eksplosioner af Begejstring, naar hun pakker op for sit Skatkammer af brugt Tøj for at faa sine Sundhedsforskrifter respekteret. Det er ganske, som naar Missionæren uddeler Glasstykker til de vilde for at bibringe dem de dogmatiske Sandheder! Midt imellem slidte Strømper og gammelt Uldtøj krydser Udraabene hinanden, Mor og Børn er lige ophidsede: »Det passer, som det var støbt! — Ak, for lille, Bébert vokser ogsaa altfor hurtigt! — Det passer altsammen til Jeanine, hun er vel nok heldig! Altid er der noget, der er som syet til hende! — Det skal Far rigtignok se i Aften, naar han kommer fra Arbejde!« Og Konen jubler: »Og jeg, der altid har sagt: hvem der dog havde et lille Dyr til at tage om Halsen, naar man skulde til Messe! Næh, hvor er jeg glad!« Det gør ikke saa meget til Sagen, at »Dyret« er lidt skaldet hist og her, det har — hvilket Topmaal af Luksus — et Hoved med eet sort Øje af Stenkul! Og hvilket saligt Blik hos Barnet, der faar det første Stykke Legetøj! Hvilken overvældende Sum af Lykke over en invalid Tøjhund, en enøjet Kanin, en Celluloid-Dukke med Hul i Hovedet paa Grund af en altfor brændende Nysgerighed hos den tidligere Ejer, som dog ikke uden et dybt Suk har overladt Dukkebarnet til Frk. Bernards »smaa fattige«. Og ligesaa, naar man kommer fra de velhavende Kvarterer, belæsset med Buketter, som er givet med glad Beredvillighed af de mere privilegerede med Hensyn til Sol og Plads, hvilke Beundringsudbrud vækker ikke den mindste Buket! »Jeg vil hellere undvære Mad og saa have Blomster i Stuen,« tilstaar en ung Mor paa seksten Aar, som dog ellers lever paa Illusioner. »Ih jo, jeg forsikrer Dem, han faar frisk Luft, Drengen! Hver Dag er han ude hos min Mor, der sælger paa Torvet.« Paa Loppetorvet nemlig, hvor Moderen er Marskandiserske!

(Sluttet.)

Ved E. N.

NYE BØGER.

Katholisch-konservatives Erbgut, af *Emil Ritter*. 8°. XVI. 414 S. Herder, Freiburg i. Br. 1934. Mk. 3,80.

»Germania«s Chefredaktør har paataget sig at vise, hvor mange af de nyeste og mest moderne Tanker der er gammel katolsk Arv. I korte Levnedsskildringer lærer vi de betydeligste tyske Socialpolitikere fra det 19. Aarhundrede at kende. Mainzer Ærkebiskoppen Wilhelm Emmanuel v. Kettelers vældige Skikkelse, J. v. Görres, Friedrich Schlegel, Adam Müller og en Række andre betydelige katolske Førere paa den politiske og sociale Arena. Ogsaa Adolf Kolping, Svendenes Fader, hvis Beatifikationsproces i øvrigt venter paa en snarlig Afslutning, findes blandt dem. Alle faar selv Lov til at tale til os, idet Bogen bestaar af en Række udførlige Citater om Ideer og Værdier, som er meget paa Tale, ikke mindst i vor Tids Tyskland: Liberalisme, Parlamentarisme, Statsidéen, Korporationstanken, Revolution, Frihed og Autoritet og mange flere. Bogen mangler for saa vidt ikke Aktualitet, ja er somme Tider for »aktuel«, saaledes naar et eller andet Citat taler varmt om Krigens gode Sider; det gælder sikkert mere den »gode gamle Krig« end de kemiske Rædsler, vor Tid har at vente af en ny Krig.

—z.

Jørgen Skeby: Kristenkors og Hagekors. København 1934. Eget Forlag. 30 S.

Der er Tanker i denne Piece, som vi ikke kan med. Krigens Betydning for en Folkesjæls Renæssance er sikkert overvurderet. Det var saamænd ikke altid »Offeret — Viljen — Daaden — Dyden«, som Krigen affødte; men den efterlod os ogsaa Millioner af aandeligt og legemligt nedbrudte Stakler, og til sidst Versaillestraktaten! Krigsdeltagerne i 1918 vilde have let af den Paastand, at de var »hærdede Sjæle, for hvem Krigeren »par excellence« stod i det mest straalende Skær«. »Skæbnen har villet det saa, at vi ingen store Tænkere har haft her hjemme som Rosenberg og Günther . . .«, læser vi, og idet vi takker Skæbnen, synes vi, at »store Tænkere« burde have staaet i Gaaseøjne. Udmærket, om end ikke første Gang sagt, er derimod, at Racetroen er en ny Form for Jødedommens Idé om at være et udvalgt Folk og nær beslægtet med Nietzsches Aand. Udmærket er ogsaa Henvisningen til de senromerske Forhold og Kejserdømmet, som trods al ydre Magt manglede virkelig indre Fornyelse. Og helt og holdent kan vi slutte os til Forfatteren, naar han betegner den kristne Verdensanskuelse som Materialismens egentlige Modpol og derfor mener, at Nationalsocialismens egentlige Kamp maa være Kampen for Folkets aandelige og kristelige Genfødelse.

—z.

FRA HOVEDSTAD OG PROVINNS.

Firmelsens Sakramente.

Hvide Søndag begyndte Firmelsernes Togt over Danmark, idet Hs. Exc. Biskoppen meddelte Firmelsens Sakramente i St. Annæ Kirke paa Amager. 37 Firmander salvedes af Biskoppens Haand med Frelsens Krisam. Efter Højtideligheden log Hs. Exc. Biskoppen til Vejle, hvor der Mandag d. 9. ds. fandt en Iklædning af Søstre Sted, som Biskoppen i sin Tid selv havde døbt som Smaabørn.

Meddelelsen af Firmelsen fortsættes saaledes: 15. April i St. Ansgars Kirke, Kbhvn.; 22. April i Rosenkranskirken, Frederiksberg; 29. April i Sakramentskirken, Nørrebro; 6. Maj i Nyborg; 13. Maj i Ringsted; 10. Maj (Christi Himmelfartsdag) i Aarhus; 21. Maj (2. Pintsedag) igen i St. Ansgars Kirke, for Voksne.

Til Exercitier i Ordrup.

Forestil Dem, at De, som Soldat i Christi vældige Hær fuld af Energi og Erobringslyst, saa ud over det Land, De skulde erobre, og det Maal, De skulde naa, saa faar De et lille Indtryk af den Følelse, den Stemning, der fuldstændig betog os 17 Mænd, unge og mindre unge, som Paaske-Morgen afsluttede vore Exercitier i Ordrup. I 3 Dage fulgte vi Pater Lucas i hans Foredrag og Formaninger, bad vor Rosenkrans og gik Korsvej med ham. Det ene interessante Emne efter det andet stod paa Dagsordenen: Christi Ret over os gennem Daaben, Redegørelsen og Bevisførelsen for vor Religions Sandhed, vort Livs Maal her paa Jorden og Midlerne til at naa dette Maal, etc. Skulde jeg give en fuldendt Beskrivelse af denne pragtfulde Retræte, maatte jeg lægge Beslag paa mindst to hele Ugeblade. Og saa denne herlige Paaskemorgen, da Sol og Blæst syntes at ville rense baade Legeme, Sjæl og Sind for alle jordbundne Tanker.

Kære katholske, unge Mænd! Om kun et Aar er det Paaske igen, og da er der atter Exercitier ude i Ordrup. Hør da et godt Raad! Hvis De aldrig har været med dertil, eller hvis De har været med engang før for maaske flere Aar tilbage, tag da den Beslutning, at vi ses derude i Ordrup til næste Aar. Den Alvor, det Kendskab til vor Religion og den Styrkelse af vor Viljekraft over for Synden, der ligger i disse Exercitier, er netop paatrængende nødvendige i disse Tider, hvor allehaande Farer og Fristelser lurar paa Ungdommen.

Til Slut vil jeg blot, baade paa mine og paa de andre Exercitanter Vegne, bringe Pater Lucas en hjertelig og dybtfølt Tak for de 3 herlige og uforglemmelige Dage, vi tilbragte derude i Ordrup. En Tak fortjener ogsaa

Sognepræsten, Pater Spaus, og tillige Pater Wegener og Brødrene; de gjorde alt, for at vi skulde befinde os godt, og det lykkedes dem saa sandelig ogsaa i fuldt Maal.

En Exerçant.

Et Passionsspil i Maribo.

I St. Birgittasalen i Maribo opførtes der før Paaske paa tre Søndage et Passionsspil, der paa en smuk og værdig Maade viste Jesu Lidelseshistorie. De største af Skolebørnene optraadte, klædt i de farverige Kostumer, som svarede til Oldtidens Klædedragt. Det var stumt Spil, men de optrædende udførte deres Roller samtidig med, at Sognepræsten oplæste Lidelseshistorien. Hver Aften var Salen stuvende fuld af Tilskuere, baade, og især, af Katholiker og af Folk af anden Konfession. Alle var grebne af det smukke Spil og glade for at se det. —

Til Trods for at Vejret paa nogle af Foredragsaftenerne var ugunstigt, var der dog Aften efter Aften fuldt Hus til Redaktør N. P. Nielsens Foredrag om St. Birgitta og Birgittinerordenen. Af denne Tilhørerskare var som Regel over de 85 pCt. Ikke-Katholiker, og mange af Byens fremtrædende Personer fulgte Aften efter Aften Foredragsrækken, der lønnes med hjerteligt Bifald. I April Maaned holder Redaktør Nielsen som Slutning paa Serien nogle Foredrag om Maribo Kloster.

—t.

FRA DEN VIDE VERDEN.

Helligaarets Afslutning.

Helligaaret 1933—1934 sluttede Paaskesøndag med Salesianerordenens Stifter, Don Boscos Helgenkaaring og Paaske-mandag med den hellige Ports Lukning. Man mener, at henved 150,000 Pilegrimme foruden talrige Turister var til Stede i Rom. Til Don Boscos Helgenkaaring var St. Peterskirken allerede overfyldt Kl. 7. For første Gang havde man ude paa Peterspladsen installeret et Højtaleranlæg, som gengav Helgenkaaringen. Ligeledes havde man rejst et Alter ude i det frie, hvor nyviede Salesianerpræster læste Messe, for at gøre det muligt for alle de uden for Kirken staaende at opfylde deres Søndagspligt. Efter at Helgenkaaringsbul-len, der fastsatte den 31. Januar, Don Boscos Dødsdag, som denne nye Helgens Festsdag, var blevet oplæst, blev en Brevdue afsendt til Turin med Budskabet. Den højtidelige Handling sluttede Kl. 1½ med Velsignelsen urbi et orbi, som Paven uddelte fra Basilikaens ydre Loggia.

Ogsaa Paaske-mandag var der stor Tilstrømning af troende til den højtidelige Lukning af den hellige Port.

Følgende den gamle Tradition murede Paven selv de tre første Sten ind, de tre næste blev indmuret af Kardinal-Storpenitentiaren. Paaskemandag fandt der i Julius Cæsar-Salen i Kapitol yderligere en Mindehøjtidelighed for Don Bosco Sted, som overværedes bl. a. af Mussolini.

Festlighederne overværedes af forskellige prominente Personer, bl. a. af den italienske Kronprins som Repræsentant for den italienske Konge, det siamesiske Kongepar og den danske Kronprins Frederik.

En af de kongelige Personligheder, Prins Friedrich Leopold af Prøjsen, er for kort Tid siden gaaet over til den katholske Kirke. Paaskedag modtog han den første h. Kommunion.

Af Biskop Bares' Langfredagsprædiken i St. Hedwigs Kirke i Berlin.

. Og I kender fremfor alt Christi Ord: »Og Helvedets Porte skal ikke overvælde den«. Menneskelige Institutioner kan man ødelægge. Med Christi Kirke bliver man aldrig færdig. Tror man at have slaaet den til Jorden, staar den i næste Øjeblik der, levende og rolig, stolt og stærk, og de, der gravede Graven, falder selv deri, og Kirken vil endog synge Requiem over dem. Den, der træder i Vejen for Kirken, træder i Vejen for Christus, træder i Vejen for Gud, og om den, der træder i Vejen for Gud, Højtelskede, ved I, hvad man skal mene. Det er fortabte Menneskers Stilling. Christus triumferer i sin Kirke.

. Mit Hjerte gaar til Rom, mit Hjerte tilhører den katholske Kirke, mit Hjerte tilhører Christus, som lever og virker, velsigner, lider og triumferer i den katholske Kirke.

. Er det ikke Satans Sakramente, denne gudløse, frivole, vantro, hedenske Litteratur (om en ny tysk Tro etc. *Redl.*) som i disse Dage og Aar lige for vore Øjne skyder op af Jorden som Paddehatte efter et Regnskyl? Litteratur, tykke og tynde Bøger, men alle udtænkt af Synd, forfattet af Synd, udgivet af Synd og ansvarlige for Synd, købt af Synd og solgt af Synd, og som truer med at kaste en hel By, et helt Folk i Fordærvelse. Er det ikke Satans Sakramente? Og det, som vi ogsaa ser hos os, disse Okkultismens, Spiritismens, Astrologiens Hemmeligheder!

Den tavse Blomst.

Saaledes kalder »Osservatore Romano« den tredje af de Helgenskikkelser, som kanoniseredes den 19. Marts, Anna Redi, eller som hendes Klostersnavn blev: Teresa Margarethe af det hellige Hjerte. Anna blev født den 15. Juli 1847 i Arezzo, hvor hun tilbragte sin Ungdom blandt ædle

og højtannede Mennesker. En af hendes Forfædre, Frans Redi, har i Italien et stort Navn som Naturforsker, Digter, Filosof og Læge. Anna var selv meget begavet. Allerede i en tidlig Alder fangede det guddommelige hele hendes Interesse, saa Barnet kunde komme med nogle af Menneskehedens dybeste Spørgsmaal. »Hvem er Gud? Hvor er denne store Gud? Hvad maa jeg gøre for at behage ham?« Anna traadte ind hos Karmeliternonnerne i Firenze og førte der i Ensomheden et saare fuldkomment og stille Liv. Tidligt kaldte Herren hende til sig, hun døde d. 7. Marts 1770 i en Alder af knapt 23 Aar. Hendes Legeme er endnu velbevaret og hviler i Firenzes Karmel-Kloster.

St. Olavs Kirke i Trondhjem.

En frygtelig Naturkatastrofe har fornylig henledt Verdens Opmærksomhed paa Tafjord og de omkringliggende Byer. I katholsk-kirkelig Henseende hører denne Egn til Mellem-Norges Kirkedistrikt. Ca. 70 km fra Ulykkesstedet ligger det nærmeste katholske Kapel i Molde og ca. 200 km derfra Distriktets Hovedstad Trondhjem eller Nidaros. I Middelalderen havde Byen ikke færre end 20 Kirker og

St. Olavs Kirke, Trondhjem.

Klostre, en Ærkebiskop havde her sit Sæde. Ingen ringere end Kard. Nikolaus Breakspeare, den senere Pave Hadrian IV, organiserede Ærkestiftet og lagde 10 Suffraganbisper under det, deriblandt Biskopperne over Færøerne, Island og Grønland. St. Olavs Domkirke kaldes Nordens smukkeste Bygning. Af katholske Kirker findes der to: Jesu Hjertes Kirke, som blev grundlagt 1878 og er knyttet til St. Elisabeth Søstrenes Hospital, og St. Olavs Kirke fra 1901, som vort Billede viser. Kirken var oprindelig en Fabriksbygning.

St. Torfinn Kirke, Hamar, SV. f. Tafjord.

Statsministeren og Kardinalen.

Kardinal Faulhaber tilsendte den 26. Marts den bayerske Statsminister Adolf Wagner en Skrivelse, hvori han blandt andet anmoder Statsministeren om at beriglige en fuldstændig forkert Meddelelse, som gik ud paa, at Kardinalen billigede hans Syn paa Foreningerne, og som havde fundet Optagelse i »Deutsches Nachrichtenbureau«. Kardinalen skriver endvidere:

»Statsministeren har med Deres Udtalelser sidste Søndag truet med fuldstændig Undertrykkelse af de katholske Ungdomsforeninger, som blev ligestillet med de marxistiske Ungdomsforeninger. Ogsaa under vor Samtale den 28. Februar har De erklæret: »Hvis Konkordatet ikke fandtes, havde jeg for længst tilintetgjort de katholske Foreninger.« Vor Rigsregering har truffet en Overenskomst med Vatikanet ogsaa om dette Spørgsmaal og ogsaa tilsikret de ikke-politiske Foreninger dens Beskyttelse. Det er uforstaaeligt, hvorledes man i et Rige med autoritativ Føring stadig kan tale om en Undertrykkelse af de katholske Ungdomsforeninger, medens begge de højeste Instanser inden for Rigskonkordatet endnu forhandler om dette Spørgsmaal.

Medens man tidligere betegnede de voldsomme Beslaglæggelser af de katholske Foreningshuse som Overgreb fra

de underordnede Funktionærers Side, har Statsministeren sidste Søndag udtalt: »Den Dag vil komme, da man har alle Foreningshjemmene«. Føreren har lovet det tyske Folk, at Privatejendomme skulde blive beskyttede, og vi haaber, at hans Vilje ogsaa her er den øverste Lov.«

En Avisstrejke i Spanien.

Spaniens Hovedstad har bag sig en Avis-Strejke, som i mere end een Retning er værd at lægge Mærke til. De marxistiske Fagforeninger, som er Skyld i mange Voldsgerninger imod Kirken i Spanien, vilde tvinge det bekendte Blad ABC til at kaste en Funktionær paa Porten, fordi han tilhørte en kristelig Organisation. Da Bladets Redaktør, Luca de Tena, vægrede sig ved at efterkomme denne Opfordring, blev hele Bedriften tvunget ind i Strejke, saa Bladet ikke kunde udkomme en hel Uge. Meningen var, at Strejken skulde udvides til at gælde alle Trykkerier undtagen Fagforeningernes eget. Strejkens Agitatorer havde ogsaa Held med sig ved alle Trykkerier undtagen eet, og det var hos de spanske Katholikers Hovedorgan »El Debate«. Dette Blads Drift er helt igennem kristeligt organiseret og var fast besluttet paa under ingen Omstændigheder at lyde Strejkeparolen. Direktionen erklærede, at Avisen i alle Tilfælde vilde udkomme, og den stod ved sin Beslutning, da Regeringen fik et Svaghedsanfald og forbigaaende beskæftigede sig med den Tanke ogsaa at faa »El Debate« til at standse Udsendelsen.

Som besluttet udkom Bladet punktligt under Strejken. Nu var man blot i Tvivl om, hvorledes man skulde faa Bladet solgt uden om de andres Terrortrusler. Og netop ved Løsningen af denne Opgave ydede alle Deltagerne et Pragtarbejde af Organisation, Opofrelse og Beredvillighed. Hovedfortjenesten for Planens Gennemførelse tilfalder Accion Popular, som trods alle Terrortrusler gennemførte Salget. 34 Steder i Madrid var der blevet oprettet Salgsteder. Fra Lastvogne, som de unge uafbrudt kørte rundt med i Byen, blev Aviserne solgt til de forbipasserende. Resultatet var overvældende. Bladet beretter den 13. Marts, at det paa een Dag maatte trykke 400,000 Eksemplarer, det største Oplag, nogen spansk Avis nogen Sinde har opnaaet. Ogsaa i Provinsen sloges Folk hver Dag om »El Debate«.

Gribende Paveord til Tysklands katholske Ungdom.

Efter at den Hellige Fader gennem Generalpræsens Klens havde sendt en Haandskrivelse til Tysklands kath. Ungdomsforbund, hvori han bl. a. forsikrer dem om, at »deres Sag er vor Sag«, har han 2. Paaskedag modtaget unge

Mænd af »Neues Deutschland« og »Sturmscharen« i Audiens og bl. a. udtalt:

»Vi ved bedre end nogen anden, hvor tung og pinlig denne Tid er, særlig for Dem, for det katholske Tyskland og for de katholske unge Mænd. Daglig modtager vi Meddelelser, men desværre ingen gode. Modtag vor Velsignelse for alt, hvad de allerede har maattet lide eller maaske endnu vil komme til at lide. Timen er kommet, hvor enhver maa huske de stolte Ord, som blev talt i Forløsningsens første Dage, da »Apostlene gik ud, fordi de blev fundet værdige til at lide for Christi Navn«. Vi ved, at De gør den katholske Tro Ære i Tyskland. Vi vil, hvor det er os muligt, kæmpe for Dem. Det afhænger ikke af os, hvad de andre kan og vil gøre. Rigtigt, eller bedre sagt, urigtigt er det, at man, hvilket desværre er os bekendt, mishandler, medens man forhandler!

Hvad det end maatte koste, vil vi altid sige og forsvare Sandheden og derigennem forsvare Deres Ret, der er Samvittighedens Ret. Thi allerede for længe siden er den Time kommet, hvor det, ganske særligt i Tyskland, ikke er tilstrækkeligt at sige: kristent Liv og kristen Lære. Meget snarere maa man sige: kristen-katholsk Liv og kristen-katholsk Lære, thi hvad vilde der blive af sand Kristendom uden Katholicismen, uden Kirken og uden dens Lære? Intet eller næsten intet! Eller tydeligere sagt: man kan og maa i den sidste Tid sige: »Ikke alene en forkert Kristendom, men et sandt Hedenskab!«

Fællesrejsen til Oberammergau.

Vi er nu i Stand til at meddele den nøjagtige Pris for vor 8- og 14-Dagesrejse til Oberammergau fra Søndag d. 22. Juli til Søndag Aften d. 5. August.

Den første Gruppe, som rejser over Berlin og München til Oberammergau og derfra over Nürnberg og tilbage til København, hvor Ankomsten sker Søndag d. 29. Juli, betaler 316 Kr. Gruppe II derimod tager forbi det gamle Ettal Kloster til Garmisch-Partenkirchen og via Innsbruck til Zell am See. I Stedet for, som oprindelig planlagt, derfra — efter et Par Dages Ophold — at rejse direkte til Wien, er det nu planlagt at lægge Vejen over Salzburg, Gmunden og ned ad Donaufloden gennem Wachau til Wien og via Prag til København. Med denne Forandring koster Gruppe II's 14-Dages Rejse alt i alt 445 Kr. — I vort næste Nr. bringer vi det fuldstændige Prospekt.

Katolsk Arbejdsanvisnings Bureau.

Plads tilbydes:

Plads søges:

Dygtig Husjomfru, kendt m. alt af en ung Pige, gerne Husger- vedr. stor Husholdning; Hus- ning; ung Mand ved hvad som assistent, event. mandlig; By- helst paa Sjælland; ung Mand dreng eller Pige, nogle Timer giver Timer i Sprog, med Rejse daglig fra 15. Maj. for Øje.

Ansøgning med ev. Anbefalinger sendes sammen med Paa- tegning af Deres Præst til B. Jernmar, Nørre Søgade 43, Kbhn. K. Telf. Cxyn 8626.

Kirkelig Kalender.

April.	April.
15. S. 2. Søndag e. Paaske.	22. S. 3. Søndag e. Paaske —
Joseph, Kirkens
Værnehelgen.
16. M. Ferieldag.	23. M. Georg.
17. Ti. Anicetus.	24. Ti. Fidelis af Sigmaringen.
18. O. JOSEPH, KIRKENS
VÆRNEHELGEN	25. O. Marcus. — <i>Bededag.</i>
19. T. i Oktaven.	26. T. Cletus og Marcellinus.
20. F. i Oktaven.	27. F. <i>MARIAS BEBUDELSE.</i>
— Petrus Canisius.
21. L. Anselm.	28. L. Paul af Korset.

April. Ugens Messebønner.

15. S. 2. Søndag e. Paaske (580—419); 2 Sæt Bønner: Gudsmoder (90)—(94), 3. Sæt Bønner: For Kirken el. Paven ((123, 122)—(107)).
16. M. † Ferieldag (580—419); som Søndag (uden *Credo*).
17. Ti. † Anicetus (878); 2. og 3. som Søndag.
18. O. Joseph, Kirkens Værnehelgen (890—422); Josephs Præfation (523).
19. T. † i Oktaven (891—422); 2. og 3. som Søndag; Josephs Præf. (523).
20. F. † i Oktaven (891—422); som i Gaar.
21. L. Anselm (879—712); 2. Oktaven (891—422); Josephs Præf. (523).

Af Sidetallene i Parenthes gælder det første den ny Udgave af Messebogen (1926), det andet den gamle Udgave (1907). Er der kun anført eet Tal i Parenthesen, gælder det den ny Udgave.

Ann. Paa de med † mærkede Dage, kan Præsten efter frit Valg læse Sjælemesse og andre Votivmesser, hvorfor man paa denne Dag ikke kan regne med, at de her angivne Messer læses.

M.-K. Rosenkransk. Maria Rosenkrandsdronning F. K.: Søndag d. 15. April i Messen Kl. 8. — Jesu Hjerte K. for Mænd F. K.: Sønd. d. 15. April Kl. 8 $\frac{1}{2}$.

A.C. Onsdag d. 18. April Kl. 20: 5. Studieaften ved Pastor Schindler, Administratores.

Herre - Vincentsforeningens Generalforsamling afholdes den 22. April efter Højmessen i St. Ansgars Kirke i Forsamlingsalen, Bredgade 67 A 2. Sal. Medlemmerne og alle i Menighedsplejen interesserede indbydes venligst.

St. Franciskus' III Orden holder Møde den 20. April Kl. 20 i St. Knuds Kapel.

St. Ansgars Kirke (Bredgade 64)

Tirsdag den 24. April Kl. 20

Kirkekoncert

til Fordel for Feriebørns Landophold.

Herrekoret »Arion«, Dir. A. Kerckhoffs,
Hertha Bjørvig (Sang).
A. Kerckhoffs (Orgel).

Billetter à 1 Kr. faas Bredgade 64, hos Præsterne og paa Menighedskontoret, samt i Katholsk Boghandel, Stenosgade 3.

FREMMEDESPROG-TRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN).
Svanemosegaardsvej 4. Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.

Færdig fra Redaktøren Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.
Aflæveret til Postvæsenet Torsdag d. 12. April.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

82. Aargang

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kroner Kvartalet (inclusive Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 St., København K. Telefon: Palæ 3762, Kl. 13-16). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kroner aarligt. — Redaktør: Pater G. Scherz, Hans Bogbinders Allé 2, København S; Telefon Amager 3202; bedste Træffetid Kl. 13½-14½.

Nr. 16.

Søndag den 22. April

1934

INDHOLD: Mister Kristendommen efterhaanden sin indre Kraft? — Filmens Farer. — Med en Sygeplejerske paa Husbesøg. — Presse-Rundskue. — En gribende Dagbog. — Pendulpræsten og Radiopræsten. — Paa Lytterpost. — Nye Bøger. — Film. — Fra Hovedstad og Provins. — Fra den vide Verden. — Avertissementer. — Kirkelig Kalender. — Ugens Messebønner.

Mister Kristendommen efterhaanden sin indre Kraft?

»Det er en sikker Kendsgerning,« saaledes læste jeg forleden Dag, »der kan iagttages i saa godt som alle Lande med kristen Kultur, at det gaar ned ad Bakke med Christi Religion. Med hver Dag, der gaar, vender flere og flere Mennesker ham Ryggen. Dogmerne i hans Kirke angribes og kritiseres, hvis de ikke ligefrem bliver haanet. Den kristne Moral respekteres ikke længere. Tænk bare paa, med hvilken Foragt Lovgivningsmagten behandler Kirkens Indsigelser mod f. Eks. Skilsmisse og Sterilisation. Mangen en Regering bryder sig overhovedet ikke mere om Guds Lov og føler sig hævet over den. Det ser virkelig ud, som om den forbavsende Magt, som Kristendommen i tidligere Tider har haft over Sindene, ikke skyldtes en iboende guddommelig Kraft, men tilfældige heldige Omstændigheder, som den fandt ved sin Fremtrængen. Havde det været guddommelig Sandhed og Naade, der i gamle Dage over-

beviste den menneskelige Intelligens og erobrede vore Forfædres Hjerter, saa skulde man tro, at disse Virkninger ogsaa maatte vise sig i vor Tid.«

Hvad skal man sige til denne Betragtning? Gælder den om den katholske Kirke eller ikke? . . .

Det er rigtigt nok, at mange falder fra, og at endnu flere bliver lunkne og ligner den visne Gren paa Vinstokken. Det er et sørgeligt Syn i vore Egne, at Katholiker glemmer Herrens Bud om Vagtsomhed, at de opgiver Kampen for deres Tro og for Tid og Evighed lader sig udplyndre af deres Fjender! Men det er ikke hele Sandheden! Man kunde nu henvise til de Erobringer, Christi Kirke til Stadighed gør i oversøiske Lande. Disse opvejer nemlig rigeligt, hvad der tabes i Europa. I Pius XI's Regeringstid har saaledes 6 Millioner Hedninger fundet Vejen til Frelsens Rige paa Jorden.

Men lad os hellere lægge Fingeren paa den Kendsgerning, at der ved Siden af Tablisten findes en anden, der opfører Navnene paa de mange trofaste Sjæle, der foretrækker at dø fremfor at lade sig skille fra deres Frelser og hans Kirke. Deres Standhaftighed falder saa meget tungere i Vægtskaalen, fordi de bevarer Troskaben til Trods for de Trusler eller Tilløkkelser, som de frafaldne bukkede under for. De lader sig heller ikke vildlede, naar man vil franarre dem den kristne Tro i Videnskabens besnærende Navn. Ja, der er endog europæiske Lande, hvor Kirken ikke blot holder sin Standard, men forøger sine Rækker. Tænk f. Eks. paa England og Holland. I det hele taget er Katholikernes Antal i den sidste Menneskealder vokset med 85 Millioner.

En uhildet Bedømmelse af Situationen er altsaa nødt til ikke blot at tale om Frafald, men ogsaa om Kirkens Fasthed i Brændingen og om dens Fremgang. Denne Side viser tydeligt Forsynets skjulte Haand, der beskytter og velsigner dens Arbejde for Sjælenes Frelse paa samme Maade, som det skete i svundne Tider.

I alt Fald foreløbig kan vi derfor roligt hævde, at Kristendommens indre Kraft aabenbarer sig endnu ganske som før. Den vinder Menneskene for Guds Rige ikke ved Tvang og brutale Metoder, men ved at for-

kynde den Sandhed, Jesus Christus har lært os, og ved at tilbyde den Naade, han har gemt til os i sine Sakramenter. At Jordens Beboere nu ogsaa faktisk slutter sig til den kristne Religion, og at de til deres sidste Aandedræt strider den gode Strid mod Synden, overholder Guds Bud og vokser i Kærlighed til Gud og Mennesker, er imidlertid ikke Naadens Værk alene. Lige fra Begyndelsen af var Frelsen baseret paa, at Mennesket frivillig træned sine Kræfter, saa de udviklede sig til Dyd. Naar man altsaa vil finde den virkelige Aarsag til baade et glædeligt og sørgeligt Resultat i saa Henseende, bør det ikke glemmes, at der er to Faktorer, der arbejder sammen med hinanden. Det gaar ikke an uden videre at lægge Ansvar for et daarligt Udfald over paa den første af Aarsagerne og at mene, at Kristendommen efterhaanden mister sin indre Kraft. En kritisk Undersøgelse af Forholdene fører altid til det Resultat, som ogsaa Jesus kom til, da han skulde forklare Jerusalems Vantro og Undergang: »Jerusalem, Jerusalem! Hvor ofte har jeg villet samle dine Børn, ligesom en Høne samler sine Kyllinger under sine Vinger, men du har ikke villet« (Matth. 23, 37).

Ikke uden Grund brugte vi Udtrykket: »foreløbig«. Der forestaar nemlig en Forandring i Fremtiden. Som vor Frelser jo har forudsagt (Matth. 24, 12), optræder hen imod Slutningen af Verdenshistorien en Mængde falske Profeter, der forfører mange. Troen svinder ind, Ugudeligheden tager Overhaand, og Kærligheden kølnes hos mange. Kun den, som holder ud til det sidste, bliver frelst. Dette er det store Frafald, som indtræffer, før Antikrist begynder den sidste rasende, men kortvarige Kamp med al Kraft, med bedrageriske Tegn og al Slags Forførelse til det onde for dem, der gaar fortabt, fordi de ikke har elsket og modtaget Sandheden, som kunde have frelst dem. (II. Thess. 2, 3 ff.)

Men heller ikke denne Nedgangsperiode for Christi Religion skyldes den Omstændighed, at hans Lære mister sin overbevisende Kraft, eller at Daaben, den h. Kommunion og de andre Sakramenter ikke mere kan virke som i tidligere Tider. Nej, dette Frafald indtræder, fordi den Aller-

højeste ved en uransagelig Dom ikke længere sætter sig imod, at Menneskene tror Løgnen mere end Sandheden og finder Behag i Uretfærdighed. Da de foretrækker Øjnenes Lyst, Kødets Lyst og Livets Hoffærdighed fremfor den evige Salighed, som Gud tilbyder dem, kommer ogsaa de frafaldne Kristne i Kirkehistoriens sidste Periode ved Synet af Tingenes sørgelige Gang til at bekende: »*mea culpa, mea culpa, mea maxima culpa!*» F. K.

Filmens Farer.

I Anledning af en Del Films, f. Eks. »Alle Veje fører til Rom«, den nyeste herhjemme, der udmærker sig ved en saare daarlig Smag eller rettere, ved Umoralitet.

Alt længe har de amerikanske Biskopper, med Biskop Cantwell i Spidsen, og støttet af Tusinder af amerikanske Kvinder baade i Stilhed og højlydt arbejdet energisk mod de umoralske amerikanske Films. Især en af de sidste i Hollywood indspillede Film, der handler om en fransk let-sindig Kvindes Liv, har faaet Biskopperne til at gøre et aabenlyst Fremstød imod disse Films, der som Muldvarper underminerer al Moral og fuldstændig forrykker Børns og unges Begreber om Moral og Velanstændighed.

Det er ikke blot den direkte Krænkelser af Blufærdigheden, som maa paatales. Talte Filmene blot Sandheden, fremstillede de saa blot Laster og Synd i hele den sørgelige, uhyggelige Realitet, kunde de være samfundsopdragende Faktorer. Men det gør de ikke, for i saa Fald vilde alle Biografer staa tomme, og det klingende Mammon gaa Filmsskuespillernes og Biografejernernes Lommer forbi, da Folk vilde forskrækkes ved at se den bundløse Elendighed, de virkelige Forhold vilde vise dem.

Men Synden i Filmen bliver næsten altid til Løgn. Den ovenfor omtalte Hollywood-Film fremstiller en fransk Skøges Liv og Selvmord. En Skøges virkelige Liv, hvad vilde det ikke sige? Selv de mindst kræsne vilde gyse tilbage, hvis en saadan stakkels Kvindes Liv blev fremstillet i hele dets nøgne Realitet; Urenlighed, Uærlighed, Sygdomme vilde tale et Sprøg, der vilde vække Folk til Eftertanke.

— Men noget saadant kan man dog ikke vise paa Lærredet. Folk kommer jo for at have det lidt rart — saa sørger man for, at Films-»Skøgen« bliver vasket ren, bliver klædt godt paa, faar alle kosmetiske Midler stillet til Disposition — og Folk i Biograferne svømmer hen af Rørelse over denne nydelige Kvindes Skæbne — eventuelt Omvendelse. Løgnen triumferer! Og denne Løgn sniger sig især ind i unge, ubefæstede Sjæle og fylder Fantasien med Billeder og Forestillinger, som kan være saare skæbnesvangre for hele Livet.

Om dette foreligger der en lærerig Statistik, som har Bud ikke mindst til Forældrene. Rektor Tertilt fra Münster i Westfalen gav unge Kvinder i en Opdragelsesanstalt den Opgave at nedskrive deres Erfaringer om Filmens Indflydelse paa dem selv. For at faa den virkelige, ærlige Sandhed frem, skulde Indlæggene afleveres uden Navn.

78 unge Piger nedskrev deres Erfaringer, og kun 8 meddelte, at Filmen ingen Skade havde gjort dem; det fremgik af deres Optegnelser, at de kun gik i Biografen sammen med deres Forældre eller med Skolen eller saa Natur-, Eventyr- og religiøse Films. For de fleste blev Filmen derimod en Tragedie og Begyndelsen til Synden.

8 af de unge Piger paaviste legemlig Skade, idet de flimrende Billeder foraarsagede dem Øjensmerter, ligesom den daarlige Luft i Lokalerne gjorde dem syge.

13 unge Piger fremhævede, at Filmen tog deres Arbejdslyst og gav dem Afsmag for Bønnen:

»Biografen har haft en daarlig Indflydelse paa mig. Dagene, der fulgte efter en Biografur, henlevede jeg i Minderne om Filmen. Ved saa spændende Scener mister man al Arbejdslyst. Man drages derhen med uimodstaaelig Magt.« — »Jeg er 15 Aar gammel og har gaaet i Biografen i mange Aar. Meget godt har jeg set, men mine Tanker blev mere og mere opfyldt af de daarlige Billeder. Gennem dem kom jeg til at forestille mig Livet ganske anderledes, end det i Virkeligheden er. Jeg blev sværmerisk, mistede min Arbejdslyst og blev overfølsom.«

Atter og atter gentages det, at ogsaa de Films, man gik til sammen med Skolen, virkede uheldigt, for man lærte at faa Smag for Biografen og gik der saa senere alene.

»12 Aar gammel var jeg i Biografen med Skolen. Billederne æggede mig meget. Bag efter gik jeg derhen hemmeligt. Stykkerne, jeg saa, indvirkede saadan paa mig, at jeg mistede min Arbejdslyst. Jeg trak mig bort fra min Familie og søgte allerede i en ung Alder at knytte Forbindelser, saaledes som jeg havde set det i Filmen. Jeg løb bort med en Filmsrepetitor.«

20 unge Piger klager bittert over ikke at kunne glemme det, de har set:

»Nu er jeg 21 Aar og lider den Dag i Dag under det, jeg har set, og som jeg hele mit Liv igennem aldrig vil kunne glemme. Det falder mig svært at bevare min Fantasi ren, og jeg har siden den Gang ikke længere nogen Glæde ved noget rent.« — »Filmen ‚Dronning for een Nat‘ har gjort ubodelig Skade i min Fantasi. Hæslige Billeder dukker stadig op for mit Blik, skønt det er 9 Aar siden, jeg saa Stykket.« — »16 Aar gammel gik jeg 2 Maaneder i Træk meget i Biografen. Jeg saa Kærlighedsromaner, som ikke var daarlige, men min Fantasi arbejdede med det, jeg havde set, og drev mig til at gøre som i Filmen. Jeg kom ind paa et Skraaplan, blev endog Tyv for at kunne udføre det, jeg havde set i Filmene. Og endnu i Dag, 3 Aar efter, staar disse Billeder for mig.«

4 unge Kvinder beklager, at Filmene fik dem til at lade haant om Penge og forledte dem til Tyverier. Flere fortæller, hvorledes Filmene vakte deres Eventyrlyst, saa de ikke længere vilde lyde deres Forældre, men løb hjemmefra. 37 giver Filmen Skyld for, at de er gaaet til Grunde, først ved at give sig hen til uanstændige Danse og letfærdig Paaklædning, saaledes som Filmene viste det, for senere at ende i fuldstændig Ulykke.

»Min Fader tog mig ofte med i Biografen, og Giften, jeg inddrak der, blev Skyld i mange Synder, hvorover jeg endnu den Dag i Dag skammer mig. Billederne piner mig endnu...« — »Jeg saa i en Film, hvorledes en Kvinde efterhaanden blev en Skøge. Jeg fik Lyst til et saadant Liv, gik til lignende Forestillinger, saa snart Lejlighed gaves, og endte i Sølen. Nu er jeg dybt ulykkelig.« — »Paa-virket af Filmen forsøgte jeg i 15 Aars Alderen at knytte Forbindelser. Al Synd lærte jeg at kende som Glæde gennem Filmen. Derved er jeg faldet dybt.« — »15 Aar gammel saa jeg Filmen ‚Smilets Land‘. Den bevirkede, at jeg faldt i stor Synd, saa jeg gav mig af med enhver ung Mand. Jeg mødte op i korte, stærkt udringede Kjoler og blev en Fristelse for mangan ung Mand.«

Og saadan kunde vi blive ved. — Enhver oprigtig, sand Katholik maa, efter at have læst ovenstaaende autentiske Beretninger, oprigtigt glæde sig over de amerikanske Biskoppers Aktion mod denne Fare, og enhver vil vel ogsaa uvilkaarligt inden for sin egen Bekendtskabskreds arbejde paa ligeledes herhjemme at dæmme op for og vække Afsky for umoralske amerikanske og europæiske Films. *B-e.*

Med en Sygeplejerske paa Husbesøg.

(Sluttet.)

4) »Hvor skal De nu bo, Fru Crevel, mens Lejligheden bliver desinficeret?« (Der er lige død et Barn af Tuberkulose.) »Det er saamænd let at hitte ud af, vi flytter hen til Renaults eller ogsaa til Audrans.« »Det er saa ligetil! I Dag giver jeg dig en Haandsrækning, i Morgen kan du give mig en, hvis du da kan faa Held til det! Man holder ikke saadan Regnskab med den Slags . . .« Jo snævrere Lejligheden er, des større er faktisk Gæstfriheden. En Ildebrand har raseret Fru Genins Lejlighed, det er ikke muligt at faa Ly noget Steds, men hun har gode Venner, Familien Mathieu, som har sagt: »Kom du bare med de fire Dreng og Manden. Stor Plads har vi jo ikke, men saa stabler vi os op!« . . . »Saa holder man bedre Varmen,« tilføjer Fru Mathieu med et godmodigt Smil. Ja, stable op, det forstaar man. Om Dagen har Familien Mathieu kun een Seng for bedre at kunne røre sig i det lille Værelse; om Aftenen stiller man de andre op, der om Morgenen bunkes sammen i et lille Rum ved Siden; i dem sover de store, der arbejder; de smaa sover paa Gulvet, rullet ind i Tæpper . . . I Maanedsviis har Genins boet hos Familien Mathieu. Før Fru Genin blev gift med en Arbejder, holdt hun »Salon«, havde en lille Butik. Mindet om denne fordums Luksus er sidenhen fordunklet; tilbage er kun Trangen til at blive opvartet. Saasnart hun derfor nu er installeret i tre smaa Værelser med hele sit Afkom, vil hun tage Mathieus den yngste som Pige til 75 Francs om Maaneden. Lige glad med sin iturevne Kjole vil hun ubekymret tilbringe Dagen med at læse Romaner. Fru Genin faar Brødkort paa Socialkontoret, hvilket kræver, at man staar i Kø den første Lørdag hver Maaned, javist, men »min unge Pige« henter dem jo. Og hvis De vidste, hvor den lille Mathieu er glad og stolt over at kunne sige: »Fru Genin har fæstet mig som ung Pige!«

5) Fru Legrain ligger og skal snart dø af Kræft. Naar Frk. Bernard er færdig med sin Tourné, kommer hun af og til op paa en lille Visit. Ved Sygesengen træffer hun saa en, saa en anden af den afdøde Mands Kammerater. Af Godhed for Legrain, der arbejdede sammen med dem hos den samme Entreprenør, kommer de nu og tager sig af Enken. En af dem er en flink Fyr, lidt tilbøjelig til Flasken, men saa hjælpsom, naar han er ædru! Han har ikke sin Lige i at lave en lille lækker Ret og servere den for Patienten med opmuntrende Ord. Og som han er lydige! Fra Sengen mumler den afkræftede lille Kone sine Ordre: »Dér, i Skabet, Joseph, Sukker til Citronvandet; under Hovedpuden ligger min Portemonnæ . . . Mælken . . . hos Urtekræmmeren.« »Nu skal De ikke ligge og bryde Deres Hoved med det, det gaar altsammen,« svarer Joseph, der lister frem og tilbage paa Hosesokker. — Denne Gang er det en anden Kammerat, der vasker op, mens Sygeplejersken hjælper Patienten med, at skifte Linned; diskret har han kun Øje for sit Arbejde. »Aah, Frk. Bernard! Frk. Bernard!« jamrer den syge, hendes Jamren fylder Stuen, det skærer en i Hjertet at høre . . . Men Manden flygter ikke ud paa Trappen; han bliver standhaftig ved med lydløst at sætte Tallerkener paa Plads, holdt oppe ved stadig at sige til sig selv: »Naar bare hun ikke kommer paa Hospitalet!« I Nat er det ham, der skal vaage hos den syge; i Morgen hans Kone; i Gaar var det Joseph. Hen paa Morgenstunden lister man af, Arbejdet kalder. Somme Tider fryser man, er dødtræt, en Lænestol er alligevel ikke det samme som en Seng. Saadan har man skiftedes til det i syv Uger. »Tja, hvad skal man sige, Legrain var saadan en flink Fyr!« Ved E. N.

Presse-Rundskue.

Paaske-Basuner. Det var en Skuffelse at læse Domprøvst Skovgaard-Petersens Paaskebetragtning paa Berlinske Tidendes Kirkeside af 1. April: » . . . Paaskens Engle har . . . ingen Basuner. De Engle, der sad ved Jesu aabne Grav, blæste ikke Paaskebudskabet ud over Verden som en gjaldende Fanfare. De sagde kun til et Par søgende og bedrøvede Kvinder: Han er ikke her. Han er opstanden. — Er det en Tilfældighed? Sikkert ikke . . . Paaskens Budskab skal tilegnes ad stille, personlige Veje. Hvad hjælper det at proklamere med Brag og Bulder, at Jesus er opstanden? Det Budskab har en indre, personlig Side: den enkelte maa oplade sig derfor og selv gennem en levende

Tilegnelse vokse til at hvile i Opstandelseshabet og fyl-des af Opstandelseslivet.«

Selvfølgelig skal der indre, levende Tilegnelse til. Men hvorfor skulde Basuner, Fanfarer, Brag og Bulder være af det Onde? Det gik sandelig ikke sagte og stille af, da den første Paaskedag brød frem. Der var Brag og Bulder i bogstavelig Forstand: et vældigt Jordskælv! Englen blæste ganske vist ikke Basun, men, da han væltede Stenen fra, var Synet af ham som et Lyn, saa Vagten var ved at dø af Skræk. Og Apostlene har heller ikke hvisket Paaskebudskabet i Kamrene. Hvis noget skulde blive raabt ud fra Tagene, saa var det dette, at Herren var opstanden. Derfor »aflagde Apostlene med stor Kraft Vidnesbyrd om vor Herres Jesu Christi Opstandelse«. (Ap. Gern. 4,33). Kan man overhovedet forkynde Paaskebudskabet mere energisk end Apostelen Paulus har gjort det i 1. Korintherbrevs 15. Kapitel? Derfor fejrer den katholske Kirke den Dag i Dag Paasken med jublende Alleluja som Kirkeaarets største Fest. »Dette er Dagen, som Herren har skabt. Lad os juble og glædes paa den« (Graduale)! Og i Paaskelørdagens *Exsultet* synger vi bogstaveligt: »Nu juble Himlenes Englehær, Guds Hemmeligheder juble, og Frelsens Basun forkynde den store Konges Sejr«.

Om Kristi Opstandelse forkyndes med Fanfarer eller i spagfærdig Hvisketone, er af underordnet Betydning. Blot den forkyndes! Men naar Domprovsten med et Knæfald for den vantro Videnskab fortsætter: »Det store Paaskeproblem er ikke: kan vi ad historisk videnskabelig Vej bevise Jesu Opstandelse? — for det kan vi selvfølgelig ikke; Jesu Opstandelse er det kristne Grundunder; og et Under kan som bekendt aldrig bevises« — da maa vi gøre Indsigelse. Hvorfor skulde Underet — Opstandelsen — ikke kunne konstateres ad historisk videnskabelig Vej? selvfølgelig ikke Maaden, hvorpaa Underet skete, men Resultatet. Er Opstandelsen ikke en reel Begivenhed, en haandgribelig Kendsgerning: en tom Grav, som enhver kan se ind i — den Opstandnes Legeme, som Hundreder af troværdige Vidner har set og berørt? Der var ganske vist ingen Videnskabsmænd, ingen Bohr og Einstein blandt Disciplene. Men havde de været til Stede, var de kommet til nøjagtig samme Resultat, nemlig, at der her forelaa noget, som de ikke kunde forklare naturligt. Og mere forlanger vi ikke af Videnskaben. Videnskaben har at bøje sig ikke blot for en »gennemsigtig Aarsagsrække«, men ogsaa for et Brud paa den naturlige Aarsagssammenhæng — medmindre den vil udelukke Miraklet paa Forhold, hvilket netop ikke turde være videnskabeligt.

Om Videnskabsmændene ogsaa vilde tro paa Opstandelsen, er en helt anden Sag. Videnskaben, Apologetiken

giver ikke Troen, men forbereder den kun. Troen er en Viljessag og endnu mere et Værk af Guds Naade.

Domprovsten synes at være Tilænger af en veg Afrustning, i hvert Fald paa det dogmatiske Omraade. Tidspunktet for en saadan kunde næppe vælges mere uheldigt. Skal vi udlevere Vaabnene og sløjfe de apologetiske Volde netop nu, da en Skolereform er under Opsejling, der truer med at afkristne Religionsundervisningen, — netop nu, da Gudløshedens Propaganda i Sovjet-Rusland iscenesætter blasfemiske Orgier for at gøre Opstandelsestroen til Grin? Nej, hvis nogen Sinde, saa er det i Dag, Paaskebudskabet skal forkyndes med alle Apologetikens og Troens Basuner.

A. Menzinger.

En gribende Dagbog.

En Præst kan ikke være Politiker, og en Politiker kan ikke være Præst! Hvor tit har man ikke gentaget dette Slagord i de senere Aar og sagt: Enten vil det gaa ud over Statsmandens Smidighed og Kraft, eller ogsaa mister Præsten sin Tilknytning til Gud og bliver et Verdensbarn. Imidlertid gik en from, gudhengiven og inderlig Præst hen og blev for vore Øjne en lige saa stor Statsmand, og den Mand, som løste Problemet praktisk var Dr. Ignaz Seipel. »Nordisk Ugeblad« har allerede i 1932 bragt en Skildring af Forbundskansleren, og det er ikke vor Hensigt at skrive hans Biografi om igen. Men derfor kan vi ikke nægte os at henvise til en Bog, som i det sidste Aar er blevet omtalt i alle store udenlandske katholske Blade og nu allerede er udkommet i 2. Oplag, nemlig Dr. Seipels Dagbog*). Til Trods for, at den bestaar af nøgterne Anmærkninger, er den et rystende Dokument om en Sjæls Historie, som midt i en travl, nervøs, overfladisk, kriseramte Verden, ja staaende ved Statsskibets Ror, faar Tid til Samling og Ro, kæmper den aandelige Kamp saa trofast, at den aldrig taber det ene nødvendige af Syne.

Hvad man kan overkomme.

Dr. Seipel var som bekendt ikke blot virksom som Præst, men ogsaa som Professor i Moral- og Socialvidenskab, Partifører, Statsmand, Forfatter og Taler. Alt som Aarene gik, væltede stedse mere Arbejde ind over ham, hvor meget, ses af de korte Aarsregnskaber, han aflægger i sin Dagbog. Der hedder det f. Eks.:

*) I. Seipel, Mensch Christ Priester in seinem Tagebuch, ved R. Blüml, Wien 8, Florianig. 28. 1933. 268 S. 4,50 Sch.

1919: 3 Artikler, 3 Partiprogrammer, 1 Statsskrift, 128 Avisartikler, 184 Prædikener og Taler, deltaget i 758 Møder og Forsamlinger, afholdt 48 Kirkefunktioner, modtaget 753 Besøg, aflagt 284 Besøg.

1926: Holdt ialt 368 Taler og Prædikener, besvaret mere end 8800 Breve.

1931: Paa Rejse 113 Dage, holdt 121 Taler, besvaret 3511 Breve, foretaget 25 Pontifikalfunktioner. Under min Ferie fra 5. December 1930 til 18. Marts 1931: holdt 1 Tale, 2 Konferencer, besvaret 1071 Breve.

Skønt disse Opgørelser ikke er fuldstændige, taler de om en overvældende Fylde af Arbejde, og den Mand, der præsterede det, var baade sukkersyg og syg i Lungerne, gik altid med Feber, og Gang paa Gang træffer man Udtryk i Dagbogen som: »Meget udmattet« — »Uhyre stor Tørst« (før Messen paa Grund af Sukkersyge). »Meget daarlig Nat.« — »Aldrig saa elendig som i Dag.«

Dr. Seipels Omgang med Mennesker.

Den, der er bebyrdet med en saa vældig Arbejdsbyrde og virker under det tungeste Ansvar og kun med et svageligt, skrøbeligt og sygt Legeme, vil selvfølgelig have uhyre svært ved at bevare Taalmodighed og Venlighed i Samlivet med Mennesker, der ofte irriterer, er taabelige og paatrængende. Hvorledes var denne Præst i saa Henseende? Naar som helst man saa Dr. Seipel, om saa et Hav af Lidenskaber sydede omkring ham, bevarede han sin venlige Ligevægt og forbavsede alle ved sin Ro. Hvor haardt tilkæmpet den var, ses nu af Dagbogen. Gang paa Gang foresætter han sig ikke at lade de Besøgende og sine underordnede Embedsmænd mærke, hvor overbebyrdet han er. Han vil være overbærende overfor de mange, som hensynsløst berøver ham hans kostbare Tid. Han vil altid anbefale de Mennesker, han har at gøre med, til Gud. Han kalder sig selv nervøs, vaklende, ubeslutsom, oprevet, uligevægtig overfor de Mennesker, der stiller Krav til ham. — Ét Sted siger han: »Jeg føler mig legemlig utilpas, overtræt, nervøs ved Tanken om, hvad Dagen vil bringe. Hvis nogen taabeligt og indiskret lægger Beslag paa min Tid, skal jeg betænke, at Gud tillader det for at prøve mig. Kan jeg ikke være mine Brødre en Sjælesørger, skal jeg dog give dem et godt Eksempel. At besøge mine Medmennesker er en Hoveddel af mit Arbejde.«

Efter en Rejse, hvor Dr. Seipel havde været Genstand for et Attentat, skrev han:

»Jeg mærker, jeg maa tage mig sammen, jeg maa overvinde min Nervøsitet og Utaalmodighed overfor den opbidsende Propaganda, som jeg finder. Stærk Kritik overfor

min Politik. Hvad kan jeg gøre? Gaa løs derpaa, ignorere den? Hellere studere alvorligt, klargøre. Fra nu af vil jeg ikke samle paa rosende Artikler, men paa kritiserende Stemmer. Modsigelserne lyder højt i min egen Kreds netop paa et Tidspunkt, hvor alle Kræfter burde samles, koncentreres. Jeg har hidtil ikke søgt at oplyse de søgende tilstrækkeligt, stødt dem tilbage paa Grund af Mangel paa Tid. I det hele for megen Bekvemmelighed, for megen Førersikkerhed.«

Paa Vej til Gud.

Men allermest gribende er, hvordan denne Sjæl midt i Dagens Jag længes efter Gud og med ubønhørlig Selvtugt og Energi lægger alt ind under sin Herres Tjeneste. Han beklager, at han ikke kan bede eller samle sig og lider af Kulde under Bønnen, skønt han aldrig glemte sine Betragtninger; hans Dagbog viser, at han holdt dem daglig, selv naar store politiske Begivenheder bevægede Omverdenen, naar han var paa Rejse, etc. De aarlige Exercitier er Hovedbegivenhederne i hans Liv. Den daglige Celebration af Messen gennemførte han i den sværeste Sygdom, ofte siddende. Et Par Citater vil vise, hvorledes denne Sjæl midt i Arbejdet mere og mere forenedes med Gud.

»Jeg har lagt Mærke til, hvor mærkeligt en vis Hunger efter Bønnen indfinder sig efter mine Exercitier, i den Tid, i hvilken jeg var mest optaget af min rent ydre Virksomhed. Uden min Medvirken; en naturlig Reaktion i en nødstedt Sjæl; Guds Naade.«

»Jeg bilder mig ind at være en Fører; jeg bliver ogsaa fejret som en saadan; men er en Dag til Ende uden at have været helt uden Resultater, henfalder jeg Gang paa Gang til selvglade Tanker. Ved Siden heraf er jeg ængstelig og hjælpeløs, ja i Sandhed et umodent og svagt Barn. Alene den Uro, hvormed jeg allerede i lange Tider imødeser hver eneste Arbejdsdag, viser dette. Vilde det ikke være bedre inderligt at anerkende denne uomtvistelige Kendsgerning og bede og handle derefter.«

Lad os slutte med et Citat, som henviser til, hvorfra dette rige og frugtbare Liv fik sin Kraft, sine Impulser, sin Ro og Ligevægt:

»Hvad ikke findes i Himlen, burde heller ikke holdes for vigtigt her paa Jorden. Al Nervøsitet over Forstyrrelser under Dagens Arbejde er et Tegn paa utilstrækkelig Tillid til det guddommelige Forsyn. Enhver Bitterhed mod causa secunda (Skabningerne) gaar til syvende og sidst tilbage til causa prima (Gud). Det positive ved Himlen ikke til at forestille; det er et andet Liv; maaske: uforstyrret Ro og uhæmmet Aktivitet og mættet Erkendelse.« —z.

Pendulpræsten og Radiopræsten.

Der er Præster, som kan mere end deres Fader vor, som man siger; en saadan er Abbé Mermet, populært kaldet »Pendulpræsten«, som bor ved Genfersøen. Han er Videnskabsmand i et ganske specielt Fag, og hans Lære gaar i ganske korte Træk ud fra tre Grundsætninger. Alle Legemer uden Undtagelse udsender til Stadighed Bølger eller Straaler. Saasnart Mennesket kommer inden for deres Virkefelt, optager det (gennem den højre Fod) disse Straaler, som foraarsager Nervereaktioner, der udmunder i den højre Haand. Holder man nu Pendulet, hvortil han anvender en lille Elfenbenskugle i en tynd Snor, i højre Haand, forplanter Svingningerne sig til Pendulet og kan aflæses af dets Bevægelser. Paa dette Grundlag har den gamle Abbé gennem 45 Aars Undersøgelser opbygget hele sin Theori. Han erklærer, at forskellige Legemer udsender forskellige Straaler og derfor foraarsager forskellige Pendulbevægelser.

Med dette Pendul har Abbé Mermet allerede fundet utallige Kilder rundt omkring, og Smittebærere i Vandet har han ogsaa kunnet paavise. Men ikke blot Vand, ogsaa Jærn og Kul kan han finde. Under Krigen paaviste han Kul i Svejts paa et Sted, hvor fem ansete Geologer svor paa, at der intet kunde være; men heldigvis rettede man sig efter Abbé Mermet og fandt dem. Har et Barn slugt en Knap, finder han den saa sikkert som noget Røntgenapparat.

Men det mærkeligste staar endnu tilbage. Thi ikke blot paa Stedet, ogsaa paa en hvilken som helst Afstand formaar Pendulpræsten at opdage Vand, Jærn og Mineraler paa Grundlag af en rigtignok meget nøjagtig Plan. Har han et nøjagtigt Kort over en Egn, kan han arbejde med dette, aldeles som om han befandt sig paa Stedet. Saaledes afmærkede han paa et Kort, som blev sendt ham fra Columbia, et Sted, hvor mau i en Dybde af 28 m fandt Vand, ganske som han forudsagde.

Den 5. Juni 1928 kunde han meddele, at Nobiles forulykkede Ekspedition havde delt sig i to Grupper. Senere angav han 5 Steder, hvor Rester af Ekspeditionen befandt sig. Et af disse angav han som 81° n. Br. og $27^{\circ} 30'$ ø. Længde, og erklærede, at der her befandt sig flere Mennesker og 2500 kg Metal. Alt dette viste sig at passe ganske nøjagtigt.

For Tiden mener Præsten, som selv ikke forstaar denne Evne til at arbejde efter Kort og Planer, at han snart vil finde store Petroleumsfelter i Frankrig i Nærheden af den svejtsiske Grænse; men hans Beregninger er endnu ikke helt afsluttede.

Iøvrigt beder han, at man ikke tager ham for Spiritist, Okkultist eller noget lignende — han er blot en Videnskabsmand, der har viet sig til Opbygningen af en egen Lære paa Grundlag af sine Erfaringer. Selv er han et højst originalt, gemytligt og frisk Menneske og en Velgører, der uden nogen Godtgørelse stiller sine Gaver til Tjeneste for enhver, der er i Nød.

En Præst af en nogen anden Fremtræden træffer vi paa den anden Side Dammen. S. E. Coughlin indtager her en fremtrædende Stilling blandt de Katholiker, der med Leo XIII's og Præsident Roosevelts Navnetræk paa deres Fæner løber Storm imod Wall-Streets Pengemagter. Pater Coughlin blev i 1926 udnævnt til Sognepræst i et nyt katolsk Sogn i Royal Oak; men da han ikke saa nogen Grund til at ødsle sine Talegaver alene paa Menighedens 16 Medlemmer, foreslog han, at han skulde tale i Radioen. Dette skete, og hans Prædiken vakte Opmærksomhed; efter et Aars Forløb betalte de frivillige Bidrag alle Radioudgifter og mere til. Nu modtager han 80 000 Breve om Ugen, og hans Radiopublikum anslaaes til 10 Mill., der frivillig sender ham en halv Million Dollars om Aaret til Dækning af hans Udgifter.

Hvad Pater Coughlin angriber i sine Prædikener, er Kommunisme, Fascisme, Socialisme, Spiritusforbud, Storbankmænd og Rigdommens ulige Fordeling. Det, han taler for, er »Quadragesimo anno«, Præsident Roosevelt, Sølvmontfod m. m.

Bladene gjorde, hvad de kunde, for at holde ham nede; de kritiserede, at han talte om verdslige Emner fra Prædikestolen, og krævede, at han skulde bringes til Tavshed. Biskoppen svarede kun: »Pater Coughlin har ikke prædiket Kætteri — jeg skal ikke tage Affære.«

Der er det særlige ved Pater Coughlins Tale, at han ikke nøjes med theoretiske, kristelige Betragtninger over Næstekærligheden og Samfundet; det vilde Kapitalen saamænd gerne høre paa og betale for. Nej, han indsaar snart, at skulde han udrette noget, maatte han have Tal paa Haanden og Ekspertter at støtte sig til, og han fik to ansete Bankmænd til sin Assistance. Han etablerede sit eget hemmelige Efterretningsbureau i Washington og betaler høje Priser for Artikler om økonomiske Emner. Som Følge deraf er hans Taler vel underbyggede med Tal og Statistiker, som han giver tydelig Adresse med Navns Nævnelse. Dette ophidser Sindene.

Det endte da ogsaa med, at hans Hus blev bombarderet. Nu bor han paa sjette Sal i et Kirketaarn bag en Række hemmelige Døre, utilnærmelig som en Bandefører. Maaske

hjælper hans Ihærdighed ikke, og maaske kører Roosevelt i Bløde, for Modstanderne er mange, og deres Penge endnu flere; men hans gode Vilje kan ingen benægte — skønt de gør det alligevel, naar det passer dem. P. R.

Paa Lytterpost.

Der skal meget god Tid til at sidde paa Lytterpost, naar man skal have al Ting med af katholsk Interesse. Paa de mærkeligste Steder kan pludselig komme en Bemærkning af Interesse for katholske Lyttere. For en Maanedes Tid siden hørte jeg (da der er agrarisk Interesse i min Familie) et Hørebillede fra Dagliglivet, et Besøg paa en Hønsfarm. Og saa — pludselig — siger Farmeren saadan noget som: »Jeg udstillede paa Fjerkræudstillingen i Rom. Vi var ogsaa i Audiens hos Paven. Vi blev alle meget betaget af denne fine Personlighed, der havde et Ord at sige hver enkelt.« — Man kan saaledes daarlig springe noget Foredrag el. lign. over. Men i den senere Tid har jeg haft meget lidt Tid til at lytte, og der er uden Tvivl sagt meget interessant i Radioen, som jeg ikke har faaet med. Hvis nogle Stykker, helst med nogen boglig Uddannelse, vilde hjælpe mig med at lytte, vilde jeg være dem meget taknemmelig. Henvendelse til Redaktionen! Her er min meget magre Høst fra den forløbne Tid af 1934:

I Juletiden fik vi en Del **katholsk Musik**: Julemorgen og Nytaarsmorgen sang Sakramentskirkens Kor som sædvanligt paa store Helligdage nogle gregorianske Koraler og danske Salmer. Vi maa være Statsradiofonien taknemmelige, fordi den giver Plads for denne katholske Musik; men kunde vi mon ikke ønske os en bedre Tid? Hvem hører Radio en Helligdagsmorgen Kl. 8²⁵? Mange katholske Lyttere har disse Udsendelser sikkert ikke haft. De fleste Katholiker har Julemorgen sovet ud efter Midnatsmesse, og de øvrige har enten været til stille Messe eller været i Færd med at staa op til Højmesse Kl. 10. Og andre? Er det mon ikke Skik i Danmark at sove længe Jule- og Nytaarsmorgen? — Ved Torsdagskoncerten i Odd Fellow-Palæet ^{11/1} Kl. 20—22 fremførtes (foruden Corellis Sonate) Rossinis »Stabat mater« og Verdis »Te Deum« med fremragende Solister under Egisto Tangos Direktion. Adskillige Katholiker har nok følt det løbe koldt ned ad Ryggen ved »Stabat mater«, hvis Musik unægtelig ofte minder om en Opera; men ogsaa en saadan Musik har uden Tvivl sin Berettigelse, bl. a. kan den faa mange Folk i Tale, som ikke vilde høre paa Kirkemusik. I den orien-

terende Indledning til Koncerten erklæredes de to katolske Musikstykker for Koncertens Tyngdepunkter, og vi fik en kort Oversigt over »Stabat mater«s Indhold og en fuldstændig Oversættelse af »Te Deum«. (Desværre oversattes *ecclesia* ved »Menighed«.)

Mandag ¹⁵/₁ Kl. 19³⁰—20 holdt Prof., Dr. phil. Øjvind Winge det første Foredrag i en Række »Arv og Race«: »**Arvelighedens Grundlove**«. Herunder omtaltes naturligvis Gregor Mendel, der præsenteredes som »Munken G. M.«. Det var ogsaa rart at høre, at »vi ved nu, at Darwins og Lamarques Opfattelse af Arternes Udvikling er fejl.«

Torsd. ¹⁶/₁ Kl. 22³⁵—22⁵⁵ læste Skuespiller Aage Hertel op af Johs. Jørgensens »Bibelsk«.

Sønd. ⁸/₄ Kl. 18²⁰—18⁵⁰ fortalte Oberstløjtnant E. Hollen-Nielsen om Feltmarskal Allenby, **Jerusalems Erobrer**, 1919, og udtalte bl. a.: »Kristendommen fremtræder ikke i nogen særlig tiltalende Skikkelse i Jerusalem . . . Flere kristne Samfund er dér sunket ned til et meget lavt Niveau . . . Mange Paastande om de bibelske Steder er øjensynlig falske.« Lad os tilføje, at mange Paastande ogsaa er rigtige, især hvad de vigtigste Steder, saasom Fødsels-grotten, den h. Grav etc. angaar; da maa man huske, at de er saa godt bevidnede som faa andre fra hin Tid.

Ignatius.

NYE BØGER.

Franz Blatt: Oldtidskulturens Undergang. Levin & Munksgaard. 144 S. Kr. 3,50.

Forfatteren, der er Docent i Aarhus, giver os tre Forelæsninger fra det Felt, der hedder »Historiens Filosofi« og »Historiens Pathologi«; og han forsøger ud fra homologe Fænomener i Fortiden at raade Nutids Runer — dog uden at naa til Tydning. Ikke desto mindre er Skriftet af stor Værdi.

Det giver i Fugleperspektiv — men underbygget med Kilder — en Redegørelse for Fænomenerne og for de Forsøg, der er gjort paa at tyde dem.

Forf. selv staar helt i den moderne Videnskabs Linie, hvor Fortidens Forsøg paa at pukke paa Kirken er afløst af at betragte den som en af de afgørende Faktorer i Vesterledens Kultur under Op- og Nedgang.

Fuldt moderne er ogsaa hans klare og energiske Afslag paa at ville forklare Romas Undergang ud fra blot eet Fænomen; her som alle Steder er det Synthesen af Kriterier, der giver Forklaringen. Og den udviser et saadant

Virvar af Fænomener, at man kun sjældent kan skelne Aarsag og Virkning.

Med Styrke er Kredsløbs-Theorien hævdet — og med Rette er Kredsløbet betegnet som en Spiral, ikke som en Cirkel i eget Plan. Det hele er skildret saa videnskabeligt begrundet, at Bogen kan benyttes af de lærde — og dog i et Sprog og en Farve saa klar, jævn og plastisk, at den kan rækkes enhver dannet.

Mange Steder glimter det af Erkendelseslyn — som hvor Forf. kalder Freden i 313 et »Konkordat« — og i det hele overalt, hvor han benytter den frugtbare Parallelslutning tilbage fra vore Fænomener til Oldtidens. —

Naar Forf. nævner Nerve- og Moralsvækkelsen som en Aarsag til Sammenbruddet, savner man en Paavisning af, at Misbruget af Ægteskabet førte Oldtidsrom ud i en rent græsk-orientalsk Perversitet, der var en af de stærkeste nedbrydende Faktorer, fordi den ikke kunde staa over for Barbarernes sunde Seksualitet. —

Forf. synes (S. 90) ikke opmærksom paa, at Proselyt-Synagogerne var billedprydede; i Aar offentliggjorte Fund i Eufrategnene beviser det. Ikonoklasmen er et sent Fænomen i Kirken — og et sekterisk — allerede i 150 har den en kristnet, men ren hellenistisk Gravkunst. —

Forf. er hildet i forrige Tidens Idé, at Ur- og Oldkirken forkyndte Verdens nære Undergang; Billot's Værk *La Parusie* kan overbevise om, at dette Fejlsyn i høj Grad maa modificeres (en Modifikation, d'Alès har udført videre i *Lumen vitæ*). —

Ligesaa tager Forf. sekteriske Tekster af Tertullian og fanatiske Udfald af Hieronymus for god Latin ang. Sky for Ægteskabet; de uforklarlig talrige Barnegrave allerede i de tidligste Katakomber (Priscilla fra 150) vidner i modsat Retning; man har endog adopteret Hedningebørn — som i moderne Missioner. Hvorfra har Forf. den Brøler, at Ægteskabet først hos Petrus Lombardus ophøjes til Sakramente — det er »langt ude«.

Disse (og nogle faa andre) Indvendinger skal ikke fordunde Anmelderens Glæde over, at en dansk Videnskabsmand giver sig af med romersk Historie ud fra Erkendelsen af, at vor daglige Aandskultur har sin Rod i den. Det er sjældent — og da det er gjort med saa stor Viden som Klarhed — er det dobbelt fortjenstfuldt.

Peter Schindler.

FILM.

»Djævletigeren.«

En Film, som tager Tilskuerne ved Næsen! Man venter at se Naturens hele vilde, uberørte Skønhed og bliver i Stedet for ført ind i en darwinistisk Skolestue, hvor »Kampen for Tilværelsen« demonstreres. Dette gaar saaledes for sig: 2 Mænd drager ud for at nedlægge en Tiger, som har dræbt en Plantageejer. Dennes Datter slutter sig til dem, og nu vandrer de gennem Junglen Dag og Nat og oplever der ikke andet end Slagsmaal: Bøffel slaas med Kvælerslange, Tiger med Leopard, Bjørn med Hyæne! Intet Billede af Dyrenes Familieliv, intet om deres Vaner og Levevis; til sidst kommer de to Mænd selv op at slaas om Kvinden, nok saa drabeligt. Filmen vilde have haft betydelig større Aktualitet for 50 Aar siden, hvor der endnu fandtes mange troende inden for »Kampen for Tilværelsen«-Sekten. I vor Tid gaar den næppe ret længe og fortjener det for sin Tendens heller ikke. —z.

FRA HOVEDSTAD OG PROVINS.

Menighedspleje.

Regnskab og Aarsberetning for St. Vincentsf. for kath. Damer i St. Ansgars Sogn 1. Jan.—31. Dec. 1933.

<i>Indtægter:</i>	Kr. Ø.	<i>Udgifter:</i>	Kr. Ø.
Kassebeh. 1. Jan. 1933.	26 72	Kolonialkort	414 00
Aarlige Bidrag:		Brændselhjælp	59 50
Aktive Medlemmer..	300 00	Kontant Hjælp	14 00
Passive »	.. 808 00	Indkøb til Systuen	58 25
Kollekten	40 00	Udgift v. Aftenmøder .	51 00
Gaver	61 00	Diverse, Porto	46 15
Modt. fra Hovedkassen	425 00	Fritidshjem	181 66
		Indbet. til Hovedkassen	830 00
		Kassebeh. 31. Dec. 1933	6 16
	<u>1660 72</u>		<u>1660 72</u>

St. Ansgars Sogn har 46 Medlemmer, 22 aktive og 24 passive. Der er aflagt 210 Besøg i 46 Familier. Af disse er 42 Familier og enligstillede blevet understøttet, dels med Naturalier, dels med kontant Hjælp. Der er afholdt 4 Aftenmøder, foruden Retræten, Paaskekommunionen, Skovturen og Julefesten, som er fælles for de tre Sogne. I Retræten deltog henved 100. I Fælleskommunionen 2. Paaske-dag, som i Aar holdtes i Rosenkranskirken, samledes 150 Deltagere. I Skovturen, der som sædvanlig gik til Trørød, deltog 50 og i den store Julefest 150. — Systuen har forarbejdet og uddelt 46 Stk. forskellige Beklædningsgenstande

til voksne og Børn. Desuden har den modtaget en Del Gaver, som forarbejdet og forandret er blevet uddelt i et Antal af 86 forskellige Klædningsstykker. — Alle, der har ydet Foreningen Hjælp, bedes herved modtage vor hjerteligste Tak.

Sogneglæder.

Ved at læse i vore Blade, at baade Provins- og Hovedstadspræster takkes for deres Prædikener ved forskellige Lejligheder, faar jeg den Tanke, at det ogsaa kunde være paa sin Plads at fremhæve og hjerteligt at takke Sognepræsten ved Sakramentskirken for den Række vidunderlige og tankevækkende Fasteprædikener, hvormed Pastoren i Aar en Gang igen har glædet og opbygget sine Sognebørn. Prædikenerne, der omhandlede det alvorlige Emne »Menneskets sidste Ting«, var hver for sig et Mesterværk af gejstlig Veltalenhed, af klar, kraftig, mandig Historie uden vammel Sødladenhed. Man maatte sandelig have et Hjerte af Sten, dersom man ikke blev vakt til Eftertanke. Men at Pastoren ogsaa blev paaskønnet herfor, var den fyldte Kirke Søndag efter Søndag et talende Bevis paa. Man maatte komme i god Tid for at sikre sig Plads. Jeg vil nu bede Pastoren ogsaa herigennem modtage — ja, jeg tør nok sige — ikke et, men mange Sognebørns hjertelige Tak — maaske lidt bagefter, men bedre sent end aldrig.

Et Sognebarn.

Teresiana.

Under Beskyttelse af den hellige Teresia af Lisieux, Missionernes Værnehelgen, og med den apostoliske Vikars, Hs. Excellence Biskop Brems' Approbation har en Kreds af Damer paataget sig vederlagsfrit at vedligeholde og forny Kirkelinnedet fra Vikariatets Kirker.

Sognepræsterne bedes henvende sig til »Teresiana Sekretariatet«, Bernstorffsvej 54, Hellerup.

FRA DEN VIDE VERDEN.

Kvindeligaens Audiens hos Paven.

Pave Pius XI modtog den 7. April Repræsentanter for den internationale Kvindeliga i Audiens og udtalte sin Glæde over at de 60 til Ligaen knyttede Forbund havde udført et stort Karitetsarbejde, at deres Kongres havde haft Ungdommens kristelige Opdragelse som Ledemotiv, at Kvindeligaens Indsats i den Katholske Aktion var saa stor. Paulusordet: »De har arbejdet med mig i Evangeliets Tjeneste« gjaldt ogsaa vor Tids katholske Kvinder. Paven be-

tegnede Arbejdet for Familie, Ægteskab, for Opdragelse og Kirken som Kvindepolitikens egentlige Opgave. Ligaens Kongres sluttede sit Arbejde den 10. April. Blandt Resolutionerne fremhæves: Katholske Kredse skulde gøre sig mere bekendt med den moderne Pædagogiks gode og daarlige Sider; Kampen for Familien, for Pigeskolen, som skulde tilpasses Kvindens Natur; Kampen imod Gudløsheden. Man vedtog at udgive Piecer til Fremme for Moral og Sædelighed. Bestyrelsen blev valgt, og Fru Steenberghe-Engerhing blev genvalgt som Præsident for en 4-aarig Periode med Frk. Romme (Holland) som Generalsekretær.

Katholske Stavkirker i Norge.

I Norge staar endnu 23 Stavkirker fra den katholske Tid, de sidste Vidner om en Tid, hvor Træarkitekturen blomstrede i Nordeuropa og opførte baade Kongshaller og Kirker; de sidste var i Reglen ikke ret store, den samlede Længde beløb sig som oftest til ca. 15 m, men deres sær-

St. Laurentii Kirke, Drammen.

prægede Skønhed bar Vidnesbyrd om, hvorledes den katholske Kirke havde slaaet Rod i Norden. Da Biskop Fallice omkring Aarhundredskiftet skulde forsyne nogle af de nyeste katholske Menigheder med Kirker, syntes han, at man paa ingen bedre Maade kunde give Udtryk for vore Dages Katholikers Tilknytning til den gamle norske Kirke end ved at bygge Stavkirker. Saaledes blev St. Birgittas Kirke

St. Birgittas Kirke, Fredrikstad.

i Fredriksstad og St. Laurentii Kirke i Drammen til. Begge Kirker indviedes i 1899 og er nu Midtpunkter for blomstrende Menigheder.

Katholske Præster som Fanger i Sovjetunionen.

Ifølge den litauiske Presse befinder endnu 50 litauiske katolske Præster sig i Fangenskab i Sovjetrusland. Det forlyder, at Biskop Matulionis, der for kort Tid siden er vendt hjem fra russisk Fangenskab, og som nu opholder sig i Rom, efter Ordre fra Vatikanet skal forhandle med den litauiske Regering for at foranledige den til at foretage Skridt for at faa disse Præster befriede. Man tænker her paa en Fangeudveksling, saaledes at fangne Kommuniste formodentlig vil blive udleveret til Sovjetunionen i Bytte for Præsterne.

De katolske Studenterkorporationer i Tyskland fik som bekendt i 1933 en nazistisk Fører i Dr. Forssbach. Resultatet af denne Mands Virksomhed i Løbet af det sidste Aar blev, at Ledelsen for de katolske Studenterforeninger først opgav Konfessionsprincippet, hvorefter de katolske Studenter selv syntes, at der ikke var Grund til

at opretholde en særlig katolsk Forening. Praktisk viste dette sig derved, at der næsten ikke indløb nogen Kontingentbidrag mere i 1933. Til d. 14. April var der blevet kaldt sammen til et Møde i Münster i W., hvortil et Andragende om Opløsning forelaa. Alligevel udnævntes under »almindelig Tilslutning« en Regeringsraad F. Nonhoff til Fører. Han forpligtede alle til at føre Forbundet videre, sørge for alle Studenters Opdragelse i nazistisk Aand og paa en kirkelig Kristendoms Grundlag. Duel og Mensur afvistes — men heller ikke her anerkendtes de konfessionelle Skranker. I øvrigt meddeles, at Burschenschaft Sigfredia i Bonn er traadt ud af Forbundet, men alligevel bliver bestaaende som en katolsk Korporation paa konfessionelt Grundlag.

En Kristens Ord til overvundne.

Forbundskansler Dr. Dollfuss har med følgende sympathiske Ord lovet Arbejderne deres Ret: »Naar man har forskrækket Arbejderne med, at den brutale Kapitalisme staar som Modstander, naar deres Organisationer svigtede — saa er dette, i det mindste hvad vo're Forhold angaar, absolut Usandhed. Og nu, hvor de foregivne Beskyttere ikke længere har Kraft og Magt, vil vi bevise, at Regeringen og alle, der sammen med os vil arbejde paa Østrigs Fornyelse, ogsaa vil gøre dette uden Proletariatets Magtstilling for at være retfærdige over for Arbejdernes menneskelige Rettigheder og de sociale Krav. Vi behøver ikke Trusler om Borgerkrig for at beskytte Arbejdernes Rettigheder, vi er tilstrækkelig meget Mennesker og Kristne til af os selv at yde disse Krav Retfærdighed, saa godt dette er muligt blandt Mennesker.«

Den katolske dramatiske Kunst

vinder Fremskridt over hele Tyskland, skriver »Bayerischer Kurier«. Paa de tyske Scener vises der nu et større Antal Skuespil af katolske Forfattere end nogen Sinde før. Forfattere som Max Mell, Ruth Schaumann, Leo Weismantel, Ludwig Hugin og Aloys Johannes Lippel vinder i Popularitet. Skuespillet »Langemarcks Ungdomstid« af Heinrich Zerkaulen er blevet optaget paa ikke mindre end 19 tyske Theatre. Tre af de fire Ny-Opførelser paa Münchens Stats-Teater i denne Sæson er af katolske Forfattere.

Folkeforbundet og Rom.

I »Osservatore Romano« har kendte kirkelige Personer udtalt sig om Folkeforbundet. Alle Udtalelser gaar ud paa, at Folkeforbundet er en Institution skabt af Krigen og Efterkrigstilstandene i Verden; det er bygget op uden religiøs Basis, uden hvilken ingen Stat kan bestaa. Dog underkender man ingenlunde Forbundets store, betydningsfulde,

voksende Arbejde, som ogsaa bør støttes af Katholikerne, der bør gøre deres Indflydelse gældende for at forhindre, at Forbundet kommer under antireligiøs Paavirkning og saaledes opgiver sin Neutralitet. Om end paa en ret ufuldkommen Maade arbejder Folkeforbundet dog ud fra nogle kristelige Idealer, nemlig paa at fremme Næstekærligheden mellem Folkene.

Ansgariusforeningen afholder Generalforsamling

Mandag d. 30. April Kl. 20

i Forsamlingssalen Bredg. 67 o. G.

Dagsorden: 1) Formanden aflægger Beretning, 2) Kassereren forelægger Regnskabet, 3) Valg af Bestyrelsesmedlemmer.

St. Ansgars Kirke (Bredgade 64)

Tirsdag den 24. April Kl. 20

Kirkekoncert

til Fordel for Ferlebørns Landophold.

Herrekoret »Arlon«, Dir. A. Kerckhoffs.
Hertha Bjørvig (Sang).
A. Kerckhoffs (Orgel).

Billetter à 1 Kr. faas Bredgade 64, hos Præsterne og paa Menighedskontoret, samt i Katholsk Bøghandel, Stenosgade 3.

St. Ansgars Kirke. Onsdag d. 25. April, *den større Bededag*: Kl. 8 $\frac{1}{4}$: Højmesse og Bønprocession. — Fredag d. 27. April fejres *Marias Bebudelse* med Højmesse Kl. 10.

Søndag d. 22. April afholdes i alle Kirker **Kollekt for Ansgarius-Bonifatiusforeningen.**

A.C. Onsdag den 25. April Kl. 20: Stiftprovst, Dr. theol. *H. Fuglsang-Damgaard*: Skriftemaal og Sjælesorg. Gæstekort som sædvanlig.

Ved Lodtrækningen af Gulvtæppet til Fordel for St. Vincents Søstrenes Børnehjem i **Helsingør** blev Gevinsten vundet paa Nr. 392.

Lotteri til Fordel for Sankt Pauls Kirke i Sønderborg.

Udtrukne Gevinster: 1. Joh. Jørgensen: Dantestemninger 510. — 2. B. West: Den gode Hyrde 508. — 3. B. W.: De hellige tre Konger 536. — 4. B. W.: Eva med den døde Abel 594. — 5. B. W.: Dronning Dagsmars Død 376. — 6. B. W.: Aage og Else 215. — 7. Jensen Stevns. Gammel Landsbygade 523. — 8. Chr. Skikkild: St. Frans af Assisi 23. — 9. C. S.: Sankt Clara 417. — 10. 32 Billeder fra Subiaco 239. — 11. Billedalbum fra Assisi 345. — 12. Paludan Møller: Benedikt af Nursia 391. — 13. P. Schindler: Petrus, Paven og Rom 424 — 14. P. S.: Katholsk Kristenliv 9. — 15. P. S.: To liturgiske Messeandagter 520. — 16. P. S. To liturgiske Messeandagter 193. — 17. P. S.: To liturgiske Messeandagter 320. — 18. P. S.: Munkeordnerne 464. — 19. Père-Bessièrre: For Livets Skyld 388. — 20. Det Nye Testamente I/II 50. — 21. Fra Angelico: Kristus og Magdalene (indr.) 352. — 22. Fra Angelico: Marias Krøning (indr.) 584. — 23. Flagstang med Paveflag 159. — 24. En Sølvsk 363. — 25. **Dukkehuset** 371.

Gevinsterne kan afhentes hos Pastor Knud Ballin eller Pastor Hake, Bredgade 64.

Kirkelig Kalender.

April.	April.
22. S. 3. Søndag e. Paaske —
Joseph, Kirkens
Værnehelgen.	29. S. 4. Søndag e. Paaske.
23. M. Georg.	30. M. Catharina.
24. Ti. Fidelis af Sigmaringen.	1. Ti. Philip og Jacob.
25. O. Marcus. — <i>Bededag</i> .	2. O. Athanasius.
26. T. Cletus og Marcellinus.	3. T. Korsets Genfindelse.
27. F. <i>MARIAS BEBUDELSE</i> .
— Petrus Canisius.	4. F. Monica.
28. L. Paul af Korset.	5. L. Pius V.

April. Ugens Messebønner.

22. S. **Joseph, Kirkens Værnehelgen** (890—422); 2. *Sæt Bønner*: 3. Sønd. e. Paaske (583—422), 3. *Sæt Bønner* (kun i stille Messer): Soter og Cajus ([24]—[24]) Josephs Præfation (523). Slutningsev.: Søndagens (585—426).
23. M. † Georg (880—713); 2. Josephs Oktav (891—422), 3. Gudsmoder ([90]—[94]); Josephs Præfation
24. Ti. Fidelis af Sigmaringen (891—714); 2. Oktaven (891—422), Josephs Præfation.
25. O. Marcus (882—715); Oktaven (891—422), 3. Bededagen (595—435).
Hvor der i Dag — **den større Bededag** — holdes **Bønprocession**, — læses i Forbindelse med denne *Bededagens Messe* (594—434) uden *Gloria* og *Credo*; 2. Marcus (882—715), 3. Oktaven (891—422), Paaskens Præfation.
26. T. † Cletus og Marcellinus (885—718); 2. Gudsmoder ([90]—[94]), 3. For Kirken el. f. Paven ([123, 122]—[107]).
27. F. *MARIAS BEBUDELSE* (858—667); i stille Messer: 2. Petrus Canisius ([158]).
28. L. Paul af Korset (885—719); 2. Vitalis.

Af Sidetallene i Parenthes gælder det første den ny Udgave af Messebogen (1926), det andet den gamle Udgave (1907). Er der kun anført eet Tal i Parenthesen, gælder det den ny Udgave.

Anm. Paa de med † mærkede Dage, kan Præsten efter frit Valg læse Sjælemesse og andre Votivmesser, hvorfor man paa denne Dag ikke kan regne med, at de her angivne Messer læses.

M.-K. Rosenkransk. »Stella maris« M.: Mand. d. 23. April Kl. 20. Efter Mødet Samvær hos Maristbrødrene. — **Jesu Hjerte K.** Immaculata F.K.: Sønd. d. 22. April Kl. 8½.

St. Antoni Kirke. Fra 1. Maj—1. September gælder om Søndagen følgende Messetider: Stille Messe Kl. 7, Højm. Kl. 9. Paa Hverdage er Messen stadig Kl. 8. — **Majandagter.** Søndag Kl. 18, Tirsdag og Fredag Kl. 20.

Sakramentskirken. Marias Bebudelse (Store Bededag) Kl. 6½ st. Messe; Kl. 8 Højm. og sakr. Velsignelse; — ingen Aftenandagt.

Herre - Vincentsforeningens Generalforsamling afholdes den 22. April efter Højmessen i St. Ansgars Kirke i Forsamlingsalen, Bredgade 67 A 2. Sal. Medlemmerne og alle i Menighedsplejen interesserede indbydes venligst.

FREMMEDESPROG-TRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN).
Svanemosegaardsvej 4. Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.
Færdig fra Redaktøren Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.
Aftleveret til Postvæsenet Torsdag d. 19. April.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

82. Aargang

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kroner Kvartalet (inclusive Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 St., København K. Telefon: Palæ 3762, Kl. 13-16). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kroner aarligt. — Redaktør: Pater G. Scherz, Hans Bogbinders Allé 2, København S; Telefon Amager 3202; bedste Træffetid Kl. 13¹/₂—14¹/₂.

Nr. 17.

Søndag den 29. April

1934

INDHOLD: Mod Mørkets Magter i lyse Nætter. — Mariaskjold. — Hvorledes opstod Religionen? — Tyske Protestanter skriver til Rom. — Mammut-Bogen. — Indfødt Gejstlighed i Missionerne. — Verdens Religioner. — Mere end Drømme. — Nye Bøger. — Fra Hovedstad og Provins. — Fra den vide Verden. — Avertissementer. — Kirkelig Kalender. — Ugens Messebønner.

Mod Mørkets Magter i lyse Nætter.

I Hjernens lukte Kedel

en gærende Sejd der koger —,

synger Johannes Jørgensen i »Vaarvers«, og vi kender den »gærende Sejd«, vi maa være bange for, alt som Vaarsolen vækker Have og Eng og Skov til nyt spirende Liv. Naar Himlen bliver saa vidunderlig blaa, naar Blomster og Løv dufter, naar Kvælden er saa lys og lun, og Stjerneerne skinner dobbelt klare, da bliver Hjertet uroligt og Blodet hedt, og det har saa mange Gange faaet Mennesker til at slippe Tøjlerne og gøre, hvad de siden angrede bittert. En farlig Tid er disse lange Dage og lyse Nætter! Kirken har vidst det forlængst, at Naturens frodige Skønhed og Menneskelivets Udfoldelse ikke blot kan løfte op til Guds evige Skønhed, men ogsaa trække ned i Støvet.

Den katholske Kirke har derfor baade direkte og indirekte søgt at modarbejde al hedensk Tanke og Skik ved Foraarets Komme, eller naar Majfesten fejredes. Fremfor alt ved at forbyde alle Udskejelser; baade i Tyskland, England og Frankrig udstedtes i Middelalderen Forordninger

mod alt syndigt Uvæsen ved Naturens Opvaagnen, og det lyder som Prædiken fra Middelalderens Kirke, naar Peder Palladius siger: »Forvarer eder, at I ikke bander og sværger og slaas ud ved hint Majtræ, at I ikke slemme eller demme.«

Men især ved at forædle Foraarsfesten, Majfesten, og ved at gøre den Maaned og Tid, hvor det nye, naturlige

Marias Hoved fra Hennetavlen
før Restaureringen.

Liv udfoldede sig i sit skønneste Flor, ogsaa til Sjælens Blomstertid, har Kirken dæmmet op for al Tøjlesløshed. Man har henlagt kirkelige Fester til Majs Begyndelse, og især forsøgte man fra den tidligste Middelalder i mange Lande at indvie Majfesten til Ære for Gudsmoder. Deraf kommer vore katholske Majandagter. Endnu har vi ogsaa Majviser fra den gamle katholske Tid, som lovpriser: »Maria, Mø hin milde!«

Lad os da indvie de lyse Nætter og skænke Vaaren, Naturens og Hjertets Vaar, til Guds Moder og derved til Jesus. Da vil vi opdage, at vi i disse Majandagter, hvor det sangglade Hjerter faar Lov at forkynde Jesu og Mariæ Pris, og Blomsterfloret bliver til Alterets Pryd, hvor Tanken svinger sig op fra den jordiske Skønhed til Himlens Herlighed og Naadens Pragt, kun lægger al Naturens Yndehen paa Majalteret for at faa den dobbelt skøn tilbage, indviet, velsignet, helliget! Hver Glæde, som ikke taaler at blive bragt til Kirken, vil snart vise sig at være ormstukken og raadden!

F. Lippi.

Mariaskjold.

*Nu vil vi sjunge en Vise
i denne Stund
vor Dronning dermed at prise
udaf ret Hjertens Grund;
saa vorde jo Maria vort Skjold
i hverende Vaade.*

*Du est den dejligste i Verden, er
baade mild og blid;
derfor haver Gud dig saare kær
alt indtil evig Tid;
saa vorde jo Maria vort Skjold
i hverende Vaade.*

*Du est vor Konnings Datter væn,
saa ærefuld:
dine Klæder er besat omkring
alt med det røde Guld;
saa vorde jo Maria vort Skjold
i hverende Vaade.*

*Her ville vi ende vor Vise.
 Dit hellige Navn
 det ville vi love og prise
 os alle til Gavn;
 saa vorde jo Maria vort Skjold
 i hverende Vaade.*

(Af P. D. Steidl: Vor Frues Sange.)

Hvorledes opstod Religionen?

De Bøger, der behandler dette Spørgsmaal, er i de sidste Aartier blevet saa talrige, at de udgør et helt lille Bibliothek. Det er det første Indtryk, man faar, naar man ser efter, hvad andre har skrevet om denne Sag. Stifter man dernæst Bekendtskab med deres Indhold, saa overrasker de ved Svarenes Mangfoldighed, og uvilkaarligt spørger man sig selv, hvorfor de er saa brogede. Dertil er der bl. a. at sige, at Problemet har forskellige Sider, der hver især maa undersøges og besvares for sig. Lad os da ogsaa her for en Klarheds Skyld dele Emnet og i Dag kun tale om, hvordan Religionen under normale Forhold opstaar i den enkelte Katholiks Hjerter. Paa denne Maade lettes Forstaaelsen af de andre Problemer angaaende Religionens Oprindelse.

Det er en historisk Kendsgerning, at de fleste Katholiker er kommet til deres Religion ved andre, der fortalte dem, hvad de vidste om Gud og om vort Forhold til ham. Først var det Forældrene, navnlig da Moderen, senere kom andre Lærere til. Det var bestemt ikke saaledes, at hver enkelt paa egen Haand ved vidtløftige Overvejelser og Granskninger maatte finde alt lige fra den første Begyndelse til de sidste Erkendelser og Opdagelser. Nej, det gik med Religionen som med saa meget andet. Vi lever jo i et Kultursamfund, der i Tidens Løb har fyldt sine Skatkamre baade med intellektuelle, moralske og religiøse Rigdomme, som hvert Slægtled øser af, og som hver af os benytter til sin personlige Fordel. Ad den samme Vej kan dog ogsaa Fortidens Vildfarelser snige sig ind i vort Sind

og sætte sig saa fast, at vi maaske for et helt Liv bliver hildet i dem. Dette er særlig skæbnesvangert, naar det drejer sig om fejlagtige religiøse Anskuelser, fordi de staar i et uforsonligt Modsætningsforhold til Gud. Gud og hans Salvende er jo Sandheden selv; alle Mennesker er af ham kaldet til Sandhedens Erkendelse, og kun Sandheden kan gøre os fri.

Kan Milieuet saaledes baade gavne og skade os, da bevirker endnu mere Berøringen med Kristendommens aabenlyse Fjender i vore Egne, at den enkelte i en tidlig Alder ser sig stillet overfor den Opgave, som Apostlen Paulus udtrykker med de Ord: »Vær altid beredt til at give Forklaring til enhver, som kræver jer til Regnskab for det Haab, der besjæler jer.« (I Pet. 3,15.) Den unge Katholik, der vil gøre sin Pligt, bliver da nødt til paa en anden Maade end før at sætte sig ind i den Tro, der danner Grundlaget for hans Religion. Pauli Ord: »Da jeg var Barn, talte jeg som et Barn, forstod jeg som et Barn, tænkte jeg som et Barn. Men da jeg blev Mand, lagde jeg det barnlige af«, udtrykker bedst Forskellen mellem den første og anden Tilegnelse af Religionen.

Naturligvis menes hermed ikke, at enhver Katholik er forpligtet til at blive Theolog. Nej, en helt igennem selvstændig Kontrol af Troens Forudsætninger, en videnskabelig Gennemgang af det Sandhedssystem, den kristne Lære er, og Evnen til at kunne forsvare sit religiøse Standpunkt overfor alle Angreb og Indvendinger, er ikke nødvendigt for alle, og saa godt som aldrig Begyndelsen til den enkeltes Religion. Den Slags Berigelse kan paa et senere Tidspunkt komme til, men de fleste maa undvære den og kan det ogsaa uden at lide Skade derved. Vi tilhører jo et Samfund, der paa saa mange Maader har indført Arbejdsdeling. En bestemt og særlig kvalificeret Gruppe overtager det videnskabelige Arbejde, medens de andre, der har et andet Kald, nyder godt af dens Arbejdsresultater. Noget lignende sker i Tekniken. Ikke alle, der betror deres Liv til en Oceandamper, studerer først til Skibsingeniører for at kunne skaffe sig Sikkerhed for, at det er forsvarligt at gaa om Bord paa en saa kompliceret Indretning som et moderne Skib.

Med fuld Ret kan altsaa Katholiker stole paa dem i Kirken, der er sat som Lærere for de andre. Bliver Lægfolk angrebet af en eller anden af de mange Sekter, plejer de gerne at afvise dem med det korteste og letfattede af alle Argumenter: »Christi Rige og Sandhed kan kun være der«, siger de, »hvor den af Christus bestemte Rigsforstander findes.« Jesus har jo selv sammenlignet sig med en Konge, der er paa en Udenlandsrejse. Indtil han vender tilbage, skal Petrus og hans retmæssige Efterfølgere, Biskopperne i Rom, være Rigsforstandere. For, hvis noget er sagt med tydelige Ord i det Nye Testamente, saa er det det, at Petrus skal være den Klippe, hvorpaa Herren bygger sin Kirke, og at den samme Herre har lovet Petrus og hans Medapostle sin og den Helligaands Bistand alle Dage indtil Verdens Ende.

Det er altsaa den normale Vej, ad hvilken en Katholik kommer til sin Religion, baade i den barnlige og i den afklarede Form. Men vi maa endelig ikke glemme, hvad Gud selv gør under hele denne Udvikling. I Daaben adopterede han os som sine Børn med Arveret til Himlen, idet hans helliggørende Naade gav os Del i hans egen Natur. Samtidig lagde han Troens, Haabets og Kærlighedens Dyd som et Frøcorn ned i Sjælens Muld. Der hvilede disse Kræfter, til det Øjeblik var inde, da de under Guds Bistand udfoldede sig til bevidst Tro, Haab og Kærlighed. Hele Tiden medens vi vandrer vor Vej fra Vuggen til Graven, vogter Gud sit eget Værk. Han svigter ingen, der ikke først svigter ham.

Dybest set er det altsaa Gud selv, der er Ophavsmand til den enkeltes Religion. Han lægger Grunden til Bygningen. Han stiller Livets store Opgave og muliggør med sin Naade dens Løsning, den Opgave, som bestaar i, at vi lovpriser og takker ham, at vi viser ham al skyldig Ærefrygt, og at vi i et og alt opfylder hans hellige Vilje.

F. K.

Tyske Protestanter skriver til Rom.

Medens Katholikerne i hele Verden med Spænding spørger sig selv, om de latente Modsætninger mellem Kirken og den nye Stat i Tyskland vedrørende Ungdoms-, Presse- og Verdensanskuelses-Spørgsmaal skal føre til aaben Kulturkamp, er den protestantiske Kristenhed i det 3. Rige ude for en Krise, hvor det ligefrem gælder: at være eller ikke være. Vel har mange Protestanter, baade Lægfolk og Pastorer, energisk modsat sig Statens Indblanding i kirkelige Anliggender, og de opnaaede ogsaa et og andet Resultat; Arierparagrafen maatte tages tilbage, Rigsbiskoppen er trods sin autoritære Kurs maaske den Kirkemand i Verden, der har mindst Autoritet. Men alt dette er Enkeltmands Værk; der mangler en sluttet Optræden, der manglede en Læreautoritet fra først af, der klart kunde have trukket Grænsen mellem kristen Tro og moderne Hedenskab og forhindrede den sidstnævntes altfor dybe Indtrængen i Folket.

Den herskende Forvirring belyses af og til af pludselige Hændelser eller Rygter, som man blot for et Aar siden ikke vilde have drømt om. Saaledes meddeler tyske Aviser, at Wilhelm Friherre v. Pechmann, som gennem Aar har været Præsident for »Deutscher evangelischer Kirchentag«, har sendt Rigsbiskoppen en Skrivelse, hvori han melder sig ud af den evangeliske Kirke. Det betyder omtrent saa meget, som hvis Kardinal Faulhaber meldte sig fra i Vatikanet. Friherren har nemlig været en af de ivrigste og mest aktive Lutheranere, en Fører af Rang. Nu skriver han til Rigsbiskop Müller:

»Hidtil har jeg protesteret i Ord og Skrift og hele Tiden forgæves. Nu er Tiden inde til at gaa et Skridt videre, d. v. s. at protestere ved at træde ud af en Kirke, som opfører sig med at være Kirke, naar den ikke nægter at gøre den af Dem proklamerede »Enhed mellem Nationalsocialisme og Kirke« til en integrerende Bestanddel af sit Væsen, til Rettesnor for sin Forvaltning; naar den ikke nægter at underkaste sig en Totalitetsfordring, i hvilken jeg, allerede i Fordringen selv, men først og fremmest i dens Anvendelse over for Tro og Kirke, ikke kan erkende andet end et Tilbagefald til den før- og anti-kristelige Absolutisme.«

Under store Overskrifter fortalte Aviserne forleden om, at 600 protestantiske Præster havde henvendt sig til Paven og anmodet om Optagelse i den katholske Kirke. Enhver, der kender lidt til Forholdene, stod straks skeptisk over for denne Massekonversion, og Tvivlen viste sig at være berettiget. Efterretningen opstod omkring en højkirke-

lig Bevægelse, som Dr. Karl Thieme, Søn af den for 1^{1/2} Aar siden afdøde Leipziger Theologi-Professor Thieme, var Fører af. I Kvartalsskriftet »Religiöse Besinnung«, som han har udgivet i de sidste fire Aar, har mange ypperlige og forsvarlige Artikler om Unionsspørgsmaalet, baade fra protestantisk og fra katholsk Hold, fundet Plads.

Karl Thieme repræsenterer i sin egen Person og religiøse Udvikling noget af den Splittelse og Uro, som præger den moderne Protestantisme. Paa fædrene Side kom han fra sachsiske lutheranske Præstefamilier, hans Bedstefader paa mødrene Side var Calvinist, han selv gik fra sin Ungdoms mere liberalistisk prægede Kristendom over til Pietismen, blev som Mand en hel Lutheraner, hvad dog ikke hindrede hans Udvikling i højkirkelig, økumenisk Retning. Indtil Slutningen af 1933 havde han i stærk Grad nærmet sig katholske Synspunkter; i Oktoberheftet af »Religiöse Besinnung«, som skulde være Bladets sidste, skriver han saa om den lutheranske Kirke i Tyskland:

»Den er ikke blevet slaaet ihjel af de »tyske Kristne«, som mange af dens efterladte mener; det har ved de »tyske Kristnes Fremstorm kun vist sig, at den allerede ganske blidt var afgaaet ved Døden; den har efterladt ikke saa faa tapre Sønner, der i disse Uger har forsvaret Mødrene arven med Bekendermod; men det var lutter Enkeltpastorer og Enkeltmenigheder, ingen Kirke mere.«

Hvad skal nu de troende protestantiske Menigheder gøre?

»Hvad andet skal de gøre, saaledes maå Spørgsmaalet offentligt lyde i vor Tid, end stille sig under den eneste Autoritets Beskyttelse, under hvis Embedsmagt ogsaa i Dag Guds Ord endnu kan forkyndes rigtigt, under Beskyttelse af hans Apostles Efterfølgere, de sande Biskopper? I deres stille Sind indrømmer alle tænkende evangeliske Kristne Dag for Dag dette tydeligere over for sig selv: og den tyske Lutherdoms anerkendte theologiske Fører var ingen hvid Ravn, da han for nylig udstødte det Suk: Hvis Luther kunde se alt dette, vilde han sige: Børn, se nu, at I hurtigst muligt bliver Katholiker igen.«

Artiklen gør saa opmærksom paa de Vanskeligheder, en Lutheraner finder paa Vejen til Rom, og dvæler ved Problemet, om Rom vilde tilstaa Konvertiterne Brugen af Modersmaal ved Gudstjenesten, om man vilde lade Sjælesørgerne forblive i Spidsen for deres Menigheder. Thieme selv ønskede helst at blive saadan noget som »Hans Helligheds allerunderdanigste Opposition nu og for stedse«. Men til Slut stilles alligevel det Spørgsmaal:

»Jeg beder alle, som føler sig tiltalt af dette Spørgsmaal, at svare, de troende og Menighederne: om vi ikke sammen maa blive Katholiker, Kirken: om den ogsaa som Katholiker vil lade os forblive evangeliske og tyske? Men Kirkens Herre give sin Velsignelse til Spørgsmaal og Svar.«

Thieme og hans Kreds nøjedes ikke med denne Artikel, men skrev et Brev til Paven; Ordlyden gengiver vi, fordi det er et religiøst Dokument og et Tidens Tegn, velegnet til baade at belyse de forvirrede Forhold i den tysk-protestantiske Lejr og til at fylde et katholsk Hjerte med ydmyg Taknemmelighed over selv at høre til Christi Faarefold:

»Viljen til at lyde Vor Herres Jesu Christi Bud driver os til at flygte til Dig, Hellige Fader, da vi ikke længere formaar at tro, at Vor Herres Bud ubetinget og udelukkende bliver adlydt eller kan adlydes af de Menigheder, der staar under den nye Biskop for den tysk-evangeliske Kirke — efter denne Kirkes Organisation.

Denne Kirkes betingelsesløse Binden sig til den nuværende Stat i Tyskland, som vi i øvrigt alle — som det sig bør en Kristen — er tro imod, og den formelig til Lov ophøjede Udelukkelse fra alle kirkelige Embeder af vore Medkristne af jødisk Herkomst er blevet os et Tegn paa, at denne nye Kirke paa afgørende Punkter staar i uforsonlig Modstrid med Vor Herres Jesu Christi Aand, saaledes som den træder os i Møde i det Nye Testamente, og som den i den uforfalskede Lutherdoms Tradition hidtil er blevet os bevaret, da Vor Herre ikke alene sagde: »Giv Kejseren, hvad Kejserens er«, men ogsaa sagde: »Giv Gud, hvad Guds er«, og med glødende Hjerte elskede ogsaa sit ikke omvendte jødiske Folk, ligesom vi elsker vort.

Vi, der vil lyde ham, har nu ganske klart maattet erkende, at trods Modstand fra enkelte og hele Korporationers Side er der i den tysk-evangeliske Kirke dog ingen Instans, som ved den Helligaands Bistand har formaaet at afværge hint Frafald.

Kun det apostoliske Hyrde- og Lære-Embede vilde have været i Stand dertil; og nu viser sig som Vildfarelse, at enkelte af Luthers Opfattelser i den tysk-lutherske Protestantisme i Modsætning til den augsburgske Bekendelse (Art. 7, 8 og 28) bliver erklæret for at være ene afgørende — indtil fuldstændig Frasigelse fra hint Embede.

Derved har vi paa ingen Maade glemt, at Luther oprindelig vilde en Reform i den for den katholske Kirke. Men i Dag maa vi erkende, at Lutherdommens Udvikling — ikke uden ydre Tvang — er gaaet den forkerte Vej, der stadig fører længere bort fra Kirken, og idet den har

fjernet sig fra hin Luthers positive Reform, kun har betonet dens negative Sider. Derfor vil vi vende os bort fra denne Vej, der har ført til Adskillelse fra den ene hellige, katholske og apostoliske Kirke, og vil ydmygt bede om igen at blive optaget i den.

Da vi nu ved, at der hos mange af vore evangeliske Medkristne dæmrer den samme Erkendelse, ligesom den stadig mere uafviselig melder sig hos os selv, spørger vi, om det ikke var muligt at lette vore Brødre en Tilbagevenden saaledes, at overalt, hvor en hel Menighed med sin Sognepræst vil vende tilbage, denne, saafremt han kan antages og vies som Præst i den katholske Kirke, kan forblive Menighedens Præst — i modsat Fald som Religionslærer. Vi beder samtidig om Forstaaelse for, at vi senere hen ved Gudstjenesten saa vidt muligt gør Brug af Modersmaalet, og at vi i det hele taget — for saa vidt det ikke staar i Modstrid med den katholske Kirkes Skikke og Lære — ikke fornægter den gennem de sidste Aarhundreder overleverede Fædreens, hvad Skikke, Sange og Tanker angaar, men værner om den og nærer den inden for den ene Kirke, saa at dens Frugter paa alle Maader kommer vore nærstaaende og fjernere Medborgere i Christi, vor Konges, Rige til gode; at vi — ligeledes i Samklang med Hans Ord: »I min Faders Hus er mange Boliger«, derigennem hjælper til med at berede dem, som er kommet fra den 400-aarige Kirkespaltning, et byggeligt Hjemsted i Herrens Hus.

Vi selv er kun faa, men vi vender os fulde af Tillid og Fortrøstning til Dig, Hellige Fader, fordi vi haaber, at Svaret, som vi beder Dig om, ogsaa vil forpligte andre i deres Samvittighed til at vende hjem, og fordi vi ved, at den gode Hyrde ikke skyer nogen Anstrengelse, naar han ser en Mulighed for at hente det ene Faar, der har forvildet sig, hjem.

Den 31. Oktober i Helligaaret 1933, fire Hundrede og fire Gange fire Aar efter, at Luther opslog sine Theser.«

De konversionsvillige Præster stod herefter i Korrespondance med Rom, som viste sig saa venligt og imødekomende som muligt. Men Forholdene udviklede sig saaledes, at Thieme snart ikke længere vilde vente paa den Massekonversion, som først havde været hans Maal. I et Brev henvendte han sig i Januar 1933 til sine Tilhængere:

»Efter at Hs. Eminence Karl Josef Kardinal Schulte, Ærkebiskop af Köln, havde vist os den Venlighed den 7. November 1933 at overrække de tyske Lutheraners Bønsskrift af den 31. Oktober 1933 til hans Hellighed og var blevet befuldmægtiget til først at overbringe Underskriverne

den hellige Faders særlige Velsignelse og til at udtrykke hans glade Forventning, hvorved Hans Hellighed gav Udtryk for Ønsket om at blive nøjere underrettet om denne Kreds' Haab og Ønsker, har Hans Eminence paa Underskrivernes Opfordring udvalgt en Kreds af katolske Theologer for sammen med disse at udarbejde den nærmere Præcisering af Bønskriftets Tankegang.

Underskriverne ser i den Udvikling, som den nye »tysk-evangeliske Kirke« siden da er undergaaet, hvor meget de ogsaa hilser og efter bedste Evne kæmper med i Kampen for Evangeliets Frihed, dog ikke en ægte kirkelig Regeneration (Fornyelse) eller i alt Fald kun en Forberedelse til en saadan, men de iagttager derimod, naar alt tages under eet, opfyldte af Skræk, hvorledes hine Synder, som var Aarsagen til, at Underskriverne allerede i Eftersommeren mistede Haabet om, at Kirken nogen Sinde af sig selv kunde vende tilbage til den sande kristelige Katholicisme, med frygtelig Hast hævner sig paa Kirken.

Om de Tegn paa Opløsning, som nu viser sig i den, vil føre til endelig Udstykning i flere Frikirker, Sektkirker og kristelige Menigheder, eller om det endnu en Gang lykkes rent i det Ydre at sammenknytte de Aander, der søger fra hinanden, saa er eet dog sikkert, at her aldrig igen kan opstaa noget, der med et eller andet Skin af Ret kan betegnes som Christi Kirke i et tysk Land. »Unionen af 1933«, som Erlanger Kirkehistorikeren Sasse i de theologiske Blades Septemberhefter har karakteriseret den, kan ikke gøres god igen.

Underskriverne af hint Bønskrift haaber og venter, at ikke alene enkelte, men ogsaa Grupper af sande kirkelig-sindede evangeliske Kristne, ja hele Menigheder (hvis Eksistens ikke alene formodes, men staar fast gennem deres gejstlige Hyrdes Vidnesbyrd) stadig tydeligere vil indse dette, og vi véd, at blandt dem, der kæmper med en saadan Indsigt, spiller Opfyldelsen af de i Bønskriftet udtrykte Ønsker en alvorlig Rolle.«

Thieme er imidlertid blevet Katholik. Hvor mange der fulgte ham eller vil følge efter, derom er det umuligt at sige noget i Dag. I en Artikel i »Junge Front« peger Konvertiten hen paa, hvor vigtigt i denne Henseende Katholikernes katolske Liv og Kærlighed er:

»Endnu i Dag kan vi ikke gøre andet; og vi maa vente taalmodigt, indtil Han giver dem, der af hele deres Hjerter søger Gud, at finde Ham hinsides deres selvdannede Menigheder i den Kirke, som Han har stiftet, og uden hvilken ikke en eneste i disse Menigheder vilde kunne evne at tro paa ham.«

»At dette Øjeblik vil komme, hvor de troende evangeliske Kristne ikke kan andet end ogsaa at udvide deres Lydighed mod hele Guds Ord til Matthæus 16,18, og underordne sig Apostlens Efterfølger, til hvem der blev sagt: »Du er Klippen, som jeg vil bygge min Kirke paa«, — det haaber vi tillidsfuldt. Men samtidig er vi os bevidst, at det i det væsentligste afhænger af os selv; om vi nemlig lever saaledes i de Helliges Samfund, at det ikke bliver svært for vore Brødre at erkende dette Samfund i den romersk-katholske Kirke«.

Vi alle deler dette Ønske, men vi takker ogsaa Gud af ganske Hjerter, fordi han uden vor Fortjeneste har ført os til sin Hjord, fordi vi faar Lov til at staa paa Petri Klippe, fordi vi har en Fører i Christi Sted, fordi Sandhedens og Troens Lys aldrig formørkedes eller slukkedes i vor hellige Kirke. Inderligere end nogen Sinde lover vi Herren og os selv, at vi gerne vil forblive i og være trofaste Børn af den ene, hellige, katholske og apostolske Kirke.

—z.

Mammut-Bogen.

Mammutbogen *) er en »Lille Katekismus« i Udviklings-Troen. Det eneste gode, man kan sige om Bogen, er, at den er forsynet med ganske fortrinlige Billeder. Sikker Hansen forstaar med faa Streger og Klatter at gengive Fortids-Uhyrernes hele Monstrositet. Men Teksten! En Skoleinspektør (!) skriver et dogmefast, udviklingsbegeistret Forord, der kan give en Forestilling om, hvad Maal Naturhistorieundervisningen har sat sig i vore Skoler nu om Stunder. Mammutbogen er ganske vist ikke nogen officiel Skolebog. Men hvad hindrer en Lærer, der har den darwinistiske Tro, i at krydre sin Undervisning med dens Visdom? I Religionsundervisningen skal det efter Skolekommissionens Betænkning være Læreren forment at paavirke Eleverne og drive Propaganda. Det maa man altsaa gerne i Naturhistorieundervisningen! Men det er jo Videnskab, vil man svare. Om Udviklingstanken er Videnskab eller Tro, skal vi ikke komme ind paa her. Men den Udviklingsvisdom, der serveres i Mammutbogen, er ikke blot naiv, religiøst oppustet Tro, den er direkte Forsyndelse mod Videnskaben.

Straks Forordets første Afsnit er milevidt fjernet fra Videnskab. Hvilken Astronom holder endnu paa den Kant-Laplace'ske Theori om en Urtaages Ringdannelse og Pla-

*) Mammut-Bogen. Uddøde Dyr. En Billedbog for moderne Børn og Voksne. Tegninger af Sikker Hansen med Forord af Hans Kyrre og Tekster af Johannes V. Jensen. Gyldendalske Boghandel.

neternes Fødsel af den ved fortsat Rotation bristede Ring? »Saaledes,« udraaber Hr. Kyrre dogmatisk, »har vor Jord begyndt sin Tilværelse.« Hvor Urtaagen stammer fra, hvad der har sat den i Bevægelse, interesserer ikke Hr. Kyrre; disse Spørgsmaal kommer øjensynligt ikke Jordens Tilblivelse ved!

Hr. Kyrre ved, at der er flere Forklaringer om, hvorledes Livet er opstaaet paa Jorden. Men han finder kun én værd at nævne, den mest aands- og videnskabsforladte, Selvavlingen. Livet kan tænkes at være opstaaet »i lunkent, sollyst Vand . . . i Begyndelsen en Slimmasse« osv. »I vor Tid findes der næppe paa Jorden de nødvendige kemiske og fysiske Betingelser for Opstaaen af nyt Liv«, hvad der formodentlig var Grunden til, at Pasteur ikke, trods al Snildhed og Ihærdighed, kunde paavise Selvavling, men maatte hævde, at alt Liv kommer fra Liv, hvert Æg fra et Æg, hver Celle fra en Celle. Forordet slutter med en Opfordring til at vise »størst Godhed mod Dyret« — hvad vi kan skrive under paa, — men udleder denne Godhed mod Dyrene af den darwinistiske Erkendelse af »det fælles Slægtskab, der fra de ældste Tider har knyttet alle Skabninger sammen«. Denne Begrundelse er ligesaa forkert som Darwinismen selv, og desuden turde den være tvivlsom. Man kan nemlig ligesaa godt udlede den modsatte Følgeslutning: Er vi ikke andet end højere udviklede Dyr, hvorfor saa ikke efterligne Dyrenes Eksempel og være ligesaa haardhændede i Kampen for Tilværelsen som disse? Naar vi ser bort fra Omsorgen for Afkommet og visse Samfundsinstinkter (hos Myrerne f. Eks.), er det vist vanskeligt ud fra Slægtskabet med Dyrene at begrunde nogen som helst Kærlighedspligt. Heller ikke »Noblesse oblige« gælder, naar Adelen ikke er mere end at være Nummer ét blandt Dyrene. Naar Mammutbogen ikke har taget Abetheorien med, er det vistnok, fordi den kun handler om uddøde Dyr. Men Perspektivet ud til Mennesket holdes aabent paa vid Gab.

Dette gælder navnlig om Johannes V. Jensens Vers, der ledsager Billederne. Saaledes S. 17: »Det ene Dyr, det har man sandt — er kommen, trinvis, af det andet. — Og derfor, varmt, i hvert et Led — Del af din Sjæl du kendes ved.« Og S. 21: »Reptilet sig begav paa Vej — med Kimet i sig, Mand, til dig!« Poetisk set maa de fleste af Versene karakteriseres som mere eller mindre vellykkede »Neuruppinere«, f. Eks. S. 19: »Naar Guldsmed over Dammen glimter, — Kulperiodens Liv du skimter.« S. 33: »Af sine Vaaben kvalt en Kriger: — det blev din Skæbne, Sabeltiger.« S. 35: »Hvis jeg var bleven ved min Læst —

man havde aldrig set en Hest.« S. 37: »Sit Ansigtspæger Vortesvinet — til Genstand gjort, med Grund, for Grinet.« Ægte Mammut-Poesi!

A. Menzinger S. J.

Indfødt Gejstlighed i Missionerne.

En ny Epoke i Missionernes Historie er indtraadt, idet den Hellige Stol de første 30 Aar af vort Aarhundrede mere energisk end nogen Sinde før har søgt at uddanne et indfødt Hierarki med det Formaal endelig at gøre Missionskirken til en blivende, rodfæstet Institution, Side om Side med de autonome Kirker i Europa og Amerika.

Principielt hersker der fuld Enstemmighed om Nødvendigheden, Nyttens og Muligheden af et Missionsepiskopat af de evangeliserede Landes Folk og Race. Det er umiddelbart indlysende, hvorledes dette folkeligt, politisk og kristeligt vilde være til Gavn. Ogsaa klimatisk, ethnografisk, sprogligt og kulturelt vil en Missionsforstander af Folket ofte være bedre egnet end en fremmed. Men paa den anden Side staar der vældige Hindringer i Vejen. Først og fremmest maa der stilles store Fordringer og Forpligtelser til den, der skal tjene ved Altret, og endnu større til Mitrabærere. Efter Sigende skal der flere katholske Generationer til, selv blandt de kultiverede Missionsfolk, inden Missionsmenighederne stiller en egen Gejstlighed. Et indfødt Hierarki vil ogsaa have vanskeligt ved at klare de økonomiske Byrder. Missionsselskaberne selv har, grundet paa daarlige Erfaringer, i Tidernes Løb ofte stillet sig afvisende over for indfødt Klerus og Hierarki, idet de frygtede for Missionens Skæbne. Vi vil inidertid ikke betragte, hvorledes indfødt Hierarki med vekslende Held har været forsøgt i Tidernes Løb, men vende os til de sidste Aars Udvikling.

Konsekvensen af Striden om disse Spørgsmaal har de sidste Paver draget ved Oprettelsen af indfødte Episkopater, i hvert Fald i de mest modne asiatiske Missionsomraader. Efter at den store Missionspave Leo XIII i Slutningen af forrige Aarhundrede ved sine Missionsencyklikaer havde beredt Grunden theoretisk og ved Udnævnelsen af tre syromalabariske Biskopper for de indiske Thomaskristne ogsaa praktisk, henviste Benedikt XV, som fulgte i hans Spor, i sin Rundskrivelse »Maximum illud« 1919 til det indfødte Hierarki som Maalet og indskærpede, at de indfødte Præstekandidater skulde opdrages til engang at kunne overtage den selvstændige Ledelse af deres Landskirker; særlig blandt

de Folk, som var saa kultiverede, at de paa alle borgerlige Omraader havde frembragt fremragende Mænd, men desværre hidtil ingen Biskopper. Det samme indskærper Pave Pius XI's Encyklika »Rerum ecclesiae« 1926. Som »Skaber af det indfødte Hierarki« har Pius XI omsat denne principielle Holdning i praktisk Daad; og idet han drager Lære af Fortiden, følger Nutidens Krav og retter Blikket mod Fremtiden, erklærer han Tiden inde til at bryde Murene og slutter med fast Holdning Debatten, saa at hele den missionerende Hær, hvad den end hidtil har ment, taknemmeligt hilser, understøtter og fremmer det pavelige Initiativ i saa Henseende.

Optakten gjorde den H. Fader i det mest modne Midt-kina, da han i 1926 opfordrede Overhyrderne til at ud-danne en Landsklerus for de højeste Poster uden at nære nogen national Aspiration. Den 24. Okt. 1926 meddelte han i Peterskirken personlig Bispevielsen til 6 Kinesere, de apostoliske Vikarer Tschao fra Suanhwa, Tscheng O. F. M. fra Fenyang, Tsu fra Haimen, Hu fra Taichow, Suen fra Lishien og Tscheng fra Puchi. Den begejstrede Modtagelse, der blev dem til Del, og det Ekko, som denne Missionsbegivenhed overalt vakte, forhøjede ydermere Handlingens og Øjeblikkets Højtidelighed. Til disse 6 Omraader kom i Tiden til 1929 endnu 6 (Tsining, Chaohsien, Yungnien, Shunking, Wanshien, Yachow), 2 i 1931 (Paoting og Lintsing), 4 i 1932 (Hungtung, Chifang, Chowchi, Fengsiang) og 1 i 1933 (Chumatien), ligesom der ogsaa 1933 blev viet 3 kinesiske Biskopper i Rom. Antallet af kinesiske Præster er steget fra 26 i 1926 til 411 i 1933, medens Antallet af Kristne i de indfødtes Missioner er steget fra 28,200 til 428,892, en Femtedel af Kinas Katholiker.

Den 30. Okt. 1927 modtog den første japanske Biskop, Hayasaka af Nagasaki, Vielsen af pavelig Haand i St. Peter. Paven betegnede denne Handling som en Tak og Belønning til Biskopper og Missionærer for deres Arbejde for Evangeliets Udbredelse og Uddannelsen af indfødt Klerus. Som den nye Prælats Diöces valgtes de Gammelkristnes Centrum, hvor over Halvdelen af Japans Katholiker (60000 af ca. 100000) findes. Ogsaa her har den indfødte Biskop ved sin Intelligens, Utrættelighed og Nidkærhed ikke blot vundet sit Bispedømmes og de Ikke-kristnes Sympathi, men ogsaa forøget Katholikernes og Missionsanstalternes Antal betydeligt.

Ret hurtigt er de indfødtes Hierarki i Indien blevet styrket under dette Pontifikat. Dels skabte Pius XI to orientalske Kirkeprovinser under indfødte Prælaters Ledelse; i 1923 de syromalabariske ved Ernakulam med fire Bispedømmer og i 1932 de nyomvendte Jakobiters antiochenske

Kirkeprovins under Ærkebiskop Mar Ivanios af Bethany og Biskop Theophilos af Tiruvalla, som begge virker med stor Aktivitet. Dernæst betroede han en Række latinske Missionsdiøceser til indiske Overhyrder; i 1923 Magalore og Tutikorin, som begge udfolder sig glædeligt, og i 1930 Parisermissionærernes Diöces Kombekonam. Et Skridt videre gik Paven i 1933 ved Vielsen af den indfødte Propagandaelev Attipetty til Koadjutor for den spanske Karmelitter-ærkebiskop af Verapoly for de Thomaskristne af latinsk Ritus.

For nylig overdrog Pius XI ogsaa den første indfødte afrikanske Biskop, Mgr. Chidane Mariam, Ledelsen af Diöceset Eritrea i den italienske Koloni; et Forsøg andet Steds i Afrika skal være strandet paa engelsk Indsigelse af racemæssige Grunde. Hvad Kirken angaar, lader den sig aabenbart ikke afholde af saadanne og har nu ført Missionen ind i en ny Etape, ved hvis Begyndelse vi staar, men hvis endelige Maal, de selvstændige Stifters Oprettelse og Rodfæstelser, Tiden forhaabentlig vil bringe. Kirken har jo nu haft Tid til at høste Erfaringerne og lære at benytte sig af dem.

P. R.

Verdens Religioner.

Under ovenstaaende Overskrift agtes der her i Ugebladet i den nærmeste Fremtid paabegyndt en længere Serie oplysende Artikler. Der vil heri kort og upartisk blive fortalt om alle de vigtigste Religioner, som har været kendt eller endnu er kendt Jorden over. Stoffet vil blive samlet i fem Hovedafdelinger: den første vil handle om de os fjernere staaende Religioner som Kinas, Japans, Meksikos, Kelternes, Hinduernes o. s. v., den anden vil behandle de gamle Religioner, der staar som en Slags Baggrund for de to aabenbarede Religioner, nemlig Assyriens, Babyioniens, Persiens, Grækenlands og Roms, tredje og fjerde Afdeling vil belyse de forskellige Faser af Jødedommens og Kristendommens Historie, og endelig vil femte Afdeling beskæftige sig med de moderne, ikke-kristne Religionssystemer som Spiritisme, Teosofi, *Christian Science*, Kommunisme (som Erstatning for Religion) o. s. v.

Grundlaget for Artiklerne vil en Serie Smaaskrifter være, som det engelske *Catholic Truth Society* er begyndt at udgive, en Fornyelse af en 25 Aar gammel Serie: Religionernes Historie. Det er dog ikke Meningen at ville give en ligefrem Oversættelse af de udmærkede Smaahefter, men Uddrag, Genfortælling, eventuel Forøgelse af Indholdet, alt som det vil synes hensigtsmæssigst i de enkelte Tilfælde.

Det vil forhaabentlig ikke vare længe, før der vil blive begyndt paa første Kapitel, om sammenlignende Religionsvidenskab. Ingen Læser bør af det lidt videnskabeligt klingende Navn lade sig afskrække fra at give sig i Lag med den og med de følgende Afhandlinger, for de vil blive saa jævne og ligefremme i Stil og Indhold, at der ingen andre Forudsætninger vil kræves for at kunne følge med i dem, end at man bryder sig om at høre noget om det, Overskriften lyder paa: Religionerne i Verden.

Thisted 22. 4. 1934.

Niels Hansen,
cand. theol. & mag.

Mere end Drømme.

En katholsk Dame i København, født i Tyskland, men gift med en Dansker, holdt forleden et Foredrag om telepathiske Drømme i hendes Liv. Da hendes Skildringer forekom os yderst interessante, bl. a. for at vise, hvor mange uopdyrkede Omraader der endnu findes i Sjælelivet, og vi ikke har fjerneste Grund til at betvivle Rigtigheden af hendes Fremstilling, har vi bedt Fruen om at overlade os Manuskriptet til N. U.

Enhver af os har haft Drømme, som ikke var andet end meningsløse Fantasibilleder. Men der gives ogsaa drømmeagtige Forestillinger eller synske Evner hos vaagende eller sovende Mennesker, som kan betyde mere, det være sig, at de lader os ane en fremtidig Begivenhed eller paa anden Maade griber ind i vort og andre Menneskers Liv. Videnskaben kalder den Slags Evner for telepathiske; maaske slumrer de i flere Mennesker, end vi tror, kun at de ikke altid er lige stærkt udviklede eller staar lige klart for vor Bevidsthed. Hvorledes Telepathien kan virke, hvor vidt det drejer sig om naturlige Evner eller ikke og lignende Spørgsmaal, er det svært at besvare. Evnernes Eksistens derimod er saa uomtvistelig, at ansete Lærde nu beskæftiger sig med dem.

I Kardinal Merciers Værk om Psychologien finder jeg saaledes et særligt Afsnit om Telepathien, hvor Forf. ogsaa spørger, hvad T. er, og hvorledes den skal forklares. Han giver sig ikke til at løse Problemet, men fortæller to her hørende Fakta:

»En Arbejder føler under sit Arbejde en uimodstaaelig Trang til at gaa hjem, skønt hans Hjem ligger en Times Vej borte, og intet kalder ham derhen; modstræbende efterkommer han denne Tilskyndelse; hjemme finder han sin Hustru saaret efter at være blevet kørt over af en Droske. Ulykken var sket halvanden Time, før han kom hjem. Mu-

renen havde en halv Time kæmpet imod sin indre Trang og var derefter gaaet en Strækning paa en Time.

Lignende Varsler kan ogsaa fornemmes i Drømme og særlig i Tilstanden mellem Søvn og Opvaagnen. En Moder ser, at ved Siden af hendes Seng staar hendes Søn, som netop i det Øjeblik blev dræbt ved et Sammenstød mellem to Dampere. Skikkelsen ser bedrøvet ud, dens Klæder er snavsede. Efter Udsagn fra Mennesker, som havde været Vidner til Ulykken, var den forulykkede virkelig klædt paa, som Moderen havde set ham.«

Jeg har ogsaa haft forskellige Drømmeoplevelser i mit Liv. I Begyndelsen stillede min Mand sig meget tvivlende over for mine Drømme, han forsøgte at forklare dem med, at Drømme kunde føres tilbage til i Underbevidstheden optagne Indtryk, og dette er vel ogsaa den almene Opfattelse, men efter at en hel Række af disse Tildragelser var indtruffet hos mig, blev han stadig mere eftertænsksom, og til sidst blev det hans Overbevisning, at der maatte være noget sandt ved dem.

Jeg skal fortælle Dem nogle af disse Oplevelser. Næsten alle Dødsfald i vor Familie, og det er mange, har jeg forud faaet at vide, og ofte indtraadte disse Dødsfald ganske uventet. For Eks. drømte jeg flere Gange efter hinanden, at en lille 5-aarig Nevø, som jeg holdt særlig meget af, vilde dø. Jeg talte med min Mand om disse Drømme, og vi kunde umuligt tro paa dem, da den lille tilsyneladende var karsk og sund. Men jeg havde nu mere min Opmærksomhed henvendt paa Drengens Befindende, for Moderen havde sin Dag optaget som Lærerinde ved en Kommuneskole, og Børnene var for det meste overladt til en Husassistent. Under mine Iagttagelser lagde jeg Mærke til, at Drengen hurtig blev træt, og særlig faldt det ham svært at gaa op ad Trapper. Ved en saadan Lejlighed sagde han engang til mig; »Ved du hvad, Faster, naar jeg bliver stor, bygger jeg et Hus, men der maa ikke være nogen Trapper i det.« Jeg lagde ogsaa Mærke til, at han drak usædvanlig meget Vand, men det gør Børn jo ofte. Jeg talte dog med min Svigerinde derom og raadede hende til engang at lade Drengen undersøge af en dygtig Læge. Paa en af sine Fridage gik hun saa med Drengen op til den kendte Professor Monrad; hun kendte selvfølgelig intet til min Bekymring. Da hun saa et Par Timer efter kom tilbage uden Drengen, anede jeg intet godt, og hun fortalte mig saa ganske fortvivlet, at den lille straks maatte paa Hospitalet, da han var i høj Grad sukkersyg. Han døde ogsaa kort Tid efter.

En Ungdomsven af min Mand laa et helt Aar syg. En

Nat ser jeg, han staar ved min Seng; han ser bedrøvet paa mig, vender sig halvt om, løfter langsomt sin Arm, og idet han peger paa noget, siger han med bedrøvet Stemme: »Sel!« Jeg ser derhen, hvor han peger, og ser ind i et Værelse; det er vor Vens Værelse. Ved Bordet sidder hans Kone; Hovedet har hun lagt paa sine Arme, der hviler paa Bordet. Jeg ser, hvor hendes Skuldre ryster i fortvivlet Hulken. Saa forsvinder Synet, og jeg vaagner. Næste Morgen sagde jeg til min Mand: »Ved du hvad, jeg tror, vor Ven er død i Nat,« og jeg fortalte ham min Drøm. Om Eftermiddagen fik vi Meddelelse om, at vor Ven var død om Natten.

En anden Oplevelse havde jeg i Drømme for et Par Aar siden en Eftermiddag, da en af vore gode gamle Bekendte skulde begraves. Jeg kunde ikke selv være med, da jeg som Følge af en Forkølelse havde Feber og maatte holde Sengen. Pludselig følte jeg mig af usynlige Hænder baaret tæt hen til Graven; jeg ser tydeligt Ligtøget komme og kender ogsaa de forskellige Mennesker i Følget. Da de kommer hen til Graven, ser jeg, hvorledes Mændene langsomt sænker Kisten ned i Graven. Saa hører jeg pludselig et højt Plask og ser Vand sprøjte højt op. Jeg blev saa forskrækket, at jeg vaagnede. Senere, da jeg talte med den afdødes Svigerdatter, og jeg blandt andet fortalte hende om min uhyggelige Drøm, sagde hun: »Det er dog noget mærkeligt noget med dine Drømme, thi nøjagtigt, som du fortæller, at du har set det i Drømme, er det sket ved Begravelsen. Graven var halv fuld af Vand; og da Kisten blev sænket ned, slog den saa haardt mod Vandet, at det sprøjtede højt op; det gjorde et rystende Indtryk paa alle tilstedeværende.« Senere har jeg hørt, hvad jeg ikke dengang vidste, at Gravene paa den Kirkegaard ofte var halvt fyldte med Vand.

H. J. (Sluttes).

NYE BØGER.

Dr. Peter Andreasen: Sandhed og Sagn i det gamle Testamente.
København 1934.

I Paulus-Kredsens Skrifers første Serie udkom ovennævnte Hefte som Nr. 4. Pjecens Titel samt Forordet bereder dem, der her mener at finde en Drøftelse af aktuelle og brændende gammeltestamentlige Spørgsmaal, en Skuffelse. Denne Drøftelse bliver opsat til en bebudet Række af paafølgende Hefter. Foreløbig har Forf. begrænset sin Opgave til en Redegørelse for de elementære Kendsgerninger og Principper, der skal danne det uundværlige Grundlag for

mere specielle Emners Behandling. Her faar Læserne kort og klar Besked paa de tre klassiske indledende Spørgsmaal, der i Haandbøgerne kaldes Kanon, Teksthistorie og Inspiration. Det er Forfatterens ikke ringe Fortjeneste, at den skræmmende klassiske Form blev borte, mens Indholdet blev gengivet paa Dansk. Enhver Dansker vil saaledes uden Rynker paa Panden være i Stand til at følge, hvad der her bliver fremsat om de forskellige Skrifter, der hører med til Biblens Gamle Testamente, om Sproget, hvori de er affattede og overleverede og om det guddommelige Præg, der kendetegner dem lige fra deres Oprindelse. Et sidste Kapitel gør Rede for Forholdet mellem Bibel og Videnskab.

Forfatteren er en Mand, der viser sig at være kendt med Biblens mangelhaande Problemer. Han forstaar at træffe et Valg og at sige meget med ikke alt for mange Ord. Det er mig en Glæde at anbefale hans første Hefte, mens jeg med Interesse imødeser de følgende.

Kun et Par Smaating skal jeg som Anmelder gøre opmærksom paa. Side 13, Gajetanus er vist en Trykfejl for Cajetanus. S. 15 Salom., Psalmer skal være Salom. Psalmer, altsaa uden Komma. S. 20: Hvorfor skal Onkulos' og Jonathas' Targumin bære et saa fornemt latinsk Navn? S. 29 Den hebraiske Nummerering af Psalmerne vilde jeg nødigt uden videre kalde den »protestantiske«. I den gammeltestamentlige Tidstavle staar Nebukaneser. Skal det ikke være Nebukadneser? Er det med Vilje, at der blev sat en Accent over a'et i Epiphaner? S. W.

FRA HOVEDSTAD OG PROVINS.

Menighedspleje.

Regnskab og Aarsberetning for St. Vincentsf. for kath. Damer i Sakraments sognet 1. Jan.—31. Dec. 1933.

Indtægt:	Kr. Ø.	Udgift:	Kr. Ø.
Kassebeh. 1. Jan. 1933.	12 78	Urtekram	388 60
Aarsbidrag:		Kontant Hjælp	173 62
Aktive Medlemmer..	197 00	Udgift ved Møderne..	104 17
Passive » ..	174 00	Indkøb til Systemen	211 65
Kollekten	40 00	Messestipendium	6 00
Indsamlet ved Møder .	47 00	Indbet. til Hovedkass..	201 00
Gaver, Bøssen	37 36	Kassebeh. 1. Jan. 1934.	23 10
Tilskud fra Hovedkas-			
sen	600 00		
	<u>Kr. . . 1108 14</u>		<u>Kr. . . 1108 14</u>

Foreningen har 18 aktive og 30 passive Medlemmer. 46 Familier og enligstillede er blevet understøttet. Der er aflagt 222 Besøg. Foruden de sædvanlige Aftenmøder, hvor-

til der altid er god Tilslutning, afholdtes Julefesten, Retræten og Paaskekommunionen 2. Paaskedag, i Fællesskab med St. Ansgars og Rosenkrans Sogns Deltagere. I den fælles Skovtur til Trørød, deltog 20 fra Sakraments sogn. — Systuen har uddelt 321 Beklædningsgenstande til Piger og Drengene samt 45 Stk. til voksne. Af Gaver, har Foreningen modtaget en Del brugt Tøj, 1 Pakke Hvidevarer og 1 Pakke Klædevarer. — Alle, der har ydet Foreningen Hjælp, bedes herved modtage en hjertelig Tak. — Ovenstaaende Regnskab er revideret af Foreningens Revisor, Julie Stagno Balestrini.

Broder Paul paa Vikingetogt.

De uforfærdede Maristbrødres Forsøg paa at starte en Skole og Hjem for katholske Drengene har vakt stor Beundring i Fredericia. Ved et Møde, hvor Prioeren Broder Paul, Direktør Hansen og Pastor Geertz-Hansen fra Horsens talte, lyttede en ret talrig Forsamling meget opmærksomt til det, der blev fortalt. Et Forsøg paa at vende Sognepræstens Baret med Bunden i Vejret gav et godt Resultat, idet der indkom 34 Kr., der blev lagt sammen med 35 Kr., som Monsignore Olrik tidligere havde indsamlet. Desuden var der en ældre Dame, der skulde have været til Sølvbryllup i København, men som ikke var rigtig rask, der skænkede Rejsepengene (50 Kr.) til Sølysts Drengene, og en ung Mand forærede paa staaende Fod Broder Paul 6 gode Dynere, han lige havde arvet efter en Tante. Ja ikke nok med det, men et Ægtepar, der i Foraaret holder Sølvbryllup, og som i den Anledning vil anskaffe sig et nyt Dagligstuemøblement, forærede det gamle meget velholdte og smukke Møbement til Anbringelse i Slottet ved Horsens Fjord. Da Broder Paul kørte hjem i Direktør Hansens Bil, havde han et dejligt Vægur (ikke Vækkeur) med fra en gammel kendt Familie i Fredericia.

2. Paaskedag havde de unge arrangeret en Familieaften med Dilettantforestilling, der gav et Overskud paa godt 50 Kr. ligeledes til Sølyst. Nu spekulerer vi paa, hvordan vi næste Gang skal fremskaffe nogle Skillinger til de modige Maristbrødre, for selvfølgelig skal de støttes, det kan der dog ikke være to Meninger om. Vel? *Jens Jyde.*

For Ungdomssagen i Vejle.

Paa Blegbanken er der blevet holdt Basar, som gik udmærket. Der var stort Besøg, bl. a. ogsaa fra Esbjerg, Aarhus, Horsens og Fredericia. Overskudet vil komme Ungdomsarbejdet til gode. Der er blevet stiftet to Spejdertruppe, en for Piger, »Vor Frue Tropp«, hvis Fører, Frk. Michelsen, har 20 Spejdere under sig, Drengene, som er

sluttet sammen til »St. Norberts Trop« er 18, de har Broder Gereon Nouben til Fører. Begge Troppe faar snart hver deres nye Tropslokale. Endvidere er der Udgifter til Uniform og Udstyr, Ungdomslokale og Børnehave, saa Basarens Indtægt skal nok blive godt brugt.

FRA DEN VIDE VERDEN.

Verdenspressens Repræsentanter hos den h. Fader.

Den h. Fader modtog den 9. April i Vatikanets Konsistoriesal de Rom akkrediterede Repræsentanter fra den udenlandske Presse. Det er første Gang i Vatikanets Historie, at en af Christi Statholdere modtager udenlandske Korrespondenter »in corpore« og i deres Egenskab af politiske Repræsentanter. Til Audiensen mødte 150 romerske Journalister, som repræsenterede henved 500 Aviser fra hele Verden. Inden Paven viste sig, diskuterede Journalisterne, om de skulde knæle ned eller ej. Skønt en Kammerherre meddelte dem, at enhver kunde gøre, som han vilde, faldt alle paa Knæ, da Paven kom, Katholiker, Jøder, Protestanter, Kinesere etc. Den h. Fader fik overrakt en Ærbødighedsadresse. I en længere, hjertelig Tale takkede den h. Fader for Hyldesten. Han henviste særlig til den Velsignelse, som den katholske Presse fra alle Lande havde spredt over hele Verden ved at berette om det hellige Aar, og han betonedede, hvor ansvarsfuldt Pressens Arbejde var saavel for Kirken som for de enkelte Nationer. Til sidst meddelte Paven Forsamlingen den pavelige Velsignelse, som ogsaa gjaldt deres Blade, og tilføjede fintfølende, at en saadan Velsignelse ogsaa kunde modtages af Ikke-Katholiker.

Pavens Ferie.

Fra Vatikanet meddeles, at den Hellige Fader i nær Fremtid agter at begive sig til Castel Gandolfo for der i den pavelige Sommerresidens for første Gang under sit Pontifikat at søge en velfortjent Hvile efter de uhyre saavel fysiske som aandelige Krav, Helligaaret har stillet til ham. Det er den første Ferie i 14 Aar. Pius XI, som er 78 Aar gammel, har sidste Aar modtaget 1.500,000 Pilegrimme i Audiens, holdt 620 Taler og 14 Prædikener samt 9 Allokutioner i Konsistoriet. Alene Don Bosco-Festen i Peterskirken varede fra Kl. 8 Morgen til Kl. 2 om Eftermiddagen.

Et 150 Aars Jubilæum i Sverige.

Aar 1781 indførte Kong Gustav III af Sverige Religionsfriheden i sit Land, og d. 26. Juli 1783 ankom paa direkte Opfordring fra Kongen den første apostoliske Præfekt, Lud-

vig Nikolaus Oster til Stockholm. Efter flere Forhandlinger frem og tilbage med forskellige Personligheder angaaende en Sal til at holde Gudstjeneste i, blev der tilstaaet Præfekt Oster en Sal i Södra Stadshuset mod Erlæggelse af 330 Livres, og d. 11. April 1784 var Kapellet færdigt til at tages i Brug. Til Indvielseshøjtideligheden havde hele Corps diplomatique indfundet sig. Denne lille Kirke bestod i mere end 53 Aar, til den i 1837 blev afløst af en ny Kirke, »Santa Eugenia«. Dette 150 Aars Jubilæum mindedes i Stockholm d. 11. April, idet Stockholms Kirkeraad nedlagde en Krans paa Gustav III's Grav i Ridrarholmskyrkan.

Illustreret pavelig Encyklika.

Nu nærmer sig Fuldendelsen af en Serie Glas- og Films-Lysbilleder, som skal illustrere Pave Pius XI's Encyklika »Quadragesimo Anno« om den sociale Ordning. Denne Serie, som udføres af Pater George Nell, Effingham, Illinois, U.S.A., kommer til at bestaa af ialt 500 Lysbilleder, inddeelt i 10 Sæt, med følgende forsøgsvisse Benævnelser: Anledningen til Encyklikaen »Quadragesimo Anno; Kirken og Staten; Kaldsgrupper (vocational groups); Kapital og Arbejde; Lønninger; Fordeling af Velstand; Socialisme; Misbrug af Kapitalisme; Rekonstruktion; og Opraab til at stille sig under Christi Banner.

Rettelse: Side 411 No. 16 (om Sogneglæder) staar: »klar, kraftig, mandig Historie«, skal være **Rhetorik**.

St. Ansgars Kirke. Mødreforeningens Messe læses Tirsdag d. 1. Maj Kl. 8¹/₄. — Majandagten aabnes Tirsdag d. 1. Maj Kl. 20 m. Præd. og Proc.

Majandagten.

St. Ansgars K. Kl. 20 (Sønd. 17). *Jesu Hjerte K.* Kl. 19¹/₂ m. Præd. (Sønd. 19¹/₂). *Rosenkrans K.* Kl. 19¹/₂ (Sønd. 17). *St. Annæ K.* Kl. 20 m. Præd. (Sønd. 20). *Sakraments K.* Mand. Onsd. Fred. efter Messen Kl. 8. Tirsd. Torsd. Lörd. Kl. 20 (Sønd. 18). *St. Andreas K.* Kl. 19¹/₂ (Sønd. 17).

Ansgariusforeningen afholder Generalforsamling

Mandag d. 30. April Kl. 20

i Forsamlingssalen Bredg. 67 o. G.

Dagsorden: 1) Formanden aflægger Beretning, 2) Kassereren forelægger Regnskabet, 3) Valg af Bestyrelsesmedlemmer, 4) Eventuelt.

Katolsk Arbejdsanvisnings Bureau.

Plads tilbydes:

en dygtig Enepige; ung Pige i Huset 1. Maj.

Plads søges:

af 16-aarig ung Pige, kan lidt Madlavning; ung Pige, 15 Aar, vil gerne tjene, men sove hjemme (Brønshøj) o. fl.

Ansøgning med ev. anbefalinger sendes sammen med Paategning af Deres Præst til B. Jetmar, Nørre Søgade 13, Kbhn. K. Telf. Byen 8626.

Kirkelig Kalender.

April.	Maj.
29. S. 4. Søndag e. Paaske.	6. S. 5. Søndag e. Paaske —
30. M. Catharina.	7. M. Stanislaus. — <i>Bededag.</i>
1. Ti. Philip og Jacob.	8. Ti. Ærkeengelen Michaels
Aabenbarelse. — <i>Beded.</i>
2. O. Athanasius.	9. O. Gregor af Nazianz. —
3. T. Korsets Genfindelse.	10. T. CHRISTI HIMMEL-
FARTS DAG.
4. F. Monica.	11. F. i Oktaven.
5. L. Pius V.	12. L. Nereus, Achilleus, Do-
mitilla og Pancratius.

April. Ugens Messebønner.

29. S. 4. Søndag e. Paaske (587—427); 2. Sæt Bønner: Petrus Martyr (889—723).
30. M. Catharina af Siena (890—724).
1. Ti. Philip og Jacob (894—725).
2. O. Athanasius (897—728).
3. T. Korsets Genfindelse (900—730); 2. Alexander I, Eventius, Theodulus og Juvenal.
4. F. Monica (904—734). — Hvis der i Dag — den første Fredag i Maj — om Morgenen holdes en særlig Andagt til Jesu Hjerter, kan der i Stedet for Dagens Messe læses den ny *Jesu Hjertes Messe* *) med *Gloria* og *Credo*, inden uden nogen Ihukommelse.
5. L. Pius V (905—735).

Af Sidetallene i Parenthes gælder det første den ny Udgave af Messebogen (1926), det andet den gamle Udgave (1907). Er der kun anført eet Tal i Parenthesen, gælder det den ny Udgave.

*) Udgivet som Særtryk i Messebogens Format af *Jesu Hjertes Budbringer*; faas gennem dette Blads Ekspedition, Ryesgade 26, Aarhus, og i Katholsk Boghandel, Stenosgade 3, Kbhvn. V. Pris 10 Øre.

M.-K. St. Ansgar K. Kongr. for Mænd næste M.: Torsdag d. 3. Maj m. Præd. i Majandagten Kl. 20.

Jesu Hjerter Kirke: Triduum til Ære for fire nye Salige af Jesu Selskab.

Fredag d. 4. Maj Kl. 19¹/₂: Prædiken om Jos. Pignatelli S. J.

Lørdag d. 5. Maj Kl. 19¹/₂: » » de 3 sydamerikanske Martyrer S. J.

Søndag d. 6. Maj Kl. 10: Levitmesse.

Kl. 19¹/₂: Prædiken, Te Deum, sakr. Velsign.

A.C. Onsdag d. 2. Maj Kl. 20: 6. Studieaften ved Pastor Peter Schindler.

Gevinster ved Vejles Ungdomsbazar: 1. *Lotteriet:* Dukken 69. Maleri 337. Moccakopper 384. Sengetæppe 285. 2. *Amerikansk Lotteri:* Dukkevognen 24. 3. *Kaffe-Gevinst:* Maleri, gul, 10. 4. *Nittergevinst:* Bageovnen, Fyrb. Olsen, Grejsdalen.

Pleje eller Adoption. Til en sød lille 3—4 Aars Dreng søges et katolsk Hjem, der vil tage ham i Pleje (vederlagsfrit) eller Adoption. Eventuelt Svar bedes sendt til Bladets Redaktion mrk. »Pleje eller Adoption«.

FREMMEPROG-TRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN). Svanemosegaardsvej 4. Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.

Færdig fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.

Afløvet til Postvæsenet Torsdag d. 26. April.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

82. Aargang

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kroner Kvartalet (inclusive Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 St., København K. Telefon: Palæ 3762, Kl. 13-16). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kroner aarligt. — Redaktør: Pater G. Scherz, Hans Bogbinders Allé 2, København S; Telefon Amager 3202; bedste Træffetid Kl. 13 $\frac{1}{2}$ —14 $\frac{1}{2}$.

Nr. 18.

Søndag den 6. Maj

1934

INDHOLD: »Som de stirrede efter ham...!« — Hil Dig, Havets Stjerne! — Da Holbergs Studiekammerat blev Katholik. — Damptrømlen arbejder. — Spaniens Genrejsning. — Mere end Drømme. — Beretning om Ansgariusforeningens Virksomhed i 1933. — Nye Bøger. — Fra Hovedstad og Provins. — Fra den vide Verden. — Avertissementer. — Kirkelig Kalender. — Ugens Messebønner.

„Som de stirrede efter ham...!“

Som en mægtig Bønnens Symfoni er de Dage, der nu kommer: først de tre Bededage og til sidst Himmelfartsdagen paa Oliebjerget, hvor Apostlene staar og stirrer længselsfuldt efter den opfarne Frelser, næsten ind i Himlen. Men det er ikke blot Apostlene og os, der synger med i denne Symfoni: denne anende og undrende Grebethed, denne dybe, aldrig stillede Længsel efter Himlen og Himmels Gud, findes den ikke i alle Folkeslags Bønner, og disse Bønner, disse bedende Mennesker, findes de ikke hos alle Folk? Lad os tage nogle Eksempler!

Tit møder man ligefrem hin »stedsevarende Bøn«, som St. Paulus taler om, eller hin Hængen fast ved Gud, som Mester Eckhart beskriver: »Den sande Besiddelse af Gud ligger i Gemyttet, i en inderlig, bestandig Aandens Henvendelse og Retning.« Ligesom en dybt tænkende Kristen, Kardinal Newman, siger:

»Et Menneske, der er religiøst, er det Morgen, Middag og Aften. Hans Religion er en Karakter, en

Form, som inderligt gennemsjæler hans Tanke, Tale og Handling, og alt er kun forstaaeligt ud fra det hele. Man ser Gud i alt, alt tilpasser man efter Guds Vilje.«

saaledes kender ogsaa den fromme Muhammedaner denne Tilstand og beder:

»O Gud, jeg hører aldrig paa Dyrenes Skrig, paa Træernes Susen, paa Bækkens Mumlen, paa Fuglenes

En ejendommelig Fremstilling af Christus, som farer til Himlen. (Fra Broddetorp Kirke i Vestergötland.)

Kvidren eller den hviskende Vind eller den buldrende Torden, uden at jeg føler, at alt dette er et Bevis for Enheden og et Vidnesbyrd om, at intet er dig ligt.«

Formerne for Bønnen er saa forskellige. Den meksikanske vilde nøjes i sin Bøn med et Hjertesuk til Gud og kalder Herren: »Min Fader, min Moder, min ældre Broder«. Hereromanden, som uventet faar et Bytte, standser kun et Øjeblik og ser mod Himlen. Negritopygmænen paa Luzon skærer et Stykke Kød af Jagtdyret og kaster det mod Himlen. »Maatte den himmelske Fader lade os se en

god ny Dag,« er Ildlænderens Aftenønske. »O Wakanda,« beder Sioux-Indianeren i Brødrenes Kor, naar han tager Afsked for at rejse videre, »du, der er Solen: paa denne Ø (Jord) styrer du alt, dér bevæger sig ogsaa Menneskene. Og naar du har bestemt for en, at hans sidste Dag paa Jorden er kommet, saa er det saaledes, og det kan ikke udskydes. Derfor, o Wakanda, beder jeg dig om din Gunst.«

Formerne er forskellige og i deres Renhed og Sandhed afhængige af Folkenes Gudserkendelse, men Bønner er der alle Vegne, alle Vegne findes der Udtryk for Skabningens Afhængighed og Ydmyghed, skælvende Ærbødighed og troende Længsel. Ja, somme Tider svinger Bønnen selv i Hedningeverdenen sig op til en Aandsstorhed, som mange Kristne maa misunde dem, saaledes naar Filosofen Epiktet beder:

»Gør med mig, hvad du vil: jeg er enig med dig,
 Jeg indvender intet mod dine Raadsslutninger.
 Før mig, hvorhen du vil, iklæd mig den Dragt, du vil!
 Vil du, jeg skal hædres, eller ej,
 Vil du, jeg skal have mit blivende Sted eller flygte,
 Vil du, jeg skal være fattig eller rig,
 Jeg vil retfærdiggøre dig for alt.«

Sandelig, den, som ikke beder, synder fremfor alt mod Jesus Christus, Guds Søn, som kom og lærte os at bede. Men han kommer ogsaa i Opposition til hele Menneskeheden, thi alle, alle beder. — z.

Hil Dig, Havets Stjerne!

»Hun (Maria) er altsaa for os hin straalende Stjerne, som steg op fra Jakob, hvis Straaler oplyser hele Verden, hvis Glans forlener Himlen dens Purpurskær, trænger ned i Helvede, oplyser Jorden, gennemgløder Hjerterne mere end Legemerne, som varmer og nærer Dyderne og udtørre Lasterne. Hun er hin klart straalende, glansfulde Stjerne, som staar op over det store vidtstrakte Hav, straalende i Fortjenester og lysende som Eksempel. O du dødelige, hvem

du end er, du som indser, at du af Storme og Uvejrtumbles om paa denne Verdens Hav, mere end du staar med Fødderne paa fast Grund, vend ikke dit Blik bort fra Stjernens Glans, hvis ikke du vil knækkes af Stormene. Hvisker Fristelsens Vinde, støder du mod Sorgens Klippe, se op til denne Stjerne, kald paa Maria! Driver du om paa Stolthedens Bølger, rives du med af Æresygens, Bag-

Bernardino Luini.

Madonna med Jesusbarnet.

vaskelsens, Hidsighedens Vande, se op til Stjernen, kald paa Maria! Syder Vreden, Gerrigheden, Kødets Lyster om Kølen paa dine Følelsers lille Skib, kald paa Maria! Gennemtrænges du af Afsky for dine Synder, af Angst for din Samvittighed og Rædsel for Dommen, ser du dig opslugt af Sorgens og Fortvivlelsens Afgrund, tænk paa Maria! I Farer, i Angst, i Nød, i

Tvivl, tænk paa Maria, kald paa Maria! Lad hendes Navn aldrig vige fra dine Læber eller ud af dit Hjerte! Og for at opnaa hendes Forbøns Bistand, vig aldrig bort fra hendes Vandels Eksempel! Følger du hende, styrer du ikke bort fra den rigtige Vej; bønfalder du hende, vil du aldrig fortvivle; holder hun dig, vil du aldrig falde; beskytter hun dig, intet har du da at frygte; fører hun dig, trættes du ikke; er hun dig kær, kommer du frelst i Havn.«

St. Bernhard af Clairvaux.

Da Holbergs Studiekammerat blev Katholik.

Pater Metzler S. J. har i »St. Olav« skrevet om en norsk Konvertit, der studerede paa Kbhvns Universitet og der fattede Kærlighed for den kath. Kirke. Vi bringer her et Uddrag af den interessante Artikel:

Den 14. Oktober 1761 døde i Jesuiterkollegiet i Köln den norske Konvertit Pater Johann Daniel Ramus, som i over 20 Aar havde været Professor i Theologi ved Universitetet i denne By.

Han blev født i Juli 1685 i Trondheim som Søn af den protestantiske Theologiprofessor Melchior Ramus og Hustru Anne Ryhn, en Datter af Kommandanten til Munkholmen. Hans Fader, som var meget berømt for sin Lærdom, døde allerede 27. Februar 1693 og gav Sønnen sin store Trang til videnskabelige Sysler i Arv. Moderen sendte ham derfor til Kathedralskolen i Bergen, hvor Daniel snart gjorde saa store Fremskridt, at han regnedes blandt de dygtigste Elever, og Rektoren, Lintrup, lod ham ofte optræde ved de af ham indførte Disputatser.

I 1702 afsluttede han samtidig med Ludvig Holberg Studierne ved Gymnasiet i Bergen. Kort efter, den 20. Juli, lod Ramus og en anden Elev fra Bergens-Skolen sig immatrikulere ved Københavns Universitet og valgte Caspar Bartholin som Privatpreceptor. Han boede først som Alumne paa Walkendorffs Kollegium, fra 1703-05 paa Regensen og fra 1705-06 paa Ehlers Kollegium.

16. Maj 1703 blev han ved Olaus Wilhelm Worm kreeret til »Baccalaureus udi Philosophie«. I ungdommeligt Overmod deltog han de følgende Aar i forskellige Studenterstreger, som indbragte ham to Dages Arrest sammen med sine medskyldige og lidt senere en skarp Irettesættelse fra Konsistoriet. Men samtidig gjorde han, takket være sin helt usædvanlige Begavelse, saa stærke Fremskridt, at han baade i Filosofi og Mathematik samt Sprogkunderskaber kom langt forbi sine jævnaldrende. Det er derfor intet Under, at Konsistoriet i Oktober 1705 gav ham en theologisk Friplads paa Ehlers Kollegium. Man tog aabenbart ikke hans ungdommelige Narrestreger alvorligt, men ventede, at hans mange Talenter vilde bringe ham vidt. Men i Sommeren 1706 maatte Ramus atter stande til Rette for Universitetets Konsistorium og denne Gang paa Grund af sin katholice-rende Indstilling — en Anklage, som kunde blive skæbnesvanger for ham, da Opposition mod den herskende Dogmatik bl. a. vilde medføre Tab af Stipendiet.

Folkekirkens Vogtere var blevet bekymrede paa Grund af en Del katholske Sympathier, man havde lagt Mærke

til. Den 29. April 1699 havde Kong Frederik IV udstedt et Reskript til Politimester Paul Rask i København »imod katholske Præsters eller Jesuiters Udøvelse af Præstehandlinger og Forførelse af Folket til katholsk Religion«. 22. Okt. 1701 blev det paa ny indskærpet Politimesteren, at ingen fremmed eller forbudt Religion blev udøvet i København, og at ingen Lutheraner skiftede Religion eller lod sig forføre af fremmed Trosbekendelse. Hvorfor var man blevet bange? En kejserlig Gesandtskabspræst, Konrad Weys S. J. fik paa Grund af sin personlige Elskværdighed og brændende Nidkærhed særdeles stor Velsignelse til Arbejdet, navnlig blandt Universitetets Studenter. Og mærkelig nok var det særlig blandt protestantiske Præstesønner og theologiske Studenter, at han fik Indpas.

At denne katholicerende Bevægelse blandt Studenterne ikke kunde holdes længe skjult, siger sig selv. Særlig paa drog i 1706 en Søn af Stiftprovst Ole Hansen Bagger i Kristiansand sig Lovens Haandhæveres Opmærksomhed. Efter at have frekventeret Sorø Akademi var han 22. Juli 1701 blevet indskrevet ved Københavns Universitet, men snart efter forlod han Danmark for at studere tre Aar hos Jesuiterne i Strassburg. Efter sin Hjemkomst fik Matthias Bagger 7. Maj 1706 Baccalaureatet i Filosofi, og da han ofte drøftede katholske Emner med sine medstuderende, fik han Ord for at være Katholik. Gennem Prof. Hans Birckerod, hvis Broder Jens var Biskop i Kristiansand, lod Konsistoriet nu Bagger forelægge et Paabud om at forsvare sig mod den nævnte Mistanke. Bagger efterkom imidlertid ikke dette Paabud, og det lykkedes ham, sandsynligvis sammen med en ligesindet Fætter til Ramus, at undslippe til Udlandet.

Derimod lykkedes det Politimester Ole Rømer i København at faa konstateret, at to Studenter fra Ehlers Kollegium, Hans Nordrup og Johann Daniel Ramus, begge Venner af Bagger, hemmelig agtede at rejse til Udlandet. Men lige før Skibet skulde stikke i Søen, lod Ole Rømer dem begge arrestere og føre for Konsistoriet.

Den 17. Juli 1706 blev først Ramus afhørt. Han tilstod at have hørt gennem Nordrup om den rige Understøttelse, som Matthias Bagger havde faaet hos Jesuiterne i Strassburg. Derfor var begge blevet enige om at forsøge Lykken der. Han havde ikke haft til Hensigt at skifte Religion. Saa blev Nordrup forhørt, han havde allerede Okt. 1705 absolveret sin theologiske Embedseksamen med udmærket Resultat. Han forklarede, at han havde faaet Hyre paa Skibet for at faa gratis Overrejse og da rejse videre til Paris, hvor han haabede at kunne faa Ansættelse hos en Slægtning. Han tænkte ikke paa at blive Katholik, da han nær-

mest foragtede den katholske Religion. Paa Nordrups Bøn synes kgl. Konfessionarius, Dr. Peter Jespersen, at have interveneret for de to Statsforbrydere, som imidlertid var blevet overført til »Statens Slutteri«, og efter at have undertegnet et Revers blev begge den 25. Juli 1705 sat paa fri Fod.

Men alt dette havde et modsat Resultat end det tilsigtede. I Annalerne for Københavns Mission 1707 beretter Pater Weys, at tre af de mest ansete Studenter er blevet Katholiker, deriblandt Johann Daniel Ramus og hans Landsmand Georg Heinrich Krog, Søn af Biskop Peder Nielsen Krog i Trondheim.

Det var hovedsagelig gennem Disputatserne med sin tidligere Lærer, Lintrup, at Ramus stadig kom Sandheden nærmere. I det kongelige Bibliothek var flere katholske Skrifter faldet ham i Hænde, hvis Bevisførelse gjorde et stærkt Indtryk. Overtydte om, at ingen af hans Trosfæller kunde afkræfte dette, forelagde han alle Tvivlsspørgsmaal for Prof. Lintrup. Og hans Formodning slog til: i Stedet for at imødegaa med Beviser gik Professoren uden om alle Vanskelighederne. Ramus henvendte sig saa til Pater Weys og indviede ham i sine Bevæggrunde til Konversion. Denne modtog ham venligt og bestyrkede ham i Beslutningen, men gjorde ham samtidig opmærksom paa, hvor strengt en indfødt Danskers Overgang blev bedømt. Han kunde ikke se nogen anden Maade at iværksætte denne paa, end at Ramus gav Afkald paa sin Arv og forlod Landet. Og da d. 4. Aug. 1707 hans yngre Brødre var blevet immatrikuleret og havde faaet Fripladser paa Borchs Kollegium, mente Johann Daniel, at Tiden nu var inde til at gennemføre Planen om i Udlandet at forberede sig til katholsk Præst.

Pater Weys havde raadet Ramus til at rejse til Linz i Østrig, da saa mange Konvertiter fra Skandinavien før var blevet optaget i det derværende Collegium Nordicum og der havde forberedt sig til Præstegerningen. Udrustet med anbefalinger fra Pater Weys begyndte den 22-aarige Student »Forvisningens ærefulde Vej« og kom først efter Anvisning til Jesuiterkollegiet i Köln. Patrene i Köln var alle som een forbavsedede over den unge Nordmands Modenhed, Hjertenhed og fremragende Begavelse. De fraaadede ham at rejse til Østrig og lovede ham en Friplads i Trier, hvor han indtraf i Sept. 1707. Efter et Par Aars Studier ved Jesuiterkollegiet her blev han blandt 17 Baccalaurei promoveret som Nr. 1 til Magister artium. Men han stiledede højere, han vilde ikke blot være Præst, men Ordenspræst, endda Jesuit, og traadte i 1709 ind i Jesu Selskabs Noviciat i Trier.

Efter at have fuldført sine filosofiske Studier og erhvervet Doktorgraden i Latin gennemgik han et praktisk Skolekursus i Westfalen og udførte senere tre Aars Lærervirksomhed ved Jesuiterkollegiet i Coblenz. 30 Aar gammel fik han en Friplads til at kunne studere Theologi i Rom, og her modtog han Præstevielsen den 28. Okt. 1717.

Største Delen af sit fremtidige Liv tilbragte Pater Ramus i Köln, hvor han beklædte Professoratet for skolastisk Filosofi ved Universitetet og nød almindelig Agtelse for sine store Kundskaber. Stor Fortjeneste indlagde han sig ogsaa som Leder af Kölner-Jesuiternes store Bibliothek, hvis mange Bøger han katalogiserede.

Pater Daniel Ramus døde i Jesuiterkollegiet i Köln den 14. Oktober 1761. Ved Johs. H.

Damptromlæn arbejder.

Med en Følelse af Uhygge er man Vidne til, hvorledes den nationalsocialistiske Damptromle nu ogsaa har knust de tyske katholske farvebærende Studenterforeninger. »Farvebærende« kalder man i Tyskland Foreninger, der som Kendemærke bærer farvede Huer og Brystbaand. Det var disse Studenterforeninger, der opstod under Kulturkampen og hvis Principper var: Religion, Videnskab og Venskab; men først og fremmest Religion ∴ Catholicisme. Sammen med de ikke farvebærende katholske Studenterforeninger traadte de i Brechen for den katholske Students Ligeberettigelse med de andre, for Catholicismen som bærende Princip, og de vendte sig imod det af Kirken forbudte Duel- og Mensur-Uvæsen. Der skulde Mod til i hine Dage at bære de katholske Studenterforeningers Farver. Ikke blot moralsk Mod — ogsaa fysisk Mod. Der er ingen Tvivl om, at de katholske Studenterforeninger var et af de Vaaben, der særlig var medvirkende til, at Bismarks Kulturkamp endte med et Nederlag. — Frygtløs stod den Gang den tyske katholske studerende Ungdom som Værner af Kirkens Ret og Selvstændighed.

Og nu?

Den 14. og 15. April 1934 holdt de farvebærende katholske Studenterforeningers Forbund (C. V.) for hele Tyskland sit store Møde i Münster i Westfalen. Her blev Forbundets nye Principper proklamerede og Repræsentanterne, Førerne for de enkelte Foreninger maatte forpligte sig, paa egne og Foreningens Vegne, til at kæmpe for:

1. Den nationalsocialistiske Stat og dens Førere.

2. Alle Foreningens Medlemmers Opdragelse i den nationalsocialistiske Aand.
3. Forbundets Videreførelse paa positiv-kirkelig Kristendoms Grundlag, **under principiel Udelukkelse af konfessionel Begrænsning.**
4. Afvisning af Duel og Mensur.

Punkt 4 er altsaa det sidste og eneste, der er tilbage af disse Foreningers katholske Præg, og selv paa dette Punkt synes Stillingen ikke at være fast.

I sin Forelæggelsestale balancerer Taleren uhyre forsigtig mellem Hensynet til det nationalsocialistiske Æresbegreb og Kirkens Bud og udtrykker utilsløret Haabet om, at Paven vil ophæve Forbudet mod Duellen, naar blot det livsfarlige Moment ved denne udelukkes.

Sandheden er, at Tysklands store katholske farvebærende Studenterforbund ikke eksisterer mere.

Hvad Bismarks Jernnæve ikke formaaede, det har i en Nedgangstid et politisk Uvejr udrettet paa faa Maaneder.

Det kan ikke nytte at lukke Øjnene for den Kendsgerning, at den katholske Kirke i Tyskland gaar en overordentlig vanskelig Tid i Møde. Her som andetsteds trænges Religionen tilbage i de sidste Rækker.

Som Bolsjevismen er bleven Religion i Rusland, saaledes er Nationalismen i Færd med at blive det i Tyskland. Det er to forskellige Afguder, men de er Afguder begge to.

J. H.-L.

* * *

Det er et dystert Billede, ovenstaaende Artikel tegner af Udviklingen inden for den store tyske katholske Studenterforening C. V.; desværre er det rigtigt. Læser man Beretningen om den sidste 62. Cartellforsamling, frastødes man af den Omstændighed, at katholske Studenter aflægger Troskabsløfte til alle mulige »Førere«, mens de omhyggeligt undgaar at nævne Paven og Biskopper. Vi har dog grundet Formodning om, at C. V. i denne sin Holdning absolut ikke har Flertallet af sine gamle Medlemmer bag sig. Saa meget véd vi, at Tysklands gode Katholiker plejer at tale anderledes katholsk. Vi støtter vor Formodning paa flere Kendsgerninger: at C. V. paa Grund af sin Holdning i det forløbne Aar har mistet mange af sine Medlemmer; at Forbundet, som Føreren selv indrømmede, er ude for en »Tillidskrise«; at tyske katholske Studenter offentligt, f. Eks. i »Junge Front« erklærede, at C. V. uden konfessionel Begrænsning ingen Eksistensberettigelse havde længere, og at enkelte til C. V. hørende Studenterforeninger allerede har meldt sig ud. Skriveren af ovenstaaende, der i sin Studie-

tid i Tyskland blev Medlem af C. V. og indtil nu stod som »Alter Herr« i Forbundet, men efter den sidste 62. Cartellforsamling har meldt sig ud, har sikkert mange Meningsfæller blandt andre Cartellbrødre, som vilde slaa Følge med ham, hvis de ikke maatte tage Hensyn til forskellige praktiske Problemer, bl. a. ogsaa Foreningernes Formue.
Red.

Spaniens Genrejsning.

Verden ser igen mod Spanien. Snart er der Tale om blodige Strejkeuroligheder, snart fortæller Telegrammer om Voldshandlinger mod Kirker og Enkeltmand eller Overfald paa en Redaktion, og nu sidst hørte vi om den spanske Regerings Tilbagetræden paa Grund af Uoverensstemmelser mellem Præsident Zamorra og Ministerpræsident Lerroux i Amnestispørgsmaalet. Det er alt sammen kun Symptomer paa den aandelige Proces, som Spanien gennemgaar, og som heldigvis gaar i Retning af Rekonvalescens, Genrejsning efter tre Aars Nedværdigelse.

Alle Vegne rører sig sundt religiøst Liv, som siden de sidste heldige Valg med stadig større Magt stræber fremad. Den katholske Aktion arbejder for fuld Kraft. Gudstjernerne er besøgt som aldrig før. Alle Vegne holdes Foredrag især om sociale Problemer set under Kirkens Synsvinkel. De gamle religiøse Højtideligheder, f. Eks. i Sevilla er blevet genoptaget og fejres med største Pragt og større Inderlighed. Endog Republikens Repræsentanter vilde denne Gang deltage i dem. Parlamentet vedtog under Trusel fra Marxisterne en Lov, som gav de Præster, hvis aarlige Indtægt før havde været under 7000 Pesetas, godt to Trediedel af deres Løn tilbage. Ogsaa Amnestiloven var en Sejr for det katholske Højreparti og et stort Nederlag for Socialisterne, saa disse i Parlamentet rasende kastede Vandglas efter Højregruppen, da Loven var til Behandling.

Og nu til sidst den store Forsamling, som den katholske Ungdom, der er samlet i Accion Popular, foranstaltede i Eskorial, det gamle Slot med sin 400-aarige Historie og Spaniens dyrebareste nationale og kirkelige Minder. Socialisterne havde først forlangt, at Forsamlingen skulde forbydes, og Regeringen, som vaklede stærkt, gav for saa vidt efter, idet en samtidig planlagt Parade blev forbudt. Men selve Mødet blev holdt og var et vældigt Vidnesbyrd om Accion Populærs stærkt opadstræbende Ungdomsorganisation paa Trods af al Modstand. Deltagernes Transporter blev alle Vegne udsat for fanatiske Modstanderes Angreb. Omni-

busser blev standset, bombarderet med Sten og stukket i Brand. Ved Sevilla blev der slynget Flasker med brandfarlige Vædsker mod et Særtog, som var fuldt besat med unge Mennesker. Mange Steder kom det til blodige Sammenstød med ikke faa saarede og døde. Alligevel strømmede de unge, tapre og uforfærdede Katholiker fra alle Sider til, og der indfandt sig mindst 20.000 — efter andre Meldinger indtil 40.000 — ved Eskorial. Paa Esplanaden var der rejst et Alter, og under den dybeste Tavshed, som kun af og til blev afbrudt af Korsang, læstes den hellige Messe. Efter Messen sang de Titusinder af unge med uhyre Begejstring Ungdomsorganisationens nye Hymne. Saa kom et særlig gribende Øjeblik: en Røst oplæste fra Alterets Side Navnene paa dem, der var faldet for deres Idealer; den ene efter den anden af de unge Helte blev ihukkommet, og hver Gang et Navn i Højttalerne kastedes tilbage fra Eskorials stormhægede, graa Mure, raabte de Tusinder som med een Røst: *Presente y adelante*, som betyder noget lignende som: Her er vi, og vi vil frem! Derefter blev der, før den højtidelige Edsaflæggelse, oplæst *Accion Popular's* Trosbekendelse bestaaende af 19 Punkter. Det første Punkt hedder: Tænk paa Spanien, arbejd for Spanien og vær rede til at dø for det! I det sidste Punkt hedder det: Frem for alt Spanien og over Spanien Gud! Af de øvrige Punkter var det især tre, som blev modtaget med uhyre Bifald: Krig mod Klassekampen! Arbejde for alle; hvo, som ikke vil arbejde, skal heller ikke spise! Ned med Parlamentarismen, giv os den korporativt organiserede Stat! Mødet fandt sin Afslutning med en gribende Tale af Gil Robles, som fremhævede Nødvendigheden af at staa Last og Brast med hinanden og være rede til de største Ofre. Meget havde man allerede naaet i Kampen mod Marxismens opløsende Kræfter, men man maatte ikke blive træt. »Vi vil til sin Tid sikre Overtagelsen af Magten, men paa et Tidspunkt vi selv vælger!«

Det spanske Folk rejser sig altsaa, og alle dets Venner vil med Glæde se, hvorledes de unge katholske, patriotiske Kræfter samler sig og forsvarer Fædreland og Tro. Paa denne troende Ungdomsblok vil mange Aspirationer, som har ment at kunne fiske i rørte Vande, splittes. Til Spekulanterne hører bl. a. ogsaa en Kongres af Lutheranere, ogsaa Dr. A. Th. Jørgensen er med, som aabnedes den 23. April i Madrid til »Evangeliets Udbredelse«, hvor ifølge en Meddelelse i Berlingske Tidende af 22. April der skal overvejes: »Mulighederne for et kraftigt Fremstød«. Man kender jo disse »Mulighedsovervejelser« fra Mexiko og Sydamerika, og hver Gang der brød en eller anden Kirkefølgelse løs, og man kommer uvilkaarligt til at sammen-

ligne Pavens taktfulde Optræden, naar Situationerne er omvendt, med denne Adfærd. Saaledes skriver den nys konverterede Dr. Karl Thieme i »Vaterland«, hvor taktfuld Rom var, da protestantiske Præster henvendte sig til den hellige Fader om Genforening:

»Vatikanet har ikke taget Stilling til vore Ønsker for at undgaa Skinnet af, at den evangeliske Kirkes mislige Stilling i Tyskland vilde blive benyttet til at hverve blandt dens Tilhængere«.

Men Sandhedens Kirke har maaske ogsaa bedre Tid og Raad til at vente; hvis Protestantismen altid kun havde benyttet sig af de rolige Tider til sin Troshvervning, hvor mange mon der saa overhovedet var blevet Protestanter?

—2.

Mere end Drømme.

(Sluttet.)

En anden ikke slet saa oprivende Oplevelse havde jeg under Krigen. I denne svære Tid var mine Tanker uafledelig hos mine kære derhjemme. En Nat drømte jeg, at jeg var paa Rejse til Tyskland. I min Kuffert havde jeg det gode, danske Smør, Ost og andre Levnedsmidler, som mine kære trængte haardt til. Jeg kunde næppe afvente det Øjeblik, hvor jeg skulde gense dem alle og pakke alle mine Herligheder ud for dem. Da jeg naaede til mit Bestemmel-sessted, stod alle mine Søkende paa Banegaarden for at tage imod mig, og de fulgte mig alle hen til den Søster, hvor jeg skulde bo under mit Besøg. Min Ankomst skulde nu fejres med mine danske Delikatesser. Medens min Søster lavede Kaffe, og de andre forventningsfulde sad omkring Bordet, vil jeg hurtigt pakke mine Levnedsmidler ud af Kufferten; jeg søger og søger, roder alt imellem hinanden, min Uro vokser, og til sidst ligger alle mine Sager strøet rundt paa Gulvet, men der var intet Spor af Levnedsmid-ler. Fortvivlet ser jeg op, og da jeg ser mine kæres blege, skuffede Ansigter, overvælder Smerten mig, og jeg græder saa hæftigt, at jeg vaagner derved. Min første Tanke var: »Heldigvis, at det kun var en Drøm«.

Et halvt Aar senere rejste jeg virkelig til Tyskland; desværre forstaar jeg ikke selv at pakke en Kuffert, jeg faar kun Plads til Halvdelen af det, jeg nødvendigvis skal have med, saa en gammel Onkel til min Mand pakker altid min Kuffert. Det er ganske utroligt, alt det han kan faa til at være i en Kuffert. Ogsaa denne Gang blev alt pakket ned med den allerstørste Omhu. Levnedsmidlerne blev pakket ind i gamle Klædningsstykker og oven i Købet skjult i gamle Støvler. Drømmen stod endnu levende for os, og vi

troede, at den vilde mane os til Forsigtighed — jeg var helt beroliget, intet var glempt, og trøstet rejste jeg af Sted. Jeg havde tilmed Udførselstilladelse for Smør og Ost. Da jeg naaede hjem, stod alle mine Søskende for at tage imod mig; hvor var de alle blevet slanke, i Dag vilde man have misundt dem, men dengang skar det mig i Hjertet. Alle ledsagede de mig til den Søster, hos hvem jeg skulde bo under mit Besøg; min Broder, som var hjemme paa Ferie, bar min Kuffert. Vi skulde nu fejre min Ankomst med de danske Delikatesser; dette Øjeblik havde jeg længe glædet mig til og set hen imod. Mens min Søster lavede Kaffe, og mine Søskende satte sig rundt om Bordet, skyndte jeg mig for at hente Levnedsmidlerne frem af min Kuffert. Alt laa ordentligt, saaledes som min Mands Onkel havde lagt det. Jeg søgte efter Levnedsmidlerne, men kunde ikke finde dem; ængstelig rodede jeg alt imellem hinanden, min Angst steg, og til sidst laa alle mine Klædningsstykker spredt ud over hele Gulvet; da jeg fortvivlet saa op og saa mine Søskendes blege, skuffede Ansigter, stod min Drøm tydeligt for mit indre Blik, alt dette havde jeg jo oplevet engang før; al Forsigtighed havde altsaa dog været omsonst, Levnedsmidlerne var blevet stjålet ud af min Kuffert.

En anden Drømmeoplevelse havde jeg med et Søskendepar, som jeg havde kendt i Aarevis, og om hvem jeg allerede ved en tidligere Lejlighed har fortalt. Jeg kendte deres Livshistorie; med Forkærlighed fortalte de mig om deres afdøde Moder. Jeg havde ofte set Moderens Fotografi og i Stilhed undret mig over, hvor lidt Lighed der var mellem hende og Børnene. Hun havde det fineste lille Ansigt og en sirlig Skikkelse. Mens hun endnu levede, havde jeg ofte set hende, for i 20 Aar havde vi boet lige i Nærheden af hinanden; saa traf jeg hende ofte hos Urtekræmmeren eller hos Grønthandleren, men vi har aldrig talt med hinanden; det var først efter hendes Død, at jeg gjorde Bekendtskabet med hendes Børn.

Jeg var mest sammen med Datteren, og jeg havde maattet give hende det Løfte, naar hun engang blev alvorligt syg, at sørge for, at hun modtog de hellige Dødssakramenter. En Søndag Morgen ser jeg den gamle Frue staa ved min Seng, hun ser bedrøvet paa mig og løfter ligesom bedende sine Hænder; saa forsvinder Ansigtet, og jeg vaagner. Jeg forretter mit Morgenarbejde som sædvanlig og gør mig parat til at gaa i Kirke, men stadig vender min Drøm tilbage til mig, og stadig ser jeg den gamle Frue staa for mig. Saa besluttede jeg lige at kigge indenfor for at se, hvordan Søskendeparret havde det. Jeg vidste nok, at Broderen var syg, og maaske var det blevet daarligere med ham; med Søsteren havde jeg talt Dagen

før, og da havde hun det tilsyneladende godt. Da jeg nu bankede paa Døren, var der ingen, der lukkede op. Naa, hun er maaske allerede gaaet i Kirke, tænkte jeg. Jeg bankede dog en Gang til og hørte saa Broderens Stemme, der bad mig gaa lige ind, da Døren var aaben. Da jeg kom ind, saa jeg hans Søster ligge i Sengen og fantasere af Feber; hun kendte mig ikke, da jeg talte til hende. Saa fortalte Broderen mig, at hans Søster pludselig om Natten var blevet saa syg, og da han selv laa syg og hjælpeløs i Sengen og ikke kunde hjælpe hende, var han blevet ganske fortvivlet. Jeg skyndte mig hjem og ringede til en Læge, gik saa tilbage til de syge og blev der, indtil Lægen kom. Han stillede et betænkeligt Ansigt op og konstaterede Lungebetændelse. Den syge maatte straks paa Hospitalet, og en Time senere kørte jeg af Sted med hende. Jeg var meget bekymret for min Patient, for jeg vilde dog holde mit Løfte og sørge for, at hun fik meddelt Dødssakramenterne. Til alt Held var Oversygeplejersken paa Hospitalet selv Katholik. Jeg talte med hende derom, og hun lovede at telefonere, hvis det skulde være nødvendigt, og der skulde være Fare til Stede. Jeg tog hjem, og Klokkeren 10 om Aftenen telefonerede Sygeplejersken, at jeg hellere maatte faa fat i en Præst og bede ham tage Dødssakramenterne med til den syge. Jeg telefonerede saa til Pastor J., som ogsaa kendte den syge personligt, og bad ham tage hen til Patientten, og samme Nat modtog hun Dødssakramenterne. Min Patient blev ved Guds Hjælp atter rask og lever den Dag i Dag.

Da jeg som ganske ung Pige endnu boede i Tyskland, følte jeg en Aften en uforklarlig Angst for mine kære derhjemme. Jeg var optaget af et Arbejde, som forhindrede mig i at gaa hjem før Midnat, men min Uro blev saa stærk, at jeg ved 10-Tiden bad mig fri og ilede hjem. Med bange Anelser betraadte jeg min Søsters Hjem, som efter min kære Moders Død ogsaa var blevet mit Hjem, og til hvilket jeg var knyttet med stærke Kærlighedsbaand, da min Søster i flere Aar havde været mig i Moders Sted.

Jeg fandt min Søster i Køkkenet. Hun sad paa en Stol og knugede med begge Hænder om Stolens Kanter. Hendes Ansigt var fordrejet i Smerte, og hun sagde til mig: »Aa, bliv hos mig, jeg dør, jeg har taget Gift!« og hun greb fat i mig og klamrede sig krampagtigt til mig. Ude af mig selv af Angst for min Søsters Liv rev jeg mig løs og styrtede ud for at hente en Læge. Højt grædende løb jeg paa Gaden. Klokkeren var nu næsten 11, og alle Gadedøre var lukket. Jeg maatte ringe paa Natklokkeren hos forskellige Læger, men blev overalt afvist; enten var Doktoren ikke hjemme eller paa anden Maade forhindret. Da

Tiden var kostbar, bad jeg i min store Hjerteangst Gud om Hjælp, og da fik jeg den Tanke: Gaa til Politistationen. Jeg løb derhen og foralte om min Søster. Min stærkt oprevne Tilstand gav Politiet Betæneligheder om Rigtigheden af min Forklaring, men til sidst blev der dog ringet efter Lægevagtsvognen. En Betjent fik Ordre til at følge mig hjem. Da vi kom til min Søsters Hus, var Lægevagtsvognen der allerede, og min Søster var allerede kommet under Behandling og blev udpumpet. Lægen fortalte mig senere, at Hjælpen var kommet i allersidste Øjeblik. Min Søsters Liv blev reddet.

Dette var kun enkelte af mine mange Drømmeoplevelser, og jeg tænker, at ogsaa De, efter at De har hørt disse Oplevelser, vil dele min Opfattelse, at Drømme ikke altid er Nonsens.

H. J.

Beretning om Ansgariusforeningens Virksomhed i 1933.

Formanden for Ansgariusforeningen, Kontorchef A. M. Thorkilsen, aflagde v. Generalfors. d. 30. April flg. Beretning:

»Nordisk Ugeblad« har med 1933 fuldendt sin 81. Aargang. Der er udkommet 53 Numre med et Sideantal af 1288 + XIX, samt 151 Billeder. Sideantallet andrager 200 mere end sædvanligt og er det største, Ugebladet nogen Sinde har haft, ligesom ogsaa Antallet af Billeder er langt større end tidligere. Udvidelsen har vist glædelige Resultater i en mærkbar forøget Interesse for Bladet, som redigeres af Pater G. Scherz, der fik sin Udnævnelse som Redaktør i Januar. Abonnementsprisen har været uforandret 3 Kr. Kvartalet, indbefattet Porto. Bladet udsendes til Bibliotheker, Dagblade og Tidsskrifter i Ind- og Udland i ialt 65 Eksemplarer. Annoncetillæggene, som er forpagtet til Direktør A. Silowitz, har i Aar givet en Nettoindtægt af Kr. 3000,—. Kalenderen 1933, redigeret af Organist Kurt Thomsen, udkom i et Oplag af 1600 Eksemplarer og gav et Overskud paa Kr. 153,41. Sognebladene udkom indtil Juni som Særtryk af Artikler fra Ugebladet, men fra Juni udsendes det 4-sidede Blad med egne Artikler. Antallet af Sogne, der aftager Bladet, forøgedes i Aarets Løb. Omkostninger til Bogtrykker og Porto androg Kr. 1888,—, medens Indtægten beløb sig til Kr. 2225,10, hvorved altsaa fremkommer et Overskud paa Kr. 337,10, hvoraf dog ca. Kr. 300,— i gamle Restancer. Aarbogen er udgivet. Navnet er dog ændret til »Katholsk Haandbog«. Bogen tilstil-

les samtlige Medlemmer vederlagsfrit. Udgivelsen er bekostet af Direktør A. Silcowitz.

Foreningen har haft den Glæde at modtage en Gave paa Kr. 600,— fra en Dame, der allerede tidligere havde skænket Kr. 600,— og ønskede at forblive anonym. Vedkommende døde i 1933. Disse Kr. 1200,— anvendtes til at betale de ikke solgte Eksemplarer af Pastor P. Schindlers Bog: »Benedikt af Nursias Munkeregel«, som Foreningen maatte overtage fra Koppels Forlag i Henhold til en Kontrakt af 1929.

Den 13. Juni afholdt Ansgariusforeningen i St. Nicolaj Kirkesal et Presse-møde, der havde samlet henved 400 Deltagere. Flere Talere behandlede den katholske Presses Betydning, og der gaves en af Lysbilleder ledsaget historisk Oversigt over Ansgariusforeningens og Ugebladets mere end 80-aarige Virksomhed. Hs. Excellence Biskop J. Brems, der netop var vendt hjem fra Pilgrimsfærden til Rom, medbragte Hilsen og Velsignelse fra Hs. Hellighed Pave Pius XI.

I Løbet af Efteraaret afholdt Ugebladets Redaktør Pater G. Scherz sammen med Lensgreve J. Holstein-Ledreborg Presse-møder i en Del Provinsbyer. Disse Møder har givet gode Resultater med Hensyn til Forøgelse af Ugebladets Abonnentantal. Foreningen staar i stor Gæld til begge d'Herrer i denne Anledning, og jeg vil benytte Lejligheden til overfor Herr Lensgreven og Herr Pater Scherz at udtale vor dybtføjte Tak for det store uegennyttige Arbejde, der paa denne Maade er lagt for Dagen for Udbredelsen af vort Blad.

I Anledning af Presse-mødet i København udsendtes Ugebladet som et Pressenummer i stærkt forøget Oplag, som bekostedes af Direktør A. Silcowitz, der ogsaa har bekostet en Del af sidste Aargangs Clicheer. Til Presse-møderne i Provinsen udsendtes Sognebladene i forøgede Oplag.

Endelig kan nævnes, at Ansgariusforeningen har foreløbig to Arbejder i Gang til Udgivelse snarest, nemlig en Katholsk Ordbog samt den fuldstændige Paverække med en kort Oversigt over hver enkelt Paves Historie. Endvidere har Ugebladet arrangeret sig med et Rejsebureau for at skaffe sine Læsere en Rejse under gunstige Vilkaar til Passionsskuespillene i Oberammergau.

Som det fremgaar af denne Beretning, og som det senere vil kunne ses af Regnskabet, har Bestyrelsen i det forløbne Aar arbejdet med Held paa en Konsolidering af Foreningen og gennemført en længe tiltrængt Udvidelse af vort Blad. Aaret har altsaa været godt, men herved bliver vi ikke staaende. Skal Bladet bevare sit nuværende Omfang, er en yderligere Forøgelse af Abonnenternes Antal nødvendig, og

herpaa har vi i den allerede forløbne Del af indeværende Aar med Held arbejdet videre. Vi maa sigte mod det Maal, at Bladet maa kunne staa paa egne Ben, og Bestyrelsen har grundet Haab om, at dette vil lykkes for os i indeværende Aar. Enighed gør stærk, og naar det først vilde gaa op for alle Katholiker, at man af alle Blade først og fremmest maa støtte Kirkens officielle Organ, hvis Betydning ogsaa for protestantiske Kredse ikke maa undervurderes, — da den kan spores ikke at være ringe — ja, da vilde Maalet være naaet. —

NYE BØGER.

Vore Fædres gamle Kristentro. Ved Søster Margrete Marie Krohn. Nationaltrykkeriet, Oslo. 1934. 117 Sider. Pris 1 Kr. (Faas gennem Jesu Hjertes Budbringer, Aarhus.)

Dette er ved første Øjekast ikke andet end en sammenhængende Fremstilling af den katholske Tros- og Sædelære.

Den gamle Vin paa nye Læderflasker; den gamle Katekismus i moderne Klædebon.

Og dette Klædebon har nordisk Tilsnit.

Vi har herhjemme Oversættelseslitteratur nok, der paa en grundig og tilforladelig Maade indfører Læseren i den katholske Kirkes Lære. Disse Bøger af Dewald, Rauschen o. a. vil ikke saa let blive overflødige.

Men her har vi nu for første Gang en systematisk og temmelig fyldig Fremstilling, som er hjemmegroet. Vel er dens Hjemstavn de norske Fjorde og Fjelde; alligevel adskiller hverken dens Sprog eller Tankesæt sig væsentligt fra, hvad man venter af en dansk Bog. Bogen læses let og med stigende Interesse.

Hvori ligger nu det særlig nordiske ved Bogen?

Skønt Forfatterinden i de mest jævne og enkle Udtryk fremsætter den katholske Lære, er Fremstillingen ikke paa nogen Maade tør eller trættende. Der er saa megen bunden Varme i den lille Bog, at man uvilkaarlig spørger sig selv: Hvordan bærer Forfatterinden sig ad med at tale saa indtrængende til Læserens Hjerte? Denne indre Grebthed af Indholdet synes mig at være et Særkende for det bedste i nordisk Litteratur.

Dertil kommer, at den dogmatiske Fremstilling tit afbrydes — nej, uddybes — ved indskudte Smaastykker om nordiske Konvertiter siden Reformationen. Her er Danmark meget fyldigt og smukt repræsenteret. Denne personlige Note, der prøver Lærens indre Godhed og praktiske Gennemførlighed paa selve Livet og Historien, er et

overmaade heldigt Greb og, jeg tror, atter et ægte nordisk Træk, som gør Bogen saa vel egnet til det Formaal, Forfatterinden sætter den: »at sprede Lys og tillige at give os lidt af den Kærlighed, som vore Fædre nærrede til den Kirke, hvor de følte sig hjemme, og som de var lykkelige over at leve og dø i« (Forord). *J. Wolfisberg S. J.*

Karrer, Otto: 1. Heiliger, starker Gott! Altchristliches Gebetbuch. 213 S. Mk. 2,70. 2. Gottesminne, Gebete des Mittelalters, 293 S. Mk. 3,60. 3. Bleibet in meiner Liebe! Gebete der Neuzeit. 350 S. Mk. 3,60. Verlag Ars Sacra. J. Müller, München 23. 16°, indb. ill.

Disse tre nydeligt udstyrede og illustrerede smaa Bøger udfolder for vort undrende Blik og Hjerte den helligste Procession, som drager hen over denne Jord: Alle bedende Menneskers Tog: med Christus i Spidsen og efter ham i endeløs Række: Apostlene, Kirkefædre, Mystikere, Missionærer, Digtere, Seersker, Helgener og Helgeninder; alle er de repræsenterede ved Bønner: Aftenbøn eller Morgenbøn, Tanker og Følelser under den nye Pagts Offer, med aandelige Suk og Klager eller ogsaa Jubelraab, Bønner under Sjælens Pilgrimsfærd og Kamp, eller paa de forskellige af Kirkeaarets Fester. Hvilken Forskel kan der dog være mellem Mennesker, ogsaa i deres Maade at tale til den Højeste paa. Syrerne Efrem og Cyrillonas slaar paa andre Streng end Hilarius af Poitiers, Munkene Makarius, Benedikt eller Kassianus paa andre end Kirkens Styreere Gregor d. Store eller Augustinus. Hvor ordknap og kort beder Apostlene og de første Aarhundreders Kristne, og hvor blomstrende og varmt er Sproget hos mange af Middelalderens Mystikere eller Nutidens Bedere. I Oldtiden møder vi forholdsvis faa Kvinder, som yder Bidrag; den katholske Middelalder derimod frembringer et rigt Flor af fromme Kvinder i og uden for Klostret, som har præget Kirken ved deres Fromhed. Hvor mangfoldig bliver Bønnens Procession først i de sidste Aarhundreder; da er det ikke blot Præster eller Søstre, vi møder, men en Søfarer Kolumbus staar sammen med Leo XIII, Elisabeth Leseur sammen med Silesius, Michelangelo med Kard. Manning eller Newman eller Jost van den Vondel. Og alligevel, fra hvor mange Nationer og Himmelstrøg disse Mennesker end kommer, de hører alle til een og samme Kirke. Det mærker man bedst, naar man tager Oldkirkens, Middelalderens og den nye Tids Bønehøger i Haanden, den ene efter den anden, og beder efter dem, da er det, som fejrede man Gensyn med Venner og Bekendte. Det er vore egne, der beder, og vi føler mere end nogen Sinde hint: *Lex orandi lex credendi*, at Bønnen følger Troens Lov, og vi kender paa den Bøn den ene katholske og apostoliske Kirke.

FRA HOVEDSTAD OG PROVINNS.

Ansgariusforeningens Generalforsamling.

Saa blev det da den anden Generalforsamling i 1934, som aabnedes Mandag den 30. April Kl. 8¹⁵ i Bredgade 67. Salen var stuvende fuld, og det var let at se, at Foreningen i den sidste Maanedes Tid havde faaet Tilgang af 40—50 nye Medlemmer. Af Præster var bl. a. til Stede Provikar, Pastor Schreiber, P. Rektor Lucas, Pastor v. d. Kettenburg, P. Superior Freitag, Pastor Ronge m. fl.

Kl. 8¹⁵ aabnedes Mødet med Bøn, hvorefter Formanden, Kontorchef Thorkilsen, overdrog Dirigenthvervet til Sagfører Anthon Nielsen, som gav Ordet til Formanden, hvis Beretning findes andet Steds i Bladet. Hr. Hafstrøm fremsatte derefter en indgaaende Kritik af »Katholsk Haandbog«, som Dirigenten henviste til Dagsordenens Punkt 4: »Eventuelt«. Ingeniør Wissum kritiserede Bestyrelsens Passivitet i et Punkt om Bogudgivelse, medens han anerkendte Arbejdet ved Ugebladet. Pastor Jensen afviste Beskyldningen: Foreningen maatte først afbetale gammel Gæld, inden den kunde tænke paa nye Udgivelser. Naar Bestyrelsen baade kunde udvide N. U. og samtidig sørge for at faa hele den økonomiske Situation i Orden og hele gamle Skader, kunde man ikke beskyldte den for at være faldet i Søvn. P. Scherz pointerede, at A. F.s første og vigtigste Opgave var Udvidelsen af Ugebladet og at gøre det til et rigtigt Presseorgan; dette var vigtigere end Bogudgivelse. Beretningen blev derefter godkendt.

Efter at det trykte Regnskab var omdelt, forklarede Hr. Prüser i Tilslutning dertil, at der nu var bragt fuldstændig Orden saavel i Regnskabet som i Antallet af Foreningsmedlemmer og Ugebladsabonnenter. En Kalkulation for indeværende Aar havde — med Foreningens Medlemskontingent i Behold — ganske vist udvist et Underskud for Bladet paa ca. Kr. 1500,—, men Annonceforpagteren, Hr. Silcowitz, havde i Erkendtlighed af Bestyrelsens Arbejde for Bladet givet Tilsagn om Dækning af Underskudet; dette giver det bedste Haab om, at Bladet i indeværende Aar bærer sig selv. Hr. Boye Danielsen paatalte, at Regnskabet ikke var et Statusregnskab. — Regnskabet blev godkendt.

Saa stod Valg af Næstformand, Sekretær, Kasserer og Assistent paa Dagsordenen. Formanden, Kontorchef Thorkilsen, foreslog den gamle Bestyrelse paa Frk. Axelsen nær, som havde udtrykt Ønske om at træde tilbage; i hendes Sted foresloges Hr. Skatteinspektør K. V. Olsen som Sekretær. P. Scherz anbefalede denne Liste, Hr. Ingeniør Wissum og Hr. Lærer Hafstrøm ønskede en ny Bestyrelse.

hvori bl. a. Pastor Ballin, som Repræsentant for Pauluskredsen, skulde være Næstformand. Muremester Günther udtalte Ønsket om fredeligt Samarbejde mellem A. F. og Pauluskredsen. Pastor Jensen udtalte, at der ikke kunde være noget i Vejen for et Samarbejde med Pauluskredsen. Dog var det lettere at danne en ny Kreds, som samlede sig om en speciel Ting, end det var for en gammel Forening, der skal passe gamle Opgaver, at tage nye op. I og for sig syntes Pastor Jensen ikke, der skulde være noget i Vejen for et Samarbejde; men det kommer an paa, om d'Herrer vil samarbejde med os, for fra vor Side ønskes slet ikke Splid og Strid, vi ønsker, at vi maa faa Lov at arbejde i Fred; men vi er kede af, at lige meget hvad vi gør — nu i Aar, hvor vi kan sige, vi har gjort et Arbejde — saa bliver vi angrebet alligevel. Efter en længere Debat, hvor bl. a. P. Superior Harmer, Næstved, og Hr. Fallesen-Schmidt deltog, skred man til skriftlig Afstemning. Valget stod først mellem Pastor Jensen og Pastor Ballin som Næstformand. Pastor Jensen blev valgt med 50 Stemmer mod 30. De til de andre Poster opstillede Modkandidater trak sig derefter tilbage, saaledes at baade Sekretær K. V. Olsen, Kasserer A. Prüser og Assistent Johs. Hansen valgtes uden forudgaaende Afstemning.

Under det 4. Punkt paa Dagsordenen, Eventuelt, gentog Hr. Hafstrøm Ønsket om A. F.s Samarbejde med Pauluskredsen; P. Scherz fremsatte et Forslag om at tilstaa Provinsens Medlemmer Adgang til at tage Del i Afstemningen ved Fuldmagt. Kl. 9⁴⁵ sluttede Generalforsamlingen, ikke uden at Formanden takkede Hr. Sagfører A. Nielsen for den udmærkede Maade, han havde røgtet Dirigenthvervet paa, hvad der bl. a. sikkert har bidraget meget til Generalforsamlingens rolige og værdige Forløb.

Kirkekoncert.

Tirsdag d. 24. April afholdt Herrekoret »Arion« under Ledelse af Organist A. Kerckhoffs og med Assistance af Koncertsangerinde Hertha Bjørvig en Koncert i St. Ansgars Kirke til Fordel for Feriebørns Landophold. Organist K. præsenterede sig paa denne Aften baade som Komponist, Korleder og Orgelspiller. Blandt Korets Præstationer hævdede Schuberts *Sanctus* sig særlig smukt, idet det var velgørende frit for den Sentimentalitet, der i nogen Grad prægede Udførelsen af det ellers vel sammensatte Program. I Registreringen til Ledsagelsen af Solosangen savnede man nogle »dækkede« Stemmer, idet Anvendelsen af de valgte Strygestemmer (med deres svævende Toner) vanskeliggjorde Intonationen for Koncertsangerinde Bjørvig. — Efter Koncerten takkede Sognepræsten, Pastor von der

Kettenburg de medvirkende og mindede om, at det allerede var anden Gang, »Arion« arrangerede en Kirkekoncert i velgørende Øjemed.
Olav Segalt.

Aarsberetning og Regnskab f. Mødreforen. i Ordrup.

Foreningen tæller 43 Medlemmer, hvoraf dog kun ca. 30 er aktive Deltagere. — Der er i Aaret 1933 sendt Lykønskning til 8 Mødre i Anledning af et Barns Fødsel samt læst Messe for disse nyfødte Børn. — Fra Systuen er der uddelt 175 Stk. nyt og 96 Stk. brugt Tøj samt 23 Par nye Strømper og diverse andre Beklædningsgenstande.

<i>Indtægter.</i>		<i>Udgifter.</i>	
Kassebeholdning $\frac{1}{2}$ 33	10 46	Messer.....	36 00
Kollekter ved Messen .	59 41	Indkøb til Systuen	172 15
do. v. Monikamøder	20 00	Fragt	4 40
Andel i Vincentskollekt	44 11	Kassebeholdning $\frac{1}{2}$ 34	31 03
Af Indsaml. ved Sogne-
præstens Jubilæum .	50 00		
Gaver	58 50		
Renter	1 10		
	<u>243 58</u>		<u>243 58</u>

Alle, der har bidraget med Gaver eller Arbejde, bringes herved en hjertelig Tak.

FRA DEN VIDE VERDEN.

Grundstensnedlæggelse i Ørebro.

Paa Mariæ Bebudelsesdag blev Grundstenen til St. Eskils Kirke i Ørebro nedlagt og indmuret. Katholiker alle Vegne fra i Sverige havde indfundet sig til Højtideligheden, der indledes med en Højmesse i Kapellet i Storegatan, celebreret af Pastor Overschie. I Grundstenen blev hugget en Fordybning, hvori man nedlagde et Kobberhylster, der indeholdt Teksten til det Dokument, som viste Kirkens Tegning, Fotografier, gangbare Mønter og et Eksemplar af hver af de Aviser, som udkommer i Ørebro.

Den katolske Presse i Tyskland.

Efter den nye tyske Presselov bliver nu Dagbladenes Oplagsantal anført ved Hovedet paa Bladene, hvilket gør det muligt at sammenligne de katolske Aviser. Det største Tal udviser Essener Volkszeitung med 32.000. Derefter følger: Münsterische Anzeiger: 31.850, Düsseldorfer Tagblatt: 31.850, Westfälische Volksblatt (Paderborn): 27.000, Schlesische Volkszeitung (Breslau): 22.000, Fränkische Volksblatt (Würzburg): 21.850, Triersche Landeszeitung: 19.400, Märkische Volksblatt (Berlin): 19.800, Rhein-Mainische

Volkszeitung (Frankfurt): 19,200, Kölnische Volkszeitung: 18.236, Volksfreund (Aachen): 16.000, Bayrische Volkszeitung (Nürnberg): 15.300, Deutsches Volksblatt (Stuttgart): 10.850, Germania (Berlin): 10,752, Mainzer Journal: 10.150, Badischer Beobachter (Karlsruhe): 9.200, Bayrischer Kurier (München): 6.250 og Augsburgur Postzeitung: 5.012,

»Vor Frelsers Liv«, af Dickens.

I Anledning af Pressens Udgivelse af Charles Dickens »Vor Frelsers Liv« skriver »Universe«: »Man har benyttet Lejligheden til at gøre Bogen til Genstand for en ødsel Annoncekampagne. Vort Blad afslog takkende et Tilbud om en Hellsides-Annonce her i Bladet, og vi ofrede saaledes en vægtig Indtægt for det, vi ansaa for vor Pligt. Vi anerkender tilfulde den berømte Forfatters rene Hensigt og idealistiske Øjemed — han var en dybt religiøs Mand, og han ønskede ud fra sin Opfattelse af Evangelierne at gøre Hovedpersoner i disse bedre kendt og derigennem mere elsket.« Men Katholiker giver Bogen for lidt, og de vil alligevel foretrække en Christi Livshistorie skrevet af deres egne.

FRA REDAKTIONEN: Paa Grund af Christi Himmelfarts Dag udgaar det først udkommende Nr. en Dag tidligere. — Vi beder de Hrr Præster om at sende os eventuelle Forandringer til Rubrikken: Søndagsgudstjeneste udenfor København i Sommermaanederne.

Majandagten.

St. Ansgars K. Kl. 20 (Sønd. 17). Jesu Hjerter K. Kl. 19½ m. Præd. (Sønd. 19½). Rosenkrans K. Kl. 19½ (Sønd. 17). St. Annæ K. Kl. 20 m. Præd. (Sønd. 20). Sakraments K. Mand. Onsd. Fred. efter Messen Kl. 8. Tirsd. Torsd. Lörd. Kl. 20 (Sønd. 18). St. Andreas K. Kl. 19½ (Sønd. 17).

Paaskekommunionen. Christi Himmelfartsdag udløber Tiden for den pligtmæssige Modtagelse af den hellige Paaskekommunion for deres Vedkommende, som bor i Byer, hvor der findes en katolsk Kirke.

Paa Christi Himmelfartsdag finder der i alle Vikariatets Kirker en **Kollekt til Fordel for Hedningemissionen** Sted.

St. Ansgars Kirke. Mandag, Tirsdag og Onsdag før Christi Himmelfarts Dag, de mindre Bededage, er der hver Dag Kl. 8¼ Højmesse og Bønprocession.

St. Michaels Klub. Mandag d. 7. Maj Kl. 8, efter Majandagten i Jesu Hjerter Kirke Kl. 7½, sidste Møde i denne Saison hos Klubbens Formand Frk. Anker, Stenosgade 2.

Første Klubaften efter Sommerferien Mandag d. 8. Oktober med Foredrag i Vesterhus.

Skoleforeningen Sankt Ansgars Fraternitet. Søndag d. 6. Maj: **Fælles-Messe** i St. Ansgars Kirke Kl. 8. (Efter Messen fælles Kaffe-bord).

St. Knuds Skole (Stenosgade 4).

Katolske Elever, som ønskes optaget i 1. U.-kl. til Sommer, bedes indmeldt snarest hos Rektor *Lucas*.

Christi Legems Procession og Eftermiddagsmøde i Fredericia.

Søndag den 10. Juni vil der, om Gud vil og vi lever, blive afholdt Christi Legemsfestprocession her i Fredericia paa samme Maade som sidste Aar, altsaa fra Kirken henad Sjællandsgade — Gothersgade — Fynsgade, op i Skolegaarden og Søstrenes Have, tilbage til Fynsgade, op ad Vendersgade og ad Sjællandsgade tilbage til Kirken. Der bliver et Alter i Skolegaarden og et i Sjællandsgade i Hakket udenfor Hospitalet og Prædiken begge Steder, men kort. Under Messen, der begynder Kl. 9¹/₂, maa en Del af de tilstedeværende opholde sig i Præstegaardshaven, hvorfra man dog rigtig godt baade kan følge Messen og høre Prædiken.

Om Eftermiddagen Kl. 15 vil der blive holdt et Møde ude i Fuglsangsskoven, og ved dette vil ligesom sidste Aar kun Læg-mænd tale. Hr. Dommerfuldmægtig Højriis fra Esbjerg vil holde Hovedtalen og derefter ca. 7 andre. Emnet for Talerne skulde være »Den katolske Kirkes Betydning for Samfundet«.

Ligesom sidste Aar vil der blive givet Middag til alle de tilrejsende, der melder sig i Forvejen og senest Onsdag den 6. Juni, og alle indbydes hjerteligst. Jeg minder om, at det vil være let efter Mødet at tage hen og se paa Lillebæltsbroen. Der er allerede bebudet mange Deltagere fra Haderslev, Esbjerg og Horsens, der- under en stor Lastbil med Maristbrødrene og Drengene fra Sølyst.

J. Olrik.

M.-K. St. Ansgars K. »Det gode Raads Moder« **M.:** Tirsd. d. 18. Maj Kl. 19¹/₂. — **Rosenkransk.** »Stella maris« **F. K.:** Sønd. d. 6. Mai Kl. 8. **M.:** Mand. d. 7 Maj Kl. 19¹/₂ i Forbindelse med Majandagten, derefter Bestyrelsesvalg. Efter Mødet Samvær hos Maristbrødrene. — »Maria Rosenkransdronning« **M.** i Forbindelse med Majandagten Mandag d. 7. Maj Kl. 19¹/₂. **F. K.:** Sønd. d. 13. Maj i Messen Kl. 8.

A.C. Søndag d. 13. Maj **Skovtur** med flg. Program: Kl. 8³⁰ Messe m. Fælleskommunion i St. Knuds Kapel, derefter Morgenkaffe i de dgl. Lokaler. Kl. 10⁴⁵: Tog fra Hovedbanen til Lillerød. Kl. 13: Den medbragte Frokost fortæres i Bregnerød Kro. Kl. 15³⁰: Kaffehord hos Søstrene paa Farumgaard. Kl. 18¹⁷: Tog fra Farum til Kbhvn. Deltagelse bedes anmeldt til Sekretæren, stud. mag. Ellen Nielsen, senest Lørdag d. 12. Maj Kl. 13—15, 19—21. Telf. Nora 2452 v. Administratores.

Udflugt til Trørødhus.

D. K. K. F. indbyder alle katolske unge Piger til en Hel-dagstur til Trørødhus. Søndag d. 27. Maj. Program, som omfatter Messe og Underholdning, offentliggøres senere. Benyt den gode Lejlighed til at faa en dejlig Dag i hyggeligt Samvær i de skønne Omgivelser. Stor Deltagelse forventes.

Katholsk Arbejdsanvisnings Bureau.

Plads tilbydes:

en ung Pige i Huset 15. Maj, Madlavning ikke nødvendig.

Plads søges:

af ung Pige, 15. Aar, gerne Hus-gerning, helst Brønshøj; af en Mand som Portner eller Vice-vært, o. a.

Ansøgning med ev. anbefalinger sendes sammen med Paa-tegning af Deres Præst til B. Jetmar, Nørre Søgade 13, Kbhvn. K. Telf. Byen 8626.

Kirkelig Kalender.

Maj.		Maj.
6. S.	5. Søndag e. Paaske —	13. S. Søndag i Christi Himmelfarts Oktav.
7. M.	Stanislaus. — <i>Bededag.</i>	14. M. i Oktaven.
8. Ti.	Ærkeengelen Michaels Aabenbarelse. — <i>Beded.</i>	15. Ti. Johannes Baptist de la Salle.
9. O.	Gregor af Nazianz. —	16. O. Ubald.
10. T.	CHRISTI HIMMELFARTS DAG.	17. T. Oktav af Christi Himmelfart. — Erik.
11. F.	i Oktaven.	18. F. Venantius.
12. L.	Nereus, Achilleus, Domitilla og Pancratius.	19. L. Vigilie til Pintse. *)
		*) Faste- og Abstinensdag.

Maj. Ugens Messebønner.

6. S. **5. Søndag e. Paaske** (590—430); 2. *Sæt Bønner*: Johannes Evangelist (905—736). Slutningsevangelium: Festens (906—736).
7. M. *Bededag* (594—434); 2. Stanislaus (907—737). — *Eller*: Stanislaus (907—737); 2. *Bededagen* (595—435), Slutningsev.: *Bededagens* (596—436). — I Forbindelse med *Bønprocessionen* læses *Bededagens* Messe.
8. Ti. Ærkeengelen Michaels Aabenbarelse (907—737); 2. *Bededagen* (595—435). — Hvor der holdes *Bønprocession*, læses *Bededagens* Messe (594—434); 2. Ærkeengelen Michaels Aabenbarelse (1089—931), Slutningsev.: Festens (1094—900).
9. O. Vigilie til Christi Himmelfart (598—438); 2. Gregor af Nazianz ([42]—[42]), 3. *Bededagen* (595—435). — *Eller*: Gregor af Nazianz (908—738); 2. Vigilien (591—431), 3. *Bededagen* (595—435), Slutningsev.: Vigiliens (598—438). — Hvor der holdes *Bønprocession*, læses *Bededagens* Messe (594—434); 2. Gregor af Nazianz ([42]—[42]), 3. Vigilien (591—431); Slutningsev.: Vigiliens (598—438).
10. T. **Christi Himmelfarts Dag** (600—439).
11. F. i Oktaven (600—439); 2. Gudsmoder ([90]—[94]), 3. For Kirken eller for Paven ([123, 122] — [107]).
12. L. Nereus, Achilleus, Domitilla og Pancratius (909—741); 2. Oktaven (600—439), 3. Gudsmoder [90]—[94]).

Af Sidetallene i Parenthes gælder det første den ny Udgave af Messebogen (1926), det andet den gamle Udgave (1907). Er der kun anført eet Tal i Parenthesen, gælder det den ny Udgave.

Jesu Hjerter Kirke, Stenosgade. Sunday, May 6th. Mass with English Sermon at 11⁰⁰ A. M.

Vor elskede store Dreng

Erik Malé

døde i Gaar, 14¹/₂ Aar gl., vel forberedt ved Kirkens Naademidler.

R. I. P.

Landskrona 24. - 4. - 34.

Esther og Einar Malé.

FREMMEDESPROG-TRYKKERIEET »ATHENE« (ALB. HANSEN).
Svanemosegaardsvej 4. Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.

Færdig fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.

Afløvet til Postvæsenet Torsdag d. 3. Maj.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

82. Aargang

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnemen 3 Kroner Kvartalet (inclusive Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 St., København K. Telefon: Palæ 3762, Kl. 13-16). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kroner aarligt. — Redaktør: Pater G. Scherz, Hans Bogbinders Allé 2, København S; Telefon Amager 3202; bedste Træffetid Kl. 13¹/₂—14¹/₂.

Nr. 19.

Søndag den 13. Maj

1934

INDHOLD: Lad os udvide! — Hvorledes opstod Religionen? II. — Jubelaaret og den katholske Verden. — Katholske Universiteter i vor Tid. — Katholske Missioner: Asien. — Sterilisation af aandssvage. — Nye Bøger. — Fra Hovedstad og Provins. — Fra den vide Verden. — Brevkasse. — Avertissementer. — Kirkelig Kalender. — Ugens Messebønner.

Lad os udvide!

Ansgariusforeningens Generalforsamling har vist, at det gaar godt fremad med Arbejdet for „Nordisk Ugeblad“. Bladet er blevet udvidet, Sideantallet er det største, vi nogen Sinde har haft, Abonnenttallet er stigende. Efter Kalkulation for 1934 vil Bladet i sin udvidede Form kunne bære sig selv, endda uden at lægge Beslag paa Foreningskontingenter. Annonceafgiften er kommet op paa det højeste Beløb, vi endnu har haft, et Beløb, som ogsaa efter Fagmænds Skøn er særdeles rimeligt. Ogsaa Sognebladet har faaet flere Abonnenter og bærer sig selv. Desuden har vi ved oplysende Pressemøder og anden Agitation søgt at lægge den aandelige Grund og vække Interesse for Pressesagen. Og alt dette er i Beretning og Regnskab — som er i upaaklagelig Orden — frit og aabent lagt frem til offentlig Kontrol og Kritik.

Nu gælder det om at lade sin Viden blive til Villen, vi vil bygge videre, og det Taarn, vi vil rejse, er: et udvidet, større „Nordisk Ugeblad“, et Presseorgan, som værdigt kan

repræsentere katholsk Trosliv og katholsk Kultur herhjemme. Bladet maa gøres større, hvad Format og i alt Fald, hvad Omfang angaar, fordi vi skal have Plads til flere Billeder, Artikler af apologetisk, opbyggelig, social, liturgisk Art etc., Plads til at skildre Fortidens og Samtidens store, katholske Personligheder, til det kulturelle og litterære Livs mange Problemer. Vor Tid er Filmens, Radioens, Theatrets Tid, som ogsaa det katholske Blad maa kunne sige sit „Ja“ eller sit „Nej“ til. Vinduet ud til den katholske Verden maa slaas op paa vidt Gab. Der skulde være Raad til at ansætte Hjælpekræfter i Redaktionen etc. Omend i beskednere Former burde „Nordisk Ugeblad“ saaledes blive en værdig Kollega til Udlandets katholske Blade.

Den absolut nødvendige Forudsætning for en saadan Udvidelse er en bredere økonomisk Basis. Regnskabet har vist, at saaledes som Bladet nu efter et Aars ihærdigt Arbejde staar, kan det lige bære sig, men derimod ikke udvides. Derfor maa vi finde paa andre Midler.

Vi vil gøre alt for at forøge Abonnenternes Antal. Det kan gøres, og vi beder alle vore Venner, alle Katholiker, der er interesserede i Kirkens Fremgang, om at hjælpe os med Bladets Udbredelse blandt Bekendte, sende os Adresser, anbefale det, selv arbejde i Presseapostolatet og efter Evne støtte andre Presseapostle.

Dette er dog ikke tilstrækkeligt, og derfor fremlægger vi ogsaa en anden Plan. Med Hs. Excellence Biskoppens Tillaelse og Anbefaling beder vi alle slutte sig til en Indsamling, som skal skaffe en Driftskapital til Veje for „Nordisk Ugeblad“. Lad os alle efter Evne give vore Bidrag, store eller smaa, for at bygge en stærk og solid Basis for vort fælles Blad. En saadan Basis er allerede under almindelige Forhold nødvendig og kan slet ikke undværes, naar man vil udvide. Dette St. Ansgarsfond, som vi f. Eks. kan kalde det, skal kun tjene til dette bestemte Formaal, Bladets Udvidelse, ikke til at dække Gæld, Underskud eller lignende med. Det skal muliggøre Udvidelse, ikke andet, enten ved Hjælp af Fondets Renter eller ved at muliggøre større Bladvirksomhed, der saa igen kan hvile i sig selv. Regnskabet skal fremlægges offentligt her i Bladet, ligesom vi ogsaa vil trykke Lister over Bidragene.

Er dette et dristigt Forslag? Skulde det være umuligt at fremskaffe Pressekapital ad denne Vej? Erfaringen viser, at Vejen er farbar, vi kan endda henvise til et Eksempel fra de sidste Dage, fra vort Naboland mod Nord, hvor det blev gennemført under langt vanskeligere Forhold.*)

Skulde denne Begejstring være utænkkelig blandt Danmarks Katholiker? Vort Blad er det ældste katholske herhjemme og har en Tid været ene om at repræsentere den katholske Presse i Skandinavien. Vore Katholiker har bygget Kirker, har opført Skoler og bygget Hospitaler, skulde de ikke være i Stand eller villige til at gøre noget for en af de vigtigste Institutioner, den katholske Pressesag? Skulde de ikke være saa klartseende med Hensyn til moderne katholske Opgaver, at de forstaa, hvad Pave Pius X sagde: „Man bygger forgæves Kirker og opretter forgæves Skoler og Missioner; alle disse gode Foranstaltninger og priselige Bestræbelser bliver tilintetgjort, dersom man ikke samtidig forstaa at bruge den katholske ærlige og oprigtige Presses Angrebs- og Forsvarsvaaben.“ Vi kan ikke tvivle paa, at ogsaa det katholske Danmark er sig sin Pligt bevidst og med Begejstring vil arbejde paa sin Presses Udvidelse.

*) Den 12. April udsendte Mgr. Snoeys i Norge et Opraab til Fordel for vort Broderorgan „St. Olav“. „Vi ejer ikke saa meget som et Firmærke i Driftskapital. Enhver vil forstaa, at dette ikke gaar an i Længden. Tiderne er slemme, og vi er ikke mange. Men vi er da ikke saa faa, og saa fattige, at vi ikke kan gøre noget, hvis vi vil løfte i Flok.“ Saaledes skrev Pastoren, og Svaret var en Offervilje, som overgik alle Forventninger. Mgr. Snoeys selv tegnede sig for 100 Kr. og blev deri efterfulgt af flere andre Præster, en af dem afsaa endda 300 Kr. Fra en unævnt Giver kom 200 Kr. under Mærket: „Opfyld Din Ærespligt og støt Din katholske Avis.“ Det samme Mærke indbragte en anden Gang 500 Kr. Fra Bergen blev der skrevet: „Fremad, St. Olav, fremad“, ledsaget af 200 Kr. Lars Eskeland sendte 100 Kr. og skrev: „Alle må me hjelpe så langt me på nokon måte kan.“ Muremester Olsen indfandt sig med 200 Kr., etc. En Forstaaelse, som især fortjener Paaskønnelse, viste St. Josefs Søstrene, der gav 1000 Kr., og Norges egen Orden, St. Franciskus Søstrene, som sendte 500 Kr. Der er selvfølgelig ogsaa mange mindre Beløb: Hans sender f. Eks. 25 Øre, Anna 50 Øre, men om stort eller smaat, Resultatet er, at de førle 5000 Kr. forlængst er overskredet, man har allerede ca. 7000 Kr., og i den sidst trykte Liste opføres der et Bidrag paa 1000 Kr. fra en unævnt Giver under Mærket: „Stands ikke Indsamlingen, før mindst 30000 er naaet.“

Her vinker et Maal, som alle i Enighed og Begejstring kan arbejde hen imod. Enighed! Vi er ikke bange for at paa kalde den, thi vi har den, selv om enkelte Personer bebrejdende eller skadefro vil frakende os den. Vort Svar til dem er, at vi med Stolthed viser hen til de mange Opgaver, danske Katholiker allerede har løst ved fælles Anstrengelser. De kan og vil ogsaa i Fællesskab arbejde for deres Presse. „Ut omnes unum sint“ — at alle maa være eet — er ikke blot et Løsen, som staar paa deres Biskops Vaabenskjold, men en Devise, som de forstaar at omsætte i Handling og Gerning, i dette Tilfælde paa Pressens Omraade.)*

ANSGARIUSFORENINGENS BESTYRELSE.

Hvorledes opstod Religionen? II.

Sidste Gang forsøgte vi at blive klare over Religionens Tilblivelse i det enkelte Menneske. At kende sig selv i saa Henseende har den Fordel, at man lettere kan forstaa Religionens Oprindelse i hele Slægten. Den historiske Undersøgelse af dette Spørgsmaal viser nemlig, at der er en paafaldende Overensstemmelse mellem Religionen som personligt Anliggende og som Samfundsfænomen.

Det store videnskabelige Arbejde, som i de sidste Aar tier er blevet gjort for at faa opklaret, hvornaar og ad hvilke Veje Religionen er blevet den Magt i Hjerterne, som den faktisk er, har haft det Resultat, at den historiske Forskning ser sig ude af Stand til alene og paa egen Haand at løse dette Problem med Sikkerhed. Jo mere den nemlig med sine Midler og Kræfter forsøger at nærme sig Menneskelivets første Begyndelse, desto tydeligere bliver det, at man ikke kan fastslaa noget Tidspunkt, da der endnu ikke fandtes Religion, eller da den blev indført. De nyeste Udgravninger i Ur i Kaldæa har igen godtgjort dette Faktum.

Hvis man altsaa ønsker Oplysning om Religionens virkelige Oprindelse paa Jorden, kan man kun faa den gennem Guds Aabenbaring. Efter Biblens Beretning er nu Religionen, som bekendt, ikke et Produkt af Menneskets

*) Bidrag til St. Ansgarsfond modtages af Kasserer Hr. A. Prüser, St. Annæ Plads 28, Giro 26,773, og Redaktøren, Giro 4198.

naturlige Evner alene, men Gud har været medvirkende ved overnaturlig Hjælp, der bestod i Meddelelse af højere Kundskaber til vor Erkendelse og af højere Kræfter til Viljen og Legemet. Dette Forhold svarer altsaa fuldstændigt til, hvad vi kunde sige om det enkelte Menneskes Gudsdyrkelse.

Den religionshistoriske Forskning kan i Henhold til det ikke gøre andet end give en Fremstilling af de forskellige Religioners Udvikling ned gennem den præhistoriske og historiske Tid og i øvrigt ved Hjælp af Slutninger gætte sig til Resten, d. v. s. til Religionens egentlige Oprindelse. At den med sine Gisninger staar paa meget gængende Grund, er indlysende og samtidig en Advarsel imod uden Kritik at give sin Tilslutning til dem.

Lad os dog i al Korthed skitsere, hvad navnlig den skotske Forsker A. Lang og den tyske P. Vilh. Schmidt S. V. D. ad rent historisk Vej har fundet om Religionen i Almindelighed og om dens forskellige Former. Først og fremmest maa det nu være hævet over al Tvivl, at Religion er et ganske almindeligt Fænomen, som findes i alle Lande og kendes fra alle Tider. Ogsaa de ældste Folkefærd, som vi har faaet Kundskab om, levede i Religionens Solskin, og det var den, der gav deres nationale, sociale og moralske Liv det ejendommelige Præg. Skal en saa almindelig Fremtoning forklares, maa Aarsagen naturligvis svare til Virkningens Omfang og Betydning. Derfor var det en stor Letsindighed, at tidligere Filosofer mente at kunne affærdige Problemet med saa utilstrækkelige Begrundelser og saa utilfredsstillende Paastande som: »Religion er en Sygdom; Religion skyldes Frygt eller Bedrag.« Den Slags Videnskab tages, takket være den nyere historiske Forskning, ikke mere alvorlig og kaldes med Rette for Ammestuesnak.

Ogsaa Darwinismens meget udbredte Anskuelser om Religionens Tilblivelse og Udvikling er blevet afsløret som det, de i Virkeligheden er: ubeviste og ubeviselige Paastande, Leg og Fantasi. De to nævnte Forskeres Undersøgelser, udført paa bredeste Basis, har godtgjort, at de monotheistiske Religioner er de ældste, d. v. s. at Menneskene begyndte med Troen paa den ene Gud

og dyrkede ham ligesom vi som den ene, personlige, højeste Herre, der er forskellig fra og hævet over den synlige Verden. Flerguderier er af en senere Dato og et Degenerationsfænomen. Frafald fra den sande Gud førte til Afgudsdyrkelse.

Naar man nu sammenligner disse nyeste Resultater med, hvad vi som Børn skulde beundre som »Oplysning«, nemlig at Religionen var gaaet den lige omvendte Vej, idet den begyndte som Magi, blev saa til Polytheisme og endte som Monotheisme, kommer man uvilkaarlig i Tanke om det kendte Ord, at »Tiden er Sandhedens Forbundsfælle«. Religionsvidenskaben, der oprindeligt optraadte som Kristendommens Fjende, maa nu i vore Dage bekræfte, hvad den hellige Skrift altid har hævdet: Afgudsdyrkelse er opstaaet ved, at Menneskene glemte Gud og troløst forlod ham. Derfor blev deres Tanker formørket, og det varede ikke længe, før de ansaa alt det i Verden, der mødte dem med overlegne Kræfter, for en verdensbeherskende Guddom.

Den tætte Taage, en vantro Videnskab vilde indhylle os i, maatte vige for Solens stærkere Kraft! F. K.

Jubelaaret og den katholske Verden.

Meddelelse fra Det Apostoliske Vikariat.

Den Hellige Fader har i en Skrivelse af 2. April d. A. udvidet Jubelaaret til hele den katholske Verden, saaledes at ogsaa de, som ikke kunde rejse til Rom, kan blive delagtige i Jubelaarets Naadegaver.

For at blive delagtige i disse Naadegaver kræves følgende Betingelser:

1) En værdig Modtagelse af Bodens og Alterets hellige Sakramenter.

2) 12 Besøg i de Kirker, som Stedets Biskop bestemmer, idet der bedes:

a) Foran Sakramentalteret: 6 Fader vor, 6 Hil dig, Maria og 6 Ære være Faderen, efter den h. Faders Intention.

b) Foran Krucifikset: 3 Gange Trosbekendelsen og 1 Gang »Vi tilbeder dig, Christus, og lovpriser dig, fordi du ved dit hellige Kors har forløst Verden.«

c) Foran Gudmoders Billede: 7 Hil dig Maria og 1 Gang »Præg, o Moder, i mit Hjerte uudslettelig hans Smerte, alt, hvad han paa Korset led« (Psalmebog Side 248).

d) Til Slut foran Sakramentsalteret: Trosbekendelsen.

De troende i Stor-København og paa Frederiksberg skal aflægge 2 Besøg i St. Ansgars Kirke, 2 i Sakramentskirken, 2 i Rosenkranskirken, 2 i Jesu Hjerte Kirke, 2 i St. Josefs Kirke og 2 i Tilbedelseskirken.

De troende paa Amager skal aflægge alle de 12 Besøg i St. Annæ Kirke.

Uden for København skal de 12 Besøg aflægges i Sognekirken eller i Stedets offentlige Kapel.

Disse Besøg kan aflægges enten paa en og samme Dag eller paa forskellige Dage. Det er ogsaa tilladt at aflægge Besøgene uden for sin egen Menighed, blot det sker i en af de her bestemte Kirker. Herved gives Tilladelse til Ordenssøstre til at aflægge de 12 Besøg i deres eget Kapel.

København, d. 2. Maj 1934.

† JOS. BREMS
vic. apost.

Katholske Universiteter i vor Tid.

Det var som bekendt Kirken, som stod Fadder til de ældste og mest berømte Universiteter i vor Verdensdel. I den »mørke Middelalder« kappedes Fyrster, Borgere og Biskopper om at være med til at grundlægge Anstalter, hvor et »studium universale« kunde drives; man behøver blot at forestille sig en Thomas af Aquino lyttende til sin Lærer, Albertus Magnus eller Absalon og Anders Sunesøn dragende til Paris for at mindes en Tid, hvor den videnskabelige Stræben var mere glødende end nogen Sinde.

Men lad os ikke tale om henrundne Tider. Langt mere aktuelt er det, at Kirken ogsaa i vore Dage skænker Videnskaben mange store og fortrinlige akademiske Institutioner, hvis Tal og Ry vokser med hver Dag. Man hører saa tit om dem i Meddelelser hist og her, at det kan være paa sin Plads engang at give en samlet Oversigt over de vigtigste katholske Institutioner med Universitetsrang, med korte, konkrete Oplysninger, som kan sætte os i Stand til at bedømme disse Universiteters Værdi og Betydning.

Vi begynder med det evige Rom og med Kirkens Hoveduniversitet, det »Pavelige Gregorianske Universitet«,

hvis Kansler er Studiekongregationens Præfekt, Kard. Bisleti, medens Vicekanslerembedet beklædes af Jesuitergeneralen, ligesom Undervisningen ledes af Jesuiterne. Der findes 3 Fakulteter: Theologi, Kirkeret, Filosofi, dertil et for Kirkehistorie og for Missionsvidenskab. Dette Universitet grundlagdes 1582 og udvidedes under vor nuværende Pave.

Tilsluttet Gregoriana er det »Pavelige Bibelinstitut« grundlagt 1909 og udvidet 1932, med 2 Fakulteter, det bibelske og det orientalske, ogsaa ledet af Jesuiter. Desuden findes et specielt »Orientalisk Institut«, grundlagt 1917. Paa Gregoriana er i Aar indskrevet 1994 studerende, som undervises af henved 90 Professorer.

Et andet paveligt Universitet er det »Romerske Seminar«, grundlagt 1824; det omfatter et theologisk og filosofisk Fakultet, medens de i 1853 stiftede Fakulteter for gejstlig og verdslig Ret nu er samlet til det »Pavelige Institut utriusque juris« (Appollinare), Planteskolen for alle dem, der skal arbejde ved kirkelige Domstole eller i Forvaltningen.

I 1627 blev det »Pavelige Propagandakollegium« grundlagt; det er bestemt til at uddanne indfødte (Negre etc.) eller Europæere, som vil vie sig til Missionsgerningen. Propagandakongregationens Præfekt er dets Kansler, og han har et theologisk, filosofisk og missionsvidenskabeligt Fakultet under sig.

Universitetsrang har endvidere tre store Ordens-Instituter: »Det Internationale pavelige Institut Angelicum«, grundlagt 1580, ledet af Dominikanerne, med Ordenens Generalforstander som Kansler. Det »Internationale pavelige Institut San Anselmo« gaar tilbage til 1687 og ledes af Benediktinerne. Franciskanernes Universitet »Antonianum« er det yngste af de tre og kun bestemt for selve Ordenens studerende. Disse tre Ordensuniversiteter har hver tre Fakulteter, et theologisk, et filosofisk og et kirkeretligt.

I det saakaldte »Pavelige Akademi«, grundlagt 1701, forberedes italienske Seminarister til Kirkens diplomatiske Tjeneste. Der findes ogsaa to faglige Akademier: Det »Pavelige Institut Musica Sacra«, siden 1911, medens det »Pavelige Institut for kristelig Arkæologi« grundlagdes 1925 af Pius XI.

Ved Siden af disse store Universiteter har de mange Nationer og Ordener deres egne Seminarier: der er det franske, lombardiske, nordamerikanske, belgiske, kanadiske, æthiopiske, græske, armeniske, engelske, irlandske, skotske, maronitiske, slaviske, hollandske, latin-amerikanske, polske, portugisiske, russiske, rutheniske, illyriske, spanske, Germanicum etc. 33 Ordener har deres egne

Studiekollegier, og alle disse Studenter, som delvis er adskilte ved særlig Dragt og Farve, bidrager ikke saa lidt til at gøre Roms Billede farverigt og broget.

Som bekendt udstedte vor Hellige Fader i 1931 en ny Universitetslov, som nøje fastsætter Studiernes Gang og hele Universitetsforvaltningen. Det vilde føre for vidt at komme nærmere ind paa den. Vi vil hellere fortsætte og give en Oversigt over de øvrige katolske Universiteter Verden over. Uden for Rom er det fremfor alt det katolske Jesu Hjerte-Universitet i Milano (1921) med to Fakulteter, som under Rektor P. A. Gemellis Ledelse har faaet større og større Betydning.

Som bekendt findes der intet katolsk Universitet i Tyskland, men Statens Universiteter i Bonn, Münster, Breslau, Freiburg in Br., Tübingen, München og Würzburg har katolsk-theologiske Fakulteter; et saadant Fakultet bestaar ogsaa i Braunsberg (Prøjsen). Disse Fakulteter er ikke de eneste kendte Midtpunkter inden for den theologiske Videnskab; ved deres Side staar ogsaa de bayerske statslige, filosofisk-theologiske Højskoler i Dillingen, Bamberg, Freising, Passau og Regensburg. Som filosofisk-theologisk Højskole gælder ogsaa de biskoppelige Højskoler i Eichstätt, Fulda, St. Georgien (Frankfurt a. M., ledet af Jesuiterne for Bispedømmet i Limburg) og det filosofisk-theologiske Akademi i Paderborn. Til Præsternes theoretiske og praktiske Forberedelse tjener Seminarierne i Aachen, Dillingen a. D. (Bispedømmet Augsburg), Bamberg, Berlin - Hermsdorf, Breslau, Eichstätt, Braunsberg, St. Peter ved Freiburg, Fulda, Hildesheim, Bensberg ved Köln, Limburg, Mainz, Schmechtitz ved Bautzen, Freising, Ærkebispedømmet München, Münster, Osnabrück, Paderborn, Passau, Regensburg, Rottenburg, Speyer, Trier og Würzburg,

Det katolske Universitet i Salzburg i Østrig bestaar foreløbig kun af et theologisk Fakultet; den videre Udvikelse til et fuldstændigt Universitet skrider af Mangel paa Kapital kun langsomt frem. »Salzburger Hochschulwochen« har derimod faaet meget stor Betydning for det katolske Liv. Endvidere bestaar stadig de theologiske Fakulteter ved Statsuniversiteterne i Wien, Graz og Innsbruck og den berømte Højskole for Racelære og Etnologi hos Steyler-Fædrene i Mödling ved Wien.

Paa Grund af sin internationale Karakter har det katolske Universitet i Freiburg i Schweiz siden 1889 udviklet sig til at blive et aandeligt Samlingssted for hele det katolske Aandsliv; det tæller over 600 studerende og har et Bibliothek paa over 340,000 Bind. Kirkehistorikeren,

Prælat Joh. Kirsch, er en af de mest kendte Repræsentanter for denne Alma Mater.

I Prag er der et theologisk Fakultet, baade ved det tjekkiske og det tyske Universitet. I Ungarn findes ganske vist intet katolsk Universitet, men 13 katolske, theologiske Læreanstalter. Et gammelt Samlingspunkt for Videnskaben er Benediktinerabbediet i Martinsberg.

Efter Udstedelsen af Undervisningsloven af 12. Juli 1875 har de franske Katholiker gjort Brug af Undervisningsfriheden, og i Paris, Lyon, Toulouse, Lille og Angers er der oprettet katolske Instituter og Fakulteter. Disse Højskoler meddeler den af Kirken anerkendte »kanoniske« Grad i Filosofi, Theologi og Kirkeret, dog uden statslig Anerkendelse. Ved de andre Universiteter giver Staten i det mindste Tilladelse til, at Kandidaterne efter Immatrikulationen aflægger Eksamen. Det vigtigste Akademi er det berømte »Institut Catholique de Paris«, der ledes af den kendte Theolog H. M. Baudrillart. De andre Instituter hedder: »Facultés Catholiques de l'Ouest« i Angers (4 Fakulteter) og »Institut Catholique de Toulouse« (3 Fakulteter).

Universitetet i Løwen (Louvain) i Belgien er med Rette blevet kaldt den vældigste videnskabelige Fæstning, Kirken har rejst i det 19. Aarh. Løwener Alma Mater — det er nu 100 Aar, siden det blev genoprettet — er dog ikke blot en Planteskole for theologisk Videnskab, men omfatter ogsaa andre moderne videnskabelige Afdelinger. Universitetet har 6 Fakulteter, 4000 studerende og et Bibliothek paa $\frac{3}{4}$ Mill. Bind. Mest kendt er det filosofiske Universitetsinstitut, som gennem sin Litteratur har udbredt Kendskabet til Ny-Skolastiken.

Siden 1923 findes der ogsaa et katolsk Universitet i Nijmegen med 3 Fakulteter, som alle Hindringer til Trods allerede har naaet en anselig videnskabelig Betydning. Det nationale irske Universitet i Dublin (1919) er faktisk ogsaa et katolsk Universitet, som staar i organisk Forbindelse med det irske Centralseminarium i Maynooth. Foruden de theologiske Fakulteter ved Statsuniversiteterne i Krakau (1369), Lemberg (1661), Vilna (1578) og Warszawa (1815) ejer Polen det katolske Jesu Hjerter-Universitet i Lublin (1923/1929), hvis akademiske Grader i 1933 har opnaaet Statsanerkendelse. Hidtil har Kulturkampen forhindret Oprettelsen af et katolsk Universitet i Kowno. Kulturkampen har ogsaa sløffet de to eneste katolske Universiteter, der fandtes i Spanien, nemlig Jesuitakademiet i Deusto ved Bilbao og Augustinereremiternes Institut i Escorial ved Madrid.

I Asien er de mest kendte Akademier Thomas-Universitetet i Manila (1605 — 7 Fakulteter), der ledes af Domi-

nikanerne, det ulige mere kendte Jesuit-Universitet i Beirut (1875), som er Midtpunktet for alt katolsk Aandsliv i Lilleasien, Jesuithøjskolen »Aurora« i Shanghai (1903) og den nye Højskole i Peking under Ledelse af Steylerfædrene (1933). Hertil kommer yderligere et større Antal Jesuitkollegier i Indien (Kalkutta, Bombay, Madras) og Oblatkollegiet i Colombo.

Kanada har tre katolske Universiteter (Quebec, Ottawa og Montreal). De Forenede Stater har det katolske Centraluniversitet i Washington og tillige 11 Højskoler under Jesuitledelse (f. Eks. i Detroit, New York, Washington, New-Orleans og Milwaukee). I Syd-Amerika er der 3 katolske Universiteter (i Lima, Bogota og Santiago de Chile).

Ved C. H.-S.

Katolske Missioner: Asien.

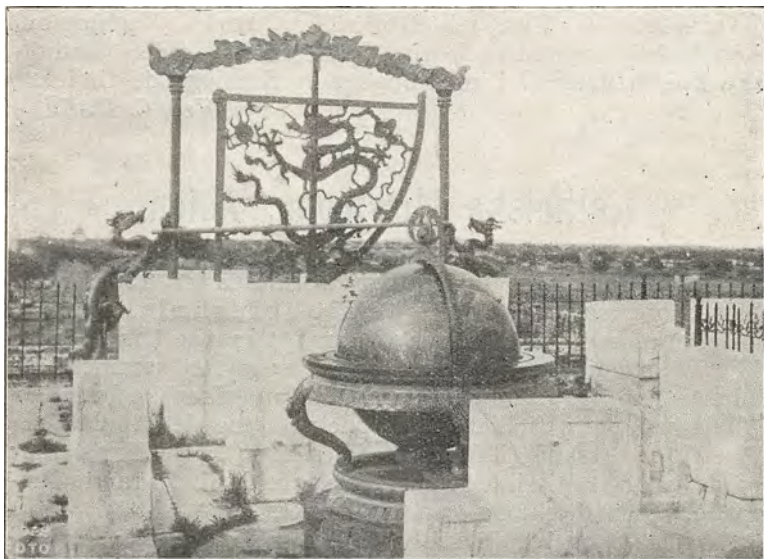
Forindien. Det nordøstlige Forindien er 15. Januar blevet hjemsøgt af et frygteligt Jordskælv, som har anrettet stor materiel Skade og krævet mange Ofre. Mange Missionsbygninger og flere Kirker er styrtet sammen. De største Tab havde Diocesserne Patma (amerikanske Jesuiter), Allahabad, Agra (italienske Kapucinere) og det Apostoliske Præfektur Assam (italienske Salesianere). Heldigvis blev af de ca. 800 Missionskræfter, der arbejder i det ramte Omraade, ingen dræbt og kun faa saaret.

Den 28. og 29. December afholdtes i Loyolakollegiet i Madras den anden »Fællesindiske Katolske Kongres«. Ærkebiskop Mederlet førte Forsædet. Biskopper, Præster og Lægfolk, mest fra Sydindien, omtalte alle de vigtige Spørgsmaal, som berører den indiske Mission, f. Eks. Apostolatet blandt de dannede, Kulturlivets Kristianisering, Afskaffelse af Kasternes Adskillelse i Kirkerne samt Kirkens Rettigheder og Friheder i Staten. Kongressen skulde bringe det katolske Indien et Skridt videre henimod alle Kræfters Sammenknytning i et Fællesforbund. Til Slut talte den Apostoliske Delegat om de katolske Lægfolks Opgaver med »Katolsk Aktion« som ledende Tanke. Særlig lagde han Vægt paa Udviklingen af Familielivet.

Bagindien. Den nylig viiede annamitiske Biskop Tong blev modtaget i Huë af Kejseren under Tilstedeværelse af Mandariner i Galla, annamitiske Honoratiores og endogsaa Boncernes Overhoved. Kejseren rettede et eget Takketelegram for denne Udmærkelse af en Annamit til den Hellige Fader og tildelte Propagandapræfekten en af de højeste annamitiske Ordener.

I September blev den første højere katolske Skole, et Gymnasium, aabnet i Fransk-Bagindien under Navnet »Forsynets Kollegium.« Indvielsen overværedes af den Apostoliske Delegat og tre kejserlige Ministre; et Tegn paa, at Foretagendet tillægges høj Betydning af Kirke og Stat. Antallet af Omvendelser i Bagindien, som hidtil var ringe, er nu i Stigen trods buddhistiske Trusler og Angreb.

Søstrene af Heydtheusens Selskab tæller 38 javanesiske Medlemmer, og endnu 7 forbereder sig tll at

Et gammelt, berømt Observatorium.

Aar 1279 opførte den mongolske Kejser Kublai Kan i Peking et O., som nu regnes for det ældste i Verden. I mere end 100 Aar blev det ledet af Jesuiter. Nu skal det omdannes til et Museum.

aflægge Løfterne. De javanesiske Søstre arbejder fortræffeligt i Opdragelse og Sypepleje.

China. Missionerne i Provinserne Setschuan, Kiangsi, Fukien o. a. lider stærkt under Kommunisters og andre Banditers Røverier. Fem Missionærer — de spanske Jesuiter Avito og Estaban, Lazaristpatrene Van Arx (Svejtser) og Anselmo (Italiener) og Svejtseren Ludwig Paly O. P. — har allerede i Aarevis smægtet i Røvernes Fangenskab; 48 Missionærer er bleven myrdet, og stadig indløber Meddelelser om Overfald og Tilfangetagelser (f. Eks. Dominikaneren Cyprian Bravo).

Tager man dertil de skrækkelige Oversvømmelser, Sygdomme m. m. i Betragtning, maa man undre sig over, at

Missionerne, selv i de hjemsøgte Omraader, endnu kan gøre Fremskridt.

De fire St. Bernhard-Missionærer lader høre fra sig. De har reddet nogle halvt ihjelfrosne buddhistiske Munke ved Hjælp af deres Hunde og ved omhyggelig Pleje atter bragt dem til Kræfter. Meddelelsen om dette fløj som en Løbeild gennem hele Tibet og bevirkede, at man overalt hilser Munkene med den største Højagtelse og ivrigt medvirker ved Opførelsen af deres provisoriske Hus.

Det er lykkedes Scheutvelder-Missionæren P. Rutten i Forening med Lemberger-Lægen Dr. Weigl og den ungarske Læge Dr. Gejdos at opdage en Vaccine mod Plettyfus, som virker udmærket. Scheutvelderne havde i Nordkinas Randprovinser 84 Ofre for denne Sygdom i Tiden fra 1920 til 1930; efter gentagne Vaccinationer er der ikke død flere Missionærer af Plettyfus. Det er betegnende, at P. Rutten har faaet den første Opmuntring og den første større Understøttelse til dette Arbejde af den H. Fader, Pave Pius XI.

Fra Mandschukuo foreligger den sørgelige Meddelelse om den Apost. Præfekt i Tsitsikar, Msgr. Imhofs, Død ved en af Banditer foraarsaget Jernbaneulykke. Msgr. Imhof var ikke blot en fremragende Missionær, men ogsaa en ideel Missionsforstander. Mange Omstændigheder ved Forbrydelsen kunde tyde paa, at man fremfor alt vilde skaffe ham og hans Ejendom af Vejen.

De nye, moderne Fremskridt paa **Korea** under Japans Ledelse er ikke helt til Fordel for Missionen. Samfærdslen er lettet, men Arbejdet des mere spredt. Levevilkaarene er højnet og nye Behov vakt, saa Blikket altfor meget rettes mod det materielle og jordiske. Mest hæmmende virker Udvandringsbevægelsen; mange kristne Koreanere vandrer til Byerne i Japan, hvor de paa Grund af Sproget ikke finder Tilslutning til de derboende Kristne. Lignende Vanskeligheder gør sig gældende i Mandschuriet.

I Japan har Antallet af Katholiker overskredet det første Hundredtusinde. Den nyeste Statistik opviser for hele Japan (Korea og Formosa-Øerne inklusive) 241,372, for det egentlige Japan 100,491 Katholiker. P. R.

Sterilisation af aandssvage.

Under denne Overkrift skrev Overlæge ved Østifternes Aandssvageanstalt »Eggerødgaard«, Dr. med. Johs. Nørvig, en meget bemærkelsesværdig Kronik i »Politiken« den 24. April, hvoraf vi gengiver nogle Tanker, som i særlig Grad fortjener at blive fremhævet.

Over for Theorien om Samfundets Degeneration, d. v. s. »en Tiltagen af de defekte Arveelementer«, stiller han sig tvivlende. Han begrundet dette paa forskellig Vis og føjer dertil:

»Man har derfor nogen Grund til at sige, at der sikkert intet foreligger om, at de aandssvage har formeret sig stærkt i de senere Aar.«

Spørgsmaalet, »om det da alligevel ikke kan være ønskeligt at begrænse Antallet af aandssvage ved Sterilisation«, besvarer han ganske vist bekræftende, men advarer mod en Overvurdering af Lovens Følger. Naar der spørges, om det ogsaa er muligt, svarer Overlægen: »Optimistiske Synspunkter her skyldes sikkert en Overvurdering af det videnskabelige Grundlag.« Det maa anses for ret vanskeligt at undgaa nedarvet Aandssvaghed, bl. a. fordi mange tilsyneladende raske Mennesker gaar med Smittekim i sig, og disse Personer, der altsaa er arveligt belastede, kan faa defekt Afkom.

»Ser end de antydede Arvelighedsforhold nok saa klare ud, bliver Sagen ofte, naar vi kommer til Afgørelse i det konkrete Tilfælde, meget indviklet og vanskeligt, saa Afgørelse kun med Usikkerhed kan træffes.«

Om Forholdet mellem medfødt og erhvervet Aandssvaghed — som ikke nedarves — er Meningerne stærkt delte, — nogle Forskere mener, at 80 % er erhvervet, 20 % medfødt, men andre er kommet til det modsatte Resultat; og ligesaa modstridende er de lærdes Meninger om, hvor stor en Del det er af de nedarvede aandssvage, hvis Forældre selv er aandssvage eller »raske«, men arvedefekte. Nogle hævder, at 90 % fødes af sunde og kun 10 % af paaviselig aandssvage Forældre, og »selv om disse Tal kan være misvisende, viser det dog, hvor vanskeligt Problemet ligger«. Overlægen fremhæver ogsaa Faren for stor erotisk Løssluppenhed efter Sterilisationen:

»Thi medens f. Eks. de unge Piger tidligere ofte blev standset i deres asociale Liv, fordi Svangerskab indtraadte, saa er dette Faresignal nu sat ud af Funktion.«

Fra et katholsk Standpunkt maa man glæde sig over, at en Autoritet som Overlæge Rørvig, der principielt er for Sterilisation af aandssvage, dog tilstaar de omfattende Vanskeligheder, der er forbundet dermed, ikke mindst at han paaviser Umuligheden af ved Sterilisation af aandssvage at »forbedre Racen« — det er jo mest ud fra dette Synspunkt, at man har slaet paa den store Tromme.

At Ønsket om Sterilisation ikke blot gælder de aandssvage, men i visse Kredse rækker meget videre, ser vi af nogle Udtalelser af Caja Rude under et Møde i Samvirkende

Mødreforeninger, hvor man drøftede: »I hvilket Omfang bør Samfundet give Adgang til Sterilisation?«

Under Overskriften: »Vi egner os ikke til at sætte Børn i Verden« refererer »Politiken« Fruens Udtalelser: »Unge arbejdsløse Mænd og Kvinder har Øjnene aabne for det socialt urigtige i at sætte Børn i Verden, Børn, de er ude af Stand til at forsørge.« »Vi egner os ikke til at sætte Børn i Verden,« siger de selv. »Disse unge ønsker og haaber, at Loven maa række saa vidt som muligt. Ofte hører man i disse Kredse Udtalelsen: »Vi hører til det Slægtled, der skal dø.««

Man maa give disse unge, der udtaler sig saadan, ganske Ret: de egner sig i Sandhed ikke til at faa Børn! Men hvilken Skam, at de saa ikke kender anden Udvej end Sterilisation, og hvilket Fremsyn hos Kirken, der har protesteret mod Sterilisationslovene. Den ved, at de forholdsvis faa Tilfælde, i hvilke Loven kan være til Gavn, langt vil blive overskygget af den ubodelige Skade, som Lovene vil gøre ved hos Ungdommen at fremelske en Psyke, der i Sterilisationen ser en Hjælp til uden Fare for Afkom at hengive sig til deres Lyster under Mottoet: Tag vort Ansvar fra os, og lad os saa uddø!
N. Borre.

NYE BØGER.

The liturgical altar, ved Geoffroy Webb, London, Washbourne and Bogan 1933, 112 S. Indb. 5 sh.

Da Alterbordet er Hjertet i den katholske Kirke, har det altid været den katholske Kunst magtpaaliggende at rejse smukke og værdige Altre. Webbs Bog giver ikke blot en Oversigt over det katholske Alters Historie, men Størstedelen af Bogen paatager sig praktisk at forklare, hvorledes Altret skal se ud, baade i Henseende til Konstruktion, Tabernakel, Lysestager og Lys, Blomster og Vaser etc. Der staar mange mere eller mindre kendte Raad og Forskrifter at læse: at det øverste Alterklæde skal naa helt ned til Gulvet, at Alterpladen helst skal ligne en Bordplade uden Opsats eller lignende, at Tabernaklet skal have sit Konopeum etc. Forfatteren er strengt liturgisk indstillet; naturlige Blomster paa Altret finder næppe Naade for hans Pen. Han henviser til, at man ikke ser afskaarne Blomster paa Højaltrene i nogen af Roms større Kirker. I Stedet for strør man Laurbærgrene paa Gulvet paa de større Helligdage, ligesom Børnene gjorde det ved Jesu Indtog i Jerusalem, og Folk i det hele taget havde for Skik i Middelalderen. Han foretrækker

den Skik, at lade Blomsterne dø deres naturlige Visnedød paa Alterets Trin fremfor at forlænge Forraadningsprocessen ved at putte Stilkene i Vand. Ikke mindst værdifulde er til sidst de forskellige Eksempler og Illustrationer af liturgisk smukke Altre, og Forfatteren sammenfatter sine Anvisninger ved at sige: »Af de ovennævnte Steder kan man se, at ethvert Alter, som svarer til de liturgiske Forskrifter, uvægerligt vinder i Enkelthed. Det vinder derved ogsaa i Værdighed.«

—z.

FRA HOVEDSTAD OG PROVINS.

Skriftemaal blandt Protestanter.

Ved Mødet i A. C. 25. April, som var godt besøgt, talte Stiftsprovst H. Fuglsang-Damgaard om Skriftemaal og Sjælesorg. Foredraget belyste de Bestræbelser, der inden for Folkekirken gøres for at genindføre — eller rettere genoplive — Skriftemaalet. Foredragsholderen begyndte med at gøre opmærksom paa, at Sjælesorgen som flere andre Ting var begyndt at gaa over til andre. Som Forsorgen gik over til Staten, begynder Sjælesorgen at gaa over til Pædagogen, Lægen. Men Objektet er mest det sjælesyge, disharmoniske Menneske, og Formaalet er sjælelig Hygiejne. Synden tager den verdslige Sjælesorg ikke i Betragtning. Kirkelig set er Forholdet dette, at alle har syndet, og alle har Brug for Sjælesorg; det er ikke en aandelig Disharmoni, det er Synden, der er Skaden. Den habituelle Synd er fælles for alle; men den aktuelle Synd er forskellig for de forskellige og kræver privat Skriftemaal.

Stiftsprovsten delte ikke den af mange Protestanter nærede Opfattelse, at Psykologi og kristelig Sjælesorg maatte adskilles absolut som hinanden uvedkommende. Præsten maatte forstaa og til Dels behandle de sjælelige Ejendommeligheder, han mødte hos sine Skriftebørn; ikke alle, som vilde skrive, gjorde det ud fra Syndsbevidsthed, men med den rette psykologiske Kundskab kunde Præsten lede dem til den sande Selverkendelse.

Diskussionen stod hovedsagelig om tre Punkter: 1) Det sakramentale. Protestanterne kendte ikke Bodens Sakramente, men nøjedes med en løsreven Del, nemlig Skriftemaalet. 2) De mente, at enhver kunde virke som Skriftefader, og at denne ikke øvede nogen Domshandling. 3) Hverken fra den ene eller anden Side burde Skriftefaderen betragtes som hævet over Skriftebarnet; her mener vi, at Skriftefaderen bør betragtes med Ærbødighed og Tillid, som den, der paa Grund af sin sakramentale Myndighed taler i Guds Sted.

Pastor Schindler gjorde opmærksom paa, at den, der vilde genoplive Skriftemaalet, burde gaa i Lære der, hvor det endnu fandtes og altid havde bestaaet; særlig advarede han mod det aandelige Kvaksalveri, som den moderne Psykologi havde medført, og som sikkert vilde tage Overhaand der, hvor enhver kunde optræde som Skriftefader; en Ulykke, der vilde kvæle Bevægelsen i Fødslen. Det Kvaksalveri, det »Skrifteri«, der kunde tage Form af religiøs Exhibitionisme, og den Mangel paa Diskretion, som han ofte havde iagttaget, burde man paa det strengeste skærme Folket imod. Kun ved at betro det til uddannede Sjælesørgere kunde dette lykkes og kun ved at hævde Skriftemaalet som obligatorisk ifølge Christi Bud, ikke blot som godt og gavnligt, kunde man vente aktiv Tilslutning i Stedet for passiv Anerkendelse.

Til Slut takkede Stiftsprovsten for den udviste Opmærksomhed og for alt det, han havde lært i Aftenens Løb, og udtalte Ønsket om, at den fælles Bøn maatte udrette, hvad den gensidige Forstaaelse og Evne endnu ikke kunde magte.

R.

Oberammergau-Rejsen.

Vi har bragt Rejseplanen for den store Oberammergau-rejse, som Ugebladet i Samarbejde med »American Express Company« indbyder til. Rejsen er tilrettelagt saaledes, at det religiøst-opbyggelige paa den smukkeste Maade forenes med de rent turistmæssige Fordele, denne Rejse har at byde paa. Om selve Spillene i Oberammergau, der jo er Hovedmaalet for vor Færd, og om de religiøst værdifulde Oplevelser, en Tur gennem saa gennemkatholske Egne har at byde paa, vil der blive fortalt i en særlig Artikel. Her skal vi blot nærmere uddybe selve Rejseplanen og skildre, hvad den rent turistmæssigt byder paa.

»American Express Company« er et af Verdens største internationale Rejsebureauer. Alene dette byder paa en stor Fordel, som Deltagerne i Turen sikkert Gang paa Gang vil komme til at skatte. Det betyder nemlig: for det første, at overalt, hvor vi kommer frem, staar lokale Førere og et stedligt Kontor til vor Raadighed. Og det betyder yderligere, at vi rejser under »kendt Flag«, som man siger: »American Express Co.« er en Stormagt paa Rejselevets Omraade. Rejsen er tilrettelagt med en saadan Omhu, at der ikke er et Punkt, der ikke er nøje overvejet med det Formaal for Øje at faa det mest mulige ud af den Tid, Rejsen spænder over, uden dog at forcere den, saa den føles trættende og forjaget. Der ligger Aars Erfaringer bag Opbygningen af et saadant Rejseprogram. Da det kan komme til at volde Besvær at foretage Reservationer af Billetter i Oberammergau paa et sent Tidspunkt, raader vi

alle, der vil med paa denne smukke Rejse, til *saa hurtigt som muligt at foretage Indtegningen* — enten hos »American Express Company«, Amagertorv 23, eller hos Ugebladets Redaktør, Pater G. Scherz, Hans Bogbinders Allé 2.

S. P. F.

Valfarten til Lourdes.

Vor Biskop har indbudt til en Valfart paa ny — denne Gang til Rejsemaalet for over $\frac{1}{2}$ Million Pilegrimme hvert Aar, Underets By, Lourdes. Det er første Gang, der gives danske Katholiker Lejlighed til i samlet Skare at komme til den store Valfartsby i de skønne Pyrenæerbjerge, og man maa derfor haabe, at Tanken vinder god Tilslutning. Rejsen, der er tilrettelagt af »Bennetts Bureau«, varer 11 Dage og koster 465 Kroner, hvori er indbefattet 3. Kl. Jernbanebillet frem og tilbage, Hotelophold paa gode Hoteller med fuld Forplejning under Opholdet, en halv Dags Rundtur i Paris, Drikkepenge samt Transport af de rejsende og deres Bagage fra Banegaard til Hotellerne og omvendt. Ikke indbefattet i Prisen er Forplejningen paa Strækningen København-Paris og retur, Dragerpenge, Drikkevarer og Udflugter ud over Halvdagsturen i Paris.

Afrejsen finder Sted fra Københavns Hovedbanegaard den 10. Juli Kl. 10,33 Form. Samme Dag, Kl. 19,55, ankommer man til Hamborg, her bliver nogle Timers Ophold; derefter fortsættes til Köln, hvortil man ankommer næste Morgen Kl. 7,26, derfra til Paris, som man naar Kl. 15,00. Hele den 3. Rejsedag gøres der saa Ophold i Paris, hvor man beser Notre Damekirken, Sainte Chapelle og St. Etienne med den hellige Genevièves Grav. 4. Dag afrejses via Bordeaux til Lourdes. Ankomsten hertil bliver om Eftermiddagen Kl. 16,43. — 5., 6. og 7. Rejsedag tilbringes i Valfartsbyen.

8. Dag paabegyndes Hjemrejsen. Man ankommer om Aftenen, Kl. 20,36, til Paris. 9. Dag er der Ophold i Paris med fælles Besøg i Sacré-Coeur-Kirken paa Montmartre. Den 10. Rejsedag ankommer man til Köln Kl. 17,04, hvor der spises til Middag. Afrejsen finder Sted Kl. 22,07. Der fortsættes til Hamborg, hvorfra man den 11. Rejsedags Morgen Kl. 8,45 tiltræder det sidste Stræk af Tilbage rejsen til København.

S. P. F.

Ridder af Gregoriusordenen.

Hr. Murermester Günther har allerede tidligere kunnet glæde sig ved en pavelig Udmærkelse, idet han for nogle Aar tilbage fik tilkendt Ordenen »Bene merenti«. Nu har den Hellige Fader paa ny sendt et Hædersbevis til »Vor elskede Søn Viggo Günther«, idet Murermesteren den 18.

April er blevet udnævnt til Ridder af den hellige Gregor den Stores Orden. Denne Orden, som blev stiftet af Gregor XVI 1831, gives den, der i særlig Grad gør sig fortjent af Kirken, i dette Tilfælde »fordi du i høj Grad tager dig af de katholske Institutioner og navnlig har erhvervet dig store Fortjenester ved at opføre Kirker«. Den har tre Klasser: Storkors, Komthur og Ridder. Ridderne bærer det otte-takkede gyldne Kors med rød Avers og den hellige Gregor den Stores Billede i Midten. Paa Reversen staar Ordene: Pro Deo et principe: For Gud og Fyrsten. Ugebladet sender den nye Ridder sine bedste Lykønskninger og udtrykker Haabet om, at det endnu mange Aar maa være forundt ham at virke for Kirken herhjemme!

Indsamling til St. Ansgars Fond.

Vi har haft den Glæde straks at modtage Bidrag til vort Fond af Trosfæller, som vi underhaanden fremlagde vor Plan for. Vi bringer disse Givere en hjertelig Tak for den Forstaaelse og Interesse, de har vist Sagen.

Hs. Exc. Biskop J. Brems . . .	Kr. 200,00
Frk. L. Scheer	» 10,00
Redemptoristerne paa Amager »	100,00
B. & E.	» 100,00
P. P. Jesuiter, Jesu Hjerte K. »	100,00
H. K.	» 3,00
Provikar Pastor P. Schreiber »	100,00
	Kr. 613,00

Basaren i Vejle.

Basaren paa Blegbanken i Vejle, hvis Formaal var at skaffe Midler til Arbejdet blandt de unge og Børnene, har, efter hvad vi nu kan se af en Beretning i Vejle Avis, ikke blot givet et pænt Overskud, men den bød ogsaa paa et udmærket Arrangement. Der var en morsom »Jernbanerestaurations«, som skyldtes Stationsforstander Stilling, mange smukke Dekorationer og originale Friser af Hr. Øjenlæge Fabricius Jensen. Særlig Opmærksomhed tiltrak sig den store Broderibod, som blev forestaaet af Kammerherreinde Vallø og Fru Direktør Caspar Andersen. Underholdningen besøgedes af en udmærket Amatør-Strygekvartet og de nybagte Spejderpiger. — Vi har allerede før omtalt det smukke Ungdomslokale, Vejle har, og vil ved denne Lejlighed ogsaa nævne den nydelige Børnehaven med smaa, moderne Funkismøbler, som man nu er i Stand til at betale med Basarens Resultat. Sognepræsten, Pastor Op de Coul og Kapellanen, Pastor O. Ballin, kunde med berettiget Stolthed fremvise alle Herlighederne for en indbudt Kreds.

FRA DEN VIDE VERDEN

Konkordatets Velsignelse — i Italien.

Regeringsbladet »Giornale d'Italia« giver et stort Overblik over de Erfaringer, man har gjort i Italien med Konkordatet. Overenskomstens Betingelser er blevet punktligt overholdt fra begge Sider. Den statslige Suverænitet er blevet styrket gennem alle Italieneres aandelige Enhed; den kirkelige Autoritet er blevet respekteret og har faaet fri Hænder til paa den bedste Maade at forvalte dens hellige Embede. I det praktiske Samarbejde mellem Kirke og Stat, i Militær- og Ballila-Kapellanernes Samarbejde, i Arbejds-kredsene inden for de fascistiske Organisationer hersker den bedste Forstaaelse. Disse gejstlige handler efter Mussolinis Ord: at beskytte og udvikle Sortskjorternes religiøse Følelser og holde alt borte fra dem, der kan svække deres moralske Energi. De føler sig paa een Gang som Christi og Fædrelandets Soldater. Antallet af Militærkapellaner er i Foraaret steget til 222, hvoraf 140 er Deltagere fra Krigen. De staar under Armébiskop Bartolomasi. I Aabningstalen, der blev holdt i den italienske Appellationsret ved det nye Retsaars Begyndelse, udtaltes blandt andet, at den katholske Religion havde afgørende Betydning for en ordnet Udvikling inden for det offentlige moralske Liv. Konkordatets Bestemmelser angaaende Ægteskaber havde vist sin heldbringende Virkning; næsten alle Ægteskaber var indgaaet i Kirker og Skilsmisernes Tal var i Dalen. Ogsaa Understatssekretær Guidi-Bufferini fremførte for længere Tid siden i en Kammertale, at Konkordatet, som nu havde bestaaet i fem Aar, havde ført til gensidig Tillid. I sin Trontale den 19. April udtalte Kong Viktor Emanuel de betydningsfulde Ord: »Udsoningsværket med den Hel- lige Stol staar som et væsentlig Element i den italienske Historie.«

En Forfatning i Troens Tegn.

Den sidste April og første Maj bragte Østrig i Aar en ny Forfatning, som indledes med følgende højtidelige Ord:

»I Gud den almægtiges Navn, fra hvem al Ret stammer, modtager det østrigske Folk denne Forfatning for sin kristelige tyske Forbundsstat paa korporativt Grundlag.«

Den nye Forfatning, som søger at virkeliggøre den pave- lige Encyklika »Quadragesimo Anno«s Tanker, anerkender ingen Privilegier som Følge af Fødsel, Stand eller Klasse. Den personlige Frihed, Pressefriheden, Trosfriheden etc. er garanteret. Forbundspræsidenten vælges af Landets Borg- mestre, som igen bliver valgt af de vigtigste Repræsentanter

for Landbrug, Handel, Skolevæsen, Arbejderne etc. Regeringens første Handling var Ratificering af det østrigske Konkordat med den Hellige Stol, om hvilken Dr. Dollfuss erklærede:

»Vi vil ikke alene opfylde Konkordatet efter Bogstaven, men ogsaa efter Aanden. Saaledes tør vi haabe, at Himlens Velsignelse vil følge vort Arbejde for den kristelige tyske Forbundsstat«.

Konkordatet fremmer bl. a. de konfessionelle Skoler mere end før, anerkender det katholske Ægteskabs Uopløselighed; Bispervalgene foretages af Paven, Ordenerne nyder fuld Frihed, de katholske Ungdomsorganisationer garanteres. Kardinal Pacelli har lykønsket Forbundskansleren Dr. Dollfuss, for »den Hengivelse og Statsmandskløgt«, hvormed han viede sine Kræfter til Konkordatets Afslutning.

Rød Paaske.

I »Osservatore Romano« meddeltes, at Indbyggerne i en Landsby paa den rumænske Side af Floden Dnjestr Natten mellem den 7. og 8. April fejrede Opstandelsen efter orientalsk Ritus. Ceremonierne samlede i Tusindvis af Mennesker paa Flodbredden paa den russiske Side, og knælende lyttede denne Skare til Rumæniernes Bønner og Sange. Dette Fredens Billede forandredes pludseligt til et blodigt Skuespil. De rumænske Landsbyfolk blev Vidner til, hvorledes flere Kompagnier af sovjet-russiske Soldater med Maskingeværer forsøgte at adsplitte Mængden, og mange Hundreder knælende troende mistede ved denne Lejlighed Livet. Det er den Samvittigheds- og Religionsfrihed, som Litwinoff for ganske nylig tilsagde den amerikanske Regering.

Eucharistisk Kongres i 1936

Manila, en af de philippinske Øer, er blevet valgt til at være Centrum for den internationale eucharistiske Kongres i 1936. Valget blev truffet ved et Møde, som de kommitterede for de internationale eucharistiske Kongresser afholdt i Rom, og Bestemmelsen blev bekendtgjort efter en Audiens, som Hans Hellighed Pave Pius XI tilstod de kommitterede med Præsident, Msgr. Thomas L. Heylen, Biskop af Namur, Belgien, i Spidsen.

To Dødsfald i England.

Dom Cuthbert Butler O. S. B., titulær Abbed af St. Albans og forhenværende Abbed af Downside døde Søndag d. 1. April under et Ophold i Clapham. Gennem 16 Aar har den afdøde i Downside virket for Fornyeelsen af det monastiske Liv — med ikke ringe Held. Det var dog som Rektor for det nyoprettede Benet House i Cambridge, at han lagde Grunden til sin europæiske Berømthed som Lærd, især

ved sine Bøger: »Benedictine Monachism« og »Western Mysticism«. I 1922 nedlagde han Abbedværdigheden og virkede videre som Skribent. Hans Yndlingsthesis var, at Stræben efter Fuldkommenhed var mulig for enhver, der med en god Vilje vil forsøge den uanset Stand og Stilling.

En anden af sine store har det katholske England mistet i P. Bede Jarrett O.P. Om ham siger det protestantiske Blad »Christian World«: »Jeg vilde have sat ham højt i enhver Liste over Verdens seks største Prædikanter. Han syntes at forene Munterhed med Alvor og moralsk Styrke med Følelse med den vildfarne menneskelige Natur.«

BREVKASSE

Mammutbogen.

Herr Skoleinspektør H. Kyrre har sendt os et Brev indeholdende et »Kort Svar til Pater A. Menzingers lille Artikel om Mammut-Bogen« (N. U. Nr. 17), hvoraf vi desværre kun kan gengive det vigtigste. Skoleinspektøren siger bl. a.:

»Det er især min Anvendelse af den Kant-Laplace'ske Theori, der angribes som »milevidt fjernet fra Videnskab«, og der spørges om, hvilken Astronom der endnu holder paa denne Theori. Herpaa skal jeg kort svare, at det gør O. B. Bøggild, Professor i Mineralogi ved Københavns Universitet og Direktør for Mineralogisk Museum. I den af ham besørgede Udgave af Ussings Lærebog i den alm. Geologi (K. 1932) hedder det efter en kort Fremstilling af den nævnte Theori (S. 104): „Laplace's Hypothese maa efter nyere Erfaringer modificeres derhen, at Urtaagen var kold, og først ved Sammentrækningen blev Masserne glødende; men i øvrigt har den holdt sig som den, der bedst kan forklare Planetsystemets Regelmæssighed, og den fik hurtig Indflydelse paa de geologiske Forestillinger.“«

Skoleinspektøren mener, at Spørgsnaalet, hvorfra Taagen stammer, hører hjemme i en anden Sammenhæng og skriver i øvrigt:

»Vi er en stadig voksende Kreds af Skolefolk, der varmt ønsker, at den historiske Objektivitet, vi paa andre Omraader ønsker fremmet i Skolerne, ogsaa skal gælde Skolens Behandling af Reformationen og den katholske Kirkes hele religiøse og kulturelle Stilling. Min Behandling af Jesuitterne og deres Skoler i min for nylig udgivne Lærebog for Seminarierne »Vor Skole« (K. 1933) vil formentlig kunne overbevise om ærlig Vilje i denne Retning.«

Hans Kyrre.

Idet vi fuldtud anerkender og paaskønner denne ærlige Vilje, giver vi Ordet til P. Menzinger til et Gensvar til Herr Skoleinspektør Kyrre:

»Jeg spurgte ikke, hvilke Videnskabsmænd der endnu holder paa den Kant-Laplace'ske Theori, men hvilke Astronomer. Da det drejer sig om et astronomisk Problem, interesserer det min-

dre, hvad en Professor i Mineralogi mener om det, allermindst i en Nyudgave af en ældre Lærebog. Den almindelige Opfattelse blandt Astronomerne turde være bestemt ved Sir James Jeans, en ubestridt Autoritet netop paa Kosmogoniens Omraade. Han har gjort sin sønderlemmende Kritik af den Kant-Laplace'ske Hypothese tilgængelig for videre Kredse i sin populære Bog »Universet« (dansk Udgave Gyldendal 1932, S. 217 ff.). Den verdenskendte Astronom Sir A. S. Eddington skriver: »Sir J. H. Jeans' Undersøgelser fører til den Følgeslutning, at »rotational break-up« — Bristning som Følge af for stærk Rotation — frembringer en Dobbeltstjerne og aldrig et System af Planeter« (The nature of the physical world, Cambridge 1931, S. 176).

A. Menzinger S. J.

Kvindeligt Ungdomsmøde i Trørødhus.

D. K. K. F., som ejer den store smukke Have med Hus og Kapel, Trørødvej 39, har indbudt alle katolske unge Piger i Alderen fra 15—35 Aar til at tilbringe Søndag d. 27. Maj derude i de herlige Omgivelser, medens Foraaret staar i sit fuldeste Flor.

Vi begynder Dagen med i Fællesskab at overvære den hellige Messe i det smukke Kapel, som vi sikkert vil fylde til sidste Plads og lad os ved Fælleskommunion gøre det til en rigtig Festdag. Af Programmet vil man se, at der bliver Tid til — foruden Fællesspisning, Taler og Forestilling — at gaa Tur i den usædvanlig smukke Egn med Mark, Skov og Strand. Kom saa — og tag Sangbogen med — samt en Frokostpakke! Tog til **Vedbæk** gaar 7³⁷ fra Hovedbanegaarden. Program næste Gang!

Billetter à 75 Øre, indbefattende Morgenkaffe m. Brød og varm Aftensmad, kan faas i Katholsk Bogsalg og hos de tilsluttede Foreningers Formænd indtil d. 25. Maj. B. W.

Retraiter og 8 Dage paa Højskole.

D. K. K. F. afholder som sædvanlig Retraiter og 8 Dage paa Højskole i August Maaned paa Trørødhus. De unges, der ledes af Hr. Pastor Messerschmidt, finder Sted fra 11/8 Aften til 19/8 inclusive.

De ældres, der ledes af Pater Kelly, varer fra 21/8 Aften til 29/8 inclusive. Tilmeldelse sker til Formanden, Trørød pr. Vedbæk efter d. 15. Maj.

D. K. K. F.'s Sekretariat.

A.C. Søndag d. 13. Maj **Skovtur** med flg. Program: Kl. 8³⁰ Messe m. Fælleskommunion i St. Knuds Kapel, derefter Morgenkaffe i de dgl. Lokaler. Kl. 10⁴⁸: Tog fra Hovedbanen til Lillerød. Kl. 13: Den medbragte Frokost fortæres i Bregnerød Kro. Kl. 15³⁰: Kaffebord hos Søstrene paa Farumgaard. Kl. 18¹⁷: Tog fra Farum til Kbhvn. Deltagelse bedes anmeldt til Sekretæren, stud. mag. Ellen Nielsen, senest Lørdag d. 12. Maj Kl. 13—15, 19—21. Telf. Nora 2452 v. Administratores.

St. Knuds Skole (Stenosgade 4).

Katolske Elever, som ønskes optaget i 1. U.-kl. til Sommer, bedes indmeldt snarest hos Rektor *Lucas*.

Katolsk Haandbog for Danmark, 1934,
er udkommen. Pris Kr. 2,—

Kirkelig Kalender.

Maj.		Maj.	
13. S. Søndag i Christi Himmelfarts Oktav.		20. S. 1. PINTSEDAG.	
14. M. i Oktaven.		21. M. 2. PINTSEDAG.	
15. Ti. Johannes Baptist de la Salle.		22. Ti. 3. PINTSEDAG.	
16. O. Ubald.		23. O. Tamperdag. *)	
17. T. Oktav af Christi Himmelfart. — Erik.		24. T. i Oktaven.	
18. F. Venantius.		25. F. Tamperdag. *)	
19. L. Vigilie til Pintse. *)		26. L. Tamperdag. *)	
*) Faste- og Abstinensdag.		*) Faste- og Abstinensdag.	

Maj. Ugens Messebønner.

13. S. Søndag i Christi Himmelfarts Oktav (604—444); 2. Sæt Bønner: Robert Bellarmin ([42]—[42]), 3. Sæt Bønner: Oktaven (600—439). Christi Himmelfarts Præfation hver Dag indtil Fredag incl.
14. M. i Oktaven (600—439); 2. Bonifatius (911—742), 3. Gudsmoder ([90]—[94]).
15. Ti. Johannes Baptist de la Salle (911—742); 2. Oktaven (600—439).
16. O. Ubald (912—755); 2. Oktaven (600—439), 3. Gudsmoder ([90]—[94]).
17. T. Oktav af Christi Himmelfart (600—439); 2. Erik, Konge af Sverige (912—745), 3. Paschalis Baylon (913—744).
18. F. Venantius (914—748); 2. Ferialdagen (604—444).
19. L. Vigilie til Pintse (607—447).

Af Sidelallene i Parenthes gælder det første den ny Udgave af Messebogen (1926), det andet den gamle Udgave (1907). Er der kun anført eet Tal i Parenthesen, gælder det den ny Udgave.

St. Ansgars Kirke. Lørdag d. 19. ds., **Pintselørdag** Kl. 7 $\frac{1}{2}$: Læsning af Profetier og Daabsvandets Indvielse, ca. Kl. 8 $\frac{1}{4}$: Højmesse. — **1. Pintsedag** Kl. 10: Pontifikalmesse. — **2. Pintsedag** Kl. 8: Firmelse af de voksne. Kl. 10: Højmesse.

Anden Pintsedag d. 21. Maj Kl. 8 agter Hs. Exc. Biskoppen i St. Ansgars Kirke at meddele **Firmelsens hellige Sakramente til voksne**. De, som endnu ikke har modtaget dette Sakramente, anmodes om, *snarest muligt*, at melde sig der hvor de er blevet optaget og at overvære det offentlige forberedende Foredrag i St. Ansgars Kirke Søndag d. 13. Maj Kl. 15.

Husk Ni-Dages Andagten til den Helligaand! Se N. U. 1929. S. 366.

M.-K. St. Ansgar K. for Mænd næste **M.** Torsdag d. 17. Maj m. Præd. i Majandagten Kl. 20. — **Rosenkransk.** »Maria Rosenkrandsdronning« **F. K.**: Søndag den 13. Maj Kl. 8.

A.C. Onsdag d. 16. Maj Kl. 20: **Medlemsaften.** P. Fr. Kupferle S. J. taler om »Bøn, Bønhørelse og Overtro«. Ingen Gæstekort.

Rettelse: Ved en Fejltagelse annoncerede vi i sidste Nr., i Lighed med i Fjor, at der var Kollekt for Hedningemissionen paa Christi Himmelfarts Dag. Den er som bekendt henlagt til Missions-Søndagen i Oktober.

FREMMEDESPROG-TRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN). Svanemosegaardsvvej 4. Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.

Færdig fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag. Afleveret til Postvæsenet Torsdag d. 9. Maj.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

82. Aargang

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnemen 3 Kroner Kvartalet (inclusive Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 St., København K. Telefon: Palæ 3762, Kl. 13-16). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kroner aarligt. — Redaktør: Pater G. Scherz, Hans Bogbinders Allé 2, København S; Telefon Amager 3202; bedste Træffetid Kl. 13¹/₂—14¹/₂.

Nr. 20.

Søndag den 20. Maj

1934

INDHOLD: O, du Salighedens Skær... — Udsend din Aand! — Passionsspillet i Oberammergau. — Verdens Religioner. — Guds Moders Portner. — Niels Stensen. — Ny Kirke i Brønshøj. — Det rige Fiske-dræt. — Paa Lytterpost. — Pintseaanden lever endnu! — Nye Bøger. Fra Hovedstad og Provs. — Fra den vide Verden. — Brevkasse. — Avertissementer. — Kirkelig Kalender. — Ugens Messebønner.

*O, du Salighedens Skær,
opfyld med din Glans enhver!*

Thi vi, o Gud —

Vi Nøden er, du Fredens dybe Orden,

vi stadig Jagen, du en evig Ro,

du er en evig Væren, vi kun Vorden,

o, du vor Længsels Kyst, vort Hjertes sikre Bo.

Du er et Hav, vi kun den spæde Kilde,

og du er Lyset, vi kun Lysets Skin,

vi er som Larmen, du det dybe Stille,

du Livets store Sabbat i vort Sind.

Vi er en Brænding, og du Frelsens Strande,

du Evighedens Liv, og vi kun Død,

din Højde bryder alle Himles Rande;

hvor vi er Dæmring, er du evig Morgenrød.

Ved R.

Udsend din Aand!

1. Hvad der skete paa den første kristne Pintsefest, ligner meget en Begivenhed ved Sinai-Bjerget. Da Guds Folk i den gamle Pagt havde modtaget Loven og skulde bryde op for at drage videre til det forjættede Land, gik Moses hen til Pagtens Ark og bad saaledes: »Staa op, Herre; at dine Fjender maa splittes og dine Avindsmænd fly for dit Aasyn.« I samme Øjeblik bevægede Skysøjlen, som indtil da havde staaet over Teltet, sig hen over Israelliternes Lejr, stillede sig i Spidsen for Folket og drog forud for det. Gud selv var den Gang Befrier fra Trældom i Ægypten og Fører gennem Ørkenen, til Israeliterne var naaet ind til det Land, der flød med Mælk og Honning. Kun Oprørerne mod Gud fandt deres Grav i de tørre Egne og fik ikke Del i hans Forjættelser.

Da Herrens lille Flok i det nye Testamente var blevet organiseret af Jesus som en Hjord med Hyrder og af hans Mund havde modtaget Evangeliets Lov, skulde den efter Christi Himmelfart bryde op og erobre Verden indtil Jordens Grænser. Men forinden traadte de 120 — flere var der jo ikke den Gang — frem for Gud til en ni Dages Bøn. Deres Ønskers korte Hovedsum kan udtrykkes saaledes: »Udsend din Aand, Herre, og du vil forny Jordens Udseende!« Og paa Pintsedagens tredje Time rejste Gud Helligaand sig fra Evighedens Trone, steg ned til de faa Kristne paa Sions Bjerg for at træde i Christi Sted under den Kamp, der skulde oprette Guds Rige paa Jorden. Fra dette Øjeblik kendte Petrus og de elleve ikke længere til Frygt, og i den Helligaands Kraft, med ham som Ledsager og Fører, begav de sig paa Vej, hen gennem alle Lande og ned gennem alle Tider.

2. Nu skriver vi Pintse 1934. Hvad er der sket med Christi lille Hjord og dens Hyrder i Mellemtiden? De 120 Personer er blevet til over 350 Millioner. Petrus har i Pius XI faaet sin 260. Efterfølger, ligesom ogsaa de andre Apostle fik deres Arvtagere. Kristus havde jo bestemt, at de skulde røgte deres Hverv indtil Tidernes Ende. I øvrigt havde de Kristne en lignende

Skæbne som Israeliterne paa deres Ørkenvandring. Naar disse senere saa tilbage paa de 40 Aar i det øde Land, plejede de at synges: »O Gud, dengang du drog i Spidsen for dit Folk og skred frem gennem Ørkenen, da splittedes Fjenderne. Som Røg henvejres, saaledes henvejredes de. Som Voks smelter for Ild, saaledes gik det de gudløse. Men Guds Folk frydedes i Jubel. Himlen dryppede Manna, Klipperne lod Vand i Strømme flyde og styrkede de vansomægtende!« (Ps. 67.)

Ja, dette er virkelig et Forbillede paa den kristne Kirkes Historie hidtil! Gang paa Gang rejste grumme Fjender sig mod den. Men de blev alle overvundet og sank afmægtige ned til Jorden og under Jorden. Først var det Jøderne med deres Snæversind og umaadelige Had. Den Helligaand befriede sit Folk fra deres tunge Aag. Saa kom det hedenske Romerrige. Det vilde kvæle den unge Kirke i dens eget Blod. Men Martyrerne blev Sæden til ny og rigere Høst. Der rejste sig ogsaa Fjender indefra, stolte, selvbevidste Mænd, der følte sig hævet over og klogere end Kirkens Hyrder, som har Løfte om den Helligaands Bistand alle Dage. Vranglærerne brød ud af Christi ene Faarefold, tog med, hvad de lystede, og regnede med Moderkirkens snarlige Undergang. Men det blev jo dem selv, der brast som en Sæbeboble, der i nogen Tid stolt stiger til Vejrs, men saa med eet er borte igen. Ja, den Helligaand har splittet mange Fjender i de 1900 Aar, som er gaaet! Hans egen Flok derimod fik Lov til at frydes i Jubel af flere Grunde.

Hvor nemlig den Helligaand førte sin Skare frem, blomstrede nyt Liv op, et Liv, som man før ikke havde set Mage til. Jorden blev Vidne til den kristne Kultur med dens Videnskab og Kunst. I den religiøse Uvidenheds og Fortvivlelsens mørke Nat, som havde ruget over Sindene, lyste nu Haabets venlige Stjerne og fyldte alle dem, der selv vilde, med saa megen Fred og Glæde, som man overhovedet kan føle paa et Sted, der endnu er undergivet Forkrænkeligheden og ligger i Fødselsveer, til den nye Himmel og den nye Jord kan afløse den gamle. Hedenskabets isnende Kulde veg Pladsen for den kristne Kærligheds Varme. Hvor der tidligere kun herskede Synd,

kunde Uskyldighed og Hellighed nu fejre Triumfer trods Verdens Forargelser. Ja, hvad den Helligaand skænkede sit Folk efter Opbrudet fra Sion for 1900 Aar siden, var mere end Manna fra Himlen og Vand fra Klipperne!

Dog er der endnu en stor Velgerning, som disse svundne Tider minder om. Ligesom Herren, der førte Israeliterne i Skysøjlen, gav det gamle Rige et fast Midtpunkt og Pant paa Enhed og Sikkerhed, nemlig Sion med Templet og Offertjenesten og Ypperstepræsten, saaledes har den Helligaand ogsaa sørget for et **E n h e d s- og S a m l i n g s p u n k t** i det nye Rige, for en Klippe, som efter Christi Ord ikke kan rokkes, og som bærer hele hans Hus. Vi kender Klippens Historie og ved, hvordan den i den lange Tid har trodset Brænding og Stormflod. Vi kender ogsaa Stedet, hvor den findes, den By, hvor Petrus og Paulus har deres Hvilested og holder Vagt, til Mesteren kommer igen. Klippen virker som en mægtig Magnet paa alle Menneskers Tanker og Følelser. Den ene Del af dem beundrer og elsker den, fordi de føler sig saa trygge i dens Ly, den anden misunder og hader den, fordi al verdslig Klogskab og Magt har fundet sin Overmand ved Sankt Peter i Rom.

3. Hvor maa den Slags Kendsgerninger ikke gøre os glade i Dag, paa den h. Pintsefest! Hvor maa vi ikke være taknemmelige mod den Helligaand, den tredje Person i Guddommen! Ja, gid alt, hvad der har Aande, maa hylde og lovprise den Kraft fra oven, der udgaar fra Faderen og Sønnen, og som fra Dag til Dag beskytter os og bærer Omsorg for os!

Men da Guds Folk paa Jorden endnu ikke har overskredet sin Jordan, men stadig befinder sig paa Vej til det af Gud forjættede Land, vil vi ogsaa bønfalde Gud Helligaand om at styrke og fuldende, hvad man hidtil har gjort, saaledes at alle Jordens Riger maa slutte sig til hans Folk og i Fællesskab tjene og forhellige den helligste Trefoldighed i Christus og hans Kirke.

F. K.

Passionsspillet i Oberammergau.

Det Skuespil, som de bayerske Alpers jævne Bonde- og Træskærerbefolkning i Oberammergau skal til at opføre igen i Sommer, er vidt forskellig fra al anden dramatisk Kunst. Det dækkes ikke engang af Betegnelsen »religiøs Kunst«, men maa kaldes Gudstjeneste paa Scenen, udført efter et gammelt Løfte, som blev givet i yderste Nød og modtaget af Gud ved en næsten øjeblikkelig Bønhørelse. Man siger, at Oberammergauerne i fem Aar drøfter det Spil, som de har opført, og i de næste fem Aar har deres Tanker henvendt paa det kommende Spil. I hvert Fald er Passionsspillet blevet Livets Indhold for dem. Hvert Barn i den lille By paa 2700 Indbyggere er medvirkende, eller om man vil: medbedende og medopfyldende det gamle Løfte, Forfædrene har givet. Alt skal indgaa som personlig Tjeneste fra Oberammergauerne selv: Koret, Orkestret, Musiken, Tegningerne til Kostumerne, Udkast til Scene. Rollerne fordeles efter en Gudstjeneste ca. 6 Maaneder før Spillet; i øvrigt forbereder man sig hele Aaret rundt, og Livsalvoren i denne er saa udpræget, at Dans f. Eks. er helt bandlyst fra Byens Enemærker.

Willi Bierling, der skal udføre Apostlen Johannes' Rolle, ses her i Færd med Træskærerarbejde.

Det var i 30-Aars Krigen, hvis Rædsler Danmark delvis lærte at kende, medens den udgød sin Bitterheds fulde Skaale over Tyskland og især Bayern, den katolske Ligas Hovedland, hvor Katholicismen i Europa dengang forsvarede sin største Fæstning. I Foraaret 1632 havde den

fromme kejserlige Feltherre Tilly fundet Helledøden i Forsvaret for Bayerns Hovedstad; i Efteraaret faldt Gustav Adolf ved Lützen, uden at Svenskerne derfor blev fordrevet fra det ulykkelige Land, som hægedes af de vilde, rovlystne Landsknægteskarer, der fandt Vej frem til de ensomste Landsbyer og Klostre.

Graadigere og grusommere endnu var dog Pesten, der fulgte i Krigens Fodspor. Den sorte Død havde allerede hentet ca. $\frac{1}{4}$ af Münchens 50.000 Indvaanere, saa bredte

Maria Magdalena. Hendes og Guds Moders Rolle er de to kvindel. Hovedr. Kun ugifte Kvinder vælges til dem.

den sig Syd paa og havde snart erobret Ammerdalen. I Eschenlohe var kun to Ægtepar blevet tilbage. Med yderste Forsigtighed og største Hensynsløshed søgte Borgerne i Oberammerngau, som dengang talte 600 Indbyggere, at holde Soten borte fra deres Grænser, og Vagterne drev med glødende Spyd hver eneste fremmed tilbage, indtil en Oberammerngauer selv, Karl Schisler, der havde opholdt sig i Nabolaget, greben af Længsel, i Natens Mulm og Mørke stjal sig tilbage til sit Hus, hvor han faa Dage efter døde efter at have bragt Smitten til hele Landsbyen.

Nu begyndte Soten ogsaa at rase der, og ingen kunde hjælpe. Fra Efteraaret 1632 til Sommeren 1633 døde 90 Mennesker, uafladelig ringede Døds klokken; der var snart ingen Præster mere til at berette de døende, og en frygtelig Rædsel greb alle. I denne Nød sluttede Borgerne sig sammen; de drog i Procession fra Raadhuset til Kirken, knælede ned foran Krucifikset og aflagde det Løfte for hele Landsbyen:

„Herre, Du som formaar alt, forbarm Dig over os, frels os fra denne frygtelige Svøbe, og vi lover Dig hvert 10. Aar værdigt at fremstille Dine guddommelige Lidelser.“

Hele det forsamlede Folk lovede dette, og siger Kroniken: »Fra den Tid døde ikke et Menneske mere af Soten

i Oberammergau.« Flere allerede angrebne pestsyge blev raske igen. Guds Naade havde synligt vist sig. X

Nu stod Løftets Opfyldelse tilbage, og det blev trofast overholdt gennem 300 Aar. Den første Opførelse i 1634 var meget enkel og skete paa Kirkegaarden. Men med stadig større Iver viede man sig Opgaven og bragte store pekuniære Ofre for at finde en værdig Form. De første 200 Aar har man altid maattet yde store Tilskud, og ogsaa i vor Tid har Byen styrtet sig i Gæld for at kunne forny den vældige Friluftscene, ligesom der er store Udgifter til de ca. 1000 Dragter med deres Fylde af farveprægtige ægte Stoffer. Men hele Verden ser nu ogsaa hen paa den lille Alpeby; i 1930 overværede ca. 400.000 de 79 Opførelser, og deraf var ikke færre end 120.000 fra Udlandet.

Der er ingen Tvivl om, at Passionsspillet's Tekst allerede kendtes før 30-Aars Krigen, ja, mest sandsynligt er det, at den gaar tilbage til Middelalderens Mysteriespil. Den blev med Tiden forandret, men foreligger nu i en Skikkelse, som slutter sig saa nær som muligt til de bibelske Beretninger. Mange Gange laa Fristelsen nær at indflette det moderne Theaters Virkemidler, f. Eks. Lyseffekter; men Oberammergau har altid forstaaet at afvise saadanne Forsøg og bevare den oprindelige folkelige Jævnhed. Man afslog Filmatisering, skønt der blev budt Millioner for den. Ogsaa Musiken er kun en beskeden og ydmyg Tjenerinde, de højtidelige Korstykker skal kun understrege den hellige Tekst. Georg Lang, der i Aar leder Spillene, har udtalt, at han endog vil modsætte sig en Forandring af Friluftscenen af Hensyn til Vejrliget: »Har vore Forfædre kunnet hyde Vejret Trods, kan vi vel ogsaa.«

Spillet varer fra Kl. 8 til 12 og fra 14 til 18 og indledes i Aar med en 10 Minutters Prolog til Minde om 300 Aars

Kong Herodes. En af de pragtfulde Typer, Spillet i O. ersaa rigt paa.

Jubilæet. Det første levende Billede viser Adam og Evas Uddrivelse af Paradiset og derefter Korsets Hyldest. Det egentlige Passionsspil begynder med Jesu Indtog i Jerusalem, hvor et Masseopbud paa over 600 Personer jublende og syngende bevæger sig over Scenen. Synedriets Raadsmøde er langt, men alligevel rigt paa dramatiske Optrin. Derefter udvikler Handlingen sig til Jesu Tilfangetagelse, Dommen, Korsvejen og Korsfæstelsen, og hver Scene er rystende i sin Ægthed. Ind imellem vises — i Aar for sidste Gang — i ca. 40 Billeder Profetierne og Symbolerne fra det Gamle Testamente. Alt virker dramatisk, rigt bevæget, og levendegør Verdens største Drama paa den værdigste Maade, uden at en eneste af de ca. 1000 Medvirkende lader sig forlede til theateragtigt og affekteret Væsen. Der arbejdes ikke med Sminke og Paryk. Skuespillerne optræder, som de kommer fra Gaden, kun at de har skiftet Dragt. I øvrigt lever de i Rollen. »Føler De Dem som Kristus, naar De optræder?« spørger en Journalist Alois Lang, og Kunstneren, hvis Ansigt har en slaaende Lighed med Christi Træk, svarer med et dybt, alvorligt Blik:

„Ja, ja, absolut. Hvis jeg ikke gjorde det, var det umuligt at spille denne Rolle! Jeg har kun tænkt paa den, siden jeg havde Haab om at komme til at spille den, og jeg lever i den, som var det mit andet Liv. For mig er det ikke en Rolle i — lad os sige skuespillerisk Forstand, for mig er det en religiøs Handling at spille den. Til en vis Grad præger det ens Liv. Det er en hellig Forpligtelse, man har paa taget sig, og den bliver ligesom et Korrektiv paa ens Tanker og Handlinger. Selv paa de mest dagligdags — ja, gør man noget, der maaske hellere burde være ugjort, skammer man sig dybere.“

Sandelig, i den lille bayerske By smelter Kunst og Liv sammen til en vidunderlig Tjeneste til Ære for Gud og Opbyggelse for Menneskene. —z.

Verdens Religioner.

Indledende Oversigt.

En Videnskab revideres.

Trods mangt og meget, der kunde synes at tale i modsat Retning, er der ingen Tvivl om, at de religiøse Spørgsmaal i vort Aarhundrede har optaget Sindene ikke saa lidt mere end i det foregaaende. Dette viser sig ikke mindst paa videnskabeligt Omraade, hvor stedse flere Forskere har kastet sig over Studiet af religiøse Emner. Ikke sjældent har det dog været rationalistiske Videnskabsmænd, som ved at studere Religionen og saa at sige føre Krigen over paa Fjendens Territorium mente derved at kunne komme den overleverede kristne Opfattelse til Livs. Dette har især fundet Sted paa den sammenlignende Religionsvidenskabs Omraade. Men i de senere Aar har en Del katolske Videnskabsmænd optaget Studiet af omtalte Videnskab og til manges Forundring gjort den Erfaring, at den ved en grundig og upartisk Behandling netop paa mange Punkter støtter og bekræfter den aabenbarede Religions Sandheder.

Det er ud fra denne Iagttagelse, at Beslutningen er taget om i en længere Serie Artikler at give Ugebladets Læsere Lejlighed til at erfare noget herom ved at give dem nogen Kendskab til de mange Religioner, som i Aarhundredernes Løb har set Lyset rundt paa Jorden.

Hvorfra stammer Ordet Religion?

Det første Spørgsmaal, som her skal besvares, er, hvad selve det fremmede Ord Religion betyder. Som mange vil kunne se, stammer Ordet fra et romansk Sprog, nemlig Latin. Allerede for et Par Tusind Aar siden diskuterede man dette Ords Betydning. Cicero, Roms største Taler og Stilist, hævdede et halvt Hundrede Aar før vor Tidsregnings Begyndelse, at *religio* maatte komme af Udsagnsordet *relegere*, der betyder at overveje, og altsaa betegne en Sag, der fortjente Menneskenes nøje Overvejelse. Denne Forklaring forkaster den kristne Forfatter Lactantius († 330) og afleder Ordet af *religare*, at binde, hvorefter det skulde betyde vor Bundethed til Gud af vore Pligter mod ham. Efter tidligere at have haft en anden Mening sluttede St. Augustinus sig i sine senere Aar til den samme Forklaring. Den latinkyndige vil nok kunne høre, at man rent sprogligt vil kunne indvende, at *relegere*

synes at være nærmere beslægtet med *religio* end Lactantius's *religare*; men denne Indvending afkræftes let ved en Henvisning til andre lignende Dannelser, f. Eks. til at der til Navneordet *rebellio* svarer Udsagnsordet *rebellare*. Vi vil derfor holde fast ved sidstnævnte Tydning af Ordet Religion og oversætte det ved: Vor Bundethed, vor Afhængighed af Gud.

Hvad er Religionen?

Dette var den mere udvortes Side af Sagen, hvorledes Ordet Religion rettelig bør oversættes. Vi gaar nu over til det mere dybtgaaende Spørgsmaal: Hvilken Forklaring skal man give af Begrebet Religion, saa den kan passe paa alle Religioner i hele Verden? Herpaa er der gjort mange mere og mindre vellykkede Forsøg. Englænderen Huxley kalder Religionen for »Ærbødigheden for og Kærligheden til det ethiske Ideal og Attraaen efter at virkeliggøre dette Ideal i ens Liv«, en Forklaring, hvis iøjnefaldende Mangel jo er, at den erstatter et højeste Væsen med det ubestemte »ethiske Ideal«. Den tyske Arkæolog Salomon Reinach mener at kunne indskrænke Religionen til »en Sum af Skrupler, der hindrer os i den frie Udførelse af vore Evner«; denne Forklaring er i Virkeligheden kun at »kaste Barnet ud med Badevandet«, som en Kritiker meget betegnende har bemærket. Mere mandig og tiltalende er Filosofen Kants Bestemmelse af Religionen som »Erkendelse af alle vore Pligter som guddommelige Bud«, selv om den heller ikke tilfredsstillende.

Langt bedre end ovenstaaende Forklaringer er den, som Jastrow giver i sin Bog: »Studier over Religion«: »Religion bestaar af tre Elementer: 1) den naturlige Erkendelse af en Magt eller Magter, der er os uendelig overlegne, 2) Følelsen af vor Afhængighed af denne Magt eller disse Magter, og 3) vort Forsøg paa at træde i Forhold til denne Magt eller disse Magter. For at opnaa en saadan Forbindelse vil Mennesker gøre visse Ting og undlade andre.« En kendt katholsk Religionshistoriker billiger denne Forklaring og sammenfatter den kort saaledes: »Religion er Totalsummen af Menneskers Tro paa en højere Magt og Reglerne for deres Opførsel og deres Handlinger over for denne.« Allerkortest kan man vistnok bestemme Religionen som »Menneskenes frivillige Underkastelse under Gud«. Det er af Betydning, at vi faar Ordet »frivillige« med, for ogsaa de onde Aander og de fordømte Sjæle er Gud underkastet, men deres Forhold til ham har intet med Religion at gøre.

Efter saaledes at have forsøgt at forklare, hvad Religion er, vil vi gaa over til det i de senere Aar saa mange Gange diskuterede Spørgsmaal, hvorledes man skal tænke sig Religionen opstaaet. Man har herom opstillet en Række Theorier, som dog er for lang til, at vi her kan gennemgaa dem alle, men vi maa nøjes med at omtale nogle af dem, som har vundet de fleste Tilhængere.

Oprindelsen til Religionen maa søges i fjerne, forhistoriske Tider. Historien fortæller intet herom, men gaar altid som en Selvfølge ud fra, at Religion er et Faktum. Det er en katholsk Trossandhed, at Menneskehedens oprindelige Religion er en guddommelig aabenbaret Monotheisme (Læren om een Gud). Men mange af de sidste Aarhundreders Videnskabsmænd har set bort fra denne Forklaring og søgt at finde en ren naturlig Oprindelse til Religionen.

Den store Aarsag.

Meget udbredt er den Anskuelse, at Religionen er en Følge af Menneskenes Opdagelse af Aarsagssammenhængen. Primitive Folkeslag, som ikke har nogen videnskabelig Kendskab til Naturens Love, er tilbøjelige til i alle mærkværdige Foreteelser paa Jord, i Hav og Luft at se den umiddelbare Virksomhed af en intelligent Viljekraft. De Aarsager, der er bedst kendte for Naturmennesket, er levende, personlige Aarsager, der har deres Oprindelse hos ham selv og hans Medmennesker. Han ved, at Stok og Sten, Vaaben og Redskaber er livløse Genstande, som kun har det Liv, som han selv og andre kan forlene dem med. Naar han saa ser noget, der har Bevægelse og Energi, og som ligger uden for hans stærkt begrænsede Omraade af mekanisk Aarsagssammenhæng, er han straks tilbøjelig til at anse det for Resultatet af en eller anden levende Virksomhed. Torden leder Tanken hen paa en, der frembringer denne stærke Larm. Sol og Maane med deres gavnlige Virkninger synes at forudsætte en mægtig Kraft, som virker igennem dem. Men at slutte fra alle de mærkværdige Virksomheder i Naturen til een fælles, stor Ophavsmand bag dem, er ikke nogen let og simpel Sag. Det var rimeligere for Naturmennesket bag de forskellige Fænomener at finde forskellige Personligheders Virksomhed, altsaa slutte sig til Tilstedeværelsen af en Række Guder af forskellig Magt og Myndighed og med hver sit Virkeomraade. Vi ved fra flere Folkeslags Gudesagn, at saaledes er det netop gaet til, og at Følelsen af den absolute Afhængighed af de store Fænomener har faaet dem til at dyrke de ukendte Magter bag dem for at sikre sig deres Velvilje. Den Tankegang, som vil forklare Religionens Opstaaen paa den Maade, har

sikkert Sandhedsmomenter i sig, men synes dog ikke at kunne forklare den Bevidsthed eller dog Anelse om et højeste Væsen, som vi finder i alle Religioner.

Instinkt, Rædsel eller Dumhed?

Mere sandsynlig end førstnævnte Theori er en anden, som gaar ud paa, at Mennesker ejer en instinktiv Fornemmelse af Guds Tilværelse og af sin egen Afhængighed af ham. Hvis man virkelig ejede en saadan Evne, maatte man være anderledes klar derover, end man er. Og Resultatet af denne instinktive Fornemmelse maatte dog være, at man overalt vilde finde Troen paa den eneste, sande Gud, som har skabt alt. Men naar man tænker paa, hvor udbredt Afgudereri er paa Jorden, og hvor ligegyldige mange Mennesker staar overfor Tanken om Gud, maa man forkaste denne Forklaring om en instinktiv Fornemmelse af Guds Tilværelse.

Enkelte moderne Skribenter har genoptaget mange græske og romerske Forfatteres Anskuelse, at Religionen havde sin Oprindelse i Frygt, særlig i Frygt for Uvejr, Lyn, farlige Naturfænomener. Men Frygt er en Følelse og ikke andet, og ingen saadan kan begrunde Tanken om en Personlighed, der ligesom kan blive til eet med den Ting, der indgyder Skræk. Frygt kan — ligesom Haab — meget vel tænkes som Motiv til at dyrke Guddommen, men saadan Dyrkelse forudsætter Antagelse af Guddommen, en Antagelse, som Frygten ikke fremkalder.

Den saakaldte animistiske Forklaring af Religionens Opstaaen hævder, at primitive Folkeslag har en stærk Tilbøjelighed til at anse alle deres Omgivelser for levende, f. Eks. Sten og Stolper. Naar saadanne Genstande har voldt Ulykker, er de gaaet ud fra, at de var under Indflydelse af mægtige Aander, som de saa ydede Dyrkelse for at forsonse dem, og paa den Maade opstod altsaa Religionen. Det taabelige i denne Forklaring er dog iøjnefaldende. Primitive Folkeslag er ikke saa dumme, at de sammenblander levende og livløse Ting; selv Dyrene forstaar jo, at visse Ting ingen Ulykke kan gøre dem, medens de er meget klare over, hvad der truer dem fra mange levende Væsener. Mennesker véd, at en Sten kan gøre Ulykker, men behøver ingen overnaturlig Forklaring heraf: deres egne stærke Arme er den Kraft, der staar bag.

Familiens og Stammens Aander.

Aande-theorien er med stærkt Eftertryk hævdet af Englænderen Herbert Spencer, der vil sammenstille Religionens Oprindelse med Dyrkelsen af de afdøde Slægtninges Aander. De første religiøse Ofringer skal da have været

Ofringer af Føde, Vaaben og andre Brugsgenstande til de afdødes Sjæle, hvis Beskæftigelser og Interesser tænktes ganske lig med det, der havde optaget dem i deres jordiske Eksistens. Til Gengæld for denne haardt tiltrængte Hjælp ydede de Menneskene Bistand og Beskyttelse. En Række Fejltagelser førte til Dyrkelsen af store Natur-Guddomme. Afdøde Helte f. Eks., der havde baaret Navne som Torden, Sol, Regnskyl, blev efter nogen Tids Forløb sammenblandet med den virkelige Sol og andre Naturfænomener, og vi har paa den Maade faaet de store Naturguder. Urimelighederne i denne Theori er mangfoldige. Saadanne Misforstaaelser kunde maaske tænkes opstaa hos et eller andet svagt begavet Individ i en Stamme, men ikke hos alle Medlemmer af en Stamme, endnu mindre hos Stammer hele Jorden over. I alle lavere Religioner, hvor der finder Ofringer af Føde til de afdøde Sted, er der aldrig Spor af Sammenblanding med Dyrkelsen af Naturguddommene. Iblandt Pygmæerne i Nord-Kongo, der regnes for at være en af de lavest staaende Menneskeracer, hvor man altsaa netop skulde vente at træffe saadan Dyrkelse af de døde, eksisterer den aldeles ikke, tværtimod, de har en bestemt Ærefrygt for et allerhøjeste Væsen. Der er derfor ikke noget, der taler for, at Forfædre-Dyrkelsen er den oprindelige Form for Religion; denne er uafhængig heraf, men er mange Steder blevet blandet sammen med den. (Sluttes.)

Niels Hansen, cand. mag.

Guds Moders Portner.

En Portner, særlig i et Kloster ved et stort Valfartssted kan i høj Grad have Brug for at være en Helgen — en saadan Portner vil blive helgenkaaret paa Pintsefesten, og det bliver denne Gang en Helgen af tysk Æt.

Johannes Birndorfer nedstammede fra en velstaaende bayersk Bondeslægt, som ogsaa var en god, katolsk Familie. Han blev født 22. Dec. 1818 i Parzham som den yngste — og niende — af sine Søskende og synes at have været et tidligt modent Barn. Som Eksempel nævnes det, at Mødrene plejede at lade deres Børn følges med ham i Skole; og under den halve Times Gang bad Johannes gerne Rosenkransen med sine Venner. Johannes var dog ikke blot en from Dreng, men ogsaa en munter Kammerat, som ved Siden af sine religiøse Pligter dyrkede Sport, Ridning og andre Fornøjelser.

Broder Konrad.

Johannes' Hu stod til Præstedømmet, og han søgte Optagelse paa Benediktinernes Akademi i Metten; men han forlod det, da han ikke fandt sig i Besiddelse af de tilstrækkelige Evner til Studierne. Paa den Tid gjorde han Bekendtskab med Pater Dullinger fra Aigen, en Mand, som var meget søgt som Sjælesørger, ogsaa af Præster. Med ham drøftede han ofte sit Kald, og det endte med, at Pater Dullinger besluttede, at han skulde søge Optagelse hos Kapucinerne.

Den h. Konrad af Parzham.

I September 1851 optoges han da som Novice i Laufen i en Alder af 31 Aar efter at have befriet sig fra al sin Ejendom til Fordel for de fattige og for karitative Institutioner. I Oktober 1852 aflagde han Løfterne og flyttedes faa Maaneder efter til det store Kapucinerkloster ved Maria-Valfartsstedet Altötting, hvor han fik tildelt en Portners vanskelige og krævende Post.

Det maa bemærkes, at Altötting besøges af ca. 300,000 Pilegrimme aarlig; og af disse besøger de fleste først Klosteret. Klokken 6 Morgen blev Porten aabnet for først at lukkes igen om

Vinteren Kl. 8, om Sommeren Kl. 9. Fraregnet en halv Times Middagspause maatte Broder Konrad arbejde i 12—13 Timer. Et Par Hundrede Gange om Dagen lød Klokken, og der maatte aabnes for mange Slags Mennesker: Ordensfæller, Handelsfolk, Pilegrimme, fattige — ofte indfandt sig 70—80 Haandværkssvende foruden Stedets fattige — og der var meget at besørge, bemærke og tie stille til. Kun en klog, samvittighedsfuld og ydmyg Mand egnede sig til denne Post. Dog, dermed var Broder Konrads Dag ikke udtømt. Han stod op om Morgenen Kl. halvfire-fire og gik ned i Kirken for at ministrere for Præsterne. Sin halve Fritime tilbragte han med at spadsere i Haven, hvor han altid opholdt sig i Nærheden af det Sted, hvor han vidste, at Tabernaklet stod. Efter Aftensmaden udrettede Broder Konrad andre Pligter i Klosteret, og efter Completorium trak han sig tilbage til sin Celle, hvor han atter stod op ved Midnat for at læse Officiet.

Elsket af Gud og Mennesker.

Broder Konrad hørte — som man nok kan tænke sig — ikke til dem, der sidder paa Køkkenbordet og holder lang Snak. Tvært imod var han yderst faamælt. Til Gengæld var det lødige Ord, han sagde, og hans Ordensfæller og Folk i Almindelighed, som betragtede ham som en Helgen, bevarede deres korte Samtaler med ham som en Skat og mindedes efter hans Død Tilfælde, der tydede paa, at han havde haft Profetiens Gave. Folk i Forlegenhed og Børn flokkedes altid om Kapucinerens Portner i Altötting, og daglig uddelte han Mad til de fattige Børn der. Da han døde, dannede netop de Æresvagt omkring hans Baare.

Saaledes udførte han sit vanskelige Hverv gennem mange Aar. 76 Aar gammel gik han til Klosterets Pater Superior og fortalte ham roligt, at Enden var nær, udleverede sine Nøgler og trak sig tilbage til sin Celle, hvor han døde tre Dage efter, forberedt ved de hellige Sakramenter. Nu er Broder Konrad bleven hævet til Alterets Ære, og den Hellige Fader har kaldt ham »Den evige Portner«. Maatte den hellige Konrad nu lukke Himlens Port op for mange, ligesom han før var Guds Moders trofaste Portner i Altötting.

P. R.

Niels Steensen.

I Anledning af Afsløringen af Niels Steensens Mindeplade paa Lægernes Hus i Amaliegade havde »Dagens Nyheder« af 29. April en Gengivelse af Mindepladen, hvorover der stod: »Det eneste Minde«, og en Notits nedenunder, hvori der stod, at det »er det eneste danske Mindesmærke for den store Dansker, der døde i Udlændighed. Maaske det lille fine Stofskifte-Hospital i Gentofte undtagen, der bærer hans Navn«.

Dette kan vel ikke siges at være helt rigtigt. I Stenosgade her i Byen, som allerede i 1889 fik sit Navn efter den store Naturforsker, findes hans Buste over Indgangsdøren til St. Knuds Skole, støbt i Bronze efter Billedhugger Cai Hartmanns Model fra 1887. Skraas over for Stenosgade paa Vesterbrogade er Apotheket, som ligeledes er opkaldt efter Niels Steensen — Steno-Apothek. Inde i Apotheket findes ogsaa en Buste af Niels Steensen i Gips, dog ikke efter Cai Hartmanns, men efter den samme Model, som findes paa Landbohøjskolens mineralogiske Samling.

De her omtalte Buster er vel begge udført efter det

smukke Maleri, som findes paa Kirurgisk Akademi, forestillende Niels Steensen som katolsk Biskop. En Gengivelse af dette Maleri findes paa Frederiksborg-Musæet. Her findes ogsaa et Relief af Niels Steno, stammende fra Italien.

Hvad her er nævnt, er kun smaa Minder om den store Naturforsker og Biskop. Hvornaar kommer det egentlige

Carl Hartmann sculps.

Niels Steensen.

Monument for denne geniale Videnskabsmand? I »Historiske Meddelelser om København«, Hefte I, 1921, er der en Afhandling ved M. K. Zahrtmann: »Oplysninger om Niels Steensen« (hans fædrene Slægt og hans Opvækst i København). Efter helt igennem at have skrevet sympathisk om »Anatomiens Fyrste, Geologiens Skaber, Niels Steensen«, staar der:

»Herhjemme ejer »Kirurgisk Akademi« et Billede af ham som katolsk Biskop (gengivet sammen med det fra 1669 i I. H. Chievitz: »Anatomiens Historie«, 1904, S. 237); i de udtærede, skarpe Ansigtstræk, det forpinte Blik synes ind-

mejslet det ene Ord: hjemløs. Det maa værdsættes, at en nyere Fremstilling af ham tænkt fra hans Studietid har fundet Plads paa Murene i Københavns Raadhus, dog ikkun i en lidet lys Krog ved Borgertrappen. Trods A. D. Jørgensens Mindeskraft er han endnu stadig halvfremmed i sit Fødeland. Der er endnu langt frem, inden han, kendt og elsket i det danske Folks Omdømme, indtager den Plads, han trøstigt kan hævde, jævnsides Tyge Brahe. Hans Mindestøtte bør rejse sig uden for »Mineralogisk Musæum«, stor og fremme i Dagen.«

Og i et Særtryk af »Bibliothek for Læger« findes et Foredrag gengivet, som Dr. V. Meisen i Efteraaret 1930 holdt paa den internationale Kongres for Medicinerne Historie i Rom. Dr. Meisen giver her en smuk, sympathisk Skildring af den store danske Naturforsker. Stenos Navn æres i lige Grad af Geologer, Læger, Katholiker, Danskere og Italianere. Derfor er det mærkeligt, at der ikke findes et offentligt Mindesmærke af denne fremragende Personlighed og Videnskabsmand. Dr. Meisen slutter da ogsaa sin Artikel med at udtale:

»Der var maaske Anledning til inden 300-Aarsdagen for hans Fødsel, i 1938, ved forenet dansk og italiensk Samarbejde at skabe ham et værdigt Mindesmærke i hans Fødeby.«

Skulde disse Tanker, som M. K. Zahrtmann og Dr. Meisen gør sig til Talsmænd for, engang blive virkeliggjort, og Mindesmærket blive rejst ved »Mineralogisk Musæum«, hvor der vist kun findes et lille beskedent Stik af Steno, vil Niels Steensens Statue komme til at staa nær to andre danske berømte Videnskabsmænd af international Betydning: Tyge Brahe og Ole Rømer.*)

A. H.

Ny Kirke i Brønshøj.

Vi sad i Gartner Holmbergs Dagligstue og talte med det store Brønshøj-Gartneris Indehaver. Vi vidste, at han havde ejet adskillige Grunde i denne Bydel og derfor kunde give gode Raad med Hensyn til Køb af Grund. Vi havde nemlig saa smaat beskæftiget os med Planen om at opføre et Kapel i Brønshøj, som allerede rummede en Del Katholiker. Navnlig de, der boede længere ude, i Husum, Herlev, Skovlunde eller Ballerup, havde paa Grund af den store Afstand meget svært ved at komme i Kirke.

*) Forfatteren af ovenst. Artikel har formaaet en kendt Kunstner til at udføre en Model til en Statue af Niels Steensen. Det vil sikkert interessere vore Læsere at høre nærmere om denne i en senere Artikel, illustreret med en Skitse af Statuen.

»Det drejer sig om en Grund, der skal ligge ud til Frederikssundsvej (Hovedvejen). Det skal være en ret stor Grund, og der skal være nogle Smaahuse paa den, som i den første Tid kan bidrage til Forrentningen.«

Gartneren tænkte sig lidt om. Saa saa han ud af Vinduet. »Kan De se dér paa den anden Side af Vejen, dér ligger nogle Smaahuse, og Grunden er til Salg. Skal vi gaa over og kikke paa det?«

Vi skraaede over Frederikssundsvej. Inde bag det lille Hus, der laa ud til Vejen, fik vi Øje paa en større Bygning, aflang, med en Række høje Vinduer og et kønt, rødt Teglstenstag.

»Hvad er dette?«

»Det har været en Fabrik. Her blev for nogle Aar siden gjort et Forsøg med Fremstilling af Zinkhvidt, men Virksomheden blev snart opgivet. Men se indenfor, saa kan De bedst faa Indtryk af det.«

Vi traadte ind gennem en Dør og saa, at Huset bestod af et stort, aflangt Rum, gennem hvilket førte et langt Rør. En Tanke trængte sig uvilkaarligt paa: Her staar jo Kuppet og venter paa os. Der skulde ikke megen Fantasi for at tænke sig Huset omdannet til en Kirkebygning. Man behøvede blot at rette Façaden noget op, anbringe en Tagrytter med Klokke paa Taget. Dette kunde bevares, men trængte til grundig Istandsættelse. Endvidere maatte der tilbygges et Sakristi og en Korrunding. Endelig skulde en Række Døre, der af Hensyn til Fabrikationen var anbragt i den ene Langmur, mures til. Saa vilde der komme et helt pænt Gudshus ud af det.

Grunden var paa een Tønde Land, altsaa stor nok. Der fandtes paa denne foruden Fabriken fire mindre Huse, hvoraf de to aabenbart maatte sløjfes, saa Kirken kunde blive synlig og tilgængelig fra Frederikssundsvejen.

Købesummen var paa 60,000 Kr.

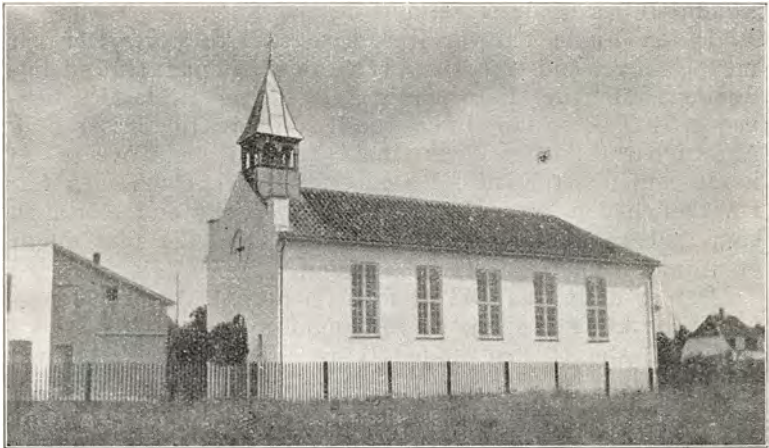
Faa Dage efter tog Biskoppen, Sognepræst Ronge og Murermester Günther ud og saa paa Grunden. De var overordentlig veltilfredse. Til alt Held havde Biskoppen af Murermester Günther kort Tid i Forvejen modtaget Løftet om en større Gave til et saadant Formaal.

Beslutningen blev taget omgaaende. Pengene skulde anvendes til Erhvervelse af denne Grund, og der skulde skaffes Laan, saa at Ombygningen snarest kunde finde Sted. Dette var i Sommeren 1926, og allerede den følgende Sommer stod det nye Gudshus fikst og færdigt.

Men der er en Del at fortælle, om hvorledes man naaede saa vidt.

»Barnet« maatte have et Navn. Man var hurtigt enige om at kalde det *Sankt Antoni Kapel*, efter den store Folke-

helgen Antonius af Padua. Naar netop denne Helgen blev foretrukket, stod det i Forbindelse med, at Pastor Neuvel, der havde bygget Sakramentskirken, hed *Anton*. Den forudseende og praktiske Mand havde de sidste Aar, han levede, arbejdet med Planen om at opføre et Kapel paa det yderste Nørrebro. Han indsaa klart, at dette vilde blive en paatrængende Nødvendighed inden mange Aar. Kort Tid før han døde, havde han endog besigtiget en Grund paa Hjørnet af Frederikssundsvej og Frederiksborgvej med dette Formaal for Øje. Det Arbejde, der nu skulde begyndes i Brønshøj, udgik fra Sakraments sognet, som Pastor Neuvel

St. Antoni Kirke i Brønshøj.

havde grundlagt; det laa derfor lige for at tænke paa ham, da Brønshøj-Kapellet skulde døbes.

Vi er sikre paa, at Pastor Neuvel beder for vort Arbejde i Himlen. Og endvidere nyder vi godt af den store Folkehelgens Forbøn og Popularitet. Hvem har ikke St. Antonius til Ven, og hvem bidrager ikke gerne til hans Kirke? Allerede i Efteraaret 1926 begyndtes en Indsamling til Fordel for Inventaret i det nye Gudshus, og det viste sig snart, at mange havde en levende Interesse for Sagen. Smaa og store Bidrag strømmede ind. Ved Fastelavnstid i 1927 holdtes en Basar paa Nørrebro med samme Formaal, og Resultatet af kontante Gaver og Basaren blev henved 10,000 Kr.

Den 7. August s. A. kunde Biskop Brems foretage Indvielsen af Kapellet, og siden den Tid er der hver Søndag læst Messe dér. Men Evighedslampen kunde dog endnu ikke tændes; det lod sig i denne første Tid ikke gøre at opbevare Sakramentet i Kapellet.

Allerede i Slutningen af samme Aar skænkede Direktør Anton Petersen (nogle Maaneder før han afgik ved Døden) et Orgel til Sankt Antoni Kirke. Det var et efter Forholdene helt anseligt Orgel (det havde kostet 7000 Kr.) og for Orgelbygger Froberg var det en hel »Kryds- og Tværsopgave« at regne ud, hvorledes Orgelværket kunde anbringes i det ret lille Rum over Kapellets Indgang. Det lykkedes imidlertid til alles Tilfredshed, og man glædede sig over det fyldige Tonevæld, der strømmede ud af det lille Orgel (der tæller 6 Stemmer fordelt paa 2 Manualer). Det har haft en meget stor Betydning for Menighedens Deltagelse i Gudstjenesten, at Sangen straks fra Begyndelsen kunde støttes af det fuldttonende Orgel.

I den første Tid var Kirkebesøget ikke stort. Der var næppe mere end 20-30 Kirkegæster paa almindelige Søndage. Men der kom stadig flere til, og nu samles herved 150 Personer hver Søndag til de to Messer i St. Antoni Kirke. (Efter fleres Ønske er man gaaet over til at kalde Gudshuset Kirke i Stedet for Kapel. Bygningen har i Virkeligheden mere Udseende af en Kirke end et Kapel, som sædvanligvis enten er opført af Træ eller blot udgør et mindre Rum i en større Bygning.)

Der er endnu en Del at fortælle om St. Antoni Menigheds Udvikling gennem de forgangne syv Aar. Men vi vil gemme Resten til en anden Gang. Vi vil blot nøjes med at fremhæve, at der om Søndagen til Højmassen er en saa stor Trængsel i St. Antoni Kirke, at det er paa høje Tid at tænke paa den store, nye Kirke, som maa komme. Det er meget ubehageligt for Folk, der er kommet til Messe helt ude fra Jonstrup eller Ballerup, at de maa staa op under hele Gudstjenesten, fordi Kirken er overfyldt.

Der bygges umaadelig meget i Brønshøj og omliggende Kvarterer, og mange Katholiker flytter fra den indre By herud. Saa at sige hver Søndag melder der sig nye til, og Trængslen vil saaledes — trods de to Messer, der holdes hver Søndag — snart blive utaalelig. Ret mange Aar bør derfor ikke gaa hen, førend den nye, store Sankt Antoni Kirke rejser sig paa den velegnede Grund.

Biskoppen har givet sin Tilladelse til, at Indsamlingen til Fordel for den nye Kirke iværksættes, og vi sætter vor Lid til, at mange vil yde deres Skærv. Den letteste Maade at sende sit Bidrag paa vil være at indbetale det paa *Postgiro Konto 20,245, Sankt Antoni Kirke, Brønshøj*.

Paa Forhaand bringes vor bedste Tak.

Kbhvn., Brønshøj, d. 2. Maj 1934.

Cay Benzon,

Frederikssundsv. 225. Bella 1700

Det rige Fiskedræt.

Af Carl Tinhofer.

Følgende lille »Stemning« giver et smukt og rørende Indtryk af en trohjertet katholsk Familie, der efter Skik og Brug samles — store og smaa — om Læsning af den hellige Skrift efter Middagen hver Søndag. En Skik, man kunde ønske, vilde finde Anklang ogsaa i vore danske, katholske Familier.

Holger K.-Hafstrøm.

Efter Middagsmaaltidet kommer lille Martha slæbende med den store Familiebibel, rydder rask et Par Tallerkener til Side og lægger den med et Bums paa den endnu hvide Søndagsdug; hun tørrer rask lidt Sauce af Munden og Næsetippen, rømmer sig og begynder: »Paa hin Tid trængtes alt Folket om Jesus for at høre Guds Ord, der han stod ved Genezareth Sø. Da saa han to Skibe...«

Anton puffede med Foden efter Franz, men ramte Martha. Hun kikkede straks under Bordet, krævede Ro og begyndte igen: »Da saa han to Skibe ved Bredden...«

»Fingeren fra Næsen!« formanede Moderen Hedwig.

»Da saa han to Skibe...«

»Det bliver allerede seks,« fniste Heinrich halvhøjt.

»Hvad er nu dette her for noget?« kom det utaalmodigt fra Husfaderen, »faar vi Ro eller ej, maa jeg spørge? Hvad er dette her for en Manér, naar vi har Andagt?«

Børnene satte deres allerdydigste Ansigter op og rettede sig i Stolene. Anton overvandt sig til at lade være med at kikke paa en Flue, der spadserede Tur paa Randen af hans Tallerken, ja, forsagede endogsaa den Fornøjelse at puste til den. Han plantede energisk Albuerne paa Bordet og rettede Øjnene mod sin Mor.

Indtil nu havde Franz med Held forsøgt sig som Bygmester. Han stak nemlig de to Pegefingre fra de foldede Hænder i Vejret imod hinanden. Det blev til en fin, fin Kirke med Taarn og gothiske Vinduer. Men nu tog han i en Fart Taarnet til sig igen. Han skulde ikke lægge Hindringer i Vejen for Ro og Andagt.

Jakob blev vækket op af Dvale ved Faderens alvorlige Irettesættelse. Forvirret tog han Hænderne fra Ansigtet og aabenbarede et lille, krøllet Ansigt med smaa Øjne.

Men Heinrich var den mest durkdrevne. Fuldkommen overrasket rettede han sig højt op i Stolen med en højlig forarget Mine. Hvad var dette her for Narrestreger? Hvad vovede disse frække Unger? Med et strengt Blik maalte han sine Søkende. Han skulde minsandten lære dem! — Skade kun, at Faderen ikke bemærkede det. —

Efter sin Kraftanstrengelse havde han sat sig til Ro

igen. Kun Fru Maria havde lagt Mærke til ham, og hun lo sagte. Det var et herligt Syn at se den lille Slyngels forargede Gebærder.

Men lille Maria — den yngste Stump — bevarede med god Samvittighed sit uskyldige Udtryk. Pænt havde hun siddet med store, alvorlige Øjne og de foldede Hænder knuget sammen.

Endelig gav Fader Tegn, og Martha kunde fortsætte: »Da saa han to Skibe ligge ved Søens Bred. Skipperen var gaaet fra Borde for at røgte Nettene. Han steg op i det ene Skib, som tilhørte Simon, og bad ham lægge et lille Stykke ud fra Land. Saa satte han sig og lærte alt Folket fra Skibet. Da han var færdig med at tale...«

Da gav Fru Maria Franz, som sad og legede med sin Ske, een over Fingrene. Han for forskrækket sammen og lod Skeen falde med stort Rabalder. Anton bukkede sig ned efter den.

»Lad den ligge,« beordrede Faderen kort.

»Da han var færdig med at tale til Folket, sagde han til Simon: ‚Far ud paa Søen og kast eders Garn ud.‘ Da svarede Simon: ‚Mester, vi har arbejdet den ganske Nat og har intet fanget, men paa dit Ord vil jeg kaste Garnet ud.‘ Det gjorde de, og de fangede en saa stor Mængde Fisk, at deres Garn truede med at sønderrives...«

Imidlertid anstrengte Anton sig, mens han med tilsyneladende Fromhed stirrede paa Martha, for at tage Skeen op med Tærne. Det gik godt, indtil den naaede op til Knæet. Ak, da stødte den imod og klingrede igen ned paa Gulvet. Som paa Kommando dukkede et halvt Dusin Hoveder ned under Bordet for at finde ud af, hvor den mystiske Støj kom fra. Hvordan i Alverden kunde Skeen pludselig af sig selv slaa Kraftspring paa Gulvet?

Den vrede Fader lod Haanden falde tungt paa Bordpladen. Fru Maria blev rosenrød. Den gode Husmoder troede, at hun selv var kommet til at sparke til Skeen under Bordet. Martha hævede Stemmen. Nu blev det virkelig snart for broget. Det var dog for galt, at man ikke skønnede mere paa hendes smukke Oplæsning. Modvillig tog hun fat igen og læste færdig i dødsens Stilhed.

Stilheden holdt sig en Stund, efter at hun var færdig. Børnene sad musestille og søgte at gøre sig saa usynlige som muligt for ikke at tildrage sig Husfaderens Opmærksomhed. De lyste ligefrem af Beskedenhed. Heinrich fandt sig stille i, at Jakob kom til at puffe ham i Ribbenene med Albuen. Anton begyndte endogsaa at klappe sin mindste Søster. Nu stod nemlig den pinlige, men uafvendelige Prøve for: om de havde forstaaet det læste.

Se! Far skød Tallerkenen fra sig, rømmede sig og strøg

sig med Haanden over Hagen. Overskægget fik ogsaa en Omgang. Valget faldt paa Jakob. Hvilke Tanker Jakob nu havde gjort sig under Oplæsningen, vilde Far gerne vide. Han havde jo hørt pænt efter — nu gjaldt det blot om at bruge sin Forstand lidt. Altsaa?

Jakob knappede i Tanker sin Vest op og i. Han rynkede Panden — nikkede et Par Gange. Men der kom bare ikke et Ord over hans Læber.

Dadlende udbød Faderen: »Saa har du igen ikke pas-set paa.«

»Jo, jo« stammede Drengen. Øjnene stod helt ud af Hovedet paa ham af bare Grublen.

»Jamen saa kom da med det, hvis du har noget at sige!«

Begribeligvis kunde Jakob tænke sig saa meget, det var bare saa svært at faa noget sagt. Fem Gange aabnede han forgæves Munden. Ikke et Ord vilde trille ud.

Der var jo blandt andet det Spørgsmaal, hvad det var for Fisk, de fangede. Om det var Gedder eller Sild eller Hundestejler eller Spegesild. Og hvordan gik det saa med Fiskene? Se det var Spørgsmaalene!

Fader Herbst saa fortvivlet mod Himlen. Hvad skulde man udrette mod saadan en Torskedumhed? Saa henvendte han sig til Pigen. Martha skulde forklare det læste. — Desværre vidste hun heller ikke noget at sige, men hun havde en god Undskyldning at stikke ud.

»Jeg læste jo op, og saa kan man ikke tænke!«

»Det var en nydelig Maade at læse paa«, brummede Faderen. »Skam dig!«

Martha skyndte sig at skamme sig og slog op i Bogen for at se efter igen. Paa den Maade undgik hun flere Spørgsmaal.

Med Hedwig og Franz gik det slet ikke. De sagde ingen Dumheder, de sad bare stumme og ubevægelige som ud-skaarne Gudebilleder og trak ved hvert Spørgsmaal fortvivlet paa Skuldrene.

Anton fortabte sig i Spekulationer over, hvor mange Fisk der vel havde været. En Million var sikkert for lavt anslaaet.

Det tog Tid for Faderen at komme sig. »I er jo bløde paa Pæren allesammen — haabløse!«

Nu kom endelig Turen til Moderen.

Fru Maria tørrede sig forlegent om Munden. Hun havde sin egen originale Maade at se paa Tingene paa.

Allfor beskeden til at vove sig ud i høje Tanker blev hun ogsaa her sit Væsen tro og søgte efter de skjulte Smaa-ting. Hun var saa vant til i sin Gerning at skabe noget stort ud af lutter smaa Ting, derfor søgte hun ogsaa her

det ringeste, mest upaafaldende og upaaagtede. Stille talte hun, med lidt skælvende Stemme, men ikke mindre indtrængende af den Grund.

»Hvor tænker vor kære Frelser paa alle Ting af sig selv«, begyndte hun. »Naturligvis havde Apostlene ikke vovet saadan ligefrem at bede ham hjælpe sig med at fiske. Det vilde være, som hvis Biskoppen kom og besøgte dem i Haven, og Far saa vilde bede ham om at tage og vande Agurkerne for dem. Vor kære Herre tøvede ikke længe, men tænkte straks derpaa selv. Derfor maa vi Mennesker ogsaa se til, at vi frivilligt og gerne opfylder vore Pligter. Vi skal ikke altid først vente paa Ordre. Det er kun smaa Mennesker, der altid skal have nogen til at puffe til sig for at udrette noget.«

Og saa spørger hun, om Børnene ikke nu forstaar, hvad det betyder, naar den kære Gud taler om Menneskefangst.

Den alvidende Hedwig plaprer straks løs om, at det drejer sig om en Slags Tagfat, men Moderen har straks den rigtige Forklaring parat. Menneskene er dumme. Mange Gange er de ligesom de smaa bitte Kyllinger, der render rundt om Skaalen med Foder. Saa maa man fange dem een efter een og dyppe deres Næb ned i Foderet for at lære dem at spise. Saaledes fanger den gode Gud i Himlen Menneskene, naar de i lutter Uforstand og Daarskab ikke vil komme af sig selv.

Bumstille sidder de alle syv med klare Øjne og ivrige røde Kinder og Ører. Betagne af Moderen griber de hvert Ord fra hendes Læber. Det kom saa mildt og stille — sang som en dirrende Tone gennem deres modtagelige smaa Sjæle. Ja, Mor kan!

Ogsaa i Fader Herbsts Øren klinger Ordene som sød Musik. Han fyldes af mandig Stolthed og Glæde over, at hun er hans Kone.

»Saa god og barmhjertig er vor kære Herre«, slutter Moderen, »at han hellere med Slag driver et Menneske ind i Himlen, end lader ham gaa til Grunde udenfor.«

Alle tier stille.

Ingen kan faa sig til at gøre Springet tilbage til den sædvanlige Larm og Leg.

Det var dem, som om de pludselig var landet paa en fortryllet Ø, langt, langt ude i det store Hav. Endelig bryder lille Maria Tavsheden. De fast sammenknugede, foldede Hænder lader hun synke med en inderlig, hjertedyb Snøften.

Fru Maria ler. Løfter hende op og tørrer hendes lille vaade Næse. Nu ler de alle. Først sagte og forsigtigt, og endelig af fulde Lunger. Og saa rejser Fader sig. Familien Herbst's Søndagsandagt er endt.

Ved *Holger K.-Hafstrøm*.

Paa Lytterpost.

Søndag 15.-4. Kl. 12,30—13,50 serverede Radioen **Hedensk Ungdomsfest**, Transmission fra »Nikolaj Hus«, som Københavns næstældste Kirke nu kaldes. Foruden en Del ganske pæn Musik kunde man høre en Dame prædike om godt Humør, Teknikens Vidundere, Fred, Retten til at tænke frit (»den største af alle Menneskenes Rettigheder«), Naturen og Sport, Kundskab og Arbejde. »Vigtigst af alt er det: ikke at være bange for noget, undtagen for at bære sig tarveligt ad som en ussel Pjalt... Der er kun eet, der kan glæde og gøre Livet godt: at være god mod andre.« De stakkels Børn, der skal nøjes med en saa udvandet Moral uden Maal og Motiv i Stedet for Kristendom. Hvor de er blevet snydt!

Mandag 16.-4. Kl. 16,40—17,40 talte Pastor Carl Wagner, Aarhus, om »**Vor Kirkesang gennem Tiderne**«. I Begyndelsen af sit Foredrag udtalte Pastor Wagner bl. a.: »Ved Reformationstiden fik Menigheden selv Del i Guds-tjenesten. Før havde uddannede Sangere sunget Kyrie, Gloria o. s. v., og Menigheden havde blot at svare Amen til de Ord, de ikke forstod... Den katholske Musik var smuk, men krævede Musikuddannelse.« Hertil kan svares, at gregoriansk Koral synes mange Mennesker med moderne Musikindstilling fremmed og vanskelig, men har uden Tvivl faldet Middelalderens Mennesker naturlig. Og at Menigheden ogsaa har sunget med og har kendt disse Melodier, ser vi deraf, at Folket brugte de gregorianske Kirkemelodier til sine Folkeviser. Hvad endelig Forstaaelsen af Sproget angaar, kan bemærkes, at de fleste Katholiker kan en hel Del Latin, ikke blot det lille Mindretal, der har lært Latin i Skolen, nej, alle de Katholiker, der har været flittige Kirkegængere fra Barneaarene, de er vokset op med Latin og de mest almindelige Udtryk.

Søndag 22.-4. Kl. 18,20—18,50 fortalte cand. polit. J. Møllerup Thomsen om »**Jesuiterne ved Pekinghoffet** — Et Middelalderbillede«. Et meget interessant Foredrag om et af de fleste ganske ukendt, men for Kristendommens og den europæiske Kulturs Udbredelse i Kina meget betydningsfuldt Pionérarbejde, udført af Jesuiten Ricchi (eller Dr. Li, som han kaldte sig) og hans Fæller. Foredraget, der var baaret af Sympathi og Beundring, stor Viden og Klogskab, skildrede Ricchis omhyggelige, forsigtige og maaltbevidste Kæmpen sig frem til selve Kejserhoffet. Ved sin utrolige, filosofiske, tekniske, matematiske og astronomiske Viden og ved at have sat sig saa godt ind i det kinesiske Sprog, at han paa fejlfrit Kinesisk kunde skrive en

mathematisk Lærebog, hvori han paaviste de kinesiske Lærebøgers Fejltagelser i Trigonometrien og de nyeste europæiske Resultater, og filosofiske 3: religiøse Bøger, vækker han en saadan Opsigt, at man ønskede at se ham i Peking, og ved Hjælp af Ure bringer han det til, at han og hans Fæller installeres paa selve det kejserlige Slot. Kalenderen spillede en umaadelig Rolle i det kinesiske Statsstyre; men Jesuiterne hævdede, at den kinesiske Kalender var forkert, og da de paa Minut havde forudsagt en Solformørkelse, som de kinesiske Astronomer ikke havde beregnet, fik P. Adam Schall den vigtige Opgave at udarbejde den kinesiske Kalender, og han udarbejdede den lige til Aar 2010. Jesuiterne fik gode Resultater af deres Arbejde: Mange Mandariner og selve Kejserens Moder lod sig døbe (i Vatikanets Arkiv findes en smuk Skrivelse fra Enkekejserinden), og ved Ricchis Død ringede 300 kristne Klokker. Foredraget sluttede omtrent saaledes: »En trofast lille Missionærskare, som ene lededes af Kærlighed til Gud, havde banet Vejen for Europæerne i Kina.« *Ignatius.*

Pintseaanden lever endnu!

Man gør sig ingen Forestilling om, hvor vanskelig den katolske Ungdoms Stilling for Tiden er i Tyskland. Da Rigsbiskop Müller den 19. December sluttede en Overenskomst med Baldur v. Schirach, som udleverede hele den protestantiske Ungdom til Hitlerungdommen, stod vore katolske Forbund alene tilbage og maatte optage en dobbelt svær Kamp mod Ensrettelsen. Med Rette siger Franz v. Jessen om dette Skridt: »De tyske Katholiker, der staar midt i Kampen for at bevare Ledelsen af deres Ungdom, modtog denne Efterretning som et Tordenslag.« Alligevel opgav de ikke Stillingen, støttet af Biskopperne og Rom. Utaalmodigt venter Naziførerne paa Overgivelsen, de fortæller om enkelte Grupperes Overgang, de truer i Skrift og i Tale, men indtil nu har Foreningerne heroisk holdt Stand, og selv de sidste Statistiker over deres Medlemstal melder ikke om nævneværdigt Frafald i Rækkerne.

Hvilke Ofre vore unge katolske Trosfæller maa bringe, ses bl. a. af et Brev som fra Düsseldorf er blevet sendt til »Reichspost« i Wien. Det giver en Oversigt over blot en Uges Trængsler i en vestlig Bydel af Essen, men Listen er hverken kort eller kedelig:

»Den 6. og 7. April henved Kl. 22 angreb Delinger af Hitler-Ungdom uden mindste Anledning den katolske Ung-

dom rundt omkring i Byens Gader, med Beskyldninger som: »Du har slaet min Kammerat« og lignende.

Fra 7. til 8. April blev næsten alle Ruder i Ungdomshjemmet i Hüttmannstrasse og alle Ruder i Havehjemmet paa Holdenweg slaet i Stykker. I Havehjemmet paa Hüttmannstrasse blev Dørene brudt op og Bohavet ødelagt.

Den 8. April dannede Hitlerungdommen under Børnenes første Kommunion i Schmitzstrasse Talekor, hvor der blev raabt »Ned med den konfessionelle Ungdom.« Andagten blev stærkt forstyrret. Samtidig blev der paa Torvet holdt Taler mod den katholske Ungdom og mod Præsterne.

Den 8. April blev ogsaa en af Jungmänner-Foreningens Plakater revet ud af Læsekassen udenfor Mariahjemmet.

Fra den 8. til den 9. April blev fire Vinduer i Havehjemmet i Hüttmannstrasse taget af og ødelagte.

Den 9. April blev begge Havehjemmene i Hüttmannstrasse og paa Holdenweg stukket i Brand, Brandstiftelsen paa Holdenweg lykkedes ikke. I Havehjemmet i Hüttmannstrasse blev Gulvet stærkt beskadiget. Det var temmelig vanskeligt at faa Branden slukket. Ved Vidner er det fastslaaet, at denne Ildebrand er anstiftet af Hitlerungdommen. I Hjemmet paa Holdenweg blev Natten mellem den 10. og 11. April Vinduestremmerne slaet ind og Hjemmet aabnet med Vold indvendig fra.

Enhver Ugerning blev meldt til det stedlige Politi med Angivelse af uomstødelige Vidner og Gerningsmænd. Den 11. April svarede Politipræfekten, at han havde indledet en skarp Undersøgelse og vilde drage de skyldige til Ansvar. Men det var ogsaa alt. Snart spredtes naturligvis løgnagtige Rygter, at Gerningsmændene var at finde blandt den katholske Ungdoms egne Rækker.«

NYE BØGER.

Olto Karrer. Das Religiöse in der Menschheit und das Christentum.
8°, X + 204 S., Freiburg i. Br., Herder 1934, indb. 5,20.

Verdens Religioner har aldrig interesseret Videnskaben mere levende end i vore Dage; det er blot yderst vanskeligt i al den forvirrende Fylde af nye Erkendelser, hentet fra alle Verdens Kanter, at finde de store Linier og føje dem sammen til et Helhedsbillede. Dette Hverv har O. Karrer paataget sig og har udført det i en Bog, som er lige fremragende i Form og Indhold. Forfatteren har studeret Kinas og Japans Religioner ligesom det gamle Roms og Grækenlands og de primitive Folkeslags Gudsdyrkelse.

Alle Vegne finder han Bønnen og Ofret og en nær Forbindelse mellem Religion og Moral. En vidunderlig Optimisme præger Bogen. Blandt vor Tids ikke-kristne Folk opdages der ikke ringere Religiositet end for 5000 Aar siden, hvor Hedningereligionerne langsomt, men sikkert bevægede sig hen imod Kristendommen. Ogsaa Indiens, Grækenlands, Muhamedanernes Seere, Helgener og fromme betragtes som Evangeliets Banebrydere. Overhovedet lægger Forfatteren største Vægt paa at anerkende de religiøse Værdier hos ikke-kristne Folk og ser deri en nødvendig Forudsætning for Fremgangen i Missionerne.

Et af de mange interessante Spørgsmaal, som Karrer besvarer, er dette, om de uden for Kirken staaende, f. Eks. Hedninger, kan blive salige.

Han bekræfter det klart og kalder den modsatte Anskuelse for ukatholsk. »Ogsaa uden ydre Daab og Sakramenter kan Hedningen selv i de fjerneste Lande blive et Lem af Guds Rige, et benaadet Menneske.« »Hvor der ikke findes noget Kendskab til Daaben, men alligevel en sig Bortvenden fra Synden og Sjælens Stræben efter Gud, dér er Længslen efter Daaben ubevidst til Stede.« Og den Tro, som er nødvendig til Salighed, er der, naar man har den gode Vilje, der oprigtig søger Sandheden og indretter sit Liv efter Samvittigheden.

Bogen, som ogsaa giver en herlig Skildring af Kirke og Kristendom, hører til de fremragende Værker i den sidste Tid.

—z.

FRA HOVEDSTAD OG PROVINS.

For »Sølyst« i Vejle.

Prior Broder Paul Emmanuel har ogsaa besøgt Vejle og agiteret for Drengehjemmet paa Sølyst. Ved en Forsamling i Menighedssalen den 22. April indledede først Pastor Gertz-Hansen. Prioren selv talte om den vigtige Opgave at sørge for den katholske Ungdom, der ellers let gik tabt for Kirken. Om det samme Emne kunde Hr. Direktør Hansen fra Horsens fortælle ud fra personlige Erfaringer, som havde vist ham en saadan Skoles Nytte og Nødvendighed. Sognepræsten Pastor Op de Coul stillede sig yderst imødekommende til Disposition og lovede gerne at ville samle alt, hvad Menigheden kunde undvære og vilde give til det nye Hjem, som trængte til endnu flere Møbler og Inventar saavel som til anden Støtte. Det var en vellykket og frugtbar Aften.

Indsamling til St. Ansgars Fond.

I. M.	Kr.	5,00
A. M. O.	»	15,00
O.	»	10,00
V. & H.	»	100,00
Annie og Benedicte .	»	20,00
Frk. M. Hoffmann .	»	200,00
Aug. Diemar	»	0,28
	<u>Kr.</u>	<u>350,28</u>
Tidligere indkommet	»	613,00
	<u>Kr.</u>	<u>963,28</u>

En hjertelig Tak for hvert Bidrag! Det er i Ordets bedste Forstand katolsk Aktion at hjælpe med til at skabe en stærk katolsk Presse. Bidrag kan sendes enten til Hr. A. Prüser, St. Annæ Plads 28, Giro 26,773, eller til Redaktøren, Pater G. Scherz, Hans Bogbinders Allé 2, Giro 4198.

FRA DEN VIDE VERDEN.**Interdiktet over Traunstein fovnyet.**

»Tiroler Volksbote« meddeler den 10. Maj: I Begyndelsen af dette Aar blev som bekendt Traunstein i Øvre-Bayern lyst i Band af Ærkebiskoppen af München. Aarsagen var, at Sognepræsten Stelzle efter en Prædiken mod det nye Hedenskab blev arresteret. For nogen Tid siden vendte Pastor Stelzle tilbage til Traunstein efter en lang Rekreatjonsrejse. Efter hans Tilbagekomst blev der kastet en Bombe ned foran Præstegaarden, hvorved Balkonen blev ødelagt og alle Ruder sprang. En S-A-Fører mødte op hos Pastoren og gav ham Ordre til atter at forlade Byen med et nærmere angivet Tog, da man ikke kunde garantere for hans Sikkerhed. Pastor Stelzle maatte bøje sig for Overmagten. Efter denne nye Voldshandling har Ærkebiskoppen af München atter lyst Traunstein i Interdikt.

To Helte.

»Osservatore Romano« meddeler, at to heltemodige Bekendere, Titularbiskop Matulani fra Matregna, og Prælat Gronski, som i lange Tider har beklædt Posten som apostolisk Administrator i Sibirien, er ankommet til Rom. Begge Prælaterne, som for deres Tros Skyld i flere Aar har vansmægtet i de russiske Fængsler, blev paa den helige Faders Foranledning modtaget paa Terminus-Banegaarden i Rom af talrige højtstaaende Gejstlige og endnu samme Aften i Audiens hos Paven. Biskop Matulani blev i 1928 udnævnt til Biskop og var attacheret den apostoliske

Administrator i Leningrad. Efter allerede at have tilbragt Aarene 1923 til 1926 i Fangenskab, blev han i 1929 paany kastet i Fængsel, indtil han sidste Oktober blev udvekslet med Bolcheviker, der sad fængslede i Litauen.

Prælat Gronski blev for tre Aar siden kastet i Fængsel, og først i Marts Maaned i Aar fik han sin Frihed igen.

Einsiedeln.

Einsiedeln i Svejts er et af de mest søgte Valfartssteder i Europa. Den 21. Januar kunde dette Valfartssted fejre sin 1000-Aars Stiftelsesfest. Den paagældende Dag blev der dog kun læst en Messe, men den 2. Maj fejredes Mindet i stor Stil.

Benediktiner-Abbediet tjente oprindeligt til aandeligt Til-

Kloster og Kirke Maria Einsiedeln.

flugssted for St. Meinrad, Søn af en schwabisk Greve, som bosatte sig som Eneboer i en Celle i denne Egn. Aar 861 blev denne gudfrygtige Mand myrdet af Røvere, disse blev forfulgt af St. Meinrads to tamme Ravne, og til sidst indhentede Retfærdigheden Gerningsmændene. Endnu den Dag i Dag er to Ravne indgraveret i Abbediets Vaaben.

Aar 904 kom Benno, en from gejstlig fra Strassburg, til at leve i St. Meinrads Celle. Han og nogle faa Kammerater dannede en Eneboer-Koloni, og heraf har Stiftelsen faaet Navnet »Einsiedeln«. I 934 sluttede Domherre Eberhard fra Strassburg sig til disse kristne Pionerer sammen med en Skare fromme Mænd. Eberhard forandrede nu Eneboerkolonien til et Kloster efter Benediktinernes Regel, og samtidig foranledigede han, at Bønder fra Elsass bosatte sig i Distriktet og opdyrkede Jorden. Klosteret voksede med utrolig Hurtighed. Ildsvaade og Krig formørkede fra Tid til anden dets Horisont, men det kom frelst igennem alle Prøvelser. Mærkeligt nok forblev St. Meinrads Originalstatue af Guds Moder, selv om den nok

blev sværtet af Røg, uberørt gennem alle Aarene. Denne Statue indtager nu Ærespladsen i den store Kirkes sorte Marmorkapel. Einsiedeln har nu 8200 Beboere. De nærmestliggende større Byer er Zürich og Luzern.

BREVKASSE

Om Pauluskredsen.

Hr. Redaktør!

Maa jeg have Lov at rydde en lille Misforstaaelse af Vejen. Det synes, som om flere har faaet den Opfattelse, bl. a. efter Ugebladets Referat, at Pauluskredsen havde ønsket at erobre Mandater i Ansgariusforeningens Bestyrelse. Pauluskredsen har saavidt mig bekendt absolut ikke ytret noget Ønske i den Retning. Naar jeg foreslog to af dets Medlemmer til Ansgariusforeningens Bestyrelse, var det simpelthen Udslag af Ønsket om, at disse, der havde vist deres Evner og Dyglighed paa det litterære Omraade, ogsaa kunde lade Ansgariusforeningen høste Fordel deraf. Nu ønsker jeg blot, at et frugtbart Samarbejde maa komme i Gang paa anden Vis. — — — Med Tak for Optagelsen.

Ærbødigst

Holger K.-Hafstrøm.

Da vi i vort Referat om Generalforsamlingen klart og korrekt meddelte, hvilke Lister der blev opstillet og af hvem de blev foreslaaet, kan dette efter vor Mening ikke give Anledning til andre Opfattelser end dem, der er i Overensstemmelse med de faktiske Forhold.

Red.

Festprogram til Søndagen den 3. Juni i Roskilde.

(Christi Legems Procession.)

Kl. 7 stille Messe, Kl. 9 Højmesse og Procession ad Frederiksborgvej og rundt til tre Altre i St. Mariæ Hospitals Have. (Hefter med Processionssalmer à 10 og 15 Øre). I Processionen synges 2 Sæt. Side 14—20. Kl. 12 Middagspause. Lejesalen staar til Disposition for udenbys Deltagere. Her kan medbragt Mad nydes. Kaffe, The, Sodavand faas billigt.

Kl. 14 $\frac{1}{2}$ Foredrag i Festsalen. Kl. 17 Festandagt i Kirken.

Valfarten til Haraldsted.

Den aarlige Valfart fra Ringsted til Haraldsted finder i Aar Sted **Søndag d. 24. Juni**. Det er just Dagen før Hertug Knuds Skrinlæggelse. Processionen forlader som sædvanlig St. Knuds Kirke i Ringsted ved $\frac{1}{2}$ -10Tiden. Bedende og syngende begiver man sig ud ad Landevejen, forbi det store Vejkors, og Jesu Hjerter- og Maria-Statuen til Kapel-Ruinen ved Haraldsted. Paa dette Sted, hvor Pilegrimme allerede i Middelalderen samlede sig for at ære Knud Lavard, bliver den hellige Messe læst. Efter et Par Timers Hvil holdes en lille Andagt i Ruinen og Skaren begiver sig — atter syngende og bedende — tilbage til Ringsted.

Husk at medbringe den lille Valfartssangbog!

Kirkelig Kalender.

Maj.	Maj.
20. S. 1. PINTSEDAG.	27. S. H. Trefoldigheds Fæst.
21. M. 2. PINTSEDAG.	28. M. Augustin af Canterbury.
22. Ti. 3. PINTSEDAG.	29. Ti. M. Magdalena af Pazzi.
23. O. Tamperdag. *)	30. O. Felix I.
24. T. i Oktaven.	31. T. CHRISTI LEGEMS FÆST.
25. F. Tamperdag. *)	1. F. i Oktaven.
26. L. Tamperdag. *)	2. L. i Oktaven.
*) Faste- og Abstinensdag.	

Maj. Ugens Messebønner.

20. S. 1. **Pintsedag** (616—456).
 21. M. 2. **Pintsedag** (621—461).
 22. Ti. 3. **Pintsedag** (624—465).
 23. O. **Tamperdag** i Oktaven (627—468); 2. For Kirken ([123]—[107]) eller for Paven ([122]—[107]).
 24. T. i Oktaven (632—470); som Onsdag.
 25. F. **Tamperdag** i Oktaven (633—471); 2. Gregor VII (917—751), 3. Urban I (917—752).
 26. L. **Tamperdag** i Oktaven (637—473); 2. Philip Neri (917—752), 3. Eleutherius (918—[5]).

Af Sidelallene i Parentheser gælder det første den ny Udgave af Messebogen (1926), det andet den gamle Udgave (1907). Er der kun anført eet Tal i Parenthesen, gælder det den ny Udgave.

Anden Pintsedag d. 21. Maj Kl. 8 agter Hs. Exc. Biskoppen i St. Ansgars Kirke at meddele **Firmelsens hellige Sakramente til voksne**. De, som endnu ikke har modtaget dette Sakramente, anmodes om, *snarest muligt*, at melde sig der, hvor de er blevet optaget.

Kvindeligt Ungdomsmøde i Trørødhus.**PROGRAM:**

Kl. 8 $\frac{1}{2}$: Messe med Fælleskom. Kaffebord m. Brød. Kl. 11 Foredrag af Pastor Knud Ballin. Kl. 12 $\frac{1}{2}$: Medbragt Frokost (Øl og Sodavand kan købes paa Stedet). Kl. 14 $\frac{1}{2}$: D. K. K. F.'s Formand retter en Appel til den kvindelige Ungdom. Derefter: Sketch. Frit Samvær. Kl. 18 $\frac{1}{2}$: Varm Aftensnåd. Kl. 20: Afsluttende Andagt med sakramental Velsignelse.

Billetter à 75 Øre, indbefattende Morgenkaffe m. Brød og varm Aftensmad, kan faas i Katholsk Bogsalg og hos de tilsluttede Foreningers Formænd indtil d. **25. Maj**.

Katholsk Arbejdsanvisnings Bureau.**Plads tilbydes:**

en eller flere Dreng paa Landet (med at starte Drengkoloni for Øje, paa Sjælland); ung Pige i Huset; en Møbelpolstrer til Rep. i et Hjem.

Plads søges:

af en Husbestyrerinde; ung Pige 16 Aar, kan lidt Madlavning.

Ansøgning med ev. Anbefalinger sendes sammen med Paa- tegning af Deres Præst til B. Jetmar, Nørre Søgade 13, Kbhn. K. Telf. Byen 8626.

FREMMEDESPROG-TRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN).
 Svanemosegaardsvej 4. Kbhn. V. — Tlf. Nora 1008 x.

Færdig fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.

Afleveret til Postvæsenet Torsdag d. 17. Maj.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

82. Aargang

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnemen-
3 Kroner Kvartalet (inclusive Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader
og paa Ugebladets Ekspeditions kontor (Bredgade 64 St., København K. Telefon:
Palæ 3762, Kl. 13-16). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kroner aarligt. —
Redaktør: Pater G. Scherz, Hans Bogbinders Allé 2, København S; Telefon Amager
3202; bedste Træffetid Kl. 13¹/₂—14¹/₂.

Nr. 21.

Søndag den 27. Maj

1934

INDHOLD: Trinitatis-Tanker. — »Han sidder og tæller Perlerne i sin Rosenkrans«. — Majandagt. — Verdens Religioner. — Hvorhen gaar den tyske Protestantisme? — Fra hinsides »Dainmen«. — En Martyr fra den franske Revolutions Dage. — Paa Lytterpost. — Nye Bøger. — Fra Hovedstad og Provins. — Fra den vide Verden. — Brevkasse. — Avertissementer. — Kirkelig Kalender. — Ugens Messebønner.

Trinitatis-Tanker.

Vor hellige Kirke fejrer i Dag Hellig Trefoldigheds Fest — Festen for Gud, som er een og dog tre: een i Natur, men tre i Personer. Den aabenbarede Trossandhed, der ligger til Grund for denne Fest, er vel det største og mest løndomsfulde Mysterium, den kristne Religion rummer, og deri ligger sagtens ogsaa Grunden til, at Treenighedsdogmet for saa uendelig mange Mennesker kun er et abstrakt Begreb, en mathematisk Figur, en aritmetisk Størrelse uden Kød og Blod, uden praktisk Betydning for deres religiøse og aandelige Liv. Og saa er Andagten til den hellige Trefoldighed dog en af de skønneste, der gives, en Andagt, vor hellige Moder Kirken paa det varmeste anbefaler til os, dens Børn; og med Rette: Thi, som Apostlen Paulus siger det i Dagens Epistel: »Af Ham (d. v. s. af den treenige Gud) og ved Ham og til Ham er alle Ting.« Eller, som den samme Apostel udtrykker det et andet Sted: »I

Ham lever, røres og er vi.« Derfor føjer Apostlen ogsaa til i Dagens Epistel: »Ham være Ære i Evighed«.

Sandheden af disse Pauli Ord er umiddelbart indlysende for enhver Kristen. Den første Person i Treenigheden har skabt os og opholder os; Sønnen, den anden Person i Treenigheden, har frelst os; Helligaanden, den tredie Person i Treenigheden, meddeler os til Tidernes Ende Frugterne af Christi Frelsergerning. Og disse Frelsens Frugter formidles os bestandig i den treenige Guds Navn. Da Genfødelsens livsalige Vande randt over vor Isse i den hellige Daab, randt de i Faderens og Sønnens og Helligaandens Navn, og i de samme hellige tre Navne blev vor Sjæl derved toet ren for Arvesyndens Smuds. Og knælede vi angrende og bodfærdige i Skriftestolens husvalende Halvmørke, da var det atter i den treenige Guds Navn, vore Synder blev os forladte. Og Stridsmandstegnet som Pant paa Aanden i Firmelsens hellige Sakramente modtog vi i den samme trefoldige Guds Navn. Og syntes to unge, det var saa yndigt at følges ad, da var det atter i den treenige Guds Navn, at Præsten føjede deres Hænder sammen og lod dem love hinanden Troskab i Medgang og Modgang, i Lyst og i Nød, til deres Dages Ende. Og hver Gang, Præsten træder frem for Guds Alter for at frembære den nye Pagts ublodige Offer, da er det i den treenige Guds Navn, han begynder den Handling; og i samme treenige Guds Navn signer han ved Messens Slutning den forsamlede Menighed. Og naar vor Livsaften stunder til, og Dødens Skygge gør det mørkt omkring os; naar Sjælen skal begive sig ud paa den store Vandring gennem de dybe Steder, da lyder det fra Kirkens Mund til den bortdragende Sjæl: »Saa drag da bort, du kristne Sjæl, fra denne Verden i den almægtige Guds og Faders Navn, Han, som har skabt dig; i Jesu Christi Guds eenbaarne Søns Navn, Han, som har lidt for dig; i Helligaandens Navn, Han, som er udgydt i dig.« Og som en sidste Anraabelse til Gud for den døende beder Kirken: »Omend han har syndet, saa har han dog aldrig fornægtet Faderen, Sønnen og Helliganden, men bevaret sin Tro paa dem.« Ja, selv efter at vi har udaandet, beder Kirken for os, at vi maa »undgaa Guds straffende

Dom, fordi vi i vort Jordeliv var blevet signet med den hellige Trefoldigheds Indsegl.« Og den himmelske Lyksalighed hinsides Død og Grav vil jo netop bestaa i at skue, elske og tilbede den hellige, treenige Gud: Fader, Søn og Helligaand.

I Sandhed! Paulus har Ret, naar han siger, at i Treenigheden lever, røres og er vi. — Maatte denne Kendsgerning blot blive bestandig bedre fattet af os, da vilde denne Erkendelse sikkert ogsaa medføre en dyb og inderlig Andagt til den hellige Treenighed — en Andagt, der vilde betyde en overordentlig gavnlige og helliggørende Berigelse af vort aandelige og religiøse Liv, ikke blot for de faa eller mange Aar, vi skal leve her paa Jorden, men for Evigheden.

P. A.

„Han sidder og tæller Perlerne i sin Rosenkrans“.

I en i øvrigt udmærket Artikel om Passionsspillene i Oberammergau (Berl. Tid. ^{18/s}) af S. de M. kommer Forfatteren ogsaa til at tale om det berømte Kloster Ettal, »hvor Tysklands i sin Tid mægtige Rigskansler, Dr. Brüning, nu sidder og tæller Perlerne i sin Rosenkrans, medens han skriver sine Erindringer«. Sætningen er et Eksempel paa den tankeløse Fraseologi, som selv ellers dygtige Mennesker henfalder til, saa snart de taler om katholske Ting. Vi ved ikke, hvor den store Statsmand opholder sig for Tiden — og vi har en lille Mistanke om, at S. de M. heller ikke aner det, Dr. Brüning forstaar at bevare sit Inkognito, som selv hans Venner i Tyskland maa bevidne — men saa meget ved vi, at hans Ensomhed er frivillig — han har afvist Tilbud om flere hæderfulde Stillinger i Ind- og Udland — og at han ikke tilbringer sin Tid paa den fjollede og aandssvage Maade at tælle Perler, lige meget om man tager Udtrykket ordret, saa Kansleren stilles paa samme Niveau som en naiv Neger fra Urskoven, der lige har tiltusket sig Glasperler, eller det skal betegne Klosterlivet i det hele taget. For ca. 15 Aar siden oplevede man, at et af det katholske Tysklands største Navne, Fyrst Karl Löwenstein, en højt intelligent Repræsentant for en af Europas ældste Slægter, Fader til 8 Børn, en yderst aktiv Natur og fremragende social og politisk Fører, til sidst trak sig tilbage fra Verden og døde som den ydmyge Dominikanerlægebroder Fr. Raymundus. Maaske vil Verden kalde det for Svagsind; vi andre forstaar ogsaa denne Art af Chri-

sti Efterfølgelse, og vi bringer nedenfor en aktuel Betragtning om Jesu Liv og Eksempel. Den er oversat fra en Bog om Exerцитie-sandheder*), som saaledes faar Lov at anbefale sig selv. Hvad om S. de M. engang holdt Exerцитier? Han vilde opdage en ny Verden, uden derfor at maatte »tælle Perlerne i sin Rosenkrans«. *Red.*

Intet er mere fristende for Mennesket end at være sin egen Herre, staa paa egne Ben, være uafhængig af andre, handle fuldstændig efter eget Forgodtbefindende, forme sit Liv efter sine egne Planer og yde noget stort i Menneskenes Øjne. Men Livet lægger nu engang Baand paa os; i Ungdommen er Mennesket afhængigt af sine Forældre, de fleste maa tilbringe hele deres Liv i en underordnet Stilling, og utallige kan ikke tillade sig at udfolde sig eller paa en eller anden Maade gøre sig gældende, som de kunde ønske det. Man kan føle nogen Bitterhed ved altid at maatte opfylde andres Vilje, ved ikke at kunne virke og arbejde saaledes, som man gerne vilde, og som man i sig selv føler, man har Evner til, eller ved ikke at kunne ændre ugunstige Forhold og daarlige Tilstande. Hvor mange rejser sig ikke mod denne Tingenes Tilstand og forsøger paa alle mulige Maader at redde sig ud af deres Stilling.

Men se nu paa Guds Søn, som indtil sit 30. Aar var fuldstændig afhængig af sine Forældre! »Han var dem underdanig«, det er det eneste, som Evangelisten ved at berette om denne Tid. Forældrene bestemte hans Dagværk. Da han voksede til, hjalp han først sin Moder med Smaatjenester, saa sin Fader. Han fik en Vejledning af Joseph, som han ogsaa arbejdede efter. Han begyndte ikke sin Virksomhed med allehaande Forslag, endskønt han i Virkeligheden vidste alt bedre. Han kom ikke hvert Øjeblik med en ny Idé. I fuldstændig Afhængighed af sin Fader arbejdede han Dag ud og Dag ind i Værkstedet. Intet Menneske kom paa den Tanke, at han kunde eller vidste mere end enhver Haandværkssvend. Han gjorde sig heller ikke selvstændig, da han blev voksen, for at faa mere Frihed og for at kunne handle efter sine Idéer. —

*) Harry Schilgen, »In der Schule Loyolas«, Freiburg i. Br. Herder & Co., 1934, X + 271 S., Mk. 5,—.

Lad os engang forestille os, hvad denne Afhængighed betød for Guds Søn. Han maatte arbejde efter sin Faders Anvisninger og først og fremmest efter Menneskenes Ønsker. De gav deres Bestillinger, og han maatte udføre dem, som de ønskede det. Det er muligt, at disse Mennesker ikke var tilfredse med Udførelsen, fordi man maaske havde tænkt sig noget andet eller ikke havde givet rigtig Besked. Saa maatte han forandre Tingene efter deres Ønske, bringe dem hen og fik saa sin Løn!

Gribende bliver denne Afhængighed, naar vi betænkør, hvilke Virkemuligheder der bød sig for ham. Alle-rede i rent naturlig Henseende var han det største Talent og besad de mest fremragende Egenskaber. Disse laa simpelthen brak. Enhver Stilling havde han kunnet forvalte bedre end de, der indtog den. Hans Stilling svarede paa ingen Maade til hans Dygtighed. Andre kom frem, naaede til Ære, Indflydelse og Anseelse. Han forblev den jævne Tømmermand. — Hvilken velsignelsesrig Virksomhed havde han ikke kunnet udfolde i religiøs Henseende! Hver Sab-bat maatte han i Synagogen høre paa de skriftkloges Præ-dikener, han, den evige Visdom! Han hørte Farisæernes og Sadducæernes Vranglære; han var Vidne til, hvorledes Folket blev vildledt, og han saa atter og atter det Uvæsen, der blev drevet i Templet i Jerusalem. Denne Folkets aandelige Nød, disse Misbrug skreg til Himlen. — Han gjorde intet, absolut intet! Det var, som om alt dette slet ikke angik ham og var ham fuldstændig lige-gyldigt. Han gik ikke hen til Ypperstepræsterne og holdt paa, at alle Misbrug skulde afskaffes. Han traadte ikke op imod de skriftkloge og beviste dem deres falske Lære. Fremfor alt stillede han sig ikke i Spidsen for Folkemas-serne for at faa afskaffet de haarrejsende sociale Tilstande. Han skrev heller ikke Bøger i sin Fritid for at sige i dem alt, hvad der kunde gøres for at udbedre Skaderne. Han arbejdede roligt i Værkstedet, høvlede og savede, som om han hverken havde Hjerte, Interesse eller Forstaaelse for al Nøden.

En nødvendig Følge af hans Beskæftigelse var Udeluk-kelsen fra al Omgang med de dannede Kredse, Forsagel-sen af al Aandsbeskæftigelse. Familiens Under-

holdning var vel næsten udelukkende religiøs, naar man ikke talte om Ordre, om Husholdningsspørgsmaal eller om lokale Begivenheder. Men man behøver næppe at tro, at de fuldstændig har udelukket sig fra Omgang med andre. Den Omstændighed, at Maria var til Stede ved Brylluppet i Kana, og at Frelseren har taget imod Indbydelsen til det, beviser, at de havde Sans for Selskabelighed og Venskab og ogsaa ellers deltog i saadanne Festligheder. Han har ved slige Lejligheder sikkert været meget venlig, elskværdig og opmærksom og paa ædel Maade bidraget til Underholdningen. Men hvilken Omgang for Guds Søn! Den sædvanlige lille Landsby-Ungdom i Nazareth, og ellers lutter jævne, udannede Mennesker! Underholdningen har svaret hertil, og han tilpassede sig dem. Ingen bosiddende i Nazareth har formodet noget særligt i ham. Da han begyndte at undervise, spurgte alle forbavset: »Hvor har han lært det? Er det ikke Tømmermandens Søn?« Saaledes har han forstaaet at skjule selv den mindste Straale af sin Guddom.

Faderen vilde det saaledes. Han skulde med den største Indtrængenhed lære os, at det kun kommer an paa at gøre Guds Vilje. Dette er det mest værdifulde, som selv Gudssønnen kan yde. Vel skulde han senere prædike og virke Undere; men for Gud var hans stille Arbejde nøjagtig ligesaa værdifuldt og ærefuldt. Ja, Guds Forherligelse er meget større, naar vi imod vor naturlige Længsel lever vort Liv efter Forløserens Eksempel i stille, uanseligt Arbejde, naar vi kun ser Guds Vilje deri og underkaster os ham.

Og man kan jo ikke sige, at Jesus derfor førte et aandsforladt Liv, eller at Verdens Reform derfor blev forsømt. Christus har i Nazareth sikkert arbejdet mere for den, end hvis han var blevet Ven med sin Tids Politikere, Filosofer og Journalister, og det kan være, at Christi Efterfølgere griber dybere ind i Verdens Gang fra en Klostercelle end andre, der holder timelange Taler ved Massemøder.

A. Führer.

Majandagt.

*Dybt i vor Sjæl et Billed staar
mod det maa Verden blegne,
ja — selv den lyse, danske Vaar
og alle Nordens Egne.*

*Du Moder til vor Herre Krist, .
Du Vaarblomst uden Lige,
giv — at vor Pilgrimsfærd tilsidst
maa stunde mod Guds Rige,*

*At vi maa se den sande Vaar,
der ej som Jordens blegner,
at vore Længslers Haab bestaar,
mens Verdens Fyrste segner.*

J. S.

Verdens Religioner.

Indledende Oversigt.

(Sluttet.)

Troldmænd og Feticher.

Videre er der nogle, som har villet aflede Religionen fra Brugen og Dyrkelsen af Feticher. Ved en saadan forstaar man en Genstand, i Regelen ikke større, end den let kan bæres, hvori en Aand menes at have taget Ophold og optræde som Vogter for den, der bærer den, og som saa til Gengæld ærer den for den Aands Skyld, der bor i den. Det er i Regelen en Troldmand, som laver Fetichen og forsyner den med Aanden. Den gemmes og æres saa længe, som den synes at gøre Nytte, derefter kastes den bort, fordi Aanden formodentlig har forladt den.

Brugen af saadanne Genstande kan dog umulig have været den første Form for Religionen. Der eksisterer heller ikke nogen Religion, i hvilken Fetichdyrkelsen findes som eneste Element. For øvrigt er jo den Tanke, at man kan kommandere Aander til at tage Bolig i f. Eks. et lille Stykke Træ el. Sten, det modsatte af Religion, som altid betyder Afhængigheden af en højere Magt.

Om Skytsguder.

Heller ikke Henvisningen til Totem-Dyrkelsen kan, som mange i de senere Aar har ment, give nogen Forklaring paa Religionens Opstaaen. I visse vilde Stammer har hver Slægt en Skytsgud, som er inderlig knyttet til en eller anden Dyr- eller Planteart, hvilken saa æres og dyrkes af Slægten som hellig og ukrænkelig. Den betragtes som Slægtens Stamfader og bruges ikke som Føde af den Slægt, den er Symbol for. Den fornemste Slags Totem blev, efterhaanden som Familierne samlede sig til Stammer, Genstand for en særlig Dyrkelse, paa hvilken Maade saa de forskellige Stammeguder skulde være fremkommet. — Om denne Theori maa man bemærke det samme som om Fetich-Theorien, at man intet Steds har fundet den rene Totemisme som Religion; selv blandt de nordamerikanske Indianere, hvor Totemdyrkelsen havde sin højeste Blomstring, blev de enkelte Totems fuldstændig overskygget af Himlens, Luftens og Vandets store Guddomme. Intet Steds har disse Guddomme Navne, der i mindste Maade minder om Planter eller Dyr. Baade Totems og Feticher forudsætter det, man har villet have dem til at være Foranledningen til: Troen paa usynlige, virksomme Væsener.

Alle Folk har Religion.

Ingen af de sidste Aarhundreders Forklaring paa, hvorledes Religionen er opstaaet, kan vi saaledes gaa ind paa. Religion synes hos alle Folkeslag, der ikke lever under aldeles uudholdelige Forhold, at være det naturlige Udslag af den Brug, de gør af deres Fornuft. Denne Sandhed er blevet draget stærkt i Tvivl, ikke mindst i forrige Aarhundrede, da man mente at kunne paavise, at mange Stammer i Asien, Afrika, paa Stillehavsøerne o. s. v. overhovedet ingen Religion havde. Men jo bedre man lærte disse Stammer at kende gennem Rejsende og Missionærer, der havde opholdt sig længere Tid iblandt dem, desto færre blev der, som virkelig syntes ingen religiøse Forestillinger at have. Dette sidste gælder kun ubetydelige Smaastammer, som i deres Kamp for Eksistensen af mægtigere Fjender er blevet drevet ud i saa haabløse Egne af deres Land, at deres Liv udelukkende blev en Kamp for at holde Hungerdøden borte. Det er en Missionær fra Syd-Kalifornien, der fortæller noget saadant om en lille Stamme der. Men dette er en Udartning, for det er et Faktum, at de oprindeligt tilhører en Stamme, som havde meget udviklede religiøse Begreber. Men selv disse stakkels Mennesker havde enkelte smaa Minder om et højere Standpunkt. Saaledes bandt de, uden at de kunde forklare hvorfor, Sandaler under Fødderne paa de døde — tydeligt nok et Vidnesbyrd om, at de engang havde troet paa, at de afdøde paa en eller anden Maade skulde fortsætte deres Tilværelse i et tilkommende Liv. Altsaa kan Elendighed medføre Tab af Religion. Men alle Mennesker synes virkelig at have eller have haft Religion.

Af alt, hvad her er gennemgaaet, synes Kirkens Svar at faa sin fulde Bekræftelse. Gud har aabenbaret de første Mennesker, hvorledes alt i Tilværelsen er fremstaaet ved hans Skaberkraft, og har skænket dem en fornuftig Erkendelse, ved hvilken de bag alt det synlige skabte er i Stand til at erkende en usynlig Skaber. Denne for alle Mennesker fælles Tro, som jo lever videre helt klar i flere store hedenske Religioner, fremfor alle Parzismen og Muhamedanismen, blev hos det udvalgte Folk, Jøderne, særlig beskyttet og udviklet gennem Moses og Profeterne, indtil den i Kristendommen naaede sin endelige Fuldkommenhed.

Gud har talt til Mennesker.

Et andet Træk, som ganske karakteristisk er fælles for alle de store Religioner paa Jorden, er, at de gør Kræv paa at være fremkommet ved en guddommelig Aabenbaring. De allerfleste af dem paastaar ogsaa paa en eller anden Maade at være i Besiddelse af hellige Skrifter, hvorpaa de støtter deres religiøse Læresætninger,

ligesom de ogsaa har et Samfund af levende Lærere, som har en vis Bemyndigelse til nærmere at forklare de hellige Bøger.

Det foregaaende vil have gjort det klart for Læserne, hvor indviklet det store Stof er, med hvilket vi beskæftiger os. Der er en næsten utrolig Mængde af mindre eller mere forskellige Religioner, som den moderne Videnskab har sat meget ind paa grundig at studere. Heraf er opstaaet ikke saa faa Videnskabsgrene som Religionshistorie, sammenlignende Religionsvidenskab, Religionspsykologi og endelig Religionsfilosofi, hvilken sidste som Videnskab er ældst af dem alle.

Religionshistorien.

Religionshistorien har til Formaal at give en nøjagtig og systematisk Fremstilling af de forskellige Religioners Lærdomme, Skikke, gudstjenstlige Handlinger, hellige Bøger, Udbredelse o. s. v. Dens Udgangspunkt saavel som dens Maal er rent historisk. Uden at tage Hensyn til den enkelte Religions aandelige Værdi eller eventuelle overnaturlige Oprindelse fremstiller den kun rent refererende saa meget, som det har været muligt at erfare om dens Indhold. Denne Indtrængen i Religionerne kan have stor Interesse og fremkalde megen Sympathi, for der er faa Religioner, hvor primitive de end er, uden at de aflægger mange Vidnesbyrd om Menneskers oprigtige Anstrengelser for at komme i Forbindelse med Gud. I de sidste Aartier er der blevet arbejdet meget i denne Videnskab. Oplysninger er samlet fra Hundreder af Kilder, og de store orientalske Religioners hellige Bøger er blevet oversat paa adskillige Sprog. Det er derfor blevet forholdsvis let i vore Dage at stifte grundigt Bekendtskab med de fleste af Verdens Religioner.

Den sammenlignende Religionsvidenskab.

Nær beslægtet med Religionshistorien, ja ligefrem groet ud af den, er den sammenlignende Religionsvidenskab. Denne beskæftiger sig med det sammenlignende Studium af de mange Elementer, der er fælles for de forskellige Religioner, i den Hensigt at skaffe fuld Besked om de Tanker og Meninger, der er gemt under dem, og muligvis derved opdage Aarsagen til, at de er opstaaet og har kunnet holde sig gennem Tiderne. I nogle Tilfælde, hvor Ligheder af en slaaende Karakter findes mellem to eller flere Religioner, søger denne Videnskab at udfinde, om dette maaske skulde skyldes den ene Religions Afhængighed af den anden. Den sammenligner ogsaa Religionerne indbyrdes for at udfinde disses større eller mindre Værdi i Forhold til hinanden. Men ligesom Religionshistorien,

hvis Oplysninger den, som allerede nævnt, jo bygger paa, indlader den sig ikke i sin Egenskab af Videnskab paa det Spørgsmaal, om nogen af de mange Religioner indeholder den absolute, evige Sandhed. Den sammenlignende Religionsvidenskab har bidraget til en bedre Forstaaelse af mange Træk i adskillige Religioner, man tidligere havde misforstaaet. Den har paavist, at visse vidtspredte rituelle Handlinger og mærkelige Skikke kun var det naturlige Produkt af menneskelige Tanker paa lavere Kulturtrin. Den har hjulpet os til i nogle højere Religioner at genkende Elementer, som blot er Levninger af langt tidligere Generationers Tankegang. Men disse Sammenligninger maa foretages med den yderste Omhu og Samvittighedsfuldhed, for man er her ude paa gyngende Grund og drager let Slutninger, der til Trods for deres udvortes tilforladelige Udseende dog er vildledende, ja falske. Slaar man efter i Værker af Forfattere som f. Eks. Englænderen Frazer og Tyskeren Reinach, vil man finde mange Eksempler paa uberettigede Slutninger, der hviler paa langtfra hentede Sammenligninger.

Religionspsykologi.

Langt yngre som selvstændig Videnskab end den nys omtalte er den saakaldte Religionspsykologi. Den studerer de forskellige psykologiske Tilstande, som er indbefattede under og knyttede til den religiøse Bevidsthed. Den beskæftiger sig med den ekstraordinære og abnorme saavel som med den normale Virksomhed af Vilje, Inteligens, Følelse, Fantasi, naar disse sættes i Bevægelse af Religionen. Den prøver ikke paa at bevise den overnaturlige Karakter af disse psykiske Oplevelser eller konstatere deres Overensstemmelse med nogen objektiv Sandhed. Den ser simpelthen paa dem som sjælelige Tilstande og søger blot at blive klar over, hvorvidt de kan forklares af naturlige Aarsager. I den korte Tid, den har eksisteret, har den særlig haft sin Opmærksomhed henvendt paa Foreteelser som pludselige Omvendelser, religiøst Vanvid, Følelsen af Guds Nærværelse, som adskillige fromme Kristne godt kender, — og ikke mindst — paa de mærkelige Oplevelser, som baade katholske og ikke-katholske Mystikere véd at berette om. Disse sidste Oplevelser har den undertiden kunnet give en rimelig naturlig Forklaring af, men man er, hvad ikke maa glemmes, her inde paa et Omraade, hvor den største Forsigtighed er en ufravigelig Betingelse.

Religionsfilosofi.

Den sidste af de fire nævnte Videnskaber, ogsaa den ypperste af dem alle, er Religionsfilosofien. Den fører Granskeren ud hinsides de naturlige Aarsagers Række-

følge til Erkendelsen af den store personlige første Aarsag og Oprindelse til alt og paaviser, at kun i Erkendelsen af Gud findes en tilfredsstillende Forklaring af hele Tilværelsen. Det er den Videnskab, der undersøger Religionens Værdi og nøje afvejer Vægten af vore Grunde til at tilskrive den hele Verden en guddommelig Oprindelse. I sin Fremgangsmaade og sit Valg af Beviser er den yderst forskellig efter Forskernes personlige Standpunkter. Siden Kants Kritik af de skolastiske Beviser for Guds Tilværelse har der været en stærk Tilbøjelighed mange Steder til at lade haant om de kosmologiske (Slutningen fra Verdens Eksistens) og teleologiske (Slutningen fra Verdens Formaalsmæssighed) Beviser for Guds Tilværelse og mere søge Beviset for Guds Visdom og Godhed i det menneskelige Sind end i den ydre Natur. Men der har i den senere Tid fundet en Reaktion Sted i saa Henseende. Nogle af de ledende Videnskabsmænd indenfor det biologiske Studium indrømmer, at Udviklingen (Evolutionen), som giver en god Forklaring af de mangfoldige Varieteter i det organiske Liv, har et absolut teleologisk Præg, hvorfor man ikke behøver at betænke sig paa at anerkende Tilværelsen som Aabenbarelsen af en skabende og styrende Fornuft.

— — — Af de her nævnte Videnskaber er det, som Læserne allerede har skønnet, Religionshistorien, vi vil fæste vor Opmærksomhed ved. Her vil, som Tid og Løjlighed byder det, paa Grundlag af væsentlig engelsk Litteratur blive givet en Gennemgang af de betydeligste Religioner i Verden og forskellige Faser indenfor de vigtigste af dem. Hvert enkelt af de mange Kapitler vil kunne læses som et afsluttet Hele; der vil ingen anden Sammenhæng blive mellem de enkelte Kapitler, end hvad Emnets Fællesskab naturligt fører med sig. *Niels Hansen, cand. mag.*

Hvorhen gaar den tyske Protestantisme?

Med spændt Interesse følger Verden Kristendommens Kamp mod Statsabsolutismen i Tyskland. I den tyske Presse findes der næsten ingen Vidnesbyrd om den feberagtige Gæring, som hersker i saavel katholske som protestantiske Kredse; for Fredens Skyld maa ikke engang Kirkebladene drøfte disse Emner; men desto mere skriver Udlandets store Aviser om de tyske Forhold, og i det tredie Rige selv er der ved at komme den »talte Avis« op, de Meddelelser, som løber fra Mund til Mund.

I »Reichspost« i Wien, et Blad, som med skarpt Øje

følger Udviklingen i Tyskland, staar der den 8. Maj en Artikel fra særlig rigstysk Side om det evangeliske Tyskland. Her tegnes med kraftige Træk Hovedlinierne for den øjeblikkelige religiøse Situation indenfor Protestantismen. To Hovedstrømninger gør sig i stadig stigende Grad gældende: for det første den bestandig voksende Opposition mod de Tyske Kristne og Rigskirken under Biskop Müllers Ledelse. Paa Oppositionens Side staar de vigtigste theologiske Fakulteter, Præsternes Nødsforbund, Lægfolkenes Nødsforbund, Rhinlandets, Westfalens og Brandenburgs frie Synoder samt Bayerns og Würtembergs Landsbiskopper. Paa det store Møde i Ulm den 22. April har de i Fællesskab taget Afstand fra de Tyske Kristne, fra det nuværende Kirkeregimente. Denne Bevægelse breder sig mere og mere i Folket og omfatter i alt Fald de mest troende Kredse, trods alle Repressalier, der tages mod Bevægelsens Præster.

Men Kampen fører ikke blot til en Reaktion mod Nazikirken og Naziverdensanskuelsen; hvad der kan blive af betydelig større Rækkevidde er, at der holdes ærlig Ransagelse indenfor mange protestantiske Kredse. Her tænkes ikke blot paa den lille, om end ved fremragende Personligheder udmærkede Skare, der samler sig om Dr. Karl Thieme, hvis Konversion til den katolske Kirke vi allerede har skrevet om. Men ogsaa indenfor Oppositionsgruppen, under Sognepræst Niemöllers Ledelse, foregaar Brydninger, hvis Resultater endnu ikke lader sig overse, og hvis Udfald staar i saa høj Grad i Guds Haand, at den katolske Tilskuers rigtige Holdning er Bønnen til den Helligaand: »Udsend Din Aand og alt vil blive nyskabt, og Du vil forny Jordens Aasyn!« Vi skal kun anføre et Citat, der belyser Situationen. Nødsforbundets Fører, Niemöller skriver i »Junge Kirche« den 20. Februar:

»Intet Under, naar Præsternes Nødsforbund i Dag bliver bedt og presset fra alle mulige Sider om at give Signalet til en Bevægelse for at træde ud af Kirken; intet Under, naar mange alvorlige evangeliske Kristne omgaas med den Tanke at tilslutte sig den romersk-katolske Kirke. — Det gælder paa den ene Side om, at vi ikke undlader at gøre alt, hvad der staar i vor Magt for at føre Reformationskirken tilbage til sit Kald, saa længe der er nogen som helst Mulighed herfor; og paa den anden Side gælder det om, at vi ikke ad Snigveje fremtvinger denne Mulighed, hvis den allerede skulde være taget fra os; thi i saa Fald maa vi lydigt bøje os for, at Gud har dømt og forkastet denne synlige Skikkelse.«

Fra hinsides „Dammen“.

Danske, som udvandrere til Nordamerika, bliver i religiøs Henseende yderst forskelligt paavirket. Nogle lærer derovre Moderkirken at kende og elske som det største kristne Samfund i de Forenede Stater og Kanada, og de gaar selv over til den og bliver gode, ja, meget aktive Katholiker. Hos andre vækkes den religiøse Interesse meget uheldigt ved, at de falder i Hænderne paa aandelige Kvaksalvere og Sekterere, som Amerika er saa rigt paa, og de mister endog det religiøse Fodfæste, som deres traditionsbundne Lutherdom i Hjemlandet endnu kunde yde dem. Nedenstaaende Skildring er interessant, fordi en ung Dansker af den første Slags har skrevet den om en Landsmand af den anden Type, der gik til Grunde i den frygtelige økonomiske Krise, som hærgede Dele af den nye Verden, især for et Aar siden. Forfatteren blev i en tidlig Alder ked af at slide Realskolens Bænke herhjemme og drevet af Lyst til at se og opleve noget udvandrede han til Kanada, hvor han arbejdede forskellige Steder, bl. a. ogsaa i Skovkolonierne som Sygeplejer. Guds Naade og eget Studium førte ham til den katholske Kirke, som han virkede ivrig for blandt sine Landsmænd. Derved opdagede han sit Kald til Præstedømmet, som han nu forbereder sig til i et af Benediktinernes Ordensseminarier i U. S. A.

Jeg kendte ham ret godt igennem en Aarrække, og jeg havde ofte været ude i lidt Diskussion med ham. Han forbavtede mig nemlig ofte ved at hævde Standpunkter, som ad Logikens Vej burde have ført ham nærmere til Kirken. Men hver Gang var det, som om han med Vilje sprang fra. Jeg troede dengang, det var en Følge af hans Levevej som Agent. Han solgte Mineaktier, og det hænder tit, at den Slags Mennesker ikke ønsker at underkaste sig alt for »strenge« moralske Regler. Den sande Grund fik jeg dog først at vide, da han var død, og jeg hjalp Skifteretten med at undersøge hans Sager for at faa oplyst, hvad han efterlod sig af Værdier. Min danske Landsmand havde ikke skrevet noget Testamente, men det behøvedes heller ikke, der var intet at arve. Det eneste, jeg fandt, var en Del Litteratur om en Retning, »Den ny Tanke«, som havde til Opgave at udvikle »Tankekræfter«. Her stødte jeg ogsaa paa et Brev, som min Kammerat havde skrevet til Lederen af »Den ny Tanke«. Brevet lød som følger:

»Kære Herr H.! Tak for de 12 smaa Bøger, som jeg har læst Gang paa Gang. Det, jeg nu er ude efter, er nogle personlige Raad, for jeg synes ikke, jeg gør synderlige Fremskridt, siden jeg for et Aar siden kom i Berøring med deres Tænkemaade.

Jeg blev opdraget i Danmark i et meget religiøst Hjem (protestantisk), men da jeg kom her til Kanada, fjer-

nede jeg mig fra Kirken, og det gik ogsaa ellers tilbage med mig. Efter deres Lære, kære Herr H., skulde mine nuværende Forhold være foraarsagede af en forkert Tænkemaade, hvilket jeg ogsaa selv absolut tror paa. Jeg beder hver Dag om, at der maa blive vist mig en Vej til bedre Helbred, bedre Levekaar og mere Fremgang i min Forretning. I Henhold til »Ny Tanke«s Lære skal en Mand ved den rette Tænkemaade være i Stand til at forandre sine Forhold fra daarligt Helbred til straalende Helbred.

Der er et andet Spørgsmaal, jeg ikke kan løse, naar jeg møder saa mange Mennesker, der aldrig tænker rigtigt. Deres Sind er fyldt med alle Slags urene Tanker, men de har Overflod af alt, Sundhed, Penge, ja, alt hvad de behøver. Men se nu paa mig. Hver Dag gør jeg mig Anstrengelser for at tænke rigtigt, handle ret mod alle Mennesker, at leve et rent Liv, og dog synes alt at vende sig imod mig. Men trods alt synes jeg ikke, jeg kan sige andet, end at jeg ogsaa har mange Ting at takke min himmelske Fader for. Det er en af mine daglige Bønner, at jeg altid maa have et taknemmeligt Hjerte. Mine Venner anbefaler mig altid at søge en Læge. Men jeg har ingen Tillid til Læger, og jeg tror, at mit Legeme kan omdannes ved Sindets Fornyelse.

Men min Vanskelighed synes at ligge deri, at jeg ikke har Evnen til at sætte mig i Forbindelse med den helbredende Kraft, og derfor er det, jeg skriver til Dem for at spørge Dem, om det paa nogen Maade er Dem muligt at hjælpe mig enten med personlige Raad eller gennem nogle af Deres Bøger. Jeg er klar over, at jeg selv maa gøre Arbejdet, og jeg er rede til at gøre dette Arbejde; det, jeg beder om, er blot at blive hjulpet ind paa det rette Spor for at finde frem til den helbredende Kraft, som vil give mig et rigere Liv, fuldkomment Helbred og fuldkommen Lykke.

Kære Herr H.! Jeg skriver ikke godt for mig, men jeg haaber, De forstaar mig. Jeg lægger det i Deres Haand. Gud har brugt Dem mange Gange før, og han kan sikkert bruge Dem igen til at hjælpe mig. Det er vidunderligt at læse om de opnaaede Resultater i »Tankens Videnskab«. Jeg vil mindes dette Brev i min daglige Bøn, saa De maa blive ledet af Aanden til at gøre, hvad der er til mit Bedste. For Tiden er min finansielle Stilling ikke saadan, at jeg kan hjælpe Dem i Deres Arbejde, men forhaabentlig kan jeg gøre det engang med Tiden.«

Dette Brev gav mig Oplysning om Sagens rette Sammenhæng, og min Opdagelse fyldte mig med Sorg. Skønt min Landsmand ikke havde været nogen særlig fremragende Forretningsmand, da han kom fra Danmark, var han dog kommet ind ved et Mineforetagende, men i den gode Tid, da det var let nok at sælge Aktier. Da saa de daarlige Tider satte ind, var det, han begyndte at gruble, saa han blev et let Offer for vor Tids aandelige Humbugmagere. Samtidig led han lidt af Sukkersyge, men i Stedet for at søge Lægehjælp og faa en Dosis Insulin, holdt denne »moderne Filosofi« ham derfra, og derfor udviklede Sygdommen sig. Endvidere var det saadan, at han, i Stedet for at blive klar over, at hans Forretning under de daværende Forhold ikke kunde ernære ham, ifølge denne »Filosofi« troede, at han selv var Skyld i Tilbagegangen, og følgelig arbejdede han endnu haardere trods Underernæring. Resultatet blev, at hans Modstandsevne blev saa svækket, at der udviklede sig en typhoid Feber.

Til Slut fandt jeg ham paa St. Pauls Hospital, men da lakkede det mod Enden. Han var saa mager, at jeg kunde fatte om hans Overarm med een Haand. Ved særlig Venlighed fra Søsterens Side fik jeg Lov til at besøge ham i to Minutter, og i dette Øjeblik forsøgte jeg at trøste ham efter bedste Evne. Han var meget ensom, for ingen kom og besøgte ham. Næste Gang jeg kom til Hospitalet for at se til ham, fik jeg at vide, at han var død Dagen før, og at hans Lig var bragt til Bedemandens Kapel. Jeg tog derfor ud til Bedemanden for at faa at vide, hvornaar Begravelsen skulde finde Sted. Derude fik jeg at vide, at ingen havde spurgt efter Liget, og man vidste daarligt nok Navnet paa den Afdøde. Efterhaanden fik vi det dog ordnet saaledes, at Begravelsen saa vidt muligt foregik efter dansk Skik. Havde han blot ikke haft de taabelige Ideer med Hensyn til »Tankekræfter«, vilde han sikkert have levet den Dag i Dag. W. V.

En Martyr fra den franske Revolutions Dage.

Pierre René Rogue.

Den 10. Maj blev en af de franske Martyrer fra Revolutionstiden, Pierre René Rogue, erklæret salig i Vatikanets Basilika. Pierre René Rogue blev født i Vannes i Bretagne i 1757 og 1782 ogsaa præsteviet i denne By. Han havde ansøgt om at blive optaget i St. Vincent af Pauls Ordenen, og fik sammen med sin Optagelse Udnævnelsen til Professor i Theologi i Vannes. Dette var i 1788, og 1789

brød den franske Revolution ud. Han vægrede sig sammen med talrige Biskopper og Præster ved at aflægge Ed paa, at Paven ikke længere var Kirkens Overhoved. I 1703 fordrede man endelig, at Præsterne under Dødsstraf skulde aflægge Ed paa den saakaldte »Frihed og Lighed«. P. Rogue aflagde ikke denne Ed og fik sin Superior, der i et Svaghedsøjeblik havde givet efter, til at tage sin Ed tilbage hos Statens Myndigheder. Denne Skrivelse overrakte P. Rogue selv Myndighederne.

Nu kom den svære Tid i Frankrig, hvor Præsterne i Nattens Mørke og i al Hemmelighed maatte frembære det hellige Messeoffer og bistaa deres Menighed. En Julenat i 1795 var P. Rogue paa Vej til en døende med det hellige Sakramente. Paa Vejen traf han en Mand, som hans Moder havde vist utallige Velgerninger. Denne Mand røbede ham. Han blev bragt til de stedlige Myndigheder, som imidlertid nægtede at arrestere ham, da de var gamle Barndoms-kammerater af ham. Man sendte saa Bud efter Soldaterne, og i denne Ventetid opfordrede man P. Rogue til at flygte. Dette nægtede han for ikke at sætte sine Kammerater i Forlegenhed, men bad om Tilladelse til at nyde den hellige Eucharisti, som han bar hos sig, saa den ikke blev udsat for Krænkelser. Efter en kort Bøn i en Krog af Lokalet nød P. Rogue Sakramentet. Han blev overgivet til Domstolene, kastet i Fængsel og blev den 2. Marts dømt til Døden. Hans Moder var til Stede under Domsafsigelsen og gav ham sin Velsignelse. Natten før Dommens Fuldbyr-delse skrev han et Brev til sin Moder, hvori han bad hende ikke røbe, hvem der havde forraadt ham, og ikke unddrage denne Mand hendes Bistand, som han daarligt kunde være foruden. Paa Vejen til Retterstedet gav han sin Forræder sit Ur. Med Forløserens Ord: »I Dine Hænder befaler jeg min Aand« lagde han Hovedet under Guillotinens Kniv efter først at have takket Gud for Martyriets Palmer.

Paa Lytterpost.

Søndag 29.-4. Kl. 20—20,10 drøftede »Familien Hansen« »**Skilsmisse**«. »Aage«, der fik Lyst til at skilles, da han opdagede, at han ikke kunde (ikke havde Raad), udtalte bl. a.: »Jeg troede, det kun var i den katholske Kirke, at det var vanskeligt at blive skilt.«

Onsdag 2.-5. Kl. 17,45—18,10 talte Forfatteren Hans Povlsen, Støvring, om **Badestedet Løkken**. Til »Lytter-bladet« havde han lovet at ville komme ind paa »den tyndt paaklædte Moral«. De, som havde glædet sig til at høre

Moral i Radio, skuffedes. Hr. Povlsen gjorde Reklame for Løkken og følte sig ogsaa forpligtet til at forsvare Fællesbadet, ja, han ønskede, »at Strandens Moral — eller Moralløshed, om man vil — vilde storme ind over Landet som et forfriskende Pust.« — Mon vor Tid nu ikke snart har faaet alt for mange »forfriskende Pust« af den Slags? Var de egentlig ikke mest forfriskende for Skamløsheden?

Torsdag 3.-5. Kl. 20,25 — 20,55 holdt Biskop Johs. Götsche, Viborg, et Foredrag med Titlen »**Gry eller Skumring for Kirken?**« Biskoppen begyndte med at oplyse, at han ved »Kirken« forstod Danmarks Folkekirke; »men bagved tænker jeg paa den egentlige Kirke, det aandelige Samfund af alle de troende« — hvilket, som han selv indrømmede, ikke gjorde Sagen klarere. Af hans Udtalelser kan i øvrigt fremhæves: »Folkekirken er stor, idet kun 67,000 af Danmarks Indbyggere staar udenfor, og heraf er 22,000 Katholiker og 13,000 ikke tilsluttet nogen Kirke... (Som Eksempel paa Kirkens Gry:) De franske katolske Præster, der tog Tornyster paa Ryggen og gik med i Felten (under Verdenskrigen), vandt en Anseelse som ingen Sinde før, og Krigen vandtes af den kristne General Foch... I Middelalderen betød Kirken saa meget for Almuens Liv, og det er det afgørende ... 700 traadte i Fjor ud af Folkekirken, deraf var Halvdelen gaaet til Sekterere (til »Sekterere« maa Biskoppen vel regne den katolske Kirke!), altsaa ud af Folkekirken, men ikke ud af Kirken... At den katolske Kirke vokser, bruges som Tegn paa, at det gaar tilbage med »Folkekirken«. Den katolske Kirkes Vækst er ganske vist ikke ubetydelig; men Aarsagen er bl. a. Indvandring af katolske Polakker. (I de sidste ti Aar, som Biskoppen omtalte, har Udvandringen af Polakker vist været større end Indvandringen.) ... Bladenes Omtale af de katolske Festligheder betyder ikke, at Danmark er katolsk, men bl. a. at Bladene vil drille Folkekirken.« — Foredragsholderen kunde ikke svare paa sit eget Spørgsmaal: »Skumring eller Gry?« »Det er egentlig et personligt Spørgsmaal, hvis Besvarelse afhænger af, hvor man stiller sig.« *Ignatius.*

NYE BØGER.

A. J. Lutz O. P., *Martin Luther*. Kbh. 1934. Pauluskredsen. 43 S.

Efter et Forord, hvor der gøres Rede for en Katholiks Kompetence til at bedømme Luther, omtaler Forfatteren Kirkeomvæltningens Opstaaen paa Tidsbaggrunden, samt dens Ophavsmands Karakter. Piecens Tyngdepunkt ligger netop i Paavisningen af, at Luthers personlige Udvikling og Oplevelser, hans sygelige Frygt for Fortabelse og hans

Melankoli var Aarsag til, at han blev »Reformator«, skønt han manglede Forudsætninger for at blive en sand Kirkeforbedrer, især den klare Indsigt i Samfund og Kirke. Roligt og sagligt anerkender Forfatteren de gode og geniale Træk ved Luthers Personlighed, men lader os heller ikke være i Tvivl om hans Læres Umulighed. Vi staar her ikke over for en Levnedsskildring og heller ikke over for en historisk Skitse, i denne Henseende finder vi mere i Pastor Maurers i 1917 paa Ansgariusforeningens Forlag udgivne lille Bog, men over for en Bedømmelse af hans System, grundet saavel paa protestantiske som katholske Forskeres Værker. Piecens andet Afsnit behandler Kirkeomvæltningens Følger, og hvorledes den saakaldte evangeliske Frihed kom til at skade baade det religiøse, moralske og sociale Liv. Alt er skrevet paa Pater Lutz' egen, klare og letfattelige Maade, som stiller Problemerne saa klart frem, at selve Skildringen uden videre Polemik sætter Skel mellem Sandhed og Vranglære. .

A. N.

Jeanne Danemarie, The mystery of stigmata from Catherine Emmerich to Theresa Neumann. London, Burns Oates & Washbourne 1934, 248 S., indb. 5 sh.

»Jeg har set et levende Krucifiks,« siger Forfatterinden, en Søster til Medlem af det franske Akademi H. Bordeaux, i Fortalen om Theresa af Konnersreuth, som hun ved et Tilfælde kom til at besøge. Under et Ophold i Rom for at studere alle Akter om Anna Katharina Emmerich, som ligger der med Kanonisationen for Øje, kommer hun til at tale med Kardinal Ehrle, der anbefaler hende hellere at iagttage vor egen Tids store stigmatiserede. Hun gør det, men først efter at have været i Dülmen, hvor hun tegner et plastisk Billede ikke blot af den westfalske Bys nuværende Udseende, men ogsaa af den gamle Tid, da Katharina selv, hendes Omgivelse og især Brentano, hvis Parti hun afgjort tager, var Byens Midtpunkt. Med kraftige og ærlige Træk skildrer hun Personerne, og Resultatet er, at vi mener at staa ved Katharinas Sygeleje og at se Brentano skrive Synerne ned, saa interessant og levende indføres vi i alt. Selv et Kapitel om Stigmata i Almindelighed er en ligesaa udmærket mystisk og historisk Oversigt som spændende Læsning. Saa rejser J. D. til Konnersreuth, og hun, der først ikke vilde vide af at opsøge Theresa, kommer nu helt rystet tilbage fra det første Besøg hos den ekstatiske: »Da jeg trak mig tilbage, gøs jeg af en Bevægelse, som rystede mig helt igennem; det syntes mig, at jeg gennem en straalende Dør for et Øjeblik havde været i Stand til at træde ind i hin usynlige og hemmelighedsfulde Verden, hvor allerede saa mange af dem, jeg holdt af, lever.« Og hun slutter med at sige, at Th. N. har de samme Privilegier som nogle af de største Mystikere. —z.

FRA HOVEDSTAD OG PROVINNS.

Ved Saisonens Slutning i A. C.

Skovturen Søndag d. 13. førleb udmærket trods den truende Regn. Efter en Vandring gennem Store Ravnsholt samledes Deltagerne til Frokost under de blomstrende Æbletræer i Bregnerød Krohave. Derfra gik man videre til Farumgaard, hvor Søstrene havde dækket nydeligt Kaffe bord i Haven, og her tilbragtes nogle Timer i fornøjeligt Samvær. Næste Aar maa vi være endnu flere end 17!

Studieaftnerne ved Pastor Peter Schindler sluttede den 2. Maj. Deltagerne, som havde indtegnet sig i et Antal af over 70, har fulgt Pastor Schindlers levende og sagkyndige Fremstilling af »Katakombe-Forskningens Stilling i Nutiden« og »Bevis materialet for Petri Liv, Død og Grav i Rom« med stor Interesse, støttet af Oversigterne i Teksthæfterne og de udmærkede Planer, som Malerinden Birgitte West har udført hertil. Til Nov. fortsættes med »Kirkebygningens Oprindelse og første Udvikling« samt »Helgen dyrkningens Oprindelse og Udvikling«.

Den 16. Maj talte Pater Kùpferle S. J. ved en Medlemsaften om »Bøn, Bønhørelse og Overtro« ud fra Religionspsykologiens, Religionshistoriens og Dogmatikens Synspunkter. Diskussionen formede sig som en Samtale omkring Kaffe bordet.

Ved Pax Romanas Valfart til Rom i Paasken samledes katolske Studenter fra hele Verden for at deltage i de forskellige Højtideligheder i Anledning af Helligaaret og paa Kongresmøder drøfte de fælles Interesser. Den hellige Fader modtog med stor Venlighed alle Studenterne i Audiens og forhørte sig indgaaende hos A. C.s Repræsentant Jacob Hjorth angaaende de katolske Vilkaar i Danmark.

E. O. N.

Broder K. Seppeler †.

Paa det gamle St. Andreas Kollegium var der en Række af Ordensbrødre, der gjorde et stort Arbejde for Kollegiets Elever, og som i det stille skabte saa mange Glæder for de interne Elever, at det sent vil glemmes.

En af disse gode Brødre fra gamle Dage er nu, d. 7. Maj, gaaet bort, nemlig Br. Seppeler. Br. Seppeler døde i Holland, hvortil han flyttede efter Kollegiets Nedlæggelse i 1920. Br. Seppeler havde først sit Arbejde ved Husgerningen men blev fra 1902 en skattet Lærer i Underskolen. Han var afholdt af alle. Hans milde og venlige Ansigt bragte altid Glæde, hvor han kom. Om Hverdagen altid venlig i sit Arbejde, og naar han sammen med de mange Patres og de andre Brødre om Søndagen kom ind i den lille kære

Andreas Kirke, da lyste hans Ansigt ogsaa af Fred og Mildhed. Det tynder stærkt ud bl. de gamle Brødre fra Kollegiets Dage, men Mindet om dem vil leve længe. Det var en eneste Familie i gamle Dage oppe paa Andreas Kollegiet og den glade Stemning kom ikke mindst fra de gode Brødre. Naar en Pater var streng eller indesluttet, da kunde man altid møde en Broder med et venligt Ansigt og enhver kan tænke, hvad det har været for en Rigdom for en Kostskoleelev. Derfor skal Br. Seppeler heller ikke glemmes, men vi vil altid ære hans Minde og bringe ham en Tak fra gamle Dage. — R. i. p!
Alfr. Silcowitz.

St. Ansgars Fond.

P. A., Aarhus	Kr.	5,00
A. S.	»	25,00
Søstrene i Allerslev	»	10,00
	Kr.	40,00
Tidligere indkommet . . .	»	963,28
	<u>Kr.</u>	<u>1003,28</u>

»Giv, saa skal der blive givet jer; et godt, trykket, sammenrystet og overflydende Maal skal man hælde ud i jeres Skød; for med det samme Maal, hvormed I maaler, skal der igen tilmaales jer.«
 Luk. 6, 38.

FRA DEN VIDE VERDEN.

Lidelsens Dag.

For at hjælpe og trøste de mange Stakler, der lænkede til Sygesengen ikke kan følge deres Trang og Længsel efter at tage aktiv Del i Missionsarbejdet, og for at støtte Missionsarbejdet uden om de økonomiske Tilskud, som grundet paa alle Landes Krisetider indløber stærkt reduceret, har den hellige Stol for henvend tre Aar siden taget Initiativet til at indføre en »Lidelsens Dag for Missionerne«; denne Dag er fastsat til Pintsedag. Tanken er, at alle legemlige og sjælelige Smerter Pintsedag skal ofres i Forening med Jesus Christus for Missionernes Fremgang og Omvendelse. Lignende Tanker har før været realiserede for Eks. i Frankrig, hvor man i 1914 grundlagde »Katholsk Sygeunion« med samme Formaal. Bevægelsen stammer fra Amerika, vakt til Live af en ung protestantisk Svejtsesinde, Adele Kamm. Pastor Willenborg i Bloemendaal i Holland indførte »Sygeapostolatet«, og i Leutersdorf ved Rhinen grundlagdes ligeledes et »Sygeapostolat«, som i 1932 talte 30.000 Medlemmer. — Første Gang, denne »Lidelsens Dag« afholdtes i Rom, deltog mere end 7000 Syge fra alle Samfunds-

lag deri. Anden Gang deltog over 200,000 fra 376 Hospitaler og den tredje »Lidelsens Dag«, Pintsesøndag 1933, deltog 260.000 fra 1345 Hospitaler. — Det er Roms Ønske, at denne »Lidelsens Dag« for Missionerne efterhaanden skal blive en fast Dag Verden over.

En aflyst Radioudsendelse.

Anden Pintsedag skulde Berlins katholske Biskop Dr. Bares ved en katholsk Morgengudstjeneste i Radio have talt om »Den Helligaand i Kirken«, men Udsendelsen blev aflyst med den Begrundelse, at den ikke kunde bringes i Overensstemmelse med de Retningslinier, som efter Forgivende gælder for Personer fra det offentlige Liv, der taler i Radioen. Rigssenderen foreslog derefter en Præst, men Ordinariatet svarede, at det ikke saa sig i Stånd til at udpege en Præst i Stedet for Biskoppen. Derefter tilbød man at lade Biskoppens Manuskript oplæse som Pintseprædiken; ogsaa dette blev afvist.

For Trosfriheden i Meksiko.

Det »Nationale Parti for de nye Valg« har taget et nyt Punkt op paa deres Program, nemlig »Kampen for Trosfriheden«. Señor Rodriguez giver følgende Begrundelse for dette Programpunkt: Lovene om Troen og Kirken er udfærdiget efter General Calles' Mønster. De var dikterede af det Had, som Calles nærrede mod Kirken og Præsterne. Andre Grunde til Forfølgelse har der aldrig været. Den eneste Indskrænkning, som kan bestaa, er kun den, at Gejstligheden ikke maa gøre anden Propaganda end for den Kirke, de tjener. Dette har Gejstligheden hidtil holdt sig strengt efterrettelig.

BREVKASSE

Niels Steensen.

I Anledning af Ugebladets Artikel om Niels Steensen, vil jeg i al Beskedenhed tillade mig at bemærke følgende:

Det i Artiklen nævnte Relief i Mindepladen paa Lægernes Hus i Amaliegade er udført af undertegnede paa Bestilling af Giveren. Naar A. H. efterlyser et Mindesmærke for Niels Steensen uden for Mineralogisk Institut, kan jeg oplyse, at jeg allerede for 4 Aar siden paa Opfordring af Herr Pater Wolfisberg udførte en 50 cm høj Skitse af N. S. og henvendte mig paa Mineralogisk Institut med denne. Her var man glad for Idéen, men manglede de fornødne Penge. Skitsen har derefter staaet i Carlsberg Fondet i flere Aar.

Med Tak for Optagelsen!

*J. Windfeld Schmidt,
Billedhugger.*

Christi Legems Fest. Torsdag d. 31. Maj.

St. Ansgars Kirke. 7 og 8 st. Messe. 10 Pontifikalm. og Proc. 20 And.

Jesu Hjertes Kirke. St. Messe 6, 7, 7 $\frac{1}{2}$, 10. Levitm. 8. Festand. 19 $\frac{1}{2}$, I hele Oktaven And. 19 $\frac{1}{2}$.

Immaculatakirken. 9 Højn. 16 Proc. i Haven (udsættes i Tilfælde af daarligt Vejr til følgende Søndag paa samme Tid.)

Den evige Tilbedelseskirke (Jagtvejen). 8 Højn. 18 And. m. Te Deum.

Sakramentskirken. 7 st. Messe. 8 Levitm. 20 Festand. — Paa Hverdage i hele Oktaven sakr. Velsignelse efter 8-Messen og And. 20.

St. Antoni Kirke. (Husum) 8 st. Messe.

St. Josefs Kirke. 6 $\frac{1}{2}$ st. Messe. 9 Højn. 15 And.

Rosenkranskirken. 6 $\frac{1}{2}$ og 8 st. Messe. 10 Højn. 19 $\frac{1}{2}$ And. m. Præd. — I hele Oktaven hver Morgen 8 $\frac{1}{4}$ Sangm. m. sakr. Velsignelse. Hver Aften 19 $\frac{1}{2}$ And.

St. Annæ Kirke. 6 og 7 st. Messe. 10 Højn. m. Præd. 20 And.

St. Andreas Kirke (Ordrup). 6 $\frac{1}{2}$ og 8 st. Messe. 10 Højn. 19 And. — I hele Oktaven hver Aften 19 $\frac{1}{2}$ And. m. sakr. Velsignelse.

St. Knuds Kapel. Messe 7 $\frac{1}{2}$.

Holbæk. 27. Maj afholdes: Kl. 7 Børnenes første h. Kommunion. Kl. 9 $\frac{1}{2}$: Biskoppens Modtagelse. Kl. 10: Prælatmesse og Meddelelse af Firmelsen. Kl. 12: Sakraments-Procession i Hospitalets Have.

A.C. Onsdag den 30. Maj Kl. 20: **Ordinær Generalforsamling.** Dagsorden: 1) Formandens Beretning 2) Kassereren afl. Regnskab, 3) Evt. indsendte Forslag, 4) Valg af Administratores, 5) Valg af Revisorer, 6) Eventuelle Forslag, som ønskes behandlet paa Generalforsamlingen, skal senest 5 Dage forinden med Navns Underskrift tilstilles Administratores.

Katholsk Ungdomsværn afholder **ordinær Generalforsamling** Onsdag den 13. Juni Kl. 20 i »Vesterhus«, Vestervoldgade 115³. Adgangs- og stemmeberettigede er kun katolske Medlemmer, der er fyldt 21 Aar.

NB. Forslag, der ønskes behandlede paa Generalforsamlingen, bedes indsendt til Formanden, Direktør Chr. Henriksen, Kirsteinsgade 9, og maa være denne i Hænde senest den 6. Juni. Efter Generalforsamlingen Kaffebrød.

En Portion af **Kozlowskis Familielegat** for trængende ugifte Kvinder og Enker af de herværende katolske Menigheder er bleven ledig. **Ansøgninger indsendes inden d. 15. Juni** d. A. Skemaer erholdes og afleveres igen paa Katholsk Menighedskontor, Bredgade 64 St. fra Kl. 1—4 (Mandag undtagen, Lørdag kun til Kl. 2).

Den 18. Maj 1934.

Paa Forvaltningsraadets Vegne:
Ph. v. d. Kettenburg,
Sognepræst.

For en rolig Dame er et **Værelse** til Leje, tomt eller delvis møbleret. Lykkesholms Allé 24³ t. v. Henvendelse ml.: 17 og 19.

St. Knuds Skole (Stenosgade 4).

Katolske Elever, som ønskes optaget i 1. U.-kl. til Sommer, bedes indmeldt snarest hos Rektor *Lucas*.

Kirkelig Kalender.

Maj.	Maj.
27. S. H. Trefoldigheds Fest.	3. S. Søndag i Christi Legems Oktav.
28. M. Augustin af Canterbury.	4. M. i Oktaven.
29. Ti. M. Magdalena af Pazzi.	5. Ti. i Oktaven.
30. O. Felix I.	6. O. i Oktaven.
31. T. CHRISTI LEGEMS
FEST.	7. T. Oktav af Christi Legems
Fest.
1. F. i Oktaven.	8. F. JESU HJERTES FEST.
2. L. i Oktaven.	9. L. i Oktaven.

Maj. Ugens Messebønner.

27. S. Hellig Trefoldigheds Fest (644—477); 2. Sæt Bønner: 1. Søndag e. Pintse (645—478); Slutningsevangelium: Søndagens (648—481).
28. M. Augustin af Canterbury (920—755).
29. Ti. † M. Magdalene af Pazzi (922—757); 2. Om de helliges Forbøn ([120]—[105]), 3. Efter frit Valg.
30. O. Foregaaende Søndags Messe (649) uden *Gloria* og *Credo*; 2. Felix I (922), 3. Om de helliges Forbøn, aln. Præf. — *Eller*: Felix I (922); 2. foregaaende Søndag (645), 3. Om de helliges Forbøn.
31. T. Christi Legems Fest (652—483).
1. F. i Oktaven (652—483); 2. Gudsmoder ([90]—[94]), 3. For Kirken eller for Paven ([123, 122]—[107]).
3. L. i Oktaven (652—483); 2. Marcellinus, Petrus og Erasmus (927—760), 3. Gudsmoder.

Af Sidetallene i Parenthes gælder det første den ny Udgave af Messebogen (1926), det andet den gamle Udgave (1907). Er der kun anført eet Tal i Parenthesen, gælder det den ny Udgave.

Anm. Paa de med † mærkede Dage, kan Præsten efter frit Valg læse Sjølemesse og andre Votivmesser, hvorfor man paa denne Dag ikke kan regne med, at de her angivne Messer læses.

M.-K. St. Ansgar K. for Mænd F. K.: Sønd. d. 27. Maj Kl. 8. Sidste Møde før Sommerferien Torsdag d. 31. Maj: Medlemmerne deltager i Majandagten og Processionen Kl. 20. Derefter Samvær i Salen. — Jesu Hjerter K. »Immaculata« F. K.: Sønd. d. 27. Maj Kl. 8½. — Rosenkransk. »Stella maris« M.: Mand. d. 28. Maj Kl. 19½ i Forbindelse m. Majandagten. Pastor Benzons taler. Højtidelig Afslutning og Installation af den ny Bestyrelse.

Hjælp os! Katholsk Menighedspleje beder venligst Bilejere gøre vore gamle den Glæde, at køre dem ud til Trørød Onsdag Form. d. 6. Juni Kl. 10 og afhente dem igen samme Sted Kl. 19 Aften. Man bedes henvende sig til P. v. Kettenburg, Bredgade 64. Telf. Palæ 58.

Første Pintsedag døde Assumptionssøster **Mère Maria de la Ste Famille**, 70 Aar gammel. Den Afdøde, som for Tiden var Forstanderinde i Rouen har ogsaa tilbragt nogle Aar af sit 55-aarige Ordensliv i det danske Vikariat og anbefales til de Troendes Forbøn. R. I. P.

FREMMEDESPROG-TRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN)
Svanemosegaardsvej 4. Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.
Færdig fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.
Aflæveret til Postvæsenet Torsdag d. 24. Maj.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

82. Aargang

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnemen-
3 Kroner Kvartalet (inclusive Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader
og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 St., København K. Telefon:
Palæ 3762, Kl. 13-16). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kroner aarligt. —
Redaktør: Pater G. Scherz, Hans Bogbinders Allé 2, København S; Telefon Amager
3202; bedste Træffetid Kl. 13 $\frac{1}{2}$ —14 $\frac{1}{2}$.

Nr. 22.

Søndag den 3. Juni

1934

INDHOLD: Ave, verum Corpus. — Hvorledes opstod Religionen? III.
— Fra Kirkens Fortid. — Pavens Ord om Tyskland. — Presse-Rund-
skue. — Engelen Rosmitis Taarer. — Hertug Knuds Division. — Nye
Bøger. — Fra Hovedstad og Provins. — Fra den vide Verden. — Aver-
tissementer. — Kirkelig Kalender. — Ugens Messebønner.

AVE, VERUM CORPUS.

*Hil Dig, Herrens Legem,
baaret
i Mariæ Jomfruskød,
pint paa Korset, stjunget,
saaret,
ofret for, hvad jeg forbrød!
Se, fortabt og Dig uværdig
gaar nu jeg, for hvem Du
led,
frelst af Dig, ved Dig ret-
færdig,
ind i Himlens Herlighed.*

Thor Lange.

Juan de Juanes.

Hvorledes opstod Religionen? III.

Ønsker nogen at oplede Religionens Kilder, bør han ikke blot med Historikeren gaa tilbage i Tiden, men ogsaa med Psykologen se ned i Sjælens Dyb. Der kommer man til Klarhed over, hvilke Kræfter det er, som i vort Indre sættes i Gang, naar vi skal give Gud, hvad Guds er. Det, som vi ad denne Vej kan opdage, er meget interessant og samtidig værdifuldt for det praktiske Liv. Men da de herhen hørende Iagttagelser er saare talrige, maa vi nøjes med Forskningens allervigtigste Resultater.

1. Saa snart Mennesket kommer i den Alder, hvor Interessen for det objektive og Livets Realiteter er fremherskende, saaledes at det kan se Tingene, som de i Virkeligheden er, begynder det ogsaa mere og mere at overbevise sig om, hvor forfængeligt og tomt alt det er, der hører det jordiske Liv til; desuden faar det en levende Fornemmelse af, at alle Veje fører til et og samme Punkt, til Døden nemlig, der stiller Mennesket Ansigt til Ansigt med den Dommer, som ingen kan løbe fra, og som kræver os til Regnskab ikke blot for Ord og Gerninger, men selv for de lønlige Tanker og Hensigter. I samme Grad, som denne Indsigt vokser, tilskynder ogsaa Samvittigheden til Troskab i Opfyldelsen af Pligterne over for Gud og Mennesker, for at Døden ikke blot skal bringe Smerter, Bedrøvelse og Angst, men ogsaa aabne en Port til den af Gud tilsagte evige og bedre Bolig, der erstatter den jordiske Hytte, som skal forlades.

Ja, vi sander det hver Dag paa ny, at Tanken paa de sidste Begivenheder og Ting i den jordiske Tilværelse er en af de stærkeste Kræfter, der giver det religiøse Liv Impulser baade til Udholdenhed og Vækst.

2. En meget betydningsfuld Faktor er endvidere vor Afhængighedsfølelse. Som vi træder ind i denne Verden uden selv at bestemme hvor og hvornaar og hvordan, og som vi gaar igen uden at kunne lægge en Alen til vor Livsvejs Længde, saaledes føler vi os ogsaa afhængige af en højere Magt i hele den Tid, der er tilmaalt os til Forberedelse af den lange Evighed. Jeg tænker her ikke

saa meget paa Landmanden, der trods al personlig Flid alligevel ikke er sikker paa en god Høst, heller ikke blot paa en Sømand i Havsnød eller paa Beboere af Landstrøg, som jævnlig hjemsøges af Naturkatastrofer. Det er jo kendt nok, hvorledes Nødens og Farens Stund lærer at løfte Øjne og Hjerter op til hele Naturens Herre og bede ham om Hjælp og Beskyttelse.

Nej, jeg tænker bare paa ganske almindelige Forhold. Lad os bare tage f. Eks. en Mand, saadan som han er i sin daglige Færd. Han føler Kraft og Mod i sig. Han vil gerne være virksom, udrette noget, blive Herre over Naturen, bringe Orden i Samfundet o. s. v. Men det varer ikke længe, før han opdager de Grænser, der er sat ham: først mærker han Modstand og Hindringer alle Vegne; saa opdager han skjulte Fjender, der spænder Ben for ham, medens han gør sit Arbejde; til Slut gaar det op for ham, at »hvis Herren ikke bygger Hus, bygger Arbejdsfolkene for-gæves, og hvis Herren ikke vogter Byen, vogter Vagten for-gæves«. Mandens egne indre Erfaringer fører ham altsaa til Gud.

Eller lad os overveje, hvad der rører sig i en Kvin-des, en Hustru og Moders, Hjer-te. Med beundrings-værdig Kærlighed skænker hun alle sine Kræfter og Evner til sine kære. Hun vil udfolde og pleje Livet og gør det med den største Offervillighed, med en urokkelig Tro og Tillid. Men hvor hurtigt gør hun ikke de samme Erfarin-ger som Manden og desuden nogle andre till! Eller er det ikke Kvinden, der mere end Manden bliver skuffet, maa lide under Uret og Brutalitet og føler Besværligheder paa Legeme og Sjæl? Hvor er saa Modvægten og Lindringen i Sorgens tunge Timer? Der er kun een, der i saa Fald virkelig kan trøste og styrke den forpinte Sjæl: det er Gud. Han er »Hvile sød i Trælleland, svale Vind i Solens Brand, Taarebod paa Sorgens Dag«.

3. Den største Indflydelse paa Udformningen af den religiøse Tankegang har imidlertid al den Synd, som findes i Verden. To Tilfælde er mulige i saa Hen-seende. Enten drejer det sig om et Menneske, der har forbrudt sig mod Gud, og saa er det, som om en tung Haand Dag og Nat laa knugende paa hans Sjæl.

Den Uret, der er sket mod den højeste Herre, og den Utaknemmighed, som er vist den største af alle Velgørere, sidder og svier som en Brod i Kødet. Og ligesom en Mand eller Hustru, der har været sin Ægtefælle utro, ikke uden dyb Skam og Ydmygelse kan se i den forurettedes Øjne, saaledes maa ogsaa den, der har brudt sin Daabspagt, fuld af Angst og Beskæmmelse vende sine Øjne bort fra sin Gud, som han har lovet Troskab, men ikke holdt sit Løfte til. Synderens Sjæl er blevet et ensomt Hus, hvori kun hans eget Jeg og den Synd bor, som foruroliger og ængster ham saa meget. Alle tidligere Beboere er flyttet fra: Uskyldigheden, der lignede en klar Himmel; Glæde og Fred, disse gode Venner, samt Tryghedsfølelsen har forladt ham og opsøgt andre Steder. Den Tilstand, hvor alt det mangler, som giver Mennesket Ro og Fortrøstning, holder en Sjæl ikke længe ud, hvis der endnu er en Gnist af god Vilje og ædelt Sind tilbage. Før eller senere gentager den Begivenhed sig, som vor Frelser fortæller i Lignelsen om den fortabte Søn. »Jeg vil bryde op,« sagde denne, »og gaa til min Fader og sige til ham: Fader, jeg har syndet imod Himlen og imod dig. Jeg er ikke længere værdig til at kaldes din Søn. Behandl mig blot som en af dine Daglejere.« Han gik hjem for aldrig mere at forlade sit Fædrenehus. Længslen efter Forløsning fra Synd er umaadelig stor i Menneskehjertet og fører til Gud.

Eller vi har med Mennesker at gøre, som ikke i større Omfang har forset sig mod deres Skaber og Herre. De vil gerne bevare deres Stien ren, men føler dybt, hvor svag og ond deres egen Vilje kan være, og hvor overmægtige i vort Indre de lavere Kræfter er, hvis Higen og Tragten Dagen lang gaar efter det forbudte. Ogsaa i denne Nød er Gud det eneste Tilflugtssted. Ham beder de om at gøre, hvad de selv ikke formaar. »Stil Vagt ved min Mund,« siger de, »for at min Tunge ikke skal ødelægge mig. Bevar mig for overmodige Øjne og afvend Begærlighed fra mig. Lad Legemets Lyst ikke betage mig og tugtløst Sind ikke beherske mig.« Den Bøn er et Udtryk for en dyb Forstaaelse af Christi Ord om, at uden ham kan vi ingen Ting gøre og ikke med Ære løse Livets Opgave. Derfor altsaa deres uafladelige Søgen hen til Gud for at

skaffe sig Hjælp mod Stolthed og Dovenskab, mod Jordbundethed og Sansernes Bedrag, men ogsaa for at komme i Besiddelse af den virkelige og frelsebringende Christus-erkendelse. De ser nemlig nok de mange, der til Stadighed siger: »Herre, Herre« til deres Frelser og alligevel gaar Syndens Vej, fordi de ikke vil gøre hans himmelske Faders Vilje.

Med saa stærke Baand har Gud altsaa knyttet alle Sider i det menneskelige Sjæleliv til sig. Det er virkelig saaledes som den store Kirkelærer Augustinus i sin Tid sagde: »Hvileløst er vort Hjerte, indtil det finder Hvile i Gud.« Den moderne Tids Religionspsykologi har kun kunnet bekræfte disse Ord, som først og fremmest gælder om os Kristne, men med de fornødne Indskrænkninger ogsaa om andre.

F. K.

Fra Kirkens Fortid.

»Formodentlig maa det være det høje Standpunkt, som Danmarks Kultur i Nutiden formentlig indtager, der giver os Tilbøjelighed til at tillægge Fortiden langt større Fejlgræb og Forsyndelser end dem, der i Virkeligheden er Grund til at se hos vore Forfædre.« (Samlinger til Jydsk Historie og Topografi, Række 4, Bind VI, Side 180.)

Med disse Ord, der lyser af Forfatterens kendte stille, fine Lune og dybe Indignation over for al Uret, indleder den danske Historieforsknings nulevende Nestor, Professor emeritus, Dr. Johannes Steenstrup, »Nogle uhjemlede Beskyldninger mod Jyderne« i sidste Bind af »Samlinger«, hvor Gennemgangen af Kilderne renser Jyderne for den hæslige Beskyldning, at de bl. a. ernærede sig hæderligen ved Vrag. Professor Steenstrups Ord sættes her som Motto over de spredte Meddelelser, der Tid efter anden kan fremkomme under ovenstaaende Titel, hvor Træk drages frem hist og her fra Kirkens Liv i henfarne Dage.

Fandtes der Herreklostre i Middelalderen?

Efter 20 Aars Hvile (siden den lærde Kirkehistoriker, Dr. H. F. Rørdams Død i 1913) er »Kirkehistoriske Samlinger« atter fortsat (6. Række, 1. Binds 1. Hefte 1933 — og 2. Hefte lige udkommet). Den nye Række aabnes af Dr. Johannes Steenstrup, hvis Afhandling giver et klart, benægtende Svar paa det stillede Spørgsmaal: »Fandtes der Herreklostre i Middelalderens Danmark eller i andre Riger?«

Forfatteren indleder sin Undersøgelse med at oplyse, at han har haft til Maal »at hævde, at vi i Danmark benytter et Udtryk for en vis Art Klostre, der helt mangler Hjemmel for Tiden, indtil Martin Luther fremtraadte. Betegnelsen giver os en vildledende Forestilling om, hvad Hovedmængden af de danske Klostre betød for Folkets religiøse Liv, for Kirken og Kulturen, den er som Begrebsbestemmelse ganske ufyldestgørende, da man jævnlig maa tilstaa Lempelser i, hvad der skulde være dens egentlige Indhold, og idelig indrømme Undtagelser. Vi bør derfor fjerne denne Betegnelse for Middelalderens Vedkommende, der er opstaaet i en hadefuld, katholsk-fjendtlig Tid og bar stærkt Præget af at være et Ukvemsord.«

Forfatteren svinger frejdigt Kritikens Svøbe, tryk ved den Tanke, at hans Undersøgelse »heldigvis i mindre Grad angriber Enkeltmand, end den modsiger danske Historikere i Almindelighed.« Og her maa da straks »Danmarks Riges Historie« og »Det danske Folks Historie« staa Skoleret. Men ogsaa Kirkehistorikere som Ludv. Helveg, H. F. Rørdam og Oskar Andersen nævnes. Saaledes gør Steenstrup opmærksom paa, at sidstnævnte er kommet for Skade at indføre Ordet i den engelske historiske Litteratur som »knight-monasteries« i sin engelske Skildring af dansk Kirkehistorie. »Jeg tror at kunne paavise,« siger Steenstrup, »at en saadan Betegnelse ikke skal kunne paavises paa engelsk Grund.« — Med sit stille Lune trækker Forf. sig selv ind i Rækken og indrømmer: »Naar jeg selv er skyldfri, er det mest i Ly af Sætningen om den sovendes Syndefrihed; jeg har tilfældig ikke haft Lejlighed til at behandle disse Sider af Overgangstiden fra Middelalderen.«

Steenstrup mener at kunne fastslaa, at Begrebet »Herreklostre« er blevet endelig lyst i Kuld og Køn i dansk Historiskrivning gennem H. C. Rørdams Festskrift til Reformationsjubilæet i 1836. Forf. paaviser derefter, at Ordet først træffes i et reformatorisk Forslag til Kristiern II's Lovgivningsarbejde efter 1520 og herfra er gaaet over i selve Landloven og senere i Lutheranernes Hovedskrift, Malmøbogen (1530). — Oprindelig skulde »Herreklostre« betegne Stiftelser, som besad stort Jordegods, men det er allerede fraveget i Recessen af 3. Juli 1533, og fra nu af tales om tre Kategorier: Herreklostre, Jomfruklostre og Tiggerklostre.

Efter en grundig Udredning hævder Steenstrup, at »Herreklostre er et Ord, der udelukkende havde Hjemmel ved at blive benyttet af Forkæmperne for Reformationen, og som derfor ogsaa maatte anvendes af deres Modstandere.«

Ordet har haft en vis Spirekraft i dansk Sprogbrug, idet det 17. Aarhundrede skabte Øgenavnet »Herrebisper«

for den katholske Tids Bisper, medens Ordet »Herremunk« saa Lyset omkring 1836. Til den sidste Benævnelse bemærker Steenstrup, at »man vanskelig kan tænke sig en større Modsætning end mellem de to Led, der indgaar i det sammensatte Ord, da jo netop Lydighed og tjenende Ydmyghed er en Hovedpligt for Munkene, og jeg har da heller ikke i noget Sprog truffet en S sammensætning af denne Art.«

Medens man forgæves søger Ordet »Herreklostre« i fremmede Haandbøger som f. Eks. »Realencyklopädie für protestantische Theologie und Kirche« og herhjemme i Fr. Nielsens Kirkeleksikon for Norden, er Ordet kommet med i Salmonsens Konversationsleksikon, der oplyser, at »Herreklostre kaldes de med Jordegods udstyrede Klostre i Modsætning til Tiggermunkeklostre, som ifl. Ordensstatutterne alene skulde bestaa ved Almisser.« (XI, 351.)

Steenstrup paaviser, hvor ulogisk og derfor ganske ubrugelig som Begreb Herreklostre er, idet mange smaa, særlig jydsk Stiftelser kommer ind derunder, medens store, med Jordegods rigt begavede Stiftelser som »St. Clara« (Franciskanerinder) og »St. Agnete« (Dominikanerinder) i Roskilde gaar fri for Betegnelsen, hvad der fremkalder en fuldkommen Forvirring.

Professor Steenstrup kunde tænke sig den Indvending, at de middelalderlige Stiftelser herhjemme, der levede efter St. Augustins Regel, kan have baaret Betegnelsen »Herreklostre«, idet man taler om Korherrer af St. Augustins Orden. I den kirkelige Sprogbrug kaldes disse »Canonici regulares«, hvilket f. Eks. i vore Dages tyske Sprogbrug er blevet til »regulerte Chorherren«. Men Forfatteren anker med Rette over, »at man bruger en Terminologi, som ikke tilhører Tiden eller Landet . . . I de nordiske Lande hed de »Korbrødre, Korsbrødre eller Korpræster«.

Paa Spørgsmaalet, om der fandtes Klostre, hvis Munke eller Nonner udelukkende stammede fra adelige Slægter eller dog fra de højere og mere velstaaende Dele af Samfundet, svarer Steenstrup, at det for Danmarks Vedkommende vistnok vil være meget vanskeligt at paavise, at der for noget Kloster, enten ved dets Stiftelse eller ved senere givne Statutter eller ved Privilegier, er blevet bestemt, at alerte Personer af Frelsestand skulde have Adgang til at blive optagne. Derimod er det utvivlsomt, at Abbeder og Priorer og Patroner for Klostre af forskellig Art, ligesom ogsaa selv Klostersamfund har øvet Kontrol med, hvem der optoges, og at man ved at kræve et Indskud eller en forud skænket Gave har sørget for, at et vist lige Standstrin overholdtes.

Steenstrups Ord udelukker jo ikke, at man i givet Til-

fælde kan have gjort de Undtagelser fra i og for sig fornuftige Regler, som Livet kunde stille de enkelte Klostre overfor. Hele Undersøgelsen munder for Steenstrup ud i en »Moral«, »fordi der formentlig er sket en Uret over for Middelalderen, som vi bør give Opregnsning for. Vi bør slippe et ringeagtende Udtryk fra en senere Tid, som vi har anvendt paa Instituter, der dog vitterligt nok har fremmet vort Folks religiøse Liv, og som paa mangfoldig Maade har baaret Frugt for Litteratur og Digtning, for Kunst og Videnskab. Vi skal være varsomme med at anvende Udtryk fra en senere Tid paa ældre Forhold.«

Der er fuldt ud Grund til at glæde sig over dette vægtige Indlæg, hvorved Professor Steenstrup atter har fjernet en ufortjent Plet paa Moderkirkens Minde.

Ved *J-n J-n*.

Pavens Ord om Tyskland.

Der er i den sidste Tid igen sket en Del, som kan belyse de kirkepolitiske Brydninger i Tyskland, især paa kath. Side.

I »Kölnische Volkszeitung« af 24. Maj finder jeg et ganske kuriøst Dokument, et »Aufruf zum Abwehrkampf« fra den saakaldte AKD (Arbeitsgemeinschaft Katholischer Deutscher). Dette Arbejdsfællesskab er en Sammenslutning, som under v. Papens Ledelse har sat sig til Maal at smelte den nye Stat og Katholicismen sammen i saa høj Grad som muligt. Det er ikke bekendt, hvor mange der har sluttet sig til AKD, men ovennævnte Opraab røber en Aand, som næppe ret mange Katholiker kan sympathisere med.

Det hedder for Eks. deri: »Vi holder strengt fast ved det nationalsocialistiske Standpunkt, at rent konfessionelle Spørgsmaal skal holdes udenfor det daglige politiske Arbejde«. »AKD skal i Nationalsocialismens Interesse udelukkende vaage over, at Grundlagene for dette Forhold (Kirkens til det tredie Rige) ikke forstyrres.« Dette er der maaske ikke noget at sige til; men naar det skrives, medens Nyhedningen A. Rosenberg virker som Verdensanskuelsesmester, medens det tredie Riges forskellige Førere Gang paa Gang taler og skriver skarpt mod den katholske Presse og de katholske Ungdomsorganisationer, medens Politik og Religion i Tyskland allerede brydes saa alvorligt, som man i Aartier ikke har set Mage til, lyder det saare mærkeligt, naar disse Katholiker udelukkende sætter sig det Maal at vaage »i Nationalsocialismens Interesse.«

Der følger en Sætning, som er et Mønster paa vag Udtrykksmaade i en Tid, hvor førende Katholiker dog med al

Tydelighed burde fremhæve, at den katholske Tro er i afgjort Modstrid med den saakaldte »tyske Tro« i dens forskellige Former. AKD siger:

»Det er klart, at denne Opbygning af den nye Stat kun kan gennemføres paa et religiøst Grundlag, som ikke modsiger den tyske Sædeligheds- og Moralfølelse, og at Kristendommen, — ifølge Partiprogrammet, — som igennem mere end tusinde Aar væsentligt er vokset sammen med det tyske Folks Liv og Udvikling, staar i Forgrunden, saaledes at vi hverken kan tænke os henrundne Aarhundreders højeste Blomstringstid eller en fremtidig Vækst uden dens Medvirken.«

Der forlanges endvidere mere Agtelse for Nationalsocialismen, at den katholske Del af Folket ogsaa i det Ydre mere hensynsløst indlemmer sig i den nye Stats Enhedsfront, at de konfessionelle Stands- og Ungdomsorganisationer i Samklang hermed indskrænker sig til deres religiøse Omraade, og at Dagspressen gaar ud fra den nationalsocialistiske Enhedstanke i Stedet for at stille konfessionsafvigende Synspunkter i Forgrunden, alt imedens det katholske Folk og dets biskoppelige Førere sætter alt ind paa at bevare den katholske Presse og de katholske Ungdomsorganisationer, som jo ogsaa garanteres i Konkordatet.

I denne Aand fortsætter Opraabet; det vender sig mod de Gejstlige, som ikke respekterer den skarpe Grænse mellem Politik og Religion, advarer mod den farlige Leg med Højforræderi og slutter med at sige, at Rigspartiledelsen har nøjagtig de samme Anskuelse, ligesom der ogsaa engang citeres Rosenberg til Støtte for en Mening, medens man forgæves leder efter Citater eller Udtalelser, som siger, hvad egentlig Biskopperne og Paven mener om Sagen.

Paven har nemlig i den sidste Tid talt, og det ret klart. Den hellige Fader modtog i Anledning af Konrad af Parzhams Kanonisation første Pintsedag mere end 3000 bayerske og over 1000 andre tysktalende Pilegrimme i Audiens, hvoriblandt 12 Biskopper med Kardinal Faulhaber, »den af Paven og alle tyske Katholiker saa elskede«, i Spidsen. I den Tale, som Pius XI ved denne Lejlighed holdt, hedder det bl. a.:

»Jeg ved, hvor meget I, elskede Brødre, har taalt for den katholske Tros Skyld, men jeg haaber ogsaa, at bedre Tider takket være den elskelige Konrad af Parzhams Forbøn, snart vil komme. En ganske særlig Velsignelse meddeler Vi i dette højtidelige Øjeblik den samlede tyske Ungdom, denne uendelig dyrebare Ungdom, som i disse tunge Dage maa lide saa meget, som er saa tapper, og som holder Tysklands Fremtid i sine Hænder, en saa meget skønnere Fremtid, fordi den er lagt i saadanne Hænder. En særlig

Velsignelse vil Vi ogsaa meddele alle, som maa lide for den katholske Tro. Hvis nogen vil sige Eder, at det ikke drejer sig om Bekendelse og Religion, maa I ikke tro dem. Det drejer sig netop om Tro og Religion! Og fordi de strider og kæmper saa haardt for disse Goder, velsigner vi ganske særlig det tyske Riges Præster og Biskopper.«

Naar Paven taler om Lidelser, Katholikerne har været udsat for, er det ikke svært at gætte, hvad han mener.

Göbbels og Rosenberg har holdt nye Taler, som vidner om fuldstændig Mangel paa Forstaaelse af Katholicismen og fører et truende Sprog. Krænkelserne mod Konkordatet fortsættes. I Hessen er de katholske Skoler blevet lukkede. Værre er Dr. Ley's Ordre om, at det er umuligt samtidig at høre til Arbejdsfronten og de katholske Arbejderforeninger. Den, der er udelukket fra Arbejdsfronten, er samtidig udelukket fra overhovedet at kunne skaffe sig Arbejde.

Naar Paven haaber paa »bedre Tider«, støtter hans Haab sig maaske til det ene eller andet Tegn, som viser, at der i Regeringen ogsaa gør sig ret besindige Kræfter gældende. Saaledes blev der hist og her forbudt enkelte Tryksager, som skaanselsløst angreb Kirken; Stabschef Röhm har forbudt at gaa frem mod de to Konfessioners Præster. Især er det interessant, hvad Berlins »Katholisches Kirchenblatt« kan fortælle om den Røffel, en Hr. Ammerlahn har modtaget. Denne Fører holdt forskellige meget voldsomme Taler i Østprøjsen og angreb den katholske Ungdom saa stærkt, at Biskoppen af Ermland maatte træde op imod ham. Ved hans sidste Møde i Heilsberg var Tonen dog en helt anden, og det saa paafaldende, at vi ikke kan undslaa os for at gengive de paagældende Steder i Talen:

» ... Da jeg sidste Nat kom tilbage til Potsdam fra Breslau, sagde man til mig i Berlin, at man i hele Riget, og specielt i Østprøjsen, havde sat det Rygte i Omløb, at jeg var en Fjende af den kristne Tro. Man gav mig derfor det Raad, at jeg dog engang i Heilsberger Mødet, som var tænkt som en afsluttende Kundgørelse, skulde tale lige ud af Posen. Det var fra et af de højeste Regeringssteder, jeg fik dette Raad.«

» ... Vor Opgave er det med Lidenskab og Fanatisme at kæmpe for disse unge Menneskers Sjæle, som tror, at deres katholske Tro er truet, hvis de kommer til os. Den katholske Tro er reddet, naar den finder Vejen hen til Adolf Hitler. Derfor kan vi tage den Parole op paa vore Faner, som her i Ermland for faa Uger siden blev slaaet op med store Bogstaver: »Unge Katholiker, Eders højeste Fører er Christus«. — Ja, vor højeste Fører i Himlen er Jesus Chri-

stus, men vor Fører paa Jorden, for alle jordiske Ting, er Adolf Hitler.«

» ... Jeg erklærer officielt i Hitlerungdommens Navn: Vi ønsker, at der i den kath. Hitlerungdom er gode Katholiker, og i den protestantiske Hitlerungdom gode Protestanter. Vi ved, at Troen er en Kraft, der viser fremad.«

Noget af det skønneste i disse svære Tider er den Troskab, med hvilken den katholske Ungdom flokkes om sine Biskopper. Et glansfuldt Møde fandt saaledes Sted i Aachen. I Stedet for de anmeldte og ventede 22 000 unge kom ca. 40 000 i Særtog, Biler, pr. Cykle og til Fods. Begejstringen var over alle Grænser og slog som et Hav sammen om Biskoppen af Aachen, da han udtalte:

»Jeg kan ikke sige andet til Jer end udtale min fulde Anerkendelse. Husk paa, at der igen vil komme Solskin efter Uvejret, at der fulgte en Paaskemorgen efter Langfredag ... Hold ud! Vi vil forblive Katholiker indtil vort Livs sidste Aandedrag!«

— z.

Presse-Rundskue.

Atomer og Moskoviter. Niels Bohr — Sovjets Gæst! Han kan ikke vente, at vi Katholiker skal gratulere ham desaaarsag. Vi er, som bekendt, meget strik i alt, hvad *cooperatio* — Medvirken, Meddelagtighed, Medskyldighed i andres onde Gerninger — angaar. Vi kalder det for »fremmede Synder« og tillader ikke engang *communicatio in sacris* — Deltagelse i ikke-katholsk Gudsdyrkelse — (medmindre der foreligger »borgerlige Grunde«, som f. Eks. ved Tilstedeværelse ved protestantisk Bryllup og Begravelse), hvor meget mindre da Delagtighed i eller Begunstigelse af Sovjets Gudløshed. Apostlen Paulus var endnu strengere, da han i Anledning af en Skandale i Menigheden i Korinth skrev, at en saadan Person maatte man ikke engang spise sammen med (1. Kor. 5, 11). Hvad vilde han have sagt om denne Leslen med erklærede Gudsfejnder, om at lade sig hædre af en Morderbande, om at skrive begejstrede Ord hjem fra Rædslernes Land og saaledes gøre Reklame for det kommunistiske Samfund?

I første Omgang tænkte jeg, at, naar Niels Bohr havde faaet Sympathi for Sovjet, maatte det være i Kraft af en vis »Wahlverwandtschaft«. Man hører saa meget om Revolution i Fysiken, Omstyrning af den gamle, klassiske Fysiks Love, og at Niels Bohr er en af denne ganske vist ublodige Revolutions Førere. (Fører det maaske en Mand

til Revolution ogsaa paa andre Omraader?) Saa kunde det jo være, at han følte sig draget til det Land, hvor Omvæltningerne foregaar efter en kæmpemæssig Maalestok — eventuelt for at lære af disse Mestre. Men, nej. Sagen er meget simplere. Folketingsmand Victor Pürschel skriver i Berl. Tid. af 19.-5.-34: »... Men da nu Professor Bohr har ladet sig misbruge til Reklame for et System, hvis Forkæmpere herhjemme virker samfundsundergravende og kulturnedbrydende, maa det være tilladt at gøre opmærksom paa, at der talte ikke den verdensberømte Videnskabsmand, til hvis Ord vi alle lytter med Respekt. Der talte en Privatmand, Hr. Bohr, efter Ordene at dømme en ret naiv Privatmand. Ak, Videnskabsmænd ligner i visse Henseender de blinde, hvis skærpede Høre- og Følesans er købt ved den manglende Synssans. Videnskabsmanden med den paa visse Omraader skærpede praktiske Sans og den geniale Intuition er ofte paa det praktiske Livs Omraader en naiv, halvblind Mand, et let Offer for den, der samvittighedsløst vil udnytte denne Egenskab. Her taler Hr. Bohr om Ting, som han ikke forstaar sig paa, og hvorom hans Ord har mindre Vægt end Ord fra hvilken som helst snusfornuftig Hr. Sørensen, der blot kender saa meget til Ruslands Historie, at han véd, at det er et Land, hvor Potemkin med skønt malede Kulisser frembragte Billedet af en straalende Overflade, der skjulte en Verden af Elendighed.«

Ja, saadan er det vist. Niels Bohr kommer fra Atomernes Verden. Dér forekommer ikke Blodsudgydelser, sibirisk Tvangsarbejde, Sultedød i Fængsler, dynamitsprængte, lukkede eller til Biografer og Gudløshedsmusæer forvandlede Kirker, blasfemiske Processioner m. fl. De Voldshandlinger, dér foregaar, er saadan noget, som naar en Elektron egenmægtig springer fra den ene stationære Tilstand til en anden og under dette udsender et bestemt Antal smaabitte Lyskvanter, eller naar en Alfastraale kommer til at slaa en Atomkerne i Stykker; heldigvis er Skuepladsen for dette Bombardement ufattelig lille. Naar man fra saadan en Atom-Idyl indbydes til Sovjet og dér præsenteres for et »Paradis«, vil man selvfølgelig tro det.

Men én Ting kan siges til Professorens Undskyldning: saa længe der slutes Handelskontrakter med Sovjet, saa længe der sælges Dieselmotorer til det og købes billig Naftabenzin, saa længe der opretholdes litterære Forbindelser (Karin Michaëlis) med Moskva, saa længe Pressen lægger Tavshedens hensynsfulde Slør over Bolsjevikernes Ugerninger, saa længe Sovjet faar Lov til at lade sig repræsentere ved Luftfartsudstillingen, oven i Købet med en Stratosfære-

ballon, gør det maaske hverken fra eller til, om ogsaa en Niels Bohr gør sig gode Venner med de røde Mordere. Men alligevel — Professoren burde have sagt Nej til en saadan Indbydelse. *A. Menzinger S. J.*

Engelen Rosmitis Taarer.

I det Land, hvor man engang ærede den himmelske Aand Engelen Rosmitis som Skytspatron, herskede Lykke og Fred overalt. Jorden blomstrede og gav god Høst, selv om man ikke ligefrem kunde kalde den for yppig, og følgelig kendte Menneskene dér hverken til Nød eller Kummer, til Lediggang eller Overmod.

Denne Engel fik engang Lyst til at se et jordisk Foraar med Menneskeøjne og paa selve Stedet. Saa skjulte han sin usigelige Skønhed og Kraft i en Menneskeoldings Skikkelse, ikke engang det ærværdige hvide Skæg manglede, og spadserede en Majdag lang, støttet til sin Vandringsstav, omkring i dette Land. Han frydede sig over de modnende Kornmarker og grønne Enge, de dunkle Skove og blomsterfyldte Haver, de blomstrende Trær og Buske, men ogsaa over Byens alvorlige Taarne, hyggelige Huse og idylliske Kroge. Og sand Glæde havde han af Dyrene, baade de tamme og de vilde allermest glædede han sig dog over de smilende og fredelige Mennesker, som han mødte overalt, og som hilste saa venligt paa ham. Med megen Fornøjelse følte han menneskelig Sult og Tørst og vederkvægede sig med Velbehag hos gode, gæstfri Mennesker. Lige sød var for ham Træthed og Hvile; men da det nu var blevet Aften, sagde han til sig selv: »Intet vil jeg lade uprøvet! Jeg vil overnatte paa Jorden og smage Menneskenes Søvn.«

Da Rosmitis netop var naaet frem til en indbydende lille Landsby, raabte han en ung Bonde an, som stod foran sit Hus og saa op mod Aftenhimlen for at bedømme Vejrudsigterne for i Morgen: »Gode Mand, har du ikke i dit smukke, lille Hus en beskeden Krog, hvor en gammel Vandringsmand kan sove?«

Den unge Bonde svarede glad: »Ikke alene en Krog, men et lille, rent Kammer med en god, blød Seng. Velkommen og træd indenfor.«

I Stuen hilste ogsaa Bondekonen ovenud elskværdigt paa ham, og man nødte Engelen til at tage for sig af Brød, Ost og Øl.

Mens de nu alle sad ved Bordet, sagde Rosmitis: »I har, som jeg ser, en net lille Bedrift og bor godt.«

»Ja,« sagde Manden, »vi fik Raad til at bygge lidt til og har nu Plads nok.«

»Takket være den store Engel,« nikkede Konen.

»Og jeres Agre giver vel god Høst?«

»De bærer rigtig godt og ernærer os rigeligt.«

»Takket være den store Engel.«

»Har I Held med Kvæget?«

»Det har vi da haft hidtil.«

»Takket være den store Engel.«

»Og I er begge unge og raske.«

»Det er vi da heldigvis.«

»I er altsaa med andre Ord lykkelige Mennesker?«

»Ikke helt,« sukkede Bonden, »har I ikke lagt Mærke til, Gamle, at der mangler noget her i Huset? Noget saare naturligt, men vigtigt og kostbart!«

»Jo, det har jeg lagt Mærke til, men har I bedt den store Engel om det?«

»Endnu ikke, for vi tør ikke,« sagde Konen.

Og Manden fortsatte: »For se, i de 7 Aar, vi har været sammen, har vi plaget den store Engel med tusinde andre Bønner, og han har opfyldt dem allesammen. Nu er vi bange for, at hans Taalmodighed skal briste.«

»Naa, der bærer I jer nu ikke meget fornuftigt ad. Er »Engletaalmodighed« ikke gaaget over til at blive et Ord-sprog? I krænker snarere jeres Engel.«

»Nej, det vil vi virkelig ikke,« brast det forfærdet ud af de unge Folk.

»Saa bed I endnu i Aften, før I gaar i Seng, Engelen om, at han vil velsigne jer med det, som I længes saadan efter.«

»Det vil vi gøre paa din Opfordring, kære, kloge Mand.«

Da Rosmitis var kommet til Ro i sit Kammer, lagde han Øret op mod Væggen og hørte, hvorledes de unge Folk i Soveværelset ved Siden af bad: »Forbarm dig, o gode Rosmitis, over vort ynkelige Ægteskab. Det er som en Mølle, der drejer tom rundt; som en Ovn, der ikke kan bages i; en Bøsse, der ikke kan skyde; en Sky, der ikke kan regne; en Musling uden Perle; et Træ, der altid blomstrer, men ingen Frugt bærer. Tag hellere alt det fra os, du har velsignet os med, og giv os et Barn.«

Da Gæsten den næste Morgen tog Afsked, strejfede han ligesom tilfældigt den unge Kone med sin Albue. Og da de gode Folk indbød ham til ogsaa en anden Gang at se ind til dem, smilede han: »Efter al Sandsynlighed kommer jeg igen om 9 Maaneder.«

Det var Februar og et koldt, fugtigt Vejr, da Rosmitis igen kom traskende igennem Landsbyen. Han fik en dygtig Snue, der fik Næsen til at løbe, men for sin egen Skyld

vilde han ikke lave om paa Vejret. Bonden og hans Kone tog imod ham med stor Glæde og bad ham spise Middag med, da den lige stod paa Bordet. Samtidig tørrede de hans Kappe og Sko omhyggeligt ved Kakkellovnen. Han lagde godt Mærke til, at de begge saa ovenud straalende ud, men ogsaa, at der i Stuen stod en Vugge, der var bred som en Droske. Men Bonden lo: »Jeg maatte gøre den Tingest saa stor, for det er Trillinger.«

»Takket være den store Engel,« hviskede Konen.

Saa traadte Rosmitis hen og bøjede sig over de tre smaa, tykke Menneskebørn, som laa sovende ved Siden af hverandre. Rørelsen greb ham, og han fik Taarer i Øjnene. Da han igen rejste sig op, laa der paa hver af de tre smaa Pander en lille, klar Draabe.

Ved Bordet glædede han sig meget over at være blandt saa lykkelige Mennesker, og det faldt ham svært at bryde op, men han lovede at komme igen en tredje Gang.

Aar efter Aar svandt hen, før Englen naaede at holde sit Løfte. Da han endelig gjorde det, var det brave Bondepar allerede graanet og kroget. De modtog ham ogsaa helt anderledes end tidligere. De faldt nemlig straks paa Knæ for ham og foldede de barkedede Hænder:

»Vær ydmygst hilset og undskyld os, at vi ikke tidligere har kendt dig. Vi er enfoldige, dumme Mennesker og har brugt Aar til at finde ud af, hvem vor Gæst var, og hvem der havde velsignet vort Hus saadan.«

»Godt, godt, men hvor er jeres tre Børn?«

»Det ved du vel allerede,« sagde Manden, »men siden du spørger, maa vi svare. Alle tre er langt herfra, og vi er blevet ensomme.«

»Men da det gaar dem godt derude, er vi tilfredse,« mente Konen.

»Er de blevet til noget?«

»Ja, og det ventede vi ogsaa, da vi saa, hvorledes du græd tre Taarer paa deres Pander.«

Det sagde Manden taknemmelig, og Konen føjede til: »Det er intet Under, at de ikke er blevet Bønder, men noget mere.«

»Hvad da?« smilede Engelen.

»Den ene er en verdensklog Tænker af Profession,« sagde Faderen stolt, og Moderen sagde: »Den anden er Digter og den tredje Dommer. Ikke over Mennesker, men over Bøger.« — »Hm,« sagde Rosmitis, da han skulde til at gaa, »saa er jo alt i Orden. Men hvad det var, jeg vilde sige med Hensyn til de Taarer: der var kun to — den tredje — vi var jo i Snuemaaneden — var et Næsedryp.« — *)

*) Ovenstaaende Legende er af Præsten og Digteren H. S. Waldeck (»Hildemichel«) og karakteriserer godt denne Skribent.

Hertug Knuds Division.

For næsten to Aar siden stod der i dette Blad et Opraab om at faa dannet flere katholske Spejdetroppe rundt om i de katholske Menigheder. Gid alle Opraab i »Nord. Ugeblad« gjorde en lige saa glimrende Virkning. Følgen var nemlig, at en 3-4 nye katholske Troppene og Ulvesflokkene rundt om i Provinsen blev stiftet, af hvilke St. Laurentii Trop og Flok i Roskilde blev tilsluttet *Hertug Knuds Division* i København. De øvrige Provinstroppe og -flokkene derimod blev knyttet til de stedlige Divisioner af Det danske Spejderkorps; overalt i Provinsen nyder de den katholske Gejstligheds velvillige Hjælp og Støtte.

Som alle ved, er de københavnske Troppene og Flokke (St. Bendts, I og II Absalons) samt Roskilde Trop og Flok inden for Det danske Spejderkorps sammensluttet til *Hertug Knuds Division*. Det egentlige Spejderarbejde foregaar i Patruljerne og Troppene (og for Ulvenes Vedkommende i Bande og Flok). Men naar alle katholske Spejdere i København og Roskilde skal prøve Kræfter indbyrdes eller optræde samlet enten over for Det danske Spejderkorps eller over for den katholske Offentlighed, sker dette gennem *Hertug Knuds Division* under Ledelse af Divisionschefen. Saa meget til Orientering for udenforstaaende.*)

Hidtil har H. K. D. haft en Del Velgørere, som i mange Aar ved deres stille, diskrete, regelmæssige Bidrag har sat os i Stand til at bestride de løbende Udgifter. Men lige saa stille og diskret har nu nogle af vore bedste Velgørere trukket sig tilbage, hvorved Divisionen staar uden de absolut nødvendige Subsistensmidler. Det er jo ikke store Summer, det drejer sig om (ca. 150 Kr. aarlig), men desto haardere vilde vort Arbejde rammes, dersom vi i Fremtiden kom til at savne dette Eksistensminimum.

Nu til August Maaned, for blot at nævne ét Eksempel, har Divisionen en Mulighed for at sende to af sine bedste Patruljer til en Landspatruljeturnering i Vestsjælland, hvoraf det vil afhænge, hvilken Rang inden for Det danske Spejderkorps vor Division skal indtage. Vi Katholiker maa ikke gerne udeblive, hvor alle raske Spejdere mødes og kappes om Førstepladsen. Men det koster Divisionen 60 Kr. — foruden Troppenes og Drengenes egne Bidrag — at sende to Patruljer. Uden Hjælp udefra er Divisionen sat ud af Spillet i dette og alle lignende Tilfælde. Hvem vil hjælpe?

Det nytter ikke at indvende, at Divisionens løbende Udgifter ganske simpelt kan paalignes Troppene, d. v. s.

*) Se ogsaa »Katholsk Haandbog«: Hertug Knuds Division.

Drengene selv. Hertug Knuds Division er ikke nogen Overklasse-Organisation. Heldigvis nyder mange Drengene, der ellers vilde være nødt til at tilbringe deres Fritid og Ferie paa Gaden eller i skumle Gaarde, godt af det raske, glade Spejderliv under katholske Førere. At opkræve større Kontingent af dem, end det allerede er Tilfældet, vilde være ensbetydende med at drive dem ud af Troppene eller Flokkene. Det maa ikke ske. Fattige Drengene trænger aller mest til Spejdersporten.

»Nordisk Ugeblad«s Læsere vil forstaa, at her ligger Muligheden for en moderne Barmhjertighedsgerning. Under tegnede, som er rede til at modtage ethvert Bidrag, det være stort eller lille, takker paa Forhaand alle gode Venner af Hertug Knuds Division.

J. Wolfisberg S. J.,
Fmd. f. Divisionsraadet.

H. D. T. Kiærulff,
Divisionschef.

NYE BØGER.

III. *Dansk Konversationsleksikon*, 5. Bind. Berlingske Forlag. 495 Sider. Kr. 2,00.

Femte Bind indeholder Artiklerne *Carta del Lavoro—Dahlberg*. Der er denne Gang flere Artikler om katholske Emner skrevne af Pastor Bernh. Jensen end i de tidligere Bind, hvilket dog i Hovedsagen kun skyldes, at dette Bind omfatter næsten hele Bogstavet C, hvormed saa mange Ord, der vedrører katholske Forhold, — som Følge af Latinens store Betydning som Kirkens eget Sprog — begynder. Af de ca. 30 Artikler, der er mærket *B. J.*, nævner vi: *Casa santa*, *Cassianus*, *casus reservati*, *Cathrein*, *Celestinus* (Paverne), *Chartreuse*, *La Grande*, *Cistercienserordenen* (»Dens Klostre var Tidens Landbrugsskoler.«), *Città del Vaticano* (med 3 Ill., et Frimærke, Banegaarden og en Mønt; i nogle andre Artikler, f. Eks. »Lateranforliget«, »Pave« og »Rom« haaber vi, der bliver Plads til lidt nærmere Oplysninger om den betydningsfulde Overenskomst mellem Pavestolen og Italien, og om, hvad der paa begge Sider opnaaedes), *Clemens* (Paver), *Cluniacensere* og *Cölibat*. Om *Cervantes* og *Chesterton* skriver Berl. Tidendes nu afdøde Chefredaktør Chr. Gulmann. Andre større Artikler er *Centrum*, *Chile*, *Christian* (de danske Konger), *Christiansborg* (med Ill. af Slottets 4 Skikkelser), *Czechoslovakiet*. Som Eksempler paa, hvorledes Stoffet er ført *up to date*, kan fremhæves Artiklerne *Chiappe* (Politipræfekten i Paris . . . »Afskediget 1934 efter Stavisky-Affærens Opkomst«) og *Codex Sinaiticus* (»1933 blev det erhvervet af British Museum for en Sum

af 100.000 £«). — Billedstoffet er stadig rigt og underholdende. Lidt morsomt virker Billedet af en ganske almindelig Cigaret — som om ikke denne Kulturens Velsignelse — eller rettere Forbandelse — var kendt af enhver. — »Jeg har Lov fra 'Hjemmet'«, svarede en fjortenaarig, der gik paa Aftenskole, da Læreren paatalte, at han allerede havde Cigaretten klar i Slutningen af Timen. M-l.

FRA HOVEDSTAD OG PROVINS.

D. K. K. F.s Ungdomsfest.

Der var Fart og Flugt over Sangen fra de omtrent 100 unge Piger, som fyldte, ja, overfyldte, Vor Frues Kapel paa Trørødhus til Messen den 27. Maj — en straalende Optakt til en saare vellykket Fest.

Pastor Ballin læste Messen og holdt en kort, hjertevarm Prædiken om Evangeliets Slutningsord: »Jeg er med eder alle Dage indtil Verdens Ende.« — Senere, da de unge sad bænkede paa den store Græsplæne i Haven, var det atter Pastor Ballin, der henvendte Ordet til dem. Om den hellige Hildegard talte han — og med en saadan Begejstring og Inderlighed, at mange syntes, om de end ikke havde faaet andet end dette Foredrag, vilde det have været en uforglemmelig skøn Dag.

Men de fik meget andet: Leg, fornøjeligt Samvær, herlig Grammofonmusik, en munter Sketch og Formandens opildnende Appel, der virkede saa inciterende, at de paa staaende Fod gik i Gang med at danne en Ungdomssektion inden for D. K. K. F.

»Paa Gensyn til næste Aar!« lød vor Formands hjertelige Afskedsord, da man omsider brød op. C. Th.

Fattig for de fattige.

Priorinden for St. Vincents Søstrene i Helsingør fylder d. 4. Juni 1934 70 Aar. De 30 Aar af disse 70 var viet til Arbejdet i Danmark, idet Sr. Laurence kom til Helsingør d. 29. Februar 1904. Hendes Fædreland er Frankrig, hvor hun er født i Bretagne og hvor hun sluttede sig til den store Orden, hvis 33.000 Søstre virker rundt omkring i Verden. Med aldrig svigtende Opofrelse har Priorinden arbejdet i Skolen, Sygeplejen og Børnehjemmet. Især var det hende en Hjertesag at sørge for de fattige, og Gud alene ved, hvor mange Penge og Gaver der er vandret gennem hendes Hænder for at komme nødlidende Mennesker til Gode. Det var hendes Glæde at modtage for at kunne give. Blandt de mange Tjenester, Priorinden har ydet Menigheden, maa vi heller ikke glemme, at hun gennem alle disse Aar

har været Organist ved Kirken. Lad os derfor forene vore hjerteligste Lykønskninger til den 4. Juni med en hjertelig Tak for alt godt i de forløbne Aar! *En Bekendt.*

St. Ansgars Fond.

»Paa Papiret og med Bogstaver kæmper i Dag Himmel og Helvede mod hinanden. Vil du høre Christus til, hold dig til den kristelige Læsning. Støt den kristelige Presse.«

A. Stolz.

S. A.	Kr.	5,00
Biskop v. Euchs Minde.....	»	3,00
Bertha Wegeners Minde	»	3,00
Baronesse P. Rosenørn-Lehn: »De varmeste Ønsker for dette vigtige Foretagende«	»	100,00
Frk. B. Fog.....	»	10,00
A. H.....	»	5,00
E. og M. Fritsche.....	»	20,00
	Kr.	146,00
Tidligere indkommet	»	1003,28
	Kr.	1149,28

Bidrag til St. Ansgars Fond modtages af Hr. A. Prüser, St. Annæ Plads 28, Giro 26,773, samt af Redaktøren, Pater G. Scherz, Hans Bogbinders Allé 2, Giro 4198.

Øm Klosters Ruiner.

Ved Udgravningen af Øm Klosters Ruiner har man gjort Fund, som betegnes som enestaaende og af stor videnskabelig Værdi. Det drejer sig om ca. 100 Grave med velbevarede Skeletter, og det kan med Sikkerhed fastslaaes, at der til Klostret har været knyttet et Hospital, der behandlede en lang Række Sygdomme. Undersøgelsen af Skeletfundene giver et godt Indblik i Datidens Sygdomsforhold og Lægebehandling. Fundene er saa omfattende, at man tænker paa at oprette et anatomisk-patologisk Museum ved Klosterruinen.

FRA DEN VIDE VERDEN.

En Ordensstifterinde erklæret salig.

Søndag den 13. Maj fandt en Beatifikation Sted. Den nye salige, Johanna Elisabeth Bichier des Ages, er født 1773 i Omegnen af Berry og Poitou. Under den store Revolution samlede hun Børn og fattige om sig og oplærte dem i Katekismus og Religion og gjorde i øvrigt, hvad hun

kunde for at hjælpe dem. Senere stiftede hun sammen med St. Andreas Hubert Fournet Kongregationen »Korssets Døtre,« almindelig kaldet »Andreas Søstre.« Ordenen, som hovedsageligt tog sig af Undervisning, udbredte sig hurtigt; ved hendes Død 1838 talte den 99 Huse med 633 Søstre.

Religionens Sejrsang i Rusland.

Ifølge Telegrammer fra Moskva har man med fornyet Kraft maattet gribe ind over for Folkets religiøse Trang. I selve Moskva gennemførte Folket i Paasketiden store religiøse Processioner, hvori selv Kommuniste deltog, og i Don-Distriktet blev der i Paasketiden foranstaltet saa store religiøse Processioner, som ikke er set siden den russiske Revolutions Udbrud. Regeringen har givet GPU Ordre til at støtte de Gudløses Foreninger mest muligt. Man har i Moskva lukket 12 Kirker, i Volga-Distriktet har man omdannet talrige Gudshuse til kommunistiske Klubber, og 42 Præster er blevet arresterede, fordi de trods udtrykkelige Ordre har meddelt Religionsundervisning til Ungdommen. Tilstrømningen til Kirkerne har været saa stor, at de troende for første Gang siden Revolutionens Udbrud har begyndt at sætte sig op imod de Gudløses Kampagne. Naar Regeringen lukker en Kirke, forsamler de troende sig i Kældrene i fælles Bøn. Den orthodoxe Kirkes Overhoved, Metropoliten Sergius, gennemrejser Landet og holder overalt religiøse Taler.

Professor Schmidlin afskediget.

Professor Schmidlin i Münster, den bekendte Missionsvidenskabsmand ved det theologiske Fakultet, er i en Alder af 58 Aar blevet afskediget fra sit Læreembede. Bladet »Der Elsässer« vil vide, at Afskedigelsen blev givet, fordi Prof. Schmidlin i sidste Vintersemester havde vægret sig ved at slutte sine Forelæsninger med Hitlerhilsenen. Sidste Paaske blev der ogsaa nægtet Professoren Udrejsetilladelse til Rom.

Rex-Bevægelsen i Belgien.

En Skare unge katholske Belgiere fik for nogle Aar tilbage den Ide under Navnet *Rex* at starte en Bevægelse, hvis Formaal skulde være at genopbygge Christi Kongerige ved Hjælp af de Midler, vor Tid stiller til Disposition. De begyndte i Oktober 1930, med en Driftskapital paa 30.000 belg. Francs, en Propagandakampagne ved Udsendelse af Flyveblade og Brochurer, og i Efteraaret 1932 kunde de udgive det første Nummer af deres Blad »*Rex*« i 43.000 Eksemplarer. Maalbevidst arbejdede Rexfolkene videre, og i Sommeren 1933 udgav de et politisk Ugeblad

»Vlan« i 70.000 Eksemplarer; senere overtog de et katolsk illustreret Blad »Soirées«. — Ogsaa gennem Udgivelsen af en lang Række Bøger, »La collection nationale«, arbejder Rex støt og trofast for Christi Sag. Bevægelsens store Maal er at naa til Udgivelsen af et Dagblad.

Seersken i Konnersreuth.

Fra fuldt ud paalidelig Kilde erfarer »Tiroler Volksbote«, at Therese Neumanns Ekstaser og Visioner stadig varer ved med uformindsket Styrke, ja, at de snarere tager til. Siden 1927 har Therese overhovedet intet spist og drukket. Det er ikke sandt, at hun engang paa sin Faders Ønske har taget nogen Næring til sig. Stillingen overfor de kirkelige Myndigheder er helt igennem korrekt. Det biskoppelige Ordinariat i Regensburg ytrede engang Ønske om en ny Undersøgelse, men Thereses Fader satte sig herimod. I denne Anledning tog han personlig sammen med sin Datter til Regensburg for at fremsætte sine Betæneligheder for Biskoppen. Man kan ikke sige, at det er forbudt at aflægge Besøg i Konnersreuth, men i 1927 udtalte den kirkelige Øvrighed Ønsket om, at der kun blev givet Adgang efter udtrykkelig Tilladelse fra Ordinariatet i Regensburg. Dette Ønske har man efterkommet.

Kristendommens Stilling.

Centralkomiteén for det ekstraordinære Helligaar har i en Brochure anført en meget interessant Verdensstatistik, der opgiver Katholikernes, Ikke-katolske Kristnes og Hedningernes Tal. Kategorien: Ikke-Kristne indbefatter Confutianere, Muselmænd, Hinduer, Buddhister, Atheister, Animister og Jøder.

	Europa:	Nordamerika:
Katholiker	201,855,000 ell. 43 0/0	52,513,320 ell. 33 0/0
Ikke-kath. Kristne	234,529,575 » 50 0/0	85,540,818 » 54 0/0
Ikke-Kristne	31,340,816 » 7 0/0	21,000,130 » 13 0/0
	Sydamerika:	
Katholiker	73,050,585 ell. 97 0/0	
Ikke-kath. Kristne	541,984 » knapt 1 0/0	
Ikke-Kristne	1,552,602 » 2 0/0	
	Afrika:	Asien:
Katholiker	5,387,678 ell. 4 0/0	17,038,874 ell. 2 0/0
Ikke-kath. Kristne	9,103,725 » 7 0/0	9,450,545 » 1 0/0
Ikke-Kristne	125,574,630 » 89 0/0	970,354,614 » 97 0/0

Religionsfølgelserne i Meksiko.

Den Erklæring, som Præsident Portes Gil for kort Tid siden har afgivet angaaende de Forholdsregler, som i Løbet af faa Uger gennem Regeringen vil blive truffet

mod Kirken i Meksiko, har vakt den største Forfærdelse i hele Landet. Portes Gil skal i denne Erklæring først og fremmest have betonet, at Regeringen ser sig nødsaget til at træde energisk op imod alle kirkelige Instanser, som har haft den Opfattelse, at de burde overføre deres Ejen- dele til Personer eller interesserede Foreninger, som nu ved dette Skinsalg skulde være Ejerne. Foruden de Godser, der endnu tilhører Kirken, vil Regeringen beslaglægge samtlige Besiddelser, saasom Klostre, Skoler, Velgørenhedsanstalter o. s. v., som Kirken af Frygt for Beslaglæggelse fra Statens Side hidtil har tiet stille med, skønt de virkelig var kirkeligt Gods. Efter Portes Gil's Udtalelser vil disse Forholdsregler uden Undtagelse berøre alle religiøse Indretninger.

Storslaet Velgørenhed.

I Madrid døde 1933 en spansk Adelsdame, Donna Vittorina de Larringen, som Paven har tildelt den Ære at blive rosede omtalt i Encyklikaen »Rerum Orientalium« (af 8. September 1928) grundet paa hendes enestaaende Velgørenhed. Afdøde havde givet en stor Pengesum (1,9 Millioner Lire) til Fordel for det af Pave Pius XI fornyede pavelige orientalske Institut, ligesom hun ogsaa sendte store Pengesummer direkte til Missionerne. Det samlede Beløb, som hun ofrede for Missionerne andrager mere end 3 Millioner Lire. Før sin Død disponerede hun yderligere over store Beløb til velgørende Øjemed.

I Anledning af 800-Aarsdagen for den hellige Norberts Død d. 6. Juni bringer N. U. næste Nr. en Skildring af Helgenens Liv og Værk.

Stockholm. Hel Pension kan faas hos Dominikaner-Søstrene i St. Ingridshemmet, Engelbrecktskatan 6 A. Fra 1. Juni til 1. Sept. til en Pris op omkring 5 Kr. Lejlighed til fransk Konversation.

Ung Mand

som Opsyn i Feriekolonien paa Allerslev Kloster søges i Tiden 1. Juli—5. Aug. Henvendelse til Murermester A. V. Günther. Telf. 4110, inden 5. Juni.

St. Raphaels Hvileøjem i Rønne modtager Pensionærer

Katholsk Arbejdsanvisnings Bureau.

Plads tilbydes:

en eller flere Dreng paa Landet (med at starte Drengkoloni for Øje, paa Sjælland); ung Pige i Huset; en Møbelpolstrer til Rep. i et Hjem; 2 Køkkenelever (København); 1 Kvindl. Elev paa et stort Tøjrensingsanstalt.

Plads søges:

af en Husbestyrerinde; ung Pige 16 Aar, kan lidt Madlavning. Ansøgninger, som ikke har opnaaet Forbindelse med Plads, skal fornyes.

Ansøgning med ev. anbefalinger sendes sammen med Paa- tegning af Deres Præst til B. Jetmar, Nørre Søgade 13, Kbhn. K. Telf. Byen 8626.

Oktavugen efter Christi Legems Fest.

St. Ansgars Kirke. Torsdag d. 7. Juni 20 Proc. And. hver Aften i Oktaven 20.

Jesu Hjertes Kirke. I hele Oktaven 19¹/₂ And. Sønd. d. 3. Juni 19 (ikke 19¹/₂) And. m. Præd. Proc. og Te Deum.

Immaculatakirken. Proc. i Haven finder, i Tilfælde af daarligt Vejr om Torsdagen d. 31. Maj, Sted den følgende Søndag 16.

Sakramentskirken. Søndagen i Oktaven Levitm. 10. Efter Messen udstilles det allerhelligste Sakr. indtil And. 18. — Paa Hverdage i hele Oktaven sakr. Velsignelse efter Messen 8. And. 20.

Rosenkranskirken. I hele Oktaven hver Morgen 8¹/₄ Sangm. m. sakr. Velsignelse. Hver Alten 19¹/₂ And.

St. Annæ Kirke. Sønd. d. 3. Juni 6 og 7 st. Messe. 9¹/₂ Højm. m. Proc. i Hospitalets Have. 20 And.

St. Josefs Kirke. Sønd. d. 3. Juni st. Messe 6¹/₂. Sangm. 9. Ingen And.

St. Andreas Kirke (Ordrup). I hele Oktaven hver Aften 19¹/₂ And. Sønd. d. 3. Juni 6¹/₂ og 8 st. Messe, 9 Højm. Procession i Kollegiets Have, derefter en st. Messe. 17 And.

St. Knuds Kapel. Sønd. d. 3. Juni: Sangm. m. Præd. 8.

St. Antoni Kirke. Sønd. d. 3. Juni st. Messe 7. Højm. 9.

St. Nikolaj Kapel. (Strøbyvej 2, Hvidovre) Sønd. d. 3. Juni 9 Højm. Derefter Proc. og Præd. i Haven.

Tre lukkede Retraiter i Roskilde.

I. For unge Damer: Fra Onsd. Aft. d. 25. Juli til Sønd. Morg. d. 29. Juli

II. » ældre » » » » » 1. Aug. » » » 5. Aug.

III. » Herrer: » » » » 8. » » » » 12. »

Retraiten begynder Onsdag Aften Kl. 7¹/₂ med Andagt og Indledningstale. Retraiterne ledes af Pater Harmer. Kristi Efterfølgelse bedes medbragt. Prisen for de tre Dage er 5 Kr. Deltagerne bringer kun de allernødvendigste Toiletsager med. De sidste Aar har vi haft en 70 Retraitanter. I Jubelaaret maa Antallet ikke gaa ned. Det er tilladt at tage anderledestroende med, naar dette anføres ved Tilmeldelsen.

I Fald yngre Damer af Hensyn til Tidspunktet foretrækker at deltage i de ældres Hold eller omvendt, vil en saadan Indrømmelse kunne ske. Tilmeldelser sendes til Sognepræsten i Roskilde.

Christi Legemsprocession og Møde i Fuglsangskoven

Søndag d. 10. Juni i Frødericia.

Gudstjenesten begynder Kl. 9¹/₂, Processionen Kl. 10³/₄ og Mødet i Skoven Kl. 3, Prædikenerne holdes af de højærværdige Hrr. Præster Resch, v. Rijckevorsel og Wolff. Talerne i Skoven af Hr. Dommerfuldmægtig Højriis og en Række andre Herrer, ene Læg-mænd.

Alle, der melder sig med Navn og Stilling senest Onsdag d. 6. Juni, indbydes venligst til Middagsmad.

J. Olrik, Sognepræst.

Dannet, katholsk ung Pige,

absolut sund, med Evne til at omgaa Børn, kan fra 1. Juli faa Stilling paa Landet mod at være behjælpelig med at tage sig af 2 Smaadrenge ac. 2 og 7 Aar gl. samt med lettere Husgerning. Maa kunne fortsætte Begynderundervisningen med den ældste Dreng. Frøkenpige holdes. Lommepege gives.

Fru *Ena Rasmussen*, Lægeboligen.
Tranekær, Langeland.

Kirkelig Kalender.

Maj.	Juni.
3. S. Søndag i Christi Legems Oktav.	10. S. Søndag i Jesu Hjertes Oktav.
4. M. i Oktaven.	11. M. Barnabas.
5. Ti. i Oktaven.	12. Ti. Johannes af St. Facundo.
6. O. i Oktaven.	13. O. Antonius af Padua.
7. T. Oktav af Christi Legems Fest.	14. T. Jesu eucharistiske Hjerte.
8. F. JESU HJERTES FEST.	15. F. Oktav af Jesu Hjertes Fest.
9. L. i Oktaven.	16. L. Gudsmoders Lørdagsm.

Maj. Ugens Messebønner.

3. S. **Søndag i Christi Legems Oktav** (658—490); 2. *Sæt Bønner*: Oktaven (652—484).
4. M. i Oktaven (652—483); 2. Franciscus Caracciolo (929—761).
5. Ti. i Oktaven (652—583); 2. Bonifatius (931—763).
6. O. i Oktaven (652—483); 2. Norbert (933—765).
7. T. Oktav af Christi Legems Fest (652—483).
8. F. Jesu Hjertes Fest; den ny Messe faas i Særtryk gennem Jesu Hjertes Budbringers Eksp., Rymsg. 26, Aarhus, og i Kath. Boghandel, Stenosg. 3, Kbhvn. V.
9. L. i Oktaven (som Fredag); 2. Primus og Felician (934—766), 3. Gudsmoder ([90]—[94]).

Af Sidetallene i Parenthes gælder det *første* den ny Udgave af Messebogen (1926), det *andet* den gamle Udgave (1907). Er der kun anført eet Tal i Parenthesen, gælder det den ny Udgave.

M.-K. Jesu Hjerter K. for Mænd **F. K.**: Sønd. d. 3. Juni Kl. 8^{1/2}. Samme Dags Aften Kl. 7 Proc. Alle Kongreganister deltagere deri med Baand og Medaille. — **Rosenkransk.** »Stella maris« **F. K.**: Sønd. d. 3. Juni under Messen Kl. 8.

St. Ansgars Kirke. Torsdag den 7. Juni Kl. 20 Andagt med Prædiken og Procession.

Jesu Hjerter Kirke, Stenosgade. Sunday, June 3rd. Mass with **English Sermon** at 11⁰⁰ A. M.

Til den nye Kirke i Brønshøj har jeg modtaget: Kr. 10, 1, 25, 0,50, ialt **Kr. 36.50.** Hjertelig Tak! Bidrag kan indbetales paa Post Giro Konto Nr. 20245, Sankt Antoni Kirke, Brønshøj.

Cay Benzon, Præst. Frederikssundsvej 225, Brh.

Nu er det vor Tur!

Valdemarsdagen d. 15. Juni. Indvielsesdagen for Vor Frue Kapel, indbydes de ældre til at tilbringe en hel Dag paa Trørøddhus. Vi haaber, det vil blive lige saa vellykket som de unge Pigers Møde derude d. 27. Maj. Programmet kommer i næste Nr.

D.K.K. F.'s Sekretariat.

Rettelse: Vi beder vore Læsere undskylde en Fejl, som vi oversaa i N. U. Nr. 21, S. 523, hvor der stod, at Fyrst Karl Löwenstein døde som Dominikanerlæghroder. Pater Steidl gør os opmærksom paa, at Fyrsten ganske vist gik ind i Ordenen med det bestemte Ønske at blive Læghroder, men at hans Ordensforstandere paalagde ham at modtage Præstevielsen. Han døde i 1921 som Præst.

FREMMEDSPROG-TRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN) Svanemosegaardsvej 4. Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.

Færdig fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.

Afleveret til Postvæsenet Torsdag d. 31. Maj.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

82. Aargang

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnemen-
3 Kroner Kvartalet (inclusive Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader
og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 St., København K. Telefon:
Palæ 3762, Kl. 13-16). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kroner aarligt. —
Redaktør: Pater G. Scherz, Hans Bogbinders Allé 2, København S; Telefon Amager
3202; bedste Træffetid Kl. 13 $\frac{1}{2}$ —14 $\frac{1}{2}$.

Nr. 23.

Søndag den 10. Juni

1934

INDHOLD: Tre hellige Kvinder om Jesu Hjerte. — Sankt Norbert. —
Som Biskop, Anatom eller Geolog? — Eva Lavallière. — Hvad er Messe-
ofret? — Presse-Rundskue. — Nye Bøger. — Fra Hovedstad og Provins. —
Fra den vide Verden. — Avertissementer. — Søndagsgudstjenesten i Som-
mermaanederne. — Kirkelig Kalender. — Ugens Messebønner.

Tre hellige Kvinder om Jesu Hjerte.

Det er et vidt udbredt, men derfor ikke mindre fejl-
agtig Opfattelse, at Andagten til Jesu Hjerte tog sin Begyn-
delse med den hellige Margaretha Maria Alacoques Aaben-
baringer. Længe før den franske Nonne udvalgte til at mod-
tage sine store Forjættelser, havde Kærligheden til Gud,
især i den middelalderlige Mystiks Andagtsliv, fundet sig
en yndet Form i Jesu Hjerte-Andagten. Især Middel-
alderens gudelskende Sjæle kendte den; der findes Jesu
Hjerte-Bønner og Betragtninger hos Anselm, Bernhard, Ka-
tharina af Siena m. fl.

Den hellige Birgitta hørte engang Guds Moder sige-
»Min Søns Hjerte er overmaade sødt, ligesom Honning, og
rent som den allerreneste Kilde; thi fra dette udspringer al
sand Dyd og Godhed som fra deres Kilde. Det er ogsaa
det elskeligste og sødeste, som findes, thi hvad kan fryde
Mennesket mere end at tænke paa den overmaade store
Kærlighed, som Jesus ved Forløsningen viser i sin Ger-
ning, sin Lære, sin Mildhed, sin Taalmodighed? Hans

Kærlighed er ikke rindende som Vand, men blivende, varig og alt omfattende, fordi den bliver hos Menneskene til det sidste Øjeblik, saa hvis Synderen allerede stod ved For-dærvsens Port, men havde Viljen til at forbedre sig og raabte om Hjælp, vilde Jesus rive ham bort fra Undergangen. Til Guds Hjerte fører to Veje. Den første er Ydmygheden i en sand Anger; den anden Vej er Betragtningen af min Søns bitre Lidelse.«

Ogsaa den hellige Mechtildis føler den rige Velsignelse, som Andagten til det helligste Hjerte giver. I flere af hendes Aabenbaringer nævnes dette guddommelige Hjerte; det hedder saaledes i en Aabenbaring (1. Bog, 28. Kap.): »Herren svarede hende: »Jeg vil give dig mit Hjerte som Pant Jeg giver dig dette som et Tilflugtssted« Denne Gave var en af de ædleste, hun modtog fra Gud. Fra den Tid begyndte hun at blive grebet af en vidunderlig Andagt til Jesu Christi guddommelige Hjerte; og næsten hver Gang, Herren viste sig for hende, modtog hun en eller anden særlig Naade fra hans guddommelige Hjerte.

Men ganske særlig blev den hellige Gertrud, som ogsaa den danske Middelalder kendte og elskede, benaadet af dette guddommelige Hjerte. Den guddommelige Forløser indgød hende en ubeskrivelig Kærlighed til sit helligste Hjerte. Lad os nævne et af de Steder, som er bedst egnet til at vække til Eftertanke: »Ved dette helligste Hjertes Mellemkomst har du aabenbaret mig de mest skjulte Hemmeligheder, meddelt mig de reneste Glæder og ofte rørt mit Hjerte ved de mest vidunderlige Kærtegn Saa giver jeg da dig, min Gud og Herre, tilbage, hvad dit er; og jeg ofrer dig gennem dette guddommelige Hjerte min Tilbedelse og synger de Sange, som tilkommer dig.« — z.

Sankt Norbert.

1134—1934.

Anno 1115. Der rasede en Storm i Norbert af Genneps Sjel. Lysets og Mørkets Magter kæmpede derinde. Den unge Kleriker ved St. Victors Kirke havde aldrig før kendt til de Vanskeligheder.

Hans fromme Mor havde sendt ham til Kapitelskolen i

Xanten, og der var han blevet optaget i den gejstlige Stand. Han var Kannik ved St. Victors Kirke og havde modtaget Subdiakonvielsen. Men videre var han desværre ikke kommet. Og han ønskede det ingenlunde, thi Verden og dens Glæder holdt ham fangen. Norbert vilde nyde Livet, hvor han bare kunde. Det gode begejstrede ham ikke mere som før. Hans Præsteideal var blegnet. Det gik rask ned ad Bakke med ham.

Livet syntes at love den 23-aarige alt. Han var Adelsmand og rig, hans Begavelse, Veltalenhed og hele Væsen skaffede ham Venner i de højeste Samfundslag. Han var nydelsessyg og letsindig.

Norberts Medkanniker gav ham kun et daarligt Eksempel, og hans Ophold ved Kejser Henrik V's Hof skulde ikke give mere Livsalvor.

Dette letsindige verdslige Liv medførte Farer, og Farerne førte til Synd. Men Omvendelsen kom. Et pludseligt, heftigt Uvejr overraskede Norbert, da han en Foraarsdag red til Landsbyen Velden paa den westfalske Hede. Det gjorde et overvældende Indtryk paa ham. Og Guds Naade gjorde Resten.

Nu blev Norbert præsteviet. Han vilde leve fuldtud som en virkelig Præst. Sin Fortid vendte han Ryggen. Hvad han før havde bedrevet, kunde vel ikke gøres ugjort; men Fremtiden havde han i sin Magt. Nu vilde han ikke mere føre et verdsligt, unyttigt Overfladeliv. Hans trods alt stærke Vilje var en Borgen derfor.

Lige saa pludseligt som hans uventede Omvendelse begyndte en helt ny Livsførelse. Ved Bodsøvelse, Faste og Tilbagetrukkenhed søgte han at genoprette, hvad han havde fejlet. Denne Askese blev ham ogsaa et Værn mod den lokkende Verden, som han nu for altid havde forladt.

Men Norbert nøjedes ikke med en komplet Livsforandring for sig selv. Hans Medbrøders Livsførelse var ham en Torn i Øjet. Det fremkaldte nu en stærk Reaktion hos

Collaert sc.
St. Norbert, Eucharistiens Forsvarer.

den nyomvendte. Efter sin Messe i Kapitelkirken i Xanten ansporede han dem flere Gange til et bedre Liv, der mere svarede til Christi og Apostlenes Eksempel og Kannikideal. Men man spottede bare over den nykonverteredes Reformatoropræden og jagede ham tilsidst bort.

Tre Aar levede Norbert derpaa som Eneboer ved sit Kapel paa Fürstenburg, hvor han delte sin Tid mellem Bøn og Studium af den hellige Skrift. Den Bodsklædning, han bar, var kun det ydre Tegn paa hans Livsførelses Strenghed.

Samtidig studerede han alvorligt sit Kald. Hvor kaldte Guds Vilje ham hen til Livskampen for evangelisk Fuldkommenhed? Han søgte hos Augustinerkannikerne i Rolcluc, hos Benediktinermunkene i Siegburg og hos den hellige Eneboer Ludolfus. Han overvejede, om han ikke som Missionær skulde drage til de endnu hedenske og vilde Wender i Nordtyskland. Men intet af dette syntes Norbert Guds Kald for ham. Samtidig stræbte han ufortrødent at anspore Gejstligheden til et bedre Liv. I sine Prædikener sparede han hverken Abbeder eller Bisper. Det skaffede ham Fjender, hvad der dog ikke kunde standse ham. Han saa daarlige Forhold; og i sin Omvendelses Glød og med sit voldsomme Temperament maatte han træde op derimod.

Paa Synoden i Fritslar (Juli 1118) anklagede hans Fjender ham til den pavelige Legat. Man beskyldte ham for Overtrædelse af Prædikeforbud, for ulovligt at bære Ordensdragt og for hans Opræden som Reformator af Gejstligheden. Det truede med en Fordømmelse.

Det samme Aar forlod Norbert Tyskland. Kampen mod Misforholdene var blevet ham forbudt. Han skulde nøjes med at bekæmpe dem ved sit personlige Eksempel. Han havde fattet den Plan at leve et rent apostolisk Liv. Han følte et Kald til at drage Verden rundt som en fattig Bodsprædikant.

Med to Lægmænd og et Æsel vandrede han barfodet til Sydfrankrig. De nødvendige Sager for at læse Messe og 10 Mark var alt, hvad han besad. Resten havde han solgt og skænket bort. Nu kunde han fattig følge den fattige Frelser.

Da han havde vandret et Stykke, skyndte han sig endnu at bortgive de sidste Skillinger af sin tidligere Rigdom.

Pave Gelasius II gav ham Lov til denne Prædikevirksomhed. Og nu begyndte hans Rejseliv. Ingen Kulde og Nød kunde holde Norbert og hans Fæller tilbage. Deres Livsførelse var streng, saa streng, at Norberts to Følgesvende og en tredie, der senere kom til, døde som Følge af den udstaaede Træthed og Mangel. Ogsaa Norbert selv var nær bukket under. Men han klarede det dog og fandt

en ny Fælle i Hugo fra Fosses, hans senere store Discipel og Arvtager. Sammen drog de gennem Nordfrankrig og en Del af Belgien, overalt prædikende Bod og Omvendelse. Leve fattigt, forkynde Guds Ord og drage omkring uden fast Bolig var deres Ideal. Denne Vandretang sad Norbert i Blodet. Livet igennem var han en Trækfuglenatur. Men det skulde blive anderledes. Pave Calixtus II, der blev Pave i 1119, vilde ikke længere tillade Norberts Levevis. Efter den kirkelige Øvrigheds Ønske valgte Norbert sig et blivende Sted. Det kostede ham meget. Hele hans Natur rejste sig derimod. Men hans stærke Tro vandt Sejren. Norbert ofrede sin Rejseprædikantvirksomhed, det dyrebareste, han ejede, ofrede sin egen Vilje og dermed et Stykke af sig selv. Norbert adlød, og det gjorde ham til Helgen!

Saaledes førtes Norbert i 1120, tvunget af Omstændighederne, til Stiftelsen af sit første Kloster i Prémontré i Nordfrankrig, omtrent 100 km nordøst for Paris, ikke langt fra Laôn. Med den fuldstændige Armod og Rejselivet var det forbi.

Men Prædikekaldet og det apostoliske Liv vilde man bevare. Ved den første Løfteafleggelse Julenat 1121*) dannede man saa et Kloster af regulære Kaniker følgende St. Augustins Regel. En hel hvid Klædning blev Ordensdragten.

(Sluttet.) O. B.

Som Biskop, Anatom eller Geolog?

I Ugebladet Nr. 20 var der omtalt de smaa Minder, der her i Landet fandtes om den store Dansker, Niels Steensen. Ligeledes var der gengivet Udtalelser af kendte Personer om et virkeligt, værdigt Monument for den berømte Videnskabsmand. Men hvorledes skal Niels Steensen fremstilles? Som Anatom eller som Geolog? Som katolsk Biskop vil der i denne Forbindelse vel næppe være Tale. Skønt Tiderne skifter, er nu mere fordomsfrie end f. Eks. dengang, Stenosgade skulde have Navn; da stod der en haard Kamp i Borgerrepræsentationen om at faa Stenos Navn frem. Naar nu afdøde Læge Zahrtmann henviste til Pladsen ved Mineralogisk Museum til Opstilling af en Mindestøtte, saa er det vel, fordi han mente, at Niels Steensen var mest kendt ude i Verden som den store Geolog, som den, der ved sine epokegørende Opdagelser paa Geologiens Omraade havde lagt Grunden til en helt ny

*) Se N. U., 22. Dec. 1929.

Videnskab. I »Illustreret dansk Litteraturhistorie« er følgende gengivet fra et Brev af Leibnitz fra 1681:

»Man maa tilstaa, at alt, hvad Steno har leveret i Naturvidenskaben, er fortrinligt; men hvad der fortjener størst Opmærksomhed, er Afhandlingen om Forsteninger.«

Og ved den internationale Geologkongres 1881 i Bologna blev Niels Steensen hædret som Geologiens Fader. (Plenkers S. 88.)

Nicolaus Steno, Geologiens Grundlægger, af Billedhugger Elo.

Hvad enten Niels Steensen nu vil blive fremstillet som Anatom eller Geolog, vil det blive ensidigt, hvis ikke de forskellige Epoker i hans Liv paa en eller anden Maade vil blive tilkendegivet, illustreret paa Mindesmærket. Den norske Kunstner, Vigeland, som har udført Vægmalet paa Borgtrappen i det nye Raadhus, har ogsaa set noget hen til dette, idet der ved Fødderne af Niels Steensen, som er fremstillet som Anatomilærer, er gengivet Forsteninger og Krydstaller.

Naar A. D. Jørgensen i sit fortrinlige Mindeskrift om Niels Steensen mod Slutningen skriver:

»Det vil være vanskeligt i faa Ord at sammenfatte Betydningen af det Menneskeliv, der saaledes fandt sin Afslutning. Den sygelige Dreng i Guldsmedboden paa Købmagergade, Studenten i Hollands Læresale og i Spinozas Stue, den geniale Opdager i Toscanas Bjerge,

den fint dannede Omgangsven af Italiens mest aandfulde Mænd, den ydmyge Konvertit, den fattige, vejrslagne Biskop paa en holstensk Fragtvogn, fortæret af sin glødende Iver og dog straalende af den indre Glæde i Troens Forvisning — hvorledes skal alt dette kunne samle sig til et eneste Billede, til en enkelt Personlighed? Og dog er der en Enhed og en dyb Sammenhæng, som ingen kan miskende. Det er den samme bløde Natur, den samme dristige Aand, den samme ubøjelige Energi i Tankens Flugt, som sætter sit Mærke paa alt, hvad han foretager sig fra den første Dag, han fremtræder som selvstændig Videnskabsmand, til den Stund, da han lukker sit Øje under Bøn og Paakaldelse,«

vil man heraf se, at det ikke bliver saa let en Opgave for en Kunstner at udføre et Mindesmærke, som vil dække helt over denne fremragende Personlighed og Videnskabsmand, men tillige vil man se, at A. D. Jørgensen holder hele Personligheden sammen til et Hele.

Billedhugger Elo, som har udført St. Ansgars Statue ved Kirken i Bredgade, har paa Grundlag af, hvad her er skrevet, for nogle Aar siden lavet en lille Model til en Statue af Niels Steensen, som ses staaende paa en firkantet Sokkel, støttende sig til en Natursten, venstre Haand omfatter Skaftet af en Hakke, og i højre Haand holder han en Forstening, fremdraget af Naturstenen. Han staar tankefuldt, med hævet Blik, for ligesom paa denne Maade bedre at kunne fæstne og klarlægge den første Tankeforbindelse mellem den fundne Forstening og den senere saa genialt fundamenterede Geologi. Niels Steensen er fremstillet i Datidens Dragt, og ligesom ved Billedet paa Raadhuset er det kendte Maleri i Galleria Uffizi i Florens lagt til Grund for Udførelsen. (En Gengivelse af Maleriet i Florens findes i »Nicolaus Steno«, ved August Krogh og Vilhelm Maar, Kbhvn. MCMII.) Paa de fire Sider af Soklen er anbragt Relieffer, som fremstiller forskellige Episoder af hans Liv, for paa denne Maade at faa hele Niels Steensens Personlighed med de vekslende Stadier fremstillet. Paa Forsiden af Soklen findes et Relief af Steno som Biskop, udarbejdet efter det kendte Maleri paa Kirurgisk Akademi.

I »Bartholinerne og Kredsen om dem«, af Prof. Julius Petersen, 1898, er Maleriet beskrevet paa følgende Maade:

»Det er maaske ikke malet med Mesterhaand, men det dybe, tankerige, gennemtrængende Blik, de udtærede, lidende Ansigtstræk, omgivne af det maleriske biskoppelige Ornat, giver et Indtryk, som aldrig kan glemmes, naar man en Gang har set Billedet.«

Samme som Side 574,
set fra Siden.

Det egentlige originale Maleri til dette Billede findes i Præsteboligen i Schwerin.

Paa den modsatte Side af Soklen er anbragt en Gengivelse af den Mindetavle med Buste af Billedhuggeren Vincenzo Consani, som blev rejst i Aaret 1883 i St. Laurentius-Basilikaen i Florens, hvor Steno ligger jordfæstet i en Gravhvælving. (Beslutningen om at rejse dette Minde blev taget i Aaret 1881, da Medlemmerne af den geologiske Verdenskongres i Bologna besøgte hans Grav.)

Hr. Windfeldt Schmidt har for nogle Uger siden sendt os ovenst. Skitse af hans Steno-Model, som vi her benytter Lejligheden til at offentliggøre (se N. U. S. 542).

Ved at gengive denne Mindetavle erindres man om, at hans Grav er i Italien, og om, at det var her, han havde tilbragt sine bedste Aar og gjort sine store Opdagelser, og tillige minder man om, at Videnskaben Verden over ogsaa havde hædret ham.

Det ene Siderelief fremstiller Steno som den store Anatom, holdende Forelæsning i Theatrum Anatomicum her i Byen, staaende som kgl. Anatom, »Anatomus regius«, i Midten af Theatrum, omgivet af Videnskabsmænd og studerende Ungdom, og foretagende Dissektion.

Det andet Siderelief forestiller Steno paa Dødslejet som den fattige, ydmyge Præst, paa et beskedent Leje, kun dækket af sin Kappe, bedende sin sidste Bøn, omgivet af sin lille Menighed og sin nære Ven, Johannes Rose.

En Gengivelse af den af Billedhugger Elo udførte Skitse har været forelagt nu afdøde Læge Zahrtmann, som udtalte sin Glæde over den, og det var efter hans

Tilskyndelse, at Gengivelsen af Mindesmærket fra Florens kom med paa Udkastet. Dr. Meisen, som Gengivelsen ogsaa har været forelagt, kunde have tænkt sig Steno som noget ældre end fremstillet paa Skitsen.

Hvis man tænker sig den Natursten, som Steno støtter sig til, sendt hertil fra Italien, fra Toscanas Bjerge, der, hvor Geologen Niels Steensen har arbejdet og gjort sine store Opdagelser, saa vilde der blive et Samarbejde mellem

Italien og Danmark for at skabe et værdigt Mindesmærke, saaledes som Dr. Meisen udtaler sig.

Naar M. K. Zahrtmann skriver om Pladsen for Mindestøtten: »Hans Mindestøtte bør rejse sig uden for Mineralogisk Museum, stor og fremme i Dagen«, saa har vel hans Tanke hermed været, at den ikke skal staa skjult blandt Buske og Træer, som Thyge Brahe til Dels gør, eller blive gemt inde i Mineralogisk Museums Gaard.

Hvad her er skrevet og udført i den lille Skitse, er maaske kun lønlige Tanker, fromme Ønsker, som man fra katholsk Side kunde tænke sig Niels Steensen fremstillet paa. Men man maa haabe, naar Tiden engang kommer, hvor Tanken om et offentligt Minde for den navnkundige Steno bliver til Virkelighed, og der vel saa vil blive afholdt en Konkurrence, at der saa ogsaa maa blive set hen til Biskoppen, Asketen Nicolaus Steno.

Aug. Hoffmann.

Eva Lavallière.

Den 10. Juli 1929 døde i den lille franske By Thuillières Søster Eva af den hellige Frans' tredje Orden, engang den over hele Europa berømte Skuespillerinde Eva Lavallière.

Det var et meget bevæget Levnedsløb, der her fandt sin Afslutning. Eva Lavallière, hvis egentlige Navn var Eugenie Fenoglio, blev født i Toulon 1866 af italiensk Familie. Hendes Barndom var trist; Faderen gjorde Hjemmet uudholdeligt ved sine Hidsighedsanfald, og en skønne Dag, kort efter den lille Piges Førstekommunion, skød han i et saadant Anfald sin Hustru og derefter sig selv, medens Eugenie og hendes Bror flygtede hver til sin Side; de saas aldrig mere. Efter et kort Ophold hos en overdreven streng Tante flygtede det syttenaarige Pigebarn til Paris, lærte at synge og at danse og optraadte snart paa Kaféer. Da hun engang ved en Skuespillerindes Sygdom dublerede hendes Rolle, gjorde hun stormende Lykke, og under Navnet Eva Lavallière gik hun nu fra den ene Triumf til den anden, tilbedt af hele Frankrig og England, ja, hele Europa.

Men lykkelig var hun ikke, og flere Gange blev hendes Tungsind saa overvældende, at hun gjorde Forsøg paa at drukne sig. Under et Klinikophold efter en Operation læste hun tilfældig et lille Digt af Adolphe Hardy om det fredelige Liv bag en lukket Dør, og det gjorde et uafrysteligt Indtryk paa hende. Under Krigen mistænkte hun for Spionage, og da hun stadig var svag, trak hun sig tilbage til et lille Slot, la Porcherie, ved Tours sammen med en

Veninde Léona Deltecq, der var flygtet fra Belgien i 1914. Léona havde aldrig været til Førstekommunion, men følte nu Trang dertil, og Eva, der selv aldrig helt havde mistet Troen, begyndte nu sammen med hende at gaa til Undervisning hos Sognepræsten, og de modtog sammen den hellige Kommunion, og fra nu af brød Eva fuldstændig med sit forrige Liv, solgte sine Juveler, sit Palæ i Paris og uddelte de fleste af Pengene til de fattige. I 1917 opholdt hun sig en kort Tid hos sin Datter Jeanne paa dennes Slot i Vogeserne, og sammen med Léona foretog hun derpaa en Valfart til Lourdes, hvor de boede under meget fattige Forhold. Her blev hun opdaget af Journalister, der overfaldt hende med tusinde Spørgsmaal; de troede ikke, det var hendes Alvor at forlade Scenen for stedse, og de fromme Katholiker i Lourdes betragtede hende ogsaa med Skepsis. Det var nu hendes inderligste Ønske at træde ind i en Orden, helst Karmeliternes — men alle Steder blev hun afvist, til stor Lettelse for Léona, der ikke selv egnede sig for Klosterlivet og nødigt vilde skilles fra sin Veninde. Fortvivlet, nær ved at gøre Oprør mod Gud, som hun længtes efter, men som ikke kunde bruge hende, tog hun Bopæl i Thuillières og indtraadte i den franciskanske Tredjeorden. Et sidste Forsøg paa at realisere sit Klosterideal fik hende til at drage til Afrika for at fortsætte Père de Foucauld's Missionsarbejde — men igen blev hun afvist. Hendes sidste Aar gik med Bodsøvelser og Godgørenhed, og hun bad meget for sine tidligere Kolleger, især for sin Veninde, Sarah Bernhard, den berømte Skuespillerinde. Sygdom plagede hende meget, men alligevel var hun fuld af Glæde og Fred. Engang omfavnede hun sin trofaste Veninde, Léona, der plejede hende under hendes svære Lidelser, og sagde: »Aa, hvor er jeg dog trods alt lykkelig i dette, mit nye Liv! Aldrig før har jeg kendt saa dyb og inderlig en Glæde!« Og til en af sine tidligere Venner sagde hun: »Fortæl Deres Venner, at De lige har set Verdens lykkeligste Kvinde!« Naar hun havde bedt Aftenbøn, plejede hun at nedskrive sine Tanker; den 20. Januar 1921 skriver hun: »Hvad er min Ejendom? Graven. — Hvad længes jeg mest efter? At elske Ham. — Hvad er min egentlige Lidelse? At jeg ikke er sikker paa, om jeg elsker Ham. — Mit store Maal? Ham. — Det bedste, jeg kan bruge mine Hænder til? At folde dem. — Hvad forbavser mig mest? Hans Kærlighed til mig. — Hvad sørger jeg mest over? Min Utaknemmelighed. — Nøglen til den rene Kærlighed? Ske din Vilje! — Hvad er jeg? En ussel Orm.«

Skønt hendes Lidelser blev større og større, kunde hun sige: »Jeg er lykkelig — ikke trods mine Smerter, men paa Grund af dem!« En meget pinefuld Øjenoperation

maatte foretages uden Bedøvelse, da hun ikke kunde taale Kokain. Efter Operationen blev Smerterne saa voldsomme, at Lægen maatte sy Øjenlaagene sammen, atter uden Bedøvelse. Da man vilde støtte hendes Hoved, sagde hun nej og hviskede: »Det er kun rimeligt, at Gud lutrer det, som har syndet!« Saa knugede hun Hænderne sammen og sagde: »Med dig, Jesus!«, vendte sig til Lægen og sagde: »Tag saa fat!« Den 10. Juli 1929 bukkede hun under for Lidelserne, mens hun til det sidste havde Blikket rettet mod Krucifikset. En lille Medalje, hun havde baaret i en Halskæde, fulgte hende i Kisten; paa den stod indgraveret en Strofe af Hardys lille Digt:

»Har du en Hytte bag Vinrankers Skygge,
forlad da Verden og find dér din Lykke!«

E. N.

Hvad er Messeofret?

Af C. C. Martindale S. J.

De, der ikke er Katholiker, maa have et Par forklarende Ord om, hvorfor Katholikerne anser Messen for at være en saa overmaade højtidelig Handling — ja, saa højtidelig, at den overgaar alt andet i Verden. Vi har nævnet, at vor Frelser, Natten før han døde, tog Brød, velsignede det og uddelte det til sine Apostle, og ligesaadan velsignede og uddelte han Vinen, idet han befalede dem at gøre det samme til hans Minde. Men da han velsignede Brødet og Vinen, sagde hen: »Dette er mit Legeme«, og »Dette er mit Blod«. Han sagde nogle faa Ord til, men disse er de aller-vigtigste.

Nu lærer Katholikerne, at:

1) Christus mente, hvad han sagde, og mente det bogstaveligt — det vil sige, det var ikke bare noget poetisk, eller nogle overdrevne Ord, men betød hverken mere eller mindre end det, han sagde.

2) Christus gjorde virkelig, som han sagde. — Han, der var Guds sande Søn og besad (som han selv har sagt) al Magt i Himlen og paa Jorden, gjorde virkelig, at Brødet og Vinen hørte op med at være Brød og Vin og i Stedet blev ham selv.

Derfor tror Katholikerne, at det er det, der sker under Messen, naar Brødet og Vinen bliver »konsekreret«.

Jeg beskriver, hvad der bliver gjort under Messen og paa Alteret — her beviser jeg ikke, at Katholikerne har Ret i at tro det, de tror — jeg diskuterer ikke her, om denne deres Tro er rigtig, men hvis man ikke forstaar, at

Katholikerne tror, at Brødet og Vinen under Messen bliver forvandlet til Jesu Christi egen Nærværelse, ja, saa er man end ikke begyndt at forstaa, hvad Messen drejer sig om.

Dernæst: Naar Jesus Christus saaledes er blevet nærværende paa vore Altre, opofrer han sig selv til sin evige Fader for vor Skyld, og vi deltager i dette Offer. Derfor kalder vi Messen et Offer. Ved Offer forstaaer vi at ofre en Gave til Gud, som han tager imod. Der kunde siges meget mere om den Ting, men lad dette være nok for Øjeblikket.

Christus levede det fuldkomne Liv og døde den fuldkomne Død for os Menneskers Skyld — ikke i Stedet for os, som om vi ikke havde noget at gøre med vor egen Frelse, men »for vor Skyld«; det vil sige, at hvis vi forener vore Hjerter, Sind og Vilje med hans, bliver vi inderlig forbundne med ham — ja inderligere, end om vi var hans Brødre. Vi bliver saa at sige eet med ham. Naar Gud ser paa ham, ser han os — ser han paa os, ser han sin Søn Jesus Christus. Saa naar Christus siger: »Fader, jeg ofrer dig mit Liv og min Død og sammen med mig alle disse Mænd og Kvinder, som gerne forener sig med mig,« ja, saa kan Gud ikke afslaa et saadant Offer, men modtager det.

Mens der saaledes ikke var noget at tilføje til Christi Offer paa Jorden — det Offer, der, om jeg saa maa sige, kulminerede paa Korset, saa maa hver af os tage en Haand med i hans Offer af sig selv til Gud og forene os med hans og saaledes opnaa Lønnen for hans fuldkomne Gave.

Dette er den anden Ting, man maa gøre sig klar, hvis man vil forstaa, hvad der sker under Messen.

Messen er Christi Selvopofrelse til Gud og vor Medofring sammen med ham.

Det er det samme, som det, der skete, da han døde paa Korset, fordi det er den samme Christus, som ofrer sig, og den samme Gud, som modtager ham.

Der er kun to Ting til Forskel:

1) Paa Korset udgød han sit Blod og døde i stor Pine. Dette sker ikke mere. Men Forskellen ligger i den Maade, Ofret sker paa, og ikke i dets Væsen.

2) Vi var ikke til Stede paa Calvariaberget, saadan som vi nu er til Stede under Messen.

Korsofret kommer os derfor til gode, Mænd og Kvinder, født i Aarenes Løb, naar vi kommer til Messen og ofrer Christus til Gud i vort eget Navn, i vor egen Levetid.

Kort sagt: Ved »Konsekrationen« bliver Jesus Christus virkelig nærværende paa vore Altre, og vi ofrer ham til Gud, og Gud modtager ham for vor Skyld.

Ved *Holger K.-Hafstrøm*,

Presse-Rundskue.

Evangeliet til Spanien! I en Artikel: »Evangeliske Røster i Madrid«, af Dr. theol. Alfred Th. Jørgensen, i Berlingske Tidende (Søndag 27. Maj) møder vi Gang paa Gang Udtryk som »Spaniens Evangelisation«, »Mission« i Spanien, »evangelisk Felttog« o. lign. Man skulde tro, Spanien laa i Central-Afrika og var beboet af en vild Folkestamme, der aldrig havde hørt Evangeliets Budskab. Kan være, at mangt og meget er raadent i det katholske Spanien, at der endog findes Strøg, i hvilke Befolkningen knapt kender mere end Fader vor og Kors-tegnet, men Artiklen taler om et »evangelisk Felttog, der skal aabnes over det store Rige«. Og da kan det vel ikke nægtes, at Spanien som Helhed er et kristent Land, nu mere end for tre Aar tilbage. De sidste Cortes-Valg har med eet Slag forandret Billedet af det ny Spanien. Socialisternes, Frimurernes og de Radikales Enevælde er brudt. Spanien oplever en katholsk Genfødsel, en ublodig katholsk-konservativ Rejsning, der betyder en sand Omvæltning. Catholicismen er blevet sig sin indre Kraft bevidst. Lægmandsaktionen, som før Republiken var ukendt, er i Løbet af den korteste Tid blevet en Kendsgerning og en Magt. *Acción popular* under Føreren Gil Robles (se »Nord. Ugeblad« 6. Maj, Side 540, og »Katholsk Ungdom« 13. Maj, Side 148) har overvundet den indre Splittelse og samlet Spaniens Katholiker til »De autonome Højrepartiers spanske Forbund«. Det katholske Spanien trænger virkelig ikke til nogen Haandsrækning udefra, allermindst i Form af et protestantisk Evangelium!

Vi kunde forstaa en saadan »Mission«, dersom Spanien før i Tiden havde været et protestantisk Land, som det gjaldt at vinde tilbage. Vi kunde forstaa en protestantisk Indsats, dersom der i Spanien fandtes en nævneværdig protestantisk Diaspora. Men, som sagt, »Felttoget« gælder hele Spanien.

Hvad er det i øvrigt for et Evangelium, Protestanterne vil bringe til Spanien? Der eksisterer »en international Komité for Spaniens Evangelisation, bestaaende af Repræsentanter for de »evangeliske Kirker.« Vi erfarer, at »disse forskellige Samfund holder sammen og i Fællesskab har oprettet et lille Præsteseminarium i den presbyterianske Menigheds Lokaler med tre Lærere: Anglikaneren Pastor Cabrera, Lutheraneren Pastor Georg Flidner og Presbyterianeren[†] Araujo.« De Præster, der udklækkes paa denne theologiske Læreanstalt, vil altsaa blive en inter-

essant Krydsning af tre grundforskellige Retninger inden for Protestantismen, nogle theologiske Bastarder, der hverken er Fugl eller Fisk. Dette *mixtum compositum* er altsaa det Evangelium, der skal forkyndes for de katholske Spaniere.

Men selv om Lutheranerne, Anglikanerne og Presbyterianerne kunde enes om det Evangelium, de skal forkynde, vilde de derfor ikke være missionsberettigede endnu. Protestantismen har principielt prisgivet det Fundament, hele den katholske Missionsvirksomhed hviler paa: Læren om den enesaliggørende Kirke. Deres Propaganda overfor andre kristne Trossamfund savner derfor den indre Motivering. Protestanterne kan højst betragte deres Evangelium som bedre. Men giver dette Berettigelse til at bære Reformationens Ulykke, Splittelsen i Troen, ind i et Folk, som endnu glæder sig ved Trosenhed? Og da er det lige meget, om det sker i Form »af en spansk evangelisk Nationalkirke eller om man organiserer sig i de kendte, historisk bestemte Kirkesamfund«.

Ifald Protestanterne føler Trang til at forkynde Evangeliet, kunde de passende begynde hos sig selv, f. Eks. hos alle de Præster i Folkekirken, der staar tvivlende eller benægtende overfor Jomfrufødslen, Jesu Opstandelse, Himmelfart, Helvedesdogmet, de evangeliske Mirakler og meget andet. Her vilde der være noget at missionere og evangelisere for.

Jeg skal blot til Slut bemærke, at Artiklen ogsaa paa andre Punkter giver et misvisende Billede af Spanien af i Dag. Hvad skal man sige til en Sætning som denne: »Det spanske Folk er i sin store Helhed konservativt og har stadig evnet at holde de yderliggaaende nede.« Det er netop det, det ikke har. Derom vidner de 200 Kirker og Klostre, der i Løbet af 2½ Aar er blevet Ruiner. »De evangeliske«, hedder det videre, »var faktisk til at begynde med de førende i Arbejdet for at oplyse det forsømte spanske Folk. Men den nuværende Regering har taget Skolesagen op og ført den videre, hvad allerede var begyndt under Kongedømmet, og Regeringsskolerne vil gøre adskillige af de protestantiske Skoler overflødige.« Sandheden er, at Regeringen ved at jage Jesuiterne ud af Landet og forbyde de andre Ordensfolk enhver Form for Undervisning med et Pennestrøg har tilintetgjort 2187 Folke- og Mellemskoler, 246 Aftenskoler, 250 Fagskoler for Haandværkere og 35 Opdragelsesanstalter uden at kunne sørge for en tilsvarende Erstatning. 700 000 Elever er berøvet deres Lærere, og hele det spanske Skolevæsen er i den sørgeligste Forfatning paa Grund af Mangel paa Lærerkrefter. Det er altsaa næppe Regeringens storslaæde Skolereformer, der gør de protestantiske Skoler overflødige.

Jeg skal ikke forsvare de varmbloedige — altsaa ogsaa yderliggaaende — Spaniere, der, »ophidsede af Præsterne mod de Evangeliske«, kastede Sten efter en Bibel-Kolportør. Men vi véd, at Spanien gennem seks Aarhundreder har kæmpet og blødt for Evangeliet mod de muhamedanske Maurer. Spanien har bevaret denne dyrekøbte Arv ogsaa i det 16. Aarhundrede, da Reformationens Bølger søgte at bryde ind over dets Grænser. Spanien vil vise den samme Trofasthed mod sin Fortid nu, da Reformationen igen banker paa dets Dør. Det vil bevare det Evangelium, som det har modtaget af den katholske Kirke — uden hvilken der overhovedet ikke fandtes noget Evangelium — heller ikke Protestanternes.

(Udhævelserne af undertegnede)

A. Menzinger S. J.

NYE BØGER.

Chr. Buur. Bidrag til Undervisningens Historie i Middelalderen og under Humanismens og Reformationens Indflydelse. (140 S.). P. Haase og Søns Forlag. 1934. Kr. 3,50.

Det er en lille Bog, som paa 140 Sider giver en udmærket Oversigt over Undervisningen i Danmark fra den tidlige Middelalder til Tiden efter Reformationen. Forfatteren, forhenværende Skoledirektør Chr. Buur, paaviser i Indledningen, hvorledes Kristendommens Indførelse i Norden har givet den første Anledning til egentlig Skoleundervisning. Den hedenske Tid i Danmark kendte kun Overlevering af Tradition fra Forældre til Børn. Med Rette fremhæves Karl den Stores Forordninger og Synoden i Aachen 789, der lagde Grunden til hele Middelalderens Skolevæsen. I de følgende Kapitler omtales udførligt Dom- og Stiftsskolerne, Klosterskolerne, Universiteterne, Byskolerne, Skolernes Økonomi (Præbender, Legater, Kirketjeneste, Godgørelse) Undervisning (Skolebøger, Disciplin). Kap. 3-5 behandler Humanismens og Reformationens Stilling til Skoleundervisningen.

Det er imponerende at se, hvor meget Forfatteren har faaet ud af de faa Efterretninger, Fortiden har levnet os om den danske middelalderlige Skoleundervisning. Typisk for dansk Folkeundervisning i Middelalderen er, at den først og fremmest meddelte »Religionens elementære Grund-sætninger«. Men selv om den ikke gav mere, kan Opdragelsen efter Forfatterens Mening godt have været tilfredsstillende. »Den var en Opdragelse til Lydighed og Respekt for Autoriteterne, en Respekt, som Samfundet har tæret paa lige ned til vore Dage« (S. 14).

Med Hensyn til Reformationen kommer Forfatteren til det Resultat, at »denne Kulturkatastrofe« gennem flere Menneskealdre har haft en ødelæggende Virkning paa Skolerne. Folk foretrak i stort Tal katholske Skoler. Skolernes utilfredsstillende Forhold henimod Aar 1600 gav Anledning til, at mange unge søgte udenlands til Jesuiternes meget ansete Skoler« (S. 134). — Der kunde siges mange rosende Ord om Bogen i sin Helhed. Den giver meget fyldige Oplysninger om det danske middelalderlige Skolevæsen. Kun Afsnittet om Universiteterne lader noget tilbage at ønske. Man faar ingen rigtig Forestilling om Aandslivets høje Udvikling paa de middelalderlige Universiteter. Denne Mangel vil ikke føles saa stærkt, da vi har Prof. W. Norvins fortrinlige Bog om »Københavns Universitet i Middelalderen«.

Man kunde ogsaa have ønsket, at Forfatteren i større Udstrækning havde benyttet selve Kilderne, som meddeler os endnu flere Smaatræk om middelalderligt Skoleliv. Den anførte Litteratur er tildels forældet.

Forfatteren siger i Forordet, at det ikke saa meget har været hans Hensigt at fremdrage nye Oplysninger »som at betragte Datidens Undervisningsforhold under en mere fordomsfri Synsvinkel, end det formentlig hidtil har været Sædvane«. Vi kan tilføje, at Forfatteren ikke blot har givet en paa alle Maader objektiv Skildring, men tillige har vist en beundringsværdig fin og sjælden Evne til at sætte sig ind i katholsk Tankeliv. At Bogen er skrevet af en Ikke-Katolik mærkes kun nogle Steder ved en vis Usikkerhed over for kirkelige Institutioner. A. Otto.

N. P. Nielsen: Livet i Birgillinerklosteret i Maribo. Nykøbing F., 1931. 20 S., 75 Øre.

De gamle Borges og Herregaardes, den gamle Kirkes Tid i Middelalderen dukker op for ens Blik, naar man læser Redaktør Niensens udmærkede Picce om Maribos fromme Brødre og Søstre i den katholske Tid. Sandelig et Billede af broget Liv; om det saa er Navnene paa Personer og Steder er de ganske anderledes klangfulde og karakteristiske end Massebetegnelserne i vore Dage. Og alt præget og mærket af Kirkens Tanke og Aand! Dertil er Fremstillingen levende, de interessevækkende korte Overskrifter over de enkelte Afsnit indleder interessante smaa Kapitler, som altid holder, hvad de lover. Kort sagt en ganske ypperlig Brochure, som paa den mest fængslende Maade kan vise alle, hvad dansk katholsk Klosterliv var. Vi vil ikke mindst anbefale den til Læsning i vore Skoler eller til Foredrag i Foreninger. Vi haaber i et af N. U.s næste Numre at kunne bringe Piccens 2 sidste Sider om Klosteret i Reformationstiden som et Eksempel paa, hvor-

ledes Forfatteren behandler sit Emne, saa det bliver Liv, Liv, som vi Katholiker kan være stolte af. En Bemærkning: Naar det hedder, at Nonnerne maatte »sidde halvanden Time til Bords«, saa betyder dette ikke alene Maaltidet, men ogsaa den efterfølgende Tid til Rekreation. En vedføjet Skitse over Maribo Kloster og Omgivelse vilde forhøje Glæden ved Læsningen. —z

FRA HOVEDSTAD OG PROVINS.

Kardinal Faulhaber modtager Deltagerne i Oberammergaurejsen.

Som vore Læsere vil have set af Programmet til vor Oberammergaurejse, kommer den til at byde paa mange skønne Oplevelser og Seværdigheder, idet vi i Løbet af 14 Dage ikke blot kommer til de herlige Bjergerne omkring Oberammergau selv og Garmisch, Tyrol, Salzburg og Wachau, men ogsaa naar at bese tre af Mellemeuropas største Byer: Berlin, München og Wien. Men man tør roligt paastaa, at hver Katholik, naar Navnet München udtales, i vor Tid uvilkaarlig tænker paa Byens kraftfulde Bispeskikkelse, Kardinal Faulhaber. Ved sine Adventsprædikener blev Kardinalen kendt over hele Verden. Vi har derfor, i Erkendelse af, at et Besøg hos Kardinalen vilde høre til en saadan Rejses uforglemmelige Oplevelser, henvendt os til Hs. Eminence og forespurgt, om Kardinalen den 23. eller 24. Juli, hvor Oberammergaufererne vil opholde sig i München, vilde have den Godhed at modtage dem. Som Svar herpaa er indløbet følgende Brev fra Kardinalens Sekretær:

»Som Svar paa Deres venlige Brev af 24. April skal jeg meddele Dem, at Kardinalen vil være i München den 23. og 24. Juli. Hs. Eminence vil være glad ved at hilse paa Deltagerne i Rejsen til Oberammergau, ved hvilken Lejlighed politiske Spørgsmaal dog ikke kan komme paa Tale.«

Eventuelle Deltagere i Rejsen bedes melde sig hos Redaktøren og af Hensyn til Pladsbestillingen i Oberammergau — det lader til, at Passionsspillene igen vil være godt besøgt — helst saa hurtigt som muligt.

A. C.s Generalforsamling.

Onsdag den 30. Maj afholdtes den ordinære Generalforsamling. Efter at Ingeniør Wissum var valgt til Dirigent, aflagde Formanden, Pastor Knud Ballin, Beretning for det forløbne Aar; der er afholdt en Række Foredrag med Diskussioner, af hvilke Fmd. fremhævede Pastor H. Messerschmidts og Stiftsprovst Fuglsang-Damgaards; Rus-

gildet havde været det bedst besøgte i A. C.'s Historie; ved Jule-Akademiet, der dog havde været særlig godt tilrettelagt, havde Besøget derimod svigtet. A. C. havde endvidere afholdt en Mindefest for sit Æresmedlem, afdøde Pater Breitung S. J. Ved Pastor Peter Schindler havde man haft en Række Forelæsninger om oldkirkelige Emner med Adgang ogsaa for Ikkemedlemmer, udmærket besøgt. — Assistent Hjorth aflagde derefter Beretning om Katholsk Underretningsbureau. — Kassereren, stud. jur. Sv. Odgaard, forelagde Regnskabet, der balancerede med Kr. 991,51. — Efter en livlig Diskussion om Foreningens Retningslinier i Fremtiden gik man over til Valg af Administratores: Pastor Knud Ballin og stud. mag. Ellen Nielsen genvalgtes, og nyvalgt blev Driftsinspektør Aage Lorenzen. Til Revisorer valgtes stud. polit. Kjeld Olsen og stud. med. Kr. Bøggild.
E. O. N.

St. Ansgars Fond.

»Jeg tror, at en eneste Pen ved Hjælp af Aviserne kunde omdanne Verden, medens en eneste Kaarde aldrig kunde gøre det.«
Napoleon I.

Enkens Skærv.....	Kr.	0,56
Aslaug Kann	»	5,00
G. A. S.	»	20,00
	Kr.	25,56
Tidligere indkommet	»	1149,28
	Kr.	<u>1174,84</u>

Bidrag til St. Ansgars Fond modtages af Hr. A. Prüser, St. Annæ Plads 28, Giro 26,773, samt af Redaktøren, Pater G. Scherz, Hans Bogbinders Allé 2, Giro 4198.

Den første Christi Legems Procession i Holbæk.

Holbæks katholske Sogn og dets Sognepræst, Pastor Wijnen, har oplevet en af sine store Dage, da der Søndag d. 27. Maj holdtes Børnenes Førstkommunion, Firmelse for de unge og Christi Legems Procession, altsammen paa een og samme Dag, og velsignet af godt Vejr. Kl. 7 om Morgenen samledes 10 Førstkommunikanter i det smukt pyntede Gudshus og modtog Herrens Legeme, ligesom de fornyede deres Daabsløfter. Kl. 9½ holdt Hs. Excellence Biskoppen sit Indtog i den tætfulde Kirke, hvor 20 Børn ventede paa at modtage Firmelsens Sakramente. Foruden Stedets Præst assisterede baade Pater Jaworski, Næstved, og Pater Groteclaus, Kbhvn. Biskoppen opfordrede i sin Tale de unge til at holde fast ved Troen, der fører os til ham, der har kaldt sig »Lyset«. Den store Procession i St. Elisa-

beths Hospitals Have samlede mange Mennesker, som enten andagtsstemte eller nysgerrige saa paa det maleriske Optog, den smukt pyntede Hospitalsfaçade, og de skønne Altre, der var blevet rejst. Kl. 12 udgik Processionen, i hvilken der bl. a. saas mange Bannere, Søstrenes Skare, og en Række hvidklædte Piger. 5 Hornblæsere blæste Koraler og ledsagede Menighedens Sang. Ca 200 Katholiker tog Del i den, deraf ca. 60 Børn. Den første katholske Procession i Holbæk efter Reformationen har efterladt de skønneste Indtryk hos alle Deltagerne.

F. J.

FRA DEN VIDE VERDEN.

Foreningen for Troens Udbredelse

offentliggør en meget interessant Statistik over Bidragene, som er indgaaet til Foreningen i Tiden 1922—32, altsaa det første Tiaar efter Centralens Flytning til Rom. I denne Tid er de Midler, Foreningen har haft at arbejde med, steget til 463 Mill. Lire, som fordeler sig som følger:

Amerika	235.434,542	Lire
Europa	220.391,622	-
Oceanien	3.698,240	-
Asien	2.719,141	-
Afrika	1.704,075	-

De Forenede Stater staar i Spidsen med ialt 197.841,246 Lire eller ca. 42,64 % af Totalsummen; 29 Lande giver over 1/2 Mill.; af Lande med Bidrag paa over 10 Mill. kan anføres: Frankrig (59,7 Mill.), Italien (36,4), Tyskland (30,6), Holland (20,7), Belgien (10,0). Procentuelt mest giver følgende Lande, nemlig pr. Katholik:

De Foren. Stater 1,0101 Lire	Malta	0,5574	Lire
Holland 0,8082	-	Skotland	0,5183
Norge 0,6738	-	Kanada	0,4748
Island 0,6484	-	Luxembourg	0,4600
Ny Zeeland . . . 0,5640	-	England	0,4026

Katholsk Ungdom i Tyskland.

Aviserne beretter om det ene Møde efter det andet, som den katholske Ungdom i Tyskland med Begejstring samles til. I Mainz f. Eks. samledes 7000 Mænd og unge Piger for at hylde Christus, Kongen. I Pirna samledes 400 unge, i Düsseldorf ogsaa 400 unge, som aflagde deres Trosbekendelse. Ved et andet Møde i Düsseldorf hyldede 2000 unge den nykaarne Helgen, Don Bosco. En stor Forsamling fandt Sted i Meppen, hvor over 12000 unge svor Kirken Troskab. I Sulzbach-Saar aflagde 500 unge Menne-

sker Trosbekendelsen, og fra talrige andre Steder meldes om lignende Møder og lignende Trosbegejstring. Her henter de sig Opmuntring til den daglige Kamp, hvis Bitterhed blandt andet ogsaa karakteriseres af et Brev fra en af de unge, som for nylig kunde læses i »Times«:

»Regeringen spiller et mærkeligt Spil med os; officielt beklager den den daarlige Behandling, vi lider under, og nægter enhver Forbindelse mellem dem og de Angreb, der rettes mod os. For at beskytte os gør den intet, endskønt det ikke alene er anerkendt, men endogsaa i Konkordatet med den hellige Stol officielt garanteret, at de katholske Spejdere besidder de samme Rettigheder som de andre Ungdomsorganisationer«.

»Hvis nogen værger sig mod denne Behandling eller blot forsvarer sig, sætter han ikke alene sin Frihed, men ogsaa sin Stilling paa Spil, thi den katholske Ungdom er blevet ramt haardest i økonomisk Henseende. Er et ungt Menneske ikke Medlem af Hitlerungdommen, er det næsten umuligt for ham at opnaa en Stilling. Det er en tung Skæbne, vore tapre Kammerater maa friste«.

Christi Legems Procession hjemme og ude.

Kirkens Hyldelse til sin eucharistiske Frelser har i Aar — saa vidt man kan se — forment sig smukkere end nogen Sinde. Her hjemme var Processionerne begunstiget af det skønneste Vejr. Baade Torsdags Processionen paa Strandvej, Søndags Processionerne i Ordrup og paa Amager samlede mange andægtige Deltagere og nysgerrige Tilskuere. Ogsaa i Provinsen har de troende fejret Eucharistiens Triumf under saare smukke og værdige Former.

— — Med Spænding imødesaa man Processionerne i Tyskland; selv om de Efterretninger i danske Aviser, som vilde gøre dem til katholske Demonstrationer, var Sensation og helt hen i Vejret, tilkom der dem dog paa Grund af det spændte Forhold mellem Kirke og Stat særlig Betydning. Det har vist sig, at det katholske Folk i Tyskland ivrigere end nogen Sinde samledes om Kirken. I Köln var Deltagelsen i Processionen saa enorm som aldrig før, efter kyndige Politifolks Udtalelser 25% højere end i Fjor. Særligt Indtryk gjorde den meget store Gruppe af Kirkens mandlige og kvindelige Ungdom, de katholske Svendeforeninger etc. Ogsaa Regeringspræsidiets flage. Gribende var det Øjeblik da hele Processionen i Fællesskab bad den apostoliske Trosbekendelse. — — I Rigshovedstaden udfoldede Processionen sig paa Pladsen Unter den Linden, tidligere end ellers, da der hen paa Formiddagen skulde holdes en Højtid til Minde om Skagerrakslaget. Tusinder saa med Ærbødighed paa Toget, i hvilket bl. a. deltog den

Apostoliske Nuntius Orsenigo, Vicekansler v. Popen, Officerer fra Rigsværn, Rigsmarine og forskellige Embedsmænd. Ogsaa her var det især Ungdommen, der vakte Opmærksomhed, saa meget mere, som Indenrigsministeren Onsdag Aften havde broadcastet Meddelelse om, at alle indskrænkende Bestemmelser for de katholske Ungdomsforeninger grundet paa Christi Legems Procession var hævet i Berlin. — — Mindre venlig har Myndighederne vist sig i München, hvor Byen ikke engang vilde iføre sig den fra tidligere Processioner vante Højtidsdragt og begrundede dette med, at Kirkerne heller ikke flagede med Hagekorsflaget.

— — I Wien fandt Processionen fra Stefanskirken Sted under hele Regeringens Nærværelse. Ogsaa Byens kristelige Styre var repræsenteret, og selvfølgelig bortfaldt de Moddemonstrationer, som Socialdemokraterne især i tidligere Aar havde foranstaltet, mest for at trække Børnene fra Kirken. Samtidig udgik der store Processioner fra 25 andre af Byens Kirker.

St. Olavs Forbund.

I Slutningen af Maj Maaned holdt St. Olavs Forbund Landsmøde i Bergen. Dette Forbund er for Norge, hvad Ansgariusforeningen er for Danmark. Af Beretningen om Forbundets Virksomhed fremgaar bl. a., at Forbundet havde foranstaltet Foredragstournéer, hvortil Adgangen havde været gratis; efter indløbne Beretninger fra de forskellige Sognepræster havde disse Tournéer givet meget smukke Resultater. Centralstyrelsen havde fra Lokalforeningerne og Menighederne i alt modtaget Kr. 1220,25 mod Kr. 1325,50 i Fjor. Medlemstallet var den 31./12.-33: 346 Medlemmer fordelt paa 9 Foreninger, hvilket var ensbetydende med en Tilvækst paa 30 Medlemmer. Man havde udgivet W. J. Blyton: »Livet efter Døden«, oversat af Fru Undset, og Pastor Krijns Bog var blevet forsynet med ny Titel: »Et Forsvar mot angrep på den katholske Kirke«. Endvidere havde Forbundet ydet Kr. 1000,00 som Bidrag til Udgivelsen af en ny Katekismus-Udgave ved Mgr. Kjelstrup. Det blev foreslaaet, at Forbundet ogsaa skulde tage Skolespørgsmaalet op.

Kæmpeprocession i England.

I Liverpool gik en Procession, som næsten var 2 Mil lang, Hvide Søndag fra Pladsen foran St. George Hall til Kathedralen paa Brownlow Hill. Det var unge Mænd fra »Katholske unge Mænds Forening« (Catholic Young Men Society) fra hvert Sogn i Liverpool sammen med Hundreder af Delegerede fra andre Dele af Landet. Denne kæmpe-mæssige Forsamling, ialt henved 30 000 Mennesker, over-

værede Pontifikalmessen, som blev læst af Ærkebiskoppen af Liverpool. Anledningen til denne Procession var, at »De Katholske Unge Mænds Forening« afholdt deres 57. Aarskonference; endvidere vilde man markere, at det netop var Et-Aars Dagen for Grundstenens Nedlæggelse til den nye Kathedral. 400 Delegerede, som repræsenterede mere end 340 Afdelinger indenfor »Katholske Unge Mænds Forening« overværede Konferencen.

Chesterton og Belloc Gregoriusriddere.

Pave Pius XI har tildelt Englænderne Hilaire Belloc og G. K. Chesterton St. Gregorius Ordenen, hvorved nævnte Journalister er blevet ophøjet i Adelsstanden. Chesterton (født 1874) vendte i 1926 tilbage til den katholske Kirke. Belloc, hvis Bog »Vejen til Rom« nyder internationalt Ry, og hvis Biografi over »Richelieu« hører til det bedste, der overhovedet er skrevet om denne franske Statsmand, skriver for Tiden i »Universe« en Serie Artikler: »Hvorledes det kom«, som kritisk forklarer den engelske Højkirkes Oprindelse.

St. Ansgars Kirke. Søndag d. 10. Juni fejres Jesu Hjertes Fest med Levitmesse Kl. 10.

St. Antoni Kirke, Brønshøj. I Anledning af Antonius-Festen d. 13. Juni holdes Mandag d. 11., Tirsdag d. 12. og Onsdag d. 13. Juni Andagt Kl. 20 med Prædikener om St. Antonius af Padua.

D. K. K. F. indbyder de ældre Medlemmer til at tilbringe en hel Dag paa Trørøddhus d. 15. Juni. Det er Kapellet's Indvielsesdag og Hr. Pater Sialm læser Messe Kl. 8³/₄, derefter Kaffebord og hyggeligt Samvær. En dejlig Dag i den skønne Have og de smukke Omgivelser venter os. Formanden fortæller ogsaa nok lidt om Kongressen i Rom. Vi faar fuld Forplejning, og det hele koster kun 2 Kr. Billetter faas i Katholsk Bogsalg indtil 11. Juni incl. Tog fra Hovedbanegaarden 7⁰⁰. *D.K.K.F.'s Sekretariat.*

Retraite.

I Dagene fra Tirsdag Eftermiddag d. 3. Juli til Lørdag Morgen den 7. afholder Pastor Messerschmidt paa Rygaard en Retraite for Damer. Indmeldelser bedes sendt til Priorinden, Assumptionsklostret Rygaard, Bernstorffsvej 54, Hellerup. Ogsaa Ikke-Katholiker kan deltage.

Katholsk Ungdomsværn afholder ordinær **Generalforsamling** Onsdag den 13. Juni Kl. 20 i »Vesterhus«, Vestervoldgade 115³. Adgangs- og stemmeberettigede er kun katholske Medlemmer, der er fyldt 21 Aar. *Dagsorden:* 1) Formanden aflægger Beretning. 2) Kassereren aflægger Regnskab, 3) Valg af: Formand (den nuværende Formand ønsker ikke at modtage Genvalg) — 2 Medlemmer af Bestyrelsen — 2 Suppleanter — 2 Revisorer. — 4) Eventuelt. Efter Generalforsamlingen indbydes til Kaffebord. *Bestyrelsen.*

St. Knuds Skole (Stenosgade 4).

Katholske Elever, som ønskes optaget i 1. U.-kl. til Sommer, bedes indmeldt snarest hos Rektor *Lucas*.

Søndagsgudstjeneste uden for København i Sommermaanederne.

| | Stille
Messe.
Kl | Højmesse.
Kl. | Andagt.
Kl. |
|---|-------------------------------|--------------------------------------|--------------------------------|
| Aabenraa | | 9 ^o / ₄ | 16 |
| Aakirkeby (Jernbanegade) | | 10 | 18 |
| Aalborg (Kastetvej) | 6 og 8 | 10 | 15 |
| Aarhus (Ryesgade 26) | 7 og 8 | 10 | 19 |
| Assens (Nørregade 3) | 8 ¹ / ₂ | 10 | 19 ¹ / ₄ |
| Dalum Kloster | 6 ¹ / ₂ | 10 | 17 |
| Ebeltoft: ... 2. Sønd. i de ulige Mdr. | | 10 | |
| Esbjerg (Nørregade) | 7 | 10 | 19 |
| Faaborg (Rasmussens Hotel):
2. Sønd. i Md. | | 10 | |
| Fredericia (Sjællandsgade) | 7 | 9 ¹ / ₂ | 14 |
| Grenaa: ... 2. Sønd. i de lige Mdr. | | 10 | |
| Haderslev | 7 | 9 ¹ / ₂ | |
| Hadsten (Teknisk Skole):
4. Sønd. i Md. | | 10 | |
| Helsingør (Nygade 8) | 8 | 10 | |
| Holbæk (Kastanievej 19) | | 9 ^o / ₄ | |
| Holmegaards Glasværk, 2. Sønd. i Md. | | 9 | |
| Hvidovre (St. Nicolai Kapel, Strø-
byvej 2), hver Sønd. | | 9 m. Præd. | |
| Horsens (Nørregade 19) | 7 ¹ / ₂ | 10 | |
| Hørsholm | 9 | | |
| Kolding (Alhambravej) | 7 ¹ / ₂ | 9 ¹ / ₂ | 19 |
| Køge (Elisevej) | 8 | 10 | 17 |
| Ledreborg | 9 ¹ / ₂ | | |
| Maribo (Ny Østergade) | 8 ¹ / ₂ | 10 polsk | |
| Nakskov | 9 dansk | 10 ¹ / ₂ polsk | 19 ¹ / ₄ |
| Nyborg (Stella Maris, Vindingevej) .. | | 10 | |
| Nykøbing F. | 8 | 10 | |
| Næstved | 8 | 10 | |
| Odder (Holsteinsgade 29):
2. og 4. Sønd. i Md. | | 10 | |
| Odense (Torvet 7) | 8 | 10 | |
| — (St. Josephs Hospital) | 6 | | |
| Pindstrup: ... 1. og 3. Sønd. i Md. | | 10 | 14 ¹ / ₂ |
| Randers (Ladegaardsgade) | 7 | 10 | 20 |
| — ... 2. Sønd. i Md. | | 8 | 11 |
| Ringsted (St. Knudsgade) | 8 | 10 | |
| Roskilde (St. Olsgade) | 8 | 10 | 17 |
| Rudkøbing | 10 | | |
| Rønne (Østergade 59) | | 10 | 18 |
| Silkeborg (Vestergade) | | 9 | 14 |
| Slagelse (Frederiksgade) | 8 | 10 | 19 ¹ / ₂ |
| Svendborg (Havnegade 1) | 8 | 10 | |
| Sønderborg (Kongevej 27):
Alle Søndage undt. 1. Sønd. i Md. | | 10 | |
| Tønder (Statsskolens Aula)
1. Sønd. i Md. | | 10 | |
| Vejle (Blegbanken) | 7 | 9 ¹ / ₂ | |
| Vordingborg (Hotel Valdemar, 1. Sal):
Sidste Sønd. i Md. | | 10 | |

Kirkelig Kalender.

Juni.	Juni.
10. S. Søndag i Jesu Hjertes Oktav.	17. S. 4. Søndag e. Pintse.
11. M. Barnabas.	18. M. Ephræm.
12. Ti. Johannes af St. Facundo.	19. Ti. Juliane af Falconeri.
13. O. Antonius af Padua.	20. O. Silverius.
14. T. Jesu eucharistiske Hjerte.	21. T. Aloysius.
15. F. Oktav af Jesu Hjertes Fest.	22. F. Paulinus.
16. L. Gudsmoders Lørdagsm.	23. L. Vigilie til Johannes Døberens Fest.

Juni. **Ugens Messebønner.**

10. S. **Søndag i Jesu Hjertes Oktav** (662—497); 2. *Sæt Bønner*: Margarethe af Skotland (936—766), 3. *Sæt Bønner*: Jesu Hjertes Oktav (som paa Festen); Jesu Hjertes Præfation.
11. M. Barnabas (936—767); 2. Jesu Hjertes Oktav.
12. Ti. Johannes af St. Facundo (940—770); 2. Jesu Hjertes Oktav; Jesu Hjertes Præf.
13. O. Antonius af Padua (941—772); 2. Jesu Hjertes Oktav; Jesu Hjertes Præf.
14. T. Jesu eucharistiske Hjerte ([179]); 2. Basilius den Store (942); Jesu Hjertes Præf.
15. F. Oktav af Jesu Hjertes Fest (som paa Festen); 2. Vitus, Modestus og Crescentia (943—774); Jesu Hjertes Præf.
16. L. † Gudsmoders Lørdagsmesse ([90]—[94]); 2. Om den Helligaand ([120]—[105]), 3. For Kirken ell. f. Paven ([123, 122]—[107]).

Af Sidetallene i Parenthes gælder det *første* den ny Udgave af Messebogen (1926), det *andet* den gamle Udgave (1907). Er der kun anført eet Tal i Parenthesen, gælder det den ny Udgave.

Anm. Paa de med † mærkede Dage, kan Præsten efter frit Valg læse Sjælemesse og andre Votivmesser, hvorfor man paa denne Dag ikke kan regne med, at de her angivne Messer læses.

St. Nicolai Kapel, Strøbyvej 2-4, Hvidovre. Søndag d. 10. Juni Messe Kl. 9. Derefter holdes Christi Legems Procession ad Villavejene omkring Kapellet. Pater Groteclæes, S. J. vil holde Festprædiken i Haven. Drengkoret fra Rosenkranskirken ledet af Maristbrødrene synger. — For Deltagere inde fra Byen oplyses det, at man med Sporvognene: 10, 18 og 20 kan tage til Toftegaardsplads og derfra med Rutebil, som gaar hvert Kvarter ad Vigerslev Allé til Stoppested 11, lige ved Strøbyvej.

Kaffe og Sodavand kan købes billigt overfor Kapellet.

St. Franciskus' III Orden holder Møde den 15. Juni Kl. 20 i St. Knuds Kapel.

M.-K. **St. Ansgars K.** »Det gode Raads Moder« **M:** Tirsdag d. 12. Juni Kl. 7½. **Rosenkranssognet.** »Maria Rosenkransdronning« **M.:** m. Optagelse Mand. d. 11. Juni Kl. 20. **F.K.:** Søndag d. 17. Juni i Messen Kl. 8.

A.C. Onsdag d. 13. Juni Kl. 19½: Sammenkomst paa **Trekroner.** Baad fra Langelinie (t. h. f. Lystbaadehavnen) hvert Kvarter, Tur-Retur 25 Øre. *Administratores.*

Conventus missionariorum hauntensium erit die 12. hujus hora 4¼, ad St. Andream.

FREMMEDESPROG-TRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN). Svanemosegaardsvej 4. Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.

Færdig fra Reduktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.

Afleveret til Postvæsenet Torsdag d. 7. Juni.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

82. Aargang

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnemen- 3 Kroner Kvartalet (inclusive Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 St., København K. Telefon: Palæ 3762, Kl. 13-16). — Under Korsbaand (i Konvolu+) til Udlandet 20 Kroner aarligt. — Redaktør: Pater G. Scherz, Hans Bogbinders Allé 2, København S; Telefon Amager 3202; bedste Træffetid Kl. 13½-14½.

Nr. 24.

Søndag den 17. Juni

1934

INDHOLD: Hvorledes opstod Religionen? IV. — Naar vi bliver gamle. — En Bispeskikkelse fra den danske Middelalder. — Sankt Norbert. — Presse-Rundskue. — Paa Lytterpost. — Nye Bøger. — Fra Hovedstad og Provins. — Fra den vide Verden. — Avertissementer. — Kirkelig Kalender. — Ugens Messebønner.

Hvorledes opstod Religionen? IV.

Muligvis har nogle af Ugebladets Læsere undret sig over, at det kun var Historikere og Psykologer, der hidtil fik Lov til at udtale sig om Religionens Oprindelse, medens den egentlige Theologi var tavs. Nu skal denne ogsaa komme til Orde. Den har jo ikke saa lidt at sige, siden dens Opgave er at fordybe sig i alt, hvad der vedrører det guddommelige, idet den søger sine Oplysninger derom i Guds egen Aabenbaring, den værdifuldeste Kilde til Belæring, man kan tænke sig. Lader man sig lede af denne Videnskab, finder man lettere Vejen til Gud end f. Eks. ved Religionspsykologiens Hjælp.

Imidlertid kan vi kun dvæle ved nogle enkelte Punkter, der i vore Dage har faaet en særlig Betydning i det foreliggende Spørgsmaal. Det vilde nemlig være altfor vidtløftigt at fremlægge hele det Materiale, som Theologerne har samlet i Skriften og Arvelæren, og de Slutninger, som de har draget deraf. Af samme Grund maa

vi ogsaa give Afkald paa at staa som Tilskuere ved den videnskabelige Holmgang, som har fundet Sted mellem dem og de mange Modstandere, der vilde omstyrte Theologiens Arbejdsresultater. Endvidere maa vi nægte os den aandelige Nydelse at se, hvorledes Theologerne holder Udkig efter Udbyttet af andre Videnskabers Forskninger for at benytte det til Belysning og Forklaring, til Bekræftelse og Systematisering af deres egen Lære.

Et Hovedfremskridt ud over Psykologernes Arbejde bestaar i, at Theologerne analyserer det religiøse Sjæleliv paa en anden og fyldigere Maade. De sonderer alle de Begreber, Psykologen arbejder med, giver en skarp og klar Definition af dem og paaviser deres indbyrdes Forhold. Ad denne Vej har de slaaet fast, at Religionen (som indre Oplevelse) maa betegnes som værende en Ytring (Akt) eller en Færdighed (Habitus) af den menneskelige Vilje, hvorved vi kommer i det rette Forhold til Guds Overhøjhed, idet vi ved Religionens Dyd bringer ham den skyldige Hyldest og giver hele vort moralske Liv en saadan Retning, at ogsaa dette bliver en Anerkendelse af Gud som alle Tings Ophav og Maal, højeste Herre og Dommer. Denne i vor Tid yndede Definition svarer nøjagtigt til, hvad Apostlene Paulus og Jakob skriver derom. Den første ser Hedningernes store Synd i, at de »skønt de erkendte Gud, dog ikke ærede ham som Gud, ej heller takkede ham« (Rom. I, 21). Jakob siger: »En ren og uplettet Gudsdyrkelse er i Gud Faders Øjne dette: at besøge faderløse og Enker i deres Nød og bevare sig selv ubesmittet af denne Verden« (I, 27).

Religionen er altsaa væsentlig en Viljessag. Men før Viljen kan ære Gud med den Dyrkelse, der tilkommer ham, maa Forstanden — efter Alder, Stand og Evne — have skaffet sig det rette Gudsbegreb og være kommet til den rigtige Erkendelse af det faktiske Forhold mellem Gud og Mennesket. Med andre Ord, i det Samarbejde mellem Erkendelse, Følelse og Vilje, som finder Sted, naar Religionen skal udøves og gaa sin naturlige Gang, er Erkendelseselementet det grundlæggende og bærende, selv om det ikke træder saa stærkt og voldsomt frem i Bevidstheden som Følelsen eller Viljens Handlekraft. Det betyder nu ab-

solut ikke, at det enkelte Menneske ad filosofisk Vej kommer til sin Religion. Hvad der er at sige om denne Side af Sagen, er behandlet i de tidligere Artikler om Religionens Opstaaen. Men det betyder altsaa, at hvis man med Aabenbaringen som Vejleder undersøger Bevidsthedsfænomenet Religion til Bunds, saa finder man en bestemt Tanke, en velbegrundet Overbevisning, der ligesom en Grundmur bærer de øvrige Dele af Huset. Mangler den sande og rigtige Gudserkendelse, kan der aldrig være Tale om en Religion, der ubestridelig fortjener dette Navn. Det er altsaa dette Resultat, Theologerne kommer til, naar de ud fra Skriften og Traditionen besvarer Spørgsmaalet: Hvad er det oprindelige, det primære i Religionen?

Holder man sig til denne Opfattelse, hvis Rigtighed garanteres af vore to Troskilder, saa præges hele vort religiøse Liv af en vidunderlig Harmoni. Det kan nu heller ikke være anderledes, siden der hersker den rette Orden i vort Indre, og alle Ting staar paa deres rette Plads. Det religiøse Menneske udfolder og udvikler sig paa en sund Maade, fordi han øser af den sunde Læres Kilder.

Saa snart man derimod begynder at rive de tre Faktorer (Erkendelse, Følelse og Vilje) fra hinanden og stempler en enkelt af dem (med Forbigaaelse af de to andre) som Religionens egentlige Væsen og Kerne, forfalskes Religionens Begreb, det religiøse Liv begynder at skrante, og Nervelægerne faar meget at bestille. Lad os nøjes med et eneste Eksempel: hvor taaget, forvirret og sygelig er Religionen ikke blevet hos dem, som kom under Schleiermachers Indflydelse og lod sig narre af hans ensidige Paastand om, at Religion udelukkende var en Følelsessag! Følelse uden Erkendelse er jo, som det daglige Liv viser, en blind og aldeles upaalidelig Kraft, som for sig selv alene aldrig kan give Klarhed over Livets vigtigste Spørgsmaal: Hvor kommer vi fra, og hvor skal vi hen? Og Følelse uden Vilje er uden Rygrad og Holdning, uden Handlekraft og Fremskridt.

Nej, Gud har ordnet det anderledes. Forstanden skal være Fører ved en klar og urokkelig Overbevisning om vor Afhængighed af Gud og om, at vi er bestemt for Gud. Forstanden skal være Lyset i os ved ydmyg An-

tagelse af den Sandhed, Gud har villet aabenbare os. Følelsen har ogsaa sin Plads og vigtige Funktion. Den skal ledsage og gennemtrænge Erkendelsen og give den Farve og Varme, og den skal være for Viljen ligesom Vingefjer og Flyveevne, der sætter denne i Stand til paa fuldkommen Maade at hengive sig til Gud.

Religionen eller Gudsdyrkelse er en hellig Pligt og samtidig en dyb Trang og Nødvendighed i vor egen Natur. Men hvor bliver man ikke skuffet og bedrøvet ved Synet af al den Forvirring, der hersker i hele Verden netop angaaende vort Forhold til Gud! Her er kun een Redning. Hvem der ikke vil suges ned af Vildfarelsernes Malstrøm og spare sig selv for deres sørgelige Følger, maa holde sig til Jesu Christi Lære og Eksempel. Han maa holde sig til Jesu Christi ene Kirke, i hvilken og gennem hvilken han vil være Fører og Forbillede for alle, der vil ære den tre-foldige Gud med den sande Tilbedelse og den Lydighed, Skaberen maa kræve af sine Skabninger som deres højeste Herre.

F. K.

Naar vi bliver gamle.

Ungdommen, den virkelige eller formentlige, taler de saa tit om, at de helt glemmer Alderdommen. Ogsaa den har sine Problemer, som nedenstaaende omhandler i Hovedsagen efter Professor Savickis Bog om de fire Livsaldre.

Omkring de 55 Aar begynder den ældre Alder, som til sidst gaar over i den egentlige Oldingealder. Stadig hastigere synes Tiden at flygte bort. For Barnet, for Ungdommen, der lever i Forventningen og har rettet sin Længsel mod Fremtiden, gaar Tiden for langsomt, den synes at vare en Evighed: fra én Fødselsdag eller en Jul til den anden, fra den ene Ferie til den anden. For Manden, Oldingen, for den gamle Kvinde flyver Aarene, som var de kun Dage. Selve Overgangen til den ældre Alder foregaar dog efterhaanden, næsten umærkeligt, ligesom Overgangen fra Dag til Nat, naar Tusmørkets Skygger sænker sig ned. Først de opvoksende Børn eller den tiltagende Svagelighed giver os Bevidstheden om, at vi er blevet gamle.

Aarene indtil Manddomsalderens Højdepunkt er en stadig Opadstigen, derefter begynder Nedgangen, Forfaldet. Legemet bliver gammelt, og Sindet bliver gammelt. Først

impliceres særlig de Sjælefunktioner, som er mest afhængige af Legemet. Sanseorganerne afstumpes, sædvanligvis først af alt Synet. Hukommelsen bliver daarligere, man er ogsaa mindre modtagelig for nye Indtryk, medens Minderne fra Barndommen staar klart og oven i Købet liver op paa ny. Fantasien er mindre levende. Længst hævder Tænkeevnen sig, saa vi kan møde en vidunderlig Aandsklarhed hos den højeste Alder.

Alderdom gør mangan hvidere, men ej blidere.

Følelseslivet og Viljeslivet bliver roligere. Handlekraften lammes, men Attraaen og Lidenskaberne er heller ikke længere saa heftige som i de yngre Aar. Interessen for Omverdenen træder i Baggrunden. Den indre Ro og Livserfaringen gør Oldingen skaansom i sin Dom over menneskelige Svagheder og Vildfarelser. I Reglen gælder den Grundsætning: jo ældre, des mildere og venligere. Men dette passer ikke altid, ligesom heller ikke alle Karakterujævnheder udslettes og overvindes med Alderen. Mange Fejl bliver tilbage og træder endog stærkere frem, mere ensidigt. Den, der hele sit Liv igennem har været haard og skarp i sin Dom, hører ikke op dermed i sin Alderdom; han bliver maaske endnu haardere, han bliver til den frygtede gamle, særlig for sine nærmeststaaende.

Kommer først Ild i gamle Huse, er den ond at slukke.

Selv Lidenskaber varer somme Tider ved i en Alder, hvor man mindst skulde vente at træffe dem. Det gælder særlig paa det seksuelle Omraade. Normalt aftager den med Alderen, og der bliver kun svagere Rørelser tilbage. Men ikke sjældent er den seksuelle Trang levende endnu i en høj Alder, og skønt Legemet allerede har svigtet, varer Begæret ved, eller Fantasien beskæftiger sig gerne med saadanne Billeder. Det er saa lidt passende for denne Livsalders, at det ikke alene synes uværdigt, men maaske ogsaa unaturligt og ubegribeligt. Og dog er det psykologisk set ikke svært at forstaa. Heller ikke denne Trang slukkes uden Kamp og uden Selvovervindelse. Den falder ikke til Ro, naar den af Sædvane bliver holdt levende, kun antager den nu Alderdommens Former. I de ældre Aar er det lettere at beherske sit Begær, men der fordres dog ogsaa en alvorlig moralsk Vilje.

I Dag Guld, i Morgen Muld.

En udpræget Alderdomsfejl er Gerrighed, medens Ungdommen snarere synder ved letsindig Ødselhed. »Gerrighed er Alderdoms Last, jo mindre der er igen af Rejsen, jo mere Tærepenge vil den have.« Man spørger sig ofte forbav-

set, hvorfor og til hvem Oldingen saa omhyggeligt, ja næsten ængsteligt, samler sine Skatte, da der dog kun er forundt ham et kort Spand af Levetid. Den ene Grund er Bekymringen for de sidste Leveaar. Mens Ungdommen i Følelsen af sin egen Kraft har Tillid til, at den altid vil kunne slaa sig igennem paa den ene eller den anden Maade, ser Oldingen Tiden nærme sig, hvor han ikke længere kan arbejde. Derfor sniger der sig en Bekymring ind paa ham, som let kan blive til sygelig Ængstelse. En anden Grund ligger dog dybere. Glæden ved Penge er den specifikke Form, hvorunder Interessen for de jordiske Goder viser sig i Alderdommen. Ungdommen omsætter Pengene i Nydelse. Oldingen, som ikke længer kan nyde som Ungdommen, bliver staaende ved Pengene, som for ham bliver Repræsentanten for menneskelig Magt og menneskelig Nydelse.

»Naar han paa Grund af legemlig Svækkelse eller paa Grund af Alder er naaet saa vidt, at de Laster, som han aldrig kunde forlade, endelig har forladt ham, fordi hans Evne til sanselige Nydelser er død, saa overlever den aandelige Begærlighed den legemlige, idet han vender sig til Gerrighed. Pengene, der, som Repræsentant for alle Verdens Goder, er denne Verdens Symbol, bliver nu den tørre Stamme, til hvilken hans uddøde Lyster klamrer sig som en Egoisme in abstracto. De omformes nu til Kærlighed til Mammon. Af de flygtende, sanselige Lyster er der nu skabt en overlagt og beregnende Begærlighed efter Penge, som, ligesom sin Genstand, er af symbolsk Natur og, som denne, uforgængelig. Det er en haardnakket Kærlighed til Verdens Nydelser, en Kærlighed, der ligesom har overlevet sig selv.« (*Schopenhauer.*)

Naadsensbrød er surt at tære.

Oldingens Livsskæbne synes ved første Blik ikke misundelsesværdig. Livsglæden, saaledes som Ungdommen føler den, er forholdt ham. Virkekraften og Virkeglæden er udmattet, og i Stedet for gør Alderens Svageligheder sig gældende. »De gamle have Almanakken i Kroppen.« Sværere er det, særlig for de mere sintfølende, at de i stadig højere Grad er henvist til andres Hjælp, Hensyn og Taalmodighed, at de ligger dem til Byrde, at man maaske venter paa, at de skal dø. Og hertil kommer den tiltagende Ensomhed. Gamle Venner og Bekendte dør bort, Børnene forlader deres Fædrenehjem, og efterhaanden bliver der mere og mere stille omkring dem. Vi ønsker hinanden et langt Liv, men bliver det for langt, bliver det til ubeskrivelig Elendighed. Et Ordsprog siger: »Alderdom er en ond Rejsefælle.

Fandt ved Kvæld kun Hjertet Fred.

Og dog, som enhver Aarstid, som enhver Alder, har ogsaa Oldingealderen sin Skønhed, sine Fordele, sine Glæder. I sit Skrift om Oldingealderen priser Cicero ligefrem denne Alder som en lykkelig Tid. Ganske vist er Ungdommens sanselige Nydelser forholdt Oldingen, og de Mennesker, som ogsaa i Alderdommen længes derefter og for alt i Verden gerne vilde være unge endnu en Gang, maa føle deres svigtende Evne dobbelt stærkt. Men i Alderdommen længes vi ikke saa stærkt derefter, vi kender ogsaa deres Skyggesider. Vi under Ungdommen dens Glæde, for os selv ønsker vi kun Ro og Fred. Vi kan heller ikke virke som tidligere, vi ser de unge arbejde, stræbe opad, indtage vor Plads, se os over Hovedet. Mange lider derunder, og de ser ondt til den yngre Generation. Men den fornuftige, overlegent tænkende, gode Olding lever med Ungdommen, hilser dens Held og glæder sig over, at han har hjulpet med til at bane dem Vejen. Maaske med Vemod, men roligt resignerende og forstaaende siger han ligesom Herrens Forløber: »Han maa vokse, men jeg maa aftage.« Alderens største Fortrin er den indre Ro og Afklarethed, som ganske vist sjældent naas til Ufuldkommenhed. Anstrengelserne og Kampene er overstaaet, Stormene har lagt sig, der er Fred i Hjertet. Smilende ser den afklarede Olding tilbage paa sin egen Ungdom med dens Ønsker, Idealer, Vildfarelser, smiler ogsaa til Ungdommen, som nu staar paa hans Plads og ligesom han dengang føler og stræber fremad. Fra Højden ser han tilbage paa sin lange Livsbane, taknemmelig, naar det ikke har været et indholdsløst, forfejlet Liv, taknemmelig ogsaa for et beskedent Udbytte, taknemmelig mod Forsynêt, som saa naadigt har ført ham. Selv Anstrengelserne, Prøvelserne, Kampene, Forsagelserne staar for ham i et andet Lys, de synes som forklarede, som Mystikeren Suso siger: »Der er intet mere smertefuldt end at lide, og der gives intet glædeligere end at have lidt.« Skriftens Ord om Livet opfyldes: »Var det Møje og Arbejde, saa har det været kosteligt.«

Dødens Alvor.

Oldingens Tanker gaar tilbage til Fortiden, til Barndommens Dage, men ganske sagte og stadig stærkere melder ogsaa Tanken paa Livets Endeligt sig. Dødens og Ewighedens Mysterium staar for det aandelige Øje. Mennesket bereder sit Hus og ruster sig til at være parat til at træde frem for den evige Dommer for at aflægge Regnskab.

Afskeden fra Livet er aldrig helt let, og somme Tider falder den overmaade tung. Den kan endog være svær for gudhengivne, hellige Mennesker. Da Ozanam, Vincents-

foreningens hellige Stifter, endnu i ung Alder var nær Døden, bad han, skønt han ellers var saa vant til at omgaas Dødens og Evighedens Tanker, med Henblik paa Hustru og Barn, Gud paa det inderligste og under Taarer om at forlænge hans Liv. Menneskene hænger netop ved Livet, og selv om der er dem, som mener, at der intet er, som holder dem tilbage, er der dog endnu hemmelige Traade, som knytter Sjælen til denne Jord. Somme Tider er det sværere for gamle Mennesker at dø end for unge, som Livet dog har helt andre Glæder at byde. Det kan være, at et gammelt Træ inderst inde er raaddent, men det har dybtgaaende, vidtfavnende Rødder; derfor klynger det sig til Jorden, og det er svært at rykke det op.

Naar Sol gaar ned.

Men selv om Tanken om Døden er aldrig saa alvorlig, og tung, er den dog ogsaa fuld af Trøst. Der ligger ogsaa Skønhed og Majestæt bredt over Livets Afslutning. Det er som en Solnedgang. Ikke enhver Livsafslutning, ikke enhver Solnedgang er smuk, men somme Tider er den fuld af en vidunderlig Pragt. Det er ikke den opgaaende Sols Skønhed, det er ikke det vaagnende, men det hendøende Liv. Solnedgangen vækker altid Vemod i os, og dog er det et Skuespil, som Øjet ikke kan blive mæt af at se paa. Jeg staar saa gerne en Aftenstund paa en Høj og nyder dette Skuespil: hele Horisonten gløder, og i Purpuret svømmer en Skybanke med Taarne og Tinder, som Længsels fjerne Eventyrland. Saa naar Solrundingen Jorden, endnu en Gang blusser den op, og saa slukkes den. Lidt efter lidt sænker Tasmørkets Skygger sig; dernede i Dalen blinker smaa Lys op i Husene, Menneskene vender tilbage til Familie og Hjem, Natten kommer, og snart sover de alle. Men endnu lever Haabet for den kommende Dag, for den nye Morgen. Saaledes kan ogsaa Afskeden fra Livet være, fuld af Vemod og dog smuk, opløftende, fuld af Trøst og Forhaabninger. Vi har kæmpet og stridt. Nu kommer den evige Hvile, den store Fred. Og det er ikke Tilintetgørelsens Fred, men Freden i det evige Fædreland. Oldingen kommer igen til at ligne et Barn, og ligesom et træt Barn sover han hen, omfavnet af den evige Kærligheds Arme. Fader i Dine Hænder! Menneskene er oprundet fra Gud og vender tilbage til Gud. Saaledes slattes Livets Kredsløb.

Ved —z.

Fra Kirkens Fortid.

En Bispeskikkelse fra den danske Middelalder.

Ny Vurdering af Jacob Erlandsøn.

Historieskrivning er en mærkelig Ting. Dens Opgave er at give en fuldtud sandfærdig Fremstilling af Fortidens Begivenheder, saavidt den historiske Forskning har kunnet udrede dem. Og dog er det aldrig lykkedes at give en saadan Fremstilling, idet ingen Historieskriver har kunnet undgaa at lade sin Person, sine Meninger indvirke paa Fremstillingen; i Reglen har han vel heller ikke villet det. Derfor kan en ny Danmarkshistorie sætte Sindene saa voldsomt i Bevægelse, som man for ikke længe siden har oplevet det. Derfor er ogsaa al dansk Historieskrivning anti-katholsk, og det gælder lige fra de store Værker til Skolebøger. Igennem Aarhundreder har det været Skik, at Historieskriverne tog Parti mod den katholske Kirke, og ud fra deres Indstilling er meget i Historien opfattet forkert, mange Personligheder og mange Begivenheder uretfærdigt bedømt. Gennem Historieskriverne er hele det danske Folk blevet fyldt med mærkelige Historier om Kirken.

Ved mange af de Ting, der fremsættes, er det for os Katholiker ganske let at se det fejlagtige. Drejer det sig om forkerte Fremstillinger af Kirkens Lære, er det jo ganske ligetil, men naar det gælder Bedømmelsen af kirkelige Personer og deres Handlemaade, bliver det anderledes vanskeligt. Historieskriverne har i Aarhundreder altid givet dem Uret. Reformationens Kampskrifter og Smædeskrifter er Udgangspunktet, og Enevældens Vagt om den rene Lære har gjort det umuligt at naa til nogen anden Bedømmelse. Først i Slutningen af det 19. Aarhundrede er det blevet muligt for danske Historikere ogsaa at fortælle gode Ting om den katholske Kirke, og moderne Historikere har paa flere Punkter bragt helt nye Vurderinger frem. Det er noget, vi Katholiker maa lægge Mærke til, ikke mindst fordi det altid varer meget længe, før de nye Synspunkter bliver almindelig kendte og faar Indpas ogsaa i Skolebøgerne.

I Dag skal jeg særlig henlede Opmærksomheden paa en Afhandling af Prof. William Norvin om »Jacob Erlandsøns Kamp for Kirkeretten«^{*)}, som bringer en fuldstændig ny Vurdering af denne voldsomme Episode i Danmarks Historie.

^{*)} I Tidsskriftet Scandia V (1932) 251—94.

Jacob Erlandsøn turde være et typisk Eksempel paa, hvorledes danske Historikere alle som en tager Standpunkt mod den katolske Ærkebiskop. Og de nøjes ikke med at tage Standpunkt mod ham i hans store Kamp, som de ikke forstaar, men Manden selv bliver afvist. Ordene herskesyg, stolt, hensynsløs, forræderisk er blevet knyttet til hans Navn. Saaledes har alle danske Børn lært ham at kende, og jeg husker fra min egen Skolegang, hvor vanskeligt det var selv for Katholiker at faa en anden Opfattelse af denne Mand. Vel kan Katholiker forstaa hans Kamp med Kongemagten, men mon ikke de fleste alligevel har faaet det Indtryk, at nogen helt tiltalende Kirkens Mand var Jacob Erlandsøn ikke. Det var i hvert Fald den naturlige, nøgterne Opfattelse af ham.

De nyeste Historikere har til Dels forstaaet, at det ikke blot var Herskesyge, der fik den danske Ærkebiskop til at kæmpe for Kirkens Uafhængighed. Allerede for henved 40 Aar siden har Erslev givet en Fremstilling af Jacob Erlandsøn, der viste Forstaaelse. Men danske Skolebøger kører videre med den gamle Lektie. I en af dem, der er meget udbredt, læser man: »Han var stolt og herskesyg og tog derfor straks fat paa at indføre en Del nye Regler, hvorved Kirken vilde blive ligesaa uafhængig i Danmark, som den var i andre Lande.« Det typiske i denne Sætning er Ordet »derfor«, som leder hele Kirkekampen tilbage til Ærkebiskoppens daarlige Karakter. I Virkeligheden gør denne Skolebogsforfatter som saa mange andre sig skyldig i den mærkeligste Logik. Grunden til, at Jacob Erlandsøn kaldes stolt og herskesyg, er jo kun den, at han førte sin Kamp, og samtidig fører man Kampen tilbage til hans daarlige Egenskaber. En fuldstændig *circulus vitiosus!*

Naar Professor Norvin kalder sin Afhandling »Jacob Erlandsøns Kamp for Kirkeretten«, saa viser allerede denne Titel, at hans Mening om Sagen er en helt anden end den gængse. Grunden hertil er den, at han er gaaet til sin Undersøgelse med helt andre Forudsætninger, end danske Historikere ellers har haft. Prof. Norvin har nemlig ikke særlig beskæftiget sig med Danmarkshistorie, men han har et Kendskab til Middelalderens europæiske Aandsliv, som vistnok ingen anden dansk Forsker hidtil har haft. Derfor ser han Ærkebispestriden ikke som en dansk politisk Kamp, men som en Del af den Kamp for Kirkeretten, som Kirkens Mænd førte overalt i Europa. Og han forstaar Kampens Betydning.

Med denne Opfattelse kommer Prof. Norvin i afgjort Modstrid med Prof. Arup, uden direkte at nævne det. I sin Danmarkshistorie gør Prof. Arup nemlig hele Kampen til Politik. Han siger endog, at »i Forhold til disse rent verds-

lige politiske Spørgsmaal havde de kirkelige Stridspunkter mellem Ærkebisen og den kongelige Regering kun en ganske underordnet Betydning.« For Arup er det Ærkebiskoppen, der ikke kan forstaa, at han maa underordne sig »den nyskabte Rigmagt«. For Norvin drejer det sig slet ikke om specielle Retsspørgsmaal, heller ikke Ledingsspørgsmaalet, som Arup særlig fremhæver, men Kongen forstod, »at det almene Krav om den canoniske Rets absolute Gylighed, hvorom Striden stod saa haardt ude i Europa, nu med Styrke blev rejst i Landets egen Kirke«.

Først hævder Prof. Norvin, at Jacob Erlandsøn havde Ret til at søge den af Eskil indførte skaanske Kirkelov ændret. Det var ikke en Rigslov, men som allerede af Retshistorikeren Ludvig Holberg fremhævet, en Overenskomst mellem Ærkebisen og Skaaningerne, som kunde opsiges. I Tidens Løb havde Kirkeretten udviklet sig saaledes, at Ærkebisen maatte søge den gamle skaanske Kirkelov ændret. Der var særlig to Punkter, som han ikke kunde godkende, det ene var Procesmaaden med Renselsesed med Mededsmænd uden Vidneførsel, og det andet var Behandlingen af Ægteskabssager. Det var Ærkebispens »Pligt, som fulgte med hans Ansvar for den danske Kirke, saaledes som han maatte opfatte det, at skride bestemt ind derimod«. Dertil kom, at Jacob Erlandsøn, som han ofte fremhæver, havde aflagt Ed paa den kanoniske Ret — hvad hans Forgængere sandsynligvis ikke havde — og derfor kunde han ikke blive staaende ved den gamle Lov. »Ogsaa her havde Ærkebiskoppen den mest soleklare Ret.«

Det er vanskeligt at forstaa, at Ærkebiskoppens Krav kunde føre til en saa voldsom Strid. Om dette siger Prof. Norvin, at Almuen af Stormændene blev ophidset til at holde fast ved deres gamle Lov af Frygt for, at man vilde berøve dem Rettigheder og tvinge dem til at yde større Afgifter. For Kongens Vedkommende drejer det sig om, at han ikke vilde opgive Kongemagtens Supremati over Kirken. Stadig fremhæver han, at Jacob Erlandsøn er bleven Ærkebiskop imod hans Ønske, det er det principielle Magtspørgsmaal, der kæmpes om. Alle de enkelte Retsspørgsmaal, som var vanskelige at afgøre paa Grund af Ærkebispens Dobbeltstilling som Kirkens Mand og Indehaver af en stor verdslig Stilling, henviser Ærkebiskoppen »klart og følgerigtigt« til Pavens Afgørelse.

Naar Jacob Erlandsøn og hans Tilhængere i Kampens Løb søgte Støtte hos Kongens politiske Fjender, finder Prof. Norvin, at der ikke er Grund til nogen Forargelse. »Kongen vilde ikke lade Striden gaa til pavelig Afgørelse, og Prælaterne selv besad ingen som helst materielle Magtmidler; de maatte gøre, som Paven altid havde gjort i

Kampen mod Kejseren, søge Støtte hos Folk, der af politiske Grunde var Kongens Modstandere«. Men naar Professorens mener, at Kong Kristoffer virkelig blev forgivet af Abbed Arnfast, og heller ikke finder, at en saadan Forbrydelse er en Grund til Forargelse, fordi Kirken var i en Nødværgesituation, kan jeg ikke følge ham. Jeg finder den Tanke saa forargelig, at jeg vægrer mig ved at tro det, og, som Professoren selv siger: »Bevist er det aldrig blevet«.

Af stor Interesse er det, at Prof. Norvin ikke blot hævder, at Jacob Erlandsøn havde Ret og Pligt til at føre sin Kamp, men han betragter ogsaa denne Kirkekamp som en Kamp for Ret og Kultur: »Ikke blot var Gennemførelsen af den canoniske Ret, saaledes som den havde udviklet sig fra de store Retslærere i det tolvte Aarhundrede over Gratian og Rolandus til Gregors Decretaler, en Livsbetingelse for Kirken, som dette havde faaet Udtryk paa de sidste to Laterankoncilier og Lyonkonciliet 1245, men det var tillige et meget stort Kulturfremskridt; som ogsaa vilde have været til Gavn for Danmark. Det var Kongerne, der her førte en snæversynet og kulturfjendtlig Politik, som ogsaa kom til at koste dem Rige og Trone, Prælaterne, der kæmpede for Ret og Kultur. Kampen førtes forgæves, og Riget gik til Grunde, fordi der ikke var fornødne Magtmidler at sætte op mod det verdslige Sværd, og fordi en Del af den danske Klerus svigter, hildet i snæversynet Lokalpolitik.«

Man kan ikke andet end baade forbavsnes og glædes over denne Opfattelse af Kirkens Kamp, der er saa forskellig fra den, man ellers møder. Og det er denne Opfattelse, som gør, at Prof. Norvin saa helt tager Jacob Erlandsøns Parti og yder ham sin uforbeholdne Hyldest. Han slutter sin Afhandling med følgende smukke Ord:

»Det var en Kamp for Kultur, som ikke lod sig gennemføre. Men den Mand, som satte sit Liv ind paa denne Kamp, havde fortjent en bedre Skæbne, end danske Historiekrivere har ladet ham til Del; at han tabte og satte Livet til, gør ikke hans Kamp mindre storladet. Jacob Erlandsøn er at regne blandt de store Skikkelser i den danske Kulturs Historie.«

Og saa spørger man sig selv: Mon danske Historiekrivere i Fremtiden vilde give denne Stormand en bedre Behandling? Jeg stoler ikke rigtig paa det, det vil i hvert Fald vare længe, før den gængse Fremstilling bliver ændret. Men for en Katholik er Professor Norvins Afhandling en virkelig Oplevelse. For Fremtiden har vi et virkeligt Grundlag for Bedømmelsen af den danske Ærkebispespejdel, nu forstaar vi baade den og dens store Mand.

Bernh. Jensen.

Sankt Norbert.

(Sluttet.)

I Prèmontré vilde man være regulære Kanniker, d. v. s. leve rigtigt Klosterliv med de tre Munkeløfter og som Kanniker have det liturgiske Bønsliv — Korofficiet og den hellige Messe — som vigtigste Opgave og Dagens Midtpunkt. Dernæst vilde man gøre Sjælesorgen til den anden Livsopgave. Først vilde man arbejde paa Brødrenes egen personlige Reform og saa, naar de var virkelig forberedt dertil, give sig helt til Arbejdet for andres Sjælefrelse. Prèmontré skulde være en Planteskole for Mønsterpræster. Thi Norbert var hele sit Liv optaget af Spørgsmaalet om, hvorledes man kunde naa til Dannelsen af en helt god Præstestand.

Prèmontré voksede hurtigt. Talrige Datterklostre kom til i Løbet af faa Aar. Lægbrødre, der skulde sørge for Klostrenes jordiske Fornødenheder, blev optaget i stort Tal. — Ogsaa en Anden Orden for kontemplative Nonner stiftedes. For den Tids større Overskud af Kvinder imødekom Nonneklostrene et alvorligt Ønske. Ogsaa for Mennesker, der maatte blive ude i Verden, skrev Norbert et Livsprogram for at hjælpe dem til mere kristelig Fuldkommenhed hver i sin Stand. Det var en Tredje Orden, Historiens ældste, stiftet 100 Aar før St. Franciskus' Tredje Orden.

I Antwerpen bekæmpede og besejrede Norbert og hans Disciple i 1124 Tanchelinus' Kætteri. Denne Vranglærer benægtede Biskoppernes Myndighed og den præstelige Magt. Derfor fornægtede han ogsaa Forvandlingen af Brød og Vin til Jesu Kød og Blod i Messen.

Sejren over dette Kætteri har for altid givet St. Norbertsbillederne et Sakramentssymbol — Kalken eller Monstransen — i Haanden; og han hører til Kirkens »eucharistiske Helgenskikkelser«. Fremmelsen af det eucharistiske Fromhedsliv er stadig en af Ordenens Hovedopgaver. Ordensstatuternes første Kapitel har fra først af været helliget Alterets Sakramente. I alle Præmonstratenserklostre findes Sakramentsapostolater: Eucharistisk Korstog, Sonemesseforeninger, eucharistiske Blade o. s. v. Det er en tidligere Abbed fra Ordenen, Mgr. Heylen, der er Præsident for de internationale eucharistiske Kongresser. Sandsynligvis var den hellige Juliana, som Forsynet brugte til Indførelse af Christi Legems Fest, Præmonstratensernonne.

I Modsætning til sin Ven og samtidige, den hellige Bernhard af Clairvaux, kæmpede Norbert for Troen paa Marias ubesmittede Undfangelse. Kærlighed til Guds Moder er ogsaa en Fædrearv fra Norbert til hans Sønner. Alle

deres Kirker er Vor Frue Kirker. De beder, foruden det store Kannikebreviar, ogsaa Marias lille Officium.

I Aaret 1126 blev Norbert valgt til Ærkebiskop af Magdeburg. Stifteren blev derved for en stor Del taget fra sin Ordens Ledelse. Hans tro Ven fra Missionærtiden, Hugo fra Fosses, blev Ordenens ny Leder. — Som paa andre Steder fandt Norbert ogsaa i sit Bispedømme daarlige Forhold i Gejstligheden. Utrættelig og med den største Kraftanstrengelse søgte han at gennemføre en Reform i den sachsiske Del af sit Stift. Det gjorde ham forhadet saavel hos Gejstligheden som hos Lægfolket. To Gange forsøgte man endog at myrde ham. I 1129 tvang et voldsomt Oprør ham til i ugevis at holde sig borte fra sin Bispestad. Men Norbert veg ikke tilbage. Nye og bedre Tider og Tilstande fulgte; og den strenge Biskop steg i Anseelse og Myndighed hos sine undergivne.

I 1129 førte han Præmonstratensere til Mariaklosteret i Magdeburg. Ogsaa i den slaviske Del af Stiftet, blandt Venderne øst for Elben, tog Missionsarbejdet Fart. Nye Stifter, hvor Bisp og Kanniker levede efter Ordenens Regler, blev grundlagt dér. Paa den Maade blev det Præmonstratenserne, som omvendte næsten hele Nordtyskland.

I 1130 formaaede Norbert at faa hele Tyskland til at forkaste den falske Modpave, Anaclet, og anerkende Pave Innocens, ligesom den hellige Bernhard opnaaede det i Frankrig og England.

I 1133 førte Kong Lothar Pave Innocens tilbage til Rom og modtog som Belønning herfor den tysk-romerske Kejserkrone. Norbert ledsagede Kongen som hans Ærkekansler. Han var Kejsereisens Raadgiver og en modig Forsvarer for Pavens Rettigheder, ogsaa naar det derved truede med Konflikter med Lothar.

Syg og træt vendte Norbert hjem efter sin Romerfærd. Skærtorsdag samlede Biskoppen sine sidste Kræfter for at vie de hellige Oljer. Paaskedag læste han endnu Messen. Men det blev sidste Gang.

Norbert følte, at Døden nærmede sig. Han gav derfor de sidste Raad for sit Bispedømmes og sin Ordens Ledelse. Den 6. Juni 1134 døde Norbert, kun 52 Aar gammel, Hans Død betød et stort Tab for hans Orden, hans Stift, for det tyske Rige, ja, for hele Kirken, som næst efter den hellige Bernhard af Clairvaux utvivlsomt ikke har set større Personlighed i det 12. Aarhundrede.

Den 12. Juni blev Norbert, efter Kejsers Lothars Vilje, begravet i Mariaklosteret hos sine Ordensbrødre. Her hvilede hans jordiske Rester flere Aarhundreder. I Aaret 1582 stadsfæstede Kirken den Helgendyrkelse, som allerede havde

Et Hjørne af Kapitelsalen i Averbode. Abbeden ses længst til venstre.

bestaaet i Aarhundreder i Folket og indskrev dermed Norbert i Rækken af sine Helgener.

Da Lutheranismen var blevet Herre i Sachsen, og Vor Frue Kloster i Magdeburg var i Protestanternes Hænder, forsøgte man at bringe Norberts Relikvier til et mere hjemligt Sted. Dette lykkedes i 1626 for Abbeden fra Præmonstratenserklosteret i Strahov ved Prag. Dér findes nu den store Helgens endnu velbevarede Skelet og Kranie.

Efter Dr. phil. A. van der Heijden O. Præm.
i Bladet »Het Offer«. Abbed Berne, Holl.

P. S. Af Ordenens 800 Aars Historie skal blot tilføjes: Den havde her i Danmark Klostre i Børglum og Vrejlev (Nonner) og 5 i Skaane samt et i Norge (Tønsberg). Af den engang saa udbredte Orden er der nu kun faa Provinser tilbage i Belgien, det tidligere Østrig, Frankrig, Holland og et enkelt Kloster i U. S. A., Brasilien og Tyskland. Der er 35 selvstændige Abbedier. Generalabbed er Mgr. Crets (Averbode). I Danmark virker for Tiden 12 Præmonstratensere (9 Præster og 3 Brødre); som bekendt er vor Biskop Præmonstratenser. Ordenen har Missioner i Brasilien, Congo og Indien. og tæller ialt ca. 1700 Medlemmer.

Ved O. B.

Presse-Rundskue.

Præsteuddannelsen og Universitetet. Det er velgørende at læse, hvad Provst Johs. Nordentoft skriver om Præsteuddannelsen i »Berlingske Tidende« af 22 Maj, Aften, dobbelt velgørende i en Tid, da adskillige af Folkekirkens Præster virker foruroligende ved deres Mangel paa Disciplin, Kirkelighed, ja næsten Kristendom. Klart og myndigt tager Provst Nordentoft Stilling til Prof. Aage Bentzens Artikel i »Aarhus Stiftstidende« af 28. Marts om »*Det theologiske Fakultets konfessionelle Stilling*«.

Provsten gør Forskel paa Adgang af Ikke-Medlemmer af Folkekirken til theologisk Embedseksamen og ikke-folkekirkelige Ansøgers Adgang til Professoratet i Theologi. At theologisk Eksamen kun er Kundskabs- og Modenhedsprøve og ikke nogen »Trosprøve«, berettiger ikke til den Følgeslutning, »at Undervisningen i Theologi ikke maatte have andet Maal end Kundskabsmeddelelse og intellektuel Modning«. Prof. Bentzen har med Hensyn til Religionsundervisningen i den meget omstridte Skolebetænkning erklæret sig for ren Kundskabsmeddelelse. Provst Nordentoft spørger derfor udtrykkeligt Professoren, om efter hans Mening ogsaa den theologiske Undervisning bestaar i blot og bar Kundskabsmeddelelse eller »ogsaa og ikke mindst i at hjælpe Studenterne, de vordende Præster, til at blive rodfæstede i Tro til Gud og til hans Ord og i Kærlighed til Mennesker«. Uden derfor at være mindre videnskabeligt vilde det theologiske Studium derved »blive ganske anderledes frodigt og frugtbringende, ganske anderledes karakterdannende« . . . »Hvor lyder det fattigt«, naar Professoren nok anerkender som Fakultetets Hovedopgave at udanne Præster, men ser dens Opfyldelse i »saa samvittighedsfuldt som muligt at lede Studenterne ind i den videnskabelige Diskussion«. Ud fra denne Opfattelse og i Modsætning til den biskoppelige Kundgørelse af 9. Maj 1924 vil Fakultetet ikke anerkende nogen Pligt for sine Professorer til at være Medlemmer af den danske Folkekirke. Hvad Theologiprofessorernes videnskabelige Anseelse angaar, vil efter Provst Nordentoft »Tilhørigheden til Folkekirken næppe gøre hverken til eller fra«. Naar man ikke anerkender Theologi som Videnskab, er det, »fordi der i den regnes med Underets Mulighed. At Benægtelsen af denne Mulighed er en Overskridelse af Videnskabens Competence, er en Sag for sig. Men skal det theologiske Fakultet vælge mellem de andre Fakulteters Anerkendelse og den kristne Menigheds Tillid, saa bliver det den sidste, der maa vælges. Mistes denne Tillid — og det gør den uvægerligt, dersom

den Dag kommer, da theologiske Professorer ikke har Mod, Troens Mod, til at regne med Underrets ikke blot Mulighed, men Virkelighed — saa er det kun et Tidsspørgsmaal, naar Menighedens egen Præsteskole er der«.

Med det norske Menighedsfakultet for Øje hævder Provst Nordentoft: at unge Kandidater, som i deres Studentertid paa personlig Maade har modtaget en stærk kristelig Paavirkning af deres Professorer, derved skulde have taget Skade paa deres Vilje til Sandhed og have faaet deres Evne til klar Tænkning svækket, vil det være vanskeligt at paavise«.

Prof. Bentzen erklærer i sin Artikel, at den Dag, Kirken binder den videnskabelige theologiske Forskning, nedbryder den Tilliden til sine Præsters Ærlighed og begiver sig paa Vejen tilbage til Rom.*) Provst Nordentoft svarer: »Professoren synes at dele den gængse Misforstaaelse, at et Løfte — eller blot en Bekendelse, en Udtalelse af sit Standpunkt, sin Overbevisning — gør en Mand mindre troværdig. — — — At han er overbevist Kristen, at han har sagt, hvor han staar, og hvad han vil, skulde vel ikke gøre Tilliden til ham mindre, men tværtimod større.

Hvad konfessionel Bundethed angaar, »skal det siges, at saa betydningsfuldt, som det konfessionelle er, saa er dog Spørgsmaalet om det grundkristelige (som ogsaa er det fælleskristelige) uendeligt vigtigere. Naar galt skulde være, maatte vi hellere se en troende Katholik paa en af vort Universitets theologiske Lærestole end en Mand, der vilde docere for de unge, at Guds Personlighed eller Jomfrufødslen, Herrens Opstandelse af Graven paa den tredje Dag, Himmelfarten eller andet af vor kristne Tros Indhold strider mod Videnskaben og ikke har noget med Virkeligheden at gøre.«

(Udhævelserne af undertegnede)

A. Menzinger S. J.

Paa Lytterpost.

Torsdagene ^{19/4} og ^{17/5} Kl. 11¹⁵—11⁴⁵ holdt Adjunkt G. Gruelund i Skoleradio Foredrag om »**Danske Byer som Mærkepæle for den økonomiske Udvikling.** 1: Slesvig—Ribe. 2: Viborg—Odense—København.« Herunder omtaltes, at det havde haft Betydning for Byerne, at der havde været saa mange Kirker og Klostre der, og

*) Katholske Theologiprofessorer kan i Overensstemmelse med de gældende Konkordater kun ansættes, naar der foreligger en Erklæring fra deres Biskop om, at der ikke er noget at indvende mod deres Lære og Vandel. For Lærens Kirkelighed garanterer den Ed, som enhver katolsk Theologiprofessor har at aflægge paa den Tridentinske Trosbekendelse samt Pius X's Artikler mod Modernismen.

at Byerne led under Reformationen; men man kunde nok mærke, at G. ikke fattede, hvorfor der egentlig skulde være saa mange Kirker og saa mange gejstlige. — »et Utal af Præster . . . Man maa i den ene Kirke have kunnet høre Folk synge i den anden.« Hvorfor fremhæver man ikke for Retfærdighedens Skyld, at hele Middelalderens Kultur udfoldede sig paa Kirkens Grund? En Tid, hvor Præsterne og Munkene baade var Tidens Lærere, Kunstnere, Læger, hvor Klostrene som oftest var Herberger for de vejfarende, Apotheker og Hospitaler for de syge, Mønsterhaver og Mønsterbrug for Landfolket etc., havde naturligvis Brug for flere Præster og Munke end vor Tid, især naar den har for faa. Hans Tavsens blev nævnt under Omtalen af Viborg, men straks opgivet, da han jo egentlig ikke havde nogen Betydning for Byens økonomiske Udvikling. Derimod fik St. Ansgar, Knud den Hellige og Absalon en meget udførlig Omtale. Der blev sagt en Fejl; G. omtalte, at der i Middelalderen i de fleste danske Byer var Gilder, som var opkaldt efter forskellige Helgener. »Gildet i Odense var naturligvis opkaldt efter Knud den Hellige.« Nej, det var opkaldt efter Gildernes Opfinder (eller Fornyer paa kristent Grundlag), den h. Knud Lavard.

Sønd. $\frac{3}{6}$, Søndag i Christi Legems Oktav, Kl. 8⁴⁵—9³⁰: **Katholsk Kirkemusik.** Sakramentskirkens Kor sang Sakramentshymner og -salmer.

Samme Dag Kl. 13: Sprog for viderekomne. 13—13²⁰: Engelsk. Lektor J. Saxe fra Holbæk fortalte om »**An unofficial Parliament**«, Folketalerne i The Hyde Park. Herunder omtaltes ogsaa en katholsk Præst, der stillede Spørgsmaalet: »Er der nogen af jer, der har set Gud?« og blev afbrudt af en Christian Scientist, der svarede: »Ja, jeg er Gud!« — — Kl. 13²⁰—13⁴⁰: Tysk. Lektor H. Moe: »**Die Oberammergauer Passionsspiele**«. I et tidligere Foredrag, som jeg desværre ikke har hørt, havde han fortalt om Oberammergau. Denne Gang gav han en objektiv Gennemgang af Spillet, som han ikke selv havde set, men kendte fra Daisebergers Tekst, hvoraf vi fik oplæst Brudstykker. Foredragene skulde være en Forberedelse for dem, der agter sig til Oberammergau i Sommer. *Ignatius.*

NYE BØGER.

Kaos — af ukendt Forfatter. Kbhvn. 1934. Martins Forlag 300 S.

Skønt denne Bog er anonym, har man ikke Vanskelighed ved at kende Forfatteren i den temmelig tendensiøse Handling og Fremstilling af Hovedpersonen, en ung Officer. Denne bliver af en begavet tysk Doktor forledt til

at gaa for vidt i sin Kritik af Nedrustningen og det hele Militærspørgsmaal, men falder, inden paabegyndt retslig Undersøgelse, i en Duel med samme Doktor.

Den unægtelig mest interessante Person er den unge Pastor Otto Bang, som stik imod sin provstelige Svigerfar og det hele kirkelige Fakultet og stik imod al vedtagen protestantisk Skik, kræver indført præstelig Cølibat, Bod, Faste, Skriftemaal og Klosters Genoprettelse, paa Grundlag af, at Reformationen er uden Tilpasningsevne for Nutiden, at Præsternes hele Gerning er Marsch paa Stedet, Kirken uden Magt og Myndighed, og at der tiltrænges en stærk Haand til at gribe samlende og støttende ind i Opløsningen. Ikke noget nyt — og det gør mindre til Sagen, at Forfatteren til sidst lader Pastor Bang holde en let militaristiskfarvet Begravelsestale over Hovedpersonen. — Det er lykkedes at skabe en lysende Skikkelse, stærk og grebet af sit Emne, og som man ikke saa hastigt glemmer. Her har Bogen en vis Interesse, idet den kan give vaklende og af Tidens Splittelse enerverede Mennesker, der savner Mening i deres egen Kirke, et Fingerpeg i den rigtige Retning.

En Protestant.

FRA HOVEDSTAD OG PROVINS.

Vær med til vor Valfart til Haraldsted!

Rundt omkring fra mange Lande hører man om store Stævner, Processioner og Pilegrimstog, hvor vore Trosfæller henter sig Guds Velsignelse, Begejstring og Mod i vor saa bevægede Tid. Vi herhjemme har kun en eneste Valfart i Aarets Løb; den skulde samle saa mange desto flere Katholiker. Lad os derfor saa vidt muligt reservere den 24. Juni til Valfarten til Haraldsted. Pastor Boerrigter beder os meddele, at det billige Søndagstog afgaar fra Kbhvn. Kl. 6,25, og Billetten dertil koster Kr. 3,20. Toget 7,19 er ikke billigt Søndagstog. (Dog gør vi opmærksom paa, at der er noget, som hedder Fællesbillet, som kan løses for mindst 4 Personer og giver ca 33 % Rabat.) Ved Ankomsten til Ringsted er der straks Lejlighed til at modtage den hellige Kommunion. Derefter kan Forfriskninger nydes i Præstegaardshaven. Messen læses Kl. 9. Kl. 10 gaar Processionen fra St. Knuds Kirke til Haraldsted, hvor der læses Messe Kl. 12.

Christi Legems Procession i Dalum.

I Hedvigssøstrenes prægtige Park ved Dalum Kloster fejrede Odense sin Christi Legems Fest Søndag den 3. Juni. Der var rejst 4 Altre, nemlig Søstrenes, Novicernes, Børne-

hjemmets og Josefssøstrenes. Under stor Deltagelse blev Højmassen sunget oppe paa Højen ved Hovedalteret, og fra dette bevægede Sakramentsprocessionen sig rundt i hele Parken saaledes, at det sidste Stationsalter var inde i Klosterkirken. Sognekirken Kor ledede den vekselsungne »De Angelis«-Messe, der er saa aldeles ideel for en Messe i det fri. Processionen gennemførtes helt efter Kirkens Liturgi med de foreskrevne Evangelier og Paakaldelser. Det er sagt, at man ikke i Mands Minde har fejret en smukkere Christi Legems Fest i St. Albani Sogn. *veni.*

Christi Legems Procession i Horsens.

At Christi Legems Processionen i Horsens den 3. Juni (den første efter Reformationen) blev vellykket, ses maaske bedst deraf, at Bladene bragte store tospaltede nærmest begejstrede Referater. Denne Kendsgerning viser bl. a., at Frygten for, at vore Processioner paa nogen Maade skal blive forulempede, intet som helst har paa sig. Festprædiken under Levitmassen holdtes af Pater Olav Ballin fra Vejle. Det allerhelligste Sakramente blev i Processionen baaret af Pater Wolff fra Haderslev. Gennem Horsens Gader gik den store Skare, der talte mellem 500 og 600 Mennesker, ud ad Landevejen til St. Ansgars Skolehjem, »Sølyst«, hvor der var rejst et meget smukt Alter paa Terrassen ud mod Øst. I en begejstret, stemningsbaaret Tale, der greb mange, hyldede Pastor Hildebrandt Jesus Christus i Alterets helligste Sakramente og betegnede denne Dag som en af de største i de 25 Aar, han havde virket i Danmark.

Jens Jyde.

Ungdomsforbundets Generalforsamling.

Til den Generalforsamling, som D. K. U. F. havde indkaldt til d. 5. Juni i »Vesterhus«, havde foruden Bestyrelsen ca 20 Foreningsmedlemmer givet Møde deriblandt: Pastorerne Ballin, Andreasen og Hake. Formanden, Pater Nøsen, bød Velkommen og fastslog at 1933 havde været et Arbejdsaar trods en Del Modgang. Ungdomsbladet var udkommet med i alt 412 Sider og havde brugt 140 Kli-cheer. Bladet havde haft Fremgang, men var alligevel nødt til at holde en Basar. Julekærten havde i 1933 ikke opnaaet samme Udbredelse som i 1932. Stævnerne paa Farumgaard og i Stenosgade havde været vellykket. Der havde kun været ringe Efterspørgsel efter den nyoprettede Lysbilledcentral. Regnskabsføreren, Hr. Danielsen, fremlagde Regnskabet og paaviste, at det finansielt set havde været et svært Aar. Man drøftede derefter det Stævne, Forbundet agtede at afholde paa Rygaard d. 28. Aug. 1934, hvorved Biskoppen havde lovet at tale; 2 andre Taler skulde hol-

des af Pastor Geertz-Hansen og Hr. Kallan, Odense. Der blev valgt Komitéer til Stævnet og Basaren. En Del Kritik rettedes mod Aarets to Ungdomsstævner. Desuden gav to Problemer Anledning til en livlig Drøftelse: Hvilken Aldersgrænse der skulde gælde for Ungdomsforeningernes Medlemmer, og hvilken Stilling man skulde indtage til den Ungdomssektion, D. K. U. F. havde oprettet, hovedsagligt efter det Princip, at religiøse Foreninger skulde være delt efter Køn.

St. Ansgars Fond.

Skønt vor Indsamling til St. Ansgars Fond, som skal muliggøre »Nordisk Ugeblad«s Udvidelse, endnu ikke har ført til saa store Resultater, som f. Eks. vort Broderorgan »St. Olav« i Norge kan glæde sig over, hvor Præster, Søstre og Lægfolk i Forening ved store og smaa Beløb har naaet den relativt betydelige Sum af over 8000 Kr., fortsætter vi dog ufortrødent og takker samtidig de bidragydende, som vil hjælpe os med det for os Katholiker saa vigtige Pressearbejde.

E. Mailand.....	Kr.	5,00
Pastor A. Ammerlaan	»	2,00
Marie Grüner.....	»	25,00
»Mumie«, Oldnord. Museum	»	10,00
Olga Sørensen og Ellen Stellfeld, Aarhus	»	5,00
De unge Pigers Kongregation, Amager	»	13,00
	Kr.	60,00
Tidligere indkommet	»	1174,84
	Kr.	1234,84

Bidrag til St. Ansgars Fond modtages af Hr. A. Prüser, St. Annæ Plads 28, Giro 26,773, samt af Redaktøren, Pater G. Scherz, Hans Bogbinders Allé 2, Giro 4198.

Gennem 75 Aar i Kærlighedens Tjeneste.

Torsdag d. 14. Juni var det 75 Aar siden, de første 4 St. Hedvig Søstre aflagde Ordensløfterne i Breslau, og denne Dag betragtes derfor med Rette som Kongregationens Fødselsdag. I disse Aar har Kongregationen vokset sig stor og stærk og tæller for Tiden over 700 Søstre i ca 72 Ordenshuse. Foruden den danske Provins med Provincialforstanderindens Sæde i Dalum Kloster, eksisterer der en tysk, tjekkisk og polsk Provins. Hvor hurtigt Ordenen har udbredt sig herhjemme, er kendt; der findes nu St. Hedvig Søstre i Odense, Kolding (Klinik, Skole, Børnehjem), Haderslev, Aabenraa, Slagelse, Aakirkeby, København (Børnehjem og Alderdomshjem.) Man kan forstaa, at Søstrene

d. 14. Juni standsede en Stund paa deres Vandring paa den kristne Kærligheds Sti for at takke Gud for den frodige Udvikling. Dagen fejredes med Højmesse og Udstilling af det Allerhelligste i Søstrenes Kapeller. Vi kan kun være glade ved, at deres Virksomhed i saa stor Udstrækning kommer vort Vikariat til gode, saa meget mere, som der allerede findes mange danske Søstre i deres Rækker.

FRA DEN VIDE VERDEN.

Nye Kardinaler?

I vatikanske Kredse taler man om saavel et hemmeligt som et offentligt Konsistorium, som den Hellige Fader agter at afholde, inden han flytter ud til sin Sommerresidens i Castel Gandolfo, vistnok i sidste Halvdel af Juni Maaned. Konsistoriet vil denne Gang blive særlig betydningsfuldt; der vil ikke alene blive udnævnt nye Kardinaler, men Paven skal have til Hensigt i en Konsistoriealokution at give en nøjagtig Oversigt over den katholske Kirkes Stilling i de forskellige europæiske og amerikanske Lande. Hvad Kardinaludnævnelserne angaar er der Tale om 10 Udnævnelser.

Katholske Skandinaver i Kanada.

Der foreligger nu Opgørelsen efter Folkeoptællingen af 1931, som er saare glædelig for Moderkirken. Katholikerne er med 4 285 388 Medlemmer det største Religionssamfund. Derefter følger: Den forenede Kirke (bestaaende af Presbyterianere, Methodister og Kongregationalister) 2 017 375, Anglikanere: 1 635 615; Presbyterianere: 870 728; Baptister: 443 341; Lutheranere: 394 194; Jøder: 155 614 etc. Det mest interessante er dog, hvorledes Katholikerne fordeles blandt de forskellige Nationer, som bor paa Kanadas Grund. 2 849 096 er Franskmænd, 177 634 Englændere, 384 748 Irlændere, 156 315 fra Ukraine, 107 930 Tyskere, 124,252 Polakker. Men der bor ogsaa Tusinder af katholske Skandinaver derovre. Saaledes findes der 2094 katholske Nordmænd og 1911 kath. Svenskere. Desværre findes der i vor Kilde — La Croix — ikke opgivet, hvor mange kath. Danske der er derovre. Maaske en af vore Læsere kan oplyse os derom.

Katholsk Socialarbejde i Spanien.

Det sociale Arbejderinstitut i Madrid lader afholde en Serie Kursus for Arbejderne i Spaniens Hovedstad. Disse Kursus, som afholdes i Tiden 21/4 — 30/6 1934, har Bud til Folk fra 23—30 Aar, som ikke er i Strejke.

Hensigten med disse Kursus er at uddanne Førere, som kan stille sig i Spidsen for den katholske Arbejderbevægelse, og ydermere at give Folket et nøje Kendskab til de sociale katholske Læresætninger. Efter Dagens Gerning samles disse unge Mennesker i Institutet, hvor Undervisning gives fra Kl. 7,15—10 om Aftenen. Der undervises i Kirkens sociale Læresætninger, Apologetik, Propaganda, Kulturhistorie, social Lovgivning, de sociale Læresætningers Historie og Fagforeningsorganisationerne; de studerende faar nøje Kendskab til den katholske Kirkes Syn paa alle sociale Forgreninger, deres Oprindelse, Udvikling og fremtidige Følger i Arbejdets og Kapitalismens Verden. Sjælen i dette storstilede katholske Socialarbejde er den katholske Aktions begejstrede, utrættelige Fører Gil Robles.

Mirakuløs Helbredelse i Lourdes.

Tolv Doktorer fra fire forskellige Nationer (England, Belgien, Schweiz og Frankrig) har sat deres Segl under et Dokument, der fastslaar et nyt Mirakel i Lourdes. Frk. Maria de Raedt, en flamsk Kvinde fra Hoeylaert nær Bruxelles, led af kronisk Nyre- og Blære-Betændelse. Hun tjente hos en Læge, som sendte hende fra den ene Specialist til den anden, men alle erklærede, at der intet var at gøre. I sin Fortvivlelse, kan man næsten sige, sendte Lægen hende saa til Lourdes. Hun tog af Sted med Tournai-Pilegrimmene for netop et Aar siden. I ellefte Time, under Afskeds-Gudstjenesten i Grotten, blev hun pludselig helbredet. For at afgive Beretning til det medicinske Bureau i Lourdes er hun atter i Aar med Tournai-Pilegrimmene i Lourdes, og Biskoppen af Tournai overværede Forhørene. Præsidenten, Dr. Vallet oplæste Rapporterne fra de patologiske og bakteriologiske Eksperter, som havde undersøgt Patienten før og efter Helbredelsen. Hun blev krydsforhørt af samtlige Læger og til sidst stillede Dr. Vallet følgende Spørgsmaal til Lægerne: »Kan denne Helbredelse betragtes som en naturlig Proces?« Svaret var et enstemmigt Nej.

Tre lukkede Retraiter i Roskilde.

- I. For unge Damer: Fra Onsd. Aft. d. 25. Juli til Sønd. Morg. d. 29. Juli
 II. » ældre » » » » » 1. Aug. » » » 5. Aug.
 III. » Herrer: » » » » 8. » » » » 12. »

Se iøvrigt N. U. Nr. 22 Side 567.

Konferencer paa Fransk for Ikke-Katholiker.

Den 18. 20. og 22. Juni Kl. 17 afholder Pater van Biervliet C. SS. R. religiøse Konferencer for Ikke-Katholiker paa Rygaard, Bernstorffsvej 54, Telf. Helr. 3118.

Retraite for kath. Damer.

Pater van Biervliet vil ogsaa lede en Retraite for kath. Damer fra den 25.—29. Juni — ligeledes paa Fransk og paa Rygaard.

Kirkelig Kalender.

Juni.	Juni.
17. S. 4. Søndag e. Pintse.	24. S. Johannes Døbers Fødsel.
— 5. Søndag e. P.
18. M. Ephræm.	25. M. Vilhelm.
19. Ti. Juliane af Falconeri.	26. Ti. Johannes og Paulus.
20. O. Silverius.	27. O. 4. Dag i Johannes Døbers
Oktav.
21. T. Aloysius.	28. T. Irenæus. — Vigilie.
22. F. Paulinus.	29. F. PETRUS OG PAULUS.
23. L. Vigilie til Johannes Døbers Fødsel.	30. L. Pauli Ihukommelse.

Juni. Ugens Messebønner.

17. S. 4. Søndag e. Pintse (666—501); 2. Sæt Bønner: Om de helliges Forbøn ([120]—[105]), 3. Efter frit Valg.
18. M. Ephræm Syrer (945); 2. Marcus og Marcellianus (946).
19. Ti. Juliane af Falconeri (947—776); 2. Gervasius og Protasius ([31]—[31]).
20. O. † Silverius (947); 2. og 3. som Søndag.
21. T. Aloysius (948—777).
22. F. Paulinus (951).
23. L. Vigilie til Johannes Døbers Fødsel (953—780); 2. Gudsmoder ([90]—[94]), 3. For Kirken ell. f. Paven ([123, 122]—[107]).

Af Sidetallene i Parenthes gælder det første den ny Udgave af Messebogen (1926), det andet den gamle Udgave (1907). Er der kun anført eet Tal i Parenthesen, gælder det den ny Udgave.

Anm. Paa de med † mærkede Dage, kan Præsten efter frit Valg læse Sjælemesse og andre Votivmesser, hvorfor man paa denne Dag ikke kan regne med, at de her angivne Messer læses.

Mariaforeningen, som jo har sat sig det Formaal at hjælpe mindre bemidlede og trængende Børn med Klædningsstykker og Fodtøj baade til den 1. h. Kommunion og til Firmelsen, har i Aar paa denne Maade hjulpet 20 Dreng og 20 Piger i Hovedstadens Sogne.

Naar denne kortfattede Meddelelse fremkommer, saa sker det for at bringe til Offentlighedens Kundskab at »Mariaforeningen«, som ellers fører en ret skjult og ubemærket Tilværelse, dog virkelig har udrettet noget, ja egentlig næsten mere, end den evnede. Dersom nemlig ikke nogle ekstraordinære Bidrag var bleven ydet, havde det overhovedet ikke været muligt at klare Udgifterne, skønt man i Forvejen saa sig nødsaget til at begrænse disse til det allernødvendigste.

Det kan ikke skjules, at Kassen er tom; saafremt ikke nye Medlemmer indmelder sig med et Aarskontingent paa 4 Kr. (evt. mere) eller hvis ikke anden Gave kommer ind, vil man i det kommende Aar være tvungen til at indskrænke Hjælpevirksomheden yderligere, d. v. s. afslaa mange Ansøgninger, hvad der betyder Skuffelse for mange. Lad dette ikke ske!

Indmeldelser og Gaver modtages med Taknemmelighed af:

Bredgade 64,
d. 11. Juni 1934.

Pastor v. d. Kettenburg,
Sognepræst ved St. Ansgar.

FREMMEDESPROG-TRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN).
Svanemosegaardsvvej 4. Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.
Færdig fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.
Afløvet til Postvæsenet Torsdag d. 14. Juni.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

82. Aargang

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnemen- 3 Kroner Kvartalet (inclusive Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 St., København K. Telefon: Palæ 3762, Kl. 13-16). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kroner aarligt. — Redaktør: Pater G. Scherz, Hans Bogbinders Allé 2, København S; Telefon Amager 3202; bedste Træffetid Kl. 13¹/₂—14¹/₂.

Nr. 25.

Søndag den 24. Juni

1934

INDHOLD: »Se, jeg sender min Engel...«. — Er Kristendommen egoistisk? I. — Naar kommer Christus igen? — Katholske Missioner: Afrika. — Hvad forvoldte den katholske Kirkes Undergang i Danmark? — Kors og Halvmaane i Vestafrika. — Tre smaa »Postfrøker«. — Nye Bøger. — Fra Hovedstad og Provins. — Fra den vide Verden. — Brevkasse. — Avertissementer. — Kirkelig Kalender. — Ugens Messebønner.

„Se, jeg sender min Engel...“.

»Iblandt dem, der er fødte af Kvinder, er der ikke opstaaet nogen større end Døberen Johannes.« Matth. 11,11.

I Aar falder den 24. Juni paa en Søndag, hvorved en større Kreds af troende end ellers faar Lejlighed til sammen med Kirken at fejre den Skikkelse, der staar paa Tærskelen mellem den gamle og den ny Pagt, den Højestes Profet, Herrens Forløber, Døberen Johannes.

I Messebogen ser vi, at Festen for den h. Johannes Døbers Fødsel har samme liturgiske Rang som den salige Jomfru Marias Optagelses og ubesmittede Undfangelses Fest, den h. Josephs Fest som Kirkens Værnehelgen, de h. Apostle Petri og Pauli Fest samt Alle Helgens Fest; disse Fester fejres alle som Duplex-Fester af første Klasse med Oktav (jfr. Messebogen Side X ff.).

Sentire cum Ecclesia, at føle med Kirken, d. v. s. tage Del i Kirkens liturgiske Liv, glæde sig med Kirken, naar den glæder sig, sørge, naar den sørger, er jo det liturgiske Aarhundredes bærende Tanke. Naar vi derfor ser Kirken

fejre en Helgen som Johannes Døber med saa stor Højtid og Ærefrygt, bør vi ogsaa med Glæde og Begejstring deltage i denne Fest og samtidig engang ret tænke over, hvorfor Kirken sætter Døberen saa højt, at hans Plads i Liturgien er næst efter Herrens Moder og Englene.

Hos Matthæus læser vi i det 11. Kap. Jesu egne Ord om Johannes: »... Eller hvad er I udgangne for at se? En Profet? Ja, jeg siger eder: *Han er langt mere end en Profet. Thi han er den, om hvem der er skrevet: Se, jeg sender min Engel for dit Aasyn, som skal berede din Vej for dig.* Sandelig siger jeg eder: *Iblandt dem, som er fødte af Kvinder, er ikke opstaaet nogen større end Døberen Johannes.*«

Til Johannes's Fødsel er der knyttet Begivenheder, der klart viser, at Gud havde ganske særlige Planer med dette Barn. Zacharias og Elisabeth, der var barnløse, faar af Ærkeengelen Gabriel Bud om, at de trods deres høje Alder skal faa en Søn, og Engelen siger om ham: »... *Han skal være stor for Herren...* og han skal fyldes med den Helligaand *alt fra sin Moders Liv...* Og han skal gaa frem for ham i Elias's Aand og Kraft... og berede Herren et velskikket Folk.« (Luk. 1, 13 ff.)

Da Barnet er otte Dage gammelt, og Zacharias paa en Vokstavle har skrevet: »Johannes er hans Navn«, løses hans Tunge, »og han blev fyldt med den Helligaand, profeterede og sagde: Lovet være Herren, Israels Gud, fordi han har besøgt sit Folk og hidført Forløsning for det.*) ... Og du, Barn, skal kaldes den Højestes Profet; thi du skal gaa foran for Herrens Ansigt for at berede hans Veje.« (Luk. 1, 67 ff.)

Naar vi læser disse Skriftens Ord, kan det ikke undre os, at Kirken altid har sat og stadig sætter den hellige Johannes saa højt. Der er tre Omstændigheder, som har bidraget hertil. Den første er, at Johannes allerede før sin Fødsel, ved Marias Besøg hos Elisabeth, renses for Arvesynden (Luk. 1, 15 og 44). Den anden er hans særlige Stilling som Profet og »*Præcursor Domini*«, Herrens Forløber, den, der skal berede Herrens Vej (Matth. 11, 10; Luk. 1, 76.)

*) Da Johannes er Herrens Forløber, er hans Fødsel derfor ogsaa det første Tegn paa, at nu er Frelsens Time kommen for Israels Folk.

Den tredje er Begivenheden ved Jordan, hvor Jesus lader sig døbe af Johannes (Matth. 3, 13 ff.).

Johannes blev altsaa født uden Arvesynd, hvilket er Aarsagen til, at Kirken afviger fra den almindelige Regel: kun at fejre sine Helgeners Dødsdag, og helligholder Dagen for hans Fødsel som Hovedfesten. Naar vi ser bort fra Jesu Moder, der allerede i Undfangelsens første Øjeblik var fri for Arvesynden, er Johannes Døber og Profeten Jeremias (Jer. 1, 5) de eneste Mennesker, som Gud har helliggjort allerede før Fødslen.

Lad os da med Glæde fejre hans Fest saaledes, som Kirken har udtrykt det i Messens Kirkebøn og Stillebøn:

Gud, du som har gjort denne Dag til en Højtidsdag for os ved den salige Johannes's Fødsel, giv dit Folk de aandelige Glæders Naade og før alle troendes Hjerter ind paa den evige Frelses Vej.

Paa dit Alter, Herre, nedlægger vi vore Gaver, idet vi med tilbørlig Ærefrygt fejrer hans Fødsel, som baade varselede om, at Verdens Frelser vilde komme, og, da han kom, pegede hen paa ham, vor Herre Jesus Christus din Søn, som lever og regerer med dig i den Helligaands Enhed, Gud fra Evighed til Evighed. Amen.

Minimus in regno cælorum.

Er Kristendommen egoistisk? I.

At Verden er fuld af Egoisme, ved vi allesammen. Hver Dag møder vi Mennesker, som beherskes af en saa stor Egenkærlighed, at de uden Hensyn til andres berettigede Interesser kun tænker paa deres egen Fordel, hvad enten de nu søger den ved at forskaffe sig Nydelser, eller Rigdom og politisk Magt eller Ære og Berømmelse. Gang paa Gang raabes der op om, at denne Hensynsløshed er Samfundslivets store og grusomme Fjende. Intet Under, siden den er Blindhed og Ondskab tillige. Egoister glemmer jo og bryder sig ikke om, at Samvittigheden ved Siden af den rette Kærlighed til sig selv ogsaa kræver Retfærdighed mod Næsten og Kærlighed til ham. Respekteres de Græn-

ser ikke, som saaledes er sat for Selvkærligheden, kommer hele Samfundet til at bøde for det.

Til alle Tider har det nu været Menneskenes meget ærefulde, men ogsaa meget vanskelige Opgave at bringe de to nævnte Samvittighedskrav i det rette Forhold til hinanden. Og saa længe Verden bestaar, vil det være den store Kunst og Pædagogikkens Mesterstykke at faa Menneskene til hellere (og mere) at tænke paa, hvad Omgivelserne kan kræve af dem, end at være optaget af, hvad de selv har Lov til at vente sig af andre. Overfor dette Problem har det indtil den nyere Tid været den almindelige Opfattelse, at det var Kristendommens enestaaende Ære og Fortjeneste at have tilvejebragt den rette Balance mellem Selvkærlighed og Næstekærlighed, idet den gav dem begge en fælles Basis i Guds-kærligheden. Naar nemlig denne er deres sunde og stærke Rod, vokser de sig store i harmonisk Vækst og bliver til dejlige Blomster og kostelige Frugter paa Menneskelivets Træ. Ligeledes har man været klar over, at Kristendommen ejer en Rigdom paa praktisk virksomme Motiver og Midler til at faa Bugt med Egoismen og lade Guds- og Menneskekærligheden blive den altbeherskende Magt i vort Indre. Men efter det Spørgsmaal at dømme, som vi læser i Overskriften, er der altsaa dem, der beskylder Kristendommen for Egoisme.

Hvis Paastanden kun gik ud paa, at der fandtes Egoister blandt de Kristne, maatte man uden videre indrømme dens Rigtighed. Det er jo ikke blot den daglige Erfaring, der godtgør det, men selve den kristne Lære regner med det. Da Kristus ikke tvinger nogen til at slutte sig til ham eller gennemføre hans Moralbud, men kun indbyder og opfordrer dertil med Grunde, Løfter og Trusler, som understøttes af indre Naadehjælp, saa maa Resultatet af hans og Kirkens Arbejde blive dette, at der ved Siden af de gode ogsaa er daarlige Fisk i Garnet, og at der staar Klinte midt iblandt Hveden. Og naar engang det store Opgør paa Dommedag kommer, hvor Bukkene skilles fra Faarene, saa ser man en Hærskare af Egoister paa Herrens venstre Side, om hvem Dommeren erklærer, at Aarsagen til deres evige Ulykke var Forsøm-

melse af Barmhjertighedsgerninger mod deres Næste. Det er altsaa soleklart, at Spørgsmaalet om der findes egoistiske Kristne, maa besvares bekræftende.

Men rettes Beskyldningen mod Kristendommen som saadan, d. v. s. mod den Religion, Gud selv i Jesus Christus har aabenbaret os, saa er den enten en tankeløs eller ogsaa en samvittighedsløs Benægtelse af det, der er denne Religions Kærne og Væsen. For alt, hvad den lærer, paabyder og giver, har det Formaal at opdrage Menneskene til Guds- og Næstekærlighed af et rent Hjerte, af en god Samvittighed og af en uforstilt Tro (slg 1. Tim. 1, 5). I Bjergprædiken opstiller vor Frelser Guds egen Kærlighed til os utaknemmelige og ulydige Mennesker som det Forbillede, enhver Kristen hele sit Liv igennem skal have for Øje. »Vær fuldkomne, som jeres Fader i Himlen er fuldkommen« (Mat. 5, 48) er det Maal, vi skal stræbe henimod. Hvilket uovertræffeligt Eksempel paa Uegennyttighed Kristus selv har givet, kan ikke siges bedre end med de Ord, Apostlen Paulus har skrevet om ham: »Skønt han ejede den guddommelige Natur, betragtede han denne sin Lighed med Gud dog ikke som det ønskeligste, men gjorde sig selv til intet, idet han antog en Tjeners Natur, blev Menneskene lig og viste sig i sin ydre Skikkelse som et Menneskene. Han ydmygede sig selv og blev lydig indtil Døden, og det indtil Døden paa et Kors« (Fil. 2, 6-7).

Naar altsaa Lære og Lov, naar Guds og vor Frelser Eksempel samt Kirkens Vejledning, naar baade Sandhed og Naade peger og arbejder i en og samme Retning, nemlig at Egoismen maa blive udryddet og den sande Kærlighed til Gud og alle dem, som er skabt i Guds Billede, faa Magten over det menneskelige Hjerte, saa er det vanskeligt at forstaa, hvordan man kan fremsætte den Paastand: »Kristendommen som System er egoistisk«. Men fra visse Filosoffers Side er det altsaa virkelig sket, og med stor Selvsikkerhed tilbød de Verden en Moral, der skal staa højere end den kristne. Da vi skal være paa vor Post, fortjener dette Forsøg paa at nedsætte vor Religion i Folks Øjne vor Opmærksomhed. Lad os derfor næste Gang stifte Bekendtskab med det og samtidigt foretage en kritisk Undergelse af det.

Naar kommer Christus igen?

De fleste moderne Sekter hylder Chiliasmen, d. v. s. de tror paa et Tusindaarsrige, som Christus efter sin Genkomst skal grundlægge for de retfærdige. Efter tusind Aars Forløb vil de onde saa atter rejse sig, Christus kommer for anden Gang, den sidste Kamp udkæmpes, det onde bliver tilintetgjort, og Herren holder med sine udvalgte det store Sejrsindtog i Himlen. Chiliasmens Vranglære er ældgammel og støtter sig til Aabenbaringens 20. Kapitel, hvor Johannes i Visionen ser en Engel, der lukker Satan ned i en Afgrund for tusind Aar. Martyrerne og Bekenderne vaagner til Livet og hersker med Christus i tusind Aar. Naar de er omme, slippes Satan løs igen, det kommer til den sidste Kamp, Ild fra Himlen fortærer de onde, og Djævlen kastes i Svølpølen, hvor han pines evigt. Chiliasterne forstaar alt dette ordret, — en Methode, som anvendt paa de profetiske Bøger allerede har ført til de underligste Fejltagelser — og de kommer dermed i Modsætning til Christus selv, der kun kender een Opstandelse, hvor baade de onde og gode vil opstaa og paa samme Tid. »Der kommer den Time, hvor alle, som er i Gravene, vil høre Guds Søns Røst, de, der har gjort godt, til Livets Opstandelse, de, der har gjort ondt, til Dommens Opstandelse.« (Johs. 5, 28).

Christi »Genkomst« i 1843.

Særlig karakteristisk for moderne Sekter er endvidere den bestandige Syslen med og Bestemmen af Tidspunktet for Christi Genkomst; somme Tider beregner de bestemte Aar og Dage. For henved 100 Aar siden, hvor alle Lande endnu sukkede under Efterdønningerne fra Napoleonskrigene, kom saaledes en Amerikaner, William Miller, Adventisternes Stifter, ved sin ivrige Bibellæsning til det Resultat, at Herren snart maatte komme for at oprette sit tusindaarige Rige. Han støttede sig især til et Sted hos Profeten Daniel: »2300 Aftener og Morgener, saa skal Helligdommen komme til sin Ret igen, blive rensset igen.« (8, 14). Miller saa i disse Dage Aar, og ved at regne fra Aaret 457 f. Kr., hvor der udgik Befaling til at genopbygge Jerusalem efter det babyloniske Fangenskab, kom han til den Overbevisning, at Christus maatte komme igen i 1843. I aarevis holdt han sin Opdagelse for sig selv, i 1833 traadte han dog frem med den og samlede ikke saa faa Tilhængere, der ventede i den Grad troende paa Profetiens Opfyldelse, at mange i Vinteren 1843 ikke mere dyrkede deres Ager eller ogsaa bortgav deres Ejendele til de »Vantro«. Ja, da Foraaret 1844 nærmede sig, — til Marts var Genkom-

sten nærmere fastsat — iførte den nye Læres Tilhængere sig hvide Klæder og ventede med Længsel paa Herrens Dag. Den længselsfuldt ventede 21. Marts kom og gik selvfølgelig som alle andre Dage, men det hindrede ikke andre Profeter i at fastsætte andre Dage.

Det tilkommer ikke jer . . . !

Dermed vil vi ikke afholde nogen fra en levende Tro paa Christi Genkomst; den bør brænde i alle gode Kristnes Hjerter. Christus selv henleder Tanken tit paa sin Genkomst og ofte med vældige Billeder. Han vil komme »i sin Faders Herlighed med sine hellige Engle.« (Mark. 8, 38.) Han vil være »som Lynet, der glimter frem under Himlen . . . saaledes vil Menneskesønnen være paa sin Dag.« (Luk. 17, 24.) Endnu paa Himmelfartsdagen, da Apostlene stod og stirrede efter deres Mester, henvises de til Christi Genkomst. Med hvilken Længsel biede ikke de første Kristne paa denne Dag, hvor tog de sig Apostlens Formaning nær: »Vær ikke uvidende om den ene Ting, elskede: For Herren er een Dag som tusinde Aar og tusinde Aar som een Dag. Herren tøver ikke med sin Forjættelse . . . som en Tyv vil Herrens Dag komme.« (2. Petr. 3, 8.)

Men i al denne Længsel og snart sejrriige, snart frygt-somme Tanke paa Herrens og Verdens store Dag, er der eet Træk, som skiller det ud fra al sekterisk Syslen med denne Sandhed: Vor Kirkes Tros- og Fromhedsliv befatter sig ikke med nogen Tidsbestemmelse, vil ikke gætte Dag og Aar, og Grunden er simpelthen, at Vorherre selv bestemt har afvist Tanken derpaa. Kan man sige det klarere, end Christus har sagt det? »Om den Dag og den Time, er der dog ingen, der ved noget, hverken Englene i Himlen eller Sønnen, men ene og alene Faderen.« (Mk. 1, 32.) »Det tilkommer ikke jer at vide Tid og Time, som Faderen i sin Herskermagt har fastsat.« (Ap. 1, 8.)

De to store Tegn.

Naar det altsaa ikke tilkommer os at kende Tid eller Time for den yderste Dag, er det givet, at Herren heller ikke med de saakaldte Varsler og Tegn om Verdens nærførestaaende Undergang vil tilskynde os til at beregne den. Af den Slags Tegn nævnes der i Reglen to: Evangeliet skal være forkyndt for hele Verden, og Jøderne skal være samlet til eet Folk. Det første Tegn holder sig til Matthæus 24, 14: »Dette glade Budskab om Riget vil blive forkyndt i hele Verden til et Vidnesbyrd for alle Folkeslagene, og saa kommer Fuldendelsen.« Hvad Jødernes Omvendelse angaar, er der forskellige Steder i det gamle Testamente, der

taler for Israels Tilbagevenden til Gud før Verdens Undergang, og især har Paulus' Romerbrev været bestemmende for denne Tro: »Brødre, jeg vil ikke have, at I skal være uvidende om denne Hemmelighed Forhærdelsen er kommet over en Del af Israel, indtil Hedningerne som Helhed er gaaet ind. Derefter vil hele Israel blive frelst« (11, 25). Der ligger et dybt Sandhedsindhold i disse Skriftsteder, nemlig: at Frelsen tilbydes alle Mennesker, at Guds Barmhjertighed til sidst ogsaa vil tvinge Jødefolket paa Knæ. Disse Sandheder er store, rige og skønne nok! Saa snart man derimod vil aflede en Tidsbestemmelse af dem, begiver man sig ind paa gyngende Grund. Hvornaar kan det siges, at Christi Evangelium er forkyndt i hele Verden? Hvornaar kan man sige, at Hedningerne som Helhed er gaaet ind i Christi Kirke? Hvor tit har man ikke ment, at Betingelserne er opfyldte?

Vær beredt!

Moralen er altsaa, at Christi Genkomst kun for saa vidt er nær, som Tiden er skjult for os, og vi maa leve, saa vi naar som helst kan gaa Herren i Møde. Herren forlanger Aarvaagenhed og Bøn, altid at være beredt. Vi skal ikke være som hin »Tjener, som kender sin Herres Vilje, men ikke har holdt sig beredt . . . (og derfor) skal faa mange Hug« (Luk. 12, 47). Vi skal være som de kloge Jomfruer, der efterlevede Herrens Formaning: »Vaag altsaa, for I ved hverken Dag eller Time.« Vi kan ikke give bedre Svar paa Spørgsmaalet om Christi Genkomst end Herren selv, da hans Apostle interPELLerede ham om Tiden. Han svarede dem med en Lignelse: »fordi de mente, at Guds Rige snart skulde aabenbares« (Luk. 19, 11). Men Lignelsen siger intet om Tiden, Jesus fortæller blot om en fornem Mand, der rejste bort og efterlod sine Tjenere nogle Pund og sagde: »Driv Handel med dem!«

—z.

Katholske Missioner: Afrika.

Sydafrika: I Eschowe, Zululandets Hovedstad, bliver der om nogle Uger paabegyndt Bygningen af et Missionshus og en Kirke, og Provikar Theodosius mener, at Fremtiden snart vil bringe store Ting. Regeringens Forordning om, at en Femmiles-Afstand skal træde i Stedet for den hidtidige Tremiles-Afstand, d. v. s. at Regeringen kun bevilliger en ny Skole, naar den ligger fem miles fra en allerede bestaaende eller bevilliget Skole af en anden kristen Bekendelse, vil vel nok besværliggøre Oprettelsen af katholske Skoler betydeligt, men dog ikke umuliggøre den, da

der sikkert findes Farmere og Missionsvenner nok, som vil stille Byggegrunde til Raadighed.

I Kokstadt, en af Marianhill-Vikariatets Stationer, blev for kort Tid siden de første Medlemmer af Griqua-Stammen — 300 i Antal — firmede. Griquaerne var hidtil svorne Fjender af Missionen.

Om Basutolandet siger en Missionær: »Havde vi i Ste-

det for 40 mindst 80 Missionærer, var Basutolandet snart helt katolsk For Tiden tæller vi 78,300 Katholiker og 18,529 Katekumener.

Vestafrika: I Anledning af Missionen Cubangos 25-aarige Bestaaen i Angola offentliggør den Ap. Præfekt Keilingen Statistik, som vil vække almindelig, og tilmed glædelig, Overraskelse. Det første Tal betegner Tilstanden i 1908, det andet i Jubilæumsaaret 1933. Katholiker 8240 — 213,780,

Katekumener: 2780 — 73,019, Skolebørn: 4500 — 115,136, Daab: 545 — 26,400,

Kommunioner: 8700 — 790,951, Firmelser: 120 — 11,000, Præster:

26 — 32, Brødre: 24 — 17. Medens altsaa Antallet af Katholiker er blevet 26 Gange saa stort, er Præsternes Antal næsten det samme og Brødrenes endda svundet ind. Mere anskueligt end ved denne Statistik kunde den Præstemangel, som er almindelig i Missionerne, ikke bringes til den katolske Kristenheds Bevidsthed.

Om den samme Præstemangel meldes fra Fraceville i

Hs. Sorte Majestæt, Kong Kahaja. I sin Ungdom gjaldt den nuværende Konge af Ankole (Uganda, Øst-Afrika) for en af de smukkeste Repræsentanter for Stammen Muhima, som mest bestaar af Faare- og Oksehyrder. Nu slaar Hs. Majestæt en anden Rekord: 2 Meter høj vejer han ikke mindre end 420 Pund.

Vikariatet Gabun. Paa et Omraade fra Ækvator til 3. Gr. s. Br. findes kun to Præster. Havde de ikke i de 150 Katechister en fortrinlig Medhjælp, maatte de næsten fortvivle.

Centralafrika: Den forhen nævnte Beretning fra den Ap. Delegat i Belgisk Kongo kan ved nye Meddelelser suppleres paa følgende Vis: I det sidste Aar tiltog Katholikerne Antal med 142,446 og udgør nu 1,081,957, og Katekumenerne tæller 750,000. I Missionsskolerne befinder sig 3,750,000 Børn. Det fremmede Missionspersonale bestaar af 733 Præster, 435 Brødre og 954 Søstre, medens de indfødte stiller 33 Præster, 40 Brødre og 70 Søstre. I 4 store og 19 smaa Seminarier studerer 110 Theologer og 834 Forberedelselever. Der uddeltes i sidste Aar 16,448,044 Kommunioner.

I Urundi viser Omsvinget sig blandt andet paa følgende Maade: Ved Missionens Grundlæggelse var Høvdingerne de argeste Modstandere; nu er af Rigets 33 Overhøvdinger 21 Katholiker, 4 Katekumener og 4 Hedninger. Af de 535 Underhøvdinger er 225 Katholiker, 196 Katekumener og 114 Hedninger. Dronningen er Katholik, Kongen Katekumen. P. R.

Fra Kirkens Fortid.

Hyad forvoldte den katholske Kirkes Undergang i Danmark?

Prof. Dr. J. Oskar Andersen har i en Piece*) for den tyske Læseverden fremlagt en kortfattet Skildring af den danske Reformation. Den lærde Kirkehistoriker behandler især Kampaarene 1526—36, i hvilke den kirkelige Omvæltning væsentlig har fundet Sted. Det er ikke blot den lutherske Prædiken, som efter Forfatterens Mening har forvoldt den katholske Kirkes Undergang i Danmark. Mange andre Forhold har været medvirkende i Kampen mod Kirken: Magtbegær paa det politiske og sociale Omraade og fremfor alt Ønsket om at besidde Kirkens Godser, Pøbelens Ophidselse mod den herskende Overklasse, Reformatoreernes »tøjlesløse Agitation« og »skamløse Forhaanelse af andres Overbevisning«.

*) Oskar Andersen, Der Reformkatholizismus und die dänische Reformation (Studien der Luther-Akademie, 7. Heft). 56 S. Gütersloh 1934.

For saa vidt bringer Piecen ikke noget nyt. Større Opmærksomhed fortjener Forfatterens Forsøg paa at forklare Reformationens Fremgang og Tilvækst ud fra den saakaldte Reformkatholicisme. Ved Reformkatholicisme forstaas her ikke blot Katholikernes berettigede Forbitrelse over Kirkens Brøst: Roms Interesseløshed over for den danske Kirkeprovins og det danske Hierarkis svigtende Evner, men ogsaa og snarere — og det er det værdifulde i Piecen — den nye religiøse Udvikling, som stod i Forbindelse med Senmiddelalderens Religiositet. Betegnende herfor er et Fromhedsliv, som mere end tidligere har en inderlig Andagt til Christus til Genstand, og Værdsættelsen af den hellige Skrift som den absolute Norm for Kirken og den enkelte Kristen. Et fremragende Vidnesbyrd for den danske senmiddelalderlige Christumystik er Birgittinerklostrene i Maribo og Mariager med deres endnu bevarede Prædikensamlinger og Bønehøger, Odensepræsten Hr. Mikael's tre Rimværker og den af Nederlandene paavirkede »devotio moderna« i Dominikanernes, Franciskanernes, Benediktinernes og Augustinernes Observansklostre. Videnskabelige Studier, fremfor alt Bibelstudiet, nød stor Anseelse i de danske Klostre, navnlig hos Karmeliterne.

Her vil den almindelig Læser tillade sig at benærke, at saa var Reformationen maaske alligevel ikke nødvendig eller berettiget.

Men det var altsaa netop denne Reformkatholicisme, der skabte en gunstig Jordbund for den lutherske Vækkelsesbevægelse, og som til Trods for sin ægte katholske Indstilling »fremskyndede Bruddet med Catholicismen«.

Efter disse mere indledende Bemærkninger giver Forfatteren en nøgtern og saglig Oversigt over Kampaarene 1526-36. Der er dog i dette Afsnit — i god Overensstemmelse med de faktiske Forhold — ikke saa megen Tale om den religiøse Vækkelse, Christumystik og alvorligt Bibelstudium, men langt mere om Kongens, Adelen og Biskoppernes af politiske og økonomiske Særinteresser dikterede Reformforsøg, som bestemte Reformationens videre Forløb. Det store Statskup 1536 bragte Lutheranismen den endelige Sejr og Kongens Kasse en tredobbelt Tilvækst af røvet Kirkegods. Den »stærke lutherske Vækkelsesbevægelse«, som den store Masse dog var temmelig uberørt af (S. 5), varede kun en kort Stund (S. 54). Under Ordinansens (1539) Regime standsedes den snart, og i det 17. Aarhundrede blev Povl Helgesens Spørgsmaal, »hvor er Troens Frugter blevet af«, særlig brændende. —

Saa meget Pjecens saglige og forsonende Fremstilling af Reformkatholicismen og Kampaarene 1526—36 tiltaler os, kan vi dog ikke dele Forfatterens optimistiske Syn paa den

danske Reformation. Ud fra vort Kendskab til den danske Reformations Kilder fastholder vi, at Reformatorenes stærkeste Forbundsfæller har været Kongen og Adelen med deres Magt- og Pengebegær, Biskoppernes vaklende Holdning, Borgernes revolutionære Uafhængighedsfølelse, Præstestandens Forfald og fremfor alt Almuens religiøse Uvidenhed. Hvis det er sandt, at Reformkatholicismen selv har fremskyndet Bruddet med Catholicismen — Pjecen overbeviser os ikke om Rigtigheden af denne Paastand —, ligger der unægtelig en tragisk Skæbne i dette fortvivlede Forsøg paa at undgaa Katastrofen. Men Hovedansvaret for det endelige Brud maa sandelig ikke søges hos Reformkatholikerne. Om Forhandlinger med de lutherske Reformatorer kunde der slet ikke være Tale, »da Argumenter ikke længere gjaldt, men Smædeord og Vold var traadt i deres Sted . . . Af de danske Reformators Kampskrifter ses, at Skældsord faldt dem lettere i Pennen end Argumenter.« (Prof. Dr. William Norvin: »Københavns Universitet i Middelalderen«.)

I vor Tid, hvor Povl Helgesens Spørgsmaal bliver endnu mere aktuelt, er det mere haabløst at forsvare eller retfærdiggøre den danske Reformation, end det nogen Sinde før har været.

Dr. Alfred Otto.

Kors og Halvmaane i Vestafrika.

Fra »Osservatore Romano« har vi taget nedenstaaende tankevækkende Beretning om Korsets og Halvmaanens Fremgang blandt Negerbefolkningen i det vestlige Afrika.

I Omraadet, der naar fra Rio de Oro til Tsadsøen, fra Atlanterhavets Kyst til Højderne ved Fernando-Po, lever der henved 42,750,200 Mennesker; heraf er endnu 61 $\frac{2}{3}$ % Hedninger, 1 $\frac{1}{8}$ % Katholiker, 2 $\frac{1}{2}$ % ikke-katholske Kristne og 35% Muhammedanere. I Afrika, hvor Muhammedanerne i eet Tusinde Aar har haft det kultur-politiske Overherredømme over Negerbefolkningen, er Islam trængt meget længere frem end i Indien og det sydøstlige Asien. Det System, Muhammedanerne arbejder efter for at udbrede deres Religion, er meget lige til, men uhyre virkningsfuldt. De begynder med at indrette en Butik eller en Basar i en By; efter kort Tids Forløb oprettes der ved Siden af denne Basar en Skole, og derefter bygges der en Moske. Muhammedaneren, der som den første kommer i Berøring med en anderledestroende Befolkning, tager sig en Kone blandt de indfødte og forbyder derefter paa det strengeste sine Børn at omgaaes anderledestroende. Han forstaar at betjene

sig af utallige Midler og Kunstknep for stadig at hverve nye Tilhængere til Profetens Religion.

Dette minder os om de Ord, som P. Chabert, den tidligere afrikanske Missionær, udtalte: »Den største muhammedanske By Nigerias Negerbefolkning trænger fra Heden-skaben hen til en anden Religion, men her skelner de ikke mellem Katholicismen, Protestantismen eller Islam.« Nege-ren, som jo fuldstændig mangler Forudsætningerne for at foretage et dybtgaaende Studium af de forskellige Religio-ner, hælder selvfølgelig til den Religion, der fordrer de mindste Ofre af ham, altsaa til Islam. Den stolte Foragt, som Muhammedaneren lægger for Dagen over for andre Religioner, ægger Stoltheden og Forfængeligheden hos det naive Naturfolk, for hvem en Overgang til Islam er ens-betydende med en Højnelse af det sociale Niveau. Alt i alt betyder det saaledes intet Tab for de indfødte i Afrika at gaa over til Islam, snarere er det en religiøs Vinding, parret med en Forbedring af deres sociale Stilling, da de derved træder ind i en Samfundsklasse, som for dem er ensbe-tydende med en højere Civilisation. Den, der beskæftiger sig nærmere med Islams Lære, forstaar dens Fremgang ogsaa paa Grund af dens sælsomme Blanding af psykologiske Elementer. Troen paa en Gud, Bønner, Bodsøvelser og so-ciale Forskrifter paa den ene Side holder den frie Udfol-delse af de heftigste Lidenskaber, Stoltheden, Ærgerrighe-den, Sanseligheden, tilbage. Der skabes en vis Ligevægt mel-lem godt og ondt, som ikke forstyrres af uforstaaelige My-sterier og strenge Dogmer. Den Theori, at for at civilisere Negrene fandtes intet hurtigere og sikrere Middel end Ud-bredelsen af den muhammedanske Religion, har desuden i lange Tider forledt franske og engelske Kolonister i Afrika til at give Islam Fortrinet ved at bygge Skoler og Moskeer og forbyde kristne Missionærer Adgang til visse Landsdele. Maurice Delafosse, tidligere Guvernør i de franske Kolo-nier i Afrika, nævner som en af Hovedgrundene til Islams enorme Udbredelse Negrenes Trang til Dannelse, en Trang, der driver dem hen til de muhammedanske Skoler. En engelsk Autoritet paa Koloniernes Omraade udtalte engang aabent og ærligt: »Gennem vor egen Holdning i det for-løbne halve Aarhundrede har vi hjulpet mere med til at udbrede Islams Lære, end dens Forkyndere har gjort det i 300 Aar.« Denne saa beklagelsesværdige Fremgangsmaade synes ganske vist at være undergaaet en Forandring i den sidste Tid. Man har erkendt, at Negrenes Overgang til Is-lam til en vis Grad betyder Fremskridt, samtidig med, at den gør dem uegnede til videre kulturel Udvikling. De op-naaede Resultater er de samme, som man vilde opnaa, hvis

man gennem et forkert Opdragelsessystem vilde udvikle Barnets Evner, før de var modne.

Kirken har aldrig tabt Modet over for denne Islams forbavsende Fremgang blandt Negerbefolkningen, men den har erkendt, at Situationen er yderst alvorlig. Katholikerne trænger først og fremmest til en indgaaende Forstaaelse af den muhammedanske Lære for til Bunds at forstaa Situationenens Alvor. Spørgsmaalet om en islamitisk Fare kan i Dag lige saa godt besvares bekræftende som benægtende. I Amerika og Europa har Muhammedanerne kun ringe Udsigt til Fremgang; Kampen staar om de afrikanske Negres Sjæle, og der er virkelig Fare for, at disse snarere kan blive grebet af Profetens end af Catholicismens Religion. Evangeliets Fremgang i Kongo-Distriktet staar over for den Kendsgerning, at en Trediedel af Vestafrikas Befolkning i Dag allerede søger deres Frelse i Koranen. At omvende en Muselmand, hvad enten han allerede fra Barndommen har bekendt sig til Islams Lære, eller han kun har troet paa den i kort Tid, er altid en meget vanskelig, for ikke at sige uløselig Opgave, fordi hans Holdning overfor den kristne Missionær ikke er passiv Ligegyldighed eller apatisk Halvslummer, men derimod levende Opposition. Den Methode, som allerede gennem Aarhundreder og endnu den Dag i Dag præger de katholske Missionærs Virksomhed i Afrika, kan sammenfattes i det ene Ord: Karitas. Hvis det er sandt, at Fornuftsgrunde endnu aldrig har overbevist en Sjæl, saa gælder dette dobbelt, naar Talen er om Muhammedanernes religiøse Indstilling, paa hvem kun den kristne Karitas's sande Eksempel virker, saaledes som denne Karitas Dag ud og Dag ind praktiseres af ædle Mennesker. P. de Foucauld, den hellige Eneboer i Sahara, som i 1916 led Martyr døden i Tamanrasset, an saa Muhammedanernes Omvendelse for let og ligetil, naar det kunde lykkes at bringe den islamitiske Kvindeverden i Forbindelse med de katholske Søstre. Den store Missionær, der som ingen anden kendte Forholdene der i Landet, kalder den muhammedanske Kvindes Berøring med Kristendommens Ideologi for det første Skridt paa den Vej, der over Børneopdragelsen fører til Catholicismen. Ved C. H.-S.

Tre smaa „Postfrøkener“.

De var tre smaa »Postfrøkener« — vel en Snes Aar gamle. De to var fra Paris, den tredie fra Provinsen — men fra hvilken Provins faar De mig nu ikke til at røbe.

De to fra Paris, Aliette og Michelle, var lysblonde, hun fra Provinsen, Marie, var mørkeblond.

Paa Postkontoret sad de alle tre ved Ekspeditionen med Ansigtet ud mod Publikum; hun fra Provinsen sad ved den midterste Ekspedition, de to fra Paris paa hver sin Side af hende.

De var gode Kammerater; Marie var dog lidt tilbageholdende, ja sommetider ligefrem lidt distræt; og det var hun — distræt altsaa — fordi hun religiøst set ikke talte samme Sprog som hendes to Kammerater. Hun var Datter af en eller anden Far og Mor, som boede i en lille Industriby, der var gennemsyret af Kommunisme, og hvor man saa paa Tro og Religion som paa noget antikvarisk, noget hengemt, noget for stedse forfaldent, og følgelig var hun blevet opdraget uden nogen som helst Religion. — Marie følte intet Had, hun kendte jo intet, vidste ikke mere Besked end Drøvtyggeren.

Med de to fra Paris var det derimod en ganske anden Sag. De var meget gudfrygtige, og paa Vej til Kontoret søgte de næsten hver Morgen ind i deres Sognekirke, saa naar de kom til det graa, støvede, slidte Postkontor, bragte de med sig ligesom et Pust fra et spirende Foraar. Det var, ligesom Solstraaler smuttede ind sammen med de to smaa Frøkener fra Paris.

Pligtopfyldende, milde, fornøjede, midt i en ofte uvejrs-truende Atmosfære og midt imellem Hoveder, der sad højede over Journalerne, førte de uvilkaarlig Tanken hen paa et solbeskinnet Spalier fuld af kvindrende, pludrende Fugle, hvor Øje og Sind finder Hvile og Fred.

De havde nu ogsaa saadan deres egen Maade at arrangere sig paa, at udføre deres Arbejde paa — slet ikke som om de sad i et overfyldt Lokale — men en egen praktisk Maade, saa de kunde gøre sig nyttige og »være til Tjeneste«.

Postvæsenet var nu blevet deres Felt — ved en Skæbnens Tilskikkelse, som de fleste »Felter« jo i Grunden bliver til. De tog denne Skæbnens Tilskikkelse med et smilende Ansigt, for de vidste, at Gud ikke holder af sure Ansigter og tvære Miner.

Og saa — ja, hvad Hjertet er fuldt af, løber Munden over med. Hen over Hovedet paa deres mørkeblonde Kammerat flyver korte Sætninger, som røber deres aandelige Liv; Hentydninger til deres Kirke, deres Arbejde dér, dens altopfrende Præster, deres forestaaende Retræte o. s. v., ja, de tænker saamænd allerede paa deres Sommerferie.

Den ene drømmer om at komme til Lourdes — den anden tænker paa Oberammergau.

Men da de skal holde Ferie sammen, kappes de om

at overgaa hinanden i lokkende Skildringer af deres Længs-
lers Maal.

Tænk, at se den Grotte, hvor den hellige Jomfru viste sig, hvor der hvert Aar foregaar saa mange Mirakler, siger Michelle.

Aah, ja, men saa tænk paa det gribende Passionsspil, hvor Verdens største Drama opføres af religiøst dybt grebne Kunstnere, svarer Aliette.

Alt dette var som en lukket Bog for den lille fra Provinsen — hun var jo ikke engang døbt. Og Marie, den mørkeblonde, var ogsaa bedrøvet over ikke at kunne tage Del i al den stille Glæde, der omgav hende.

De to fra Paris lagde Mærke til hendes Forknythed og snakkede med hende derom.

Hvis De har Lyst, maa De gerne følges med os.

Aah, nej Tak, jeg keder Dem bare.

Sikke noget Vrøvl, ikke Spor.

Jeg forstaar jo ikke et Muk af det, der gør Dem saa glad.

Vi forstaar saa godt, at De ikke forstaar noget. Men De kan jo lære at forstaa . . .

Naar man ikke er opdraget i det?

Det gør ikke noget, det kan indhentes.

Tror De virkelig?

Det er givet. Prøv kun . . .

Aliette bragte sin Katekismus med. Og i Pauserne mellem deres Tjenestetider forklarede hun Marie Arvesynden — Forløsningen — Eucharistien. Michelle tog sig af Bønnerne. Om Søndagen tog de hende med i Kirke til en af de smukke Messer, som Paasketiden har saa mange af.

Den lille fra Provinsen saa Skarerne strømme op til Kommunionbænken uden mindste Hensyntagen til Rang og Stand.

Ligesom tilfældigt og uden særlige Forberedelser præ-senterede de to Værneengle hende for en forstaaende, indsigtsfuld Præst, som i Forvejen var blevet sat ind i Tingene, og med et rask Greb fjernede han den sidste Skranke, bag hvilken den onde tavst havde søgt Dækning, da han pludselig blev forstyrret og skræmt.

Og sidste Søndag knælede en lille mørkeblond Frøken mellem to lysblonde ydmygt ved Kommunionbænken i en Kirke, jeg kender meget godt, og modtog i dyb Bevægelse for første Gang sin Gud.

Nu er der i det graa, støvede, slidte Postkontor en lys Krog, hvor man ler og er lykkelig, hvor man lægger Planer, dejlige Planer, for den tilstundende Sommerferie.

Lourdes—Oberammergau, Oberammergau—Lourdes?

Men se, nu er de tre — nu kan der stemmes, for de er een i Majoritet.

Somme Tider i Dagens Løb skæver en af de overordnede, en filisteragtig, irriteret Mand, hen til de unge Frøkener, til hvem Publikum fortrinsvis henvender sig, fordi de altid er smilende og elskværdige, altid hjælpsomme og altid i Stand til at finde en Løsning paa en indviklet Sag.

Det er underligt, mumler han saa, henne i den Krog ser de altid ud, som om de var tilfredse.

Det kunde han ikke forstaa.

Der var tre smaa »Postfrøkener« — vel en Snes Aar gamle. De to var fra Paris, den tredie fra Provinsen — men fra hvilken Provins faar De mig nu ikke til at røbe.

Efter *Pierre l'Ermite*.

NYE BØGER.

Knud Ballin: »Katholsk Hedningemission.« Pauluskredsen. 32 S.

Det er en lærerig Oversigt over Hedningemissionens Historie, som Pastor Ballin har foræret de danske Katholiker. Man ser, hvorledes Kirken gennem alle Tider har følt det som Pligt at efterkomme Herrens Bud om at lære alle Folk. . . Maaske forekommer denne Oversigt os lidt kort og tør i Forhold til Missionslivets rige og brogede Historie, men en Lærebog med koncentreret Indhold — og Ballins Piece er noget i den Retning — skal jo kun give et Grundlag til videre Studier. Forhaabentlig kommer der snart et nyt Oplag med en mere fyldestgørende Beretning om Missionslivets Udbredelse i den nyeste Tid. Thi den nuværende Paves Pontifikat er noget ganske enestaaende for Hedningemissionen baade med Hensyn til Omvendelsernes Tal og de indfødte Kristnes Ophøjelse til Præste- og Bispeværdigheden.

Franciskanernes Arbejde for Hedningemissionen var allerede i Middelalderen betydelig større, end Piecen lader formode. Johannes de Monte Coninos og andre Franciskaneres Rejser til Mongoliet, deres Arbejde i Afrika og og Sydamerika er næsten eventyrlig. Med Jesuiterordenen og saa vældig en Mand som den hellige »Frans Xaver« — Francesco de Yasu y Xalier fra Navarra — fornyedes og forøgedes Kirkens Verdensapostolat. Denne Periode er særdeles interessant. Med Rette fremhæver Ballin de Vanskeligheder, som snart opstod ikke blot fra de hedenske Magters Side, men desværre ogsaa, og ikke mindst, indenfor de »katholske« Regeringer og selv indenfor Missionærernes Rækker ved forskellige Opfattelser etc. De nyeste Bind af Pastors Pavehistorie giver os et trist, men anskueligt Billede, hvorledes Guds Rige trods Standsninger og alle Slags

Vanskeligheder dog vokser ad Omveje. Hele det 18. Aarhundrede var saadan en Nedgangsperiode. »Men Gud dør ikke«, sagde en Martyr til sin Dommer, og de følgende to Aarhundreder viste og viser straalende Vidnesbyrd om, at Christus lever, lider og triumferer i sit mystiske Legeme: den hellige katholske Kirke.

Statistikken over »de katholske Missioner i Europa« kunde efter min Mening godt udelades. Den kunde være Genstand for en ny Piece med andre Forudsætninger og Tanker. (Thi vi har ogsaa i Europa en Hedningemission, værre end i de hedenske Lande, men fromme Protestanter hører ikke dertil, de er ofte bedre Kristne i Gerning end vi, og »Missionen« iblandt dem er noget for sig selv, ligesom den iblandt de »orthodokse Kristne«.) *F. F. M.*

FRA HOVEDSTAD OG PROVINS.

Arne Skovborg Hansen in memoriam.

»Nordisk Ugeblad« udgaar denne Gang fra et Trykkeri, som den dybeste Sorg har sænket sig ned over. Bogtrykker Albert Hansens eneste Søn, den af mange kendte og skattede Arne Skovborg Hansen, er Søndag den 17. Juni bukket under for en Lidelse, som han ganske vist i lang Tid har kæmpet med, uden at den dog kunde svække hans Energi, men som nu alligevel fældede Manden, 43 Aar gammel. Hr. Hansen jun. var et prægtigt Menneske og en Katholik til Hjerteroden. Altid levende interesseret for sin Kirke, altid rede til at arbejde for den, altid elskværdig og munter og trods sin eminent Dygtighed det mest beskedne og stille Menneske. Paa »Athene« var den afdøde den store Kraft, og Tabet ved hans Død vil dér føles som uerstatteligt. Han var en Mand, en Arbejder, en Kristen, som vi ikke havde Raad til at miste — og som Herren maaske netop derfor tog fra os. *R. I. P.*

Christi Legems Procession i Hvidovre.

Under stor Tilslutning holdtes atter i Aar Christi Legems Procession i Hvidovre, og ikke færre end ca. 200 Deltagere havde fundet Vej til det lille Kapel, som langt fra kunde rumme de tilstedeværende. Messen læstes ved et Alter, rejst i den smukke Have, og Processionen gik herefter, med det allerhelligste baaret af Kapellets Præst, Pastor Niels Hansen, syngende rundt ad Villavejene, der omgiver Kapellet. En meget smuk og begejstret Festprædiken blev efter Tilbagekomsten til Haven holdt af Pater Groteclaes S. J., og et festligt Te Deum og den sakramentale Velsignelse sluttede den smukke Højtidelighed. *G. K.*

Mariakongregationen »Stella maris«.

Mandag den 28. Maj sluttede vi vore Møder. I Vinterens Løb har vi haft Besøg af fire fremmede Præster: d'Hrr. Patres Wegener S. J., Groteclæes S. J., Pauli S. J. og Pastor C. Benzon, der alle i Kirken holdt dejlige, tankevækkende Foredrag for os. Ved Sammenkomsterne hos Maristbrødrene har vi ogsaa haft flere Foredrag, alle med Lysbilleder: Hr. V. Stabehl: »Benediktinerklostret i Clairvaux«, Br. Hieronimus: »Passionsspillene i Oberammergau.«; Br. Fribert: »Don Bosco«; Pastor N. Hansen: »Petrus og Paulus«. Vi bringer dem alle vor bedste Tak. Vi har haft Nytaarsfest for de unge og Fastelavnsfest for de ældre, og d. 9. April blev der optaget 12 nye Kongreganister, saa vi nu tæller 51 Medlemmer. Til Efteraaret gaar Kongregationen ind i sit 5. Aar; den maa nu siges at være over Børnearene, idet en fast Stab slutter sig om Guds Moder, men den er kun lille i Forhold til Sognet. Det er derfor vort store Haab, at endnu flere af Sognets Mænd, baade yngre og ældre, vil slutte op om Marias Fane, naar vi atter lægger ud Mandag den 3. September. Man henvender sig herom enten til Præses, Hr. Pastor N. Hansen, eller Præfekten, Hr. Fiskehandler Chr. Ludvigsen. *Sekretæren.*

De gamles Skovtur til Trørødhus.

St. Vincentsforeningen for 3 Sogne i Kbhvn. og paa Frederiksberg havde d. 6. Juni indbudt 55 gamle til en Skovtur til Trørødhus. De blev kørt frem og tilbage i private Biler. De startede Kl. 10 fra Byen og Kl. 11½ var man i Trørød. Ved den vellykkede Middag Kl. 12½ herskede der en munter Stemning, og der blev holdt Tale og raabt Hurra for den altid elskværdige Formand Hofdame Ramsing. Efter Middagen kunde man tilbringe Tiden, som man syntes. Nogle blev i Haven og passiarede, andre foretog Spadsereure i den kønne Omegn. Kl. 14½ var der Kaffe med Wienerbrød, hvilket særlig paaskønnedes; Kl. 17½ serveredes The. I Mellemtiden læste Fru Ramsing en munter Fortælling op. Pastor Ronge var saa elskværdig at komme om Eftermiddagen for at holde Andagt i det smukke Kapel. Kl. 19 gik Turen til Byen igen. Alle var enige om, at det havde været en ualmindelig vellykket Dag. Særlig maa man takke Bilejerne, som elskværdig havde stillet deres Vogne til Disposition.

St. Ansgars Fond.

I Rom gaar der ikke en Uge, uden at Paven henviser til den katholske Presses Betydning; i Tyskland sættes Troskaben mod de katholske Blade paa en haard Prøve; i Polen tænker Kardinal Hlond paa at grundlægge et katholsk

Dagblad; i Spanien er den katholske Presse Rygraden i Folkets religiøse Genfødselse; i Norge viser de deres Interesse for den katholske Presse ved en storslaaet Indsamling. I Danmark kan danske Katholiker for Tiden vise deres Forstaaelse af katholsk Presses Betydning ved at bidrage til St. Ansgars Fond til Udvidelse af »Nordisk Ugeblad«.

Vi har modtaget og takker for følgende Bidrag:

Baronesse E. Rosenörn-Lehn (1. Bidrag) Kr.	10,00
Frk. J. S. »	5,00
St. Elisabeths Hospital, Holbæk ... »	25,00
Anna Sivertsen »	3,00
Pastor R. Sauter, Randers »	5,00
St. Josef Søstrene i Danmark »	1000,00
Havnefoged Nielsen og Frue »	5,00
	Kr. 1053,00
Tidligere indkommet »	1234,84
	<u>Kr. 2287,84</u>

Bidrag til St. Ansgars Fond modtages af Hr. A. Prüser, St. Annæ Plads 28, Giro 26,773, samt af Redaktøren, Pater G. Scherz, Hans Bogbinders Allé 2, Giro 4198.

Katholsk Ungdoms Værn

holdt d. 13.-6.-34 sin ordinære Generalforsamling i Vesterhus. — Hr. Ekspeditionssekretær K. Boje-Danielsen valgtes til Dirigent. — Formanden, Hr. Direktør Henrichsen berettede, at Værnet i November 1933 havde afholdt den sædvanlige Fest for de 14aarige; og ydet Tilskud til Ungdomsforeninger, Børnehjem og til Enkeltpersoners Videreuddannelse. Kassebeholdningen er i 1933 gaaet tilbage med Kr. 49,32, en nedadgaaende Bevægelse, der desværre rimeligvis vil tage stærkere Fart i 1934, fordi Tilslutningen er saa ringe, hvilket gør det svært at føre Arbejdet videre. Direktør Henrichsen agtede at nedlægge sit Hverv som Formand, og sluttede med at udtale Ønsket om Held og Lykke for Efterfølgeren. Kassereren, Ingeniør Mika gennemgik Regnskabet, der for Værnets Vedkommende balancerede med Kr. 1763,87 (med en Kassebeholdning, pr. ³¹/₁₂ 1933 paa Kr. 1107,24) og for Fondet »Absalons Gaard« med Kr. 6760.52. Der gaves Decharge for Regnskabet. — Lærer Johnsen valgtes til Formand, hvorefter Hr. K. Boje-Danielsen og Ingeniør Mika genvalgtes til Bestyrelsen, medens Boghandlermedhjælper P. G. J. Jensen nyvalgtes som Medlem af denne. — Som Suppleanter genvalgtes Frk. Enderesen og Frk. Grüner. — Hr. Kontorchef B. Westh-Hansen valgtes til sammen med Hr. Bogholder Krejl at revidere Regnskabet. — Lærer Johnsen takkede for den ufortjente Ære, der var vist ham. Han mindede om afdøde Pater

Günthers Ord paa den sidste Generalforsamling, Pateren deltog i kort før sin Død, at Bestyrelsen maa betragte sig som Ligbærere, der skal bringe Værnet i en hæderlig Grav — og udtalte, at som Forholdene udviklede sig, syntes han, at det sidste Spadestik til Graven snart var gravet. Han rettede en hjertelig Tak til Direktør Henrichsen for den kloge, varmhjertede Maade, hvorpaa Direktøren i en læn-gere Aarrække havde ledet Værnet. — Generalforsamlingen sluttede med et hyggeligt Kaffebord.

FRA DEN VIDE VERDEN.

Katholsk Ungdoms Stilling i Italien.

I den nordligste Bydel af Rom ved Tiberen er der den 27. Maj blevet indviet et hypermoderne Sportspalads med Tennisbaner, Fodboldsbaner, Baade, Landingspladser og Baadehus — i den nærmeste Fremtid vil der ogsaa blive indrettet en Badeanstalt. Til denne flotte Bygning har den italienske Stat stillet Grunden gratis til Disposition for den italienske kath. Ungdom. Det katholske Italien bevidner saaledes offentligt sin Interesse for sund Sport mellem katholsk Ungdom, og man bør særlig bemærke, at Hs. Eminence, Kardinalstatssekretær Eugen Pacelli tillige med den apostoliske Nuntius, Hs. Excellence Ærkebiskop Borgongini samt mange andre højtstaaende Gejstlige var til Stede ved Indvielsen. Fra Husets Terrasse talte Kardinal Pacelli til den forsamlede Ungdom og takkede navnlig Kolumbus-ridderne for dette nye Værk.

Kirke og Stat i Tyskland.

Fra det tredje Rige kommer en lang Liste af Meldinger, som med trættende Ensformighed stadig behandler det samme Emne: »Kirke og Stat« i nye Variationer: Kardinal Faulhabers Adventsprædikener blev, som det hed sig, igen frigivet til Salg, men snart derefter meldtes det fra Hitlerungdommen i Baden: Den Erklæring paa Æresord, som Fagmedlemmerne af »Freiburger Boghandel« har afgivet overfor Hitlerungdommen, nemlig at tage Afstand fra et Videresalg af denne Bog, bestaar endnu. Fra anden Side blev Kardinalen angrebet paa en saare gemen Maade. Düsseldorf »Katholische Kirchenzeitung« blev beslaglagt, en katholsk Forældreaften i Ulm blev opløst af Politiet, og ved Politiets voldsomme Indgriben blev en Forevisning af en Pavefilm forbudt i München den 5. Juni. Ugebladet »Der Katholik« i Mainz maa ikke længere skrive »Katholsk Bølge« over sit Radioprogram, da der »efter den internatio-

nale Bølgeinddelingsplan ikke findes en saadan Bølge.« I Oldenburg er det blevet forbudt den forhenværende Centrumspressen at bringe religiøst Stof. Det katolske Folk har taget levende Del i Bispekonferencen i Fulda, og i tusindvis er Folk i Konferencens Dage strømmet til den h. Bonifatius' Grav. I næste Uge venter man et fælles Hyrde brev fra Biskopperne.

BREVKASSE

En Moders Skæbne.

Det var under den eucharistiske Kongres. Som saa mange andre havde ogsaa jeg meldt mig til at huse et Par Deltagere fra Provinsen og fik et Ægtepar fra Egnen omkring Nykøbing Falster: Katholiker i Ordets bedste Forstand. Deres 4 Børn havde de sat i Pleje hos de gode Søstre i Nykøbing; de skulde være i sikre og gode Hænder under Forældrenes Fraværelse. Jeg forstod paa mine Gæster, at deres Kirke og Børnenes gode og ægte katolske Opdragelse var, hvad de levede og arbejdede for. 2den Pintsedag i Aar kom der Brev, og jeg blev som altid glad, da jeg saa, hvorfra det var; men det slog hurtigt om; thi det var en Meddelelse om, at den gode og kære Hustru og Moder var død. Den 28. April fødte hun en dejlig Dreng, som blev modtaget med den allerstørste Glæde, især da de 3 andre Børn var Piger; men det blev en dyrkøbt Glæde, idet den nogle Dage efter kostede Moderens Liv. En from, stille og beskedent Sjæl, en opofrende, kærlig og taknemmelig Hustru og Moder maatte gaa bort. Vi forstaa det ikke, men spørger ikke: Hvorfor? Vi véd, Guds Veje er uransagelige, og han har ikke ladet dette ske, uden ogsaa derved at ville det gode. I Brevet spørger den haardt prøvede Fader, til disse 5 Børn: »Der skulde vel ikke være nogen af Deres Bekendte, som kunde tænke sig at komme herved som Husbestyrrerinde? Jeg tillader mig herved at lade Spørgsmaalet gaa videre til dette Blads Læsere. Det kunde dog være, der et eller andet Sted sidder et Menneske, som kunde tænke sig, at tage en saadan Gerning op.

Eventuelle Ansøgere kan henvende sig til: Hr. Fodermester, Jensen. Bellinge pr. Egebjerg, Falster, eller hos undertegnede.

Elisabeth Hansen, Svanholmsvej 12⁴, København.

Træffes bedst mellem Kl. 18 og 19.

St. Knuds Gilde i Odense.

»N. U.« har S. 609 refereret Adjunkt G. Gruelunds Foredrag om »Danske Byer som Mærkepæle for den økonomiske Udvikling«. Referenten slutter »Der blev sagt en Fejl; Gruelund omtalte, at der i Middelalderen i de fleste danske Byer var Gilder, som var opkaldt efter forskellige Helgener. Gildet i Odense var naturligvis opkaldt efter Knud den Hellige. Nej, det var opkaldt efter Gildernes Opfinder (eller Fornyer paa kristent Grundlag), den h. Knud Lavard«.

Hertil bemærker jeg, at Seglet fra Odensegildet fra 1250 rigtignok bærer Insriptionen: »Gildebrødrene i Odenses Segl af den h. Knud fra Ringsted«. Men allerede i Aar 1300 havde Seglet en anden Indskrift: »Seglet for den h. Knud af Odense Gilde«. Og

Indledningen til Gildets Statutter taler tydeligt nok: Statutter for det Gilde, der, viet til den h. Konge, som dræbtes i St. Albani Kirke i Odense af sine oprørske Undersaatter den 10. Juli 1086, blev af vor berømmelige Herre og Konge Erik stadfæstet i Odense i Aaret 1100«. F. D. Steidl.

Kom med paa Valfarten til Haraldsted Søndag d. 24. Juni! Messe i Ringsted Kl. 9. Processionen gaar Kl. 10 fra St. Knuds Kirke til Haraldsted, hvor Messen læses Kl. 12.

Retraiter og »8 Dage paa Højskole« paa Trørødhus.
For unge: fra Søndag Aften d. 12. August til Søndag d. 19. Aug.
 Leder: Pastor Messerschmidt.

For ældre: fra Tirsdag Aften d. 21. August til Onsdag Morgen d. 29. August.

Leder: Pater Kelly. Skriftlig Tilmeldelse til D. K. K. F.'s Sekretariat p. t. Trørødhus pr. Vedbæk.

Fællesrejsen til Oberammergau!

De, der ønsker at deltage i Selskabsrejsen til Oberammergau fra d. 22. Juli—5. Aug. (resp. 29. Juli), bedes huske, at Indtegningen maa finde Sted senest den 30. Juni.

Program for den højtidelige Indvielse af St. Ansgars Skolehjem Søndag d. 1. Juli: 9^{1/2}: Biskoppen modtages af Ungdomsforeningerne. Indvielse af Huset. 10: Levitm. m. Festpræd. (i det fri). 12: Frokost i Parken (Øl og Kaffe faas). 14: Skolehjemmet forevises de tilrejsende. 14^{1/2}: Ungdomsmøde: Taler, Sange o. v. v. Derefter Lege, Opvisninger o. s. v. 18: Andagt. Efter Andagten tilbydes der de tilrejsende gratis (varm) Aftensmad. Navnene paa dem, der ønsker at tage Tilbudet imod, bedes sendt til Pastor Geertz-Hansen saa snart som muligt — senest Torsdag d. 28. Juni.

Retraite for Damer.

I Dagene fra Tirsdag Eftermiddag d. 3. Juli til Lørdag Morgen den 7. afholder Pastor Messerschmidt paa Rygaard en Retraite for Damer. Indmeldelser bedes sendt til Priorinden, Assumptionsklostret Rygaard, Bernstorffsvej 54, Hellerup. Ogsaa Ikke-Katholiker kan deltage.

Retraiter paa Fransk for kath. Damer

holdes paa Rygaard, Bernstorffsvej 54, Helr. 3118, af Pater van Biervliet C. S.S. R. i Tiden fra d. 25.—29. Juni.

Søndag den 24. ds. Kl. 9^{1/2} er der Gudstjeneste i **Dragør, Øresundsallé 13.**

Vor kære, pligtro Søn Bogtrykker

Arne Skovborg Hansen

døde stille Søndag Aften, vel forberedt ved de h. Sakramenter.

Svanemosegaardsvej 4,

den 18. Juni 1934.

Elenia og Albert Hansen.

R. i. p.

Den kære afdøde anbefales til de troendes Forbøn.

Kirkelig Kalender.

Juni.	Juni.
24. S. Johannes Døbers Fødsel.
— 5. Søndag e. P.	1. S. Jesu dyrebare Blod. —
6. S. e. P. — Petrus og Paulus.
25. M. Vilhelm.	2. M. Marias Besøgelse.
26. Ti. Johannes og Paulus.	3. Ti. Leo II.
27. O. 4. Dag i Johannes Døbers
Oktav.	4. O. 6. Dag i Oktaven.
28. T. Irenæus. — Vigilie.	5. T. Antonius M. Zaccaria.
29. F. PETRUS OG PAULUS.	6. F. Oktav af Petri og Pauli
Fest.
30. L. Pauli Ihukommelse.	7. L. Cyrellus og Methodius.

Juni. **Ugens Messebønner.**

24. S. **Johannes Døbers Fødsel** (957—782); 2. *Sæt Bønner:* 5. Sønd. e. P. (670—505); Slutningsevng.: Søndagens (671—506).
25. M. Vilhelm (960—786); 2. Johannes Døbers Oktav (957—783).
26. Ti. Johannes og Paulus (961—787); 2. Johannes Døbers Oktav (957—783).
27. O. Foregaaende Søndags Messe (670—504); uden *Gloria* og *Credo*; 2. Oktaven (957—783), 3. Gudsmoder ([90]—[94]), alm. Præf. — *Eller:* Johannes Døbers Oktav (957—783); 2. Søndagen (670—505), 3. Gudsmoder.
28. T. Vigilie til Petri og Pauli Fest (968—790); 2. Irenæus (964—802), 3. Oktaven (957—783). — *Eller:* Irenæus (964—802); 2. Oktaven (957—783), 3. Vigilien (968—790); Slutningsevng.: Vigiliens (970—791).
29. F. Petrus og Paulus (971—792).
30. L. Pauli Ihukommelse (976—796); 2. Petrus (789—622), 3. Johannes Døbers Oktav (957—783).

Af Sidetallene i Parentheser gælder det første den ny Udgave af *Messebogen* (1926), det andet den gamle Udgave (1907). Er der kun anført eet Tal i Parenthesen, gælder det den ny Udgave.

Til den nye Kirke i Brønshøj har jeg endvidere modtaget: Kr. 5,00 — 500,00 — 10,96 (1096 1-Ører) — 3,89 — 2,00 — 15,00 — 5,00 — 1,50 — 12,00 — 0,73 — 2,00 — ialt: **Kr. 558,08**; med det tidligere indkomne **Kr. 594,58**. Hjertelig Tak! Bidrag kan lettest (og billigst) indbetales paa **Post Giro Konto 20245, Sant Antoni Kirke, Brønshøj.**

Kbhvn. Brh., den 18/6 1934.

Cay Benzon.

St. Knuds Skole (Stenosgade 4).

Katholske Elever, som ønskes optaget i 1. U.-kl. til Sommer, bedes indmeldt snarest hos Rektor *Lucas*.

Vor kære Søster og Svigerinde

Rebekka Brix-Hansen

hensov stille Onsdag Morgen den 13. Juni 1934.

Ella og Johs. Brix-Hansen.

R. i. p.

Den kære afdøde anbefales til de troendes Forbøn.

FREMMEDSPROG-TRYKKERIEET »ATHENE« (ALB. HANSEN).

Svanemosegaardsvej 4. Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.

Færdig fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.

Aflleveret til Postvæsenet Torsdag d. 21. Juni.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

82. Aargang

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnemen- 3 Kroner Kvarialet (inclusive Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 St., København K. Telefon: Palæ 3762, Kl. 13-16). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kroner aarligt. — Redaktør: Pater G. Scherz, Hans Bogbinders Allé 2, København S; Telefon Amager 3202; bedste Træffetid Kl. 13¹/₂—14¹/₂.

Nr. 26.

Søndag den 1. Juli

1934

INDHOLD: Petri Appel til vort Aarhundrede. — En Dag af Pavens Liv. — Den ærværdige P. Marzelliin Champagnat. — Skolebørn og Skolebøger. — Reformationstidens Kampe begynder. — Kristent Mod. — Fra Hovedstad og Provins. — Fra den vide Verden. — Avertissementer. — Kirkelig Kalender. — Ugens Messebønner.

Petri Appel til vort Aarhundrede.

Pius XI er blevet kaldt *Missionspaven*, fordi Hedningemissionen i hans Regeringstid har gjort vældige Fremskridt, og den hellige Fader i øvrigt selv har udtalt: »Jeg skal blive kendt som Missionernes Pave.« Pius XI kaldes den *katholske Presses Pave*; der gaar ikke en Uge, hvor Vatikanet ikke henviser til det trykte Ords Magt. Pius XI er den *moderne Videnskabs Mænd*; Paven kommer jo selv fra de lærdes Rækker, og ingen af hans Forfædre har som han benyttet sig af alle det moderne Livs Opfindelser og Fremskridt. »*Overraskelsernes Pave*« har man talt om, og hvem tænker her ikke paa hans Impulsivitet i den Pludselighed, hvormed et ekstraordinært Helligaar indvarsledes. Man har talt om *Pave-Kongen*, for hvem det lykkedes at løse det romerske Spørgsmaal og at grundlægge Vatikanstaten.

Men fremfor alt maa Pius XI betegnes som den *katholske Aktions Pave*. Hans Hellighed har 1922 ud-

sendt en Encyklika »Ubi arcano« om Katholsk Aktion, om: »Lægfolks Deltagelse i Kirkens hierarkiske Apostolat«, og denne Bulle maa ligefrem kaldes Petri Appel til vor Tid, Petri Hyrdebrev til hver enkelt af os. Ogsaa tidligere har Christi Stedfortrædere talt paa lignende Vis. Ja, Lægmands-apostolatet i sine forskellige Former kan paaberaabe sig ingen mindre Autoritet end Biblens. Selve den første Pave

Pave Pius XI. Mindeplade om Helligaaret, af Prof. Mistruzzi.

har jo formanet de Kristne: »Lad jer som levende Stene bygge op paa ham som et levende Tempel, et heligt Præstedømme, for at frembære aandelige Ofre, der ved Jesus Kristus er Gud kærkomne« (1. Petr. 2). Den anden Apostelfyrste, Paulus, havde ogsaa læge Medarbejdere i Evangeliet og tog sig kærligt af dem (Phil. 4, 3). Man kan ydermere henvise til alle de sidste Paver, begyndende med Pius IX, alle har de haft Opmærksomheden henvendt paa Lægmands-apostolatet.

Men først den senere Tids Kristne har fra Rom modtaget Ordre til den almindelige Mobilisering og Organisation af alle katholske Kræfter for Christi Rige her paa Jorden. Vi ved nu klart, hvilke Egenskaber denne Katholske Aktion bør have:

Den Katholske Aktion skal være Apostolat i alleregentligste Forstand, indbefattende det apostoliske Initiativ, hvortil Ret, Pligt og Bemyndigelse meddeles de Kristne gennem Firmelsens Sakramente. Alle troende er jo Lemmer paa Christi mystiske, levende Legeme, og de er derfor bemyndigede og berettigede til at arbejde for, med og ved Kristus!

Det katholske Lægmandsarbejde ved den Katholske Ak-

tion er fast forankret i og knyttet til det kirkelige Hierarki, under hvis Ledelse og Førerskab det udfolder sig, i hvis Embede Lægmands Magt har sin Begrænsning, og hvorfra der kommer de vigtigste Impulser og Tilskyndelser.

Det er klart udtalt, at det drejer sig om en religiøs Aktion. »Aktionen er ikke for Jorden, men for Himlen, ikke politisk, men religiøs.« Man vil jo frelse Sjælene og gennemtrænge hele det offentlige Liv med Christi Aand.

Den moderne kristne Aktion henvender sig ikke blot til den enkelte, men til Helheden. Den vil være organiseret Arbejde under faste Former, uden at man derfor maa glemme, at der maa staa en stærk aandelig Bevægelse bagved, uden hvilken alt er tom Geskæftighed.

Har Pavens Initiativ baaret Frugt? Det var til at forudse, at det vilde! Den bitre Nødvendighed tvinger i Dag alle gode Kristne til Katholsk Aktion. Vantro og religiøs Ligegyldighed er blevet som en vældig Vandflod, Moralens er undergravet, det sociale Kaos raaber til Himlen, Kirkeflugten antager ofte uhyggelige Former. Gudløsheden udkaster 5-Aars Planer, alt mens der er altfor faa Arbejdere i Herrens Vingaard. Derfor kalder Petrus i vore Dage til Katholsk Aktion, og Lægmandsarbejdets Organisation antager nu mere og mere imponerende Former. I Italien, Foregangslandet, er alt glimrende organiseret. I Tyskland er Katholsk Aktion det store Haab nu, efter at alle andre Organisationer lever under saa svære Kaar. I England har Biskopperne netop startet Katholsk Aktion paa et bredt Grundlag, ligeledes i Portugal. Som allerede sagt kommer det jo i høj Grad an paa, med hvilken Aand alle disse Former besjæles. Men er Aanden god, Christi Aand, da er Katholsk Aktion den moderne katholske Bevægelse, som er ved at indrullere alle Lande i sine Registre, fra Øst og Vest, fra Syd og Nord.

--z.

En Dag af Pavens Liv.

De Titusinde Pilegrimme, som hvert Aar kommer til Rom, ser rigtignok Paven, dog kun som et Meteor, kun et Øjeblik. Men Paven har ogsaa et Dagligliv. Og dette er

forbavsende aktivt, ja, man kan næsten sige overlæstet med Arbejde.

Kl. 6 om Morgenen staar Paven op. Ved Midnatstid gaar han til Ro; og allerede fem Minutter over 12 sover han. Denne regelmæssige Søvn bevirker, at den ærværdige Olding uden at trættes alt for meget kan bære sit høje Embedes tunge Byrde og sine 77 Aar.

En Dag af Pavens Liv!

Efter et Blik paa Dagsinddelingen, som den pavelige Kammerherre, den lige saa folkekære som mægtige Monsignore Caccia-Dominioni, viser os, forstaar man, hvor nødvendigt det er, at Kristenhedens Overhoved hviler fuldstændig ud i disse 355 Minutter.

Kl. 6 $\frac{1}{2}$ begynder Paven sin Andagt, som varer til Kl. 7. Herefter læser han, assisteret af en eneste Præst, sin Messe i sit lille Privatkapel i Paladsets tredje Etage. Tidligere plejede Paven at læse Messen i Mathildekapellet, som kan rumme 200 Mennesker, der blev bæret med en Indbydelse. Æresgæsterne gik saa til Fælleskommunion. Protestanter og Jøder fik ikke Adgang. Men Pius XI ønsker at bede i den største Stilhed, at samtale med Gud helt alene, og ud over nogle Fortrolige, som ved særlige Lejligheder faar Adgang, maa ingen overvære Pavemessen. Fra denne Sædvane afviger man kun to Gange om Aaret, bortset fra enkelte højtidelige Anledninger. Mandag i den stille Uge, hvor Paven hører sin Hofstats verdslige Medlemmers Skriftemaal, og Skærtorsdag, hvor han overrækker sin gejstlige Hofstat og det diplomatiske Korps' katolske Medlemmer Alterens helligste Sakramente. Takket være et gammelt Privilegium maa Eleverne fra et gejstligt Kollegium i Innsbruck ogsaa være til Stede paa denne Dag; disse Elever begiver sig hvert Aar til Rom udelukkende for at blive delagtige i denne Ære.

Efter Messen og Taksigelsen spiser Paven et Maaltid, en Mælkeret. Ingen er hos ham. Dette forlanger Traditionen. Benedikt XIV vilde engang ære en højtstaaende Gejstlig, Monsignore Tiberghien, som han kort forinden havde viet, og gav en intim Frokost i sin Spisesal. Men Ceremoniellet blev strengt fulgt. Ved Pavens Bord maatte ingen tage Plads.

Kl. 9 begynder den officielle Dag. Den pavelige Statssekretær, Monsignore Pacelli, som føler sig saa lidet vel tilpas i Vatikanets Udenrigsministerium, lader sig melde hos Paven. En Times Tid diskuterer Herskeren og Ministeren alle paa Dagsordenen staaende Spørgsmaal. Hverken aabenlyse eller skjulte Problemer inden for Kirkens Liv undgaar deres utrættelige Aarvaagenhed, som støtter sig paa Beretninger fra de glimrende underrettede Nuntia-

turer. Diskussionerne bortfalder Fredag og Lørdag, paa disse Dage modtager Statssekretæren de den hellige Stol akkrediterede Gesandter og Ambassadører. Den kloge og fornemme Monsignore Pizzardo, Statssekretær for særlige kirkelige Anliggender, udfylder Hullerne i Arbejdsplanen og giver Paven Meddelelse om de Lande, hvis Forhold fordrer særlig Behandling. Dette var f. Eks. Tilfældet med Rusland, før dette Land blev indbefattet i Monsignore d'Herbignys Embede. Sommetider faar Statssekretærens Stedfortræder, Monsignore Ottaviani, Ordre til at indfinde sig i denne Time, naar han har Breve at forelægge.

Paven undersøger og afgør alt. Han er meget autoritativ; ubarmhjertigt bryder han Staven over enhver ulydig, lige meget hvor højt vedkommende Person staar i Rang. Han er Hersker i Ordets videste Betydning. Han udsteder Befalinger, som de undergivne saa ogsaa maa udføre. Han er paa sin Vis Diktator, hvem dog kun Kirkens Vel ligger paa Hjertet, og dette Vel sætter han over alle nationale Hensyn. Af denne Grund findes der i hvert Land Kredse, i hvilke Pius XI's Politik er Genstand for livlig Debat. Men hvilken Mening man saa end maatte have, eet er sikkert: Pius XI er en stor Pave, og det vilde være formasteligt at nægte dette. Det vilde ogsaa være taabeligt at fremstille ham som en blid Mand. Fra Renaissansens berømte Paver har han ikke alene arvet Sansen for det skønne og storslaaede i Konstruktionen, men ogsaa en vis Beslutsomhed, som man netop finder hos store Kirkefyrster, Statsmænd og Lærde. Trods en vis Strenghed, som den lange Beskæftigelse med Videnskaben har ført med sig, bliver man ved Modtagelsen rørt over hans pavelige Mildhed. Hvis den besøgende sidder inde med aandelige Kvalifikationer, holder Paven ham længe tilbage. Staar han paa et lavt aandeligt Niveau, saa hjælper selv den ædleste Afstamning intet, han bliver hurtigt sendt bort. Man taler om talrige Personer af Rang, som kun med Angst betræder det pavelige Forværelse.

Henimod Kl. 10¹/₂ eller 11 begynder Audienserne; der findes hemmelige, specielle og offentlige Audienser. De hemmelige Audienser er forbeholdt Kardinaler, Biskopper, Ordensgeneraler og højtstaaende Personligheder. Hver Formiddag, efter at Audienserne er forbi, overrækker Monsignore Caccia-Dominioni Paven en Liste for næste Dag. Paven gør Tilføjelser, stryger noget og bestemmer Tiden. En særlig Kurér tager saa om Eftermiddagen ud med Indbydelserne til dem, som har ansøgt om en Audiens, eller til dem, som gerne vilde undgaa den.

De hemmelige Audienser finder Sted i Bibliotheket, som tjener Hans Hellighed til Arbejdsværelse. Tre Vinduer, som

vender ud til Peterspladsen, oplyser Rummet. Pavens Skrivebord staar paa en lille Forhøjning mellem andet og tredje Vindue. Paven vender Ryggen til Vinduet, saa Lyset falder paa den besøgende. En stor purpurrød Vindskærm staar i Regelen mellem Skrivebordet og Døren. Men den audienssøgende maa først gaa uden om Skærmens høje Fløje, før han opdager Pavens Ansigt og gør de tre foreskrevne Knæfald. Efter det tredje rækker Hans Hellighed Haanden med Fiskeringen frem til Kys, viser hen til en Stol og begynder at spørge. Der bevares en klog Tilbageholdenhed over for den ubekendte, men har Paven foran sig en Person, han kender, hænder det, at han lader det højtidelige »Vi« falde og i Stedet for bruger det familiære »jeg«.

Audiensen forløber altsaa i Form af en Samtale. Paven sender den besøgende bort, naar det passer ham, og behandler ethvert Emne meget grundigt. Det kan hænde, at en Biskop, som ikke har haft noget særlig vigtigt at meddele, bliver sendt bort efter fem Minutters Forløb, medens en anden, som forelægger Paven et vanskeligt Emne, længe lægger Beslag paa den hellige Fader.

Deraf følger det, at Audiensprogrammet ikke kan overholdes punktligt og præcist. Saaledes er det ogsaa med Middagsmaden til stor Sorg for Kammerherrerne, som henimod Kl. 2-3 om Eftermiddagen plages ubarmhjertigt af Sult. Man maa endelig ikke tro, at Paven tænker paa Mad, saa længe alle forudsete Audienser ikke har fundet Sted. Han ved bedre end nogen, at Høflighed er Barmhjertighedens Grundbetingelse, og enhver Ansøger ved, at han absolut bliver modtaget, selv om han ogsaa kommer til at vente.

De specielle Audienser indskrænker sig til en lille Gruppe af Personligheder, Delegationer, Komitéer og Familier. De afholdes i Sala Tronetto og i to foranliggende mindre Saloner, som er skilt fra hinanden ved tunge, purpurfarvede Draperier. Knælende paa eet Knæ venter de besøgende paa Paven. Sommetider forbliver de i denne Stilling under Audiensen, hvis Paven ikke, naar han rækker Ringen frem til Kys, betyder, at man skal rejse sig. Herrerne skal være iført Kjole og Hvidt, Damerne Slør, sort, højhalset Kjole, unge Piger maa bære lange, hvide Slør. En eller to almindelige Audienser afslutter denne Rundgang gennem de silke- og marmorprydede Sale og Gallerier.

Saa indtager Paven et let, tarveligt Maaltid. Takket være sin sunde Konstitution behøver Hans Hellighed ikke at holde Diæt. Han er forblevet tro over for de traditionelle Milano-Retter, som hans gamle Kokkepige tilbereder til ham. Det finere Køkken, som Leo XIII og Benedikt XIV holdt af, er afskaffet.

I Dag er Vejret smukt. Paven vil altsaa gaa til Fods til Observatoriet eller til Lourdes-Grotten, en formindsket Udgave af den berømte Grotte i Massabielle. Paven er en lidenskabelig Bygherre, og som god Turist viger han ikke tilbage for at bestige Bygningsstilladserne uden at tage Hensyn til, at hans hvide Soutane bliver snavset. Intet undgaar hans Blik, og naar hans Omgivelser med Ærbødighed formaner ham: »Hellige Fader, vilde det ikke være bedre ikke at gaa saa langt ud«, bryder han sig ikke Spor derom. Han vil se: og han ser. Der eksisterer ikke en Opfindelse, som han ikke anvender i sin Stat, intet teknisk tilkæmpet Resultat, som i de sidste 15 Aar ikke har amerikaniseret det aarhundredgamle Slot — men selvfølgelig kun for saa vidt Moderniseringen er fornuftig og god.

Spadsereturen bliver afkortet, hvis Arbejdet presser paa. Henimod Kl. 6 begynder igen de almindelige Audienser. De er meget trættende, for Hans Hellighed maa i 2-3 Timer vandre gennem Sale og Gallerier for at tilfredsstille den fromme Nysgerrighed eller Videbegærlighed, som besjæler de tilstedeværende Pilegrimme, der er kommet fra alle Jordens Riger. Hver enkelt rækker Paven Ringen til Kys. Denne Skik blev dog standset i Slutningen af Helligaaret, efter at næsten 2 Millioner Pilegrimme havde faaet Lov til at kysse Ringen. Den megen Gaaen omkring, som denne Bevægelse førte med sig, trættede til Slut den kraftige Olding saa meget, at Lægerne nedlagde et bestemt Forbud derimod. Naar den lange Rundgang er endt, tager Paven Plads paa en Trone, og Talerne, som Lederne af Pilegrimstogene har forberedt, begynder. Paven svarer i det paagældende Lands Sprog eller paa Italiensk, hvis han ikke behersker Sproget. Audiensen slutter med en trefoldig Velsignelse. Kl. 9 er Modtagelserne forbi, men det forekommer dog, at de ogsaa varer længere. Sidste Foraar modtog Paven endnu Kl. 10¹/₂ om Aftenen 5000 Mariabørn, som var kommet i Anledning af Catherine Laboré's Saligkaaring.

Endelig kan Hans Hellighed trække sig tilbage til sit Arbejdsværelse. Den Lærde begynder sit Arbejde. Det skarpt skaarne kronede Hoved bøjer sig over Bunkerne af Dokumenter, og betroede Personer maa ofte tale meget indtrængende til Hans Hellighed for at tvinge ham til at overholde den regelmæssige Nattehvil, som gør det muligt for Kristenhedens Overhoved næste Morgen atter at genoptage sin tunge, ansvarsfulde Gerning.

Jacques des Roches.

Den ærværdige P. Marzellan Champagnat.

Søndag d. 1. Juli indvier Hs. Excellence Biskoppen St. Ansgars Skolehjem, Maristbrødrenes nye Virkefelt. Indvielsen overværes af Ordenens Generalforstander. Vi bringer i denne Anledning en Skildring af Ordenens Stifter.

Den sparsommelige Faarehyrde.

Marzellan Champagnat blev født den 20. Maj 1789 i Landdistriktet Marlhes (Dep. Loire) som Søn af en Bonde med en talrig Børneflok. Et himmelsk Lysskær, der skal have omgivet det nydøbte Barn, lod Moderen ane, at Gud havde sine særlige Hensigter med det. I hvert Fald gjorde Forældrene alt for at give deres Yndling den bedst mulige Opdragelse.

Som femtenaarig lagde denne Dreng en for sin Alder sjælden økonomisk Dytighed for Dagen. Han sparede ikke blot sine Lommepege sammen, men da hans Far forærede ham et Par Lam, opdrættede han dem saa omhyggeligt, at han kunde sælge dem med Profit. For Pengene købte han andre Faar, som han igen solgte, indtil denne Forretning havde indbragt ham ca. 400 Kr. Han var paa Vej til at blive en rig Mand, da der i hans Liv skete en afgørende Vending, der ogsaa fik ham til at anvende de 400 Kr. paa en Maade, han ikke havde drømt om. En højtstaaende Gejstlig, Lærer ved Præsteseminariet i Lyon, kom paa Besøg hos Sognepræsten i Marlhes og spurgte ham, om der ikke var et eller andet ungt Menneske i hans Sogn, der havde Præstekald. En af den franske Revolutions sørgeligste Virkninger var jo netop den store Præstemangel. Sognepræsten kendte ingen, men sagde, han skulde prøve hos Champagnats, de havde fem Sønner, der alle var brave og fromme. Saa gik det, som da Samuel søgte et Kongsemne blandt Isais Sønner. De fire første viste ingen Lyst til Præstestanden. Til den sidste, Marzellan, sagde den fremmede Gejstlig: »Mit Barn, du skal blive Præst. Gud vil det.« Fra dette Øjeblik af var Champagnat fast overbevist om sit Kald og satte alt ind paa at følge Guds Stemme.

»Jeg vil være Præst«.

Der rejste sig tilsyneladende uoverstigelige Hindringer. Marzellins Skolekundskaber var yderst mangelfulde. Det kneb med at læse og skrive. En Onkel, der var Lærer, søgte at fylde Hullerne og om muligt ogsaa bibringe ham lidt Latin. Forsøget endte med, at Onklen over for Forældrene erklærede, at Drengen var for dum. Dengang blev Grunden lagt til Champagnats senere dybere Forstaaelse for, hvordan uvidende Børn bør behandles og undervises. Men foreløbigt syntes Sagen fortvivlet, saa meget mere som nu ogsaa hans Forældre tvivlede paa hans Præstekald. Men Marzelli lod sig ikke rokke. »Jeg vil være Præst. Jeg skal nok klare Studierne. Gud har kaldet mig. Og hvad Omkostningerne angaar, saa har jeg jo de 400 Kr.«

Han kom i Konviktet i Verrieres. Han var den ældste i Klassen — og Nummer sidst. Men ved sin Opførsel erhvervede han sig snart sine Foresattes Tillid, saa de overdrog ham Tilsynet paa Sovesalen. Dette gjorde det muligt for ham at blive længere oppe. Han læste til langt ud paa Natten, og ved Aarets Slutning var han Nummer ét. Næste Aar sprang han en Klasse over. Til Trods for, at han var en Slider og desuden, med de Foresattes Tilladelse, tilbragte meget af sin Fritid i Bøn foran det helligste Sakramente, var han ualmindelig afholdt og havde en usædvanlig stor Indflydelse paa sine Kammerater. 1813 — han var allerede 26 Aar gammel -- kom han i Præsteseminariet i Lyon for der at fortsætte sine Studier.

Dækket med Støv og badet i Sved.

Om den unge Præstekandidats Ferietid fortælles, at han lærte den uvidende Landbefolkning Katekismen. Børnene elskede ham, og de unge havde vældig Respekt for ham, saa hans Nærværelse i Landsbyen var tilstrækkelig til, at de afholdt sig fra mindre pæne Forlystelser. De Strengheder og Spægelser, som Champagnat paalagde sig selv, havde en Overgang svækket hans Helbred saa stærkt, at han maatte afbryde sine Studier. Ved strengt Landbrugsarbejde paa sin fædrene Gaard genvandt han imidlertid hurtigt sine Kræfter, og 1816 naaede han sine Ønskers

Maal, den h. Præstevielse. Hans første Sjælesorgpost blev Landsbyen Lavalla i Nærheden af hans Fødested. Da han senere engang sammen med en Ven gik over Højderne ved Lavalla, udbød han: »Hvor ofte har jeg ikke gaaet disse Veje, dækket med Støv og badet i Sved. Men jeg har ogsaa den trøstefulde Forvisning, at jeg aldrig er kommet for sent til en syg, der laa for Døden, og at ingen er død uden de hellige Sakramenter.«

En Ordensstiftelse ved et Dødsleje.

Tanken om Skolebrødrenes Ordenssamfund gaar tilbage til Champagnats Seminarieophold. En Del Seminarister besluttede at grundlægge en Præsteforening under Navnet »Marias Selskab«. Da var det, at Champagnat hævdede, »vi trænger ogsaa til Brødre, som underviser i Katekismen og paatager sig Skolearbejde og rejser til de oversøiske Missioner.« Denne Plan fandt de andres Tilslutning, og de overdrog Champagnat Udførelsen. En Oplevelse ved et Dødsleje fik den unge Præst i Lavalla til at give sig i Lag dermed. En tolv Aars Dreng, han skulde berette, viste sig fuldstændigt blottet for alle religiøse Kundskaber. Dette gjorde et saa dybt Indtryk paa Champagnat, at han ansaa Tidspunktet for kommet til at stifte en Brødrekongregation til Undervisning af Ungdommen. Han købte et lille Hus, nærmest en Hytte, i Nærheden af Præstegaarden. Inventaret lavede han selv, som den Altmuligmand, Snedker, Murer, Maler o. s. v. han var. Den 2. Januar 1817 begyndte han med to Novicer, der selv maatte tjene til deres Ophold ved at fremstille Jernsøm. Flere Novicer kom til. Champagnat oprettede en Skole for Sognet, hvor der hidtil havde manglet en saadan. Lærerpersonalet blev dog foreløbig et Par fremmede Kræfter, der samtidig skulde uddanne hans Novicer til Lærergerningen. Efter tre Aars Forløb kunde disse overtage Skolen. Andre Landsbyer i Nærheden bad om Skoler og Brødre. Men Vanskelighederne var ikke overstaaet, en Tid saa det ud til, at det hele skulde gaa til Grunde.

(Sluttes.) A. Menzinger S. J.

Skolebørn og Skolebøger.

Nedenstaaende Artikel maa siges at være saare aktuell i en Tid, hvor det gamle Skoleaar afsluttes og et nyt forberedes og det Spørgsmaal melder sig: Hvor skal jeg sende mit Barn i Skole? For en Katholik kan der kun være eet Svar: I den katholske Skole, hvor en saadan findes, fordi Fornuft og Samvittighed siger mig, at jeg først og fremmest maa sørge for, at Børnene faar en katholsk Opdragelse, ogsaa i Skolen. Vor Artikel kan kun lette Forældrene dette Valg.

Hvad Ikke-Katholiker ved om den katholske Kirke, er det ofte meget vanskeligt at blive klar over. Som Regel tør man nok gaa ud fra, at Folk, som Folk er flest, ikke ved andet om vor hellige Kirke end det lidet, de har lært i Skolen.

For at faa et Indblik i, hvor stort dette Kundskabsforraad er, har undertegnede foretaget et lille Eksperiment med Eleverne i en 8. Borgerskoleklasse, hvor jeg underviser i Historie. Klassen bestaar af 16 Elever, 8 Drengene og 8 Piger, alle i 14 Aars Alderen og efter Borgerskoleforhold i det store og hele ret kvikke og velbegavede. Ingen af dem er Katholiker, og ingen af dem har nogen Sinde været i en katholsk Kirke. I Løbet af April og Maj Maaned har vi gennemgaaet den danske Kirkes Historie i Middelalderen og samlet Fremstillingen om Ansgar, Absalon, Jacob Erlandsen og Jens Grand. Derefter har jeg givet Klassen en udførlig Beskrivelse af vore gamle Kirkebygningers Indretning og Gudstjenestens Form i Middelalderens katholske Kirker og til Illustrering bl. a. benyttet Billedheftet til Pastor Schindlers »Liturgi«. Endelig har vi sluttet af med Reformationens Historie.

For nu at danne mig en Forestilling om, hvilken Forstaaelse Børnene havde faaet af den katholske Kirke, lod jeg dem derefter uden Forberedelse skrive en lille Stil, som de fik 1 Time til, og som havde følgende Ordlyd: »Den katholske Kirkes daarlige og gode Sider.« Jeg betonedede overfor Eleverne, at de ikke skulde skrive lange Historier om Ansgar og Absalon. Meningen med Opgaven var, at de skulde nedskrive, hvad de vidste af daarligt om den katholske Kirke, og hvis de vidste noget godt, skulde de ogsaa nedskrive det.

Alligevel har 4 Elever misforstaaet Opgaven, saa de næsten udelukkende indskrænker sig til at fortælle om Absalon og Jens Grand. De øvrige 12 Besvarelser udgør derimod en meget interessant Læsning om den katholske Kirke. Af disse er Pigernes langt de fyldigste.

Som Indledning til Opgaven havde jeg stillet et Spørgsmaal, der skulde besvares med Ja eller Nej. Det var dette:

»Sælger den katholske Kirke Syndsforladelse?« 14 har svaret Nej, 2 Ja. Men af de 14, der har svaret Nej paa dette Spørgsmaal, er der tre, som alligevel i Stilen fortæller om, hvordan Paven solgte Syndsforladelse. En Pige skriver f. Eks. saaledes: »Sælger den katholske Kirke Syndsforladelse? Nej.« Lidt længere nede fortsætter hun saa: »Engang da Paven skulde bruge mange Penge til at bygge det store Petersborg Slot(!), sendte han nogle Mænd ud, som skulde sælge Afladsbreve, og naar man købte saadant et Brev, kunde man faa Syndsforladelse. Der var forskellige Priser paa de Breve, billige for smaa Synder og dyrere for store Synder, og det blev endda drevet saa vidt, at man kunde købe Afladsbreve ogsaa for de Synder, man havde i Sinde at begaa. Denne Mand var endogsaa saa fræk, at han hævdede Pavens Magt langt højere end Guds Magt. — — — Hans Tausen talte ivrigt mod Afladshandlen, og Folk begyndte da at forstaa, hvad det var for noget Løgn, de blev proppet med.«

En af de ringeste Opgaver er skrevet af en Dreng. I Løbet af en hel Time har han ikke kunnet finde paa andet at skrive end følgende: »Den katholske Kirke havde den Fejl, at der blev holdt Gudstjeneste paa Latin eller Græsk.«

Endnu besynderligere er dog, hvad en Pige har præsteret. Hun betegner afgjort Lavmaalet: »Den katholske Kirke sælger ikke Syndsforladelse. Tiderne har været daarligere, nu er det lidt bedre. Den Gang var der Krig og Uro alle Vegne.« — Saa mange var Ordene!

Der hersker aabenbart nogen Tvivl, om man kan kalde den katholske Religion Kristendom. En Pige skriver saaledes: »Før Kristendommen kom til Danmark, havde vore Forfædre den katholske Tro.« Og en Dag fik jeg endog i en Mellemskoleklasse (1. Mll.) den Oplysning, at Katholikerne ikke er Kristne. Og det har nok knebet for enkelte at forstaa, at den katholske Kirke ogsaa har sine gode Sider. Saaledes skriver en Pige: »Danmarks berømteste Bisper var jo Katholiker, saa noget godt maa der jo have været ved det.«

En vigtig Anstødssten er det latinske Kirkesprog. Ikke mindre end 5 anker over det. Og naar man som de gaar ud fra, at der er blevet prædiket paa Latin, er det meget forstaaeligt. En Pige skriver: »Det forkerte ved den katholske Kirke er, at Gudstjenesten blev holdt paa Latin, saa ingen uden de lærde kunde forstaa, hvad der blev sagt; men den var til Gengæld ogsaa mere højtidelig.«

Ogsaa Afladen maa holde for i adskillige Opgaver. Saaledes faar man i en af Besvarelserne (en Piges) følgende interessante Oplysninger: »Engang kom Paven i Tanker

om at sælge Afladsbreve, fordi han manglede Penge. — Naar Folk købte Afladsbreve, saa troede de at forkortede Tiden i Skærsilden. Zwingli (!) var en af Afladshandlerne. Han sagde: »Naar Pengene i Kassen klinger, straks Sjælen ud af Skærsilden springer.« Folk syntes nok, det var noget løjerlig noget med Afladshandelen; men de turde ikke rigtig sige noget.«

Den mest tænksomme af Pigerne bemærker meget fornuftigt: »Den katholske Kirke har ogsaa sine gode Sider, og det er nok heller ikke saa groft, som der staa skrevet i Bøgerne. For et Menneske kan da godt, fordi han har gjort noget ondt, angre det. Det med Afladsbrevene kan jo ikke passe; for man kan da umuligt faa Forladelse for en Synd, man har i Sinde at begaa. Derimod kan man godt faa Forladelse for en Synd, som man har begaaet, nemlig ved at skænke Penge til Kirken eller paa anden Maade angre, hvad man har gjort.«

Selv om hendes Tankegang til slut er lidt forvi ret, er Meningen dog god nok. Hun vil aabenbart protestere mod visse gamle Krøniker om Afladen.

I Modsætning til Latinen og Afladen faar Klostrene en meget smuk og velvillig Omtale i adskillige Opgaver, dog undertiden kun en betinget Ros, som naar det i en Opgave (en Piges) hedder, at Klostrene var »til megen Nytte; naar de ikke blev mishrugt«. En smuk Skildring af Klostrene giver en Pige med disse Ord: »En af den katholske Kirkes gode Sider er, at Munkene i Klostrene sørger for de gamle. For de kan nemlig komme hver Dag for at hente deres Mad ved Klosterporten. Det er ogsaa Munkene, der har lært Folk Agerbrug. I Klostrene er der ogsaa Hospital, hvor Munke plejer de syge. Naar vejfarende vil søge Husly, gaar de bare hen til Klostrene for der at faa det, de trænger til. Der er ogsaa Skoler, hvor Munke lærer Børnene at læse, skrive og regne og meget andet«. —

Hvis det er rigtigt, at Folk i Almindelighed kun véd om vor hellige Kirke, hvad de har lært i Skolen, vil man efter denne Gennemgang af Opgaverne let forstaa, at det, der tiltrænges, for at den katholske Kirke kan blive værdsat og bedømt af Ikke-Katholiker efter Fortjeneste, er Oplysning, Oplysning om hvad Kirken virkelig er. Men da maa det ikke glemmes, at Børnene er i højeste Grad afhængige af deres Lærebøger. Er disse behæftede med Fejl, kan Børnene slæbe rundt med disse Misforstaaelser og Forvrængninger for Livstid. Derfor maa vi Katholiker med Glæde se paa de Bestræbelser, en af Undervisningsministeriet nedsat Skolebogskommission, der sluttede sit Arbejde i December sidste Aar, har udfoldet for at rense de danske

Skolebøger for Fejl lige fra Barneskolen gennem Mellem- og Realskolen op til Gymnasiet og Seminarierne. Alt, hvad man kunde ønske, er ikke derved opnaaet; men det er dog en god Begyndelse.

Hvor ondartede Lærebøgernes Fejl kan være, fremgaar af en Skrivelse fra Biskop Brems, der findes som Bilag til Kommissionens Betænkning, og hvori der blandt meget andet fremdrages et Sted i Dr. phil. P. Munchs Lærebog i Verdenshistorie for Gymnasier og Seminarier. Det hedder i denne om Jesuitterne: »De skal altid adlyde, selv om Befalingen gælder en Dødssynd eller en mindre Synd, naar den Foresatte befaler i Jesu Christi Navn eller med Paaberaabelse af Lydighedspligten.«

Biskoppen gør nu ganske tørt opmærksom paa, at denne slemme Misforstaaelse skyldes, at P. Munch ikke rigtig forstaar Latin! Udtrykket »obligatio ad peccatum« betyder nemlig ikke »Forpligtelse til Synd«, men »Forpligtelse under Synd.« Meningen med det refererede Sted af Jesuiterreglen er, »at Ordenens Medlemmer ikke i deres Samvittighed er forpligtet til at overholde Constitutiones, declarationes vel ordinem vivendi, de synder ikke ved at overtræde dem; kun i det Tilfælde, at den Foresatte befaler i Christi Navn eller under Paaberaabelse af Lydighedspligten, er de forpligtet til at adlyde og vilde begaa en Synd ved ikke at gøre det, en Dødssynd, hvis det drejer sig om vigtige Ting, ellers en mindre Synd. — — — Selve Jesuiterreglen indeholder i det mindste paa to Steder den udtrykkelige Sætning, at man aldrig maa adlyde de Foresatte, naar de befaler noget, der er Synd.« Kan en Dr. phil. komme saa galt af Sted, forstaar man let, at det kan gaa mindre lærde Folk endnu værre.

Trods Biskoppens klare Redegørelse har Kommissionen dog svært ved at finde sig til rette med Jesuitterne. Med Afsky citeres (paa anden — tredie Haand) et Afsnit af J. P. Gury's »Causus Conscientiae« (1862). Dette Citat (Betænkningen Side 77) burde en af vore Præster paatage sig at kommentere. Ved en Del andre Fejl, som Biskoppen paapeger, har Kommissionen givet den katholske Udtalelse Tilslutning. Forhaabentlig vil da disse Fejl ikke mere kunne vise sig i danske Skolebøger. Vilde det for øvrigt ikke være en Opgave for »Nordisk Ugeblad« at fortsætte Kommissionens Arbejde ved at bringe korte Anmeldelser af nye Lærebøger i Kirke-, Danmarks- og Verdenshistorie for derved at brændemærke vitterlige Fejl i den Henseende.

Fra Kirkens Fortid.

Reformationstidens Kampe begynder.

Som bebudet bringer vi nedenfor de sidste 2 Sider af Redaktør N. P. Nielsens interessante Piece om »Livet i Birgittinerklostret i Maribo«.

Nonnerne blev ved at fastholde den gamle Kultus.

Anna Hardenbergsdatter maa være død i dette eller det følgende Aar, thi 1539 er en Søster Birgitte Bradesdatter Abbedisse. Reformationen var jo 1536 gennemført ved Beslutningen paa Gammeltorv i København, hvor en for Formaalet udvalgt Kreds med ét Pennestrøg havde afskaffet den gamle Kirke. Kongen befalede derefter, at der skulde indføres luthersk Gudstjeneste i Maribo Klosterkirke. Det siger sig selv, at Birgittinerne med deres rige Andagtsliv ikke uden videre vilde opgive det, de havde svoret evig Troskab, og den følgende Tid kom da ogsaa til at staa i de stærke religiøse Brydningers Tegn. Samtidig gjorde Kongen stadigt Indgreb i Klosters Ejsendomme. Saaledes 1545, da han fortæller, at han »endnu er en mærkelig Sum Penge bortskyldig«. I den Anledning kræver han Tusinde Rigsdaler af Klostret. Ogsaa den Gang har man forstaaet at give Anvisning paa Kasser, der egentlig ikke var Ens egne. Dette Aar nævnes endnu Søster Birgitte Bradesdatter som Abbedisse og Hans Gummesen som Generalkonfessor.

Tillige omtales begge Konventers Søstre og Brødre. Det maa imidlertid have tyndet stærkt ud i Brødreklostret, og 1551 synes der ikke at være mere end én Præst tilbage, nemlig en Hr. Mads. Han fik nu sit Testimonium i et Kongebrev af 1551, hvori det hedder: »at os elskelige Mester Jørgen, Superintendent udi Fyns Stift, har givet os tilkende, at Prædikanten udi Maribo Kloster ikke kan komme ud i en ret kristelig Skik« og det kan ikke ske, saalænge bemeldte Hr. Mads er Konfessor i Klostret. »Der ville vi, at I herefter skulle have Jeres Værelse og Underhold udi Sorø Kloster.« Han faar Befaling til uopholdelig at rejse til Sorø, hvor Abbed Niels samtidig fik Besked om at skaffe »Hr. Matz Confessor slikt Værelse og Underhold, som en af de andre Brødre i Klostret«. Dermed var der sat en Stopper for katholsk Messe i Maribo Klosterkirke, og der blev beskikket en luthersk Præst til Stillingen. Ham vilde de gamle Nonner imidlertid ikke høre, de vilde ikke gaa til Alters hos ham, og laa nogen paa Dødslejet, sendte de ikke Bud efter ham. Men Nonnerne tændte Lys ved Sengen og bad deres katholske Bønner for den døende.

De gamle Nonners Trofasthed mod Ordenen.

Det fremgaar af en Klage fra Bisp Niels Jespersen 1563, at de gamle Birgittinernonner endnu paa det Tidspunkt ikke vilde have med en luthersk Præst at gøre. Naar han prædikede sad de og læste i deres katholske Bønebøger. De holdt deres katholske Andagter Dagen igennem, sang de katholske Sange i Kapitelhuset og læste hele Fastetiden et Antal Fadervor og Ave Maria efter katholsk Skik. Kongen havde befalet, at der skulde indføres en ny Hovedbeklædning, men de gamle Nonner holdt halsstarrigt fast paa Birgittinerkronen. Tillige holdt de de afskaffede Maria-Fester, ja, de havde endog begaaet en i Biskoppens Øjne saa formastelig Gerning som at ringe med den store Klokke, som kun brugtes paa Festdage, paa den afskaffede Jomfru Mariæ Fødselsdag!

Det fremgaar af den samme Klage, at der har været

et forfærdeligt Postyr i Klostret.

Mange af de unge Jomfruer, der var taget ind, gav tilsyneladende Pokker baade i katholsk og luthersk Kirkeliv og bestilte ikke stort andet end at drille og irritere de gamle Birgittinernonner, hvis Antal efterhaanden var forsvindende. Ophidset af de frivole Tøse gav enkelte af de gamle Svar paa Tiltale, Lussinger og Forbandelser hørte omtrent til Dagens Orden og dannede en sørgelig Afslutning paa det en Gang saa frodige, religiøse Klosterliv.

Det fortælles, at adelige Herrer og andre brød ind i Klostret og behandlede Jomfruerne — her er ikke længer Tale om de katholske Søstre — som Skøger. Men det er forkert at tro, at der blev bedrevet Utugt. Det siges udtrykkeligt, at de rev Hovedtøjet af dem paa samme Vis, som man rev Hovedtøjet af Skøger, for at tilkendegive, at disse hørte til Menneskelivets Udskud. Derimod nævnes der, at der paa dette Tidspunkt er begaaet Utugt med Piger, der tjente i Klostret, men det kommer jo ikke Klosterjomfruerne ved. Og med de gamle Birgittiner-Nonner har alt dette intet at skaffe.

Først paa et noget senere Tidspunkt nævnes der et Tilfælde af Utugt, begaaet af den gamle Biskop Jørgen Sædølins Søn, der var blevet Præst paa Lolland, og en af de adelige Frøkener i Klostret. Han gjorde saaledes sin Faders Nidkærlighed for at gøre Klostret luthersk en daarlig Tjeneste.

— — —

Det var ikke Fromhedslivet i den nye Kirke, der kom til at præge den nye adelige Stiftelse. For saa vidt har hverken den lutherske eller katholske Kirke Ansvaret for

den Skam og Skændsel, der kastede saa mørk en Skygge over det sidste Afsnit af Maribo Klosters Historie.

Maribo By har Grund til at være stolt af den egentlige Klostertid, der skabte Ry om dette Sted, og som betød en stor kulturel Indsats i vort Folks Historie.

Det Værk, der begyndte, da den lille Birgitta knælede foran sin Frelser i Stuen paa Aspenæs, havde fundet sin Afslutning, da det katholske Ordensliv uddøde, — og om dette store og smukke Tidsrum i Klosters Historie vidner de Fundamenter, der nu er fremdraget, og som paa en Maade er Grundstenen for det Maribo, der eksisterer i Dag.

Kristent Mod.

Den bekendte franske Præst og gejstlige Forfatter Segur fortæller i et af sine Værker om sin Bedstemoder, og han nævner nogle Træk, som ikke alene kan tjene som Forbillede for den katholske Kvinde, men som især i vor Tid har Interesse, fordi de afgiver Bevis for en kristelig Frimodighed og Styrke, som maa aftvinge Respekt.

Hun var gift med Kejser Paul I's Førsteminister, General Greve Rostoptschin, tilhørte den orthodoxe russiske Kirke, men satte alle Hensyn til Side og gik i sit 32. Aar over til den romersk-katholske Kirke. Fra den Dag modtog hun daglig den hellige Kommunion, viede een Time Morgen og Aften til sine Andagtsøvelser, bad ofte og beskæftigede sig udelukkende med Gud og sine Børn. Overfor de fattige kendte hendes Gavmildhed ingen Grænser, men selv nøjedes hun med to eller tre graa eller brune, ganske enkle Kjoler; til Brug ved de allerstørste Fester havde hun dog en Silkekjole.

Men een Hændelse viser i særlig Grad denne højtstaaende Kvindes Karakterstyrke. Daglig overværede hun som sagt den hellige Messe. I Moskva, hvor Greven boede, fandtes kun to katholske Kirker, der begge laa et godt Stykke fra hendes Bopæl; derfor tog hun hver Dag med Vogn til St. Louis des Français. Moskas katholske Menighed var ikke særlig ivrig; kun faa Mennesker overværede paa Ugedagene den hellige Messe. Grevinde Rostoptschin var den eneste, der daglig til Vogns begav sig til Kirken. En Dag aflagde en fuldstændig fremmed Herre hende et Besøg. Hans Optræden var yderst høflig, ja næsten overdreven underdanig. Han sagde: »Fru Grevinde, De kører daglig til den katholske Kirke; tillad mig derfor at gøre Dem bekendt med, at Deres Handling gør et meget ugun-

stigt Indtryk, og hvis Guvernøren vidste dette, vilde han blive meget urolig derover.«

Grevinden svarede: »Jeg beder Dem om ikke at blande Dem i mine Sager, min Herre, jeg ved, hvad jeg gør.« — og hun sendte ham bort uden videre Omstændigheder.

Dagen derpaa forlangte en Politiembedsmand i fuld Uniform Foretræde. »Fru Grevinde, jeg kommer efter Ordre fra Guvernøren. Hans Excellence beder Dem om at vise større Forsigtighed i Deres Handlinger og Foretagender, thi bliver De ved med offentligt at vise Dem som Katholik, vil endogsaa Guvernøren føle sig forpligtet til at afgive Beretning herom til Kejseren.« — Kejser Nikolaus I kendte kun ringe Skaansel og Hensyn, naar det drejede sig om Katholiker.

Uden i mindste Maade at lade sig forskrække svarede den højtstaaende Frue: »Vær saa elskværdig at sige til Guvernøren, at han ikke skal gøre sig den Ulejlighed at skrive til Kejseren, det skal jeg nok selv gøre, og det endnu i Dag.«

Brevet, som Grevinde Rostoptschin skrev til Kejser Nikolaus lød:

»Sire, Guvernøren for Moskva truer med at gøre Deres Majestæt opmærksom paa, at jeg er Katholik og vækker Opsigt ved daglig til Vogns at begive mig til den katholske Kirke. Majestæten kan efter eget Forgodtbesindende erklære mig for skyldig og lade mig arrestere, fordi jeg er Katholik og viser mig som Katholik. Men Majestæten vil aldrig være i Stand til at forhindre mig i at lyde min Samvittighed og vil aldrig formaa mig til at være utro mod min Tro og holde mig borte fra Guds Tjeneste. Sire, pas paa. Om faa Aar vil de ligesom alle andre Mennesker dø og blive stillet overfor Dommen.«

Brevet blev afsendt og kom Kejser Nikolaus i Hænde. Men Grevinden hørte aldrig mere noget derom, og hver Morgen hele sit Liv igennem kørte hun offentligt og altid paa samme Tid til Kirken St. Louis des Français.

Ved C. H.-S.

FRA HOVEDSTAD OG PROVINS.

»Støt den katholske Presse!«

Lørdag den 10. Juni holdt Birgittakredsen Møde i Maribos smukke Forsamlingssal med Hr. Pater J. Wolfisberg som Taler. Pateren fortalte om det engelske Lægfolks Arbejde inden for Kirken med særligt Henblik paa Folketalerne i Hyde Park i London. Det var ganske in-

teressant at høre om disse Talere, men de vil vel næppe kunne optræde her i Landet, da de danske Forhold er vidt forskellige fra de engelske. Men i alle Tilfælde mente Taleren, at vi kunde begynde med at støtte den katolske Presse og saa eventuelt senere optage nogle af de andre engelske Metoder. Paa Grund af det herlige Sommervej var Tilslutningen ikke saa god, som Pateren egentlig havde fortjent.

C. S.

Nyt fra Kolding.

To smukke Oplevelser har Menigheden haft. Efter Aftenandagten Fredag den 1. Juni blev, under meget højtidelige Former, fire Konvertiter optagne (mange gaar til Undervisning), og Søndagen efter afholdtes Christi Legems Procession i Præstegaardens Have og Skolegaardens. Tre Altre var rejste, blomstersmykkede af Skolesøstrene og Menighedens unge, og alt forløb paa den værdigste Maade, præget af en inderlig Andagt til vor Frelser i Alterens Sakramente. At Kirken ved en saadan Lejlighed er for lille, siger sig selv. Med Tak til Gud kan vi overhovedet fastslaa en glædelig Vækst i Menighedslivet. Kirkebesøget er tiltaget meget betydeligt, ligesaa Sakramentsmodtagelsen. I de maanedlige Fælleskommunioner deltager 80-90 Voksne og 50-60 Børn. Antallet af Paaskekommunioner var, efter Sognepræstens Udtalelser, saa stort, at der faktisk kun manglede 23 af 400-500.

-p

Valfarten til Haraldsted.

Vejret var straalende, de sidste Dages Regn havde gjort Vejene støvfri, og Stemningen var iøvrigt den allerbedste bl. de ca. 200 Pilegrimme, der begav sig paa den lidt anstrengende omend saa smukke og opbyggende Pilegrimsfærd til Haraldsted. Efter en Sangmesse i Ringsted vandrede man af Sted. Kl. 12½ blev den hellige Messe læst ude i Kapelruinen af Pater Wegener. Efter en velfortjent Hvile i Vrangskov samledes Pilegrimmene atter i Ruinerne, hvor Pastor Benzon bl. a. anbefalede Købet af Mursten til en ny »Basilika« i Ringsted. Det er Sognepræsten i Ringsted, Pastor Boerrigter, og Kirkeforvaltningen, der med Biskoppens Tilladelse er begyndt en Indsamling til Fordel for en ny og større Kirke, en værdig national Helligdom i Ringsted, der skal afløse den nuværende, som i mange Tilfælde har vist sig at være for lille. I dette Øjemed sælges der bitte smaa Mursten til 25 Øre, og ved at købe dem skænker man en rigtig Mursten til den paatænkte nye Kirke. Bidrag til Kirken kan sendes til »Katholsk Pastorat, Ringsted« under Giro Nr. 38189.

St. Ansgars Fond.

»I mange Lande har de katholske Blade knapt nok de allernødvendigste Livsbetingelser. Man drister sig ikke til at tænke paa, at gøre den katholske Presse til en førende Faktor i det offentlige Liv. Den kath. Presses apostoliske Virksomhed bliver ganske vist mere og mere anerkendt, men Katholikerne i deres Helhed er endnu langtfra gennemtrængt deraf. De giver omtrent 60% af deres Understøttelser til kirkelig-religiøse Formaal, 20% til studerende, 15% til sociale Formaal, men kun een Procent for Pressens Apostolat.«

Bela Bangha S. J.

Vi har modtaget og takker for følgende Bidrag:

S. S. S.	Kr. 25,00
Sr. M. Alfonsa, St. Raphaels Hvil-	
hjem, Rønne	» 25,00
N. Fr. Petersen, Olie- og Drivremme-	
Import, Vejle	» 100,00
»Med det samme Maal, hvormed I	
maaler, skal der igen tilmaales eder«	» 10,00
	Kr. 160,00
Tidligere indkommet	» 2287,84
	<u>Kr. 2447,84</u>

Bidrag modtages af Hr. Prüser, St. Annæ Plads 28, Giro 26,773, samt af Redaktionen, Giro 4198.

FRA DEN VIDE VERDEN.

En frimodig Tale.

Ved Marburg-Universitetets 14. Aarsforsamling holdt Vicekansler v. Papen en Tale over »Den tyske Revolutions Maal«, hvori han bl. a. opfordrede den tyske Regering til ikke at skille sig ud af de kristne Folks Rækker. Aanden burde ikke afgøres med Slagordet Intellektualisme. Det vilde være forkert at frakende det aandelige Menneske Vitalitet. Her drejede det sig om en farlig Forveksling mellem Vitalitet og Brutalitet. Menneskelighed saavel som Frihed og Lighed for Dommeren var ikke liberale, men germanske og kristelige Begreber. Store Mænd skabtes ikke gennem Propaganda, men voksede ud af deres Gerninger og blev derigennem anerkendt af Historien. Snakken om den anden Bølge, som skulde fuldende Revolutionen, vilde ikke tage nogen Ende. Den, der ansvarsløst legede med saadanne Tanker, skulde ikke skjule for sig selv, at der let efter den anden kunde følge en tredie Bølge, og at de, der truede med Guillotinen, maaske blev de første under Faldøksen.

Katholske Kirker i Norge.**St. Pauls Kirke, Bergen.****Valfartskapellet St. Olav paa Stiklestad.**

Vor Frue Kirke, Tromsø.

Vor Frue Kirke, Porsgrunn.

Polens Primas og Pressen.

Hans Eminence Kardinal Hlond Ærkebiskop af Gnesen og Posen og Polens Primas, har fornylig i Anledning af et Besøg i »La Maison de la Bonne Presse« i Paris udtalt sig til »La Croix« som følger: »Jeg nærer stor Agtelse for den katholske Presse, uden hvis Hjælp jeg ikke kunde tænke mig Verdens Omdannelse i Christi Aand. »La Croix«s forbilldelige Virksomhed har for mig saa meget større Interesse, som vi netop er i Færd med at grunde et lignende stort Dagblad i Polen. Rigtignok findes der i Polen mangfoldige katholske Aviser og Tidsskrifter; men vi har endnu ikke et centralt katholsk Dagblad i stort Format, som belyser Problemer i nøje Forbindelse med Tidens Rørelser. Jeg er overbevist om, at Udgivelsen af en saadan Avis, som ogsaa paa teknisk Omraade skal fremvise Journalistikens nyeste Sejre vil faa en styrkende Indflydelse paa Polens katholske Liv, hvis Blomstring viser sig stedse kraftigere, særlig i den mere kultiverede Befolkning.«

Kongeriget Siam,

hvis Hersker for Tiden gæster Danmark, har blandt sine 11,5 Mill. Indbyggere ogsaa ca. 32,000 Katholiker, som staar under en Apostolisk Vikar med Bispesæde i Bangkok. Flertallet af de Præster, der virker i Vikariatet, er indfødte, nemlig 35. Denne lille tapre Skare, som skal missionere et Land paa Størrelse med Frankrig, maa kæmpe med Buddhismen, som fra sine 16,500 Templer og gennem sine 133,000 Præster udøver en stærk Indflydelse paa Folkesjælen. Ogsaa danske Katholiker findes i Siam.

Danske Kvinders Katholske Forbund.

Retraiter og »8 Dage paa Højskole« paa Trørødhus.

For unge: fra Søndag Aften d. 12. August til Søndag d. 19. Aug.
Leder: Pastor Messerschmidt.

For ældre: fra Tirsdag Aften d. 21. August til Onsdag Morgen d. 29. August.

Leder: Pater Kelly. Skriftlig Tilmeldelse til D. K. K. F.s Sekretariat p. t. Trørødhus pr. Vedbæk.

Stockholm. Hel Pension kan faas i St. Ingrid's Hjem, Engelbreckts gatan 6 A (Dominikaner-Søstrene). Fra 1. Juni—1. Sept. til en Pris af ca. 5 Kr. Lejlighed til fransk Konversation. Fransk Køkken. Tel. 114524.

St. Knuds Skole (Stenosgade 4).

Katholske Elever, som ønskes optaget i 1. U.-kl. til Sommer, bedes indmeldt snarest hos Rektor *Lucas*.

Kirkelig Kalender.

Juli.	Juli.
1. S. Jesu dyrebare Blod. —
6. S. e. P. — Petrus og Paulus.	8. S. 7. Søndag e. Pintse.
2. M. Marias Besøgelse.	9. M. Ferialdag.
3. Ti. Leo II.	10. Ti. Syv Brødre samt Rufina
og Secunda.
4. O. 6. Dag i Oktaven.	11. O. Pius I.
5. T. Antonius M. Zaccaria.	12. T. Johannes Gualbertus.
6. F. Oktav af Petri og Pauli
Fest.	13. F. Anacletus.
7. L. Cyrillus og Methodius.	14. L. Bonaventura.

Juli. Ugens Messebønner.

1. S. **Petrus og Paulus** (971—792); 2. *Sæt Bønner*: Jesu dyrebare Blod (978—228), 3. *Sæt Bønner*: 6. Sønd. e. Pintse (673—508), 4. *Sæt Bønner*: (kun i stille Messer): Oktav af Johannes Døbers Fødsel (957—783). Slutningsevng.: Søndagens (675—510).
2. M. Marias Besøgelse (980—799); 2. Processus og Martinian.
3. Ti. † Leo II (983—790); 2. Petri og Pauli Oktav (972—792), 3. Gudsmoder ([90]—[94]); Apostlenes Præfation. Slutningsevng.: Oktavens ([54]—[55]).
4. O. Foregaaende Søndags Messe (673—508); 2. Oktaven (972—792), 3. Gudsmoder; Apostlenes Præf. — *Eller*: 6. Dag i Petri og Pauli Oktav (983—805); 2. Søndagen (673—508), 3. Gudsmoder.
5. T. Antonius M. Zaccaria (984—806); 2. Oktaven (972—792).
6. F. Oktav af Petri og Pauli Fest (988—809). Angaaende Jesu Hjertes Messe se *Nord. Ugebl. Nr. 17, Side 440*.
7. L. Cyrillus og Methodius (990—812).

Af Sidetallene i Parenthes gælder det første den ny Udgave af Messebogen (1926), det andet den gamle Udgave (1907). Er der kun anført eet Tal i Parenthesen, gælder det den ny Udgave.

Anm. Paa de med † mærkede Dage, kan Præsten efter frit Valg læse Sjælemesse og andre Votivmesser, hvorfor man paa disse Dage ikke kan regne med, at de her angivne Messer læses.

A.C. henvender sig herved til Sognepræsterne i Provinsen og andre, der mulig kan give Oplysninger om de **katholske Russer** fra i Aar. Man bedes venligst opgive deres Navn og Adresse til os, saa vi kan sende dem Indbydelse til vort Rusgilde i Efteraaret. *Pastor K. Ballin, Bredg. 64.*

Jesu Hjerter Kirke, Stenosgade. Sunday, July 1st. Mass with **English Sermon** at 11⁰⁰ A. M.

St. Knuds Kapel. I Juli og August bortfalder den tyske Guds-tjeneste hver 1. og 3. Søndag.

Rygaard. Fra første Juli inklusive og til femtende August bortfalder Messen Kl. 11 i Assumptionsklostrets Kapel.

M.-K. Rosenkranskirken. »Stella maris« F. K.: Sønd. den 1. Juli Kl. 8. — **Jesu Hjerter K.** K. f. Mænd. F. K.: Sønd. d. 1. Juli Kl. 8^{1/2}.

FREMMEDESPROG-TRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN). Svanemosegaardsvej 4. Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.

Færdig fra Redaktionen Tirsdag Allen, fra Trykkeriet Onsdag.

Afleveret til Postvæsenet Torisdag d. 28. Juni.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

82. Aargang

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnemen- 3 Kroner Kvartalet (inclusive Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 St., København K. Telefon: Palæ 3762, Kl. 13-16). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kroner aarligt. — Redaktør: Pater G. Scherz, Hans Bogbinders Allé 2, København S; Telefon Amager 3202; bedste Træffetid Kl. 13½-14½.

Nr. 27.

Søndag den 8. Juli

1934

INDHOLD: Er Kristendommen egoistisk? II. — Til Frihed skal man opdrages. — Lovsang. — Den ærværdige P. Marzelliin Champagnat. — Missionsliv i det mørkeste Afrika. — Presse-Rundskue. — Pastor Felix Schmitt †. — Et Efterspil efter Christi Legems Processionen. — Nye Bøger. — Fra Hovedstad og Provins. — Fra den vide Verden. — Avertissementer. — Kirkelig Kalender. — Ugens Messebønner.

Er Kristendommen egoistisk? II.

Den moderne Ethik forsøger ikke sjældent at opstille et nyt og højere Ideal for Menneskets Livsførelse, end Kristendommen tegner det i Evangelierne. Samtidig beskylder den Jesu Religion for at have gjort Moralen til et Forretningsanliggende ved at lære, at man skal give det timelige for det evige. Som bekendt opmuntrer jo vor Frelser til Morallovens Overholdelse, blandt andet ogsaa ved Tanken om den evige Løn, og advarer mod Overtrædelser af samme ved at true med evig Fortabelse. Det benytter nu mange Lærere i Ethik til i meget overlegen Tone at haane Kristendommens lave »Nyttemoral« og at anbefale deres egen højere og renere Sædelære, der bestaar i, at man følger Samvittighedens Bud og Forbud, ene og alene fordi de er værdifulde i sig selv, eller af Kærlighed til det gode og uden at skæve til personlig Fordel og Løn, d. v. s. uden egoistiske Hensyn.

Det lyder jo unægtelig meget ideelt, og der er mange,

der har ladet sig imponere af de selvsikre Ord. Men ser man nærmere til, opdager man hurtigt, at den anslaaede overlegne Tone ikke er helt ægte og ren. Sagen er nemlig den, at Flertallet af Kristendommens Kritikere ikke mere tror paa en personlig Udødelighed. Derfor er de nødt til at forsøge alt (ogsaa det umulige) for at afsvække det vældige Indtryk, Tanken paa Evighedens Enten-Eller altid har gjort og ogsaa fremdeles vil gøre paa alle uheldede Menneskers Sind og Hjerte. Det er altsaa slet ikke saa meget Begejstringen over at have fundet en højere Moral, der driver frem til Angreb og Kamp mod Kristendommen. Det er Konsekvenserne af deres eget, psykologisk uholdbare Standpunkt, der tvinger dertil.

Det samme fremgaar ogsaa af en anden Grund. Løn og Straf er i den kristne Moral den Sanktion, som den højeste Herre har forsynet sin Lovgivning med for at faa den respekteret af alle Mennesker. Dette Eksempel følges som bekendt, ogsaa af Lovgivningsmagten i det borgerlige Samfund og i Kirken. Men da den moderne Ethik i stort Omfang ikke anerkender Gud som den, der har skrevet Samvittighedens Lov i vore Hjerter, men gør det lille og skrøbelige Menneske til sin egen Lovgiver, saa kommer den igen i stor Forlegenhed ved Synet af den kristne Morallos imponerende Evighedssanktion. Der er ingen Plads til denne i den moderne Ethiks System. Man maa altsaa se at komme af med den. For at dække over Tabet er det et godt Greb at mistænkelig- og latterliggøre Tanken om Løn og Straf i Ethikens Tjeneste.

Følelsen af at være i en kedelig Situation er øjensynlig den dybeste Grund til Kampen mod Jesu Moral, ikke Opdagelsen af højere og fuldkomnere Motiver, der bør bestemme Menneskets Livsførelse. For hvis Kritikerne virkelig for Alvor havde sat sig ind i den kristne Moral, kunde de ikke have talt, som de gjorde. De vilde nemlig med Lethed have konstateret, at Haab om Løn og Frygt for Straf ikke er de eneste Motiver, der efter den kristne Lære skal faa os til at handle ret, men ved Siden af dem staar baade Taknemmelighed og Lydighed mod Gud samt Kærlighed til det højeste Gode. Og havde de undersøgt Forholdet mellem disse forskellige Motiver indbyrdes, vilde

de have fundet, at Frygt og Haab indtager en underordnet Plads, idet de skal bane Vej for andre og højere Motiver, støtte og sikre dem under deres Virksomhed og tjene som Reservekræfter i Nødstilfælde. Fra gammel Tid har man brugt et Billede, der illustrerer det, der foregaar i vor Sjæl, naar den skal udfolde sine moralske Evner. Det hele ligner nemlig et Træ, hvis stærke, nærende og bærende Rod er Troens Dyd. Træets Stamme, der søger opad og muliggør Plantens fulde Udfoldelse, er Haabets Dyd. Kronen med Grene og Blade, Blomster og Frugter er Kærlighedens Dyd, som ikke vilde kunne friste Tilværelsen, hvis Roden eller Stammen blev skaaret bort.

Det er imidlertid netop det, den moderne Ethik har gjort. Den har isoleret Kærligheden til det gode fra dens naturlige Forudsætninger og Livsbetingelser. Den gik pralende gennem Verden og roste sig af en stor Bedrift, medens den i Virkeligheden i sin Ensidighed og Mangel paa Sans for det praktiske Livs Tarv har ødelagt en Organisme og dræbt Liv, der før var til Stede. Træets løsrevne Krone er dødsdømt og kan aldrig mere bære Frugt som før. Derfor er den moderne Ethik saa evneløs, naar det gælder om at støtte eller løfte det enkelte Menneske eller hele Samfundet i tunge Timer, under Lidelser, Skuffelser og uretfærdig Behandling og allermost i Dødens altafgørende Øjeblik.

Dog lad os nu uden Billede i al Korthed sige, hvilken Opgave Frygt og Haab har i den kristne Moral:

Her paa Jorden skal Tanken paa Løn og Straf gøre os klart, hvor stor en Værdi Livet efter Samvittighedens Krav i sig selv er, siden Lovens Sanktion, Løn og Straf i Evigheden, er saa umaadelig stor. Saa snart vi har denne rigtige Erkendelse, elsker vi ogsaa det gode for dets egen Skyld; vi gør altsaa i Kraft af det kristne Haab netop det, den moderne Ethik efterlyser. Ganske særlig bør huskes, at Frygt og Haab under svære Fristelser eller i Livsfare ikke sjældent er det eneste Middel, der endnu effektivt minder os om, at Lydighed mod Moralloven i sig selv er den højeste Værdi. Vanskelighederne kan blive saa overvældende, at intet andet gør mere Indtryk, allermindst moderne Filosofi.

For Evighedens Vedkommende er det Haabets Hverv at gøre Kærligheden eneraadende. Tro, Haab og Frygt forgaar, Kærligheden bliver og bestemmer histoppe alt. Vi kan ikke mere gøre andet end elske det gode, elske Gud, det højeste Gode, og saaledes blive ved uden Ophør. At udelukke Haabets Dyd eller Frygten i Jordelivets korte Overgangsperiode er altsaa det samme som en hel Evighed igennem at umuliggøre et Liv i den reneste Kærlighed.

Af disse og andre Grunde har man Lov til at hævde, at de moderne Filosoffers Haan og Spot over den kristne Moral er gaaet til den forkerte Adresse. Det er jo dem selv, der er blevet latterlige, dels ved deres manglende Forstaaelse af, hvad det menneskelige Hjerte i Virkeligheden trænger til, hvis det med Ære skal bestaa Livets Kamp, dels ved deres Blindhed for, at Menneskene, saadan som de nu engang er, først maa opdrages til efterhaanden at lade sig lede af de højeste Motiver. Ikke mindre beskæmmende for dem er ogsaa den Kendsgerning, at de kritiserer den kristne Moral uden at kende den. F. K.

Til Frihed skal man opdrages.

—

En gammel og anset fransk Pædagog, Abbé A. Chauvin, har i sin Bog »Jeunesse et liberté« (Desclée de Brouwer, Paris, 76, Rue de Saints-Pères, 1933, 236 S., 12 Frs.) saa udmærket behandlet et af Opdragelsens vanskeligste Problemer, at det franske Akademi har udmærket Bogen. Nedenfor bringer vi et Afsnit. Red.

To vigtige Principper.

Der er to ledende Grundsætninger, som bør være fremherskende under al Opdragelse og forebygge alle Fejltagelser, der er saa meget mere beklagelige, som det er Ungdommen, der bliver Offer for dem.

Det første af de to Principper, som er uimodsigeligt fastslaaet for alle Tider, er, at Barnet ikke først og fremmest bør opdrages for sig selv, som Rousseau og hans Disciple vil det, ikke først og fremmest for Staten, som Statstilbederne fordrer det, men for sin Skaber og sin himmelske Fader, for Gud.

Det andet Princip er, at Barnet ikke, som nogle Drømmere siger det, kommer godt og ligevægtigt til Verden. Det bærer i sig en Blanding af gode og onde Elementer forskelligt fordelt, en Natur, som de Kristne lærer er blevet forstyrret ved en Ur-Fejl, en Natur, som yderligere er gjort uligevægtig ved en Række nedarvede Fejl, hvis Følger det slæber med sig.

Hvert Menneske er sygt.

At Darwinisterne i denne Grund-Dualisme, i vor menneskelige Ustadighed, vil se Beviset for Menneskets Nedstamning fra Dyrene og ligefrem taler om en plump Gangart, hvorfra man lidt efter lidt skal befri sit aandelige Væsen, maa blive deres Sag. Saa meget er i hvert Fald sikkert, at Dualismen — Splittelsen — er synlig og aabenbar for alle, og Opdrageren vilde være meget blind og meget uforsigtig, hvis han slet ikke regnede med den. Ethvert Barn saavel som ethvert voksent Menneske er, for at sige det rent ud, en syg. Behandler man ham, som om han var fuldstændig sund og ligevægtig, udsætter man sig selv og Mennesket for værre Ulykker. Hvis der ved et Regimente ikke var andre end mønsterværdige Officerer og Menige, vilde Militærloven absolut ingen Eksistensberettigelse have. Men saaledes er det ikke, og man opretholder følgende Loven. Ligeledes kræves der nødvendigvis ogsaa i Skolen en fast Ramme for at forhindre Udskejelser og en Disciplin, der paa samme Vis forebygger og retter Fejl.

Naar Frihed er Vanvid.

Men siden Barnet ikke er født godt; hvis som Følge af en Ur-Omvæltning den anarkistiske Skare af lave Instinkter uophørligt truer med at kue og modarbejde det; eller for at betjene sig af en ikke-kristen Opdragers »videnskabelige« Sprog, hvis det er sandt, at »kun alt for faa Aarhundreder skiller os fra de vilde Forfædre, som søgte Skjul i Huler, til at vi fuldstændig kunde frigøre os for den nedarvede Hidsighed, Egoisme, Kødets Lyst og Dovenskab, som ligefrem er vor Arvelod«*), saa er det klart, at Bar-

*) Jules Pavot: L'Éducation de la Volonté, S. 29.

net ikke fødes frit, og at den indre Frihed, Herredømmet over sig selv, kun kan vindes som en fremadskridende Sejr, som Belønning for et langt og trælsomt Arbejde. Det vilde være Vanvid vaabenløst at udsætte Barnet for Farerne ude fra, for de demoraliserende Indtryk fra Gaden, for usund Lektüre og tvivlsomme Kammeraters Selskab, i Tilid til, at det skulde være i Stand til at styre sig selv. Friheden i Handlinger og Forbindelser, især i Storbyerne og Skolerne, vilde for Barnet kun være en illusorisk Frihed og en af de allerværste Farer. »Børn — uden Lærere og uden Opsyn — kan blive som Ulve over for hinanden; er de mange, vil der iblandt dem let findes een, som Djævelen betjener sig af for gennem en eller anden Handling eller et eller andet Ord at saa den ulykkelige Sæd til al Ondskab*).

Af alle Farer er dog den størst, som truer Barnet og den unges Kyskhed. Ondet kan brede sig som en dødelig Smitte gennem Samtaler og nedbrydende Eksempler. Derfra stammer Frelserens frygtelige Forbandelse: »Ve den, der forarger en af disse smaa, det var bedre for ham, at han aldrig var født, eller at der blev hængt en Møllesten om Halsen paa ham, og han blev kastet i Havet.«

Sandhed vil gøre jer fri.

Det er altsaa den indre Frihed, som frem for alt maa sikres. Det er den sande Frihed, og det er ved at lade de moralske Ideer og de ædle Længsler raade over de lave Instinkter, at den sejrer. Denne sande Frihed bestaar ikke, som Masserne tror det, i den intellektuelle Frigørelse for alle Skranker, alle Baand, alt Forsvar. Lad dette være Løsenet for ansvarløse Utopister. Men en fornuftig Familiefader vil aldrig følge det eller føle Tilbøjelighed til at anvende dette. Det er ganske indlysende, at som oftest føres Barnet igennem den Slags Frihed til Fortabelse og styrtes ud i Dovenskabens, Egoismens, Sanselighedens Slaveri. Den sande Frihed, det er det Herredømme, Sjælen udøver, naar den er befriet for Fejl og Illusioner, som forvirrer, og frigjort for de lavere Magters Tryk. »Guds Rige er inden i Jer selv,«

*) Udtalelser af Sainte-Beuve, T. III, S. 484.

siger Evangelisten; det tvinges igennem med Magt, og det skal ustandselig forsvares. Det er ikke andet end den sande Friheds Magt i os, veritas liberabit vos, (Sandhed vil gøre jer fri.)

Lovsang.

*Som du, o Gud, er Bjærgelide
med Soleglans om isblaa Tind,
er vi kun Snekrystaller hvide,
der bæres bort for Storm og Vind.*

*Som du er Havets vide Vande,
er vi kun Draaber dybt i Jord
Som du er Solens Baal og Brande,
er Gnister vi, der brat henfor.*

*Som du er Domsbasuners Torden,
er vi kun Fuglefløjt i Løv.
Som du er Himlens Smil til Jorden,
er vi kun Aske graa og Støv.*

*Som du er Brændingsbrusets Tyngde,
er vi som Bækkens blide Strøm.
I dig vi hører Livet synge,
i os er Tonen kun en Drøm.*

*Som du er Morgenlys og Lykke,
er vi kun Stjernetaagers Skær.
Som du er Dag, er vi kun Skygge,
vær du i Liv og Død os nær.*

Holger K.-Hafstrøm.

Den ærværdige P. Marzellan Champagnat.

(Sluttet.)

I tre Aar havde der ingen Tilgang været. Han tog da sin Tilflugt til Maria: »Lad os ikke blive slukket ud som en Lampe, der ikke har Olje mere«, bad han. Bønhørelsen blev besynderlig. Der kom en ung Mand og vilde optages. Champagnat prøvede hans Bevæggrunde og erklærede: »Jeg har ikke Brug for dig. Du kan sove her i Nat. I Morgen skal du gaa«. Den unge Mand bad og tryglede: »Hvis jeg fører et halvt Dusin gode Kandidater til Dem, vil De saa ogsaa jage mig bort?« »Bring dem først, saa kan vi se,« lød Svaret. En Uge senere stillede den afviste med 8 Kan-

didater. Om den haarde Prøve, som Champagnat underkastede dem, skrev senere en af dem: »Champagnat gjorde os Uret ved ikke at stole paa os. Hvad kunde bevæge os til at blive i det Hus, i hvilket der herskede den største Fattigdom, hvor en Lade var vor Sovesal, noget Halm vort Leje, Vand og Brød og tarvelige Grøntsager vor Næring. Dertil havde vi haardt Arbejde fra Morgen til Aften, skarpe Irettesættelser og strenge Straffe for vore Fejl. Det, der holdt os tilbage, var den store Andagt til Maria, som herskede i dette Hus«. De holdt ud allesammen og blev fremragende Medlemmer af Kongregationen, paa den ene nær, der havde ført dem til Champagnat. Han maatte sendes bort. Champagnats første Indtryk havde ikke skuffet ham.

Under Forsynets Vinger.

Herefter gav Champagnat sin nye Kongregation Marias Navn. Der meldte sig flere og flere. Selv gode Venner bebrejdede ham, at han optog flere, end han var i Stand til at sørge for. Den kirkelige Myndighed havde sit Øje henvendt paa dette, menneskeligt set, mislige Forhold og truede med at ophæve Kongregationen. Den nyudnævnte Ærkebiskop af Lyon lod dog først Champagnat komme til sig og efter at have talt med ham, var han Kongregationens begejstrede Ven og lovede Beskyttelse og Hjælp. 1825 kunde Champagnat indvie et Hus, som havde Plads til 150 Brødre, der nu aflagde Løfter og iførtes den nuværende Ordensdragt.

Et nyt Uvejr trak op. Champagnat blev alvorlig syg, og man ventede hans Død. Den unge Stiftelse stod og faldt med hans Person. Forvirring og Panik greb hans Disciple. De fortvivlede ved Tanken om Kongregationens Fremtid. Nogle besluttede at gaa over til andre Ordenssamfund, andre vilde vende tilbage til deres Familie. Kun én, Frater Stanislaus, tabte ikke Modet og opfordrede sine forsagte Ordensfæller til at blive. Med Stifterens Helbred vende da ogsaa Tilliden og Glæden tilbage.

Som saa mange Ordensstiftere levede ogsaa Champagnat af Guds Forsyn. Han betragtede Fattigdommen som den bedste Betyggelse for Kongregationens Økonomi. En skønne Dag krævedes han, for blot at anføre ét Eksempel, for 2000 Frs. Man truede med Sagsanlæg. Forgæves forsøgte Champagnat at optage et Laan. Saa trækker han sig tilbage til Bøn, bliver kaldt til Taleværelset, hvor der ligger de 2000 Frs. paa Bordet.

Præster og Brødre slutter sig sammen.

Efterhaanden fik Champagnats Foretagende endnu fastere Former. I 1836 blev en Ungdomsdrøm fra Seminariet virkeliggjort; den planlagte Forening af Præster under Nav-

net Marias Selskab blev stadfæstet af Pave Gregor, og Champagnat sluttede sig til den. Dermed var der oprettet et Afhængighedsforhold og en Slags Personalunion mellem de to Selskaber, idet Champagnat af Maristselskabets Øverste lod sig stadfæste som Leder af Brødrekongregationen. Dermed blev desuden Brødrenes Virkekreds udvidet til at omfatte ogsaa Missionsgerningen, idet en af de vanskeligste Missioner, Oceanien, blev overdraget til Marist-Patrene. Champagnats Oceanien var og blev dog Sjælesorgen for Ungdommen gennem Brødrenes Skolearbejde.

Lærernes Bodsøvelse.

Der var nok at bestille i det af de politiske Omvæltninger hærgede Frankrig. Champagnat brændte af Sjælever og forstod at meddele den til Brødrene. »Jeg kan ikke se noget Barn,« sagde han, »uden at føle mig tilskyndet til at lære det Katekismen«. At undervise Børn og bibringe dem Kærlighed til Gud betragtede han som mere ophøjet end at regere en hel Verden eller vinde et stort Slag og som mere fortjenstfuld end de strengeste Bodsøvelser. Idet han var af den Anskuelse, at selve Skolegerningen var en Bodsøvelse, undlod han at foreskrive Brødrene særlige ydre Bodsøvelser. Saa meget strengere var han imod sig selv. Men der var ikke noget mørkt over hans Askese. Den hundrede ham ikke i at tage Del i de unge Kandidates Lege. Sjælen i hans Fromhedsliv var Foreningen med Gud. Han kunde bede lige saa godt paa Paris' Gader som i Skovens Ensomhed.

Guds Moders Tjener dør.

1839 kom den sidste Sygdom. Til den Syges Beroligelse skred man til Valget af en Efterfølger. Til Trods for Sygdommen undte Champagnat sig ingen Hvile og Lettelse. Han overholdt ikke blot Dagsordenen og Reglerne næsten indtil det sidste, men paatog sig endog at give Eksercitier i forskellige Brødrehuse. Fra Askeonsdag 1840 af havde han Vished om sin snarlige Opløsning. Den 3. Maj, Korsets Genfindelse, fejrede han sin sidste Messe. Den 11. Maj, modtog han i Kapitelsalen, iført Korsjorte og Stola, sidende i en Lænestol, de døendes Sakramenter. Derefter holdt han en Afskedstale til Brødrene, hvori han navnlig opfordrede dem til gensidig Kærlighed. Uafbrudt gentagne, smertefulde Opkastninger syntes herefter at gøre ham den hellige Kommunion umulig. Men paa en Gang sagde han: »Jeg tror, jeg bliver snart bønhørt. Min Værneengel vil endnu en Gang opnaa mig mig den hellige Kommunionens Naade. Bring mig et Billede af den hl. Værneengel for at jeg kan bede foran det«. Og virkelig hørte Opkastningerne

op, og efter en Times Forløb sagde Champagnat: »Jeg er bønørt, bring mig den hl. Kommunion«. Den 4. Juli vilde han endnu en sidste Gang modtage den hl. Kommunion. Paa den hl. Josef, de døendes Værnehelgens, Forbøn haabede han at opnaa denne Naade. Og atter blev han bønørt. To Dage efter, den 6. Juni, udaandede han 51 Aar gammel, mens Brødrene var samlet til Morgenbøn og sang *Salve Regina*. Det var en Lørdag, Marias Dag. Mariaandagten var Hemmeligheden i Champagnats hellige Liv, i hans Kærlighed til Gud og Mennesker. A. Menzinger S. J.

Missionsliv i det mørkeste Afrika.

Da Stanley, Brazza og Gentil for 50 Aar siden udforskede Kongogebetet, udvirkede den unge Præst Augouard af den Helligaands Missionsselskab efter mange Ansøgninger Tilladelse til at tage med Forskerne. Vanskelighederne taaruede sig op for den unge Missionær, og ofte var han ved at vende om, men: »Hvad andre kan gøre for Videnskaben, kan jeg gøre for Gud og Kristus«, sagde han, og hans Udholdenhed belønnedes. I Slutningen af Aaret 1883 bosatte han sig i Landsbyen Linzolo i Kongo og begyndte sit Missionsarbejde. 3 Aar senere oprettede han en Missionsstation i Brazzaville, 50 km fra Linzolo, og atter 3 Aar efter en Station i Liranga, 500 km nord for Linzolo. I 1909 blev Ubangi-Schari Distriktet erklæret for selvstændigt Præfektur med P. Augouard som Biskop, og i 1922 blev det som apostolisk Vikariat omdøbt efter Hovedstaden Brazzaville.

Grundlæggelsen af Missionen Brazzaville har kostet mangan ung Missionær Livet. Vandringerne fra den ene Landsby til den anden maatte foretages over stejle Bjerge, over Stepper og gennem Sumpe. Klippeskær gjorde al Skibsfart paa Kongofloden umulig, saa enhver Strækning maatte tilbagelægges til Fods. I Regntiden var hele Missionsområdet en stor Sump, og i den tørre Tid kunde Myggene næsten stikke Missionærerne til døde. Dertil kom Faren ved Flodheste og Krokodiller. Værst var dog Omgangen med de Indfødte. De var ubeskrivelig vilde og hengivne til Menneskeæderi. Fangerne blev lukket inde i Bure og fedet op, indtil de var egnede til at spises. P. Augouard frelste engang sin bayerske Landsmand, Broder Severin Wanderer, fra at blive spist, desværre først efter at de Vilde havde myrdet ham.

De første 15 Aar syntes alle Anstrengelser fra Missionærernes Side frugtesløse. Men Biskop Augouard arbejdede støt videre. For at lette Missionærerne Arbejdet lod han

Kongoflodens øverste Løb kortlægge, ialt ca. 2000 km. Disse Kort, der endnu i Dag benyttes af de belgiske og franske Dampskibsselskaber, angiver nøjagtigt alle Strømdløb, Klippeskær og Sandbanker, der kunde være farlige. Herved muliggjorde han Sejlads paa Floden, og under et Ophold i sin Hjemstavn købte Biskoppen en Damper, som han døbte »Leo XIII«. Damperen lod han fuldstændig skille ad i Pointe-Noir, lod de Indfødte bære Delene paa deres Hoveder til Bestemmelsesstedet og samlede derefter selv hele Skibet. Nu disponerer Missionen over to Skibe, hvoraf det største er opkaldt efter Missionens Grundlægger.

Biskop Augouard er nu død. I hans Sted staar Msgr. Guichard C. S. Sp. som Hyrde over en Hjord, der tæller 50.000 Troende og mere end 10.000 Katekumener. Sidste Aar modtog 6000 Daabens Sakramente, og der blev indgaaet mere end 300 Ægteskaber.

Trods denne store Fremgang er Biskoppen for Brazzaville dog bekymret for Fremtiden. Europæerne trænger længere og længere frem og med dem følger ogsaa alle den civiliserede Verdens Onder. De unge »Intellektuelle«, som man kender paa deres Fyldepen bag Øret, efteraber de Hvide i alt, og Negerbefolkningen gennemgaar for Tiden en Revolution, som støttes kraftigt af Kommunismen, som Aar for Aar tager til. Negrene er ved at føle noget i Retning af Nationalitet. Uafhængighed og Frihed er blevet Slagordene; og Negrene, der tidligere har vist Guds Sendebud en vis Respekt, annekterer nu de Hvides ofte hensynsløse Optræden overfor Missionærerne, saa tit endogsaa Had lyser Guds Stridsmænd i Møde.

Særlig arbejder Missionen paa Kvindens Frigørelse. Endnu er Flerkoneri tilladt, og ofte bliver den lille 10-aarige Pige solgt til en gammel Mand med mange Koner. Derfor har man nu oprettet en Sparekasse, som gør det muligt for den unge Mand at købe sin Brud. Pengene, han laaner i denne Sparekasse, betaler han tilbage i smaa Afdrag. Pigebørnene opdrages hos Søstre, indtil de naar den giftefærdige Alder, og det bliver dem indskærpet, at de ikke skal lade sig sælge som umælende Kvæg, men skal fordre at være medbestemmende i Valget af deres Mand. Søstre opdrager disse unge Piger til alt det Arbejde, som gør dem til gode, dygtige og kristne Mødre og Hustruer.

En stor Hemsko for Missionsarbejdet kommer fra de svenske Lutheraners Side. Disse ejer saa store Pengemidler, at de kan sende en hel Hær af Kateketer i Marken, ligesom de besidder godt ledede Haandværkerskoler og Vajsenhuse. Men paa de mest udsatte Steder har Missionen nu rejst tre nye Stationer: i Kindemba, Kibuende og Voka. Hver Station skal bearbejde et Areal paa 200.000 Kvadratkilometer.

De mest trofaste af de indfødte Lærere bliver anbragt i de fjernest liggende Stationer, og de, der alt for let strækker Vaaben overfor Modstanden, har Missionærerne tættere ved sig. Hvert Aar samles alle de indfødte Lærere og aflægger paa ny deres Troskabsløfte foran det aabne Tabernakel.

Siden 1911 har Brazzaville Missionen sit eget lille Seminarium, men endnu har Biskoppen ikke kunnet præstevie nogen Indfødt. Grunden hertil er, at efter faa Aars Studier bliver de unge Mennesker syge og maa forlade Studierne for at gaa ud som Kateketer. Der findes en Kongregation af indfødte Brødre paa 4 Professorer og 4 Novicer. Ogsaa unge Piger har meldt sig for at blive Søstre, men endnu findes der i Brazzaville Vikariatet ingen indfødte Søstre. Selv kristne Forældre vil ikke give deres Samtykke dertil. De indfødte Kvinder vilde vist ikke blive lykkelige i den ugifte Stand, da Negerkvindens største Længsel er Børn. Derfor besørages alt kvindeligt Arbejde af St. Josef-søstre fra Cluny og Franciskanerinder.

Enhver Missionær, der tager ud til dette Omraade, maa kende mange Sprog. I Nedrekongo tales Larisproget og Mbochisproget. Mest udbredt er Bangalaproget, en Slags Esperanto, som stammer fra en Liranga-Dialekt. Paa dette Sprog er der udgivet en Katekismus, som bruges ved Hovedstationen.

50.000 Kristne vundet paa 50 Aar. Dette lyder maaske ikke saa imponerende. Men Antallet af Missionærer, som kan sendes ud til disse vanskelige Egne, er alt for lille. Sidste Aar kunde man kun sende 70 Missionærer ud til mere end 30 Distrikter. »Beder derfor Brødre, at Herren maa sende Arbejdere til sin Vingaard«.

C. H.-S.

Presse-Rundskue.

De katolske Feriebørn. - Vi Katholiker er altid glade for V. O. X. Betragtninger i Berlingske Tidende. De er altid skrevet saadan, at man siger til sig selv: saadan vilde jeg ogsaa have sagt det — hvis jeg kunde. Baade Valget af Emnerne og, hvad der siges om dem, og hvordan det siges, er helt igennem, som vi kunde ønske det. Men denne Gang, »Berlingske Aften«, den 29. Juni, blev vi særlig glade, da V.O.X. brød en Lanse for de katolske og jødiske Børn, som gaar i private, altsaa ikke Landets offentlige, privilegerede Skoler, og derfor ikke kommer »til at nyde godt af den almindelige Godhed,« der skaffer 22000 af Landets fattige Børn Fribilletter til Ferietogene. »Man har i Aar pludselig opdaget, at der er ikke nogen Hjemmel

for Udstedelsen af Fripas til de katholske og jødiske Børn fra de private Velgørenhedsskoler. *) Man har ansøgt Skoledirektionen og Ministeriet. Men endnu til i Dag har man talt for døve Øren. Disse fattige Børn kan ikke komme paa Landet. Og mens Ferietogene ruller ud i Sommeren, maa altsaa de katholske og jødiske Børn blive staaende paa den skumle Perron.« V.O.X. interesserer sig ikke for, om det er »Embedsmand- Stupiditet eller regnskabsmæssig Fedtethed,« der er Skyld »i denne Uretfærdighed, som vi alle fordømmer. Vi ved kun saa meget, at her foreligger en Sag, hvori der maa handles hurtigt, og Regeringen bør for sin egen Skyld aldeles omgaaende fri sig for den Mistanke, den kunde blive Genstand for — nemlig Mistanken om, at den skulde mene, at katholske og jødiske Børn er mindre værdifulde end Børn i den sociale Kommuneskole . . . Rigsdagen er inde — det foreslaas en Rigsdagsmand med Hjerte i Livet at rette en Forespørgsel til den høje Regering: Hvad har de katholske og jødiske Børn gjort?»

Köln, den katholske Højborg. — Under denne Titel skriver Oscar Bjørnstrup i Kristeligt Dagblad af 29. Juni en forstaaende Artikel, der bygger over en Samtale med en liberal Kölner-Journalist, som har valgt sit katholske Standpunkt for i Kirken at finde et Tilflugtssted i det Kaos, der for Øjeblikket hersker i Tyskland. Der tales i Artiklen med Sympathi om et Digt til Jomfru Maria, som denne Mand har skrevet i sit Blad; det forties ikke, at Journalisten »er overbevist om Fordelene ved den katholske Præsts Cølibat, der vel førte til nogles Fald, men i Almindelighed betød en mægtig Koncentration af Energi«. Om den katholske Presse læser vi: »Ogsaa Katholikerne har skabt en udbredt Presse. Den var skrevet af samvittighedsfulde og kundskabsrige Mænd, hvad alle Kredse i Tyskland har været paa det rene med, men de katholske Blade har ikke kunnet vinde Masserne, for disse Blade

*) For første Gang blev det i Aar nægtet Børn fra vore katholske Folkeskoler at faa gratis Ferie-Rejsebilletter, og alle Henvendelser til Ministeriet har været frugtesløse. Der fandtes i hele Danmark end ikke en Myndighed, der kunde eller vilde nedsætte Biletpriserne for Børnene over 10 Aar til det halve. Selv det fattigste Barn, der f. Eks. skulde rejse fra Kbhvn. til Nørrejylland, skulde betale sine ca. 33 Kroner. Med Rette har denne uretfærdige Fremgangsmaade vakt Harmen i vide Kredse, og man blev fristet til at spørge, om ikke alle danske Borgere stod lige ifølge Grundloven. En særlig Tak skyldes derfor »Berlingske Tidende«, som resolut tog sig af Børnenes Sag baade ved personlige Henvendelser til Ministeriet og ved gentagne Artikler, hvorved den henledte Offentlighedens Opmærksomhed paa den Uret, der blev tilføjet vore Børn, og til sidst ogsaa fik saa mange Penge samlet ind, at alle Børn, trods Ministeriets stejle Holdning, kan komme paa Landet. Det skal endnu bemærkes, at vore Skoler i Kbhvns. Kommune ved personlig Imødekommenhed fra Borgmester Kapers Side fik ialt 500 Kr. til det samme Formaal.

har ikke villet anvende kyniske og smarte Metoder«. — Forfatteren er klar over den katholske Kirkes Magt og, at den nazistiske Regering ganske naturlig føler Trang til at støtte sig til den katholske Kirke. — Artiklen kommer ikke ind paa den bitre Kamp mellem Hitlerjugend og katholsk Ungdom, der stod — ikke mindst i Köln — i de sidste Maaneder.

Kristeligt Dagblad og Sovjet. — Kristeligt Dagblad fortjener Anerkendelse, fordi det er det Blad i Danmark, der flittigst underretter sine Læsere om Sovjets umenneskelige Barbari. Ganske vist støtter disse Meddelelser sig væsentlig til Emigranternes Udsagn. Men selv om kun en Tiendedel af Grusomhederne var sand, skulde man mene, det var tilstrækkeligt til at fremkalde hele den civiliserede Verdens vedvarende Protest. »Blandt de 2 Millioner Mennesker, som Trotzky lod myrde«, læser vi f. Eks., »var der ifølge de officielle Tal 23 Biskopper, 1212 Præster og 6000 Munke. Naar man da véd, at Kristenforfølgelsen er fortsat i de efterfølgende Aar med forøget Styrke, saa spørger man uvilkaarligt: Hvor er Verdens Medlidenhed?«

Derefter bringer Bladet efter det franske Missionstidsskrift »L'Écho des Missions« (katholsk) en oprørende Skildring af Rædslerne i de russiske Fangelejre ved Hvidehavet. Hvad skal man sige dertil? I Middelalderen dannedes der kirkelige Ordenssamfund med det Formaal at løskøbe kristne Fanger fra Muhamedanernes Slaveri. I Tilfælde af, at Løsepengene ikke strakte til, og den kristne Slave var i Fare for at miste sin Tro, havde disse Ordensfolk forpligtet sig til selv at gaa i Fangenskab for at udvirke Slavens Frigivelse. Trinitarierordenen har saaledes befriet Hundredtusinder Fanger, dels ved Løsepenge (ca. 5 Milliarder frs.), dels i 7000 Tilfælde ved, at en Trinitar traadte i den ulykkelige Slaves Sted.

Vi moderne Kristne kan ikke fremvise en saadan Heroisme. Det vil ogsaa være tvivlsomt, om den kunne forslaa overfor Sovjets Metoder. Men én Ting kunde og burde vi gøre: mobilisere den offentlige Mening til Fordel for disse ulykkelige Mennesker, terpe det ind og hamre det fast i den civiliserede Verdens sløve Bevidsthed, at mens vi efter Forholdene har det hyggeligt og godt, er der Tusinder af Fanger i den russiske Ødemark, hvis Liv knuses saa hastigt som et Insekts, som fryser og sulter og pines til Døde, nogle ganske vist, fordi de er Forbrydere, de fleste dog, fordi de var tro mod deres politiske og religiøse Overbevisning.

A. Menzinger S. J.

Pastor Felix Schmitt †.

Fra Biskoppen af Denver, Excellence Urban Vehr, kom i disse Dage det triste Budskab, at en ivrig dansk Præst den 6. Juni var død derovre. Og Biskoppen omtalte Pastor Schmitt i saadanne Vendinger, at en Præst vel næppe kan faa større Ros; thi der siges om ham, »at han døde meget opbyggeligt, begrædt af hele Sognet, efter et meget aktivt Liv, der kun var viet til Sjælenes Frelse og Kirkens Arbejde.«

Pastor Felix August Charles Schmitt er født i Odense 26. Januar 1882; han studerede i Svejts, Rom og Belgien, blev præsteviet i Løwen og læste sin første hellige Messe i St. Albani Kirke i Odense d. 16. Juli 1911.

I Oktober samme Aar (1911) rejste han til Denver, hvortil han blev bestemt ved sin Præstevielse. Allerede paa sin første Plads i Telluride maatte han bygge en Kirke, som han selv malede. Senere byggede han endnu en Kirke et andet Sted. Fra den 3. September 1928 til sin Død

var han ansat i Peetz. Efter sidste Jul blev han syg og maatte indlægges paa St. Josefs Hospital i Denver, hvor han døde d. 6. Juni efter en Operation. Biskoppen meddelte ham selv den pavelige Velsignelse paa Dødslejet og holdt et Pontifikal Rekviem for ham i Kathedralen. Han underrettede ogsaa Familien i Odense om Pastor Schmitts smukke Død og opofrende Liv. R. I. P.

Endnu blot den Tilføjelse, at en anden Odenseaner, Hr. Madsen, inden ret længe skal præstevies i Amerika.

P. D. Steidl C. SS. R.

Pastor Felix Schmitt.

FOR FERJETIDEN.

1. Forsøm aldrig Søndagsmessen paa Grund af Week-end eller Ferie! Den forpligter under Synd. I Guds Tjeneste findes ikke Ferie.

2. Den, der Lørdag Aften tager paa Week-end-Tur, bør vælge et Sted, hvor det er ham muligt at overvære Søndagsmessen.

3. Den, der rejser ud om Søndagen, bør først overvære den h. Messe.

Et Efterspil efter Christi Legems Procession.

For den Aand, der faar Lov til at raade i de forhen-værende katholske CV. Studenterkorporationer er intet saa betegnende som en Forordning i deres Blad »Academia«, som tager Stilling til Medlemmernes Deltagelse i Proces-sion. Medens Korporationerne før betragtede det som en Selvfølge at deltage i Christi Legemsprocession i sluttet Trop, hed det i Aar temmelig vagt bl. a.: Naar Størsteparten af en Korporations Medlemmer erklærer sig beredt til at deltage i Christi Legems Procession, er herimod intet at indvende, naar Deltagelsen sker under den hidtil sædvanlige Form. Ved alle øvrige kirkelige og religiøse Foranstaltninger kan CV's Medlemmer deltage med Baand og Hue, for saa vidt dette er Sædvane. Om de ogsaa ved saadanne Lejligheder vil chargere (optræde i fuld Studenterdragt), maa overlades til de enkelte Foreninger. Af de trufne Forandringer følger ogsaa, at hver enkelt's Deltagelse i disse kirkelige og reli-giøse Foranstaltninger, som ikke er akademiske, er frivillig.«

Deltagelsen fra de katholske Studenter Side var ikke desto mindre ualmindelig stor. Studenter sjælesørgeren, Dr. Torsetti, havde oven i Købet rettet en telefonisk Forespørgsel til Studenterføreren, om C.V.-Foreningen maatte deltage i sluttet Trop ved Christi Legems Procession og fik Tilladelse dertil af den konstituerede Studenterfører. Til Trods herfor indløb nogle Dage efter Christi Legemsdagen fra Studenter-føreren selv et Forbud, som her gengives ordret:

»Følgende Korporationer er den 31. Maj 1934 gaaet imod den Forordning, de tyske Studenterførere paa Rigsregerin-gens Vegne har udstedt den 20. Januar 1934. (Der blev saa navngivet 17 Foreninger.)

Som Disciplinarstraf forordner jeg, at enhver Bæren af Farver, inklusive Fanen, der vajer over Huset, forbydes fra i Dag og indtil den 17. Juni 1934. — Søndag den 17. Juni maa Farverne atter anlægges. Føreren for Studenterne.
sign. Bockhorn.«

Endnu før den hos Rigsledelsen i Berlin nedlagte Protest var bragt i Orden, udviklede Bonn-Konflikten sig. Den 11. Juni fandt en stor Demonstration Sted blandt Hitlerung-dommen, i hvilken Studenterne maatte deltage i sluttet Trop. Efter en Række ophidsende Taler opfordrede en Hitlerungdomsfører de farvebærende Studenter til at lægge Farverne, da disse Skikke var Tegn paa folkefjendtligt Sindelag. Følgen var, at samtlige Studenter oprørte forlod Demonstrationen. Senere kom det endnu til delvis blodige Sammenstød mellem Farvestuderterne og Hitlerungdommen,

saa Politiet og Overfaldskommandoen flere Gange maatte skride ind. Som Straf for den »provokerende Optræden« blev der kort Tid efter nedlagt Farveforbud for *alle* Bonn-Studenterne. Resultatet af dette Forbud blev et Billede, som Bonn-Universitetet endnu aldrig har udvist. Som Protest bar enhver lige fra den gamle Herre til den Aktive alle sine Farver. Bonn har bestemt aldrig set saa mange Farvestuderenter som nu. Med et glad Smil og med Ordene »Først rigtigt nu« hilser alle paa hinanden paa Gaderne, lige meget om det er Ven eller Fjende, om det er Korps, Medlem af »Burschenschaft« eller C.V.-Medlem. Ganske vist kom det dels til lettere, dels til alvorligere Sammenstød med de national-socialistiske Radikale. Men i Dag morer dette alle. Denne Glæde blev ikke formindsket, skønt alle Embedsmænd, der tilhørte Farvestuderenterne, blev afskedigede af Bockhorn. Oprøret var nu oplagt — og nu blev Farveforbudet hævet af Rigsungdomsføreren, og Herr Bockhorn, som ikke formaaede at jage Studenterne i et Musehul, er blevet opfordret til at søge sin Afsked. —z.

NYE BØGER.

Niels Hansen, cand. mag.: Lille Katholsk Ordbog. Ansgariusforeningens Skrifter. Pris 50 Øre.

Den første Tanke, der slaar en ved Gennembladning af dette lille Hefte paa knap halvhundrede Sider, er: hvordan har vi egentlig klaret os uden det? Den næste Tanke er: hvor er det dog glimrende affattet!

Der gives her i korte og knappe Ord en klar Redegørelse for Betydningen af 674 katholske Gloser, som man mere eller mindre hyppigt støder paa i det daglige Liv, i vore katholske Blade og i Bøger. Ved enkelte af Forklaringerne er der vedføjet en nyttig Bemærkning, saasom ved Spiritisme, Frimurere og Odd Fellows, hvor det betyder Katholikerne, at det er dem forbudt at have med disse Retninger at skaffe. Ved Ordet »Forlovelse« tilføjes en lille Advarsel: »bør aldrig letsindig opløses«; man kunde maa-ske have begyndt med at sige: »bør ikke letsindig indgaas«.

Ordet »Firmelse« vilde have vundet ved at faa medgivet en Forklaring af dets sproglige Oprindelse (den samme som Konfirmation), da vi paa Dansk har Ordet »at firme« = bevæge sig hurtigt, uroligt eller planløst frem og tilbage; vimse. — Ved Forklaringen til »Korkaabe« bemærkes, at den »aldrig bæres under Messen«, nej, ganske vist aldrig af den celebrerende Præst, men Romafarere vil i de store

pavelige Basilikaer se den Præst, der fungerer som Lektor, bære Korkaabe.

»Vatikanstaden i Stedet for »-staten« er, saa vidt jeg kan se, den eneste Trykfejl i det kønne og veltrykte Hefte. Forfatteren fremhæver, at han bruger autoriseret Retskrivning; men hvorfor saa ikke skrive »Pinse«, »Provinsial«, »katolsk« og »Katedral« m. m., som den ministerielle Retskrivningsordbog gør? Og hvorfor »Kristus« med »Ch«? Da jeg i sin Tid samarbejdede med afdøde Pater Schmid S. J. paa den sidste Udgave af hans Jesu Hjerter-Bog, holdt jeg paa Formen *Christus*; paa sin elskværdige Maade sagde Pateren da til mig: »Ja, vær'sgo, skriv De bare *Christus* i Deres Del af Bogen, men jeg skriver *Kristus* i min Del!« Og han tilføjede: »Vi kan ikke staa i Skolen og lære Børnene at skrive *Kristus* og saa give dem en Bønnebog med *Christus*.« Naturligvis fik han mig omvendt med det samme.

Enhver vil imidlertid kunne se, at mine smaa Anker netop er smaa. Alt i alt er det en saare værdifuld Gave, som Hr. cand. mag. Niels Hansen og Ansgariusforeningen har givet de danske Katholiker og formentlig i det hele de katholske interesserede Læsere herhjemme. Det lille Hefte vil sikkert faa en stor Udbredelse.

Erikke Rosenörn-Lehn.

George O'Neill, S. J.: Golden Years on the Paraguay, London, Burns, Oates & Washbourne, 1934 XII, 276 S., indb. 5 sh.

Et Sted i denne Bog staar der: »Truth is often stranger than fiction« — »Sandheden er tit usandsynligere en Digt«, et Ord, som Gang paa Gang falder en ind, naar man læser denne Bog, der er mere spændende end de allerfleste Romaner, og dog ikke andet end nøgtern Historie, lige saa vidunderlig i sin Begyndelse som tragisk i sin Slutning. Det er Historien om Jesuitmissionærerne i Sydamerika, der derede fremtryllede et Eventyrrige af indiansk Kultur og Kristendom, saa deres Reduktioner af en aldeles ikke katholsk indstillet engelsk Forfatter i det 20. Aarhundrede — thi Sandheden om Reduktionerne i Paraguay har først i de sidste Aartier banet sig Vej til den store Offentlighed — kaldtes for et Arkadien, som desværre forsvandt, fordi Bygmestrene tilsidst segnede under en Bølge af Had, Misundelse og Bagvaskelse. Hvor satanisk en Skikkelse er dog denne Don Bernardino, der besat af Hovmod tilraner sig en Bispestol! Hvilken Magt har ikke Løgnen, naar den for Alvor rejser sit Hydrahovede! Vil man have et fyldigt, interessant skrevet, moderne kritisk Værk om Jesuiternes store og heldige Missionsfelttog i Sydamerika, kan vi paa det varmeste anbefale denne Bog, som fortjener mange Læsere, katholske og ikke-katholske. —z.

Gesamtbbericht der Internationalen Katholischen Filmstudientage,
Sekretariat des I. K. F. Louvain 108, Rue de Tirlemont.
114 S., heftet 6 Belgas.

I Dagene fra den 29. September—3. Oktober 1933 afholdtes i Bryssel en katolsk Filmskongres, hvormed der nu er udsendt en Beretning, som bør forelægges for vore Læsere, fordi den i et udmærket Overblik samler alt nævneværdigt om katolsk Film og dens Forhold til den øvrige Filmsproduktion. Den første Del, som ogsaa giver Navn og Adresse paa alle katolske Filmsinstitutioner i Europa, omhandler den nu fuldbyrdede Organisering af det internationale Samarbejde. Særlig interessant er anden Del; om Missionsfilmen. Man faar at vide, at Missionærene nok er de bedste Filmsoperatører, naar det gælder Optagelse af Film blandt de Indfødte — ca. 40 er allerede optaget — men den teknisk sagkyndige Assistance er alligevel yderst vigtig. En japansk apostolisk Præfekt fortalte, at Filmen om de japanske Martyrer af Herr Hirayama, gjorde saa stor Lykke, bl. a. fordi den var blevet forelagt Charlie Chaplin i Hollywood. Han blev meget interesseret i den, ja ligefrem grebet, og tilbød at gennemse hele Manuskriptet og Arrangementet, hvad der forøgede Filmens Værdi ganske betydeligt, Biskoppen mente, alene hvad den finansielle Side angik med ca. 50%. Enhver, der af Interesse eller pligtmæssigt beskæftiger sig med Film, burde ikke forsømme at anskaffe sig dette Manuskript om Film. —z.

FRA HOVEDSTAD OG PROVINS.

St. Josephs Børnehavn.

I. Regnskab o. Virksomheden i Tiden 1. Apr. 1933—1. Apr. 1934.

	Indtægt:	Udgift:
Underskud 1. April 1933		517 77
Statens Tilskud	1300 00	
Kommunens Tilskud	800 00	
Aarsbidrag 1933	569 00	
Gaver 1933	36 00	
Børnene indbetalt	1641 95	
Renter i Banken	10 47	
Gager til Leder og Medhjælp		2760 00
Husleje		912 00
Rengøring og Materialer hertil		411 37
Vask		26 34
Mælk		251 73
Brændsel		74 25
Kogegas og Belysning		77 50
Materialer til Børnenes Arbejder		50 65
Brandassurance		3 00
Diverse Indtægter		51 23
Underskud	778 42	
	5135 84	5135 84

II. Børnehavens Virksomhed.

Børnehaven har i Driftsaaret gennemsnitlig været besøgt af 18 Børn. Sundhedstilstanden har været god. Betalingen for katholske Børn er 2 Kr. pr. Uge og Elev, dog indrømmes betydelige Reduktioner for Søkende, og der gives halve og hele Fripladser, naar det er nødvendigt. 2 Gange om Dagen faar Børnene varm Mælk.

Da Børnehaven jo skal søge at erstatte Hjemmet, maa den ogsaa forberede og fejre de forskellige Højtider, ligesom i Hjemmet.

Den Højtid, som naturligvis spiller størst Rolle for Børnene, er Julen, da det er den af vore Kirkefester, som de bedst forstaar, og desuden forberedes den jo saa lang Tid i Forvejen.

Allerede 1. December faar Børnene som Indledning fortalt Juleevangeliet, saa at de ved, at ikke Gaverne til Far og Mor og Juletræspyntet, som de laver i Børnehaven, er det vigtigste. Vor brede Vindueskarm omdanner vi ved Hjælp af Sand, Gran og de forskellige Figurer, som hører med, til en Julekrybbe. Det er rørende at se, med hvilken Interesse og Alvor baade de store og de smaa betragter Julekrybben og indbyrdes taler om den.

For at Børnene bedre kan følge med, hvor mange Dage der er til selve Festen, tegner vi Streger paa Tavlen, een Streg for hver Dag, Hverdagene hvide, Søndagene røde og Juleaften som en Stjerne. Hver Dag sletter nu en af Børnene een Streg, og vi tæller Resten. Endelig er vi kommet saa langt, at vi skal slette den sidste Streg inden Stjernen. Denne Dag former sig ikke som en almindelig Børnehavedag, men er en Fest, lige fra Børnene kommer, til de gaar.

Paa lignende Maade forsøger vi at forberede og fejre de øvrige Højtider, alt efter deres Karakter og Skikke.

Karen Elisabeth Bonne.

St. Josefs Børnehaves Adresse er: Nivaagade 1, St.

Børnehavens Kasserer er Hr. Murermester A. V. Günther, Bangertsgade 11, København N. Postgiro-Konto Nr. 24,045. Telefon Central 4110.

Cay Benzon,

Fra Silkeborgs Menighed.

Silkeborg kan melde om en glædelig Fremgang. Der er oprettet en Ungdomsforening for Mænd, Maria-Kongregationen »Lætitia« for unge Piger, en Spejdertrop, II St. Mikael's Trop, paa 12 Drengene under Pastor Aug. Jensch's Ledelse, og en Ulveflok paa 8 Drengene, under Frk. Rosa Jensens Ledelse. Paa Spejdernes 2500 m² store Spejdersplads har de unge tillige bygget deres eget lille Hus »St. Mikael's Hytte«. — Endvidere har St. Josef-Søstrene aab-

net et nyt Børnehjem, hvori der allerede bor 10 smaa Piger. — Menigheden i Silkeborg tæller kun 126 Medlemmer, men de 100 af disse deltog i den meget højtidelige Christi Legems Procession, som fandt Sted i Parken. Hver anden Maaned samles Menigheden i Skolens Festsal til et Fællesmøde, hvor de unge glæder de gamle med Sang og Teater. Hver Søndag er der Kl. 7 Sangmesse og Kl. 10 Koralmesse med Prædiken, derefter Andagt. Om Hverdagen Kl. 7^{1/2} Sangmesse, om Onsdagen Koralmesse. Onsdag og Torsdag Kl. 20 Andagt.

St. Ansgars Fond.

»I Dag, hvor selve Djævelen ringer sin Klokke og det med Hammerslag, er det absolut nødvendigt, at baade Venner og Modstandere i det mindste kan høre den anden Klokke, nemlig Guds Klokke, d. v. s. den katholske Avis.«
(Kardinal Schuster af Milano.)

Vi har inodtaget og takker for følgende Bidrag:

Otto Barfred, 1. Bidrag.....	Kr.	10,00
L. P. Larsen	»	5,00
E. P., Kolding.....	»	20,00
Nordamerika, 5 Dollars.....	»	22,04
St. Antonius, 1. Bidrag	»	10,00
	Kr.	67,04
Tidligere indkommet	»	2447,84
	Kr.	<u>2514,88</u>

Bidrag modtages af Hr. Prüser, St. Annæ Plads 28, Giro 26,773, samt af Redaktionen, Giro 4198.

FRA DEN VIDE VERDEN.

Filmskampen i Amerika.

»Moralitetens Liga«, »League of Decency« i U. S. A., Ligaen til Boykott af alle usædelige og umoralske Films, som vi tidligere har omtalt her i N. U., tæller nu henved 2 Millioner Medlemmer, hvoraf Halvdelen er Protestanter, et Tegn paa, at det er lykkedes den katholske Kirke, som har overtaget Førerskabet i denne Kamp for Renhed, at give denne Bevægelse en overkonfessionel Basis. Siden Bispekonferencen i November 1933 er Kampen blevet aabnet af Biskopperne i alle større Byer i Baltimore, Cincinnati, Detroit, Los Angeles og New-York; Ærkebiskop Mc-Nicholas af Cincinnati er i Spidsen. Gennem Hyrdebrev slaar man hensynsløst ned paa den Skamløshed, som afsløres paa det hvide Lærred. I et Radioforedrag erklærede en Biskop, at 25% af Filmene var typisk umoralske, me-

dens de resterende 75 $\frac{0}{10}$ var fuldstændig gennemtrængt af hendensk Opfattelse. Særlig opfordrede han Jøderne til at gøre deres Indflydelse gældende over for deres Trosfæller, som indtager en fremskudt Stilling inden for Filmsindustrien, saa der blev vist noget mere Ærbødighed for Sædelighed og Skamfølelse.

Inden for Filmsindustrien er man blevet nervøs over den mægtige, stadig voksende Bevægelse, og man kappes nu om at forsikre fremtidig kun at ville fremstille »rene Films«. Nogle Rygter vil ganske vist ogsaa vide, at Filmsindustrien forbereder en »Modoffensiv«, og at der allerede skulde være stiftet et hemmeligt Fond paa ca. 8 Mill. Kr. Men den nyvalgte Leder af Filmsindustriens Produktionslov, Mr. Bren, erklærer, at den katholske Klerus og den bag denne Klerus staaende Folkemasses Stilling »allerede har gjort sin Indflydelse gældende i Hollywood«. Fremtidig maatte Filmsproducenterne »være meget forsigtige og kun lade gode, sunde Films forevise for Folk«. — En lignende Aktion er nu ogsaa af Kardinalen af New York og Kolumbusridderne blevet startet mod Smudslitteraturen.

Historisk Oversigt over Jordens Kristne.

I Begyndelsen af 1934 blev der i Rom udgivet en Statistik over, hvor mange Katholiker der findes paa Jorden. Den er baseret paa Befolkningstællinger mellem 1920 og 1925 og regner med 1847 Mill. Sjæle paa Jorden, heraf 351 Mill. Katholiker. Dr. Alois Fischer, Wien, en meget dygtig Videnskabsmand paa dette Omraade, har berigtiget den og er kommet til det Resultat, at det Folkeantal, Jorden ejer i 1934, er 2071 Mill., deraf er ca. 406 Mill. (ca. 19,6 $\frac{0}{10}$) Katholiker. Det mest interessante er dog hans Skema over Jordens Befolkning i Tidernes Løb; vi bringer det nedenfor:

Aar	Jord-befolkn.	Ialt Kristne	Heraf		
			Katholiker	Protestanter	Andre Kristne
c.800 ¹⁾	250 Mill.	40 Mill. (16 $\frac{0}{10}$)	40 Mill. (16 $\frac{0}{10}$)	—	—
1520 ²⁾	450 —	115 — (25 $\frac{0}{10}$)	100 — (22 $\frac{0}{10}$)	—	15 Mill. (3 $\frac{0}{10}$)
1570 ³⁾	500 —	133 — (27 $\frac{0}{10}$)	80 — (16 $\frac{0}{10}$)	33 Mill. (7 $\frac{0}{10}$)	20 — (4 $\frac{0}{10}$)
1648 ⁴⁾	550 —	157 — (28 $\frac{0}{10}$)	100 — (18 $\frac{0}{10}$)	27 — (5 $\frac{0}{10}$)	30 — (5 $\frac{0}{10}$)
1800	775 —	210 — (27 $\frac{0}{10}$)	130 — (17 $\frac{0}{10}$)	42 — (5 $\frac{0}{10}$)	38 — (5 $\frac{0}{10}$)
1900	1568 —	520 — (34 $\frac{0}{10}$)	260 — (17 $\frac{0}{10}$)	155 — (10 $\frac{0}{10}$)	105 — (7 $\frac{0}{10}$)
1934	2071 —	785 — (38 $\frac{0}{10}$)	406 — (20 $\frac{0}{10}$)	215 — (10 $\frac{0}{10}$)	164 — (8 $\frac{0}{10}$)

¹⁾ Kejser Karl den Store.

²⁾ Begyndelsen af Reformationen.

³⁾ Højdepunktet af Reformationen.

⁴⁾ Westfalske Fred.

Præsidenten for Berlins katolske Aktion skudt.

Dr. Fritz Klausener, som under de sidste Dages uhyggelige Begivenheder i Tyskland er falden for S. S.-Mænds Skud — thi Rygtet om Selvmord, som stod at læse i en Avis, er ikke andet end en plump Skrøne — var en lige saa dygtig som uforfærdet katolsk Mand, der med al Loyalitet overfor den retmæssige verdslige Myndighed, fremfor alt var tro mod sin Pligt og sin Kirke, ogsaa naar det krævede Mod og Ofre. Endnu ved den sidste vældige kath. Manifestation d. 24. Juni, som forenede ca. 60000 Katholiker i Hoppegarten ved Berlin til Indvielse til Jesu Hjerte, traadte Dr. Klausener frem og udtalte bl. a.: Vi har oplevet Bekendelsestimer, og denne Bekendelse maa enhver af os tage med sig ud i Hverdagen. Derude i Livets Hverdag er Bekendelsen til en stor Ide ofte sværere end her blandt Ligesindede. Men ogsaa Modstanderen har mere Agtelse for dem, som modig staar til sin Sag end for Krysteren, der fornægter den. Vi maa være stolte paa vor Tro. Glade Katholiker, der altid og allevegne er sig beviste, at Himlens Hærskarer staar bag dem.

Kirken i Tyskland.

Berlin har d. 24.-6. afholdt sin Katholikdag i Hoppegarten nær Væddeløbsbanen tæt uden for Berlin. Denne Dag havde særlig Betydning derved, at Diøceset Berlin ved denne Lejlighed blev indviet til Jesu allerhelligste Hjerte. Fra alle Hovedstadens omliggende Byer var Folk strømmet til for at deltage i denne Familiefest. Man anslaaer Antallet af Deltagere til omkring 60.000. Alle Stænder, alle Foreninger, alle baade mandlige og kvindelige Ungdomsforeninger og Studenterkorporationerne var repræsenteret. Under Pontifikalmessen modtog en talløs Skare den hellige Kommunion af Biskop Bares og 30 Præsters Hænder. — Den 25. Juni begyndte Forhandlingerne mellem Rigsregeringen og det tyske Episkopat angaaende Retningslinierne for Overholdelsen af Konkordatets Bestemmelser. Biskopperne Bares, Gröber og Berning fører dem paa Kirkens Vegne. Samtidig melder »Berliner Tageblatt« fra Augsburg, at den der-værende Domprovst Dr. Adam Birne blev sendt i Fængsel, fordi han havde bebrejdet en Hitlerungdomsfører, at han ikke var mødt til Skolemessen. Særlig med Hitlerungdommen kommer det stadig til nye Konflikter. — Den hessiske Statsminister har forbudt Tilhængere af de konfessionelle Ungdomsforeninger fælles Optræden med Vimpler og Faner, ligesom han har forbudt religiøse Bilag til den daglige Presse. — Ifølge Medd. fra »Deutsche Nachrichtenbureau« skal Forhandlingerne om Konkordatets Gennemførelse have ført til gode Resultater.

Kirkelig Kalender.

Juli.	Juli.
8. S. 7. Søndag e. Pintse.	15. S. 8. Søndag e. Pintse.
9. M. Ferialdag.	16. M. Vor Frue af Bjerget Karmel.
10. Ti. Syv Brødre samt Rufina og Secunda.	17. Ti. Alexius.
11. O. Pius I.	18. O. Kamillus af Lellis.
12. T. Johannes Gualbertus.	19. T. Vincents af Paul.
13. F. Anacletus.	20. F. Hieronymus Æmiliani.
14. L. Bonaventura.	21. L. Gudsmoders Lørdagsmesse.

Juli. Ugens Messebønner.

8. S. 7. **Søndag e. Pintse** (677—512); 2. *Sæt Bønner*: Elisabeth af Portugal (992—813), 3. *Sæt Bønner*: Om de helliges Forbøn ([120]—[105]).
9. M. † Ferialdag (677—512); 2. Om de helliges Forbøn, 3. For alle afdøde troende (1140—[113], 4. Efter frit Valg.
10. Ti. † Syv Brødre samt Rufina og Secunda (993—814). 2. Om de h.'s Forbøn, 3. Efter frit Valg.
11. O. † Pius I (994—[5]); 2. og 3. som Tirsdag.
12. T. Johannes Gualbertus (994—816); 2. Nabor og Felix.
13. F. † Anacletus (996—818); 2. og 3. som Tirsdag.
14. L. Bonaventura (996—818).

Af Sidetallene i Parenthes gælder det første den ny Udgave af Messebogen (1926), det andet den gamle Udgave (1907). Er der kun anført eet Tal i Parenthesen, gælder det den ny Udgave.

Anm. Paa de med † mærkede Dage, kan Præsten efter frit Valg læse Sjælemesse og andre Votivmesser, hvorfor man paa disse Dage ikke kan regne med, at de her angivne Messer læses.

Feriehjem i Tirol. Salesianerinderne underholder i Thurnfeld ved Hall i Tirol et Pensionat hvor de i Ferietiden, fra 20. Juli—10. September, som betalende Gæster modtager unge Piger, der vil forene et Ferieophold med Lejlighed til at sætte sig ind i Tysk. Pris pr. Dag alt i alt 6 Schilling.

Til den nye Kirke i Brønshøj har jeg endvidere modtaget: Kr. 1,40 — 10,00 — 50,00 — 300,00 — 6,54 — 1,80 — 1,55 — 2,35 ialt **Kr. 373,64**; med tidligere indkomne: **Kr. 968,22**. Hjertelig Tak! Bidrag kan fremdeles indbetales paa Post Giro Konto 20245, Sankt Antoni Kirke, Brønshøj. *Cay Benzon.*

Ung Pige til Island.

Danskfødt Dame, Katholik, gift med islandsk Kunstner, barnløs, ønsker at tage katholsk ung Pige mellem 14—16 Aar med sig, som hun vilde sørge for med alt (eventuelt ogsaa med Udstyr og Undervisning) og betale for, hvis hun senere vil være behjælpelig ved de almindelige huslige Arbejder. Billet mrkt. »Island» sendes til Redaktionen.

Lille katholsk Ordbog kan faas paa Menigheds-kontoret, Bredgade 64.

St. Knuds Skole (Stenosgade 4).

Katholske Elever, som ønskes optaget i 1. U.-kl. til Sommer, bedes indmeldt snarest hos Rektor *Lucas*.

FREMMEDESPROG-TRYKKERIEET »ATHENE» (ALB. HANSEN). Svanemosegaardsvej 4. Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.

Færdig fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.

Aflæveret til Postvæsenet Torsdag d. 5. Juli.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

82. Aargang

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnemen- 3 Kroner Kvartalet (inclusive Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 St., København K. Telefon: Palæ 3762, Kl. 13-16). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kroner aarligt. — Redaktør: Pater G. Scherz, Hans Bogbinders Allé 2, København S; Telefon Amager 3202; bedste Træffetid Kl. 13¹/₂—14¹/₂.

Nr. 28.

Søndag den 15. Juli

1934

INDHOLD: Er Kristendommen egoistisk? III. — Sporten kan og bør kristnes. — Marchesa de Trombetta Montesquiou. — Sejrherrer og besejrede. — Paa Lytterpost. — Et Bønskrift og en Formaning. — Nye Bøger. — Fra Hovedstad og Provins. — Brevkasse. — Avertissementer. — Kirkelig Kalender. — Ugens Messebønner.

Er Kristendommen egoistisk? III.

Den moderne Ethiks Beskyldninger mod Kristendommen, som vi omtalte sidste Gang, er til Dels foraarsaget af protestantisk Theologi. Af denne blev der nemlig blandt andet ogsaa paastaet, at den katholske Kirkes Lære om de gode, for Himlen fortjenstlige Gerninger (nemlig Bøn, Overholdelse af Guds Bud og Raad) var en Fare for den uselviske Udøvelse af det gode, eller med andre Ord, at denne Lære var en frugtbart Jordbund for Egoisme.

Hvis denne Paastand er rigtig, maa Egoismen med Letthed kunne konstateres i ivrige Katholikers Fromhedsliv. Hvordan former dette sig imidlertid under Kirkens Vejledning? Som man kan iagttagende det i den hellige Skrift, saaledes ser man ogsaa her en Forbindelse af to Elementer: Gode Katholiker lader sig i deres Liv og Færd paa den ene Side lede af Guds hellige Lov (og vil altsaa ære ham som den højeste Herre og det højeste Gode ved at anerkende hans Autoritet); paa den anden Side tænker de ogsaa paa deres egen Person, og dens Bestem-

melse og Skæbne, idet de er dybt overbevist om, at det gode fører til evig Løn og det onde til evig Straf. Lad os tage nogle Eksempler.

Som BARNET beder: »Velsign os alle, store, smaa, saa vi engang til dig kan naa,« saaledes løfter ogsaa de voksne under svære Fristelser og i Livets Modgang tillidsfuldt deres Øjne op til Evighedens Konge og Rige og siger: Frels os fra det onde! Noget lignende gælder om Kirken, der paa alle sine Børns Vegne bønfalder Gud om, »at vi maatte blive værdige til Christi Forjættelser,« eller at »vi ved den Helligaands Oplysning maatte forstaa, hvad der er ret, og altid glæde os ved hans Husvælelse.«

I de anførte Bønner staar ganske vist det personlige Hensyn i Forgrunden, men den moralske Godhed, Betingelsen for at modtage Guds Gaver, er ikke overset eller glemmt. Ved Siden af dem er der saa andre, der har den Ejendommelighed, at de ved deres uafsladelige Gentagelse ligefrem behersker hele Fromhedslivet. Eller hvem kan tælle, hvor ofte vi enten i Fællesskab eller hver for sig siger: »Ære være Faderen og Sønnen og den Helligaand,« eller »Lovet være Jesus Christus«, eller »Alt til Guds Ære«? Det er disse Intentioner, der giver Katholikernes Livsførelse Retning og Maal. Enhver uhildet kan se, at de gaar ud paa en ganske uselvvisk Forherligelse af Gud, vort højeste Gode. Endelig endnu et Ord om Fader vor: Før vi beder om det daglige Brød og om Syndernes Forladelse, ønsker vi af hele vort Hjerte, at Guds Navn maatte helligholdes, at hans Rige maatte gaa sin Sejrs gang Verden over, og at hans Vilje maatte ske her paa Jorden paa en lige saa fuldkommen Maade, som den fuldbyrdes af Englene i Himlen.

Ogsaa Sakramenternes Modtagelse kan oplyse os om de virkelige Forhold i Katholikernes religiøse Liv. Nærmer vi os nemlig Herrens Bord eller vil vi bekende vore Synder i Skriftestolen, er vi paa Grund af Øjeblikkets Hellighed nødte til at anstrenge os mere end ved andre Fromhedsøvelser og at blive os vore Motiver klarere bevidst. Det viser sig da igen, at alle moralske gode Bevæggrunde har deres Plads og finder deres Anvendelse. Ved Bodens Sakramente har Frygten for Guds Hellighed og retfærdige Straf sin i visse Tilfælde meget

store, men alligevel underordnede Betydning. For ethvert katolsk Barn, som forberedes til sit første Skriftemaal, bliver opmuntret til at angre sine Synder, ikke blot fordi de paaførte Straf, men ogsaa fordi de er en usigelig styg Utaknemmelighed mod vor første og største Velgører og en ganske ufattelig Uret mod vor Fader i Himlen, som fortjener Kærlighed af hele vort Hjerter, hele vor Sjæl og alle vore Kræfter. Men navnlig bliver Kærlighedens Ild tændt i Hjerterne, naar vi modtager vor Frelser i den hellige Kommunion, som er Kærlighedens Pant og Kilde.

Enhver, der vil se Sandheden, maa altsaa indrømme, at det Fromhedsliv, en Katholik under Kirkens Vejledning fører, svarer nøje til den Aand, som Jesus, vor Lærer og Hyrde, vilde vække til Live, da han i sin Bjærgprædiken med ubønhørlig Strenghed tog Kampen op mod alle jordbundne og egoistiske Tendenser i det menneskelige Hjerter. For han indbyder til denne Uselviskhed, begejstrer sine Tilhørere for den og letter Vejen til dette ophøjede Ideal ved otte Gange at minde om den Sallighed, som man vinder, naar man følger hans Ord. Vi Katholiker er altsaa sikkert paa den rette Vej; det gælder kun for den enkelte om fuldtud at virkeliggøre den Moral, Christus har lært os.

F. K.

Sporten kan og bør kristnes.

»Denne Bog kommer i rette Tid,« skriver Mgr. Baudrillart om Michel Christian »L'esprit chrétien dans le sport« (Paris, Desclée de Brouwer, 1933, 364 S., Pris 15 Frcs.), hvori Forfatteren efter en dogmatisk Oversigt over Kirkens Syn paa Legemet og Legemets Ret iler gennem alle kristelige Aarhundreder for at vise, at Sporten altid har dannet et væsentligt Led i Opdragelsen og er blevet anerkendt af saa store Kirkens Mænd som St. Paulus, St. Thomas eller Lacordaire. I velskrevne Kapitler omhandles alle de Problemer, det sportslige Liv byder paa: Venskab og Kammeratskab, Autoritet og Underkastelse, Ære og Maadehold, Kyskhed og Udholdenhed, kort sagt Sporten i alle dens Forhold til det moralske og sociale Liv. Vi bringer et Afsnit af Bogen.

Sport er nødvendig i vor Tid.

Er Sport i Virkeligheden andet end i fuldstændig Uafhængighed at øve Legemet i naturlige Bevægelser, som det moderne Liv ellers ikke længere tillader en at udføre? Den

fysiske Kultur er simpelthen en Nødvendighed, fordi det 20. Aarhundredes Mennesker er ophørt med at være fornuftige Levevæsener og i Stedet for — gennem Standardisering — er blevet en Slags ubevidste og mekaniske Maskiner, som automatisk udfører det samme kedsommelige Arbejde, et Arbejde, som tilintetgør Initiativet, dræber Interessen og svækker Evnerne. Sport er næppe andet end en Dør, hvorigennem vi flygter fra den daglige Tilværelses Ensformighed til Sol og Motion.

»Sport er en naturlig Ting. Det er klart, at et Tillæg af fysisk Virksomhed er mere eller mindre nødvendigt alt efter den Gerning, man udøver. Bonden, som tilbringer sit Liv i fri Luft, Soldaten, som er underkastet den militære Træning, Sømanden, som indaander de friske Vinde med fulde Lunger, Cistercienseren, som høster i Solen og sover paa et Bræt, ingen af dem har opfundet Sporten. Heller ikke Jordarbejderen, Smeden eller Kullæmperen, hvis Arbejde fordrer en fysisk Kraft, som mange Gange grænser til Overdrivelse. Det vilde være ligesaa forgæves at paalægge en Drager fysisk Kultur som at sende en Professor paa Aftenskole. Smagen for Sport er en Følge af Kulde over for sin Gerning. Den er blevet følt af de rodløse, der er vandret bort fra deres Hjemstavn og ind til Byerne, Fabrikerne, Bankerne og Magasinerne.«*)

Til denne Mangel paa Initiativ og Bevægelse hos Maskinmennesket, Ofret for det inoderne Samfund, kommer saa Leden ved Intellektualismen, fremkaldt ved planløs Viden og overlæssede Kursusprogrammer, som, langt fra at opmuntre Ungdommen til at lære noget, faar den til at vende sig bort fra Aandsarbejdet som Følge af den Væmmelse, enhver Natur har mod at tilegne sig Stof, som overstiger den normale Kapacitet.

Engelsk Sportsaand, amerikansk Materialisme.

England har gjort Sporten til et vægtigt Element inden for den legemlige og den moralske Opdragelse. »Saa længe Sporten var noget engelsk, var den aristokratisk, kirkelig, ridderlig og galant.«

Men Amerikanismen, som har fremkaldt Kulde over for Arbejde og Profession, fordi den regulerede det arbejdende

*) Lucien Dubech: »Où va le Sport?« Citeres flere Gange.

Menneske, ligesom man regulerer en Motor, denne Amerikanisme har desværre ogsaa sat sit Slavemærke paa Sporten.

Man har villet fuldkommengøre for at opnaa større Udbytte, og man har reguleret de sportslige Bevægelser paa Sportspladserne ligesom Arbejdernes paa Fabriken. Men at stilisere Blomster og Mennesker — er det ikke en Krænkelser, ja ligefrem en Vanskabelse af Naturens Skønhed, og det hedre, er det ikke ofte det godes Fjende? Amerikaneren søger ikke længere at danne en Mennesketype af den højeste Skønhed eller af fuldendt Form, men et hæsligt Fænomen, som kan vinde en Konkurrence og slaa en Rekord.

Pavens Advarsel.

Til denne Lemlæstelse af det sportslige Ideal, som rokker ved selve den fysiske Opdragelses Basis, kommer saa et andet Onde, som truer med at nedbryde det, man vil bygge op, nemlig Mangel paa Orden, Maadehold og Klogskab.

Man kan ikke beskyldes Pave Pius XI for ikke at være moderne. Ven, som han er, af Sport, som han selv har dyrket med Iver, har han ikke følt sig hævet over i sin Bog: »Mine Bjergbestigninger« at skrive sine Indtryk fra dengang, han var begejstret Alpinist. Før han blev ophøjet til Pavedømmet, medens han var Ærkebiskop af Milano, kunde vi høre ham gentage for Ungdommen i sit Dioces: »Vær Kristne, men vær mandige. Lev efter Evangeliet og driv Sport. Forsøm hverken jer Sjæl eller jert Legeme.«*)

Dette kunde dog ikke hindre Kirkens Overhyrde i at gøre hele den katholske Verden opmærksom paa den Fare, som truer den kristne Civilisation, og derfor skriver han:

»Vi vil ikke dadle det gode, der kan være i Sporten, den disciplinære Aånd og den fornuftige Dristighed, dens Metoder fører med sig, men kun enhver Overdrivelse, som f. Eks. Brutaliteten, der ikke maa forveksles med Kraften eller med den ædle Følelse af militært Mod i Forsvaret for sit Land og i den offentlige Orden; eller Atletikens Overspændthed, som allerede i den hedensk-klassiske Tid har kendetegnet den sande fysiske Opdragelses Degeneration og Dekadence.«*)

*) H. H. Pius XI: Encyklika om den kristne Ungdoms Opdragelse.

Kappestrid og Konkurrencer,

som var bestemt til at fremme den fysiske Opdragelse, giver næppe andet Resultat end at lamme, hvis de ikke tilintetgør. Især Mesterskaber er blevet en af Sportens værste Plager for ikke at sige en af de alvorligste. Man arbejder ikke mere hen paa at opnaa Formens Skønhed og en sund Organisme, besjælet af en stærk Aand, men man vil vinde Laurbær og fortjene sig en god »Klasse« indenfor en bestemt Kategori. Sportspladserne er blevet Cirkus, som alle strømmer til for at se en Opvisning; Merkantiliseringen, som er pousseret frem af »fordømt Hunger efter Guld«, som altid sluger Verden, følger saaledes til den almindelige Forvirring det gridske og fordærlige Ønske om Vinding.

Fysiken har ingen Værdi hos Mennesket, hvis den ikke tjener til at understøtte den moralske Kraft. Hvis Mennesket ikke havde haft andet end sin Fysik til Hjælpekilde, hvad vilde det saa have vejlet her paa Jorden? »En Gorilla er altid meget stærkere end en Mesterskabsbokser. Sporten er Moral, eller den er slet ikke.

Sporten og Kvinden.

Er det nødvendigt at sige, at den sportslige Exhibitionisme, som Kvinderne har kastet sig over, næppe er egnet til at simplificere det Arbejde, der gøres af dem, der vil føre Sporten ind paa den Vej, hvortil den egentlig er bestemt. Uden at ville tale om, hvad disse Præstationer kan have i sig af uanstændigt, hvilken Risiko de kan føre med sig, eller den Mangel paa Respekt, som den unge Pige bliver behandlet med i vor Tid, hvor Ridderligheden kun har faa Beundrere, vil det være godt at bemærke, at det, der for det ene Køn kan være fordelagtigt og passende, kan være upassende for det andet. Kvinden har ogsaa Ret til at udvikle sit Legeme, at værne om sin Skønhed ved legemlige Øvelser, men ikke til i et og alt at efterligne Manden paa Sportens Omraade. Lad hende øve saadan Sport som Tennis og Svømning, lad hende give sig hen til en afpasset Sportsdyrkelse, hvor indiskrete Øjne ikke finder nogen Næring. Intet vil være mere normalt. Men hun skal undgaa at pleje Omgang med et vist blandet Selskab, og frem for alt skal hun undgaa offentlige Demonstrationer.

Den fremtidige Familiemoder vinder intet ved at tilegne sig en saadan Slags, og Sporten og Moralen vinder heller intet derved, for det er meget snarere et Tegn paa Dekadence end paa Fremskridt. »De gamle Roinere gentog, at saa længe man holdt paa Familien, saa længe holdt alt. Sportsopvisninger kan være daarlige for Manden, men for Kvinden er de noget værre.«

En Bøn for Sportsfolk.

»Almægtige Gud, Du, som har værdigedes at skabe os i Dit Billede og i Din Lighed ved i et dødeligt Legeme at indaande en udødelig Sjæl, velsign naadigt de Øvelser, vi vil udføre i Din Nærværelse, saa alle vore Handlinger bliver Dine fra først til sidst.

Hjælp os til ikke at fornærme Dig, men til, at vi i Tanke, Ord og Handling optræder som sande Disciple af Din Søn Jesus Christus, Forbilledet for alle Skabninger, eneste Hersker og sand Konge over Menneskene og Samfundene, og hvis elskede Navn vi er stolte af at bære.

Lad os forenet ved gensidig Kærlighed udvikle vore Kræfter og styrke vore moralske Dyder, saa vi med større Kraft kan indvie os til Din ophøjede Tjeneste ved omhyggeligt og uden Frygt og uden Dadel at opfylde alle vore Pligter som Mennesker og som Kristne. Giv os Naade til efter Din Apostels Lære at eje »Retsindighedens Aand i et sundt Legeme«, til med »Udholdenhed at følge det Godes Spor, for engang at fortjene os Ærens Krone«, som Du har bestemt for dem, der har kæmpet den gode Kamp og tjent Troen. Amen.«

Christi Moder, den guddommelige Naades Moder, bed for os.

Hellige Ærkeengel Michael, Forsvarer af Guds Sag, bed for os.

Hellige Paul, Sportens Skytspatron, bed for os.

Hellige Thomas af Akvin, den evige Sandheds Lærer, bed for os.

Hellige Knud Lavard, Forbillede for al kristen Ridderlighed, bed for os.

Marchesa de Trombetta Montesquiou.

Vore Læsere vil maaske erindre Meddelelser i tidligere Aargange af N. U., hvor der blev gjort opmærksom paa en katholsk, adelig Dame, bosat ved Lago Maggiore, som modtog danske Pilegrimme i sit Pensionat. Flere danske Katholiker har lært at kende og agte denne Kvinde, som afgik ved Døden d. 5. April i Aar, ca. 70 Aar gammel. Baade Svenn Poulsen i »Berlingske Aften« og »Kristeligt Dagblad« har omtalt Marchesaen i smukke Artikler. I København er der endog en Kreds af Damer, der har dannet en »Pilegrimscirkel« til Erindring om hende.

Prinsessen af Montesquiou, der stammer fra en gammel, fransk Adelsslægt, blev født paa et af Slægtens store, gamle Godser i Louisiana i De Forenede Stater. Hendes Farmoder var født Prinsesse af Orleans, og Prinsessen af Montesquiou var saaledes Kusine til vor Prinsesse Marie af Orleans, Prins Valdemars Hustru. Mellem Prinsesse Marie og Prinsessen af Montesquiou knyttedes et inderligt Venskabsbaand, som først Døden løste. Hendes høje Byrd og Slægtsforbindelser førte med sig, at hun var selvskreven ved de udenlandske Hoffer, og i sine Erindringer, som udkom i London under Titlen »There's Rosemary«, fortæller hun meget spændende om sine Oplevelser sammen med Europas kronede Hoveder.

Som lille Pige, i Slutningen af Tresserne, kom hun til Europa og København for at besøge sin Mormor, der var Enke efter den engelske Ambassadør Steward de Vere af den berømte skotske Adelsfamilie. Sammen med sin Mormor kom hun ved denne Lejlighed ogsaa til det danske Hof paa Fredensborg, hvor hun sammen med sin Søster legede med Prinsesse Alexandras to Sønner, Prins Albert Victor, Hertug af Clarence, der senere døde, og hans lille Broder, Prins George, den nuværende Konge af England. Under dette Ophold blev Prinsesserne sammen med de to Prinser undervist i Dansk, og herfra stammer hendes nøje Kendskab og inderlige Kærlighed til det danske Sprog. I deres Fritid legede disse fire Børn sammen. Smaapigerne vilde helst lege med Dukker og købte med Bolsjer de to Prinser til at lege med. Den ene Dukke var grim og medtaget og selvfølgelig saa den kæreste, men den lille Prins George fandt den dog for rædselsfuld til at lege med. Han fandt saa paa at spille Læge og erklærede tilsidst, at Dukken var død, og til Smaapigernes store Sorg begravedes Dukken i et Hjørne af Parken.

En Dag, Børnene legede i Parken, kom Barnepigen bærende med et lille Svøbelsesbarn paa Armen, og de smaa Prinsesser fik begge to Lov til at holde det et Øjeblik. Det var vor nuværende Konge, Christian X. Da Prinsessen af

Montesquiou mange Aar senere traf Kong Christian i Rom, fortalte hun ham, at hun havde baaret ham paa sine Arme, hvortil Hans Majestæt svarede, at det vilde vist ikke mere gaa an, saa maatte hun da mindst have et Par af hans største Gardister til at hjælpe sig. Under dette Københavnerophold traf hun ogsaa flere Gange sammen med H. C. Andersen, og det var til hende, at han første Gang fortalte sit smukke Eventyr om »Prinsessen paa Ærten«.

Efter Københavneropholdet rejste Prinsessen sammen med sin Mormor tilbage til De Forenede Stater, men senere kom hun og hendes Søster i Klosterpension i Frankrig hos Jesu Hjerterestrene. Her traf hun sin Kusine, Prinsesse Marie af Orleans Chartres, og herfra stammer deres ubrydelige Venskab. Da Pensionsopholdet var sluttet, kom Prinsessen af Montesquiou i 1878 tilbage til Danmark med sin Mormor og boede paa »Enrum« i Vedbæk. Men herfra tog de ofte op til Fredensborg, hvor de var sammen med Prinsen

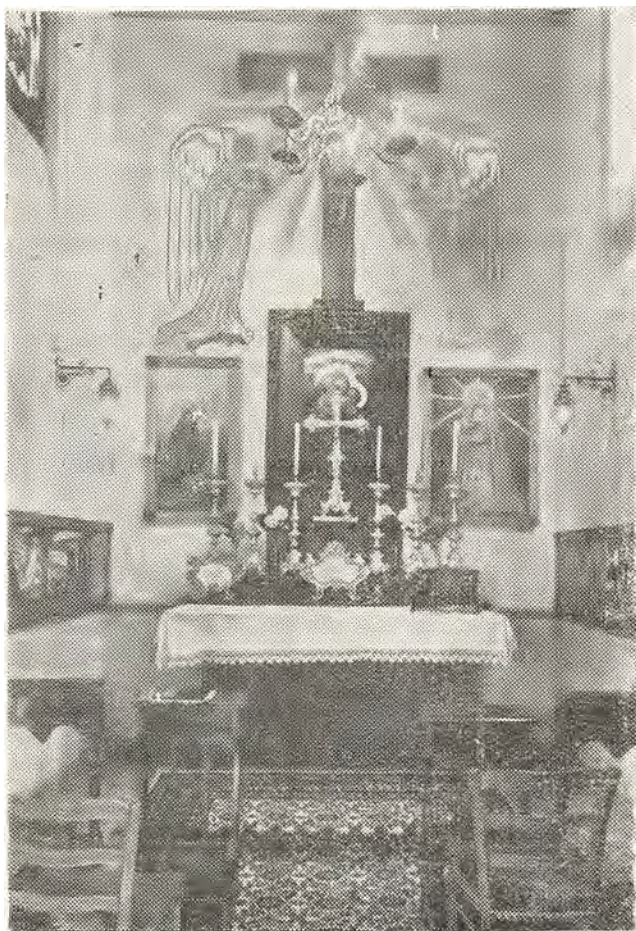
Marchesa de Trombetta.

(Saa drømmer jeg mig af Livet ud i evig Morgenrøde.)

og Prinsessen af Wales og deres Børn, med Storfyrst og Storfyrstinde Alexander, den senere Czar af Rusland, og Kong Georg af Grækenland. Prinsen af Wales' Søn, Hertugen af Clarence, og Prinsessen af Montesquiou interesserede sig begge levende for de ridderlige Skikkelser i den danske Historie; særlig Erik Ejegod begejstrede dem, og gennem denne fælles Interesse udviklede der sig efterhaanden et romantisk Venskab mellem de unge: «Et rent og dybt Barnevenskab, som fra min Side aldrig blev andet end et Venskab.»

Ogsaa den tyske Kejser Wilhelm II traf Prinsessen af Montesquiou sammen med, og i sine Erindringer tager hun ham varmt i Forsvar, da han altid havde et varmt

og følende Hjerte, som led stærkt under alle offentlige Angreb. Sidste Gang, Prinsessen af Montesquiou var i Danmark, var i 1906, da hun overværede Kong Christian IXs Ligfærd. Prinsesse Mariæ Død ramte hende haardt. Fra

Erik Ejegods Kapel i Macagno ved Lago Maggiore.

nær og fjern modtog hun Breve med Trøst i sin Sorg, og da hun under et Ophold i Venedig mødtes med den tyske Kejser, udtalte denne: »Vi har begge mistet en meget kær Ven, og jeg har tabt en Ledestjerne. Man vil aldrig finde hendes Lige igen i Politikens stormfulde Hav.«

Prinsessen af Montesquiou blev gift med den italienske Løjtnant Trombetta af den gamle fyrstelig-venetianske Slægt,

og sammen gennemlevede de i mange Aar et lykkeligt Ægteskab. Her i Rom traf hun ogsaa sammen med Bjørnson, Ibsen og Drachman. I sine Erindringer fortæller Marchesaen ogsaa morsomt om Kejser Wilhelms Besøg hos Paven i Begyndelsen af Halvfemserne:

»Kejseren ønskede, at Kejserinden ved Audiensen hos Paven var iført et helt hvidt pragtfuldt Kostume, og protesterede, da han fik at vide, at ifølge Vatikanets Etikette skulde enhver Dame, der modtoges af Paven, ogsaa den tyske Kejserinde, være klædt i sort, med Slør over Hovedet og uden Handsker. Men Kejser Wilhelm maatte bøje sig for Vatikanet, og Kejserinden mødte i sort til Audiensen.«

(Citeret efter Berl. Tid.)

Om den ulykkelige Elvira af Bourbons fortæller hun:

»Det var Meningen, at Don Carlos', den spanske Tronprætendents Datter, skulde have ægtet den italienske Kronprins. Der arbejdedes paa dette Ægteskab fra mange Sider, da pludselig alle Anstrengelser lammedes ved det Tordenbudskab, at Prinsesse Elvira var løbet bort med en fattig amerikansk Kunstner, som hendes Fader havde engageret til at restaurere nogle gamle Kunstværker.

Don Carlos sammenkaldte sit Hof, og fuldstændig nedbrudt som en Olding sagde han kun: »Min Datter, Prinsesse Elvira af Bourbon, er død i Nat.«

Mange Aar efter sad Forfatterinden i sit Hjem i Italien, da Tjeneren meldte, at en stakkels pjaltet Kvinde ønskede at tale med hende. »Er det en Tigger?« spurgte hun. »Nej,« svarede han, »Kvinden ser meget fattig ud, men hun taler ikke som en Tigger.« — Et Øjeblik efter traadte Kvinden ind til mig. Hun var høj, bleg og udslidt, men hendes furede Træk -- saa meget jeg kunde se af dem under en frygtelig gammel Hats forrevne Skygge -- bar Spor af tidligere Skønhed. Hun kom hen imod mig, tøvende, idet hun stadig holdt Hovedet bøjet. Pludselig brast hun i en voldsom Graad og udbrød fortvivlet: »Aa, Fanny, kender du mig ikke?« — Det var min Kusine, Prinsesse Elvira af Bourbon, Don Carlos stolte og skønne Datter, der engang havde været bestemt til Italiens fremtidige Dronning.«

Ved Lago Maggiore's Bred, i Byen Macagno, havde Marchesaen og hendes Mand erhvervet sig en gammel forfalden Villa, som i sin Tid, i Brydningstiden mellem Hedenskab og Kristendommen, havde tjent som Tilflugtssted for de Kristne og senere gik over til at blive Kloster for Benediktinernonner, som havde Ret til Gæsteri. Erik Ejegod og hans Dronning Bodil udhvillede sig her i Aaret 1098 paa Rejsen til Rom for at faa Broderen, Kong Knud den Hellige, ka-

noniseret. Da Marchesaen kom under Vejr hermed, besluttede hun at bygge et Kapel til Minde om den danske Konge. Hun sendte Bud efter den danske Maler Otto Bülow, for at han kunde udsmykke Kapellet. Paa den ene Væg er følgende Indskrift:

»Til Bod for sine Synder og med Tak, fordi onde Tider var veget fra Danmark, drog Kong Erik Ejegod med sin Dronning Bodil paa Pilegrimsfærd til Rom Aar 1098.

Paa den anden Side staar:

»Til Minde om hint Kongepar, som paa Rejsen udhvillede sig i dette Hus, oprettedes dette Kapel.«

Da Erik Ejegod er født i Slangstrup, sendte Byens Borgeraad Marchesaen en smuk Skrivelse ved Kapellet's Indvielse den 15. Marts 1925:

»Sua Altezza la Marchesa Donna Camilla Magherita de Trombetta Montesquiou, Prinsipessa de Mont Luh — Siena. Slangstrup Borgerforening har med den største Interesse erfaret, at Deres Højhed har ladet indrette et Mindekapel for den danske Konge Erik Ejegod paa det Sted i Norditalien, hvor Kongen dvælede, da han i Aaret 1098 var paa Vej til Rom for at faa sin Broder Kong Knud den Hellige kanoniseret. — Erik Ejegod blev født i Slangstrup 1056, og medens han var Konge, laa hans Fødebys Trivsel ham altid paa Sinde. Det er efter Traditionen Erik Ejegod, der gav Slangstrup Kødstdadsret, og bevisligt er det, at han i 1103 paa den Pilegrimsrejse til det hellige Land, som hverken han eller Dronningen vendte tilbage fra, sendte kostbare Relikvier hjem som Gave til Slangstrup. — Bestyrelsen for Borgerforeningen i Erik Ejegods Fødedy føler Trang til at takke Deres Højhed paa Dagen, da Kongens Kapel indvies, fordi Mindet om vort Bysbarn hædres i det fremmede, og vi beder Deres Højhed modtage denne vor ærbødigste og hjerteligste Hilsen.

Slangstrup, den 25. April 1925.

*Fr. W. Jespersen. Alfred E. Nielsen. E. Andersen. M. Blicher.
N. P. Petersen. Jørgen Sørensen. Ole Hansen.*«

Hver Uge var der Gudstjeneste i det lille Kapel. Saa ringede Erik Ejegods Klokke, og i Spidsen for sin Husstand knælede Marchesaen i det blomstersmykkede Kapel.

Men ogsaa hun kom til at lide under Krigens Følger; hun mistede det meste af sin Formue og modtog betalende Gæster, som hun kaldte Pilegrimme. Og stor var hendes Glæde, naar hun kunde tale om Danmark, om Livet ved Christian den IX's og Dronning Louises Hof. — Og stor var hendes Menneskekærlighed. Da hun engang hørte, at

en skandinavisk Haandværkssvend var fundet Død i Bjergene af Sult og Kulde, sendte hun straks en Anmodning til Grænsen om at vise enhver nødlidende Haandværkssvend til hendes Hus, og der stod altid et Kammer rede til at modtage en saadan Vandrer.

Nu hviler hendes Legeme i Nærheden af hendes Hjem og det lille Kapel. Hendes Sjæl er draget til Gud for at høste Lønnen for det trofaste, gudfrygtige, barmhjertige Kærlighedsliv, hun har levet her paa Jorden. Ved Lago Maggiore vil Venner rejse et Mindesmærke for hende, men smukkeste vilde det jo være, om Villaen og Kapellet dernede kunde bevares som et Stykke katolsk Danmark i det Fremmede.

C. H.-S.

Sejrherrer og besejrede.

Alfred Rosenberg, det tredje Riges Magister i Verdensanskuelse, proklamerer i sin Bog »Mythos des XX Jahrhunderts«, — som er paa den katolske Kirkes Index, men desuagtet og paa Trods baade af Konkordat og allerhøjeste rethoriske Forsikringer om de to kristelige Konfessioners Uundværlighed for den nye Stat, paanødes vore tyske Trofæller i Tide og Utide, — som en ny Type Mennesker det art-rene, germanske, nordiske Menneske med sin egen Tro og Moral, nemlig Blodtroen og Blodmysteriet, der er højt hævet over de gamle jødisk-kristelige Forestillinger og Sakramenter. Professor Hauer, den tyske Trobevægelses Fører, giver Luft for lignende Betragtninger: »Vi staar umiddelbart under Gud... Vi kan ikke enes om Jesu Navn, fordi det fremstiller sig for os paa en Maade, i en Form, som ikke passer til os. For os eksisterer kun een Fører: Det tyske Folks religiøse Urvilje.« Hitler selv har i »Mein Kampf« ganske vist ikke forkyndt en ny Tro, men hans Forherligelse af Race og Blod, og hans Drøm om et Herrefolk falder ellers godt i Traad med ovennævnte Ord. Hvad mener man for Eks. om følgende: »Der gives kun een Menneskerettighed, og denne Ret er samtidig den helligste Pligt, nemlig at sørge for, at Blodet bliver bevaret rent«.

Men hvorledes skal man nu forestille sig disse nye, vidunderlige, blodrene Mennesker, disse Germaner med den art-egne Moral og Religion, der gør det af med den forældede Kristendom? Nøjaglig som de Mænd, der optraadte i det blodige Drama af 30. Juni og 1. Juli 1934, hvad enten det nu drejer sig om disse uhyggelige Dages Sejrherrer eller besejrede. Ja, i de lyse Nætter faldt de første modne Frugter fra Blodmytens Træ.

Hvad de slagne, Röhm og Konsorter, angaar, saa har de jo selv hyldet den gamle »Retsparagraf« Vae victis, og man kan derfor næppe have Sympathi med dem, der fik, hvad de fortjente, og hvad de har tiltænkt eller tildelt mange andre. Men derfor lader det sig ikke nægte, at de hørte til Nazismens Førerstab og Elite. De har været Hitlers Vej til Ros og Magt, har organiseret hans Tropper, og blev af ham sat paa de højeste Poster. At faa en Æresdolk af Ernst Röhm var vel nok Hæder, og at være Elev paa et af de tre gode gamle Gymnasier, som maatte kalde sig Ernst-Röhm Schule, den allerstørste Udmærkelse. Hvor Röhm viste sig, skulde Flagene hejSES. Ve dem, der dristede sig til at tvivle om disse Mænds Hæderlighed, Retskaffenhed og Evner. Der sidder endnu rundt omkring i tyske Konzentrationslejre Præster, der blev dømt til Maaneders og Aars Frihedsberøvelse, fordi de har tilladt sig en beskeden Kritik. Blandt dem, der siges at være gaaet med blandt Juninattens Ofre, er ogsaa Dr. Fritz Gerlich, »Münchener Neueste Nachrichten«s fhv. Chefredaktør, der var blevet Konvertit efter et Besøg i Konnersreuth, opgav sin Stilling og begyndte at udgive sin egen Avis »Der gerade Weg«, som ubarmhertigt slog ned paa al Korruption og heller ikke veg tilbage for at sigte Röhm og Fæller for unaturlige Laster. Gerlich var en af de første, der ved det tredje Riges Solopgang kastedes i Fængsel; i maanedsvist vidste man intet om hans Skæbne, derefter sivede det ud, at han havde været udsat for saa frygtelige Mishandlinger, at han havde mistet Synet paa det ene Øje. Og nu skal han altsaa være ryddet helt af Vejen. Nej, den gamle Gardes Retskaffenhed og art-egne Dygtighed var saa sandelig et Dogme, som ikke maatte drages i Tvivl!

Men hvorledes var det i Virkeligheden bevendt med denne Elite af nye germanske Mennesker? De væltede sig i en Pøl af unaturlige Laster, det siger selv den officielle Beretning, de var sande Lastens Arnesteder. Goebbels rødmer næsten ved at tale derom: »Jeg beder mig fritaget for at skildre de væmmelige Optrin, som man kunde kaste op over«, som han og Hitler blev Vidne til paa deres Eksekutionstogt til Wiessee. Og disse væmmelige Tilstande havde staaet paa i Aarevis, og haade Hitler og Goebbels og hele Verden vidste derom, ja især Goebbels, der jo vidste alt og dikterede andre, hvad de skulde vide, der frejdigt bebrejdede Kardinal Faulhaber, at han alt for lidt havde kæmpet mod Umoraliteten. Hvor var det dog muligt, at man steriliserede nogle Stakler for at forbedre Racen og samtidig gjorde Forbrydere til Nationens Førere.

Endvidere: den nye Aand hadede Korruptionen og kunde derfor ikke faa nok af Tendensprocesser mod gamle Mod-

standere, mod Centrumsinanden Esser, mod Prof. Dessauer, m. fl., hvor de Anklagedes Skyld ganske vist ikke godtgjordes, men Anklagerne dog fik en Slags Garanti for deres eget bundærlige Sind. Og se, disse Folkets Mænd satte sig i deres Luksusbiler og kørte til Middage, som slugte Tusinder af Skatteborgernes Penge midt i Tysklands store Fornylsestid, der tilfældigt var ledsaget af en forfærdelig økonomisk Krise. Ogsaa dette var kendt, thi Biler og luksuøse Paladser kan vel ikke laases inde i en Skuffe. Saaledes saa altsaa nogle af de bedste ud, nogle af de højeste Førere, dem, der havde fattet mest af det nye Evangelium, selv om de siden blev henrettede.

Ja, og Sejerherrerne, har de maaske Grund til at fejre Fester? Verden kender vist ikke Mage til Pyrrhusejre! Ja, hvis den fysiske Magthævdelse ogsaa klart havde været Moralens og Rettens Sejr! Men faar man egentlig Indtryk-
ket deraf?

Hvorfor tør Sejrherrerne saa ikke engang være deres Gerninger bekendt? Hvorfor maa intet komme for Dagens Lys? Hvorfor gør man fra officiel Side al Anstrengelse for at brede det dybe Mørkes Slør over »Retfærdighedens Haandhævere? Revolverjustitsens tvingende Nødvendighed var jo ikke uden videre indlysende, naar Aktørerne bagefter selv indrømmer i Gerningens Stund ikke at have staaet paa Lovens Grund, ikke engang paa den Forfatnings brede Grund, som det tredje Rige tillader sin Führer at tunle sig paa. Men der hersker den dybeste Tavshed, og der lies — med tusinde Tunger.

Thi i flere Tilfælde ved vi nemlig ganske bestemt, at uskyldigt Blod er slydt, og det er ikke mindre himmelraabende, fordi Statens Tjenere udgyder det, tværtimod! Det er himmelraabende, at en Dr. Erich Klausener, for hvem der nu bliver bedt i alle Berlins Kirker, og om hvem hans Biskop, Dr. Bares, alle Vegne lader oplæse, at »han døde som en god Katholik«, blev myrdet, at Dr. Beck og Dr. W. Schmid og andre maatte lade Livet. Det af den nye art-egne Moral saa foragtede gammel-testamentlige Rets-sind havde netop i tro Lydighed mod Jahve dannet sig en fin Samvittighed paa dette Punkt; ingen dømtes haardere end uretfærdige Dommere, der misbrugte deres Magt. Skal vi fremsætte nogle Udtalelser fra den gamle Pagt om uretfærdige Dommere? »Ve den, som gør Ret til Malurt og kaster Retfærd i Støvet« (Amos 5, 7). »Eders Hænder er jo sølet af Blod, eders Fingre sølet af Brøde; Læberne farer med Løgn, Tungen taler, hvad ondt er . . . Slangeæg ruger de ud, og Spindelvæv er, hvad de væver« (Is. 59, 5).

Nu har vi ganske vist læst om Professor Wieth Knud-sens Tur til Tyskland (se Berl. Tid. 8.-7.), der for Resten

ligner Prof. Niels Bohrs Tur til Rusland som et Æg det andet. Det morsomste eller i det mindste tragikomiske i Professorens Artikel er, at den katholske Kirkes Modstand i Tyskland føres tilbage til umættelig Trang til verdslig Magt. Det er altsaa Magtstræb, naar den totalitære Stat forkastes som et Monstrum, det er Magtstræb, naar Angrebene paa Kristendommen afvises, og naar man ikke kan faa den nye Moral ind i sit tykke Hovede, det er Magtstræb, naar de katholske Kirkeblade vil bringe katholske Efterretninger og bliver forbudt, det er Magtstræb, naar katholske unge vil vandre af Sted i sluttet Trop til deres egen Lejr med deres Vimpler. Alt dette er Magtstræb. Og paa den anden Side er det vist ganske i sin Orden, naar Pressen undertrykkes, og Friheden ophæves, og Præster forfølges for deres Prædikener og den mindste Kritik fører i Fængsel. Det var en fantastisk Artikel!

Nej, vi holder os hellere til en anden Lære, vi kan drage af det skete. Da Uvejret brød løs i Tyskland, opholdt Dr. Dollfuss sig netop i Vorarlberg og overværede en vældig patriotisk Demonstration. Henimod Aften begyndte saa Telefonerne at kime, og Traaden meddelte den ene Henrettelse efter den anden. Da hele den frygtelige Sandhed gik op for Forbundskansleren, der har lidt saa meget under Nazismens Terror i Østrig, sagde han: »Hvad vi nu hører fra det tredje Rige er ikke glædeligt, men det forbavser os ikke . . . Begynder man ikke at se klart og at sige til sig selv, at man ved at forlade Kristendommens Vej ogsaa forlader Retfærdighedens Vej, og at man begiver sig i en blind Gade uden Udgang?« Og flere Gange endnu opfordrede han sine Tilhørere til praktisk Kristendom som den eneste Vej til Fred, Sikkerhed og Orden. *Tilskuere.*

Paa Lytterpost.

Torsd. 7.-6. Kl. 20,30: Festen til Fordel for Dansk Radio Hjælpefond. I sin Tale ved denne Fest nævnede Direktør Ivar Schmidt et Eksempel paa **Taknemmelighed**: »Jeg har i katholske Lande set Folk komme ind i en Kirke og tænde et Lys ved en Helgens Alter. Engang spurgte jeg en, der gjorde det: »Hvorfor tænder De det Lys?« Og han svarede: »Jeg har oplevet en stor Glæde, og af Taknemmelighed tænder jeg dette Lys.« (Vis ogsaa De Deres Taknemmelighed ved at støtte Fondet!)«

Onsd. 13.-6. Kl. 21—21,30: Tidens Spørgsmaal: Foredrag af Biskop, Dr. theol. Valdemar Ammundsen, Haderslev: »**Kirkens Stilling i Tyskland i Øjeblikket**«. Biskoppen

omtalte, at Nazisterne i Begyndelsen bestræbte sig for at undgaa Kamp med »de to Kirker, den katholske og den protestantiske«. I »Mein Kampf« bebrejder Hitler Altyskerne i Østrig, at de bekæmpede den katholske Kirke. Hitler sluttede Konkordatet med »den Kirke, i hvilken han var født, og hvis Magt han kendte, selvom han ikke deltog i dens Gudstjeneste«, og v. Paven overværede Udstillingen af »en Relikvie, der altid havde været god til Propaganda, Christi Kjørtel i Trier«. Det var lykkedes Nazisterne at slaa Jøder i Hartkorn med Marxister; men det gik ikke an at faa en Fjende af en helt anden Art: Kirken. Der var dog en Del Nazister, der var mere hitlerske end Hitler og ikke taalte anden Autoritet end Føreren. Men naar Statens Autoritet blev absolut, maatte der opstaa Konflikter; »for Katholiken er den religiøse Autoritet legemliggjort i Kirken, for Protestanten bliver Konflikten nærmest en Samvittighedssag.« — Den sidste Halvdel af Foredraget handlede om »Tyske Kristne«. (»Müller bliver en Slags Pave.« . . . »Særlig trækker det op til Kamp med den katholske Kirke, især om Ungdomsorganisationerne.«)

Hvor ringe en Forstaaelse har Protestanter dog af katolsk Tankegang, naar de i den dybe Andagt, der førte Hundredtusinder til den hellige Kjørtel i Trier, kan se — Propagandatricks. Men det er den samme Remse om og om igen: Vi ser aandelig Magt — de politisk Organisation, vi Inderlighed, — de Ceremonivæsen etc. etc. Det forekommer os snart komisk, snart tragisk, at mange stirrer sig blinde paa Legemet og aldrig tænker paa Kirkens Sjæl.

Lørdag 16.-6. Kl. 19,16—19,30: Museumsmeddelelser: Kapt. Otto Smith, Tøjhusmuseet, fortalte om »**En Pragt-rustning og dens Ejer**«. Ejeren var Hertug Adolf af Gottorp (Kong Frederik den Førstes Søn). Kaptajnen fortalte bl. a.: »At saa mange Frierier mislykkedes for ham, skyldtes hans religiøse Standpunkt, som vist iøvrigt ikke har forvoldt ham selv mange Spekulationer. Katholikerne ansaa ham for Protestant, og Protestanterne ansaa ham ikke for ren nok i Læren. Han gik da ogsaa i Krig paa den katolske Kejsers Side. Det var Krigeræren, der lokkede; men hjemme beskyttede han Protestantismen. Da han kom hjem fra Krigen, gik han til (protestantisk) Gudstjeneste. Præsten nedbad, som han skulde, Velsignelsen over Landsfyrsten; men han sagde: »Vi maa vel takke Gud for, at Fyrsten er kommet vel hjem; men hvem har han tjent? Fanden og hans Oldemoder!«

Sønd. 24.-6. Kl. 18,20—18,50 fortalte Museumsinspektør Kai C. Uldall, Nationalmuseet, om »**Midsommerdagen og dens Skikke**«. Han udtalte bl. a.: »St. Hansdag var Helligdag i den katholske Tid (Middelalderen), ja lige til 1770,

da Struense afskaffede den . . . Aftenen hørte med til den næste Dag, St. Hans Aften var altsaa hellig . . . De fleste Skikke ved St. Hans stammer fra den katholske Tid . . . Vi har mange Skikke, der stammer fra den hedenske Tid, saa det er ikke saa mærkeligt, at St. Hans-Skikkene skulde være over 400 Aar gamle . . . I Nationalmuseet har vi en Brønd, med 3000 Aar gamle Ofre, saa det er en gammel Skik at valfarte til hellige Kilder . . . Vore hedenske Forfædre forlod Thor og Odin; men det var langt sværere at faa dem bort fra deres magiske Skikke. Middelalderens unge Kirke kunde ikke afskaffe alt det, det nyomvendte eller halvt omvendte Folk holdt fast ved, og med en egen Godmodighed gav Romerkirken efter for disse Skikke og gav dem et kristent Stempel. Det er ejendommeligt at se, at mange af de Forbud, der blev udstedt f. Eks. i Frankrig og England i det 8. og 9. Aarhundrede ligner de Forbud, som ved Reformationstiden her i Landet udstedtes mod de »papistiske« Skikke . . . Baalbrænding bruges ikke alle Steder ved St. Hans, men nogle Steder St. Valborg, i Vest-slesvig St. Pers Dag . . . Knud den Store forbød Englænderne — og sikkert ogsaa sit andet Folk, det danske — at dyrke Ilden . . . Vi finder »Nødild« omtalt i Tyskland 743, da denne hedenske Skik blev forbudt paa en Kirkeforsamling, og endnu for 100 Aar siden fandt vi Nødild i Jylland . . . Endnu har vi i Vestjylland Skikken »St. Hans Ko« (Køerne pyntes med visse Urter for at beskyttes mod ondt. »Pynten er altsaa en Slags Amuletter.«) Men for nylig var man begyndt at gaa med »Voltakors«, var det bedre? Man ophængte ogsaa Urter til at beskytte Huset St. Hans Aften; men denne Skik hørte oprindelig Valborg Aften til. Kirkeforsamlingen 743 forbød ogsaa at benytte Urter paa hedensk Vis. Og for mere end 1000 Aar siden forbød Præster i England at tage Varsler af Grene . . . Ved Tønder og i Himmerland slaas en Tværstang paa Midsommertræet (Majtræet), saa det ligner et Kors. I katholske Lande bruger man nogle Steder at rejse blomstersmykkede Kors paa Markerne; Præsten og Menigheden drager ud dertil, og Præsten velsigner Markerne. Dette Midsommertræ har oprindelig ikke noget med det kristne Kors at gøre . . . Visse Helligkilders Vand havde Kraft til at helbrede Sygdomme St. Hans Nat. I den katholske Tid var til mangen af disse Kilder knyttet en Helgens Navn, og man valfartede dertil paa Helgenens Dag og ved St. Hans. 536 forbød Kirkemødet i Orleans Besøg ved hellige Kilder; men Kirken maatte give op overfor denne Skik og gøre den kristen. I Fjor var der endnu Valfart til Skørping Kilde i Jylland St. Hans Aften.« Museumsinspektøren sluttede med at tale om radiumholdige Kilder.

Ignatius.

Et Bønskrift og en Formaning.

For nylig mødte en Delegation fra Rabbinerforeningen i Polen op i det ærkebiskoppelige Palads i Warschau hos Ærkebiskop, Kardinal Kakowski for at overrække denne en Skrivelse, hvori de beder Kirkefyrsten om gennem et Hyrdebrev at advare Polens Katholiker mod Antisemitismen, som fra det national-socialistiske Tyskland blev importeret til Polen, hvor den blev ivrigt praktiseret, navnlig af en Del af den polsk-nationale Ungdom. Kardinalen gav Delegationen følgende Svar:

»Under Hensyn til, at Pressen har omtalt Rabbinernes Besøg hos mig samt Anledningen til dette Besøg, ser jeg mig foranlediget til at fastslaa, at jeg ubetinget fordømmer enhver Voldshandling og ethvert Overgreb, hvad enten dette sker fra katholsk eller jødisk Side. Løsningen af selv de mest komplicerede Spørgsmaal og Problemer skal foregaa i Overensstemmelse med den kristne Ethiks Bud. Dette er vort principielle Standpunkt. Foranlediget af Deres Besøg hos mig benytter jeg Lejligheden til i min Egenskab af Diocesets Ærkebiskop at gøre d'Herrer Rabbiner opmærksomme paa, at der indløber talrige Klager over jødiske Elementers frække Udfordring og Krænkelser af de religiøse Følelser hos den kristne Befolkning. For at bevise Dem, at denne Paastand ikke er ubegrundet, tillader jeg mig at nævne følgende Tilfælde:

Den atheistiske Aktion i Polen, som særlig i den sidste Tid har antaget en højst agressiv Form i den Hensigt at bekæmpe den kristne Religion, latterliggøre Dogmerne, forhaane den katholske Gejstlighed, bliver ledet af en Jøde, David Jablonski, Udgiveren af »Wolnomysliciel« og »Blyski«, hvilket sidstnævnte Blad er særlig udbredt blandt Landbefolkningen. Udgiverne af andre fritænkeriske Blade, som udkommer saavel paa det polske som paa det jødiske Sprog, og som forhaaner den katholske Religion, er ligeledes Jøder.

Jeg har været nødt til personligt at henvende mig til Myndighederne, grundet paa flere Artikler, som er udkommet i »Opinja«, og i hvilke Christus er blevet krænket.

Selv om jeg ikke gør Dem, mine Herrer, ansvarlig for Deres Trosfællers Handlemaade, maa jeg dog bemærke, at den jødiske Befolkning, som optræder saa enig og solidarisk, hvor det gælder at forsvare egne Interesser, skulde faa sig selv til at anerkende den kristne Befolknings Agtelse for deres Tro og deres Traditioner.

Til Slut kan jeg ikke lade være med at udtrykke min Beklagelse over, at Publikationer, som saarer Ærbarheden,

og den Pornografi, som formelig oversvømmer hele Polen, finder saa talrige Sælgere og Kolportører blandt den jødiske Befolkning. Da De nu dog har henvendt Dem til mig i denne Anledning, anser jeg det for ubetinget nødvendigt at henlede Deres Opmærksomhed paa disse ømme Punkter, som bidrager meget til hos den polske Befolkning at fremkalde en antisemitisk Stemning, som kan faa beklagelige Udsvævninger til Følge.«

Paa denne Hs. Eminences Erklæring bemærkede en af Rabbinerne, at de gudløse hovedsagelig var Kommuniste, hvorpaa Kardinalen svarede, at det trods all var unge Jøder, som fik Penge fra de ældre enten i Polen eller fra Udlandet.

NYE BØGER.

Axel Juel: Glæden, Sorgen og Lykken. Digte i Udvalg fra 25 Aar. Gyldendal 1934. 255 S. Kr. 6,50.

Det er en stor Glæde for en Elsker af Lyrik at faa denne righoldige Digtsamling i Hænde.

I altfor mange Menneskers Bevidsthed staar Axel Juel som den Digter, der skriver Festlyrik til Søen og Flaget, og saa er det ham, der skrev »Bogen om Grete«. Denne Digtsamling viser os, at han er langt mere. Gennem de mange Sider stiger der os en rig Personlighed i Møde — netop en Mand, hvem baade Glæde og Sorg gør rigere. Det er saa velgørende at træffe en Digter, der skriver med rene Negle og hvid Flip.

Emnerne er saa forskellige, men fælles for alle Digtene er det ægte lyriske Sind. Man havde Lyst at citere Side op og Side ned. Skønnest finder jeg næsten »Paa Vandring«:

«Jeg lærte at elske hans vældige Værk,
hans Stjerner og Støv,
det tyste, der lyder hans evige Love,
hans Blomster og Løv.»

I en Tid, hvor smaa, radmagre Versehefter med Pige-kammerlyrik er det almindeligste Resultat af Digtertilbøjeligheder, gør det godt at læse sig mæt i en Lyrik, der viser, at et Menneske godt kan lave Kunst, selv om han faar Mad hver Dag og ikke gaar med Lommespejl i Haanden alle Døgnet 24 Timer. *Holger K.-Hafstrøm.*

FRA HOVEDSTAD OG PROVINS.

Fynsk katholsk Stævne paa Dalum.

I det herligste Sommervejrs samlede Søndag den 24. Juni ca. 400 Katholiker fra Fyn til Sommerstævne i Dalum Klosters vidunderlig smukke Park. Kl. 10^{1/2} begyndte Højmessen ved det i Parken rejste Alter. Pater Resch talte varmt og indtrængende ud fra Evangeliets Tekst om den hellige Johannes Døberen, og Koret sang smukt under Kriminalbetjent Kallans Ledelse.

Om Eftermiddagen samledes alle igen i Parken, hvor Pater Resch holdt et lille interessant Foredrag om Dalum Klosters Historie, hvorefter man gik en Rundgang om Klosteret og den tidligere Klosterkirke. Derefter gik Eftermiddagen med Leg i det grønne, bl. a. var der morsom Tovtrækning med mange Præmier. Ved 5-Tiden var der en kort Andagt i Søstrenes smukke Kirke, og saa gik det ind til Odense, hvor de tilrejsende indkvarteredes hos gæstfrie Trosfæller til Aftensmad.

Om Aftenen var der saa Møde i Menighedssalen, hvor der var mødt saa mange, som Salen kunde rumme. Efter at Formanden for St. Albani Klub, Hr. O. Schmitt, havde budt velkommen, og Midsommervisen var afsunget, talte Redaktør Jens Sønderup, Fredericia, om at bekende vor hellige Tro for vore protestantiske Medkristne. Vi maa ikke alene sætte os grundigt ind i vor hellige Kirkes Lære, men vi maa ogsaa tilbunds studere Historien, og da navnlig: den danske »Reformation«s Historie.

Efter Kaffebordet var der forskellig Underholdning, bl. a. en udmærket Oplæsning af Frk. Nicolin og flerstemmig Sang af et Sangkor under Hr. Kallans Ledelse. Den vellykkede Dag sluttede med, at Pater Resch rettede en hjertelig Tak til alle medvirkende, og med Sangen: »Fast skal min Daabspagt evig staa«.

Christi Legems Procession i Fredericia

d. 10. Juni samlede i alt mellem 600 og 700 Deltagere. Paa begge Sider af Gaderne stod en Mur af Tilskuere, da Processionen skred langsomt frem, tilsidst ind i St. Josefs-Søstrenes Have, hvor der var rejst to smukke Altre. Kærlige Hænder havde pyntet dem, og foran Altrene laa rene Kunstværker i Form af Tæpper af kulørt Savsmuld. Under Højmessen, som celebreredes af Pastor Wolff, var Vinduerne i Kirkens Sydside taget ud, saa man ogsaa derude kunde følge Messen. Pater Resch fra Odense holdt Festprædikenen om Eucharistiens Betydning for vort Liv. Under Processionen, ved Altrene, talte Pastorerne Rijckevorsel og Wolff. Efter Formiddagsgudstjenesten var de tilrejsende til Middag hos

private eller i St. Knuds Sal, hvor ca. 150 spiste. — Eftermiddagens Friluftsmøde i Fuglsangskoven samlede ca. 400, som Monsignore Olrik bød Velkommen. Derefter indledede Dommerfuldmægtig Højriis fra Esbjerg Talernes Række: han selv talte om »Kirken og Samfundet«. Desuden behandlede forskellige Emner af Frk. E. Andersen, Fredericia, Kommis H. Møller, Dommerfuldmægtig O. Hansen, cand. mag. Lindberg Nielsen (om Børns Syn paa den katolske Kirke), Dir. Schultz, Læge Søndergaard, Dir. Hansen og til sidst Journalist Sønderup, der sluttede med et Leve for Pave Pius XI.

Skoleindvielse i Horsens.

Indvielsen af St. Ansgar Skolehjem »Sølyst« ved Horsens fandt Sted Søndag d. 1. Juli. Det blev en meget smuk Festdag for alle Deltagerne. I det dejlige Sommervejrdannede det flagsmykkede Skolehjem den smukkeste Ramme om Festen, som tog sin Begyndelse, da Biskoppen ankom lidt før Kl. 10.

Blandt de fremmede Gæster saas Maristordenens Generalassistent, Broder Odulphe, Grugliasco ved Turin, og Provincialforstanderen, Br. Leo, Furth i Bayern, desuden Prior, Br. Ludgerus, København, og en Række Præster. Horsens By var repræsenteret af Viceborgmester Vilhelmsen, Skoledirektør J. K. Jensen, Dommer Mejlby, Politifuldm. Ejlensen, som repræsenterede Politimesteren, Lektor N. Jensen fra Statsskolen og Forretningsfører Juliussen, samt Skolens Raadgiver, Købm. Walther.

Efter at Biskoppen havde indviet Skolehjemmet, holdtes Levitmesse i Parken. Et smukt Alter var rejst paa Husets Østside under en Balkon, der bæres af Søjler. Under Messen prædikede Biskoppen, som særlig vendte sig til Ungdommen, hvem han formanede til med Begejstring at følge Christus og hans Kirke og til at bevare sig selv friske til det Maal, som Ungdommen higer efter: Ægteskabet. — Under en Frokost efter Messen udtaltes fra forskellig Side gode Ønsker for Skolehjemmets Fremtid.

Ved et Ungdomsmøde om Eftermiddagen talte Dommerfuldmægtig Højriis, Esbjerg, om Gudløshedsbevægelsen, og Pastor Ballin, Vejle, om, hvordan man i Belgien har taget Kampen mod denne Bevægelse op. Typograf Andersen, København, bragte »Sølyst« en Hilsen fra gamle Elever paa Hovedstadens Maristskole. Derefter var der forskellig Underholdning paa Sportspladsen og sluttelig Andagt. *K. V. P.*

Katholsk Sommerferie.

Hvor ofte maa Katholiker i deres Ferie undvære Kirke og Gudstjeneste og føle sig ensomme i helt fremmede Om-

givelser! Hvorfor tager ikke flere Trosfæller til vore egne Feriepladser?

Selv om man ikke kan eller har Mod til at bruge Ferien helt eller delvis til en velgørende Retræte eller »8 Dage paa Højskole« i Trørød, Roskilde eller Rygaard (for det svage Køn — det stærke er i nogen Grad Stedbarn!), saa kan der holdes dejlige Ferier i Farum og Dalum og Nyborg Klostre og i Rønne samt maaske paa flere Steder, jeg ikke kender.

Her er dejlige Kirker eller Kapeller med Alterets helligste Sakramente, daglig Messe og hele det rige Kirkeliv. Søstrene er de bedste Pensionatsværtinder og deres Huse tip-top moderne. Og hvert Sted har sine »Turist- og Ferieattraktioner«: Dalum har en dejlig Park og Fyens Hovedstad i Nærheden, Farum Park og Sø og Nordsjællands skønneste Egne, Nyborg foruden andre Herligheder især glimrende Bad i det friske Store Bælt.

Som Regel er disse Klosterpensioner meget billigere end andre Feriesteder; og saa hjælper den ferierende Trosfælle vore Søstre, der ofte har svært ved at klare sig.

Men en ubetalelig Fordel er det at have Kirke og Kirkeliv ogsaa i Ferietiden! Tænk over det, hvis du endnu ikke har fastlagt din Ferie.

fr. *Olaf Jan Ballin*,
p. t. Stella Maris, Nyborg.

Priserne i *Nyborg* er:

Enestue (fuld Pension) 4½ Kr. pr. Dag.
Fællestue (» ») 3½ Kr. pr. Dag.

St. Ansgars Fond.

»Vigtigere end at bygge en Kirke er det at grundlægge og understøtte en (katholsk) Avis.«

Benedikt XV, d. 16. Nov. 1920 til Biskoppen af Genf.

Vi har modtaget og takker for følgende Bidrag:

Helsingør	Kr. 5,00
St. Elisabeths Hospital, Næstved . . . »	15,00
Baronesse E. Rosenørn-Lehn (2. Bidrag) »	20,00
Pastor van Rijkevorsel, Kolding . . . »	100,00
	Kr. 140,00
Tidligere indkommet »	2514,88
	Kr. 2654,88

Bidrag modtages af Hr. Prüser, St. Annæ Plads 28, Giro 26,773, samt af Redaktionen, Giro 4198.

BREVKASSE

Det forundrer mig at læse, at det er »første Gang, der nægtes Børn fra katholske Skoler gratis Ferierejse«. Vi i Vejle har sandelig faaet det nægtet trods officiel Henvendelse — jeg tror det var til Undervisningsministeriet — for et Par Aar siden. Men vi havde ingen V. O. X. og Berl. Tid. til at slaa til Lyd for Uretfærdigheden. Vi bare taug og var kede af det.

P. Ballin,
O. Præm.

Kirkelig Kalender.

Juli.	Juli.
15. S. 8. Søndag e. Pintse.	22. S. 9. Søndag e. Pintse.
16. M. Vor Frue af Bjerget Karmel.	23. M. Apollinaris.
17. Ti. Alexius.	24. Ti. Vigilie.
18. O. Kamillus af Lellis.	25. O. Jacob den Ældre, Apostel.
19. T. Vincents af Paul.	26. T. Anna, Jomfru Marias Moder.
20. F. Hieronymus Æmiliani.	27. F. Pantaleon,
21. L. Gudsmoders Lørdagsmesse.	28. L. Nazarius, Celsus, Victor I.

Juli. Ugens Messebønner.

15. S. 8. Søndag e. Pintse (680—515); 2. Sæt Bønner: Henrik, tysk-romersk Kejser (996—830), 3. Sæt Bønner: Om de helliges Forbøn ([120]—[105]).
16. M. Vor Frue af Bjerget Karmel (997—819).
17. Ti. † Alexius (1000—822); 2. Om de helliges Forbøn, 3. Efter frit Valg.
18. O. Camillus af Lellis (1001—823); 2. Symphorosa og hendes syv Sønner.
19. T. Vincents af Paul (1002—825).
20. F. Hieronymus Æmiliani (1003—825); 2. Margarete.
21. L. † Gudsmoders Lørdagsmesse ([90]—[94]); 2. Praxedes ([67]—[67]), 3. Den Helligaand ([120]—[105]).

Af Sidetallene i Parenthes gælder det første den ny Udgave af Messebogen (1926), det andet den gamle Udgave (1907). Er der kun anført eet Tal i Parenthesen, gælder det den ny Udgave.

Anm. Paa de med † mærkede Dage, kan Præsten efter frit Valg læse Sjælemesse og andre Votivmesser, hvorfor man paa disse Dage ikke kan regne med, at de her angivne Messer læses.

St. Ansgars Skolehjem „Sølyst“ ved Horsens.

Feriedrenge (7—14 Aar) optages paa St. Ansgars Skolehjem Sølyst ved Horsens fra den 15.-7. — 15.-8. Pensionspris 50 Kr. — Betyrggende Forhold. Badestrand — Skov — Sportsplads — ideel Forplejning. Tlf. Horsens 2115.

P. S. Paa Skolehjemmet optages ogsaa saadanne Elever, som kun vil bo paa Hjemmet og søge en eller anden højere Skole i Horsens (Gymnasium, Kommunale Mellem- og Realskole, Privat Realskole). Paa Forlangende kan der gives Manuduktion i forskellige Fag. Forlang Skolehjemmets Prospekt.

Stockholm. Hel Pension kan faas i St. Ingrid's Hjem, Engelbreckts gatan 6 A (Dominikaner-Søstrene). Fra 1. Juni—1. Sept. til en Pris af ca. 5 Kr. Lejlighed til fransk Konversation. Fransk Køkken. Tel. 114524.

En **Rosenkrans** er fundet d. 10. ds. paa Frederiksborg Landevej ved Værløse og kan afhentes paa Ballerup Politistation en Hverdag Kl. 9—18.

FREMMEDSPROG-TRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN). Svaneosegaardsvvej 4. Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.

Færdig fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag. Afleveret til Postvæsenet Torsdag d. 12. Juli.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

82. Aargang

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnemen-
3 Kroner Kvartalet (inclusive Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader
og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 St., København K. Telefon:
Palæ 3762, Kl. 13-16). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kroner aarligt. —
Redaktør: Pater G. Scherz, Hans Bogbinders Allé 2, København S; Telefon Amager
3202; bedste Træffetid Kl. 13¹/₂—14¹/₂.

Nr. 29.

Søndag den 22. Juli

1934

INDHOLD: Er Kyskhed mulig? — Fra Skoleudvalgets Betænkning.
— Til hvad Gavn er Sterilisationen? — Et Hyrdebrev, som ikke blev
oplæst. — Presse-Rundskue. — Paa Lytterpost. — Nye Bøger. — Fra
Hovedstad og Provins. — Fra den vide Verden. — Avertissementer. —
Kirkelig Kalender. — Ugens Messebønner.

Er Kyskhed mulig?

Om ovenstaaende Spørgsmaal er inspireret af Iagttagelser, der er gjort ved det Liv, som i Sommermaanederne udfolder sig ved Danmarks Badestrande, ved jeg ikke. Men det maa unægtelig lyde mærkeligt for den, der af daglig Erfaring ved, hvor uundværlig og nødvendig Kyskhed er baade for det enkelte Individets sunde Trivsel i legemlig og aandelig Henseende og for en Nations Livskraft og Famililykke. Standsmæssig Kyskhed er jo en saa stærk Støtte for det enkelte Menneskes hele moralske Karakter, at Folk i vor Tid med Forkærlighed kalder Forsyndelser mod Kyskhedens Dyd for »Usædelighed«, skønt ikke blot Forseelser mod det 6. og 9. Bud, men ogsaa mod de andre er umoralske eller usædelige. Hvad en hel Nation har at vente, hvis den hengiver sig til Ukyskhedens Last, belyser Verdenshistorien desværre med alt for mange og sørgelige Eksempler: den sygner hen og udslettes ofte ligefrem fra Jordens Overflade.

Hvor Forholdene ligger saaledes, maa enhver tænkende Mand eller Kvinde sige til sig selv: Hvis noget i den Grad er nødvendigt, at det i det lange Løb viser sig at være en Livsbetingelse, saa er det ogsaa muligt. Det er den Orden, der hersker i hele Naturen. Endnu mere indlysende bliver den Sag, naar man erindrer, at Gud ikke blot har gjort Kyskheden til en Betingelse for Livskraft og Livslykke, men desuden allerede i det Gamle Testamente har paabudt den i sin hellige Lov. Vor Skaber og højeste Herre kræver jo aldrig noget, som er umuligt i sig selv. Han forlanger ganske vist undertiden Ting, som er vanskelige, maaske meget vanskelige, men saa opfordrer han samtidig til Bøn om Hjælp, saa vi kan, hvad vi skal.

Betragter man endelig Spørgsmaalet med kristne Øjne, saa føler man en dyb Kløft mellem de Ord, hvormed vor Frelser gjorde sig til Talsmand for Renheden: »Salige er de, som har et rent Hjerte, for de skal se Gud«, og den jordbundne Opfattelse, som desværre saa mange i vore Dage har, at Kyskhed overstiger de menneskelige Kræfter. Ganske vist, hvis nogen hører til dem, der nok fordømmer ydre Synder mod Kyskheden, men i øvrigt i deres Fantasi og Følelsesliv tillader sig, hvad det skal være, saa staar han virkelig over for en Umulighed. Men her er Standpunktet forkert og ikke bedre end Farisæernes Moral i sin Tid. Derfor har Christus — ligesom med andre Bud — ogsaa med Hensyn til Kyskheden understreget det indre Sindelag, nemlig Renhed i Tanker og Begæringer. Fortidens udvortes Opfattelse skulde afløses af Kristendommens indre Hellighed. »I har hørt, at der er sagt til Folk i gammel Tid: Du maa ikke begaa Ægteskabsbrud. Men jeg siger jer, at enhver, som ser paa en Kvinde for at begære hende, allerede har begaaet Ægteskabsbrud med hende i sit Hjerte.« (Mt. 5, 27-28.) Christus kender heller ikke nogen Dobbeltmoral: en for Mænd og en anden for Kvinder, men er lige saa streng mod de første som mod de sidste. Ganske ufatteligt bliver Herren for mange, dér hvor han anbefaler (ikke paabyder) jomfruelig Kyskhed som et Ideal, der ogsaa skal virkeliggøres i hans Rige.

Taler Mesteren saaledes, kan vi ikke vente andet af hans Sendemænds Mund. For Apostelen Paulus er den

af Christus lærte Kyskhed den kostelige Frugt, som den Helligaands Virken i vore Sjæle frembringer (Gal. 5, 22), og den Opgave, som han straks ved Grundlæggelsen af en ny Menighed gav de fra Hedenskabet omvendte at løse: »I ved jo,« skrev han til de unge Kristne i Saloniki, hvor Usædeligheden var stor, »I ved jo, hvilke Bud jeg paa vor Herres Jesu Vegne har givet jer. For dette er Guds Vilje: jeres Helliggørelse. I skal afholde jer fra Utugt. Enhver af jer skal forstaa, naar han tager sig en Hustru, at gøre det i hellig Renhed og Ærbarhed, ikke i lidenskabeligt Begær som Hedningerne, der ikke kender Gud.« (1. Thess. 4, 3-5.)

At Ukyskhed er en Last, som de Kristne overhovedet ikke skulde kende, fremgaar ogsaa tydeligt af det Sted, hvor Johannes opfører den blandt Gudskærlighedens uforsonlige Fjender og blandt Verdens og Syndens Forbundsfeller: »Elsk ikke Verden og heller ikke de Ting, der er i Verden. Hvis nogen holder af Verden, saa er Kærligheden til Faderen ikke i ham. For alt det, der er i Verden, er Kødets Lyst, Øjnenes Lyst og Livets Hovmod; det stammer ikke fra Faderen, men fra Verden. Verden forgaar og dens Lyst; men den, som gør Guds Vilje, bliver i Evighed.« (1. Joh. 2, 15-17.)

Den kristne Morals Kyskhedskrav er altsaa ikke til at tage fejl af. Mange af vore Medborgere føler sig brøstholdne, naar de hører Tale om dem. Men de skulde ikke glemme, at ogsaa Sundhedslæren tillægger Kyskheden stor Betydning, navnlig paa Grund af, at Kønshormonerne ad den indre Sekretions Vej har en væsentlig Indflydelse paa Legemets Befindende og Vækst, særlig da i Ungdomstiden. Den moderne Lægevidenskab erklærer fuldstændig Afholdenhed indtil det 25. Aar for aldeles uskadelig, ja, for det normale. Ogsaa ud over den Alder er den mulig og uden Forstyrrelse for Helbredet, hvis bare den rette aandelige og legemlige Diæt overholdes. Saa konstaterer vi altsaa ogsaa her, at Moralbudene er Menneskets gode Venner og Velgørere. — Det betyder nu ikke, at der ingen Vanskeligheder er at overvinde paa dette Omraade. Men dem kan vi tale om næste Gang.

F. K.

Fra Skolebogsudvalgets Betænkning.

Som det vil være Ugebladets Læsere bekendt, skete der ogsaa fra katholsk Side en Henvendelse til det af Ministeriet nedsatte Udvalg vedrørende Revision af Skolebøger. Man vilde over for Udvalget paapege, at en Revision af danske Skolebøgers Udtalelser om den katholske Kirke vilde være paa sin Plads. Udvalget gik beredvilligt med til at høre paa de katholske Ønsker, og Forhandlingerne resulterede i, at Biskop Brems tilsendte Udvalget en nærmere Redegørelse for, hvilke Udtalelser i de nu brugte Skolebøger man maatte anse for urigtige og derfor søge ændret.

I sin Betænkning har Udvalget taget Stilling til de katholske Ønsker, samtidig med at Biskoppens Redegørelse er trykt som Bilag. Først giver Udvalget Katholikerne fuldstændig Ret paa en Række Punkter, og det udtaler følgende meget betydningsfulde Ord:

»Navnlig Folkeskolebøgerne har, for saa vidt angaar de kirkehistoriske Fremstillinger, som Aandsbaggrund et vist Modsætningsforhold til andre Religioner og Trossamfund. Navnlig bærer Skildringen af Katholicismen ofte endnu Mærke af gammel Polemik og er desuden ofte videnskabelig angribelig og positiv forkert. Man er i Bedømmelsen af Pavekirken tilbøjelig til at glemme, at Danmark dog i 700 Aar hørte til dette Samfund, medens det kun i 400 Aar har tilhørt den lutherske Kirke. Alene af den Grund er det uheldigt, at Katholicismen i det væsentlige kun fremtræder som kritiseret, uden Fremhævelse af denne kristne Kirkeafdelings ubestridelige Fortjenester som Kulturfaktor og som Bærer af et højtstaaende religiøst Liv.«

Disse Ord giver i Virkeligheden i alt væsentligt, hvad vi Katholiker kan ønske os. Dersom de historiske Forfattere har denne Indstilling, har Fejltagelser i Detaljer mindre Betydning. Af mindre Betydning er det derfor ogsaa, at Udvalget selv mener paa flere Punkter at maatte tage Afstand fra de i den katholske Redegørelse fremsatte Synspunkter. Men det er ikke uden Interesse at se, hvor vanskeligt det er at faa andre til at forstaa Ting, der synes os ganske indlysende.

Udvalget vil ikke ganske prisgive Skolebøgerne paa Grund af deres Fremstilling af Aflad og Afladsstriden. Den katholske Redegørelse har her henvist til den udmærkede korte Fremstilling i Pechüles Verdenshistorie og derudfra polemiseret mod de gængse Fremstillinger. Om dette siger nu Udvalget følgende:

»Den Fremstilling af, hvad Aflad er, som den katholske Skrivelse giver, er naturligvis rigtig. Men Kritiken af Fremstillingen af Reformationshistorien indeholder en Selvmods sigelse. Paa den ene Side hedder det, at »mange Folk, ogsaa en Del Præster«, havde en fejlagtig Mening om Afladen. Naar det da paa den anden Side hævdes, at det er urigtigt, at det ikke blev forklaret Folk, hvad Aflad er, saa er der dog dertil at sige, at den fejlagtige Mening vel maatte komme af mangelfuld Belæring, og naar en Del Præster havde fejlagtige Meninger, maatte det dog ogsaa medføre, at Folk ikke fik rigtig Besked, saa Munchs Fremstilling kan heller ikke her betegnes som urigtig.«

Ja, en Selvmods sigelse vilde det være, dersom der var sagt, at Folk, ogsaa en Del Præster, havde en fejlagtig Mening om, hvad Aflad var. Men lad os se paa de to Steder i den katholske Redegørelse. Efter Pechüles Bog er citeret følgende: »Mange Folk, ogsaa en Del Præster, havde den fejlagtige Mening, at naar man vilde vinde Afladen for Sjælene i Renselsesstedet, var det tilstrækkeligt, naar man gav en Almisse og fik et Afladsbrev, man behøvede ingen personlig Akt af Anger og Bod.« Man bør lægge Mærke til, at her er ikke Tale om en fejlagtig Mening om, hvad Aflad er, men en fejlagtig Mening om, hvorledes man kan vinde Aflad for de døde. Det er derfor ingen Modsigelse, naar den katholske Redegørelse senere udtaler: »Det er vanskeligt at se, hvorledes Munch (III Till. 4) vil begrunde sin Paastand om, at det ikke blev forklaret Folk, hvad Aflad var, og at de i Regelen havde en fuldstændig forkert Opfattelse af det.« Munch siger, at Folk ikke vidste, hvad Aflad var, medens vi siger, at de sommetider ikke vidste, hvorledes de skulde vinde Aflad for de døde. Det er to forskellige Ting, og det er derfor absolut ikke nogen Selvmods sigelse at betegne Munchs Fremstilling som ganske urigtig.

Desværre beskylder Udvalget den katholske Redegørelse for Spidsfindighed paa visse Punkter, og dermed bliver enhver saglig Behandling af disse Punkter umulig. Udvalget siger i sin Betænkning:

»En Del af det fremførte maa siges at bero paa en stærkt spidsfindig Tankegang, saaledes Udtalelserne om Nadverens Nydelse under to Skikkelser og især den for jævne Lægfolk ganske uklare Adskillelse mellem »Tilbedelse« af Gud og »Paakaldelse« af Helgener. Det samme gælder Indvendingerne mod P. Munchs Skildring af Jesuiterne.«

Ved de første Punkter nøjes Udvalget med at kalde den katholske Fremstilling for Spidsfindighed, og jeg skal derfor heller ikke gaa ind paa dem, for hvordan skal man

forsvare sig mod denne Beskyldning? Det første Punkt drejer sig om en Fremstilling af, af der ikke søges gjort Forskel mellem Lægfolk og Præster ved Nadverens Nydelse, det andet Punkt er den almindelige katholske Lære om Gudsdyrkelse og Helgendyrkelse, en Ting, der synes os Katholiker ganske klar.

Derimod nøjes Udvalget heldigvis ikke med at sige, at Indvendingerne mod P. Munchs Skildring af Jesuiterne er Spidsfindighed, det søger ogsaa forholdsvis udførligt at forsvare dem. Lad os da se nærmere paa disse Indvendinger. Den katholske Redegørelse siger følgende:

»I sit Referat af Jesuiternes Regler gør P. Munch sig skyldig i en slem Misforstaaelse. Han skriver (III. Till. 8): »De skal altid adlyde, selv om Befalingen gælder en Dødsynd eller en mindre Synd, naar den Foresatte befaler i Jesu Christi Navn eller med Paaberaabelse af Lydighedspligten«. Det er denne Sætning, der sædvanligvis gengives med Ordene: »Hensigten helliger Midlet«, en Sætning, der er kommet til at staa for Bevidstheden som Jesuiternes Program uden direkte at være udtalt af dem «

For enhver, der kender den katholske Kirke, er det paa Forhaand givet, at den kirkelige Øvrighed aldrig vilde anerkende en Ordensregel, der indeholdt det af Munch her anførte. Det skyldes da ogsaa en Misforstaaelse. Det citerede Sted i Jesuiterregelen lyder saaledes: »Nullas Constitutiones, declarationes vel ordinem ullum vivendi posse obligationem ad peccatum mortale vel veniale inducere; nisi Superior ea in nomine Domini nostri Jesu Christi, vel in virtute obedientiæ juberet«. — Munch har ikke forstaaet Udtrykket »obligatio ad peccatum«, som ikke betyder Forpligtelse til Synd, men Forpligtelse under Synd. Meningen er, at Ordenens Medlemmer ikke i deres Samvittighed er forpligtet til at overholde Constitutiones, declarationes vel ordinem vivendi, de synder ikke ved at overtræde dem; kun i det Tilfælde, at den Foresatte befaler i Christi Navn eller under Paaberaabelse af Lydighedspligten, er de forpligtet til at adlyde og vilde begaa en Synd ved ikke at gøre det, en Dødsynd, hvis det drejer sig om vigtige Ting, ellers en mindre Synd. Den samme Bestemmelse findes i talrige Ordensregler og i mange religiøse Foreningers Love. Selve Jesuiterregelen indeholder i det mindste paa to Steder den udtrykkelige Sætning, at man aldrig maa adlyde Foresatte, naar de befaler noget, der er Synd. Det er tillige et af den katholske Morals Grundprincipper.«

Saa vidt den katholske Redegørelse. For den, der læser P. Munch, er det klart, at han citerer Jesuiternes Regel. Ordene findes ogsaa deri, kun at det ene Udtryk er galt

oversat, og derved fremkommer den fuldstændig forkerte Mening. Kan dette virkelig afvises som Spidsfindighed?

Fra katholsk Side gøres der kun denne ene Indvending, at han citerer forkert, og Spørgsmaalet er da kun dette, om han eller vi har Ret. Betænkningen giver sig nu ikke til at drøfte, om Munch har citeret rigtigt, den siger intet om, hvorvidt Jesuiternes Regel forpligter dem til at adlyde deres Foresatte, ogsaa naar det drejer sig om Synd. I Stedet for giver den sig til at tale om helt andre Ting. »Det er ganske rigtigt,« siger den, »at Sætningen »Hensigten helliger Midlet« ikke forekommer i Jesuiternes Skrifter.« Dette er ogsaa Munchs Ord, men medens han vilde begrunde Sætningen med det forkerte Citat af Jesuiterreglen, søger Udvalget anden Begrundelse. Hvorfor? Indser man, at P. Munch har taget fejl? Saa kunde man jo sige det.

Betænkningen begrunder det paa følgende Maade:

»Men saa meget er dog trods alt sikkert bevidnet, at det i katholske Regler for den, der vil være i Overensstemmelse med den rettroende Kirke, hedder, at »man maa opgive enhver selvstændig Dom og stadig holde sig parat til at adlyde Christi sande Brud og vor hellige Moder, den rettroende, katholske og præstelige Kirke« (jfr. Haar og Nørregaard: Kirkehistoriske Læsestykker II, pag. 63).«

Jeg har ikke Haar og Nørregaards Bog ved Haanden og ved saaledes ikke, hvorfra Citatet stammer. Men det er ogsaa ret ligegyldigt. Hovedsagen er, at her er Tale om noget helt andet. Her drejer det sig slet ikke om, at Jesuiter skal adlyde deres Foresatte, men om, at vi alle skal adlyde Kirken. Kirken er jo netop for os ufejlbar i Tros- og Sædelære. Den kan ikke befale os noget, der er Synd, men Kirken er ikke det samme som en eller anden Ordensforesat. Et Par andre Citater fra Haar og Nørregaard gaar ud paa det samme: Man skal adlyde Kirken.

Til sidst gengiver Betænkningen et Afsnit af Gurys Casus conscientiae, hvori denne hævder, at et Menneske, der har begaaet en Forbrydelse, kan have Ret til i visse Tilfælde at nægte det overfor en anden. Gurys casus skal jeg ikke komme ind paa, thi det vedkommer slet ikke Sagen, og Betænkningen har Uret, naar den siger, at »den giver en god Baggrund for den af P. Munch givne Fremstilling af jesuitisk Moral«. Det gør den ikke, for den siger intet om, at Jesuiter skal adlyde deres Foresatte, ogsaa naar det gælder Synd. Den giver heller ikke noget som helst Grundlag for Sætningen: »Hensigten helliger Midlet«, men den handler om det hemmelige Forbehold, en Ting, som P. Munch slet ikke berører.

Endelig skal jeg slutte med en Ting, hvori jeg delvis

giver Betænkningen Ret. Det hedder: »Endelig skal det bemærkes, at naar man fra katholsk Side ønsker loyal Behandling i Lærebøger i danske Skoler, maa det ogsaa forlanges, at man gør Gengæld fra katholsk Side overfor protestantisk Opfattelse.« Det samme er flere Gange mundtligt blevet fremhævet overfor mig af Udvalgets Formand. Og det er naturligvis rigtigt. Fra katholsk Side bør man gøre sig Umage for at være helt korrekt. Men Udvalget gaar videre og siger, at det er vi ikke, idet Betænkningen to Gange henviser til den Kirkehistorie, der afslutter den katholske Katekismus. Hertil er at sige, at Udvalget burde have taget de nyere Udgaver af vor Katekismus; man vilde da have set, at denne Kirkehistorie ikke mere fandtes, og jeg antager ikke, at den bruges noget Sted mere. Udvalgets Kritik er derfor ikke berettiget, de gamle Udgaver maa vi lade ligge.

Trods disse Enkeltheder har vi Katholiker dog Grund til at være tilfredse med den Stilling, Udvalget i det store og hele har indtaget, og som fik Udtryk i de i Begyndelsen af denne Artikel citerede Ord. Er blot dette blevet Indstillingen, saa er meget vundet. *Bernh. Jensen.*

Til hvad Gavn er Sterilisation?

Fremskridt og Videnskab er paa Kirkens Side, det har vi Katholiker tit faaet bevidnet, hvad enten nye Udgravninger i Palæstina paa ny bekræftede Bibelens Autoritet, eller Tiden kastede klarere og retfærdigere Lys over Fortidens katholske Skikkelser og Nutidens Problemer. Ogsaa d'Herrer Biologer, Læger og Socialpolitikere, der interesserer sig for Sterilisation, er for Tiden ved at blive lidt mere beskedne, de kommer ned til Jorden efter en Himmelflugt, hvor de ved Operatørens Kniv vilde vinde Menneskeheden det tabte Paradis tilbage.

Forleden har en Professor i Tyskland, Direktøren for den psykiatriske Klinik i Leipzig, Schröder, i et Bestyrelsesmøde i Leipziger Selskab for Racehygiejne, udtalt sig imod en hel Del gængse eugeniske Meninger, som før var Tabu for mange Fremskridtets Disciple. Han benægter for Eks., at Sindssygdomme skulde have taget voldsomt til i Tyskland — og det samme gælder andre Lande — i Løbet af det sidste Aarhundrede. Tværtimod, procentuelt skulde de være forblevet nogenlunde konstante, nemlig $\frac{1}{4}$ — $\frac{1}{2}$ eller 1% af Befolkningen, alt efter som man tager Begrebet i videre eller snævrere Forstand.

Denne Meddelelse benyttede en anden Lærd, Dr. Ewald

Bodewig, til selvstændige Forskninger og kom ad statistisk-matematisk Vej til Resultater, som gør Sterilisationens Nytte yderst problematisk. (Annals of Eugenics, vol. V, October 1933). Racereformationen, mener han, staar over for et pinligt Dilemma. Drejer det sig om meget udbredte Sygdomme, er det af tekniske Grunde saa godt som umuligt at sterilisere, skønt Operationerne i dette Tilfælde jo hurtigt kunde sænke Sygdomsprocenterne. Hvorledes gennemføre Sterilisationen af Sygdomstilfælde, som for Eks. 1 $\frac{1}{10}$ af Tysklands Befolkning led af. Det vilde jo blandt Landets ca. 40 Millioner forplantningsdygtige Individuer straks dreje sig om ca. 400.000, der skulde steriliseres, kun for den ene Sygdoms Skyld! Tanken derpaa synes teknisk og juridisk Nonsens. Mindre udbredte Sygdomme derimod lader sig næppe formindske ved Sterilisation, fordi man vilde være nødt til at vente gennem 20 Generationer, inden Virkningen kunde spores:

»Lad os sige, at de Skizofrene (Aandsvage) skal udskilles. Af disse findes der i Tyskland henved 80.000, det vil sige 0,12% af Folket. Af disse er endnu henved 60.000 forplantningsdygtige. Disse maatte steriliseres. Men dermed er jo endnu ikke hele den Slægt elimineret, der har Sygdommen latent i sig. I næste Generation er der ganske vist mindre end 60.000 og saa fremdeles, men der skal 12 Generationer til, og først i den 13. Generation vil Tallet paa de Schizofrene været dalet til 30.000. Og for at naa dette Tal, har man maattet sterilisere mere end 500.000!

Hermed er vi kommet til et afgørende Punkt i hele Sterilisationsspørgsmaalet. Hidtil har man altid overvejet: Hvilke Sygdomme er arveskadelige og sterilisationsnødvendige? Alle Diskussioner drejede sig kun om dette Punkt. Rent bortset fra, at man ved meget lidt om Arveligheden inden for hvilket som helst Anlæg hos Menneskene — thi de arvebiologiske Undersøgelsesmetoder, som anvendes inden for Plante- og Dyreavlen (Søskendekrydsninger, Tilbagekrydsninger, Jagttagelser af talrige Generationer og talrige Efterkommere af et enkelt Forældrepar) svigter ofte over for Menneskene — saa har man slet ikke overvejet de Spørgsmaal, der er lige saa vigtige, f. Eks.: Hvor længe varer det, inden man sporer et Resultat? Sikkert ingen har tænkt paa 10—20 Generationer (og disse Tal gælder kun for fuldstændig Sterilisation, som jo praktisk talt aldrig kan naas). Endvidere har man ikke overvejet, hvor mange der overhovedet maatte steriliseres.

I denne Sammenhæng kan det være af Interesse at høre, at den vistnok bedste og grundigste katolske Bog om Problemerne: Ægteskab, Forplantningens og Arvelighedens Love,

Sterilisation, etc., nemlig H. Muckermanns »Volk und Kind«*), er udkommet i 16. Oplag. Over 40.000 Eksemplarer er altsaa nu spredt rundt i Verden. De behandler, lige saa grundigt som lint, med digterisk Kunst og videnskabelig Klarhed, de mest delikate Spørgsmaal. Mon ikke mange af Læserne har tænkt som hin unge Mand, der efter et af Muckermanns Foredrag udrød: »Hvis det var muligt at vise mine Forældre endnu mere Højagtelse, end jeg altid har gjort det, saa vilde jeg gøre det nu efter Deres Foredrag. Nu er de blevet Helgener for mig«. Saa værdigt og frit er Emnet behandlet.

Maa det i øvrigt være mig tilladt at fremhæve enkelte af Bogens Tanker, som uvilkaarligt griber en ved Gennemlæsningen. Der findes et Kapitel om Kromosomerne, som er en eneste dyb beundrende Hyldest til disse fine, smaa Kærner i alle Æg og Sædceller, disse Livets Bærere, som rækkes videre fra Slægt til Slægt, fra det første Menneske til det sidste. Naar man læser om disse den moderne Celleforsknings største Yndlinge og samtidig Sorgens Børn, er det, som om man betræder en Helligdom dækket af mystisk Mørke. Saa smaa, saa usynlige for det blotte Øje disse Kromosomer end er, maa de dog anses for Bærere af alle vore Egenskaber og Anlæg, for Bygmestre af det vidunderligste Værk, nemlig af Mennesket med dets Præg i Ansigt og Sjælestruktur.

Naturforskere og Læger fortæller os sommetider med en vis Naivitet, at de ikke kan se og opdage nogen Sjæl i Legemet. Nej, det kan de sikkert ikke; men Biologerne, som studerer de fineste Celler og deres Struktur, paa Jagt efter Livets dybeste Aarsag, kan dog til sidst standse foran smaa bitte Kærner, som ganske sikkert er Ophav til nye Levevæsener med en Fylde af Anlæg, og dog opdages ikke det allermindste om, hvorfor der netop dannes disse og ikke andre Anlæg. Og saa taler de om en Tendens i Stoffet, som selv hverken er Stof eller Energi, men behersker Stoffet med Energien, en Lære, »som i Dag hviler paa saa indlysende Iagttagelser og Eksperimenter som aldrig før«. Altsaa, hvad andet end Sjælen?

Hvilken Betydning den moderne Biologi har for Opdragelsen, fremgaar af et Kapitel om Arvestrukturens Uforanderlighed (om Genotypus, Kontinuitet). Muckermann citerer Prof. Johannsen, der siger, at de genotypiske Grundanlæg ikke forandres af Opdragelsen, hvad han finder saare trøsterigt, da saaledes end ikke den daarligste Opdragelse kan rokke ved Karakterens og Menneskets Grundsammen-

*) Herder, Freiburg, 1933, Bd. I. Vererbung und Auslese. XVI + 300 S. 4 Mk. — Bd. II, Gestaltung der Lebenslage. 290 S.

sætning. Han kræver derfor med Bestemthed, at den moderne Opdragelse maa sætte sig det Maal at erkende Barnets Karakter og finde de rigtige Livsbetingelser til visse Arveanlæg:

»Man maa lade Børnene vokse som Blomster, som man hverken kan paatvinge Form, Farve eller nogen som helst Egenskab, som ikke har sine Anlæg i Arvestruktur. I sin individuelle Udfoldelse bliver en Blomst saa meget mere fuldkommen, jo mere omhyggeligt Livsbetingelserne bliver valgt i Harmoni med de tilstedeværende Arveanlæg.«

Hvor Muckermann taler om Afkom og Race, nævner han selvfølgelig ogsaa de moderne Bestræbelser for Race-regulering. Han afviser den eugeniske Indikation, ikke blot fordi det i et bestemt Tilfælde er yderst vanskeligt at sige, i hvilken Grad et Barn under Moderens Hjerter vil faa Del i hendes eller Forfædrenes Egenskaber. Men først og fremmest opgiver han en anden Grund, som i sin smukke Formulering fortjener at blive holdt fast:

»Selv overfor det Menneske, der hærer det usleste legemlige Hylster, gælder for mig Verdensforløserens Ord: »Hvad I gør mod den ringeste af mine Brødre, det har I gjort mod mig.« Skulde der derfor i en Familie imod al menneskelig Antagelse fødes et Barn, som bærer Tegn paa Smitte eller Belastning, maa man betænke, at der ikke sjældent i et svageligt Legeme bor en fremragende Aand, og at der i hvert Tilfælde selv i det ynkeligste Menneskehylster bor en udødelig Sjæl, et Arvehillede fra Skaberen, som i Evigheden vil give den fattigste det, som blev ham forment paa Jorden. Som den bekendte Historieforsker Michael fortæller, kaldte det kærlige 13. Aarhundrede de fattige for »Guds Venner«, »Himlens Kammerherrer«, og deres Haand for »Christi Skatkammer«, og selv de Spedalske hed »Guds kære Stakler«, »Gode Folk«, og deres Anstalter for »Godtfolkshuse«. Denne Anskuelse maa ikke gaa under i vor smertebetyngede Tid.«

Ganske udmærket gør Muckermann opmærksom paa den store Fare ved al Sterilisering, at det ikke er muligt at sætte Grænser, naar Respekten for Livet engang er nedbrudt. Har man Ret til at sterilisere for Svagsinds Skyld, hvorfor saa ikke for Lungetuberkulose og Syphilis, der ogsaa betyder en stor Fare og Skade for Efterkommerne? Har Staten Ret til at gribe ind her, da kan den jo ogsaa borteliminere visse Raceforskelle, som er ubekvemme. Den kunde eventuelt ogsaa gribe ind til Fordel for Børnebegrænsningen. Kort sagt, den kunde blive den allerfarligste Tyran,

der hensynsløst disponerer over sine Undersaatters Liv og Lemmer — og vi er jo ikke saa langt derfra i visse moderne Stater! Mord bliver Ret, og Ret bliver Mord!

Den fornuftige Racepleje vender sig derfor mod alle disse negative Midler og henviser til Naturens egen Hjælp:

»Hvis det er sandt, at Natten overvindes i samme Grad som Solens Lys trænger frem, saa er det ogsaa rigtigt, at der ikke findes nogen mere resultatrig Vej til at overvinde arvelige Belastninger end den, der fører til Opretholdelsen og Forøgelsen af arvesunde Familier.«

Og da sætter Muckermanns positive Forslag ind om at støtte Familien ved at give børnerige, sunde Familier Tilskud, ved at formindske deres Byrder, ved at gennemføre fornuftig Differencering i Forsorgen. —z.

Et Hyrdebrev, som ikke blev oplæst.

Søndag d. 1. Juli skulde de tyske Biskoppers Hyrdebrev, — vedtaget og udsendt paa den sidste Fulda-Konference, — oplæses i alle tyske Kirker. Men Oplæsningen aflystes i sidste Øjeblik under Hensyn til den udenrigs-politiske Situation efter den 30. Juni og efter Henstilling fra Regeringen. Hyrdebrevet indeholder flere lige saa aabne som autentiske Erklæringer om Situationen i Tyskland, som vi gengiver Brudstykker af.

Protest mod Hedenskabets Offensiv.

Hyrdebrevet protesterer mod Propagandaen for en ny Tro og de smigrende Løfter om en ny art-egen Religion, der bæres ud til de bredeste Lag af Folket, ovenikøbet til de unge. »I Aviser, Tidsskrifter og Brochurer, i Ord og Billeder angribes og forhaanes Kirken og dens Tjenere offentligt, fornærmes Guds uendelige Majestæt. Vi kan ikke tie, naar en Bog paa den mest radikale Maade gennem talrige Forvanskninger forsøger at underminere Troen paa Gud, den kristne Religion, Agtelsen for Christi og Kirkens Autoritet, naar en saadan Bog skal udbredes i Skoler, Lærkredse, Førerkursus og Arbejdssteder og skal lægges som Grundlag for Uddannelsen af hele Folkets Verdensanskuelse. Naar denne og lignende Skrifter offentlig anbefales og ovenikøbet under Tvangsforholdsregler bliver paatvunget de troende, maa vi i pligtmæssig Aarvaagenhed højt og tydeligt erklære, at det er en svær Synd og derfor forbudt at udbrede og læse Skrifter, som bekæmper Kristendommen eller undergraver den kristne Religions og den kristne Morals Grundlag. Vi maa ikke tie af Frygt, naar vi ser, at der blandt Bærerne og Forkynderne af de ny-hedenske Ideer

ikke alene findes Privatfolk, men ogsaa offentlige Personligheder, som har vidtrækkende Indflydelse, og som raader over Magtmidler.«

Den katholske Kirkes Trængsler.

»Medens Ny-Hedenskabet hensynsløst trænger sig frem, har den katholske Presse ikke længere Frihed til frimodigt at behandle Tidens store Spørgsmaal i den katholske Tros- og Morallæres Aand og afværge Angrebene paa Kristendommen og Kirken. Som oftest bliver der gennem statsanerkendte Organisationer lagt saa stærkt Beslag paa Søndagen, Herrens Dag og Familiens Dag, i Form af Fester og Opmarcheringer, saa der ikke bliver Tid til andægtigt at tage Del i Gudstjenesten og til at pleje det kristne Familieliv. Gennem indskrænkende Bestemmelser vanskeliggøres vore katholske Organisationers og Foreningers Arbejde i Kirkens og Fædrelandets Tjeneste. Mange Steder forfølges vor katholske Ungdom, selv om den ikke gør andet end offentligt at bekende sin Tro paa Kristus og trofast at holde sig til de af Kirken velsignede Foreninger, som højtideligt har faaet Tilsagn om Statens Beskyttelse. Vi, de ansvarshavende Hyrder i Christi Hjord, kan ikke tie, naar vi ser, at indflydelsesrige Kredse sætter sig ud over alle Bestemmelser og Løfter, som Rigsregeringen har givet, og saaledes vil tilbagetrænge og ødelægge den kristne Tro og det kristne Liv i vort Folk.«

»Det er ikke Politik . . .«

»Det er ikke Politik at forkynde og forsvare Troen paa Gud som Fundamentet for al Orden her paa Jorden. Det er ikke Politik at aflægge Vidnesbyrd for Christus, Verdens Forløser. Det er ikke Politik at forsvare Menneskehedens evige Moralbud, de hellige ti Guds Bud og den Retsordning, Gud har villet. Det er ikke Politik at tilbagevise Forvirringerne i de hedenske Æresbegreber og minde om, at Duel og Mensur er forbudt ved guddommelig og kirkelig Ret. Det er ikke Politik af kristen Næstekærlighed at tage sig af en, som uden personlig Skyld, ved Tidens Svingninger, er kommet i Nød og Trængsel, og ovenikøbet i mange Tilfælde uretfærdigt er blevet skadet paa Ære og godt Rygte. Det er ikke Politik at forlange Plads og Mulighed for en sand kristen Uddannelse og Opdragelse for enkelte Stænder og især for Ungdommen.«

Hvad er positiv Kristendom?

»Vi, Eders Biskopper, siger Eder: positiv Kristendom findes kun der, hvor man bekender Kristus, Guds Søn, den menneskevordne Verdensforløser, og tror paa hele hans Evangelium og lader alle hans Bud gælde. Al anden

Kristendom er ikke positiv Kristendom. Naar der siges, at alt, hvad der gavner Folket og tjener til Racens Vel, er moralsk, saa siger Biskopperne: moralsk er det, der stemmer overens med Guds Vilje og Bud, det, der enten indeholdes i Aabenbaringens hellige Bøger eller efter Christi Ordre forkyndes gennem Kirkens Lærcebede.«

Presse-Rundskue.

Fællesfront. I en Artikel: »Vor Religions nuværende Stilling« i Berlingske Tidende af 1. Juli (Søndagens Kirkeside) raaber Borgmester Dr. Ernst Kaper Vagt i Gevær overfor de Angreb, der truer den kristne Religion baade fra Vantroens Side (Religionsundervisningens Omlægning efter Vantroens Hypoteser; man kunde tilføje den kommunistiske Gudløsheds Propaganda) og endnu mere fra Nationalsocialismens nye Hedenskab.

»Disse Bevægelser« skriver Borgmesteren, »kalder til den alvorligste Agtpaagivenhed hos alle, der blot kulturelt og etisk, endsige religiøst har Øje for vor Religions umistelige Værdier. Skylls Protestantismen eller endog Kristendommen delvis eller helt over Bord af den nazistiske Ideologis Braadsø, maa Norden erkende sig pligtig til at opretholde Aarhundreders, ja et Aartusindes kulturelle og religiøse Kulturudvikling, indtil Tiderne maatte mildnes igen.

Der ligger da baade i de hjemlige Forhold og i Nabo-statens en udpræget *Opfordring til*, med Forbigaaelse af Stridigheder om sprængfarlige Stoffer, end mere om underordnede Detailler, at *samles om det væsentlige.*«

...Det er »fortvivlende for vor Religions som for vor Kirkes Stilling, naar hvert Fjerdingaar vort Samfund opskræmmes ved sensationelt udstyrede Beretninger og Interviews om *unge Præsters Uvornhed.*

Vi Lægfolk savner haardt Kirkens Indsigelse. Man henviser derved til, hvor svagt vor Kirke organisatorisk staar ved at mangle faste Former for sine Tilkendegivelser; men saa paradoksalt og barokt det end i første Øjeblik maatte lyde, *kan det snart komme dertil, at Lægfolket maa søge at skabe Former, der kan gøre det muligt for os — at værne vor Religion og vor Kirke imod nogle af dens egne Præster!* ...Det har været ejendommeligt at se en katholsk Kirkefyrste i Tyskland række Haanden ud mod sine protestantiske Brødre i Forstaaelsen af, at i det allervæsentligste, i den aandelige Opfattelse af Livet og dets Værdier, er al Kristendom enig og i indbyrdes Fællesskab. Kunde ikke dette mærkelige Faktum aabne Øjnene for Farens Størrelse? Det latinske Ordsprog »*tum tua res agitur, paries quum proximus*

ardet« siger jo, at der er Fare paa Færde, naar Naboens Væg brænder. Det gør den. Det har Kardinalbispen forstaaet. Den tyske Protestantismes Nordvæg er vor Kirkes Sydмур. Der er, som baade Socialismen og Nazismen har vist, ingen Brandmur mellem Tyskland og os. Men ogsaa indenfor vore egne Vægge er der dem, der gerne hælder brændbare Vædske paa Kirkegulvet. Lad da alle, der har Øje for vor Religions Værdier, holde sammen om *det væsentlige* og holde Urostifterne udefra Stangen og sætte Urostifterne indefra paa Porten: Kirkeporten og Skoleporten.»

A. Menzinger S. J.

Paa Lytterpost.

Tirsd. 26.-6. Kl. 19,30—20 holdt Bibliothekar ved Det kgl. Bibliothek Hans Aage Paludan et meget interessant Foredrag: »**Spanien efter Diktaturets Fald**«. Ved Bibliothekarens velvillige Imødekommenhed kan jeg referere Foredraget efter Manuskriptet: . . . Ved Republikens Indførelse: »I Madrid og Andalusien flammede Kirker og Klostre med store Kunstskatte, i Málaga alene brændte 22 Kirker. Regeringen kunde ikke blive enig om at skride ind i Tide; de yderliggaaende Ministre fandt, at Ministeriet skulde være neutralt, nøjes med »moralisk Paavirkning« og i øvrigt overlade Katholikerne selv at tage Affære, hvis de var saa ivrige« . . . »Midt under Debatten (om Forfatningen) demissionerede Ministerpræsidenten, Alcalá Zamora og Indenrigsministeren, Maura, da det gik for galt ud over Kirken, og hele Højre undlod som Protest at deltage i den fortsatte Forhandling.« . . . Af Forfatningen fremhævedes bl. a : »Skilsmisse tilstedes selv blot paa den ene Parts begrundede Anmodning. Ejendommen er en »social Funktion«, anerkendes for Øjeblikket, men kan socialiseres eller transformeres i offentlig Interesse. Undervisningen gøres læg og ensartet, den katholske Kirke mister sin offentligretlige Særstilling og stilles lige med alle andre Trossamfund.« . . . »De tre vigtigste Lov- og Reformomraader, vi nu har at betragte, er det kirkelige, det sociale og det regionale. »Staten har ingen Religion«, bestemte Forfatningens Artikel 26. Heri laa Adskillelsen af Stat og Kirke. Statens Støtte til Kirken eller religiøse Institutioner ophører i Løbet af 2 Aar — men endnu til det sidste staar Striden om en livsvarig Pension til Præster, som de Radikale kræver. — Kirker og Klostre tilhører Staten, men overlades til den katholske Kultus. Processioner og andre Handlinger uden for Kirken er afhængige af Øvrighedens Tilladelse. Religiøse Ordener, som sværger til en fremmed Autoritet,

opløses. Dette var møntet paa Jesuiterordenen med dens Lydighedsløfte til Paven, og Januar 1932, efter at man havde forbudt det katholske Hovedblad *El Debate* maatte Præsidenten efter nogen Tøven underskrive Dekretet om Ordenens Opløsning inden 10 Dage og dens Ejendommens Overgang til Staten. Andre Ordener fik Lov at bestaa (efter en særlig Lov om Kongregationer) mod at indsende aarligt Regnskab og kun beholde, hvad deres Gudsdyrkelse kræver; de maa betale Skat og ikke drive Erhverv, hverken Undervisning, Landbrug eller Industri (de fordrevne franske Karteusermunke fabrikerede f. Eks. deres Chartreuse-Likør i Tarragona), og Staten kontrollerer deres Forstandere og tillader ethvert Medlem, der ønsker det, at træde ud trods tidligere Løfter. — Hos troende Katholiker er Vreden over disse Bestemmelser naturligvis stor, selv om de har holdt sig Kirkens Paabud om Disciplin, Maadelhold og Lydighed mod den verdslige Øvrighed efterrettelig. Kun sjældent kogte de over, som da Beboerne i Majar dyppede en kommunistisk Agitator i Vandcisternen for hans Forhaanelse af Jomfru Maria. — Hvad Undervisningen angaar, havde Kirken unægtelig hidtil besørget den halve Befolknings Skolelærdom. Dette skulde nu med eet Slag ophøre og Kirkeskolerne afløses af Titusinder af nye Stats- og Kommuneskoler, som der skal skaffes Penge og Lærere til; thi ingen selv af de med Statens Lærerpapent udstyrede Præster maa undervise der. Mange Steder savnes især Jesuiternes dygtige og forstaaende Undervisning, og den er kun slet erstattet af Kommunens mere mekaniske. Alene paa de baleariske Øer forlangte 20.000 Forældre Kongregationernes Lærere tilbage.« . . . Foredraget endte saaledes: »Kommunalvalgene i April og Cortesvalget i November i Fjor viste en saa afgjort socialistisk Tilbagegang og højrerrepublikansk Fremgang, at Ağaņas Ministerium maatte forsvinde efter 2¹/₂ Aars socialistisk Styre med Resultat: 180 brændte Kirker, 2650 eksploderede Bomber, 355 dræbte ved Tumulter. Den svage radikale Regering, der fulgte, er fra Føreren Lerroux gaaet over til hans Arvtager Ricardo Samper, men trues af farlige Styrker fra Venstre og Højre: fra Venstre af Socialisters og Anarkisters forenede Opmarche under Largo Caballero, der har erklæret, at han ikke vil sky »andre Midler end de lovlige« for at hindre Reaktion mod det opnaaede (f. Eks. afsporer man Jernbanetog), og fra Højre af de parlamentarisk stærkeste Højrerrepublikanere under den unge José Maria Gil Robles, der vil hindre fortsat Lovgivning mod Katholikerne, hindre Klassepolitik ved Strikeforbud og tvungen Voldgift og i det hele ved et korporativt Styre med religiøs Frihed. — Her kommer Kampen til at staa i dette Land, hvor Enighed aldrig kan opnaas.«

Ignatius.

NYE BØGER.

Dr. theol. J. van der Burg: »Hvad sier bibelen og tradisjonen om Barnedåpen? Oslo. St. Olavs Forlag. 1934. 107 S. Kr. 2,00.

Vi har hidtil savnet en indgaaende Fremstilling af de Problemer om Daaben, der vil staa under Debat, saa længe der i vore Omgivelser findes Sekter, der forkaster Barnedaaben og hele vor Maade at døbe paa. Pastor Burgs Bog afhjælper dette Savn og er saaledes en værdifuld Berigelse af vor theologiske og apologetiske Litteratur. Da Protestanterne i Daabsspørgsmaalet staar det katholske Standpunkt nær, vil sikkert ogsaa disse med Interesse læse den. Bogen er fri for Lyrik, men saa meget desto mere betryggende ved sin theologiske Grundighed. Den giver mere, end den lover, idet der forudskikkes et længere Afsnit om Sakramenterne i Almindelighed, og der tilføjes en II. Del om »Hvorledes må dåpen forvalies? Ved neddykning eller overøsning?« Disse Spørgsmaal har ganske vist ikke direkte med Barnedaaben at gøre, men deres Behandling er kærkommen, idet de som bekendt er Kontroversspørgsmaal.

Der er næppe nogen Side af Barnedaaben, som ikke er behandlet i Bogen. En Theolog kan kun fryde sig over den Grundighed, hvormed de forskellige Problemer er opstillet og drøftet, og navnlig over, hvorledes de enkelte Standpunkter er ført igennem til deres sidste Konsekvens. Engang imellem synes man dog, at det er for meget af det gode, saaledes i det, ogsaa lidt kunstlede, Afsnit om »forholdet mellem dåpen og troen og omvendelsen.« At der i et Arbejde, der kommer ind paa saa mange Spørgsmaal og ikke gaar af Vejen for udviklede Problemer, hist og her findes Punkter, som Kritiken kan hefte sig ved, er givet.

Et Par Eksempler: Side 15 læser vi: »De ord som uttales ved sakramenternes forvaltning: »Jeg døper dig (i dåpen), dette er mitt legeme, dette er mitt blod (i nadverden), jeg tilgir dig dine synder (i skriftemålet) o. s. v. må i en virkelig betydning betraktes å bli uttalt av Kristus selv. Dette er rigtigt; men disse sakramentale Ord kan næppe sidestilles. Det er kun i Nadverordene, Præsten ikke taler i sit eget Navn. »Jeg«et i Daabsordene og Absolutionen er — Guds Virksomhed ufortalt — den menneskelige Forvalter af disse Sakramenter.

Side 26 siges der: »Den onde lyst kan et menneske ikke overvinne uten at det først ved Kristi fortjenester er blitt Guds barn (d. v. s. blitt rensset fra arvesynden)«. Deraf vilde følge, at en Hedning, der hverken ved Daab eller fuldkommen Kærlighed er blevet Guds Barn, ikke faar tilstrækkelig Naadehjælp til at undgaa Synden, hvilket næppe kan være Meningen.

Side 13 Nr. 13 siges der, lidt for bestemt, at der ikke findes nogen Katholik, som tror, at de udvortes Tegn, som Sakramenterne bestaar af, »av sig selv kunde frembringe Guds nåde«, som om der ikke var det gamle Stridsspørgsmaal om Sakramenternes »fysiske Kausalitet«.

Side 87 gengives »Didache«s berømte Sted om Daabsmaaden, dog lidt ufuldstændigt, uden at dette bemærkes, og med en forklarende Tilføjelse, der næppe gør Fyldest. Stedet bør vistnok gengives saaledes: »Døb i Faderens og Sønnens og den Helligaands Navn i levende (= rindende) Vand. Har du ikke levende Vand, saa døb i andet (stillestaaende) Vand; har du ikke koldt Vand, saa døb i varmt (d. v. s. i et Bad, en Terme, en Badeanstalt): har du ingen af Delene (d. v. s. har du hverken rindende eller stillestaaende, koldt eller varmt Vand, hvori der kan foretages Neddækning, altsaa har du ikke Vand nok dertil), saa læld tre Gange paa Hovedet o. s. v.«

Vi tænker vist for lidt paa Daaben og takker Gud for sjældent for den. Denne Bog vil sikkert bevirke, at vi værdsætter som voksne, hvad vi har modtaget som Børn uden at kunne forstaa det.

A. Menzinger S. J.

Annuaire pontifical catholique, 37. Aargang, 1934, udg. af P. Entroppe Chardavoine 8, 955 S., 178 Ill. 45 Fr., Paris VIII, 5, rue Bayard. Maison de la Bonne Presse.

Den pavelige Aarvog paa Fransk er et imponerende Værk, hvis Stoffylde man kan gøre sig en Forestilling om, naar man ved, at Bogen har næsten 1000 Sider, hver med to Spalter, trykt ganske tæt med smaa Bogstaver, og Meddelelserne er saa korte og saglige som overhovedet muligt. Den giver et sammenhængende Billede af den vældige Organisation, som Kirken er. Her staar alt. Pavens Liv og Gerning, hans Encyklikaer og Udnævnelser, de Helgener, der blev kaaret under ham, hans Taler, etc. . Saa følger Lister over alle Kardinaler, Biskopper, Apostoliske Præfekter og Vikarer hele Verden over med samt de vigtigste Oplysninger om dem og deres Distrikt. Interessante Enkeltheder liver op mellem de tørre Data, for Eks. at Finland i 1933 har udsendt et Frimærke med Billedet af en af de største af Middelalderens katolske Biskopper, Magnus II Olai af Åbo. Derefter følger Kirkens Ordenssamfund delt i 6 Klasser med en kort Ontale af Stifter og Stiftelse, af Protektor og Generalforstander, etc. . Stor Plads indtager selvfølgelig de katolske Missioner. En Statistik over Klerus i Parlamenterne er særlig interessant, fordi den viser, at de fleste Gejstlige i Aaret 1933 efter Opfordring fra deres Biskopper rundt omkring i Landene har opgivet den politiske Løbebane. Bogen er en praktisk Nøgle til den vældigste og ældste Organisation, Verden kender! —

FRA HOVEDSTAD OG PROVIN.

Montfortanerordenens Generalforstander,

Pater Huré fra Moderhuset St. Laurent sur Sivre, Vendée, kom den 3. Juli til Danmark for at holde kanonisk Visitats i sin Ordens Klostre. Skønt Pateren er en meget lærd og vidt berejst Mand, der f. Eks. har været paa Madagaskar og Haiti, var det første Gang, at hans Vej førte ham til vort Land. Ledsaget af Ordenens Superior i Danmark, Pater Wijnen fra Holbæk, aflagde han ogsaa Besøg hos Ordenssamfundene i København. Ogsaa Søsterkongregationen »Visdommens Døtre«, som nu tæller ca. 5000 Søstre rundt omkring i Verden og her i Landet virker i Roskilde, er underlagt hans Myndighed og kunde glæde sig ved Paterens Besøg.

Amerikanske Katholiker besøger Skandinavien.

»Catholic Travel Bureau«, New York, som i de sidste Aar har ført mange Pilegrimstog til Rom og Lourdes — med i alt ca. 7000 Passagerer — har i Aar indbudt til en Rejse til de nordiske Lande og deres Minder fra katholsk Tid. Hovedmaalet er Vadstena Kloster i Sverige, men ogsaa Danmark og Norge bliver besøgt. Den 17. Juli tager Rejseselskabet paa »Drottningholm« af den svenske Amerikalinie fra New York, fra den 28. til den 31. Juli opholder man sig i Norge, derefter til den 9. August i Sverige. Danmark bliver »gjort« i Løbet af to Dage, d. 10. og 11. August. En af Førerne er Pastor Manville fra New Jersey. — Ved samme Lejlighed vil vi straks meddele, at St. Ansgars Catholic League har faaet en Datter, idet Biskop Mac Gavick af La Crosse i Wisconsin, et Dioces, som tæller ca. 125,000 Katholiker, har oprettet en Filialforening af Ligaen. At Ligaens dygtige Ledelse har en stor Andel i denne Nystiftelse, siger sig selv. Dens Formand, Mr. Viggo F. E. Rambusch, havde forleden Lejlighed til at holde et Radioforedrag om den katholske Kristendom i Skandinavien, som han sluttede med et tre Minutters Propandaoppraab til Fordel for Ligaen.

Rygaard i Retræternes Tegn.

Klosteret paa Bernstoffsvej med den smukke Have har i disse Dage holdt flere Exerцитiekursus. Den første holdtes af Redemptoristpateren van Biervliet fra Tournai i Belgien (paa Fransk), i Tiden fra d. 25.-29. Juni for Damer. Paterens tre Foredrag om Dagen overværedes af 20-30 Tilhørerinder, som dannede et i national og religiøs Henseende broget Publikum, idet f. Eks. den argentinske Legations Damer og Grevinde Sparre fra Sverige sad Side

om Side med engelske, danske og franske Damer, ligesom der fandtes Repræsentanter for Protestantismen, Orthodoxismen og Jødedommen. Ogsaa de tre Konferencer for Ikke-Katholiker, som Pateren holdt, var godt besøgt (ca. 25). — — I Tiden fra d. 3. Juli-7. Juli afholdt Pastor H. Messerschmidt Exercitier for baade katolske og ikke-katolske Damer. Pastorens 4 Foredrag om Dagen overværedes af ca. 15 Damer, deriblandt ca. $\frac{1}{3}$ Ikke-Katholiker. Denne Retræte afsluttedes med en Højmesse helt og holdent i Liturgi og Korals Tegn. — — Til sidst holdt Pater van Biervliet Exercitierne for Assumptions Søstrene, som han kender fra deres Moderhus Val Notre Dame i Belgien.

St. Ansgars Fond.

I Løbet af kort Tid har Kongreganister i de Forenede Stater bragt deres Tidsskrifts Oplagstal op fra 6500 til 80,000. Hvor der er en Vilje, kan der gøres meget for den katolske Presse.

Vi har modtaget og takker for følgende Bidrag:

Thorshavn	Kr.	10,00
Fru Larsen, Helsingør	»	20,00
A. E.	»	10,00
Fru Berggren	»	2,00
Otto Barfred (2. Bidrag)	»	10,00
	Kr.	52,00
Tidligere indkommet	»	2654,88
	Kr.	<u>2706,88</u>

Bidrag modtages af Hr. Prüser, St. Annæ Plads 28, Giro 26,773, samt af Redaktionen, Giro 4198.

FRA DEN VIDE VERDEN.

Mussolini om det nye Testamente.

Samtlige Skolers Direktører og Rektorer har fra Mussolini modtaget en Rundskrivelse, hvori han udtrykkeligt forordner Læsningen af det nye Testamente i Skolerne og Anvendelse under Skoleundervisningen. Det hedder deri: Alle Professorer og Lærere skal læse det nye Testamente, skal bibringe og udlægge det for Børnene. De skal endvidere drage Omsorg for, at Børnene lærer de smukkeste Steder udenad. Bogen maa ikke mangle i noget Skolebibliothek, thi gennem alle Aarhundreder forbliver den lige ny. Det er den største og mest nødvendige af alle Bøger, fordi den er guddommelig. Den nationale Regering vil paa denne Maade bringe Børnene og gennem dem det italienske Folks Sjæl ind paa den sikre Vej, paa hvilket Fædrelandet skal naa til sin ophøjede og sande Storhed.

Biskop Bares om Dr. Klausener.

»Katholisches Kirchenblatt« for Berlin bringer d. 15. Juli Artikler til Minde om den myrdede og derefter straks brændte Dr. Erich Klausener, hvis Død betyder et uerstatteligt Tab for Berlins katolske Aktion. Smukkest er det Eftermæle, som den afdødes Biskop giver ham: »Saaledes som han i Hoppengarten talte til de 60.000 Katholiker, og saaledes som han i sine fyrige Slutningsord klart lagde sin store Kærlighed til Kirken og Fædrelandet for Dagen, saaledes stod han altid for Berlins Katholiker: som en Mand af faste Principper, dannede ud fra den hellige Tros dybe Sandheder. Principper, som skabte Basis for al hans Gøren og Laden, og hvortil han bekendte sig uden Frygt og Dadel, mandigt og tappert i det private saavel som i det offentlige Liv: som en Mand med en Jernvilje, der legende sønderbrød enhver Hindring, som vilde stille sig i Vejen for hans Villen, som voksede i Styrke, naar Vanskelighederne øgedes, og som altid med rastløs, utrættelig, opofrende Kærlighed hengav sig til Tjenesten for Gud og Kirke, for Familie og Fædreland. — Et talende Billede for den hellige Augustins dybe Ord: Homo voluntas est: Manden er det, hans Vilje er. Den frygtelige Tragedie, som omgiver denne trofaste katolske og kærnetyske Mands Endeligt, hviler som et Tryk paa alle, der kendte ham.«

Dr. Erich Klausener.

Foruden de tyske Katholiker, hvis »pludselige« Død vi allerede har meddelt vore Læsere, er ogsaa Rigsføreren for »Deutsche Jugendkraft«, Adalbert Propst, blevet skudt. Søndag d. 1. Juli Kl. 20 blev han hentet i en Bil, og efter dagelang Uvished om hans Skæbne fik hans Slægtninge saa den officielle Efterretning, at han var skudt »under Flugtforsøg«.

Højtidstimer i Kirkeruiner.

I »Hemmet og Helgedomen« skriver Dagmar Adams-Ray: »Da de af vore katolske Forfædre opførte Kirker nu er lukkede for katolsk Gudstjeneste, søger vi somme-tider ud til Ruinerne, hvor man ikke kan forhindre os i at

faa læst en Messe og modtage den hellige Kommunion. Pastor Nordmark var den første, som læste den hellige Messe i Ardre Kirkeruin. Siden har talrige Præster holdt katholsk Gudstjeneste der, forrige Sommer en Dominikaner. Vi var 6 Katholiker til Stede, som knælede ned paa Marken foran den forvitrede Altersten, hvorpaa man endnu kunde skimte Konsekrationskorset. En lille Fugl tog Plads i Korvinduets gabende Aabning, og ganske stille sad den der under hele Messen. Over vore Hoveder hvævede Guds herlige blaa Himmel sig, og Træet nede i Kirken vajede for Vinden. En vidunderlig, herlig Messe, som Deltagerne ikke glemmer.«

Katholsk Kongres i Holland.

Søndag d. 24. Juni afholdtes i Holland i Hertogenbosch den sjette Nederlandske, katholske Kongres. Paa Aabningsdagen behandledes Spørgsmaalet »Autoritet i Kirke, Stat, Erhverv og Familie« i fire Foredrag, som hvert belyste Autoritetsprincippet inden for et af de nævnte Omraader. Om Søndagen afholdtes under mægtig Tilstrømning det store Møde med Pontifikalmesse paa Pladsen omkring St. Jan-Katedralen. Efter at man dernæst havde overværet den højtidelige Afsløring af den elskede hollandske Kardinal van Rossums Mindesmærke, defilerede en vældig Skare, som imidlertid havde samlet sig i Byens Gader, forbi Biskopperne i et prægtigt, otte Kilometer langt Optog og dannede saaledes Højde- og Slutpunktet for Kongressen.

Fremskridt i Spanien.

Det gaar godt fremad med den katholske Bevægelse i Spanien. »El Debate« udkommer nu ogsaa i Aftenudgave. Det er planlagt at oprette et katholsk Universitet, som utvivlsomt snart vil blive en Kraft, man maa regne med.

Noget af det nyeste, som man venter sig megen Gavn af, er Bevægelsen »Pro Ecclesia et Patria«, som organiseres af Accion Catolica. Dens Maal er ved Foredrag at klarlægge, hvor spanskfjendtlig den aggressive Laicisme er. Bevægelsen vil ved Materiale, hentet fra den hjemlige Kulturhistorie, vise, hvad Spanien skylder den katholske Kirke, saaledes at enhver forstaar, at man ikke kan fornægte Kirkens Værk i Spanien uden samtidig at fornægte den spanske Historie. Dette Felttog skal gennem 16 Uger føres i alle Spaniens Bispedømmer, og enhver Side af Landets katholske Historie bliver nøje undersøgt og udviklet af Talere, der er hjemme paa det historiske Omraade og for det meste tilhører Universiteternes og de religiøse Ordners Lærerkræfter. Og for at Udbyttet kan blive det videst mulige, skal Arbejderne over de behandlede Spørgsmaal udgives i en Samling paa 60 Bind.

Feriekoloni truet af Brand.

Den norske Feriekoloni i Sylling, som vore Trosfæller havde indsamlet ca. 1500 Kr. til, har været hjemsøgt af en ret alvorlig Brand, idet Beboelseshuset er fuldstændig nedbrændt. De 17 Drengene og de 3 Førere, som ferierede deroppe, slap i sidste Øjeblik midt om Natten ud af det brændende Hus, saa der heldigvis intet Menneskeliv gik tabt. Mgr. Irgens og Førstefuldmægtigen, Hr. Ruyter, tog øjeblikkelig op til Brandstedet. Medens Sylling-Kolonien bliver genopbygget, har man faaet Lov til at disponere over det gamle Sted Valstadhaug.

Et Kæmpemøde i Irland.

Irlands første eucharistiske Diöcesan-Kongres afholdtes for nylig i Beechmount tæt ved Belfast under Protektorat af Hs. Eminence Kardinal MacRory, Ærkebiskop af Armagh og Primas over hele Irland. Kongressen frembød et imponerende Skue. Henved 120.000 Katholiker, deriblandt omkring 500 Nonner, deltog i Kongressen, der samtidig var den 31 Aarsforsamling for Irlands Catholic Truth Society. Pontifikalmessen, som blev læst af Biskoppen af Ardagh, Dr. MacNamee, ledsagedes af et Kor paa 100 Drengestemmer og 40 Mandstemmer. Under Processionen, der strakte sig over $\frac{1}{3}$ Mil, bar Hs. Eminence Kardinal MacRory Alterens helligste Sakramente. Det fortjener at blive fremhævet, at ingen Demonstration eller Forstyrrelser fandt Sted fra Ulsters Protestanter.

Konversionsbevægelse i Syrien.

Da Patriarken af Damaskus, Gregoire Haddad, for nogle Aar siden døde, opstod der en dyb Spaltning inden for det orthodoxe Samfund i Syrien, som førte til Ud-vælgelsen af 2 rivaliserende Patriarker. Denne Situation har berørt mange orthodoxe pinligt og har faaet dem til at vende Blikket mod den katholske Kirke. Man kan allerede tælle Konversionerne i hundredvis: i Ain-Ech-Chaara: 120, i Daraia: 120, i Hiné: 300, og ogsaa flere i Sednaia. Bevægelsen tager til i Omfang, og flere Konversioner kan ventes. I Damaskus er der nedsat en Komité med den h. Johannes af Damaskus som Værnehelgen for at komme Konvertiterne til Hjælp og mest muligt drage Omsorg for det nye katholske Samfund.

En Ærkebiskop mægler.

Præsident Roosevelt har udnævnt Ærkebiskoppen af San Francisco, Mgr. Edward J. Hanna til Formand for den nationale Komité for Søfolk, som har til Opgave grundigt at undersøge alle Forhold ved de kaliforniske Søfolks

Forts. næste Side.

Kirkelig Kalender.

Juli. 22. S. 9. Søndag e. Pintse. 23. M. Apollinaris. 24. Ti. Vigilie. 25. O. Jacob den Ældre, Apostel. 26. T. Anna, Jomfru Marias Moder. 27. F. Pantaleon. 28. L. Nazarius, Celsus, Victor I. og Innocents I.	Juli-Aug. 29. S. 10. Søndag e. Pintse. 30. M. Abdon og Sennen. 31. Ti. Ignatius af Loyola. 1. O. Petri Fængsel. 2. T. Alfons M. Liguori. 3. F. Genfindelse af Stephans Relikvier. 4. L. Dominicus.

Juli. Ugens Messebønner.

22. S. **9. Søndag e. Pintse** (684—519); 2. *Sæt Bønner*: Maria Magdalene (1008—831), Slutningsevangelium: Maria Magdalenes (307—832).
23. M. Apollinaris (1011—835); Liborius.
24. Ti. Vigilie ([1]—[1]); 2. Christine ([61]—[61]). 3. Gudsmoder ([90]—[94]).
25. O. Jacob den Ældre (1014—839); 2. Christopher.
26. T. Anna, Jomfru Marias Moder (1017—841).
27. F. †Pantaleon (1018—842); 2. Om de helliges Forbøn ([120]—[105]); 3. Efter frit Valg.
28. L. †Nazarius, Celsus, Victor I og Innocents I (1018—842); 2. og 3. som Fredag.

Af Sidetallene i Parenthes gælder det *første* den ny Udgave af Messebogen (1926), det *andet* den gamle Udgave (1907). Er der kun anført eet Tal i Parenthesen, gælder det den ny Udgave.

Anm. Paa de med † mærkede Dage, kan Præsten efter frit Valg læse Sjælemesse og andre Votivmesser, hvorfor man paa disse Dage ikke kan regne med, at de her angivne Messer læses.

Tre lukkede Retraiter i Roskilde.

- I. For unge Damer: Fra Onsd. Aft. d. 25. Juli til Sønd. Morg. d. 29. Juli
- II. » ældre » » » » 1. Aug. » » » 5. Aug.
- III. » Herrer: » » » » 8. » » » 12. »

Se iøvrigt N. U. Nr. 22 Side 567.

Danske Kvinders Katholske Forbund.

Retraiter og »8 Dage paa Højskole« paa Trørødhus.
For unge: fra Søndag Aften d. 12. August til Søndag d. 19. Aug.
 Leder: Pastor Messerschmidt.

For ældre: fra Tirsdag Aften d. 21. August til Onsdag Morgen d. 29. August.

Leder: Pater Kelly. Skriftlig Tilmeldelse til D. K. K. F.s Sekretariat p. t. Trørødhus pr. Vedbæk.

Strejke. Ærkebiskoppen er kendt som heldig Mægler i den Slags Strejker og fik bl. a. i 1921 bilagt Bygningsarbejdernes store Arbejdskonflikt. I 1931 udnævnte Guvernøren af Californien ham til Formand for den statslige Kommission til Arbejdsløshedens Bekæmpelse.

FREMMEDSPROG-TRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN).
 Svanemosegaardsvej 4. Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.
 Færdig fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.
 Afleveret til Postvæsenet Torsdag d. 19. Juli.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

82. Aargang

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnemen- 3 Kroner Kvartalet (inclusive Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 St., København K. Telefon: Palæ 3762, Kl. 13—16). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kroner aarligt. — Redaktør: Pater G. Scherz, Hans Bogbinders Allé 2, København S; Telefon Amager 3202; bedste Træffetid Kl. 13¹/₂—14¹/₂.

Nr. 30.

Søndag den 29. Juli

1934

INDHOLD: Er Kyskhed mulig? II. — Hvorledes St. Georg besejrede Dragen. — Pastor Johannes Hillebrand. — For Sogn og Menighed i 25 Aar. — Strejflys fra Rædselsdagene i Tyskland. — Presse-Rundskue. — Paa Lytterpost. — Nye Bøger. — Fra Hovedstad og Provins. — Fra den vide Verden. — Brevkasse. — Avertissementer. — Kirkelig Kalender. — Ugens Messebønner.

Er Kyskhed mulig? II.

Ja, mulig maa den være, for ellers var den ikke paabudt i det 6. og 9. Guds Bud, ej heller vilde Ukyskhed udelukke fra Himmerige. Christi Apostel siger jo: »Bedrag ikke jer selv: Utugtige Personer, . . . Ægteskabsbrydere, Mennesker, der gør sig skyldige i Selvbesmittelse eller skænder Personer af deres eget Køn . . . skal ikke arve Guds Rige.« (1. Kor. 6, 9—10.) Ogsaa i Brevet til Galaterne taler Paulus meget bestemt om Ukyskhedens frygtelige Konsekvenser: »Kødets Gerninger er almindelig kendte: Utugt, Urenhed, Ublufærdighed, Vellyst . . . og den Slags. Derom har jeg allerede sagt jer paa Forhaand og gentager det: de, som gør saadan noget, vil ikke faa Del i Guds Rige.« (5, 19—21.) Man kan altsaa ikke komme udenom dette: lovstridig Brug af de legemlige Kræfter, som her er Tale om, eller blot lovstridig Attraa efter den Lyst, Gud i sin Visdom har knyttet til dem, medfører det overnaturlige Livs Tab i Tilfælde af, at de nævnte Ting er direkte villet

og udtrykkeligt tilsigtet, og at Viljen med fuldt Overlæg har givet sit Samtykke dertil.

Hævder vi Kristne saaledes Kyskhedens Mulighed, indrømmer vi ogsaa gerne dens Vanskelighed. Ja, naar man betragter de Vilkaar, under hvilke denne Dyd i vore Dage skal bevare sin Pletfrihed og Glans, kommer man hurtigt til den Overbevisning, at denne Vanskelighed mange Steder er blevet usædvanlig stor. Jeg skal ganske kort antyde hvorfor. Da jeg for fem Aar siden i nogle Uger opholdt mig i Berlin, væmmedes jeg ved Synet af den Brutalitæt, hvormed Drifterne oppiskedes dernede, og jeg længtes efter at komme hjem igen til København, fordi jeg maatte sige til mig selv, at Københavnerne i Almindelighed havde meget mere Sans for Sømmelighed end Folk i Berlin. Men i Mellemtiden er der desværre sket betydelige Forskydninger til det værre ogsaa hos os. Den tidligere Finfølelse synes at være tabt, og som Følge heraf giver de ydre Forhold nu tit Anledning til, at Kyskheden kun kan bevares ved Hjælp af en haard og bitter indre Kamp, der desværre altfor ofte ender med et Nederlag.

Men selv om vi regner med, at den danske Nations medfødte Sans for det ædle og rene snart ryster alt det uværdige, som vi for Øjeblikket maa beklage, af sig igen, saa er den Drift, hvormed Gud vilde sikre Menneskeslægtens Bestaaen, i sig selv saa voldsom, at den, saa længe den gør sig gældende, tvinger til gennemført Vagtsomhed og Selvbeherskelse, hvis den ikke skal blive til en alt ødelæggende Ild. Kyskhedens Dyd er i saa Henseende mere fordringsfuld end enhver anden kristen Dyd. Uafsladelig skal man staa paa sin Post, og til alle Sider skal man have henvendt sin Opmærksomhed. Man skal gaa af Vejen for saare mange Ting: Lediggang, Umaadelighed i Mad og Drikke, slet Selskab, sjofel Tale, daarlige Bøger, lumre Skuespil, uanstændige Danse, usømmelig Paaklædning, farlig Fortrolighed i Omgang med andre o. s. v.

Det er altsaa et helt System af Forholdsregler, der saaledes bliver nødvendige. Alligevel er de ikke tilstrækkelige til at værne om Kyskheden, der er skøn som en Lilje og kostbar som en Perle, Englenes Fryd og Gud vor Frelsers Ære. For, selv om vi fra vor Side har gjort alt,

hvad der staar i vor Magt, saa er dog alle vore Anstren-
gelser forgæves, hvis ikke Guds helbredende og
hjælpende Naade fra først til sidst ogsaa er med.
Det er jo vor store Skam og dybe Sorg, at Syndefaldet i
Paradiset har gjort Legemets Begær saa overmægtigt i os,
at Aanden, saa længe den staar alene, maa bukke under i
den ulige Kamp. »Hvis Herren ikke vogter sin By, vogter
Vagten forgæves«, gælder ogsaa om Kyskhedens Dyd. Imid-
lertid giver Gud den tiltrængte Hjælp til enhver, der paa
den rette Maade beder ham derom, og navnlig til dem, der
ofte og værdigt modtager Bodens og Alterets hellige Sakra-
menter.

Hvis derfor nogen ikke af egen Erfaring kender den
her omtalte Kamp, kan han let slutte sig til dens Alvor
ved bare at overveje, hvor meget der skal til, hvis den
skal krones med Held. Ender den med et Nederlag, skyldes
Ulykken enten Forsømmelse af Bønnen og de andre Fr om
hedsøvelser, eller manglende Aarvaagenhed paa et eller
andet Punkt. (Jeg ser her bort fra de Tilfælde, hvor man
overhovedet ikke vil foretage sig noget.) Kun dér, hvor
man gennemfører vor Frelsers Jesu Christi Formaning til
baade at vaage og at bede og følger de Kampregler, han
har lært os, er vi virkelig sikret mod Ukyskhedens Synd,
der, hvis den bliver til en ligefrem Last, har skrækkelige
Ledsagere. Man har iagttaget Sindets Formørkelse og Guds-
frygtens Udjagelse, Lede og Væmmelse ved alt, hvad der
er guddommeligt og helligt, og endelig Hjertets Forstokkelse
og Tab af den kristne Tro. Det hele afsluttes ikke sjældent
ved en Død uden Anger og Bod, i Ufred med Gud.

Unægtelig drejer det sig her om en meget alvorlig Sag,
og den indre Nød er mange Steder ret stor. Derfor har
man i de senere Aar oftere raabt op om, at Ungdom-
men, mere end det er sket hidtil, maaltbevidst burde
opdrages til Kyskhed. Det Krav er meget berettiget og
rører ved en vigtig Side af Sagen. Lad os høre noget om
det næste Gang.

F. K.

Hvorledes St. Georg besejrede Dragen.

Riddernes Værnehelgen, Spejdernes Patron, den helige Georg er — især i sin Kamp mod Dragen — Sindbilledet paa den modige Kristen, der har viet sig selv og sit Liv til Kampen mod det onde og lave i denne Verden og for det ophøjede og det, som trænger til Hjælp. Historien kan ikke fortælle os ret meget om St. Georg, ikke mere, end at han har levet, at han døde som Martyr omkring Aaret 303. Saa meget kærligere har Legenden i Øst og Vest, i Middelalder og i vore Dage beskæftiget sig med ham, og da vi ofte i Billeder og i Tale møder en Henviisning til St. Georgskampen, kan det være af Interesse at høre, hvorledes Legenden har forestillet sig den. Vi tager nedenstaaende Skildring fra Jacques Michels Bog *La Merveilleuse Légende de Saint Georges Patron des Scouts* (Paris, Editions Spes 1933, 180 S.), hvor hele St. Georgs-Legenden fra hans Fødsel til hans Død fortælles i middelalderlig Legendestil, støttet af udmærkede, moderne Illustrationer.

Ikke langt fra den Palmelund, hvor Georg hvilede sig, førte en vidtstrakt Dal med skyggefulde Skrænter hen til den smukke Stad Lydda, en rig By, hvis Indbyggere trods deres Afsondrethed levede lykkeligt og i Overflod. En god Fyrste herskede over dem med Mildhed, og hans Undersaatter gav ham mange Tegn paa deres trofaste Hengivenhed. Klimaet var mildt. De omkringliggende Bjerge skærmede for den alt for hede Vind, der kom strygende ind fra Ørkenen. Fra Havet blæste en duftende, forfriskende Brise ind over Byen. Alt syntes det bedste af det bedste i Verden.

Men en Dag brød Ulykken ind over den lykkelige By Lydda. Et frygteligt Uhyre kom ned fra Bjergene, fra Ørkenen eller fra Havet og søgte Ly foran Byens Porte i en Hule, som førte ud til en Mose. En mægtig Drage, frygtelig at se, hensatte Byens Befolkning i Rædsel: Bugen var gul med brune Pletter, Ryggen dækket af store Skæl, en ubeskrivelig lang Hale og et uhyggeligt stort Gab med en utrolig Masse skarpe, spidse Tænder. Naar den trak Vejret, gjorde den en frygtelig Støj, og den holdt saa meget Luft tilbage, at den, naar den endelig pustede Luften ud, som den imidlertid havde blandet med sin Gift, kunde dræbe Kvæget paa mere end 4 Skridts Afstand.

Utallige Gange havde den drevet de Folk tilbage, som var gaaet ud for at ødelægge den. Men intet Menneske havde vovet sig hen til dens Hule, som genlød af skræk-indjagende Brøl. For hver Dag, der gik, blev den dristigere, og den kom efterhaanden helt hen til Byens Volde, hvor den med sin forgiftede Aande dræbte alt Kvæg og alle Mennesker, den overrumplede paa sin Vej. Disse Visitter satte Kronen paa de ulykkelige Lyddiers Rædsel, og for at holde

Uhyret borte, besluttede man hver Dag at ofre to af de fedeste Faar. Man bar dem hen paa et Sted langt borte fra al Beboelse, men ikke ret langt fra Mosen, hvor Dragen somme Tider sov. Den vænnede sig til at søge dér og tog de intetanende Dyr i een Mundfuld. Dens Gab flækkede Hovedet fra det ene opretstaaende, spidse Øre til det andet, og nogle fortalte, at det var saa stort, naar den holdt det aabent, at et 10-Aars Barn med Lethed kunde gaa oprejst derind.

Den Rædsel, den spredte, er over al Beskrivelse. Naar en ulykkelig Hyrde opdagede Dyrets fremstaaende Øjne i det flade Hovede, de korte, tykke Poter, hvis Kløer bearbejdede Jorden, og den logrende Hale, havde han kun een Tanke: at flygte saa hurtigt, det kunde lade sig gøre, og han overlod sin Hjord til Uhyret blot for at frelse sit eget Liv.

Men efter nogle Ugers Forløb kneb det med at skaffe Faar, og saa maatte man finde andre Ofre. Man holdt Raad i Herskerens Nærværelse, og det blev bestemt kun at give Dragen eet Faar om Dagen, det andet skulde ved Lodtrækning erstattes af et Menneske. Og for at være helt retfærdigt skulde alle tages med i denne Lodtrækning, ogsaa Børnene, Piger og Drengene, uden Hensyn til Alder . . .

Saaledes sygnede Byen hen i Sorg. Pesten vilde have været for intet at regne imod denne Svøbe. Hverken i Paladserne eller i Hytterne holdtes længere nogen Fest. I de søvnløse Nætter spøgede Mareridtet, som den gryende Dag ikke kunde tage bort. Markarbejdet lod man i Stikken. Husene stod forladte af deres Ejere. Af Frygt for den Skæbne, der ventede dem, foretrak de at flygte ud i Ørkenen, hvor de forvildede sig og døde af Sult og Tørst.

Fyrsten af Lydda følte sig helt forkommen i sin Magtesløshed. Han havde en eneste Datter, som han elskede over alt. 16 Aar før Ulykken var hans Hustru død, da hun skænkede Livet til dette Barn, og siden vaagede Herskeren med sygelig Ømhed over hendes tiltagende Skønhed. Smuk var hun over al Maade. Over hendes rene Ansigt laa et Skær af vidunderlig Ynde, og hun ejede en Friskhed og Sarthed som en halvt udsprunget Rosenknop. Lyddierne elskede hende lige saa højt, som Faderen elskede hende.

En Morgen, da de sammen sad i en af Paladsets forgyldte Sale, hørte de en ubestemt Summen stige op imod sig. Selv om de endnu ikke kendte Grunden hertil, fik denne Summen dem dog til at stivne af Rædsel. Men de forblev ikke længe i Tvivl. En Dør aabnedes og en grædende Slave kom for at meddele, at Valget den Dag var faldet paa den unge Prinsesse som det Offer, Uhyret skulde have.

Den ulykkelige Konges første Tanke var at flygte med

hende. Men en tæt Folkemasse pressede sig sammen foran Paladsets Porte og fordrede med høje Skrig Ofret og dets Fader. Denne styrtede ud paa Altanen, som vendte ud mod Pladsen. Han viste Folket sine Taarer og bønfoldte dem om Barmhertighed. Han tilbød dem sine Penge, sine mest kostbare Skatte for at frelse sin Datter.

Indbyggerne blev først forbavsede over denne Modstand. Men snart blev de grebet af Raseri: »Forordningen, som du har kundgjort, har ført vore Brødre, Hustruer og Børn i Døden. Din Datter skal heller ikke fritages, siden Valget er faldet paa hende.« De truede med at stikke Ild paa Paladset, hvis han tøvede længe. Den fortvivlede Fyrste forstod, at han maatte bøje sig. »Hvis blot mit Offer,« sagde det stakkels Barn under Hulken, »hvis blot mit Offer maatte blive det sidste, med hvilken Glæde skulde jeg ikke hengive mig for at frelse vort Folk. Men, ak, vi vil alle dø under dette Uhyres giftige Aande.«

Timen nærmede sig, hvor Dragen var vant til at forlade sin Hule og sluge sit daglige Bytte. Folket stod utaalmodigt ventende uden for Fyrstens Palads, og enkelte Sten slyngedes allerede hen ad Vestibulens Fliser. Den unge Pige stod der, klædt i hvidt, og rakte sin Pande hen til sin Fader til det sidste Kys.

»Min elskede Datter,« sagde han, »du var hele mit Haab, hele mit Liv. Hvorfor har jeg dog ikke hellere maattet dø, end at skulle se dig omkomme saadan.« Knust af Smerte og Resignation lod han hende gaa, fulgt af Folket, der pludselig var blevet stille, til det forbandede Offersted. (Sluttet.)

Pastor Johannes Hillebrand.

1909—1934.

Sognepræsten i Horsens, Pastor Johannes Hillebrand, fejrer d. 31. Juli sit 25 Aars Præstjubilæum. Det kvarte Aarhundrede, der er forløbet, siden Jubilaren i Trier viedes til Præst, har ikke været helt almindeligt og rigere paa Begivenheder, end det falder i de flestes Lod at opleve. Nogle Uger efter Præstevielsen kom Pastor Hillebrand, som er født i Westfalen den 25. Decbr. 1881, til Danmark og blev ansat som anden Præst ved St. Josefs Hospital i København. Hurtigt lærte han det danske Sprog og fik af Biskop v. Euch overdraget en Opgave, hvor han kom til at yde en betydelig Gerning, nemlig som Leder af Katholsk Ungdoms Forbund. Dette var dengang knap to Aar gammelt,

havde stridt sig gennem al Begyndelses Vanskeligheder og var nu ved at finde Fodfæste, hvortil Pastor Hillebrand blev en meget stor Støtte. Med Alvor og energisk Interesse tog han sig af Hvervet som Forbundets Leder, forstod at samle Ungdommen og at tale til den, saavel fra Talerstolen som under fire Øjne. De syv Aar, hvor Jubilaren ledede K. U. F., skal ikke glemmes nu paa Højtidsdagen, i de Aar udrettedes meget godt, som nu mindes i Taknemmelighed af de mange Medlemmer, der hver anden Uge samledes i Forsamlings-salen i Bredgade og senere i Præsteboligen ved St. Josefs Hospital.

I Foraaret 1916 indkaldtes Pastor Hillebrand til tysk Krigstjeneste og maatte drage ud i det store Ragnarok som Feltpræst. Da Krigen endte, vendte Pastoren tilbage til Danmark, og nu finder vi ham blandt Provinsens Sognepræster, først i Svendborg, hvor han virkede fra 1919 til 1927.

Pastor Johannes Hillebrand.

Skønt Pastor Hillebrand som Tysker kom til det patriotiske Svendborg i en Tid, hvor de nationale Strømninger gik stærkt over Landet, blev han dog snart en populær Skikkelse og vandt saa at sige hele Byens Venskab og Agtelse. Og det vil sige meget. Alle, der kom i Berøring med Pastoren, kom til at holde af ham for hans lige saa ligefremme som retlinede Maade at være paa. I 1927 flyttedes Pastor Hillebrand fra Fyn til Jylland og blev Sognepræst i Silkeborg, hvor han virkede i fem Aar, indtil han i 1932 overtog sit nuværende Embede som Sognepræst i Horsens.

Bag disse Aarstal ligger en rig og frugtbringende Virksomhed i Kirkens Tjeneste. Ingen, der kom i Forbindelse med Pastor Hillebrand, har kunnet undgaa at blive paa-virket af hans stoute Personlighed. Altid interesseret, altid

i energisk Virksomhed, kernesund i Aand og Tanke, forstod han at gøre sig gældende, hvor han kom frem, i det københavnske Ungdomsforbund, hos Fynboerne og blandt Jyderne. Der er aldrig kedeligt, hvor Pastoren er med, han er glad mellem glade, men kan ogsaa til rette Tid og Sted sige et Alvorsord, saa det sidder og ikke lige straks glemmes igen.

At lytte til Pastor Hillebrands kraftfulde Prædikener, der spiller over alle Register, er altid en Glæde og Berigelse. Han har sin saa ganske særegne Maade at prædike paa, kan være voldsom med stærke Ord, men ogsaa nænsom med bløde, poesifyldte Billeder. Han kan vise Fortabelsens yderste Mørke og Klage, men ogsaa Salighedens liflige Enge. Og altid virker han saa velgørende ægte, aldrig hul eller forloren. Det er i det hele taget en af Pastor Hillebrands store Sider, at han i al sin ligefremme Oprindelighed er saa ægte.

Pastor Hillebrand er helt igennem Kirkens Mand. Kirken og dens Hierarki er for ham en Idé, for hvilken han kræver og ogsaa selv yder den største Respekt. Det er ikke fordi, han selv er Præst eller af personlige Hensyn i det hele taget, men det er Kirken og dens Præstedømme som saadan, han kræver respekteret.

Blandt mange værdifulde menneskelige Egenskaber, Pastor H. er i Besiddelse af, skal nævnes hans ubrødelige Trofasthed mod de Mennesker, han har sluttet Venskab med. De kan ogsaa bevidne: Gaar det paa en eller anden Maade skævt for et Menneske, skal Pastor Hillebrands skarpe Øje, der ser lige lukt gennem Sjæl og Sind, nok opdage det, og saa følger enten en rystende Tordentale eller delta-gende, hjertelige Ord.*)

Der er meget at takke Jubilaren for nu til Mindedagen, og hertil føjer sig Ønsket om endnu mange Aars Virke blandt os.

Johs. H.

*) Vi vilde gerne have bragt en nærmere Redegørelse for Pastor Hillebrands Virksomhed i Provinsen, men da en Indsender i sidste Øjeblik har svigtet, ser vi os ikke i Stand dertil.

For Sogn og Menighed i 25 Aar.

Skal Pater Klar engang kanoniseres — og at han i levende Live allerede er »ærværdig«, ved alle, der kender hans Maade at tale og handle paa — bliver han bestemt indrulleret i Sognepræsternes Kor. De 25 Præsteaar, som er udløbet den 29. Juli i Aar, har tilfulde godtgjort, at vor Jubilars Glæder og Bekymringer falder sammen med hans Menigheds Glæde eller Sorg, Fremskridt eller Tilbagegang.

Pater Klar er født i Michaelisthal i Schlesien, hvor hans Forældre havde en lille Gaard og fem Børn, hvoraf Franz som den ældste saa Verdens Lys den 16. Februar 1883. Landsbyskolen tilfredsstillede det første Videbegær og bibragte Pater Klar bl. a. hans karakteristiske Skrift med de lange, tynde Snirkler; men da Stedets Kapellan øjnede et Præsteemne i den besindige Dreng, gav han ham privat Latinundervisning, saa han straks kunde rykke op i det, vi vilde kalde 2. Mellem, da han som fjortenaarig sendtes til Benediktinergymnasiet i Braunau. Studierne fortsattes paa Redemptoristernes Latinskole i Katzelsdorf, afbrudt af Noviciat og Løfteafleggelse den 15. August 1903 i Eggenburg, og kronedes til sidst med Filosofi og Theologi i det bjergomkrante Mautern i Steiermark. Stor var Forældrenes og Søskenes Glæde — den yngste Broder forberedte sig til Præstegerningen, medens den anden, Fr. Beda, var blevet Redemptorist-Lægbroder — da deres ældste kunde give dem den første præstelige Velsignelse efter Primitismessen den 1. August 1909.

Efter et Aars afsluttende Studier sendte Ordenen den unge Præst til København, hvor den dengang aaleslanke Pater ankom en Januaraften i 1910. Det katolske Danmark har Jubilaren siden tjent, fra 1910—1921 i St. Annæ Sogn i København, 1921—1924 i Odense og siden igen i Sundby, hvor han ogsaa var Superior og Sognepræst fra 1924 til 1930.

Som man vil se, har Pater Klar kun været Sognepræst i 6 Aar, men det er alligevel en let Sag at bevise, at han i alle de 24 Aar kun levede for Sogn og Menighed. Hans Kærlighed til Sognet begynder med hans Begejstring for Sognekartotheket. Pater Klar har flere Sognefortegnelser af ældre og nyere Dato paa sit Værelse, og mindst eet Kartothek til hver Frakkelomme. Der er Kartotheker i Bogform, Seddelkartotheker, Fortegnelser over Katholikerne fordelt efter Gader og Navne, haandskrevne og maskinskrevne, rent bortset fra, at Jubilaren besidder en ufejlbar Liste over alle Sognemedlemmer og deres Familieforhold i sin Hjerne. Man drøftede engang i et Selskab, hvad hver enkelt først

vilde gøre under en pludselig Ildebrand, og man var for P. Klars Vedkommende straks paa det rene med, at han fremfor alt vilde slette det nedbrændte Hus i sit Kartothek. Ét er sikkert: det er lettere at finde Menighedens sidste nyfødte Baby i hans Kartothek end selve Kartotheket paa hans Skrivebord.

Dette statistiske Forarbejde er dog kun et Middel og muliggør f. Eks. de systematiske Husbesøg, som P. Klar er saa flittig til. I Sundbys Gader er hans Person og Cykle godt kendte og for saa vidt ogsaa let kendelige, snart paa

Pater Fr. Klar C. SS. R.

den lidt usymmetrisk sid-dende Hat, snart paa den sindige Ro, hvormed han træder Pedalerne. Uden for Amager færdes han ikke meget, kun kølig er hans Interesse for, hvad der bevæger Lande og Byer rundt omkring, men han oplever Verdens store Rørelser paa nært Hold og i Sognet. Han beregner, at Daabenes Antal i 1933 er mindre end i 1905, skønt Menigheden i Mellemtiden er vokset til omtrent det firedobbelte, og paapeger den moralske Side ved disse Tal. Han viser, at kun

28—30% af Menighedens voksne betaler Kirkeskat. Han sammenligner andre Landes Indsats i den katolske Skole med Sognets og drager deraf sine Slutninger. Han konstaterer, at Menigheden har 170 ugifte Mænd, som kan vælge mellem Menighedens 184 ugifte Kvinder, muligvis med en Bagtanke om og et hemmeligt Længselssuk efter en Slags Massebryllupper à la Hitler eller Mussolini.

Sogneskolen har kunnet glæde sig ved P. Klars særlige Bevaagenhed, og jeg tænker da ikke blot paa hans store og solide Arbejde som Lærer med 15—20 eller flere Timer om Ugen. Med utrættelig Sejghed indprentede Pateren de katolske Forældre at sende deres Børn i den katolske Skole. Skolen er i hans Tid som Skolebestyrer naaet op paa de fleste Elever, over 180. Hundreder af Børn, der er gaaet gennem hans Hænder, og udfylder nu som voksne deres Plads i Samfundet, skyldes det delvist ham, der kunde tale saa indtrængende til dem, med det ham egne Tonefald, eller tage dem paa en ganske speciel Maade »i Hagen«.

Pater Klar er ogsaa Redaktør! Straks da »Nordisk Ugeblad« udsendte Sognebladet, organiserede han Omdelingen, saa Bladet bringes i hvert Hjem. Over 400 Blade fordeles nu hver Uge. Og saa vedlægger P. Klar oven i Købet hver Uge to duplikerede Sider med specielle Sognenyheder og Formaninger.

For Sognets finansielle Fundering har Jubilaren gjort meget. Talen om Kirkeskat er ilde hørt hos den ene eller den anden; P. Klar har alligevel paataget sig at indprente denne Pligt, ikke maaske af Pengebegærlighed, thi det skal være sagt, at han ofte har givet over Evne, hvor det drejede sig om at hjælpe, ja, Professionals blandt Tiggerne henvender sig helst til ham, og de ved hvorfor. Men han tror med Rette ikke paa en Kærlighed til Kirken, som undrager sig pligtmæssige Ofre.

Hvad Menighedsplejen angaar, har St. Annæ Sogn i de senere Aar faaet to Hjem: Børnehjemmet og St. Annæ Alderdomshjem. Det er ikke for meget sagt, at P. Klar har baaret Dagens Byrde ved deres Stiftelse. Da Børnehjemmet i 1930 grundlagdes, kom Stødet dertil nærmest udefra, fordi St. Hedvigs Søstre maatte opgive deres Hjem i Slagelse og søgte et andet Hus i Hovedstaden. Men P. Klar tog sig straks med Iver af Tanken og stod med Raad og Daad bi ved Udførelsen. Og hvad Alderdomshjemmet angaar, da hvilede gennem Maaneder Hovedbyrden paa hans Skuldre, baade hvad Adöptering, Installation, Forhandlinger med Søstre og Pensionærer og Kapitalfremskaffelse angik, og den hviler der stadigvæk, thi det er ikke noget lukrativt Foretagende.

Og til Slut den nye St. Annæ Kirke. Jeg er næsten vis paa, at P. Klar vil se mildt bebrejdende til mig, fordi jeg nu ikke anbefaler at købe »Mursten« til den, men i Stedet for bekendtgør Gironumret til St. Ansgars Fond. Her skal dog kun siges, at P. Klar har været den bedste Drivkraft til at samle ind til den nye Kirke, han beskæftiger sig Dag og Nat med Planerne til den, og det skyldes i særlig Grad hans Energi og stille, ufortrødne Virken, at Fonden efterhaanden har naaet de første 100.000. Naar jeg nu slutter, er det ikke af Mangel paa Stof; jeg kunde endnu tale om det store smukke Kors paa Kirkegaarden, som P. Klar har rejst og — halvt betalt, om hans grundlæggende Virksomhed for Kongregationerne, om hans dygtige Ledelse af Kirkens Kor, men Pladsmangel tvinger mig til at slutte med et hjerteligt: Til Lykke! med denne rige og velsignede Virksomhed og ad multos annos!

Strejflys fra Rædselsdagene i Tyskland.

»Osservatore Romano« øver skarp Kritik af Hitlers Tale og finder ingen Undskyldning for Blodbadet den 30. Juni. »En afkortet Retsprocedure, selv en Dødsdom, afsagt af en eller anden Undtagelsesdomstol, havde gavnet »Statens Vel« og »Landets Værdighed« betydelig mere end enhver efter Henrettelsens Fuldbyrkelse foranstaltet Bevisførelse mod de skyldige og enhver Art af Forsvar for denne Revolutions Undertrykkelse. Naar Hitler i sin Tale betegner Retsvæsenet som svagt og uegnet, maa man dertil svare: Havde de ansvarshavende ved Münchener-Oprøret i 1923 udvist den samme Adfærd som nu i 1934, saa havde Førerne inden for Nationalsocialismen ingen Lejlighed haft til at gennemføre deres tyske Genopbygningsprogram.«

Intet dadler »Osservatore Romano« mere end den Omstændighed, at der blev forment de dødsdømte religiøs Bistand, hvilket aabenbart skyldes Rosenbergs ny-hedenske Tankegang. »Man havde foreslaaet, at der maatte ydes de dødsdømte religiøs Bistand, men Bødlerne forbød dette, fordi Ofrene ikke blev fundet værdige dertil. En uhørt Adfærd. Uhørt og forfærdeligt! Uhørt og ufatteligt! Selv den strengeste Dommer og den mest uomstødelige Dom nægter ikke Døds kandidaterne Lov til at sige Farvel til deres paarørende, nægter dem ikke en stimulerende Drik eller en sidste Cigaret. Men disse dødsdømte har man nægtet Christus under Paaskud af, at de ikke var værdige dertil.« Disse hidtil ukendte Enkeltheder og den dertil knyttede skarpe Fordømmelse af den udviste Optræden, som Vatikanet med disse Ord har udtalt, har vakt stor Opsigt i Rom.

*

*

*

Om Mordet paa Ungdomsføreren A. Probst er der fremkommet flere Enkeltheder:

Probst blev Fredag den 29. Juni kaldt fra Düsseldorf til Berlin under Foregivende af at skulle være med i Forhandlingerne om Udførelsen af Konkordatet. I Virkeligheden blev der sendt Bud efter ham, for at han skulde modtage Døden. Da hans Hustru i flere Dage intet hørte fra ham, medens rædselsfulde Rygter om politiske Mord var i Omløb, dukkede en frygtelig Anelse op i hende om, at der kunde være tilstødt hendes Mand noget. Hun gik til Düsseldorfs Politidirektion og bad om Oplysninger eller

om, at man vilde eftersøge hendes Mand. Politiet erklærede intet at vide og ikke at kunne give sig af med Eftersøgninger. Denne Oplysning var af en saadan Art, at man straks inden for »Deutsche Jugendkraft«, hvor Rigsføreren havde sin store Venne- og Bekendtskabskreds, blev alvorlig bekymret for den forsvundnes Skæbne. Den syge Generalpræses, Msgr. Ludwig Wolker, tog nu Eftersøgningerne i sin Haand og rejste til SS.-Centralen i Essen. Her meddelte man ham, at man vidste, hvor Adalbert Probst var, men man maatte ikke give nogen Oplysning. Saa rejste Msgr. Wolker til Berlin. Hos det hemmelige Statspoliti blev der sagt ham, at Adalbert Probst »i Statens Interesse« var blevet fængslet og skudt. Dagen efter modtog Probst's Hustru den tjenstlige Meddelelse, »at hendes Mand var blevet skudt under et Flugtforsøg«, og at hans Aske vilde blive hende tilstillet med Posten. Det er sædvanlig Skik at sende de paarørende Asken med Posten. Urnen er forsynet med et lille Blikskilt, som paa tre Linier indeholder For- og Efternavn, Fødsels- og Dødsdatum. Adalbert Probst var kun 31 Aar gammel; han havde kun været gift i 13 Maaned, og han efterlader sig et 3 Uger gammelt Barn.

Der kan ikke findes nogen anden Grund for Mordet paa denne Mand end hans uforfærdede Arbejde som katolsk Ungdomsfører, der hidtil med Held havde forsvaret den katolske Ungdomsforenings Bestaaen over for alle terroristiske Forsøg paa Undertrykkelse. En Martyr for det katolske Tyskland!

Til Komplettering af Meddelelsen om Mordet paa den trofaste, katolske Fører af »Studentenwerk«, Dr. Friedrich Beck, har »Reichspost« fra München modtaget følgende Enkeltheder: Beck var Lørdag den 30. Juni om Formiddagen paa sit Kontor; hvor han tilbragte Eftermiddagen, er man ikke helt klar over. Det var hans Hensigt om Søndagen at tage ud til sin Familie i Landsberg a. L. Hans gamle Fader, som han hang ved med rørende Kærlighed, boede der med nogle af hans Søkende. Friedrich Beck, der var ugift, fandt altid Ro og Hvile i sit Barndomshjem. En telefonisk Opfordring til at »give nogle Oplysninger« i München naaede ham endnu Lørdag Eftermiddag, og han efterkom denne Opfordring. Kl. 10 om Aftenen blev han hentet i sin Bolig i München, og allerede Kl. 11 gik Rygterne, at han var blevet skudt. Liget, som man fandt skjult i en Skov i Nærheden af München, udviste frygtelige Skud i Hovedet og andre svære Læsioner. Endvidere havde man frataget ham hans Guldur og hans Tegnebog, som bevisligt har indeholdt 100 Mark. Kun hans

Rosenkrans, som han altid har hos sig, fandt man hos ham. Hans Lig blev frigivet til Begravelse, og han blev paa værdig Maade bisat i sin Fødeby Landsberg a. L. Ingen Avis maatte naturligvis bringe nogen Dødsanmeldelse eller opgive noget om Tid og Sted for Begravelsen. Det lykkedes nogle af hans mest intime Medarbejdere at flygte, efter at de havde hørt om Mordet paa Beck.

*

*

»Terroren fortæller i Østrig, og det er en Terror i Nationalsocialismens Tegn. Ved en djævelsk Voldsakt i Wien blev to Børn og en Kvinde dræbt, og samtidig fandt en Eksplosion Sted i Præstegaarden i Kapfenberg, hvor Præsten Frantz Eibel blev sprængt i Luften. Bomben skulde have været kastet ind i Kirken, hvis Ofret havde befundet sig der. Nihilismen, Anarkiet og Kommunismen har haft lignende Forløbere og har vist Vejen. Nationalsocialismen vil være Folkets Broderskab i Nationen, den vil være Indbegrebet af al Ret, al social Ligevægt, af alle de helligste Følelser inden for Religion og Fædreland. Men i Østrig forbereder den og realiserer den Brodermord, som blodpletter Fædrelandet, som ødelægger Ordenen, som slaar ned paa Religionen og krænker Menneskekærligheden.« (»Osservatore Romano« 27. Juli.)

Presse-Rundskue.

»**Tvangsbundne**« **katholske Værdier**. I Jyllandsposten af 3. Juli skriver Professor Dr. theol. J. P. Bang en Artikel: »Ny-Katholicisme? Kirkelige Værdier, der er gaet tabt under Protestantismen«. Professoren finder tre Værdier — man kunde tilføje flere — som Protestantismen fortryder at have bortkastet: Klosterlivet, Skriftemaalet og Fasten. De er bevaret i den katholske Kirke, men i en Form, hvori de er uantagelige for Protestanter. De er nemlig »tvangsbundne«, »stivnede« og »forkrøblede i ubetinget Lydighed«. Professoren indrømmer, at det netop var Tvangen, der bevarede disse Værdier i den katholske Kirke. Og omvendt: »dér, hvor Tvangen blev ophævet — Klostertvang, Skriftemaalstvang, Fastetvang — dér forsvandt ogsaa selve Sagen«. Professoren indrømmer ogsaa, at Protestantismen er gaaet for vidt i sin Protest mod den aandelige Tvang. »Der trænges nok til en strengere Lydigheds Aand inden for vor Kirke ... Frihed kan godt bestaa sammen med Disciplin ... Vi maa spørge os selv, om vi ikke i vor Begejstring for individuel Frihed har ladet det skorte paa

Lydighed og Disciplin, paa den Selvtugt, uden hvilken i Længden intet Samfund kan bestaa.«

Professoren haaber paa en »Ny-Katholicisme«, »Katholicisme i dette Ords bedste Betydning«, hvor det særlige »er underordnet Helheden«, men hvor der dog »ses mere paa Indholdet end paa Formen«, »hvor ingen Værdier vrages«. Professoren sammenligner Tvangen i den katholske Kirke med »Friheden« i det tredje Rige og finder, at den katholske Kirke overgaar Nazisterne ved sin »jernhaarde Disciplin og absolute Ensretning«, »hvor der ikke taales den mindste Forskellighed, og intet er overladt til den enkeltes frie Individualitet«. Om den katholske Kirke paa Grund af dette Aandsslægtskab, som Professoren mener, har særlige Chancer i Tyskland, faar staa hen og hører heller ikke til Sagen. Der er dog en afgrundsdyb Forskel mellem det tredje Riges og den katholske Kirkes Disciplin. Nazisternes Ensretning er ydre Tvang — Terror. Den katholske Kirkes Strenghed er det Aag og den Byrde, som Christus selv har lagt paa sine Disciple.

Kirkens Strenghed er ikke haardere, end at den er forenelig med vidtgaende Frihed. Jeg skal ikke komme ind paa den Tænkefrihed, om hvilken de forskellige filosofiske og theologiske Skoler vidner — rigtignok i Spørgsmaal, *quæ militant intra ecclesiam* d. v. s. hvor Striden bevæger sig inden for Dogmernes Ramme. Jeg skal heller ikke tale om den brogede Subjektivitet, der rører sig i de forskellige katholske Folkeslags Religiositet; en Procession f. Eks. arter sig anderledes i Brasilien end paa Berlins Gader. Eller om det religiøse Særpræg, der udmærker de forskellige katholske Ordenssamfund — saa forskellige, at Michael Neien-dam (Frikirker og Sekter S. 12) nærmest betragter dem som »Sekter under Kirkens Opsyn«, hvad der selvfølgelig er en Misforstaaelse. Nej, lad os holde os til de Arter af Tvang, som Professoren nævner: Klostertvang, Skriftemaals-tvang og Fastetvang.

Ved Klostertvang forstaar Professor Bang, saavidt jeg kan se, den Tvangssituation, der maatte opstaa for Samvittigheden ved, at Kirken gav Afkald paa et »fælles-kristeligt Livsideal« og kun saa Kristendommen virkeliggjort i Munkeaskesen, saa enhver, der vilde være Kristen for Alvor, skulde blive Munk; som om der var to Slags Kristendom i den katholske Kirke, en Fuldkommenhedens for Ordensfolk og en, der gik paa Akkord, som var god nok for alle de andre. Men Kirken har aldrig velsignet eller sluttet Fred med den Verdslighed, der maatte findes uden for Klostermurene, den har aldrig fritaget nogen for at efterkomme Christi Ord (Mt. 5, 48) om at være fuldkommen, som vor Fader i Himlen er fuldkommen. Derfor

har Kirken ogsaa i alle Aarhundreder kunnet helgenkaare Kristne, der har levet i Verden, som Ægtefolk, havde Børn og drev deres verdslige Sysler. Derfor har Kirken ogsaa altid begunstiget forskellige Ordenssamfunds Bestræbelser for »tredje Ordener« — foruden den mandlige og kvindelige Orden, der var bundet ved Løfter, en tredje for Mennesker, der levede i Ægteskab og beklædte borgerlige Stillingen — eller som Jesuiterordenen, ved Eksercitier at gennemtrænge Verdensfolk med deres Aand og faa dem til uden Løfter at stræbe efter Fuldkommenhedens Ideal. Da Jansenismen ved sin overdrevne Strenghed vilde gøre den verdensbundne Kristen til en Kristen af anden Rang, var det den h. Frans af Sales († 1622), der forsvarede »den kristne Fuldkommenhed i Verden« og i sin herlige Filothea gav en Vejledning til Fuldkommenhed.

Den i Protestanters Øjne mest odiøse Tvang er Skriftemaalstvangen. Men den ophæver ikke det personlige Ansvar. Om Kirkens Krav virkelig er opfyldte, saa at Præstens Absolution kan frembringe sin Virkning, afhænger i sidste Instans af Skriftebarnet selv. Kirken viser sine Børn en ubegrænset Tillid ved absolut at tro paa vor Syndsbekendelse og vor Forsikring om Anger og Forsæt. Den forudsætter, at vi er os vort Ansvar bevidst og ikke driver Gæk med det hellige. Ved sin Skriftemaalstvang tager Kirken os ligesom ved Haand og fører os hen til det Allereiligste; den lader os træde alene ind og staa Ansigt til Ansigt med Gud. Det er Øjeblikke, i hvilke vor Sjæls Frelse er lagt i vor Haand, Skæbnetimer, som enhver Katholik oplever, der tager det alvorligt med Skriftemaalet. Endnu større er den Tillid, Kirken viser os ved at betro Christi Legeme og Blod til os i den hellige Nadver. Den katholske Kristen lever i en Atmosfære af Tillid og Ansvar, ikke i Samvittighedstvang.

At Fasten bliver foreskrevet af Kirken, indser Professoren Hensigtsmæssigheden af. Ellers faster man simpelt hen ikke — i Længden da. Men Protestanterne mangler Forudsætningen for ogsaa at forstaa den principielle Berettigelse af Fastebudet. Vi Katholiker véd, ikke blot at der til Kristendom ogsaa hører Bod, men desuden, at Kristus har givet sin Kirke Magt til at binde og løse, d. v. s. give Love og Bud.

Professoren venter en »Ny-Katholicisme, der skulde kunne omspænde de skilte Kirkesamfund.« Han nævner, hvordan førende katholske og protestantiske Aander i Slutningen af det 18. Aarhundrede samledes i den katholske Fyrstinde Gallitzins Kreds og fortæller som Kuriosum, hvordan Historikeren E. C. V. Werlauff († 1871) var henrykt over at se tre Præster af forskellig Konfession, der-

iblandt en Katholik, spille Lhombre sammen. Professor Bangs Artikel er mere end blot selskabeligt Samvær. At anerkende Værdier er endog mere end Forstaaelse; det er en Haand, der er rakt ud. Vi Katholiker har ikke saa let ved at anerkende Værdier i Protestantismen, som den katholske Kirke ikke ogsaa har. For vort Vedkommende maa »Ny-Katholicismen« bestaa i at tænke retfærdigt om Protestantismen, at anerkende Protestanters ofte dybe Religiøsitet og at understrege det, vi har fælles, uden at prisgive det, som vi ønsker ogsaa Protestanterne igen maa faa Del i.

A. Menzinger S. J.

Paa Lytterpost.

Lørd. 30.-6. Kl. 17,45—18,15 talte Forfatteren R. Berg, Christinelund, om **Poul Helgesen**. Foredraget indeholdt intet nyt; men det kan vel nok have sin Betydning, at det blev frembævet, at P. H. vilde have haft en Reformation inden for Kirken, og at Reformationskampene først og fremmest var Kampe om Magt og jordisk Rigdom. Her er nogle Udtalelser fra Foredraget: »I Anledning af Lutherjubilæet kan det have sin Interesse at høre om denne Forløber for Reformationen i Danmark . . . Den Opfattelse, at P. H. var reaktionær (»Vendekaabe«), er ganske forkert; han var meget ivrig for det nye . . . Forดยber vi os i den Tids aandelige Liv blandt dem, der kæmpede for det nye, er det mest iøjnefaldende Trangen til at gøre sig personlig gældende . . . Sin Ungdom havde P. H. tilbragt i Karmeliterklostret i Helsingør, og hans Orden var særlig ivrig efter at reformere Ordenslivet. Han havde i Klosteret forarget sig over alle de Misbrug, der fandt Sted i den Kirke, han tilhørte. Overalt har han set Prelleri og Bedrageri til Fordel for de adelige og til Skade for de fattige. Han delte sin Forargelse med mange borgerlige . . . P. H. var stærkt grebet af Luther. Han kunde følge denne i mange Dele, saa længe han ikke optraadte mod Kirken og Paven. Han vilde Fornøelse, men ikke vælte omkuld . . . Var han ikke paa Stormændenes Parti, var han endnu mindre Smaafolks Mand, naar de vilde Vold mod Kirken. Han vilde blot kæmpe for Sjælens Frelse . . . Spørgsmaal om Messeofferet o. s. v. interesserede ikke Borgerne. Man vilde hindre den højere Gejstlighedens Udnyttelse af Kirkegodset. Man vilde have Gudstjenesten paa Dansk og have Evangelierne udlagt paa Modersmaalet . . . Reformationskampen var en ren Lægmandsbevægelse. Man var Tilhænger af det almindelige Præstedømme og vilde et varmt Fromhedsforhold til Gud

uden Kirken som Mellemand . . . Hvis P. H. var blevet førende i den danske Reformation, vilde denne være blevet mindre afhængig af de tyske Bevægelser . . . Reformationen 1536 blev en ren Magtudfoldelse . . . 1534 udtaler P. H.: »Den hellige Apostolorum Kirke følger jeg saa længe, til jeg ser en bedre.« . . . Han er sikkert død, tro mod sine Idealer og den Kirke, han altid havde kæmpet for.«

Der har sikkert været en Del at reformere inden for adskillige Dele af den hellige Kirke omkring Aar 1500 — ogsaa i Danmark. Hvorledes Tilstanden har været, er det svært at bedømme, da vi ikke har ret mange Vidnesbyrd fra den Tid udover »Reformatorenes«. De nyeste Undersøgelser viser dog, at Forholdene har været adskillig bedre end tidligere antaget. — Morsomt er det at høre det gamle Vrøvl med Sproget (»Gudstjenesten paa Dansk og Evangelierne udlagt paa Modersmaalet«). Sandheden er, at Latin blev bibeholdt som Gudstjenestesprog og først afløstes af Dansk i Løbet af 200 Aar, for at det menige Folk ikke skulde opdage, at der var foregaaet en Forandring. Paa Roskilde Landemøde 1576, (40 Aar efter Omvæltningen), vedtoges, at »Nadverordene skal siges paa Dansk ogsaa paa de høje Fester, omend Messen da ellers synges paa Latin efter Ordinansen. (Kirkeh. Saml. VI, p. 371.) Og Prædikerne var før Omvæltningen paa Dansk, i den første Tid efter Omvæltningen delvis paa Tysk. — Den, der siger: »Jeg vil ikke have Kirken som Mellemand mellem Gud og mig«, er som den, der vilde sige: »Jeg vil direkte over paa den anden Side af Floden, den Bro skal ikke spærre mig Vejen.«

Ignatius.

NYE BØGER.

Ill. Dansk Konversationsleksikon. Berlinske Forlag. 6. Bind. 1934. Pris Kr. 2,50.

Af det kendte Leksikon er nu udkommet 6. Bind, som omfatter Artiklerne Dahle—Dragt. Danmark optager her 118 Sider. Efter Afsnittet om Folkekirken følger et særligt om den katolske Kirke (af Pastor Bernh. Jensen), som i 1933 talte 25.300 Tilhængere mod nogle faa Hundreder i 1849, da Grundloven gav Trosfrihed. De andre Trossamfunds Medlemstal opgives saaledes:

Det mosaiske Trossamfund . . .	6500
Reformerte	1164
Anglikanere	409
Methodister	4858
Irvingianere	3459

Baptister	6989
Kvækere	13
Adventister	2622
Unitarer	195
Hernhuter	463
Græsk-katholske	535
Mormoner	487
Uden for Trossamfund	12744

Tallene er angivne fra den sidst optagne Statistik fra 1921.

Blandt Artikler mærkede B. J. findes følgende: Dalmatika, Damasus I, Petrus Damiani, Joseph Damien, Deusdedit, Doctor ecclesiae, Dominicus og Dominikanere. For Fuldstændighedens Skyld synes man, at alle Paver burde medtages, selv om fleres Betydning ikke har været stor, og Kendskabet til dem kun er ringe. Et Par Linier (event. kun Aarstallene) til hver af disse vilde være nok. I dette Bind mangler — efter dette Princip — Paverne Damasus II, Dionysius og Donus. At Deusdedit undertiden kaldes Adeodatus (I) og ikke maa forveksles med Adeodatus II (672—676), kunde være anført. Ellers synes disse Artikler overalt med faa Linier at karakterisere Personerne og frenhæve det, som har haft størst Betydning for Historien.

Af større og betydelige Artikler kan foruden Danmark nævnes Dampmaskine og -skib, Danevirke, Diesellokomotiv og Dieselmotor. Overretssagfører Henrik Sachs omtaler i Artiklen Dommer ogsaa den interessante Sag om Dommernes Aldersgrænse, i hvilken Østre Landsret afsagde Dom den 30. April d. A., men som nu er appelleret til Højesteret. — Om den tyske Filmsskuespillerinde Marlene Dietrich siger Redaktør Henry Hellssen, at »hun har ligesom en Em af Erotik om sig«, hvilket nok er en rammende Karakteristik, men dog ogsaa maa kunne siges om de fleste Films fra Hollywood.

Til Artiklen om Skolevæsenet i Danmark bringes en Ill. af en moderne Kommuneskole (Gentofte), som virkelig er en overordenlig smuk Bygning, men ikke saa moderne (?) som den nye Kathrinedals Skole i Vanløse, som p. Gr. af de mange og vanvittig store Vinduer — lige mod Syd — snarere synes at være et Drivhus for tropiske Planter end en Skolebygning for Menneskebørn. M-I.

Le Maître Idéal d'après la conception des élèves, af Martin Keilhacker, oversat fra Tysk af Gh. Chensy og Ed. Delfeld., 324 S., 15 Frs. Desclée de Brouwer et Cie., Paris.

Bogen har nydt den i Dag saa sjældne Ære at blive oversat fra Tysk til Fransk. Firetusinde Svar fra mandlige og kvindelige Elever paa Spørgsmaalet: »Hvorledes ønsker De Dem, Deres Lærer skal være?« er her paa en mester-

lig Maade arbejdet sammen til eet sammenhængende Billede, som har Bud til alle Opdragere og Forældre, da de her faar et Indblik i den Maade, hvorpaa de skal behandle deres Myndlinge, forskelligt efter Alder, Køn og individuelle Tilbøjeligheder. En udmærket Hjælper ved en Samvittighedsransagelse over Opdragerpligterne. P.

FRA HOVEDSTAD OG PROVINS.

»Neu Deutschland« paa Bornholm.

At Turistsaisonen paa Bornholm sætter sit Præg paa det kirkelige Liv i en Menighed som Rønne, siger sig selv. Kirken er omtrent fyldt ved Gudstjenesten, Salmesangen lyder fyldigt og frejdigt, og i hver Messe er der en hel Del Kommunikanter. Det er Trosfæller baade fra Ind- og Udland, der bor enten hos Søstrene paa St. Rafaels Hvilehjem eller saa langt borte som i Allinge og Sandvig. Københavnerne er godt repræsenterede, idet næsten alle Beboere af St. Rafaels Hvilehjem er fra Hovedstaden, og en af dem, Hr. Hutters sen., fungerer hver Morgen til alles Opyggelse som Ministrant ved Messen.

Forleden Aften hørtes der paa en Gang Bøn og Sang i Kirken. Det var tre Drengene fra den store, tyske Ungdomsforening »Neu Deutschland« i Berlin, der var kommet for at holde deres Aftenandagt, før de skulde rejse hjem. I alt var de 18, der havde deres Lejr i Nærheden af Byen. Da de en Søndag ikke kunde overvære Messen, fordi denne blev holdt tidligere end ellers, blev de alligevel og holdt en halv Times Andagt med fælles Bøn og vidunderligt gripende Salmer. — Da disse Drengene den sidste Aften i sluttede Trop med Christi Konge-Banner i Spidsen og under Sang marcherede gennem Byen til Dampere og kom forbi den katholske Kirke, standsede Sangen brat, og paa Kommandoraabet: »Augen rechts!« sendte de brave Drengene deres Frelser i Tabernaklet en Afskedshilsen. Dette var en smuk Trosbekendelse, som de mange Tilskuere havde godt af at se. Kl.

Fælleskommunionen blev hans Vandringsbrød.

Søndag den 22. Juli benyttede en halv Snes unge Mænd i Alderen fra 15—21 Aar fra Mariakongregationen paa Amager det smukke Vejr til en Udflugt til Hveen. Fælleskommunionen var af denne Grund henlagt til Messen Kl. 6, hvorefter man drak en Kop Kaffe og glad vandrede af Sted mod Havnen. Gladest af alle var Roman Rasmussen, en 16-aarig Gut, som for et Par Aar siden havde forladt St. Annæ Skole. Efter at de havde leget og badet det meste

af Dagen, lejrede de sig et Sted paa Øens Nordside og spiste med god Appetit af deres medbragte Mad. Roman fik da igen Lyst til at svømme ud, legende med en Vandbold, uden at han agtede paa de andres Advarsel mod at komme for langt ud: pludselig hørte de andre hans Raab om Hjælp og saa ham selv forsvinde under Vandoverfladen. En eller to svømmede ud efter deres Kammerat, men da de ikke var dygtige Svømmere, fik de ikke udrettet noget.*) De andre søgte at ro ud til Ulykkesstedet paa nogle Pramme, der laa ved Stranden. Efter en halv Times Arbejde lykkedes det at faa den druknede op og begynde de første Oplivningsforsøg med ham. De havde ikke Held med sig, og da saa Falcks Redningskorps rekvireredes fra Rungsted, lykkedes det heller ikke at kalde Roman til Live igen. Sent paa Aftenen og helt fortvivlede kom hans Kammerater til St. Annæ Præstegaard for at meddele Sørgebudskabet. P. Freitag paatog sig at bringe det videre til hans Forældre, der dog ikke var hjemme. Først Kl. 12 ringede hans Søster, der havde hørt noget i Radioen, op og fik saa den sørgelige Sandhed at vide, dobbelt sørgelig, fordi Familien for nogle Uger siden har mistet en ung Datter. Det eneste Lysglimt var, at Roman Søndag Morgen havde været til Skrifte og Kommunion, og at han saaledes — omend uden at vide det — havde styrket sig til den sidste Rejse. R. I. P.

FRA DEN VIDE VERDEN.

»Kateketernes Værk«

i Paris kan i disse Dage midt i Juli fejre 50 Aars Jubilæum. For 50 Aar siden, da Religionsundervisningen op-hørte med at være Pligt-fag i de franske Skoler, organiserede den daværende Rektor for det katholske Institut, Msgr. d'Hulst »Kateketernes Værk«. Først vandt han to Kvinder fra Arbejderklassen for sin Plan, og i Sognet St. Marguerite begyndte de at undervise Skolebørnene i Katekismus. Nu findes der i Ærkedioeset Paris 5185 Kvinder og 350 Mænd, som underviser 65.000 Børn i Religion. I Frankrig underviser ialt henved 25.000 Mænd og Kvinder — Lægfolk — 400.000 Skolebørn i Religion.

*) Den bedste Svømmer var paa dette Tidspunkt ikke hos de andre. — Herr stud. polyt. Gordon Johansen skriver til os i denne Anledning og tilbyder sin gratis Assistance, saafremt Foreninger vilde have et Kursus i Svømning og Livredning, »da jeg selv har et ret indgaaende Kendskab til Svømning, vil jeg med Glæde stille mig gratis til Disposition som Lærer saavel i Resteu af denne Sommer som i næste. Bortset fra Adgangskort til en passende Badeanstalt kan Udgifterne gøres minimale. Jeg kunde tænke mig, at i det mindste de overlevende Hveenfarere var interesserede.«

De unge Pigers Parade.

50.000 unge Piger, fra By og Land, var Søndag d. 24. Juni samlet i Bryssel til den første Nationalkongres indenfor Association Catholique de la Jeunesse Belge Feminine. Ærkebiskoppen af Malines, Kardinal van Roey, celebrerede Messen ved Triumfbuen Cinquantenaire, og disse Tusinder af unge Piger sang som et mægtigt enstemmigt Kor Messen med. I Procession, med vajende Bannere, gik de til Messen og om Eftermiddagen samledes de i Cinquantenaires store Hal. Kardinal van Roey oplæste et Brev, som Paven havde sendt Kongressen, og hvori han udtrykte Haabet om, at denne Kongres maatte blive Begyndelsen til en katholsk Opblomstring i Belgien. Kardinalen selv udtalte sig rosende om de unge Pigers Arbejde og fremhævede, at det ikke var Krisen, man skulde frygte mest, Faren nutildags laa i Tidens Umoralitet.

Rædsler i Rusland.

Nye Enkeltheder naar frem om de fangne polske Præsters Stilling i Sovjetrusland. Afvigte Vinter var 20-30 af disse Trosvidner lukket inde i Rum, der maalte 8 Skridt i Længden og 7 i Bredden. I Barakker, hvor ogsaa Præster holdes fanget, er ofte anbragt 200-300 Personer. Ernæringen er den usleste, der tænkes kan. Hovedernæringen er Brød, hvoraf hver Fange daglig faar tildelt 200-300 Gram; om Morgenen faar de et Par Skefulde Grød, om Middagen een Ret, enten Kaal- eller Hirsesuppe med tørret Fisk, og om Aftenen en Drik »Kipiatock«, som ikke er andet end kogt Vand. Førrige Vinter er mange af Fangerne brudt fysisk og moralsk sammen. For Tiden foretager GPU et nyt antireligiøst Felttog; de gudløses Aktion, som ledes af Jøder fra Tjekkaen, vender sig hovedsagelig mod den katholske Kirke, saa man maa frygte en yderligere Forværring af de endnu i Rusland boende Præsters Stilling.
(Reichspost)

Til Minde om St. Birgitta.

I Provinsen Upland i Sverige blev den 14. Juni i Aar den hellige Birgittas Fødselskrypt indviet ved en Højtidelighed. Paa det Sted, hvor hun fødtes, er der i Klippegrotten indrettet et smukt Kapel, omtrent som man kunde tænke sig, den h. Birgitta selv vilde have indrettet det: et Alter med et Krucifix og en Madonnastatue med en Bedeskammel foran. Mange fromme Svenskere vil have et Sted, hvor de kan mindes deres store Landsmandinde. Som bekendt har den nylig afdøde Ærkebiskop af Upsala, Nathan Söderblom, i høj Grad fremmet Forherligelsen af den h. Birgitta.

Konfessioner i Italien.

Efter den sidste Folketælling i Italien den 21. April 1931 er 99,6 % af den italienske Befolkning Katholiker. Paa hele Halvøen fandtes kun 157.002 Mennesker, som bekendte sig til en anden Tro end den katholske eller som kaldte sig konfessionsløse. Blandt Ikke-Katholikerne var 83.618 evangeliske og 47.825 Israellitter.

BREVKASSE

Gudstjenestelisten i Dagspressen.

Vi har modtaget en Klage over, at Pressens Oplysninger om Gudstjenester ofte er misvisende.

»Det er en Kendsgerning, at Dagspressens Angivelser af Gudstjenesten i de katholske Kirker ofte er meget misvisende. Jeg kan saaledes anføre, at medens jeg med min Fader og Søster i Dagene omkring den 15. Juli tilbragte Ferien i Thorslunde, fandtes der i Dagspressen Meddelelse om, at der Søndag den 15. ds. Kl. 10 var Højmesse med Prædiken i St. Pauls Kirke, Taastrup. Paa det Sted, vi opholdt os, var foruden os 3 Katholiker, en katholsk Dame med 2 Børn, og der var desuden to ikke-katholske Damer, der gerne vilde benytte Lejligheden til at overvære en Messe. Der var saaledes 8 Mennesker, der vilde foretage en Times Gang til St. Pauls Kirke og 1 Times Gang tilbage. For imidlertid at være ganske sikker paa, at Ulejligheden ikke skulde være forgæves, var jeg saa forsigtig at ringe til Roskilde, om nu ogsaa Meddelelsen var rigtig, og jeg fik da den Besked, at der den paafølgende Søndag ingen Gudstjeneste afholdtes i St. Pauls Kirke, men derimod den følgende Søndag, altsaa den 22. ds. I Dagspressen for i Dag, Lørdag, findes derimod ikke nogen Meddelelse om, at der i Morgen er Gudstjeneste der.

Det er imidlertid ikke alene for Kirkerne uden for det egentlige København, at saadanne misvisende Meddelelser fremkommer. Jeg erindrer saaledes, at der for nogen Tid siden i Pressen blev meddelt, at der en 5. Søndag i Maanedens var tysk Gudstjeneste Kl. 10 i St. Knuds Kapel, hvilket, da man paa det paagældende Klokkeslet indfandt sig der, viste sig at være urigtigt. Ligeledes stod der for et Par Aar siden i Lørdagsavisen, at Lysvielsen paa Kyndelmisse i St. Ansgars Kirke var Kl. 10; dette medførte, at man først kom i Kirken en halv Time efter, at Gudstjenesten var begyndt. Jeg kan ogsaa anføre, at der i Dag i Bladene staar, at der i Morgen i Jesu-Hjerte Kirke er Højmesse med Prædiken. Før Ferietiden meddeltes der imidlertid, at der i Ferietiden skiftevis vilde være Højmesse uden Prædiken eller Sangmesse med Prædiken, altsaa en Gudstjeneste paa kun 1 Time og ikke paa 1½ Time, som man maa beregne til Højmesse med Prædiken. Ligeledes anføres i Dag, at der i Morgen i Klosterkirken paa Jagtvej er Messe med Prædiken, skønt der fra Prædikestolen er meddelt, at der i Ferietiden ikke er nogen Prædiken.« I. H.

Redaktionen har forelagt ovenstaaende for Hr. Johs. Hansen, der forsyner den københavnske Presse med gudstjenstlige Meddelelser. Hr. Hansen udtaler, at Pressen i Reglen er god nok og rigtigt tager alle de indsendte Meddelelser, men at man fra enkelte Kirkers Side sommetider glemmer at meddele Forandringen til ham og derved til Pressen.

Tak. Den allerhøjest Tak til alle vore bekendte og ubekendte Velgørere for deres mange Beviser paa Kærlighed til os, siger de taknemmelige Søstre af den evige Tilbedelse.

Kirkelig Kalender.

Juli-Aug.	Aug.
29. S. 10. Søndag e. Pintse.	5. S. 11. Søndag e. Pintse.
30. M. Abdon og Sennen.	6. M. Christi Forklarelse.
31. Ti. Ignatius af Loyola.	7. Ti. Cajetan.
1. O. Petri Fængsel.	8. O. Cyriacus, Largus og Smaragdus.
2. T. Alfons M. Liguori.	9. T. Johannes M. Vianney. — Vigilie.
3. F. Genfindelse af Stephans Relikvier.	10. F. Laurentius.
4. L. Dominicus.	11. L. Gudsmoders Lørdagsm.

Juli-Aug.

Ugens Messebønner.

29. S. 10. Søndag e. Pintse (687—522); 2. Olav, Konge af Norge (1021—844), 3. Martha ([67]—[67]), 4. Felix II og Lidelsesfæller (1020—844); Slutningsev.: Marthas (1046—871).
30. M. † Abdon og Sennen (1021); 2. Om de helliges Forbøn [120]—[105]. 3. Efter frit Valg, 4. Om Regn ([124]—[109]).
31. Ti. Ignatius af Loyola (1022—845), 2. Om Regn.
1. O. Petri Fængsel (1024—847); 2. Paulus, 3. De machabæiske Brødre, 4. Om Regn.
2. T. Alfons M. Liguori (1026—849); 2. Stephan I, 3. Om Regn.
3. F. † Genfindelsen af Stephans Relikvier (1029—852); 2., 3. og 4. som Mandag.
4. L. † Dominicus (1029—852); 2. Om Regn.

Af Sidetallene i Parenthes gælder det første den ny Udgave af Messebogen (1926), det andet den gamle Udgave (1907). Er der kun anført eet Tal i Parenthesen, gælder det den ny Udgave.

Anm. Paa de med † mærkede Dage, kan Præsten efter frit Valg læse Sjølemesse og andre Votivmesser, hvorfor man paa disse Dage ikke kan regne med, at de her angivne Messer læses.

Tre Dreng

fra vort Landdistrikt skulde gerne anbringes hos Brødrene i Boyesgade, for at de kan faa Religionsundervisning og blive forberedt til at modtage Sakramenterne. Brødrene forlanger kun 20 Kr. om Maaned for hver, men Forældrene kan ikke betale det. Hvem vil hjælpe? Findes der ikke nogen, der kan og vil betale for en Dreng? Tilbud modtages med Tak af

Bernh. Jensen, Sognepræst,
Boyesgade 8, Kbhvn. V., Telf. Vester 7515.

Basar

til Fordel for syge og fattige i Helsingør af St. Vincents Søstrene Søndag den 5. og Mandag den 6. August. Gaver modtages med Tak af Søstrene Nygade 8. Der tilføjes at St. Vincents Søstrene modtager ogsaa Pensionærer i Sommermaanederne, Telf. 1511.

Vil nogen modtage en ung Wienerinde i ca. 4 Uger fra Begyndelsen af August — eventuelt mod et mindre Honorar. Oplysning bedes snarest sendt til Assistent V. Stabelh, Amerikavej 9 St. Kbhvn. V.

FREMMEDSPROG-TRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN).
Svanemosegaardsvej 4. Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.

Færdig fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.
Aflæveret til Postvæsenet Torsdag d. 26. Juli.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

82. Aargang

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnemen-
3 Kroner Kvartalel (inclusive Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader
og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 St., København K. Telefon:
Palæ 3762, Kl. 13-16). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kroner aarligt. —
Redaktør: Pater G. Scherz, Hans Bogbinders Allé 2, København S; Telefon Amager
3202; bedste Træffetid Kl. 13¹/₂—14¹/₂.

Nr. 31.

Søndag den 5. August

1934

INDHOLD: Er Kyskhed mulig? III. — Den lille, kristne Kæmpe. —
Katholicismen paa Grønland. — Moralligaens Kamp. — Hvorledes St.
Georg besejrede Dragen. — Paa Lytterpost. — Fra Hovedstad og Pro-
vins. — Fra den vide Verden. — Avertissementer. — Kirkelig Kalen-
der. — Ugens Messebønner.

Er Kyskhed mulig? III.

For at lette Kampen mod Drifternes vilde Begær og samtidig forøge Chancerne for et heldigt Udfald af den bitre Strid mellem de højere og lavere Kræfter i den menneskelige Natur har kloge og oprigtige Venner af Livets sunde Trivsel forlangt, at Ungdommen maaltbevidst bør opdrages til Kyskhed. Dette Krav er fuldstændig berettiget, og ogsaa de Optragelsesmidler, som de foreslaar, fortjener al Anerkendelse.

De anbefaler for det første et til Alderen svarende Arbejde og Sport, der skal bortlede Opmærksomheden fra den farlige Zone og komme Drømmerier og lignende i Forkøbet. De kræver endvidere en klog og kærlig Vejledning, naar det rette Øjeblik dertil er inde, d. v. s. naar den er tiltrængt. Men den skal være individuel, for hvis Ungdommens Oplysning nogen Sinde bør gaa fra Sjæl til Sjæl og ikke være »Klasseundervisning«, saa er det her. Men Hovedvægten lægger de paa Viljens Træning, eller med andre

Ord: det afgørende Moment ser de i, at Ungdommen i Tillid til Guds hjælpende Naade, som alle saa let kan skaffe sig ved Bøn og de hellige Sakramenters værdige og andægtige Modtagelse, gør det Arbejde paa sig selv, hvis Hovedlinjer Jesus Christus, alle Vanskeligheders sikre Løsning, i sin Lære kort og klart har trukket op for os.

Som bekendt bandlyser vor Frelser den hensynsløse Nydelsessyge, dette beskæmmende Tegn paa Karakter-svaghed, idet han opfordrer til at gaa den trange Vej og ind ad den snævre Port til Livet. Han optræder bestemt mod al Legen med Fristelser og mod al Letsindighed i Farens Stund. »Riv Øjet ud og hug Haanden af, hvis de frister dig«, er hans Ord derom i Bjergprædikenen. Han forlanger en god Soldats ærlige, modige, udholdende Kamp mod alt, hvad der er i Strid med Samvittighedens Bud og Guds hellige Vilje. »Jeg er ikke kommet for at bringe Fred, men Sværd«, staar der i Math. 10. Kap.

Viljens Arbejde og Kamp maa imidlertid være underbygget af saa stærke Motiver, at de viser Dydens absolute Værdi under alle Forhold, lige meget hvor stærkt Kødets Oprør bliver. Derfor hævder Jesus først og fremmest Aandens Primat over Legemet. »Hvad gavner det et Menneske, om han vinder hele Verden, men tager Skade paa sin Sjæl.« (Math. 16, 26.) Og han forlanger dette Primat respekteret. Saa snart Legemets Drifter gør sig uafhængige og optræder som Herrer over for den aandelige Sjæl, betyder dette en uværdig Venden op og ned paa Tingenes rette Orden og Frafald fra Aandens Primat. Menneskets egentlige Kraft- og Livscentral bliver svækket.

Som vi til Dels i hvert Fald allerede har set i den første Artikel, understreger den kristne Lære dernæst, at Misbrug af de Organer og Kræfter, som skal tjene Slægtens Bevarelse, kun bliver til Ødelæggelse og Tab baade for den enkelte og hans Efterkommere og medfører et frygteligt Ansvar. Med megen Styrke har navnlig Christi Apostel Paulus gjort gældende, at det menneskelige Legeme, netop som et Redskab med kønslige Funktioner, hører »Herren til« (1. Kor. 6, 13—20), og at det er et Lem paa hans Legeme, d. v. s. en Gren paa den

Vinstok, som Christus selv er. Ingen har Lov til at vanhellige dette inderlige Samfund med Christus og at misbruge noget, som er Herrens Ejendom. Ja, den Kristnes Legeme er den Helligaands Tempel og hører Gud til, ikke længere ham selv. Kyskheden skal ligesom være den vedvarende Bekendelse af denne Sandhed om det nye Forhold mellem Christus og hans Discipel. Saa meget om den enkeltes Legeme.

Kaster man saa endnu et Blik paa ukyske Menneskers Efterkommere, kan man let faa Taarer i Øjnene ved Synet af den Degeneration, deres Synder fremkalder hos Børn og Børnebørn, og det saa længe, indtil en eller anden i den af Forbandelse ramte Række ved Bøn og Bod faar Ondet standset og indvarsler lysere Tider for Slægtens aandelige og legemlige Sundhed. Aa, hvor er det trist at blive Vidne til Menneskers Lidelser paa Legeme og Sjæl, forskyldte ikke af dem selv, men ved Forfædrenes Synder og ved deres Hensynsløshed og manglende Ansvarfølelse overfor de efterfølgende Slægtled!

En dyb Overbevisning om det rette Forhold mellem Aand og Legeme, — nemlig at Aanden bør herske, ikke Legemets Drifter, — og en stærk Ansvarfølelse overfor Gud, Familien og Samfundet maa altsaa være det bærende under Viljens Arbejde for Kyskheden. Saa snart denne sikre Basis er til Stede, faar man en Del Ting i Tilgift, som ogsaa staar paa de ovennævnte Mænds Program. Der blev nemlig sagt, at Opdragelsen maa gaa ud paa, at unge Mænds og Kvinders Indstilling overfor hinanden mere præges af gensidig Højagtelse og Respekt, end det hidtil i Almindelighed har været Tilfældet. De maa lære at kunne omgaas hinanden, opfyldt af rene og sunde Følelser, som er lige langt borte fra snerpet Væsen og Mangel paa Blufærdighed; (den sidstnævnte Dyd er jo Kyskhedens gode Værn og Ven.)

Med Hensyn til de lige omtalte Krav har vi Katholiker den store Glæde, at vi i vor eucharistiske Gudstjeneste ejer et overordentlig vigtigt Hjælpemiddel. I den hellige Messe flokkes vi jo alle, Mand og Kvinde, ung og gammel, rig og fattig, i Fællesskab omkring vor Ypperste-

præst Jesus Christus, der giver alle, som ikke hindrer ham deri, Del i sit eget Hjertes Renhed og Kyskhed og opfylder vore Hjerter med den rette Næstekærlighed, som har den samme Kilde som Gudskærlighedens hellige Ild.

Desuden har vi endnu en anden stor Glæde: I Andagten til den saligste Jomfru og Guds Moder Maria, den reneste og kyskeste blandt alle Kvinder, har vi en uvurderlig Hjælp af lignende Art. Det er umuligt at skildre, hvad dyb og oprigtig Kærlighed til Herrens velsignede Moder har virket i Retning af Kyskhed paa Sjæl og Legeme. Hele Kirkehistorien vidner om hendes Eksempels og Forbøns Magt. Det kristne Kyskhedsideal har faktisk til alle Tider været knyttet til hendes Navn, fordi hun, som ved den Helligaands Kraft forenede Moderværdigheden med stedsevarende Jomfruelighed, har realiseret Renhedsidealet paa en ganske enestaaende Maade. —

Saa meget om Emnet: Er Kyskhed mulig? Hvad der er sagt om Opdragelsen til denne Dyd, er tilstrækkeligt til at vise, hvad hver enkelt med Guds Naades Hjælp maa gøre, for at Kampen for standsmæssig Kyskhed, hvad enten den maa føres udenfor eller indenfor Ægteskabet, bliver lettere, og at Sjælen kan føle mere af den Fred og Glæde i Gud, som Jesus Christus har lovet dem, som følger hans Lære og griber hans Naade.

F. K.

Den lille, kristne Kæmpe.

Tre helt igennem katholske Mænd har Østrig mistet i Løbet af den sidste Snes Aar, tre højt intelligente, kraftfulde Personligheder, deres Lands lysende Haab, alle staaende paa udsatte Poster, dræbt af Morderhaand, Blodvidner for en kristelig Idé, medens deres Modstandere var Bødler i moderne Hæresiers Tjeneste.

Franz Ferdinand, som blev et Offer for Nationalismens Hæresi, vilde have løst det nationale Problem i det gamle Monarki tilfredsstillende, det var, hvad hans Tilhængere med Rette ventede af hans faste Haand, hans klare Blik, hans retfærdige Sind, hans færdigt udarbejdede Planer og af hans praktiske Kristendom. Det var, hvad hans Fjender, Nationalisterne i alle Lejre, frygtede for, naar han kom paa Tronen. I deres Esse smededes den fejge Kugle, som

hin ulyksalige 28. Juni fældede Ærkehertugen og hans ædle Gemalinde og satte hele Verden i Flamme, en Brand, der ikke er slukket endnu.

Dr. I. Seipel faldt som Offer for sin Kamp mod Socialismen. »Blodprælaten«, som de radikale østrigske Marxister hæmningsløse Agitation kaldte den ædle Mand, vilde genopbygge det nødhærgede, sultende, fattige lille Østrig; Marxisterne vilde hellere hensynsløs Opposition, alt imens de meledede deres kulturelle Kage: Arbejdernes Indlemmelse i den gudløse Front. En af de ophidsede radikale Partifæller udførte til sidst hint Attentat paa Wiens Banegaard paa Dr. Seipel, som sammen med hans Sygdom gav den store Præst og Statsmand Banesaaret.

En tredje stor katolsk Østrigers Endeligt har vi oplevet for nogle Dage siden, da en ryggesløs Morderbande den 25. Juli trængte ind i det østrigske Forbunds-kancelli, skød Forbunds-kansler Dr. Dollfuss, hvis Klogskab, Storhed og Idéers Magt de ikke paa anden Maade kunde faa Ram paa, lod den haardt saarede forbløde og nægtede ham gejstlig Bistand til det sidste. Den tredje store Østriger blev et Offer for hin fanatiske Agitation, som henter sit Navn baade fra Nationalismen og Socialismen.

Ja, dette Mord staar for Hagekorsets Regning, selv om »Føreren« efter den mislykkede Revolte skriver Brev, hvor Forbrydelsen paa det skarpeste fordømmes og beklages! I visse Aviser har man rigtignok snakket om en Folkerejsning mod Dollfuss' Styre, Oprørerne har endog forudsagt den og regnet med den. Men Folket i dets Majoritet stod urokkeligt bag ved Regeringen. Ikke et eneste Tilfælde af Sabotage blandt Jernbanefolk er f. Eks. blevet set. Derfor blev Revolten ogsaa hurtigt slaaet ned. Nej, vi genkender »Methoden«, Revolverjustitsen, Nægtelsen af gejstlig Bistand, Terror og Mordafdelinger; vi husker, at der er gaaet en maanedlang Løgnkampagne i Münchens Radio mod Østrig

Forbundskansler Dr. Dollfuss.

forud, vi ved, at Forbrydernes Venner i Tyskland i maa-
nedvis forinden havde forsynet deres Parlifæller i Østrig
med Bomber og Sprængstoffer til Voldsgerninger. Dollfuss
kendte for øvrigt selv sine hadefulde Modstandere. Da han
den 7. Marts 1933 forelagde sit Parti sit Program og be-
dyrede sin Vilje til at tage Kampen op mod alle statsfjendt-
lige brune Elementer, sagde han:

»Jeg ved, at jeg personlig maaske sætter min Families
Skæbne og mit Liv paa Spil. Men det gælder Østrig, og
som jeg i Felten har gjort min Pligt som Soldat, saaledes
vil jeg ogsaa gøre det i Fremtiden, uden Hensyn til mig selv.«

Hvorfor tog Dr. Dollfuss Kampen op mod National-
socialismen? Fordi han var en helt igennem kristen Stats-
mand. Han saa i den totalitære Stat en Hæresi, som han
under ingen Omstændigheder vilde bøje sig for. Han var
dybt gennemtrængt af den Overbevisning, at vi staar i en
Tid, hvor vi skal overvinde Resterne af Liberalismen og
endnu mere Marxismen og den nyeste Form for Socia-
lisme og forkert Verdensanskuelse.

»For mig er Kampen mod Nationalsocialismen ikke i
første Linie en Kamp mod et politisk Parti, som vil til
Magten. For mig er Kampen mod Nationalsocialismen en
Kamp mod en forkert Verdensanskuelse. For mig er det en
Kamp for at bevare den kristelige tyske Kultur i vort Land,
thi i Dag staar Kampen i de tyske Lande ikke om Katho-
liker og Protestanter, men om Problemet: Kristendom eller
Hedenskab.« (Bønderforsamlingen d. 29.-1.-34.)

Mod denne moderne Hæresi saa han det bedste Værn
og den eneste Kraft, der kunde byde den Trods, i den ka-
tholske Kirke og dens moralske og sociale Grundsætninger.
Derfor byggede han sit Forfatningsværk helt og holdent
paa »Quadragesimo anno« og forkyndte sin Beslutning paa
den store »Katholikentag« i September 1933:

»Ja, vi vil oprette en kristelig, tysk Stat i vort Hjem-
land. Vi behøver kun at holde os til den hellige Faders
Encyklikaer; de er vore Vejvisere, hvorledes Statslivet skal
forme sig i vort Hjemland.« (Se hans herlige Tale i N. U.,
1933, S. 925.)

Skønt en Bondesøn og stolt af sin Oprindelse, slog hans
Hjerte for hele Folket, ogsaa for Arbejderne. I Februar
1934 vendte han sig imod Socialdemokratiets Oprørsforsøg.
Han maatte gøre Ende paa deres ødelæggende Klassekamps-
ideer. Socialdemokraterne lod sig efter Omvæltningen 1918
ikke nøje med den afgørende Rolle i Regeringen, de spillede
De fik ogsaa Statens Eksekutivmagt under sig, Hæren og
store Dele af Politiet. De erobrede næsten fuldstændig Jern-

banerne. De grundlagde et Beskyttelsesforbund, der holdtes paa deres Partimøde i Linz en Tale om Proletariatets Diktatur, og der maatte endogsaa komme en 15. Juli, hvor Justitspaladset blev sat i Brand. De skrev Gudløsheden paa deres Fane. Da maatte Dollfuss slaa til, men selv under Oprøret i Februar og efter dette viste hans Regering Maadehold og Hensyn. Kun faa blev dømt til Døden. Under selve Oprøret ventede man længe, inden der brugtes Magt. Det bedste Bevis for, hvor langmodig Regeringen var, er jo den Omstændighed, at Eksekutivmagten havde lige saa mange døde og saarede som Oprørerne. Efter Revolten søgte man at omvende og forsone Arbejderne i Foredrag, Diskussioner og ved mild Behandling.

Ligesom Østrigs Kansler i det offentlige Liv bekendte sin Tro, saaledes ogsaa i sit private. Den religiøse Praksis var ham en Hjertesag. Skønt han var Landets travleste Mand, gik han ofte en Hverdag til Messe. Efter det første Attentat, han var udsat for, gjaldt hans første Gang efter Helbredelsen Stefanskirken. Uforglemmelig vil det være for alle Deltagere i Kongressen i September 1933, hvordan Dollfuss var og talte.

For knapt 14 Dage siden deltog Dollfuss i den store Mandsprocession til Maria Zell. Der modtog han de hellige Sakramenter, og som Slutning paa den store Procession blev der som sædvanlig bedt et Fadervor for den iblandt Pilegrimmene, der først skulde dø. Hvem kunde dengang ane, at dette Fadervor skulde gælde Forbundskansleren. Under denne Valfart holdt han den sidste større Tale, hvori han bl. a. sagde: »Med kristelig Forfatning, Konkordat og skønne Bekendtgørelser er vi endnu ikke nogen kristelig Stat. Vi maa bevise, at vi vil være ærligt stræbende Kristne og ikke Skinkristne og Farisæere... Gennem Hundreder af Aar er vore Fædre valfartet for at finde Kursteder for Sjælen og gøre godt igen, hvad man i Aarets Løb har forbrudt. Saa ledes maa Valfarterne ogsaa igen komme til Ære. Saaledes maa ogsaa vi gaa paa Valfart for at ransage os selv og blive bedre Mennesker. Da vil Naadestedet igen bringe Velsignelse og Naade over vort Fædreland og vore Hjem. Vi maa som Kristne og Katholiker ogsaa gøre os Umage for at være retfærdige mod de andre og forstaa dem, da vil vi komme dem nærmere som Mennesker og maaske føre dem ind paa den rette Vej. Vi maa være faste i at slaa enhver Brutalitet ned nu som før, men vi maa ogsaa heri vedblive at være Kristne.«

Den østrigske Garcia Moreno var en tapper Mand. En Mand i hans Stilling kunde jo heller ikke holde sig inde og lukke sig ude fra Verden. I utallige Masseforsamlinger, ved Modtagelser og Besøg færdedes han ofte ganske ube-

skyttet og stod Side om Side med Personer, om hvis Hensigter han ikke kunde vide det allermindste. Kun ved et Mirakel undgik han det første Attentat. Han vidste ogsaa, hvor farligt et Liv han førte, men var forberedt — ofte ved den h. Kommunion — og stolede alene paa det guddommelige Forsyn.

Denne Arbejdets Mand var en munter og glad Natur. Altid lyste de blaa Øjne en i Møde med hjertebetvingende Venlighed. Selv i tunge Tider beholdt han dette lyse Smil, som havde sin Rod i hans faste Tillid til Guds Forsyn, den sikre Grund til hans Ligevægt og Urokkelighed. Mange Vittigheder havde Folkemunden om ham, mange var ment haanlige og hadefulde, men han tog dem med Humør og lod sig gerne fortælle nye.

Oprørt blev Kansleren kun, naar den nationalsocialistiske Løgnkampagne udbredte om ham, at han havde købt sig et Slot i Jugoslavien, eller et Palæ i Wien, eller at han, der forenede flere Ministerembeder i sin Haand, ogsaa fik alle disse Ministergager, medens Virkeligheden var, at han levede yderst sparsommeligt og døde fattig.

Dr. Dollfuss levede et ideelt Familieliv. Kun faa Timer tilbragte han i sine Kæres Kreds, men da var han ogsaa den lykkeligste Fader og Ægtefælle, og hans Børn de lykkeligste Børn, som tænkes kunde. Det tyngede paa ham, at disse Børn allerede tog Del i hans byrdefulde Embede, idet ogsaa de var omgivet af Farer og ikke sjældent blev truede.

Sin Beskedenhed havde Dollfuss i Arv efter sine Forældre, der endnu den Dag i Dag dyrker deres Gaard som simple Bønder. »Bondefolk er jævne Folk«, havde hans Moder indskærpet ham. Han hadede den Persondyrkelse, som Nationalsocialisterne drev med deres Førere, og advarede Østrigerne flere Gange mod at henfalde til en saadan Forgudelse:

»Det synes at være blevet Mode hos det tyske Folk, at et Navn ogsaa betyder et Banner. Jeg har kun at opfylde en Pligt: at tjene mit Fædreland. Vær ikke med til at give en Persondyrkelse Borgerret i Østrig. Det er stik imod østrigsk Væsen. De gør mig den største Glæde, hvis De i mig kun ser den jævne Medarbejder, der ikke vil andet end at føre sin Hjemstavn en lykkeligere Fremtid i Møde.«

Naar Dollfuss vandt saa manges Sympathi ogsaa i den store Verden, skyldes det ikke blot hans Held i Regeringsforretninger og de store Opgaver, han løste, men det var i høj Grad betinget af hans solide og indtagende Karakter, som aftvaag alle Beundring og Hjertelighed. Det bedste

Eksempel derpaa er hans Forhold til Mussolini, der ellers sandelig ikke strøer omkring sig med hjertelige Erklæringer. Den italienske Statsmand saa i Dollfuss virkelig en personlig Ven, en nær Slægtning. Indbydelsen til Riccione var først og fremmest et Bevis derpaa. Ligeledes den hjertelige og deltagende Maade, hvorpaa han forholdt sig over for Fru Dollfuss og hendes Børn efter Attentatet, og især Telegrammet til Fyrst Starhemberg:

»Kansler Dollfuss' tragiske Endeligt volder mig dyb Sorg. Jeg var bundet til ham ved et intimt Venskab og ved fælles politiske Anskuelse. Jeg har stedse beundret hans Evner som Statsmand, hans jævne Enkelhed og hans store Mod.«

Og den østrigske Forbundskansler paa sin Side nærede en grænseløs Beundring for Mussolini. Naar han talte om ham, kunde hans Træk blive bløde, som om det var et Hjerteanliggende for ham. Det var ved Dollfuss' Indflydelse, at de uretfærdige Sprogforordninger mod den tyske Befolkning i Sydtyrol, der altid havde forbitret Forholdet mellem Østrig og Italien, delvis er blevet mildnet. — Særlig hædrende er ogsaa det Telegram, som den Hellige Fader sendte til Præsident Miklas:

»Vi bevidner vor Ærbødighed for denne markante kristne Personlighed, denne Kirkens mest trofaste Søn, denne Kirkens tapre Forsvarer.«

Nu er denne Mand død. Hvad Dollfuss har udrettet for sit Fædreland, véd Østrigerne bedst; vi andre husker ogsaa, hvad han har udrettet for Verden, idet han bød en Stormflod Trods, som uden at finde Modstand skyllede hen over Europa, men som standsedes af denne lille kristne Kæmpe, der fik sin største Kraft, sit aldrig svigtende Mod fra sin Verdensanskuelse, fra sin dybe Tro, der aldrig vilde bøje Knæ for Baal. Vi kan skrive under paa de smukke Ord, som »Osservatore Romano« vier Dollfuss' Minde:

»Kirken ser i ham Guds Stridsmand, som har gennemført et kristeligt, politisk Apostolat. Som Garcia Moreno er han faldet i aaben Kamp for kristelig Kultur mod en anti-kristelig Revolution og Barbari. Igennem 2000 Aar har Verden gjort den Erfaring: Dér, hvor man ofrer andre, er Christus ikke, ikke Hans Liv, ikke Hans Fred, ikke Hans Kraft, men hvor man ofrer sig selv, er ogsaa Han. Den kristne Idés Sandhed og Kraft er uangribelig og uovervindelig. Dette har en Martyr atter bevist. Han er værdig til dette hellige Navn for den Tros Skyld, som han har følt, levet efter og forsvaret, for den Tros Skyld, som forfulgte i hans Person.«

Katholicismen paa Grønland.

Jeg ved ikke, om det er gaaet andre ligesom mig, men hver Gang jeg i de senere Aar har læst om Udgravningerne i de gamle Nordbobygder paa Grønland og især om Fundene i Ruinerne af Domkirken i Gardar og paa Kirkegaarden paa Herjulfsnæs, saa har jeg maattet tænke paa det enestaaende religiøse Drama, der er foregaaet i de sidste lange Aar, hvor dette Udbyggerfolk langsomt gik til Grunde, glemt af deres Stammefrænder i Norge, for hvem der ikke længer laa nogen »Forretning« i Sejladsen paa Grønland. Thi selv om det til en vis Grad har været disse gamle Grønlændere muligt at undvære Forsyningerne fra Europa, for saa vidt det gjaldt om at opretholde det rent animalske Liv, saa var der en Ting, den grønlandske Natur ikke var i Stand til at forsyne dem med, det var Brødet og Vinen, der var nødvendig til Messeofret og Altergangen. Men disse gamle Nordboere var gode Kristne, og det strenge, ensformige Liv i Ødemarken har sikkert i ikke ringe Grad bidraget til at holde den religiøse Stræben i Live. I mange Henseender maa Befolkningen jo have ført en Slags Klostertilværelse deroppe, og den jordiske Tilværelses Mening som et Udviklingsstadium i Guds Skabelsesplan maa have staaet dem mere klart end mange andre, som tilbringer deres Liv under mere civiliserede Forhold. Og som Følge deraf maa Trangen til Naadenidlerne og fremfor alt til Alterens Sakramente som de aandelige Vitamener i denne Udviklingsproces have været større og mere levende end mange andre Steder i Verden. Der hører derfor ingen overdreven Fantasi til at sætte sig ind i de Bekymringer, der har tyngt de gamle Grønlænderes Sind, naar de saa Beholdningerne af Hvedemel og Vin svinde mere og mere ind, medens den norske Monopolhandels Skibe udeblev det ene Aar efter det andet. Fra Tid til anden hændte det ganske vist, at en engelsk eller hanseatisk Skipper fandt Vejen derop uden om Monopolhandlen, men rent bortset fra, at de jo næppe har vovet Pelsen og Skibet med Gudstjenestens Tarv for Øje og derfor maa formodes kun rent undtagelsesvis og tilfældigt at have kunnet være til nogen Nytte i saa Henseende, saa har disse irregulære Besøg været af saa sporadisk Natur, at de næppe har betydet ret meget.

Ejendommeligt nok drejer den sidste autentiske Beretning, vi har direkte fra Grønland, sig netop om kirkelige Handlinger, idet de islandske Annaler beretter om et Skib, der paa Vejen fra Norge til Island blev slaaet ud af Kurs og havnede paa Grønland. Ved denne Lejlighed bliver Thor-

stein Olafsen og Sigrig Bjørnsdatter ægleviet i Hvalsø Kirke, og det siges udtrykkeligt, at efter Vielsen læste Præsten, Sira Paal Halvarsen, Brudemessen foran Alteret. Dette skete Søndagen efter Korsmisse — det vil sige den 16. September — 1408.

Men fra det Øjeblik af hører vi intet paalideligt mere om Sejladsen paa Grønland. Biskopperne af Gardar sætter ikke mere deres Ben deroppe — i Virkeligheden havde de ikke gjort det, siden Biskop Alf døde i 1377 eller -78. Til Trods for, at der stadig blev udnævnt og ordineret grønlandske Bisper helt ned til Reformationen. (Den sidste Biskop af Grønland var som bekendt Sættebiskop i Roskilde paa Kirkeomvæltningens Tid.) Følgen var ikke blot, at de nødvendige Ingredienser til Afholdelse af Gudstjenesten efterhaanden slap op, men ogsaa at Præsterne uddøde, uden Mulighed for at skaffe Erstatning. Og jeg kan derfor ikke tænke mig andet, end at den religiøse Nød i langt højere Grad end den materielle er blevet følt af Befolkningen. Men dette kan maaske kun forstaas fuldtud af Katholiker, i hvis religiøse Liv Præsten og Sakramenterne jo spiller en ganske anden Rolle, end de gør for Protestanter. Og Fantasiens forsøger uvilkaarligt, men forgæves at udmale sig Enkelthederne i dette Drama.

For nylig er der imidlertid udkommen en Bog af Inspektør ved Nationalmuseet, Dr. Poul Nørlund, om de gamle Nordbobygder paa Grønland*), som foruden de ovenanførte Detaljer bringer en Beretning, som det forekommer mig giver et gribende Indblik i denne ulykkelige Befolknings sidste Dage. Forfatteren nævner nemlig, at i 1890 fandt man i Vatikanets Arkiv et Pavebrev fra 1492, der overdrager Bispestolen i Gardar til Benediktineren Mads Knudsen, men med den udtrykkelig udtalte Forpligtelse til ogsaa at tage derop. Brevet stammer saaledes fra Alexander VI, der sine noksom bekendte daarlige Egenskaber ufortalt, jo udviste en stor Iver med Hensyn til Missionsarbejdet hinsides Havene. I dette Dokument siges det bl. a., at der i de sidste 100 Aar ikke er blevet læst Messe paa Grønland, og saa tilføjes der, at det eneste Mindre om Kristendommen, Befolkningen ejer, er det Kalkklæde, hvorover Christi Legeme blev konsekreret af den sidste Præst i Landet, og at dette Klæde nu udstilles en Gang om Aaret for Menigheden.

Jeg kan ikke se andet, end at der her foreligger Beretning om et ualmindeligt og ejendommeligt Udslag af en forladt og dødsdømt Befolknings religiøse Kærlighed og Liv. Det Kalkklæde, der her er Tale om, er jo sikkert intet an-

*) »De gamle Nordbobygder ved Verdens Ende«, af Poul Nørlund. I Kommission hos G. E. C. Gad. Kbhvn. 1934.

det end det »Corporale«, hvorpaa den konsekreerede Hostie hviler under Messen. Der er derfor en omend meget svag Mulighed for, at dette Klæde indeholder minimale Rester af Christi Legeme. Nuvel Den sidste Præst i Landet er død, det sidste Messeoffer er blevet frembaaret, ved den sidste Altergang er den sidste Hostie blevet uddelt. Det eneste, Befolkningen har tilbage af en nogenlunde sakramental Karakter, er dette Kalkklæde. Maaske der skal en meget velvillig Fantasi til at gaa med til, at det endnu indeholder Rester af det konsekreerede Brød. Men under alle Omstændigheder har det været i nær Berøring med Herrens Legeme og Blod, det er ligesom det Klædningsstykke, en Moder kan opbevare til Minde om et afdødt Barn, og som hun fra Tid til anden tager frem til Beskuelse. Paa samme Maade samles Befolkningen en Gang om Aaret i Andagt foran dette Kalkklæde. Det er Kærligheden, der er Religionens inderste Væsen, og fremfor alt Kærligheden til Christus i Alterens Sakramente. Og det forekommer mig, at dette lille naive Træk hos de gamle Grønlandere er udsprunget af en religiøs Kærlighed, man næsten ellers kun venter at finde hos de egentlige Mystikere. Det er tilmed et Træk af en saa ejendommelig Art, at jeg ikke kender Parallellen til det noget andet Steds fra. Derfor er jeg heller ikke enig med Dr. Nørlund, naar han mener, at det omtalte Pavebrev næppe beror paa autentiske Oplysninger, men kun bygger paa det, som alle vidste, at der i henved 100 Aar ikke havde været nogen regulær Forbindelse med Grønland, og deraf drager den naturlige Slutning, at saa kan der heller ingen Præster være mere og som Følge deraf heller ingen Gudstjeneste. Naar derfor Forfatteren S. 137 siger, at »hvad Brevet oplyser udover almindelige Fraser, er ikke andet, end hvad man i Rom selv kunde slutte sig til, naar Landet ingen Biskop og endda maaske ingen Præst havde, thi uden Messeoffer kunde ingen Kristendom oprettholdes,« saa kunde det være rigtigt og Brevets historiske Værdi med Hensyn til Forholdene paa Grønland være tvivlsomt, saafremt det ikke netop indeholdt denne lille Detalje om Kalkklædet, som er saa ejendommelig og enestaaende, at den maa bero paa en Beretning fra selve Landet. I den Grad ligger den uden for katholsk Skik og Brug baade i Nutid og Fortid.

Men det er vel netop almindelig Mangel paa Kendskab til katholsk Skik og Brug, der er Aarsagen til Dr. Nørlunds efter min Mening falske Bedømmelse af Brevets historiske Værdi. Paa samme Side siger saaledes Forfatteren, at »det maa erindres, at efter katholsk Brug er det Biskoppen, der paa Skærtorsdagen indvier den Hostie, som siden skulde

bruges Aaret rundt . . . Naar der ingen Biskopper fandtes, kunde Hostien heller ikke indvies, og uden den var der ingen Nydelse af Christi Legeme.« Man kan være tilbøjelig til at smile ad en saadan Brøler, men hermed er Sagen ikke afgjort. Der foreligger i Virkeligheden et Spørgsmaal af langt mere vidtrækkende Betydning, et Spørgsmaal, som trænger sig paa i utallige Tilfælde, naar der herhjemme skrives om katholske Forhold, ikke blot naar det drejer sig om Læren eller Liturgien, men ogsaa om Emner, der vedrører Filosofien, Historien eller Arkitekturen. Det er en forbavsende Uvidenhed, der trods en utvivlsom ærlig Stræben efter Objektivitet hersker i ikke-katholske Kredse herhjemme. Det har forbavset mig saa meget mere, som jeg ikke har truffet paa noget lignende inden for tilsvarende Kredse i England eller Tyskland. Selvfølgelig vil man kunne indvende, at i disse Lande er Kontakten mellem katholske Kredse og de andre langt mere intim og vekselrig end herhjemme. Det forklarer selvfølgelig til en vis Grad Forholdet eller, rettere sagt, Misforholdet, men det undskylder det ikke. Vi forarges og mores, naar Udlændinge tror, at Stockholm er Hovedstaden i Danmark, eller at der løber Isbjørne rundt paa Gaderne i København, men om Katholicismen kan man være suverænt uvidende og alligevel gælde for et dannet Menneske. Men Katholicismen er jo dog ikke en lille amerikansk Sekt eller en Negerreligion fra Afrika. Den er baade i talmæssig og geografisk Henseende det største og mest udbredte Religionssamfund i Verden, og den har behersket Verdenshistorien i de sidste to Tusind Aar. Man har derfor Ret til at forlange, at den, der skriver om katholske Forhold, har nøje Kendskab til det, han skriver om. Efter min Mening kan man imidlertid ikke rette nogen Beskyldning mod den enkelte Forfatter. Han har i de fleste Tilfælde i alt Fald meget vanskeligt ved at skaffe sig de rigtige Oplysninger eller blot ved at blive opmærksom paa, at der foreligger et Problem. Som nu i ovennævnte Tilfælde: Det er sikkert slet ikke faldet Forfatteren ind, at en saadan Udstilling af Corporalet ikke er et almindeligt Led i katholsk Liturgi, og at det under normale Forhold ikke finder nogen Anvendelse ud over den rent praktiske i Messen og derfor som Regel vaskes efter Brugen. For at det skulde finde en saadan Anvendelse som den i det 15. Aarh. paa Grønland, maa der af Præsten eller af Menigheden være taget en særlig Beslutning, foraarsaget af de særlige Forhold, der forelaa.

Nej, efter min Mening ligger Ansvar et højere oppe, nemlig paa de højere Lærestatter: Universitetet og Akademiet. For enhver studerende, der beskæftiger sig med Filosofi, Historie eller Arkitektur, og som derved kommer i Berøring

med katholske Forhold, burde det være en Selvfølge, at han havde Adgang til en systematisk Undervisning om disse Forhold, for saa vidt som de danner en Forudsætning for det Fag, han dyrker. Men saadan er det langt fra. Vore højere Læreanstalter giver endnu den Dag i Dag det Indtryk, at det er under deres Værdighed for Alvor at beskæftige sig med katholske Forhold. For blot at nævne et Tilfælde fra min egen Studentertid, saa bestod det, vi til Philosophicum lærte om Skolastiken, i nogle korte Bemærkninger om, at Skolastikerne var nogle Mennesker, der hovedsagelig diskuterede om, »hvor mange Engle der kunde sidde paa et Knappenaalshoved, og om Farven paa Jomfru Marias Haar!« For at vise, at det i andre Lande ikke gælder for at være under ikke-katholske Læreanstalters Værdighed at beskæftige sig med Skolastiken, vil jeg blot nævne, at der i senere Aar, baade paa Sorbonne og paa Collège de France er blevet oprettet særlige Lærestole i Skolastik, og at Striden mellem Thomister og Ikke-Thomister i den franske videnskabelige Verden for Tiden er heftigere, end den maaske nogen Sinde har været i Middelalderen.

Jeg tror derfor, at der for den dannede katholske Verden herhjemme foreligger en Opgave om »i Tide og Utide« at insistere paa, at vore højere Læreanstalter maa kende deres Besøgelseslid og sørge for, at de, der udgaar derfra, maa kunne tilegne sig lige saa gode Kundskaber paa disse Omraader som deres Kolleger i Udlandet. *Peregrinus.*

Moralligaens Kamp.

I »The Young Catholic Messenger« (U. S. A.) læser vi, at der aarligt i De Forenede Stater drejes ca. 480 store og 2000-3000 mindre Films. Dette Antal udgør 84% af den samlede Verdensproduktion! Om disse Films har en amerikansk Biskop i et Radioforedrag udtalt, at de 25% maa betegnes som typisk umoralske, medens de resterende 75% er kemisk fri for Kristendom. Synden fremstilles her som absolut undskyldelig og ovenikøbet som rosværdig, og saafremt disse Films overhovedet lærer en noget, er det kun hedensk Moral og Verdensanskuelse. Jo oftere de brede Lag ser saadanne Films, desto vanskeligere bliver det for dem at blive sig Forskellen mellem godt og ondt bevidst.

Med flammende Lidenskab vender Daniel Lord S. J. sig derfor i en Piece mod denne Sump af moralsk Forfald. Han anfører Eksempler paa Films, hvori ubeskrivelig raa Handlinger er blevet forevist; Films, hvori Utroskab, løse Forhold, obscønt Sprog og usædelige Be-

vælgelser fremvises uden mindste Tegn paa Misbilligelse; Films, i hvilke Mord og Selvmord retfærdiggøres; Films, som forherliger Forbrydelser. Og han minder Læserne om, at 79 Millioner Mennesker hver Uge strømmer til Biograferne; 28 Millioner Børn er her iblandt, og Halvdelen af disse er under 13 Aar. P. Lord siger:

»Jeg anklager De Forenede Staters Filmsindustri for det groveste Forræderi overfor Publikums Tillid, som har fundet Sted i vort Lands Historie. — Jeg anklager dem (Producenterne) for at sætte pekuniær Fordel frem for alle Hensyn til Sømmelighed, Respekt for Lov, eller Kærlighed til en Nations Sundhed og Lykke. — Jeg anklager dem for at have forraadt vort Folks bedste Interesser og for ved de voldsomste Midler at have angrebet den Moral, som har sin Rod i de 10 Guds Bud og i Jesu Christi Prædiken.«

Tilstrækkeligt tit er der ogsaa fra anden Side blevet gjort opmærksom paa den skadelige Paavirkning, som især de unge Mennesker her udsættes for. Biskop Cantwell af Los Angeles, til hvis Omraade Hollywood hører, siger bl. a.:

»Filmens Indflydelse er saa stor, at en Time i Biografen ofte er nok og i mange Tilfælde har været nok til at ødelægge aarelang god Opdragelse i Kirke, Skole og Hjem. Nutildags er Problemet »den daarlige Film« saa alvorligt, at der maa gribes til drastiske Forholdsregler imod den, hvis man vil forhindre en Katastrofe.«

Under den Katholske Aktions Uge i Los Angeles om Filmsproblemet fremsattes i denne Forbindelse virkelig haarde Ord:

»Lederne af Filmsproduktionen eller de, der i Hovedsagen bestemmer Filmenes Indhold, har sjældent eller aldrig vist os Dramaer, hvor en Menneskesjæls Frelse eller en Mands eller Kvindes Standhaftighed overfor Verdens, Kødets eller Djævelens Fristelser danner Kulminationen. Det er endnu ikke gaaet op for dem, at dette vel daglig er det største Drama, det eneste Problem, som har Betydning for enhver Mand og Kvinde. Den, der regelmæssig gaar i Biografen, faar en grotesk Forestilling om det Dagligliv, som udspilles omkring os, paa enkelte Undtagelser nær. Man skulde efter Filmenes Indhold virkelig tro, at der ikke fandtes nogen Kirke, hverken en katholsk eller en evangelisk. Man faar heller ikke Forstaaelsen af, at Millioner af Mennesker, som opfylder vor Herres og Frelsers Vilje, udstaar en stor Kamp. Filmen er endnu ikke kommet i Berøring med de store Omvendelsesdramaer, som hver Time udspilles omkring os. Kom en Beboer fra en anden Planet ned til vor Jord og havde gaaet i Biografen et Aars Tid,

vilde han, efter alt, hvad han havde faaet at se der, absolut ikke formode, at Christus er død for os, eller at Kristendommen nogensinde har været en betydelig Magt.«

I disse Dage har Kardinal Hayes af New York udsendt en Meddelelse til sit Dioces. Den 15. Juli blev det Hyrdebrev, hvori han varsler Kamp mod den daarlige Film, oplæst fra samtlige Prædikestole. Han siger bl. a. heri:

»Alt for længe har de moralske Kræfter i Folket øvet Taalmodighed. De har ventet, at Filmsfabrikanterne selv skulde udøve en streng Censur overfor deres Films. De, der vil bekæmpe den daarlige Film, venter sig i Øjeblikket ikke engang en radikal Forbedring. De vil kun ubetinget forlange: at det endelig skal være Slut med Syndens Forherligelse, som nu i saa lange Tider har været Filmens Hovedemne.«

Protesterne imod daarlige Films i U. S. A. førte allerede i 1930 til Affattelser af Regler, som blev underskrevet af alle ledende Filmsselskaber i Hollywood og ratificeret af Bestyrelsen for Foreningen af Filmsproducenter. Disse Regler fastslaar, at »ingen Film, som kan forringe Tilskuernes moralske Standard maa fremstilles. Fremtidig maa Tilskuernes Sympathi ikke ledes over i Forbrydelsens, det ondes eller Syndens Lejr.« — Men Underskriverne glemte Overenskomsten indtil Aaret efter, hvor der atter var Møde, og de atter fornyede deres Underskrift. Ved denne Lejlighed henvendte en kendt Katholik, Mr. Joseph Scott, sig til Producenterne med Anmodning om at respektere deres Underskrift, og han gjorde dem opmærksom paa, at Biskopperne tog hele denne Sag meget alvorligt. Amerikas Filmcensur og Filmsczar, Herr Will H. Hays, anerkendte ogsaa, at Reglerne var blevet aabenlyst krænkede. Men d'Herrer fra Hollywood tog Sagen meget let. En af de ledende indenfor et af de største Filmsselskaber, som ogsaa havde anerkendt og underskrevet Codex, svarede, at man ikke agtede at lade sig noget diktere, og at Biskopperne »kunde gaa ad Helvedet til«. Bladet »Cinema« dristede sig til at sige, at Kirken i 2000 Aar intet har lært paa det seksuelle Omraade. »Den bruger stadig Ordet, som om det var ensbetydende med noget obscønt«, og Bladet spørger endog lige ud, hvad der er at klage over. Den evige Trekant i Handlingen? Forevisningen af den kvindelige Skønhed? Bladet bemærker endda, at der i Vatikanet er Billeder, der er mere vovede, end Censurer vilde tillade nogen Skuespillerinde at være. Selv de af Filmens Folk, der iøvrigt anerkendte det berettigede i Klagerne, henviste til den økonomiske Side (»I am no angel« skal for Eks. have været en stor Succes i U. S. A. — Hvad kan i vor Tid ikke opreklameres til Suc-

ces!), og sluttede med det Omkvæd, at Publikum fik de Films at se, det selv ønskede. Synes de ikke om vore Films, behøver de jo ikke at se dem. Overfor dette var der ikke andet at gøre end at vise Filmsmagnaterne, at Publikum ikke ønskede den Slags Films; de selv havde lagt Boykotten nær.

»Vi Katholiker har modtaget deres Udfordring. Vi tager den Handske op, som med Foragt er blevet os tilkastet. Vi griber til det Vaaben, som Filmsindustrien i dens monopolmæssige Selvtillid har anset os for svage til at bruge.«

(Kardinal Dougherthy.)

Ved Biskoppernes Møde i Washington sidste November blev der nedsat en Komité, som skulde undersøge og indsende Rapport over Filmens moralske Betingelser. Biskopperne syntes, den bedste Methode til Filmens Rensning maatte være at holde alle anstændige Mennesker borte fra daarlige Films og saaledes gøre det hele til en daarlige Forretning. En Kampagne mod disse Films blev nu startet, og der udfoldedes en vældig Agitation. Tusinder af Prædikanter fik Paabud om at tale om Farer fra Films. »League of Decency« — »Moralens og Velanstændighedens Liga« blev oprettet, og man opfordrede alle til at slutte sig til den, idet de forpligtede sig til at blive borte fra disse Films og opfordrede andre dertil. Hundredtusinder havde snart underskrevet Løftet:

»Jeg ønsker at slutte mig til »Moralitetens Liga«, som fordømmer onde og usunde Films. Jeg staar sammen med alle, som protesterer imod dem som en alvorlig Fare for Ungdommen, Hjemmelivet, Landet og Religionen. Jeg skal gøre alt, hvad jeg kan, for at rejse den offentlige Mening mod, at Umoral fremstilles som normal Standard i Livet, og mod, at Forbrydere fra lige meget hvilken Klasse skildres som Helle og Heltinder, naar de fremfører deres urene Livsfilosofi som noget, agtværdige Mænd og Kvinder kan antage. — Jeg slutter mig til alle, som fordømmer Opklæbning af lokkende Plakater paa Plakattavlerne udenfor Biograferne, og som fordømmer de rosende Udtalelser, der falder om umoralske Films. Grundet paa alle disse Onder lover jeg at holde mig borte fra alle Films undtagen saadanne, som ikke støder an mod Ærbarheden og den kristne Moral. Jeg lover endvidere at hverve saa mange Medlemmer som muligt for »Moralens Liga«. — Jeg nedlægger denne Protest i Selvrespektens Aand og i den faste Overbevisning, at det amerikanske Folk ikke kræver urene Films, men ren, pædagogisk Underholdning.«

Overfor det irske Blad »Irish Catholic« har Biskop Cantwell udtalt, at der fra den nedsatte Filmskomité's Kontor er udsendt Breve til 14000 Filmstheatre i De Forenede Stater med en Anmodning til de lokale Ejere om at skrive et personligt Brev til Udstillerne med Protest mod den Slags Films, der udsendes, og med en Henstilling om Forbedring. Der indløber nu Svar paa disse Breve, og Udstillerne hævder, at Vanskeligheden efter deres Erfaringer ligger i at faa rene Films fra Hollywood. —z. (Sluttet)

Hvorledes St. Georg besejrede Dragen.

(Sluttet.)

Gud havde utvivlsomt ført Georg hen til Lydda-Dalen. Da Rytteren skulde til at sætte hen over den Bjergryg, som beherske den ulykkelige By, og et Øjeblik standse sin Hest for at betragte den, ser han et mærkeligt Tog komme gaaende. Forrest, i straalende hvide Klæder, kommer en ung hvid Pige. Hun synes segnefærdig, og i Solens Straaler mente Georg at kunne se en Taare tindre paa hendes Kinder. Bag hende og delvis støttende hende gik Borgere, Bønder, rige og fattige, og ogsaa de syntes at være Bytte for en stor Uro.

Den rejsende fulgte forbavset den hvide Fremtoning med sit Blik. Nu gik hun ned mod en Mose, som var omgivet af en Vold af nøgne Klipper. Med en Bevægelse løser hun sig fra den, der følger hende, og de trækker sig hastigt tilbage til de nærliggende Højder eller søger tilbage til Byen. Støttet til en Klippe staar den unge Pige ubevægelig og skjuler sit Ansigt i sin bøjede Arm. Et sort Faar bræger ved hendes Fødder.

Georg, som har fulgt Oprinet med større og større Interesse, giver sin Hest af Sporen og er i Løbet af et Øjeblik henne hos den forladte Gruppe. Prinsessen viser en saadan Angst, at den unge Mand efter at have hilst straks springer af Sadlen. Han stiller sin Lanse op ad et Oliventræs Stamme, binder sin Hest til Træet og nærmer sig den ensomme Pige for at spørge hende om Grunden til hendes Taarer.

»Gode Ridder«, svarede hun, »Stig hastigt paa din Hest og flygt herfra. Du skal ikke gaa til Grunde sammen med mig.«

Uden at tænke paa at følge hendes Raad sagde Georg: »Frygt ikke, men sig mig hellere, hvad I venter paa her, og hvorfor alle disse Mennesker ser paa os.«

I faa Ord satte den lyddiske Prinsesse ham ind i de ulykkelige Forhold, som vi lige har fortalt, og saa tilføjede

hun med en bedende Stemme: »Jeg ser, du har et ædelt Hjerte, kære Ridder, men søg ikke Døden sammen med mig. Er det ikke tilstrækkeligt, at jeg dør. Du kan hverken hjælpe eller befri mig, desværre.«

»Nej, jeg gaar ikke«, svarede Georg. »Frygt ikke, jeg skal frelse eder i Jesu Christi, min Frelasers, Navn.«

I dette Øjeblik kom Dragen til Syne, skubbende sig hen over Mosens Tørv. Den prustede saa frygteligt, at Hesten vilde flygte. Men rapt som et Lyn sad Georg paa dens Ryg. Han hørte ikke paa den unge Pige, som endnu engang raabte til ham: »Flygt saa hurtigt Du kan, Rytter«, han hørte ikke den Hvæsen, som Uhyret nu udstødte, han greb sin Lanse, og idet han trak sig lidt til venstre, styrtede han frem...

Endnu før den modbydelige Drage kunde faa Tid til at rulle sine mægtige Haleringe op omkring ham, havde Georg gennemboret den. I et Spring af Smerte drejede Uhyret sig flere Gange rundt omkring sig selv, saa aabnede det sit fraadende Gab og krøb hen imod sin Angriber. Georg bøjede sig faretruende langt ned imod den og stødte for anden Gang sit Glavind i det ubyggelige Dyrs Hals. Dette sidste Stød var dræbende. Dragen fik ikke engang Tid til at udspy sin Gift.

Tilskuernes Frygt havde været saa stor, at de endnu tvivlede om Sejren. Men da Georg havde vist dem, at deres Frygt var ubegrundet, siden Uhyret ikke rørte sig mere, turde de endelig nærme sig.

»Mænd«, sagde Rytteren til dem, »de Kristnes Gud har sendt mig paa Vej til Eders By. Det er ham, den eneste ene, den Almægtige, som har sendt mig for at befri Eder. Det er ved at paakalde hans Navn, at jeg har sejret. Det er op mod ham Eders Taknemmelighed skal stige.«

Da Indbyggerne havde konstateret, at den frygtelige Drage virkelig var død, tiljublede de den unge Ridder, og i en Glædesrus førte de ham ind i Byen.

Kongen af Lydda, som havde faaet Meddelelse om den vidunderlige Bedrift, Ridderen lige havde fuldført, løb ham i Møde og faldt paa Knæ for ham. Men Georg rejste ham straks op.

»Herre«, sagde han, »overvæld ikke mig med din Taknemmelighed. Det er den sande Gud, som har besejret Dragen ved min Arm. Lad dig og dit Folk undervise i den sande Tro; det vil være min allersukkeste Belønning. Og vær altid barmhjertige... «

I de Dage, der fulgte efter, modtog Fyrsten og hans Datter omgivet af mange Tusinder Mænd, Kvinder og Børn Daaben. —

»O, Georg, Sædemand, hvilken straalende Høst«.

Paa Lytterpost.

Mand. 2.-7. Kl. 17,45—18,15 fortalte Førstelærer Harald Nielsen, Rye, om »Kongevalget i Rye 1534«. Førstelæreren havde forinden til »Lytterbladet« udtalt, at han vilde »søge i store Træk at give et Billede af Valgets Hovedpersoner, bl. a. »udvalgt Bisp til Børglum, Hr. Stygge Krumpen, en lidet kristelig Mand, med hvem Rygtet har handlet saa ilde, at Fru Thit Jensen som bekendt har set sig nødsaget til at tage ham i Forsvar« og andre. Dette undlod han imidlertid i sit Foredrag, der delvis formede sig som Turist-reklame for Rye. I Foredraget om »det Kongevalg, der forberedte Katholicismens Undergang i Danmark og dermed banede Vejen for Reformationen«, udtalte N. bl. a.: »Her fandtes den ene af to hellige Kilder i Jylland, hvortil man valfartede (den anden var i Karup), og Cistercienserklosteret, der trak baade menig og lærd, Ridder og Bonde til . . . Gejstligheden var truet af den katholske Kirkes Forfald . . . Gejstligheden holdt paa Hans, der endnu var saa ung, at han kunde opdrages katholsk og blive en Støtte for den vaklende Kirke. Adelen var luthersk; . . . men der var dog saa stort katholsk Flertal ogsaa indenfor Adelen Rækker, at man ikke kunde enes om den »kætterske Hertug Kristian . . . I Hertug Kristians Tøven ser vi hans noble og retskafne Karakter; han kunde ikke gaa ind paa Mogens Gjoes Forslag, dels af Respekt for Retten og dels for at undgaa Blodsudgydelse. (Denne Noblesse overvandt han snart ganske grundigt, i det mindste glemte han at undgaa Blodsudgydelser, og sin Respekt for Retten overvandt han bravt ved sin Optræden overfor Bønderne, Norge og den katholske Kirke. Ign.) . . . St. Søren's mægtige og tinderige Kørskirke afgav et passende Paulun for Bisp Stygge Krumpen paa Børglum, en lidet kristelig Mand, der levede et forargeligt Liv med en Frille . . . Mogens Gjøe manøvrerede sig behændigt gennem Systemskiftet ved Reformationen, men gjorde sig mindre pænt bemærket ved Billedstormen i København . . . De fire Bisper og fire Adelsmænd er mod, Mogens Gjøe og tre andre Adelsmænd for Hertug Kristian. (Det var det, N. for lidt siden kaldte: »Adelen var luthersk.« Ign.) . . . Rye Kirke blev først stor, da man havde opdaget, at St. Søren i Köln var Jyde, født i Rye; de syge badede nu deres Ben (Fodbad?) i St. Søren's Kilde og gav Gaver til Kirken, som derfor kunde bygges saa stor. . . . Bisperne og de papistiske Adelsmænd vilde ikke bøje Knæ for »Kætteren« . . . Katholicismen fortrængtes to Aar efter ved Kristian III's Tronbestigelse af den nye Lære. (Det er glædeligt at se Lutherdommen anerkendt som en

ny Lære fra luthersk Side; Lutheranere hævder ellers, at Lutherdommen er identisk med den oprindelige Kristendom. Ign.) . . . St. Søren's Kirke er delvis sunket i Grus . . . Det største Marked fandt her længe efter Sted St. Søren's Dag, den 23. Oktober . . . Som den gamle Vejsten i sin Tid viste de fromme Pilegrimme Vej til St. Søren's Kilde, viser Lysreklamer nu Turisterne Vej til Rye og Himmelbjerget; men alt for faa standser ved Gl. Rye for at se St. Søren's Kirke.«

Mand. 2.-7. Kl. 18,15—18,45 holdt Professor Oscar Ellinger Foredrag om »**Cæcilia-Foreningen**«. I Begyndelsen af Foredraget udtalte Professoren bl. a.: »C.-F. og Palestrinakoret har deres Oprindelse i det sextinske Kapel, dette Kapel, der har vakt Beundring hos alle Romafarere . . . Musikken i dette Kapel har inspireret Rafael til Billedet af den hellige Cæcilia. (— Her fulgte den h. Cæcilias Historie.) Der dannede sig den Legende, at hun var Opfinder af Orgelet, og som Orgelets Helgeninde er hun afmalet. Hun blev Musikens Muse og øverste Beskytterinde, og hendes Festdag, 22.-11., fejredes overalt i Musikkredse. (Et Uddrag af Palestrinas Historie.) Allegris Miserere vidnede om al den betagende Skønhed, den katholske Kirke ejer . . . Det dybeste og varigste Indtryk fik Rung (C. F.'s Skaber) ved at høre det pavelige Kapel. Han laante i Kapellets Bibliothek og lærte alle dets Medlemmer at kende . . . Rung indførte Palestrina herhjemme ved at opføre hans Stabat mater. 2500 Mennesker strømmede til Vor Frue Kirke (Kbhvn.) for at høre den italienske Langfredagsmusik; man vidste, at Koncerten endte med Allegris Miserere. Men Publikum havde ikke Forudsætninger for at kunne tage 4 Misererer i een Koncert.«

Forfatteren Niels Hoffmeyer holdt Tirsd. d. 3.-4. Kl. 19,25 et Foredrag »**Kunsten at rejse og at se**«. Han rejser saa nogenlunde fornøftigt gennem det øvrige Italien. »Men naar man saa kommer ind i Pavestaten, bliver alting øde og graat, thi her har rovgridske Paver hersket gennem Aarhundreder.« Vi kan kun raade Hr. Hoffmeyer til at studere Pavernes Historie en lille Smule, før han begiver sig ud paa Rejsen. Større Viden — som den f. Eks. kan faas i L. Pastors Pavehistorie — gør Tilværelsen mindre »øde og graa«.

Ignatius.

FRA HOVEDSTAD OG PROVINS.

Valfarten til Lourdes

havde samlet en halv Snes Deltagere, som Tirsd. d. 10. Juli under Pastor Benzons Ledelse forlod København med Morgenekspresen. Rejsens Maal, Guds Moders By ved Pyrenæerne, naaedes i god Behold, og vore Pilegrimme saa Lourdes

i sin skønneste Glans og Skrud, fordi Byen i et Triduum fejrede Hyrdepigen Bernadette, som jo i Aar er blevet kanoniseret.

Højdepunktet i dette Triduum fra d. 14.—16. Juli naaedes Søndag Morgen den 15. Juli. Under højtidsfulde Klokkers Klang vaagnede Byen. 1500 »Bernadetter« fra Diocøset Tarbes kommunicerer i den indviede Grotte, hvor deres Skytshelgeninde saa ofte har knælet i Bøn, men hvor nu Biskopper og Præster uophørligt frembærer det hellige Messeoffer. — Fra alle Jordens Riger er Pilegrimme strømmet til; her knæler Pilegrimme fra Montpellier og Versailles Side om Side med Pilegrimme fra Algier, Konstantinopel, Tunis, Berlin, Tjekkoslaviet, Italien, Liverpool o. s. v. Til Trods for, at Tusinder af Troende allerede har kommunikeret om Morgenen i Grotten og i Kirkerne, bivaanes den højtidelige Messe dog af mere end 15.000 Pilegrimme. I selve Grotten, knælende i den svale Skygge, hvor Kilden springer, leder 17 Biskopper Mængdens Magnificat, før Kardinal Verdier uddeler sin Velsignelse.

Henved Kl. 2¹/₂ om Eftermiddagen begiver Mængden, der stadig forøges med nye Pilegrimsskarer, og den lange Procession sig paa Vandring igennem Byen, glemmende for nogle Timer Hverdagslivets Bekymringer. Her kommer det lange Tog af Skolebørn, Broderskaber, Ordener, 3die Ordener etc., førte af 500 Præster og Munke. Paa tre Vogne, prægtfuldt smykkede med Blomster staar to Statuer af Bernadette, Hyrdepigen og Nonnen, og paa den sidste, som bliver trukket af Seminarister og følges af Præster, staar Helgenskrinet med Bernadettes Relikvier. Byen straalet som et Eventyrrige af Lys og Farver. 80.000 Mennesker dellager i Ave Maria og den store Credo-Procession.

Selvfølgelig var den største Oplevelse Mødet med de Troendes dybe Andagt og Tillid til Guds Moder, med hele den Atmosfære af Overnatur, som omgav ogsaa vore Pilegrimme i Lourdes. Ogsaa i den Tid, da de opholdt sig i Lourdes, skete der flere Mirakler. De mødte ogsaa en engelsk Minearbejder, der var blevet frygtelig saaret i Hovedet under Verdenkrigen og helbredt i Lourdes og nu gjorde Tjeneste som Brancadier. Han behøvede blot at pege paa sin Isse for at minde om en af de vidunderligste Helbredelser, Lourdes har oplevet. Alle Pilegrimme kunde samtykke i M. Louis Bertrand fra Academie Française's Tale, der fremhævede, at Lourdes ikke alene er et Sted, hvor Aanden blæser, men Lourdes er en Frelsens Kilde for alle Længsler og alle Sygdomme, for Sjælens og Hjertets Længsler og for Legemets og Aandens syge. I denne moderne Verden, hvor de aandelige Værdier formørkes mere og mere, er Lourdes maaske den største Forsvarer for Sjælen og det overnaturlige.

Til Minde om en ung Pige.

Paa Katholsk Vestre Kirkegaard fandt Fredag den 27. Juli en smuk lille Højtidelighed Sted. Paa Margrethe Franck Rasmussens Grav rejstes et Trækrucifiks skaaret af Billedhugger Windfeld-Schmidt og stiftet af den unge Piges Kammerater og Venner. Krucifikset, der er 1,5 m højt, er nedsat i en lille Stensætning og flankeret af høje Tujaer. Indvielsen foretoges af Pastor K. Ballin.

FRA DEN VIDE VERDEN.

Den store katolske Presseudstilling.

Under Journalisternes Pilegrimsfærd til Rom udtalte flere Ønsket om en almindelig katolsk Presseudstilling. »Osservatore Romano«s Ledelse har sat sig i Spidsen for dette Arbejde, og den h. Fader har stillet Castel Gandolfo til Disposition for Udstillingen, som skal finde Sted i Foraaret 1936. Til Udstillingen er indbudt 1) De katolske Dagblade og Tidsskrifter, der anerkendes som saadanne af den kirkelige Øvrighed. 2) Periodiske Skrifter for religiøs Udvikling, Apostolat, Katholsk Aktion og Missionspropaganda 3) Katholske Revuer af videnskabeligt, litterært, kunstnerisk og lignende Indhold.

Udstillingen vil endvidere omfatte: 1) Grafiske Statistiker og geografiske Kort, som anskueliggør Pressens Udbredelse i Verden. 2) Alt, som angaar et stort Dagblads Redaktion, Trykning m. m. 3) Alle de Institutioner, Værker og Foreninger, som tjener den katolske Presse. 4) Lysbilleder og Film, som kompletterer det udstillede Materiale. For at deltage i Udstillingen skal man i Løbet af 1934 indsende sin Ansøgning indeholdende Fortegnelse over, hvad man vil udstille. Enhver Udstiller maa udrede et Indmeldelsesbeløb paa 100 Lire for hver Publikation, Institution eller Forening. Hvert Land kan, paa egen Bekostning, udstille i sin specielle Pavillon paa den Maade, det findes passende.

Nordens Katholiker vinder Terræn i Tyskland.

Det nye Tysklands Kærlighed til de blaa Øjne og det blonde Haar har paa katolsk Side ogsaa givet sig Udslag i en forøget Interesse for den skandinaviske Katholicisme. Som et Eksempel kan vi nævne et af Tysklands navnkundigste Kirkeblade, »Katholisches Kirchenblatt« i Berlin, som redigeres af Vikar Adolph, der ofte bringer Meddelelser fra St. Olav, Nordisk Ugeblad etc. Der fortælles f. Eks., at der er en »lille« Pastor Brems i Kbhvn., at P. Lutz har holdt Foredrag for Protestanter i Nord-Norge, om vore Valfarter etc.

M.-K. Rosenkranskirken. »Stella maris« F. K.: Sønd. den 5. August Kl. 8. — **Jesu Hjerter K.** f. Mænd. F. K.: Sønd. d. 5. August Kl. 8 $\frac{1}{2}$.

Kirkelig Kalender.

<p>Aug.
5. S. 11. Søndag e. Pintse.
6. M. Christi Forklarelse.
7. Ti. Cajetan.
8. O. Cyriacus, Largus og Smaragdus.
9. T. Johannes M. Vianney. — Vigilie.
10. F. Laurentius.
11. L. Gudsmoders Lørdagsm.</p> | <p>Aug.
12. S. 12. Søndag e. Pintse.
13. M. Hippolyt og Cassian.
14. Ti. Vigilie.
15. O. MARIAS OPTAGELSE.
16. T. Joachim, Jomfru Marias Fader.
17. F. Hyacinth.
18. L.*) 4. Dag i Oktaven.
*) Vigilie — Faste- og Abstinensdag til Marias Optagelses Fest.</p> |
|---|--|

Ugens Messebønner.

- Aug.
5. S. 11. **Søndag e. Pintse** (691—526); 2. *Sæt Bønner*: Maria i Sne ([90]—[94]), 3. *Sæt Bønner*: Om Regn ([124]—[109]); Slutningsev.: Festens ([91]—[95]).
6. M. Vor Herres Jesu Christi Forklarelse (1030—854); 2. Xystus II, Felicissimus og Agapitus.
7. Ti. Cajetan (1033—857); 2. Donat, 3. Om Regn.
8. O. † Cyriacus, Largus og Smaragdus (1034—858); 2. Om de helliges Forbøn ([120]—[105]), 3. Efter frit Valg, 4. Om Regn.
9. T. Vigilie (1036—859); 2. Johannes M. Vianney ([47]—[47]), 3. Romanus, 4. Om Regn. — *Eller*: Johannes M. Vianney, »Sognepræsten fra Ars« ([46]—[47]); 2. Vigilien (1037—859), 3. Romanus, 4. Om Regn. Slutningsev.: Vigiliens ([10]—[10]).
10. F. Laurentius (1038—860).
11. L. † Gudsmoders Lørdagsmesse ([90]—[94]); 2. Tiburtius og Susanna (1041—863), 3. Om den Helligaand ([120]—[105]), 4. Om Regn.

Af Sidetallene i Parenthes gælder det første den ny Udgave af Messebogen (1926), det andet den gamle Udgave (1907). Er der kun anført eet Tal i Parenthesen, gælder det den ny Udgave.

Anm. Paa de med † mærkede Dage, kan Præsten efter frit Valg læse Sjælemesse og andre Votivmesser, hvorfor man paa disse Dage ikke kan regne med, at de her angivne Messer læses.

St. Ansgars Skolehjem ved Horsens.

◦ **SKOLEHJEM • SØLYST** ◦ Den 18. August aabner Skolehjemmet paa ny. Uden Hensyn til Konfession optages: 1) Elever, der søger Skolehjemmets egen Skole. (Alm. Folkeskoleundervisning med Engelsk og Tysk). 2) Elever, der søger højere Skoler i Horsens. Lektie læsning under Tilsyn paa Hjemmet, Manuduktion i Sprog og Matematik, Musikundervisning. Alle Elever uddannes til praktisk Gerning i Hus, Have o. s. v. Smuk Beliggenhed ved Fjord og Skov. Moderne Indretning. Badning i Hus og Fjord. Billig Pension. Forlang Prospekt. Henvendelse sker til Prioren. Telf. Horsens 2115.

FREMMEDESPROG-TRYKKERIEET »ATHENE« (ALB. HANSEN).
Svanemosegaardsvej 4. Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.

Færdig fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.
Aflæveret til Postvæsenet Torsdag d. 2. Aug.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

82. Aargang

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kroner Kvartalet (inclusive Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 St., København K. Telefon: Palæ 3762, Kl. 13-16). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kroner aarligt. — Redaktør: Pater G. Scherz, Hans Bogbinders Allé 2, København S; Telefon Amager 3202; bedste Træffetid Kl. 13¹/₂—14¹/₂.

Nr. 32.

Søndag den 12. August

1934

INDHOLD: Kan man opofre den h. Kommunion for andre? — Lærer og Elev. — St. Birgittas Bøn. — Moralligaens Kamp. — Hvorledes foregaar Præstens Offer? — Nye Bøger. — Fra Hovedstad og Provins. — Fra den vide Verden. — En genial Kvinde. — Brevkasse. — Avertissementer. — Kirkelig Kalender. — Ugens Messebønner.

Kan man opofre den h. Kommunion for andre?

Paa dette Spørgsmaal kan man svare baade ja og nej, alt efter som man tager Ordene: »at opofre den h. Kommunion.« Det kommer altsaa frem for alt an paa at faa Klarhed over Betydningen af dette kortfattede Udtryk, der ved sin Dristighed minder om de Kristne i Korinth, som »lod sig døbe for de døde,« (1 Kor. 15,29.) det vil maaske sige, at de opofrede deres egen Daab samtidig for afdøde Slægtninge og Venner. (Slg. i øvrigt Noten til 1 K. 15,29 i Rosenørn-Lehn: Ny Testamente.)

1. Vi ved alle, hvad Alterets Sakramente giver en Katholik, der modtager Herrens Legeme paa værdig Vis og med Andagt. En saadan Kommunion forøger i os den overnaturlige Livskraft, som strømmer ud fra Christus, det sande Vintræ, og gør os, Grenene paa Vintræet, frugtbare. Den sætter endvidere Kærlighedens Aktivitet op i os, d. v. s. hin hellige Ild, der ikke blot i Ord, men ogsaa i Ger-

ning vil være virksom for Gud og Mennesker. Kommunionen tilgiver ogsaa mindre Synder, idet den opflammer Hjertet til fuldkommen Anger over dem og til Brud med dem. Den bringer endelig en ganske uvurderlig Hjælp til Udholdenhed i det gode ved at svække det onde Begær i vor faldne Natur, sikre os mod at falde i svær Synd og give Lyst og Glæde til at gøre det, Gud enten paabyder eller raader til. Denne Række af aandelige Værdier er af rent personlig Art. Dem kan vi ikke afstaa eller overlade til andre. For saa vidt kan der altsaa ikke være Tale om at opofre den h. Kommunion for levende eller afdøde Slægtninge og Venner.

2. Dog er vi lige saa kendte med, at vi skal holde Taksigelse efter den h. Kommunion. Ikke at sige Tak for den guddommeligeste af alle Gaver vilde jo ikke blot være ukristeligt, men ligefrem umenneskeligt. Denne Tak skal først og fremmest bestaa i, at vi lovpriser vor Frelser for hans personlige Komme og søger at ære og glæde ham ved det, han sætter mest Pris paa, nemlig vor Vækst i Troens, Haabets og Kærlighedens Dyd samt Fornyelse af vore gode Forsætter. Men dernæst har ogsaa en tillidsfuld Bøn sin Plads i Taksigelsen. Vi skal bønligt bede om de Gaver, som vi trænger til for at kunne løse vor Opgave her i Livet og opnaa den evige Sejrskrone. Med andre Ord, hvad vor Frelser har lært os i Fadervor, det skal vi nu bede om, dog ikke blot for vor egen Person, men for alle Guds Børn. Naturligvis ophæver Næstekærlighedens Bud ikke den Kendsgerning, at nogle Mennesker staar os nærmere end andre, og det forbyder ikke den specielle Bøn for en enkelt. Hvis jeg nu i den forholdsvis korte Tid, da Jesus med Guddom og Menneskehed er til Stede i mit Indre, gaar i Forbøn for en anden, saa faar denne min Bøn en særlig Magt over den himmelske Faders Hjerte, hvor hans Øjne ser sin egen Søn. Desuden har nu de Ord, som Jesus udtalte, da han forklarede Lignelsen om Vinstokken, deres ganske særlige Betydning: »Hvis I bliver i mig,« sagde han til sine Disciple, »og mine Ord bliver i jer, saa kan I bede om, hvad I vil, og det vil blive gjort for jer«. (Joh. 15,7.) Christi Nærværelse giver altsaa min Forbøn en ualmindelig stor Værdi i Guds Øjne og en over-

ordentlig Kraft. At benytte den h. Kommunion paa denne Maade og paaberaabe sig Herrens lige nævnte Løfte til Fordel for andre har man nu kaldt: »at opofre den h. Kommunion for andre«.

Dermed er imidlertid Emnet ikke udtømt endnu. Hvad der bør tilføjes, er af en saadan Art, at det bedre forklarer Begrebet »at ofre«, end det, vi saa hidtil. — Det er en almindelig Iagttagelse, at Alterets helligste Sakramente ikke virker lige stærkt hos alle. Nogle gør i Kraft af Eucharistien Kæmpefremskridt i det gode. Hos andre kan man næppe øjne rigtig Vækst i Dyd og Hellighed. Forskellen beror for største Delen paa, hvordan Modtageren selv virker sammen med Christi Naade. Der kræves ved den h. Kommunion mere Aktivitet fra vor Side end ved noget andet Sakramente paa Grund af det specielle Formaal, vor Frelser vil opnaa ved dens Hjælp. Han ønsker nemlig frem for alt en Forøgelse af Guds- og Næstekærligheden i os. Men den kan hverken være frivillig eller fortjenstlig, hvis vi ikke selv er aktive og ivrige. Derfor siger jo Kirken ogsaa, at Modtagelsen af Herrens Legeme ikke blot bør ske paa værdig Maade (d. v. s. den kommunicerende maa være døbt, i den helliggørende Naades Tilstand og paa fastende Hjerte, som det er forklaret i Kirkelovbogen), men ogsaa med Andagt. Denne bestaar i, at vi i Forhold til Evner, Befindende og Kaldspligter forbereder os omhyggeligt til den h. Kommunion og bringer Herren den skyldige Tak efter den.

Nu er det givet, at vi paa denne Maade bliver nødt til at anstrenge os ikke saa lidt for Herrens Skyld, et Arbejde, som ikke kan være uden Værdi i hans Øjne. Faktisk har det, ligesom alle andre gode Gerninger, vi med Guds Naades Bistand og besjælet af hans Kærlighed gør, en tredobbelt Virkning: for det første gør det os værdige til himmelsk Løn. Endvidere har det sonende Kraft, fordi det koster Selvovervindelse. Endelig virker det ogsaa som en Bøn, eller forstærker Bønnens Kraft, saaledes som Vor Herre siger, at f. Eks. Faste forøger Bønnernes Virkning. Af disse tre hellige Værdier kan vi afstaa den anden og tredje til andre, derimod ikke den første. Hvis vi nu overlader til en Slægtning eller Ven, hvad vi selv saaledes

har gjort ved Modtagelsen af Herrens Legeme og Blod, saa kan vi ogsaa herom bruge Udtrykket: »at opofre den h. Kommunion for andre«.

Muligvis findes der dem, der forstaar det endnu paa en tredje Maade. Lad mig lige antyde, hvad denne gaar ud paa, og hvilke Forudsætninger den har. I den 9. Trosartikel bekender vi: Jeg tror paa de helliges Samfund. Det vil sige: vi tror, at Kirkens Medlemmer paa Grund af deres inderlige Forbindelse med hinanden indbyrdes under deres ene Hoved Christus er fælles om deres aandelige Goder. De ejer saaledes i Fællesskab Jesu Christi aandelige Forløsningsskat, den saligste Jomfrus og de Helliges overskydende Fortjenester, Aflad, Bønner og gode Gerninger, som forrettes i den katholske Kirke, de hellige Sakramenter, det hellige Messeoffer, de liturgiske Bønner og Handlinger. Alt dette er ligesom hellige Baand, som knytter de troende til Christus og til hinanden indbyrdes. Nu er det altsaa muligt, at der paa Grund af disse aandelige Goders sociale Natur opstaar en tredje Mulighed for at tale om en Opofrelse af den h. Kommunion for andre, naar man nemlig udtrykkelig tilvender en enkelt, hvad der os selv uafvidende (i hvert Fald til Dels) ogsaa ellers vilde tilfalde ham. Men den Sag er meget hemmelighedsfuld og derfor vanskelig at tale om. Vi maa nøjes med Antydninger.

F. K.

Lærer og Elev. *)

Bør man tilpasse sig Barnet?

Det er naturligt, at Opdrageren for at naa sit Maal søger at tilpasse sig Barnet; men det er ikke mindre nødvendigt, at Barnet ligeledes søger at tilpasse sig Opdrageren. Man siger, at Læreren bør leve sig ind i Barnets Sjæl, at han bør kunne læse i den, hvad han skal belære den om. »Vom Kinde aus«, synger man paa Tysk, »Magister a puero discitur«, siger man paa Latin. Ja, Opdragelsen bør tilpasses Barnets Natur og Udvikling. Hvem har nogen Sinde mod-

*) Citater fra E. Devauds Bog. Se under »Nye Bøger«.

sagt denne Trivialitet? At følge Læreren er et Middel, som i Almindelighed er nødvendigt, men det er selvfølgelig kun et Middel. Maalet er at tilpasse Barnet efter Sandheden, for at denne kan forme dets Liv. Psychologien lærer mig, hvorledes Barnet ser og iagttager, tænker, elsker, ønsker, arbejder, leger; men den siger mig intet om, hvilke Tanker der skal til for at oplyse dets Intelligens, hvad der passer til dets Ønske, hvor henimod man skal lede dets Virke-trang, i hvilken Udstrækning det bør lege. Psychologien analyserer Mekanismen i en Sjæl paa 7—12 og 15 Aar; den viser de Drivfjedre, som sikkert vil vække Sjælens »Interesser«. Men hvad et Barn paa 7—12 og 15 Aar bør være, lærer Psychologien mig intet om, saa længe den forbliver paa den rent positive Iagttagelses Grund, hvor den foregiver at være. Hvis Deres Elev overfor Dem erklærer, at hans »Interesser« er at være egensindig, doven og at eksperimentere med sin Ungdoms Energi, med hvilken Ret vil De saa protestere? Psychoanalysen bekræfter for Dem, at Elevens Trang til Uafhængighed, Ladhed og Erotik er normal i de forskellige Perioder indenfor Ungdommens Ud-vikling. De paastaar, at disse Tilbøjeligheder bør holdes nede eller »forædles«. Giver den eksperimentelle Psychologi Dem Lov dertil? Hvis De siger det — og De siger det — saa kan dette kun ske med Henblik paa et Maal, som De har sat for det menneskelige Liv, et Maal, som findes uden for og over al Psychologi.

Personlighedskrisen.

Overalt klager man over en sand »Krise« for Personligheden med en yderliggaaende Individualisme som Forudsætning. Men samtidig ødelægger man med Forkærlighed det, som kunde raade Bod derpaa. Man forkynder, at Mennesket ikke er andet end en usammenhængende Række Følelser og Sjælstilstande, at dets »Jeg« kun bestaar af en Række indre Forestillinger, ved hvilke det magtesløst og næsten uden Interesse medvirker. Og Skolen nutildags forøger denne Udstyknings af Personligheden. Den »receptive Skole« viser ikke Barnet andet end en Række Fag, som ingen Forbindelse har med hinanden, og som Barnet anbringer hulter til bulter i sin Hjerne. Den »aktive Skole«

lader Barnet gribes af »Interesser«, som ikke er mindre spredte og usammenhængende. Det, vi derimod vil, er, at vor Skole i ethvert Barn, som betros os, saa godt som muligt virkeliggør Ideen om den menneskelige Person, udelt i sin rige Mangfoldighed, aktiv i sin Stræben henimod Maalet.

Et Liv er kun menneskeligt, naar det beherskes af en Tanke, for hvilken man lever, og for hvilken man, om det kræves, er villig til at give sig selv som Offer. Af denne Tanke fremspringer Ønskerne, den spænder Energien, den samler Virkeevnerne til et Hele. Jo større denne Tanke er, jo højere hæver den sig op over det individuelle og begrænsede »Jeg«, jo mere menneskelig er den, og jo mere bekræftes Personligheden. Det er derfor, vi som Midtpunkt i vor Læseplan har sat Christi Sandhed ligesom en Sol, der oplyser alt uden at ødelægge noget, som opliver alt, alle Fag og alle Interesser, samtidig med at den lader alt forblive paa sin Plads.

Barnet og Myndigheden.

Barnet er uvidende og svagt; for at bygge sit Liv op behøver det Hjælp fra den, som ved noget og kan noget. Dette Resultat, som er Barnets individuelle Dannelse, naar Læreren, men han naar det kun ved Anvendelse af Autoritet. Denne Stræben efter et Resultat, som hele Klassen arbejder paa at naa hen til, fordrer uafviselig, at Læreren bestemmer og befaler, fordi han er den eneste, der ved noget. Han ved bedre end Barnet, hvad der passer for det; han forstaar Barnet bedre, end Barnet forstaar sig selv; han ved, hvor han skal begynde for at fremkalde den første Reaktion i Intelligensen, hvilke Veje han skal fortsætte ad, igennem hvilke Øvelser han skal omdanne et tilstedeværende skrøbeligt og flygtigt Kendskab til en stadig solid og bestemt Viden. Og endelig, og det er det vigtigste, ved alene han, hvad det vil sige at undervise.

At følge den Lærer, der underviser, følge ham med Opmærksomhed, Flid og Lydighed, det er hele Klogskaben hos Barnet.

At undervise med Myndighed d. v. s. at bestemme Stoffet, Maaden og Øvelserne, det er hele Klogskaben hos Læreren. Kun gennem denne Lydighed paa den ene Side og kun

gennem denne faste Vejledning paa den anden Side naar man til det Maal, som forener Læreren og Eleverne til et Fællesskab. Saaledes er Ordenen.

»Al Myndighed kommer fra Gud«, siger den h. Paulus. Hvis Gud har givet os Myndighed over vore Brødre, skal vi udøve den efter Guds Ønske. At underkaste sig Myndigheden er for den Undergivne at adlyde en guddommelig Befaling. Men den, der befaler, har saa ogsaa Pligt til at gøre det med Guds Finfølelse, den Finfølelse, der respekterer Menneskets Frihed. Hvis Gud altsaa har betroet en lille Del af sin Myndighed til en Chef, en Fader eller en Lærer, maa disse lægge sig paa Sinde ikke at forraade deres Mandants Hensigter, men behandle de Undergivne i Overensstemmelse med den guddommelige Pædagogiks Love.

St. Birgittas Bøn.

Da den hellige Birgitta sammen med sine Sønner Karl og Birger i 1371 for anden Gang begav sig paa Pilegrimsfærd til det hellige Land, hændte det, at hendes Søn under Pilegrimmenes Ophold i Neapel blev grebet af en pludselig og dyb Lidenskab til den skønne og letsindige Dronning Johanna, som ogsaa besvarede hans Følelser. Hverken Birgittas Formaninger eller Tanken paa sin Pligt som Ægtefælle og Familiefader kunde faa den 50-aarige til at resignere. Han flyttede fra det øvrige Rejseselskab og opgav at fortsætte Valfarten. Da gav St. Birgitta sig til at bede. Nedenstaaende Skildring er oversat fra Edith Peacey's Bog: »Saint Birgitta of Sweden«.

Red.

Castel Nuovo, hvor Karl nu tilbragte al sin Tid, levede i Gilder og Fester, for det var Karnevalstiden, og et stort Maskebal var under Forberedelse. Det skulde finde Sted den 24. Februar. Hele Neapel dirrede under Forberedelserne. Købmændene kom frem med de rigeste Stoffer, som de havde haft med hjem fra Østen. Tilskærere og Skræddere klippede og maalte, og i Sølv- og Guldsmedeboderne forarbejdedes skønne Juveler til den kommende Fest. Naar Birgitta kom forbi Haandværkernes Fjæleboder og stoppede op for at spørge til en eller anden Arbejders syge Hustru eller Barn, maa hun have lagt Mærke til den usædvanlige Travlhed og maa have hørt dem tale om alt det Arbejde, de havde at udføre til forestaaende Bal: hvorledes Tullio lavede en ny Pendant til Donna Boccadimari,

og hvorledes La Donna Spinelli lige havde været inde at købe et Halssmykke, som skulde besættes med de smukkeste Perler, som kunde opdrives i Neapel. Somme Tider, naar Birgitta kom nærmere, dæmpedes Talen ned til en sagte Hvisken: de skingrende italienske Stemmer blev pludselig stille, og saa vidste Birgitta, at Dagens altopslugende Emne lige var blevet diskuteret: Forbindelsen mellem hendes Søn og Dronning Johanna.

Birgitta havde endnu en Samtale med Dronningen, men efter denne gik hun ikke oftere til det kongelige Palads. For endskønt Johanna virkelig holdt meget af den hellige, saa satte hun dog mere Pris paa sin egen Fornøjelse; Birgittas Bønner gjorde ikke længere Indtryk paa hende. Den Bebrejdelse, som Johanna læste i Øjnene paa Katarina, som ledsagede sin Moder, forøgede kun det Mishag, som hun følte overfor dette Menneske, hvis Skønhed hun misundte.

Aftenen før det store Maskebal nærmede sig med raske Skridt. Den svenske Adelsmands offentlige Optræden ved Dronning Johannas Side vilde blive den offentlige Tilstaaelse af et Forhold, som man vidste sikker Besked med, men ikke havde faaet aabenlyst bekræftet. Herefter vilde deres Forbindelse være klar, og Karls Stilling ved Hoffet vilde blive anerkendt af Folket. Paa denne Balaften vilde Karl aabenlyst bekendtgøre sin Foragt for Guds Bud; og samtidig vilde han trække Familiens Ære i Smudset. Alt dette vidste Birgitta, skønt Karl undgik hende, og de andre havde gjort alt, hvad der stod i deres Magt, for at beskytte hende mod Neapels Folkesnak. Men i alle disse Dage mistede Birgitta ikke Tilliden til Gud.

Dagen, paa hvilken Ballet skulde finde Sted, gryede. Lysets første Straaler, som smøg sig ind i Sta. Maria d'Avvocatas lille Kirke, fandt man Birgitta hensunket i Bøn, og medens hun bad, sad Karl i sit Logis og følte sig til sin store Ærgrelse mere og mere utilpas. Hele Dagen forblev han paa sit Værelse: Maden sendte han urørt tilbage. Og hele Dagen bad hans Moder — i det lille Kapel — foran Krucifikset paa Væggen. (Igennem mange Aar blev dette Krucifiks æret i Mindet om den h. Birgitta.)

Hele den udslagne Dag — medens Solen langsomt krybende skiftede Plads paa Kirkens Vægge — bad Birgitta uden Ophør.

Katarina, Birger, Alfonso de Vadataerra, de to Peter, Magnus d'Eka, alle kom de og gik de, forenede deres Bønner med hendes for en Stund, og smuttede saa bort for at hvile eller spise. Kun Birgitta forblev ubevægelig. Sønderrevet af den dybeste Smerte syntes hendes Legeme hverken at behøve Søvn, Hvile eller Føde. At kæmpe for en Sjæl, og ovenikøbet hendes Søns Sjæl, fordrede hvert Gran af den

vidunderlige Styrke i Bønnen, som Birgitta havde tilegnet sig igennem mange Aars Øvelse.

Det syntes, som om al hendes Erfaring i at bede — i Arbejdet: at kæmpe for Sjæle, den rette Kampplads for enhver kontemplativ Kaldelse — kun havde været en Forberedelse til dette Øjeblik. Birgitta saa Karls Valg i hele dets mørke Ondskab. Frivilligt og med fuldt Overlæg valgte han det onde, og hverken Uvidenhed eller »formildende Omstændigheder« kunde gaa i Forbøn for ham for Guds Trone. Men Birgitta vidste, at selv om den guddommelige Retfærdighed maatte ske Fyldest, saa er den guddommelige Barmhertighed lige saa stærk; og havde Gud ikke lovet, at en Moders Taa-
rer aldrig skulde forblive uhørte? Alligevel maatte Ligevægten mellem Retfærdigheden og Barmhertigheden opretholdes, og een maatte bære Byrden, saa Retfærdigheden ikke blev forurettet. Kæmpende i Dødsangst hele Dagen og Natten, der fulgte, havde Birgitta Øjeblikke, hun aldrig havde haft før, hvor hun følte, hvad Verdensforløsningen havde kostet.

St. Birgitta som Pilegrim.
Kobberstik af Pheysens (1650).

Mørket havde forlængst sænket sig over Byen. Gaderne omkring St. John af Jerusalems Gæstehjem var meget stille. Den eneste Lyd, som Birgitta hørte i Sta. Maria d'Avvocata, medens hun knælede foran Krucifikset, var Vandets uophørlige Skvulpen mod Strandbredden. For hele Neapel var strømmet sammen paa den store Plads foran Castel Nuovo. Maskeballet var begyndt, og det kongelige Palads var fuldt af Gæster. Den mest overdaadige Luksus udfoldedes fra alle Sider: straalende, men usømmelige Dragter, prægtig Mad, kostbare Vine, Krydderier og Delikatesser fra Østen. Dansen gik til forførende Musik, medens Sangere og Bajadser med deres Viser og Vittigheder kappedes om at underholde Tilskuerne. Men under al denne Lystighed følte man en forstyrrende Mislyd. Den Mand, til hvis Ære dette Bal blev holdt, var ikke til Stede, og ingen kendte Grunden. Dronningen var utilfreds. Havde han hende mon til Bedste, den lille Prins fra Nor-

den? Hvis det var Tilfældet, skulde han snart paa Øen Castel d'Ovo lære, hvad det vilde sige at gøre Nar ad Dronningen af Neapel.

Nej, det var ikke Karls Hensigt at forsmaa sin kongelige Elskerinde, men en stærkere og mildere Haand end Dronning Johannas havde ham nu i sin Varetægt: og det Liv, som han saa ofte havde misbrugt, mens han gjorde Nar ad Ham, der havde skænket ham det, skulde tages fra ham: ikke i Vrede, men i Kærlighed, saaledes som man somme Tider fjerner et farligt Stykke Legetøj fra et Barn.

Karl kom ikke, og da man til sidst fra Slottet sendte Bud til hans Logi, fandt man ham i Sengen, talende i Vildelse. Paa Dronningens Befaling sendtes øjeblikkeligt Læger for at hjælpe ham, men trods alt, hvad de gjorde, steg Feberen, og Karl begyndte at spørge efter sin Moder,

Saa sendte de Bud efter Birgitta. Da hun saa det kongelige Bud komme ind i Kirken for at finde hende, vidste hun straks, at Kampen for hendes Søns Sjæl var udkæmpet; at hendes lange Timer i Lidelse havde baaret Frugt. Udmattet, som hun var, tøvede hun dog ikke, men gik straks med Sendebudene. Fulgt af Birger, Katarina og de Vadaterra ilede hun til Karls Sygeseng. Birgitta behøvede kun at se paa sin Søn for at vide, at Døden var nær; hun kunde kun blive hos ham og forberede ham paa dens Komme.

I de faa korte Dage, som hans Sygdom varede, vendte Karl sig til sin Moder med hele en dødssygs rørende Hjælpeleshed. Hans vanvittige Lidenskab for Johanna var glemmt. Alt, hvad han ønskede, var sin Moder. Og af og til, naar han havde Kræfter dertil, bad han lidt til den anden Moder — Guds Moder, — til hvem han gennem hele sit udsvævende Liv stadig havde bevaret sin Barndoms Hengivenhed.

Medens hans Moder Time efter Time sad ved hans Seng, hørte hun ham ofte mumle: »Guds Moder, bed for os Syndere nu og i vor Dødstime«. Nu, hvor alle hans Lidenskaber endelig var faldet til Ro, vidste Karl godt, at han var en Synder, og at hans Dødstime var nær. Med Glæde modtog han de sidste Sakramenter: Bodens, som befriede hans Sjæl for dens Syndebyrde, og Kommunionen, i hvilken han modtog den Herres Kød og Blod, som han saa ofte havde forraadt.

En af de første Dage i Marts Maaned døde Karl. . . .

Det kan være, at Birgitta brød sammen ved hans Dødsseng og hulkede, for hun havde lidt uendelig meget for hans Skyld. De faa Dage, hvor hun havde haft sin Søn for sig selv, som da han var lille Dreng, havde været korte — nu var de forbi, og Karl var draget bort — i hans Moders Hjerte blev et smertende tomt Rum tilbage. . . .

Nyheden spredtes hurtigt ud over Neapel, medens der blev sendt Bud til Castel Nuovo for at underrette Dronningen om den svenske Adelsmands Død.

Denne mærkelige Kvinde, Johanna, stillede nu den vildeste Sorg til Skue, og til sin Trøst valgte hun ingen anden end Birgitta selv! Ved at gøre dette viste hun denne mærkelige Ufølsomhed overfor andres Følelser, som ofte udvises af virkelige Egoister, lige meget inden for hvilket Samfundslag. For Hensynsfuldhed findes snarere hos Sjælsadelen end hos de kun af Fødselen adelige.

Uvidende om, eller ligeegyldig overfor den Kendsgerning, at hendes Nærværelse maatte virke smerteligt paa Karls Familie, tvang Johanna dem til at tage imod hende og søgte Trøst hos Karls Moder. Og hun fik den taalmodigt, — med milde Ord, som stod i skarp Modsætning til Dronningens ophidsede Sorg. Skønt Birgitta i sin Families Skød havde vist sin naturlige Bevægelse, blev enhver, som paa denne Tid traf hende, slaaet af hendes vidunderlige Fatning. De sagde, det var, som om hun var omgivet af en Straalekrans fra den anden Verden.

Dronning Johanna befalede, at den Mand, med hvem hun, mens han levede, havde ønsket at dele sin Storhed, skulde have en statelig Begravelse. Domkirken var fyldt til sidste Plads ved denne Lejlighed. Ved Kirkedøren mødte Biskoppen Begravelsestoget; saa blev Karls jordiske Rester baaret ind i Domkirken, fulgt af Hundreder af franciskanske Tertiärer. Indenfor ventede Hoffet, Gejstligheden og de fattige fra Neapel. Da den lange Procession langsomt bevægede sig op igennem Cathedralens Skib, tiltrak Ansigterne paa de to, der gik lige bagved Kisten, sig særlig Mængdens Opmærksomhed. Det ene var deres Dronnings, hvis forførelseriske Fortryllelse den unge Adelsmand var bukket under for — det var alle klar over. Den anden, som gik ved Siden af hende, var hans Moder, en Helgeninde.

De to Kvinders Ansigter dannede den skarpeste Kontrast. Den ældre Kvindes Ansigt var, skønt hærget, fredfyldt og lykkeligt som af en fuldstændig overnaturlig Lykke. Det yngre Ansigt var smukt — men skæmmet af Udsvævelser og Utilfredshed. Nogle af de tilstedeværende maa have faaet et pludseligt Indblik i den skjulte Kamp, som havde staaet mellem Karls Moder og Dronningen. Dronning Johanna havde ønsket, at Karl skulde dele hendes Livs lave Fornøjelser; hans Moder havde kæmpet for at frelse hans Sjæl for enhver Pris.

Nu var Kampen udkæmpet og endt. Sejren og den be-sejrede gik der Side om Side. Og nogle faa i den store Domkirke den Dag saa maaske Birgittas Triumf, da hun fulgte sin Søns Legeme til Graven. Ved C. H.-S.

Moralligaens Kamp.

(Sluttet.)

Hvilke Resultater kan Kampagnen indtil nu opvise? Mere end 50 Diøceser har sluttet sig til den; skønmæssigt har mindst 5 Millioner allerede skrevet under paa Løftet, og man regner, at Propagandaen snart vil have naaet de 10 og de 20 Millioner. En stor Støtte har Aktionen i fremragende Personligheder, saaledes i Præsident Roosevelts Moder. Elfter at have gjort sig bekendt med »Moral Liga«s Maal har hun bl. a. udtalt:

»Jeg indser fuldt ud Betydningen af at beskytte Millioner af Børn mod Filmens demoraliserende Indflydelse. Den Slags Films drejes jo kun for pekuniær Vinding. Paa den anden Side ser jeg ogsaa den store Betydning, Filmen kan have, naar den forfatter og producerer Arbejder, der har opdragende Værdi og kan skabe Karakterer. I sin Tid har man troet om mig, at jeg var imod Filmscensur. Man har udlagt mit Standpunkt i dette Spørgsmaal forkert. Hertil vil jeg gerne sige: Med al Kærlighed til Theater og til min principielle Træden-i-Brechen for Friheden ogsaa paa Filmens Omraade, vil jeg altid være den første, der holder paa Velanstændigheden saavel paa Theatret som paa Lærredet. Jeg henvender mig til Lederen af et af de største Filmsforetagender for at protestere imod den Tilbøjelighed, man nutildags iagttager i Filmen for alt lavt, sanseligt og gement, mod al Forherligelse af Fraadseri og intellektuel Kynisme, mod al Lovprisning af Ægteskabsbrud, med andre Ord mod alt det uanstændige, der i vor Tid vises i Filmene.«

En af Faserne i Moralligaens Aktion skal være, at Katholikerne i en Maaned vil lyse alle Films — gode, daarlige eller ligegyldige — fremstillet af et Selskab, der krænker Velanstændigheden, i Band. Hvis en enkelt Biograf vedbliver med at fremføre umoralske Films, vil Underskriverne af Løftet i 3 Maaneder eller mere holde sig helt borte fra den paagældende Biograf.

Særligt heldigt er det, at Ligaen har henvendt sig til og faaet Støtte fra en Række protestantiske Kirker, for Eks. den methodistiske Bispekirke, den kirkelige Føderation i Chicago, de forenede Presbyterianere, Sydens Baptister, de kristne Kirkers Føderationsraad i Amerika og flere andre. Desuden har den i de sidste Uger bredt sig til andre Lande. I England har »The Universe«, »Westminster Catholic Federation« og St. Columbaridderne taget sig af Kampagnen og fører den med Kraft. Det ene Dioces efter det andet slutter sig til Kampagnen. Indtil nu har ca. 1.200.000 undertegnet Løftet. Bladet »The Universe« lader

ved alle større Kirker uddele Tusinder af Sedler, hvorpaa man kan tegne sig. Ogsaa i Irland, Frankrig og Østrig er man ved at tage Kampagnen op.

Naar Resultaterne er saa store, skyldes det i høj Grad flere særlige Omstændigheder. Vel er Katholikerne et Mindretal, men deres Styrke ligger i den Kendsgerning, at det er det eneste Kirkesamfund, som er virkelig organiseret. Endvidere føres Kampagnen paa interkonfessionelt Grundlag, saa alle kan slutte sig til den, bl. a. ogsaa Jøder. Ærkebiskoppen af Baltimore, Dr. Curley, udtalte paa en Forespørgsel, at det var interessant at konstatere, at Jøderne saa talrigt deltog i dette Korstog, da 80% af dem, der førte Kontrol indenfor Filmsproduktionen, var Jøder. Endelig er Kampagnen organiseret med stor Klogskab og Maadehold, baade hvad Maal og Midler angaar. Biskop Cantwell gør opmærksom paa, at den nuværende Kampagne, i hvilken Katholikerne understøttes af alle, gaar fremad, medens den protestantiske Protest slog fejl, fordi Størstedelen af Biograf-gængerne i De Forenede Stater er Katholiker og Jøder. Filmsmagnaterne selv indrømmer ogsaa, at Kampagnen ikke er snæversynet eller puritansk i sine Anskuelser, men er en Krig for Sømmelighed og Moral. Biskoppen siger, at Magnaterne indrømmer, at de katholske Autoriteter nøjagtigt véd, hvad de ønsker, og hvad de ikke ønsker. Saaledes udtaler Biskoppen f. Eks., at i det store og hele kan man ikke bebrejde »Stjernerne« noget.

Kampagnen har allerede gjort Indtryk paa Filmsmagnaterne. »Filmsbyen Hollywood er grebet af Panik«, siger New-Yorker Bladet »World Telegram«. »De 20.000.000 Katholiker i De Forenede Stater lever for Størstedelen i Hovedstædernes Centre, i Byernes Hjerte, hvor Filmspremiererne finder Sted. Deres Udeblivelse fra Biograferne kan bringe ethvert Studie til større Fortvivlelse, end de finansielle Bukkespring har gjort det i de sidste Aar.« Mange Biografer er ved at lukke. Der har ogsaa været Røster fremme om at optage Kampen. Man har truet med at lukke alle Biografer i den ene eller den anden Stat, at sætte Personalet paa Gaden for saaledes at tvinge Biskopperne til at tage deres Boykot tilbage. Men Proteststrejken er ikke blevet til noget; i Philadelphia har over 400 Biografere igen aabnet deres Biografer, der først var blevet lukket som Protest mod Kardinal Doughertys Boykot. De fleste førende Filmsselskaber regner allerede i den Grad med Moralligaen, at de har fritaget Biografdirektørerne for at tage og betale Films, som blev erhvervet før den 15. Juli.

Den Kamp, som de amerikanske Katholiker her har startet, er en af de betydningsfuldeste Kampagner, som katholsk Aktion nogen Sinde har ført. Den gælder jo et Op-

lysningsmiddel, som har erobret de allerbredeste Masser. Staar Filmen i den moralske Ødelæggelses Tjeneste, da kan den saa sandelig rive mere ned, end Tusinder af Præster og Lærere kan opbygge. Kampen er ogsaa saa stor, fordi den hurtig har bredt sig til andre Lande og til beslægtede Problemer, saasom Smudslitteraturen, Revuerne etc. Lykkes denne Holmgang for Kirken og Kristenheden, da vil den give Mod til andre af lignende Art; den kristne Samvittighed vil med større Dristighed organisere Fronten mod store, moderne Onder. —z.

Hvorledes foregaar Præstens Offer?

Af C. C. Martindale S. J.

Præsten begynder nu paa den centrale Del af Messen. Han begynder med sagte at bede Gud om at modtage det Offer, som nu vil blive frembaaret for ham.

Man kunde nu spørge: »Hvis Messen er Ofring af Jesus Christus til Gud — hvorledes skulde Gud saa kunne afslaa at modtage det?« Det kan han heller ikke. Men der er ogsaa en menneskelig Side derved. Det er ikke alene vor Herre, der ofrer sig selv til Gud; vi er med til at ofre ham. Og vi kan udføre vor Medvirken mer eller mindre godt. Vi kan være adspredte eller komme med kolde Hjerter eller være legemlig nærværende, men ikke med vore Tanker, saa vor Deltagelse bliver rent mekanisk. Det gaar ikke! Et Menneske er ikke en Maskine. Han skal have Sind og Tanke med i, hvad han foretager sig, ikke mindst under en Messe.

Derefter beder Præsten for forskellige Mennesker, idet han begynder med Paven, som er Vorherres officielle Repræsentant paa Jorden og den katholske Kirkes synlige Overhoved.

Præsten beder ogsaa for sin Biskop, fordi han — under Paven — staar i Spidsen for den særlige Afdeling af Kirken, hvor Præsten læser netop denne Messe.

Dernæst beder han for sine specielle Venner, eller hvem han ellers er særlig interesseret i, eller som har bedt om at komme i Betragtning i denne Messe. Derefter beder han for alle Mennesker i Kirken og for hele Verden.

Nu nævner han Navnene paa visse store Helgener, idet han begynder med vor Frelasers Moder, Jomfru Maria. Dette gør han for at vise, at han er i Samfund ikke alene med alle nulevende, men ogsaa med de lykkelige Kristne, som har endt deres jordiske Liv og nu er gaaet ind til det evige, frie, lykkelige Liv i Himlen i Guds Nærværelse.

Messen er jo den store Tilbedelsesakt til Gud, og hvad enten du stadig lever henede eller for Guds Trone i Himlen, maa du stadig tilbede Gud i lykkeligt Fællesskab med alle andre, der gør det samme.

Atter ringer den lille Klokke for at angive, at nu er Øjeblikket for Forvandlingen nær forestaaende.

Efter to korte Bønner beretter Præsten om Vorherres første Konsekration Natten før han døde. Og naar han gentager Vorherres egne Ord, bliver Brødet forvandlet til vor Frelser selv, og Præsten bøjer Knæ i Tilbedelse. Nu løfter han den hellige Hostie over sit Hoved, saa at alle kan se den, og knæler saa igen. Katholiker plejer imens at bøje deres Hoveder undtagen i det Øjeblik, da Præsten opløfter den hellige Hostie. (Hostie er et gammelt latinsk Ord, der betyder Offer.) I det Øjeblik ser de op paa den hellige Hostie og siger gerne sagte: Min Herre og Gud.

Derpaa gør Præsten det samme med Kalken, og Vinen bliver forvandlet til vor Herres Blod, det vil sige til Jesus selv, for, som jeg allerede har sagt, hans Legeme og Blod er ikke mere adskilte end paa Korset. Hvor Vorherre er til Stede, er han fuldt og helt til Stede.

Frelseren dør ikke igen, men er paa vore Altre med Kød og Blod, med Sjæl og Legeme, med menneskelig og guddommelig Natur, ganske som han er til Stede i Himlen i al Evighed.

Efter Forvandlingen tilbringer Præsten en Stund med at bede sagte til Gud. Han gør netop det, vi sagde: Han ofrer Jesus Christus til hans evige Fader. Læg Mærke til, at Præsten under disse Bønner beder med oprakte Hænder. Saaledes bad nemlig Jøderne og de gamle Grækere og Romere. De havde en klar Forstaelse af, at de rakte en Gave op mod Gud. Messeofret er den særlige Gave — Jesus Christus — som vi ofrer til ham.

Naar Præsten vender sig mod Menigheden og siger: »Herren være med eder«, rækker han ikke Hænderne op, men udbreder Armene som for at vise, at han virker for dem alle i Fællesskab og Kærlighed til Gud. Men i denne Del af Messen giver han ikke noget direkte til Menigheden — kun til Gud. Derfor vil det være godt, om du i denne Stund stille siger til Gud, at du ofrer ham dit Liv og Virke og din Død sammen med Jesus Christus, der dengang — som nu — ofrede og ofrer sig selv som den fuldkomne Gave.

Efter et Par Minutter beder Præsten stadig sagte for de Katholikers Sjæle, der allerede er gaaet bort. Katholikerne tror, at selv om Legemet dør, lever Sjælen evindeligt.

Hvis en Sjæl forlader Livet i bevidst Trods mod Gud, er den fortabt. Hvis den derimod forlader dette Liv fuld-

kommen ren, indgaar den straks til Himlens evige Salighed.

Men hvis Sjælen gaar ind i den næste Verden halvtbundet til Synden eller med Pletter af tidligere Synder paa sig, bliver den saa at sige »holdt tilbage«, indtil den er rensset for alle saadanne Pletter og har lært at være Gud fuldkommen velbehagelig, at elske ham fuldt og helt og kun elske andre Ting paa samme Maade, som Gud elsker dem.

Vi har faaet det Privilegium at kunne bede for saadanne Sjæle, at deres Renselse hurtigt maa komme til Afslutning. Katholiker behøver ikke at nøjes med at holde »Mindefester« for deres afdøde kære Venner og Slægtninge, som om det bedste, de kunde gøre, var at »mindes« dem, der engang var levende. Nej, de kan hjælpe og virke for deres kære, selv efter at de er døde og begravede. At man ikke kan se deres Sjæle, betyder jo ikke, at Sjælene ikke stadig lever, og vi ønsker at hjælpe dem til hurtigst muligt at opnaa den evige Fred og Salighed hos Gud.

Derefter hører man Præsten hæve Stemmen et Øjeblik, idet han siger nogle Ord, som betyder: »Ogsaa for os Syndere . . .« Han beder nu om, at vi ogsaa engang maa indgaa i Fællesskab med de sejrende i Himlen — ja selv med de store Apostle, som var de første til at prædike Christus baade med Ord og Eksempel, og med Martyrerne, som hellere led Døden end opgav deres Tro.

Endelig beder Præsten med hævet Stemme den Bøn, som vor Frelser selv lærte os at bede: Fadervor.

Her er en Bøn, som enhver, der tror paa Gud, kan bede med. Ved at kalde Gud »Vor Fader« viser vi, at vi tror, at han elsker os og har Omsorg for os. Men før vi beder om noget for os selv, viser vi, at vi har Ærbødighed og Kærlighed til ham. Vi siger: Helliget vorde dit Navn . . . Det vil sige: Maatte Guds Navn og dermed Gud selv være æret paa Jorden som i Himlen. Vi siger: Dit Rige komme . . . Maatte Gud herske over Menneskenes Hjerter og Sind her paa Jorden, ligesom han er den almægtige Konge over Sjæle og Engle i Himlen.

Din Vilje ske . . . Maatte vi alle her blive lydige i Kærlighed mod ham, som Helgener og Engle er det. I Himlen som paa Jorden . . . Ja, var blot vi Mennesker saa tro mod Gud her paa Jorden, som de er det i Himlen, vilde vi allerede have et Paradis paa Jord.

Saa begynder vi at bede for os selv. Vi beder om »det daglige Brød«, at vi maa staa under hans kærlige Varetægt. Vi beder Gud om at forlade os vor »Skyld«, den Skyld, vi er ansvarlige for ved ikke at have givet Gud, hvad vi skylder ham — ved at forsømme ham og trodse ham. Men vi tilføjer nogle alvorlige Ord. Vi siger: Forlad os

vor Skyld, saaledes som vi forlader vore Skyldnere. Det drejer sig ikke blot om Penge. Praktisk talt mener vi: Forlad os alt, hvad vi har forbrudt mod dig, for vi, Herre, forlader paa vor Side gerne dem, som har Skyld imod os. Disse Ord kræver Selvransagelse, hvis vi skal bede denne Bøn i Alvor. Hvis vi ikke ønsker, at Gud skal opsamle Vrede og Straf mod os, maa vi heller ikke gaa og bære Nag mod vore Medmennesker, selv om de har gjort os Uret, og selv om det bliver paa Bekostning af vor Stolthed og saarede Følelser, maa vi tilgive dem.

Endelig beder vi om, at vi ikke maa komme i Fristelser, der bliver os for stærke, men blive friet fra alt ondt. Synd gør os til Slaver. Har vi syndet, ønsker vi at kaste vore Lænker af os, og vi ønsker Sejr over alle Fristelser, at vi ikke maa falde i Djævelens Snarer. Ved H. K.-H.

NYE BØGER.

Pour une école active selon l'ordre chrétien, af E. Dévaud, 229 S. Frcs. 12,— Paris, Desclée de Brouwer.

Forfatteren har i dette Arbejde samlet en Række Artikler, som er fremkommet i Bladet »Nova et Vetera«, og fremstiller dem under et fælles Synspunkt: Fra Uorden til Orden. Han gør her op med forskellige Retninger indenfor den moderne Pædagogik, om hvilken han siger, at i denne »er alt blevet til Gud (den absolute Værdi), undtagen Gud selv«. Forfatteren tilbageviser det urigtige, afklarer det uklare, og det frugtbare fremføres som nyskabt katolsk Arvegods. Den religiøse Koncentration bevises at være den naturlige Kraft, det rette Maalstræb for Skoleorganismen. Mangler den, bliver den absolut nødvendige Følge en Splitelse i »Fag«, Usikkerhed angaaende de enkelte Fags Betydning, Methodens Overbetoning. De sikre, rammende Forklaringer er levende fremsatte og taget lige ud af Livet. Vi har andetsteds i Bladet bragt nogle Steder af Bogen, der kan have størst Betydning for os. P.

Pour leur beau métier d'homme, af H. Pradel, XII — 416 S. 15 Frcs. Desclée de Brouwer et Cie., Paris

Denne Bog viser Ungdommen Vejen til sand Livslykke: »Oprigtighed, Hjertens Godhed og Fællesfølelse«. Samtidig er den en Raadgiver for Opdragerne. Bogen deles i 3 Af-snit. Det første omhandler Børns Løgnagtighed og Grundene dertil, samt Hjælpemidler mod og Vejen til at forhindre denne. Hvorledes man kan fjerne alt, der forhindrer Hjertens Godhed i at blomstre, og hvorledes man skal frem-

elske denne, klarlægger Forfatteren i Bogens andet Afsnit. I sidste Afsnit viser Forfatteren, hvorledes Opdragelsen kan bringe Fællesfølelsen, den kristne Kærlighed, Offersindet og den levende Bevisthed om Fællesskabet med de Helliges Samfund til fuld Udfoldelse. Meget rammende Eksempler fra Livet og træffende Citater giver den klare Fremstilling Farve og Glans. Mod enkelte Formuleringer kan man maa- ske rejse nogen Indvending, men dette formindsker ikke Interessen for Bogen. P.

Edith Peacey, Saint Birgitta of Sweden, London, Washbourne & Bogan, 1934, 300 S., Pris: indb. 12 sh. 6 d.

England har siden 1926 sit eget Birgittinerkloster, Syon Abbey i South Brent, og en af den hellige Birgittas aandede Døtre fra dette Kloster har nu skænket vor Tid en saare levende Livsbillede af den store Mystiker og Ordensstifterinde. Den yderst vellykkede Biografi vil selvfølgelig ikke og kan næppe skaffe nyt Materiale frem, som i væsentlige Ting kunde forandre det Billede af den svenske Seerske, som andre Biografier, f. Eks. Krogh-Tonnings, har tegnet. Bogens store Værdi ligger i den frit og let flydende og fortællende Form, den fine psykologiske Sans, hvormed Forfatterinden lever sig ind i Bogens Hovedpersoner, og den Glæde ved at skildre baade nordisk Natur og Kultur paa Birgittas Tid. Dette fører med sig, at det menneskelige i hendes Karakter aldeles ikke glemmes til Fordel for hendes Helgenkald, men danner det solide Fundament, hvorpaa Helgeninden og Seersken, som blev sin Tids store profetiske Kvinde, rejser sig. Bogen vil utvivlsomt bidrage meget til at udbrede Kendskab og Kærlighed til Nordens store middelalderlige Helgenskikkelse og saaledes være et virksomt Led i den birgittinske Bevægelse, som man sporer hist og her i de senere Aar. —z.

Katholische Leistung in der Weltliteratur der Gegenwart, Herder Freiburg, 388 S., indb. Mk. 8,00.

Bogen er et imponerende Hærskue over vor Tids katolske Litteratur og byder os i sine 20 Afsnit en saadan Fylde af Viden, at det er os umuligt blot at optælle de allervigtigste og allerstørste Skribenters Navne og Værker. Her omtales ikke blot italienske, franske, engelske og tyske Katholikeres Indsats i Verdenslitteraturen, men ogsaa Polakernes, Flamlændernes, Hollændernes, Tjekkernes og Magyarernes og andres store litterære Bedrifter. Udgifveren, Forst-Battaglia, har i sin Epilog Lov til at sige, at denne Oversigt er »et overbevisende Vidnesbyrd om katolsk Tænkens Frugtbarhed ogsaa paa det litterære Omraade. Hvor stor end Litteraturens Rigdomme maatte være, som her er fremstillet, hvor meget end Medarbejdernes politiske

og æstetiske Meninger maatte afvige fra hinanden, eet straalert klart igennem, nemlig at vor Tids Verdenslitteratur vilde være væsentlig fattigere uden de overbeviste Katholikers Andel i den.«

Ogsaa den skandinavisk-katholske Litteratur har faaet reserveret et Afsnit, som Læge Perch, Thisted, har skrevet til Bogen. Det giver en udmærket Skildring af de »to store Vandløb« i den katholske skandinaviske Litteratur: Sigrld Undset og Johannes Jørgensen. Saavel deres litterære Virksomhed som dens Forudsætninger og Følger, især i sin Indflydelse paa Nordens Forhold til Kirken, er tegnet med sin Forstaaelse og grundig litterær Viden. Vi beklager dog, at kun de to allerstørste Stjerner fik Naade for Dommerens strenge Blik. Ser man nemlig, hvad de andre Landes Skribenter tager med, da spørger man uvilkaarligt: Hvorfor ikke flere heroppefra? For Eks. Perchs egen Bog: »En dansk Karmelit«, Navne som Krogh-Tonning, Lars Eskeland, Niels Hansen, Rosenørn-Lehn, Schindler, m. fl., saa meget mere som der jo ikke er Tale om Digtekunst alene, men om »Schrifttum« i Almindelighed. —z.

Metzler, Johannes: Der norwegische Konvertit Johann Daniel Ramus S. J. Rom, Borgo Santo Spirito 5. 1934, 24 S.

I »Nordisk Ugeblad« af 6. Maj har der været en kort Levnedsskildring af en norsk Konvertit fra Holbergs Tid, Student af samme Aargang som den store Digter. Artiklen støttede sig til biografiske Studier, som den kendte Kirkehistoriker, Dr. theol. og phil. Johannes Metzler har foretaget. Pater Metzler har nu i et Hæfte udgivet P. Ramus' Liv, saa vidt det kan rekonstrueres, ikke mindst ud fra Kilder fra Jesuiternes Ordensarkiv. Pjecen er yderst interessant, fordi den ikke blot skildrer Konversionens spændende Forløb og de Forhold, under hvilke katholsk Mission omkring 1700 blev drevet i Kongens København, men især ogsaa, fordi P. Ramus' fremragende Virksomhed og Dygtighed efter Konversionen som Filosofi- og Theologiprofessor, især i Köln, hvor han ogsaa erhvervede sig store Fortjenester ved at ordne Universitetsbibliotheket, klart træder frem. Vi skylder P. Metzlers utrættelige Interesse for den nordiske Katholicisme Tak for denne Gave og har kun det ene Ønske: flere af samme Slags. —z

FRA HOVEDSTAD OG PROVINS.

St. Ansgars Fond.

Uendelig Velsignelse spredes af den gode Bog, det gode Blad, og ubeskrivelig er den Forhandelse, som følger den daarlige Bog og det daarlige Blad. *Biskop Buchberger.*

Vi har modtaget og takker for følgende Bidrag:

M. Osterhammel, Randers (1. Bidrag) Kr.	10,00
Otto Barfred (3. Bidrag) »	10,00
	Kr. 20,00
Tidligere indkommet »	2706,88
	<u>Kr. 2726,88</u>

Bidrag modtages af Hr. Prüser, St. Annæ Plads 28, Giro 26,773, samt af Redaktionen, Giro 4198.

FRA DEN VIDE VERDEN.

Svensk Ungdomsfører død.

Søndag den 26. August tager Sveriges katholske Ungdomsforbund paa Valfart til den gamle katholske By Vadstena ved Vänerns Bred. Samtidig afholdes det første aarlige katholske Ungdomsstævne, som vil faa et særligt alvorligt Præg. Ungdomsforeningen St. Ansgarius' mangeaarige Ordfører og den ansvarlige Redaktør af det svenske Ungdomsblad »Konungens Hird«, Harry Nordström, omkom den 27. Juni ved en Drukneulykke, kun 26 Aar gammel. Ved denne unge, initiativrige Mands Bortgang har Katholicismen i Sverige og navnlig den katholske Ungdom mistet sin prægtigste Fører, da Harry Nordström med uselvisk Offerglæde gav sig hen i Arbejdet for Sveriges katholske Ungdom.

En dygtig General og trofast Katholik.

General Liautey, der er afgaaet ved Døden i Therey, var en trofast Søn af den katholske Kirke og samtidig en af Statens mest trofaste Tjenere, endskønt den franske Frimurerregering tit gjorde ham hans Embede meget vanskeligt. Allerede fra sin tidligste Ungdom stod han i intimt Venskab til P. du Lac og Katholikkføreren Greve Albert de Mun og tog sig i alle de senere Aar, efter at han havde trukket sig tilbage fra sit Embede, meget varmt af den katholske Ungdomsbevægelse. Han var ogsaa Præsident ved Kongressen i Nancy den 25. April 1929. I Kolonierne viste han den største Humanitet overfor de Indfødte, og betragtede det som sin Opgave at bibringe dem den kristelige Kultur. I Missionærerne og Søstrene saa han sine bedste Medarbejdere. Efterhaanden som han naaede op i Aarene, uddybede han mere og mere sit religiøse Liv; hvor stærkt hans Liv var præget af hans Tro, ved kun de, der kendte ham meget nøje. Han døde som en praktiserende Katholik i sine Fædres Tro.

Den store Chartreuse.

Pariserbladene beretter om, at det tidligere saa berømte Kloster »Grande Chartreuse« nu henligger i en sørgelig Forfatning, og skrives der ikke snart ind, vil Klosteret i Løbet af kort Tid blive en Ruin. Chartreuse-Klosteret er Kartheuserordenens Fødested. Det var her, den h. Bruno i Aaret 1086, træt af Menneskene, trak sig tilbage med nogle Venner for at søge Stilheden. Men Restaureringen og senere den aarlige Vedligeholdelse af Klosteret vil koste den franske Stat adskillige Millioner Francs, hvad Tiderne ikke tillader. Bygningen kan heller ikke benyttes til andet Formaal, da den ligger saa ensomt, at kun Mennesker, der har sagt Verden Farvel, kan bo der. I en Skrivelse om Klosteret, sendt af den socialistiske Deputerede Chastenet, hedder det bl. a.

»Der findes kun eet Middel til at redde Klosteret, nemlig at give det tilbage til dem, der har bygget det og igen flere Aarhundreder har fyldt det med deres Arbejde, Bønner og Fromhed. Undertegnede er selv Socialist og har brudt med alle Kirker og Partidoktriner, men uden Menneskenes Retfærdighed og uden Samvittighedsfred kan ingen Stat trives.«

Kirkeforfølgelsen i Meksiko.

For hver Dag, der gaar, bliver de religiøse Forfølgelser i Meksiko heftigere, kun er Lidelserne, Katholikerne har at gennemgaa, forskellige i de enkelte Provinser. I en begynder man med at lukke Kirkerne og uddrive Præsterne, i andre ender det med virkeligt Overfald paa de troende og med, at man voldeligt jager de bedende ud af Kirkerne under Gudstjenesten. — Staten Tabascos Navn og denne Stats Guvernør spiller ogsaa ved de sidste Forfølgelser en sørgelig Rolle. Alfons Vadquez Chaparro, Deputeret i Rabasco, trængte sammen med 25 Studenter fra »Den revolutionære Ungdom« ind i en Kirke, forstyrrede Gudstjenesten og fik nogle enkelte ængstelige troende til at flygte, da han og hans Ledsagere fægtede omkring sig med deres Pistoler. Saa trængte de frem til Tabernaklet, stillede sig med Ryggen mod det og lod sig fotografere af en Fotograf, som de havde bragt med. Det gjaldt nemlig om at bevise Guvernør Thomas Harrido Banabal, at »Eleverne« i »Den revolutionære Ungdom« havde lært nok af deres Fører. — I Staten Sonora er de Vanskeligheder, Katholikerne er ude for, steget stærkt i den sidste Tid. Der har Guvernøren Rudolfo Calles, en Søn af General Plutarco Calles, forordnet samtlige Kirker lukkede og alle katholske Præster udvist. Dette skulde være et Svar paa en Protest, som Katholikerne havde nedlagt mod Guvernørens Cirkulære til Lærerne, i

hvilken han opfordrede til »Kamp mod den religiøse Fanatisme«. Befolkningen i Hermosillo, Nogales, Cajema, Navajedo, Guaymas og Cananea er uden Præster og maa vandre over den amerikanske Grænse, hvis de vil overvære en Messe. I Hermosillo blev tre katholske Kvinder udvist, fordi de havde meddelt deres Børn Religionsundervisning, og derved havde arbejdet »mod Regeringens Idealer«.

En genial Kvinde.

Med Madame Curies Død er en af de mest berømte katholske Kvinder forsvundet. Hun var født i Warszawa den 7. November 1867, hvor hendes Fader var Professor i Fysik; hun tilbragte Størstedelen af sin Tid i Faderens Laboratorium. Marie Sklodovska — hendes Ungpigenavn — var en sky, tilbageholdende nærmest svag lille Kvinde. I 1891 maatte hun af private Grunde flygte til Paris, og efter meget Besvær blev hun i 1895 ansat ved Undersøgelseslaboratorierne i Sorbonne. Her traf hun sin Mand. Første Gang de mødtes var ved en Forsamling, hvor hendes Mand erklærede: »Geniale Kvinder er sjældne, og Gennemsnitskvinder er en Hindring for alvorlige Videnskabsmænd«. — Faa Maaneder efter blev de gift.

Baseret paa Dr. Röntgens Opfindelse af X-Straalerne og paa Henry Becquerels Opfindelse af Uranium besluttede Fru Curie at udfinde, hvilke andre Substanser der kunde udledes af disse nye Straaler. Den østrigske Regering gav hende en Ton Uraniumrester fra deres Fabrik i Bøhmen til disse Undersøgelser. Efter utrætteligt Arbejde lykkedes det Fru Curie at udskille en Substans, som var mere aktiv end Uranium. Denne Substans kaldte hun »Polonium« efter sit Fædreland Polen. Gennem yderligere Undersøgelser lykkedes det hende at udskille en endnu mere aktiv Substans nemlig Radium. Nutildags ved man, at Uranium, Radium og Polonium kun er 3 Elementer i en Serie paa 16, som gennem en Opløsningsproces langsomt omdanner hinanden for endelig at blive til det uvirksomme Element Bly.

Et Tilfælde bevirkede, at man blev klar over, at Radium maatte kunne anvendes til Behandling af Sygdomme. Fru Curie havde en Dag givet Henry Becquerel en lille Tube, som indeholdt nogle faa Korn af dette kostbare Stof. Han lagde Tuben i sin Vestelomme, og først om Aftenen, da han skulde til at gaa i Seng, opdagede han paa sit Legeme lige under det Sted, hvor Radiumtuben havde ligget, et lille Saar. Dette, den berømte »Becquerels Brandsaar«, førte til Opdagelsen af den særegne Virkning, Radium kan udøve paa levende Væv.

BREVKASSE

Den lille, kristne Kæmpe.

En af vore Læsere spørger os, om vi ikke dømmer for haardt, naar vi gør National-Socialismen ansvarlig for Mordet paa den østrigske Kansler. Lad mig dertil sige, at Morderne selv bekendte sig til Nazismen, endda under Galgen, og hvad vor Bedømmelse angaar, er den det rene Sukkervand ved Siden af »Osservatore Romano«s, Kirkens officielle Organs, Udtalelser. Her nogle Prøver:

»Mordet paa Kansleren er en Udfordring til Europa og til hele den civiliserede Verden. I det lille Østrig var Itan Repræsentant for Lovligheden, for den Orden, som beskytter det fælles Eje og den sociale Retspleje, for Statens Myndighed, der stod over alle Partier. Europa og Kirken saa ham stige ned paa sit lille Lands Arena, hvor der rasede en forbitret Kamp, som desværre hemmeligt udkæmpes i alle Nationer: Kampen mellem det organiserede Samfund og det anarkistiske Samfund, som er forgiftet dels ved kommunistisk, dels ved national-socialistisk Folkeophidselse. Han steg ned paa denne Arena for at bekæmpe dette materialistiske, tvehovedede Uhyre.«

»National-Terrorismen er, som alle Mordbevægelser, en Bande, ikke et Parti.« »De nationalistiske Gangsters har været tro imod deres Blodgerninger.« »Dollfuss er faldet som hans Broder Klausener. Hans Bødler nægtede ham en Præst! Menneskekærligheden og Religionen! Civilisationen og Troen er blevet ramt paa samme Tid, men baade Menneskekærligheden og Civilisationen véd dog, at deres Dødsfjender ogsaa er Troens og Religionens Dødsfjender.«

En anden Læser spørger, om vi ikke er uretfærdige mod det østrigske Socialdemokrati, naar vi beskylder det for Gudløshed og Bolchevisme. Vi vil ikke henvise til de Beviser for denne Paa-stand, som vi tidligere har fremsat her i N. U. om denne Sag; men vi kan ikke lade være med at henvise til Henning Kehlers Artikel: »Det røde Wien« (Berl. Aften 3. August), som giver en sjælden fordomsfri og rigtig Forstaaelse af Problemet. H. Kehler minder om, hvorledes en af Socialdemokraternes Førere, Fr. Adler, i sin Tid myrdede Grev Stürgkh og siger bl. a.: »Utvivlsomt var det den specifik emancipations-jødiske Gudløshedspropaganda og atheistiske Marxisme, der gjorde det umuligt for det socialkristelige, katolske Parti at arbejde sammen med Wiens Socialdemokrati. For der kom et Tidspunkt, efter 1930, da Wiens Socialdemokrati paa bare Knæ flere Gange ugentlig anraabte Dollfuss og de andre social-kristelige Førere om dog endelig at ville modtage Socialdemokratiets Støtte i Afværge-Kampen mod Nazismen, der strakte Næven ud efter Østrig. Og skønt Dollfuss og hans social-kristelige Kolleger ikke kunde have noget at indvende imod

Forts. næste Side.

Kirkelig Kalender.

Aug.
12. S. 12. Søndag e. Pintse.	Aug.
19. S. 13. Søndag e. Pintse. —
Marias Optagelse i Himlen.
13. M. Hippolyt og Cassian.	20. M. Bernhard.
14. Ti. Vigilie.	21. Ti. Johanne Francisca.
15. O. MARIAS OPTAGELSE.	22. O. Oktav af Marias Optagelse
i Himlen.
16. T. Joachim, Jomfru Marias
Fader.	23. T. Philip Benitius. — Vigilie.
17. F. Hyacinth.	24. F. Bartholomæus, Apo-
stel.
18. L.*) 4. Dag i Oktaven.
*) Vigilie — Faste- og Abstinensdag
til Marias Oplagelses Fest.	25. L. Ludvig, Konge af Frank-
rig.

Aug. Ugens Messebønner.

12. S. 12. **Søndag e. Pintse** (694—530); 2. *Sæt Bønner*: Clara ([67]—[67]), 3. *Sæt Bønner*: Om Regn ([124]—[109]).
13. M.† Hippolyt og Cassian (1042); 2. Om de helliges Forbøn ([120]), 3. Efter frit Valg, 4. Om Regn.
14. Ti. Vigilie (1043—868); 2. Eusebius ([47]—[47]), 3. Den Helligaand ([120]—[105]), 4. Om Regn.
15. O. **Marias Optagelse i Himlen** (1044—868).
16. T. Joachim, Jomfru Marias Fader (1047—872).
17. F. Hyacinthus (1049—874); 2. Oktaven (1044—869), 3. Oktav af Laurentius (1049—875), 4. Om Regn.
18. L.† 4. Dag i Oktaven (af Marias Optagelse) (1044—869); 2. Agapitus (1050—876), 3. Den Helligaand ([120]—[105]), 4. Om Regn.

Af Sidetallene i Parenthes gælder det første den ny Udgave af Messebogen (1926), det andet den gamle Udgave (1907). Er der kun anført eet Tal i Parenthesen, gælder det den ny Udgave.

Anm. Paa de med † mærkede Dage, kan Præsten efter frit Valg læse Sjølemesse og andre Votivmesser, hvorfor man paa disse Dage ikke kan regne med, at de her angivne Messer læses.

Til alle dem, der har mindet mig ved mit Præstebjubilæum, sender jeg min hjerteligste Tak.

Joh. Hillebrand,
Præst.

Samarbejde med Biedermänner-Fløjen i det østrigske Socialdemokrati (Renner, Seitz, Körner), kunde den ikke bekvemme sig til at række et Parti Haanden til Samarbejde, der var fra Bunden til Toppen insiceret med radikal og atheistisk Emancipations-Jødedom og Moskva-Kommunismens antikristelige og antimoralske Bacille. De socialdemokratiske Førere blev traadt ubarmhertigt paa Frierfødderne. Den alvorlige Katholik Dollfuss krævede af dem, at de skulde foretrække Christus for Marx, Østrig for III. Internationale. Men dette Valg kunde Partiet ikke træffe uden at revne fra øverst til nederst. (Kunde det danske Socialdemokrati overleve Valget?)«

FREMMEDSPROG-TRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN).
Svanemosegaardsvej 4. Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.
Færdig fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.
Aflæveret til Postvæsenet Torsdag d. 9. Aug.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

82. Aargang

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kroner Kvartalet (inclusive Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 St., København K. Telefon: Palæ 3762, Kl. 13-16). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kroner aarligt. — Redaktør: Pater G. Scherz, Hans Bogbinders Allé 2, København S; Telefon Amager 3202; bedste Træffetid Kl. 13¹/₂—14¹/₂.

Nr. 33.

Søndag den 19. August

1934

INDHOLD: Da Vor Frue gik hjem. — »Gaa ind til Valhal«. — Katholske Klostre paa protestantisk Basis. — Den katholske Jødemission. — Katholske Minder paa Lolland-Falster. — Pater Theodor Stephan Tembories. — Presse-Rundskue. — Nye Bøger. — Fra Hovedstad og Provins. — Fra den vide Verden. — Avertissementer. — Kirkelig Kalender. — Ugens Messebønner.

Da Vor Frue gik hjem.

Om Guds Moders Hedengang har vi en Skildring af Patriarken Juvenalis (5. Aarh.). Da Marias Tid var fuldkommet, traadte Engelen Gabriel igen hen til hende i hendes Stue, sendt af Gud. Engelen talte, han forkyndte Marias Hjemgang, Dag og Time for hendes Afsked fra Jorden. Han fik det samme Svar som dengang i Nazareth.

Paa vidunderlig Maade hørte Apostlene om denne Begivenhed. De samledes i Jerusalem, skyndsomst, fra alle Verdens Kanter. Da Sjælen forlod Legemet, stod de hos Herrens Moder. Derefter bar Apostlene Legemet til Graven. Kun een manglede i den fromme Skare: Thomas; han prædikede i det fjerne Indien. Men paa den tredje Dag efter Jordfæstelsen kom ogsaa han, næsten fortvivlet over sin Lod. Kun et eneste Blik vilde han endnu kaste paa det elskede Ansigt. Da aabnede de Graven for ham, og — den var tom. Liljer og Roser spirede frem der, hvor det hellige Legeme havde ligget, og en ubeskrivelig Velugt opfyldte Stedet.

Saavidt Patriarken Juvenalis i Kristendommens første Aarhundreder. Ogsaa for senere Tider, for Folket saavel som Kirkens Lærere, har det været en Selvfølge, at Marias uforkrænkelige Legeme er blevet optaget i Himlen. Ildefons af Toledo, Petrus Damianus, Thomas Aquino, Petrus Canisius, Alfons af Liguori, antog med troende Hjerter denne Sandhed. Uden at Marias Optagelse nogenlunde er blevet formelt Dogme, er den dog blevet anerkendt af alle og fejret som den ældste Gudsmodersfest. Længe før Kirke-møderne i Efesus og Chalcedon var den kendt og allerede fejret af hele Kristenheden, ogsaa af Kætterne og Nationalkirkerne i Armenien og Ætiopien. Til at begynde med fejrede man Marias Død og Optagelse paa to forskellige Dage, men allerede i det 6. Aarhundrede henlagde man begge Fester til een Dag i August. Det var en første Rangs Fest og blev næsten holdt som Paaske og Pintse. Selv om der er Interdikt over et Land, er paa denne Dag højtidelig Gudstjeneste og Klokkeringning tilladt.

Blandt Folkeskikke, som henlægges til denne Fest, er den saakaldte Urternes Velsignelse den mest almindelige. Folk bringer Blomster og Urter til Kirken og lader bede og stænke Vievand over dem. Maaske har man gjort det under Hensyn til Skriftens og Kirkens Ord om Maria: »Jeg voksede højt op som en Palme i Cades og som en Rosenbusk i Jeriko. Som et herligt Olietræ paa Sletterne og som en Platan ved Vejene nær Vandet voksede jeg højt op. Jeg duftede som Kanel og krydret Balsam, jeg udsendte en liflig Vellugt som udsøgt Myrrha.« Maaske er der lige saa meget tænkt paa en Takkefest for den Høst, man havde kørt i Lo og Lade. Maaske vilde man forene de to Tanker — og saaledes kan vi tage det — og takke Gud samtidig for Markens Frugter som for den dejligste Blomst og det frugtbarste Aks, som Verden har set, for Marias Liv og Naade. Den Bøn klinger i alt Fald mest sammen med Festens Tanker, som baade jubler over denne skønneste og dejligste Blomst, hvis Vellugt fylder Jorden fra Pol til Pol, fra Aarhundrede til Aarhundrede, og som samtidig inderligt bønfalder Herren: Lad mig ogsaa blive et Aks, tungt af Korn, som kan samles i dine evige Lader.

„Gaa ind til Valhal“.

De gamle Nordboers Ideal var Kamp og Slagsmaal. Had og Falskhed mod Fjender var prisværdige Egenskaber.

Rov og Plyndring var en hæderlig Levevej.

Naar man døde i Kamp, kom man til Valhal; døde man paa Sottesengen, kom man til Hel.

Saligheden i den anden Verden bestod i Kamp og Ædegilder.

Guderne pristest, fordi de kunde slaas og drikke. — — Saa kom der en Mand sydfra.

Hans Vaaben var et Kors.

Han forkyndte, at det højeste var Kærligheden.

Ikke blot Kærligheden til Vennerne; men ogsaa til Fjenderne.

Han sagde, at man maatte ikke slaa ihjel.

At man maatte ikke tage, hvad der tilhørte andre.

At man maatte ikke engang begære sin Næstes Gods.

At ens Næste var alle Mennesker, Ven og Fjende.

At det var Synd at lyve, og at Ærlighed mod alle var en Pligt.

Der kom andre efter ham. De sagde det samme.

Nogle af dem slog man ihjel; men Kærlighedens Evangelium sejrede.

Med det kom Civilisationen til Landet.

Folk lærte, at Nydelsen var ikke det højeste Gode; men Pligtopfyldelsen.

De lærte at tjene til Livets Ophold ved hæderligt Arbejde og at hjælpe hverandre.

Den, der hjalp sin Næste, var det bedste Menneske og ikke den, der slog ham ihjel.

Fylderier og Drukkenskab var en Last.

Det var Fredens Budskab.

Det var de bedste, de kærligste, der blev belønnede i den anden Verden, og den største Løn var Guds Kærlighed.

Straffet blev de onde, Mordere og Røvere, Løgnere og Fraadsere.

Der gik mange Aar, og Hedenold var en Saga blot.

Kristendommen og dens Idealer herskede i Verden. — — — — —

Der var en Mand, en stor Mand.

Han drog sit Sværd for at værne sit Land.

Ikke af Stridslyst eller af Glæde ved at dræbe; men for at gøre sin Pligt mod sit Fædreland.

Han tjente sit Land til sin høje Alderdom, i Fredstid, som han havde gjort det i Krigen.

Han var tro mod sin Gud, som mod sit Land.

I alle hans Gøremaal var Pligten hans Rettesnor.

Det var for ham det højeste at gøre sin Pligt til det sidste, og han døde som en tro Tjener af sit Land og en sand Kristen.

»Lad mig blive begravet i Stilhed hos mine kære, thi Æren er ikke min, jeg har kun brugt de Evner, som Gud har givet mig.«

Men da han førtes til Graven, var det en Grav paa en Slagmark.

Trompeterne skrattede, og Trommerne buldrede.

Kanonerne tordnede, og Geværerne knaldede.

Den eneste Mindelse om Kristendom i hele den heden-ske Ceremoni var nogle Ord af en Feltbiskop, der talte som en Underofficer.

Saa stod der en Mand op, Landets første Mand, og gav ham den sidste Hilsen med paa Vejen.

Hvad sagde han?

Han sagde: »Gaa ind til Valhal.«

Han kunde lige saa godt have sagt: »Gaa ad — —«. Undskyld!

Joseph Holstein-Ledreborg.

Katholske Klostre paa protestantisk Basis.

(En Tankeudveksling Dr. Schou — Læge Perch.)

Overlæge, Dr. H. J. Schou har udgivet fire Foredrag med et Forord og et Slutkapitel under Titlen: »Ideale Længsler og kristen Tro«. (O. Lohse, Kbhvn. 1934, 88 S., Kr. 2,00). Bogen aander en offerberedt Hengivenhed for Lægekaldet i Kristendommens Tjeneste og aabenbarer en for Gudmenne-sket begejstret, fint afstemt Sjæl.

Navnlig det tredie Foredrag har vakt Opsigt. Dr. Schou

betoner udtrykkelig ud fra sine mangeaarige Erfaringer, hvor nødvendig Omsorgen for hver enkelt Menneskes Sjæl er, ganske særlig i vor Tid. Hvor ofte maatte han ikke som Nervelæge høre sine Patienters Skriftemaal. Han spurgte en Præst:

»om der ikke i Kirken kunde indrettes en lille Skriftestol ved Hjælp af en Skærm og et Par Stole, med Træffetid f. Eks. Onsdag Kl. 2—3. Han mente, at dette stødte paa praktiske Vanskeligheder... Dog, hvorfor skal den protestantiske Kirke staa tilbage for den katholske, naar det gælder om at skaffe Lejlighed og Stilhed til at pleje Menneskers Sjæleliv?« (49.)

Dr. Schou omtaler specielt Sjælesorgen hos de sjæleligt degenererede og Psychopater. Han fremhæver, hvorledes disse ofte i Kraft af en vis formel Evne, der ogsaa viser sig i det, de skriver, i Forsamlinger, Foreninger, Ungdomsbevægelsen o. s. v., formaar at gøre sig gældende og tiltvinge sig en ledende Stilling, hvorfra de kun kan fjernes under de allerstørste Vanskeligheder.

»Der er efter min Mening kun et eneste at gøre ved disse Mennesker. — Man maa rive dem ud af det Samfund, som de med deres Karakterfejl ikke kan taale at leve i, og søge at skabe for dem et andet Samfund, som er afpasset efter deres Evner, og som værner dem mod de Fristelser, som er dem overmægtige, samtidig med at man oparbejder det gode, som der dog trods alt er i de fleste af dem. Men dette Samfundsproblem kan kun løses paa kristelig Grund, fordi alene kristne Brødre og Søstre har Taalmodighed nok til at tage sig af de degenererede.« (59 f.)

»Her fremkommer Dr. Schou med sit Forslag, »at man genopliver de katholske Klostre paa protestantisk Basis. Thi det er i Virkeligheden Klosterlivet, som disse Mennesker trænger til, i hvert Tilfælde de religiøst anlagte af dem, Klosterlivet med dets Enkelthed, dets Stilhed, dets Strenghed, dets sædelige Renhed og — navnlig — med dets Ansvarsløshed og Disciplin. De trænger til at umyndiggøres, ikke ved Lov, men af fri Vilje og for en større Idés Skyld, nemlig for dette at bevare deres Sjæl midt i den forfærdelige Verden, som omgiver dem — og som knuser dem... Den katholske Kirke har her i Landet en ikke ringe Tilgang af saadanne Proselyter og med Rette; thi den katholske Kirke byder dem det, de trænger til: Umyndiggørelse, Ansvarsløshed, Disciplin.« (60.)

Endnu en anden Opgave vil Dr. Schou anbefale sine længselsfuldt imødesete protestantiske Klostre: »at være

midlertidig »Retræte« for sunde, men overanstrengte og aandeligt udgaede Mennesker.« (61)

I »Næstved Tidende« af 22.-6.-34 blev Dr. Schous Udtalelser om Klostrene gengivet fuldstændigt med den Bemærkning: »Emnet er aktuelt nok og den kristne Menighed maa tage Stilling til det og finde en Løsning.« I samme Blad blev den 13. Juli nogle mindre heldige Bemærkninger, som maaske hos enkelte Læsere kunde vække det Indtryk, »at de katholske Klostre er Samlingssteder for Psychopater og degenererede«, og at Ordensfolk (eller overhovedet alle Katholiker) var »umyndiggjorte og ansvarsløse«, paatalt af Læge Perch. Herpaa svarede Dr. Schou:

»Ingen vil være fjernere fra at bestride Klostrenes Kraft, Livsfylde og Sundhed end jeg. Det er netop ud fra Erfaringer herom og ud fra Besøg paa katholske Klostre, at jeg anbefaler Indretning af protestantiske Klostre. Gennem Aarhundreder har Klostrene og deres udmærkede Beboere taget sig af dem, der ikke blev hjulpet andetsteds, f. Eks. spedalske og sindssyge samt uhelbredelig legemligt syge. Her er nu en Opgave af lignende Art, nemlig Psychopaterne, som ingen andre vil hjælpe. Diakoner og Diakonisser har vi til at gøre Arbejdet; men Rammerne mangler vi. Det er ud fra den dybeste Respekt for de katholske Klostre, at jeg tager netop disse til Mønster... Jeg mener personligt, at den protestantiske Kirke har overordentlig meget at lære af Katholikerne, bl. a. i Retning af Psychotherapi. Derfor skrev jeg, som jeg gjorde.«

I et andet Indlæg, som blev offentliggjort den 27. Juli, understreger Dr. Perch:

»at uden at være fuldstændig legemlig og aandelig sund, nytter det ikke at banke paa et katholsk Klosters Port for at indtræde som Medlem.«

Dr. Schou svarer:

Jeg mener naturligvis ikke, at Klostrene alene skulde bestaa af syge. Det vilde være en ren Meningsløshed. Brødrene og Søstrene maa være raske, f. Eks. Diakoner og Diakonisser. Men Arbejdet, de paatager sig, skulde være enten at modtage syge (Psychopathjem) eller at yde sunde en sjælelig Hvile. (Retræte.)«

Dermed var klarlagt, at han kun stillede Klostrene Psychopaterne i Udsigt som Plejebørn.

Naar han fremhæver, at den katholske Kirke byder Psychopaterne Ansvarsløshed og Umyndiggørelse, vil han ikke paa nogen Maade udtale sig ufordelagtigt om Sagen, i saa Fald vilde han ikke ønske den omplantet i den protestantiske Jord. Meningen er vel, at der ved Sjælesorgen

skal fratages de belastede Sjæle et Ansvar, som de vilde bryde sammen under, d. v. s. at Ansvaret blev indskrænket til det, de er i Stand til at bære, og som ikke kan fratages dem. Her burde Udtryksmaaden have været mere nøjagtig for at udelukke enhver Misforstaaelse.

Naar Dr. Schou mener, at der i den nordiske Folkekarakter ligger næsten uovervindelige Vanskeligheder for en Gennemførelse af hans Planer, og at disse tilmed er »kætterske«, »fordi der er noget i Protestantismens Væsen, som strider imod Klostertanken« (60 f.), saa maa han ordne dette med sine Landsmænd og Trosfæller. Han kan dog henvise til anglikanske Klostre og søge Hjælp hos Biskop Fønnesbech-Wulff, Theologen Harnack og Digteren Strindberg (»Til Damaskus«).

Venligt slutter han Kontroversen ved at henvise til den smukke, tankedybe Bog af Dr. Perch: »En dansk Karmelit«, som enhver kristeligindet Dansker burde læse.

A. Pichler C. SS. R.

Den katholske Jødemission.

»En Jøde er og bliver en Jøde! En Jøde kan ikke omvendes. Her er al Møje spildt. Tilsyneladende gaar han maaske ind derpaa, men kun fordi han øjner materiel Fordel derved, i Virkeligheden mener han det ikke alvorligt. Stol derfor ikke paa ham. Hans Gud er Mammon, Pengepungen hans Helligdom. Altsaa lad ham gaa sine egne Veje.« Der ligger et Gran af Sandhed bag disse Ord, og dog er det ikke den fulde Sandhed, selv om det passer paa mange, og den Slags Opdagelser ved Jødeomvendelser er ikke sjældne, naar de ses under Lup.

Kendsgerning er: Jøder er blevet omvendt, som det nye Testamente viser os det — lige fra Begyndelsen. Paa deres eget Ønske derom omvendes Jøder den Dag i Dag. Og hvem vil paastaa, at der ikke findes sande Guds søgere iblandt dem? — For to Aar siden skrev en Londoner Jøde til Kardinal Bourne: »Deres Eminence, jeg er Jøde, men jeg glæder mig altid over at høre om Deres Tro. Jeg hører til dem, som for nogen Tid siden i Londons Eastend hørte de Prædikener og Taler, som H. P. Day af Jesu Selskab holdt. Hvis Deres Eminence vilde sende flere af den Slags Præster til os, vilde de med Glæde blive hørt. Jeg for mit Vedkommende beder Gud om, at han vil vise mig Sandheden . . . Med Assistance af en omvendt Jøde lod det sig maaske gøre ved Deres Eminences Mellekomst at indrette en Læsesal, hvor alle de fattige og uvidende men

ogsaa de bedrestillede kunde lære den guddommelige Sandhed at kende . . .«

Det jødiske Folk, som længe har været hildet i et forbenet, forældet Systems Lænker, synes nu at blive sig sin Frihed bevidst, det begynder at tænke efter og at granske. Det indser, at dets Tro mangler noget, og saa sker der blandt dem som blandt saa mange andre en Spaltning. Nogle henfalder til Materialismen eller Agnosticisimen, andre vender sig til Kirken. Jødedommen, siger en bekendt nulevende Rabbiner, er i Færd med at opløse sig, og denne Opløsningsproces foregaar saa hurtigt, at intet kan standse den. Det, Jøderne trænger til, er en fuldstændig religiøs Fornyelse. Hele Kirken maa rette sin Opmærksomhed paa dette Punkt. Vi Katholiker maa ikke ligge paa den lade Side og bare se til.

Freiserens Bud lød: »Gaar ud og lærer alle Folk.« Jøderne danner ingen Undtagelse. Pave Leo XIII gav det kloge Raad: »I Eders Apostolat blandt Jøderne skal Eders første Omsorg være at helbrede Katholikerne for Antisemitismen.«*)

Hvor er Israels 12 Stammer i Dag?

Den »evige Jøde« er nu naaet frem til Jordens fjerneste Afkroge. Der findes i Dag $15\frac{1}{2}$ Million af Israels Sønner, som lever spredte over hele Jordkloden. Kun 160.000 af disse lever i Palæstina, selv om deres Antal ogsaa er steget i den senere Tid. I første Halvaar af 1933 indvandrede 5000 polske Jøder til Palæstina, og af de 60.000, som siden Marts Maaned 1933 har forladt Tyskland, har 6000 slaaget sig ned der. En Fjerdedel af alle Jordens Jøder lever i de Forenede Stater. 3.750.000 ialt udgør de $\frac{9}{10}$ af alle Jøder i Nord-, Mellem og Syd-Amerika.

Man anslaaer den jødiske Befolkning i Europa til at tælle 10 Millioner. I Polen og Ukraine bor 2 Millioner i hvert Land. I Begyndelsen af Aaret boede der 550.000 Jøder i Tyskland. England huser 310.000, og Resten fordeler sig over de øvrige Stater, hvoraf der i Rumænien, Rusland og Ungarn bor de fleste.

I hele Asien findes 745.000 Jøder, i Afrika 475.000 og i Australien 25.500. I Østen fører Japan med 2000 Jøder.

Naar vi ser paa disse Tal, maa vi ikke glemme, at Jødedommens Magt og Indflydelse langt overskrider den talmæssige Vægt. Jøderne har forstaaet at sikre sig en stor Del af denne Verdens Rigdomme. Og dens aandelige Indflydelse er ogsaa af en saadan Art, at den spores overalt paa Jorden.

*) Hvorved der dog ikke forstaaes Arbejdet for at reducere den jødiske Indflydelse til det Maal, som tilkommer den. Red,

Har vi Katholiker Forpligtelser overfor Jøderne?

Alt for hyppigt staar netop Katholikerne i Modsætning til Protestanterne udeltagende og afvisende overfor Jødebevægelsen. Den protestantiske Mission har altid været vidt forgrenet blandt Jøderne og raader over betydelige Midler.

Først den 20. Januar 1842 kan man betegne som Begyndelsen til en ny Æra paa dette Omraade indenfor den katholske Sjølesorg. Paa denne Dag havde den vantro Strassburger-Jøde Alphons Ratisbonne et Syn (Vor Frue) i den af Romerpilegrimme saa bekendte lille Kirke S. Andrea delle Fratte ved det pavelige Propaganda-Kollegium. Synet gjorde et saadant Indtryk paa ham, at han omvendte sig og fra nu af arbejdede sammen med sin allerede tidligere omvendte Broder, Abbé Theodor Ratisbonne. Sammen grundlagde de et religiøst Broderskab, hvis Hovedformaal var at omvende Israels Børn. Om denne Kongregations, Vor Frue af Sions, Arbejde og Trivsel vidner de forskellige Kollegier, som findes rundt omkring i Verden, og som har umiddelbar Føling med Jøderne.

David Goldstein, en omvendt Jøde, som af Kardinal O'Connel-Boston er blevet udnævnt til Sekretær for »Catholic Truth Guild«, er sikkert den mest fremragende jødiske Apostel i de Forenede Stater. Denne begavede og overbeviste Apologet har viet sine Talegaver og digteriske Evner til Troens Forsvar og til Kampen for Kristus. Han er banebrydende som katholsk Gadeprædikant i Amerika, og med sin Automobilprædikestol har han gennemrejst de Forenede Stater paa Kryds og tværs. Paa alle Spørgsmaal, der stilles til ham fra alvorlige Spørgere, paa alle ondsindede Tilraab og paa al Kritik svarer han med den samme hellige Overbevisning, og han fordeler Bøger og Flyveskrifter, som genspejler og forsværer hans nyvundne Tro.

»Catholic Guild« til at frelse Israel blev stiftet i London i 1917. Det gaar direkte løs paa sit Maal, holder Foredrag under aaben Himmel i Ghettoen, har aabnet Læsesale og Bibliotheker og virker oplysende gennem en udstrakt Fordeling af Flyveskrifter. Og i Paris, Wien, Breda, Budapest, Kansas City, Boston og New York er der startet lignende Bevægelser.

Bønnens Apostolat for Jødernes Omvendelse vinder stadig mere Indpas. Pave Pius X gav i 1909 en saadan Bønforening blandt Paris' Katholiker Rang af et Ærkebroderskab. Biskopperne af Namur og Lüttich, som i Belgien indførte »Benedage« i denne Mening, har fundet Efterlignere andre Steder. »Catholic Guild« har ved sine »Messekorstog« opnaaet, at der nu hvert Aar læses flere tusinde Messer for Israels Omvendelse.

Pave Pius XI hædrede Børnekorstoget med sin Velsig-
nelse. Efter hans Vilje skulde Bønepostolatets Bønner i
1934 samle sig om det Formaal, »at Helligaaret maatte
bære rige Frugter ved Jødernes Omvendelse«. En kontem-
plativ Gren indenfor Søstrene Vor Frue af Sion ofrer alle
Bønner og Bodsøvelser for Jødernes Omvendelse.

Det er vanskeligt at fastslaa blot det gennemsnitlige
Antal af Jødeomvendelser i Løbet af et Aar. De fleste Kon-
versioner kommer ikke frem til Offentlighedens Kendskab,
da de med Vilje bliver holdt hemmelige.

I de Forenede Stater vokser Antallet af Omvendelser
kendeligt. I England fik »Catholic Guild« Kendskab til 150
Konversioner aarligt. I Frankrig og Ungarn er Antallet af
Omvendelser større, takket være en udstrakt Organisation
og et større Bekendermod. Generalvikar Msgr. Chaptal af
Paris har sidste Aar firmet 150 jødiske Konvertiter. Men
paa katolsk Side træder hele denne Bevægelse endnu kun
sine Barnesko, den mangler den nødvendige Interesse og
den nødvendige Understøttelse fra mange Katholikers Side.

(Fideskorrespondence.)

(Sluttes.)

Fra Kirkens Fortid.

Katholske Minder paa Lolland-Falster

Ligesom Lolland-Falster ejer mange Mindesmærker fra
Oldtiden, er der flere Borgruiner og velbevarede adelige
Herregaarde fra Middelalderen, samt en Mængde Kirker,
hvis Skib og Kor tildels staar i deres oprindelige Skik-
kelse og vidner om vort Folks Bygningskultur paa Val-
demarernes Tid. Som alle andre Steder i Landet blev de
ældste Kirker her opført af Træ, men da man lærte at
bruge Sten og Kalk, afløstes Trækirkerne af Stenbygninger.
Flere Steder er der allerede før Midten af det 12. Aar-
hundrede opført Kampestenskirker, paa Vestlolland er der
6 af veltilhugne Kvadere, og paa Falster 4 af raa Kamp.
Først noget over Midten af det 12. Aarhundrede lærte man
at brænde Tegl, og omkring 1200 eller lidt senere var
dette Materiale almenkendt.

Kirkerne paa Lolland-Falster er gennemgaaende yngre
end i andre danske Egne, og man har fremsat den For-
modning, at Vendernes Plyndringstog, der i det 11. og 12.
Aarhundrede særlig hærgede disse syddanske Øer, som
endda en Tid lang var disse »Udyr« underlagt, samt den
isolerede Beliggenhed, har hæmmet Befolkningen, som der-

for senere end i andre Egne afløste Trækirkerne med Bygninger, hvortil (ifl. P. Rhode, Provst i Nørre Herred 1776 til 1793), »Fædrene selv have her i Landet brændt Stenene; men siden Reformationen, og da de bleve overdragne Proprietairerne, see en Del udvendig ud som et forladt Huus, som ingen sørger for. Blyet fik Kirkeejerne Tilladelse til at brække af, mod Forestilling, at det blev for vanskeligt at holde dem dermed vedlige, (men det gaar dog godt an ved alle Kongens i andre Provintzer). Nu kunne de vanskeligt holdes vedlige med Tegltag og til sidst gid man ej faar Lyst at tække dem med Straa«.

I Henseender til Religionens Lære fandt samme Rhode i sin Tid »Folk her i Almindelighed meget døsige til at lade sig opvække til nogen Eftertanke om deres Siels Tilstand, næppe skal nogen Prædikant her faa Aarsag at ivre mod nogen Religions Separatismum«. Som Illustration hertil kan anføres, at i »Aar 1645 befoel Kongen, at Quinderne skulde sidde op i Kirken og synge med. De laae tilforn ned og taug. De, som sov i Kirken, skulde vækkes op med en Stok.« Det ser heller ikke ud til, at Befolkningen paa Reformationens Tid var særlig ivrig. Ifl. Optegnelserne gik mange Præster ind paa Luthers Lære, medens enkelte, som Hr. Søfren i Nakskov, blev afsatte og Resten »resignerede«.

Hr. Søfren prækede 1540 med stor Iver mod Luther og stræbte at bevæge Folk ved Forestilling om den hellige saarede Francisco. Midt i hans Prædiken kom Aanden over en Bondesøn, som havde studeret blandt Luthers Tilhængere i Tyskland. Han raabte højt i Kirken, bad Folk stoppe deres Øren for Hr. Søfren og følge ham udenfor, da han vilde præke Sandheds Lære for dem. »De stimlede alle ud efter ham, fik ham kier, og udvalgte ham til deres Præst og afsatte den gamle Papist«. Om en anden Præst beretter P. Rhode: »Hr. Laues stod her 1527. Da Kongen i det Aar offentlig bevilgede fri Religions Øvelse, skal han have skrevet Canzler Ditlev Reventlow til, at han og hans Faar nok vilde blive ved den katholske Tro, men om 7 til 8 Aar lærte man ham at præke Lutheri Lærdom eller og at pakke sig af Landet.« Dette sidste maatte Hr. Laues have foretrukket, thi 1537 fik Hr. Hans Simonsen Præsentats paa Kaldet ved Hans Bangs Resignation.

Det kunde unægtelig have været ønskeligt, om der fra dette Tidsrum havde foreligget Beretninger om, hvordan Reformationen, den nye Kirkelære, ytrede sig i den lollandfalsterske Adels, Borgers og Bondes aandelige Liv. Det gør der imidlertid ikke — det er kun spredte Hentydninger, der forefindes, med Undtagelse af Præstekrøniken, som dog

mest omhandler materielle Forhold. At der har eksisteret et »Adelsforbunt mod Lutheranismen« vides med Bestemt-
hed, men paa Forespørgsel hos Lollands kendte Topograf
og Historieskriver C. C. Haugner, svarede, at han trods
indgaaende Undersøgelser ikke havde fundet noget Bevis
paa aktiv Virksomhed fra dettes Side, hvorfor vi har Lov
til at tænke, hvad vi vil, det var jo, som Rhode bemærker,
mangen »fed Stumpe«, Kronen i de Dage inddrog.

Ang. Borgere og Bønder foreligger der fra Slutningen
af Frederik Is Regering nogle enkelte Vidnesbyrd om, at
der ogsaa her paa Øerne var opstaaet en Vrangvilje mod
at betale Bispetiende, og at der i den Anledning var stor
Alarm. At Tiende skulde ydes, maatte Kongen dog holde
paa, drevet dertil af Rigsraadet. (Loll. Falst. hist. Samf.)

Mod Klosterlivet rettede Reformatorerne bl. a. kraftigt
deres Angreb, og Folkets Uvilje vendte sig først mod dets
tidligere Yndlinge, Tiggermunkene, der kom i en meget
betrængt Stilling. I Aaret 1527 erhvervede Prioren i Næst-
ved Kloster, Hans Nielsen, et kongeligt Beskyttelsesbrev
for sin Orden, hvilket dog ikke kom til at betyde saa
meget i en Tid, hvor Tiggerklostrene efterhaanden betrag-
tedes som Prisoeds, og givne Løfter ikke blev taget altfor
højtideligt. Ifl. et Kongebrev 1532 (Hist. Saml.) erfarer vi,
at alle Munkene fra Graabrødreklostret i Nykøbing F. er
borte. Om Aarsagen fortælles intet, men det kan have været
Mangel paa milde Gaver, eller Borgerskabets mindre fre-
delige Optræden, maaske kan ogsaa Reformationen have
fænget blandt Munkene. Som Eksempel for den sidste
Antagelse kan nævnes et Kongebrev fra 1533, der omhandler
Jomfru »Dorite«, Datter af Oluf Falster til Korselitze. Do-
rite var for nogle Aar siden blevet indgivet i Roskilde
Kloster »for der at fortjene sig Himmerig. Moderen for-
mærkede dog nu, at hendes Salighed ikke stod i sligt
Klosterlevned, hvortil hun heller ikke selv havde Lyst, og
hun begærede derfor, at Datteren maatte komme ud af
Klosteret«. Som det er gaaet denne falsterske Adelsdame,
er det paa den Tid gaaet andre.

Naar Forfatteren af den skibyske Krønike, Lektor Povl
Eliesen, ser tilbage paa Frederik Is Regering, er det et
mørkt Billede, som træder frem for hans Øje: Under denne
Konges Regering plyndredes Kirkernes Klokker, Billeder,
kostbare Kar, de til det højværdige Sakrament viede Bud-
diker, de hellige Klæder og alt, hvad der hørte til den kri-
stelige Religions Smykke, desuden Tiender og Ofre, og
ikke blot dette blev bortrøvet, men ogsaa adskillige Klostre
og Kirker, viede til Guds Tjeneste, blev fuldkommen øde-
lagte —«. Kirkeplyndringerne var storstilede her som an-

dre Steder i Landet. En af de første Indrømmelser til Kongen, »Kirkerøveren«, som Povl Eliesen gentagende kalder Frederik I, den delvise Omstøbning af Kirkeklokkerne, var uhyggelig nok, men senere blev det meget værre, da Rigsraadet i 1531 vedtog, at »det allermeste Sølv, som stander til fangendes af alle Sognekirker«, skulde afleveres til Kongens Fogeder. Det blev gjort grundigt, thi her paa Øerne er der ved Gennemsyn af alle 96 Kirker kun konstateret een Alterkalk, som nu er omstøbt og befinder sig i Rødby Kirke; den stammer fra 1466. Under Grevefejden blev Resten af Kirkerne plyndrede, og da Christian III blev Konge, skulde alle andre katholske Ting helt udryddes, saa det er et Under, at der i saa godt som hver eneste Kirke paa Lolland-Falster findes et Minde om den Tid — en kunstfærdig Altertavle, et gammelt gothisk Krucifiks eller en Døbefont, for ikke at tale om de mange Kalkmalerier, som nu helt eller delvis er blevet afdækket. A. K.

Pater Theodor Stephan Tembories.

Generalprokurator for Kamillianerordenen,

f. i Scharmede i Westfalen 12.-1. 1873, d. i München-Gladbach 7.-8. 1934.

Fra Tyskland er der kommet den sørgelige Meddelelse, at Pater Stephan Tembories O. S. C. er død paa Kamillianerhospitalet i München-Gladbach, hvortil han var kommet fra Rom for at søge Rekreation, da han i nogen Tid havde følt sig træt og overanstrengt. For 8 Aar siden gennemgik P. Tembories en alvorlig Operation, og det er sandsynligt, at det dengang ikke er lykkedes at komme Ondet helt til Livs, saa at det er en Opblussen deraf, der nu har medført Døden.

For Kamillianerne er P. Tembories's Død et smerteligt Tab. Hans rige Evner gjorde ham til en fremragende Kraft inden for Ordenen, og hans paa een Gang myndige og elskelige Fremtræden gjorde ham højt skattet af alle, han kom i Berøring med. Gentagne Gange valgtes P. Tembories til Provincialpræfekt i den tyske Provins: 1904-1920, 1923-1929. 1929 valgtes han til Ordenens Generalprokurator i Rom, en Stilling, han endnu stadig beklædte.

Men for hvem har Pater Tembories vel betydet mere end for Katholikerne i Aalborg og hele Nordjylland?

Det var i Aaret 1899, at P. Tembories kom til Danmark og begyndte Missionsarbejdet her. I en Villa paa Kastetvej indrettede han et Huskapel og læste her den

hellige Messe for de faa herboende Katholiker, og samme Aar aabnede han en Skole for de katholske Børn.

Aar 1900 nedlagdes Grundstenen til Hospital og Kirke, der indviedes d. 25. November af Biskop v. Euch. 1902 oprettedes den kvindelige Afdeling af Kamillianerkliniken under St. Josefssøstrenes Ledelse. Og under alt dette foretog P. Tembories stadig Rejser i Distriktet for at besøge de spredtboende Katholiker og bringe Kirkens Naademidler til dem, der saa længe har maattet savne dem.

Pater Th. Steph. Tembories O. S. C.

Den store Glæde havde P. Tembories at se Menigheden vokse op og blomstre og den Tilfredsstillelse, at Arbejdet paa Kliniken, hvor efterhaanden en større Skare Kamillianere var beskæftiget, vandt Anerkendelse i vide Kredse, da den første vanskelige Tid med dens Modstand mod alt, hvad der var katholsk, var overstaet.

To Gange var P. Tembories Sognepræst i Aalborg: 1899-1904 og 1920-1923, elsket og æret af sin Menighed og højt skattet af alle, der kom i Berøring med ham. Naar han i de Aar, hvor han var Provincialpræfekt, aflagde Besøg i Aalborg, følte det, som naar en Fader kom hjem til sine Børn, han huskede dem alle, besøgte hver enkelt Familie, sidst i 1932, tog Del i deres Sorger og Glæder, som havde han bestandig været dem nær — vi tør tro, at han ogsaa virkelig havde været det i sine Bønner. Saa meget ved vi, at det var P. Tembories's Ønske engang igen at komme tilbage til den Menighed, som var hans Hjertebarn, som han havde stiftet i de unge Aar og aldrig glemt.

Nu har Gud kaldt P. Tembories til sig, og vi skal ikke mere se ham her, men hans Minde vil leve i vore Hjerter i dyb Taknemmelighed og Kærlighed.

R. I P.

Th. Fr.

Presse-Rundskue.

Folkeskolen og det seksuelle Spørgsmaal. Dette Spørgsmaal, der har saa skæbnsvanger alvorlig Betydning inden for Børneopdragelsen, bliver naturligvis ikke omtalt i det førende Regeringspartis Hovedorgan (S.-D. 30/7 - 34) uden videregaaende Hensigt. Redaktionen følger følgende Bemærkning til Artiklen:

»Lærer Børge Jørgensen behandler Spørgsmaalet, om Folkeskolen bør paatage sig Undervisningen i seksuel Hygiejne«.

Set ud fra et materialistisk Synspunkt betyder i denne Henseende Hygiejnen saa godt som alt. Dette synes Lærer Jørgensen dog ikke at heste sig ved. Han vil ikke vide noget af, at »denne Undervisning overlades til indkaldte Specialister, f. Eks. Læger«. Ogsaa Tonen i hans Artikel viser, at han blandt de imponderable Momenter ogsaa tager det sjælelige med i Betragtning. Vi kan følge ham langt.

Med Rette betoner han:

»Vi har ikke Lov til i dette for det enkelte Barn som for hele Samfundet saa vigtige Spørgsmaal at lade Tilfældet raade, idet vi gaar ud fra, som der staar i den gamle Børne-Sangbog: »Der er saa dejligt i denne Skov, der er slet ingen »Røvere« . . .« Der er nemlig fuldt op af »Røvere«, Mennesker, der gennem deres raa og sjofle »Oplysning« kan afstedkomme en Forkvakling, hvis Betydning kan mærkes gennem et helt Menneskeliv.«

Han ved, at der ogsaa findes andre »Røvere«, som for det meste er raffinerede, men derfor ikke mindre farlige.

»I enhver (?) af de nyere Bøger møder de unge Spørgsmaalet, i Aviserne, Theatrene og Filmene, og det er en afgjort Umulighed at skaane sine Børn for Paavirkning udefra,«

og han henviser med Eftertryk til Farerne særlig i Storbysterne.

Deraf slutter B. J., at en tilsvarende Forklaring er nødvendig. Dette kan vi sige Ja til, men ikke til hans mere yderliggaaende Slutning:

»Forældrene har . . . den uafviselige Pligt til for deres Børns Skyld at kræve, at Skolen tager denne store Opgave op.«

For at kunne forfægte dette Standpunkt maatte han bevise, at Skolen er denne Opgave voksen, og at Opgaven

ikke kan løses paa anden Maade. Men dette er desværre ikke lykkedes ham. Det Antal Lærere, han vilde betro dette Arbejde til, begrænser han saa stærkt, at en almen Gennemførelse vilde være umulig. Fremgangsmaaden, han foreslaar, er tilmed blevet tilbagevist af meget alvorligt tænkende Opdragere. Men selv om der var tilstrækkelige dertil egnede Lærere ved Haanden, og en ikke omstridt Fremgangsmaade blev anvendt, maatte det dog være Forældrenes Pligt at protestere mod klassevis Forklaring. Emnet i sig selv forbyder dette. Det fordrer en fuldstændig individuel Behandling. B. J. maa selv indrømme Faren ved »at skade et noget sent udviklet Barn, der for tidligt kommer til at beskæftige sig med disse Spørgsmaal«, selv om han ogsaa forsøger at gøre dette Punkt til en Bagatel. Intet bør regnes for en Bagatel i denne yderst vanskelige Sag; her gælder fremfor alt Ordsproget: »Flaaden er saa hurtig som dens langsomste Skib«. »Lænken er saa stærk som dens svageste Led«. Man maa ikke tiltro den mere, end den kan holde til. Hører man Wiener-Forældre, Huslæger og kristelige Opdragere tale om de Erfaringer, de har høstet ved den klassevise Forklaring, vil man ubetinget træde i Brechen for den individuelle Forklaring. B. J. nævner selv en afgørende Grund herfor:

»Enkelte havde en Far eller Mor, der, da Tiden og Forholdene krævede det (og dette er forskelligt hos de forskellige Elever i en Klasse), forstod paa en nænsom og smuk Maade at fortælle deres store Drenge eller Pige, hvad der var at fortælle om disse Forhold.«

Naar man klager over, at saa faa Forældre forstaar dette, saa er der jo Forældreforeninger, hvor man kan drøfte, hvorledes Sagen skal gribes an. Hvis der inden for Lærerstanden findes en særlig fremragende Opdrager, som Eleverne har saa stor Tillid til, at den ogsaa strækker sig til dette Spørgsmaal, vil Forældrene sikkert være indforstaaet med, at den individuelle Forklaring for Drengenes Vedkommende meddeles af den værdsatte Lærer og for Pigernes Vedkommende af den elskede Lærerinde.

At Forklaringen falder paa det rette Tidspunkt, er vigtigt. Men Forklaringen alene yder dog paa ingen Maade tilstrækkelig Beskyttelse mod Forførelsernes Angreb og Lidenskabernes Storme. Lægen, Dr. Jogalla, udtalte engang meget drastisk: »Havde Forklaringen den Betydning, som man vil tillægge den, saa vilde der blandt de medicinske studerende ikke være saa stor en Procent — syge.« Her udretter Hygiejnen kun lidt. Meget vigtigere er den kristelige Karakterdannelse. Beskæftiger Aanden sig med Trosandhederne, saaledes at disse præger Tænkemaaden, da er

Hjertet opfyldt af offervillig Kærlighed til Gud, en Kærlighed, som virker ude i Livet; i Farens Stunder drager foldede Hænder Guds Hjælp hened, og Sjælen er saa udrustet til den Kamp, som det her drejer sig om. Materialismen derimod maa give op over for de uhyre Vanskeligheder.

I denne Sammenhæng virker et Ord af Johs. Jørgensen om den store franske Historiker Taine som et Slaglys: »Vi kender alle hans ungdommelige Ord, at Dyd og Last er Produkter ligesom Vitriol og Sukker. Men faa ved, at efter en Menneskealders Studier, Arbejde og Tænkning ændrede Taine sine Anskuelse om mange Ting. Hans Undersøgelse af den store franske Revolution bragte ham til at tvivle paa, hvad han kalder »det radikale Dogme«. Og i 1891 kunde han om den kristne Tro skrive: »Den er Sjælens Organ — den er det store Vingepar, som er uundværligt for at løfte Mennesket op over sig selv, op over sit jordbundne Liv og over de lave Horisonter.« (Udvalgte Værker VI, 12.)

Vi kan kun glæde os over, at B. J. i Begyndelsen af sin Artikel fastslaar:

»Naar dette Spørgsmaal rejses, vil det vække Modstand hos det store Flertal af Lærere og Forældre.«

Det sker ikke, som han mener, grundet paa Overfladiskhed, men ud fra det rigtige, opdragende Instinkt, der ikke er forvirret af Theorier.

A. Pichler C. SS. R.

NYE BØGER.

Hermann Muckermann: Grundriss der Rassenkunde, Paderborn 1934, Ferd. Schöningh, 128 S., 3 Tavler, Mk. 2,50.

I en Tid, hvor Raceproblemet optager Alverdens Interesse, maa vi være taknemmelige for en katholsk Vejledning som denne lille Bog, hvor Forfatteren efter et indledende Overblik over Racestudiets Udvikling fra ægyptiske Billedhuggeres ogsaa i racemæssig Henseende fintmærkede Kunst til vore Dages systematiske Beregninger af Næsens Form, Haarfarve og -vækst, Ansigtsbygning etc., fastslaar visse raciske Ejendommeligheders Arvelighed og ved Hjælp af Billedtavler beskriver de Racer, som vi kender især i Europa, den nordiske selvfølgelig med Forkærlighed. Men særlig aktuelle er Erkendelser som disse: »Lige saa lidt som der gives en »Einrassigkeit« i det tyske Folk, gives der en »Reinrassigkeit« (83). Eller naar der paa Spørgs-

maalet om den ene Races Overlegenhed over den anden med Videnskabsmandens saglige Nøgternhed siges, at man ved saa godt som intet om dette Problem. »Søger man efter geniale Hoveder, som i deres legemlige Former repræsenterer paa de forskellige Racers ejendommelige Art, vil man gennemgaaende finde Blandingsformer, som mere eller mindre dominerende stemmer den ene eller anden Race eller endda flere Racer paa een Gang i samme Udprægning.« Alligevel stiller Muckermann Krav om at undgaa Ægteskab med fremmede Racer for at bevare Hjemstavnens Præg, omend han øjner langt større Fare for vor Slægt i Frygten for Barnet, Mangel paa seksuel Selvbeherskelse og Ligeegyldighed overfor de overnaturlige Værdier.

Georges Goyau: L'Eglise et la guerre, Paris, Flammarion, 1934, 248 S.

Naar vi, det 20. Aarhundredes Børn, der har oplevet Verdenskrig og Verdenskrise, Folkenes Forbund og Folkenes Rustninger, læser denne Bog af den store franske Forfatter, kan vi blive dybt misundelige paa den Fredens Aand, der prægede den katholske Middelalder paa Trods af alle dens smaa Fejder og store Krige. Hvor er der en Stat, der alene af brændende Kærlighed til Retten, som St. Thomas af Akvin forlanger det, kun som retfærdig Dommer, uden Egoisme, Grusomhed eller utøjlet Begær drager i Krig? Hvorfor har vi ikke mere de mægtige Paver, for hvis Domstol saa mange Stridigheder bilagdes? Hvorfor svinges ikke mere det aandelige Sværd, som bøjede saa mangan en haard Nakke? Men ak, dengang følte de sig jo alle hørende til een stor Familie. G. Goyau forstaar at fremtrylle disse fjerne Dage med formfuldendt Pen, som skriver ud fra en omfangsrig Videns mange Kundskaber. Han dvæler ogsaa ved de andre Perioder indtil vore Dages Paver, men den middelalderlige Tilstand har hans Hjerte. »Fra det 5. til det 16. Aarhundrede havde Kirken Held med sig i sin Stræben efter at forsone Fredens Aand, Kærlighed, Barmhertighed og evangelisk Mildhed med den klare Nødvendighed, hvori bestemte Grupper af Mennesker kan være hensat i, at kæmpe for deres Ret, som de dog kun ansaa for et Stykke af den almindelige Ref.« Yderst interessant og lærerig er denne Vandring fra Apostlenes og Kirkefædrenes Mening til Skolastikerne og det 20. Aarhundredes Mennesker. Denne dygtig skrevne Bog er et eneste Bevis for, hvorledes Kirken med Held kæmpede for Christi Fred, og den kan faa alle Modstandere til at forstumme, der snakker op ad Vægge og ned ad Stolper om, at Kirken har »velsignet Kanoner«.

FRA HOVEDSTAD OG PROVINS.

Kejserprinsen i København.

Ærkehertug Ottos Besøg i vort Land har givet Aviserne rigeligt at bestille. Hist og her saa man endog nogle af de gammelkendte, slidte Klichéer om hans Forældre, Kejser Karl blev igen til den »uadelige« Hersker og Kejserinde Zita til en umaadelig »herskesyg« Kvinde. Selve Habsburgerprinsen fik dog en sympathisk Modtagelse, og den fortjente han saa sandelig ogsaa. — De af vore Trofæller, som ventede at se Prins Otto allerede ved Sørgedustjensstenen for den myrdede Forbundskansler Dollfuss Torsdag den 9. Aug., som Hs. Excellence Biskoppen selv holdt i Overværelse af mange Staters Repræsentanter, fik ikke Lejlighed dertil. Men senere besøgte Prinsen vor ældste Kirke og modtog ogsaa med dybeste Andagt den hellige Kommunion. Pastor v. d. Kettenburg viste Ærkehertugen rundt og gjorde opmærksom paa de Gaver, som det østrigske Kejserhus havde foræret Kirken. Prinsen besaa med Interesse baade Ørnen over Sakristiindgangen, Messehagler, som Kejser Ferdinand I og Kejserinde Maria Theresia havde skænket til Kirken. Hs. kejserlige Højhed fortalte ogsaa om sit Besøg i Roskilde Domkirke, hvis Skønhed han var meget betaget af. Han forhørte sig, om Marias Optagelse var en befalet Helligdag her i Norden, og hvorledes det forholdt sig med Fastedagene. Ogsaa de kirkelige Forhold vakte hans Interesse, og mange indgaaende Spørgsmaal blev stillet. Søndag den 12. August overværede Prins Otto den hellige Messe i Helsingør. Da han derefter besaa Kronborg, kom en Gruppe Kongreganister, som var paa Udflugt, hen til ham og bad om at maatte tage et Snapsot, hvad Prinsen gerne tillod. Alle havde det Indtryk at staa over for en ligesaa dygtig som sympathisk ung Mand.

FRA DEN VIDE VERDEN.

Missionernes Pave.

Vanskelighederne i Europa er uhyre store, men det fritager os ikke for at missionere Hedningeverdenen. De hurtige Samfærdselsmidler har rykket denne Verden tæt ind paa Livet af os. Rundt omkring rejser Racer sig, som hidtil har været ukendte og magtesløse. Om 30 Aar er det maaske for sent. Af denne Grund anstrenger den h. Fader sig for at udstrække Kirkens Indflydelse til de hedenske Lande, og han fritager ingen for For-

pligtelse til Samarbejde ved dette Værk. Her er Resultaterne efter 10 Aars Pontifikat.

Nye Territorier	mere end	130
Omvendte Hedninger.....	» »	6 Mill.
Forøgelsen af Præsterne		2374
(heraf 908 Indfødte)		
Forøgelsen af Smaaseminarierne		130
Aarlig Forøgelse af indfødte gejstligt studerende		2000
Aarlig Forøgelse af Kateketer		39318
Nye religiøse Missionsordener:		
For Mænd.....		17
For Kvinder		110
Forøgelsen af Skoler.....		11587
Elever.....		687907
Forøgelsen af Vajsenhuse.....		244
» » Hospitaler.....		90
» » Kliniker for ubemidlede.....		436

»Universe«.

Irlands største Pilegrimstog

til Rom i Anledning af Helligaaret i April — af Pladsmangel kunde vi ikke omtale det før — næsten 1200 Personer deriblandt 456 Spejdere, startede under Kardinal MacRory's Ledelse ombord paa Cunard-Liniens 1600 Tons Dampner »Lanastria«, hvor der var rejst 30 Altre. Sjælesorgen blev varetaget af 100 Præster. Der blev læst 100 Messer om Dagen. Den Dag, Pilegrimmene blev modtaget i Audiens hos Paven, førte et Ekstratog fra Civita Vecchia dem ad den pavelige Jernbanelinie til St. Peters Station i Vatikanbyen. Pilegrimmene overrakte hans Hellighed 12 transportable Altre som en Gave til Missionerne. Spejdernes Fører overrakte knælende Paven en Sølvkurv, hvori laa Spejdernes Hyldestadresse. Som Svar holdt den hellige Fader en længere Tale til de irske Pilegrimme og sluttede med et Ord til Spejderne:

»Eders Feltraab, Drengespejdere, skal være: stadig at blive bedre, stadig at gøre mere for Christus, for hans Kirke, for Eders egen Helliggørelse. Prisen for Eders Forløsning var intet mindre end Christi kostbare Blod. Slaa Eder ikke til Ro med at føre et almindeligt Kristenliv, men stræb efter et Kristenliv i højeste Fuldkommenhed.«

Marias Optagelses Fest for 400 Aar siden.

Paa Fstedagen for Maria Optagelse den 15. August var det 400 Aar siden, at seks unge studerende i det lille Mariakapel paa Montmartre i Paris sluttede sig sammen til et aandeligt Kærlighedsforbund, som under den tidligere spanske Officer Inigo af Loyolas maalbevidste Ledelse udviklede sig videre for efterhaanden at blive til den meget omstridte Orden: Jesu-Selskab. — Til at be-

gynde med var dette Ungdomsforbund kun en fri Forening, og de seks unge Lærde var: Spanierne Franz Xavier, Diego Lainez, Alfons Salmeron, Nicolaus Bobadilla og Savoyarden Petrus Faber, som var den eneste Præst iblandt dem, samt Portugiseren Simon Rodriguez. Alle var de grebet af samme Aand som Inigo af Loyola, der brød med en Krigers berømmelige Løbebane for at træde over i Christi Hær, og satte sig som Maal at erobre og forøge Christi Rige. Som Præster vilde de vie deres Liv til at omvende de Vantro i det hellige Land, eller hvis dette viste sig at være umuligt, da helt og holdent at stille sig i Christi jordiske Statholders Tjeneste. Løftet om Hengivenhed og Troskab mod Paven som Kirkens Fører blev senere føjet til de tre andre Løfter: Fattigdom, Kyskhed og Lydighed. 400 Aar er gaaet, siden de 6 paa Montmartre stiftede deres Selskab. Jesuiterordenen er gammel og kampvant, men den er ikke forældet og kamptræt, og den nye Tid, som stiller denne som alle andre Ordener over for nye Opgaver, vil sikkert komme til at erkende, at Ordenen har bevaret den samme Troskabens og Slagkraftens Aand, som besjælede dens Stifter.

Kapelindvielse i Stockholm.

Paa Jesu Hjertes Fest — Fredag den 8. Juni — indviedes Sortebrødrenes nye Kapel, Maria-Bebudelseskapellet i Stockholm, Engellbrecktskatan 6 B. Ombygningsarbejdet, som har staaet paa i nogle Maaneder, er udført under Ledelse af Arkitekt Holger Blom. Foruden Kirkerummet for Menigheden, som rummer henved hundrede Personer, dannes Kapellet af et rummeligt Kor for Præsterne, hvor Højalteret er rejst, og bag dette et Kor for Søstrene. Desuden findes ved Indgangen til Kapellet et Sidekor med et Alter helliget St. Dominikus. Kapellet er holdt i blaat og hvidt. Blandt de kunstneriske Prydelser maa nævnes Korsvejsstationerne, udførte i Emalje af Kunstnerne Lennart og Helena Nyblom, samt en Serie Tavler, der fremstiller den h. Ingrids Liv, af Kunstneren Gösta av Geyerstam. Statuen af den h. Dominicus, som pryder Dominikusalteret, er et Værk af Kunstneren Leo Holmgrøn.

Kardinal Bourne.

I Juni og Juli har det katholske England fejret Ærkebiskoppen af Westminster, Kardinal Bournes, 50 Aars Præstejubilæum.

Kardinal Bourne, den fjerde Ærkebiskop af Westminster, fortsætter værdigt sine berømte Forgængeres Række. Medens Kardinalerne Manning og Vaughans markante Personligheder har vundet Kirken de mange Konvertiter fra de

højeste Samfundskredse, har Kardinal Bourne skaffet Kirken i England den stærke Stilling i det politiske og sociale Liv, som den i Dag nyder. For de engelske Katholiker er Kardinal Bourne Kardinalen. Den hurtige Opfattelse og taktfulde Behandling af de mest forviklede Spørgsmaal, som udmærker Kardinal Bourne, foranledigede den engelske Regering at betro ham vanskelige diplomatiske Missioner i det fjerne Østen. I øvrigt understøttes Kardinalen af et fremragende Talent som Taler. Hans senere Aar er uadskilleligt forbundet med Skolespørgsmaalet, hvor han altid urokkelig har forfægtet de katholske Krav: den konfessionelle Skoles Ligeberettigelse med den statslige.

Havet, Bjergene, Firmamentet.

Besætningen paa de amerikanske Skibe »Arkansas« og »Wyoming«, som besøgte Rom, er blevet modtaget i Audiens hos Pave Pius XI. I sin Tale sagde den hellige Fader bl. a., at det altid var ham en stor Glæde at modtage Ungdommen, særlig naar den var stærk og kraftig og gjorde den rette Brug af de Gaver, som den guddommelige Godhed stillede til Ungdommens Raadighed, som nu disse unge Mænd, der daglig var i Kamp med et saa stærkt Element som Havet. Paven lykønskede Kadetterne til, at de levede deres Liv i stadig Kontakt med et af de største Gudsværker, Havet. Den hellige Skrift siger ganske vist, at enhver Skabning, selv den mest uanselige, afslører Skaberens Klogskab, Magt og Forsyn. Men hvor meget mere vidnede ikke de tre største Ting, som Gud har skabt, Havet, Bjergene og Firmamentet herom. Derfor skulde Havet for dem stadig mere overstraales af Guds Lys, for at de endnu mere end hidtil kunde lære at værdsætte Havets Skønhed i Tanken paa Skaberen.

To interessante Konversioner.

Det har vakt stor Opsigt i Spanien, at to kendte Spaniere, Socialisten Dr. Canade og den berømte spanske Læge, Dr. Mouriz, er gaaet over til den katholske Kirke. Dr. Canada er Professor ved det lægevidenskabelige Fakultet i Sevilla. — Dr. Mouriz, havde tidligere været Atheist og en ivrig Forkæmper for Socialismen. I 1931 blev han Deputeret i den republikanske Cortes og kommunalt Byraadsmedlem i Madrid. Under en 5 Maaneders Rejse i Italien mødte Dr. Mouriz Kardinal Segura, den tidligere Ærkebiskop i Sevilla og Primas i Spanien, som blev forvist af den republikanske Regering. Ærkebiskoppen havde kendt Doktoren i Spanien. Doktoren havde mange Samtaler med Prælaten og takket være Kardinalens kloge Tale, kom Doktoren til Erkendelse af den sande Tro. Han gik over til den kath Kirke og døde som Katholik for ganske nylig.

Pius XI i Castel Gandolfo.

Sidst i Juli flyttede den hellige Fader til sin Sommerresidens, Castel Gandolfo, hvor Reparationsarbejderne i selve Villaen og Haverne var fuldendte. Kastellet er en graa Bygning i Firkant med en stor Gaard og tre Etager høj. Herfra har man en pragtfuld Udsigt over Albanersøen, Bjergene, Campagnen og Rom. Anden Etage er indrettet til Pavens Beboelse, dog er en mindre Del her stillet til Raadighed for Observatoriets Direktør, Pater Stein og hans Medarbejdere. Det pavelige Appartement bestaar dels af

Modtagelsessale saasom Tronsalen og Konsistoriesalen, dels af Privatværelser som Arbejdsværelset (hvor Pius VII i sin Tid sluttede Konkordatet med Napoleon I), Pavens Sovekammer med Trægulv, Barokmøbler, en ganske almindelig Jernseng, Kommode og Bedeskammel. Fra Pavens Privatbeboelse fører en Dør til Kapellet. — Hvor længe den hellige Fader vil forblive i sin Sommerresidens, er uvist og afhænger i væsentlig Grad af de Istandsættelsesarbejder, som foretages i Vatikanet. Pavens Arbejde fortsættes i øvrigt næsten som i Rom; de vigtigste Kontorer har for Sommertiden ogsaa faaet indrettet Værelser paa Castel Gandolfo, eller særlige Telefonledninger sørger for direkte Forbindelse med Rom.

St. Ansgars Kirke. Søndag d. 19. Aug. holder Hs. Excell. Biskoppen Pontifikalmesse Kl. 10.

A.C. »De unges Sektion« opfordrer til Deltagelse i Ungdomsmødet, som arrangeres af »D.K.U.F.« Søndag d. 26. August paa Rygaard, Bernstorffsvej.

Onsdag d. 29. August Kl. 20: Sammenkomst i Krøgers Have, Pileallé 18. Den paa Maskine. *Administratores.*

Kinzis Skole, Rosenørns Alle 46 Nora 532 x modtager Børn, der er sat tilbage ved Sygdom, smaa Evner eller lign. (Træffes 1-2).

Kirkelig Kalender.

Aug.
19. S. 13. Søndag e. Pintse. —
Marias Optagelse i Himlen.
20. M. Bernliard.
21. Ti. Johanne Francisca.
22. O. Oktav af Marias Optagelse
i Himlen.
23. T. Philip Benitius. — Vigilie.
24. F. Bartholomæus, Apo-
stel.
25. L. Ludvig, Konge af Frank-
rig. | Aug.
26. S. 14. Søndag e. Pintse.
27. M. Joseph af Calasanz.
28. Ti. Augustin.
29. O. Johannes Døbers Hals-
huggelse.
30. T. Rosa af Lima.
31. F. Raymund Nonnatus.

1. L. Gudsmoders Lørdagsm. |
|--|---|

Aug.
19. S. Marias Optagelse i Himlen (1044—868); 2. 13. Sønd. e.
Pintse (699—535). 3. (kun i stille Messer) Johannes Eudes
([47]—[47]); Slutningsevng.: Søndagens (701—537).
20. M. Bernhard (1050—878); 2. Oktaven (1044—869).
21. Ti. Johanne Francisca Fremiot af Chantal (1051—878); 2. Ok-
tavten (1044—869).
22. O. Oktav af Marias Optagelse (1044—869); 2. Timotheus, Hip-
polyt og Symphorian (1052—880).
23. T. Vigilie ([1]—[1]); 2. Philip Benitius (1053—883). — Philip
Benitius (1053—883); 2. Vigilien ([2]—[2]), Slutningsevng.:
Vigiliens ([3]—[3]).
24. F. Bartholomæus (1053—884).
25. L. † Ludvig, Konge af Frankrig (1056—887); 2. Om de helliges
Forbøn ([120]—[105]), 3. Efter frit Valg.	Ugens Messebønner.

Af Sidetallene i Parenthes gælder det første den ny Udgave af
 Messebogen (1926), det andet den gamle Udgave (1907). Er der
 kun anført eet Tal i Parenthesen, gælder det den ny Udgave.

Anm. Paa de med † mærkede Dage, kan Præsten efter frit
 Valg læse Sjælemesse og andre Votivmesser, hvorfor man paa
 disse Dage ikke kan regne med, at de her angivne Messer læses.

Katholsk Ungdomstævne

i Rygaards Park, Bernstorffsvej 54, Hellerup, Søndag den 26. Au-
 gust 1934. Kl. 9: Foreningerne samles og indmarcherer med Fan-
 ner paa Messepladsen. Kl. 9,30: *Biskop J. Brems* holder Prælal-
 messe. Under Messen synges *Missa de angelis* og *III. Credo*. *Bi-*
skoppen prædiker. *Fælleskommunion* for Sjællands katolske
 Ungdom.

Kl. 11,30: En Ungdomskantate, forfattet af Pastor P. Andreasen,
 opføres af et Talekor. Kl. 14: Møde med Foredrag af Pastor *Kjeld*
Geertz-Hansen, Horsens: »Under dette Tegn skal du sejre«, og
 Kriminalbetjent *V. Kallan*, Odense: »Det værste af alt —«. Kl. 16:
 Orkesterkoncert under Direktion af Pater *J. Bender*. Korkoncert
 under Direktion af Kantor *B. Husson* og Opvisning under Ledelse
 af Frk. *G. Hullers*. Kl. 18: Opførelse af Gudsmoders Festspillet
 »*Alle Slægter*« af *H. D. T. Kiærulf*. Kl. 20,30: *Lejrbaal* med broget
 Underholdningsprogram. Kl. 21,30: Fakkeltog til Guds Moders Ære.

Festtegn à 75 Øre faas ved Kirkerne, i Katholsk Boghandel,
 Stenosgade 3 Tlf. V. 3930, hos Portneren, Stenosgade 4 V. 2628
 og hos Pastor Benzou, Frederikssundsvej 225, Brh. Tlf. Bella 1700.
 Ethvert Festtegn giver Ret til en Fakkeltog.

FREMMEDESPROG-TRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN).

Svanemosegaardsvej 4. Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.

Færdig fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.

Afleveret til Postvæsenet Torsdag d. 16. Aug.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

82. Aargang

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kroner Kvartalet (inclusive Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 St., København K. Telefon: Palæ 3762, Kl. 13-16). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kroner aarligt. — Redaktør: Pater G. Scherz, Hans Bogbinders Allé 2, København S; Telefon Amager 3202; bedste Træffetid Kl. 13¹/₂—14¹/₂.

Nr. 34.

Søndag den 26. August

1934

INDHOLD: Christi evige Budskab. — Hvad er den gode Hensigt? — Katholsk Litteratur i Skandinavien. — Pater Menzinger. — »En Helgen, der blev Statsmand.« — Den katholske Jødemission. — Nye Bøger. — Fra Hovedstad og Provins. — Fra den vide Verden. — Brevkasse. — Avertissementer. — Kirkelig Kalender. — Ugens Messebønner.

Christi evige Budskab.

Vi citerer nogle Linier, hvormed den kendte franske Romanforfatter Fr. Mauriac i det belgiske Blad »Rex« opfordrer Ungdommen til at virkeliggøre sin kristne Tro i Praksis.

»Du skal tænke paa Christus som paa en, der lever nu — nu i dette Øjeblik, — som befinder sig her i Verden, og som blandt Millioner andre har udvalgt dig: thi allerede det at kende ham er jo at være udvalgt af ham.

Du skal tænke paa Christus som paa den eneste Ven, hvis Blik trænger helt ind i dit Inderste, lige ind til det Sted i dig, der er utilgængeligt for alle andre — og som du maaske ikke engang selv kender.

Han har Overblik over dig, saadan som du er: Han kender den Helgen, forskellig fra alle andre Helgener, som du bærer Spiren til i dig, og som han vil skabe ved Hjælp af det gode og det daarlige i dig, hvis du ikke staar hans Kærlighed imod.

Dit Livs Drama vil afhænge af den Modstand, du gør mod Christi taalmodige Arbejde paa din Skæbne.

Han vil give dig en klar Bevidsthed af, hvad du er: en udødelig Sjæl, ikke isoleret, men omgivet af mangfoldige andre Sjæle, over hvilke du har Magt til det onde eller til det gode. Naar Naaden formindskes i dig, formindskes den i mange andre, som støtter sig til dig.

Hvis du er Christi Ven, vil mange varme sig ved dette Baal, faa deres Del af dette Lys. Syndens Mærke i dig vil blinde dem, du nu oplyser. Og den Dag, da du ikke længere brænder af Kærlighed, vil mange andre dø af Kulde.

Vær ikke bange for, at Christus skal fordømme dig til at sidde og sove. Han gør dig opvakt og vaagen frem for dine jævnaldrende. Han forpligter dig til at skærme dit Hjerte med Haanden. Og dine Lidenskaber skal ikke føre dig, men du skal føre dem som dejlige, prustende, men tæmmede Heste.

Det er Synden, som er Rutine; det er den, der gør Livet mekanisk. Christi Venskab bryder det ondes triste og ensformige Lænker.

Det mest iøjnespringende ved en Last er dens Ensformighed.

-- I, som jeg her henvender mig til, I beder ikke om Hvile.

Thi Kærligheden er aldrig Hvile.

Hvad er den gode Hensigt?

Dette Spørgsmaal er let at besvare. Den gode Hensigt er det, Apostlen Paulus tænkte paa, da han skrev: »Hvad enten I spiser eller drikker, eller hvad som helst I ellers foretager jer, saa gør det alt sammen til Guds Ære« (1. Kor. 10, 31). En anden Gang lyder den samme Apostels Ord saaledes: »Hvad I end foretager jer i Ord eller Handling, saa gør det alt i vor Herres Jesu Christi Navn, og fremfør jere Takkebønner til Gud Fader igennem ham« (Kol. 3, 17).

1. Den gode Hensigt eller Mening er altsaa det Mo-

tiv, den Bevæggrund eller Drivfjeder, der bestemmer os ved vore (moralske) Handlinger. Søger man saaledes at virkeliggøre et godt Formaal, saa efterligner man Gud selv, der virker alt, hvad han fuldbyrder, for det højeste Godes Skyld. Har man ikke nogen god Hensigt, saa befinder man sig i meget daarligt Selskab, selv om man udadtil gør akkurat det samme, som gode Mennesker foretager sig. Skriften viser tydeligt, hvor ulige i Værdi de samme Handlinger bliver ved den ulige Hensigt. Den taler om to Kvinder, Jezabel og Judith, der pyntede sig; den første gjorde det for at tilfredsstille sit Hovmod og sin Forfængelighed, den anden var ledet af Guds Aand og vilde frelse sit Folk og sit Land derved. I Evangelierne nævnes to Mænd, Herodes og Zakæus, der ønsker at se Jesus. Ægteskabsbryderen Herodes ledes af bare Nysgerrighed og Forfængelighed og begaar en umaadelig stor Synd, da han fik, hvad han vilde (Luk. 23, 8. 11). Tolderen Zakæus derimod søger sin Frelser med et enfoldigt Hjerte og belønnes med hans Besøg og det Ord: »I Dag har dette Hus opnaaet Frelse« (Luk. 19, 9). Endelig skal jeg lige antyde, at baade Farisæerne og Christi Disciple fastede, holdt Bøn og gav Almisse. De første havde til Hensigt at blive set, beundret og hædret af Mennesker; de sidste vilde efterligne Jesu Eksempel og efter hans Lære ære Gud.

Den gode Hensigt har altsaa, som vi kan se, en uhyre stor Betydning for hele vor Livsførelse. Den er det samme som Roret i Styrmandens Haand; den er et Grundelement i alt, hvad der hedder moralsk Orden; den er den Maaler, hvorpaa vi kan aflæse vort Livs Værdi eller Værdiløshed. Den er det praktiske og derfor sikre Udtryk for, om vi elsker Gud eller ikke. Vi kan ikke uafbrudt Dag og Nat i Ord forsikre Gud om vor Kærlighed. Men hvis vi under vort daglige Arbejde ikke bare søger Tilfredsstillelse af vor Virketrang eller Geskæftighed, men Opfyldelse af Herrens Bud om at bruge vore Kræfter til at skaffe os det daglige Brød og underlægge os Jorden; og hvis vi i Hviletimerne og ved vore Fornøjelser ikke bare søger Frihed for Arbejdets Aag og Tilfredsstillelse af vor Hang til at nyde Livet, men benyt-

ter dem til at fornye vore Kræfter og saaledes sættes i Stand til igen at gøre et ordentligt Arbejde, saa ærer vi derved Gud og hans hellige Lov. Vi viser vor Kærlighed til ham, idet vi kun anvender de Goder, han har stillet til vor Raadighed, efter hans Vilje og inden for de rette Grænser.

2. Naturligvis er der ogsaa her, som ved alt andet, forskellige Grader. Den »bedste« Hensigt, man kan have, er den, som den h. Ignatius af Loyola tog som Valgsprog for sig og sine: »Alt til Guds større Ære«. Det heri udtrykte Motiv er det højeste, fordi Gud selv ikke kan have noget højere Maal end sit Navns Ære. Fra Evighed af erkender og elsker han sig selv som det højeste Gode, og alle hans Beslutninger og Gerninger udadtil kan ikke tilsigte andet end at aabenbare hans egen Storhed og Godhed og faa den anerkendt af de fornuftbegavede Skabninger. Den »bedste« Hensigt udelukker ikke, at vi ogsaa lader os lede af Ønsket om vor og alle andre Menneskers Vel og Frelse. Netop gennem vor timelige og evige Lykke vilde og vil Gud opnaa sin evige Forherligelse. Baade den først- og sidstnævnte Hensigt er begrundet i den Kendsgerning, at vi er Guds Skabninger. Ligesom vi udgaar fra Guds Haand og stadig bæres og opholdes af den, saaledes skal vi ogsaa med alt, hvad vi foretager os, søge tilbage til ham og saaledes realisere hans Verdensplan, at »alt, hvad der har Aande, skal prise Herren.« Ps. 150, 6.

3. Der kan ikke være Tvivl om, at vi i Guds Øjne virker lige saa meget, som vor gode Mening er værd. Men man maa vogte sig for en Overdrivelse. Den moderne Ethik mener for Eksempel, at den gode Hensigt i visse Tilfælde kan legitimere en Synd. For ikke at forurolige en syg, siger den, har man Lov til ved en Løgn at skjule hans farlige Tilstand for ham. Efter Skriften og Traditionen er dette en stor Fejltagelse. »Hensigten helliger Midlet«, gælder ikke, naar det drejer sig om et Middel, der i sig selv er slet og utilladeligt.

Lad os derfor i al Korthed endnu gøre Rede for den gode Hensigts Kraft og Rækkevidde. Hensigten giver Handlinger, som i sig selv hverken er gode eller daarlige, men indifferente (lad os tænke paa Jezabels og Judiths Pynt), den første moralske Værdi eller Karakter

til den ene eller anden Side. Er Hensigten god, bliver en indifferent Handling god; er den slet, bliver Handlingen slet.

En i sig selv god Handling, f. Eks. at give Almisse til de fattige, kan ved den gode Hensigt faa nye Værdier. Giver jeg en Almisse for at indfri et Gud givet Løfte, kommer Troskabens Værdi til.

En Løgn (altsaa en daarlig Handling), sagt for at kunne stjæle altsaa en daarlig Hensigt), er umoralsk af to Grunde.

At stjæle for at give Almisse er en daarlig Handling i et godt Øjemed. Den bør bedømmes paa følgende Maade: den gode Hensigt kan ikke ophæve Tyveriets Immoralitet, men besmittes selv af den slette Handling.

Endelig: at understøtte en fattig Kvinde for at forføre hende til Synd er en god Gerning i et slet Øjemed. Ogsaa her gælder: det ondes Kraft er i dette Tilfælde stærkere end det godes. Den gode Handling besmittes ved den daarlige Hensigt og kan ikke ophæve Motivets umoralske Karakter.

Jeg slutter denne Gang min Besvarelse af Spørgsmaalet: Hvad er den gode Hensigt? med den Bøn: Tag Katekismen og læs, hvad der staar i Spørgsmaalene 270-275. Hvis du vil faa det fulde Udbytte af dit jordiske Liv, maa du nøje rette dig efter, hvad der er forklaret der. F. K.

Katholsk Litteratur i Skandinavien.

Som omtalt i Ugebladet har Dr. Perch skrevet Det skandinaviske Afsnit i det nylig paa Herders Forlag udkomne store Værk: *Katholische Leistung in der Weltliteratur der Gegenwart*. Forfatteren har velvilligst overladt os sit oprindelige, ikke forkortede Manuskript. Som man vil se, har Dr. Perch oprindelig ikke indskrænket sig til en Omtale kun af Sigrid Undset og Johs. Jørgensen; men den Norden tilmaalte Plads i Værket var saa ringe, at Forfatteren i den endelige tyske Redaktion maatte nøjes med at omtale de største Navne. Red.

Ingen af de Lande, som i det 16. Aarhundrede brød med Rom, gjorde det saa fuldt og helt som de skandinaviske. Bruddet forblev aabent og dybt i 300 Aar. Først i Midten af det 19. Aarhundrede begyndte det langsomt at læges, men man maa helt op til vort Aarhundrede for at tale om blot nogenlunde anselige katholske Minoriteter blandt Nordens ellers helt lutherske Folk.

Det kan da skønnes, at Katholikerne i Norden nu er som Jøderne fordem, da de vendte tilbage fra det babiloniske Fangenskab: et kæmpende Folk, der stræber med Sværdet i den ene Haand og Murskeen i den anden; hvor skulde der her — mellem Mørtel og Blod — være Plads for Muserne?

Men det utrolige er sket: allerede i det katholske Morgengry i Danmark, Norge og Sverrig er opstaaet en katholsk Litteratur af et Omfang og en kunstnerisk Vægt, som man først skulde have ventet paa Dagens Middagshøjde, en Litteratur som øver sin Indflydelse — ikke blot inden for sit snævrere nationale Omraade — men som indtager sin Plads i Verdenslitteraturen, endog i de forreste Rækker.

Thi er dette ikke Tilfældet med de Værker, som de katholske Skribenter, Danskeren Johannes Jørgensen og den norske Sigrid Undset har skænket Norden og Verden? Til alle Tider vil Johannes Jørgensens Hagiografier og Sigrid Undsets Middelalderromaner udstraale deres aandelige Kraft og paavirke en Læseverden, og det hvad enten den er katholsk eller anderledestroende eller slet ikke troende, saasandt som den store Kunst har det som Guds Sol: den skinner baade paa de onde og de gode. Forskellige i deres Væsen som en tindrende Morgenrøde og en sløret Skumringstime er de ens i et fuldkomment Herredømme over deres Stof. Sigrid Undsets Dialog er lige saa levende og altbelysende, som Johannes Jørgensens Enetale er dyb og indtrængende. Begge har de valgt Emner fra Middelalderens sidste Aarhundreder, men den ene — den kvindelige Part — opruller for os med viril Kraft Billeder fra Ættekampenes blodige og blodrige Dagligliv — men bestraalt og forsonliggjort af Kirkens Barmhjertighed og Omsorg for, at man ikke druknede i Blodet. Og Manden — Johannes Jørgensen — tegner med den samme Blanding af Ynde og streng Beherskelse, hvormed hans Landsmand Thorvaldsen mejslede sine Relieffer i Marmoret, paa Bogens Blade Skikkelser paa Mystikkens og Hellighedens Tinder — en Frans af Assisi, en Katerina af Siena, men hvor samtidig det mystiske, det overjordiske og forklarede er bragt os nær og gjort os kært ved al den enkle og selvfølgelige Menneskelighed, som er selv de største Helgener egen, blot den sande Kunstner faar Stoffet mellem sine Hænder. I Flæng kan man gribe Scener af deres Bøger, som viser deres Kvaliteter. Fra Johannes Jørgensens Den hellige Katerina eksempelvis Introduktionen:

»En Aftenstund i Aaret 1352 kom to Børn gaaende gennem Siena — en lille Pige paa seks Aar og en Dreng, som kunde være et Par Aar ældre: Katerina Benincasa og hendes Broder Stefano, paa Vej hjem til via dei Tintori fra et

Besøg hos deres gifte Søster Bonaventura i den anden Ende af Byen oppe ved San Ansanos Taarn. Langsonne Karrer med Forspand af store hvide Okser kom dem i Møde ned fra via Fontebranda og spærrede næsten Gaden med deres vældige Horn. Ved Brønden, hvor Vandet ustandseligt bruser i den dybe Kumme under de dunkle Hvælvinger, gik Kvinder fra og til og fyldte deres Kobberkonkaer. Det lugtede af brændende Enebærkvas og Piniekogler ud fra Køkkenerne, og Børn legede med Kattckillinger paa Dørrinene — alt var, som det plejede at være, og som det endnu er en Sommeraften i disse Gader. Kun for Katerina var alt blevet anderledes (J. J. har lige forud fortalt om hendes første Vision). Den største Magt i Verden havde overskygget hende, Evigheden havde talt til hendes Barnehjerte. Hun havde set Himlene aabne og Menneskens Søn sidde paa sin Herligheds Trone, og han havde løftet sin Haand og velsignet hende — med tre store højtidelige Kors-tegn — som Biskoppen i Domkirken — in nomine Patris — et Filii — et Spiritus Sancti.«

Og fra Sigrid Undsets Roman Olav Audunssøn laanes de faa Linier, der skildrer Olav i Klosterets Gæstestue dræbende sin Frænde Einar, som blodigt har fornærmet ham: »Han slog undaf Einars Øks saa det klang, og den for ud af Hænderne paa ham og strejft Halvar som stod bagenfor, og faldt i Gulvet. Olav løftet Ætterfygja (hans Stridsøkse) en Gang til og hugg til Einar Kolbeinsson. Einar dukket for at smette under — saa fik han hugget paa Ryggen bak Skulderbladet og Øksen sank dybt i. Einar stupte ned og blev liggende sammenkrøget.« Efter Drabet strømmer Folk til — Folk og Munke — og Prioeren kommer. I hele Skildringen heraf føler man, at et Drab ikke er noget fremmed for dem. En giver sig til at sysle med den haardt saarede: »Der var endnu Liv i ham, og det gurglede i ham som en drukken Mand vil brække sig.« Der bliver holdt et kort Forhør. — »Olav rakte Ætterfygja til en af Munkene: »Dere trænger ikke binde mig — jeg skal gaa med godvillig.« »Jo, nu maa Du gaa ud herfra ihvorsom er (bunden eller ubunden). Du skjønner vel at ikke Du tør være herinde, nu de kommer med Corpus Domini til Einar!« sagde Prioeren — — «

I syv Bind giver Sigrid Undset to Slægters skæbnsvangre Historie (omkring Aar 1300): Lavransslægtens i de tre Bind om Kristin Lavransdatter (med Undertitlerne: Kran-sen, Husfrue, Korset) og Audunsslægtens Historie i de fire Bind om Olav Audunssøn. Alene efter sit Omfang — de syv Bind tæller omtrent halvtredjetusind Sider — er det et vældigt Værk, men det ejer ogsaa en uhyre Koncentration — paa hver Side sker der noget betydningsfuldt, og hver Side

lever. Og det er midt i dette Kæmpearbejde, at hun drager Konsekvensen af den Viden, hun ved at beskæftige sig med sit Lands Historie i den katholske Middelalder har vundet, og træder over til den gamle Kirke. Om hvilken Aandskraft vidner ikke denne dobbelte Skabelse: det kunstneriske Storværk — de syv Bind Bøger — og den indre Omskabelse — hendes Konversion! Betydningen for den enkelte af denne Besegling af Sigrid Undsets Forfatterskab nu som et katholsk skal her lades uomtalt, men for det norske Folk i sin Helhed ligger den — hvis det skal siges kort — vel nok deri, at hendes Bøger, idet de afspejlede som i et aldeles lydefrit slebet Spejl den katholske Livsanskuelses Universalitet og samtidig af enhver maatte føles som værende Kød af Folkets Kød, Blod af dets Blod, skabte Sammenhæng i Folkets Historie. Hvor man før — reformatorisk indstillet — havde ment, at der var et Skel, en Kløft, nemlig mellem den gamle katholske Tid og Folkets Historie i den nyere — den lutherske, dér byggede Sigrid Undset Bro over Kløften — eller langt mere — hun fyldte simpelthen Kløften ud; dette skabte Tryghed, hvor der før havde været Uro og en Fremmedfølelse.

Der var de, som troede, at Sigrid Undset med sine historiske Romaner havde skrevet sig ud. Deri tog de fejl. Men i nogle Aar hvilede hun. Dog saa stort er hendes Format, at hun fyldte sit Otium med at oversætte fremragende fremmed katholsk Litteratur til Norsk: Hugh Bensons skønne religiøse Værker: Christus i Kirken og Christi Venskab. Man siger, at hun maatte nøde sit Forlag til at tage disse rent katholske Propagandabøger; det tog imidlertid ikke blot Bensons Bøger, men ogsaa den mesterlige Oversættelse af Chestertons »Det evige Menneske. Hendes »Ferie« sluttede i 1928. I 1929 udkom Gymnadenia og i 1930 dens Fortsættelse Den brændende Busk. Igen en stor Roman, men denne Gang en moderne og med det katholske kun som en Islæt — blandt andet en levende Skildring af det tilsyneladende smaat-skaarne katholske Milieu i hendes Fædreland, — og i 1933 den foreløbig sidste af hendes Bøger: Ida Elisabeth, hvor det katholsk propaganderende er lukket fuldstændigt ude. Alligevel er den indre Glød af katholsk Livssyn og Aand saa mesterligt til Stede, at en protestantisk Kritiker udbrød: dette er den mest katholske Bog af dem alle! Og han havde Ret. Thi hendes katholske Aand gennemtrænger — selv hvor hvert direkte bekendende Ord mangler — hendes Værker, ligesom hine hemmelighedsfulde, men mægtige Kræfter fra den indre Sekretion, som Lægerne kalder Hormoner, gennemtrænger det menneskelige Legeme og sætter sit uudslettelige Præg paa det. Og spørger man til

sidst, hvilket er det afgørende filosofiske Staasted, hun vælger sig for derfra at lade et skarpt Lys falde paa, ja igennem sine Dramers Personer, saa ingen Krog findes, hvor noget kan dølgge sig, ja, saa er det klart for den, der har fulgt baade med ned i de dybe Afgrunde af Sorg og af Fornedrelse — saa dybt, at Blodet har stivnet i Aarerne — men ogsaa ad Opfejnings Stier mod de lysende Tinder — saa Hjertet har maattet smelte derved, at dette Staasted har været Troen paa den menneskelige Viljes Frihed, dette Menneskets — Skabningens Førstegrødes — paa én Gang stolteste og mest skæbnesvangre Prærogativ. Hvorledes dette sker — ogsaa i hendes nyeste Arbejder — kan her ikke udredes, men som et Strejflys over Meningene — og samtidig som et Paradigma for den moderne Tone i hendes moderne Romaner — kan følgende Linier fra hendes sidste Bog tjene:

»Ida Elisabeth (det drejer sig om, at hendes to Børn skal have en »ny« Fader — hendes Mand, en Stymper, har forladt hende og Børnene, og hun har truffet en brav og kæk Mand, som hun drages imod) — »Ida Elisabeth kunde se og skjønne hans Syn paa Sagen — hun havde to Sønner. Han følte nok at Barna var sjalu paa det nye som var kommet ind i deres Mors Liv, men de fik finde sig i det; kræve at en Mor som er blit staaende alene skal leve i Cølibat Resten af sine Levedager, det har ingen Barn ret til. De har ret til at kræve, den nye som stepper ind skal handle reelt mod dem. Vareta deres reelle interesser paa bedste maade. Ikke opføre sig saa de har ret til at hade ham. Men Sønner har ret til at hade en mand som gør deres mor til sin elskerinde. Gjør de ikke det, saa fejler de noget: kan sønner faa øje paa de formildende omstændigheder ved sin mors uregelmæssige kærlighedshistorier, saa maa de være kastrerte paa sindet. Barn skal vel ha instinkter og hævde dem.« — — —

I Aaret 1918 havde Johannes Jørgensen allerede en stor og vægtig katholsk Produktion bag sig. Toogtyve Aar gammel udgav han sin første Samling Digte, og i de følgende Aar saa flere Prosaarbejder Lyset. Hans Digterbanes Begyndelse i 1887 stod ikke i den katholske Livsanskuelser Tegn — han var tværtimod en ivrig Tilhænger af Georg Brandes, den Gang den fritænkeriske radikale Aandsretnings Fører i Danmark. Men efter at have gennemgaaet en »Sturm und Drang«periode — dog mere i Heinesk end i Goethesk Aand — tog J. J. — for hvem Swinburne, Darwin, Schopenhauer og Nietzsche en Tid havde været Navnene over alle Navne — i sin lille Bog Livsløgn og Livssandhed pludselig Afsked med Brandesianismen. Han havde lært den franske symbolistiske Skole: Baudelaire, Mallarmé,

Verlaine o. a. at kende — han havde læst de rent katholske Franskmand Léon Bloy og Ernst Hellos Bøger — og var stødt paa de tyske Middelaldermystikere Tauler og Seuse — og efter, som han selv siger, »længe at have været paa Vejen med Modstanderen (som ingen anden var end Gud),« blev han d. 16 Februar 1896 optaget i den katholske Kirke. Fra nu af viede han sin da allerede ansatte Pen udelukkende til Guds og Kirkens Ære. Uden at sætte noget til af sin Inspiration og uden at hans Form mistede sin Glans udsender han nu Bog efter Bog, som fører den katholske Sag overfor en protestantisk, en religiøst ligegyldig eller helt fritænkerisk Offentlighed i Danmark og de andre skandinaviske Lande. Efterhaanden naaede hans Stemme ogsaa udenfor Norden, idet hans Bøger blev oversat paa de europæiske Hovedsprog. Hans store Helgenbiografier af Frans og Katherina er allerede nævnt — i samme Art er skrevet Bogen om Don Bosco og Bogen om Paula Reinhardt (Som en Kærte), og som Lyriker anses han for Nordens betydeligste, men Størsteparten af hans Produktion har Essay'ts Form. I Essay't kommer hans meget omfattende Kundskaber paa alle Aandslivets Omraader — hans store Verdenserfaring — hans sproglige Mesterskab — og hans levende paa een Gang elegante og dog vægtige Stil til sin fulde Ret.

At han er en Sprogets Mester, er selv hans Modstandere enige om. Og hans Stil? — Ja, han arbejder maaske helst i det smidige, det følsomme, varme Ler — der føjer sig lydigt efter enhver af hans Intentioner — men han viger paa ingen Maade tilbage for at tumle med det tunge og kølige Marmor, hvor han dog helst vælger en Blok, der er flettet med Ironien og Humorens gule og blaa Aarer, og se, ogsaa Marmoret lystre ham. *I. P. Perch.* (Sluttet.)

Pater Menzinger.

En personlig Lykønskning.

Det er nu mange Aar siden, at mine store, snart midaldrende Sønner var smaa Drengene og gik i Skole i Stenogade. En Dag kom de hjem fra Skole og fortalte, at de havde faaet en ny Lærer, der havde saadan et underligt Navn. Han hed Menzinger, men indbyrdes kaldte Drengene ham »Menneskæder«.

Aldrig, tænker jeg næsten, har et Tilnavn passet daarligere til nogen Lærer end dette til Pater Menzinger. Thi skulde jeg betegne ham med noget Ord, der begynder med

»Menneske«, kan det kun blive »menneskevenlig« og »menneskekærlig«. Og det er just derfor, jeg med Glæde gik ind paa Redaktørens Anmodning om at skrive noget om Pater Menzinger, fordi jeg i de ikke faa Aar, hans og mit Liv kom til at løbe ad parallelle Linjer, havde saa mange Beviser paa hans menneskevenlige Sindelag.

Som Kollega ved St. Andreaskollegiet var Pater Menzinger mønsterværdig, altid loyal og tjenstvillig. Skolefolk vil vide, at ikke alle Kolleger er i Besiddelse af disse Egenskaber, men saa meget mere Pris sætter man paa dem, som har dem. Interesseret i Gerningen var Pater Menzinger ogsaa og ligeledes i Stand til at vække Interesse for Arbejdet hos Eleverne, hvad disse ofte vil skønne paa hele Livet igennem. De, der havde den Lykke at være hans Elever, vil sikkert give mig Ret i disse Ord.

Men jeg har, ved Siden af det allerede nævnte, en ganske særlig Grund til at være Pater Menzinger taknemmelig for gamle Dage. Blandt mit meget andet Arbejde havde vor kære gamle Biskop betroet mig det vigtige Hverv at redigere det katholske Ugeblad, og min Redaktørvirksomhed faldt i den vistnok vanskeligste Krisetid, Ugebladet nogen Sinde er gaaet igennem: de forfærdelige Krigsaar. At jeg ofte trængte til et godt Raad, er ikke til at undres over, men ingen gav mig beredvilligt, ja, selvfølgelig, saa mange gode, dygtige Raad som Pater Menzinger. For han saa altid fordomsfrit, stort og upartisk paa alle vanskelige Spørgsmaal, samtidig med at han jo i alt, hvad der hørte ind under Dogmatikens og Ethikens Omraade, var helt at stole paa. Ikke sjældent kom jeg med en eller anden Henvendelse og sagde, hvad jeg havde tænkt at svare derpaa, og fik, hvad der kunde træffe sig: en hjertelig Tilslutning eller maaske en venlig Advarsel. Derfor er det, jeg med Glæde benytter Lejligheden til offentligt at takke den Mand, hvis skarpe Forstand, fordomsfri Bedømmelse og elskværdige Menneskevenlighed jeg saa ofte har haft Gavn og Glæde af.

I de sidste, mange Aar er vi jo — rent lokalt — kommet til at staa hinanden fjernt, men Forbindelsen er for en Del holdt ved lige, dels gennem Arbejde ved Maanedsskriftet »Credo«, hvor Pater Menzinger jo besørger den danske Redaktionsvirksomhed, dels ved andet fælles litterært Arbejde. Ogsaa i disse Aar har jeg glædet mig over de samme Egenskaber hos Pater Menzinger, som tidligere fik mig til at sætte ham saa højt. Derfor skylder jeg ham ogsaa megen Tak fra de Aar, hvilken jeg nu har faaet saa kærkommen Lejlighed til at udtale.

Med disse ganske personlige Linjer skal jeg da herved

bringe den gode Præst min hjertelige og oprigtige Lykønskning til de fem og tyve Aar.

Niels Hansen, cand. mag.

Redaktionens Efterskrift.

Til cand. theol. & mag. Niels Hansens personlige Lykønskning ønsker Redaktionen at knytte nogle supplerende Bemærkninger, for det første for at lette Vikariatskronisten Arbejdet og glæde ham med nogle Tal. Pater Aloysius Menzinger blev født den 9. December 1876 i Straubing i Bayern som Søn af en Godsforvalter. Han gjorde sine Gymnasialstudier hos Benediktinerne i Metten, men bad efter endt Studentereksamen om Optagelse i Jesuiternes Orden; den 30. September 1896 blev han optaget i Ordrens Kollegium i Feldkirch-Tisis. Grundlaget for sin alsidige og solide Viden paa naturhistorisk og filosofisk Omraade lagde den unge Student i Holland, hvor han i Aarene 1898-1902 hengav sig til humanistiske og filosofiske Studier. I Aarene 1902-06 træffer vi den unge Skolastiker i Danmark, hvor han virker som Lærer ved St. Knuds Skole. Efter denne fire-aarige praktiske Periode fulgte de theologiske Studier i de fire Aar 1906-10 i Valkenburg. P. Menzinger blev præsteviet den 27. August 1909; efter eet Aars Virksomhed ved St. Knuds Skole og Tertiatet i Holland underviste Pateren ved St. Andreas Kollegium i Ordrup fra 1912-20. Og nu er der allerede gaaet 14 Aar, hvori Pater Menzinger har undervist ved St. Knuds Skole og øvet en omfattende og mangeartet Sjælesorg og Skribentvirksomhed ved Jesu Hjerte Kirke.

Men disse Linjer har ogsaa et andet Formaal, nemlig paa den nuværende Redaktions Vegne at takke Pater Menzinger for hans flittige og frugtbare Medarbejde ved Bladet. Den elskede Lærer kender jeg kun fra begejstrede Elevers Omtale, eller naar jeg engang imellem har været Vidne til den straalende Glæde, hvormed P. Menzinger udførte et fysisk Forsøg. Jeg vil heller ikke tale om Jubilarens Fortjenester for Korsang og Kirkemusik, men ogsaa da forudsætte hans Virksomhed som Kordirigent, Komponist og Stifter af et Drengekor som bekendt. Lidt oftere havde jeg Lejlighed til at konstatere P. Menzingers heldige Haand i Ledelsen af A. C., som han i flere Aar har skænket sin Arbejdskraft, sin Tid og sine rige Evner, saa Foreningen i hans Tid har haft mange livlige og gavnlige Møder, hvor Kirkens Syn blev hævdet med Ære, og hvor Gemytligheden i øvrigt raadede mellem Studenterne. Men hvad P. Menzinger betyder som Redaktør for »Credo« og som Medarbejder for vort Blad, som saa ofte har Gavn af hans grundige og alsidige Viden, det ved jeg, og jeg maa desuden

takke for den venlige og hjælpsomme Maade, hvorpaa al Støtte bliver ydet, og den ireniske Tone i Debatten, hvorved han viser sig som Præst og Apostel. Langt ud over katolske Kredse er P. M. kendt og agtet som Debattør og Skribent, der med Klogskab og Takt kæmper for Kirkens Sag.

Det eneste, jeg maa beklage er, at vi trods ihærdig Søgen ikke har kunnet faa fat i et godt Billede og Portræt af Pateren, som vilde give en tilfredsstillende Cliché, og at vi heller ikke kunde tage et saadant Billede direkte, da P. Menzinger har været bortrejst i flere Uger. Men han vender nu tilbage omkring den 27. August, og det skal da være en kær Pligt at indhente det forsømte: Vi udlover derfor *en Præmie paa 10 Kroner* til den, der bringer os det bedste Portræt af Jubilaren, som han er nu, senest Søndag den 2. September. — Hjertelig til Lykke! — z.

„En Helgen, der blev Statsmand.“

Efterkrigstiden har fostret forbavsende mange store katolske Statsmandsskikkelser, som, fast forankrede i deres kristelige Livsanskuelse, greb lige saa energisk og gavnligt ind i Historiens Gang, som de personlig var yderst beskeden og uegennyttige Mennesker. Vi behøver blot at minde om Navne som Brüning, Seipel, Gil Robles, Dollfuss. Til disse store katolske Personligheder hører ogsaa Portugals nuværende Ministerpræsident, Oliveira Salazar, hvis Liv og Livsgerning vore Læsere bør stifte Bekendtskab med.

Mange aner intet om den kolossale Forandring, som er sket i Portugal i de senere Aar. Dette Land har altid staaet for os som et Billede paa revolutionær Uro og har jo ogsaa til Tider været en sand Heksekedel af revolutionære Omvæltninger. Hvad har Portugal ikke oplevet i de sidste 25 Aar? Man vil huske, at Dom Carlos, som kom paa Tronen i 1889, sammen med Kronprinsen blev myrdet den 1. Februar 1908. En af hans Sønner, Dom Manuel, lykkedes det i Løbet af samme Aar at komme paa Tronen. Men hans Regeringstid var kort og bevæget, han maatte abdicere i 1910, og Republikken blev proklameret under Theophile Bragan som den første Præsident. Siden har der stadig været mange Forsøg paa Revolution, særlig i 1911 og 1912, derpaa fra 1917 til 1927 og for nylig i 1931. Skønmæssigt set har der siden Kongedømmets Fald været ikke færre end 22 ministerielle, sociale og militære Kriser, inden man naaede til den nuværende Regering, som har siddet i 6 Aar. I Øjeblikket er det General Carmona, som er Republikens Præsident.

Det var under saadanne Forhold, at O. S. traadte til. I

1928, da han kaldtes til Lissabon, var Situationen fortvivlet. Budgettet opviste regelmæssigt Underskud, Administrationen fungerede ikke tilfredsstillende, Skatterne var ofte vilkaarlige og gik daarligt ind. Staten befandt sig paa Fallitens Rand, og Regeringen henvendte sig til Folkeforbundet, der ogsaa lovede Hjælp paa Betingelse af Forbundets Kontrol.

I denne ydmygende Situation gjorde man Professor Salazar til Finansminister og tilbød ham fuld Myndighed, idet man alene stolede paa hans økonomiske Kundskaber og personlige Retskaffenhed. Og Resultatet? I Løbet af to Måneder opstiller han et Budget, som opviser fuldstændig Balance, ja, da Regnskabsaaret er omme, viser det sig, at man oven i Købet kan afslutte med Aktivposter til en Værdi af 285 Mill. Escudos. Og Salazar nøjes ikke med forbigaaende heldige Resultater; samtidig gaar han i Gang med at efterse hele Statsmaskineriet, indskrænker Personalet, fordeler Skatterne retfærdigt, sørger for, at Lovene ikke blot lever og dør paa Papiret — og se, alle hans Budgetter slutter med et Overskud paa mellem 40 og 285 Mill., ja, han kan i Løbet af 4 Aar afbetale en Gæld paa ca. 1 Milliard Escudos. Men derfor er S. ikke en politisk Gnier. Saa snart den økonomiske Situation forbedrer sig, bliver Vejene forbedret, Havnene udvidet, Skolerne og Telefonnettet forbedret, og der lægges i det hele taget en storstilet Plan for offentlige Arbejder.

Hvorfra fik Portugal sin Redningsmand i den yderste Nød? Salazar kunde ligesom den myrdede Forbundskansler sige: Jeg er en Bondesøn. Hans Fader var en lille Landmand uden for Byen Santa Comba Dao i Provinsen Beira Alta. Født i 1889 har han endnu ikke passeret de 45 Aar og er saaledes i sin bedste Manddomsalder. Det synes, ligesom med Dollfuss, som om han først havde bestemt sig til at blive Præst. Sine første Studier begyndte han i Hovedstaden i sin Provins, i den lille By Viseu, som tæller lidt over 8000 Indbyggere og er beliggende i et meget bjergrigt Landskab; der besøgte han Seminariet, men i 1911 gik han over til at studere Jura ved Universitetet i Coïmbra, hvor han tog sin Doktorgrad og i 1916 modtog et Professorat i Statsøkonomi. Her viste han sig som den sande Lærer, der forstod at vinde sine Elevers Hjerter; her begyndte han ogsaa at tage aktiv Del i Byens, ja, hele Landets katholske Liv.

Vejen til Statens Styrmandspost — han er nu for nylig ogsaa blevet udnævnt til Ministerpræsident — gik ogsaa for ham over de katholske Organisationer. For længst kendte Læserne af den katholske Avis *As Novidades* denne Antiklerikalismens Modstander og saa i ham en af det portugisiske Centrums mest fremragende Medstiftere. Med ka-

tholske Øjne ser han paa Verden og Mennesker. Han ser Roden til alt ondt i vor Tid i den Mammondyrkelse, som Verden har hengivet sig til i Stedet for at opfylde de store Bud: Kærlighed til Gud og Næsten. Han ser i Begærligheden det moderne Livs største Sygdom og vil derfor ikke gennemføre nogen politisk eller social Reform uden at forlange den moralske Reform forinden. Med Rette kalder man ham derfor i Portugal: »En Helgen, [som er blevet Statsmand.« Han vil først og fremmest være sit Lands store, moralske Fører.

Salazar er forblevet ugift for helt at kunne vie sig til sine Medmenneskers Vel. Naar han er i Lissabon, bor han i et beskedent Hus i Calle Funchal, omgivet af en Have med mange smukke Blomster, som S. elsker. Der kan man se Lyset brænde til langt ud paa Natten, thi Førsteministeren vil ogsaa være Landets første Arbejder. Af Selskabelighed er der ikke ret meget, han dyrker; to Gange om Aaret tager han Del i officielle Diners, nemlig dem, som Regeringens Præsident og den apostoliske Nuntius giver. Skønt han elsker Theatret, har han i de seks Aar under Opholdet i Hovedstaden næppe besøgt det en halv Snes Gange. Om hans Opfattelse af de ministerielle Pligter har vi hans egne Ord:

Prof. Oliveira Salazar.

»Hvor er det muligt for en Minister at være med til alt, præsidere ved Banketter, Ceremonier, Højtideligheder, vise sig ved alle Slags Fester og Modtagelser? Hvor finder man saa Tid til et Arbejde, sit Arbejde, efter alle disse Festligheder?« . . . »Og desuden, den Statsmand, som vil være retfærdig og som foregiver at ville forny sit Lands Mentalitet, maa ikke vakle i det Øjeblik, han skal træffe en Bestemmelse, som kan være til Gavn eller til Skade for en Mand, han kender privat, som han har været til Middag hos, og med hvem han har talt i hans Kabinet.«

Salazar er fri for personlig Ambition og Ærgerrighed og jager heller ikke efter Popularitet. Han viser sig sjældent for Mængden og er en Fjende af alle larmende Manifestationer. Tit fører hans Rejser ham gennem Landet, men

aldrig bliver han anmeldt; han rejser aldrig med Sekretær eller Følge. En ung rejsende af asketisk Ydre, med livligt Blik, omhyggeligt barberet, i jævn Klædning, saaledes kan enhver møde ham i Toget.

Et lille Træk kan vise Salazars Uegennyttighed, som fik ham til at nøjes med en Gage paa 5000 Escudos (ca. 1200 Kr.). Ved et Uheld kom han en Dag til at brække Benet, da han var kommet til Finansministeriet. Han blev bragt til Hospitalet, hvor en smertefuld Operation og et langt Sygeleje ventede ham. Regeringen lader ham nu vide, at det offentlige gerne vil bestride Omkostningerne ved hans Sygdom, da han jo var kommet til Skade under Udøvelsen af sin Pligt. Men S. tilbageviser Tilbudet, og da han ikke selv ejer Formue, laaner han Penge hos sine Venner og betaler saaledes de 8500 Escudos, han skylder. — Skønt der hersker en Slags Diktatur i Landet, er Salazars System dog forskelligt fra saa mange andre. Magten udøves ikke i et sejrrikt Partis Navn, som sætter sig ud over alle moralske Hæmninger og afskaffer alle borgerlige Friheder. Salazar afskyr enhver Form for Vold, uden at han derfor lader det skorte paa den fornødne Fasthed og Viljekraft. Det fik for nylig to revolutionære Førere af Nationalsyndikalisternes Parti at føle, der først blev fængslet og siden deporteret.

Det skal ikke forties, at S. ikke er nogen Ven af Parlamentarismen, som den har udviklet sig i de sidste Aar. Han ser i den de inkompetentes Regering, som ofte udmunder i Tyranni nedefra, og er af Taines Mening, at 10000 Ignoranter ikke udgør en eneste Vismand. Om den nuværende Parlamentarisme har han engang sagt:

»Jeg afskyr de hule, snakkesalige Diskussioner, de forstyrrende og intetsigende Interpellationer, Spekulationen i Lidenskaberne og alt dette ovenikøbet ikke i store Interessers Tjeneste, men om Smaating og Bagateller, ja det rene intet ... Naturligvis findes der ogsaa gode Raad, men især mange Ord og Fraser. Som et lille, saare nyttigt og produktivt Parlament foretrækker jeg Ministerraadet.«

Den tidligere Forfatning er blevet forandret i 1933, og Portugal har nu to Forsamlinger, en Nationalforsamling bestaaende af 90 Folketingsmænd, som vælges af alle Familiefædre og -mødre; den giver Love og fører Kontrol med Administrationen. Og saa er S. i Gang med at organisere et Kammer af Korporationer, som skal omfatte Repræsentanter for Handel og Industri, Skoler og Børser etc. med raadgivende Karakter, saa Regeringen altid kan støtte sig til Fagkundskaben. Alle Folkets Repræsentanter søger S. at samle i den saakaldte nationale Union.

Den portugisiske Statsminister har ikke meget tilovers

for Statssocialismen, nærmest kun Foragt. Han betragter den som et dovent og spidsborgerligt System, som smigrer Menneskets bureaukratiske Tendenser og Ønske om at unddrage sig et personligt Ansvar. Der er i Virkeligheden ikke noget mere bekvemt end at reducere alle til at være Statsfunktionærer, at spænde alle for Statens Kærre, sikre paa i Slutningen af Maanedene at kunne hæve deres Gage uden at behøve at tænke paa Fallit eller Ruin. Det er en barnlig Opfattelse af Livet og det menneskelige Samfund.

Salazar bebrejder Fascismen og endnu mere National-socialismen dens stadige Appelleren til Magt og sommetider til Vold. Fremgangsmaaden med Pisk eller Knippel synes ham det værste af alle Regeringssystemer; hos et civiliseret Folk maa man appellere til dets Fornuft, dets bedste Følelser og anvende Overtalelse, selv om han i øvrigt er klar over, at Demokratiet kun smigrer de laveste Instinkter, naar det ikke udøves paa en dybt moralsk og religiøs Basis.

Saaledes ser altsaa den Mand ud, som hele Portugal i Dag sætter sin Lid til, og som ikke vil skuffe den ham viste Tillid. Han øser Kraft til sin Gerning af sin dybe Tro, styrer Landet efter Evangeliets Lære og fører det en lysere Fremtid imøde. Uvilkaarligt kommer man da til at tænke paa andre Lande, hvor Christi Fjender er ved Styret, Meksiko f. Eks. eller Rusland, paa de evige Kampe eller de frygtelige Kriser, disse Lande er hærget af, og sander Skriftens Ord: »Ved retsindiges Velsignelse rejser en By sig, den styrttes i Grund ved gudløses Mund«. Ordspr. 11,11. —z.

Den katholske Jødemission.

(Sluttet.)

Hvad kan der gøres for Jøderne?

Lad os lægge Mærke til, hvad alle jødiske Førere fastslaar som en Kendsgerning: De brede Masser blandt Jøderne lader Synagogen i Stikken. De fleste Jøder af begge Køn har overhovedet intet religiøst Sammenhold, de er nu kun bundet til hinanden som Folk og Race. Materialisme, Industrialisme og blandede Ægteskaber tilføjer Jødedommen svære Tab. Intelligensen hælder for Størstedelen til Rationalismen og bekymrer sig saa godt som slet ikke om det Gamle Testamentes Forskrifter.

Allerede for ti Aar siden kunde »American Israelit« skrive: »Der skal findes 1000 Synagoger i de Forenede Stater; hver af disse Synagoger rummer 200 Personer; altsaa kun 200,000 Jøder besøger Synagogerne, hvor er de resterende 2,800,000?« Rabbiner Groos fra Brooklyn be-

mærker: »Som Lærer for Israel er det min Mening, at vi skulde modtage Jesus. Jesus skulde prædiket for vore Børn fuldstændig paa samme Maade som Abraham, Moses og Jeremias og som de andre store Lærere og Profeter. Jesus var, som vi alle ved, Jøde. Han prædikede den guddommelige Kærlighed . . .« Konstantin von Brunner har for mere end syv Aar siden i Tyskland erklæret: »Er det kun Jøden, der ikke er i Stand til at se og høre, hvad alle andre kan se og høre? Er Jøderne slaaet med Blindhed og Døvhed, saa det er kun dem, Christus intet har at sige? Har han ingen Betydning for os? Der er kun eet for os at gøre: vi maa igen føre ham tilbage til os.« Forfatteren af »Messing-Tidsalderen« skriver: »Denne Uro, Forvirring og Uvished i vor Tilværelse beviser, hvor alt er raadtent og usundt lige ind til Rødderne, og det oven i Købet hos et Folk, som har en saa intens Livsvilje . . . Er det noget Under, at Hjorden bliver splittet, naar Hyrderne ikke har en sund Lære?« I sin »Menorah Journal« gaar E. E. Cohen endnu videre, idet han siger: »Jøderne søger. De har mistet Troen paa Talmud som Aabenbaringsens Bog, de er villige til at læse det Nye Testamente og kristelig Litteratur.«

Her maa Kirken sætte ind. Selv om paa den ene Side Hangen til Materialisme og Vantro er uomtvistelig, saa tyder paa den anden Side meget paa virkelig inderlig Hunger efter Gud og aandelig Fred. — Disse Gudssøgere knæler for mange fremmede Helligdomme. Sekten »Christian Science« har gjort store Erobringer blandt Jøderne. Mere end 60,000 Jøder har alene i New York sluttet sig til denne Sekt. Mange Jøder studerer det Nye Testamente. De erkender Christus ikke alene som Profet, men som den største Profet af deres Race. »Jeg er Katholik, fordi jeg er Jøde,« sagde engang en Konvertit. Ogsaa andre Tegn bekræfter, at det udvalgte Folk i sin lange, righoldige Historie er naaet til et Vendepunkt.

Meningen er klar for Katholicismen. Det er Guds Kalden til at foretage noget afgørende for at vinde dette Folk for Christus, Forløseren. »Forsynets Time har slaaet,« siger David Goldstein, »til at nærme sig Jøderne. Jødedommens Holdning over for Vor Herre er i den sidste Tid undergaaet saa gennemgribende en Forandring, saa man nu har en Lejlighed som aldrig før til at gøre Jøderne fortrolige med den katholske Tro . . . Naar Abrahams Børn gør Jesus til deres egen, saa er dette for Katholikerne et Holdpunkt, som de aldrig har haft før.« Den jødiske Intelligens burde netop nu komme i Berøring med de bedste Kræfter inden for Kirken for paa denne Maade at lære den sande Filosofi, Haabets og Trøstens Religion at kende.

»Den, der er kommet Jøder nærmere ind paa Livet,

og som ikke kun kender dem gennem Avisernes Forvanskninger, maa indrømme, at der er meget elskværdigt i deres Væsen,« saaledes mener Ærkebiskop Goodier. »Jøden har gjort for bitre Erfaringer til, at han vil bære sin Kærlighed aabent til Skue. Men i hans Indre lever Haabet, og dette Haab har fyldt ham med Længsel. Kommer du denne Længsel i Møde paa Halvvejen, saa lyser den ud af hans Øjne — som Kærlighed.«

Man skal ikke undgaa Jøderne. Katholikerne er bedst i Stand til at træde dem venligt i Møde. Et godt Middel er at vise hen til deres egne Skrifter: man maa bevise dem, at vor Religion er Opfyldelsen og Kroningen af deres egen Religion. Med Kardinal Manning maa vi indrømme: »Jeg vilde ikke være tro over for min egen Tro, hvis jeg ikke havde Agtelse for eders.«

Vi maa opfordre dem til sammen med os at betragte, hvorledes vor Kirke taler til Christus som til den lovede Messias, hvorledes vort Præstedømme er en fortsat Opfyldelse af det lovede Præstedømme efter Melchisedechs Orden, hvorledes vort Messeoffer netop fremstiller det Offer, som Profeten Malachias taler om. Vi maa tale til dem om vor Kærlighed til Jesus, Maria og Josef, i hvis Aarer Israels Kongers Blod flød . . .

Bønnens Apostolat for »de fortabte Faar fra Israels Hus« staar enhver Katholik aaben, lige meget hvilken Alder og hvilken Stand han indtager. Som vi alle staar ogsaa Jøderne i Dag i en ny Verden. Idéerne skifter, det gamle gaar op i det nye. I de fleste Lande bliver Broderparten af moderne Videnskab udført af Jøder . . . Inden for Litteratur, Journalistik, Sociologi, Medicin, Nationaløkonomi og andre Omraader stiller Jøderne betydelige Kræfter til Disposition; man kan ikke frakende dem Viden og Energi. Vindes disse energiske, maalbevidste Kræfter for Kristendommen, faar vi det 20. Aarhundredes Paulusskikkelser.

De protestantiske Sekter gør alt, hvad de kan for at vinde Jøderne. I Nordamerika beskæftiger 18 af deres Missionselskaber sig alvorligt med at omvende Jøderne. 69 Filialer i alle Dele af Verden staar i Afhængighedsforhold til dem. I Storbritanien og Irland arbejder 15 saadanne Selskaber med 75 Filialer.

Hvad skal vi Katholiker gøre? Den Tro, der overvandt det gamle Rom, og med Rom hele Verden, som besjælede Korstogsfarerne, og som dæmmede op for den saakaldte Reformations Bølger, lever dog endnu den Dag i Dag. Vore Apostle drager ud og ofrer alt for at vinde Hedninger, vantro og vrangtroende — hvorfor saa ikke ogsaa Jøderne?

(Fideskorrespondence.)

NYE BØGER.

M. Bessodes, Saint Roch, Historie et legendes., Turin, Marietti 1934, 170 S., Fr. 8,00.

De færreste ved ret meget om den hellige Rochus; og dog har denne franske Helgen været saa kendt i sin Tid, at Malere i det 16. og 17. Aarhundrede hyppigt fremstillede ham, især som Hjælper for de pestsyge, og henimod Slutningen af Middelalderen har hans Kultus ogsaa været kendt ved danske Kyster. Vi har haft et St. Rochus Kapel i Vor Frue i København, vi kender Altre, som var indviet til ham, hans Billede forefindes endnu blandt Kalkmalerierne i Stubbekøbing og Skive. I den foreliggende Bog har vi nu en biografisk Skitse om Middelalderens Pesthelgen, som fortæller om hans Ungdom i Montpellier, hans Pilegrimsfærd til Italien, de mange Helbredelser ved hans Bøn, hans egen Sygdom, Fangenskab og Død. Forfatteren søger at holde Historie og Legende fra hinanden, saa godt det lader sig gøre. Man forstaar, at Rochus kunde blive Lægernes Patron, naar man i dette Livsbillede har Lejlighed til at læse den sorte Døds Rædsler i Middelalderen og hvorledes han hjalp. Bogen udmærker sig, foruden en Redegørelse for Kilderne til St. Rochus' Liv, ved en Oversigt over alle de Kunstnere, som har forherliget de pestsyges Helgen ved deres Pensel.

—z

Will, Josef, S. J. Handbuch der Katholischen Aktion. Freiburg i B., Herder 1934 2. Opl. 8°, X og 138 S. indb. 3,80.

I Indledningen, som Ærkebiskop Gröber af Freiburg har skrevet til Bogen, staar bl. a. de højtaktuelle Ord: »Før mente man hist og her, at den katholske Aktion vilde leve og dø sammen med sin apostoliske Ophavsmand, og man betegnede ligefrem Udelukkelse af det politiske Moment som en Fejl. I Dag ved vi, at den er en stor og kærlig Gave fra det guddommelige Forsyn, som gennem religiøs Samling og Inderliggørelse, gennem Livsudfoldelse og katholsk Propaganda paa ny vil danne den katholske Befolkning.« Ærkebiskoppen betegner Katholsk Aktion som vor Tids største Opgave. Er dette Tilfældet, maa en Bog som denne være yderst kærkommen, fordi den kort og godt indfører os i den kath. A.s Væsen og Organisation. En yderst praktisk Bog, fordi man ligefrem kan tage dets Skemaer i Haanden og indføre Aktionens System, Stykke for Stykke i sit eget Sogn; og samtidig en grundig Bog, fordi den stadig gaar tilbage til Bibelens Ord og Kirkens Lære og forstaar at indlemme i Aktionen alle kirkelige Bevægelser i vor Tid: den liturgiske, mystiske, sociale, Ungdoms-Kon-

gregations- og Exerцитiebevægelsen. Bogens Værdi forhøjes ved en Fortegnelse over alle pavelige Kundgørelser og en anden over hele Litteraturen om Emnet. —z.

FRA HOVEDSTAD OG PROVINS.

Katholske Skoledrenge's Ferieophold paa »Allerslev Kloster«.

Regnskab for 1934.

<i>Indtægt:</i>	Kr. Ø.	<i>Udgift:</i>	Kr. Ø.
Overført fra 1933.....	145 88	Opstilling af Teltet....	24 00
Bidrag fra:		Forsk. Materiale hertil	5 82
Fru S. B.	25 00	Tilsynet med Drengene	50 00
Familien G.	50 00	Kørepenge til Lejre —	
— H.	50 00	Tur og Retur.....	58 70
Direktør H. J.	50 00	Allerslev Kloster for	
Skoleforeningen		Drengenes Ophold	828 00
S. M. D. M.	75 00	Assurancepræmie f. Telt	
Kath. Ungdomsværn ..	100 00	m. Inventar.....	11 00
Vincentforeningen:		Porto m. m.	8 10
St. Ansgar Konf.	20 00		
» Annæ »	30 00		
» Joseph »	20 00		
Ing. Aug. E. Plum's Legat	370 00		
Renter i Banken			
(Kr. 4.21 + 10.72) ..	14 93		
Underskud	34 81		
Kr....	985 62	Kr....	985 62

Status.

Solgt 500 Kr. i $4\frac{1}{2}\%$ Øst. Obl. Kurs $94\frac{1}{2}$ (se 1933)	472 50	
$4\frac{1}{2}\%$ Rente i 117 Dage Kr. 7,31 ÷ Kurtage 0,50	6 81	
$4\frac{1}{2}\%$ — i 1933	22 50	
Underskud i 1934		34 81
Tilovers		467 00
	501 81	501 81

21 Drengene var i 18 Dage paa Allerslev Kloster. De ærværdige Søstre takkes for god Pleje og Omsorg for vore Skoleelever.

København, August 1934.

FRA DEN VIDE VERDEN.

Papini om Kristendommen og det moderne Liv.

Den store italienske Forfatter Giovanni Papini forbereder for Tiden et nyt Værk af nærmest apologetisk Art, som skal udkomme i næste Aar. Da man i denne Sammenhæng spurgte ham om hans Mening om Katholicismens Stilling i vor Tids Kultur og Aandsliv, svarede han bl. a.:

»Der er ikke ret meget Katholicisme i det moderne Liv. Størsteparten af dem; der kalder sig Katholiker, lever ikke derefter. De er i Reglen tilfredse med en religiøs Praksis, som mere er Vanens end Overbevisningens Sag. Det indre Liv mangler. Massen er for meget hengiven til Ting, som rent udadtil tager sig godt ud. Man oplever i vor Tid vældige religiøse Manifestationer, men kun lidt kristeligt Liv. Flertallet af Katholikerne lever i en konstant Modsigelse. De opfylder deres religiøse Pligter, de gaar til Messe om Søndagen, men i øvrigt gaar de med Verden i alle andre Livets Handlinger. Milieuets hedenske Aand er stærkere end deres Tros svage Kræfter. — Masserne er næsten helt igennem atheistiske. Der findes rigtignok en vis Strømning henimod kristelig Aandelighed, men kun blandt de Elementer, som staar uden for de store Masser. De øverste Klasser, hvis Frafald oprindeligt har været Aarsagen til Massernes Frafald, synes nu at være Fortroppen under Tilbagegangen til Kristendommen. Men man maa ikke holde op med at gentage, at Kristendommen ikke er en Arv for dem alene.

Kardinal Faulhaber om Oberammergau.

Da en italiensk Journalist for nylig blev modtaget af Kard. Faulhaber, lykønskede han Kardinalen til Passionsspillet kunstneriske Værdi, som staar i den religiøse Idés Tjeneste. Kardinalen sagde da bl. a.:

»Det glæder mig, at De siger det, thi vi har næret visse Bekymringer med Hensyn til Spillet Emne. Man maa altid være bange for, at dette Spil, som jo i sin Oprindelse har været en herlig Troens Akt, skulde miste noget af sit hellige Præg. Den protestantiske Indflydelse kan være en Fare, som bliver forøget ved Turisternes Invasion, medens Oberammergaus Beboere er underkastet alle Fristelser fra materielle Interessers Side. Det var f. Eks. af saadanne Grunde, at man vilde udnytte Passionsspillet til Filmsforestillinger. Vi har modsat os dette og har faaet Borgmesterens Løfte om at holde sig inden for den hellige Atmosfæres Grænser, som maa være ejendommelig for disse Opførelser. De inkluderer visse Farer for Landets Befolkning, fordi de trods alt fører Adspredelse med sig. Men de har ogsaa heldige Virkninger. Det er en stor Trøst, naar man efter hvert Spil, i den to Timers Middagspause, ser den ene eller anden indfinde sig hos Sognepræsten eller Kapellanen for at skrifte; og det drejer sig mest om Mennesker, der i Aarevis har holdt sig borte fra Sakramenterne.

Dollfuss' sidste Besøg i Vatikanet.

Da den nu myrdede østrigske Forbundskansler i Marts kom til Rom til politiske Forhandlinger med Mussolini og

Chefen for den ungarske Regering, Gömbös, benyttede han som Ordensmedlem ogsaa Lejligheden til at deltage i Malteserridderens Forsamlinger. Som Malteserridder vilde han gerne deltage i den Pilegrimsfærd i Anledning af Helligaaret, som Ordenen foranstaltede, og han hengav sig ogsaa med stor Andagt til de religiøse Øvelser for at vinde Jubelafladen. Ved denne Lejlighed kom det til et pudsigt lille Optrin. — Kirkebesøget i St. Peter var forbundet med Messe og fælles Kommunion. Kansleren indtog som alle andre sin Plads i den Procession, som ledsagede Stormesteren ind i Basilikaen, hvor de for Affladen foreskrevne Bønner blev bedt. Men da Bønnerne var færdige, saa man, at Kansleren hviskede nogle Ord til en af sine Naboer og straks derefter gik henimod en Skriftestol. Han vilde gerne skrifte, før han kommunicerede. De to Svejtsergardister, som ledsagede ham, saa paa hinanden. Et Øjeblik tøvede de, men det varede ikke længere end et Sekund, saa løftede de deres Hellebærder, ledsagede Kansleren til Bodens Tribunal og ventede dér, til Skriftemaalet var forbi, før saa at føre ham til det Alter, hvor Messen skulde læses, og hvor han skulde modtage den hellige Kommunion — denne Gang uden Gardister.

BREVKASSE

Birgittinernes Orden.

Vor Meddelelse om, at Forfatterinden til den nyeste Biografi af St. Birgitta var en Nonne i Syonklosteret, har vist sig at være en Fejltagelse, som i øvrigt har ført til nedenstaaende interessante Berigtigelse:

I Anledning af Deres venlige Omtale af Edith Peaceys Bog »St. Birgitta af Sweden« i Nr. 32 af Deres Blad, beder vi Dem optage følgende:

Forfatterinden tilhører ikke, som Artiklen opgiver, Birgittinerklosteret i Syon, Devonshire, men den af Moder Elisabeth Hesselblad Aar 1911 i Rom stiftede Gren af Birgittinerordenen. Denne Orden omfatter fem Ordenshuse, to i Rom, et i Lugano (Svejts), et i Stockholm (Djursland) samt det nyeste (grundlagt 1931) i Iver Heath, Buckinghamshire, England, hvilket Forfatterinden tilhører. Vi anmoder om, at De venligst vil indføre denne Rettelse i næste Nummer af Deres Blad. Taknemmelige for Deres Venlighed at aftrykke et Uddrag af vor Bog samt for den venlige Omtale af samme tegner vi med Højagtelse.

Birgittasystrarna, The Convent, Iver Heath; Bucks.

Katholsk Ungdomsstævne

i Rygaards Park, Bernstorffsvej 54, Hellerup, Søndag den 26. August 1934. Kl. 9: Foreningerne samles og indmarcherer med Faner paa Messepladsen. Kl. 9,30: *Biskop J. Brems* holder Prælatmesse. Under Messen synges *Missa de angelis* og *III. Credo*. *Biskoppen* prædiker. *Fælleskommunion* for Sjællands katolske Ungdom.

Festtegn à 75 Øre faas ved Kirkerne, i Katholsk Boghandel, Stenosgade 3, Tlf. V. 3930, hos Portneren, Stenosgade 4 V 2628 og hos Pastor Benzou, Frederikssundsvej 225, Brh. Tlf. Bella 1700. Ethvert Festtegn giver Ret til en Fåkkel.

Kirkelig Kalender.

Aug.	Sep.
26. S. 14. Søndag e. Pintse.	2. S. 15. Søndag e. Pintse.
27. M. Joseph af Calasanz.	3. M. Ferialdag.
28. Ti. Augustin.	4. Ti. Ferialdag.
29. O. Johannes Døbers Hals-
huggelse.	5. O. Laurentius Justiniani.
30. T. Rosa af Lima.	6. T. Ferialdag.
31. F. Raymund Nonnatus.	7. F. Ferialdag.
1. L. Gudsmoders Lørdagsm.	8. L. Marias Fødsel.

Aug. Ugens Messebønner.

26. S. 14. Søndag e. Pintse (702—538); 2. Sæt Bønner: Zephyrinus (1059—888). 3. Sæt Bønner: Om de helliges Forbøn ([120]—[105]).
27. M. Joseph af Calasanz (1059—888).
28. Ti. Augustin (1060—890); 2. Hermes.
29. O. Johannes Døbers Halshuggelse (1062—891); 2. Sabina.
30. T. Rosa af Lima (1066—895); 2. Felix og Adauctus.
31. F. Raymund Nonnatus (1067—896).
1. L. † Gudsmoders Lørdagsmesse ([90]—[94]); 2. Ægidius ([53]—[53]), 3. Tolv h. Brødre (1024—847).

Af Sidetallene i Parenthes gælder det første den ny Udgave af Messebogen (1926), det andet den gamle Udgave (1907). Er der kun anført eet Tal i Parenthesen, gælder det den ny Udgave.

Anm. Paa de med † mærkede Dage, kan Præsten efter frit Valg læse Sjælemesse og andre Votivmesser, hvorfor man paa disse Dage ikke kan regne med, at de her angivne Messer læses.

M.-K. Rosenkranskirken. »Stella maris« F.K.: Sønd. den 2. Sept. Kl. 8. Møderne begynder Mandag d. 3. September Kl. 20 i Rosenkranskirken. Efter Mødet Samvær hos Maristbrødrene; Foredrag med Lysbilleder.

4de Mand søges til Køb af Landejendom. Gode Betingelser. Nogen Kapital nødvendig. Henvendelse til Diemar, Borgerg. 136.

St. Ansgars Fond.

Vi har modtaget og takker for følgende Bidrag:

Henning Jensen	Kr.	20,00
Pastor Dutschke	»	5,00
	Kr.	25,00

Fattig Mor beder om en brugt Barnevogn. Henvendelse til Nordisk Ugeblads Redaktion, som vil sørge for, at Vognen hentes.

Katholsk Arbejdsanvisnings Bureau.

Plads søges: drenge; af velanbef. 28-aarig Snedker, ev. priv. Arb., eller hvad som helst.

af ung Pige 23 Aar som Hus-assistent, ved Kontor, eller Lager; af ung Pige, 22 Aar, hvor Fruen selv laver Mad; af 2 unge Mennesker, 14 Aar, som Arbejds-

Plads tilbydes: ung Pige ved Formiddags Hus-gjerning.

Ansøgning med ev. Anbefalinger sendes sammen med Paa-tegning af Deres Præst til B. Jetmar, Nørre Søgade 13, Kbh. K. Telf. Bven 8626.

FREMMEDSPROG-TRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN).
Svanemosegaardsvej 4. Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.

Færdig fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.

Aflæveret til Postvæsenet Torsdag d. 23. Aug.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

82. Aargang

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kroner Kvarlalet (inclusive Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 St., København K. Telefon: Pa æ 3762, Kl. 13-16). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kroner aarligt. — Redaktør: Pater G. Scherz, Hans Bogbinders Allé 2, København S; Telefon Amager 3202; bedste Træffetid Kl. 13¹/₂—14¹/₂.

Nr. 35.

Søndag den 2. September

1934

INDHOLD: Dræber Askese Livsglæden? — Myrepaterens sidste Bog. — I de gudløses Land. — Katholsk Litteratur i Skandinavien. — Presse-Rundskue. — Paa Lytterpost. — Fra Hovedstad og Provins. — Brevkasse. — Fra den vide Verden. — Avertissementer. — Kirkelig Kalendar. — Ugens Messebønner.

Dræber Askese Livsglæden?

Det er vist rigtigst først at forklare, hvad Askese egentlig er, og saa at besvare det forelagte Spørgsmaal. Ordet Askese er jo ikke dansk, men laant fra Græsk. Det brugtes oprindeligt om den Træning af det menneskelige Legeme, der gik forud for Grækernes Væddeløb, Brydekampe og lignende paa Sportspladserne og i Idrætshusene.

I den kristne Kirke begyndte man meget tidligt at bruge Ordet Askese i aandelig Forstand eller i overført Betydning (Slg. 1 Kor. 9,25). Det betegnede det bevidste og frivillige Arbejde, som de Kristne paatog sig for med Bønnens og Naademidlernes Hjælp at naa frem til den religiøse og moralske Fuldkommenhed, som Christus har lært os i Evangelierne og navnlig da i Bjergprædiken.

Ifølge Herrens Ord er Vejen til dette Maal trang (Mt. 7,13 f.), fordi den bestaar i systematisk og udholdende Selvovervindelse, Spægelse og Selvfornægtelse. Ved uafbrudt aktiv Kamp forsøger Jesu Discipel at vinde et stadig fuld-

kommene Herredømme over Synden, eller rettere sagt over de indre Aarsager til Synd, og samtidigt at styrke og fremme og øge det gode og ædle i den menneskelige Natur.

Askese bliver saaledes først og fremmest en Skoling og Træning af Viljen i det Øjemed mere og mere at ligne Guds Søn, den førstefødte blandt mange Brødre, ham, som netop ogsaa af den Grund er blevet Menneske, for at han kunde være det uovertrufne Forbillede for et fuldkomment Menneskeliv. Daglige Fremskridt skal føre os nærmere hen til ham, og herunder har vi Brug for baade den ydre Spægelse, der holder Legemet og Sanserne i Tugt og Orden og stiller dem under Fornuftens Herredømme, og for den indre Selvovertindelse, hvis Opgave det er at lede vore lønlige Tanker og Ønsker bort fra det onde og benytte dem i det godes Tjeneste.

Af denne kortfattede Redegørelse fremgaar tilstrækkeligt, hvad der er det ejendommelige ved den katholske Askese. Den gaar ud fra den sikre Forudsætning, at den menneskelige Natur ved Syndefaldet har mistet sine overnaturlige Gaver, men beholdt de naturlige Evner, omend i en svækket Tilstand. Som Følge af den første Synd er der nemlig i os en medfødt Tilbøjelighed til at sætte sig op mod Guds hellige Lov. — Ogsaa Maalet er aldeles klart: ved Hjælp af Christi Sandhed og Naade skal Mennesket mere og mere frigøre sig fra Syndens Tyranni, genvinde den oprindelige Visdom og Viljekraft og derved blive ligedannet med Guds Søns Billede i Kærlighed til Gud og Mennesker. — Endelig er ogsaa den Linie, der skal forbinde Udgangspunkt og Maal, indlysende for enhver ubildet Iagttagere: der kræves planmæssig Aktivitet fra vor Side, fordi Passivitet vilde her føre til det samme sørgelige Resultat, som en Landmands Tankeløshed og Dovenskab fører til, naar han ikke gider dyrke sin Jord.

Til Trods for, at denne Fremgangsmaade synes at være ganske ligetil og meget fornuftig, er der dog mange Mennesker i den moderne Verden, der faar Kuldegysninger blot ved at høre Ordet »Askese«. Sejglivede Misforstaaelser eller upaalidelige Fremstillinger af de faktiske Forhold har bevirket, at Askese for dem er det samme som urimelige Mishandlinger af det menneskelige Legeme

eller andre meningsløse Selvplagerier. Andre igen føler Gru ved dette Ord, fordi de ikke kan skelne mellem Brug og Misbrug og forveksler Overdrivelser og Vildfarelser med Askesens egentlige og sunde Kerne. Værst er det imidlertid med de ikke saa faa, der afskyer Askesen, fordi de slet ingen Sans har for Sjælekultur ud fra religiøse og moralske Motiver.

Derimod er Fordømmelse og Afsky ofte paa sin Plads, naar man stifter Bekendtskab med de Former for Askese, som ikke er vokset op paa bibelsk Grund. Dette gælder navnlig om de religiøse Systemer, som hævder, at vort Legeme helt igennem er af det onde og derfor bør ødelægges. Et saadant Standpunkt fører til en naturstridig Grusomhed mod sig selv og søger ikke andet end størst mulig Svækkelse af Legemet enten ved Selvplagerier eller ved Udskejelser.

Syndes der her ved Overdrivelser, er der til Gengæld andre, der gaar til den modsatte Yderlighed. Blandt Reformatorerne i det 16. Aarhundrede var det navnlig Luther, der undervurderede Askesen og forkastede den helt. Hans Angreb paa Munkevæsenet og hans nye Lære om en Retfærdiggørelse ved Fiducialtro alene (= Passivitet) førte med Nødvendighed til Kamp mod Christi Lære om religiøs og moralsk Aktivitet og dennes Betydning for det evige Liv. Kirkens Herre vilde jo netop derfor forløse os, for at vi skulde sættes i Stand til at bære gode Gerningers Frugt, der fortjener himmelsk Løn (Tit. 2, 14. Ef. 2, 10). Dertil skænkede han os Troen og Samfundet med sig selv, d. v. s. med Vinstokken, hvis Grene vi bliver ved Daaben. Med denne Modvilje mod gode Gerninger var ogsaa Luthers Kamp mod Askesen givet, siden denne jo ikke er andet end systematisk og ivrig Aktivitet for de Idealer, Christus har opstillet.

Siden Reformationens Dage er der gaaet 400 Aar. Den nye Lære kom under Tidens og Kritikens Pres. Højtrykket blev efterhaanden saa kraftigt, at, da Protestantismen for nogle Aar siden holdt Verdensstævne i Stockholm, var Viseren paa Lærens Barometer flyttet fra »Tro alene, ikke Kærlighedsgerninger« til »Kærlighedsgerninger alene, ikke Tro«. Derfor taler man nu for Tiden

mere moderat om den katholske Askese. Men alligevel kan man endnu den Dag i Dag tit mærke, at Luthers afvisende Holdning er den dybeste Aarsag til, at en Del Fordomme ikke forsvinder, og man undrer sig over, hvor blinde Menesker kan være, naar de læser Skriften uden at opdage, at det evige Liv, som vi venter som Arv og Gave, alligevel ved Guds Visdom og Magt kan og skal være en Løn for godt Arbejde (Mt. 5, 12), en Sejrskrans og Præmie for ærefuld Kamp (2. Tim. 4, 7-8) og en Gengældelse efter enhvers Gerninger (Mt. 16, 27. 25, 34).

Naar man saaledes er kommet til Klarhed over den øjeblikkelige Situation og de herskende Stemninger, kan man let selv regne ud, fra hvilken Side Askesen mistænkeliggøres eller ligefrem beskyldes for at dræbe Livsglæden. For saa vidt Misforstaaelser og Antipathi er Aarsagen dertil, kan vi nøjes med at bemærke: »Luk Øjnene op og se dig for, før du taler, og vær ærlig, saa falder dine Betæneligheder.« — Drejer det sig om de Tilfælde, hvor der er en vitterlig Fejl enten i Askesens Forudsætninger eller Maal eller Methoden, saa indrømmer vi uden videre: »Ja, en falsk Askese dræber tit Livsglæden.« — Men hvordan er det saa med den katholske, der ikke er andet end en Anvendelse af Christi Sandhed og Naade og en Efterligning af hans Eksempel? Dræber den ogsaa Livsglæden? Dette specielle Spørgsmaal forsøger vi at besvare næste Gang.

F. K.

Myrepaterens sidste Bog.

Forlaget G. J. Manz i Regensburg har udgivet Pater Erich Wasmanns sidste Værk: »Die Ameisen, Termiten und ihre Gäste«. (1934, VIII-X, 148 S., 8°. 125 Ill. og 9 Tavler, Mk. 3,50.) Wasmann var ikke blot en af de største kristne Naturforskere, men samtidig en Mester i Fremstillingen af alle de spændende Opdagelser, han gjorde i Myrernes Rige. Derom vidner ogsaa denne hans sidste Bog. I Fortalen findes en kort Levnedsskitse om den afdøde Lærde, som vi benytter til nedenstaaende Artikel.

Det var i Materialismens Guldalder, i Tiden omkring Aarhundredskiftet; Darwinismen var højt paa Mode, hver kvik Skolelærer opdagede paa ny »Udviklingens ubønhørlige Lov«; Ernst Haeckel havde, bl. a. med Forfalskninger,

gjort det klart for alle virkelig »dannede«, at vi med Hud og Haar, med Legeme og — ingen Sjæl, nedstammede fra Aberne. I 1906 havde han ydermere grundlagt Monisternes Forbund, som skulde forkynde Evangeliet om den ene Gud, nemlig Stoffet med dets fysiske og kemiske Kræfter!

I denne Tid var det, at en Ordensfælle til vor P. Breitung, Pater Erich Wasmann i Tyskland, udførte en af sine smukkeste og mest navnkundige Bedrifter. E. Haeckel havde i Foraaret 1905 i Berlin holdt en Række opsigtvækkende Foredrag om Udviklingslæren. P. Wasmann blev opfordret til ogsaa at træde frem paa den offentlige Arena og var villig dertil. Hans berømte Foredrag blev holdt i Februar 1907 og sluttede den 18. Februar med en offentlig Diskussion i 2000 Menneskers Paahør under Prof. Waldeyers Forsæde. 25 Deltagere i Diskussionen havde meldt sig, men mere end Halvdelen traadte igen tilbage, deriblandt alle, som var paa Paterens Side. Han alene stod altsaa overfor 10 af sine dygtigste Modstandere. Ifølge den aftalte Diskussionsorden kunde de andre gennem tre Timer udfolde hele deres Rhetorik, inden P. W., der rolig stod paa Talerstolen og gjorde sine Notater, kunde tage til Genmæle. Men da han henimod Midnat fik Ordet til at replicere, svarede han med saa meget Fynd og Klem, at han vandt almindeligt Bifald. Alle var enige om, at det var et glimrende Forsvar for den katholske Anskuelse. Ja, »Deutsche Tageszeitung« kunde skrive: Naar man ser bort fra Prof. Plate, tog de enkelte Diskussionstalere sig ved Siden af P. Wasmann næsten ud som Dvæрге.«

Den Mand, der saaledes som Kristen og Naturforsker bød sin Tids materialistiske Strømninger Trods, var født i Meran i Sydtyrol som Søn af Kunstmaleren Friedrich Wasmann, Overbecks Elev. Begge Forældrene var Konvertiter og stammede fra Hamburg. Meget tidligt røbede Drengen Kærlighed til Naturen, og Trangen til at iagttage var ham ligefrem medfødt. Paa Spadsereture i Merans vidunderlige Omegn var han utrættelig i sin Jagt efter alt, som kunde krybe eller flyve og — til at slide sine Bukser.

At blive Præst, endsige da Jesuit, var slet ikke efter hans Hoved, skønt hans Moder nærede et hemmeligt Ønske derom. Et Tilbud om en Friplads i Jesuiternes Gymnasium i Feldkirch blev afvist, fordi en af Betingelserne ved Stipendiet netop var Viljen til at blive Præst: »Jeg føler ingen Kaldelse dertil.« Men da Tilbudet blev gentaget og denne Gang betingelsesløst, var Erich mindre uvillig; i alt Fald tænkte han: »Naa, et Aar i dette Privattugthus, som jeg dengang kaldte Pensionatet, kan ikke skade din Karrière; det er snart indhentet, ja maaske kan du lære noget.« Det viste sig, at »Tugthuset« besad et stort naturhistorisk Mu-

sæum, som blev Erich W.s kæreste Opholdssted, og Fælleslivet forekom ham ikke værre, end at han bad om Optagelse i Ordenen, hvilket Provincialforstanderen gerne bevilgede ham, idet han under Hensyn til hans svagelige Helbred bemærkede: »Vi har jo ogsaa Plads for Folk, der ikke er Kæmper.«

Efter Noviciatet kom W. til Holland, hvor de første Aar gik med humanistiske og filosofiske Studier. Den gamle Kærlighed til Naturen fornægtede sig ikke; snart var saavel Foresatte som Kammerater klare over, at der fandtes Stof til en Naturforsker i W., og de var glade for hans Talent. Interessen for Naturvidenskaberne var dengang stigende i den tyske Ordensprovins, bl. a., fordi Garcia Moreno lige havde anmodet om nogle naturkyndige Patres til Universitetet i Quito. I øvrigt vilde selv Hindringer ikke have været i Stand til at kølne W.s Begejstring. Da hans Kolleger engang i al Gemytlighed drillede ham, fordi han fandt Biller smukke og tiltrækkende, gik han endnu videre og talte om Skruptudsernes Ynder i Kastelgraven, ja, holdt et saa fortrinligt Foredrag om »Skruptudsernes Skønhed«, at Kritiken forvandlede sig til Beundring. Snart gjorde W. ogsaa det første Skridt ind i de Lærdes Verden, idet han i 1883 offentliggjorde en Studie om Bladrulleren, *Rhynchites betulae*, et dyrepsychologisk Arbejde af stor Værdi.

Men hvorledes blev Wasmann »Myrepateren«, der med uendelig Flid og genialt Forskerblik studerede de smaa Myrestater i Eng og Skov og havde en saa enestaaende Evne til at fortælle om Naturens Vidundere? Den umiddelbare Anledning var et fuldstændigt Sammenbrud, som med stærke Lungeblødninger bragte W. til Gravens Rand. For svag til at gøre andet, blev han forflyttet til Exaten og fik der Lov til at passe sig selv, ja til ved privat Studium at forberede sig til Præstevielsen, som han mod al Forventning modtog i 1888. Forinden var hans Livs store Opgave allerede blevet stillet ham, idet Redaktionen for »Stimmen aus Maria Laach« (nu »Stimmen der Zeit«) i 1885 var flyttet til Exaten, og Chefredaktøren bad Pater Wasmann om at udgive en Bog om »Myrer, Bier og Hvepse«, analog den engelske Bog, som Sir John Lubbock lige havde udgivet. At slaa til og kaste sig ikke blot over theoretiske Studier, men især over Myrelivets praktiske Udforskning, var eet og det samme. I Exatens Omegn opdagede han nu den ene Myreart efter den anden: Skovmyren, Orange-myren, Amazonmyren etc. Han iagttog dem, hentede dem hjem paa sit Værelse, byggede af Glas og Træ kunstlige Tuer for dem, ja hele Kolonier, som han udstyrede med alt, en Myre kan forlange. Efter nogle Aars Forløb hørte han til Europas bedste Myrekendere, og Verden fik snart

Bevis derpaa, idet der udkom det ene smukke Skrift efter det andet. »Aus dem Leben einer Ameise«, »Selbstbiographie einer Lomechusa« og andre har været Læsernes Henrykkelse. W. blev nu fast Medarbejder ved »Stimmen der Zeit« vedrørende alle Problemer paa Biologiens Omraade.

Et Kæmpearbejde blev gjort. P. Schmitz fortæller, at W. for at studere Sammenhængen mellem en Myreart, *Lomechusa strumosa*, og forkrøblede Formers Optræden hos deres Vært *Formica Sanguinea* havde indført alle *Sanguinea*-Kolonier paa et Landkort i en Omkreds af 4 km² rundt omkring Exaten. Det drejede sig om ca. 2000 Kolonier, som han skulde føre Kontrol med. Om hans Excursioner fortæller P. Schmitz: »Jeg behøver ikke at forsikre, at disse Strejftog over den limburgske Hede sammen med denne af os ærede og for sin Sag begejstrede Forsker var mig uforglemmelige. Skønt Munterhed prægede Arbejdet, gik det dog ikke ligefrem gemytligt til. Naar enhver af de 412 *Sanguinea*-Kolonier skulde besøges mindst en Gang om Maanednen, maatte man skynde sig, og saaledes blev mangan en Tur til en ligefrem entomologisk Razzia. »Koloni Nr. 256«, raabte P. Wasmann, idet han aflæste Numret paa en lille Skifertavle, som stak op af Jorden ved Siden af hver Tue, og saa laa vi allerede paa Knæ foran Tuen; smaa Glas fyldte med Alkohol blev hentet frem, Sold og Klæde holdtes rede, Wasmann rev sin Notesbog op af Brystlommen og kastede Jord- og Lyngklumper, der laa paa Tuen, til Side. For det meste saa han med eet Blik, hvad der var paa Færde, stenograferede Notitser, fangede Gæster, strøg af og til de vrede og bidende Myrer fra Ansigt, Hals og Hænder, strøede lidt Sukker, som »Krigskontribution«, i den forstyrrede Tue, bød os forny Lyngdækket, og afsted gik det i Stormskridt til den næste Koloni.«

Pater Wasmanns Livsværk som Naturforsker var Udforskningen af de saakaldte Myregæster og Termitgæster, nemlig de smaa Insekter, som underlig nok findes i alle Myretuer, selv blandt de mest rovgridske og glubske Arter, og af alle behandles som Gæster og Venner, ja i mange Tilfælde kan glæde sig ved en kærlig Pleje og Fodring. Disse Dyrearter blev hans Speciale; han byggede en helt ny Videnskab op og blev især banebrydende ved i 1894 at udgive en »Kritisk Fortegnelse« over alle disse Arter. I alt findes der 289 Publikationer fra hans Haand.

Filosofi og Theologi blev dog ikke glemt for Naturvidenskaben, men ved den heldige Forening af disse den menneskelige Videns tre Grene i P. Wasmanns Hoved kom han til at gribe kraftigt ind i de Tidsstrømninger, der efter Darwins revolutionerende Bøger mere og mere drev henimod Materialismen. Især efter 1899, da han sammen med

Redaktionen flyttede til Limpertsberg i Luxembourg og ikke mere kunde besøge sine Tusinder af Myrekolonier i Exatens Omegn, hengav han sig mere og mere til theoretiske Studier om Nedarvnings- og Afstammingslæren og publicerede til sidst det store Værk »Die moderne Biologie und die Entwicklungstheorie«, som med eminent Dygtighed viste, at Videnskab og Religion udmærket kan forliges. Evolutionen og Stammernes Udvikling rent som Kendsgerning betragtet og med det nødvendige Forbehold overfor den sidste Aarsag blev her fastslaaet som et naturvidenskabeligt Problem, især saa længe man holdt det menneskelige Legeme udenfor. Hvad Menneskenes Nedstamning fra Dyret angik, rent legemligt set, mente han blot, at der ikke forelaa tilstrækkelige palæontologiske Beviser, medens for Sjælens Vedkommende en guddommelig Skabelsesakt betegnedes som absolut nødvendig. Denne Bog førte ham ud paa mange Foredragsrejser, hvor han forsvarede den kristne Tanke overfor en Tid, som var yderst interesseret i naturvidenskabelige Problemer, men gerne i disse saa en Modsætning til Troen. Vi har i Indledningen henvist til denne Virksomhed, som førte mange Kampe og Debatter med sig. Meget fik W. udrettet, mange Æresbevisninger regnede ned over hans graanede Hovede, og ufortrødent arbejdede den myreflittige Lærde videre paa sit Livsværk. Iagttagelserne blev fortsat med en hel Stab af Medarbejdere, ogsaa da Pateren til sidst blev forflyttet til Valkenburg. Paa sin 70 Aars Fødselsdag hædredes han ved et særligt »Wasmann Festbind«, hvortil 31 Lærde havde ydet deres Bidrag. Han døde stille og velforberedt den 27. Februar 1931 i Valkenburg, hvor han ogsaa ligger begravet, og hvor hans videnskabelige Værk har faaet et smukt Monument i Museum Wasmanianum. Hans sidste Bog, der som Følge af Tidernes Ugunst først offentliggøres nu, vil sikkert glæde mange, der kender P. Wasmann fra hans tidligere Bøger og her — støttet af mange fortræffelige Illustrationer — genfinder Tusinder af interessante Smaatræk om Myrernes Liv, vil kaste et beundrende Blik i Naturens Værksted og prise dens Skaber.

—z.

I de Gudløses Land.

En russisk orthodox Flygtnings Oplevelser, mest fra Aarene 1930-33, offentliggøres i »Etudes« for 5. Aug. og giver en Række rystende Billeder fra Kristenforfølgelserne i U. R. S. S., der siden Revolutionen er tiltaget i Voldsomhed og Hadefuldhed — i samme Grad som Verdens Lige-gyldighed er vokset; det er ikke nyt længere, og andre Be-

givenheder i Europa paakalder Publikums Interesse. Men de flygtede Øjensvidner vedbliver at udsende deres Protestraab mod disse Myrderier i det tyvende Aarhundredes Europa.

Det er nu 8 Aar, siden den orthodoxe Kirkes Overhoved blev arresteret, og han opholder sig stadig paa en øde Ø i Polarhavet, berøvet enhver Forbindelse med Omverdenen.

Ærkebiskop Hillarion, Vikar for Patriarken i Moskva, var en veltalende, lærd Mand, og trods sin unge Alder havde han vundet stor Indflydelse paa Folket. Det hemmelige Politi, G. P. U., sendte ham derfor i 1922 til Archangelsk. Efter 3 Aars Ophold der vendte han tilbage til Moskva, arresteredes atter og tilbragte nu 3 Aar i Koncentrationslejren Solovki paa en af Øerne i Hvidehavet; blev derpaa indsat i Jaraslavs Fængsel, som kun var bestemt for de værste Forbrydere. Det var Meningen at indgyde ham Skræk, men dette skete saa langt fra. Over hele Rusland fortælles der Legender om ham, fulde af Beundring og Kærlighed, de stammer fra Mennesker, som var hans Medfanger der. — Engang kom G. P. U.s Forhørsdommer ind i Cellen til ham og tilbød straks at sætte ham i Frihed for stedse, hvis han vilde erklære sig for gudløs eller slutte sig til den »Levende Kirke« (som blot er en Filial af G. P. U. i gejstlige Sager). Mgr. Hillarion var høj og kraftigt bygget. Han rejste sig i hele sin Højde. »Om end jeg er Kirkens Tjener,« sagde han og greb Forhørsdommeren i Skuldrene og skubbede ham hen mod Døren, »saa er jeg ogsaa Russer og en hidsig Mand. Vreden kunde løbe af med mig.« Han blev øjeblikkelig ført til en Koncentrationslejr nordpaa, hvor han skulde arbejde med ved Bygning af en Kanal. Nogle Folk, de mest udmattede blandt Fangerne, blev stillet til Ærkebiskoppens Disposition, og de skulde saa fælde et Stykke af Skoven. Men den daglige Arbejdsydelse blev sat saa meget i Vejret af G. P. U. og Arbejds holdet saa daarligt valgt, at det var ganske umuligt at opfylde Kravet, selv om der arbejdedes fra Kl. 3 til 21. Endnu værre blev det, efterhaanden som Fangernes Kræfter svandt paa Grund af den mangelfulde Ernæring (500 gr Brød, 10 gr Sukker og en Kop Havresuppe daglig) og de stadig vanskeligere Arbejdsvilkaar: de maatte staa i Sne eller Sump til Bæltstedet. Ærkebiskoppen blev draget til Ansvar for alt Arbejde, der ikke blev færdigt. Hans Madrations blev formindsket, og senere tvang man ham til at staa barfodet i Sneen hele Natten, under Bevogtning, naturligvis. Til sidst gik der Forfrysning i Fødderne, og han førtes til en Hospitalsbarak, hvor han fik Tyfus, og endelig i 1932 naaede G. P. U. sit Maal: han døde paa Fængselshospitalet i Petrograd.

I 1932 traf Forfatteren Biskop T . . . , der lige var vendt hjem efter 4 Aars Ophold i Koncentrationslejren Solovki, hvor han havde boet i en uopvarmet Barak, sovet paa de bare Træplanker og kun faaet Vand og Brød, fordi han havde nægtet at lade være med at forkynde Evangeliet for Fangerne. Nu havde han Tuberkulose i sidste Stadium. Men hvilken Sjælskraft i dette udtærede Legeme! Efter et halvt Aars Forløb blev han igen arresteret af G. P. U. uden at have begaaet nogen Forseelse. Saa fulgte det sædvanlige: et halvt Aars Ophold, uden Forhør, i et Rum, beregnet til 32 Personer, men som indeholdt 120; han maatte sove paa Gulvet, holde Værelset rent ved Hjælp af Toiletsanden; det vrimlede af Lopper, Lus og Maddiker. Han maatte undvære Linned, frisk Luft og Bøger og nøjes med 300 gr Brød og en Tallerken Fiskebensuppe daglig. Og dog kunde Biskoppen spøgende sige: »Godt er det ikke, men det er da altid noget.« Aldrig en Klage eller nogen Given op eller Nedslaaethed. Tilsidst anklagedes han for modrevolutionære Anslag og dømtes til 5 Aars Fængsel i en sibirisk Koncentrationslejr. »De har taget fejl i Beregningen,« sagde Biskoppen, da Dommen blev forkyndt ham, »jeg kommer ud før den Tid.« »Hvorfor er De saa sikker paa det,« spurgte Dommeren ironisk. »Gud vil sende mig Døden.« — Da Forfatteren skiltes fra ham, var han utrolig inager; i hans store Øjne læste man en Forventning om Døden, blandet med Ironi. Hans Soutane var snavset og iturevet, og paa Ryggen havde han en gammel Rygsæk. »Omnia mea mecum porto,« sagde han smilende og rakte Haanden til Farvel.

Det hænder ofte i U. R. S. S., at Biskopper, der udnævnes af Synoden, aldrig kan komme til deres Dioces, fordi de stadig er landflygtige eller i Fængsel. Saaledes med Mgr. I . . . , som Forfatteren traf i Byen V . . . , hvortil han var deporteret. Han ankom, ledsaget af sin gamle Moder, der fulgte med ham overalt, hvor Skæbnen sendte ham hen. To Gange under Bolsjevikernes Herredømme var han blevet forvist til Petchera (ved Polarhavet), tilsammen 13 Aar. Han sagde til Forhørsdommeren: »Det bedste Middel til Udbredelse af Guds Ord er at sende Præsterne ud til de fjerne Egne.« — I 1932 kom han til V . . . og tog Ophold hos Diakonen her, som ved et Under endnu var i Frihed. Natten før Mariæ Bebudelse kom G. P. U.s Agent for at arrestere Diakonen og traf da Biskoppen. »Hvem er han?« spurgte Agenten. »Biskop I . . . ,« svarede Diakonen. »Aa, en Biskop,« sagde Agenten, »naa, saa klæd dig paa og kom med os.« »Jamen, De har jo ingen Arrestordre paa mig?« »Vi skal nok faa Tid til at skrive en.« Biskoppen adlød. De førtes til G. P. U., men Chefen vidste ikke, hvad han

skulde gøre med Biskoppen, der var arresteret uden Ordre — om han skulde sættes i det indre Fængsel, i Enecelle eller i et Fællesrum, og da det var Nat, kunde han ikke forespørge hos Forhørsdommeren. Han besluttede saa at sende Biskoppen til Politi-Kommissariatet, hvor han blev lukket inde i et Rum sammen med nogle berusede. Han tilbragte 3 Dage dér i Stedet for een; de berusede blev ædru, tog af Sted, og nye ankom. »Du har nok ordentlig været fuld,« sagde de til ham med Sympathi, »siden du skal være her hele tre Dage.« Endelig kom G. P. U. i Tanke om ham. Han tilbragte 9 Mdr. bag Sovjetsfængslets Mure, under de sædvanlige frygtelige Forhold. Det var lykkedes ham at bringe med sig en Bibel og et Kors til at bære paa Brystet. — En Dag havde han glemt at tage det af, inden han vaskede sig i det fælles Vaskerum. Opsynsmanden fik Øje paa det, greb fat i Kæden, det hang i, men den var stærk. Saa sparkede han Biskoppen omkuld, satte Knæet mod hans Bryst, rev Kæden itu og kastede den og Korset i Skarnbøtten. — Forfatteren har tilbragt den stille Uge og Paasken sammen med Biskop I... i Fængslet og fortæller, at de fik lavet et lille Kors af Pap. Skærtorsdag Aften anbragte Biskoppen Korset over sin Seng og begyndte at læse de 12 Evangelier ifølge Liturgien. Fangerne samledes om ham; det var alle Bønder, der var revet bort fra Familie og Hjemegn og kastet i Fængsel af den forbryderske Regering. De lyttede med bøjede Hoveder. »... og gøre os værdige til at høre det hellige Evangelium,« siger Biskoppen med sagte Stemme. Fangerne synger med halvkvalt Røst: »Ære være din Lidelse, Herre! Ære være din Taalmodighed, Herre!« Hele Rummet med de 70 Fanger bliver ganske stille. Selv de mest umedgørlige tier. Man hører kun Evangelieordene, som drager og betvinger Hjerterne. Det er, som om en rensende Bølge er gaaet gennem Rummet og har fremkaldt Forventningen om noget usædvanligt og hemmelighedsfuldt. En ung Forbryder presser Ansigtet mod Fængselsgitteret. Kinderne er vædet af Taarer, men han mærker det ikke, Blikket er fjernt, løsrevet fra Virkeligheden. Hvad tænker han paa? Hvad begræder denne Sjæl, der pludselig er vaagnet? Det er ikke Længsel efter Friheden, hvad skulde den bringe ham? Nyt Indbrud og nyt Tyveri? Mon det ikke er Hjemvé efter det ukendte Fædreland, som eksisterer, og som hver Menneskesjæl skal eje? — Det er Nat, Paaskenat. Biskoppen begynder at istemme Opstandelseshymnerne. Sagte klinger den mærkelige Hymne: »Det er Opstandelsens Dag; lad os oplyses af Sejren, omfavne hinanden og sige: Brødre, og lad os tilgive dem, som hader os, paa Grund af Opstandelsen...« Tilgive dem — alt? Biskoppen har sikkert allerede gjort det. Saa lyder

det glade Raab: »Christus er opstanden!« »Ja, han er sandelig opstanden.« svarer en forvirret og hastig Mumlen. Og pludselig klirrer Nøglen, Døren rives op, og Opsynsmanden styrter hen mod Biskoppen med en Revolver i Haanden: »Væk herfra, I hvide Slyngler!« Saa føres Biskoppen bort. — Hvordan endte det? Hvor er De nu, Mgr. l...? Husker De denne Paaskefest? Eller maaske er Deres Sjæl allerede fløjet bort? Ved E. N. (Sluttet.)

Katholsk Litteratur i Skandinavien.

(Sluttet.)

Saaledes udrustet behandler Johannes Jørgensen nu Emner fra det store katholske Udland.

Først Tyskland. I hans Rejsebøger er det atter og atter de gamle katholske Byer ved Rhinen, i Westfalen og i Bayern, han kæler for. Mangfoldige af hans store Livslegendes mange Kapitler er viet Portrættering af fremragende tyske Katholiker. Navne som Windthorst, Malinckrodt, von Ketteler, Kopp — de store Forkæmpere i Kulturkampen — bliver til levende Personer for os ikke mindre end de, han selv har truffet og talt med i vor Tid: Felix Korum, Carl Muth, Momme Nissen, Domanig, Cardauns — ogsaa Figuranter i en Kulturkamp, men i den, som Katholikerne omkring Aarhundredskiftet udkæmpede indbyrdes som »Reformkatholiker« og »Integralkatholiker«. Og i alt, hvad han har skrevet om det katholske Tyskland — Land som Folk — mærker man hans Indføling og Medleven. Han har skrevet aandfuldere om Frankrig, mere begejstret og henrykket om Italien, men aldrig mere poetisk ømt end om Landene mellem Rhin og Donau, das alte romantische Land.

Saa forlader han Tyskland for at opdage det katholske Frankrig. Han afdækker os et »helligt Paris« — han løfter Sløret for »det skjulte Frankrig«, et »Frankrig for de indviede«, for det Frankrig, som da han først lærte det at kende, fik Julius Langbehn — Rembrandttsykeren — til at udbrøde: »dieses gesunde, reine, heilige Frankreich!«

Dette rene, hellige Frankrig er — fra Bretagne — Digteren og Præsten Louis Le Cardonel, tidligere Verlaines Soldebroder i Quartier Latin, nu en omflakkende fattig Messepræst; det er — i Paris — Skribenten og Konvertiten Charles Péguy; da han levede »kun en lille daarligt klædt Mand med Knæ i Bukserne«, Redaktør af et obskurt socialistisk Fjortendagesblad, men som J. J. siger »en Digter, uden hvem det nye Frankrig er uforklarligt,« — og hans Bysbarn Ernest Psichari, hvis Bog *Le Voyage du*

Centurion, Hovedsmandens Rejse, blev skrevet »skælvende, fordi han var Ansigt til Ansigt med den allerhelligste Treenighed«; — det sunde, rene Frankrig er Naturforskeren Fabre i Serignan, hvis berømte Bøger om Insekternes Liv endnu i hans 84. Aar kun indbragte ham et Tusind Frs. om Aaret, men det er ham ogsaa nok, ham, som selv har sagt: »Lad os kappe vore kunstige Fornødenheder, der kun er usunde Frugter af en overhedet Civilisation«; — det hellige Frankrig, det er Maleren Cézanne —; »en Stoiker, en Kunstens Munk, hvis Værker er en tilintetgørende Dom over alle dem, som har mistet Sansen for Tilværelsens stærke og simple Værdier«; — det er Germain Nouveau, Digter, Vandringsmand, cheminot, som Fransk mændene kalder de farende Svende, ja, rent ud sagt en Tigger; Jørgensen siger: »En kristen Digter og intet andet end det. Til sidst end ikke mere Digter — kun Kristen —.« — —

Over Frankrig naar han da til Italien. Det Land, som skulde blive Digterens andet Fædreland, og hvorfra han kun i Ny og Næ søger tilbage til Danmark, og hvortil han — borte fra det — altid længes tilbage, og hvis Skønhed, Storhed og Hellighed han med en henreven Elskers Glød og Begejstring har besunget i saa mange Værker i Vers og paa Prosa — fra Katakombernes Martyrdage — gennem Middelalderens Helgentider — og Renaissancens stormfulde Epoke — til vore Dages Italien, som staar i de store moderne Pavers Tegn — Leo! Pius, Benedikts og atter en Pius' Tegn. Det er Bøgerne: Romersk Mosaik, Romerske Helgenbilleder, Pilgrimsbogen, Bøgerne: Fioretti, Alvernerbjergene, I det Høje, det er alle hans italienske Bøger fra den første i 1895, En umbrisk Krønike, til hans sidste — i 1932 —, der saa betegnende og simpelt kun hedder Italiensk. Saa omfattende og saa dybtgaaende har han skrevet om Italien, at samler man det alt sammen, saa opdager man, at først nu er man i Stand til at læse Gregorovius, Burckardts, Bremonds, Pastors Værker med det fulde Udbytte, thi medens disse og talrige andre Skribenter kaster et mere eller mindre klart Lys over Landets verdslige og kirkelige Historie udefra, saa belyser J. J. Fænomenerne indefra — det er jo netop Digterens, Kunstnerens Evne, til Dels i Modsætning til Videnskabsmandens — og det er først i denne dobbelte Belysning, at Forsynets Finger i de vældige Begivenheder, der har udspillet sig i dette Europas og Verdens Hovedland, bliver klart synligt.

Dette store katholske Forfatterskab har selvfølgelig sat sit Præg paa den aandelige Indstilling i Norden (og gennem talrige Oversættelser ogsaa videre ud). Hvor dybt og i hvor mange Retninger, maa her lades uomtalt. Kun en enkelt

Ting skal her nævnes, ogsaa fordi det er den danske Parallel til Sigrd Undsets historiske Brobygningsarbejde i Norge. Den genfødte Katholicisme i Norden er blevet holdt over Daaben af en hel Række fromme og ivrige, mange Gange højtbegavede Mænd og Kvinder, der kom som Missionærer fra Tyskland, Holland, Belgien, Frankrig, England og endnu flere Lande. Det laa i Sagens Natur, at de maatte komme til os i fremmede Sprogs fremmede Klæder — ikke i Modersmaalets hjemlige. Dette medførte længe, at der blev set paa Katholiker og Katholicisme som noget i Norden fremmed og rodløst. Denne Vanskelighed, hvis Tyngde kun forstaas, naar man ved, med hvilken fanatisk, næsten sygelig Kærlighed netop de nordiske Lande hænger ved Modersmaalet, (man læse blot hvad Søren Kierkegaard har skrevet om det danske Sprog*), denne Vanskelighed blev overvundet i det mindste i Danmark, da den Digter, hvis Sprog var purt som Guld, lod sine Strengte klinge med katholske Akkorder — dermed formæledes det katholske med det danske, det danske med det katholske, Bro var bygget — hvor før kun var et Svælg.

Som to store Vandløb gennemstrømmer Sigrd Undsets og Johannes Jørgensens litterære Produktion de nordiske Lande, hvis Sprogforskelle, man maa vide, ikke er større, end at man gensidig med Lethed forstaar hinanden, men disse to store Strømme er igen næret ved Tilløb fra mange Sider. En hel Række Penne — baade indfødte og næsten akklimatiserede fremmede — arbejder med ved den katholske skandinaviske Presse og er af Betydning for det nordiske Aandsliv. Af denne Presse er et Tidsskrift af et særlig litterært Tilsnit, det interskandinaviske Maanedsskrift *Credo*, som udgaar i Sverige og tæller Medarbejdere i Danmark, Norge, Sverige, Finland og Island. Denne Presses Andel i, at man nu overalt i Norden træffer Katholiker — foruden i det jævne Borgerskab — ogsaa paa fremstaaende Poster i Hær og Flaade, i Centraladministrationen, i Dommersæder, i Spidsen for store Kulturinstitutioner, ja, for ikke længe siden — i Danmark — endog helt op til Conseilspræsidiets, er sikkert betydelig. Ikke faa Konvertitter vil paa Spørgsmaalet om det første Stød til deres Konver-

*) Jeg føler mig lykkelig — siger han — ved at være bundet til mit Modersmaal, et Sprog, der ikke er uden Udtryk for det Store, det Afgørende, det Fremtrædende og samtidig har en yndig, en tækkelig, en livsalig Forkærlighed for Mellemtanken og Bibegrebet og Tillægsordet og Stemningens Smaasnakken og Overgangens Nynnen og Bøjningens Inderlighed og den dulgte Velværens Frodighed — et Sprog, der forstaar Spøgsaa godt som Alvor, et Modersmaal, der fængsler sine Børn med₂ en Lænke, der er let at bære, ja, men tung at bryde.«

(Søren Kierkegaard: »Skyldig?« — »Ikke Skyldig?«)

sion svare: det var en lille Artikel i et af de katholske Ugeblade eller en historisk Afhandling paa Svensk i Credo, andre vil sige, det var Pater Menzingers aandfulde Bog om den skolastiske Filosofi: Fra før Kant, alter andre Pater Breitung's Bøger mod Darwinismen, eller et Digt af Svenskeren Erik Brogren, eller et Værk af den danske Historiker Niels Hansen, eller Erikka Rosenørn-Lehns Bibeloversættelse. Det er et Tidens Tegn, at der netop paa det vigtige historiske Omraade nu hersker en helt anderledes objektiv og mod den katholske Kirke urban Tone end tidligere. I en stor ny protestantisk Danmarkshistorie — Erik Arups — er Reformationstiden behandlet saare loyalt: en meget begavet yngre Historiker, Magister Christiansen, opholder sig for Tiden som Gæst hos en katholsk Præst for at lade sit Manuskript gennemse og eventuelt korrigere, den spirituelle Kritiker Helge Rohde er katholsk orienteret; hvor man vender sig vil man træffe paa Anskuelse, som er paavirket i katholsk Retning — i det mindste saaledes, at katholsk Verdensanskuelse nu vurderes som en af de betydningsfuldeste Faktorer, naar man skal tage Stilling til Problemer. Det er Sigrid Undset, der har udtalt de dristige Ord: om 50 Aar vil alt, hvad der findes af ægte Kristendom i Norge være katholsk. Ja, kæk har hun altid været, den norske Frue, og Skarpsyn i sin Intuition har det heller aldrig skortet hende paa, men vistnok vilde hendes danske Fælle ryste paa Hovedet af en saa stor Optimisme.

Vilde vi saa til sidst efterforske, hvilken Egenskab der foruden naturligvis det katholske er væsentlig for den skandinaviske katholske Litteratur i de Værker, som vi her flygtigt har gennemgaaet, saa er det den samme Egenskab, uden hvilken ingen Litteratur kan gøre sig gældende eller have Bestand: uden at være sand menneskelig lader en Litteratur selv med andre Fortrin Hjerterne kolde; ogsaa det Værk, der vil ende i Guddommelighed maa begynde med Menneskelighed. Vi har før talt om, at der var en Tid, hvor det katholske forekom de evangelisk-lutherske Folk i Skandinavien som noget fremmed og fjernt; man anskuede Katholiker og katholsk Væsen netop som noget ikke rigtig menneskeligt. Ved sit sandt menneskelige Præg har den katholske Litteratur væltet disse Fordommes Mure. Sigrid Undset er i den Grad menneskelig, at hun paa de tragiske Steder næsten kan forekomme grusomt menneskelig — til Gengæld er der en henrivende Ynde over hendes Personer, naar Kærlighedslykkens Straaler falder paa dem. Og i Johannes Jørgensens Helgenbiografier lyser det jo ligefrem af Menneskelighed — det er nok at huske paa de to Børn, der vandrer Haand i Haand ad Sienas stejle Ga-

inde i Rom, Marie Dinesen, har sendt til »Sorø Amtstidende« (15. Aug.).

Rom i August.

Om det endda ikke havde været saa varmt; men Solen staar endnu højt paa Himlen. Det maa mindst være 34 Grader. Skygge kan der ikke være Tale om, før jeg naar over Peterspladsen op under Templet og Vatikanets Bygninger.

De store Springvand er som to fugtige Vifter, der Dag og Nat bevæger sig i Luften og køler Atmosfæren, men jeg iler forbi dem. Jeg skal se Paven passere; han tager paa Landet.

Jeg venter mig »grand fanfare« og bliver forbavset over ingen Forberedelse at se. Historien læller dog 72 Aar, hvor Paverne ikke har været ude af Vatikanet. Pladsen er næsten øde. En lille Hestevogn holder ved den ene Side. Den har noget arkæologisk over sig mellem Bilerne; forresten er her heller ikke mange af disse. Nu samles der en lille Gruppe Mennesker omkring Svejtsergarden; om der er 50 eller 100 kan jeg ikke bestemme. Dimensionerne er for store.

En Turist forhører sig hos en Gadelhandler, som sælger Koraller og Mosaik; »Ah! Paven rejser!« Turisten trækker Kikkert og Kodak op af Lommen, men inden han faar stillet Apparatet op, er Paven passeret. Fire Automobiler med det pavelige Vaaben, Svejtsergardens Honnør, det var alt. Om faa Minutter er Pius XI i Castel Gandolfo.

Jeg ser op mod hans Vinduer. Skodderne er allerede lukkede. I Nat er Vatikanet uden Pave.

St. Peters dybe Malmklokke angiver Tiden, Klokken er sytten en halv. Det er Vesper. Jeg gaar op mod Kirkens Indgang. Mosaikmanden falbyder sine Varer, sukker, medens han fortæller, at han næsten er bankerot, at Tiderne ikke er som før. I 1929 saa han Paven passere, men da var det i Guldkaaret. Vil det blive sidste Gang? Nu staar Køretøjet i Vatikanets Museum; skal man henføre det ligesom den lille Hestevogn til Arkæologien og kun mindes Pompens og Pragten ved Pavekørslen, naar man ved Antikvarhandlerens Vindu beundrer de gamle Fotografier og Kobberstik. Mange i Folket sukker ligesom Mosaikmanden. Paven passerer uden Ceremonier. Vi staar saa underlig tomhændet.

Noget er dog tilbage. Selve Peterskirken, hvor ligesom intet slutter. Hvor man vanskelig kan tænke sig andet, end at Kulturen vil vedblive i al Evighed. Harmoniske Toner fra Orgel og Kor strømmer os sagte i Møde. Alt syntes smaat i dette enorme Rum. Lysstraalerne sender fra de højt siddende Vinduer deres Guldskeer ned over Alabastøjlerne ved Højalteret; Folket bøjer i Knæ.

I et Sideskib ligger Arbejderne, som smaa Myrer, og reparerer Marmorgulvet; knapt hører man deres Hamren og Sliben. Længere henne paa Gulvet ses Statuen af Santa Baret, den sidst kaarede Helgen, som venter paa at komme

op i sin 17 Meters Murniche; omgjordet med Reb og Jernlænker staar den der med sin Vægt af 2400 kg Marmor. I Morgen, naar den er naaet de mange Meter op under Loftet, vil den synes ganske lille.

Luften er nu violet paa Peterspladsen. Svalerne er borte, og den hellige Fader hviler paa Slottet som fra Middelalderen indtil 1869 har været Pavernes Yndlings-Sommeropholdssted.

Men Folkets Kærlighed til den hellige Fader er derfor ikke blevet mindre. Efter at Pius XI var naaet til Slottet, udbød Mængden i Hyldestraab, og Paven maatte hin 1. August 1934 gaa ud paa Balkonen og velsigne Folket, fra samme Balkon, hvor Pius IX havde velsignet sidste Gang i Aaret 1869.

Paa Lytterpost.

Unitarkongres. Onsd. d. 15.-8. Kl. 20—20,30. Den internationale Kongres, som »Verdensforbundet for frisindet Kristendom og religiøs Frihed« har holdt her i Kbhvn., var et mærkeligt Sammensurium af forskellige Religions-samfund, som ikke havde ret meget med Kristendom at gøre. Det var man jo i Forvejen klar over, da man hørte, at det eneste religiøse danske Samfund, som havde sluttet sig til Forbundet, var Unitarerne, en Sekt, som nægter de allerfleste kristne Trossandheder: Trefoldigheden, Christi Guddom, Bibelens Ufejlbarhed, evig Straf og i øvrigt alt, hvad Mennesket ikke kan erkende ved sin egen Fornuft. Talerne bekræftede kun, hvad man i Forvejen vidste. For Eks. regnede Professor Rai fra Calcutta »Kristendom og hedenske Religioner for lige gode«. Pastor Balazs fra den unitariske Kirke i Transsylvanien omtalte et Blad: »Den kristne Sædemand«, som i Jesus ser det fuldkomne Menneske, men heller ikke mere. Gang paa Gang mødte man den Tendens at ribbe Kristendommen for dens helligste Værdier og alligevel smykke sig med Christi Navn. Saare betegnende var det, at denne Forsamling fik Lov til at benytte en af Folkekirkens Kirker, og at en fhv. Kirkeminister, Præst i den danske Folkekirke, Th. Poulsen, holdt Velkomsttalen ved Kongressen. Hvilken Begrebsforvirring vidner ikke hans Ord om: »Det har ikke været Enhed, men Splidagtighed, der har præget Kristendommen gennem Tiderne; men nu er der Tegn til Enhed (i dette Forbund). Hvad for en Enhed? En mægtig Organisation med fælles Styre og fælles Lære? Nej, visselig ikke; lad der blot være mange Organisationer og mange Meninger, blot vi alle har Barnerettens Aand.« Barneretten, ja, hvem

ejer den, Hr. Pastor? Denne Barnerettens Aand; Apostlene havde jo ikke alle Slags Meninger, men en ganske bestemt Mening om den og sætter visse Betingelser: »Den, som tror paa, at Jesus er Messias, han er født af Gud« (I. Joh. 5, 1). »Den, som er af Gud, hører Guds Ord« (Joh. 8, 47). Guds Børns »Kærlighed til Gud bestaar i, at vi holder Guds Bud« (I. Joh. 5, 3). Maaske Pastor Poulsen først vil forklare os, hvad vi skal tro, hvilket Ord vi skal høre paa, hvilke Bud vi skal holde for at eje Barneretten? Og naar han har gjort det, lad os saa se, hvor Forbundets lovpriste »Enhed« vil blive af. — En stor Del af den mærkelige Forsamling var i øvrigt frafaldne Katholiker og Repræsentanter for saadanne. Saaledes var de frafaldne paa Filippinerne repræsenteret af en »Biskop« De los Reyes, der bl. a. udtalte: »Den uafhængige filippinske Kirke er uafhængig af Dogmer og Tro paa det overnaturlige.« Særlig interessant var den Hilsen, som »Ærkebiskop« Aglipay overbragte fra »4 Millioner« paa Filippinerne, fordi den Sekt, som han selv stiftede i 1902 i Manila, i sine Velmagtsdage højst talte ca. 1,5 Million og nu skal være gaaet ned til ca. 100,000 Tilhængere. Aglipay er selv en frafalden Præst, der i sin Tid blev ekskommuniceret, da han under Udnyttelse af nationale Rørelser grundlagde en Sekt, som bibeholdt den katholske Kirkes ydre Former for ikke at gøre Folk mistænksomme, men i øvrigt afskaffede saa godt som hele Trosbekendelsen. Sektens Præster nyder ikke det bedste Ry i deres Hjemland. — Om trent lige saa vildledende var den czekoslovakiske Kirkes »Patriark«, Prochaskas Bemærkninger. Han fortalte bl. a., at det czekiske Folk efter Krigen »ved den officielle, romersk-katholske Kirkes Optræden blev ført til Vantro eller Ligegyldighed«, og at hans Kirke, som nu tæller ca. 1 Million Tilhængere, derfor blev oprettet. Bag denne smukke Façade skjuler sig den nøgne Sandhed, at ca. 200, mest katholske Præster i Czekoslovakiet i Revolutionstiden efter Verdenskrigen blev grebne af chauvinistiske og radikale Idéer og anmodede Rom om Cølibatlovens Ophævelse og Indførelse af en national Kirke, og da Rom nægtede begge Dele, dannedes den saakaldte czekoslovakiske Kirke, der i Begyndelsen nok kunde rive en hel Del Katholiker med sig, men trods Statens velvillige Støtte og Masaryks og Benes' Beskyttelse ikke naaede til flere end ca. 5 % af Befolkningen med ca. 800,000 Tilhængere, medens Halvdelen af de frafaldne blev helt konfessionsløse. Men selv inden for den czekoslov. Kirke har man faaet Del i Hæretikernes Skæbne, Splittelsen, og Barometret staar paa Tilbagegang, rent bortset fra, at Sekten er saa godt som rationalistisk indstillet.

Ignatius.

FRA HOVEDSTAD OG PROVINŚ.

En anonym Gave.

En Beundrer af Rob. Hugh Bensons Kunst, hvis Navn ikke er opgivet, har gennem J. Frimodts Forlag sendt et Eksemplar af Bensons berømte Roman fra Dronning Elisabeths Tid: »Trods Pinebæk og Galge« til katholske Sognebibliotheker, Skoler, Hospitaler og andre Institutioner. Forlaget fortjener Tak, fordi det har henledt denne Bensondyrkers Opmærksomhed paa de katholske Institutioner og derved har sikret disse en saa smuk og læseværdig Gave. Saa vidt vi har hørt, forbereder Frimodts Forlag en anden Benson-Bog: »The light invisible«, som vi altsaa kan glæde os til.

Ungdomsstævnet paa »Rygaard«.

Det var straalende Solskinsvejr, da Sjællands Ungdom stævnedes mod »Rygaard« — en smuk Optakt til en smuk Dag. Vi, der ikke blot var til Stede, men virkelig var »med«, følte Kirkens Puls banke med sunde, stærke Slag. Det er umuligt at gengive alt, hvad der blev sagt og gjort, men lige fra Hs. Excellences Introitus ved Messens Begyndelse, til den sidste Fakkell blev slukket, blev der budt os en saadan Rigdom af gode Tanker og Ord, at det **maa** bære Frugt, hvis vi ikke er stokdøve. Hs. Exc. Biskoppen raadede inderligt til at være forsigtig, at bevare Idealet og at vælge en Fører — ligesom den gudløse Ungdom —, men Føreren skulde ikke være nogen ringere end Christus selv. Ungdomskantaten — udført af et Talekor — tolkede Ungdommens Længsel efter en Sag, der helt kunde fylde den og være Hjertesag for enhver, Mand og Kvinde, store og smaa. Efter en Pause, hvorunder Deltagerne spredtes i den dejlige Park, samledes vi igen og lærte — revet med af Pastor Geertz-Hansens Ord — hvad Begejstring for Korset og hvad Offervilje er. Hr. Kallans mandige Ord vakte i os Ønsket om at vende Ryggen til »det farligste af alt«: at være bange — bange for at bekende sig som Katholik. I Dagens Løb var der Korsang, ledet af Kantor B. Husson; P. Benders Orkester og de brogede Folkedanseres Opvisning bragte Stemningen et Par ekstra Grader i Vejret. Senere paa Aftenen opførtes — med den vidunderlige Natur som Baggrund — Lærer H. D. T. Kiærulffs Festspil: »Alle Slægter —«. Baade her og før og efter Talerne tolkede den evig-unge og altid-ildnende Pater Nøsen — med forbavsende Sikkerhed — lige netop det, man var opfyldt af i Øjeblikket. Den morsomme og stemningsrige Underholdning ved Lejrbaalet lededes af Hr. H. V. Fausbøll, der endelig kan sige, at han har lært os at klappe ordentligt. Ved

Halvti-Tiden tændtes Faklerne ved Flammerne, og i to lange Rækker gik Toget — der skal have været over 500 — under Sang til et Gudsmoderbillede ude i Parken. Her takkede Biskoppen for den gode Dag. Det lauretanske Litani blev derpaa bedt for af Pastor Benzon. Tilsidst fulgtes Hs. Exc. til Vogns af hele Fakketoget, under Leve-raab. S. P.

BREVKASSE

Pater Menzinger.

Hvilken Popularitet Pater Menzinger kan glæde sig ved, saa vi straks efter vor Jubilæums-Artikels Fremkomst, idet Telefonen mere end ellers begyndte at kime, og den ene meddelte sin Glæde over Artiklen, den anden vilde have tilføjet et Træk, flere tilbød os Billeder eller forhørte sig om Betingelserne for vor lille Konkurrence. Frk. Eschricht ønsker at fremhæve Pater Menzingers Fortjeneste for den gamle Musik. Vi giver Ordet til vor musikkyndige Medarbejder selv:

»Alle liturgisk interesserede danske Katholiker bør rette en særlig Tak til højærv. Pater Menzinger

ved hans Jubilæum for den Ildhu og Kærlighed, hvormed han har værnnet om Sangene til vor danske Helgen, Knud Hertugs Officium. Det blev en Mærkedag i den danske, katolske Kirkes Historie, da disse gamle Sekvenser og Hymner første Gang blev sunget i Jesu Hjerte Kirke d. 7. Jan. 1924 under P. Menzingers Ledelse, og det blev en Højtidsdag for den gamle danske Musikforsker, Prof. Hammerich, hvem Sangenes Udgivelse skyldes. P. Menzinger har siden ikke svigtet sine kære Sange. I et helt Decennium er de aarligt blevet sunget ved Helgenens Festsdag i Jan., bragt os paa bedste Maade som et værdifuldt historisk og fromt Minde om Danmarks store katolske Tider. —«

Af Billeder har vi endnu ikke modtaget et Portræt, som opfylder de i vor Konkurrence stillede Betingelser. Det har heller ikke været muligt, fordi P. M. ikke er vendt tilbage endnu. Men

vi er i Stand til at bringe et Billede fra Pater Menzingers Ferieophold i Bayern. Pateren blev dér d. 1. Aug. overfaldet af Fotografen, medens han sammen med sin Broder, Dekan Dr. theol. Otto Menzinger gik og bad Breviar.

FRA DEN VIDE VERDEN.

Fra Rengøringen i Tyskland.

Vi har allerede tidligere omtalt de fleste af de ulykkelige Katholiker, som blev myrdet hin rædselsfulde 30. Juni, Mænd som Klausener, Beck, Gerlich, Ungdomsføreren Probst og Kahr. Nu meddeles det, at ogsaa Dr. Heim, »Bondedoktoren«, som han populært kaldtes, er blandt de myrdede. Han var kendt og højt skattet som Bondeforeningernes Organisator og var efter Verdenskrigen en af de førende ved det Bayeriske Folkepartis Grundlæggelse. Skønt Dr. Heim var henimod 70 Aar gammel og næsten blind, og skønt han for længst havde trukket sig tilbage fra al Politik og ikke betød den mindste Fare for nogen som helst, blev han altsaa ryddet af Vejen. Han var en ivrig Katholik. Hvor samvittighedsløst man i øvrigt gjorde det af med Menneskeliv, derpaa har vi i de sidste Dage faaet Bevis ved en Efterretning fra en privat, men helt igennem paalidelig Kilde. Ifølge denne blev en overbevist Nazist, som var mistænkt, myrdet over Hals og Hoved. Hans Hustru vidste i flere Dage ikke, hvor han var; saa først kom en af de allerhøjeste Førere næst efter Hitler og overbragte Askeurnen samt en oprigtig Beklagelse af, at hendes Mand var blevet uskyldig skudt. »The Tablet« svarer i denne Sammenhæng paa en Indvending, som en Indsender har rejst, nemlig at der ikke er Forskel mellem det Sindelag, hvormed Dr. Dollfuss samtykkede i, at der blev skudt paa Arbejderboliger i Wien under Februarrevolten, og Hr. Hitler, der koldblodig gav Befaling til at skyde i Berlin og München. Bladet siger meget rigtigt, at disse Arbejderboliger var kommunistiske Bolværker for Gudløsheden, hvad bl. a. den Modtagelse beviser, som de flygtede Oprørere fik i Moskva, og Artilleri blev ikke brugt, før flere Politibetjente og Soldater allerede var blevet dræbt. I München har man ikke givet et eneste Bevis for Røhms Komplot, og de mistænkte Ofre blev skudt, uden at de havde saa meget som rørt en Haand mod Diktatoren endsige skudt. I Østrig tilstod man efter den 25. Juli selv Oprørerne ved Standretten et udførligt Forsvar og lod kun henrette nogle af de allerværste, der havde gjort sig skyldig i Blodsudgydelse. Nazisterne i Tyskland fremlagde ikke engang efter d. 30. Juni Beviser.

Fra Vikariatet. Hs. Excellence Biskoppen er rejst til Belgien for at deltage i Averbode Abbediets Jubilæum. Under hans Fraværelse sendes alle Sager vedrørende Vikariatet til Provikar Pastor P. Schreiber.

Academicum Catholicum.

»Vesterhus«, Vestervoldgade 115^a.

Efteraarsemesteret 1934.

Onsdag
d. 5. Sept.	N. F. S. Grundtvig	Lektor Emil Frederiksen
Onsdag
d. 19. Sept.	Moderne Ungdoms
Opgør	Fuldmægtig Enoch Hjorth
Onsdag
d. 3. Okt.	Rusgilde	Hs. Excellence
Biskop Joseph Brems
Onsdag
d. 17. Okt.
d. 24. »
d. 31. »
d. 7. Nov.	1) Kirkebygningens Oprindelse og første Udvikling. 2) Helgendyrkelsens Oprindelse og Udvikling	Pastor Peter Schindler
Onsdag
d. 21. Nov.	Mystik og Kultus	Professor, Dr. phil.
Vilh. Grønbech
Onsdag
d. 5. Dec.	Kvinden i Samfundet,
katholsk og juridisk
belyst	Hofdame Utke Ramsing
Dommerfuldmægtig
H. Højris
Onsdag
d. 19. Dec.	Juleoratorium	

Alle Sammenkomster begynder Kl. 20.

Gæstekort à 1 Kr. udstedes af *Administratores* efter Henvendelse fra et Medlem. Til Pastor Schindlers *Studieaftener* er der gratis Adgang for alle, dog mod Køb af *Teksthæfter*. Mødet den 19. Sept. bliver en *Medlemsdiskussion*, hvortil der ikke udstedes *Gæstekort*. Mødet den 5. Dec. arrangeres som *Fællesmøde* med D. K. K. F., og der er kun Adgang for de to Foreningers Medlemmer.

Administratores: Formand: Pastor Knud Ballin, Bredgade 64, K. Palæ 59 (bedst Kl. 17—18, dog ikke Torsdag). Sekretær: Stud. mag. Ellen Nielsen, Falkoneralle 44^a, F. Telf. Nora 2452 v (bedst Mandag Kl. 19—21. Kasserer: Driftsinspektør Aage Lorenzen, Svane-møllevej 61, Hell. Helrup 1094 y.

A.C. Onsdag d. 5. Sept.: Lektor ved Stockholms Högskola Emil Frederiksen taler om N. F. S. Grundtvig.

St. Ansgar Kirke. Tirsdag d. 4. Sept. læses den h. Messe for Mødreforeningen.

St. Antoni Kirke, Brh. Fra Søndag d. 2. Sept. er Messetiderne om Søndagen atter Kl. 8 (stille Messe) og Kl. 10 (Højmesse). Fredag d. 6. September Kl. 19,30: Jesu Hjerter Andagt. Derefter **Meningesmøde**. Adgangskort hentes i Præsteboligen.

Gudstjenesten i Taastrup holdes for Fremtiden hver 2. og 4. Søndag i Maaneden Kl. 10.

Spejdernes St. Laurentii Trop i Roskilde har en Bøn til Bladets Læsere. Troppen mangler en Del Cykler til mindre bemidlede Børn og spørger derfor Venner og Bekendte saavel som ubekendte Velgørere, om de ikke kunde tænke sig for en billig Penge eller helt gratis at afstaa gamle Cykler til dem. Paa mundtlig, telefonisk eller skriftlig Besked derom til Redaktionen vil Cyklerne blive afhentede.

Kirkelig Kalender.

Sep.	2. S. 15. Søndag e. Pintse.	Sept.	9. S. 16. Søndag e. Pintse.
	3. M. Ferialdag.		10. M. Nicolaus af Tolentino.
	4. Ti. Ferialdag.		11. Ti. Protus og Hyacinthus.
	5. O. Laurentius Justiniani.		12. O. Marias Navn.
	6. T. Ferialdag.		13. T. Ferialdag.
	7. F. Ferialdag.		14. F. Korsets Ophøjelse.
	8. L. Marias Fødsel.		15. L. Marias syv Smerter.

Sept.

Ugens Messebønner.

2. S. 15. Søndag e. Pintse (706—542); 2. *Sæt Bønner*: Stephan, Konge af Ungarn (1068—903), 3. *Sæt Bønner*: Om de helles Forbøn ([120]—[105]).
3. M. † Ferialdag (706—542), uden *Gloria* og *Credo*; 2. Om de helles Forbøn, 3. For alle afdøde troende (1140—[113]), 4. Efter frit Valg; alm. Præfation (525—42).
4. Ti. † Ferialdag (706—542). uden *Gloria* og *Credo*; 2. Om de helles Forbøn, 3. Efter frit Valg; alm. Præfation.
5. O. † Laurentius Justiniani ([34]—[34]); 2. og 3. som Tirsdag.
6. T. † Ferialdag (706—542); alt som Tirsdag.
7. F. † Ferialdag (706—542); alt som Tirsdag. — Der kan i Dag — den første Fredag i Sept. — ogsaa læses Jesu Hjertes Messe.
8. L. . Marias Fødsel (1069—903); 2. Adrian.

Af Sidetallene i Parenthes gælder det første den ny Udgave af Messebogen (1926), det andet den gamle Udgave (1907). Er der kun anført eet Tal i Parenthesen, gælder det den ny Udgave.

Anm. Paa de med † mærkede Dage, kan Præsten efter frit Valg læse Sjælemesse og andre Votivmesser, hvorfor man paa disse Dage ikke kan regne med, at de her angivne Messer læses.

M.-K. Rosenkranssognet. »Maria Rosenkransdronning« M. Mandag d. 3. Septbr. Kl. 20 i Frbr. Allé 74. Søndag d. 9. Septbr. F. K.: i Messen Kl. 8. — Jesu Hjerter K. f. Mænd. F. K.: Sønd. d. 2. Sept. Kl. 8½. Efter endt Sommerferie genoptager den sine ugentlige Møder Torsdag den 6. Sept. Kl. 8. — »Immaculata« genoptager sine Møder Tirsdag den 4. Sept. Kl. 4½.

Katholsk Klub afholder Møde paa Hotel Phønix Onsdag d. 5. Sept. Kl. 20. Dagsorden: 1) Budget for 1934—35; 2) Planer for den kommende Saison forelægges; 3) Eventuelt. Medlemmerne anmodes indtrængende om at give Møde af Hensyn til Punkt 3.

Bestyrelsen.

Jesu Hjerter Kirke. Stenosgade. Sunday, Sept. 2nd, Mass with English Sermon at 11⁰⁰ A. M.

Lukkede Eksercitier for Damer

i Assumptionsklostret paa Rygaard fra Tirsdag d. 16. Okt. Kl. 17 til Lørdag den 20. Oktbr. efter Messen.

Opholdet koster 10 Kr., alt iberegnet. Anmeldelse sker enten til Assumptionsklostret, Bernstorffsvej 54 eller til P. Lucas S. J., Stenosgade 4.

Deutscher Gottesdienst beginnt Sonntag d. 2. Sept. 10 Uhr in der St. Knuds Kapelle Vestervoldg. 115 und wird hernach gehalten an jedem 1. und 3. Sonntag im Monat.

FREMMEDESPROG-TRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN).

Svanemosegaardsvej 4. Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.

Færdig fra Reduktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.

Afleveret til Postvæsenet Torsdag d. 30. Aug.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

82. Aargang

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kroner Kvartalet (inclusive Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 St., København K. Telefon: Pa æ 3762, Kl. 13-16). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kroner aarligt. — Redaktør: Pater G. Scherz, Hans Bogbinders Allé 2, København S; Telefon Amager 3202; bedste Træffetid Kl. 13¹/₂—14¹/₂

Nr. 36

Søndag den 9. September

1934

INDHOLD: Kristelige Stavrim. — Dræber Askesen Livsglæden? II. — For tyve Aar siden. — I de Gudløses Land. — En Czar, som blev Eneboer. — Katholske Missioner. — En af Vikingernes Æt. — Hellig Olav Kilde paa Lolland. — Nye Bøger. — Fra Hovedstad og Provins. — Fra den vide Verden. — Avertissementer. — Kirkelig Kalender. — Ugens Messebønner.

KRISTELIGE STAVRIM.

*Kristi Kors
er Kraftens Kilde,
den, som dræbte
Dødens Brod.
Kald din Sjæl
til Korsets Fod.
Tving med Tro
din træske Tanke.*

*Kristi Kors
er Kærligheden,
Offersindets
Arnested.
Aldrig evner
een at yde,
hvad vor Herre
har fuldbragt.*

*Kristi Kors
er Kampens Kaar,
Øxehug
mod onde Aander.
Til det sidste
skal vi stride,
ej for Spot og Spe
vi spares.*

*Dødens Kors
blev Livets Daad,
undsigt derfor
alt det onde.
Kæmp din Kamp
i bitter Kvide,
bli'r du end
din Broders Fjende.*

*Sejrens Kors
skal ej du svigte.
Paa din Pande
skal det prentes.
Da skal du
paa Dommens Dag
evigt eje
Aandens Liv.*

J. S.

Dræber Askesen Livsglæden? II.

Hvis den af Jesus Christus anbefalede Askese virkelig dræbte Livsglæden, vilde den uvægerligt være dømt. Den burde i saa Fald kaldes Menneskeslægtens Fjende, som alle og enhver maa vogte sig for.

Men hvem der kender Evangelierne, ved, at alt, hvad Jesus sagde og gjorde her paa Jorden, gik ud paa at føre os Mennesker frem til en evigvarende Højtidsglæde. Endnu den sidste Aften før Lidelsen begyndte, forsikrede vor Frelser, at han havde opfordret sine Disciple til Samfund med ham ved gensidig Kærlighed, for at hans egen Glæde kunde være i dem og deres Glæde blive fuldkommen (Joh. 15, 11).

Glæde, umaadelig stor og uforgængelig Glæde, er altsaa efter Christi Plan og Lære ligefrem Maal og Bestemmelse for hele vor Tilværelse. Dog lover Skriften ikke blot Glæde i Himlen, men anbefaler dens Pleje allerede her paa Jorden. »Giv dig ikke hen til Bekymring, og lad ikke Kummer nage dig. Hjertets Glæde er Liv for Mennesket og Hellighedens udtømmelige Skat. Menneskets Fryd forlænger hans Dage. Forbarm dig over din Sjæl for Guds Skyld og tag dig sammen. Saml dit Hjertes Tanker til Helliggørelse og hold Bekymring borte fra dig. Thi mange har Sorgen dræbt, og Bekymring gavner intet.« (Sir. 30, 22 ff.) Endnu bedre kendt er Pauli stadige Opfordringer til Glæde: »Glæd jer altid i Herren! Jeg gentager det: Glæd jer!« (Fil. 4, 4.)

I Evangelierne kan man ogsaa tydeligt se, hvor den Kreds af Mennesker, der omgav Christus, skulde søge og finde Glæde. Som Hovedkilde paaegede han den rene Samvittighed; endvidere Samvær og Samfund med ham, Slægtens Forløser; og endelig fuldkommen Hengivelse i Guds Vilje. Men han lod ogsaa sine Disciple øse af Kilderne til de naturlige Glæder, saasom Naturens Skønhed, det flittige Arbejde, den til Evnerne svarende Livsopgave, den af og til tiltrængte Hvile og Fornyelse af Livskræfterne og endelig Omgang med ædle, ligesindede Mennesker; ja en Dag stod Disciplene og beundrede Kunst, som Templet i Jerusalem var et saa imponerende Eksempel paa.

Det var altsaa et helt System af Glæder, Christus benyttede som Opdragelsesmidler ved den Uddannelse, Apostlene fik i hans Skole. Derfor er det ganske utænkeligt, at de asketiske Principper, som Christus faktisk samtidig har opstillet, skulde have haft til Hensigt (eller blot det Resultat), at nedrive igen, hvad han havde bygget op: en Religion, hvori Kærlighed, Glæde og Fred er de bærende Kræfter. Nej, naar Jesus ogsaa forlangte Forsagelse af denne Verdens Goder og Redebonhed til at bære det daglige Kors (Lk. 14, 36); naar han ogsaa talte om, at man skulde give Afkald paa det dyrebareste og kæreste, vi har, som Øje, Haand og Fod, i Tilfælde af, at de bliver Aarsag til Synd (Mt. 18, 8 ff.), og naar han forlangte Taalmodighed under uretfærdig Forfølgelse for Himmerigets Skyld (Mt. 5, 11 f.), saa kan enhver uhildet Iagttagelse let konstatere den positive og meget frugtbare Tanke, der staar bagved det paalagte Offer: mindre værdifulde Glæder skal Christi Disciple give Slip paa for at sikre sig højere og varigere.

En ganske kort Overvejelse gør dette Standpunkts Rigtighed aldeles indlysende. Selv om det nemlig er meget sandt, at naturlige Glæder er en værdifuld og ofte ligefrem nødvendig Hjælp til at kunne vedligeholde den aandelige Glæde i Gud, i hans Forsyns Veje og i at kunne og skulle tjene ham, saa opdager skarpe Øjne dog let og med fuldkommen Sikkerhed, at de naturlige Glæder er saa forgængelige og kortvarige og smaa, at de aldrig kan mætte

Sjælen helt. Ikke sjældent ødelægger de ligefrem Menneskets Kraft. De røber derved, at de fra Skaberens Side ikke er tænkt som Maal i sig selv, men kun som Hjælpebidler til at opnaa noget højere. Derfor er de undergivet den samme hellige og gennemgribende Lov, der behersker alt, hvad vore Øjne møder i Livet. Den kan formuleres saaledes: »Brug den naturlige Glæde, for saa vidt og saa længe som den tjener til at skaffe dig den højere og varigere Glæde; men nægt dig den bestemt, hvis den hindrer eller sinker dig i at vinde den evige Glæde.« Baade med Hensyn til Genstand og Omfang maa den naturlige Glæde altsaa rette sig efter det Krav om Selvfornægtelse, som Jesus Christus har stillet for at muliggøre større, ædlere og varigere Tilfredsstillelse af Hjertets Lykketrang.

Med disse Kendsgeneringer in mente kan man kun undre sig over, at der i vore Dage findes Mennesker, som paastaar, at den kristne Askese dræber Livsglæden. Lige det modsatte er jo Tilfældet: dens Formaal er at fremme og forøge Glæden og gøre den varig ud over det korte Jordeliv.

Men hvem er det da, der tør fremsætte saa meningsløse Beskyldninger? Foruden dem, for hvem Driftslivets Tilfredsstillelse er det højeste, de kender, og det eneste, de bryder sig om, er det navnlig de ikke saa faa, der forveksler den kristne Askese med den buddhistiske, hvis egentlige Kendemærke er Resignation, hvis højeste Maal er Passivitet, og hvis Øvelser gaar ud paa en mekanisk Tilintetgørelse af Sansernes Liv for at opnaa en Slags aandelig Tilintetgørelse i hypnotisk Ekstase som Forsmag paa den kommende Udslukning (Nirvana). Jesus derimod prædikede ikke Passivitet, men højspændt Aktivitet, ikke Nirvana, men Guds Rige d. v. s. Personlighedens højeste Udfoldelse og den frivillige Hengivelse til Gud, den absolute Sandhed og Godhed.

Dog skal det ikke nægtes, at den samme Beskyldning ogsaa engang imellem høres fra Katholiker, som (f. Eks. i Klostre) øver sig i Askese efter Jesu Anvisninger og alligevel siger, at de ikke finder den Glæde og Fred i Christi Efterfølgelse, som Herren har lovet. Et velkendt historisk Eksempel er Luther. Hvad skal man sige til det?

Jo, at Askesen i saadanne Tilfælde deler Lod og Skæbne med Skriften og de hellige Sakramenter (med mindre der foreligger Sygdom eller lignende). Om Guds Ord i Biblen siger jo Apostlen Petrus, at det bliver til Menneskenes Fordærv, naar ukyndige og ubefæstede fordrejer det (2. Petr. 3, 16). I Menigheden i Korinth var der ifølge Paulus mange aandeligt syge og svagelige, ja døende, fordi de ved uværdig Altergang spiste og drak sig Fordømmelse. (1. Kor. 11, 29 f.)

Har vi altsaa hidtil betragtet Askesen som en glædebringende »Gave« fra Christi Haand, skal vi næste Gang ganske kort undersøge, hvordan den som »Opgave« løses af Herrens Disciple. Det er en ny Side af samme Sag, og den kan kaste Lys over en hel Del Spørgsmaal i den kristne Livsførelse.

F. K.

For tyve Aar siden.

De første Dage i den store, blodige Kamp, som tog sin Begyndelse for 20 Aar siden, var samtidig de sidste for en hellig Pave: Pius X døde d. 20. August 1914. Rundt omkring i Verden ihukommer man nu hans Liv og Død, i steds større Kredse betragter man Pius X som Helgen og arbejder paa hans Kanonisation. Hvorledes henrandt de sidste Dage i denne Paves Liv, hine skæbnesvangre Augustdage 1914?*)

Følelsen af en Krig, som nærmede sig Europa, sønderrev Pavens Hjerte, saa meget mere som han i de senere Aar havde forudsagt, at den næste Krig vilde blive »il guerrone«, den store Krig. Over for Kardinal-Statssekretæren fremsatte han sin Mening derom i bestemtere Vendinger end over for mange andre. Han forudsagde Krigens Udbrud i 1914, ja i Maj 1914, da den amerikanske Gesandt blev kaldt tilbage af sin Regering og blev modtaget i Audiens af Paven, sagde denne: »De er lykkelig; De bliver ikke Vidne til den Krig, der snart skal udbryde.« Nogle

*) Vor Skildring støtter sig i Hovedsagen til Abbé Benoit Pierami, Vie du Serviteur de Dieu Pie X (Turin, Marietti, XVI og 219 S., ill. Pris Frs. 8), en udmærket Biografi om den hellige Pave, som blev offentliggjort for at fremme Pavens Kanonisation og ikke blot skildrer Pavens Livsvej fra Riese til Vatikanet, men ogsaa i særlige Kapitler hans Livsværk: Forsvareren for Kirkens Rettigheder, Modernismens Modstander, Præstestandens Reformator, Eucharistiens og Liturgiens Pave, og Helgenen.

Dage senere gentog han disse Ord i en Konsistorialtale d. 25. Maj.

Saa blev Verden opskræmt ved Skuddene i Serajevo, og snart stod Landene i Flammer. Pavens Smerte ved Tanken om de frygtelige Myrderier, som den moderne Tekniks rædselsfulde Vaaben vilde føre til, lader sig ikke beskrive. Han saa Nationerne ødelægge hverandre indbyrdes, han saa Præsterne blive kaldt til Vaaben, saa Folkemasserne være uden aandelige Førere; med Taarer udbrød han: »Mine stakkels Børn! Det er den sidste Prøve, Vorherre sender mig. Gerne vilde jeg give mit Liv for at kunne besværge denne frygtelige Svøbe.« Hans Smerte forøgedes, da han modtog de udenlandske Seminarister, som blev kaldt hjem af Mobiliseringsordren: »Stakkels Børn! Man river dem ud af deres fredelige Studier, af Helligdommens Glæde, af Broderkærligheden, og de gaar for at dræbe hinanden gensidigt.«

Den glødende Bøn om Fred, som Pius X sendte til Alverdens Katholiker, den 2. August 1914, gav Udtryk for hans Smerte og var det sidste Kærlighedsbudskab til hans elskede Sønner. En Bronkitis havde svækket hans Konstitution, og Bevidstheden om en Krig, der for hver Dag blev blodigere, havde slaaet ham helt ned. Naar man i Begyndelsen alligevel haabede paa at redde Pavens Liv, takket være den omhyggelige Pleje, han fik, saa lod en uventet Krise, ledsaget af Hjertesvækkelse, snart frygte det værste.

Snart vidste hele Verden, hvor kritisk det stod til med Pavens Befindende, og der blev en bestandig Kommen og Gaaen i Vatikanet. Pius selv var rolig; han velsignede dem, der omgav ham, betegnede dem med Korsets Tegn saa længe hans Kræfter tillod det, vedblev at bede til Jesus og Maria og ofre Herren sine Lidelser og sit Liv. Paa Peterspladsen stod Folket i tætte Skarer og bad Gud under Taarer om at bevare Paven for Kirken. Den hellige Faders Tilstand forværredes imidlertid fra Time til Time, uden at den mindste Klage derfor undslap hans Læber. Tværtimod var hans Ansigt straalende, og han syntes helt fortabt i Betragtningen af de himmelske Ting. Da han blev berettet, modtog han de hellige Sakramenter med en Andagt, som rørte de omkringstaaende til Taarer. Han havde mistet Mælet, men bevarede Aanden frisk og klar, forstod alt, trykkede deres Hænder, som kom for at kysse hans og bede ham om den apostoliske Velsignelse. De Prælater, som havde den Lykke at overvære den hellige Faders sidste Stunder, husker endnu med dyb Bevægelse et af de sidste Øjeblikke, hvor Pius tog Kardinal-Statssekretæren Merry del Vals Hænder i sine, trykkede dem inderligt og saa nogle

Øjeblikke ind i hans Øjne. I Dødsværelset herskede en dyb Stilhed, kun afbrudt af Hulken og Præstens Stemme, som bad Bønnen for de døende. Klokken var eet Kvarter over eet om Natten, da Pius gav sin Sjæl tilbage til Gud den 20. August 1914.

Hele Kristenheden ramtes af den dybeste Sorg, og mange klagede: »Den hellige Fader har været Krigens første Offer; han har ofret sit Liv for at afværge det frygtelige Myrderi.« Men alle Vegne hørtes ogsaa Stemmer som denne: »En Helgen er død.« Hans Testamente var et Vidnesbyrd om en hellig Uegennyttighed, som havde løst sig fuldstændig fra denne Verden. Det begynder med Paakaldelsen af den helligste Trefoldighed og en Akt af Tillid til den guddommelige Barmhjertighed. Derefter hedder det: »Jeg er født fattig, jeg har levet fattig, og jeg vil dø fattig. Jeg beder den Hellige Stol om at tilstaa mine Søstre Anna og Maria en Pension, som ikke overstiger 300 Francs om Maaneden og til min Kammertjener en Pension paa 160 Frs.« Han testamenterer sine Nevøer 10.000 Frs., men overlader til sin Efterfølger at stadfæste denne Gave, ligesom denne ogsaa skal bestemme, hvor vidt en Gave paa 100.000 Frs., som en Velgører havde bestemt til Pavens Familie, virkelig skulde bruges i dette Øjemed. Han beder, at hans Begravelse maa være saa enkel som de liturgiske Forskrifter tillod det: hans Lig skal ikke balsameres, men paa almindelig Vis begravnes under Vatikanbasilikaen. —z.

I de Gudløses Land.

(Sluttet.)

Og Forfatteren fortæller videre om Ærkebiskop A..., Christi Martyr, ædt levende af Utøj i Fængslet i A... Han blev fængslet, 75 Aar gammel, af G. P. U., fordi han havde givet Almisse til de udsultede deporterede Præster, hvad der i U. R. S. S. betragtes som en modrevolutionær Forbrydelse. Dommeren saa straks, at denne syge Olding ikke kunde leve længe under disse Forhold. Var det Umagen værd at lade, som om man førte Sag, fælde Dom og sende ham et Par Aar i Koncentrationslejr? Han kunde krepere uden det, bestemte G. P. U. I et halvt Aar ventede Ærkebiskoppen paa Døden, under Forhold, der trodser enhver Beskrivelse; han fik Blodstyrtning og Dysenteri; han var saa afkræftet, at han ikke engang kunde forsvare sig mod de tykke Maddiker, som Cellen vrimlede af; de krøb ind ad hans Næse, Øren og Mund. De nyarresterede blev ført ind i hans Celle af G. P. U.s Forhørsdommere, der sagde: »Hvis I ikke tilstaa, kan I ogsaa faa Lov til at raadne

öp saadan.« Da Ærkebiskoppen endelig var død, blev Liget i Hemmelighed bragt ud af Fængslet om Natten, for at Folk ikke skulde strømme til, og man begravede det i en Sump.

Vender man sig fra Biskopperne til de almindelige Præster, er deres Skæbne ikke bedre, men da de kendes af færre, vækker det ikke den samme Opmærksomhed. Men Tallet paa disse ukendte Martyrer er legio. Ser man bort fra den daglige Chikane, at Præster ikke har Valgret, Ret til Brød eller Husly, befinder de 99 0/10 af dem sig i Fængsel eller Koncentrationslejr. Resten havner i den saakaldte »Levende Kirke«, G. P. U.s Filial.

I By og paa Land svinder Antallet af Kirker ind. Forfatteren har tilbragt 4 Aar i en Provinsby med 200,000 Indbyggere. Der var i Begyndelsen 14 Kirker og ca. 40 gejstlige. Til sidst var der kun een Kirke tilbage, uden for Byen, paa Kirkegaarden; den betjentes af tre gamle Præster; de øvrige var deporteret til Polarzonen. Dette Eksempel er typisk for Flertallet af de russiske Byer; men ofte er der endda hverken Kirke eller Præst tilbage.

Ofte faar man Ram paa Præsten ved at paalægge ham en uforholdsmæssig stor Skat, som han ikke kan betale, hvorfor han fængsles. Men G. P. U.s almindeligste Fremgangsmaade er at anklage for modrevolutionære Anslag. Intet kan bevises, men Tilstaaelsen søges ofte fravristet ved Hjælp af Tortur: den anklagedes Fingre knuses i Dørsprækken; han faar f. Eks. kun Spegesild at spise og intet at drikke; eller han forhøres i timevis.

Præsterne er klar over, at al Modstand er unyttig. De betragter det hele som Prøvelser sendt ovenfra, som Forfølgelser for Christi Navns Skyld, som den hellige Skrift har forudsagt.

En Medfange fortæller om Munken T..., som havde været Adelsmand og Officer i den kejserlige Garde; nu da Religionsforfølgelserne begyndte, blev han Munk. De førtes sammen med en Flok andre, deriblandt ogsaa flere Kvinder, fra Fængslet ud til en Skov, hvor der skulde fældes Træer til Bygning af en Jernbanelinie. De havde gaaet i flere Dage uden varm Mad og næsten uden at gøre Holdt. Mange faldt om i Sneen og græd, Benene adlød dem ikke længere. Soldaterne slog dem med Geværkolben. Broder T... søgte at vække deres Medlidenhed, men fik kun selv et Slag med Kolben. Han var høj og mager og saa medtaget, at han svajede frem og tilbage. Men Øjnene straaledede, fulde af Henrykkelse. Han bøjede sig over dem, der faldt, og hjalp dem med at gaa videre. »Tænk dog paa, hvilken Lykke det er at lide netop i disse selvsamme Dage, hvor

Christus har lidt!« Og Skaren vandrede videre, gjorde Korssets Tegn, og ingen græd mere.

En Præst, der dyrkede de klassiske Forfattere, havde gjort Notater herfra paa Bagsiden af nogle engelske Løbesedler fra 1918, da han ikke kunde faa andet Papir. Men det var nok til at fælde ham; han dømtes til Døden.

Der er naturligvis Frafald blandt Præsterne, men gerne under saadanne Omstændigheder, at det næppe kan kaldes Frafald. Pastor T..... fra Tchernigov dømtes til 3 Aars Koncentrationslejr i Sibirien, fordi han havde givet Kommunionen til en døende i Tchernigov (hvad Loven for Resten ikke forbyder). Derefter sendtes han til P... i 5 Aar. Der gav han efter, han var ung, havde Hustru og et lille Barn. Han gav saa offentlig Afkald paa sin Præsteværdighed i Haab om saaledes hurtigere at opnaa Friheden. Snart fik han Arbejde paa en Fabrik i P... En Dag udbrød der Ildløs, og Bygningen brændte. Det skyldtes en Arbejders Uforsigtighed. Men T... blev arresteret, anklaget for at have paasat Ilden. Det var meningsløst, men han blev sat i Fængsel og underkastet Tortur, for at en Tilstaaelse kunde fremtvinges. Det lykkedes efter 7 Mdrs. Forløb. »Af Fejghed har jeg fornægtet min Stilling som Guds Tjener for at opnaa denne Verdens Goder; derfor vil jeg nu paatage mig Straf for at sone min Brøde.« To Dage efter blev han skuddt. Hans sidste Ord var til hans Fæller, som han bad om Tilgivelse for sit »Fald« og derpaa velsignede. Den, der først kom ud af Fængslet, skulde saa underrette hans Hustru om hans Død.

Forfatteren skriver i sin Dagbog: A..., d. 13. Dec. 1933: Jeg har i Dag været i G. P. U. for at blive indregistreret ligesom alle de deporterede. Foran mig staar der en Kone, klædt i en slidt Kjole og med Tørklæde over Hovedet. I Haanden har hun en lille Pakke i en Serviet. Ansigtet er ligblegt, som om hun led af Kræft. Øjnene har et Udtryk af fuldkommen Fortvivelse. Ved Siden af hende staar en lille Dreng paa 9 Aar. Hun naar frem til Skranken. »Hvad er der?« spørger Chefen. Konen skynder sig at svare: »Jeg leder efter min Mand; han blev arresteret for en Uge siden; der bliver sagt, at han er sendt i Lejren, og jeg har forhørt mig der, men han er der ikke. Vær saa god at se efter i Deres Liste.« Hun nævner Navnet. Han rasler med Papiret. »Det staar der ikke. Næste frem!« Men Konen gaar ikke, hun hager sig fast til Skranken og bønfalder ham om at se efter een Gang til. Et rasende Brøl svarer hende: »Jeg sagde, at han staar der ikke!« Nu nærmer Assistenten sig og siger: »Prøv at se paa Listen over de skudte; det forekommer mig, at jeg har set Navnet.« Paa ny rasler Papiret. »Alexandre N...«, raaber Chefen, »skuddt

i Gaar. Saa, den næste!« Konen lader Armene synke, Pakken falder til Jorden og gaar op; den indeholdt to Æg, et Stykke Brød og en lillebitte Pakke, sandsynligvis med Salt. Det er Levnedsmidler, Manden skulde have haft. Hun bøjer sig og famler rundt paa Gulvet for at samle det op, gaar saa langsomt hen til Udgangen med Drengen ved Haanden. Enke efter en skudt Præst — hvem vil vove at nærme sig en saadan? eller give hende Husly? Og Drengen? Han ender vel som Vagabond, Tyv, Morder maaske... Jeg følger efter dem. Men føler hun Trang til mine trøstende Ord? »Vor Far er blevet skudt. Gud give ham Himmeriges Rige... og hvad skal der blive af os, lille Jean?« siger hun og vender sig til Drengen uden at agte paa mig. Der siges, at om Morgenens var der kommet en Soldat, som havde jaget hende og Drengen bort fra det Hjørne af Stuen, hvor de boede. En Enke efter en skudt Præst er en farlig Klassefjende!

Hvem har ikke i Sovjets Aviser læst de Annoncer, hvor med en Præsts Familiemedlemmer haaber at opnaa nogenlunde Sikkerhed: »Jeg fornægter min Fader, Tjener ved Kirken..., som bedrager Folket med Religionen; jeg afbryder enhver Forbindelse med ham og fører et uafhængigt Liv i Kamp for det socialistiske Samfund.« Hvilken Tragedie skjuler der sig mon ikke bag disse Ord?

Engang, medens Forfatteren arbejdede paa et Sovjetkontor i Moskva, var det lykkedes ham dér at skaffe en Plads til en ung Mand, hvis Fader, som var Præst, var forvist til Sibirien i 3 Aar, og nu led Familien af Sult. Det gik godt en Maaned, saa underrettede en Kollega hemmeligt Kommunistpartiet, og alle Funktionærene blev indkaldt til Møde med Administrationens Repræsentanter. En Præstesøn paa et Sovjetkontor! Den lokale Fagforening holder en Tordentale. Hvem vover at have en »Klassefjende i sin Tjeneste? Den stakkels 16-aarige »Klassefjende« staar der — feberskælvende — og hører paa Fornærmelserne mod sin Fader. Fagforeningen bestemmer: »Han maa offentligt fornægte sin Fader, i modsat Fald afskediges han.« Afstemning. Alle stemmer Ja. Der bliver Tavshed. »Er du rede til at fornægte din Fader?« Hans Hoved er sænket, der er røde Pletter paa Kinderne... Hvad foregaar der bag Øjnene? Faderen, kræftsyg, døende, forvist — eller Moderen og Søstrene uden en Bid Brød? »Fornægter du?...« Kære, lille Sacha, hvilken Hjerteangst har du ikke maattet staa igennem i disse Øjeblikke!... »Jeg fornægter ham,« mumler han med næppe hørlig Stemme. Funktionærene, disse terroriserede Slaver, gaar deres Vej og undgaar at se hinanden i Øjnene. Ved Bordet sidder Præsidiets, det sejrende Proletariats Repræsentanter; saaledes opbygger de

det socialistiske Samfund. Da der var gaaet en Uge, hørte vi, at Præsten var død i Sibirien. Hver Gang jeg mødte Sacha, saa den stakkels Dreng i Jorden. —

To gamle Præster, der er deporteret til Petchora, skriver i Hemmelighed til Forfatteren, og det lykkes virkelig Brevet at naa frem. »Vi bor sammen med Fader P... i en lille Hytte, vi selv har bygget ved Bredden af Petchora. Sammen med os bor der tre andre deporterede, og foruden er to døde af Skørbug. Der er ingen menneskelige Boliger i Nærheden. Af og til kommer Samojejer med deres Rensdyr, men de er bange, det er forbudt dem. Sult lider vi ikke af, der er mange Slags Fisk i Floden; det er kun Brød, vi mangler. Vi vilde gerne have lidt Biskuit og noget The og Sukker. Desværre faar vi ikke Posten direkte, det er en G. P. U.-Agent, der bringer den hver tredie Maaned; hos ham køber vi Mel i Bytte for Fisk. Det Hus, vi har bygget, er ret stort, men her er frygtelig koldt; vi er jo hinsides Polarkredsen. Skægget er tit dækket af Rimfrost om Morgenen, naar vi vaagner. Vi taber dog ikke Modet, men takker Gud, fordi vi er her. Andre er blevet sendt til de geologiske Arbejder ved Petroleumskilderne i Vest-Oukhta, de har ingen Frihed, men bor i bevogtede Barakker og har aldrig Lov at hvile. Men vi kan læse Evangeliet, saa meget vi vil. Saadan er vort Liv. Bed for os Syndere. Med Hensyn til at ses igen, saa tror jeg ikke, det er muligt. Samojejen har lovet os at ekspedere dette Brev, men vi ved ikke, om han vil gøre det...«

Saaledes foregaar Udryddelsen af Guds Tjenere i U. R. S. S. Og det haster, Fristen er kort; inden 1937 skal den anden Femaarsplans vigtigste Maal være naaet: Ødelæggelse af det kapitalistiske Samfunds Klasser og sidste Rester — det vil i første Række sige Præsterne. Men at dette Maal vil naas, derom kan der efter Forfatterens Mening ingen Tvivl være; de sidste 15 Aars Erfaringer er en Garanti derfor. Og dog forregner Sovjet sig. Ved at dræbe Præsterne tror de at dræbe Kirken. De ser ikke, at de skænker den Martyrer, af hvis Blod engang nyt Liv vil blomstre frem. En af den russiske Følkesjæls skønneste Egenskaber aabenbarer sig hos disse forfulgte og martrede Mennesker: en vidunderlig Taalmodighed og Hengivelse i det uundgaaelige. Men det er ogsaa en kristen Dyd — for bag disse simpelt fortalte, levende Scener skimter vi næsten Ord for Ord andre, der fandt Sted for 1900 Aar siden.

Ved E. N.

En Czar, som blev Eneboer.

Der gaar i den russiske Befolkning det Rygte, at Czar Alexander I,*) Napoleons Overvindere Sygdom og Død i den lille By Taganrog ved det Asowske Hav var et Paaskud for at trække sig tilbage til Ensomheden og der slutte sit Jordeliv som en jævn Mand, fjernt fra Verden og i nært Samliv med Folket. Czaren led gennem hele sit Liv af svære Samvittighedskvaler; han følte sig medskyldig i sin Fader, Czar Paul I's Død, hvem de Sammensvorne med hans Billigelse skulde tvinge til at afstaa Tronen, men som de mod Alexanders Vilje myrdede. Under denne formentlige Blodskylds Byrde led Alexander hele sit Liv; han fordybede sig i Bibelen og søgte her en Vej til at lette sin Samvittighed. Det er bekendt, at Czaren ønskede at gaa over til den katholske Kirke og knyttede Forbindelse med den Hellige Stol for at modtage Absolutionen af Paven, og at kun hans Kroningsed, at styre sit Folk som russisk Czar og tro Søn af den græsk-orthodokse Kirke, afholdt ham fra Konversion. Overleveringen fortæller, at Czaren i Taganrog, hvor han opholdt sig af Hensyn til sin Gemalinde, Kejsersinde Elisabeths Sundhed, paa en Spadseretur blev Vidne til en Kosaks pludselige Død. Under Indtrykket af denne Begivenhed skal Alexander have besluttet paa samme Dag at forlade Verden for at begynde et nyt Liv i Bod og Ydmyghed, som et nyt Menneske, under andet Navn, med Blikket vendt mod Evigheden, fri for jordiske Pligter og verdslige Bekymringer. Den døde Kosak, som lignede Czaren skuffende, blev lagt paa Baaren i Czarens Uniform og efter Velsignelsen begravet i al Stilhed. En tom Kiste blev forseglet i Taganrog, sendt over Moskva til St. Petersburg og højtidelig bisat i Romanovernes Krypt. Den forseglede Kiste blev paa højere Befaling hverken aabnet i Moskva eller St. Petersburg. Da der i Trediverne i forrige Aarhundrede optraadte en høj, ærværdig Staretz i Sibirien og under Navnet Fedor Kusmitsch tog Ophold i Købmanden Chromows Gaard, genkendte Folket i ham Alexander Pawlowsch, eller, som han da kaldtes, Alexander Blagoslowenny, d. v. s. den Gudvelsignede. Senere boede han i Tomsk i et lille Hus, som Købmand Chromow byggede til ham paa sin Grund.

De Forskninger man desangaaende foretog i Slutningen af forrige Aarhundrede, førte ikke til noget Resultat. Man kunde ikke aabne Kisten for at erfare noget om den dodes

*) Alexander I blev født 1777 og døde 1825. Vor Artikel støtter sig til en Afhandling i »Schönere Zukunft«.

Identitet. Først senere, da Bolchevikerne aabnede Gravene, viste det sig, at Alexander I's Kiste var tom.

Legenden fik derved sin historiske Troværdighed. De emigrerede Forskere kunde i Udlandets Arkiver finde Beviser for Folkesagnet's Sandhed. Undersøgelserne er endnu ikke afsluttede; men Historieforskerne har nu Dokumenter, der taler for, at Alexander efter sin symbolske Død er traadt over til den kath. Kirke og ved en i Historien eksemPELLøs Forsagelse har sikret

sig Friheden og et tilbagetrukket Livs Stillehed for evige Værdiers Skyld. Den praktiske Katholicisme formaaede Czaren jo ikke at udøve, da der ingen katholske Præster fandtes i Tomsk. Saaledes har da den forhenværende Czar i Tomsk i Løbet af 30 Aar aldrig modtaget den h. Kommunion, men først kort før sin Død (19. Febr. 1864) modtaget Vandringsbrødet af den græsk-orthodokse Munk, Fader Bartholomæus. Et Besøg, som Nikolaus I, Alexander I's Broder og Efterfølger, aflagde

Czar Alexander I.

hos Fedor Kusmitsch i hans Enebo er bekræftet af Øjenvidner. Følget blev i Haven, medens de to Mænd underholdt sig alene i Hytten. Da Czar Nikolaus forlod Hytten, bemærkede Følget et mærkværdigt klart Lys i Czarens Øjne; han var dybt bevæget og gik tavs og selvforglemmende ud af Haven. Det vides ikke, hvorledes Alexander II og Alexander III har forholdt sig til Legenden; derimod er der klart Bevis for, at Nikolaus II ærede Fedor Kusmitsch som Alexander I. Han lod anbringe en Marmortavle paa Staretzens Gravmæle, som han besøgte paa en Rejse i Østen; den bærer Indskriften: »Her hviler den gudvælsignede Staretz Fedor Kusmitsch's Legeme.« Han har udmærket Fedor Kusmitsch med Titelen »Blagoslowenny«, en Titel, som kun en Czar har brugt, og som officielt anvendtes i Dokumenter; denne Czar var Alexander I. Her er enhver Tvivl og Misforstaaelse udelukket. Man kan med Sikkerhed antage, at

Czar Nikolaus raadede over Dokumenter, som kun var ham bekendt og bekræftede Fedor Kusmitsch's Identitet med Czar Alexander Blagoslowenny. En Undersøgelse, som endnu paa Czartiden foretoges fra privat Side, kaster noget Lys over det Bevismateriale angaaende Fedor Kusmitsch, som man formoder fandtes blandt Czarens hemmelige Aktstykker. Beretningen indeholder Fortællingen fra en Munk, som fulgte Fader Bartholomæus til Fedor Kusmitsch med Sakramenterne. Munken var da endnu Dreng, 12 Aar gammel, han maatte vente paa Præsten foran Døren, som førte ind til Staretzens Værelse. Hvad der foregik, kunde han ikke høre, men pludselig syntes han, at det lød, som om nogen var faldet ned; han aabnede Døren og saa Præsten, som laa paa Knæ foran Fedor Kusmitsch. Han kunde kun høre Ordene: »Majestæt! Mig er det, som maa falde paa Knæ for Eder«, saa løb han forskrækket og grebet sin Vej. Ogsaa den enkle Fortælling af Købmanden Chromows Datter har historisk Værdi. Fruen huskede, at hendes Fader efter Staretzens Død blev kaldt til St. Petersborg for at aflevere de Genstande, han havde faaet af Staretzen før dennes Død, nemlig nogle forseglede Breve og den h. Alexander Newskis Ikon (Czar Alexander I's Navnehelgen), som paa Bagsiden bar Catharina II's Initialer. Som bekendt ledede Catharina personlig den unge Tronarvings Opdragelse. Det er meget sandsynligt, at Brevet har indeholdt Staretzens Hemmelighed; den maa have været Nikolaus II bekendt, ellers var det udelukket, at han paa Eneboerens Mindetavle kaldte ham ved Alexander I's Ærestitel »Blagoslowenny«.

Fru Chromows Fortælling skildrer ogsaa Staretzens Sædvaner, som ganske var Czarens; han sad f. Eks. aldrig længe ved Maaltidet og holdt af pludselig at rejse sig og gaa op og ned i Værelset. Da Købmand Chromow, som nød hans uindskrænkede Tillid, bad ham nævne Navnet paa sine Forældre, for at han kunde bede for dem, svarede Fedor Kusmitsch: »I hele Rusland beder den hellige Kirke for mine Forældre.« Fedor Kusmitsch holdt sit Værelse pinlig rent. Han sov paa en Træbriks uden Madras eller Halm. Huset, hvori han havde levet, blev endnu før Krigen holdt fuldkommen i Stand; hvert Aar blev der paa den 30. August, Alexander I's Navnedag, holdt Gudstjeneste deri. Befolkningen paa Egnen kunde slet ikke begribe, at der gaves Mennesker, der nærede nogen Tvivl om Czarens Identitet med Fedor Kusmitsch.

Over Eneboerens Grav paa Kirkegaarden i Tomsk hævde sig til for kort Tid siden et prægtigt Gravkapel. En højtstaaende Ubekendt havde ladet det opføre; en Ubekendt, der kendte den Dødes Hemmelighed og i ærbødig Pietet agtede den Mands Vilje, som gennem et andet Liv søgte Vejen til Evigheden.

Katholske Missioner.

Buddhismen paa Sydhavsøerne.

For fire Aar siden gik der det Rygte i Pressen, at Lu-bitsch Lincoln, Ungarer af Fødsel, naturaliseret Englænder, Medlem af det engelske Underhus, alle Politikeres Skræk, vilde rejse til Kina for at blive Bonse. Han traadte ind i »Bau-huaschaen-niau« som Novice og vendte kort Tid efter i gule Klæder tilbage til Europa som færdig Ho-schan (det kinesiske Navn for Bonse). Her i Europa vilde han arbejde for Buddhismen, og i 1933 vendte han tilbage til Kina med 12 Elever (2 Belgiere, 2 Tyskere, 6 Fransk-mænd, 1 Italiener og 1 Lithauer).

Dette Eksempel illustrerer bedst, hvorledes Buddhismen gennem en Verdensmission vil blive en Verdensreligion. Japanerne gælder for at være de ivrigste Forkæmpere for Buddhas Lære. De forsøger ved Modernisering og Laan fra Kristendommen at vække nyt religiøst Liv og føler sig som Verdensbuddhismens Førere. Naturligvis bearbejder de for-trinsvis de japanske Kolonier i Sydhavet, de Kolonier, der tidligere stod under tysk Beskyttelse: Carolinerne, Maria-nerne og Marshalløerne.

Professor Hirose Ryogi, en fremragende buddhistisk Lærd, mener, at Buddhistmissionen i Sydhavet begyndte i 1914, da de tyske Missionærer maatte forlade Øerne grundet paa japansk Besættelse, men dengang forpassede man Lejligheden til at vinde Indpas, og da Jesuiterne i 1921 overtog Missionsarbejdet, »har Katholikernes Indflydelse igen faaet Overtaget, og det gamle Onde er blevet uud-ryddeligt.« Bonserne har kun naaet meget ringe Resulta-ter. De er mest henviste til japanske Embedsmænd, Sol-dater og Emigranter, ialt henved 20,000 Sjæle. Selve den indfødte Befolkning skal være ude af Stand til at fatte Buddhas dogmatiske og moralske Lære, og man maa til-passe den buddhistiske Religion efter Folkets Smag og Op-fattelsesevne. Folket vil kun have korte Bønner og bryder sig ikke om den altfor alvorlige Læsning, som den budd-histiske Sudra byder paa.

Det er særlig den katholske Mission, der virker hæm-mende paa Bonsernes Arbejde; om Protestanterne tales der næsten ikke. Hirose Ryogi siger, »at Buddhisterne maa ind-skrænke sig til den japanske Landbefolkning, for Jesui-terne, som er trængt frem alle Vegne, oingiver de indfødte fra Daaben til Graven med en Kærlighed og Omsorg, som gør det umuligt at udrydde deres Indflydelse.« Og en an-den ikke-kristen Japaner skriver fra Øen Saipan. »Alle ka-tholske Indfødte er klædt anstændigt paa. Alle, baade Mænd

og Kvinder, fører et udadledigt Liv, hvori de væsentlig adskiller sig fra deres hedenske Medmennesker.« Men trods alt Uheld planlægger Buddhisterne igen et storstilet Missionstogt til de japanske Sydhavsøer; efter alt at dømme behøver den katholske Mission ikke at frygte det. I 1921 kom de spanske Jesuiter til Sydhavet; de afløste de tyske Kapucinere og Missionærerne af Jesu helligste Hjerte. Dengang fandtes der 8244 Katholiker paa Øerne, og i 1932 var Tallet vokset til 17,882. Udviklingen viser, at den katholske Mission er blevet en Magt blandt de Indfødte, og dette ved ogsaa Buddhisterne. Professor Hirose Ryogi skrev den 29. September 1932 i et Blad: »Skulde man tro Sovjet, var Religionens Undergang nær og den katholske Kirke kun en ynkelig Ruin, men paa min sidste Rejse i Sydhavet blev jeg forbavset over at konstatere den katholske Kirkes Blomstring. Jeg blev overvældet som af et Vidunder.«
Ved C. H.-S.

En af Vikingernes Æt.

Hvem af de mange, der har set Lensgreve Josef Holstein-Ledreborg i de senere Aar, vilde egentlig have tænkt sig Muligheden af, at denne kraftige, ranke Mand var nær ved de 60 Aar? Hverken Sind eller Ansigtstræk, hverken Gang eller Holdning røbede denne Alder. End ikke paa Hospitalet, hvor Lensgreven for nogen Tid siden maatte bøde for, at han uden Hensyn til et Maveonde havde holdt en større Tale, kom man til at tænke paa en ældre Patient. Man kan ikke just sige om alle Danske, at de i deres Ydre minder om de gamle Vikinger; men Grev Holstein-Ledreborg kunde jeg forestille mig staaende i en Snekkes Stævn, djærv, myndig, Hersker over Storm og Bølger, Fører i selv den mest forvirrede Kamp. Men Tiden respekterer altsaa heller ikke Vikinger.

Lensgreven blev født den 5. September 1874 som Søn af forheuv. Konsejlspræsident Johan Ludvig Holstein-Ledreborg, den Mand, der huskes af os Katholiker som Ledreborg Kirkes katholske Grundlægger, som Politiker og Minister, theologisk-filosofisk Forfatter og glimrende Taler, Talenter, som ogsaa hans Børn fik deres Del af. Josef H.-L. absolverede Gymnasiet paa St. Andreaskollegiet, hvorfra han 1894 dimitteredes som Student. Baade Patres og Skolen bevares af Lensgreven i taknemmelig Erindring, han hører til dem, der smerteligst beklager Kollegiets Nedlæggelse. Om den passionerede Foldboldspiller og dygtige Theateraktør altid passede sine Lektier med lige stor Iver,

kan maaske hans Studiekammerater Lægerne d'Auchamps og Perch fortælle om; men sikkert er det, at Lensgreven gennem sine Studier har erhvervet sig en solid og selvstændig Viden, derpaa tvivler vist ingen, der har drøftet et eller andet Problem med ham. Klare Begreber, udbredte Kundskaber, stadig vaagne Interesser mødes i ham, og i alt Fald er den Evne at lytte til andre og at lære af af Livet ikke dræbt.

Studierne fortsattes ved det katholske Universitet i Freiburg i Svejts, hvor Lensgreven til sidst blev Dr. polit. paa en Afhandling om Landbrugslovgivningen i Danmark. At Studenten deltog i det tyske »Burschenleben«, var en Selvfølge: sin gamle Burschenschaft »Teutonia« har Lensgreven været tro indtil den senere Tids Omvæltninger, som jo ogsaa greb over paa det katholske Studenterforbund CV. Til de nazistiske Føreres Opgiven af det konfessionelle Grundlag vilde han ikke gaa med. I øvrigt har Grev Holstein ogsaa studeret Landbrugsforhold i Tyskland, bl. a. paa Grev Oppersdorfs Gods i Schlesien. I 1912, efter Faderens Død, overtog Grev Josef Grevskabet Ledreborg, som han siden har styret, bistaaet af sin elskværdige Gemalinde, Lensgrevinde Louise Christina, f. Komtesse Hamilton, fra Ovesholm i Skaane. En munter Flok Børn vokser op om det grevelige Par.

Lensgreve Josef Holstein-Ledreborg.

Lensgreven er helt igennem katholsk; man kommer til at tænke paa en Repræsentant for de gamle katholske, westphalske Adelslægter — Jorddrotter, barske i deres Opræden og dog hjertensgode, ikke mindst mod deres Bønder — eller Rons sorte Adel, naar man hører ham tage Standpunkt til et katholsk Problem. Kirkens Syn har præget hans sociale Ideer, kun faa herhjemme kender vist de pavelige sociale Encyklikaer bedre end han. Fra Troens Standpunkt bedømmer han de forskellige politiske Strømninger, ogsaa i vore Dage. Er der Tale om katholsk Praksis og Aktion, Organisation eller Undervisning, kan man

være sikker paa, at hans Løsning altid er katolsk og i Roms Aand. Og saa er han, skønt selv en myndig Mand, som den første rede til at underkaste sig katolsk Sandhed og Disciplin.

At denne Aand ogsaa præger Lensgrevens Virksomhed paa Ledreborg, er klart. Slotskirken derude er et katolsk Midtpunkt, som har hans Hjerte. Her ser man ham hver Søndag deltage i Gudstjenesten og med sin Sangstemme eventuelt retlede københavnske drilske Pigebørn, som synger for langsomt eller for hurtigt. Med Glæde var Lensgreven her Vært for de Tusinder, som samlede til det store St. Ansgars Stævne 1. Aug. 1926. En af de smukkeste Dage i Kapellets Historie var det, da Hs. Excellence Biskoppen d. 17. Juni 1933 kunde meddele Firmelsens Sakramente til 19 Firmander fra Ledreborg. Men især bør det fremhæves, at St. Bernhards Døtre, der allerede før Reformationen har haft Sæde i Danmark, ved Lensgrevens Initiativ fik Kloster i Landet igen. I 1920 tilbød Grev Holstein Biskop v. Euch Grunden til det lille Kloster, som siden er blevet kendt og skattet af mange som Allerslev Kloster. Tit og kraftigt har Greven hjulpet det lille Søstersamfund derude.

Men især vil vi ikke glemme Lensgrevens Virksomhed som Taler og Skribent. Hans Evner i denne Henseende viser sig paa det politiske Livs Arena. Som bekendt stillede Lensgreven sig to Gange til Rigsdagsvalgene og blev ved sidste Valg 1. Suppleant. At Venstrepartiet ikke bragte Lensgreven i den forreste Front, maa beklages, ikke paa Grevens, men paa Partiets Vegne. Saa meget mere glade er vi andre for Grevens Talervirksomhed i vore Rækker. Hvem der har hørt en stor Tale af Greven ved et katolsk Stævne, i Katholsk Klub eller under Arbejdet for den katolske Presse, kan ikke være i Tvivl om, at han er en af de bedste Talere, vi har. I korte, vægtige Sætninger forelægges Sagen. Der er ikke et Ord for meget. Hver Tanke finder han det bedste Udtryk for, med plastiske Billeder, folkelige Ord-sprog og ofte med Lune tales der for en Sag, altid saaledes, at Tilhørerne fængsles og Tankerne sættes i Bevægelse. Paradoksalt lyder mange Sætninger, og dog er de nøje beregnet, skarpt smældes Sandheder ud, men det vilde være forkert at mene, at Taleren ikke tager Hensyn til Personer og Kendsgjerninger. Til Taleren og Skribenten maa især »Nordisk Ugeblad« rette en hjertelig Tak, ikke mindst for den beskedne Selvfølgelighed, hvormed alle Tjenester bliver ydet. Idet vi derfor siger: Hjertelig til Lykke! føjer vi dertil Ønsket om, at Lensgreven endnu gennem mange Aar maa kunne virke for den katolske Sag herhjemme.

Fra Kirkens Fortid.

Hellig Olavs Kilde paa Lolland.

Olstrup Kirke skylder utvivlsomt den hellige Kilde, viet til den norske Helgen Kong Olav, sin Oprindelse. Den er først blevet opført som et Kapel, hvor rejsende i Middelalderen, der kom langvejs fra for i Midsommer-natten at søge Lindring i Kildens undergørende Vand, kunde høre Messen. Senere, antagelig i sidste Halvdel af det 14. Aarhundrede, er dette ved Hjælp af de troendes milde Gaver blevet udvidet og har faaet den Skikkelse, vi nu ser, en lille, kullet Munkestenskirke i romansk Stil med Tand-snitgesims og Rester af oprindelige Døre og højtsiddende, smaa Vinduer, som man brugte dem dengang. Disse Vinduer var da ofte prydet med Glasmalerier sammensatte af mange Smaastykker i Blyindfatninger, fremstillende forskellige Helgener, tilmed kan man gaa ud fra, at det anvendte Glas har været daarligt, saa det maa have været et meget dæmpet Lys, der i hine Tider kunde trænge ind i vore Kirker, og man forstaar derfor den betydelige Rolle, Vokslys og Kærter har haft i vore Forfædres Gudstjeneste.

Kirken blev indviet til den h. Laurentius, af hvem der hænger en Træfigur paa Skibets Nordvæg. Denne er blevet smukt oppudset, efter at den af en kirkeinteresseret Maribonit blev fundet i en næsten ukendelig Tilstand paa Taarnloftet.

En anden Ting af Interesse inden i Kirken er den paa Korets Sydмур anbragte Præstetavle af uregelmæssig Form, med de af Præsten Jacob Clausen digtede Vers om hver Præst i Tiden fra 1415 til 1642.

Tavlens Indskrift, hvoraf vi her gengiver de fire første Vers, lyder saaledes:

Ærindlef-Olsdorps Præste-Chronike
til 227 Aarstid beregnet.

De første tre haver været katolske
de seks sidste evangeliske.

Herr Henrik Ragaj.
Hidkaldet 1415, bortdøde 1440,
Præst her i 25 Aar.

Det aar, Johannes Hus blev brænd',
er jeg til denne kirke send',
en præst alt efter pavens skik,
og om min rente trette fik.
Jeg tænkt' af Olsdorps kirkes korn
at blifve rig: blev død tilforn.

Herr Peder (Jepsøn).
Hidkaldet 1440, døde 1478,
Præst her i 38 Aar.

Udi det aar, da jeg blev præst,
er trykeri paafunden.
Min formands sag om renten bedst
jeg ment' at være vunden.
Men der jeg kom til dette sted,
jeg andet fik at vente,
den sag gik Olsdorps kirke med,
og lang tid her jeg tjente,

Herr Roluf.
Hidkaldet 1478, døde 1517,
Præst og Provst tillige i 39 Aar.

Jeg følger her næst, som Roluf hedder med ære,
jeg blev Ærindlefs præst, straks herreds provst at være,
der vort Academi blev stiftet i Dannemarks rige.
Paven gjorde mig fri. Jeg tord' ej nogen mand vige. (vie)
Sognet glemmer ej mig, thi jeg paa Ærindlef stævne
vilkaar bragte for slig, at ejere breve mig nævne.
Mens de eger bestaa, som sig om kirken udbrede,
Roluf glemmes ej maa, thi han dem plantede spæde.

Herr Laurits Jibsøn.
Hidkaldet 1517, reformeret 1537, døde 1551,
Præst her i 34 Aar.

Herr Roluf døde bort, der Luther Gud til ære
Guds ord med fremgang godt begyndte først at lære.
Da jeg blev kaldte hid og efter munkeskik
betjente dette sted, til jeg forstand og fik.
Lov ske denne Herre Gud, som mig saa vel omvendte
samt alle danske folk, at vi Guds vej ret kendte.
Jeg var den første præst, som udi Ærindlef
til helligt ægteskab forlov frit given blev.

Af de to første Vers fremgaar, at Hr. Henrik Ragaj
havde en Proces om Nydelsen af Fæsteafgiften fra to Gaarde,
der sammen med andet Gods var tilskødet Olstrup Kirke.
Bispens Afgørelse gik ud paa, at Indkomsten tilfaldt Kir-
ken og ikke Præsten. Faa Aar efter rejste den nye Præst,
Peder Jepsøn, Sagen opstod, men med samme Resultat.

Ved Kilden opstod et Marked, som alle Steder, hvor
mange Folk samledes, og dette henlagdes efter Kirkens Ind-
vielse til dens Skytshelgen St. Laurentii Dag, den 10. Au-
gust, men blev i 1636 flyttet til Nysted, da den religiøse
Idé paa Grund af det vilde Leben, der efter Reforma-
tionen opstod, ganske traadte i Baggrunden. Paa Mar-

ken tæt Nordøst for Olstrup Kirke er en Grav med et Kildevæld. Det er Hellig Olavs, hvor levende Tro og Tillid til Guds Helgen engang forlenede Vandet med mere end naturlig Kraft; nu nyder kun Kvæget godt af Kilden, og kun Minderne lever langs den buskkledte Grav, hvor i længst henfarne Tider Kildegæsterne lejrede sig i Haab og Forventning.

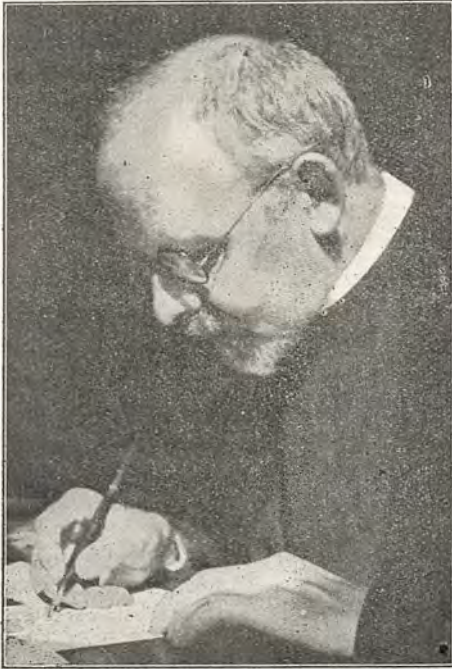
A. K.

NYE BØGER.

Thomas von Aquin, Die Menschwerdung Christi: 2. Bd. af Summa theologicæ fuldstændige tysk-latinske Udgave. Salzburg 1934 Anton Pustet, 22 og 519 S. Mk. 8,70.

I Fortalen til dette 2. Bind af Benediktinernes og Dominikanernes store Thomasoversættelse, som lige er udkommet, vies dette Christusbind til vor Tid og dens Mennesker. Hvor mange i vor Tid forstaar dette Skolastikkens Hovedværk og vil interessere sig for denne dybtgrundige og skarpsindige Fremlæggelse af Christi Væsen, Viden og Villen og alle de Problemer, som den inderligste Forening af Guddom, Sjæl og Legeme byder paa? Ingen Skepsis! Er Christus Verdens og Menneskeheds Midtpunkt, da er det endnu den Dag i Dag det allerstørste Spørgsmaal, hvorledes vi stiller os til Menneskesønnen, og da kan det ikke være tvivlsomt, at Thomas er en af de allerbedste Lærere til at indføre os i Menneskevordelsens Hemmelighed. Han har, efter Helgenlegenden, selv hørt af Christus: »Du har skrevet godt om mig, Thomas!« Han kunde bekende om sig selv, at han i Alverdens vise Bøger ikke har lært saa meget, som under den korsfæstedes Billede. Vi tvivler ikke paa, at han »har tegnet sin Summas Christusbillede paa Knæ, med skælvende, tilbedende Hænder«. Dette Bind har derfor visselig en stor Mission i vor Tid, saa meget mere, som Thomas her fremtræder paa et mesterligt, klart Sprog og Teksten er forsynet med Anmærkninger og Forklaringer, der letter ogsaa ikke filosofisk og teologisk foruddannede Forstaaelsen. Ogsaa danske Læsere, der nogenlunde forstaar Tysk, vil her have den letteste Adgang til de store Skatte, som den katholske Middelalders dybe og klare Tro har samlet til os. Skolastikken kan ved saadanne Oversættelser ogsaa holde Indtog i de Lande, hvor man endnu ikke kan give sig i Lag med Udgaver paa Landets eget Sprog.

FRA HOVEDSTAD OG PROVINS.

Pater Menzinger.

Som Resultat af vor lille Konkurrence kan vi fremlægge hoes-taaende Billede af Pater Menzinger. Det opfylder alle Betin-gelser, og vi synes, at det ikke blot er et godt Portræt, men det giver ogsaa Pater Menzinger i en Situa-tion, som minder om Jubilarens Forhold til vort Blad, hvis flittige Medarbejder han er.

Vinderen blev Pa-ter Wolfsberg.

Saa er der kun til-bage at bede P. Men-zinger om Forladelse, fordi vi, som han selv siger, har sat »Pris paa hans Hoved«.

St. Ansgars Fond.

Vi har modtaget og takker for følgende Bidrag:

Thidemann-Jensen	Kr.	5,00
Esther Mailand	»	10,00
Otto Barfred (4. Bidrag)	»	10,00
	Kr.	25,00
Tidligere indkommet	»	2751,88
	Kr.	<u>2776,88</u>

Bidrag modtages af Hr. Prüser, St. Annæ Plads 28, Giro 26,773, samt af Redaktionen, Giro 4198.

FRA DEN VIDE VERDEN.

Et katolsk Universitet i Salzburg.

Lige som det katolske Spanien agter at arbejde paa et katolsk Universitet i Santander, har østrigske og tyske Katholiker allerede for 50 Aar siden stiftet en Uni-versitetsforening, som skulde bane Vejen for et katolsk Universitet i Salzburg, i Lighed med andre katolske Høj-

skoler, f. Eks. i Svejts, Italien og Holland. Denne Tanke fremmedes ved de saakaldte »Salzburger Hochschulwochen«, som hver Sommer samlede katholske Lærde fra Alverden i Salzburg til Foredrag og Diskussion. I Aar blev disse Møder udmærket ved Forbundspræsident Miklas' Besøg, der den 15. August holdt en Tale, hvori han under store Begejstring meddelte, at Ministerraadet den 7. August havde truffet Beslutning om ved en Lov at tillade Oprettelsen af et frit, katolsk, filosofisk Fakultet i Salzburg, som skulde aabnes til Efteraaret. Forhandlinger med den Hellige Stol vilde straks blive optaget. Dermed vilde man ogsaa opfylde et kært Ønske af den afdøde Forbundskansler Dr. Dollfuss.

To nye svenske Præster.

I Altomünster læste den nyindviede svenske Præst Gösta Ponténs under stor Højtidelighed og i en tæt fyldt Kirke sin første hellige Messe Søndag den 29. Juli. Festprædiken blev holdt af Sognepræst S. Nordmark, som havde tilbragt Sommeren i Altomünster. I sin Prædiken opfordrede Pastoren alle til at bede for Sverige, som for Aarhundreder siden ved en Konges Magtsprog blev ført bort fra den rette Tro. — For den lille By Beuron, nær ved Sigmaringen Hohenzollern, blev Søndagen den 5. August en stor Højtidsdag. 8 Benediktinermunke blev præsteviede af Ærkebiskop Gröber, og blandt disse var ogsaa en Svensker, Pater Ansgar Tillqvist, som for flere Aar siden forlod Sverige for at blive Munk i St. Bendts Orden. Under Udfoldelse af alle Kirkens Ceremonier fuldførtes Præstevielsen. Dagen efter læste de 8 nye Præster deres første hellige Messe.

Lukkede Eksercitier for Damer

i Assumptionsklostret paa Rygaard fra Tirsdag d. 16. Okt. Kl. 17 til Lørdag den 20. Oktbr. efter Messen.

Opholdet koster 10 Kr., alt iberegnet. Anmeldelse sker enten til Assumptionsklostret, Bernstorffsvej 54 eller til P. Lucas S. J., Stenogade 4.

Hjem i Rom. Gæster modtages paa billige Betingelser i vort komfortable Hjem, centralt beliggende, ikke langt fra Banegaarden og god Sporvognsforbindelse til alle Dele af Byen. Nærmere Henvendelse til: Frkn. Marie Michelsen og Dagmar Mathiesen. Via Mecenate 59, Roma.

• SKOLEHJEM • SØLYST •

• ST. ANSGARS •

• HORSENS •

Den 18. August aabner Skolehjemmet paa ny. Uden Hensyn til Konfession optages: 1) Elever, der søger Skolehjemmets egen Skole. (Alm. Folkeskoleundervisning med Engelsk og Tysk). 2) Elever, der søger højere skoler i Horsens. Lektie læsning under Tilsyn paa Hjemmet, Manuduktion i Sprog og Matematik, Musikundervisning. Alle Elever uddannes til praktisk Gerning i Hus, Have o. s. v. Smuk Beliggenhed ved Fjord og Skov. Moderne Indretning. Badning i Hus og Fjord. Billig Pension. Forlang Prospekt. Henvendelse sker til Prioren. Telf. Horsens 2115.

Kirkelig Kalender.

<p>Sept.
9. S. 16. Søndag e. Pintse.
10. M. Nicolaus af Tolentino.

11. Ti. Protus og Hyacinthus.
12. O. Marias Navn.

13. T. Ferialdag.

14. F. Korsets Ophøjelse.

15. L. Marias syv Smertes.</p> | <p>Sept.
16. S. 17. Søndag e. Pintse.
17. M. Frans af Assisis Saarmærker.

18. Ti. Joseph af Cupertino.
19. O. Januarius og Lidelsesfæller. — <i>Tamperdag</i> *),
20. T. Eustachius og Lidelsesfæller. — Vigilie.
21. F. Matthæus, Apostel og Evang. — <i>Tamperdag</i> *).
22. L. Thomas af Villanova. — <i>Tamperdag</i> *).

*) Faste- og Abstinensdag.</p> |
|--|--|

Sept.

Ugens Messebønner.

9. S. **16. Søndag e. Pintse** (710—545); 2. *Sæt Bønner*: Gorgonius (1072—908), 3. *Sæt Bønner*: Om de helliges Forbøn ([120]—[105]).
10. M. Nicolaus af Tolentino ([50]—[50]).
11. Ti. † Protus og Hyacinthus (1073); 2. Om de helliges Forbøn, 3. Efter frit Valg.
12. O. Marias Navn (1074—907).
13. T. † Ferialdag (710—545), uden *Gloria* og *Credo*; 2. og 3. som Tirsdag; alm. Præfation.
14. F. Korsets Ophøjelse (1074—912).
15. L. Marias syv Smertes (1077—916); 2. Nicomedes (1077—915).

Af Sidetallene i Parenthes gælder det første den ny Udgave af Messebogen (1926), det andet den gamle Udgave (1907). Er der kun anført eet Tal i Parenthesen, gælder det den ny Udgave.

Anm. Paa de med † mærkede Dage, kan Præsten efter frit Valg læse Sjælemesse og andre Votivmesser, hvorfor man paa disse Dage ikke kan regne med, at de her angivne Messer læses.

M.-K. St. Ansgars K. »Det gode Raads Moder« **M**: Tirsdag d. 11. Sept. Kl. 19¹/₂. — **Rosenkransskirken.** »Maria Rosenkransdronning« **F. K.**: Søndag d. 9. Sept. i Messen Kl. 8.

Conventus missionariorum hauniensium erit die 11. hujus hora 4¹/₂ ad St. Annam.

Katholsk Arbejdsanvisnings Bureau.

Plads søges: Snedker, ev. priv. Arb.; en Bogbinder eller hvad som helst.

Plads tilbydes: ung Pige ved Formiddags Husgering (straks); en dygtig Husassistent, kendt med Madl. (straks).

Ansøgning med ev. anbefalinger sendes sammen med Paa-tegning af Deres Præst til B. Jetmar, Nørre Søgade 13, Kbhvn. K. Telf. Bven 8626.

FREMMEDESPROG-TRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN).
Svanemosegaardsvej 4. Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.

Færdig fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.
Aflleveret til Postvæsenet Torsdag d. 6. Sept.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

82. Aargang

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kroner Kvartalet (inclusive Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 St., København K. Telefon: Palæ 3762, Kl. 13-16). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kroner aarligt. — Redaktør: Pater G. Scherz, Hans Bogbinders Allé 2, København S; Telefon Amager 3202; bedste Træffetid Kl. 13¹/₂—14¹/₂.

Nr. 37.

Søndag den 16. September

1934

INDHOLD: Sancta Maria av Averbode. — Dræber Askesen Livsglæden? III. — Omkring Fanø-Mødet. — Heroisk Kristendom. — Ti Aar i Sverige. — Jesuiter i Norden. — Hvad gøres der i Danmark for Jødernes Omvendelse? — Pater Georg af Sachsen. — Fra Hovedstad og Provins. — Fra den vide Verden. — Avertissementer. — Kirkelig Kalender. — Ugens Messebønner.

Sancta Maria av Averbode.

Tilegnet Hs. Excell. Biskop Josef Brems.

Í flogfari fór eg högt móti ský,
motorarnir ýldu sum løvur —
og skýggini sýntust sum silvurlond
ið skyggðu av gulli um hævur;
tað var sum vit flugu mot himnastrond;
at signast har av gud fadirs hond,
ið grøðir alt sorlað og brotið,
alt meinslað og sundurskotið.

Í kloystri í Flandria lýddi eg á
tær messur ið munkar har sungu —
við halgum og høgum tonarlag
framborna á Cæsars tungu
teir sendu sínar bønir avstað
sum dúgvur á flog eftir oljublað —
í hvítum kápum og koti —
teir munkar í Averbode.

Og aklar skinu og urgan læt —
 tað var sum í himneskum dasti,
 sancta Maria moy fyri altari stoð
 og í góðsku og eymleika glæsti —
 tað kenndist sum eg kundi grátið blóð,
 tá hon signaði meg hitt himnalljóð,
 og heilaði sorlað og brotið —
 sancta Maria av Averbode.

J. H. O. Djurhuus.

Den færøiske Forfatter J. H. Djurhuus har, da han i N. U. læste om Biskoppens Rejse til Averbode, i taknemmelig Erindring om sit eget Ophold i det belgiske Abbedi tilsendt os dette Digt om en Rejse derned, som skete ad Luftvejen, og Indtrykkene fra de hvide Munkes Kloster. Da det ikke vil være lige let for alle vore Læsere at forstaa Klippeøernes Sprog, hidsætter vi Oversættelsen af de tre Vers i Posa:

I Flyvemaskine for jeg højt mod Sky, / Motorerne brølede
 som Løver, / og Skyerne saas som Sølvlande / med Guldglans
 over Højderne. / Det var, som fløj vi mod Himmelstrande / for
 dér at velsignes af Gud Faders Haand, / der heler alt søndret og
 brudt, / alt mishandlet og sønderskudt. — — I Klostret i Flan-
 dern lyttede jeg til / de Messer, som Munkene sang der. / I hel-
 lige og højhaarne Rythmer og Toner / og udtalte paa Cæsars
 Tungemaal / sendte de deres Bønner af Sted / som Duer paa
 Flugt efter Oljeblad / i hvide Kaaber og Kutter, / Munkene i
 Averbode. — — Og Messeskrud skinnede, og Orglet tonede. / Da
 var det som i himmelsk Glans, / Sancta Maria stod for Alteret /
 i al Godheds og Ømheds Straaleglans. / Det følte, som kunde jeg
 have grædt Blod, / da hun velsignede mig, Himmelmøen, / og he-
 lede alt søndret og brudt, / Sancta Maria af Averbode.

Dræber Askesen Livsglæden? III.

1. Tag det Ny Testamente frem. Læs med Eftertanke Herrens Bjergprædiken i Matthæusevangeliet (5.—7. Kapitel), og du vil uvilkaarligt føle, at vor guddommelige Mester her opstiller et Ideal og tilbyder en Gave, som bestaar af Sandhedens straalende Lys, Guds Naades indre Hjælp og Budenes og Raadenes stærke Støtte til vor svage Vilje. Men lige saa bestemt vil du ogsaa blive klar over, at den tilbudte Gave bliver for dig den højeste Opgave, som din

Virketrang overhovedet kan løse her paa Jorden. Gaar du systematisk i Gang med denne Opgave, saa øver du dig i Jesu Christi »Askese«.

Hvad der skal opnaas derved, er Aandens Frihed, til Trods for at vi i vort Legeme stadig føler os bundet ved Naturens og Sanselighedens tyngende og ofte nedværdigende Lænker. Vejen til Maalet er hensynsløst Brud med alle jordiske Hindringer, der stiller sig i Vejen for, at vor Person kan blive »fuldkommen som vor Fader i Himlen« er det. Jesus tænker ikke paa Flugt ud af Verden for fejgt at blive fri for dens Ubehageligheder og Lidelser, men han ønsker Overvindelse af denne Verden for at bevare Sjælens Renhed, sikre Aandens indre Frihed og dens Herredømme over det lavere i os og tilvejebringe de ydre Betingelser for uforbeholdent at kunne bruge Sjælens og Legemets Kræfter i Guds Riges Interesse.

2. Kun Gud i Himlen kan tælle dem, der ved at følge Christi Lære og Eksempel angaaende Askesen er blevet de lykkeligste Mennesker, Verden har kendt. Men det er ogsaa sandt, at der er mange, i hvis Hjerte Jesu Sædekorn ikke har givet Glædens Afgrøde, hverken hundrede eller tresindstyve eller tredive Fold. Denne Menneskeklasses sure Miner, gnavne Væsen og bitre Ord giver ikke sjældent udenforstaaende Anledning til at paastaa, at Askesen dræber Livsglæden.

Men det er altsaa Jordbundens Skyld, ikke Frøkorsets! Aarsagerne kan være ret forskellige. Lad os nævne de vigtigste. Nogle hører Christi Opfordring til at gaa ind ad den snævre Port og vogte sig for de falske Profeter, som kommer i Faareklæder, men indvendig er glubske Ulve. De tager ogsaa imod Indbydelsen, men indtil Livets sidste Øjeblik forstaaer de aldrig rigtigt Herrens Plan, fordi de i deres Magelighed eller af andre lignende Grunde ikke vil fordybe sig i hans egentlige Tanke. Derfor tillægger de slet ikke det asketiske Arbejde den Betydning, det i Virkeligheden har.

Kirkehistorien kaster desværre et beskæmmende Lys over dette Forhold. Den berømte Dominikanerpater H. Denifle († 1905), som beherskede Middelalderens Theologi og dens Historie som ingen anden, udtalte sig engang om Aarsagerne

til, at Begejstringen for Christi asketiske Ideal henimod Slutningen af Middelalderen var forsvundet i flere af de daværende Ordenssamfund. »Efter nøjagtige historiske Undersøgelser«, sagde han, »kom jeg til det Resultat, at Grunden var Forsømmelsen af den betragtede Bøn i Klostrene.« Det kan nu heller ikke være anderledes. For hvordan skulde Christi Rigdomme kunne gøre Indtryk paa Hjertet og sætte Viljen og de legemlige Kræfter i Bevægelse, hvis Forstanden overhovedet ikke kender dem?

Om vor egen Tid er man vist nødt til at sige, at det klare Øje mangler hos alt for mange. Folks religiøse Indsigt, Overbevisning og Forstaaelse staar ikke i det rette Forhold til deres Kundskaber paa verdslige Omraader. »Kend din Gud«, fristes man til at tilraabe de blinde, der hverken vil høre Guds Ord i Kirken eller læse i det Ny Testamente og i Katekismus for saa at overveje det hørte eller læste.

Men der er i vore Dage endnu en anden Fjende, der vil ødelægge den Glæde, som vor Frelser vil vise os Vejen til. Lad os kalde den »det delte Hjerte«. Gang paa Gang opdager vi jo, at vore lønlige Tanker og Ønsker gaa Troløshedens Veje. Vi kan ikke sige om os selv, hvad David i sit Hjertes Enfoldighed kunde udtale overfor Herren: »Jeg ved, min Gud, at du prøver Hjerterne og har Behag i Oprigtighed; af oprigtigt Hjerte har jeg givet alt.« (1. Krøn. 29, 17.) Vort Hjertes Tale er ikke Jaja, Nej-nej, men en Vaklen frem og tilbage mellem Gud i det Høje og det lave i os eller omkring os. Med andre Ord, der mangler alt for ofte Oprigtighed og Redelighed, Troskab og Paalidelighed i vort Forhold til Gud. Kampen mod Synden er ikke helt igennem ærlig, men ganske efter eget Behag leger vi med Synden, skønt vi véd, at den er Guds Fjende og vor egen Sjæls Fredsforstyrrer. Jeg tænker her ikke paa de Svaghedssynder, som vi ikke helt kan undgaa, men paa dem, der hunder i den onde Vilje, i det delte Hjerte.

3. Profeterne havde forudsagt, at Troskab engang skulde være Kendetegnet paa den nye Pagt og Guds Folk i den kristne Tid. »Vær tro indtil Døden, saa vil jeg give dig Livets Krone« (Joh. Aab. 2, 10) er derfor den Lede-

stjerne, som efter Christi Ord skal bestemme vort Livs Gang, for at han ved Vejs Ende kan modtage os med den Hilsen: »Ret saa, du gode og tro Tjener! Gaa ind i din Herres Glæde«. (Mt. 25, 21 f.) Saa store Goder opnaar vi imidlertid kun, naar vi til Trods for Verdens Egoisme, der er en vedvarende Fristelse og Smittefare for os, gør Alvor af Hovedbudet i Kristendommen: »Du skal elske Herren, din Gud, af hele dit Hjerte, af hele din Sjæl og af hele dit Sind«; og det andet: »Du skal elske din Næste som dig selv«. Desuden er det nødvendigt at knytte de to Dyder, Guds- og Næstekærlighed, paa Sjælens dybeste Grund sammen ved hin blivende Livsfølelse og rodfæstede Sindelag, som den førkristne Verden overhovedet manglede en Betegnelse for, og som vi nu kalder Ydmyghed eller det kristne Barnesind overfor Gud. Det er jo den Dyd, som adskiller den af Jesus forkyndte Retfærdighed fra farisæisk Hovmod og Selvretfærdighed, fra Dømmesyge og Foragt for Medmenneskene.

En Katholik, der ikke vil betale den Pris, kan ikke faa Del i den Glæde og Fred, som Christus kun har tilsagt dem, der virkelig elsker Gud af et rent Hjerte, en god Samvittighed og uforstillet Tro.

De udenforstaaende derimod, der mener, at Christi Askese i den katholske Kirke dræber eller svækker Livsglæden, skal vide, at dette kun er Tilfældet hos dem, der halter til begge Sider — til Gud og Verden —, men ikke hos dem, der tjener Gud med et helt Hjerte og en villig Sjæl.

F. K.

Omkring Fanø-Mødet.

Fanøkonferencen var med sine 200 Repræsentanter fra hele Verden utvivlsomt noget af et »almindeligt Kirkemøde«. Men der var dog Forskel! Et rigtigt almindeligt Kirkemøde, et katholsk Koncil bestaar af Paven og Biskopperne (samt ligestillede Prælater). Her var ingen Pave og kun nogle faa Biskopper, men dernæst en Mængde andre Deltagere, Professorer, Præster, Repræsentanter for Ungdommen. Et katholsk Kirkemøde foregaar paa Latin. Paa Fanø taltes Engelsk, Fransk og Tysk; Salmerne blev sunget paa Dansk. Men der var dyberegaaende Forskelle. Der blev talt meget

om Autoritet. Menneskene, sagde man, længes efter den store Autoritet. Mange mener at have fundet den i den »autoritære« Stat. Mod denne Autoritet vilde Fanømødet sætte »en virkelig kristelig Autoritet, der gør Statens overflødig« — der holder Statens indenfor de rigtige Grænser, havde det været klogere at sige. »Kirken«, blev der sagt, — altsaa den protestantiske — »kan skabe denne Autoritet, fordi den er international«. Meningen med denne Udtalelse er vanskelig at fatte. De protestantiske Kirker er jo netop ikke internationale, men Lands- og Folkekirker. De to Sammenslutninger, der havde indbudt til Kongressen: »Verdensalliancen for internationalt Venskab gennem Kirkerne« og »Kirkeligt Verdensforbund for Liv og Arbejde« er ganske vist internationale, men dette kan ikke begrunde nogen Kirkens Autoritet over Nationerne — i hvert Fald ikke større end den, Folkeforbundet har, eller en Esperanto-Kongres.

Pressen beledignede Fanø-Mødet som »en Begivenhed i Verdensformat«. Den lille Ø har faaet »et uforgængeligt kirkehistorisk Navn«. Dermed er næppe sagt, at Fanø-Mødet ogsaa har afgørende Indflydelse paa Tingenes Gang ude i den store Verden. Det hverken formulerede »Definitioner« eller udtalte »Anathemer« (Bandlysninger), men nøjedes med »Resolutioner«, der nok vil paavirke den offentlige Verdensmening, men næppe vil blive respekteret de Steder, de er adresserede til.

Det manglede ikke paa Stof til et Kirkemøde. Den moderne Verden er fuld af Problemer og Brist, som hverken det enkelte Menneske eller den enkelte Stat kan raade Bod paa. Af alle disse Spørgsmaal er ét blevet det altoverskyggende paa Fanø-Mødet: Forholdet mellem Kirke og Stat. At man med denne Formulering udelukkende sigtede til de kirkepolitiske Tilstande i Tyskland, kunde der ikke længe være Tvivl om.

I Sammenligning dermed traadte det andet Emne, som Kongressen havde taget op til Drøftelse: Fredssagen, temmelig i Baggrunden, skønt nogle Pacifister med fanatisk Iver gik ind for den. De forkastede enhver Form for Forsvarskrig som Skalkeskjul. »Vi bør møde Fjenden vaabenløs og i Bøn.« »Vi bør vove Freden ved at prisgive Sikkerheden.« »Som Kristen bør man ikke sætte sig til Modværge, selv om ens Far eller Mor blev myrdet.« »Hellere være fredstiftende Buddhist end Kristen, der forsøger at forsvare Berettigelsen af Krig.« Der hørtes i øvrigt i denne Debat en Udtalelse, der interesserer os Katholiker. Fhv. Rigsretspræsident Simons fremhævede Vanskeligheden for Tyskerne ved at indtræde i det økumeniske Arbejde. »For hvor hørte man i og efter Krigen den økumeniske Kirkes Røst for

international Retfærdighed? Kun Pave Benedikt traadte ind for en Forstaaelsesfred. Enkelte andre Kristne talte ganske vist ogsaa, men deres Røst druknede i Vaabenlarmen.« Til Trods for de yderliggaaendes Fordømmelse af al Krig var Fredsdebatten præget af en forstaaelig Pessimisme i Tanken paa den stigende Nationalisme, Ungdommens Opdragelse til Vold og Had, Klasse- og Racemodsætningerne, Rustningskapløbet og Folkeforbundets Svigten.

Saa vigtige Drøftelserne af den tyske Kirkestrid og Verdensfreden end var, havde man dog af en kristen Verdenskongres kunnet vente, at et tredje Emne ikke blot en enkelt Gang blev strejft, men taget op til alvorlig Behandling, nemlig de kirkepolitiske Forhold i Sovjet-Rusland. Dette kunde man have ventet saa meget desto mere, som der jo ogsaa var Repræsentanter for den orthodoxe Kirke til Stede. Selv om de tyske Protestanters Skæbne stod denne overvejende protestantiske Kirkeforsamling nærmere, er dog Sovjets Forfølgelse af orthodoxe og katolske Kristne af saa gigantiske Dimensioner og rummer saa uhyggelige Færemønter for hele Kristenheden, at alle andre Interesser maatte være af underordnet Betydning i Sammenligning hermed. En kraftig Protest havde været paakrævet saa meget desto mere, som den øvrige Verden tier og fraternerer. Med Rette bemærkede et russisk Kongresmedlem: »Hele Rusland er en Koncentrationslejr. Hvilke Følelser har det fremkaldt? Hos Enkeltpersoner dyb Medlidenhed, hos Folkene liden, hos Staterne ingen. De mest antikommunistiske Stater anerkendte Sovjet først. Staten har intet Hjerte.«

Dermed skal ikke være sagt, at Behandlingen af de tyske Forhold ikke var paa sin Plads. Nogle Journalister fandt, at Fanø-Mødet mere lignede en »diplomatisk Stormagtskonference« end en kirkelig Kongres. Hvor ofte har man ikke beskyldt den katolske Kirke og ikke mindst vor nuværende hellige Fader — Konkordaternes Pave — for at drive Politik? Nu ser vi, at selv protestantiske Kirkemænd, der dog betragter Politik som noget Kirken uvedkommende, kan blive politiske, naar Forholdene kræver det. Den langvarige Diskussion om Sagen — for en stor Del for lukkede Døre — tyder maaske paa, at man bevægede sig paa et uvant Gebet. Pastor G. Sparring-Petersen gør i hvert Fald opmærksom paa, at »Reformatorerne — Luther og Calvin — udviklede ingen kristelig Statsfilosofi, medens katolske Theologer altid har færdedes hjemmevant paa disse Felter. Naar lutherske Theologer har vovet sig ind paa disse Gebeter, er de desværre som Regel forfaldet til Imperialisme eller den rene Romantik.«

Fanø-Kirkepolitikkerne har været heldigere. De har fun-

det rigtige Ord i en Sag, som det ikke var let at tage Stilling til. De var jo begge Trosfæller, baade de, man ønskede at beskytte, og de, man vilde tage Afstand fra. De tyske Kristne, Hitlers haandgangne Tilhængere, udgør som bekendt 60 % af Menighederne. Man ønskede ikke nogen Sprængning af Kongressen, heller ikke vilde man understrege den Splittelse i den tyske Protestantisme, der er en Kendsgerning. Man følte dog Ansvarets fulde Tyngde — Ansvar et over for Evangeliets Renhed og Frihed. Begge Dele staar i Fare i den hitlerske Stat. Racetheorien, Jødehadet og endnu mere den Rosenbergske Germanisering af Kristendommen, der er i aabenlys Strid med Evangeliet, paanødes Folket ved en hensynsløs Ensretning. Forfatningsstridige Indgreb i Kirkernes Organisation, Revselse af bekendelsestro Præster, Tvangsforanstaltninger mod Ungdomsforeninger, et hemmeligt Statspolitisk Spionage, Krav om Ed til det nye Kirkeregimente, Udelukkelse af Oppositionen — Barmensynoden — fra Kirkemødet, er lige saa mange Angreb paa Kirkens som paa Samvittighedens Frihed. Mod disse Kendsgerninger forflygtiges Hitlers Ord om Bekendelsens Ukrænkelighed og Hævdelsen af den kristne Stat.

Fanø-Mødet har draget Konsekvenserne af den kirkepolitiske Situation og i en Resolution taget Afstand fra den tyske Stats Indgriben i de kirkelige Forhold og erklæret sig solidarisk med den bekendelsestro Opposition. Samtidig var Resolutionen dog affattet i en saadan Tone, at selv den tyske Delegation maatte anerkende »Broderskabets Aand«; den stemte Nej, men afrejste ikke. Imidlertid fremkaldte Resolutionen et skarpt officielt Svar fra det tyske Kirkeministerium, hvori man bl. a. beklagede, at »der ligesom ligger et Slør over største Delen af Udlændingenes Øjne, saa de ikke kan se Forholdene, som de virkelig er«. Man fristes til at spørge, om ikke omvendt den nationalsocialistiske Psykose gør det nye Tyskland blindt for den kirkepolitiske Sandhed. Bladet »Der Angriff«, i hvilket Nazismen fejrer sine Orgier, gaar saa vidt, at det omtaler Fanø-Mødet under Overskriften »Løgne paa Fanø«. I hvert Fald kan man ikke, som den tyske Delegation mente, kalde Fanø-Resolutionen for en uberettiget Indblanding i Tysklands indre Forhold. Den fanøske Sympathitilkendegivelse for den nødstedte tyske Bekendelseskirke havde ogsaa vi Katholiker kunnet skrive under paa.

A. Menzinger S. J.

Heroisk Kristendom.

Under Titlen »Den kristna Falangen« *) har den unge, svenske Forfatter Sven Stolpe udsendt seks smaa Afhandlinger om nogle af de betydeligste katholske Skikkelser i moderne fransk Aandsliv. Stolpes Udvikling har ført ham fra en æstetisk Livsdyrkelse gennem en Periode af Fortvivlelse (Romanen »I Dødens Venteværelse«), og paa dette Tidspunkt er han stødt paa den katholske Tanke; med sin brændende Sandhedstrang har han ved Studium af Frankrigs unge, katholske Skribenter søgt at forstaa, hvordan Mennesket naar frem til Tro paa sande Værdier — til Kristendommen. Bogen bærer Pascals Portræt paa Omslaget, og fælles for de skildrede Personligheder er, at de alle, før eller senere i Livet, er kommet til at staa Ansigt til Ansigt med Gud og da har givet ham deres Ja.

Ernest Psichari, Renans Dattersøn, har Johannes Jørgensen lært os at kende i de første Kapitler af »I det yderste Belgien« (1916), men siden Psicharis Død ved Fronten 1914 er der udkommet en Samling Breve fra ham og en Biografi, forfattet af hans Søster, og man er nu bedre i Stand til at følge hans Udvikling.

Den ydre Anledning til hans Konversion blev hans ugenældte Forelskelse i en ung Pige. For at komme over dette kastede han sig ud i Militærlivet, lærte Orden og Autoritet at kende, og i Ørkenensomheden under Saharas brændende Sol bad han sin første Bøn til Gud. **) Hans Ven, Jacques Maritain, den senere saa kendte Skolastiker, var ham i denne Tid til uvurderlig Hjælp med sine Breve, og da den sidste Krise kom i 1913, var det ham, der hjalp Vennen frem til Skriftemaal og Altergang. Netop som Psichari var blevet klar over, at han vilde være Præst, udbrød Verdenskrigen, og han meldte sig under Fanerne; allerede i Krigens første Maaned faldt han under et heltemodigt Forsvar af sit Batteri. Men da havde han vist Tusinder af unge Franskmænd Vejen frem.

En anden af de unge, for hvis Gudsforhold Krigen blev af afgørende Betydning, var Jacques Rinière. Som Stolpe kom han fra en raffineret æstetisk Livsanskuelse, og det blev Claudels katholske Digte og Dramaer, der fik ham til i et flammende Brev at bede Claudel vise ham Vej til at blive Kristen. Herpaa følger nu en mangeaarig Brevveksling, hvor den »mandige, urokkelige, suverænt trosvisse« Claudel kæmper for at bringe den urolige, selvoptagede

*) Alb. Bonniers Forlag, Stockholm. 242 S. Kr. 4,75.

**) Se Romanen »Hovedsmandens Rejse«.

unge Digter til Troen. Det lykkes ikke, Rinière veg tilbage for de vældige Krav, og i flere Aar stod han fuldstændig under Indflydelse af André Gide, og det saa ud, som om Claudels Arbejde havde været forgæves. Og dog søgte Rinière stadig at naa frem til Omvendelse. Julen 1913 gik han til Alters; det var »en Handling, i hvilken hans ædle

Jacq. d'Arnoux, Flyver i Verdenskr., blev skudt ned, brækkede Rygraden og blev derved lammet. Med uhyre Viljesanspændelse genvandt han sine Lemmers Brug.

og suveræne Omdømme havde større Del end Følelsens Krav,« og Vel-signelsen ved dette Skridt blev han først klar over nogle Maaneder senere, da han sad i Fangenskab i Tyskland. Den tvungne indre Koncentration bragte Ro i hans Indre, for første Gang stod han skælvende over for det hellige Mysterium, Guds Nærværelse, med den ærlige Bekendelse: mea culpa. I sine Dagbogsoptegnelser taler han ofte om »Guds gode List«, det er ikke ved theoretiske Spekulationer, han er naaet til Tro, men ved at se Guds Førelse i Livets Hændelser. Paaskelørdag 1915 skriver han: »I Morges gik jeg altsaa til Alters. I Forgaars Skriftemaal ved Barak 26, i alles Nærværelse, med alle dem, der ventede i en Halvkreds bag mig. Man kunde godt høre mig. I hvert Fald hørte man,

hvad Præsten sagde til mig. Da Tiden var begrænset, gik det hele meget hurtigt. Inden jeg traadte frem, sagde jeg til mig selv for at berolige den modstræbende Uro, der greb mig: Her er altsaa det glubende Maskineri, som jeg skal kaste mig levende i! Bare to Skridt fra mig. Nu behøves der bare en lille bitte Bevægelse til. Jeg gjorde den.« Han beder: »Min Gud, bliv ved at bearbejde mit Hovmod, hjælp mig at be-
tragte mig selv som et ingenting.« Men der kom mange Prøvelser senere, og tilsyneladende holdt han efter Hjemkomsten til Frankrig, ganske op med at praktisere. Det var hans ulyk-

kelige Vane altid at forstørre sine egne Fejl, saa de ganske lammede ham. Han manglede aldeles Claudels Tryghed og glade Tillid. Saa kaldte Gud paa ham for sidste Gang — paa Dødslejet. »Nu har jeg endelig fundet, hvad jeg saa længe har søgt.« Til sidst fuldstændig Vished og Klarhed: »Nu er Portene aabne, jeg skal se det guddommelighed Lys. Nu er jeg vidunderlig frelst.«

Stolpe giver dernæst en ung, fransk Flyver, Jacques d'Arnoux's Lidelseshistorie under og efter Krigen, hvorledes han ved Troens Hjælp træner sin Vilje til at slaa Fortvivlelsen ned og staalsætte de ødelagte Nerver. Kun een Ting vil han: »Min Gud, din hellige Vilje. I den skal jeg finde Styrke og Sejr for evigt. Herre, jeg velsigner dig, at du har skænket min Svaghed dette stærke Panser, din Lidelses stærke Skjold.«

To af Paris's mest ansete Kritikere, Henri Massis og Charles du Bos, har i Løbet af de sidste ti Aar fundet frem til et levende Gudsforhold. Massis er kendt for sit voldsomme Angreb i Aarene før Krigen paa Universitetets positivistiske Videnskab, som var blevet til et afskrækkende System af Sjælløshed og Snusfornuft. Bergsons filosofiske Forelæsninger virkede med til at bryde Vej gennem Skepticismen. Foruden Bergson har Charles Péguy og Jacques Maritain bidraget i høj Grad til, at Massis fandt frem til den kristne Tro. Det skete ogsaa i Løbegravene.

(Slattes.) Ved E. N.

Ti Aar i Sverige.

P. Leander Haase O. S. B., den svenske Biskops Sekretær, har i »Kölnische Volkszeitung« (21.-8.-34) skrevet en Artikel om katholsk Kirkeliv i vort Naboland. Den former sig som et Tilbageblik paa de sidste 10 Aar, hvor Biskop Joh. Müller har styret det svenske Vikariat.

I Løbet af det sidste Aar har de katholske Menigheder i Sverige fejret Tiaarsdagen for deres Overhyrdes Komme til Landet og hans Virksomhed i Norden. Mange Beviser paa Ærbødighed og Taknemmelighed har Biskoppen modtaget. Hvad sand apostolisk Iver og klogt maalbevidst Arbejde samt inderlig Kærlighed til vor hellige Kirke her har udrettet i dette Tiaar, til Trods for at den svenske Bispemitra ofte har været en Tornekrans, er enestaaende i den svenske katholske Kirkes Historie i den nyere Tid. I Steden for 5 har det apostoliske Vikariat nu 10 selvstændige Stationer, som alle har et eller flere Filialkapeller. Præsternes Antal er steget fra 10 til 23. 120 Søstre af forskel-

lige Samfund virker i de smaa Sogneskoler, i Sygeplejen eller i karitative Anstalter. Hälsingborg, Oskarström, Norrköping og Bromölla har faaet deres egne Kirker. I Örebro er en Kirke under Bygning. Lokaler til at holde Gudstjeneste — lejede Rum, hvor der læses Messe een eller to Gange om Maanedn — har kunnet indrettes i Landets to Universitetsbyer Uppsala og Lund, samt i Linköping, Borås, Landskrona og Visby paa Øen Gotland og flere andre Steder. En ny Gren af Birgitta-Ordenen, »Birgittasøstre«, stiftet af Elisabeth Hesselblad, svensk Konvertit, aabnede i 1923 i Djursholm, lige uden for Stockholm, et Rekreationshjem for Damer. Elisabethsøstre (de graa Søstre fra Breslau), som i over 60 Aar har udøvet stor og velsignelsesrig Virksomhed paa mange forskellige Steder ved Skoler, karitative Anstalter og ambulante Sygepleje, oprettede 1926 i Stockholm, 1930 i Malmø og 1933 i Gävle, deres egne, moderne indrettede, smaa Sygehuse. Ogsaa Norrköping har nu sin egen lille Filial af Elisabethsøstre. Polske Søstre, »Mariæ-Tjenerinder«, fra Moderhuset Pleszew, har nedsat sig i Oskarström og Hälsingborg. De fattige Skolesøstre fra München har overtaget St. Eriks Sogneskole i Stockholm-Syd, og ved St. Eugénias Skole i Stockholm-Nord samt i Göteborg virker St. Josefs Søstre fra Chambéry. Dominikanerinder, 3. Orden fra Moderhuset Pensier ved Freiburg i Schweiz, — oprettede i 1931 i Stockholm et Hjem for enligstillede Kvinder og unge Piger. To Dominikanere fra Pariser-Provinzen gør Tjeneste i Kapellet og den franske Koloni. Tyske Salesianere har i Hovedstaden oprettet et Læringshjem. Kapellet, et forhenværende Smedeværksted, blev indviet paa Mariæ Bebudelses Dag i 1931.

Foreningslivet har overalt faaet nyt Opsving. Der er for nylig dannet et Rigsforbund, som omfatter alle Ungdomsorganisationer, og som særlig skal opretholde Kontakten med den Ungdom, der ofte lever fjernt fra Præst og Kirke. Foreningernes Theateraftener besøges gerne af Ikke-Katholiker, som ogsaa deltager i de aarlige Valfarter til Vadstena, den h. Birgittas Helligdom, og til den h. Ans-gars Ø, Björkö.

Ikke-Katholikernes Deltagelse i Gudstjenesten er særlig paa de store Festdage betydelig, og det samme er Tilfældet, naar der af og til holdes religiøse Foredrag i Vintermaanederne. I Fastetiden holdes saadanne Foredrag foruden paa Svensk ogsaa jævnlig paa Tysk og Fransk.

Selv om Tallet paa Konvertiter ikke synes stort (hidtil omkring 30 om Aaret), saa maa man ikke overse de ganske overordentlig vanskelige Forhold i Sverige. Den nationale Tradition, fremfor alt den i Folket stadig levende Erindring om Sveriges Stormagts-tid under Gustav Adolf,

Historieundervisningen i Skolerne med ensidig protestantisk affattede Lærebøger, ja hele det herigennem paavirkede offentlige Liv, som ganske naturligt igen paavirker Familielivet, alt dette danner ofte meget store Hindringer. Folket er helt igennem uvidende om den katholske Kirkes egentlige Væsen og Lære. Sveriges Beliggenhed, skilt fra det øvrige Europa, bidrager sandsynligvis ikke saa lidt her til. Og dog er der i Sverige som i det øvrige Skandinavien en Bevægelse henimod Katholicismen; man kan ikke se bort fra, at der, navnlig i de sidste Aar, har vist sig en stedse større Forstaaelse for den katholske Kirke, særlig i de dannede Kredse, som ved Rejser i Tyskland, Italien og andre Lande er kommet i Berøring med katholsk Liv, saaledes at man møder Moderkirken med mere Højagtelse og mindes, hvilken Indflydelse den katholske Kirke har haft paa Kultur og Civilisation. Beviser herfor er lejlighedsvise Avisartikler og Bøger paa historisk og religiøst Omraade, skrevne af Protestanter, som for blot ti Aar tilbage vilde være fremkommen med den skarpeste Kritik, men nu fremlægger deres Synspunkter i en mere saglig og behersket Form.

Jesuites i Norden.

Et særdeles originalt Tilbageblik over 400 Aars Ordenshistorie i Kirkens Tjeneste har P. Ludvig Koch, S. J. givet, idet han har udsendt et Jesuiterleksikon,*) et monumentalt Værk om Jesuiterordenen, som i mange Hundrede Artikler behandler dens Organisation og Aand, dens Arbejder og Resultater, dens betydeligste Medlemmer, Lærde og Helgener. Skal der virkelig et L e k s i k o n til for at finde rundt i Jesuiterordenen, spørger man grundende over den gyldne Titel paa det store blaa Bind? Men har man bladet lidt i Bogen, spørger man ikke mere, blændet af alle de store Navne: Ordenens Theologer, Filosofer, Naturforskere, Jesuiternes Venner og Modstandere, eller interesseret i alle de historiske Begivenheder, Aandsretninger og Strømninger, som Jesuiterne har spillet en Rolle i. Man behøver blot at citere nogle Stikord: Bollandister, Dostojevski, Jesu Hjerte Andagt, Neudeutschland, Svensson, Taxil, Teater, Tacchi Venturi og Mussolini, for at forstaa, at Ordenens Virksomhed spændte og spænder over alle det menneskelige Livs Omraader.

*) Koch Ludvig, S. J., Jesuitenlexikon, Die Gesellschaft Jesu einst und jetzt. Paderborn, Bonifaciusdruckerei, 1934, Leks. Form. 1878 S. indb. Mk. 22,—.

Et Par Prøver! Der findes i Bogen en Liste over alle Jesu Hjertes Budbringere Verden over, 56 ialt. Vor egen Budbringer er med sine 1600 Abonnenter langt fra den mindste, den kommer ind som Nr. 13; dens Kollega i Venezuela eller Ecuador har kun hver 1500, den græske Budbringer 500; saa er der ganske vist ogsaa et Par, der har et Oplag paa over en kvart Million. — Eller har De ikke hørt noget om, at der findes Jesu itinder? Her oplyser Artiklen os om, at der i alt Fald har været betydelige Tilløb til saadanne Ordensdannelser, at en spansk Enkedronning endog fik Optagelsesbrev til Jesu Selskab, (hvad der ganske vist ikke betød mere, end at hun stod under Patrenes aandelige Ledelse), og at en storlaaet Tanke, undfangen af Mary Ward, om at stifte en Missionsorden for Kvinder med den samme Organisation som Jesuiterne, som bl. a. skulde opsøge de engelske Katholiker i Forfølgelsens Tid, var nær sin Realisation. — Hvem ved, at Kinabark staar i Forbindelse med Jesuiterne og oprindeligt kaldtes Jesuiterpulver, fordi Selskabets Fædre var de første, der bragte dette Lægemiddel, som har hjulpet Millioner, til Europa og anvendte det der?

Men lad os hellere paa et ganske særligt nærliggende Sted vise, hvorledes Jesu Selskabs Historie overhovedet er en af Hovedstrømmene i Kirkens Historie i de sidste 400 Aar. Selv heroppe i Norden, hvor den fremtrængende Reformation udelukkede Grundlæggelse af egentlige Ordenskollegier, var Jesuiterne i denne Tid Kirkens Fanebærere. Artikler som: Danmark (af P. Lucas) Norge (af P. Menzinger), Sverige, Grev Bernhard Stolberg-Stolberg, Metzler, Lithauen, Stockholm, Nordicum, Nordische Missionen, Ordrup (af P. Günther), Aarhus, m. fl. vidner derom.

Artiklen om Danmark er en udmærket Oversigt over Ordenens Arbejde for vort Land. Her faar vi bl. a. at vide, hvorledes Selskabet i Slutningen af det 16. Aarhundrede optog Hundreder af unge Mænd fra Norden i sine Kollegier i Tyskland, for at de senere kunde blive Apostle i deres Hjemland, et Forsøg, som Christian IV (en Trykfejl vil vi gøre opmærksom paa, S. 1309: hvor det skulde hedde, at Christian IV udsendte Dekretet mod Studier i Udlandet paa Jesuiternes Skoler, ikke Christian VI) forhindrede. Vi ser mange Patres blive sendt til Danmark og drive Sjælesorgen fra Glückstadt, Fredericia, Frederiksstad. Hvor naaede de forbavsende langt, tager man de vanskelige Forhold i Betragtning. 600 Paaskekomunioner talte man i 1676 i København! I Tiden 1650 til 1773 virkede alene i København 44 Jesuiter, i Fredericia 36. Jesuiter meddelte Firmelsens Sakramente til de troende, der rundt omkring endnu holdt fast ved deres Tro. I den

for Katholiker allersværeste Tid herhjemme drog de rundt, hørte Skriftemaal, bragte den hellige Kommunion, velsignede Ægtepagter, og var med Fare for deres Liv og Sikkerhed til umaadelig Trøst for de forladte og ensomme Trosfæller, der sad rundt omkring i Landet uden Forbindelse med Kirken. Tragisk var Afslutningen paa denne resultatrige Periode, som maa have været rig paa spændende Situationer. Den dygtige og fromme P. Joh. Starck, kendt i hele Byen, og ogsaa gerne set af Kongen, fremkaldte til sidst en Storm af Vrede imod sig og hele Missionen ved et nedsættende Ord om den lutherske Præstegaard, saa han blev kaldt tilbage.

For Norges katholske Kirkehistorie har Jesuiterne ikke betydet saa meget. At Selskabet kun tæller en eneste norsk Jesuit, Laurids Nielsen,*) død 1622, er nu ganske vist suppleret af P. Metzlers Pjece om P. Ramus (se N. U. Nr. 32), men i hvert Fald var L. Nielsen ene om at betræde norsk Jord, indtil Jesuiter i den sidste Tid engang imellem satte deres Fod paa Norges Grund, omend ulovligt, idet det »Høje Nord, Friheds Hjem«, Ibsens og Bjørnsons Fædreland, jo ikke er naaet længere i praktisk Aandsfrihed, end at den norske Forfatning endnu stadig har sin Undtagelsesparagraf mod Jesuiterne, oven i Købet paa ny vedtaget 1925. Ja, P. Menzingers Tale i »Norsk Studenter-samfund« kunde i Oslo fremkalde en livlig Presse-Diskussion om dette »Forfatningsbrud«.

Uforholdsmæssigt mere dramatisk bevæget har Jesuiternes Forhold været til Sverige, som en lang Artikel beretter om. Tre Gange saa det jo efter Reformationens Indførelse gennem Gustav Wasa ud til, at den katholske Kirke eller de Katholiker, som endnu bevarede deres Tro i det almindelige Frafald og Undertrykkelsen, skulde se lysere Dage. Først under Johan III, derpaa under hans Søn Sigismund og efter Gustav Adolfs Død under Dronning Christina efter hendes Konversion. Hver Gang spillede Jesuiterne en fremtrædende Rolle og førte de Forhandlinger, der skulde gavne Troen i Sverige og samtidig greb dybt ind i Storpolitiken. Det var som oftest med Livet som Indsats og med Fare for de Katholiker, som husede dem. Flere af dem led jo ogsaa Martyrdøden; ogsaa en Jesuit, P. Lanterna, faldt paa en Tilbagerejse i svenske Piraters Hænder, og da de genkendte en Præst i ham, blev han grusomt lemlæstet, og hans Lig kastet i Havet.

Selvfølgelig er dette kun et lille Udtog af en Fylde af

*) Laurids Nielsen i Afsnittet om Norge bliver til Lauritz Nilsøn i Artiklen om Sverige!

Oplysninger fra før og nu. Ordenen, den største mandlige i vor Tid, der nu igen er paa Højde med sin Glanstid før Ophævelsen, har udrettet og udretter saa meget, at det ikke engang kan fortælles i dette mæglige Bind, end sige i en Anmeldelse. Maatte Bogen komme til at staa paa en Del Boghylder i Norden, ikke mindst paa de offentlige Bibliothekers. Den kunde inspirere mangt et Foredrag og mangen en Artikel og bane Sandheden Vej dér, hvor man ellers endnu lever paa gamle Fordomme og Fabler. —z.

Hvad gøres der i Danmark for Jødernes Omvendelse?

For en Ven af Israel har det været en stor Glæde at se en Artikel om den katholske Jødemission optaget i N. U. (Nr. 33 og 34). Maaske det maa være undertegnede som Stifter af den Form for Israelsmission, der drives her i Landet fra katholsk Side, tilladt at fremkomme med nogle Oplysninger, uden at jeg dog skal fortabe mig for meget i Detailler.

Vinteren 1926—27 vakte min Interesse for Israel ved at læse en Del Litteratur om jødisk Levevis og Tankegang. Den følgende Sommer fik jeg fat paa en Adresse i London, hvor jeg vidste, at der arbejdedes ivrigt paa Israels Omvendelse, og blev, efter at have modtaget en Del Litteratur fra Klosteret »Our Lady of Sion«, opfordret til at virke her i Landet for den over hele Jorden udbredte »Bønforening for Israels Omvendelse«. Jeg fulgte Opfordringen, opnaaede Hs. Excell. Biskoppens Sanktion og anbefaling, hvorefter Sagen bragtes ud i Livet ved et Foredrag: »Kirken og Jøderne«, som Hr. Kiærulff holdt i den katholske Højskole den 6. Marts 1928, og Pastor Niels Hansen blev Foreningens gejstlige Leder, da Pastor Sauter O. Præm., som var udset af Biskoppen, blev syg og for en Tid forlod Landet.

I Juni Maaned optoges de første Medlemmer — en beskeden Flok paa 10, — der rigeligt erfarede, hvor svær en Opgave det var, man gav sig i Lag med. Tanken mødte ikke ringe Modstand, men vi gav ikke op — arbejdede tværtimod ivrigt ved Møder og Foredrag. Den eneste Forpligtelse, man som Medlem af »Bønforen. for Israels Omvendelse« paatager sig, er en lille daglig Bøn, men efter engelsk Mønster er der til Bønforeningen knyttet et »katholsk Israelsgilde«, der virker ved Foredrag o. l. om Jødekonver-

titer, jødisk Levevis etc. I sin Tid arbejdede man sammen med Højskolen og i øvrigt ved Sammenkomster med Op-læsning. De sidste Par Aar har der været mindre Liv i dette Foretagende end tidligere, da Gud har Brug for sine Tjenere til mange Opgaver, og en enkelt da kan blive distanceret en Tid, men Bønforeningens Forpligtelser er fra Foreningens Side som sikkert ogsaa fra Medlemmernes overholdt. Foreningen skal hver Maaned lade læse en hellig Messe i Foreningens Intention, hvilket er sket, selv om det af praktiske Grunde har maattet være uofficielt. Hvert Aar 21.-29. Juni er der (som i England) en Messenovene, hvorunder mange Præster frembærer det hellige Offer for Jødefolkets Omvendelse. Desuden har siden 1929 det Allereiligste været udstillet den sidste Søndag i hver Maaned i Klosterkirken paa Jagtvejen som Sone for Israel. Det er ingen Forpligtelse, men henstilles i Statutterne, og man har indset det formaalstjenlige deri. Medlemsantallet er steget til omtrent 600. Ved sidste Fremstød i Foraaret 1933 hvervedes en Mængde Ordenssøstre.

»Hvad skal vi Katholiker gøre for at omvende Jøderne?« spørges i sidste Afsnit af den Artikel, der gav Anledning til disse Linier. Vi skal først og fremmest bede for dem! Tale til dem, som de gør det i London, hvor Jøderne bor mere samlet end her, og hvor man kan holde Friluftsmøder, det kan vi ikke, men udsende Litteratur til dem kunde og burde vi gøre. Kun Mangel paa nødvendige Midler har hidtil afholdt os derfra. Der findes i København 5-6000 Jøder. I Aarenes Løb har en Del Jøder her i Landet fundet Vej til vor hellige Kirke, bl. a. vor store, uforglemmelige Mogens Ballin og Godslæge Sv. Aa. Rasmussens Moder. Det er svært for en Jøde at gøre dette Skridt, da vedkommende ofte forstødes fuldstændigt af Familien, men er Konversionerne end forholdsvis faa, bør det ikke afholde os fra ivrig Bøn for Jødernes Omvendelse. Ved at bede inderligt og bede i Flok kan vi afhjælpe store Vanskeligheder.

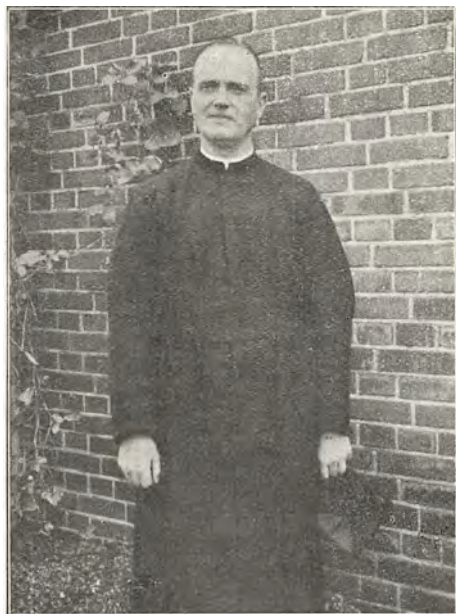
Verner Stabehl.

Pater Georg af Sachsen.

Tidligere Kronprins og nu Jesuit! Kan man tænke sig noget mere sensationelt og kan man fortænke Bladene i, at de vilde styrte sig over Pater Georg af Wettin, da han Lørdag d. 8. September ankom til Kbhvn. for i nogle Dage at tage Ophold i Jesuiternes Kollegium i Stenosgade, og derpaa fortsætte Rejsen til Stockholm, hvor han er indbudt til at prædike i sine Ordensbrødres Kirke og holde for-

skellige Foredrag. P. Georg gav intet Interview; han rejser som Privatmand og Præst, han vil ikke være andet end Folkemissionær og Exercitieleder, især for Præsterne; som saadan er han allerede vidt kendt i Tyskland. Naar vi alligevel kan bringe nogle Oplysninger, som vil være af Interesse for vore Læsere, kan det ikke være i Form af et Interview.

P. Georgs Fader var den populære Kong Friedrich Au-

Pater Georg af Sachsen.

gust III af Sachsen, som døde den 17. Februar 1932. I 1918 havde han givet Afkald paa Tronen og levede siden tilbage-trukket paa Slottet Sybillenort i Schlesien. Den jævne, pligttopfyldende, naturelskende Konge var den bedste Fader, man kan tænke sig. Allermest laa det ham paa Hjerte at give sine 6 Børn en dyb og praktisk Tro med i Livet. Han var selv inderligt greben af den katholske Sandhed, som var ham den bedste Støtte i alle de Prøvelser, som Livet lagde paa ham. I alt saa han Guds Vilje, som han ydmyg

underkastede sig og stolede paa med en ægte kristen Optimisme. Efter Krigen, hvor han havde mere Tid til sin Raadighed, studerede han helst det Nye Testamente —. Hans Yndlingsbrev var Brevet til Filipperne, fordi »Kærligheden til Frelseren her viser sig i særlig Grad«. En inderlig Kærlighed til Guds Moder besjælede ham og han var begejstret Kongreganist.

Mest betegnende baade for Kongen og den Fromhed og religiøse Interesse, der herskede i Kongehuset — en Onkel til P. Georg er ogsaa Præst — er maaske et Brev, som Friedrich August III.s Fader Kong Georg*), † 1904, har skrevet til Sønnen i 1883, da den attenaarige Prins traadte ind i det offentlige Liv. Dette Brev fandt P. Georg og hans

*) Kendt ogsaa som Oversætter af Dantes »Divina Comedia«.

Søskende efter Faderens Død i hans Skrivebord; det var helt slidt og viste, at Faderen ofte havde læst det. Vi citerer nogle Steder:

»Dit Liv vil nu blive friere end hidtil. Men tag ikke fejl. Friheden er kun tilsyneladende. Hvor den ydre Tvang indtil nu ofte greb hæmmende ind, der træder nu de tilsvarende Pligter mere og mere i Forgrunden og indskrænker Friheden. Forskellen mellem nu og før er kun denne, at du nu selv er ansvarlig overfor din Pligt, medens du før dækkedes af dine Forældres og Læreres Ansvar. Derfor er det mig særdeles magtpaaliggende at tale med dig om dine Pligter.

Pligterne mod Gud kender du, og du har, derom er jeg overbevist, indtil nu altid trofast opfyldt dem... Bliv ved med at være from; elsk Gud af ganske Hierte, og tragt altid efter at opfylde hans helligste Vilje. Dine militæriske Forpligtelser vil ofte hindre dig i at overvære den hellige Messe daglig som hidtil. Men søg, netop fordi du har mindre Lejlighed til Andagt, at vænne dig til at løfte Sjælen til Gud ved en kort Bøn eller et Blik mod Himlen. Angaaende de hellige Sakramenter, tal med Hr. Wahl (Skriftfaderen). Det er din Pligt som Prins at være mod alle lige venlig og imødekommende... Du maa ikke forsømme nogen Lejlighed til at udvide dit Kendskab til Forhold og Mennesker herhjemme...

Bevar dig altid ren og kysk for Gud. Du er, derom er jeg overbevist, indtil nu ganske ren og uskyldig. Men da du kun har været det af Mangel paa Kendskab til Verden, maa du nu være paa din Post... og nu anbefaler jeg dig til Gud, min kære Dreng! Vær Gud velbehagelig; gør dine Forældre Ære og glem aldrig, at Mennesket ikke er paa Jorden for at inore sig, men for at gøre Guds Vilje.«

En saadan Fader og Bedstefader kan P. Georg altsaa se tilbage til. Han nedstammer fra et Kongehus, som har vist Kirken store Tjenester og skænkede den mange dygtige og fromme Døtre og Sønner. P. Georg selv blev født d. 15. Januar 1893 og fik den Uddannelse, som hans Stilling som Sachsens Kronprins krævede. I Verdenskrigen deltog han først ved den 3. Armé og siden paa forskellige Steder som Regiments- og Brigadefører. Efter Omvæltningen studerede Kronprinsen Theologi. »Verden er fuld af Had; er det da ikke nødvendigt at forkynde Christi Fred?« var hans Ord. Efter flere Aars Studier i Breslau og Tübingen modtog han Præstevielsen d. 15. Juli 1924. Aaret derefter ser vi ham bede om Optagelse i Jesu Selskab, hvori han nu virker. Mange forskellige Arbejder har ført den tidligere Kronprins

rundt i Tyskland, Ungarn, Østrig, Holland og andre Lande. Alle Vegne har P. Georg v. Sachsen vundet Menneskers Agtelse ved sit mandige Væsen, som er parret med stor Hjertelighed, og alle Vegne har han tjent den Herre, som han har indviet sit Liv til. —z.

FRA HOVEDSTAD OG PROVINS.

Lektor E. Frederiksen om Grundtvig.

A. C. begyndte Onsdag d. 5. Sept. sine Møder med et Foredrag af Lektor Emil Frederiksen om N. F. S. Grundtvig. Lektoren forudsatte den almindelige Viden om Grundtvig bekendt og behandlede i sit Foredrag Grundtvigs aandelige Bygning og hans religionshistoriske Forhold. Man har, sagde han, kaldt Oehlschläger for det fuldt- og harmonisk udviklede Menneske; men Værket om dette burde egentlig skrives om Grundtvig. I sin Ungdom syntes denne ufølsom for store Tildragelser, hvilke dog øvede deres fulde Indflydelse senere hen, da der under hans Forelskelse i Fru Constance de Leth fandt ligesom en aandelig Landhævning Sted. Dette hænger sammen med hans eminente Virkelighedssans, der lod ham opfatte og bevare det rette Billede af Begivenheder, uanset Affecten. Af Væsen er han bevidst udadvendt, hvorpaa hans Produktion beror. I religionshistorisk Henseende staar Grundtvig som Kierkegaards Med- og Modstander i den for Protestantismen særegne Kamp for at føre Kristendommen tilbage til Oldkirken. Omvendelsen og Forkyndelsen indtager her Førstepladsen i det religiøse Liv og svarer nogenlunde til Skriftemaal og Kommunion i den kath. Kirke. Grundtvig staar i sin Kamp mod Rationalismen for at føre Kristendommen til dens oprindelige lutherske Skikkelse som den store positive; medens Kierkegaards Religion er den enkeltes, særlig karakteriseret ved Lidelse, formaar Gr. at forene det religiøse, det nationale og det poetiske; han stræber at gøre Danmark til et nyt Israel. Hans reformatoriske Liv har ikke Fællesskab med Tyskere, som Pietisterne, men med engelske Bevægelser som Methodismen, med hvis Teknik han ogsaa har noget tilfælles. Havde han haft et andet Publikum, var hans Bestræbelser nok lykkedes bedre; men nu løb hans religiøse Program temmelig ud i Sandet, og hans Ord dundrede virkningsløst hen over Landets Præster, som vendte sig fra ham i æsthetisk og dannet Afsky. Det var ikke hans religiøse Virken, som fik sin store Betydning for Landet.

P. R.

FRA DEN VIDE VERDEN.

Den hellige Fader beroliger den tyske Ungdom.

Den hellige Fader, som havde modtaget en Del tyske unge Mennesker i Audiens, erklærede overfor dem:

» Der er ingen Grund til at nære Frygt for, at den katolske Kirke vil svigte i Tyskland. Kirken vil intet miste i Tyskland; den vil tværtimod blive meget styrket.«

Hans Hellighed sagde til de unge Mennesker, at de maatte vedkende sig og bekræfte deres katolske Tro. Ungdommen sang derefter for Paven: »Wenn alle untreu werden, dann bleib' ich Dir doch treu«.

Pater Joseph Gianfranceschi død.

Lederen af Vatikanets Radiosender, P. Joseph Gianfranceschi S. J., døde i Rom den 9. Juli. P. J. G. blev født i Italien den 21. Februar 1875. I 1896 traadte han ind i Jesuiternes Orden og modtog i 1909 sin Præstevielse. Han virkede som Professor i Fysik og Astronomi ved det pavelige Universitet Gregoriana, da Pave Benedikt XV udnævnte ham til Præsident for det pavelige Videnskabernes Akademi, en Udnævnelse, som Pave Pius XI lod staa ved Magt. P. J. G. skabte sig et Verdensnavn som Mathematiker og Fysiker, og det skyldes i første Række hans Dygtighed, at Vatikanet sidder inde med en af de fineste Kortbølgestationer i Verden. Tillige var P. J. G. en meget dygtig Sprogmand, som med største Lethed sendte Udsendelser ud paa Italiensk, Spansk, Fransk, Engelsk og Tysk. Pater J. G. deltog som Videnskabsmand og Skriftefader i den sidste ulykkelige Nobile-Ekspedition. Ved dette Dødsfald mister den katolske Kirke ikke alene en verdenskendt Videnskabsmand, men ogsaa en Præst, hvis apostoliske Iver og videnskabelige Virksomhed var uløseligt sammenknyttet. Dette Dødsfald har berørt den hellige Fader meget smerteligt.

Spaniens Katholiker mod Voldsgerninger i Tyskland.

En Række fremragende spanske Katholiker har sendt en Sympathitilkendegivelse til Tysklands katolske Biskopper, ledsaget af en harmfyldt Protest mod de Forfølgelser, som den katolske Ungdom og Presse og katolske Institutioner er udsatte for. Skrivelsen giver først Udtryk for den dybe, supernationalt Solidaritetsfølelse og kristne Broderkærlighed, som forener alle katolske Kristne Verden over med de tyske Katholiker, som »lider under ekstraordinære Forholdsregler af frygtelig Haardhed. Disse er Frugten af en Statsidé, der blev dens Tilhængere dik-

teret af Fanatisme og et ubønhørligt Voldsherredømme over for dem, der tænker anderledes.« Underskriverne, som allesammen er kendte Professorer, Skribenter, Jurister etc., forkaster især flere Grundsætninger:

»Racemythen, som overdriper de biologiske Værdiers Betydning og forbinder dem med den absolute Autoritetstanke, fører til Nietzsches Idé om Overmennesket, som i Grunden er rettet mod hele Mennesket; den voldtager Mennesket i det kostbareste, han ejer, hans Tanke og hans Frihed. Enhver Selvstændighed forsvinder for den guddommeliggjorte Statsmagt; alle de aandelige Værdier nedværdiges ved denne Underkastelse, der fordres i den regerendes Magts Navn. . Mennesket mister Personlighed, fordi han bliver berøvet alle de Egenskaber, som udgør hans særlige Præg og Storhed. Over for denne Tilbagegang til Hedenskabet og de fortsatte Voldsomheder imod den kristne Aands sidste Bolværker — til trods for alle Konkordatsaftaler — kan vi ikke forblive ligegyldige.«

Opraaet slutter, idet den henvender sig til Tysklands Biskopper og Lægfolk:

»Vi ønsker, at alle de undertrykte i deres mørke Timer maa blive trøstet ved i Aanden at være forenet med dem. dér i deres Tanke og Liv hylder Aanden som højeste Magt.«

En Forfatning i Tillid til Gud.

Den nye Forfatning i Brasilien lægger klart for Dagen, at det er dens Hensigt at tilvejebringe et Samarbejde mellem Stat og Kirke. Den tidligere Forfatning stammede fra 1891, var altsaa 40 Aar gammel. Endskønt den hvilede paa positivistiske Grundsætninger og betonedede Adskillelsen mellem Stat og Kirke, lagde den dog ikke Hindringer i Vejen for den frie Udøvelse af den katholske Religion. Gennem denne frie Stilling gjorde Katholicismen store Fremskridt, hvilket bedst ses deraf, at der i Dag allerede findes 89 Dioceses under 17 Ærkebiskopper og 72 Biskopper. I Grundprincipet holder den nye Forfatning stadig fast ved Statens og Kirkens Adskillelse, men Staten viser sin gode Vilje til at samarbejde med Kirken, hvilket bl. a. ses deraf, at den forfatningsgivende Nationalforsamling med 168 Stemmer mod 57 besluttede at aabne den nye brasilianske Forfatning med de Ord: »Det brasilianske Folks Repræsentanter, som i Tillid til Gud er forenede i denne forfatningsgivende Forsamling for at grundlægge en demokratisk Statsform til Sikring af den nationale Enhed, Frihed og Retfærdighed og vor Nations sociale og økonomiske Velstand, giver og forkynder følgende Forfatning inden for

de Forenede Staters Republik af Brasilien... Brasiliens nye Regering har som Tegn paa sin venlige Stilling overfor Katholicismen udsendt nye Frimærker til Minde om den første eukaristiske Kongres i Bahia.

Katholsk Radiovirksomhed i U. S. A.

Vore Trosfæller i U. S. A. ved, hvilken Betydning Radioen har og benytter sig af den Frihed, at Radioen i U. S. A. ligger i Hænderne paa private Foretagender. Der findes i De Forenede Stater 7 katholske Radiostationer, nemlig i: New York, New Orleans, St. Louis, Milwaukee, Green Bay (Wisc.), Canton (Ohio), Lacey (Washington). En betydelig Del af Udsendelserne fra de 7 Stationer forbeholdes udelukkende apologetiske Foredrag, hvorved den katholske Sandhed trænger ind i Hjemmet til 18 Millioner amerikanske Familier. Desuden findes de fire stadigt af Katholiker ledede Radioprogrammer. Størst Udbredelse har den »Katholske Time«, som tillige er det største regelmæssigt udsendte, religiøse Radioprogram i U. S. A.; det finansieres af Nationalraadet for de katholske Mænds Forbund i Washington. Det udsendes for Tiden en Gang om Ugen fra National Broadcasting Company's 56 Stationer. Foredrag af ledende katholske Lægmænd og Præster om religiøse, sociale og aktuelle Problemer udsendes regelmæssigt saavel som religiøse Sange, Hymner og Salmer.

Rettelse. At Artiklerne ikke kan undværes paa Dansk — som paa Latin — ,viser en Trykfejl i sidste Nr. af Bladet. Side 902 staar der: fordi vi... har sat Pris paa hans Hoved. Det skal selvfølgelig være: sat **en** Pris...

Fra Vatikanet: I Fredags vendte Hs. Excellence Biskoppen aller hjem fra sin Rejse til Belgien.

A.C. Mandag d. 17. Sept. Kl. 20: **Afskedsfest** i Anledning af Formanden, Pastor Knud Ballins Kaldelse til Sønderborg. Pølser, Øl, Frugt, Panchesold. Pris Kr. 3,00. Paaklædning: Aftendragt. Deltagelse anmeldes til Sekretæren, stud. mag. Ellen Nielsen, Lørdag d. 15. Sept, Telf. Nora 2452 v, Kl. 8—10 og 19—21. — Mødet d. 19. Sept. udsættes til Onsdag d. 26. Sept.

Administratores.

Et ikke for ungt katholsk Ægtepar uden hjemmeværende Børn søges til 1ste Oktober af københavnsk katholsk Institution som **Portnerfolk** m. v.

Mænden skal udføre almindeligt Portnerarbejde, Fyrpasning, Smaareparationer samt noget Havearbejde og nogen Sakristantjeneste.

Hustruen skal paatage sig Husgerningsarbejde og Rengøring. Der ydes 2-Værelses Lejlighed med Lys og Varme, Kosten samt et kontant Vederlag efter Kvalifikationen.

Billet mrk. N. U. — med udførlige Oplysninger og Anbefalinger i Kopi modtages af Ugebladet.

Kirkelig Kalender.

Sept.	Sept.
16. S. 17. Søndag e. Pintse.	23. S. 18. Søndag e. Pintse.
17. M. Frans af Assisis Saarmærker.	24. M. Maria, de fangnes Befrielse.
18. Ti. Joseph af Cupertin.	25. Ti. Ferialdag.
19. O. Januarius og Lidelsesfæller. — <i>Tamperdag</i> *),	26. O. Cyprian og Justina. —
<i>I konsekkrerede Kirker:</i>
KIRKEVIELSESFEST.
20. T. Eustachius og Lidelsesfæller. — Vigilie.	27. T. Cosmas og Damian.
21. F. Matthæus, Apostel og Evang. — <i>Tamperdag</i> *).	28. F. Wenceslaus.
22. L. Thomas af Villanova. — <i>Tamperdag</i> *).	29. L. MICHAEL, Ærkcengel.

*) Faste- og Abstinenceidag.

Sept. Ugens Messebønner.

16. S. 17. Søndag e. Pintse (714—549); 2. Cornelius og Cyprian [24]—[24]), 3. Euphemia, Lucia og Germinianus (1078—917).
17. M. Frans af Assisis Saarmærker (1079—917).
18. Ti. Joseph af Cupertin (1080—918).
19. O. Tamperdag (717—553); 2. Januarius og Lidelsesfæller ([31]—[31]). — *Eller*: Januarius og L. ([30]—[31]); 2. Tamperdagen (717—553); Slutningsevangelium: Tamperdagens (720—555).
20. T. Vigilie ([1]—[1]). 2. Eustachius og Lidelsesfæller ([28]—[28]). — *Eller*: Eustachius og L. ([27]—[28]); 2. Vigilien ([2]—[2]); Slutningsev.: Vigiliens (1082—920).
21. F. Matthæus, Apostel og Evangelist (1083—920); 2. Tamperdagen (723—556). Slutningsevang.: Tamperdagen (307—832).
22. L. Tamperdag (725—558); 2. Thomas af Villanova (1085—928), 3. Mauritius og Lidelsesfæller (1085—928). — *Eller*: Thomas af Villanova (1085—928); 2. Tamperdagen (725—558), 3. Mauritius og L. (1085—928). Slutningsev.: Tamperdagens (732—561).

Af Sidetallene i Parenthes gælder det første den ny Udgave af Messebogen (1926), det andet den gamle Udgave (1907). Er der kun anført eet Tal i Parenthesen, gælder det den ny Udgave.

Eksercitier for Gymnasieelever og Studenter

i St. Andreas Præstegaard, Ordrup, fra Tirsdag d. 16. Okt. Kl. 19 til Lørdag d. 20. Okt. Morgen. Omkostningerne udgør 10 Kr. Anmeldelse sker til Præstegaarden i Stenosgade.

M.-K. St. Ansgars K. »De Kristnes Hjælp«, for Mænd, F. K.: Sønd. d. 16. Sept. Kl. 8. De første 3 Rækker er reserverede Kongreganisterne. M.: Torsd. d. 20. Sept. Kl. 20. Derefter Samvær i Salen, Bredg. 67^a. — **Rosenkransk.** »Stella maris« M.: Mand. d. 17. Sept. Kl. 20. Efter Mødet Samvær hos Maristbrødrene.

St. Franciskus' III Orden holder Møde den 21. Sept. Kl. 20 i St. Knuds Kapel.

Rygaard: Fra og med Søndag den 16. Sept. er der i Messen Kl. 8^{1/2} hveranden Søndag dansk Prædiken og Lejlighed til Skriftemaal.

FREMMEDESPROG-TRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN). Svanemosegaardsvej 4. Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.

Færdig fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.

Afleveret til Postvæsenet Torsdag d. 13. Sept.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

82. Aargang

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kroner Kvartalet (inclusive Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 St., København K. Telefon: Palæ 3762, Kl. 13--16). — Unde. Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kroner aarligt. — Redaktør: Pater G. Scherz, Hans Bogbinders Allé 2, København S; Telefon Amager 3202; bedste Træffetid Kl. 13¹/₂—14¹/₂.

Nr. 38

Søndag den 23. September

1934

INDHOLD: Er Ydmyghed Selvnedværdigelse? — Johannes Jørgensen om Ørkenens Helgen. — Kinas Religioner. — Billedhugger Axel Theilmann. — Prior Poul Emmanuel. — Strejfflys fra den religiøse Situation i Tyskland. — Heroisk Kristendom. — Kirkefølgelsen i Meksiko. — Paa Lytterpost. — Nye Bøger. — Fra Hovedstad og Provins. — Avertissementer. — Kirkelig Kalender. — Ugens Messebønner.

Er Ydmyghed Selvnedværdigelse?

I vor Tid, hvor Folks tekniske Viden og Indsigt i Forhold til tidligere Slægtleds er ganske enestaaende, oplever man ikke sjældent, at de samme Mennesker er utrolig uvidende eller i det mindste overfladiske, naar de udtaler sig om moralske eller religiøse Begreber. Et slaende Eksempel herpaa er den Paastand, at den kristne Ydmyghed er skammelig Selvnedværdigelse, der som oftest oven i Købet er modbydeligt Hyklerti, fordi den Selvforagt, man bærer til Skue, kun er paataget Væsen, ikke ens oprigtige Mening. Hvor den engang imellem er ærligt ment, bliver den til Flugt for alle Æresbevisninger og Berømmelse og dermed en Hemske for Kræfternes Udfoldelse og Kulturens Fremskridt.

En Kristen maa føle det som en stor Fornærmelse mod vor Frelser, naar der bliver sagt, at Jesus Christus, der opfordrede til at lære af ham, fordi han var ydmyg af Hjertet, vilde forføre til Hyklerti, d. v. s. til Usandhed og

Løgn, han, som er Vejen, Sandheden og Livet. Og det røber en utrolig stor Uvidenhed, hvis nogen mener, at Ydmyghed var det samme som Selvnedværdigelse, siden allerede det gamle Testamente med al ønskelig Tydelighed lærte, at den som øvede sig »i Ydmyghed, skulde holde sin egen Sjæl i Ære og vise den skyldige Højagtelse.« »For«, siger Skriften, »hvem vil anse den for retfærdig, der synder mod sig selv? Og hvem vil agte den, der ikke agter sig selv?« (Sir. 10, 31.) Ogsaa Beskyldningen om, at Ydmyghed var Flugt for al Ære og Berømmelse, er et Udslag af beskæmmende Uvidenhed. Man behøver kun at tænke paa den ene Sætning, at »Gud som Gengæld for enhvers Gerninger vil give evigt Liv til dem, som med Udholdenhed gør det gode og saaledes stræber efter Herlighed, Ære og Uforfængelighed.« (Rom. 2, 7.)

Nej, den Ydmyghed, Guds Søn har lært os, er hverken Sandhedens eller Højmodighedens Fjende, men i sig selv Sandhed, Retfærdighed og en indre Kraft, som uforfærdet giver Gud, hvad Guds er, og Menneskene, hvad der tilkommer dem.

Blot de Mænd og Kvinder, som saa ivrigt beskylder Kristendommen for, at den ikke respekterer den menneskelige Persons Værdighed, vilde vise deres eget Jeg saa megen Selvagtelse som den kristne Religion, der betragter Kærlighed og Ydmyghed som sit Væsens inderste Kærne, forlanger af sine Tilhængere. Al Religionsundervisning gaar jo ud paa at give baade Børn og Voksne en klar Erkendelse af deres fornemme Oprindelse, deres overnaturlige Værdighed og deres dertil svarende Evighedsbestemmelse.

Allerede i de første Timer hører Barnet, at vi er skabt i Guds Billed og efter hans Lignelse. Ved selve Skabelsen løftede altsaa Gud os op over alle de andre synlige Skabninger, idet han gav os en aandelig Sjæl, med Forstand og fri Vilje samt Udødelighed. Og ved at ophøje os til en overnaturlig Væremaade gjorde Herren os desuden delagtige i den guddommelige Natur, den ypperste Udmærkelse, som tænkes kan. Den bliver Aarsag til en hel Række af Fortrin og Gaver. Da Guds Søn forløste os, agtede han os værdige til at blive løskøbte fra Sydens Trældom

og den evige Døds Fængsel ved hans eget dyrebare Blod. Engle staar ved vor Side som Ledsagere paa Vejen til Evighedens Rige og som Beskyttere og gode Venner. Dertil kommer en hel Del særlige Gaver, baade naturlige og overnaturlige, som enkelte Mennesker kan glæde sig ved: nogle overgaar jo de andre ganske betydeligt f. Eks. i Skarpsindighed og Visdom; andre rager op over deres Omgivelser ved deres Uskyldighed og Hellighed; igen andre har et saadant Held med alt, hvad de foretager sig, at de bliver til Hjælp og Velsignelse for mange af deres Medmennesker o. s. v.

For alt dette skal vi — og det er endda den første Pligt, vi overhovedet har i Kristendommen — lovprise Gud og sige ham inderlig Tak. »Lovsyng Gud af et taknemmeligt Hjerte med Salmer, Lovsange og aandelige Sange«, siger Apostlen Paulus (Kol. 3, 15). Saaledes gjorde vor Frelser (Jo. 11, 41), saaledes hans velsignede Moder (Lk. 1, 40) og Døberens Fader Zakarias (1, 68). Ikke at ænse og anerkende disse Gaver, eller endog at nægte dem, vilde ikke være Ydmyghed, men Løgn og Utaknemlighed. Vor Herre var meget ydmyg, og dog klart bevidst, hvor stor en Gerning han havde fuldført her paa Jorden. »Jeg har forherliget dig paa Jorden«, siger han sidste Aften til sin himmelske Fader. »Jeg har fuldført den Gerning, du havde givet mig at fuldføre. Fader herliggør mig nu hos dig med den Herlighed, jeg havde hos dig, før Verden blev til« (Jõ. 17, 4 f.). Maria var Herrens ydmyge Tjenerinde og vilde ikke være andet, men alligevel hindrer dette hende ikke i at sige: »Fra nu af skal alle Slægter prise mig salig. For han, som er mægtig, og hvis Navn er helligt, har gjort store Ting imod mig« (Lk. 1, 48 f.). Apostlen Jakob opstiller som almindelig Regel den Sætning: »Den Broder, som er af ringe Stand, skal være stolt af sin Ophøjelse (til et Guds Barn), den rige derimod skal tænke paa sin Ringhed (som Mammons Træl). Jak. 1, 9.

. Hvis altsaa noget er givet, saa er det dette: den kristne Ydmyghed er lige saa langt fra Selvnedværdigelse, som den er fra Selvovervurdering. Og den Selvagtelse, enhver Kristen skylder sin egen Person paa Grund af Guds store Gaver, kan slet ikke undværes, fordi den har en overordentlig

stor Betydning for hele det religiøse Liv: den er en stadig Opfordring til Taknemmelighed mod Gud, den er en sikker Vej til Kærligheden, den højeste Dyd, og den er en Spore til Iver og Højmodighed, d. v. s. til at bruge Guds Gaver i Herrens Tjeneste og til vore Medmenneskers Vel.

Men hvis nu Ydmygheden ifølge den kristne Lære hverken er Selvnedværdigelse eller Flugt for al Ære og Berømmelse, hvordan forholder det sig saa med den anden Beskyldning: Ydmyghed er Hykleri? Hvorpaa beror den? Lad os undersøge dette Spørgsmaal næste Gang. F. K.

Johannes Jørgensen om Ørkenens Helgen.*)

Naar Johannes Jørgensens Røst engang forstummer, vil en ejendommelig, paa een Gang fremmedartet og dog hjemlig Træblæsertone mangle i det danske Digterorkester. Heldigvis lyder den fuldtonende endnu og afbryder, som det er Oboens eller Fagottens Art, med sin prægnante og ædle Tale Stryge- og Messinginstrumenternes bredt flydende Strøm, saaledes som det sker i disse Dage med Udsendelsen af Digterens Bog om Charles de Foucauld -- fransk Kavalleriofficer og udsøgt Levemand, men ved en overraskende *ordre de combat* af en jævn Pariserpræsts Mund pludselig indrulleret i en aandelig Kampfronts Rækker, nemlig som Trappistmunk — derefter som Eneboer i Nazaret — for endelig at tilbringe sine sidste Aar som Enestemissionær blandt Tuaregerne i Sahara, hvis gule Sand til sidst farves af hans Martyrblod, idet han skydes ned af en omstrefjende Ørkenstamme.

Hvor jeg under vort Land Johannes Jørgensens Bøger. De redder det fra at blive traadt fladt af Materialismens højhælede Fodtøj saavel som af Statskirkehedens solide, men unægtelig lidt fladbundede Støvler. Er de Forsynets Belønning for vort lutherske Folks Tolerance og Imødekommenhed over for den romersk-katholske Minoritet, idet de giver enhver, der overhovedet læser i dette Land, Lejlighed til at blive bragt i Berøring med Kirkens Forrettigheder: Mystikken og den religiøse Heroisme, hvor han ellers inden for sin Folkekirke maatte nøjes med at være paa det jævne — paa det jævne? Og hvor jeg under vore Trosfæller — denne lille og af de smaa Forhold ofte tyngede

*) Johannes Jørgensen: Charles Foucauld. (Gyldendalske Boghandel. 165 Sider, Pris: Kr. 7,50.)

Flok — at de i J. J.'s Bøger har en stadig flydende Kilde at øse af, naar de vil bekræftes i, at de hører med til en verdensomspændende, alle Folkeslag og alle Aarhundreder omfattende hellig Kirke. Saa kan man ellers let nok paavise, at Digteren har sin Manér, at han holder af at kompilere (store Stykker af Bogen udgøres af Foucaulds Dagbogsop-tegnelser), at Ordet »jeg« forekommer rigeligt i hans Bøger, at han af og til tager ensidigt Parti; man kommer dog vanskeligt bort fra, at hans Manér har Karakter, at hans Kompilationer tjener til Emnets virkelige Belysning, at hans Jeg har betydningsfulde Ting at sige os, og at hans Tagen Parti vedlægges Argumenter.

Bogen om Charles Foucauld forekommer mig skrevet med endnu mere Varme og Sympathi end de tilsvarende Bøger om en tysk og en italiensk Helgenskikkelse (Paula Reinhardt og Don Bosco). Jeg regner den for den bedste i Trilogien, ogsaa fordi Udsynene er videre i Charles Foucauld end i de andre, hvad der naturligvis til Dels hænger sammen med, at Foucauld i sig selv er den mest dramatiske af de tre Skikkelser. Johannes Jørgensen hører jo i høj Grad til de Skribenter, som sættes i Gang af de Begivenheder og de Personer, han har under Pennen, og derfor jo mere indholdsrige hans Personer er i sig selv, desto mere stimulerer de hans Tankellugt og paakalder hans Erindringsmasse, og derved fremkommer det ikke mindst værdifulde i hans Bøger: Akkompagnementet til det egentlige Thema. Eksempler herpaa behage man selv at slaa efter f. Eks. paa Side 72 nederst (»Eller hvad tænker Du, kære Læser, saadan paa en Dag igennem? Prøv paa at fange de Fugle, der ustandseligt smutter gennem dit Sind — Tanker, Beslutninger, Sindsstemninger, Lyster, Begæringer, og du vil forundres, ja forskrækkes, ja endog forfærdes, naar Du faar Din Fangst i Nettet: Mørkets Fugle er de fleste.«) Eller Side 99 (»Hvad mig angaar«, siger Léon Bloy, »saa er jeg vis paa, at jeg vilde komme tilbage fra Rom uden at have set andet (mellem Byens Herligheder nemlig) end Alterens Sakramente.«)

Vil man modsætningsvis have Eksempler paa, hvad man kunde kalde Johannes Jørgensen i Slaabrok — altsaa paa en lidt for stor Jævnhed — som af og til findes — dog oftere i Don Bosco end her — saa læse man Side 71! (»Hvad Mærke ryger De?« — »Skal det være Dewars eller King George?«) Og for at blive ved Ankerne, saa savner man Motivering for — eller det, som gav Stødet til, at Charles Foucauld, som satte alt ind paa at tilhøre Lægbroderstanden i Klostret — pludselig alligevel bestemmer sig til at blive Præst. Og endelig, hvis man ogsaa vil gøre Ophævelser for en Omelettes Skyld, kunde man spørge, om

det er rigtigt, at den seksaarige eller endda maaske endnu yngre Charles har knælet ved et Alter smykket med en Kopi af »den blaa og hvide Madonna af Lourdes.« Fabisch' bekendte Statue i Original blev jo netop først færdig i Aaret 1864. (Se J. J., Lourdes, Side 61.) Dog, det er jo smaat mod det større: at Joh. Jørgensen igen har skænket os et Værk, som trods hans Nærhed ved Støvets Aar — er beundringsværdig friskt og levende i sin Skildring af en moderne katholsk Mand og Helgen, en Mand, der kan staa som et klassisk Udtryk for gallisk katholsk Aand ved sit Intellekt, sit Mod, sin Simpelhed. Eller hvem anden end en Søn af Frankrig vilde kunne have formet sin Bøn under Verdenskrigen om Sejr for sit Lands Vaaben med disse baade stolte og ydmyge Ord:

»Almægtige, evige Gud, Du, som har ladet Frankernes Rige opstaa, for at hele Verden kunde være et Redskab for Din hellige Vilje, et Skærm og Skjold for Din hellige Kirke, skænk paa vor Bøn altid og alle Vegne Frankrigs Sønner Din Hellig Aand, saa at de i Aandens Lys maa erkende, hvad det er deres Pligt at gøre for at udbrede dit Rige i Verden.«

P. H. P.

Kinas Religioner.

Ved *Niels Hansen, cand. mag.*

De ældste Tider.

Man ved ikke, hvilken Tro og Religion Kineserne har haft i de allerældste Tider, før de ca. 3000 Aar før Christi Fødsel slog sig ned paa Bredderne af den gule Flod. Men fra omtrent den Tid har vi de to ældste kinesiske Bøger: *Shihking* (Digtenes Bog) og *Shuking* (Aarbøgerne), hvori vi finder mange klare Hentydninger til et højeste Væsen, som Kejseren og Folket ærede højt over de mindre Guder og Aander. Denne højeste Guddom kaldtes *Shang Tien* (øverste Himmel) eller blot *Tien* (Himmel), naar der taltes om hans Væsen, og *Shang Ti* (øverste Hersker), naar Talen var om hans Styrelse; at disse to Navne blev givet til samme højeste Guddom, er alle Fortolkere enige om.

Kejseren var altid hans Stedfortræder paa Jorden, Midleren mellem Himlen og Menneskeslægten, den eneste Offerpræst for det hele Rige; opfører han sig slet, optændes Guds Vrede imod ham, saa hans himmelske Tillidshverv sandsynligvis vil blive overdraget en anden Mand.

Hvad den oprindelige Mening med de gamle Betegnelser for det højeste Væsen end kan have været, er det et

Faktum, at denne Guddom fra den ældste Oldtid og indtil nu altid er blevet regnet for at staa over alle andre Aander og Magter. Han er den universelle Lovgiver, han ser og kender Menneskenes Handlinger og lønner dem med Held og straffer dem med Ulykke i dette Liv.

Kejseren saavel som hans Folk var altid ivrige efter at lære Himlens Vilje at kende og prøvede paa at opdage den ved at brænde Skildpaddeskaller, hvis Knagen Theologerne mente at kunne tyde; Kejseren holdt Øje med alle himmelske Fænomener, som kunde tænkes at udtrykke Himlens Hensigt. En ny Kejsers Tronbestigelse og andre vigtige Begivenheder i Riget blev meddelt Himlen ved Røgen af et stort Baal, som blev tændt paa Toppen af et højt Bjerg.

Allerede i de ældste Tider dyrkede Kineserne ogsaa de gamle Heltes Sjæle saavel som Solen, Maanen, de fem Planeter, de seks naturlige Fænomener (Vind, Skyer, Torden, Regn, Kulde og Hede) samt Flodernes og Bjergenes Aander. Desuden dyrkede hver Familie sine Forfædre, eftersom Held og Lykke var afhængig af, at disse følte sig tilfredsstillet ved Efterkommernes Handlemaade og Ofre.

Fordi Kejseren fra Begyndelsen var den eneste, som havde Ret til at ofre til det højeste Væsen og var dette Væsens eneste Repræsentant paa Jorden, havde hans Embedsmænd kun Lov til at ære og ofre til de mindre, lokale Guder; havde de ofret til den øverste Guddom, havde det været et Indgreb i Kejserens Rettigheder. Det store, jævne Folk maatte indskrænke sine Andagtsøvelser til at ære deres Forfædre, hvorved der aabnedes en Dør for mange forskellige Arter Overtro, ligesom der indsneget sig forvildede Anskuelser fra ikke-kinesiske Nabofolk, en Udvikling, som Kejserne forgæves søgte at dæmme op for.

Af det her udviklede kan vi altsaa slutte, at det kinesiske Folk oprindeligt troede paa et højeste Væsen over alle andre Aander og afdødes Sjæle, at det anerkendte Sjælens Udødelighed og gjorde bestemt Forskel mellem gode og onde Gerninger, skønt de moralske Love ikke var bestemt udformede, ligesom deres Overholdelse heller ikke kunde vente Belønning efter Døden af den øverste Herre. Vi finder heller ikke Hentydning til noget Straffested. Sjælene synes at leve i en underjordisk Verden et noget lignende Liv som paa Jorden og Ofringer at bringe dem Tilfredsstillelse og Glæde.

Chow-Dynastiet.

I næsten 800 Aar regerede Dynastiet Chow i Kina, fra 1050—256 før Christi Fødsel. I den Tid gik det meget tilbage med den oprindelige Monotheisme, væsentlig paa Gr.

af Astrologers og Troldmænds vilde Spekulationer. Overtroiske Anskuelse og Skikke blomstrede som Følge af, at man søgte at udforske Himlens Vilje ved Hjælp af Skildpaddeskaller, mystiske Tal og paa andre Maader. *Miao*-Stammerne, som havde levet i Kina før Kineserne selv, Tungusere og andre Folk lærte dem Fetischisme og Trolddom, skønt Kejserne stadig søgte at hindre det. Læren om *Ying* og *Yang* (Skygge og Lys), som trængte ind i Kina omtrent 800—900 Aar før Christus, skyldes maaske Indflydelse fra Iran, men man ved det ikke bestemt. Denne Lære blev senere udviklet af Taoisterne, hvormed der skal blive fortalt nærmere.

Den Skik at give forskellige Navne til det højeste Væsen, f. Eks. efter Kompassets fire Hjørner, blev et direkte Angreb paa den oprindelige Monotheismes Renhed, fordi denne Mangfoldighed af Navne bibragte det, jævne Folk det Indtryk, at der var fire-fem øverste Herrer hvilket passede Stormændene godt, for paa den Maade kunde de ofre til det højeste Væsen — et kejserligt Privilegium — uden at synes at gøre alt for meget Indgreb i dette Privilegium.

Kejsermagtens Forfald og Stormændenes stigende Indflydelse medførte en Svækkelse af den officielle Gudsdyrkelse, medens det jævne Folks Indbildningskraft banede Vejen for Troen paa Genfærd og Aander fra Floder, Huler og Naturfænomener, som søgte Hjælp hos Menneskene og truede med at gøre Fortræd, hvis der ikke i Tide blev bragt rigelige Ofre.

I Aaret 535 f. Chr. blev der fremsat en Theori om Sjælens Natur, der er almindelig anerkendt indtil den Dag i Dag: Mennesket har to Sjæle, en lavere Sjæl, som skænkes ved Undfangelsen, og en højere Sjæl, som dannes efter Fødslen, naar Aandedraget begynder. God Føde og omhyggelig Opdragelse styrker de to Sjæle. Den lavere Sjæl lever nogen Tid sammen med det døde Legeme i Graven og kan gøre Skade, saa længe den ikke helt er udslukt. Den højere Sjæl vil heller ikke være rolig og uskadelig, hvis der ikke bringes den Ofringer af Efterkommerne.

Saadan var, i al Korthed, Kinesernes religiøse Forestillinger, da to Mænd omtrent samtidig fremstod og gav Religionen nye Impulser. De var *Laotse* og *Kungfutse*.

Taoisme.

Man ved meget lidt om *Laotse*, der blev Stifter af Taoismen. Dennes Tradition beretter, at han levede før 500 før Christus, mødte *Kungfutse* een Gang og forsvandt mod Vest efter at have skrevet sin store Bog om det første Princip og dets Handlinger.

Taoismen har været i en stadig Udvikling, og dens Hi-

storie er ikke skrevet og vil være vanskelig at skrive, for Kildeskrifterne er falsk dateret eller tilskrevet forkerte Forfattere. Mange Punkter i dens Lære er vanskelige at forstaa, for de faglige Udtryk, som Taoisterne bruger, er meget dunkle, ligesom mange Ord, de bruger, har en særlig Mening, som kun blev forklaret til de indviede.

Efter Taoisternes Tradition er det ældgamle Lærdomme, som Laotse har draget frem for Dagens Lys. Det har længe været paa faldende, at flere Steder i hans store Bog besidder mærkværdige Lighedspunkter med indiske Lærdomme, skønt det er umuligt paa den Tid at paavise nogen Forbindelse mellem Indien og Vest-Kina.

De taoistiske Lærde interesserer sig i høj Grad for oversanselige Spekulationer. De antager saaledes Tilstedeværelsen af et første Princip, der er til Stede forud for det højeste Væsen, hvorved i Virkeligheden den øverste Guddom fra de ældste Dages Tro ophæves. Den hele Verden udgaar fra »Tilværelsen«, *Yu*, og denne har som sin Oprindelse «Ikke-Tilværelsen», *Wu*. Før Verden blev til, var »Tilværelsen« et uforanderligt, tavst, eneste Princip, som kaldtes *Fao*. Uden Form og Skikkelse, usynlig, uhørlig og uforstaaelig blev *Wu* Oprindelsen til *Yu*, saaledes som den tomme Plads, en eller anden Ganstand kan fylde, viser Hensigten med denne, f. Eks. som Døraabningen antyder Nyttens af Døren. I *Tao* findes to Væremåder: *Yin* og *Yang*, Mørke og Lys, det kvindelige og mandlige Princip. Naar noget fremstaar eller fødes, er det i Eksistens, *Yu*, men naar det dør, maa det vende tilbage til *Wu*, ∴ Ikke-Handlen, evig Hvile, Tomhed.

Derfor er i Grunden al Virksomhed frugtesløs; man skal stræbe efter at leve uden at handle, fordi ingen Virksomhed varer; de nødvendige Handlinger maa naturligvis udføres, men uden Begejstring og Lidenskab, som om de ingen Handlinger var.

Den vise Mand vil grunde over *Wu*, og naar han derved kommer i Ekstase, vil han se Himlens Veje og Universets Styrelse i selve det første Princip. Han vil kunne faa større Magt end sine Medmennesker, han vil tabe i Vægt og kunne ride paa Vinden, blive mægtig, overvinde Døden og forlænge sin Tilværelse i Forhold til sin Evne til i sig at optage en større Del af det første Princip.

En vis Hersker vil altsaa afholde sig fra Handlinger, d. v. s. afholde sig fra at blande sig i Begivenhedernes naturlige Gang; han vil være god, nøjsom og fri for personlig Forfængelighed; hans Folk vil tage Eksempel efter ham, forbedre deres Opførsel og vende tilbage til gamle Dages gyldne Tider. Alle vil nyde Ro og Fred, naar Hovederne er tomme og Mavnerne fulde, saa er de fri for alle Begæ-

ringer og Ønsker. Vogne og Skibe, Vaaben og Litteratur er skadelige; Samkvem mellem Nationerne, endog mellem Naboerne, endnu mere Krige, hindrer Menneskeslægtens naturlige Udvikling.

Taoismen giver de afdøde store Mænds Sjæle Plads i Himmelen og søger at hjælpe de døde ved Bønner og Trylleformularer. Den lærer sine Tilhængere at dyrke flere Aander, f. Eks. Arnens Aand, der overvaager Familielivet, og advarer mod onde Gerninger, fordi de forkorter ens Liv. Berømte Forfattere som *Lielse* og *Kuangtse* (ca. 400 f. Chr.) har ved udmærkede Bøger bidraget meget til at sprede Taoismen. I de følgende Aarhundreder udviklede de taoistiske Lærdomme sig naturligvis videre og undgik ikke engang Paa-virkning fra deres store Modsætning, den buddhistiske Lære.

(Fortsættes.)

Kirke og Kunst.

Billedhugger Axel Theilmann.

»Nordisk Ugeblad« har til Hensigt ved en Serie Artikler at give en Oversigt over katolsk religiøs Kunst og katolske Kunstnere i Norden. Meningen med vore smaa Skitser og Interviews er at støtte de Bestræbelser i vor Tid, som igen vil slaa Bro fra Folket til Kunsten. Det kan ikke nægtes, at vore katolske Forfædre har haft en langt bedre Forstaaelse af, hvad de skyldte Helligdommen. Selveste Joakim Skovgaard har bebrejdet vor Tids Katholiker: »Han syntes, at den katolske Kirke, der engang var Kristenkunstens Moder, nu havde svigtet Idealerne. Gud fik ikke mere det bedste, Menneskeaaend kunde frembringe.« (B. West, N. U. 1933 S. 315.) Vi er overbeviste om, at vi viser saavel Kirken som Kunsten en Tjeneste, naar vi ved Hjælp af Ord og Billeder hender vore Læseseres Opmærksomhed paa nogle Problemer omkring Kirkekunsten.

Vi indleder vor Oversigt over Nutidens katolske Kunst i Norden med Billedhugger Axel Theilmanns Indsats og Værk. Hr. Theilmann er Fynbo, født i Svendborg d. 19. Juni 1905. Han nedstammer fra en af de gamle danske Bondeslægter, er en Søn af »den digre Muld, saa evnefuld, saa yppig til at yde«. Sit første Bekendtskab med den katolske Kirke gjorde han som Gymnasieelev; det var den Gang, da Pastor Schindler som Kapellan i Svendborg optog baade ham og en halv Klasse Gymnasiaster i Kirken paa een Gang. Gennem Pastor Schindler blev Studenten ogsaa ledet ind paa Kunstnerbanen. Som Dreng allerede havde Theilmann gerne udført sine Træskærerarbejder eller modelleret Buster og desuden altid ment, at naar en Kunstner havde lavet en Figur, da maatte han have den lykkelige Følelse at have

»gjort« noget, udrettet noget. Nu gjorde Pastoren Studenten bekendt med Billedhugger Skikkild, der dengang om Sommeren havde sit Atelier paa Vodroffsvej, om Vinteren derimod i Assisi, hvor det var hans Mening ved Hjælp af billig Arbejdskraft at oprette en Central for god Devotionaliekunst. Skikkild tog sin Elev i Vinteren 1923—24 med til Assisi, hvor han tilbragte 8 frugtbare Maaneder. Hjemvendt til Danmark arbejdede Hr. Theilmann efter Skikkilds Model paa en Relief til Kirken i Esbjerg og senere paa de

Billedhugger Axel Theilmann.

kendte Relieffer i Jagtvejkirken. Under disse Arbejder opstod der hos ham Ønsket om at lære Træskærerarbejdets Teknik grundigere at kende, og han gik derfor i Lære hos Billedskærer Mygind i Svendborg. Efter endt Læretid begyndte Forberedelsesarbejderne til Kunstakademiet, hvor Hr. Theilmann paa Akademiets Billedhuggerskole kom til at arbejde i Aarene fra 1930 indtil nu. Axel Theilmann er Udstiller paa Charlottenborg og »Unge Kunstneres Efteraarsudstilling«. Han har medvirket ved Udsmykningen af de katholske Kir-

ker i Rudkøbing (en symbolsk Korsvej, Lysekroner, Relief uden paa Bygningen, forestillende den Gode Hyrde), Nyborg (Relief over Indgangen forestillende »Stella maris«), Farum (Alter, inspireret af de gamle Gyldenaltre). Ved Rosenkranskirkens Udsmykning har han udført St. Georg og Dragen, Evigheds-Lampen, hele Altret og Tabernaklet samt Bjælkehovederne.

Hr. Theilmann bor paa Amager; at komme op i hans hyggelige Hjem og blive indviklet i en lang Samtale om Kunstens Problemer er eet og det samme:

»Det er jo ikke let for en Lægmand at tage Stilling til alle Systemerne; særlig de moderne?« siger jeg.

»Ordet »moderne« er i denne Sammenhæng egentlig uden Betydning. Kunst er ethvert smukt Udtryk for det menneskelige, og for den alvorligt arbejdende Kunstner tror jeg derfor ikke, Begrebet »Moderne« spiller nogen Rolle. En Gang imellem kommer der rigtignok en Reaktion mod stivnede Former; men al anden »moderne« Kunst er Vildskud.«

»Det letter at høre saadan noget! Men hvad med den kirkelige Kunst, findes dér ogsaa mange »stivnede Former«, som vi maa reagere imod, særlig hvad Kirkernes Udsmykning angaar?»

»Lad mig betragte det som et rent praktisk Spørgsmaal og med særligt Henblik paa de jævne, smaa Op-gaver, vi har at løse. Det drejer sig jo i vor Tid og under vore Forhold i Reglen ikke om store kunstneriske Op-gaver, som skal løses, vi staar ikke overfor Anskaffelsen

Evighedslampen i
Rosenkranskirken.

af et Pragtværk eller lignende. Men derfor burde vore Kirker dog kunne faa Raad til een Ting — det koster kun lidt Ulejlighed for Sognepræsten — og det er at foretage en Revision af de Genstande, der indgaar som et Led i vore Kirkers Udsmykning. Vor Biskop har for nogen Tid siden klart opridset Linierne for de Principper, der skulde gøre sig gældende for kirkelig Kunst. Hvis der derfor findes noget, det være sig en Statue eller et Billede, der er i direkte Strid med Kirkens For-dringer, ser jeg ikke rettere, end at det maa fjernes. Naar Kirken giver Forskrifter for Kirkeud-smykningen, er det — bortset fra det selvfølgelig Forbud mod udogmatiske Fremstillinger — ogsaa i Erkendelse af den overor-

dentlig vægtige Prædiken, der udgaar fra Tingenes blotte Mentalitet. Menneskeanden trænger med visse Mellem-rum til Revision, ligefra store politiske Omvæltninger til det personlige Skriftemaal eller f. Eks. Storke-springvandets Fjernelse fra Amagertorv; og i vore Kirker findes der adskilligt Udsmykningsmateriale af en saadan Standart og Mentalitet, at dets Fremkomst maa betegnes som en Fejltagelse — en Fejltagelse, som ofte uden nogen væsentlig Vanskelighed kunde rettes.«

»Men hvis man nu ikke har Raad til at erstatte det med noget andet?»

»Som Katholik er jeg jo ikke »Billedstormer«; men Kirken kan ikke være tjent med at have Billeder, hvis Æsthetik er stik modsat dens egne Idealer. Der findes adskilligt i vore Kirker af Ting, hvis Mentalitet er saa him-melraabende fjern fra Kirkens guddommelige Natur, Gen-stande, hvori den svage Menneskenatur's Trang til Flitter-

stads og Gøgl faar Lov til at skinne for grotesk igennem. Endnu har vi, paa Trods af Biskoppens Formaning, Eksemplarer af »Fabriks-Kunsten« med dens tilhørende usobre »Servering« paa de særeste Hyldeanordninger, undertiden garneret med elektriske Pærer efter bedste Tivolimønster.

Vi har ikke Lov til at glemme, at Kirkebygningens Udsmykning har to Formaal: Guds Forherligelse og Menighedens Opbyggelse. Hvis vi ikke formaar at gøre vore Kirker rige og skønne, maa de derfor i det mindste være præget af en vis Værdighed, og denne Værdighed fremmes visseligen ikke ved Tilstedeværelsen af Ting, der baade religiøst og æsthetisk har negativ Værdi.«

»Men der findes dog Folk, som omfatter disse Ting med Kærlighed og Andagt, lad være, det er Fabriksuhyrigheder. Hvad skal man svare til deres Protester?«

»Ja, hvad siger Præsten til et Menneske, der har vænnet sig til en Fejl eller fornægter et Dogme? Vel sagtens, at dette maa forandres af Hensyn til Gud og vedkommende selv. Og saaledes maa man ogsaa i dette Tilfælde søge at hjælpe paa Forstaaelsen. Kan vedkommende saa ikke bringes til at skelne mellem godt og daarligt, maa han i det mindste bøje sig for Kirkens Tarv, ligesom den helt unmusikalske ikke kan have Indflydelse paa Kirkens Musik. Man skal dog ikke overalt tage mest Hensyn til Umulighederne.«

»Ofres der ligesaa meget paa Kirkerne nu som i tidligere Slægtled?«

»Vi lever jo ikke netop i en Tid, der bærer Sten til vidunderlige Domkirker. Og dette tror jeg snarere skyldes manglende Interesse end daarlige Tider, selv om ogsaa det demokratiske, der er i vor Tid, har influeret paa det private Initiativ med Hensyn til Midlerne til vore Kirkers Udsmykning; man er jo mere og mere indstillet paa, at det offentlige ordner alt.«

Med disse manende Ord i vort Øre tager vi Afsked.

P. R.

Prior Poul Emmanuel.

Den dybt beklagelige Affære i Horsens kom bag paa os alle, som kendte Broder Poul Emmanuel og St. Ansgars Hjem af Selvsyn eller gennem Referater. Broderen, hvis Navn er Poul Heinrich Munko, fødtes i Spandau i 1905 som Søn af en Møller, og kom, efter at han i Tyskland havde taget Lærereksamen, her til Landet i 1930, hvor han de første Aar opholdt sig hos Maristbrødrene i København.

Ved sin Energi og Interesse for Børnenes religiøse Undervisning, især paa Landet, gjorde han sig snart kendt. Til Fods og paa Cykle opsøgte han dem uden at tage Hensyn til sig selv, fra tidlig Morgen til den sene Aften, Søndage og Hverdage, naarsomhelst og hvorsomhelst. »Sølyst«s Tilblivelse som Hjem skyldtes for en stor Del hans Initiativ, ligesom Omsorgen for St. Ansgars Hjem mest tyngede paa ham. Der var dog ogsaa dengang forskelligt at udsætte paa ham! Mange beklagede sig over hans paastrængende Væsen og var skeptiske over for hans altfor mange og store Planer, som han i Tide og Utide talte om og arbejdede for. En rastløs Natur og Kraft, som heller ikke havde Evne til at staa paa en selvstændig og styrende Post!

Hvorledes kunde den Mand komme til at mishandle de ham betroede Dreng og forsynde sig i den Grad mod alle Fornuftens og Opdragelsens Regler? Hvorledes kunde den Ordensmand, der med Begejstring arbejdede for en Organisation med over 7000 Brødre, som i Stifteren Champagnats Aand opdrager over 120.000 Børn Verden over, netop efter de Regler om Godhed og Kærlighed,*) som han fornægtede, hvorledes kunde han saaledes slaa sit eget Værk i Stykker og tilføje den Sag, han arbejdede for, ubodelig Skade? Forklaringen maa vist søges deri, at en Mand, som i sin Barndom selv er gaaet gennem en altfor haard Skole og iøvrigt var udstyret med mere Viljekraft end Klogskab, havde tilrettelagt sig et ganske umuligt Opdragelsessystem, som dog ikke fik Lov til at udfolde sig frit, før Broderen var kommet paa en ledende Post, samtidig med at hans af Naturen hidsige Sindelag nu var udsat for Overanstrengelse og ligefrem var nervedbrudt. I denne Retning tyder forskellige hidtil fremkomne Oplysninger; endvidere Broder Poul Emmanuels egne Udtalelser: »Jeg er hidsig efter min Fader — det maa jeg nu bøde for.« Derpaa tyder ogsaa de Indtryk, som Politimester Krause, Horsens, har faaet og stillet til »Aftenbladet«s Raadighed.

»Hvad er Politimesterens Indtryk af den fængslede Prior? Han har selv forklaret, at han altid har været ret hid-

*) I disse Regler staar bl. a.: »I kristelig Kærlighed skal de tage sig af alle deres Elever, tale venligt til dem, behandle dem mildt og vise sig overfor dem mere som Fædre end som Lærere, især naar de straffer. (Regel 308.)

De skal intet forsømme for at erhverve sig deres Elevers Agtelse, Respekt og Kærlighed, for saaledes lettere at kunne vinde dem for Kristus. Passende Midler dertil er: 1. Stedse at være ligevægtig og samtidig give Udtryk for Glæde, Godhed og Alvor. 2. At gøre Undervisning og Arbejde behagelige for Børn ved ædel Kappelyst, belejligt Anerkendelse og Belønning. 3. Ikke at være for streng med at straffe og ikke stille alt for store Krav ved Opgaverne. 4. At vise Børnene faderlig Godhed, idet man deltager i deres Lidelser, hjælper dem og opmuntrer dem.« (309.)

sig — et Sindelag, han synes at have taget i Arv efter sin polske Fader. Han er ganske øjensynlig nervenedbrudt paa Grund af Overanstrengelse, men om der bag denne uhyggelige Afstraffelsesform ligger en — muligvis ubevidst — sygelig Tilbøjelighed, kan jeg ikke sige noget om, før Resultatet foreligger af den Mentalundersøgelse, som jeg straks i Alles bad Kredslægen paabegynde.«

I samme Retning peger en Udtalelse, som Prioren i Boyesgade har fremsat til »Berlingske Tidende«:

»Meddelelsen om, hvad der er foregaaet i Horsens, har vakt den største Sorg og Bestyrtelse. Det kommer os ganske uventet og forekommer os ganske uforstaaeligt. Broder Poul Emmanuel var hos os kun kendt som en yderst samvittighedsfuld og pligtopfyldende Lærer. Der har aldrig været Tale om, at han har vist Brutalitet eller særlig Hidsighed. Jeg kan kun forklare det med, at han har været overanstrengt, at Arbejdet og Bekymringer har ødelagt hans Nerver.«

Men hvorledes det end maatte være, kan vi ikke andet end dybt beklage det skete. Og saa vil vi Katholiker, som har lidt meget under denne Affære, benytte Lejligheden til at takke alle de Blade, Personer og Institutioner, som trods alt bevarede Hovedet klart og forstod at skelne mellem den enkeltes Fejl og Katholicismen som Helhed.

Dermed mener vi selvfølgelig ikke, at vi paa nogen Maade vil pynte paa det skete eller dække over det. Kirkens øverste Myndighed herhjemme har klart udtalt, at ingen Katholik paa nogen Maade vil undskylde eller besmykke Affæren; den skal undersøges til Bunds, og den skyldige have sin Straf. Vi citerer fra Berl. Tid., 18.-9.:

Mandag Aften udsendte Biskop Brems følgende Erklæring gennem Ritzaus Bureau:

- Det apostoliske Vikariat for Danmark ønsker at udtale:
- 1) At den katolske Kirkes ansvarlige Ledelse her i Landet ønsker Affæren paa »Sølyst« undersøgt til dens dybeste Bund og de skyldige straffet efter Loven.
 - 2) Vikariatet udbeder sig nu Udskrift af Sagens Akter for at sætte sig ind i, hvorledes Forhold som disse har kunnet undgaa øjeblikkelig Opdagelse.
 - 3) Vikariatet nærer den dybeste Medfølelse med de Børn, Mishandlingerne er gaaet ud over, og med disses Familie, og det er vor Agt: Ved Ansættelse af kompetent Inspektion — ved Krav om fremtidig Udelukkelse af inkompetent Lærermateriale i vore Skoler — og i øvrigt ved ethvert Middel, Sagens Opklarelse maatte tilraade —

samt i fuld Forstaaelse med de danske Myndigheder at afværge en Gentagelse, saa vidt dette ligger i menneskelig Magt.

JOS. BREMS,

Valby, d. 17. Sept. 1924.

apost. Vikar.

Mere kan man rimeligvis ikke forlange! Nej, Retfærdigheden er vi ikke imod, men vi ønsker heller ikke andet end Retfærdighed, f. Eks. ikke en Slags Retfærdighedsrus, hvor Barmhjertighed mod den ene bliver til Grusomhed mod andre!

For nogle Dage siden meddelte Aviserne om en autoriseret Jordemoders Embedsmisbrug og Fosterdrab, hvorved Menneskeliv blev kvalt eller Mennesker fik varigt Men. Hvad blev Følgen? Selvfølgelig tog Retten fat, de nærmeststaaende erklærede, at disse Oplysninger helt kom bag paa dem, en Læge sagde, at den Slags Tilfælde heldigvis hørte til Undtagelserne, men man vilde alligevel skærpe Kontrollen, Aviserne skrev nogle gennemgaaende fornuftige Artikler etc. Maatte den offentlige Mening beslutte sig paa en ligesaa rolig Justits over for Horsensaffæren!

I denne Affære drejer det sig om stakkels uskyldige Børn, som blev mishandlet, men ogsaa om et Menneske, som har forbrudt sig, angret og vil tage sin Straf baade fra Kirkens og Statens Side — og allerede har faaet sin Straf, thi vi kan vel ikke være i Tvivl om, at Broder Poul Emmanuel vilde ofre alt for at gøre det skete usket og unddrage sig den offentlige Menings Justits, som man endelig ikke maa mene er lempeligere end korporlig Revselse. Vi Katholiker maa i alt Fald ogsaa over for en Synder huske, at han trænger til Barmhjertighed, og holde paa den Kærlighedens og Retfærdighedens Grundsætning, som siger: »Hvad du ikke vil, at andre skal gøre imod dig, skal du heller ikke gøre imod dem« — imod ingen af dem!

—z.

Strejflys fra den religiøse Situation i Tyskland.

Fængslet.

»Fränkische Volksblatt« meddeler, at to Medlemmer af den katolske Ungdomsforening i Bamberg er blevet fængslede, fordi de havde omgaaet et for Tiden bestaaende Forbud, som gaar ud paa, at unge Mennesker ikke maa deltage i Sammenkomster og samlede Udflugter, som var foranstaltede af konfessionelle Ungdomsforbund. Forbudet mod katolsk Ungdoms samlede offentlige Optræden gælder alle

Ungdomsforeninger; f. Eks. kan en Ungpige-kongregation ikke foretage en fælles Udflugt. Gør de det alligevel, ud-sætter de unge sig altsaa for Straf, som nævnt ovenfor, ja kommer det til et Sammenstød med Hitlerungdommen, bærer Katholikerne Ansvaret for alt.

Valfarter og Procession.

For alligevel at faa Del i store Sammenkomsters Be-gejstring, arrangeres der vældige Processioner og Valfarter som aldrig før.

Forleden Søndag valfartede over 30.000 unge Kvinder og unge Piger til Valfartsstedet Kevelaer i Nedre-Rhin for at aflægge deres Trosbekendelse, ved hvilken Lejlighed Bi-skoppen af Münster holdt en opmuntrende Tale til dem. — Henved 5000 unge Mennesker forsamledes en Søndag i Septen:ber i den h. Godehards Domkirke i Hildesheim for at aflægge en begejstret Trosbekendelse overfor deres Biskop.

Den konfessionsløse Skole.

Ungdommen skal opdrages efter Slagordet: »Ingen Kon-fessioner mere — kun Tyskere.« Foreløbig kan Konfessions-skolen dog ikke helt tilintetgøres, da der maa tages tilbørligt Hensyn til Udlandet, Rom og det katholske Saar. Derfor nedbryder man ganske stille Sten for Sten. Hvor det i enkelte Byer og Provinser lader sig gøre, indføres de inter-konfessionelle Skoler ad Forordningens Vej. I disse Skoler skal der jo — for at berolige de troende — meddeles Re-ligionsundervisning to Gange om Ugen. Men denne Religi-onstime er for det meste den sidste af 5 Formiddagstimer — og ydermere bortfalder den, naar Hitlerungdommen netop har henlagt en særlig Foranstaltning til denne sidste Time. Saadanne Foranstaltninger var f. Eks. Aarsag til, at der i en Realskole i Hessen-Nassau i sidste Semester kun blev givet 3—4 katholske Religionstimer.

Landsskoleaaret.

Ogsaa Landsskoleaarets Hensigt og Opgave er til Dels at borteliminere Konfessionsforskellen. Der bliver Børn, som lige er kommet ud af Skolen, beskæftiget i Fælleslejre og opdraget uden Konfessionsforskæl. For at berolige de op-skræmte katholske Forældre, er det blevet ordnet saaledes, at Lejrbørnene er fritstillede med Hensyn til at overvære Søndagsgudstjenesten. Men paa den Maade, de katholske Børn er blevet fordelt til Diasporaegnene, faar man Ind-tryk af, at Gudstjenestetilladelsen skal saboteres. Mange af disse Lejre ligger 20—30 km fra den nærmeste katholske Kirke. De derværende Diaspora-Sjælesørgere er overlæssede med Arbejde og har desuden om Søndagen to Formiddags-

gudstjenester, saa de altsaa slet ikke kan naa at opsøge saa afsides liggende Lejre. De maa for Resten ikke holde Gudstjeneste i selve Lejren. De purunge, uerfarne Lejrførere skal igennem Foredrag bibringe Børnene eller de unge Mennesker den national-socialistiske Verdensanskuelse.

Forbudte Blade.

Nu ved man, hvorfor »Katholische Korrespondent«, som Pater Muckermann redigerede, blev forbudt og først nu atter har faaet Lov til at blive udgivet, efter at Bladets vigtigste Redaktører er blevet erstattet af andre, mere lærvillige. Bladet havde offentliggjort en Beretning om en katholsk Højtidelighed, som havde fundet Sted i Domkirken i Mainz ved Biskop Kettelers Grav, og i hvilken 10.000 Arbejdere deltog. Men under Ceremonierne skete der — et Uheld. En Tale, som Hitler skulde holde, skulde udsendes paa samme Tid, som man havde berammet Prædikenen til. Politiet gav da Ordre til, at Prædikenen skulde udsættes en Time. Mængden forlod ikke Domkirken og ventede taalmodigt. Men saa begyndte de at bede med høj Røst, og denne offentlige Bøn varede i to Timer. — Ogsaa den meget udbredte »Junge Front« har været forbudt i flere Uger, efter sigende fordi Kæmpens Skikkelse paa et Billede af Goliaths Kamp med David bar et camoufleret Hagekors.

Heroisk Kristendom.

Charles du Bos er Typen paa den fine, kultiverede Humanist, som nu er saa sjælden, hvis Liv er en Tempeltjeneste foran Kulturens og Skønhedens Altre. Det mærkelige sker da, at han i 40-Aars Alderen opdager, at hans hidtidige Dyrkelse af Kunsten ikke længere er ham nok, ikke kan bringe den Enhed, han trakter efter. Han, som ogsaa hidtil har svoret til Gides Principper (Ansvarsløshed), han vil ikke længere beskytte ogsaa det onde i sig, nu vil han bekæmpe det og tage Ansvar for hele sin Personlighed. Her er intet Brud, men en naturlig Udvikling. En af hans Venner kalder ham en anima naturaliter christiana. Frugten bliver snart en sund Glæde over Livet, al hans tidligere Følelse af Livsfjernhed er nu forsvundet. »Vished om Gud vindes ikke ved at spekulere over Tilværelsen, men ved at deltage i den for fuldeste Alvor. Perioder følger vel, hvor han klager over, at han saa helt opsluges af sit Arbejde, at han helt glemmer Gud. Hans Skriftefader svarer, at han ikke skal tage sig det altfor nær, men daglig indvie sit

Arbejde til Gud med en kort Bøn. Maritain bliver ogsaa for ham en trofast og raadgivende Ven.

Paa Stolpe har denne sidste Konversion sikkert gjort større Indtryk end nogen af de andre: det er en Kritiker, der fra det æsthetiske Livs Omraade naar frem til det religiøse uden at drives af andre Oplevelser end dette æsthetiske Livs egne. Stolpe siger: »Den, som mod et Digterværk føler en uafviselig Pligt til af hele sit Hjerte og med al sin Kraft at stræbe mod Forstaaelse, han er snart moden til et kristent Syn paa Medmennesker overhovedet. Den, som har gjort det til sin Pligt at lytte til Digterværkets inderste Tone, han kan ikke undgaa til sidst i selve Livet at høre en ny Grundtone og bag de skiftende Hændelser opdage Guds Nærværelse og Vilje.«

Til sidst omtaler Stolpe Romanforfatteren François Mauriac. Skønt Mauriac aldrig har mistet Troen, har han dog fra sit strenge spidsborgerlige Barndomshjem kun bevaret en Forestilling om Gud, der vækker Frygt, ikke Kærlighed. Han har svært ved i sine Romaner at vise andet end Livets triste, uhyggelige Sider. Hans Kamp for at forene sine kunstneriske Krav med Kristendommens fører ham til sidst ud i en Krise. Ogsaa denne Gang er Maritain Hjælperen. Det fortællles, at Digterens Venner grebes af en uimodstaaelig Trang til at bede for ham, da han havde udsendt sit fortvivlede Skrift »Den Kristnes Lidelser« (1928). Stolpe skriver: En Bøn for en Forfatterbroder i Nød — det er for den, der har oplevet svenske litterære Forhold, som et Pust fra en højere Verden. Bønnerne blev hørt, Underet skete. Mauriac fortæller om sin nyfundne Fred i »Den Kristnes Lykke«, med et stille, mildt Tonefald.

Senere (1931) skriver han om denne sjælelige Tilstands Holdbarhed og Sandhed, »dette Indtryk af noget, som bestandig er lige nyt, af noget, som er uforanderligt og stabilt, men dog stadig fornyer sig selv . . . Naar vi er naaet den modne Alder, begynder vor Evighed; om vi holder ud, vil vor Alderdom allerede komme til at rumme den fulde Evighed. Naar Ungdommens og Ynglingeaaarenes mørke Uvejrs-skyer endelig er forsvundet, maa de, der tror paa det evige Liv, ikke forundre sig over, om — allerede før de er naaet frem til den sidste af de Klitter, der skiller dem fra Oceanet — Stilheden begynder at ligne en anden Stilhed . . . Den Stund er nær, da det, som før stod som et gaadefuldt Spejlbillede, skal træde frem som ufattelig Fuldkommenhed.«

De sidste Romaner, »Ormebolet«, »Familien Frontenac«, vidner derom. Stolpe kan dog ikke mærke det i den første, men ingen Katholik kan undgaa at se Sporene af, at den Kærlighed, der nu er vældet frem i Mauriac's Liv, er Guds uendelige Barmhjertighed. Stolpe, hvis Beundring for den

heroiske Kristendom ellers er saa stor, kommer her til kort, og ligesaa i Bedømmelsen af »Familien Fontenac«. Det er Mauriac's egen Vilje, at hans første, helt igennem pessimistiske Bøger skal ses i Sammenhæng med de sidste og derved faa ogsaa en religiøs Værdi.

Bag disse seks Skikkelser lader Stolpe os se to andre, der ligesom er Polerne i moderne fransk Aandsliv: André Gide, hvis Uvilje mod ethvert fast Standpunkt og Ansvar nu har ført ham til Kommunismen, og den stærke, rolige Paul Claudel, som staar paa Roms faste Klippe. Mellem disse to Poler svinger Ungdommen. For at vinde den, har man hævdet, maa Kristendommen slaa af paa sine Krav, men er ikke Stolpes Bog et Tegn paa, at netop det heroiske ved Kristendommen virker dragende paa de unge, der har lidt Skibbrud ved den »nye Moral«s Theorier? *E. N.*

Kirkeforfølgelsen i Meksiko.

Lige siden 1924 har Kulturkampen i Meksiko raset uafbrudt. I de første fire Aar var det den brutale Forfølgelse, som fremkaldte hele den katholske Kristenheds Protest. Siden 1931 har Kirkefjenderne mere og mere prisgivet Metoder som Forvisning og Mishandling, men til Gengæld indledet en forbitret Kamp med »lovlige« Midler, som skal udrydde Kristendommen totalt. Men over for dette har der i Meksiko fundet en religiøs Genfødselse Sted, som allerede tillader Haab om Sejren.

Midtpunktet i denne Fornyelse danner den i 1930 oprettede Katholske Aktion. Trods vedvarende Forfølgelser er den nu indført i 27 af de 33 Dioceseser og under Forberedelse i de øvrige.

I den politiske Forgrund staar »Padres de Familias«, Familiefædrenes Forbund; de er ikke tilsluttet K. A., som er helt upolitisk. De unge Mænd, de unge Piger og Kvindforbundet derimod danner K. A.s Kernetropper, og mange Kvinder er Biskoppernes og Præsternes Sjælesorgsmedhjælper i Ordets videste Betydning.

Lovgivningen umuliggør næsten Præsteembedets Udøvelse, og flere Biskopper er forviste. I nogle Kirker finder en saakaldt »taalt« Gudstjeneste Sted, i mange andre hemmelig Gudstjeneste; kan man ikke sige »trods Pinebænk og Galge« saa i hvert Fald »trods Politi og Fængsel«.

Under disse Forhold maa Lægfolk, saa vidt Kirkeloven tillader det, erstatte Præsten, særlig som Katecheter. Der er Stater, hvor Præsten ikke engang maa undervise private Familiers Børn. Hvor rasende Forfølgelsen mod Religions-

undervisningen er, viser et Eksempel: I en stor katolsk Privatskole fandt man hos en Elev et eneste Nummer af Sognebladet. Det var nok til, at Skolen blev lukket og overtaget af Staten.

De katolske Mødre tager sig særlig af Præstestandens Tilvækst, et betydningsfuldt Arbejde med mange Vanskeligheder. Besværlig er ogsaa Undervisningen af Indianere og Mestitser, som taler egne Dialekter; derfor har Kvinderne dannet egne Studiekredse for at lære disse Sprog.

Paa Grund af Skolernes og Familiefædrenes Modstand lykkedes det ikke Undervisningsministeren at paatvinge Skolerne den saakaldte »sexuelle Oplysning«. Til Gengæld er den katolske Presse aldeles tilintetgjort; der findes kun eet Dagblad, som maa gaa frem med yderste Forsigtighed. Saaledes er den katolske Aktion i Meksiko blevet et omfattende Værk, paa hvilket Biskopperne næsten udelukkende maa støtte sig. Wann wird der Retter kommen diesem Lande?

P. R.

Paa Lytterpost.

Relikviedyrkelse. Tirsdag d. 21.-8. Kl. 17,45—18,10 holdt Redaktør Christen Friberg et Foredrag om »Pave Lucius' Hjerneskal og St. Søren's Taa«. Efter den sensationelle Titel var man straks paa det rene med, at man ikke maatte vente sig en saglig Fremstilling f. Eks. af Relikviedyrkelsens Lys- og Skyggesider, og man fik heller ikke mere end Optælling af nogle Vildskud og Udvækster. Man kan simpelthen ikke tale om Relikviedyrkelsen, naar man ikke har Øje for Begrebet Helgen, den religiøse og moralske Stormand og Fører, og ikke forstaar vor Ærbødighed for og vor Tillid til Helgener. Der fandtes enkelte Sætninger, som var direkte meningsløse, f. Eks.: »Ikke blot i den katolske Tid, men langt ind i den lutherske regnede man med Undere som en Naturlov.« Hvorledes man kan anse et Mirakel, som netop er en Undtagelse fra en Naturlov, for selve Naturloven, maa forblive en Gaade. Naar det hed: »De gamle vovede ikke direkte at henvende sig til Gud«, saa kan en saadan Paastand modbevises ved et eneste Blik i hver middelalderlig Bønnebog. Vi vil dog ikke opholde os hverken ved dette eller ved Skildringerne af St. Lucius' forskellige Hjerneskal, St. Søren's falske og ægte Tær eller »Christi hellige Længde«. Selv om de alle var fuldt ud paalidelige, vilde Foredraget ikke have givet andet end en Karikatur af Relikviedyrkelsen. Det oversaa Relikviedyrkelsens smukkeste Tanke: Begejstringen for det kristelige

heroiske, som aabenbarer sig i al Helgendyrkelse, og hænger sig i Misbrug, som Kirken for Resten selv har forkastet; for Eks. skred Kirken allerede i det 15. Aarhundrede ind mod de saakaldte »Hellige Længder«, som man havde ikke blot af Vor Herre, men af mange andre hellige Personer, ganske vist uden at kunne afskaffe dem. Folket er sejgt i sine Unoder som i sine Dyder. Ogsaa vi forkaster Vildskud, men er derfor ikke blinde for, hvad der er sundt og skønt paa Helgendyrkelsens Tid. *Ignatius.*

NYE BØGER.

C. C. Martindale S. J.: Antikrist. Oversat af H. D. T. K. København 1934 32 S.

Naar Paulus-Kredsen udsender dette Skrift, skyldes det, »at det klart og grejt svarer paa mange af Nutidens Sektors Fantasterier». Denne Opgave løser P. Martindales Piece tilfredsstillende, da den berømte Forfatter paa Grund af en omhyggelig og nøgtern Gransken af de respektive Skriftsteder kommer til dette Resultat: »Om Modstanderen, naar Verdenshistorien naar sin Klimaks, vil være et enkelt Menneske eller en Politik eller et Tanke-system, det betyder kun saare lidt, og det kan vi ikke vide.« Den praktiske Følgeslutning maa da ogsaa være, »at vi maa adlyde den gentagne Befaling — og vaage.« Det aktuelle lille Skrift fortjener at komme i mange Hænder, ikke mindst der, hvor Troens klare Lys er i Fare for at blive fordunklet af Sværmerier. Korrekturlæseren har i øvrigt oversat en Fejl S. 16: »Pompejus eller en anden romersk Kejser.«
A. P.

FRA HOVEDSTAD OG PROVINS.

B. Jetmars Christusbillede.

I Katholsk Boghandel, Stenogade, er der i disse Dage udstillet et nyt katholsk Kunstværk, Hr. B. Jetmars store Broncebillede af Vor Frelser. Det forestiller Jesus i det Øjeblik, han udtaler Forvandlingsordene over Brødet. Frelserens venstre Haand er lagt paa Brystet for at antyde, at Nadversakramentet er hans Hjertes Gave til os.

Billedet (125 × 85 cm) er et helt Maleri i Metal. Ved kemisk Paavirkning under forskellige Temperaturer — en ny, original Fremgangsmaade — har Broncen antaget ejendommelige Patina- og Lasurtoner, der dog virker yderst diskret og ingen Steder lader en glemme, at det er Bronze,

man har at gøre med. Paa en antik-grøn Baggrund er der udhamret et Brystbillede af Frelseren. Glorien om Jesu Hoved er gyldenbrun, Haaret mørkere, næsten kastaniebrunt; det alvorlige Ansigt er Billedets lyseste Parti. Frelseren bærer en lysebrun Kappe og en delvis grønpatineret Underklædning. Det naturfarvede Brød ses i Jesu højre Haand, den noget lysere Kalk staar paa et mørkladent Bord.

Ogsaa Rammen er af dreven Bronze og bærer Symboler i Hjørnerne: en Hostie og en Kalk foroven; forneden to Bogstavtegn, der vistnok skal være hebraiske. Da det er vanskeligt at forbinde nogen Mening med de to sidste Symboler, vilde det være ønskeligt at faa dem ombyttet f. Eks. med et Hvedeaks og en Vindrueklase, hvad der ogsaa let lader sig gøre, da Rammen bestaar af flere Bronzeplader. Billedet vil først faa sin rette Virkning, naar det er anbragt noget højere, f. Eks. som Altertavle i et Kapel. Og allersmukkest vilde det tage sig ud paa et dertil komponeret Broncealter i romansk Stil i Smag med Sakramentskirkens. Billedet, der er vurderet til 4000 Kr., staar til Salg for 2000.

A. Menzinger S. J.

Grosserer Osterhammel 80 Aar.

En af de ældste danske Katholiker, Hr. Grosserer H. Osterhammel, fylder den $22/9$ 80 Aar. Han er født i Odense 1854, hvor han i mange Aar deltog i Menighedsarbejdet som Kirkeforstander, hvis Menighed hans Fader har været med til at grundlægge. Aar 1900 flyttede han til København og har saaledes i 35 Aar tilhørt Rosenkranskirkens Sogn. Han er en Mand, der altid har haft Interesse paa det sociale Omraade, og han er aldrig vejet tilbage for Formaal, der har haft Interesse for de katholske Menigheder i Danmark. Mange Trosfæller vil sammen med »N. U.« paa denne Dag sende ham venlige Tanker.

Fra Vikariatet: Fra nu af og indtil videre skal Oratio imperata: Pro quacumque tribulatione: Ne despicias, omnipotens Deus... læses i Messen tamquam oratio imperata pro re gravi
Kbhvn. d. 18. IX. J. Brems.

Præsterne ved Jesu Hjerter Kirke, Stenosgade 4 har faaet nye **Telefonnumre**, saaledes at der kaldes paa:

- Vester 2628:** Portneren: *P. P. Bender, Groteclaes, Hausmann, Nøsen, Pauli, Sialm, Wolfisberg.*
» **4523:** Rektor (*H. Lucas*).
» **8588:** Portneren, *P. P. Küpferle, Lanser, Menzinger, Paulus, Schumacher.*

Kirkelig Kalender.

Sept.	Sept.-Okt.
23. S. 18. Søndag e. Pintse.	30. S. 19. Søndag e. Pintse. —
<i>I konsekrede Kirker:</i>
Kirkevielsesfest.
24. M. Maria, de fangnes Befrielse.	1. M. Remigius. — <i>I konsekr. Kirker:</i> 6. Dag i Oktaven.
25. Ti. Ferialdag.	2. Ti. Værneenglene.
26. O. Cyprian og Justina. —
<i>I konsekrede Kirker:</i>
KIRKEVIELSESFEST.	3. O. TERESA AF JESUSBAR-
NET.
27. T. Cosmas og Damian.	4. T. Frans af Assisi.
28. F. Wenceslaus.	5. F. Dag i Teresas Oktav.
29. L. MICHAEL, Ærkeengel.	6. L. Bruno.

Sept.

Ugens Messebønner.

23. S. 18. Søndag e. Pintse (734—563); 2. Sæt Bønner: Linus ([9]—[9]), 3. Sæt Bønner: Thecla (1086—929).
24. M. Maria, de fangnes Befrielse (1087—929).
25. Ti. † Ferialdag (734—563), uden *Gloria og Credo*; 2. Om de helliges Forbøn ([120]—[105]), 3. Efter frit Valg; alm. Præfation.
26. O. † Cyprian og Justina (1087); 2. og 3. som Tirsdag.
I konsekrede Kirker: Kirkevielsesfest ([77]—923).
27. T. † Cosmas og Damian (1088—930); 2. og 3. som Tirsdag.
I konsekr. Kirker: Cosmas og Damian (1088—930); 2. Oktaven ([77]—923), 3. Gudsmoder ([90]—[94]), *Credo*.
28. F. † Wenceslaus (1089—931); 2. og 3. som Tirsdag.
I konsekr. Kirker: Wenceslaus (1089—931); 2. Oktaven ([77]—923), 3. Gudsmoder ([90]—[94]), *Credo*.
29. L. Michael, Ærkeengel (1089—931).

Af Sidtallene i Parenthes gælder det første den ny Udgave af Messebogen (1926), det andet den gamle Udgave (1907). Er der kun anført eet Tal i Parenthesen, gælder det den ny Udgave.

Anm. Paa de med † mærkede Dage, kan Præsten efter frit Valg læse Sjælemesse og andre Votivmesser, hvorfor man paa disse Dage ikke kan regne med, at de her angivne Messer læses.

M.-K. Jesu Hjerter K. »Immaculata« F. K.: Søndag d. 23. Sept. Kl. 8½.

Rygaard. Den 1. 2. og 3. Oktober afholdes et Triduum til Ære for den hellige Teresa af Lisieux med sakramental Velsignelse hver Dag Kl. 17 og derefter dansk Prædiken af P. Bender S. J.

A.C. Onsdag d. 26. Sept. Kl. 20: Fuldmægtig Enoch Hjorth indleder en Medlemsdiskussion: »Moderne Ungdoms Opgør«. Ingen Gæstekort. *Administratores.*

Eksercitier for Gymnasieelever og Studenter

i St. Andreas Præstegaard, Ordrup, fra Tirsdag d. 16. Okt. Kl. 19 til Lørdag d. 20. Okt. Morgen. Omkostningerne udgør 10 Kr. Anmeldelse sker til Præstegaarden i Stenosgade.

Velanbefalet, **dygtig Pige**, der med Orden og Økonomi kan styre et Hjem søges til 1. November. Villa i Hellerup. To Voksne. Billet mrk. Husassistent modt. Redaktionen.

FREMEDSPROG-TRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN). Svaneosegaardsvej 4. Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.

Færdig fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag. Afleveret til Postvæsenet Torsdag d. 20. Sept.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

82. Aargang

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kroner Kvartalet (inclusive Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 St., København K. Telefon: Palæ 3762, Kl. 13--16). — Unde. Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kroner aarligt. — Redaktør: Pater G. Scherz, Hans Bogbinders Allé 2, København S; Telefon Amager 3202; bedste Træffetid Kl. 13¹/₂—14¹/₂.

Nr. 39.

Søndag den 30. September

1934

INDHOLD: Kirkevielsesfest. — Rosenkransen. — Pastor Frantz Pohl †. — Sven Aage Rasmussen †. — Kinas Religioner. — Omkring Affæren i Horsens. — Religiøs Ekstase eller Sensations-Ekstase. — Nye Bøger. — Fra Hovedstad og Provins. — Brevkasse. — Avertissementer. — Kirkelig Kalender. — Ugens Messebønner.

Kirkevielsesfest.

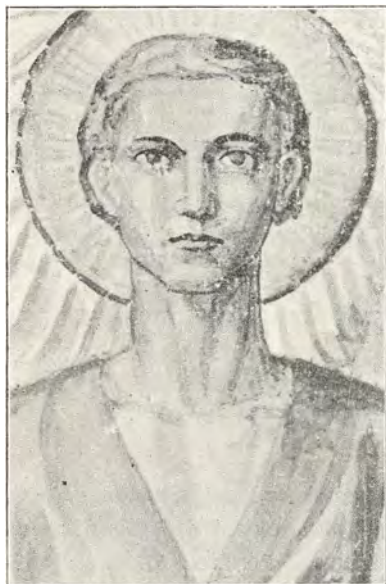
Denne Fest er først og fremmest en Mindedag. Med Glæde og Tak til Gud skal vi dvæle ved det Øjeblik, da den Plet Jord, der bærer vor Kirke, med eet blev en Helligdom, Guds Hus og Himlens Port, fordi vor Frelser begyndte at bo midt iblandt os i Altrets helligste Sakramente. Derved fik samtidig Guds Tjenere og Børn et Samlingssted, hvor hver den, der beder, faar; den, som søger, finder; og hvor der oplades for den, der banker paa. Disse Kendsgerninger hører med til Jordelivets bedste Trøst.

Men Dagens Epistel gør opmærksom paa, at Kirkevielsesfesten ogsaa peger ud i Fremtiden, til det nye Jerusalem, d. v. s. Gudsrigets nye Helligdom efter Opstandelsen. Det bliver en stor Overraskelse for os alle sammen, det, den sidste Verdensperiode skal bringe!

Der er saa meget, der til daglig ligesom forbereder os til det, der kommer. Alt, hvad vi ser og

hører i den jordiske Kirke, er kun noget foreløbigt og forbigaaende, kun en Slags Spire og Frøkorn, der med en Naturlovs Kraft søger at naa frem til den endelige Tilstand. For det, vi har nu, er jo slet ikke det, som var grundlagt i Paradiset, lovet af Profeterne, fortjent ved Christi Blod, og som ventes af Christi Disciple. Lad os bare se paa nogle Enkeltheder.

Med hvor hastige Skridt gaar ikke Kirkeaaet gennem

St. Michael, Kirkens Skytsherre og Værneengel, hvis Fest vi fejrer d. 29. Sept., er paa ovenst. Billede af Malerinden Frk. Birgitte West malet til den kath. Kirke i Randers, hvis Udsmykning nu er fuldendt og snarest vil blive omtalt i N. U.

sin afmaalte Bane! Hvor ofte skifter ikke Præsterne, og hvor hurtigt forandrer ikke Menighedernes Billede sig! Snart blomstrer de op, snart ligesom visner de hen. Murene i Guds Hus ældes som hele Skabningen omkring dem, o. s. v.

Hvad Sanserne saaledes kan iagttage, bekræftes af Skriften. Himlens nuværende Skikkelse, siger den, skal forgaa, fordi den savner den fuldkomne Herlighed. Ogsaa den Jord, vi lever paa, skal forgaa, fordi dens oprindelige Skønhed nu kun eksisterer som en Erindring. Synden har standset og sinket den af Gud planlagte Udfoldelse og skæmmet Jorden ved Ødelæggelse og Sorg. Gennem

alle dens Dele gaar en uhyre stor Længsel efter Lettelse, Forløsning og Fuldendelse.

Slaar derfor denne Verdens Ur engang sit sidste Slag, saa stiger det nye Jerusalem, en ny Bolig for Gud, ned til vor Jord og gør den til Fredens rette Hjemland, hvor det tabte Paradis genfindes. Ventetiden er saa forbi, Sorg og Smerte kendes ikke længere, Christi Brud, den hellige Kirke, som vi har den Lykke at tilhøre, og som har maat-

tet kæmpe saa meget, lide saa meget og haabe saa længe paa sin Pilegrimsgang, viser sig nu i hele sin Herlighed, prydet, som den er, med de Naadegaver, Dyder og Fortjenester, som den har samlet og vundet i sin Prøvetid.

Naar altsaa dine Øjne gør disse Iagttagelser, saa vær ikke blind for Tidens Tegn og deres Symbolik! Og naar du hører Epistlens Ord, vær ikke døv for de hemmelighedsfulde Spaadomme om, hvad der snart skal ske! Lad dine Tanker stige op til Himlens Højder, drik Glæde af Glædens Strømme, øs Kraft af Kraftens Kilder og spænd dine Forventninger saa højt, som du kan. For dette er Meningen med Festen i Dag.

Imidlertid er ikke alt det, vi lægger Mærke til i Guds Hus, undergivet Foranderlighedens Lov. Der er noget, som er fast og blivende og derfor forbinder Kirken i dens nuværende Skikkelse med den, vi venter.

Fra Tid til anden faar vi en Anelse om dette blivende Moment. Det er de Øjeblikke, hvor man pludselig stærkt føler den ejendommelige Skønhed og Hellighed, der er udgydt over Guds Hus paa Jorden, og den Tjeneste, der forrettes i det; eller hvor man med eet inderst inde forstaar, hvad Herren mente, da han sagde, at hans Ord var stærkere og uforgængeligere end Himmel og Jord; eller naar Sjælen uventet gennembruses af Guds Aand, der vækker usigelige Længsler efter det evige og fylder den med en ubeskrivelig Fortrøstning samt en Forsmag paa det Lys og den Fred, som Guds Børn gaar i Møde.

Hvad skjuler der sig bagved disse Oplevelser? Jo, det, Johannes hørte en Stemme fra Tronen sige: »Se dér, Guds Telt blandt Menneskene!« Det ved vi jo forvist: Jesus bor iblandt os. Vi er hans Folk. Gud selv er hos os som vor Gud. Han, den evige, rører i saadanne Øjeblikke ved vor Sjæl og vidner om sig selv og sin Nærværelse. For vi saa jo i Begyndelsen, at vor Kirke er Guds Hus og Herrens Forgaard, hvor den Allerhøjeste vil omgaas sine Tjenere og Børn til Trods for al menneskelig Uværdighed.

F. K.

Rosenkransen.

Rosenkransen er den mest bedte og højest værdsatte af alle populære Bønner, og lige fra Pave Pius V til Leo XIII er den blevet stærkt anbefalet som daglig Bøn. Leo XIII paabød, at den hvert Aar i Oktober Maaned daglig skulde bedes offentligt i alle Sognekirker, et Paabud, som hans Efterfølgere lod staa ved Magt. Om denne Bøn har Benediktineren C. Butler skrevet nogle aktuelle Tanker i sin Bog om »Det kristelige Livs Veje.« Han siger bl. a. følgende: Rosenkransen er Dominikanernes store Indsats i den populære Religion blandt Vestens Katholiker. Vi behøver ikke her at sige noget om det omstridte Spørgsmaal: dens Oprindelse; uomstrideligt er det, at vi kan takke Dominikanerne for den store Udbredelse og Popularitet, som Vor Frues Rosenkrans nyder under sin nuværende Form: 15 Led hvert paa 10 »Hil Dig Maria« og et »Fader Vor«. Af alle ikke-liturgiske Bønner er Rosenkransen den Bøn, der mest nærmer sig de kanoniske Daglider, dels paa Grund af den Form, hvori den er autoriseret, dels paa Grund af den Maade, hvorpaa de troende i Fællesskab beder den offentligt i Kirken, og endelig som privat Bøn. Ikke-Katholiker forstaar i Regelen ikke at vurdere Rosenkransen, men ser paa den som en plaprende Gentagelse, blottet for Tanke og Hjerte. Men Katholiker, som fra Barnsben er vokset op med Brugen af Perlerne, sætter Pris paa den og forstaar at værdsætte den. Det er en Bøn, som kan anvendes under Omstændigheder, hvor andre Bønner daarligt kan bedes: paa Gaden, ovenpaa en Omnibus, ja selv hængende i en Strop i Undergrundshanen. Haanden kan glide hen over Perlerne i Lommen, uden at man vækker Opmærksomhed, uden at nogen ser det eller véd, hvad man foretager sig.

Jeg hørte følgende Krigshistorie, for hvis Rigtighed jeg ikke kan indestaa, men som forekommer mig sandsynlig nok: En Gruppe unge Officerer var lige kommet ud til Krigszonen. En tjenestegørende Officer belærte dem om de første Erfaringer ved Fronten. Efter at have givet dem de sidste Instruktioner, tog han en Rosenkrans op af Lommen og sagde: »Og saa burde De anskaffe Dem en af disse. Jeg er ikke selv Katholik, men enhver Katholik vil kunne fortælle dem, hvordan De skal bruge den. Det er netop saadan en, man har Brug for i Skyttegravene.« Og saaledes er det. Hvad enten Historien er sand eller ej: eet er sikkert, at utallige Soldater fandt Beskæftigelse, Trøst og Styrke ved i de lange, trættende Nattetimer paa deres Vagt i Skyttegravene at lade Rosenkransens Perler glide gennem deres Fingre. Og tidligere Modstandere af al katholsk Fromhed

har senere med Glæde taget Rosenkransen. Den bayerske Minister og tidligere saa arge Kirkefjende Montgelas (død 1838) gik paa sine gamle Dage hver Dag Kl. 11 til den hellige Messe og bad om Eftermiddagen Rosenkransen paa sine Knæ, dog ikke med foldede Hænder, men med udstrakte Arme. Manden, der havde saa meget paa sin Samvittighed, der havde ødelagt saa mange Klostre i Bayern, og hadet den katholske Kirkes Ordensliv, vilde saaledes sone, hvad han havde forbrudt, og takkede senere Gud paa sine Knæ, fordi Jesuiterne — udenfor Bayern — havde paataget sig at opdrage en af hans Sønner.

Professor i Psychologi ved Galway Universitetet, Howley, har et Kapitel om Rosenkransens Psychologi i sin Bog »Mystikernes Psychologi«. Han siger, at denne Fingereren med Perlerne virker som en Slags Udløsning for en nervøs Spænding, som gør Tankerne friere til uden Adspredthed at koncentrere sig om Bønnen.

»Den primitive Form for Bøn«, siger P. Beda Jarret, »var en mundtlig udtalt Skudbøn, uden Tvivl med Christi Bøn i Oliehaven som Forbillede og Mønster; men den er ogsaa et naturligt, spontant Udbrud fra hvert Hjerte, Tanken er henvendt paa Gud eller paa en Sandhed om Gud, og ganske naturligt og instinktivt bevæges Hjertet til at prise Ham, takke Ham, velsigne, angre eller elske. Derfor er den mundtlige Bøn, efterfulgt af en Stillehed, i hvilken Sjælen aktivt hilser Gud og taler med ham, den simpleste Form for Bøn, og den er samtidig den første Begyndelse til Kontemplation. Betragtning eller Tankens Fornuftslutninger er dog kun en Forberedelse til Bøn. Det er først, naar Tanken har endt sin Gransken, at Bønnen som saadan begynder. Derfor har Rosenkransen den ganske bestemte Form, som stadig viser Tanken et bevæget og rørende Billede af Guds Godhed og Barmhjerlighed. Læberne skal gentage Ord, som dækker et Emne, man er fuldt fortrolig med, saa Tanken frit kan vandre egne Veje og faa Hjertet til at dvæle i kærlig Opmærksomhed ved Gud. Derfra ogsaa den uophørlige Gentagelse af »Hil Dig, Maria«, som jo bruges særlig i den dominikanske Psalter og som St. Dominikus under Rosenkransens Form har fyldt hele Kirken med.

Pastor Frantz Pohl †.

I Foraaret fyldte Pastor Pohl 80 Aar, og nu er han gaaet bort. For nogen Tid siden blev han i Stenosgade væltet omkuld af en Cyklist, han blev indlagt paa St. Josefs

Hospital, og der har en Blodprop gjort Ende paa hans Liv. Dødsfaldet kom ret pludseligt den 20. September, dog modtog Pastor Pohl endnu de hellige Sakramenter, førend Livet slukkedes.

Naar Pastor Pohl i Morgen begravnes fra Rosenkranskirken, vil der næppe blive noget stort Følge. Naar Mennesker er fyldt 80, er i Regelen deres Venner døde, og Mindet om deres Gerning i Manddomstiden er ved at svinde; dertil kommer, at den afdøde kun i sin tidligste Ungdom

Pastor Fr. Pohl.

har virket nogle Aar i København, ellers laa hans Gerning ude i Provinsen. Ligfølget kommer derfor i Morgen vel hovedsagelig til at bestaa af en Del Præster, men de vil med stor Ærbødighed følge deres gamle Medbroder til Graven. Han var nemlig en Præst, som vi maatte se op til og beundre for hans Ydmyghed, hans kærlige Sindelag og hans Fromhed.

Det mest karakteristiske ved Pastor Pohl var sikkert hans store Beskedenhed. Det skal ikke nægtes, at den vel ogsaa har hæmmet ham i hans Virksomhed. Den førte til Ængstelighed over for de store Opgaver, en Præst netop har, men den var tillige saa hjertevindende, langt mere end al rastløs Paatrængenhed. Det kunde være vanskeligt for Mennesker, der ikke kendte den afdøde, at komme i Samtale med ham, men naar det lykkedes, har mange undret sig over hans store Klogskab og hans store Viden. Han havde maaske langt mindre Grund end de fleste til saaledes at holde sig tilbage. Men han var en ydmyg Mand og derfor ogsaa en kærlig Mand, der veg tilbage for enhver Haardhed over for andre, selv naar der kunde synes Grund nok til det.

Saaledes var Pastor Pohl paa sine gamle Dage, men han har næppe været meget forskellig fra dette Livet igennem. Derfor kan man ved hans Død slet ikke opregne alle Ting, han har udført; han har ført et stille præsteligt Liv, men netop dette hans Liv har virket paa Mennesker til Opbyggelse og til Velsignelse. Saaledes har det været i Svendborg, hvor han var Sognepræst fra 1892 til 1920. Dette blev hans Hovedgerning, forud havde han været i ti Aar i Odense og i fire Aar ved Josefssøstrenes Kapel og Skole paa Bülowsvej paa Frederiksberg.

Dette sidste viser os, hvorledes Pastor Pohls Liv og Præstegerning gaar tilbage til Tider og Forhold, der er ganske ukendte for Nutidens Katholiker. Hvor mange er der vel endnu, som kan huske Josefssøstrenes Kapel paa Bülow'svej? I 1878 blev Pastor Pohl ansat der. Han var da lige blevet præsteviet i Rom, hvor han havde studeret ved Propagandakollegiet i 5 Aar. Før han rejste til Rom, havde han taget tysk Studentereksamen ved Gymnasiet i Meppen i Hannover. Fredericias daværende Sognepræst Johannes von Euch var jo fra Meppen, og han sendte nogle katholske Drengene fra Fredericia til Gymnasiet i sin Fødeby; blandt dem var Frantz Pohl, som 13 Aar gammel i 1867 kom til Meppen, og derfra gik Vejen saa over Rom tilbage til Danmark som Præst. Under smaa og trange Forhold har Pastor Pohl derefter levet sit Liv som Præst, nøjsom og opofrende, aldrig svigtende sin præstelige Opgave.

Særlig i de fynske Menigheder vil man mindes Pastor Pohl og mindes ham med Taknemmelighed og Ærefrygt: i Odense, i Svendborg og i Nyborg, hvor den afdøde tilbragte nogle Aar efter Svendborgtiden. Maatte Mindet om ham i al dets Stilfærdighed blive bevaret og virke endnu blandt Mennesker.

B. J.

Sven Aage Rasmussen †.

Natten mellem Søndag og Mandag, den 17. September, døde Godslæge Sven Aage Rasmussen, vel forberedt, lige een Dag før sin 64.nde Fødselsdag. Den afdøde har siden 1909 været Godslæge paa Tranekær.

I et lille Kirkesamfund som vort er det de enkelte udprægede Personligheder, der skaber Kirkens Anseelse udadtil, derfor føles Godslæge Sven Aage Rasmussens Død som et smerteligt Tab for alle os, der ved, hvor meget hans fine, noble Personlighed har betydet for Kirkens Sag først og fremmest paa Langeland, hvor hans Gerning bragte ham i nær Kontakt med baade høje og lave, men ogsaa langt ud over Landets Grænser.

Jeg mindes hin Dag i Rudkøbing, da han knælede blandt os andre ved den skønne lille Kirke St. Bendts Indvielse og saa det Værk fuldført, som han med enestaaende Kærlighed og Offervilje havde medvirket til at frembringe — jeg ser for mig de ædle Træk, den høje, kloge Pande og de gode Øjne, de Øjne, der baade kunde se skarpt ind i et Hjertes lønligste Krog og lyse op i den fineste Humor. Som Kirkeværge vogtede og værnede han om denne Kirke. Ved sit personlige Virke skabte han Respekt om den blandt dem, der stod udenfor. Af mange vil Godslægen huskes

som A. C.'s Medstifter og trofaste Ven. Takket være sin sikre klassiske Uddannelse var han i Stand til at bringe en Række ypperlige Oversættelser, hvor hans fine Øre for Modersmaalets Nuancer fejrede Triumfer.

Men trods al Dygtighed og fortjent Anseelse var han altid fuldkommen jævn og ligetil. Haarde Storme gik over hans Liv, især da han en Tid i sin Ensomhed var afskaaret fra Kirkebesøg; men Gud undte sin Tjener en Række lykkelige Aar, før han stod over for den Kendsgerning, at en Sygdom til Døden havde mærket ham.

Godslæge Sven Aage Rasmussen.

Rank som en Christi Stridsmand saa han Døden i Øjnene. Med fuldkommen kristelig Ro bøjede han sig for Guds Vilje — gjorde op med Gud og Mennesker — hensynsfuld, kærlig og forstaaende til det sidste, og styrket ved de hellige Sakramenter gik han uden Smerter og uden Angst ind til den evige Hvile.

Jeg mindes et lille Brev, jeg modtog fra ham, hvori han paa sin sædvanlige venlige og taktfulde Maade gjorde mig opmærksom paa, at jeg i Bønnen

for de afdøde burde skrive: — — og lade det evige Lys skinne for dem — i Stedet for: lyse for dem.

Jeg bøjede mig for hans sikre Øre og slutter da med Ordene i den Form, som han ønskede det: Herre, lad det evige Lys skinne for ham, og skænk ham den evige Hvile!

Holger Krusenstjerna-Hafstrøm.

Kinas Religioner.

Ved Niels Hansen, cand. mag.

(Fortsat.)

Konfucianismen.

Kungfutse (551—479) levede paa en Tid, da den politiske Forvirring i Kina var stor. Den kejserlige Magt var i Forfald, og Stormændene paa Landet lo ad de gamle Da-

ges Love og Anordninger. Kungfutse var overbevist om, at den eneste Vej for Riget til Held og Lykke var at vende tilbage til disse gode gamle Dages Liv og Sædvaner. Han mente, at da Staten bestaar af en Samling Familier, bør den styres som en stor Familie af en faderlig Kejser efter de samme Principper, man anvender i Familielivet; men han glemmer her, at der i Stat og Samfund gør sig mange Forhold gældende, der ikke har Paralleler i Familien.

Centralpunktet i Kungfutses Lære var Troen paa det øverste Væsen, saaledes som man havde lært i de ældste Tider, hvilket han opfattede som den højeste intelligente Magt, der styrer Tilværelsen. Han satte Spaadomskunst og Varsler højt som Midler til at kende Himlens Vilje. Han troede paa Aander og lagde stor Vægt paa Ofringer, ikke alene fordi de var krævet efter de gamles Overlevering, men ogsaa, fordi han ingen Tvivl nærede om deres Værdi. Han ofrede Kød til sine Forfædres Aander og var, naar han gjorde det, iført pragtfulde Klæder for at vise sin dybe Ærbødighed over for dem. Han foreskrev Ærbødighed over for Aanderne, men hverken Hjertelighed eller Kærlighed.

Kungfutse har ingen vidtløftige Forklaringer givet af det kejserlige Offers Natur og Virkninger, ja, erkender endog undertiden sin fuldstændige Uvidenhed herom, men dog er det ganske klart, at han ansaa dette Offer for en Grundvold for Riget, ja, for den hele Verden, saa vel som det store Middel til Kejserens egen Fuldkommengørelse; af den Grund blev det let at styre et Folk, for det blev i det store og hele ført til Fuldkommenhed ved Kejserens ypperlige Egenskaber. Denne religiøse Grundsætning er uangribelig sand for Konfucianismens Tilhængere indtil den Dag i Dag.

Kungfutse tror paa Sjælens Udødelighed, men giver intet Steds en Forklaring af Sjælens Natur, ligesom vi heller ikke i hans Skrifter finder nogen Redegørelse for, hvad Slags Liv den faar Del i efter Døden; denne Kendsgerning siger os utvivlsomt, at han maa have delt Kinesernes almindelige Anskuelse om disse Ting og derfor anset det for overflødigt at gøre nærmere Rede herfor.

Hvad de styrende i Samfundet angaar, vilde Kungfutse, at de i deres hele Færd skulde følge den gyldne Middelvej. Saadanne Mennesker maa fra deres Hjerter forjage al forvirrende Attraa, standhaftige Bestemmelser og urokkelig Vilje og stræbe efter absolut og rolig Ligegyldighed over for alt, hvad der sker, blot vente roligt, før de anerkender eller forkaster noget, idet de altid udsætter, giver efter og holder Middelvejen mellem Yderlighederne; en fast og ubetinget Afgørelse af, hvad der er Ret og Uret, er en taabelig Handling, som støder Mennesker og aflægger Vidnesbyrd

om et Hjerte, der er i Uro og ikke holder sig paa Middelvejen. Et Ideal-Program i Politik, en Statsforfatning, en forudbestemt Styremaade er altsammen Muligheder for en Konfucianist.

I Overensstemmelse med den gamle ægte kinesiske Theori, som Kungfutsu ganske godkendte, har det store, jævne Folk at opfylde deres Pligter som gode Børn og Undersaatter i sagtmodig Underdanighed; ærbødig Lydighed mod deres Forældre og deres Kejser bør være deres eneste Religion og Overholdelsen af dens Ceremonier deres eneste moralske Pligter, og de har overhovedet kun Eksistensberettigelse som Medlemmer af det kejserlige Statssamfund — det er deres eneste Bestemmelse baade her paa Jorden og efter Døden.

Det forenede Kina.

Efter Kungfutsus Død udbredte hans Disciple hans Lærdomme, men mødte ofte Modsigelser, især fra de politiske Filosoffers Side.

Kejser *Shih-Luang* af Dynastiet *Tsin* gjorde 221 f. Chr. Ende paa det 800 Aar gamle *Chou*-Dynasti og alle de store Lensmænd paa Landet og forenede hele Kina under sit Herredømme. Denne nye Tingenes Tilstand krævede nye Love og ændrede politiske Retningslinier, hvad de dekadente Lærdes Klasse ikke hørte op med at dadle som stridende mod gammel Tradition. Striden endte med, at alle Bøger — med Undtagelse af nogle af Kungfutsus — blev brændt som overflødige for Menneskeheden, og at 460 Lærde blev henrettet som Oprørere (i Aaret 213 f. Chr.). Taoismen vandt Overhaand ved Kejserhoffet i længere Tid, medens Dynastiet *Han* herskede (fra ca. 200 før Christus til 200 efter Christus).

Buddhismen.

Buddhismen var selvfølgelig kendt i Kina i det første kristne Aarhundrede. Og allerede henimod Slutningen af det andet Aarhundrede havde den vundet mange Tilhængere. Denne nye Religion vandt Indflydelse ved Hofferne blandt de ubetydelige Dynastier, som herskede over den nordlige Del af Kina i de følgende Aarhundreder. Buddhistske Pagoder skød frem i Hobetal, og der var knyttet store Mængder Præster til dem. Taoismen fremkaldte for en kort Tid nogle Forfølgelser, men kunde ikke komme den nye Religion til Livs. Konfucianismen mistede en Del Indflydelse paa Grund af Kejsermagtens Svækkelse og dens manglende Evne til at tilfredsstille Folkets aandelige Længsler.

Taoismens Udvikling henimod Troen paa een, højeste Gud.

Midt i det 3. Aarhundrede e. Ch. levede der i Kina en Visdommens Lærer, *Ko Hsüan*, som siges at have haft nogle mærkelige Syner og Aabenbaringer. Den Allerhøjeste sendte ham tre oversanselige Væsener, der repræsenterede den højeste og oprindelige Enhed, af hvilke den anden kaldtes den straalende, hemmelighedsfulde Lyd og den tredje det sande og styrkende Lys. Denne Lære, som synes at skyldes Paa-virkning fra de gnostiske Systemer i Lilleasien og Afrika, blev videre udvidet i det sjette Aarhundrede, fra hvilken Tid følgende Tekst skriver sig: »Al Oprindelses første Aarsag har ingen Begyndelse, er ophøjet over alt og forud for alt. Han dvæler oven over de tre ophøjede renes Cirkler i Himlens Top. Han styrer al Verdens Udvikling og under-viser Menneskene om deres Frelse. Det kødelige Øje kan ikke se hans sande Væsen, som er rent og vidunderligt, indeholder alle Dyder og er almægtigt. Et Lys, skinnende i den oprindelige Tomhed, der hverken havde Inderside eller Yderside. Dette Lys var Aand. Aanden udvidede sig og blev til de tre store, rene. Saa blev Himmel og Jord til, og alle Væsener fremstod. Herren over det tomme og al Tilværelses Oprindelse er Aand, er Lys, er af sig selv. Han har sat Tilværelsen, som oprindeligt var ubevægelig, i Bevægelse o. s. v.« — Den, som kender lidt til de gamle, af Kristendommen berørte gnostiske Fantasterier, vil ikke kunne undgaa at finde Lighed mellem dem og de 14-1500 Aar gamle kinesiske Spekulationer. (Sluttet.)

Omkring Affæren i Horsens.

Vi Katholiker har al Interesse i, at den uhyggelige Affære i Horsens bliver klarlagt det mest mulige, og vi synes, at Pastor Hillebrandt handlede korrekt, da han straks sendte Prioren til Politiet. Nej, intet maa forties eller stikkes under Stolen, alt skal frem, ogsaa det, de mest sensationslystne Blade har glemt at bringe, ogsaa det, som Tændsens grelle Projektørlys endnu ikke er faldet paa. Lad os derfor nu, efter at Horsensstormen har raset i 7 Dage, med lidt mere uhildet Ro se tilbage paa hele Affæren.

Et af de Spørgsmaal, som især trænger til alsidig Besvarelse, er: Manglede Paul Emm. tilstrækkelig Uddannelse som Lærer? Det er ikke, fordi vi maaske har den Tyrkertrø til Dannelsen, at den skulde være i Stand til at forebygge Grusomhed — hvis den sidste Verdenskrig ikke

har fortalt Menneskene, at vor høje »Kultur« godt kan forliges med alle Slags Rædsler, saa kan maaske den truende næste gøre det — men med Priorens manglende Uddannelse som Udgangspunkt har man tilladt sig at fremkomme med gænske haarrejsende Beskyldninger, Argumenter, som vilde gøre Kulturkæmperne i Spanien og Meksiko al Ære:

»Vi er tilbøjelige til at mene, at jo mere disse Aandsforværkelsesanstalter kommer til Skade, jo bedre vil det være, bedst, hvis de allesammen blev ophævet.« *Ekstrabl.* 20. 9.

»Man kendte ikke stort til hans Evner. I denne Retning maa man i ualmindelig høj Grad have stolet paa, at den, som Gud gav et Embede, gav han ogsaa Forstanden til at passe det.« *Social-Dem.* 18. 9.

»I pædagogisk Henseende er disse af ældre og ofte meget stupide Damer ledede Anstalter nærmest middelalderlige Fordummelsesanstalter. Om det er bedre med de katolske Hospitaller, skal vi lade være usagt.« *Ekstrabl.* 17. 9.

Hvad er nu Sandheden? Simpelthen den, at Broder Paul ganske vist hverken var Præst eller Munk, som enkelte Aviser paastod, men han var dog fuldt uddannet som Lærer, ja, han havde bestaaet to Lærereksaminer med Glans. Han studerede først paa Lærerseminariet i Straubing i Bayern og tog der, efter tre Aars Læsning, den første, af Staten anerkendte, Eksamen. Derefter virkede han i to Aar paa Ordenens offentlig anerkendte Realskole og Gymnasium i Remagen, samtidig fortsatte han sine Studier og afsluttede dem med den anden ogsaa af Staten anerkendte Lærereksamen. Foruden denne mere intellektuelle og pædagogisk-praktiske Træning tilbragte han to Aar i Ordenens Postulat og Noviciat, — en Forberedelse fra den asketisk-sjælelige Side, som de fleste andre Lærere maa savne, — hvor Novicen skulde sætte sig ind i sin Læreordens specielle Krav og Metoder. Man maa ikke glemme, at Maristbrødrene ikke er fra i Gaar, men en Kæmpeorganisation med — efter de allernyeste Oplysninger — 8977 Brødre, der i Fjor underviste ikke færre end 134,640 Elever i alle Verdensdele og Lande. Ordenen blev i 1817 grundlagt af den nidkære Champagnat og nyder stadig større Tillid. Endnu i Aar forøgedes ovennævnte Elevantal med 4000 nye Elever! En af Artiklerne i Ordensreglerne forbyder Brugen af korporlig Revselse og har altsaa forbudt det i over 100 Aar, selv om vi derfor selvfølgelig ikke vil benægte, at Afstraffelser kan have fundet Sted ogsaa inden for deres Anstalter. Jeg gad vide, i hvor mange Skoler og Hjem man gennem Generationer aldrig har grebet til Spanskrøret som et sidste Middel, naar intet andet hjælp, og hvor mange af vore største Mænd aldrig har smagt det i deres Ungdom!

Men saa meget vil vi fastslaa, at Broder P. E.s Foresatte, efter denne aarelange Træning, hvor de havde lært ham nøjere at kende, end de allerfleste Lærere kendes af deres Foresatte, antog ham for en ypperlig Ordensmand og en ivrig og dygtig Lærer, hvad der var medvirkende til, at han blev sendt til Danmark, hvor Broder Leo, under Hensyn til de smaa Forhold, og at de enkelte Brødre er mere henviste til sig selv, kun ønskede at have dygtige og selvstændige Kræfter.

En lignende og for enkelte Brøders Vedkommende endnu bedre Uddannelse har for Resten ogsaa de andre Maristbrødre, som virker i Danmark, faaet. Af Brødrene i Boyesgade har f. Eks. de fleste tysk Lærereksamen, én belgisk og én spansk Lærereksamen. Fire har desuden taget den danske Skolelærereksamen. Da Provincialen for nylig manglede en Kraft til Horsens, lod han en af de dygtigste Brødre afbryde Studierne paa Universitetet i München og sendte ham herop, fordi den nye Anstalt laa ham saa meget paa Hjerte. Dette er altsaa den fulde Sandhed om »Aandsformørkelsesanstalten« i Horsens og dens Læreres Uddannelse. Den sympathiske Broder Leo med »Guldkorset«, som for Resten er af Messing, skal nu ikke have den Tak, at hans Brødre kaldes for Idioter!

Hvorfor forties endvidere det udmærkede Arbejde, som Poul Emm., trods de i vort sidste Nr. allerede nævnte Fejl, har udført, før han forløb sig? Lad os aabent erkende, at Broderen dengang baade af Foresatte og Lærere blev anset for en samvittighedsfuld Ordensmand og en Kraft, der med uselvsk Opofrelse stillede hele sin Energi i Børnenes Tjeneste, for at skaffe mange spredt paa Landet boende, delvis fattige, katholske Børn en katholsk Opdragelse. Derfor gik han jo utrættelig rundt, derfor tiggede han sammen hos alle og enhver, derfor grundlagdes Hjemmet, derfor levede han selv saa spartansk, at han hele den sidste Vinter ikke fyrede paa sit Værelse, derfor arbejdede han sammen med Brødrene saa uafbrudt, at de i hele den sidste Ferie knapt undte sig 2 Fridage. Selveste *Berl. Tidende* anerkendte i en lang Artikel Brødrenes Arbejde og Hjemmets udmærkede Standard; den Artikel er sand ogsaa efter d. 12. Sept.! Saa store økonomiske Bekymringer tyngede paa ham, at de sikkert har været medvirkende til hele Alfæren. Nej, dette skal ikke forties i en Verden, der selv i Forbindelse med Bødlerne Lenin og Trotzki kan snakke om Idealisme, og brændemærkes skal ogsaa den ækle Insinuation, som et Blad tillader sig:

»Det hele drejer sig om, at de katholske Skoler med deres Pengeindsamlinger og andre Prellerier ikke skal komme for meget til Skade.« *Ekstrabl. 20.-9.*

Et andet meget vigtigt Spørgsmaal vil vi heller ikke lade ubesvaret, nemlig dette, om Kontrollen har svigtet? Hvorledes kunde Mishandlingerne forblive skjulte? Undersøgelsen har endnu ikke sagt os, i hvor lang Tid den umenneskelige Afstraffelse er blevet praktiseret, men saa meget er sikkert, at Hjemmet taget som Helhed ikke stod for Drengene som en Slags Helvede. Tværtimod!

»Til Politimester Krauses Forbavelse har flere af Drengene ytret Ønsket om at komme tilbage til Skolehjemmet. Saaledes har en Broder til Eleven Verner, der ved sin Flugt foranledigede hele Sagen rejst, udtalt Sorg over, at han ikke mere skulde gaa i Skole hos Maristbrødrene, selv om han fik Prygl engang imellem. Ligeledes har det i et Par Tilfælde vist sig, at de første Opgivelser om Prygle-scenernes Anledning ikke har været helt korrekte.« *Berl. Tid.* 19.-9. (Og Hr. Noltenmeier har jo nu ogsaa indmeldt Drengene i Boyesgade! *Red.*)

Hvad Spørgsmaalet om Kontrollen angaar, maa man ikke glemme, at Drengene selv absolut intet meddelte. Tilsyneladende heller ikke til Forældrene, hvad de dog vilde have haft rigelig Lejlighed til, i det mindste i Ferien. Brødrene vidste intet om Mishandlingerne, som Prioren selv paa det omhyggeligste skjulte for dem. Det er igen det rene -- og gemene -- Opspind, naar vi læser i *Ekstrabladet*:

»Det forfærdelige er ikke just det, at en sindssyg Skolemand har forgrebet sig paa Børnene i den Grad; en sindssyg Person er jo en sindssyg Person. Det forfærdende er, at Skolens øvrige Personale — formentlig normale katolske Mennesker! — har vidst Besked om det hele og ladet det passere. Den Stab af Lærere, der uden at kunne undskylde sig med sadistisk Sindssygdom — overværer og godkender, at en Mand Dag ud, Dag ind mishandler Børnene paa det grufuldeste, hvad Ord har vi for at betegne dem?« 17.-9.

Ikke mindre ondartet er *Aftenbladets* Slutning (19.-9.), som ser Grunden til alt dette:

»netop i det specielle, katolske System, hvorefter Skolen blev ledet, og som gav Prior Emmanuel Lejlighed til ukontrolleret og uhindret at tilfredsstille sine vilde, perverse Lyster, der jo repræsenterede en skøn Blanding af sjælelig Tortur og legemlig Mishandling.« 19.-9.

Hvorledes saa dette specielle katolske System ud? Var der ingen til at forhindre eventuelle Udskejelser? Baade Kolleger og Foresatte var i og for sig berettiget og i Stand dertil! Hvem har overhovedet bedre Lejlighed til at kontrollere en Kostskoleleder, der gaar amok, end Kollegerne? Og især i et Klostersamfund, hvor man spiser sammen,

tilbringer Fritiden sammen, arbejder sammen etc.! Uden noget som helst Kendskab til Ordeners Lydighedspligt mener Offentligheden, at denne Pligt ogsaa dækker over Foresattes Fejl og Synder. Absolut ikke! Hver eneste Ordensmand og Ordenssøster er klar over, at de maa skride ind, naar Foresatte gør sig skyldige i svære Fejl og Synder.

Brødrene havde i de sidste Uger ogsaa lagt Mærke til, at deres Prior var mere nervøs, uligevægtig, stillede urimelige Krav med Hensyn til religiøse Øvelser etc. Men det første Brev, som en af dem sendte til Provincialen, — vel at mærke uden Anelse om de svære legemlige Revselse! — er dateret fra den 12. September, og endnu inden det var sendt af Sted, maatte Skrивeren tilføje, at Politiet havde allagt Hjemmet det første Besøg. Man gebærder sig akkurat, som om statslig Inspektion og Revision indtil nu har klaret alle Misbrug i Verden! Er det maaske det første Tilfælde, hvor det er lykkedes en Misdæder at skjule sin Gerning ogsaa for sin nærmeste Omgangskreds?

Men var der ikke anden Kontrol end Kollegernes? Jo, der var! Priors næstøverste Foresatte har i det forløbne Aar mindst 6 Gange været paa Hjemmet, i Dage- og Ugevis opholdt han sig der, har talt med Brødrene, været blandt Drengene, drøftet Problemerne med udenforstaaende. Men Sagen var, at der simpelthen ikke indløb nogen Klage hverken fra Drengene eller Forældrene eller fra Brødrene, i alt Fald ikke nogen af graverende Art. Naar det blev sagt, at en af Brødrene i det mindste maatte vide Besked, eftersom han penslede en af Drengenes Saar med Jod, er dette en Misforstaaelse. Broderen har ikke gjort det før efter Opdagelsen! Det er rigtigt, at Pastor Hillebrandt nu i Sommer gjorde Fr. Leo opmærksom paa P. E.'s nervøse, uligevægtige Væsen, som gjorde ham uegnet til at styre Huset. Disse Udtalelser var ikke af en saadan Art, at det syntes nødvendigt at handle fra den ene Dag til den anden, men de var dog sammen med enkelte utilfredse Udtalelser fra Brødrenes Side i Breve medbestemmende til, at Provincialen havde fastsat et Besøg til Begyndelsen af Oktober, selvfølgelig for først at undersøge alt nærmere, men dernæst med den bestemte Hensigt at erstatte Prioren med en anden Kraft. Desværre var det for sent.

Det vanskeligste Spørgsmaal er jo sikkert, hvorledes Prioren kunde komme til at forgribe sig paa Børnene i den Grad, efter et Liv, som indtil Dato ikke har vidnet belastende imod ham. Hvorledes kunde han bestaa for sin Samvittighed? Der foreligger Indicier for, at han gjorde det i subjektivt nogenlunde god Tro. Han selv skrev fra Fængslet til Provincialen, at han først nu erkender det

kriminelle og syndige i sin Gerning, i alt Fald i hele dens Omfang.

Paa den anden Side har han sikkert været klar over at handle i Strid med sin Samvittighed og sin Regel. Han indskærpede selv Brødrene, at de ikke maatte slaa, men skulde holde sig Reglens Punkter efterrettelige. Brødrenes Skolereglement forbyder meget strengt at tage Drengene hen paa et saa afsides Sted som et aflaaaset Loft. Endelig tyder jo ogsaa den snu Maade, hvorpaa det hele blev skjult, paa, at Manden var sig en Skyld bevidst. Var Broderen ikke helt normal? Kredslægen erklærer ham jo for fuldtud tilregnelig og normal, men jeg kan alligevel ikke forestille mig andet, end at den sidste Tids Overanstrengelser har fremkaldt Forstyrrelser i hans Mentalitet.

Som Afslutning kan vi ikke nægte os at dvæle lidt ved en Artikel, »Biskop Brems lover at reformere «Systemet«, hvori *Politiken* fortæller om en stærk Uro inden for de danske Katholiker over den »udenlandske Ledelse« m. m. og paaberaaber sig Katholikers Henvendelse til Bladet. Det maa nu være temmelig lyssky Elementer, der saaledes har henvendt sig, de navngiver sig i alt Fald ikke, skønt de i øvrigt holder et temmelig stort Program parat; lad os se nærmere paa dets enkelte Punkter!

Det er for det første en »fremtrædende dansk Katholik«, der udtaler:

Det eneste Lyspunkt, den (Affæren) rummer for os, er, at der nu rejses Krav om Kontrol med vore Skoler og Børnehjem, som ledes af »Brødrene«.

Den gode »fremtrædende« maa have mærkelige Briller, som samtidig forstørrelser og formindsker. Han ved tilsyneladende ikke, at der overhovedet kun findes de 2 Hjem og Skoler, i Boyesg. og Horsens, som ledes af Brødre, og det er dog altfor beskedent, naar han kun øjner eet Lyspunkt, og det maaske ikke er Brødrenes store Arbejde fra før — over for den »fremtrædendes« helt ukendte Meriter — eller det smukke Træk i det danske Folks Psyke, som delvis ligger til Grund for Ophidselsen, at man elsker Børn og værner de svage, men netop, Længslen efter Kontrol. »Dansk Overledelse af danske Katholikers Virksomhed« forlanger *Politikens* Katholiker. Det er Synd, at vi ikke kan faa den »fremtrædende« til Overledelsen, han kunde sikkert i Løbet af 0,5 stampe alle de Præster og Søstre op af den digre danske Jord, som i alle andre Lande, hvor Reformationen har afbrudt al Forbindelse med Middelalderens Kirke kun fremstaar efter flere Generationers selvforsagende Arbejde. »De forældreløse Børn og, i det hele taget, Børnene paa de katholske Skoler skal undervises af danske og fuldt ud-

dannede Lærere«, siger den »fremtrædende« eller hans Fæller, og han glemmer af lutter Begejstring at gøre *Politiken* opmærksom paa, at en Katholik jo overhovedet ikke kan tage fuld Lærereksamen herhjemme paa eet af Statens Seminarier, at de fuldt betalte Steder i vore Skoler næsten alle er optaget af danske, men at de andre, fordi Staten kun giver et lille Tilskud af sine Skolemillioner, og den »fremtrædende« jo heller ikke skænker os lige saa mange Penge som gode Raad, maa ledes af halvt eller ikke betalte Kræfter, der dog alligevel har en Uddannelse som nævnt ovenfor og i øvrigt maa nøjes med en »hjertelig Tak« fra den »fremtrædende« og Konsorter, som vi ser. For de katolske Børnehaver forlanger *Politikens* Katholiker »i hvert Fald en Kvinde i Spidsen«, de uskyldige Lam aner ikke, at der i Spidsen for saa godt som alle vore Børnehjem er Kvinder. Tilsidst forlanger disse Katholiker endnu, at alle »katolske Institutioner skal være under fuld offentlig Kontrol«, d. v. s. Offentligheden skal kontrollere noget, som den ikke interesserer sig for, ikke har Andel i, ikke bidrager til! Forudsat nu, at disse Ønsker virkelig stammer fra danske Katholiker — vi vilde ikke have noget imod at se deres Daabsattest for at være paa den sikre Side — da takker vi endnu engang Biskoppen, fordi han har udstedt det Forbud mod Kritik, som har vakt *Politikens* og dens Katholikers Harm. Guds ske Lov, at vi bliver fri for alt det gølge Vrøvl! Hvilket Vrøvl f. Eks., at de »Underordnede ikke maa bringe Sagen frem for andre Instanser«, naar enkelte Overordnede svigter! Nej, vi maa bedrøve *Politiken* med, at »Oprørstendensen inden for danske Katholiker i de senere Aar« ikke er vokset saa forfærdeligt stærkt, og ved »den lyse Lue«, som den skal være slaaet ud i, kan vist ingen varme sine Hænder. Heldigvis er Dansken i det hele taget, — endda midt i en forrykt Verden, over hvilken Nationalismen svinger sine Krigsfakler, — nogenlunde immun overfor Spekulation i nationale Instinkter, og den ægte danske Katholik er det endnu i langt højere Grad. Og hvis *Politiken* ikke vil opleve Skuffelser, maa den endelig være klar over, at der ikke staar nogen Hær bag disse »fremtrædende« Generaler!

—z.

Religiøs Ekstase eller Sensations-Ekstase.

Vi har modtaget nedenstaaende Artikel, som Journalist Sønderup har skrevet i »Horsens Avis«, og optager den gerne paa Grund af dens Snusfornuft midt i en temmelig ophidset Tid, dog med det Forbehold, at vi ikke anser de

troende protestantiske Kredse for direkte ansvarlige for den hæmningsløse Pressekampagne, i hvert Fald ikke i Kbh.; vi konstaterer det med Glæde, fordi Tiden sandelig, baade i Ind- og Udland, er for alvorlig til, at ikke alle, som har Kristen-sind, gør Front mod Nyhedenskabets, som truer os paa alle Sider.

Skulde det være muligt i et lille Pusterum mellem de mange Skandaleberetninger fra Horsens at faa Lov til at fremsætte et Par koldblodige Bemærkninger. De overophedede Hjerner, der nu i en 8 Dage har fraadset i mere eller mindre sandfærdige Skandaleberetninger om 'Prygle-Prioren' fra Sølyst, kan saavist fortjene et lille Hvil, inden de igen tager fat med fornyet Kraft og Mod. Saa meget mere som sikkert adskillige af de hypnotiserede Læsere har glemt, hvad det egentlig drejer sig om.

I de 10 Aar, jeg har været aktiv Journalist, har jeg ikke oplevet, at en Affære af saa relativt ringe Omfang i den Grad er pustet op til en Storskandale i Lighed med — — ja, det er lige ved at overgaa Rovmord, store Sædelighedsforbrydelser og Tog- eller Bilulykker. Maa jeg blot erindre om, at den Dreng eller i værste Fald de Drengene, der er blevet mishandlede, i Dag er uden fjerneste Men af det, der er overgaaet dem og heller aldrig vil faa Men af det. Det kan være sundt for de Mennesker, der ønsker at holde Hovedet klart, at de fastholder denne Kendsgerning under alle fremtidige Skandaleberetninger om den fængslede fhv. Prior.

Der findes sikkert ikke en eneste Katholik i Danmark, der paa nogen Maade vil forsøge at undskylde, hvad Prioren her har begaaet. Alle vil hævde, at der overhovedet ikke bør anvendes Pryglestraffe i Skolerne — hvor mon det er helt afskaffet? — og dette her kan kun være Udslag af en syg Mands Handlinger. Men naar vi under denne Affæres Behandling i Pressen udsættes for saa gemene Beskyldninger mod vor hellige katholske Kirke, da vender vi os med Harme derimod. Vi spørger, om det aldrig er sket i de protestantiske Skoler, at Børnene er blevet pryglede, saa de paa Bagdelen — og Hænderne — havde røde og blaa Pletter og blodunderløbne Striber? Er der ikke i de protestantiske Skoler foregaaet Ting, som er værre end Prygl? Hvordan kan det være, at den ene Lærer efter den anden er blevet afskediget efter at have forgrebet sig paa de kvindelige eller mandlige Elever? Eller Præster, der har været nærgaaende overfor de kvindelige Konfirmander? Har man nogen Sinde set, at en Affære af den Slags er blevet pustet op til blot en Brøkdal af det, vi her er Vidne til? Og dog vil alle fornuftige Mennesker være enige i, at Sædelighedsforbrydelser er langt frygteligere end Pryglestraffe, der ikke efterlader varigt Men.

Vi danske Katholiker kan af denne Affære lære adskilligt, bl. a. at vi i slige Tilfælde, store og smaa, er ganske prisgivet den protestantiske Presses Forgodtbefindende, en Presse, der savner næsten alle Forudsætninger for at kunne skrive sandfærdigt om katholske Forhold. Bl. a. har man paastaet, at Børnene paa Skolehjemmet opdrages i religiøs Ekstase, fordi en Dame havde hørt dem inde i Kapellet bede 5 Gange »Bed for os«! Skal jeg oplyse om, at dette gentager vi Katholiker ofte i Litanier indtil 20—30 Gange, ja, det er egentlig ikke saa forfærdelig længe siden, at dette at bede Litanier blev afskaffet i den danske protestantiske Kirke.

Trods alle smaa indskudte Bemærkninger om, at det ikke er Konfessionen, man vil til Livs, er dette her et sjofelt Angreb paa den katholske Kirke, og dette vil ingen Katholiker i Danmark være i Tvivl om.

Fredericia, den 18. Sept. 1934.

Jens Sønderup.

NYE BØGER.

Robert Hugh Benson: Det usynlige Lys. 168 Sider. Frimodt 1934. Kr. 5.50.

Udstyret med et meget smukt farvelagt Omslagsbillede og i Fru Vera de Journals fortrinlige Oversættelse fremkommer »Det usynlige Lys« paa Frimodts Forlag.

Ufatteligt, at »The Light Invisible«, som Bogen hedder paa Engelsk, er et af Bensons første Værker. Der er over denne Bog den krystalklare Skønhed, den enfoldige Livsvisdom, der ellers kun draabevis flyder gennem et langt, aandeliggjort Livs dyrekøbte Filter.

Gang paa Gang, naar man fordyber sig i den gamle Præsts Oplevelser, rinder den gamle Salmedigters Ord en i Hu:

Gud, i din Haand alt stort er smaat,
men kært det mindste tillige.
Den Barnesjæl er bjerget godt,
som skjuler sig i dit Rige.

Det, Benson foretager sig med os i denne Bog, er, hvad Kemikeren kan vise os i sit Laboratorium, naar han først lader os føle paa det haarde, uforgængelige Metal og saa hælder Syre paa, til Metallet opløser sig i sine Bestanddele og forvandles til en usynlig Luftart, der, skønt vi ikke kan se den, er forlenet med vældige Kræfter, som vi staar smaa og magtesløse over for.

Alt, hvad vi Mennesker med vore jordiske Sanser synes, vi forstaar til Bunds, fordi vi kan føle, høre og se, lader han os se med forklarede Øjne, saa den jordiske, grove

Form smelter hen, og det væsentlige — Aanden — bliver tilbage, og med sin mesterlige Kunst lader han os føle det uhaandgribelige, høre det uhørlige og se det usynlige. Han tænder for os »det usynlige Lys« ved en Gnist af Helligaandens Flamme. Et Øjeblik faar vi Lov til svimle at staa ved Himmeltronens nederste Trin og derfra kaste et Blik ned paa den »jordiske Jord«. Som smaa Børn faar vi Lov at holde fast om Gud Faders Lillefinger, mens han viser os »alle de Menneskedværge«, der som blinde Nat-sværmere tumler hjælpeløse rundt, stadig vaklende og stødende mod hverandre og dog uimodstaaeligt dragne mod det evige Lys.

Der er ikke de voldsomme, dramatiske aandelige Gigantkampe som i »Bag Taagesløv«. Det er Afklaringen efter Stormen.

Læs »De bedrøvedes Trøsterinde«, om det lille moderløse Barn, som Guds Moder trøster, naar det græder fortvivlet og forladt i de sorte Nattetimer. Læs »Broen over Bækken«, den livsalige Trøst til dem, der sørger over et Barn, som Gud har kaldt hjem.

Ja, naar Benson ikke var en gammel Mand, hvem et langt Liv paa godt og ondt havde skænket Erfaringens dybe Visdom, da han skrev denne Bog, saa er der kun een Forklaring mulig: den er skrevet under Inspiration.

Som saadan bør den modtages og læses. Af den kan man lære at lytte i Stilhed til Aandens sagte Vingesus.

H. K.-H.

Elisabeth Schneider, der weiblichen Jugendpflege, Freiburg. Herder, 164 S., Mk. 1,80.

Ved Ungdomspleje forstaar Forfatterinden her de voksnes opdragende Arbejde for Ungdommen. Ærligt afgrænser hun fremfor alt Begrebet »Ungdom« med unge til 18 eller 21 Aar, i alt Fald Mennesker, som befinder sig i den egentlige Vækstperiode, legemligt eller aandeligt. Det er ganske forbavsende, hvor meget hun kan sige i denne dog ikke særlig store Bog. Det drejer sig virkelig om en Haandbog, som indfører Læseren i Ungdomspsykologien og de Indflydelser, som Omverdenen udøver paa den unge Pige. Men især findes der ualmindelig mange praktiske Vink om, hvorledes Arbejdet med den kvindelige Ungdom praktisk bør gribes an i Kirke og Forening, i Samlivet med andre, og enhver, der leder en Forening, finder her en Fylde af Tilskyndelser og Problemløsninger. Den sidste Del indeholder en Række kort skitserede Emner til Foredrag eller fælles Drøftelse. Lad mig citere nogle af de kvikke Overskrifter: »Mit Legeme.« »Er jeg smuk?« »I Teatret.« »Mine Søskende.« »Vore Slægtninge.« »Vore Gæster.« »Om at tiltræde Pladsen.« »Er jeg moden?« »Venner og Veninder«, etc. En eminent praktisk Bog! —z.

FRA HOVEDSTAD OG PROVINS.

En Pioner.

Den 4. Oktober fylder Pater A. Kerckhoffs 70 Aar. Mange af de Mennesker, som han i sin Tid kom i Berøring med, vil sikkert endnu mindes ham som Roskilde-Missionens Stifter og Leder igennem næsten 20 Aar, fra 1901—1920. Det var under meget smaa og vanskelige Kaar, at Pater

Kerckhoffs i sin Tid begyndte sin Virksomhed her i Roskilde; at Pateren naaede saa forbavsende Resultater, som han har opnaaet, skyldtes især tre Egenskaber hos ham: Han var en from Mand, en modig Mand og en meget energisk Mand; derom vidner St. Laurentii Kirke, St. Mariæ Hospital, Præstegaarden og St. Josefs Skole. Tillige lykkedes det Pater Kerckhoffs som

Montfortaner-Ordrenens Øverste i Danmark at grundlægge Missionen i Køge, Ringsted, Slagelse og Holbæk. Pater Kerckhoffs forstod at lede

sin Menighed med Mildhed og Fredsælhed; han kendte Kunsten at bøje selv de stejleste Sind, saa de erkendte deres Fejl. Det var derfor ogsaa med oprigtig Sorg, Menigheden i sin Tid saa deres afholdte Sognepræst forlade Danmark for at vende tilbage til sit Fødeland Holland. Den herværende Menighed har ikke glemt sin opofrende Præst; en Kreds af de gamle Medlemmer vil paa Fødselsdagen sende ham en Adresse og lade hellige Messer læse for ham her i Roskilde og i de af ham grundlagte Missioners Kirker som en Tak til Gud for alt, hvad Pater Kerckhoffs har virket og udrettet iblandt os.

Skulde andre af hans gamle Venner blandt Ugebladets Læsere ønske at sende ham en Hilsen paa Fødselsdagen, er Adressen: Den Zeer Erw. Heer A. Kerckhoffs Pastor (Kloster) Schaesberg, Limburg, Holland. *Roskildenser.*

Pater A. Kerckhoff.

Afsked i A. C.

Mand. d. 17. ds. tog A. C. ved en lille Festlighed Afsked med sin Formand, Pastor Knud Ballin, der nu skal rejse til Sønderborg. Den ny Formand, Fuldmægtig Enoch Hjorth, takkede paa A. C.s Vegne for det opofrende Arbejde, Pastor Ballin havde udført, og lykønskede ham til det nye Virkefelt. Administrator ved Jagtvejsklostret, Fuldmægtig Sommer, overbragte en Hilsen og Tak fra Priorinden. Efter Ta'er af Lærer Hafstrøm, Pastor Schindler og Ingeniør Wissum takkede Pastor Ballin for den Forstaaelse og det gode Kammeratskab, han havde mødt i A. C.

St. Ansgars Fond.

Vi har modtaget og takker for følgende Bidrag:

Til Lykke med Ugebladet!.....	Kr.	5,00
E. N.....	»	5,00
St. Elisabeth-Søstrene, Kbhvn.....	»	100,00
	Kr.	110,00
Tidligere indkommet	»	2751,88
	<u>Kr.</u>	<u>2861,88</u>

Bidrag modtages af Hr. Prüser, St. Annæ Plads 28, Giro 26,773, samt af Redaktionen, Giro 4198.

BREVKASSE

Prior Poul Emmanuel en Cykeltyv?

»Social-Demokraten« har under store Overskrifter: »Poul Emmanuel som Cykeltyv. Da Prygle-Prioren tog to Damecykler, fordi de unge Piger bragte hans Ordensbroders Kyskhedsløfte i Fare« beskyldt Prioren for at have stjaalet Damernes Cykler, fordi han ikke vilde, at de skulde blive farlige for »Broder Augustus«s Kyskhed; denne skulde flere Gange have talt med de unge Piger. Maristbrødrene indsendte derefter nedenstaaende Berigtigelse, som Soc.-Dem. imidlertid ikke har bragt endnu. Hele Affæren taler for sig selv:

»Maa vi, foranlediget af Social-Demokratens Artikel af 21.-9. om »Broder Augustus« paa Sølyst, høfligst anmode Redaktøren om følgende Berigtigelse:

Den i Artiklen som Maristbroder benævnte »Broder Augustus« var ikke og har aldrig været Maristbroder, men en ung Mand, der den 17. Juli 1934 kom fra København til Sølyst og blev ansat som Gartnermedhjælper hos Brødrene; da det paa forskellig Maade viste sig, at han var løgnagtig og uærlig, blev han sagt op og maatte den 18. August forlade Sølyst — om nogen »Forflyttelse« kan der saaledes overhovedet ikke være Tale.

Af Cyklerne — som de unge Damer ellers under deres Aftenture plejede at stille oppe i en af Gangene i den til Sølyst hørende

Have — var den ene en Aften stillet ved Bagdøren til Sølyst, og da Brødrene dengang kendte nævnte unge Mands Uærlighed, flyttede de Cyklen i Sikkerhed til næste Dag. Da de unge Damer da henvendte sig paa Sølyst for at afhente den, blev de anmodet om at vente et Øjeblik, til den blev bragt ud. Af en eller anden uforklarlig Grund havde de imidlertid fjernet sig, da Cyklen kom, hvorfor den atter blev sat ind, til den den næste Dag blev afhentet — ikke bragt ind til Byen, ligesom der hverken var nogen Tale om »kategorisk Nægtelse af Udleveringen«, eller der er Brødrene nogen Politianmeldelse bekendt. *Maristbrødrene.*

Eksercitier.

Fra Søndag d. 7. Okt. til Søndag den 14. Okt. afholdes der i Jesu Hjerter Kirke Eksercitier for katolske Mænd og unge Mænd. Det første Foredrag Søndag d. 7. Okt. Kl. 20. De paatølgende Ugedage holdes der Foredrag hver Aften Kl. 20. Søndag Aften bortfalder Foredraget. Søndag (den 14. Okt.) Morgen Kl. 8¹/₂ Prædiken og Fælleskommunion. Søndag (d. 14. Okt.) Aften Kl. 20 Slutningshøjtidelighed. Alle katolske Mænd og unge Mænd indbydes venligst til at tage Del i disse Eksercitier.

Eksercitier for Gymnasieelever og Studenter

i St. Andreas Præstegaard, Ordrup, fra Tirsdag d. 16. Okt. Kl. 19 til Lørdag d. 20. Okt. Morgen. Omkostningerne udgør 10 Kr. Anmeldelse sker til Præstegaarden i Stenosgade.

St. Ansgars Kirke.

Under den højtidelige Messe Kl. 8 paa Kirkevielsesfesten d. 30. Sept. udstilles det allerhelligste Sakramente, som forbliver udstillet hele Dagen indtil Kl. 21. Kl. 10 Levitmesse med Prædiken. Kl. 15 og 17 reciterer de gejstlige Breviarbønnerne. Kl. 20 Festandagt med Prædiken og Te Deum.

Fælles Bedetimer: Kl. 14—15 den eukaristiske Forening; Kl. 15—16 Rosenkransbroderskabet og Mariakongregationen af Apostlenes Dronning; Kl. 16—17 Fidelitas; Kl. 17—18 St. Josefs Gilde; Kl. 19—20 Mariakongregationen for Mænd.

Tirsdag d. 2. Oktober: **Mødreforeningens** Messe Kl. 8¹/₄ frembæres for afdøde Pastor Böhmer.

Katolsk Klub afholder Møde paa Hotel Phønix Onsdag d. 3. Oktober 1934 Kl. 20. Pastor Mesters holder Lysbilledforedrag om: »Det hellige Land i Limburg«. Gæster kan medtages.

Bestyrelsen.

St. Michaels Klub.

Mandag d. 8. Oktober Kl. 20: Foredrag af Pater Nøsen: »Om Katholikers indre Liv«. Ligesom i foregaaende Aars Foredragsrække kan Medlemmerne tage Gæster med. Hjertelig velkommen!

Lysbilledforedrag hver Tirsdag Kl. 20, Stenosgade 4.

Tirsdag d. 2. Okt.: »Hedensk Religiositet«. P. Wolfisberg S. J.

Adgang 25 Øre.

Ovenstaaende Foredrag vil blive efterfulgt af flere andre, der alle er beregnet for baade Katholiker og Protestanter og især for dem, der maatte savne den gamle, katolske Højskole.

Velanbefalet, **dygtig Pige**, der med Orden og Økonomi kan styre et Hjem søges til 1. November. Villa i Hellerup. To Voksne. Billet mrk. Husassistent modt. Redaktionen.

Kirkelig Kalender.

Sept.-Okt.	Okt.
30. S. 19. Søndag e. Pintse. —
<i>I konsekrede Kirker:</i>
Kirkevielsesfest.	7. S. 20. Søndag e. Pintse. —
Rosenkransfest.
1. M. Remigius. — <i>I konsekr. Kirker:</i> 6. Dag i Oktaven.	8. M. Birgitta.
2. Ti. Værneenglene.	9. Ti. Dionysius, Rusticus og Eleutherius.
3. O. TERESA AF JESUSBAR-
NET.	10. O. Oktav af Teresa af Jesus
barnet.
4. T. Frans af Assisi.	11. T. Marias Moderkærlig-
hed.
5. F. Dag i Teresas Oktav.	12. F. Ferialdag.
6. L. Bruno.	13. L. Lavard, Konge af England.

Sept.-Okt.

Ugens Messebønner.

30. S. 19. Søndag e. Pintse (737—566); 2. Hieronymus (1091—934).
I konsekrede Kirker: **Kirkevielsesfest** ([77]—923; 2. Søndagen (737—566), 3. (kun i stille Messer): Hieronymus (1091—934).
1. M. † Remigius (1092—937); 2. Om de helliges Forbøn ([120]—[105]), 3. Efter frit Valg.
I konsekr. Kirker: 6. Dag i Oktaven ([77]—923); 2. Remigius ([34]—[35]), 3. Gusmoder ([90]—[94]); *Credo*.
2. Ti. Værneenglene (1093—898). — *I konsekr. Kirker:* 2. Oktaven ([77]—923).
3. O. Teresa af Jesusbarnet ([194]). — *I konsekr. Kirker:* 2. Oktaven ([77]—923).
4. T. Frans af Assisi (1096—937).
5. F. † Dag i Teresas Oktav ([194]); 2. Placidus og Fæller ([28]—[28]), 3. Gudsmoder, *Credo*.
6. L. Bruno (1098—939).

Af Sidetallene i Parenthes gælder det første den ny Udgave af Messebogen (1926), det andet den gamle Udgave (1907). Er der kun anført eet Tal i Parenthesen, gælder det den ny Udgave.

Anm. Paa de med † mærkede Dage, kan Præsten efter frit Valg læse Sjølemesse og andre Votivmesser, hvorfor man paa disse Dage ikke kan regne med, at de her angivne Messer læses

M.-K. St. Ansgars K. »De Kristnes Hjælp«, for Mænd, M.: Torsd. d. 4. og 18. Okt. Kl. 20. F. K.: Sønd. d. 21. Kl. 8. — **Rosenkransk.** »Stella maris« M.: Mand. d. 1. Okt. Kl. 20. Efter M. Samvær hos Maristbrødrene (Pakkefest). — **St. Andreas K.** Mændenes Kongregation M.: Mand. d. 1. Okt. Kl. 20 med efterfølgende Foredrag i Salen om: »Livet blandt Munkene i Clervaux« af stud. theol. Højbye. Alle mandlige Medlemmer af Menigheden indbydes.

A.C. Onsdag d. 3. Okt. Kl. 20: **Rusgilde.** Rustalen: Hs. Excellence Biskop Joseph Brems. — Smørrebrød, Øl, Kaffe, Punch. Pris Kr. 3,50. Paaklædning: Aftendragt. Deltagelse anmeldes til Sekretæren. stud. mag. Ellen Nielsen, Mandag den 1. Okt. Kl. 8—10 og 19—21, Telf. Nora 2452 v. Adm.

Alle katolske Russer har gratis Adgang.

FREMMEDESPROG-TRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN). Svanemosegaardsvej 4. Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.

Færdig fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.

Afleveret til Postvæsenet Torsdag d. 27. Sept.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

82. Aargang

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kroner Kvartalet (inclusive Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 St., København K. Telefon: Palæ 3762, Kl. 13--16). — Unde. Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kroner aarligt. — Redaktør: Pater G. Scherz, Hans Bogbinders Allé 2, København S; Telefon Amager 3202; bedste Træffetid Kl. 13¹/₂—14¹/₂.

Nr. 40.

Søndag den 7. Oktober

1934

INDHOLD: Er Ydmyghed Hykleri? — Den eucharistiske Kongres i Buenos-Aires. — Kunstmalerinde Birgitte West. — Kinas Religioner. — Dirty Films. — Sovjetruslands Optagelse i Folkeforbundet. — Nye Bøger. — Fra Hovedstad og Provins. — Fra den vide Verden. — Avertissementer. — Kirkelig Kalender. — Ugens Messebønner.

Er Ydmyghed Hykleri?

Vi slog tidligere fast, at den Kristne er i Besiddelse af mange Fortrin, som fortjener Værdsættelse. Det er altsaa umuligt, at Ydmygheden kan bestaa i at nægte Guds Gaver i os. Tværtimod har vi den hellige Pligt at anerkende dem, give Gud Æren og være taknemmelige for dem.

1. Men hvor har da Ydmygheden sit egentlige Udgangspunkt? Hvorpaa beror hin Følelse af vor egen Ringhed og Uværdighed i Sammenligning med Gud, andre Mennesker og ideale Krav, som ganske uvilkaarligt gør sig gældende i vor Bøn og ogsaa ved givne Lejlighed i den daglige Gerning?

Ser vi bort fra det i os, som skyldes Gud, og tænker vi os et Øjeblik uden Forbindelse med ham, saa kommer vi til det Resultat, at vi af os selv ikke har det ringeste, der kunde fortjene Højagtelse. Engang hørte jeg en Prædiken. Taleren gennemførte med umaadelig Kraft Paavisningen af følgende smaa Sætninger: »Af mig selv er

jeg intet, har jeg intet, kan jeg intet, ved jeg intet og fortjener jeg intet.« Aldrig før eller senere har jeg set et Publikum, der følte sig i den Grad overvældet af en kristen Sandhed og dens praktiske Konsekvenser, som det skete ved denne Lejlighed.

2. Tænker vi over vor Oprindelse, er det ubestrideligt, at vi ikke selv har givet os Tilværelsen; den har Karakter af en Almisse, vi har modtaget. Vi kan heller ikke bestemme over vort Liv saaledes, at vi kunde bevare det, som vi vil, og saa længe som vi vil. Den Sum af legemlige og aandelige Kræfter, vi disponerer over, kan vi heller ikke bruge uden fremmed Hjælp. Baade Filosofi og Theologi godtgør, at Gud altid maa være med.

Dette gælder om de naturlige Gaver, vi ejer. Tænker vi saa desuden paa den overnaturlige Verden, Jesus Christus vilde føre Slægten tilbage til, saa er det igen ganske sikkert, at endog de rigeste Gaver af naturlig Art er ude af Stand til at gøre det bitterste for at faa det overnaturlige Liv og de overnaturlige Dyder tilbage igen. Det maa komme udefra og er uforskyldt Naade fra Gud og vor Frelser.

3. Det er Kendsgerninger, som den kristne Ydmyghed tager som Basis for Bedømmelsen af den menneskelige Person, og deraf kommer dens Ringhedsfølelse. Hvis den nogen Sinde skulde glemme sin Oprindelse, fordi Tidens Flugt gør Afstanden mellem denne og det nuværende Øjeblik stadig større, saa danner Menneskets blivende Tilstand en uafbrudt virkende Modvægt. Saa længe vi lever paa Jorden, minder de daglige indre Oplevelser os om, at Gud nok i Daaben har renset os fra Arvesynden og gjort os til sine Børn, der ejer et overnaturligt Liv, men at vi ikke samtidig fik den oprindelige Viden og Viljeskraft igen, som Mennesket kunde glæde sig ved i Paradiset. Uafsladelig maa vi føre en beskæmmende Kamp mod Blindhed, mod en endnu større Svaghed og Ubestandighed i vor Karakter og mod en syv-otte Tilbøjeligheder til det onde, der kan være saa stærke, at hvis Guds helbredende og hjælpende Naade ikke stod ved vor Side, vilde vi til Trods for al Ophøjelse alligevel ende i Fortabelsens Afgrund. Gud venter med at give os den oprindelige Frihed

og Lykke, til Evighedens Dag bryder frem. I Mellemtiden skal der altid være Lejlighed til Kamp og Sejr eller Nederlag, og til en Troskabsprøve, der enten ender med Resultatet »bestaaet« eller »dumpet«. Den Risiko, vi saaledes hele Tiden løber her paa Jorden, og de desværre talrige Nederlag, vi lider, gør hvert klartseende Menneske beskedent og ydmygt.

Vender vi saa vort Blik fra de indre Erfaringer til Forholdene omkring os, saa viser det sig igen, hvor stærkt det kristne Livs heldige Udvikling er afhængigt af ydre Naadegaver. Hvem af os kan paastaa om sig selv, at han eller hun ikke var blevet lige saa slet som saa mange andre, vi til daglig kan høre om, hvis vi var vokset op eller havde levet i lige saa nedbrydende Omgivelser som de ulykkelige? En Fader eller Moder, en Lærer eller Præst, en trofast Ven o. s. v. var god imod os, og derfor blev Livets Hus bygget op og fik sin rosværdige Form, medens det hos andre blev ødelagt, fordi Ondskabens Stormvind udefra kom over det. Ogsaa denne Realitet tager Ydmygheden til Indtægt for sig og begrunder baade sin Tilværelse og sin Fremgangsmaade dermed.

5. Den er heller ikke bange for, at Tanken om de mange Naadegaver, som Gud plejer at berige ydmyge Sjæle med, skulde svække dens Kraft og Oprigtighed. Et flygtigt Blik paa Gaverne opdager nemlig straks deres Grænser og Ufuldkommenhed. Eller forsvinder den enkeltes Udmærkelser ikke fuldstændigt i de øvrige Menneskers store Flok? Er de ikke som et lille bitte Sandkorn nede ved Strandbredden? — Og hvad er ikke blot den enkelte, men alle skabte Ting i Forhold til Gud selv? For ham hlegner alt og bliver til ingenting, som Stjernerne for Solen, naar den viser sig paa Morgenhimlen. Forholdet er omtrent det samme som med en Lampe i et Butiksvindu, som kan ses i et Spejl. I Lampen er der virkelig Lys, men i Spejlet kun dets Billede, der i sin Tilblivelse, Bestaaen og ved hver Forandring, der skal ske, er fuldstændig afhængigt af Lampens virkelige Lys. Saaledes er vi og alle vore Gaver kun en Afglans. — Endelig er Ydmygheden ogsaa klar over, at Gnds Gaver aldrig kommer alene, men at de medfører en Opgave og dermed et stort Ansvar, der gør beskedent.

6. Saadan ser altsaa den Basis og det Udgangspunkt ud, som Ydmygheden benytter sig af. Sandheden er den ægte Ydmygheds Ledestjerne og Fører og bevirker, at den ikke kan kaldes et Udslag af Melankoli eller af en sygelig Mindreværdsfølelse, som man har sagt.

Den er en skjult Perle, Hedenskabet aldrig har fundet. Vore Dages Materialisme og anden Vantro kan heller ikke forstaa og fatte den. Men baade Biblen og alle Guds Hellige synger dens Lovsang og hævder den sejrrigt mod alle dens Fjender.

F. K.

Den eucharistiske Kongres i Buenos-Aires.

Onsdag den 10. Oktober Kl. 15—16 transmitterer Statsradiofonien Aahningshøjtideligheden til den 32. internationale eucharistiske Kongres i Buenos-Aires.

Naar »Conte Grande«, et af den italienske Flaades største Skibe, med Kardinalstatssekretær Eugen Pacelli, Pius XI's Statsminister, om Bord og Paveflaget i Aglerstavnen Onsdag den 9. Oktober glider ind i Buenos-Aires' Havn, ledsaget af 4 argentinske Krydsere og overskygget af 3 drønende Flyveskadriller, vil den argentinske Millionby være rustet til maaske den største internationale eucharistiske Kongres, Verden har set. Disse Kongresser, som Frk. Tamisier og Philibert Vrau startede i 1874 med en eucharistisk Valfart til Avignon, har især i de sidste 30 Aar faaet stadig større Betydning, saa Rom siden 1906 har sendt en Kardinallegat til dem. De har i Sandhed været Mærkepæle ikke blot for de forskellige Byer i Øst og Vest, Wien, La Valette, Chicago, Sidney, Karthago, Dublin, men for hele Lande, ja hele Kontinenter. Omend rent religiøse Foranstaltninger, som hvert andet Aar under en eucharistisk Synsvinkel behandler især Gudstjenestens og Fromhedslivets Problemer, ogsaa blev vejvisende for Skole og Undervisning, for Videnskab og Samfundsliv.

Den 32. internationale eucharistiske Kongres, som holdes fra den 10.—14. Oktober i Buenos-Aires, er blevet aandeligt forberedt med ganske enestaaende Ihærdighed og Dygtighed ved Missioner, Exercitier, Forsamlinger, Processioner og Katekisation. Kirkekunst, Koral, Organisation og Presse har ydet deres bedste, saa man kan tale om en sand Forberedelsesfeber. I Maaneder har alle Aviser uden Undtagelse bragt spaltelange Artikler af de bedste Penne om Kongressen. »El Pueblo«, det største katholske Dagblad,

udkommer allerede paa fire Sprog. Af Kongrestidsskriftet, som udkommer paa 6 Sprog, er allerede solgt 150.000 Eksemplarer. Radioen har helt stillet sig i Sagens Tjeneste. Siden Paaske har Biskopper, Ministre og Folketingsmænd mindst én Gang om Ugen talt om Kongressen og dens Betydning for Kirke og Stat. Hver Eftermiddag udsender alle argentinske Radiostationer de nyeste Anordninger, som Hovedkomitéen eller de 33 andre Komitéer har truffet. Hver Uge har Børnene i Radioen haft deres Musiktime, hvor især Koralmessen »De Angelis«, som 2000 Børn skal synge ved Børnenes Gudstjeneste, er blevet indøvet. Hvert Sogn i Landet er blevet draget ind i Fornyelsesprocessen ved et dygtigt organiseret Missionsfelttog. De enkelte Dioceseser har afholdt deres specielle eucharistiske Kongresser, som kunde samle op imod 200.000 Deltagere. Ogsaa i Udlandet er der gjort et stort Arbejde, og Resultatet er nu synligt i de mange Skibe, som fra Nord- og Sydamerika, fra England, Tyskland og Frankrig stævner mod Byen ved La Plata. Og nu til sidst, den 23. September, paabegyndtes i alle Landets Kirker en Novene for at nedkalde Guds Velsignelse over Kongressen. Fra Morgen til Aften er mange af de 398 Kirker og Kapeller, som Buenos-Aires har, fyldt med andægtige. Messebesøg og Sakramenternes Modtagelse tager til, og Missionærerne ude fra Landet fortæller, at Tusinder af argentinske Cowboys om Natten rider til Kirker og Kapeller for at kunne deltage i Fromessen.

Kongressen vil da ogsaa antage gigantiske Former, alene hvad det ydre Arrangement angaar. Syv Kardinaler, bl. a. fra Paris, Polen, Portugal, vil tage Del i Kongressen, desuden ca. 180 Biskopper og 200 andre Prælater. Man regner med henved 2 Millioner Pilegrimme, som kommer med alle moderne Befordringsmidler, Flyvemaskiner ikke undtaget. Myndighederne fører en fortvivlet Kamp for at skaffe Logis til de mange i den festlig pyntede By, hvor alt er optaget af at forberede Kongressen, selv om de store Linere, som kommer, kan huse deres Passagerer, og Buenos-Aires jo er en ikke ringe By, der har over 2 Millioner Indbyggere. Til Dækning af alle Omkostninger har man i Form af en »Nationalgave« allerede indsamlet 2 Millioner Pesos.

Kongressens Festligheder og Møder vil finde Sted og udfolde sig paa Mayo Pladsen midt i Byen og i den dertil stødende Mayogade, i Byens forskellige Kirker, men især i den pragtfulde og berømte Palermopark, der paa denne Tid — den argentinske Maj — staar i sit berømte yndige Rosenflor. Dér, hvor de to store Færdselsaarer, Avenida Sarmiento og Avenida Alvear, krydser hinanden, er der rejst et Kæmpealter med et monumentalt Kors, som rager 35 m op i Luften. Paa hver Side, som vender ud mod en

Vej, staar Altre, hvorved fire Kardinaler samtidig og i ens Ornater vil læse Messen under Børnegudstjenesten. Den egentlige Kongres aabnes Torsdag den 10. Oktober med en Pontifikalmesse; et Kor paa 500 Theologistuderende synger Perosis »Veni Creator« (Kom Skaberaand), hvorpaa der paa Latin og Spansk oplæses det pavelige Brev, som udnævner Kardinal Pacelli til ekstraordinær Legat for Verdenskongressen.

Kardinalstatssekretær Eugen Pacelli.

Derefter følger Taler af Ærkebiskop Copello af Buenos Aires, af Præsidenten for de eucharistiske Kongressers permanente Komité, Msgr.

Heylen, og Kardinallegaten. For første Gang synges saa den af Montes de Oca digtede og af José Gil komponerede Kongressalme. Denne Aabningshøjtidelighed transmitteres ogsaa herhjemme den 10. Oktober Kl. 15—16 efter vor Tid. Selvfølgelig giver denne Udsendelse kun et Glimt af de store Festligheder,

som selve Kongressen byder paa. Den 11. Oktober om Morgenen vil der saaledes blive holdt en stor eucharistisk Gudstjeneste for Ungdommen, hvor 250 Præster uddeler den hellige Kommunion til 60.000 Børn, idet Præsterne gaar igennem de knælende Rækker. Kl. 10 begynder de partielle Forhandlinger, Kl. 15 holder de forskellige Nationer Møde, og Kl. 17 finder den første store Hovedforsamling Sted, som behandler Emnet: »Christus Konge i og ved Eucharistien«. Dagen slutter med Mændenes eucharistiske Procession. Den 12. Oktober, den amerikanske Nationaldag, fejres som »Racens Dag«, og det tilsvarende Emne under den store Eftermiddagsforsamling er: »Christus Konge i Latinamerikas Historie«. Den 13. Oktober har som Løsen: »Ved Maria til Jesus«, og Hovedforsamlingens Emne er:

»Christus Konge i det moderne katholske Liv«. Alle forenes i Bønnen om Verdensfredens Bevarelse. Søndag den 14. Oktober holder Kardinallegaten Hovedgudstjenesten og fører derefter den store Procession gennem Byens Hovedgade. Pave Pius XI vil paa denne Dag selv tale til Kongressen fra Vatikanets Radiostation og lyse sin Velsignelse over den.

Man er berettiget til at vente sig en vældig Fornylse af det religiøse Liv af denne Kongres i Argentina, og dens Bølger vil sikkert ogsaa naa andre Lande i Sydamerika. De bedste Forhaandsbetingelser er til Stede. Naar denne Kongres overhovedet kunde organiseres med saa enestaaende Dygtighed, skønt man først frygtede en Fiasko, naar den muligvis bliver den allerstørste, vi endnu har haft, til Trods for at hele Argentina jo knapt har 11 Millioner Indbyggere, skyldes det den katholske Aktion, som ingen Steder indførtes saa hurtigt som i Argentina. Over hele Landet spænder sig nu et fortrinligt anlagt Net af Diöcesan- og Sogneraad. Derfor lykkedes de enkelte Provinskongresser saa godt, og derfor har hvert Sogn allerede oplevet sin »Kongres«. Ogsaa Pressens Andel maa i denne Forbindelse nævnes, ligesom den storslaaede Propaganda gennem Radio, Plakater, Flyvesedler, Aviser og Tidsskrifter paa flere Sprog, idet de fleste i Buenos-Aires boende fremmede Nationer har deres velskrevne Blade og faste Organisationer. Som et ydre Tegn paa den aandelige Rejsning og Udvikling, Argentina gennemgaar henimod kraftigere Katholicisme, har den Hellige Stol allerede i Juni oprettet 6 nye Bispedømmer og ophøjet 5 andre til Ærkebispedømmer. Utvivlsomt vil Kongressen ogsaa føre de ledende og Intelligenskredsene nærmere til Kirken. Som et ydre Tegn herpaa kan nævnes, at den Æreskomité, som er blevet dannet, har ingen ringere end selve Republikens Præsident, General Augustin P. Justo, der er praktiserende Katholik, som Ærespræsident, medens Udenrigsministeren, Dr. Lamas, er Vicepræsident, og mange Gouvernørers, Ministres, Diplomaters, Dommeres Navne er med. Man tør vente sig meget af Kongressen for den katholske Skoleundervisning i Argentina, som ikke er ordnet tilfredsstillende. Kongressens aandelige Magt vil endvidere værne den gamle Tro mod de pengestærke, nordamerikanske Sektors Agitation, som lokker Ungdommen til deres Sportspaladser, Skoler, Svømmehaller etc., saa meget mere som den katholske Aktion ogsaa her allerede har præsteret gode Modtræk ved at rejse et Kæmpesportspalads for den katholske Ungdom i Buenos-Aires, og Sekternes øjeblikkelige Pengemangel som Følge af den nordamerikanske Krise ogsaa gør sig gældende.

Og for hele Sydamerika vil Kongressen betyde religiøs Fremgang. Man sporer dens Indflydelse allerede i den delvis

heldige Mægling, som Rom har foretaget i Gran Chako Konflikten, ogsaa som en Slags Forberedelse til Kongressen, og vi øjner den samme Tendens i det sikre Forlydende, at Rom til Efteraaret vil forlene Ærkebiskoppen af Buenos-Aires med Kardinalværdigheden. Dermed gaar et længe nærret spansk og sydamerikansk Ønske i Opfyldelse. Allerede Alfons XIII havde ved en Audiens hos Pius XI i 1923 udtalt: »Og som Bøn, hvori jeg lægger hele mit Hjerte, og hvori jeg tror at kunne sammenfatte hele Nationens Ønske, drister jeg mig til at bønfalde Eders Hellighed om, at den amerikanske Verden, som repræsenterer næsten en Trediedel af Jordkredsens Katholiker, maatte faa en talrigere Repræsentation i det hellige Kollegium.« Gaar dette Ønske nu i Opfyldelse, da er Udnævnelsen baade en Anerkendelse og en Spore for Sydamerika og for os alle et Varsel om, at den sydamerikanske Katholicisme bevæger sig i opadstigende Linie. —z.

Kunstmalerinde Birgitte West.

Pinlig nøjagtige — og efter Kunstnerens Mening rasende ligegyldige — Undersøgelser viser, at Birgitte West fødtes Anno 1901 paa Frederiksberg og tog Studentereksamen 1920. Slægtens Historie kan oplyse os om, at Muserne gerne tilsmilede dens Medlemmer; paa Væggen hænger haandgribelige Vidnesbyrd derom, de skriver sig fra Oldefaderen, Fritz Jürgensen. Det skyldes vel til Dels hans Indflydelse, at Birgitte West efter endt Studentereksamen valgte den kunstneriske Løbebane med Mottoet: »Gud bevares! Jeg bøjer mig for Van Dyck, men enhver har sine Fortrin!« Men skønt hun holdt meget af at tegne og tegnede en Del i Skoleferien, stod Tanken om at blive Maler dog for hende som en uopnaelig Drøm, og efter hendes Faders Ønske var det Meningen, at hun skulde studere noget fornuftigt.

Saa var det paa en Rejse til Paris, som hendes Forældre gav hende efter endt Studentereksamen, at hun med sin nyerhvervede hvide Hue kom til Köln, hvor der var et længere Ophold.

»En meget elskværdig Dame tog sig af mig i den kedelige Ventetid. Hun viste mig en hel Del af Byen og især de gamle Kirker. Paa vor Rundfart kom vi ogsaa ind i en, hvis Navn jeg nu har glemt; men der var en sort Madonna, og saadan en havde jeg aldrig set før. Den var meget gammel og meget fin og helt behængt med Gaver — Perlekæder og kostbare Smykker. Min Cicerone fortalte mig, at den, der første Gang besøgte Kirken og bad

Guds Moder om et eller andet, blev altid bønært; de mange Gaver var Bevis nok. Og medens jeg staar og tænker paa, hvad jeg skulde bede om, slaar den Tanke ned i mig: Bed om at blive en god katholsk Kunstmaler! Det gjorde jeg, men skyndte mig at tilføje: »Hvis det da er Meningen.«

I Paris tegnede jeg mere end nogen Sinde, og da jeg endelig vendte hjem fra Ferien, og Bestemmelsen om Fremtiden skulde tages, var jeg ikke saa lidt beklemmt, naar jeg tænkte paa Faders Ønsker . . . Næppe var jeg imidlertid kommen inden for Døren og havde faaet sagt »God Dag«, før Mor siger: »Din Far og jeg har talt om, at det vist er bedst, vi lader dig komme paa en Tegneskole.«

Mine Tanker gik til den »sorte Madonna i Köln«, der saa let førte mig ind paa den Livsbane, der betingede Opfyldelsen af min Bøn.«

Saa begyndte en lykkelig og frugtbar Læretid. Efter et forberedende Kursus paa Teknisk Skole kom Frk. West paa Kunstakademiet, hvor hun arbejdede

fra 1921—25. 2 Kunstneres Indsats kom nu til at betyde meget for hele hendes Udvikling. Hun blev Elev hos Prof. Utzon Frank paa den Dekorationsafdeling, som bestod efter Prof. Joakim Skovgaard, der personlig allerede havde trukket sig tilbage fra Akademiet. Der fik hun Lejlighed til at tumle med Figurkompositioner med et omhyggeligt Naturstudium som Grundlag — og at sætte sig ind i Frescotekniken. Den anden Inspirationskilde var Chresten Skikkild. Denne talentfulde, katholske Kunstner var en hyppig Gæst i hendes Faders Hus, og da Husets Datter gik Kunstnervejen, faldt det ganske naturligt, at han tog sig af hendes praktiske Uddannelse. Frk. West skylder især de Somre, hvor hun i disse Aar arbejdede hos Skikkild, sin Interesse for Kirkeudsmykningen. Medens Aarene 1925—28 gik med selvstændigt Arbejde og Studium, tog Kunstnerinden i 1929 Afgang fra Akademiet med Fresken »Mariæ Bebudelse«, som findes paa den franske Skole paa Østerbro. To Rej-

Birgitte West.

ser til Italien, tre Maaneder i 1924, delvis i Joakim Skovgaards Følgeskab, der dengang sammen med nogle Medarbejdere forberedte Mosaikerne til Lunds Domkirke, og en paa 4 Maaneder i 1931, gav Frk. West Lejlighed til at studere de gamle Mestres Værker. Hun har udstillet 6 Gange paa Charlottenborg.

At Birgitte West ikke har ligget paa den lade Side, siden hun stillede sit Talent i Kirkens Tjeneste, fremgaar

Udsnit af Frk. Wests »Vismændenes Tilbedelse« i Randers Kirke.

af den imponerende Liste over hendes Arbejder, som er blevet til i de sidste 10 Aar. Vi maa nøjes med at optælle Sted og Aarstal uden at gøre Krav paa Fuldstændighed. 1923 to Helgenfigurer under Skikkilds Vejledning i Jagtvejkirken. I Esbjerg 1924 under Skikkilds Ledelse »Den gode Hyrde« over Alteret og et Madonnabillede. I Foraaret 1925 Udsmykningen af Rudkøbing (Christus omgivet af Vintræet, St. Michael, St. Josef, 4 Evangelistsymboler.) 1925—27 St. Franciskus' Kirke i Nakskov (Stor Korsfæstelse, 2 Billeder af Franciskus' Liv: Synet i Peterskirken og Stigmatiseringen. Seks Franciskanerhelgener, Michael, Gabriel, Madonnabillede, Franciskusbillede.) To Guldgrundsbilleder: Augustin og Elisa-

beth paa St. Elisabeth Hospital. Tegninger til Relieffer paa et Relikvieskrin i St. Andreas Kirke 1928. Rosenkrans Kirke 1929—30 (Billedet over Alteret: »Naar I ser hans Tegn i Himlens Skyer, da opløft eders Hoveder!«, Petrus og Paulus, Tegning til og Udsmykning af Prædikestolen). Trørød 1931—33 (Freskokorsvej, de enkelte Stationer 75×110 cm samt Udkast til hele Udsmykningen, som dog ikke er udført). Kirken i Randers 1933—34 (4 store Billeder forestillende Christi Velgerninger: Vismændenes Tilbedelse, — Hedninger kaldes, syge helbredes, Christus frikender Ægteskabsbrydersken. Den fortabte Søn — Synderen modtages. 4 Helgener: Birgitta, Døberen, Kjeld, St. Michael. Over Alteret: Hvedemark og Vintræ).

Hvad anser De for at være Kirkeudsmykningens Formaal? spørger jeg Frk. West.

Det er min Opfattelse, at man ved Kirkeudsmykning skal hjælpe med til at gøre de gamle Grundsandheder levende for Beskueren, saa den gaar ind som et Led i den religiøse Opdragelse.

Efter hvilke Grundsætninger vil De gaa frem for at opnaa dette?

Der bør fra Begyndelsen arbejdes efter en Enhedsplan — ligefra Inventar til Udsmykning, saa der fremkommer et harmonisk Hele, det bliver ikke dyrere af den Grund. Det er ikke Materialets Kostbarhed, men den rigtige Anvendelse, der skaber Skønhed. Kunstnerens Indstilling overfor Opgaven maa være ydmyg Tjenen — sjernt fra alt Effektjageri, og det er efter min Opfattelse en stor Opgave at bygge Kirker — det kan ikke tages for alvorligt.

Kan De nævne nogle Eksempler paa denne Tankes Gennemførelse?

Ja vist, saadan gik man jo frem hele Middelalderen igennem. Jeg mener, Alterbilledet bør danne Midtpunktet, og de øvrige Billeder ved udvalgte Eksempler i Alterbilledets Aand føre hen til dette, ligesom Dyrkelsen af Helgenernes mangfoldige Eksempler fører hen til Christus. Saaledes bliver Enhedstanken gennemført i alle Henseender til Beskuerens Oplysning.

De talte om Kirkerummet. Hvad mener de om de Kirker i Funkisstil, som man ser Billeder af?

Nogle er gode, men jeg synes, at den romanske Kirkes Hensigtsmæssighed i Virkeligheden er det bedste Eksempel paa Funktionalisme. Den Tids Mennesker havde en meget klar Forstaaelse af Murværkets og Søjlernes Betydning; Søjlerne bærer, hvad de skal i Forhold til deres Størrelse. Det er dette, der giver disse Rum deres Tryghed og Ro. I øvrigt bør Kirkerummet samle alle Linier og lede al Opmærksomhed hen imod Alteret, som er Kirkens Midtpunkt; ogsaa her er særlig det romanske Kirkerum hensigtsmæssigt.

Kan det ikke ske, at et smukt Kirkerum ødelægges af Prydelserne?

- Jo, det hænder desværre, naar ikke Helhedsplanen er gennemført. Løse Billeder forstyrrer Roen, Malerier skal helst males lige paa Væggen i Harmoni med Arkitekturen. Ogsaa Skulptur maa anbringes paa forud bestemte Pladser ligesom en levendegjort Del af Muren; man maa have det Indtryk, at tager man i en Figur, følger hele Kirken med. Dette giver den planlagte Ro, som er saa velgørende. Desværre ødelægges Kirkerummet nu ofte ved Overlæsning med planløst anbragte Devotionalier.

Det forekommer mig, at Ordet »Devotionalier« røber

en forkert Opfattelse af Kirkekunstens Formaal. Efter Tridentinerkonciliets Ord skulde Kirkekunsten tjene til ved Hjælp af Fremstillinger af vor Forløsnings Hemmeligheder at undervise Folket og opmuntre det ved Eksempler fra de helliges Liv. Men jeg kan ikke tilbageholde den Tanke, at de moderne Devotionalier vitterlig ikke giver nogen saadan Belæring, at de i deres Udførelse giver et falsk Indtryk af Hellighed.

Kunsten skulde, ligesom Helgendyrkelsen, danne en Ramme om Sakramentet og planmæssigt føre hen til dette; men nu skal man f. Eks. i visse italienske Kirker ligefrem lede efter Alterets Sakramente, medens en Fabriks-Antonius, omstraalet af elektriske Pærer og tændte Kærter, tilraner sig baade al Opmærksomhed og de Troendes Andagt. Udsmykningen skulde jo virke saadan, at enhver besøgende faar det Indtryk, at her lever Kristendommen, prædikes uforanderlige Sandheder, at det er et helligt Sted, hvor man kommer Gud nærmere. Men som den nu er mange Steder, jager den ofte anderledestroende væk, og hvilken skrigende Modsætning til Kirkens Liturgi.

Tror De, at en Kirke, udsmykket efter de nævnte Principper, vil have den ønskede Virkning?

Om jeg tror! Jeg ved det, jeg har tit set selv ganske jævne Mennesker blive fuldkommen overvældede ved Synet af en saadan Kirke, ligefrem maalløse af Betagelse, saa snart de traadte ind. Ord og Skrift hjælper ikke meget; men stiller vi Folk overfor det gennemførte Princip, vil det ikke vare længe, før de af sig selv forkaster det daarlige og falske.

Det er denne Vej, vi bør gaa.

P. R.

Kinas Religioner.

Ved *Niels Hansen, cand. mag.*

(Sluttet.)

Islam, Jødedom, Nestorianisme o. s. v.

Under *T'ang*-Dynastiet fra 618 til 907 raadete der i Kina en Religionsfrihed og tolerant Aand som aldrig før. De forskellige Religioner, som fra Central-Asien trængte ind over Landets Grænser, saasom Muhamedanisme, Manikæisme Jødedom o. s. v., fik alle en hjertelig Modtagelse.

Ja, endog Kristendommen i den kætterske nestorianske Form fik ikke saa lidt Udbredelse, især under Kejser *T'ai-tsung* (627—649), som beredvillig tillod de forskellige Religioner at oprejse deres Helligdomme i sin Hovedstad. Nestorianerne har efterladt sig et interessant Mindesmærke

i Kina, oprejst 781, en mægtig Sten med indhugget Indskrift, der fortæller om Kristendommens Komme til Kina fra Persien under Kejser T'ai-tsung. (Om denne Sten fortælles i Ugebladet i 1910, Nr. 22, og ligeledes i 1916, Nr. 14. En Gengivelse af Stenen, 3 m høj, er opstillet paa Hovedtrappen i det kongelige Bibliothek i København.)

Ingen af disse Religioner naaede dog at faa fast Fod i Kina, og da et Edikt af 845 forbød alle fremmede Religioner, forsvandt de fuldstændig, indtil Mongolerne i det 13. Aarhundrede trængte ind i Kina og atter aabnede Døren for dem.

Taoismens Renæssance under Sung-Dynastiet.

Under Kejserne af Sung-Dynastiet (960—1126) fandt der en Fornyelse af Taoismen Sted. En japanesisk Præst kom noget før Aar 1000 til Hoffet og fortalte om Kejserne i sit Fædreland, som havde fulgt efter hinanden, Far og Søn, mange Aarhundreder igennem, og Grunden dertil var, at de oprindelig nedstammede fra en Gudinde. Kejseren fandt Tanken om guddommelig Afstamning meget tiltalende og vilde meget gerne kunne godtgøre noget lignende for sit Dynastis Vedkommende. Hans Søn havde lignende høj Ambition som Faderen og paastod at have Drømme og Syner, ja, ligefrem at modtage Breve fra Himlen, hvilket altsammen blev modtaget af det overtroiske Folk med fuld Tillid. I 1012 foregav han at have haft en ny Drøm, i hvilken en Aand, *Yü-huang* (den rene, ophøjede, ene), viste ham hans Stamfar, en af de ni himmelske Storaander, og hermed var Kejserens himmelske Oprindelse bevist. Han byggede et taoistisk Tempel og udbredte Dyrkelsen af den nævnte Aand, og fra den Tid blev Taoismen Statsreligion.

En senere Kejser bekendtgjorde højtideligt for sit Folk, at Aanden *Yü-huang* i Virkeligheden var den ophøjede, evige Gud, som Kineserne havde dyrket i de allerældste Tider, og Taoismen blev saaledes til en Slags Dyrkelse af een eneste Gud, en Tro, der var langt lettere for Folket at fatte end den gamle, spekulative *Tao*-Theori. Denne højeste Gud troner i en Himmelsk, befolkede med en Hærskare af Buddhaer og andre Aander, og til denne rene, ærværdige, ene sender Taos Tilhængere den Dag i Dag deres Bønner op.

De tre monotheistiske Religioner, de gamle Konfucianeres, Taoisternes og Buddhisternes, kan godt siges at være gaaet op i en højere Enhed, for den jævne Mand brænder Røgelse og beder med lige Andagt i de tre Religioners Templer. Og Theologerne har opstillet den Sætning: *San kiao wei i*, 卍: de tre Lærdomme er kun een.

Ny-Konfucianismen.

I 1100-Tallet fremstod en berømt Filosof, som kom til at udøve en langvarig, skæbnesvanger Indflydelse paa Kinesernes religiøse Forestillinger. Det var *Chu-Hsi*, som benyttede sig af Taoisternes Tilbagegang og af Stridighederne mellem andre religiøse Systemers Tilhængere til at skaffe Ørenlyd for sin materialistiske Filosofi, der benægtede baade Tilværelsen af en overnaturlig Guddom og Sjælens Udødelighed. Han lærte, at Universet og alle de Væsener, det rummer, eksisterer ifølge to evige, sammenhørende Principper: *Li* og *Ki*. *Li* er det levendegørende Princip, *Ki* er Stoffet, og Grunden til, at de forskellige Væsener ikke er ens, er den Finhedsgrad, det Kvantum Stof, der er tildelt dem. Det er altsaa *Li*, der sætter Stoffet i Bevægelse, men ingen højere Fornuft staar bag ved denne Proces; Maskineriet er automatisk, blindt, evigt og bestandigt. Mennesket er slet og ret en udsøgt Del Stof med en lignende Del tilsat af *Li*. Ved dets Død optages dets Del af Stoffet i det evige Stof ligesom dets Del af *Li* i den evige *Li*, for at der siden deraf kan dannes nye Væsener. Sjælene fremkommer som en Slags Fortætning ved Fødslen og opløses ved Døden. Aander og Genfærd er Sjæle af Mennesker, som har tænkt meget — f. Eks. Præster — saadanne Sjæle er for haarde, men naar der er gaaet nogen Tid hen efter deres Død, opløses de ogsaa.

Derfor er Dyrkelsen af Forfædrene kun en Tak, fordi man er blevet til ved dem — — de selv mærker intet, den *Li* og *Ki*, som de bestod af, er spredt og benyttet af andre Væsener. Naar det af Stof dannede Hjerte sættes i Bevægelse af *Li*, fremkommer Fornuften, der avler Følelser, som i Regelen omsættes i Handling. Hvis denne er i Overensstemmelse med naturlig Sømmelighedsfølelse, er den god, i modsat Tilfælde er den ikke — god; noget egentlig »ondt« eksisterer ikke.

Filosoffens materialistiske System blev fordømt af hans samtidige. Men det var vidt og bredt bekendt, og 1241 udstedte en Kejser et Edikt, hvorved han erklærede *Chu Hsi*'s Theori for at være den ægte, gamle Konfucianisme, som nu skulde lægges til Grund for alle Eksaminer. Og saaledes blev det ved med at være indtil 1905. Mongolerne byggede overalt Templer til Ære for Kungfutse og haandbævede strengt *Chu Hsi*'s Lære.

Ming-Dynastiet (1368—1643) søgte at unddrage sig Eksamens-Tyranniet og de Lærdes Herredømme, men forgæves; allerede i Barneskolen lagdes det materialistiske Aag paa de smaa. De Lærdes Magt blev næsten uindskrænket under det manschuriske *Ts'ing*-Dynasti (1644—1912); de havde

alle store Embeder i deres Besiddelse og hævdede deres Stilling ved det obligatoriske Eksamenssystem.

Den første Løsning fra Fortryllesen kom i 1894 med den kinesisk-japanske Krig: Poesi og Litteratur var magtesløse over for Japans Kanoner. Det næste Chok kom i 1900 da Europa knuste Boxernes Oprør. Kejserinde *Ts'u-hsi* afskaffede 2. Septbr. 1905 det gamle Eksamenssystem, men endnu er der Skarer af Lærde, som ikke har mistet Troen derpaa.

Men til Trods for de ateistiske Systemer bringer Kejseren stadig det store Offer til Himlen, sidste Gang den 1. Marts i dette Aar. Vi ved, det er Kejserens største Privilegium. Det store, jævne Folk bliver ved med at hænge ved en Tro paa et højeste Væsen, saaledes som Kineserne troede i de ældste Dage, og som de ogsaa har lært hos Buddhister og Taoister.

Kristendommen.

Som man let forstaar, er det de »Lærde«, der i Aarhundreder har repræsenteret Kristendommens ivrigste Fjender i Kina. For det er i Aarhundreder, at Kristendommen har arbejdet i dette Land. I Middelalderen drev Franciskanere og Dominikanere Mission i Kina, men uden varende Resultat. Langt bedre gik det for Jesuiterne, af hvilke flere ved deres Lærdom naaede høje Stillinger ved Kejserhoffet. Her kan ikke gøres nærmere Rede for Udviklingen siden, kun nævnes, at 50-60 katolske Biskopper har delt Missionsarbejdet i det store Rige mellem sig. Af disse Biskopper er flere indfødte Kinesere, et betydningsfuldt Faktum, saa sandt Kinas Kristianisering vistnok kun vil ske gennem Kinesere. Religiøse Ordener, især kvindelige, har vundet betydelig Udbredelse. — Siden 1807 har Protestanter ogsaa drevet Mission i Kina, ofte med stor Energi, men har, bl. a. paa Grund af de mange indbyrdes stridende Retninger, haft forholdsvis ringe Fremgang. Der findes ikke saa lidt over een Million Katholiker i Kina.

Dirty Films.

Som bekendt er der en stærk Bevægelse i Gang — i Særdeleshed i Amerika og England — startet og energisk gennemført fra katolsk Side — mod »Dirty Films«, skidne Films.

»Munken«s udmærkede Forfatter Francis Grocer Dudley har i den Anledning i »The Catholic Gazette« givet en

kort, klar Oversigt over, hvilke Films det er, Bevægelsen er rettet imod. Han skriver:

I Aarevis har Filmsmagnaterne haft frit Slag med deres moralsk ødelæggende Films. Nu retter den katolske Kirke det svære Skyts imod dem. Ikke mod Films, men mod slette Films. Der er jo ogsaa gode Films, selv om man undertiden maa søge længe efter dem, og der er virkelig gaaet Panik i Hollywood-Folkene og ikke uden Grund, for en Boykotning af Filmstheatrene af 350 Millioner Katholiker vilde ramme hele Filmsindustrien føleligt.

Rundt om dannes der Ligaer, der allerede har kostet den mindre renlige Filmsindustri Tusinder af Pund. Hollywood giver sig ynkeligt. Allerede den foreløbige »Rengøring« af Films anslaaes til at have kostet omkring fem Millioner Pund. Hvad er det da for Films, vi har erklæret Krig? Det er:

- I. Films med umoralsk Tendens,
- II. »Sex-appeal«-Filmene og
- III. Forbryderfilmene.

I. De tendentiøse Films opstiller en falsk Moralstandard, hvorefter fri Kærlighed og usædelige Forhold fremstilles som Dyder. Ægteskabsbryderen er en Helt — eller Heltinde, og Ægteskabets Hellighed ignoreres eller latterliggøres. Renhed er umulig, Kyskhed er Hykleri.

II. »Sex-appeal«-Filmene vrimler af næsten nøgne Danserinder. »Trehundrede dejlige Piger«, »Verdens kønneste Piger«, »Pragtfulde, flotte Piger«, der fremviser hver Tomme af deres Legemer, anbragte i Svømmebassiner, Skovsøer og Strandbredder under Foregivende af at fremstille »Kunst«. Herunder hører Afklædningsscener, Sovekammerscener og de »opdragende« Sexualfilms. Man behøver blot at se, hvilket Publikum det er, de »opdrager«. Og endelig er der:

III. Forbryderfilmene, hvor Brutalitet, Mord og Selvmord fremstilles som Heltegerninger og derved ødelægger Tilskuernes moralske Sans. Herunder hører naturligvis ikke den uskadelige »spændende« Film af Sherlock Holmes-Typen, hvor den skyldige altid kommer i Rettens Hænder.

Det er disse Films, vi bekæmper til Forsvar for den kristne Lære. De breder sig som en umoralsk Pest, der forgifter Sindene, berøver dem deres sunde moralske Dømmekraft og opstiller falske Idealser.

H. K.-H.

Sovjetruslands Optagelse i Folkeforbundet.

To Katholiker har under Folkeforbundets sidste Møde d. 17. Sept. talt saa overbevisende mod Sovjets Optagelse, at hele Forsamlingen udbrød i begejstret Bifald, og Tankens Fader, Ministerpræsident Barthou, med Nød og næppe i en svag Tale kunde tage sit Projekt i Forsvar. Den svejtsiske Forbundsraad, Giuseppe Motta, mindede først om Sovjets Forbrydelser mod Svejts og holdt derefter en principiel Tale mod Optagelsen, som vi gengiver nedenfor. Men ogsaa den irske Ministerpræsident, Eamon de Valera, holdt en Tale, som gjorde hans katholske Kristentro al Ære. Forbundsraad Motta sagde bl. a.:

»Naar jeg nu lader det mindre væsentlige ude af Betragtning og gaar over til selve Sagen, saa maa jeg her, hvor Talen er om Sovjetunionens Optagelse i Folkeforbundet, først stille det Spørgsmaal: Opfylder en Regering, som i Theori og Praksis kæmper for at indføre Kommunisten, de Betingelser, der stilles for Optagelse i Folkeforbundet? I Forbigaaende vil jeg blot henvise til Præambelens Tekst og vor Pagts Bestemmelser. Der ud af kunde jeg fremdrage mange vægtige Argumenter. Men meget mere afgørende end disse er den Aand og den Hensigt, paa hvilken Pagten er baseret, en saa selvfølgelig Basis, at den slet ikke behøver at omtales.

Denne Art Kommunisme betyder paa ethvert Omraade — paa Religionens, Moralens, Samfundets, Politikens og Økonomiens Omraade — den grundigste Fornægtelse af alle de Idéer, hvorpaa vort Væsen og vort Liv hviler. I Almindelighed forbyder jo de fleste Stater kommunistisk Propaganda, men alle betragter den som en Statsforbrydelse, saa snart den forsøger at omsætte sin Theori i Praksis.

Sovjetkommunismen bekæmper de religiøse Idéer og Aandeligheden i alle dens Former. Lenin har sammenlignet Religionen med Opium. Samvittighedsfriheden bestaar kun tilsyneladende. De Gejstlige og deres Familier faar ingen Levnedsmiddelkort. Gudshusene har man unddraget deres oprindelige Bestemmelse, og de forfalder. I Moskva fandtes engang 500 Kirker og Kapeller; nu skal der kun være 40 af disse tilbage. De kristne Kirker hele Verden over er paa det dybeste rystet over deres Trosfællers Jammer i Rusland. I Svejts blev sidste Aar den saakaldte »Martyransøgning« udfyldt med 200,000 Underskrifter.

Kommunismen opløser Familierne. Den forkaster det individuelle Initiativ. Den undertrykker Privatejendommen. Den organiserer Arbejdet paa en Maade, som daarligt kan skelnes fra Tvangsarbejde. Rusland hjemsøges af en Hungersnøds frygtelige Plager, og ganske upartiske Iagttagere spørger sig, om denne Hungersnød er betinget af Naturen,

eller om Aarsagen til den maa søges i et fra Grunden forfejlet økonomisk og socialt System.

Men Kommunismens Karakteristik er ikke udtømt med de Kendetegn, som jeg her objektivt har forsøgt at skitsere for Dem. Der mangler endnu et meget væsentligt og afgørende Træk, som stiller den i Modstrid med de uundværligste og hele Verden over anerkendte Grundprincipper i Staternes indbyrdes Forhold. Det er dens Fordring paa at blive indført i hele Verden. Dens Maal er Verdensrevolution. Natur og Vilje tvinger den til Propaganda i Udlandet. Dens Livslov er Udbredelse ud over de politiske Grænser. Giver den Afkald herpaa, fornægter den sig selv. Bliver den tro mod sin Livslov, bliver den alles Fjende; thi den truer os.

Jeg hører en første Indvending: Man maa passe paa ikke at forveksle det kommunistiske Parti med den bolsjevikiske Stat. Men denne Indvending har ingen Kraft. Den bolsjevikiske Stat, det russiske Kommunistparti og 3. Internationale, som er udsprunget deraf, er en moralsk Enhed. Den bolsjevikiske Stat blev grundlagt for at realisere det kommunistiske Partis Program. Lenin har i sin Person forenet et Statsoverhovedes og en øverste Partiførers Funktioner. Partiet befalede, Staten udførte dens Befalinger.

Jeg hører en anden Indvending: Sovjetunionen, siger man, er et uhyre Omraade, som omfatter 160 Millioner Sjæle. Til den ene Side grænser Staten mod Asien, til den anden mod Europa. Det strækker sig over to Kontinenter, og det vilde være farligt at lade det være upaaagtet og bevidst skubbe det til Side. Folkeforbundet er ikke andet end en ny Form for et internationalt Samarbejde. Det er ikke noget moralsk Institut, men en politisk Forening, hvis vigtigste Formaal er at forhindre Krige og opretholde Verdensfreden. Hvis Ruslands Optagelse i Folkeforbundet kan tjene Fredssagen, saa maa man affinde sig med det, hvilke Ængstelser, hvilke Samvittighedshæmninger, hvilken indre Modvilje end mange Regeringer kan nære. Det er jo heller ikke forbudt at haabe, at Sovjetruslands fortsatte Samarbejde med andre Stater i Folkeforbundets Skød kan fremkalde en Udvikling, som er velgørende for alle og i første Række for Rusland selv. Frankrigs, Englands og Italiens Regeringer har ad reglementeret diplomatisk Vej gennem deres Repræsentanter i Bern meddelt Forbundsraadet analoge Anskuelser.

Men vi kan nu engang ikke tro paa denne Evolution fra det bolsjevikiske Regimes Side. Vi kan ikke give Afkald paa den Idé, at der skal bestaa i det mindste et Minimum af moralsk og politisk Slægtskab mellem Staterne til For-

del for den principielle Universalitet. Folkeforbundet er, eller skulde efter vor Mening være, et Resultat, Menneskene i deres Længsel har kæmpet sig til. Da det svejtsiske Folk og de svejtsiske Kantoner den 16. Maj 1920 overvandt alle traditionelle Hindringer og besluttede sig til med deres Ed at træde ind i Folkeforbundet, fulgte det højmodigt Ideallets Appel. I Dag har alle patriotiske og nationalsindede Svejtsere det fælles Indtryk, at Folkeforbundet foretager sig noget farligt, naar det vil forsone Ild og Vand. Naar Sovjetrusland pludselig hører op med at bruge Skældsord mod Folkeforbundet, medens Lenin definerede det som et »Røversamfund«, saa kan man forklare sig det som Kornmod fra det fjerne Østen. Men derfor kan vi endnu ikke stole paa Sovjetrusland. Vi kan ikke tage Del i en Akt, som vil forskaffe det en Anseelse, som det endnu aldrig har haft. Men Terningerne er kastede. Alea jacta est! Vi har foretrukket en Vægters og Advarers Rolle, men haaber, at Fremtiden vil vise, at vor Mistro var overdreven. Vi regner med, at alle andre Stater vil hjælpe os med at forhindre, at Genève bliver Arnestedet for splittende Propaganda. Vi vil være paa vor Post. Det er vor Pligt.«

Ministerpræsident de Valera sagde bl. a.: »Hr. Barthous Tale har aldeles ikke spredt vore Bekymringer og kunde ikke give os et tilfredsstillende Svar. For det er ikke nok at sige, at vi her kun beskæftiger os med Politik. Ingen Realpolitik maa udelukke Overvejelser over Menneskelivets Maal og den menneskelige Eksistens' Afslutning her paa Jorden. Der gives kun een eneste Vej til at berolige de Millioner Menneskers Samvittighed, som jeg har talt for: Det er Forsikringer, som gives frit og af den russiske Regering selv gennem Handling.«

»Freden kan kun sikres paa Grundlag af Folkenes indbyrdes gode Vilje.« Er det ikke indlysende, at der ikke kan gives god Vilje, naar Menneskene ser de Ting angrebne, som de tillægger den største Betydning i dette Liv, de Ting, som peger ud over Livet? Hundreder af Millioner Kristne mener, at man tager Meningen med Tilværelsen fra Mennesket, naar man berøver det Religion . . . Den simple Hengivelse til et abstrakt Ideal eller almindelige Grundsætninger maa nødvendigvis svigte under de menneskelige Lidenskabers Angreb, naar et overnaturligt Motiv ikke kommer dem til Hjælp.« Derefter henstillede de Valera til Litvinov at indfri det Løfte om Samvittigheds- og Religionsfrihed, som Sovjet i sin Tid havde givet De Forenede Stater.

Ved C. H.-S.

NYE BØGER.

The American Catholic Who's Who, 1934-1935, Detroit, Walter Romig & Co, XV og 514 S., Doll. 3,75

Kun én Gang før, i 1911, har amerikanske Katholiker forsøgt at holde Mandtal over deres egne og katalogisere alle Navne, som ved Rang, Stillinger og Indflydelse er kendt i Offentligheden. Nu er Forsøget blevet gentaget — og skal i Fremtiden gentages hvert andet Aar, — og en imponerende Bog er blevet Resultatet. Da vi alle kan slutte os til Carlyles Ord og Bogens Løsen: »Et Menneskes Religion er det vigtigste Faktum med Hensyn til Ham«, omfatter vi disse Navne med særlig Interesse. Men foruden denne ideelle Grund er der den praktiske, at der her er skabt en umaadelig nyttig Haandbog, der endelig giver sikre Oplysninger om amerikanske Katholiker, som det ellers er lidt vanskelig at skaffe sig. Særlig maa fremhæves den geografiske Fortegnelse som afslutter Bogen, fordi den samler alle katholske Navne efter Steder, saa man f. Eks. straks kan se, hvilke Navne der i Hollywood bekender sig til den katholske Kirke. Ingen kan efter blot et flygtigt Gennemsyn være i Tvivl om, at Katholicismen har slaaet Rod blandt Nordamerikanerne. Selvfølgelig kan et Værk som dette ikke fra første Kast være fuldkomment, og da Forfatteren selv beder om Raad, vil vi henvise til et Navn som Rambusch, som ikke findes i Bogen; en Henvendelse til St. Ansgars League vil sikkert kunde forsyne Bogen med nogle Navne, som man fra katholsk skandinavisk Hold sikkert gerne vilde have med.

—z.

FRA HOVEDSTAD OG PROVINS.

Pastor Pohls Begravelse.

Tirsdag d. 25. September blev de katholske Præsters Senior, Pastor Fr. Pohl, stedt til Hvile. Til Sjølemessen Kl. 10, som celebreredes af Provikar Pastor Schreiber, assisteret af Pastor Jensen og Pastor Niels Hansen, havde indfundet sig: Hs. Excellence Biskoppen, Præsterne Ronge, Resch, Kùpferle, Brinkmann, Klar, Quaedvlieg, Brems, Ammerlaan, Poquet, Hake, Andreasen, Scherz, Wegener og saa mange af Pastor Pohls Venner, at hele Midterskibet og en Del af Sideskibene var optaget. Med absolut Tavshed blev Biskoppens gribende Tale efter Messen paahørt. Biskoppen indledede med at sige, at den afdøde vistnok vilde protestere mod enhver Højtid for ham, da han var en saare ydmyg Mand, der aldrig vilde være en Forgrunds-

figur, skønt hans Evner berettigede ham dertil, thi han var en lærd Mand. Hans Pligtfølelse var saa fintmærkende, at den grænsede til Skrupulositet, et Kors, som Pastor Pohl desværre maatte bære de senere Aar. Stor var hans ydmyge Næstekærlighed, der endda mærkedes paa den fine Maade, hvorpaa han udtrykte en divergerende Mening. »I 9 Aar har jeg levet sammen med denne mønsterværdige Præst, aldrig i disse 9 Aar har jeg hørt et eneste ondt Ord om Næsten.« Hans Vilje til Fattigdom, hans levende Tro, hans vedholdende Bøn, hans Lydighed til det yderste kunde være et lysende Eksempel for alle. Biskoppen priste sig selv lykkelig, fordi han havde kendt ham og takkede ham for Raad og Trøst under Administrationens Vanskeligheder. Efter Absolutionen, som Biskoppen foretog, fulgte de fleste den gamle Præst fra Rosenkrans Kirke til Vestre Kirkegaard, hvor han Side om Side med mange andre af Vikariatets trofaste Tjenere venter paa Opstandelsens Dag. R. I. P.

FRA DEN VIDE VERDEN.

Helligaaret i Film.

Centralkomiteen for Helligaaret har for kort Tid siden forevist Filmen, som omfatter alle Begivenheder inden for Helligaaret, for Pave Pius XI. Denne Film er blevet optaget i Nærværelse af et Medlem af Centralkomiteén, Ingeniør Cassini. Den hellige Fader har knyttet den Betingelse til den, at ingen anden Film maa opføres ved samme Forestilling som Helligaarets Film. Filmen begynder med at fremvise den pavelige Bulle, som i Januar 1933 forkyndte Verden Jubelaaret. Man ser blandt andre Billeder ogsaa Pavens Ankomst til Vatikanets Basilika til de store Festligheder, Kardinaler og Biskopper i fuldt Ornat, de uhyre Mængder af Pilegrimme til Fods, paa Cykel, i Autos, med Jernbane eller pr. Flyvemaskine. Selv Skibenes Ankomst bliver forevist. Filmen underbygges af de pavelige Sangskolers Kor og af Kirkemusik, komponeret af de mest berømte Komponister med Palestrina i Spidsen. — Efter Forevisningen af Filmen udtalte Hs. Hellighed sig meget rosende om den og udtrykte Ønsket om, at de store kirkelige Fester i Fremtiden maatte blive bevarede ad Filmens Vej.

896 Læger overværer Arbejdet i Lourdes.

Otte Hundrede seks og halvfems Læger fra forskellige Lande har været til Stede i 1933 under de forskellige Undersøgelser, som Lægebureauet i Lourdes har foretaget i Tilfælde, hvor det drejede sig om formentede mirakuløse Hel-

bredelser. Bureauet noterede Enkeltheder ned for 88 Tilfælde Vedkommende. 27 Tilfælde blev ikke regnede for værdige til videre Undersøgelse, men 71 Tilfælde blev noteret til fornyet Undersøgelse efter 12 Maaneders Forløb. Læger af en hvilken som helst Religion eller Nationalitet faar Adgang til disse Undersøgelser. Blandt de Læger, som i 1933 overværede Undersøgelserne, var f. Eks. 41 Englændere, 18 Irer, 1 Kanadier og 8 Læger fra Britisk-Indien. Mange lægevidenskabelige Professorer og Klinikledere ukskrev de optagne Rapporter.

Rædsler i Rusland.

I mange af Dagbladene vil vore Læsere være blevet gjort bekendt med, hvad Tjekaen har paa sin Samvittighed; »Nordisk Ugeblad« vil fastholde de frygtelige Kendsgerninger for Læserne. Oplysningerne er taget fra en Bog om Tjekaens Historie af Essad Bey. I denne Bog gives der Oplysninger om den bolsjevikiske Revolutions Oprindelse. Nedenstaaende Statistik over det bolsjevikiske Barbari er citeret fra »Le Matin«. Fra 1917 til 1923 blev der henrettet 25 Biskopper, 1215 andre Gejstlige, 6575 Lærere, 8800 Læger, 54,850 Officerer, 260.000 Soldater, 10.500 Politimænd, 48.000 Gendarmere, 19.850 Tjenestemænd, 344.250 Aandsarbejdere, 815.000 Bønder og 192.000 Arbejdere.

Bønnebog paa Eskimoisk.

Den hellige Fader blev meget glad for og var meget interesseret i en Bønnebog, som Mgr. Torquetil af Maria Immaculata Oblaterne, apostolisk Vikar i Hudson Bay, har tilsendt ham. Bogen er illustreret og trykt paa Eskimoisk. Det er den første Bog i sin Slags, og Mgr. Torquetil og hans Medarbejdere modtog Missionspavens Tak og specielle Velsignelse for deres afsides liggende Mission.

Mod Frimurerne.

De tidligere Frontkæmperes nationale Forening har for nylig afholdt en Kongres i Metz og vedtaget en Resolution, der gaar ud paa hurtigt og energisk at foranledige en Reform af Forfatningen og det politiske Liv i Frankrig. Særlig vil man gaa til Felts mod alle okkulte Indflydelser, private Interesser og hemmelige Selskaber, og specielt Frimurerlogerne vil man forsøge at faa opløste.

Lysbilledforedrag hver Tirsdag Kl. 20, Stenosgade 4.

Tirsdag d. 9. Okt. Kl. 20: *En moderne Hedningemissionær, P. Konstantin Lievens S. J.* P. J. Wolfisberg. S. J.

Adgang 25 Øre.

Conventus missionariorum hauniensium erit die 9. hujus hora 4¹/₂ ad S. Ansgarium.

Eksercitler.

Fra Søndag d. 7. Okt. til Søndag den 14. Okt. afholdes der i Jesu Hjerter Kirke Eksercitier for katolske Mænd og unge Mænd. Det første Foredrag Søndag d. 7. Okt. Kl. 20. De paafølgende Ugedage holdes der Foredrag hver Aften Kl. 20. Lørdag Aften bortfalder Foredraget. Søndag (den 14. Okt.) Morgen Kl. 8¹/₂ Prædiken og Fælleskommunion. Søndag (d. 14. Okt.) Aften Kl. 20 Slutningshøjtidelighed. Alle katolske Mænd og unge Mænd indbydes venligst til at tage Del i disse Eksercitier.

St. Michaels Klub.

Mandag d. 8. Oktober Kl. 20: Foredrag af Pater Nøsen: »Om Katholikers indre Liv«. Ligesom i foregaaende Aars Foredragsrække kan Medlemmerne tage Gæster med. Hjertelig velkommen!

Ungdomsbasaren den 14. og 15. Oktober.

En ung Mand fra Kiel fortæller mig om sin Fader, der er Arbejdsmand: Han tjener 34 Mk. om Ugen, deraf bruges de 21 Mk. som Husholdningspenge til at dække de vigtigste Livsforødenheder med, 3 Mk. er Sporvognspenge, 1 Mk. Lommepege, men 10 Mk. trækkes hver Uge fra som Kontingenter til forskellige Kasser, mest til nationalsocialistiske Formaal, som ikke kommer Giveren direkte til Gode. En saadan offervillig Idealisme forlanger det tredje Rige af sine Borgere!

Hvad betyder det saa, naar vi Katholiker sommetider kalder paa praktisk og offervillig Interesse for vore Foretagender? Lad Indbydelsen nu til Ungdomsbasaren d. 14. og 15. Oktober ikke være forgæves! Send Gaver til Basaren! Kom selv og bring andre med! Der er en Mængde gode Gevinster, deriblandt en moderne Lænestol. Basaren finder Sted i St. Knuds Skole, Stenosg. 4. Den aabner Søndag d. 14. efter Højmessens, Mandag den 15. begyndes der Kl. 16 og sluttet Kl. 22.

Vandrekurve.

Allerede tidligere har man henledt Opmærksomheden paa, at der ogsaa hos os er noget, der hedder »Vandrekurve«, saaledes at vore mindre velstillede katolske Mødre ikke behøver at henvende sig til »Røde Kors« eller andre Steder for at faa det nødvendige til deres Smaabørn.

Men derfor er det maaske dog ikke af Vejen, paany at bringe i Erindring, at Foreningen »Gaudentia« stadig vedligeholder 5 Vandrekurve, der hver især indeholder alt, hvad der behøves til et lille Barn i dets første Leveaar. Ligeledes udlaanes der det nydeligste Daabstøj. Der er et Sæt til en lille Dreng og et til en lille Pige, saa ingen behøver paa Grund af manglende Daabstøj at udsætte Barnets Daab. Disse Vandrekurve staar til Raadighed for enhver katolsk Moder, naar hun blot henvender sig enten til sin Sognepræst eller direkte til St. Joseph Søstrene, Østerbrogade 7 D. Paa »Gaudentia«s Vegne, *J. M. Hoppensack.*

Katolsk Arbejdsanvisnings Bureau.

Plads tilbydes:

to heldags Piger, skal ligge hjemme.

Plads søges:

af 28-aarig Snedker ved hvad som helst; sprogkyndig Mand ved Undervisning eller Oversættelser; en Gartner og Bogbinder.

Ansøgning med ev. anbefalinger sendes sammen med Paa-tegning af Deres Præst til B. Jetmar, Nørre Søgade 13, Kbhn. K. Telf. Bven 8626.

Kirkelig Kalender.

Okt.	Okt.
7. S. 20. Søndag e. Pintse. —
Rosenkransfest.	14. S. 21. Søndag e. Pintse. —
8. M. Birgitta.	15. M. Teresa.
9. Ti. Dionysius, Rusticus og
Eleutherius.	16. Ti. Hedvig.
10. O. Oktav af Teresa af Jesus-
barnet.	17. O. Margarete M. Alacoque.
11. T. Marias Moderværdig-
hed.	18. T. Lucas, Evangelist.
12. F. Ferialdag.	19. F. Petrus af Alcantara.
13. L. Edvard, Konge af England.	20. L. Johannes af Kenty.

Okt. Ugens Messebønner.

7. S. Rosenkransfest (1099—935); 2. Søndagen (741—570), 3. (kun i stille Messer): Marcus (1099—940), 4. (kun i st. Messer): Sergius, Bacchus, Marcellus og Apulejus (1099—940); Slutningsev.: Søndagens (742—571).
8. M. Birgitta (1102—941); 2. Teresas Oktav ([194]).
9. Ti. † Dionysius, Rusticus og Eleutherius (1102—941); 2. Oktaven ([194]), 3. Gudsmoder ([90]—[94]).
10. O. Oktav af Teresa af Jesusbarnet ([193]); 2. Frans Borgias (1105).
11. T. Marias Moderværdighed ([197]—[158]).
12. F. Ferialdag (741—570) uden *Gloria* og *Credo*; 2. Om de heliges Forbøn ([120]—[105]), 3. Efter frit Valg, alm. Præfation.
13. L. † Edvard, Konge af England (1106—943); 2. og 3. som Fredag.

Af Sidetallene i Parenthes gælder det første den ny Udgave af Messebogen (1926), det andet den gamle Udgave (1907). Er der kun anført eet Tal i Parenthesen, gælder det den ny Udgave.

Ann. Paa de med † mærkede Dage, kan Præsten efter frit Valg læse Sjelemesse og andre Votivnesser, hvorfor man paa disse Dage ikke kan regne med, at de her angivne Messer læses.

M.-K. Rosenkransk. »Stella maris« F. K.: Sønd. d. 7. Oktober Kl. 8. — Maria Rosenkransdronning« M.: Mandag d. 8. Okt. Kl. 20 i Frbr. Allé 74. F. K.: i Rosenkransk. Sønd. d. 14. Okt. i Messen Kl. 8.

Menighedsmøde. »Stella maris« holder sit ordinære Møde Mandag d. 15. Okt. Kl. 19¹/₂ i Kapellet i Frederiksberg Allé 74, Institut Jeanne d'Arc, Efter Mødet er der i Salen Foredrag med Lysbilleder af Hr. Journalist Bent Nielsen: »Rejse gennem det himmelske Rige«. Med Sognepræstens Tilladelse vil Mødet blive arrangeret som et Slags Menighedsmøde, og vi indbyder herved Menigheden til at overvære dette. Før og efter Foredraget vil Rosenkranskirkens Kor synge. Derefter fælles Kaffeord. Adgangskort à 50 Øre incl. Kaffeord faas hos Sognepræsten Pastor B. Jensen og Pastor N. Th. Hansen samt hos Medlemmerne af begge Kongregationer: Maria Rosenkransdronning og Stella maris. Foredraget begynder Kl. 20, men Menigheden er ogsaa velkommen til Mødet i Kapellet Kl. 19¹/₂.

Jesu Hjerter Kirke. Stenosgade. Sunday, Oct. 7 th. Mass with English Sermon at 11⁰⁰ A. M.

FREMMEDSPROG-TRYKKERIEET »ATHENE« (ALB. HANSEN). Svanemosegaardsvej 4. Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.

Færdig fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.

Aflæveret til Postvæsenet Torsdag d. 4. Okt.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

82. Aargang

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kroner Kvartalet (inclusive Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 St., København K. Telefon: Palæ 3762, Kl. 13--16). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kroner aarligt. — Redaktør: Pater G. Scherz, Hans Bogbinders Allé 2, København S; Telefon Amager 3202; bedste Træffetid Kl. 13¹/₂—14¹/₂.

Nr. 41.

Søndag den 14. Oktober

1934

INDHOLD: Den kristne Ydmygheds Fjender. — Hvorledes ender Messen? — Dollfuss. — Ægtefødt, uægtefødt. — En ny Skoleaffære. — Klosterkirken. — Trefoldigheds Kilde i Kappel Sogn. — Nye Bøger. — Fra Hovedstad og Provins. — Fra den vide Verden. — Avertissementer. — Kirkelig Kalender. — Ugens Messebønner.

Den kristne Ydmygheds Fjender.

Ydmygheden forudsætter i vor Erkendelse den rette Vurdering af vor egen og andres Værd, men i sig selv er den en Viljeskraft, der i Henhold til den rigtige Bedømmelse lader enhver faa den Anerkendelse og Ære, som han fortjener. Først og fremmest giver den Gud, hvad der tilkommer ham, og saa ogsaa Menneskene, hvad de har Krav paa. Naar man ser rent tankemæssigt paa Ydmyghedens Dyd, synes der ikke at være nogen som helst Vanskelighed. At rette sig efter Sandhedens Krav, skulde man tro, var det selvfølgeligste i Verden. Alligevel kommer der Modstand og Fare fra to Sider, en praktisk og en theoretisk.

Den praktiske Vanskelighed beror paa, at hvis man vil erhverve sig denne Dyd ved Øvelse, som jo ikke kan undværes, eller hvis man vil bevare den Ydmyghed, Gud skænker samtidig med den helliggørende Naade og de andre kristelige Dyder, saa bliver der stærkt Brug for Ydmygelser. Disse er nemlig det eneste sikre Middel, der

fører til Maalet. Overvejelser og fromme Ønsker alene er ganske utilstrækkelige. Men paa Grund af vort medfødte Hovmod gaar vi instinktivt af Vejen for alle Ydmygelser. Det lærer den daglige Erfaring os. Hovmodet afslører sig selv ved saadanne Lejligheder som Fejghed og Frygt, Svaghed og Flugt, der medfører store Tab. Man bliver nemlig aldrig ydmyg i egentlig Forstand og kan derfor heller ikke faa Del i de Udmærkelser, Gud har lovet de virkelig ydmyge Sjæle.

Fra Praksis er der ikke langt til Theori. Er man bange for Ydmygelser, bliver man meget snar til at udtænke alle mulige Undskyldninger, der skal dække over den manglende Dyd. Man lægger sig et Vrængbillede af Ydmygheden til Rette, konstruerer saa ud fra dette theoretiske Vanskeligheder og forsøger at bilde sig selv og andre ind, at der er noget lavt og uværdigt i Ydmygheden.

Man siger f. Eks.: At fly Ære, at finde sig i Fornærmelser, at gøre sig ringere end alle andre, at lade sig behandle som en Taabe o. s. v., det er noget, et ædelt Sind maa føle Afsky for, fordi det er saa uværdigt i sig selv. Jeg svarer: Der er nok Tilfælde, hvor denne Indvending er ganske rigtig, men der er ogsaa andre, hvor den er en meget stor Fejltagelse. Hvis nemlig to gør det samme, er det derfor langt fra det samme. Det kommer i allerhøjeste Grad an paa, af hvad Grund og i hvilken Hensigt man gør det.

Hvis en Dranker ikke bryder sig om sin Ære og ikke har noget imod at blive haanet, naar han ligger i Rende-stenen, — bare han kan drikke sig fuld og tilfredsstille sine lave Drifter, saa er denne Adfærd et Menneske ganske uværdig, som jo ogsaa Skriften siger: »Mennesket, der lever i Herlighed, men uden Forstand, bliver som et umælende Dyr, der forgaar (Ps. 48, 21). Men hvis ydmyge Mennesker (f. Eks. den hellige Frans af Assisi) finder sig i slig Behandling, saa ringeagter de paa ingen Maade Guds Gaver, som de har modtaget, og de ønsker heller ikke, at deres Forfølgere skal gøre det. Hvad de ønsker og søger, er ene og alene det, at deres egen Intethed, deres Ufuldkommenhed og Synder bliver behandlet efter Fortjeneste. Det er noget helt andet.

Den Slags Mennesker staar paa Sandhedens Grund. Et lille Eksempel kan illustrere det. I et herskabeligt Hus laa en Dag Salonens Lysekroner i tusinde Stykker paa Gulvet. Fruen blev meget ophidset og skældte Barnepigen, der var kommet til, ud efter alle Kunstens Regler, som om det var givet, at hun var den skyldige. Pigen tav. Nogle Dage senere meldte den egentlige Gerningsmand sig. Nu var Damen ked af sine stærke Ord og Trusler og spurgte i en bebrejdende Tone den unge Pige, hvorfor hun havde tiet stille med, at det var en anden, der havde gjort det. »Jeg tænkte som saa«, lød Svaret, »denne Gang er det ikke min Skyld. Men da jeg har gjort saa mange Fejl før, uden at de blev paataalt, saa vilde jeg tage disse Bebrejdelser som Straf for mine andre Forseelser.« Denne Ydmyghed gjorde saa dybt Indtryk paa den fornemme Dame, at hun fra denne Dag af behandlede denne Pige som sit eget Barn.

Endnu paa anden Maade bliver ydmyge Menneskers Tankegang meget interessant. Naar de møder andre, som foragter dem, ser de i dem Guds Redskaber, gennem hvilke den Allershøjeste vil vise dem, at der i Sammenligning med ham ikke findes nogen menneskelig Storhed. Det er igen en dybsindig Tanke. Alle Mennesker, ogsaa vore Fjender, er i Forsynets Haand og er direkte eller indirekte afhængige af den Almægtiges Vilje. Bag ved alt, der sker og rammer os, staar altsaa Gud, som er alt, medens vi er intet. »Hvem er da jeg, at jeg ikke skulde bøje mig for Herren og hans Verdensstyrelse?«, tænker den ydmyge i sit stille Sind.

Tit kan man ogsaa iagttage, at ydmyge Mennesker har overordentlig skarpe Øjne for de mindste Fejl hos dem selv. De føler en saadan Rædsel og Afsky for disse, at de ønsker sig al den Ringeagt, som deres Synder fortjener, lige meget fra hvilken Side den kommer. Men aldrig kan man faa dem til at bøje sig for dem, der optræder og handler som Guds Fjender. Med den største Uforfærdethed bekæmper de disses Laster og Synder og bryder sig ikke om deres Vrede og Trusler eller Æresbevisninger.

Lad os slutte denne Redegørelse med at minde om, at der ikke lever noget Menneske her paa denne Jord, der kan undgaa alle Ydmygelser, eller som ikke maa bøje og

underordne sig under andre. Enten gør man det nu for Guds Skyld, saa er det Ydmyghed og en stor Ære. Eller man gør det for at smigre Mennesker og deres Lidenskaber, saa er det Kryberi og ofte Hykleri og i alle Tilfælde en stor Skam. Nu er det saa ejendommeligt at se, at netop den kristne Ydmygheds Fjender ikke sjældent fornædler sig paa ganske uværdig Vis overfor Mennesker, af hvem de venter sig Ære og Berømmelse. For Gud vil de ikke bøje sig, men for »Tomheden« kryber de i Støvet. Saaledes bærer hver Synd sin Straf i sig selv! F. K.

Hvorledes ender Messen?

Af C. C. Martindale S. J.

Præsten begynder nu at træffe Forberedelser til Uddelingen af den hellige Kommunion.

Først foretager han en lille Handling, som du ikke kan se paa Grund af hans Stilling ved Alteret, som skjuler hans Hænder.

Han deler Hostien i to Halvdele, hvorpaa han brækker et lille Stykke af den ene Halvdel og kommer det i Kalken. I gamle Dage blev dette lille Stykke altid gemt til næste Dag og kom i Kalken, som den Dag blev konsekreret — og saaledes videre hver Dag, saa at Stykket fra i Gaar kom i Kalken for i Dag og saa videre. Dette gjorde man for at vise, at alle Messer i Virkeligheden er een Messe — for der er kun eet kristent Offer, nemlig Christus selv, og det er det selvsamme Offer i hver eneste Messe. Imens siger Præsten: Guds Fred være bestandig med eder.

Saa bøjer han sig over Altret og siger: Guds Lam, som borttager Verdens Synder, forbarm dig over os. Han siger det to Gange. Derpaa gentager han Ordene for tredje Gang, men siger: Giv os din Fred, i Stedet for: forbarm dig over os.

Frelseren kaldes Guds Lam, for før han kom til Jorden, plejede Jøderne at dræbe og ofre Dyr til Gud, og deriblandt ofte Lam.

Da Profeten Jesajas talte om Frelseren Aarhundreder før hans Fødsel og Død, sagde han, at Jesus blev »ført som et Lam til Slagterbænken«, fordi Lammet er blidt og gør ingen Modstand, ganske som vor Frelser uden Modstand mod dem, som vilde dræbe ham, villigt gik i Døden for vor Skyld, og da Døberen Johannes saa ham første

Gang, udbød han: Se det Guds Lam, som borttager Verdens Synder.

Nu beder Præsten to eller tre private Bønner og siger saa tre Gange: Herre, jeg er ikke værdig, at du træder ind under mit Tag, men sig kun et Ord, og min Sjæl bliver karsk.

Det var de Ord, den hedenske Officer brugte, da han henvendte sig til vor Frelser og bad ham helbrede hans Tjener, idet han sagde, at Jesus ikke skulde ulejlige sig hen i hans uværdige Hus, men blot gøre Miraklet dér, hvor han var. (Naturligvis sagde han »Tjener«, hvor vi siger »Sjæl«.)

Og saadan behagede denne Mands Tro vor Frelser, at han straks helbredte Tjeneren.

Mens Præsten siger disse Ord, bliver der ringet tre Gange paa Klokken for at lade Menigheden vide, at nu er det Tid at gaa til Alters.

Naar vi gaar til »Kommunion«, som vi kalder det, ved vi, at vi er i »Fællesskab« med Jesus — det er netop, hvad der ligger i Ordet »Kommunion« — at vi »bliver eet« med ham og ønsker at tænke hans Tanker og elske, hvad han elsker. Og vi ved ogsaa, at dette »Fællesskab« eksisterer mellem os indbyrdes, ja mellem os og hele Verden.

Naar saa mange Mennesker »er eet« med Jesus, skulde de ogsaa »være eet« med hinanden. Naar de ikke altid er det, kommer det af, at de ikke indser den fulde Følge af at være eet med Gud. Gjorde de det, kunde de ikke staa i Modsætningsforhold til andre »Medkristne«.

En af de første Virkninger af den hellige Kommunion burde være: Barmhertighed, Fred og Fællesskab mellem alle, der er i Fred med Gud og er forenet gennem Jesus i Kærlighed til Gud.

Præsten modtager først selv den hellige Kommunion og giver den derefter til alle, som kommer for at modtage den.

Efter Kommunionen renser Præsten Patenen og Kalken. Mulige smaa Rester af Hostien tørrer han af Patenen med Fingeren. Derefter holder han Kalken frem, saa Messetjeneren kan hælde lidt Vin i den, og efter at lidt Vin og Vand er hældt over hans Fingre, saa ogsaa de bliver skyllet af ned i Kalken, tømmer han den.

Derefter nærmer Messen sig hurtigt sin Afslutning.

Præsten beder nogle afsluttende Bønner, og idet han staar midt for Alteret, vender han sig om mod Menigheden og giver Velsignelsen med Ordene: Den almægtige Gud Fader, Søn og Helligaand velsigne eder.

Efter Velsignelsen gaar Præsten til venstre Side af Altret og læser de første Vers af Johannesevangeliet, der for-

tæller, hvorledes Guds evige Søn blev Menneske og levede iblandt os.

Baade Præsten og vi tænker dernæst paa, at han har gjort endnu mere end det for os. Hans Nærværelse iblandt Menneskene er ikke noget forbigangent; endnu lever han blandt os i det hellige Sakramente.

Til Slut gaar Præsten tilbage til det nederste Altertrin og beder nogle Bønner paa Modersmaalet. Disse Bønner er ikke en Del af Messen og kun foreskrevne efter den stille Messe.

Derefter forlader Præsten Kirken, og Messen er forbi.

Dollfuss.

Forbundskansler Dollfuss er ikke blevet glemt og bliver det vist heller ikke. Paa det Sted i Forbundskanceliet, hvor han blev myrdet, brænder en evig Lampe under en Gudsmoderstatue. Til Dollfuss' Grav valfarter Tusinder. Den 30. Sept. er hans jordiske Levninger blevet overført til den Mindekirke i en af Wiens Forstæder, hvor han skal hvile Side om Side med Østrigs anden store katholske Statsmand, Dr. Seipel, hvem Gravhvelvingen under Kirken oprindelig alene var tiltænkt. Da Dr. Dollfuss engang inspicerede Bygningen, hvis Rejsning han havde sat al Kraft ind paa, sagde han eftertænksomt: »Her kunde egentlig godt bisættes én til.« Dollfuss er død, men hans Tanke og Værk lever, og ved sin Død har han vundet større Sejr over sine Modstandere, end da han levede, hvilket G. K. Chesterton udtrykker saa rammende: »Dollfuss' Død lærer fremfor alt, at den Slags praktisk Politik (ved Mord) ikke engang er praktisk. Hvad der end ellers er sandt, er det afgjort ikke sandt, at døde Mænd ikke fortæller noget. De har fortalt næsten alt det, som baade Legender og Historie er bygget paa.« *Red.*

Dollfuss er født den 4. Oktober 1892 i Texing i Nedre-Østrig og opfostret i en Bjergbondes nøjsomme, men velordnede Hjem. Det blev snart bestemt, at den begavede Dreng skulde studere, og som det er almindeligt i de Egne i saadanne Tilfælde, ansaa man det for givet, at han skulde være Præst. Maaske var det ogsaa Meningen, maaske ikke, det ved man ikke noget bestemt om. Kun det ved man: at han blev det ikke. Efter at have absolveret Gymnasiet i Hollabrunn studerede han først Nationaløkonomi i Wien og senere Jura i Berlin. Han tog Doktorgraden i begge Dele.

Midt under hans Studier i Berlin udbrød Verdenskrigen, og den fædrelandstro Mand ilede straks hjem og meldte sig som frivillig under Fanerne. Under Krigen udmærkede

han sig gentagne Gange ved Tapperhed og afsluttede sin militære Løbebane som Premierløjtnant ved Kejseryægerne.

Da Krigen var endt, vendte han tilbage til Berlin og afsluttede der sine juridiske Studier. Herefter fik han Ansettelse i de tyske Bondeforeninger (Bauernverein) og gik derfra over i det nedreøstrigske Bondeforbund som Sekretær. I 1927 blev han Direktør for det nedreøstrigske Landvæsenskammer. I denne Stilling medvirkede han ved Grundlæggelsen af de forskellige Organisationer for Land- og Forstvæsen. Af Bønderne valgtes han ind i Landvæsenssygekassen og grundlagde og organiserede Forsikringskassen for Landarbejdere for Wien, Nedre-Østrig og Burgenland. I 1930 indtræder han i Forvaltningen af de østrigske Jernbaner og bliver efter nogle Maaneder disses Præsident.

I Marts 1931 bliver han Minister for Land- og Skovbrug, og i Maj 1932 bliver han Forbundskansler efter Ministeriets Bureschs Fald. I Slutningen af September 1933 danner han sit andet Kabinet. Efter Kreditanstaltens Sammenbrud slutter han Lausanneoverenskomsten, og kort efter samler han det kristelig-socialt Parti, Hjemmeværnet og nogle mindre Grupper til den saakaldte fædrelandske Front. Den 30. Oktober 1933 er Dollfuss Genstand for et Revolverattentat, ved hvilket han dog kun blev lettere saaret.

I Januar 1934 forsøger han ved en Henvendelse i Berlin at gøre en Ende paa den tyske Indblanding i Østrigs indre Forhold; men da dette Skridt viser sig at være resultatløst, foranlediger han i Februar den bekendte Tremagtserklæring fra England, Frankrig og Italien om Østrigs Uafhængighed.

Det var i samme Maaned, at Bøndernes store Tog til Wien fandt Sted. 40,000 østrigske Bønder fra alle Egne af Landet drog til Hovedstaden for at bevidne Regeringen deres Troskab. De tilbød Dollfuss at besætte alle de offentlige Bygninger; men Kansleren svarede, at han ikke ønskede nogen Voldshandlinger. Havde han modtaget Bøndernes Tilbud, saa vilde den socialistiske Opstand, der kort efter brød ud, formentlig have været undgaaet; men det var netop karakteristisk for Dollfuss, at han ikke greb til voldsomme Midler, uden at han blev tvunget dertil. Selv under den kommunistisk-socialistiske Opstand forsøgte han paa enhver Maade at mildne Troppernes Aktion, hvilket navnlig ved Artilleribeskydningen ikke skal have været uden Virkning. Han var saa langt fra at være nogen Blodhund, at hans Optræden i saa Henseende siges at have givet Anledning til Divergenser med hans nærmeste Kolleger inden for Regeringen. Efter Revolten blev det socialdemokratiske Parti forbudt og dets Formationer opløst,

Den 1. Maj blev saa Stænderforfatningen proklameret.

efter at Parlamentet i lovmæssig Form havde overdraget sine Rettigheder til Forbundsregeringen. Den 10. Juni tilbyder Dollfuss Forbundspræsidenten at træde tilbage fra sine Embeder; men da dette ikke bliver modtaget, danner han sit tredje og sidste Kabinet.

Han var en af de Mænd, der paa et givet Tidspunkt pludselig dukker op i Historien ligesom en Trolde af en Æske. Ved energisk og haardt Arbejde havde han tjent sig op fra Geledet gennem alle Grader. Dette prægede hans Opræden. Der var intet fremfusende og hasarderet ved ham. Tingene udviklede sig i logisk Rækkefølge under hans Ledelse. Han var lille af Vækst, med et i Forhold til Skikkelsen stort Hoved. Det var den høje, hvælvede Pande og det glade, næsten barnlige Smil, der beherskede Ansigtet, man kunde sige hele Personen. Han var en Handlingens, ikke saa meget en Ordets Mand. Hans Taler var velformede, logisk opbyggede og stærkt pointerede; men ikke ret lange.

Det blev hans Skæbne at kæmpe paa to Fronter. Paa den ene Side mod det helt kommunistisk prægede østrigske Socialdemokrati og paa den anden mod den fra Tyskland importerede Nationalsocialisme; men medens Socialdemokratiet kom frem i aaben Kamp, valgte Nazisterne den underjordiske Krigsførelse, der er kendt fra de russiske Nihilisters Kamp mod Zarvældet.

Han var uden Tvivl den nye østrigske Forfatnings aandelige Fader, selv om det er den nuværende Forbunds-kansler, Schussnig, der har formet og forfattet den. Som den eneste af de autoritære Staters Ledere var han i Løbet af kort Tid i Stand til at give sit Land en virkelig Forfatning. Den østrigske Statsform er den autoritære, men saa vidt man kan skønne, den mest demokratiske af dem alle, allerede derved, at Statens Magt er klart begrænset i Forfatningen. Det demokratiske Princip er hævdet i de efter Stænder delte Selvforvaltningsorganer, i Udnævnelsen af Sognrepræsentationen, hvis valgte Borgmestre igen vælger Statsoverhovedet, og i den udførende Magts øverste Organers Ansvarlighed, idet de kan stilles under Anklage for Forbundsretten.

Forfatningen hviler paa Stænderprincippet. Dog er den lovgivende Forsamling ingen ren Stænderforsamling, idet den sammensættes af Delegerede fra Statsraadet, Kulturradet, Erhvervsraadet og Landeraadet, af hvilke kun Erhvervsraadet kan betegnes som et rent Stænderraad. Det er umuligt her at komme nærmere ind paa denne Forfatning, der trods sit autoritære Princip indeholder demokratiske Momenter, som f. Eks. Folkeafstemning i visse Tilfælde; men for den, der interesserer sig for disse Ting, er

den af Betydning, fordi den er noget nyt. Den er umiskendelig paavirket af Pavens Encyklika: »Quadragesimo anno«. Man maa ikke glemme, at enhver Forfatning er tids- og stedsbestemt. saa at den bedst mulige Forfatning, som altsaa skulde være gældende til alle Tider og paa alle Steder, ikke er fundet og aldrig vil blive fundet.

For religiøst indstillede Mennesker vil den Del af Forfatningen, der omhandler Kirkernes Forhold til Staten, dog være af saa stor Interesse, at den ikke kan forbigaaes her, navnlig i Betragtning af Udviklingen i Tyskland. Der er fuldstændig fri Religionsøvelse, og ingen Mands religiøse Overbevisning er en Hindring for hans Ansættelse i offentlige Stillinger. Den katholske Kirkes Forhold er ordnet ved et Konkordat med den hellige Stol. Ethvert anerkendt Religionssekke kan opnaa en lignende Ordning ved Forhandling med Staten. Tilhængere af en ikke anerkendt Religion kan opnaa Anerkendelse, naar de slutter sig sammen til organiseret Udøvelse af deres Bekendelse. Enhver anerkendt Kirke er autonom i sine Anliggender. Dens Ejendom og dens Formuerettigheder er sikrede. Dens Kultus-, Undervisnings- og Velgørenhedsanstalter forbliver i dens Besiddelse. Den kan kræve Statens Hjælp til Inddrivning af Kirkeskatten. Enhver anerkendt Religion har Ret til selv at give Religionsundervisning i Skolerne til sine Medlemmer og at føre et umiddelbart Tilsyn.

Der findes næppe nogen Forfatning, der tager saa ligeagt og upartisk Hensyn til alle Religioner. Den fuldstændige Passivitet kan jo ikke kaldes Hensyntagen.

Denne Forfatning var Kronen paa Dollfuss' Værk og Arbejde for Østrig; men han skulde ikke selv opleve at se den træde ud i Livet. Den 25. Juli trængte en Bande nationalsocialistiske Mordere ind i Regeringsbygningen i Wien.

Der faldt to Skud, og Dollfuss' Livsværk var afsluttet.

Uden Lægehjælp og uden gejstlig Bistand lod de ham forbløde.

Den Mand, der afskød Kuglen, har lidt sin Straf.

Den, der støbte Kuglen, venter endnu paa sin Dom!

J. H.-L.

Ægtefødt, uægtefødt.

Justitsminister Zahle vil i den nærmeste Fremtid forelægge et Lovforslag, hvorefter ogsaa Børn, der er født uden for Ægteskab, skal have Ret til Faderens Navn eller Krav paa Arv fra Faderen, hvad de ikke har haft hidtil. Desuden skal Barnets Ret til at kende sin Fader fastslaaes, d. v. s., Faderens Navn skal frem, uanset om han eller

Moderen ønsker det eller ej, uanset om Moderen henvender sig om Støtte til det offentlige eller ej.

Her røres ved et Problem, som er stort nok, fordi der hvert Aar fødes 10% Børn uden for Ægteskabet (i 1933 6612 uægte Fødsler af 64,443 i det hele taget). Alle disse Børn er tit baade i legemlig og sjælelig Henseende mindre beskyttede end ægtefødte Børn og trænger derfor saa meget mere til kærlig Omsorg og retslig Hjælp; ingen pligtbevidst Stat kan undslaa sig for at yde denne. Dog maa det ikke glemmes, at Problemet har to Sider.

Den ene er Samfundets Forhold til det uægte Barn. Baade Naturret og Kristendom siger os klart, at det ene Barn lige saa vel som det andet trænger til et lige stort Kvantum af Pleje og Opdragelse i Livet. Set ud fra Barnet gives der ingen Forskel, alle er lige hjælpeløse, har en Forstand, som skal dannes, en Vilje, som skal retledes, og en Mund, som skal fyldes. Saa vidt muligt maa Retfærdighed og Kærlighed tilfredsstille disse Krav.

Men kan man derfor egentlig tale om Ligestilling? Den Forskel kan nu engang ikke skaffes ud af Verden, at det uægte Barn ikke har en hel Familie, og at en hel Familie ikke kan dannes ad kunstig Vej, end ikke gennem Snese af Love. Det, man kan gøre, er at skaffe det enkelte Barn den bedst mulige Erstatning for Helfamilien, og over for Spørgsmaalet »Uægte Børn« i Almindelighed bør Staten gribe ind ved at sørge for de bedst mulige Kaar for Familiens Grundlæggelse, idet den samtidig modarbejder den Ansvarsløshed, som præger lovløse Forbindelser.

Dermed kommer man til Problemets anden Side: Samfundets Forhold til de ikke gifte Forældre. Staten betragter Fødsel i Ægteskabet som et stort Gode, som den hidtil har værnet om gennem mange Love. Kirken ser i Ægteskabet den eneste tilladelige Form for Samliv og forsværer Ægteskabets Institution som Guds Vilje. Ugifte Forældre derimod indgaar deres Forbindelse netop uden om Staten og uden om Kirken. Skal Staten nu være saa tolerant, at den sætter gifte og ugifte lige og udvisker al Forskel mellem Ægteskab og fri Forbindelse? Nej, dette maa hverken være en tilsigtet eller en indirekte Følge af Lovens Anordninger. Heller ikke naar det er sandt, at den ugifte Moder lider mere under Forholdets Følger; hun er nu engang ifølge Naturen mere forbundet med Barnet og bør derfor være udstyret med større moralske og sociale Hæmninger. En god Lov maa opfylde den dobbelte Betingelse: at lade Barnet selv lide det mindst mulige under sin uægte Fødsel og samtidig at skærpe Forældrenes Ansvarsfølelse det mest mulige. Derimod maa den aldrig gøre uægte Fødsel til ægte og derved ligestille gift med ugift. Skal vi derfor

unde det uægtefødte Barn alt, ogsaa Faderens Navn, ubetinget Kendskab til ham, Arv efter ham? Hvis det kunde ske uden at nedsætte Ægteskabet, hvad det næppe kan, vilde ingen have noget imod det; men gaar det ud over Folks moralske Sans, maa Forslaget afvises ud fra den Erkendelse, at større Bjørnetjeneste kan Staten i Grunden ikke gøre de uægte Børn end denne, at højne de lovløse Forbindelser, som er Ondets Rod, paa Bekostning af Ægteskabet, som er Sygdommens Helse.

Vi vil nu gerne slutte med et længere, ordret Citat efter en udmærket Bog*), hvor dette Problem behandles paa en ægte kristelig Maade og med taktfuld Anvendelse af de kristne Grundsætninger. Bogen vil med det citerede Afsnit give Forældrene en Vejledning i, hvordan de kan klare den vanskelige Opgave: at oplyse deres i Ægteskab fødte Børn om Begrebet »uægte Barn«.

»Den ugifte Moders Stilling vil det sikkert volde Barnet Vanskelighed at forstaa. Maaske lægger Barnet Mærke til, at en Tjenestepige eller en Pige i Nabolaget har et illegitimt Barn — maaske kan hun kun af og til og i Smug have det hos sig, ellers bor det hos Bedstemoder eller hos Plejeforældre — eller en Skolekammerat er af illegitim Herkomst, og man taler om det paa Vej til Skolen.

En klog Moder vil ikke gaa uden om de — omend vanskelige -- Spørgsmaal, som hendes Barn stiller hende; og hun vil forstaa at finde kristelige Ord om den ugifte Moders Nød.

Hun kan maaske sige noget i Retning af: Den ugifte Moder og hendes Barn! Ja, hos hende var ogsaa en Mand den anden Livskilde. Ogsaa hendes Barn har Gud kaldt ind i Livet efter de Love, som han har nedlagt i den menneskelige Natur. Men hos hende kom Manden til Kvinden, uden at han kunde forsvare det over for Gud og det menneskelige Samfund og slet ikke over for det kommende Barn. Thi Barnet behøver en Fader lige saa nødvendigt som en Moder. Selv et Svalepar er sig denne Pligt bevidst. Ved denne Undfangelse var Guds Velsignelse altsaa ikke til Stede paa den hemmelighedsfulde og naturlige Maade som i det Ægteskab, hvor Fader og Moder er viet dertil og forberedt paa sammen at forskaffe Barnet Næring, Klæder og Opdragelse. Barnet lider størst Skade. Indtil det er fuldt udvokset, mangler det noget, som fra Naturens Haand tilkommer ethvert Menneske, og som vilde kunne give det dets rette Stilling i det menneskelige Samfund. Dets bedrøvede Øjne anklager.

Men til Trods herfor maa man, særlig ikke nu, kaste

*) Ratgeber für Braut- und Eheleute, af Schwab-Mayer.

Sten paa Moderen. Hun har sikkert gennemgaaet tilstrækkelig tunge Timer. Maaske stod hun paa Fortvivlelsens Rand. Maaske har Fristeren i en mørk og desperat Time hvisket til hende: Giv slet ikke Barnet Liv! Kast det i Vandet! Eller lad ingen mærke, at du har begaaet et Fejltrin! Flygt ind til Storbyen, hvor onde Kvinder dræber saadanne Børn, før man mærker, at de lever! Hun har overvundet alle Fristelser og har, da Barnet nu engang var vakt til Live, sonet alt og bringer ved sin Stilling særlig store Ofre for Barnet. Maaske er Faderen død eller forulykket eller har maaske oven i Købet været hende utro. Det er en saa stor Ulykke, at man ikke skal gøre den større endnu. Er Manden skyldig, har han begaaet en stor Uret mod Moder og Barn, men ogsaa mod Gud og det menneskelige Samfund. Lever han endnu, saa kan det ogsaa tænkes, at han endnu ikke har kunnet gifte sig med Moderen for at støtte hende og være en Fader for Barnet. Maaske er han arbejdsløs og uden Tag over Hovedet. Saa vil vi bede om, at han snart maa faa Arbejde og tjene noget; og indtil dette sker, maa du af og til ubemærket give Barnet en lille Gave, noget Tøj eller Mad.

Maaske har begge Forældrene kun for et Stykke Tid glemte de ophøjede Opgaver, var dengang for unge og lidenskabelige! Deraf ser man ogsaa, at det altid drejer sig om hele det menneskelige Samfunds Lykke, og at det ikke drejer sig om to Menneskers Forgodtbefindende, om de vil komme sammen, men at Stat og Kirke af Gud selv er stillet som Ægteskabets Beskyttere.

Enhver Letsindighed er en stor Skyld, som næsten ikke kan gøres god igen mod Barnet. Det vil altid savne Faderen. Børneforsorgen hjælper nutildags noget til ved at beskikke en Formynder i Faderens Sted. Anerkender Faderen sit Ansvar over for Gud og Barnet, hjælper han, saa godt han kan, med at forskaffe Barnet Føden og den rette Opdragelse.

Hvis der i jeres Skole skulde findes et Barn, som ikke har nogen, det kan kalde Fader, saa skal du behandle det, som om dets Fader var død. Er Barnet saa ulykkeligt ingen Fader at have eller først faar ham senere, saa maa du være dobbelt god over for det og aldrig tale med Barnet selv eller andre derom. For alene det, at der bliver talt derom, vil gøre det ondt. Men du selv skal takke Gud, fordi han har givet dig baade Fader og Moder.

Saa du din Søster i Dybet glide
og anede ej hendes Sorg og Kvide?

Tror du, hun faldt uden Klage og Kære,
ved du, hun kæmped' for Renhed og Ære?

Saa du ved Korset den angrende væde
Jorden med Taarer og sukke og græde?

Hørte du Løftet om Troskab og Lykke,
saa du det briste Stykke for Stykke?

Du, som Gud skærmed' paa Retfærds Vej,
døm hende ej!« (M. Wiederholt.)

—z.

En ny Skoleaffære.

Horsensaffæren beskæftiger stadigvæk Sindene, hvad vi bl. a. kan se af de Indlæg, som Redaktionen faar tilsendt. Vi kan desværre ikke gengive dem allesammen, eller komme ind paa flere saare interessante Spørgmaal, f. Eks.: Hvorfor Sagen nu skal gaa til Nævningedomstolen efter at Skyldsspørgsmaalet er fuldt oplyst? Hvorfor og hvordan man kunde nægte Broderen en Skriftefader? Hvorledes Politimester Krause kunde udlevere Munkos Brev fra Fængslet til Pressen? Nedenstaaende Indlæg henviser dog til en saa aktual Kendsgerning, at vi ikke vilde nægte det Optagelse.

I Sagen mod »Prygleprioren« i Horsens er der to Ting, som Pressen gentagende hæfter sig ved: Det ene er den Mangel paa Kontrol, som det paastaas, der har hersket ved Skolen, og det andet er Mandens Cølibat, der ikke blot i Bladene, men ogsaa i selve Politirapporten anføres som et Moment, der menes at have bidraget til den Sindsstemning, der har ført Broderen paa Vildspor. Moralen: Kun Staten kan udøve en effektiv Kontrol ved Skoler og Opdragelsesanstalter og gifte Lærere er at foretrække for ugifte.

I disse Dage er der imidlertid hændt det, at Politiet har maattet tage sig af en af Folkeskolens Lærere ude i Taarnby paa Amager i Anledning af, at han har forset sig seksuelt overfor de mindreaarige Pigebørn i sin Skole. Det drejer sig om Misbrug, der har strakt sig over en Aarrække og om et større Antal Ofre, saa der maa altsaa have været rigelig Lejlighed for en effektiv Kontrol til at gribe ind. I Horsens drejede det sig som bekendt kun om to Drenge, der var bleven mishandlet inden for et Tidsrum af 14 Dage, inden det blev opdaget. Og endnu grellere bliver Forholdet, naar man faar at vide, at den paagældende Lærer i Taarnby for fire Aar siden har været ansat i Vordingborg og der har gjort sig skyldig i samme Forseelse og ikke desto mindre efter den Tid har faaet Ansættelse ude paa Amager. For Fuldstændighedens Skyld skal jeg tilføje, at jeg har faaet konstateret, at Manden er gift.

Dette er Kendsgerningerne. Betragtningerne og Kon-

klusionerne overlader jeg til Læseren. Jeg ønsker dog at fremhæve, at disse Linier ikke fremkommer for at hovere over Modstanderne — en saadan Adfærd vilde maaske være menneskelig, men i afgjort Strid mod Katholicismens inderste Væsen. (Og saa maa man for mig gerne af den Grund kalde Katholicismen umenneskelig.) Det er kun min Hensigt at lægge en lille Dæmper paa hele den fari-sæiske Forargelse, der er kommet frem i Anledning af Af-færen i Horsens.

Og saa endnu én Ting. Horsens-Affæren er af Pressen som bekendt dundret op til en første Klasses Sensation med store Overskrifter og paa de mest fremtrædende Sider i Bladene. Taarnby-Affæren forbigaaes i fuldkommen Tavshed af flere af de store Hovedstadsblade, medens et enkelt blufærdigt bringer Nyheden med Petit nede i en Krog paa tolvte Side, og Lærerens Navn forties. Nu har jeg ikke Spor imod, at Skandalesager behandles med en vis Dis-kretion i Pressen og heller intet imod, at Delinkventens Navn hemmeligholdes. Navnlig det sidste vilde være et stort humant Fremskridt, om det kunde blive den almin-delige Regel i alle Retssager. Men hvorfor denne Forskel? Eet af to: Enten mener man i Pressekrede, at Misbrug af den Art, der er forefaldet i Taarnby, er af mindre gra-verende Karakter end Straffemisbrugene i Horsens. Det vilde imidlertid tyde paa en moralsk Depravation, som ingen faar mig til at tro paa. Eller ogsaa er det, fordi man mener, at der er Forskel paa Kong Salomon og Jørgen Hattemager. Hvis dette skulde være Tankegangen, vil jeg tillade mig at minde om det lille engelske Ord: »fair«, der for Resten ethymologisk er det samme Ord som det danske fager, der som bekendt betyder det modsatte af grimt.

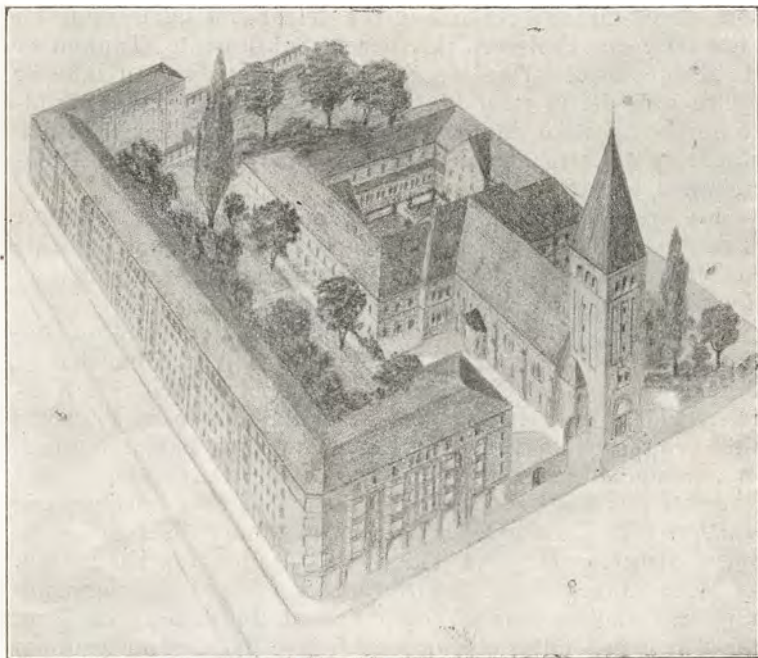
Peregrinus.

Klosterkirken.

Søndag d. 14. Oktober vil hans Excellence Biskoppen holde Takkegudstjeneste i Klosterkirken paa Jagtvejen, dels i Anledning af, at det i Aar er tyve Aar, siden Sø-strene af den evige Tilbedelsesorden bosatte sig i Dan-mark og ved deres trofaste Forbønner støttede den danske katholske Menighed igennem de vekslende Kaar, og dels fordi de sidste Aars truende Krise takket være forenede Anstrengelser nu synes at skulle give Plads for en lysere Fremtid. *Red.*

Den evige Tilbedelsesorden er stiftet i Italien 1807 af Catherina Sordini, der fødtes d. 16. Marts 1770 i Porto S. Stefano (Toscana) og antog Ordensnavnet Moder Maria

Magdalena af Guds Menneskevordelse. Hun døde 1824, og hendes Kanonisationsproces indlededes i 1845. Ordenen stadfæstedes ved et Breve af 13. Februar 1818 af Pave Pius VII og promulgeredes 22. Juli 1819. I syv senere Brever af Pius VII, Leo XII, Gregor XVI, Leo XIII, Benedikt XV og Pius XI udformedes Ordenen og dens Liv. Ordenen bestaar af et Moderhus i Rom og ialt 23 Huse. Deraf 9 i Italien, 1 i Innsbruck, 1 i København, 1 i El

Tilbedelseskirken og Klosteret paa Jagtvej. Til venstre St. Michaels Gaards store Kompleks. Byggesummen kom til at ligge paa 2 Mill. Kr. Kbhvns. Kommune gik med til at yde Garanti for 1. Prioriteten. Bygningen paa-begyndtes 3. Dec. 1932 og stod færdig i Sept. 1933. Der er ialt 11 Op-gange med 110 Lejligheder og 9 Butikker. Komplekset er opført af Arki-tekt E. Bunch.

Paso (U. S. A.), 10 i Mexico og 1 i Chile. Hvert Hus er autonomt og strengt klausureret.

Klosteret paa Jagtvejen stiftedes af dets nuværende Prior-inde, tidligere Enkebaronesse von Wackern, Datter af den forhenværende østrigske Minister i København Grev v. Hartig. Søster Birgitte var 55 Aar, da hun flyttede ind i Klosteret sammen med 7 andre Nonner. Hun er nu 75. For Øjeblik-ke rummer Klostret tyve Søstre, hvoraf $\frac{1}{3}$ er Skandinaver.

8. Oktober 1914 indviedes det store Kloster af Biskop von Euch, og alt tegnede til Fred og Velsignelse for Sø-

strene. Da brast pludselig hele den økonomiske Basis, da de østrigske Penge mistede deres Værdi, og uden at vi, der stod udenfor, vidste det, maatte Søstrene leve i en Armod, jeg end ikke holder af at skrive om. Og dog — selv i den alvorligste Nød gik en fattig ikke forgæves til deres Dør. Nu synes det dog, som om Klosterets Fremtid er sikret, takket være hans Excellence Biskoppens og andres betimelige og energiske Hjælp.

Hvorledes tilbringer Søstrene deres Liv i det skjulte? Som deres Ordens Navn angiver det: Først og fremmest i Tilbedelse af Frelseren i Alterets Sakramente. Tanken er at tilbede baade Dag og Nat, men da der endnu ikke er Søstre nok dertil, naar Tilbedelsen skal være reel og fuldkommen og ikke blot en Nærværelse foran Sakramentet, tilbedes det uafbrudt fra 6-Messen om Morgenen til Aftenandagten Kl. 18.

For ret at kunne samle sig om Tilbedelsen ophører Søstrene med alt støjende eller stærkt optagende Arbejde en Time før Tilbedelsen og beskæftiger sig kun med et Haandarbejde eller anden stiltfærdig Syssel.

Kortjenesten bestaar i samlede at recitere det store Breviar paa de rette Tider. Desuden har hver Korsøster sit Domæne at passe. En leder Paramentsyningen, en Køkkenarbejdet, en Rengøringen, en Tillavningen af Præstens Mad (et meget ansvarsfuldt Hverv, oplyser Pastor Schindler), mens Lægsøstrene forretter samme Arbejder under Korsøstrenes Ledelse. Desuden faar Søstrene regelmæssig Undervisning i Latin, Liturgi og lignende. Der er altsaa ingen Brug for at »slaa Tiden ihjel« inden for Klausuren.

Mens mange andre Søstre (Josephssøstre, Hedvigssøstre o. m. a.) arbejder ude i Verden paa at lindre Sorg og Nød, gør den evige Tilbedelsesordens Søstre det samme gennem stadig Forbøn. En Dag bedes for Paven, en Dag for de arbejdsløse o. s. v., og — som en Søster sagde — nogle vil kalde det en Omvej, men vi betragter det som en Genvej. Ofte hænder det, at private henvender sig til de stadig tilbedende Søstre og beder om deres Forbøn. Til Gengæld kan de saa skænke Kirkens Forbrug af Lys paa den Dag. — —

I 1914 laa Kirken frit med den lange Mur om et meget stort Areal. I de sidste Aar er et stort Komplex skudt op paa Klosters Grund. Sankt Michaels Gaard strækker sig lige fra Jagtvejen til Australiensvej — en Ejendom, Klosteret kan være stolt af. Smukt bygget med alle Slags Lejligheder lige fra 2-Værelses- til 4-Værelses-Lejligheder, forsynet med al tænkelig moderne Komfort. Med sine over 100 Lejligheder og sin halve Snes Butikker er det en hel lille By, der her omkranser Klosteret uden dog at trykke

den skønne, røde Murstenskirke med det harmoniske Taarn, der som et Vartegn øjnes langt ud over Sundet.

Den Menighed, der trofast samles i Klosterkirken til Messe eller Andagt, vil i Anledning af den 8. Oktober bede en ekstra Bøn for Klosters og Søstrenes Fremtid, at Trængselsaarene nu maa være forbi, og Fred og stille Lykke maa herske inden for de røde Mure.

Holger Krusenstjerna-Hafstrøm.

Fra Kirkens Fortid.

Trefoldigheds Kilde i Kappel Sogn.

Den hellige Kilde spiller en Rolle i mange Sognes Historie, men ingen Steder er dens Rolle saa stor som i Kappel, hvor Sognets Oprindelse skyldes Kilden.*) Hvornaar denne har faaet Ry for hellig Lægedomskraft og faaet Navnet Hellig Trefoldigheds Kilde, vides ikke, men den har sikkert været besøgt længe, før vi omkr. 1460 hører noget om den. Da var Valfarten til den blevet saa almindelig, at man af de milde Gaver, de syge Kildegæster gav, vilde bygge et Kapel i Nærheden af Kilden, og Beboerne af Halvøen syd for Nakskov Fjord udvirkede hos Christian I og Dronning Dorothea Tilladelse til at opføre Kapellet, der straks blev paabegyndt. Men, hedder det i Brevet, det er kun paa Vilkaar af, at »eders rette Sognekirke i Vestenskov og eders rette Sognepræst dersteds« ikke lider nogen Skade i sin Indtægt. Ligeledes skulde de fremdeles være henvist til at »annamme Sacramentet og anden Redse« i Vestenskov Kirke, saaledes »som I af Arilds Tid gjort haver«. Desuden skulde Sognepræsten give »sit fulde Ja og Minde«.

Dette Kapel var imidlertid en Torn i Øjet paa Sognepræsten, som sagtens havde Besvær med at færdes den lange Vej, hvilket er forstaaeligt, naar man læser om Lollands berygtede Veje, der ifl. Kall Rasmussens Beskrivelse i 1801 var saadan, at han »kørte i et stadigt, vællingagtigt Dyb indtil Hjulnavene, langsomt, Skridt for Skridt, og man behøvede 2 til 3 Timer for, endog med stor Anstrengelse, at tilbagelægge en Mil,« og de har sikkert ikke været bedre i Middelalderen. Han beklagede sig til Kongen, og da Dron-

*) Dette maa ganske vist ikke forstaaes, som om Kilden var den første og dybeste Aarsag til Valfartsstedets Opstaaen; der har været mange Kilder Landet over, som ikke h'ev Redskaber til særlig Naade. I Begyndelsen til hvert Valfartssted staar uden al Tvivl Menneskets Andagt og Tillid og Guds særlige Gunstbevisninger.

ningen næste Aar besøgte Lolland, blev det overdraget hende at træffe Afgørelse i Sagen.

Kapellet var endnu under Opførelse, idet man antagelig byggede, efterhaanden som Gaverne strømmede ind. De ser ud til at have flydt saa rigeligt, at man havde Tanker om at bygge Kapellet saa stort som nogen Kirke og endda give det Taarn, hvad Moderkirken i Vestenskov ikke havde. Alt dette fik Sognepræsten forpurret. I Dronningens Brev, der er udstedt 1465, hedder det nemlig: » ..Unde vi og eder at bygge den vestre Gavl op af forbemeldte Kappel og ej gøre Kapellen videre eller længere, end som han nu opbygget er, og at I ej noget Taarn der bygge.« Kongens Tilladelse blev altsaa fornyet, men med Begrænsninger, og Forholdet gav længe efter Reformationen Anledning til en Række Konge- og Bispebreve om, hvorledes dette Hellig Trefoldigheds Kapel skulde betragtes. Imidlertid steg Kravet om fast Tjeneste i det nye Kapel saa stærkt, at Sognepræsten i 1493 fandt det hensigtsmæssigt at faa beskikket en Kapellan.

Efter Reformationen blev det forbudt at søge til de hellige Kilder, men Forbudet blev ikke respekteret, og Kilden i Kappel havde stadig god Søgning, uden at nogen syntes at tage Forargelse deraf; men en skønne Dag slog et Kongebud ned som et Lyn fra en klar Himmel, idet Frederik II den 20. Aug. 1570 fra Frederiksborg Slot udstedte et Brev til Lensmand paa Aalholm, Albret Oxen, om »...den Kilde, som kaldes den hellige Trefoldigheds Kilde udi Vestenskov Sogn, der i Lolland skal holdes megen Misbrug og Afgudsdyrkelse, saa at mange did søge sliq ugudelig Handel at bedrive. Da paa det sligt maa afskaffes og forkømmes, og det ikke skulde give andre ondt Eksempel, bede vi dig og ville, at du med det aller første lader efterskyde samme Kilde og lader nedbryde den Kappel, der hos er bygt, og bestiller, at den til (Sogne)Kirkens Bygning Behov bliver anvendt.«

Brevet synes at være et Vredesudbrud som Følge af den Skildring, Kongen har faaet. Antagelig har Lensmanden forebragt Sognefolkets Indvendinger for Kongen, saa Befalingen om Kapellets Nedrivning er taget tilbage, og Kilden har uomtalt faaet Lov at flyde videre.

Hellig Trefoldigheds Kilde, der havde bevirket hele denne Udvikling, blev ganske vist af Reformationen lyst i Band, men ifl. Haugner formaade den alligevel i Aarhundreder derefter at trække syge og lidende til sig, særlig St. Hans Nat. Rhode skriver, at endnu i Mands Minde kunde Kilden have en aarlig Indtægt af en halv Snes Daler. Hvor før den hellige Kilde sprang, og de syge søgte Lægedom for deres Vunder, er nu kun et Vandhul, hvorfra »Ænder-

nes Snadren blander sig med Kværnens Snurren i den tæt ved staaende Mølle.«

Kirken, der nu er overhvidtet og bærer Tagrytter (paa- sat ca. 1685) bærer tydelige Spor af Planer og Ønsker om at gøre den større, end den nu er, hvis ikke Kongebud havde sat Grænserne, idet Koret, der er smallere i den østre end i den vestre Ende, er uforholdsmæssigt stort i Forhold til Skibet. Korets Østgavl og Skibets Vestgavl er overdaadigt prydet med Tandsnit og Blændinger, men hverken Kor eller Skib har Gesimsprydelse under Taget. Som paa alle andre romanske Kirker ses paa Korets Sydside den tilmurede Præsteindgang samt Mands- og Kvindeindgangen paa henholdsvis Syd- og Nordsiden af Skibet. Indeni ejer Kirken ikke een eneste Ting fra den katholske Tid. Udryddelsestrangen maa her have været særlig virksom.

A. K.

NYE BØGER.

Wallfahrt und Volkstum in Geschichte und Leben. Udg. af Prof. Georg Schreiber, Düsseldorf. L. Schwann, 1934. XV og 297 III. Indb. Mk. 12,50.

I Ottobeuren (Bayern) kendes et Folkesagn: Den bayerske Kommissær, der i 1806 lod Vor Frue Kirke i Eldern, en Valfartskirke, nedbryde, siges endnu at husere paa Egnen. Han kan efter Sagnet ikke finde Hvile, men kører i Huj og Hast frem og tilbage paa den gamle Valfartsvej mellem Ottobeuren og Eldern. Mange paastaar fast og bestemt at have hørt og set hans »Rasselwagen« jage af Sted. — Dette folkelige Sagn er et af de mange Vidnesbyrd om, hvor dybtgroet Folkets Kærlighed til Valfartssteder er, og for hvor stor en Brøde man holder et Anslag mod Valfarterne. Til denne Slutning kommer man ogsaa, naar man læser Prof. Schreibers Bog; den er et baade videnskabeligt og praktisk Bevis for, hvorledes sanseligt og oversanseligt, Natur og Naade er forenet paa den katholske Kirkes Grund. Der findes saa mange Træk, som illustrerer, hvorledes Samlivet med Gud, Guds Helgener, Kirkens Tider og Fester kan indgaa et hjerteligt Forbund med Bjerge og Høje, med Kilder og Træer. Som en Krans af Bønnens Fæstninger ligger Valfartsstederne rundt omkring i katholske Lande, og uafsladligt drager Pilegrimstog til Helligdommene. Bogen giver en historisk Oversigt over Valfartstankens Udvikling i gammel og nyere Tid, ja, i den religionshistoriske Afhandling, et Bidrag af Prof. Steffes, tages alt med, ogsaa hvad der uden for Kristendommen har Valfartskarakter.

Vi oplever Valfartstankens Blomstring i Middelalderen, hvor Sognepræsten var den Myndighed, der sendte enkelte saa vel som hele Skarer paa Valfart, overrakte Stav og Tegn og meddelte Velsignelse. Til Oplysningstidsalderen, hvor selv Biskopperne søgte at hæmme Valfarterne, bange for Udvækst og Misbrug. (Af dem er der selvfølgelig en Del. Et Tilfælde nævnes fra Cloppenburg, hvor Pilegrimmene drog til et Valfartskapel for at ihukomme Jesu Lidelse paa Oliebjerget om Natten; men ved Hjemkomsten knuste de alle Jødernes Husporte ved Vejen.) Underlige Former var ogsaa de saakaldte Nøgenvalfarter. Men i øvrigt viser der sig ved disse og lignende religiøse Folkeskikke en saa dyb-folkelig Tro, at man forstaar den Glæde, hvormed Forfatteren fastslaar Valfarternes Tiltagen i den nyere Tid og hans Ønske om, at den religiøse Smags Forvildelser paa enkelte Valfartssteder maatte trænges tilbage. De gamle og store nordiske Valfartssteder: Odense, Uppsala, Trondhjem, Vadstena etc. nævnes næsten ikke. —z.

Dom Fernand Cabrol: Saint Benedict, (Burns, Oates & Washbourne. London. 1934. 155 Sider. 5 sh.)

Man ved ikke meget om Benedikt af Nursias Liv, da der egentlig kun eksisterer een virkelig Kilde hertil, nemlig en Bog af Pave Gregor den Stores saakaldte Dialoger. I Abbed Cabrols Bog genfortælles St. Benedikts Liv efter Pave Gregors Fremstilling, i hvilken det i den Grad vrimler med Beretninger om Mirakler, at kun et eneste Kapitel i Bogen intet Mirakel meddeler. Forfatteren gør interessant og slaaende Rede for den Betydning, Benedikt havde baade for sin Samtid og Eftertid; de følgende Aarhundreder kan med Føje kaldes de benediktinske Aarhundreder, hvorom f. Eks. Kardinal Newman har skrevet en Række fortrinlige *Essays*. Benedikts Munkeregul er et Mesterværk, maaske den tidlige Middelalders største historiske Efterladenskab. Trods al Streghed og Bestemthed var Benedikts Styrelse og Regel paa mange Punkter præget af Frisind og Rummelighed; han vilde ikke, at Regelen skulde være en Spændetrøje for det enkelte Individ, men blot Rammen for at naa til Fuldkommenhed. Ogsaa for Udformningen af Liturgien har St. Benedikt haft stor Betydning, ikke saa underligt, da Guds-tjenestens værdige og fromme Udførelse skulde være hans Munkes fornemste Opgave. Endnu den Dag i Dag finder vi i Benediktinerklostrene Kirkens største liturgiske Viden-skabsmænd.

Niels Hansen, cand. mag.

FRA HOVEDSTAD OG PROVINS.

A. C.'s Rusgilde.

Skønt Aarets Russer var i udpræget Minoritet, fejredes de sammen med tilkomne nye Medlemmer 2 + 3 ved en festlig og fornøjelig Aften i A. C.'s Lokaler.

Hans Excellence Biskoppen, hvis Nærværelse og Deltagelse i Festen kastede særlig Glans over Begivenheden, holdt Rustalen, der formede sig som en dybt alvorlig Mænen til at holde Loven — hele Loven, i en Tid, hvor hver Mand skabte sig sin egen Lov.

Talen, der var formet med gallisk Elegance, greb alle de tilstedeværende dybt og besvaredes af Pastor Schindler med en smuktformet Tak til vort kirkelige Overhoved for hans faderlige, kærlige Ord til de danske Akademikere. Derefter forløb Festen traditionsmæssigt med skiftende Sange, Taler og Recitation ved det velforsynede og festligt smykkede Bord. Det maa dog tilføjes, at den festlige Stemning overgik alle tidligere Traditioner og Forventninger.

Corrente del Mare.

St. Ansgars Fond.

Vi har modtaget og takker for følgende Bidrag:

I. M.	Kr.	5,00
S. S.	»	15,00
O. Barfred (5. Bidrag)	»	10,00
E. P., Kolding	»	15,00
	Kr.	45,00
Tidligere indkommet	»	2861,88
	Kr.	<u>2906,88</u>

Bidrag modtages af Hr. Prüser, St. Annæ Plads 28, Giro 26,773, samt af Redaktionen, Giro 4198.

Lysbilledforedragene,

som de to sidste Tirsdage holdtes i Stenosgades røde Sal, havde samlet en hel Del Publikum. P. Wolfisberg viste den 2. Okt. en Række Billeder, der anskueliggjorde de forskellige Former for Hedenskab: Animisme, Fetishisme, Brahmaisme, Hinduisme, Buddhisme, Shintoisme. Der var desuden arrangeret en nydelig Udstilling af Genstande fra St. Knuds Skoles etnografiske Samling, der yderligere illustrerede hedensk Religiositet: Bedemølle, Fetish, Tryllestav, Palmetekster, pragtfulde originale indiske Miniaturemalerier.

Den 9. Oktober førte P. Wolfisberg en interesseret Tilhørerskare til Missionen i Chota Nagpur, hvor den store, belgiske Missionær, P. Konstantin Lievens S. J. (1885-1892), udfoldede sin opofrende og resultatrige Virksomhed. Han begyndte sit Arbejde som 30-aarig ung Præst

og efterlod kun 7 Aar senere, da han døde som Følge af de udstaaede Strabadser, en velorganiseret Mission paa 70,000 Kristne.

Næste Lysbilledforedrag holdes Tirsdag d. 23. Okt. Kl. 20: Blandt Indianere i Dakota. Adgang 25 Øre.

FRA DEN VIDE VERDEN.

Paven atter i Vatikanet.

Den første Dag, Paven efter sit Sommerophold i Castel Gandolfo tilbragte i Vatikanet — det var en Søndag — modtog han om Morgenen i Peterskirken 22,000 italienske og udenlandske Medlemmer af Exercitiebevægelsen; alle disse Pilegrimme var kommet til Rom i Anledning af den romerske Exercitiebevægelses 25 Aars Jubilæum. Denne Bevægelse, som ledes af Jesuiter, er stærkt medvirkende til det romerske og italienske Folks religiøse Fornyelse. I samme Uge modtog Paven et Pilegrimstog paa 1200 franske kvindelige Arbejdere fra »Jocisterne« (Jeunesse ouvrière catholique). Ligeledes modtog Paven det franske Drengekor fra Notre Dame-Kirken i Paris.

Radiohilsen paa Missionssøndagen.

Paa den almindelige Missionssøndag i Aar vil Præfekten for Kongregationen for Troens Udbredelse, Kardinal Fumasoni Biondi, for første Gang personlig oplæse en Radiohilsen. Den vatikanske Radiostation har allerede faaet Tilsagn om Støtte fra en Række amerikanske Sendestationer, saa den betydningsfulde Kundgørelse vil blive udsendt over hele Amerika.

Rettelse. Naar vi i sidste Nr. af N. U. i nogle indledende Bemærkninger til Hr. Sønderups Artikel om Horsensaffæren fremhævede »dens Snusfornuft midt i en temmelig ophidset Tid«, var Meningen — som Sammenhængen ogsaa viser — selvfølgelig slet ikke at sige noget nedsættende om Artiklen, som vi jo netop optog paa Grund af dens rolige Fornuft i Modsætning til Ophidselsen. *Red.*

St. Knuds Skole.

Søndag d. 21. Okt. Kl. 19,15 pr. opfører Skolens yngre Elever

G U L D B L O M M E R N E

Eventyrspil i 4 Akter. Generalprøve: Fredag d. 19. Okt. Kl. 19,15 pr. Adgang: Børn 25 Øre, voksne 1 Kr. Indtægterne tilfalder Jesu Barndomsforening.

Katholsk Arbejdsanvisnings Bureau.

Plads tilbydes:

Plads søges:

af solid Mand som Inkassator, Vicevært eller lign. i København; samt flere andre.

Ansøgning med ev. Anbefalinger sendes sammen med Paa-tegning af Deres Præst til B. Jetmar, Nørre Søgade 13, Kbhn. K. Telf. Byen 8626.

Menigheds møde. »Stella maris« holder sit ordinære Møde Mandag d. 15. Okt. Kl. 19½ i **Kapellet i Frederiksberg Allé 74**, Institut Jeanne d'Arc, Efter Mødet er der i Salen Foredrag med Lysbilleder af Hr. Journalist Bent Nielsen: »Rejse gennem det himmelske Rige«. Med Sognepræstens Tilladelse vil Mødet blive arrangeret som et Slags Menigheds møde, og vi indbyder herved Menigheden til at overvære dette. Før og efter Foredraget vil Rosenkranskirkens Kor synge. Derefter fælles Kaffebord. Adgangskort à 50 Øre incl. Kaffebord faas hos Sognepræsten Pastor B. Jensen og Pastor N. Th. Hansen samt hos Medlemmerne.

Amager. Menighedsfest Søndag d. 21. Oktober Kl. 19, med Korsange, Viser og et Legendespil: »**Vor Frues Portnerske**«.

St. Franciskus' III Orden holder Møde den 19. Okt. Kl. 20 i St. Knuds Kapel.

Støt Ungdomsbasaren

Søndag d. 14. Okt. og Mandag d. 15. Okt.!

Saavidt man kan forudse og forudsige noget, bliver Høstens Ungdomsbasar større end nogensinde. Dette gælder ikke blot de smukke Gaver, som skal bortloddet, saasom: En moderne Lænestol, en Højtaler, Lædervarer, Malerier, Bøger, Puder, Galanterivarer, i alt ca. 100 Gevinster, men ikke mindst de mange forskellige Arrangements og Boder. Der er Boder med Broderi, Hønseri, Galanteri, Legetøj. Der kommer en Isbar samt Udskænkning af Kaffe, Te og Chokolade. Basaren aabner paa Søndag eller Højmessens paa Mandag Kl. 16. Begge Døgene er der fra Kl. 16 Eftermiddagskoncert, om Aftenen Solistoptræden, Cabaret og anden Underholdning. Det bliver altsaa en seværdig Basar!

Men selv om den var den mindste lille Basar i hele Landet, fortjener den vor fulde Støtte, thi Sagen, den holdes for, er sandelig en af de vigtigste: **Ungdomssagen. Støt den ved at besøge Basaren i Stenosgade 4!**

Missionssøndagen paa St. Knuds Skole.

Søndag den 21. Oktober — Missionssøndagen — foranstalter St. Knuds Skoles mindre Elever en munter Aften til **Fordel for Hedningebørnene**. Først fremsiges der en Dialog. Den foregaar »i Himlen«: en Negerdreng, der nylig er blevet ædt af en Løve, og en japansk Dreng, der blev halshugget under Kristenforfølgelsen for 300 Aar siden, gør hinandens Bekendtskab. Saa opføres der et Eventyrspil: »Guldblommerne«, der, ligesom Dialogen, er skrevet af den samme, der ogsaa har forfattet Forspillet til Haydns Børnesymfoni, som Eleverne under stort Bifald spillede til Fastelavn. Det ny Eventyrspil er ligeledes et Syngespil, i hvilket der debuterer 8 Drengene som »Solister«. Stykket byder paa en Skovdjævel, en Heks, en Skattegraver, en Nissefar med 7 Nisser: Fumslibumsli, Vipsvaps, Gribssgrabs, Vimsepér, Skrukkemads, Laksemand og Tudsebror, samt 4 Trolde, nemlig Gryntekvæbs, Skvalderbabs, Trutteklums og Trasketraps. Dertil kommer to Drengene, der, medens de leder efter »Guldblommer« — Lægeurten *Arnica montana* — til deres syge Mor, løber vild i Skoven og falder i Skovdjævelens Kloer, men til sidst bliver reddet af Nisserne. Mere skal jeg ikke røbe af Stykkets Indhold. Kom selv og se! Da Stykkets Formaal selvsagt forbyder Friбилletter, bliver De under alle Omstændigheder nødt til at gemme lidt Penge til sidst paa Maaneden for at støttele en god Sag. *A. Menzinger S. J.*

Kirkelig Kalender.

Okt.
14. S. 21. Søndag e. Pintse. —
15. M. Teresa.
16. Ti. Hedvig.
17. O. Margarete M. Alacoque.
18. T. Lucas, Evangelist.
19. F. Petrus af Alcantara.
20. L. Johannes af Kenty. | Okt.
21. S. 22. Søndag e. Pintse. —
22. M. Ferialdag.
23. Ti. Ferialdag.
24. O. Raphael, Erkeengel.
25. T. Chrysanthus og Daria.
26. F. Evaristus.
27. L. Vigilie til Simon og Judas. |
|--|---|

Okt. Ugens Messebønner.

14. S. 21. **Søndag e. Pintse** (744—573); 2. *Sæt Bønner*: Callistus I (1107—944).
 15. M. Teresa (1107—945).
 16. Ti. † Hedvig (1108—945); 2. Om de helliges Forbøn ([120]—[105]), 3. Efter frit Valg.
 17. O. Margarete M. Alacoque (1108).
 18. T. Lucas, Evangelist (1112—945).
 19. F. Petrus af Alcantara (1114—948).
 20. L. Johannes af Kenty (1115—948).

Af Sidetallene i Parenthes gælder det *første* den ny Udgave af Messebogen (1926), det *andet* den gamle Udgave (1907). Er der kun anført eet Tal i Parenthesen, gælder det den ny Udgave.

Anm. Paa de med † mærkede Dage, kan Præsten efter frit Valg læse Sjælemesse og andre Votivmesser, hvorfor man paa disse Dage ikke kan regne med, at de her angivne Messer læses.

M.-K. Jesu Hjerter K. Mændenes Kongregation F.K.: Søndag d. 14. Okt. Kl. 8^{1/2}. — **Rosenkransk.** »Maria Rosenkransdronning« F.K.: Sønd. d. 14. Okt. i Messen Kl. 8.

Mission i St. Andreas Kirke, Ordrup.

I Dagene fra Søndag d. 14. til Søndag d. 21. Okt. afholdes der Mission i St. Andreas Kirke, Ordrup.

Tiden for Foredragene er denne: 14., 15., 16., 17., 18. og 19. Okt. Kl. 20. Onsdag d. 17. Kl. 9 Messe for Mødreforeningen med Foredrag. Lørdag intet Foredrag. Søndag d. 21., Fælleskommunion Kl. 8. Afslutning Kl. 20.

Eksercitier for Gymnasieelever og Studenter

i St. Andreas Præstegaard, Ordrup, fra Tirsdag d. 16. Okt. Kl. 19 til Lørdag d. 20. Okt. Morgen. Omkostningerne udgør 10 Kr. Anmeldelse sker til Præstegaarden i Stenosgade.

Danske Kvinders Katholske Forbund

aabner sin Foredragsrække i »Vesterhus«, Mandag d. 22. Okt Kl. 20 pr.

Lektor Emil Frederiksen, Emne: Religionsfilosofen Vilh. Grønbech. Efter Foredraget fælles Kaffe bord à 50 Øre. Sangbogen medbringes. Gæster er velkomne, baade Mænd og Kvinder.

A.C. Pastor Schindlers **Studieaftener**, som skulde være begyndt d. 17. Okt., har maattet **udsættes**, saaledes at de først linder Sted Onsdag d. 7., d. 14., d. 21. og d. 28. Nov.

Administratores.

FREMMEDSPROG-TRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN). Svanemosegaardsvej 4. Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.

Færdig fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.
Aflævert til Postvæsenet Torsdag d. 11. Okt.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

82. Aargang

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kroner Kvartalet (inclusive Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 St., København K. Telefon: Palæ 3762, Kl. 13--16). — Unde, Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kroner aarligt. — Redaktør: Pater G. Scherz, Hans Bogbinders Allé 2, København S; Telefon Amager 3202; bedste Træffetid Kl. 13¹/₂—14¹/₂.

Nr. 42.

Søndag den 21. Oktober

1934

INDHOLD: Hvordan de gik ud i Alverden. — Hvorfor gjorde de det? — »Hvor er Christi Kirke?« — Maleren Mogens Kai Nørregaard. — Den spanske Revoltes Sammenbrud. — Fra Kirkekampen i Tyskland. — Nye Bøger. — Fra den vide Verden. — Brevkasse. — Avertissementer. — Kirkelig Kalender. — Ugens Messebønner.

Hvordan de gik ud i Alverden.

Intet Erobringstogt har været saa storslaet som det, der begyndte første Pintsedag, under Apostlenes Førerskab, især St. Petrus og Paulus's. Hvor mange herlige Scener har den katholske Missionshistorie ikke siden kunnet byde det undrende Øje! Der er den første Tids blodige Kamp mod den hedenske Statsmagt, indtil Kejserne selv bliver døbt og støtter den fremadstormende Kristendom lige saa mægtigt, som de først forfulgte den, saa de henved 3-4 Mill. Kristne paa Konstantins Tid bliver til 10 Mill. henimod Slutningen af det 4. Aarh. — Af Folkevandringens Kaos udvinder Middelalderens Kirke de unge, kraftige germanske Stammer i Vest- og Nordeuropa og slaviske Folk i Østeuropa, saa Grundlaget for de store, kristne Riger som Frankrig, England og Tyskland er skabt. Alle Vegne ser vi paa denne Tid Munkene ile gennem Landene; de organiserer, tilpasser sig, opdrager og omvender og har til henimod Slutningen af det 13. Aarh. skænket Kirken 95 Mill. troende. I Middelalderens anden Halvdel falder saa de første Forsøg paa at vinde Østasien

for Troen, og trods Islams Magt og Skismaets Splittethed trænger Troens Sendebud frem til ukendte Lande. Dristige Graabrødre kommer endog til Kina, hvor Ærkestiftet Pe-king omkr. 1307 allerede skal have talt 100,000 Kristne. I Opdagelsestiden bærer saa Spaniens og Portugals Flaader Missionærerne til Amerika og mod Øst. Alle Vegne ser man Tiggermunkene prædike Evangeliet, og de faar i det 16. Aarh. Hjælp og systematisk Støtte fra Jesuiterne, som opnaaede de herligste Resultater, især i Sydamerika og Kanada. Hine Aar var i Sandhed Missionens Heltetid, hvor Tusinder med en sand Dødsforagt styrtede sig i Kampen for Christi Rige. Saa blev det 18. Aarh. ganske vist Vidne til en Del Forfald, men med det 19. Aarh. begynder et nyt Opsving; den moderne Tids Midler stilles i Missionens Tjeneste, det ene Land efter det andet bliver sig sin Missionspligt bevidst, forbigaaende Tilbageslag afbødes hurtigt, og saa er vi nu midt i en af de herligste Missionsperioder, Verden har kendt. Ved vi det? Vil vi vandre i vore Forfædres Spor? Lad os huske, at det afhænger helt af de Kristnes Iver, om Christi Budskab naar ud til de fjerneste Egne, af vor Iver, af vor Bøn, af vore Ofre! Nede i Afrika er Høsten næsten for overvældende. Du maa hjælpe med! Islams Lande er som Stenørkener for Christi Bud, du maa være med til at dyrke Jorden! Millioner i Østen venter paa Præster, du maa være med til at sende dem ud. »Det største og helligste af alle katholske Værker er Missionens Værk,« sagde Pius XI. Maatte alle hans Riges Børn forstaa deres ypperstepræstelige Fører! — z.

Hvorfor gjorde de det?

Af alle Spørgsmaal, som Politikere og Statsmænd, Kriminalister og Avislæsere stillede i Anledning af Kongemordet i Marseille, har intet større Krav paa uforbeholdent Svar end det, som den stakkels Barnekonge, Peter II, stillede, da hans Moder, Dronning Maria, overbragte ham Sørgebudskabet om, at hans Fader var faldet for Morderhaand midt under et festligt Indtogs stormende Hyldest.

Hvor voksnes Spørgsmaal kan lyde som næsten medvidende Resignation eller medskyldigt Hykleri, kan Barnet spørge med Uskyldighedens ubønhørlige Strengthed. Hvor Verdens kloge vil svare med en Mængde Navne, politiske Bestræbelser, nationale Fordringer, anarkistiske Organisationer, Mindretalspolitik og Folkeforbund og tusind forvirrende Detaljer, der til sidst slaar selve Sandheden ihjel, vil Drengen kun nøjes med saglige og væsentlige Svar.

Jeg kunde tænke mig at svare den 11-aarige Konge som saa: Du spørger: Hvorfor? Se, din Faders Morder og dennes Bagmænd er saakaldte Nationalister, vistnok kroatiske Nationalister, som mente, at deres Folkestamme blev underkuet i din Faders Rige. I Kampen for Nationen var dem intet Middel for slet. Paa Morderens Arm fandt man tatoveret saadan noget som: Frihed eller Død, d. v. s., føler jeg mig undertrykt, da betyder dette Død for mig eller for andre. Denne Morder mente, at det kroatiske Folks Kaar var nærmest Trældom, og derfor »dømte« han sammen med andre din Fader til Døden, uden Hensyn til, at det var en kærlig Fader, en dygtig Regent og et elskværdigt Menneske.

Nu kan det jo ikke nægtes, at der fandtes en Del Undertrykkelse i dit Fædreland. Det viste sig igen, at mange, der forlanger og faar national Retfærdighed for sig selv, ikke har let ved at yde den over for andre. Der rugede en Atmosfære af Had over dit Land, den første kroatiske Fører dræbtes i selve Skuptschinaen, andre blev fængslet og har vist ikke faaet deres Frihed tilbage. For at Forvirringen ikke skulde ødelægge alt, maatte Diktaturet til sidst indføres, og selv Sydslavernes bedste engelske Venner fra Verdenskrigen, de kendte Journalister Seton Watson og W. Steed, udtalte sig imod Styret. Ja, endog katholske Biskopper og Præster i Kroatien og Slovenien, som dog tæller 5,2 Mill. Katholiker, blev endnu i 1933 chikaneret og forfulgt, fordi de ikke vilde finde sig i de fritænkeriske nationale Sokol-Ungdomsforeningers Virksomhed.

Men nu maa du ikke tro, at jeg vil tale bloddryppende Nationalisters Sag. Tværtimod! Jeg afskyr dem, de maa efter min Mening ikke kaldes Frihedshelte og Frihedens Venner, men Slavesjæle, ligesom Voldsherrerne selv, kun

at hine slaar nedefra, hvor de andre slaar ovenfra. Saaledes er det næsten altid, naar virkelig eller formentlig Vold skal brydes med Vold. Se dig blot om i alle de Riger og Lande! De, der var ivrigst til at raabe efter Frihed, er de værste Tyranner, naar de selv kommer til Magten. Saa længe de selv er undertrykt, skaber de en Bevægelse, som de kalder enten Irridenta, Insurrektion eller Frihedsbevægelse. Men næppe er de kommet ovenpaa, før de lukker andre Nationers Skoler, forbyder deres Sprog, ja, kradser selv Navnene ud paa Ligstenene. Den højkrøstede nationale Idealisme er som oftest ikke andet end brutal Egoisme, og den er i Princippet ikke en Døjt bedre end den Bolsjevisme, der dræbte Millioner i Rusland, end den Nazisme, der lod Dollfuss forbløde i Østrig.

Derfor vil jeg bede dig, Dreng og Konge, og mest Konge, fordi du endnu er en uskyldig Dreng, hav intet tilfælles med din Faders Mordere, disse Mænd, som ikke stoler paa Tankens Magt, paa det stille Arbejdes Frugt, paa Forsynets Herre, der er over os alle! Tillad aldrig, at de fejres som Helte, nationale Martyrer eller lign., eller at der endog rejses Mindesmærker for dem. Man har desværre allerede gjort det i dit Fædreland. Du spørger: Hvor? I Serajevo! Rigtignok er Navnet paa dette Mindesmærke skrevet forkert; der staar »Princip« i Stedet for »Kalemén«, men Sagen er den samme.

Dernede blev der nemlig i 1914 skudt en Mand, som i mangt og meget lignede din Fader. Ogsaa han vilde sine Undersaatters Vel, retfærdigt vilde han ordne Samlivet mellem de Nationer, som Forsynet nu engang har strøet ind mellem hverandre paa det gamle Østrig-Ungarns Grund og derfor var henvist til hverandre. Han kaldte det for Trialisme og mente dermed den størst mulige Frihed forenet med Folkenes Samarbejde. Saa var der en ung Serber, som fik en Revolver af en serbisk Organisation; han stillede sig op paa en Gade i Serajevo, og da Tronfølgeren under en stor Modtagelse kom forbi, blev han skudt ned næsten lige saa præcist som Kongen nu i Marseille; i Løbet af en halv Snes Minutter udaandede Franz Ferdinand. Hjemme ventede ogsaa tre Børn paa deres Fader, og der var ikke engang en Moder til at overbringe dem Døds-

budskabet, thi hun laa ved sin Mands Side, ogsaa myr-
det. Et Rige, hvis Idé det var at forsvare Nationernes Sam-
liv over for det nationale Vanvid i vor Tid, sank derefter
i Grus. Manden, der gjorde alt det, blev fejret som en na-
tional Helt og fik altsaa sin Mindesten, skønt han i Grun-
den i Forvejen havde 10 Millioner Mindesmærker rundt
omkring i Europa, nemlig alle de Kors, som staar over
Soldatergravene fra Flandern til Tannenberg, fra Skagerak
til Dolomiterne, efterdi det var hans Skud, som udløste
Verdenskrigen.

Jeg mener nu, at din første Opgave, naar du er blevet
selvstændig Konge, maatte være at tage ned til Serajevo
og der udføre en symbolsk Handling: At slaa dette Mindes-
mærke i Stykker i Overværelse af alle dit Kongeriges Stor-
mænd. Før Verden slaar sit nyeste Gudebillede i Stumper
og Stykker, denne Nationalisme og Egoisme, hvis Dyr-
kelse koster Milliarder af Penge og Millioner af Menneske-
liv, faar den ikke Fred. Forstaar de ikke, at de alle er
Brødre, da bliver de snart hinandens argeste Fjender. Du
kender maaske det gamle Sagn om Parcival, der var kal-
det til at bringe den syge Kong Amfortas Helse, men ikke
kunde, før han, den rene Taabe, havde stillet et Spørgs-
maal, som vidnede om Viden og Medlidenhed. Først da
han stillede det, slog Forløsningens Stund for hele Gral-
borgen. Og først naar de glemmer sig selv, Nationerne
rundt omkring, ligesom Enkeltmænd, og bliver de rene
Taaber, der tænker paa Næstens Vel som paa sig selv, kan
Verden blive sund igen. De maa alle lære den »Taabelig-
hed«, som Christus har forkyndt, da han opstillede den
store Leveregel: »Thi hvo, som vil frelse sit Liv, skal mi-
ste det, men hvo, som mister sit Liv for min Skyld, han
skal frelse det.« Luk. 9, 24. — z.

† „Hvor er Jesu Christi Kirke?“^{*)}

Saaledes spørger *Asger Strange* i sit Regnskabsopgør ved
sin Udtræden af Folkekirken. Hans Svar lyder: Intet Steds.
»Kirken . . . eksisterer ikke. Der eksisterer kun et Antal
Kirker og Menigheder, der gensidig holder hverandre for

*) Povl Branners Forlag. Kbhvn. 1934. 32 S.

vildfarne« (18). Er den Følgeslutning af Kristendommens Splittethed berettiget? Nej! En mathematisk Opgave er blevet løst paa forskellige, hinanden modstridende Maader. »Alt-saa,« siger Eleven, »var alle Løsninger forkerte,« men hans Kammerat mener: »Hvorfor dog det? Lad os anstille en Prøve, maaske viser det sig saa, at den ene af dem er rigtig.« — Et sjældent Klenodie arves fra Slægt til Slægt. Da en Ven af Familien kommer og spørger efter Klenodiet, viser det sig, at hvert Barn mener at eje det. Oprørt »spørger Vennen: Hvad falder jer ind? I har altsaa tabt Klenodiet?« En nøgtern Tilskuer vil sige: »Ingen Overilelse! Lad os undersøge Sagen; det ægte Klenodie bliver ved med at være ægte, og dets forskellige Kende tegn vil bekræfte dets Ægthed, selv om Forfalskninger stilles ved Siden af!«

Asgar Strange har anstillet Prøven. Under denne Prøve har han beskæftiget sig med den katholske Kirke, hvorfor vi ogsaa tager Stilling hertil i Ugebladet. Hvad er Resultatet af hans Undersøgelse? Den apostoliske Rækkefølge er det afgørende Kendetegn for ham. Christus overdrager sine Apostle »sin Myndighed«.

»... Saa døde Apostlene. Hvem var deres Arvtagere? Vi ved, at den katholske Kirke har en Bisperække i Orden, at den hellige Fader er den hidtil sidste i den ubrudte Kæde, som tog sin Begyndelse, da Apostelen Peter som Biskop i Rom før sin Død overdrog sin Efterfølger i Embedet i denne By den ham af Herren betroede ufejlbare apostoliske Naadegave, Magten og Myndigheden til at lede og styre den ganske Hjord. Men vi kan ikke, vi vil ikke gaa ind under denne Hyrde, for vi tror ikke paa ham. Men hvad saa? Den katholske Kirke paastaar, vi har intet at bygge paa, vi er Kastebolde for enhver Lærdommens Vind, vi ved ikke, hvad vi tror, eller hvad vi skal tro. Og den har for saa vidt ganske Ret. Vi har ingen nærværende haandgribelig eller ufejlbarlig Autoritet, vi har ingen dogmatisk forpligtende Kirkelære, og det, vi har, det taaler ingen nøjere Prøvelse, vel at mærke, som Grundvold for en Kirke, men det smuldrer bort mellem Fingrene paa os. Vi har ingen institutionelle Embedsmænd . . . Men har vi ikke Apostlenes Arvtagere iblandt os, saa falder det hele . . . saadanne ejer vi ikke, dem maa vi lade Katholikerne beholde (19 f.) . . . Saadan er vor danske Folkekirke bygget paa Sand . . . For mig er der da kun to Muligheder tilbage. Den ene er den katholske Kirke . . . Men til Rom kan vi ikke gaa. Vor Samvittighed forbyder os det« (27 f.).

Samvittighedens sikre Dom skal man følge, selv om den kan tage fejl. Dette lærer enhver katholsk Moral-

Lærebog, og at dette ogsaa gælder i Trossager, har den hellige Thomas fremhævet særlig skarpt.

Vi vil ikke gaa i Rette med Stranges Samvittighed. Men vi vil betone, at Samvittigheden ikke ændrer noget ved den apostoliske Rækkefølges objektive, faktiske Stilling i den katholske Kirke. Har Løsningen af en matematisk Opgave bestaaet Prøven, fremviser Klenodiet de sikre Kendetegn paa Ægthed, saa bliver Løsningen ikke urigtig og Klenodiet ikke uægte, fordi en eller anden endnu tvivler eller nægter at anerkende Ægtheden.

Det skal indrømmes, at Strange har holdt sig en Udvej aaben, endskønt han mener at kunne fastslaa, at hverken den katholske Kirke eller nogen af de protestantiske Kirker er Jesu Christi Kirke. Er denne Udvej farbar?

»Det lyder forfærdeligt, det lyder sværmerisk og sektersk, men det faar være — den protestantiske Kirke har kun ét eneste Haab. Og det er: nye Apostle . . . nye Sendebud fra Gud« (20 f.).

Paa denne Maade skal den apostoliske Rækkefølges Kendetegn reddes. Men hvad vil de nye Apostle gøre med »den protestantiske Kirke«, naar denne ikke er Jesu Christi Kirke? Saa bliver der vel ikke andet for dem end at stifte en ny Kirke?

Hvorledes søger Strange at skubbe den katholske Kirkes apostoliske Rækkefølge, som er ham en Sten paa Vejen, bort? Til Herrens Ord: »Som min Fader har udsendt mig, saaledes udsender jeg jer«, bemærker han: »Hvordan det skulde gaa efter Apostlenes Død, derom synes der ikke at være Tanke eller Tale« (19). Lad os engang sammenholde disse Ord med Befalingen: »Lærer alle Folk«. Hvordan skulde det være muligt for Apostlene personligt at naa frem til alle Folk? For slet ikke at tale om at forkynde dem Christi Lære, meddele dem Naademidlerne og oprette Guds Rige iblandt dem? At Befalingen udstedes til dem som Bærere af et Embede, som skal føres videre af andre, følger alene af Sagens Natur. Dette understreges ved Frelserens Trøstens Ord: »Se, jeg vil være med eder alle Dage indtil Verdens Ende.« Dette Ord udelukker ogsaa den Antagelse, at Jesu Christi Kirke kunde forsvinde Aarhundreder igennem og saa indstiftes igen af »nye Apostle«.

Strange tror at træde i Brechen for Herrens Ære, naar han til Apostlens Ord: »Kom til ham, den levende Sten, som vel er forkastet af Mennesker, men udvalgt og dyrebar for Gud«, føjer den Bemærkning:

. »Hvad er det andet end at forkaste, naar man siger, at den Sten alene kan ikke bære? Den katholske Kirke har

sagt det, at Evangeliet i sig selv er utilstrækkeligt. Kirken maa udfylde det. Vi Protestanter er blevet oprørte derover — for derefter at gaa hen og sige det samme, ikke i Teori, men i Praksis, men vi ved, det er det afgørende.«

Hvem siger, at »denne Sten alene kan ikke bære?« Gudmennesket kunde — selv uden Evangeliet — opfylde hvert enkelt Menneske Jorden over med sit Lys og sin Kraft, og saaledes gøre dem egnede til at naa det overnaturlige Maal. Men Evangeliet siger os, at han hertil vil benytte Mennesker som Redskab, som ved hans Kraft skulde gennemføre hans Vilje. Stenen vil ikke bære alene. Den vil udstyre andre Sten med sin Bærekraft: »Saaledes som Faderen kar sendt mig, saaledes sender jeg Eder«. »Du er Petrus, Klippen. .«. »Vogt mine Lam, vogt mine Faar.« »Styrk dine Brødre.« Naar Kirken er corpus Christi mysticum, (Christi mystiske Legeme) er det saa noget Under, naar Haanden ud fra Hovedets Kraft virker gudmenneskelige forløsende Gerninger? Ud fra denne Opfattelse synes det ogsaa ganske naturligt, at Kirken stadig fornyer sig, og saaledes fører Funktionerne: Læreembedet, Præstembedet og Hyrdeembedet videre, naar enkelte Bærere drager bort herfra for at indgaa i den lidende eller triumferende Kirke?

Her staar vi atter foran Kendetegnet: den apostolske Rækkefølge, som har saa stor Betydning for Strange. Derfor bør man ikke affærdige ham med den ringeagtende Bemærkning: »Ung Præst faar Konfessions-Skrupler«. Ogsaa en Martensen og en Søren Kierkegaard har følt Problemets Tyngde. Maaske kommer vi senere tilbage hertil. Sagen er alvorlig, og den Sjæl, som med hele sin Glød søger og kæmper, maa tages alvorligt. A. P.

Maleren Mogens Kai Nørregaard.

»Nordisk Ugeblad« har bedt Hr. M. K. Nørregaard, som lever i Rom, om Oplysninger om hans Liv og Kunst, en Anmodning, som Hr. Nørregaard efterkom ved at sende os nedenstaaende fine og interessante Skildring, som vi hermed vil takke Kunstneren for.

Jeg er født 1898 paa Frederiksberg — Søn af afdøde Sporvejsdirektør Kai Nørregaard og Hustru Anna Rosengreen. Allerede da jeg var ganske lille, tog min Fader mig med paa Museerne om Søndagen og forklarede mig alt — ogsaa det, der tilsyneladende laa over et Barns Horizont. I hans Bibliothek fandtes herlige Bøger om Kunst og hele

Mapper fulde af Fotografier fra al Verdens Museer og Samlinger. Saaledes lagdes alt tilrette for min naturlige Hang til Kunsten, og jeg har aldrig været i Tvivl om, hvad jeg vilde være. Da jeg var 14 Aar gammel, tog min Fader mig med til en Rejse til Norditalien, og en lysende Erindring skabtes for de mange mørke Aar, der forestod — nemlig Skole- og Gymnasieaarene. Tidsspildet fortsattes paa Kunstakademiet, hvor jeg kom ind i 1916 efter samme Aar at have taget nysproglig Studentereksamen fra Metropolitanskolen. —

Paa Akademiet ledede en dygtig Lærer (Maleren Rostrup-Bøyesen) mig i en gal Retning — som det ikke lykkedes mig at blive klar over og befri mig fra, før jeg drog mig helt tilbage fra al ydre Paa-virkning og i Ensomheden naaede frem til naturligt at give Udtryk for min naturlige Følelse. Men da var mange Aar gaaet, og jeg erkendte, at min inderste Følelse var katholsk. Saaledes hænger mit kunstneriske Gennembrud (om ikke dette Ord er for stort)

og min Overgang til Katholicismen uløseligt sammen. —

Ved Tilbageblik ligger Linjen saare klar. Efter Akademi-aarene hjemme, hvorunder jeg regelmæssigt udstillede paa Charlottenborg — efter i 1920 at have forsynet — som indkaldt Besætningsmand — Sønderborg By med sine Æresporte til Genforeningen — og efter et Par Aars selvstændigt Arbejde uden for Akademiet — drog jeg i Sommeren 1922 til Paris.

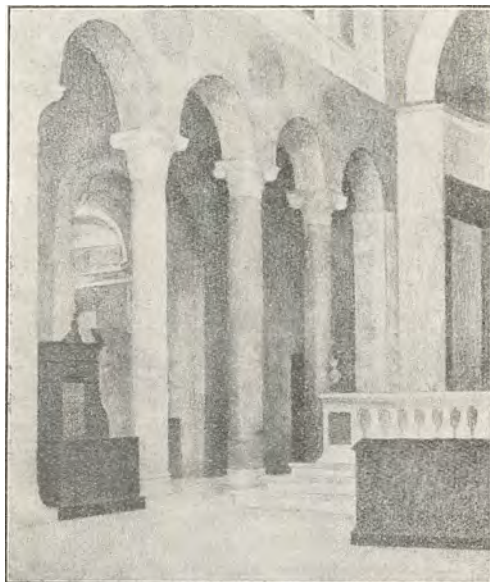
Her viste Guds Styrelse sig. Jeg kom næsten øjeblikkelig i Kontakt med det katholske Paris — det hellige Paris. Yderliggaaende atheistisk opdraget og yderligt lammet ved denne Opdragelse — begyndte jeg at føle Hæmningerne for mit sande Jeg's Liv falde — én efter én — langsomt, men befriende. — Jeg skyldte i Forvejen Frank-

Mogens Kai Nørregaard.

rig hele min kulturelle Indstilling, derfor kunde ogsaa kun fransk Tanke bane mig Vej indefter — og opefter. Pascal var den store Murvædder. Levende Mennesker de lysende Forbilleder. Jeg var kommet i nært Venskabsforhold til en katolsk Maler og til katolske Familier. —

Men det overvældende Lys, der kastedes indefter over Sjælen og udefter over Kunsten, nødte mig til fuldkommen

Sideskib i en romersk Kirke.
Pastel af M. K. Nørregaard.

Isolering — til fuldkommen Lytten. Jeg tog da mit Livs afgørende Skridt og drog til Parma, hvor denne Isolering var ikke blot mulig, men tvungen, og omkring den, hvis Kunst helt har henrevet mig fra tidligste Færd: Correggio. Mit første katolske Billede blev en Kopi af Nedtagelsen af Korset i Galleriet i Parma.

Igen skete noget mærkeligt. En smuk ældre Dame stod en Dag og betragtede mit Arbejde — hun præsenterede sig og endte med at købe

Billedet. Hun var Efterkommer af den, der i sin Tid havde bestilt Billedet hos Correggio, og bar samme Navn: del Bono.

Et Skridt videre i Befrielsen — i den kunstneriske og den aandelige — naaede jeg med mine Arbejder efter de gamle romanske Relieffer paa det herlige Baptisterium. Et af dem forestillede Barmhjertighedsgerningerne — Tiggeren, der kommer til Herren. Jeg følte, jeg var Tiggeren. Disse Arbejder (Pasteller) sendtes hjem og blev erhvervet af Dr. Alfred Bramsen — en større Opmuntring kunde jeg umulig faa. —

Endelig følte jeg, at Tiden var moden, og med Bistand af en anden nær Ven, Gud havde sendt mig — Kannik ved Domkirken i Parma — optoges jeg paa den hellige Andreas' Dag 1925 i den katolske Kirke.

Aaret efter arbejdede jeg for Skolen for kristen Kunst i

Milano og udførte nogle Korsvejsstationer i fritstaaende Altre langs en Vej for en lille By nær Como-Søen. Kort forinden havde jeg udført den trefløjede Altertavle paa forgyldt Træ, som nu findes i Rosenkranskirkens venstre Sideskib. —

Men jeg længtes tilbage til Pastellen og dens intimere Virkning. I Roms Kirker fandt jeg en Verden af Motiver — en Skat, som ingen havde tænkt paa at løfte. Her arbejder jeg nu, dog ikke blot i Kirkerne, men ogsaa udenfor.

Forsynet har stadig holdt mig oppe, ogsaa naar det saa værst ud gennem Sygdom og Nød — maatte jeg til Gengæld aldrig glemme det Ansvar, det paalægger ved at give mig Lov til at leve i Rom. —

Ugebladet har bedt mig om nogle Udtalelser angaaende »den sande, ægte katholske Kirkekunst«. —

Vi saa henede i Rom en kæmpestor Udstilling af international katholsk Kunst. Det var uhyggeligt, hvad der forevistes af Vanskabninger og Forvridninger — men rundt om fandtes ogsaa stille Arbejder, der var optagne mere af Gud end af sig selv.

Den Tanke slog mig, at om Skovgaard havde været til Stede — blot i Gengivelse — vilde Udstillingen have været pulveriseret. Lad os derfor gaa ud fra den Erkendelse, at vi har vor Tids største religiøse Kunst inden for vort Lands Grænser. Men lad os passe paa med Skovgaard — for det første er han ikke Katholik — for det andet er det næsten altid de store Kunstneres kedelige Sider — deres Manér — som føres videre. Desværre ser jeg ikke, at det er det katholske hos Skovgaard, som vore katholske Kunstnere fører videre. Ved det katholske forstaar jeg det eksplosive hos ham — Lyset og Bevægelsen. Det er det lidt graa dagligdagse, vi har fat paa — det vadmelsklædte — det mindst festlige hos ham. —

Derfor beder jeg om een Ting: lad os faa Fest! — Og først og fremmest! lad os faa Lys!

Se Skovgaards Himmelfart i Viborg! Se hans Opstandelse! Se de udvalgte, der føres op fra Dødsriget — se hans Englekuppel! —

Det er Skovgaard paa hans Højdepunkt, vi skal have fat i, og som skal føre os videre. Det er det katholske hos ham — det er det overjordiske, overvældende — det, jeg kaldte det eksplosive — som vi trænger saa grænseløst til at komme i Kontakt med gennem vore Kirkevægge. Vejen maa være den at genindføre Lyset som en Hovedfaktor i de religiøse Kompositioner, saaledes som det er det i de nævnte skovgaardske Størværker.

Den spanske Revoltes Sammenbrud.

Den parlamentariske Situation.

Det store Oprør i Spanien, som Profeter har forudsagt og Politikere forberedt sig paa siden Republikens Oprettelse i 1931, er endelig kommet. Mandag den 8. Oktober demissionerede Señor Sampers Ministerium, som var blevet meget forbeholdent støttet af det katholske Parti ledet af Gil Robles og af Accion Popular, efter fem Maaneders Virksomhed. I Debatten, som førte til Regeringens Fald, klargjorde Gil Robles, at hans Parti paa 115 Deputerede -- den største Enkeltgruppe i Cortes -- ønskede Dannelsen af et Ministerium, som talte Medlemmer af Højre kendt som C.E.D.A. (Confederacion Española de Derechas Autonomas.) Den katholske Partifører gjorde opmærksom paa, at hans Parti atter og atter havde støttet Regeringen; men en Situation som den, der havde raadet siden Aabningen af de nuværende Cortes, kunde ikke vedvare i det uendelige. Det spanske Folks Ønske, saadan som det kom tilsyne ved det sidste Valg, vilde blive bedraget, dersom det skete. Hans Parti var rede til at gøre sin Pligt. En Flertalsregering skulde dannes, og hvis denne ikke kunde styre, skulde der afholdes Valg, saa Folkets Vilje kunde finde Udtryk. Señor Samper anklagede i sit Svar Gil Robles for at have undergravet Ministeriets Prestige ved gentagne Henvisninger til en sig nærmende Krise, og han forsikrede, at hans Kabinet ikke havde til Hensigt at monopolisere Magten. Ved Afgørelsen fandt Premierministeren, at der ikke levnedes ham andet Valg end at overrække Ministeriets samlede Afskedsbegæring, hvilken Señor Alcala Zamora, Republikens Præsident, modtog. Derefter forsøgte Señor Lerroux, den radikale Fører, at regere med et Ministerium, som baade Højre og Venstre kunde bifalde. Han viste sin Frygt for Venstre ved at give dem otte Portefeuller og kun tre til Katholikkerne. Men Haabet om, at Spanien endelig skulde faa en varig Regering, blev hurtigt skuffet ved Udbruddet af den dybtgribende Revolte, ved hvilken Socialister, Syndikalister, Kommuner og Anarkister aabenlyst søgte at tilrive sig Regeringsmagten og gennemtvinge Proletariatets Diktatur som en Protest mod de katholske Repræsentanter i Ministeriet, ganske uanset det sidste Valgs demokratiske Fakta. Trods de med Hensyn til Verdensanskuelse forskellige Grupper frembød den spanske Regering nu et Program, som stod i stærk Modstrid til kommunistiske og socialistiske Theorier og Metoder og i alt Fald havde Flertallet i Cortes.

Oprørets Forberedelse.

Det er aabenbart, at de har forberedt sig godt og planlagt det nøje. Først har Socialister, Kommuniste, Syndikaliſter og Anarkister dannet en Fællesfront: Arbejderforbundet. En ſaadan Forening havde længe været umulig, dels fordi Kommuniſter og Anarkister holdt ſtejlt faſt ved deres Doktriner, dels paa Grund af de bitre Minder, man havde fra Socialiſternes Magtperiode. Iøvrigt gik deres Beſtræbelſer ud paa at ſvække Regeringen paa enhver Maade, ellers kan man daarligt forklare ſig, hvorfor deres Preſſe ſtøttede Uafhængighedsbevægelsen blandt de helt igennem katholske og katholsk ledede Baſker.

Tiden før Oprøret var præget af en Opruſtning indenfor diſſe Parti'er af hidtil ukendte Dimensioner. Store var de Kvanta af Krigsmateriale, man fandt, og hvem kender Omfanget af det, man ikke opſporede? Fra Damperen »Turqueſa« fandt man fire Tons Patroner, ſom var ſmuglet i Land til Socialiſter; hvor Reſten af de atten Tons, der var om Bord, er blevet af, ved man ikke. Denne Ladning var beſtilt allerede 1932, formelt til Æthiopien — det var ogsaa derhen, Homer ſendte Guderne, naar han ønskede dem lidt af Vejen. Rundt omkring fandt man ſtore Lagre af Bombe, Sprængſtoffer og Haandvaaben af alle Arter, panſerbrydende Geværer, Flammekaſtere, i det hele taget alt, hvad amerikaniſke Gangſter er udruſtede med, hoſ hvem Oprørerne ſynes at have ſtuderet Kunſten. (Diſſe Krigsforberedelſer maa have været koſtbare; det er rart at ſe, at ſelv ſpanſke Proletarer dog har Raad til noget). Ifølge Optegnelſer, man fandt, ſkulde Revolutionen bryde ud ved højlyſ Dag: De fra Revolutionſudvalget udgaaede Befalinger anordner, at de offentlige Bygninger, ſom vankeelig kunde indtages, ſaſom Krigs- og Trafikminiſterierne, Politidirektionen o. ſ. v., ſkulde ſprænges i Luften, ſamtlige unifornerede Perſoner i Kaſerner o. l. ſkulde myrdes, ligesom ogsaa Miniſtrene. Paa Revolutionſdagens Aften ſkulde de arreſterede dømmes af en Revolutionſdomſtol og henrettes. Talrige andre Bygninger ſkulde ſprænges i Luften eller ſtikkes i Brand.

Vandalernes Hærgen.

Somme vil maaske ſige, at den Hund, ſom gør, bider ikke; men Begivenhederne har dog tydelig viſt, at hvis der ikke blev bidt, ſom der blev gøet til, var det ikke Viljen, ſom manglede. Da det er almindeligt at ſkildre den fjendtlige Hærs Skændſelſgerninger, og Marxister ikke tager i Betænkning at kalde ſelv Dollfuſſ for en Blodhund, og i Betragtning af den Sympathi, en Del af Preſſen viſer diſſe Oprøbere i Modſætning til de formørkede Katholiker, er der

ingen Grund for os til at være mere sarte og hensynsfulde. De sparsomt flydende Kilder melder blandt andet:

I Barruelo sprængte Rebellerne Civilgardens Kvarter i Luften og dræbte saaledes Civilgardisterne med samt deres Familier. Samme Sted sprængte de et Vajsenhus i Luften og dræbte 7 Nonner og adskillige Børn.

I Asturien sprængte de et Automobil med 52 Soldater i Luften, hvorved alle dræbtes.

I Navas myrdede de en Præst ved at overhælde ham med Petroleum og stikke Ild til. En lignende Forlystelse var i Kurs paa Neros Tid, og undertiden anvendes den af amerikanske Forbrydere. Petroleum er saa billigt. I San Vincente de Castillet undslap en anden Præst med Nød og næppe samme Skæbne; de skuffede Fremskridtsmennesker trøstede sig med at afbrænde Kirken. Man anklager ofte Kirken for i Fanatisme at have ødelagt store kulturelle Værdier; man bedes bemærke, at enhver »Frihedsbevægelse« har Ødelæggelsen af uvurderlige Kunstværker og Bibliotheker i Kirkens Eje paa Samvittigheden. Denne Gang Trinitatiskirken ved Sevilla. Kan man i denne Kamp mod Kirken se andet end et Udslag af den plebejiske Aands onde Instinkt? Hvad der ellers er brændt af Kirker er umaadeligt, hele Egne er raserede. »Nu var det blit saa rart og stillt, sa trollet, det hadde ryddet landet!«

Gil Robles' Bedømmelse.

Det er underligt, at nogen i et Land som Danmark, der kæmper for Bevarelsen af Parlamentarismen, og netop de Partier, der ivrigst antager sig denne, kan tage Parti mod Gil Robles. Marxisternes Voldsgerninger skulde gennemtvinge det Kræv, at kun Venstre skal have Del i Republikkens Styrelse. Og dette lige overfor den Kendsgerning, at Gil Robles' Parti er den største Gruppe i Cortes. Og hvorledes har han vundet denne Stilling? Ved fuldt loyal parlamentarisk Agitation, uden den mindste Anvendelse af Vold; loyal imod en absolut fjendtlig Regering. Den katolske Agitation har vi forhen klart beskrevet (N. U. Nr. 18). Og trods sin stærke Stilling nøjes Gil Robles med en forholdsvis svag Repræsentation i Ministeriet; der er ikke Tale om noget katolsk Ministerium — han selv holdt sig tilbage — men man synes ikke at unde et katolsk Parti nogen Indflydelse overhovedet. Endvidere maa man tage i Betragtning, at Republikken hidtil bogstavelig intet har udrettet og udelukkende levet paa Kredit. Publikum anbringer Penge i Statspapirer, ikke af Tillid til Staten, men af Mistillid til alle industrielle og kommercielle Foretagender, som absolut ingen Sikkerhed byder. Resultatet er fuldkommen Lammelse af det økonomiske Liv. Det er lykkedes

den socialistiske Kommunalbestyrelse i Madrid at formøble 750 Mill. Pesetas i Løbet af fire Aar (Heil Hedebo!!), uden at Byen er et Spor forbedret; tværtimod er den i alle Henseender saa forsømt som nogensinde. Det samme Billede frembyder de fleste spanske Kommuner, særlig Barcelona.

Kun endnu et Ord. Man beskylder Gil Robles for at være ledet af en monarkistisk Reaktion. Det passer ikke. At drøfte Styreformer nu erklærer han for forbryderisk Vanvid. For Katholikerne og deres Fører kommer det ikke an paa Statsformen, men paa Befæstigelsen af den statslige Autoritet og Kristendommens Gyldighed i det katholske Spanien. Gil Robles staar i denne Kamp som Forsvarer af Parlamentarismen og de Rettigheder, denne skænker det katholske Flertal, han vil ifølge sine egne Ord »gennemføre den sande, kristelige og sociale Revolution, idet vi allerførst genopretter og bevarer Ordenen«. *P. R.*

Fra Kirkekampen i Tyskland.

Nogle Kendsgerninger.

En fuldblods Nazist vil under alle Omstændigheder benægte nogen som helst Mulighed af Kirkefølgelse i Tyskland; med blaaøjet Vrede vil han hævde, at Nazismen værner om Kristendommen, og at Kirkerne ligefrem maa takke Hagekorset for dettes Sejr over den truende Kommunisme. Med Religion, siges der, har Nationalsocialismen overhovedet intet at gøre, Hitler vil ikke være Religionsstifter, men politisk Fører, som enhver kan se af »Mein Kampf«.

Overfor den Slags Tanker staar nu Hitlers egen Indrømmelse paa den sidste Partidag i Nürnberg, at Nazismen er mere end en politisk Retning, er en Verdensanskuelse, som vil paavirke samtlige Kulturomraader, altsaa noget, som er forbeholdt Religionen og især den Tro, hvis Hovedbud er: Du skal elske Herren din Gud af dit ganske Hjerte! Titlen paa Filmen over Partidagen hedder ikke uden Grund: »Troens Sejr«, hvorved selvfølgelig ikke menes den kristne Tro, der jo ikke engang blev bekendt ved en officiel Gudstjeneste, men snarere den Blods- og Racetro, som med stadig større Voldsomhed paanødes det tyske Folk.

Man har ikke uden Grund talt om, at Kristendommen igen maa skjule sig i Katakomber. Af taktiske Grunde lader man det ganske vist først gaa ud over Protestanterne; her nogle Eksempler: Den afsatte Sognepræst i Berlin-Neukölln holder Gudstjeneste i en Kælder. Sognepræsten af Spandau

i et Havelokale under aaben Himmel. De evangeliske Ungdomshjem har man givet til Hitlerungdommen, og ogsaa en Del katholske. I Sachsen er $\frac{1}{3}$ af alle Sognekald ubesatte, fordi de troende Protestanter ikke vil bøje sig for Rigsbiskoppens Diktatur. Siden de Tyske Kristnes Kamp om Magten begyndte, er mindst 800 protestantiske Præster blevet afsatte. Da de Tyske Kristne benægtede dette Tal, paavistes der i »Junge Kirche« hvert eneste Tilfælde med Aktstykker, ja det blev klarlagt, at der var langt flere, henved 1000! Den forhenværende Superintendent Dibelius kunde i et aabent Brev sige: »Dette Partisystem, som kalder sig Kirke, er efter vor i Bibelen forankrede Overbevisning ingen evangelisk Kirke. Her finder vi ikke den levende Christus, som vi tilhører. Her regerer menneskelig Magtvilje, men ikke Guds Ord.« — Mod den katholske Kirke har Aktionen som sagt indtil nu været mere skjult og forsigtig, vistnok af Hensyn til Saarafstemningen, men den er iøvrigt haard nok: Den katholske Presse maa tie stille, Biskoppernes Hyrdebrev forbydes, katholske Ungdomsforeninger chikanneres paa enhver Maade, og Tusinder af vore bedste har man berøvet al Eksistensmulighed og Stilling, rent bortset fra de katholske Martyrer, hvis Blod flød den 30. Juni, en Gerlich, Klausener, Probst etc.

Naar Grundvoldene rystes.

Er Freden mellem Kirken og Nazismen overhovedet mulig? Nazisme er jo ikke andet end den totale Nationalisme, den raceprægede Egoisme i højeste Potens. Det er ikke Guds Vilje og de store aabenbarede Sandheder, men den nationale Alen, som alle Ting skal maales med. I sin store Tale, den 22. Februar 1934, om »Kampen for Verdensanskuelsen« sagde Alfred Rosenberg bl. a.:

»Al Kamp om de nævnte Højesteværdier (Religion, Konfession, Dynasti, Republik, Klasse) kommer i vor Slægts Sjæl først i anden eller tredie Række. Den Højesteværdi, hvorom der i Dag kæmpes, og som udgør den nationalsocialistiske Bevægelses hemmelighedsfulde Kraft, er den nationale Ære«...

De færreste er sig bevidst, hvor fuldstændig en Omvæltning Nazismen tilsigter i Aandens Verden. Nogle Citater kan maaske forklare det!

En objektiv Sandhed gives overhovedet ikke mere efter det nazistiske System, alt maa bedømmes udfra Nation og Race. Kultusminister Schemm erklærede i den tyske pædagogiske Radiotime den 29.-5.-34:

»Nationalsocialisterne erklærer lige rent ud: I de tyske Skoler, som, hvad enten det er Universiteter, højere Skoler, Mellemskoler eller Folkeskoler, altid kun maa være Folkets Skoler, vil vi være meget subjektive i tysk Aand. For os er alt, hvad der ikke gavner det tyske Folk, falsk og meningsløst, om det saa ogsaa tusinde Gange objektivt er videnskabeligt rigtigt.«

Ret og Retfærdighed i kristen Forstand er ogsaa forældede Begreber. Rigsminister Frick sagde paa den tyske Juristdag i Leipzig den 30.-9.-34:

»Naar Englænderen i en sund politisk Aand har indprentet Sætningen: „Ret eller Uret, mit Fædreland,“ saa gaar vi Nationalsocialister videre og siger: „Ret er, hvad der gavner det tyske Folk, og Uret er, hvad der skader det tyske Folk.“«

Der forkyndes en helt ny Opfattelse af hele Moralen. Overpræsident Kube udtalte om »Nationalsocialistisk Statsopfattelse« den 8.-12.-33:

»Der findes kun een Tradition, Folkets Livslov. Nationalsocialismen vil altid tilpasse sig og forblive elastisk overfor Nationens Livslov. Vi presser ikke vor Livslov ind i stive Former, vi er en Bevægelse. Moralsk er det, der holder et Folk i Live.«

Sværmeriets Kendetegn.

Hæresier har i Reglen ikke levet paa klare, logiske Tanker, men desto mere paa sværmerisk Sindelag, blind Begejstring og Følelsesrus. Om et af de farligste Kætteri i Oldtiden, Arianismen, ved vi, at dets Stifter blev anset for en streng og asketisk Natur, som duperede Folk ved sin ydre Optræden. Vranglæren udbredtes med Hymner og Salmer, og især Kvinder kappedes om at forsvare den nye Messias. En sand Lidenskab og Psychose havde grebet endog ganske jævne Mænd: »Du spørger Bageren efter Brødprisen«, siger Gregor af Nyssa, »og han svarer: Faderen er større end Sønnen, og Sønnen staar under Faderen. Du spørger, om Badet er tilberedt, og man svarer: Sønnen er skabt af Intet.«

»I Essen ved Ruhr bor en ung Pige, 24 Aar gammel, som har et stort Billede af Gøring hængende over sin Seng. Dette Billede er den eneste Pryd i det meget spartansk udstyrede Værelse. I Forbigaaende skal blot nævnes, at den unge Dame er dønet og af god-katholsk Familie. Før hun gaar til Ro om Aftenen, bøjer hun sig endnu engang for sit »Helgebillede« og sover derefter inderlig lykkelig ind. Der

findes ikke faa af den Slags Kvinder, som ærer enten et Billede af Adolf Hitler eller en anden førende National-socialist, alt efter deres Smag, som en Slags Helgenbillede.

En Rektor fortæller, at de Elever i øverste Gymnasieklasse, som helt har givet sig hen til Nationalismen, ikke har den mindste Forstaaelse for Tanker — lige meget af hvilken Art — som ikke er nationalsocialistiske. Andre Tanker er for disse Elever simpelt hen en lukket Bog, hvad der gør enhver Indflydelse baade fra Lærernes og Opdragernes Side umulig, en Erfaring, som bekræftes gennem mange lignende Eksempler. Hvad bryder en Nazist sig om det Billede af de gamle Germaner, som Historien viser? Han har sit eget, det maa ingen røre ved. I Almindelighed indlader ægte Nationalsocialister sig ikke paa Forklaringer. Forstaaer man dem ikke, naa ja, saa forstaaer man dem ikke, og de beklager sig eller beklager dem, der ikke vil forstaa, eller de siger lige rent ud: Vi er irrationelle, vi tror ikke paa Fornuften. Vi kender andre, helt nye, Kræfter i Mennesket, som først nu er brudt ud. Vi følger Føreren, fordi han er Fører. Vi tilhører ham med Liv og Sjæl. — Paa Kirkegaarden i det »hellige Köln« ser man Gravstene, hvorpaa der staar indgraveret: »Her hviler ... o. s. v. Saa følger den bemærkelsesværdige Sætning, som ikke behøver yderligere Kommentarer: »Han døde i den faste Tro paa det Tredje Rige!« (Der deutsche Weg.)

Og Hitlers »positive Kristendom« ?

Ikke een, men mange Gange har det tredje Riges Fører udtalt, at Staten baade anerkendte og støttede de to Konfessioner; Nazismen var for en »positiv Kristendom«. Har vi Lov til at forstaa derved den Tro, som er nedlagt i den apostoliske Trosbekendelse? Der foreligger ikke en eneste Bekendelse fra Hitlers Side, som kalder Kristus for Guds eenbaarne Søn og Verdens Forløser! Rigskansleren holdt forleden en stor Tale om kulturelle Problemer og glemte ikke at bekende sig til Blod og Jord, men Kristendommen fandt ingen Plads i hans Betragtninger.

Kultusminister i Baden, Dr. Wacker i Offenburg, forklarede den 17.-3.-34:

»Gud Herren har anbragt os i dette Livsrum, for at vi skal kæmpe i det. Vi skal bekende os til Tyskland og for Tyskland. Over alt staar Tyskland, og i 2. Linie kommer Konfessionen. Saaledes har Adolf Hitler dømt, da han under en Diskussion blev spurgt om, hvad han holdt for størst: Konfessionen eller Fædrelandet. Der erklærer han, at paa det Punkt kunde Mennesket overhovedet ikke træffe nogen Afgørelse, det har Gud allerede for længst afgjort, da han først var født tysk og saa døbt katolsk.«

Det samme kan siges om de andre kendte Navne og Førere, der i øvrigt ikke maa kritiseres i selve Tyskland. Rigsminister Rust taler om Førernes Uddannelse, Kristendommen spiller ved den ingen Rolle. Baldur v. Schirach samler Hitlerjungen og Hitlermädchen til Kæmpemøder, hvor der ikke falder et Ord, i alt Fald ikke et venligt, om Kristendommen. De nazistiske Kvindeorganisationer beken- der sig maaske til Hitler, uden at man hører noget om deres Troskab mod Kristus.

Derimod er det en Kendsgerning, at Hitler trods al Kærlighed til den »positive Kristendom« har betroet A. Rosenberg, en udpræget Nyhedning, som baade Katholiker og troende Protestanter maa afvise, de vigtigste Poster. Han skal vaage over Partiets — og Parti er her det samme som Stat — aandelige og verdensanskuelige Opdragelse og Skoling, alle ensrettede Forbund er ham undergIVEN i den Henseende; han gennemfører Aktionen: »Kraft durch Freude«. Han er Hovedredaktør for »Völkischer Beobachter«.

Biskoppen af Münster, Grev Cl. August v. Galen, meddelte i en Tale i Recklinghausen, at Hitler d. 27. Juni i en Audiens lovede Biskopperne ved en udtrykkelig Ordre at ville sætte en Stopper for hele den nyhedenske Agitation; indtil nu har Biskopperne ventet forgæves paa dette Løftes Indfrielse. Mon det i det hele taget er Meningen at indfri det? Den kommende Vinter vil vist give Svar.

En Tilskuer.

NYE BØGER.

Illustreret dansk Litteraturhistorie ved Carl S. Petersen og Vilhelm Andersen. (39.—44. Hæfte. G. B. N. F. København 1932—34.)

Det har været ganske ejendommeligt for undertegnede Anmelder at slaa op i Ugebladets Aargang 1916 og se efter, hvad han selv skrev der, da første Hæfte af den store Litteraturhistorie udsendtes. »Der vil komme 10 Hæfter à 1 Kr. 50 Øre«, lyder det i Overensstemmelse med Forlagets Subskriptionsindbydelse, men der kom 44 Hæfter; det sidste nu i September Maaned 1934, 18 Aar efter at Værket var paabegyndt. Forskellige Aarsager har været medvirkende til Forsinkelsen; men det er nu overflødigt at gaa i Detailler desangaaende — Forlaget har sikkert været meget ked deraf.

Første Del, der gaar til 1700, indeholder blandt andet den store Gennemgang af dansk Videnskabs Opblomstring i det 16. og 17. Aarhundrede. Afsnittene om Tycho Brahe og Steno læses som smaa Romaner om ejendommelige og

store Personligheder. Anden Del behandler det 18. Aarhundredes Litteratur, grupperet om de tre store Navne: Holberg, Ewald og Baggesen. Det er forfriskende Læsning. Tredje og fjerde Bind, der tilsammen udgør næsten Halvdelen af hele Litteraturhistorien, indeholder Vilhelm Andersens fuldstændige Fortolkning af det 19. Aarhundredes Bøger, baade Skønlitteraturen og Videnskaben. Alle Bindene er forsynet med et stort og morsomt Billedmateriale.

Første Bind, for største Delen Carl S. Petersens Arbejde, som kan købes særskilt, er af særlig Interesse for Katholiker, for aldrig før har nogen dansk Litteraturhistoriker skrevet saa fordomsfrit, sagligt og anerkendende om Middelalderens Litteratur. Hvis man sammenligner den Maade, hvorpaa tidligere Historikere som Helweg og Holger Rørdam skrev om Middelalderens Theologer og Munke og disses Skrifter med det loyale, tolerante Blik, Carl S. Petersen ser paa dem med, maa man absolut glædes derover; her bedømmes den gamle Litteratur kun efter dens poetiske og sproglige Værd, ikke efter Forfatternes kirkelige Standpunkt.

Desuden har det første Bind for almindelige Læsere en stor Fordel: her fortælles Forfatternes Levned, Indholdet af deres Værker gengives, og en litterær Vurdering foretages. I de øvrige tre Bind synes det nærmest at være forudsat, at Digternes Liv og Værker i Forvejen er kendt af Læserne, saa det er overflødigt at fortælle noget videre herom; saa meget mere skrives, berettes, ja causeres der om, hvorfor Digterne skrev, som de gjorde, hvilke Begivenheder i deres Liv, der har skabt Personer og Situationer i deres Værker, hvilke Aandsstrømninger i Ind- og Udland baade i Fortid og Nutid de har været paavirket af, hvilket alt sammen for en stor Del gaar hen over Hovederne paa mange dannede Læsere, for slet ikke at tale om det store, jævne læsende Publikum. Det er ikke Umagen værd at give ret mange Eksempler paa, hvor uforstaaelig Stilen tit kan være — der kunde findes Hundreder — men et Par Stykker kan dog give et Begreb om, hvori Vanskeligheden bestaar. Om Christian Winthers »Hjortens Flugt« hedder det f. Eks. (III, 371): »Den er i sin Form en Videreførelse af Træsnittene og forholder sig dertil som den samlede figurrige Komposition til Skitsebladens Par og Grupper«, og den aandelige Habitus af Tiden omkring 1850 skildres saaledes (IV, 815): »I Aarhundredets Midte ligger tilsyneladende et naturløst Bælte: den hegelske Panlogisme (Tanke-Fanatisme); derunder falder baade Aktionen for Hegel hos Heiberg og Martensen og Reaktionen mod Hegel for Søren Kierkegaard. Men hos Kierkegaard fik Intelligensen Instinktets Pathos, og paa begge Sider af Heden er grønne Græsgange: paa den ene Side den romantiske Idealisme, hvorefter ogsaa Na-

turen er Aand, paa den anden den naturalistiske Realisme, hvorefter ogsaa Aanden er Natur.« — — Saadan er Stilen og Sproget mange Gange — mon 1⁰/₁₀ af Danmarks Befolkning kan forstaa saadan Tale?

I de sidste seks Hæfter, hvormed andet Bind, det atende Aarhundredes Litteraturhistorie, afsluttes, fortælles meget udførligt om Jens Baggesen og hans Samtid. Tidens politiske, aandelige, kirkelige Liv passerer glimrende Revy for ens Øjne, men der stilles stadig store Krav til ens Viden og Kundskaber, om man skal have noget rigtigt Udbytte deraf.

Og saa falder da Tæppet efter 18 Aars Opførelse af den danske Litteraturs Historie! *Niels Hansen, cand. mag.*

FRA DEN VIDE VERDEN.

Gudløshed er en Ægteskabshindring.

Den pavelige Kommission for autentisk Fortolkning af Codex juris canonici har truffet en for Medlemmer af den saakaldte Gudløshedsorganisation meget vigtig Afgørelse angaaende disse Medlemmers kirkeretslige Stilling. Kommissionen skulde træffe Afgørelse i Spørgsmaalet, »om Personer, som tilhører eller tilhørte de atheistiske Organisationer, med Hensyn til deres retslige Behandling, ogsaa hvad Præstevielsens og Ægteskabets Sakramenter angaar, i Følge Codex juris canonici, skal sidestilles med dem, der tilhører eller tilhørte en ikke-katholsk Sekt«. Dette Spørgsmaal blev besvaret bekræftende. Denne Afgørelse har til Følge, at Katholiker, som er blevet Medlemmer af Gudløshedsorganisationer, for Fremtiden kirkeretslig set vil være at behandle paa samme Maade som Medlemmer af hæretiske eller skismatiske Organisationer. Med Henblik paa Ægteskabet vil dette sige, at det er forbudt Katholiker at indgaa Ægteskab med Medlemmer af en Gudløshedsorganisation, og Dispens for denne Ægteskabshindring kan kun opnaas under samme Forudsætninger som ved blandede Ægteskaber. Denne Afgørelse betyder, at Kirken ikke længere betragter Gudløsheden som en individuel Indstilling, men som en organiseret Sekt. Konfessionsløse, som var traadt ud af den katolske Kirke, blev hidtil behandlet retslig set som Katholiker.

Norske Kvinders Katholske Forbunds 4. Landsmøde.

N. K. K. F. afholdt den 6. og 7. Oktober i Oslo deres Landsmøde, hvortil alle store Sogn i Norge havde sendt Repræsentanter. Danmark var repræsenteret ved Hofdame Frk. Utke Ramsing. De forskellige Medlemmer af Besty-

relsen aflagde Beretning om Arbejdet siden sidste Landsmøde. Derefter talte Pater Lutz om »Kvindesagen i Dag«. Han gik helt tilbage til Kvindernes Slavetilværelse under Hedenskaben og beviste, hvorledes Kristendommen ogsaa bragte Kvinderne mere Frihed. Tidernes Udvikling — og især Efterkrigstiden medførte Kvindernes Ligestilling med Manden, et Krav der er fuldt berettiget, saa længe Kvinderne forstaar, at »das ewig weibliche«, »Sandhed og Aand« er de Værdier, Kvinderne skal kæmpe for. Naar de først derhen, at »kræve Frihed i det erotiske Liv, hvis hun som Idealer har Kleopatra, Klytemnestra eller lignende Kvindeskikkelser med »Kraft, Stolthed og Myndighed,« eller betragter hun Sovjetruslands Kvinders Stilling som den ideelle, saa er vi kommet langt fra Kvindebevægelsen i „Aand og Sandhed“«. Og Pater Lutz sluttede sit Foredrag med:

»Den sande Kvindesag af i Dag er at tillade Kvinden en fri Udfoldelse af hele hendes Personlighed ud fra hendes særlige Forudsætninger, og at bekæmpe alt det, som vil nedværdige hende. Ikke mindst den ublufærdige »seksuelle Oplysning«, som træder Livets hellige Mysterium i Støvet i Stedet for at lade det blive omtalt med den Ærbødighed, det har Krav paa, og som enhver ung har Ret til at forlange det behandlet med — særlig de unge Kvinder, hvis hellige Kald er Moderskabet inden for et Ægteskabs sakramentale Rammer«.

Katholske Frontkæmpere fra alle Lande.

Katholske Frontkæmpere fra alle Lande foranstaltede en Pilegrimsfærd til Lourdes. Pontifikalmessen celebredes af Kardinal Liénart assisteret af tyske, engelske og franske Præster og overværedes af mere end 60,000 tidligere Frontkæmpere. Abbed Bergéy, der var Sergeant ved Chemin des Dames, holdt Festtalen, og han rettede en indtrængende Appel til sine Kammerater paa begge Fronter om at arbejde for Freden. Blandt andet sagde han: »Det, de døde vil, er ikke kun det, at I er forsamlede for at synge deres Pris. De har Tillid til, at I udretter det Arbejde, som de selv havde villet: den endelige Fred og ikke en Fred i Frygt og Ydmygelse, men derimod en glad Fred i Frihed og Ære. Krigen er en frygtelig Skamplet, et stærkt Tilbagefald til den graa Fortids Vildskab. Den næste Krig vil blive Europas Selvmord, i hvilket saavel Sejrherrerne som de besejrede vil forsvinde. Naar Diplomatene undlader at kalde den største Værkmester til deres Babelsværk, saa vil vi løfte Hænderne mod Himlen, som for os er fuld af Forjættelser og Naade.«

BREVKASSE

En ny Skoleaffære.

I Anledning af de indledende Bemærkninger til et Indlæg under Titlen »En ny Skoleaffære« i N. U. af 14. Okt. ønsker Politimester Krause, Horsens, at oplyse, at Politimesteren intet har med Varetægtsarrestanternes Breve at gøre, og at det selvfølgelig ikke kunde falde ham ind at udlevere Brevet, selv hvis Sagen havde sorteret under ham. Det var heller ikke Politimesteren, men Dommeren, der afgjorde, at Broder P. E. ikke kunde faa talt med sin Skriftefader.

Om den eucharistiske Kongres i Buenos Aires vil der fremkomme en samlet Fremstilling i N. U. s førstkommende Nr., ligeledes om Transmissionen.

Søndag den 21. Okt. afholdes den aarlige **Kollekt for Hedningemissionen.**

Dominica 21. Oct. Post Orationes a Rubricis præscriptas dicuntur duae **Orationes imperatae pro re gravi**, hac ordine: 4. pro Fidei Propagatione, 5. pro quacumque tribulatione.

Red. Dir.

Amager Menighedsfest Søndag d. 21. Oktober Kl. 19, med Korsange, Viser og et Legendespil: »**Vor Frues Portnerske**«.

Lysbilledforedrag Stenosgade 4.

Tirsdag d. 23. Okt. Kl. 20: *Blandt Indianere i Dakota.*

P. J. Wolfisberg. S. J.

Adgang 25 Øre.

Hjem i Rom. Gæster modtages paa billige Betingelser i vort komfortable Hjem, centralt beliggende, ikke langt fra Banegaarden og god Sporvognsforbindelse til alle Dele af Byen. Nærmere Henvendelse til: Frkn. *Marie Michelsen og Dagmar Mathiesen.* Via Mecenate 59, Roma.

Ung Amerikanerinde tilbyder Undervisning i Engelsk. Hold og Enetimer. Henvendelse til Redaktionen af Nordisk Ugeblad.

Katholsk Arbejdsanvisnings Bureau.

Plads tilbydes:

Plads søges:

selvstændig, dygtig, lidt ældre Husassistent i København.

af solid Mand som Inkassator, Vicevært eller lign. i København; samt flere andre.

Ansøgning med ev. Anbefalinger sendes sammen med Paa-tegning af Deres Præst til B. Jetmar, Nørre Søgade 13, Kbhvn. K. Telf Bven 8626.

Vor elskede Hustru og Moder

Fru Laura Møller

døde den 5. Oktober 1934.

Aalborg, den 9. Oktober 1934.

Chr. Møller.

Karen og Harry Wright.

Begravelsen har fundet Sted.

Kirkelig Kalender.

Okt.	Okt.-Nov.
21. S. 22. Søndag e. Pintse. —	28. S. Vor Konges og Herres Jesu Christi Fest.
22. M. Ferialdag.	29. M. Simon og Judas, Apostle.
23. Ti. Ferialdag.	30. Ti. Ferialdag.
24. O. Raphael, Ærkeengel.	31. O. Vigilie. *)
25. T. Chrysanthus og Daria.	1. T. Alle Helgens Fest.
26. F. Evaristus.	2. F. Alle Sjæles Dag.
27. L. Vigilie til Simon og Judas.	3. L. 3. Dag i Oktaven.
	*) Faste- og Abstinensdag.

Okt. Ugens Messebønner.

21. S. **22. Søndag e. Pintse** (748—577); 2. Hilarion ([53]—[53]), 3. Ursula og Lidelsesfæller ([65]—[66]).
22. M. † Ferialdag (748—577) uden *Gloria* og *Credo*; 2. Om de heliges Forbøn ([120]—[105]), 3. For alle afdøde troende (1140—[113]), 4. Efter frit Valg; alm. Præfation.
23. Ti. † Ferialdag (748—577) uden *Gloria* og *Credo*; 2. Om de heliges Forbøn, 3. Efter frit Valg, alm. Præfation.
24. O. Raphael, Ærkeengel (1118—955).
25. T. † Chrysanthus og Daria (1121); 2. og 3. som Tirsdag.
26. F. † Evaristus ([4]—[5]); 2. og 3. som Tirsdag.
27. L. Vigilie til Simon og Judas (1122—958).

Af Sidetallene i Parenthes gælder det *første* den ny Udgave af Messebogen (1926), det *andet* den gamle Udgave (1907). Er der kun anført eet Tal i Parenthesen, gælder det den ny Udgave.

Anm. Paa de med † mærkede Dage, kan Præsten efter frit Valg læse Skolemesse og andre Votivmesser, hvorfor man paa disse Dage ikke kan regne med, at de her angivne Messer læses.

Danske Kvinders Katholske Forbund

aabner sin Foredragsrække i »Vesterhus«, Mandag d. 22. Okt Kl. 20 pr.

Lektor Emil Frederiksen, Emne: Religionsfilosofen Vilh. Grønbech. Efter Foredraget fælles Kaffeord à 50 Øre. Sangbogen medbringes. Gæster er velkomne, baade Mænd og Kvinder.

St. Knuds Skole.

Søndag d. 21. Okt. Kl. 19,15 pr. opfører Skolens yngre Elever

GULDBLOMMERNE

Eventyrspil i 4 Akter. Generalprøve: Fredag d. 19. Okt. Kl. 19,15 pr. Adgang: Børn 25 Øre, voksne 1 Kr. Indtægterne tilfalder Jesu Barndomsforening.

Det meddeles herved, at

Frk. Antoinette de Gautier

er afgaaet ved Døden i Dalum d. 7. Okt. Begravelsen er foregaaet. Den afdøde anbefales til de troendes Forbøn.

R. I. P.

FREMMEDESPROG-TRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN).
Svanemosegaardsvej 4. Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.
Færdig fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.
Aflæses til Postvæsenet Torsdag d. 18. Okt.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

82. Aargang

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kroner Kvartalet (inclusive Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 St., København K. Telefon: Palæ 3762, Kl. 13--16). — Unde: Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kroner aarligt. — Redaktør: Pater G. Scherz, Hans Bogbinders Allé 2, København S; Telefon Amager 3202; bedste Træffetid Kl. 13¹/₂—14¹/₂.

Nr. 43

Søndag den 28. Oktober

1934

INDHOLD: »Regni ejus non erit finis.« — Den hellige Sebastian fra Wedding. — Kætteren fra Eisleben. — Eucharistiens Triumf i Sydamerika. — Om Kloster. — Indianermissionen i Sydamerika. — Nye Bøger. — Kirken med det mærkelige Taarn. — Fra Hovedstad og Provins. — Fra den vide Verden. — Avertissementer. — Kirkelig Kalender. — Ugens Messebønner.

„Regni ejus non erit finis.“

Christi Rige kender ingen Grænser, hverken Grænser inden for Sted eller Tid. Over alle Lande og Have strækker Herrens Scepter sig. Hans ordnende Herskermagt naar over alle Solsystemer, lige til det allermindste Atoms Vidunder. Ved det umaalelige Verdensalts yderste Grænser er hans Magt ikke til Ende. Legende kunde han ud af Intet skabe utallige nye Verdener. Et eneste Øjeblik Liv af den skabte Verden, som har bestaaet gennem Millioner af Aar under uophørlig Forandring, er en ufattelig Aabenbaring af den guddommelige Konges Visdom, Magt og Godhed. Og naar utallige Aarmillioner er henrundet, kan han lade nye sprudle frem af sin Evighed. Ved Siden af Christi Rige syner det britiske Verdensrige som en Haandfuld Jord med et Par Vanddraaber, nej, som et fugtigt, lille Støvgran. Og den mægtigste Herskers længste Regeringstid, som for Eks. Ludvig den XIV's, er ved Siden af Christi Regering et Øjeblik.

Og dog. *Een Grænse har Christi Rige: Menneskets Vilje*, som i forblændet Ondskab kan sætte sig op imod Herrens Vilje og møde ham med Luciferordet: Jeg vil ikke tjene. De russiske Magthavere har ganske aabenlyst plantet Oprørsfanen mod Gud Kongen. Andre gør det i det skjulte. Et Samfund, som kun ser paa Fortjenesten, men lader Næstekærligheden og Retfærdigheden ude af Betragtning, bekymrer sig ikke om Herrens Bud. En Biografejer, en Teaterdirektør, en Redaktør, en Romanforfatter, som spekulerer i Massernes lave Instinkter og gaar ud paa at opnaa farlig Sensation, siger til Forløseren: »Hertil og ikke længere«. Og enhver Synd skjuler i sig et trodsigt »Nej« imod hans Bud. Hvorledes kan saa Ordet: »Hans Rige kender ingen Grænser«, staa ved Magt? Er der ikke saa mange Omraader i Livet, hvor man har unddraget sig hans Herkermagt, sækulariseret sig og givet sig hen til Synden?

En Hersker viser ogsaa sin Magt derved, at han lader Oprør slaa ned, at han dømmer Statsforbryderne, kaster dem i Fængsel og tvinger dem til at gøre Hoveriarbejde for Staten. Gør Christus Kongen det? Synes ikke det onde i langt de fleste Tilfælde at sejre og beholde Overlaget?

Jo, det synes saa. Men — paa Syndens Træ vokser Riset. Skaberen spørger, om Skabningen vil bekende sig til ham. Svarer den Nej, overlades den til sin egen Intethed. Her passer Ordet: »Menneskets Vilje er dets Helvede«. Det ondes Skinlykke er kun et Teaterforhæng, som dækker over Helvedesscener. Egoismen er et Fængsel, som udelukker Mennesket fra Gud og dets Medmennesker. Lidenskaberne er tunge, skærende Lænker. Ordet: »Syndens Slaver« er frygtelig Sandhed. Dante har i glimrende, dystre Billeder vist, hvorledes enhver Synd bærer en tilsvarende Kval i sig. Hvortil har Oprøret mod Christi Herskermagt inden for Statslivet, i Samfundene, i Moral og Retsliv, i Videnskab og Kunst ført? Haanden, som har skrevet: »talt, vejet, og delt«, vilde ogsaa i Dag have Arbejde nok. Ad Fortabelsens Vej styrter man mod Afgrunden.

Det Kaos, overfor hvilket Verdens største staar stumme, prædiker indtrængende: Jerusalem (Europa, Verden), vend tilbage til Herren din Gud, under Messias' Herskermagt,

for at Christi Fred i Christi Rige kan blomstre. Kom ud af Fængslet, fri af Syndens Lænker, ud til Guds Børns Frihed, for at tage Del i Christi Kongedømme over Jorden. Deo servire regnare. Herskermagt har, hvo som tjener Gud!

A. P.

Den hellige Sebastian fra Wedding.

»Jeg er Dem oprigtig taknemlig, fordi De har givet mig dette Arbejde. De sidste Sider har jeg oversat med den dybeste Betagelse, og jeg kan ikke tænke mig andet, end at den lille Bog maa blive en Sukces.« (*Johannes Jørgensen* i et Brev til Forlaget om Franz Herwigs Bog med ovenstaaende Titel. Frimodt 1934, 90 S. Kr. 2,50.)

Da Ernst Thrasolt, den kendte tyske Digter og Forfatter til Bogen om det katholske Berlins Apostel, Dr. Sonnenschein, i Sommer gæstede København paa Vej til Sigrid Undset, skrev han som Dedikation i et Eksemplar af sin Sonnenscheinbiografi nogle hidtil ikke offentliggjorte Ord af den i 1929 afdøde Præst: »Beim heiligen Sebastian vom Wedding mündet heute zwangsläufig jedes Christentum. Wir marchieren alle nach dieser Richtung.« (Til den hellige Sebastian fra W. vender i vore Dage nødvendigvis hele Kristendommen tilbage. I denne Retning marcherer vi alle.)

Hvem er denne hellige Sebastian, der saaledes opstilles som Fører for vor Tids Kristne? Man vil forgæves lede efter hans Navn selv i Bollandisternes alvidende Helgenleksikon. Sebastian fra Wedding er nemlig en ung Munkeskikkelse i en moderne Legende, fortalt af Franz Herwig. Han staar en dejlig Eftermiddag i Klosterhaven. Alt aander den dybeste Fred og Ro, kun den grønne, skummende Flod bruser om Klippens Fod forneden. Sebastian har lige læst i sit Breviar, og som et Lyn fra klar Himmel er en Sætning slaaet ned i ham med samme Kraft, med hvilken Frans af Assisi engang hørte Skriftens Ord og blev Tiggermunkenes Fører, eller St. Augustin adlød hint »Tolle, lege« og blev en stor Helgen og Kirkefader fra at have været en Verdsling og gold Æsthetiker. Sebastians Skæbneord var disse: »Se, jeg sender eder som Faar midt iblandt Ulvene!«

Han spørger: Hvem er Faarene, hvem er Ulvene? »I samme Øjeblik var det, som om et Sværd af Lys gik brændende gennem Sebastians Sjæl.«

»Han saa uhyre Skarer af Ulve; i vildt hvirvlende Kamp sønderflængede de hverandre. Op over Myldret voksede kæmpemæssige Fabriker — de naaede helt op til Himlen og spydede sort, gul, grøn Gifftaande op imod den.« (10.)

Men Lammene, hvor var de henne? Den gamle Prior, hvem Sebastians Spørgsmaal forstyrrede i at klippe visne Roser, henviser ganske vist trøstende til de, Præster, som tager sig af de hvide og sorte Hedninger i Hjemland og Mission, men Sebastian spørger videre:

»Sidder disse Jesu Disciple ikke snarere i deres velmøblerede Værelser, med Krucifiks og Helgenbilleder paa Væggen, smukt indbundne religiøse Bøger i Reolen, og venter, at Ulvene skal banke høfligt paa?«

Med vældig Kraft driver det ham nu til at gaa ud blandt Ulvene, og han lader sig end ikke holde tilbage af sin Ordens Regel, han indvilliger kun i først at prøve sig selv og trækker sig tilbage til Bjergensomheden. De Syner, han havde dér i hellig Betragtning, bestyrkede dog kun hans Forsæt.

»Undertiden bares det ham for, at han saae uoverskuelige Skarer af Mennesker, der som en rivende Strøm ustandseligt bruste Kristi Kors forbi og styrtede ned i det evige Mørkes sorte Svælg. Hjælpeløse Sjæle flakkede som forvildede Sommerfugle over denne Flod og gik til Grunde, ogsaa de « (20.)

Og saa lagde han sin Kutte og gik med Priorens Velsignelse ud at søge Ulvene. Omsider naar han paa sin Vandring Berlin. »Vandrede gennem endeløse Forstæder, der var som Svulster paa Hovedstadens store Legeme,« til Fattigkvarteret omkring Banegaarden Wedding. Her lever han blandt Arbejderne, hjælper dem med smaa Tjenester og lærer i øvrigt mere ved Eksempel og Sindelag end ved sine Ord. Hans Kærlighed lyser varmende ind i saa mangen Ulvesjæl, Mand eller Kvinde. Revolutionære tilbyder sig for at omskabe Verden fra Grunden: »Broder, det er dig, som skal omskabes fra Grunden,« siger Sebastian. En Journalist spørger Sebastian, hvorledes han stiller sig til den agrariske Bevægelse, hvad han mente om

Kvinder, der fødte uden for Ægteskab, om han billigede Strejker etc. Sebastians Svar er: »Paa alle disse Spørgsmaal har en anden end jeg givet Svaret, da han sagde: Elsk din Næste som dig selv!« Ved et kommunistisk Op-rørsforsøg skal Sebastian kæmpe med paa de revolutionæres Side, men han afviser det: »Ved du ikke,« sagde han, at man ikke kan frelse Menneskene med Geværer? Vi hader ikke, vi kan kun elske!« Og han bliver skudt.

Digteren Franz Herwig (f. 20.-3.-1880 i Magdeburg, d. 17.-8.-1931 i Weimar) har med denne Legende, som udkom første Gang 1921, og som straks fra Begyndelsen blev hilst med Begejstring, især af de unge, brudt Bane for en hel Litteratur, der beskæftiger sig med sociale Problemer og søger at løse dem med den kristne Kærlighed som alle Problemers Løsning. Ingen, der læser den lille Bog, vil kunne unddrage sig dens manende og gribende Budskab, og vi tøver ikke med at erklære denne Oversættelse for en af de værdifuldeste Gaver, som den danske Litteratur i Aar og maaske de sidste Aar er blevet beriget med, trods Bogens Lidenhed. Man maa ikke underkaste disse trods alle realistiske Skildringer saa poesifyldte Sider den theologiske Spekulations Dissektionskniv; den kunde utvivlsomt sætte ind det ene eller andet Sted, især der, hvor der rejses det Spørgsmaal, om Sebastian har Lov til at tro paa sin Sendelses Vej frem for Lydighedens. Men dette Spørgsmaal maa ikke stilles over for en vidunderlig Legende, som saa gribende og rystende stiller den store ubetingede, kristne Kærlighed midt ind i en Storbys Laster og Nød, Had og Vantro og lader den sejre. Den, der ikke føler Anklage og Appel efter denne Læsning, kan vist ikke mere raabes op. Man maa kun ønske, at den lille Bog, som ogsaa paa Grund af sin billige Pris og sit smukke Udstyr egner sig som Gave til mange, maa finde Vej til alle katholske Hjem.

Et Ord endnu om Oversættelsen! Jeg har foran mig den tyske Tekst og ved Siden af den danske Oversættelse, og naar man saaledes har Lejlighed til at kigge ind i Oversætterens Værksted, er man snart klar over, med hvilken Dygtighed Johannes Jørgensen igen har løst sin Opgave; der er vist ingen, der kunde have gjort ham det efter, saa Resultatet blev en saa fin og klassisk skøn Bog,

som den, vi nu har foran os, oversat med største Frihed og dog den samme Legende; har man læst den tyske og danske Udgave, kunde man næsten være i Tvivl om, paa hvilket Sprog Bogen udkom først. —z.

Kætteren fra Eisleben.*)

Under denne Titel skildrer Marcus Lauesen i sin nyeste Bog Luthers Udvikling fra Primitsmessen til hans første Optræden i Worms. Vi møder her Luthers Fader for i ham at lære Sønnen at kende. Vi ser Luthers Væsen spejlet i hans Medbrødres store Forventninger til ham, hans Rejse til Rom, som fører ham midt ind i Tidens stærke aandelige og modstridende Strømninger, Luthers Gerning som Prædikant og Professor. En Dag slaar den unge Munk sine berømte Theser op paa Slotskirkens Port uden den Gang at være altfor meget anfægtet af deres Betydning, fordi Sagen er ham temmelig ligegyldig, men da Striden engang er vakt, trækkes han stadig dybere ind i den. Alt dette drager i levende Billeder forbi os. Men den bærende Idé hos Forfatteren er at paavise, hvorledes den højtbegavede og højtstræbende Mand, der helt og holdent vokser op fra katholsk Jordbund, efterhaanden bliver til Oprører mod sin Kirke, til Revolutionens og Revolutionernes Bannerfører overhovedet. Vi forstaar snart, hvorfor de enkelte Kapitler ikke har andre Overskrifter end Aarstallene. Begivenhederne i disse Aar er som Milepæle paa Luthers Vej mod Revolutionen. Om Oprørets Forløb taler dette første Bind dog ingenlunde, det er forbeholdt senere Bind.

Revolutioner og deres Ophavsmænd har lige saa tit fundet fanatiske Tilhængere og Forsvarere som absolute Modstandere og Kritikere. Lauesen tager derimod ikke Parti, men nøjes med at iagttage den revolutionære Udvikling, ligesom man studerer en Plantes Vækst eller en Naturkatastrofes Forløb for at forstaa den ud fra dens Forudsætninger. Denne nøgterne Iagttagelse finder ikke Naade for Henning Kehlers Øjne, der i en lang Anmeldelse i Berl. Tid. af 13. Okt. 1934 har forset sig paa Forfatterens indledende Bemærkning:

»Der begyndes med denne Bog et Arbejde om de store Revolutioner i Europa fra Luthers Tid til vore egne Dage.

Først var det Himmeltanken, der foruroligede et enkelt Menneske, og dette Bind standser i det Øjeblik, denne Tanke

*) Kbhvn., Hasselbalchs Forlag 1934. 288 S. Kr. 7,50.

hører op med at være Mandens eget Opgør med sin Kirke for at gaa ud i Verden som en Oprørstanke, der kunde bruges i mere jordiske Kamp.

Om disse Kamp vil der følge et Bind i Foraaret 1935.«

Deraf slutter Henning Kehler:

»at Marcus Lauesen betragter Luther som den store Revolutionære og Reformationen som en Forløber for den engelske og franske Revolution, for Cromwell, for Rousseau og Robespierre og vel ogsaa for Karl Marx og Lenin. Det er et Synspunkt, som ofte og især i den sidste Snes Aar er forfægtet af katholske Apologeter og antiprotestantiske, antiliberala og antimarxistiske Polemikere...«

Slutningen er for saa vidt rigtig nok, som den senere Tids videnskabelige Resultater bestandig tydeligere aabenbarer Luthers revolutionære Karakter, som ikke kunde undlade at sætte de allerdybeste Spor i den moderne Revolutionshistorie. Det maa bare ikke fremstilles saaledes, som om denne Erkendelse kun var Polemikervisdom, naar den i Virkelighed stammer fra den kølig nøgterne Vurdering af Luther, som Historieforskningen ser sig nødsaget til at anlægge. Der er jo ogsaa gode Protestanter, som forlængst er blevet klare over Luthers ødelæggende Indflydelse paa Europas ungdommelige revolutionære. Saaledes siger Hofprædikanten Stark fra Darmstadt om Protestantismen:

»Hvor mange, Aarhundreder gamle, Autoriteter blev ikke blot angrebet og traadt i Støvet med en Dristighed, med en Haan, at man selv i vor Tid ikke uden Forbavelse kan tænke derpaa ... Dette store, engang givne Eksempel maatte finde mange Efterlignere ... I flere Reformatorers Skrifter kom Grundsætninger og Meninger til Orde, som endog vilde have gjort en Jakobiner Ære.«

Stark henviser i denne Sammenhæng til Luthers Kærnesprog: »Principem et non latronem esse vix est possibile« (det er saa godt som umuligt, at en Fyrste ikke samtidig er en Røver) og til et Opraab om at drukne alle Hierarkiets Prælater, »en sand Noyade helt i Carriers Aand.« — En berømt tysk protestantisk Historiker, I. G. Droysen, udtalte det tungtvejende Ord:

»Sædvaner og Meninger, Ordningen i Stat og Familie, Menneskenes Liv, uendelige Goder, stod og faldt med det hierarkiske System, som nu rystedes i sine Grundvolde. Saaledes begyndte et uoverskueligt Værk. Der har aldrig været en Revolution, som har hørt sig dybere ind, har ødelagt frygteligere og har dømt ubønhørligere.«

Vi danske Katholiker behøver ikke at gaa ret langt for at faa konstateret den lutherske Trosomvæltningens sande Væsen, ikke længere end til Datterrevolutionen herhjemme. Hvad siger Prof. Arup i sin Danmarkshistories 2. Bind om den ubehagelige Situation, da Christian III længtes efter at faa Fingre i Kirkens Penge og derfor ønskede at slaa den ned?

»Hvorledes kunde denne bringes til Fald? Det kunde umuligt ske ved nogen Forhandling; det maatte ske nu og straks ved en Voldshandling, et Statskup« (II, 479). »Borger og Bonde saa snart, at den Ild, hvormed Hans Tavsens og ligesindede nu talte, kunde tænde en Fakkell, der skulde svide hele det stormægtige Rigsraadshus af helt til Grunde« (II, 424).

Kehler mener, at det for Luthers Vedkommende gælder et: »Enten for eller imod! Lunkenhed vil fordærve alting. Men Lauesen er kun lunken. Han skriver med høflig Sympathi om Luther...« Der forlanges altså ubetinget Begjstring eller stejl og lidenskabelig Afvisning. Men hvis nu Sagens Natur, i vort Tilfælde Luthers Personlighed, er i Vejen for begge Dele? For Lauesen, der som Epiker vil forme Luther ud fra dennes Personlighed, er dette Tilfældet. Han staar ikke foran en enkel, ligevægtig Karakter. Store Modsigelser findes selv i Luthers ydre Væsen og Adfærd (35 ss.), og flere Gange hentyder Forfatteren til, hvorledes de ydre Begivenheder genspejler Luthers Indre. Lauesens Opfattelse og Forstaaelse af Luthers Karakter kan man vist bedst sammenfatte i denne hans Sætning:

»Hvad enten han var vred eller glad, oppe i Hovmod eller nede i Fortvivelse, hvad enten han var rolig og sad og talte spøgefuldt med sine Studenter og Venner, altid var han som to Mennesker, og altid følte han selv, at der var to Sind i ham, som ikke kunde forsones.« (265.)

Den Slags Naturer er langt mere egnede til voldsomme Gennembrud og Revolution end til rolig Evolution og virkelig Reformation, som den ogsaa dengang blev ønsket og længselsfuldt ventet af de bedste inden for Kirken. Man kommer til at tænke: Hvad kunde der ikke være blevet af denne Mand under andre Tidsforhold, i en anden Omverden, med andre Livserfaringer! Eller, hvis det var lykkedes ham trods alle Hæmninger, som var en Følge af det kirkelige Forfald og hans Naturanlæg, at arbejde sig frem til den rette Ligevægt! Hvor megen Sorg vilde baade Tyskland, Europa, ja, hele Verden have været sparet for, og til hvor stor Velsignelse kunde han ikke være blevet som en »ny Paulus«, som mange af hans Ordensbrødre saa i ham i de første Aar.

Det er et af Bogens Fortrin, at den katholske Luther, Luther før Bruddet med Rom, behandles saa indgaaende. En upartisk Forfatter kommer nemlig derved uvilkaarlig til at stille Autoritetens Forsvarere, saasom Staupitz og Kardinal Cajetan, i et gunstigere Lys, saa de næsten staa vor Sympathi nærmere end selve Luther. Hverken Sickingen, Hutten eller Melanchton fremtræder i særlig gunstig Belysning. I Lauesens Bog staa Luther endvidere ikke saa meget som Reformationens »Skaber«, men som det store Talerør for Tidens Aand. Det var jo saaledes, at der nu kom en ganske ny Indstilling til Kirken, baade i Folket, hos Ridderne og Fyrsterne, ja, langt op i gejstlige Kredse. Occams Skole med dens individualistiske Nominalisme havde banet Vej for de nye Mænd. Revolutionens Banner var med andre Ord færdigt, der manglede kun den stærke Næve til at løfte det, den kraftige Røst, som raabte Løsenet ud i Masserne, at nu kunde det gaa løs. Da traadte Luther frem, mere skubbet frem af sine Venner og af Trods mod sine Modstandere end med frejdigt Bekendermod. Hvis han havde vidst, hvilke Kræfter han kom til at slippe løs ved sin Optræden, vilde det maaske ikke være kommet saa vidt, som han for Resten selv senere engang har udtalt.

Det er udmærket, naar der nu ved Lauesens Bog om Luther kan komme lidt mere saglig Oplysning om Reformationens Opstaaen, ogsaa i de Kredse, som hidtil ikke har kendt ret meget til den moderne historiske Forsknings nøgternt vurderende Dom.

A. Pichler.

Eucharistiens Triumf i Sydamerika.

Ledsaget af en argentinsk Flaadeafdeling og modtaget af Kongesaluttens enogtyve Skud løb »Conte Grande« med Kardinallegaten om Bord ind i Buenos Aires' Havn Mand. d. 9. Okt. Præsident Justo, Ministrene, fire Kardinaler, den apostoliske Nuntius, Ærkebiskoppen, Generaler og Admiraler, hyldede Kard. Pacelli, da han gik fra Borde. Borgmesteren i Buenos Aires bød ham Velkommen i Byens Navn, idet han særlig dvælede ved, at Legaten kom som en Fredens Udsending paa et Tidspunkt, da tunge Begivenheder satte Verden i Bevægelse. Tiljublet af Hundredtusinder drog Kardinalen i højtideligt Optog gennem de flag- og blomstersmykkede Gader til Kathedralen, hvor et mægtigt Kor afsang »Tu es Petrus«. Derefter aflagde Kardinallegaten officiel Visit hos Præsidenten, som sendte et Telegram til den helige Fader som Udtryk for det argentinske Folks og Regerings Taknemmelighed. I sit Svar udtalte Paven bl. a.

Ønsket om: at Vor Herre Jesus Christus maatte høre de Bønner, som Vi sammen med alle Deltagere i den eucharistiske Kongres i Buenos Aires retter til Ham, at Folkenes Liv maa blive ledet af Hans Evangelium, og at alle, forenede i Hans hellige Kirke, maa nyde Fredens og den kristne Civilisations Goder. Kardinal-Legaten endte med Ønsket om, at Kongressen maatte blive Kilde til særlig Velsignelse for Verden, især for de unge Nationer.

Onsdag 10. Oktober — Pavens Dag — aabnedes Kongressen med en storslaaet Højtidelighed, som ogsaa transmitteredes af Statsradiofonien herhjemme, uden at man dog fik et dybere Indtryk af Transmissionen, da det hele foregik paa Latin og Spansk, og tilsyneladende ingen af Arrangørerne havde tænkt paa de Millioner, der lyttede spændt til Ceremonien uden dog at forstaa et af de to Sprog. Efter Pontifikalmessen hørte man Kantorskolens »Veni Creator«, hvorefter Aabningsbullen blev oplæst paa Latin for derefter at blive oversat paa Spansk. Transmissionen blev desværre afbrudt før Kardinal-Legatens Tale. Senere paa Dagen holdtes den hellige Time for Præsterne i Basilica del Santissimo Sacramento under Nærværelse af Kardinal-Legaten samt de Kardinaler og Biskopper, som deltog i Kongressen. I ni andre af Byens Kirker afholdtes paa samme Tid den hellige Time af de troende.

Torsdag d. 11. Okt. var viet Børnene, som i et Antal af 70 000 var samlede i Palermo Park, og alle modtog den hellige Kommunion. Disse 70 000 Børn var i hvide Klæder; i Fremstillingen af disse maatte Katholikerne kappes med Jøderne, som tilbød de ønskede Dragter til saa lave Priser, at de nærmest gav dem bort.

Alle Børnene samledes foran Spaniernes Monument, som blev rejst 1910 paa Hundredaarsdagen for Argentinas Selvstændighed. Her var oprejst fire Altre, ved hvilke fire Kardinaler paa samme Tid begyndte den hellige Messe. Titusinder af Børn istemte Salmen, som er skrevet til den internationale Kongres i Madrid og siden altid er blevet sunget med den Begejstring, den fortjener, da Ord og Musik er lige vidunderlige. 250 Præster uddelte Kommunionen til de 70 000 Børn. Efter Messen begav Kardinal Pacelli sig ned blandt Børnene, som udbragte begejstrede Leveraab for Paven og hans Legal Hans Eminence var dybt rørt og udbød, da han vendte tilbage til sin Residens: »Dette er Paradiset!«

Dagen fik en Afslutning, der var Morgenen værdig, ved Mændenes store Forsamling paa Kongres-Pladsen foran Pyramide de Mayo. Klokkeren 22 begyndte den mægtige Procession gennem Avenida de Mayo, alle Klasser blandet i kristelig Harmoni. Ved Midnat begyndte fire Messer, cele-

brerede af fire Ærkebiskopper, for at den umaadelige Skare kunde høre Messe og kommunikere. Alle istemte Credo og senere flere Salmer ledsaget af Politiets Musikkorps. Denne Bøn fra et helt Folk paa saa alvorligt et Tidspunkt for Verden tillader store og glædelige Forhaabninger.

Den gryende Dag, Fredag 12. Okt., fejres i Argentina som »Racens Dag«, en Festdag, som passer udmærket i Kongressens Program, da det er en kristen Fest, Dagen, hvor Korset blev plantet paa Amerikas Grund. Dagens store Begivenhed var det almindelige Møde i Palermoparken; Talens Emne var: Christus Konge i moderne katholsk Liv særlig med Henblik paa katholsk Aktion og eucharistisk Liv. Til Slut meddelte Kardinal-Legaten den højtidelige Velsignelse.

Lørdag 13. Okt. var indviet til Vor Frue af Luján, som er Argentinas, Uraguays og Paraguays Værnehelgen. Hendes Helligdom staar midt i Pampas paa den Vej, Erobrerne fulgte paa deres Togt mod Cordillerne. Til den prægtige og majestætiske, skønt endnu ufuldendte Kirke drager hvert Aar mægtige Pilegrimsskarer. I Palermo Parken læstes der Messe for Verdensfreden og Argentinas Fremtid. Marias Billede, som fra Pampas var ført ind til Byen, var opstillet paa Kongressens Alter og var Dagen igennem Genstand for militære og civile Æresbevisninger.

Klokken 10,30 celebreredes højtidelig Pontifikalmesse efter orientalsk Ritus i Kathedralen, og Kl. 17 holdtes i Palermoparken det tredie almindelige Møde med Themaet: Christus Konge i Sydamerikas og særlig Republiken Argentinas Historie.

Kongressens Slutning: Den straalende Søndag Morgen saa over en Million Mennesker samlede til den højtidelige Pontifikalmesse, som celebreredes af Kardinal-Legaten, der sammen med Præsident Justo hilstes med endeløse Ovationer. Efter Evangeliet holdt Kardinal Pacelli en Prædiken paa Spansk om: »Jesu Christi Kongedømme«, belyst ved Ord af den hellige Teresa af Jesusbarnet og Ignatius af Loyola. Under Hostiens og Kalkens Opløftelse lød den samme Trompetfanfare, som altid spilles i Peterskirken. Efter Messen talte den hellige Fader gennem Radioen til Kongressens Deltagere: »Maatte det behage Herren at lade den Fredens Triumf, som sammen med Sejr, Kongedømme og Magt tilhører vor milde og elskelige Konge, at udbrede sig fra Argentina til alle Verdens Lande og til alle Sjæle og alle Viljer. Denne hjemsøgte Verden, som vi ser saa rystet ved den nylige Udgydelse af broderligt og kongeligt Blod, kan kun finde den sande Fred, hvis Christi Fred og Christi Kongedømme raader.«

Saa begyndte Defileringen af 40 000 Maria-Børn, kathol-

ske Broderskaber, alle Slags Foreninger og de katholske Studenter. Denne varede halvanden Time, hvorefter selve den eucharistiske Procession begyndte. I dens Rækker kom Kordrengene, Prælaterne, Biskopperne, Ærkebiskoppen af Buenos Aires, Nuntius og Kardinal-Legaten bærende det hellige Sakramente. Efter at have tilbagelagt fire Kilometer, standsede Processionen ved Monumentet, og Højttaleren opfordrede alle Deltagere fra Bolivia og Paraguay til at knæle under Velsignelsen og bede om Fred mellem deres Lande, som for Tiden ligger i Krig. Herpaa intonerede Koret »Te Deum«, og Kardinal Pacelli velsignede Mængden og udtalte sin sidste Tak: »Eders Kongres har overgaaet de lyseste Forhaabninger, og Eders Præsident har givet et straalende Eksempel, den h. Fader vil føle dyb Glæde, naar han hører om denne eucharistiske Triumf. Lad Jesus herske i Eders Hjerte. Denne Kongres vil aabne en ny Epoke i Sydamerikas religiøse Historie. Buenos Aires har aflagt en Bekendelse af Tillid og Kærlighed til Jesus Kristus. Gid han maa give dette Kontinent og hele Verden Fred!«

Saaledes endte denne Verdens største eucharistiske Kongres under Argentinas hvid-blaa Flag med den gyldne Ørn, der holder en Monstrans i sin løftede Klo; og gid den altid maa holde fast!

P. R.

Øm Kloster.

Der er meget, der har forandret sig i de senere Aar, noget til det værre, andet til det bedre. Til den sidste Slags maa absolut det Omslag regnes, der har fundet Sted i Aanden og Tonen i vore historiske, specielt kirkehistoriske Tidsskrifter. Slaar man op i saadanne fra for 30-40 Aar siden, vil man finde, selv i Artikler af saa ypperlige Mænd som Brødrene Peter og Skat Rørdam, at de sjældent lader en Lejlighed gaa forbi, naar Talen er om kirkelige Forhold og Begivenheder omkring Reformationstiden, uden at de tilføjer en giftig antikatholsk Bemærkning, som baade er ubeføjet og uretfærdig. Saaledes sker det sjældent i vore Dage. De historiske Forfattere søger nu, hvilket Standpunkt de end staar paa, saa nogenlunde at skifte Sol og Vind lige mellem Katholiker og Protestanter.

Den samme tiltalende Tone vil vi ogsaa finde i de Aarbøger, som de mangfoldige historiske Samfund udsender. Der er for øvrigt i dem ofte interessante Ting at finde for den, der vil studere den katholske Kirkes Historie i Danmark i Slutningen af Middelalderen. Det gælder ogsaa

Aarbogen for 1934 fra Historisk Samfund for Aarhus Stift, som er blevet tilsendt undertegnede Anmelder. Der fortælles heri atter noget nyt fra Øm Kloster ved Silkeborg, hvor omfattende Udgravninger i de senere Aar har bragt overordentlig interessante Ting frem for Dagens Lys, hvorom der jo allerede gentagne Gange har været fortalt, ogsaa her i Ugebladet. Det ny, der nu berettes om det herlige, gamle Cistercienserkloster, saa raat og hensynsløst ødelagt under Frederik II og paa hans udtrykkelige Befaling, lyder ifølge Aarbogen saaledes:

1933 blev et af de store Aar i Udgravningens Historie. Siden Afdækningen af Klosterbygningernes Fundamenter i 1920-21 er der ikke sket noget tilsvarende. Paa begge Arbejdsmarker — Undersøgelsen af Fundamenterne og Studiet af Skeletterne — er nyt Land taget ind, og Forskningen har allerede givet betydelige Resultater. Da Søren Jensens Hus, der laa Nord for den udgravede Del af Kirkens Fundamenter, var helt fjernet, og den brugelige Del af Materialerne var anvendt til Opførelsen af Kirkehuset, blev hele det Terræn, der før var optaget af Søren Jensens Hus og Have, afgravet i over en Meters Dybde. Under Anders Andersens Ledelse blev i det tidlige Foraar Læs efter Læs af Murbrokker og Kalk ført bort, det mægtige Lag af Af-fald, der blev tilbage efter Kirkens Nedbrydning, da alt brugbart Materiale var blevet prammet til Skanderborg Slot.

Da dette forberedende Arbejde var fra Haanden, kunde Arkitekt Smidt i Maj tage fat paa den arkæologiske Undersøgelse, der førte til det vigtige Resultat, at nu ligger Kirkens nordre Sideskib og nordre Korsfløj med sit Vestkapel fuldstændig afdækket i Fundament i Forbindelse med alt, hvad der tidligere er udgravet; det er nu langt lettere end før at danne sig et Billede af den forsvundne mægtige Klosterkirke. Enhver, der staar foran Kirkehuset og ser mod Øst, har for sine Fødder Vestfronten i hele dens imponerende Bredde og kan forestille sig den dobbelte Række svære Piller, der i sin Tid rejste sig over Fundamenterne og bar de høje Hvælvinger over Midtskibet. Gaar man ud paa Vejen mod Nord, kan man opfatte Tværskibet i hele dets Længde — nordre Korsfløj, Kors og søndre Korsfløj — og man bliver klar over, at der paa denne Kirketomt har ligget en Kirke, der var næsten saa stor som Løgumklosters Kirke.

I Kirkens Nordside fandtes det ene velbevarede Skelet ved Siden af det andet; uden for mod Nord er der ogsaa fuldt af Grave paa den fordums Kirkegaard, og uden for Vestmuren fandtes en Mængde Skeletdele i en stor Fællesgrav; der er saaledes kommet for Dagen et i Danmark fuldstændig enestaende Materiale af Skeletter fra Middel-

alderen. Dr. med. Isager har studeret og studerer de mange Spor, som Sygdomme og Skrøbeligheder har afsat paa Knoglerne og er kommet til ganske overraskende Resultater, der ikke her skal foregribes. Om faa Dage vil enhver kunne se de sygdomsmærkede Knogler udstillede i det nye Kirkehus, og Dr. Isager har udarbejdet en Vejledning, der kan købes i Emborg.

Saa vidt Aarbogen, som formodentlig til næste Aar vil bringe yderligere Meddelelser om de interessante Fund. Vi har nu her i Landet to mægtige Kloster-Fundamenter, der i de senere Aar er blevet bragt for Dagens Lys, nemlig foruden Øm Klosters ogsaa Vitskølklosters i Nærheden af Løgstør. To værdige Udflugtssteder for danske Katholiker!

Niels Hansen, cand. mag.

Katholske Missioner.

Indianermissionen i Sydamerika.

Det Land og Kontinent, som nu har oplevet den eucharistiske Kongres' vældige religiøse Demonstrationer, har engang været Vidne til et af de mest storslaaede Missionsforsøg, Kirken i sin snart totusindaarige Historie har set: Reduktionerne i Paraguay, hvorved et ellers utæmmeligt Folk førtes ind paa Kristendommens og Civilisationens Veje, indtil ryggesløse Kirkefjender lagde Missionærenes herlige Arbejde i Grus. Siden er det aldrig helt lykkedes at kristne Indianerne, og endnu lever ca. 1 Million hedenske Indianere i Sydamerikas uigennemtrængelige Urskove.

Hvorledes er Chancerne for deres Omvendelse rent missionsteknisk set? Skønt Sydamerika gælder for et katolsk Kontinent og trods alt ogsaa er det, for saa vidt hverken den lunkne religiøse Praksis eller Protestanternes Agitation formaaede at dræbe Kontinentets katolske Sjel og Kultur, har det dog ikke Missionærer nok til at tage Kampen op mod Hedenskabet inden for Indianerne. Der hersker en forfærdelig Præstemangel dernede; i hele Brasilien, med sine vældige Arealer og 40 Millioner Indbyggere, er der ikke flere end 3000 Præster, medens det 18 Gange mindre og for Samfærdslen helt aabne Tyskland tæller 22,000 Præster. Dette er en af Hovedgrundene til, at Katholikerne derovre var i en forfærdelig aandelig Nød. Civiltá Cattolica bragte for en Række Aar siden den Meddelelse, at der i Buenos Aires dør 50 % af Befolkningen uden Daab, 10 % af de voksne Katholiker uden den sidste Salvelse, og relativt faa Mænd gjorde deres Paaskepligt. Af en saadan

Statistik ser man klart Grunden til, at Argentina og Sydamerika selv ikke kunde sende Missionærer til Hedningemissionen og heller ikke har altfor mange Kræfter til Landets egen Indianermission.

Udlandets Missionærer arbejder dog heltemodigt midt i Urskovens Rædsler og Vanskeligheder. Det er som et Symbol, hvad der fortælles om den franske Missionær, Pater Paillier, der i 1923 begav sig paa en Rejse til en døende midt igennem det apostoliske Vikariat Llanos de San Martins vældige Steppe. Da han forsøgte at svømme over den højt opsvulmede Guazamuno, druknede han. Senere fandt man Liget, den stive Haand holdt endnu den lille Pyksis med de helleg Hostier, fast presset mod Brystet.

En Mission, som for nogle Aar siden maatte opgives, var den af Stejlermissionærerne i 1910 overtagne Paraguaymission; de skulde tage sig af de 50—60,000 Indianere, som Regeringen formodede gemte sig i Urskoven. Skoven var som en uigennemtrængelig Mur, som ikke engang de første Jesuiter fra Reduktionerne havde kunnet besejre. Den optog de nyomvendte, som efter Missionernes Ødelæggelse flygtede ind i disse Skove og skjulte sig for de hvide. Med Økse og Kniv maatte man nu bane sig Vej, og Præsterne maatte tage Ploven for at tjene til deres Levebrød. Men Patrene sandede i Løbet af 10 Aar, at de af Regeringen formodede 50—60,000 Indianere ikke var mere end ca. 3000; i al den Tid havde de i alt Fald ikke set flere end højst 600 Personer. Der oprettedes to Stationer, men al Umage med at bosætte og civilisere Indianerne var forgæves. Selv Børnene løb tilbage til Urskoven, naar de var kommet ud af Missionsskolen.

Et helt andet Billede frembyder Mønstermissionen Araukanien, som ledes af Kapucinere. Her tæller Missions-skolerne ca. 6000 Elever, og ca. 60,000 Fuldblodsindianere fører et eksemplarisk katholsk Liv. Medens Hedenskabets ligger i sine sidste Trækninger, og Troen blomstrer, oplever man ogsaa her, at Indianere i Stedet for at uddø igen tager til; Biskop Beck kunde endog vie en indfødt Indianer til Præst i 1933.

Saaledes skifter Nederlag og Sejr. Indianerne vilde ellers i mange Henseender være et udmærket Materiale og Stof for Kirken, dybt fromme og trofaste som de er, naar de engang har erkendt og antaget Troen. I det Apost. Præfektur Canelos i Ecuador havde Dominikanerne i 1867 opgivet Arbejdet efter næsten 200 Aars Kamp. Men i 1888 bønfuldt Indianerne deres aandelige Fædre om at vende tilbage. En af de nye Missionærer førtes af en gammel Indianer Marbelino ind i den forfaldne Kirke, og Indianeren begyndte dér at grave med en Skovl bag ved Altret.

Snart kom en Æske til Syne, som ved Berøringen smuldrede hen, og ud af et halvraadent Silketørklæde løsnedes der en smuk Kalk. »Det er P. Fieiros Kalk, som han benyttede endnu under den sidste Messe,« sagde den gamle og fortalte om de gamle Dominikaneres Sjælesorgsarbejde. Derefter bad han med barnlig Enfoldighed: »Naar det gaar mod Enden med mig, og mine Børn kommer til dig og siger: Vor Fader ligger for Døden — o Fader, kom da hurtigt! Jeg ved, de hvide spiser af Præstens og Messens hvide Brød. I Banos har jeg set, hvorledes man lagde det paa deres Tunge, og jeg sagde til mig selv: »Hvor er de lykkelige!« Fader, naar jeg dør, da bring ogsaa mig Messens hvide Brød!« Af den Slags Eksempler kunde man bringe mange. Den Aand, som engang besjælede de gamle Reduktioner, kan endnu blive levende: hvor hele Indianermenigheden hver Morgen overværede den hellige Messe, hvor der under Musikledsagelse blev sunget Hymner, hvor ingen gik forbi Kirken uden at bøje Knæ, selv naar det skete paa stor Afstand. Over blomsterstrøede Veje blev Sakramentet bragt til de døende. Christi Legems Procession var en af de største Højtideligheder, i Dagevis forberedte man sig til den. Langs Processionsvejene var de herligste Fugle at se og Frugter af alle Slags, for at Frelseren skulde velsigne alt. Jorden selv var ikke blot dækket med Blomster og vellugtende Krydderier, men især med Sædekorn, idet Indianerne ventede sig særlig Frugtbarhed af det, som den eukaristibærende Præsts Fod havde traadt paa. Ved hvert Alter spillede Musiken, og indianske Drengene i pragtfulde Kostumer opførte Sakramentsdanse. En gammel Forfatter kaldte disse Indianeres Andagt til Eucharistien for »Smukt blomstrende Roser, som vokser i det vilde Hedenskabs Tornekraat og alligevel kunde gøre mange Europæer til Skamme«. Efter »*Kath. Missionen*«.

NYE BØGER.

Scaglia S., O. Cist.: Manuel d'Archeologie Chretienne. Turin, P. Marietti. 456 + LXI 300 S. Illustr. Pris 15 Lire.

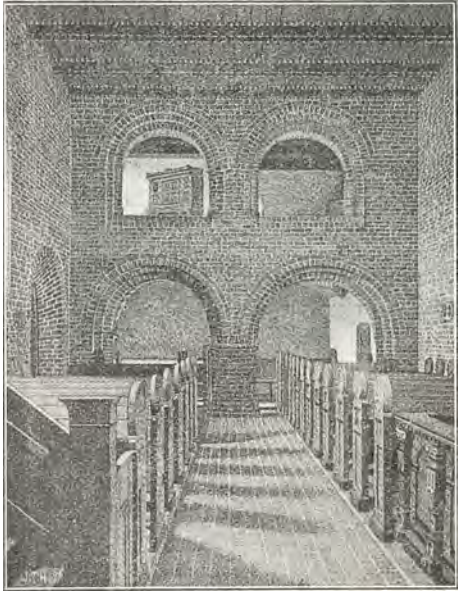
Hvad den kristelige Fortid har efterladt sig af Billeder, Skulpturer, Kultusgenstande og Indskrifter har især i det sidste Aarhundrede paakaldt Forskernes og det kristne Folks Interesse, og de mange Udgravninger og Undersøgelser især i Landene omkring Middelhavet har bragt de værdifuldeste Resultater for Dagen. Scaglias Haandbog indfører i denne Verden af gamle Skatte og naar sit Maal ikke blot ved gode Skildringer, men ogsaa ved mange fortræffelige Billeder. Særlig udmærker Bogen sig ved mange praktiske

(Fortsættes Side 1066.)

Fra Kirkens Fortid.

Kirken med det mærkelige Taarn.

Tirsted Kirke, viet til St. Nikolaus, er en af de interessanteste Landsbykirker i Stiftet og er opført omkring Aar 1250. I Modsætning til de fleste andre Kirker er her baade Skib, Kor og Taarn opført samtidigt, og den skylder en hellig Kilde sin Oprindelse. Kilden, som i sin Tid var Midtpunktet for et stærkt besøgt Valfartssted, »ses ret sønden for Kirken og haver det sundeste og lifligste Vand«. Den findes endnu, men er omdannet til en Brønd med høje Kastanie-træer omkring. De, som fandt Helbredelse og Haab, vilde bevidne St. Hans deres Taknemmelighed, og Gaverne strømmede rigeligt ind, at man først byggede et Kapel, og senere den smukke, og efter Datidens Forhold, store Kirke. Det

Tirsted Kirkes Indre.

mærkeligste ved den er det anselige Taarn, der er lige saa bredt som Skibet, to Stokværk højt, og som midtvejs aabner sig ind til Skibet ved rundbuede Arkader, sluttende sig til en fritstaaende, svær Pille. Foroven er der to lignende, men mindre Bueaabninger.

Murene er usædvanlig tykke, muligvis for at Kirken i Nødsfald kunde tjene som Fæstning, da Rødby Fjord dengang strakte sig helt op til Kirken og Sørøvere her havde let Adgang til Strandhugst, hvorfor det var af Vigtighed for Beboerne at have et sikkert Tilflugtssted

I Skibet er de senmiddelalderlige Hvælvinger efter en Restauration i 1891 blevet erstattet af et fladt Bjælkeloft, der har gengivet Kirken sit oprindelige, smukke Udseende. Samtidig med Hvælvingerne forsvandt nogle Kalkmalerier, men selv om nogle Værdier er gaaet tabt, er det et Spørgs-

Udsnit af Johannes-Statuen.

maal, om ikke Kirken har vundet derved, da de gamle, røde Munkestensvægge nu er afdækkede, med enkelte Vievandspletter og smukke Friser under Loftet og i Vindueslysningerne, hvilket i Forbindelse med de to gode farvelagte Figurer af Jomfru Maria og den h. Johannes, skaa-ret af den kendte Mester Claus Berg i Odense, ca. 1510, som nu staar i de to Helgennicher paa hver Side af Korbuen, giver Kirkerummet en egen Stemning og fører Tanken tilbage til den katholske Tid.

I Korrundingen er der Friser og delvis bevarede Kalkmalerier, hvis

Motiver i deres naive Fromhed er saa realistisk opfattede som vel muligt. Den sjældne, gamle Døbefont med Dekoration af smukt udhuggede Ahornblade stammer fra Dronning Margrethes Tid og staar nu opstillet foran Museet i Maribo efter at den blev fundet anvendt som — Kalkballie. Pietet var ikke den fremherskende Følelse hos vore Forfædre.

Da man i 1892 fjernede det uskønne Cementlag, som var anbragt paa denne som paa flere andre Kirker for at bevare de gamle Munkesten mod Forvitring, fandtes paa Østgavlen en Del Indskæringer, der paafaldende lignede Runer, og som af Professor Kornerup konstateredes at være Bomærker. Disse har en og anden af Menigheden anbragt der, medens der ventedes paa Præsten. Kunsten at skrive var jo kun lidt kendt dengang. A. K.

(Fortsat fra Side 1064.)

Oversigter om de mest forskellige Ting. Man opdager for Eks. paa en Tavle over de forskellige Korsformer i Katakomberne, at ogsaa Hagekorset var repræsenteret dernede! En Liste over de Emner, Kunstnerne beskæftigede sig med, viser, hvor stærkt den bibelske Belæring stod i Forgrunden. Særlig værdifuld er den fyldige og omfattende Oversigt over alle Katakomber, inddelt efter de romerske Veje, og en Tabel, som viser, hvilket Kilde- og Bogmateriale der findes

om de enkelte Katakomber. Selvfølgelig findes ogsaa en systematisk Gennemgang af Troselærdommene belyst ved arkæologiske Fund. En nordisk Læser maa igen gøre den Erfaring, at Skandinavien for Udlandet i alt for høj Grad danner en Enhed: Borgunds Stavkirke i Norge henlægges til Danmark. —z

Pearl S. Buck: Østenvind . . . Vestenvind. Jespersen og Pio. 223 S. Kr. 6,00.

Kinesisk Porcellæn! Spinkelt, fint, yndefuldt. Hvad ved vi om det midterste kinesiske Rige? End ikke saa meget, at vi kan konstatere, om Skildringen i denne Bog er rigtig — men den er i alt Fald saadan, at vi føler os fast overbeviste om, at den er det. Vi forstaar, at Kvindens Opgave i det gamle Kina er den at være sin Mands Hustru. I ydmyg Beskedenhed at tjene ham — være ham til Behag — være hans Børns Moder — hans Hjemms Skytsaand — udslette sig selv for hans Skyld og saa endda finde sig i at være »første, anden eller tredje Dame« i hans Hjem. Og saa kommer den bedaarende Skildring af, hvorledes hun forfærdes over »Vesten«s Tanker. Hvor grove, hvor barbariske de forekommer hende! Og saa til syvende og sidst bøjer hun sig dog for dem. Slaar saa at sige det spinkle kinesiske Porcellæn i Stykker for at købe solidt, nyttigt europæisk Kram i Stedet. Vi beder ofte ud i det blaa for anderledes troendes Omvendelse. Denne Bog lærer os, hvorfor vi maa bede for dem. Derfor er den saa god at læse. *Corrente del Mare.*

FRA HOVEDSTAD OG PROVINS.

Pater Menzingers Sangerdreng.

Det var med ikke ringe Forventninger, man gik til St. Knuds Skole Søndag d. 21. Oktober for at se Skolens yngre Elever opføre »Guldblommerne«, med Musik, Tekst og Dekorationer af Pater Menzinger. Efter at have set og hørt Haydns Børnesymfoni, som Skolen opførte forrige Aar, er man sandelig forvænt.

Men Forventningerne blev ikke skuffede, thi »Guldblommerne« overgik endogsaa Børnesymfonien — særlig hvad angik Skuespillernes Præstationer. Stykket handler om to smaa Dreng, der er gaaet ud i Skoven for at søge de undergørende Guldblommer til deres syge Moder. Men før de vender hjem til hende med dem og en Bunke Guld, bliver de, og med dem Tilskuerne, thi saa naturtro var det, ført ind i baade en Nissehule og en Heksehytte, og de bliver præsenteret for Skovnisser, Skovtrolde og selve Skovdjævelen samt hans Bedstemoder, den gamle Heks,

der stryger den for Hekse obligatoriske sorte Kat, og hvis Hytte i det hele taget er meget uhyggelig — kort sagt, intet mangler af alt det, som hører til et virkeligt Eventyr.

Endelig gik de smaa Skuespillere fuldstændig op i deres Roller og havde ligesom levet sig ind i Eventyrstilen. Ingen af de optrædende fortjener særskilt at fremhæves — dertil gik den enkelte Rolle alt for godt op i det samlede Helhedsindtryk. Et helt Kapitel for sig var Sangen i Stykket. Ogsaa denne Side af Opgaven løstes fint af Eleverne. De sang friskt og naturligt — og var udmærket indøvede. Særlig denne Del af Stykket tjente P. Menzinger til Ære. Af Sangstemmerne skilte Alrunes sig ud fra de øvrige ved sin Fasthed og Styrke. Aftenen var saare vellykket, og der var selvfølgelig megen Klappen og Fremkaldelse fra det talrige Publikum. St. Knuds Skole kan med »Guldblommerne« føre endnu en Succes ind i sin Skolescenes Dagbog.

H. B.

Pontifikalmessen d. 14. Oktober.

Festgudstjenesten i Klosterkirken, hvor Hs. Excellence Biskoppen celebrerede Pontifikalmessen, formede sig som en gribende Højtidelighed. Biskoppens Festprædiken betog Menigheden, der fyldte Kirken til sidste Plads, ved den personligt prægede varme Følelse for Klostret og dets Skæbne og de faderlige Ønsker for dets Fremtid.

Efter Messen samledes Klostrets Venner og Velgørere til en Forfriskning i det bageste Sakristi, hvor Pater Quadvlieg holdt en smukt formet Tale, der mundede ud i en hjertelig Tak paa Klostrets Vegne til alle dets Venner, der havde bidraget til at sikre dets Fremtid og vist det Kærlighed og Venskab. En Kreds af Venner med Muremester Günther i Spidsen overrakte Priorinden en Pengegave, hvis Formaal var at opfylde et længe næret Ønske: at faa Kirken hvidtet. Endnu er den nødvendige Sum ikke naaet, men forhaabentlig vil den smukke Tanke inden altfor længe kunne realiseres, som en naturlig Tak for Søstrenes trofaste Forbønner og den skønne Kirke, de har skænket danske Katholiker.

H.

Pastor Pohl og Svendborg.

Torsdag den 27. September blev der her i Svendborg i St. Knuds Kirke læst en højtidelig Rekviemmesse for afdøde Pastor Pohl, Svendborgs mangeaarige Sognepræst. Mange, især af Pastor Pohls gamle Venner, overværede Messen. Det vakte Taknemmelighed mod højærværdige Pastor Jaworski, da han, efter at have forkyndt Dødsfaldet, meddelte, at han som Svendborgs nuværende Sognepræst havde betragtet det som sin Pligt at være til Stede ved Sørgehøjtideligheden i Rosenkranskirken den 25. September og saaledes vise sin

afdøde Forgænger den sidste Ære. Pastoren var til Slut ogsaa en af de Gejstlige, som bar Kisten ud af Kirken. Pastor Pohls Minde i Ære! — Han hvile i Fred!

Svendborgenser.

Basaren i Stenogade.

Søndag d. 14. og Mandag d. 15. Oktober afholdtes Ungdomsbasaren i St. Knuds Skoles Lokaler. Lokalerne gjorde et festligt Indtryk, og mange gode Sager var opstablede paa Bodernes Borde, bag hvilke bl. a. Fru Berling, Frk. Millech, Frk. Wissum, Hr. Kildesø m. fl. havde taget Opstilling for at sælge. Ogsaa Koncerten og Spejderopvisningen svarede til Forventningen. Efter at de fæle Regnskyer, som under Basarens Aabning og første Timer havde udøst deres Vande og afskrækket Folk fra at komme, var drevet over, fyldtes Lokalerne meget hurtigt og baade Salg og Auktion gav saa meget, at man kan notere et udmærket Resultat.

FRA DEN VIDE VERDEN.

Katholsk Aktion i Litauen.

I Slutningen af September fandt Litauens katholske Aktions Aarsmøde Sted i Kowno. Under Ledelse af flere Biskopper samledes henved 400 Deltagere fra alle Diocesser og fra de større Sogne. Mændenes Organisation, som blev stiftet for et Aar siden og saaledes endnu befinder sig paa Udviklingsstadiet, havde kort i Forvejen afholdt sin Generalforsamling. I Aar blev der stiftet en Organisation for katholske Arbejdere. Kvindeforbundet kan se tilbage paa 25 Aars Virksomhed. Akademisk Forbund tæller inklusive Studenterne 1100 indskrevne Medlemmer. Landsungdoms-Organisationen gør gode Fremskridt. Afholdsforbundet tæller 12.000 Medlemmer i 170 Sogne. Forsamlingen i Aar beskæftigede sig atter med Planen om at grundlægge et katholsk Universitet, en Plan, som allerede i flere Aar har været under Udarbejdelse. Det vigtigste Punkt paa Dagsordenen var dog en yderligere Udvidelse af Mændenes Organisation.

Raymond Poincaré.

For anden Gang i een Uge udkom de franske Aviser i Tirsdags med Sørgerand. Denne Gang for Eks-Præsident Raymond Poincaré. Han var utvivlsomt en af sin Tids største Statsmænd, berømt som Republikens Præsident under Verdenskrigen og som Premierminister i den franske Republiks Krisetider. Poincaré blev 74 Aar gammel. 14 Dage

før sin Død vendte han hjem til Paris fra Sampigny, og siden sin Hjemkomst havde han mere eller mindre været lænket til sit Værelse. Dog kom Døden overraskende, selv hans Læger var forbavsede over hans pludselige Død. Mandag Morgen lidt før Daggry havde Eks-Præsidenten ved fuld Bevisthed modtaget de sidste Sakramenter. Hans Hustru og Svigerinde var til Stede i Dødsøjeblikket, og efter hans Bortgang lagde de et stort Krucifiks paa hans Bryst. Han blev ført til Panthéon, hvor han laa paa castrum doloris, og derefter overførtes han til Notre Dame Kirken, hvor Begravelseshøjtideligheden fandt Sted. Poincaré var en konservativ Republikaner. Han brugte sin Indflydelse til at forhindre Kirkeforfølgelser, og ved at stabilisere Franc'en frelste han sit Land fra en national Bankerot. Da han sluttede sit Præsidentskab, bragte Parlamentet ham en eklatant Hyldest ved at udtale: »Raymond Poincaré har tjent sit Land godt.«

A. C.s Studieaftener.

Efteraarsemesteret 1934.

Onsdagene d. 7., 14., 21. og 28. November Kl. 20 holder Forfatteren, **Pastor Peter Schindler**, i A. C.s Lokaler, Vestervoldg. 115³, to Serier Forelæsninger, hver paa fire Timer, støttede af Teksthæfter, Planer og Lysbilleder:

A: Helgendyrkelsens Oprindelse og Udvikling.

1) Indledning, Oprindelsen til Ordene for »hellig«. Oprindelse til Begrebet »Martyr«. — 2) Helgendyrkelsens Oprindelse og Udvikling. — 3) Martyrologier og Legender. Kanonisation gennem Tiderne. — 4) Relikviernes Skæbne. Folkelig og falsk Dyrkelse. Er Helgendyrkelsen et »Laan« fra Hedenskabet?

B: Kirkehusets Oprindelse og første Udvikling.

1) Definition. Apostelliden. Før Konstantin. — 2) Den oldkirkelige Basilika. — 3) Basilika-Typer i Øst og Vest. — 4) Rundkirker i Oldtiden. Tidens Byggeteknik.

Der er Adgang for alle Interesserede, der vil følge samtlige Aftener, mod Køb af Teksthæfter: Kr. 2,50 (Studerende dog kun 1,50). Disse Hæfter faas ved Indgangen den første Aften.

Ung Amerikanerinde tilbyder Undervisning i Engelsk. Hold og Enetimer. Henvendelse til Redaktionen af Nordisk Ugeblad.

Den Eucharistiske Forenings Damer meddeles det, at Tilbedelsen i St. Ansgar den 1ste Fredag i Nov. bortfalder.

Lysbilledforedrag Stenosgade 4.

Tirsdag d. 30. Okt. Kl. 20: »Kong Kristus gaar gennem Aarhundrederne«. **Adgang 25 Øre.**

Fest deutscher Katholiken. Sonntag d. 4. November 19 Uhr findet im Festsaal Hans Bogbinders Allé 2 das Herbstfest der deutschen Katholiken Kopenhagens statt. Der Vorsitzende des Reichsverbandes der katholischen Auslandsdeutschen, Konsistorialrat Dr. E. C. Scherer spricht über »**Katholische Kirche und deutsches Volkstum im Ausland**«. Ausserdem ein Legendespiel und 4-stimmige Chorgesänge. Der deutsche Gesandte, Freiherr v. Richthofen hat sein Erscheinen zugesagt.

Am Vormittag desselben Tages predigt Dr. Scherer beim deutschen Gottesdienst um 10 Uhr in der **St. Knuds Kapelle**.

Eintrittskarten à 1 Kr. für Erwachsene (incl. Kaffee) erhältlich bei **Fraulein Schodek**, Vestervoldg. 115 oder Am. 3202.

Alle Helgens Fest (=A. H.) og Alle Sjæles Dag (=A. S.)

(Torsdag d. 1. og Fredag d. 2. Nov.)

- St. Ansgars Kirke.** A. H. Stille Messe Kl. 6 $\frac{1}{4}$, 7 og 8. Pontifikalmesse Kl. 10. Aftenandagt m. Procession Kl. 20. A. S. Stille Messer fra Kl. 6 $\frac{1}{2}$, Levitmesse Kl. 9, Kl. 20 Bøn for de Afdøde.
- Jesu Hjerter Kirke.** A. H. Stille Messe Kl. 6, 7, 7 $\frac{1}{2}$, 8 $\frac{1}{4}$ (ikke 8 $\frac{1}{2}$). Levitmesse Kl. 10. Aftenandagt Kl. 19 $\frac{1}{2}$. A. S. Stille Messer fra Kl. 6. Højtidelig Sjælemesse Kl. 8 $\frac{1}{4}$.
- St. Knuds Kapel.** A. H. Stille Messe Kl. 7 $\frac{1}{2}$. A. S. Stille Messer fra Kl. 6 $\frac{1}{2}$.
- Sakramentskirken.** A. H. Stille Messe Kl. 7. Højmesse Kl. 8. Kl. 20 Festandagt. A. S. Stille Messe Kl. 6, 6 $\frac{1}{2}$ og 7. Højmesse Kl. 8 og derefter endnu to stille Messer. Kl. 20 Andagt for de Afdøde.
- Rosenkranskirken.** A. H. Kl. 8 stille Messe. Kl. 10 Højmesse. A. S. Stille Messer fra Kl. 6. Kl. 8 $\frac{1}{4}$ højtidelig Sjælemesse. Kl. 19 $\frac{1}{2}$ Andagt for de Afdøde.
- St. Annæ Kirke.** A. H. Stille Messer Kl. 6 og 7. Sangm. Kl. 9 Højmesse med Præd. Kl. 10. Kl. 20 Andagt. A. S. Stille Messer Kl. 6, 6 $\frac{1}{2}$, 7. Højtidelig Sjælemesse Kl. 8. Korsvejsandagt Kl. 20.

Vestre Kirkegaard.

Torsdag d. 1. Nov. Kl. 16 Prædiken og Bønprocession.

Fredag d. 2. » » 9 $\frac{1}{2}$ stille Messe. De, der ønsker at kommunikere, maa før Messen meddele det til Præsten.**Ungdomsbasarens Trækningsliste.**

Den store Bortlodning: 2715 — 2317 — 2674 — 2870 — 2467 — 2010 — 2357 — 514 — 1001 — 2485 — 2947 — 2133 — 2823 — 621 — 622 — 1050 — 2374 — 37 — 2468 — 169 — 270 — 1107 — 1339 — 1194 — 2822 — 677 — 603 — 821 — 52 — 834 — 2474 — 2325 — 765 — 1816 — 1841 — 2469 — 2747 — 2756 — 1801 — 2825 — 833 — 1122 — 907 — 1673 — 297 — 2484 — 1351 — 1187 — 1854 — 1337 — 3 — 1989 — 2848 — 2149 — 725 — 377 — 2323 — 2312 — 2009 — 2313 — 2242 — 2464 — 1812 — 4 — 1743 — 1744 — 1526 — 2223 — 428 — 2721 — 58 — 1185 — 2102 — 2331 — 1525 — 2166 — 1802 — 1225 — 415 — 1112 — 970 — 1524. — *De andre Bortlodninger:* Lænestolen 331 — Dukken Bent 120 — Dukken Liselotte 54 — Maleriet 59 — Læselampen 7 — Madonnabilledet 22 — Den kulørte Thedug 31 — Den hvide Dug 66 — Dukesengen 103 — Italiensk Shawl 49. — Gevinsterne udleveres ved Henvendelse til D. K. U. F. s Sekretariat (aaabent Tirsdag, Fredag og Lørdag Aften Kl. 19—21), Stenosg. 4 A, V inden 30. November 1934. Efter den Tid forbeholder Basarkomiteen sig Ret til at disponere over ikke afhentede Gevinster.

St. Knuds Skole.

Søndag d. 28. Okt. Kl. 19,15 pr. opfører Skolens yngre Elever

GULDBLOMMERNE

Eventyrspil i 4 Akter. Adgang: Børn 25 Øre, voksne 1 Kr. Indtægterne tilfalder Jesu Barndoms Forening.

On demande **jeune fille au pair**, pour s'occuper 4 enfants, soins matériels, références exigées — préférence catholique. — S'adresser M^{de} Digonnet, 7 Place Jean Jaurés, St. Etienne, Loire, France. — Henvendelse i Danmark til Fru Jensen, Møllebakken, Tlf. Espergærde 238.

Kirkelig Kalender.

Okt.-Nov.	Nov.
28. S. Vor Konges og Herres Jesu Christi Fest.	4. S. 24. Søndag e. Pintse.
29. M. Simon og Judas, Apostle.	5. M. Relikviefest.
30. Ti. Ferialdag.	6. Ti. 6. Dag i Oktaven.
31. O. Vigilie. *)	7. O. 7. » » »
1. T. Alle Helgens Fest.	8. T. Oktav af Alle Helgens Fest.
2. F. Alle Sjæles Dag.	9. F. Laterankirkens Indvielse.
3. L. 3. Dag i Oktaven.	10. L. Andreas Avellinus.
*) Faste- og Abstinensdag.	

Okt.-Nov. Ugens Messebønner.

28. S. Vor Konges og Herres Jesu Christi Fest (1130); 2. 23. Søndag e. Pintse (752). Slutningsevangelium: Søndagens (753).
29. M. Simon og Judas, Apostle (1124—959); 2. Bøn i enhver Trængsel, som nedenfor.
30. Ti. Ferialdag (1129—581) uden *Gloria* og *Credo*; 2. Om de helles Forbøn, 3. Efter frit Valg; 4. som nedenfor.
31. O. Vigilie (1127); 2. Den Helligaand ([120]), 3. For Kirken eller for Paven (123, 122), 4. som nedenfor.
1. T. Alle Helgens Fest (1135—965).
2. F. Alle Sjæles Dag (1139—970). *)
3. L. † 3. Dag i Oktaven (1135—965); 2., 3. og 4. som Onsdag.
- *) De tre Messer paa Alle Sjæles Dag findes kun i den ny Udg. af Messebogen.

Af Sidetallene i Parenthes gælder det første den ny Udgave af Messebogen (1926), det andet den gamle Udgave (1907). Er der kun anført eet Tal i Parenthesen, gælder det den ny Udgave.

Som *Oratio imperata* (en af Biskoppen paabudt Bøn) bedes for Tiden følgende Bøn i enhver Trængsel:

Kirkebøn. Almægtige Gud, se ikke med Ringeagt ned paa dit Folk, der raaber til dig i Nød; men kom for dit herlige Navns Skyld naadig de bekymrede til Hjælp. Ved vor Herre...

Stillebøn. Modtag, Herre, naadig de Offergaver, som efter din Vilje baude skal forsonse dig og ved din Magt og Miskundhed atter skænke os Frelse. Ved vor Herre...

Slutningsbøn. Herre, vi beder dig, se i Naade ned til vor Trængsel, og afvend din Harm og Vrede, som vi med Rette fortjener. Ved vor Herre...

M.-K. Jesu Hjerter K. »Immaculata« **F. K.:** Søndag d. 28. Okt. Kl. 8¹/₂. — **Rosenkransk.** »Stella maris« **M.:** Mandag d. 29. Okt. Kl. 20. Efter Mødet Samvær hos Maristbrødrene.

Systuen. Sakramentsogn. Systuen genoptager sin Virksomhed Torsdag den 8. Novbr. Kl. 13¹/₂—16 og fremdeles hver Torsdag i Vinterhalvaaret. Den anden Torsdag i hver Maaned afholder St. Vincentsforeningen for katolske Damer (katolsk Menighedspleje) Møde Kl. 13, første Gang den 8. Novbr., Nørrebro-gade 27, Opg. A¹.

FREMMEDSPROG-TRYKKERIEET »ATHENE« (ALB. HANSEN). Svanemosegaardsvej 4. Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.

Færdig fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.

Afleveret til Postvæsenet Torsdag d. 25. Okt.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

82. Aargang

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kroner Kvartalet (inclusive Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 St., København K. Telefon: Palæ 3762, Kl. 13--16). — Unde: Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kroner aarligt. — Redaktør: Pater G. Scherz, Hans Bogbinders Allé 2, København S; Telefon Anager 3202; bedste Træffetid Kl. 13½—14½.

Nr. 44

Søndag den 4. November

1934

INDHOLD: En Hilsen fra Kardinalstatssekretær Pacelli. — Korset paa Kirkegaarden. — Eksistentiel Kristendom. — Sidste Nyt fra Mexico. — Den tyske Socialisme. — Kong Alexander og den katholske Kirke. — Käthe Muszlers Himmelfart. — Nye Bøger. — Fra Hovedstad og Provins. — Fra den vide Verden. — Avertissementer. — Kirkelig Kalender. — Ugens Messebønner.

En Hilsen fra Kardinalstatssekretær Pacelli.

Hs. Excellence Biskoppen har i Anledning af Transmissionen af Aabningshøjtideligheden til Kongressen i Buenos Aires sendt følgende Telegram:

*»Deres Eminence Kardinallegat Eugenio Pacelli.
Steamer »Conte Grande«.*

*De troende i det Apostoliske Vikariat Danmark har — den store Afstand til Trods — i Aanden med Taknemmelighed og Glæde deltaget i den af Deres Eminence foretagne højtidelige Aabning af den eucharistiske Kongres, som gennem Radio saa udmærket blev transmitteret til vore nordlige Egne, og hilser med dyb Ærbødighed den Apostoliske Legat. † Joseph Brems.
25. Okt. 1934. Vic. Ap.«*

Hs. Excellence Biskoppen modtog derefter følgende Svar fra Vatikanets Radiostation:

*»Mons. Joseph Brems, Vicarius Apostolicus,
Kopenhagen.«*

Vigilantissimo pastori totique ei concredito gregi fidelium ob humanissimam salutationem maximas ago gratias eisque coelestium donorum copiam effusis precibus exopto. Card. Pacelli.«

Over for denaarvaagne Hyrde og hele den ham betroede Hjord af troende udtrykker jeg min bedste Tak for den yderst venlige Hilsen. Jeg ønsker dem og nedbeder over dem de himmelske Gavers Fylde. Kardinal Pacelli.

Korset paa Kirkegaarden.

Rosegger har i et Digt udtalt sit Ønske om, at der engang paa hans Grav ikke maatte blive rejst et Kors, men derimod et Æbletræ. Et Træ med Blomster, et Træ med Frugter ønsker Digteren sig paa sin Grav, ikke Korsets

Alle Sjæles Dag.

C. Springer.

Træ, som han regner for ufrugtbart og for dødt. — Strindberg derimod lod over sin Grav sætte Indskriften: »O crux ave spes unica« — »Vær hilset, Kors, vort eneste Haab.« Hvem af de to Digtere valgte det bedste Gravmæle?

Fra Korset straa-
ler Tanker fulde af
blomstrende Skøn-
hed, af frugtbar Rig-
dom.

Korset paa vore
Grave forkynder al-
lerførst Forsoning
og Fred mellem

Gud og Menneske, som Verdensforløseren bragte os ved sin Død. »Forgæves« — maatte vi arme Syndere skrive som Slutningsordet for vort Liv; men den Korsfæstedes Haand skriver som endelig Dom det lille, indholdsfulde Ord »Tilgivelse«! Fred svæver fra Korset ned over vore Afdødes Grave. Fred ligger i det Blik, hvormed Herren fra Gravkorset ser ned paa de Blomster, der dækker vore Døde. Det er en Fred, som Verden ikke kender. Verden taler om Gravens Fred, som vi taler om Hvile, Glemsel og Søvn. — Men Forløseren paa Korset forkynder ogsaa de mest jagede og de mest forpinte den Fred, som ligger udtalt i de vidunderlige Ord: »Du skal være med mig i Pa-

radiset.« Hvilken Fred! — Skønnere end Foraarsblomster-
nes Slumren under Vinterens bløde Snedække, saligere end
Barnets Pludren paa Moders Arm.

Og Korset giver en forunderlig Trøst. Det gør Taarerne
milde og borttager fra dem al Bitterhed. Det taler om et Gen-
syn om kort eller længe — nej, om kort; thi hvad er et Par
Aartier maalt med Salighedens Fylde, som de Hjemfarne ny-
der hos Gud, for hvem tusinde Aar er som een Dag? — Kor-
set er Guds Segl; Gud vil dermed ligefrem sige: Det er
mig, som her har afsluttet et Menneskeliv, og jeg vil sørge
for, at det, jeg har gjort, ikke bliver til Ulykke for dem,
dette Menneskeliv betød saa meget for. — Vi klager ofte ved
en Grav: »For tidligt, aah, Gud, det var altfor tidligt.« Men
hvor et Kors staar paa en Grav, der findes ikke noget »for
tidligt«. — Og paa den anden Side tænker man maaske
ved Graven over en ulykkelig, som drog bort i Skam og
Skændsel: »Hvorfor har Gud ikke kaldt denne Sjæl bort
noget før, hvorfor saa sent, hvorfor — for sent?« — Men
hvor Forsoningens Kors staar paa en Grav, gives der hel-
ler ikke noget »for sent«. Netop paa saadanne Grave
forkynder Korset saa meget! Prædiker om Guds Forsyn
og Klogskab, som ofte maatte lade Mennesket vandre saa
længe, fordi det ikke havde vandret sig træt før, træt nok
til at ville hvile ud i Korsets Skygge.

Det betyder ikke, at Korset kun er en Trøst for trætte,
udslidte, dekadente, sammenbrudte. Tværtimod: det for-
kynder endnu en Tanke, som har noget mægtigt vækkende
i sig, og som kalder mod de høje Maal. Det indprenter
den store Lære, at kun de for Synd gennem Bod ren-
sede med roligt Hjerte kan træde hen for deres Gud, som
før var deres Forløser, men nu ogsaa er deres Dommer.
Korset lærer Samvittighedsfuldhed, Ansvar, Troskab, og det
forleener ogsaa med dødsforagtende Mod og Hengivenhed
til det sidste. Netop fordi det ikke er noget tomt Træ, men
fordi Livets Konge hænger derpaa, han, som kroner al
Troskab mod Pligten og alt Offersind.

Kan en tung Marmorplade paa en Grav prædike alt
dette? Kan den overhovedet fortælle noget? Og kan en brudt
Marmorsøjle, en søvndrukken Ugle, et Pragtempel prædike
noget, der kommer op paa Siden af et lille simpelt Grav-

kors? Og hvad kan et blomstrende, frugtbærende Æbletræ sige? Dets Blomster vejres hen for Vinden, dets Frugter falder ned. — Alle jordiske Blomster visner, al jordisk Frugt søger mod Jorden. Men hvad der holder sig til Korset, hvad der hæver sig op ved Korset, det vokser ind i det evige Liv. (Efter J. Klug: Die ewigen Dinge.)

Eksistentiel Kristendom.

I Anledning af Johannes Jørgensens 69-aarige Fødselsdag den 6. November 1934.

Mange har sikkert, naar de kom til Side 125 nederst i Johannes Jørgensens nyudkomne Bog om Charles de Foucauld, standset lidt undrende i Læsningen.

Man er naaet midt ind i Charles de Foucaulds Helgenliv. Monseigneur Guérin — den apostoliske Vikar for Sahara — er lige redet bort fra Eneboeren.

Denne har staaet og set den hvide Burnus forsvinde i det hastigt faldende Junimørke — og gaar saa ind.

Dør staaer endnu Levningerne af det spartanske Maaltid — den bortdragendes Kuvert — Stolen, hvori han har siddet. De Foucauld betragter det allsammen — og føler pludselig, at han er ene.

Og saa staaer der i Bogen: »I Morgen begynder atter de ensomme Maaltider, som er Dagens sværeste Øjeblikke — ensomme, for selv om han lader lille Abd-Jesu spise med sig, saa er det dog ikke det samme som at have én, man kan tale fortroligt til, én, man kan spørge til Raads, eller blot simpelthen én, man kan fortælle Dagens smaa Hændelser: — »Gubbiotti stod som sædvanligt i Porten, mere pjaltet og mere arbejdsløs end nogen Sinde — Chiara Falcinelli kom og fortalte, hun skulde paa Hospitalet og opereres — Angelina har ikke mere Brænde, hun vil nøjes med blot ét Knippe...«

Gubbiotti? Chiara Falcinelli? Angelina? --

Jeg kender dem alle og mange, mange flere af Assisis fattige — af Johannes Jørgensens fattige.

Hvorfor har Johannes Jørgensen kunnet skrive om de

Foucauld, saa vi oplever ham, og det er, som om vi havde mødt ham engang i vort Liv?

Hvordan har det sig med denne — saa ofte omtalte — Magi? Hvor kan det være, at vi med de jævreste Ord pludselig befinder os paa de højeste Tinder, saa Svimmelhed griber os ved at se ned til vort eget Dyb?

Grunden er simpelthen den, at Johannes Jørgensen i sit daglige Liv — Aar ud, Aar ind — følger efter det Forbillede, han skildrer.

»*Omnes fratres operibus praedicient*« (Alle Brødrene prædike ved deres Gerninger). Dette den hellige Frans' Bud til sine Disciple staar som Motto over det syvende Kapitel i »Charles de Foucauld« — det Kapitel, hvormed Bogen kulminerer, og hvoraf den citerede Passus er taget.

Johannes Jørgensen.

Det kunde ogsaa staa som Motto over følgende lille Begivenhed: Det regner — Vejret er ondt — Vinden hyler trøstesløst — Vintersølet staar højt i det lille Stræde. (Ikke sandt? — det er saadan, at vi hjemme forestiller os Assisi — eller hvordan? mon ikke snarere lige modsat: som et evigt stillestaaende Foraar med Frugtblomster og Fuglesang, hvor Franciskanerbrødre gaar omkring og klapper smaa Lam?) Men altsaa — paa en saadan typisk assisisk Vinterdag banker det paa den grønmalede Dør i det lille Stræde, hvor Johannes Jørgensen bor.

Nedenfor staar Prassed e.

Selv om hun ikke er nævnet med de andre tre i syvende Kapitel af »Charles de Foucauld«, saa kunde hun godt have været det. Hun er nemlig lige saa fattig — og hun er ogsaa én af Johannes Jørgensens fattige.

I sine hullede Sko staar hun dør i Pløret og i Regnen. Hvad Hjælp er vel ét af de tyvecentim-Stykker, som ligger parat i den sædvanlige Stabel i Spisestuen?

Hvad Hjælp vilde vel hele Stablen være? —

Il Professore staar i Døren og ser paa de stakkels røde Tæer, der stikker ud af Skoenes Huller. Og gaar ovenpaa...

Lidt efter forsvinder Prassede med en stor Pakke under Armen, indeholdende il Professores tykke, varme Vinterstøvler. Selv har han saa kun ét eneste Par tilbage — alt for tyndt til at holde Kulden ude paa de iskolde Stengulve i Kirkerne under Morgenmessen og Aftenandagten.

Ja, det var kun een Historie — og hvor mange lignende har ikke hændt Aar ud, Aar ind!

Men alt dette, der kunde og burde forme et nyt Kapitel af Livslegenden — det vil vi aldrig faa Besked om.

Johannes Jørgensen selv viser altid hen til andre som Eksempel — skjuler sit eget.

Og den, der kunde have vist os hans Eksempel — den Eneste, der kunde have vist os det — er ikke mere.

Har vi danske Katholiker forstaaet, hvad vi har mistet? Det stadige Vidne gennem næsten tyve Aar til Johannes Jørgensens Liv er ikke mere.

Lad os prøve at fatte, hvad dette Tab er for os — endnu før end vi fatter Vemodet og Ensomheden for ham; det Vemod og den Ensomhed, som har givet sig Udtryk i hint Kapitel i »Charles de Foucauld« — og dikteret Tilegnelsen paa Titelbladet.*)

Mogens Kai Nørregaard.

*) Tilegnelsens Ordlyd er denne: »Mindet om den, der med mig i det hellige Land og i Frankrig vandrede Charles de Foucaulds Veje, vies disse Blade.« — J. J. tænker her paa Frk. Andrée Carof, der som Datter af en fransk Kaptajn fødtes i Annecy 10. Aug. 1893 og døde 31. Maj 1933 efter en Operation paa Hospitalet i Foligno. Hun var en dybt-troende Katholik, yderst velgørende, og blev især begejstret for Franciskanismen. Sin litterære og kunstneriske Begavelse, som var stor og udviklet gennem Rejser, hun kendte ogsaa Danmark, brugte hun bl. a. til at oversætte og illustrere J. J.s Bøger.

Sidste Nyt fra Mexico.

Det vil efter alt at dømme snart være umuligt for den kirkefjendske Regering at udstede flere Dekreter imod Kirken — der er simpelthen ikke mere at berøve den. Kristenforfølgelsen har især i de sidste 6—7 Maaneder taget frygteligt til. Kirkerne er Statsejendom, Ordenerne ophævede, Præsteantallet indskrænket til det rene Intet og Religionsundervisning forbudt. Nu har Deputeretkammeret vedtaget Udvisningen af alle romersk-katholske Biskopper med den Begrundelse, at disse kun var forpligtede overfor Vatikanet og derfor Udlændinge. Kammeret vedtog at anmode Præsident Rodriguez om Nedsættelsen af et særligt Udvalg til at gennemføre Beslutningen. Nu har de snart ikke andet at forbyde end Kristendom overhovedet.

Man inddrager kraftigt de Bygninger, som endnu staar til Kirkens Disposition; saaledes ser man nu det ikke helt almindelige Syn af Automobilgarager med smukke Baroktaarne. Nylig er 58 Kirker, særlig i Staten Chiapa, blevet inddraget. I 4 Stater findes overhovedet ingen Præster mere. De katholske Kvinder i Mexico har allerede, foranlediget af tidligere Tilfælde, tilstillet Præsidenten et Bønskrift, hvori de kræver Kirkernes Genaabning. I stum Protestmarch drog 30 000 Katholiker gennem Hovedstaden til Præsidentpaladset. Hele Mexicos Politistyrke blev opbudt for at splitte Demonstrationstoget; de anvendte Taaregas og Gummiknipler og gjorde endelig Brug af Skydevaaben, hvorved flere Personer saaredes. Men alt var forgæves; Toget fortsatte sin March. Da det naaede Pladsen foran Præsidentpaladset, ordnede det sig — og i en halv Time stod de 30 000 Katholiker dér stille og stumme. Saa skiltes de ad i smaa Grupper. Demonstrationen var en stum Protest mod Afslaget paa før-omtalte Ansøgning. Det var sandelig ogsaa noget at skyde for!

I Staten Campeche er vedtaget en Lov, som udelukkende er rettet imod den katholske Kirke; den foreskriver bl. a., at Præsterne skal være gifte. Deres Antal indskrænkes til 9 for 85 000 Indbyggere. I Cananea har Myndighederne stormet en Kirke. Alterets Sakramente og hellige Billeder kastedes paa Gaden, medens Kvinder kæmpede med Politiet. Kirken blev overtaget af Arbejdernes Fagforening.

Det nationale Arbejdskammer har holdt et Møde, hvor Forholdsreglerne for Gennemførelse af socialistisk Undervisning i Skolerne blev fastlagt. Barnet tilhører Revolutionen, siger Calles, der er vendt tilbage til Politiken. Endvidere overvejede man de Forholdsregler, der skulde bringes i Anvendelse mod Modstandere af den nye Skoleretning. Der skal nedsættes et Udvalg med det Formaal at fjerne alle

romersk-katholske Embedsmænd fra deres Embeder. Dette Velfærdsudvalg skal samle Materiale mod katholske og andre »statsfjendtlige« Embedsmænd, saa de kan blive afsat. (Hvornaar vil man se en lille Smule af den Verdensopinion, der i Menneskelighedens Navn rejste sig for Jøderne i Tyskland?)

Kirkens materielle Stilling er vanskelig; man har berøvet den al Ejendom, saa den ganske er henvist til de troendes Godgørenhed, men de har desværre intet at vise den med. Mexico er rigt, men Størstedelen af de kirketro Katholiker tilhører de allerfattigste Befolkningslag. Mange af de gamle, velhavende Familier er nu forarmede ved Revolution og Inflation; de nye rige er kirkefjendske. Saaledes er der kun faa tilbage, som virksomt kan understøtte Kirken.

Anderledes med f. Eks. den nationalrevolutionære Fører og tidligere Præsident Plutarco Elias Calles. Denne Socialistfører har i Bank of England et Depot paa 205 Millioner Pesos. Han ejer »El Maute«, det rigeste Sukkerraffinaderi i Mexico til en Værdi af 10 Mill. Pesos, to Godser til en Værdi af $3\frac{1}{2}$ Mill. Pesos, og han er Hovedaktionær i tre Monopolforetagender indenfor Sukker- og Raaolieproduktionen. Det er vel nok det sejrende Proletariat! Han sælger daglig 5000 l Mælk til Fattigforsorgen til 30 Centavos pr. l, som han selv køber hos Landmændene omkring Santa Barbara for 10 Centavos pr. l, og bestjæler saaledes Proletariatet for ca. 1000 Pesos daglig.

De forenede Stater har altid haft en vis Indflydelse paa Forholdene i Mexico, og Interessen for Kulturkampen begynder nu ogsaa at røre sig der, ogsaa udenfor de efterhaanden ret betydelige katholske Kredse. Saaledes skriver Organet for den amerikanske Episkopalkirke, The Living Church: »Os synes det, at der her er en Lejlighed, hvor de kristne Kræfter, ligegyldig om de er protestantiske eller katholske, bør slutte sig sammen. Vi skulde her tage Eksempel efter Anstændighedsligaen, som Verden over fører de Kristnes Kamp mod de usædelige Films ødølæggende Virkninger med mageløst Held. Skulde det ikke være muligt for det romerske Hierarki, vort Nationalraad og Raadet for de forenede amerikanske Kirker at optræde samlede mod Mexicos gudløse Regering, som dér, i en gudløs Politiks og Socialfilosofis Navn, fører Landet sin Undergang i Møde?« Medens alle disse Uhyrligheder sker, ser vi igen, at den civiliserede Verden forholder sig næsten ligegyldig overfor Voldsregimentet i Mexico; der findes næppe nogen Notits om Undertrykkelsen, eller den kaldes for Kampen mellem »Kirken og Staten«, hvor Sandheden er, at revolutionære Eventyrere og Frimurere ved Hjælp af raa Magt vil berøve et Folk sin Tro.

Den tyske Socialisme.

Det moderne Babelstaarn.

Werner Sombart, en anerkendt Lærd og første Rangs Kender af Socialisme, har om denne skrevet en Bog*), som forener aktuel Interesse med varig Gyldighed. Med mønsterværdig Klarhed tegnes der her straks i det første Afsnit et Billede af den økonomiske Tidsalder (d. v. s. de sidste 150 Aar) og dens Forvildelser, som trods al videnskabelig Nøgtternhed næsten har apokalyptisk Vælde. Een Sætning fortjener at fastholdes:

»Kun den, der tror paa Djævelens Magt, kan forstaa, hvad der er foregaaet i Vesteuropa og i Amerika i de sidste halvandet hundrede Aar. Thi det, vi har oplevet, kan kun fortolkes som Djævelens Værk.«

Et Babelstaarn kalder han vor Civilisation. Ubarmhjerligt gøres der op med denne Tid, som har ødelagt Troen paa det Hinsides, hvor Mennesker i en Frihedsrus holder sig for Guder, hvor der spekuleres i alle lave Instinkter, hvor Begærligheden har konstrueret sit eget System, Kapitalismen, som bedømmer alt efter Gevinst. Med Foragt straffes den raffinerede Teknik, som forlænger Livet ved Hygiejns Fremskridt, uden at der spørges, om man lever som Løve eller som Faar. Overvældende er Statistiken over Produktionens uhyre Stigning, som paaviser, at Mennesker ved Hjælp af Motorer og Maskiner i Dag disponerer over ca. 1 Milliard Hestekræfter, og at Verdenshandelen, der i 1800 beløb sig til 2 Milliarder Mark, i 1929 regnede med en Omsætning paa 284 Milliarder. Men ligesaa knusende er Dommen over den økonomiske Tidsalders karakteristiske aandelige Træk, nemlig: Respekten for Massen, for Hurtigheden og for Nyheden.

Socialismer og Vantro.

I et af de næste Afsnit taler Sombart om de mere end 260 »Socialismer«, som Englænderen Griffith kender, og han selv opregner i en lang Liste 187 sprogligt brugte Forbindelser, hvori Ordet »Socialisme« forekommer, et af de mange Beviser for, hvor inficeret af Socialisme vor Tid er.

Men af rigtige Socialismer kender Sombart egentlig kun tre: den marxistiske, den katholske og den nye tyske. Over den marxistiske fælder Bogen en tilintetgørende Dom, som i alt væsentligt er rigtig og kan tiltrædes af alle, især hvor den afsløres som gold Materialisme. Mest interesserer os dog Bevisførelsen for, at Marxismen fra først af og uløse-

*) »Der deutsche Sozialismus«. Berlin. 1934. Buchholz & Weisswange. 343 S. Mk. 4,80.

ligt var knyttet til Atheisme og Vantro. To Citater kan vise det. Marx siger i 1844:

»For Tyskland er Kritiken over Religionen i det væsentligste endt — Fundamentet for den irreligiøse Kritik er: »Mennesket skaber Religionen, Religionen skaber ikke Mennesket.«

Engels forkynder i samme Aar:

»Alt, hvad der forkyndes som overnaturligt og overmenneskeligt, vil vi rydde af Vejen — derfor har vi ogsaa een Gang for alle erklæret Religionen og de religiøse Forestillinger Krig og bekymrer os lidet om, hvorvidt man kalder os Atheister eller andet.«

Fordi man sætter denne Verdens Glæder saa højt, maa man afsætte Gud og udelukke Tanken om et Hinsides; begge Ideer forstyrrer saa at sige den uhindrede Nydelse af »Lykken«. Saa længe Individet tror paa en Gud, kan der nemlig ikke være Tale om fuldstændig Emancipation; men man vil en hæmningsløs Frihed og maa derfor gøre Oprør mod den højeste Herre. Det lidenskabelige Ønske: at gøre Verden til Paradiset, vaagner og ophæver efterhaanden Troen paa det Hinsides. Derfor prægede allerede Marx den Sætning, der nu lyder os i Møde fra Sovjets med forpinte Præster overfyldte Fængsler og fra Meksikos Kristenforfølgere: »Religion er Opium for Folket.«

Pius XI.s sociale Ideer.

Meget anerkendende Ord finder Sombart for den »katholske Socialisme«, eller som vi, med Encyklikaens absolute Modstand mod Socialismen som en Vranglære in mente, vil sige for »Quadragesimo anno«s sociale Ideer. Han kalder den »sakral Socialisme«, fordi den gaar tilbage til guddommelig Oprindelse, til Naturretten, som ikke overlader Samfundsordenen til Menneskenes vilkaarlige Handlinger mod Individuer og Grupper, men erkender og virkeliggør den Plan, Skaberen har med sin Verden.

»Paa en storslaet Maade er denne katholske Socialisme nu igen blevet forkyndt i den uendelig skønne Encyklika »Quadragesimo anno« (1929).«

Den tyske Socialisme.

Bogens Svagheder begynder egentlig i de Afsnit, hvor der er Tale om den tyske Socialisme, altsaa Nationalsocialismen, uden at Bogen derfor er mindre interessant, eftersom der her bydes det første videnskabelige, nogenlunde objektive, Forsøg paa at samle Nazismens Omvæltning under eet System. Ikke saaledes at forstaa, at For-

fatteren er en fanatisk Nazist, der ser brunt alle Vegne. Han bemærker tværtimod i sin Fortale til Bogen, hvad vi kun kan tiltræde: »At den vil finde talrige Modstandere, tvivler jeg ikke om, baade indenfor Regeringspartiet og udenfor. Men det beklager jeg ikke.« Vanskeligheden ligger vist i selve Sagen, f. Eks. straks i Definitionen: Ved tysk Socialisme forstaas en Socialisme, der kun gælder for Tyskland og i vor Tid; man skulde mene, at en for vor Tid fælles Sygdom, som Forfatteren har skildret i Bogens første Afsnit, ogsaa maatte kunne helbredes ved en fælles Medicin. Ydermere tilstaar Sombart selv, at »tysk« som Racebegreb er noget yderst forviklet, saa blandet en Race, at man ikke fatter, de kan forlange noget for sig alene!

»Man kan paa Basis af vor Tids Viden med Sikkerhed fastslaa, at Tyskerne er Typen paa et Blandingsfolk Ud af Urracen, homo alpinus, af Keltere, Germanere, Slaver, Romere, Pruzzere, Hunnere, Avarer, Litauere, Vendere, Magyarer, Jøder, som alle allerede i sig selv er Blandingsracer, er opstaaet en Blanding, som Günther (bortset fra Jøderne) inddeler i 5 Racer« . . .

Men saa meget bliver man i alt Fald hurtigt klar over, at den tyske Socialisme ikke er den katholske. Forfatteren fastslaaer selv dette Punkt med en Klarhed, som er haardt tiltrængt over for visse Bestræbelser fra katholsk Side baade i Tyskland og andre Steder, som gaar ud paa et kalde den økonomiske Nationalsocialisme for et Produkt besjælet af »Quadragesimo anno«s Aand. En grundlæggende Forskel vejrer man straks i en af den tyske Socialismes Forudsætninger: »Vi tror, at Mennesket indtil sine sidste Dage forbliver i Synden«. Dette er vist ren protestantisk Theologi, selv om ogsaa vi med Sombart afviser Troen paa at Jorden kan blive til et Paradis. I Modsætning til Pius XI.s Socialreform skal den tyske Socialisme ogsaa gennemføres ved Statens Hjælp alene. »Statens Magt, kun Statsmanden, kommer i Betragtning.« I Pavens Encyklika staar der:

»Det er ogsaa urigtigt, at det, som kan udføres af mindre og underordnede Organisationer, lægges over paa det store overordnede Samfund.«

Hvad Ejendomsproblemet angaar, skal den gamle Diskussion: Fællesejendom eller Privatejendom, ikke være noget Spørgsmaal for Nazismen mere, idet denne siger sit: Baade — og, hvad man kun kan glæde sig over; men i Praksis faar man alligevel sine Betæneligheder, naar man støder paa en Formulering, som gør Privatejendommen til et uvirkeligt Fantom:

»Den Opfattelse, som Othmar Spann har af Problemet, bifalder jeg fuldt ud, naar han siger: »Formelt gives der Privatejendom, men hvad Sagen selv angaar kun Fællesjendom«. Ejendomsretten bestemmer ikke længere Forvaltningsprincipperne, derimod bestemmer Forvaltningsprincipperne Ejendomsrettens Omfang og Art. Dette er det springende Punkt.«

Det var ikke vor Hensigt at give en fuldstændig Oversigt eller Kritik af Bogen, men blot at fremdrage enkelte aktuelle Punkter, som klarlægger et af Tidens brændende Problemer. Hvor dybt Nationalsocialismen griber over paa det religiøse Omraade ses maaske bedst af en Bekendelse, som næsten kunde se ud som Ironi, hvis man ikke kendte Forfatterens alvorlige Sind. Det drejer sig om Førerprincippets Betydning i den ny Stat. Om dette siges der altsaa af en Mand, der er verdenskendt paa Grund af sin faglige Viden og i øvrigt er en alvorlig, troende, protestantisk Kristen:

„Førerprincippet“, som vi bekender os til, kulminerer i, at vi antager den øverste Førers Vilje, som ikke længere — saaledes som Underføreren — faar sin Vilje fra Overføreren, men kun fra Gud som Verdens „Fører“. Den, der fuldstændigt har fattet Førerprincippet og alvorligt har tiltraadt det, maa tro paa en fortsat Aabenbaring. Uden denne Aabenbaringstro svæver Førerprincippet i Luften.«

Hvor mange Nazister bliver mon ikke underligt tilmode ved saadanne Ord? Først har de forkastet den jødiske Aabenbaring: siden har de set skævt til Kristendommen for dens formodentlig jødiske Oprindelse, og nu faar de al Frelse og Aabenbaring fra Braunau? Forstaa det, hvem der kan. Vi finder kun Anledning til at ihukomme Pius XI.s Ord:

»Hvad enten man betragter Socialismen som Theori eller som historisk Kendsgerning eller som „åndelig Bevægelse“, er den, saa længe den virkelig er Socialisme . . . uforenelig med den katholske Kirkes Troslærdomme; thi den tegner et Billede af selve det menneskelige Samfund, som er saa forskelligt som vel muligt fra den kristne Læres Opfattelse deraf.«

—z.

Kong Alexander og den katholske Kirke.

Kong Alexander, hvis Død har rystet hele Verden, var en dyb, religiøs Kristen. »Universe« fortæller flere meget interessante Træk om hans Personlighed. Oplært som han var i den orthodoxe Kirke, var han tro mod dens sakramentale Lære, og hans dybe, religiøse Overbevisning satte

ham i Stand til at se, hvor nær hans egen Kirke stod den katholske, som altid har anerkendt det orthodoxe Præsteskabs Gyldighed.

Et af Kong Alexanders mest brændende Ønsker var en Tilnærmelse mellem Katholikerne og de Orthodoxe. Engang udtalte han til »The Universe«s Korrespondent:

»Maaske ser I Katholiker de to Kirkers endelige For-
ening under en anden Synsvinkel end vi, men før vi naar
til dette Punkt i Forhandlingerne, er der mange Forhin-
dringer, der ved god Vilje fra begge Sider kan ryddes af
Vejen. Katholikerne og vi Orthodoxe trænger haardt til
at lære bedre at forstaa og kende hinanden. Jeg anser den
nuværende Pave for en af vor Tids største Mænd og en
uforfærdet Forkæmper for Sandhed og Ret, og jeg følger
hans Bestræbelser for en Genforening med den dybeste
Respekt og største Interesse.«

Blandt det katholske Præsteskab i Jugoslavien havde Kong Alexander mange Venner. Særlig over for Ærkebi-
skoppen af Zagreb, Mgr. Bauer, nærrede han en sønlig Hen-
givenhed, og Mgr. Bauer selv talte ofte om Kong Alexan-
ders store Dygtighed og om sin faderlige Hengivenhed for
ham. Alle Bekymringer og Vanskeligheder vedrørende de
jugoslaviske Katholiker blev ryddet af Vejen, naar Mgr.
Bauer blot kunde forelægge dem for Kongen, og det pin-
lige Spørgsmaal om Religionsundervisning i Skolerne, som
de anti-klerikale ønskede fuldstændig afskaffet, blev hoved-
sagelig ved Mgr. Bauers Henvendelse til Kong Alexander
ordnet paa en tilfredsstillende Maade.

Kort efter Begivenhederne i Spanien begyndte man i
Jugoslavien en Kampagne mod Jesuiterne, men Kong Alex-
ander standsede selv denne Kampagne, og i Stedet for at
udvise Jesuiterne, som de anti-klerikale havde ønsket det,
gav Kongen sit Samtykke til, at Jesuiternes Kirke i Bel-
grad blev udvidet. Kongen havde læst Jesuiternes Histo-
rie, og han var fuld af Beundring for deres Lærdom og
Fromhed. Han mente ikke, at den orthodoxe Kirke i Ju-
goslavien havde noget at frygte fra Jesuiternes Side.

Kong Alexander overværede regelmæssigt Gudstjene-
sterne i sit Slotskapel, og forud for enhver vigtig Handling
plejede han at trække sig tilbage til sit beskedne Landsted
i Oplenats, hvor han havde ladet bygge en pragtfuld by-
zantinsk Kirke til Guds Ære og til Minde om sine For-
fædre. Til denne Helligdom trak han sig ofte tilbage og
tilbragte Timer i Bøn og Betragtning.

Den hellige Fader har altid vist Kong Alexander særlig
Interesse og Sympathi. Den pavelige Nuntius i Belgrad
holdt Paven underrettet om Kong Alexanders Bestræbelser

for at støtte de kristne Principper og den kristne Moral i Folkets offentlige og nationale Liv, og den hellige Fader sendte ofte Kongen sin Velsignelse.

Det jugoslaviske Folk havde i deres Konge et Forbillede paa, hvordan et kristent Familieliv skulde leves. Hans Ægteskab med Dronning Maria var fuldt ud lykkeligt, og sammen opdrog de deres tre smaa Drenge i Religionens Bud, efter hvilke de helt igennem levede.

Den hellige Fader har telegrafisk over for Dronning Maria udtrykt sin Deltagelse og sin dybeste Sympathi. Ogsaa over for den jugoslaviske og franske Regering har Hs. Hellighed tilkendegivet sin Deltagelse gennem den pavelige Nuntius i Belgrad og Paris.

C. H.-S.

Käthe Muszlers Himmelfart.

Det er den ogsaa i Skandinavien kendte Maler og Munk, Pater Verkade, der har skrevet nedenstaaende Fortælling, som Frk. A. Eschricht med Forfatterens Tilladelse har oversat efter »Benediktinische Monatschrift«, hvor den er fremkommet i Juni 1934. Vi haaber, at den især nu i Allesjælesmaaned, har Bud til mange Læsere.

Den gamle Käthe var ved at dø. Intet Menneske vidste noget derom, heller ikke hendes eneste Ven, den store, røde Kat, der om Natten sov ved Fodenden af hendes Seng. Den gamle Kvinde laa træt til Døden efter et forfærdeligt Hosteanfald. Vandet var steget helt op i Halsen. Kun eet Anfald til, og hendes Hjerteslag maatte standse, det følte hun saa tydeligt. »Jesus, Maria, Josef, hjælp mig! Ved din Døds kamp forlad mig ikke, min Jesus!« bad hun. Som en Film, der drejer sig i rivende Tempo, saa hun sit Liv gaa forbi. Det første undselige Blik i den Mands Øjne, der bejlede til hende, den bestandig voksende Kærlighed til ham, Brylluppet, den Førstefødte og de tre andre Børn, den lille Rita, som gik bort i den spæde Barndomsalder, Mandens tidlige Død, hendes Anna, som døde ved sit første Barns Fødsel. Sønnerne, der begge faldt i Krigen. Og saa de lange Aar som Enke i den store By. Altid gøre rent og vaske, altid tjene. Inflationen, som tog alt, hvad hun havde sparet sammen, og endelig de sidste fem Aar, i hvilke hun gik rundt med Aviser. To Gange daglig den samme Jagen af Sted. Tit i Kulde, Regn og Sne. Ak, hvor havde hendes opsvulmede Fødder smertet! Og altid ene, ganske ene. Kun den røde Kat, det kære Dyr, var blevet hende tro. Ofte havde den tjent hende som Muffe, naar hun varmede sine Hænder ved den. — For sidste Gang saa hun op

paa Korset, hvor Frelseren hang, fattig, nøgen og frygtelig tilredt, og paa Billedet af Guds smertefulde Moder med de 7 Sværd i Brystet. Disse to Lidelsens Billeder havde altid givet hende Trøst og Haab. »O, Jesus, nu kommer det igen,« sukkede den gamle. Med Opbud af sine sidste Kræfter rejste hun sig i Sengen, en kvælende Hoste brød ud fra hendes Strube, og Fraaden stod ud af Munden. Saa sank hun tilbage paa Puden og var død. Katten, der skrækslagen var sprunget ud af Sengen, hoppede op i den igen, lagde sig paa sin gamle Plads, rullede sig sammen og sov ind. —

Imedens var dens Ejerinde vaagnet til et nyt Liv. Käthe havde altid levet som et godt og retskaffent Menneske. For sine Synder havde hun forlængst gjort Bod. Men til Guds Beskuelse var hun endnu ikke moden. Hendes hele Væsen maatte endnu gennemgaa en sidste Renselse, ikke ved smertelige Savn, dem havde hun erfaret tilstrækkeligt, men ved de aandelige Erfaringer, som Gud allerede i dette Liv ofte tilstaar sine Hellige. Hendes første Følelse var en salig Lettelse, en Befrielse fra al Tynge og Møje, fra al Ladhed. Hun, som lige havde kæmpet for at faa Vejret, indsugede nu med Fryd en yndig, ren Luft, det var, som indeholdt den al den Næring, et Menneske behøver. Hun følte ikke den ringeste Trang til Føde. Hun levede bogstaveligt af Luften. Hun befandt sig midt i et blomstrende Foraarslandskab. Ude i Horisonten laa Sneen endnu paa Bjergetop. For hendes Fod blomstrede Engene i broget Pragt. Hen over den dybblaa Himmel sejlede enkelte lette, hvide Skyer, ligesom forjagende Ensformigheden. — Det varede ikke længe, før en Skare smaa Piger i lange, hvide Klæder, med Blomster i Haaret og i Hænderne kom hende i Møde. Kærligt og muntert hilste de Käthe i Forbigaaende. Kort efter saa Käthe en Yngling af en saare skøn Skikkelse. Ærbødigt gik han hen til hende og kyssede hendes Haand. — Käthe var maalløs. Hvad skulde dette betyde? Derpaa mødte hun to skønne, yndefulde Jomfruer af et saa værdigt Ydre, at Käthe følte sig helt forunderlig opløstet. — Da kom hun til at tænke paa en højtidsfuld Time i sit Liv. Som ung Pige var hun en Lørdag Aften gaaet til Lourdes-Grotten, der laa i Udkanten af Skoven, et Kvarters Gang fra hendes Hjem. Der havde hun bedt den herlighedsfulde Rosenkrans. En forunderlig dyb Stilhed var kommet over hende. En stor Glæde havde sænket sig i hendes Hjerte, og et inderligt Ønske om at blive god og from steg op i hendes Sjæl. Medens Natten brød frem, kastende sit dunkle Slør over Jorden, og Himlen endnu glødede luerød mod Vest, ringede Klokkerne Angelus. I hint Øjeblik havde hun følt sig som en Guds Engel, og alt omkring hende syntes overjordisk. Det var et Øjeblik fuldt af Salighed, som

hun aldrig kunde glemme. Noget lignende oplevede hun nu, men ikke kun i et Øjeblik. Nej, hun forblev i den opløftede Stemning, og alt, hvad der omgav hende, bar Præg af det vidunderlige. —

Pludselig for Kätthe sammen. Ikke langt fra hende fik hun Øje paa en Løve. Den laa i Græsset, strakte Hovedet frem, til højre og til venstre og aad lange Halmstraa, saadan som Kattene gør, naar Musehaarene kommer dem paa tværs i Maven. Nærved den græssede et Lam og en Okse. Kätthe kom sig af Skrækken, da hun hørte en Fløjtes Toner og opdagede en lille Hyrdedreng, som blæste af alle Livsens Kræfter. — Det var altsammen ganske, som Hr. Vikar Schmalbach havde forkyndt, da han paa anden Søndag i Advent prædikede om det messianske Rige. Ja, Fred overalt, ogsaa Fred i Hjerterne. Intet dumt, upassende Begær mere, ingen Vrede, ingen Utaalmodighed. — Løven saa sig ikke engang om efter Kätthe og gjorde hverken hende, Lammet eller Oksen nogen Fortræd.

Kätthe havde altid holdt af sin Frelser, men hun havde alligevel mere frygtet end elsket den kære Gud. Nu følte hun en brændende Længsel efter ham. En saa heftig Kærlighed havde hun end ikke kendt som Brud. Ved Siden af var hun fuld af modstræbende Følelser. Var det den Helligaand, som rørte sig i hende? Hun følte sig paa samme Tid rig og fattig, stærk og svag, gennemglødet og gysende af Kulde. Det var, som maatte hun gaa, løbe og springe, le og synge, takke og love Gud. Hvad hun hidtil havde frembaaret for Gud gennem Andagtsbøger, det strømmede nu ganske af sig selv fra hendes Hjerte. Hun undrede sig over den Lethed, hvormed hun pludselig kunde bede. Hun græd af Glæde, hun hulkede og jubede, følte sig som omslynget i et indre Favntag, og hendes Lykkefølelse var saa overvældende, at hun paa oversanselig Maade henrykkedes i Aanden. Knælende, med Hænderne korslagt knuget mod Brystet, med sænket Hoved, lukkede Øjne og et saligt Smil om Munden, erfarede hun ved indgivne Ord, ved aabnede Billeder, Lignelser og hellige Sandheder i faa Minutter mere om Gud og hans Arbejde med Sjælene, end mangen lærd Theolog har erfaret i hele sit Liv.

Da Kätthe vaagnede af sin Ekstase, var hun ikke mere paa Sletten, men paa et højt Bjerg, det højeste af andre Bjerge, som tilsammen dannede en lang udstrakt Bjergkæde. Hertil havde hellige Engle baaret hende under Henrykkelsen. Thi ikke alene i denne Verden, ogsaa hinsides behøver Menneskene Englenes Hjælp. Ellers kommer man ikke rigtig fremad. Det skulde Kätthe ogsaa snart fuldt bevidst erfare. Et herligt Udsyn bredte sig for hendes Blik, men endnu skønnere forekom hende to himmelske Skikkelser,

der stod ved hendes højre og venstre Side. Det var to unge Mænd i hvide Klædebon, hvis korte Ærmer lod de solbrændte kraftige Arme træde frit frem. Begge bar i gylden Kæde en Sølvplade paa Brystet. Deres Lænder var omgjordede, og Fødderne stak i Sandaler. Haaret faldt ikke ned i bølgende Lokker, men det stod lige op som flammende Ildtunger. De var hinanden lig som Tvillinger. Under den høje Pande, paa hvilken blinkede et lille Kors, traadte en fin Ørnenæse frem, de smalle, fastslukkede Læber var røde som Ild, Hagen stærkt fremskudt. Over alle Bjergkæderne saa Kätthe Tinder hæve sig mod Himlen. »Deroppe«, tænkte hun, »maa der være endnu skønnere end her.« — »Skønnere er der ikke«, svarede den ene Yngling paa hendes Tanke, »men du vil deroppe faa noget andet at se end her.« — »Se!« spurgte Kätthe lidt frygtsomt, »ja, men hvordan kan jeg naa derhen? Jeg vil saa nødig ned i Dalen ... og inden jeg saa igen naaer op ...« »Vi tage dig med«, sagde den anden Yngling, »hav blot Tillid, vi have allerede bragt mange derhen. Giv os din Haand«. Da de nærmede sig, saa Kätthe pludselig sit Billede i den ene Ynglings Sølvplade. Hun lagde ikke Mærke til den gravrede Indskrift, men raabte: »O Gud, hvor er jeg bleven køn! Saa smuk var jeg ikke engang som ung Pige.« — »Du er paa Vej til Himlen«, sagde Ynglingen alvorligt, og jo nærmere man kommer Himlen, desto skønnere bliver man, ræk os nu Haanden, luk Øjnene, et lille Spring, en, to, tre.« — Og nu gik det af Sted. Kätthe var salig, det var ganske, som naar man flyver eller svinger sig op fra Jorden i Drømme. Hun hørte mægtige Vingeslag, som naar en Flok Duer suser forbi. — »Det er nok Engle, de to, det tænkte jeg straks«, sagde Kätthe ved sig selv; — »men før havde de ingen Vinger.« Paa een Gang følte hun fast Grund under Fødderne. — »Luk Øjnene op«, befalede Ynglingene. Kätthe saa op og bemærkede, hvordan smaa Sveddraaber perlede paa deres Pande. Det havde dog været en Anstrengelse saaledes at bringe et Menneskebarn fra eet Bjerg til et andet, skønt Kätthe næsten havde mistet sin jordiske Legemsvægt. »Gud lønne Eder, og tak«, sagde hun. — Nu stod hun fængslet af den vidunderligste Udsigt. »Min Gud, hvor herligt, nej, at der gives noget saadant«, hviskede hun. Men ikke alene Øjnene skuede med Fryd, ogsaa Aanden henrykkedes ved ny herlig Erkendelse, og for en Stund følte Kätthe Himlens salige Glæder. Ved to Ynglinges Haand førtes hun nu gennem Luften til det højeste, mest ønskede Bjerg. For Foden af dette saa Kätthe en vid Slette, og ude i Horisonten skuede hun undrende en stor Halvkreds fuld af glødende Lys. Og Lyset straaledede opad til højre og venstre. Det var næsten, som naar man ser ind i en antændt

Bagerovn, eller naar Solen er gaaet halvt ned i Havet. »Det er Himmelporten«, sagde den ene Yngling. »Gaa ned ad Bjerget, du vil finde en Fodsti, der allerede er meget udtraadt. Thi mange er gaaet den Vej. Der kommer nemlig mange flere i Himlen, end mange tror. Er du kommen ned paa Sletten, saa slut dig til de andre Himmel-Pilegrimme og syng de Sange, som de synger. En af dem hedder: »Hvor har jeg glædet mig, da der blev sagt mig: »Vi ville gaa til Herrens Hus«, den kender du nok?« — »Javel«, svarede Käthe — men hvorfra hun kendte Sangen, vidste hun ikke. — »Guds Fred, og tak, I to kære Vejledere«, hilste hun og sprang som en Hind nedad Bjergstien. — Saaledes maa vist den kære Guds Moder være gaaet over Bjerget til Elisabeth, tænkte Käthe. — Hun følte ikke Spor af Træthed, tabte heller ikke Vejret trods den ilsomme Gang. Nede paa Sletten sluttede hun sig til en Pilegrims-skare, som sang Sangen »Hvor har jeg glædet mig«. —

Og nærmere og nærmere kom hun til det store Lys. Det var næsten, som slugte det de Mennesker, der vandrede ind i dets Glød. De blev selv til Lys og forsvandt. Og pludselig hørte Käthe en Brusen som af mange Stemmer, der sang »Hellig, hellig, hellig«. — Ved Siden af denne Helligprisning var Paaskens »Alleluja« næsten mat, og dog havde dette altid grebet Käthe saa stærkt, saa hun maatte græde. Nu strømmede ogsaa Taarerne som en Flod fra hendes Øjne. »O Gud«, raabte hun, »jeg er frelst«, og forsvandt ind i det straalende Lys, der vældede ud fra den vide Himmelport.

NYE BØGER.

M. Schmidtmayr: Kinder auf Gottes Wegen. Tyrolia Verlag, Innsbruck 1934, 233 S., ill., indb. Mk. 2,50.

G. Barthier-Madelin: Saint Christophe, Paris 1934, Desclée de Brouwer. 123 S., ill., indb. Frs. 10.

Mange Forældre og Lærere efterlyser ofte religiøse Bøger for smaa Børn, saa meget mere som Kirken i vor Tid ved Pavemund har indbudt de smaa til Herrens Bord. Men langt fra alle fromme Børnebøger træffer den rigtige barnlige Tone, som griber om de unge Hjerter. Ved ovenstaaende to Bøger vil vi gøre opmærksom paa Skrifter, som opfylder alle de Krav, som man tør stille til saadanne Bøger. Den første byder paa 12 smaa, frisk og levende fortalte Biografier om smaa Børn, som allerede i deres sarteste Alder paa det inderligste var knyttet til deres Frelser. Forfatterinden har i en tidligere Bog skildret Børns fromme Liv, en

Bog, som gjorde saa stor Lykke, at hun nu besluttede sig til at udgive den nye Samling med hidtil ukendte Børneskæbner; Bogen kan anbefales paa det bedste, saa meget mere som den er godt illustreret og meget billig. — Den anden Bog om den hellige Kristoffers Liv er helt skrevet som et Eventyr, som Mor fortæller for sine Børn, naar de i en stille Stund sidder onkring hende. Bogen er eet Skrift i en hel Serie af lignende Art under det fælles Motto: »Aarets Fester for vore Børn«. Den søger at føre Børnene til en hjertelig Forstaaelse af Fester som Jul, Paaske, Marias Besøgelse eller Andagter som Rosenkransen, eller Helgen-skikkelser. Enhver, der tager sig af Børns religiøse Opdragelse, vil være glad for disse fængslende Hjælpemidler, som tolker Kristendommens hellige Tanker for Børn og paa en barnlig Maade indfører dem i Kristenlivets og Kirke-aarets Mysterier.

—z.

FRA HOVEDSTAD OG PROVINS.

Fra Vikariatet.

Hs. Excellence Biskoppen har udnævnt Lærer ved St. Knuds Skole, Unger Geddey, til Vikariatets Konsulent i Skolesager og Tilsynsførende med de katholske Folkeskoler fra 1. Nov. d. A.

Den Tilsynsførende skal mindst een Gang om Aaret besøge samtlige Skoler og een Gang aarligt tilstille Vikariatet Beretning om hver enkelt Skoles Forhold.

Emil Klint †.

Søndag den 28. Oktober, medens Klokken i St. Knuds Kirke ringede til Gudstjenesten, døde i Ringsted Menighedens ældste Medlem, den 77aarige Hr. Emil Klint.

Ved hans Død mister Menigheden i Ringsted et af sine bedste Medlemmer.

Det er 50 Aar, siden Emil Klint blev Katholik. Interessen for den katholske Kirke havde han faaet ved at rejse i det katholske Syd-Tyskland. En let Sag var det ikke for ham at blive Katholik. Dengang var det, især i en lille By som Ringsted, noget uhørt at gaa over til den katholske Tro. Naar Emil Klint alligevel gjorde det, saa vidnede det baade om Mod og om Idealisme. Pastor von Geyr optog Hr. Emil Klint i den katholske Kirke, og Optagelsesdagen stod altid for den afdøde som en stor Dag i hans Liv. I mange Aar maatte han tage til København for at overvære Gudstjenesten, for at gaa til Skrifte og Kommunion og for at faa døbt sine Børn — det var hans nærmeste Kirke.

For ca. 30 Aar siden byggedes i Ringsted, til Dels paa Emil Klints Initiativ, den nuværende St. Knuds Kirke. Indvielsen af denne Kirke blev en stor Begivenhed i hans Liv. At Biskop von Euch, der kendte Emil Klint og satte stor Pris paa ham, straks udnævnte ham til Medlem af Forvaltningsraadet — et Hverv, som han har beholdt indtil sin Død, altsaa i 30 Aar — var kun naturligt, og denne Anerkendelse af hans nidkære Arbejde for den katholske Sag var ogsaa til stor Glæde og Opmuntring for den afdøde.

En af afdødes Søstre er St. Josefs-Søster, en anden St. Hedvigs-Søster.

Nu er Emil Klint død, død ligesom sin Fader (der ogsaa blev Katholik) en Søndag, medens Klokken i den katholske Kirke kaldte Menigheden til Gudstjenesten, men hans Minde vil blive ved at leve i Ringsted By og Menighed. Klint var jo et Menneske, som alle kom til at holde af paa Grund af hans barnlige Gemyt og hans gode Hjerte, der bankede varmt for alt, hvad der var godt, skønt og retfærdigt; han var en Katholik, hvis barnlige Tro, ærlige Guds frygt og ubetingede Ærefrygt for den katholske Kirke alle maatte beundre. Maatte disse Mindeord af afdødes gamle Sognepræst og mangeaarige Ven være til Trøst for hans efterladte Hustru og syv Børn, og maatte vi alle lære af afdøde at elske vor hellige Kirke og bringe Ofre for den.

Han hvile i Fred!

J. Wijnen.

FRA DEN VIDE VERDEN.

Brasilien hylder Kardinallegaten.

Under Sirenernes Hylen, under samtlige i Havnen liggende Skibes og Forters Salut, under Kirkeklokkernes Kimen blev Kardinallegat Pacelli i Rio de Janeiro budt Velkommen af Republikens Præsident, Getulio Vargas; i et sandt Triumftog kørte Legaten, medens Tropperne med deres Musikkorps dannede Spalier, til sin Bopæl, Cattete-Paladset. Om Eftermiddagen tog han med sit Følge til Deputeretkammeret, hvor Føreren for Parlamentets Flertal, den deputerede Fernandez, i en smuk Tale takkede Kardinallegaten for hans Nærværelse og især fremhævede, at hele Verden var Pave Pius taknemmelig for de Oplysninger, den Lære og de Formaninger, han havde udsendt, saa meget mere som alle Folk, rystet af Krisen, søgte efter en sikker Fører, som de i Ord og Gerning fandt i Christi Stedfortræder. Da Kardinallegaten skulde svare paa denne

smukke Henvendelse, rejste alle tilstedeværende sig op og bragte ham deres Hyldest. Paa Portugisisk udtrykte Kardinalen sin Tak for Modtagelsen og fremhævede, at den Hellige Stol arbejdede i Fredens Mission, og at dette Apostolat samtidig var en Pligt, som særlig paahvilede Lovgiverne, fordi en Lovgiver var ensbetydende med en Arki-tekt, der skulde opføre en moralsk og social Bygning. Senere begav Kardinallegaten sig til den øverste Domstol, hvor han som Svar paa Præsident Lins Tale udtalte, hvor nødvendigt det var, at den menneskelige Lov havde sin Basis i den guddommelige. Dagen sluttede med Kardinallegatens Besøg paa Højen Corcovado, der ligger 700 Meter over Havet, og hvor Kardinal og Ærkebiskoppen af Rio de Janeiro den 12. Oktober 1932 havde indviet en 38 Meter høj Statue af Forløseren. Gennem Radioen nedbad Kardinallegaten Pavens Velsignelse over Brasilien.

Barthou og de franske Katholiker.

»La Semaine religieuse de Paris« skriver i Anledning af Udenrigsminister Barthous Død under Udøvelse af sine Statspligter et kristeligt Mindeord om Ministeren. Bl. a. udtales der:

»Katholikerne fulgte med Taknemmelighed de Anstregelser, vor Udenrigsminister gjorde, siden han kom til Magten, for at isolere Tilhængerne af de europæiske Krige og for at gøre dem magtesløse. Gennem denne patriotisk hengivne og kloge Handling skylder de ham Tak for, at han dæmmede op for en politisk Udvikling, som har udviklet sig til at blive en af de mørkeste Begivenheder i vor Religions Historie. Kardinal Amette modtog under Krigen M. Barthou, hvem han havde bevidnet sin Deltagelse i Anledning af hans Søns Død. Lige ved Verdenskrigens Udbrud meldte Barthous Søn sig som frivillig, og han døde paa Slagmarken som en sand Kristen, tro mod den Ed, han havde aflagt ved sin første hellige Kommunion. Den unge Mand havde sagt til sin Fader, at en Søn af den Mand, som havde indført 3-Aars Loven, skylder sig selv at møde først, naar Fædrelandet kalder, og den nedbøjede Fader var i sin Sorg stolt over sin Søns patriotiske og religiøse Følelser. For faa Aar siden er Fru Barthou blevet genforenet med den unge udvalgte i Himlen, thi hun døde, som hun havde levet, i from Gudfrygtighed. — Vi haaber, at disse to mægtige Fortalere hos den højeste Dommer maa have opnaaet Barmhjertighed for ham, som er faldet som Martyr for Freden og Fædrelandet, og som er død som Offer for sin Pligt, ja, endog under Udøvelse af sin Statsgerning.«

Katholicismens Fremgang i Tyskland.

I »Wirtschaft und Statistik«, et Tidsskrift, som det statistiske Rigsdepartement udgiver hver 14. Dag, offentliggøres en Statistik over den tyske Befolknings Religionsinddeling efter Folketællingen den 16. Juni 1933. Af den samlede Befolkning i det tyske Rige, dog uden Saaromraadet, (65,2 Millioner) er noget mindre end $\frac{2}{3}$ Protestanter (40,9 Mill.) og knapt $\frac{1}{3}$ Katholiker (21.2 Mill.). Siden den sidste Folketælling i 1925 er Katholikernes Antal vokset mere end Protestanternes, saaledes at Katholikernes Antal er blevet forøget med 979 000 Personer eller 4,8⁰/₀ mod Protestanternes 815 000 Personer eller 2⁰/₀. Da den samlede Befolkning siden 1925 er vokset 4,5⁰/₀ i Antal, er Protestanternes Antal inden for den samlede Befolkning gaaet tilbage (fra 64,2⁰/₀ ned til 62,7⁰/₀) og Katholikernes Antal steget lidt (fra 32,4⁰/₀ til 32,5⁰/₀). Israeliternes Antal (regnet efter deres Religion og ikke efter Race) er som Følge af Udvandringer, Dødsfald og Utrædelse af Menigheden siden 1925 gaaet 65 000 tilbage, d. v. s. dalet til 500 000; deres Andel i Rigsbefolkningen forringes derved fra 0,9⁰/₀ til 0,8⁰/₀. De, der har angivet, at de ikke tilhører nogen Religion eller Verdensanskuelse, er steget fra 1,1 Mill. til 2,4 Mill.; deres Andel i den samlede Befolkning udgør 3,7⁰/₀ mod 1,8⁰/₀ i 1925.

Marxister »forsvarer Demokratiet«.

Oprørerne i Oviedo er trængt ind i Biskoppens Palads, som de plyndrede, hvorefter de angreb Domkirken. En Bombe sprængte den ene Side af Camara Santa, hvor Domkirkens Skatte blev opbevarede, og begravede disse under Murbrokkerne. Alle de berømte Apostelstatuer i Camara paa tre nær siges at være ødelagte. Selve Skattene synes ikke at være blevet rørt, og de er nu sat under streng Bevogtning. Da Oprørerne opdagede, at Tropperne omringede Byen, begyndte de at kaste Dynamit ind i Bygningerne i Byen, særlig i Bankerne og Klostrene. Bankhvelvingerne i »Banken af Spaniens«'s Filial modstod tre Eksplosioner, før de gav efter. Det meddeles, at mere end 2 Millioner Pesetas er blevet røvet. »Instituto«, en Bygning, som tidligere tilhørte Jesuiterne, blev sprængt i Luften med fire Tons Dynamit. Ialt menes henved 70 Bygninger at være blevet ødelagte, heri indbefattet Universitetet med dets 40.000 Bind stærke Bibliothek. Foran de nedbrændte Mure og forkullede Vinduessprosser staar endnu Statuen af Grundlæggeren, Ærkebiskop Valdez. Af de indløbne Meddelelser fremgaar det, at ogsaa Retsbygningen og Kirkerne i Santo Dominico, San Pelayo og San Firso er blevet ødelagte. 500 Lig, er hidtil blevet gravet frem af Ruinerne.

Katholsk Ungdomsværn beder **katholske Forældre**, der har Børn, som 1) er 14 Aar i 1934 og 2) ikke gaar i katholsk Skole, om at meddele Barnets og eget Navn og Adresse, hvorefter Værnet sender Indbydelseskort til **Festen for de 14-aarige**. — Meddelelsen bedes sendt til Lærer J. Johnsen, Evaldsgade 8¹, N. *Bestyrelsen.*

D. K. K. F.s Studiekreds begynder den 12. November Kl. 20 pr. i Vesterhus, Vestervoldg. 115. Pater Nøsen leder den, og Emnet er: Kirkehistorie. Indmeldelse sker til Sekretariatet, Kastelsvej 19. Telf. Øbro 6108.

Til Brug ved Skolens og Foreningernes Sang vil jeg gerne spørge, om der ikke skulde være en eller anden, som vilde gøre Rosenkranssagnet den smukke Tjeneste at skænke et **Klaver** til det. N. Th. Hansen, Præst. Boyesgade 8, Kbhvn. V.

St. Michaels Klub. Mandag d. 5. November Kl. 20: Pater Nøsen's Foredragsrække: »Om Katholikers indre Liv«. Medlemmerne kan medtage Gæster.

St. Ansgars Kirke.

Søndag den 11. Nov. afholder St. Ansgars Kirkekor en

Kirkemusikafte

Program: **Gregoriansk Sang.**

Adgangen er fri.

Paverækken fra Petrus til Pius XI af A. Nissen er udkommet og faas i Ekspeditionen, Bredg. 64 og i Katholsk Boghandel, Stenosg. 3. Pris 50 Øre.

Fest deutscher Katholiken. Sonntag d. 4. November 19 Uhr findet im Festsaal Hans Bogbinders Allé 2 das Herbstfest der deutschen Katholiken Kopenhagens statt. Der Vorsitzende des Reichsverbandes der katholischen Auslandsdeutschen, Konsistorialrat Dr. E. C. Scherer spricht über »**Katholische Kirche und deutsches Volkstum im Ausland**«. Ausserdem ein Legendenspiel und 4-stimmige Chorgesänge. Der deutsche Gesandte, Freiherr v. Richtofen hat sein Erscheinen zugesagt.

Eintrittskarten à 1 Kr. für Erwachsene (incl. Kaffee) erhältlich bei Fraulein Schodek, Vestervoldg. 115 oder Am. 3202.

Am Vormittag desselben Tages predigt Dr. Scherer beim deutschen Gottesdienst um 10 Uhr in der **St. Knuds Kapelle.**

Hjem i Rom. Gæster modtages paa billige Betingelser i vort komfortable Hjem, centralt beliggende, ikke langt fra Banegaarden og god Sporvognsforbindelse til alle Dele af Byen. Nærmere Henvendelse til: Frkn. *Marie Michelsen* og *Dagmar Mathiesen.* Via Mecenate 59, Roma.

Katholsk Arbejdsanvisnings Bureau.

Plads tilbydes:

Plads søges:

ung Pige 17—25 Aar til huslig af solid Mand som Inkassator, Hjælp; samt 1 Husassistent (ikke Vicevært eller lign. i København; for ung) samt flere andre.

Ansøgning med ev. anbefalinger sendes sammen med Paategning af Deres Præst til B. Jetmar, Nørre Søgade 13, Kbhvn. K. Telf. Byen 8626.

Kirkelig Kalender.

Nov.	Nov.
4. S. 24. Søndag e. Pintse.	11. S. 25. Søndag e. Pintse.
5. M. Relikviefest.	12. M. Martin I.
6. Ti. 6. Dag i Oktaven.	13. Ti. Didacus.
7. O. 7. » » »	14. O. Josaphat.
8. T. Oktav af Alle Helgens Fest.	15. T. Albert den Store.
9. F. Laterankirkens Indvielse.	16. F. Gertrud.
10. L. Andreas Avellinus.	17. L. Gregor Undergører.

Nov. Ugens Messebønner.

4. S. 24. Søndag e. Pintse; *Introitus, Graduale, Offertorium og Communio* som paa 23. Søndag (751—581); Resten tages fra 4. Søndag e. Epiphani (93—128); 2. *Sæt Bønner*: Carl Borromæus (1150—971), 3. Alle Helgens Oktav (1135—966), 4. Vitalis og Agricola (1150—971), 5. Bøn i enhver Trængsel (N. U. Nr. 43, Side 1072).
5. M. Relikviefest (1150—952); 2. Alle Helgens Oktav (1135—966), 3. Bøn i enhver Trængsel (som ovenfor).
6. Ti. † 6. Dag i Oktaven (1135—965); 2. Den Helligaand ([120]—[105]), 3. For Kirken eller for Paven ([123, 122]—[107]), 4. som ovenfor.
7. O. † 7. Dag i Oktaven (1135—965); som i Gaar.
8. T. Alle Helgens Oktav (1135—965); 2. Fire kronede Martyrer (1152—971), 3. som ovenfor.
9. F. Laterankirkens Indvielse (1153—972); 2. Theodor, 3. som ovenfor.
10. L. Andreas Avellinus (1153—973); 2. Tryphon, Respicus og Nympha (1154—973), 3. som ovenfor.

Af Sidelallene i Parenthes gælder det første den ny Udgave af Messebogen (1926), det andet den gamle Udgave (1907). Er der kun anført eet Tal i Parenthesen, gælder det den ny Udgave.

Anm. Paa de med † mærkede Dage, kan Præsten efter frit Valg læse Sjælemesse og andre Votivmesser, hvorfor man paa disse Dage ikke kan regne med, at de her angivne Messer læses.

M.-K. Jesu Hjerter K. Mændenes K. F. K.: Søndag d. 4. Nov. Kl. 8^{1/2}. — Rosenkransk. »Stella maris« F. K.: Søndag d. 4. Nov. Kl. 8. — Rosenkranssognet. »Maria Rosenkransdronning M.: Mandag d. 5. Nov. Kl. 20 i Jeanne d'Arc, Frbg. Allé 74. Søndag d. 11. Nov. F. K.: i Rosenkransk. i Messen Kl. 8. — St. Ansgars K. »De Kristnes Hjælp«, for Mænd, M. Torsdag d. 1. og 15. Nov. F. K.: Søndag d. 18. Nov.

Jesu Hjerter Kirke. Stenosgade. Sunday, Nov. 4th. Mass with English Sermon at 11³⁰ A. M.

Lysbilledforedrag Stenosgade 4.

Tirsdag d. 6. Nov. 20: »Billeder og Symboler fra Katakomberne«. Adgang 25 Øre.

Rosenkranssognet. Møderne paa Systuen finder Sted i Vinterhalvaaret Torsdag Kl. 13^{1/2}—16, Boyesgade 8¹.

Den sidste Torsdag i hver Maaned holder Vincentsforeningen for katolske Damer (katolsk Menighedspleje) Møde Kl. 13^{1/4} samme Sted.

FREMMEDSPROG-TRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN). Svanemosegaardsvej 4. Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.

Færdig fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag. Afleveret til Postvæsenet Torsdag d. 1. Nov.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

82. Aargang

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kroner Kvarialet (inclusive Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 St., København K. Telefon: Palæ 3762, Kl. 13--16). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kroner aarligt. — Redaktør: Pater G. Scherz, Hans Bogbinders Allé 2, København S; Telefon Amager 3202; bedste Træffetid Kl. 13¹/₂—14¹/₂.

Nr. 45.

Søndag den 11. November

1934

INDHOLD: Ydmyghedens Særkende. — Maleren Vilhelm Wils. — Presse-Rundskue. — Birgitte Wests Billeder i Randers Kirke. — Vilhelm Grønbech. — »Hvad Gud har sammenføjet —.« — To Lægers Syn paa Søstrene. — Fra Hovedstad og Provins. — Fra den vide Verden. — Avertissementer. — Kirkelig Kalender. — Ugens Messebønner.

Ydmyghedens Særkende.

Maaske har Læseren lagt Mærke til, at den Kristne, der vil øve sig i Ydmyghedens Dyd, til Stadighed er nødt til at sammenligne sig selv med andre for at se, hvor megen Ære og Anerkendelse der tilkommer hver enkelt af Parterne. Denne Sammenligning er ejendommelig for Ydmygheden.

1. Tænker et ydmygt Menneske paa sit Forhold til Gud, er det hans højeste Ønske, at alt det gode, der findes i ham, tilskrives Gud, fordi alle gode Gaver kommer fra Lysets Fader, og for ingen Ting i Verden kan den ydmyge taale, at han selv betragtes som Kilde og Ophav til de Fortrin, han har. »Hvem giver dig et Fortrin?, spørger jo den h. Paulus 1. Kor. 4,7. »Hvad har du, som du ikke har faaet i Gave? Men har du faaet det som Gave, hvorfor praler du saa, som om du ikke havde faaet det?« At prale paa denne Maade er det samme som at hykle og lyve; men den ægte Ydmyghed er Sandhedskærligheden selv.

2. Medens det overfor Gud er meget let at afgøre, hvor megen Ære der tilkommer den ene og den anden Part i Sammenligningen, bliver det noget mere indviklet, naar Forholdet mellem to Mennesker skal undersøges. Ganske vist, hvis jeg gaar ud fra, at baade jeg og min Næste er ingenting af os selv, saa er vi begge ens stillede, og Ydmygheden er i dette Tilfælde umuliggjort.

Men sammenligner man de Gaver, hver især har modtaget af Gud, saa fæster den ydmyge altid først sin Opmærksomhed ved, om hans Næste af Gud er blevet udstyret med Autoritetens Gave paa et eller andet Omraade og derfor for saa vidt staar i Guds Sted. Saa snart dette er konstateret, er det enhver Kristens Pligt at ære Guds egen Myndighed i hans Stedfortræder. Denne Form for Ydmyghed skylder Børn deres Forældre, Elever deres Lærere o. s. v. Det samme gælder om os alle óverfor Myndighederne i Kirke og Stat. Anerkender vi deres Autoritet, saa bøjer vi os ikke for Mennesker, men for Gud selv, og kun paa denne Maade bliver vort Underdanighedsforhold en Ære og Lykke for os. Selv om de styrende, set fra et andet Synspunkt, skulde have deres (maaske store) Fejl, saa nedværdiger vor Lydighed mod dem os ikke det fjerneste, fordi vi jo kun respekterer i dem hin hemmelighedsfulde Guds Gave, som hedder Autoritet. I vort Forhold til Myndighederne maa vor Ydmyghed som oftest bestaa sin Ægthedsprøve. Kirkehistorien kender mange Tilfælde, hvor en tilsyneladende stor Ydmyghed overfor Gud blev afsløret som Hykleri, da det viste sig, at f. E. Vranglærere ikke vilde bøje sig for dem, til hvem Christus havde sagt: Saaledes som Faderen har sendt mig, sender jeg jer; lær alle Folk, døb dem og vejled dem!

Ellers fører Sammenligningen af Guds Gaver til følgende Resultater: Naar jeg kun tænker paa min egen Intethed og paa Guds Gaver hos min Næste, saa er jeg nødt til at give den anden Fortrinet frem for mig. Holder jeg mig ganske i Almindelighed til den Kendsgerning, at der findes Gaver fra Gud i os begge to, saa bliver Ydmyghedens Dyd umulig. Har den ene mere end den anden, saa skal de større og talrigere Fortrin anerkendes, ligemeget om de findes hos

mig eller min Næste. Omvendt bør man sige: den af os to, som har syndet mindst, er mere værdig til Ære og Hæder end den anden, ligegyldigt hvem det er, jeg eller den anden Part.

Men her bliver nu en Bemærkning og Indskrænkning nødvendig. Jeg kan have skjulte Fejl. »Hvem mærker selv, at han fejler«, siger jo Skriften, og: »Tilgiv mig min lønlige Brøst«, staar der i den samme h. Bog. At Fejlene er skjulte, kan skyldes min Glemsomhed eller den Omstændighed, at mange Ting er saa fine og tilslørede, at jeg foreløbig slet ikke kan opdage dem. Paa lignende Maade kan der i den anden være skjulte Naadegaver, som jeg ikke aner. I saadanne Tilfælde er det overordentlig vanskeligt eller rent ud sagt umuligt at fordele Lys og Skygge efter Retfærdighedens Krav.

Her benytter Ydmygheden sig nu af et Hjælpeprincip, som lyder saaledes: Jeg foretrækker aldrig mig selv frem for en anden paa Basis af de synlige Forrin eller Fejl alene. Med andre Ord, den ydmyge gaar altid ud fra, at hans Næste er bedre end, hvad man kan se og konstatere med Øjnene. Hvis denne Antagelse engang imellem er fejlagtig, er det en uskyldig og uskadelig Vildfarelse. Hvis jeg derimod omvendt i min Næste kom til at ringeagte et Gode, som Gud virkelig har skænket ham, vilde det være en strafværdig Fejl.

Af det, vi saaledes saa, kan vi nu drage en meget vigtig Følgeslutning: den kristne Ydmyghed ledes i et og alt af Hensynet til Gud og bøjer sig kun for ham, selv om den føler sig ringe overfor Mennesker. I disses Overlegenhed respekterer den altid Guds Gaver og giver ham Æren derfor. Ingen behøver altsaa at være bange for, at en Kristen i Kraft af Ydmyghedens Dyd skal se beundrende op til noget, der ikke fortjener Ære og Anerkendelse, som saa mange af Christi Fjender har ment og til Stadighed mener.

F. K.

Maleren Vilhelm Wils.

Naar en rigtig Kunstner rydder op, saa »tager han Spejelpølsen ned fra Grammofonen«, stabler nogle Billeder og Lærreder hen i en Krog, lægger Slobrokken, Mandolinen og Van Gogh hen paa Kommoden og sparker Fedtlæder-

Vilhelm Wils. Tegnet af Prof. Utzon Franck.

støvlerne ind under Komfuret. Wils er en rigtig Kunstner; naar man derfor paa Opfordring har smidt — ifølge sin delikate Natur lagt — Overtøjet »et eller andet Sted«, føler man sig ganske hjemme, naar man er vant til rigtige Kunstnere, og naar først Maleren Wils begynder at fortælle, vil ingen bemærke, om Omgivelserne ligner »Napoleons March over Alperne i aaben Baad«.

Træk fra mit Levnedsløb, svarer Kunstneren paa vort Spørgsmaal, nej, der er saamænd ingen Ting. Det er Skilderi og Skilderi altsammen; det er det eneste, der har interesseret mig.

Ja, jeg er født 1880 i Kolding og er saaledes en gammel Svend. Min Fader, Oskar Wils, var Fotograf der i Byen, min Bedstefader var Hollænder. Da jeg var 17 eller 18 Aar gammel, vaagnede min egentlige Interesse for Tegning og Maleri, og jeg fik saa i Tyveaarsalderen Tegneundervisning hos et privat Menneske og siden Undervisning paa en privat Skole. I den Tid ernærede jeg mig hæderligt som Fotograf og havde som saadan forskellige Pladser, bl. a. i Aarhus. Jeg lavede ogsaa topografiske Billeder fra København, som jeg gennem en Kunsthandler solgte til Hegel og til By-musæet. Da jeg saa kom til København, først som Fotograf et Sted paa Vesterbro, traf jeg hos denne

Kunsthandler Maleren P. A. Schou, som var kommet fra Hamburg. Ham kom jeg saa sammen med i mange Aar, fra 1906—14, og han fik stor Betydning for mig, han henledte min Opmærksomhed paa Datidens store franske Kunstnere, og hos ham, der var strengere end noget Akademi, lærte jeg ogsaa den Præcision, som kendetegner den franske Skole. I den første Tid af mit Københavner-Op-hold falder ogsaa min Konversion hos Pastor Braun, uden at jeg egentlig kan sige, den stod i direkte Forbindelse med min kunstneriske Udvikling.

Paa en norsk Udstilling — det var vist i 1907 — traf jeg Nordmanden Edvard Munk; han øvede en stor Paa-virkning, og der lærte jeg den store Fornemmelse, det store Gemyt. Igennem mine daværende Kammerater, Axel Jørgensen, Jens Pedersen, Jensen, og vor fælles Søgen lærte jeg de franske Malere Toulouse Lautrec, Degas, Renoir og flere andre at kende, og gennem dem kom jeg ind paa Milieu-skildringer fra de lavere Samfundslag. Da jeg sammen med Axel Jørgensen arbejdede ved Forandringen og Udsmykningen af en Forlystelsesanstalt, fik jeg Syn for en Bunke Mennesker, der gik til Spilde uden egentlig at være disponeret til det. Jeg kunde fortælle mange Ting om, hvad jeg

To Typer fra de Samfundslag, som V. Wils i flere Aar har skildret i sin Kunst.

saa og oplevede der, om Provinspiger, som drevet af Theater-nykker kom til København og havnede paa Tribunen, om Mænd, der glemte Ære og Samvittighed og gik »i Brokkassen«, om de mest forskellige Typer. Disse højdramatiske Menneskeskæbner tiltrak mig, uden at jeg vil raade nogen til at opsøge den Slags Steder og Mennesker; jeg har ofte set, hvor risikabelt det var. Men de gav mig Anledning til en Serie Billeder fra Værtshuslivet. Jeg kan gøre van Goghs Ord til mine, at et Værtshus er et Sted, som enten gør Folk til Idioter eller til Forbrydere. Herigennem traf jeg ogsaa sammen med Artister og malede mange Billeder fra Artistlivet, Dyrehavsbakken etc.

Ja, siden begyndte jeg at eksperimentere med katholsk Kunst, men det er foregaaet i temmelig Gedulghed. Jeg siger »eksperimentere«, for katholsk Kunst har faktisk ikke eksisteret, siden Winckelmann fremkom med sine Theorier. Jeg skal kortelig — meget kortelig — skildre Udviklingens Gang.

De kunstneriske Strømninger løber i to Retninger, ad to Veje: Den ene søger sin Inspirering udefra, fra Naturen; den anden har sin Inspiration i Sjælsens Indre og danner sine Billeder udfra det ved Brug af de ydre Midler, som Omverdenen byder. En saadan er den katholske Kunst, som skal give Udtryk for Ideer og idemæssige Fornemmelser, som har Sæde i det Indre.

Den byzantinske Kunst var en idépræget Kunst; men den stivnede saa i Vedtagelser. Man har paa Athos ligefrem en Haandbog, en Fortegnelse over de ydre Billeder, der skal skildre visse Ideer. Saa opstod Giotto, som indførte det naturalistiske Moment, saa Malerierne fra bare Symboler blev virkelige Afbildninger, samtidig med at det idé-mæssigt billeddannende — det er Komposition, Linieføring og Farve — blev bevaret, og saa længe det billeddannende bevares, kan vi komponere til Ideer. Men efter Højrenaisancen tager det naturaliserende mere og mere Fart, Ideen indskrænkes til det rudimentære, indtil det hele er enten makaber eller letfærdig Salonkunst. Da er det, at Winckelmann søger en Fornyelse og siger de berømte Ord om, at vi skal se Naturen med Antikkens Øjne. Resultatet var, at man nu smed alt det billeddannende over Bord og kun lod den ydre Paavirkning — Naturindtrykket — gælde. Det skete selvfølgelig ikke øjeblikkelig; men med Realister som Courbet og Naturalister som Manet er Afklædningen fuldbyrdet, og den idé-mæssige Kunst forladt. Fra nu af gaar alt ud paa fuldkommen Naturefterligning; Tomheden bliver større og større, Kompositionsevnen ringere og ringere, og Evnen til at give Udtryk for Ideer gaar tabt.

Tre Mænd gør nu Oprør mod Naturalismen, nemlig

Cezanne, Gaugin og Van Gogh. Cezannes Maal er paa Impressionismens Grund at opnaa den samme solide Billedvirkning, som de gamle havde. Manglen paa denne i den moderne Kunst har ogsaa faaet Gauguin til at eksperimentere, og han er den første, som henviser til Giotto og lægger Grunden til en ny Kunst, som kan være Bærer af Ideer. Gauguin er som Theoretiker Forfatter af Ideens Udformning. Maleren Verkade O. S. B. er Elev af Gauguin, hvis Visdom saaledes har faaet direkte Indflydelse paa katholsk Kunst. Den moderne Kunst eksperimenterer med de Værdier, vi skal bruge, de billeddannende Elementer, nemlig Komposition, Linjeføring og Farve; men som moderne Videnskab rendyrker den disse Faser og er i sin Søgen sig selv nok indenfor disse Specialer. Vi skal bruge deres Resultater, idet vi skal føre dem videre i Forbindelse med vor Ideverden til Skabelsen af et nyt Monumentalmaleri.

Hvad mener de om de Ting, vore moderne katholske Malere har frembragt?

Jeg vil ikke kritisere, enhver gør jo sit bedste. Vi staar jo ligesom den øvrige Verden paa bar Bund, og hvad vi maler nu, kan ikke være andet end en hæderlig Nødhjælp, Brugskunst. Hovedfejlen er, at man endnu ikke har kunnet befri sig helt fra naturalistiske Sædvaner; man vil have, at Figurerne skal være »naturlige«; men alt, som ikke er direkte nødvendigt til Ideens Gengivelse bør udelades som overflødigt og skadeligt. Den fremtidige religiøse Kunst maa være stærkt idébetonet og enkel i sit Udtryk. Iøvrigt mener jeg, at Maurice Denis, en Elev af Gauguin, er den eneste katholske Kunstner af Betydning, vi for Tiden har.

Hvilke katholske Billeder har de selv malet?

Ja, det er ikke meget; jeg har mest eksperimenteret med det. Jeg havde en Pietà paa den Fri Udstilling; den er nu solgt. For Tiden arbejder jeg paa et Guldgrundsbillede til Kirken paa Bornholm; der er ikke mange, der kan den Kunst mere. Det er meget interessant; men det er dyrt, og jeg maatte stille mig i Bero i lang Tid for at tænke mig om. Jeg arbejder i det hele taget meget med saadanne Ting. I længst forsvunden Tid lavede man Træskulptur: Figurer, Alterrammer, Ornamente og Guldgrundsbilleder, som man bemalede og forgyldte saa pragtfuldt som muligt. Disse Ting har ogsaa jeg ønsket at kunne gøre og har i mange Aar eksperimenteret dermed. Ved Held har jeg fundet gamle Skrifter; og lidt efter lidt er det lykkedes mig at genskabe den varme, bløde Glans, som vore Nutidsforgyldere fuldkommen mangler. Det er ikke gjort med Forgylningen; det er fra den inderste Trækærne gennem alle Processerne indtil Forgylningen, at Samspillet skaber den endelige Virkning. Betragt de romanske og gotiske Guldgrundsbilleder

af f. Eks. Ducio, Giotto, Taddæo Gardi, Lipomeus o. a.; bemærk den Rigdom og Pragt, der er i hine Glorier og Baggrunde; et Blomstervæld af Ornamenten. Ogsaa i deres Skulpturer er Forgyldningen stærkt ornamenteret med en Rigdom af Detailler fremhævet ved rene Farvers Glans og altsammen indesluttet i en rigt prydet Ramme, der i sig selv ingenlunde er ringere som Kunstværk; alt danner et Hele af en Skønhed, Højde og Fuldkommenhed i Afvejelse, som ingen Eftertid har skabt!

Jeg er for Resten lige begyndt paa nogle katholske Billeder, som skal være færdige om et Par Maaneder, saa egentlig er det kedeligt, at De kommer netop nu.

De har udstillet —?

Første Gang paa de 13's Udstilling; det er længe siden. Saa har jeg udstillet en Aarrække paa Charlottenborg og er nu Medlem af den Fri Udstilling. Paa Galleriet har jeg et Landskabsbillede fra Lersøen. Jeg har ogsaa udstillet paa flere udenlandske Udstillinger og holdt en større privat Udstilling hos Kleis i 1920.

P. R.

Presse-Rundskue.

Jesuitiske Kongemord. Marseille-Attentatet giver »Berlingske Søndag« (28. Okt.) Anledning til i en Artikel: »Hvorfor begik de Attentater?« af Paul Læssøe Müller at opfriske de gamle Beskyldninger mod Jesuiterne som aandelige Ophavsmænd til de mange Drab og Drabsforsøg paa fyrstelige Personer i Tiden omkring 1600. »Traadene knyttes fra Land til Land. Hvad der er udtænkt i Jesuiterkollegiet i Rom eller Reims« — Der var intet Jesuiterkollegium i Reims! — »kom til Modning i Antwerpen eller London. Bag ved al den travle Praksis laa roligt udarbejdede Theorier. Det høje Formaal retfærdiggjorde ellers forkastelig Svig og Vold, og baade den paatænkte og den fuldbyrdede Gerning hilstes med Opmuntring og Fryd i gejstlige og verdslige diplomatiske Kredse. Det var Begejstringen over Modreformationen, Romerkirkens Tilbageerobring af tabt Omraade, der satte Fart i Tingene.«

Prof. Grønbech brugte forleden om Udviklingslæren det drastiske Udtryk: »grandios Vittighed«. Er disse Jesuitfabler mere end daarlige »Vittigheder«, der dog desværre endnu altid finder deres troende Publikum? Beviser fremføres ikke — udover Jesuiten Mariana, der 1588 forsvarede — ikke »Kongemord« — men Tyranmord. Han gjorde dog Tilladeligheden afhængig af saa mange Betingelser, at det vilde være meget upraktisk for en Attentatmand at rette sig efter

Marianas Anvisninger. Han vilde være tjent langt bedre ved at lytte til de protestantiske Moralfilosofers Grotius', Leibniz's og de Wettes' mindre forbeholdne Raad. Marianas Bog kan ikke lægges selve Jesuiterordenen til Last, som selv den alt andet end jesuitvenlige Historiker Ranke indrømmer. Ganske vist bærer Titelbladet Tryktilladelsen; men Ordensgeneralen Aquaviva desavouerede Visitatoren Hajeda, der havde approberet Bogen. Han udtrykte sin Misbilligelse 1599, længe før Bogen vakte den første Modsigelse — Pariserparlamentets i 1610 efter Drabet paa Henrik IV. Alligevel udgav 1605 en kalvinsk Forlægger i Mainz Bogen paa ny og forsynede den med Visitatorens gamle Imprimatur. I 1610 forbød Aquaviva een Gang for alle Ordensmedlemmerne offentligt eller privat at forsvare Tyranomordet.

Allehelgensandagterne. I »Berlingske Tidende« af 2. Nov. gør fhv. Sognepræst A. Fibiger Rede for de protestantiske Alle-Helgens-Andagters Tilblivelse og den store Succes, som de er blevet i de 15 Aar siden det første Forsøg i 1919. Om Meningen med disse Andagter siger Pastor Fibiger: »Det er — ingenlunde Meningen at gøre noget Skridt i Retning af Rom. Vi er ikke Katholiker og vil ikke være det. Andagterne bliver holdt paa evangelisk Grund. Men der blev jo ved Reformationen renset et og andet ud, som vi gerne kunde have bevaret. Og enhver, der kender blot lidt til Folkelivet i de sydlige Lande, véd, hvilken Rolle Alle-Helgens og Alle-Sjæles-Festerne spiller der. Og selv om vi nu hverken gaar i Procession eller brænder Lys paa Graven, har vi dog endnu i vor Kirke en Mindelse om Alle-Helgens-Festen baade i Ordet og i Salmen „Den store, hvide Flok“.«

Mon det ikke alligevel er noget af en Skæbnens Ironi, at Tanken om at genindføre noget, der er blevet »renset ud ved Reformationen« netop »opstod i 1917 i Forbindelse med Reformationsjubilæet«. »Paa Alle-Helgens-Aften, den samme Aften, da Luther opslog sine Theser paa Slotskirkens Dør i Wittenberg — — fødtes Idéen om nogle protestantiske Alle-Helgens-Andagter paa vore Kirkegaard.«

Men indrømmes skal det, at der er et langt Skridt endnu fra disse Alle-Helgens-Andagter til den katolske Allesjæles-Aften. Allerede Navnet udtrykker en dyb Forskel. Protestanterne har andre Tanker om de afdøde troendes Skæbne end vi. Det er saaledes protestantisk Tankegang, naar der i samme Artikel siges om afdøde Biskop Ostenfeld, at »han just i disse Dage er gaaet hjem til Himlens Herlighed«. Saadan en Sikkerhed drister vi Katholiker os ikke til; vi nøjes med det beskednere Haab, at vore kære afdøde er gaaet herfra i Guds Naade og altsaa er paa den sikre Side,

omend de maaske eller sandsynligvis endnu trænger til Renselse og Lutring.

Det er uden Tvivl ægte kristeligt paa Kirkegaarden »at prise Gud for det levende Haab, hvortil han har genfødt os ved Jesu Christi Opstandelse fra de døde, at paamine hverandre om Livets Korthed, Dødens Vished og Evighedens Længde, at opmuntre hverandre — — til at rette Løbet imod Himlen«. Men at nøjes dermed er protestantisk. Netop Forbønnen er det, der gør de katholske Alle-Sjæles-Andagter saa gribende. Alle-Sjæles-Aften tegner sig mod Alle-Helgen-Festens lysende Baggrund — en Modsætning, de protestantiske Kirkegaards-Andagter mangler. Efter at have glædet os med og over den triumferende Kirke, vender vi os til den lidende, og det er vor Trøst, at Gud ligesom har lagt sin Barmhjertighed mod disse Sjæle i vore Hænder. Vi beder, som det saa smukt hedder i Messens Memento, at Gud »maa forunde dem Vederkvægelsens, Lysets og Fredens Bolig«. Og vi understreger denne brændende Bøn ved de Lys, vi tænder paa Graven som Symbol paa det evige Lys, der maatte lyse for vore kære afdøde.

A. Menzinger S. J.

Birgitte Wests Billeder i Randers Kirke.

I.

Da vor Kirke i Randers blev opført, saa det i katholsk Henseende anderledes ud end i vore Dage. Pastor v. Euch var saa at sige Sognepræst for hele Jylland, der ikke havde andre Kirker end den i Fredericia. Det blev for Præfekt Grüder bydende nødvendigt at bygge i Randers, hvor Adelige fra Westphalen og Rhinlandet underholdt Præsten — og Værket skete i 1878—79. Et af en Hollænder stiftet Legat til Opførelse af en Kirke i Thisted laantes af Randers og tyngede længe som en stor Gæld; Pastor Helmke blev Manden, der ved energiske Indsamlinger fik det meste af Gælden betalt.

Pastor Gormann havde grundlagt Missionen, Pater Schleper S. J. saa Kirken rejse sig; han efterfulgtes af Pastor Freund og Dr. Niehaus, der udrettede et stort Arbejde for Menigheden; Pastor Helmke sad der fra 1887 til 1901 og efterfulgtes af den nu næsten 75aarige Sognepræst Max Osterhammel, der først havde været Stedets Kapellan,

De pauvre Forhold i Starttiden og Menighedens Lidenshed og Fattigdom bevirkede, at Kirken blev, som den blev. ... Den lignede et Missionshus, baade udvendig og ind-

vendig; Maal og Linjer var tilfældige, Inventaret i den om Ligkister mindende Egetræs-Aaring. Farverne var slappe og tilfældige og Forholdet mellem Rum, Kor, Alter og Prædikestol forskrækkeligt; Dekoration kunde man slet ikke tale om, Bemalningen var tankeløs og tilfældig ... der stod de fæle Aarstal 1870'erne skrevet med usynlig Skrift paa hver Væg og hvert Stykke Tilbehør.

Det var altsaa kun et yderst nødtørfigt Gudshus, Menigheden besad — det kunde ikke glæde og opbygge Men-

Hellig Tre Kongers Tilbedelse.

nesker, det kunde ikke ære Gud, og det kunde ikke manifestere Catholicismens store liturgiske og kunstneriske Traditioner.

Det havde Pastor Osterhammel allerede tidligt indset, og i det stille begyndte han og hans elskelige gamle Søster saa tidligt som i 1910 en Landsindsamling paa langt Sigt; Meningen var: først at bruge Pengene, naar der var nok til en total Ændring af Kirkens Indre, baade teknisk og kunstnerisk.

Midlerne — og det drejer sig om den for en Provimenighed imponerende Sum af 15,000 Kr. — skriver sig for Størstedelen fra Sognets egne Folk; »Den katholske Kirkesag« (Ansgarius-Bonifatius-Kollekten) har dog ydet en Hjælp til Selvhjælp, og en privat Velgører har skænket de

meget smukke og aldeles kirkelige Lysekroner af Malm i fint og fornemt Gørtlerarbejde.

Der maatte først rent tekniske Ændringer til: Varmeapparaterne maatte forsænkes i Muren; Vinduerne maatte berøves deres misforstaaede Sprosser og have Antiqua-Glas, ligesom de maatte hæves $\frac{1}{2}$ Alen; Korbuen maatte befries for et Par forlorne »Søjler« og gøres ren i Konturen; Prædikestolen maatte af med sin Lydhat (der, foruden at være dominerende og unyttig, var »prydet« med en Fortidslevning af en Gipsstatue); Bænke og Inventar maatte ætsets for Ligkistefarven og lakeres i Træets egen Lød; og Overgangen fra Væg til Loft maatte gøres harmonisk og rimelig

Sognepræsten havde søgt Birgitte West som Kunstner og straks faaet et samlet Projekt for en total Udsmykning i Helhed og Detaljer — den eneste rationelle Maade at gribe en Ændring an paa. Projektet blev af den forstaaende og forekommende Præst akcepteret, og Værket begyndte med de tekniske Ændringer, der er nævnt.

Saa toges der fat paa Udsmykningen.

Opgaven var i høj Grad bunden; Maria-Altret var givet, Rummet var givet, Krucifikset i Koret var givet, Pilastrenes ringe Bredde og Væggenes Forhold til Vinduerne var givet — og Udsmykningens Idé var givet af Kirkens Navn: Jesu Hjerte-Kirken. Det blev da Opgaven at bringe det bedst mulige ud af det givne.

Den sande Kunst kan ikke udtrykke Kirkens Navn ved Hjerter, men maa finde Scener af Herrens Liv, der specielt belyser hans Hjertensgodhed. — man valgte Helbredelserne, Frikendelsen af Ægteskabsbrydersken og Den fortabte Søns Hjemkomst. Over Maria-Altret valgte man Hellig tre Kongers Tilbedelse; Koret fik blot en Dekoration rundt om Korset, Kirkeskibet smykkedes med danske Skytshelgener paa Pilastrene, og endelig maltes der et Daabssymbol bag Fonten i et Felt i Muren.

Det hele knyttedes sammen til en Enhed, en Helhed ved de Farver, de Borter og de Baggrunde, der er valgt, og som er stemt af efter den Nuance, Lyset faar ved at brydes i Rudernes Kathedral-Glas.

*

Det skal straks — før vi analyserer Enkeltheder — siges, at Opgaven som Helhed er lykkedes over den Forventning, Boyesgade- og Trørød-Billederne fra samme Haand berettigede en til at nære.

Birgitte West har i Randers fortsat Linjen fra Esbjerg,

Rudkøbing og Nakskov, og Arbejdet er — bortset fra visse Fejl — baade i Helhed og i Detalje af en saadan Kvalitet, set som Idé, som Komposition og i maleriske Enkeltheder og betragtet i Forhold til Rummet saavel som til Liturgien, at den dybere og dybere Ængstelse, der greb Venner af B. W.'s Kunst, naar man saa hendes Udsmykning af Rosenkranskirken og hendes Korsvej i vor Frues Kapel, er forsvundet for Forvisningen om, at hun vokser sig op til større samlede Opgaver og vokser med Opgaven.

En medvirkende Faktor — foruden voksende Modenhed, tiltagende Tankedybde og stadig større Viden om Formen, dens Behandling og Virkemaade, har sikkert været, at B. W. i Randers (som i Esbjerg, Rudkøbing og Nakskov) har haft frie Hænder. Fra det Øjeblik, Sognepræsten har accepteret Planen og gjort Bestillingen, har han med den for ham ejendommelige Beskedenhed og Finfølelse ladet Kunstneren om Resten; saa lidt som en Digter kan skrive »med paa holden Pen«, kan en Maler male, naar andre holder paa Penslen eller blander Farve i Bøtterne. —

Der er i Randers tilstræbt og opnaaet en Virkning af Helhed, hvori Detaljerne gaar op. Alle sekundære Led bøjer sig, fint afstemt i Farve og Styrke, for Totaliteten; her er ikke malet Billeder paa Væggene; det er Gudshusets Væg selv, der er bemalet, smykket. Ingen Figur, ingen Detalje springer — være sig i Tegning eller i Farve — ud fra Væggen; Dekorationen er indordnet under Arkitekturen, som sig hør og bør i den sakrale Stil. Farverne fortættes, alt som man nærmer sig Altret, for helt at møttes i den dybe Kobolt bag de Krucifikset omgivende Vinranker.

De enkelte Elementer i Dekorationen: Helgenerne paa Pilastrene, Billederne paa Triumfbuen og Udsmykningen af Koret — er bundne sammen ved Væggenes Farveafstemning og ved Felternes Konturering, saa malet og umalet Felt ikke falder fra hinanden.

Triumfbuen har — fra Murerens Haand — den Svaghed: kun at lade saare liden Vægplads fri foroven, saa Risikoen er stor for, at Billederne til højre og de til venstre skal splitte Buen i to Dele; det er ypperligt og sindrigt modvirket ved, at man har ladet Baggrundens Arkitekturmaleri bag de to store Billeder fortsætte sig over Buen, saa den svære Bymur og Stadens Taarne og Tinder forbinder den udsmykte Flades to Halvdele.

Som Komposition er Udsmykningen værdig til blank og uforbeholden Ros; som liturgisk-kunstnerisk Idé (Emnevalg og Anbringelse, Indordning og Figurernes indbyrdes Forhold) kan Værket ligeledes roses som ret nær op ad det højest opnaaelige — de givne Forhold taget i Betragtning; og den sakrale Kunstners specielle Askese: at skulle

underordne sig og tjene Arkitekturen, selv hvor denne ikke er en ideel Herre, synes kun at have voldt Kunstneren Glæde.

B. W.'s Styrke er . . . Styrken! De store Flader, de rene Linjer, den stærke Inddeling, den klare Opstilling, Helheden, Totaliteten. Styrke er ogsaa hendes stigende koloristiske Sans: Valget af Kjortler og Klædebons Farve, Nuanceringen, Kontrapositionen og Komplementeringen i Kulørerne, Perspektivet og Forholdet mellem Figurer og Baggrund . . . alt dette er hendes Styrke — hvisaarsag hendes Svaghed ligger i Detaljen, i Tegningen og i den lille Bevægelse, Trækket, Blikket . . .

Men Svagheden er mindre i Randers end paa Sjælland — ligesom de stærke Sider er proportionelt større end nogen Sinde før.

Dette er et Værk af en Kunstner i Vækst. (Fortsættes.)
Ved *Peter Schindler*.

Vilhelm Grønbech.

Den 22. Oktober holdt Lektor Emil Frederiksen Foredrag i D. K. K. F. om en af vor Samtids betydeligste Mænd herhjemme, Religionshistorikeren Professor Vilhelm Grønbech, der ved sin alsidige Viden staar meget friere og mere objektivt end de fleste andre af et begrænset Fagstudium indsnævrede lærde.

Foredraget blev holdt med stor Dygtighed og Friskhed og formede sig som en Introduktion eller Instruktion til Læsning af V. Grønbechs værdifulde Forfatterskab. Efter kort at have beskrevet Vilh. Grønbechs ydre Livsbane gav Lektoren et fyldigt Billede af den danske Kulturs Stilling som Baggrund og Forudsætning for Professorens Forfatterskab — og endelig gav han Hovedpunkterne i Vilh. Grønbechs Tanker om Religion og Kultur, primitiv Trosfølelse og Videnskabelighed.

Vilh. Grønbech er født paa Bornholm og kom som ung under Indflydelse af en folkelig, stærk, religiøs Bevægelse i Skaane, som ikke havde noget tilsvarende herhjemme. Ved Københavns Universitet studerede han nordisk Filologi og Latin — gik derfra over til Studiet af engelsk Sprog og Aandsliv. Senere kom han under Professor Vilhelm Thomsens Indflydelse og blev af ham indført i den orientalske Filologi, hvorfra Vejen førte videre til vidstrakte etnologiske Studier. — En Tid lang virkede han som Organist; hans musikalske Sans spores i hans Behandling af sit Modersmaal og i hans Fremstillingskunst. I 1913 blev han

Docent i Engelsk. Efter at have holdt nogle religions-historiske Forelæsninger i Leipzig tilbødes ham der Professorat som Nathan Søderbloms Efterfølger, hvilket V. Gr. dog afslog. Aaret efter, 1915, blev han udnævnt til Professor ved Københavns Universitet i samme Fag og har siden da udsendt en Række betydningsfulde Værker om Mystik fra alle Lande og Religioner.

Det bedste Udgangspunkt for Granskning af Grønbechs Værker er hans Afhandling om Grundtvig og Kierkegaard. Ligesom Grundproblemet for disse to Personligheder var Forholdet mellem dansk Nationalkultur og Kristendom, saaledes er Grundproblemet for V. Gr. Forholdet mellem — paa den ene Side — det 18. og 19. Aarh.s hele Dannelse, hvori Religionen pænt civiliseret har Plads som Forudsætning for eller Resultat af almen Dannelse og — paa den anden Side — primitiv Religion.

I en fyldig Udredning paaviste Lektor Frederiksen, at det er dette Forhold, der er det vigtigste i dansk Aands Historie, lige fra Midten af forrige Aarhundrede indtil nu. — Georg Brandes maa saaledes ses som den, der — uden at ville det — ved sin Foragt for en hel Mængde Kulturslam og ved sin Bekæmpelse af Kristendommen i den danske Form især, har banet Vej i det yngre Slægtled for en Trang til at finde et fast Grundlag i primitive Grundfølelser. Af Brandes' Kreds var Johannes Jørgensen den eneste, der konsekvent førte Skridtet helt ud og fandt en positiv Religion i sin Trang til det primitive; han fandt den hos de primitive italienske Bønder i italiensk Natur og Folkelighed.

Det er disse Tendenser henimod det primitive V. Gr. tager op paa Grundlag af den moderne etnologiske Opdagelse af den darwinistiske Udviklingslæres og hele den dermed sammenhængende Kultur- og Historieopfattelses fundamentale Misforstaaelse af Forholdet mellem Primitivitet og Kultur, mellem Religion og Menneskelighed. V. Gr. fremhæver, at det moderne Menneskes religiøse Idéer kvantitativt og kvalitativt er langt ringere end hos de kulturelt set lavere staaende Folk, der er helt igennem religiøse. — Udviklingslærens Opfattelse, der tillader Indehaveren af en formentlig kultiveret Religion at se ned paa en ukultiverets Trosliv som en lavere menneskelig Ytringsform, er et hovmodigt Hykleri, der har sit Sidestykke i f. Eks. Romernes paa een Gang ringeagtende og moraliserende Syn paa Oldtidens Germaner.

Denne Synsmaade maa staa en klart ved Læsning af Vilhelm Grønbechs Værker. Man vil da forstaa, at han ikke blot er en imponerende Videnskabsmand, en overvældende original og virtuos Skribent, en forbløffende og tilsyneladende pessimistisk Paradoksmager, men ogsaa en

Skribent med dybere grundmenneskelige Inspirationer og med videnskabeligt sikrere Forudsætninger end nogen anden nutidig dansk Skribent. Han er foruroligende ved sin Overlegenhed, som Kierkegaard var det, men giver en kraftfuld Næring for Aanden som Grundtvig. Han er negativ paa en hensynsløse Maade end nogen revolutionær over for al den Slags Kultur, hvorved Religøsitet kan forfalskes og kvæles — og han er mere positiv end nogen i sin Hævdelse af det primitives Betydning og Allestedsnærværelse hos kulturelt set højt-saavel som lavtstaaende lærde og folkelige.

Lektor Frederiksens levende og fængslende Foredrag røbede en stor Belæsthed og en sikker Evne til at fremlægge Problemerne. For os Katholiker er Vilhelm Grønbech jo den, der nedbryder den materialistiske Livsanskuelse og aandløse Udviklingslære og giver Religionen den grundlæggende Plads i Menneskelivet. D. K. K. F. er Lektoren meget taknemmelig for at have behandlet et saa aktuelt Emne og ofret saa meget af sin sparsomme Tid. B. W.

Hvad Gud har sammenføjet —.*)

Den franske Forfatterinde Paule Régnier udsendte for et Aarstid siden en Roman »L'Abbaye d'Evolayne«, som nu er oversat til Dansk under ovennævnte Titel.

Bogen vakte stor Opsigt i Frankrig, belønnedes med Femina-Prisen og fik beundrende Omtale i de førende literære Blade. Den handler om en berømt Kirurg og hans Hustru, som under et Besøg i et belgisk Benediktinerkloster vender tilbage til den katholske Tro og senere begge gaar i Kloster (de har ingen Børn). Men hun har kun gjort det for hans Skyld, uden virkelig at have Kald, og til Slut begaar hun Selvmord i Fortvivlelse; ved Dødslejet lykkes det dog hendes Mand at overvinde hendes Bitterhed, saa hun kan gaa hjem til Gud.

Johs. Jørgensen skriver i Berl. Tid.: »Bogen forkynder intet, prædiker intet. Men naar man har lukket den og sidder gennemrystet af de sidste Kapitlers Vælde, synes man at høre en stille, kvindelig Røst — og maaske er det Paule Régniers — som siger: Her var det ikke Gud, som skilte, hvad Gud havde sammenføjet.«

I øvrigt kan der næppe ventes nogen Forstaaelse for Emnet hos de hjemlige Kritikere. Fuld af Væmmelse skriver F. O. i »Estrabladet« (1. Okt. 1934): »Dette er renlivet

*) Hagerups Forlag. 278 S. Kr. 5,75.

Katholicisme« -- og viser derved, at han slet ikke har begrebet Problemstillingen.

Bogens store Fortjeneste og fine Kunst er, at den ved rent kunstneriske Midler vækker Læseren til at tænke over Problemet: Hvornaar har man Klosterkald? Ved en Mangfoldighed af smaa psykologiske Træk og med en varmhjertet Kvindes Forstaaelse viser Forfatterinden os, hvordan det gaar til, at et Menneske her kan tage fejl: Adèles vældige Kærligheds- og Offertrang, der mødes med en usædvanlig Mangel paa psykologisk Sans hos hendes Mand og hos en ellers helgenagtig Benediktinerpater: Resultatet er, at hun misforstaas og misforstaar, paatager sig af ren menneskelig Kærlighed Forpligtelser, der kun kan bæres af Kærlighed til Gud. Dette er tragisk og fører uvægerlig til Katastrofe.

Hendes Mands Opfattelse af Kristendommen forekommer os snæver og fattig. Han lader hende i sin blinde Egoisme tydeligt mærke, hvor ensom og fattig han vil føle sig, hvis han ikke kan blive Præst. I Klostret bliver han til en Mand, som »med Lethed udtalte smukke, trøstende Ord uden Varme«. Hans Ven, Benediktinerpateren, forstaar saa daarligt at læse i Menneskehjertes, at han spørger Adèle, da hun urolig og forpint søger Raad hos ham: »Hvilket filosofisk System foretrækker De?«

Intet Under, at den stakkels kærlighedstørstende Kvinde omsider bryder sammen og forlader en Gud, hun i Virkeligheden aldrig har lært at kende. — Og saa kan Gud dog, trods alle menneskelige Misforstaaelser og Fejlgreb, alligevel naa hende i den sidste Time, hvor hun griber Krucifikset og løfter det i Vejret, mens Syndsforladelsens Ord lyder over hende.

Paule Régniers egen Opfattelse af Kirkens Lære er ogsaa mærkelig, hun er ikke helt sikker i sin Katekismus. Hun skriver bl. a.: »Kirken lærer, at det naturlige Lys ikke leder os i Retning af Troen.« Det modsatte er jo Tilfældet. Og videre: »Alene de, som er rige paa gode Gerninger, vil kunne blive frelst, medens de, som kun føler og ikke udretter noget, de, som kun elsker og lider, ikke vil kunne naa længere end til Helvede, som staar bered og venter paa dem.« Er det virkelig muligt at mene saa, dan? Kirken gør det i hvert Fald ikke. Videre staar dert at den kirkelige Disciplin hjælper til at »lamme alle personlige Følelser!«

Oversættelsen er gennemgaaende god. Hvad Kirkens tekniske Udtryk hedder paa Dansk, er Oversætterinden ikke altid klar over. Nadveren uddeles ikke fra Monstransen, og en Præst »eksaminerer« ikke sit Skriftebarn. Man maa heller ikke kalde Pascal og Descarbes for »Digtere«. E. N.

To Lægers Syn paa Søstrene.

Professor Dr. med. E. Schmiegelow kunde Lørdag d. 3. November fejre et enestaaende Jubilæum. I et halvt Aarhundrede har Professoren været knyttet til St. Josephs Hospital, i næsten to Generationer har den dygtige og afholdte Læge sammen med skiftende Hold af andre Læger og Søstre arbejdet paa Patienternes Vel og øget Hospitalets gode Ry. Man vil da forstaa, at alle: Læger, Søstre og gamle Patienter med Begejstring enedes om at fejre Dagen saa festligt som muligt.

Vi vil fastholde Mindet om denne Begivenhed ved et Citat. Prof. Schmiegelow har i et Interview til Politiken (31. Okt.) udtalt sig om sit Syn paa Søstrenes Virksomhed, som er lige saa hæderfuldt for Ordenen som for den Mand, der har fremsat Ordene:

» — Holder De meget af St. Josephs Hospital?

— Det gør jeg, svarer Prof. Schmiegelow med Styrke. Mit Samarbejde med Søstrene har gennem Aarene været det allerbedste; jeg beundrer dem, for det er dygtige, kloge opofrende og uselviske Kvinder. Og det er mig en Glæde at kunne fejre mit Jubilæum paa et saa smukt, moderne og tidssvarende Hospital, som St. Josephs Hospital nu er . . . Det er særlig de sidste tyve Aar, at Hospitalet, takket være sit Lægeraad og Søstrenes Forstaaelse, har haft en saa gennemgribende Udvikling.

— Hvorfor blæser der en saa ugunstig Vind mod de katolske Hospitaler i Øjeblikket?

— Jeg har ikke personlig mærket det, men jeg véd, at der yntes noget om det, og det gør mig ondt, for det er en Uretfærdighed . . . Man maa nemlig ikke glemme, at de katolske Hospitaler paa mange Maader er gaaet i Spidsen. Tænk paa, at da jeg blev ansat paa St. Josephs Hospital i 1884, var det den første særlige Afdeling for Øre-, Næse- og Halssygdomme herhjemme. Før den Tid maatte disse Patienter lade sig indlægge paa Hospitalernes kirurgiske Afdelinger, hvor man behandlede dem, saa godt man kunde . . . Og paa samme Maade har Katholikerne Landet over oprettet Hospitaler, hvortil der var knyttet Speciallæger baade inden for mit og inden for andre Specialer. Her kunde Befolkningen faa den rette Behandling uden at behøve at rejse til Hovedstaden, og her fandt de unge og dygtige Speciallæger, der efterhaanden voksede op, deres Virkefelt. At man paaskønnede Søstrenes Indsats, viser de mange Overenskomster, der blev sluttet mellem Amter og Kommuner og disse private Hospitaler. Det er selvfølgelig en langt billigere Ordning end en Udvidelse af de officielle Hospitaler med sær-

lige Specialafdelinger. Paa dette Omraade har de katholske Hospitaler været Banebrydere, og det skylder man dem Tak for.

— Men efterhaanden som vort Hospitalsvæsen bliver udbygget, er der saa Plads for de private Hospitaler?

— Foreløbig kan de slet ikke undværes. Alle kommunale Hospitaler er jo efter den nye Sociallovgivning overfyldt, og saa maa man ty til de private Hospitaler for at skaffe Plads. Medens vi Specialister tidligere kunde lægge vore private Patienter ind paa St. Josefs Hospital, er det nu næsten umuligt at faa dem ind, fordi Hospitalet er fuldt... først og fremmest af Sygekassepatienter.«

Interessant er i denne Sammenhæng en Udtalelse, som en anden Læge, Dr. André Thomas ved St. Josephs Hospital i Paris, har fremsat i en Artikel »L'Orgueil et les Psychoses«. (Etudes Carmélitaines*). Efter først at have talt om kontemplative Nonner, fortsætter Dr. Thomas:

»Men de, der staar os Læger nærmere, som mere er underkastet vor Kontrol og vor Forstaelse, er hine beundringsværdige kvindelige Ordener, som kommer de legemligt og sjæleligt lidende til Hjælp, som kommer de Væsener, man regner for Samfundets Udsbud, til Hjælp. Det er ikke de fine Kredse, de besøger, men de usle Rønner, de mest uhyggelige Logis'er, somme Tider i umoralske Omgivelser. De bevarer trods alt den samme Frejdighed, den samme Udholdenhed, den samme Glød, og spørger man dem om den Elendighed, de mindsker og mildner, udtrykker de kun deres Glæde over den Mission, de udfylder, og over den Modtagelse, de faar hos Livets Stedbørn. De har aldrig kendt hverken til Ærgerrighed eller til Stolthed.«

*) Dette fornemme Tidsskrift (Desclée de Brouwer, Paris) oplever nu sin 19. Aargang. Hvert Halvaar udkommer et Bind. Spørgsmaalene om Mystik, som i Danmark er blevet særligt aktuelle ved Udgivelsen af Grønbechs store Værk, drøftes her paa en Maade, som har foranlediget selv de mest forskelligartede Retninger til at udtale deres største Anerkendelse af Tidsskriftet. Mystikens Forbindelse med alle Livets forskellige Forhold klarlægges paa en overraskende Maade. Sagen i sig selv fører med sig, at ogsaa Psychologi og Psychiatri kommer righoldigt til Orde. De fineste Hoveder indenfor Fagvidenskaben stiller sig til dette Tidsskrifts Disposition. Andet Bind af indeværende Aargang indeholder en Række udmærkede Arbejder. Med den største Interesse læser man Studiet over »Nietzsche og Johannes af Korset.« En dristig Tanke at rykke disse to store Antipoder i Nærheden af hinanden! Man bliver mindet om den hellige Augustins Gudsstat: Gudskærligheden og Egenkærligheden i Renkultur. Og hvorledes er denne Tanke ikke blevet gennemført! Saaledes kunde kun en Aandsslægtning af Hello skrive, som har gennemgaaet Klages Skole og derved kender den nyere Thomisme og den moderne Karakterologis Tanker.

FRA HOVEDSTAD OG PROVINNS.

Pionér i Hørsholm.

Hr. Fuldmægtig Fink-Jensen der af den lidt ældre Generation vil være velkendt fra Højskolens Glansperiode har solgt sin Ejendom i Hørsholm og flytter til Vejle i Midten af denne Maaned. Hr. F.-J., der sammen med Pater Meyer gjorde et mægtigt Arbejde, da St. Hans Kapel skulde bygges, har boet i Hørsholm i mere end 25 Aar, og det er med Sorg, at Menigheden her tager Afsked med en af sine Pionérer, og det bliver et Savn ikke inere at skulle møde hans karakteristiske Skikkelse paa Kirkebakken. Menigheden forbereder et sidste Møde med ham i Taknemmelighed.

To Menighedsmøder i Rosenkranssoget.

Søndag d. 14. Oktober holdtes det første Menighedsmøde i St. Nikolaj Kirkedistrikt, Hvidovre. Hos Overpøtør Quist samledes om Aftenen en 30 Katholiker, som aabenbart havde medbragt Humøret hjemmefra; thi der var godt Humør fra først til sidst. Efter at Forsamlingen havde sunget »I alle de Riger og Lande«, viste Pastor Hansen Lysbilleder, en Serie om Guds Moders Liv og om den hellige Eucharisti, og ledsagede Billederne med smaa forklarende Bemærkninger. Derefter var der Kaffeord — Sammenskudsgilde — og til sidst sang Skolebestyrer Kinzi nogle ganske morsomme Viser.

Mandag d. 15. Oktober var et Menighedsmøde, arrangeret af Mariakongregationen »Stella maris«, i Institut Jeanne d'Arc. Journalist Bent Nielsen holdt i Gymnastiksalen et Foredrag »Rejse gennem det himmelske Rige«, Indtryk fra en Rejse til Kina. Det 1½ Time lange Foredrag formaaede ikke hele Tiden at fængsle Forsamlingen, da denne for en stor Del bestod af Børn; Foredraget sluttede dog med Forevisningen af en Række udmærkede Lysbilleder. Før og efter Foredraget sang Rosenkranskirkens Kor under Ledelse af Organist Siegler. De 2-300, der var mødt, forlagde derefter Residensen til et andet Lokale, hvor der serveredes Kaffe, og hvor Passiaren gik meget livligt. Ogsaa her sang Kinzi et Par af de gamle Viser. — Vi glæder os til næste Menighedsmøde. V.

Basaren i Kolding.

Lørdag d. 27. og Søndag d. 28. Oktober afholdt St. Hedvigøstrene for første Gang offentlig Basar til Fordel for Børnehjemmet i »Kvindernes Bygning«. Overskudet blev ca. 1000 Kroner, og naar Resultatet blev saa godt, skyldes det sikkert det store Arbejde, der var gjort i Forvejen, især af Fru Ingeniør Krenk og Fru Rentier d'Auchamp. En Del lokale Kræfter ydede gratis Underholdning — Børneballet, Tryllekunstner, Sang og Musik — ligesom Pres-

sen viste den største Velvilje. Hr. Pastor Cornelissen, der havde planlagt Basaren og gjort et stort Arbejde for Børnenes Sag, fortjener Tak, baade fordi han i sjælden Grad har ofret sig, men ogsaa fordi han ved sin Iver og sit Eksempel ansporer os til at forfølge Succes'en og gøre det endnu bedre næste Aar. A. K. M.

10 Aar i Korets Tjeneste.

Onsdag d. 26. September viste St. Marie Koret i Aalborg, hvad det paa sin 10-aarige Jubilæumsdag kunde præstere. A. K. G.-Palæets Sal var tæt besat af et forventningsfuldt Publikum, der fulgte de forskellige Afdelinger med udelte Interesse. — Korets Strygeorkester indledede med et Par

St. Marie Kor i Aalborg.

smukt udførte Numre af Schubert og Rubinstein, og nu gik det Slag i Slag, dels af et blandet Kor, bestaaende af Elever fra St. Marie Skole og St. Marie Koret, dernæst St. Marie Koret alene, saa atter et blandet Kor, derpaa et Pigekor og til Slut paa ny St. Marie Koret. Ind imellem disse Afdelinger hørte man Solisterne, Koncertsanger Louis Nielsen og Violinisten Hermann O. Petersen. I Spidsen for hele Koncerten stod Dirigenten Br. O. Hanisch, der har udført et mægtigt Arbejde ved Indstuderingen af de forskellige Sange, som alle blev fremført med den for Br. Hanisch særegne musikalske Sans. At omtale de enkelte Numre vil føre for vidt; det maa være nok at sige, at det hele gik særdeles pænt og afrundet.

Det var en smuk Koncert, der bragte Tilhørerne en god Aften, hvilket de mange Bifaldsytringer ogsaa bar Vidne om. Det maa haabes, at St. Marie Koret fortsat vil staa under hans Taktstok, ikke blot til Glæde for Br. Hanisch, hvis Musikkultur og Dirigentevner ogsaa viste sig for os paa smukkeste Maade ved denne Jubilæumskoncert, men ogsaa til Berigelse for Koret selv. R. N.

FRA DEN VIDE VERDEN.

En Gave afslaas.

Forstanderinden for et paa Long Island beliggende New-Yorker Sygehus, som ledes af Søstre, afslog for nylig en Gave, som stammede fra Overskuddet fra et Velgørenhedsbal, fordi der paa dette Bal havde fundet et Optog Sted, hvor Jomfruen af Orleans var blevet fremstillet paa en usømmelig Maade. Forstanderinden forklarede Giverne, at hun før Festen havde sagt Ja til at modtage en Pengesum, i den Formening, at det drejede sig om en Bespising i Forbindelse med anstændige Fornøjelser. Sin Indvilligelse maatte hun dog nu tage tilbage, efter at hun i Aviserne havde læst, at man ved Fremstillingen af den hellige Johanne havde begaaet gudsbespotteligt Misbrug. Og Forstanderinden tilføjede, at vel trængte hendes Hospital haardt til Penge, men de kunde ikke modtage Penge, der var fremskaffet paa en saadan Maade.

Nyt fra Polen.

Den 15. August var over 100.000 Pilegrimme forsamlede i Czenstochowa omkring det bekendte Naadebillede. Pontifikalmessen celebredes af Kardinal Hlond ass. af mange Præster. Ogsaa de civile Myndigheder var talrigt repræsenterede. — Den katolske Presse har først i de sidste ti Aar kunnet udvikle sig frit i Polen, efter at det polske Folk vandt sin Selvstændighed. En særlig Kommission under Kardinal Kakowskis Ledelse er blevet stiftet for Presseanliggender. Hovedvægten lægges paa Ugeblade og paa Forsamlingsblade for Befolkningen paa Landet og i de mindre Byer. Det mest udbredte af disse er »Den katolske Vejviser«, som udkommer i Pozan i et Oplag paa mere end 200.000 Eksemplarer. Blandt Maanedsladene lægger man særlig mærke til det af Franciskanerfædrene i Niepolalanow udgivne Blad »Den uplettede Ridder«, som udgaar i et Oplag paa 759.000 Eksemplarer. I den sidste Tid drøfter man ivrigt Spørgsmaalet om at starte et katolsk Dagblad.

Horsens. Maristbrødrene ønsker at takke de mange, der ydede moralsk og materiel Støtte i de tunge Tider, St. Ansgars Skolehjem har maattet gennemgaa, en Støtte, som har givet Brødrene Mød til at fortsætte Arbejdet paa Skolehjemmet. *Forstanderen*

Missionsuger i St. Annæ Kirke. I Tiden fra 16. Nov.—2. Dec. holdes der **Mission** ved Pater Jos. Resch fra Odense. **Missionsprædikenerne** — om de evige Sandheder — holdes den 18., 19., 20., 21., 22., 25., 27., 28. og 29. Nov. Kl. 20. Fredag d. 23. holdes en Prædiken for unge Piger. Mandag d. 26. for Husmødre og Fredag d. 30. for Mænd, baade gifte og ugifte, hver Gang Kl. 20. **Fælleskommunionerne** er: Søndag den 18. Nov. Kl. 8½ for Børn, Søndag den 25. Nov. Kl. 8 for unge Piger, Onsdag d. 28. Kl. 8 for Husmødre og Søndag den 2. Dec. Kl. 8 for Mænd. — Missionen slutter Søndag d. 2. December Kl. 19½.

St. Franciskus' III Orden holder Møde den 16. Nov. Kl. 20 i St. Knuds Kapel.

Liturgisk Aften i St. Ansgars Kirke.

Den liturgiske Bevægelse, hvis Formaal er at tilskynde de troende til aktiv Deltagelse i Gudstjenesten, har en Forbunds-fælle i en anden Bevægelse, der tilstræber en Fornyelse af Kirkesangen ved at genindføre Oldkirkens Melodier i deres oprindelige Skikkelse. For at virkeliggøre dette er det nødvendigt, at alle faar Lejlighed til at stifte nærmere Bekendtskab ikke blot med Melodierne selv, men ogsaa med de liturgiske Forhold, der forener de enkelte Smaastykker til et Hele. — Et Pionerarbejde er her i Danmark gjort af Pater A. Menzinger, da han for en Snes Aar siden brød med den paa denne Tid almindelige medicæiske Form og efter Vaticana-Udgaven skolede sit Drengekor (ved St. Andreas Kollegium) til paa alle Søn- og Helligdage at syngede gregorianske Melodier i den Form, som Pave Pius X lod dem føre tilbage til, og som synes at hidrøre fra denne Musikarts Blomstringstid (omkr. Aar 1000). Den Modstand, som dengang rejste sig, har vel ikke ganske lagt sig endnu, men der er dog adskillige Steder betydelig Interesse at spore, og ikke-katholske Kredse yder man vor gregorianske Sang megen Anerkendelse. Paa Opfordring fra forskellig Side fremfører St. Ansgars Kirkekor ved en Kirkemusikaften Søndag d. 11. Nov. Kl. 20 et Udvalg af Melodier til de Tekster, der i Aar kom til Anvendelse paa 24. Sønd. e. Pintse. Program vil i øvrigt kunne købes ved Indgangen og i Katholsk Boghandel.

Katholsk Børnehjælpsdag. Søndag d. 18. Nov. afholdes i alle Kirker og Kapeller den aarlige Kollekt til Fordel for Elisabethforeningen, som tager sig af de forældreløse og vanskeligt stillede Børn. Efterhaanden, som Menigheden vokser, stilles der større og større Krav til Foreningens Midler, og vi har ingen anden Vej at gaa end med Tillid at se hen til vor Børnehjælpsdag. Fremtiden hører jo Børnene og Ungdommen til, derfor gælder det om i Tide at saa den gode Sæd i de unge Hjerter, den Sæd, som skal bære den gyldne Frugt i Generationer. Derfor, glem os ikke.

Pastor v. d. Kellenburg, St. Ansgars Kirke.

Atma Osterhammel, Frederiksborgg. 54ⁿ. Franziska Stratböcker, Jægersborg Allé 19, Charl. Harriet Zimmermann, Frederiksborgg. 54ⁿ.

St. Ansgars Kirke.

Søndag den 11. Nov. Kl. 20 afholder St. Ansgars Kirkekor en

Kirkemusikaften.

Program: **Gregoriansk Sang.**

Adgangen er fri.

D. K. K. F. S. Studiekreds begynder den 12. November Kl. 20 pr. i Vesterhus, Vestervoldg. 115. Pater Nøsen leder den, og Emnet er: Kirkehistorie. Indmeldelse sker til Sekretariatet, Kastelsvej 19. Telf. Øbro 6108.

Katholsk Arbejdsanvisnings Bureau.

Plads tilbydes:

Plads søges:

ung Pige 17—25 Aar til huslig af dansk Lærer og en Isolator, Hjælp; samt 1 Husassistent (ikke begge ved hvad som helst. for ung).

Ansøgning med cv. Anbefalinger sendes saammen med Paa-tegning af Deres Præst til B. Jetmar, Nørre Søgade 13, Kbhn. K. Telf. Byen 8626.

Kirkelig Kalender.

Nov.	Nov.
11. S. 25. Søndag e. Pintse.	18. S. Peters- og Paulskirker-
nes Indvielse. 26. Sønd. e. P.
12. M. Martin I.	19. M. Elisabeth af Thyringen.
13. Ti. Didacus.	20. Ti. Felix af Valois.
14. O. Josaphat.	21. O. Marias Ofring.
15. T. Albert den Store.	22. T. Cæcilia.
16. F. Gertrud.	23. F. Clemens I.
17. L. Gregor Undergører.	24. L. Johannes af Korset.

Nov. Ugens Messebønner.

11. S. 25. Søndag e. Pintse; *Intr., Grad. Offert. og Communio* som paa 23. Sønd. (751—581), Resten som paa 5. Sønd. e. Hellig 3 Konger (95—131); 2. *Sæt Bønner*: Martin af Tours (1154—974), 3. Mennas ([12]—[12]), 4. Bøn i enhver Trængsel (N. U. Nr. 43. Side 1072).
12. M. † Martin I (1156—975); 2. Om de helliges Forbøn ([120]—[105]). 3. Efter frit Valg, 4. Bøn i enhver Trængsel (N. U. Nr. 43. Side 1072).
13. Ti. † Didacus (1157—979); 2., 3. og 4. som Mandag.
14. O. Josaphat (1158—980); 2. Bøn i enhver Trængsel (som ovenf.).
15. T. Albert den Store ([41]—[42]); 2. som Onsdag.
16. F. Gertrud (1159—980); 2. som Onsdag.
17. L. † Gregor Undergører (1159—982); 2., 3. og 4. som Mandag.

Af Sidetallene i Parenthes gælder det første den ny Udgave af Messebogen (1926), det andet den gamle Udgave (1907). Er der kun anført eet Tal i Parenthesen, gælder det den ny Udgave.

Anm. Paa de med † mærkede Dage, kan Præsten efter frit Valg læse Sjælemesse og andre Votivmesser, hvorfor man paa disse Dage ikke kan regne med, at de her angivne Messer læses.

M.-K. St Ansgar K. »Det gode Raads Moder« **M.**: Tirsdag d. 13. Kl. 7½. — **Rosenkransk.** »Stella maris« **M.**: Mandag d. 12. November Kl. 20. Efter Mødet Samvær hos Maristbrødrene. — »Maria Rosenkransdronning« **F. K.**: Søndag d. 11. Nov. i Mes- sen Kl. 8.

Conventus missionariorum hauniensium erit die 13. hujus hora 4¼ ad Immaculatam.

Missionsuge i Rosenkranssognet. Fra Søndag d. 18. Nov. til Søndag d. 25. Nov. afholdes der Mission i Kirken for Sognets Menighed. Første Foredrag: Søndag d. 18. Nov. Kl. 17. — Paa Hverdagene holdes Foredraget hver Aften Kl. 20. Lørdag Aften bortfalder Foredraget.

Søndag d. 25. Nov. Kl. 8 Messe, Prædiken og Fælleskommunion. Om Eftermiddagen Kl. 17 Slutningshøjtidelighed.

St. Ansgars Sogn afholder Møde Søndag d. 18. Nov. Kl. 20 i Salen, Bredg. 67² o. G. Fælles Kaffe bord. Bill. à 50 Øre kan afhentes hos Portneren og paa Menighedskontoret.

Lysbilledforedrag Stenosgade 4.

Tirsdag d. 13. Nov. 20: »Billeder og Symboler fra Katakomberne«.

Adgang 25 Øre.

FREMMEDESPROG-TRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN). Svanemosegaardsvej 4. Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.

Færdig fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.

Afleveret til Postvæsenet Torsdag d. 8. Nov.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

82. Aargang

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kroner Kvartalet (inclusive Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 St., København K. Telefon: Palæ 3762, Kl. 13--16). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kroner aarligt. — Redaktør: Pater G. Scherz, Hans Bogbinders Allé 2, København S; Telefon Amager 3202; bedste Træffetid Kl. 13¹/₂—14¹/₂.

Nr. 46.

Søndag den 18. November

1934

INDHOLD: Kan man være for ydmyg? — Medicinaldirektøren taler. — Birgitte Wests Billeder i Randers Kirke. — Hvad nordiske Læger mener om de katholske Søstre. — Horsenssagen afsluttet. — Nye Bøger. — Fra Hovedstad og Provins. — Fra den vide Verden. — Brevkasse. — Avertissementer. — Kirkelig Kalender. — Ugens Messebønner.

Kan man være for ydmyg?

Engang imellem hører man Folk sige, at en eller anden Præst eller i det hele taget en eller anden ivrig Kristen var for ydmyg. Meningen med denne Udtalelse er, at Ydmyghedens Dyd skal være Skyld i, at visse Pligter, som vi har, ikke opfyldes, eller at bestemte Dyder, som Omgivelserne venter udøvet af en god Kristen, forsømmes.

Kan det nu passe, at den kristne Ydmyghed er andre Dyders Fjende og en Hindring for deres Udfoldelse? — Svaret maa absolut være, at den misforstaaede Ydmyghed nok kan have saadanne uheldige Virkninger, men den rette, den, som Jesus Christus har lært os, aldrig.

Ved Paavisningen af dette Svares Rigtighed kan vi nøjes med at undersøge vort Forhold til vore Medmennesker. Saa skal det nok vise sig, om der er en Modsætning mellem de enkelte Dyder indbyrdes.

Den første og største blandt de Ting, vi skylder vor Næste, er efter Christi Lære Kærligheden. Den forlan-

ger, at vi er velvillige mod alle og gør dem ogsaa vel i Gerning, saa vidt det staar i vor Magt. Lige saa nødvendigt er det, at vi er retfærdige mod andre. Vi maa ikke tilføje andre, hvad vi selv ikke ønsker, at de skal gøre mod os. Navnlig bør vi vogte os for uretfærdig Bedømmelse og ugrundet Mistanke.

Vi skal ogsaa være kloge og forsigtige, d. v. s., vi maa ikke uden videre betro os og vore Ejendele til den første den bedste, som vi slet ikke kender. Denne Forsigtighed skal udvises, ikke fordi vi uden tilstrækkelig Grund nærer Mistanke til et eller andet Menneske, men fordi vi ganske i Almindelighed ved, at der findes slette Mennesker. Desuden kræver Fornuften, at hvis jeg vil vise nogen en særlig Tillid, bør jeg forinden have skaffet mig et særligt og fyldigt Kendskab til vedkommendes Retskaffenhed.

Hvad kræver nu Ydmygheden, ifølge hvilken »den ene skal anse den anden for at være ham overlegen« (Fil. 2, 3), i saadan et Tilfælde? — Som vi tidligere saa, bestaar Ydmygheden i, at jeg betragter mig selv som ringe og ubetydelig over for Gud og ogsaa over for Mennesker, for saa vidt der er noget guddommeligt i dem. Drejer det sig om Mennesker, der er mig ubekendte, forlanger Ydmygheden kun en Anerkendelse fra min Side af, at de kan være i Besiddelse af større Gaver fra Gud, end jeg er, og at de paa Grund af færre Synder, end jeg har gjort, kan være mindre uværdige i Guds Øjne end jeg. Er der derimod Tale om Mennesker, som jeg kender, saa tilskyn-der Ydmyghedens Dyd mig ikke til andet, end at jeg hellere retter min Opmærksomhed paa mine Fejl og de andres gode Sider end omvendt.

Paa denne Maade er der, som man let kan overbevise sig om, slet ikke noget Modsætningsforhold mellem de fire Dyder. Hver af dem har jo sin egen Arbejdsmark, og hver skal udøves til sin Tid. Hvis f. Eks. en Mand i ledende Stilling skal besætte bestemte Poster i en stor Virksomhed, saa er det ikke Ydmygheden, der her skal træffe Afgørelsen, men Klogskaben: Denne Dyd paabyder at vælge Personerne, ikke paa Grundlag af skjulte Gaver og Fortrin som de muligvis har, men ud fra den faglige og anden

Dygtighed, som de har lagt for Dagen, og som er godtgjort ved sikre Beviser.

Ved den Slags Lejligheder har Ydmygheden kun den Opgave at anerkende andres kendte Fortrin og at forudsætte de muligvis tilstedeværende, men mig ubekendte, for derved at holde min egen store Tilbøjelighed til Hovmod nede og huske min egen Ringhed; men aldrig skal det ydmyge Sindelag spænde Ben for andre Dyder og umuliggøre dem og deres Udøvelse. Sker det alligevel, beror det paa Misforstaaelser eller paa andre dadelværdige Grunde; det ligger ikke i Sagens Natur. For Gud har indrettet sin Verden saaledes, at alle Dyder tilsammen danner en velordnet Organisme, hvori det ene Lem hjælper det andet. Ligesom i det menneskelige Legeme Øjet ikke hindrer Øret, og Haanden ikke generer Foden, saaledes staar Ydmygheden aldrig i Vejen for Klogskaben, Retfærdigheden eller Kærligheden. Tværtimod! F. K.

Medicinaldirektøren taler.

Naar en Medicinaldirektør er indtaget imod katolske Hospitaler, der saaledes faar baade hans Magt og Uvilje at føle, er der vist ikke ret meget at gøre derimod. Men naar en Medicinaldirektør benytter sin ad Embedsvejen opnaaede Viden til et Presseoverfald paa Hospitaler, som staar under ham, naar han kalder paa de religiøse Instinkter og giver en misvisende Fremstilling af det katolske Hospitalsvæsen, er der en Del at sige dertil, og det ønsker vi med størst mulig Klarhed at gøre. Vi sigter selvfølgelig til den Udtalelse, som Medicinaldirektør Dr. Frandsen har fremsat i »Politiken« den 9. Nov., og som vi forudsætter bekendt, da den er gaaet gennem en stor Del af Pressen, hvorfor vi straks kan beskæftige os med Interviewets enkelte Paastande.

Hvorfra kom den 1½ Million?

Den første gaar ud paa, at Hillerød af en velhavende fransk Organisation fik Tilbud om et Hospital til 1½ Million Kroner. Hvorfra stammer dette Tal? Det insinueres nemlig, at vi Katholiker har vældige Propagandasummer til vor Raadighed, som vi kaster her til Landet for at berøve Anderledestroende deres »Frihed«, som Medicinaldirektøren saa pænt siger. Hvad siger Virkeligheden? Vi har

talt med den anden Part i Sagen, Pastor Quaedvlieg i Roskilde, der fremkom med Tilbudet paa Visdomssøstrenes Vegne; han siger overfor os, at han aldrig har nævnt en Sum paa $1\frac{1}{2}$ Mill. Det hele var overhovedet endnu paa Overvejelsens Stadium! Man gaar dog ikke hen og fikserer en Plan eller samler de fornødne Penge for saa først at henvende sig til Medicinaldirektøren, naar man oven i Købet forudser, at han er hurtigere til Afslag end Samtykke. Det drejer sig vel ved saadanne Foretagender mindre om Penge og mere om Kredit; at Søstrene kan regne med Offentlighedens Tillid og Kredit er en Sandhed, som tjener dem til Ære! Men vi vil sandelig ikke finde os i at blive udskreget som de rige Propagandister,*) — heller ikke naar Medicinaldirektøren har Brug for dette Begreb for at hidse den protestantiske offentlige Mening op imod os, hvor det er en Kendsgerning, at netop den katholske Mission hele Verden over vel nok arbejder med den største personlige Indsats, men altfor smaa Pengemidler.

Lidt om Frihed og Centralisation.

Men dette er kun det mindste. Dr. Frandsen siger:

»... Jeg har nægtet at anbefale Opførelsen af det paatænkte Hospital til Indenrigsministeriet, ikke af religiøse Grunde, men fordi jeg mener, at saadanne private Hospitaler ikke hører hjemme i et Land, hvor Befolkningen har taget Sygehusvæsenet i sin egen Haand.«

Dette »ikke af religiøse Grunde« er i absolut Modstrid med Direktørens øvrige Udtalelser. Han henviser dog udtrykkelig til de »katholske Hospitaler«, ikke maaske til »daarligt administrerede«, »uhygiejniske« etc. Ja, han siger:

»Det vilde være sørgeligt, om vi 400 Aar efter Reformationen skulde være blevet saa fattige, at vi for de Penge skulde være parat til at sætte den Frihed, vi den Gang erhvervede os, over Styr...«

Er det ikke tendentiøs religiøs Propaganda af allerdaarligste Art at knytte et administrativt og medicinalt

*) I »Ekstrabladet« samme Aften stod der ogsaa straks, at vi her hjemme havde et Aarsbudget paa 600.000 Kr., som for fire Femtedele Vedkommende dækkedes fra Rom. Hvad der altsammen er iberegnet i dette Aarsbudget, kæn jeg ikke vide. En hel Del Oplysninger i Artiklen er sikkert Misforstaaelser, f. Eks. at der er et »anseligt Tal« Katholiker paa Færøerne. Men saa meget kan vi oplyse efter Samtale med Hs. Exc. Biskoppen, at Rom sidste Aar bidrog med ca. 25.200 Kr. til hele den danske Missions Underskud. D'Herrer skulde dog endelig engang fortælle os, hvorfor vi skulde faa de Masser af Penge, som vore Præster herhjemme, der har en Maanedsløn af 150—200 Kr., kunde profitere af!

Spørgsmaal om Oprettelse af et Hospital sammen med den religiøse Frihed, som Protestanterne mener at have erhvervet ved Reformationen? Hvorledes i Alverden kan dog Friheden blive truet? Bliver Søstrene maaske en Stat i Staten, fordi de opretter et Hospital? Har de ikke altid underkastet sig Direktørens Kontrol? Har Sundhedsstyrelsen ikke Indflydelse paa Valget af Lægerne? Kan den ikke foreskrive Regler for Sygeplejerskerne? Men Medicinaldirektøren har alligevel Ret — Friheden er truet — nemlig af Mænd med hans Sindelag, som mener, at det private Initiativ ikke hører hjemme i et Land som Danmark, af Mænd, som jubler over, at »Befolkningen har taget Sygehusvæsenet i sin egen Haand«, og dermed maa mene, at Staten, og det offentlige skal lægge sin Haand paa alt; som ser skævt til alle de Læger og Kommuner, der er veltilfredse med deres Selvstændighed og paaskønner det private Initiativ, især i en Tid med offentlige Milliontilskud. Det er unægtelig pikant i Luthers Navn at kalde til Kamp for Friheden og at ende i Centralisation og Bureaukrati.

Direktiver fra Rom og social Forstaaelse.

Medicinaldirektørens Udtalelser kunde for enkelte Deles Vedkommende lægges Kulturkæmperne i Mexico i Munden, der udviser Biskopper, fordi de staar under Paven i Rom. Man høre, hvad der fremsættes uden Skygge af Bevis:

»De katholske Hospitaler derimod har ikke og kan ikke have den samme sociale Forstaaelse af den Befolkning, den lever i. For dem kommer Hensynet til Samfundet først efter Hensynet til deres Orden, og i sidste Instans faar de deres Direktiver fra Rom« ... »Hospitalet er for de katholske Ordener kun et Virkefelt, og Maalet er at drive Propaganda, selv om denne ikke giver sig direkte Udtryk.«

Vi ved alle sammen, at Søstrene praktisk talt ikke har meget mere at gøre med Rom, end hver enkelt Katholik i det hele taget: Vi staar under en Biskop, der hører til den katholske Kirke, hvis Overhoved er Paven i Rom. Hvert 5. Aar drager han ad limina og fortæller Paven aldeles ikke om Sundhedsstyrelsen og dens Direktør, men om Messe og Kommunion, om katholske Præster og Lægfolk herhjemme, ogsaa om Hospitaler, for saa vidt det vedrører religiøse Forhold. Et Skema kan faas i Bispegaarden. Og hvad den »sociale Forstaaelse« angaar, vil vi anbefale en Rejse til Udlandet, til den rige Mangfoldighed af Søstrenes Anstalter i Øst og Vest, for alle Klasser Mennesker; eller en historisk Bog om Sygepleje, som Søstrene har dyrket i Aarhundreder, før

Staten overhovedet brød sig derom; eller en Statistik over Danmark, som med Lethed vil vise, at Søstrene i Forhold til deres Midler, som de selv maa skaffe til Veje under den skarpeste Konkurrence fra Staten, er mindst dobbelt saa socialt indstillede som Medicinaldirektørens øvrige Anstalter.

Kun et Centrum for det religiøse.

Et underligt Stykke er Medicinaldirektørens Forsikring om, at han vilde respektere Katholikerne, hvis man paa Hospitalerne ikke udnyttede de unge Kvinders Kraft Døgnet igennem, hvis de under mere humane Former fik en saa grundig Sygeplejeuddannelse, at de kunde gaa ud i Befolkningen og pleje de Syge.

»Men«, siger Medicinaldirektøren, »for St. Josefsøstrene for Eks. er Hospitalet kun et Centrum for deres religiøse Liv, der er betinget af, at de lever i et fælles Klostersamfund.«

Det er godt, at den unge Sygeplejerske, som forleden døde efter Nattevagt, ikke kom fra St. Josephs Hospital, ellers vilde vi maaske have hørt en hel Roman om de inhumane Former, som Søstrene lever under. Nu blev der kun skrevet, at en Sygeplejerske gennemsnitlig er tjenstedygtig til ca. 50-Aars Alderen. Vi kan forsikre Medicinaldirektøren, at Søstrene i alt Fald ikke slides før op. Det, at leve under faste Former i et Klostersamfund giver, trods anstrengende Gerning, Ro og Fred i Sindet.

Skulde det virkelig være saa galt at tjene de syge for Christi Skyld? At danne et Korps, som efter sine Regler har den dobbelte Opgave: at hellige sit eget Liv og derefter stille sine legemlige og sjælelige Energier i Medmenneskers Tjeneste? Naar dette netop paaskønnes af Tusinder af Patienter, som netop paa Grund af den religiøse Indstilling opsøger Søstrene, har Medicinaldirektøren saa alene Lov til at tale om »kun et Centrum for deres religiøse Liv«?

Hvad med Propagandaen?

Medicinaldirektøren tilstaar selv, at Propagandaen ikke giver sig direkte Udslag, d. v. s. faktisk kan han ikke bebrejde Søstrene det mindste. I Virkeligheden gør vi jo ogsaa nærmest for lidt i religiøs Henseende paa vore Hospitaler end for meget; selv Protestanter har klaget derover. Hvorfor saa overhovedet tale om Propaganda? Kan det lægges Søstrene til Last, at de virker ved Eksemplet og Kærlighedsgerninger? Og har den katholske Kirke ikke gjort det, længe før Staten havde det ringeste at gøre med Omsorgen for de syge? Hvorledes kom Søstrene overhovedet til Danmark og byggede Hospitalerne? Det er sikkert rigtigt, at

vi Katholiker er glade og taknemmelige for hvert Hospital, fordi det er et Samlingspunkt med et Kapel, hvor omkringboende Katholiker kan søge hen, og hvor de især i Sygdommens og Dødens Stund finder den rette Bistand; men var det ikke i de allerfleste Tilfælde saaledes, at Lægerne, Byerne og Amterne anmodede Søstrene om at bygge og var glade, da de gjorde det? Vi kunde nævne mange Eksempler! Vi tror at kende ogsaa det Tilfælde, som Dr. Frandsen harmfuldt nævner for Journalisten:

»... Katholikerne vilde have Tilladelse til at opføre en Specialklinik paa en af vore Sygehuses Grunde.«

Ganske vist forholder det sig efter vor Information saaledes, at Søstrene administrerede en Læges Klinik i en Provinsby, men denne Klinik var for lille; saa henvendte Amtet sig til Søstrene om at bygge et Hospital. De kunde ikke, og saa tilbød Amtet at bygge Hospitalet selv, men Søstrene skulde administrere det. Hvordan det end maatte være: Er en Kliniks Tilbud om Samarbejde med de offentlige Hospitaler virkelig en saa stor Forbrydelse?

Vi behøver blot at henvise til Prof. Schmiegelows og Dr. Hansborgs Udtalelser her i Bladet, som sammen med andre Læger kunde bevidne, hvor stor en Indsats vore Hospitaler allerede har gjort, og at de endnu den Dag i Dag er uundværlige, Medicinaldirektørens Uvilje uanset.

Vi Katholiker er bedrøvede over, at vore Bestræbelser mistydes paa saa grov en Maade fra en højtstaaende Embedsmands Side. Hvorfor har Medicinaldirektøren ikke heller aflagt et Inspektionsbesøg paa de Hospitaler, han er utilfreds med? Baade Læger og Søstre er mindst lige saa meget interesserede som han selv i at tjene de syge paa den mest fuldkomne Maade. Der er dog allerede med vældig Energi og Held blevet arbejdet paa at bringe de katolske Hospitaler frem i forreste Række.

Artikler som Dr. Hess-Thaysens (Pol. 13.-11.) og Dr. Hansborgs er os en stor Glæde, og vi noterer med Tilfredshed, hvad »Politiken« skriver efter Dr. Hansborgs Indlæg:

»... ogsaa fra anden Side har vi modtaget en Række Indlæg, der gaar imod Medicinaldirektørens Kritik.«

Men vi vil af disse og lignende Angreb tage Anledning til at være saa meget mere paa vor Post, gøre vore Hospitaler saa fuldkomne, at selv fjendtlig sindede Mennesker ikke kan bebrejde os noget, og vi vil saa klart bevise vor sociale og karitative Kærligheds Omsorg, at ingen kan overse den.

—z.

Birgitte Wests Billeder i Randers Kirke.

II.

(Fortsat.)

Den Randers Kirke har Vægge, der forneden er lagt ud som en lys graaviolet Sokkel, randet med skarp teglstensrød Kant.

Varmeapparaterne er (som sagt) lagt ind i Væggen, dækket af Gitre.

Over Soklen er Væggen blød, hvidgul, dæmpet og stille; Loftet er hvidkalket, og Vinduerne er ført fra den øvre Væg et Stykke ned i Soklen. For at forbinde Korsvejsstationernes Egetræs Rammer til en fortløbende Frise er der under Vinduerne malet hin vilde Rosenranke med Blad og Blomst, Knop og Hyben, som er Birgitte Wests Yndlingsmotiv, naar hun skal fylde Felter med Rankeværk; de samme Roser gaar — i rigere Slyngning — igen inden i Triumfbuens Rand.

Mellem Vinduerne er Væggenes Flader delt ved frem-springende, men meget smalle Pilastre; de har faaet en kølig graagrøn Farve og røde Rande — to Farver, der ogsaa er givet til Loftsgesimsen.

B. W. har paa disse Pilastre gjort et artistisk Kunststykke; de maatte figureres, der var ikke andre passende Felter — men de er saa smalle (og saa høje), at man tvivler paa, at de kan bære andet end Rankeværk eller Geometri.

Dog er det lykkedes; nu træder St. Kjeld, St. Johannes Døber, St. Michael og St. Birgitta lyslevende frem fra Felterne. Man har ikke givet dem Sokkel, ej heller Grund under Fødderne; derved opstaar en vis Slags abstrakt Perspektiv: de hverken svæver eller gaar eller kommer — de bare er der, saadan helt tilfældigt.

St. Kjeld er et værdigt, erfarent præsteligt Aasyn, der har kendt sin Lidelse og er modnet af den; han er iført et grønt Messeskrud og bærer den læderindbundne Spændelæst i Hænderne. Farven i Gevandtet er mild og stille og bryder ikke Pilastrens dæmpede Lød. Døberen er en langt svagere Figur; han er nøgen, kun klædt i Kamelhaars Kjortlen, der er gledet ned fra højre Skulder; i venstre Haand holder han Muslingeskallen, den højre er hævet i antik Taler-Gestus. Farven er haard — det faar være, naar det er en Asket; men ingen Østerlænder har en saadan Indianer-Kulør som han; og hans Haar og Skæg er ikke vildtvoksende, men pjusket — det ser ud, som han havde sovet i en Høstak. Dog, det værste er, at den højre Haand er aldeles forvreden, stiv og unaturlig, og saavel Arme som Ben er malte paa den skarpe Maade, der lader

Knoglerne ligge som et synligt Skelet og Musklerne som de pænt frilagte Muskelgrupper i et anatomisk Præparat, mens Lys og Skygge spiller som i Facetter af poleret Kobber. Denne Figur mangler Liv, Smidighed og varmt Blod under Huden.

Hvilken Glæde: at vende sig fra dette Uheld til St. Michael. Lys, stærk og ynglingeskøn, mandsmoden og overjordisk staar Ærkeenglen i sit orange Klædebon, hvor baade

Helbredelserne.

Kolorit og Skygning er en Pryd for Øjet, støttende de sene-stærke, lange, næsten nervøst energiske Hænder paa det vældige, skarptslebne Sværd. De spredte Fødder giver baade Ro og Vagtsomhed i Stillingen: Her kommer ingen forbi. Hovedet har Ynglingens Ynde og Mandens Styrke i en Alder, hvor to Livsafsnit mødes; Blikket er hvast og dog mildt — og saa uendelig rent og stærkt. Bag den slanke, men dog faste Skikkelse og bag det kækt rejste Hoved strækker sig de straalende Vinger med lysrøde og grygyldne Fjedre, hvoraf Lyset staar som Morgenskær. Drøm og Alvor staar at læse i det betagne Blik, og det gyldenblonde Haar synes kastet tilbage med et kækt Kast. Klædebonnet fraadser i Lys- og Skyggevirkning og fornemmes blødt og levende, trods sin stærke Lød af Guld og Bronze. Der er Fest over denne Figur — den viser, hvad B. W. formaar i sine bedste Stunder.

Enken fra Vadstena slutter Rækken; klædt, som det bør sig Enker, i dæmpede Farver og folderige Klæder; et hvidt Slør falder over den graagule Kjortel og det franciskanske Slag; hun er dæmpet og tilbageholdende; Seersken kendes paa Bog og Fjederpen.

De fire Figurers Glorier er malt plant paa Væggen, forgyldt og randet af en rød Linje. Kjeld, Michael og Birgitta har Hænder, der er bedre tegnet, end B. W. plejer — og noget helt og godt Nyt er hendes Skygning af Ansigterne: den er gjort nænsomt og varsomt, saa Skyggen ikke sidder som Flager eller Klatter og ikke i sin Overgang til de belyste Dele danner en Kam.

Det er mærkeligt at se, hvor fint Hals og Brystudskæring paa Michael er malet — baade levende og fast — i Modsætning til det hornagtigt haarde paa Johannes og den rent forkerte Muskulatur paa den forlorne Søns Ryg; B. W. bør male paaklædte Figurer, til hun har haft mere Lejlighed til at male efter nøgen Model — eller hun maa se at finde sig selv fra Michaels-Billedet.

*

Apsis er flad og ikke særlig dyb. Omkring det store Kors (der, kunstnerisk, er taaleligt, men ikke idelt) har B. W. malet en Glorie, der desværre er en Misforstaaelse. Dens Maal staar ikke til Korsets, og dens Kolorit er saa haard og kold, at den henleder Tanken paa Svovl og andre Kemikalier i Glassene i en Materialists Vindue; den hverken flammer, lyser, skinner eller varmer — den blot gnistrer (som Buelys), og dens Farvesammensætning minder om Kokarden i Hatten paa en fransk Gendarm: en af de mest brutale Sammenstillinger, der kan tænkes.

Til Gengæld er hele Apsidens Baggrund god. Over Altrets Højde er Bunden dybtblaa, dekoreret med Vinstokken og de tunge Druer. Dette Sujet har B. W. malet før, men her er det rigere, frodigere, mere festligt end forhen. Mellem Gulv og Alterpladens Højde fordredes en ret stærk Sokkel, der kan bære Dekorationen af Apsis; her er det, at Dilettanterne sætter ind med malede Kvadre eller Tæpper — B. W. har fundet en ypperlig Udvej: Soklen er dekoreret som en Kornmark, og den er endda ypperligt malet: paa een Gang realistisk og symbolistisk. De gule Straa giver en god Stribning af Væggen, og de tunge, gulgyldne Hvedeaks danner en Frise, der — uden at virke ved den geometriske Borts Haardhed — staar som en stærk Adskillelse af Væggens to Dele.

Det er den Slags Træk, der viser, at B. W. kan — blot hun holder sig fra visse Emner og søger ind paa de Felter, hun ganske behersker.

Hellig Tre Konger over Maria-Altret har gode Figurer og virker godt som Helhed — men den fjernere Baggrund (heldigvis kun højre Side) er fæl.

Naar man ikke kan male Bjerge, bør man lade være — særlig da, naar man (som i Billedets venstre Side) har godt Herredømme over Arkitektur-Baggrunden; stadig (som forhen i Boyesgade) at male Bjerge med Farver som faldede Underdyner og med Former saa kedsommelige som

Ægteskabsbrydersken.

disse humørforladte Sandhobe er forkasteligt. Bjerge har Karakter, Træk, Profil, Facetter . . . her er kun Dynger af interesseløst Støv.

Figureerne staar godt og fast og vel fordelt i Feltet med deres grønne, violette, gule og graa Klædebon grupperet om Jomfru-Moderen i Blaaf og Rødt.

St. Josef (med noget for ufri Benyttelse af en yndet Præst som Model) danner sammen med Maria den statiske Del af Billedet, Kongerne den dynamiske. De er hver for sig interessant karakteriseret — der er Humør over den rare Neger med de troende Øjne, og hans Kjortels Gule staar ypperligt til Hudens skinnende Blanksværte.

Madonna er noget af det bedste, B. W. hidtil har gjort. Hun er (for en Gangs Skyld) u-byzantinsk, en nordisk-blaaøjet Modertype, siddende og klædt som en italiensk Madonna. Hun er skøn, mild, tankfuld og saare menne-

skelig; hun virker levende og optaget af Situationen, og hendes Klædebon staar i Farverne fint til hendes Træk og danner Billedets naturlige Tyngdepunkt. Hvorimod Jesusbarnet er mislykket; han er en Mellemtung mellem en Celluloiddukke og et Barn med Vand i Kroppen: en usympathisk, klodset Basse med oppustede Æblekinder og lever-sygt Blik — og sikke Ben; bevares, der er Børn med slige Stolper, men dem maler man da ikke — specielt ikke som Gudebørn!

Triumfbuens venstre Billedel: Helbredelserne er det bedste af Arbejderne.

Baggrunden er Arkitektur — saa er den reddet.

Til venstre sidder, ligger, staar og kravler en hel Gruppe af Evangeliets Stakler — til højre gaar de lykkelige bort, til hvem det lød: Din Tro har frelst dig — eller: Dit Barn lever — som Midterfigur staar Frelseren og helbreder. Ypperlig er den lamme i sin liggrønne Hudfarve og med de tæppedækte Ben plat hen ad Jorden, Ben af kun Knogler og Skind.

Glimrende set og gengivet er den halvlamme Tigger, der hænger i sine Krykker, saa Vægt og Tyngdepunkt er helt forrykket.

Rørende og aldeles storartet fornemmet er den blinde, der knæler foran Frelseren, der er ved at røre hans Øjne. Det slukte Blik er vendt i fortvivlet Haab mod Undergøreren, hele Legemet er passivt og slapt i Forventning, og de for lidt siden bedende fremstrakte Hænder hænger nu aldeles slappe i Haandleddene: Hvad er det, han gør ved mig — kan han mon hjælpe?

Hele denne Gruppe af Elendighed er af stor og sjælden Virkning, fordi den er talende, blot ved Opstilling og Blik, ikke ved Bevægelse.

Den værkbrudne, der smilende glad bærer sin nu unyttige Baare bort, og Moderen med det helbredede Barn danner en levende og bevægelig Gruppe hen mod Korbuen. Moderen — B. W. har forhen ikke kunnet male naturlige Mødre — er en lille levende Hustru af Kød og Blod, køn, forelsket og noget saa glad for sit nu saa raske Barn — et Barn, der er meget kønnere, mere normalt, levende og interessant end Jomfru Marias Barn nedenunder. Men Figuren har en Fejl: som Moderen holder Barnet, holder man en Bog eller et Billede, naar man vil betragte det analytisk — en lille levende Unge kyster man ganske anderledes muntert op i Luften, saa den hviner af Henrykkelse. Hvorfor er B. W. altid saa forbeholden: saa ængstelig for de stærke Følelser og den spontane Bevægelse?

Christus-Skikkelsen — her, som paa det modstaaende Billede — er et nyt Forsøg, det fjerde, B. W. gør paa at male ham, der ikke kan males.

Den er rigtig gjort m. H. t. Opstilling og Kolorit — dens Energi virker godt i al den syge Slaphed, og dens Ro træder frem overfor de helbredtes Bevægelser — men Ansigtet er ikke helt tilfredsstillende, for det er ikke uddybet nok. Underansigtet er lidt karaktersvagt; der mangler Kraft i Underkæben; det hele er for smalt, for vejt og vagt — og saa over-asketisk magert, at det virker lidt sygeligt, i hvert Fald lidt svageligt. Kroppen skal ikke have Fyldighed, men dog Fylde, ikke Tyngde, men dog Vægt — og Ansigtets dybe Melankoli bør erstattes med Alvor og Dybhed.

(Sluttet.) Ved *Peter Schindler*.

Hvad nordiske Læger mener om de katholske Søstre.

Over for det tendentiøse og hæftige Angreb, som vore Hospitaler og Ordenssøstre har været udsat for for nylig er det saare interessant at høre, hvad andre skandinaviske Læger mener om dette Problem. Vi har allerede i vort sidste Nr. citeret Prof. Schmiegelow. Lad os i Dag supplere det, først med Axel Munthe, »San Michele«s berømte Forfatters Syn paa kath. Søstre. Med lige saa stor Varme som litterær Dygtighed giver han Udtryk for sine Oplevelser:

»St. Vincent af Pauls blide, altopofrende Søstre fandtes endnu paa alle Hospitaler i Paris med de mægtige, hvide Linsæt paa Hovedet. Krucifikset hang endnu paa Væggen i hver Sygestue, og Præsten læste endnu hver Morgen Messe foran det lille Alter i Salle Ste. Claire. Plejemoderen, »Ma mère« kaldte de hende, gik endnu hver Aften sin Runde fra Seng til Seng, naar Klokkerne havde ringet Ave Maria.

Hospitalernes Verdsliggørelse — »La Laïcisation des Hôpitaux« — var endnu ikke blevet Dagens brændende Spørgsmaal, det hadefulde Skraal: »Bort med Præsterne! Bort med Krucifikset! Herut med Nonnerne! A la porte les soeurs!« gjaldede endnu ikke. Desværre varede det ikke længe, inden jeg saa dem forsvinde — allesammen — og Synd og Skam var det. De havde utvivlsomt deres Fejl, disse Nonner... Men deres Tanker var saa kærlige, deres Hjerter saa rene, de ofrede hele Tilværelsen for de syge og krævede intet andet til Gengæld end Lov til at bede for dem, der var betroet til deres Varetægt. End ikke

deres værste Fjender har vovet at drage denne altopofrende Hengivelse og denne urokkelig ædle Taalmod i Tvivl. Folk yndede at sige, at de passede deres Arbejde med sure og bedrøvelige Ansigter, at deres Tanker mere drejede sig om Sjælens end Legemets Frelse, og at de talte mere om gudfrygtig Selvpogivelse end om Livshaab. Alt dette var saare galt.

Tværtimod var disse Nonner, unge som gamle, altid meget glade og lykkelige, næsten lystige undertiden, altid rede til barnlig Spøg og Latter, og det var forunderligt at se, hvor de evnede at give andre Del i deres Glæde. De var tolerante og overbærende, ens mod den gode Kristen og mod Fornægteren. Hvis de gjorde nogen Forskel, bestod den i hvert Fald kun deri, at de særlig anstregte sig for at hjælpe de gudløse. Søstrene var bedrøvede over deres Vildfarelse, og de viste aldrig Modvilje eller Nag trods Spotternes Eder og Forhandelser. Over for mig var de rørende søde og venlige. De vidste godt, at jeg ikke tilhørte deres Kirke, at jeg ikke gik til Skriftemaal, og at jeg ikke korsede mig, naar jeg kom forbi det lille Alter. (S. 35—36.)

En Nat blev jeg vækket af et Bud fra de smaa Søstre, som bad mig om at komme snarest muligt. Alle Sale i den mægtige Bygning var mørke og tyste, men jeg hørte Søstrene bede i Kapellet. Jeg blev ført ind i et lille Værelse i Søstrenes egen Fløj, hvor jeg aldrig havde været før. Paa Sengen laa en Nonne; hun var endnu ung, hendes Ansigt var saa hvidt som Pudren under hendes Hoved, Øjnene var lukkede og Pulsens næppe mærkbar. Det var Søstrenes øverste Chef, La Mère Générale des Petites Soeurs des Pauvres, som samme Aften var ankommet fra Neapel paa Hjemturen til Paris efter en Inspektionsrejse Jordan rundt. Hun var paa Dødens Rand paa Grund af et meget ondartet Hjertetilfælde.

Jeg har staaet ved Kongers og Dronningers og ved mange berømte Mænds Sygesenge, naar det gjaldt Liv eller Død, og Resultatet har maaske endog været betinget af mig. Men jeg har aldrig følt mit Kalds Ansvar tungere end hin Nat, da denne Kvinde langsomt aabnede sine vidunderlige Øjne og saa paa mig:

»Hjælp mig, saa godt De kan, Monsieur le Docteur,« mumlede hun, »for fyrretyve Tusind fattige Menneskers Skæbne ligger i min Haand.«

De fattiges smaa Søstre slider og slæber fra Gry til sen Aften med det nyttigste og mest utaknemmelige Godgørenhedsværk, der eksisterer. De behøver ikke at rejse til Rom for at se dem, der er gamle og fattige Mennesker overalt i Verden, og der er smaa Søstre overalt med tomme Tigger-

poser og tomme Bøsser. Giv dem dit aflagte Tøj i Posen og bryd dig ikke om, hvilken Størrelse det har, de smaa Søstre finder Anvendelse for alle Størrelser. (S. 367/368).

Ogsaa Overlæge Dr. med. Hansborgs Udtalelser til »Politiken« (10/11 34) er saa velgørende rolige, saglige og interessante, at vi ønsker at fastholde dem for vore Læsere. Hvorledes ser Overlægen paa Sagen?

— Med Hensyn til Katholikernes Planer om Oprettelsen af et Hospital i Hillerød, kender jeg ikke Sagen i Enkelt-heder, men selv om jeg, ligesom vistnok de fleste Kolleger, nærer den største Interesse og Sympati for Medicinaldirektørens Planer om Sygehusvæsnets Udvikling her i Landet, kan jeg ikke rigtig forstaa, at der ikke skulde kunne findes en Udvej, hvorved Hillerød fik sit nye Sygehus, og katholske Søstre forestod Driften. Sundhedsstyrelsen vilde jo *paa ethvert Omraade kunne gøre sin Indflydelse gældende*, baade med Hensyn til Sygeplejerskernes Uddannelse og Ansættelse af Læger, og derved skaffe sig Garanti for, at Hospitalet opfyldte Tidens strenge Krav.

Medicinaldirektørens Angreb *paa alle katholske Sygehuse under et*, fortsætter Dr. Hansborg, skyder baade ved sin Form og sin Tendens over Maalet og er en Skuffelse i hvert Fald for de af hans Kolleger, der er knyttet til disse Hospitaler og som gør et maalbevist Arbejde for at bringe dem frem i første Plan. Jeg synes ikke, at man maa glemme, at mange af disse Hospitaler i en lang Aarrække har gjort en umaadelig Nytte, og selv om Amter og Kommuner efterhaanden selv har kunnet overtage største Delen af Sygehusbehandlingen, er saavidt vides *endnu ikke et katholsk Sygehus her i Landet helt overflødigt*, og Søstrenes og Lægernes Bestræbelser for at vinde de Syges Tillid, hvad enten disse selv har søgt dem eller er blevet henvist til dem, fortjener efter min Mening ikke at modarbejdes.

Søstrene staar paa Højde med alle andre Sygeplejersker. — Mener Overlægen, at de katholske Søstre er lige saa dygtige og veluddannede som vore egne Sygeplejersker?

— Da de katholske Sygehuse ikke, som de Amts- og kommunale Sygehuse, Medicinaldirektøren omtaler, modtager økonomisk Støtte fra det Offentlige, kan de Krav, der stilles til et moderne Sygehus, kun efterkommes *ved store personlige Ofre fra Søstrenes Side*. Det ved de, og de gør alt for at dygtiggøre sig. Jeg tør roligt sige, at de for langt de flestes Vedkommende staar *fuldt paa Højde med Sygeplejerskerne andre Steder*. Naar delte er Tilfældet, og naar Hospitalets Læger først ansættes efter Samraad med Sundhedsstyrelsen — ja, saa synes jeg ikke, at man med Billighed kan forlange mere... Man kan da ikke kritisere dem,

fordi de er Katholiker. Medicinaldirektøren indrømmer jo selv, at Søstrene ikke driver direkte Propaganda. At de ved deres Gerning og Eksempel fremkalder Beundring og Agtelse og derved indirekte kommer til at udøve en dybere Paavirkning, kan ikke nægtes, men det kan vel ikke forbydes dem — selv 400 Aar efter Reformationens Indførelse her i Landet!

Til Slut vil vi ogsaa anføre »Roskilde Tidende«s Vidnesbyrd af 9/11 34. Dér hedder det:

»Medicinaldirektørens Angreb paa de katholske Hospitaler er meget overraskende, idet man sikkert ikke kan fremføre noget som helst, der beviser, at Patienterne ikke behandles med lige saa stor Dygtighed og Hensynsfuldhed paa de katolske som paa andre Hospitaler. De, der har været behandlet paa et katholsk Hospital, vil sikkert kunne bevidne, at der ingen Propaganda drives, og at man der har lige saa dygtige Læger og Sygeplejersker som andre Steder. Til det katholske Hospital i Roskilde har der jo faktisk gennem Aarene været knyttet Læger, der har nydt stort Ry for Dygtighed. Derfor forekommer det os, at Medicinaldirektørens Angreb er ganske uberettiget.«

Horsenssagen afsluttet.

Dommen over Maristbrødrenes fhv. Forstander paa St. Ansgars Skolehjem i Horsens er faldet. Efter 3 Dages Procedure, som ikke bragte noget væsentlig nyt for Dagen, fandt Nævningedomstolen i Aarhus Broderen skyldig i Vold og i uagtsom Legemsbeskadigelse og idømte ham 6 Maaneders Fængsel og Udvisning af Landet.

Af de Taler, som Anklageren, Statsadvokat Helge Hoff, Forsvareren, Landsretssagfører Lawaetz, og den anklagede Broder Paul Emmanuel selv holdt, vil vi ikke undlade at fastholde enkelte Afsnit her i Bladet. Af blivende Interesse er sikkert Kredslæge Christensens Erklæring om Broderens Mentalitet; den gik ud paa (Dag. Nyh. 8.—11.):

»... at Munko ikke har haft noget som helst Forhold til Kvinder eller Mænd, hvilket han i sin Tid har forklaret med, at han vilde overholde sin Ordens strenge Bud om et Liv i Cølibat. Heller ikke i hans Tanker forekom der seksuelle Problemer, der kunde bevirke, at han kunde forbyde sig over for Drengene i mindste Maade. Naar han til Tider havde pryglet Drengene lidt haardt, skyldtes det sikkert, at Hidsigheden var løbet af med ham. De øvrige Under søgelser havde givet til Resultat, at Munko i alle Maader

var rolig og klar, ikke paa nogen Maade degeneret eller abnorm, stærkt religiøs og meget begavet.«

Statsadvokaten gjorde opmærksom paa, at denne Erklæring ogsaa var blevet forelagt Retslægeraadet, hvis Bedømmelse sluttede sig meget nøje til Kredslægens, idet man dog tilføjede, at der muligvis ligger ubevidste seksuelle Bevæggrunde bag ved Mishandlingerne: Sadisme. I hvor høj en Grad vor Tid er inficeret af Freud og hans Lyst til at forklare alt seksuelt, fik man et Bevis for, da Statsadvokaten benyttede denne Retslægeraadets forsigtige Hentydning til at bygge en Del af sin Anklage paa. Ogsaa denne Del af Talen fortjener at blive gengivet saa nøje som muligt (efter Dag. Nyh. 9.-11.):

»Han havde hele sit Liv levet i Cølibat og aldrig brudt sit Kyskhedsløfte, og som Følge deraf var det temmelig givet, at der laa seksuelle Momenter til Grund for Afstraffelsen af Drengene. Paa dette Punkt havde Statsadvokaten dog ikke villet rejse nogen Anklage, da Beviserne ikke var stærke nok, men det var givet, at Baggrunden for det hele var bevidst eller ubevidst Perversitet, — Sadisme.«

Forsvareren fremhævede Munkos opofrende Liv for forældreløs Ungdom, hans Kærlighed til Lærergerning, han mente, at Maristordenen havde sin Del i Ansvar, fordi den havde valgt en saa ung Mand til Forstander og heller ikke støttet ham økonomisk. Med Hensyn til de to Dreng Verner og William havde han gjort sig skyldig i Mishandling og for dette maatte han tage sin Straf, men Sigtelserne med Hensyn til de øvrige elleve Tilfælde maatte afvises, ellers skulde ikke saa faa Lærere i Danmark i Fængsel.

Af Broderens Selvforsvar syntes vi bedst om hans Afvisning af nogensomhelst Usædelighed i Forbindelse med denne Sag, medens han bekendte sin Skyld aabent og uden Omsvøb. »Ingen Katholik og ingen Maristbroder vilde godkende, hvad jeg har gjort.«

»Hvad der har saaret mig mest, er Beskyldninger for Ukyskhed og Urenhed. Jeg har ikke overtraadt mit Kyskhedsløfte. For Gud og for min Samvittighed og for denne Ret sværger jeg, at mine Fejl ikke skyldes Urenhed... Jeg har bedt og bedt til Vorherre om at give mig Styrke til min Gerning og til Jomfru Maria om Kræfter til at holde mit Løfte, at være ren, og skulde jeg saa synde saa haardt? Jeg har holdt mit Løfte.«

Helt efter sin Hensigt virkede ogsaa Broderens Afbigt:

»Først vil jeg bede William Brorson og Werner Noltensmeier og deres Forældre om Tilgivelse for, hvad jeg har forbrudt mig imod dem. Jeg vil bede mine Medbrødre paa

Skolen om Tilgivelse for alle de Vanskeligheder, denne Sag har bragt dem, og jeg vil endnu bede det katholske Overhoved i Danmark, Biskop Brems, om Tilgivelse for den Forargelse, jeg har givet Anledning til«. Berl. Tid. 9. 11.).

Dommen havde et meget interessant Efterspil i Pressen, som kastede et godt Lys over Motiver og Meninger hos forskellige af de officielle og halvofficielle Ordførere i denne Sag. Under Overskriften »Könsekvensen af Dommen i Aarhus« skriver Ekstrabladet ikke uden Holdepunkter i selve Dommen, at denne, skønt mild i Realiteten, dog var egnet til at sætte Skel i dansk Retspleje med Hensyn til Opfattelsen af Problemet Prygl i Skolen. Fordi Nævningerne og Dommeren har dømt Munko for Vold i alle 13 Tilfælde, skønt det i en Række af Tilfælde kun drejede sig om Legemskænkelse, har de dermed

»Underkendt den Revselsesret, som det hidtil har været gældende Retspraksis at indrømme Opdragere, Forældre eller Lærere, og statueret, at enhver Legemskrænkelse, selv om der ikke foreligger grov Mishandling, er Vold.« (9. Nov.)

Dette hilser Bladet med største Tilfredshed. »Nu ved de Herrer Prygle-Pædagoger, at de skal tage sig i Agt.« Bladet maa dog straks servere en bitter Drik for sig selv. Det bringer nemlig et Interview med Skoledirektøren, Thorkild Jensen, og denne vover at sige saadant noget som:

»Jeg vil endog mene — skønt det maaske er farligt at sige det nu lige efter Munko-Affæren — at vi efter min Mening af bare Forsigtighed er lige ved at køre over i den anden Grøft! Det staar sløjt til med Disciplinen i Skolerne, og det skyldes for en stor Del den øjeblikkelige Mentalitet hos Befolkningen. Børn er en sjælden Vare i vore Dage, man kæler for dem — og forkæler dem i visse Tilfælde! Men det skyldes sikkert ogsaa i nogen Grad den voldsomme, til Dels uretfærdige Kampagne fra visse Blades Side mod Lærerne i Forbindelse med forskellige »Prygle-Affærer«. Sligt skader Skolens Arbejde og nedbryder Disciplinen...«

Derfor holder vi os til Spanskrøret, naar det endelig skal være — og overfor eventuelle Trusler om Tiltale vil jeg sige, at en Lærer, der overholder det gældende Straffe-Reglement, til enhver Tid vil blive dækket af Skolens Autoriteter...«

Den Mand er ingen Kryster!

NYE BØGER.

Andreas Nissen: Paverækken fra Petrus til Pius XI. Ansgariusforeningens Forlag. København. 1934. 44 S. 50 Øre.

Den lille Bog byder mere, end Titelen lyder paa. Den bringer ikke alene en Fortegnelse over alle Paver, men ogsaa en kort og praktisk lille Biografi over hver eneste af dem, saa vidt man da ved noget. Og der fortælles aabent og ligefremt baade om de gode og daarlige Paver. Det bør fremhæves, at der tages særligt Hensyn til nordiske Forhold og omhyggelig gøres opmærksom paa, hvilke Bestemmelser de enkelte Paver har truffet af Interesse for nordiske Katholiker. For den, der i Forvejen er kendt med Kirkehistorien, vil Gennemlæsningen af den lille Bog blive en Slags Repetition heraf, saa fyldige er mange Steder de Oplysninger, som gives. Interessant er det ogsaa, at det for alle Pavers Vedkommende opgives, hvilken Nationalitet de tilhører. Det kan derfor ikke noksom anbefales enhver, der har blot en Smule Interesse for sin Kirke og dens Historie, at anvende 50 Øre paa Anskaffelsen af »Nissens Paverække«. Udstyrelsen er overordentlig tiltalende, i Overensstemmelse med, hvad den var ved det forrige lille af Ansgariusforeningens »Smaaskrifter«. At der burde have været fortalt lidt mere om en og lidt mindre om en anden Pave, er maaske muligt, men Afgørelsen heraf beror mest paa en Skønssag, om hvilken man lige saa lidt kan disputere som om en Smagssag. Et alfabetisk Register bag i Bogen vilde have lettet Brugen af den for mange. Vil man have lidt at vide om f. Eks. Paverne Lando, Conon eller Adeodatus o. s. v., vil man ikke have let ved at hitte dem.

Niels Hansen, cand. mag.

Joseph Bonsirven. S. J.: Moderne Jødedom. Paulus-Kredsens Skrifter. Serie II — Hefte 2.

Paulus-Kredsen fortjener Tak for denne Studie af Joseph Bonsirven, S. J. Forfatteren viser os klart og tydeligt, af hvilken fundamental Betydning Jødernes, ogsaa de liberale og ligegyldiges, Stilling til deres Religion er, men samtidig ogsaa for de Nationer, Jøderne bor iblandt:

»For vort Vedkommende maa vi erkende, at de troende Jøder er trofaste mod den naturlige Lov, som udgør en Del af deres Religion, og at de overalt viser sig som loyale Undersaatter i Overensstemmelse med det gamle Mundeord: »Lov lyde eller Land fly«. Hvad angaar de irreligiøse Jøder, er det muligt, at de ikke har mere Respekt for den moralske Lov end for den religiøse; og det er fra deres Rækker, at de tvivlsomme Forretningsmænd, Befordrenerne af Last og Ophavsmændene til sociale Uroligheder rekrutteres.«

Bonsirven har et skarpt Øje for Systemets anthropocentriske og naturalistiske Tendens:

»Jødedommen stænger med Overlæg enhver guddommelig Indtrængen i den menneskelige Samvittigheds Lønkammer ude, ligesom den udelukker alt, hvad der tilsyneladende er af overnaturlig Art.«

Fordomsfrit fremhæver han alt højt og ædelt fra det gamle Testamente, som egner sig til at optages af Folket. Et Straalepunkt i Brochuren er Fremstillingen af det jødiske Trosliv, Synagogetjenesten, som Jøderne betragter som et Familieritual, hvor de frit og fortroligt kan nærme sig den himmelske Fader, og det jødiske liturgiske Aar. Men først og fremmest spiller Bønnen en stor Rolle i Jødernes Liv. De beder tre Gange om Dagen, Morgenbøn, Aftenbøn og før og efter Maaltiderne. Og den personlige Bøn er dyb og inderlig. Et Eksempel:

»Førend jeg blev skabt, var jeg et Intet, og nu, da jeg er skabt, er jeg ikke mere, end om jeg ikke var skabt. Støv er jeg i Livet, hvor meget mere i Døden. Se, jeg staar for dit Aasyn, som et Kar, der er fuldt af Skam og Skændsel! O min Gud, maatte det være din Vilje fra nu af at bevare mig for Synd og i din store Barmhjertighed at rense mig for de Synder, jeg har begaaet — dog ikke ved Smerte og ondartet Sygdom.«

Bedre Udtryk kan ikke findes for den jødiske Fromheds Natur end disse Bønner, paa samme Tid tillidsfulde, ydmyge og udpræget nationalistiske. A. P.

FRA HOVEDSTAD OG PROVINS.

Gregoriansk Aften i St. Ansgars Kirke Sønd. d. 11. Nov.

Det var en glimrende Idé af Organisterne Thomsen og Segalt at fremføre en fuldstændig Søndagsmesse for et koralinteresseret Publikum. Hensigten var at agitere for Koralen, at faa Folk til at kende og elske den. De godt halvandet Hundrede Mennesker, der var kommet til Stede, blandt hvilke saas Pastor Johs. Bruun, og Direktør for Musikconservatoriet Rud. Simonsen, havde da ogsaa et godt Udbytte af den ejendommelige Musikaften. De valgte Melodier, den 11. Messe og Proprium af 23. Søndag efter Pintse, hører til de smukkeste Melodier, Koralen byder paa, og navnlig Offertoriet »De profundis« er en Perle. De ikke altid lette Stykker blev sunget helt igennem korrekt og ikke faa Steder opnaaedes virkelig Skønhed og Ynde. Ogsaa Orgelspillet ved Hr. Hjelmberg dannede en stilfuld

Ramme. Det er ud fra et kunstnerisk Standpunkt glædeligt, at vi har et Kor, der har gjort Koralen i dens strengeste Form til sit Speciale, og som vi trygt kan henvise dem til, der ønsker at høre gregoriansk Sang i sin Urform.

Det er ikke Stedet her at gaa ind paa musikalske Enkeltheder, heller ikke Grund dertil. En principiel Bemærkning maa jeg dog have Lov til at fremføre. Var det desorienterende i en Fremførelse, der skulde »give et Billede af en gregoriansk Højmesse, som den former sig paa en almindelig Søndag«, til Orationerne og Evangeliet at anvende en *tonus ad libitum*, der netop ikke er i Brug herhjemme — det er vel ikke Meningen at ville indføre den? — saa blev man betænkelig ved at opdage, at Koret har givet sig Dom Mocquereaus »rytmiske Tegn« i Vold. Sollesmes-Skolens rytmiske Theorier er jo meget omstridte, men deres Anvendelse ved en enkelt Kirke betyder en beklagelig Afvigelse fra vor hjemlige Koraltredition, som er Vaticanas. Selv i Præfations-Svarene mærkede man Forskellen! Vilde det ikke være en Opgave for »Katholsk Kantor- og Organist-Forening« at sørge for Ensretning her?

Men i sig selv var Gregoriansk Aften en Succes, som vi haaber vil blive efterfulgt af flere. *A. Menzinger S. J.*

Benediktineroblater.

Der har allerede i nogle Aar her i København været en Del Oblater tilsluttede Benediktinerklostret St. Maurice et St. Maur, Clervaux, i Storhertugdømmet Luxembourg. Vi er nu 20 Oblater, hvoraf flere bor i Provinsen; tre danske Præster er med. Men da vi ikke gør megen Reklame, saa vokser Medlemmernes Tal kun langsomt. For øvrigt kan ingen optages, som ikke vil love samvittighedsfuldt at opfylde St. Benedikts Regler. Vi har den samme Regelbog, som den store Ordenstifter gav sine aandelige Sønner og Døtre i Klostrene. Naturligvis er det ikke alt i denne Regel, som bogstaveligt kan overholdes af Benediktineroblater i Verden, men det maa tillæmpes efter ens Forhold. Hver Maa- ned er det Oblaternes særlige Pligt at møde til det Møde, som holdes i Rosenkranskirken i den Hensigt ved fælles Breviarbøn og et Foredrag at opildnes til Troskab mod de benediktinske Idealer, som er de grundkristelige: søge Gud og hans Vilje overalt. For Oblater skulde det være en Selvfølge, som det er det for den gode Munk og Nonne, at leve efter de givne Regler for at naa længere og længere frem i kristen Fuldkommenhed.

Jeg har som Leder for de danske Clervaux-Oblater skrevet dette lille Stykke for at vække Interesse hos danske Katholiker for det Kloster og den Orden, som om faa Aar regner med at kunne grundlægge et Benediktinerkloster

i St. Ansgars Land. Vi Oblater ønsker, at Tallet paa Medlemmer maa øges, saa en stor Skare kan byde Munkene fra Clervaux velkommen, naar de en Dag drager herop.

Den 21. Nov. fejrer Kirken Mariæ Ofring, som er Oblaternes særlige Festdag. Der holdes Møde for vor Afdeling i Rosenkranskirken Kl. 21: Foredrag, Officium, pavelig Velsignelse og til Slut sakramental Velsignelse.

N. Th. Hansen, gejstlig Leder.

FRA DEN VIDE VERDEN.

Ny dansk Præst.

Paa Christkongefest præsteviede Kardinalvikaren i Rom, Marchetti-Selvaggiani, ikke mindre end 28 Alumner fra det tysk-ungarske Kollegium i Rom. Det var første Gang i Collegium Germanicum-Hungaricum's flerhundredaarige Historie, at saa mange Præster blev viet paa eet Aar. De nyindviede Præster stammede fra 7 Lande og 22 Diøceser, og ogsaa Danmark var med, idet den unge Pastor Hjorth blev præsteviet paa denne Dag. Præsterne læste deres første hellige Messe paa Alle Helgens Dag i den evige Stads forskellige ældgamle, ærværdige Kirker, og om Aftenen samledes de med deres Paarørende, Medbrødre og talrige Gæster til en Fest i Germanicum. Blandt Gæsterne var ogsaa den norske Biskop Smit.

En svensk Præsts gaadefulde Oplevelser i München.

Flere Staters Myndigheder er ifølge »Reichspost« (6.-11.) for Tiden beskæftiget med den svenske Præst, Ponten's Skæbne. Ponten havde studeret ved Canisianum i Innsbruck og var i Sommer blevet viet til Præst. Derefter tilbragte han nogen Tid i Altmünster og rejste saa den 10. September til München; det var hans Hensigt næste Dag at rejse til Köln og derfra hjem. Straks efter sin Ankomst til München begav han sig til et af Ordenssøstre ledet Hjem i Nærheden af Banegaarden, lagde sit Rejsegods fra sig i sit Værelse og begav sig ud paa en Spadseretur i Byen. Fra denne Spadseretur vendte han aldrig tilbage. Al Efterforskning, som den svenske Konsul lod Politiet foretage, var forgæves; en Kriminalembedsmand sagde lakonisk: »Ham ser De ikke mere.«

Nu indløb den rystende Meddelelse til Rektoren for Canisianum, at Ponten laa syg paa en Anstalt i Paris med alle Tegn paa en alvorlig Sindssyge. Hvad der ligger imellem den unge Præsts Forsvinden i München og hans Opdukken i Paris er en fuldstændig uløselig Gaade. Maaske

ligger der en Forklaring paa hans Skæbne i den Kendsgerning, at Ponten stod afvisende overfor Nationalsocialismen og ikke lagde Skjul paa sin Antipathi.

Nye Forfølgelser.

»Osservatore Romano« erfarer fra Moskva, at man i Diocesserne Zytomierz og Kamieniec er begyndt med nye Forfølgelser. I disse Kæmpediocesser, i hvilke der findes talrige katolske Kirker, som Sovjetmyndighederne endnu ikke har lukket, virkede til Slut kun 20 Præster. For at tilfredsstille de troendes Længsel vandrede disse Præster fra Sogn til Sogn, læste Messer, besøgte de syge, begravede de døde og døbte de nyfødte. Denne rene og skære Sjølesørgervirksomhed tages nu fra dem ved en for nylig udstedt Lov, som forbyder at besøge andre Sogne uden speciel Tilladelse fra Sovjetmyndighedernes Side. Paa den anden Side er det forbudt de troende at gaa gruppevis til Messe i Nabsognene. Fælles Kirkegang anses af Sovjetmyndighederne for Valfart. Og Valfarter er forbudt. »Dette er de meget triste Forhold«, skriver »Osservatore Romano«, »under hvilke Tusinder af vore Trosfæller lever, berøvet Modtagelsen af Sakramenterne, ja, oven i Købet berøvet ethvert præsteligt Trøstens Ord.«

BREVKASSE

Vilhelm Grønbech. For at skaffe en Misforstaaelse ud af Verden bemærker vi, som Svar paa flere Forespørgsler: Artiklen »V. Grønbech« var udelukkende et Referat af det Foredrag, som Lektor Frederiksen holdt i D. F. F. K. om Religionshistorikeren. Vor Stilling til Grønbech fremgaar bl. a. af en Artikel i N. U. 81. Aarg. S. 332 f., hvor vi bestemt afviste hans Opfattelse af de katolske Mystikere Eckehart, Ruysbrock og Theresia af Jesusbarnet Vi maa tilbagevise Grønbechs Opfattelse af vore Mystikere lige saa skarpt som hans Bortelimineringen af Forskellen mellem overnaturlig og naturlig Mystik, mellem sand og falsk Mystik. At se en Kampfælle i ham vilde absolut forkert. *Red*

Katolsk Børnehjælpsdag. Søndag d. 25. Nov. afholdes i alle Kirker og Kapeller den aarlige Kollekt til Fordel for Elisabethforeningen, som tager sig af de forældreløse og vanskeligt stillede Børn. Efterhaanden, som Menigheden vokser, stilles der større og større Krav til Foreningens Midler, og vi har ingen anden Vej at gaa end med Tillid at se hen til vor Børnehjælpsdag. Fremtiden hører jo Børnene og Ungdommen til, derfor gælder det om i Tide at saa den gode Sæd i de unge Hjerter, den Sæd, som skal bære den gyldne Frugt i Generationer. Derfor, glem os ikke.

*Pastor v. d. Kettenburg, St. Ansgars Kirke.
Alma Osterhammel, Frederiksborgg. 54³. Franziska Stratböcker, Jægersborg Allé 19, Charl. Harriet Zimmermann, Frederiksborgg. 54³.*

Kirkelig Kalender.

Nov.	Nov.
18. S. Peters- og Paulskirker-
nes Indvielse. 26. Sønd. e. P.	25. S. Sidste Søndag e. Pintse.
19. M. Elisabeth af Thyringen.	26. M. Silvester.
20. Ti. Felix af Valois.	27. Ti. Ferialdag.
21. O. Marias Oftring.	28. O. Ferialdag.
22. T. Cæcilia.	29. T. Vigilie.
23. F. Clemens I.	30. F. Andreas, Apostel.
24. L. Johannes af Korset.	1. L. Gudsmoders Lørdagsm.

Nov. Ugens Messebønner.

18. S. Peters- og Paulskirkernes Indvielse (1160—982); 2. Sæt Bønner: Søndagen (97—133); Slutningsevangelium: Søndagen (98—134).
19. M. Elisabeth af Thyringen (1160—982); 2. Pontian.
20. Ti. Felix af Valois (1161—983).
21. O. Marias Oftring (1161—983).
22. T. Cæcilia (1162—984).
23. F. Clemens I (1163—985); 2. Felicitas.
24. L. Johannes af Korset (1165—987); 2. Chrysogonus.

Af Sidetallene i Parenthes gælder det første den ny Udgave af Messebogen (1926), det andet den gamle Udgave (1907). Er der kun anført eet Tal i Parenthesen, gælder det den ny Udgave.

St. Ansgars Sogn afholder Møde Søndag d. 18. Nov. Kl. 20 i Salen, Bredg. 67² o. G. Fælles Kaffeord. Bill. à 50 Øre kan afhentes snarest hos Præsterne og paa Menighedskontoret.

Missionsuge i Rosenkranssognet. Fra Søndag d. 18. Nov. til Søndag d. 25. Nov. afholdes der Mission i Kirken for Sognets Menighed. Første Foredrag: Søndag d. 18. Nov. Kl. 17. — Paa Hverdagene holdes Foredraget hver Aften Kl. 20. Lørdag Aften bortfalder Foredraget.

Søndag d. 25. Nov. Kl. 8 Messe, Prædiken og Fælleskommunion. Om Eftermiddagen Kl. 17 Slutningshøjtidelighed.

Missionsuger i St. Annæ Kirke. I Tiden fra 16. Nov.—2. Dec. holdes der Mission ved Pater Jos. Resch fra Odense. **Missionsprædikenerne** — om de evige Sandheder — holdes den 18., 19., 20., 21., 22., 25., 27., 28. og 29. Nov. Kl. 20. Fredag d. 23. holdes en Prædiken for unge Piger. Mandag d. 26. for Husmødre og Fredag d. 30. for Mænd, baade gifte og ugifte, hver Gang Kl. 20. **Fælleskommunionerne** er: Søndag den 18. Nov. Kl. 8^{1/2} for Børn, Søndag den 25. Nov. Kl. 8 for unge Piger, Onsdag d. 28. Kl. 8 for Husmødre og Søndag den 2. Dec. Kl. 8 for Mænd. — Missionen slutter Søndag d. 2. December Kl. 19^{1/2}.

Ansgarius-Bonifatiusforeningen foretager Ud-
deling af disponible Midler medio December.

Ansøgninger fra d'Hrr Sognepræster, som ønsker at komme i Betragtning, bedes indsendt til Formanden, Pastor Ph. v. d. Kettenburg, Bredgade 64, København K. inden d. 10. December.

Lysbilledforedrag Stenosgade 4.
Tirsdag d. 20. Nov. Kl. 20: *Billeder fra Kalakomberne.*

» » 27. » » » *Messeofret i Billeder.*

Adgang 25 Øre.

FREMMEDESPROG-TRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN).
Svanemosegaardsvvej 4. Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.
Færdig fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.
Aflæst til Postvæsenet Torsdag d. 15. Nov.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

82. Aargang

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kroner Kvartalet (inclusive Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 St., København K. Telefon: Palæ 3762, Kl. 13--16). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kroner aarligt. — Redaktør: Pater G. Scherz, Hans Bogbinders Allé 2, København S; Telefon Amager 3202; bedste Træffetid Kl. 13¹/₂—14¹/₂.

Nr. 47.

Søndag den 25. November

1934

INDHOLD: Fhv. Kardinalstatssekretær Pietro Gasparri †. — Hvordan ser vi paa Oxford-Gruppe-Bevægelsen? — Pavens og Hitlers Ufejlbarehed. — Helte og Martyrer i Spanien. — Birgitte Wests Billeder i Randers Kirke. — »Præster« paa Betty Nansen-Theatret. — Nye Bøger. — Fra Hovedstad og Provins. — Fra den vide Verden. — Avertissementer. — Kirkelig Kalender. — Ugens Messebønner.

Fhv. Kardinalstatssekretær Pietro Gasparri †

Tre store Diplomater har udøvet stærk Indflydelse paa Vatikanets Kirkepolitik i de sidste Aartier: Kardinal Pietro Gasparri, den nuv. Statssekretær Kard. Eugen Pacelli og Understatssekretær Pizzardo. Den ældste af dem, Kardinal Gasparri, døde Søndag d. 18. November i Vatikanstaden. Hans Navn er knyttet til en saare farefuld og bevæget Tid, hvor han som Pavens første Styrmand fik det Hverv at føre Kirkeskibet frelst forbi Krigens og Efterkrigstidens mange Skær.

Kard. Gasparri blev født den 5. Maj 1852 i Capovallanza i Ussita (Umbrien) og modtog Præstevielsen i 1877. Kirkeretslige Studier fængslede snart den unge lærde Præst, der blev Doktor i Filosofi, Theologi og kanonisk Ret, og allerede tre Aar efter Præstevielsen ser vi ham som Professor i kanonisk Ret ved Institut Catholique i Paris. Denne Virksomhed som Lærer i Kirkeret var en grundig Forberedelse til den diplomatiske Karrière, som Gasparri derefter blev kaldet til, idet han i 1898 efter at være viet til Ærkebiskop sendtes som Apostolisk Delegat til Peru, Ecuador og Bolivien.

I 1901 udnævntes han til Sekretær i Kongregationen for ekstraordinære Anliggender. Da Pius X begyndte paa det store Værk: Kirkerettens Kodifikation, faldt Pavens Valg paa Ærkebiskop Gasparri som en af Vatikanets dygtigste Kanonister, og hans Arbejde paa dette Omraade maa betegnes som hans første store Indsats i vor Tids Kirkeliv. Pius X kreerede ham til Kardinal i December 1907. Indtil sin høje Alder beskæftigede Kardinalen sig med Juraen. I

Kardinal Pietro Gasparri.

1917 blev han efter den nye Codex' Publikation Præsident for Kommissionen for autentisk Interpretation; i 1929 valgtes han til Præsident for Kommissionen til Kodifikation af den orientalske Kirkeret.

Kardinalens anden store Opgave var at være Vatikanets Udenrigsminister i Verdenskrigens Aar. Benedikt XV havde ganske vist først udnævnt Kard. Ferrata til sin Statssekretær, men da denne kort efter døde, udnævntes Kard. Gasparri til denne Post den 13. Oktober 1914, et Valg, som ogsaa Pius XI bekræftede den 6. Februar 1922.

Dermed begyndte et Statssekretariat, som varede til 1930 og faldt i en Periode saa rig paa verdensomspændende Begivenheder, som ingen før.

Vatikanet var i Verdenskrigens Tid mere end ellers det store Brændpunkt, hvor Politikens Straaler mødtes; hver Handling, hvert Ord maatte nøje afvejes i sin Virkning til højre og venstre. Den romerske »Messagero«, de italienske Frimureres Organ, den franske Ambassadør Barrère og et efter Sigende af en højstaaende Prælat affattet Skrift, som udbredtes i Ententelandene, bebrejdede Paven Partiskhed til Fordel for Centralmagterne, medens disse selv og især det »Evangeliske Forbund« i Tyskland beskyldte Paven for det samme, dog til Fordel for Ententen. I denne Tid, hvor Diplomater og Journalister, aabne og hemmelige Udsendinge

og ikke mindst Præster, Biskopper og Kardinaler gik ind og ud af Vatikanet, faldt det i Gasparri's Lod at bevare Roen og Upartiskheden og føre Vatikanets Politik saaledes, at den tjente Freden og Christi Rige, ingen til Skade, men alle til Gavn. Historien kender nu forlængst de Anstregelser, som Benedikt XV gjorde for at afslutte Verdenskrigens Rædsler, et Arbejde, som hans Statssekretær havde fremragende Del i, og hvis Dygtighed alle beundrede.

Den tredje store Opgave, hvortil Livet havde forberedt Kardinalen gennem flere Konkordatslutninger, var den store Fredsslutning mellem Vatikanet og Italien i 1929, hvorved det romerske Spørgsmaal løstes, efter at der var blevet ført hemmelige Forhandlinger siden 6. Aug. 1926. Paven fik fuld Suverænitet over Vatikanstaten, samtidig sluttedes der et Konkordat med Italien og ydermere en Finanskontrakt, hvorved der blev ydet Erstatning for de tabte reelle Værdier. Det maa have været en underlig Følelse for den gamle Kardinal, der i sin Ungdom endnu havde oplevet Roms Erobring og Kirkestatens Fald, nu at staa overfor Mussolini og skrive under paa en Kontrakt, som genoprettede denne Kirkestat, omend svarende til Tiden uden større territorial Udstrækning. Snart derefter trak Kardinalen sig tilbage fra sin Post, men levede stadig for sine videnskabelige Studier og sin Forfattervirksomhed, bl. a. er hans »Romerske Katekismus« oversat paa flere Sprog. Endnu ved den sidste Juristkongres i Rom for nogle Dage siden skulde han have talt. Men forinden kom Døden til den 82-aarige. Han hvile i Fred! —z.

Hvordan ser vi paa Oxford-Gruppe-Bevægelsen?

Vi har hidtil nærmest kun kendt Oxford-Gruppe-Bevægelsen gennem nuværende Biskop Fuglsang-Damgaards nidkære Agitation for Indførelsen af det private Skriftemaal. I disse Dage har imidlertid en Udsending fra Oxford-Gruppen i Norge, Pastor Sverre Norborg, gæstet København og under stor Tilstrømning forskellige Steder holdt Foredrag om Bevægelsens bærende Tanker. Skønt Sognepræst Hee Andersen — med Gunner Engbergs Oxford-Bog for Øje — mener, at »her i Danmark er der Fare for, at Bevægelsen drukner i dansk Hyggelighed«, og Stiftsprovst Ussing spørger, hvorfor »vi herhjemme altid ligesom er i

Bølgedalen«, saa maa det dog siges, at med Pastor Sverre Norborgs Optræden har Bevægelsen for Alvor naaet Danmark. Bevægelsen er altsaa naaet hertil fra England over Norge. Der er den for Tiden en Folkerejsning. I de sidste Dage talte i Oslos største Forsamlingslokale og andre Steder selve Frank Buchmann, Stifteren af Oxford-Gruppen, introduceret af Stortingspræsident Hambro og bæret med Kronprinsens Nærværelse. Der skete »moderne Mirakler«. En norsk Forfatter Ronald Fangen og en kendt Redaktør Frederik Ramm blev omvendt.

Der er meget ved Oxford-Gruppe-Bevægelsen, som vi Katholiker sympathiserer med. Medens man i den senere Tid mest har hørt om Gudløsheds-Bevægelsen, har vi nu i Oxfordbevægelsen en Kristendomsbevægelse i stor Stil, som efter Buchmanns Ord har til Formaal »at fremkalde en Verdensrevolution« — ikke til Ødelæggelse, men til Opbyggelse og Fornyelse, til absolut Ærlighed i Handel og Vandel, til Udslættelse af alt National- og Klassehad.

Der er desværre andre Sider ved Oxford-Programmet, som vi ikke kan billige. Udgangspunktet er Syndsbevidstheden. Den spiller langt fra den Rolle i Katholikernes Trosliv som i Protestanternes. Ikke som om vi Katholiker vilde erklære os for hellige, men en Protestant kan ikke tænke sig rigtig Kristendom uden Omvendelse. Vi tror, at ogsaa den kan være god Kristen, der uden noget Brud paa sin religiøse Udvikling fra en uskyldig Barndom ligesom vokser ind i kristen Modenhed, tager til i Alder og Visdom og Naade for Gud og Mennesker. Og selv naar vi har syndet, vil Tanken om den eftergivne Synd nok gøre os ydmyge og tilskynde os til Bod, men den er ikke det centrale i vort Gudsforhold. Vi er ikke blot Syndere over for Gud, men langt mere og først og fremmest Guds Børn, elsket af Faderen og Sønnen og den Helligaand.

Det viser en rigtig Opfattelse af Skriftemaalet og Tilnærmelse til katholsk Tankegang, at Oxfordianerne derigennem ikke blot søger at faa Trøst og Vejledning, men virkelig Syndsforladelse. Men de søger den ud fra Antagelsen af det almindelige Præstedømme, en af Grundmisforstaaelserne i Protestantismen. Det Skriftsted (1. Petr. 2, 9), hvorpaa man beraaber sig, er, bortset

fra, at det handler om Ofre i videre Forstand, et Citat fra det gamle Testamente (2. Mos. 19, 6). Men hvis der overhovedet nogen Sinde fandtes et hierarkisk Præstedømme ved Siden af Præstedømme i videre Forstand, saa var det i den gamle Pagt! Stedet kan altsaa umulig udelukke det hierarkiske, en bestemt Stand forbeholdte Præstedømme. Det er betegnende for protestantisk Eksegese, at Fuglsang-Damgaards Skrift »Privatskriftemaalets Fornyelse« ikke med et eneste Ord nævner det klassiske Sted for den til et hierarkisk Præstedømme knyttede Absolutionsfuldmagt: Joh. 20, 23. De Skriftsteder, Oxford-Gruppe-Bevægelsen benytter som Bevis for deres Theori (Mt. 18, 20; Ap. Gern. 19, 18; og navnlig Jak. 5, 16), er langt fra saa klare som Joh. 20, 23 og udelukker i hvert Fald ikke den hierarkiske Syndstilgivelse.

Men én Ting maa indrømmes Oxfordmændene. De gør Alvor af det almindelige Præstedømme, idet de hævder, at Skriftemaal kan høres og Absolution meddeles — rettere »forkyndes« — af enhver Kristen, gejstlig eller læg, blot han har den Helligaand. En uhyggelig Følgeslutning! Bortset fra Spørgsmaalet, hvorpaa man skal erkende, om nogen har den Helligaand, hvor ofte vil det ikke hænde, at der søges Samvittighedsvejledning hos Personer, som, om de er nok saa fromme, er ganske diskvalificerede dertil. Af den katholske Skriftefader forlanger Kirken en grundig moral-theologisk Uddannelse. Efter Oxford-Gruppen kan enhver tilfældig Mand eller Kvinde, dannet eller udannet, fornuftig eller hysterisk, optræde som Dommer og Fører i Samvittighedsspørgsmaal. Der er ingen Kontrol med disse Skriftefædre og Skriftemødre. Og hvordan bliver det med Skriftemaalets Hemmelighed, som den katholske Kirke saa strengt værner om?

Oxfordmændene gaar endnu et Skridt videre. De forlanger, at vi skal bekende Synderne for hverandre i bogstavelig Forstand, d. v. s. ved gensidigt Skriftemaal! For at give Mod, vække Tillid, skabe fuldkommen Ærlighed! »Det er en Synder, der taler med en Synder.« Nu skal jeg ikke være en Farisæer og kanonisere de katholske Skriftefædre, heller ikke nægte, at en Præst, der fra sit tidligere Liv kender Synden af egen Erfaring, i denne Hen-

seende har noget forud for den uskyldige. Men det er sandelig ikke det, jeg søger hos min Skriftefader. Jeg vil helst skrifte for en Præst, om hvilken jeg kan antage, at han er inderlig from og samvittighedsfuld og kun kender Synden fra Bøgerne — og altsaa ogsaa fra sine Skriftebørns Bekendelser — allerhelst vil jeg skrifte for en *Curé d'Ars*. Og selv om Præsten tilbød mig først at skrifte for mig, vilde jeg frabede mig det. Jeg vil ikke se en Synder i ham, men Guds Stedfortræder.

Oxford-Gruppe-Bevægelsen kan altsaa trods det »private Skriftemaal« ikke tages til Indtægt for Katholicismen. Bevægelsen er og vil være luthersk. Men den aabenbarer unægtelig en Trang til og Længsel efter noget katholsk, som Protestantismen først har forvansket og siden forkastet. Vi kan kun glæde os over, at denne Bevægelse betyder en Vækkelse inden for Protestantismen, og vi haaber oprigtigt, at den maa frembringe gode Frugter, ikke blot i Form af ægte Omvendelser, men ogsaa ved at gøre Kristendommen i de protestantiske Lande til en virkelig Magt mod Gudløsheds-Agitationen. Maatte Erfaringen give denne Bevægelses Mænd bedre Indsigt og lære dem større Varsomhed, saa de til sidst erkender, at den ægte Perle, den sande Syndstilgivelse, ikke findes der, hvor de saa ihærdigt søger den, men kun i den Kirke, til hvis Præster er sagt: »Modtager den Helligaand! Hvem I forlader Synderne, dem er de forladte, og hvem I beholder dem, dem er de beholdne« (Joh. 20, 23).

A. Menzinger S. J.

Pavens og Hitlers Ufejlbarhed.

Gang paa Gang sammenstiller de danske Blade den Hitler tildelte Afgørelsesmagt med den pavelige Ufejlbarhed. Særlig kraftigt kommer dette til Udtryk i »Berlingske Tidende«s Artikel den 19. Oktober. I Slutningen af denne Artikel hedder det i sammentrængt Form: »Loven af 16. Oktober er saaledes den nationalsocialistiske Stats vatikanske Koncil. Den betyder Ufejlbarheds-Dogmets Sanktion.« Har man til Hensigt at faa Læserne til at gyse for Vatikanet og den pavelige Ufejlbarhed, saa er Maaden ikke ilde valgt. Men den udfordrer ogsaa til at føre den antydede Sammenligning helt igennem, og derved afsløres Forskelle

og Modsætninger, som viser, at Sammenstillingen er fuldstændig mislykket. Det var, ligesom man kunde tænke sig at sammenligne Treenighedshemmeligheden med den indiske Trimurti, eller den kristelige Mystik med de dansende Dervishers Rus.

Kanske vist maa vi indrømme, at der findes formildende Omstændigheder for »Berlingske Tidende«s Hjemmelsmand. Opfattelsen af den pavelige Ufejlbarhed og det vatikanske Koncil er helt igennem præget af kirkefjendtlige Skrifter, som lader Paven fremtræde som en gejstlig Hitler. I den offentlige Mening lyder stadig en Udtalelse af Döllinger, der i sin Ophidselse sammenlignede Vatikanet med Røversynoden i Efesus og erklærede, at Paven nu kunde gøre ethvert Dogme, enhver Lære, enhver Fordring til et Trosdogme. Over for hans Vilje bestod hverken personlig eller korporativ Frihed. Guds og Pavens Tribunal var eet og det samme.

Ikke-Katholiken Ollivier, en førende fransk Statsmand, ytrede hertil, at det var ensbetydende med at overskride al Lidenskabeligheds Grænser. For ham var Döllingers Akt af personlig Almagt og Ufejlbarhed ex cathedra fra den høje Stol i München meget mere uudholdelig end »den pavelige Ufejlbarhed, som efter alt at dømme i Handling ikke er andet end selve Kirkens Ufejlbarhed«. Olliviers Værk: »L'Église et l'État au Concile du Vatican«, »den bedste Bog om Konciliet, set udvendig fra«, der er skrevet, er desværre ikke naaet ret langt ud over Frankrigs Grænser. Det træffer sig saa heldigt, at vi netop har en levende Film fra Vatikanet for os, som sætter os i Stand til at gennemføre Sammenligningen Paven—Hitler: »Das vatikanische Konzil«*).

Butler regnes for en af de mest betydelige Kirkehistorikere blandt de engelske Katholiker. Bedre end nogen anden var han som Biograf skikket til at skabe Rammen om Ullathorne, der af ham skildres som

»en jævn, retsindig Yorkshire-Mand af højsindig Karakter, rig paa Erfaringer, klog og intelligent . . . Han holdt sig borte fra alle Bevægelser uden for Koncilkommeret; han afslog at slutte sig til noget som helst Parti, men stod i intim Forbindelse med førende Biskopper paa begge Sider.«

Paa en mesterlig Maade giver Bogen Oplysning om Vatikanets Forudsætninger og Forberedelse, om Konciliets Forløb og dets Resultater. Bogen viser os, at Ufejlbarhedsspørgsmaalet var det, der interesserede mest. I Bogen genoplever man de langvarige Kampe for og imod det heldige i en Dogmatisering, og om den endelige Formule-

*) »Seine Geschichte von innen geschildert in Bischof Ullathornes Briefen«, af Dom Cuthbert Butler O. S. B., oversat og udvidet af Hugo Lang O. S. B. Kösel-Pustet, München, 1934. 1466 S. indb. i Shirt. Mk. 12.

ring. Man tør vel sige, at de fleste, som i Skrift og Tale ytrer sig imod Dogmet, gaar uden om Sagens Kerne, fordi de ikke har nogen som helst Anelse om, hvor skarpt Tros-sætningens Indhold bliver begrænset.

Dogmets Mening har Ullathorne klarlagt for sine troende, da han var vendt tilbage fra Vatikanet:

»Vor Tros Modstandere har i vid Udstrækning, men paa en helt igennem misvisende Maade paastaaet, og mange Katholiker har vel ogsaa akcepteret denne Opfattelse, at denne Definition gør Paven uangribelig i alle hans Ord og Gerninger, ja, at den endog i sig indeslutter alt, hvad han end maatte tænke. Ja, nogle har endog været saa taabelige at paastaa, at den gjorde ham syndefri. Dette er dog ikke Definitionens Lære, og det er heller ikke Kirkens Lære. Definitionen udstrækker ikke sin Ufejlbarhed til Pavens private Lære og endnu mindre til hans i en Samtales Løb fremkommende Udtalelser eller til hans Dom i Sager Mand og Mand imellem. Intet af dette omfatter Definitionen; disse Ting er i Følge Udtrykkene selv udelukket. Kun naar han udøver et bestemt Embede paa en ganske bestemt Maade, taler han i Følge Erklæringen ufejlbart. Læg vel Mærke til Definitionens Ordlyd. Den siger:

»Naar han »ex cathedra«, det vil sige, naar han under Udøvelsen af sit Embede som Hyrde og Lærer for alle Kristne definerer i Kraft af den øverste apostoliske Autoritet.«

Og ydermere er dette kun Tilfældet, naar han »definerer en Lære vedrørende Troen og Moralen«. Vi kunde ligesaa godt sige, at en Dommer stadig fælder en Dom, eller at en Hersker stadig giver Parlamentsbeslutninger Gyldighed, naar vi siger, at Paven stadig udøver sin Ufejlbarhed. Lejlighederne til en saadan Udøvelse af Autoritet er forholdsvis faa og sker kun af og til . . .

Fortiden yder Garanti for Fremtiden; den foreskriver de almindelige Grundsætninger og Regler, som Paverne ledes af. *Skrift og Tradition er Kilderne for deres Domme.* I disse fordyber de sig for at hente Raad, alt efter Tilfældets Vigtighed. I mange Tilfælde træder den katholske Tradition saa klart for Dagens Lys, at de kun kræver liden om overhovedet nogen Støtte fra Skrift- og Traditions-kilderne, andre er mere dunkle. Saaledes stod Sagen med den ubesmittede Undfangelse før dette Dogmes Definition, hvilket foranledigede Paven til at spørge hele Episkopatet, før han foretog det sidste Skridt. I Tilfælde, hvor hans Ufejlbarhed skal defineres, staar det almindelige Koncils Opfattelse til hans Disposition, men ved enhver ufejlbar Definition er det altid Christi Stedfortræder, som forener sin apostoliske Autoritet med den katholske Tradition.«

Nogle Maaneder efter Ullathorne's Hyrdebrev udkom et Skrift af Biskoppen af St. Pölten, Dr. Fessler: »Pavernes sande og forkerte Ufejlbarhed«. Som Sekretær for Konciliet var Fessler kendt bag Kulisserne som ingen anden. Han stod i den mest intime Kontakt med alt, hvad der foregik, saaledes at han af alle Biskopper — takket være sin Stilling — var den mest betroede Fortolker af Konciliets Forholdsregler. Det er altsaa ikke for meget sagt, naar man anser Fesslers Skrift for at være den bedst autoriserede Fortolkning af Ufejlbarhedsdekretet indtil det daværende Tidspunkt. Fessler fastslaar:

»Den dogmatiske Definition »de Fide« begynder efter den højtidelige Formel: *Definimus*. Indledningen er meget vigtig, men kan ikke sidestilles med Definitionen. Pavens Udtalelser er kun at betragte som ufejlbare Definitioner, *naar de følger ganske bestemte Betingelser*, og disse Betingelser er ganske nøjagtigt specificerede af det vatikanske Koncil. Hvad Paverne har lært som værende Tros- og Morallære, og som de i Kraft af deres højeste apostoliske Einbøde har defineret, skal være sandt og skal fastholdes af hele Kirken (definit er det vatikanske Koncils velvalgte Udtryk), alene det er en ufejlbar Udtalelse »*ex cathedra*«.

Mere indgaaende udtaler de svejtsiske Biskopper sig:

»Den fra Gud stammende Aabenbaring, Troens Grundvold, er et fuldstændigt afgrænset og nøjagtigt fastlagt Omraade, indenfor hvilket Pavens ufejlbare Afgørelser kan træffes, og igennem hvilket Katholikernes Tro bliver bundet til nye Forpligtelser ... Det afhænger paa ingen Maade af Pavens Lune eller Forgødtbefindende at gøre denne eller hin Lære til Genstand for en dogmatisk Definition; han er bundet til og afhængig af den *guddommelige Aabenbaring* og de Sandheder, som denne Aabenbaring indeholder; han er bundet til og afhængig af *de allerede bestaaende Trosbekendelser* og Kirkens tidligere Definitioner; han er bundet til og afhængig af den *guddommelige Lov* og *Kirkens Forfatning*; og endelig er han bundet til og afhængig af den af Gud aabenbarede Lære, som forsikrer, at der sideordnet med det religiøse Samfund findes et *borgerligt Samfund*; at der sideordnet med det kirkelige Hierarki findes en verdslig Overøvrighed, som indenfor sit eget Omraade er forlenet med fuld Suverænitæt, som vi under alle Forhold skylder Lydighed og Ærbødighed.«

Og hermed er Grundlaget skabt for en Sammenligning mellem den pavelige Ufejlbarhed og »Hitlers Ufejlbarhed«.

(Sluttet.) A. P.

Helte og Martyrer i Spanien.

Vi har ved flere Lejligheder allerede gjort vore Læsere bekendt med de Rædselsgerninger, som de Røde har udført under Revolutionen i Spanien. Mindst 30 Præster er blevet myrdet foruden mange Hundreder andre Ofre blandt Militæret og Civilbefolkningen. Nedenfor bringer vi endnu en Skildring, som kan fortælle os lidt nærmere om Kommunismens »Idealisme«.

I samfulde 10 Dage har det kommunistiske Barbari svunget sit Scepter over Oviedo. Det Billede, som Oviedo frembød, den Dag Regeringstropperne rykkede ind i Byen, kan ikke engang sammenlignes med det Billede, som de Byer frembød, der under Krigen var blevet lagt øde ved Artilleribeskydninger. Ødelagte Kirker, plyndrede Banker og Forretninger, Huse, der enten var hærgede af Ildebrand eller sprængt i Luften med Dynamit, Kunstværker ødelagt saa fuldstændigt, at der intet Haab er om at istandsætte dem, og Lig, der laa spredt overalt, viste Brutalitetsens grufule Vej. Hvad der endnu i Gaar var Monumenter af uvurderlig Værdi, den spanske Kunsts og Kulturs Berømmelse, er i Dag intet andet eller mere end en Ruinhob.

Særlig mod gejstlige Personer og hellige Ting er Oprørerne faret grusomt frem. Revolutionærernes første Ofre i Oviedo var Dominikanerklosteret og Diöcesanseminariet, som havde til Huse i samme Bygning. Ingen havde Tid til at flygte. Mange blev taget til Fange og ført til Fængsler, der i Forvejen var sat i Stand til at modtage dem. Andre Ordensgejstlige, Lægpræster og Seminarister blev skudt ned med Revolvere eller Geværer. Kun nogle af Ofrenes Navne er kendt. De fleste kunde ikke identificeres, enten fordi de var blevet brændt eller kastede i en Fællesgrav. Fru Carmen Fernandez, som Oprørerne tvang til at arbejde i et Hospital som Sygeplejerske, erklærer ordret: »Med egne Øjne har jeg set, hvorledes en Præst er blevet levende brændt i St. Franciskus-Parken. Han vilde flygte i verdslige Klæder, men blev genkendt af en ung Kommunist. De berøvede ham alle hans Klæder, indhyllede ham i et rødt Klæde og bandt ham med en Lænke fast til et Træ. Derpaa overhældte de hans Fødder med Benzin og satte Ild til. Paa denne Maade brændte han langsomt. Jeg hørte hans Mordere sige: »Gør det langsomt, des mere lider han.«

Kanniken Coronas, som blev dømt til Døden, blev 5 Dage i Træk ført ud til Henrettelsesstedet, for at Oprørerne kunde nyde Synet af hans Dødsangst. Andre Præster og Ordensfolk mistede sammen med andre Fanger Livet ved, at de under Kampen mod Regeringstropperne blev stillet forrest for at tage af for Kuglerne. Fanger, som var

blevet vanvittige af Angst, blev dræbt ved et Revolverskud i Nakken.

En Kannik fra Kathedralen i Toledo beretter blandt andet følgende om sine Oplevelser: »Paa Gaden blev vi modtaget med skammelige Tilraab, og særlig Kvinderne udviste en utrolig Raahed. Jeg var klædt som Bonde, og en af mine Vogtere sagde til mig: »Hvis Du ikke er Præst eller Fascist, har Du ikke noget at frygte.« Med den største Sindsro tilstod han at have dræbt 3 Seminarister. Da de ikke straks døde, havde han maattet skyde flere Gange, medens de havde raabt: »Leve Christus, Kongen«. Kort derefter blev vi ført for Revolutionstribunalet, hvor først alle vore Ejendele blev taget fra os. Den næste Dag blev jeg genkendt af en Kommunist. For to Aar siden havde denne Kommunist ladet mig kalde for at forberede hans døende Fader, og derfor troede jeg, han vilde redde mig. Sammen med nogle Lægfolk blev vi Præster saa stillet op i en Række, skilt fra de andre, for at blive skudt. Men disse Forberedelser skete kun for at indgyde os Skræk. Indbyrdes meddelte vi hinanden Absolutionen og formanede de andre til at dø godt. En Præst blev vanvittig. En Gendarm forsøgte at begaa Selvmord ved at skære Struben over paa sig selv. Lørdag Aften erklærede en af vore Vogtere under gudsbespottelige Vittigheder, at vi skulde forberede os paa »at spise til Aften med Christus«. Vi blev saa lukkede inde paa en anden Sal, medens man i Etagen neden under anbragte en stor Bunke Dynamit. Og kort Tid efter hørte vi virkelig en frygtelig Eksplosion. Som ved et Under blev vi reddede, og vi kunde flygte; dog kun for kort derefter atter at blive indfangede. Endelig slog Befrielsens Time.«

I Turon blev 9 Ordensgejstlige, 3 Civilgardister og en Ingeniør, 2 Embedsmænd og Gendarmofficerer skudt. Ingeniøren var velkendt paa Grund af sin fremragende Dygtighed. Ydermere havde han altid arbejdet paa at udvirke en bedre social Stilling for Arbejderne. Ikke desto mindre blev den ulykkelige under store Fornærmelser slæbt ud af sit Hus og bragt til Kirkegaarden, hvor man myrdede ham. 8 Skolebrødre, som gratis havde undervist Bjerbeboernes Børn, blev skudt med et Maskingevær. Efter at deres Superior var død, huggede man oven i Købet Hovedet af ham. Da de skulde skydes, maatte de stille sig paa Randen af den Grav, der var beredt dem. Da de blev gravet op for at identificeres, kunde man af nogle af Ligenes Ansigtstudtryk og deres Armes Stilling se, at de aabenbart var blevet levende begravet. I Sama blev samtlige Civilgardister taget til Fange og skudt paa Kirkegaarden. En af dem blev endog skudt for Øjnene af sin Hustru og sine Børn. Frøken

Pilar Sandoval bevidner, at nogle Ofre fik stukket Øjnene ud, før de blev overgivet til Døden. Endvidere foreligger der en Erklæring fra et Øjenvidne, ifølge hvilken en Præsts Legeme blev hugget i Stykker og de enkelte Dele udstillet i et Slakteri.

Til Slut endnu et Par Ord om det Heltemod, som de katolske Arbejdere i Bjergværksdistriktet og de barmhertige Søstre i et Sygehus har udvist. I Moreda havde Medlemmerne af den katolske Fagforening barrikaderet sig i Fagforeningsbygningen for derfra at tage Kampen op med Oprørerne. 4 af de 26 tapre Forsvarere mistede Livet. Endskønt de kun var daarligt bevæbnede og kun disponerede over meget lidt Ammunition, holdt Arbejderne i 24 Timer. Stand overfor den store og stærkt bevæbnede Overmagt:

Fra Hospitalet i Oviedo fortælles følgende Episodet Da Oprørerne angreb Hospitalet, var der allerede blevet bragt flere saarede fra Gendarmeriet og Politiet til Hospitalet. Under svære Trusler forbød Oprørerne Søstrene at yde de saarede nogen som helst Hjælp. Af den Grund gav man hver Søster en rød Vagtpost med, som skulde forhindre, at der blev rakt de saarede Føde og Medicin. De forsøgte ogsaa at tvinge Søstrene til at aflægge deres Klosterdragt, men her stødte de paa en saa afgjort Modstand hos Priorinden, som erklærede, at de hellere vilde dø end efterkomme denne Fordring. Trods den skarpe Kontrol gjorde Søstrene dog med Fare for deres eget Liv alt, hvad der stod i deres Magt for at hjælpe de saarede. Den Dag Regeringstropperne rykkede ind i Oviedo, stormede Befolkningen til Hospitalet for at bringe Søstrene en begejstret Hyldest.

Ved C. H.-S.

Birgitte Wests Billeder i Randers Kirke.

III.

(Sluttet.)

Scenen med Synderinden har sin Styrke i Kompositionen. Fordelingen af Lys og Skygge i Baggrundens Søjlegang er god, og Baggrundens Forskydning i to Planer giver Dybde; men hvorfor altid male Sydens og Østens By bag Muren saa lidet varieret — det er jo en fattig Landsby; tænk paa Sienas Tage og Tinder over Muren og paa dens rige, interessante Porte og paa de mange Trægrupper, der stikker op mellem Husene: Cypres, Ceder, Figen, og paa Vintaget over Gaardene . . . det giver Afveksling og Farvespænding; det er vist Umbriens enstonige Byer, B. W. tager til Model — eller Latiums Ophobninger af Sten-Kvadrater — prøv en Gang at male i Toscana!

Billedets to Fløje er fyldt med hver sit Par Farisæere, der forlader Midterscenen: Herren, der absolverer Synderinden.

De fire Typer er ypperligt karakteriserede. Til venstre Harmen, der knytter Næven og sværger Hævn — og den theologiske Spekulation: Hvilken Paragraf i Loven kan vi ramme ham efter? Til højre: den kolde Lusken af en, der blev truffet — og den ækleste af alle Typer: Ho, ho, han har vist sine Grunde til at frikende hende ...?

I Bevægelse, i Farvemodstilling, i Karakterisering og i Behandling af Gevandterne er her naaet noget, der kun kan betegnes som ypperligt.

Men Christus-Figuren er atter her svag. Ansigtet beklager, det ynkes ikke — og højre Haands Gestus er valen og svag, den siger: Tja, stik saa af — ikke: Gaa bort og synd saa ikke mere! Dette stikker saa meget mere af, som Skikkelsen toner frem i sin dejlige (og dejligt malte) røde Kjortel ... hvis Farve er mildere, end Frelserens Aasyn er det.

Men aldeles uforstaaelig er Synderinden — den halv-gamle Kone uden Skønhed og uden Legemspragt — skulde hun være greben *in flagranti*? Man nægter at tro det! Og man spørger: hvilken Følelse hun egentlig udtrykker; hun er bare fjern i Blikket, men hverken dødsensangst for Farisæerne, jublende lykkelig over Syndernes Forladelse og det nyvundne Liv eller skamfuld over sine Gerninger ...

Skaden er dobbelt stor, fordi hun (sammen med Herren) skal virke som Midtpunkt, men ikke gør det.

*

Den fortable Søns Hjemkomst (Pendant til Hellig Tre Konger) er komponeret som det tilsvarende Billede i Rudkøbing — blot er Faderen blevet yngre, Sønnen ældre, og Kompositionen har faaet en Baggrund af Foderhuset (hvis Dørs Oplukning synes umulig) og af Vejen til den fremmede Stad.

Billedet er stærkt i sin Idé, men svagt i Malingen; Landskabet er ikke godt — er det Luft eller Hav, man ser i Baggrunden? — og Sønnens Muskulatur er gaadefuld i sine altfor haarde Kontraster. Bedst er den graanende Fader i sin milde Alvor — men hans Maade at tage paa Sønnen paa er stiv og mangler Ømhed.

*

Helt ypperligt er Feltet bag Døbefonten: lyst og lifligt i Farverne, rent abstrakt-symbolsk i sin Idé, paavirket af Mosaikerne i Monreale. Her ser man hele B. W.'s Styrke og Evne — tankemæssigt, koloristisk, kompositorisk og pladsudfyldende; dette Billede er ren Theologi og Liturgi, omsat i ædel Kunst.

Den endelige Dom over hele det store Værk — et Aars Arbejde af et Kunstnerliv — bliver da denne:

Kirkeudsmykningen i Randers har ført Birgitte West et godt Stykke frem ad Vejen; hendes stærke Sider er bleven yderligere forstærket — saa meget, at hendes Svagheder træder meget skarpt frem.

Helhed, Komposition og Kolorit har vundet; hun er paa Vej fra det rent statiske, statuariske, monumentale — til det episke, det dynamiske, det belærende — hvad jeg anser for en farlig Vej for en liturgisk Maler, men hvad B. W. selv anser for den rette Vej — det er et theoretisk Problem.

Manglerne er Solskin, Lys og Festglæde — svigtende Syn for Landskabet (særlig Bjerge) og bristende Evne til at male det nøgne — og dog, paa St. Michael er det lykkedes! — Forbeholdenhed over for den stærke Følelse, Ængstelighed over for Barnefiguren og en vis Usikkerhed i Opfattelsen af Christus-Skikkelsen.

Mit Ønske for B. W. er, at hun maa finde Frigørelse for sine Hemninger, og at hun maa faa et langt Ophold i Syden. Skal hun fortsat male bibelske Emner, maa hun lære at male Bjerge og Natur, Smaa børn og Nøgenfigurer — i hvert Fald Halse, Hænder og Fødder; dertil hjælper ikke en Rejse, men kun et langt Ophold i Lande, hvor Bjerget er Horizont, og hvor det nøgne er naturligt.

Maaske skulde hun for en Tid lade Kirkemaleriet ligge og male løs paa Natur og profane Personer, som disse tilbyder sig i Syden — og samtidig prøve at faa Pensel og Farve til at lystre de anatomiske Intentioner.

Kan hun sejre paa disse Felter — som hun har sejret paa saa mange andre — maa man ønske hende en Række mellemstore Kirker at dekorere, til en Dag den store, meget store Opgave melder sig — den, hun kan løse, naar hun har naaet det fulde Herredømme over sine Evner og det fulde Mesterskab over sin Kunst.

Det, der er naaet i Randers, er en Station paa Vejen, som vi maa være hende taknemmelige for at være ført til, og den lover saa meget, at vi trygt venter, at hun fører os videre frem i Kærligheden til Guds Huses Skønhed.

Peter Schindler.

* *

For at give Ugebladets Læsere Indtryk af, hvad en af Sagskundsskabens Repræsentanter, som ikke er Katholik, mener om B. W.'s Arbejde i Randers, aftrykker vi her den kendte og ansete Kunstkritiker Richardt Gandrups Anmeldelse fra Aarhus Stiftstidende 28/8 1934:

»Maaske vil man erindre den unge Kunstnerinde fra en Udstilling i Raadhussalen her i Aarhus, hvor hun fastslog sit Talent ved nogle meget smukke Kartoner fra den hellige Franciskus' Legende, Forarbejder til Væg billeder, hun udførte i Franciskus-Kirken i Nakskov 1925—27. Navnlig Fremstillingen af Franciskus' Stigmatisering var ypperlig, noget henimod den virkelig store Stil. Med Udførelsen af de nye Arbejder i Randers bekræfter Malerinden de Formodninger, man dengang maatte nære til hendes Fremtid. I en udmærket Udnyttelse af Væggen omkring Korbuen har hun samlet fire Billeder, de to øverste forbundne ved en halvt stiliseret Frise, der henover Buen trækker Konturerne af en orientalsk By. Til venstre for Buen ser man Christus helbredende de syge, til højre et Billede med Kristus og Synderinden. Skilt ved en brat Afgrænsning følger nedenunder henholdsvis »De hellige tre Kongers Tilbedelse« og »Den fortabte Søn«. I frie og rene Kalkfarver, hvis lidt for »nymalede« Karakter Tiden vil udviske, staar de baade livfulde og værdige Billeder meget smukt paa Muren. Kunstnerinden har valgt en Mellemsvej mellem den individualiserende Gengivelse af Skikkelserne og en typemæssig Fremstilling, og tydeligt har hun i Christusskikkelsen tilstræbt en Jævnhed, der i sin Gennemførthed hæver sig til det særegne, saaledes som det *helt* almindelige paradoksalt nok i Virkeligheden er ualmindeligt og kun hører til i Forestillingernes Verden. Ikke alene virker Billederne smukt i Helheden, ogsaa hvert for sig frembyder de fine Udtryk, og i Detaljerne vil man længe kunne fordybe sig. En vis traditionel Regelbundethed har Malerinden roligt underkastet sig; hun har været sig Opgavens Betydning bevidst paa mere end én Maade; hun har forstaaet, at der her ikke alene skulde løses en kunstnerisk, men ogsaa en religiøs Opgave, at Billederne skal betragtes af nogenlunde den samme Flok Mennesker Dag efter Dag, og at de derfor maa komme disse Mennesker i Møde. De enfoldige og ophøjede Hændelser, Billederne beretter om, maa finde baade enfoldige og ophøjede maleriske Udtryk; baade den differentierede og den naive Opfattelse maa kunne finde Støttepunkter for Fantasien deri. Det er denne ingenlunde ringe Fordring, Birgitte West har indfriet i disse baade myndigt og ydmygt udførte Arbejder.

Det er ikke altfor ofte, der her i Landet gives en ung, evnerig Kunstner Lejlighed til i saa stort Format at ytre sit Talent; man maa derfor glæde sig dobbelt, naar det sker. Ikke mindst glædeligt er det, naar det som her er en Kreds af Mennesker, der uden at raade over de store Midler, saadanne Foretagender ellers kræver, sætter Kunstneren i Stand til at udføre Arbejdet. Birgitte West hører

inden for Billedkunsten til den Ungdom, som har Krav paa Opmærksomhed. Man maa haabe, hun fremdeles faar Opgaver som den hun her har vist en saa fremragende Evne til at løse, og det er med betydelige Forventninger, man imødeser Resultaterne af hendes eventuelle Arbejder i den nye Kirke i Aalborg, om hvis indre Udsmykning der føres Forhandlinger med hende.«

„Præster“ paa Betty Nansen-Theatret.

Paa Betty Nansen-Theatret opføres for Tiden et Stykke af Forfatteren Sv. Rindom; det skulde oprindeligt hedde »Gud«, men Titlen blev dog ændret til »Præster«. Da det behandler religiøse Problemer, har det speciel Interesse for vore Læsere. Vi har derfor anmodet Theateranmelder, Red. S. P. *Fornjotur*, der har anmeldt Stykket i Dagspressen, om her i Ugebladet at uddybe sin Opfattelse af dets Idéindhold.

Det var med en ganske særlig Spænding, at vi, der har til Opgave at vurdere dansk Theaters Ydelser, satte os til Rette paa Tilskuerpladserne til Premiéren paa Sv. Rindoms Stykke, »Præster«, paa Betty Nansen-Theatret. Et religiøst Problem drama af Sv. Rindom — det lød jo i Retning af noget usædvanligt. Og det blev virkelig ogsaa ret usædvanligt. Det viste sig at være en usædvanlig god Folkekomedie — og en Portion usædvanlig daarlig Filosofi i Replikform. Da en dyberegaaende Vurdering af Stykkets Idéindhold af rent praktiske Grunde er udelukket paa den Plads, et Dagblad kan afse til sine Anmeldelser, benytter jeg med Glæde den Lejlighed, der frembyder sig gennem »Ugebladet«s Opfordring, til at vende tilbage til denne væsentlige Side af Sagen.

Sv. Rindoms Stykke er ment som en Gudløshedens Apologetik. Handlingen er kort fortalt denne: En forhenværende Folkekirkepræst, der af Samvittighedsgrunde har forladt sit Embede, har af sine Sognebørn faaet overladt Præstegaarden, i hvilken han nu lever med sin Familie — med Undtagelse af den ældste Søn, Christian, der er blevet Stedets Præst efter Faderen. Denne Søn er yderliggaaende indremissionsk og vender sig med glødende Forbitrelse mod sin frafaldne Fader, som han i intolerant Trosiver vil fordrive fra den gamle Præstegaard og fra hele Sognet. Den gamle Præst lever under meget fattige Forhold og kæmper, støttet af en sympathisk og opofrende Datter, en fortvivlet Kamp mod den nagende Nød. Han har en yngre Søn, der har været Sømand, men som ved en Torpedering under Krigen er blevet Invalid for Livstid

— en i øvrigt fortræffeligt skildret Skæbne. Just som en rig Tantes Hjemkomst fra Amerika synes at skulle redde Præstegaardshjemmet, griber den fanatiske Søn ind, køber Præstegaarden for at fordrive Familien og indrette et Missionshus paa Stedet — og af Sorg over alt dette begaar saa hans vanføre Broder Selvmord. Da begynder selv den saa trosivrige unge Præst at tvivle paa den Gud, der har »krævet af ham«, at han skulde handle saaledes.

Dette er kort skitseret den ydre Handling. En Forfatter har jo den fulde Suverænitet over et Dramas Personer — al den Tid det jo er ham, der modellerer dem. Og dette Herredømme over Skikkelserne har Rindom med alt sit Theaterhaandelag i fuldeste Maal gjort Brug af til at fordele Sol og Vind paa den Maade, at de fritænkeriske Folk i Præstegaarden er ædle, gode, opofrende osv., medens Troens Repræsentanter dels er en stupid, dømmesyg Bondepige, der fra Tærskelen til Præstegaarden svovler hele Familien, specielt den yngste, noget moderne paaklædte og indstillede Datter, meget energisk til, dels Sønnen, Christian, der er Stykkets Skurk i al sin blinde, fanatiske Fordømmelse af sin egen Fader og sine egne Søkende. De følelsesbetonede Effekter er saaledes i fuldt Maal mobiliserede paa Forhaand — til Fordel for den ene Part.

Og nu Argumenterne for og imod Gudstroen, der i Slutningsreplikkerne udnævnes til Hovedårsagen til Splid og Strid, Had og Ondskab mellem Menneskene?

Det, der gav den gamle Præsts Tro Grundstødet, var Verdenskrigen. Da den brød ud, kunde han ikke tro paa en Gud mere — naar slikt kunde ske. Og da hans egen Søn kom hjem som Invalid, var Bægeret fuldt, og han opgav Troen. Sønnen — den missionske Præst — forfølger »i Herrens Navn« sin Familie som de vantro, de jo er, og citerer et Bibelsted om at »forlade Fader og Moder og følge mig efter.« (Hos ham er de to Ord: »forlade« og »følge« i de to Sætninger altsaa desværre slaet sammen til eet: at forfølge Fader og Moder!)

Hvis man vil tage det, der demonstreres i dette Stykke, som et Eksempel paa, hvad daarlig fordøjet Theologi, slet trænet Tænkning og Mangel paa kirkelig Autoritet og Vejledning kan føre til, ja, saa er Eksemplet for saa vidt godt nok. For hvis den gamle Præst havde tilhørt den katolske Kirke, kunde han have suppleret sin egen, manglende Evne til at gennemtænke Problemerne med en slet og ret Undersøgelse af, hvad Kirken siger om den Ting, og havde Sønnen ikke tilhørt et Trossamfund, der overlader til den enkelte at udlægge og benytte Bibelordene, som det stemmer bedst med hans tilfældige Mentalitet, saa vilde han hos sin Skriftefader og hos den kirkelige Øvrighed meget

let have kunnet faa at vide, at hans ukærlige, selvbestaltede Haandtering af »Straffens Sværd« over for sin egen Familie var saare ukristelig. Han vilde ganske simpelt ikke have faaet Lov dertil.

At en Situation som den skildrede kan tænkes at opstaa i et Land, hvor man overlader til den enkelte Præst at danne Gud i sit Billede og lave Religionen »efter egen Melodi«, skal ikke benægtes. For det kan udmærket tænkes, at en rar og let sentimental ældre Præst, der ikke er overdaadigt forsynet med logisk Sans, kan gaa hen og fornægte Vorherre, fordi Menneskene slaas, og det kan lige saa godt ske, at en ung Fanatiker, der er født med en forskruet Indstilling, et mørkt, dømmesygt Sind, kan naa til at forsvare de mest haarrejsende og urimelige Udslag af sin psykiske Defekt med misforstaaede Bibelcitater. Men for os, der ved, at Kristendommen har adskillig videre Horisont end dette jyske Sogn, hvor man paa frygtelig dilettantisk Manér tumler rundt i Problemerkens Kaos, virker det sælsomt, at en Forfatter, der dog burde have lidt større Udsyn, virkelig vil tillade sig at fælde Dom over al Religion paa denne Basis.

Den gamle Præst falder fra, fordi Verdenskrigen udbrøder. Han kan ikke tænke sig, at Tilværelsens højeste Væsen kan tillade slikt. Hertil er for det første at sige, at han har været troende i mange Aar, til Trods for, at han under sin Historielæsning i Gymnasiet har været stillet Ansigt til Ansigt med andre og fuldtud saa slemme Krige, som f. Eks. Tredivaarskrigen. Hvorfor i Alverden det skulde være større Aarsag til Trosfor nægtelse, at der har fundet en stor Krig Sted fra 1914—18 end fra 1618—48, er ret ufatteligt. Og for det andet: naar man har »fornægtet« det højeste Væsen i Tilværelsen med denne Argumentation, bliver der som højeste Væsen kun tilbage: Mennesket. Og at det just er de skyldige i Krigen, der dog er erklæret og ført af Mennesker, kan vel ikke fragaas? Medens den gode Præst før sit Frafald dog som øverste Væsen havde en Gud, som han ikke behøvede at tillægge Ansvar for Krigen, havde han efter Frafaldet, i alle Tilfælde som Toppunkt i Tilværelsen, den virkelig skyldige i denne Katastrofe. At det skulde medføre, at han bedre skulde kunne forsone sig med Tilværelsen og opnaa at komme til at leve i en blid Gammelmandsharmoni med den, er atter noget ganske forbløffende.

Skulde man endelig drage en Konsekvens af Verdenskrigen, saa var det dog snarest denne: Se, saadan er Menneskene! Vilde det ikke være forfærdende at tænke sig, at de var Tilværelsens ypperste Norm og øverste Tinde? Det var langt mere logisk, at en gudløs Humanist fik sit

Grundskud ved at se Verdenskrigen med de Rædsler, som Menneske paaførte Menneske under den — trods al Tale om Kulturfremskridt — og saa sagde: nej, dette kan ikke være den eneste Virkelighed, for saa er det hele dog for trøstesløst og forfærdeligt. En Forkastelse af den menneskelige Natur af »denne Verden« — i hvilken Krigen jo dog opstod og førtes — og en Venden-sig i Tro og Haab mod Tanken om et højere Væsens Eksistens vilde være en naturligere og mere følgerigtig Reaktion.

Men nu er Spørgsmaalet, om hvor vidt der eksisterer en Gud eller ej, for Resten ikke noget, der afgøres af, om der er Krig, Arbejdsløshed, Børskriser eller Opgangstider i de Samfund, som Menneskene selv indretter og styrer og følgelig maa tage Ansvaret for og Konsekvenserne af. Det er jo en fuldstændig barnagtig Argumentation at sige: Nu er jeg kommet op at slaas med min Nabo, ergo er der ingen Gud til. Jeg kunde jo f. Eks. lade være med at slaas med min Nabo. At ville give Vorherre Ansvaret derfor, hvad enten det drejer sig om Enkeltpersoner eller Samfund, er jo helt hen i Vejret.

Jo — hvis Religionen forkyndte: Du skal hade din Næste og slaa ham ihjel, naar du kan komme af Sted med det, saa var der Mening i at sige: Vi vender os mod denne Religion, for det er den, der har faaet os til at hade og myrde. Men det turde vel ikke være Hr. Rindom — eller hans Præst — ganske ubekendt, at Kristendommen tværtom siger: »Du skal elske din Næste,« og »du maa ikke slaa ihjel.«

Naar der alligevel blandt Menneskene bliver hadet og myrdet, er det altsaa paa Trods af Religionen. Den eneste Bebrejdelse, man i den Forbindelse kunde tænke sig at rette mod den, var, at den ikke var stærkere, end den er — og Konsekvensen af en saadan Bebrejdelse maatte da være, at man satte sine Kræfter ind paa at styrke den — altsaa in casu Rindom: skrev Stykker, der havde til Formaal at styrke den Religion, der forkynder: Du maa ikke ihjelslaa, og du skal elske din Næste som dig selv. Havde den gode Præst draget den Konsekvens af Krigen, vilde det have tjent baade hans Hjerne og hans Hjerte til større Ære. Der er i Stykket en brav Strandfoged, der til Slut udsiger dets »morale«. Han siger, at Spørgsmaalet om Gud er det, der skaber Strid og Krig mellem Menneskene. Det staar han virkelig og siger i et Stykke, hvori Verdenskrigen indgaar som det store Argument! Ak, var der noget, der ikke interesserede de europæiske Regeringer, da det bar mod Krigen, da var det vel nok religiøse Problemer. Det var saamænd ganske anderledes jordiske og menneskelige Interesser, der kolliderede og førte til Krig

— just den Slags Interesser, der kommer stærkest i Forgrunden, naar man skyder de religiøse til Side og fornægter Gud.

Næ, i Stedet for at befatte sig med Gud, siger den rare Strandfoged, bør man saamænd langt hellere beslitte sig paa, som han har gjort det, at leve sit Liv med Samvittigheden som Kompas. O, hellige Enfold! Det lyder saa besnærende — og er et saa billigt Argument, at Rindom burde rødme ved at anvende det!

Hvor megen »god Samvittighed« har der ikke været med i Spillet just i Verdenskrigen? Alle havde skam deres Samvittighed i »den bedste Orden« i den Sag! For det er utroligt, hvor elastisk den menneskelige Samvittighed er, naar man slipper den løs uden nogen objektiv Tøjling. Hvor kan vi dog være overbærende — over for os selv, og hvor kan vi dog finde paa mange gode Grunde til at bringe en Handling i Overensstemmelse med vor Samvittighed — hvis den altsaa ikke er naglet til nogen objektiv Afgørelse af Begreberne godt og ondt. Ja, selv denne fanatiske Pastor Christian — handlede han ikke just efter sin Samvittighed? Jo, Tak, vil man sige, men det var, fordi hans Samvittighed var blevet forkert indstillet af hans religiøse Fanatisme. Javel — her er vi ved Kernen i Sagen: Hvem kan afgøre — og ud fra hvilke Præmisser — hvad der er rigtig eller forkert Indstilling af Samvittigheden — — hvis man altsaa opgiver den Norm, at Gud i en Aabenbaring har afgjort det?

Som man ser, giver Rindoms Stykke i og for sig Anledning nok til Overvejelse af Problemerne — men ganske vist fører en saadan Overvejelse til det stik modsatte Resultat af det, Forfatteren med Anvendelse af alle Folkekomediens rørende Ingredienser søger at ætse ind i Tilskuernes Bevidsthed. Hr. Rindom har forset sig paa visse Udslag af en daarligt gennemtænkt Theologi i et jydsk Sogn og ment ud derfra at kunne dømmes Kristendommen og Religionen i det hele taget. Det er virkelig Synd — for Hr. Rindom, der er en ypperlig Theaterskribent, der forstaar at forme baade Skikkelser og Repliker med en Dygtighed, der var en bedre Anvendelse værdig.

Rent theatermæssigt er Stykket godt opbygget, og det faar en ypperlig Udførelse. Al Ære for den udmærkede Folkekomedieforfatter og for de fortrinlige Skuespillere. Men løbske Populærfilosoffer — det er en kedelig — omend ingenlunde ufarlig Race.

S. P. F.

NYE BØGER.

Ernst Harthern: En Jøde rejser til Palæstina. Gyldendal 1934.
269 Sider. Kr. 6,75.

Dette er den danske Bog om Zionisterne — skrevet paa Dansk af en tysk Forfatter — »til min Hustru Maria Garland, som laante mig sit Sprog.« Her er germansk Grundighed forenet med et ypperligt Sprog. Om alt for mange gælder det, at de ikke kender andet og mere til Zionismen end den kendte Vits: En Zionist er en Jøde, der vil have en anden Jøde til at bosætte sig i Palæstina.

Zionismen er langt mere — det er det storslaaede Forsøg paa at samle et adspiltet Folk paa dets fædrene Jord, og denne Bog gør det Kunststykke udførligt at gøre Rede for Forholdene i Dag uden at virke trættende. Forfatteren gør ingen Hemmelighed af, at mange Jøders Hjemkomst mere er en Flugt fra Centraleuropa end Følgen af en uimodstaaelig Hjemve.

Selv er han kun Jøde af Navn. Ganske lidenskabsløst gør han Rede for sine Racefællers mere og mindre gode Sider — nævner med samme Sympathi Ratisbonne, en Statue af Jomfru Maria, en katholsk Præst, der sætter en Jøde til Vægs, da denne vil tage sig Dr. Martin Luthers Udtalelser til Indtægt. — —

Han kalder sig selv et rejsende Tonefilmsapparat med Hjerte. Det med Hjertet er svært at faa Øje paa. Mest synes det at slaa i Begejstring, hvergang han træffer en lyshaaret eller blaaøjet Jøde. En Rutebil med Paaskrift Jerusalem—Bethlehem, der indbyder til Udflugt til det døde Hav med Dans i Strandrestaurationen lader ham selvfølgelig kold. Selv Grædemuren staar han koldt iagttagende over for — men endelig, da han staar paa Morias Bjerg, paa Klippen, der »ligner Guds sorgfulde, furede Pande«, da smelter hans Hjerte — han, som »kom her langvejsfra som den sidste af en Anekæde, hvis første Led blev smedet her.« Det er den landflygtige, der efter totusind Aars Udlændighed finder hjem. Bogen er lang og tung, men det lønner sig at læse den. Der er Foraar over Palæstina efter tyve Seklers Vinterøde.

Corrente del Mare.

Lexikon für Theologie und Kirche. VI Bind. Kirejewski til Naura.
Redaktion: Biskop Buchberger. Med 10 Tavler, 23 Kortskitser og 148 Illustrationer. Herder & Co. 1934.

Det smukke, alsidige og yderst grundige katholske Leksikon skrider godt fremad og er stadig paa Højde med sig selv. Aktual i en vis Forstand er Artiklen om den tyske »Kulturkampf«. Den, der hist og her er stødt paa Beretninger om denne højest interessante Kamptid, vil være glad for i en sammentrængt Form at faa Overblik og nøjagtige

Data vedrørende dette Emne. I Øjnene springer ogsaa en stor, saglig Artikel om Luther og om »Luthertum«. I Bedømmelsen af Luther, saavel som af John Knox, Lamennais og andre Hæretikere fastholdes stadig den velgørende lidenskabsløse og positive Fagmandstone. Aktuel er i særlig Grad en Artikel om »Kommunismus« og om »Ku-Klux-Klan«. Det er værdifuldt at faa Rede paa, i hvilket Omfang denne sidstnævnte fordægtige Bevægelse har rettet sine Vaaben imod den katolske Kirke. I Flæng nævner vi store Artikler om Köln, Mainz, Maria, Liturgi.

Af særlig skandinavisk Interesse er Artikler om: Knud den Hellige, Knud Lavard, Krogh-Tønning, den hellige Margrethe af Roskilde, Maribo (det ældste danske Birgittinerkloster) og den sidste svenske Ærkebiskop Johannes Magnus. I Forbigaaende bemærker vi, at der i Letland findes 450 000 Katholiker og i Litauen 1 750 000 Katholiker. Meget smukke Billedtavler beskæftiger sig med Koptisk Kunst, Gengivelser af Korset igennem alle Tider og Mariabilleder. C. B.

Die Ostkirche betet. Hymner fra den byzantinske Kirkes Dagtider. J. Hegner. Leipzig 1934. 204 S. Shirt. Mk. 6,50.

Den fremragende Orientalist, Professor Anton Baumstark, har opmuntret Pater Kilian Kirchhoff O. F. M. til at give sig i Kast med Oversættelsen af den poetiske Tekst i de byzantinske Dagtider. Efter flere Aars Arbejde fik han Bugt med denne vanskelige Opgave. Det første Bind af det paatænkte 4 Bind stærke Værk er nu udkommet. Vi skylder Oversætteren en hjertelig Tak for at gøre os bekendt med en Hymnedigtning, »hvori Kristendommens Aand parret med Orientens Glød helt og uforbeholdent kommer til Orde, hvori man møder Religion, Poesi og ethisk Livsindhold.« Som skabt for Christ-Konge-Fest, for Alle Helgener og for Alle Sjæle. Her træder Christus alt overstraalende frem som de ydmyge fortabtes mægtige Redningsmand, som Herskeren over Levende og Døde og som Dommeren. Ved hans Side Maria, de Helliges Samfunds Dronning, som i Theotokion atter og atter bliver hilst og anraabt med dybeste Ærbødighed. A. P.

FRA HOVEDSTAD OG PROVINS.

Birgittakredsen.

Søndag den 4. November holdt Kredsen Møde i Nykøbing F. med Pater A. Menzinger som Taler. Pateren holdt et udmærket Foredrag om den h. Ignatius af Loyola. Det

var interessant at høre om den store Ordensstifters Kamp for at faa dannet den ny Jesuiterorden og hans stadige Omsorg for dens Trivsel. Man fik et levende Indtryk af, at Helgener ikke er en Slags Voksfigurer, der er fromme af Naturen og helt verdensfjerne. Nej, her havde man en helstøbt Personlighed, der med en ualmindelig Viljestyrke og understøttet af Guds Naade kæmpede for Christus og hans Kirke. S.

FRA DEN VIDE VERDEN.

Pater Georg af Sachsen

har for nylig været en Tur gennem Sverige og holdt i St. Eugenia-Kirken i Stockholm en Række Prædikener over Emnet: »Christus unser Lebensgrund, Christus unsere Lebensform, Christus unser Lebensglück.« Ligeledes holdt han i den derværende Lægeforening et Foredrag: »Carola, Königin von Sachsen. Historisches Charakterbild einer deutschen Fürstin schwedischer Herkunft.« Dronningen er som bekendt en Sønnedatter af Gustav IV Adolf. Paa sin Tur naaede Pateren saa højt op som til Forsa i Hälsingland.

Luigi Pirandello, Nobelpristageren.

»Osservatore Romano« af 10. Nov. siger i sin Omtale af den nye Pristager: »Vi sympathiserer ikke med den Kunst, som ikke blot ignorerer Gud, men ogsaa piner Mennesket til ingen Verdens Nytte, piner ham lige til Fortvivelse, ja, til den dybeste Fortvivelse, saa han ikke blot fortvivler paa det evige Liv, men ogsaa paa Livet hernede, som, skønt fattigt og befængt med Synd, dog er Vejen til det evige Liv ... Ofte spores der i hans Linier ikke blot Interesse for Mennesket, men ogsaa en Længsel efter Gud, som der desværre ikke kan findes et Udtryk for.« — Aviserne har talt om, at Johannes Jørgensen denne Gang muligvis skulde faa Nobelprisen. Uvilkaarligt spørger man sig, om Værker, der tjener Livskraften, ikke er mere værdige til denne Udmærkelse, end de, der fremkalder Livslede?

Fra Kristianssund i Norge.

Den 15. December 1932 indviedes et lille Kapel i Kristianssund i Norge, men allerede den 12. September i Aar kunde denne Station oprettes som en selvstændig Menighed. Hidtil havde Kristianssund hørt til Menigheden i Molde. — I Løbet af Foraaret 1934 købte St. Carl Borromæussøstrene et Hus i Nordmørsgaden, som skulde indrettes til Klinik. Den 17. Juli flyttede Søstrene derind, og den 3. August indviede Biskoppen Kapellet for Søstrene.

Kirkelig Kalender.

Nov.	Dec.
25. S. Sidste Søndag e. Pintse.	2. S. 1. Søndag i Advent.
26. M. Silvester.	3. M. Frans Xaver.
27. Ti. Ferialdag.	4. Ti. Petrus Chrysologus.
28. O. Ferialdag.	5. O. Dag i Oktaven.
29. T. Vigilie.	6. T. Nicolaus.
30. F. Andreas, Apostel.	7. F. Ambrosius. — Vigilie.
1. L. Gudsmoders Lørdagsm.	8. L. MARIAS UBESMITTEDE UNDFANGELSE.

Nov.-Dec.

Ugens Messebønner.

25. S. **Sidste Søndag e. Pintse** (755—585); 2. *Sæt Bønner*: Catharina af Alexandria (1166—988), 3. *Sæt Bønner*: Bøn i enhver Trængsel (N. U. Nr. 43, Side 1072).
26. M. Silvester (1166—988); 2. Petrus af Alexandria, 3. Bøn i enhver Trængsel.
27. Ti. † Ferialdag (755—585); 2. Om de helliges Forbøn, 3. Efter frit Valg, 4. Bøn i enhver Trængsel.
28. O. † Ferialdag, som Tirsdag.
29. T. Vigilie (762—592); 2. Saturninus, 3. Gudsmoder ([90]—[94]).
30. F. Andreas, Apostel (766—595).

1. L. † Gudsmoders Lørdagsmesse ([90]—[94]); 2. Den Helligaand ([120]—[105]), 3. For Kirken eller for Paven ([123, 122]—[107]).

Af Sidetallene i Parenthes gælder det første den ny Udgave af Messebogen (1926), det andet den gamle Udgave (1907). Er der kun anført eet Tal i Parenthesen, gælder det den ny Udgave.

Anm. Paa de med † mærkede Dage, kan Præsten efter frit Valg læse Sjølemesse og andre Votivmesser, hvorfor man paa disse Dage ikke kan regne med, at de her angivne Messer læses.

Jesu Hjerter Kirke. Naadenovene til den h. Frans Xaver

24. Nov.—2. Dec.

Novenens Bønner bedes: 1) om Morgenen efter Skolemessen, 2) om Middagen Kl. 14²⁰. 3) om Aftenen Kl. 19^{1/2} (eller under Andagten).

M.-K. Rosenkransk. »Stella maris« M.: Mandag d. 26. Novbr. Kl. 20. Efter M. Samvær. F. K.: Søndag d. 2. Dec. Kl. 8. — **Jesu Hjerter, K.** »Immaculata« F. K.: Søndag d. 25. Nov. Kl. 8^{1/2}.

Danske Kvinders Katholske Forbund fortsætter sin Foredragsrække i Vesterhus Mandag d. 26. Novbr. Kl. 20 pr. Fru Lisbeth Hindsgaul vil tale om den nye Lov, som er under Forberedelse og hendes Foredrag vil bære Titlen:

Børns Retstilling i og uden for Ægteskabel.

Katholsk Børnehjælpsdag. Søndag d. 25. Nov. afholdes i alle Kirker og Kapeller den aarlige Kollekt til Fordel for Elisabethforeningen, som tager sig af de forældreløse og vanskeligt stillede Børn.

Ansgarius-Bonifatiusforeningen foretager Uddeling af disponible Midler medio December.

Ansøgninger fra d'Hrr Sognepræster, som ønsker at komme i Betragtning, bedes indsendt til Formanden, Pastor Ph. v. d. Kettenburg, Bredgade 64, København K. inden d. 10. December.

FREMMEDESPROG-TRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN). Svanemosegaardsvej 4. Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.

Færdig fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.

Afleveret til Postvæsenet Torsdag d. 22. Nov.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

82. Aargang

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kroner Kvartalet (inclusive Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 St., København K. Telefon: Palæ 3762, Kl. 13--16). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kroner aarligt. — Redaktør: Pater G. Scherz, Hans Bogbinders Allé 2, København S; Telefon Amager 3202; bedste Træffetid Kl. 13¹/₂—14¹/₂.

Nr. 48.

Søndag den 2. December

1934

INDHOLD: Advent. — Chresten Skikkild. — Naturen løser et Ægteskabsproblem. — Pavens og Hitlers Ufejlbarehed. — For eller imod Konnersreuth. — Lidt jydsk Kritik i Anledning af Pastor Schindlers Kritik af Malerierne i Randers. — Nye Bøger. — Fra Hovedstad og Provins. — Fra den vide Verden. — Brevkasse. — Avertissementer. — Kirkelig Kalender. — Ugens Messebønner.

Advent.

Et nyt Kirkeaar begynder. Som lykkevarslende Tegn staar Stjernen af Jakobs Hus paa Himlen og lyser over de fire første Uger, som hedder Advent og er en Forberedelse til Herrens Komme Juledag. Paa aandelig Vis vil han genfødes i de Kristnes Hjerter, for at de kan være forberedte til hans Genkomst i Magt og Herlighed paa Dommedag.

Derfor har det altid været gode Katholikers Skik ved ivrig Bøn og daglig Selvovervindelse at berede Herren Vej til den hellige Jul og derved tilvende hvert enkelt Slægtled de overnaturlige Goder, som Mindet om Herrens Fødsel ved Jomfru Maria indeholder. De troende følger heri Kirkens eget Eksempel, den Kirke, som i Adventstiden ligesom overtager Guds Folks Rolle i den gamle Pagt og ved Bøn og Bod trygler om, at Gud maatte skænke Verden Christi Naade, Sandhed og Fred. Af denne Grund tager den de længselsfulde Raab, hvormed Patriarker og Profeter i gamle Dage har hidkaldt den lovede Messias,

lægger dem paa sine Præsters Læber og lader dem frembære for Gud paa hele Menneskeslægstens Vegne.

Der er jo stadig saa mange, til hvem Christus endnu ikke er kommet. Vor Jord tæller 1200 Millioner, som ikke ved Tro og Daab er indlemmet i Christi Rige. Desuden er der jo opstaaet et nyt Hedenskab midt i Kristenheden. Med utrolig Dristighed vil dets Førere og Talsmænd røve vor Rigdom og Trøst i Christus fra os igen og kaste europæiske Lande 1900 Aar tilbage i Fortidens aandelige Mørke, Kulde og Ufrugtbarhed. Derfor er Kirkens Liturgi i Adventstiden snart et Udtryk for dyb Længsel efter Hjælp eller hemmelig Frygt for Syndens Farer, snart for urokkeligt Haab eller inderlig Glæde ved Tanken om Frelserens Komme, og hele Tiden er den et Udslag af en Bruds fuldkomne Hengivenhed og Kærlighed til Brudgommen, Guds Søn, vor Herre og Frelser Jesus Christus.

Det første, vi skal gøre, hvis vi vil tilbringe Adventstiden paa den rette Maade, er, at vi samler os. Der er for Tiden saa megen Hjælp til indre Samling og Betragtning. Naturen rundt omkring os er ligesom død. Den har trukket sig tilbage og fordyber sig i sine egne hemmelighedsfulde Dybder. Kun paa Himlens Hvælving er der Liv. Stjernernes Glans drager vore Blikke til sig og indbyder os til at tænke paa den evige Guds Søn, der er i Færd med at stige ned til os og berige alle dem med sine aandelige Gaver, som er værdige dertil, fordi de har forberedt sig til hans Komme.

Denne aandelige Forberedelse maa gaa de samme Veje, ad hvilke Gud førte Menneskene i den gamle Pagt, for at de skulde kunne finde deres Redningsmand. »Alt, hvad der staar i [det gamle Testamentes] Bøger, er skrevet til Belæring for os«, siger det Nye Testamente om det Gamle (Rom. 15, 4). »Disse Skrifter kan give os Visdom til Frelse ved Troen paa Jesus Christus. Thi ethvert Skrift, som er indgivet af Gud, er nyttigt til Undervisning, Tilrettevisning, Forbedring og Opdragelse i Retfærdighed« (2. Tim. 3,15). I Tidens Fylde lærte saa vor Frelser selv os at forstaa, paa hvilken Maade og paa hvilke Betingelser den Allerhøjeste vilde forbarme sig over os og udfri os af Syndens Elendighed.

Det var jo ikke smaa Ting, som var sket, siden vore Stamforældre havde nægtet Gud Lydighed. Blottet for Naade

og Tro blev Slægten mere og mere et Bytte for Synd og Ulykke. I Hedenskabet opstod der efterhaanden et Syndens Rige, hvori Satan var Herre og herskede ved Vantro og Overtro, ved Utugt og Grusomhed. En ubeskrivelig Egoisme gjorde det menneskelige Hjerter stadig fattigere, ulykkeligere og mere fortvivlet. Selv i Israel, der bevarede Troens og Naadens Arv, var Frafald hyppigt, Sædernes Nedgang undertiden grufuld og derfor Utilfredsheden med Tilstandene og Længslen efter Befrielse fra Syndens, Lidenskabernes og Dødsfrygtens Tyranni stor.

Erindringen om denne sørgelige Tilstand før Christi Fødsel og Synet af de mange Synder, som endnu den Dag i Dag begaas i hele Verden, vækker Bodens Aand i de troendes Hjerter. At lade denne raade i Adventsugerne er den anden Opgave, vi har. Bod har altid været den Dyd, der ved Christi Blods Kraft gør godt igen, hvad vi fejler, genvinder Guds Venskab og forbereder al Vækst og Fremgang i det gode i os. Derfor var Profeternes Virksomhed i gamle Dage en stadig Opfordring til Omvendelse og Bod, og da Johannes Døber og Christus Herren begyndte at optræde offentligt, var deres første Ord: »Gør Bod, Himmeriget er nær.«

Kan det derfor være anderledes, end at ogsaa Kirken kommer os til Hjælp i saa Henseende ved at anordne Fastedage i Adventstiden, forbyde højtidelige Bryllupper og bruge Bodens Farver under den hellige Messe? Alt dette skal jo være en ganske vist tavs, men stadig tilbagevendende Opfordring til at overveje, om vi ikke kan nægte os noget i Retning af jordiske Nydelser og Fornøjelser. Denne ydre Bod bør naturligvis være underbygget af den indre, d. v. s. af dyb og oprigtig Anger over vore Synder og det ærlige og mandige Forsæt om at ville bryde med dem. Navnlig skal vi forny os i den heldbringende Brug af Bodens Sakramente, som er en ganske særlig virksom Hjælp i Kampen mod Synden, vor Sjæls store, ja eneste Fjende. Endelig har Adventstiden endnu en tredje Opgave at løse: den skal nemlig ogsaa forny os i Længslen efter at komme i Besiddelse af vor Frelzers Gaver og i Tilliden til hans Person, Plan og Gerning. Dog derom vil vi hellere tale næste Gang.

F. K.

Chresten Skikkild.

I den barske vestjydske By Ringkøbing fødtes den 2. Januar 1885 den Mand, som skulde faa banebrydende Betydning for den katholske Kirkekunst herhjemme, Chresten Skikkild, ældste Søn af den driftige og velstaaende Køb-

Skikkild i sit Atelier.

mand Carl Christian Skikkild og den gode, fromme Fru Marie, født von Lasson. Den ældste Broder i den store Børneflokk røbede tidligt en usædvanlig Skønhedssans og Afsky for alt, hvad der var grimt. Det storladne jydske Landskab med Havet og Klitterne, dets alvorlige Strengthed og Soberhed, prægede sig dybt i hans Sind og bestemte Grundtonen i al hans senere kunstneriske Virke.

Lige fra Drengenaarene formede Læret sig lydigt under hans Fingre, men begavet og opvakt, som han var, blev han sat til Bogen, tog Studentereksamen fra Ribe Cathedral-

skole og kom saa til København for at tage Filosofikum og begynde det medicinske Studium. Den dygtige Forretningsmand kunde ikke tænke sig, at hans lovende Søn skulde give sig af med noget saa upraktisk som Kunst; men selv havde han ikke Tanke for andet; han forlod sine Studier og helligede snart alle sine Kræfter til Billedhuggerkunsten.

Paa Professor Saabyes Atelier fik han sin første Uddannelse, gik senere en Tid paa Akademiet og udførte i de unge Aar mange større og mindre Arbejder, som han

regelmæssigt udstillede paa Charlottenborg og røbede allerede da en sikker Kompositionsevne og en usædvanlig stor billeddannende Fantasi. Han boede en Del Aar sammen med flere Kunstnerkammerater, bl. a. Utzon Franck og Jean Ganguin. De drøftede og satte sig ind i Tidens nye Idéer om Kunst, Forenklingen, Symbolismen. Blandt de betydeligste Værker fra den Tid maa nævnes to store Relieffer fra Gunløg Ormetunges Saga, der i hele deres Tyngde og Enkelthed giver et gribende Udtryk for Sagaens primitive Menneskefremstilling.

I Aaret 1913—14 kom Chresten Skikkild paa sin første Udenlandsrejse til Beuron for at besøge den benediktinske Kunstskole. Der mødte han en ren, maalbevidst Stræben efter med Kunsten at tjene det højeste, nemlig Gudsdyrkelsen, parret med stor Viden og Intelligens. Munkenes Liv og Aand gjorde et saa stærkt Indtryk paa den unge Nordbo, at han lod sig undervise og optage i den katholske Kirke. — Fra nu af havde hans Liv faaet et ophøjet Maal, som fyldte ham helt. Han vilde stille alle sine rige Evner i Kirkens Tjeneste, han vilde arbejde paa at give de danske, katholske Kirker et Udseende, som var Troen værdig. I øvrigt studerede han Kirkeudsmykningen i de katholske Lande og alle de Kunstarter, Kirken har taget i sin Tjeneste. Af den gamle, lærde Pater Desiderius blev han gjort fortrolig med Monumentalkunsten i Oldtid og Middelalder, med Ægypternes Værker, deres Principper for Tempelbygning og Udsmykning, som for en stor Del maa være fælles for al liturgisk Kunst — og med den byzantinske Kirkekunst.

Chresten Skikkild indsaa klart, at naar man skal begynde at skabe en Kirkekunst paa bar Bund, fordi Forbindelsen mellem Kunst og Liturgi i Hundreder af Aar har været brudt, saa maa man gaa i Skole, hvor de ædleste Udtryk for den findes. Man maa igen gøre sig klart, hvad Kirkekunstens Maal er, og hvilke Midler den kan benytte.

Som det konsekvente Menneske og den dybt religiøse Tænkter Chr. Sk. var, samlede han sig helt om den Opgave, ja, han gav Afkald paa mange Bestillinger af profan Art for helt at kunne hellige sig og fordybe sig i den kristne, liturgiske Kunst. Han studerede grundigt de gamle, danske Landsbykirker og foretog Studierejser til Italien, Tyskland og Frankrig. — I en Række betydelige Foredrag, holdt i Academicum Catholicum og katholsk Højskole, har han givet Udtryk for Resultaterne af sine Iagttagelser og for sine Krav til Kirkekunsten. Et af de mest grundlæggende — fra 1917 i A. C. — er blevet udgivet i Piece: To Slags

Kunst, et Værk, der viser Chr. Sk.s skarpe Tanke og helstøbte Vilje til ikke at gaa paa Akkord.

Chr. Sk.s Hovedværk er uden al Tvivl Alterets Udsmykning i Jagtvejskirken. I 38 Relieffer skildrer han Begivenheder fra det gamle og ny Testamente i fyndige, enkle og velafvejede Kompositioner, et Værk, der ikke er udført Magen til siden de gamle Gyldenaltres Dage.

Dette Arbejde bevirkede, at han fik den Eckersbergske

Christi Fødsel.

Medalje, blev Medlem af den Fri Udstilling og nød stor Anseelse blandt sine Kammerater.

Men ved Siden af dette store Arbejde har han tumlet med mange Problemer. Det var ham, som skulde han give Eksempler paa alle Kunstarters Omraade, da han saa vor liturgiske Fattigdom. — Den gigantiske Opgave, han havde stillet sig, at genskabe en liturgisk Kirkekunst paa tidssvarende Maade og passende til vore Forhold, krævede det.

Der findes fra hans Haand en hel Række Relieffer til Jagtvejskirkens Port — ufuldendte i Træet, men færdige i Modellerne — Relieffer, hvori Chr. Sk. har nedfældet al sin kunstneriske Fornemmelse for Linieføring, for Komposition, for den kristne Idé i liturgisk Enkelthed og Højtid. Der findes Udkast til flere Kirker til deres gennemførte Udsmykning, Tegning til Altre, Modeller til Vievandskar,

Krucifiks, Knæleskamler og Gravsteder. Han har leveret Kartonerne til de skønne Glasmosaiker i St. Bændts Kirke, Rudkøbing, og St. Nikolaj, Esbjerg, — Tegning til Lysekroner og Bænke sammesteds. Der findes uudgivne Kartoner til smaa Helgenbilleder, Træsnit, uanvendte Relieffer af høj kunstnerisk Værd — beregnet til et Mariakapel — foruden en Mængde fremragende Tegninger, udført med Blyant, Pen og Pensel.

Mariæ Bebudelse.

At besøge Skikkilds Atelier var som at komme ind i en Helligdom — at arbejde der var som at være borte fra Verden med dens forvirrende Jag, Strid og Stræb; overalt mødte Øjet kun Udtryk for rene, ophøjede Tanker.

En af hans Kongstanker var at skabe en Række Andagtsbilleder til Brug for Hjemmene — til Afløsning af de mange græselige Fabrikssager. Han begyndte med en hel Mængde med Tempera malede Træplader af forskellige Helgener og bibelske Motiver; senere blev det helt systematisk sat i Scene i hans Værksted i Assisi. Flere italienske Drengene kom i Lære og blev efterhaanden saa flinke, at de kunde kopiere Mesterens Modeller — det blev nu lagt an paa Træskulpturer, umalede, bemalte og forgyldte. Ind imellem de mange smaa Relieffer udførte han ogsaa større Figurer, kriderede, forgyldte og polerede dem selv, saa de

stod som af pure Guld — ligesom Middelalderens Alterbilleder — strenge i Linjer og Form, med ophøjede Udtryk — i Sandhed helliget Kunst.

Det var Chr. Sk.s Drøm at danne Skole som Middelalderens gamle Mestres, saa vi igen kunde faa en værdig Kunst, der svarede til Kirkens Lære og Liturgi. Det blev ham kun forundt at lægge en Spire hertil, at bringe Elever paa Sporet. Midt i hans store, rastløse Virken rev Sygdom og Død ham bort den 15. November 1927 — knust under Vægten af den store Opgave og af den ringe Forstaaelse, han mødte herhjemme.

Det yngre Slægtled begynder nu saa smaat at faa Øje for Chresten Skikkilds Storhed, for den ærlige Soberhed, den dybe Tanke og det stærke, religiøse Sind, der ligger bag hans Kunst. — Om kort Tid vil der udkomme en udførlig Redegørelse for Skikkilds Liv og Virke, skrevet af Pastor Peter Schindler og forsynet med et righoldigt Billedstof.

Birgitte West.

Naturen løser et Ægteskabsproblem.

Den katholske Kirke har med ubønhørlig Strenghed holdt fast ved sin Ægteskabsmoral og sine Grundsætninger for Kønslivet overhovedet. Kirken har derfor ogsaa med Rette forkastet og fordømt enhver Brug af naturstridige Midler og Metoder til at forhindre Undfangelse. Selv naar andre Trossamfund syntes at kunne gaa med til deres Anvendelse, som f. Eks. Anglikanernes Lambeth Konference i 1930,*) og vi Katholiker derefter var ene i vor ubetingede Afvisning af disse Metoder, har Rom kun med desto større Myndighed og moralsk Kraft hævdet Naturens Ret og Lov.

Ingen Katholik, endsige nogen katholsk Præst, var dog uvidende om, hvor store Ofre dette krævede af mange yderst alvorlige og dybtstroende Ægtefolk, der aldeles ikke var befængt med Tidens Børnefrygt og Nydelsessyge. Paa utallige netop samvittighedsfulde Ægtefolk laa det tyngende Problem, hvorledes Kærlighed, Natur og Moral kunde slutte et lykkeligt Forbund, ogsaa naar f. Eks. Sygdom eller selv truende Død udelukkede Risikoen af Barnefødsel.

*) eller Prof. Geismar, som sagde under Diskussionen d. 20.-10. i Studenterforeningen: »— Jeg er gennem megen Ængstelse kommet til den Anskuelse, at svangerskabsafbrydende Midler kan være tilladt mellem Ægtefolk, der ikke ser nogen Udvej til at ernære flere Børn — men det kan være skæbnesvangert, hvis ikke Samvittigheden er med.«

Dette Problem synes nu at være løst, takket være Videnskabens dybere Indtrængen i Naturens Mysterier, løst paa en Maade, at Kirken har faaet Ret i sin absolute Forkastelse af al Unatur i Ægteskabet. I de sidste ti Aar har især to Læger med Held gransket de herhen hørende Spørgsmaal. Den japanske Læge Oginō og, uafhængig af ham, den østrigske Professor Knaus i Graz er kommet til det Resultat, at der i den periodiske Rythme i Kvindens maaendlige fysiologiske Fornyelsesproces findes bestemt afgrænsede Tider, hvor Undfangelse er udelukket.

At det forholder sig saaledes, anede man allerede i lange Tider. En af de Piecer, som har været til stor Gavn og Velsignelse for katolsk Ægteskab og Familieliv herhjemme, og som Pastor Ronge i sin Tid oversatte paa Biskop v. Euch's Opfordring i 1917: »Et Alvorsord til kristne Brude- og Ægtefolk«, nævner netop denne Mulighed og antyder, at den kan gavne i Tilfælde, hvor Undfangelse maa undgaas. Dog er de Tider, som opgives, misvisende; de nyeste Undersøgelser har givet helt andre og tilmed anderledes sikre Resultater, saa den lille, ellers nyttige Piece paa dette Punkt absolut ikke er til at lide paa.

Det Væld af Problemer, medicinske, ægteskabelige, sociale, moralske og religiøse, som den nye Opdagelse har opkastet, er i de sidste Aar blevet diskuteret, især i hele den katolske Verden, og alt som Resultaterne mere og mere forlod Forsøgets Stadium og traadte ind i Vishedens, opstod Ønsket om Bøger, som behandlede den nye Opdagelse udfra katolske Synspunkter. Saadanne Bøger foreligger nu, endda i flere Udgaver og Oplag. Vi vil gøre opmærksom paa to, som begge kan glæde sig ved biskoppelig anbefaling, anbefaling altsaa fra den Kirke, som sikkert ikke kan bebrejdes, at den tager sig det let med disse Problemer.

J. E. Georg har udgivet en Afhandling: »Eheleben und Kindersegen«^{*)}, hvori han først gør Rede for Ægteskabet i Almindelighed, set fra den legemlige og sjælelige Side, og derefter behandler den nye Methode, der tillader en naturlig Fødselsregulering, som ogsaa den katolske Moral kan sige Ja til. Er de øvrige Kapitler, hvor de nødvendige Oplysninger om de fysiologiske Spørgsmaal gives paa en i bedste Forstand populærvidenskabelig Maade, fortræffelige, saa er Afsnittet om den nye Methode i Praksis baade klar og praktisk, og især fortjener Forfatteren en ærlig Kompliment for sin Behandling af Sagens moralske Side, hvor han ikke lader nogen i Tvivl om den Omvæltning, den nye Viden fremkalder, men ogsaa udmærket belyser, at

^{*)} Prag I. 1934. A. O. Czerny. 255 S. RM. 3.— (indb. 4,50).

den kan og bør være en Erkendelse, som bruges til Gavn for Menneskeheden, ikke mindst for den, som har holdt fast ved Naturens Skaber og hans Orden.

Den anden Publikation stammer fra Amerika.*) Latz's lille Bog, hvis Omslag er pyntet med 4 nydelige Babyhoveder, er delt i tre Dele; karakteristisk for Bogen er Stoffets Fordeling i Spørgsmaal, saa man næsten kan tale om en kateketisk Form. Den første Del giver ved Hjælp af skematiske Tegninger en udmærket Oversigt over det fysiologiske; den anden Del kommer ind paa Methodens praktiske Side; den tredje behandler grundigt og ansvarsfuldt den ethiske Side og tager herunder Stilling til alle de dermed sammenhængende Spørgsmaal: Fødselsregulering, Afholdenhed, Affolkning etc. Hvor dygtig skrevet og hvor efterspurgt Bogen er, viser alene den Omstændighed, at den er udkommet i 60,000 Eksemplarer; og at selve den nye Methode er praktisk tilforladelig, fremgaar bl. a. deraf, at der kun indløb 8 Klager, efter at man havde solgt de første 30,000 Eksemplarer, altsaa een Svigten for hvert 4000 Tilfælde, og selv denne ene Svigten mener Forfatteren at kunne forklare udfra manglende Kendskab til Methodens Anvendelse.

Vi tror at vise mange af vore Læsere herhjemme en Tjeneste ved at gøre opmærksom paa disse Skrifter, saa meget mere, som vi her i Bladet ikke kan indlade os paa en nærmere Redegørelse for den omtalte Methodes Hvordan og Hvorfor. Kun saa meget være sagt, at den altsaa har de kirkelige Autoriteters Billigelse, endda selve den nys afdøde Kard. Gasparri indestod for dens Holdbarhed, set fra et religiøst-moralsk Standpunkt. Da det dog er af største Vigtighed, at den nye Viden, der sikkert i den allernærmeste Tid vil faa Betydning for brede Kredse og som det meste i denne Verden kan bruges til det gode og til det onde, forelægges vore Katholiker fra katholsk Hold, har Ansgariusforeningen efter Samraad med Biskoppen planlagt i den nærmeste Fremtid at udgive en lille Bog om det katholske Syn paa Ægteskabet, hvori ogsaa dette Problem forelægges for dem, det angaar, nemlig Brude- og Ægtefolk.

—z.

*) Leo J. Latz, *The Rhythm of Sterility and Fertility in Women*. Latz Foundation. Chikago 1934. 128 S. Pris 1,00 Doll. (indb.)

Pavens og Hitlers Ufejlbarhed.

(Sluttet.)

Pavens Ufejlbarhed er til Stede for at holde den een Gang givne Aabenbaring pletfri og uberørt overfor Forsøg paa at forvanske den. Den er konservativ.

Og den Afgørelsens Magt, som indrømmes Hitler ved Loven af 16. Oktober? Herom oplyser en Tale os, som Statssekretær i Rigskanselliet, Dr. Lammers holdt i Tilslutning til den nye Lovs Kundgørelse:

»I den nationalsocialistiske Stat tiltrænges ingen skreven Forfatning, ingen Forfatning i formel Forstand, fordi intet Paragraf-Kompleks kan være normgivende for Folkets og Statens Liv. Til Statsførelsen i den nationalsocialistiske Stat tiltrænges alene Førerens og de Førtes paa Føring og Lydighed hvilende fanatiske Vilje... Folket lægger nu sin Skæbne alene i Førerens Haand.«

Hitlers Ufejlbarhed er altsaa til Stede for at op- og udbygge det 3. Rige, for at danne det tyske Folks Liv og Skæbne ud fra helt nye Grundsætninger. Den er skabende.

Hvor findes der her noget, som kan sidestilles med den pavelige Ufejlbarheds Begrænsninger? Strides man om, hvad der hører til den nationalsocialistiske Verdensanskuelse — træffer Hitler Afgørelsen. Om »Det 20. Aarhundredes Mythe« paa Trods af al Videnskab skal gennemtvinges, eller om den skal overantvortes en saa smertefri Død som muligt, ligesom Müllers og Jägers Kirke, afgør Hitler. Hvad der skal skilles ud fra den tyske Videnskab og Kunst — afgør Hitler i sidste Instans. Hans Vilje er Retten i Riget. »Quod principi placuit legis habet vigorem.« Hvad Fyrsten mener har Lovkraft. Og endelig, hvad der angaar den tyske Inden- og Udenrigspolitik og den tyske Økonomi, er alt sammen Genstand for hans »Ufejlbarhed«. Ved Siden heraf skrumper den pavelige Ufejlbarhed jo ind til et lille Skrin ved Siden af den allerstørste Skyskraber. Paven gør kun Krav paa det, som efter det protestantiske Princip enhver Protestant egentlig burde tilskrive sig selv; at Christus sørger for sin Tros- og sin Morallæres Uangribelighed og Renhed, maa enhver fastslaa, som tror paa Guds Søn. Har Jesus ikke betroet denne Opgave til en Autoritet, som han i dette Øjemed ved højtidelige Afgørelser beskytter mod Fejltagelser, saa staar vi overfor den Nødvendighed, at hver enkelt gennem den Helligaand faar en tilsvarende Oplysning, naar han øser af Troskilderne. Det er muligt, men er denne Ufejlbarhed ogsaa virkelig til Stede? Det Virvar af Meninger, der hersker, er et klart Nej paa dette Spørgsmaal.

Men for at vende tilbage til Hitler! Hvem indestaar for hans ubegrænsede »Ufejlbarhed«? Professor Sombart siger,

at da der ikke kun er gammelt at bevare, men da der stadig maa træffes Afgørelser, som skaber nye Tilstande, saa fordres der en fortsat Aabenbaring. Statssekretær Lammers mener derimod, at »Førerens og de førtes paa Føring og Lydighed hvilende fanatiske Vilje« er fuldkommen tilstrækkelig.

Denne fanatiske Vilje har ogsaa gjort Folkerepræsentanternes Raadslagning og Debat i Rigsdagen overflødig, medens man paa Konciliet var opmærksom paa i videst muligt Omfang at respektere Ytringsfriheden. Butlers Arbejde viser, hvad man i denne Retning skal regne visse fjendtlige Skrifteres Fantasier for.

Det forekommer oftere, at de samme Udtryk bringes i Anvendelse overfor Ting, der er himmelvidt forskellige fra hinanden; dette kan skabe stor Forvirring blandt Menneskene, naar den bestaaende Forskel ikke samtidig klart fremhæves. Denne sammenlignende Redegørelse har sikkert givet Klarhed i Problemet »Ufejlbarehed«.

Oversætteren af det her omtalte udmærkede Arbejde kunde i Forordet skrive:

»Intet fornuftigt Menneske vil i Dag se paa Pavedømmet som et Rædselsspøgelse, der truer det menneskelige Samfunds Bestaaen. Enhver føler i Dag, at der danner sig to Fronter: Moskva — Rom. Men en genetisk-pragmatisk Forstaaelse af den nyeste Kirkehistorie og den nyeste Aandshistorie er umulig uden noget Kendskab til det vatikanske Koncil. Vi forstaar, at den liberale Fremskridtsidé's Bleggen, den hurtige Besejring af den indre-kirkelige Modernisme, Kirkens Urokkelighed overfor ydre Storme i Krigs- og Revolutionskriser, Evnen til at stramme Organisationen og styrke Centralmagten, den nye Selvfølelse og den nye Selvtillid, kun er en Virkning af det vatikanske Dekret«.

A. P.

For eller imod Konnersreuth?

Spørgsmaal til »Nordisk Ugeblad«.

I »Nordisk Ugeblad for kath. Kristne« 1928 fandtes der et Par lange Artikler om Therese Neumann i Konnersreuth. Artiklernes Forfatter vilde hævde, at Th. N. var stigmatiseret, at hun om Fredagen i ekstatisk Tilstand gennemlevede Herrens Lidelse og i denne Tilstand talte Aramaisk, og at hun i flere Maaneder ikke havde faaet anden Føde end den daglige hellige Kommunion og en Smule Vand og desuagtet intet Vægttab lidt, hvilket altsammen skulde være blevet bevist ved en meget grundig videnskabelig Undersøgelse.

En meget intelligent tysk katholsk Dame, som i længere Tid har været bosat i München, har imidlertid over for undertegnede paastaet, at intel af alt dette var sandt. En Undersøgelse havde ganske vist fundet Sted; men den fandt Sted i Hjemmet, og Th. N. laalte ikke, man rørte ved hende, hvorfor denne Undersøgelse ingen virkelig Garanti kunde yde for Stigmatisationens Ægthed og Virkeligheden af hendes fuldkomne Afholdenhed fra Mad. Videnskabsmænd i München havde derfor forlangt, at hun i en Uge skulde lade sig indlægge til Undersøgelse paa en Klinik; men Therese havde afslaaet det, og dermed var Blødningerne fra »Saarmærkerne« ophørt.

Kan »Nordisk Ugeblad« ikke oplyse mig om, hvad der er Sandhed heraf? 1) Var Theresia Neumann en Svindlerske? — 2) Er stigmatiserede nogen Sinde blevet videnskabeligt undersøgt paa en Klinik? — 3) Kan Stigmatisationen af Læger forklares ad psykisk-fysiologisk Vej, eller staaer de raadvilde heroverfor?

Carl Lindberg Nielsen, cand. mag., Varde.

Siden Saarmærkerne og alle andre dermed sammenhængende Fænomener viste sig paa Therese Neumanns Legeme i Fastetiden 1926, har der været ført en livlig Diskussion for og imod denne Stigmatisation, ogsaa paa katholsk Side. I Debatten deltog bl. a. Prof. Mager, Prof. Wunderle, Dr. Gerlich, Kapellan Fahsel m. fl., for kun at nævne de vigtigste katholske Navne i Tyskland. En kirkelig Dom om Sagen foreligger ikke, undtagen, at Biskoppen af Regensburg med Myndighed har sørget for, at der blev stille omkring Konnersreuth, saa man nu kun undtagelsesvis og med biskoppelig Anbefaling kan besøge den stigmatiserede. I Tiden fra 14.-27. Juli 1927 blev dér gennemført en Undersøgelse angaaende, hvor vidt Thereses Paastand om ikke at have taget Næring til sig siden 1926 var rigtig. Man kunde ikke paavise noget Forsøg paa Ernæring. I 1932 var de bayerske Biskopper stemt for en neutral Undersøgelse paa en Klinik, som dog Therese Neumanns Fader var imod, da han ikke vilde udsætte sin Datter for de legemlige og sjælelige Smerter, en saadan Undersøgelse førte med sig. Om Sagens øjeblikkelige Stilling kan man læse i »Konnersreuther Jahrbuch«, som udgives af R. von Lama.

Vi har ikke hørt, at Blødningerne skulde være holdt op; tværtimod ved vi, at de fortsat finder Sted. En Standsning vilde for Resten ikke betyde, at de tidligere ikke har været der. Paa de enkelte Spørgsmaal svarer vi:

1) Med et Modspørgsmaal: Hvad kunde berettigede Dem til at kalde Th. N. for en »Svindlerske«? Selv Prof. Wunderle, der i øvrigt indtager en meget reserveret Holdning over for Konnersreuth, siger: »Svindel og hver Art af villet

eller ubevidst Bedrag kan ikke for Alvor komme paa Tale. Med Hysteri giver man i dette Tilfælde sikkert ingen tilfredsstillende Forklaring. Og Suggestion, resp. Hypnose, saavidt man derved forstaar Selvpaavirkning af rent naturlig Art, forslaa heller ikke.« Det dybe Indtryk, som højt-dannede og betydelige Mennesker har faaet fra deres Besøg i Konnersreuth, taler heller ikke for Svindel. Vi behøver blot at nævne Chefredaktør Dr. Gerlichs Konversion, der kom til Konnersreuth med det Forsæt: »Jeg skal nok kigge hende paa Fingrene« og blev Konvertit, eller senere den jødiske Socialist Dr. Benno Karpeles. Mange besøgende her fra Danmark fortæller noget lignende.

2. Er det virkelig nødvendigt at fastslaa Saarmærker paa en Klinik? Paulus og Franciskus har jo sikkert ikke haft Lejlighed dertil. Den ovennævnte Undersøgelse udførtes af 4 af Biskoppen i Ed tagne Ordenssøstre under Ledelse af Sanitetsraad Dr. Seidl; Resultatet var en Bekræftelse af Th.s Paastand om at hun ikke tager Næring til sig. Psykiateren Prof. G. Ewald-Erlangen erklærede efter en Undersøgelse Stigmatisationen ganske vist for Sygdom og ang. Næringsspørgsmaalet ønskede han Overførelse paa en Klinik. Men selv Biskopperne, der iøvrigt tilskynder til den kliniske Undersøgelse, vender sig mod den Tanke, som om kun Læger kunde fastslaa, at man tager Næring til sig eller ikke. Lad os heller ikke glemme, at der gives Læger, som ikke engang tror paa Sjælens Eksistens! Mon de vil være objektive?

3. De »naturlige« Forklaringer, som enkelte Læger giver, tilfredsstiller maaske Konnersreuths Modstandere; andre finder dem for lidt naturlige. Noget andet er, at naturlige Fænomener utvivlsomt danner Grundlaget for enhver Stigmatisering, som jo hver religiøs Oplevelse forudsætter Samvirken mellem Naade og Natur. Prof. Mager har for nylig peget paa en særlig Disposition, der er tilstede hos Stigmatiserede. Den hellige Frans af Sales fremhæver ogsaa stærkt den naturlige Side ved Frans af Asissis Stigmatisation.

Det hele har forresten ikke den Betydning for en Katholik; for vor Tro kan det være det samme, om Konnersreuth maa forklares naturligt eller overnaturligt, skønt vi ikke vil nægte, at det har været en værdifuld religiøs Oplevelse for mange.

Red.

Lidt jydsk Kritik i Anledning af Pastor Schindlers Kritik af Malerierne i Randers.

I anden Del af Pastor Schindlers Kritik af Malerierne i Randers synes undertegnede, at Digteren nu og da har Overtaget over Kritikerens, og Dommen derfor heller ikke bliver helt saglig.

Jeg vil forklare mig og begynder med Apsidens Baggrund. Den faar stor Ros paa Glorien nær. Det er at beklage, at Pastor Schindler havde det Uheld at se Kirken uden den rigtige Belysning, ellers havde han dømt anderledes om mangt og meget, ogsaa om Glorien; den kan nemlig »baade lyse og varme«, omend ikke »flamme«, bare Vejret er der-til; men jeg synes, at varmere og rigere Farver kun vilde have bragt Dekorationen ud af dens Ligevægt. Hvad Størrelsen angaar, er det vel kun en Smagssag, da Glorien er symbolsk, og en virkelig Glorie fra Gud sikkert havde kunnet brede sig mere eller mindre. Størrelsen, som den er, ryster i alt Fald ikke Helhedsindtrykket i Stykker. Særlig at paatale er Pastorens let henkastede Ord: »Den henleder Tanken paa Svovl og andre Kemikalier i en Materialists Vindue«, og »Den ligner Kokarden i Hatten paa en fransk Gendarm«. Det er Sammenligninger saa stærke og daarende, at de let fanger kritikløse Mennesker uden at gengive Virkeligheden. — Maaske er de allerede fortrudte?

Lad mig saa, uden at holde mig til en bestemt Orden, gaa over til »Johannes Døber«. Vel er der noget at kritisere, som hans højre Haand, der er for stiv, Muskulaturen og maaske Farven, men bruge Udtrykket: »En Indianers Kulør«, det er for kraftigt og passer ikke. Men Døberens Ansigt skulde Kritikerens have skænket sin fulde Opmærksomhed, da det virkelig er et dejligt Ansigt; det er den intelligente og gode Mands med Drøvelse over, at han ikke kan opnaa, hvad han saa inderligt ønskede. Han har lige talt og venter paa Virkningen, parat til at sige det næste Ord. Haarsætningen har imidlertid fanget Pastorens Opmærksomhed i den Grad, at alt det smukke i Ansigtet er som glemt. Og Dommen om Haaret lyder: »Han ligner en, som har ligget i en Høstak.« Men Kunstneren har kun valgt en Mellemting mellem velplejet og vildtvoksende Haar; Haaret er strøget kraftigt til Siderne med Hænderne, saadan at hans Haarfrisure fuldtud kan forsvares.

Med Billedet »Helbredelserne« er Kritikerens meget tilfreds, nærmest betaget. Dog faar Kvinden med det helbredte

Barn ikke hans fulde kunstneriske Tilslutning. Han ønsker, at Moderen skal kyste Barnet, men jeg mener, at Kunstneren netop ikke har villet dette, men kun male Kvinden og Barnet, som de er, og det er psykologisk set rigtigt. Naar en Moder nemlig lige har faaet sit Barn helbredet, gaar hun ikke hen og kyster Barnet; dertil er hun altfor betaget af det skete. Men at hun derimod holder sit Barn op for at se det sprælle og faa det dybeste Indtryk af Barnets Glæde, det er det selvfølgeligste af Verden, og dette er sikkert lykkedes ypperligt for Kunstneren.

Maa jeg saa have Lov til at vende mig til Kritiken af Billedet »De tre Kongers Tilbedelse«. Kritikerer siger endda meget rosende om Gruppen og sikkert med Rette. Men Dommen om Jesusbarnet er uretfærdig, og i Særdeleshed maa der paa det kraftigste protesteres mod de Sammenligninger, der bruges; de er dybt saarende og maa ikke forekomme i saglig Kritik. Et »leversygt Barn«! nej, det er Barnet i alt Fald ikke, overhovedet er her ikke Tale om et sygt Barn. Noget helt andet er, at det har været vanskeligt for Kunstneren at forene Barnlighed og Maje-stæt i Ansigt og Øjne; Øjnene har dog efter min Formening noget af det. Benene kunde naturligvis have været bedre, men engang imellem sover den gamle Homer. Den højre Bagside af Billedet er kun lykkedes med Maade, men Billedet, set paa en lys Soldag, vil dog aldrig forføre en Kritiker til den brugte Sammenligning; den maa være løbet Digteren, ikke Kritikerer, i Pennen i et uheldigt Øjeblik.

Tredje Del af Kritiken drejer sig hovedsagelig om Billedet »Synderinden«. Om dette Billede vil jeg kun hid-sætte, hvad den samme Kritiker skriver i »Katholsk Ungdom« den 25. ds., da det forekommer undertegnede, at han her dømmer anderledes ædrueligt og sandt. Altsaa: »Den knælende Synderinde ses i al sin Raadvildhed, hvor nys overstanden Dødsfrygt og forvirret Undren over Rabbisens livsalige Ord er blandet; Herren danner atter her det stærke Midtpunkt, ligelig ophøjet ved Alvor og Myndighed. To Farisæere forsvinder ud til venstre, harmfyldte og pønsende paa Hævn; til højre forføjer to andre sig bort, spottende og skamfuldt luskende; disse fire Afarter af religiøs Nedrig-hed er hver for sig skarpt og pointeret sat i Modsætning til Hovedfigurens ophøjede Værdighed og totale Uanfæg-tethed.«

Til Slutning siger jeg til hver enkelt, der kommer i Nærheden af Randers: »Forsøm ikke at træde ind i Kirken i Randers; De vil dér fornemme, at her har en Kunstner arbejdet og efterladt sig smukke Minder om det, hun er og kan blive.«

M. Osterhammel.

NYE BØGER.

Øm Kloster. Ved C. M. Smidt og Kr. Isager. Aarhus. 1934. 2. Udgave. 48 S. Kr. 1,00.

Den lille Bog, der kun betegner sig som en Vejledning ved Besøg i Ruinerne og Redegørelse for de nyere Skeletfund, giver langt mere end dette. Det er i al Korthed ikke saa faa interessante og værdifulde historiske Oplysninger, her bydes paa, baade om Cistercielklosteret Øms (*Cara insula*) Oprindelse og Historie og dets senere sørgelige Ødelæggelse og de faa Bygningsresters Genfindelse og Redning for Fremtiden. Selv den, der ikke har været i Øm eller venter at komme der, kan lige fuldt have Fornøjelse af at stifte Bekendtskab med Bogen. Katholske Læsere, der ofte har set saa mange partiske Skildringer af Middelalderens religiøse Liv og Klosterfolk, vil glædes over den Fordomsfrihed og Velvilje, hvormed de gamle Cisterciemunkes Liv og Gerning omtales. De opdyrkede øde, sumpede Steder og var Foregangsmænd i Agerdyrkning og Havebrug.

Hvor ligger i Grunden disse Ruiner? vil man maaske spørge. Ja, de ligger ikke, hvad man plejer at forstaa ved paa Alfarvej. Midt mellem Skanderborg og Silkeborg har man Stationen Ry, og 5 km Syd for den, mellem den store Mossø og den lille Gudensø, ligger Landsbyen Emborg (Øm Borg i Stedet for Kloster) med Ruinerne.

Man maa ikke blive skuffet, naar man kommer der. Det er ikke saadanne anseelige Ruiner, som der f. Eks. findes ved Løgstør og et andet Cistercielkloster, Vitskøl Kloster, man har i Ry. Det meste her findes i Jordskorpen, men der er fremdraget saa meget af Jorden, at man tydelig ser, hvor storslaaet Anlægget har været. Herom fortæller Arkitekt ved Nationalmuseet C. M. Smidt tydeligt og underholdende, medens Dr. med. Isager gennemgaar de overordentlig talrige Skeletfund, man har gjort ved Ruinerne, hvoraf baade Historien og Medicinen har kunnet lære en hel Del.

At de ringe Rester af det herlige Kloster ikke er gaaet til Grunde, maa man takke Historisk Samfund for Aarhus Stift for og dettes energiske Formand Ejler Haugsted, Bibliothekar ved Statsbibliotheket i Aarhus. Historisk Samfund ofrede i 1911 en væsentlig Del af sine ikke store Midler og erhvervede den største Part af det Areal, hvorpaa Klosteret havde staaet, og som i Aarhundreder havde tjent som Stenbrud for den hele Omegn. Siden har man i Aarenes Løb bestandig gravet i Arealet og fremdraget mange interessante Ting, som opbevares i to smaa Huse, som Samfundet har ladet opføre derude. Der er ligeledes an-

lagt en lille Klosterhave med 66 forskellige Læge- og Køkkenplanter fra Middelalderen.

Særlig Interesse har det hele Foretagende derved, at man har en meget udførlig Skildring fra Middelalderen af Klosterets Historie, der endogsaa foreligger i et originalt Haandskrift fra Klosterets Arkiv. Det er ypperligt aftrykt i Professor Gertz's *Scriptores minores historiae Danicæ mediæ ævi*, 2. Del, Side 153—264. Den gamle Krønike findes ogsaa oversat af Jørgen Olrik i Aarhus Stifts Aarbøger baade 1912 og 1921. For den, der med Sorg synes, at der hersker for megen Splid og Uenighed i kirkelige Kredse i vore Dage, vil det maaske kunne være en Slags Trøst af den gamle Krønike at se, at det var meget værre den Gang.
Niels Hansen, cand. mag.

Roos, Heinrich, S. J., Pius X. Kbhvn. 1934. Pauluskredsens Skrifter. 40 S. Kr. 1,00.

Det lille Skrift vil »undersøge, hvilket personligt og særligt Ord Pius X har sagt i hint vidunderlige og harmoniske Digt, som efter den hellige Augustins Mening hele Kirkehistorien udgør«. Roos fremhæver stærkt Pius X's særlige Indsats, idet han stiller ham over for Leo XIII og viser, hvorledes han søger at gennemføre sit Regeringsprogram: At forny alt i Christus, fremfor alt idet han bærer brede Veje til den vældigste Kraftkilde: Eucharistien, og optager Kampen med Modernismen lige saa rolig og energisk som med den franske Ministerpræsident Emile Combes. Kun om een Ting tvivler jeg: Vil Siderne om Modernismens Historie (27 ff.) kunne give Gennemsnitslæseren den tilsigtede Oplysning? Alt i alt en god Oversigt om en af de store, hellige Pavers Arbejde for Christi Kirke.

A. P.

Kardinal Faulhaber: Kristendomen inför Judisk-Germanska Problemet. Stockholm. Ansgarius-Förlaget, 1934. 103 S. Kr. 1,50.

Den lille Bog trænger til ingen anden Anbefaling end den Oplysning, at den indeholder de berømte Advents-Prædikener, som Münchens modige Kirkefyrste holdt i Aaret 1933. De vilde ogsaa i normale Tider være blevet trykt: Kardinalen er jo en af Samtidens største kirkelige Talere, der altid finder en klassisk klar og plastisk Form for sine programmatisk gennemtænkte Emner, i dette Tilfælde Bibelen, det Gamle Testamente og Kristendommens Forhold til germansk Væsen. Men desuden kan Prædikenerne glæde sig ved en saa stor historisk Aktualitet, at de ikke blot fyldte Münchens Kirker med Tilhørere, men trods alle Hindringer blev udgivet paa Tryk og læst af Titusinder i Ind- og Udland (indtil nu $\frac{1}{4}$ Mill.). De hører til Tidens store historiske Dokumenter.

Jon Svensson: Wie Nonni das Glück fand. Herder. Freiburg im Breisgau. 1934. 175 S. In Leinwand gebunden.

I sit jævne og fine, om H. C. Andersen mindende Sprog fortæller Pater Svensson her, hvorledes det gik til, at han, den tolvaarige Dreng paa Island, forlod den fædrene Ø og snart efter, med sin Mors villige Samtykke, blev optaget i den katolske Kirke. Mange smaa fine psykologiske Iagttagelser og fornøjelige Anekdoter gør Bogen overmaade underholdende og letlæselig. Mødre vil i den kunne finde langt bedre Stof til Højtlesning for de smaa, end mangan bekendt Eventyrbog kan yde dem. Læserne af Ugebladet vil kende Bogens Indhold fra forrige Aargang. N. H.

FRA HOVEDSTAD OG PROVINS.

De katolske Hospitaler.

Efter Tilbagevisningen af Dr. Frandsens umotiverede Angreb i vort sidste Nr. er der ingen Anledning for os til igen at drøfte dette Spørgsmaal. Vel er der siden fremkommet forskellige Indlæg baade for og imod; men de langt vægtigste har været fremsat i de katolske Hospitalers Favør, hvorved vi især tænker paa Dr. Hansborgs, Dr. Hess-Thaysens og Dansk Forsikringstidendes Artikler. Selv de Artikler, der var os mindre gunstige, har langtfra alle taget Medicinaldirektørens Standpunkt; de har f. Eks. ikke gjort Sagen til et »Reformationsproblem«, og hvor f. Eks. Nordsjællands Lægekredsforening tager Afstand, siges der udtrykkeligt, at Lægerne ikke kan have noget imod at private Sygehuse oprettes. Modstanden gælder blot Forbindelsen med de offentlige Hospitaler. Lidt komisk virkede det, at en Venstre-Rigsdagsmand paa Fyn gik ind for Centralisation. Mon hans Vælgere ikke vil have læst hans Udtalelser med blandede Følelser?

Over 100 km til Kirke og Undervisning.

I Oktober—November har Vikariatet ladet Villaen Kongevej 27 i Sønderborg sætte i Stand efter en grundig Udryddelse af de mange Husbukke, hvormed Huset var befængt. Af allerstørste Betydning for Menighedens Trivsel er det, at der nu er ansat to Præster, hvoraf den ene har Bil. Det er derved blevet muligt at begynde med regelmæssig Guds-tjeneste og Undervisning af Børnene i Religion rundt om i Distriktet, hvor Katholikerne hidtil har maattet undvære alt. Der vil saaledes i Fremtiden være regelmæssig Guds-tjeneste een Gang om Maaneden i Graasten, Tønder og Skærbæk og i Forbindelse dermed Undervisning af Børnene

i Religion. De, der bor længst borte fra disse Centrer, bliver hentet og bragt hjem igen i Præstens Bil. Man vil forstaa Nødvendigheden heraf, naar man hører, at der er 105 km fra Sønderborg til Skærbæk, altsaa som fra København til Korsør, og 70 km til Tønder. Paa Als bliver Børnene een Gang om Ugen hentet i Bil rundt om paa Gaardene og samlet paa en større Gaard til Undervisning. Den største Vanskelighed ved at bringe Trivsel i Menigheden er Mangelen af en Kirke, idet der kun er 25 Siddepladser og 15 Staapladser i Kapellet paa Kongevej, skønt der er 100 Katholiker alene i Sønderborg Købstad. Pengene til en Kirke mangler endnu.

St. Ansgars Fond.

Vi har modtaget og takker for følgende Bidrag:

Fru M. Dinesen	Kr.	5,00
Fru Dyhre	»	50,00
	Kr.	55,00
Tidligere indkommet	»	2906,88
	Kr.	<u>2961,88</u>

Bidrag modtages af Hr. Pruser, St. Annæ Plads 28, Giro 26,773, samt af Redaktionen, Giro 4198.

FRA DEN VIDE VERDEN.

Læger mod seksuel Undervisning.

I Chiles Hovedstad findes en Skole for seksuel Undervisning. Den katholske Forældreforening støttet af hele den chilensiske Lægestand har med Held nedlagt Protest mod den. I en Skrivelse, som bærer Underskrifter af 42 Læger fra Valparaiso og 90 Læger fra Santiago, læser vi bl. a.:

»Gennem Pressen og fra andre paalidelige Kilder har vi hørt om de Skandaler, som har fundet Sted i Forsøgsskolen »Salvador Sanfuentes«. Overfor Forældreforeningen og Regeringen erklærer vi, at vi ikke kan tillade, at Medicinens og Hygiejnens Navn misbruges til Begrundelse af saadanne Grundsætninger og Tildragelser. Med pseudo-videnskabelig Aand kommer Pseudo-Lærere ind paa Emner, som udelukkende hører ind under den personlige Samvittigheds Kompetence. Det er umuligt i kollektiv Form at komme ind paa disse Problemer, det forbyder den let paa-virkelige barnlige Psyche, dens forskellige Maade at reagere paa, og de dybe sjælelige Rystelser, som fremkaldes ved en kollektiv Behandling af disse Ting. Det er Regeringens Opgave een Gang for alle at forhindre den skæbnesvangre Udbredelse af dette Opdragelsessystem.«

En uhyggelig Statistik.

I samtlige Lande er der i de sidste 25 Aar blevet ført en Statistik over Selvmord, og denne Statistik viser, at Svejts gaar foran med 21-22 Selvmordere for hver 100.000 Indbyggere. Det største Antal Selvmord fandt Sted i 1932, nemlig 1218. Det viser sig dog gennem Statistikken, at ikke alle Egne i Svejts opviser lige stor Procent. De katolske Egne har helt igennem en betydelig lavere Procent end de protestantiske. Endvidere viser Statistiken, at Kvinder ikke begaar Selvmord i samme Udstrækning som Mændene. I de første 10 Aar af dette Aarhundrede fandt der blandt 100.000 Indbyggere i Svejts 22 mandlige og 5 kvindelige Sted i de katolske Egne og 45 mandlige og 9 kvindelige Sted i de protestantiske. Efter Svejts følger Frankrig, derefter Tyskland og saa Danmark. De fleste Lande tæller under 100 Selvmord pr. Million Indbyggere og Irland kun 34 pr. Million.

Flygtninge fra Mexico.

Msgr. Josef Aloysius Murphy, den apostoliske Vikar for Belize (Britisk-Honduras), som for Tiden opholder sig i de Forenede Stater, meddeler en Repræsentant fra NCWC's Efterretningstjeneste, at talrige katolske Lægfolk fra Mexico frivilligt har fulgt deres Gejstlige i Landflygtigheden. Over 10 000 katolske mexicanske Flygtninge lever i Dag i Junglerne i Britisk-Honduras, og de flygtede Gejstlige besørger Sjælesorgen iblandt dem. Biskoppen erklærer, at »de Grusomheder, som den meksikanske Forfølgelse har udøvet i det offentlige Velfærds Navn, har noget udpræget djævelsk over sig.«

Sømandsmissionens Kongres.

Lørdag den 25. August afholdtes i Hamburgs nye Sømandshjem en »international Kongres for Sømandsmission.« Kongressen aabnedes af Biskop Dr. Wilh. Berning fra Osnabrück og overværedes af Honoratiores fra bl. a. Belgien, England, Frankrig, Holland, Spanien og Polen. Under Kongressen fremhævedes særligt Vigtigheden af at gøre de 48 katolske Sømandshjem, som findes rundt omkring i Verden, til virkelige Hjem for Sømandene. Ligeledes paa-taltes, hvor nødvendigt det var at værne Sømandens Sjæleliv, da Sømanden, som lever i stadigt Samkvem med Guds mægtige Element: Havet, absolut har en levende religiøs Trang i sig, og her burde Lægmandsapostolatet træde særlig kraftigt ind. 127 katolske Præster virker rundt omkring i Verden som Sømandspræster. Kongressen sluttede med en Højtidelighed Søndag Aften i det nye Sømandshjems Festsal.

BREVKASSE

Horsenssagen afsluttet.

I Anledning af Statsadvokat Hoff's i »Ugebladet« for 18. Nov. 1934 citerede Udtalelser under Proceduren i Sagen mod den fhv. Forstander paa St. Ansgars Skolehjem i Horsens har en af vore Læsere forelagt Citatet for Statsadvokaten, som har udtalt, at hans Ord er blevet urigtigt gengivet af vedkommende Journalist. Statsadvokat Hoff har ikke udtalt sig nedsættende om Cølibatet som saadant eller sagt eller ment, at den fhv. Forstanders Forbrydelse var »en Følge af« Cølibatet.

Vi benytter Lejligheden til endnu en Gang, glimtvis, at belyse Horsenssagen ved en Sammenligning med et andet Tilfælde af Opdragermyndighedens Misbrug, som findes omtalt i »Børnesagens Tidende« af 15. Nov. 1934. I en Meddelelse fra Socialministeriet hedder det, at Forstanderinden for et Børnehjem har forset sig ved at smøre Børnene om Munden med grøn Sæbe, naar de talte sammen efter at være kommet i Seng; at et Barn til Straf for ufrivillig Vandladning om Vinteren blev anbragt paa et koldt Loftsrøm, og at Børn, som ikke kunde spise op, blev truet med, at Rotterne skulde hjælpe dem o. lign. Det interessante er imidlertid ikke disse geniale Opdragelsesmetoder; den Slags vil altid ske, men det næsten pikant interessante er — med Horsenssagen for Øje — at det hele kunde praktiseres i lang Tid, uden at blive generet af Kontrol, at Ministeriet var saa hensynsfuldt ikke at fortælle os Hjemmets Navn, heller ikke Forstanderindens Navn; man nøjes med, at Forstanderinden efter Ansøgning fra-traadte sin Stilling.

Og mest bider man Mærke i følgende landsfaderlige Passus: »Ministeriet vilde have anset det for rettest, om Bestyrelsen, da den var kommet til Kundskab om de af Lærerinde Frk. X. X. fremførte Klager, selv straks havde undersøgt, hvorvidt der var Holdpunkter for Kritik, idet Polemiken i Dagspressen, der kun har været til Skade for det uforstyrrede Opdragelsesarbejde i Børnehjemmet, derved mulig kunde være undgaaet.«

Vi lykønsker Børnehjemmet til den humane ministerielle Kritik, vi lykønsker Forstanderinden til den hurtige Pensionering, uden at Alverdens Freudianere forinden fik Lov til at søge efter eventuelle Gammeljomfru-Komplekser; vi takker for den ministerielle Bekræftelse paa, at Enkeltmands Brøde ikke fører til Krav om skærpet Kontrol, og endvidere for den anden ministerielle Erkendelse af, at Polemik i Dagspressen, hvad vi altid har ment, er en Bjørnetjeneste mod Opdragelsesarbejdet. Bare vi havde vidst det i Septemberdagene! Men bedre sent end aldrig!

Red.

Rygaard. De Hrr' Præster gøres opmærksom paa, at en Kreds af Damer har paataget sig at sørge for Kirkelinned og efter Evne vil levere det gratis til Kirker og Kapeller, der trænger dertil. Interesserede bedes henvende sig til Søstrene paa Rygaard, Bernstorffsvej 54.

Juleindsamling.

Med Vikariatets Tilladelse agter undertegnede — ligesom de foregaaende Aar — i Anledning af Julen at foranstalte en **Indsamling til Fordel for de fattige i St. Ansgars-, Sakraments- og St. Andreas Sogn.** Det er vort Haab, at enhver efter Evne vil yde sin Skærv hertil. De, som ønsker at komme i Betragtning, maa inden d. 14. December personlig henvende sig hos en af Præsterne, eller hos en af undertegnede:

Pastor *v. d. Kellenburg*, Bredgade 64³. Pastor *F. Ronge*, Nørrebrogade 27 C. St. Andreas Præstegaard, Ordrup. Fru *A. Osterhammel*, Frederiksborggade 54³. Frk. *F. Stratbøcker*, Jægersborgallé 19. Charl. Fru *H. Günther*, Bangertsgade 11

Ligesom de foregaaende Aar agter undertegnede i Anledning af Julen at foranstalte en **Indsamling** til Fordel for de trængende Familier og enligstillede i **Rosenkranskirkeens Sogn.** Det er vort Haab, at enhver efter Evne vil yde sin Skærv hertil. De, som ønsker at komme i Betragtning, maa senest den 16. Dec. personlig henvende sig til en af undertegnede eller til Præsterne ved Rosenkranskirken, som ogsaa er villige til at modtage Gaver

Frk. *M. Hoffmann*, H. C. Ørstedsv. 48 A³. Frkne. *Ronge*, Lykesholmsallé 14 C. St. Fru *Em. Siegler*, Kingosgade 17 Mezz. Fru *El. Siegler*, Kingosgade 17³.

D. K. K. F. s Læsekreds. Nye Deltagere (ogsaa Ikke-Medlemmer af Forbundet) kan fra 1935 oplages i Læsekredsen. Af Tidsskrifter cirkulerer »St. Olav«, »Credo« og »Frauenland«, desuden nyere katolske Bøger (skandinaviske, tyske, engelske og franske). Kontingentet er 2,50 Kr. aarlig. Indmeldelse (med Angivelse af, om alle 3 Tidsskrifter og Bøger paa fremmede Sprog ønskes) modtages indtil **20. Dec.** af Biblioteksassistent Frk. Strøm, Sdr. Ringgade 6, Aarhus.

Julekærten 1934.

Omslagsbilledet er en firefarvet Gengivelse af *Eckert*: Jesu Fødsel. Indhold: *Peter Andreasen*: Julestjernen, Digt. *Cay Benzon*: Juleunderet i »Landet uden Jul«. *Mogens Kai Nørregaard*: Gaëta. *Erikka Rosenørn-Lehn*: Hun valgte. *Peter Schindler*: Drømmekirken. *Tove Frydenlund*: Hjem til Jul. *Rose Bruhn*: Solstrejf over en Verdensstad. *Lisa Mikaëly*: Eventyret om Julerosen. *Olav Jan Ballin*: J. O. C. *O. J. Ballin*: En underlig Familie. *Paul Hedemann*: Sant Antuono. *Holger K. Hafstrøm*: »En Plovmand«. Pris Kr. 1,25. Bør allerede nu bestilles hos Julekærtens Ekspedition: Vestervoldgade 115, Kbhvn. V. Udkommer den 1. December.

Foruden mange Foto Gengivelser indeholder Hæftet Vignetter og Tegninger af *Anker Kjerulff*, *Birgitte West*, *Lilly Petersen* og *Erik Andersen*.

Danske Kvinders Katholske Forbund afholder sammen med A. C. Foredrag i »Vesterhus«, Onsdag d. 5. Dec. Kl. 20, hvor Formanden, Hofdame Ramsing og Dommerluldm. Højriis vil uddybe Emnet: *Kvinden katolsk og juridisk belyst.* Vi haaber vore Medlemmer vil møde talrigt.
Styrelsen.

Mariakongregationernes Jubilæumsandagt.

holdes Søndag d. 9. Dec. Kl. 18 (ikke Kl. 20) i Jesu Hjerter Kirke. Hs. Excellence Biskoppen agter at holde Prædikenen.

Et møbleret Gadeværelse til Leje, Todesgade 9³ th.

Kirkelig Kalender.

Dec.	Dec.
2. S. 1. Søndag i Advent.	9. S. 2. Søndag i Advent.
3. M. Frans Xaver.	10. M. Oktav af Frans Xaver.
4. Ti. Petrus Chrysologus.	11. Ti. Damasus I.
5. O. Dag i Oktaven.	12. O. 5. Dag i Oktaven.
6. T. Nicolaus.	13. T. Lucia.
7. F. Ambrosius. — Vigilie.	14. F. 7. Dag i Oktaven.
8. L. MARIAS UBESMITTEDE
UNDFANGELSE.	15. L. Oktav af Marias ubesm.
Undfangelse.

Dec. Ugens Messebønner.

2. S. 1. Søndag i Advent (2—44); 2. Sæt Bønner: Bibiana (770—598), 3. Sæt Bønner: Gudsmoder ([83]—[87]), Bøn i enhver Trængsel (N. U. Nr. 43, Side 1072).
3. M. Frans Xaver (770—599); 2. Ferialdagen (2—45).
4. Ti. Petrus Chrysologus (771—600); 2. Frans Xavers Oktav (770—599). 3. Ferialdagen (2—45), 4. Barbara, 5. Bøn i enhver Trængsel.
5. O. † Dag i Frans Xavers Oktav (770—599); 2. Ferialdagen (2—45), 3. Sabbas ([53]—[53]), 4. Bøn i enhver Trængsel.
6. T. Nicolaus (772—602); 2. Oktaven (770—599), 3. Ferialdagen (2—45), 4. Bøn i enhver Trængsel.
7. F. Ambrosius (775—604); 2. Oktaven, 3. Ferialdagen (2—45), 4. Vigilien, 5. Bøn i enhver Trængsel.
8. L. Marias ubesmittede Undfangelse (776—606); 2. Ferialdagen (2—45).

Af Sidetallene i Parenthes gælder det første den ny Udgave af Messebogen (1926), det andet den gamle Udgave (1907). Er der kun anført eet Tal i Parenthesen, gælder det den ny Udgave.

Anm. Paa de med † mærkede Dage, kan Præsten efter frit Valg læse Sjælemesse og andre Votivmesser, hvorfor man paa disse Dage ikke kan regne med, at de her angivne Messer læses.

M.-K. Rosenkranssognet. »Maria Rosenkransdronning« **M.:** Mandag den 3. Decbr. Kl. 20 i Institut Jeanne d'Arc, Frbg. Allé 74. Søndag d. 9. Dec. **F.K.:** i Rosenkransk. Kl. 8.
St. Ansgars K. »De Kristnes Hjælp«, for Mænd, **M.:** Torsdag d. 6. Dec. **F.K.:** Efter nærmere Meddelelse.

Lysbilledforedrag Stenosgade 4.

Tirsdag d. 4. Dec. Kl. 20: *Bibelen gennem Tiderne.*

Adgang 25 Øre.

St. Michaels Klub. Mandag d. 3. Dec. Kl. 20: Fortsættelse af Pater Nøsen's Foredragsrække: »Om Katholikernes indre Liv«.

Onsdag d. 5. Dec. Kl. 7¹/₂: Sjælemesse i Jesu Hjerter Kirke for afdøde Medlemmer af St. Michaels Klub.

Katholsk Klub afholder Møde paa Hotel Phønix Onsdag d. 5. December Kl. 20. Da det er et almindeligt Medlemsmøde, kan der ikke medtages Gæster. *Bestyrelsen.*

Jesu Hjerter Kirke. Stenosgade. Sunday, Dec. 2nd. Mass with English Sermon at 11⁰⁰ A. M.

St. Ansgars Kirke. Tirsdag d. 4. Dec. Kl. 8¹/₄ læses Messen for Mødreforeningen.

FREMMEDESPROG-TRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN). Svanemosegaardsvvej 4. Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.

Færdig fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.

Afleveret til Postvæsenet Torsdag d. 29. Nov.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

82. Aargang

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnemen 3 Kroner Kvartalet (inclusive Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 St., København K. Telefon: Palæ 3762, Kl. 13--16). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kroner aarligt. — Redaktør: Pater G. Scherz, Hans Bogbinders Allé 2, København S; Telefon Amager 3202; bedste Træffetid Kl. 13¹/₂—14¹/₂.

Nr. 49.

Søndag den 9. December

1934

INDHOLD: Lad dit Rige komme! — Rorate, cæli. — Ave Maria, Hyldest- og Begæringsbøn. — Den gode Synder. — Om Sygdom og Død. — Adventsbrev. — Kommunismen — en aandssvag Tro. — En moderne Legende. — Nye Bøger. — Fra Hovedstad og Provins. — Fra den vide Verden. — Avertissementer. — Kirkelig Kalender. — Ugens Messebønner.

Lad dit Rige komme!

Advent er ikke blot en Bodens, men ogsaa en Forventningens Tid. Sikkert Haab og glad Længsel skal fylde vore Hjerter. Derfor er det, at Alleluja aldrig forstummer i Kirkens Liturgi i disse Uger, og at vi udtrykker vor Tro og vor Tillid, vor Kærlighed og vore Øusker om Christi Komme med de gamle Profeters Ord: »Gid du sønderrev Himlen og steg ned!« »Lad regne, I Himle deroppe, nedsend den retfærdige, I Skyer!«

Tænk man paa de mange, som endnu ikke kender deres Frelser, eller som troløst har svigtet ham igen, er der ikke noget til Hinder for, at vi beder som Guds Folk i den gamle Pagt. Som dengang er der jo ogsaa nu saa meget, der skal gøres godt igen. Vantroens Mørke skal overvindes ved Christi Læres Lys. Onde Tilbøjeligheder og Lidenskaber i vort Indre skal besejres ved Christi Naade og Eksempel. Synden skal tilintetgøres ved Tilvendelse af Christi Lidelses Frugt. Vor Død skal

ikke være varig, men føre til en Opstandelse ved Jesu Død og Paaskesejr. Det Rige, som det gamle Testamente taler saa meget om, skal oprettes i vore Sjæle ved Troen, Naaden og Kærligheden. Over for Satans store Verdensrige skal Kirken, Christi synlige Rige paa Jorden, oprettes og udvides. Det skal omslutte alle Verdensdele og Folkeslag og bestaa til Tidernes Ende. Det skal befri os fra Syndens og de onde Tilbøjeligheders Trældom, beskytte os ved sin Lov og sin Magt, berige os ved sine Naademidler, vejlede os ved sine førende Mænd, saa vi kan leve og tjene Gud i Retfærdighed og Kærlighed, i Fred og Glæde og med sikre Skridt naa frem til Himlens og Evighedens Rige.

Dette Rige er midt iblandt os, det arbejder, beder, strider og lider blandt os, og naar Adventsklokkerne ringer, opfordrer de os til at aabne Hjertets Dør og lade dette Guds Rige mere og mere komme til os.

Som bekendt er det religiøse Liv i vore Dage paa Grund af politiske Forhold og forvirrende aandelige Strømninger i en kritisk Tilstand. Derfor turde det være paa sin Plads at minde om, hvorledes Christus (ikke et eller andet tilfældigt Menneske) har tænkt sig Guds Rige her paa Jorden. Som den menneskevordne Guds Søn selv har ogsaa hans Kirke en dobbelt Side, en usynlig og en guddommelig, som staar for Guds Blik, og en synlig, menneskelig, der vender ud mod Verden. Begge Dele er væsentlige, skønt ikke lige værdifulde i sig selv. Overdriver man den første og forsømmer den anden, ender det hele med almindelig Opløsning, som det gik i Protestantismen med de utallige Sekter. Overvurderer man den ydre Organisation, og kvæler man Naadens indre Liv, indtræder en Slags Forkalknings- og Forsteningsproces, som man kunde se det i den ufrugtbare russiske Kirke.

I Christi egentlige og oprindelige Kirke bør Kærlighed og Lov, Frihed og Ret, Tro og Dogme, Hjertets Fromhed og Liturgiens Ceremonier, den indre Livskraft og den ydre Autoritet, profetisk Aand og det kirkelige Embede altid være forbundet til en harmonisk Enhed. De to Elementer staar i et Spændingsforhold til hinanden indbyrdes som Nord- og Sydpol i en Magnet; idet de søger at hævde sig overfor hinanden, vækker de Liv og mobiliserer skjulte

Kræfter. Der er her noget lignende som ved alt organisk Liv. At afbalancere det indre Liv og den ydre Form er den fundamentale Lov, som Christus har givet sin Kirke, og den store vanskelige Opgave, som Guds Rige paa Jorden uafbrudt maa løse.

Vor hellige katholske Kirke har gennemgaaet utrolig svære Kriseperioder i de 1900 Aar, den har bestaaet. Men i Kraft af den Helligaand, som Christus lovede den, har den altid forstaaet at opretholde den polare Spænding mellem de to Væsenselementer. Overfor en traditionsløs Mystik i Oldtidens Gnosis har den med Styrke hævdet Traditionsprincippet. Overfor Relativismen, der gaar af Vejen for Sandhedsspørgsmaalet, har den hævdet den hierarkiske Læremyndighed. Overfor den menneskelige Tankes stolte Selvovervurdering har den hævdet Aabenbaringstroens Ydmyghed, der anerkender Guds Ord som Sandhedens Kilde og Guds Bud som højeste Lov.

Saaledes er altsaa vor Bøn ment, naar vi i Adventstiden siger: »Lad dit Rige komme!« F. K.

Rorate, cæli.

I flere af vore Kirker synges i Adventstiden paa Latin en gammel »Advents-Klagesang«, som baade i Indhold og Melodi er et Slags Sidestykke til den stille Uges bekendte Klagesange af Profeten Jeremias. Vi bringer her en Oversættelse af den smukke Tekst, som for største Delen er taget fra Profeten Isaias, og, al sin Korthed til Trods, ligesom anslaa Grundstemningen i Adventstidens Liturgi, der i høj Grad anvender denne Profets Spaadomme, jfr. Læsningerne i Tamperdagens Messer samt Breviaret's Advents-Officier.

Antiphon. »I Himle, nedsend eders Dug fra oven, og Skyerne nedregne den retfærdige!«¹⁾

1. »Vredes ej, Herre, kom ikke længere vor Misgerning i Hu; se, Helligdommens Stad er lagt øde, Sion er lagt øde, Jerusalem ligger forladt, din Helliggørelses og din Herligheds Hus, hvor vore Fædre lovede dig.«²⁾

Ant. I Himle... (som ovenfor).

¹⁾ Is. 45, 8. ²⁾ Is. 64, 9-11. (Isaias forudser det babylonske Fangenskab, under hvilket Jerusalem blev en Ruinhob.)

2. »Vi har syndet, og vi er blevne som en uren, og lig Løvet er vi alle faldne; som en Storm har vore Misgerninger ført os bort. Du har skjult dit Ansigt for os og ladet os knuse ved vor Brødes Tyng.«³⁾

Ant. I Himle... (som ovenfor).

3. »Se, Herre, dit Folks Bedrøvelse«⁴⁾ og »send ham, du agter at sende«⁵⁾. »Udsend Lammets som Hersker over Jordan, fra Petra«⁶⁾ i Ørkenen til Sions Datters Bjerg«⁷⁾, paa det at han selv maa borttage vort Fangenskabs Aag.

Ant. I Himle... (som ovenfor).

4. »Fat Mod, fat Mod, mit Folk«⁸⁾: snart vil din Frelse komme. Hvorfor hentæres du af Sorg, fordi Smerte atter har hjemsøgt dig? Jeg vil frelse dig, »frygt ikke«⁹⁾; »thi jeg er Herren, din Gud, Israels Hellige, din Forløser«¹⁰⁾.

Ant. I Himle... (som ovenfor).

Ave Maria, Hyldest- og Begæringsbøn.

»Hil Dig, Maria«^{*}) er en Bøn; efter »Fader vor« den allersmukkeste, som kan bedes paa Jorden og høres i Himlen. Det er en Bøn, det vil sige først en Lovprisning, derefter en Begæringsbøn. I Virkeligheden begynder enhver Bøn med en Lovprisning og slutter med en Begæring. Den er Ringhedens Ord til Storheden. Storheden har Midlerne, Ringheden har sit Behov. Storheden har Krav paa Æresbevisninger, Ringheden har Brug for Hjælp. Og Bønnen udtaler det, som Storheden fordrer, og som Ringheden venter, Bønnen giver Storheden den Hyldest, som tilkommer den, og heri ligger dens første Bevægelse, den ophøjede Tanke. Den bønfalder derefter i Elendighedens Navn denne Storhed, som den lige har hyldet; og i denne Bevægelse slutter den. Den hæver sig saaledes i den Hyldest, den har givet, for igen at stige ned med den modtagne Gunst.

Vi beder til Jomfru Maria, det vil sige, vi lovpriser hende og bønfalder hende; vi lovpriser hende for hendes egen Skyld, og vi bønfalder hende for vor egen Skyld; vi lovpriser hendes Storhed, vi bønfalder hende om Hjælp i

³⁾ Is. 64, 5-7. ⁴⁾ 2. Mos. 3, 7. ⁵⁾ 2. Mos. 4, 13. ⁶⁾ By i det nordvestlige Arabien. ⁷⁾ Is. 16, 1. ⁸⁾ Is. 40, 1. ⁹⁾ Is. 43, 1. ¹⁰⁾ Is. 43, 3.

^{*}) Fra Natale Licari's »Grandeurs Mariales étudiées dans L'Ave Maria«, Turin, Marietti, 1934, 600 S., 20 Fres., en udmærket Redegørelse for Mariadyrkelsen, dens Motiver og Udbredelse.

vor Nød. Det er de to Dele i denne Bøn. Den første Del: »Hil Dig, Maria« er Lovprisningen; den anden Del: »Hel- lige Maria« er Begæringsbønnen. Men hvad siger Lovpris- ningen? Og hvad siger Begæringen? Og hvilket Gode knyt- ter Begæringsbønnen til Lovprisningen? De følger efter hinanden og forenes; og forenede udgør de en herlig Bøn til vor herlige Moder. Hvis vi vilde udtale denne Bøn med Forstaaelse, og følgelig saa den bærer Frugt, maa vi gen- nemtænke hvert Ord for at trænge ind i deres Fylde.

Alt efter vor Forstaaelse beder vi de Ord, som ligger skjult i vore Hjerter, eller som udtales af vore Læber. Lov- prisning og Begæring er tom, hvis Ordene klinger hult.

Efterhaanden som vi trænger ind til det inderste, bliver vor Lovprisning og vor Begæring et marvfuldt Offer, som yder fuld Ære, og som opnaar Barmhertighed.

O Maria, giv Dine Børn Lov til at trænge ind til den fulde Forstaaelse, som er saa ærefuld for Dig, og som vil forlene dem saa store Fordele.

Den gode Synder.

Da Guds Søn vandrede paa Jorden, var det paa for- skellig Maade, Menneskene tog Stilling til Herren. Der var Johannessjælen, Renheden og Troskaben i ubrudt Linie og Udvikling. Magdalena stod i Spidsen for dem, der fra Ven- usbjergtet fandt Vej til den sande Kærlighed. Mange pro- blematiske Naturer, saa forskellige fra hverandre som den sangvinske Petrus, den grublende Thomas, den tøvende, retskafne Bartholomæus, mødtes dog alle i Christus, Hjer- ternes Brændpunkt. Saaledes har det været gennem hele Kirkehistorien, Christus er alle Tiders store Problem, og at undersøge, hvorledes de forskellige Mennesker kom til Christus, ad hvilke Veje, over hvilke Hindringer, fra hvilke Tider og Forudsætninger, det hører til de mest eventyrlige Opdagelsesrejser i Aandens Rige.

Foran mig ligger en Bog*), som skildrer 7 højtbe- gavede, moderne Mennesker, kendte Navne fra den nyere Tid: Filosofer, Digtere, Kunstnere, som har paavirket deres Samtid. Den røde Traad, der gaar igennem disse Skildrin- ger, er netop Spørgsmaalet: Hvorledes staar de til Christus? Svarene bliver Gang paa Gang de mest interessante og gri- bende Typer af Mennesker, som vi mere eller mindre klart kender fra vort eget Liv. Der findes »den gode Synder«,

*) K. Pflieger: »Geister, die um Christus ringen«. Salzburg. A. Pu- stet. 1934. 313 S. Indb. Rm. 4,90.

»den fortabte Søn«, »Orthodoksiens Eventyrer« og saa mange andre. De skildres alle af en kyndig Pen, som kender Tidens Problemer, med levende Sans for den Spænding, som Sjæledramatik byder paa.

Lad mig nævne een i Stedet for mange. »Den gode Synder« er Charles Péguy, født 1873 i Orleans, siden 1900 særlig kendt som Udgiver af »Cahiers de la Quinzaine«, og død i Septemberdagene 1914. Det er en Forfatter, hvis Indflydelse synes at vokse med Afstanden fra hans Død, som han selv sagde: *»Katholikerne stoler ikke paa mig. De vil først begynde at fatte Tillid til mig, naar jeg er død.«* Ch. P. var først Atheist og radikal Socialist, skønt han dermed ikke saa meget mente Karl Marx, men hvad Frans af Assisi havde praktiseret: den hele, sande Socialisme fandtes for ham kun i Kristendommen.

Denne Mand var i Grunden en saa ypperlig, ja, heroisk Kristen, at mange Smaatræk fra hans Liv kunde optages i enhver Helgenlegende. Hans Bøger handler om Tro, Haab og Kærlighed, om »Jomfruen af Orleans«, om de »uskyl-dige Børn« og »Eva«. Han vogter sig for Forargelse i sit Forfatterskab: *»Jeg er en Synder, men i mit Værk er der ikke en eneste Synd. Jeg arbejder ikke i Synden.«* Den radikale Socialist i ham, der engang lod haant om *»det banale Katekismusparadis«*, gør sig fri for Vantro og Had, han drømmer om at opstille Jeanne d'Arc som Socialismens Værnehelgeninde. Péguy vil ikke være her paa Jorden for sin Fornøjelses Skyld, han er altid tilbøjelig til at vælge det vanskeligste. Da hans Ven dør under Soldatertjenesten — et Militarismens Offer, som Ch. P. mener — tror Péguy i ægte socialistisk Solidaritet, at han maa gifte sig med dennes Søster, skønt han allerede dengang følte, at han ikke passede til den puritanske Fritænkerfamilie af protestantisk Oprindelse. Men at stifte en Familie forekommer ham at være et mere risikabelt Eventyr end at blive Munk. Hvilke Evner til Apostolatet ligger der ikke i denne Mand! Ved en skønne Dag at tilstaa for en Ven, at han nu er Katholik, omvender han den anden øjeblikkelig, skønt Lotte havde været en inkarneret Fritænker, der hverken ved sin lille Datters eller sin unge Hustrus hurtigt efter hinanden følgende Død lod sig tvinge i Knæ. Péguy gjorde det med eet Ord! En Ungdomsven, som P. selv havde gjort til Præsident for Vincentskonferencerne, og som senere blev Benediktiner, bekender, at han Dag for Dag læste den hellige Messe for ham, overbevist om, at et Menneske af Ch. P.s aandelige og sjælelige Adel ikke kunde gaa tabt for Gud.

Charles Péguy er fuld af Længsel efter Sakramenterne! *»Bare jeg kunde kommunikere!«* *»Jeg fortæres af Længsel*

efter den hellige Messe«, siger han; Messeofret er i den Grad et »frygteligt Mysterium« for ham, at han udbryder: »Jeg gaar aldrig til Messe, aldrig har jeg kunnet overvære det hellige Messeoffer. Det vilde virke for stærkt paa mig! Jeg vilde ikke være i Stand dertil, jeg vilde blive syg.« Han er saa troende, at han næsten foragter enhver intellektuel Underbygning af Troen, selv naar den fremsættes af Thomas af Akvin, »Lad mig være i Fred for jeres hellige Thomas... jeg giver den hele Summa for et »Hil dig, Maria« eller »Hil dig, o Dronning«. Da hans Barn bliver sygt, valfarter han til Fods til Guds Moders Helligdom i Chartres, ligesom sine Forfædre, Bønderne fra Orleans; 184 km gaar han fra Redaktionsstuen i Paris til Valfartskirken, med Rosenkransen i sin Haand og ved hvert Vejkors bedende et fromt »Hil dig, Maria«. Efter tre Dages Vandring naar han Helligdommen, begynder sin Generalstorm paa Marias Hjerte, og Barnet helbredes omgaaende. Da han i August 1914 skal til Fronten, organiserer han en »Stormtrop« af ganske ejendommelig Art: Fire Kvinder, en katholsk, en protestantisk, en jødisk og en Fritænker, maa love ham hvert Aar at foretage en Valfart til Vor Frue af Chartres, hvis han ikke mere skulde vende tilbage. Og da han Dagen før sin Død, den 4. September, bliver indlogeret i et Kloster, bruger han Natten til at pynte Guds Moders Alter med Blomster.

Er det ikke saaledes, Helgener ser ud? Og dog, denne mærkværdige Kristen og Katholik. hvis Eksempel og Ord kunde beskæmme saa mange, han blev aldrig det, vi kalder et Medlem af Guds synlige Kirke her paa Jorden. Skønt han betegnede sig som Katholik, gik han aldrig til Messe. Paa Vor Frue Dag den 15. August 1914 var han til sin første og sidste hellige Messe. Han bærer ganske vist sit Barn til Guds Moder, for at hun skal helbrede det, hvad Maria omgaaende gør, men dette Barn er ikke engang døbt endnu og bliver det først sammen med sine Søskende efter P.s Død. Efter at han er falden i Krigen, bliver ogsaa hans Hustru optaget uden Vanskelighed, men han selv havde ikke ovovet at foreslaa hende det! Han tror, men der er stadig en Sandhed, som spærrer Vejen for ham: »Helvedet er en Hemmelighed, ja, Skabelsens største Hemmelighed.«

Kan man forstaa en saadan Sjæl og alle dens Gaader? Den er dog et rystende Eksempel paa en Samvittighed, som er uovervindelig vildfarende. Det er dog en ganske mærkværdig Christussøger, som vi alligevel maa tro paa hans Ord, naar han siger: »Jeg lever uden Sakramenter, det er et Væddemaal, en Risiko, jeg har Skatte af Naade,

en Fylde af ufattelig Naade. Jeg er ingen Helgen. Jeg er en Synder, en god Synder.«

Saa spændende, næsten vildt romantiske Mennesketyper findes der blandt christussøgende Mennesker. Der er Leon Bloy, »det vulkanske Menneske og den vilde Mystiker«, der om Aftenen med sin Familie beder Rosenkransen, efter at han Dagen igennem har skældt $\frac{9}{10}$ af Verden ud. Der er Chesterton, »Kæmpen med Barnehjertet«, »den fortabte Søn«, André Gide, som ganske vist ikke vender tilbage til Faderhuset; og der er de tre Russere: Dostojevski, Solovjeff og Berdjajew. Vi kan ikke tillade os at komme ind paa den Fylde af Problemer, som alle disse Livsskæbner indeholder, men at Læsningen af »Christussøgerne« er noget lig et Ridt i et Eventyrland, aner man maaske alene af det ene Eksempel, vi har skitseret. —z.

Om Sygdom og Død.

Kamillianerpateren M. Fischer, der i 15 Aar har været Referent for Sygesjælesorg ved det tyske »Caritasverband«, har udfra sine Erfaringer og Studier skrevet en ypperlig Bog*) om Sygepleje og de dermed sammen hængende religiøse og ethiske Problemer, en Bog, rig paa oplysende Bemærkninger og Smaatræk. Bedre end en Anmeldelse kan nedenstaaende Citater give et Indtryk af Bogens rige Indhold og af, hvor dygtigt Forfatteren forelægger det.

Hvornaar dør de fleste Mennesker?

Dødeligheden blandt Menneskene naar ikke sit Højdepunkt om Efteraaret og Vinteren, men derimod i Begyndelsen af Foraaret. Dødeligheden stiger i Januar—Februar og fortsætter i Maanederne Marts og April for saa atter at synke ned til det normale. Om Foraarsluftens specifikke Virkningsmaade eller om andre endnu ikke udforskede Aarsager er Grunden til den stigende Dødelighed, derpaa kan man endnu i Dag ikke give noget endeligt Svar. Da ogsaa de tidlige Morgentimer i Døgnet opviser en Stigning i Dødsfaldene, kommer man uvilkaarligt til at sammenligne Aarstiden med Dagsperiodiken: »De fleste Mennesker synes ikke at dø om Efteraaret og om Vinteren og ikke om Natten, men i Begyndelsen af Foraaret og i de tidlige Morgentimer«. Som en Bekræftelse paa denne Antagelse foreligger der talrige fyldestgørende Beviser. Af disse fremgaar det tydeligt, at de allerfleste Dødsfald sker om Morgenen mellem Kl. 3—6, de færreste derimod ved

*) Katholische Krankenseelsorge, 8°, (XII + 354 S.), Freiburg i. Br. 1934, Herder, Rm. 4,20.

Midnatstid. Det andet Højdepunkt ligger omkring Middagstid, og Antallet af Dødsfald fra Kl. 20—23 naar næsten op til samme Tal.

Maa man lyve ved Dødslejet?

For den Kristne er Døden »Afslutning paa Arbejdet, Sejrens Fuldendelse, Porten til det evige Liv, Indgangen til den fuldkomne Sikkerhed«. (St. Bernhard.)

Paa Grund af denne Alvor og den afgørende Betydning, der ligger i de sidste Skridt paa Menneskelivets Vej, maa der herske fuld Sandhed ved Dødslejet. Endnu i vore Dage findes der Læger, som holder fast ved, at »den uhelbredelig syge skal dø i Haabet om Helbredelse og om at kunne leve videre«. Den kristne Opfattelse af Døden maa tage absolut Afstand fra et saadant Standpunkt. For troende Mennesker er »Døden et Grænseskel mellem to Verdener, og Grænseomraadet mellem begge er helligt Land, som ingen Skuffelse, intet mildt Bedrag maa besudle.« Det er ikke Sjælesørgerens første Pligt at stille Døden i sikker Udsigt. Det vilde ikke engang være klogt, hvis han paa Forespørgsel vilde betegne Døden som uafvendelig, for kun Lægen og han alene kan have et sikkert Indblik heri. Men netop derfor »fordrer vi Sandheden af Læger og Sygeplejersker, naar vi staar overfor Døden. Troende Kristne vil vel forberedt og styrket gennem de hellige Dødssakramenter give deres Sjæl tilbage i Skaberens Haand. Derfor har Lægen, som kender Sygdommens dødelige Karakter, den Samvittighedspligt klart og utvetydigt at sige den syge eller i det mindste dennes Paarørende, hvorledes Sagerne staar. Den syge har Krav paa at vide Sandheden og ikke at ledes ud af Livet med Udflugter og Komediespil.«

Er det tilladt at forkorte Livet?

Ligesaa lidt som Usandhed maa forekomme ved en Kristens Dødsleje, maa vi ogsaa bestemt afvise alle omend velmente Bestræbelser, som betegnes ved Euthanasia. Den kristne Sædelære tillader ingen Forkortelse af Livet, fordi der ikke tilkommer noget Menneske Ret over hans eget eller fremmed Liv. Sædvanligvis trænger det døende Menneske heller ikke til Bedøvelsesmidler af en eller anden Art, det er ikke noget grusomt Krav at blive fri for dem. Lægerne har for længst prøvet at føre Bevis for, at Smertefølelsen tager af i Døden, at Legemets Selvforgiftning nedsætter Grænsen for Fornemmelsen af Smertefølelser, og at det ikke sjældent kommer til Eufori, der ikke mere trænger til Stimulans ved Hjælp af narkotiske Midler. Paa den anden Side gælder det netop i Dødstimen om at tænke overnaturligt og opretholde den døendes Bevidsthed saa længe som muligt

for at kunne benytte det sidste Øjeblik. Den døende vil ikke sige os Tak for, at vi af overspændt Medlidenhed har narret ham for den sidste Times evige Værd.

Katholske Sygeplejersker.

Hvad enten det drejer sig om en Ordenssøster eller en verdslig Sygeplejerske, saa skal begge søge at naa saa langt som muligt frem til Virkeliggørelsen af Kaldsidealet. Den katholske Sygesøsters Kaldsideal ses deri, at hun vurderer sit Plejekald ud fra Evighedsmaalet, at hun udfører sit Kaldsarbejde i usvigelig Hengivelse til Gud og med Tilside-sættelse af egne Ønsker og Hensyn, udelukkende ledet af Bestræbelsen for at tjene Gud i de syge og ved Naadens Bistand at udstraale Christus i hele det ydre og indre Liv. Da Ordenslivet som Følge af de aflagte Løfter bliver til en stadig Hengivelse til Gud, paa en vis Maade til en Afslutning paa det personlige Liv, og saaledes skaber Plads for det guddommelige Livs Udfoldelse, saa falder det Ordens-søstrene lettere at finde kraftigere Tilskyndelse ogsaa til det karitative Arbejde.

Den hellige Vincents af Paul var den første, som brød Klausurets Skranker og anviste sine barmhjertige Søstre et Arbejdsfelt midt i Verden, idet han indskærpede dem Ordet: »Som Klostre har de Sygehusene, som Celler en lejet Lejlighed, som Kapel Sognekirken, som Korsgang Byens Gader, som Klausur Lydigheden, som Gitter Gudsfrygten, som Slør den hellige Beskedenhed.« Af og til har det Ud-seende af, at der heri øjnedes et Fribrev for en uforsvarlig Udnyttelse af vore Søstre. Ogsaa de barmhjertige Søstre forbliver i deres praktiske Kaldsvirksomhed først og frem-mest Ordenssøstre, hvem der maa tilstaas den nødvendige Tid til Opfyldelsen af deres religiøse Pligter. Men derudover maa de ogsaa have Mulighed for sjælelig Afslappelse, til Læsning af gode Bøger, til Timer, hvor de virkelig kan hvile ud og rekreere sig. Den almindelige Søster degraderes til en almindelig Tjenestepige, kun med den Forskel, at hendes Ordensregler i det mindste garanterer hende et vist Spand af Tid til hendes eget Behov. Kan man saa undre sig, hvis en saadan Søster hurtigt mister den første Begejst-rings Glød; hvis hun uden Glæde og kun med indre Mod-vilje tvinger sig til at udføre sit daglige Arbejde; hvis der under Arbejdet indløber Fejl og Forseelser, som ikke alene hviler tyngende paa hendes Samvittighed, men ogsaa bringer hende i Berøring med Straffedommeren.

Adventsbrev.

Landet, i December 1934.

Min kære Ven!

Du tror vel snart, at jeg er baade død og begravet, saa længe det er siden, du har hørt fra mig, men jeg er saamænd ganske levende endnu, kun bliver man jo ældre og dermed maaske mindre meddelsom; *senex loquax* har altid været min Rædsel, saadan en gammel en, der lader Munden løbe, henrykt over at have fundet et Objekt, som høfligt finder sig i at høre paa alle de gamle »Historier«.

Det er nu netop en gammel Historie, som i disse Dage kører rundt i mit Hoved, og som pludselig faar mig til at skrive til dig. Kan du huske min Guddatter, den lille Mette? Ja, hun er jo for længst voksen, men hun var altsaa lille, dengang dette hændte; hun var vel to Aar og kunde ikke tale helt rent endnu. Dengang havde vi en Sognepræst, som vi alle mere eller mindre forgudede, selvom vi vel nok i menneskelig Skrøbelighed somme Tider gjorde ham Livet surt; naa, han forstod imidlertid at »tage os«, saadan at vi med Glæde opfyldte alle hans Ønsker, uden at han behøvede at skælde ud eller tigge og true — ja, han forstod det! Saa havde vi da ogsaa engang skillingen sammen til en ny Korsvej; en havde solgt et kostbart siamesisk Kaffestel, en anden et Stykke gammelt Arvesølv o. s. v., saa Summen var bragt til Veje, og nu skulde Korsvejen hænges op og indvies.

Hele Menigheden var forsamlet i Kirken, og lille Mette sad paa sin Moders Skød; hun kiggede glad paa sin gode Ven Sognepræsten, da han i Rochet og Stola gik frem for Alteret; det var jo hans Plads, deroppe mellem alle Lysene og Blomsterne og de smaa, røde Dreng. Lige med eet ser Mette imidlertid, at Pastoren forlader Alteret og begynder at spadserer ned i Kirken; det er for megen Glæde for Mettes lille Hjerte, og midt i den andægtige Stilhed lyder en jublende Barnestemme gennem Kirken: »Han tommer! han tommer!«

Formodentlig blev Mette tyssset paa af sin dydig forfærdede Mor; det husker jeg ikke — maaske blev hun tudende baaret udenfor — men saalænge jeg lever, husker jeg det lille, henrykte Raab. Det er det, der pludselig har givet sig til at klinge inderst inde i mit Hjerte i denne Adventstid.

»Han kommer! han kommer!« Jesus, vor Frelser, vor bedste Ven, forlader sin Plads deroppe mellem Stjerner og Paradisblomster og Engleskarer — han kommer! Han kommer med det nye Kirkears rige Skatte, som er hans eget

Liv fra Krybben til Korset. Han kommer! Julenat skal jeg ikke blot se ham ligge paa Krybbehalmen, men i den hellige Julekommunion kommer han ind i mit Hjerter, og saa skal vi sammen, han og jeg, gaa ud i Livet »for at gøre din Vilje, kære, himmelske Fader«.

»Han kommer! han kommer!« Naar saa Livet her paa Jorden nærmer sig det, vi kalder dets Afslutning, men som rettere maa ses paa som et Gennembrud, et Vaarbrud til den Sommer, som er nær, da kommer han for at hente mig ind til Lyset; han tager mig med til sin Plads blandt Stjerner, Paradisblomster og Engleskarer, hvor ogsaa min Plads bliver, Hvor er det Møde skildret vidunderligt i den sidste Bensonbog: »Det usynlige Lys«. Hvis du ikke har læst den, saa und dig selv den Glæde i Julen.

»Han kommer! han kommer!« Naar jeg i disse milde Vintermorgener ser Skyerne farves røde, helt op til Zenit, længe før Solen viser sig, da jubler mit Hjerter Kongen, Kong Kristus i Møde: »Du kommer! du kommer! du evige, sejrige Konge! Glansen af din Herlighed straalær stærkere, jo mørkere Verdens grufulde Gudløshed optaarner sine truende Skyer. Evige Dommer og Frelser, du kommer!«

Saa vil jeg da slutte mit Brev denne Gang med Ønsket om en velsignet Adventstid for dig og dine.

Din gamle Ven A.

Kommunismen — en aandssvag Tro

Man maa ved Kommunismen ikke forestille sig et System, som henvender sig til Forstanden og ved vægtige Grunde vil overbevise Verden om Materialismens Velsignelser. Kommunismen vil agitere, den vil fanatisere og hysterisere Masserne uden smaaligt Hensyn til Midler og Metoder. Medens andre Anskuelser, de være sig sociale, politiske eller filosofiske, anerkender Forstanden som Højesteret, griber Kommunismen lige saa gerne til Løgn og Bedrag som til Vold og brutal Tvang. Lenin, Kommunismens og, — hvad der praktisk er det samme — Bolschevismens store Profet, prædiker saaledes for sine Tilhængere:

»Man maa være rede til ethvert Offer, ja, om det er nødvendigt, til alle mulige Slags List og Kneb, illegale Metoder, til at fortie og skjule Sandheden, for paa enhver Maade at yde kommunistisk Arbejde.« (Kommunismens Elementærbøger Bd. 9.)

At Kommunismen ikke viger tilbage for blodig Vold,

det har Ruslands, Ungarns og Spaniens Revolutionshistorie i de senere Aar bevist med frygtelig Klarhed.

Med Rette kaldes K. derfor en Tro, der ganske vist ikke tilbeder Gud, men Stoffet og Materien, og i denne Henseende er saa meget mere fanatisk, som den ikke viger tilbage for at udgyde Strømme af Blod og taarne Bjerge af Slagtobre op til Ære for sine Afguder. At kalde denne fanatiske Tro for aandssvag er ingen Fornærmelse. En Kommunist nægter jo Aandens Eksistens og ser i Menneske-sjælen ikke andet end et Produkt af materielle Kræfter og

Semonow-Kloster før og efter Sprængningen ved Sovjetmyndighederne, som vilde rejse et »Kulturmuseum« paa Pladsen.

Aarsager. At Aanden saa hævner sig for den tilføjede For-smædelse, og at der som Følge deraf ikke findes noget System, men en Hob af Modsigelser, er ganske vist en anden Side af Sagen, som paa sin Vis dog ogsaa bekræfter: Med Aand har Kommunismen absolut intet at gøre. Lad os holde nogle af de groveste Modsigelser fast, som K. er saa rig paa.

Ingen Autoritet — men Trældom.

Kommunismen hader al guddommelig og menneskelig Autoritet. Den gør Oprør mod Staten, mod Familien, mod Ægteskabet, mod Kirken og lover Menneskeheden Frihed for alle de saakaldte Lænker, som den gennem Aartusinder har baaret. Og hvad er Resultatet? Der, hvor Kommunismen blomstrer, f. Eks i Rusland, er Mennesket blevet Træl. Personligheden skal udslettes, Mennesket er en Maskine, Hus

og Hjem ensrettes, Staten kommanderer fra den tidlige Morgen til den sene Aften. Staten dikterer Kunst og Videnskab, Handel, Industri og Agerbrug. Staten kvæler Religion og Frihed endog i Ord og Tanke, og tilbage bliver en Hær af Trælle. Hvad »Daily Express«'s Korrespondent meddeler om Bøndernes Kaar — de er organiseret i en Kolchoze, et Arbejdsfællesskab — er karakteristisk for det russiske Kollektivmenneske overhovedet paa alle Livets Omraader: »De føres af tungtvæbnede G.P.U.-Soldater paa Markerne og overvaages til Stadighed af Maskingeværposter fra Udsigts-taarne. Mange af disse saakaldte Fællesdrifter er ikke andet end Slavekolonier.«

Ingen Gud — men Afguder.

Det er bekendt, med hvilket infernalsk Had Bolshevismen og Kommunismen forfølger Religionen: Gud er Kapitalismens Opfindelse, Religion er Opium for Folket. Satan forherliges, Kathedralerne sprænges i Luften, Præster myrdes eller sendes til Sibirien. Religionen, siger man, har trøstet Menneskeheden med en hinsides Lykke, for at de ikke skulde gribe efter den jordiske. Men hvilken jordisk Lykke har de faaet ud af det? Nu skal Mennesket tro paa Materien, og med det mest fanatiske Ceremoniel indpodes denne Tro! Nu har man den »røde Daab« og den »røde Begravelse«, hvor den liturgiske Højtid altid munder ud i en Trosbekendelse til Kommunismen som den nye Frelser. Ve dem, der ikke tror derpaa!

Og dog er det saa svært at tro paa Kommunismens Velsignelse. Lykken hernede findes jo ikke i et Land som Rusland, hvor man sulter og staar under Tvang; selv de mest rødglødende Bolscheviker maa ofte trøste sig med en bedre Fremtid, som de fleste nulevende ikke oplever. Og Lykken i en hinsides Verden gives slet ikke for en Kommunist. Han tror ikke paa nogen Sjæl, som lever videre efter Døden. Intet Under, at Guds Forsyn bliver erstattet med Tjekaen.

De lovede Mæthed — og dræbte ved Sult.

»Vi vil, at alle skal blive mætte paa Jorden. Vi vil, at alle Suk og Klager efter Brød forstummer. Med herlig Honning vil vi fylde Vokskagerne,« saaledes siger den bolshevistiske Digter M. Gerassimow. Men hvad siger Virkeligheden? Tusinder og Millioner er gaaet til Grunde under den frygtelige Hungersnød, som hærgede Ukraine i sidste Vinter. Hver eneste Dag fortæller Verdenspressen om den frygtelige Nød, der hersker i Kommunismens Paradis. Her kun ét Vidnesbyrd fra en Svejtsers-Ingeniør, der har opholdt sig længere Tid i Rusland. »Efter overensstemmende

Vidnesbyrd har Mangelen været frygtelig i Sommeren 1933. I mange Byer og især i den By paa 40,000 Indbyggere, som jeg i 1934 boede i, døde hver Dag 7—8 Mennesker Hungerdøden i Gaderne. Om Aftenen kørte en Vogn rundt, som bragte Ligene paa Begravelsespladsen.« (Oss. Rom. 23. Sept. 1934.) »Den eneste Organisation, som fungerer upaaklageligt, er G. P. U. Den fængsler, deporterer og skaffer ved Hjælp af Revolver og Guillotine Ikke-Kommunister saavel som Kommunister af Vejen, naar de afviger fra Generallinien.« (l. l.) Nej, mætte bliver kun Førerne, der ofte hengiver sig til overdaadig Luksus — de andre har oftest kun Døden at holde sig til.

Lighed — for Mordere.

Dostojewski har i »Dæmonerne« forudset Kommunismens Vanvid, der i Lighedens Navn myrder frisk væk. Han lader sin Mand sige: »Vi trænger ikke til højere begavede. De bedre begavede har altid tilranet sig Magten og blev Tyranner. Vi river Tungen ud paa en Cicero og stikker Øjnene ud paa en Kopernikus; en Shakespeare bliver pint. Slaver skal være ens.« Nøjagtig saaledes er dette »ideelle« Krav om Lighed blevet gennemført; kun ved Myrderier lykkedes det at gennemføre det, og der maa stadig myrdes videre. De Tal, som forleden gik gennem Verdenspressen, maa endelig ikke glemmes: Fra 1917—1923 blev der henrettet 25 Biskopper, 1215 andre Gejstlige, 6575 Lærere, 8800 Læger, 54.850 Officerer, 260.000 Soldater, 10.500 Politimænd, 48.000 Gendarmer, 19.850 Tjenestemænd, 344.250 Aandsarbejdere, 815.000 Bønder og 102.000 Arbejdere. Leve »Ligheden«!

Vi har her i Flæng fremhævet enkelte Træk i Kommunismens sande Ansigt, fordi man af og til kan støde paa troskyldige Sjæle, som lader sig imponere af »Idealismen« Skilt foran den djævelske Forretning. I visse »frisindede« Kredse ser man med ligefrem Sympathi paa Sovjet. Vi andre kan ikke forstaa dette Frisind, som er imponeret af Mordere en gros. Vi slutter os hellere til Paven, der for nylig erklærede Gudløshed for en Ægteskabshindring og absolut ikke vilde have Fællesskab mellem troende og de andre. Rent bortset fra, at Kommunismen jo overhovedet ikke anerkender Ægteskab, kan man ikke have noget Fællesskab med Mennesker, som forlanger Tilbedelse af deres Afgud — Materialismen.

—z.

En moderne Legende.

Paa sin daglige Vej til Universitetet var Kirsten Lindgaard naaet ud paa den lille Bro, og et Smil lyste op i det unge Ansigt, som havde været alvorligt og tillukket ved Tanken om Dagens Gerning. Med Øjnene hilste hun ned til det smukke udtryksfulde Stenbillede. Paa en Landtange, som strakte sig ud i den lille Flod, stod det dér, langt nede, midt paa Grønsværet, omgivet af skarlagensrøde Blomster; bag det var en graa Stenkumme med rindende Vand og ved Siden en Mur, hvis efteraarsfarvede Blomster-ranker naaede helt ned til Vandkanten.

Kirsten elskede denne »Gudsmoder fra den brændende Gade«. Sagnet fortalte, at denne Madonna engang i Fortiden havde staaet som Prydelse paa et Hjørnehus i Byen, og under en mægtig Brand, som truede med at ødelægge hele Kvarteret, var Ilden standset ved dette Hus, og Gaden var blevet skaanet. Kirsten elskede hende, havde elsket hende lige fra den første Dag, da hun syg af Hjemvé og Forladthed gik sin første selvstændige Gang ud i Livet, og »Vor Frues« bevægede Ansigt og advarende, manende Hænder fik hende til at tænke paa sin egen lille Moder derhjemme, naar hun i sin Kærlighed til sin vilde Børnesflok advarede dem, skændte paa dem eller kom dem til Hjælp paa sine Tusinder af Maader.

Hvor var det vidunderligt daglig at gaa forbi denne Statue, daglig at hilse paa den — »monstra te esse matrem« — daglig at føle en forunderlig Varme strømme gennem Hjertet ved Synet af denne Gudsmoder-Statue.

I Dag maatte Kirsten blive staaende. »Jeg er saa glad — Livet er saa skønt, kære Gudsmoder,« sagde hun sagte og vinkede ned.

Der var ikke nogen særlig Grund for hende til at være saa glad netop i Dag, men denne Jubel bar Kirsten med sig i sit Sind, Glæden ved at føle sig ung, Glæden ved at staa ved Livets Port, som hun lige havde aabnet paa Klem og kigget ind ad — ind til Eventyrets Land, som laa der for hende med sin vide, straalende Horisont. Hun følte samme prikkende Spænding som et Barn, der gaar paa Opdagelse i en stor, herlig Have og daglig trænger længere og længere frem og daglig gør nye Opdagelser.

En saadan Opdagelse var Axel Brecht, og Kirsten mødte den med bankende Hjerte og lykkelig Undseelse. Hun havde aldrig haft en Ven — og saa ham — en klog, verdenserfaren Mand,^{er} som allerede stod foran sin Embedseksamen, og som havde en stor Kreds af Venner og kvindelige Beundrere. Hun kunde ikke selv begribe, hvor det kunde

være, at han netop gav sig af med hende — hun var jo dog kun en uerfaren lille Pige fra Landet og ny ved Universitetet. Men den lykkelige Kendsgerning lod sig ikke bestride.

Da Brecht om Eftermiddagen kom til det Sted, hvor de havde sat hinanden Stævne, saa han paa Afstand, at hun allerede var der, men nu saa til den anden Side, saa han ubemærket kunde betragte hende. Ja, hvad var det egentlig, der virkede saa tiltrækkende — en lille, ubetydelig Tingest var hun, med kort, lige afklippet lyst Haar og et smalt Ansigt, som, naar det var alvorligt, nærmest var strengt. Men han vidste, hvorledes det pludseligt kunde blive varmt, glad og hjerteligt, saa snart hun slog de smukke Øjne op, disse to graa Kærter med det store, aabne Blik. Maaske var det denne Forvandling, som altid henrev ham.

Et Øjeblik kom der en underlig fremmed Følelse op i ham — ligesom noget Samvittighed. Han følte jo nemlig hendes Tillid, hendes Uskyld, og var sig dog klart bevidst, at han ikke vilde tøve et Sekund med at ødelægge begge Dele, hvis Lejligheden bød sig.

Han gik hen til Kirsten, oplevede igen denne fængslende Metamorfose — og Samvittigheden tav.

Pragtfuldt, en Efteraarsdag at spadsere ud i det grønne Land, forbi Hegn af Hvidtjørn og Avnbøg, over vidtstrakte Enge, langs klukkende Bække, ind i den aabne Skov med høje Bregner og røde, fuldmodne Kristtornbuske, ad smalle, intime Stier. En vældig Stilhed laa over dette Landskab, og intet syntes at kunne berøre den, selv Automobilernes Tuden lød fremmed herinde.

Kirsten blev alvorlig og højtidelig, skønt hun lige før havde været munter og livlig som et ungt Føl. Hun blev sig denne Oplevelse bevidst, og det var en stærk og herlig Følelse. Axel Brecht var ikke rigtig klar over, hvornaar han syntes bedst om denne vekslende Skabning, om det var, naar hun som et muntert Barn uskyldigt nød hvert Sekund, eller som nu, med alvorligt Ansigt og tiende Læber.

Den sidste Del af Vejen tilbagelagde de næsten i Tavshed. Men da Brecht tog hendes Haand, lod Kirsten den roligt og tillidsfuldt hvile i hans. Det var blevet sent, og lette Taageslør steg op fra Engene. Lys tændtes rundt omkring i de spredt liggende Gaarde. Byen tegnede sig i Silhuet mod den grønlige, lyse Vestbimmel og strakte sine Spir og Kupler favnende ud i Natten.

»Hvor var det smukt,« sagde Kirsten stille.

»Ja, lille Pige, det var saa smukt, at vi slet ikke vil tænke paa at skilles. Aftenen er jo altid den bedste. Lad os nu først faa lidt at spise i en eller anden pæn Restauration, og saa — ja, saa kan vi jo altid se, hvorledes vi

kan tilbringe endnu et Par smukke Timer sammen. Hvad synes du?»

Hun løftede sit Ansigt, som igen straaledede i barnlig Glæde. »Mon vi kan det, Axel? — Jeg mener, det koster Penge, og jeg — jeg har jo kun min Lærredskjole paa — og hjemme . . .«

Men Barn! — Du er dog et voksent Menneske og skylder da ikke din Pensionatsværtinde noget Regnskab. Og du ser saa sød ud i den Lærredskjole. Pengespørgsmaalet skal jeg nok klare.« Leende ringlede han med nogle Sølvmonter i sin Lomme og fremskyndede sine Skridt for ikke at give hende Tid til Eftertanke.

Kirsten havde rynket Panden. Hun var ikke rigtig klar over, hvad hun skulde gøre. Det var fristende — aa ja, hvor var det fristende — men saadan noget havde hun endnu aldrig før gjort og blev derfor usikker. Men Axel talte saa hastigt, at hun slet ikke fik Tid til at samle sine Tanker, og nu var de allerede naaet ind til Byens Gader, til Slotspladsen med de tændte Buelamper. Saa vandrede de ind under Alléens store, gamle Træer og nærmede sig den indre By.

Og saa — Kirsten blev pludselig staaende og stirrede med vidtaabne Øjne mod et Vejkryds. — Dér stod i skarpe Omrids, fuldt belyst, kart og tydeligt indtil de mindste Enkeltheder »Madonna fra den brændende Gade«. Hovedet havde hun vendt mod Kirsten, hendes Kappe flagrede, de opløftede Hænder var tæt sammenknugede. Stærkere og mere levende end ved Stenbilledet var dette Syn præget af Skræk, Nød og Sorg — hele Skikkelsen stod som parat til Flugt, og hver Fold i Gevandtet syntes at raabe højt: »Fare — Fare«.

»Hvad er der i Vejen, Kirsten? Kom — kom dog nu,« trængte Brecht paa.

Kirsten hørte det næppe. Hun stod dér, fastnaglet, lamslaaet — Min Gud, hvad betød dette, netop i denne lykkelige Time? Hendes Hjerter længtes mod Vennen. En underlig viljeslappende Betagelse havde bemægtiget sig hende i den sidste halve Time — en ny dirrende Spænding, som hun ikke kunde forklare sig.

Men denne elskende og elskede Moder, som i flygtende Angst kaldte paa sit Barn . . .

Kirsten løftede Hovedet og saa Brecht ind i Øjnene — rædselsslagen over, hvad hun læste i hans Blik, veg hun tilbage og stod der tøvende og forvirret.

Men endnu mere indtrængende knugede den hemmelighedsfulde Skikkelse sine Hænder, vendte Ansigtet og syntes at ville svæve bort — Fare — Fare . . .!

Med en utaalmodig Bevægelse greb Brecht om Pigens

Arm. Hun rystede paa Hovedet, saa paa ham med dybt-bedrøvede Barneøjne, i hvilke en smertelig Anelse stod skrevet, rev sig løs og ilede ned mod Vejkrydset.

Han kunde let have naaet hende, men blev staaende — han følte sig ramt, og en Skamrødme, han i lange Tider ikke havde kendt, farvede hans Kinder.

Paa Landtangen under den lille Bro stod »Madonna fra den brændende Gade«, svagt belyst af de to Kærter, som stod paa Jorden skjult af Blomsterne. Pigen, som stod lænet op til Rækværket i stille Graad, led sin første Sorg, sin første smertelige Erkendelse, og var dog stadig Barnet, som smyger sig ind til sin elskede Moders Bryst.

Maria von Hutten.

NYE BØGER.

Elisabet von Randenborgh: Og min Dag blev ny. De Unges Forlag. 1934. 197 S.

Det hele foregaar i Aarene efter Napoleonskrigene i Westphalen, og man faar i jævne og dog fint afvejede Ord en stilfærdig Beretning om et ungt Bondepars Liv og Vanskeligheder — og deres religiøse Udvikling. Der er Skilddringer og megen Finhed og samtidig beske Hug til alt religiøst Hykleri og al religiøs Selvforherligelse. Skønt Forfatterinden ikke er Katholik, er Bogen fuld af katholske Sandheder, som ethvert alvorligt Menneske vil glæde sig over.

Corrente del Mare.

Herbert Thurston: Beauraing and Other Apparitions. Burns, Oates and Washbourne. London. 1934. 134 Sider. 3 sh. 6 d.

Her i Danmark har der været fortalt meget lidt om de mærkelige Begivenheder, som fandt Sted for et Par Aar siden i den lille Landsby Beauraing i Belgien og andet Steds i Nærheden. Gudsmoder Maria viste sig for nogle Børn, eller nogle Børn mente at have set Gudsmoder flere Gange. Følgen var, at Mennesker i Tusindvis, ja, enkelte Gange i Hundretusindvis strømmede sammen til de smaa Byer, hvor der blev bygget Kirker, Butiker o. s. v., og hvor der synes at være sket saa mærkelige Helbredelser, at man i Følge det Kendskab, man foreløbig besidder til Naturens Love, absolut maa betegne dem som overnaturlige. I 1919 fortaltes fra Limpas i Spanien, at Ansigtet paa et stort, i Træ udskaaet Krucifiks over Alteret i Kirken skiftede Udtryk, havde Taarer i Øjnene og Blod løbende ned ad Kinderne, hvilket mange, men langt, langt fra alle med

Undren, Andagt og Sønderknuselse adskillige Gange var Vidner til. Ogsaa dér strømmede Snese Tusinder Mennesker sammen flere Aar igennem, men i de senere Aar har man ikke hørt meget derom. I alle de nævnte Tilfælde har den kirkelige Øvrighed været meget forsigtig, dæmpet Begjstringen og ingen Godkendelse givet af Begivenhedernes overnaturlige Karakter. Saa forsigtige har Myndighederne ikke altid været, hvad vi hører om i det føldende, hvor der fortælles om adskillige andre lignende Tilfælde fra tidligere Tid, f. Eks. grædende Madonna-Billeder og Figurer, som bevægede sig; ret hurtigt kunde saadanne Tilfælde faa biskoppelig Godkendelse som værende af overnaturlig mirakuløs Karakter. Father Thurston undersøger disse forskellige Begivenheder med fin psykologisk Sans og stor Nøgtternhed; nogle vil maaske synes for stor — dog, det er altid sikrere at holde sig tilbage ved saadanne Lejligheder end at være altfor lettroende; kommer de mærkelige Ting fra Himmelen, vil de i det lange Løb sikkert blive anerkendt. Father Thurston skriver livligt og underholdende, og engelskkyndige Læsere vil have stor Fornøjelse af at anskaffe sig hans Bog. Senere vil der maaske ogsaa blive givet Bladets Læsere Lejlighed til at faa noget mere at vide om den.

Niels Hansen, cand. mag.

FRA HOVEDSTAD OG PROVINS.

»Guldblommerne« i Aarhus.

I en Del af Nov. Md. har Pater Menzingers Nisser og Trolde spøget i Aarhus. Efterhaanden tog de vore Skolebørn helt i Besiddelse. Søndag d. 25. og Mandag d. 26. Nov. saa vi dem i Rampelyset, hvor de efter alle Nissekunstens Regler og ved Alrunerodens Hjælp, narrede en guldtørstende Skattegraver, en lystig Skovdjævel og en sæl Heks fra at gøre Ulykker paa to søde Børn, som gik i Skoven for at søge Guldblommer. Jeg ved ikke, om der er Forskel paa københavnsk og aarhusiansk Troldtøj. Jeg ved blot, efter den korte Tid, der var levnet Børnene til at overgive sig i Nissers og Trolde Magt, opnaaede de dog ved Pater Laux og Pater Staüblis Hjælp at leve sig helt godt ind i Eventyret. Forfatterens Fantasi og hans Musik skabte den rigtige Stemning, dertil bidrog ogsaa det udmærkede Sceneri. Det var en god og morsom Aften med stort Besøg — og Jesu Barndoms Forening tog med Glæde imod det klækkelige Overskud.

B. N.

Kirkemalerierne i Randers.

Vi bringer endnu dette Billede, som giver Helhedsindtrykket af Birgitte West's Malerier paa Væggen omkring Alteret. Fra Julehæftet »Jul i Randers« anfører vi ogsaa Redaktør Folmer Schiøtts Udtalelse: »Birgitte West er en Kunstnerinde, der har Krav paa Opmærksomhed, og som Fremtiden nok skal bringe baade store og smukke Opgaver. Vægmalierne i Randers katolske Kirke er et smukt Vidnesbyrd om hendes Kunst.«

FRA DEN VIDE VERDEN.

Fra Kardinal Gasparris Liv.

Den for nylig afdøde Kardinal kunde ganske vist ikke, som vi tidligere har meddelt, være med til den store Juristkongres' Afslutning, men han naaede endnu at holde en stor Tale om sit Livs Mesterværk, den kirkelige Lovbog, hvorom selv en Friedrich Heller har udtalt:

»Den store pavelige Lovkodex er et Mesterværk af romersk Retsvisdom, Statskunst og Kirkepolitik. De væsentligste af de utallige pavelige Dekretalier er udtaget og nedskrevet i en vidunderlig klar, kort Form og ordnede efter det allerbedste System. Som skarpt tilhuggede Kvadersten føjer Lovparagrafferne (Canones) sig ind i hinanden og taarner sig højere og højere op, indtil denne monumentale romanske Bygning staar færdig. Ingen upartisk Læser kan

unddrage sig dette enestaende Retsværks lapidariske Størhed.«

»Jeg har forstaaet,« sagde Kard. G. i sin Tale, der var hans »Nunc dimittis«, »at Gud har forudbestemt alt i mit Liv for at sætte mig i Stand til at udføre dette Værk.« Kardinalen mente beskedent, at mange altid havde regnet ham for »en Bøffel«, hvad ufortrøden Læsning angik, men kun faa tiltroede ham at blive Herre over alle de Vanskeligheder, der taarnede sig op for ham ved dette Værk. Det var især den sejge Arbejdskraft, den umbriske Bondes Sundhed samt Gasparris juridiske og historiske Geni, der sejrede. Gasparri var yderst flittig; indtil de sidste Dage beskæftigede han sig med Studiet af den orientalske Kirkeret, som han vilde sammenfatte i en særlig Lovbog; som 80-aarig bad han Gud om 4 Aar til at fuldende Bogen, men han fik kun to. Hans Rekreation var det at opholde sig i Ussita, hvor han var kendt og agtet af alle. Han tog Del i Bøndernes Sammenkomster, saa paa deres Kort- og Bocciaspil, bilagde deres Stridigheder, og om Aftenen bad han sammen med hele Flokken af henved 30 Nevøer og deres Børn Rosenkransen i Fællesskab. Som ung Præst ytrede han Ønsket om at træde ind i Jesu Selskab, men P. General Werz ønskede, at den unge Præst først skulde fuldføre et Arbejde om den kanoniske Ret. Dette blev nu Gasparris Livsværk. Han døde en Søndag Aften, rolig og vel forberedt,

»Julekærten« er udkommet!

Det katholske Julehæfte kan nu faas ved alle Kirker. Pris Kr. 1,25. Det er paa 48 Sider, smykket med et farveluget Omslagsbillede og rigt illustreret baade af Fotos og Tegninger. Disse er udført af Birgitte West, Anker Kjerulff, Lilly Petersen og Erik Andersen.

Hæftet indeholder 6 Fortællinger af E. Rosenørn-Lehn, Tove Frydenlund, Lisa Mikaely, Olaf Ballin, Paul Hedemann og Holger K.-Hafstrøm.

Desuden indeholder »Julekærten« Bidrag af Peter Andreasen, Mogens Kai Nørregaard, Peter Schindler, Rose Bruhn, og Redaktøren, Cay Benzon.

Det anbefales at sikre sig Hæftet i Tide!

Baronesse Rosenkrantz-Charisius, f. Oxholms Legat

til Hjælp for trængende indfødte Medlemmer, Mænd eller Kvinder, af de her i Landet værende katholske Menigheder, uddes af Biskoppen i Løbet af Januar Maaned 1934.

Ansøgning, indeholdende fulde Navn, Stilling, Alder, Bopæl, skal m. H. t. Trang, Værdighed og Medlemsforhold til en herværende katholsk Menighed, attesteres af to Personer, hvoraf den ene skal være katholsk gejstlig.

Legatportionerne uddeles i k k e for Livstid, hvorfor tidligere Legatnydere maa indsende ny Ansøgning. Ansøgningsfristen udløber 31. December; Andragender, indsendt efter dette Tidspunkt, kan ikke tages i Betragtning.

Ansøgning stiles og indsendes til: **Det Apostoliske Vikariat, Bjerregaards Sidevej 1, København, Valby.**

Fra Aarets Bøghøst til Julebordet.

- Benzon R. H.*: Det usynlige Lys, Kr. 5,50
Burg, van der: Hvad sier bibelen og tradisjonen om Barsedåpen, Kr. 2,00.
Faulhaber, Kardinal: Kristendom inför judisk-germanske problemet, Kr. 1,50.
Hansen, Niels: Lille Katholsk Ordbog, Kr. 0,50.
Herwig, Fr.: Den hellige Sebastian fra Wedding, Kr. 2,50.
 Julekærten Kr. 1,25.
Jørgensen, Johs.: Charles de Foucauld, Kr. 7,50.
 Katholsk Haandbog for Danmark, Kr. 2,00.
Nielsen, N. P.: Livet i Birgittinerklostret i Maribo, Kr. 0,75.
Nissen, A.: Paverækken, Kr. 0,50
 Pauluskredsens Skrifter.
Sick, Ingeborg M.: »Elskov«, Kr. 9,75.
Stolpe, Sven: Den kristna Falangen. 4,75.
Undset, Sigrid: Etapper.
 Elleve Aar, 8,55.
Danemarci, J.: The mystery of stigmata, 5 sh.
Goyau, S.: L'église et la guerre, Fr. 12.
Karrer, O.: Seele der Frau, Mk. 4,80.
 — — Das Religiöse in der Menschheit, Mk. 5,20.
Koch, L.: S. J. Jesuitenlexikon, Mk. 2.
Muckermann, H.: Grundriss der Rassenkunde. Mk. 2,50.
O'Neill, G.: Golden Years on the Paraguay, 5 sh.
Peacey, E.: Sanct Birgitta of Sweden, 12 sh. 6 d.
Schmidtmayr, M.: Kinder auf Gottes Wegen, Mk. 12,50.
Thomas, v. Aquin: Summa theologia (Pustet Salzburg).

Julegaver til Bornholm.

Som vi har meddelt har Aakirkeby Skole opnaet Statsunderstøttelse. Men da P. Zoetmulder henvendte sig til Kommune og Amt om Tilskud fik han et »Nej«. Men da disse Penge skulde have været brugt til at købe Skotøj og andet Tøj for, som fattige Skolebørn, der i enkelte Tilfælde har en lang Vej til Skolen, nu kommer til at mangle. Er der ikke gode Mennesker, som vil hjælpe med Sko og Tøj for Børn fra 7 til 16 Aar, Dreng og Piger. Det behøver ikke at være nyt, bare brugbart.

Advents-Liturgi.

Sønd. d. 16. Dec. indbyder **St. Ansgars Kirkekor** til sin anden **Kirkemusikaften**. Der vil ligesom første Aften blive sunget gregorianske Melodier, da Koret har gjort det til sin særlige Opgave at fordybe sig i disse Kirkens ældgamle Melodier og fremføre dem for interesserede under liturgiske Former og med Munkesangen i Klostret i Solesmes som Forbillede. Den specielle Rytme, der er egen for Solesmes og de Klostre, som er grundlagt herfra, er vel en Del omdisputeret, men ikke desto mindre anerkendt af den kirkelige Øvrighed. Den hviler paa hundredaarig Forskning og Tradition og er ikke uden musikalsk Interesse. Det forventes, at den lille Kreds af interesserede vil møde op, selv om Julen er for Døren. Der vil nemlig blive sunget Advents-Melodier, og de vil altid blive dybest forstaaet i Adventstiden. Adgangen er fri.

Program à 25 Øre vil blive solgt ved Indgangen.

Kalenderen for 1935 er udkommen og kan faas hos **Ekspeditionen**, Katholsk Menighedskontor, Bredgade 64 (Telf. Palæ 3762) samt ved Kirkerne og i Katholsk Boghandel. Pris **40 Øre**. Kalenderen tilsendes ved Indsendelse af 50 Øre i Frimærker.

Ansgariusforeningen.

Kirkelig Kalender.

Dec.	9. S. 2. Søndag i Advent.	Dec.	16. S. 3. Søndag i Advent.
	10. M. Oktav af Frans Xaver.		17. M. Ferialdag.
	11. Ti. Damasus I.		18. Ti. Ferialdag.
	12. O. 5. Dag i Oktaven.		19. O. Tamperdag. *)
	13. T. Lucia.		20. T. Vigilie.
	14. F. 7. Dag i Oktaven.		21. F. Thomas. - Tamperdag. *)
	15. L. Oktav af Marias ubesm.
Undfangelse.		22. L. Tamperdag. *)

*) Faste- og Abstinensdag.

Dec. Ugens Messebønner.

9. S. **Marias ubesmittede Undfangelse** (777—607); 2. *Sæt Bønner*: Søndagen (6—48). Slutningsevangelium: Søndagens (7—50).
10. M. Oktav af Frans Xaver (770—599); 2. Oktaven (777—607), 3. Ferialdagen (6—48). 4. Melchiades ([5]—[5]), 5. Bøn i enhver Trængsel (N. U. Nr. 43, Side 1072).
11. Ti. † Damasus I (781—613); 2. Oktaven (777—607) 3. Ferialdagen (6—48), 4. Bøn i enhver Trængsel.
12. O. † 5. Dag i Oktaven (777—607); 2. Ferialdagen (6—48), 3. Den Helligaand ([120]—[105]), 4. Bøn i enhver Trængsel.
13. T. Lucia (781—614); 2., 3. og 4. som Tirsdag.
14. F. † 7. Dag i Oktaven (777—607); 2., 3. og 4. som Onsdag.
15. L. Oktav af Marias ubesmittede Undfangelse (777—607); 2. Ferialdagen (6—48), 3. Bøn i enhver Trængsel.

Af Sidelallene i Parentheses gælder det første den ny Udgave af Messebogen (1926), det andet den gamle Udgave (1907). Er der kun anført eet Tal i Parenthesen, gælder det den ny Udgave.

Ann. Paa de med † mærkede Dage, kan Præsten efter frit Valg læse Sjælemesse og andre Votivmesser, hvorfor man paa disse Dage ikke kan regne med, at de her angivne Messer læses.

M.-K. Jesu Hjerter K. »f. Mænd« og »Immaculata« **F.K.:** Søndag d. 9. Dec. Kl. 8½ og om Aftenen Kl. 18 højtidelig Andagt m. Præd. — **St. Ansgars K.** »Det gode Raads Moder« **M.:** Tirsdag d. 11. Nov. Kl. 7½. Derefter Kaffebord. — **Rosenkransk.** »Stella maris« **F.K.:** Søndag d. 9. Dec. Kl. 8. Samme Dags Aften Kl. 18 deltager vi i Fælles-Andagten i Jesu Hjerter K. **M.:** Mandag d. 10. Dec. Kl. 20. Samvær hos Maristbrødrene. — »Maria Rosenkrandsronning« **F.K.:** Sønd. d. 9. Dec. i Messen Kl. 8.

Mariakongregationernes Jubilæumsandagt.

holdes Søndag d. 9. Dec. Kl. 18 (ikke Kl. 20) i Jesu Hjerter Kirke. Hs. Excellence Biskoppen agter at holde Prædikenen.

St. Franciskus' III Orden holder Møde den 14. Dec. Kl. 20 i St. Knuds Kapel.

Herre - Vincentsforeningens Generalforsamling afholdes den 16. Dec. efter Højmessens i Rosenkranskirken, ca. Kl. 11½. Medlemmer og alle i Menighedsplejen interesserede bedes venligst møde.

Hjem i Rom. Gæster modtages paa billige Betingelser i vort komfortable Hjem, centralt beliggende, ikke langt fra Banegaarden og god Sporvognsforbindelse til alle Dele af Byen. Nærmere Henvendelse til: Frkn. Marie Michelsen og Dagmar Mathiesen. Via Mecenate 59, Roma.

FREMMEDSPROG-TRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN)
Svanemosegaardsvej 4. Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.

Færdig fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.

Afleveret til Postvæsenet Torsdag d. 6. Dec.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

82. Aargang

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnemen 3 Kroner Kvartalet (inclusive Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 St., København K. Telefon: Palæ 3762, Kl. 13-16). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kroner aarligt. — Redaktør: Pater G. Scherz, Hans Bogbinders Allé 2, København S; Telefon Amager 3202; bedste Træffetid Kl. 13¹/₂—14¹/₂.

Nr. 50.

Søndag den 16. December

1934

INDHOLD: Bered Herrens Vej. — Sigrid Undsets »Elleve Aar«. — Kirkehad i Meksiko. — Katholske Tanker om Kærlighed. — Kirkens trange Kaar i Tyskland. — Bogen om Chresten Skikkild. — Syv Børnehøjer. — Paa Lytterpost. — Fra Hovedstad og Provins. — Avertissementer. — Kirkelig Kalender. — Ugens Messebønner.

Bered Herrens Vej.

Juletravlheden tager stadig til. En Del af den er sikkert berettiget, fordi den er nødvendig. Vi kan jo ikke undvære de materielle Ting, saa længe vor Sjæl lever i et Legeme. Hvis blot vi ikke forsømmer den aandelige Forberedelse til den store Højtid, men lader denne svare til det udvortes Arbejde.

Hvori Hjertets Beredelse til Herrens Komme skal bestaa, derom giver Israels Historie fra Abraham til Tidens Fylde en anskuelig Belæring. Denne 2000-aarige Opdragelse gik ud paa, at Guds Folk lærte at forbinde den rette individuelle eller personlige Fromhed med den gudvelbehagelige Menighedsfromhed eller Liturgi.

Fra Abraham til Moses lagde Gud Hovedvægten paa den individuelle Fromhed og en dyb Inderlighed hos den af ham udvalgte Familie og Slægt, medens den ydre fælles Gudsdyrkelse ved Ofringer stod mere i Baggrunden. Det vigtigste i Menneskets Forhold til Gud var,

at han trofast og uden Vaklen opfyldte sine Pligter mod Herren, ikke fulgte sit eget Hoved, men gik den rette af den Allerhøjeste selv anviste Vej gennem Livet. »Vandre for mit Aasyn og vær fuldkommen«, sagde Gud til Abraham og stillede overordentlig store Krav til hans Tro paa sit Ord, til hans Tillid til sine Løfter og til hans Lydighed, ogsaa hvor det gjaldt om at bringe de sværeste Ofre. I Hebræerbrevets 11. Kapitel kan man se, hvorledes ikke blot denne Patriark, men saa mange andre i Tiden før Christus nøje gjorde Fyldest i saa Henseende.

Abrahams Beredvillighed til af Ærefrygt for Gud at hengive sin egen Søn; Jakobs Tillid til det guddommelige Forsyn under alle Livets Omskiftelser; Josefs Frygt for Ukyskhedens Synd af Hensyn til den hellige Gud og Tjeneren Eleazars Bøn og Tak til Gud efter en lykkelig Rejse er gribende Vidnesbyrd om en dyb Fromhed, der ved sin Barnlighed tydeligt godtgør, at det ikke var Slavers Frygt, men Børns Tillid og Kærlighed til Skaberen, der var Sjælen i deres Forhold til den Allerhøjeste.

Men med Moses kom et Vendepunkt i det gammeltestamentlige Fromhedsliv. Den ved Sinai med Gud sluttede Pagt gav Folket nye store og meget vanskelige Opgaver uden at ophæve de hidtil gældende Forpligtelser. Fra nu af skulde ikke blot den enkelte Person eller Familie, men hele Folket staa som et velordnet Rige med Lov og Ret og fast Organisation og som en Kultusenhed overfor Gud og hylde ham ved fælles religiøse Øvelser. Dermed blev en Liturgi nødvendig eller en samfundsmæssig Gudsyndelse og Offertjeneste efter et fast Ritual. Den nye Ordning krævede naturligvis mundtlige Bønner og ydre Ceremonier og kunde med disse friske Elementer virke som en Kraftkilde, der befrugtede den private Andagt og gav den mangfoldige Impulser. Men som udvortes Handling kunde hverken den mundtlige Bøn og Salmesang eller Offertjenestens Ceremonier have Værdi i Guds Øjne, hvis ikke den indre, personlige Fromhed vedblivende var Sjælen i den fælles Gudstjeneste.

At se dette Spændingsforhold mellem indre Aand og ydre Former og at faa de to Ting til at balancere som de to Skaale paa en Købmands Vægt, det var den

meget vanskelige Prøve, som Guds Folk skulde bestaa i Tiden mellem Moses og Christus. At løse denne Opgave med Ære var ensbetydende med at realisere et Ideal. Men ikke at magte den, — ja, hvad kunde det saa føre til?

Vi ved jo godt selv, hvilket Udfald Prøven fik. Idealet blev stadig truet af to Fjender. Udefra var det de hedenske Omgivelser, der lokkede Israeliterne til at svigte deres Kald. Indefra dukkede en skæbnesvanger Tilbøjelighed op til at overvurdere Religionens Yderside og forsømme den indre Aand. Forgæves kæmpede Guds Sendebud, Profeterne, mod begge Farer, baade mod den demoraliserende Indflydelse fra en hedensk Kulturverdens Side og mod Udvortesheden. Da Christus kom, var den ene Del af Befolkningen med Saddukæerne i Spidsen grebet af hedensk »Oplysning«, og den anden, under Farisæernes Førelse, saa Fromhedens Væsen i en rent mekanisk Oplydelse af Lovens Forskrifter og Fædrenes Overleveringer. Kun en ubetydelig Flok, den, som vi finder omtalt i Juletidens Evangelieafsnit, havde forstaaet og praktiserede den af Gud foreskrevne Fromhed, der holder Balance mellem det aandelige og legemlige Element. Kun disse faa havde beredt Herrens Vej.

Det er nu en Udvikling, der maa gøre os eftertænk-somme og kritiske overfor vor egen Tid. Eller trues vor kristne Religion ikke ogsaa i allerhøjeste Grad af en ganske hedensk Tankegang og Levemaade i vore nærmeste Omgivelser? Og føler vi ikke selv, hvor vagtsomme og energiske vi bør være, for at Kampen mellem Kristendommens Aand og dens ydre Former ikke ender med Aandens Nederlag? Ja, det er Alvor og ingen Spøg eller Leg at berede Herrens Vej til den hellige Jul. Himmeriget lider Vold og kun de, som bruger Vold, river det til sig. F. K.

Sigrid Undsets „Elleve Aar“. *)

Hvem vil ikke gerne høre, naar Sigrid Undset begynder at fortælle om, hvordan Sigrid Undset er blevet til. Hvordan Udviklingen er gaaet, fra hun var et lille Spædbarn,

*) Aschehoug. Oslo 1934. 358 Sider, hft. 8,55.

der end ikke forstod at kritisere sin Mors Mælk, og til hun nu staar som den skarptseende — den ubarnhøjertige Kvinde, hvis Blik forstaar at gaa om Hjørner og se, hvad der er bagved — i alt Fald naar det, der er bagved, gerne skulde skjules eller pyntes lidt. Hvorledes er et lille blødt Pigeansigt blevet til det mutte Ansigt med de tragisk blottede Øjne, der ser og ser?

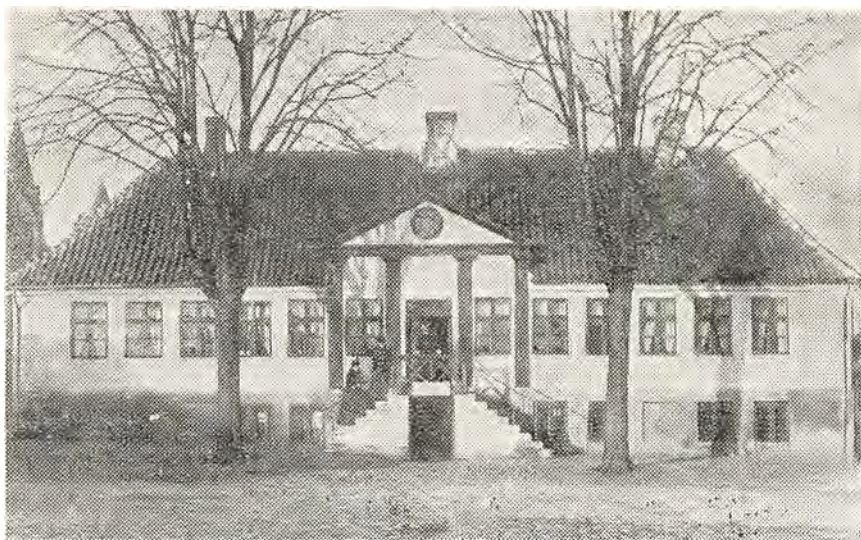
Vi forstaar, at hun fra Faderen har taget Forskertrangen i Arv. Bare det, at en Autoritet fortæller en Kendsgerning, er nok til, at hun selv som Barn bliver mistænksom og selv vil se efter. Hører hun en Fortælling om Missionærerne og de grumme vilde, er hendes Sympathi hjælpeløst paa de vildes Side. Allerede som lille Tøs er hun klar over, »at de trodde, at Gud var saan, som de helst vilde, at Han skulde være«. Paa den radikale Skole, hvor hun gik, troede de, »Gud var en vældig almægtig venstremand, som holdt på fællesskole og det rene flagg«. Fra Moderen havde hun sin Befrielse for al Sentimentalitet. Moderen kælede ikke for dem for Fornøjelsens Skyld — et Kys til Tak — et Kys til Godnat — det var det hele, og kneb det for Børnene at begaa sig mellem Kammeraterne — det maatte de værs'go' selv klare.

Saa lever den lille Pige da sit eget Liv — og hvad Sigrid Undset her kan huske og skildre, saa vi andre siger: Ja, det er rigtigt — saadan var det jo — er simpelthen fabelagtigt. Hendes Idéassociationer, naar hun beder »Nu lukker sig mit Øje«, er et lille Mesterværk af Analyse. — Vejrsignalerne paa Højen bliver identiske med Gud. Er der en Trekant over en Firkant, saa er Gud svært misfornøjet!

Det ene Fænomen efter det andet dukker op. Gode Mennesker, onde Mennesker, Smerte, Frygt, Had, Fristelser, Synd — og gennem det hele søger hun ubevidst egoistisk at omgive sig med en Mur til Værn for sin egen lille Verden — og magtesløst raser hun, naar noget tvinger sig ind i hendes Bevidsthed, som hun ikke kan lide. Og hun kan rase. Hun bider!! Temperament er der i Pigebarnet. Og i Mellemstunderne lever hun Barnets frydefulde, farverige Fantasiliv.

Hun elsker at læse Bøger. Ogsaa dem, hun ikke forstaar, og hun gemmer dem godt for ikke at risikere, at de voksne skal komme og paatvinge hende deres Forklaringer.

Hvert nyt Sted, de flytter hen, har sine Oplevelser. Nye Kammerater, nye Omgivelser, og hun suger Iagttagelserne i sig, som en Svamp suger Vand.

Sigrid Undsets Barndomshjem i Kalundborg.

Beskrivelsen af dansk og norsk »lynne« er ligesaa træffende som sand.

Realismen i Beskrivelserne Bogen igennem kan nok give den følsomme Sjæl et Chock — Fru Undset kan ikke gaa uden om en Pøl. Hun travrer lige gennem den, saa det sprøjter, men saa er den Pøl ogsaa afsløret, og saa kan andre trippe pænt udenom.

Humoren i denne Bog er stor. Der er en Søsygscene saa livagtig, at man klamrer sig til Stolearmen, mens man læser den, og Gang paa Gang forfriskes man af en befriende Latter.

Faderen har hjemført en etruskisk Kiste med Knoglerester. Knoglerne begraver hendes Mor, for »selv en vildfremmed Etrusker havde Ret til at faa komme i Jorden og slippe for at staa i Dagligstuen hos fremmede, som han umulig kunde føle nogen Interesse for«.

Disse elleve Aar er Ingvilds (saaledes kalder hun sig i Bogen) Liv fra Fødslen, til Faderen dør, da hun er elleve Aar gammel.

Køligt, klart, sanddru, frisk og usentimentalt begynder denne Levnedsskildring — den store Kunstner fuldtud værdig.

Corrente del Mare.

Kirkehad i Meksiko.

Regeringens Had over for den katholske Kirke er eksempelvis. I Byen Hinxta i Staten Chiapas f. Eks. trængte Regeringstropperne ind i en Kirke og forsøgte at beslaglægge Relikvierne. Katholikerne vægrede sig ved at udlevere disse Helligdomme. Saa fyrede Soldaterne løs og 4 Mennesker blev dræbt og 17 saaret. Guvernøren for Staten Tabasco, Garrido Canabal, som Præsidenten har overdraget at »udrydde Katholicismen«, har for egen Regning oprettet en Hær paa 30,000 Mand, som i Styrke er Forbundsstaten langt overlegen. Man siger om denne Mand, at han forbinder en Cowboys Vildhed og Raahed med alle tænkelige terroristiske Metoder.

De amerikanske Biskoppers Protest mod Kirkeforfølgelsen.

I den store aarlige Biskop-Konference i Washington deltog 78 Medlemmer af Episkopetet, Kardinaler, Ærkebiskopper og Biskopper. Ved denne Lejlighed udsendte Biskopperne et Opraab til de troende, om »at bede meget og alvorligt og ofre deres Selvfornægtelse og deres personlige Bønsinering for, at Kirkeforfølgelserne i Meksiko maatte ophøre.« De opfordrede de troende til selv at være Apostle og forkynde Verden de Misgerninger og det Tyranni, som lemlæster og udplyndrer Christi Legeme. Der henvises til Indskrænkningerne i de gejstliges Antal, i mange Tilfælde fuldstændig Udelukkelse af al Gejstlighed, til Inddragelsen af Kirkens Formue og til Eksproprieringen af de opdragende og karitative Institutioner, til Indskrænkningerne i Forsamlingsfriheden, Talefriheden og Pressefriheden, til Udvisning af Biskopper, Præster og Ordensfolk samt ledende katholske Lægfolk, og til Indskrænkningerne i frit at udøve de religiøse Pligter. Til Slut erklærer Biskopperne:

»Af hele vort Hjerte og med hele vor Sjæl protesterer vi imod dette antikristne Tyranni og anraaber endnu en Gang de troende i vort Land om at bede om, at en saadan Regering maa forsvinde. De troende bør gøre alt, hvad der staar i deres Magt, for gennem Ord og Gerning at stille et saadant Tyranni i Gabestokken.«

Er Meksikos Kirke rig?

Naar de mexikanske Kirkefjender raaber op om den mexikanske katholske Kirkes Rigdomme, saa er dette »en saga blott«. Igennem mere end 100 Aar har den mexikanske Kirke, som engang under Spaniens Herredømme stillede

sine Ejendele til Folkets Disposition, været ludfattig. I 1833 beslaglagde den daværende Præsident Ana nemlig alle Kirkens faste Ejendele og likvide Midler, og i 1857 underskrev Præsident Juarez en Lov, som skilte Kirke og Stat ved uden Erstatning at ekspropriere alle Kirkens Besiddelser. Fra den Tid lever Meksikos Biskopper og Præster af de Gaver, som det forarmede Folk kunde afse til dem. Men end ikke dette var tilstrækkeligt. Frimurenes Had hvilede ikke. Verdenskrigens Revolution eksproprierede ogsaa de i Mellemtiden nyerhvervede Kirkebygninger, Præstegaarde og Foreningsbygninger. Men nogle maatte jo dog profitere ved disse Konfiskationer. Bl. a. har f. Eks. Calles, den tidligere marxistiske Partisekretær, saa godt forstaaet at lave Penge af den standende Kulturkamp, at han i Dag i Bank of England disponerer over en Kapital paa 205 Mill. Pesetas.

En mexikansk Guvernørs Gudsbespottelser.

Pater Kenny, som de amerikanske Katholiker officielt har udvalgt til at undersøge Tilstandene i Meksiko, betegner Staten Tabasco's Guvernør, Garrido Canabal, som den Mand, der har Hovedskylden for Kirkeforfølgelserne. Ved et stort Dyrskue efterabede Guvernør Canabal de kirkelige Ceremonier og kaldte en Præmietyr »Gud«, andre Dyr »Pave«, o. s. v. . Steder, som er opkaldt efter Gud og Helgenerne, og hvori der findes berømte Søer, Bjerge og Byer, gav han Navne som »Lenin«, »Lucifer«, »Satan«, o. s. v. . Efter russisk Mønster har Carrido Canabal udstyret Skolerne med gudsbespottelige Billeder. Paa et Haanbillede over Korsvejen fremstilles den h. Magdalena som en Tøjte med en Cigaret i Munden. Den egentlige Hersker i Landet, Calles, har udmærket Guvernør Canabal med særlige Gunstbevisninger for hans Iver i at udbrede den atheistiske Lære.

Katholske Tanker om Kærlighed*).

»Elskov« er en Fortsættelse af Romanen »Fremmed Fugl«, der handlede om et franskfødt Kunstnerbarn, der opdrages i Danmark; men den kan udmærket godt læses, uden at man har stiftet Bekendtskab med den første Del. Den handler om en ung Kvinde, der bliver grebet af Kærlighed og erfarer, hvilken Stormagt Elskoven kan blive i et Menneskes Liv. Her skildres med fin psykologisk Sans

*) I. M. Sick: Elskov. Gyldendal. 1934. 242 S. Kr. 6,75 hft.

og ungdommelig Glød den unge Piges Opdagelse og Forstaaelse af dette nye i hendes Liv.

Det, som særlig vil interessere os i denne smukke Bog, er Skildringen af den pinlige Konflikt, der opstaar ved, at den unge Kunstnerinde, som er Bogens Hovedperson (næsten eneste), faar at vide, at den unge Mand, som er blevet alt for hende ligesom hun for ham, har været gift i fem Aar med en ung Kvinde, der har tilbragt de sidste to Aar paa en Sindssygeanstalt. Han er Katholik og staar i et, vel noget ligegyldigt, men dog ubrydeligt Forhold til sin Kirke. Skønt den unge Pige finder Forbudet mod Skilsmisse haardt, ja, næsten uretfærdigt, tør hun dog ikke benytte den Magt, hun har over Kunstneren, men bevæger ham til at gaa til Skrifte hos den bekendte Dominikanerpater, hvis Fastepredikener de har overværet, og tage Konsekvenserne af sin religiøse Overbevisning. Den unge Pige, som er en europaberømt Sangerinde, ofrer sin glimrende Løbebane som Kunstner og optager en Gerning blandt syge og ulykkelige Mennesker ud fra den virkelig katholske Tankegang, at Gud ikke alene vil, at vi skal bede til ham, men ogsaa ofre noget for hans Skyld.

Sagen er den, at Forfatterinden selv paa de allerfleste Punkter er ganske katholsk indstillet. Der synes kun at have været eet væsentligt Punkt, hvor hun har maattet tage Afstand fra Guds og Kirkens Bud, nemlig i Læren om Ægteskabets Uopløselighed. Det synes dog, som om hun just i denne Bog arbejder sig igennem Tanken om de svære Konflikter, der unægtelig kan rejse sig paa Grundvold af den strenge Fordring, til det Standpunkt, at Budet maa være ret, naar Gud og Kirken giver det, og da endnu sværere Konflikter let rejser sig ved Ægteskabets Opløselighed.

Hvorledes hun selv ser paa Forholdet, fremgaar saa smukt af, hvad den unge Kunstnerinde i Bogen siger til sin Ven: »Amico, jeg kan kun leve i fuld Hengivelse til Dem. Og naar jeg ikke maa være hos Dem, fordi det er Uret, saa søger jeg en anden Maade. Et Kunstner- og Verdensliv sammen med andre bliver aldrig Hengivelse til Dem — vil kun stadig volde Dem Uro, Tvivl, Lidelse, Frygt for at miste mig helt. Men gennem de lidende kan jeg ofre mig for Dem. De har selv forlangt Selvets Offer af mig. Nu bringer jeg det.« Og da det kniber saa uendelig haardt for ham, tilføjer hun: »De kan faa mig til at blive. Men det vil De ikke. For Uret skiller, den forener ikke. Og jeg kan ikke være endnu mere skilt fra Dem — jeg kan ikke. Amico! Nu gaar jeg jo kun for at komme.«

Skønnere kunde ingen Katholik have skrevet om det

tunge Offer for Guds Skyld. Og det vilde være let at give flere Citater af lignende Indhold og Mening. Den unge Pige siger saaledes til sin Fætter, en elskværdig protestantisk Præst: »Aa, I protestantiske Præster! I prædiker, at vor Herre har slettet og sonet al vor Skyld, saa der intet er for os at gøre. Det er saa bekvemt! Men det er kun vor Skyld over for Gud, vor bundløse Gæld til ham. Vor Uret over for Mennesker maa vi selv klare, betale Gælden 'indtil den sidste Hvid'. Det kan ogsaa gøres gennem Lidelse. Og det vil jeg gøre her. Hvis Dagen kommer engang, hvor Amico er fri, skal der ikke ligge Uret og spærre Vejen mellem os.«

Mange andre Steder af Interesse kunde citeres, men det foregaaende vil være nok til at vise, at Bogen med det glødende Navn godt kan fortjene en pæn Plads under et katolsk Juletræ. *Niels Hansen, cand. mag.*

Kirkens trange Kaar i Tyskland.

Kommer det til en Kulturkamp?

Paa dette Spørgsmaal svarer »Der deutsche Weg«, et udmærket redigeret tysk, kath. Ugeblad, som udkommer i Holland (og efter Dr. Gerlichs »Der gerade Weg«s Forbillede vil sige Sandheden om kath. Forhold i Tyskland, selv om de ikke maa siges højt i Landet selv), at den er der allerede. Katholske Præster vandrer af intetsigende Grunde i Fængslet som Jesuiten Spiecker forleden. Andre maa flygte, som Pater Friedrich Muckermann, der for Tiden opholder sig i Holland. Biskoppernes Hyrdebrevne beslaglægges, i visse Egne er 60—80% af alle katolske Embedsmænd blevet afskediget fra deres Stillinger. Katholske Blade maa end ikke skrive om religiøse Emner, naar de ikke stemmer overens med den herskende Anskuelse. Værre gik det ikke til i Bismarcks Tid, tværtimod!

Rosenbergs Mythos — det nye Evangelium.

Eet er sikkert, at ingen Bog næst efter »Mein Kampf« nyder i Tyskland saa stor Beskyttelse fra nazistisk Side som Verdensanskuelsesmesteren Rosenbergs »Mythos«. Og dog er denne Bog en Skandale for tysk Videnskab og en Udfordring til ethvert katolsk Hjerte. Hvad kan man læse sig til i dette Aandsprodukt, som hører til det tredje Riges ypperligste? »Decretum Gratiani«, en Samling kirkeretslige Bestemmelser, som en Munk ved Navn Gratian udarbejdede i det 12. Aarhundrede, tilskriver Rosenberg

den romerske Kejser Gratian, som levede i det 4. Aarhundrede, og taler saa om den romerske Kirkes Dokumentforfalskning. Efter Rosenbergs Mening beder den katholske Bonde paa Latin, og Germanerne i deres Ursköve er blevet omvendt og senere undervist af Munkene ved latinske Prædikener, som de intet forstod af. Fra Huguenotternes Historie ved Rosenberg at fortælle, at »den myrdede Admiral Colignys Hoved blev sendt til den hellige Fader i Rom, hvilket gav Anledning til en Glædesfest paa Engelsborg«. Det drejer sig her om en gammel, for længst skrinlagt Krønike, som er pure Opspind.

Betænkelige Fakta.

Berliner Times' Korrespondent, som plejer at være vel underrettet, meddeler til sit Blad d. 13./11., at der i Berlin cirkulerer Rygter om, at en stor Offensiv mod den katholske Kirke straks efter Afstemningen i Saaromraadet skulde tage sin Begyndelse. Mange godt bevidnede Kendsgerninger kan i alt Fald vække en Mistanke. Hvorfor har man i Aachen taget katholske Præsters Fingeraftryk? Hvorfor ønskede Rigspartiledelsens kulturpolitiske Afdeling i München d. 3. Nov. 1934 af det hemmelige Statspoliti nøjagtige Oplysninger om Ordenssamfundenes Skoler og fremfor alt deres Forbindelse med Udlandet? Hvorfor udsteder Rigsstatmesteren Schwarz i München en strengt fortrolig Befaling til alle Gauämter om, at de indtil den 15./12. 34 skal maale alle Grundstykker og Bygningskomplekser, som tilhører Ordens- og Missionssekskaber? Ligeledes skal alle Laan, Hypotheker, som hviler paa dem, ogsaa Husenes og Grundstykkernes Anvendelighed opgives. Hvorfor overvaages Exercitierne nøje, og faar det hemmelige Statspoliti Ordre om at interessere sig for Deltagerne, især naar de er Embedsmænd, Lærere etc.?

Den katholske Presses Vanskeligheder.

Det er sørgeligt at se, hvorledes mange Blade i den engang frodige katholske tyske Presse visner. Hvad er »Germania« blevet til? Officielt opgives der et Oplag paa ca. 10,000 Abonnenter, men de betalende Abonnenters Tal skal efter sikre Oplysninger kun beløbe sig til ca. 2000. Og selv som ensrettet Blad kan man komme for Fald! Den nuværende Chefredaktør Dr. Emil Ritter maatte forleden træde tilbage, fordi han havde offentliggjort en pessimistisk Artikel, som tillod sig at bemærke, at der for Tiden breder sig en Modløshed i det tyske Folk ligesom i 1918, og at Udlandet gjorde Forskel paa Nazisme og det tyske Folk. Novemberheftet af »Stimmen der Zeit« blev beslaglagt vistnok paa Grund af en Artikel af P. Overmans, hvori der

belones, at det enkelte Menneske efter den kristne Moral havde Rettigheder, som Folk og Stat ogsaa i en statslig Nødstilstand maatte respektere. P. Overmans skelner nøje mellem Nødværge og Nødstilstand. Straf for et uretfærdigt Angreb hører ikke til Nødværge. Den er ganske vist Statens Ret, Dødsstraffen ikke undtaget, men ingen maa dræbes, om hvem det ikke med tilstrækkelig Vished er fastslaaet, at han har begaaet en Forbrydelse, som fortjener Døden. For den Slags Ytringer kan et Blad blive forbudt i Tyskland. Intet Under, at »Katholischer Presseverein für Bayern« forleden besluttede at løse sin Forbindelse med 17 forhenværende katholske Blade, en Beslutning, som sikkert kun bitter Nødvendighed har fremkaldt. Hvilke Ydmygelser saadanne Blade er udsat for, kan man læse sig til i en udmærket lille Skildring om »den brune Revolutions Gennembrud«, som er udkommen i Svejts.*) Trøstende er det kun at se de Blades store Oplagstal, som har forstaaet at bevare en vis selvstændig Mening, som f. Eks. »Junge Front« (200,000) eller »Berliner Kirchenblatt« eller »Kirchenzeitung« i Köln.

Rom og Konkordatet

Gang paa Gang er der i den senere Tid dukket Rygter op om Forhandlinger mellem Berlin og Vatikanet; saadanne har ogsaa fundet Sted. Berliner-Biskoppen Dr. Bares har været i Rom og ligeledes Ministerialraad Buttman, men man naaede ikke til et Resultat. Buttman havde ingen Fuldmagter med. Det sværeste Problem synes at være de kulturelt-religiøse Foreninger: Svendeforeningerne, Ungdomsforeningerne, Arbejderforeningerne etc. Bestaar de overhovedet endnu? Jo, de holder fast trods det, at de staar alene paa Skansen, og de evangeliske forlængst er blevet ensrettet; man siger, at 80 % af Medlemmerne holder ud trods alle Ofre, der kræves af deres Troskab.

Meget afhænger i denne Henseende af, om Nazisternes mere radikale Fløj i den nærmeste Fremtid kommer til Styret eller ikke; foreløbig er Situationen forskellig alt efter de forskellige Underføreres Vilje.

Den politiske Katholicisme.

Hvem husker ikke fra før i Tiden mange velmenende Katholikers Fordømmelse af den saakaldte politiske Katholicisme. Man ventede sig alt af den »religiøse« Katholicisme. Der var ikke een god Side ved Centrum. I Dag har Piben faaet en anden Lyd. I »Reichspost« udtaler en højtstaaende, rigstysk kirkelig Personlighed sig saaledes:

»Høem blandt den »religiøse« Katholicismes Tilhængere understøtter Tysklands Biskopper i deres tunge Kamp mod at

*) O. M. Kuab, Kleinstadt unterm Hackenkreuz, Räber & Co., Luzern. 108_S., Fr. 1,50.

blive berøvet selv de mest primitive Fordringer, hvad det religiøse Liv angaar? Hvem i Tyskland forsvarer i Dag disse Biskoppers Lære overfor Statens Bekendtgørelser og Love? Har Vicekansler v. Papens modige og gentagne Gange fremsatte Protest og de faa inden for Berliner-Kabinettet virkelig katholsk tænkende Medlemmers Protest mod forskellige af de Love, som slaar i uomtvistelig Modstrid med Kristendommens religiøse Ethos, blot om kun paa et eneste Punkt fundet Gehør? Ingen undtagen de faa, som saa lidt dybere i Forholdene, har overhovedet hørt noget som helst om disse Protester. Virkningsløst og upaaagtet er de døet hen i Kabinettets Sale, og engang om Aartier vil en eller anden Historieskriver opdage dem i Berliner Ministerraadets støvede Forsamlingsprotokoller, uden at de paa noget Punkt har hjulpet Tysklands Katholicisme. Var »Arbeitsgemeinschaft Deutscher Katholiken« under dets korte Tilværelse et stærkt Værn for Kirkens Interesser? Trængte den tyske Katholicisme ikke i Dag mere end nogen Sinde før til en stærk Falanx af Repræsentanter i Berlins Rigsraad, for at Valikanets og de tyske Biskoppers ustandselige Protest overhovedet kunde gøre Virkning paa Statsmyndighederne i Berlin og i Provinsen? En Tilskuer.

Bogen om Chresten Skikkild.

Jonas-Tegnet.

Nu foreligger Pastor Schindlers Bog*) om den afdøde katholske danske Kunstner, som Birgitte West forleden henviste til i en Artikel om Skikkild. Lad os straks sige det, at vi betragter den som en af de aller smukkeste Julegaver, som Forfatteren og Kunstnerens Moder, Fru Marie Skikkild, der har bekostet Udgivelsen, saaledes lægger paa danske Katholikers Julebord. Og saa er den en af de billig-

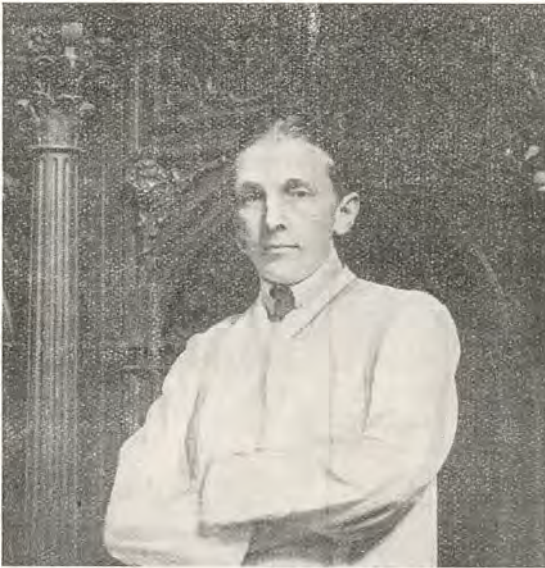
stel Hvor hele den tekniske Side er tilrettelagt med saa stor Omhu, plejer Bøger at koste det dobbelte.

Bogens Betydning ligger deri, at en dansk katholsk Kunstner, hvis Liv var viet til Kirkekunst og i Løbet af kort Tid opnaaede ypperlige Resultater, her for første Gang faar rejst et litterært Mindesmærke, som i mange Henseender vil være vejvisende for og tilskyndende til Helligdommens ædle Bygning og Udsmykning. Ingen der kender Forfatteren, vil desuden være i Tvivl om, at han vil sætte

*) »Chresten Skikkild«. Kbh. 1934. I Komm.: Illums Bogafd. 72 S. 3,50.

Debatten og Diskussionen i Gang. Man mærker det allerede paa den Maade, hvorpaa Skikkilds Liv ved Bogens Inddeling er hugget ud i Problemer; der er Kapitler om Katholiken, Artisten, Tænkeren og den liturgiske Kunstner.

Et af de smukkeste Afsnit, rigt forsynet med oplivende Træk, er den korte Levnedsskildring. Vi ser da S. med »sin jyske Sejghed og den benhaarde Vilje, der prægede hans Ansigt og Skikkelse« ikke blot sejre over legemlig Svaghed. Vi følger ogsaa den levende og alsidigt interesserede Student i hans Higen efter stadig større Viden,

Chresten Skikkild i hans 35. Leveaar, 1920.

der bl. a. fører ham sammen med den katholske Præst, P. Breitung, hvis Overlegenhed i Diskussionen om Darwinismen imponerer S., saa meget mere, som de protestantiske Theologer ikke klarer sig saa godt. Vi faar et imponerende Indtryk af den unge Kunstners evnerige Flid og voldsomme Produktionstrang, naar vi læser, at den 27-aarige i Efteraaret 1912 møder op med 52 færdige Arbejder.

Med den mest udelte Opmærksomhed læser vi selvfølgelig om S.s Vej til den katholske Kirke, en Vandring, som tager sit Udgangspunkt i en voldsom sjælelig Krise, hvor alt synes at bryde sammen. Det siges ikke, hvad der voldte denne Krise, som Bogen overhovedet paa en blufærdig Maade skelner mellem den Side af Menneskelivet, som kommer Offentligheden ved, og den anden, som ikke gør

det. Efter en katholsk Slægtnings Opfordring tager S. til Beuron og finder der et Fredens Paradis for sin forpinte Sjæl. Hvor gendriver denne Kunstners Vej til Kirken dog den saa gængse Opfattelse, som om en Slags religiøs Æsteticisme fik mange til at vende sig bort fra »Evangeliiklare Lys«. Paa den smukkeste tænkelige Maade siger S., hvad der bragte ham til Moderkirken: Det var Munkenes levende Eksempel *»De allerfleste af dem er dybt religiøse, men paa en smuk, mandig Maade, — uden Sværmeri og uden at føre det meget i Munden.«* *»Katholicismen er en rigtig fornuftig og vidunderlig smuk Religion.«* *»Æstetikeren i mig jublede over den fuldendte Form; men det var ikke det, der bragte mig nærmere ... Hvad der bestemte mig for Catholicismen var dens fast-byggede Lære, dens Autoritet, dens Enhed, dens stærke Krav — og først og fremmest, at den fordrer Ofret.«*

Skildringen af S.s Forhold til den danske Catholicisme udfordrer ganske vist Diskussionen, saaledes naar der siges: *»Det blev hans Kors, at hans Liv ikke skulde leves i Abbediet Beuron, men i det apostoliske Vikariat Danmark.«* Ogsaa Livet i Beuron vilde have frembudt sine Vanskeligheder, hvad Skikkild selv antyder, naar han, der kunde have været Oblat dernede, siger sit *»Nej Tak«* under Henvisning til *»den gamle Tyran, Pater Desiderius (Lenz)«, som skærer alting ned, som ikke er den nøjeste Efterligning af hans Papfigurer.«* Ogsaa hvad S. endnu før sin Konversion skriver om København med særligt Henblik paa Kunstens intimeste Disciple herhjemme, *»Byen er god nok, men sikke nogle tarvelige Mennesker, der bor i den ...«* lader formode, at Roser ogsaa udenfor det Apostoliske Vikariat kan have deres Torne. Vi mener ligefrem, at det Apostoliske Vikariat paalagde Kunstneren det aller behageligste Kors, han kunde faa. Hvor i Alverden gør man saa hurtigt Karriere, som en Konvertit, der et Aar efter sin Optagelse allerede stilles overfor den største kunstneriske Opgave, som dette Vikariat har at byde paa? Og naar Opgaven saa desuden kommer fra den Kreds, hvis *»Flertal var ældre Mænd, Udlændinge, der aldrig ret slog Rod i dansk Jord«,* hvad ønsker man saa mere? Bogen oplyser jo selv, at Jagtvej-Kirken byggedes for Østrigske Penge*). Nej, Skikkild fandt forholdsvis hurtigt Ørenlyd for sine Tanker; hvad har ikke de store Banebrydere i Udlandet maattet gennemgaa? Og skønt han døde i en forholdsvis ung Alder, fik han to Disciple, der bar hans Tanker videre.

*) Det beror dog paa en Fejltagelse, at de østrigske Penge allerede i Begyndelsen af Verdenskrigen skulde have mistet deres Værdi, og at S. skulde have lært Dir. Helge Jacobsen at kende i 1915: Pengene faldt i Slutningen af Krigen, og S. lærte ikke Dir. H. Jacobsen at kende før 1920 eller 1921 i Aaledning af et Besøg paa Carlsberg Glyptotheket.

At Biskop v. Euch, den store Praktiker, der under usigelige Vanskeligheder genrejste Danmarks Kirke, ikke straks gik ind paa en ung Kunstners Ideer, hvem vil bebrejde ham dette? Han tænkte som saa: Et Beuron i Danmark? Unge Mand, for hvem, med hvilke Midler, og hvor? Hvis Benediktinerne vil bygge det op for mine Øjne, vil jeg næppe have ret meget der imod, men heller ikke de kan gøre andet end det lille og stille Arbejde, som udføres rundt omkring i vore smaa Sogne, altsaa i hin »Aargang

*Mangfoldiggørelsen af Brødene.
Nicodemus og Christus.*

*Kana-Underet.
Ved Sykars Brønd.*

Fire Relieffer.

1914, udtrykt i Stenosgade, Griffenfeldtsgade og Hans Bogbinders Allé, Boyesgade og Ordrup og Provinsens næsten helt polske Missioner«. Den gamle Biskop kendte jo sine Stationer, hvor Arbejdet blandt knapt en Snes Tusinde Katholiker holdtes i Gang med et Minimum af Løn og et Maksimum af Ofre. De Vanskeligheder, som Konvertiter har, maa derfor heller ikke tages tragisk. De føles i samme Grad af de nytilkomne som de gamle Katholiker. Kirken har Tusinder af udmærkede Konvertiter, som ganske stille og selvfølgelig glider ind i dens Liv og bliver Præsternes bedste Støtter; og hvor der opstaar Konflikter, drejer det sig i Reglen om Karakterer, der ogsaa uden for Kirken har haft deres sociale og karakteriologiske Vanskeligheder.

Saa et Par Bemærkninger om Kunstens Forfald! Vi vil selvfølgelig ikke sige det allermindste til Forsvar for »*Flitter og Galanterivarer, kulørt Gips og billige Serieprodukter*«, tværtimod mener vi, at Bogens Kraftsprog, som roser sig af at være voldsommere end Prof. Wanschers Kritik, har sin Mission som en Slags Bussemand; men derfor er det alligevel overdrevent, at Kunsten i hele det XIX Aarh. kun skulde have kendt de »*fadeste Surrogater*«. Hvor der er Forfald, opgives Grunden dertil ganske vist rigtigt: »*Kirkeudplyndring havde forarmet og ofte proletariseret Kirken*«. Den kirkelige Situation bekræftes at have været saaledes: »*at en Præst i Søkjøbing maatte prise sig lykkelig, om Resultatet af et Livs Anstregelser og Indsamling blev et Kapel i en fhv. Spisestue i en lille Villa i den lille Købstads yderste Udkant*«. Men i Stedet for en konsekvent Anvendelse af denne Erkendelse uddeles der Hib til højre og venstre. Man har ikke Lov til at tale om en »*gammel Stendrian hos Klerus. Nonner og Menighed*«, naar man ved, de kæmper for det daglige Brød. De fleste Kunstnere vilde ogsaa betakke sig for en Opfordring til at udsmykke vore Kirker for Guds Løn alene, forstaaeligt; og vi andre nærer ogsaa Afsky for at bestille et Arbejde, som vi ikke har Raad til at betale. Det er baade sund Sans og evangelisk Visdom, naar vi intet har tilovers for hin Bygmester,« som begyndte at bygge og ikke kunde fuldende.

»*Denne Kirkes dybe æsthetiske Nedværdigelse kom til at koste den flere Tab i de dannede Klasser — Spekulationen i de billige Virkemidler viste sig at staa fejl*«. I alt vedrørende Kirke og Kunst er det nyttigt at skelne mellem primært og sekundært. Det primære er Kirkens Hellighed, det sekundære er Skønhedens Klædebon, som Helligheden bør indsvøbes i.

Det er interessant at fastslaa, hvorledes Kirkens aandelige Magt er steget i en Grad som aldrig før netop i de Tider, hvor det saakaldte Kunstforfald skete. Det viser, at Kirkens egentlige Sendelse udføres uafhængigt af de i øvrigt højt skattede æsthetiske Værdier, Den højeste religiøse Aabenbaring i Stalden i Bethlehem skete jo ogsaa uden Udfoldelse af nogen sakral Kunst! Hvor lidt Tid havde dog de første Kristne i de første Aarhundreder til at tænke paa sakral Kunst! Ja, selv i S.s Tilfælde var det udelukkende Helligheden, som drog ham til Kirken, efter at der trods alle æsthetiske Nydelser var indtraadt en sjælelig Katastrofe. Huysmans, Baudelaire, Verlaine etc. kom dog ogsaa netop i denne »Forfaldsperiode« til Kirken, simpelthen som Skibbrudne, der klamrer sig til Kirkens Hellighed.

Endnu et Ord om Problemet: Sakral Kunst — Religiøs Kunst, som ogsaa rejses i Bogen. Den ikke sakrale Kunst

kan ogsaa mesterligt spille »paa Intellekt og Vilje«. Man behøver bare at tænke paa Dantes Commedia eller Fr. Thompsens »Himlens Hund«, der lige er udkommet paa Dansk. Det er endvidere en megen risikabel Sag at trække skarpe Grænser og kaste en bestemt Slags af Tid og Historie anerkendt Kunst helt uden for Helligdommen og maaske hele Stilarter med. Alle de store Stilarter, Barock ikke undtaget, har været Dialekter, der taltes baade i det profane Liv og ogsaa blev brugt og kunde bruges i Helligdommens Tjeneste. Ganske vist har det ogsaa været hver efterfølgende Kunstperiodes Praksis at rydde grundig op i den forudgaaendes Ideer og Former, og vi vil ved Lejlighed engang gøre os den Fornøjelse at citere, hvor tilintetgørende Domme det ene Slægtleds Filosofer og Kunstnere kunde fælde over Forgængerne, der lige var sunket i Graven. Snart ryger det »statiske« i Hovedet paa det »dynamiske« eller omvendt, men sikkert altid med drabelig Kraft. Alt i alt en Bog, som fortjener at blive læst og indeholder mange fortræffelige Sandheder. — z.

Syv Børnebøger.

Da det er af Betydning, at de Bøger, der gives Børn, ikke bliver valgt i Blinde, bringer vi en lille Omtale af nogle Bøger fra Gyldendal, der alle trygt kan gives til ethvert Barn.

Peter Freuchen: Knud Rasmussen. 122 S.

I et ypperligt malende og morsomt Sprog giver Forfatteren med rørende Beskedenhed en livfuld og interessant Skildring af vort Lands nylig afdøde Helt: Knud Rasmussen. Baade unge og gamle vil med lige stor Begejstring læse denne prægtige Bog om den uforglemmelige Grønlandsforsker.

Valborg Dahl: Lykke. 154 S.

Rigtig en god Fortælling for lidt større Piger om en rask Pige, der ved, hvad hun vil, og netop gennem kærlig Omhu for en gammel Mand finder den Lykke, hun fortjener.

Edward S. Ellis: Paa Flugt. 89 S.

Ellis er en af de faa, der endnu skriver spændende Indianerfortællinger. Hjortefod — den kristne Indianer — hjælper en engelsk Dreng med at befri en tysk Dreng, der er faldet i blodtørstige Indianeres Hænder, og det lykkes gennem farefulde og spændende Oplevelser.

E. Grædsted Møller: Nico som Opdager. 87 S.

Forfatterinden har det rigtige Greb paa at gøre en Fortælling baade smuk og spændende — og Personerne er saa

levende, at det bliver en rigtig Børnebog, der kan anbefales til baade Drengene og Piger.

Hoffman Bierney: Det blaa Lyn. 118 S.

En glimrende, spændende Fortælling om to raske Drengene og den dejlige Hest, »Lynet«, der faar Bugt med to Banditter, finder en nedgravet Skat og skænker de fundne Alterkar til de Kirker, hvorfra de er røvet. — Bedst for større Børn.

Elizabeth Foreman Lewis: Unge Fu. 170 S.

Maaske er Bogen skrevet for Børn — i alle Tilfælde er det en saa glimrende Skildring af en Kineserdrengs Læreaar, at den med lige stort Udbytte kan læses af voksne og Børn. — Den kan anbefales paa det allerbedste.

Louisa M Alcoll: Pigebørn. 146 S.

De, som har set den fornøjelige Film af samme Navn, med Katharine Hepburn i Hovedrollen, vil med dobbelt Fornøjelse læse Bogen om en Flok søde unge Piger. Rigtig en talentfuld og hyggelig Ungpigebog med god, sund Tankegang og fri for alt barnagtigt Pjat. *H. K.-H.*

Paa Lytterpost.

(Forsinket paa Grund af Pladsmangel.)

Torsdag 1./11. Kl. 19,16 — 19,45 talte Slotspræst Oscar Geismar i Serien »Kirken og Tiden« om »**Skønlitteraturen og Kirken**«. G. begyndte med at bemærke, at baade »Skønlitteraturen« og »Kirken« kunde forstaaes paa mange Maader og derfor trængte til nøjere Definition, og »Skønlitteraturen« var nemmere at definere, da Ordet »Kirken« kan bruges i 4—5—6 Betydninger. Dette var rart at høre for den, der er vant til at høre Ordet »Kirken« brugt uden Definition og anvendt i samme Foredrag snart i een, snart i en anden Betydning, hvilket ikke letter Forstaaelsen. Men den, der ventede her at faa de 4—5—6 Definitioner, blev sørgeligt skuffet. Den første Definition var »hele det samlede religiøse Liv, hvad enten det hviler paa humant eller kristeligt Grundlag«; men — de andre Definitioner udeblev! Derimod brugtes Ordet »Kirken« senere i Betydningen »den danske Kirke«, som ogsaa omtales som »Kirkeligheden, Gejstligheden, den eksisterende Kirke«. — Under Omtalen af Marcus Lauesens »Kætteren fra Eisleben« udtalte Slotspræsten: »Det er det Paradoks, at der ikke gaar en Vej fra Jord til Himmel, men fra Himmel til Jord (Luther), der sprængte Europa i to Dele.«

Der er god Mening i den Sætning: af sig selv er Men-

nesket paa ingen Maade i Stand til at udjævne den Kløft, som er opstaaet mellem Gud og Mennesket gennem Synden. Fra Jorden gaar ingen Vej til Himlen. Vi behøvede sandelig ikke nogen Luther for at sige os dette. Det var alle katholske Theologers Lære paa Luthers Tid, hvad ogsaa et Blik i Denifles Luther-Værk kan overbevise os om. Men fra Himlen kan den almægtige Naade bane sig Vej til Jorden, og det har den gjort. Christus var »Vejen« fra Himlen til Jorden. Men ogsaa fra Jorden til Himlen. I ham er Gud og Menneske forenet. Kun den, der er steget ned fra Himlen, kan stige op til Himlen, men han gør det som sit mystiske Legemes Hoved, Kirken. Den, der er et levende Lem paa dette Legeme, i ham lever Christus, han er eet med Christus og stiger med ham op til Himlen.

Ignatius.

FRA HOVEDSTAD OG PROVINS.

Udnævnelser.

I »Kirkelige Bekendtgørelser for Danmarks Apostoliske Vikariat« finder vi under den 29. Nov. 1934 flg. Fortegnelse over Udnævnelser, der har fundet Sted:

»Pastor Aug. Ammerlaan, Rektor for St. Hedvigssøstrene i Aabenraa, er udnævnt til Sognepræst i Nykøbing, Falster. Pastor P. Andreasen er udnævnt til Kapellan ved Sakramentskirken i København og til Vikariatssekretær. Pastor K. Ballin, Kapellan ved St. Ansgars Kirke i København, er udnævnt til Kapellan i Sønderborg. Pastor A. Knipp, tidl. i Nykøbing, Falster, er udnævnt til Rektor for St. Hedvigssøstrene i Aabenraa. Pastor F. Fischer er udnævnt til Rektor for St. Josefssøstrene paa Strandvej og Pastor P. Schindler til Rektor for Tilbedelsessøstrene paa Jagtvej.«

En ny Mariakongregation ved St. Ansgar.

Onsdag den 5. December — 350 Aars Dagen for Stiftelsen af den første Mariakongregation — var ogsaa en betydningsfuld Dag for St. Ansgars Menighed. 16 Herrer har højtideligt viet sig til den helligste Jomfru og saaledes grundlagt en Mariakongregation. I sin Prædiken tegnede Pater Bender en Kongreganists dobbelte Opgave: at hellige sig selv ved Bøn og de foreskrevne Andagter og at hellige andre ved at give et godt Eksempel, thi Kongreganisterne er Menighedens Elite. En Levitandagt med Te Deum afsluttede den kirkelige Del. Derefter var der Kaffebord i St. Ansgars Skoles Forsamlingsaal. Pastor v. d. Kettenburg udtrykte sin Glæde over, at det lykkedes at stifte en Mariakongregation og forventede, at de unge Kongreganister ved

deres Arbejde vilde gavne Menigheden. Pater Bender rettede en særlig Tak til Pastor Hake, som ved sit utrættelige Arbejde gennem to Aar endelig fik Kongregationen oprettet.

»Kvinden katholsk og juridisk belyst.«

Paa et mellem A. C. og D. K. K. F. arrangeret Fællesmøde indledede Hofdame Utke Ramsing og Dommerfuldmægtig Højriis, Esbjerg, en Diskussion om »Kvinden katholsk og juridisk belyst«. — Hofdamen viste ved en historisk Indledning, hvorledes Kirken først havde hævet Kvinden fra de Trællekaar, hun delte under Hedenskabet, og senere gennem hele Middelalderen givet hende en saa godt som ligeberettiget Stilling. Først ved Reformationen og Renæssancen fik hun den underkuede Stilling, som Chr. V's »Danske Lov« herhjemme er et udmærket Bevis paa. I den sidste Menneskealder har dog den moderne Kvindebevægelse ved et maalbevidst Arbejde skaffet hende lige Ret med Manden inden for det politiske og juridiske Omraade. Den katholske Kvindebevægelses Maal er ved Kvindernes forøgede Indflydelse i det offentlige Liv at virkeliggøre Pius X's Motto: »At forny alt i Christus«. — Dommerfuldm. Højriis gennemgik derpaa Kvindens Stilling til de forskellige Sider af Erhvervs- og Retslivet, idet han navnlig gik ind paa de Problemer, der rejste sig for den katholske Kvinde over for Ægteskabs- og Fosterdrabslovgivningen. — Diskussionen, hvori, foruden Indlederne, Fru Tardini, Lærer Hafstrøm og A. C.s Formand, Fuldmægtig Hjorth, deltog, samlede sig særlig om Dobbeltterhvervet og dets Berettigelse. — Fuldm. Hjorth sluttede med at takke Indlederne for den interessante Aften, der sikkert for Flerparten af Deltagerne havde bidraget til en Afklaring af disse brændende Problemer.

B. B.

Mission i St. Annæ Menighed.

Missionsugerne i St. Annæ Kirke fra 16./11.—2./12. har for alle dem, der deltog i dem, været uforglemmelige Dage. Som Forberedelse havde Kirkens Præster personlig overbragt Indbydelsen til Menighedens Medlemmer. At Pater Resch forstod at tale til Hjertet og fængsle Tilhørerne, kunde man bl. a. se af, at Tilslutningen i anden Uge var lige saa god som i første: 150—200 hver Aften. Børnene, de unge Piger, Husmødrene og Mændene havde hver deres særlige Prædiken og Fælleskommunion. Særlig festlig og stemningsfuld var Aftenen med Menighedens Indvielse til Gudsmoder og en anden Aften med Menighedens Afbigt til Frelseren i Altrets h. Sakramente. Ogsaa ved Afslutningshøjtideligheden ved Missions-Mindekorsets Indvielse var Kirken fyldt til sidste Plads. — Det var den første Mission, St. Annæ Menig-

hed oplevede, og der er ingen Tvivl om, at mange ved den blev knyttet fastere til Troen.

Fortjenstmedaljen til en katholsk Kvinde.

Forstanderinden paa Vanførehjemmet, Frk. A. M. Speyer, har modtaget Fortjenstmedaljen i Guld. Denne Æresbevisning er saa meget mere bemærkelsesværdig, som den ikke er givet i Anledning af et Jubilæum, idet Frk. Speyer kun har været Forstanderinde i 12 Aar. Hjertelig til Lykke!

Mariakongregationernes Jublæum.

Der var langt over 500 andægtige Kongreganister, Mænd og Kvinder, i Jesu Hjerte Kirkens Skib og paa Pulpituret, da Hs. Excell. Biskoppen Søndag d. 9. Dec. Kl. 18 holdt sit Indtog i den festligt pyntede Kirke, ledsaget af 10 Præster. Biskoppen udtrykte i Prædikenen sin Glæde over den statelige Forsamling, der mindede ham om den eucharistiske Kongres. Talen indeholdt foruden interessante Detaljer, som denne, at to af Biskoppens Medkongreganister allerede var faldet som Martyrer i Missionerne, især programatiske Oplysninger om Mariakongregationernes Forhold til Katholsk Aktion og omvendt. De betegnedes som adskilte efter Maal, Metoder og Organisation; men de skulde være K. A.'s Hjælpetropper og Elite. Mægtigt klang efter Indvielsesbønnen *Te Deum* gennem Kirken, og ingen af de tilstedeværende, der havde overværet den halvanden Time varende Gudstjeneste, kunde være i Tvivl om, at han havde oplevet en af de store Aftener i Jesu Hjerte Kirke.

Julekoncert i Roskilde.

Det er en smuk Tanke, den velkendte Roskilde-Organist Alphonse Kerckhoffs har faaet, hvert Aar at arrangere en Koncert i St. Laurentii Kirk^e til Fordel for fattige Børns Jul i Roskilde. Den 28. f. M. fandt dette Aars Koncert Sted, og Kirken var næsten fyldt, da Hr. Kerckhoffs indledede med Bachs *Tocatta* og *Fuga* i C-Dur, Schuberts »*Ave Maria*« og Boelmanns *Suite Gotique*. Saa skøn og kunstnerisk udført Orgelmusik høres meget sjældent. Anden Afdeling af Koncerten udfyldte Organistens Frue, der med sin smukke, lyse Stemme sang nogle aandelige Sange, og sidste Del optoges af Korsang af Glostrup og Taastrup Sangforeninger og Sangforeningen »*Vocalion*« i Roskilde, der under Organistens Dirigentstok i Aarens Løb har lært at beherske de Opgaver, der stilles dem, med stor Dygtighed. *En Tilhører.*

Foredrag og Fester i Silkeborg.

Den 28. August fejredes Pastor Jensch's Navnedag ved en Menighedsfest, hvor Smaa pigerne dansede Ringdanse, og Ulveungerne forsøgte sig som Skuespillere. Ogsaa Ung-

pigeforeningen »Lætita« fremførte forskellige Danse. Den 29. September, Spejdertroppens Navnedag, blev der sunget en Koralmesse, og bagefter samledes man i Blokhuset til en Kop »Navnedags«chokolade. I Oktober Maaned holdt Pater Lukas et interessant Missionsforedrag i Skolens Sal. I November Maaned festede Spejderne atter. Ved denne Lejlighed holdt Pastor Geertz-Hansen en ildfuld Tale til Spejderne, og Aftenen sluttede med Lejrbaal, hvor Pastor Jenssch holdt Baaltalen og fremhævede, at Spejderbevægelsen, som jo var en af de moderne Former for Opdragelsen, helt igennem skulde være præget af katholsk Tankegang. Hver Tirsdag mødes Damerne ved Sybordene, hvor der forfærdiges Haandarbejder til Bortlodning ved den forestaaende Julefest.

Baronesse Rosenkrantz-Charisius, f. Oxholms Legat

til Hjælp for trængende indfødte Medlemmer, Mænd eller Kvinder, af de her i Landet værende katholske Menigheder; uddeles af Biskoppen i Løbet af Januar Maaned 1935.

Ansøgning, indeholdende fulde Navn, Stilling, Alder, Bopæl, skal m. H. t. Trang, Værdighed og Medlemsforhold til en herværende katholsk Menighed, attesteres af to Personer, hvoraf den ene skal være katholsk gejstlig.

Legatportionerne uddeles ikke for Livstid, hvorfor tidligere Legatnydere maa indsende ny Ansøgning. Ansøgningsfristen udløber 31. December; Andragender, indsendt efter dette Tidspunkt, kan ikke tages i Betragtning.

Ansøgning stiles og indsendes til: **Det Apostoliske Vikariat, Bjerregaards Sidevej 1, København, Valby.**

Meddelelse fra St. Ansgars Boghandel.

Julepastoralet Pris 75 Øre, kan faas ved skriftl. Henvendelse til Anna Knudsen, Boks 279, København V.

Herre - Vincentsforeningens Generalforsamling afholdes den 16. Dec. efter Højmessen i Rosenkranskirken, ca. Kl. 11 $\frac{1}{2}$. Medlemmer og alle i Menighedsplejen interesserede bedes venligst møde.

En **Julegave, som bestaar af et Aarsabonnement paa Nordisk Ugeblad for katholske Kristne, fornyes 52 Gange om Aaret!!!**

St. Ansgars Kirke.

2. Kirkemusikafte n.

Søndag den 16. Dec. Kl. 20

Gregoriansk Sang.

Advent.

Fri Adgang.

Program à 25 Øre ved Indgangen

Katholsk Arbejdsanvisnings Bureau.

Plads tilbydes:

Plads søges:

en ung Pige, kendt m. Madl. og Husgerning; en ikke for ung Pige som Husassistent, Madlavning ikke nødvendig, straks.

af en ung Mand som Isolator eller a. Arbejde; en Mekaniker; dansk Lærer ved hvad som helst, o. a.

Ansøgning med ev. Anbefalinger sendes sammen med Paa-tegning af Deres Præst til B. Jøelmar, Nørre Søgade 13, Kbhn. K. Telf. Byen 8626.

Fra Aarets Bøghøst til Julebordet.

- Benzon R. H.*: Det usynlige Lys, Kr. 5,50
Burg, van der: Hvad sier bibelen og tradisjonen om BARNEDÅPEN, Kr. 2,00.
Faulhaber, Kardinal: Kristendom inför judisk-germanske problemet, Kr. 1,50.
Hansen, Niels: Lille Katholsk Ordbog, Kr. 0,50.
Herwig, Fr.: Den hellige Sebastian fra Wedding, Kr. 2,50.
 Julekærten Kr. 1,25.
Jørgensen, Johs.: Charles de Foucauld, Kr. 7,50.
 Katholsk Haandbog for Danmark, Kr. 2,00.
Nielsen, N. P.: Livet i Birgittinerklostret i Maribo, Kr. 0,75.
Nissen, A.: Paverækken, Kr. 0,50
 Pauluskredsens Skrifter.
Sick, Ingeborg M.: »Elskov«, Kr. 6,75.
Stolpe, Sven: Den kristna Falangen. 4,75.
Undset, Sigrid: Etapper.
 Elleve Aar, 8,55.
Danemarci, J.: The mystery of stigmata, 5 sh.
Goyau, S.: L'église et la guerre, Fr. 12.
Karrer, O.: Seele der Frau, Mk. 4,80.
 — — Das Religiöse in der Menschheit, Mk. 5,20.
Koch, L.: S. I. Jesuitenlexikon, Mk. 22.
Muckermann, H.: Grundriss der Rassenkunde. Mk. 2,50.
O'Neill, G.: Golden Years on the Paraguay, 5 sh.
Peacey, E.: Sanct Birgitta of Sweden, 12 sh. 6 d.
Schmidtmayr, M.: Kinder auf Gottes Wegen, Mk. 3,50.
Thomas, v. Aquin: Summa theologica (Pustet Salzburg).

Sakramentskirken. Paa Grund af, at der de senere Aar er blevet klaget over, at **Julenatsmessen** forstyrres af Folk, som opfører sig mindre pænt og desuden optager Pladsen for Menighedens egne Medlemmer — saa vil der fremtidig kun blive Adgang til Midnatsmessen for saadanne, som kan fremvise **Adgangskort** dertil.

Saadanne Adgangskort kan allerede nu faas hos Præsterne, hos Søstrene og Kirkebetjenten. — Skulde nogen glemme Adgangskortet hjemme eller tabe det, kan Kirkebetjenten alligevel give Adgang til saadanne, som han kender. Ligeledes kan Menighedens Medlemmer paa deres eget Kort tage enkelte andre med, som de kender og kan garantere for, at de vil opføre sig pænt under Gudstjenesten.

Læsekredse for udenlandske Tidsskrifter.

Fra Statsbiblioteket i Aarhus udgaar siden 1920 en Række Tidsskrift-Læsekredse, overvejende for udenlandske Tidsskrifter. De tæller nu over 700 Deltagere fra hele Landet, ogsaa København, og omfatter godt 300 Tidsskrifter fra mange forskellige Videnskaber og Fag. Prisen for Deltagelse er meget moderat. Plan og Fortegnelse faas ved Henvendelse til: Tidsskrift-Læsekredse, Statsbiblioteket, Aarhus.

En Portion af **Kozlowskis Familielegat** for trængende ugifte Kvinder og Enker af de herværende katholske Menigheder er bleven ledig. **Ansøgninger indsendes inden d. 31. Dec. d. A.** Skemaer erholdes og afleveres igen paa Katholsk Menighedskontor, Bredgade 64 St. fra Kl. 1—4 (Mandag undtagen, Lørdag kun til Kl. 2).

Paa Forvaltningsraadets Vegne:
Pastor v. d. Kellenburg,
 Sognepræst.

Kirkelig Kalender.

Dec.	Dec.
16. S. 3. Søndag i Advent.	23. S. 4. Søndag i Advent.
17. M. Ferialdag.	24. M. Vigilie.
18. Ti. Ferialdag.	25. Ti. Jesu Fødsel.
19. O. Tamperdag. *)	26. O. Stephan.
20. T. Vigilie.	27. T. Johannes.
21. F. Thomas. - Tamperdag. *)	28. F. Uskyldige Børn.
22. L. Tamperdag. *)	29. L. Thomas af Canterbury.

*) Faste- og Abstinensdag.

Dec. Ugens Messebønner.

16. S. 3. Søndag i Advent (9—52); 2. Sæt Bønner: Eusebius: ([9]—[9]), 3. Sæt Bønner: Gudsmoder ([83]—[87]), 4. Sæt Bønner: Bøn i enhver Trængsel (N. U. Nr. 43, Side 1072).
17. M. Ferialdag, foregaaende Søndags Messe (9—52) uden *Alleluja*-Vers og uden *Credo*; 2. Gudsmoder ([83]—[87]), 3. For alle afdøde troende (1140—[113]), 4. For Kirken eller for Paven ([123, 122]—[107]).
18. Ti. Ferialdag, Messe som Mandag, 2. Gudsmoder ([83]—[87]), 3. For Kirken eller for Paven.
19. O. Tamperdag (13—55); 2. og 3. som Tirsdag.
20. T. Vigilie ([1]—[1]); 2. Ferialdagen (10—52), 3. Gudsmoder ([83]—[87]).
21. F. Thomas, Apostel (782—615); 2. Tamperdagen (16—57); Slutningsevangelium: Tamperdagens (981—800).
22. L. Tamperdag (17—58); 2. og 3. som Tirsdag.

Af Sidetallene i Parentheser gælder det første den ny Udgave af Messebogen (1926), det andet den gamle Udgave (1907). Er der kun anført eet Tal i Parenthesen, gælder det den ny Udgave.

A.C. afholder **Adventsaften** Onsdag d. 19. ds. Kl. 20 i **Vesterhus**. Aftenen vil forme sig som et kunstnerisk Komsammen med Sang, Musik og Oplæsning, — og foruden Medlemmerne har disses paarørende og Venner Adgang.

Administratores.

Som Julegave anbefales **DET NYE TESTAMENTE**, som kan faas uindb., i Shirting og i Læder til billige Priser.

Kalenderen for 1935 er udkommen og kan faas hos **Ekspeditionen**, Katholsk Menighedskontor, Bredgade 64 (Telf. Palæ 3762) samt ved Kirkerne og i Katholsk Boghandel. Pris **40 Øre**. Kalenderen tilsendes ved Indsendelse af 50 Øre i Frimærker. *Ansgariusforeningen.*

Vor kære Forstanderinde

Søster M. Alfonsa

døde i Dag vel forberedt ved Kirkens h. Sakramenter.
Hendes Sjæl anbefales til de troendes Forbøn.

Rønne, den 10. Dec. 1934.

Begravelsen foregaaer Fredag.

Søstrene af det kostbare Blod.

FREMMEDESPROG-TRYKKERIET »ATHENE» (ALB. HANSEN).
Svanemosegaardsvej 4. Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.
Færdig fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.
Afliveret til Postvæsenet Torsdag d. 13. Dec.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

82. Aargang

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnemen 3 Kroner Kvarlalei (inklusive Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditions kontor (Brédgade 64 St., København K. Telefon: Palæ 3762, Kl. 13--16). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kroner aarligt. — Redaktør: Pater G. Scherz, Hans Bogbinders Allé 2, København S; Telefon Amager 3202; bedste Træffetid Kl. 13¹/₂—14¹/₂.

Nr. 51.

Søndag den 23. December

1934

INDHOLD: »Et Barn er født os, en Søn er givet os.« — Julehelg. — Tidens Fylde. — Den lyseste af alle Nætter. — Julefred. — Malerinden Susette C. Holten. — Bethlehems Helgener. — Juleskikke fra nær og fjern. — Jul under Tropehimlen. — Nye Bøger. — Fra Hovedstad og Provins. — Fra den vide Verden. — Avertissementer. — Kirkelig Kalender. — Ugens Messebønner.

M. Schiestl.

„Et Barn er født os, en Søn er givet os.“

31. 9.

Julehelg.

Saa staar vi ved Bethlehemsstalden paany
 i Mindernes Stund,
 hvor Himmélens Kongesøn fandt sig et Æy
 med Krybben til Blund.

Her standser den mødige Slægt nu sin Gang,
 og Aar efter Aar lyder Englenes Sang.
 Her tolkes den evige Kærligheds Bud
 om Vejen til Gud.

Velsignede Julekvæld, Aar efter Aar
 du kommer som Gæst.

I Storbyens Mylder, i Hytte og Gaard
 du samler til fest.

Du tænder en Lysning i Mørke og Ve
 med kimende Klokker og Solguld paa Sne.
 Du bærer en Rigdom af Trøst i din favn
 for Kummer og Savn.

Saa malmfulde klinger i kimende Kor
 de drønende Slag
 fra Klokker, som bærer dit Bud over Jord
 paa Mindernes Dag.

Saa højt over Slægternes Kummer og Kval
 i bævende Jubel og festlig Koral
 det toner og klinger med Bud til enhver,
 at Julen er nær.

Ja, saligt det Hjem, hvor med Fromhed og Bøn
 man rustet til fest,
 og saligt det Hjerter, hvor Jesus, Guds Søn,
 er færkommen Gæst.

Der lyser Guds Smil i den fattigste Draa,
 thi frelseren selv laa i Krybben paa Straa.
 Der lyder i Himlen ej Lovsang saa støn
 som Børnenes Bøn.

Tidens Fylde.

Julen for 1934 Aar siden var, hvis man skal bruge et Skriftord derom, det af den himmelske Fader fastsatte Tidspunkt, da Tidens Fylde skulde indtræde og den gennem Profeterne forudsagte Forløsning tage sin Begyndelse.

Julenattens Hemmelighed er saa stor og betydningsfuld, at man kun kan sammenligne den med det Øjeblik, da den Almægtige ved Verdens Skabelse sagde til Afgrundene, der laa i Mørke: »Bliv Lys«, og der blev Lys. Thi Gud, der dengang befalede det skabte Lys at skinne frem af Mørket, bliver Julenat personlig et Lys i de Hjerter, der har god Vilje, for at sprede det aandelige Mørke i dem og gøre dem selv til et Lys for andre, idet de ved deres Ord og Livsførelse bringer Erkendelsen af den guddommelige Herlighed videre, som lyser os imøde fra Barnets Øjne i Stalden i Bethlehem. Foruden dem, hvis Hjerter er beredte og derfor tilgængelige for Christi Gaver, er der jo desværre ogsaa andre, for hvem Julens Glædesbudskab er skjult, fordi denne Verdens Fyrste har forblindet deres Forstand. Derfor kan det Lys, der udgaar fra Christi menneskekærlige Person, ikke straae for dem, ej heller vise dem den Vej, der fører ud af Syndens Trældom og befrier fra Syndens strenge Straffe. — Saa meget for at forklare, hvorfor Julens Glæde og Fred desværre ikke finder Vejen til alle.

Aartusinder var gaaet, siden den første Adam var blevet en ulykkelig Slægts Stamfader. Det ene Slægtled efter det andet var kommet og gaaet igen. Med et Skrig ved Fødslen havde de begyndt deres jordiske Vandring og med Dødsangst i Hjertet og et bittert Drag om Munden havde de udaandet deres Sjæl. Nu først efter en lang Ventetid, under Kejser Augustus' Regering, kom den anden Adam, den evige Faders evige Søn, og traadte som Menneske ind i vore Rækker for at forsone os med Gud og give os ny Livskraft. Som man indpoder Grene i et Træ, saaledes skulde vi ved Daabens aandelige Genfødsel blive levende Grene paa ham, den ædle Vinstok, for at han saaledes kunde være en ny Stamfader for os.

Det var virkelig et Budskab om en enestaaende Glæde,

da Engle fra Himlen forkyndte Hyrderne paa Marken, at nu var Christus Herren født i Davids By. Overraskelsen var umaadelig stor. Indtil da havde disse fromme Jøders Blikke til Stadighed været rettet mod et ubestemt Punkt i Fremtiden, der skulde aabenbare den af Gud lovede Frelser. Længslen efter hans Komme og Haabet om at faa Del i den evige Lykke, han skulde vise Vejen til, satte et lejendommeligt Præg paa alle deres Tanker og Ønsker og gav dem Kraft til at gennemføre Moselovens hellige Bud i det daglige Slid.

Nu blev Haabet med eet afløst af Besiddelse, den dybe Længsel af Stilhed og Fred i Hjertet. Den Hjemve efter Gud, der havde sviyet som en Brod i deres Indre, al deres Søgen efter Herrens Nærhed for at kunne hvile i ham, som et Barn hviler ved sin Moders Hjerte, var pludselig forsvundet, da de fandt Maria og Josef med Barnet, som laa i en Krybbe. For i det Øjeblik, de saa dette Barn, forstod de, hvad der var blevet sagt til dem af Englen.

De forstod, hvad Profeten Daniel havde ment, da han skrev, at, naar de 70 Aarsuger var paa Hæld, skulde der gøres Ende paa Troløsheden mod Gud, dannes en Modvægt mod Synden og ydes Sone for al menneskelig Brøde; evig Retfærdighed skulde hidføres, Fortidens Syner og Profetier besegles ved deres Opfyldelse og Kirken, Guds Helligdom paa Jorden og Christi mystiske Legeme, indviés og salves. Den gamle Pagt skulde ophæves og dens Slagt- og Afgrødeofre ophøre.

Det var ligefrem en Forsmag paa Himlens Glæder, hvad der dengang fyldte Hyrdernes Bryst; eller noget af det, Oldingen Simeon følte, da han i Templet sagde: Nu vil jeg gerne dø, siden mine Øjne har set Verdens Frelser. Intet Under derfor, at Hyrderne ikke kunde tie stille, men maatte fortælle om det vidunderlige Barns Fødsel i hele Egnen, hvor de kom frem. Alle Jøder i det hellige Land var jo paa den Tid grebet af en lignende Længsel som de selv, og Haabet om Fredsfyrstens Komme var mere levende end nogensinde før, skønt Forventningerne i mangt og meget ikke mere drejede sig om det, Profeterne havde lovet. Selve Templet i Jerusalem stod jo og biede paa ham, som var til-sagt, fordi han ved sit Besøg i Helligdommen ifølge to

Profeters Udsagn skulde give det nye Tempel større Herlighed, end Salomons Tempel med al sin Pragt og Rigdom havde ejet.

Se, saadan var den oprindelige Juleglæde, den ægte og uforfalskede, som Gud selv skænkede gode Mennesker i den allerførste Julenat. Den Glæde mættede dengang Sjælene til Fuldkommenhed, fordi den var aandelig og ikke blev kvalt i Verdslighed. Den blev saa ubeskrivelig stor, fordi Hjerterne var forberedte ved barnlig Tro paa Guds Ord og urokkelig Tillid til hans Løfter, og Gud udvalgte de fattige Hyrder frem for alle andre, fordi en uskrømtet Fromhed og fuldkommen Lydighed mod hans Lov beherskede hele deres Liv.

Hvem der vil opleve noget lignende i Julen 1934, bør søge tilbage til de første Kilder om Tidens Fylde og rette sig efter Hyrdernes Eksempel. F. K.

*„NORDISK UGEBLAD“ ØNSKER ALLE SINE MED-
ARBEJDERE, LÆSERE OG VENNER EN GLÆDELIG OG
VELSIGNET JUL!*

RED.

Den lyseste af alle Nætter.

Den straaledede klarere end den klareste Solskinsdag. For dens Glans bortveg Syndens Sjælemørke og Dødens Skygger. Mindet om denne Nat skænker følende Hjerter Aar for Aar salig Børneglæde. Hvorledes Erindringen om Bethlehemsnatten blev fornyet paa en ligesaa original som simpel Maade og saare levende og indtrængende, nemlig ved Krybbeandagtens Indførelse, skildrer *J. Jørgensen* i Bogen om den hellige Frans.

Frans ønskede, at Himmel og Jord skulde fejre denne Fest med ham. *»Hvis jeg kendte Kejseren, vilde jeg bede ham, at der den Dag maatte blive befaleet alle, at kaste Korn ud til Fuglene, især til vore Søstre Lærkerne, og at enhver, der har Dyr paa Stald, af Kærlighed til det i Krybben fødte Jesusbarn skulde give dem et særligt godt Foder. Og de Rige skulde den Dag bespise alle de Fattige!«* Og da Frans saa i

Aaret 1223 selv vilde fejre Jul paa en Maade, hvis Mage Verden aldrig før havde set, lod han kalde sin Ven og Velynder Giovanni Vellita til Fonte Colombo og sagde til ham: »Jeg ønsker at fejre den hellige Julenat sammen med dig, og hør engang, hvorledes jeg har tænkt mig det: I Skoven ved Klosteret finder du en Klippehule, og der opstiller du en Krybbe, fyldt med Hø. Saa maa der ogsaa være en Okse og et Æsel, ganske som i Bethlehem. Jeg vil engang rigtig for Alvor fejre Guds Søns Komme til Jorden og med mine egne Øjne se, hvor fattigt og usselt han for vor Skyld vilde have det.«

I Julesalmer, Julelegender og Juleskikke rundt omkring i Landene har Frans' Prædiken om den »stille, hellige Nat« vakt tusindfold Genlyd. Der røres ved hemmelige Streng, ogsaa i de Hjerter, der forlængst blev fremmede for Troen og ikke klinger mere; nu svinger de med Toner fra en anden, en højere Verden. Gribende kommer det til Udtryk hos Weltschmerz-Digteren *Nikolaus Lenau*, hvis dybeste Sorg var Tabet af hans Tro.

Hans Ven Frankl fortæller, at da han engang spurgte Lenau, hvorledes han fra Pantheismen var naaet over til den aabenbarede Gud, svarede denne ham efter en betydningsfuld Pause:}

»Jeg red engang over Heden, der var dækket af et hvidt Snelæppe, hvor slagrende Rævne virkede ligesom Hedens sorte Tanker. Med mit indre, varme Liv følte jeg mig saa ene i den vide, kolde Verden. Det forekom mig latterligt, at jeg med min lille Livsgnist vilde byde ham Trods, der fik Vinterocéanet til at stivne. Til Slut maatte han dog sejre. Jeg følte mig meget ensom i Verden og dybt bedrøvet. — Min Hest havde jeg givet frie Tøjler, og den havde ført mig hen til en Skov; paa den anden Side Skoven laa en Landsby, hvor gode Venner ventede mig. Pludselig spillede et Lysskær hen over de snelunge Grangrene, og til venstre for mig opdagede jeg et Jægerhus. Lyset skinnede muntert ud fra Vinduerne. Noget sælsomt — jeg vil ikke kalde det Nysgerrighed — drog mig til at aflure, hvad der gik for sig i den ensomme Jægerhytte. Jeg stod af Hesten, bandt den til et Træ og gik ganske forsigtigt, for ikke at forstyrre Beboerne, hen til Vinduet. Derinde straaede et dejligt Juletræ, lykkelige Børn, halvt glade, halvt forskrækkede, fik de af deres glade Forældre overrakt Gaver, som hang paa Træet. Ordene, der blev talt, kunde jeg ikke høre, men jeg kunde se, hvor bevægede Forældrene var, og jeg

følte med dem, og Taarerne hang som Dugperler i mine Øjenvipper. Jeg vendte tilbage til min Hest, steg op paa den og red videre. Men en anden Stemning var kommet op i mig. Jeg følte, at Kløften mellem Menneskenes Liv og den dem trodsende Natur ikke kunde udfyldes, og at Menneskeværænet behøvede en Formidler for ikke at fortvivle og gaa til Grunde. Julefesten i det ensomme Jægerhus var et Erkendelsens Lys for mig, jeg følte mig ikke længere ensom; en munter, salig Stemning strømmede som varme Bølger omkring min stivnede Sjæl — og saaledes gik det til, at jeg blev en Kristen«.

Naar Julen fejres rigtigt, maa Sjælen istemme Takke-Hymner for Troens Naade. Inderlig Kærlighed til Gud, der ved Menneskevordelsen bøjede sig dybt ned til os, maa bandlyse Hjertets Vinterkulde i den hellige Midnats varme Lys maa offerglad Kristendom spire frem som en Sjælens Vaar.

— ch. —

Julefred.

En lille, sandfærdig Historie fra Østfronten under Verdenskrigen.

Vinteren hviler streng og haard over den udstrakte russiske Steppe. En uendelig ligesom størknet Fred er udbredt over Landet. Det er stille, for det er koldt. Med lange Mellemrum strejfer et sultent Rovdyr over Sneen.

Men et Sted brydes Freden. I lange Rækker ligger Mennesker over for hverandre med det ene Formaal at lem-læste og dræbe. Geværerne spyr deres dødbringende Ladninger fra Front til Front. Hadet luer, og Døden fejrer Orgier.

I Officersbarakken paa den russiske Side sidder tre Mænd. Kaptajnen, en sværlemmet Skikkelse med mørkt Fuldskæg, Livets Kamp og Lyst har præget den fyrretyveaarige; der er noget tungt og træt i Øjnene. Første Løjtnant, en ca. trediveaarig slank Soldaterskikkelse. Han er Filosof og Drømmer. Det er Ældste-Løjtnanter ofte; det gaar over ved Forfremmelse. Endelig anden Løjtnant, et ungt Flødeskæg, lige fra Krigsskolen.

Samtalen gaar trevent. Man har ingenting at tale om mere. Dag ud og Dag ind den samme endeløse Forpostkamp, der intet nyt bringer. Fra de andre Afdelinger hører man kun lidt, og meget af det, man hører, er Løgn.

Saa spørger ældste Løjtnant: »Husker Kaptajnen, hvad Dag, det er i Dag?«

»Jeg gør det,« svarer Kaptajnen, »det er den 5. Januar — Juleaften.«

Man sidder lidt i Tavshed. — Endelig siger Kaptajnen: »Giv mig »Bogen«, Michail.«

Yngste Løjtnant springer op og henter »Bogen«.

Kaptajnen søger længe; men saa læser han med ru og dæmpet Stemme — Juleevangeliet. Da han er færdig og har lukket »Bogen«, sidder de tavse en Tid.

Da siger ældste Løjtnant langsomt og stilfærdigt: »Fred paa Jorden — og her ligger vi og myrder hverandre. Du skal ikke slaa ihjel, siger Bibelen; men Czaren siger: dræb — og saa dræber vi.«

»Pas paa, hvad du siger,« udbryder Kaptajnen, »en Soldat skal lystre og ikke gruble.«

»Jeg ved det, og jeg skal ogsaa nok passe min Tjeneste, som jeg altid har gjort; men en hellig Juleaften — at myrde sine Medmennesker.«

»Kunde man ikke...?« kommer det spagfærdigt fra Flødeskægget, men saa stopper han, ligesom forskrækket over sin Dristighed.

»Hvad kunde man ikke?« spørger Kaptajnen, »spyt ud, lad os høre Ægget kagle.«

»Jeg mente blot... kunde man ikke bede dem, de andre — ja, Kaptajnen maa undskylde, det er selvfølgelig noget Vrøvl — men hvis vi nu bad Østrigerne om at komme herover og fejre Julen med os, saa kunde vi jo i Qvermorgen begynde at slaa hverandre ihjel igen.«

»Ja saa, min Sandten,« udbryder ældste Løjtnant, »Michail har Ret.«

Kaptajnen sidder tavs; den ventede Tilrettevisning udebliver.

*

*

Ovre paa den østrigske Front sidder to Mænd ved en lille, gloende Kakkellovn: Kaptajnen — eller Ritmesteren, for han er Kavallerist, men maa som saa mange andre under Krigen gøre Tjeneste ved Fodfolket — og hans Løjtnant. — Ældste Løjtnant mangler. For fjorten Dage siden lagde han sig til Hvile under Snelagenet.

»Nu fejrer de Jul ovre hos Russerne,« siger Løjtnanten, der gerne vil vise, at han ved Besked om den russiske Kalender.

»Ja, og vi slaar dem ihjel, mens de beder,« siger Ritmesteren. »Fy for Pokker, sikke noget Svineri.«

»Ja, slaar vi ikke dem ihjel, saa slaar de os ihjel,« siger Løjtnanten efter den gamle Opskrift.

»Og de slaar os ihjel, for at vi ikke skal slaa dem ihjel, og saadan kan det saa blive ved i det uendelige. Saa er

der dog ingen af os, der har noget imod hverandre. Det er saamænd meget flinke Folk, Russerne. Jeg har ofte været ovre hos dem i Fredstid. Vi havde det rigtig rart sammen. — Og sikken de kan drikke!»

Det banker paa Døren.

»Kom ind!«

»En Parlamentær, Hr. Ritmester.«

»Hvad er nu det? — Lad ham komme!«

En Russer kommer ind og overrækker Ritmesteren et Brev.

»Han maa jo være gall!«

»Hvad skriver han?« spørger Løjtnanten.

»Han spørger, om vi vil komme over og fejre Julen med dem.«

»Kan vi da ikke det?«

Ritmesteren staar længe tavs, saa siger han til Parlamentæren: »Meld, at vi kommer!«

Ovre i de russiske Linier vajer et hvidt Flag.

Ritmesteren gaar ud til Folkene. »Folkens! Russeren fejrer Julen i Dag. I ved nok, han har en lidt anden Tidsregning end vi andre, og nu spørger han, om vi vil komme over og fejre Jul med dem, saa kan vi begynde Krigen igen i Overmorgen.«

Hans Ord hilses med et rungende Hurra. Geværerne sættes i Pyramider, og det hvide Flag hejses nu ogsaa hos Østrigerne.

Forsigtige, lidt mistænksomme, begynder Soldaterne at vandre over mod den russiske Front. Det kunde jo være en Krigslist, og dog — paa en hellig Aften?

Ovre fra de fjendtlige Linier kommer Russerne dem i Møde. De falder hinanden om Halsen, og Russerne kysser Østrigerne paa begge Kinder. »Fred med dig, Bror.«

Den lange Nat igennem, mens Stjernerne tindrer som Julelys, lyder Julesalmer i forskellige Tungemaal ud over den stille Slette; snart de langsomme, russiske, snart de mere livlige, østrigske.

Fred paa Jorden med de Mennesker, som have en god Vilje.

Men da Morgen gryr, bryder man op.

»I Morgen ved Daggry,« siger Ritmesteren til Farvel.

»Er det nødvendigt?« spørger Russeren, »lad os gøre, som det staar om de gamle Israeliter i »Bogen«. De og jeg, lad os to kæmpe foran Fronten af vore Tropper og lad Kampens Udfald være afgørende for vore Afdelinger. Saa ofres kun eet Liv for at bevare de mange.«

»Jeg vilde gerne, men jeg kan ikke. Jeg har svoret Kejseren Lydighed og maa rette mig efter mine Ordre. Det staar ikke til mig at træffe nogen anden Bestemmelse.«

I lange Rækker ligger Mennesker over for hverandre med det ene Formaal at lemlæste og dræbe. Geværerne spyr deres dødbringende Ladninger fra Front til Front. Hadet luer, og Døden fejrer Orgier.

Og Sneen fyger og breder sit hvide Dække over de døde.
Fred paa Jorden! *J. H.-L.*

Malerinden Susette C. Holten.

Joakim og Niels Skovgaards Søster.

Fru S. C. Holten, f. Skovgaard.

Naar man har en berømt Kunstner til Fader og to berømte Malere til Brødre, bliver der i Reglen ikke saa megen Glans og Interesse tilbage til Familiens øvrige kunstøvende Medlemmer; men det forhindrer ikke, at Opmærksomheden finder sig rigt belønnet, naar den beskæftiger sig med Joakim og Niels Skovgaards Søster Susette Cathrine, det tredje af

Landskabsmaleren Peter Christian Skovgaards talentfulde Børn. Den gamle Malerinde, som beskedent bebør en 4. Sals Lejlighed midt i Byens Hjerter, fængsler den Besøgende ikke blot ved sin naturlige, hjertevarme Menneskelighed, som

har sin Rod i en dybtfølt og inderlig oplevet Kristendom, men Fru Holten kan ogsaa fortælle livligt om Kunstens Verden og dens mangfoldige Problemer, og hun har selv en frugtbar skabende Virksomhed bag sig.

Den eneste Datter i P. Chr. Skovgaards Hjem blev født i Rosenvænget den 29. Januar 1863, hvor Faderen 2 Aar forinden havde bygget Villa. Moderen, en Datter af den ansete Politiker Joakim Frederik Schouw, døde meget tidligt fra Børnene; Susette Cathrine var kun 5 Aar gammel, Niels 10 og Joakim 12 Aar. Naar dette Dødsfald ikke greb hærgende ind i Hjemmets Lykke, var det Faderens Fortjeneste; hans kristne Sind og kærlige Hjerter kunde give Børnene, hvad ellers kun Moderhjerterets Varme formaar at give. Desværre tog Forsynet ogsaa ham forholdsvis ung fra Kunst og Familie. Han døde 1873, da S. C. var 12 Aar.

Det siger sig selv, at Barndommen i dette Hjem var en herlig Tid, hvor de rigeste menneskelige, kristelige og kunstneriske Spirer blev nedlagt i de unge Sind. Religiøst følte man sig knyttet til de bedste Sider i Tidens Grundtvigianisme; Børnene blev baade døbt og konfirmeret i Vartov. Og Kunsten havde i dette Hjem et vidunderligt Arnested. Faderens Navn var et af de største i dansk Kunst; i Hjemmet gik Mænd som Maleren Constantin Hansen, Tegneren og Maleren Marstrand og Frölich ind og ud. Snart sluttede Børnenes jævnaldrende Kammerater sig dertil.

I dette Milieu, hvor man fra Barn af havde Kunst for Øjet, Kunst i Sindet og Kunst i Talen, faldt det ikke svært at vælge sit Kald for Livet. »Det, der hedder Skovgaard, skal gaa Kunstens Vej«, har tre Generationers Tegnere,

P. C. Skovgaard tegnet af Vermehren.

P. C. Skovgaards Hustru tegnet af ham selv.

Malere, Væversker og Arkitekter efterhaanden fastslaaet. Man »gik paa Akademi« i sit Hjem. »Jeg har sikkert tusinde Gange staaet Model«, siger Fru Holten, »først for min Fader i de allerførste Aar, senere for mine to Brødre, saa jeg ved, hvad det er at staa Model.« Skitser, Tegninger og Billeder af Familiens Medlemmer rundt omkring paa Væggene underbygger denne Udtalelse.

Dertil kom Omgangen med andre Kunstnere og Kammerater. Susette Cathrines Ungdomsveninder var Elise Constantin Hansen og Edma Frölich. Over for Skovgaards Hus boede

Landskabsmaleren Thorald Læssøe, og disse to Familier slog sig sammen om at danne en lille Privatskole paa 6 Elever, hvoriblandt ogsaa Susette Cathrine. I Læssøes Hus blev hun ogsaa senere — efter Faderens Død — optaget og betragtet som en af Familiens egne. Iøvrigt fik S. C. Uddannelse hos saa dygtige Kunstnere som Carl Thomsen, Tuxen og Franz Schwartz, uden at dette betød mere for hende end Samværet med Faderen og Brødrene

og Samarbejdet med Kammeraterne.

Forholdene var paa den Tid meget vanskelige for ung og ny Kunst. Især var Udstillingsforholdene paa Charlottenborg utilfredsstillende; alt, der var lidt udenfor den vante Stil, blev systematisk udelukket. Blandt de kasserede Arbejder kunde ogsaa findes Billeder af Hammershøj, Zahrtmann m. fl. Saa var det, at Maleren Johan Rode fik den Ide at danne en Sammenslutning af Kunstnere, som skulde have deres

Danmarks yngste Kunstnerportræt, som forestiller den 14 Dage gamle Joakim Skovgaard og er tegnet af hans Fader.

egen Udstilling; enhver skulde udstille paa eget Ansvar, saa Censur blev undgaaet. Blandt de første, der var lydhøre for denne Ide, var der en kammeratlig Kreds bestaaende af Skovgaards, Willumsen, Slott-Møllers, Zahrtmann og Hammershøj. Saaledes blev den Frie Udstilling til i 1892. Forsøget var forbundet med stor Risiko, men det lykkedes, ikke mindst takket være det gode Kammeratskab mellem Kunstens Disciple. Mange og lange Rejser, der førte Fru Holten saa vidt som til Ægypten og Nordamerika, men særlig til Italien, har givet hende Lejlighed til at studere fremmed Kunst. Kun 19 Aar gammel gjorde hun en Rejse sammen med Læssøes. Turen varede fra August til Maj. Rejsen gik igennem Tyskland, Østrig og Svejts. Med Hest og Vogn kørte man over Simplonpasset; de besøgte de fleste italienske Byer helt ned til Paestum, og saa

gik det til Frankrig og Paris. Der blev arbejdet paa denne Rejse; man gik ikke som flygtige Turister gennem Verdens smukkeste Gallerier. I 1886/87 var Ægypten Maalet. I den efterfølgende Tid fulgte den ovenfor omtalte Kunstnerkamp omkring den Frie Udstilling, og derefter flyttede Malerinden sammen med sin Broder Niels til Aggersborgs Hus og Ø i Classens Have, som dengang var et af Københavns yndigste

Susette Cathrine Skovgaard, 12 Aar gammel,
malet af hendes Broder Joakim.

Steder. 1893/94 opsøgte saa Italien for anden Gang sammen med Kammeraterne Edma Frölich og Sofie Holten.

S. C. Skovgaard blev i 1894 gift med Grosserer Holten, og det unge Par blev boende paa Aggersborg Ø, medens Niels Skovgaard, der samtidig blev gift, rejste til Grækenland. Den eneste Søn i Ægteskabet blev født i 1897. Ved Siden af Familien var det Kunsten, Fruen skænkede sine Kræfter. Hun malede Portrætter; det første Billede, hun udstillede paa Charlottenborg i 1887, forestillede netop et Interiør med en gammel Dame. Men efterhaanden blev det

Landskabsbilleder, hun malede, og Gang paa Gang saa man hendes Billeder paa den Frie. Dejlige Motiver frembød de norske Fjorde og Fjelde, som Fruen fik Lejlighed til at studere under en Række Besøg hos gode Bekendte i Norge. Ogsaa fra De Forenede Stater stammer en Del Motiver. I den senere Tid kom Fru Holten saa til at male Blomstermotiver.

Ogsaa to religiøse Billeder finder vi paa hendes Atelier. Det ene gengiver vi nedenfor, nemlig »Flugten til Ægypten«,

Baggrunden til denne »Flugt til Ægypten« af Fru Holten er et ægyptisk Landskab, Fruen saa under sin Rejse i Nillandet.

det andet forestiller »Jesu Dødsangst i Oliehaven« respektive Engelen Trøst. Nogle af sine smukkeste Kompositioner har Fru Holten leveret som Udkast til store Altertæpper. Saaledes ejer Roskilde Domkirke et stort Tæppe, som Kunstnerinden holder for sin bedste Komposition: paa et halvcirkelformet Tæppe ser man i Midtpunktet den guddommelige Sol, som sender sine modnende Straaler ud over en gylden Hvedemark ude i Periferien, men paa Marken er Engle i Færd med at skære, binde og samle Kornet ind til de evige Lader. Andre Motiver til Tæpper er »Hjorten, der drikker under Livets Træ« og »Ecce Agnus Dei«; som Fru Holten siger, er det Billeder, som ogsaa kunde lade sig se i katholske Kirker.

Hvorledes kom Fru Holten til den katholske Kirke?

Den ydre Anledning var Fruens Svigerinde, Frøken Sofie Holten og Baronesse Erikke Rosenørn Lehn. Det nære og hjertelige Forhold til disse dybt katholske Damer, som gav Anledning til mange Besøg i Roskilde, virkede bedre end Katekismusundervisning. Man spurgte og svarede, man diskuterede, man gik sammen i Kirke og hørte paa Prædikener, først af Høflighed, siden af Interesse. Men spørger man Konvertiten selv, mener hun alligevel ikke, at alt dette gav Udslaget. Debat og Læsning gør det ikke alene. Hun opgiver en ganske anden Grund: »Det er Sakramentet«, og tilskriver sin Konversion Eucharistiens hemmelighedsfulde overnaturlige Indflydelse, som man bliver udsat for i hver katholsk Helligdom. I Julen 1912 blev hendes Mand og Søn optaget i Kirken af Pastor Kerckhoffs i Roskilde. Dengang var Fru Holten selv syg, og det var hende en stor Sorg, at hun ikke kunde være med. Men i Paasken 1913 aflagde hun sit Troskabsløfte over for Pastor Slump i Rosenkranskirken. — »Hvad syntes Deres Brødre om Deres Konversion?« spørger vi.

Musikeren og Komponisten Carl Nielsen, malet af Fru S. C. Holten.

»Den var dem en stor Sorg, men vi respekterede hinanden og talte aldrig derom. Vi kom jo fra et udpræget grundtvigsk Hjem, og mine Brødre var Grundtvigianere med Liv og Sjæl: det var Grundtvig, der inspirerede Joakims Værk og Stil. Skønt paa den anden Side hele hans Gerning som Maler er saa katholsk, som den kan være. Biskop v. Euch sad engang foran nogle Gengivelser af Billederne i Viborg Domkirke og udbrød: Manden er Katholik, han ved bare ikke deraf. Det var jo ogsaa katholsk Kirkekunst, Joakim studerede meget nøje, inden han gav sig til at udsmykke Domkirken i Viborg. Men han har ikke knyttet personlige Forbindelser med katholske Kunstnere«.

»Har Joakim Skovgaard altid været meget religiøst indstillet?«

»Ja absolut! Jeg kan bedst forklare hans dybt troende Indstilling med et af hans egne Ord, som man saa let

bider Mærke i. Da han allerede var blevet verdensberømt og i Anledning af sin 70-aars Fødselsdag fejredes med Fester, Taler og Udmærkelser, kvitterede han for al denne Ros med at sige: »Tak ikke mig, men tak ham, der gav Lærken Stemme!«

»Forfængelighed og selvglad Væsen maa have været hans ligefremme Natur meget imod.«

»Ja! Lad mig fortælle Dem et lille Træk, som kan illustrere det. Ingen af os Søskende har jo været særlig interesseret i Ordener og Udmærkelser, vi syntes slet ikke om dem. Da saa Joakim alligevel fik en Orden og oven i Købet fik den overrakt af Kongen selv, morede det os ikke saa lidt, og vi, Niels og jeg, haanede ham derfor. Han forsvarede sig: »Ved du hvad, naar Kongen selv kommer og overrækker den, kan man dog ikke sige: »Nej Tak, Deres Majestæt, jeg vil helst være fri«, hvis man ikke er Niels«. Da jeg engang bad ham vise alle de mange Udmærkelser, han havde modtaget, hentede han — en gammel Cigarkasse, og der laa de og rodede imellem hinanden, alle de dejlige Baand og Guldmedailler fra hele Verden.«

»Og for Deres anden Broder er det religiøse vist ogsaa den drivende Kraft i Liv og Kunst?«

»Ja, De kender jo hans Malerier; jeg behøver blot at minde Dem om Pintsebilledet i Immanuelskirken. Religiøst Maleri er ham en Offergave til Guds Ære. Da han efter 10 Aars Arbejde var færdig med Billedet, forærede han det til Kirken. Men Niels har ogsaa været optaget af andre Motiver, bl. a. ved De jo, at hans Eventyr-Illustrationer træffer Eventyrstemningen lige paa Kornet. Som Billedhugger har han lavet saa betydelige Ting som »Magnusstenen« og »Havhesten«.«

—z

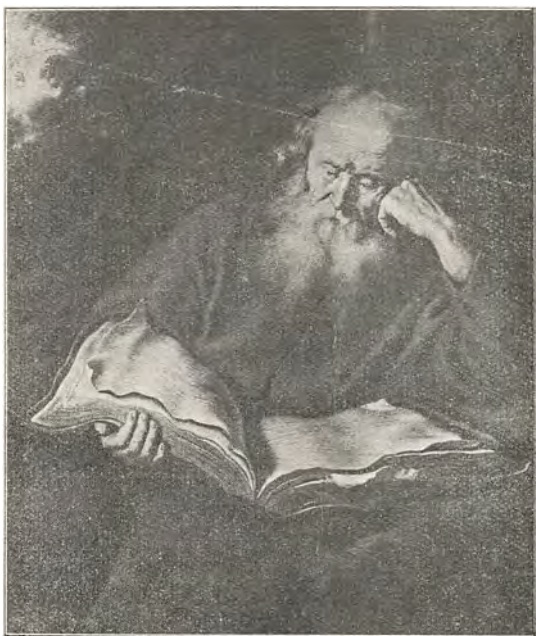
Bethlehems Helgener.

»O, Bethlehems Stad!
Hvor gemmer jeg glad,
mens Aarene rinde,
dit hellige Minde
om Stalden og Krybben,
hvor Frelseren laa.«

I Johannes Jørgensens »Charles de Foucauld« genfinder jeg med Fryd et Brudstykke af hans Bethlehemsskildring fra »Jorsalafærd«. Jeg tager denne Bog frem og læser paa ny alle de dejlige Sider. Vi er kun midt i November, og Æblerosen ved mit Vindue blomstrer endnu, men den Læsning faar det til allerede at »kime til Julefest« i mit Hjerte.

Hvad maa det ikke være at færdes paa de hellige Steder, naar blot det at læse om dem griber en saa dybt. Historien beretter da ogsaa om Mennesker, for hvem hele den øvrige Verden blegnede og mistede al Tilløkkelse, da de knælede paa det Sted, hvor vor Frelser blev født. Det er om saadanne Mennesker, her skal fortælles.

En Vinterdag først paa Aaret 386 kom et Rejseselskab ridende paa Dromedarer og Æsler hen ad Vejen fra Jeru-

Salomon Koninck: Den h. Hieronymus.

salem til Bethlehem. Togets Leder var en ældre, asketisk udseende Præst, men Sjælen i den lille Skare var en Kvinde paa henved fyrretyve Aar, ledsaget af sin ganske unge Datter og andre gudindviede Kvinder. De var Pilegrimme fra det fjerne Rom. Præsten var Dalmatineren Hieronymus; Kvinden var den fornemme romerske Enke Paula af Grakernes og Scipionernes Slægt; hendes unge Datter hed Eustokium, et latiniseret græsk Navn, hun havde arvet fra sin Faders Familie, der mentes at nedstamme fra Kong Agamemnon.

Det Rom, de kom fra, var Verdens Midtpunkt. De rige Romeres Overdaadighed og Luksus fristes man til at kalde »højmoderne«; Kristne og Hedninger færdedes mellem hver-

andre — men gør de ikke det samme i vort moderne Samfund? Hvad vort Samfund derimod ikke kan opvise er den Kreds af Kvinder, som midt i Roms »fine Verden« førte et saa forsagende og spæget Liv, at de deri kappedes med Ørkenens Anakoreter.

Efter at have henlevet sin Ungdom i sorgløs Livsglæde sammen med sin hedenske Ægtefælle og en opvoksende Børneflokk, saa Paula sit Liv styrte i Grus, da hendes Mand pludselig døde. Ren og kysk havde hun altid holdt sig, trods sine farefulde Omgivelser, men nu vendte hun sig helt til Gud og betragtede sin Enkestand som et helligt Kald fra ham. En anden ung Enke, Melania, var hendes Forbillede heri. Melania var draget til det hellige Land og boede nu i et Kloster, hun havde bygget paa Oliebjerget. Foreløbig tænkte Paula ikke saa langt frem, men levede i klosterlig Tilbagetrukthed i sit Palads. Hendes bedste Venner var de fromme Kvinder, som Jomfruen Marcella havde samlet om sig i sit Palads paa Aventinerbjerget, hvor de dannede et lille Kommunitet, der levede et strengt Liv i Bod, Bøn og Kærlighedsgjerninger som Modvægt mod den Blødagtighed, de slette Sæder og den hovmodige Egoisme, som mange Kvinder af »det gode Selskab« hengav sig til — desværre ogsaa kristne Kvinder.

Blandt de store Kirkens Mænd, hvis Ord og Indflydelse fik saa mange af Roms Kvinder til modigt at vende Verden Ryggen, maa nævnes den hellige Athanasius af Aleksandria og ikke mindst den hellige Hieronymus.

Hieronymus var født i Dalmatien Aar 331 eller der omkring og havde faaet sin væsentlige Opdragelse i Rom, hvor han ogsaa havde modtaget den kristne Daab. Lede ved det overfladiske, verdslige Liv i Rom og Længsel efter Ensomheden med Gud drev ham af Sted til Orienten. At rejse til Østerland føltes i de Tider som et virkeligt »Kald« for mange Kristne. I den vilde Kalkisørken Sydvest for det syriske Antiokia levede han en Aarrække som Eneboer, blev derpaa præsteviet i Antiokia, studerede et Aars Tid i Konstantinopel og tilbragte derefter atter nogle Aar i Rom. Her sluttede Pave Damasus et varmt Venskab med ham. Hans Liv hidtil havde været en Forberedelse til den store Opgave, Gud havde i Behold til ham, og som den hellige Pave lagde i hans Hænder: det mægtige Arbejde med Bibelens Oversættelse og Fortolkning.

Paula og Marcella brændte efter at høste Gavn for deres Sjæle hos den store Bibelforsker og Asket; efter mange forgæves Bestræbelser lykkedes det dem endelig at formaa ham til at holde en Række Foredrag om Bibelen for dem. Snart blev det Hieronymus en sand Glæde at dele ud til dem af Bibelens rige Skatkammer, og han fandt i Omgan-

gen med Roms hellige Kvinder sin anden store Livsopgave, den nemlig at være Leder for Sjælene.

Imidlertid døde Pave Damasus, og Hieronymus' mange Fjender, der havde misundt ham hans Ry for Lærdom og Hellighed og den Gunst, han stod i hos Paven og hos mange indflydelsesrige Mænd i Rom, faldt nu over ham med Bagvaskelsens Svøber. Hieronymus lagde ikke Fingrene imellem i sit Forsvar, men for ikke at drage sine Venner med ind under Forfølgelsen, forlod han i August 385 Rom og vendte tilbage til Orienten.

Paula havde allerede da tilrettelagt sine Planer om at rejse til det hellige Land; i det sene Efteraar gik hun om Bord i Ostia sammen med sin Datter Eustokium efter lovformeligt at have skænket sine Ejendomme til sine Børn. Ved Ankomsten til Antiokia stødte de til Hieronymus og fortsatte sammen med ham deres Vej til Jerusalem. Nu skulde de i Fællig studere den hellige Skrift paa de hellige Steder.

Det første Sted, de kom til fra Jerusalem, var Bethlehem. Paula knælede dybt greben i Fødselsgrotten. Saa levende syntes hun at se alle Julenattens vidunderlige Tildragelser for sig, at hun brast i en Henrykkelsens Graad og udbrød, at her vilde hun blive for bestandig. Dette var ikke noget Stemningsudbrud, men en Beslutning saa fast, at intet mere kunde rokke den. Ganske vist fortsatte den lille Pilegrimsskare sin Rejse gennem hele det hellige Land og gæstede derefter de berømte Klostre i Ægypten, men de vendte tilbage til Bethlehem.

Her byggede Paula nu to Klostre, det ene til Hieronymus og hans Venner, det andet til sig selv og de Jomfruer og Enker, som havde fulgt hende og Eustokium hertil fra Rom. Klostrene var omgivne af høje Mure og et Art Fæstningstaarn, hvad der var nødvendigt paa Grund af Arabernes farlige Naboskab. Hvert af Klostrene havde sin egen Kirke. Desuden fandtes der et Gæstehus til Modtagelse af Pilegrimme. »Hvis Josef og Maria nu kom til Bethlehem, vilde de da kunne finde Husly!« sagde Paula; i enhver Pilegrim saa hun Frelseren selv, og der var ingen Grænser for hendes Godgørenhed mod dem og mod Landets fattige. Hun forarmede sig selv fuldstændigt og brugte ogsaa Eustokiums Arvepart, men Datterens Hjerte var saa helt eet med Moderens, saa hun trygt kunde gøre det.

Fra nær og fjern strømmede Kvinder til og bad om Optagelse i Paulas Kloster. For mangan forvænt Romerinde maa Klosterets Strenghed og yderligere Fattigdom have været en haard Skole; men Paulas kloge, faste Haand og fremfor alt hendes Ydmyghed og grænseløse Kærlighed bar frelst over alle Skær.

Foruden Bøn, Bod og Arbejde var der een Ting, som var det bærende Element i Klostrene i Bethlehem: den hellige Skrift. Her, hvor Guds evige Ord var blevet Menneske, hvor »Guds Klarheds nye Lys var fremstraalt for vor Sjæls Øjne, saa at vi, idet vi synligt erkender Gud, ved ham bliver draget til at elske det usynlige«, her var den fredlyste Plet paa Jorden, hvor Guds Ord, klædt i Menneskers Sprog, skulde tolkes og bevares af Kirkens største Bibelesker og Bibelforsker og hans trofaste Medhjælper. Ikke blot skaffede Paula ham de Levevilkaar, under hvilke hans Værk kunde udføres, men hun selv og Eustokium var den ihærdige Drivkraft, der stadig holdt ham til Ilden. Paula og hendes Medsøstre begyndte i deres fattige Celler det Afskrivningsarbejde, som senere i alle Vestens Klostre blev fortsat til Bevarelse og Udbredelse af Bibelen.

Mange Sorger og Storme gik i Aarenes Løb hen over Bethlehems Helgener; de holdt ud, trøstede og styrkede hinanden. Paula var den første, som blev kaldt hjem. Bethlehems kongelige Sangers Salmer var stadig paa hendes Læber under hendes sidste Sygdom. Lige før Døden satte Segl for hendes Mund, udrød hun med Højsangens Ord: »Blomsterne er kommet til Syne i vort Land, Tiden til at beskære Vinstokken er kommet!« og hun tilføjede: »Jeg tror, jeg ser Herrens Goder i de levendes Land!« Straaleglansen fra den aabne Port ind til det Land faldt paa hendes dødsmærkede Ansigt, og hendes Sjæl gik med Jubel ind ad den.

Paula døde den 26. Januar 404 og blev begravet i en Hule tæt ved Fødselsgrøtten. Hendes Jordefærd var et Triumftog, Biskopper satte en Ære i at bære Ligbaaren, og Klosterfolk og Eneboere fra alle omliggende Egne strømmede til om Kap med hele Palæstinas Befolkning.

Men midt i den næsten himmelske Glæde og Sang, der omgav Helgenraven, var der to efterladte, hvem Sorgen over Adskillelsen knugede til Jorden; det var den gamle Hieronymus og Datteren Eustokium, som fra sin Barndom aldrig havde været skilt fra sin Moder. Eustokium følte imidlertid, at hun hædrede sin Moders Minde bedre ved Handling end ved Graad; modigt tog hun Arven op efter Paula: Ledelsen af Klosteret og Forsørgelsen af begge de to Klostre. Det sidste var en vanskelig Opgave, for Paula efterlod sig ikke andet end Gæld. Her kom Forsynet som altid sine tillidsfulde Børn til Hjælp; Eustokiums tre Søstre var døde i en ung Alder, men hendes eneste Broder var gift, og hans lille Pige, opkaldt efter Bedstemoderen Paula, blev sendt til Bethlehem for at opdrages til gudindviet Jomfru af Eustokium. For det første bragte Barnet nyt Liv og ny Glæde til sin Fæder og til den gamle Hieronymus;

for det andet tilflød der nu Klostrene rigelig Hjælp fra hendes Forældres store Godser i Italien og Afrika.

Hieronymus genoptog sit afbrudte Arbejde; i Aaret 405 kunde han afslutte sit femten Aars Værk: Oversættelsen af Bibelen fra Hebraisk, den saakaldte »Vulgata« (= den almindelig benyttede), som Tridentinerkoncilet 1563 erklærede for »autentisk«, hvormed ikke menes absolut sproglig Fejlfrihed, men at den er »et nøjagtigt Udtryk for Aabenbaringen« (G. Rauschen). Han fortsatte derefter sit Fortolkningsarbejde, skønt store og mangeartede Prøvelser væltede ind over ham og de to Klostersamfund.

I 419 døde Eustokium, og Aaret efter gik den næsten halvfemsindstyveaarige Hieronymus ind til den evige Hvile. Den unge Paula var da en Snes Aar gammel; hun lukkede den store Kirkefaders Øjne og lod ham begrave i den Hule, hvor hendes Bedstemoder og Faster var jordede.

Kirken fejrer Sankt Paulas Fest d. 26. Januar, Sankt Eustokiums d. 28. September og Sankt Hieronymus' d. 30. September.

Erikke Rosenörn-Lehn.

Juleskikke fra nær og fjern.

Paa »Nordisk Ugeblad«s Anmodning om med 150—200 Ord at skildre Juleskikke — helst religiøse og fra ens egen Barndom — har vi faaet en Række Bidrag, som ganske vist for de flestes Vedkommende overskrider den tilmaalte Plads, men ikke desto mindre sikkert kan regne med vore Læseres Interesse. Vi takker de bidragydende, især Hs. Exc. Biskop J. Brems og Hs. Exc. Biskop Johannes Müller for deres Velvilje, og saafremt der blandt vore Læsere skulde være enkelte, som ved Læsningen af disse Skildringer af Juleskikke kommer i Tanker om egne Oplevelser, som belyser et Folks Indstilling til Christi Fødsel, vil vi gerne optage dem ved Lejlighed. *Red.*

Jul i Belgien.

I Modsætning til i Danmark er Julen i Belgien udelukkende en religiøs Fest. Juletræet, der spiller saa stor en Rolle ved den danske Julefest, er — eller var i alle Tilfælde i min Barndom — et næsten ukendt Fænomen; det var kun hist og her paa Kostskolerne, man tændte det. Og dog — naar jeg tænker tilbage paa min Barndom — fyldes mit Sind med dejlige, lyse Minder om den Feststemning og Hygge, Julen bragte med sig ogsaa i Hjemmet. Alt skulde være i den skønneste Orden til Højtiden; der blev vasket og fejjet, skrubbet og pudset overalt baade ude og inde. Men som sagt — Julen var først og fremmest en religiøs Fest; derfor var det ogsaa Julemessen i Kirken —

og ikke som i Danmark, Juletræet i Hjemmet — der først og fremmest optog vore Barnesind. Julemessen blev celebreret Kl. 4 om Morgenen i Sognekirken. Aldrig vil jeg kunne glemme den ejendommelige, højtidsspændte Stemning, der fyldte os Børn, naar vi i den tidlige Morgen, medens det endnu var ganske mørkt, begav os hen til Kirken. Gaderne var kun oplyst af nogle faa, elendige Petroleumslamper, og alle Folk medbragte derfor deres egne smaa Lygter for at finde Vej gennem Gaderne hen til den store Sognekirke, der straaledede i et Hav af Lys, som fra de aabne Kirkeporte vældede ud i Mørket udenfor. Hundreder og atter Hundreder af Mennesker gled som smaa, mørde Silhouetter ind i Lyshavet — og snart var den fest-smykkede Kirke fyldt til sidste Plads. Julekrybben var opstillet henne i et af Sideskibene. Jeg mindes endnu ganske tydeligt den ængstelige Ærbødighed, med hvilken vi Børn nærmede os dette for os saa hellige Sted.

Julemessens højtideligste Stund var utvivlsomt, naar en af os Børn — hvert Aar efter Tur — straks efter Forvandlingen skulde synge Julesalmen paa Modersmaalet. Jeg var kun ti Aar gammel, da jeg fik overdraget dette ærefulde Hverv at synge den; men jeg mindes det endnu saa tydeligt og klart, som var det i Gaar; og hver Gang jeg siden hen i Livet selv har sunget eller hørt denne Salme, er Minderne vældet frem om hin højtidelige Morgenstund, da jeg som tiaarig Dreng i Sognekirken derhjemme i min Barndomsby sang Ordene: *Des nachts kwan hier beneden een kindje wonder schoon.* »Ved Midnatstid fra Himlen kom herved Barn Jesus skøn og blid.«

Til Julemessen er ogsaa knyttet et Minde, der næst efter min første hellige Kommunion er det højtideligste, jeg har bevaret fra min Barndom. Det Aar, jeg fyldte 12 Aar, var Organisten nemlig blevet syg netop lige ind under Jul, og jeg fik da Lov til at spille Orglet under Julemessen. Hvor bankede mit Drengenhjerte af Ængstelse og Stolthed, da jeg gik i Lag med den store Opgave. Sognepræsten komplimenterede mig bagefter for mit smukke Spil. Om det var for at trøste mig, skal jeg lade være usagt; selv tror jeg nok, jeg spillede saa nogenlunde godt.

Fjorten Aar senere havde jeg den Glæde som nyindviet Præst at tilbringe Julen i mit Barndomshjem, og da Sognepræsten netop var syg paa det Tidspunkt, blev jeg anmodet om at synge Messen Julenat. Hvilket Væld af Følelser og Minder fyldte da ikke mit Sind ved at tænke tilbage paa de mange, skønne Julemorgener, jeg som Barn havde tilbragt i denne samme Kirke.

Naar vi saa Julemorgen kom hjem fra Kirke, sultne og tørstige — vi var jo alle fastende, da vi havde været til

Kommunion — samlades vi om Frokostbordet og lod den varme Kaffe og den gode Julemad vederfares Retfærdighed.

Saaledes var det i min Barndom, og saaledes er det i det store og hele endnu. Det er nu mange Aar siden, jeg har tilbragt Julen i mit Barndomshjem; men Minderne om hine Barnears Julehøjtid og Julehygge staar stadig lyslevende for mig.

Petroleumslamperne er nu forsvundet, og de elektriske Gadelygter kaster Julenat deres skarpe Lys over Gaderne. Noget af hin fordums stemningsfulde Mystik er forsvundet. Men stadig samles de troende i store Skarer til Julemessen i min Barndoms Sognekirke for at fejre Frelserens Komme og for at høre den stemningsfulde Julesalme: »*Des nachts kwan hier beneden een kindje wonder schoon . . .*»

Jos. Brems.

Vic ap.

Jul i Altbayern.

I Bayern präglas hela året av många vackra och intressanta folkbruk, nästan alltid i sammanhang med kyrko-årets festdagar. Men vackrast och mest inpräntad i folklivet och barnens själ är julen.

Jul — »das Christkind kommt«, denna tanke behärskar redan under hela adventstiden alla hem och hjärtan. Då vandrar folket, barnen inbegripna, nästan varje morgon, ofta långa vägar, till kyrkan, där Rorate-Mässan, »Angelsmässan«, sjunges tidigt på morgonen. Familjer, sammanslutningar och släkter beställa dessa mässor. Stämningfulla vandringar, stämningfulla morgonandakter! Och barnen tävla med varandra att läsa böner till Jesusbarnet varje dag och samla halmstrån för Jesusbarnets bädd — genom små offer, små självförsakelser.

Den spänning, som råder i hemmen på julafton, tills Jesusbarnet kommer, och den glädje och det jubel, som behärskar alla, när det kommer, och familjens alla medlemmar samlas kring den präktigt smyckade julgranen i strålande ljus med krubban vid granens fot och gåvorna runt omkring i Salen, kan icke beskrivas; den kan blott förstås, om man själv har varit med och upplevat denna årets skönaste afton och dag. Då är allt idel frid, kärlek, glädje. Och medelpunkten är Bethlehem, Jesusbarnet. Så vandra alla, som kunna det, med brinnande ljus i handen över berg och dal genom mörkret till midnattsmässan i församlingskyrkan, som strålar i ljus, med en bild av Jesusbarnets älskliga gestalt på altaret och oftast en stor vacker krubba vid ingången eller i ett hörn. Där sjunges »Stilla natt, heliga natt«. Glädjeskott ljuda från gård till gård, livligast då man går till midnattsmässan.

I bergstrakten kring Berchtesgaden börjar de unga männens skottlossning redan åtta dagar i förväg på eftermiddagen till vesperna med de stora O (= Kristuslängtan) antifonerna och smälla allt kraftigare ifrån berg till berg, tills höjdpunkten nås på själva julaftonen. Efter midnattsmässan undfågnas familjemedlemmarna med »Mettenwurst« i hemmet, som är trefligt uppvärmd av »Mettenstock«, d. ä. ett särskilt präktigt vedstycke, som har äran att bli utvalt att brännas upp under denna natt. Sedan kommer efter morgonmässan högmässan och så dag efter dag andra vackra bruk, såsom nyårsjungande och till trettondagen de tre konungarnas högtidliga vandring och deras sång i by och bo. Krubborna bliva då ännu vackrare i de orientaliska fursternas prakt.

»O du selige, o du fröhliche gnadenbringende Weihnachtszeit!« — Huru saknade jag icke första året i den höja norden detta starka religiösa inslag med sina övernaturliga fröjder i julens glans.

Biskop *Johannes Erik Müller*.

Några julminnen från Sverige.

Sällan äro de lutherska kyrkorna i Sverige så besökta som vid julottan, och aldrig erbjuda de en så katolsk anblick som då, när ljusen skimra öfverallt, äfven på altaret.

Många af dem, t. ex. kyrkan i vår socken Odensvi, äro grundlagda under katolska tiden, och vid julottan synas de försatta till de sekler, då hela vårt svenska folk omfattade Erik den Heliges och heliga Birgittas tro.

Af den medeltida julaftons vigilielafstedag finnes en enda reminiscens: den nationella julrätten lutfsk, likväl nu för tiden på julbordet sida vid sida af julsinka och andra kötträtter. Men äfven om julen i några hem firas mer i julgrisens än i Bethlehems-stjärnans lecken, så bibehåller den flerstädes sin religiösa karaktär, och bland julsånger ljuder någon gång den medeltida julhymnen:

Ett barn är född på denna dag:
Så var Guds välbehag.
Det föddes af en jungfru skär:
Guds Son det barnet är.
Här livilar du i ringhet klädd
På fattigdomens bädd.
Välkommen var, o Herre kär!
Vår gäst Du vorden är.

»Vår gäst Du vorden är« gäller icke endast bildligt, utan i fullaste verklighet om Sanctissimum i våra katolska kyrkor, och ända sedan min konversion (1897) har jag

kära julminnen från katolska helgedomar, såväl på kontinenten, särskildt polska kyrkor, som hemma i Sverige, särskildt Sta. Eugenia i Stockholm, och en midnattsmässa, den första efter mer än 350 år här i Tjustbygden, celeberrad i vårt lilla huskapell på Kulla af en polsk prest år 1919, då dyningarna efter världskriget ännu gingo höga.

Kulla pr. Odensviholm, St. Edmund Campions dag, 1./12.-1934.

Gustaf Armfelt,

Jul i Danmark.

I min Fødeby Aalborg, hvor jeg i Halvfjerdserne i forrige Aarhundrede holdt Jul i mit protestantiske Barndomshjem, fejredes den store Fest, som den fejredes de fleste andre Steder, og som den fejres den Dag i Dag rundt om i Danmark. En Hovedsag var Juletræet med Gaverne samt al den gode Mad, som Juleaften absolut maatte være Risengrød og Gaasesteg. At Dagen før Jul var en Fastedag og skulde kunne faa et Præg af Bod, var absolut utænkeligt. En eneste ejendommelig Skik mindes jeg fra den Tid. Smaafolks Dreng, som gerne vilde tjene en lille Skilling i den glade Juletid, gik om og »sang for Dørene«. Det ringede, og naar man lukkede op, stod der opstillet tre—fire Dreng, som istemte »Dejlig er den Himmel blaa« eller lignende Julesang, hvilken man saa hørte paa og lønnede med en Fem- eller Tiøre.

Niels Hansen,

cand. mag.

Juleskik i Polen.

Allerede med den forudgaaende Vigilie fejres Julefesten i Polen paa den mest højtidelige Maade. Forberedelserne til Julefesten varer gennem hele Adventstiden, og som det gennemkatholske Folk, Polakkerne er, knytter der sig betydningsfulde Skikke til Julen. Alle gaar i denne Tid til Skrifte og modtager den hellige Kommunion, og Børnene er travlt beskæftiget med at bygge Krybbe og Stald. Vigiliedagen er en Fastedag, hvor man kun nyder en lille Forfriskning i Løbet af Dagen og først om Aftenen indtager Hovedmaaltidet. Naar den første Stjerne viser sig Juleaften, tænder Børnene Juletræet og Lysene ved Krybben. Faderen beder saa en Fællesbøn, tager Oblaten i sine Hænder og deler den med hele Familien, idet han samtidig udtaler sine Juleønsker. Derefter deler Moderen Oblaten med Familiens Medlemmer, og til sidst deler alle Børnene deres Oblat med deres Forældre og med hinanden indbyrdes. Enhver giver af sit Stykke til de andre og udtaler sine Juleønsker. Naar denne Ceremoni er endt, gaar man til Bords. Juleaften er man altid 12 til Bords; er man ikke nok hjemme, inviteres Slægtinge til Juleaften

eller endogsaa fattige. Bordet er dækket med Hø, hvorover der er lagt en hvid Dug, en Tradition, som er kendt fra de allerældste Tider. Efter endt Maaltid beder man atter i Fællesskab og forsamler sig om Krybben og Juletræet for at synge Julesangene, der kaldes »Kolendy«. Hvem der engang har hørt hele Folket i Kirken synge disse Kolendy, bevarer et uudsletteligt Minde derom Livet igennem. Saa nærmer Tiden sig for Midnatsmessen, som kaldes Pasterka, Hyrdemessen. Alle uden Undtagelse iler til denne Messe for at hylde det nyfødte Barn under Brødets Skikkelse paa Alteret. Selve Juledagen er en Festdag, der fejres i Hjemmene. Først anden Juledag gaar man ud for at besøge Venner og bekendte og bringe dem sine Juleønsker. Børnene gaar omkring med en Krybbe og synger deres Kolendy. Men ingen Jul er rigtig Jul uden en Juleforestilling. Enhver By, ja selv den fattigste Landsby har sin Juleforestilling, som alle tager Del i med Liv og Sjæl. Jesu Christi Fødsel er for det polske Folk Festen for Guds Kærlighed til den faldne Menneskeslægt.

Pastor Cxyz, Nykøbing F.

Jul i Salzburg omkring 1875.

Første Gang i mit Liv jeg var med til et Juletræ, var jeg 38 Aar, og det var paa Toldbodvej i København. I min Hjemstavn kendte man dengang knapt til Juletræet. Stort anderledes er det dér heller ikke endnu.

I de katholske Alpelande er det fra ældgammel Tid, baade i Kirken og i Hjemmene. Julekrybben, man samles om, hvad enten den er lille eller stor, enkelt eller kunstnerisk.

I det lille Seminar, hvor jeg 1871—78 gennemgik syv Latinskoleklasser, havde vi i Julenatten en dejlig Skik, som vi hvert Aar glædede os til lang Tid før Jul.

Vi var ca. 125 Elever. Hver Klasse havde sin store Studiesal, og i hver af disse Sale var der nogle Dage før Jul i et Hjørne anbragt en Julekrybbe, der fyldte et Rum paa 1,3 m³. Der fandtes ikke blot den h. Familie i Stalden, men foran den ogsaa Hyrderne fra Bethlehems Marker med deres Gaver, Bjerge og Træer, Kilder og Søer, maaske endda et Springvand i fuld Gang.

Kl. 9 samledes vi alle i en af Salene, og de bedste Sangkræfter, 6-7 Mand, udklædt som Hyrder med Stav, Fløjte eller Violin, stillede sig op foran Krybben og foretog 2-3 Sange, to- eller flerstemmigt med eller uden Musikledsagelse. Var de til Ende, forføjede vi os ind i den næste Sal, og dér lød andre Sange paa Rigstysk eller i Dialekt, og saaledes rundt gennem alle Sale. Det hele varede en god Time. Derefter fordeltes vi igen i de enkelte Sale,

tog atter fat paa Juleknaset, indtil Klokken lød til Ottesang, »Te Deum« og Levitmesse. Kl. 1 kom vi i Seng. Kl. 7 var der Sangmesse med Fælleskommunion. Kl. 9 Levitmesse igen. P. Gaud. Schmiderer, C. Ss. R.

Jul i Sydtyrol.

I 1882 maatte jeg paa Grund af Sygdom udsætte Studierne paa Latinskolen og kunde saaledes i et Aars Tid hjemme iagttage Folkelivet paa langt nærmere Hold end i min lille Konviktsby, Bozen. Hvor var Adventstiden paa Gaarden dog en Længslens Tid! Lille-Juleaftensdag satte stærkt Snefald ind, lige fra den tidlige Morgen. — Mon vi saa overhovedet kan komme til Midnatsmessen, den halve Times Vej ned til Landsbykirken? . . . Juleaften holdt det op; men da laa den hvide Masse ogsaa 1¹/₂ m højt paa Mark og Vej. — »I Aften er det kun Mændene, der kan gaa til Kirke,« sagde Far, og de gjorde sig straks rede til den drøje Tur. Ved Ni-Tiden saa vi over paa den anden Side af Dalen — dér flammede Lysene op: een, to, tre . . . flere og flere, alle Vegne myldrede de frem af Mørket og drog ned i Dalen. En vidunderlig Højtidsstemning greb vore Hjerter, da Faklerne tættere og tættere samledes omkring Landsbyens spidse Kirketaarn i Dalen. Til sidst var de som en Lysprocession paa Pladsen foran Kirken; og saa slukkedes den ene Flamme efter den anden. Mændene var traadt ind i vor gamle, ærværdige Kirke; hvor Lyset vældede dem i Møde fra Barokaltret, og hvor Gloriasangen forkyndte det evige Lyses Menneskevordelse. — Hjemme paa Gaarden stod Kvinder og Børn imidlertid omkring den gamle, naive Julekrybbe, og den ene Julesalme efter den anden blev sunget til Jesusbarnets Pris. A. Pichler C. Ss. R.

Jul paa »Heilig-Land-Stichting« i Holland.

Juleaften ved 5-Tiden stimler Folk sammen paa Skrænten foran Cænakelkirken, der hæver sine to hvide Taarne op over de mørke Granskove. Smaa Lygter bliver uddelt til dem, som ikke har Fakler med. Saa snart Præsterne viser sig i Kirkedøren, sætter Folk sig i Bevægelse for at gaa hen til den store græske Bygning, der skal forestille et Palads i det gamle Jerusalem. Paa Vejen derhen bliver der sunget Salmer, og imellem bliver der smaasnakket. Gennem en smal og tildækket Gade naar vi den flisebelagte Plads, Det er Gaarden til Paladset. Her bliver vi Vidner til de tre Vise Mænd fra Østerland, og hvordan de ved deres Forespørgsel skræmmer Herodes og hans Hof. Vi ser den jødiske Præst drage Bogrullen frem og hører ham læse Profeten Michæas' Profeti angaaende Bethlehem. Naar Vismændene er ude af Syne, kan vi fortsætte vor Vej gen-

nem Granskoven. Hist og her lyser en Birk med sin hvide Stamme. Saa kommer vi til Karavanserajet (det orientalske Herberg). En af Præsterne læser Jule-Evangeliet. Saa hører man et Slag og et Brag. Porten til Herberget aabnes paa vid Gab, og ud af Døraabningen skrider det morsomste graahaarede Æsel. Paa Æslet sidder en tilsløret Kvinde, klædt i hvide og brogede Farver. Bagefter kommer St. Josef. De fjerner sig fra Herberget, hvor der ikke fandtes Plads til dem. Naar de er forsvundet i Aftenmørket, sætter Processionen sig atter i Gang. Paa en Skrænt i Skoven kommer vi til et Telt. Foran Teltet ses Hyrderne, der er samlede om et stort Baal. Nu slaar Vejen en Bugt og fører ned ad Bakken. Foran en med Græs og Buske overgroet Grotte bliver der standset. Oppe paa Grotten staar Børn og synger: »Stille Nat, hellige Nat«. Her gælder det om at være taalmodig, for Indgangen til Grotten er snæver, og de, der er der inde, lader til at give sig god Tid. Endelig lykkes det da at smutte ind. Den større Grotte (den har nøjagtigt de samme Dimensioner som Krypten under Fødselskirken i Bethlehem) er kun sparsomt belyst ved Hjælp af smaa Olielamper, der findes i Nicher i Væggene. Men ud fra den ser man ind i en Sidegrotte; den ligger lidt lavere og er meget mindre. Og her bliver vi Vidner til selve Underet. Her knæler en ung Kvinde; hun vender sig bort fra Tilskuerne for at bøje sig over Krybben og Barnet. Mens Sangen stadig lyder udefra, drager Folk videre i den dybeste Tavshed. Her er der ingen, der kan undgaa at blive grebet af Stedets og Øjeblikkets Højtidelighed.

Lygterne begynder at blafre. Ved Grottens Udgang staar Slægtninge og Venner og venter paa hverandre for gennem Nattens og Skovens Mørke at slaa Følge. Og mens de gaar forbi, hører jeg dem drøfte, hvad de vil gøre i den tilstundende Nat. Nogle foreslaar at komme tilbage for at overvære Midnatsmessen i Cænakel-Kirken. Jeg selv skynder mig forbi, hilser God Nat og Glædelig Jul. Jeg har travlt med at komme i Seng, for jeg skal holde Midnatsmessen hos Karmeliterinderne — deres Kloster ligger paa en skovklædt Bakke tre Minutter herfra — derefter den anden Messe ved Daggry og den tredje i Morgen Kl. 9. Det er, som det i liturgisk Henseende bør være. Men derfor trænger jeg til Ro nu. Altsaa God Nat og Glædelig Jul!

Steph. Wevers.

Jul under Tropehimlen.

Af *Rose Bruhn.*

Den Jul, jeg her vil fortælle om, foregik paa en af »Ø. K.«s Dampere i Fart til Bagindien. Vi var naaet til Suez Kanalen, hvor Østerlandenes Æventyr begyndte med at sejle gennem Ørkenen og fra Dækket følge det brogede, skiftende Liv i Ægypten, kigge ind til Oaserne med de ranke Palmer, der bugnede af Dadler, følge Karavanerne med de brogede Telte paa Kamelryggene, iagttage det primitive Markarbejde, hvor der pløjedes med Træplov, forspændt en Kamel, en Mule og en Pukkelokse. Vi passerer nogle Søer paa Kanalvejen, hvor der herskede det muntreste Liv mellem Vadefuglene, de lyserøde Flamingoer dansede Ballet omkring de store, slugvorne Pelikaner, hvide og sorte Storke, der skræpper op, naar et af de store, mørke Punkter paa Vandoverfladen sætter sig i Bevægelse og med aabent Gab forstyrrer Idyllen, — det er Søernes Politi: Krokodillen!

Langsomt gaar Farten; først ved Aftentide naar vi Arabernes hellige Stad Ismailia, hvor nogle broncefarvede Efterkommere af Hagar og Ismail springer om Bord, tilbyder Cigaretter og herlige Jaffa-Appelsiner, Varer, der blev rivende Afsætning paa. Vi Passagerer levede næsten ikke af andet gennem det røde Hav, hvor de arabiske og ægyptiske Ørkeners Varme i fem Døgn daledede ned over os.

Vi passerer Stedet, hvor Jødernes Overgang i Suez-Golfen fandt Sted, efter at de havde forladt Ægypternes Trældom. Var Ebbe og Flod lige saa udpræget i hine Tider som nu, maatte Israelitterne have gaaet tørskoet over.

Inden vi i Morgendæmringen glider ud i det røde Hav, toner Arabien frem, og der skimter vi, langt i det fjerne, Lovbjerget Sinai rage op som en Kegle, kronet med Sne, lysende i Glans mellem de lavere Bjerge. — I det røde Hav fik vi vor Tropedaab og naar endelig de øde Øer ved Sydspidsen af Arabien og glider gennem Bab-el-Mandel-Strædet ved Byen Aden ud i det indiske Ocean. Frisk Kølighed vækker atter vor slumrende Livslyst, idet vi lægger de 40° Celsius bag os. — Mildt og let leger Vinden; Havets yndefulde Klovner, Delfinerne, springer om Skibet; Flyvefiskene følger os i store Flokke, nogle forvilder sig op over Dækket og er redningsløst fortabt, de ender paa Stegepanden i Kabysen, men jeg redder de silkefine Vingler, der præpareres af 3. Styrmand, der er ivrig Zoolog, desværre ogsaa hensynsløs Jæger over for trætte Vandrefugle, som søger Gæstfrihed om Bord i de mørke Nætter.

Efter 14 Dages Sejlads, hvor vi har pløjet Havet i dets

skiftende Stemninger i Storm og stille — i mægtige Uvejr, jaget som vi var i nogle Dage af Nordvest-Monsunen, der tog haardt fat og hvirvlede os ind mellem ikke mindre end 3 Sky-pumper, der stod som malende Søjler mellem Himmel og Hav. Ved forsigtig Manøvre undgik vi deres farlige Nærhed. Farten gik nu strygende mod Oceanets Perle, den store, skønne Ø Ceylon. — Lige saa hurtigt Stormene kommer, lige saa hastigt forsvinder de! —

Længe før vi saa Paradisøen tone frem med »Adams-pilen«, Ceylons højeste Bjerg, pegende mod Colombo, den store Havnestad, bar Vinden mod os balsamiske Dufte fra de mægtige Lunde med Krydderibuske, Mimosatræer og »Buddhas Flowers«, en stærkt duftende Lilje, der eksporteres til Parfumefabriker i Europa.

At beskrive Oplevelserne i de to Døgn, vi laa i Colombo, vil føre for langt uden for Emnet! — Vi drejer Nord om Sumatra, hvor dystre Bjergkæder med Sne paa Tinderne minder os om nordisk Jul. — Efter et Par Døgn's Sejlads naar vi »Pulo Penang«, en stor Stad paa Malakkas Nordspids, hvor viftende Palmer, store, skønne Tulipan-træer med pragtfulde purpurfarvede Blomster, rigtbærende Brødfrugttræer, hvor Flokke af Aber boltre sig og bombarderer alle fremmede med den raadne, nedfaldne Frugt.

Fra denne Idyl flygter vi om Bord, hvor vi omsværmes af Fakirer og Slangetæmmere, Juvel- og Frugtsælgere, Kinesere og Malajer, viftende os om Ørene med skønne Haandarbejder i Kniplinger, Sølv og Elfenben. Det virker befriende saa nogenlunde uskadt at glide bort fra Fristelserne. Vort Skib fik hurtigt losset og lastet, og atter gaar det Syd paa mod Singapore, Staden paa Halvøens Sydspids, den store Port for søfarende til Siam, Kina, Japan og Australien. Der var arbejdet med feberagtig Hast. Kaptejnen havde lovet, at vi skulde fejre Jul i rum Sø, og det holdt han!

Da vi var klar af det vanskelige og farlige Farvand mellem Øerne ved Malakkakysten, var det Lillejuleaftensdag, Indledningen til den forunderligste Julefest, jeg indtil da havde oplevet.

Selve den store Højtidsdag oprandt med 35° Varme under klar Himmel og brændende Sol. — Sløve og dør-ske sad vi faa Passagerer under Solsejlet paa Promenade-dækket det meste af Dagen. Denne uvirksomme Tilstand, uden Juletravlhed eller Omsorg for noget Menneske, virkede nedtrykkende paa mit Sind; Tankerne gik paa Langfart til Norden med Klokkernes Kimen og Kalden til Kirkerne, Børnenes Jubel om de straalende Juletræer, Salmesangen og det glade Julens Budskab i Evangeliet. — Og her sad jeg, kun afventende den Højtid, andre forberedte.

Dagen led, Tropernes hastige Mørke begyndte at sænke sig over os. — Der lød en spæd Violintone gennem Stilheden — den kom fra Officersmessen, — der blev spillet med Sordine over Strengene, og til Tonerne lød Sang, dæmpet og inderlig. — Det var 2. Styrmands smukke Baryton:

Et Barn er født i Bethlehem,

Bethlehem,

Thi glæder sig Jerusalem.

Halleluja — Halleluja!

En fattig Jomfru sad i Løn,

Sad i Løn,

Og fødte Himlens Kongesøn.

Halleluja — Halleluja!

Jubelsang! Herlige Toner! Julens Sang! — Det bruser, det fosser derinde om Hjerteroden. Snart lyser Østens Stjerner over Havet — de samme Stjerner, der lyste i Natten over Bethlehem. Nu ledes der ikke mere efter Julestemningen, den kom med Tonen fra Himlen!

Mit Blik glider over tre unge Mænd, mine Medpassagerer fra Danmark, der har sat Kursen ud mod et nyt Himmelstrøg under dansk Flag i Siam. Derude i det fremmede skal de tage Kampen op og prøve Kræfter med Livet, for enten at staa eller falde i Striden. Tonerne vækker Minderne frem om Julen i Hjemmet. Et bævende, vemodigt Drag lægger sig om de sitrende Læber. Der er noget, som bruser og smelter derinde ved Hjerteroden. Nu løfter de Hovedet, Øjet ser frejdigt udad mod det nye — mens Tankerne gaar til Far og Mor og den danske Jul i Norden.

De følger mig op paa Kommandobroen. Der staar vi tause og ser Solen sænke sig under Synsranden i Tropernes Farvepragt. Flyvefiskenes Silkevinger fanger Farverne fra de rødgyldne Straaler, mens de flyver hen over Havfladen. Over Damperen svæver en brun-sort Rovmaage, den har trofast fulgt os Mil efter Mil, indtil den nu dorsk og mæt sætter Kursen mod Land. Dens hæse Skrig lyder brutalt gennem Stilheden; thi ingen anden Lyd høres nu end Maskinens Stønnen og de klukkende Suk fra Vandet, naar Stævnen kløver Strømmen. Mens Flammeskæret endnu lyser, tegnes Konturerne fra Kystlinien skarpt. Bjergene inde i Landet staar blaanende, Øerne glider os forbi i eksotisk Pragt med Palmer, Mangrovebuske og Lianer. De skønne Farvesymfonier i slyngende Blomsterranker danner Buer mellem Træerne. — Sære Fiskerbaade med Sejl som udspændte Flagermusvinger glider som Spøgelser hen over Havfladen, stille, lydløse som Drømmesyn. — Paa sagte Vingeslag kommer Natten glidende og indhyller alt i

et overjordisk fosforlysende Skær. Herover hvælver sig en dybblaa Himmel, hvor Stjernerne svæver lette og frigjorte om i Æteren, lysende med en Glans, som kun en Tropehimmel kan aabenbare.

Tropenattens Skønhed kan ikke udtrykkes i Ord, den fylder Sjælen og maa opleves! — Den hellige Nat rykker frem, griber os med Højtid — den evige Højtid, hvor vi i Hjerterne hører Englenes Sang om Bethlehem.

En af de unge lægger sin Haand i min. »Jeg har været saa angst for ikke at finde Juleglæde og Julefred!« siger han.

»Og nu — ?«

»Aldrig har jeg følt mig Gud saa nær som i denne Stund.«

Der gled et Stjerneskud under Himmelbuen. »Se, Bethlehem's-Stjernen, med Hilsen fra Ham, der fylder vore Hjerter,« hviskede han.

*

*

Gongongen lyder. — Vi samles i Spisesalonen, der er forvandlet til en Løvsal med et overdaadigt Blomsterflor, hvor Mimosernes fine Grene og dunlette gule Blomsterklyn-ger vifter i Gennemtrækket. Østens hellige Blomst — Lotus — staar i jomfruelig Ynde, enkeltvis i høje, slanke Glas midt paa Bordet. — Hvilken Duft, hvilken Renhed møder os ikke fra dette Naturens Mesterværk! De fine, lyserøde Blade spreder sig som en Krone om Støvvejen og Støvdragerne, der lig en Fontæne beskytter de gule Frugtkapsler i Blomsterkalkene. — Det danske og det siamesiske Flag dækker Væggene. Guirlander omslynger de to Rigers Konger, hvis Billeder pryder over Skænken — det er denne Verdens Konger, men hvor er Kongernes Konge, hvis Fødselsfest vi fejrer?

Alle er vi samlede, vi venter kun paa Chefen hin høje, vor prægtige Kaptajn. — Herrerne er i skinnende hvide Tropedress, vi faa Damer i lyse, lette Kjoler.

Vi staar tause — det er, som der atter ledes efter Julestemningen. Saa lyder faste Trin fra Trappen paa Promenadedækket. — Kaptajnen indtager sin Plads ved Bordet, vi andre følger efter. I trykkende Stilhed hæfter vi den skønne Rose, der ligger ved hver Kuvert, paa vort Bryst.

2. Styrmand griber Violinen, og Buen glider dæmpet over Strengene, idet han synger:

Den yndigste Rose er funden,
Blandt stiveste Torne oprunden.
Min Jesus, den dejligste Pode,
Blandt syndige Mennesker gro'de.

Kaptajnen rejser sig, løfter Haanden. »Silentium, mine

Damer og Herrer! — Vi er tusinde Mile fra Fædreland og Hjem. Men vor Barndoms og Ungdoms velsignede Julehøjtid er vi ikke rejst fra.«

Vi rejser os alle og staar med bøjede Hoveder, mens Kaptajnen hæver Stemmen og læser Juleevangeliet — det glade, velsignede Julebudskab, som lyser op i Hjerterne og løser Tungerne i Jubel om en god og glad Jul under fremmed Himmelstrøg.

Vi fejrer vor danske Jul — den traditionelle — med Risengrød, Gaasesteg og Æblekage. Nu ledes der ikke efter Stemning —!

Der blev et lille Havblik efter Middagen, hvor vi én efter én søgte Ensomhed i vore Kahytter. — Der stod en Dør paa Klem, det var den unge Mands Lukaf, som havde fulgt mig paa Kommandobroen, da Solen sank i Havet. Han sad ved sin oplukkede Skibskiste og pakkede Julegaver ud.

»Se, Frue, hvor mine kære derhjemme har været gode ved mig — og her er det allerbedste! Det har Tante Agnes sendt mig.« Han rakte et lille Sølv-Krucifiks paa Ibenholt mod mig. »Jeg ved, det er hendes bedste og dyreste Eje. Hun skriver, jeg skal holde det højt i Ære og bede mine Bønner foran det.«

»Og hvad bliver deres Svar og Tak for denne dejlige Gave?«

»Det er da saa ligetil! Saa let det falder mig at udføre det, hun beder mig om! — Men hvad har De faaet i Julegave?« spurgte han.

»Gaa med ind og se!« — Der laa et Telegram paa Bordet. Kaptajnen havde taget det med fra »Ø. K.«s Kontorer i Penang. Det var fra Hjemmet i Danmark — kun to Ord: »Alt vel!« — »En herlig Julehilsen, den bedste, man kan faa,« sagde jeg, idet vi rakte hinanden Haanden. — »Ja, den var god — min var dog bedre,« svarede han og løb med et »Glædelig Jul« ind igen til sin Skibskiste og den Julegave, han helst vilde være ene med for at holde sin stille Fest foran vor hellige Frelsers Billede.

Atter lød Gongongen, denne Gang til Kaffeboardet, der var dækket paa Promenadedækket. Og her oppe under den vidunderlig skønne Tropehimmel, i den stille, hellige Nat, løstes Tungerne, og vi sang vore dejlige Julesalmer til Styrmandens Violin:

Dejlig er den Himmel blaa,
Lyst det er at se derpaa,
Hvor de gyldne Stjerner blinke,
Hvor de smile, hvor de vinke,
Os fra Jorden op til sig!

Skønnere Illustration til Grundtvigs smukke Julesang kunde vi ikke faa! Der stod Venus i al sin Pragt i Øst som Stjernen over Bethlehem — ved Synsranden lyste Sydkorset. Sagte Melodier lød fra Bølgerne mod Skibssiden — Glimt i Luften fra Ildfluerne — Morildens alfelette Dans i Skumsprøjtet — — En Julenat, sælsom og betagende, som den kun kan opleves under Tropernes Himmelstrøg.

Rose Bruhn.

NYE BØGER.

Julekærlen 1934. Kath. Ungdoms Forlag. Kr. 1,25

Da vi allerede flere Gange har bragt en Indholdsoversigt over Julekærtens Artikler, kan vi nøjes med at fastslaa, at vort kath. Julehefte ogsaa i Aar hævder sig smukt blandt mange Kammerater, ikke mindst ved flere udmærkede Fortællinger, som slaar den katholske Tone an, der jo ellers ikke findes i disse Dages mange Julehefters Fortællinger, Eventyr, Digte etc. En oplysende Artikel forsynet med smukke Billeder fortjener at blive fremhævet, fordi den fortæller om »J. O. C.«, det franske Ungarbejderforbund, en vigtig Faktor i fransk katholsk Liv. —z.

Kimer I Klokker. Oslo 1934. St. Olavs Forlag. Kr. 2,00.

Det norske katholske Julehefte imponerer som hvert Aar ved de mange kendte Navne, der har ydet lødige Bidrag, og ved det fornemme tekniske Udstyr. Sigrid Undset har leveret en længere Betragtning over Juleevangeliet, »Det brændende Barn«. Der er en Række gode Fortællinger, og især lægger vi Mærke til en smuk Beskrivelse af Biskop Nicolaus', den norske Absalons, Liv og Værk. Det stemningsfulde Digt, som indleder Bidragene, aftrykker vi i Begyndelsen af dette Nr. og forelægger dermed ikke blot saare stemningsfulde Julevers, men ogsaa en aktuel Prøve af Mgr. Kjelstrups Kunst, som saa ofte allerede er kommet »Kimer, I Klokker« til gode. —z.

Dr. Peter Andreasen: »Sandhed og Sagn i det gamle Testamente.«
Pauluskredsens Skrifter.

Det lille Hefte omhandler Skabelseshistorien. Først gives den bibelske Beretning og dernæst Naturvidenskabens Lære. Derved bliver Afhandlingens Problem, Konflikten mellem Tro og Viden, fremlagt for Læserne. Nu gælder det om at løse Knuden. Først faar vi en Fremstilling af forskellige Løsninger, der ikke slaar til. Hefkets Brændpunkt findes i Kapitel IV, der bærer som Overskrift: »Skabelsesproblemets sandsynligste Løsning«. Til Slut gives der

en Oversigt over hedenske Skabelsesberetninger. I Sammenligning med dem viser Forfatteren den bibelske Beretnings Uforlignelighed. Hele Fremstillingen har da samme gode Egenskaber som dens Forgænger. Den er rolig, klar og velovervejet, kun maa jeg beklage, at Forfatteren knyttede det, han selv (i øvrigt ikke helt rigtigt) kalder »Problemets Kerne«, til den meget hypothetiske Visionsteori (S. 23) med den Følge, at den bibelske Skabelsesberetning i sin Helhed skal betragtes som Aabenbaring (S. 31). Bare Læserne nu ikke tror, at Resten af denne udmærkede Løsning staar og falder med denne saakaldte Kerne. Dem, der vil gøre et indgaaende Studium af det her kun skematisk fremstillede, vil jeg tilraade at anskaffe: Paul Heinisch: »Das Buch Genesis«, Peter Hansteins Forlag, Bonn 1930. S. Wevers.

FRA HOVEDSTAD OG PROVINS.

Fra Propagandakollegiet.

Tamperlørdag, den 22. December, bliver Propagandakollegiets Diakoner præsteviet. Blandt de unge Mænd, der denne Dag vier sig til Altrets Tjeneste, vil ogsaa være to, som er bestemt til Danmarks Apostoliske Vikariat. Den ene er den danskfødte Nicolaus Oppermann, den anden er Hollænderen Petrus van der Hock. Inderligere end ellers bør altsaa paa denne Tamperdag Bønner om gode Præster lyde fra danske Læber.

Den anden Gregorianske Aften i St. Ansgars Kirke.

St. Ansgars Kirkes to Organister har det Held ikke alene at mødes i Interesse for Koralen, men ogsaa at have Stemmer, som passer til Oldkirkens Sang, og som staar smukt sammen. Af hvor stor Betydning dette er for Messens Soli, ved enhver, der har mindste Kendskab til Koralen. Ved den gregorianske Aften, Søndag den 16. ds., hvor den 17. Koralmesse og det af Længsel og Forventning saa skønt prægede Proprium til 4. Søndag i Advent blev sunget i St. Ansgars Kirke, var det ogsaa særlig Organisterne Thomsen og Segalts Foredrag af Koralen, der interesserede. Maaske kan det specifik franske Foredrag af Koralen, som, for ikke at virke dramatisk, saa godt som skyer Nuanceringer, nok føles noget ensartet, naar, som ved disse Aftener, hele Messen synges ved Orglet, og Altertjenesten er udelukket. Men gennemgaaende blev Koralen sunget af de to Ledere med musikalsk Forstaaelse, ofte med Skønhed. Saaledes Versene i Advents-Antifonen »Rorate, cæli«, der

som Vekselsang med Koret gav Aftenen en meget smuk Afslutning.

Ogsaa ved denne gregorianske Aften var mødt mange interesserede Tilhørere, blandt hvilke Sakramentskirkens Præster, Pastor Fr. Ronge og Pastor Andreasen. *A. E.*

70 Aar.

Den 29. Decbr. i Aar kan en brav katholsk Mand, Hr. cand. phil. Albert Th. Amann A. B, fejre sin 70 Aars Fødselsdag. Udgaet som Student fra København kom han efter nogle Aars Ophold i Tyskland til Wien, hvor han i Burggasse gennem flere Aar drev en Boghandel. I den Periode udgav han bl. a. ogsaa afd. Pastor Frederiksens Digte og Oversættelser paa Dansk. For ca. 30 Aar siden drog han til U. S. A., hvor Hr. Amann bl. a. var Sekretær i forskellige Foreninger, f. Eks. i Männerchor i Philadelphia. Men stadig bevarede han sin Kærlighed til Danmark og især til vore kath. Missioner, og betænkte ofte disse med Gaver, ligesom ogsaa A. C. af og til har faaet Bøger fra ham til Biblioteket.

Derfor er der sikkert mange, særlig af den ældre Slægt, der vil sende ham en Hilsen til d. 29. Decbr., som Hr. Amann tilbringer i St. Hedvigs-Søstrenes Hvilehjem, Dalum, pr. Odense. — Tillykke kære Onkel Teddy Buster.

Scharlih

Menighedsliv i Aalborg.

Aaret nærmer sig sin Slutning, og det ligger nær at faa et kort Overblik over, hvordan det er forløbet. Har det været et Aar rigt paa ydre Begivenheder, eller har det været et stille Aar for Menigheden, hvor dens indre Liv ikke har givet sig særlig til Kende udadtil?

Det sidste har vel nærmest været Tilfældet. Et Foredrag for Ungdomsforeningen af Lærer Kiærulff fra København og et for hele Menigheden af Pater Lucas om Missionen samt Kirkekorets Koncert, der i Aar for første Gang holdtes i et offentligt Lokale og gjorde fortjent Lykke, maa nævnes som gode og glade Oplevelser i Aarets Løb. Men ved Siden af dem har en ualmindelig stor Mængde Dødsfald sat sit Præg paa Menigheden; ikke færre end 10 Katholiker — deriblandt mange af de ældste Menighedsmedlemmer — er i Løbet af det sidste Aar blevet kaldt ind til den evige Hvile. Et tungt Savn knytter sig for os alle her til Mindet om Pater Tembories, hvis Død tidligere er meddelt i Ugebladet. Han grundlagde Kirken paa Kastetvej, stiftede Aalborg Menighed og var i mange Aar vor højt skattede Sognepræst. I de senere Aar laa hans Virksomhed i Udlandet — sidst i Rom —, men Aalborg

Menighed laa ham altid paa Hjerte, han glemte os ikke, hvor han end færdedes, han glemmer os sikkert heller ikke nu, vi tør endnu bestandig stole paa hans Forbøn. R. I. P.

Th. Fr.

St. Ansgars Fond.

Støt den kath. Presse	Kr.	200,00
Biskop v. Euchs Minde.....	»	3,00
Bertha Wegmanns Minde.....	»	3,00
Fru Dinesen.....	»	5,00
St. Antonius.....	»	6,00
	Kr.	217,00
Tidligere indkommet	»	2961,88
	Kr.	<u>3178,88</u>

Søster M. Alfonsa død i Rønne.

Fredag d. 14. ds. blev Forstanderinden for Hjemmet i Lille Madsesgade, Søster M. Alfonsa af det dyrebare Blods Orden jordfæstet paa Rønne-Kirkegaard. Fra hele Øen var Katholiker strømmet sammen, saa den lille Kirke i Østergade snart var overfyldt. Hele det store Følge, hvoriblandt mange Ikke-Katholiker, viste klart, hvor afholdt og agtet Søster Alfonsa var bleven under sin 13-aarige Virksomhed her paa Øen. Søster A. har først virket som Lærerinde ved St. Annæ Skole, hvor hun røbede en særlig Evne til at tage Børn: bestemt og dog kærligt, saa Børnene holdt af hende. Kort efter Pigeskolens — saaledes kaldtes Søstrenes Skole — Nedlæggelse, udnævntes Sr. A. til Forstanderinde for Søstrene, hvis Kærlighed og Tillid hun hurtigt vandt. Da Søstrene efter Skolegerningens Ophør agtede at aabne et Hvilehjem for ældre Damer, Rekonvalescenter og Feriegæster, blev det nødvendigt at bygge Huset om. Sr. A. ledede dette Arbejde med stor Dygtighed og praktisk Sans, ligesom hun ogsaa forstod at skaffe de fornødne Penge. Mange af Hjemmets Gæster har siden lært dets sympatiske Forstanderinde at værdsætte. Desværre viste sig snart derefter de første Symptomer paa en smertefuld Kræftlidelse, som langsomt nedbrød hendes Kraft. Et Ophold paa St. Josef-Hospital bragte kun kortvarig Lindring, og efter 9 Maaneders smertefuldt Sygeleje døde Sr. A. den 10. Debr. i Rønne.

Med kristelig Fromhéd havde hun underkastet sig fuld- stændig Guds hellige Vilje. Og omend hun gerne vilde leve og arbejde længere, havde hun dog bragt Gud sit unge Liv og sine langvarige og ofte voldsomme Smarter til Offer for den katholske Kirkes Sag paa Bornholm. Med mandig Viljestyrke bår hun sine Smarter, næsten helt uden

noget Lindringsmiddel, for derved mere at kunne virke for Gud.

Efter en ydmyg og rørende Afskedstagen med sine Søstre og Præsten ventede hun rolig paa Døden, der her kom som en barmhjertig Befrielse.

Velsignet være hendes Minde. R. I. P. E. B.

FRA DEN VIDE VERDEN.

Monsignore Karl Kjelstrup fylder 60 Aar.

Torsdag d. 27. December fylder en af den katholske Kirkes betydeligste Mænd i Norge, nuværende Sognepræst i Kristianssand, Mgr. Karl Kjelstrup, 60 Aar og »Nord. Ugeblad« sender i denne Anledning Fødselsdagsbarnet de bedste Ønsker om Guds Velsignelse og en hjertelig Tak for alt Medarbejde ved vort Blad. Mgr. Kjelstrup stammer fra en gammel norsk Præste- og Officersslægt og gik 20 Aar gammel over til den kath. Kirke. Siden sin Præstevielse i Rom efter 6 Aars Studier ved Propagandakollegiet har han udfoldet en overordentlig frugtbar Virksomhed i sit Hjemland, som Præst, Foredragsholder, Forfatter, Salmedigter, Redaktør af St. Olav og Prædikant, for ikke at glemme hans Arbejde blandt anderledestroende. Han har været Sognepræst i Oslo og har grundlagt de to Menigheder i Arendal og Hamar. Alt dette Arbejde blev præsteret til Trods for et til Tider ret svageligt Helbred. Vi slutter os til de Ønsker, som »Credo«*), der indeholder en smuk Vurdering af Mgr. Kjelstrup, fremsætter i Anledning af Fødselsdagen: Ad multos annos!

Biskop Mangers Hyrdebrev mod Fosterdrab.

Foranlediget af et Lovforslag om Legalisering af Fosterdrab eller i alt Fald om udvidet Adgang til Fosterdrab, som skal fremlægges for Norges Storting, har Biskop Jacob Mangers udsendt et Hyrdebrev, som er blevet oplæst fra Prædikestolen i alle katholske Kirker i Norge. Han siger bl. a. heri:

»Straffelovens gældende Bestemmelser paa dette Punkt — Paragraf 245 — som har til Hensigt at værne om Menneskeliv paa det mest værgeløse Stadie, er i fuld Overensstemmelse med Naturloven, som er skrevet i alle

*) »Credo«s Decembrnummer indeholder desuden en interessant Artikel af P. Menzinger om »Bayersk Bonde-Katholicisme.« En anden Artikel omhandler »Oxfordgruppebevægelsen«. P. Menzinger anmelder ogsaa Kort K. Kortsens »Kortfattet Lærebog i Logik«, og det fryder hans skolastiske Hjerte, at Professoren gaar ind for den aristoteliske Logik og bedømmer Skolastikken sympatisk.

Menneskers Hjerter, med den evangeliske Moral og med Retsordenen i alle kristne Lande. — Fosterdrab er, paa et hvilket som helst Stadium, et Overgreb af den Stærke mod den Svage, som i særlig Grad skulde have Krav paa Samfundets Beskyttelse. Fosterdrab er i Virkeligheden et Oprør mod Skaberen. Tillige medfører det fra et kristent Synspunkt den Uretfærdighed, at det afskærer Fosteret fra Daabens Naade.«

Samtidig opfordrer han samtlige Sognepræster i Norge til i deres respektive Sogn at fremlægge Lister, hvorpaa alle rettroende Katholiker kan skrive deres Navne som Protest mod den paatænkte Lovs Vedtagelse.

Juleaften og Juledag.

St. Ansgars Kirke. 24 Levitm. m. Præd. Fra 7 st. Messer. 10 Pontifikalm. m. Præd. Ingen Messe 11 $\frac{1}{2}$. 17 Festandagt.

Jesu Hjerter Kirke. Juleaften holdes Kirken lukket 21—23 $\frac{1}{2}$. 24 Levitm. m. Præd. (Kun Adgang for dem, som kan forevise Adgangskort). Fra 7 og fra 8 $\frac{1}{2}$ st. Messer. 10 Levitm. m. Præd. 18 Præd. og Festand. — **2. Juledag.** Gudstj. som om Sønd. dog uden Præd.

St. Knuds Kapel. (Vestervoldg. 115). 24 Sangm. m. tysk Præd. 8 $\frac{1}{2}$ Sangm. m. Præd.

Immaculatakirken. (Strandvej 91). 24 Højm., derefter to st. Messer. 9 og 9 $\frac{1}{2}$ st. Messe. 10 Højm. m. Præd. 14 $\frac{1}{2}$ Festand.

Klosterkirken paa Jagtvej. Juleaften 15 Andagt. 24 Højm. m. Præd. 8 st. Messe. 10 Sangm. 18 Festand. **2. Juledag:** Messe Kl. 9.

Sakramentskirken. 24. Levitm. m. Præd. — 7 $\frac{1}{2}$, 8, 8 $\frac{1}{2}$ og 9 st. Messer. 10 Højm. m. Præd. 18 Festand. m. Compl. (Naar man vil være nogenlunde sikker paa Siddeplads under Midnatsmessen, maa man helst indfinde sig senest 23 $\frac{1}{2}$). — **2. Juledag** 8 st. Messe. 10 Højm. og sakr. Velsignelse.

St. Josefs Kirke. 24 Midnatsm., dereft. 2 st. Messer. 8 og 8 $\frac{1}{2}$ st. Messe. 9 Højm. m. Præd. 15 Festand. — **2. Juledag.** 6 st. Messe. 9 Højm.

Rosenkranskirken. 24 Sangm. m. Præd., derefter to st. Messer. 8 og 8 $\frac{1}{2}$ st. Messer. 10 Højm. m. Præd. 17 Andagt. **2. Juledag:** 8 st. Messe. 10 Højm.

Couvent de l'Assumption Fêtes de Noël: Benediction à 17^h Messe de minuit 23 $\frac{3}{4}$, suivie d'une messe basse. Messe basse à 8 $\frac{1}{2}$. 26 décembre: Messe seulement à 8 $\frac{1}{2}$. Pas de Messe à 11^h.

St. Annæ Kirke. Kirken lukket 21—23. 24 Sangm. m. Præd. Kun Adgang for de med Kort forsynede. (Kortene maa være afhentede i Præstegaarden senest d. 23.). 8 st. Messe. 9 Sangm. 10 Højm. m. Præd. 18 Festand.

St. Andreas Kirke. (Ordrup). 24 Messe m. Præd.; st. Messe 8 og 8 $\frac{1}{2}$. 10 Levitm. 17 Festand. — **2. Juledag** 8 st. Messe. 10 Højm.

St. Antoni Kirke (Brønshøj-Husum). 24 Højm. m. Præd. 10 Højm. m. Præd. **2. Juledag:** 9 Højm. m. Præd.

Meddelelser til Aarets sidste Nr. maa være Red. i Hænde senest den 21. ds. om Efterm.

Tilbedelseskirken: Søndagsgudstjenesten Kl. 8 henlægges i Fremtiden til Kl. 9.

Kirkelig Kalender.

Dec.
23. S. 4. Søndag i Advent.
24. M. Vigilie. *)
25. Ti. Jesu Fødsel.
26. O. Stephan.
27. T. Johannes.
28. F. Uskyldige Børn.
29. L. Thomas af Canterbury.
*) Faste og Abstinens til Kl. 12. | Dec.-Jan.
30. S. Søndag i Oktaven.
31. M. Silvester I.
1. Ti. Herrens Omskærelse.
2. O. Jesu Navns Fest.
3. T. Oktav af Johannes.
4. F. Oktav af uskyldige Børn.
5. L. Vigilie til Hellig 3 Konger. |
|--|--|

Dec. Ugens Messebønner.

23. S. **4. Søndag i Advent** (27—63); 2. *Sæt Bønner:* Gudsmoder ((83)—[87]), 3. *Sæt Bønner:* For Kirken eller for Paven ((123, 122)—[107]), 4. *Sæt Bønner:* Bøn i enhver Trængsel (N. U. Nr. 43, Side 1072).
24. M. Vigilie (30—66).
25. Ti. **Jesu Fødsel** (35—71).
26. O. Stephan, den første Martyr (45—82); 2. Jesu Fødsels Oktav (42—79).
27. T. Johannes Evangelist (49—87); 2. Oktaven (42—79)
28. F. De uskyldige Børn (52—90); 2. Oktaven (42—79).
29. L. Thomas af Canterbury (57—94); 2. Oktaven (42—79).

Af Sidetallene i Parenthes gælder det første den ny Udgave af Messebogen (1926), det andet den gamle Udgave (1907). Er der kun anført eet Tal i Parenthesen, gælder det den ny Udgave.

Skoleforeningen, **Sankt Ansgars Fraternitet** afholder **Julefest Søndag d. 30. Dec. Kl. 19** i Skolens Lokaler, Bredg. 67, for Medlemmer med Familie (Voksne 1,00, Børn 0,50). Stor Tilslutning forventes, ogsaa af gamle Elever, der endnu ikke har indmeldt sig i Foreningen.

I Stedet for Julekort. *Alle, som kunde vente at faa en Julehilsen fra mig, ønsker jeg ad denne Vej en glædelig Jul og et godt Nytaar. Gud velsigne dem alle.*

J. Wijnen, Holbæk.

Kalenderen for 1935 er udkommen og kan faas hos **Ekspeditionen**, Katholsk Menighedskontor, Bredgade 64 (Telf. Palæ 3762) samt ved Kirkerne og i Katholsk Boghandel. Pris **40 Øre**. Kalenderen tilsendes ved Indsendelse af 50 Øre i Frimærker. *Ansgariusforeningen*

Som Julegave anbefales **DET NYE TESTAMENTE**, som kan faas uindb., i Shirting og i Læder til billige Priser.

Min kære gode Mand, Bogholder
Frantz Krejl

døde d. 15. December.

Begravelsen har fundet Sted.

L. Krejl.

R. i. P.

FREMMEDESPROG-TRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN).
 Svanemosegaardsvej 4. Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.
 Færdig fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.
 Afleveret til Postvæsenet Torsdag d. 20. Dec.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

82. Aargang

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnemen 3 Kroner Kvartalet (inclusive Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 St., København K. Telefon: Palæ 3762, Kl. 13--16). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kroner aarligt. — Redaktør: Pater G. Scherz, Hans Bogbinders Allé 2, København S; Telefon Amager 3202; bedste Træffetid Kl. 13¹/₂—14¹/₂.

Nr. 52.

Søndag den 30. December

1934

INDHOLD: Et lykkeligt Aar? — Andagt. — Aaret 1934 efter Christi Fødsel. — En svensk Sandhedssøgerske. — Katholicismens Forposter i Centralasien. — Nye Bøger. — Fra Hovedstad og Provins. — Fra den vide Verden. — Avertissementer. — Kirkelig Kalender. — Ugens Messebønner.

Et lykkeligt Aar?

Ja eller Nej? — det afhænger af os.

Ofte bliver det gamle Aar fremstillet som en Olding, der sniger sig bort, stønnende under en tung Byrde, utakket, ubemærket, medens det nye Aar hilses med Glæde som et frisk Barn. En alvorlig Forfatterinde, M. Herbert, som har oplevet bitre Skuffelser, vil ikke være med til en saadan Hilsen:

*Vi venter dig, det nye Aar, med Ønsker uden Tal;
Paa dig vi bygged Hjertets Haab; du bragte kun dets Fald!
Du vender tavs den Fakkell om, som lued stolt og rød;
Hvor der blev hilst med lyse Smil, du bringer Mulm og Død!*

Skal 1935 være et ulykkeligt Aar, fordi det ikke vil opfylde mange af de mere eller mindre tankeløse Nytaarsønsker? Hvordan hvis Gud fordrede, at vi skulde lægge alle jordiske Ønsker paa Offeralteret?

I 1909 udkom i Toulouse den berømte Bog af P. R. Plus S. J. »Dieu en nous«. I 1924 havde den allerede 50

Oplag. Forordet skrev Marchal Fochs Broder P. *Germain Foch* S. J.: »Gud ske Lov, Vaabnenes Sejr er ikke længere tvivlsom. Men Guds Sejr? Hvorledes forholder det sig med den?« Pateren spørger sig, hvilket Maal Gud har haft med Krigen. Hans Svar lyder: »Man kan godt tænke sig, at Pius X i Aarene før Krigen har været den guddommelige Visdoms og Viljes Herold, Profet og Tolk; han er kommet for at sige os, hvad Gud havde i Sinde med at tillade denne forfærdelige Katastrophe: Den kristne Verdens Fornydelse — og alt, hvad dette indeholder. Og viser Krigen os ikke mere end alle Apologeter, i hvor høj Grad Folkeslagene trænger til Jesus Christus, hvad de vinder ved at leve efter hans Aand, og hvad de taber ved at gaa den forbi?«

Naar Gud opnaar sin Hensigt med os, da gælder selv i den dybeste jordiske Ulykke: »Han skænker os altid Sejr i Christus Jesus« (II. Kor. 2, 14). I litterære Kredse sættes de serbiske Heltekvad meget højt. En af disse Sange bringer paa overraskende Vis de Tanker, som beskæftiger os her, til Udtryk. Profeten Elias overbringer Zaren Lacar et Brev fra Gudsmoder. I dette Brev bliver Valget stillet ham mellem det jordiske og det himmelske Rige. Vælger han det første, vil han tilintetgøre den tyrkiske Armé; i modsat Fald skal han sørge for, at hans Krigere og deres Førere modtager de hellige Sakramenter, thi da vil sammen med ham selv hele den serbiske Hær gaa til Grunde. Da Zaren har læst Brevet, overvejer han:

»Stærke Gud, hvordan skal Valget træffes!
 Skal jeg vælge mig et himmelsk Rige?
 Skal jeg vælge mig et jordisk Rige?
 Og om nu jeg valgte mig et jordisk?
 Kun i kort Tid ejes Jordens Riger,
 I Guds Rige er min Glæde evig« —
 Zaren valgte da et himmelsk Rige . . .

I den frygtelige Kamp paa Amselmarken bukker den serbiske Hær efter lang Kamp under for Tyrken. Digteren slutter:

»Alting skele ærefuldt og helligt,
 Paa Kossovo blev Guds Vilje fuldbragt.«

Ogsaa i Kamp og Strid af anden Art forlanges Livets Indsats:

*Men Helten ved, han ved sit Fald
skal vinde Plads i Himlens Hal.*

Denne heltemodige Hengivelse i Guds Vilje har den aandfulde russiske Konvertit, Madame Swetchine, besunget i en Højsang (Choix de Méditations 7 ff.):

»Resignationen, som sænker Hovedet og bøjer Knæ, er baade værdig og stolt. Man vilde berøve Friheden dens høje Rang, om man ikke knyttede den frivillige Lydighed til den . . . Gud befale over dig! Det Raab af Ærkeenglen Michael er, efter en aandrig Forfatters Ord, det ædlest Ønske, den ene Skabning kan udtale for den anden. Ja, Resignationen er fri, der gives ingen Akt, som er mere suveræn end den, hvormed man giver Afkald paa sin Frihed. — Man kan uden at overdrive sige, at der i Verden kun findes to Magter: Gud og den menneskelige Vilje. Sluttes de Forbund, da betyder det Ære og Lykke for denne Jord; skilles de, bliver det Revolten med alle de Tugtelse, den fører med sig, en Fylde af Ulykke for Skabningen, dog, saavel i det ene som det andet Tilfælde, Skaberens Forherligelse.«

Naar vi ved en saadan Hengivelse indpræger vor Tanke, Vilje og Handling den korsfæstede Jesu Navn, da bliver det nye Aar et Frelsens Aar, et saliggørende Aar, om det end spolerer aldrig saa mange jordiske Forhaabninger. -ch-

„Nordisk Ugeblad“ ønsker alle sine Medarbejdere, Læsere og Venner et godt og velsignedt Nytaar!

Red.

ANDAGT.

*Under de gyldne Stjerner
vandrer jeg min Vej
tryggelig i Natten
hjem, min Gud, til Dig.*

*Under de gyldne Stjerner
— fjerne som Evighed —
blinker Din Kraft, Din Naade,
mildelig til os ned.*

*Du, som bag Nattens Kloder
vogter paa vore Fjed —
under de gyldne Stjerner
skænk mig engang Din Fred!*

Anton Juulsen.

Aaret 1934 efter Christi Fødsel.

Den altbeherskende Begivenhed i det forløbne Aar var Afslutningen af »Anno santo« i Rom og Jubelaarets Udvildelse til hele Verden ved den apostoliske Konstitution »Quod superiore«. Til de 500 000 Romapilegrimme, der mellem Paaske 1933 og Paaske 1934 beflittede sig paa at vinde Helligaarets særlige aandelige Frugter, kunde nu hele den katholske Jordkreds slutte sig med sine Millioner andægtige. Helligaaret har bragt os mange nye Helgener og Salige, foruden Johanna A. Thouret, Søster Maria Michaela, Joseph Cottolengo, Pompilio Pirotti, Teresa Marg. af det helligste Hjerte, især Salesianerkongregationens Stifter Johannes Don Bosco, hvis Helgenkaaring Paaskesøndag 1. April overværedes af 300 000 Troende, hvoraf kun 50 000 kunde komme ind i Peterskirken, og Kapucinerlægbroderen Konrad af Parzham d. 20. Maj. — To store og verdenskendte Kardinaler har Døden revet bort: foruden Kard. Mori Kard.-Statssekretær P. Gasparri, kendt som Udgiver af den kirkelige Lovbog og fra Fredsslutningen mellem Quirinal og Vatikan, og Kard. Franz Ehrle S. J., det vaticanske Bibliotheks Leder. — — Estland har optaget diplomatisk Forbindelse med den hellige Stol. I Italien har det forløbne Aar fremmet Aktionen til Opførelsen af nye Regionalseminarier, som er af stor Betydning for den italienske Gejstligheds fremtidige Uddannelse. Ikke mindre vigtig er det systematiske Kirkebyggeri og Sognegrundlæggelsen i Rom, som i de sidste Aar er vokset stærkt. I Løbet af tre Aar kunde der oprettes 19 nye Sogne og bygges 15 Kirker. Præstegaardene bygges saa rummelige, at den katholske Aktions Organisationer kan faa Husly i dem.

For det katholske Nordens Vedkommende bringer vi som i Fjor en kort Oversigt over de vigtigste Begivenheder i de skandinaviske Lande, især i Danmark.

Kalendarisk Oversigt.

1. Jan. Nytaarsmodtagelse hos Hs. Exc. Biskoppen. Ny Menighedsinddeling i Norges Apostoliske Vikariat.
2. Jan. Maristbrødrene aabner en ny Kostskole i Horsens.
- 5.—8. Jan. Internat. kath. Kirkemusik-Stævne i Aachen; Pater Menzinger deltager.
11. og 16. Jan. Pater Hénusse taler i St. Ansgars Kirke og i Grundtvigs Hus.
14. Jan. St. Josef Hospitals nye Fløj i Kbhvn. indviet.
23. Jan. Ursulinernes nye Kapel paa Farumgaard indviet.
7. Febr. Pastor Joh. Weirig forflyttet fra Tromsø til Oslo og bliver Bibliothekar for det Ap. Vik. Bibliothek.
11. Febr. Biskoppens Hyrdebrev: Om den kristne Familie. Haydn-Aften i St. Knuds Skole.
17. Febr. Indvielsen af St. Carolus sykehus i Molde. Kong Albert af Belgien †.
18. Febr. Sognepræst Beumer fra St. Vituskirken i Bussum †.
19. Febr. Biskop Mangers Privataudiens hos Paven. Ansgariusforeningen udgiver Kath. Haandbog f. Danmark.
21. Febr. Pastor Adolf Brems 25 Aars Præstejubilæum.
22. Febr. Grænserne i Vanløse mellem Sakraments sognet og Rosenkranssognet forandret.
8. Marts Pastor P. Schreibers 50 Aars Præstejubilæum.
9. Marts Pastor Frans Pohl 80 Aar.
11. Marts Kath. Ungdomsmøde ved Jesu Hjerter Kirke. St. Ansgars Kapel paa »Sølyst« indviet.
12. Marts Pater Resch 60 Aar.
15. Marts Den hellige Time holdes til Minde om Præstedømmets Indstiftelse.
19. Marts Mgr. Cobben viet i Holland til Finlands Biskop.
26. Marts—7. April Den internat. kath. Kvindeligas 9. Kongres i Rom; ogsaa Danmark er repræsenteret.
31. Marts Kardinal Ehrle †.
11. April 150 Aars Jubilæum for Sveriges Religionsfrihed.
18. April Murermester Günther Ridder af Gregoriusordenen.
30. April Ansgariusforeningens Generalfors. — Grundstensnedl. til St. Eskils Kirke i Örebro (Sverige).
1. Maj St. Ansgars Fond oprettes.
17. Maj Mgr. Cobben, Finlands nye Biskop, indsættes. Biskop Buckx træder tilbage.
6. Juni Pastor Felix Schmitt †.
8. Juni Mariæ Bebudelses-Kapellet i Stockholm indvies.
14. Juni St. Hedvigssøstrenes 75 Aars Jubilæum. Den h. Birgittas Fødselskrypt i Provinsen Uppland indvies.

24. Juni Fynsk kath. Stævne paa Dalum. Valfart til Haraldsted.
1. Juli St. Ansgars Skolehjem højtideligt indviet.
- 10.—20. Juli Valfarten til Lourdes.
29. Juli Pastor Fr. Klars 25 Aars Jubilæum.
31. Juli Pastor Johs. Hillebrands 25 Aars Jubilæum.
7. Aug. Pater Th. Steph. Tembories †.
19. Aug. Birgitte Wests Malerier i Randers Kirke afleveres.
26. Aug. Kath. Ungdomsstævne paa »Rygaard«. Valfart til Vadstena; det nydannede svenske kath. Ungdomsforbund holder samtidig sit første Stævne.
27. Aug. Pater A. Menzingers 25 Aars Præstejubilæum.
8. Sept. Pater Georg af Sachsen i København.
12. Sept. Horsensaffæren begynder med Anmeldelse til Politiet. — Kristianssund i Norge bliver selvstændig Menighed.
16. Sept. St. Eskils Kirke i Örebro indvies.
20. Sept. Pastor Pohl †.
- 6.—7. Okt. Norske Kath. Kvinders Landsmøde i Oslo.
28. Okt. Diakon Jacob Chr. Fr. Hjort præsteviet i Rom.
1. Nov. Lærer Unger Geddey udnævnt som Konsulent. Medicinaldirektørens Angreb paa de kath. Hospitaler.
9. Nov. Broder Paul idømt 6 Maaneders Fængsel.
18. Nov. Kard. Pietro Gasparri †.
29. Nov. I »Kirkelige Bekendtgørelser« offentliggøres flg. Udnævnelser: Pastor K. Ballin til Kapellan i Sønderborg og Pastor A. Knipp til Rektor for St. Hedvigssøstrene i Aabenraa.
9. Dec. Mariakongregationernes Jubilæum.
22. Dec. Diakon Nicolaus Oppermann præstevies i Rom.

Tyskland stod i 1934 i den stille Kulturkampes Tegn. Den nyhedenske Bevægelse under Rosenbergs Førerskab satte mægtigt ind, men har mødt stadig større Modstand, især efter Blodnatten den 30. Juni, hvor ogsaa flere af de dygtigste katholske Førere blev myrdet. Medens den protestantiske Modstand maatte vende sig mod selve Kirkens Ensretning og direkte Indgreb i dens Troslære og Organisation, gjaldt det paa katholsk Side ikke rent kirkelige Problemer, men Forsvaret for de katholske Organisationer, især Ungdommens og den katholske Presses. Ungdomsorganisationerne, hvis Opløsning Baldur v. Schirach i Begyndelsen af Aaret havde forudsagt for 1934, bestaar stadigvæk, og langt de fleste unge holder til Trods for de mange Chikaner trofast ud. Pressefrihedens Undertrykkelse søgte man ad forskellige Veje at modarbejde med stadig større Held og Mod. Slutningen af Aaret gør Saarproblemet til det brændende Spørgsmaal. Vatikanet har

erklæret sig for absolut neutral. Katholikerne i Saar staar delt. De fleste formodes at være for en Tilbagevenden til Riget, uanset Kirkens vanskelige Kaar i dette; men i de sidste Uger grundlagdes ogsaa et kristeligt Parti, som foreløbig vil bevare Status quo, og 70 Præster skal have sluttet sig dertil. Med Kraft og Klogskab har man i indeværende Aar søgt at raade Bod paa de ødelagte katholske Organisationer ved at udbygge den katholske Aktion.

Østrig oplevede en katholsk Renaissance under sin geniale og frygtesløse Forbundskansler Dr. Dollfuss, der gav Landet en Forfatning, som saa nært som muligt støtter sig til »Quadragesimo anno«s Tanker. Marxismens Revolte og Nederlag havde en stor Tilbagevenden af frafaldne til Følge, det drejede sig om Titusinder. Præsterne blev trukket tilbage fra Politiken. Skolebønnen blev indført i Skolerne igen, i Wien arbejdes der stærkt paa at afhjælpe Kirkemanglen. Nazisterne kunde ganske vist udføre deres forbryderiske Planer og myrde Dollfuss d. 25. Juli, men Regeringens Kurs, baaret af kristen Ansvarsfølelse, blev ikke forandret. I afmægtigt Raseri forsøgte Nazismens Rester i de sidste Maaneder at starte en Los-von-Rom Bevægelse, som fik en Del Tilgang fra de religiøst rodløse Elementer.

I Tjekkosllovakiet er den kirkepolitiske Situation endnu ikke afklaret. Den »Modus vivendi« med den Helige Stol, som Katholikerne — især Slovakerne — krævede, lader vente paa sig. Glædelig er den større Tilgang til Præsteseminarierne. Mønstergyldigt er de tjekkiske Katholikers Karitetsarbejde, som i Aarene 1928—33 samlede ikke færre end 282 Mill. čK til karitative Formaal. De tyske Katholiker har sluttet sig sammen i »Arbeitsgemeinschaft der kath. deutschen Volksorganisationen«. Et sælles kath. Stævne, som Ærkebiskoppen af Prag har indkaldt, giver Haab om gavnligt Samarbejde ud over alle nationale Forskelle. Af Ungarns Befolkning udgør Katholikerne 67,2% (nemlig 5 835 196). Langsomt organiseres den Katholske Aktion under Kard. Seredis Ledelse. For at hæve den ægteskabelige Moral har de kath. Lægers St. Lukas Gilde i Budapest indrettet Kontorer, hvor Brudfolk oplyses om de biologiske Betingelser for et lykkeligt Ægteskab. I Jugoslavien er den kulturkampagnende Tilstand blevet roligere, men trods stadig fortsatte Forhandlinger er man ikke naaet til Afslutningen af et Konkordat. Hovedvanskeligheden er Glagolica-Spørgsmaalet, d. v. s. det af Staten fremsatte Krav om at maatte bruge det gammelslaviske Kirkesprog i den romersk-katholske Gudstjeneste.

I Polen bygges der ivrigt Kirker; medens der fuldførtes ca. 30 Nybygninger i 1933, kan man sikkert regne med ca. 50 nye Kirker i dette Aar. For Tiden ejer den

romersk-katholske Kirke i Landet 5918 Kirker i 5241 Sogne, medens de græsk-unerede har 3151 Kirker og Kapeller i 1974 Sogne. Stor Opsigt vakte det polske Episkopats Hyrdebrev, som henviste til det kath. Liv som Redning efter Positivismens, Liberalismens og Marxismens Sammenbrud. Med Glæde konstateredes Catholicismens Fremgang, og Regeringen blev advaret mod laicistiske Eksperimenter. Kard. Hlond har grundlagt et katholsk Socialraad, som skal befatte sig med de pavelige sociale Encyklikaers Studium og Popularisering. I Rusland fortsættes de Gudløses Kamp mod Religionen, dog lykkes det ikke at udrydde den. Kirkerne var overfyldt i Paasken. Sovjet er skuffet over Kampagnens Resultat.

I Frankrig ser det ud til, at den frimureriske Laïcisme synger paa sit sidste Vers. Den offentlige Morals Forfald — jfr. de store Skandaler — og den katholske Intelligens' Arbejde baner for mange Vejen til praktisk Catholicisme. Ambassadøren ved Vatikanet, Charles-Roux, betonedede i en opsigtvækkende Tale ved sidste Nytaarsmodtagelse det gode Forhold mellem Vatikan og Paris. Den franske Catholicismes Præstationer er imponerende. 2620 ødelagte Kirker er blevet rejst igen, og af de 70 planlagte Kirker i Paris' Forstæder er de 36 allerede færdige. Det Felttog, der startedes i sin Tid for at vække Præstekald, har baaret Frugt. I Paris har man i Aar 860 Seminarister mod 620 i 1926. De katholske Radioudsendelser, som var blevet indstillet af Regeringen som stridende mod Republikens Neutralitet, maatte opgives paa Grund af de franske Katholikers Protest. Med mere og mere Iver kæmpes der mod Frimureriets mørke Indflydelse.

I Belgien har Biskopperne advaret deres troende mod at dømme forhastet om de saakaldte Syner i Beauraing. Man har indført en aandelig Weekend, da man gaar ud fra, at mange ikke kan afse Tid til længere Retræter; der tilbydes Folk Lejlighed til at tilbringe Lørdag Aften og Søndagen med aandelige Øvelser, som afsluttes med Fælleskommunion. Hvor det gælder Exercitier, staar Holland sikkert først. I Følge Statistiken har der i Løbet af de sidste 20 Aar været afholdt 10648 lukkede Kursus, og ca. 13 % af den katholske Befolkning har deltaget i dem.

Den brutale Antiklerikalisme i Spanien, som ved Cortesvalgene i 1933 led sit første store Nederlag, har langsomt men sikkert maattet fortrække. Forbudet mod Ordenernes Undervisning i Skolen blev taget tilbage, ligeledes mod Processioner og Klokkeringning. Præsternes Lønningsforhold er foreløbig ordnet saaledes, at de faar 80 % af den Gage, de havde i 1931, saafremt de dengang fik nogen. Ved Paaskeprocessionerne kom det til vældige og begejstrede

Demonstrationer. Genopbygningen foregaar med stor Iver. I saakaldte »regionale Uger for Kirke og Fædreland« vises Kirkens nære Tilknytning til Spaniens Historie. Man planlægger et katolsk Universitet, og især lægges der megen Vægt paa de unges sociale Uddannelse. I Portugal blev der gennemført en Nyorganisation af Den Katholske Aktion, som binder Foreningerne stærkere til Sognene. Ligesom Spanien har en fremragende katolsk Statsmand i Gil Robles, har Portugal Salazar, der i Aar blev Ministerpræsident.

Englands Katholiker arbejder med Nidkærlighed hen paa Thomas More's Helgenkaaring. Et svært Tab led Genforeningsbestrebelseerne ved Lord Halifax' Død, men Konversionsbevægelsen fortsættes med uformindsket Styrke. Kirken i England er stærkt optaget af Kampen for den katolske Skole. Amerikas Katholiker viser mere og mere, at de vil præge det offentlige Liv ud fra deres religiøse Overbevisning. Præster som Cox, Cuningham og Curran optræder med stor Frimodighed mod Plutokratiets Overgreb og for social Retfærdighed. Katholikerne ser med Sympathi paa Præsident Roosevelts Program. De har med Held organiseret den store Kampagne mod daarlige Films, et Felttog, som i Løbet af kort Tid fremviste gode Frugter. Opmuntret af denne Succes, som viste, hvad Kristne magter, naar de optræder enige, er man nu i Gang med at organisere Kampen mod Gudløsheden i Meksiko, og det lader til, at den vil blive ført ligesaa energisk som Filmkampen.

Dette ulykkelige Land er for Tiden udsat for de Gudløses utilslørede Had og Angreb. Hensynsløst forbyder man Præster at virke og indskrænker deres Tal til det rene Intet. Planmæssigt forberedes eller gennemføres i de enkelte Stater Skolevæsenets Laicering og Socialisering. Protesterer Forældrene, fængsles de. De troende lutres i denne Lidelsens Tid. Aldrig har Andagten til Maria af Guadalupe været saa inderlig. Heltemodigt og hemmeligt forsøger katolske Præster at organisere det katolske Liv.

Den eucharistiske Kongres i Buenos Aires lover Kirken i Argentina og Sydamerika en ny Vaar. Den h. Fader har som Udtryk for sin Tak og sine Forhaabninger givet Kirkens højeste Udmærkelse, Christusordenen, til Præsident Justo, der er en praktiserende Katholik. — Efter at Striden mellem Peru og Chile var bilagt ved Præsidenten af U.S.A.'s Voldgiftsdom, besluttede de to Stater at rejse en Kæmpestatue af Christus, der skulde forkynde, at Fred hersker kun, hvor Christus styrer.

De katolske Missioner rundt omkring berettiger til gode Forhaabninger. Fremfor alt i Asien, hvor den indfødte Gejstlighed kan besætte stadig flere Poster.

60 % af alle Katholiker i Asien bliver allerede ledet af indfødte Præster. Indien har ca. 2000, Indo-Kina 1420, Japan 62, Korea 64 indfødte Præster. I Japan opnaaedes 6000 og i Kina 57,000 Konversioner i Løbet af eet Aar. Afrika har kunnet fordoble sine Katholikers Tal i Løbet af de sidste 5 Aar.

—z.

En svensk Sandhedssøgerske.

I Falun, Dalarne, boede der for Aar tilbage en Købmand Hesselblad med sin Hustru og Datteren Elisabeth, den sidste født i Vestergötland. I Butikken saa vel som i Købmandens Hjem mødtes mange Mennesker, og man talte ikke altid om Vind og Vejr, thi paa de Tider var mange nye Problemer af religiøs Natur under Debat i Dalssländs Trakter. Adventister, Methodister og andre Samfund drev Propaganda paa den svenske Folkekirkes Bekostning. Købmandens Religiøsitet var som mange andre dannede Svenskeres af nyplatonisk Art: »Gud i Naturen«, og hans og mange andres Yndlingssalme var No. 481 i den svenske Salmebog: »Var är den ven, som öfveralt jag söker«.

Forældrenes Arbejde førte med sig, at Elisabeth maatte leve sit eget indadvendte Liv. En lille lyttende Pige, tidligt præget af religiøs Alvor. Det nye Testaments Indhold var hun snart fortrolig med; een Sætning gjorde især Indtryk paa hende: »Der skal være een Hjord og een Hyrde«. Da blev hendes Barnesjæl for første Gang tilskyndet til at spørge: »Er jeg i det rette ‚Fårehus‘?«

En Dag blev Elisabeth borte. — Man søgte overalt, men uden Resultat. Efter nogle Timers Forløb kom hun atter til Syne, og som Svar paa, hvor hun havde været, lød det: »I Skoven«. I de følgende Dage forsvandt hun atter — men da det var en uholdbar Situation for Forældrene, fulgte Faderen, uset af hende, Elisabeths Spor. Han saa da, at hun inde i Skoven havde fundet en Grotte, som hun gik ind i, og da han traadte nærmere, fik han et rørende Billede at se: Elisabeth paa Knæ i Grotten i stille Bøn, med foldede Hænder og bøjet Hoved.

Ved Hjemkomsten tog Faderen og Moderen deres lille Pige ind til sig. Faderen fortalte, hvad han havde set, og saa spurgte han: »Hvad beder du om?«

»Jeg beder Gud vise mig, hvad Sandhed er, og hvor den findes. Naar FASTER kommer og taler med jer om Gud, siger I, at hun har Ret. Kommer Morbror og taler om det samme, saa har han Ret, skønt de taler forskelligt om de samme Ting.«

»Du maa vide, kære Elisabeth, at Faders og Moders Tro, der er den svenske Folkekirkes, er den eneste sande,« sagde hendes Moder.

»Ja, det er det, jeg beder Gud oplyse mig om,« var Elisabeths stille Svar.

Elisabeth blev voksen. Sytten Aar gammel fandt hun sin Livsopgave som Sygeplejerske i De forenede Stater. Ved Flid og Dygtighed opnaede hun snart en ledende Stilling i Hospitalsgerningen; men Spørgsmaalet: »Hvad er Sandhed?« var endnu ubesvaret i hendes Sjæl. I Amerika er Trossamfundene »legio«, og Hospitalets Sygeplejersker genspejler naturligvis dette

Forhold. Elisabeth fulgte sine undergivnes Færden; thi deres

Tro maatte, mente hun, give sig Udslag i Handling. Hun konstaterede da med Undren, at de katholske Søstre udførte deres Arbejde bedst og med en vis sjælelig Ro og Glæde.

Men var det ikke et Udslag af Hyklerti? Kunde der overhovedet tænkes noget godt i Forbindelse med katholsk Kristendom?

Hele deres Færden

stødte Protestanten i hende. Klædedragten var upraktisk for det Arbejde, Sløret en Vederstyggelighed. Deres Udelukkelse fra Verden, selv i Kirken, hvor de opholdt sig skjult bag Gitter og uset af Menigheden. — Men hun maatte bøje sig i Erkendelsen af, at disse Søstres Arbejde var en velsignet Frugt af deres Tro, og da hendes Sind tænkte frisk og sundt, begyndte hun at studere Problemet; systematisk gennempløjede hun hele den protestantiske og katholske Kontroverslitteratur. Længe varede hendes Overvejelser, skønt hun mere og mere følte, at Katholicismen var Sandheden.

En Dag blev en ung kvindelig Slægting klostergivet,

Moder Elisabeth.

og dette gav Stødet til Elisabeths Konversion. Hun opholdt sig paa denne Tid i Washington, hvortil hun var kommet som Leder af det lille, men fornemme Diplomat-Sygehus, hvilket belød lettere Arbejde for hendes temmelig svagelige Helbred. Hun bad den lærde Jesuitpater, Pater Hagen, den senere Leder af Vatikanets Observatorium, undervise hende, men, som han sagde senere: »Hun vidste mere om Katholicismen end mangan født Katholik.«

Birgittas Hus i Rom, hvor den svenske Seerske
udaandede 1373.

Saa brød Sygdom for Alvor ind i hendes Liv, og da Overlægen sagde hende Sandheden: »Døden inden et Aar«, søgte hendes Tanker Sverige og den hellige Birgitta, der var blevet hendes store Forbillede. Hun ønskede nu kun at se Rom og dø, hvor Birgitta døde, i den samme lille Stue, der endnu staar urørt fra hendes Dødsdag den 23. Juli 1373. En Del af sit Ønske fik hun opfyldt. Hun kom til Rom, hun boede hos Karmeliternonnerne i Birgittas Stue, og paa sit formentlige Dødsleje fik hun Lov til at aflægge Ordensløfterne — men Døden kom ikke endnu.

I et Aar ventede hun og førte et fromt og tilbage-trukket Liv i Nonneklosteret; hendes stille Liv blev

kun afbrudt af svenske Italiensrejsendes Besøg. Saa meget mere Tid fik Patienten til at studere den svenske Kirkes Historie i Middelalderen, som altid havde haft hendes Interesse. Med den for hende egne Ihærdighed salte hun sig grundig ind i svensk Sæd og Skik, især i Forbindelse med den katholske Kirke, og det efterhaanden betydelige historiske Bibliothek, hun kunde samle, vidner ikke blot om de Savn, hun kunde paalægge sig for at faa fat i Bøgerne, men ogsaa om hendes dybe Indsigt i selve Emnet.

Da Døden udeblev, havde Elisabeth snart faaet en ny Livsopgave: Birgittinerordenens Genoplivelse efter svensk

Birgittinernes Hus paa Via delle Isole.

Regel. Klosterløfter aflagt paa Sygelejet og med Døden for Øje skal fornyes, naar Patienten kommer sig, og inden Fornyetelsen skal Novicen sætte sig ind i Ordenens Regler og Forskrifter. Derfor tog Elisabeth sig nu for at lære Birgittinerordenen at kende til Bunds. Efter Reformationen blev Ordenen forvist fra Sverige, men fandt et Fristed i England, hvorfra den ogsaa blev forvist; senere fik den dog Lov at vende tilbage. Der findes nu Ordenshuse af Birgittinerordenen i Spanien, Holland, Bayern og England — men der er ingen Forbindelse mellem dem. I 3 Aar besøgte Elisabeth alle Ordenshusene og bekræftede i 1904 blandt Englands Birgittinere i Chudleigh sine Løfter.

I 1911 fik hun Pavens Tilladelse til i »Birgittas Hus« i Rom ved at leje nogle Værelser at grunde et Kloster efter

Klostergaarden paa Via delle Isole.

sine egne Principper paa Grundlag af Birgittas Forskrifter. Til Forskel fra den gamle, strengt kontemplative Orden beskæftigede den nye Stiftelse sig ogsaa med socialt Arbejde; Nonnerne er derfor ikke helt skilte fra Verden og aflægger ikke de højtidelige evige Løfter.

Hun begyndte med 3 engelske Novicer, og det manglede ikke paa Arbejde: Gudstjeneste, Syning, Vævning, Sløjd, Knipling og Havebrug optog Søstrenes Tid; desuden oprettedes der, afsondret fra Klosterhuset, et Pensionat for unge Piger, der var beskæftigede i Rom og kun havde smaa Midler at raade over. Nonnerne gav tillige Sprogundervisning: Engelsk, Tysk, Fransk, Italiensk og Svensk, thi 7 forskellige Nationaliteter havde søgt Tilflugt i »Birgittas Hus«.

»Birgittas Hus« blev efterhaanden for lille. Man købte en Grund paa Via delle Isole i Rom. Her byggede Nonnerne selv deres Hus. Nu gik Arbejdet sin stølte Gang under Bøn og Sang fra Gry til Kvæld. Moder Elisabeth leder det i Spidsen for 20 Søstre, og hun er trods Sygdom og Svaghed — hun indtager kun flydende Næring og faar for det meste kun 2 Timers Søvn — alle Vegne, hvor det gælder at tage fat.

Elisabeths Kongstanke var det at faa Birgittinerne bragt tilbage til deres Hjemland, men hun kunde ikke komme hjem uden at aflægge sin Ordensdragt — og hun gaar ikke paa Akkord. Saa oprandt 550-Aarsdagen for den hellige Birgittas Død, d. 23. Juli 1923. I Vadstena, hvor den store svenske Sesterskerke, samledes da det Sverige, der betød noget, for at hædre hendes Minde. Hvad var da naturligere end at indbyde Moder Elisabeth. Sverige lod sine Love sove. Til Trods for sin Ordens-

Hvilehjemmet i Djursholm.

dragt gensaa Moder Elisabeth Dalarne og sin 83-aarige Moder. Atter kunde hun tale sit Modersmaal, sit Bygdemaal, rent og fuldtonende.

Katholske Venner i Sverige bad hende oprette et Birgittinerkloster paa svensk Grund. Elisabeth var rede, og ad mange Veje kom det, hun manglede. Med den svenske Lovbog foran sig ordnede hun sit Birgittinerhus i Djurs-holm ved Stockholm som Pensionat og Hvilehjem for Kvinder. Under sit Ophold søgte hun at interessere Sverige for »Birgittas Hus« som svensk Statsejendom. I 1925 fik hun Pengene til at købe Huset for — Pengene kom fra private i Sverige.

Arbejdet i Rom kaldte paa Moder Elisabeth, og hun begav sig paa Tilbagerejsen. I Lugano standsede Dødens Forrider hende. Sygdommen bandt hende — og Lægerne forbyød hende at fortsætte; saa gjorde hun, som saa mange Gange før, sit Regnskab op og ventede roligt paa Helbredelse eller Død. — I Lugano søgtes hun af mange Mennesker, ogsaa indflydelsesrige, der bad hende om et Birgittinerhjem i Lugano. Moder Elisabeth rakte smilende sine tomme Hænder frem og sagde »Penge«.

I Lugano boede der en talentfuld Sangerinde, der havde lagt hele Verden for sine Fødder, i et pragtfuld Palads, udstyret med fin Kunst ude som inde. Tilsyneladende i Lykke og Fred. Men Sorgen kom, en stor Sorg, hun mistede sin Mand. Døden? Nej, havde det blot været den. En anden Kvinde tog ham. Sorgen blev saa stor, at hun solgte sit Palads, som det stod, — til Moder Elisabeth, der ikke engang ejede saa mange Penge, at hun kunde betale Papirerne. Paladsets Indbo og Kunstgenstande blev solgt og indbragte saa meget, at Klosteret i Lugano staa gældfrit og med et beskedent Udstyr danner Rammen om et Klosterliv. Det tjener samtidig som Hvilehjem for Kvinder, ledet fra Moderhuset i Rom. I Lugano var Moder Elisabeths Mission endt — men saa var hun ogsaa saa rask, at hun kunde fortsætte sin Rejse til Rom.

Spørger man nu: »Hvad blev der af den lille Elisabeths Søgen efter, hvor Sandheden var«, saa bliver Svaret: To Klostre i Rom, et i Lugano, et i England, et Hvilehjem i Stockholm, den hellige Birgittas Hus i Rom som Ejendom, og sidst, men ikke mindst, »en fredfyldt Sjæl«.

A. Claville-Simonsen.

Katholske Missioner.

Katholicismens Forposter i Centralasien.

Denne katholske Forpostkæde i Centralasien dannes af Missionerne i Provinserne: Kaschimir mod Vest, Sikkim og Bhutan mod Syd, Szetschwan mod Øst, og Kukunor og Siang mod Nord, og indenfor denne Kæde: det ukendte, udforskede buddhistiske Rige Tibet.

Længst mod Vest i Centralasien findes de apostoliske Præfekturer Kaschimir og Kafiristan, som ligger tæt op ad den tibetanske Grænse, og hvori findes 6500 Katholiker, som 16 Præster øver Sjælesorgen for. Sydøst for disse to Præfekturer ligger den lukkede Provins Nepal, som det endnu ikke er lykkedes at trænge ind i. Men den amerikanske Jesuit Michael Wery har siden 1931 boet ved dette Lands Grænse for at studere Sproget, og flere nepalensiske Drengene studerer ved Jesuiterkollegiet i Ranchi i Britisk-Indien.

Mod Syd ligger Missionerne i Sikkim og Bhutan. I Padong (Sikkim) ved Indgangen til Tibet har Pater Douénel sammen med 2 eller 3 Missionærer siden 1892 arbejdet for Kristi Sag i de fuldstændig uciviliserede Egne ved Himalajas Fod. Hans Biskop boede mere end 1000 km derfra i Provinsen Szetschwan. »En hellig Tragedie hviler over disse Mennesker«, og kun de allertapreste og mest trosstærke Apostle sendes af Pariser-Seminariet ud som Vagtposter i denne Øst-Turkeslans Sandørken. I 1929 blev Sikkim en selvstændig Mission med den gamle Pater Douénel som apostolisk Præfekt. Denne Æresbevisning blev ham til Del efter 40 Aars Virksomhed i Sikkim. Hans Medarbejder fejrede i Maj Maaned i Aar sit 50 Aars Aposteljubilæum. Missionsarbejdet varetages for Tiden af 5 franske Missionærer og en engelsk-indisk Præst. I denne Mission findes 1300 Katholiker. Men trods Aartiens ihærdigt Arbejde er det endnu ikke lykkedes at trænge ind i det Indre af Sikkim, hvor Lamaismen nyder ubestridelig Autoritet. Nu staar denne Provins dog ikke længere under tibetansk, men under engelsk Overherredømme, saa man tør haabe paa Kirkens Fremgang her i Sikkim. Maharadschaen staar meget venligtsindet overfor Missionen. P. Douénel har engang opholdt sig i 4 Dage i Fyrstens Palads og faaet Tilladelse til at læse den hellige Messe i Paladsets Tronsal. Fyrstens Børn opdrages, Pigerne af St. Josef Søstrene i Byen Kalimpong og hans 11-aarige Søn, den formentlige Tronfølger, i Jesuiterkollegiet i Darjeeling. Denne Mission havde den Glæde i 1931 at optage fire protestantiske Nepaleserpræster i Kirken.

I Februar Maaned i Aar kunde Don Boscós Salesianere samle 600 Katholiker i det hidtil lukkede Omraade Bhutan, som staar under Assams apostoliske Præfektur. I dette Omraade (Bhutan) findes 13 katholske Landsbyer med Skole og Kapel. De døbte er for Størstedelen af Boro- (eller Mech) Stammen.

Paa Foranledning af Pariser-Seminariet er der i det nordøstlige Hjørne af det apostoliske Præfektur Assam, ved Latsa-Passet, som giver Adgang til selve Tibet, blevet oprettet en Mission, som varetages af Munke fra Store St. Bernhard. Man haaber paa ved Hjælpsomhed og Gæstfrihed at stemme de kinesiske og birmanske Karavaner saavel som de buddhistiske Pilegrimme venligt for Kristendommen.

Det eneste faste Støttepunkt, Katholicismen har i selve Tibet, er i Byen Yerkalo i Øst-Tibet. Menigheden her tæller 700 Sjæle, udelukkende Tibetanere, og Sjælesorgen besørages her af P. Nussbaum fra Pariser-Seminariet. Videre Udbredelse af Katholicismen er dog udelukket, idet der fra Tibets Hovedstad Lhassa er udstedt den Befaling, at det er forbudt at arbejde for videre Udbredelse af den kristne Tro. Denne By, samt Missionerne i Batang og Tangpa hører ind under det apostoliske Vikariat i Tantsienlu, længst mod Øst, som ialt tæller 5000 Katholiker og saaledes er den stærkeste katholske Kulturblok i hele Centralasien.

Nordvest for Missionen i Tantsienlu ligger den kinesiske Provins Kukunor, et Nomadeland, der er halvt saa stort som Tyskland og tæller 100 000 Indbyggere. Befolkningen er næsten helt igennem Muhammedanere og Buddhister. Der findes kun 2 470 Katholiker, som Steyler-Fædrene har Sjælesorgen for. Ca. 30 km fra Missionen i Byen Kukunor ligger Steylermissionen, som har til Huse i et Kloster i Kumbum. Hver af de 6 Steylermissionærer har et Omraade saa stort som et lille Kongerige at tilse.

Trænger vi længere ind i Asiens Hjerter, kommer vi til Provinsen Sinkiang i kinesisk Turkéstan, en Sandørken, der er tre Gange saa stor som Tyskland, og som er omgivet af 5—7000 m høje Bjerge. Her bor 2 100 000 Mennesker (1 450 000 Turkmenere, 420 000 Tatarer og 210 000 Kinesere). De 7 Steyler-Fædre, der her lever fuldstændig afskaaret fra Omverdenen, maa trøste sig med Thomas af Kempis Ord: »Ama nesciri et pro nihilo reputari« (Elsk at være ukendt og blive agtet for intet). Resultaterne fra denne Mission staar absolut ikke i Forhold til de Afsavn, Missionærerne lider under. Missionen tæller 600 Sjæle og 12 Fædre; den er en af de største i Udstrækning, men den giver det daarligste Resultat. 3 Omvendelser paa 2 Aar,

trods ihærdigt, trofast Arbejde. Paa 30—40 Aar døbes her ikke saa mange som i en lille europæisk Landsby. Da Missionens apostoliske Præfekt engang i 1933 var hjemme, fortalte han, hvor lang Rejsen var til hans Mission: 1 Maanedes Skibsfart fra Venedig til Shanghai, 24 Timers Kørsel med Illog fra Shanghai i vestlig Retning, 25 Dages Rejse med Mulæselkærre, 54 Dages Kørsel med Vogn til Siankiang. Ialt 5 Maaneder. Som sagt er Siankiang overvejende muhammedansk, derfor er Resultaterne saa smaa. Og dog var dette Land i tidligere Tider kristent. Nestorianerne havde tidligere mange Bispedømmer her. Men Islams Lære drev dem ud. Her i Øst-Turkestan har man prøvet alt for at indføre Katholicismen. Selv Vandremissionerne har man forsøgt; ved speciel Tilladelse fra Rom blev det bevilget. Missionærerne at opbevare Alterens helligste Sakramente i Telt. Men ogsaa denne Fremgangsmaade viste sig frugtesløs.

Midt i denne tynde Forpostkæde ligger Tibet, lige saa ukendt som for Aartier tilbage. For at komme ind i dette Land maa Katholikerne vinde Tibetanerne og Lepschaerne, og disse er kun lidet modtagelige for Kristendommen. I det 17. og 18. Aarhundrede har Jesuiterne og Kapucinerne flere Gange faaet Lejlighed til at prædike Guds Ord i selve Tibet, sidste Gang i 1836 ved Lazaristerne Huc og Gabet. Men til Centralasiens egentlige Hjerter er Christi Ord endnu aldrig naaet frem, og man spørger uvilkaarlig sig selv: hvornaar skal det lykkes at hente den store Klokke, som opbevares i Lamaklostret i Lhassa, og som i 1725 var ophængt i Hovedstadens Kapucinerkloster. Dens Indskrift er: »Te Deum laudamus«; hvornaar skal disse Ord lyde blandt Centralasiens Hedninger? (Efter Kath. Missionen.)

NYE BØGER.

Francis Thompson: Himlens Hund. Oversat af Carl V. Garm, Priors Forlag 1934. 32 S. Pergament. Kr. 2,00.

»The Hound of Heaven«, Himlens Hund, er Guds Kærlighed, som forfølger den genstridige Skabning, indtil den overgiver sig til hans evige Godhed. Digtet har i sin Tid vakt den største Opsigt i England. Biskoppen af London kaldte det det mest rystende Digt, som nogen Sinde er blevet skrevet. Det er blevet oversat til et Sprog som Japansk for slet ikke at tale om de gentagne Oversættelser paa europæiske Sprog. Nu foreligger dette Klenodie af katholsk Poesi paa Dansk i smuk Oversættelse, og vi kan kun ønske denne nydelige Bog i mange Hænder. —ch—

Anton Juulsen: Digte. Kbhvn. 1934. Eget Forlag. 51 S.

Vore Læsere kender Digteren Juulsen fra tidligere Anmeldelser. Under det fælles Motto: »Det flygtende og det evige« fremkommer nu en tredje Samling, hvoraf en Del Tankelyrik vil have Interesse for et religiøst Tidsskrifts Læsere. For at disse selv kan danne sig en Mening, bringer vi et lille Digt, som netop passer til Nytaarstiden. —z.

Lesourd, Paul: »La vraie figure du Père de Foucauld«. Paris, Flammarion. 282 S. 12 Frs.

Ørkenhelgenen har fundet fremragende Biografer; hos os har Johannes Jørgensen skildret den store Asket Maa man saa ikke forbavses over Bogens Titel? Hvad der foranledigede Lesourd til at vælge netop denne Titel til Bogen, siger han selv: »For bedre at fremhæve Heroismen i Pater de Foucaulds Dyder maa man vise, hvor dybt Charles de Foucauld var sunket, hvor dybt han var faldet«. Naar han anfører: lige saa talrige og nøjagtige som lidet opbyggelige Detailler fra Krigsskoleelevens og Officerens Liv«, saa baserer han dette paa et Ord af Benedikt XIV:

Et Liv, som først bliver levet i Tøjlesløshed, i Kætteri og i Irreligiøsitet, men til sidst vies til gode Gerninger, til Tilbagetrukkenhed, til Spægelse og fromme Øvelser, enten af Frygt for den evige Dom eller tilskyndet dertil af bitter Anger over at have fornærmet det højeste Gode, er langt fra at være en uudslettelig Plet, som gør disse hellige bodfærdige uværdige til vor Hyldest, tværtimod et mere virkningsfuldt Eksempel for Synderne. Angeren har ofte skabt sande Helte, men det er nødvendigt, at deres Tilbagevenden til den i Evangeliet foreskrevne Vej bærer dette ophøjede Præg, for at den i Menneskenes Øjne kan dække Mangfoldigheden af deres Synder, og at de ombytter Afskyeligheden, som tilskyndede dem til deres Forbrydelse, med Ærefrygten«.

Hertil har Læseverdenen sagt et begejstret Ja. Den kirkelige Approbation er dateret den 2. Juli 1933 og paa Bogens Omslag staar: 8000. —ch—

Jon Svansson: Guido, der kleine Bote Gottes. Herder, Freiburg im Breisgau. 1934. 113 S.

Den lille Guido de Fontgalland, der døde 1925 i Paris i en Alder af kun 11 Aar, er allerede bleven verdensberømt. Hans naturlige, barnlige, selvfølgelige Fromhed gør ham for Børnene til et Forbillede, der er baade let og svært at følge. Det var fra den hellige Kommunion og Messen, han hentede sine vidunderlige aandelige Kræfter. Naar han overværede Messen, bad han altid de samme Ord med, som Præsten sagde ved Alteret, det var efter hans Mening den bedste Maade at følge Messen; derfor havde han en uovervindelig Uvilje mod Salmesang under det hellige Offer. Utallige Bønhørelser synes siden hans Død at have fundet Sted paa hans Forbøn. N. H.

FRA HOVEDSTAD OG PROVINS.

Elisabethforeningens Kollekt.

Styrelsen og vore ulykkeligt stillede Børn takker hjerteligt for Kollektens gode Resultat, som sikkert vil bringe stor Velsignelse i det kommende Aar. Kollekten indbragte følgende Beløb:

St. Ansgars Kirke	Kr. 306,27
St. Knuds Kapel	» 6,45
St. Andreas Kirke	» 113,67
St. Annæ Kirke	» 32,35
Jesu Hjertes Kirke	» 100,00
Immaculatakirken	» 17,86
Sakramentskirken	» 159,00
Rosenkranskirken	» 69,85
St. Josefs Kirke	» 31,46
Tilbedelseskirken	» 15,00
Biskoppens Kapel i Valby	» 8,00

Ialt Kr. 859,91

Kbh. d. 14. Dec. 1934.

St. Michaels Klubs nye Program.

St. Michaelsklubben holder i Aar Kobberjubilæum, den har nemlig eksisteret i 12 Aar. Jubilæet fejres ikke med større Ceremoniudfoldelse, men Klubben udvider sit Felt. Som bekendt er den første Mandag i hver Maaned helliget Pater Nösens aandfulde og lærerige Foredrag. Anden Mødeaften, tredje Mandag i Maaned, vil der bydes alsidig Underholdning, til hvilken de mest betydelige Kræfter elskværdigt har lovet deres Assistance. Programmet ser saaledes ud: 3. Mandag i Januar: Kgl. Skuespillerinde Fru *Anna Bloch*: Oplæsning. 3. Mandag i Februar: Billedhuggerinden Fru *Marie Carl-Nielsen* fortæller om sine Rejser i Grækenland. 3. Mandag i Marts: Forfatteren Censor *P. A. Rosenberg*: Oplæsning. Til disse Aftener kan ogsaa faas Gæstekort à 1 Kr. For at bevare Klubbens oprindelige intime Præg vil der lejlighedsvis blive Sammenkomster i de præsiderende Damers private Hjem.

Bornholm i 1934.

Livet gik her sin stille, rolige Gang i Aaret 1934. Store Begivenheder har vi ikke oplevet i vor lille Menighed paa Klippeøen, derfor har Ugebladet ikke haft særlig Lejlighed til at skrive om os. Det gamle Ordsprog: »Intet Nyt, godt Nyt« kommer her til sin fulde Ret. Præsterne, Søstrene og Menigheden arbejder med redbon Vilje efter S. Pauli Regel: Tene quod habes, d. e. Hold fast ved, hvad du har. Dog har vi oplevet den store Glæde, at vor lille St. Hedvigs

Skole i Aakirkeby er blevet anerkendt af Undervisningsministeriet som Privatskole, og at vi i Aar for første Gang har faaet Tilskud fra Staten. Henved 28 Børn fra Aakirkeby og Omegn besøger denne Skole; kun katolske Børn bliver optaget. Efter Skolens Andragende er Hr. Politimester d'Auchamp udnævnt til Tilsynsførende for Skolen. Vi er alle meget taknemmelige for Politimesterens Velvilje. Ligeledes har vi fra 1. Maj i Aar taget den store Sal over Kirken i Brug paa den Maade, at den staar til Menighedens Disposition hver Søndag fra 3-6. Et Billiard, to Bobspil og mange andre Morsomheder venter ikke forgæves; de københavnske Velgørere, som har hjulpet vor fattige Menighed, skal endnu en Gang ved denne Lejlighed have Tak. Døden har ogsaa hentet et af vore mest trofaste Sognebørn, en Mand paa 48 Aar; men hans oprigtige katolske Livsvandel, hans taalmodige Sygeleje og hans smukke Død giver os lige saa mange Forhaabninger om, at han nu i Guds Himmel husker paa sin gamle Menighed og nedbeder nye Velsignelser over Bornholms Katholiker og deres trofaste Venner i det øvrige Danmark. Kort sagt: Gud være Tak og Pris for alle Velsignelser i Aaret, der svandt.

T. Z.

Kostskolen i Roskilde.

I Roskilde er den katolske Menigheds Hjertebarn uden Tvivl Kostskolen. Det er derfor en Glæde for mange at se, hvordan Forholdene stadig forbedres, og hvordan Børnetallet vokser, takket være Pastor Quaedyliags Nidkærhed og Priorindens, Sr. Médéric's Offervilje. For Tiden er der henved 70 Børn paa Kostskolen; de faar deres Undervisning i St. Josefs Skole, hvor de kan blive forberedt til Mellem-skoleeksamen. Pigerne har deres Sovesale, Sygeværrelse og Badeværrelse hos Søstrene, medens Drengenes Sovesale er i Præstegaarden. Nu har Priorinden stillet hele Stueetagen i »Pavillon Montfort« til Kostskolens Raadighed. Børnene har her en Spisesal, en Stue til Lektie læsning, en Dagligstue, hvor de kan modtage Førældrebesøg, en Systue, hvor en Dame af Menigheden af Kærlighed til Sagen hele Dagen hjælper Søstrene med Børnenes Garderobe. (Tænk blot paa alle de Strømper, der skal stoppes!) Saa er der et nydeligt Køkken, og det maa ikke forglemmes, at Børnenes Forplejning er fortrinlig. Og sidst, men ikke ringest er det nye Sløjdlokale med de fine nye Høvlebænke. Den Søster, der leder Sløjdundervisningen, uddannes paa Richards Sløjdskole, for at Børnene — ogsaa paa dette Omraade — kan faa den bedst mulige Undervisning.

FRA DEN VIDE VERDEN.

Christi Legems Korstog.

I 1915 blev Børnenes Christi Legems Korstog stiftet i Bordeaux af Pater Bessiers, og dets første Love blev vedtaget af Kardinal Andrieu. I 1932 gav Hans Hellighed, Pave Pius XI, sit Samtykke, og et General-Sekretariat blev oprettet i Rom under Pater Boubee's Ledelse. Aaret efter udtalte Paven, gennem en Skrivelse fra Kardinal Statssekretæren, Ønsket om, at »Christi Legems Korstoget, som var begyndt blandt Børnene, skulde udvides til ogsaa at omfatte voksne Personer, da dets Grene bugnede af Frugt.« Det lille Sædekorn, som blev saaet i Bordeaux, er i Sandhed vokset op til et stort Træ. Christi Legems Korstog findes nu i alle fem Verdensdele og vinder stadig Episkopatets mest hjertelige Bifald. Det tæller omkring 4 Millioner Medlemmer, og mange Skrifter udgives i Forbindelse med eet. I Frankrig udsender Korstogets nationale Organ 228.500 Eksemplarer maanedlig, »La Croix« 50.500 Eksemplarer maanedlig, og der er 50 Diöcesan-Tidsskrifter.

Bernhard Shaw og Boghandlerne.

Folkebibliothekerne og Boghandlerne i England er for en stor Del afvisende overfor Bernhard Shaws Bog: »The adventures of the black girl in her search for God«, og Boghandlernes Blad fremfører følgende i den Anledning: »Bogladerne og Bibliothekerne, som har vægret sig ved at antage denne Bog, har handlet anstændig og renlig. Flertallet af vore Læsere bekender sig til en Gudstro, og det hører ikke til de offentlige Institutioners Opgave at give Penge ud for at udbrede Litteratur, der saarer vore Læseres religiøse Følelse. Vi mener, at denne Bog er vel egnet til at gøre mere Skade end Gavn. Her handler det sig fra Hr. Shaws Side om et Angreb paa den kristelige Tro og det kristelige Liv i sin Helhed«.

»Liberalkatholsk Kirke«.

Gang paa Gang er vi blevet spurgt, hvad den »liberal-katholske Kirke« i Sverige er. Ogsaa i udenlandske Blade har man somme-tider læst om den. »Kath. Korrespondenz« skriver om denne Sekt: Hele Kirken bestaar af 150 troende, som bor strøet over hele Sverige; de staa under en Biskop og to Præster. Sjælen i dette Foretagende, den Mand, som bærer den stolte Titel af Generalvikar, er i det borgerlige Liv Reklamechef i et stort Stockholmerfirma. Grev Hamilton, en tidligere Ingeniør, og en Kontorist er de »viede« Præster. Biskoppen selv stammer fra Theosofernes Skole. Hele Kirken rekrutteres

fortrinsvis fra de theosofiske Kredse. Grev Hamilton har allerede tidligere gjort sig bemærket gennem sine mystiske theosofiske Skrifter. Ogsaa deres Gudstjeneste afholder Kirken i Theosofernes Forsamlingshus. Deres Tros Indhold byder paa meget lidt originalt; alle bindende Trossætninger tilbagevises; Rituallet er »underkastet den nye Tids Synspunkter«. Der skal ikke hverves Proselytter blandt Tilhængerne fra de andre Kirker, man vil kun samle dem, som har ophørt med at gaa i Kirke. For øvrigt har den svenske »liberalkatholske« Kirke eksisteret siden 1916. Man maa haabe, at Generalvikaren har opnaaet bedre Resultater i sin verdslige Stilling som Reklamechef, end han har opnaaet i sin Fritidsbeskæftigelse.

Fjendtligheder i Nord-Irland.

I Nord-Irland synes Fjendtlighederne mod Katholikerne, som man allerede tidligere har hørt om, at gribe mere og mere om sig og at have udartet til en systematisk Kampagne. Gang paa Gang har det nordiske Kabinetts Ministre udsendt Opraab, hvori de opfordrer Arbejdsgiverne til ikke at antage nogen katholsk Arbejder. For nogle Dage siden afholdt den protestantiske Liga et Møde i Ulster. Ved denne Lejlighed stillede Ligaens Sekretær den Fordring, at Arbejdsgiverne ved Besættelsen af ledige Stillinger kun maatte tage Protestanter i Betragtning. Landbrugsministeren, som overværede Mødet, advarede alvorligt mod Faren ved at svække deres egen Stilling gennem Parolen »Tilbage til Westminster«.

88 fastslaaede mirakuløse Helbredelser paa et Aar.

896 Læger har sidste Aar taget Del i de Møder, som »Bureau de Constatations Medicaux« har afholdt ved Grotten i Lourdes.

I Aaret 1933 er 88 Helbredelser blevet erklæret for autentiske, 17 er blevet forkastede, dels fordi Helbredelsen ikke har været paalidelig, dels fordi de ikke havde en usædvanlig Karakter, og endelig har Lægeraadet i flere Tilfælde endnu forbeholdt sig Afgørelsen.

Religion i Rusland.

De Gudløse har overfor det russiske hemmelige Politibesværet sig over en tiltagende Propaganda, der rettes imod dem. Særlig i Iwanowo-Området er denne Propaganda mod de Gudløse og »ogsaa mod Staten« blevet ført. I vide Kredse af Befolkningen er Besøget ved Gudstjenesterne stærkt stigende. Herefter har Myndighederne foretaget Arrestationer og har ogsaa grebet til Forholdsregler for at undertrykke den religiøse Propaganda i Iwanowo-Området, hvor der findes store Tekstilsfabrikker.

Kirkelig Kalender.

Dec.-Jan.

30. S. **Søndag i Oktaven.**
 31. M. Silvester 1.
 1. Ti. **Herrens Omskærelse.**
 2. O. Jesu Navns Fest.
 3. T. Oktav af Johannes.
 4. F. Oktav af uskyldige Børn.
 5. L. Vigilie til Hellig 3 Konger.

Jan.

6. S. **Hellig 3 Kongers Dag.**
 7. M. 2. Dag i Oktaven.
 8. Ti. 3. Dag i Oktaven.
 9. O. 4. Dag i Oktaven.
 10. T. 5. Dag i Oktaven.
 11. F. 6. Dag i Oktaven.
 12. L. Den h. Familie s Fes

Dec.-Jan.

Ugens Messebønner.

30. S. **Søndag i Jesu Fødsels Oktav** (59—97); 2. *Sæt Bønner:* Oktaven (42—79), 3. *Sæt Bønner:* Bøn i enhver Trængsel (N. U. Nr. 43, Side 1072).
 31. M. Silvester (63—101); 2. Oktaven (42—79), 3. Bøn i enhver Trængsel.
 1. Ti. **Herrens Omskærelse** (64—101), 2. Bøn i enhver Trængsel.
 2. O. Jesu Navns Fest (65—118); 2. Oktav af Stephan (69—103), 3. Bøn i enhver Trængsel.
 3. T. Johannes Evangelists Oktav (49—87); 2. Gudsmoder (64—101), 3. For Kirken eller for Paven ([123, 122]—[107]), 4. Bøn i enhver Trængsel.
 4. F. De uskyldige Børns Oktav (69—103); 2., 3. og 4. som Torsdag.
 5. L. Vigilie (69—104); 2. Telesphorus, 3. Gudsmoder (64—101), 4. Bøn i enhver Trængsel.

Af Sidetallene i Parenthes gælder det *første* den ny Udgave af Messebogen (1926), det *andet* den gamle Udgave (1907). Er der kun anført eet Tal i Parenthesen, gælder det den ny Udgave.

Nytaarsaften.

Takkegudstjeneste (ev. m. Prædiken). **Te Deum.**

St. Ansgars Kirke Kl. 18. Rosenkranskirken Kl. 20. St. Annæ Kirke Kl. 19. Jesu Hjerte Kirke Kl. 18. St. Josefs Kirke Kl. 19. Sakramentskirken Kl. 23^{1/4}. St. Andreas Kirke Kl. 18. Assumptionsklostret Kl. 23^{3/4}.

(Nytaarsdag som ellers om Søndagen).

Kalenderen for 1935 er udkommen og kan faas hos **Ekspeditionen**, Katholsk Menighedskontor, Bredgade 64 (Telf. Palæ 3762) samt ved Kirkerne og i Katholsk Boghandel. Pris **40 Øre**. Kalenderen tilsendes ved Indsendelse af 50 Øre i Frimærker. *Ansgariusforeningen.*

En Portion af **Kozlowskis Familielegat** for trængende ugifte Kviuder og Enker af de herværende katholske Menigheder er bleven ledig. **Ansøgninger indsendes inden d. 31. Dec. d. A.** Skemaer erholdes og afleveres igen paa Katholsk Menighedskontor, Bredgade 64 St. fra Kl. 1—4 (Mandag undtagen, Lørdag kun til Kl. 2).

Paa Forvaltningsraadets Vegne:
Pastor v. d. Kettenburg.
 Sognepræst.

FREMMEDESPROG-TRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN).
 Svanemosegaardsvej 4. Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.
 Færdig fra Redaktionen Fredag Aften, fra Trykkeriet Torsdag.
 Afleveret til Postvæsenet Mandag d. 24. Dec.